MARELE

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÎNIEI

64748. Marele Dicționar Geografic. Vol. V

www.dacoromanica.ro

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÎNĂ

FUNDATĂ LA 15 IUNIE, 1875

RECUNOSCUTĂ DREPT INSTITUȚIE DE UTILITATE PUBLICĂ, PRIN LEGEA DIN 20 FEBRUARIE, 1897

MEDALIA DE AUR LA EXPOZIȚIA UNIVERSALĂ DIN PARIS, 1900

MARELE

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÎNIEI

ALCĂTUIT ȘI PRELUCRAT DUPĂ DICȚIONARELE PARȚIALE PE JUDEȚE

DE

GEORGE IOAN LAHOVARI

PREȘEDINTE AL INALTEI CURȚI DE COMPTURI,
PREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÎN,
SECRETAR GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE ROMÎNE,
MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEÍ ROMÎNE

ȘI

GENERAL C. I. BRĂTIANU

SUB-ȘEF AL STATULUI-MAJOR GENERAL,
DIRECTOR AL INSTITUTULUI GEOGRAFIC AL ARMATEI,
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEÍ ROMÎNE

GRIGORE G. TOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÎNE,
PROFESOR UNIVERSITAR,
DIRECTOR AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚÍ

VOLUMUL V.

BUCUREȘTI

STAB. GRAFIC J. V. SOCECŬ, STR. BERZEI, 59

1902

www.dacoromanica.ro

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC
AL ROMÎNIEI

P

(URMARE)

Podul-peste-Dunăre, «Regele Carol I».

Istoricul. — Stabilirea uneĭ legăturĭ directe între căile ferate romîne cu Dobrogea și Marea-Neagră, a preocupat Guvernul romîn îndată după alipirea acesteĭ provinciĭ, în urma războiuluĭ Independenței.

In afară de interesele de ordin politic și strategic care reclamaŭ acea legătură, maĭ intervenea și chestiunea de ordin economic, anume: de a se aduce o îmbunătățire condițiunilor generale a exportuluĭ nostru maritim, care se făcea numaĭ pe Dunăre și era întrerupt în fiecare iarnă, pe timpul cît ghețurile împiedecaŭ navigația pe acest fluviŭ.

Cum linia Cernavoda-Constanța era deja construită, încă din timpul dominațiuneĭ Turcieĭ în Dobrogea, era natural, în afară de alte considerațiunĭ, expuse maĭ departe, ca trecerea Dunăreĭ să se facă la Cernavoda. Ast-fel în anul 1880 s'a decis construirea imediată a liniilor București-Fetești și Făurei-Fetești, iar linia Fetești-Cernavoda, care complecta legătura, a rămas să se execute de odată cu podurile peste Borcea și Dunăre și pentru care s'a decis a se ține un concurs internațional de proiecte.

In anul 1882, s'a publicat concursul, dimpreună cu programul care stabilea dispozițiunile principale de observat la dresarea proiectelor, însoțit de un plan idrografic al Dunăreĭ, făcut de d-l inginer Ch. Hartley și de traseul între Fetești și Cernavoda. Tot odată se fixa treĭ premiĭ în valoare totală de 150000 leĭ, pemiul întîiŭ atrăgînd și concedarea construcțiuneĭ podurilor.

In rezumat prin program se cerea: proiectele pentru podurile peste Borcea și Dunăre.

Pentru amplasamentul podurilor, constructoriĭ eraŭ liberĭ să propună traseul ce vor găsi maĭ preferabil, acel al programuluĭ nefiind obligatoriŭ.

Lungimea aproximativă a podurilor peste Dunăre se fixa la 800 m.; aceea a poduluĭ peste Borcea, la 260—270 m.

Podurile puteaŭ să fie înalte, cu suprastructurĭ fixe, așezate la o înălțime de 30 m. d'asupra apelor marĭ, în scop de a permite trecerea pe sub pod a vaselor celor maĭ marĭ, saŭ podurĭ joase-înturnătoare, cu o înălțime liberă de 11 m.

Pentru construcția suprastructureĭ se admitea toate sistemele de grinzĭ, excluzîndu-se grinzile suspendate, iar ca material fierul saŭ oțelul.

Adîncimea fundațiilor nu se prescria. Constructorul era obligat să o determine singur, astfel ca soliditatea pilelor să nu fie amenințată prin mîncărĭ de apă și tot odată să justifice cu sondaje, făcute la fața loculuĭ, că terenul de fundație este sănătos.

La 1 Septembrie 1883, termenul fixat pentru concurs, opt case constructoare aŭ prezentat proiecte, care manifestaŭ o mare varietate de soluțiunĭ, precum era, de altmintrelea, de prevăzut.

Din punctul de vedere a suprastructureĭ, proiectele se divizaŭ în treĭ grupurĭ:

1. Proiectele Societățeĭ Battignolles (Paris) și Klein, Schmoll și Gärtner (Viena), în asociațiune

www.dacoromanica.ro

cu Gutehoffnungshütte din Oberhausen, prevedeaŭ grinzĭ semiparabolice independente.

2. Proiectele Companieĭ Fives-Lille (Paris), Eiffel (Paris) şi Braine-le-Comte (Belgia), prevedeaŭ grinzĭ continue drepte.

3. Proiectele Holzmann (Frankfurt p'M), în asociaţie cu uzinele din Dortmund şi fabrica de maşinĭ Esslingen, Cail (Paris), Röthlisberger şi Simon (Elveţia), prevedeaŭ grinzĭ în arc, cu treĭ, cu două şi fără nicĭ o articulaţie.

Numărul deschiderilor varia între 3 şi 7, iar mărimea lor între 100 şi 206 m.

Adîncimea de fundaţie, socotită de la nivelul apelor micĭ, varia între 15.7 m. şi 25.5 m.

Pilele se proiectase de unĭĭ din concurenţi cu totul din zidărie; alţiĭ prevăzuseră o combinaţiune din pile de zidărie şi pile metalice.

Ca material pentru suprastructură, unele case propuneau fierul, altele oţelul.

Juriul însărcinat cu examinarea proiectelor, compus din d-nĭĭ E. Collignon, inspector general de podurĭ şi şosele din corpul technic al statuluĭ francez şi profesor la şcoala de podurĭ şi şosele din Paris, dr. E. Wingler, profesor la şcoala politechnică din Berlin, D. Frunză, C. Olănescu, Iorceanu şi A. Saligny ca secretar, a început prin examinarea separată a proiectelor, din partea fie-căruĭ membru.

Discuţiunile asupra merituluĭ proiectelor aŭ urmat numaĭ după ce juriul a luat cunoştinţă de opiniunile şi aprecierile comunicate de fie-care membru şi concluziunea la care s'a ajuns a fost, că nicĭ unul din proiectele prezintate nu îndeplinesc condiţiunile necesare, spre a fi recomandat spre execŭtare.

Cu această ocaziune juriul a formulat dispoziţiunile principale pe care le recomanda spre observare la dresarea proiectelor definitive.

Aceste dispoziţiunĭ eraŭ:

a) Pentru amplasamentul poduluĭ să se adopteze traseul propus de Societatea Battignoles.

b) Podurile să se construească cu travee fixe aşezate la 30 m. de-asupra apelor marĭ şi să se întocmească pentru două căĭ.

c) Fundaţiele să se scoboare până la adîncimea de 31 m. sub apele micĭ.

d) Pilele să fie construite cu totul în zidărie şi să fie prevăzute cu spartgheţurĭ.

e) Presiunile pe faţa de fundaţie să nu întreacă 10 kgr. pe centimetru pătrat.

f) Deschiderile minimale să fie de 165 m.

g) Grinzile să fie independente.

h) Ca material pentru suprastructurĭ să se întrebuinţeze de preferinţă fierul.

i) Presiunea vîntuluĭ care se va admite în calcule să fie de 180 kgr. pe metrul pătrat, în cazul cînd podul va fi încărcat şi de 270 kgr., în cazul cînd podul va fi liber.

Ca suprafaţă acţionată de vînt să se adopte $1\frac{1}{2}$ din suprafaţa reală vizibilă a uneĭ grinzĭ.

In anul 1885, Ministerul Lucrărilor Publice a instituit o comisiune compusă din d-nĭĭ: G. Duca, C. Mironescu, C. Popescu, A. Saligny şi Sp. Iorceanu, cu însărcinarea ca să întocmească, în sensul dispoziţiunilor recomandate de juriul din 1883 şi expuse maĭ sus, un noŭ program-caet de sarcinĭ care să servească pentru dresarea definitivă a proiectelor şi adjudecarea lucrărilor.

Programul-caet de sarcinĭ, întocmit de această comisiune, a fost pus în vederea maĭ multor case constructoare din străinătate, cunoscute ca capabile de a executa lucrărĭ de natura celor prevăzute, cu invitare să întocmească proiecte în conformitate cu prescripţiunile programuluĭ şi să le înainteze însoţite de oferte pentru întreprinderea lucrărilor.

La această invitare a răspuns cincĭ case constructoare şi după examinarea proiectuluĭ şi a ofertelor prezentate, cum nicĭ unul din ofertanţĭ nu îndeplinea condiţiile proiectuluĭ-caet de sarcinĭ, parte fiind că introdusese modificărĭ esenţiale în dispoziţiile programuluĭ, parte fiind-că calculele pe care se bazaŭ ofertele eraŭ eronate, parte în fine fiind-că ofertele eraŭ incomplecte, lipsindu-le măsurătorĭ, serĭĭ de preţurĭ, estimaţiunĭ, etc., comisia examinatoare a proiectelor a hotărît respingerea tutulor ofertelor, recomandînd Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice a nu adjudeca lucrările asupra nicĭ uneia din casele ofertante.

Neobţinîndu-se un rezultat satisfăcător nicĭ cu acest al doilea concurs, Ministerul Lucrărilor Publice, în urma stăruinţelor d-luĭ G. Cantacuzino, directorul general al căilor ferate de atuncĭ şi dorinţeĭ d-luĭ I. C. Brătianu, Preşedintele Consiliuluĭ de Miniştri, a decis, la finele anuluĭ 1887, crearea unuĭ serviciŭ special, dependinte de Direcţiunea Generală a căilor ferate, pentru dresarea proiectelor definitive şi executarea lucrărilor.

D-l A. Saligny, atuncĭ inginer-şef, a fost însărcinat cu conducerea acestuĭ serviciŭ.

Proiectele întocmite de acest serviciŭ aŭ fost terminate în anul 1888 şi prezintate, spre examinare, uneĭ comisiunĭ instituită de Ministerul Lucrărilor Publice şi compusă din d-nĭĭ: C. Mă-

www.dacoromanica.ro

nescu, E. Miclescu, E. Radu şi M. Rîmniceanu, sub preşidenţia d-luĭ Sp. Iorceanu.

In urma admitereĭ proiectelor, diferitele lucrărĭ care compun trecerea Dunăreĭ, aŭ fost scoase treptat în licitaţie, conform unuĭ program întocmit de maĭ înainte şi cu scop de a se reduce cît maĭ mult procentele capitaluluĭ întrebuinţat la construcţia lor.

Podul peste Dunăre a căruĭ executare necesitat-a maĭ mult timp de cît cele-l'alte lucrărĭ, a fost scos în licitaţie cel d'întîiŭ şi adjudecat, în anul 1889, companieĭ Fives-Lille, care l'a executat în conformitate cu planurile întocmite, pănă în cele maĭ micĭ detaliĭ, de către serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice.

Situaţia podului.—Podul «Regele Carol I», din punctul de vedere al mărimeĭ deschiderilor, era, atuncĭ, cînd s'a construit, cel maĭ important pod de pe continent şi este încă unicul pod fix peste Dunăre în aval de Neusatz. El se află în faţa oraşuluĭ Cernavoda şi la 280 kil. departe de gurile Dunăreĭ. Situaţia luĭ era impusă prin aceea a linieĭ Cernavoda-Constanţa, cu toate că în acea localitate construcţia luĭ era cu deosebire defavorabilă, din cauză că acolo Dunărea se împarte în două braţe: Dunărea proprie zisă şi Borcea, separate prin o insulă submersibilă de 13 kil. lărgime. In aceste condiţiunĭ se impunea construirea unuĭ pod peste braţul principal, un altul peste Borcea, executarea uneĭ căĭ care leagă aceste două podurĭ, construită pe rambleurĭ înalte, pereate, întrerupte la partea centrală şi la extremităţĭ prin viaduce de descărcare şi care aŭ o lungime totală de 3 kil.

Dacă chiar s'ar fi căutat a se evita aceste inconveniente, totuşĭ nu s'ar fi obţinut vre-un avantagiŭ, căcĭ, în amonte de Cernavoda, cele două braţe neunindu-se de cît în apropiere de oraşul Silistra, ambele malurĭ nu maĭ aparţin Romînieĭ; în aval de Cernavoda s'ar fi întîmpinat dificultăţĭ şi necesitat cheltueĭ cu mult maĭ marĭ, din cauza configuraţiuneĭ terenuluĭ din Dobrogea.

Braţul principal al fluviuluĭ pe care-l trece podul «Regele Carol I» prezintă în timpul apelor ordinare o lărgime de 620 m. şi o adîncime mijlocie de 7 m. Apele marĭ se urcă cu 7 m. peste etiagiŭ şi inundează toată insula pănă la Borcea. Vitesa curentuluĭ atinge 2 m. pe secundă, iar volumul se poate evalua la 18000 m. cubĭ pentru braţul principal şi la 26000 m. cubĭ în total.

Descripţia şi dispoziţiunile generale ale proiectuluĭ. — Proiectele poduluĭ «Regele Carol I», întocmit de Serviciul Ministeruluĭ Lucrărilor Publice, se deosebeşte cu totul de proiectele anterioare, prezintate la cele două concursurĭ.

Sistemul de grinzĭ adoptat a fost acel de grinzĭ console, numite grinzĭ continue articulate şi care nu fusese prevăzut în nicĭ unul din proiectele anterioare.

Pilele, cu totul de zidărie, după formele lor amintesc, în ceea-ce priveşte spartgheţurile, pe acele executate deja în Canada şi în Rusia, de la care se inspirase, probabil, şi unĭ din concurenţĭ.

Aceste dispoziţiunĭ ale proiectuluĭ, pe lîngă alte foloase ce prezintă, faţă cu proiectele prezintate la concursurile din anĭĭ 1883 şi 1886, maĭ are şi pe acela de a înlătura reclamaţiunile care se făcuse, cu ocaziunea întocmireĭ programuluĭ de către comisiunea internaţională, în anul 1883, cum că acel program nu ar fi de cît descripţia proiectuluĭ care obţinuse premiul al doilea.

Descrierea proiectuluĭ, întocmit de Serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice, se va împărţi în: 1. Descrierea suprastructureĭ şi 2. Descrierea infrastructureĭ.

1. *Suprastructura.* — Cum s'a spus maĭ sus, sistemul de grinzĭ admis este acela de grinzĭ console, saŭ grinzĭ continue articulate şi care, din studiele comparative, reprezintă sistemul cel maĭ favorabil din punct de vedere al minimuluĭ de cheltueĭ.

Dispoziţiunile generale sunt următoarele:

Înălţimea liberă de-asupra apelor marĭ, admisă în vederea importanţeĭ navigaţiuneĭ şi în conformitate cu programul comisiuneĭ din 1885, este de 30 m. Această înălţime a fost păstrată pe toată lărgimea fluviuluĭ din cauza lesneĭ schimbărĭ a linieĭ de navigaţie (le chenal). Aceeaşĭ consideraţiune precum, şi adîncimea enormă a fundaţiunelor, aŭ obligat a se admite deschiderĭ marĭ, anume: patru laterale de 140 m. şi una centrală de 190 m. Lungimea totală a poduluĭ este de 750 m.

Accesul poduluĭ pe malul stîng al fluviuluĭ se obţine prin intermediarul unuĭ viaduc metalic de 912.75 m. lungime. Construcţiunea acestuĭ viaduc a fost motivată, parte din consideraţiunĭ financiare, de oare ce, pentru înălţimĭ de 30 m. de-asupra terenului, la care se găseşte calea în apropierea poduluĭ, construcţia unuĭ viaduc este maĭ avantagioasă de cît executarea unuĭ rambleu, parte în scop de

www.dacoromanica.ro

a se facilita scurgerea apelor marĭ, care, după cum s'a zis, se revarsă pe toată insula de 13 kil. lărgime.

Suprastructura poduluĭ se compune din două grinzĭ console de cîte 240 m. lungime, fie-care rezemată pe cîte două pile, şi din treĭ grinzĭ semi-parabolice, de cîte 90 m. lungime, care se sprijină pe extremităţile consolelor, lungĭ de 50 m., a grinzilor precedente. Această formă prezintă avantaje însemnate atît în privinţa greutăţeĭ metaluluĭ ce o necesită cît şi pentru montarea grinzilor.

Grinzile console aŭ membrura inferioară dreaptă, iar cea superioară este în parte dreaptă, în parte curbă. Profilele membrurelor sunt acele a unuĭ dublu T. Inălţimele grinzilor, aproape proporţionale cu momentele, sunt de 32 m. de-asupra pilelor, de 17 m. la mijloc şi de 9 m. la extremităţĭ. Sistemul de zebrele este triangular dublu, cu diagonale întinse şi comprimate, iar montanţĭ nu sunt prevăzuţĭ de cît de-asupra pilelor şi la extremităţĭ.

Grinzile principale sunt divizate de acele transversale în 23 părţĭ, din care 9 de 10,2 m. lungime iar 14, cu o lungime care variază între 7,5 m. şi 13,0 m.

In planul vertical, pereţiĭ grinzilor sunt înclinaţĭ cu 1/10 pe verticală.

Lărgimea tablieruluĭ propriŭ zis, socotită între axele neutre a membrurelor inferioare, este de 9,0 m. pe pile şi de 6,5 m. la extremităţile consolelor, precum şi toată lungimea grinzilor semi-parabolice.

Aceste din urmă grinzĭ aŭ 13,0 m. înălţime la mijloc şi 9,0 m. la extremităţĭ. Sistemul de zăbrele este acelaşĭ ca şi la grinzile console, iar distanţa între grinzile transversale este de 7,5 m.

Pentru terminarea eforturilor maxime s'a considerat un tren compus din treĭ locomotive cu tenderĭ, de tipul cel maĭ greŭ (locomotive cu 4 osiĭ, fie-care purtînd câte 13 tone, şi tenderul cu două osiĭ purtînd fie-care cîte 8 tone) şi de un număr nedeterminat de vagoane, compus şi situat ast-fel ca fie-care bară să fie acţionată de efortul maxim.

Presiunea vîntuluĭ admisă a fost 270 kgr. pe m. p., pentru cazul poduluĭ liber şi de 180 kgr. pentru cazul poduluĭ încărcat.

Eforturile cele maĭ defavorabile provenite din acţiunea vîntuluĭ aŭ fost acele pentru cazul poduluĭ încărcat şi cu toate că considerabile, ele nu aŭ reclamat un supliment de secţiune de cît pentru membrura inferioară.

Podul este prevăzut cu o singură contraventuire orizontală, aşezată la partea inferioară a grinzilor şi compusă din diagonale care lucrează numaĭ la tensiune.

Contraventuirea transversală se află în planul diagonalelor comprimate a zăbrelelor şi nu este deci verticală de cît în dreptul montanţilor pe pile şi la extremităţile grinzilor.

Calea este aşezată pe traverse de lemn, îngropate în beton de asfalt turnat între traverse de metal. Aceste din urmă formează tablier-propriŭ-zis continuŭ care se reazimă pe grinzile longitudinale.

Aparatele de reazăm sunt cu balanciere fixe pe pilele centrale şi cu balanciere cu rulouri pe pilele laterale. Grinzile semi-parabolice se reazimă pe capetele consolelor prin ajutorul unuĭ balancier fix la una din extremităţĭ şi prin ajutorul unuĭ mobil la cea-l-altă extremitate.

Toată suprastructura este construită din oţel moale Siemens-Martin basic. Alegerea oţeluluĭ a fost dictată de motivul de a reduce cît maĭ mult cantităţile de material, ceea ce este avantagios atît din punctul de vedere financiar cît şi din acel a facilităţeĭ de montagiŭ, care pentru podurĭ de importanţa celuĭ de peste Dunăre, stă în raport invers cu greutatea suprastructureĭ.

Juriul internaţional din anul 1883 recomandase a se întrebuinţa de preferinţă fierul ca material pentru suprastructura poduluĭ peste Dunăre. La acea epocă, modul de fabricaţie în uzină, a oţeluluĭ precum şi aceea a lucrăreĭ luĭ la Atelier, nu eraŭ cunoscute în de ajuns de bine şi majoritatea constructorilor eraŭ sub impresiunea rezultatelor defavorabile a unor încercărĭ făcute cu piese de oţel, în anĭ 1878 şi 1879 din uzinele din Duisburg, din ordinul Guvernuluĭ Olandez.

Oţelul întrebuinţat în construcţia suprastructureĭ poduluĭ are o rezistenţă de 42-48 kgr. pe mm. p., cu o limită de elasticitate de 24 kgr. pe mm. p. şi o lungime minimală de 21%, măsurată pe o distanţă de 200 milimetri.

Incercările metaluluĭ în număr de maĭ multe miĭ, aŭ fost făcute cu epruvete de 20 cm. lungime, măsurată între repere.

Travaliul metaluluĭ admis în calcule a fost 10 kgr. pe m. p. pentru secţiunile barelor în care nu intervine acţiunea vîntuluĭ, şi de 12 kgr. pe m. p. pentru cele alte secţiunĭ. Pentru grinzile transversale şi pentru longeroane s'a admis un travaliŭ maxim de 8 kgr. pe mm. p.

2. *Infrastructura.* După cum

www.dacoromanica.ro

se vede mai departe, cheltuelile datorite infrastructurei constitue partea cea mai importantă din costul total al poduluĭ peste Dunăre.

Aceste cheltuelĭ sunt justificate pe de o parte, prin adîncimea mare la care a trebuit să se scoboare fundaţiunile, pe de altă parte, prin înălţimea liberă între nivelul apelor celor mari şi suprastructura.

In privinţa adîncimeĭ de fundaţie, Juriul internaţional din 1885 recomandase ca fundaţiile să se coboare pănă la 31 m. sub nivelul apelor micĭ. Proiectul executat a derogat de la această recomandaţie, scoborînd fundaţiile pănă la 28,5 m. sub etiagiŭ saŭ pănă la 31,5 m. sub apele ordinare. Pilele sunt împlîntate în sol pe o adîncime de 18,50 m. pănă la 22,0 m. Culea din stînga are o adîncime de 25 m. sub etiagiŭ, iar cea din dreaptă repauzează direct pe stîncă, care apare la suprafaţa soluluĭ, pe malul de la Cernavoda.

Înălţimea totală a pilelor, socotind partea liberă, acea din apă şi partea îngropată în sol, este de 63,0 m., construită cu totul în zidărie. Forma lor generală este aceea a pilelor executate pe fluviul Volga şi pe alte fluviĭ din Canada, pile care sunt prevăzute cu spartgheţurĭ.

Secţiunea pilelor, ca tip general, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ terminat prin două semicerculĭ. La bază, semicercul din aval este înlocuit prin o jumătate de elipsă; la înălţimea spartgheţurilor, semicercul din amonte este înlocuit printr'un triunghiŭ. Presiunile admise aŭ fost: 10 kgr. pe centimetru pătrat pentru solul de fundaţie şi 12 kgr. pe centimetru pătrat pentru zidărie. Ast-fel, s'a dat pilelor, la bază, o lărgime de 10 m. pănă la 11 m. şi o lungime de 29,7 m., iar culeeĭ de pe malul stîng, o lărgime de 7,5 m. şi o lungime de 17,5 m. Dimensiunile sub reazem sunt: 15,5 m. pe 4,5 m. pentru pile şi 20,5 m. pe 5,77 m. pentru culee.

Fundaţiele s'aŭ executat prin aer comprimat, întrebuinţîndu-se chesoane de fier a căror camere de lucru aveaŭ o înălţime de 2,20 m. şi eraŭ prevăzute cu treĭ coşurĭ.

Chesoanele aŭ fost montate complect pe mal şi în urmă remorcate cu vaporul la locul întrebuinţăreĭ.

Montagiul. — De ordinar, Dunărea îngheţată în luna Decembrie şi în primăvară, la epoca rupereĭ gheţurilor, transporta mase enorme de sloiurĭ, ce aŭ, cîte odată, 10 m. de înălţime, periclitînd orĭ-ce construcţie cu un caracter provizoriŭ, cum sunt schelele. Pe lîngă cheltuelile marĭ ce ar fi ocazionat construirea de schele de 30 m. înălţime, de-asupra niveluluĭ apelor marĭ, ar fi lipsit şi timpul trebuitor pentru ca să se execute astfel de schele şi tot odată să se termine montarea grindelor cu console pănă în momentul rupereĭ gheţurilor, epoca la care grindele trebuiaŭ să se reazăme, neapărat, pe pile pentru a nu fi expuse.

Din aceste consideraţiunĭ, grindele console aŭ fost montate pe schele a căror înălţime era aceea a apelor marĭ (20 m. mai jos de cît înălţimea definitivă), la care se oprise şi zidăriele pilelor, şi pe care se rezemaŭ grindele odată ce montarea a fost terminată. In urmă, cu ajutorul de prese hidraulice, s'aŭ înălţat grindele, executîndu-se, treptat, zidăria sub dînsele, pănă s'a ajuns la înălţimea definitivă. Grindele semi-parabolice, mai uşoare de cît cele precedente şi montagiul lor putîndu-se face mult mai repede, aŭ fost montate pe schele, la înălţimea lor definitivă.

Cantităţile lucrărilor executate şi costul lor. — Cantităţile lucrărilor executate pentru podul «Regele Carol I», sunt următoarele:

a) Infrastructura. — Săpăturĭ la aer comprimat, 42743 m. c.; chesoane în fundaţie, 1136 tone; zidărĭĭ, 47340 m. c.

b) Suprastructura. — Greutatea oţeluluĭ suprastructureĭ, 5066 tone; greutatea oţeluluĭ aparatelor de reazem, 148 tone.

Costul acesteĭ lucrărĭ a fost: *a)* Infrastructura, 5254429 leĭ; *b)* suprastructura, 3902183 leĭ; *c)* parabole, 772226 leĭ; total 9928838 leĭ.

Lucrărĭ care complectează trecerea Dunăreĭ între Feteşti şi Cernavoda. — In afară de podul «Regele Carol I», trecerea de la Feteşti la Cernavoda a mai necesitat următoarele lucrărĭ:

1. Podul peste Borcea, de 420 m. lungime, compus din treĭ deschiderĭ de cîte 140 m. fie-care.

2. Viaducul de racordare la podul Borcea, de 500 m. lungime.

3. Viaducul din Balta, de 1455,2 m. lungime.

4. Viaducul de racordare la podul «Regele Carol I», de 912,75 m. lungime.

Terasamente în lungime de 21 kil.

Cantităţile de lucrărĭ executate aŭ fost:

1. *Podul peste Borcea.*

a) Infrastructurĭ. — Săpăturĭ la aer comprimat, 19043 m. c.; chesoane de fundaţie, 610 tone; zidărĭĭ, 19772 m. c.

b) Suprastructurĭ. — Greuta-

www.dacoromanica.ro

tea oţeluluĭ suprastructureĭ, 2716 tone; greutatea oţeluluĭ aparatelor de reazem, 77 tone.

Costul acestor lucrărĭ aŭ fost:

Costul infrastructureĭ, 2266958 leĭ; al suprastructureĭ, 1567259 leĭ; total, 3843217 leĭ.

II. *Viaducele.*

1. Cantităţile de lucrărĭ executate aŭ fost:

a) Infrastructurĭ. — Zidărĭĭ, 35885 m. c.; numărul piloţilor de fundaţie, 9259; lungimea totală a piloţilor intraţĭ în fundaţie, 98688 m.

b) Suprastructurĭ. — Greutatea oţeluluĭ din suprastructurĭ, 6621 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de reazem, 233 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de întreţinere, 216 tone; total, 7070 tone.

2. Costul lucrărilor a fost:

Valoarea infrastructureĭ celor treĭ viaduce, 2794145 leĭ; valoarea suprastructureĭ, 2811607 leĭ; total, 5605752 leĭ.

II. *Terasamente, podeţe, pereurĭ.*

1. Cantităţile lucrărilor executate:

Pentru 21 kil. terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite: suprafeţe, 200120 m. p., cub de zidărie, 66000 m. c.; podeţe, 7210 m. c.

2. Costul lucrărilor a fost:

Valoarea terasamentelor, a pereurilor şi podeţelor, 5876410 leĭ.

Recapitulaţia cantităţilor de lucrărĭ care a necesitat trecerea Dunăreĭ de la Feteşti pănă la Cernavoda este următoarea:

Zidărĭĭ totale executate, 110207 m. c.; greutatea totală a metaluluĭ, 16823 tone; terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite, 66000 m. c.

Costul total al acestor lucrărĭ a fost de 35000000 leĭ.

Executarea lucrărilor trecereĭ de la Feteşti la Cernavoda s'a început în anul 1890 prin aceea a poduluĭ «Regele Carol I».

In ziua de 9 Octombrie 1890, a avut loc solemnitatea puneriĭ pietreĭ fundamentale de către M. S. Regele Carol, faţă fiind A. S. R. Principele Ferdinand.

In pila culeeĭ de pe malul stîng, cu care se începuse executarea, şi într'o piatră, aparţinînd unuĭ rînd care trebuia să se scoboare încă cu 2,20 m. sub etagiŭ, a fost pus, închis într'un tub de sticlă, dimpreună cu toate monetele romîne din timpul acela, documentul al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională, Rege al Romînieĭ.

Aducem la ştiinţa tuturora cele ce urmează:

Războiul, purtat în anĭ de la 1877 pănă la 1878 de vitejiĭ Romînieĭ pe cîmpiile Bulgarieĭ, întins'a hotarele ţăreĭ noastre peste ţărmul drept al Dunăreĭ şi făcut'a Regatul Romînieĭ stăpîn la Marea-Neagră, întrupîndu-ĭ Dobrogea.

De atuncĭ necontenit pironită ne-a fost gîndirea la această provincie, însă măreţul Danubiŭ Ne-a oprit şi Ne opreşte să dăm litoraluluĭ Mareĭ-Negre şi porturilor luĭ viaţa şi desvoltarea trebuincioasă pentru prosperitatea economică a ţăreĭ.

Numaĭ construcţiunea unuĭ pod peste Dunăre înlăturează aceste piedicĭ.

Corpurile noastre legiuitoare, încălzite de focul nestins al iubireĭ de ţară, au hotărît în anul 1883 clădirea acestuĭ pod şi noĭ am sancţionat în acelaşĭ an patrioticа lor hotărîre.

Azĭ ingineriĭ romînĭ clădesc podul.

Nu vor trece de cît cîţĭ-va anĭ şi săvîrşită va fi grandioasa lucrare, un monument care va transmite urmaşilor noştri şi generaţiunilor viitoare dovadă de puterea de viaţă, patriotismul şi hărnicia Romînieĭ actuale.

Fie ca această măreaţă lucrare să sporească prosperitatea şi gloria scumpeĭ noastre ţărĭ, fie ca prin ea să se strîngă legăturile care unesc Dobrogea de patriamumă, fie ca porturile eĭ să ajungă la o splendoare vrednică de solicitudinea ce le poartă Ţara.

Preţuind aşa valoarea poduluĭ peste Dunăre la Cernavoda, hotărît'am să se aşeze în prezenţa Mea, a Principeluĭ Ferdinand, Moştenitorul presumtiv al Coroaneĭ, a Miniştrilor care se află la cîrma Ţăreĭ, piatra fundamentală în zidăria, care formează cel d'intiiŭ picior al poduluĭ pe ţărmul stîng al Dunăreĭ.

Acest document comemorativ s'a semnat de Noĭ în două exemplare, carĭ s'aŭ investit cu sigiliul Statuluĭ.

Un exemplar, însoţit de monetele corente, se va îngropa de Noĭ în piatra fundamentală în ziua a noua a luneĭ Octombrie 1890 de la naşterea Mîntuitoruluĭ, în al 25-lea an al Domnieĭ Noastre şi al 10-lea de la înfiinţarea Regatuluĭ Romînieĭ; cel de al doilea exemplar se va păstra în Arhivele Statuluĭ.

La banchetul ce a urmat serbarea, D-l Al. Marghiloman, Ministrul Lucrărilor Publice de atuncĭ, rosti cuvîntarea următoare:

SIRE,

Spintecînd munţiĭ şi înlăturînd valurile, Traian îşĭ deschise o cale, — aşa se rosteşte o inscripţiune bătrînă de aproape opt-spre-zece secole.

Pe acea cale, Marele Impărat duse civilizaţiunea romană de la Istru la Tisa, la Nistru, iar opera luĭ de colonizare fu aşa de vîrtoasă, că nicĭ veacurile, nicĭ furtunile nu aŭ putut smulge neamul romînesc din lanurile fundate de bătrînul şînge roman.

Lucrarea materială eră în proporţiune cu mărimea ţinteĭ şi vestigiele eĭ, încă vizibile la Severin, atestă geniul celor carĭ aŭ executat-o.

După aşa îndelungĭ timpurĭ, reîncepem, Sire, opera străbună, şi după cum prin podul Impăratuluĭ Roman a trecut lumina dincoace de Dunăre, prin podul Regeluĭ Romîn se va implînta cultura şi înfrăţirea dincolo de Dunăre.

Podul Romanilor a fost maĭ măreţ de cît piramidele şi Coliseul; podul Romînilor va fi cel maĭ mare de pe continent; zidăriile luĭ ar ajunge pentru a încinge de două oră capitala Ţăreĭ cu ŭn val înalt de treĭ metri şi fierăria luĭ ar ţine în cumpănă greutatea uneĭ oaste de 60000 oamenĭ.

Ne putem făli cu această grandioasă intreprindere, căcĭ ingineriĭ romînĭ aŭ conceput-o, ingineriĭ romînĭ o conduc astăzĭ, pe cînd, sunt abia 30 anĭ, străinĭĭ ne făceaŭ neînsemnatele lucrărĭ de fier ce aveam.

www.dacoromanica.ro

In această scurtă amintire pare că este scrisă toată istoria noastră contimporană.

Şi inima Voastră, Sire, de sigur bate îndoit de cald, cînd evenimentele conduc paşiĭ Majestăţeĭ Voastre pe aceste ţărmurĭ. De pe ele, la glasul Vostru, s'a redeşteptat voinicia străbună, pe ele, de pe indemnul Vostru, se afirmă din nou hărnicia străbună.

Mîndriĭ de victoriile plătite cu sînge, să serbăm veseliĭ şi victoriile, tot atît de glorioase, plătite cu muncă şi sîrguinţă.

Şi unele şi cele-l'alte, Vouă se închină, Sire.

Şi unêle şi cele-l'alte în oţel sunt turnate, pentru că în inima Românilor sunt adînc săpate.

Să trăeştĭ, Sire.

Să trăiască M. S. Regina.

Să trăiască A. S. R. Principele Ferdinand.

Apoĭ M. S. Regele, luînd cuvîntul, rosti:

Sunt foarte mişcat de cuvintele aşa de adînc simţite ce'mĭ exprimaţĭ cu atîta căldură şi Vă mulţumesc din suflet.

Serbarea de astă-zĭ este o adevărată satisfacţie pentru Mine, căcĭ este tocmaĭ un an, de cînd cu ocazia călătorieĭ Melę în Dobrogea, am făgăduit şi apoĭ am stăruit ca podul peste Dunăre să fie început. Astă-zĭ făgăduiala Mea este un fapt împlinit şi sunt fericit că am putut încununa întîiul stîlp al poduluĭ, în faţa uneĭ întruniriĭ aşa de impunătoare şi a populaţieĭ din Dobrogea care a alergat din toate părţile, spre a fi martoră la această operă, care va lega de-a pururea aceste două ţărmurĭ ale Dunăreĭ, înfrăţind interesele şi cimentînd unirea între aceste două trunchiurĭ ale Statuluĭ Român în chip trainic şi neperitor.

Măreaţă este lucrarea concepută şi condusă de ingineriĭ noştri şi mîndru Suntem de o întreprindere aşa de însemnată, care va fi izvor de bogăţie pentru Ţară şi care va găsi un răsunet puternic în toată Europa.

Trebue să punem acum toate silinţele spre a isprăvi cît maĭ curînd podul peste Borcea şi peste Dunărea mare şi portul de la Constanţa, fiind-că atuncĭ calea cea maĭ scurtă între Marea de Nord şi Marea-Neagră va fi deschisă şi România va stăpîni o mare parte a comerciuluĭ din Orient.

Convins că aceste prevederĭ se vor realiza, închin acest pahar iubituluĭ Meŭ popor, care n'a cruţat nicĭ un sacrificiŭ, spre a întări moşia sa strămoşească şi a asigura viitorul său.

Să trăiască România.

Solemnitatea inaugurăreĭ lucrărilor a avut loc în ziua de 14 Septembrie 1895, faţă fiind M. M. L. L. Regele şi Regina însoţiţĭ de A. A. L. L. R. R. Principele şi Principesa Românieĭ, de A. S. R. Principele Leopold de Hohenzollern, A. S. Principele Wilhelm de Hohenzollern, A. S. Principele Bernard, A. S. Principesa Charlota de Saxa-Meiningen, A. S. Principesa Feodora, Corpul Diplomatic, Miniştriĭ, foştiĭ Miniştri de Lucrărĭ Publice, biurourile Corpurilor Legiuitoare, mariĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, reprezentanţiĭ caselor marĭ carĭ aŭ executat lucrările linieĭ Feteşti-Cernavoda şi de un numeros public, care venise să asiste la acea serbare.

După ce M. S. Regele a bătut cel din urmă nit al poduluĭ şi după ce s'a terminat serviciuĭ religios oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, s'a procedat la închiderea în zidul culeeĭ de pe malul drept, al documentuluĭ comemorativ al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională

REGE AL ROMÂNIEI

In anul mîntuireĭ 1890 am pus piatra fundamentală a poduluĭ, menit să împreuneze cele două maluriĭ ale Dunăreĭ între Feteşti şi Cernavoda.

După cincĭ anĭ de muncă statornică, Dumnezeŭ hărăzind Ţăreĭ linişte şi îndestulare, astă-zĭ, în a 14-a zi a luneĭ Septembrie, din anul mîntuireĭ 1895, şi al 30-lea al Domnieĭ Mele, mulţumită rîvneĭ şi măestrieĭ inginerilor românĭ, am trecut pe deasupra valurilor celor două braţe ale Dunăreĭ măreţe şi am bătut cel din urmă cuiŭ, care a încheiat şi sfîrşit aceste falnice lucrărĭ, faţă fiind M. S. Regina, Alteţele Lor Regale Principele şi Principesa Românieĭ, iubitul Meŭ frate, Principele Leopold de Hohenzollern, nepotul Meŭ, A. S. Principele ereditar de Hohenzollern, Alteţa Sa Principele ereditar de Meiningen şi Alteţa Sa Regală Principesa ereditară de Saxa Meiningen, înaltul cler, miniştriĭ Meĭ, preşedinţiĭ şi membriĭ biurourilor Corpurilor legiuitoare, trimişiĭ puterilor străine acreditaţĭ pe lîngă Mine, înalţiĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, fruntaşiĭ oştireĭ Mele şi corpul technic.

De azĭ înainte nimic nu maĭ desparte România din stînga Dunăreĭ de Dobrogea, pe care, prin vitejia ostaşilor noştri, din războiul de la 1877, am împreunat-o din noŭ cu patria mumă. Astfel Vom putea da acesteĭ provinciĭ şi porturilor eĭ de pe ţărmul Mărieĭ, toată îngrijirea Noastră, spre a lor desvoltare şi propăşire.

Mîndri, împreună cu Ţara întreagă, că am ridicat un monument, care face fală neamuluĭ românesc şi care va fi pururea îndemn puternic pentru urmaşiĭ noştri, spre a purcede tot maĭ departe pe calea munceĭ, a civilizaţieĭ şi a măririĭ, Am semnat acest document de vecinică amintire.

Am chibzuit, dar, ca, după sfinţenia poduluĭ, făcută de I. P. S. S. Archiepiscopul şi Mitropolitul Primat, un exemplar să fie aşezat în zidăria de pe malul drept al Dunăreĭ, împreună cu copia documentuluĭ, ce a fost pus în zidăria picioruluĭ de pe ţărmul stîng, iar cel de al doilea să se păstreze în Arhivele Statuluĭ.

După această ceremonie, a avut loc încercarea podului cu un tren compus din 15 locomotive, dintre cele maĭ grele, toate sub presiune şi care a trecut podul cu o vitesă de 80 kil., iar la eşirea de pe pod, trenul avea o vitesă de 96 kil.

Maiestăţile lor şi Alteţele Regale cu Augustiĭ oaspeţĭ s'aŭ urcat în urmă în trenul regal, trecînd Dunărea şi astfel s'a declarat punerea în circulaţie a poduluĭ «Regele Carol I».

La banchetul care a avut loc, d-l Olănescu, Ministrul Lucrărilor Publice, a pronunţat următorul discurs:

SIRE,

Se apropie 18 veacurĭ de cînd valurile măreţeĭ Dunăre aŭ fost subjugate pentru întîia oară.

Atuncĭ, un mare Domn din apus a zidit podul său de piatră ca să zămislească neamul românesc şi să-şĭ scrie numele în cartea nemuririĭ.

www.dacoromanica.ro

Astă-ză, Maiestatea Ta, venit tot din apus, înfrîngă pentru a doua oară, cu piatră şi cu fer, falnicul fluviŭ, ca să asigură pentru tot-d'auna pașnica propășire a Regatului, pe care cu vitejie şi cu înțelepciune l'aă întemeiat în acea vale pe care a smuls-o barbariei Impăratul Traian.

Ast-fel se leagă firul întrerupt al istoriei şi se amestecă, în admirația şi recunoştința noastră, chipul lui Traian, întemeietorul, cu al lui Carol, reînvietorul. Şi unul şi altul vitejă şi biruitoră în războaie, şi unul şi altul mară şi spornică ziditoră de monumente, fala vremurilor lor.

Gloria Impăratului roman, strămoşii noştri aŭ nemurit-o în coloană de piatră în Roma, şi în tropeul pe care tot aică. tot pe acest pămînt al Dobrogei, l'aŭ așezăt, dovadă a adîncii lor cumințiă, care aŭ înțeles importanța Țării cucerită de Traian pentru împărăția romană, şi a malului drept al Dunării pentru noua provincie.

Slava Maiestății Tale se va nemuri de urmaşii noştri pe tot pămîntul Romîniei, cum stă tipărite în toate inimile noastre dragostea de Maiestatea Ta. Nicăeră, însă, mai mult de cît în această parte a regatului, pe care după patru sute de ani de despărțire de la trupul patriei, a fost dat Maiestății Tale să o lipească iarăşi şi pentru tot-d'auna la coroana acelor voevozi, cari. cu mîndrie puneaŭ în titlurile lor şi pe acela de Stăpînitori ai Dobrogei.

Nimic n'a lipsit, Sire, Domniei Maiestății Tale. Ai cucerit neatîrnarea şi aă înființat Regatul; aă înzestrat Romînia cu drumurile de fer, şi astă-ză îi deschizi drumul la Mare, fără de care nică un neam pănă acum n'a putut întemeia putere trainică.

Fericit şi biruitor aă fost în războaie, Sire, fericit şi biruitor eşti în timp de pace. Fericit şi biruitor pentru că în tot-d'auna aă avut o nemărginită încredere în supuşii Maiestății Tale.

Cu ostaşii Țării ai învins în cîmpiile Bulgariei; cu meşterii Țării ai îngenunchiat Dunărea.

De aceea, Sire, încrederei nestrămutate a Maiestății Tale răspunde credința nețărmurită a națiunei, şi din Carpați pănă la Mare, din tot locul, răsună un singur strigăt:

Să trăeşti Sire.

Să trăiască Maiestatea Sa Regina.

Să trăiască Dinastia noastră.

Domnul G. Duca, Directorul general al Căilor ferate, în numele inginerilor, a roştit următorul toast:

SIRE,

Inginerii Vă mulțumesc că ați binevoit prin prezența Voastră şi a Augustei Voastre Familii, să faceți şi mai strălucită serbarea de ază.

Inaugurarea liniei Feteşti-Cernavoda, menită să prelungească căile noastre de comunicație pănă la Mare, este o serbare a națiunei; ea va însemna una din marile date în istoria propăşirei economice a Țărei, dar ea este în acelaşi timp şi consfințirea unei opere mărețe, săvîrşite de inginerii romîni.

Cînd, în 1890, Maiestatea Voastră a pus întîia piatră a podului peste Dunăre, care, cu drept cuvînt, numără între lucrările cele mai de căpetenie datorite arteĭ inginerului, Ea a voit să dea o nouă dovadă de solicitudinea Sa pentru lucrările folositoare Țărei, şi să îmbărbăteze pe aceia cari, timp de 5 ani, aveaŭ să consacreze toată inteligența, toată munca lor, la săvîrşirea acestei opere uriaşe.

Astă-ză, cînd izbînda a încununat silințele lor neobosite, să-mi fie îngăduit a aduce un meritat tribut de laude domnului Saligny, autorul proectelor şi directorul lucrărilor, inginerilor cari aŭ fost colaboratorii săi devotați, marilor Societăți Fives-Lille, Cockerill, Gärtner-Creuzot, şi tutulor întreprinzătorilor, cari n'aŭ cruțat nimic pentru a aduce la un bun sfîrşit o operă plină de greutăți.

Sire, Țara se poate făli cu acèste lucrări, cari dovedesc progresele făcute de corpul inginerilor în anii bine cuvîntați ai Domniei Maiestății Voastre. Liniile noastre ferate, marile căi naționale, cari duc la granițele Țărei, lucrările hidraulice, docurile de la Brăila şi de la Galați, sunt atîtea dovezi de muncă roditoare a acestui corp. Şi dacă ținem în seamă că două treimi din inginerii, cari aŭ luat parte la executarea lucrărilor, al căror sfîrşit îl serbăm astă-ză, sunt eşiți din şcoala noastră de poduri şi şosele, o legitimă mîndrie trebue să simțim.

In 1866, abia 21 inginerii romîni eraŭ în serviciul statului; azi ei sunt legiune şi alcătuesc o a doua armată, tot atît de nemărginit devotată Maiestății Voastre şi Țărei, ca şi aceea în capul căreia ați cucerit, Sire, neatîrnarea Romîniei. Această armată a progresului, care la vreme de nevoe va fi alături cu cea-l'altă pentru apărarea tronului şi a patriei, are şi dînsa, în luptele sale pacinice, morții şi răniții săi; acestor victime ale datoriei, pe care poeții nu le slăvesc, noi cel puțin le datorăm o duioasă amintire.

SIRE,

Ați trecut Dunărea ca să duceți oştirea la victorie, astă-ză treceți iar Dunărea ca să sărbătoriți o altă victorie: aceea a munceĭ în potriva elementelor.

In adevăr, cîte greutăți erau de invins:

O tăetură de 500000 m. cubi, 1000 m. de poduri şi de viaducte peste Borcea, 2000000 m. cubi de rambleuri apărați în contra apelor prin 200000 m. pătrați de pereuri zidite, un viaduct de $1^1/_2$ kil. în mijlocul bălței, altul de 900 m. şi toate aceste lucrări pentru a ajunge la ultimul şi cel mai mare obstacol, Dunărea.

In zadar bătrînul fluviŭ a căutat să apere cu furie liniştea sa secularĭ, turburată cu atîta îndrăznealĭ, deslănțuindu-şi valurile şi înecînd întreaga cîmpie, de la malul Dunării pănă la malul Borcei; lupta a fost crîncenă, dar el a fost învins.

Fundațiunile podului sunt coborîte la 30 m. sub nivelul apelor mici; pare că el a înfipt cu dragoste rădăcini adînci în fundul rîului, ca nici valurile, nici sloiurile, nici furtunile să nu-l zdruncine, stăpîn să rămînă pe țărmurile Dunării, precum poporul romîn, cu toate dușmăniele, stăpîn a rămas pe pămîntul strămoşesc.

El se înalță la 30 m. d'asupra apelor, pare că ar vrea să cuprindă într'o ochire cît mai mult din scumpa Țară, să arate cît de sus ea a ajuns, adică vrea să zică fie-căruia, gîndiți-vă ce a fost Muntenia, ce a fost Moldova, priviți ce sus este acum Regatul Romîniei.

Imense deschideri de 190 m. despart pilele, lăsînd trecerei o cale largă, precum largă a fost tot-d'auna calea ce Romînia a deschis progresului.

Şi pe de asupra stau așezate 5000000 kil. de metal, masă enormă care a trebuit să fie ridicată la 30 m. înălțime.

De oțel este coroana pe care Romînia v'a pus-o pe cap, Sire; de oțel este brațul pe care Romînia îl întinde Dobrogei, ca un simbol de vecinică unire şi de puternic sprijin.

Iată podul «Regele Carol I», el poartă numele vostru, Sire, căci prin nestrămutata Voastră încredere, în foloasele ce Țara va trage din această lucrare, visul Maiestății Voastre, de acum un sfert de veac, este ază îndeplinit.

SIRE,

Spre izvoarele Dunării strămoşii Voştri aŭ clădit un mîndru castel, leagănul

www.dacoromanica.ro

unei ilustre dinastii; spre gurile Dunărei ați clădit un alt falnic monument. Urmașii Maiestății Voastre îl vor privi ca pe o pildă de fapte mari, săvîrșite sub Domnia-Voastră; iar generațiile viitoare, văzînd cu uimire podul «Regele Carol I» vor zice:

Carol viteaz a fost în timp de luptă, mare și înțelept Rege în timp de pace.

Iar noi toți, Sire, cu inima plină de cea mai nemărginită dragoste spunem:

Să trăiți, Sire.

Trăiască M. S. Regina.

Trăiască Dinastia.

M. S. Regele a luat cuvîntul, zicînd:

Intruniți aci pe țărmurile Dobrogei, de a pururea unită prin sîngele vitejilor noștri și din nou făurită printr'un lanț de fer cu Romînia, serbăm un eveniment, așteptat cu nerăbdare de Țara întreagă, care va găsi un răsunet mare, departe peste hotarele sale. Săvîrșirea podului peste Dunăre, dorit de un sfert de veac de Mine, este astă-zi un fapt împlinit, și uriașă se ridică înaintea noastră această falnică operă, ca o mărturie vădită a tăriei Regatului.

Geniul omenesc, în care se resfrîng progresul și avîntul puternic al Romîniei, a învins toate greutățile, a înlăturat toate piedicele spre a executa această lucrare trainică și neperitoare, care trebue să arate lumei că vrednic este poporul romîn de frumoasa sa chemare la gurile Dunărei și pe pragul Orientului.

Monumentele sunt istoria vie a popoarelor; pănă astă-zi urmele lui Traian nu s'au șters. Cine nu vorbește de podul său de la Severin? Să dea Dumnezeu ca al doilea pod, stabilit după mii de ani pe Dunărea-de-Jos, să trăiască veacuri spre a povesti generațiunilor viitoare, din neam în neam, că, numai prin jertfe, lupte și o muncă statornică statul romîn a putut fi întemeiat.

Mîndru pot fi dar, că sub Domnia Mea s'a conceput și isprăvit, de inginerii noștri, acest măreț pod, care va atrage o însemnată parte a comerciului european pe căile noastre ferate, fiind-că astăzi stăpînim linia cea mai scurtă între mările nordice și țările din Orient.

Aruncăm acum o privire mai departe pe mare, pe această nemărginită cale de apă, unde se încrucișează nenumăratele drumuri ale mișcării întregei lumi, care răspîndesc bogățiile asupra națiunelor. Prin portul de la Constanța podul peste Dunăre ne deschide această cale largă, care va spori într'un mod neașteptat relațiunile noastre comerciale și va asigura desvoltarea noastră maritimă.

Steagul Romîniei, care este deja cunoscut în porturile din Europa, în curînd va flîfli și în toate țările cele mai depărtate ale Universului, ducînd cu dînsul renumele scumpei noastre patrii. Cu inima plină de bucurie, exprim această convingere, în fața acestei impunătoare adunări, în fața uriașului nostru pod, pe care 'l privesc ca cheia de aur a unui viitor strălucit, mulțumind călduros tutulor acelora cari au contribuit la marea izbîndă ce se serbătorește asta-zi de noi cu atît de adîncă satisfacție. Mulțumesc de asemenea pentru cuvîntările așa de bine simțite și atît de măgulitoare pentru Mine; mulțumesc corpului technic pentru rîvna și hărnicia ce a desfășurat în numeroasele lucrări publice, săvîrșite în cursul celor din urmă ani, și care găsesc cea mai frumoasă a lor încoronare în podul de peste Dunăre.

Fericit Sunt că înalții oaspeți și D-v. toți sunteți martori la această memorabilă zi, care înseamnă o nouă epocă în viața noastră economică, și sunt sigur că vă veți uni cu Mine în strigarea de: să trăiască iubita Noastră Romînie, al cărui avînt nimeni nu'l poate opri în drumul măririi și al propășirei.

(Articol redactat de D. A. Saligny).

Podul-Cheia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Brebul, jud. și pl. Prahova. Are o populație de 110 locuitori.

Vîlceaua Valea-Rea desparte acest cătun de Brebul-Megiesc.

Și-a luat numele de la o strîmtoare foarte îngustă în formă de cheie, pe unde trece rîul Doftana.

Podul-Cheiei, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de schitul Brebul, com. Brebul, jud. și pl. Prahova, care se arendează cu 520 lei anual.

Podul-Corbeanca, *cătun*, pe proprietatea Corbii-Mari, pl. Neajlovul, jud. Vlașca,

Podul-Corbului, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 164 locuitori. E situat între văile Prahovei, Braduluĭ și Corbului, într'o poziție foarte frumoasă.

Podul-cu-Fagi, *vale*, isvorește din raionul com. Valea-Lungă, jud. și pl. Prahova, și se varsă în Valea-lui-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

Podul-cu-Florile, *platou*, pe vîrful munteluĭ Zănoaga, jud. Dîmbovița. In acest platou este și un lac tot cu numele de Podul-cu-Florile, sau Cîmpul-cu-Florile. Acest platou este plin de flori vara și are o priveliște încîntătoare. E înconjurat de jur-împrejur cu colți de piatră foarte înalți și ascuțiți.

Podul-de-Fier, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-de-sus, com. Săucești, situat pe malul Bistriței, la 5 ½ kil. de Săucești (școală). Are o populație de 15 familii, sau 60 suflete; 6 cîrciume.

Locuitorii posedă: 30 vite mari cornute, 60 oi, 2 cai și 9 porci.

Se află situat lîngă podul de fier de pe Bistrița, al căii ferate Bacău-Roman.

Podul-de-la-Celeiu. Vezi Podul-Antic-de-la-Celeiu.

Podul-de-la-Ruși, *pod*, peste rîul Bistrița, jud. Neamțu, situat la marginea despre S. a orașului Piatra; unește trupul Mărăței cu Petro-Dava și cariera de piatră de peste rîul Bistrița.

Podul-de-Piatră, *pichet vechiu de frontieră*, pe Dunăre, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, în dreptul satului Bordușani-Mari,

www.dacoromanica.ro

Podul-Doamneĭ, *pod*, jud. Vlașca, peste apa Gîsca saŭ Ilfovățul, pe proprietatea cu acelașĭ nume ce constitue moșia Babele. Aci, la 1775, ne spun Fraţiĭ Tunusli, a fost un metoh de călugărițe.

Podul-Drăgan, *vechie numire a satuluĭ* Malul.

Podul-Frînculuĭ, *loc izolat* în jud. Prahova, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, unde Valea-Beneĭ se varsă în pîrîul Nucețeanca.

Podul-Grosuluĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 43 kil. de orașul Turnul-Severin. E situată pe vale. Satul formează comună cu cătunele Petrea și Podeni, avînd o populație de 1500 suflete, locuind în 250 case; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Se mărginește spre N. cu com. Adunați-Teiuluĭ; spre E., cu com. Bîcleșul și com. Corzul; la S. cu comunele: Pădina-Mare și Slașoma; iar spre V., cu comunele: Plopi, Stigniţa și Iablaniţa.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 104 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ; 20 stupĭ cu albine.

Prin comună trece șoseaua ce vine de la Stigniţa și merge la Bîcleșul, trecînd prin Podul-Grosuluĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 1258 leĭ; iar la cheltueli de 1068 leĭ.

Vite: 670 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 760 oĭ și 540 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dîrdoaia, Petra și Dealuĭ-Tudosieĭ.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Morminți, la confluența pîrîuluĭ Stigniţa cu pîrîul Drîncea (Podul-Grosuluĭ); la Petra, în Dealul-Petreĭ, o stîncă înaltă despre care legenda spune că ar fi adusă aci de către o fată de Jidov (uriaș).

Ape sunt: pîraiele Drîncea, Stigniţa și Iablaniţa.

Podul-Iloaieĭ, *tîrgușor* și *com. rur.*, în partea de S. a pl. Bahluiul, jud. Iași, așezat la capătul podișuluĭ, ce se întinde de la N. spre S., între pîrîul Bahluețul și rîul Bahluiul, carĭ fac confluența în centrul tîrguluĭ, de unde se deschide întinsul șes al Bahluiuluĭ.

La 1810, maĭ mulțĭ Evreĭ aŭ cerut de la proprietarul moșieĭ Totoești, de a le da voie, să se așeze în această localitate, ca să deschiză tîrg și la 1818, după hrisovul lui Calimah - Voevod, s'a întemeiat tîrgul la pod, luînd numire de Podul-Iloaeĭ. De oare ce în această localitate se întrunesc într'un punct maĭ multe capete de moșiĭ, fie-care proprietar a dat voe, ca pe părțile lor; să se așeze tîrgul și aceasta se vede din maĭ multe hrisoave ce aŭ fost recunoscute de către Domnĭ, în anii 1823 și 1839.

Pănă la anul 1864, acest tîrgușor era administrat de un comisar al guvernuluĭ, iar de atunci e clasat între comunele rurale.

Sunt statornicite zile de tîrg numaĭ Duminicele, iar iarmaroace anuale patru: dela 1—8 Iulie, dela 10—18 Octombrie, dela 12—20 Decembrie și în Săptămîna-Albă. La aceste iarmaroace se face comerciŭ întins de: cereale, vite de tot soiul, brînză, pieĭ, lînă și lemnăriĭ, fiind în stînga moșiĭ maĭ de cîmp, iar în dreapta moșiĭ cu pădurĭ.

Teritoriul tîrgușoruluĭ are o întindere cam de 164 hect., cu populație de 330 familiĭ saŭ 2736 locuitorĭ, din carĭ două părți sunt Evreĭ, ocupîndu-se cu comerciul, Romînĭi, îndeletnicindu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Se află situat la jumătatea caleĭ dintre Iași și Tîrgul-Frumos, la 22 kil. de fie-care dintre aceste localităţi. Prin mijlocul luĭ trece șoseaua națională, iar pe marginea despre S., calea ferată, avînd și o stație.

In centrul tîrgușoruluĭ se află o zidire mare și frumoasă, proprietatea comuneĭ, în care este cancelaria și precepția comuneĭ, precum și cancelaria sub-prefectureĭ plășeĭ Bahluiul. Alăturea este școala mixtă, cu localul eĭ propriŭ, condusă de 2 învățătorĭ și 2 învățătoare și care a fost frecuentată în 1899—900 de 154 copiĭ. Scoala de băeţĭ se află aci de la 1862, cea de fete, de la 1867.

In tîrguleț maĭ sunt: o biserică de zid noŭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și un eclesiarh; o farmacie; un spital pentru bolnavĭ, întreținut de județ; o cazarmă pentru o companie de dorobanțĭ și un biuroŭ telegrafo-poștal; o moară cu vaporĭ, pentru măcinat făină, cu mașinĭ perfecționate și luminată cu lumină electrică.

Budgetul comuneĭ este de 30211 leĭ, 20 banĭ, la venituri și de 30157 leĭ, 50 banĭ, la cheltueli.

Vite: 917 vite marĭ cornute, 1186 oĭ, 208 caĭ și 220 rîmătorĭ.

Podul-Iloaeĭ, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Iași, pl. Cîrligătura-Bahluiul, com. Podul-Iloaeĭ, pe linia Iași-Păscani, pusă în circulație la 1 Iunie 1870. Se află între stațiile Cucuteni (8.7 kil.) și Sîrca (11.1 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Mării, de 41 m., 95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 197.415 leĭ, 66 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Podul-Jijieĭ, *sat*, jud. Iași, pl. Braniștea, com. Gölăești, situat între rîul Jijia și gîrla Dubruvățul; și avînd o populație de 44 familiĭ, saŭ 201 suflete.

Are o moară pe apa Jijieĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 vițe marĭ cornute, 410 oĭ, 44 caĭ și 52 rîmătorĭ.

Podul-Laculuĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, cät. com. Odobasca, numit și Urecheștid.-j., pentru-că maĭ înainte ținea de com. Urecheștĭ. Vezĭ Laculuĭ (Podul-).

Podul-Lat, *deal*, ce se intinde maĭ în tot lungul săŭ în partea de E. a com. Cornul, jud. și pl. Prahova. Servă de păsune vitelor.

Podul-Lat, Giantăul, Cioata și Poiana-Humeĭ, *deal* întins, ce poartă aceste numirĭ și înconjoară com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, în formă de semicerc, începînd de la N.-V. spre S. De la V. spre E. poartă numele de Chiliile, Lipova-Strîmbă, Răgoazele, Scaunul-Doamneĭ, Potopoaia, Drăcoaia, Mocanul, Plopani și Voiosul. Trecînd în com. Doagele, se prelungește înainte pănă la com. Dragomirești, pl. și jud. Tutova, formînd acolo o limbă de pămînt, unde se unește valea și pîrîul Lipova, cu valea și pîrîul Tutova.

Culmea acestuĭ deal, în toată prelungirea sa, servă de hotar despărțitor, de la Giantăul împrejur și pănă la Răgoazele între acest județ și jud. Roman; iar de la Răgoazele pănă la Voiosul, unde se termină această com., desparte județul de jud. Tutova.

Tot acest deal, în partea de S.-V., desparte acest județ de jud. Bacăŭ.

Dealul, în mare parte din ramificările luĭ, e acoperit de păduri cu arborĭ ce daŭ lemne pentru foc și construcțiunĭ: brazĭ, aninĭ și mesteacănĭ; parte e acoperit cu fînaț, parte cu suhat și parte cu viĭ.

Podul-luĭ-Petrache, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cătunul com. Bolovani. In cătun este și un pod peste Dîmbovița, pe șoseaua ce merge la gara Titu prin Tîrgoviște.

Podul-luĭ-Tăutu, *pod de piatră*, pe Pîrîul-Mare, de pe moșia Rudești, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Grămești. A fost construit de către Marele Logofăt Ioan Tăutu, după tradițiunea ce se păstrează.

Podul-luĭ-Traian, de la Severin, *fost pod peste Dunăre*, în partea de S.-E. a orașuluĭ T.-Severin, construit de architectul Apolodor de la Damasc, din ordinul Impăratuluĭ Traian, în anul 104, cu ocaziunea războiuluĭ al doilea dacic.

Podul era așternut pe 20 stîlpĭ de piatră împreunați prin bolte de lemn, iar pe d'asupra se întindea podeala cu amîndouă parmaclîcurile sale împodobite în răscrucĭ.

Din causa vremeĭ și a barbarilor năvălitorĭ, boltile și podeala s'aŭ stricat, rămînînd numaĭ stîlpiĭ de zidărie, carĭ staŭ pănă astăzĭ în ființă ascunși sub apă. Dar cele două căpătîie strîcate ale podului se văd încă în picioare pe amîndouă malurile opuse. Căpătîiul de pe malul stîng a fost desgropat de d. Gr. Tocilescu împreună cu castelul de lîngă dînsul, care apăra podul. (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, *Fouilles et recherches archèologiques en Roumanie*, p. 140—141).

Podul-luĭ-Zisu, *rîŭ*, în jud. Ilfov, pl. Oltenița, com. Prundul, avînd o lungime de aproape 2 kil. și curgînd prin moșiile Pueni și Prundul.

Podul-Lung, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 284 locuitorĭ. E situat la S. comuneĭ, între văile: Prahoveĭ, Corbuluĭ și Saruluĭ.

Podul-Lupeĭ, *vale*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul com. Ciocănești-Sîrbi. Pe aci trece drumul care duce de la Călărași la București.

Podul-Motruluĭ, *mahala*, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Stîngăceaua.

Podul-Neaguluĭ, *vechia numire a comuneĭ* Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Se întindea maĭ înainte de la Predeal pănă la Posada, cuprinzînd toate cătunele carĭ formează actualmente comuna Predeal, apoĭ teritoriul com. Sinaia cu cät. Izvorul, precum și Posada și Podul-Neaguluĭ.

Reședința com. era la Bușteni.

La 1864, cătunele Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnicul și la 1874, după dorința exprimată de M. S. Carol I, com. Podul-Neagului a luat numirea de Sinaia, iar primăria s'a mutat de la Bușteni în această din urmă localitate.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată comună urbană.

Podul-Neaguluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 142 locuitorĭ. E situat pe malul drept al rîului Prahova, la poalele munteluĭ Pleșuva-Mare și cuprins între văile Obieleĭ (N.) și Mesteacănuluĭ (S.).

www.dacoromanica.ro

La N. de acest cătun, în localitatea numită Lespezile, este o biserică fondată la 1661 de Jupîn Pîrvu Cantacuzino, vel Logofăt, cu tatăl său Drăghiciu vel Spătar.

Pe la sfîrşitul veaculuĭ XVII nu exista nicĭ un sat aci sus la munte; case ţărăneştĭ întîlneaĭ pe valea Prahoveĭ abia la Comarnicul, în căt. Podul-Neaguluĭ, ceea ce ar dovedi că acest cătun este cel maĭ vechiŭ de pe valea Prahoveĭ (Vezĭ Podul-Neaguluĭ, vechia numire a com. Predealul).

Podul-Negri, *pod*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgu-Ocna, de peste 148 m., aruncat pe rîul Trotuşul şi pe care trebue să treacă ceĭ care vor să meargă la băile Slănicul saŭ la Grozeşti şi Bogdăneşti. El leagă tot odată oraşul Tîrgu-Ocna cu secţia Tiseşti.

Podul-Pitaruluĭ, *sat*, în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti. E situat la S. de Plătăreşti, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmboviţa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 558 hect., cu o populaţiune de 345 locuitorĭ.

Statul are 380 hect. şi locuitoriĭ, 178 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ tot terenul, afară de 175 hect. care sunt ocupate de pădure.

Are o biserică, cu hramul Sf. Vasile, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 318, şi al celor micĭ de 600.

Podul-Pitaruluĭ, *pădure*, a statuluĭ, pendinte de Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, în întindere de 205 hectare.

Podul-Piulniţeĭ, *numire ce se da comuneĭ* Ciulniţa, jud. Muşcel.

Podul-Popa-Nae, *cătun*, în jud. Vlaşca, pendinte de com. Căscioarele, situat pe partea stîngă a apeĭ Argeşuluĭ, la capul poduluĭ Popa-Nae. Se arendează odată cu moşia Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, de care nu se despărţeşte, fiind o singură proprietate. S'a înfiinţat la 1854. Aci s'a împroprietărit în 1864 un număr de 40 de locuitorĭ, carĭ aŭ luat 120 hectare.

Are o cîrciumă.

Podul-Rizi, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Braniştea.

Podul-Rîuluĭ, *unul din cele 6 pichete* ale judeţuluĭ Muşcel pentru paza fruntarieĭ, la 35 kil. de pichetul Gropile şi la 20 kil. de pichetul Ciocanul.

Podul-Sf.-Mărieĭ, *deal*, în partea de S. a satuluĭ Rafaila, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. In acest loc se afla o rîpă foarte mare, a căreĭ trecere e foarte anevoioasă.

Podul-Stamateĭ, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Borzeşti, pl. Başeŭ, jud. Dorohoiŭ. Are o populaţie de 180 suflete. Moşia în trecut, făcea parte din Tăuteşti; acum se află alipit la moşia Vorniceni, de unde se şi administrează.

Satul s'a înfiinţat în 1848. Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 101 hect., 69 ariĭ, iar proprietatea, 895 hect., 32 ariĭ cîmp.

Rîul Jijia trece pe hotarul moşieĭ, prin partea de V.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Rădăuţi şi Darabani, mergînd la Botoşani, şi acel de la Borzeşti şi Plopeni-Jianul, mergînd la Dorohoiŭ.

Moşia se hotăreşte cu: Vădeni, Vorniceni, Tăuteşti şi Călugăreni, din jud. Botoşani.

Podul-Stoica, *cătun*, în judeţul Putna, com. Năruja, pl. Vrancea.

Are o populaţiune de 114 locuitorĭ şi 21 case.

Podul-Turculuĭ, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, formată dinŭ 2 cătune: Tîrgul-Podul-Turculuĭ şi Dămăcuşa. E situat pe şes, la 43 kil. de reşedinţa capitaleĭ.

Are o formă drept-unghiulară, de la N. la S., avînd în partea de E. a tîrguluĭ o colină de dealurĭ cu priviriĭ frumoase, formînd şi limita judeţuluĭ.

Are o populaţie de 1973 locuitorĭ, din carĭ 1525 contribuabilĭ, locuind în 940 case.

Biserica, cu hramul Sf. Ilie, s'a zidit la 1830 de vechiul proprietar al tîrguluĭ, Mihaĭ Emandi. Pe clopot se află data de 1813.

După profesiune, locuitoriĭ se împart ast-fel: 100 agricultorĭ, 100 meseriaşĭ, 250 comercianţĭ, 48 cu profesiunĭ libere, 10 muncitorĭ, 142 servitorĭ.

Are o şcoală, care datează de la 1868 şi care în 1899—900 a fost frecuentată de 103 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 110 boĭ, 6 bivolĭ, 215 vacĭ, 23 ţepe, 90 caĭ, 374 oĭ, 125 porcĭ, 45 capre; 150 stupĭ cu albine.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 21132 leĭ.

Gîndacĭ de mătasă se cultivă pe o scară întinsă.

Comuna are o lungime de 2½ kil. şi o lăţime de 1½ kil.

Este străbătută de şoseaua judeţeană care o leagă de com. Giurgioana la S. şi de com. Mun-

www.dacoromanica.ro

cel la N. In partea de V. curge pîrîul Zeletinul, care formează limita com. în partea de V.

E brăzdată la E. de dealul Bicheşti.

Comuna s'a înfiinţat la 1840. Pe la 1827 şi 1838 pe acest loc eraŭ 3 cîrciumĭ cu numele de rateşe. Apoĭ a fost iarmaroc, unde locuitoriĭ satelor vecine veneaŭ de schimbaŭ între eĭ vitele şi obiectele casnice.

La 1840, aŭ venit din satele vecine maĭ mulţĭ locuitorĭ, şi un număr de Evreĭ, şi aŭ înfiinţat tîrgul Podul - Turculuĭ, plătind bezmîn (embatic) proprietaruluĭ de atuncĭ, M. Iamandi, şi celuĭ de astăzĭ, I. Gheorghiade.

Se mărgineşte la N. cu com. Muncelul, la S. cu com. Giurgioana, la E. cu jud. Tutova, la V. cu com. Giurgioana.

Podul-Turculuĭ, *tîrg*, reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Aicĭ se află reşedinţa tuturor autorităţilor plăşeĭ Zeletinul şi a judecătorieĭ de ocol.

In tîrg se află un spital făcut de d. Vasile Teodor şi care se întreţine de judeţ.

Are: o biserică; o şcoală mixtă; un oficiŭ telegrafo-poştal. Este reşedinţa uneĭ companiĭ a reg. 24 de infanterie.

In fie-care Lunĭ se face aci bîlciŭ (iarmaroc).

Tîrgul este situat pe vale, avînd la E. şi la V. dealurĭ. In centru se află ocolul de cereale.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cosminele, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Livadia, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Vaduluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-j., plasa Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 966 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1818, cu hramul Naşterea Sf. Ioan.

In acest cătun a fost pănă la 1834 un stabiliment de băĭ.

Podul-Vaduluĭ, *băĭ*, cunoscute pe la 1834, situate pe loc şes, aproape de şoseaua naţională, în centrul com. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparţinînd obşteĭ locuitorilor. Apa conţine iod şi pucioasă.

Podul-Văleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Burchi, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moşiile Podul-Văleni şi Cojocăreanca. Are o biserică.

Podul-Vălenilor, *deal*, situat la E. de com. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Pe dealurile com. se cultivă ovăz, sunt viĭ şi pomĭ roditorĭ. Pe unele se află izlaz şi pădure.

Podul-Vîrtos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova. Are o populaţie de 243 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Gîlmeia şi e coprins între văile: Prahoveĭ, Cernica şi Bătrîoara.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, udă partea de N. a com. Laicăĭ-Runceasa, pl. Argeşuluĭ, jud. Muşcel, şi se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept, în raionul comuneĭ.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvoreşte din pădurea Priboaia, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. Goleşti, şi se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul căt. Priboaia, com. Goleşti.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvoreşte din locurile de arătură ale com Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, se împreună cu Valea-Dragomireĭ şi se varsă în gîrla Ogretinul, tot în raionul com. Ogretinul.

Podurile, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situată în vale şi pe deal, pe o lungime de peste 20 kil., ce se desfăşură de la N. la S.-E. şi compusă din 5 cătune: Podurile, primărie, cu secţia Brăneşti, apoĭ Prohogeşti, Valea-Soaseĭ saŭ Buneşti, Rusăeşti şi Schitul-Savu.

In condica Liuzilor (1803), găsim Podurile şi Prohogeştĭ, moşiĭ aparţinînd răzeşilor; iar în Statistica din 1873, găsim com. alcătuită din 8 cătune: Braniştea (azĭ Brăneştĭ), Osebiţi-Prohogeşti, Petri-Moineşti, Podurile, Prohogeşti-Rusăeşti, Schitul-Sava şi Suseni, din care parte sunt rămase silişte.

Se mărgineşte la N. cu comunele Măgireşti şi Leontineşti; la E., cu comunele Bucşeşti şi Berzunţul; la S., cu com. Dărmăneşti şi la V., cu comunele Moineşti şi Valea-Arinilor.

Teritoriul com. e udat de pîrîiaşele Brăneşti şi Valea-Soaseĭ şi brăzdat de munţiĭ: Tarniţa, Savul, Fundătura şi Schitul-Vechiŭ, şi de dealurile: Măzănăeştilor, Dealul-luĭ-Tănase, Priporul şi Cremenişul.

Are o populaţie de 520 familiĭ, saŭ 2416 suflete, din care 394 agricultorĭ, 6 meseriaşĭ, 12 comercianţĭ, 24 cu profesiunĭ libere, 125 muncitorĭ şi 23 servitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1866 în satul Podurile, frecuentată de 31 copiĭ; 7 bisericĭ: 2 în satul Prohogeşti, 1 în Rusăeşti, 2 în Podurile şi 2 în Valea-Soaseĭ (Suseni), deservite de 4 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ.

După legea rurală din 1864

www.dacoromanica.ro

s'aŭ împroprietărit 26 locuitorĭ cu 77 fălcĭ pămînt.

Teritoriul com. are o întindere de 3825 hect. Pădurile ocupă o suprafață de 2030 hect. Proprietarĭ maĭ sunt: Eufrosina Crupenschi, cu o moșie de 523 hect., din care 233,30 hect. pămînt productiv; Alecu Benea, cu o moșie de 500 hect.; C. Ghindaru, cu o moșie de 250 hect., Agripina V. Botezatu, Maria V. Botezatu și D. Popovicĭ, cu cîte 50 hect.; Herman Leonti, cu 120 hect. și Episcopul de Buzăŭ, D. Climescu, cu o moșie, ce-ĭ dă un venit de 5000 leĭ anual.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1083 hect.

Locuitoriĭ posedă: 84 caĭ, 1511 vite marĭ cornute, 78 capre, 827 oĭ și 208 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 10300 leĭ, 76 banĭ și la cheltueliĭ de 9601 leĭ, 30 banĭ.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală care pleacă de la Moinești la Bucșești, Tețcani și Nadișa.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 48 kil.; la com. Moinești, reședința plășeĭ, 5 kil.; la com. Bucșești, 4 kil.; la com. Berzunțul, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 5 kil.; la com. Măgirești, (7 kil.).

Podurile, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată spre N., la 20 kil. de Tîrgoviște, pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița și pe șoseaua națională Tîrgoviște-Transilvania.

E așezată parte între văĭ și parte pe munțĭ și dealurĭ. In raionul com. sunt: Vîrful-Pucioaseĭ, Vîrful-Pătrani, Vîrful-Davuli și Piscul-Malurilor.

Afară de Ialomița, prin raionul com. curge, în partea de E., pîrîul Bezdedelul.

In com. sunt renumitele băĭ, numite Pucioasa, cu izvoarele lor de fĭer și pucioasă. (Vezĭ Pucioasa).

Se compune din patru cătune: Podurile-d.-s., Podurile-de-j., Malurile și Pucioasa, avînd o populație de 2300 locuitorĭ.

In com. sunt 9 uliță; 2 bisericĭ; 6 morĭ de apă. Aci este reședința judecătorieĭ de ocol a plaiurilor unite Ialomița-Dîmbovița.

In Podurile sunt: boĭ, vacĭ, caĭ, și capre; vegetale: porumb, pădure și fructe, maĭ cu seamă prune din care se face țuică; minerale: pucioasă, fier și gips în cantitățĭ marĭ.

Maĭ toțĭ locuitoriĭ comuneĭ se ocupă în lunele Iunie și August cu facerea băilor la curanțiĭ ce vizitează băile Pucioasa. — In timpul sezonuluĭ băilor este multă animație. Aci sunt două pavilioane, din care unul noŭ, maĭ multe hotele, birturĭ, cazinurĭ, brutăriĭ și altele. Se fac două tîrgurĭ marĭ anuale, tot în timpul băilor: la 27 Iulie și la 7 August.

In raionul comuneĭ este o pădure cam de 25000 ariĭ.

Comuna Podurile, pănă la Martie 1886, forma o singură com.; de atuncĭ s'a unit cu com. Șerbănești și amîndouă formează o singură comună sub numele de com. Șerbănești-Podurile cu reședința în Poduri, avînd o populație de 4300 locuitorĭ romînĭ și 4 școale mixte. Com. Podurile propriŭ-zisă se învecinește: la E. cu Valea-Lungă, la V. cu Cucuteni, la N. cu Șerbănești și la S. cu Brănești. De com. Valea-Lungă și Cucuteni, se desparte prin dealurĭ și pădurĭ, de Brănești, prin Ialomița, iar de Șerbănești, e nedespărțită. Cu Valea-Lungă se leagă prin șoseaua vecinală Șerbănești-Vîrfurile-Valea-Lungă, cu Cucuteni prin drumurĭ practice, cu Șerbănești prin șosea comunală, iar cu Brănești prin șosea națională (Vezĭ Șerbănești).

Podurile, *sat* și reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situat lîngă tîrgușorul Moinești, într'o vale împrejmuită de dealurĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 72 băieți; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Niculae», clădită la 1840 de preotul G. Iscu și cea-l'altă cu hramul «Sf. Ion», clădită pe la 1770, în secția Brănești, de preotul Lupan și ambele deservite de 1 preot și 2 cîntăreți; 7 cîrciumĭ.

Satul Podurile, împreună cu secția Brănești, are 185 familiĭ, saŭ 917 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 49 caĭ, 841 vite cornute, 146 porcĭ și 78 capre.

Podurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stănești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna și între văile Borețul și Toaca. La V. este dealul acoperit cu pădurea numită Toaca. Un pod de lemn peste rîul Doamna unește satul Podurile cu Stănești.

Este așezat pe un platoŭ înalt.

Podurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Drajna-d.-j., pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populație de 70 suflete. Locuitoriĭ aŭ ținut maĭ înainte de Drajna-d.-s., în raza căreia aŭ fost împroprietăriți în 1864. Este foarte aproape de Drajna-d.-s. în cît formează o singură grupă de locuințe, pe cînd de Drajna d.-j. e separat prin distanțe de 3—8 kil. Ține de secțiunea școale din Drajna-d.-s., și locuitoriĭ lu sunt enoriașĭ aĭ bisericeĭ de aci.

www.dacoromanica.ro

odurile, *altă numire a cătunului* Cornul-d.-s., com. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova.

Podurile, *cătun*, în jud. Putna, com. Colacul, pl. Vrancea, situat pe malul drept al Putneĭ, pe un podiș format de acest mal.

Are o populațiune de 430 locuitorĭ; 19 case; 1 biserică filială, cu hramul Buna-Vestire.

Podurile, *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Grăjdana, de 420 hect., împărțite la maĭ mulțĭ proprietarĭ.

Podurile, *trup de pădure*, al statuluĭ, pendinte de com. Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul cu Boia, Lacurile cu Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul și Vîrful-Negrașuluĭ, formează pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 hectare.

Podurile, *pîrîŭ*, în com. și căt. Bălănești. Incepe de la Poduri și se scurge în Sărățelul-Bălănești. Conține substanțe minerale și maĭ cu seamă pucioasă.

Poeana. A se căuta cuvintele cu această numire și compusele eĭ, la *Poiana*.

Poenari, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Novaci, la E. com. Bumbești-Pițicu, formată din 4 căt.: Poenari, Ciuperceni, Rîul și Ponoarele.

Are o suprafață de 6162 hect., din care: 3400 hect. al moșnenilor, iar restul al proprietarilor; din acestea, 1000 hect. sunt păduri, 30 hect. sunt livezĭ de pruni, 30 hect. viĭ, restul arături și fînețe.

Are o populație de 135 familiĭ, saŭ 578 suflete, din care 130 contribuabilĭ; 1 școală, frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ, afară de 4, carĭ sunt împroprietăriță. Eĭ posedă: 70 pluguri, 140 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 813 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 983 oĭ, 120 rîmătorĭ, 228 capre; 48 stupĭ.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2300 leĭ anual.

Comunicația în comună se face prin șoseaua județeană T.-Jiŭ-Vîlcea, care o pune în comunicație la V. cu Bumbești-Pețicu, iar la S.-E., cu căt. Sîrbești, printr'o șosea comunală.

In com. se găsesc: 8 morĭ pe apă, 3 joagăre, 14 pive, 3 cîrciumĭ și 32 fîntînĭ.

Pe la N.-V. com. trece rîul Galbenul (Baia-de-Fier) și pîrîul Neagra; la S. curge pîrîul Cîlnicul, iar limita despre E. a com., rîul Oltețul.

Poenari, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. de Bucureștĭ, lîngă rîul Răstoaca, la 26 kil. de Bucureștĭ. Stă în legătură cu Bolintinul-din-Deal și cu Stoeneștĭ și Floreștĭ-d.-s., prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Bolintinul-Spiridon, Poenari-Enuță, Poenari-Florescu, Poenari-Moșteni și Ulmi-Ornești, cu o populație de 1273 suflete, locuind în 276 case.

Se întinde pe o suprafață de 1192 hect. D-niĭ N. Butculescu, T. Anastasescu, Poenărescu, G. Florescu, și moșneniĭ aŭ 722 hect. și locuitoriĭ, 470 hect. Proprietariĭ cultivă 620 hect. (49 izlaz, 53 pădure). Locuitoriĭ cultivă 446 hect. (24 izlaz).

Budgetul com. e de 3717 leĭ la venituri și de 3627 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 bisericĭ (la Poenari-Enuță și Ulmi-Ornești); 1 școală; 1 zalhana; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 833 (145 caĭ și țepe, 295 boĭ, 351 vacĭ și vițeĭ, 27 taurĭ, 15 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ de 1206 (149 porcĭ, 1057 oĭ). Dintre locuitorĭ, 248 sunt plugarĭ, 8 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 101 pluguri: 67 cu boĭ, 34 cu caĭ; 194 care și căruțe: 132 cu boĭ, 62 cu caĭ.

Improprietăriță sunt 190 locuitorĭ și neîmproprietăriță maĭ sunt 71.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Poenari, *com. rur.*, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, situată la S. de Cîmpulung, la 6 kil.

Se compune din 5 cătune: Brebenești, Groșani, Poenari, Șerbănești și Valea-din-Dărat.

Are o populație de 952 locuitorĭ, care se ocupă cu fabricarea varuluĭ și a țuiceĭ.

Budgetul com. e la venitur de 1266 leĭ și la cheltuelĭ, de 1251 leĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 45 copiĭ.

Comunicația cu orașul de reședință se face printr'o șosea care dă în calea națională Pitești-Cîmpulung, la kil. No. 4.

O parte din această comună, și anume satul Groșani, a fost dăruită de Nicolae I. Basarab la 6883 (1365) bisericeĭ de mir a luĭ Negru, ca ctitor al acesteĭ bisericĭ. (Vezĭ Groșani). Cătunul Șerbănești în timpul luĭ Constantin Brîncoveanu aparținea mănăstireĭ Cîmpulung.

Poenari, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltețul-d.-j., situată pe rîul Pește ana, la 85 kil. de reședința județuluĭ și la 40 kil. de plășeĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 620 locuitorĭ; 161 case; o şcoală mixtă frecuentată în 1899—900 de 41 copiĭ; o biserică, fondată, după cum se vede în dosul uneĭ icoane, la 1560. Cea veche a fost de lemn şi actuala s'a zidit din temelie sub Episcopul Neofit şi Alexandru Ghica-Vodă.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 5 caĭ, 52 boĭ, 43 vacĭ, 71 capre şi 112 oĭ.

Cînd timpul e favorabil se fabrică cam 500 decal. ţuică.

Vatra satuluĭ cu izlaz cu tot are 1000 hect.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 980 leĭ.

O şosea pune în comunicaţie com. Poenari cu Ghioroiul spre S.

E brăzdată de dealurile: Viilor, Mireĭ, Fîrfoloaia, Miculuĭ, Strîmba, şi udată de văile: Mirea, Fîrfoloaia, Miculuĭ şi Strîmba.

Se mărgineşte cu comunele: Zătreni, Găneşti, Ciorteşti şi Ghioroiul.

Poenari, *sat*, cu 232 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Corbeni. Aicĭ sunt ruinele palatuluĭ Domnesc, zidit de Ţepeş-Vodă, după ce zidise cetăţuia de la Căpăţineni.

Are o biserică, cu hramul Sf. Ioan cu un preot şi un cîntăreţ.

Este străbătut de rîul Argeş.

Poenari, saŭ **Moara-din-Silişte**, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Poenari. Are 418 locuitorĭ şi o biserică vechĭe, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poenari, *vechĭe numire a cătunuluĭ* Clinciul, jud. Buzăŭ, com. Vernești.

Poenari, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. com. Tătărăi.

Poenari, *cătun* de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 2560 hect. cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 200 suflete, din care 53 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 81 care cu boĭ; 282 vite marĭ cornute, 53 caĭ, 345 oĭ, 43 rîmătorĭ; 24 stupĭ cu albine.

In cătun sunt: 7 morĭ pe apă, 2 joagăre şi 18 fîntînĭ.

Are 1 biserică, servită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poenari, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Poenari, *sătuc*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalniţa, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistriţa şi avînd o populaţie de 118 suflete.

Locuitoriĭ posedă 147 capete de vite.

Poenari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Apostoli, jud. Prahova, pl. Crivina.

Poenari, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre S.-V. de satul Pînceşti şi la 3 kil. de el, pe pîrîul Fodor şi aproape de vărsarea luĭ în pîrîul Chisăliţa. Are o populaţie de 153 familiĭ, saŭ 692 suflete locuind în 180 case; o biserică de lemn şi o şcoală prim. mixtă, frecuentată de 33 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă 2492 vite marĭ cornute.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea. In jurul acestuĭ sat sunt păduriĭ foarte întinse.

De vechimea acestuĭ sat amintesc ispisoacele de la 1589, Aprilie 16 şi, 1591, Iulie 30, întărite de Petru Şchiopul, Domnul Moldoveĭ, prin care ispisoace se face cunoscut, că un monah Tudor Preda dă Episcopieĭ de Roman danie partea sa de răzăşie din satul Poenari. Acest sat forma înainte de 1886 o comună.

Poenari, *subdivizie a cătunuluĭ* Haleşul, jud. Buzăŭ, com. Tisăul.

Poenari, *cătunaş*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., al com. rur. Iupca.

Poenari, *vechie numire a satuluĭ* Homocea, jud. Tecuciŭ.

Poenari, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-j. E numaĭ pietriş şi gol. Culminează în Vîrful-Poenarilor.

Poenari, *deal*, în jud. Muşcel, pl. Argeşelul, com. Poenari, pe care se află vr'o 25 hect. păduре, care se maĭ numeşte şi Coasta-Ruginoasă.

Poenari, *deal*, în raionul comuneĭ Poenari, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 16 hect. 50 ariĭ vie.

Poenari, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul, avînd 69 hect. 1912 m. p. loc de cultură. Ţine de com. Poenari, pl. Argeşelul, judeţul Muşcel.

Poenari, *fostă moşie* a statuluĭ, jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Pînceşti.

Poenari, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, com. Poenari, în întindere aproximativă de 300 hect. Se învecineşte la N. cu lo-

www.dacoromanica.ro

cuitorii și statul; la S., cu proprietățile statului; la E., cu com. Jugurul și la V., cu locurile locuitorilor.

Poenari, *pădure* a statului, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, în întindere de 1641 hect. Este cea mai întinsă dintre toate pădurile statului din jud. Roman.

Poenari-Apostoli, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina. Datează de vr'o 250 ani.

E situată pe malul rîului Cricovul-Sec, la 23 kil. de capitala județului și la 8 kil. de reședința plășei.

Se compune din 3 cătune: Poenari - Apostoli, Poenari și Gorgani, avînd o populațiune de 849 locuitori cu 170 case.

Are 1 școală mixtă; 2 biserici, una în Poenari-Apostoli, cu hramul Adormirea Maicei Domnului, fondată la anul 1820, și a doua, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la anul 7252 (1744) și reparată la anul 1852 de clucerul Răducanu Clinceanu; ambele sunt deservite de 1 preot.

Locuitorii se ocupă parte cu agricultura, parte cu chirigeria, parte cu rotăria.

Parte din locuitori s'au împroprietărit la 1864 și parte la 1889, pe moșia statului Gorgota.

Ei posedă: 158 cai, 20 iepe, 183 boi, 83 vaci, 2 capre, 605 oi, 48 porci.

Toată comuna, cu izlaz și pămînt de muncă, are 508 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumari.

Budgetul comunei e la venituri de 4890,60 lei, iar la cheltueli, de 2890,24 lei.

Un singur drum e în com. care merge spre gara Crivina și comunele: Crivina și Gorgota.

Poenari-Burchi, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc șes, lîngă rîul Ialomița, la 20 kil. de capitala jud. și la 15 kil. de reședința plășei.

Se întinde pe o suprafață de 1500 hect.

Se compune din două cătune: Poenari-Burchi și Podul-Văleni, avînd o populație de 1359 locuitori, din care 234 contribuabili.

Are: două biserici, una în Poenari-Burchi, cu hramul Adormirea, fondată la 1888 de preotul Barbu Manea și a doua în cât. Podeni-Văleni; o școală, înființată în 1870 și frecuentată de 45 copii.

Locuitorii, în număr de 180, s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile Poenari - Burchi, Podul-Văleni și Cojocăreanca. Ei posedă: 155 cai, 275 boi, 187 vaci, 74 tauri, 590 capre și oi și 166 porci.

Comerciul se exercită în com. de 7 cîrciumari.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 3700 lei.

Prin Poenari-Burchi trece o singură șosea ce începe de la limita jud. Prahova și merge la gara Crivina.

Poenari-Burchi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Poenari-Florescu (Trestieni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 112 hect., cu o populație de 221 locuitori.

D-l G. Florescu are 35 hect. și locuitorii, 76 hect. Proprietarul cultivă 24 hect. (8 hect. izlaz, 3 hect. pădure). Locuitorii cultivă 73 hect. (3 izlaz).

Numărul vitelor mari e de 126 și al celor mici, de 254.

Poenari-Grosul, saŭ **Schitul-Grosul**, *cătun*, pendinte de com. Grosul, plasa Marginea, județul Vlașca.

Poenari-Grosul, *trup de moșie* nelocuit, proprietate a d-lui V. Christopolu, situat în com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Poenari-Ienuță, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 465 hect., cu o populație de 252 locuitori.

D-l D. Poenărescu are 400 hect. și locuitorii, 65 hect. Proprietarul cultivă 325 hect. (25 hect. izlaz și 50 hect. pădure). Locuitorii rezervă 5 hect. pentru izlaz.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre și Pavel, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 27 elevi și 3 eleve; 1 zalhana.

Numărul vitelor mari e de 142 și al celor mici, de 237.

Poenari - Moșteni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de București, pe țărmul stîng al rîului Sabarul, peste care e aci un pod stătător. Aci este reședința primăriei.

Moșnenii aŭ căpatat pămînt în urma faptelor vitejești contra vrăjmașilor Țării, și cu deosebire în contra Turcilor. Moșiile li s'aŭ dăruit de Domnii pămîntenî de pe acele timpuri. Acest cătun se crede că ar exista de mai mult de 400 ani.

Se întinde pe o suprafață de 130 hect., cu o populație de 246 locuitori.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 137 și al celor mici de 212.

www.dacoromanica.ro

Poenari-Pletari, *cătun*, al com. Căneşti, jud. Buzău, cu 50 locuitorĭ şi 11 case.

Poenari-Polizu, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Spre E. trece calea ferată Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 617 hect., cu o populaţie de 186 locuitorĭ. D-l C. Brezoianu are 473 hect. şi locuitoriĭ, 144 hect. Proprietarul cultivă 125 hect. (5 hect. sterpe, 143 hect. izlaz, 200 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de vr'o 7 hect., carĭ rămîn sterpe.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 109 şi al celor micĭ, de 189.

Poenari-Rali, sau **Gîrliciul**, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina. S'a format cam pe la 1808 de Ralea Poenarul, fostul proprietar al acesteĭ moşiĭ.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, la 22 kil. de capitala jud. şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 774 locuitorĭ, din care 150 contribuabilĭ, locuind în 160 case; o biserică, fondată la 1865 de Iancu şi Gheorghe Andreescu, deservită de un preot; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1886 si frecuentată de 54 băeţĭ şi 15 fete.

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu facerea funiilor de teiŭ topit.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 368 hect. din moşia D-luĭ Gheorghe Andreescu. Eĭ posedă: 160 caĭ, 12 ĭepe, 47 vacĭ, 7 bivolĭ, 10 capre, 368 oĭ şi 145 porcĭ; 78 stupĭ cu albine.

In raionul com. e o moară cu aburĭ.

Comerciul se exercită aci de 5 hangiĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3222 leĭ, 61 banĭ şi la cheltuelĭ de 2702 leĭ, 24 banĭ.

Şosele comunale o pun în comunicaţie: spre V. cu com. Poenari-Burchi; la E., cu com. Ţigăneşti; la N., cu com. Poenari-Apostoli şi la S., cu com. Bălteni.

In tot lungul său, de la V. spre E., e udată de rîul Ialomiţa, care face maĭ multe zigzagurĭ şi de Valea-Manasieĭ.

Poenari-Rîncăciovul, *moşie* a statuluĭ, jud. Muşcel, împărţită în 13 loturĭ şi scoasă în vînzare, conform legeĭ pentru înstrăinarea bunurilor statuluĭ, încă din Ianuarie 1890.

Poenari-Vulpeşti, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, situată la N. de Bucureşti, lîngă pădurea Radu-Vodă, la 35 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Ciocănari, Movila, Poenari-Niculescu, Poenari-Polizu şi Poenari-Vulpeşti, cu o populaţie de 1454 suflete, locuind în 323 case şi 10 bordeie. Mare parte din locuitoriĭ acesteĭ comune sunt Ţiganĭ lingurarĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 4477 hect.

D-niĭ G. Bedros, C. Brezoianu şi moştenitoriĭ D. H. Vasile aŭ 3753 hect. şi locuitoriĭ, 724 hect. Proprietariĭ cultivă 552 hect. (54 sterpe, 318 izlaz, 4 vie şi 2825 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 5292 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5257 leĭ.

Are 2 biserică (la Movila şi Poenari-Niculescu); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 1 heleşteŭ; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 881 (100 caĭ şi ĭepe, 10 armăsarĭ, 446 boĭ, 293 vacĭ şi viţeĭ, 12 taurĭ, 20 bivolĭ şi bivoliţe) şi al celor micĭ, de 612 (107 capre, 168 porcĭ, 337 oĭ).

Locuitoriĭ posedă: 89 pluguri: 83 cu boĭ şi 6 cu caĭ; 210 care şi căruţe: 169 cu boĭ şi 41 cu caĭ.

Locuitorii împroprietăriţĭ sunt 153 şi neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 206.

Comerciul se face de 13 cîrciumarĭ şi 2 hangiĭ.

Poenari-Vulpeşti (Vulpache), *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, lîngă lacul Zorilă, la extremitatea judeţuluĭ spre jud. Dîmboviţa. La E. trece calea ferată Bucureşti-Ploeşti. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 850 hect., cu o populaţie de 561 locuitorĭ.

D-l G. Bedros are 610 hect. şi locuitoriĭ, 240 hect. Proprietarul cultivă 210 hect. (24 sterpe, 74 izlaz, 2 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 24 hect. sterpe.

Are 1 moară cu apă; 1 heleşteŭ; 1 pod; 1 şcoală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 şi al celor micĭ, de 128.

Poenarilor (Valea-), *vale*, izvoreşte de la E. de cătunul Grădiştе, jud. Muşcel, şi se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, pe malul stîng, după ce udă com. Schitul-Goleşti, plasa Rîurile.

Poenaru-Bordea, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Perieţi, situat pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa,

www.dacoromanica.ro

spre E. şi alăturat de satul Perieţi.

Proprietarul moşieĭ a construit aci un solid local de şcoală, cu care a cheltuit suma de 10000 leĭ. Casa proprietaruluĭ moşieĭ este o frumoasă construcţiune, în stil elveţian, înconjurată de o frumoasă grădină.

Poenaru-Niculescu, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situat la S. de Vulpeşti, pe valea Nedeĭ. Spre E. trece calea ferată Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 115 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populaţie de 178 loc.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 130 şi al celor micĭ, de 118.

Poenărei, *com. rur.,* jud. Muşceĭ, plaiul Nucşoara, la 30 kil. spre V. de Cîmpulung. Drumul e şoseluit şi trece prin comunele Corbşori, Stăneşti, Slănicul, Berevoeşti-Ungureni.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi pe Dealul-Poenăreilor, în partea de V. a rîuluĭ Doamna şi la 1 kil. de mal.

Se mărgineşte la N. cu com. Corbi; la S., cu com. Stăneşti; la E., cu Com. Corbşori şi la V., cu jud. Argeş.

Are o populaţie de 336 suflete, locuind în 65 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 40 elevĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, aducerea bilelor şi buştenilor din munţĭ şi pe carĭ 'ĭ prefaçe în scînduri şi şiţă şi pe carĭ le vînd în oraşele Piteşti, Craiova, etc.

Prunele daŭ pănă la 2500 decal. de ţuică pe an.

Locuitorĭĭ posedă: 146 vacĭ, 86 boĭ, 75 caĭ, 123 porcĭ, 653 oĭ.

De jur împrejurul comuneĭ sunt livezĭ, dealurĭ, maĭ cu seamă la S. şi S.-V., şi o pădure compusă din fagĭ, mesteacănĭ, şi puţin stejar. Atît prin sat cît şi prin apropiere sunt ogrăzĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireşĭ, etc.

Budgetul comuneĭ e la venituri şi la cheltueli de 598,50 leĭ.

Rîul Doamna udă com. la E., iar de la V. spre E. o străbate văile: Moareĭ, Cîrsteĭ, Biriceĭ şi Draculuĭ, care se varsă în rîul Doamna. Pe acest rîŭ sunt în raionul comuneĭ, 1 piuă, 1 moară şi 4 herăstrae, care taie buştenĭ.

Un pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă comuna Poenărei cu Corbşori. Moşia e a locuitorilor moşneni, afară de 22 carĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Mihalache Rucăreanu. Proprietarĭ marĭ în comună sunt: d-na Alexandrina Pleşoianu şi d-l Gr. Poenăreanu.

Pe teritoriul comuneĭ sunt şosele comunale şi la E., pe ţărmul drept al rîuluĭ Doamna, este şoseaua judeţeană care vine de la Piteşti spre Nucşoara.

Poenărei (Dealul-), *deal,* la 1 kil. de rîul Doamna, pe care este situată com. Poenărei, plaiul Nucşora, jud. Muşcel.

Poeneĭ (Dealul-). V. Poĭeneĭ (Dealul-).

Poeneĭ (Fundul-). V. Poĭeneĭ (Fundul-).

Poenele. A se căuta acest nume şi compusele luĭ la *Poienele.*

Poeneşti, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 21 kil. de oraşul Vasluiu şi la 19 kil. de Pungeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe valea pîrîuluĭ Racova.

E formată din satele: Poeneşti-Mănăstireĭ, Poeneşti-Răzeşi numit şi Valea-Caselor sau Poeneşti-luĭ-Ghigă, Poeneşti-Străjescu, Poeneşti-Slobozia-Străjesculuĭ (Hîrşoveni) şi Iazul-Draculuĭ, pe o suprafaţă de 3446 hect., din care 543 hect. pădure şi 2102 hect. loc de cultură, finaţ, imaş ale proprietăţeĭ iar 810 hect., ale locuitorilor, cu 28 hect. vie.

Are o populaţie de 359 familiĭ, saŭ 1273 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ şi 4 cîrciumĭ.

Vite: 315 vite marĭ cornute, 841 oĭ, 3 capre, 101 caĭ şi 157 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3127 leĭ la venituri şi de 3041 leĭ, 91 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 63 pluguri, 89 care cu boĭ şi 7 căruţe cu caĭ.

Prin marginea de E. a comuneĭ, trece pîrîul Racova. Pe teritoriul eĭ sunt treĭ movile formate din timpurĭ vechĭ şi urme de şanţurĭ.

Poeneşti-Ghigăĭ. Vezĭ Poeneşti-Răzeşi.

Poeneşti - Mănăstireĭ, *sat,* în partea de S. a com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiu; situat pe culmea dealuluĭ cu acelaşi nume, pe o suprafaţă de 1215 hect., din care 343 hect. pădure, 372 hect. loc de cultură, finaţ, imaş ale statuluĭ, iar 500 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 128 familiĭ, saŭ 659 suflete.

Acest sat a fost pendinte de mănăstirea Floreşti, din jud. Tutova, de unde şi numele luĭ, de Poeneşti-Mănăstireĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1881, frecuentată de 35 elevĭ; 1 cîrciumă.

Vite: 450 oĭ, 50 caĭ şi 62 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 66 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 72 stupĭ.

Poeneşti-Mănăstireĭ, *deal,* pe care e situat satul cu acelaşĭ nume, com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Poeneşti - Răzeşi (Poeneşti-Ghigăĭ saŭ Valea-Caselor), *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Poeneşti, între satele: Poeneşti-Mănăstireĭ şi Poeneşti-Străjesculuĭ, de-a dreapta pîrîuluĭ Racova. Se întinde pe o suprafaţă de 743 hect. din carĭ 143 hect. pădure, 572 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţiĭ, iar 28 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 16 familiĭ, saŭ 77 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o moară cu vaporĭ.

Vite: 85 vite marĭ cornute, 60 oĭ, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 7 pluguri şi 8 care cu boĭ.

Poeneşti-Slobozia-Străjesculuĭ (Hîrşoveni), *sat,* în partea de N.-V. a comuneĭ Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Racova, pe o suprafaţă de 772 hect., din care 42 hect. pădure şi 630 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 100 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 231 suflete; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 6 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 120 vite marĭ cornute, 88 oĭ, 24 caĭ, 24 rîmătorĭ; 90 stupĭ cu albine.

Poeneşti-Străjesculuĭ, *sat,* în partea de N.-V. a com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 715 hect., din care 14 hect. pădure şi 529 hect. loc de cultură, fînaţ şi imaş ale proprietăţeĭ, iar 172 hect. ale locuitorilor.

Are o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 206 suflete; o biserică; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 15 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 233 oĭ, 53 rîmătorĭ şi 20 caĭ.

Poeni. V. Poieni.

Poeniţa, Poeniţele. Vezĭ Poieniţa, Poieniţele.

Pogana, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Bogeşti, spre S. de satul Bogeşti şi în apropiere de Bîrlad.

Are o populaţie de 345 locuitorĭ şi 93 case.

Prin sat trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ, legîndu-se în acest punct cu şoseaua vecinală Tutova, care vine din pl. Corodul şi Pereschivul.

Poganul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dumitreşti, pl. Oltul d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 1000 locuitorĭ şi 2 bisericĭ de lemn, din care una ruinată.

Poganul, *deal* înalt, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gînditi, spre S.-E. de satul Gînditi. Este acoperit cu pădurĭ.

Pogăceni, *sat,* în partea de N. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, cu o populaţie de 35 suflete.

Pogăneşti, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Podoleni şi în partea de E. a jud. Fălciŭ. Se mărgineşte spre răsărit cu rîul Prutul.

E formată numaĭ din satul Pogăneşti, ce se întinde pe o suprafaţă de 34½ hect. şi care se află situat pe coasta de E. a dealuluĭ Movila-Pescaruluĭ. Poala satuluĭ, e udată de pîrîul Isaia şi formează un singur trup de moşie.

Are o populaţie de 160 familiĭ, saŭ 602 suflete, din care 110 contribuabilĭ; 2 bisericĭ, din care una făcută la 1812 şi a doua în 1890, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă 346½ hect. pămînt, după legea de împroprietărire din 1864; iar proprietarul moşieĭ, 1430 hect. cîmp şi 57½ hect. pădure de plop şi răchită. Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Dimitrie Castroian.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2500 leĭ.

Vite: 1160 vite marĭ cornute, 1500 oĭ, 65 caĭ şi 90 porcĭ.

Pogleţul, *sat,* făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a com., la 4 kil. 730 m. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 17 familiĭ, saŭ 69 suflete, locuind în 15 case.

Satul e înconjurat din toate părţile de pădurĭ şi dealurĭ. La N. de sat, pe lîngă biserică, e hotarul jud. Bacăŭ.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Parte din eĭ aŭ fost aĭ schituluĭ din acest sat.

Pogleţul, *fost schit de călugărĭ,* în satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ, astăzĭ biserică de mir.

Biserica, situată pe deal, este de lemn, frumos făcută şi bine conservată. După o inscripţie ce

www.dacoromanica.ro

se află în altar, pe o icoană, se vede anul 1774. Se zice că e făcută de Constantin Balș, care a fost mult timp proprietarul moșiei.

La 1880, s'a mai reparat puțin, cu spesele locuitorilor.

Poglețul, *trup de moșie*, al statului, com. Corbasca, jud. Tecuciu.

Poglețul, *pîrîu*, curgînd în parte pe limita jud. Bacău spre Tecuciu, despărțind moșiile statului Păncești și Corbasca (jud. Tecuciu). Se scurge pe stînga Siretului, mai jos de Gălășești (jud. Bacău).

Pogoanele (Țuguiatul-Pămînteni), *com. rur.*, în jud. Buzău, cam în centrul pl. Cîmpului, la 40 kil. de orașul Buzău. Limitele sale sunt: la N., V. și S., hotarul moșiei Caragelele, iar la E., hotarul moșiei Călădărești, indicat prin șanțuri, moșoroaie și drumuri.

E formată din cât. Pogoanele, avînd o populație de 4200 locuitori.

Are o școală mixtă, frecuentată de 260 elevi, condusă de 4 învățători (1899—1900); 2 biserici, deservite de 5 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliseri. Catedrala e cea cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului.

In com. sunt 39 cîrciumi și 2 mori cu aburi.

Suprafața com. e de 930 hect., ocupate de locuințe, cu loc de arătură împrejur, avînd și vie cam 2 hect. Terenul e șes și fertil.

Are 6 tîrguri anuale: 9 Martie, 23 Aprilie, 21 Maiu, 20 Iulie, 15 August și 26 Octombrie.

Căi de comunicație sunt: șoseaua vecinală Meteleul-Cilibia prin Pogoanele și șoseaua comunală Pogoanele-Padina prin Căldărești, afară de alte drumuri naturale, dintre care mai însemnat este Albești-Pogoanele.

Vite: 1674 boi, 1120 vaci, 668 viței, 6 bivoli, 1214 cai, 538 iepe, 152 mînji, 5200 oi, 15 capre, 7 asini și 1105 porci.

Meseriași sunt: 4 lemnari, 5 rotari, 7 croitori, 10 cismari, 8 fierari, 2 cojocari, 3 boiangii, 6 brutari și 2 zidari.

Budgetul comunei este de 14650 lei.

Comuna s'a fondat la 1853 în următoarele împrejurări: Costea Musceleanul, proprietarul întinselor moșii Caragelele sau Țuguiatul, a început să vîndă la clăcași cu mijloace cîte 5 pog. loc, pe care să construiască și case de locuință și în curînd se stabilesc aci 370 familii, cari pun începutul satului Pogonari și apoi Pogoanele. Legea din 1864, găsindu-i împroprietăriți, nu le dă nimic; însă cele 5 pogoane prime, prin diviziuni și subdiviziuni la fii și nepoți, sunt ocupate mai mult cu locurile de case, avînd puțin teren agricol. Locuitorii, prin hărnicia lor, au ajuns a fi printre cei mai avuți săteni Buzoeni.

Pogoanele-Mici, *cât.*, al com. Țintești, jud. Buzău, cu 450 locuitori și 90 case.

Pogonești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad și în apropiere de dînsul, pe pîrîul Tutova (pe malul stîng).

Satul formează comună cu cătunele: Belcești, Polocinul-d.-s. și Polocinul-d.-j., avînd o populație de 612 locuitori, din cari 150 contribuabili, locuind în 175 case.

Are 2 biserici; o școală; o moară cu aburi.

Comerciul se face de 9 persoane.

Budgetul anul al com. e de 7475 lei, 26 bani.

Pogonești-Mari, *pădure* particulară, în jud. Covurluiu, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogonești-Mici, *pădure* particulară, în jud. Covurluiu, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogorești, *sat*, pe coasta dealului Pogorești și pe șesul și țărmul stîng al Jijiei, în partea de N.-E. a com. Comîndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani, cu o suprafață de 896 hect. pămînt al locuitorilor răzeși. Moșia se întinde, din Jijia spre Prut, peste mai multe dealuri și văi, pănă în Drumul-Furilor.

Are o populație de 30 familii, sau 130 suflete, din cari 28 contribuabili, locuind în 34 case; 1 biserică, reparată la 1848 de locuitori răzeși, deservite de 1 eclesiarh.

Vite: 77 boi și vaci, 22 cai, 1002 oi și 30 porci. Locuitorii posedă și 60 stupi cu albine.

In sat, pe șes, aproape de rîul Jijia se află instalată de la 1886 o stațiune meteorologică de al 2-lea ordin.

Pogorul, *pădure*, în jud. Neamțu, com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, situată pe cuprinderea satului Gindăoani.

Poiana, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 48 kil. de Craiova și la 13 kil. de Filiași, reședința subprefecturei.

Se compune din patru cătune: Poiana-d.-j., situată pe locul șes, numit Valea-Gilortului; Poiana-d.-s., situată pe costișa dealului, numit Cîmpul-Mare; cătunul Cocorova situat pe gîrla

www.dacoromanica.ro

Cocorova; cătunul Bulbuceni, situat pe valea Bulbuceni.

Se învecinește la N cu com. Șipotul, din jud. Gorj, la S. cu com. Florești, la V. cu com. Brănești (Gorj), la E. cu com. Stoina, din pl. Amaradia, de care se desparte prin dealul Icleanul.

Limita linieĭ de N. pleacă din vîrful dealuluĭ Chera, despre V. și merge în direcțiunea N.-E., trecînd rîul Gilortul și terminîndu-se în dealul Icleanul.

Limita linieĭ de E. este formată de dealul Icleanul, care începe de la hotar (Gorj) și se întinde între com. Căpreni, Stoina, Șipotul și Poiana.

Limita linieĭ de V. este formată de dealul Cheța, ce pleacă de la hotarul com. Valea-Cîineluĭ, merge maĭ întîiŭ pe culmea dealuluĭ, apoĭ pe costișa luĭ, păstrînd în tot lungul săŭ direcția N.-S.

Terenul comuneĭ este accidentat, avînd dealurĭ, văĭ, podișe și movile. Dealurile sunt: Icleanul și o ramură a acestuia ce vine prin cătunul Bulbuceni, și prin Poiana-d.-s., pănă în fața căt. Cocorova, formînd ast-fel valea Bulbuceni.

La V. este dealul Chera, cu o înălțime de 500 metri, și în vîrful căruia se află o movilă numită: Cula-Nemților, saŭ Streaja-Inaltă, ce se zice că era punct de supraveghiare între valea Gilortuluĭ și valea Jiuluĭ.

Se găsește în comună o singură colină, numită Cîmpul-Mare.

Dealurile, prelungirĭ ale dealurilor din Gorj, sunt acoperite cu păduriĭ, viĭ, pruniĭ, locurĭ de muncă și tufișurĭ ce servesc de izlazurĭ.

Văĭ sunt Bulbuceni, Lainicul, Măilățelul, Valea-Garduluĭ, Rogoaza și Țiganca.

Comuna este udată de rîul Gilortul, ce se varsă în Jiŭ la com. Țintăreni, la S. de com. Poiana. Primește în stînga rîul Cocorova, ce izvorește din valea Măilățelul și care se varsă în Gilort în dreptul cătunuluĭ Poiana-d.-s. Rîul Cocorova, la rîndul săŭ, se încarcă pe dreapta cu pîraiele Lainicul și Bulbuceni.

Cursul Gilortuluĭ străbate com. prin partea șeasă de la V., pe lîngă poalele dealuluĭ Chera, cu direcția N.-S. Are un vad în dreptul moareĭ. Gîrla Cocorova curge pe valea Bulbuceni, întîiŭ spre E., apoĭ spre V., pe lîngă cătunul Cocorova și printre cătunele Poiana-d.-s. și d.-j.

Are o populație de 1708 suflete, locuind în 315 case; 5 biserici: 1 în Poiana-d.-s., făcută din cărămidă; 1 în Poiana-d.-j., tot de cărămidă, însă ruinată; 1 în Cocorova, făcută de bîrne și 2 în Bulbuceni, de lemn, deservite de 2 preoți și 5 cîntăreți; o școală mixtă în căt. Poiana-d.-j., deschisă de decedatul Poenaru, frecuentată de 68 copiĭ; 7 cîrciumĭ.

In comună se găsesc niște ziduriĭ vechĭ, carĭ se cred a fi ruinele palatuluĭ mareluĭ proprietar Banul Barbu Craiovescu, unde e și o fîntînă numită Fîntîna-Rece.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 49 caĭ și 216 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 3203 leĭ; și la cheltueli, de 2969 leĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 264 împroprietăriți.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 10320 pogoane, din carĭ 3000 pogoane arabile, 367 fîneță, 2500 izlaz și 4135 pădure.

Viile în întindere de 85 1/2 hect., aparțin moșnenilor.

Livezĭ de pruniĭ sunt în întindere de 73 1/2 hect.

Se găsesc cariere de piatră în dealul Măilățeluluĭ și în dealul Bulbuceni.

Se maĭ găsesc în com. 3 morĭ.

Prin com. trece o cale ferată ce se oprește la Gilort, la 1/2 kil. de comună.

Calea județeană străbate căt. Poiana-d.-j. și o parte din Poiana-d.-s., pe o lungime de 4 kil., cu îndreptarea S.-N.

O cale comunală leagă Cocorova și Bulbuceni cu Poiana-d.-j., spre E.-V., cu o lungime în com. de 7 kil., și o altă cale leagă com. cu stația Gilortul și e lungă de 1/2 kil.

Cătunele Bulbuceni și Cocorova sunt unite prin drumurĭ comunale cu căt. de reședință Poiana-d.-s.

Poiana, *com. rur.* și *sat*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc șes, numit Poiana, la 86 kil. spre S.-V. de Craiova.

Se învecinește la E. cu com. Tunari; la V., cu com. Calafat; la N., cu com. Maglavitul și la S. cu com. Desa. Are forma unuĭ dreptunghiŭ prelungit de la N. la S. Limitele sunt toate liniĭ fără ondulațiunĭ.

Pe teritoriul com. se găsesc multe bălțĭ carĭ conțin apă minerală, mult căutată. Printre acestea sunt: Balta-Chiriac, Balta-Floricel, Balta-Dolana; spre S., se află Balta-Barbă-Albă și Balta-Sîrbuluĭ.

In jurul satuluĭ se văd ruine vechĭ.

Populația com., în maioritate Bulgarĭ și Sîrbĭ, e de 7734 suflete, locuind în 1900 case.

Are: două biserici: una vechie făcută de locuitorĭ; a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de către principele Miloș Obrenovici, deservite de un preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 950 vite marĭ cornute, 186 oĭ și 41 rîmătorĭ.

www.dacoromanica.ro

După legea rurală din 1864 sunt 960 împământeniţi.

Suprafaţa teritoriului comunal este de 7000 hect., din carĭ: pământ arabil 5000 hect., lacurĭ şi loc sterp 500 hect., vii 400 hect.

In com. se află o moşie numită Poiana, cu o suprafaţă de 2500 hect. arabile şi cu un venit de 100000 leĭ.

Viile, în întindere de 400 hect., se găsesc pe proprietatea locuitorilor, cărora aparţin.

Pe proprietatea locuitorilor se află şi două morĭ cu aburĭ.

Locuitoriĭ lucrează rogojinĭ şi căruţe.

Meseriaşĭ sunt 20: fierarĭ, cojocarĭ, cizmarĭ, tîmplarĭ, lemnarĭ şi zidarĭ.

In com. sunt 41 cîrciumĭ.

Comuna are zi de tîrg Vinerea şi 3 bîlciurĭ anuale.

Contribuabilĭ 1800.

Budgetul com. e la venitурĭ de 14846,14 leĭ şi la cheltuelĭ, de 13793,67 leĭ.

In timpul războiului romîno-ruso-turc, în lunile Iunie, Iulie 1877, se aflaŭ stabilite aci opt companiĭ, şi maĭ tîrziŭ se stabili aci comandamentul suprem cu cuartierul general al armateĭ romîne, zece escadroane de cavalerie, adică escadroanele de jandarmĭ de Iaşi şi de Bucureşti şi regimentele 1-iŭ şi 2-lea de roşiorĭ.

In 17 Iulie 1877, în preziua mergereĭ pe cîmpul de onoare, Domnitorul Romînilor înmînă aci comandanţilor drapelele noilor regimente de dorobanţĭ şi artilerie.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, carĭ pun comuna în legătură: la S.-E. cu Ghidiciul, iar la N.-V. cu Poiana.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între com. Larga şi Albeşti.

Teritoriul com., în suprafaţă de 10100 hect., din carĭ 340 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe cîmpul Bărăgan, coprinzînd şase sforĭ de moşiĭ, proprietăţĭ particulare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe moşiĭ 45 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 204 locuitorĭ.

Se compune din satele: Poiana şi Ghimpaţi, de care maĭ ţin şi cătt. (tîrlele): Buciumeni, Capul-Grădineĭ, Buzoeni, Frunză-Verde, Ulmuleţul şi Postelnicul, cu o populaţie de 1722 locuitorĭ.

Reşedinţa primărieĭ, şi a judecătorieĭ comunale, este în satul Poiana.

Are două şcoale mixte, în satul Poiana, condusă de doĭ învăţătorĭ şi două învăţătoare şi în satul Ghimpaţi, condusă de un învăţător; 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă 10301 capete de vite.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6404 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6514 leĭ.

Pe partea de S. a teritoriuluĭ com. trece calea ferată Bucureşti-Feteşti, avînd staţia Ghimpaţi.

Poiana, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea şi dealul Călmăţuiuluĭ, la 47 kil. de Slatina, capitala judeţuluĭ, şi la 15 kil. de Drăgăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătt.: Poiana şi Călineşti, cu o populaţiune de 1447 locuitorĭ, din care 251 contribuabilĭ.

Moşia e proprietate particulară în cătt. Poiana, unde sunt împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864, pe proprietatea d-luĭ Pavel P. Brătăşanu, 76 locuitorĭ, cu 300 hect. In cătt. Călineşti, mare proprietar e statul, care posedă moşia numită Gîlmeele, pe care sunt împroprietăriţĭ după legea din 1864, 66 locuitorĭ, cu 231 hect. şi după cea din 1889 173 însuraţeĭ, cu 865 hect. Statul maĭ posedă aci încă 750 hect. arabile şi o pădure numită Braniştea.

Teritoriul întreg al com. ocupă o suprafaţă de aproape 3000 hect. Viile ocupă 15,75 hectare.

Pământul de cultură e maĭ mult şes, negru şi de bună calitate.

Locuitoriĭ posedă: 54 caĭ, 50 iepe, 354 boĭ, 100 vacĭ, 80 bivolĭ, 1500 oĭ, 40 capre şi 300 porcĭ.

Sunt: două biserici, în fie care cătt. cîte una, deservite de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă în cătt. Călineştĭ, care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 55 copiĭ.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5097 leĭ, 90 banĭ, iar la cheltuelĭ de 4337 leĭ, 57 banĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N. cu Crăciunei-d.-j. şĭ o altă şosea o leagă spre S.-V. cu com. Frunzaru.

De o parte şi de alta a com. (la E. şi V.) se ridică dealurĭ, numite Dealurile-Călmăţuiuluĭ, din care se continuă şesurĭ întinse acoperite cu ţarinele locuitorilor.

De la N. la S., com. e străbătută de pîrîul Călmăţuiul, în care se varsă maĭ multe vălcele.

Poiana, (Poiana-Sărată), *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova. Până la anul 1680, spune legenda, în această localitate eraŭ păduri seculare. Spătaruĭ Toma

www.dacoromanica.ro

Cantacuzino, refugiat aci, din nu se ştie ce împrejurări, încîntat de poziţiunea acestor locuri, a zidit schitul Poiana întru mărirea lui Dumnezeŭ şi ca ajutor pentru armata romînă-rusă contra Ungurilor, înzestrînd-o cu cinci moşii, astă-zi proprietăţi ale Eforiei Spitalelor din Bucureşti.

De atunci s'a înfiinţat com., luînd numele de Poiana, de la numele schitului fondat în anul 1688. Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2450 hectare.

Este situată pe ţărmul drept al rîului Prahova, la 36 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de reşedinţa plaiului.

La început, com. a fost situată cam pe locul unde azi e gara Cîmpina şi pe poiana cea verde şi întinsă, unde azi sunt ţarinile locuitorilor. Locuitorii s'aŭ retras pe dealurile de azi, din cauza inundaţiilor rîului Prahova.

Se compune din 5 cătune: Bobolia, Piatra-d.-s., Poiana, Slobozia şi Vrăjitoarea, cu o populaţie de 1317 locuitori.

Are 3 biserici: schitul Poiana, fondat la anul 1688 de spătarul Toma Cantacuzino, reparat în 1893, şi purtînd următoarea inscripţie:

Intru mărirea lui Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ Isus Christos şi întru cinstea prea sfinteĭ Născătoare de Dumnezeŭ s'aŭ ridicat şi înfrumuseţat această sfîntă biserică, din temelie, în zilele domnuluĭ Alexandru Vodă şi ale Mitropolituluĭ Ţăreĭ Neofit, leat 1841, de către Egumenul Arhimandrit Ghenadie.

A doua biserică e în cât. Bobolia, fondată de starețul Predealuluĭ, la 1838, şi a treia, în cât. Slobozia, fondată de Mihaiŭ Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Aceste biserici sunt deservite de doi preoţi, plătiţi de Eforie.

Afară de agricultură, parte din locuitorĭ se mai ocupă cu fabricarea varuluĭ alb şi negru, cu dulgheria, tîmplăria, zidăria, rotăria, chirigeria şi fabricarea ţuicei.

107 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile: Poiana, Slobozia şi Bobolia, din care li s'aŭ dat 428 hect. Ei posedă: 27 caĭ, 13 iepe, 136 vacĭ, 45 capre, 173 oĭ, 117 porcĭ, afară de vitele trebuincioase munceĭ.

In raionul com., pe rîul Prahova, sunt 5 morĭ şi o pivă şi pe rîul Doftana este o moară.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 44 băeţi şi 24 fete.

In raionul com. sunt izvoare de apă sărată, provenite din localităţi unde se află sare în mare cantitate. (Vezi Poiana, ape minerale).

Ţuică se fabrică în com. cam 1820 decal. anual.

Are renumite carieri de piatră. Piatră din această comună s'a întrebuinţat la canalizarea rîuluĭ Dîmboviţa, în Bucureşti.

In localităţile numite «La Piatra» şi «Pe livezi» sunt mine de sare.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5800 leĭ şi la cheltueli, de 5680 leĭ.

Diferite drumuri înlesnesc comunicaţia cu com. Proviţa-d.-s., Cocorăşti-Caplii, Breaza, etc.

E brăzdată de dealurile Răcmanul, Slobozia şi Măgura, spre V., toate acoperite cu crîng, izlaz, pădure şi locuri, servind de păşune vitelor locuitorilor.

În partea de E. e străbătută de rîul Prahova, în care se varsă văile: Turburea, Brăgarea, Valea-Rea şi Tisa.

Se mărgineşte cu comunele: Breaza-d.-j., Cîmpina, Băneşti, Măgureni, Prahoviţa-d.-j. şi Prahoviţa-d.-s.

Poiana, *com. rur.*, jud. Prahova. Vezi Poiana-de-Vărbilău.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul drept al Putneĭ, din sus de Prisaca, la 1 kil. de Valea-Sării, la 12 kil. de sub-prefectura plăşeĭ, şi la 49 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de rîul Putna, de pîrîul Vasluiul şi de pîrîiaşele Huzunul şi Alghianul.

Are o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 496 suflete, locuind în 146 case; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 2 cîrciumĭ; 4 morĭ de apă.

Budgetul com. e la venituri de 808,24 leĭ şi la cheltueli, de 803,18 leĭ.

Locuitorii posedă: 10 pluguri de lemn; 80 boĭ, 120 vacĭ, 84 caĭ, 1600 oĭ, 40 capre, 100 porcĭ; 436 stupĭ cu albine.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, situată pe malul Siretuluĭ, la 28 kil. de capitala jud. şi la 14 kil. de a plăşeĭ. E formată din satele: Diaconi, Hulești şi Poiana.

Are o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1884 suflete, din care 416 contribuabilĭ, locuind în 438 case; 3 biserici, în Diaconi, în Poiana propriŭ zisă şi în mahalaua Ţicăul, deservite de 2 preoţi; o şcoală, înfiinţată la 1862, frecuentată de 46 copiĭ.

Locuitorii posedă: 561 boĭ, 208 vacĭ, 7 taurĭ, 49 caĭ, 48 iepe, 7 armăsarĭ, 634 oĭ şi 111 capre; 64 stupĭ.

E străbătută de văile: Valea-Roşie, Puţurile, ce desparte Diaconi de Poiana şi Valea-Lupeĭ.

Prin com. trece şoseaua care vine de la Nicoreşti, de la S. la N. în lungime de 2 kil., 224 m. în com.; drumul spre Ploscuţeni; drumul la Buciumeni,

www.dacoromanica.ro

trecînd prin Poiana, în lungime de 3 kil. şi 430 m. şi drumul de la Coasta-Lupeĭ, ce merge prin Hulești, în lungime de 1 kil. şi 543 m.

Moşiile de pe lîngă com. se numesc: Batca, Bulboaca, Pletea şi Sbiera.

In partea de V. a com., lîngă mahalaua Ţîcăul, se află o ridicătură de pămînt, numită Cetăţuia.

Hotarele com. sunt: la N.-E., com. Buciumeni; la S., com. Nicoreşti; la V., rîul Siretul.

Poiana, *sat*, cu 103 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Poiana, saŭ Poiana-Bisericani, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală).

Are o populaţie de 508 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, clădită de locuitorĭ răzeşĭ la 1811; 2 cîrciumĭ.

Vite: 16 caĭ, 285 vite marĭ cornute, 11 capre şi 45 porcĭ.

Poiana, saŭ Poiana-Uzuluĭ, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, situată pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Uzul, aproape de trecătoarea luĭ din Ardeal şi la poalele munteluĭ Farcul-Mare, la 12 kil. de satul Dărmăneşti.

Are o populaţie de 127 suflete, aproape toţĭ Săcuĭ (Unguri); o biserică catolică, clădită la 1851 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Poiana, *sat*, pe coasta de V. a dealuluĭ Cerbătoarea saŭ Gîlgăitoarea şi în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coşula, jud. Botoşani, lîngă pădure, aşezat pe moşia Feredieni, cu o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 212 suflete.

Vite sunt: 111 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 65 oĭ şi 22 porcĭ.

In sat sunt 15 meseriaşĭ şi 1 cîrciumă.

Poiana, *sat*, în jud. Botoşani, com. Flămînzi, aşezat lîngă pîraiele Turburea şi Stahna, pe coasta dealuluĭ numit Coasta-Velniţeĭ şi sub pădurea moşieĭ Flămînzi.

Are o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 603 suflete, din care 185 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 153 boĭ şi vacĭ, 70 caĭ, 131 oĭ, 2 capre şi 75 porcĭ; 109 stupĭ cu albine.

Poiana. Vezĭ Unsa, sat şi mănăstire, com. Feredieni, jud. Botoşani.

Poiana, *cătun*, al com. Valea-Muşceluluĭ, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 33 case.

Poiana, *sat*, în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, reşedinţa primărieĭ.

Poiana, *sat*, jud. Dorohoiŭ, com. Brăeşti. Vezĭ Poienița.

Poiana, *sat*, pe moşia Herţa, com. Movila, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu 50 familiĭ, saŭ 250 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a familieĭ P. Cazimir.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 55 hect. 85 ariĭ pămînt, ĭar proprietatea: 524 hect. 18 ariĭ cîmp şi 114 hect. 58 ariĭ pădure.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Ibăneşti, Cristineşti, Pomîrla şi Hreaţca.

Poiana, *căt.* de reşedinţă al com. Poiana-Seciurile, la N. com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe rîul Amaradia. Are o suprafaţă de 1486 hect., cu o populaţie de 185 familiĭ, saŭ 480 suflete, din care 71 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 14 pluguri, 42 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 327 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 169 oĭ, 67 capre, 110 rîmătorĭ; 15 stupĭ cu albine.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot.

In cătun se găsesc 15 fîntînĭ.

Poiana, *cătun*, al com. Rovinari, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, la N. comuneĭ, situat pe loc şes, pe stînga rîuluĭ Jiul şi d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşanĭ.

Are o suprafaţă de 435 hect., din carĭ: 100 hect. pădure, 60 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 10 hect. fîneţe şi 265 hect. arabile, cu o populaţie de 53 familiĭ, saŭ 236 suflete, din care 43 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri, 32 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ, 112 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 34 porcĭ şi 58 oĭ şi capre.

Comunicaţia în căt. se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care îl pune în comunicaţie la N. cu com. Iaşi, iar la S. cu com. Moi.

Are o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poiana, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, pe o îngustă luncă dintre coasta Bărăganuluĭ şi rîul Ialomiţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 1075 locuitorĭ; o şcoală mixtă, con-

www.dacoromanica.ro

dusă de 2 învățători și frecuentată de 104 elevi, (1899—900); două biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Poiana, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Ercia; are 59 case.

Poiana, *sat,* în jud. Neamțu, com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, situat în apropierea munților Hurduga, Măgura, Ciumărca și Pîntecu, pe valea pîrîului Bistricioara, spre hotarul județului despre Transilvania.

Are o populație de 487 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Vite sunt: 157 boi, 270 vaci, 1228 oi, 30 cai, 100 porci, 146 juncі.

Satul se mai numește și Poiana-Grințieșului.

Poiana, *sat.* Vezi Poiana-Almașului, sat, jud. Neamțu.

Poiana, *sat,* și reședința com. cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat pe valea pîrîului Călmățuiul.

Are o populație de 900 locuitori, din care 76 sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864.

Biserica, clădită la 1870 e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 30 cai, 27 iepe, 200 boi, 59 vaci, 60 bivoli, 800 oi, 30 capre și 180 porci.

Poiana, *sat,* reședința com. rur. Poiana, jud. și plaiul Prahova. Are o populație de 592 locuitori. Aci e schitul Poiana. Locuitorii s'au împroprietărit la 1864 pe moșia Poiana a Eforiei.

Vara, acest sat e vizitat de mulți pătimași, pentru băi sărate.

Este în apropriere de gara Cîmpina.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 1122 locuitori. E situat într'o poziție frumoasă, între munții Comarniculuĭ și văile: Prahoveĭ, Saruluĭ și Comarnicul.

Poiana, *sat.* Vezi Pleșești-Sinească, jud. Suceava.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. cu același nume, jud. Tecuciu, și situat pe șes, în centrul com. Aci se află reședința comuneĭ.

Are o populație de 233 familiĭ, saŭ 1006 suflete, carĭ locuesc în 228 case; o școală mixtă, frecuentată de 46 copiĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, în mahalaua Țicăul și a doua în Poiana propriŭ zisă, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1853 și reparată de 2 orĭ.

Vite: 324 boĭ, 117 vacĭ, 6 taurĭ, 26 caĭ, 23 ĭepe, 4 armăsarĭ, 322 oĭ și 64 capre. Locuitoriĭ maĭ posedă 30 stupĭ, 144 pluguri și 5 cazane de făcut rachiŭ.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. Colonești, jud. Tecuciu, situat pe pîrîul cu același nume, la 12 kil. de reședința com., spre N.

Are o populație de 54 familiĭ, saŭ 195 suflete, carĭ locuesc în 52 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți.

Poiana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănuești, spre N.-V. de satul Stănuești, în marginea de V. a județuluĭ. Are 205 locuitorĭ și 44 case.

Poiana, *sat,* în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Negrești, situat pe costișa de-a dreapta rîuluĭ Bîrladul, la E. de satul Valea-Mare, pe o întindere de 618 hect., cu o populație de 33 familiĭ, saŭ 180 suflete.

Are o biserică de piatră, făcută la 1873, de Nicolae Șoroneanu.

Actualminte, moșia e proprietatea spitaluluĭ Drăghicĭ din Vasluiŭ.

Vite: 144 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 160 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Poiana, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. Prahova, pl. Teleajenul, căt. Poiana-de-Vărbilău, pe linia Buda-Slănicul, pusă în circulație la 10 Decembrie 1883. Se află între stațiile Plopeni (11,9 kil.) și Slănic (10,3 kil.). Inalțimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 298^{m},66. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 56596 leĭ, 75 banĭ.

Poiana, *ape minerale,* în jud. Prahova, com. Poiana, la 5 kil. de Cîmpina. Long. E. 25^{0}.38′. Lat. 47^{0}.8′. Alt. 440^{m}. Stație de cale ferată (Cîmpina). Sunt maĭ multe izvoare cu apă minerală, care e întrebuințată pentru băĭ contra durerilor de picioare și de oase. Sunt frecuentate de mulțĭ bolnavĭ, de și nu există un stabiliment.

Poiana, *fost sat,* sub poalele pădureĭ Făgățelul, jud. Suceava, com. Stolniceni.

Poiana, *mănăstire,* așezată pe un deal frumos în fața orașuluĭ Cîmpina, jud. Prahova. Se întreține de Eforia Spitalelor Civile din București și se administrează de un îngrijitor.

Această mănăstire, care acum a rămas ca biserică de mir, s'a fondat la anul 1688 de către Spătarul Toma Cantacuzino, fra-

www.dacoromanica.ro

tele luĭ Şerban-Vodă Cantacuzino.

Biserica actuală s'a reclădit în anul 1840 de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Poiana, *parohie,* în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Adormirea.

Poiana, *deal,* ramificare a dealuluĭ Humăria-Bahnoaia, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani; are direcţiunea spre S.-V. şi se întinde pănă la hotarul satuluĭ Serafineşti, com. Corni.

Poiana, *lac,* în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Borcea, com. Cogarcea.

Poiana, saŭ **Poiana-Bisericani**, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de peste 703 hect., cu pădure cu tot. E proprietatea statuluĭ de la secularizare.

Poiana, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, în întindere aproximativă de 2500 hect., aducînd un venit anual de 100000 leĭ. Se găsesc pe dînsa 2 morĭ de aburĭ.

Poiana, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de 433 hect. Este amenajată şi aparţine statuluĭ. Inainte de secularizare ţinea de mănăstirea Bisericani, din jud. Neamţu.

Poiana, *pădure* a statuluĭ. Vezĭ Ursul şi Poiana, jud. Olt.

Poiana, *pîrîŭ,* izvoreşte din pădurea Serafineşti şi se varsă în lacul Poiana, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani.

Poiana, *pîrîŭ,* izvoreşte din poienile com. Prahoviţa-d.-s., plaiul şi jud. Prahova, şi se varsă pe partea dreaptă în rîul Prahoviţa, tot în com. Prahoviţa-de-sus.

Poiana, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, izvoreşte din zarea Dobrotforuluĭ, udă satul cu acelaşĭ nume şi se varsă pe partea dreaptă a Zeletinuluĭ, între satele Analogul şi Poiana, din com. Colonești.

Poiana, *şes,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, pe care este aşezată com. Poiana.

Poiana-Almaşuluĭ, *sat,* în jud. Neamţu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat în curbătura munţilor Muncelul-Negreşti, pe valea pîrîuluĭ Negreşti.

Are o populaţie de 199 suflete, locuind în 55 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o vărărie; 1 fierărie.

Vite: 90 vite marĭ cornute, 45 oĭ, 10 caĭ, 30 rîmătorĭ.

Poiana-Arsă, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, din munţiĭ Popoi, înalt de 1272 m. şi situat pe graniţă.

Poiana-Bisericani. Vezĭ Poiana, sat şi moşie, jud. Bacăŭ.

Poiana-Borceĭ, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Bouluĭ, *sătuc,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care face trup cu satul Scorţeni, din com. cu acelaşĭ nume.

Poiana-Chioară, *trup de moşie* din proprietatea statuluĭ Corbasca, com. Corbasca, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Poiana-Cioareĭ, *cătun,* în com. rur. Pătulele, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Poiana-Cîrnuluĭ, *com. rur.,* în partea de N. a pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în marginea de S. a jud. Iaşi, şi la 22 kil. de Codăeşti, reşedinţa pl., aşezată pe dealurĭ şi văĭ acoperite în mare parte cu păduriĭ, între tîrguşoarele Poieni, din judeţul Iaşi şi Codăeşti, din jud. Vasluiŭ.

E formată din satele: Poiana, Hiliţa, Trestiana, Pocreaca, Slobozia-Miluluĭ, Dumitreşti-Gălăţei (Cîrpiţi), Schiletul-Ducăĭ, Dumitreşti şi Blaga, pe o suprafaţă de 6994 hect., din care 2393 hect. pădure şi 2746 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş, sunt ale proprietăţeĭ, iar 1834 hect., ale locuitorilor.

Are o populaţie de 912 familiĭ, saŭ 2439 suflete, locuind în 608 case; 4 biserici, deservite de 4 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 morĭ şi 6 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 11 persoane.

Vite: 1601 vite marĭ cornute, 1038 oĭ, 66 capre, 375 caĭ, 2 bivolĭ şi 415 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5853 leĭ, 50 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 5783 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 154 pluguri şi 262 care cu boĭ, 31 pluguri şi 63 căruţe cu caĭ; 437 stupĭ cu albine.

Prin mijlocul com. trece de la N. la S. şoseaua naţională Vasluiŭ-Iaşi şi pîrîul Vasluetul.

Poiana-Cîrnuluĭ, *sat,* reşedinţa com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Vasluetul, de o parte şi alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, la 23 kil. de oraşul Iaşi şi la 42 kil. de Vasluiŭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2866 hect., din care 1430 hect.

www.dacoromanica.ro

pădure şi 1287 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 149 hect., ale locuitorilor.

Are o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 153 suflete; o biserică catolică ruinată; casele proprietăţiĭ; 1 moară cu aburĭ şi una de vînt; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri şi 20 care cu boĭ, 2 pluguri şi 2 căruţe cu caĭ; 1015 vite marĭ cornute, 2 bivolĭ, 2 capre, 18 caĭ şi 30 rîmătorĭ.

Poiana-Copaciuluĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Opăriţi, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o populaţie de 307 locuitorĭ. Cade în partea de V. a comuneĭ. Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun şi Copăceni. S'a format pe la 1783. De aci se exploatează păcură.

Poiana-Copaciuluĭ, *numire veche a comuneĭ* Opăriţi, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Cotîrgaşuluĭ, *sătuc,* cu 15 case, făcînd parte din satul Cotîrgaşi, com. Broşteni, jud. Suceava.

Poiana-cu-Cetatea, *sat,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, situat dincolo de pădurea Bîrnoveĭ, spre S. de satul Ciurea, pe podişul dealuluĭ Bordea, lîngă codrul Boroseşti, din jud. Vasluiŭ, la 24 kil. de oraşul Iaşi. Face parte din trupul moşieĭ Boroseşti, proprietatea caseĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon. Are o populaţie de 6 familiĭ, saŭ 37 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 42 vite marĭ cornute, 18 oĭ, 8 caĭ şi 4 rîmătorĭ.

Poiana-cu-Rugi, *cătunaş,* al com. Goideşti, jud. Buzăŭ, alipit de com. Vîrlam şi avînd 11 locuitorĭ şi 3 case. E situat pe malul drept al pîrîuluĭ Bîsca-Mare, sub muntele Cursele şi în apropiere de Ghenunea-Draculuĭ. E cel maĭ nordic cătun al judeţuluĭ.

Poiana-Cuibuluĭ, saŭ **Poiana-Mare**, *loc de fîneţe,* în partea de V. a căt. Cuibul, între dealul Berivoe şi pîrîul Sărăţelul, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Poiana-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu o populaţie de 444 suflete, locuind în 120 case.

Are o şcoală mixtă, fondată de răposatul P. Poenaru, frecuentată de 69 copiĭ; o biserică; 3 cîrciumĭ.

Se zice că maĭ înainte satul era aşezat pe locul unde azĭ se văd urme de ziduriĭ, fîntînĭ, crucĭ, etc.

Poiana-de-Jos, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana. Are o întindere de 320 pog., dînd un venit anual de 3297 leĭ. Pe moşie aŭ parte locuitoriĭ clăcaşĭ şi moşneni.

Poiana-de-Jos, *păduri* particulare, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, una în întindere de 120 pog., aparţinînd d-neĭ Ecat. Ciocazan, alta de 65 pog., aparţinînd d-neĭ Ecat. C. Poenaru, alta de 100 pog., aparţinînd d-luĭ Marin Popescu. Sunt amenajate. Se compun maĭ cu seamă din stejarĭ, apoĭ din ulmĭ şi fagĭ.

Poiana-de-Sus, *vechie numire a com.* Poiana, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, jud. Dolj.

Poiana-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 342 suflete, carĭ locuesc în 88 case. Copiiĭ din sat urmează la şcoala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 240 m.

Poiana-de-Sus, *sat,* în partea de E. a com. Gîrbeşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta de V. a dealuluĭ Voineşti, pe o suprafaţă de 660 hect.

Are o populaţie de 66 familiĭ, saŭ 138 suflete.

Teritoriul satuluĭ e udat de pîraiele: Şacovăţul şi Ţibana.

Locuitoriĭ posedă: 17 pluguri cu boĭ; 163 vite marĭ cornute, 70 oĭ, 80 capre, 33 caĭ şi 90 rîmătorĭ; 30 stupĭ de albine.

Poiana-de-Sus, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, în întindere de 500 pog., cu venit anual de 11340 leĭ. Este arendată. Are pe ea o pădure de 350 pog., compusă din ulmĭ, fagĭ, frasinĭ, jugaştri şi maĭ cu seamă stejarĭ.

Poiana-de-Vărbilăŭ, *com. rur.,* plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Vărbilăul, la 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 10 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Are o populaţie de 638 suflete, locuind în 150 case; o biserică, fondată la 1864 de locuitorĭ, deservită de un preot; o şcoală mixtă, frecuentată de 30 băeţĭ şi 6 fete (1899—900).

Parte din locuitoriĭ com. sunt moşneni. 71 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 184 hect. Eĭ posedă: 9 caĭ şi ţepe, 70 vacĭ, 26 capre, 107 oĭ şi 57 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Vărbilăul, este o moară.

Teritoriul com. e de 450 hectare.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri

www.dacoromanica.ro

de leĭ 3066,34, iar la cheltueli, de 2526,11 leĭ.

In comună sunt 2 şosele vecinale: una o leagă cu com. Mălăeşti la S. şi Vărbilăul la N., şi a doua, cu com. rur. Văleni-de-Munte.

E udată de la N. la S. de apa Vărbilăul şi de Valea-Bisericeĭ, ce se varsă în Vărbilăul, tot în raionul acesteĭ comune.

Se mărgineşte la N. cu com. Vărbilăul, la S. cu com. Mălăeşti, la E. cu com. Bughiile şi la V. cu com. Trestioara.

Poiana-din-Cale, Poiana-cu-Pietrele saŭ **Bolovanul-Hurduculuĭ**, *munte* însemnat, pe frontieră, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul. Are păduri întinse şi păşuni, care nutresc până la 3000 de oĭ anual.

Poiana-din-Cale, *pichet* de vară, pe frontieră, jud. Buzăŭ, între muntele Poiana-din-Cale şi izvorul Surducul.

Poiana-dintre-Păduri. Vezĭ Băltăreţul şi Dracinul, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Ţiul.

Poiana-Drînguluĭ, *munte*, în ramura Cozleĭ, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; se află în prelungirea dealuluĭ Ruptura.

Poiana-Faguluĭ, *altă numire dată satuluĭ* Pîrîul-Faguluĭ, jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Galul.

Poiana-Feteĭ, *poiană*, spre N. de Fata-luĭ-Craiŭ, jud. Prahova, comuna Ceraşiul, plaiul Teleajenul.

Pe aci era comunicaţia cu Austro-Ungaria, până la facerea caleĭ-ferate Ploeşti-Predeal.

Poiana-Gîşteĭ, *munte*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat lîngă Piatra-Teiuluĭ.

Poiana-Golenţi, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Moţăţei (12,6 kil.) şi Calafat (9,9 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării, de 53,15 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 5633 leĭ, 70 banĭ.

Poiana-Hotarele, saŭ **Butea**, *teren* cu tufăriş şi arboriĭ izolaţi de diferite esenţe, pe moşia şi com. Călimăneşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 18 hect.

Poiana-Hoţilor, *platoŭ* întins, la N. de muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, între pîraiele Prahoviţa şi Limbăşelul, jud. Prahova, com. Predeal, plaiul Peleşuluĭ.

Poiana-Humeĭ, *sat*, în judeţul Roman, pl. Fundul, com. Ciuteşti, aşezat pe deal, la extremitatea de S.-E. a judeţuluĭ, la hotarul despre jud. Tutova, cu o populaţie (dimpreună cu aceea a satuluĭ Misăhăneşti) de 186 locuitoriĭ, locuind în 45 case.

Locuitoriĭ posedă 183 vite marĭ cornute.

Poiana-Laculuĭ, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 13 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefecturei, şi la 15 kil. de Piteşti. Se compune din 8 sate: Duculeşti, Găleşti, Gălăţeanu-Negoeşti, Neagra, Poiana-Laculuĭ, Popeşti şi Teiuşul, cu o populaţie de 867 locuitoriĭ.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 2 paracliseri; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e de 2323 leĭ la venituri şi de 1514 leĭ la cheltueli.

Vite: 384 boĭ şi vacĭ, 54 caĭ, 2 bivoliĭ, 996 oĭ, 64 capre şi 404 rîmătoriĭ.

Poiana-Laculuĭ, *sat*, cu 241 locuitoriĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşi nume. Are 2 biserici, cu hramurile Cuvioasa Paraschiva şi Sf. Ioan, deservite de 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 2 paracliseri.

Poiana-Laculuĭ, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 13 hect., pendinte de com. Văleni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Valea-Gardului (62 hect.), Cotul-cu-Plopĭ, Obraţele-după-Sfoara-Predealul (25 hect.), Bughea-d.-s. (45 hect.) şi Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Poiana-Largului. Vezĭ Largul, *sat*, jud. Neamţu.

Poiana-luĭ-Borş. Vezĭ Protopopeni, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani.

Poiana-luĭ-Iuraşcu, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S. de oraşul Roman, la 31 kil. de el şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E formată din satele: Căuţişeni-luĭ-Burchi, Căuţişeni-luĭ-Iuraşcu, Căuţişeni-Răzăşi, Neguşeni şi Poiana-luĭ-Iuraşcu, cu reşedinţa comuneĭ în satul Poiana-luĭ-Iuraşcu.

Are o populaţie de 238 familiĭ, saŭ 924 suflete, din care 432 locuitoriĭ Unguri, locuind în 322 case; o şcoală mixtă; 3 biserici de lemn, din care una catolică. Ungurii ţin de parohia catolică Prăjeşti (Bacăŭ).

Budgetul com. e la venituri

www.dacoromanica.ro

de 2071 leĭ, 85 banĭ și la cheltuelĭ, de 1807 leĭ.

Poiana-luĭ-Iurașcu, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iurașcu, spre S. de orașul Roman, la 31 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ, pe malul stîng a pîrîuluĭ Sasa.

Populațiunea, în maioritate Ungurĭ, e de 360 suflete, care, împreună cu loc. din satele: Bălușești, Călugăreni, Migla-Negri, Recea, Roșiori și Rușĭ, țin de parohia catolică Prăjești (Bacău).

Are o biserică de lemn și o școală primară mixtă. Se numea maĭ înainte și Poiana-Sasuluĭ.

Poiana-luĭ-Mihaĭ, *munte*, al comuneĭ Schela, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com. E populat cu pădure de fag. Pe el este poteca ce merge la vama Buliga și la pichetele: No. 7, numit Buliga și No. 8, numit Scărișoara. Pe lîngă aceste pichete e și trecătoarea, prin Vulcan, în Austro-Ungaria.

Acest munte se zice că 'șĭ are numirea de la Domnul Țăreĭ, Mihaĭ-Viteazul, care ar fi tăbărît cu oastea pe vîrful și la poalele luĭ.

Poiana-luĭ-Stan, *sat*, făcînd parte din com. Muncelul, jud. Tecuciŭ, situat la N. comuneĭ, la 3 kil. 200 m.

Are o populație de 74 familiĭ, sau 345 suflete, care locuesc în 60 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți de la 1864.

Poiana-luĭ-Stîncă, *cătun*, locuit de Țiganĭ, pendinte de com. Vînători-Micĭ, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat în mijlocul pădureĭ Căscioarele, în apropiere de Corbiĭ-Ciungĭ, la 4 kil. de satul Popa-Nae.

Poiana-Lungă, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plășeĭ Siretul, jud. Botoșani. Se întinde pe un teritoriŭ deluros și acoperit cu pădurĭ.

E compusă din satele: Chiscovata, Icușeni, Poiana-Lungă, Protopopeni, Vorona-Carale, Vorona-Theodor și Satul-Noŭ.

Are o întindere de 5622 hect., din care 1600 hect. ale proprietarilor marĭ, 2106 ale locuitorilor și 2267 hect. pădure, și o populație de 491 familiĭ, saŭ 2411 suflete, din care 450 contribuabilĭ.

Are: 5 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 3 cîntăreți și 3 paracliserĭ; mănăstirea Vorona, de călugărĭ, și schitul Sehăstria, în pădure; 2 școale, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentate de 155 băeți și 18 fete.

Locuitoriĭ posedă: 858 boĭ și vacĭ, 231 caĭ, 1006 oĭ, 231 porcĭ; 500 stupĭ cu albine.

In comună sunt 6 iazurĭ și 5 morĭ de apă.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 11202 leĭ.

Comuna e străbătută de calea județeană Botoșani-Fălticeni. O cale comunală începe din calea județeană, trece pe lîngă lacul mare al Voroneĭ, prin satul Poiana și în com. Corni; altă cale comunală merge în satul Chiscovata.

Poiana-Lungă, *sat*, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoșani, situat pe valea Poiana și pe moșia statuluĭ Vorona.

Are o populație de 145 familiĭ, saŭ 758 suflete, din care 110 contribuabilĭ; o biserică, zidită la 1838, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de 1 învățător, frecuentată de 60 băeți și 6 fete.

Vite: 220 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 285 oĭ și 45 porcĭ.

Sunt 90 stupĭ cu albine.

Poiana-Lungă, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, sub Halăuca, avînd 1340,1 m. altitudine.

Poiana-Lungă și Ferigele, *munțĭ*, proprietățĭ ale statuluĭ, pendinți de Episcopia Argeșuluĭ, jud. Muscel.

Poiana-Lungă-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la S. de Tîrgoviște, lîngă marginea jud. și la 15 kil. spre S.-E. de gara Titu.

Prin raionul com. curge Ciorogîrla, peste care este un pod.

Are o populație de 1070 locuitorĭ; o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu com. Brezaele; la V., cu com. Găiseni; la N., cu Poiana-d.-s. și la S., cu com. Florești, din jud. Ilfov. De Găiseni se desparte prin pădurea Siliștioara, iar de cele-l'alte prin cîmpiĭ arabile, unindu-se prin șosele și drumurĭ.

Poiana-Lungă-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată ca și cea de jos pe cîmpie și vecine una cu alta.

Prin raionul com., afară de Dîmbovița și Ciorogîrla, carĭ sunt în apropiere, maĭ curge pîrîul Baiul, peste care este un podeț.

Se compune din 3 cătune: Poiana-d.-s., Buroianul și Secăturile, cu o populație de 1208 locuitorĭ.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește cu comunele: Poiana-d.-j. spre E., Rominești spre V., Lunguleți la N. și Găiseni la S.

Poiana-Mare, *sat*, făcînd parte

www.dacoromanica.ro

din com. rur. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Cade în partea de N. a comunei.

Poiana-Mare, *cătun*, al com. Morunglavul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, pe valea rîului Burluiul. Altitudinea terenului d'asupra nivelului Mării este de 210 m.

Are o populaţie de 288 locuitori şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva (1837), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Poiana-Mănăstirei, *sat*, în partea de N. a com. Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiu, situat pe Dealul-Mănăstirei, între satele Pănoasa şi Moara-lui-Ciorneiu. Are o suprafaţă de 15 hect. şi o populaţie de 40 familii, saŭ 121 suflete.

Poiana-Mărinei, *vechiul nume al satului* Scăeşti, jud. Dolj.

Poiana-Mierlei, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cătunul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Muierei, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, aparţinînd com. Ciocadia, situat intre munţii: Pravăţul, Salanele şi Cotul-lui-Urs, la frontieră; aci se află pichetul No. 14, numit Salanele.

Poiana-Muierei, *pichet* cu No. 13, situat pe panta N.-E. a munteluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj. Poteca ce merge la acest pichet este tot aceea care duce la pichetul Tîmpa pănă la muntele Mereuţul; de acolo coboară la stînga în Valea-Lotruluĭ, sue pe acest rîu şi pe muntele Prăvăţul şi de aci în Poiana-Muĭereĭ.

Poiana-Mujei, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Piscul.

Poiana-Negustoruluĭ, *sat*, în jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., com. Valea-luĭ-Ion, situat pe coasta dealuluĭ Corlatele, la 3 kil. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 72 suflete.

Locuitoriĭ posedă 15 vite marĭ cornute şi 50 capre.

Poiana-Petreĭ, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Dragomireşti, spre N. de satul Dragomireşti, la marginea jud. despre Vasluiu. Are 131 locuitoriĭ şi 37 case.

Poiana-Pleniţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ, şi la 62 kil. de Craiova.

Situată pe locul şes numit Poiana-Pleniţa.

Se învecineşte la N. cu com. Verbiţa; la S., cu com. Risipiţi; la E., cu comunele Cornul şi Caraula şi la V., cu com. Gemeni, din jud. Mehedinţi.

Limita linieĭ de N. începe din Drumurile-Marĭ, spre E. şi duce pănă la hotarul Pleniţeĭ.

Limita linieĭ de E. începe din hotarul Verbiţa, merge de la N. la S., trece prin valea Padina-Mare, valea Padina-Mică, şi Cerîngul.

Limita linieĭ de S. începe din Drumurile-Marĭ, avînd direcţiunea V.-E.

Limita linieĭ de V. începe din hotarul com. Verbiţa, merge de la N. la S. prin valea Cerîngul, pănă în hotarul com. Risipiţi.

Terenul comuneĭ este accidentat de văile: Padina-Mare, Padina-Mică şi Cerîngul.

In comună se găsesc 4 movile.

Fîntînĭ sunt 7, din carĭ maĭ însemnate Fîntîna-Cocorasca şi Fîntîna-Oilor.

Comuna a fost înfiinţată la anul 1864. De la înfiinţare pănă la 1879 a făcut parte ca cătun din com. Pleniţa. La anul 1879 s'a despărţit, devenind com. deosebită cu un singur cătun, numit Poiana-Pleniţa.

Are o populaţie de 1247 suflete. Biserica, de zid, fondată, în anul 1858, de obştea locuitorilor, are în altar o inscripţie cu numele ctitorilor şi data fondăreĭ.

Şcoala, înfiinţată la 1879, e frecuentată de 59 copiĭ.

In comună se văd urmele a 4 redute ce se zice că datează de pe timpurĭ foarte îndepărtate.

După legea rurală din 1864 sunt 168 locuitorĭ împămînteniţi, iar după cea din 1879 sunt 70 însurăţeĭ.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 3877 hect., din carĭ 2360 hect. pămînt arabil, 1250 hect. pădure, 2 hect. teren sterp, 197 hect. viĭ, iar restul fîneaţă şi izlaz.

Moşia se numeşte Poiana-Pleniţa, dînd un venit de 94400 leĭ. Parte aparţine Statuluĭ, parte locuitorilor.

Pădurea, de pe moşia statuluĭ, se compune din cer şi gîrniţă.

Viile, în întindere de 197 pogoane, aparţin statuluĭ şi locuitorilor. Produc vin negru.

In com. sunt 4 cîrciumĭ; 4 velniţe pentru fabricarea rachiuluĭ din tescovină, producînd pănă la 500 decalitri anual.

O moară de aburĭ şi una cu vite se găsesc pe moşia statuluĭ, precum şi o stînă unde se face brînză de putină.

Transportul se face pe calea vecinală pănă la Risipiţi, unde dă în calea comunală Craiova-Cetatea. Poiana Pleniţa este unită prin căĭ comunale cu Orodelul, cu Caraula, şi cu Risipiţi. Un drum vechiu, numit Drumul-Mare, trece prin centrul comuneĭ.

Budgetul com. e la venitur

www.dacoromanica.ro

de 2753,04 leĭ şi la cheltueliĭ, de 1752,95 leĭ.

Vite cornute 440, oĭ 179, caĭ 28.

Poiana-Pleniţa, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com Poiana-Pleniţa, cu reşedinţa primărieĭ. (Vezĭ com. Poiana-Pleniţa).

Poiana-Pleniţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Pleniţa, aparţinînd locuitorilor.

Poiana-Pleniţa, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j, com. Poiana-Pleniţa. Are pe dînsa pădure de cer şi gîrniţă.

Poiana-Prisăciĭ, *sat*, pe moşia şi în com. Drăgăneşti, jud. Suceava, la V. şi la 3 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Culeşa, cu o populaţie de 430 suflete, carĭ locuesc în 99 case.

Vatra satuluĭ ocupă 15 fălcĭ, 25 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Şcoala din Brusturi servă şi acestuĭ sat.

Maĭ înainte de a se fi înfiinţat satul, pe acest loc se afla prisaca mănăstireĭ Neamţu, poiana fiind frumoasă şi înconjurată de codri nestrăbătuţĭ.

Poiana-Pustaiul, *sat*, pe moşia Zvorîştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu, cu o populaţie de 176 familiĭ, saŭ 704 suflete.

In vechime fiind moşie a parte era proprietatea mănăstireĭ Putna din Bucovina, care a stăpînit-o pănă la 1785.

Biserica, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, este de lemn, făcută în 1774, de preotul Dimitrie Ungureanu şi e deservită de 1 cîntăreţ şi 1 pălămar.

Poiana-Răchiţi, *sat*, în jud. Neamţu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţiune de 245 suflete, din care 57 contribuabilĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă cu pluta-ria şi agricultura.

In sat se află 1 moară de apă şi 1 fierărie.

Vite sunt: 20 boĭ, 36 vacĭ, 203 oĭ, 9 caĭ, 80 porcĭ şi 20 juncĭ.

Poiana-Răftivanuluĭ, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Dolheşti, aşezat pe o coastă ce ţărmureşte şesul drept al Siretuluĭ. Are o populaţie de 68 familiĭ, saŭ 302 suflete, din care 70 contribuabilĭ, locuind în 82 case.

Vatra satuluĭ ocupă 5 fălcĭ.

Moşia, proprietatea moştenitorilor familieĭ Răftivanu, e de 373 fălcĭ, din care 274 cultivabile şi 99 pădure.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 8 fruntaşĭ şi 17 pălmaşĭ, stăpînind 74 fălcĭ.

Are o biserică frumoasă, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, zidită în 1848 de Lupu Răftivanul, menind-o să devie mănăstire; e deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. Şcoala din Corni servă şi acestuĭ sat.

Poiana-Răsniţa, *sat*, în partea de N. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiu, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, pe o supra faţă de 163 hect., din care 12 hect. vie.

Locuitorĭĭ posedă: 6 pluguri şi 8 care cu boĭ, 1 plug şi 1 căruţă cu caĭ, 50 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 10 caĭ, 30 rîmătorĭ şi 10 stupĭ.

Poiana-Rotată, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-de-sus.

Poiana-Sasuluĭ, *numire vechie* a satuluĭ Poiana-luĭ-Iuraşcu, jud. Roman. De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document dat de Alex. Lăpuşneanu în Huşi la 1552, Apr. 4.

Poiana-Schituluĭ, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Doftana, pe stîngă Trotuşuluĭ, înalt de 700 metri.

Poiana-Seciul, *teren* de fînaţe cu pădure, situat în com. Bogdăneşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 7 hect., din care 6 hect. teren de fîneţe şi 1 hect. teren cu pădure. A fost pendinte de Episcopia Rîmnicul.

Poiana-Seciurile, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată la N. com. Pojarul-d.-s., pe Dealul-Muierĭ şi formată din 2 cătt.: Seciurile şi Poiana.

Are o suprafaţă cam de 4200 hect., din care o pătrime e proprietărească; 2 părţĭ din această întindere e acoperită de pădure, 100 hect. cu vie, 300 hect. cu arătură, iar restul e fîneţe şi pădure.

Are o populaţie de 256 familiĭ, saŭ 765 suflete, din care 94 contribuabilĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; 3 bisericĭ deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 24 pluguri, 63 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 585 vite marĭ cornute, 299 oĭ, 40 caĭ, 207 rîmătorĭ şi 110 capre.

Budgetul com. e la venituri de leĭ 922, banĭ 87, iar la cheltueli, de leĭ 866, banĭ 50.

E udată de rîul Amaradia, care izvoreşte din Dealul-Muierĭ, din dreptul cătt. Seciurile, pri-

www.dacoromanica.ro

meşte pîrîul Borna şi Ţoţoioasa pe dreapta şi Sonul pe stînga.

Comunicaţia în cât. se face prin şoseaua vecinală, care o leagă de Pojarul-d.-s. şi de Negoeşti şi printr'o şosea comunală, care o leagă cu Roşia-de-jos.

In com. sunt 25 de fîntînĭ.

Poiana-Socii, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Stejarului, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, situată lîngă satul Hîrtopul.

Poiana-sub-Ponoară, *poiană*, în grupa Ceahlăului, în drumul ce merge spre stînga Dochieĭ, aşezată între pîraiele Cisonul şi Răpciunele, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Odinioară aci a fost schit de călugăriţe.

Poiana-Teiului, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa, faţă în faţă cu satul Poiana-Largului.

Are o populaţie de 226 suflete, şi o şcoală mixtă, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi cu plutăria.

Poiana-Trestieĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cozminele, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Poiana-Turcilor, *pădure*, pe moşia Hudeşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Poiana-Ţapului, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova. S'a format în urma cătunuluĭ Buşteni, pe la 1830.

Poiana-Ţapuluĭ, care se află pe calea Ploeşti-Frontieră, între Sinaia şi Buşteni, graţie poziţiuneĭ sale încîntătoare şi aeruluĭ săŭ de munte, a devenit o staţiune de vilegiatură în timpul vereĭ

Pănă la 7 Maiu 1885, acest cătun, împreună cu Predealul, Azuga şi Buşteni, carĭ azĭ formează comuna Predealul, aparţinea de comuna Sinaia.

Poiana-Ţigăncei, *poiană* frumoasă, în ramura munţilor Ciungi, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, puţin mai sus de mănăstirea Văraticul.

Mai mulţĭ vizitatorĭ aĭ mănăstireĭ Văraticul, aŭ găsit aci izvoare minerale feruginoase concentrate.

Poiana-Ursului, *pădure* particulară, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-j., com. Gropile. E populată cu ulmĭ, fagĭ şi carpenĭ. Are o întindere de 143 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Poiana-Ursului. Vezĭ Poiana, sat, jud. Bacăŭ.

Poiana-Ursului, *trecătoare*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, de la intrarea Uzuluĭ în Ţară, situat la V. de satul cu acelaşĭ nume. La acest pas merge o cale vecinală, care vine de la Dărmăneşti, pe Valea-Uzuluĭ, în susul apeĭ.

Poiana-Vărbilăul, *fostă moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, com. Vărbilăul, pendinte de mănăstirea Mărgineni.

Poiana-Vărbilăul (Teişul), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moşia Poiana-Vărbilăul, pendinte de com. Poiana-Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, judeţul Prahova.

Poiana-Verde, *poiană* întinsă, pe care maĭ 'nainte era aşezată com. Poiana, din jud. şi pl. Prahova, şi de unde locuitoriĭ s'aŭ retras spre deal, din cauza inundaţiilor rîuluĭ Prahova. Azĭ, aci sunt ţarinele locuitorilor.

Poiana-Vinului, *localitate izolată*, pe Neagra, jud. Suceava, com. Broşteni, 20 kil. de reşedinţa com.

Un agent vamal stă aci, fiind însărcinat cu privegherea, ca să nu se introducă în Ţară, pe Neagra, în mod fraudulos, plute.

Poiană (In-), *cătun*, al com. Colţi, jud. Buzăŭ. Vezĭ In-Poiană.

Poiană (In-), *partea de N.-V. a satului* Negoteşti, judeţul Suceava.

Poieneĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, com. Dolheşti, parte cultivabil, parte acoperit cu pădure de fag. Adese orĭ, aci, în urma arăturiĭ, se găsesc cărămizĭ şi alte obiecte ale gospodărieĭ, ceea ce dovedeşte că odată a fost locuit.

Poieneĭ (Fundul-). Vezĭ Fundul-Poieneĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa.

Poienele, *cătun*, al com. Mărunţişul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 45 case. Se subdivide în Poienele-d.-j. şi Poienele-d.-s. De dînsele se alipeşte şi cătunaşul Ţoca.

Poienele, *vechie numire a cătunului* Poenari-Pletari, jud. Buzăŭ, com. Căneşti.

Poienele, *cătun*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă.

www.dacoromanica.ro

Poienele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-luĭ-Baban, aşezat la N. comuneĭ, la 3 kil. de cătunul de reşedinţă, Costandoiul.

Are o suprafaţă de 12 hect., cu o populaţie de 236 suflete, şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poienele, *sat*, făcînd parte din com. Godineşti, jud. Tecuciŭ, situat la 9 kil. spre N. de comună.

Are o populaţiune de 70 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, construită la 1850 de Costache Crăescu şi refăcută de zid la 1872 de Emanuel Crăescu.

Poienele, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com Odobasca. Se desface din dealul Măgura; brăzdează partea de E. a com. şi intră puţin, şi în plasa Marginea-d.-s. E acoperit cu păşunĭ întinse şi semănăturĭ.

Poienele (Gura-Bîsciĭ), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mărunţişul, cătun. Poienele. Are 830 hect.: locurĭ arabile, izlaz, livezĭ şi puţină pădure, proprietate a moşnenilor: Poenarĭ, Sibieştĭ, împroprietăriţilor şi d-luĭ N. Rusia-veţianu.

Poienele, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cătun. Valea-Lupuluĭ, făcînd parte din hotarul Lereasca. Are cam 30 hect. proprietate deosebită de a moşnenilor. Vezĭ Lereasca.

Poienele, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Poienele-d.-j. şi Dămieneşti. Izvoreşte de la N.-E. de satul Poienele-d.-j.; curge de la S.-E. spre N.-V.; trece pe la E. de satul Poienele-d.-j. şi la satul Pădureni (com. Dămieneşti), se varsă în pîrîul Creţoaia, pe stînga. In tot cursul săŭ a săpat o albie foarte adîncă.

Poienele, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelaşĭ nume, com. Godineşti, şi se varsă în pîrîul Reprivăţul.

Poienele-Bouluĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Comarnicul, pendinte de com. Comarnicul, plaiul Peleşul, jud. Prahova.

Poienele-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de oraşul Roman, la 29 kil. de el şi la $7\frac{1}{2}$ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîrîul Poienele. E formată din satul Poenele-d.-j., cu o populaţie de 730 locuitorĭ.

Are o biserică de lemn; o şcoală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ (1890—900); o fabrică de spirt.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1465 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1393 leĭ.

Poienele-de-Jos, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, formînd com. Poienele-d.-j. (V. a. n.). Parte din moşia înconjurătoare a acestuĭ sat, aparţinea maĭ înainte Episcopieĭ de Roman.

Poienele-Măcrişuluĭ, *munte*, al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-V. comuneĭ, acoperit cu 50 hect. pădure de brad şi 340 hect. pădure de fag.

Pe acest munte este o stînă.

Poienele-Oanceĭ, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, jud. Roman. Izvoreşte la V. de satul Ghedeonul, curge de la E. la V., trece pe la S. de satul Poienele-Oanceĭ şi pe la N. de satul Balomireşti şi, maĭ spre V. de acest sat, se varsă în pîrîul Albuia, pe stînga. Primeşte pîrîul Pricopul, încărcat cu pîrîul Stăniţa.

Poienele-Oanceĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre N. de satul Stăniţa şi la $1\frac{1}{2}$ kil. de el.

Are o populaţie de 368 locuitorĭ; 96 case; o biserică de lemn.

Aicĭ se găsesc păşunĭ în abondenţă.

Sunt 157 vite marĭ cornute.

Se numea maĭ înainte şi Ştefăneşti.

Poienele-Săreĭ, *vîrf de munte*, al Lapoşuluĭ, pl. Vrancea, jud. Putna.

Poieneştilor (Dealul-), *deal*, se întinde la E. de satul Broşteni, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivăneşti, formînd limita acesteĭ comune către com. Poieneşti.

Poieni, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeĭ Codrul, jud. Iaşi, în marginea despre jud. Vasluiŭ, formată din satele: Poieni (tîrguşor), Comarna d.-j. şi Comarna-d.-s.

Terenul săŭ este foarte accidentat, prezintînd maĭ multe şirurĭ de dealurĭ, acoperite cu pădurĭ.

Are o populaţie de 514 familiĭ, saŭ 2891 suflete; două bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; două şcoale, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate (în 1899—900) de 65 elevĭ.

Prin mijlocul comuneĭ trece şoseaua naţională Iaşi-Vasluiŭ.

Vite: 1009 vite marĭ cornute, 184 oĭ, 10 capre, 162 caĭ şi 323 rîmătorĭ.

www.dacoromanica.ro

Poieni, *sat* (tîrgușor), în județul Iași, pl. Codrul, com. Poieni, așezat pe culmea dealului cu același nume, la 450 m. d'asupra nivelului Mării, înconjurat de toate părțile cu alte dealuri acoperite de păduri, amenajate după cerințele științei și străbătute de o rețea de drumuri sistematice. Mai înainte de înființarea satului, un număr de locuitori trăiau izolați prin păduri, având bordeie în cîte-va poieni; proprietarul de pe atunci i-au silit a'și părăsi locuințele acele izolate și i-au așezat pe toți în locul unde este astă-zi satul, dîndu-le locuri de hrană și lemne pentru case; mai tîrziu s'a înființat și tîrgușorul, în mijlocul satului, de fostul proprietar Alexandru Balș. De la 1868, moșia a devenit proprietatea Maiestății Sale Regelui.

Are o populație de 178 familii, sau 729 suflete; o biserică, zidită din piatră, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și o școală, înființată în 1868, frecuentată de 47 elevi, având localul ei, construit cu spesele Maiestății Sale Regelui.

Tîrgușorul Poieni se află la o depărtare de 14 kil. de orașul Iași.

Vite: 307 vite mari cornute, 10 capre, 57 cai și 100 rîmători.

Poieni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com Vînători-Dumbrava-Roșie, situat pe un podiș, la Sudul ramurei munților Cernegura, într'o pozițiune pitorească.

Are o populație de 73 suflete.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și plutăria.

Poieni, *șir de munți*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Dofteana, pe marginea satului Bogata și pe dreapta Trotușului.

Poieni, *vîrf de deal*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, făcînd parte din șirul dealurilor care despart basinul Berheciului de al Răcătăului.

Poieni, *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; izvorește din muntele Poiana (ramura Cozlei) și se varsă pe dreapta pîrîului Cuejdiul, in fața satului Cuejdiul.

Poieniţa, *sat*, cu 49 familii, jud. Argeș, plasa Topologul, făcînd parte din com. rur. Golești. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poieniţa, sau **Poiana**, *sat*, pe moșia Brăești, jud. Dorohoiu, pl. Coșula, com. Brăești, cu 63 familii, sau 304 suflete.

Proprietatea moșiei e a d lui Al. Curt.

Sătenii împroprietăriți au 157 hect. și 54 arii pămînt.

Poieniţa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Golești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, situat pe malul drept al rîului Bratia și udat de la V. spre E. de gîrlele: Poieniţa, Făgeanca și Pește leasa, iar la N. de gîrla Valea-Ursului.

Aci e reședința comunei.

Are o populație de 66 familii, sau 298 suflete; o școală, frecuentată de 53 elevi (1899—900); un herăstrău cu aburi.

Poieniţa, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, așezat lîngă cât. Lunca, pe locul unde se varsă Năruja în Zăbala.

Are o populație de 142 suflete, cari locuesc în 30 case.

Poieniţa, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinți, spre S.-E. de satul Gîdinți și la 10 kil. de el. Are 259 locuitori; 61 case și o biserică de vălătuci.

Este înconjurat de jur-împrejur cu pădure.

Poieniţa, *izvor cu apă minerală*, situat pe deal, în apropriere de gara Cîmpina, com. Poiana, jud. și pl. Prahova. Apa sa conține pucioasă.

Poieniţa-Blidare, *numire vechie a cătunului* Dumitrești-d.-s., jud. R.-Sărat, com. Dumitrești.

Poieniţele-de-Jos, *cătun*, al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, cu 240 locuitori și 46 case.

Poieniţele-de-Sus, *cătun*, al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzău, cu 200 locuitori și 40 case.

Poiteasca, *vechie numire a moșiei* Cîrlovoaia, jud. Buzău, com. Mărăcineni.

Pojareţul, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie, situat în partea N.-V. a plășii și cea de V. a com., lîngă lacul Tatanir, de care e format și cu care comunică prin o gîrliță. Are o formă aproape rotundă și e înconjurat numai cu stuf. Are o întindere de 100 hect. și conține pește.

Pojarul. Vezi Lunca, *sat*, com. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

Pojarul, *deal*, jud. Gorj, aparținînd comunelor Bîrzeiul de-Pădure și Pojarele. Are direcția N.-S. și e coprins între Valea-Amaradiei la E. și Valea-Scradei la V.; se prelungește cu dealurile de la Scrada și se termină în Valea-Amaradiei.

Pojarul-de-Jos, *com. rur.*, în

www.dacoromanica.ro

partea de S. a com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj. Se compune din 2 cătune: Pojarul-d.-j. şi Strîmba, situate pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Amaradia şi ale Strîmbeĭ, pe o suprafaţă cam de 1800 hect, din care 260 hect. arabile, 47 hect. vie, 42 hect. prunet, restul izlaz, fînaţe şi tufăriş.

Are o populaţie de 196 familiĭ, saŭ 796 suflete, din care 466 contribuabilĭ; 2 biserecĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 108 care cu caĭ, 4 căruţe cu caĭ, 536 vite marĭ cornute, 472 oĭ, 24 capre, 190 rîmătorĭ, 42 caĭ; 65 stupĭ.

Budgetul com. e la venitur de 1377 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltueli de 1094 leĭ, 57 banĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală, ce, vine de la S., din com. Logreşti-Moşneni şi o leagă la N. cu Pojarul-d.-s., la V. cu Licuriciul printr'un drum de care, şi la E. cu Seaca, tot prin drum de care.

Apele ce udă comuna sunt: rîul Amaradia ce o străbate de la N. la S. şi pîrîul Curva, ce curge de la N. spre S.-V., dînd în Amaradia, avînd apă numaĭ în timpurĭ ploioase. Şoseaua comunală trecînd peste acest din urmă pîrîŭ, are peste dînsul un pod de lemn.

In comună se găsesc: 5 puţurĭ şi 10 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Jos, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ Pojarul-d.-j., din pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în Valea-Amaradieĭ.

Are o suprafaţă cam de 1000 hect., din care: 157 hect. arabile, 25 hect. prunet, 27 hect. vie, iar restul izlaz, fineţe şi pădure cu o populaţie de 108 familiĭ, saŭ 434 suflete, din care 100 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ, o căruţă cu caĭ, 316 vite marĭ cornute, 164 oĭ, 22 capre, 164 rîmătorĭ şi 35 caĭ.

In cătun se găsesc: 3 puţurĭ şi 6 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Sus, *com. rur.*, în partea de V. a com. Bîrzeiul-de-Pădure, pl. Amaradia, jud. Gorj, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Amaradia, pe o suprafaţă cam de 800 hect., din care 170 hect. arabile, 40 hect. prunet, 25 hect. vie, iar restul izlaz, fineţe şi pădure.

Are o populaţie de 291 familiĭ, saŭ 976 suflete, din care 220 contribuabilĭ, o şcoală, frecuentată de 35 băeţĭ; 3 biserecĭ, una zidită la 1780 de Ioan Tîlvan, a doua la 1782 şi a treia zidită de locuitorĭ, deservite de un preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 84 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 762 vite marĭ cornute, 240 oĭ, 150 capre, 200 rîmătorĭ şi 13 caĭ.

Budgetul com. e la venitur de 1206 leĭ, 95 banĭ, iar la cheltueli de 1141 leĭ, 66 banĭ.

E udată prin centru de rîul Amaradia.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală ce vine de la S., din Pojarul-d.-j., şi o leagă la N. cu Poiana-Seciurile şi la V. cu Bîrzeiul-de-Pădure printr'un drum.

In comună se găsesc: 1 puţ şi 40 izvoare acoperite.

Deal maĭ principal este Dealul-Muierĭĭ, în partea de E. despărţind-o de jud. Vîlcea, maĭ e Valea-Amaradieĭ.

Pojogeni, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată în partea de N. a com. Petreşti-d.-s. Se compune din 3 cătt.: Pojogeni, Comăneşti şi Colibaşul, situate parte pe şes, parte pe colina de V. a văeĭ Blahniţa, care se îmbină aci cu a văeĭ Gilortuluĭ.

Se constată din acte vechĭ că acum 400—500 anĭ, comuna exista şi purta acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă cam de 1300 hect., din care 700 hect. arabile, 25 hect. vie, 10 hect. prunet, cu o populaţie de 300 familiĭ, saŭ 1100 suflete, din care 216 contribuabilĭ; o şcoală, înfiinţată la 1857 şi frecuentată de 84 copiĭ (1899—900), 6 biserecĭ, din carĭ una de zid, construită la 1837, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni din vechime, afară de o mică parte, care sunt împroprietăriţĭ după legea rurală.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de leĭ 1152, banĭ 62.

Comunicaţia în com. se face: prin şoseaua judeţeană T.-Jiul-Spahiĭ (Dolj), ce o leagă spre N.-V. cu com. Scoarţa, iar spre S.-E. cu Petreşti-d.-s. prin drumurĭ ordinare, şi prin linia *ferată* T.-Jiul-Filiaşi, avînd ca staţie maĭ apropiată, staţia Cărbuneşti.

Locuitoriĭ posedă: 728 vite marĭ cornute, 510 oĭ, 309 capre, 290 rîmători, 31 caĭ, 110 pluguri, 6 căruţe cu caĭ, 193 care cu boĭ şi 47 stupĭ.

In com. se găsesc: 2 morĭ pe apa Blahniţa, 1 cişmea de zid, 10 puţurĭ şi 7 izvoare acoperite.

Pîrîul Blahniţa curge de la N. la S., pe la E. comuneĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Gruiul, Ocea şi Dealul-Viilor. Văĭ sunt: valea Blahniţa şi a Ţereţeluluĭ, cu luncĭ roditoare.

Pojogeni, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj,

www.dacoromanica.ro

pl. Amaradia, situat parte pe şes, parte pe colină.

Are o suprafaţă cam de 450 hect., din care: 250 hect. arabile, 8 hect. vie, 4 hect. prunet, iar restul izlaz, pădure şi tufăriş, cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 400 suflete, din care 83 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 292 vite marĭ cornute, 281 oĭ, 162 capre, 123 rîmătoriĭ, 16 caĭ şi 17 stupĭ.

Este udat de apa Blahniţa şi de pîraiele Călugăreasa şi Ţărăţelul, care curg numaĭ în timpurĭ ploioase şi se varsă în Blahniţa maĭ jos de Comăneşti.

In com. se află: 1 şcoală; 3 bisericĭ; 1 moară pe apă, o cismea, 4 puţurĭ şi 3 izvoare acoperite.

Pojogi, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., situată pe valea rîurilor Cerna şi Cernişoara, la 70 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţiune de 610 locuitorĭ, din carĭ 130 contribuabilĭ, locuind în 200 case; 2 bisericĭ, una zidită la 1819 şi ceal-altă de lemn.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 597 hect. pe moşia d-luĭ Panait Sordoni. Eĭ posedă: 15 caĭ, 160 boĭ, 200 vacĭ, 200 oĭ şi 180 porcĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul com., e o moară pentru măcinat.

Vatra satuluĭ are 51 hectare pămînt; iar cu izlaz cu tot, 223 hectare.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Cireşul şi Bălteni.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1187 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1152 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Giula, Seciul, Piscul-Cheilor şi Piscul-luĭ-Ilie şi udată de văile: Cernişoara, Cerna, Valea-Cerbuluĭ şi Muţilor.

Pojorăni, *sat*, în centrul com. Lunca-Banuluĭ, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Prutul, la 10 m. de la nivelul rîuluĭ Prutul. Se întinde pe o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 25 fam., saŭ 90 sufl.

Pojorăşti, *iaz*, pe Valea-Pojorăseĭ, format din pîrîul Pojorăşti, la E. de satul Căueşti, comuna Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, avînd o întindere de 170 ariĭ; din acesta se formează altul maĭ mic; ambele conţin peşte.

Pojorăşti, *pîrîŭ*, jud. Vasluiu, pl. Funduri, com. Scheia, izvoreşte din fundul văeĭ cu acelaşi nume, curge spre E., şi, după ce formează două iazurĭ, trece pe teritoriul com. Drăguşeni şi se varsă în pîrîul Rebricea.

Pojorăşti, *vale*, se întinde printre dealurile Filosofuluĭ şi Faguluĭ, începînd din partea de S.-E. a satuluĭ Căueşti, com. Scheia, jud. Vasluiŭ; păstrînd aceeaşĭ direcţiune se termină aproape de gîrla Rebricea.

Pojorîta, *mahala*, la N. satului Crăeşti, jud. Tecuciŭ. Aci a fost satul care în vechime purta acest nume.

Pojorîta, *munte*, la V. comuneĭ Lereşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel. In partea de E. curge Rîul-Tîrguluĭ, unit cu Cuca şi Riuşorul.

Pojorîta, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Pojorîta, *deal*, jud. Tecuciu, în partea de E. a satuluĭ Crăeşti. Formează limita între Crăeşti şi Răchitoasa. Din el izvoreşte pîrîul cu acelaşĭ nume.

Pojorîta, *pîrîŭ*, jud. Tecuciu, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, la N. satuluĭ Crăeşti. Are o adîncime de 5 m. şi o lăţime de 3 m. Trece prin mijlocul satuluĭ Crăeşti, pe care îl udă în toată întregimea, curge spre S., iar la gura Crăeştilor, se uneşte cu Dobrotforul, vărsîndu-se în partea dreaptă a Zeletinuluĭ.

Pojorîţeĭ (Vîrful-), *piscul munteluĭ* cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, avînd 975 m. altitudine.

Pojorîtele, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între moşiile Butculeşti şi Sfinţeşti. Are o întindere cam de 600 hectare.

Polata, *cătun*, al comuneĭ Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N. comuneĭ, situat pe deal.

Are o suprafaţă de 269 hect., din care 97 hect. pădure, 105 hect. arabile, 63 hect. fîneţe şi livezĭ de prunĭ şi 4 hect. vie, cu o populaţie de 30 familiĭ, sau 107 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 33 pluguri, 32 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 87 oĭ, 10 caĭ, 67 rîmătoriĭ; 12 stupĭ.

Comunicaţia se face prin drumurĭ de care.

In cătun se găsesc 5 fîntînĭ.

Poleitul, *deal*, cel maĭ însemnat şi maĭ întins din jud. Covurluiu. Incepe din jud. Tutova (Rădeşti), străbate, în jud. Covurluiuluĭ, pl. Zimbrul şi Prutul, printre pîraiele Suhuluiul şi Covurluiul; trece prin partea E. a Bursucanilor, dă peste Crăeşti, apoĭ se îndreaptă

www.dacoromanica.ro

spre V. de Vîrlezi și, la Băleni, se bifurcă în două ramurĭ, din care una trece spre V. pe la Oasele și se întinde paralel cu Suhuluiul, iar a doua ramură, cea mai principală, de la Băleni trece spre E. de Cuca și continuă până la Galați. Formează spinarea și ridicătura întregului județ, silind toate pîraiele și pîrîiașele să apuce unele la dreapta, iar altele la stînga.

De la Băleni la Cuca trece prin pădurea Prințuluĭ Cantacuzino și prin Rădăcini. De la Cuca, străbate următoarele puncte: Mogoșul, Ghilanul, Moș-Dumitru, Tătarca, Bacal-Bașa și Galați.

Policiori, *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Pîrscovul, situată pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Sărăcelul-Bercii, la 30 kil. de Buzău. Are o suprafață de 3475 hect., din care 1240 hect. arabile, 683 hect. pădure, 187 hect. fînețe, 670 hect. izlaz, 89 hect. livede, 71 hect. vie și 535 hect. sterp.

Proprietățĭ însemnate sunt: Policiori, cu Sforile-Banuluĭ și Florica, Scorțoasa, Gura-Văeĭ, Valea-luĭ-Dragomir (particulare), Frasinul și Plopeasa ale cetelor de moșneni: Plopeșani, descendinți din vechile cete: Mitănești, Stoenești, Crăciunești și Diaconești, în devălmășie întru cît-va și cu moșniniĭ Negoșineni.

Terenul este accidentat de multe coline și văĭ, însă priincios atît cerealelor cît și livezilor. Pe malul pîrîuluĭ Sărățelul are multă viță sălbatică. Din punct de vedere geologic este bogat în fosile, mai cu seamă pe Valea-Dragomiruluĭ, unde se poate găsi diferite speciĭ de psilodoni; tot pe această vale se găsește sare și lignită.

E formată din cătunele: Gura-Văeĭ, Plopeasa-d.-j., Plopeasa-d.-s., Policiori, Scorțoasa și Valea-Dragomiruluĭ, avînd o populație de 1710 locuitorĭ, locuind în 411 case.

Are o școală în cât. Policiori, frecuentată de 45 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoți, 4 cîntărețĭ și 4 paracliserĭ, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Ioan Botezătorul; 5 cîrciumĭ.

Vite: 350 boĭ, 400 vacĭ, 64 viteĭ, 8 caĭ, 18 epe, 11 mînjĭ, 3800 oĭ, 140 capre, 8 asinĭ și 220 porcĭ.

Sunt 250 stupĭ cu albine.

Meseriașĭ: 3 lemnarĭ, 1 rotar, 1 cizmar, 1 fierar, 1 mașinist, 2 cojocarĭ, 3 pietrarĭ și 10 olarĭ.

Căĭ de comunicație: Valea-Sărățeluluĭ, apoĭ șoselele comunale Policiori-Cănești și Policiori-Grabicina, prin com. Beciul.

Policiori, *cătun* de reședință al com. Policiori, jud. Buzău, cu 350 locuitorĭ și 83 case; are sub-divizia Dîlma.

Policiori, *moșie*, în com. și cât. Policiori, jud. Buzău; are, împreună cu Floricica, 740 hect., din care: 340 hect. arabile, 92 hect. sforile de pădure Floricica și Valea-Beciuluĭ, 100 hect. izlaz, 45 hect. livede, etc.

Policratul, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Sf. Gheorghe, situat în partea de S. a plășeĭ și cea de V. a com.; se desface din Grindul-luĭ-Tănase; se întinde în spre S.-V. în forma uneĭ panglicĭ; are o lungime de 8 kil. și o întindere de 70 hect.; e înconjurat cu stuf de toate părțile.

Polieni, *sat.* Vezĭ Ulmiĭ-Vechĭ, sat, com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Polincul, saŭ Poiana-luĭ-Alexa, *sat*, în partea de S.-E. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe platoul dealuluĭ Alexa.

E udat de pîrîul Gilcarul. Are o suprafață de 225 hect., din care 18 hect. vie, cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 218 suflete.

Biserica, deservită de 1 preot și 1 eclesiarc, e făcută de locuitorĭ la 1846.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri și 8 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ; 83 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 12 caĭ și 38 rîmători; 150 stupĭ cu albine.

Polini, *numire vechie a satuluĭ* Bălțești, jud. Prahova, pl. Podgoria, com. Podoleni-Vechĭ.

Politaischi, *baltă*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sf. Gheorghe, în partea de S. a plășeĭ și cea de S.-V. a com., pe lîngă grindul Dranova.

Are o lungime de 2 kil. și o întindere de 25 hect., și e înconjurată de toate părțile cu stuf.

Polițeni, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Hălărești, spre S.-E. de satul Hălărești. Are 306 locuitorĭ și 84 case. Pe aicĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacău.

Polizești, *cătun*, pendinte de com. Bertești-d.-j., plasa Balta, jud. Brăila, situat spre E, la 4 kil. depărtare de reședința comuneĭ. Se numea mai nainte Vadul-Șeiciĭ. Vatra satuluĭ e de 6 hect., cu o populație de 40 familiĭ, saŭ 229 suflete.

Vite sunt: 38 boĭ, 47 vacĭ, 20 viteĭ, 676 oĭ și 3 rîmătorĭ.

Polizești, *moșie*, pendinte de com. Bertești-d.-j., pl. Balta, jud. Brăila. Are o suprafață de 6000 hect., cu un venit de 27363 leĭ, aparținînd d-luĭ G. San-Marin.

www.dacoromanica.ro

Polobocul, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rădiul, situat pe valea formată de dealurile Cățînul (spre N.) și Jurcanilor (spre S.-V.), înconjurat cu păduri, și udat prin mijloc de pîraiele Rădiul și Jurcanilor (Pîrîul-Satului).

Are o întindere de 342 hect.; o populație de 315 familii, saŭ 396 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 eclesiarci.

Locuitorii sunt în mare parte răzeși.

Ei posedă: 68 boi, 56 vaci, 15 gonitoare, 25 mînzați, 4 cai, 280 oi și 29 porci.

E pus în comunicație cu cele-l-alte sate vecinașe printr'un singur drum, care dă în drumul comunal Rădiul-Ruseni (comuna Borlești).

Polobocul, *moșie*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rădiul, aducînd un venit anual de 13200 lei.

Polocinul, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Mățcani, pădurea Condrăchești, jud. Tecuciŭ; udă comunele Condrăchești și Huruești la V., purtînd numele satelor pe unde trece; străbate satele Lespezi și Homocea, și se varsă în balta Orghidan, care și ea se varsă în Siret, la satul Homocea.

Polocinul-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogonești, pe malul drept al pîrîului Tutova. Are 96 locuitori și 27 case.

Polocinul-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogonești, spre V. de satul cu același nume. Are 110 locuitori și 26 case.

Polovragi, saŭ **Polovraci**, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la E. com. Baia-de-Fier, pe malul stîng al Oltețului. Se compune din 2 cătune: Polovragi și Obrejeni.

Are o suprafață de 10000 hect., din care 1200 hect. arabile, 6000 hect. pădure, 2800 hect. izlaz, fînețe și livezi, cu o populație de 322 familii, saŭ 1063 suflete, din care 273 contribuabili.

Are o școală, frecuentată de 59 copii; o biserică, zidită ia 1806, de jupîn Petre Diaconescu, cu ajutorul căpitanului Șerban Magheru și soția sa, căpităneasa Ioana.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, 69 care cu boi, 30 căruțe cu cai; 704 vite mari cornute, 5065 oi, 300 capre, 300 rîmători; 109 stupi cu albine.

Budgetul com. e la venituri de 2880 lei și la cheltueli, de 2732 lei.

E udată la E. de pîrîul Tîrîia, care izvorește de la N. comuneĭ și se varsă în Olteț, aproape de com. Sîrbești.

In com. se află: 14 mori, 33 pive, 41 fîntîni și 7 cîrciumi.

In com. se fac două bîlciuri, la 23 Aprilie și la 26 Iulie a fie-căruĭ an, pe proprietatea statuluĭ.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală Novaci-Polovragi și prin alte drumuri de care.

Polovragi, *cătun* de reședință al com. Polovragi. Are o suprafață de 9500 hect., cu o populație de 256 familii, saŭ 1011 suflete, din care 302 contribuabili.

Locuitorii posedă: 85 pluguri, 52 care cu boi, 28 căruțe cu cai; 652 vite mari cornute, 5000 oi, 274 capre, 260 rîmători; 108 stupi cu albine. (A se vedea pentru alte deslușiri, Polovragi, comună).

Polovragi, *mănăstire*, jud. Gorj, pl. Novaci, com. rur. Polovragi, locuită de 7 călugări și 1 egumen. E așezată pe malul stîng al Oltețuluĭ, pe o cîmpie întinsă, între 2 stînci. E fondată la 1640, de jupîn Donciŭ Pîrîianu și Stan, marele Postelnic.

In biserică se află un sarcofag pe al căruĭ capac e săpat un scut, iar într'însul este un senestru ce ține o sabie și sub scut are inscripția: «Andreĭ Scoreĭ, fost căpitan», iar totul este susținut de o ghirlandă de stejar.

Acest Scoreĭ, se zice că a fost un cioban și intrînd ca voluntar în armata romînă pe timpul luĭ Șerban-Vodă, prin curagiul și silința sa, a ajuns în curînd căpitan.

Rămășițe din neamul său se găsesc și astăzi în comunele de pe lîngă poalele munților Novaci.

De la mănăstire, la $^1/_2$ kil. spre N., se află o peșteră cu stalactite și stalagmite, la care vizitatorii merg printr'o potecă îngustă, la 200 m. d'asupra albieĭ Oltețuluĭ, potecă foarte sălbatică, ceea ce face pe mulți să renunțe de a vizita peștera.

Aproape de mănăstire, la localitatea numită Baia de-Fier, a fost o mină de fier, care astăzi nu se maĭ exploatează. Acest detaliŭ îl găsim în Raportul, făcut între anii 1718 1730, despre Romînĭ în genere și despre Oltenia în deosebĭ, de un ofițer al armateĭ austriace (Eudoxiŭ Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria Romînilor, vol. IX, partea I).

Polucci, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cât com. Enige, situat într'una din cele maĭ frumoase pozițiuni ale plășeĭ, în partea S.-V. a eĭ și cea N.-V.

www.dacoromanica.ro

a comuneĭ, pe valea Polucci, lîngă balta Vederoasa, la 25 kil. spre N.-V. de reşedinţă. Are o întindere de 371 hect., din care 14 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 97 suflete şi 21 case.

Polucci, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă şi Medjidia, com. Aliman din pl. Silistra-Nouă şi Enige din pl. Medjidia. Se întinde de la N. spre S., prelungit prin dealul Uzun-Culac-Bair; se întinde prin văile Tiutiuiuc-Ceair şi Polucci-Ceair şi balta Sarpu (a bălţiĭ Vederoasa); aŭ 115 m., dominînd văile şi balta de maĭ sus precum şi un drum comunal ce merge de la Aliman la Polucci; este acoperit cu păşune, fîneţe şi la S.-E. cu cîte-va păduriĭ.

Polucci-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Enige, cät. Polucci, un alt nume al văeĭ Urluia, ce-l are de la satul Polucci pănă la vărsarea sa în balta Sarpu saŭ Vederoasa; este cuprinsă între dealurile Polucci şi Talaşman. Malurile-ĭ sunt pe alocurea înalte şi pietroase. Este tăiată de un drum comunal ce merge de la Aliman la Arabagi.

Pomana-Ceair, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com rur. Taş-Punar; este continuarea văeĭ Hagi-Virt-Dere; se îndreptează spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. către S.-V.; trece prin satul Taş-Punar şi apoĭ se continuă cu valea Surec-Ceair; malul săŭ N.-V. este format de dealul Panar-Bair; este situată în partea nordică şi centrală a plăşeĭ şi cea sudică a com. şi e străbătută de drumurile Taş-Punar-Chior-Ceşme şi Taş-Punar-Băltăgeşti.

Pometeşti, *sat*, pendinte de com. rur. Adîncata, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe dreapta Amaradieĭ, la 1 1/2 kil. spre N. de Ţandăva, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 368 suflete; o biserică de zid, cu hramul S-ţiĭ Nicolae şi Dumitru, deservită de preotul bisericeĭ parohiale Adîncata-d.-j., şi de 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1834, frecuentată de 23 copiĭ.

E legat prin şosele vecinale şi comunale: la S., cu Adîncata-d.-s.; la N., cu Negoeşti şi cu şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni, care trece pe aci, iar la E., cu Muereni, peste rîul Amaradia, pe un podeţ.

Pometeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, pe care sunt cete de moşneniĭ, cărora aparţin moşia.

Pometeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 162 1/2 hect. E populată cu gîrniţă, care predomină, cer şi alun.

Pometeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 80 hect.

Pometeşti-de-Jos, saŭ **Gura-Bărcaciuluĭ**, *fost sat*, către 1873 şi azĭ *mahala* în satul Pometeşti, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pometeşti-de-Sus, *fost sat* către 1873, şi azĭ *mahala* în satul Pometeşti, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pomĭ (Dealul-cu-), *deal*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol şi Sari-Chioi; se desface din ramurile de S. ale dealuluĭ Orta-Bair; se întinde spre S. într'o direcţie generală de la N. spre S., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ, pe cea S.-V. a comuneĭ Agi-Ghiol (cătunul săŭ Sabangia, este aşezat la poalele-ĭ E.), şi cea de N. a com. Sari-Chioi, aşezată la poalele sale de S.; pe la poalele sale de V. se întinde valea Cazangia; este întretăiat de o mulţime de drumuriĭ, între carĭ este şi Drumul-Pădureĭ, acoperit cu livezĭ de pomĭ.

Pomiĭ Robuluĭ, *localitate*, în jud. Suceava, satul Rîşca. Tradiţia spune că pe locul unde se află satul era o pădure mare. Dintre primiĭ descălicătorĭ aĭ satuluĭ Rîşca carĭ aŭ fost robiţĭ de Tătarĭ nu s'aŭ întors — zice legenda — de cît doĭ, şi aŭ pus temelia satuluĭ.

Pomîrla, *com. rur.*, în partea de V. a pl. Prutul-d.-s., jud Dorohoiŭ, formată din satele: Corjăuţi, Hilişeul-Vîrnav, Hliboca, Pomîrla şi Popeni-Başota, cu reşedinţa primărieĭ în satul Pomîrla. Are o populaţie de 630 familiĭ, saŭ 3111 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 2 şcoale, condusă de 2 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi frecuentate în (1899—900) de 215 elevĭ; 1848 hect. 79 ariĭ pămînt sătesc, 4400 hect. 42 ariĭ cîmp, 3468 hect. 25 ariĭ pădure, ale proprietarilor şi 5 iazurĭ.

Budgetul com. a fost în anul 1889—90, de leĭ 7009, banĭ 16 la venitur şi leĭ 6959 la cheltueli, iar în 1890—91 de leĭ 5716 venitur şi leĭ 4694 la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 2296 vite marĭ albe cornute, 2145 oi, 174 caĭ şi 665 porcĭ.

(Vezĭ descripţia jud. Dorohoiŭ, în ce priveşte şcoala fon-

www.dacoromanica.ro

dată la Pomîrla de Anastasie Başotă, în 1838).

Pomîrla, *sat*, pe moşia Pomîrla, în centrul comuneĭ Pomîrla, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 291 familiĭ, 1899 suflete; o biserică cu hramul Duminica-Tuturor-Sfinţilor, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, făcută în 1805, de boerul Ioniţă Başotă şi înzestrată cu 286 hect. 44 ariĭ pămînt pentru întreţinerea eĭ în bună stare; o şcoală, condusă de 2 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi frecuentată în 1899—900 de 42 elevĭ.

Proprietatea moşieĭ este parte a erezilor defunctuluĭ Anastasie Başotă, Mare-Logofăt, ĭar parte a Institutuluĭ Başotă.

In sat se află şi Institutul Başotă. (Vezĭ în ce priveşte şcoala înfiinţată de Başotă în 1838, descripţia jud. Dorohoiŭ).

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 777 hect. 69 ariĭ pămînt; ĭar proprietatea moşieĭ are: 3036 hect. 25 ariĭ pădure şi 3641 hect. 36 ariĭ cîmp. Iazurĭ sunt 3, între carĭ maĭ mare e acel numit al Chetrosuluĭ, apoĭ Balta-Orbeĭeĭ, în suprafaţă de 14 hect. 32 ariĭ.

Apele ce trec pe moşie sunt pîrîul Chetrosul şi rîul Jijia.

Drumurile principale sunt: acel ce duce la Dorohoiŭ, şi acel ce duce de la Dorohoiŭ în sus spre Herţa.

Moşia se hotăreşte cu: Hilişeul, Dersca, Tureatca, Tîrnăuca, Ibăneşti şi Galaţul.

Localităţĭ însemnate sunt: Ochiul, Treĭ-Movile şi Dealul-Comorilor.

Pomîrla, *pădure*, pe moşia Pomîrla, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 3036 hect. 25 ariĭ, şi care poartă următoarele numirĭ: Boghileni, Comori, Coşoca, Chiriceni, Lozia Neagră, Lunca, Tinca, Tîrfichi, Bălăneşti şi Bivolari.

Este una din cele maĭ întinse din pl., şi una din cele maĭ vestite din judeţ, prin vechimea, mărimea şi calitatea copacilor pentru construcţiĭ. Esenţele de arborĭ ce domină aicĭ sunt: fagul, carpenul, frasinul şi stejarul. E pusă în exploatare de la anul 1870.

Ponoarele, *com. rur. şi sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cloşani, la 60 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe dealurĭ şi văĭ. Satul formează com. cu satele Băluţa, Bîrîiacul, Brînzeni, Buicani, Cracul-Munteluĭ, Gîrdăneasa, Ghergheşti, Proiteşti, Rîeni, Răiculeşti, Şipotul şi Valea-Ursuluĭ. Are o populaţie de 1500 locuitorĭ, locuind în 350 case; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, condusă de un învăţător şi care a fost frecuentată în 1899—900 de 65 elevĭ; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 38 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ, 960 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1060 oĭ, 800 capre, 700 rîmătorĭ, 890 stupĭ.

Prin com. trece şoseaua Turnul Severin-Balta-Baia-de-Aramă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1603 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1135 leĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Comăneşti, spre S. cu Bala d.-s., spre V. cu com. Buseşti şi Seliştea; şi spre N. cu com. Baia-de-Aramă şi Mărăseşti.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Valea-Homuluĭ, Valea-Vulpeĭ, Valea-Răstăveiuluĭ, Dealul-Impărţitoareĭ şi Sghebinele.

Loc istoric în com. se află ruinele uneĭ vechĭ clădirĭ peste care acum se află zidită o bisericuţă de lemn ce se crede a fĭ făcută de 600 de anĭ.

Ponoarele, *cătun*, făcînd parte din com. Poenari, jud. Gorj, a şezat pe Dealul-Muiereĭ, pe partea dreaptă a Olteţuluĭ şi la S. şoseleĭ judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Rîmnicul-Vîlcea.

Are o suprafaţă de 1832 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, sau 194 suflete, din care 52 contribuabilĭ.

Are o biserică şi 6 fîntîni.

Locuitoriĭ posedă: 23 pluguri, 42 care cu boĭ; 337 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 390 oĭ, 106 capre, 49 rîmătorĭ, 8 stupĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-R.-Vîlcea şi prin drumurĭ ordinare.

Ponoarele, *pă lure*, pe Ionăşani, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, şi care, împreună cu pădurile: Vasileanca, La-Vie şi Vîrnăvoaia, are o suprafaţă de 150 hectare.

Ponorălul, *mahala*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Balta.

Ponorătura, *vale*, pe teritoriul satuluĭ Chişcăreni, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Şipotele.

Ponorul-Apelor, *ponor*, pe moşia Darabani, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, spre E. de curtea boerească, la poalele dealuluĭ din laturea dreaptă a pîrîuluĭ Podriga. Are maĭ multe izvoare de apă.

Ponoruluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, ce izvoreşte din muntele Huhurezuluĭ, com. Dobreni, moşia Almaşuluĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; trece pe după Pono-

www.dacoromanica.ro

rul-Tălășmanuluĭ, curgînd în direcțiune maĭ întîiŭ de la N. spre V., pe urmă de la V. spre E., vărsîndu-se în pîrîul Almașuluĭ, în fața Șipotelor.

Pons-Aluti, *stațiune romană*, constatată de d. Tocilescu pe malul drept al Oltuluĭ, în localitatea de azĭ Ionești-Govoriĭ, jud. Vîlcea; ea figurează în Tabla Pentingeriană și în alte itinerariĭ antice.

Pons - Vetus, *stațiune romană*, constatată de d. Tocilescu în com. Căineni, pl. Cozia, jud. Vîlcea, unde se văd ruine romane. Aci trece calea romană de pe malul stîng pe cel drept al Oltuluĭ.

Popa, *tîrlă*, în jud. Brăila, pe malul drept al viroageĭ Sirețelul, la $^1/_2$ kil. spre S.-V. de satul Vădeni.

Popa, *ostrov*, în jud. Bráila, situat între Dunăre, Vîlciul și Coităneasa, la S. de ostrovul Calia și la N. de ostrovul Iapa.

Popa, *munte*, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Popa-Florea, *pîrîŭ*, care izvorește la E. teritoriuluĭ com. Mierlești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, taie dealul, apoĭ se întoarce către S. și după ce curge paralel cu Iminogul, se împreună cu vălceaua Manolache, apoĭ se varsă în Iminogul, pe stînga luĭ.

Popa-Petruĭ, *pisc*, în jud. Vîlcea, pl. Olțetul-d.-s., com. Turcești. Pe poalele luĭ se găsește cetină și brazĭ.

Popa-Savu, *vechiă suburbie a orașuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Mușcel. Coprindea toată partea de la boerul Rucăreanu până la boerul Urianu.

Popa-Vasile. Vezĭ Bordea, deal, jud. Iași.

Poparnicul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, situat în partea de N. a plășeĭ și a com., nu departe de brațul Sulina. Este maĭ mult o prelungire de V. a laculuĭ Cutinețul-Mare, format de lacul Gorgova. Are o întindere de 30 hect. și conține pește.

Popașlîcul, *lac*, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Feteștĭ.

Popăuți, *com. rur.*, în centrul plășeĭ Tîrgul, jud. Botoșani, în vecinătate și în partea de N.-E. a orașuluĭ Botoșani. Se compune din satele: Cișmeaua, Luizoaia, Răchiți, Roșiori și Teascul, cu o suprafață de 3392 hect. și o populație de 463 familiĭ, saŭ 1451 suflete, din care 360 contribuabilĭ, locuind în 260 case.

Teritoriul com. e deluros avînd solul maĭ mult lutos, variind în negru și galben, și se împarte ast-fel: arătură 2239 hect., fînețe 479 hect., imaș 610 hect. și pădure 10 hect.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 2 școlĭ mixte, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentată de 69 copiĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 7688 leĭ, 50 banĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 544 boĭ și vacĭ, 110 caĭ, 872 oĭ și 108 porcĭ; 43 stupĭ cu albine.

In com. sunt 6 iazurĭ și 4 morĭ de apă la iazurĭ și pe pîrîul Sicna; o fabrică de bere în satul Cișmeaua, și o fabrică de spodium (de ars și măcinat ciolane) lîngă satul Luizoaia; 7 cîrciumĭ; 9 comercianțĭ și 4 meseriașĭ.

Prin com. trec căile județene Botoșani-Săveni și Botoșani-Rădăuți.

Popăuți, *mănăstire*, cu hramul Schimbarea-la-Față, jud. Botoșani, în satul Popăuți, com. Botoșani, făcută de Ștefan cel-Mare.

Iată ce zice Letopisețul: «Era o biserică de piatră în Popăuți la Botoșani făcută de Ștefan-Voevodul-cel-Bătrîn; i-aŭ dat moșiile tătîne-seŭ luĭ Mihaiŭ-Vodă, și aŭ făcut'o mănăstire cu Egumen și cu sobor, închinînd'o la patriarhia Antiohieĭ, unde este hramul Sf. Nicolae («Letopisețul», tom. III, pag. 186.)

Biserica s'a zidit la 1496.

Această dată este cunoscută după o inscripție de piatră de la ușa vechie a bisericeĭ. Constantin Racoviță, pe la jumătatea veaculuĭ trecut, a făcut danie acesteĭ mănăstirĭ cîte-va moșiĭ și în urmă, cu acele moșiĭ, a închinat-o patriarhieĭ din Antiochia. A fost reparată pe la 1843.

Popăuți, *sat*, jud. Botoșani, în partea de N. a orașuluĭ Botoșani, către care este alipit și cu care formează com. Botoșani. Moșia ține de com. rur. Popăuți și este a statuluĭ, avînd o suprafață de 915 hect. Pe moșie sunt 2 morĭ de apă.

Popeasa, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, cu 230 suflete și 52 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Pomenești, ce este la 500 m.

Popeasa, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

www.dacoromanica.ro

Popeasca, *sat*, cu 12 familiĭ, jud. şi pl. Argeşuluĭ, pendinte de com. rur. Zărneşti-Cacaleţi.

Popeasca, *moşie* nelocuită, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Borăneşti, jud. Ialomiţa, de 540 hect.

Popeasca, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cosîmbeşti, cu o suprafaţă de 50 hect. şi cu esenţele următoare: salcie, plop şi ulm.

Popeni, saŭ **Poşorcani**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, situat pe stînga pîrîuluĭ Căiuţul-Mare, la 3 kil. 200 m. de satul Căiuţul.

E format din locuitoriĭ vechiuluĭ sat Poşorcani.

Are o populaţie de 561 suflete; o biserică, clădită de unul anume Grigore Făcăoriŭ la 1796, deservită de 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 304 vite marĭ cornute, 61 porcĭ şi 73 capre.

Popeni, *sat*, în jud. Fălciŭ, com. Urdeşti, pl. Mijlocul, spre E. de satul Urdeşti, situat pe valea Elanuluĭ, pe o suprafaţă cam de 860 hect., cu o populaţie de 6 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Prin sat trece pîrîul Elanul. Proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Nicu Djuvară. Două culmĭ de deal se întind pe această moşie: Dealul-Popenilor şi dealul Hulubaşul, lîngă care se află iazul cu acelaşĭ nume.

Popeni, *sat* şi *com. rur.*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de oraş, pe pîrîul Trăuşul. Are o populaţie de 1084 locuitorĭ, din carĭ 153 contribuabilĭ; o şcoală mixtă; o biserică; o moară cu vaporĭ, 9 cîrciumĭ.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 33,75 hect. (din carĭ 4 nelucrătoare) şi livezile cu prunĭ pe o suprafaţă de 4 hect.; asemenea se cultivă puţin şi gîndacĭ de mătasă.

Prin sat trece şoseaua jud. Bîrlad Fălciŭ.

Este divizat în două părţĭ: Popeni-d.-j. şi Popeni-d.-s.

Veniturile şi cheltuelile sunt de 5819 leĭ, 61 banĭ.

Popeni, *moşie*, a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. Sudiţi; are o suprafaţă de 1200 hect. şi se arendează cu 12200 leĭ.

Popeni-Başotă, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 45 familiĭ, saŭ 161 suflete.

Ţine de moşia Pomîrla. Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 70 hect., 18 ariĭ pămînt, ĭar moşia este de 759 hect., 6 ariĭ cîmp.

Pîrîul Ibăneasa trece pe laturea moşieĭ şi formează iazul numit al-Vîrnavuluĭ, în suprafaţă de $15^1/_2$ hect.

Drum principal e acel de la Pomîrla la Codăreni.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Suharăul, Cracalia, Trestiana, Ibăneşti şi Liveni-Vîrnavul.

Aci e leagănul familieĭ Başotă, una din vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1630 (7138), Logofătul Başotă era între boeriĭ carĭ s'aŭ dus să stărue la Poartă pentru a împiedica venirea la Domnia Ţăreĭ a luĭ Alex. Radu Vodă («Let.», tom. 1, pag. 292)

La 1684 (7192), Demetrie Cantacuzin-Vodă, puse Mare Hatman pe Zosin Başotă. («Let., tom. 2, pag. 225.)

La 1701 (7207), venind Constantin Duca-Vodă a doua oară la Domnie, a pus în slujbă între alţĭ veliţĭ boerĭ, şi pe Patraşc Zosin Başotă-Vel-Stolnic («Let.», t. 2, pag. 269.)

La 1709 (7217), Iulie 20, se găsea între consilerii Domneştĭ a luĭ Racoviţă-Vodă, şi Vel-Visternicul N. Başotă («Cron. Ilus.», Melh., pag. 175.)

La 1756 (7264), Iulie 17, Mihail Racoviţă-Vodă, a trimes cu hrisov, pe Paharnicul V. Başotă, cu alţĭ boerĭ, să facă hotărnicia moşiilor Beiheşeşti şi Bucureşti. («Fond. Relig.», Pumn., pag. 51).

Popeni-Negreni, *mahala*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Fometeşti. Are o biserică, fondată la 1870.

Popeni-Vîrnav, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Brăeşti, cu 48 familiĭ, saŭ 191 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a monahieĭ Agafia Vîrnav, şi a familiilor Anton Podhaischi, Iorgu I. Dimitriu şi V. Calmuschi.

Biserica, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, cu un pălămar, este de lemn, făcută la 1872, de monahia Vîrnav.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ 78 hect., 77 ariĭ pămînt, iar proprietariĭ, 413 hect. cîmp.

Pîraiele ce trec pe moşie sunt Sihna şi Brăeasca.

Moşia se hotăreşte cu: Brăeşti, Cotîrgaşi şi Dolina.

Proprietatea moşieĭ în vechime era toată a Banuluĭ Vasile Vîrnav. Acest boer proprietar avea aşezarea sa aicĭ, retras în liniştea cîmpenească, unde se ocupa cu scrieriĭ literare, istorice şi ştiinţifice. Era un bărbat instruit şi cunoscător al limbelor elenă, franceză şi latină. Era contimporan cu scriitoriĭ A. Beldiman şi I. Tăutu, cu care dimpreună aŭ făcut maĭ multe scrieriĭ originale şi traduceriĭ din

www.dacoromanica.ro

autoriĭ clasicĭ. Multe din scrierile acestor bărbaţĭ n'aŭ fost date la lumină. Se zice că parte din scrierile luĭ V. Vîrnav ar fi în posesiunea luĭ N. Vîrnav; ale luĭ Beldiman, la erezii familieĭ; iar ale luĭ Tăutu, ar fi ajuns în mîinele def. N. Istrati, după ce Tăutu a dispărut în Constantinopol, dus acolo în afaceri politice. («Cron. Rom.», t. II, p. 208).

Popescu, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Balaciul.

Popescu, *baltă*, formată din vărsarea Prutuluĭ şi a Jijieĭ, la S.-V. de satul Măcăreşti, com. Costuleni, pl. Braniştea, jud. Iaşi.

Popescu, *pădure* a statuluĭ, pe malul Prutuluĭ, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Costuleni.

Popeşti, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Cîrligătura, jud. Iaşi, situată pe dealurĭ şi văĭ, în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bahlueţul.

E formată din satele: Popeşti, Rădeni, Obrijeni, Doroşcani, Hărpăşeşti, Mădîrjac, Grumuşelele şi Bojila, pe o suprafaţă cam de 10181 hect., şi cu o populaţie de 618 familiĭ, saŭ 2736 suflete.

Are 3 şcolĭ, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 98 elevĭ (1899—900); 7 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 3 cîntăreţi şi 3 eclesiarhĭ; 1 moară de apă şi 1 moară cu aburĭ.

Vite: 1938 vite marĭ cornute, 227 caĭ, 2706 oĭ, 314 capre şi 806 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri şi cheltuelĭ de 11091 leĭ, 29 banĭ.

Popeşti, *numire vechie a comuneĭ* Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Popeşti, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul. Datează de vr'o 300 de anĭ. E situată pe loc şes, la 7 kil. de Ploeşti şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 448 locuitorĭ; o biserică, fondată de d-na Olimpia Lahovari, deservită de un preot.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Popeşti, din care li s'aŭ dat 400 hect. pămînt. Eĭ posedă: 97 caĭ, 122 boĭ, 63 vacĭ şi 160 porcĭ.

Teritoriul com. e de 600 hect.

Comerciul se exercită de un cîrciumar.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 5623.59 leĭ.

E udată de apa Leaotul, peste care e o moară de măcinat.

Popeşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Oreavul, aşezată în partea de N. a jud., la 25 kil. de oraşul R.-Sărat, şi în partea nordică a plăşeĭ, la 7 kil. spre N. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Tîmboeşti, la 6 kil.; Sihlea, Bordeşti, Costeşti, la 7 kil.; Budeşti, la 5 kil.; Urecheşti, Blidare, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Urecheşti, despărţită prin pîrîul Oreavul; la V., cu Lacul-luĭ-Baban, despărţită prin dealul Măgura; la S., cu Dragoslovenii, şi la E. cu com. Slobozia-Ciorăşti, despărţită prin şoseaua naţională.

E brăzdată la V. de dealurile: Măgura, Runcul şi Palanca.

Rîul Oreavul o udă la N., de la V. la E. Maĭ sunt în com. 22 puţurĭ.

Se compune din cătunele: Popeşti, reşedinţa, la N. şi Runcul, la S.-V.

Suprafaţa com. e de 1282 hect., din care 40 hect. vatra com. şi restul ale locuitorilor, cu o populaţie de 550 familiĭ, saŭ 2460 suflete.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită în timpul luĭ Caragea şi a luĭ Kir Costandie, episcop de Buzăŭ, de către jupîn Năstase Caraiman cu soţia sa Zoiţa, pitarul Mărgăritescu de pe Buzăŭ şi protopopul Radu, la 1816, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; cea-l'altă, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1848 de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 117 copiĭ. Şcoala de băeţĭ este înfiinţată de la 1859; şcoala de fete, de la 1878.

Locuitoriĭ posedă: 126 plugurĭ; 338 boĭ, 110 vacĭ, 234 caĭ, 6 ţepe şi 165 rîmătorĭ.

In com. sunt 55 poverne. Comerciul este activ şi constă în importul de cereale, coloniale, haine, instrumente pentru fabricarea vinuluĭ şi în exportul vinurilor.

Transportul se face prin gara Gugeşti, la 7 kil. spre S.-E.

Budgetul com. e la venituri de 11605 leĭ, 70 banĭ şi la cheltuelĭ, de 11599 leĭ, 55 banĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt căile vecinale: Goleşti-Focşani, Budeşti-Coteşti-Blidare, Urecheşti-Lacul-luĭ-Baban, Slobozia-Ciorăeşti-Gologan şi Plăineşti-Rîmnicul-Sărat.

Popeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 3 cătune: Meeni, Popeşti şi Firijba. E situată pe valea rîuluĭ Luncavăţul, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 24 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1197 locuitorĭ; o şcoală, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); 3 bi-

www.dacoromanica.ro

serică, una în căt. Meeni și 2 în căt. Popești. Biserica din căt. Meeni s'a zidit la 1835.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, dulgheria, rotăria, boiangeria, negoțul de vite și mai cu seamă de porci și fabricarea țuicei.

Sunt moșneni și posedă: 15 cai, 260 boi, 340 vaci, 300 capre, 80 oi, 1200 porci; 35 stupi.

Pe rîul Luncavățul, în raionul comunei, sunt 5 mori.

Budgetul com. e la venituri de 1510 lei și la cheltueli, de 1490 lei.

Se mărginește la E. cu com. Frînceşti; la V., cu com. Modoaia; la N., cu com. Urși și la S., cu com. Dăești.

E brăzdată de dealurile: Curăturile, Deluțelul, Modoaia, Mănăilești, Urșani, Dealul-Inalt, Dealul-Mare, De-la-Tei, și udată de rîul Luncavățul, de gîrla Firijba și de văile: Ursului, Barbului, Runculuĭ, Urziceĭ, Popiĭ, Leurdeĭ și Valea-Mare.

Pe teritoriul ei sunt surpăturile: Trandafirul, Inaltă, Stîlpului, Băjenia, și piscurile: Cu-Piatră, Seiului și Bolovanului.

In apropiere de comună e Dealul-Cărămidei, unde, se zice, a fost o cetate Dacă. Se văd chiar și azi cărămizi pe aci.

Șoseaua Horezului, pe Valea-Luncavățului, începînd din Calea-luĭ-Traian, de pe malul Oltului, înlesnește comunicația între com. Popești și comunele: Șirineasa, Urși, Cîrstănești, Otești și Tîrgul-Horezului.

Popesti, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cîlnișlea, pe partea dreaptă a Argeșului, din jos de Mihălești, la extremitatea plășeĭ Cîlnișlea și la N.-E.-E. județului despre Ilfov, la 18 kil. de București, la 45 kil. de Giurgiu și la 18 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Are o populație de 796 locuitori; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot și 1 dascăl; o școală mixtă, frecuentată de 26 copii; 4 cîrciumi.

Se cultivă viea pe o întindere de 23 hect.

Budgetul com. e la venituri de 7060 lei și la cheltueli, de 7036 lei.

Popești, *sat*, cu 69 locuitori, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Căteasca-Popești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cocul-Popești, jud. Argeș, pl. Pitești. Are o populație de 200 locuitori, și o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Popești, *sat*, cu 59 familii; făcînd parte din com. rur. Gălășești, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măngureni, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, cu 20 locuitori, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ.

Popești, *sat*, reședința com. rur. Săpata-d.-s., jud. Argeș, pl. Pitești. Are 190 locuitori.

Popești, *sat*, cu 200 locuitori, pendinte de com. rur. Samara, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bleici, jud. Argeș, pl. Pitești. Are o populație de 84 familii; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot și un cîntăreț.

Popești, *cătunaș*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzău, alipit de căt. Scheiul.

Popești, *vechie numire a catunului* Bălaia, jud. Buzău, com. Gherăseni.

Popești, *vechie numire a cătunului* Groșani, jud. Buzău, com. Costești.

Popești, *sub-diviziе a cătunului* Bădeni, jud. Buzău, com. Breaza.

Popești, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Cosîmbești. E situat pe malul drept al rîului Ialomița, sub coasta Bărăganului, spre V. și aproape de satul Cosîmbești.

Are o populație de 48 familii; o biserică; o moară cu aburi.

Locuitorii posedă: 115 cai, 280 boi, 1800 oi și 50 rîmători.

Popești, *sat*, jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești, situat pe un podiș întins. E format din două cătune: Popești și Rădeni, făcînd un singur trup, cu o populație de 196 familii, saŭ 676 suflete.

Este reședința comunei. Are două biserici, una de lemn foarte vechie, și cea-l'altă de zid, făcută la 1814, deservite de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh; o școală, înființată în 1865, frecuentată de 42 elevi; o moară de apă și casele proprietății, zidire mare și frumoasă în stil vechiŭ.

Vite: 559 vite mari cornute, 91 cai, 1000 oi și 394 rîmători.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilați-Popești, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Vasilați, pe malul drept al rîului Dîmbovița, înconjurat la S. de o frumoasă pădure.

www.dacoromanica.ro

Se întinde pe o suprafață de 1095 hect., cu o populație de 448 locuitorĭ.

D-l St. D. Greceanu are 850 hect. și locuitorii, 245 hect. Proprietarul cultivă 600 hect. (100 hect. sterpe și 150 pădure). Locuitorii cultivă tot pămîntul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impărați, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 421 și al celor micĭ, de 572.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești, *parte din com. rur.* Capul-Pisculuĭ, jud. Mușcel.

Popești, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciulești, așezat pe podișele ce se scoboară spre E. de dealul Balaurul, la egală depărtare între satele Măștcătești și Căciulești.

Are o suprafață de 268 hect., cu o populație de 117 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ și 10 porcĭ.

Popești, *cătun,* pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe muchia dealuluĭ stîng al gîrleĭ Plapcea, cam în centru, lîngă cătunul Baboești. Are o populație de 155 locuitorĭ, maĭ toțĭ moșnenĭ; o biserică, zidită la 1888, în locul alteia vechĭ.

Popești, *cătun,* pendinte de com. Văleni, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat la S. de Văleni, pe malul drept al Vedeĭ. Are o populație de 253 locuitorĭ și o biserică, zidită la 1824 și reparată la 1885.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 300 locuitorĭ și o biserică foarte vechie, reparată la anul 1859.

Popești, *cătun.* Vezĭ Osica, jud. Olt.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podoleni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, zidită de proprietarii moșnenĭ, și refăcută la 1857, de N. Steriade.

Popești, *sat,* și reședința com. cu același nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., așezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Oreavul. Are o întindere de 28 hect., cu o populație de 418 familiĭ, saŭ 1861 suflete, din care 380 contribuabilĭ; 2 bisericĭ și 2 școale.

Popești, *sat.* Vezĭ Crăpăturile, jud. Suceava.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Găiceana, jud. Tecuciŭ, situat la N. comuneĭ, pe coasta dealuluĭ cu același nume. Are o întindere de 507 hect., cu o populație de 125 locuitorĭ.

Satul datează de 200 de anĭ.

Popești, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Tulești. Are 230 locuitorĭ și 67 case.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. E situat la 1 1/2 kil. de cătunul Oveselul, unde este reședința comuneĭ și școala.

Are o populație de 545 locuitorĭ și o biserică cu următoarea inscripție:

Această biserică a fost de lemn, și în anul 1889 s'a dărîmat și în locul eĭ s'a reclădit alta de zid, sub epitropia d-lor Drăghicĭ Măciuceanu, Marin Mișcocĭ, Protesariŭ, etc.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 233 locuitorĭ și o biserică, fondată de locuitorĭ la 1872.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situat la N. comuneĭ, între dealurile Mănăilești și Modoaia și udat de rîul Luncavățul și de Valea-Urziceĭ.

Are o populație de 573 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una numită Siliștea-Vechie, fondată la 1820 și cea-l'altă, numită Biserica-din-Valea-Mare, cu o inscripție foarte vechie și reparată la 1849.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populație de 165 locuitorĭ.

Popești, *sat,* cu 265 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Goruneștĭ, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Zgubea, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică, care servă și locuitorilor din căt. Țepești.

La N. e udat de rîul Șașa; iar la S. e înconjurat de dealurĭ acoperite cu viĭ și pometurĭ.

Popești, *sat,* în partea de S. a com. Micleștĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. E formată din satele:

www.dacoromanica.ro

Popești-Răzeșĭ și Popești-Boerești, cel d'întîiŭ situat pe coasta dealuluĭ Piscul-Corbuluĭ, iar cel de al doilea sub poala sudică a dealuluĭ Ursoaia. Se întinde pe o suprafață de 1083 hect., din care 163 hect. pădure, 745 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, ale proprietățeĭ, iar 175 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 72 familiĭ, saŭ 333 suflete; o biserică de lemn, în satul Popești-Boerești, făcută de Ioan Miclescu, vechiul proprietar și deservită de 2 eclesiarhĭ; 3 iazurĭ și o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri și 16 care cu boĭ, 4 pluguri și 2 căruțe cu caĭ; 160 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 30 caĭ, 444 oĭ, 7 capre, 50 rîmătorĭ; 16 stupĭ cu albine.

Popești, *cătun,* ținînd de satul Lipova-Răzeșĭ, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Popești, saŭ Trestenicul-Popești, *cătun,* pendinte de com. Trestenicul, pl. Marginea, jud. Vlașca. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Popești, *cătunaș,* în com. rur. Bălăcița, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Popești, *cătun,* în com. rur. Jegujani, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Popești, *cătunaș,* în com. rur. Băltanele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Popești, *mic cătun,* în com. rur. Menți-din-Față, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Popești, *mahala,* în com. rur. Susița, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Popești, *mahala,* în com. rur. Slașoma, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala,* în com. rur. Dragotești, pl. Viilor, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala,* în com. rur. Negomirul, pl. Viilor, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala,* în com. rur. Sinești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Mehedinți. Are o biserică, reparată la 1850.

Popești, *fort,* în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov, com. Vasilați-Popești.

Popești, *deal,* în partea de E. a com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Are direcția de la N. spre S., din dreptul satuluĭ Tanacul, pănă în valea Pîrtănoși. In partea de S. poartă numele de Piscul-Ulucilor.

Popești, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Breaza, căt. Bădeni. Are 280 hect., din care 100 hect. pădure, restul arăturĭ și vie, proprietatea moșnenilor Popești.

Popești, *sfoară de moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Scheiul. Posedă lignită de o calitate superioară. Are cam 75 hect.

Popești, *moșie,* în jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești, pe care se află satele: Popești, Doroșcani, Mădîrjac și Frumușelele. Are o suprafață de 6814 hect., din care 1204 hect. proprietatea locuitorilor, iar restul, pe care se află 2617 hect. pădure, proprietatea d-luĭ Alex. Mavrocordat.

Popești, *moșie* nelocuită, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., în apropiere de satul Cîrligi.

Popești, *moșie,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, proprietatea răzeșilor din Tanacul; se află între moșiile Țopul, Valea-Seacă și Foleștĭ.

Popești, *pîrîŭ,* jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești. Se formează din satul Popești și se varsă în iazul Dudăul.

Popești-Bîcul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată între rîurile Ilfovățul, Ciorogîrla și Dîmbovița, la 22 kil. de București, compusă din satele: Arcuda, Ghionoaia, Ileana, Joița și Popești-Bîcul, cu o populație de 1400 suflete, locuind în 318 case și 9 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 3904 hect. D-niĭ: H. Fundățeanu, Gr. Cerchez, D. I. Apostolescu și V. I. Dan, aŭ 2928 hect. și locuitoriĭ, 976 hect. Proprietariĭ cultivă 1842 hect. (175 hect. sterpe, 145 hect. izlaz, 5 hect. vie, 861 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă 940 hect. (28 hect. sterpe și 8 hect. izlaz).

Are 2 biserici (la Joița și la Popești-Bîcul); 2 școale mixte; 2 morĭ cu aborĭ; 1 povarnă; 2 mașinĭ de treerat; 1 heleșteŭ; 6 podurĭ.

Vite: 129 caĭ și iepe, 11 armăsarĭ, 478 boĭ, 391 vacĭ și viței, 22 taurĭ, 6 bivolĭ și bivolițe, 812 oĭ, 19 capre și 132 porcĭ. Loc. posedă: 129 pluguri: 122 cu boĭ și 7 cu caĭ, 262 care și căruțe: 222 cu boĭ și 40 cu caĭ.

Budgetul com. e la venitură de 6586 leĭ și la cheltuelĭ, de 6488 leĭ.

In satul Arcuda, la 18 kil. de București, se află instalațiunile pentru captarea și filtrarea

www.dacoromanica.ro

apeï Dîmboviței, care servește la alimentarea orașuluï.

Comerciul se face de 14 cîrciumarï și 3 hangiï.

Popești-Bîcul (Popești-luï-Faca), *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașï nume, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurï: Popești, la N. de Joița, lîngă rîul Ilfovățul, și Bîcul, la S.-E. de Joița, între rîul Dîmbovița și Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafață de 1020 hect., cu o populație de 285 locuitorï.

D-l V. I. Dan are 891 hect. și locuitorii, 129 hect. Proprietarul cultivă 870 hect. (32 hect. sterpe, 40 hect. izlaz, 4 hect. vie și 45 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 10 copiï. Localul s'a construit de d. V. I. Dan.

In raionul satuluï maï sunt: 2 poduri, 1 moară cu apă; 1 povarnă; 1 heleșteu.

Comerciul se face de 2 cîrciumarï și 1 hangiu.

Numărul vitelor marï e de 181 și al celor micï, de 188.

Popești-Ciupagea, *cătun*, pendinte de com. Uești-Golești, jud. Vlașca, pl. Neajlovul, situat pe Valea-Drîmbovniculuï.

Popești-Conduratu, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, situată spre S.-E. de București, la 10 kil. de capitală. Aci se află niște ruine vechï. La V. trece șoseaua județeană București-Oltenița. Stă în legătură cu com. Leurdeni prin o șosea vecinală.

Se compune din 2 cătune: Popești-Romînï și Popești-Pavlichenï, locuite numaï de Sîrbï-Catolicï.

Se întinde pe o suprafață de 2179 hect., cu o populație de 810 suflete, locuind în 154 case.

D-niï: G. N. Alexandrescu, G. Petre și O. Sutzu, aŭ 1801 hect. și locuitoriï, 378 hect. Proprietariï cultivă 1650 hect. (95 hect. sterpe, 49 hect. izlaz și 7 hect. vie). Locuitoriï cultivă 332 hect. (2 hect. sterpe, 4 hect. izlaz și 40 hect. vie).

Are 2 biserici; 1 școală mixtă; 1 pod.

Vite: 57 caï și ïepe, 206 boï, 15 vacï și viței, 7 bivolițe, 1200 oï, 20 capre și 104 porcï.

Locuitoriï posedă: 85 pluguri: 78 cu boï și 7 cu caï; 85 care și căruțe: 78 cu boï și 7 cu caï.

Budgetul com. e la venituri de 3117 leï și la cheltuelï, de 3109 leï.

Comerciul se exercită de 2 cîrciumarï și 1 hangiŭ.

Improprietăriții sunt 96 locuitorï și neîmproprietăriți maï sunt 93.

Popești-Dragomirești, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de București, între rîul Ilfovățul și pădurea Rîioasa, la 20 kil. de București.

Se compune din satele: Dragomirești-din-Deal, Dragomirești-din-Vale, Gulia, Popești-Mănăstireï, Săbăreni, Popești-Manuc și Zurbaua.

Se întinde pe o suprafață de 5008 hect., cu o populație de 2844 suflete, din care 586 contribuabilï, locuind în 551 case.

D-niï G. Dragomirescu, Br. Davril, Statul, A. Fănuță și d-na Ecaterina Odobescu aŭ 3398 hect. și locuitoriï, 1610 hect. Proprietariï cultivă 1735 hect. (210 hect. sterpe, 542 hect. izlaz, 1 hect. vie și 910 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul (98 hect. rămîn sterpe).

Are 4 biserici; 2 școale mixte; 1 moară cu apă; 1 mașină de treerat cu aburï și 2 poduri.

Locuitoriï posedă: 243 pluguri: 216 cu boï și 27 cu caï; 410 care și căruțe: 327 cu boï și 82 cu caï; 297 caï și ïepe, 872 boï, 560 vacï și viței, 6 taurï, 15 bivolï, 107 bivolițe, 5364 oï, 125 capre și 348 rîmătorï.

Improprietăriții sunt 371 locuitorï și neîmproprietăriți maï sunt 447.

Comerciul se face de 15 cîrciumarï.

Popești-luï-Faca. Vezï Popești-Bîcul, sat, jud. Ilfov.

Popești-Manuc, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești-Dragomirești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 868 hect., cu o populație de 957 locuitorï.

D-l A. Fănuță are 733 hect. și locuitoriï, 135 hect. Proprietarul cultivă 404 hect. (20 hect. sterpe, 8 hect. izlaz, 1 hect. vie și 300 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul, afară de 12 hect. carï rămîn sterpe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marï e de 177 și al celor micï, de 792.

Popești-Mănăstireï, *sat*, făcînd parte din com. rur Popești-Dragomirești, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S. de Săbăreni, pe malul stîng al rîuluï Ilfovățul.

Are, împreună cu Săbăreni, 1144 hect. și o populație de 832 locuitorï.

Statuluï aparțin 694 hect. și locuitorilor, 450 hect. Statul cultivă prin arendașiï săï 250 hect. (248 hect. izlaz și 196 hect. pă-

www.dacoromanica.ro

dure). Locuitorii cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Are o mașină de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești-Melinești, *sat*, pendinte de com. rur. Melinești, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 29 kil. N.-V. de Craiova și la 4 kil. N.-V. de Godeni. E format din satele unite Popești și Melinești.

Are o populație de 53 familiĭ, saŭ 269 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 26 copiĭ; un biuroŭ poștal rural.

Aci e reședința judecătorieĭ de ocol a pl. Amaradia și a uneĭ companiĭ din regimentul Dolj.

Prin cătun trece șoseaua județeană, care leagă Craiova cu Nordul județuluĭ (Căpreni). Alte șosele vecinale și comunale îl leagă cu Godeni, Bodăești și Odoleni.

Moșia din Popești fusese dăruită mănăstireĭ Horezul de către părintele egumen Ioan de la Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin Brîncoveanu, din anul 7219 (1711).

Popești-Palanga, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman. E formată din 3 cătune: Popești (reședința), Palanga și Purcărești.

Limitele comuneĭ sunt: la E., Slobozia-Trăsnitul; la V., comunele Bucovul și Rîca; la N., comuna Izvorul-d.-j., din județul Argeș și la S., com. Tătărăști-d.-s.

Populația cătunelor este resfirată pe coastele văeĭ Teleormanuluĭ și ale văeĭ Bucovuluĭ, formînd diferite grupe carĭ aŭ numirĭ osebite, cum este Catrinești, Brioști și altele.

Com. Popești-Palanga e situată la 43 kil. de Roșiori, la 61 kil. de Alexandria și la 92 kil. de reședința județuluĭ.

Cătunul Popești e așezat pe valea Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ cu acelașĭ nume; cătunul Purcărești, pe partea stîngă a văeĭ Bucovuluĭ, iar cătunul Palanga, pe coasta dealuluĭ din partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman.

Cătunul Purcărești se află la 4 kil. de cătunul de reședință și Palanga, la $2^1/_2$ kil.

Pe teritoriul Popeștilor sunt lacurile: Lacul-Popiĭ, Lacul-de-la-Palangă și Lacul-de-sub-Coastă, care vara adese-orĭ seacă.

Vîjîitoarea saŭ Urlătoarea, este un pîrîiaș care trece printr'o vălcea, la N. cătunul Popești.

Are o populație de 1318 suflete; o școală mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 17 elevĭ; două biserici, una în cătunul Popești, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, și cea-l'altă în cătunul Palanga, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 542 vite marĭ cornute, 157 caĭ, 1528 oĭ, 12 capre și 85 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2663 leĭ, 18 banĭ și la cheltuelĭ, de 2653 leĭ, 44 banĭ.

Drumurĭ: la N., calea județeană Alexandria-Pitești, care o unește cu com. Izvorul-d.-j. din jud. Argeș; la S.-E., șoseaua județeană, care o unește cu com. Slobozia-Trăsnitul, iar la V., șoseaua vecinală, care o unește cu com. Rîca și Bucovul-Adunați.

Satul Popești este format maĭ de curînd, iar Palanga se vede menționată atît pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, cît și în «Istoria» luĭ Dionisie Fotino.

Popești-Pavlicheni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești Conduratu, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 906 hect., cu o populație de 714 locuitorĭ.

D-l G. N. Alexandrescu are 601 hect. și locuitoriĭ, 305 hect. Proprietarul cultivă 550 hect. (46 hect. sterpe, 4 hect. izlaz și 1 hect. vie). Locuitoriĭ cultivă 261 hect. (4 hect. izlaz și 40 hect. vie).

Aci e reședința primărieĭ.

Are 2 biserici, una cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț și cea-l'altă catolică; o școală mixtă, frecuentată de 39 copiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 157 și al celor micĭ, de 800.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Popești-Petrești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Balotești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurĭ: Popești și Petrești, situate spre S.-V. de Preoțești, pe malul drept al Văeĭ-Călugărului. Are lacurĭ zmîrcoase. Pe alăturĭ trece calea națională București-Ploești.

Se întinde pe o suprafață de 620 hect., cu o populație de 165 locuitorĭ.

D. Eugeniŭ Stătescu are 528 hect. și locuitoriĭ, 92 hect. Proprietarul cultivă 300 hect. (25 hect. izlaz și 200 hect. pădure).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 heleșteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 138 și al celor micĭ, de 431.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești-Robești, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Zăicoiu,

www.dacoromanica.ro

Popești-Romînî, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești-Conduratu, pl. Dîmboviția, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 1272 hect., cu o populație de 96 locuitorî. D-niî G. Petre și O. Sutzu aŭ 1200 hect. Proprietariî cultivă 1100 hect. (49 hect. sterpe, 45 hect. izlaz și 6 hect. vie). Locuitoriî cultivă tot terenul.

Are o biserică, reparată la 1890, deservită de preoțiî din com. Dudești.

Numărul vitelor marî e de 49 și al celor micî, de 524.

Comerciul se face de 20 cîrciumarî.

Popești-Sf.-Ecaterina, *pădure* a statuluî, pendinte de com. Popești, pl. Znagovul, jud. Ilfov, în întindere de 298 hect.

Popeștilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din satul Popești, com. Miclești, jud. Ilfov; străbate șesul Brîndușeni și se varsă în Iazul-Raculuî.

Popeștilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, curge de la S. spre N., pe teritoriul com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Se varsă în pîrîul Lipova.

Popi-Diî. Vezî Pochi-Diî.

Popiî (Movila-), *movilă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul, pe ultimele ramificațiunî vestice ale dealuluî Roșt, cu o înălțime de 68 m., dominînd prin înălțimea sa: Dunărea, la marginea căreia se află, Valea-Moșuluî, valea Dereana-Roșt precum și șoseaua județeană Ostrov-Dăeni. E situată în partea N.-V. a plășeî și cea S.-E. a comuneî, la $2\frac{1}{2}$ kil. maî spre S. de cât. Ostrovul.

Popiî (Muchia-), *vîrf de munte*, în jud. și pl. Prahova, com. Breaza-d.-s., cât. Gura-Beliî, în partea de V. a șoseleî naționale Ploești-Frontieră.

Popiî (Piscul-), *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care face parte din lanțul de ridicăturî ce desparte basinul Berheciuluî de al Răcătăuluî.

Popiî (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Botoșani, com. Brehueștî. Izvorește de la Fîntîna-luî-Axinte și se varsă în iazul Vlădeni, moșia cu acelașî nume.

Popiî (Valea-), *vechie numire a cătunului* Viforîța, com. Gura-Aninoaseî, jud. Buzăŭ.

Popiî (Valea-), *vale*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni; izvorește de sub vîrful Nebunilor-Marî; curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Popiî (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Jijila. Se desface din poalele N.-E. ale dealuluî Aganim; se întinde spre N., avînd o direcțiune de la S. spre N; trece pe lîngă movilele Nadoleanul și Moș-Staicu, brăzdînd partea de N. a plășeî și pe cea de S. a comuneî, și, după 3 kil., se deschide în lacul Jijila, în partea de S. a luî, lîngă satul Jijila.

Popiî (Valea-), *vale*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., com. Popești. Izvorește din dealul Modoaia, trece pe lîngă școala comuneî și se varsă în rîul Luncavățul.

Popilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Vîlcea, pl. Horezul., com. Recea. Izvorește dintre Poiana-Paltinuluî și Plopișul și curge spre S., către rîul Cerna.

Popina, *insulă*, în iezerul Razelm, jud. Tulcea, situată în partea S.-E. a plășeî Tulcea și cea de V. a com. Sari-Ghiol, la $1\frac{1}{2}$ kil. departe de țărm; are o circumferință de $3\frac{1}{2}$ kil. și o întindere de 140 hect.; partea apusană e mlăștinoasă, cea răsăriteană e stîncoasă; un vîrf al eî, de 48 m., gol și pietros, domină insula și o mare întindere dimprejur.

Popina, *două insule*, jud. Tulcea, în brațul Chilia, la vărsarea luî în mare, coprinse între brațele secundare Stari-Stambul și Zalivi-Baba-Hasan, în partea estică a plășeî Sulina și a com. rur. Sfistofca. Sunt despărțite printr'un braț maî mic. Aŭ o întindere de 450 hect., acoperite cu stuf și presărate cu sălciî și răchițî (120 hect.).

Popina, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul com. Bordușani, situat spre E. și în apropiere de movila Popina.

Popina, *baltă*, jud. Tulcea, în partea de N. a plășeî Măcin și cea de E. a com. rur. Pisica. E formată de Dunăre și comunică cu balta cea mare Crapia. E înconjurată cu stuf. Are o întindere de 220 hect. Conține pește în abundență și al căruî venit aparține statuluî.

Popina, *movilă*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pe teritoriul com. Bordușani. Are o înălțime de 20 m. Se găsește într'însa, și risipite împrejurul eî, bucățî groase de vase, nearse în foc,

www.dacoromanica.ro

Popina-Ascunsă, *movilă*, jud. Tulcea, în mijlocul stufuluĭ, la S. de balta Crapia, în partea N.-V. a plăşeĭ Isaccea şi a comuneĭ Luncaviţa, la hotarul plăşilor Isaccea şi Măcin. E stîncoasă. Are 6 m., dominînd gîrla Ciulineţul şi drumul comunal Luncaviţa-Pisica.

Popina-Mare, *insulă* stîncoasă, în jud. Tulcea, balta Popina, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea de E. a com. Pisica. Are maluri rîpoase, o circumferinţă de 900 m. şi o întindere de 20 hect., cu un vîrf înalt de 26 m.

Popina-Mică, *movilă*, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea de S. a com. Pisica, pe grindul Pisica, lîngă balta Popina. E stîncoasă. Are 6 m. înălţime, dominînd satul Pisica, gîrla Ciulineţul şi drumul comunal Pisica—Luncaviţa.

Popineĭ (Pădurea-), *pădure* (60 hect.), de salcie şi richită, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea S.-E. a com. Pisica, lîngă balta Popina. E înconjurată cu stuf.

Popînzăleşti, *com. rur.*, în S.-V. plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. E formată din cătunele: Popînzăleşti, Loloeşti, (Băbeni), Buzducul şi Ciupuria, cu o populaţie de 1162 locuitorĭ. E situată pe rîul Tesluiul, la 18 kil. spre S. de Balş, şi la 27 kil. spre N.-V. de Caracal.

Altitudinea niveluluĭ d'asupra Mărĭĭ e de 180 m.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, avînd hramul Sf. Nicolae; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ; 3 cîrciumĭ.

Popînzăleşti, *mănăstire*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Popînzăleşti (Vatra-Schituluĭ-), *moşie* a statuluĭ, cu o pădure de 396 pog., lîngă com. Popînzăleşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi.

Popînzăleşti-de-Jos, *sub-divizie a cătunuluĭ* Popînzăleşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Are o pădure de 150 pog. Pe aci se observă urme din Brazdaluĭ-Novac.

Popînzăleşti-de-Sus, *despărţire a satuluĭ* Popînzăleşti, jud. Romanaţi.

Popoaia, *vale şi pîrîŭ*, jud. Botoşani; curge prin valea Popoaia, com. Movila-Ruptă, şi se varsă pe stînga Başeuluĭ. Are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Popoi, saŭ Arşiţa-Popoi, *munţĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, cu vîrful Poiana-Arsă. Este punctul cel maĭ de V. al judeţuluĭ.

Poponeţi (Balaurul), *cătun* al com. Băeşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 45 case.

Poponeţi (Balaurul), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Băeşti, căt. Poponeţi. Are 230 hect., divizate între maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Poporîta, *deal*, situat la V. com. Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti, jud. Olt, între vălcelele Tomoaceĭ şi Pojorîteĭ. Capătul de E. se termină lîngă Dorofeiu, în centrul comuneĭ, şi se numeşte Baboeşti, după numele mahalaleĭ. Pe el e situată biserica comuneĭ.

Poporîta, *vale*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-d.-j., situată la S. dealuluĭ cu acelaşĭ nume, cu care merge paralel, pănă ce se varsă în Dorofeiu, pe dreapta luĭ.

Popouţi, jud. Botoşani. Vezĭ Popăuţi.

Popoveni, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. Are o populaţie de 403 suflete; o biserică, fondată în 1854 de locuitorĭ, şi reedificată în 1892, de comună.

Popoveni, *deal*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, prin care trece limita de N. către oraşul Craiova.

Popoveni, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, aparţinînd cetelor de moşneni ce se găsesc pe dînsa.

Popoveni, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. E populată cu stejarĭ, arţarĭ, frasinĭ şi cerĭ; stejarul predomină.

Popoveni, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde; iese din Balta-Popiĭ; trece prin V. satuluĭ Popoveni şi se varsă pe stînga rîuluĭ Jiul. Are 1 pod peste dînsul.

Popricani, *sat*, în partea de S.-E. a com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe podişul şi valea dealuluĭ Popricani, în partea dreaptă a rîuluĭ Jijia.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 103 familiĭ, sau 498 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 616 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 439 oĭ şi 114 rîmătorĭ.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani,

www.dacoromanica.ro

și, de la V. spre E., Valul-luĭ-Traian.

Popricani, *deal*, pe podișul căruia e situat satul cu același nume, jud. Iași. Se întinde de la N., din satul Coarba, spre S., până în șesul Prutuluĭ, formînd culmea șesuluĭ Jijieĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Pe platoul acestuĭ deal avea așezată oastea Ștefan-Vodă Tomșa, în războiul cu Constantin-Vodă, fiul luĭ Irimia-Movilă, la 7120 (1612). («Letop.», p. 262, t. I.). Bătălia s'a dat la Cornul-luĭ-Sas.

După anul 7157, a fost o lovire tot aicĭ, între cazaciĭ luĭ Timuș și darabaniĭ luĭ Ștefan-Vodă, care domnea în locul luĭ Vasile-Vodă-Lupu, socrul luĭ Timuș. Darabaniĭ aŭ fost învinșĭ, și puținiĭ aŭ scăpat până în pădurea din satul Rădiul, aproape de Popricani. («Letop.», p. 330, t. I.). Vezĭ Rădiul-Mitropolieĭ, deal.

Popricani, *pîrîŭ*, în jud. Iași, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ. Izvorește de sub dealul Popricani, curge spre N. și se varsă în rîul Jijia.

Popucci, *rămășițele unuĭ vechiŭ sat*, jud. Constanța, situat în partea meridională a pl. Mangalia și cea vestică a com. Cheragi, la 6 kil. spre S. de căt. de reședință Cheragi. E așezat pe valea Popucci și e dominat de vîrfurile Murzac-Tepe, la E. și Sînîr-Tepe (102 m.), la N.

Are o suprafață de 183 hect., din care 1 hect. ocupat de actuala vatră a satuluĭ și de grădiniĭ, cu o populație de 14 suflete.

Drumul comunal Cadi-Chioi-Hagilar trece prin partea de N. a satuluĭ.

Popucci, *alt nume al văeĭ* Cheragi, jud. Constanța. Vezĭ Cheragi.

Popusoc, *cătun*, în satul Lipova-Răzeși, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Porcărețul. Vezĭ Lapoșul, sat, jud. Bacăŭ.

Porcărețul, *sat*, făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ. E așezat pe coasta dealuluĭ Frăsinelul, la 3 kil. spre S. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 207 suflete, Țiganĭ (lingurarĭ), carĭ se ocupă cu facerea lingurilor, coveților, etc.

In partea de V. a satuluĭ, din locul numit Tabăra, izvorește pîrîul Porcărețul, sub numele de Neagota, iar în partea de E., se află un punct strategic, numit Cetățuia.

Porcărețul, *sat*, în partea de E. a com. Doagele, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat în fundul văeĭ cu același nume și înconjurat de 3 părțĭ cu dealurĭ.

Se întinde pe o suprafață de 210 hect., din care 143 hect. pădure și 24 hect. cultivabile ale proprietățeĭ, iar 43 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 205 suflete; o biserică, deservită de 1 preot; un schit, făcut cam pe la 1851, de Ieromonahul Natanail Popescu, care după secularizare a rămas ca biserică de mir.

Pe șesul satuluĭ sunt două movile marĭ, făcute din timpurĭ vechĭ.

Porcărețul, *munte*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, acoperit cu întinse pădurĭ de brad.

Porcărețul, *pîrîŭ*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul; curge prin satul Geblești, com. Carpenul, și se varsă pe malul stîng al rîuluĭ Dăsnățuiul.

Porceana, *vale*, în partea de E. a com. Hurduji, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul cu același nume, care, curgînd alăturea cu dealul Berea, se varsă în pîrîul Guzari.

Porceasca, *mahala*, în com. rur. Ploștina, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Porceni, *cătun* și reședința com. Cartiul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N., situat pe loc șes, pe o suprafață de 376 hect., din care 113 hect. arabile, 253 hect. pădure, 10 hect. vie și livezĭ cu prunĭ.

Are o populație de 181 familiĭ, sau 798 suflete, din care 148 contribuabilĭ; o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 35 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre, 366 rîmătorĭ; 20 stupĭ cu albine.

In Poeni sunt 4 puțurĭ, 31 fîntînĭ și 1 cișmea.

Lîngă cătun se află o ruină, numită Cetatea.

Porceni, *numire vechie a satuluĭ* Chioara, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Porcești, *com. rur.*, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de orașul Roman, la 16 kil. de el și la 15 kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Poarca, așezată parte pe deal și parte pe vale.

Are o populație de 438 familiĭ, saŭ 1545 suflete, locuind în 347 case; 2 bisericĭ; o școală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 131 copiĭ.

www.dacoromanica.ro

Sunt 900 vite mari cornute.

Se cultivă viea. Se face comerciu cu vite, la tîrgurile anuale de la 23 Aprilie și 26 Octombrie, precum și la cele săptămînale, care se fac în fiecare Luni.

Budgetul com. e la venituri de 3700 lei și la cheltueli, de 3651 lei.

E legată cu orașul Roman prin șosea.

Porceşti, *sat*, și reședința com. cu același nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Porcești. Se compune din trei părți: Porcești-Răzeși, la N.-V.; Porcești-Catargiului, saŭ Ruși, la E.; și Porcești-Ungureni, la S. Vezi Porcești, com. rur.

Porceşti, *mahala*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Gutul.

Porcilor (Balta-), *lac*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. urb. Măcin, și pe al cătunului saŭ Ghecetul; e format de o gîrlă ce pleacă din Dunăre și se termină în balta Jijiei și e înconjurat de toate părțile cu stuf; are o întindere de 90 hect. și conține pește.

Porcilor (Dealul-), *deal*, continuare a munților Arnota și Buila, prelungindu-se pe toată partea de E. a com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, pe stînga rîului Costești, sub diferite numiri: Dealul-Brăianului, al-Lazărului, al-Costeștilor și Măgura, formînd un singur lanț, ce se pierde în partea de S. a com. Costești.

Este semănat de o mulțime de piscuri și brăzdat de mai multe văi și vălcele. Pe creasta și pe poalele lui se află multe cîmpii cu izlazuri pentru pășunatul vitelor, cu livezi de fîn, ogrăzi de pruni și locuri arabile.

Văile și vălcelele sunt:

Valea-Bisericei, în cât. Petreni, com. Costești, care izvorește din poalele munților, din locul numit Piciorul-Schitului, curge spre S.-V. și se varsă în rîul Costești; Valea-Sîgei, izvorînd din locul numit Scărișoara-Bărbăteștilor și vărsîndu-se pe stînga rîului Costești; Valea-Grămeștilor, care izvorește din Dealul-Brăianul, curge spre V. și se varsă pe stînga rîului Costești; Vălceaua-Turdei, care izvorește tot din Dealul-Brăianul, și se varsă pe stînga rîului Costești; Valea-Seacă, numită și Valea-Brăianului, care izvorește din Dealul-Brăianului, curge spre V. și se varsă pe stînga rîului Costești; vălceaua Secăturile, care izvorește dintre Dealul-Brăianului la N., și Dealul-Lazărului la S., și se varsă pe stînga rîului Costești; vălcelele Fulgești, Popești și Valea-cu-Fagi, toate izvorînd din Dealul-Lazărului și vărsîndu-se tot pe stînga rîului Costești; Valea-Jidovei, care primește în partea dreaptă vălcelele: Strîmta, Valea-cu-Fîntînele, Vălceaua-cu-Rîpile, iar pe stînga Vălceaua-cu-Mărăcini și a-Dosului, și care izvorește din dealul Jidova, curge spre V., și se varsă pe stînga rîului Costești; Valea-Blezeni, unită cu Vălceaua-Bouluĭ, care ia naștere din Piscul-Zăton și se varsă tot pe stînga rîului Costești; Valea-Dealului, a-Nisipului și a-Sudosului, toate izvorînd din Dealul-Costeștilor și vărsîndu-se pe stînga rîului Costești.

Cele mai multe din aceste văi și vălcele curg numai după topirea zăpezei și în timpuri ploioase.

Piscurile după creasta acestui șir de dealuri, plecînd de la N. spre S., sunt: Albina, Piciorul-Caluluĭ, Plăeșul, Curăturile, Seciul, Muchia-Feței-Nuculuĭ, Plopișul, Vîrful-Inalt, Turda, Recurelele, Măgura, Vîrful-Cheii, Vîrful-cu-Ogrăzile, Slemi, Lazuri, Voiculuĭ, Cornățelul, Vîrful-Raduluĭ, Piscul-cu-Bordeele și Dosul.

Cîmpiile de la poalele dealuluĭ sunt: Seciul, Gîrlici, Sub-Dos, Mălurelul, Padeșul, Alunișul, Ogrăzile, Ponorul, Sub-Măguri, Fleanca, Ocolul, Bogdan, Glăvoci, Fața-Mare, Zătonul, La-Luncă, Sudosului, Sub-Lac și Livedea-Lungă.

Porcişeni-Răzeşi, *sat*, în partea de N. a com. Botești, pl. Crasna, jud. Fălciu, în hotarul de S.-E. al jud. Vasluiu, situat pe coasta de E. a dealului Drăgălinul și cea de V. a Dealului-Guguluĭ, pe o suprafață de 550 hect.

Are o populație de 73 familii, saŭ 320 suflete, și o biserică.

Locuitorii sunt vechi răzeși. Ei mai posedă o parte de moșie pe o întindere de 375 hect., numită Mîndrești, și care la un loc cu moșia Porceni, formează o suprafață de 580 hect.

Porcişenilor (Dealul-). Vezi Schitul, deal, com. Botești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Porcul, *deal*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, com. Polovragi, situat în partea stîngă a rîului Oltețul.

Porcul, *lac*, jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la N. de iezerul Lungulețul.

Porcul, *japșe*, la E. de com. Tichilești, jud. Brăila; pleacă din japșa Frunza, curge spre V., paralel cu privalul Dimuleasa,

www.dacoromanica.ro

comunicînd cu iezerele: Barganul, Cociul şi Zeciul.

Porcul, *prival*, jud. Brăila, la E. com. Stăncuţa, lîngă Dunărea-Vechĭe; uneşte privalul Plămîna cu iezerul Purceaua.

Porcul, *pîrîŭ*, jud. Olt, udă com. Cireaşovul de la N. la S., face maĭ multe zigzaguriĭ, se împreună cu pîraiele Cireaşovul şi Barbul şi se varsă în rîul Oltul, tot în raionul com. Cireaşovul.

Porculoi, *punct trigonometric*, de rangul I-iŭ, situat în pl. Sulina, jud. Tulcea, com. Cara-Orman, în partea de E. a com. şi de S.-E. a plăşeĭ, lîngă lacul Porculoi. Are 2.6 m., dominînd lacurile Porculoi, Porcul şi Stuful, pe o mare întindere.

Porculoi, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ; este format de Gîrla-Împuţită cu care comunică prin o gîrlă; are o formă triunghiulară; înconjurat de toate părţile cu stuf; conţine puţin peşte; are o întindere de 40 hectare.

Porculuĭ (Balta-), *lac*, în partea de E. a comuneĭ Cara-Orman şi în cea de S.-E. a plăşeĭ Sulina, jud. Tulcea, lîngă lacul Porculoi, de care e format şi cu care comunică prin două gîrliţe; e înconjurat de toate părţile cu stuf; are 20 hect. şi conţine puţin peşte.

Porculuĭ (Colţul-), *munte*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi, spre N. de comună; este acoperit cu păduriĭ.

Porculuĭ (Dealul-), *deal*, format de valea cu acelaşĭ nume, începînd de pe teritoriul com. Bereşti, jud. Covurluiŭ, în dreptul T.-Bereşti, şi terminîndu-se aproape de Balinteşti, la punctul Braniştea.

Porculuĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Turia, în partea despre E. a satuluĭ Perieni, com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi. Se întinde de la N. la S. pănă în satul Probota, unde formează valea către şesul Jijieĭ.

Porculuĭ (Lacul-), *lac*, în jud. Teleorman, situat în lunca Dunăreĭ şi format din vărsăturile eĭ, în dreptul com. Cioara, în faţa insuleĭ cu acelaşĭ nume.

Porculuĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. Ostrovul, situată în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de N. a com., între două văĭ: Valea-Hagiĭ şi Valea-Ulmilor şi pe culmea dealuluĭ Coium-Punar, avînd 56 m. înălţime.

Porculuĭ (Ostrovul-), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman. Are pe dînsa zăvoiŭ de salcie şi plop.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Hînteşti, jud. Dorohoiŭ, despărţind moşiile Hînteşti şi Feteşti de moşia Grigoreşti, şi se varsă în pîrîul Feteşti, moşia Grigoreşti, com. Călineşti, jud. Botoşani.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Suceava, ce formează hotar între moşiile Liteni şi Siliştea; trece pe lîngă satul Balta-Porculuĭ şi ajungînd în localitatea Zeilicul, ia numele de Pîrîul-luĭ-Zeilic, formează balta Rămăşiţa, pe şesul Suceveĭ, şi se varsă printr'un canal în rîul Suceava. Are de tributar din stînga pe Pîrlitura.

Porculuĭ (Poiana-), *poiană*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja, de la poalele munteluĭ Păltinişul şi alăturea de poteca ce duce la Băile-Slănic.

Porculuĭ (Valea-), *cătun*, al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitoriĭ şi 5 case.

Porculuĭ (Valea-), *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti, proprietate moşnenească pe moşia Mînzăleşti.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Păltineni, căt. Nehoiul; începe din Lacul-Porculuĭ şi, străbătînd strate feruginoase, ia o coloare albă, semănînd cu laptele. Apa eĭ se întrebuinţează, amestecată cu foĭ de diferite plante, pentru colorat.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, între comunele Bursucani şi Bereşti, jud. Covurluiŭ.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Gorj, com. Polovragi, plaiul Novaci, formată de dealul Porcul.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Gorj, com. Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Ia naştere din dealul Strîmba.

Porculuĭ (Vîrful-), *pisc*, al munţilor Vrancei, în preajma com. Paltinul, jud. Putna.

Porfira, *ramură de munţi*, ce se detaşează spre E., din grupa Tarcăul, pe teritoriul com. Mastacănul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, dînd şi ea ramuriĭ scurte

www.dacoromanica.ro

spre N. și S. Către extremitatea despre E. se ramifică în: Culmea-Nechiduluĭ, a-Alunișuluĭ, Negulești, Codrul-Neguluĭ, a-Drăganuluĭ. Este acoperită cu păduri.

Poroina, saŭ **Poroina-Mică**, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Dedovița.

Poroina, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Bistrița.

Poroina saŭ **Dealul-Poroineĭ**, *deal*, peste care trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-București, jud. Mehedinți, com. Poroina-Mare.

Poroina-Mare, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., la 32 kil. de orașul Turnul-Severin, situată parte pe vale și parte pe deal. Se mărginește: la E. cu com. Stignița și Iablanița; la S., cu com. Fîntînele-Negre; la V., cu com. Broscari și la N., cu comunele Izvorălul și Cacoțul.

Satul formează comună cu cătunele: Șipotea, Fîntîna-Mare și Novaci.

Are o populație de 3000 locuitorĭ, locuind în 436 case; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 7 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și care a fost frecuentată în 1899—900 de 88 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 pluguri, 10 căruțe cu caĭ, 158 care cu boĭ, 1000 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 6 bivolĭ, 790 rîmătorĭ, 1000 oĭ și 200 stupĭ de albine.

Budgetul com. e la venituri de 5196 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3216 leĭ.

Are o șosea ce o pune în comunicație cu șoseaua Broscaruluĭ spre Severin, precum și alte șosele comunale, care o leagă cu comunele vecine.

Dealurĭ maĭ principale în comună sunt: Dealul-Poroineĭ, Dealul-Șipotea și Dealul-Zorileĭ.

Văĭ sunt: Valea-Poroineĭ, Valea-Ostreșeveĭ și Valea-Albuluĭ. In Dealul-Cioclovilor se află o grămadă de pămînt în înălțime ca de treĭ metri, iar în circumferință ca de 40 metri.

Pe dealurĭ, în partea despre Izvorălul, se găsesc în pămînt săgețĭ și cioburĭ de oale vechĭ romane.

Poroina-Mică, *sat*, jud. Mehedinți, com. rur. Dedovița. Vezĭ Poroina.

Poroinița, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, com. rur. Vînjul-Mare. Pe aci trece Valul-luĭ-Traian.

Poroschia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Marginea, pe Valea-Vedeĭ, la 4 kil. de orașul Alexandria, spre S.-E.

Se învecinește la N.-V. cu orașul Alexandria; la E., cu calea județeană Alexandria-Giurgiŭ; la V., cu Valea-Vedeĭ și parte din Valea-Nanovuluĭ; la S., cu com. Țigănești.

In partea de E. a com. curge rîul Vedea, iar maĭ spre N., Valea-Nanovuluĭ și cu Valea-Doamneĭ se unesc cu Valea-Vedeĭ și formează o singură vale. Prin aceste văĭ curge cîte un pîrîiaș care poartă numele văilor.

Suprafața com. este de 2030 hect., împreună cu moșiile de pe dînsa. Este și o pădure, numită Pădurea-Doamneĭ, spre Valea-Nanovuluĭ, în întindere de 10 hect. Solul este negru-vegetal și fertil.

Are o populație de 1438 locuitorĭ, din carĭ 246 contribuabilĭ; o biserică, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 23 elevĭ.

Vite: 686 vite marĭ cornute, 327 caĭ, 7 măgarĭ, 1295 oĭ și 117 porcĭ.

Budgetul com. e la venituri de 2333 leĭ și la cheltuelĭ, de 2294 leĭ.

Calea județeană Alexandria-Zimnicea, străbate prin centrul comuneĭ și o pune în legătură directă la N. cu Alexandria, și la S. cu com. Țigănești, spre Zimnicea. Stradele din comună sunt maĭ toate șoseluite și împietruite. Aci se găsesc maĭ multe stabilimente de comerciŭ, boiangerii și cîrciumĭ.

Poroschia, *moșie* particulară, în jud. Teleorman, pl. Marginea. Are pe dînsa și pădure.

Portari, *sat*, în partea de V. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Olănești, pe o suprafață de 71 hect., din care 45 hect. pădure.

Are o populație de 109 suflete și o biserică, făcută de locuitorĭ la 1847.

Locuitoriĭ posedă: 5 pluguri și 10 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ; 41 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 8 caĭ și 5 rîmătorĭ.

Portari-de-Jos, *sat*, în partea de S. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicerea.

Are o suprafață de 186 hect., cu o populație de 211 locuitorĭ.

Moșia se divide în două părți; cea maĭ mare este a răzeșilor și cea-l'altă a succesorilor def. Mih. Antoniu.

www.dacoromanica.ro

Afară din sat, în partea de E., e situată biserica, făcută la 1804, Maiŭ 20, de locuitoriĭ răzeșĭ din Portari (Ciohodărești) și deservită de 1 preot și 2 eclesiarhĭ.

Locuitoriĭ posedă: 95 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 150 oĭ și 50 rîmătorĭ.

In trupul răzășieĭ Portarilor s'a alipit și o porțiune de pămînt, numită Olănești, în întindere de 57 hect., care s'a cumpărat de locuitorĭ de la stat. (Vezĭ Olănești).

Portari-de-Mijloc, *sat*, în partea de E. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicera, pe o suprafață de 272 hect., cu o populație de 370 locuitorĭ.

Vite: 195 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 250 oĭ și 80 rîmătorĭ.

Portăreasa, *munte*, în partea de V. a com. Lerești, jud. Mușcel.

Portăreasa (Chirul, Odaia-Chiruluĭ), *moșie*, nelocuită, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, com. Tunari-Dimieni, proprietatea d-luĭ C. D. Vernescu. Are o întindere de 62 hect., din care 15 hect. sterpe.

Portăreasa, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Portăreasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2500 hect., aparținînd de munțiĭ Mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbșori și Berevoești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel.

Portărești, *sat*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița, situat pe malul stîng al Desnățuiuluĭ, la 2 kil. de Giurgița-Curmătura, cătunul de reședință al comuneĭ.

Are o populație de 287 locuitorĭ și o biserică, fondată în 1827 de Pitarul Matheiŭ Constantin Portărescu, și reparată la 1850 de Spiridon Constantin Portărescu, avînd următoarea inscripție:

Această S-tă și Dumnezeiască biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, care întîiŭ aŭ prefăcut-o d-nul Pitar Matheiŭ Portărescu, făcînd-o de lemn în paiente, de cărămidă în 1827, în zilele Domnuluĭ Grigore Ghica, de la care s'aŭ început iarăși a fi în Principatele Romîne, prinți Romînĭ, fiĭ patrieĭ, și în zilele iubitoruluĭ de Dumnezeŭ, P. S. S. Părintele Neofit Roman și fiind în stare proastă, cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ s'a prefăcut în anul 1850, de D. D. Spiridon Portărescu, frate maĭ mic, care n'are moștenitorĭ și pănă în noĭ aŭ stat neamul, și s'aŭ maĭ adăogat hramul S-ta Troița, în zilele Prea Inălțatuluĭ Nostru Domn Barbu D. Știrbeiŭ-Voevod și al Iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcopul nostru Calinic Roman, și s'aŭ săvîrsit în anul 1851, Maiŭ 28.

Pe lîngă sat trece linia ferată Craiova-Calafat.

Comunicația se face prin șoseaua județeană Craiova-Bistrețul, care pune satul în legătură la N. cu Cerătul și la S. cu Giurgița-Cioromela.

Portărești, *cătun*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Mastacănul; se desparte de satul Șovoaia prin pîrîul Măstăcănoasa.

Portărești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, căt. Cerătul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Se află între stațiile Segarcea (7,6 kil.) și Afumați (10,2 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării e de 73m.26. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 22121 leĭ, 35 banĭ.

Portărești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Laloșul, pl. Oltețul d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 312 locuitorĭ. Cade cam în centrul comuneĭ și-l udă rîul Oltețul la V. E situat la 2 kil. de căt. Laloșul, unde e școala.

Portărești, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița. Are pădure pe dînsa.

Portărești, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița, în întindere de 122 hect. E populată cu jugaștri, teĭ, plopĭ și frasinĭ și maĭ cu seamă stejarĭ.

Portărești-Dobriceni, Laloșul și **Gonita**, *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pendințĭ de com. Laloșul, jud. Vîlcea.

Portița, *braț* (prival), în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fetești.

Portița, *punct trigonometric*, de rangul al 2-lea, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Canlî-Bugeac, așezat la 3 kil. maĭ spre S. de Gura-Portițeĭ, pe malul Mării, în partea de E. a comuneĭ și a plășeĭ.

Portițeĭ (Gura-), *deschizătură*, jud. Tulcea, prin care marele basin lacustru-marin, format de lacurile Razim, Zmeica, Golovița și Sinoe, comunică cu Marea. Această limbă de pămînt, acoperită numaĭ cu 2,3 m. de apa Mariĭ, împiedică intrarea corăbiilor de Mare în lacurile de maĭ sus; une-orĭ chiar oprește cu totul comunicarea și lacurile devin izolate.

Porțile-de-Fier, *defileŭ*, între munțiĭ Carpați și Balcani, jud. Mehedinți, prin care Dunărea 'și croește drumul la intrarea sa

www.dacoromanica.ro

în Țară. De la Palanca-Nouă, ambele laturĭ ale fluviuluĭ sunt înalte, formînd defileurĭ ce se țin unul după altul pe o lungime de peste 120 kil. și unde apele sale curg cu mare repeziciune printre multele obstacole, ce se află în albia sa. Aspectul acestor defileurĭ e într'adevăr măreț. Apele Dunăreĭ pătrunzînd în ele se angajează maĭ întîiŭ în trecătoarea periculoasă a Grebenuluĭ, numită și a *Porților micĭ de Fĭer* saŭ *Porțile superioare ale Dunăreĭ*. Dificultățile navigațiuneĭ provin dar din stîncile numeroase de sub apă, saŭ apărînd cu colțiĭ ascuțiți d'asupra apeĭ, în cît a trebuit lucrărĭ de rectificare constînd în canalurĭ adînceĭ de 4 m. pentru a permite circulația vapoarelor; trecînd d'aci Dunărea se lărgește și formează basinul Milonovatz, unde ajunge a avea o lățime de 1400 m. și aci, prin o întorsătură bruscă, Dunărea intră în gîtul strîmt al Cazanuluĭ, care pare o uriașă tăetură făcută în stîncă și unde apele sunt înghemuite între două înalte ziduri de stîncĭ verticale. Aci, adîncimea eĭ e foarte mare, așa că în unele locurĭ ajunge până la 50 m., cu un nivel de 20 metri maĭ jos ca acela al M.-Negre; curentul apeĭ are însă o putere formidabilă. După eșirea sa din acest defileŭ, Dunărea intră în renumitul defileŭ cunoscut sub numele de Gherdapurĭ saŭ *Porțile marĭ de Fĭer*. In acest defileŭ, cu toate că malurile sale sunt maĭ puțin mărețe și abrupte ca acelea din strîmtorile Cazanelor, totuși din cauza nenumăratelor stîncĭ și vulturĭ, aceasta este cea maĭ periculoasă regiune a fluviuluĭ.

Incă de la 1830, sub impulsia conteluĭ Szechenyi, s'a făcut un plan complect pentru regularea cursuluĭ Dunăreĭ.

Tractatul de la Berlin, între altele, a pus îndatorire monarhieĭ Austro-Ungare a curăți albia Dunăreĭ de periculoasele stîncĭ de la Porțile-de-Fĭer, care mare parte a anuluĭ îngreunaŭ atît de mult navigația fluviuluĭ.

In 1890 s'a adjudecat întreprinderea, grație inițiativeĭ ministruluĭ de comerciŭ din Budapesta, d. Baross. In Sept. 1890 prima stîncă fu svîrlită în aer, în fața reprezentanților oficialĭ aĭ Austrieĭ, Ungarieĭ și Serbieĭ.

După o muncă de șase anĭ și cu sacrificiĭ de zecĭ de milioane (aproape 45 mil. leĭ), această gigantică întreprindere a fost dusă la bun sfîrșit, și ast-fel în Septembre 1896 s'a inaugurat cu multă pompă deschiderea acestuĭ canal, de către Maiestatea Sa Impăratul Franz Iosef, însoțit fiind de M. S. Regele Carol I.

Porțile-de-Fier (Porțile-de-Aramă), *două movile*, în jud. Buzăŭ, com. Zilișteanca, situate pe malul rîuluĭ Cîlnăul, la extremitatea de E. a poduluĭ de peste această apă.

Porumbarele, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mizil, în întindere cam de 200 hect., maĭ toate arabile.

Porumbeilor (Lacul-), *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Cotești. Conține caracudă, ce se consumă în comună.

Porumbiștea, *sat*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. Eni-Sarai și Gîrlici. Se mărginește la E. cu dealul Carapelit-Bair; la N., cu dealul Cîșla-la-Țîrca; la V., cu Valea-cu-Mărăcinĭ și Dealul-Cilibiuluĭ și la S., cu Valea-Mezarlîc și Dealul-Balgiuluĭ. E străbătută de drumurile comunale Gîrlici-Carapelit și Eni-Sarai-Rahman.

Porumbița, *biserică*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățeĭ, căt. Nenciulești-Sărata, situată pe un frumos pisc acoperit de viĭ și pădure, despre care se menționează încă din secolul al XVII lea. Intîiŭ a fost construită de lemn de Mateiŭ al Bulibașiĭ; în anul 1833, a fost reedificată de Clucerul Dimitrie sin Constantin (Jugă-Urs) și soția sa Margareta.

Porumbul, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Ghermănești, com. cu acelașĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, în partea de E.

Porumbul, *deal*, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde pe teritoriul com. Iepureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, în partea de E. a satuluĭ Iepureni.

Porumbul, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Negoiul, prin care balta Cotlova se scurge în balta Renea.

Posada, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova, cu o populație de 207 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Floriul și coprins între văile Prahoveĭ (V.), Conciul (N.) și Floriul (S.).

Posada, *trecătoare*, în Transilvania, jud. Prahova.

Posada, *loc izolat*, la N. de com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Aci, maĭ înainte, era trecere peste munte către Austro-Ungaria.

Posada, *munte*, la E. de com. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Pe timpul domnieĭ luĭ Alexandru-Ghica-Vodă era a

www.dacoromanica.ro

doua controlă vamală și reședința căpitanului de plăeși.

Prin veacul al XVI-lea, p'aci era drumul (o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare) de la Timiș la Comarnic. Pe aci se transportaŭ mărfurile din Brașov, pe cai, pănă la Cîmpina, de unde se încărcaŭ în chervane.

Posada, *deal*, cu piatră calcaroasă, la N. de Rucărul, jud. Muscel, așezat pe șoseaua care merge la frontieră. De aci, rîul Dîmbovița își lărgește albia, străbătînd basinul terțiar al Rucăruluĭ. Se susține că locul satuluĭ Rucăr a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada, unde se văd și azĭ niște ruine de case și de o bisericuță, ce se numește Biserica Jidovească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creștină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgeți și alte antichități dace, romane și tătare.

Poseşti, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe ambele maluri ale gîrleĭ Zeletinul, la 43 kil. de capitala județuluĭ și la 15 kil. de reședința plășeĭ.

Maĭ înainte de venirea Tătarilor, com. Poseşti se afla situată maĭ spre N., în mijlocul cîmpieĭ Zeletinul, cu numele de «Siliștea». Cu venirea Tătarilor, locuitoriĭ s'aŭ împrăștiat, apoĭ, revenind, s'aŭ stabilit pe locul unde e azĭ com. Poseşti, aducînd aci și biserica ce construiseră din lemn.

Se compune din 3 cătune: Poseşti, Bodeşti și Valea-Plopuluĭ.

Are o populație de 2030 suflete, din care 337 contribuabilĭ, locuind în 493 case; 4 bisericĭ, două în Poseşti, una cu hramul «Adormirea» și cea-l'altă cu hramul «Sf. Voevozĭ», a treia în Bodeşti, cu hramul Sf. Gheorghe și a patra în Valea-Plopuluĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservite de 4 preoți; o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 112 copiĭ; 2 morĭ de apă. Școală există aci de la 1836.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu: dogăria, rotăria, tîmplăria, zidăria, dulgheria și cizmăria.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni; 178 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia moșnenilor, din care li s'aŭ dat 284 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 30 ĭepe, 843 boĭ și vacĭ, 200 viteĭ, 340 porcĭ, 50 capre, 1500 oĭ; 161 stupĭ.

Suprafața comuneĭ, cu izlaz, fînețe, locurĭ arabile și pădure, este de 2350 hect.

In raionul comuneĭ sunt 2 izvoare de apă minerală. Unul, ce curge în mare abondență, izvorînd din muntele Topilea, conține pucioasă; cel-l'alt, care conține sare, izvorește din muntișorul Vermănarea. Ambele sunt în centrul comuneĭ.

Aci se fabrică anual pănă la 2500 decal. țuică.

Comerciul se exercită în com. de 8 circiumarĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se ridică la 2785.98 leĭ.

E brăzdată prin centru de muntișoriĭ: Merdeala, Topilea și Vîrful-Mĭerleĭ, și spre N.-E., de Vermănarea, Cremenișul și Priporul, unde se află ridicat un punct geodezic. In partea de N. a comuneĭ, în mijlocul Poĭeneĭ-Zeletinuluĭ, este o movilă numită Piatra, făcută —'spun bătrînĭi — de Tătarĭ.

E udată de gîrlele: Zeletinul, Stupineĭ, Valea-Plopuluĭ, Valea-Măneștilor și Bărăcieĭ, care toate se varsă în gîrla Zeletinul.

Șoseaua județeană Văleni-Poseşti străbate comuna în lung, înlesnind transportul spre com. Tîrlești și întreg plaiul Buzăuluĭ, al județuluĭ Buzăuluĭ.

Piscurĭ sunt: Cremenișul, spre N.-E. și Călineasca spre S., ce desparte com. Poseşti de com. Tîrlești și căt. Gogeasca. Pe aceștĭ munțișorĭ și piscurĭ sunt pășunĭ de vite.

Poseşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Poslar, *lac*, în partea de V. a pl. Sulina și a com. urb. Chilia-Vechie, jud. Tulcea, format de lacul Țihac; are 50 hect. întindere și conține pește.

Posmocul, *braț* (prival), în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul comunelor Șocariciul și Jegălia, din jud. Ialomița.

Posobeasca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Posobești; are 150 hect. și face un corp cu sforile Corneanul și Dîlma.

Posobeşti, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ și 30 case.

Postăvari, *sat*, jud. Ilfov. Vezĭ Postovari.

Postăvăria, *loc izolat*, spre N. de apa Pociovalișteа, în cătunul Corbeanca, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov. Acolo, spune legenda, a fost în vechime un tîrg; pe la anul 1830 încă exista o casă ruinată rămasă din acel orășel, casă așezată pe coasta dealuluĭ Pociovalișteа. Tot pe coasta dealuluĭ de la Postăvărie

www.dacoromanica.ro

exista pe la anul 1830 un coș mare ruinat, pe locul unde se crede că în vechime se fabrica postavul, de unde și numirea aceasta.

Biserica din acel loc exista încă până la 1830, însă ruinată. Se crede că la 1821, în timpul răscoalei lui Tudor Vladimirescu s'a ruinat de Turcĭ.

Lîngă casele proprietățeĭ din căt. Corbeanca există chiar astă-zĭ ruine, unde în vechime aŭ fost case, din dreptul cărora se spune că era o subterană, care mergea la o distanță cam de 80 metri până la actuala biserică, numită Căpreștĭ. Acea subterană servea ca loc de apărare în timpul invaziunilor turcești.

Postelnicul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Poiana, situat pe câmpul Bărăgan.

Postelnicuța, *iaz,* în jud. Botoșani, pl. Ștefănești, com. Brăteni, în întindere de 5 hect., în partea de E., pe moșia Negrescul.

Postovari (Știubeiul - Cluceruluĭ, Canela, Moara), *sat,* făcînd parte din com. rur. Știubeiul-Orăști, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la N. de Orăști. Spre V. trece șoseaua județeană București-Oltenița.

Se întinde pe o suprafață de 1381 hect., cu o populație de 303 locuitorĭ.

D-na Elena Caramalîu are 1275 hect. și locuitorii, 106 hect. Proprietarul cultivă 1075 hect. (75 sterpe, 125 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 și al celor micĭ, de 676.

Poșircești, *cătun,* al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzău, cu 130 locuitorĭ și 30 case.

Poșorcani, *siliște* de sat, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Căiuțul.

Poșta, *cătun,* al com. Pietroasa-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ și 8 case.

Poșta, *cătun,* al com. Zilișteanca, jud. Buzăŭ, cu 520 locuitorĭ și 94 case. Se alipește de căt. Haimanalele.

Poșta, *vechie numire a cătunului* Haimanalele, jud. Buzăŭ, com. Zilișteanca.

Poșta, *vechie numire a cătunuluĭ* Băltăreți, jud. Buzăŭ, com. Clondirul.

Poșta (Căldărușa - Jugureni), *cătun* al com. Colibia, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ și 31 case. Are subdivizia Căldărușa.

Poșta, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Bărbulești, situat pe lunca dintre rîul Ialomița și pîrîul Sărata, și la 3 kil. spre E. de satul Bărbulești.

Numirea aceasta s'a dat satuluĭ, pentru-că aicĭ era stație de poștă.

Are o populațiune de 45 familiĭ.

Locuitorii posedă: 16 caĭ, 148 boĭ, 4 bivolĭ, 2 asinĭ, 94 porcĭ și 285 oĭ.

Prin acest sat trece șoseaua județeană București-Urziceni.

Poșta (Prisiceni - Turnesculuĭ), *sat,* făcînd parte din com. rur. Buda-Prisiceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Aci este un pod pe vase peste rîul Argeșul. Iarna, când rîul înghiață, comunicația se întrerupe și locuitorii ocolesc spre a trece pe la Malul-Spart.

Se întinde pe o suprafață de 212 hect., cu o populație de 99 locuitorĭ.

D l N. Turnescu, proprietar, are 200 hect., iar locuitorii au 12 hect.

Numărul vitelor marĭ e de 57 și al celor micĭ, de 134.

Poșta, *sat,* făcînd parte din com. rur. Știubeiul-Orăști, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la N.-E. de Orăști, pe țărmul drept al rîuluĭ Dîmbovița, aproape de unde Valea-Pasărea se varsă în Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 433 hect., cu o populație de 65 locuitorĭ.

Academia Romînă, moștenitoarea Caseĭ Otetelișanu, are 395 hect. și locuitorii, 38 hect.

Proprietara cultivă prin arendașiĭ săĭ 275 hect. (75 sterpe, 45 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 103 și al celor micĭ, de 76.

Poșta, *sat,* jud. Ilfov, pl. Negoești. Vezĭ Negoești-Poșta.

Poșta, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Zgîrciți. Aci maĭ înainte era o poștă de caĭ, pe rîul Oreavul, la 500 m. spre S. de cătunul de reședință.

Are o întindere de 200 hect., cu o populație de 35 familiĭ, saŭ 209 suflete, din care 48 contribuabilĭ.

Poșta, *sat,* cu 93 locuitorĭ, făcînd parte din com. Gohorul, jud. Te-

www.dacoromanica.ro

cuciŭ, situat pe șoseaua ce duce din Tecuciŭ la Bîrlad. Aci era maĭ înainte o stațiune a trăsurilor de poștă ce plecaŭ din Tecuciŭ spre Bîrlad.

Poșta, *sat*, cu 356 locuitorĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Telița, situat în partea de E. a plășeĭ și de S.-E. a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Telița, la 7 kil. spre S.-E. de reședință.

Are o întindere de 1200 hect., din care 12 hect. vatra satuluĭ, 186 hect. ale locuitorilor și restul al Statuluĭ.

Poșta, *fost sat*, jud. Tecuciŭ, pe drumul ce merge din Tecuciŭ la Focșani. Aci era un conac al drumeților, înainte de a trece Siretul.

Locuitoriĭ acestuĭ sat s'aŭ mutat în satul Furceni.

Poșta, *suburbie*, în partea de S. a orașuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, pe locul unde era maĭ înainte stațiunea poșteĭ Buzăŭ.

Poșta, *fostă stație de poștă*, jud. Suceava, în dreptul satuluĭ Tătărușĭ.

Poșta, *loc de pășune*, în jud. Vîlcea, com. Horezul, numit în vechime Trăistari. Numele de poșta îl are pentru că aci staționaŭ caiĭ poșteĭ maĭ înainte.

Poșta, *movilă*, situată la N. de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, jud. Brăila, la 6—700 m. de reședința comuneĭ. Ceva maĭ la E. se afla maĭ înainte a 5-a stație a vechiuluĭ drum Brăila-Călărași.

Poșta (Alexandrești), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Pietroasa-d.-s.; are 530 hect., din care 278 hect. pădure, restul arătură și viĭ.

Poșta-Elanuluĭ, *sat*, în centrul com. Mălăești, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Elanul și pe șesul Elanuluĭ, pe o suprafață de 2864 hect., și cu o populație de 80 locuitorĭ.

Poșta-Spinoasă, *loc izolat*, lîngă satul Spinoasa, com. Bîrlești, pl. Bahluiul, jud. Iași, unde în vechime a fost stație poștală.

Poșta-Vechie, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, face parte din com. Cosîmbești, și este situat pe Bărăganul, pe moșia Popești.

Poșta-Vechie. Vezĭ Oracul, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Poșta-Vechie, *loc izolat*, jud. Tecuciŭ, între Tecuciŭ și Iveștĭ, la 2 kil. spre S. de satul Barcea. Aicĭ staționaŭ trăsurile care plecaŭ din Tecuciŭ spre Galați, înainte de construirea linieĭ ferate Tecuciŭ-Galați.

Poșta-Vechie, *suburbie*, a orașuluĭ Bîrlad, jud. Bîrlad, situată în partea de S.-E. a orașuluĭ.

Poștea. Vezĭ Poșta.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni; se întinde la S.-V. de satul Romînești. Coasta sa de V. se lasă pănă în apa rîuluĭ Bahluiul. La poalele luĭ, în drumul Iași-Botoșani, era în vechime stația poșteĭ.

Poșteĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Norocelul, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mogoșești.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, acoperit cu viĭ, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Valea-Satuluĭ; se întinde pe la S. satuluĭ Grajdurile.

Potîngeni, *sat*, în partea de V. a com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe podișul dealuluĭ cu acelașĭ nume, pe o suprafață cam de 1538 hect.

Are o populație de 391 locuitorĭ; o biserică, zidită din piatră la 1759, de un fost proprietar, Toma Cozma.

Vite: 308 vite marĭ cornute, 34 caĭ, 747 oĭ și 43 rîmătorĭ.

Potîrlaci, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Sîrbi.

Potcoava, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, la 25 kil. de capitala județuluĭ și la 8 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 6 cătune: Potcoava (Fălcoeni), Broscari, Mijlocul, Cîrstești, Meșcinești și Trufinești, cu o populație de 2131 locuitorĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafață de 3035 hect., din care 100 hect. pădure.

Are 4 biserici, deservite de 4 preoți; o școală mixtă, frecuentată de 60 copiĭ. Școala s'a înființat aci în 1867.

Locuitoriĭ în maioritate sunt moșneni, și se ocupă cu plugăria și păstoria. Eĭ posedă: 150 caĭ, 52 ĭepe, 540 boĭ, 150 vacĭ, 1200 oĭ, 25 capre și 400 porcĭ.

Improprietăriți după legea rurală sunt 146 locuitorĭ, pe 503 hect., din proprietățile d-lor Bîscoveanu, Bălșan, Tomescu, Găbunea, Sorescu și Polihron.

www.dacoromanica.ro

Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5754 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4983 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Bălţaţi şi la S.-E., cu Valea-Merilor. O altă reţea o pune în comunicaţie la N. cu Birci şi, prin Negreni, cu calea naţională Slatina-Vîrciorova, iar la S.-V., cu com. Perieţi.

Pe teritoriul comuneĭ Potcoava, în partea de S., şi pe malul drept al gîrleĭ Plapcea, care formează aci un deal mare, e situată gara Potcoava, prima staţie a căeĭ ferate Bucureşti-Vîrciorova, de la Slatina spre Piteşti. Două dealurĭ, de o parte şi de alta a gîrleĭ, paralel cu matca, traversează teritoriul eĭ, în partea de S., pe o distanţă de aproape 4 kil. Ele sunt acoperite cu semănăturĭ şi fîneţe.

La E. se mărgineşte cu rîul Vedea şi la V. cu pîrîul Negrişoara, care o separă de com. Bălţaţi. La N., se limitează cu com. Birci.

Potcoava, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, căt. Potcoava, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Corbul (12,3 kil.) şi Slatina (21,3 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării e de 196m.21. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 120715 leĭ, 18 banĭ.

Potcoava (Fălcoeni), *cătun*, pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 369 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1875 de enoriaşĭ şi deservită de un preot.

Potcoava, *deal*, pe teritoriul com Plapcea, pl. Mijlocul, jud. Olt, format de malul drept al gîrleĭ Plapcea. Are direcţiunea V.-E. şi se întinde pe o distanţă de aproape 4 kil. Pe culmea luĭ se află gara Potcoava.

Potcoava, *baltă*, pe şesul Prutuluĭ, lîngă satul Probota, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi.

Potcoava, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plăşeĭ şi cea estică a comuneĭ şi format de Lacul-Roşu, cu care comunică prin o gîrliţă; e înconjurat cu stuf şi conţine peşte.

Potcoava, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, jud. Ilfov, care, împreună cu Luica-Mitreni a mănăstireĭ Mihaiŭ-Vodă, se arendează cu 55200 leĭ anual.

Potcoava-Mare, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia, formată din vărsătura Jijieĭ.

Potcoava-Mică, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia.

Potcoavele, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe teritoriul comunelor Stelnica şi Feteşti.

Potecul, *fost schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Niculeşti, căt. Merei, pe colina Potecul.

Poteiul, *insulă* şi *pichet de graniţă* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Potelul, *com. rur.*, în S.-V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situată pe şoseaua Bechet Corabia, unde se observă coline de nisipurĭ aduse din spre Sadova (Dolj), la 23 kil. spre V. de Corabia şi la 38 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mării e de 62 m.

Are o populaţie de 872 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ; 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 751 vite marĭ, 2200 vite micĭ şi 952 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2827 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2306 leĭ.

Potelul, *baltă* întinsă, formată de vărsarea Dunăreĭ. Se întinde la E. de com. Ianca pănă la orăşelul Corabia, ocupînd colţul de S.-V. al pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Are maĭ multe insule. Conţine foarte mult peşte.

Potelul, cu balta Ianca şi Hotarul, *moşiĭ* ale statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 189000 leĭ.

Potelul (Mănăstirea Bistriţa), *pădure* de 510 pog., pe proprietatea Potelul, cu balta Ianca şi Hotarul, lîngă com. Ianca, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Potigraful, *sat*, făcînd parte din com. rur. Gorgota, pl. Crivina, jud. Prahova.

A fost staţie de caĭ de poştă pe drumul Bucureşti-Ploeşti.

Potîrnichea, *cătun* (tîrlă), făcînd parte din com. rur. Tonea, jud. Ialomiţa, pl. Borcea.

Potîrnicheasa, *moşie*, în jud.

www.dacoromanica.ro

Buzău, com. Zilișteanca; cât. Haimanalele. Are 67 hect. arabile. Face un corp cu Rînciogeasca, de 115 hect., proprietate în devălmășie a moșnenilor Potîrnicheștĭ și Rînciogĭ.

Potîrnicheşti, *sub-divizie a cât.* Pîrscovul, jud. Buzău, com. Pîrscovul.

Potlogea, *moșie*, în jud. Buzău, com. Beceni, cât. Ocea, proprietate a moșnenilor Potlogea saŭ Ghițoĭ. Are 192 hect., din care 27 hect. pădurea Ocea.

Potlogeni, saŭ **Damuri**, *com. rur.*, formată numaĭ din satul cu acelașĭ nume, la E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, situată lîngă Olt, între comunele Cilieni și Tia-Mare, la 15 kil., spre N.-E., de Corabia și la 32 kil., spre S.-E., de Caracal, pe șoseaua Izlaz-Stoenești. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 65 m.

Are o populație de 118 familiĭ, saŭ 863 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1863), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Locuitorĭĭ posedă 756 vite marĭ cornute, 1940 vite micĭ și 374 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2635 leĭ și la cheltuelĭ, de 2570 leĭ.

Pe aci trecea vechiul drum roman care, pe malul Oltuluĭ, mergea de la Izlaz la Romula. In spre V. de sat se vede o măgură mare, făcută din timpurĭ vechĭ.

Potlogeni-din-Deal, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogeni-din-Vale, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogi, *mahala*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Amărești, satul Amărăști.

Potlogi-Ruralĭ, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre S. de Titu. In raionul comuneĭ este un heleșteŭ; spre E., pîrîul Răstoaca, peste care este un pod și la o mică depărtare spre V., rîul Argeșul.

Se compune din două cătune: Vlășteni și Potlogi-Ruralĭ, cu o populație de 2482 locuitorĭ.

Are două bisericĭ, una în Vlășteni și cea-l'altă în Potlogi-Ruralĭ; o școală mixtă; o moară cu aburĭ.

Se învecinește la E. cu Romînești; la V., cu Argeșul; la N., cu Văcărești-de-Răstoaca; la N.-V., cu Crovul și la S., cu Găiseni. De Romînești și Văcărești-de-Răstoaca se desparte prin pîrîul Răstoaca, iar de cele-l'alte, prin cîmpiĭ și pădurĭ, unindu-se cu toate prin șosele comunale.

Potlogi-Urbanĭ, *com. urb.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată în mijlocul celeĭ de sus, pe cîmpie și învecinîndu-se maĭ la toate punctele cardinale cu com. Potlogi-Ruralĭ. Are 309 locuitorĭ, așezațĭ pe treĭ strade: Valea-Cojocarul, Visterescul și Măcelarul, ocupîndu-se cu comerciul și industria.

In raionul comuneĭ se află ruine din vechile palaturĭ ale luĭ Constantin Brâncoveanu. Aci se presupune a fi ruine din timpurile Romanilor. Se crede de asemenĭ că pe malul stîng al Argeșuluĭ, ar fi fost vestita cetate romană Amurgium.

Potmelțul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, cu o populație de 405 suflete, locuind în 76 case și 10 bordee. Are o biserică și o cîrciumă.

Potmelțul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, aparținînd d-neĭ Eufrosîna Sulioti. Are pădure pe dînsa.

Potmelțul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, în întindere de 179 hect. Aparține d-neĭ Eufrosina Sulioti și e populată cu cerĭ, jugaștri, frasinĭ, ulmĭ și maĭ cu seamă gîrnițe.

Potoceanca, *sat*, făcînd parte din com. rurală Bobești-Bălăceanca, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Glina-Gherman, pe malul drept al rîuluĭ Dâmbovița. Aproape de toate părțile e înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafață de 538 hect., cu o populație de 122 locuitorĭ.

D-l I. Paplica, proprietar, are 478 hect. și locuitorĭĭ, 60 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 116 și al celor micĭ, de 170.

Potoceni-d.-j. (Greci-de-Buzău), *cătun*, al com. Mărăcineni, jud. Buzău, cu 260 locuitorĭ și 46 case.

Potoceni-d.-j., *moșie*, în jud. Buzău, com. Mărăcineni, cât. Potoceni-d.-j.; are 380 hect., din care 340 hect. arabile, 22 hect. grădinĭ de zarzavat și 18 hect. crivină.

Potoceni-de-Sus (Puțintei), *cătun*, al com. Mărăcineni, jud. Buzău, cu 210 locuitorĭ și 44 case.

Potoceni-de-Sus, *moșie*, în jud.

www.dacoromanica.ro

Buzăŭ, com. Mărăcineni, căt. Potocẹni-d.-s.; are 240 hect., arături, grădinĭ de zarzavat, crivină şi izlaz.

Potoci, *sat,* in. jud. Neamţu, com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 265 suflete; 4 morĭ de apă.

Vite: 8 caĭ, 32 boĭ, 18 vacĭ, 7 rîmătorĭ, 31 juncĭ şi 862 oĭ.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu plutăria.

Potoci, *munte,* situat între comunele Buhalniţa şi Pîngăraţi, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele; formează o legătură cu ramura Pîngăraţi şi Botosul, făcînd parte din grupa munţilor Bistriţeĭ-Moldoveĭ.

Potoci, *pădure,* în com. Buhalniţa-Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu. Are o întindere de 1875 pog., coprinzîndu-se şi pădurea de pe moşia Pîngărăcioruluĭ.

Potoci-Bistriţeĭ, *trup de pădure,* în jud. Neamţu, com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, proprietatea statuluĭ, care o arendează cu 5211 leĭ anual.

Potopelul, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvoreşte din Fîntîna-luĭ-Costache, la E. de com. Prigoria şi se varsă în Cîlnicul.

Potopinul, *cătun,* situat în partea de N. a com. Dobrosloveni, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, pe şoseaua naţională Corabia-Rîul-Vaduluĭ, la 9 kil. de Caracal, şi în apropiere de gara Romula. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de 142 m.

Are o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Grigorie (1867), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Potopinul, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, pl. Ocolul, lîngă com. Dobrosloveni, cu o arendă anuală de 3580 leĭ; are o pădure de 598 pog., pendinte de mănăstirea Bistriţa.

Potopinul, *vale,* începînd spre N.-V. de satul Potopinul, pe care îl străbate şi terminîndu-se în Valea-Oltuluĭ, jud. Romanaţi, com. Bistriţa.

Potopul, *pîrîŭ,* jud. Dîmboviţa, izvoreşte din dealurile şi pădurile comuneĭ Cîndeşti; curge spre S., prin pl. Dîmboviţa, se întoarce spre S.-E., prin plasa Cobia; trece în cursul săŭ prin raionul cătunelor Greci, al com. Boţeşti, Scheiul şi Teleşti, ale com. Ludeşti; trece pe lîngă Ludeşti, Hulubeşti şi Valea-Caselor; apoĭ în pl. Cobia trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Gura-Foiĭ, Găeşti, Dragodana şi, maĭ la vale de Dragodana, cam lîngă com. Cuparul se varsă în pîrîul Răstoaca. In cursul săŭ primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ: Valea-Butoiuluĭ, Valea-Cobia şi alţiĭ.

Potoroiul, *trup de moşie,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalniţa, situat lîngă moşia Buhalniţa şi Izvorul-Alb şi Sec.

Potreşul, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, situată în parte de V. a comuneĭ şi udată de pîrîul Ciupa. Are o biserică, numită a Cociobilor, fondată la anul 1802 de vătaful I. Urşanu şi Popa Radu.

Potrojani, *vechie numire a satuluĭ* Ostroveni, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potrojani, *vechie numire a moşieĭ* Grindeni, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potropeşti, *sat,* în partea de N. E., a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, aşezat parte pe valea Cujbeĭ, iar parte pe deal, şi străbătut de pîrîul Cuţigna.

Are o suprafaţă de 240 hect., din care 74 hect. pădure şi 89 hect. loc de cultură, fîneţ, imaş, proprietatea statuluĭ şi 77 hect., ale locuitorilor.

Are o populaţie de 41 fam., saŭ 208 suflete; o biserică, făcută la 1804 de Maiorul Duca.

Satul şi moşia sunt proprietatea statuluĭ şi a locuitorilor împroprietăriţĭ după legea rurală.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri şi 24 care cu boĭ, 2 pluguri şi 1 căruţă cu caĭ; 17 caĭ, 100 vite marĭ cornute, 34 oĭ, 2 capre, 7 rîmătorĭ; 16 stupĭ cu albine.

Potsolul, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Poiana-d.-s., jud. Vasluiŭ, com. Gîrbeşti, pl. Funduri, şi maĭ jos se varsă în stînga pîrîuluĭ Şacovăţul.

Potur, *com. rur.,* aşezată în partea de S. a judeţuluĭ Tulcea şi cea de E. a plăşeĭ Istrul, pe pîrîul Beidant.

Se mărgineşte la N. cu com. Ciamurli-d.-s. şi Ciamurli-d.-j.; la V., cu com. Beidant; la S, cu comunele Casap-Chioi şi Cogelac şi la E., cu lacul Goloviţa.

Relieful soluluĭ ţine de regiunea dealurilor, printre carĭ distingem: dealul Eniceri (147 m.), Cara-Burun, la N.; dealul Movila-Mare (116 m.), la S.; dealul Maadem-Bair (104 m.), la E.,

www.dacoromanica.ro

acoperite toate cu fînețe și semănăturĭ; dealul Haidan, la S.-V., acoperit cu pădure.

Movilă mai însemnată e Hamamgi (104 m.), la S.-V.

Apele carĭ udă comuna sunt: pîrîul Slava-Rusă la N.; pîrîul Beidant, numit pe aci și Potur saŭ Hagi-Avat, prîn mijloc, trecînd prin cele două cătune ale comuneĭ; valea Dealuluĭ-Mare, la S. O parte din lacul cel mare Golovița se află la E. comuneĭ.

Cătunele carĭ formează com. sunt: Potur, reședință, la V., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidant; Hamamgi, la E., pe malul stîng al pîrîuluĭ Potur saŭ Valea-Ciamurli.

Intinderea comuneĭ e de 6800 hect., din carĭ 144 hect. vatra satuluĭ, 4100 hect. ale locuitorilor, 2556 hect. ale statuluĭ.

Populațiunea, compusă mai mult din Bulgarĭ, este de 244 familiĭ, saŭ 1246 suflete, din care 260 bărbațĭ și 238 femeĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este favorabilă agriculturei.

Locuitoriĭ posedă 112 pluguri; 3800 capete de vite.

Budgetul com. e la venitur de 8200 leĭ și la cheltuelĭ, de 7900 leĭ.

Drumurile care brazdează comuna sunt: calea națională Tulcea-Constanța, pe la E., pe lîngă Hamamgi; căĭ comunale la Sari-Mit, Casap-Chioi, Cogelac, Beidant și Ciamurli.

Are 2 biserici: una în Potur, cu hramul Sf. Apostolĭ și cea-l'alta în cătun. Hamamgi, cu hramul Acoperămîntul-Maicii-Domnuluĭ, ambele făcute de locuitorĭ în 1868 și 1872 și deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntăreț; 2 școale, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 122 elevĭ.

Potur, *sat*, așezat în partea de S. a județuluĭ Tulcea și cea centrală a plășeĭ Istruluĭ și a com. Potur, al căreĭ cătun de reședință este, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidant saŭ Potur. Are o întindere de 112 hect.

Populațiunea e mai toată bulgărească.

Acest sat a suferit mult de la basbuzuciĭ Tătarĭ în timpul războiuluĭ de la 1877.

Are o biserică și o școală. Pe la E. trece drumul național Tulcea-Constanța.

Potur, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comunelor rurale Ciamurli-d.-s. și Potur. Izvorește sub numele de Valea-Satuluĭ, din poalele de S.-E. ale dealuluĭ Ciamurli; curge spre S., în o direcție de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și a com. Potur și pe cea de S. a com. Ciamurli; trece prin acest sat, și, după 9 kil. de curs, se varsă în pîrîul Beidant, pe stînga, lîngă satul Hamamgi; malurile sunt înalte și rîpoase.

Poverneĭ (Valea-), *vălcea*, în jud. Muscel, com. Conțești, pl. Argeșelul; se varsă în rîul Argeș, la S. de moara d-luĭ St. Perieteanu-Buzăŭ.

Pragul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. și cătun. Monteorul, acoperită de pădure. Pe sub dînsa trec tuburile ce duc păcura de la sorginte în fabrica de la gara Monteorul. Pe culmea sa sunt niște ruine numite Cetatea.

Prahova, *județ*, care se mărginește la N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmile munților Tătarul, Piatra-Lapteluĭ, Măgura-Siriuluĭ, Zănoaga, Curul-Roșu, Cheia, Bratocea, Babeșul, Bobul-Mare, Bobul-Mic, Predelușul, Mușița, Clăbucetul, Predealul, Omul, Vîrful-cu-Dor, Caraimanul, Piatra-Arsă, Furnica și Păduchiosul.

La V. se mărginește cu județ. Dîmbovița, de care se desparte prin șire de munțĭ și dealurĭ ale Carpaților și rîul Cricovul-Dulce, și la S., cu plășile Znagovul și Mostiștea, din jud. Ilfov, de care se desparte prin rîurile Ialomița, Prahova și Cricovul-Sărat.

La E. se mărginește cu plășile Tohani, Sărata și plaiul Buzăuluĭ, din jud. Buzăul, printr'o linie ce pleacă de la S. spre N.-V. și care merge pe la E. de com. Adîncata, Fulga, Colceagul, Fîntînelele, Vadul-Săpat, Călugăreni, Tătarul, Chiojdeanca, Salcia, Cărbunești, Tîrlești, Star-Chiojdul și până la vama Buzelor.

Intinderea teritorială a județuluĭ Prahova este de 487813 hectare.

Clima județuluĭ, în partea muntoasă, este aspră în timpul ierneĭ, iar vara e temperată; în partea deluroasă și cîmpeană, iarna nu e tocmaĭ aspră, deși e bîntuită de vînturĭ violente, iar vara e călduroasă.

Atît la munte, cît și la cîmp, aerul este curat și sănătos, afară de unele locurĭ din partea de S.-E., unde adesea bîntue frigurile, din cauza bălților.

Geologia județuluĭ. Masivul Bucegilor, cea mai însemnată catenă de munțĭ din județ, este alcătuită din 3 grupe: grupa secondară, grupa terțiară și grupa quartenară.

In descrierea Carpaților s'a arătat diferitele culmĭ ce formează malurile Prahoveĭ, culmile dela Piatra-Arsă, Furnica și Vîrful-cu-Dor. Sistemul cretaceŭ inferior ocupă culmea de răsărit a masivuluĭ dela Bușteni

www.dacoromanica.ro

și Izvoarele. Diferite conglomerate numulitice se observă la culmea Babelor, Colțul Obîrșiei și Șeaua-Omului. Tot masivul Omului și Bucegi nu sunt de cît o imensă ridicătură calcară, care se prezintă, aci în mase etajate și în scări uriașe, aci în platouri înalte, mărginite prin pereți verticali.

Sistemul jurasic este reprezintat în jud. Prahova prin toate etajele sale, dar rar sunt toate reunite la un loc. Rocele din care se compun stratele sale sunt calcare, cînd compacte, marmoreene albicioase sau gălbii.

Cretacicul superior: Cnomanianul, Turonianul și Senonianul, sunt foarte bine reprezintate în acest județ și se caracterisează prin Orbitolina Concava, Ptychodus latissimus, Inoceromus labiatus, Micraster, Corangiunum, Micraster Cortestudinarium, Galerites albogalerus, Belemnitella Mucronata și Ostrea Vesicularis, fosile din cele mai caracteristice ale acestei serii cretacice.

Tipul de S. al Eocenului, ce ocupă o largă bandă, începînd din Ispania și trecînd prin Franța, Elveția, Italia, Austro-Ungaria, Turcia și Romînia de o parte, Maroco, Algeria, Tunis, Tripoli, etc., de altă parte, prezintă același caracter petrografic și paleontologic în toată întinderea sa. El a luat parte la marele ridicări ale munților, formînd în județul Prahova vîrfurile Caraimanul și Omul.

Miocenul este destul de bine reprezintat în acest județ și este însemnat prin marea cantitate de sare gemă, lignite, petrol și ozocherită, pe lîngă care trebue să mai adăogăm existența chihlibarului și a sulfului.

La finele epocei jurasice, în urma mișcărei de ridicare ce s'a făcut în Romînia și în toată Europa, Insula-Mare eșind și mai mult din apele Mării, a tîrît cu sine parte din depozitele jurasice, care, în urmă, ne mai acoperindu-se au rămas ca niște insule în șisturile lor cristaline: Ast-fel de insule se găsesc și în jud. Prahova, în masivele de pe valea Prahovei, de la Lespezi pănă la Sinaia și de la Bratocea la frontiera Transilvaniei. La finele epocei cretacice s'a produs o nouă ridicare, care a avut de efect scoaterea stratelor cretatice de sub apele Mării, atît în jud. Prahova, cît și în alte județe din Romînia.

In diferite puncte ale Țărei, precum și la Pucheni, jud. Prahova, s'au găsit silexuri cioplite, silexuri lustruite, cuțite sau răzuitoare și alte obiecte de piatră și de os, industrie a omului quaternar.

Prin faptul că la Băicoiul, pl. Filipești, există fîntîni arzătoare, numite de locuitori fierbători, clocotișuri și focuri nestinse, reiese că, în această parte, sunt îngropate substanțe combustibile, ca: huila, lignitul și petroleul, din cari, prin distilare naturală, se degaje idrogenul protocarbonat și ĭese în unele timpuri ale anului cu apă, producînd la eșire un fel de fierbere sau clocotire.

Păduri. — Din punctul de vedere silvic, j. Prahova face parte din circumscripția IX-a și s'a împărțit în 4 ocoale: Văleni-de-Munte, cu reședința șefului de ocol în Văleni; Urlați, cu reședința în Ploești; Ploești, cu reședința șefului de ocol în Ploești, și Sinaia, cu reședința în Sinaia.

Mare parte din teritoriul județului Prahova e acoperit cu păduri.

Statul posedă în jud. Prahova 108 păduri cu trupurile lor, în întindere de 42521 hect. (85042 pog.). Cele mai mari păduri sunt: Teșila, Vărbila Pacăloaia, Moreni, Cocorăști, Mislea, Mușița și Urjugoaia, Aricești, Cărbunești, Haimanalele, Curul-Roșu, Țintea, Izvoarele, etc.

Moșiile statului. — Statul posedă în jud. Prahova 46 moșii, împreună cu trupurile ce le aparțin și afară de cele vîndute de veci la locuitori.

Mașini și unelte agricole în jud. Prahova (1893): 52 mașini de semănat; 33 de secerat și cosit; 60 de treierat (cu aburi); 4 de treierat cu manej; 115 de vînturat; 21 de bătut porumb (cu aburi); 44 de bătut porumb (cu manivelă); 5034 pluguri de lemn; 4608 pluguri de fier; 4983 scarificatoare; 50 grape de fier; 13 tăvăluguri; 80 moșoroitoare de fier; 4288 de lemn; 27 greble; 84 mașini de ales sămînța; 36 mori cu aburi; 51 cu apă; 2 cu vînt.

Vite, după statistica din Decembrie 1900: 19901 cai, 108894 boi și bivoli, 191716 oi, 10982 capre, 79902 porci.

Locuitorii posedă și 13293 stupi cu albine (1901).

Viticultura. — Cu siguranță nu se poate ști epoca de cînd a început plantarea viilor în jud. Prahova. Date precise lipsesc; se crede însă că plantarea dealurilor cu viță datează de 3—400 ani.

Situațiunea viilor în jud. Prahova este în genere pe deal, o mică parte fiind pe văi și alta și mai mică pe șesuri.

Viile, în cea mai mare parte a dealurilor, sunt expuse spre E. și S., afară de viile care se întind pe Valea-Teleajenului și care au expoziținea spre V. In cîte va

www.dacoromanica.ro

localităţi sunt expuse în toate direcţiunile.

Solul în genere este argilos, argilo-varos, clisos şi pietros, găsindu-se şi fosile pe înălţimi.

Prăsirea viţei se face prin viţă moartă, prin butaşi, prin viţă mustăcită.

Datul viţei depinde de căldurile primă-verei. In regiunile expuse spre N. înflorirea se face mai tîrziu.

Strugurii încep a se pîrgui pe la finele lunei lui Iulie. Maturitatea lor se consideră pe la 25 Septembrie.

Speciile de struguri, ce se cultivă în Prahova, sunt: Tămîioasa, Timpuria, Gordinul, Băşicata, Drăguiasca, Coarna, Tigvoasa, Seina, Coarna-Neagră, Negru Vîrtos şi Negru-Moale.

Ape minerale. —Judeţul Prahova e unul din cele mai bogate ale Ţărei din punctul de vedere al apelor minerale.

Numai plăşile Cricovul, Peleşul, Prahova şi Teleajenul numără peste 50 surse de ape minerale, cea mai mare parte întrebuinţate de suferinzi, de şi nu la toate s'a făcut analiza apelor.

Comunele: Apostolache, Gornetul-Cuib, Păcureţi, Tătarul, Udreşti, Brebul, Breaza-d.-j., Tîrsa, Cornul, Poiana, Prahoviţa-d.-j., Adunaţi, Ocina, Telega, Predealul, Sinaia, Cîmpina, Slănicul, Vîlcăneşti, şi altele, posedă bogate izvoare de apă minerală, conţinînd: pucioasă, fier, păcură, sare şi iod.

Mai la toate aceste izvoare, circulaţia se poate face cu înlesnire. S'aŭ analizat numai apele de la Brebu (de răp. dr. Davila), cele de la Cornul (proprietatea principului N. G. Bibescu), cele de la Predeal (proprietatea M. S. Regelui şi a Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti), cele de la Slănic, Cîmpina şi Vîlcăneşti.

Impărţirea administrativă.— Inainte de 1865, jud. Prahova se împărţea în 7 circumscripţii, adică: plăşile Cîmpul, Tîrgşorul, Filipeşti, Cricovul, Podgoria şi plaiurile Teleajenul şi Prahova.

La 1883, judeţul a suferit o nouă împărţire, iar după legea pentru fixarea circumscripţiilor administrative, promulgată şi pusă în aplicare la 1 Noembrie 1892, jud. Prahova s'a împărţit în 10 plăşi: Cîmpul, Cricovul, Crivina, Filipeşti, Tîrgşorul, Podgoria, Peleşul, Prahova, Teleajenul şi Vărbilăul (v. a. n.).

Azi jud. Prahova este împărţit în 5 plăşi: Cîmpul-Tîrgşor, Filipeşti, Prahova, Teleajenul şi Podgoria.

Capitala judeţului este oraşul Ploeşti.

Budgetul judeţului pe anul 1900—901 este acesta: Zecimi: venituri, lei 550588, bani 71, cheltueli, lei 534520, bani 77; Drumuri: venituri, lei 141568, cheltueli, lei 136462.

Căi de camunicaţie. — Jud. Prahova este străbătut de la S. spre N.-V. în toată lungimea lui, de calea ferată Bucureşti-Predeal, care se opreşte la gările: Crivina, halta Prahovei, Brazi, Ploeşti, Buda, Băicoiul, Cîmpina, Comarnicul, Valea-Largă, Sinaia, Buşteni, Azuga şi Predealul (frontieră).

Această cale are în jud. Prahova, începînd de la rîul Ialomiţa (S.) pănă la Predeal (N.-V.), o lungime de 110 kil.

O ramură secundară apucă de la Buda, spre E., la Slănic, oprindu-se la gările Plopeni şi Poiana şi avînd o lungime de 34 kil.

De la Cîmpina spre E. este o cale ferată, care merge pănă la ocnele de la Doftana.

De la Ploeşti, spre E., este calea ferată, ducînd la Buzăŭ, oprindu-se în jud. Prahova la gările: Valea-Călugărească şi Albeşti şi avînd o lungime în Prahova de 27 kil.

In total, teritoriul jud. Prahova are 175 kil. de căi ferate.

De la Ploeşti la Predeal drumul de fier merge tot urcînd. Această staţie se află la 940 m. d'asupra staţiei Bucureşti, saŭ 870 m. d'asupra staţiei Ploeşti. In acest traect, calea scoboară puţin la Cîmpina în Valea-Prahovei, trecînd acest rîŭ pentru prima-oară, peste un pod lung de 259 m., între Băicoiul şi Cîmpina.

Intre Cîmpina şi Comarnicul calea trece încă Prahova de 4 ori pe nişte poduri de 114 m., 109 m., 96 m., 45 m., afară de podul de la Gura-Beliĭ (22 m.).

Intre Comarnicul şi Sinaia sunt două tuneluri.

Calea mai traversează Prahova de 7 ori între aceste două staţiĭ pe nişte poduri mai mult saŭ mai puţin lungi, precum şi podul de peste Ostrov.

Intre Sinaia şi Buşteni, Prahova mai este încă o dată trécută de cale, care după ce a străbătut tunelul dintre Buşteni şi Azuga, precum şi gîrliţa Azuga, ajunge la Predeal.

Pe lîngă calea ferată, judeţul Prahova mai are următoarele căi, bine îngrijite:

a) Calea naţională Ploeşti-Bucureşti, care trece prin comunele Bărcăneşti, Brazi, Puchenii-Mari, Poenari-Raleĭ şi de aci intră în jud. Ilfov, pl. Znagovul.

Din această cale, o ramură pleacă din Ploeşti, străbate Valea-Prahovei şi la vama Predeal se uneşte cu şoseaua austriacă la Braşov. Această cale merge pe Valea-Prahovei şi străbate comunele: Băicoiul, Băneşti, Cîm-

www.dacoromanica.ro

pina, Breaza, Comarnicul, Sinaia și Predealul.

b) Șoseaua județeană Ploești-Tîrgoviștea, care pleacă din Ploești, străbate S.-V. județului Prahova, trece prin comunele: Tîrgșorul-Nou, Dîrmonești și Mărgineni și intră în jud. Dîmbovița.

c) Șoseaua județeană Ploești-Bratocea, care pleacă din Ploești, pe barierea Văleni, și ia direcția spre N., pe Valea-Teleajenului, legînd mai toate comunele de pe această vale, adică: Bucovul, Scăeni, Măgurelele, Văleni-de-Munte, Homorîciurile, Izvoarele, Măneciul-Ungureni și Pămînteni, trece pe lîngă mănăstirile Cheia și Susana și ajunge la vama Bratocea.

d) Șoseaua județeană Ploești-Călărași, care pleacă din partea de S.-E. a orașului Ploești, bariera Rîfovului, trece pe lîngă mănăstirea Ghighiul și comunele: Rîfovul, Buda-Palanga, Ciumați și la rîul Ialomița intră în pl. Znagovul, jud. Ilfov.

e) Șoseaua națională spre Mizil, care străbate toată partea de E. a județului Prahova, trecînd pe la Bucov, Valea-Călugărească, Albești, și prin apropiere de Tomșani și Inotești și apoi intră în pl. Tohani din jud. Buzău.

Județul Prahova, grație pietrișului ce se găsește pe toate văile sale, este bine șoseluit, în toate direcțiunile.

Din istoria drumurilor jud. Prahova. — Cu mult înainte de 1739, de la Timiș, peste Predealul și pănă la Comarnicul, peste Orătii și Posada, era o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare.

Transporturile de mărfuri se făceau pe cai, pănă la Cîmpina, unde se încărcau în chervane. Expresiunile de un cal sau o jumătate de cal, ce mai întîlnim și astă-zi în comerciul de brașovenie, ne reamintesc destul de viu acele timpuri.

In ajunul războiului turco-ruso-austriac, războiu încheiat prin pacea de la 1730, Austria trimise salahori prin munți, pentru facerea drumurilor, ca să poată trece oștile. Și d'atunci datează drumul cel vechiu pentru căruțe.

La 1789, s'a reparat și îndreptat oare-cum acest drum, construindu-se peste prăpăstii și văgăune, punți și poduri de lemn, primitive; cu toate acestea comunicațiunea pe șoseaua aceasta, ce traversează munți și stînci uriașe, era grea și periculoasă.

Drumul cel vechiu urca de la Timiș drept la Predeal și distanța ce se face astă-zi cu trăsura în 15—20 minute, se făcea p'atunci în cîte o jumătate de zi și de multe ori într'o zi întreagă; iar de la Predeal încoace, drumul ținea albia Prahovei, pe alocurea plină de bolovani, pe alocurea îngustă și primejdioasă.

Prin unele locuri, la trecerea peste ape, oamenii construiseră poduri de lemn și pentru trecere încasau de la chirigii taxe.

Șoseaua actuală, una dintre cele mai frumoase și poate una dintre cele mai vechi din Țară, s'a construit la anul 1846, pe timpul domniei lui George Bibescu. Lucrările șoselei naționale, precum și facerea podurilor, au fost conduse de inginerul Ruset, asistat de inginerul Delejanu.

Prin construcția acestei șosele, relațiunile Țării cu Brașovul și Transilvania, luară mare avînt și aceasta mai cu osebire de la 1854 încoace, de cînd s'a terminat șoseaua austriacă Timiș-Predeal.

De la bariera Brașovului pănă la Predeal, chervane încărcate cu tot felul de mărfuri se țineau lanț.

Transportul de la Brașov pănă la București dura de obiceiu cîte 20 de zile, dintre cari 7—10 trebuiau pănă să scape chirigii de vamă, atît de mare era aglomerația.

Transportul de persoane, transportul mesageriilor și scrisorilor se făcea pe timpul acela prin diligențe. Birjarii de la Ploești și de la Brașov erau d'asemenea zilnic la drum pe valea Prahovei.

De cînd s'a deschis drumul de fier, șoseaua națională e mai puțin umblată, dar în timpul verei, între Sinaia și Predealul, întîlnești la tot pasul mulțime de trăsuri.

E locul să menționăm aci despre calea ferată ducînd la Predeal.

Pe la jumătate lunei lui Iulie 1871, Măria Sa Carol I, Domnul Romînilor, și cu Elizabeta Doamna, vizitară Sinaia.

Această vizită domnească a asigurat văiei Prahova un viitor strălucit, pentru-că frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locuri pitorești, decise pe Suveranii noștri a face din Sinaia reședința domnească de vară.

Acestei împrejurări fericite se datorește în prima linie construcția căiei ferate pe valea Prahovei, construcțiune ce a început la anul 1876 de o societate engleză, și a fost o vreme împiedicată din cauza războiului. La 1878 s'au reluat lucrările acestei linii, de astă dată de societatea franceză Guilloux, iar la 1879, linia s'a pus în circulație.

www.dacoromanica.ro

Primul tren de persoane între Predeal și Sinaia a circulat în ziua de 10 Iunie 1879.

Invățămîntul rural. — In proiectul al 2-lea din regulamentul organic, la art. 8 se prevedea ca fie-care sat, pe lîngă preot, să țină și un cîntăreț, cu plata de 2 kile de bucate pe fie-care an și cîte doi lei de fie-care enoriaș sătean, care să învețe carte pe copiii satului în cele șase luni de iarnă, rămînînd cele de vară pentru munca cîmpului.

Marea vornicie din lăuntrul chibzuind a pune în lucrare această dispoziție a regulamentului, a dat poruncă către Ocîrmuirea din Ploești ca să iea măsurile cuviincioase pentru această nouă întocmire, îndatorîndu-se proprietarii moșiilor, ca să găsească case pentru școale, saŭ a se clădi încăperi într'adins.

Eforia, cu hîrtia No. 125 din 24 Ianuarie 1838, a învitat din parte-i pe profesorul din Ploești, ca să îngrijească a căuta tineri țărani, feciori de popă și alții, carî să primească a urma în acea școală din Ploești cîtă-va vreme ca să se deprindă la învățăturile începătoare și apoi să fie datorî a ține școală în vre-un sat.

Primele scoale rurale în județul Prahova, s'aŭ înființat prin 1839 și cu candidați eșiți din școala normală din Ploești.

O lună și jumătate a funcționat școala normală din Ploești și candidații, ceî mai mulți abia știind să citească și prea puțini să scrie, aŭ fost trimiși pe la sate să deschidă școalele.

Eforia, pricepînd nedestoinicia multora din candidați, cu hîrtia No. 1120, scrie profesorului din Ploești: «Pe candidații nedestoinicî și neprimitorî de învățătură, fie că sunt prea bătrînî, fie că aŭ mintea mai tîmpită, să-î depărteze cu totul din numărul candidaților, iar pe ceî ce sunt mai slabî la învățătură să-î mai oprească la școala normală spre deprindere, cîtă vreme vor socoti de trebuință».

Cu chipul acesta, după 4 anî, găsim că funcționaŭ în județul Prahova (1842) un număr de 51 școlî comunale, frecuentate de 721 copiî, iar în 1845 numărul lor atinge cifra de 180, frecuentate de 2227 copii. In anul 1846, numărul școalelor scade la 169, însă numărul copiilor crește la 2355.

Toate aceste școale se intreținеaŭ de stat și de comune.

Azî (1899—900) sunt în jud. Prahova 169 școale primare rurale mixte și 4 școale de cătun, cu 129 învățătorî și 91 învățătoare și frecuentate regulat de 8691 copiî, din 13801 înscrișî, numărul total al copiilor în vîrstă de școală fiind de 36906. (In ce privește învățămîntul urban, vezî Ploești-Sinaia).

Cultul. — Județul Prahova ține de Eparhia Mitropolitului Primat. Pentru conducerea trebilor bisericești, este în județ un protoereŭ, care reprezintă pe eparhiotul respectiv, ajutat de 6 sub-protoereî.

Județul e împărțit în 163 parohiî, avînd și 106 filiale, afară de cele urbane. (Vezî Ploești).

Industria. — Sunt cîțî-va anî de cînd industria în județul Prahova a luat un mare avînt. Sunt fabrice de postav, sticlărie, ciment, caşcaval, salam, var negru, var hidraulic, cherestea și bețe de chibriturî, la Azuga; fabrice de hîrtie, var și carierî de piatră, la Bușteni și Comarnic; fabrice de cherestea, var și cuie de sîrmă, la Sinaia. Mare parte din locuitorii județului se ocupă cu industria lemnelor de construcție, a șindrilei, șcîndurilor, doniților, doagelor, rogojinĕlor, frînghiilor de cînepă, olăriei, etc.

Loc. din plășile Tîrgșor, Crivina, Cîmpul, Cricovul, Podgoria și Filipești, se ocupă în deosebî cu agricultura, viticultura, grădinăria, facerea de căruțe, fabricarea vaselor de pămînt, varul, rotăria, fabricarea cărămidei, frînghelăria, fabricarea rachiului, transportul lemnelor, țuicei și păcurei, fabricarea trăistelor din păr de cal și plocadelor de lînă, lingurilor, copăilor, fuselor, etc.

Ceî din partea de N., lipsiți fiind de un teren propriŭ cultureî, se ocupă în special cu creșterea vitelor, cu negoțul de lemnărie, cu fabricarea de brînzeturî, transportul sărei, fabricarea rachiului de cea mai bună calitate. Fiind în județ fabricî de var negru, fabricî de postav, hîrtie, carierî de piatră și alte instalațiunî industriale și comerciale, loc. găsesc ocupațiunî, care le aduc foloase, mai ales acelora care se îndeletnicesc cu chirigeria.

Mai în toate comunele din N. județului, locuitoriî sunt și dulgherî. Ceî care și-aŭ format o meserie din dulgherie și tîmplărie, lucrează cu artă diferite lucrărî trebuincioase la o casă.

Iacă cîte-va fabricî din jud. Prahova, afară de cele din orașul Ploești, cărora guvernul le-a acordat avantagiele legeî pentru încuragiarea industrieî naționale, toate dotate cu mașinî și instrumente perfecționate.

Fabrica de hîrtie de paie, din Scăeni, a d-luî Ezra Penhas; fabrica de var hidraulic și ciment a d-luî E. Erler, din Azuga; fabrica de var hidraulic și ciment din Comarnic a d-luî B.

www.dacoromanica.ro

Aldasaro; fabrica de var hidraulic și ciment, din Breaza, a d-luĭ Ernest Manoël; fabrica de ipsos, din Slănic, a fraților Axerio; fabrica de țesăturĭ de lînă, din Azuga, a d-lor Rhein și Scheeser; fabrica de sticlărie, din Azuga, a d-luĭ S. Grünfeld; fabrica de cherestea, din Sinaia, a d-lor Costinescu și Montesi; fabrica de var hidraulic, din Comarnic, a d-luĭ H. Schorsch; fabrica de pastă de lemn, pe moșia Cheia, a d-luĭ Ezra Penhas; fabrica de împachetat și mucava, din Bușteni, a d-lor Schiel. (V. și Ploești).

Comerciul județuluĭ Prahova este foarte întins și se face maĭ ales cu Brăila și București.

Se face comerciŭ cu vinurĭ, porumb, grîŭ, fasole, linte, cartofĭ, mazăre, rachiŭ, gaz, păcură, spirt, lemnărie, var, olărie și alte producțiunĭ. Tîrgurĭ anuale se fac: La-două-Cîrciumĭ, la Cîmpina, și la Drajna, tîrg mare de pieĭ de animale sălbatice, maĭ ales de vulpĭ și jderĭ.

Din punctul de vedere sanitar, județul Prahova se împarte în 5 circumscripțiunĭ, cu un medic de fie-care, făcînd serviciul în două plășĭ.

Spitale sunt la Urlați, la Văleni, la Cîmpina. (Vezĭ și orașul Ploești).

Vămile. Județul Prahova are 3 vămĭ, două în munte, la hotarul despre Transilvania: Bratocea și Predeal și vama orașuluĭ Ploești.

In secolul al XIX-lea, vama Țăreĭ era la Cîmpina și, pe vremea domnieĭ luĭ Alexandru Ghica-Vodă, vama a fost mutată de la Cîmpina la Breaza și de aci, în anul 1852, la Predeal, unde e și astă-zĭ.

In 1860, veniturile tutulor vămilor, împreună cu Predeluș, se evaluaŭ la suma de 771159 leĭ vechĭ și 3 parale și cheltuelile, la 67854 leĭ vechĭ și 18 parale.

Populațiunea jud. Prahova, după ultima statistică (Decembrie 1899) este de 304376 locuitorĭ: 152737 bărbațĭ și 151639 femeĭ; 63992 capĭ de familie; 295714 ortodoxĭ, 5691 catolicĭ și protestanțĭ, 70 mahometanĭ, 9 armenĭ, 499 mozaicĭ, 35 de alte religiunĭ.

In 1859, populațiunea jud. Prahova era de 199314 loc.; în 1884, de 241184 loc.; în 1889, de 257101 loc.; în 1894, de 278704 loc. Creșterea populațiuneĭ în ultimiĭ anĭ se datorește și avîntuluĭ luat de com. Sinaia și numeroaselor întreprinderĭ industriale instalate pe valea Prahoveĭ, care străbate tot județul de la N. la S.

Puterea judecătorească. — In jud. Prahova sunt 8 judecătoriĭ de ocoale, afară de cele două din orașul Ploești, carĭ maĭ coprind pe lîngă circumscripția Ploești și comunele: Bucovul și Berceni (pl. Cricovul), toată pl. Tîrgșorul, afără de comunele Mănești și Vlădeni-Mărgineni și toată pl. Crivina.

Cele 8 judecătoriĭ sunt:

1. Sinaia, cu reședința în Sinaia, coprinzînd plaiul Peleșul.

2. Cîmpina, cu reședința în Cîmpina, coprinzînd plaiul Prahova.

3. Filipești, cu reședința în Filipești, coprinzînd pl. Filipești și comunele Mănești și Vlădeni-Mărgineni, din pl. Tîrgșorul.

4. Slănicul, cu reședința în Slănic, coprinzînd plaiul Vărbilăul.

5. Văleni-de-Munte, cu reședința în com. Văleni-de-Munte, coprinzînd plaiul Teleajenul.

6. Bălțești, cu reședința în com. Bălțești, coprinzînd plasa Podgoria.

7. Urlați, cu reședința în com. Urlați, coprinzînd pl. Cricovul, fără comunele Cricovul și Berceni.

8. Drăgănești, cu reședința în Drăgănești, coprinzînd toată pl. Cîmpul.

Marca jud. Prahova este un țap și o coardă de viță. Țapul însemnează că în acest jud., prin munțĭ, se găsea odată mult vînat sălbatic: iar coarda de viță, care înainte de desființarea jud. Saac (Săcueni) era marca acestuĭ jud., înseamnă că producea vin mult și bun.

Din trecutul județuluĭ.—Intre anĭ 1360—1372 armata ardelenească condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab, Domnul Țăreĭ-Romînești, intră în Țară pe la Predeal.

Voevodul Transilvanieĭ trecînd munțiĭ, cu Săcuiĭ, ajunse la Ialomița.

Pentru prima oară atuncĭ întîlnim în Istorie numirea de Predeal; de aci încolo nu se maĭ pomenește multă vreme nimic de această trecătoare; se face însă de maĭ multe orĭ mențiune de Timiș și maĭ cu seamă pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea.

In acest mare interval, de bună seamă că, în desele lor încursărĭ și vice-versa în Transilvania, Turcĭ și Tătarĭ, Romînĭ și Ungurĭ vor fi trecut cu armatele lor pe la Predeal și dacă nu putem pune înainte date concrete este că, manualele de istorie nu precizează, ci se mulțumesc de obiceiŭ a spune: trecînd Carpați, intrînd în Țară.

In anul 1548, pe rîul Prahova avu loc o mare bătălie sîngeroasă între Mircea III tiranul, fiul luĭ Mihnea-cel-Răŭ, și boerĭ romînĭ revoltațĭ.

La 1596—1597, Mihaiŭ-Viteazul a repurtat o strălucită vic-

www.dacoromanica.ro

torie în contra Tătarilor la Gherghița.

La 1600, Mihaiŭ e învins de Polonĭ și Moldovenĭ în pădurea Bucovuluĭ și se retrage la Tîrgșorul.

După moartea luĭ Mihaiŭ-Viteazul, născîndu-se certurĭ marĭ pentru domnia Țăreĭ-Romînești, boeriĭ, împreună cu frațiĭ Buzești, aleseră Domn pe Radu Șerban Basarab.

Simion Movilă, cu Tătarĭ, Polonĭ și Moldovenĭ, năvălește în Țară. Bătălia se dete în Gura-Teleajenuluĭ, la satul Teișani (1602) și țînu treĭ zile. Ea fu hotărîtă prin lupta de față a luĭ Stroe Buzescu cu un Tătar vestit prin vitejia luĭ și care era nepot al Hanuluĭ tătăresc (Gr. G. Tocilescu).

La 1611, Sașiĭ din Brașov, strîntoraț ĭ de principele Transilvanieĭ, Gavril Batory și amenințațĭ de pĭerzanie, cerură ajutor de la Domnul Țăreĭ-Romînești.

Radu Șerban pornește din București fără întîrziere în capul a 10000 Romînĭ și 1300 călărețĭ Polonĭ, și, trecînd pe la Sinaia, Intre-Prahove, sosește la Predeal în dimineața zileĭ de 9 Iulie și prinzînd iscoadele luĭ Batory, după un marș forțat, încă înainte de amia-zĭ, tăbărî la Curmătura, în fața Brașovuluĭ.

In lupta de la Biserica-luĭ-Bartolomey (Brașovul-Vechiŭ), Domnul Țăreĭ-Romînești cîștigă o victorie strălucită. Batory scapă cu fuga; 8000 morțĭ rămaseră pe cîmpul de bătaie.

La anul 1716, vine ca Domn al Țăreĭ, Nicolae Mavrocordat, primul Domn fanariot.

In aceste vremurĭ de persecuțiunĭ cumplite, boeriĭ Țăreĭ căutaŭ să scape cu fuga, și valea Prahoveĭ era neîntrerupt plină de boerĭ, fugînd cu familile și avutul lor.

De la București pănă la Brașov, era zĭua și noaptea un lanț fără de sfîrșit de fugarĭ. Mînia fanariotuluĭ și iataganuluĭ turcesc băgase fiorul în oase, și fie-care se gîndea cum să scape maĭ de grabă. Pribegiĭ, numaĭ după ce treceaŭ Oraț iile și Posada, prin ținuturile Prahoveĭ, răsuflaŭ maĭ ușor.

Uniĭ poposiaŭ la Sinaia, alțiĭ la Slonul-de-Piatră, alțiĭ Intre-Prahove saŭ la Predeal.

Uniĭ mergeaŭ direct pe drumul Prahoveĭ, alțiĭ de la Sinaia o luaŭ peste munțĭ pe la Branul, alțiĭ apucaŭ pe valea Azugeĭ și mulțĭ "șĭ căutaŭ drumul să treacă la Brașov, pe Valea-Joițeĭ. Această stare de lucrurĭ n'a ținut un an saŭ doĭ, ci pe tot timpul domnieĭ fanarioților.

Masa de milă era întinsă ziua și noaptea pentru sărmaniĭ călătorĭ, carĭ în tot ceasul nu lipseaŭ, zice un martor ocular, vorbind de mănăstirea Sinaia.

Era în ajunul războiuluĭ între Austria, Rusia și Turcia (1737), războiŭ încheiat prin pacea de la Belgrad (1739) și în Muntenia domnea Constantin Mavrocordat. După ce s'aŭ făcut drumurĭ prin munțĭ, Ducele de Lorena, comandantul armatelor austriace, trimise un corp de armată din Brașov, peste Timiș-Predeal, cu ordinul de a ocupa București, dar auzind că Constantin-Vodă, în capul a 20000 ieniceriĭ, înaintează spre capitala Austrieĭ, se retraseră spre Pitești.

București fură ocupațĭ de Turcĭ, carĭ, după obiceiul lor, prădară, robiră și pustiiră tot ce le eșĭ în cale; populațiunea speriată se refugiase la munte și la mănăstirĭ.

După victoria de la Perșinari, un corp de Turcĭ și Tătarĭ, înaintează spre Cîmpina, spre a trece în Ardeal. Valea Prahoveĭ era ocupată de oștirĭ austriace, cu ordinul d'a apăra strîmtorile și d'a împiedica înaintarea Turcilor.

Un contimporan istorisește ast-fel evenimentele întîmplate cu această ocaziune:

«Trecînd dar oștile nemțeștĭ în Valahia pănă în apropiere de orașul Ploești saŭ Tîrgșorul, s'aŭ întîmpinat cu oștile turcești.

«Austriaciĭ aŭ fost respinșĭ de Turcĭ și venind în fuga lor aŭ intrat în apa Prahoveĭ, printre munțĭ pănă la Sinaia, și lăsînd Austriaciĭ ca la 400 ostașĭ în mănăstire, grosul oștireĭ s'a dus pănă la granița numită Predeal și aŭ pus lagărul acolo. Insă, spionul, care îl aveaŭ Turciĭ, cunoștea potecile foarte bine prin munțĭ, pe apa Prahoveĭ și aŭ pornit noaptea cu oștirile turcești în urma Nemților, de la satul Comarnic în sus prin Oraț i pănă la apa numită Izvorul, și aflînd că în mănăstire sunt Nemțĭ, aŭ intrat pe apa pîrîuluĭ în sus și pe apa numită Zgarbora, care este de la vale de Sinaia, și mergînd prin pădure aŭ înconjurat mănăstirea fără veste de dimineață și aŭ intrat în întru, tăind foarte răŭ pe ostașiĭ nemțĭ, din carĭ puținĭ scăpînd cu fuga, aŭ dat de veste la lagăr la Predeal. Și mergînd Turciĭ în grabă după eĭ pănă la granițăă, s'aŭ făcut războiŭ și vărsare de sînge mare, biruind Turciĭ pe Nemțĭ. Și înapoindu-se oștirile turcești în Sinaia, aŭ îngropat pe toțĭ soldațiĭ morțĭ, în dosul mănăstireĭ, despre munte. Iar Pașa ce era cu oștile turcești aŭ poruncit și aŭ dat foc mănăstireĭ și aŭ găurit zidăria cetățuieĭ prin două

www.dacoromanica.ro

locurĭ. Fost-aŭ poruncă să o risipească de tot, dar prin mijlocirea vătafuluĭ de plaiŭ aŭ mijlocit să o lase, că în urmă va fi el împlinitorul porunceĭ».

Scheletele ostaşilor căzuţĭ în această luptă s'aŭ găsit la anul 1843, cu ocaziunea facereĭ varniţelor pentru zidirea bisericeĭ celeĭ marĭ de la Sinaia.

Trecuseră deja maĭ mulţĭ anĭ, cînd într'o zi se prezintă actualuluĭ stariţ, Nifon al Sinaieĭ, doĭ călugărĭ cu un înscris, emanînd de la stariţul Partenie. Hîrtia conţinea următoarele: «Începînd războiul între Austria şi Turcia şi maĭ 'nainte prevăzîndu-se primejdia ce era să vie asupra acesteĭ mănăstirĭ, am luat clopotele din clopotniţă şi argintăriile din Biserică şi alte odoare şi două miĭ leĭ argint turcesc şi regulîndu-le toate în clopotul cel mare le-am îngropat în pămînt în apropiere de mănăstire, lîngă drumul Braşovuluĭ, despre apa Peleşuluĭ, de la vale de fîntîniţă, ce este lîngă drum, puindu-se o lespede de piatră peste dînsele şi dîndu-se curgerea apeĭ pe d'asupra lor. Dar eŭ m'am dus în Transilvania la rudele mele».

S'a căutat de maĭ multe orĭ, dar nicĭ până azĭ nu s'a putut descoperi această comoară.

La anul 1788, Nicolae Mavrogheni bate o armată austriacă la Cîmpina, o respinge până la Sinaia, şi d'aci hărţuind-o mereŭ, o grămădeşte în sus pe Prahova, silind-o să se retragă în Transilvania pe la pasul Timişuluĭ; şi încîntat de această victorie o vesteşte Seraskieratuluĭ ast-fel:

«Cinstiţilor Dumnealor Seraskierilor. De obşte vă facem Domnia mea cunoscută că oştirile noastre de la Cîmpina, luînd pe D-zeŭ într'ajutor şi năvălind asupra vrăjmaşuluĭ, ca să intre în pămîntul lor, pe la Timiş, unde întîmpinînd pe vrăjmaşĭ şi lovindu-ĭ foarte răŭ, i-aŭ zdrobit şi i-aŭ sfărîmat, luînd mulţime de robĭ soldaţĭ viĭ şi roabe, cu steagurile lor dimpreună şi cu tobele; iar capete nenumărate ale celor omorîţĭ, din care mulţĭ viĭ şi capete, am adus astăzĭ aicĭ la scaunul Domnieĭ Mele, şi merg înainte; pentru care nu lipsim a vă vesti şi această a noastră biruinţă».

După victoria de la Cîmpina, Mavrogheni trece pe la Bucegi în Transilvania; şapte sate ce întîlneşte în drumu-ĭ se supun, şi ajungînd şi sub zidurile Braşovuluĭ, adresează, povăţuit poate de un spirit de umanitate, povăţuit poate şi de a intimida, un ultimatum orăşenilor, prin care îĭ vesteşte că de se vor supune de bună voe, nu le va face nimic, va ţine seamă de toate breslele, ostaşilor le va da întreită leafă ca acelora aĭ Domnieĭ luĭ; că dacă s'a văzut silit să vie cu oaste nenumărată până la eĭ, arată că numaĭ împăratul lor e pricina, călcîndu-ĭ hotarele şi semănînd zizanie... Aceste numaĭ 'l face de a porni la bătălie să verse atîta sînge, maĭ bine ar fi dar, ca locuitoriĭ Braşovuluĭ, luînd pildă de la cele şapte sate să se supună: «că maĭ nimerit este să se întoarcă de voe bună iar la vechiul principat de unde prin silă s'a deslipit» şi că dacă nu o vor face aceasta, să fie bine ştiut, că jaf, foc şi vărsare de sînge o să se întîmple fără cruţare, peste tot oraşul, etc., etc.

Pe vremea domnieĭ luĭ Mihail Constantint Şuţu, 5 Iulie 1792, s'a instituit o comisiune internaţională pentru rectificarea hotarelor Ţăreĭ Romîneştĭ din-spre Ardeal.

Comisariĭ erau, pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovăţ; Petre Duca, inginer-maior; Roditzky, căpitan în regimentul romînesc şi Zizer, tîlmaciŭ împărătesc pentru Banat. Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Ionat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul romînesc No. 1, şi Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc. Pentru Inalta Poartă Otomanicească: Slăvitul El Hadji Abdulah-Effendi, Sabika-Teşkeregeşi, El Hadji Ahmed şi Kurala-Effendi, maĭ marele cavaşilor. Pentru Romînia: Baratov, Constantin Paharnicul şi Stolnicul Dumitrache.

La 1 Martie 1821, Ipsilante, plecînd din Iaşi, se îndreaptă spre Bucureşti, trecînd pe la Tîrgul-Frumos şi se opri la Roman. De aci trimise o adresă Divanuluĭ din Bucureşti, cu data de 5 Martie, în care 'ĭ făcea cunoscut scopul răsculăreĭ sale.

Porni apoĭ spre Focşani şi Buzăŭ.

In trecerea luĭ pe lîngă Ploeşti fu întîmpinat cu armele de către Ploeşteni, neîngăduindu-l a intra în oraş. Iordache, unul din căpitaniĭ luĭ Ipsilante, spre a evita un conflict nefolositor, ocoli capitala Prahoveĭ, trecînd Teleajenul.

La 12 Martie, fu primit în Ploeşti, pentru că exclusese din armata ce avea pe vagabonziĭ, carĭ făceaŭ marĭ neorînduelĭ. La Ploeşti, Ipsilante fu întîmpinat de cîţĭ-va boerĭ din Bucureşti, cărora le tăinui cugetul săŭ. Tot la Ploeşti primi ştirea, prin Eforiĭ din Iaşi, despre desaprobarea mişcăreĭ greceştĭ, de către Alexandru al Rusieĭ.

După ce strînse toate armele cîte putu găsi în Ploeşti, cu promisiunea că se vor plăti, şi după ce maĭ înrolă de aci cîţĭva Grecĭ şi Bulgarĭ, după maĭ

www.dacoromanica.ro

multe jafurĭ comise şĭ aci de eteriştĭ, Ipsilante porni spre Tîrgovişte.

Intre măsurile energice luate de reacţiune pentru năbuşirea insurecţiuneĭ din 1821, guvernul, spre a paraliza mişcarea, între altele, a dat ordin către ispravniciĭ din Prahova, Dîmboviţa, Argeş, Muşcel şi Olt, cum şi către ispravnicul de străinĭ, ca să îngădue pe trimişiĭ luĭ Sava şi aĭ fratelui său Panait, cum şi pe aĭ luĭ căpitan Iordache, a strînge, dintre Bulgariĭ din partea loculuĭ, oamenĭ cu plată, deprinşĭ cu arma şi vitejĭ, pentru înfrîngerea răzvrătitoruluĭ.

Ipsilante ocupase aceste judeţe milităreşte, avînd în fiecare cîte o companie de eteriştĭ, sub comanda unuĭ căpitan, pentru înrolare de voluntarĭ, deosebit cîte un ispravnic de încredere pentru împlinirea contribuţiunilor de la locuitorĭ.

Peste corpul de oştire din Ploeşti, era comandant Duca.

Turciĭ, intrînd în Ţară, luară drumul spre Bucureşti. Ipsilante, care se afla la Tîrgovişte, dete ordin luĭ Duca să vie cu oştirea sa la Tîrgovişte şi să prepare proviziunĭ pentru 1500 călăreţĭ.

Duca, în drumul său tăbărî la Băicoiul, lăsînd strejĭ la Ploeşti, Cîmpina şi Mărgineni.

Pentru-că în acel an era o mare lipsă de grîŭ şi de orz, Banul Barbu Văcărescu, marele Vistier, rîndui bumbaşirĭ la judeţele Saac, Prahova, Dîmboviţa, etc., pentru ridicarea porumbuluĭ din magaziile arendăşeştĭ, boereştĭ şi mănăstireştĭ şi trimiterea lor la magazinele oştireĭ, plătindu-se din Vistierie cîte 18 leĭ chila de porumb, iar pentru căratul lor cîte 60 parale de chilă.

Pe vremea eterieĭ, valea Prahoveĭ şi munţiĭ dimprejur aŭ fost martorĭ la o mulţime de scene, propriĭ nu atît războiuluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

După fuga luĭ Ipsilante, în urma bătălieĭ de la Drăgăşani, cete marĭ de eteriştĭ, amestecaţĭ cu cîţĭ-va dintre panduriĭ, urmăriţĭ de aproape de Turciĭ Sericogluluĭ şi de arnăuţiĭ luĭ Bimbaşa Sava, se înfundară pe valea Prahoveĭ.

La sosirea Turcilor şi a luĭ Sava la Sinaia, eteriştiĭ, căutînd să scape cu fuga, se împărţiră în două tabere. Ceĭ maĭ mulţĭ luară drumul Predealuluĭ. Acolo, înţelegînd că Timişul este ocupat de o armată austriacă şi că prin urmare nu vor putea trece în Transilvania, se retraseră în întăriturile de la Cetăţuia, dar fură bătuţĭ de Turcĭ şi risipiţĭ în toate părţile, iar ceĭ-l'alţĭ trecură de la Sinaia peste munţĭ la Bran şi în satele din Ţara Bîrseĭ.

In urma victorieĭ de la Predeal, Bimbaşa Sava, fiind chemat de Chehaia-Bey, pleacă la Bucureşti însoţit de Ghencea şi alţiĭ, iar Frangulea, unul din căpitaniĭ săĭ, voind a profita de ocaziune şi a se îmbogăţi prin jafurĭ, rămase la Predeal Asemenea, o sumă de Turcĭ dezertorĭ, Sîrbĭ, Bulgarĭ, Grecĭ şi alţĭ eteriştĭ, se ascunseră prin munţĭ, de unde eşeaŭ la răspîntiĭ, care cum putea, jefuind pe boieriĭ pribegĭ, carĭ începuseră a se înapoia în Ţară, uniĭ chemaţĭ să ĭa parte la afacerile publice, alţiĭ siliţĭ să părăsească Braşovul, spre a nu fi înrolaţĭ în armata austriacă.

Pe la începutul anuluĭ 1822, drumul Prahoveĭ nu mai era sigur de loc; băjenariĭ nu maĭ cutezaŭ să intre în Ţară. Atuncĭ comandantul trupelor turceştĭ, Chehaia-Bey, trimise maĭ mulţĭ Kîrc-Serdarĭ cu armată pentru paza drumurilor. Eĭ întreprinseră o goană energică contra jefuitorilor, şi ceĭ carĭ aŭ putut scăpa cu viaţă, aŭ fugit în Transilvania.

In timpul revoluţiuneĭ de la 1848, Principatele Romîne fură ocupate de armatele ruseştĭ. Generalul Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, în urma nereuşiteĭ misiuneĭ Episcopuluĭ Şaguna, ceru pe la începutul anuluĭ 1849 ajutor de la Bucureşti, de la Feldmareşalul Liders, comandantul trupelor muscăleştĭ, întru apărarea cetăţilor Braşovuluĭ şi Sibiuluĭ.

Generalul Engelhardt, cu 2680 oamenĭ infanterie, 430 ulanĭ, 190 cazacĭ şi 8 tunurĭ, fu trimis într'ajutor la Braşov.

Primele detaşamente sosiră la Sinaia în dimineaţa zileĭ de 10/22 Ianuarie 1849, ocupînd mănăstirea, precum şi schitul Predeal şi casele locuitorilor, iar la frontieră instalară un corp de observaţie.

Auzind că Secuiĭ ameninţă Braşovul, Rusiĭ trecură Predealul şi în zilele de 2, 3 şi 4 Februarie sosiră la Braşov, unde găsiră pe generalul austriac Schuster cu puţine trupe precum şi un corp de gardiştĭ Romînĭ şi Saşĭ.

In ziua de 20 Februarie, trupele luĭ Engelhardt aŭ ajuns la poalele munţilor Predealuluĭ pe mare ninsoare şi vifor.

A doua zi Ruşiĭ trecură peste Predeal. Austriacii îĭ urmară pe la amiazĭ; iar brigada *van der Nüll* ajunsă la carantină de Ungurĭ (vama ungară de astă-zĭ de la Timiş), avu să susţină o luptă înverşunată şi fu silită a se retrage către pădure.

Ungurii dădură foc Timişuluĭ şi nu slăbiră pe Austriacĭ până la Predeal, unde lupta se începu din noŭ.

www.dacoromanica.ro

Hanul cel vechiŭ de sub Cetăţuie, cunoscut sub numele de Cîrciuma de la Ruja, a fost prefăcut în cenuşe.

Batalionul III (austriac) Turschy şi 2 companiĭ de grenadirĭ, aŭ eşit la Predeal prin pădurea Vlădeţuluĭ, pe locurĭ necunoscute, peste omeţĭ şi gropĭ, unde s'aŭ scufundat şi s'aŭ prăpădit 6 caĭ cu proviziunĭ cu tot.

Austriacii pierdură în această zi, 186 morţi, răniţĭ şi prizonierĭ. Toată averea familiilor fugare, lăsată în pădurile Predealuluĭ, a fost dată de Bem în prada Secuilor. Chiar scriitoriĭ ungurĭ spun că numărul carelor jefuite a fost peste o sută. In tot cazul averile răpite aŭ trebuit să fie considerabile, căcĭ fugariĭ luaseră de bună seamă cu eĭ sume marĭ de banĭ, scule de aur şi argint şi alte preţioase.

Trecînd Ruşiĭ şi Austriacii în Ţară 'şĭ-aŭ stabilit cuartierul general în mănăstirea Sinaia, iar la Predeal, între Prahova şi la Poiana-Ţapuluĭ rămaseră micĭ detaşamente, spre a observa mişcările Ungurilor.

In ziua de 7 Iunie se încinse prima luptă între Ruşĭ şi Ungurĭ, maĭ întîiŭ sus la Predeal şi apoĭ pe Coasta-Predealuluĭ până la carantina austriacă.

Aci căzu, omorît mişeleşte, comandantul reg. 1 de cazacĭ de Don, loc.-colonel Ion Costin, Romîn din Basarabia.

La 1853—54, Romînia a fost ocupată de trupele austriace, sub comanda generalului Coronini, iar detaşamente de infanterie din corpul de ocupaţiune aŭ rămas pe valea Prahoveĭ şi comandantul acestor detaşamente, generalul Hess, şĭ-a avut cuartierul săŭ un timp în mănăstirea Sinaia. Atuncĭ ofiţeriĭ statuluĭ-major austriac aŭ ridicat planul topografic al întregeĭ frontierĭ romîne din spre Ardeal.

In vremea războiuluĭ de la 1877—78, în Ploeşti a fost cuartierul general al armateĭ ruseştĭ. Impăratul Alexandru al II-lea sosi aci la 25 Maiŭ 1877.

Prahova, *rîŭ,* izvoreşte în Carpaţi prin două ramurĭ, *Prahoviţa* şi *Azuga,* carĭ se unesc în faţa munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Curge în lungul judeţuluĭ Prahova, udîndu-ĭ toată întinderea vestică şi parte din cea de S. pe o întindere ca la 150 kil., până ce se varsă în rîul Ialomiţa, la satul Dridul-Znagov.

Cursul Prahoveĭ, se întinde în regiunea muntoasă până în satul Comarnicul; apoĭ în regiunea de dealurĭ, până în dreptul satuluĭ Băicoiul; şi d'aci, în regiunea de şes, până la vărsătura sa în Ialomiţa. In acest curs, Prahova este foarte capriţioasă, făcînd multe cotiturĭ şi cîte o dată marĭ stricăciunĭ, cînd, umflată toamna prin ploĭ şi primăvara prin topirea zăpeziĭ, devine cu totul torenţială şi ia cu sine tot ce întîlneşte în cale. Aşa, în aniĭ 1830, 1864 şi 1884, în urma unor ploĭ torenţiale, a sfărîmat podurile, a surpat orăţiile, a inundat cîmpiile. La 1884, Prahova a luat cu sine tot ce a întîlnit; traseul caleĭ ferate a fost spălat şi podul de peste Prahova, la gura tuneluluĭ din dreptul Văleĭ-Conciuluĭ, a fost rupt, şi comunicaţia pe calea ferată întreruptă. Cu toate aceste capriciĭ accidentale ale timpuluĭ, rîul Prahova este principalul motor de viaţă la o mulţime de industriĭ, carĭ aŭ luat viaţă de la deschiderea caleĭ ferate şi udă o mulţime de localităţĭ populate, aşezate aproape neîntrerupt de-a lungul cursuluĭ pe ambele sale ţărmurĭ.

Aşa, începînd de la formaţia sa la Azuga, rîul Prahova, după o scurgere de 4 kil. la vale, udă partea estică a satuluĭ Buşteni; iar după 1 kil. de aci ajunge în dreptul satuluĭ Poiana-Ţapuluĭ, pe care îl lasă în dreapta; şi d'aci, 4 kil. maĭ la vale atinge partea de N. a urbeĭ Sinaia, pe care asemenea o lasă pe dreapta, udînd-o pe o întindere de 3000 m. până în dreptul spitaluluĭ Sinaia; de aci curgînd tot spre S., la 7000 m. la vale lasă la stînga localitatea numită Posada; şi maĭ la vale, după 2500 m. de curgere, lasă la dreapta satul Podul-Neaguluĭ, iar la stînga Podul-Vîrtos, pendinte de com. Comarnicul, pe care o lasă tot la stînga, iar în faţa acesteia pe malul drept, satul Ghioseci; apoĭ îşĭ continuă mersul spre S.-E., lăsînd pe malul drept satele Breaza-d.-s. şi Breaza d.-j.; iar pe malul stîng, satelé Corni-d.-s. şi Corni-d.-j., cu cătunele Podul-Vaduluĭ şi Cîmpiniţa. De aci Prahova îşĭ continuă cursul tot maĭ spre S.-E., udînd partea de E. a com. Poiana şi partea de V. a tîrguluĭ Cîmpina; la 1500 m. la vale este confluenţa sa cu Doftana, la satul Bobolia, şi apoĭ lăsînd la stînga com. Băneşti, cu căt. Slobozia, iar în dreapta, căt. Bobolia, se îndreaptă către com. Cocoreşti, aşezată pe malul drept, com. Floreşti, cu cătunul Capul-Roşu, aşezate pe malul stîng, şi maĭ la vale, pe malul drept, căt. Poroasa, pendinte de com. Măgureni şi com. Călineşti, cu satul Cătina. După un parcurs de 3000 m. de aci ajunge în dreptul com. Filipeşti-Tîrg, unde este reşedinţă de companie şi oficiŭ teleg.-postal. De aci, lăsînd pe malul drept

www.dacoromanica.ro

cât. Brătășanca, pendinte de com. Dărmănești, se îndreaptă spre șoseaua județeană Tîrgoviștea-Ploești, pe care la o depărtare de 600 m. o taie, trecînd-o sub un pod bine construit cu picioare de piatră. Mai la S. și ca la 850 m. depărtare, Prahova părăsește teritoriul com. Dărmănești și intră pe teritoriul com. Tîrgușorul-Nou, și după un parcurs de 3600 m. intră pe teritoriul Tîrgușorului-Vechiu, lăsînd în acest parcurs și pe malul drept, cât. Zalhanaua, pendinte de com. Vlădeni și localitatea Catinca (Comănacul), pendinte de com. Mănești, formînd pe o întindere de 5400 m. hotar între com. Bănești și Tîrgușorul-Vechiu. De aci, Prahova schimbînd direcția puțin mai spre E., trece pe teritoriul com. Negoești, Popești, Tinosul până în dreptul cât. Pisculești, pendinte de com. Tinosul; apoi își continuă cursul, formînd hotar mai întîiu între com. Tinosul și Pucheni-Mici, și la vale între com. Crivina la S. și între Pucheni-Mici și Pucheni-Mari spre N.; iar mai la vale, între com. Gorgota și Miroslăvești, între aceasta și com. Buda-Palanga la N. și com. Ciumați la S. până la confluența cu Teleajenul. In jos, pe o întindere de 7600 m., limitează pământul oamenilor din com. Gherghița și satul Belciugul; apoi trece pe teritoriul com. Drăgănești, formînd hotar între această com. și com. Gherghița, între Gherghița și Hătcărăul, între proprietatea Malamuci la S. și Hătcărăul la N.

Din punctul situat cam la 400 m. la S. de cât. Tufani, pendinte de com. Hătcărăul, Prahova în cursul său spre E. și pe o distanță de 24600 m. formează hotar între jud. Ilfov și Prahova până la r200 m. spre N. de satul Patru-Frați; în acest parcurs Prahova face o mulțime de cotituri mari și udă satele următoare: pe malul drept Rîsimnicea, Filitis-Rădulești-Căldărușani, din jud. Ilfov; și pe malul stîng, com. Adîncata (Rășani) din jud. Prahova.

De la punctul situat la 1200 m. la N. de satul Patru-Frați, Prahova, în cursul său pe o lungime de 9800 m., până la confluența sa cu Ialomița, la satul Dridul-Znagov, formează hotar între județele Ilfov și Ialomița, formînd asemenea mai multe cotituri, udînd în acest parcurs satul Patru-Frați, din jud. Ialomița, situat pe malul stîng și satul Dridul-Znagov, de la îmbucătura Prahovei cu Ialomița.

Lărgimea văii Prahova variază între 200—600 m. la șes p'un pat nisipos; în regiunea de dealuri și munți, patul Prahovei e îngust, de la 5—30 m., mult bolovănos și prezintă o serie variată de lărgituri și gîturi; ast-fel la Azuga, Bușteni, Izvoarele, Comarnic și Cîmpina, valea e ceva mai largă; iară în spațiul cuprins între aceste localități, se află o serie de gîturi, unde lărgimea văii e foarte redusă, formînd niște defileuri uriașe cu altitudini d'asupra apei de la 300—400 m. spre Azuga, 1200 m. către Poiana-Țapului, 1400 m. la Bușteni, 1200 la Sinaia. De aceea aspectul văiei Prahova în această regiune de munte este cu totul măreț și încîntător, după cum au și prețuit-o Alesii Țării în 1875, stabilind la Sinaia reședința regală de vară.

Debitul de apă al Prahovei își ia însemnătatea sa industrială chiar de la Azuga, unde servă de motor și alimentează mai multe fabrice; această însemnătate sporește cu cursul său pe măsură ce primește afluenții săi. Așa la Sinaia, prin o abatere din apa sa, s'a creat o cădere capabilă a da forța electrică pentru toată valea Prahovei; și la Cîmpina, tot prin o abatere a apei sale, s'a făcut căderi pentru perforagiul electric de puțuri petrolifere.

Adîncimea curentului este foarte variabilă, după cum timpul este ploios sau secetos. In timpuri de ploi torențiale și topirea zăpezei în munți, volumul apei crește ast-fel că trecerea ei devine imposibilă. Trecerea Prahovei în regiunea muntoasă și deluroasă se face pe poduri bine construite; iară în regiunea șesurilor în general se face prin vad afară de trecătorile de la com. Brătășanca, Pucheni-Miroslovești, Tinosul, Crivina și Dărgănești (cu pod umblător) unde trecerea se face pe poduri bine construite.

Comunicația. — Valea rîului Prahova, deschide drumul cel mai bun și cel mai scurt ce unește Brașovul cu Ploești; prin această vale trece șoseaua națională și calea ferată care de la Ploești duce la frontieră la pasul Predeal (Tömös). Calea ferată, în regiunea muntoasă și deluroasă, urmează chiar albia rîului; și are două tuneluri în apropiere de defileul Orățiilor, între Comarnicul și Izvoarele, și al treilea la N. de Bușteni; are 5 poduri mari și peste 30 podețe pe unde traversează Prahova. Șoseaua națională are aproape 40 poduri și podețe de scurgere. Tot urmînd rîul, traseul căiei ferate face multe cotituri; pornind de la Ploești, urmează în de aproape malul stîng până la N. de Poiana, unde traversează Prahova pentru a trece pe malul drept până la satul Podul-Corbului;

www.dacoromanica.ro

aci traversînd din noŭ Prahova îşĭ reia traseul pe malul stîng, pănă în dreptul Văeĭ-Gaguluĭ, unde traversează iarăşĭ Prahova, urmînd malul drept pănă la S. de Azuga unde iarăşĭ trece pe malul stîng pănă la Predeal; aci traversează pasul, apoĭ se scoboară în Valea-Timeşuluĭ.

Afluenţiĭ din dreapta maĭ principalĭ aĭ Prahoveĭ sunt: Prahoviţa; Valea-Cerbuluĭ, care e formată dîn două pîraĭe: Moraruluĭ şi Seaca, ce izvorăsc din muntele Dihamul; Valea-Albă, ce izvoreşte din muntele Caraimanul şi se varsă în acelaşĭ punct cu Valea-Cerbuluĭ; Valea-Jepilor, confluente cu Prahova la satul Buşteni; Urlătoarea, formată de Urlătoarea-Mică şi Urlătoarea-Mare, renumită pentru cursul eĭ repede şi zgomotos, precum şi pentru cascada eĭ de la locul numit *Mesele-Regale,* vizitată de numeroşĭ escursionişti, merge de se varsă în Prahova la N. de satul Poiana-Ţapuluĭ; Valea-Babeĭ, ce trece prin Poiana-Ţapuluĭ; pîrîul Peleşul, de la care 'şĭ-a luat numele *Castelul Peleş,* reşedinţa de vară a M. S. Regeluĭ Carol I, izvoreşte de sub muntele Piatra-Arsă, şi după ce trece pe la S. de Castelul Peleş, merge de se varsă în Prahova în dreptul văiĭ numită Valea-Rea; scoborînd 1540 m. pe o lungime de 5000 m.; Valea-Izvoruluĭ izvoreşte din partea de N. a munteluĭ Păduchiosul şi de sub muntele Vîrful-cu-Dor şi se varsă în Prahova la S. de spitalul Sinaia deschizînd drumul de legătură între Valea-Prahoveĭ şi Valea-Ialomiţeĭ prin o admirabilă şosea de curînd construită şi înzestrată cu poduri şi diferite lucrărĭ de artă; Valea-Largă a căruĭ confluenţă cu Prahova o are lîngă gara cu acelaşĭ nume. De aci urmează o mulţime de vălcele ce se scurg din coastele de V. ale Prahoveĭ pănă la eşirea sa din zona dealurilor.

Afluenţiĭ din stînga aĭ Prahoveĭ maĭ principalĭ sunt: valea Azuga, care 'şĭ are împreunarea sa cu Prahoviţa chiar în satul Azuga. Această vale este una din frumoasele văĭ ale basinuluĭ Prahoveĭ; pe dînsa se găseşte o linie ferată de exploatare pănă la întîlnirea cu pîrîul Limbăşelul, de unde urmează această vale pănă la confluenţa sa cu pîrîul Caşărieĭ; de aci linia urcă coama de N. a munteluĭ Clăbucetul-Azugeĭ, pentru a se scoborî iarăşĭ în Valea-Azugeĭ. Apoĭ vine Valea-Feteĭ, a căreĭ confluenţă cu Prahova o are la S. de tunelul Buşteni; valea Zamura ce izvoreşte din muntele Zamura; Valea-Rea ce 'şĭ dă întîlnire cu Prahova în acelaşĭ punct cu Peleşul şi care vale servă ca cîmp de tragere pentru batalionul staţionar în timpul vereĭ gardă de onoare M. S. Regeluĭ; Valea-Cîîneluĭ, (Gaguluĭ); valea Bogdan, valea Oraţiĭ, valea Floreiul, la S. de Posada; Valea-Bătrioareĭ, la S. de satul Podul-Vîrtos; Valea-Comarniculuĭ, al căruĭ loc de întîlnire cu Prahova este la 750 m. la S. de gara Comarnicul; apoĭ urmează spre S. văile: Sarul, Bradul, Cîmpeniţa şi Doftana, a căruĭ confluenţă cu Prahova o are la satul Bobolia. De aci Prahova ĭese cu totul din zona dealurilor şi urmează cursul liniştit în zona şesurilor.

Natura orografică a văĭeĭ Prahova este măreaţă şi mult avută. Aproape întreg masivul ce se ridică în partea muntoasă a văeĭ Prahova şi al căruĭ nod orografic este vîrful Omul şi vîrful Bucegi, nu prezintă de cît o ridicătură uriaşă întreruptă adesea de nişte trepte colosale, ale căror păreţĭ cad brusc formînd prăbuşirĭ colosale cu desăvîrşire impracticabilĭ.

Asupra acestuĭ masiv, adesea întîlnim platourĭ maĭ mult sau maĭ puţin marĭ, carĭ şi ele la rîndul lor se termină prin păreţĭ stîncoşĭ, cum de exemplu sunt aceĭ aĭ munţilor Furnica, Piatra-Arsă, Jepi-Marĭ, Jepi-Micĭ, Costila şi Caraimanul, a căror frunte 'şĭ o înclină spre E. în valea Prahoveĭ.

Natura construcţiuneĭ acestuĭ masiv, nu este aceeaşĭ în toate părţile, căcĭ straturile din care se compune de şi în general sunt călcăroase, ele însă se prezintă sub colorĭ diferite: albe, galbene, verzuĭ, cenuşiĭ, etc. Aşa, înălţimile din stînga Prahoveĭ şi carĭ sunt formate din munţiĭ: Clăbucetul-Tauruluĭ, Clăbucetul-Azugeĭ, Zamura, Baiul, Răsoarele şi Doamnele, se prezint sub un aspect cu totul contrarie înălţimilor din dreapta rîuluĭ.

Toţĭ aceştĭ munţĭ compun aproape una şi aceeaşĭ coamă, a căreĭ spinare descoperită, nu prezintă prăbuşirĭ nicĭstîncĭ eşite; însă pe fundul văilor ce 'ĭ traversează se văd rîpĭ adîncĭ şi aĭ căror păreţĭ în general sunt fugitivĭ, adică de o constituţie slabă. Spinarea lor lată este acoperită cu locurĭ de păşune, iar poalele lor, acoperite cu păduri ce coboară pănă în valea Prahoveĭ.

De la Comarnic, spre S., dealurile ce formează ambele părţĭ ale văieĭ Prahova sunt descoperite şi în general de o construcţie slabă, formate din teren nisipos şi cu pietriş, pierzîndu-şĭ succesiv această a lor natură pe măsură ce înaintează spre zona şesurilor, unde terenul devine bun pentru agricultură.

www.dacoromanica.ro

Geologia acestei văi este pe cît de variată pe atît de interesantă. In adevăr aci avem a face aproape cu toate formaţiunile geologice ce încep cu Jurasicul şi să termină cu Pleistocenul (Quaternarul).

Dintre toate aceste formaţiuni Cretacicul inferior *(Baremianul)*, reprezintat prin gresii şi marne întrebuinţate la fabricarea cimentului, ocupă întinderea cea mai mare. El se întinde în adevăr de la Predeal şi pănă la Comarnic şi e aşezat pe calcarele albe ale *Jurasicului superior (Titonicul şi Beriasul)*, ca la Poiana-Ţapului, Sinaia, etc. La Comarnic el suportă puternicele depozite de nisipuri şi conglomerate *cenomane* (Cretacicul superior), cari se prelungesc spre N. pănă la frontieră şi formează culmile impozantului masiv al Munţilor Bucegi.

Pe depozitele cenomane se reazămă la rîndul lor marnele roşii şi albe ale *Senonianului*. Ele cedează însă în curînd locul lor depozitelor terţiare, începînd cu *Eocenul* (Gura-Beliei) ce supoartă terenurile petrolifere ale *Helveţianului* (Breaza, Cîmpina) şi terminîndu-se cu nisipurile şi gresiile *sarmatice* (Poiana) şi *pontice* foarte fosilifere. Puţin mai jos de Cîmpina, Ponţianul este acoperit de depozitele ce aparţin *Pleistocenului*, formaţiune care ocupă întreaga cîmpie a Romînieĭ.

Avuţiile miniere sunt variate şi abondente, ceea ce face ca valea Prahoveĭ să fie una dintre cele mai avute văi ale Romînieĭ. Aşa:

Păcura, cu abondente surse aproape artesiane, se extrage în tot cursul văieĭ de la Comarnic pănă aproape de Ploeşti. Această vale reprezintă azi aproape $^4/_5$ din producţia petroluluĭ din Ţară, întru cît se consideră şi Băicoiul şi Ţintea ca aparţinîndu-i.

Bogăţia ce ea a adus în Ţară prin exportul petroluluĭ în care abundă, este considerabilă, dar ea n'a fost posibilă de cît graţie linieĭ de drum de fier, care s'aşterne d'a lungul acesteĭ văi. Ast-fel că dacă Cîmpina reprezintă azi hambarul Ţăriĭ-Romîneşti în petrol, e foarte probabil că în viitor alte liniĭ pe alte văi ne vor da alte localităţi de importanţă Cîmpineĭ.

Astăzi exploatarea acestuĭ petrol se face nu numaĭ individual de către proprietariĭ romînĭ, ci şi de către societăţi constituite cu capitaluri marĭ.

Actualmente ca societăţi de exploatare sunt:

1. Societ. «Steaua Romînă»,
2. Societatea «Olandeză-Romînă»,
3. Societatea «Nederlandeză-Romînă»,
4. Societatea «Amsterdam»,
5. Societatea «Telega Oil Co.» (fost Pecicĭ & Blachowski),
6. Societatea de petrol de Prahova (J. Tak).

In origină, cu mijloacele ordinare de exploatare, extragerea păcureĭ nu înainta de ordinar sub sol mai mult ca la 200 m. adîncime; arare-orĭ această exploatare se adîncea pănă la 450 m.; astăzi cu perforaţie electrică s'a mers cu sonda pănă la 800 m. şi ast-fel s'a dobîndit surse foarte abondente, aproape artesiane.

Extracţia anuală a fost pe anul 1899/900, de 15540 vagoane, pe 1900/901, de 16480 vagoane.

Sarea asemenea abundă în valea Prahoveĭ şi se găseşte la Slănic la 10 m. adîncime şi la Doftana la 20 m. Ambele aceste localităţi sunt legate cu calea ferată Ploeşti-Predeal prin căĭ ferate deosebite: cea d'întîiŭ prin ramura Buda-Slănic, lungă de 34 kil. şi cea de a doua prin ramura Cîmpina-Doftana, de 6 kil. lungime.

Extracţia anuală în aceste două saline în ceĭ din urmă 6 anĭ a dat:

Slănicul,	1895—96	kilgr.	40.667.956
	1896—97	»	48.703.718
	1897—98	»	51.276.178
	1898—99	»	43.649.134
	1899—900	»	43.830.794
	1900—901	»	43.570.705
Doftana,	1895—96	»	24.572.564
	1896—97	»	25.244.915
	1897—98	»	27.634.625
	1898—99	»	28.779.933
	1899—900	»	28.399.338
	1900—901	»	26.510.562

Această din urmă salina a fost declasată la 1 Aprilie 1901, din cauză că masivul unde s'a deschis salina este amestecat cu nisip, ceea ce ocazionează adeseorĭ infiltraţiunĭ de apă; şi mai cu seamă din cauză că atît pentru consumaţia internă cît şi pentru export, trebuinţele nu întrec cu mult 100000 tone pe an, ceea ce se poate extrage foarte uşor numaĭ din cele-l'alte saline existînde în Ţară. Slănicul fiind proprietate a Eforieĭ Spitalelor, Statul care are monopolul exploatăreĭ sării, plăteşte acesteĭ instituţiunĭ de bine-faceriĭ 1851 leĭ anual pentru sarea ce exploatează.

Piatră, granit şi de var (var negru şi ciment) se găseşte în marĭ cantităţi şi aproape în tot lungul Prahoveĭ, în regiunea de dealurĭ şi de munte; numeroase fabrice de var şi cariere de piatră şi nisip, funcţionează mai cu seamă la Comarnic, Sinaia, Azuga şi Predeal.

Actualmente, fabricĭ de var şi ciment sunt următoarele:

La Comarnic, fab. Basilio Aldasaro şi Ernest Manoël.

La Sinaia, fab. E. Costinescu.

La Azuga, fab. E. Elhet & Co. şi Ştefan Blebea.

www.dacoromanica.ro

La Breaza, fab. Davidescu.

Inainte vreme, rudarĭ extrăgeaŭ din apa Prahoveĭ mult aur fărîmat, precum şi chihlibar; acum Prahova dă numaĭ renumitul peşte, păstrăvul.

Izvoare de ape minerale, iod, sare, pucioasă, etc. se găsesc în marĭ cantităţĭ în tot lungul regiuneĭ de munte şi dealurĭ; iar pe acolo unde ele sunt cunoscute şi analizate, ca la Predeal, Cîmpina şi Slănic, fac din aceste localităţĭ, staţiunĭ cunoscute nu numaĭ prin excelenta climă locală, ci şi prin bunătatea apelor minerale unde sute de suferinzĭ îşĭ găsesc tămăduirea lor în timpul vereĭ. Cea maĭ mare parte însă din aceste surse minerale staŭ ascunse şi condamnate chiar a nu fi vizitate de nimenĭ, din cauza terenuluĭ inaccesibil.

Fertilitatea agricolă a văieĭ Prahoveĭ încă este foarte avută; în partea şeasă se cultivă aproape toate produsele agricole ale Ţăreĭ; în regiunea muntoasă însă, numaĭ porumbul. Pădurĭ seculare, cu tot soiul de lemn — brazĭ, fag, plopĭ, frasinĭ — acoperă maĭ cu seamă regiunea de dealurĭ şi de munte; iar la poale şi în regiunea de şes se găsesc livezĭ întinse de copacĭ fructifierĭ: prunĭ, merĭ, perĭ, cireşĭ.

Afară de aceste produse, valea Prahoveĭ este avută în întinse păşunĭ, ceea ce înlesneşte mult creşterea numeroaselor animale şi ştabilirea pe aci a numeroase turme de oĭ şi cirezĭ de vacĭ, cărora se datorează renumitele brînzeturĭ de tot soiul de la Azuga şi Sinaia.

Fabrice. — In afară de fabricele de var citate, pe valea Prahoveĭ, în regiunea de munte şi de dealurĭ, se găsesc încă maĭ multe joagăre pentru lemne de construcţiĭ la Sinaia şi Doftana; fabrica de hîrtie C. şi S. Schiel la Buşteni; de cue şi sîrmă, la Sinaia, a d-luĭ Emil Costinescu; la Azuga, fabricĭ: de sticlărie, Societatea romînă de mobile, fraţiĭ Hornung & Co.; de conserve, E. Waller & Co.; de postav, Rhein, Scheeser & Co.; şi o fabrică de bere. Rafinăriĭ de petrol sunt la Cîmpina şi renumite poverne pentru ţuică în partea despre Cîmpina-Băicoiŭ.

Populaţia. — Existenţa numeroaselor fabrice presărate aproape în tot lungul Prahoveĭ, precum şi a frumoaselor localităţĭ climatologice, ca: Cîmpina, Comarnic, Sinaia, Buşteni, Azuga şi Predeal, unde vara atrage o numeroasă populaţiune din toate unghiurile Ţărĭĭ, crează un mijloc sigur de existenţă a locuitorilor băştinaşĭ aĭ văieĭ Prahova, carĭ, angajaţĭ cu lucrul la fabrice şi la populaţia flotantă, îşĭ procură zilnic 2, 3, 4 şi 5 leĭ. Afară de aceştia, pe valea Prahova, sunt şi mulţĭ străinĭ carĭ se îndeletnicesc la exploatarea avuţiilor pămînteştĭ şi la fabricele manufacturiale.

Avuţia soluluĭ, pitorescul regiuneĭ, precum şi plăcuta climă loçală, face ca valea Prahoveĭ să fie una din cele maĭ populate văĭ; de la deschiderea caleĭ ferate, fiind dotată în tot lungul eĭ de clădirĭ frumoase, maĭ cu seamă în regiunea de dealurĭ şi de munte, se aseamănă cu cele maĭ plăcute regiunĭ ale Elveţieĭ şi Tiroluluĭ.

Situaţia politică. — Valea Prahoveĭ, în afară de partea de jos, unde rîul Prahova formează limită între judeţele Prahova, Ilfov şi Ialomiţa, e cuprinsă în întregul săŭ în jud. Prahova şi constitue în sine un şir de comune întocmite administrativ în două plaiurĭ: plaiul Peleşul şi plaiul Prahova.

Prahova, *plaiŭ*, în jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie oblică spre stînga, care trece pe la E. de comunele Telega şi Bordeni; la S., cu pl. Filipeşti, de care se desparte printr'o linie orizontală, dusă din plaiul Vărbilăul pănă în judeţul Dîmboviţa şi care trece pe la S. de comunele Valea-Lungă şi Băneşti; la N.-V., cu jud. Dîmboviţa şi pl. Peleşul.

Se compune din Cîmpina, comună urbană şi 13 comune rurale: Băneşti, Bordeni, Breaza-d.-j, Breaza-d.-s., Brebul Cornul, Poiana, Prahoviţa-d.-j., Prahoviţa-d.-s., Scorţeni, Şotrile, Telega şi Valea-Lungă.

Reşedinţa sub-prefectureĭ e în com. Cîmpina.

Cele maĭ populate comune din plaiul Prahova sunt: Telega, Brebul, Breaza-d.-s. şi Breaza-d.-j., apoĭ vin: Scorţeni, Prahoviţa-d.-s. şi Bordeni. In destul de populate sunt şi cele-l'alte comune din plaiŭ.

Terenul plaiuluĭ, care este foarte muntos, prieşte prunuluĭ, măruluĭ şi păruluĭ. Fîneaţă este în abundenţă, ceea ce face ca în acest plaiŭ să se nutrească vara numeroase turme de oĭ şi vacĭ şi să se producă brînzeturĭ bune.

Plaiul Prahova e în mare parte acoperit cu pădurĭ seculare.

Locuitorĭĭ se ocupă cu negoţul de lemnărie. Eĭ sunt bunĭ meşteşugarĭ; fac păturĭ, saricĭ, hîrdae, doniţĭ, roabe, şindrilă, porumbare, etc. Parte din eĭ se ocupă cu scoaterea pietreĭ cubice din preajma Comarniculuĭ, pe care o cară la Bucureşti, iar parte se ocupă cu fabricarea varuluĭ negru.

Se cultivă 112 1/8 hect. vie.

E udat de rîurile Prahova, Prahoviţa şi Doftana.

www.dacoromanica.ro

Se împarte în 18 parohiĭ, avînd şi 6 filiale:

1. *Parohia Scorţeni*, cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din cătunul Mislea, avînd ca filială biserica Sf. Gheorghe.

2. *Parohia Brebul-Mănăstireĭ* (com. Brebul), cu biserica parohială S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din căt. Brebul-Megieşti şi Podul-Cheeĭ.

3. *Parohia Petriceaua* (com. Brebul), cu biserica parohială Sf. Treime.

4. *Parohia Breaza-de-jos*, cu biserica parohială Sf. Gheorghe.

5. *Parohia Podul-Vaduluĭ* (com. Breaza-d.-j.), cu biserica parohială Sf. Ioan Botezătorul, compusă din cătunul Valea-Lungă.

6. *Parohia Breaza-de-sus*, cu biserica parohială Schimbarea-la-Faţă, compusă din căt. Gura-Belieĭ şi Podul-Cerbuluĭ (Comarnicul).

7. *Parohia Nistoreşti* (com. Breaza-d.-s.), cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Valea-Tîrseĭ (Breaza-d.-j.) şi Frăsinetul (Cornurile).

8. *Parohia Cornul-de-jos* (com. Cornurile), cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din căt. Cornul-d.-s. şi Cîmpiniţa, avînd ca filială biserica Înălţarea-Domnuluĭ.

9. *Parohia Prahoviţa-de-jos*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Drăgăneasa, Piatra şi Piatra-d.-s. (Poiana).

10. *Parohia Poiana*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele Vrăjitoarea, Bobolia şi Slobozia, avînd ca filială biserica Sf. Voevozĭ.

11. *Parohia Prahoviţa-d.-s.*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Mînzăul, Ţaporiştea, Moiseni, Valea-Beneĭ, Sultanul, Schiopota, Secăturile şi Fricoasa (Breaza-d.-j.).

12. *Parohia Telega*, cu biserica parohială Sf. Voevozĭ.

13. *Parohia Telega*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, avînd ca filială biserica Buna-Vestire.

14. *Parohia Buştenari* (com. Telega), cu biserica parohială Sf. Ştefan, compusă din căt. Miliceşti, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

15. *Parohia Valea-Lungă*, cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Gheboasa, Valea-luĭ-Dan, Boceşti şi Vişineşti.

16. *Parohia Băneşti*, cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Urleta, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

17. *Parohia Şotrile*, cu biserica parohială Sf. Nicolae.

18. *Parohia Lunca-Mare* (com. Şotrile), cu biserica parohială Sf. Pantelimon.

Prahova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Cîmpul-Tîrgşorul, căt. Tinosul, pe linia Bucureşti-Ploeşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Crivina (5,0 kil.) şi Brazi (6,6 kil.). Înălţimea deasupra nivelului Mărĭĭ e de $111^{m}.41$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 77809 leĭ, 60 banĭ.

Prahova, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Prahoviţa, *com. rur.*, *sat*, *moşie*, etc. Vezĭ Proviţa.

Prahoviţa, *pîrîiaş*. Vezĭ pîrîiaşul Predeal şi rîul Prahova.

Prahuda, *cătun*, în jud. Putna, com. Paltinul, pl. Vrancea, situat pe vale, de ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Zăbala, lîngă vărsarea pîrîuluĭ Ţîndura în Zăbala.

Are o populaţie de 201 suflete şi 67 case; şi o biserică filială, cu hramul Adormirea.

Praja, *com. rur.*, şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul. Are 445 locuitorĭ şi 126 case. Satul formează comună cu cătunele Fătăciuni şi Fundătura.

Are o populaţiune de 874 locuitorĭ şi 237 case; 2 bisericĭ, 1 şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Are 70,50 hect. vie, din care 8 hect. nelucrătoare.

Se lucrează puţin rotăria, dogăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Prajila, *sat*, făcînd parte din com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 226 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de căt. Gurişoara, unde e şcoala.

Pralea, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, situat pe un podiş al munteluĭ cu acelaşĭ nume, pe dreapta pîrîuluĭ Căiuţul-Mare şi la limita spre jud. Putna. Se află la 12 kil. de satul Căiuţul.

Are o populaţie de 246 suflete; o biserică, clădită de pe timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, de egumenul Dosofteiŭ, care făcuse acĭ schit de călugărĭ; o biserică catolică clădită de locuitorĭ; 1 cîrciumă.

Vite sunt: 14 caĭ, 172 vite marĭ cornute şi 40 porcĭ.

Pralea, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, proprietatea moştenitorilor luĭ Rădu-

www.dacoromanica.ro

canu-Rosetti. E populată de brazĭ și fagĭ. Are o întindere de 4000 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Pralea, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, care curge pe teritoriul cătunuluĭ cu acelașĭ nume; își are obîrșia în muntele cu acelașĭ nume și se varsă pe dreapta Căiuțuluĭ-Mare.

Praporul, *moșie* și *pădure*, spre S.-E. de com. Amărăști-d.-j., pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Se învecinește la V. cu domeniul Sadova (Dolj).

Pravățul, *tîrlă*, jud. Brăila, pendinte de com. Gropeni, pe malul privaluluĭ cu acelașĭ nume.

Pravățul, *pisc*, jud. Mușcel, cu o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. (Vezĭ Țefeloaga, masiv.) Impreună cu munțiĭ Draxinul, Măra, Țefeloaga, Preajma, Muntișorul, Căpitanul, Altămușul și Mateiașul, formează linia de despărțire între rîul Dîmbovița și rîul Argeșelul.

Se află la 890,9 m. d'asupra Măriĭ-Negre.

Pravățul, *iezer*, jud. Brăila, situat în partea de S.-V. a ostrovuluĭ Franța; se unește la S.-V. cu Armeneasa, privał, și la N.-E. cu iezerul Lungulețul.

Pravățul, *pădure*, jud. Mușcel, pl. Dîmbovița, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moșnenilor Nămăeștĭ, pendinte de com. Nămăești și în întindere de 150 hect.

Pravățul, *pădure*, jud. Mușcel, pl. Dîmbovița, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moșnenilor Dragoslovenĭ, pendinte de com. Dragoslavele și în întindere de 150 hect.

Pravila, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-j., situat la S. com. Berești, acoperit maĭ înainte cu codru mare. Azĭ numaĭ în vîrf se află o pădurice și vre-o 20 gropĭ în care se zice că se ascundeaŭ locuitoriĭ de frica Tătarilor.

Pravila. (Vezĭ Brătești, munte, jud. Bacău).

Pravila, *moșie*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Comănești, făcînd trup cu moșia Comăneștilor.

Praxia, *sat*, pe moșia Dumbrăvița, jud. Suceava, com. Fîntîna-Mare. Are o populațiune de 102 suflete și 27 case.

Vatra satuluĭ ocupă 6 fălcĭ.

Biserica din Dumbrăvița și școala din Fîntîna-Mare servesc și acestuĭ sat.

Praxia, *pîrîŭ*, izvorește de la N.-Estul com. Fumureni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Mamul, tot în cercul com. Fumureni.

Prădăiașul, *sat*, făcînd parte din com. Hurueștĭ, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ, cu acelaș nume în partea de S. a comuneĭ.

Are o populație de 35 fam., saŭ 186 sufl., locuind în 27 case.

Prăjanca, *altă numire a rîuluĭ* Slănicul, maĭ ales prin com. Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjani, *numire dată părțiĭ de S. a com.* Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjanul, *pîrîŭ*, ce curge pe teritoriul satuluĭ Chișcăreni, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Miletinul.

Prăjăști, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., situată pe malul stîng al Siretuluĭ. Se compune din 3 cătune: Prăjăști-Moldovenĭ, Prăjăști-Ungurĭ, reședința, și satul noŭ, Traian.'

In partea de S. a comuneĭ se afla un sat cu biserică, azĭ silișteː Pe malul Siretuluĭ s'a găsit un mormînt de uriașĭ și chiar parte dintr'un schelet ce era de o mărime extraordinară. In partea de E., se văd iarășĭ urmele unuĭ sat și ale uneĭ biserici. Pe acolo curge un mic pîrîiaș, numit Pîrîul-Bisericeĭ. (Chestionarul Arheologic din 1873 al Academieĭ Romîne).

Pe teritoriul comuneĭ se află o movilă de pămînt, artificială, și avînd o înălțime de vr'o 25 m., cu o suprafață de aproape 4 fălcĭ.

Se mărginește la E. cu com. Bogdănești; la S., cu com. Buhociul, de care se desparte prin pîrîul Valea-Mare; la V., cu com. Săcueni și la N., cu com. Călinești, din jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ este udat afară de rîul Siretul, de pîrîul Bogdănești, care se varsă pe partea stîngă a Siretuluĭ.

Are o populație de 392 familiĭ, saŭ 1747 suflete, locuind în 524 case; o școală mixtă în satul Prăjăști-Ungurĭ, frecuent. de 42 copiĭ (1900—901); 2 bisericĭ: una ortodoxă în satul Prăjești-Moldoveni și cea-l'altă catolică în satul Prăjești-Ungureni, cu cîte un preot. Sunt 524 case dese și 7 cîrciumĭ.

In 1879, s'aŭ împroprietărit 112 însurățeĭ, cu 273 falcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ este de 6000 hect. Proprietatea mare

www.dacoromanica.ro

o are statul, cu o moșie în întindere aproximativ de 180 hect., dînd un venit anual de 13000 leĭ. Pădurea Statuluĭ, numită Prăjăști, are o suprafață de 2371 hect.

Viile ocupă o suprafață de 38.56 hect.

Vite: 106 caĭ, 941 vite marĭ cornute, 696 porcĭ, 5 capre și 1038 oĭ.

Budg. com. în 1892—93 era la venituri de leĭ 6304, banĭ 66 și la cheltueli, de leĭ 2442, banĭ 98.

O cale comunală, ce vine de la Bogdănești, străbate comuna și dă în calea județeană ce merge la Bacău.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1421.42 hect.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 14 kil.; la com. Săcueni, reședința plășeĭ, 12 kil.; la com. Buhociul, 12 kil.; la com. Bogdănești, 3 kil.; la com. Schineni, 5 kil.

Prăjăști, *sat*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, situat la V. de Stănești și pe dealul cu acelașĭ nume, la 2 kil. 100 m. de satul Măgirești (școală).

Are o populație de 395 suflete; o biserică, clădită de locuitorĭ și o cîrciumă.

Vite: 14 caĭ, 189 vite marĭ cornute și 99 porcĭ.

Prăjăști, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bîrjoveni, spre V. de satul Bîrjoveni și la 1 kil. de el. Este așezat pe deal, la extremitatea de V. a județuluĭ.

Are o populație de 201 locuitorĭ; o biserică de vălătucĭ.

Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Prăjăști, *moșie* a statuluĭ, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Prăjăști, în întindere de 180 hect., cu venit anual de 13000 leĭ.

Prăjăști, *trup de moșie*, pe lîngă moșia Bîrgăoani, jud. Neamțu.

Ion Neculcea († 1743), în Domnia a treia a luĭ Duca, Domnul Moldoveĭ (1679—1684), zice: «După aceea mers'aŭ în plimbare la un sat al luĭ, ce este în ținutul Neamțuluĭ, anume Prăjești, avînd și curțĭ acolo, cu toată casa luĭ, și cu toata boerimea și curtea luĭ; și aŭ zăbovit acolo vre-o două, treĭ săptămînĭ, umblînd pe la vînaturĭ, și pre la alte sate ale luĭ. Chematu-l'aŭ în cinste și un boer cu numele Constantin, Postelnicul Ciobanul la un sat al luĭ anume Sălișteĭ, de l'aŭ cinstit două zile, și așa iarășĭ s'a întors la Iași la scaun».

Urme despre un asemenea sat nu sunt, dar localitățĭ cu numele de Prăjești se găsesc: 1. în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s.; 2. tot în acel județ, pl. Tazlăul-d.-s., 3. în jud. Roman, com. Bîrjoveni, pl. Siretul-d.-j.

Prăjăști, *pădure*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care se întinde pe limita comunelor Buhociul și Prăjăști, populată cu arborĭ foioșĭ (stejarĭ, fagĭ, carpenĭ, etc.). E proprietatea statuluĭ și are o întindere de 2371 hect., care aparținea bisericilor Precista și Răducanu din Tîrgul-Ocna.

Prăjăști-Moldoveni, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăști, situat alăturĭ de Prăjăști-Unguri.

Are o populație de 376 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de un preot și un dascăl, făcută în 1847 de Dumitriu și reparată de Iordache Miclescu.

Vite: 19 caĭ, 116 vite marĭ cornute și 33 porcĭ.

Prăjăști-Unguri saŭ **Catolici**, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., și reședința com. Prăjăști, situat în Valea-Siretuluĭ.

Are o populație de 1200 suflete; 1 biserică catolică, deservită de 1 preot și făcută de locuitorĭ; 1 școală mixtă și 3 cîrciumĭ.

Vite: 87 caĭ, 825 vite marĭ cornute, 663 porcĭ și 5 capre.

Prăjeni, *sat*, jud. Botoșani, com. Lătăi, pe coasta dealuluĭ Nelipești, în stînga Miletinuluĭ, pe moșia Lătăi. Are o suprafață de 1936 hect. și o populație de 90 familiĭ, saŭ 360 suflete; 1 biserică, deservită de preotul bisericeĭ din Lătăi.

Se zice că satul Prăjeni ar fi întemeiat de Mitropolitul Moldoveĭ, Veniamin Costachi, a căreia proprietate era moșia Prăjeni.

Vite: 940 boĭ și vacĭ, 32 caĭ, 2630 oĭ, 116 porcĭ. Loc. posedă 147 stupĭ cu albine.

Prăjești, *sat, moșie*, etc. Vezĭ Prăjăști.

Prăjoia saŭ **Prejoaia**, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., comuna Buda, care curge de la V. spre E., udă satul Șipotele și se scurge pe dreapta Gîrleĭ-Morilor.

Prăstești, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, jud. Dorohoiu, com. Brăești, pl. Coșula.

Are o populație de 127 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Proprietatea moșieĭ e a d-luĭ Iancu T. Gherghel.

Sătenii împroprietăriți aŭ 78 hect. 5 ariĭ pămînt, iar proprietarul, 93 hect., 9 ariĭ cîmp și 107 hect., 4 ariĭ pădure. Se maĭ află pe moșie o livadă și 3 pogoane vie.

www.dacoromanica.ro

Pîrîul ce trece pe moşie se numeşte Costăşul.

Hotarele sunt cu Dolina şi Brăeşti.

De însemnat aicĭ sunt localităţile: Temeliele şi Rădicătura-Mare.

Prăvăţeşti, *vechie numire a cătunuluĭ* Tega, jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul.

Preajba, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Ocolul, la 7 kil. de oraşul Craiova, situată pe şesurile Preajba şi Cîrcea.

Se mărgineşte la E. cu com. Coşoveni-d.-s.; la V., cu com. Balta-Verde şi o parte din oraşul Craiova; la S., cu com. Malul-Mare şi o parte din Livezile şi la N., cu com. Pieleşti.

Limita linieĭ de N. începe din răscrucirea ce o face la o depărtare de 200 m. spre E., de bariera Crucea-de-Piatră a oraşuluĭ Craiova.

Limita linieĭ de S. începe din colţul S.-V. al teritoriuluĭ comuneĭ Balta-Verde.

Limita linieĭ de E. începe din punctul numit Cotofirul.

De la limita linieĭ de E. şi pănă la V. de satul Cîrcea, terenul comuneĭ este cu totul plan.

Smîrcurĭ se găsesc pe valea Pîrîul-Cîrcea.

Este udată de pîrîul Cîrcea, care ia naştere din cişmelele şi izvoarele ce se găsesc pe valea Sfenea, Valea-Călugăruluĭ. Cîrcea curge pe valea Buduroaele, spre satul Preajba şi trece în teritoriul com. Balta-Verde, vărsîndu-se în Pîrîul-Morilor de la Făcăi. Pîrîul Cîrcea are direcţiunea de la E. la V. Vadurĭ are maĭ pretutindenĭ şi un pod, la hanurile din valea Pîrîul-Cîrcea.

In anul 1873, com. Preajba se compunea din treĭ cătune: Cîrcea, Prisca şi Preajba. Intre aniĭ 1874—76 a avut reşedinţa în Coşoveni-d.-s. Azĭ se compune din două cătune: Preajba-Lungă, rîul Jiŭ ce-l udă în partea de V. la S.-V. şi Cîrcea, situat pe Pîrîul-Cîrcea; aceste două cătune sunt despărţite prin Valea-Vărzărilor.

Are o populaţie de 2024 locuitorĭ; 2 biserecĭ, una în cătunul Cîrcea, făcută din zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de Dumitrache Kintescu şi Preotu Şerban Kintescu şi reparată la anul 1874, de preotul Ion Zamfirescu şi locuitoriĭ satuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; cea-l'altă, în cătunul Preajba, cu hramul Sf. Ştefan şi Sf. Gheorghe, făcută tot de zid, la anul 1778, de jupîn Hagi Stan Jianu Vel Paharnic, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In tinda bisericeĭ din Preajba se află următoarea inscripţie:

Această sfîntă biserică a fost zidită din temelie, înfrumuseţată cu toată podoaba, după cum se vede, cu toată cheltuiala şi osteneala D-luĭ Jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, în zilele prea Înălţatuluĭ şi Luminatuluĭ Domn Alexandru Ioan Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia P. S. S. Părinteluĭ Chiriac Chesarie, Episcopul Rîmniculuĭ, la anul de la Christos, 1778, luna Noembrie 25.

Sunt 2 şcoale mixte, care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 127 copiĭ, şi 10 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în Cîrcea 75 locuitorĭ şi în Preajba, 93.

Suprafaţa comuneĭ este de 7330 pogoane, din care: 5984 pămînt arabil, 30 pog. fineaţă, 90 pog. izlaz, 216 teren sterp, 60 vărzărie şi 950 viĭ.

Viile, în întindere de 950 pogoane, aparţin proprietarilor Rusănescu, Dăbuleanu şi Guran, locuitorilor din Cîrcea, Preajba şi Pieleşti, orăşenilor Craioveni şi locuitorilor din Popînzăleşti, din jud. Romanaţi.

Meseriaşĭ sunt: 5 rotarĭ, 6 dulgherĭ, 1 dogar şi 3 fierarĭ, în Cîrcea şi 1 rotar, 1 dogar, 2 dulgherĭ şi 1 fierar, în Preajba.

Prin com. Preajba trece: calea ferată Craiova-Bucureşti, care pornind din marginea de N. a oraşuluĭ Craiova intră în comună pe la Valea-Croitoruluĭ şi ajunge în dreptul satuluĭ Cîrcea la 1 kil. şi 100 m. de staţia Cîrcea, face o curbă spre N.-V. şi trece în com. Pieleşti; calea judeţeană Craiova-Caracal, lungă în Preajba de 9 kil., care merge de la V. la E. prin S. satuluĭ Cîrcea; calea judeţeană Craiova-Bechetul, lungă în comună de 8 kil., mergînd de la N. la S. prin V. cătunuluĭ Preajba. Din ambele cătune pornesc căĭ vecinale în toate direcţiunile.

Budgetul com. e la venituri de 3970,47 leĭ şi la cheltueli, de 3721,39 leĭ.

Preajba, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, la extremitatea N.-N.-E. a judeţuluĭ, situată pe Valea-Glavacioculuĭ, compusă din cătunele: Bulaci, Hagieşti, Poeni, Preajba şi Vătaşi.

Are o populaţie de 1081 locuitorĭ; 2 biserecĭ, una în cătunul Bulaci şi cea-l'altă în Preajba-Vătaşi, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ; 6 cîrciumĭ. Este departe de Bucureşti de 66 kil., de Giurgiu, de 82 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 28 kil.

Prin comună trece şoseaua judeţeană ce duce la Glavacioc.

Moşia Preajba, cu trupurile Bulaci şi Vişica, a d-luĭ Sc. Yarka, avînd pădure şi fîneţe întinse şi o întindere de 5350

www.dacoromanica.ro

de pog., aduce un venit aproximativ de 60000 lei anual. Este străbătută de rîurile Neajlovul, Glavaciocul şi Drîmbovnicul.

Preajba, *cătun*, al com. cu acelaşi nume, jud. Vlaşca, situat pe Valea-Glavacioculuĭ.

Preajba, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, reşedinţa primărieĭ.

Are o populaţie de 750 suflete, locuind în 75 case; o biserică de zid, cu hramul Sf. Ştefan şi Sf. Gheorghe, fondată în 1778, Noembrie 25, de jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Preajba, *mahala*, în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Preajba, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, jud. Preajba.

Preajba, *moşie* a statuluĭ, nelocuită, în jud. Romanaţi, lîngă com. Băbiciul, pl. Ocolul, cu o arendă de 14280 leĭ; are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Ţigăneşti.

Preajba-de-Cîmp, *cătun*, com. Băbiciul, spre S., pl. Ocolul, jud. Romanaţi, lîngă Olt, la 18 kil. de Caracal. Vezĭ Băbiciul.

Preajba-de-Pădure, *com. rur.*, în jud. Romanaţi, pl. Ocolul. Se compune din satele: Preajba-de-Pădure saŭ Frăsinetul-de-Pădure (602 locuitorĭ), Coşoreni (Fulăi) cu Boanta şi Atîrnaţi (200 locuitorĭ), situate lîngă apa Tesluiul, în stînga, pe şoseaua Caracal-Viişoara, la 15 kil. spre N.-V. de Caracal şi la S. de Dealul-Muiereĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ de 145 m.

Are o populaţie de 218 familiĭ, saŭ 802 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 42 copiĭ (1899—900); o biserică (1783), cu hramul Naşterea Domnuluĭ Isus Hristos, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 742 vite marĭ, 1447 vite micĭ şi 246 porcĭ.

Preajba-Mare, *cătun*, al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, în partea de E. a cătunuluĭ de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 600 hect., din care 60 hect. arabile, 200 hect. fîneţe, 100 hect. pădure, 231 hect. izlaz şi 9 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 67 familiĭ, saŭ 242 suflete.

Locuitorĭĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţĭ după legea rurală, ocupîndu-se maĭ în special cu păstoria. Eĭ posedă: 18 pluguri, 30 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 400 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 4298 oĭ, 102 rîmătorĭ, 89 capre, 15 asinĭ; 20 stupĭ cu albine.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare, care daŭ în şoseaua naţională Filiaşi-Petroşani, şi în şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Vîlcea.

In cătun se găsesc 4 puţurĭ şi 3 fîntînĭ.

Preajba-Mică, *cătun*, al comuneĭ Petreşti-de-Vărsăturĭ, jud. Gorj, la N. şoseleĭ judeţene T.-Jiŭ-Vîlcea şi în apropiere de dînsa, situată pe loc şes.

Teritoriul luĭ are o întindere de 500 hect., din care 170 hect. arabile, 245 hect. fîneţe, 80 hect. pădure şi 5 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 38 familiĭ, saŭ 214 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorĭĭ posedă: 6 pluguri, 12 care cu boĭ, 174 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 435 oĭ şi 46 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană şi naţională din T.-Jiŭ şi cu carĭ se găsesc în apropiere.

In cătun se găsesc 3 fîntînĭ cu apă.

Preajma, *munte*, jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, formînd linia de despărţire între rîurile Dîmboviţa şi Argeşelul, împreună cu munţiĭ Draxinul, Măra, Ţefeleaga, Muntişorul, Căpitanul, Plăişorul, Pravăţul, Altămuşul şi Mateiaşul.

Preasna-Nouă, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Negoeşti, situată la E. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mostiştea, la 47 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Gurbăneşti prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Preasna-Nouă şi Codreni, cu o populaţie de 1133 suflete, care locuesc în 233 case şi 18 bordee.

Se întinde pe o suprafaţă de 5832 hect. Statul şi d-na M. Blaremberg aŭ 5309 hect. şi locuitorĭĭ, 523 hect. Proprietarĭĭ cultivă 4409 hect. (335 sterpe, 375 izlaz, 190 pădure). Locuitorĭĭ cultivă 477 hect. (40 izlaz, 6 vie).

Are 2 bisericĭ, în fie-care cât. cîte una; 1 şcoală mixtă, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 3 heleşteĭe.

Vite: 603 caĭ şi ţepe, 193 boĭ, 245 vacĭ şi viţeĭ, 2 taurĭ, 13 bivolĭ, 49 bivoliţe, 50 capre, 124 porcĭ şi 2730 oĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 91 pluguri: 26 cu boĭ şi 65 cu caĭ; 114 care şi căruţe: 10 cu boĭ şi 104 cu caĭ.

www.dacoromanica.ro

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt 132; neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 220.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2965 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2918 leĭ.

Preasna-Nouă, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale văieĭ Mostiştea. In partea de N.-E. e înconjurat de dealurĭ frumoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 4650 hect., cu o populaţie de 873 locuitorĭ.

D-na M. Blaremberg are 4270 hect. şi locuitoriĭ, 380 hect. Proprietarul cultivă 3520 hect. (300 sterpe, 300 izlaz, 150 pădure). Locuitoriĭ rezervă 25 hect. pentru izlaz.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 38 copiĭ (1899—900); 2 heleşteĭe şi 1 maşină de treerat.

Numărul vitelor marĭ e de 922 şi al celor micĭ, de 2904.

Comerciul se face de treĭ cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Preasna-Vechie (Ciofliceni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Gurbăneşti-Coţofanca, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la E. de Gurbăneşti, pe malul stîng al văieĭ Mostiştea. Spre N.-E., este înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 3162 hect., cu o populaţie de 527 locuitorĭ.

Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti are 3000 hect. şi locuitoriĭ, 162 hect.

Eforia cultivă prin arendaşiĭ săĭ 1800 hect. (800 izlaz şi 400 pădure). Locuitoriĭ cultivă 115 hect. (47 izlaz). Are 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1080 şi al celor micĭ, de 2748.

Precistanul, *cătun*, în jud. Putna, com. Făurei, pl. Şuşiţa, situat pe şoseaua ce duce de la sat la Siret şi pe malul Putneĭ.

Are o populaţiune de 170 suflete, care locuesc în 62 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Precistanul, *moşie* a statuluĭ, foastă pendinte de Mănăstirea Mera, situată pe teritoriul comuneĭ Făurei, pl. Suşiţa, jud. Putna, şi arendată cu 4000 leĭ anual.

Precupoaele, *sat*, făcînd parte din com. rur. Orleşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu o populaţie de 979 locuitorĭ.

Predealul, *com. rur.*, plaiul Peleşul, aşezată în creasta Carpaţilor, la 45°20 latitudine nordică şi la 43°15 longitudine estică (meridianul german), şi mărginindu-se la N. cu Transilvania, la S. cu comuna urbană Sinaia, la E. cu comuna Teşila şi cu munţiĭ Doftaneĭ, şi la V. cu hotarul Ţăreĭ şi cu comuna Moroeni, din judeţul Dîmboviţa.

In timpurile vechĭ, com. Predealul s'a numit Podul-Neaguluĭ şi se întindea de la Predeal pănă la Posada, coprinzînd toate satele, care formează actualmente com. Predealul, apoĭ teritoriul comuneĭ Sinaia cu cătunul Izvorul, precum şi Posada şi Podul-Neaguluĭ.

Pe atuncĭ reşedinţa comuneĭ era la Buşteni.

La 1864, cătunele Posada şi Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic şi la 1874, cătunele Predealul, Azuga, Buşteni şi Poiana-Ţapuluĭ, s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd com. Predealul, cu reşedinţa în cătunul Predeal, şi maĭ în urmă în Azuga, unde e şi azĭ.

Orografia. — Teritoriul comuneĭ Predealul este cu desăvîrşire muntos. La V. se întinde, de la Sinaia şi pănă dincolo de Bran, măreţul şir de munţĭ cu noscut sub numele colectiv de Bucegi, cu vîrful cel maĭ înalt, Omul.

Lipită cu Omul se află o culme de munţĭ, ceva maĭ mică, Morarul, d'asupra căreia este hotarul Ţăreĭ. După Morarul, urmează Coştila, apoĭ Caraimanul. In acelaşĭ rînd, maĭ departe, sunt Jepi-Marĭ şi Jepi-Micĭ, pe de o parte stîncoşĭ şi golaşĭ, pe cea-l'altă parte bogaţĭ în iarbă de păşune, şi maĭ în urmă vine Pĭatra-Arsă, cu renumita eĭ peşteră.

La N., sunt munţiĭ Predealuluĭ, Pĭetricica-de-Ţară, pe unde trece hotarul Ţăreĭ, şi Susaiul, bogaţĭ în păşunĭ, livezĭ şi pădurĭ.

La E., sunt munţiĭ: Faţa-Găvaneĭ, Reteveiul, Lacul-Roşu, Turcul, Cazacul, Neamţul, Unghia-Mare şi Unghia-Mică.

In partea de V., întîlnim munţiĭ: Cumpătul, iar prin mijlocul comuneĭ, munţiĭ: Răşnoava, Clăbucetul-Tauruluĭ, al-Baiuluĭ, al-Azugeĭ, Sorica, Dutca, Dihamul şi Zamura, toţĭ renumiţĭ pentru pădurile de fag, pentru nenumăratele stîne de oĭ şi pentru bogatele lor păşunĭ şi locurĭ de fînеţe.

Hidrografia. — Din munţiĭ menţionaţĭ maĭ sus, izvoresc o mulţime nenumărată de pîrîiaşe, cu apă cristalină, ce se pĭerd sub straturĭ înverzite saŭ sub troienĭ de zăpadă şi ies iarăşĭ

www.dacoromanica.ro

la iveală, mai marĭ, formînd în cursul lor zburdalnic şi repede, pîrîie, vălcele şi văĭ, dintre carĭ unele nu puţin însemnate.

In apropiere de gara Predeal, la 5—6 metri departe de frontieră, izvoreşte un mic pîrîiaş, abia băgat în seamă, numit Predealul, care primeşte în sine frumoasa vale a Joiţeĭ, Valea-luĭ-Arsenie şi Valea-Teasculuĭ.

In dreapta mănăstireĭ cu acelaşĭ nume, Predealul, împreunîndu-se cu Valea-Rîşnoaveĭ, îşĭ pierde numele şi de aci încolo se numeşte Proviţa. Intr'însul se varsă văile: Olăreasa, Valea-luĭ-Vlad, Valea-Ursuluĭ, toate de puţină însemnătate.

Tot de la hotarul Ţăreĭ, în partea de E. a comuneĭ, din muntele Faţa-Găvaneĭ, izvoreşte Valea-Azugeĭ, ce se varsă în Prahoviţa, în faţa munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Această vale, în cursul săŭ, primeşte Valea-Turculuĭ, Steveĭ, Unghia-Mică, Orjogoaia, Ceauşoaia, Cazaculuĭ, Urechia şi Limbăşelul.

De aci începe rîul Prahova, format din văile Azuga şi Prahoviţa, care primeşte văile: Cerbuluĭ, vale prăpăstioasă şi adîncă, cu niştе păreţĭ drepţĭ şi golaşĭ apoĭ Valea-Albă, Valea-Jepilor, Valea-Urlătoareĭ, Valea-Babeĭ şi pîrîul Peleş, din dreapta; iar din stînga: Valea-Măruluĭ, Valea-Feteĭ, Valea-Seacă, Valea-Zamureĭ, Valea-Jepeĭ, a-Tufeĭ şi Valea-Rea.

Lacurĭ. — Lacurĭ în com. Predealul sunt: Lacul-Roşu, între Retevoiul şi Turcul, şi Lacul-Ţigăneşti, în muntele Ţigăneşti din Bucegi.

Ape minerale se găsesc între Azuga şi Buşteni (pucioasă), pe Cumpătul (iod), pe Valea-Teasculuĭ (fier), pe Valea-Joiţeĭ (iod, pucioasă şi sare), încă neutilizate, şi un izvor în grădina mănăstireĭ Predealul, care coprinde 5 gr., 260 materiĭ solide în litru şi are o densitate egală cu 1.0032. Coprinde clorure, iodure şi carbonate alcaline. Sulfate şi azotate nu s'aŭ constatat. S'a dozat clorul, iodul, calcea şi magnezia, şi s'a găsit următoarele valorĭ pentru un litru de apă:

Clor . .	1 gr.	7750
Iod . . .	0, »	0031
Calce . .	0, »	3876
Magnezie .	0, »	0320

Populaţiunea. — In timpurile cele maĭ vechĭ, ţinuturile com. Predeal eraŭ acoperite cu păduriĭ seculare, necălcate de picior de om. Primiĭ locuitorĭ, în munţiĭ Prahoveĭ, aŭ fost scutelniciĭ, care eraŭ însărcinaţĭ cu paza mănăstireĭ Sinaia; prin urmare prima populaţie stabilă îşĭ are începutul odată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia, la anul 1695.

Aceştĭ primĭ locuitorĭ, s'aŭ stabilit maĭ întîiŭ la Izvor şi Sinaia, apoĭ la Buşteni şi abia pe la începutul sec. al XIX-lea s'aŭ întins până între Prahove şi maĭ pe urmă (1830) până la Predeal.

Pe la 1852, Predealul devine un punct interesant prin faptul că vama Ţăreĭ a fost mutată de la Breaza în această localitate, adăpostind vara sute de vizitatorĭ.

In jumătatea a doua a sec. al XIX-lea, populaţia com. Predeal a crescut mereŭ şi de la 1879, dar maĭ cu deosebire de la 1886 încoace, numărul locuitorilor a crescut considerabil.

După statistica primărieĭ, populaţia comuneĭ, la 1 Octombrie anul 1892, număra 3441 locuitorĭ.

Pădurile ocupă aproape întreaga suprafaţă a comuneĭ Predeal, avînd ca esenţă dominantă fagul, apoĭ vine bradul şi moliftul, care a început a fi maĭ rar.

Invăţămîntul public. — Până la anul 1865 în toată comuna Predeal nicĭ vorbă nu era de şcoală. La 1865 s'a înfiinţat prima şcoală la Buşteni, şi după cîţĭ-va anĭ, răposatul stariţ Pantelimon a înfiinţat la Predeal, într'una din chiliile mănăstireĭ o şcoală particulară, care a funcţionat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Ţăreĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în faţa mănăstireĭ un local de şcoală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890, de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit şcolĭ la Azuga şi Buşteni.

Cultul. — Pe lîngă schitul Predeal (v.l.r.), maĭ e în Buşteni o biserică, numită Biserica-Domnească, una dintre cele maĭ frumoase bisericĭ din Ţară, construită din fondurile M. S. Regeluĭ Carol I, şi tîrnosită la 8 Septembre 1889.

Industria este bine reprezintată în comună prin diferite fabricĭ. (Vezĭ Buşteni, Azuga şi Predealul, cătun).

Predealul, *com. rur.,* pendinte de plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Şi-a luat numele de la situaţia eĭ pe dealurile pe care este aşezată. Asupra înfiinţăriĭ eĭ se ştie foarte puţin. Legenda spune că ar fi datînd de vre-o 200 de anĭ. Pela aniĭ 1814 şi 1825 nu eraŭ în această com. de cît 20—60 case, astă-zĭ com. Predealul se compune din 4 cătune: Predealul, Turburea, Zimbroaia şi Sărari.

Se mărgineşte la N. cu com.

www.dacoromanica.ro

Drajna-de-jos, la S. cu com. Surani-Opăriți, la E. cu com. Aricești și la V. cu com. Văleni.

Populațiunea este de 1308 locuitorĭ, dintre care 669 bărbațĭ și 639 femeĭ, toțĭ Romînĭ neaoșĭ.

Capĭ de familie sunt 243; contribuabilĭ 305; case 263.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni, 128 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiĭ mănăstirești, una pendinte de Mitropolie și alta de mănăstirea Cotroceni, cînd li s'aŭ dat 394 hect. Eĭ aŭ 7 caĭ, 152 vacĭ, 124 boĭ, 1016 oĭ, 277 porcĭ și 2 capre.

Economia. — Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pomicultura și maĭ ales cu cultura prunuluĭ, care este una din principalele mijloace de existență a maiorității locuitorilor comuneĭ. Meșteșugarĭ sunt 10 dogarĭ și 10 dulgherĭ.

Produsele munceĭ se desfac maĭ tot-d'auna pe loc și rar locuitoriĭ merg cu ele la Ploești și București.

In com. se fabrică anual 2500 hectol. țuică și 100 hectol. vin.

Stupĭ cu albine sunt 112.

Pămîntul com. este puțin productiv. Numaĭ porumbul și ovăzul reușesc a da în timpurĭ bune 6—7 hectol. pe hectar. Fasolea și dovleciĭ cresc asemenea. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt cam 2600 merĭ, 1800 perĭ, 100 duzĭ, 3020 cireșĭ, 817 nucĭ, 105 persicĭ, 205 gutuĭ, 185 zarzărĭ. Cele 500 hect. livezĭ daŭ pănă la 1000000 kgr. fîn.

Comerciul se exercită în com. de 2 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 1756,82 și cheltuelile, de leĭ 1739,20.

Comuna Predeal e brăzdată de dealul Zimbroaia, cu piscul Vîrful-Zimbroaieĭ, parte acoperit cu pădurĭ și cea maĭ mare parte servind de pășune vitelor. Acest deal, trecînd în căt. Sărari, ia numirea de Dealul-Sărari. Și aci este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ și fîneață, maĭ cultivîndu-se pe el și puține porumburĭ.

In partea de V. a comuneĭ este Dealul-Predeal. Incepe de la N. și se prelungește către S. Este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ, viĭ și pășunĭ. Puține petece de loc se seamănă cu porumb și ovăz.

Comuna e străbătută de gîrlița Valea-Garduluĭ și de gîrlițele Apa-Dulce și Turburea, care, împreunîndu-se din jos de căt. Sărari, formează rîul Matița, afluent al Cricovuluĭ.

In căt. Sărari sunt mulțime de izvoare de apă sărată, cunoscute de locuitorĭ ca tămăduitoare de unele boale. Aci se presupune a fi și păcură și pucioasă. Locuitorul Predeleanu din căt. Predeal posedă un bulgăre mare de chihlibar, pe care spune că l'a găsit pe valea pîrîuluĭ Turburea.

Comuna are o biserică, situată în căt. de reședință, Predeal.

Școală, există în cătunul Predealul de la 1885 și e frecuentată de 48 copiĭ (1899—900).

Șosea regulată e aceea de la căt. Predeal la Valeni prin Valea-Garduluĭ; s'a proectat una de la Văleni-de-Munte către Aricești și Surani și alta de la Drajna-d.-j. către com. Opăriți.

Predealul, *cătun,* pendinte de com. Predeal, pl. Pelișul, jud. Prahova.

Numirea de Predeal, după uniĭ se datorește cuvîntuluĭ latinesc «*Prädĭal*», care însemnează moșie, făcînd parte dintr'un domeniŭ; iar după alțiĭ, această numire o datorește cuvîntuluĭ romînesc Pe-deal», orĭ «Predeal».

Situațiunea geografică. — Cătunul Predeal e situat pe creasta Carpaților pe moșia Predeal, proprietate a M. S. Regeluĭ Carol I, la origina văleĭ Prahova în șeaua cu același nume, formată de pîrîiașul Prahovița despre Romînia și Timeșul despre Transilvania, la $45^0,20$ latitudine nordică, $43^0,15$ longitudine estică (merid. german) și la 1000 m. 6609 dmm. altitudine d'asupra nivelului Mării-Negre, și la 1000 m. 5935 dmm. altitudine d'asupra nivelului Mării-Adriatice; ceea ce adeverește că nu există — cum se credea în trecut — o denivelațiune simțibilă între cele două Mărĭ — Marea-Neagră și Marea-Adriatică — ci că aceste Mărĭ aŭ riguros același nivel.

Situațiunea locală. — Această localitate, înainte de anul 1695 nu era locuită, ci acoperită cu pădurĭ seculare și nepătrunzătoare; maĭ tîrziŭ însă, după înființarea mănăstireĭ Sinaia, scutelniciĭ s'aŭ întins în susul văiĭ Prahova, stabilindu-se cu locuința la Bușteni și la Azuga, și maĭ apoĭ la Predeal.

Cea d'întîiu casă, se spune, a fost construită de ciobanul Moise Zangura la 1830; maĭ tîrziŭ s'a construit hanul luĭ Buja (lîngă cazarma de astăzi); iar o dată cu construcția șoseleĭ naționale Ploești-Predeal, la 1846, și cu mutarea vămeĭ de la Breaza la Predeal, în 1852, sub guvernul prințuluĭ Alexandru Ghica, prin inițiativa arendașuluĭ de pe atuncĭ al vămilor, răposatul Lazăr Calenderu, s'a înființat aci maĭ multe hanurĭ și barace ce serveaŭ de adăpost chirigiilor și mărfurilor ce intraŭ și eșiaŭ din

www.dacoromanica.ro

Ţară prin acest punct; dar cu stabilirea caleĭ ferate, toate aceste barace şi colibe ţărăneştĭ ale unuĭ sat improvizat înlesnind contrabandele cele maĭ îndrăzneţe, aŭ dispărut, una cîte una, pentru a lăsa locul la construcţiunĭ moderne, publice şi private, unele maĭ plăcută de cît altele. Intre aceste frumoase construcţiunĭ găsim: cazarma trupeĭ de pază a frontieriĭ construită cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; vila Administraţiilor Moşielor Regale, numită «Casa Cîmpineanu» —întru eternizarea memorieĭ răposatuluĭ Ion Cîmpineanu — mult timp un sfetnic preţios al M. S. Regeluĭ — care în timpiĭ din urmă petrecea vara de predilecţiune la Predeal; casa Domeniilor Coroaneĭ; şcoala construită tot cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; sanatoriul şcolar construit de Ministerul instrucţiuneĭ publice; fabrica de cherestea înfiinţată de reposatul Skender; şi în fine dependinţele vaste ale personaluluĭ găreĭ şi o mulţime de vile particulare ce se întrec în frumuseţe şi carĭ daŭ Predealuluĭ, nădejdea unuĭ frumos viitor, de rivală a Sinaeĭ, ca staţiune climatologică de vară. Şi această speranţă nu va trece mult până să se realizeze, căcĭ prin faptul iniţiativeĭ fericite a M. S. Regeluĭ de a se ceda în loturĭ admirabilul amfiteatru de V. al acesteĭ localităţĭ, traversat de bine-cuvîntata vale a pîrîiaşuluĭ Joiţa, bogată în ape minerale de iod, pucioasă, sare, etc., mulţĭ din adoratoriĭ acesteĭ frumoase localităţĭ dătătoare de viaţă, s'aŭ grăbit a construi pe acele loturĭ vile moderne a căror frumoasă înfăţişare lasă speranţă că nu suntem departe de a inaugura aci o încîntătoare com. urb. Intre vilele construite până astăzĭ, putem cita ca maĭ principale: Vila Ionel I. C. Brătianu, Generalul C. Barozzi, colonelul G. Ionescu, Căpitanul P. Minovicĭ şi multe altele ale altor particularĭ şi ofiţerĭ de la Institutul Geografic, cărora M. S. Regele a bine-voit a le ceda locurĭ în condiţiunĭ special avantagioase cu ocaziunea lucrărilor de ridicare geometrică a harteĭ Ţăreĭ ce aceştĭ ofiţerĭ aŭ executat pe aceste locurĭ în aniĭ 1898—99 sub direcţiunea Generaluluĭ C. Brătianu, Directorul Institutuluĭ Geografic al Armateĭ.

Clima la Predeal e plăcută. Curăţenia aeruluĭ, mirosul aromatic al florilor şi erburilor, daŭ vara sănătate şi viaţă Căldura vereĭ variază între + 15 şi + 30° R., Gerul ĭerneĭ se urcă până la — 28° R., iar temperatura anuală medie este de + 4° R.

Iunie e de obiceiŭ ploios şi plin de vijeliĭ, iar pe la finele luĭ Iulie căldura trece de + 25° R.; cu toate acestea serile sunt răcoroase, dar plăcute. Pe la finele luĭ August începe un timp statornic şi frumos. Dacă zăpada cade din Octombre, atuncĭ pe la jumătatea luĭ Noembre se topeşte şi timpul frumos din a doua jumătate a luneĭ Noembre se numeşte de ţăranĭĭ din localitate «Vara babelor».

Cultul. — Ca loc de întîlnire al credincioşilor în trecut la Predeal a existat un schit (v. l. r.), fondat de Eromonahul şi Duhovnicul Ionichie la 1774, pe proprietatea luĭ Crisoscoleŭ Buzoianu. Schitul era de lemn şi de jur împrejur avea chilioare pentru călugărĭ. Pe timpul războiuluĭ din 1788 condus de Domnul Ţăreĭ Mavrogheni contra Austriacilor ce voiaŭ a se războĭ cu Turciĭ, acest schit a fost prefăcut în cenuşă, iar după încheerea păceĭ, Stariţul Ionichie a ridicat din noŭ schitul şi chiliile (1788), ajutat de Ion Buzatul de fel din Bacifalul Săcelelor (ţinutul Braşovuluĭ).

După 30 de anĭ, schitul şi chilioarele fiind de lemn, aŭ putrezit şi la 1819, Ion Manole şi alţiĭ aŭ zidit o bisericuţă de piatră, iar biserica cea mare s'a zidit maĭ tîrziŭ de Safta Castrişoaia. In 1844, schitul Predeal avea ca danie din partea mareluĭ Ban Alex. Filipescu, muntele Clăbucetul-Tauruluĭ; iar din partea logofătuluĭ Mateĭ Filipescu, moşia Bobolia, şi carĭ daniĭ aŭ fost confirmate de George Bibescu-Vodă (Vezĭ Predealul, schit).

Invăţămîntul public. — Până la anul 1865 în toată com. Predeal nicĭ vorbă nu era de şcoală. La 1865 s'a înfiinţat prima şcoală la Buşteni, şi, după cîţĭ-va anĭ, răposatul stariţ Pantelimon a înfiinţat la Predeal într'una din chiliile mănăstireĭ o şcoală particulară, care a funcţionat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Ţăreĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în faţa mănăstireĭ un local de şcoală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890 de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administraţia Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit şcolĭ la Azuga şi Buşteni.

Date istorice. — Intre aniĭ 1360—1372 găsim pentru întîiaşĭ dată faptul că o armată să treacă pe la Predeal; aceasta a fost armata ardeleană, condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab Domnul Ţăreĭ Romîneştĭ; acest fapt are însemnătatea că pentru prima oară întîlnim în istorie numirea de Predeal.

www.dacoromanica.ro

De la 1372 şi până pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea nu s'a maĭ pomenit nimic de Predeal, de şi în acest interval a servit de trecere: Turcilor, Tătarilor, Romînilor, Ungurilor, totuşĭ nu putem precisa date pozitive, de oare-ce istoria se mulţumeşte numaĭ a spune: «aŭ trecut munţiĭ, aŭ trecut Carpaţiĭ, aŭ intrat în Ţară».

In dimineaţa zileĭ de 9 Iulie 1611, Radu Şerban în capul a 10000 Romînĭ şi 1300 călăreţĭ Polonĭ sosește aci la Predeal, pentru a se duce în ajutorul Saşilor, contra luĭ Gavrilă Bathori, principele Transilvanieĭ.

Pe timpul domnieĭ luĭ Nicolae Mavrocordat, valea Prahoveĭ era locul de refugiŭ al Boerilor, carĭ fugeaŭ cu familiile şi avutul lor (zice cronicarul contimporan Nicolae Mustea) şi că de la Bucureşti la Braşov prin Predeal era un lanţ nesfîrşit de fugarĭ.

In timpul războiuluĭ dintre Austria, Turcia şi Rusia (1737), Austriacĭĭ respinşĭ de Turcĭ, intră în valea Prahoveĭ, lasă 400 ostaşĭ la mănăstirea Sinaia, iar grosul armateĭ înaintează maĭ departe, până la Predeal unde 'şĭ stabileşte lagărul.

Pe timpul războiuluĭ 1787; 12 batalioane infanterie şi 11 diviziĭ cavalerie austriace, sub comanda Generaluluĭ Ball a intrat în Ţară pe la Predeal, ocupînd poziţiunile din jurul schituluĭ Predeal şi mănăstirea Sinaia.

In luna Februarie 1788, Mavrogheni înfruntă această armată cu 8000 Romînĭ şi 3000 Turcĭ, forţînd pe Austriacĭĭ a se retrage cu toţĭ spre Predeal; bateriile austriace eraŭ aşezate pe muntele Sorica, pe locul unde astă-zĭ este turbina fabricieĭ de postav; aci, în Predeal se încinge lupta, cu care ocazie schitul a fost prefăcut în cenuşă (pomelnicul Zlatarnic al Schituluĭ Predeal), iar Austriacĭĭ, fiind bătuţĭ, părăsesc Cetăţuia (Cetăţuia este dealul în faţa găreĭ care predomină tot Predealul), trecînd hotarul.

Pe vremea Domnieĭ luĭ Mihail Constantin Şuţu, Predealul a fost vizitat de o comisiune internaţională pentru rectificarea frontiereĭ (1792).

Comisiunea se compunea:

Pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovaţ, Petre Ducu, inginer major, Roditzchi, căpitan în regimentul romînesc-iliresc şi signorul Zizer, tîlmaciul împărătesc pentru Banat.

Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Sonat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul romînesc No. 1 şi signorul Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc.

Pentru Inalta Poartă: Slăvitul El Hadji Abdulach Effendi, Sabica-Teschereges, El Hadji-Ahmed şi Kurala-Effendi, maĭ marele cavaşilor.

Pentru Romînia: Baratov Constantin Paharnicul şi Stolnicul Dumitrache.

Pe vremea domnieĭ luĭ Ipsilante, Predealul a fost martor la o mulţime de scene proprie nu atît rezbeluluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

Pe timpul revoluţiuneĭ (1848), Predealul cu Schitul şi casele locuitorilor fură ocupate de Generalul rus Engelhardt, cu misiunea de a se duce în ajutorul Generaluluĭ Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, ajutor pe care 'l ceru în urma nereuşiteĭ misiunĭ a episcopuluĭ Şaguna.

In ziua de 21 Februarie 1849, Ungurĭĭ urmăriră pe Austriacĭ până la Predeal; era ninsoare mare şi un viscol sfîşĭitor; Austriacii pĭerdură 186 morţĭ, răniţĭ şi prizonierĭ; iar hanul cel mare pe atuncĭ, numit Cîrciuma-de-la-Ruja, fu prefăcut în cenuşă. De alt-fel aceasta a fost o zi memorabilă, în care după cum se exprimă cronicarĭ, Casa de Habsburg a pĭerdut marele Principat al Transilvanieĭ, afară de teritoriul munţilor de V., apăraţĭ voinicește de Romînĭĭ luĭ Avram Iancu şi Axente Severul.

In lupta de la 7 Iunie (1849) între Ruşĭ şi Unguri, căzu omorît mişelește Lt.-Col. Ioan Costin, comandantul Regimentuluĭ 1 de cazacĭ (Romîn din Basarabia), iar corpul săŭ a fost îmmormîntat cu mare pompă la Predeal; iar pe mormîntul luĭ Costin, s'a ridicat de ofiţerĭĭ austriacĭ un monument de piatră, care se vede şi astă-zĭ, dincolo de fron tieră, dar mormîntul luĭ Costin nu se maĭ ştie în ce loc va fi fost, de oare-ce arendaşii care s'aŭ succedat la cîrciuma de la frontieră, au mutat piatra după plac, dintr'un loc într'altul.

Predealul, *cătun*, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu 530 loc. şi 103 case. Este situat pe coama dealuluĭ La-Peri, între valea Turburea la E. şi Valea-Garduluĭ la V. Are o biserică fondată de locuitorĭ la 1837 şi restauratā tot de dînşiĭ la 1865. Aci este şi reşedinţa primărieĭ comuneĭ Predeal.

La 500 m. spre N. de acest cătun, există localitatea numită «Dealul-la Chiliĭ», unde se bănueşte că ar fi fost în timpurĭ depărtate, chiliele unor pusnicĭ.

Căt. Predealul se găseşte la 32 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ, şi la 2 kil. de Văleni-de-Munte, reşedinţa plaiuluĭ Teleajenul. (Vezĭ Predealul, com. rur., din pl. Teleajenul).

www.dacoromanica.ro

Predealul, *numire ce se mai dă satului* Edera-d.-j., com. Ederile, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Predealul, *vechie numire a cât.* Izvorani, com. Grăjdana, jud. Buzău.

Predealul, *schit,* în jud. Prahova, pl. Peleşul, cât. Predealul, fondat la a. 1774 de Ieromonahul şi Duhovnicul Ionichie, la poalele munteluĭ Clăbucetul-Tauruluĭ. (V. Predealul, cât., pl. Peleşul).

La anul 1844, Marele Ban Alexandru Filipescu, dăruieşte schituluĭ Predeal muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, iar logofătul Mihaiŭ Filipescu, moşia Bobolia. Ambele aceste daniĭ aŭ fost confirmate de George Vodă-Bibescu, cu următorul hrisov:

Noĭ George Dimitrie Bibescu-Vodă, cu mila luĭ Dumnezeŭ, Domn stăpinitor a toată Ţeara-Romînească.

Sf. sa Cuviosul German, staritul schituluĭ Predealul, prin jalba către noĭ sub No. 3479, a făcut arătare că de către dumnealor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ mele, Ban Alexandru Filipescu şi răposatul Marele Logofăt Mihaiŭ Filipescu, in viaţă aflindu-se, impreună cu soţia domnieĭ seale, dumneaeĭ Elena Filipescu, văzînd strimtoarea de lipsa celor trebuincioase, in care se afla acel schit, spre ţinerea cu toată orînduiala a sf. locaş de acolo, cit şi a obşteĭ călugăreştĭ, şi indemnaţĭ de bun cuget, aŭ dăruit spre vecinica dumnealor pomenire, însă: Domnul Banul Filipescu muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, pe care se află vatra acestuĭ schit, iar de D. Logofăt Mihail Filipescu o moşioară anume Bobolia, amindouă aceste proprietăţĭ în judeţul Prahova, pentru care daniĭ, obştea calugărească din acest schit, dorind a ciştiga hrisovul domnesc, cu care să se recunoască cu desăvîrşire întemeiată coprinderea lor, verĭ-căreĭ împrejurărĭ ameninţătoare către schit, aŭ făcut rugăciune de a li se slobozi hrisovul nostru.

Noĭ, primind cererea cuviosuluĭ staritu, coprinsă maĭ sus, am poruncit departamentuluĭ dreptăţiĭ să cerceteze şi să arate, carele prin referatul săŭ ale curgătoareĭ luni cu No. 8588, face către noĭ arătarea următoare: cît pentru muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, am văzut document cu leatul 1844, Iulie 13, sub iscălitura d-luĭ Banuluĭ Filipescu, mărturisit atît de P. S. S. părintele Neofit, Mitropolitul Ţăreĭ, cît şi de P. S S. părintele Chesarie, Episcopul Eparhieĭ Buzăuluĭ, şi adeverit de acel departament în anul curgător, Octombrie 9, sub No. 7, prin care dăruieşte către sf. schit Predeal Muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, care din anaforaua aceluĭ departament din anul curgător, Iulie 7, sub No. 4831, cu întărirea noastră se dovedeşte dreapta avere a Domnia-luĭ Banul Filipescu, cumpărată prin mezat cu baniĭ Domnieĭ-seale.

Iar pentru moşia Bobolia, documentul cu leatul 1834, Aprilie 23, sub iscălitura răposatuluĭ Logofătuluĭ Mihaiŭ Filipescu în viaţă aflindu-se, impreună cu soţia sa, dumneaeĭ Logofeteasa Elenca, mărturisit atît de P. S. S. părintele Grigorie, mitropolitul Ţăreĭ după acea vreme, cît şi de sf.-lor treĭ Episcopi, prin care dăruesc asemenea către sf. schit Predeal, moşia dumnealor Bobolia, din judeţul Prahova, care din cercetarea ce s'a făcut, se dovedeşte avere dreaptă a dumnealor dăruitorilor. Şi fiind-că departamentul dreptăţeĭ prin maĭ sus zisul raport dă încredinţarea că pomenitele lucruri, ca niste averĭ ale dumnealor dăruitorilor nu sunt supuse la vre-o pravilnică împrejurare privitoare la această înstrăinare şi numiţiĭ boerĭ slobozĭ după pravila Ţăreĭ a face aceste daruri.

Noĭ, pe aceste temeiurĭ, recunoscînd cu desăvîrşire daniile maĭ sus arătate, intărim stăpinirea sf. schit Predeal, asupra nemişcătoarelor acareturĭ coprinse aci.

Pentru care am dat acest hrisov al nostru întărit cu a noastră iscălitură şi Mare-pecete la anul de la N. D. nostru Is. Chr. 1844, şi al doilea an al Domnieĭ Noastre, luna Octombre. In capitala Bucureşti, scaunul Domnieĭ mele.

(ss) Georgie Dimitrie Bibescu.

Schitul Predealul se află dar în condiţiunĭ materiale foarte bune, căcĭ pe lîngă moşiĭ, maĭ avea turme de oĭ, herăstrae pentru scînduri şi un han la poalele Clăbucetuluĭ, lîngă Valea-Teasculuĭ.

Predealul, *biuroŭ vamal,* com. rur. şi cătunul cu acelaşĭ nume, jud. Prahova, pl. Peleşul, al căruĭ venit în 1896—97 a fost de leĭ 1.816,478, banĭ 55. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi are sucursalele Bariera şi Predelusul.

Predealul, *staţie de dr.-d.f.,* jud. Prahova, pl. Prahova, com. Predeal, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879. Se află la 7,7 kil. de Azuga, staţia cea maĭ apropiată. Inălţimea d'asupra nivelului Mării, 1033^{m},5980 dmm. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1.288,589 leĭ, 56 banĭ.

Predealul, *pichet de graniţă,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Predealul, *ramificaţie din muntele* Stîna-Bătrînă, com. Lapoşul, jud. Buzău; desparte cătunul Lapoşul de Lăpoşelul.

Predealul, *deal,* numit şi Dealul-Predeal, în com. Opăriţi şi com. Predeal din plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situat la N.-V. satuluĭ Opăriţi. Vîrful principal al acestuĭ deal se află chiar la N. satuluĭ Opăriţi (cota 471 m. d'asupra nivelului Mării-Negre); iar maĭ la vale sunt vîrfurile: Băltoci şi Vîrful-Coasteĭ. (Vezĭ Predealul, com. rur., pend. de pl. Teleajenul).

Dealul este acoperit cu: fîneaţă, livezĭ de pomĭ, viĭ şi foarte puţine arăturĭ.

Predealul, *deal,* în com. Chiojdul, plaiul Buzăuluĭ, jud. Buzău. Se limitează la N. cu Pîrîul-Păcureĭ, pîrîul Bălbăitoarea şi Muchia-Episcopuluĭ; la S. şi E., cu valea Smăcinişul, la origina căreia se află satele: Poenitele-din-Vale şi Poenitele-din-Deal; la V., cu pîrîul Bîsca-Chiojduluĭ şi satele Chiojdul şi Piatra-Bocseĭ.

Inălţimea mijlocie a acestuĭ deal este de 820 m. asupra nivelului Mării-Negre.

www.dacoromanica.ro

Dealul este arabil şi acoperit în genere cu fîneaţă.

La poalele despre S. a acestuĭ deal se află un izvor de apă sulfuroasă, dar neexploatat; a-cest loc se numeşte La-Groapa-Fîntîneĭ.

Predealul, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti; se desface din dealul Lupan şi brăzdează partea de V. a comuneĭ. Este acoperit cu păduri şi păşuni.

Predealul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Predealul, *pîrîiaş*, ce izvoreşte din Carpaţi, la locul numit Şeaua-Predealuluĭ, la 5—6 m. lîngă frontieră, în dreptul cantonuluĭ caleĭ ferate No. 63; el primeşte, pe dreapta, pîrîiaşul Joiţa şi la mănăstirea Predeal, pîrîiaşul Răjnovuluĭ, pe stînga căruia şi cam la 500 m. de confluenţa sa se află Sanatoriul Şcolar; d'aci, pîrîiaşul Predeal 'şĭ pierde numirea de Predeal şi se numeşte Prahoviţa saŭ Proviţa; pe stînga primeşte pîrîiaşul Teascul şi la cantonul No. 41 al caleĭ ferate primeşte valea Ursoaia-Mare, ce izvoreşte din muntele Clăbucetul-Taurului.

Predealul - Buzăuluĭ, *şir de munţi*, din jud. Buzăŭ, despart valea Buzăuluĭ de valea Nişcovuluĭ, începînd din muntele Liliacul (com. Cîndeşti), pănă în vîrful munteluĭ Bradul (com. Vipereşti). Are culminaţiile : Cerbul, Ciolanul, Cetăţuia şi Bradul.

Predeleni (Moşneni-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Moşneni-Predeleni, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Predeluşul, *fostă vamă*, judeţul Prahova. In anul 1860 s'a încasat de la această vamă 33608 leĭ şi 10 parale. Acum e sucursală a vămeĭ Predealul.

Predeşti, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 17 kil. de Craiova şi la 10 kil. de reşedinţa pl., com. Şopotul.

Situată pe un mic deluleţ şi pe malul drept al rîuleţuluĭ Mereţelul, se învecineşte la N. cu com. Mihăiţa, din pl. Jiul-d.-s., la S. cu com. Terpeziţa, la E. cu com. Breasta şi la V. cu com. Pleşoiul.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Goiciuluĭ, de 100 m. şi Dealul-Viilor, de aproape 200 m. înălţime.

Este udat de pîrîul Mereţelul ce izvoreşte din jud. Mehedinţi, curge de la V. la E. şi se varsă pe dreapta rîuluĭ Obedeanca. Peste Mereţelul se află un pod, în dreptul şoseleĭ ce străbate comuna Predeşti.

Se găsesc două micĭ bălţĭ: una numită Rasnicul şi cea-l-altă Mereţelul; ambele sunt curgătoare.

E compusă din cătunele: Predeşti, care e cătunul de reşedinţă şi Daia. Inainte coprindea numaĭ cătunul Predeşti.

Are o populaţie de 709 suflete; două biserici, una în căt. Predeşti, zidită de protopopul Anghel Belivacă şi cea-l'altă în căt. Daia, făcută de bîrne de locuitorĭ, ambele deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1887, frecuentată de 39 băeţĭ şi 3 fete; o moară cu aburĭ; 4 cîrciumĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 7500 hect., din care 4750 hect. pămînt arabil, 1000 hect. fîneaţă, 250 hect. izlaz, 1500 hect. pădure.

Moşia Predeşti dă un venit de 50000 leĭ. Aparţine d-lor I. G. Mateescu şi Aurel Geblescu.

Pe moşia Predeşti se află pădurea cu acelaşĭ nume ce aparţine d-lor: Geblescu, pe o întindere de 400 hect. şi G. Mateescu, pe una de 100 hect. Sunt populate cu ulm şi stejar.

Viile aparţin locuitorilor, şi daŭ vin roşu. Livezile de pruniĭ aŭ o întindere de 150 hect.

Comuna este străbătută de calea comunală Predeşti-Pleşoiul-Predeşti-Beloţul, pe o lungime de cîte 4 kil.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2610 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2011,89 leĭ.

Locuitoriĭ aŭ 218 vite marĭ cornute, 148 oĭ şi 41 caĭ.

Predeşti, *sat*, cu 248 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanele. Are o biserică, cu hramul Toţĭ-Sfinţii, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Predeşti (Tronari), *cătun* al com. Vipereşti, jud. Buzăŭ, cu 820 locuitorĭ şi 209 case, avînd sub-diviziunile: Tronari şi Sbenghea. Mulţĭ dintre locuitorĭ sunt Ţiganĭ.

Predeşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., reşedinţa com. Predeşti. Are o populaţie de 424 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1887, frecuentată de 33 băeţĭ şi 3 fete; o biserică vechie de zid, fondată, de protopopul Anghel Belivacă.

Predeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o biserică, fondată la 1828. Locuitoriĭ sunt moşnenĭ şi posedă viĭ şi livezĭ cu pruniĭ.

www.dacoromanica.ro

Predeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, cu venit anual de 50000 leĭ. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu. Are pădure pe dînsa.

Predeşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Vipereşti, făcînd parte din Valea - Largă. Vezĭ Largă (Valea-), pădure.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, pe moşia Predeşti. Are o întindere de aproximativ 100 hect. şi aparţine d-luĭ G. Mateescu. Este populată cu cerĭ, gârniţe, stejarĭ şi ulmĭ.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, în întindere de 400 hect. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu.

Predeşti-Ţipeni, *sat*, cu 620 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Predvalea, *plaiŭ*, la S. de com. Tîrleşti, plasa Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure şi locurĭ de păşune.

Predvăleĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Pănătăul, cătr. Corcoianul, acoperit cu izlaz.

Prejna, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, la 43 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele munteluĭ Secul, pe vale, la 2 kil. de frontiera austriacă. Se mărgineşte: la N.-E. şi N.-V. cu nişte înalte dealurĭ, careĭ servesc de adăpost contra vînturilor puternice ce suflă din partea despre Nord; la miazăzi cu lunca Prejneĭ, care se strîmtează la intrarea în sat, formînd un fel de citadelă, întocmaĭ ca la Costeşti.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 840 locuitorĭ; 140 de case; o şcoală mixtă cu 22 elevĭ (1899—900); o biserică în lunca Prejneĭ, care e făcută cu spesele luĭ Tudor Vladimirescu (vezĭ Istoria Arheologică şi Filologică de Gr. Tocilescu), în care se află icoana biserieeĭ şi al luĭ Tudor Vladimirescu, dăruind această biserică cu o livadă, care şi astăzĭ se stăpîneşte de către biserică şi la arendare este cunoscută sub numele de Livadea luĭ Tudor Vladimirescu Slugerul. Se crede că satul e foarte vechiŭ, după cum ar rezulta din actele de posesiune ce aŭ locuitorĭĭ. Deasupra comuneĭ, în apropiere de com. Izvernea, se află com. Beletinul, întărită cu redute, care se văd şi azĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 12 pluguri, 12 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 450 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua comunală ce vine de la Gornenţi, trece prin Prejna şi se leagă cu şoseaua Turnul - Severin - Balta-Baia-de-Aramă.

Prejneni, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Crăgneşti.

Prejoiul, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătune: Siliştea şi Prejoiul, situată pe vălceaua Prejoiul, la 160 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 80 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 363 locuitorĭ; o biserică reparată la 1886. Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Produsul munceĭ se desface la oraşul Craiova.

Vite: 21 caĭ, 136 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitorĭĭ sunt moşneni; 9 s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 25 hect. pămînt, în moşia d-luĭ Ioan Pazu.

Vatra satuluĭ are 30 hect. pămînt; iar cu izlaz, pădure, etc., are 1550 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 800 leĭ.

O şosea comunală o leagă cu com. Frăţila şi Bulzeşti de Dolj.

Se mărgineşte la N. cu com. Frăţila, la S. cu Bulzeşti (Dolj), la E. cu com. Bălceşti şi la V. cu o moşie particulară.

E brăzdată de dealurile: Răchiţi, Prejoiul şi Lupa şi udată de văile cu aceste nume.

Prejoiul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Prelipca, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 105 familiĭ, saŭ 411 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ - Domnuluĭ, de bîrne, făcută în 1804, de Banul Ioan Ghiţescu, fost proprietar al moşieĭ.

Sătenĭĭ împroprietăriţĭ aŭ: 201 hect. 44 arĭĭ pămînt, iar proprietarĭĭ: 565 hect. 72 arĭĭ cîmp şi 702 hect. 49 arii pădure.

Sunt 3 iazurĭ, din care cel maĭ mare este al Ghiţesculuĭ.

Pîrîul principal ce trece pe moşie e Ţibulea, şi drum, calea judeţeană Dorohoiŭ-Leorda.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Sauceniţa, Broscăuţi, Horlăceni şi Văculeşti.

Prelipcele, *pădure*, pe moşia Prelipca, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 572 hect.

Preluca-luĭ-Rareş, *unul dintre*

www.dacoromanica.ro

piscurile munteluĭ Hălciugosul, în jud. Suceava, com. Mădeiul, peste care se zice că a rătăcit Rareș-Vodă, în fuga ĭ spre Ciceŭ.

Preluci, *sătuc*, jud. Bacăŭ, plasa Munteluĭ, com. Agăsul, situat pe șesul Trotușuluĭ, făcînd trup cu satul Sulța.

Prelunca, *vîrf al munteluĭ* Furul, lanțul Alunișuluĭ, pl. Vrancea, jud. Putna.

Prelungul, *munte*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ, com. Jitia; se desface din muntele Omul, se întinde printre pîrîul Rîmnicelul și afluentul săŭ pîrîul Necule și brăzdează partea N. a comuneĭ. E acoperit cu păduriĭ și pășuniĭ.

Preoteasa, *movilă*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Nisipeni, în partea de N. a com.; fost punct trigonometric de observație.

Preotesele saŭ **Preutesele**, *șiră de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, ramificată din culmea Pietroasa. Prezintă vîrfurile: Preotesele, Gemoiul, Rădvanul și Șuerul, care străbat comunele Agășul șiĭ Brusturoasa.

Preotesele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2000 hect., județul Mușcel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucșoara, formată din 10 trupuriĭ: Plăișorul, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunișul, Pădurile, Crîngul și Preotesele, avînd toată o întindere de 17530 hectare.

Preoteşti, *com. rur.*, jud. Suceava, situată cam în centrul plășeĭ Șomuzul și la 6 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Dolheștiĭ; la V., cu com. Șoldănești; la S., cu com. Uideștiĭ și Ciumulești și la N., cu com. Giurgești și Valea-Gloduluĭ.

Forma-ĭ teritorială este aceea a unuĭ romb, ale căruĭ unghiuriĭ optuse sunt expuse spre S.-E. și N.-V., înclinate de ambe părțiĭ spre albia Șomuzuluĭ-Mare ce'l străbate prin mijloc, de la V. la E.

Se compune din satele: Preoteștiĭ, Arghira, Basaraba, Fundoaia, Brana și Hușiĭ, cu reședința în satul Basaraba.

Are o populație de 575 familiĭ, saŭ 2324 suflete, din care 506 contribuabiliĭ; 3 bisericĭ deservite de 3 preoțiĭ și 3 cîntărețiĭ; un schitișor, Adămoaea (Brana) cu cinciĭ călugăriĭ; 2 școale rurale mixte, cu cîte un învățător plătit de stat; 3 moriĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7141 leĭ și 51 baniĭ și la cheltueliĭ de 6439 leĭ și 75 baniĭ.

Vite: 104 caĭ, 594 boĭ, 302 vacĭ, 1498 oĭ și 518 porcĭ.

Altitudinea com. de la nivelul Mărieĭ variază între 335—350 m.

E udată de Șomuzul-Mare (9500 m.), care în com. formează iazurile Basarabi și Arghira, precum și de maĭ multe pîrîiașe.

Moșia e parte a statuluĭ, parte altor proprietariĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ e de 3222 fălcĭ, din care 1927 hect. cultivabile, 1046 hect. pădure și restul iazuriĭ, mlaștiniĭ și teren neproductiv.

Improprietărițiĭ în 1864 sunt 2 fruntașiĭ, 138 pălmașiĭ și 164 codașiĭ, stăpînind 971 fălcĭ.

Comuna Preoteștiĭ e străbătută de șoseaua județeană Fălticeni-Dolhasca, pe o lungime de 9 kil., și de calea ferată avînd și o gară, Basarabi.

Locuriĭ maĭ însemnate în com. sunt: Schitul-Brana (Adămoaia), Cetățuia și La-Cetate.

Preoteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Baloteștiĭ, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre N. de Bucureștiĭ, pe malul drept al văeĭ Călugărul și la N. pădureĭ Preoțeștilor. Spre V. trece calea națională Bucureștiĭ-Ploeștiĭ. Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1090 hect., cu o populație de 165 locuitoriĭ.

Casa luĭ V. Gugiu are 945 hect. și locuitoriĭ, 145 hect. Proprietarul cultivă 250 hect. (75 sterpe, 20 izlaz, 600 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre și 1 heleșteu.

Comerciul se face de 2 cîrciumariĭ.

Preoteşti, *sat*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, situat pe valea rîuluĭ Moldoveĭ.

Are o suprafață de vr'o 420 hect., cu o populație de 561 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhiĭ; o școală; 3 moriĭ de apă.

Vite: 160 boĭ, 230 vacĭ, 809 oĭ, 40 caĭ, 200 porcĭ și 275 juncĭ.

Preoteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 116 locuitoriĭ.

Preoteşti, *cătun*, spre N. al com. Dobriceni, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, aproape de hotarul județuluĭ, lîngă apa Oltețul, pe partea dreaptă, unde altitudinea terenuluĭ este de 241 m. d'asupra nivelului Mărieĭ. Are 30 familiĭ, saŭ 100 suflete.

Preoteşti, saŭ **Preoteşti-Adămoaeĭ**, *sat*, pe moșia cu ace-

www.dacoromanica.ro

laşĭ nume, jud. Suceava. Aşezat pe ţărmul stîng al Şomuzuluĭ-Mare şi străbătut de pîrîul Brana.

Are o populaţie de 385 suflete, din care 62 contribuabilĭ; o biserică, clădită din lemn, în 1830, de Const. şi Elena Adamescu, cu hramul Intrarea în Biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1859 şi frecuentată de 40—45 elevĭ.

Moşia, proprietatea statuluĭ, are 532 fălcĭ, din care 312 fălcĭ cultivabile, 200 pădure şi restul mlaştinĭ şi teren neproductiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 28 pălmaşĭ şi 29 codaşĭ, stăpînind 192 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (8 kil.) şi la Basarabi (3 kil.).

In 1803, Preoteşti a Cluceresei Adămoaia numără 110 liuzĭ plătind 1496 leĭ bir anual. («Uricariul», de T. C., Vol. VII, p. 253).

Preoteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Făureşti, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 310 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de căt. Făureşti, unde e şcoala.

Are o biserică de zid, rezidită de d-l M. Măldărescu, din Dobriceni, în 1890.

Preoţeştilor (Pădurea-), *pădure*, 600 hect., la S. căt. Preoteşti, jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ.

Preoţilor (Ceata-), *moşie*, în jud. Buzău, com. şi căt. Beceni, proprietate moşnenească. Are 320 hect., din care 64 hect. arabile, 57 hect. pădurea Ocea; restul fîneaţă, livezĭ, izlaz şi sterp. Se maĭ numeşte şi Beceni.

Preseaca, *catenă de munţĭ*, ce începe de la căt. Gornetul, com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzău, merge d'alungul maluluĭ stîng al apeĭ Valea-Sibiciuluĭ şi se termină la Malul-Preseceĭ, puţin maĭ jos de cătunul Intre-Sibicee, din com. Mlăjetul.

Preoteşti, *sat*. Vezĭ Basarabi, judeţul Suceava.

Preoteşti, *schit*, jud. Suceava. Vezĭ Adămoaia şi Brana.

Preoteşti-de-Secară, *sfoară de moşie*, fără sat, în mărime de 80 fălcĭ, jud. Suceava, comuna Preoteşti.

Preuteşti, *com. rur.*, *sate*, jud. Suceava, Neamţu, vezĭ Preoteşti.

Pria, *izvor*, curge de la E. de satul Rîfovul, pl. Crivina, jud. Prahova, trece pe lîngă căt. Antofiloaia şi se varsă în pîrîul Ghighiul, tot în raionul com. Rîfovul.

Prianul, *şir de dealurĭ*, judeţul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, care se întinde de la N. la S., pe hotarul comunelor Băhnăşeni, Ardeoani şi Berzunţul, formînd podişul Bejenia. Partea de S. este acoperită cu pădurea Mărunta.

Priba, *sat*, cu 25 fam., jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Merişani.

Priba, *mahala*, a oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea.

Pribegeanca, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Pribegi, care formează cu pădurea Lăscoiul un trup de 300 hect., populat cu stejarĭ, ulmĭ, sălciĭ, plopĭ, aninĭ şi jugastri.

Pribegi, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Slobozia şi Perieţi.

Se întinde din rîul Ialomiţa, spre N., pe o suprafaţă de 5150 hect., din care 530 hect. pădure şi coprinde patru moşiĭ particulare şi moşia Motîlva, proprietate a statuluĭ, cu 1400 hect. din care 130 hect. pădure. Inainte de secularizare moşia ţinea de monăstirea Slobozia.

Se compune din cătunele: Pribegi şi Lata, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în Pribegi.

Are o populaţie de 895 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 45 elevĭ şi 12 eleve; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 600 boĭ, 150 caĭ, 4400 oĭ, 80 bivolĭ, 25 capre, 10 asinĭ şi 100 rîmătorĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în comună 28 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Pribegi, *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Murgeanca. Este situat pe malul de V. al laculuĭ Strachina, la 1 kil. de satul de reşedinţă.

Are o populaţie de 15 familiĭ.

Vite: 100 boĭ, 80 caĭ, 400 oĭ şi 60 porcĭ.

Pribegi, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. cu acelaşĭ nume. Este situat pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, la 1 kil. de apa rîuluĭ, de care se desparte prin pădure. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ com. Pribegi.

Se compunea din Pribegi-d.-s. şi Pribegi-d.-j., carĭ, prin creşterea populaţiunĭĭ, s'aŭ unit.

www.dacoromanica.ro

Are o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 dascăli.

Vite: 500 boi, 3000 oi, 100 cai, 25 capre, 80 bivoli, 10 asini şi 100 rîmători.

Pribeşti, *sat*, jud. Vasluiu, pl. Crasna, com. Ciorteşti, spre V. de satul Ciorteşti, situat între două dealuri, ce merg paralel, de la S. spre N., şi la capul cărora se întinde Dealul-Pădurei, care formează limita între acest sat şi satul Porcoaia, din com. Poiana-Cîrnului.

Are o suprafaţă de 2137 hect., din care 421 hect. sunt ale locuitorilor clăcaşi, iar 1716 hect., în care intră şi o pădure de 429 hect., ale d-nei Eliza Balş. Populaţiunea este de 107 familii, saŭ 480 suflete.

Spre S. de sat este o biserică, făcută de Lupuşor Balş, la 1838, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi. Sunt 2 cîrciumi.

Vite: 271 vite mari cornute, 27 cai, 700 oi, 15 capre, 27 bivoli şi 50 rîmători.

Locuitorii posedă: 25 pluguri şi 70 care cu boi, 10 căruţe cu cai; 90 stupi.

Priboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîului Bratia.

In raionul satului e o moară.

Are o populaţie de 186 locuitori.

Priboaia, *moşie* a statului, în com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel.

Priboaia, *pădure* a statului, în întindere de 225 hect., în com. Priboaia, jud. Muşcel.

Priboaia, *gîrlă*, ce izvoreşte de la S. de dealul Vlădeanul, com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, şi se varsă în rîul Bratia, pe malul stîng.

Priboaia, *gîrliţă*, ce izvoreşte de la Sudul com. Schitul-Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel; serveşte de limită între com. Mihăeşti şi Bălileşti, curge aproape paralel cu dealul Vlădeanul şi, la capul de Sud al acestui deal, se împreună cu pîrîul Mănetul, urmîndu-şi cursul pe teritoriul com. Stîlpeni.

Priboeni, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, situată la 57 kil. spre S. de Cîmpulung, pe ambele maluri ale gîrlei Cîrcinovul.

E formată din satul cu acelaşi nume, care se mărgineşte la N. cu com. Dobreşti, la S. cu com. Ţigăneşti, şi la E. cu jud. Dîmboviţa.

Are 2 biserici, deservite de 3 preoţi şi 4 cîntăreţi; o şcoală mixtă, frecuentată de 180 copii (1899—900).

Locuitorii, afară de agricultură, se mai ocupă cu rotăria şi cu fabricarea ţuicei, iar femeile, cu creşterea gîndacilor de mătase.

Parte din locuitori sunt moşneni şi parte, împroprietăriţi după legea din 1864, pe moşiile Cîmpuiungeanca şi Cotroceanca, ambele ale statului.

Priboeni, *deal*, în raionul comunei cu acelaşi nume, pl. Podgoria, jud. Muşcel, pe care se cultivă 100,25 hect. vie.

Priboeni, *pădure*, supusă regimului silvic, com. Priboeni, plasa Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 960 hect., în care predomină stejarul, fagul şi carpenul.

Priboeşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Husnicioara; are 49 case.

Priboianul-Tunseşti, *deal*, jud. Muşcel, com. Ţigăneşti, pl. Podgoria, situat între gîrla Cîrcinovul şi apa Călianului şi pe care se află mai multe peteci cu locuri de arătură, sădiri de vii, pruni şi pădure măruntă.

Priboina, *teren*, coprins între ţărmul Mării şi grindurile Perişorul, Metăvă şi Cerbul, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comunei rurale Sf.-Gheorghe, în partea de S.-V. a plăşei şi a comunei. Are o lungime cam de $2\frac{1}{2}$ kil., o lăţime de 2 kil. şi o întindere totală de 400 hect. Este neproductiv, fiind acoperit la S. cu nisip şi în celelalte părţi cu stufării întinse.

Priboiul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată la 24 kil. spre N.-V. de Tîrgovişte, pe malul drept al rîului Dîmboviţa, pe vale şi pe un mic deal şi coprinsă între Dealul-Fluerului care e spre V. de comună, şi rîul Dîmboviţa, spre E. Spre S. de Priboiul e Dealul-Inalt, iar spre N., cîmpie şi pădure.

Se compune din două cătune: Priboiul şi Sturzeni, cu o populaţie de 756 locuitori.

Are două biserici; o şcoală; o moară de apă.

In com. sunt 38000 arii pădure.

Se învecineşte la E. cu com. Izvoarele, de care se desparte prin Dîmboviţa; la V., cu căt. Greci, com. Boţeşti, de care se desparte prin Dealul-Fluerului, şi cu păduri mari; la N., cu com. Cîndeşti, de care se desparte prin Valea-Seacă şi cîmpie; iar la S., cu com. Tătărani, de care se desparte prin Dealul-

www.dacoromanica.ro

Inalt şi prin pădure. Se leagă cu Cîndeşti prin şosea comunală.

Priboiul, *vale*, izvoreşte de la E. de com. Valea-Lungă, jud. şi pl. Prahova, din vîrfurile: Vîrtejul şi Calul şi se varsă în Cricovul-Dulce, la S. de comună, după ce primeşte ca afluenţi văile: Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea-Ursuluĭ şi altele. Toate aceste văĭ sunt acoperite cu pădurĭ, proprietăţĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezĭ şi păşunĭ pentru vite.

Priboiul, saŭ **Secarul**, *moşie* nelocuită, pendinte de com. Zădăriciul, jud. Vlaşca şi avînd o suprafaţă de 250 hect.

Pricopanuluĭ (Dealurile-), *culme de dealurĭ*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urbane Măcinul şi pe al comunelor rurale Jijilá şi Greci. Formează un sistem aparte de dealurĭ, avînd o direcţiune generală de N.-V. spre S.-E., la E. de oraşul Măcinul, maĭ purtînd şi numele de Dealurile-Măcinuluĭ. La V. se prelungeşte prin dealurile Cheea şi Sărăria, şi aceasta la rîndul eĭ cu dealurile Aganimul şi Orliga. La N. lasă prelungirile dealuluĭ Ştubeiuluĭ şi dealuluĭ Piscul-Dascăluluĭ şi la S.-E. se prelungeşte cu Dealul-Grecilor. Culmea sa este stîncoasă, goală şi dinţată şi se vede de la o mare depărtare. Din ea îşĭ iaŭ o naştere la N. văile: Valea-Popeĭ, Valea-Largă, valea Vasilică, Valea-Bostanelor şi Valea-Grecilor, care se varsă în pîrîul Jijila; iar din poalele de S. izvoresc Valea-Vălcanuluĭ şi valea Sulucul, afluenţi aĭ Dunăreĭ. Punctul culminant, vîrful Sulucul, are 364 m., punct trigonometric de observaţie de rangul 1-iŭ. Alte vîrfurĭ sunt Oliga, de 110 m., Sărăria, de 109 m., etc., puncte trigonometrice. Pe la poalele sale de V. merge drumul judeţean Măcinul-Isaccea; pe la cele de S., drumul judeţean Măcinul-Babadag. Alte drumurĭ comunale îl străbat în toate direcţiunile. Pantele de N.-E. sunt acoperite cu cîte-va pădurĭ, iar restul e acoperit cu păşunĭ şi fîneţe. Pe la poalele de V., în spre Măcin, se întind şi livezĭ.

Prigoreni, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Brăeşti, la 5 kil. de Tîrgul-Frumos, situat pe coasta despre E. a dealuluĭ Rădiul. In vechime a fost pe coasta de S.-E. a dealuluĭ şi purta numele de Podgoreni, pentru mulţimea viilor ce se aflaŭ acolo.

Intinderea teritoriuluĭ satuluĭ e de 2937 hect., cu o populaţie de 129 familiĭ, saŭ 525 suflete.

Are o biserică, construită din lemn, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc; o şcoală mixtă, înfiinţată la anul 1881, şi care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 17 elevĭ, din 45 înscrişĭ.

Vite: 851 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 880 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată între comunele Zorleşti şi Rosia şi formată din 2 cătune: Prigoria la N. şi Bucşana la E. E aşezată pe dealurĭ şi văĭ, acoperite în partea de N. şi S. cu pădurĭ seculare.

Are o suprafaţă de 3500 hect., din care 15 hect. vie, 300 hect. arăturĭ, 1592 hect. pădure, iar restul izlaz şi fîneţe; o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 1090 suflete; o şcoală mixtă; 2 biserici, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 58 care cu boĭ, 20 pluguri, 1 căruţă cu caĭ; 410 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 298 oĭ, 164 rîmătorĭ; 85 capre; 32 stupĭ.

Venitul comuneĭ este de 580 leĭ, iar cheltuelile, de 493 leĭ.

Apele ce udă comuna sunt: pîrîul Cîlnicul, care, în raionul comuneĭ, primeşte pîraiele: Prigoria, Potopelul şi Iacobul.

Comunicaţia în această comună se face prin şoseaua comunală care o pune în comunicaţie la S. cu Negoeşti, iar la N. cu Zorleşti.

In Prigoria sunt 42 fîntînĭ.

Teritoriul comuneĭ e brăzdat de: Dealul-Şesuluĭ, în partea de N., dealul Bumbrişiul, dealul Corbul şi de văile Cîlnicul şi Bucşana.

Prigoria, *cătun*, al comuneĭ Prigoria, pl. Amaradia, jud. Gorj, pe apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafaţă de 1235 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 340 suflete; o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri, 19 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 201 vite marĭ cornute, 113 oĭ, 18 caĭ, 27 capre şi 84 rîmătorĭ; 35 stupĭ.

In cătun se găsesc 15 fîntînĭ.

Prigoria, *pîrîŭ*, jud. Gorj, pl. Amaradia, ce izvoreşte din izvoarele Fîntîneĭ-luĭ-Petre şi Ion-Ghencea, situate la N. comuneĭ Prigoria şi se varsă în Cîlnic, în comună.

Prigvarea, *vale*, ce izvoreşte din muchiile Prigvăreĭ, şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul comuneĭ Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Prihodiştea, *pădure*, în jud. Bu-

www.dacoromanica.ro

zău, com. Păltineni, căt. Nehoiul, de 150 hect., proprietate moşnenească.

Prihodul-Zahaicul, *pădure* de stejar, în întindere de 420 hect., pe dealul Prihodul, com. Drăcşani, jud. Botoşani.

Prilipca, *sat*, jud. Botoşani, în partea de S.-E. a comunei Satul-Burdujeni, cu o populaţie de 120 familii, saŭ 560 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 18 elevi.

Vite: 146 boi şi vaci, 30 cai, 291 oi şi 50 porci.

Primejdeşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Valea-Mare.

Priopcea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comunei rurale Cerna, situat în partea E. a plăşei şi în cea N.-V. a comunei; lasă spre N. dealul Piatra-Ascuţită şi la S.-E. dealul Curt-Bair; pe la poalele-i de S. trece şoseaua judeţeană Măcin-Greci-Babadag; pe la cele E. curge pîrîul Valea-Megina; are o înălţime de 403 m. şi este unul din cele mai înalte vîrfuri din Dobrogea; este acoperit cu păşuni.

Pripa, *pîrîŭ*, jud. Botoşani, com. Poiana-Lungă, izvoreşte din ponorul Pripa şi se varsă în pîrîul Topliţa, şi împreună în iazul Clopoţelul.

Pripoarele, *sat*, cu 20 locuitori, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Pripoarele, *sat*, în partea de N. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe dealul Pripoarele.

Are o suprafaţă de 220 hect., cu o populaţie de 34 suflete.

Pripoarele, *deal, vale* şi *drum*, pe partea de S. a dealuluĭ Bordea, com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi, pe hotarul despre jud. Vasluiŭ.

Priponeşti-de-Jos, *sat* şi *com. rur.*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad şi la marginea judeţuluĭ.

Are o populaţie de 406 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 89,50 hect.

Priponeşti-de-Sus, *sat* şi *com. rur.*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, în partea de S.-V. a judeţuluĭ.

Are o populaţie de 790 locuitorĭ; 2 biserici şi o şcoală.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 328 hect., dînd vinul cel mai de soiŭ din judeţ. Se cultivă asemenea mult şi gîndacii de mătasă.

Comerciul se exercită de 6 persoane.

Priponul, *munte*, pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova, unde se află ridicat un punct trigonometric de întîiul ordin.

Priporul, *izvor cu ape minerale*, jud. Prahova, care coprinde clorure, sulfate şi carbonate alcaline. Apele sunt foarte alcaline. Sărurile calcare sunt în mai mare proporţiune de cît cele magneziane.

In această apă s'a constatat şi fier sub formă de bicarbonat.

Apele coprind în litru următoarele proporţiunĭ de clor, acid sulfuric, calce, magnezie şi protoxid de fier.

Clor . . .	0,	gr. 1136
Acid sulfuric	1,	0160
Calce. . .	0,	3019
Magnezie .	0,	1556
Prot. de fier	0,	0136

Materiile solide coprinse în tr' un litru de apă din valea Priporul, sunt 1 gr. 700. (Anuarul Biurouluĭ Geologic).

Priporul, *munte*, jud. Dîmboviţa, de la Moroeni în sus, pe matca Ialomiţeĭ, în dreapta. In acest munte şi în muntele Brînduşile se află cărbunĭ de pămînt.

Priporul, *munte*, la N. de com. Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, cu direcţia spre S.-E., la 11 kil. de vatra satuluĭ.

Priporul, *deal*, în jud. R. Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Bordeşti; se desface din Dealul-Trăistenilor, brăzdează partea de V. a comuneĭ; e acoperit cu păşunĭ.

Priporuluĭ (Lunca-), *cătun*, de reşedinţă, al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 26 case, situat în faţa punctuluĭ unde rîul Bîsca-Rozileĭ dă în Buzăŭ. Aci, mai nainte, era un biuroŭ vamal, mutat acum la Cheea.

Prisaca, saŭ **Vidraşcu**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, numit şi Verşeşti-Sion. E situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, pe deal.

Are o populaţiune de 103 suflete.

Locuitorĭi posedă: 4 cai, 34 vite marĭ cornute, 13 porci şi 8 capre.

Prisaca, Prisaca-Mică, saŭ **Priseaca**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl.

www.dacoromanica.ro

Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, situat pe dreapta Tazlăuluĭ, la 3 kil. 200 m. de satul Bereşti (şcoală).

Are o populaţie de 297 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la anul 1883; 1 cîr. ciumă.

Vite: 11 caĭ, 151 vite marĭ cornute, 54 porcĭ şi 14 capre.

Prisaca, *cătun*, în jud. Putna, com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, în sus de căt. Valea-Săreĭ, la 1/2 oră depărtare.

Are o populaţie de 234 suflete, care locuesc în 75 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Prisaca, *cătun*, spre S. de com. Băzgărei, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Dealul-Murgaşuluĭ, lîngă apa Geamartaluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de 190 m. Are 162 locuitorĭ.

Prisaca, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Prisaca, *deal*, în suprafaţă de 48 hect., la S. de Valea-Căşotenilor, com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Prisaca, saŭ **Priseaca**, *moşie* particulară, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, de 591 hect., cu venit anual de 12000 leĭ.

Prisaca, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub dealul Prisaca, com. Cozmeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, şi se varsă în pîrîul Fîstîca.

Prisaca, *vale*, continuare a văeĭ Urşiţa, jud. Iaşi, com. Mironeasa, pl. Stavnicul.

Prisaca - de - la - Dumbrava-Neagră, *padure*, în jud. Neamţu, com. Timeşeşti, din pl. de Sus-Mijlocul, arendată în folosul mănăstireĭ Neamţu.

Prisacani, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Braniştea, jud. Iaşi, situată pe şesul dintre rîul Prutul şi Jîjia şi formată din satele: Prisacani şi Moreni. Are o suprafaţă de 3521 hect., din care 657 hect. pădure şi o populaţie de 390 familiĭ, saŭ 1603 suflete, care se ocupă cu agricultura, creşterea vitelor, pescăria, cultura viilor şi a livezilor.

Pe marginea com. despre Prut sunt păduriĭ marĭ de stejarĭ, iar în partea despre Jîjia, fineţe, imaşe, locurĭ de arat şi locurĭ mlăştinoase. Prin mijlocul com. trece de la N. la S., drumul mare al Braniştei.

Are 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală şi 2 morĭ de vînt.

Budgetul com. e de 6905 leĭ, 21 banĭ, la venitурĭ şi de 6805 leĭ, 66 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 1396 vite marĭ cornute, 2619 oĭ, 223 caĭ şi 568 rîmătorĭ.

Prisacani, *sat*, aşezat sub dealul Prisacani, pe stînga Miletinuluĭ, în partea de E. a com. Flămînzi, pl. Coşula, jud. Botoşani, cu o populaţie de 80 familiĭ, saŭ 465 suflete.

Are 1 biserică deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 146 boĭ şi vacĭ, 31 caĭ, 334 oĭ, 41 porcĭ; 61 stupĭ.

Prisacani, *sat*, jud. Iaşi, com. Prisacani, pl. Braniştea.

Partea despre S. a satuluĭ se numeşte Munteni, pentru că locuitoriĭ ar fi veniţĭ din Muntenia, în timpul uneĭ foamete marĭ, ce ar fi bîntuit în satele ce locuiaŭ.

E situat pe şesul şi malul drept al Prutuluĭ, pe o suprafaţă de 2537 hect., din care 573 pădure; şi are o populaţie de 267 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Satul Prisacani este cel maĭ mare şi maĭ populat din pl. Braniştea. Aci este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică zidită la 1797, de Mitropolitul Veniamin-Costache, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarc; o şcoală, înfiinţată în 1886, frecuentată de 91 elevĭ (1899—900).

Moşia care a fost proprietatea Mitropolieĭ, e astăzĭ a Statuluĭ. Aicĭ, în satul Prisacani, îşĭ avea reşedinţa în timpul vereĭ Mitropolitul Veniamin-Costache.

Locuitoriĭ posedă: 1041 vite marĭ cornute, 1838 oĭ, 133 caĭ şi 369 rîmătorĭ.

Prisacani, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Bolborosoaia (Bolbosoaia).

Are 375 locuitorĭ şi 105 case. Satul formează o comună (com. Prisacani) cu cătunele Valea-cu-Apă, Jugani, Tăbăceşti şi Pleşeşti.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 152 hect., din care 6 nelucrătoare şi livezile cu pomĭ fructiferĭ, din carĭ pruniĭ ocupă o suprafaţă de 27,25 hect.

Comerciul se face de 11 persoane.

Are o şcoală de băeţĭ şi 2 bisericĭ.

Prisacani, *pădure*, în partea de S. a com. Prisacani, pl. Braniştea, jud. Iaşi. Are o întin-

www.dacoromanica.ro

dere cam de 573 hect. şi poartă mai multe numiri: la intrare mergînd spre S. la dreapta, se numeşte Besetca, şi la stînga Besetcuţa; apoi mai departe, Rădiul, Calestrul, Helbet şi Mîndra.

Prisacani, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din munţii Pietrele-Roşii, curge în toată întinderea sa pe hotarul dintre com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, pănă la vărsarea lui pe stînga pîrîului Bistricioara, lîngă localitatea Trecătoarea (Prisacani).

Prisacani, *vamă*, jud. Neamţu, la graniţa judeţului despre Transilvania, situată în com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele. Se mai numeşte şi Trecătoarea. Venitul pe 1896—97: 18216 lei, 50 bani. Are sucursala Bicazul. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860.

Prisăceana. Vezi Prisăceana, jud. Mehedinţi.

Prisăceĭ (Dealul-), *deal cu pădure*, în raionul comunei Ţigăneşti, jud. Tecuciŭ.

Prisăceĭ (Dealul-), *deal*, ast-fel numit de la o prisacă ce a fost din vechime pe el: face hotarul între com. Mironeasa şi jud. Vasluiŭ, la punctul numit Liniĭ. (Vezi Dealul-Mare, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iaşi).

Prisăceĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, numit şi al Hîrtopului; izvoreşte din Dealul-Rădiului, purtînd, aproape de obîrşie, numele de Pîrîul-Ursului şi se varsă în Şomuzul-Mare, după un curs de 5 kil. Are de tributarĭ din stînga pîrîul Olăreni şi Pîrîul-Arinilor.

Prisăcilor. (Vezi Bordea, deal, jud. Iaşi).

Priscul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din 1893 pe moşia Munteluĭ-Priscul, pendinte de com. Comarnicul, pl. Peleşului, jud. Prahova.

Priscuricea, *coamă*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, care la S. de Pociovalişţea formează malul drept al Gilortuluĭ şi mai spre S. se numeşte Măgura. Se termină la Bălceşti. Are pe ea viĭ, livezĭ şi arături.

Priseaca, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Priseaca şi Săltăneşti, situată pe malul stîng al pîraielor Goţa şi Săltăneanca, care se împreună la 1 kil. spre V. de cât. Priseaca, şi ast-fel unite poartă numele de Dîrjovul. E la 10 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de a plăşiĭ.

Intinderea com. e de 1300 hect.

Are o populaţiune de 1202 locuitorĭ şi 260 case; 3 bisericĭ, 2 în cât. Priseaca şi 1 în Săltăneşti, deservite de 2 preoţi; o şcoală, frecuentată de 45 copiĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţi la 1864 pe moşiile d-lor Toma Gigîrtul, fraţiĭ Viişoreni, Ioniţă Pîrvulescu, din care li s'aŭ dat 265 hect. Eĭ aŭ 140 caĭ şi iepe, 200 boi, 50 vacĭ, 30 capre, 2500 oĭ.

In raionul com., pe pîrîul Sălteanca, este o moară cu aburĭ.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la suma de 2455 leĭ.

Are o şosea care străbate d'alungul comunei de la N. la S. şi care la S. se întîlneşte cu şoseaua naţională judeţeană Cîmpul-Mare-Slatina.

E brăzdată de dealurile: Piscul-Predoaneĭ, Viea Diaconuluĭ, Băcanul, Bănuţă, Imaşul, Puţuluĭ-Ene, Pristoase şi Goţa. Parte din aceste dealurĭ servă de păşune, iar parte pentru cultura semănăturilor.

O udă pîraiele: Săltăneasa, Pîrvuluĭ, Clocoticiul şi Mogoşeşti.

Dintr'un hrisov al luĭ Radu-cel-Mare, cu data 7131, luna Maiŭ 2, scris pe piele de căprioară, întărit cu sigiliul Domnesc şi care se află în posesiunea preotuluĭ Ştefan Duhovnicul din această comună, se dovedeşte că comuna Priseaca este înfiinţată cu mult înainte de Radu-cel-Mare, Domnul Munteniei.

Priseaca, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Vizureşti.

Priseaca, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Colanul, la 2 kil. spre V. de bariera Tîrgovişteĭ, numită Cîmpul Lung saŭ Oborul-Vechiŭ.

Priseaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Leiceşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna.

Are o populaţie de 60 locuitorĭ.

De la V. spre E. este udat de 2 vîlcele, carĭ se varsă în rîul Doamna, pe malul drept.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia statuluĭ Corbul-Pădureţ.

Priseaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 1100 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de bîrne, fondată la 1323, şi avînd ca frontispiciŭ, săpat în lemn cu scoabă: anul 1323 şi ctitorĭ: Stan, Mateiŭ, Radu şi cea-l'altă, zidită înainte de 1821, de preotul Barbu şi purtînd la uşă inscripţiunea:

www.dacoromanica.ro

La 1830 s'a învelit cu șindrilă, căci până aci era învelită cu coceni, instalîndu-i-se și clopot. La 1864 s'a reedificat din temelie.

Priseaca, *munte*, jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, com. Bădeni-Pămînteni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu pășuni ce nutresc numeroase turme de vite.

Priseaca, *pădure*, supusă regimului silvic, situată pe muntele Priseaca, proprietate a moșnenilor Ilinești, pendinte de com. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, în întindere de 500 hect., avînd esență dominantă fag, iar spre vîrf brad.

Se învecinește la N. cu muntele Algîiul și Olăneasca, la S. cu apa Bădeanca, la V. cu Făzicelul și la E. cu Bădeni-Slobozia.

Priseaca, *proprietate* a școalei «Ioan Crăciunescu», pendinte de com. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit o parte din loc. com. Gornetul-Cricovul.

Priseceaua, *com. rur.* și *sat*, jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, așezată pe partea de S. a unuĭ mic platoŭ. Se mărginește: la E. cu com. Crîngul ce aparține jud. Dolj; la S., cu com. Oprișorul; la V., cu com. Drincea și Vladaia; iar la N., cu com. Dobra și Bălăcița.

Satul formează com. cu satul Scorila, avînd o populație de 1200 locuitorĭ și 238 case.

Are 2 bisericĭ cu 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 35 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 120 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ; 80 stupĭ.

Prin această com. trece șoseaua Oprișorul-Bălăcița.

Budgetul com. e la venitur de 3289 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2292 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 750 oĭ și 700 rîmătorĭ. E străbătută de un mic pîrîŭ ce se formează de la fîntînĭ, și care confluențează cu pîrîul numit Capul-Apeĭ și se îndreptează spre Drincea; pe el se află morĭ de măcinat.

In partea de N. și E. a com. se află niște bălțĭ mlăștinoase.

Prisecile, *pîrîiaș*, ce izvorește din Dealul-Rusuluĭ, teritoriul com. Girovul, jud. Neamțu, curge spre S., intrînd până aproape de marginea despre N. a pl. Bistrița, unde se varsă pe stînga pîrîuluĭ Cracăul, după ce primește ca afluent din stînga Pîrîiașul-Rusuluĭ.

Prisiceni (Prisiceni-Domnești), *sat*, făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Buturugeni, între rîul Argeș și limita județuluĭ despre Vlașca.

Se împarte în 2 trupurĭ: Prisiceni-din-Deal și Prisiceni-din-Vale.

Se întinde pe o suprafață de 537 hect., cu o populație de 407 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 290 hect., și locuitoriĭ 247 hect. Proprietarul cultivă 172 hect. (18 izlaz, 100 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 364 și al celor micĭ, de 352.

Prisiceni-Buturugeni, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată pe un loc ridicat, la N. de București, lîngă rîul Argeș, la 27 kil. de București.

Se compune din satele: Buturugeni, Prisiceni, Plopi și Saxoni, cu o populație de 1139 locuitorĭ și 252 case.

Se întinde pe o suprafață de 1574 hectare.

D-niĭ G. Enescu, Dr. A. Fotino și moștenitoriĭ I. Lăscărescu aŭ 963 hect. și locuitoriĭ, 611 hect. Proprietariĭ cultivă 510 hect. (85 izlaz, 368 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are 1 biserică (la Saxoni); 1 școală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Vite: 150 caĭ și iepe, 349 boĭ, 265 vacĭ și viteĭ, 28 taurĭ, 9 bivolĭ, 54 bivolițe, 31 capre, 168 porcĭ și 1267 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 266 sunt plugarĭ, 7 industriașĭ, 6 aŭ diferite profesiunĭ. Eĭ posedă: 189 pluguri: 156 cu boĭ și 33 cu caĭ; 135 care și căruțe: 110 cu boĭ și 15 cu caĭ.

Improprietăriți sunt 194 locuitorĭ și neîmproprietăriți maĭ sunt 90.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3347 leĭ și la cheltuelĭ, de 3326 leĭ.

Prisiceni-Turnesculuĭ. Vezĭ Poșta, com. Buda-Prisiceni, jud. Ilfov.

Prislava, *sat*, în jud. și pl. Tulcea, cătun al comuneĭ Malcoci, situat în partea de N.-E. a plășeĭ și cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-E. de cătun de reședință Malcoci, pe malul drept al brațuluĭ Sf. Gheorghe, la poalele de N. ale dealuluĭ Derven-Tepe. Se mărginește la N. cu cătun Pardina, la V. cu cătun Malcoci, la S. cu com. Sari-Ghiol și la E. cu cătun Pîrlita. Este

www.dacoromanica.ro

udat de braţul Sf. Gheorghe. Intinderea luĭ este de 1290 hect., din care 30 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 120 hect. grădinile locuitorilor, 100 hect. ale statuluĭ, restul al locuitorilor.

Populaţiunea, în maioritate Romînĭ, este de 114 familiĭ, saŭ 554 suflete.

Are o şcoală, condusă de un învăţător şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Prisloapele, *pichet de graniţă*, cu No. 2, jud. Gorj, situat la S. de muntele Negoaia.

Poteca ce se priveghează de acest pichet este aceea ce scoboară după dealul Negoaia în valea Bistriţa şi urmează cursul acestuĭ rîŭ, pănă la Gureni şi de aci la Brădiceni. Patrularea între Prisloape şi Gruiul-Negru se face pe poteca ce scoboară pe Negoiul spre V., trece Bistriţa pe la Curul-Bouluĭ, sue apoĭ muntele Boul şi scoboară la Gruiul-Negru.

Comunicaţia e anevoiasă din cauza copacilor seculariĭ ce cad şi închid potecile, precum şi din cauza prăbuşiturilor de pămînt.

Prisloapele, *pichet de graniţă*, cu No. 10, jud. Gorj, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Se mărgineşte la N. cu vîrful Ardicul, spre E. cu culmea Paringuluĭ, spre S. cu Vîrful-Beteĭ. Poteca ce se priveghează din acest pichet, trece pe la Ardicul, urmează culmea Saduluĭ, trecînd pe lîngă muntele Muncelul-Mare, pănă la satul Gruiul-d.-s.

Patrularea între Prisloape şi Lainici se face pe poteca ce duce pe coama de S. a munteluĭ Sapa, apoĭ scoboară pe Păiuşul, unde este pichetul.

Aceste poteciĭ pot fi străbătute şi de animale încărcate. Intreţinerea este anevoioasă din cauza cădereĭ arborilor şi a prăbuşitureĭ terenuluĭ.

Prislopul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel. Are o populaţie de 324 locuitoriĭ; o biserică, cu următoarea inscripţie:

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, precum se vede, în cinstea hramuluĭ Pogorîrea duhuluĭ sfînt şi hramul cel vechiŭ şi s'a maĭ adoptat şi al Sf. Ion Botezatorul. La facerea acesteĭ biserici, fondata de ctitoriĭ Ion Prislopeanu, Const. Pîrvulescu şi cu ajutorul fraţilor cariĭ aŭ ajutat şi vor ajuta la acest sfînt locaş, în zilele Preaosfinţituluĭ Arhipăstor Calinic, ale prea Inălţatuluĭ nostru Rege Carol I şi ale Regineĭ Elizabeta, soţia sa. Punerea temelieĭ la 1876, terminată la anul 1882.

Prislopul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Prislopul, *mahala*, în com. rur. Stoeneşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o biserică, rezidită la anul 1891, în locul alteia vechĭ.

Prislopul, *vîrf de munte*, din culmea Făgăraşuluĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Prislopul, *munte*, înalt, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel. Pecoaste este păduros, iar pe culme are păşunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Prislopul, *munte*, în partea de N.-V. a comuneĭ Robeşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Prislopul, *pădure*, jud. Muşcel, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în întindere de 347 hect.

Prislopul, *trup de pădure*, a statuluĭ, pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Podurile, Rusul-d.-j. şi Vîrful-Negraşuluĭ, formează pădurea Teşila, care are o întindere de 5000 hect.

Prislopul, *pîrîŭ*, izvoreşte din munţiĭ com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, curge de la N. către S.-E. şi se varsă în rîul Doftana, pe ţărmul drept, tot în raionul com. Teşila.

Prislopul, *vale*, izvoreşte din pădurea cu acelaşĭ nume, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, străbate partea de E. şi S. a satuluĭ Prislopul şi se varsă în rîul Bratia.

Prislopuluĭ (Muntele-), *munte*, în grupa Grinţieşuluĭ, jud. Neamţu, situat (în parte) pe hotarul Transilvanieĭ şi pe teritoriul com. Călugăreni. Se maĭ numeşte şi Plopul.

Pristolul, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul.

Se află la distanţă de 55 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe o poziţiune, ridicată în partea de N. Se mărgineşte: în partea de E. cu com. Gîrla-Mare; în partea de S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria; in partea de V., cu Dunărea, care o desparte de Serbia; iar în partea de N., cu Gruia.

Satul formează comună cu mahalaua Insuraţeĭ, avînd o populaţie de 1260 locuitoriĭ şi 256 case.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguriĭ, 154 care cu boĭ şi 12 căruţe cu caĭ.

Prin comună trece şoseaua Gruia-Pristolul-Gîrla-Mare.

Are o biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi; 1 şcoală condusă de 1 învăţător şi fre-

www.dacoromanica.ro

cuentată de 40 elevĭ (1899-900). Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 4286 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1819 leĭ.

Vite: 769 vite marĭ cornute, 768 oĭ, 31 caĭ şi 700 rîmătorĭ.

Sunt, pe teritoriul comuneĭ, nişte ruine vechĭ în carĭ se găsesc monete romane. Locurĭ de însemnat sunt: Nisipul-cu-Oase, Dosul-Pristoluluĭ, Valea-Viilor, Fîntîna-luĭ-Vulpe.

Pristolul, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul.

Pristolul-de-pe-Doftana, *proprietate*, a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Unghia-Mare, Ceauşoaia şi Neamţul, are o întindere de 606 hect.

Privalul, *fostă staţie de cale ferată*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Această staţie a fost pănă la 1881, cînd din cauza deselor inundaţiĭ ale Siretuluĭ, s'a mutat şi satul şi gara. Locuitoriĭ s'aŭ mutat în com. Tudor-Vladimirescu, iar staţia Privalul la Vameş, pe linia Hanul-Conachi-Galaţi.

Privalul, *gîrlă*, în partea de N.-E. a pl. Măcin şi a com. urb. Măcin, jud. Tulcea. Se desface din gîrla Piatra-Feteĭ, se întinde spre E., taie şoseaua judeţeană Brăila-Măcin, străbate grindul Somova, şi după 1½ kil. se deschide în partea de S. a bălţiĭ Somova.

Privalul-Coţofeneĭ, *pădure*, jud. Brăila, pendinte de com. Chiscani, pl. Vădeni. Se mărgineşte la N. cu Dunărea Măcinuluĭ şi în cele-l'alte părţĭ cu balta.

Suprafaţa: 2 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Dimuleasa-Gingărăşoaeĭ, *păduri* situate în pl. Balta, jud. Brăila. Se mărginesc în toate părţile cu cîmpia locală. Se întind din Dunăre pănă în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafaţa: 60 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Filipoiuluĭ şi Orzea, *pădurĭ*. Se mărgineşte în toate părţile cu cîmpia bălţeĭ, începînd din Dunăre şi terminîndu-se în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafaţa: 75 hect. Esenţă: salcie.

Privalul-Manghelul cu Renea, *pădure*, situată în judeţul Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la V. cu Vîlciul şi în cele-l'alte părţĭ cu cîmpul bălţeĭ. Suprafaţa: 5 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Satuluĭ, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, cu No. 160, în dreptul comuneĭ Surlari, jud. Ilfov.

Privalul-Turculuĭ, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, în dreptul movileĭ Sîrbi, jud. Ilfov.

Privalul-Vechiŭ, *fost sat*, pe malul Siretuluĭ la S. judeţuluĭ Tecuciŭ. Cea maĭ mică revărsare a Siretuluĭ inunda tot satul, ceea ce a făcut ca la 1881 locuitoriĭ să-şĭ părăsească locuinţele şi să se mute în noul sat Tudor-Vladimirescu.

Satul era foarte vechiŭ, căcĭ se pomeneşte de el în Letopiseţe pe la 1600. Aicĭ era un popas al călătorilor ce veneaŭ din Galaţi, şi intraŭ în judeţul Tecuciŭ.

Pe teritoriul satuluĭ a fost şi gara cu acelaşĭ nume, care s'a mutat la Vameşul.

Privaluluĭ (In-Dreptul-), *pichet de graniţă*, pe Dunăre, cu No. 163, drept mănăstirea Cornăţelul, jud. Ilfov.

Privăleni, *mahala*, la S. com. Tudor-Vladimirescu, jud. Tecuciŭ, despărţită de restul comuneĭ prin calea ferată Hanul-Conachi-Vameşul.

Locuitoriĭ de aicĭ sunt veniţĭ din fostul sat Privalul.

Priveghiul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Broşteni, aşezat pe rîul Milcov, la 3½ kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Broşteni.

Priveghiul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni. Se desface din dealul Hoja şi se întinde printre pîraiele Valea-Grozoaia şi Priveghiul. Este acoperit cu păduri şi păşunĭ.

Priveghiul, *pichet* vechiŭ, cu No. 18, pe rîul Milcov, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni, căt. Priveghiul.

Priviţi, *vechie numire a cătunuluĭ şi moşieĭ* Găvăneşti, jud. Buzăŭ, com. Găvăneşti.

Proaspeţi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dobrotinetul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 280 locuitorĭ. E situat pe valea Oltuluĭ.

Proaspeţi, Strehareţul şi Secuţa, *păduri* ale statuluĭ, în întindere de 145 hect., formate din trupurile: Zăvoiul-Strehareţul (15 hect.), Valea-Viilor (25 hect.), Secuţa (40 hect.), Zăvoiul-Salcia (10 hect.), Proaspeţi (45 hect.) şi Mariţa (10 hect.).

Probota, *sat*, în partea de N.-E. a com. Cîrniceni, pl. Turia,

www.dacoromanica.ro

jud. Iaşi, situat pe poalele dealuluĭ Porcul şi pe şesul Jijieĭ. Se împarte în două: satul vechiŭ, numit Probota şi satul noŭ, numit Ciulineşti saŭ Gura-Frasinuluĭ, înfiinţat în anul 1879. Cel întîiŭ îşĭ are numele de la mănăstirea Probota, căreia a fost închinat; celuĭ de-al doilea i s'a dat numele de la multele ciuline, ce se găsesc prin băltile de prin prejurul luĭ, precum şi de la pîrîul Frasinul ce curge prin el.

Are o suprafaţă de 1144 hect., cu o populaţie de 79 familiĭ, saŭ 311 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 334 vite marĭ cornute, 43 caĭ, 423 oĭ şi 8 rîmătoriĭ.

Pe marginea de E. a satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani.

Probota, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Dolhasca, pl. Siretul, jud. Suceava.

Vatra satuluĭ ocupă 60 fălcĭ, cu o populaţie de 1153 suflete şi 280 case.

Moşia e proprietatea statuluĭ, în mărime de 1245 fălcĭ, din carĭ 375 cultivabile, 720 pădure, 125 fînaţ şi restul nefolositor.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1879 sunt 108 fruntaşĭ şi însuraţeĭ, 97 pălmaşĭ şi 107 codaşĭ, stăpînind 715 fălcĭ.

Biserica Mănăstireĭ servă satuluĭ.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată în 1882, condusă de un învăţător, frecuentată de 30 şcolarĭ (1899—900).

Drumurĭ principale sunt: la Heciul (5 kil.), la Tătăruşi (3 kil.) şi la Dolhasca (4 kil.).

Probota, *mănăstire,* în jud. Suceava, în satul cu acelaşĭ nume şi a căreĭ biserică serveşte de biserică satuluĭ. Acum nu maĭ adăposteşte nicĭ un călugăr, şi e deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Episcopul Melchisedec o descrie ast-fel:

Mănăstirea aceasta pe la începutul veaculuĭ XV-lea se numea Mănăstirea Sf. Nicolaĭ din Poiana-Siretuluĭ. («Arh. Ist.» a d-luĭ B. P. Hasdeŭ, t. I, pag. 283).

In urmă, acesteĭ mănăstirĭ i s'a dat numele de Pobrata, carele în curgerea timpuluĭ s'a prefăcut în Probota. Pobrata va să zică «înfrăţire», saŭ «frăţie».

In pomelnicul acesteĭ mănăstirĭ, care este scris în anul 1823, găsim următoarele noţiunĭ despre vechiĭ eĭ ctitorĭ:

1. «Ştefan Voevod şi fiiĭ luĭ: Bogdan Voevod şi Ştefan Voevod».

Despre acest Ştefan se înseamnă următoarele:

Acesta este al 7-lea Domn după Dragoş Voevod, ce a descălecat Ţara aceasta, şi este frate luĭ Alexandru cel Bun, şi veleatul umbla atuncea acel de la Mântuitorul Christos: 1391. Şi aŭ făcut şi biserica cea I-iŭ durată (clădită din lemn de stejar), unde-ĭ ţinturimul vechiŭ de se îngroapă robiĭ acum, şi aŭ dat şi aceste moşiĭ: tot locul ce este între Şomuzul şi între pîrîul Pobrateĭ şi Negomireşti, Iurceşti, Bodeşti şi Moara, şi la Prutul Graboviţiĭ şi Bereşti. Şi la Boina Ritimiţiĭ ce se chiamă acum Răpiceni şi Moara-pe-Teliţa şi Cerişcani şi Radoviţi, ce se chiamă acum Rădeni şi Bălăneşti, şi câţi-va robĭ ţiganĭ. Şi Mănăstirea atuncĭ se numea: A Sfântuluĭ Nicolaĭ din Poeană, de cînd până acum sunt trecuţĭ 432 anĭ.

2. «Alexandru Voevod cel Bun, Evdochia Doamna, Maria Doamna, Alexandru Voevod, Ileana Doamna, Ilie Voevod, Bogdan Voevod, Ruxanda D-na, Ana Doamna şi fiiĭ lor: Bogdan Voevod, Petru Voevod şi fiiĭ lor».

Despre Alexandru-cel-Bun se înseamnă această ctitorie:

Acesta a afierosit moşia Budinţi şi Turbata, maĭ din sus de aceea la leat 6906 (1396), cum şi alte patru moşiĭ cu siliştele lor anume: Părtinoşi, Şerbăneşti, Vlădeşti şi Negoeşti, pe Siretul, în ţinutul Suceveĭ, care acum se numesc Hîrtoapele, cum şi satul Giurgiul, Cluceriul şi Iezerul, din gura Bîca, cu gîrlele luĭ, cum şi cincĭ familiĭ, robĭ tătarĭ.

3. «Ştefan Voevod cel Bun, Constantin Vv., Maria Doamna».

Despre Ştefan cel Mare (Bun), spune:

Acesta a zidit a doua mănăstire de piatră maĭ la vale lîngă pîrîŭ, şi aŭ înzestrat-o cu cîte-va moşiĭ şi odoare, dînd rob pe tătarul Dimitrie cu fiiĭ şi neamurile luĭ, şi cu alte treĭ familiĭ de tătarĭ.

4. «Petru Rareş Voevod, Ileana Doamna şi fiiĭ lor».

Acesta a zidit a treia mănăstire, ce este acum, şi aŭ dat şi moşiile acestea: Dobruşa în ţinutul Soroca şi Conteşti, şi un vad de moară în tîrgul Hîrlăŭ. Şi ezerul Bîlăul, cu toate gîrlele luĭ, şi cu moşia Văleni în ţinutul Tigheciuluĭ (adică Dorohoiul lîngă Galaţi), şi trece în Basarabia, şi cu alte odoare şi vestminte şi cu cîţĭ-va robĭ Tătarĭ o aŭ înzestrat, pe care mănăstire la leat 7035, Aprilie 12, o aŭ şi sfinţit.

Cum că biserica actuală din Mănăstirea Probota, cu adevărat este zidită de Petru Rareş, se adevărează şi prin următoarele inscripţiunĭ slavone, ce se păstrează pe pereţiĭ eĭ; data însă din pomelnic (7035—1527) este greşită cu treĭ anĭ, precum îndată se va vedea:

«ИЗВОЛЕНІЕМЪ . . . . .»

Cu voinţa Tatăluĭ, şi cu conlucrarea Fiuluĭ, şi cu săvîrşirea sfîntuluĭ Duh, iată eŭ robul stăpînuluĭ meŭ Isus Christos, Ion Petru Voevoda, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Ţăreĭ Moldoveĭ, fiŭ al luĭ Ştefan Voevod cel bătrîn, bine vol. Domnia mea din a noastră bună vrere, în al patrulea an al autocraţorieĭ, a zidĭ acest templu în numele arhiereuluĭ luĭ Christos şi făcătoruluĭ de minune Nicolaĭ.

Sub egumenul Kyr Grigort, în anul 7038, Oct. 16 (1530).

La jertfelnic se citeşte această inscripţiune sculptată în piatră:

www.dacoromanica.ro

ПОМѢНИ . . . . .

Pomeneşte Doamne sufletele robilor tăĭ Ion Stefan Voevoda şi pre fiul său Petru Voevoda şi pre muma luĭ Maria şi pre Doamna luĭ Maria şi pre fiiĭ lor şi pre Doamna luĭ Elena (Petru Rareş a fost însurat de două orĭ; întĭĭ cu Doamna Maria, apoĭ cu Doamna Elena, fata Despotuluĭ Sîrbieĭ) şi pre fiiĭ lor şi pre Maria şi pre Ana. Pomeneşte Doamne şi sufletul robuluĭ tău Monahul Kyr Grigori egumenul.

Pomelnicul mănăstireĭ pune încă între ctitoriĭ mănăstireĭ pre următoriĭ Domnĭ după Petru Rareş:

5. «Ştefan Voevod, Angelina Doamna, Petru Voevod, Alexandru Voevod, Ana Doamna, Bogdan Voevod, Maria Doamna Olteanca».

Despre acest Ştefan Voevod spune aşa:

«Acesta este fiul luĭ Petru voevod Raliş, şi aŭ dat moşiile acestea: Săveşti, în ţinutul Neamţuluĭ, şi Purceleşti şi Crăsteşti, şi pol sat din Străşeni, din care numaĭ Străveştì de stăpînesc acum de mănăstire».

6. «Petru Voevod, Irimia Movilă Voevod, Elizaveta Doamna, Roman Voevod, Simion Movilă Voevod, Melania Doamna, Ştefan Voevod, Axana Doamna, Levin Voevod, Ruxanda Doamna, Aaron Voevod.

Bogdan Voevod, Ştefan Voevod, Alexandru Voevod, Bogdan Voevod, Grigore Ghica Voevod, Smaragda Doamna. — Grigore Voevod, Maria Doamna, Dimitrie Barnovski Voevod. — Alexandru Voevod, Constantin Mavrocordat Voevod».

«Aceştia aŭ întărit hrisoavele pentru ezerul Bilăul şi pentru cele-l-alte moşiĭ şi robiĭ tătarĭ şi ţiganĭ, cum şi privileghiurile pentru preoţĭ, posluşnicĭ şi ţiganiĭ mănăstireĭ, ca să fie apăraţĭ de dările de toate Ţăreĭ, şi venitul gostineĭ şi a desetineĭ de la dînşiĭ să aibă a lua egumenul acesteĭ mănăstirĭ».

7. In biserica mănăstireĭ se află mormîntul Domnuluĭ Petru Rareş şi al soţieĭ sale Doamna Elena cu următoarele epitafurĭ, în limba slavonă:

1. Piatra de pe mormîntul Domnitoruluĭ Petru este ruptă la mijloc, şi de aceea cuvintele ce lipsesc se pot numaĭ presupune spre a se complecta:

«Acest mormînt este al ľubitoruluĭ de Christos robuluĭ luĭ Dumnezeŭ, Domn al Moldavieĭ Ioan Petru Voevod, fiul bătrînuluĭ Ştefan Voevod. Carele a răposat în acest locaş şi s'a mutat la vĭacĭnicele lăcaşurĭ.—Vĭacĭnica luĭ pomenire».

2. Pe piatra mormîntală a Doamneĭ Eleneĭ este acest epitaf:

СѢИ ГРОБ . . . . . .

«Acest mormînt e al roabeĭ luĭ Dumnezeŭ Eleneĭ, Doamneĭ luĭ Petru Voevod, fiica ţaruluĭ Despot. Carea a reposat în acest lăcaş (şi s'a mutat) la vĭacĭnicele lăcaşurĭ.—Viacĭnica eĭ pomenire, în anul 7 miĭ...»

Data morţiĭ luĭ Petru Rareş şi a soţieĭ sale nu sunt puse, din cauză că Petru Rareş a pregătit mormintele acestea încă fiind în viaţă şi a lăsat ca urmaşiĭ luĭ să însemneze datele după moartea luĭ şi a Doamneĭ, ceea ce însă nu s'a realizat. — Acesta este încă un tras caracteristic a bărbăţieĭ Mareluĭ Domn, carele ca şi tatăl său Marele Ştefan nu se temea de moarte, ca oameniĭ ordinarĭ, eĭ o aşteptaŭ şi eraŭ pregătiţĭ pentru întîmpinarea eĭ. Ce este maĭ mult: se vede intenţia, ca cînd vor presimţi apropierea morţiĭ să se ducă la Probota ca să moară acolo, unde îşĭ preparase mormintele de timpuriŭ; căcĭ aceasta vra să zică expresiunile ce le găsim în amîndouă epitafele:

ИЖЄ ПРѢОТѢ БИѠѦ . . . . .

care s'a mutat în acest lăcaş la viacĭnicele lăcaşurĭ.

Data morţiĭ luĭ Petru Rareş, Letopiseţul Moldoveĭ o pune în anul 7054 (1546). (Letop., T. I, pag. 172). Iară Doamna Elena a maĭ trăit încă după moartea bărbatuluĭ eĭ. La 1550, ea era încă în viaţă, precum se vede din inscripţia pusă pe biserica Episcopieĭ de Roman în acest an. Tot aceasta se vede şi din o inscripţie de la mănăstirea Secul, pre carea noĭ o am reprodus-o în urmă, vorbind de antichităţile aceleĭ mănăstirĭ, No. 11. Desemnatorul şi sculptorul amînduror acestor epitafurĭ a fost acelaşĭ şi amîndouă arată un artist iscusit.

8. In biserică maĭ este o piatră mormîntală, din care se vede, că acolo a fost înmormîntat în anul 1544, Frăţineanul Părcălabul de la Neamţu, precum se vede din epitaful următor:

ПРѢСТѦВИСѦ . . . . . .

Reposata robul luĭ Dumnezeŭ Păun... In loc de nume sunt săpate nişte florĭ, carĭ poate să fi formînd litere, dar nedescifrabile. Frăţineanu părcălabul de Neamţu. Viacĭnica luĭ pomenire. In anul 7052 (1544).

9. Vasilie Voevod, în anul 1646, a făcut ograda mănăstireĭ de zid; precum se vede astăzĭ. Marca Ţăreĭ ce este la poarta, are împrejur această inscripţiune:

. . . . . Cu voinţa Tatăluĭ, şi cu conlucrarea Fiuluĭ şi cu săvîrşirea Sfîntuluĭ Duh, Ion Vasile Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Ţăreĭ Moldoveĭ, văzînd învechite lucrurile Mănăstireĭ, îngrădi cu zid Biserica, în anul 7154 (1646).

10. Unul dintre ctitorĭ ceĭ marĭ aĭ mănăstireĭ Pobrata a fost renumitul Mitropolit al Moldoveĭ, Dositheiŭ.

El fiind călugărit încă din tinereţe în această mănăstire, a păstrat o deosebită veneraţiune pentru dînsa. Pe cînd el se afla episcop la Roman, această mănăstire fusese devastată, arsă şi

www.dacoromanica.ro

pustiită. El a restabilit-o şi a pus în orînduealä anterioară. După ce Dositheiŭ s'a făcut Mitropolit, mănăstirea sa a prosperat maĭ mult. Dar cînd el s'a retras întîia oară în Polonia, sub Petriceico Vodă, în timpul războiuluĭ turcesc cu Poloniĭ, un vrăjmaş mare al său, pe care el îl numeşte: blestemat de Dumnezeŭ, din noŭ a devastat mănăstirea Pobrata. De aceea Mitropolitul Dositheiŭ, după ce s'a reîntors la scaunul Mitropolieĭ, ca să asigure soarta acesteĭ mănăstirĭ, cu sfatul Ţăriĭ o a închinat sfîntuluĭ Mormînt, prin Patriarhul Ierusalimuluĭ Dositheiŭ.

Reproducem actul închinăriĭ mănăstireĭ Pobrateĭ, publicat în jurnalul bisericesc din Bucovina, întitulat: «Candela , No. 3, 1885, la pag. 147—150.

Facem ştire tuturor cu aceastĭ carte a smereniet noastre, pentru sfînta mănăstirea noastră Probota, careaĭ este făptura de la începutul Ţăriĭ de sehastri, când prea acelea locurĭ era deşert, şi s'aŭ început depre-atuncea precum se văd diresele cînd era văleatul ҲЗЦ6. Stefan-Vodă şi fratele său Alexandru-Vodă aceĭa de Dumnezeŭ pomeniţiĭ Domnĭ de la începutul Ţăreĭ. Ce-aŭ dat Boteştiĭ, şi Tătăruşiĭ adevăratei sale mănăstirĭ Pobrateĭ, aşa zice în uric: dadoh tomu istinnomu naşemu Monastiriu ot polian, iaje est mejdu Şumuzo pobratovem potocom dve cale! edino na imé Budinţii a drugve bîşe togo Tatarei. Decĭ aŭ trăit aceia sfîntă manăstire pre rînd întărindu-o Domniĭ până la Ştefan Vodă cel bun ce aŭ făcut Putna, şi vechindu-să aŭ făcutu-o de iznoavă acela de Dumnezeŭ pomenitul Domn Ştefan Vodă cel bun şi ĭ-aŭ ca maĭ dat sate şi odoară, apoĭ cînd aŭ fost preste II (80) de aĭ căzînd beserică, fără Mitropolitul Grigorie Roşca vărtul luĭ Petru Vodă Rareş din Voroneţ de postrig cu nevoinţa sa aŭ îndemnat pre Petru Vodă Rareş de s'aŭ dat ctitor la Pobrata, s'aŭ făcut biserica de iznoava ca maĭ ghizdavă şi maĭ împrămşată, saŭ şi maĭ întărit-o cu sate, saŭ priimitu-o să'ĭ fie de 'ngropăciune, care preatuncea numaĭ la Bistriţa şi la Putna era Domniĭ de să îngropa i tocma la mănăstirĭ şi s'aŭ ingropat r p usatul Petru Vodă Rareş în sfînta biserică în pomelnic şi cinstita sa Doamnă Elena fata luĭ Despot împăratul de Sîrbia — şi fiiŭ s ŭ Ştefan Vodă ce aŭ domnit pre urmăĭ şi alalt coconi, şi s'aŭ ţinut sfîntă mănăstire cu cinste mare atîta cît deosebi de episcopĭ şi B. Mitropoliţiĭ aŭ stătut din Pobrata Gheorghie fratele luĭ Ieremiiĭ Vodă şi Teodosie Barbovski cariĭ făceră Sucevita, maĭ apoĭ pre vreamea văletuluĭ ЗРД să stricasă. — Obneaĭul cel bun a sfenteĭ mănăstirĭ într'atîta cît călugăriĭ ceĭ răĭ aŭ băgat tîlhariĭ de aŭ jehuit toată averea boĭarilor Ţăriĭ din visteriul mănăstireĭ de ĭaŭ străcit şi de atunce aŭ stătut mănăstirea urîtă tuturor şi nime naŭ maĭ căotat de nevoia eĭ, şi o aŭ aprins cu beţîile deaŭ ars acea sfîntă mănăstire ce da cuviinţă în toată Ţara, deaŭ stătut B aĭ descoperită şi fiind domnească nime ntt cuteza să se facă ctitor să o acopere, pînă deade voe Vasilie Vodă dumisale Iorgăĭ postelnicul văruluĭ său de o aŭ acoperit iară tripăzările aŭ vîndut călugăriĭ cu sîborul un munte dumisale luĭ Gheorghe Paharnicul mare fratele luĭ Vasilie Vodă Dumnezeŭ să'l pomenească, nu pre banĭ. ce pentru să dereagă tripăzările ceale de dires şi ceale de iznoavă să le facă, saŭ apucat deaŭ lucrat o samă, şi naŭ istovit, şi trecînd vremea cu deşert, cînd aŭ fost pe la Dabija Vodă Dumnezeŭ să'l pomenească, iară muntele unde'ra vîndut şi dat danie saŭ pierdut şi sfînta mănăstire rămînd vinovatĭ saŭ oprit B sate a sfenteĭ mănăstirĭ Pobratiĭ pentru acel munte, şi ne' aflîndusî nime să să pue pentru nevoia sfenteĭ mănăstirĭ că şi mainte la valeatul ЗРМЗ, aŭ luat satul sfenteĭ mănăstirĭ Mihălăşaniĭ pre Başeŭ.

Şoldan Vornicul căce aŭ acoperit clisarniţa şi un turn şi smerenia noastră fiind la Roman episcop am plătit cu baniĭ Mănăstiriĭ schituluĭ pentru muntele acela, şam răscumpărat sfînta Mănăstire din vina aceia din toată şi pre cît era lucrul lam făcut tot, cam deschis .trepăzarea şam zidit tot ce era răsturnat şi răsăpit. şam făcut şi tripăzarea de vară că perĭa cu pivniţă cu beciurĭ cu totul. şi altă din ce miaŭ fost puterea am făcut vestminte. şam sprejenituo până cînd a căzut la mazîlie. atuncea aflînd vreme nepriitoriul luĭ Dumnezăŭ aŭ dat răsăpă mare saŭ purces cu răŭ. Pentraceĭa am socotit şam închinat sfînta M năstire Pobrata postrigul măeŭ. şi nevoinţa mea sfîntuluĭ *mormîntuluĭ* luĭ Dumnezăŭ, unde izvoreaşte viaţa şi lumina preste toată lumea că acoloĭ locul cel sfînt şi maĭ sfînt decît în toată lumea, acolo sunt începutur le spăs nitĭ robuluĭ otheneşc, acolo este Sionul muntele şi cine nu iubeste Sionuł.

Οἱ μισοῦντε ετὼν γεννηθήτωσα δὴ πρὶν ἐκοπασθῆναι ὠρ ὀρτορ συγκόφετ λὰρκ ρησῖο'ς αὐκέυας αὐῖων τομ ἡ βα σαυων.

aşĭa zîce Duhul sfînt să se ruşînăze şi să vîrtăjască înnapoĭ toţĭ ceĭa ce nu ĭubesc Sionul. că acoloĭ sfînta cetate a marele împăratul Hristos acolo saŭ pogorît din cerĭ şi din Duhul sfînt din fe cioara prea sfînta Mariia saŭ întrupa acoloĭ Vitleemul unde saŭ născut. şi Nazaretul unde aŭ lăcuit şi acoloĭ ţara Palăstina şi Galileĭa pre unde aŭ îmblat deaŭ luminat. acoloĭ Iordanul apa unde saŭ botezat şi muntele Davorul unde saŭ arătat slava şi din cerĭ saŭ mărturisit de la părintele fiiŭ iubit şi ca să'l ascultăm, acoloĭ Golgoda unde saŭ răstignit şi mormîntul unde s'aŭ îngropat saŭ învins saŭ petrecut după învoiere M de zile adesea vorovind cu apostoliĭ. acoloĭ Eleonul muntele unde saŭ suit Domnul Hristos cu apostoliĭ toţĭ şi mare nărod de ucenicĭ adecă de creştinĭ şi cu prea cinstita sa maĭcă şi de dinaintea lor saŭ suit în cerĭ la Părintele. acoloĭ în Sion şi casa unde saŭ pogorît Duhul sfînt ucenicilor. acoloĭ şi casele luĭ David unde vor şedea scaunele la Gĭudeţ. şi va veni Domnul Hristos cu slavă şi cu putere multă de sfeinţ de va giudeca lumea şi va plăti căruĭaş după nevoinţă celor bunĭ dîndule împărăţiĭa ceriuluĭ, iară strîmbiĭsor duce în muncă vecinică. Pentraceĭa smereniĭa noastră am închinat slujba noastră sfînta Mănăstire Pobrota sfîntuluĭ mormînt a luĭ Hristos pentru sufletele răposaţilor aceĭa Domnĭ Alexandru Vodă cel bătrîn şi Iliĭa Vodă şi Ştefan Vodă cel bun şi Bogdaŭ Vodă că de sînt până astăzĭ uricele şi satele şi odoarăle. şi Petru Vodă Rareş şi Elena fata luĭ Despot împărat şi Ştefan Vodă cel tînăr şi pentru sufletele tuturor Domnilor şi alalţ ctitorĭ mitropoliţĭ şi boiarĭ şi pentru sănătatea Măriĭ sale, Domnuluĭ nostru Ion Anton Ruşit voevoda şi cinstita sa Doamnă Zoi şi a lor iubiţĭ fiĭ Alexandru voevoda. Enachi voevoda. Gheorghie voevoda şi alalt Domnĭ blacocestivĭ ceĭ va blagoslovi Dumnezăŭ. şi pentru sănătatea Dumîlor sale cinstiţilor boiarĭ maĭ şi celor micĭ şa tuturora. maĭ apoĭ şi pentru sufletul meŭ unuĭ smerit şi maĭ mic de toţĭ i am dat pre mîna sfinţii sale Părintele nostru prea fericitului Patriarchul de sfînta cetate Ieru alimul şi toată Palestina chir Dosoteĭ ca să fie danie vecinică

www.dacoromanica.ro

sfenteĭ sale şi cărora vor fi pre urma sfentiĭ sale Patriarş la sfîntul mormîntul luĭ Dumnezăŭ şi pentru maĭ mare credinţă mi-am pus şi peceaté şi iscălitura şi m'am rugat şi Domnilor sale cinstiţilor boĭarilor mare aĭ ţăriĭ deaŭ iscălit şi dumnealor ca să le fie pomană în veciĭ. să se pomenească cu ctitoriĭ ceĭ mariĭ şi dumnealor, ca să fie stătătoare în veciĭ. Iară cine cînd va sa ispiti să strice această danie. acelŭ să fie stricat şi lepădat din catastihul vieţiĭ şi din partea sfinţilor şi să fie subt urgia luĭ Dumnezăŭ ca banĭ zavistnicul fratelui şi ucigaşul şi ghieziĭ şi scarotki. Iară care va întări şi va direge acela să fie cu sfiinţiĭ în partea dreptţilor şi în lumina sfinteĭ troiţe în veciĭ bucurîndu-să cu Domnul nostru Hristos amin.

pis' uias ІЗРПѲ

Dosotheŭ Mitropolit Suceavskăĭ.
Ion Episcop Romanskăĭ.
Serafim Episcop Radovskiĭ.
Halistru Episcop Huşkiĭ.

Miron Kostin vel Logofăt.
Buhuş Hatman.

Biserica mănăstireĭ Probota este una din edificiile cele maĭ alese ale Moldoveĭ.

Arhitectura este aceeaşĭ ca a mănăstirilor din veacul XV-lea şi XVI-lea bizantină cu decoraţiunĭ gotice. Ea conservă antica împărţire în patru despărţiturĭ, deosebite prin păreţi intermediarĭ, ca şi mănăstirea Bistriţeĭ, anume: pridvorul saŭ porticul, narthica, templul şi altariul. Pridvoriul a fost deschis şi cu coloane legate prin arcurĭ triunghiare; dar egumeniĭ grecĭ aŭ înfundat şi păreţiĭ aceştĭ cu coloane, făcîndu-ĭ obli peste tot. Biserica este peste tot zugrăvită, partea din nainte are pictură modernă, iar cea din urmă antică.

Astăzĭ mănăstirea Pobrata reprezintă o ruină. Casele egumeneştĭ, foarte marĭ şi cu treĭ etagiurĭ, aŭ căzut în ruină.

Grădina de prin prejurul mănăstireĭ este dată în stăpînirea arendaşilor. Cînd am vizitat această mănăstire, în anul 1879, am găsit acolo un singur preot de mir, şi acela epileptic. Abia după cît-va timp de la sosirea mea el s'a deşteptat din paroxismul luĭ.

(Notiţe istorice şi arheologice adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi bisericĭ antice din Moldova de Episcopul Melhisedec, pag. 150, 1885). Iată încă cîte-va notiţe istorice privitoare la acest sfînt locaş:

Pe acea vreme (7036=1528) a urzit Petru-Vodă mănăstirea Pobrata, numaĭ până 'n jumătate! (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 190).

Dacă s'aŭ întors Pentru Vodă din Ţara-Ungurească (1532), întru acea laudă aŭ săvîrşit mănăstirea Pobrata, care era zidită de dînsul şi o aŭ sfinţit (Gr. Ureche, «Letop.», 1, 205).

La anul 7055 (1547) Septembre în 4, Vineri la N. s'aŭ săvîrşit Petru-Vodă Rareş; şi cu cinste l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, 205).

Iar în al doilea an al Domnieĭ luĭ, April 7, în anul 7056 (1548), Simbătă după Paştĭ, Iliaş-Vodă (feciorul luĭ Petru Rareş) aŭ tăiat capul luĭ Vartic Hatmanul, în tîrg în Huşi, şi l'aŭ dus de l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 20).

Se bucura alăturea cu cea de la Bistriţa de o deosebită favoare pe timpul luĭ Alexandru-cel-Bun şi a urmaşilor săĭ, dintre carĭ Petru-Vodă scuteşte în 1448 satele eĭ Ciulineşti, Ghereşteni şi Roşca de lîngă Hîrlăŭ să nu plătească bir, nicĭ posadă, nicĭ podovada, nicĭ ilis, nicĭ morĭ să nu facă, nicĭ în soldă să nu îmble, nicĭ buţile noastre să nu care şi nicĭ o altă slujbă a noastră. Toţĭ cojocariĭ şi alţĭ meşterĭ din acele sate să fie venit numaĭ mănăstireĭ: în sfîrşit nicĭ judecătoriĭ de la Hîrlăŭ, nicĭ globaşiĭ lor, nicĭ pripăşariĭ să nu aibă a judeca pe aceĭ oameniĭ, nicĭ să-ĭ prade, nicĭ gloabă saŭ tretin să nu le ieĭ, nicĭ pentru neascultare, ci în orĭ-care treabă între aceĭ oameniĭ să-ĭ judice călugăriĭ, luînd tot venitul cît va fi.

Pe lîngă această favoare se maĭ găseşte hărăzită aceleaşĭ mănăstirĭ, toată ceara din zecimea domnească de la Tîrgul-Frumos, şi pe tot anul cîte şease buţĭ de vin din acea de la Hîrlăŭ saŭ de la Cotnari, ca să se poată da fraţilor cîte un adaos de băutură. (Xenopol, III, 592).

In 1409 Aprilie 18, Alexandru-cel-Bun hărăzeşte mănăstireĭ Sf. Niculae (Probota) aflătoare pe poiana Siretuluĭ, ca nimene să nu păscuiască în balta Şomuzul, începînd de la gura bălţeĭ şi până la hotarul Hetca. («Archiv. Ist.», B. P. Hasdeŭ, I, part. II, 12).

Alexandru cel Bun, prin documentul dat în Suceava la 22 Septembrie 1410, hărăzeste mănăstireĭ Probata cincĭ Temirĭ-taşenĭ, în înţelegere cu Petru, sultanul hanuluĭ tătăresc numit Temir-Taş aşezat lîngă balta Şomuzuluĭ. Acest Petru era vasalul luĭ Alexandru (Hasdeŭ, Arh. Ist., I, 2, pag. 12).

In 1442, Maiŭ 8 se întăreşte mănăstireĭ Probota 9 case de Ţiganĭ. (Arh. Ist., I., 1. 123).

In 1444, Aprilie 26, Petru-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun îĭ hărăzeşte patru sălaşĭ de Ţiganĭ (Arhiv. Ist., I., 1, 123).

Iancu-Vodă-Sasul, fiul luĭ Petru-Vodă-Rareş dărueşte mănăstireĭ Probota la 1580 Iulie 19, satul Protopopeni pe Siret cu morĭ în Siret (Arh. Ist., Tom. I., p. 127).

Ex-Mitropolitul Grigorie cere M-reĭ Probota să i se facă după moarte o pomenire anuală pentru serviciile ce a adus mănăstireĭ.

1. a edificat cu toată magnificenţa cerută biserica din câmp.

2. a înduplecat pe Petru şi Doamna sa Elena să-şĭ aleagă în acea mănăstire locul de înmormîntare, nu la Putna ca după obiceiŭ.

3. Scoase de la Domnie satele Prătănoşi şi Negoeşti, pe carĭ făcu morĭ cu cheltuiala luĭ.

4. căpătă de la Domnie lacul Belcul 1562. Septemb. 9. (Archiv. Ist., I., p. 22).

Prin zapisul dat la 1671 Febr. 6 în Iaşi sub Duca Voevod se scot dintre alte obiecte hărăzite bisericeĭ celeĭ marĭ de la Ierusalim, de maĭ multĭ boerĭ, «o scoarţă şi o icoană Precista şi ceĭ 8 leĭ banĭ şi o pecete de aŭ dat la sfînta mănăstire la Probota pentru că ce aŭ ţinut călugăriĭ aceste unelte 23 anĭ într'acea sfîntă mănăstire la Probota». (Miron Costin, Opere complecte, de V. A. Ureche I, p. 127).

Prin uricile din 1676 Maiŭ 9 dat în Iaşi de Antonie Ruset VV. se despăgubesc călugăriĭ din Pobrata pentru o bucată de hotar din Hangul ce se chiamă Bistricioara, pentru care se judecaseră cu Tudoraşcu, Iordache Spătar mare şi aŭ fost rămaşĭ, aŭ fost despăgubiţĭ de bună voe de acesta cu 200 leĭ. (Idem, I, p. 137).

Printr'un alt hrisov din 1802 Martie 20,

www.dacoromanica.ro

se întăreşte stăpînirea mănăstirei Probota pe moşiile Platoneşti (astă-zi Manolea), Turbata, Budinţi, Miriceni şi Nănăşeni de la ţinutul Suceavei, pentru care urma pricină de împresurare pentru megieşii ei. («Uricariul», de T. Codr., VI, p. 242).

Iată pe ce preţ fuseseră arendate moşiile mănăstirei Probata înainte de 1851, pe cît s'aŭ arendat prin licitaţie în acel an (1851) şi ce venit aduc acum statului:

Moşia din jurul mănăstirei (Probota), înainte de 1851 cu 250 galbeni, în 1851 cu 382 galbeni, iar acum cu 7030 lei.

Moşia Gulia (cu Dolhasca şi Buda acum), înainte de 1851 cu 550 galbeni, în 1851 cu 671 galbeni, iar acum 37500 lei.

Moşia Tătăruşi, înainte de 1851 cu 900 galbeni, în 1851 cu 1557 galbeni, iar acum cu 21000 lei.

Moşia Heciul, înainte 1851 de cu 1175 galbeni, în 1851 cu 1791 galbeni, iar acum cu 24420 lei.

Moşia Platoneşti saŭ Manolea, înainte de 1851 cu 560 galbeni, în 1851 cu 803 galbeni, iar acum cu 8000 lei.

Moşia Dolheşti înainte de 1851 cu 1290 galbeni, în 1851 cu 1445 galbeni, iar acum cu 21112 lei.

Moşia Hîrtoapele, Criveşti saŭ Bîdiliţă, înainte de 1851 cu 563 galbeni, în 1851 cu 737 galbeni, iar acum cu 26230 lei.

Moşia Protopopeni (Botoşani), înainte de 1851 cu 260 galbeni, în 1851 cu 171 galbeni.

Moşiile Ciulineşti şi Verejeni, înainte de 1851 cu 150 galbeni, în 1851 cu 380 galbeni.

(Vezi arenda vechie, în Uricariul de T. Codr., vol. VI, p. 96).

Probota, *pădure*, pe şesul şi malul Prutului, spre E. de satul Probota, com. Cîrniceni, plasa Turia, jud. Iaşi.

Probota, *pădure* a statului, de pe moşia cu acelaşi nume, jud. Suceava, în mărime de 1690 hect. şi cu diferite esenţe.

Proboteşti, *sat*, pe moşia Tîrnauca, com. cu acelaşi nume, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 1586 suflete; 2 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreţi şi 1 pălămar: una vechie de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavriil, făcută la 1766 de sătenі şi cea-l'altă de zid, cu acelaşi hram, făcută în 1874, de Princesa Olga Mihail Obolinschi, conform testamentului defunctei Maria Potlog.

Procovul, *schit*, pendinte de mănăstirea Neamţu, jud. Neamţu, com. Vînători-Neamţului, din pl. de Sus-Mijlocul.

Se mai numeşte şi Procopul.

In privinţa acestuĭ schit sunt o mulţime de hrisoave domneştĭ, între carĭ: al luĭ Ghica Grigore Voevod, de la 7249 (1741); hrisovul de la 7255 (1747); hrisovul luĭ Constantin M. Cehan Racoviţă din 7259 (1758). La 7262 (1754) Tudosie egumenul schituluĭ, cumpără pentru trebuinţa schituluĭ o moară cu toate cele trebuitoare eĭ, care este din sus de metocul moşieĭ Blebeĭ, pe apa Topoliţa. La 7263 (1755) a făcut îmbunătăţirĭ schituluĭ, Ioanichie, Episcopul Romanuluĭ. Hrisoave domneştĭ mai sunt: al luĭ Scarlat Ghica Voevod, de la 7265 (1757); al luĭ Gr. Alex. Ghica Voevod, de la 1765.

La 1801, schitul a fost prădat. La 1802, Chir Doroteiŭ a dăruit între altele: stupiĭ schituluĭ Prisaca-de-sub-Muncea şi Prisaca - Procoveni.

(Vezi pe larg istoria schituluĭ Procovul în revista «Biserica Ortodoxă Romînă», Anul VIII, No. 1—2).

Procovul, *ramură de munţi*, în jud. Neamţu, comuna Vînători-Neamţuluĭ, pl. de Sus Mijlocul. Se întinde de la hotarul jud. Suceava, pe la N.-V. mănăstirei Neamţu. Este acoperită cu păduri şi îmbelşugată în izvoare minerale.

Prodani, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea.

Prodani, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bărăşti-de-Cepturi, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat pe Valea-Vediţei.

Prodani, *sat*, făcînd parte din com. rur. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 140 locuitorĭ şi o biserică fondată la 1892.

Prodani, *subdivizie a cât.* Chiţani, com. Vaţa, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Prodăneşti, *com. rur.*, în pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, la 87 kil. de Galaţi. Se mărgineşte la N. cu com. Lupeşti, Măluşteni şi Ţuţcani; la E. şi S., cu Găneşti şi Slivna şi la V., cu cât. Aldeşti (com. Bereşti). E aşezată pe o muchiă de deal, în partea de V. a Horniceĭ, într'o poziţie frumoasă, de unde se văd satele învecinate ale Horinceĭ, şi anume: Sipeni, în faţă, Ţuţcani, Măluşteni, Aldeşti şi Puricani.

Se compune din 3 cătune: Prodăneşti, Puricani şi Săseni, carĭ sunt aproape una de alta, iar cele din urmă mai împreunate. Locuitorĭ din toate cătunele sunt răzăşĭ. Populaţiunea e de 259 familiĭ, saŭ 999 suflete

Terenul com. e foarte accidentat; dealul în direcţia Slivneĭ mai ales e plin de rîpĭ şi

www.dacoromanica.ro

pîrîiașe; în fundul fie-căreĭ rîpĭ, fiind albia unuĭ pîrîiaș, cresc înșirate în ambele părțĭ numeroase și regulate sălciĭ. Aicĭ, ca maĭ în toate comunele din valea și fundul Horniceĭ, sunt frumoase și bogate grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, în special merĭ, perĭ, prunĭ, nucĭ, vișinĭ, etc.

Pămîntul arabil al comuneĭ e de 1129 hect.; maĭ sunt și 97 1/2 hect. viĭ, 12 hect. fînețe, 20 hect. imaș, 10 hect. tufăriș, osebit de rîpĭ și locurĭ neproductive.

Agricultura, creșterea vitelor, cultura viilor și a grădinilor cu pomĭ fructiferĭ sunt ocupațiile de căpitenie ale locuitorilor, carĭ aŭ case în bună stare și bine îngrădite și 729 capete de vite.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2755 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2693 leĭ, 65 banĭ.

Are 2 bisericĭ, Sf. Voevozĭ în Prodănești și Sf. Dimitrie în Săseni, com. Prodănești împreună cu cătunul Aldești (com. Berești), constituind o parohie, cu catedrala Sf. Dimitrie, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor și 5 cîntăreți; o școală mixtă.

Comuna cea maĭ învecinată de Prodănești, e Slivna, la 3 kil. spre V.

Prodănești, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Bleici.

Are o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Prodănești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Marcea, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat lîngă rîul Oltul, spre E. de comună. Are o populațiune de 109 locuitorĭ.

Produleasa, *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nișcovuluĭ, cătunul Săseni-Noĭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Pe moșia Parte-din-Vernești, are 30 hect., făcînd un corp cu crivina Simileasca, de 49 hect.

Produlești, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe loc șes, lîngă pîrîul Șuța, la 4 kil. spre N.-V. de gara Titu, avînd două podețe pe pîrîul Șuța. Se compune din treĭ cătune: Produlești, Broșteni și Costești-din-Deal, cu o populație de 1700 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ și o școală.

Comunele vecine cu Produlești sunt: Braniștea la E., Mătăsarul la V., Gura-Șuțiĭ la N. și Costești la S.; se desparte de toate prin cîmpie și se unește prin șosele comunale.

Proeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe ambele laturĭ ale șoseleĭ naționale Rîul-Vaduluĭ și pe malul Oltuluĭ, care face aci o mare curbă.

Are o populație de 109 locuitorĭ; o biserică cu următoarea inscripție:

Această biserică Dumnezeiască și întru tot cinstită și a tutulor sfinților din temelie s'aŭ făcut și s'aŭ zugrăvit prin osîrdia Domnuluĭ Constantin Davidescu din Rîmnic la leatu 1798; iar advonul s'a făcut de părintele Macarie Monahul și de Iamandi din Rîmnic la 1817.

La satul Proeni, maĭ sus de vărsarea Lotruluĭ în Olt, se află o biserică vechĭe, unde, spune legenda, s'ar fi celebrat cununia luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Cade în partea de S. a com., la 3 1/2 kil. de cătunul Călinești unde e școala.

Profa, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., situată pe valea rîuluĭ Ciorîca și formată din 4 cătune: Profa, Ciurești, Oncești și Turcănești, cu o populație de 926 locuitorĭ. Are o biserică, deservită de 1 preot și un cîntăreț; o școală, frecuentată de 49 copiĭ.

Moșia e proprietate a statuluĭ și are cam 1500 hect. pămînt arabil și 400 hect. pădure.

Șosele comunale o leagă cu com. Mereni, Alunișul, Făgețelul și Spineni.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2569 leĭ și 92 banĭ.

Profa, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Profa, *moșie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Ciorîca, saŭ Profa.

Profa și Ciorîca, *păduri* ale statuluĭ, pendinte de com. Ciomagești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și în întindere de 900 hect.

Profeseni, *cătun* de E. al com. Arcești, pl. Olteț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă rîul Beica, pe șoseaua Caracal-Rîul-Vaduluĭ, în apropiere de Olt și gara Arcești.

Are 120 familiĭ, saŭ 610 suflete.

Progresul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cucueți-Plătărești, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la E. de Plătărești.

Se întinde pe o suprafață de 1000 hect., cu o populație de 448 locuitorĭ.

Proprietatea e a însurățeilor, care cultivă 900 hect. (100 hect. izlaz).

Are o școală mixtă; un heleșteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 și al celor micĭ, de 313.

Progresul, *sat*, făcînd parte din

www.dacoromanica.ro

com. rur. Dudeşti-Cioplea, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 475 hect., cu o populaţie de 190 locuitorĭ.

Insurăţeiĭ aŭ 473 hect., din care 48 hect. sterpe, 23 hect. izlaz şi 2 hect. vie.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 55 şi al celor micĭ, de 76.

Are o şcoală şi o biserică.

Prohalul, *deal*, în jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Dobreni, situat în prelungimea dealuluĭ Ceuca.

Prohojeşti, saŭ **Prohozeşti**, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat pe podişul munteluĭ Hăinela, la 2 kil. în spre N. de satul Podurile (şcoală).

Are o populaţie de 512 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1860 şi a doua cu hramul Cuvioasa Paraschiva, clădită pe la 1810 de Toader a Gavriloaeĭ.

Vite: 23 caĭ, 419 vite marĭ cornute şi 28 porcĭ.

Proiteşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele. Are 23 case.

Prooroci, *cătun*, pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe valea Oltuluĭ, la gura văicheĭ Urlătoarea, la 2 1/2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. La E. de com., pe malul Oltuluĭ, în capul dealuluĭ, e un semn trigonometric.

Vite: 60 boĭ, 75 vacĭ, 32 caĭ, 380 oĭ şi 52 porcĭ.

Proorocul (Priorocul), *sorginte de apă minerală sărata*, în jud. Buzău, com. Vispeşti, pe proprietatea moşnenilor Piţigoeştĭ şi Nărteştĭ.

Prosanicul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilaţi-Popeşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat între Vasilaţi şi Pîrlita.

Se întinde pe o suprafaţă de 2280 hect., cu o populaţie de 278 locuitorĭ.

Statul are 1350 hect. şi locuitoriĭ, 930 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 1035 hect. (65 izlaz, 250 pădure). Locuitoriĭ rezervă pentru izlaz 160 hect.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 806.

Prosanicul şi Rasa, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care se arendează cu 20000 leĭ anual.

Prosecul, *munte*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna. Are o peşteră frumoasă.

Proselnici, *sat*, în partea de S.-E. a com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, în valea cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 251 suflete; o biserică; o moară de apă.

Vite: 170 vite marĭ cornute, 27 caĭ şi 35 rîmătorĭ.

Prosia, *deal*, în jud. Iaşi, com. Buznea, pl. Cîrligătura, începînd de la capătul de S. al dealuluĭ Budeanul şi întinzîndu-se pană în hotarul jud. Roman. Pe coasta sa de N.-E. e situată o parte a satuluĭ Gănesti.

Prosica, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Muşăteşti.

Prosieĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, începător din Fîntîna Mironeseĭ, pe moşia cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ; formează la zul Prosianu, udă partea de S.-V. a moşieĭ şi se varsă în pîrîul Ciobălaia, ce face hotarul între moşiile: Brăeşti, Văculeşti şi Dimăcheni.

Prosteşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Cocu-Popeşti.

Proşca, *cătun*, al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 93 case. Pănă în 1864, forma sat independent, de atuncĭ s'a unit cu satul Năeni şi formînd com. Năeni-Proşca, saŭ simplu Năeni.

Proşca, *vechiŭ schit şi metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Năeni. Azĭ biserică de mir.

Proşca (Metohul-Schituluĭ-), *moşie*, a statuluĭ, în com. Năeni, căt. Proşca, jud. Buzăŭ, avînd 3 hect. izlaz.

Proşca-Năeni, *com. rur.*, în pl. Tohani, jud. Buzăŭ. Vezĭ Năeni.

Proşcani, (Sfoara-Săhăteni), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Săhăteni-d.-j., proprietate moşnenească. Are 60 hect. arabile şi fîneaţă.

Protopopeni, *sat*, pe coastă de deal, în partea de V. a com. Poiana Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 601 hectare, din care 400 hect. ale Statuluĭ şi 261 ale locuitorilor şi cu o populaţie de 85 familiĭ, saŭ 392 suflete.

Pe moşie se află 115 hect. pădure şi 1 moară de apă.

Vite: 134 boĭ şi vacĭ, 29 caĭ, 260 oĭ, 57 porcĭ. Sunt 80 stupĭ cu albine.

Moşia se zice că în vechime

www.dacoromanica.ro

era proprietatea luĭ Petru Rareș, Domnul Moldoveĭ. Din acte se constată că ea era închinată mănăstireĭ Probota.

Satul Protopopeni maĭ purta numele de Poiana-luĭ-Borș.

Protopopeni, *deal*, care se prelungește din com. Corni, pe moșia Protopopeni, între pîrîul Glodinoasa și Siretul, jud. Botoșani, com. Poiana-Lungă.

Protopopești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, com. rur. Punghina.

Protopopul. Vezĭ Arama, sat, com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Protosinghelul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 125 hect., pendinte de com. Măgurelele, pl. Podgoria.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Păcureți, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protoșeni, *suburbie*, dinspre N.-V., a orașuluĭ Caracal, jud. Romanați.

Proviță, *sat*, făcînd parte din com. rur. Proviță-d.-j., jud. și pl. Prahova. Are o populațiune de 463 locuitorĭ.

Proviță, *altă numire a munteluĭ* Rîșnova, jud. Prahova.

Proviță, *moșie* a statuluĭ, com. Proviță, jud. și pl. Prahova, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Noŭ (București), care se arendează cu 6200 leĭ anual.

Proviță, *moșie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din com. Proviță-d.-j., jud. și pl. Prahova.

Proviță, *fostă mănăstire*, în jud. și pl. Prahova, com. Proviță-d.-s.

Proviță (Prahoviță), *rîŭ*, izvorește din munțiĭ com. Talea, plaiul Peleșul, jud. Prahova, de la locul numit Cheia - Proviței, udă partea de E. a comunelor Breaza-d.-s. și Breaza-d.-j., trece prin com. Ocina, unde se încarcă cu gîrlițele: Ocina, Băltișul și Valea - Braduluĭ, trece apoĭ pe teritoriul com. Proviță-d.-s., o udă în tot lungul săŭ, face multe cotiturĭ, și după ce se încarcă cu văile: Sultanul, Pietreĭ, Poĭeneĭ, Țaporăști și Schiopoti, intră în com. Proviță-d.-j., trece prin centrul eĭ, udînd-o de la N. la S. și primește de afluenți văile: Lungă, Sărată, Nuculuĭ, Puciosul, Bolovanul, Drăgănești și Iuda - Mică. De la vîlceaua Puciosuluĭ, intră în raionul com. Măgureni, pl. Filipești, apoĭ în comunele: Filipești-de-Pădure, Dițești, Dîrmonești și Mărgineni, și se varsă în Cricovul-Dulce, la V. de comuna Vlădeni.

Proviță. Vezĭ Predealul, pîrîiaș.

Proviță-de-Jos (Prahoviță), *com. rur.*, jud. și plaiul Prahova. Și-a luat numirea de Prahoviță, după numele pîrîuluĭ Prahoviță saŭ Proviță ce curge printr'însa; iar «de jos» spre a se deosebi de comuna vecină, Proviță, ce cade în susul pîrîuluĭ.

E situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Proviță pe văile: Sărata, Nuculuĭ, Drăgănești, Valea-Mare, Iuda-Mică și Bolovanul, și la poalele dealurilor: Vîrful-Pietreĭ, Vlădănuluĭ și Plaiul-Nisipuluĭ, la 48 kil. de capitala județuluĭ și la 5 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Proviță-d.-j. (numit de locuitorĭ și Mărunțișul), Drăgăneasa, Piatra și Proviță.

Are o populație de 1560 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu următoarea inscripție:

Această sfîntă biserică s'a zidit din temelie și împodobită precum se și vede de Prea Sfinția Sa Părintele Esarh Kiriil, epitropul Sfîntuluĭ Mormînt și s'a început la 1861, Maiŭ în 25, și s'a sfîrșit la leatul 1861, Octombre în 26.

Pe lîngă agricultură, 120 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria (hambaragiĭ), rotăria și cu butăria.

185 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile Proviță, Drăgăneasa-Racotă, ale statuluĭ, Cătunul, a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino și Piatra, a d-luĭ C. Ștefănescu, dîndu-li-se 606 hect. Eĭ aŭ 80 caĭ, 48 iepe, 258 boĭ, 270 vacĭ, 145 capre, 490 oĭ și 268 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Proviță e o moară de măcinat.

Suprafața totală a com. e de 1900 hect.

In Proviță sunt 2 izvoare cu apă minerale, unul numit Șipoțelul, la poalele dealuluĭ Vlădeanul, din care izvorește, și altul pe coasta dealuluĭ Iuda-Mică, lîngă locuința locuitoruluĭ Ion Niță. Apa acestor izvoare se întrebuințează de locuitorĭ la diferite boale.

In cătunul Piatra este o carieră, din care se scoate piatră pentru poduri, zidăriĭ, canaluri, etc. Pe valea, numită Vălceaua-Sărată, sunt izvoare de păcură și sare.

Stupĭ cu albine sunt 150.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se ridică la 2645 leĭ.

www.dacoromanica.ro

O șosea comunală o leagă la N. cu com. Proviţa-d.-s. și la S. cu Măgureni, iar o șosea vecinală, cu gara Cîmpina.

E brazdată de dealul Vlădeanul, care începe din partea de N. și se prelungește în forma unuĭ semi-cerc către E. și S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poeneĭ și Vîrful-Pietreĭ. Din aceste dealurĭ, se ramifică dealurile Durda, Plaiul-Nisipuluĭ și Piatra-Neaguluĭ. Toate aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădure măruntă; pe la poalele lor sunt livezĭ, izlazurĭ, pomĭ roditorĭ și se cultivă porumb.

Plaiul Iuda-Mică, spre V., e acoperit cu pădure mare, iar Plaiul-Stejerișuluĭ, parte e acoperit cu pădure de stejar, parte servește de pășune pentru vite și parte culture prunuluĭ.

E străbătută de Proviţa, în care se varsă văile: Valea-Largă, Iuda-Mică, Valea-Mare, Valea-Bolovanul, Drăgănești, Vilceaua-Puciosuluĭ, Cerbuluĭ, Sărată, Nuculuĭ, Pietreĭ.

Se mărginește cu comunele Proviţa-d.-s. (N.), Măgureni (S.), Poiana (E.) și Valea-Lungă (V.).

Proviţa-de-Jos (Prahoviţa), *sat,* făcînd parte din com. rur. Proviţa-de-jos, jud. și pl. Prahova.

Se maĭ numește de locuitorĭ și Mărunțișul.

Are o populaţiune de 432 loc.

Proviţa-de-Jos (Muntele-), (Prahoviţa), *pădure particulară,* supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moșia Proviţa-d.-j., pendinte de com. Proviţa-d.-j., jud. și plaiul Prahova.

Proviţa-de-Sus (Prahoviţa), *com. rur.*, plaiul și jud. Prahova, care se crede a se fi înființat pe la 1550.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Proviţa, la 63 kil. de capitala judeţuluĭ și la 20 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 9 catune: Mînzăul, Moiseni, Proviţa-d.-s., Șchiopata, Secaturile, Sultanul, Țaporiștea, Valea-Bradului și Valea-Poeniĭ, cu o populaţiune de 1696 locuitorĭ.

Are o biserica, cu hramul Adormirea Maicei Domnului, fondată la 1629, cu inscripția următoare:

«Sfînta biserică veche a fost zidită de preotul Monach și închinată la sfîntul mormînt din Ierusalim, și fiind intru prăpădire, la 1787 s'aŭ prefăcut de robul luĭ Dumnezeu Mihalache Vătaf de plaiŭ, întru prăpădire fiind la 1834, Iulie 15, s'aŭ îndemnat robiĭ luĭ Dumnezeŭ Arhimandritul Gheorghie și Tănase Călin, cu toate din temelie».

Această biserică se găsește maĭ tîrziu ca metoh al bisericeĭ sf. Gheorghe din București. E deservita de un preot.

Școala înființată la 1857, e frecuentată de 89 băeţĭ și 18 fete.

Pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, locuitoriĭ se maĭ ocupă și cu facerea hambarelor și tronurilor, pe carĭ le desfac la Ploești, București, Giurgiu și prin satele vecine.

248 locuitorĭ s'au împroprietărit dupa legea rurală din 1864, pe moșia statuluĭ Proviţa-Mănăstireĭ, din care li s'aŭ dat 755 hect.

Vite: 176 caĭ, 39 ĭepe, 679 vacĭ, 150 capre, 880 oĭ, 298 porcĭ. Stupi cu albine sunt 197.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Proviţa, sunt 2 morĭ de măcinat.

In comună există încă ruine din vechia mănăstire, numită Proviţa.

Are o suprafață de 755 hect., pămînt de muncă, izlaz și pădure.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul e la venitурĭ de leĭ 3778 leĭ și la cheltuelĭ, de 3145 leĭ, 23 banĭ.

O șosea principală 'l înlesnește comunicaţia spre N. cu Breaza d.-s. și spre S. cu Proviţa-d.-j.

E brăzdată de piscurile: Sultanul, la V., Piatra, la N.-E., Drăgăneasa, la S.-V., pe carĭ crește tufiriș de pădure, pe alocurea fiind acoperite cu iarbă pentru pășune.

In partea de N.-V. a comuneĭ este Poiana Stîneĭ și Zăpodia.

E străbătut prin centru de gîrla Proviţa și de văile: Sultanul, Poeneĭ, Șchiopoti, Pietrei, toate vărsîndu-se în rîul Proviţa.

Se mărginește cu comunele: Breaza-d.-j., Breaza-d.-s., Proviţa-d.-j. și la V. cu com. Urseiul, din jud. Dîmboviţa.

Proviţa (Prahoviţa)-Mănăstireĭ, *moșie* a statuluĭ, pe care s'aŭ împroprietărit la 1864 locuitoriĭ din com. Proviţa-d.-s., jud. și plaiul Prahova.

Prunarul, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cătunele: Carapancea și Prunarul, situată pe valea Cîlnișteа, proprietate a d-neĭ Zmaranda St. Hristopolu. Departe de Giurgiŭ de 33 kil., de Ghimpaţi, reședința plășeĭ, de 11 kil., de București, de 58 kil.

Are o populaţiune de 691 suflete; o biserică, clădită de fostul proprietar Eftimie, la anul 1840, cu hramul Duminica tuturor Sfinţilor, deservită de 1 preot și 2 cîntăreţĭ și ținînd de parohia Prunarul; o școală, frecuentată de 57 copiĭ; 6 cîrciumĭ.

Suprafața întregeĭ moșiĭ este

www.dacoromanica.ro

de 3000 hect., din care pădure de şleaŭ în valea Cîlnişteĭ, de 750 hectare.

S'a dat în total, la ambele sate, pentru 145 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 după legea rurală, suprafaţa de 443 hect.

Arenda anuală a moşieĭ este de leĭ 50000.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2473,27 leĭ.

Prin acest sat este o şosea comunală de 1 kil., care merge către Carapancea.

Vite: 465 boĭ, 24 bivolĭ, 160 caĭ, 940 oĭ, 82 capre, 186 rîmătorĭ.

Prunarul, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Cîlnişteа, jud. Vlaşca.

Pruncea, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, ramificaţie spre V. din muntele Podul-Caluluĭ. Adăpostul ce oferă, pădurile de fag nestrăbătute ce-l acoperă, fac ca acest munte să fie refugiul mistreţilor în timp de iarna.

Prundeni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Tătăroaica şi Dăeşti. Situată pe valea Oltuluĭ, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de a plăşeĭ. La început, a fost situată pe prundul Oltuluĭ şi în urmă s'a mutat pe valea Oltuluĭ, calea Traiană.

Are o populaţie de 1123 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală.

Vite sunt: 20 caĭ, 151 boĭ, 80 vacĭ, 200 oĭ.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 202, s'au împroprietărit la 1864, pe 618 hect.

Vatra satuluĭ are 150 hect., iar în total 800 hect.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2874 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2612 leĭ.

E brăzdată de dealul Oltuluĭ, care are două piscurĭ: Chirca şi Gămanul şi e udată de văile: Tătăroaica şi Dăeşti, formate din ploĭ.

Se mărgineşte la E. cu rîul Oltul, la V. cu dealurile Gămanul şi Tătăroaica, la N. cu com. Zăvideni şi la S. cu com. Călina.

Prundeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciulniţa, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Are o populaţie de 390 locuitorĭ.

Prundeni, *mahala*, în com. rur. Şovarna-d.-j., plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Prundeni, *deal*, în raionul com. Prudeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 179 hect., 50 ariĭ vie.

Prundul, *com. rur.*, aşezată pe marginea rîuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 22 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bănănăi, Prundul şi Zeama-Rece, cu o populaţie de 102 familiĭ, saŭ 488 suflete.

Are o biserică, cu hramul S-tul Spiridon, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1980 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1243 leĭ.

Vite: 248 vite marĭ cornute, 28 oĭ şi 43 rîmătorĭ.

Priu com. curg pîraiele Geamăna-Mare şi Geamăna-Mică.

Prundul (Prundul-Beluluĭ), *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la S. de Bucureşti, lîngă braţul Băltinaşul, la limita jud. despre jud. Vlaşca şi la 47 kil. de Bucureşti. La N., pămîntul e foarte mlăştinos. Stă în legătură cu com. Greaca prin o şosea vecinală.

E formată din 2 cătune: Prundul şi Flămînda.

Se întinde pe o suprafaţă de 8082 hect., cu o populaţie de 942 suflete, care locuesc în 198 case şi 24 bordeie.

D-l B. Belu are 7500 hect. şi locuitoriĭ, 582 hect. Proprietarul cultivă 750 hect. (5750 sterpe, 300 izlaz, 350 vie, 350 pădure). Locuitoriĭ cultivă 385 hect. (65 sterpe, 132 izlaz).

Are 2 bisericĭ, cu hramul Sf. Nicolae şi Sf. Olga, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă.

In raionul com. e o baltă.

Vite: 245 caĭ şi iepe, 4 armăsarĭ, 208 boĭ, 277 vacĭ şi viţeĭ, 12 taurĭ, 29 bivolĭ şi bivoliţe, 735 capre, 595 porcĭ, 1958 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4851 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4771 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 205 pluguri: 102 cu boĭ, 103 cu caĭ; 106 care şi căruţe: 60 cu boĭ, 46 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 154 şi neîmproprietăriţĭ, 151.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Prundul, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, facînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are 49 familiĭ.

Prundul, *căt.* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ.

Prundul, *insulă*, în Dunăre, lîngă com. Spanţov, pl. Olteniţa, jud. Ilfov, între pichetul No. 157 şi 158.

Prundul-Beluluĭ. Vezĭ com. rur. Prundul. jud. Ilfov.

www.dacoromanica.ro

Prundul-Gol, *pădure*, a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Călărași, pe moșia statului Călărași, la marginea Dunărei. Are o întindere de 150 hect. Este compusă din plopi, sălcii și gîrniță, care predomină. Inainte aparținea schitului Roaba.

Prundul-Nou, *ostrov*, pe Dunăre, jud. Dolj, pl. Jiul d.-j., com. Călărași, în întindere de 50 hect.

Pruneasca, *numire dată unei părți a moșiei* Breaza-moșnenească, jud. Buzău, com. Breaza.

Pruneşti, *cătun*, al comunei Albeni, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe Dealul-Pruneștilor și la E. de cătunul Albeni, în apropiere de apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafață de 195 hect., cu o populație de 100 familii, saŭ 485 suflete.

Locuitorii posedă: 7 pluguri, 20 care cu boi; 320 vite mari cornute, 30 cai, 358 oi, 64 capre și 170 rîmători.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua vecinală ce trece prin com. Albeni și prin drumuri de care.

Are 1 biserică.

Pruni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vîrtejul-Nefliului, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la S. de Vîrtejul, pe țărmul stîng al rîului Argeșul. Locul săŭ e mlăștinos. In apropiere trece rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 30 hect., cu o populație de 76 locuitori.

Proprietatea e a locuitorilor, cari rezervă 3 hect. pentru izlaz.

Prunişori, *com. rur.* și *sat*, reședința plășei Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți, la 24 kil. de orașul Turnul-Severin, situat pe Valea-Hușniței. Satul formează com. cu mahalalele Gîrnița și Ploștina, avînd o populație de 672 locuitori și 135 case.

Prin comună trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-București, avînd o stație, Prunișori.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecuentată de 46 elevi; 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 34 pluguri, 6 căruțe cu cai, 49 care cu boi; 64 stupi.

In comună se fac 3 bîlciuri anuale.

Budgetul comunei e la venituri de 3953 lei, iar la cheltueli, de 2006 lei.

Vite: 400 vite mari cornute, 13 cai, 300 oi și 240 rîmători.

Cîmpie în com. este: cîmpul Lăinești lor, iar dealuri: Dealul-Cioacei, ce începe din culmea Borogei, și dealul Boenișca.

Văi mai principale sunt: Valea-Ghelmegeoaei, a Barosului, a-Perilor, a-Aiului, a Gîrniței, a-Husnicioarei și a-Selișteni lor.

Apele ce udă comuna sunt: Husnicioara, Pîrîul-Florești lor, Pîrîul-Barosului și niște bolboroase mari.

Pe teritoriul Prunișorilor se află cărbuni de pămînt.

Prunişori, *stație de dr.-d. f.*, jud. Mehedinți, pl. Ocolul d.-j., com. Prunișorul, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Tinmea (9,8 kil.) și Palota (10,1 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării, de 213,71 m. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 10325 lei, 25 bani.

Pruntul-Comenei, *catun*, pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat la S.-S.-V. jud., pe coasta dealului Dunării, în marginea districtului Ilfov. Moșia, proprietatea statului, depindea, înainte de secularizare, de mănăstirea Comana. Se numește Pruntul Comenei, ca să se deosebească de Pruntul-Belului care este alături, și ține de județul Ilfov.

Este departe de Giurgiŭ de 30 kil., de Bucuresti, de 42 kil., de stația drumului de fer Băneasa, de 14 kil.

Are o suprafață de 3100 hect.

S'a dat în 1864 la 120 locuitori, foști clăcași, o suprafață de 360 hect.

Are vii multe; o pădure de stejar, situată pe deal, în suprafață de 560 hect. și alta, de salcie, în valea Dunării, de 940 hect. Aceste păduri depind de ocolul silvic Giurgiu.

Are o balta de pescuit ce se formează din vărsătura Dunării.

Aci se fac rogojini multe.

La acest cătun este lipit și cât. Flămînda.

Pruteanca, *pădure* particulară, la S. de satul Șerbănești, com. Liești, jud. Tecuciu.

Pruteţul, *braț*, al Prutului, pe șesul com. Bobulești, jud. Botoșani, unde este și o moară de apă.

Pruteţul, *gîrla*, formată din vărsarea Prutului, spre S. E. de satul Măcărești, com. Costuleni, pl. Branișteа, jud. Iași.

Pruteţul, *vale* și *pîrîŭ*, jud. Botoșani, izvorește dintr'un ponor în partea de N. a com. Zlătunoaia și se varsă în Sicna.

Pruteţul, *pădure*, în partea de S. a com. Sălăgeni, pl. Podo

www.dacoromanica.ro

leni, jud. Fălciu, în suprafață de 45 hect., 76 arii.

Prutul, *plasă*, jud. Covurluiu, numită ast-fel de la rîul cu acelaşĭ nume, ce formează frontiera de E. a județuluĭ.

Are o suprafață de 94070 hect., cu o populație de 20072 suflete.

Reşedința e Tîrgul-Bujor; iar comunele şi satele ce-o formează sunt:

1. *Băneasa*, cu satele: Slobozia-Băneasa şi Băneasa.

2. *Bujorul*, cu satele: Golăşei, Tîrgul-Bujor, Moscul, Puțichioaia şi Umbrărești.

3. *Fărțănești*.

4. *Folteşti*, cu satele: Fîntînele, Folteşti şi Stoicani.

5. *Frumuşița*, cu satele: Ijdileni, Frumuşița, Scînteeşti şi Tîmăoani.

6. *Jorăşti*, cu satele: Lunca, Jorăşti şi Zîrneşti.

7. *Măstăcani*, cu satele: Chiraftei, Drăculeşti şi Măstăcani.

8. *Oancea*, cu satele: Slobozia-Oancea şi Oancea.

9. *Şiviţa*, cu satele: Tătarca şi Şiviţa.

10. *Vlădeşti*, cu satele: Brăneşti, Păşcani, Roşcani şi Vlădeşti.

(Vezĭ şi jud. Covurluiu).

Prutul, *plasă*, în partea de S.-E. a jud. Fălciu. Se întinde în lungul Prutuluĭ, pănă în hotarul jud. Tutova.

Se mărgineşte la N. cu pl. Podoleni; la S., cu jud. Tutova; la E., cu Basarabia, despărțită prin rîul Prutul, şi la V., cu plăşile Crasna şi Mijlocul, avînd de hotar pîrîul Elanul.

Este formată din 10 comune rurale şi una urbană:

1. *Berezeni*, cu satele: Berezeni şi Vicoleni, în partea de S.

2. *Bozia*, cu satele: Bogdăneşti, Bozia şi Odaea-Bogdana, în partea de S.

3. *Iepureni*, cu satele: Boteşti, Bogdan, Corni-Unguri şi Iepureni, în partea de N.

4. *Fălciul*, tîrguşor, în partea de S.

5. *Huşi*, orașul de reşedință al județuluĭ, la N.

6. *Ivăneşti*, cu satele: Căpoteşti, Ivăneşti şi Todireni, în mijlocul plăşeĭ.

7. *Lunca*, cu satele: Bumbata, Condrea, Focşa, Hîrtopul, Lunca, Pojorăni şi Băneasa, în centrul plăşeĭ.

8. *Rănceni*, cu satele: Cristiniciul, Gura-Sărățeĭ, Mușata, Rănceni şi Stuhuleţul.

9. *Rusca*, cu satele: Cîrligați, Davideşti, Leoşti şi Rusca.

10. *Stănileşti*, cu satele: Broscoseşti, Cantemir, Răducani, Săratul şi Stănileşti.

11. *Vetrişoaia*, cu satele: Simineşti şi Vetrişoaia, în mijlocul plăşeĭ.

Teritoriul plăşeĭ, în cea maĭ mare parte, este şes, acoperit cu sate, bălțĭ întinse, lunciĭ şi păduriĭ, pe toată partea de E., pănă în malul Prutuluĭ, ĭar la V., partea cea maĭ mică, este deluroasă.

Este foarte productivă în erbărit şi are imaşe întinse pentru creşterea vitelor. Bălțile formate din vărsăturile Prutuluĭ, produc mult peşte, din care se alimentează orașele Huşi, Vasluiu şi Iaşi.

E unită cu pl. Mijlocul. Reşedința sub-prefectureĭ se află în tîrguşorul Fălciul.

Prutul, *rîu*. La Grecĭ se numea *Poras* saŭ *Piretus* (Herodot); la Romanĭ, *Hierasus* saŭ *Gerasus* (Ptolomeŭ) şi *Porota* (Amion Marcelin citat de Dim. Cantemir); în limba scitică însemnează *trecătoare* (Hasdeŭ). Uniĭ (Vaillant) pretind că derivă de la Brutus prin transformarea luĭ *B* în *P*.

Cursul Prutuluĭ se întinde pe un parcus de 125 mile (750 kil.), din care 25 mile în Bucovina şi 100 în Moldova.

El izvoreşte din partea N. a vîrfuluĭ Hovarla, din Munțiĭ-Negri, pendinte de Carpațiĭ Bucovineĭ (provincia Pocuția), şi curge maĭ întîiu spre N. pănă la Delatin, apoĭ spre E. pănă la Colomea; în fine se îndreaptă spre E.-S.-E. pentru a uda localitățile Zoblotul, Sneatinul, Cernăuți şi platoul Cotul-Boianul spre frontiera Bucovineĭ cu Romînia, la partea nordică a jud. Dorohoiu. De la extremitatea S. a acestuĭ cot şi ca la 350 m. la N. de stîlpul de frontieră 79, Prutul se bifurcă în două brațe:

Brațul drept se dirijează spre S., mărginînd frontiera Țăreĭ cu Bucovina de la stîlpul 79 pănă la stîlpul 78, unde pătrunde în Țară; străbate extremitatea N. a jud. Dorohoiu prin 5 mariĭ cotituri şi udînd satul Cotul-Hotinuluĭ, pe malul stîng şi satul Cotul-Boianuluĭ, pe malul drept, se îndreaptă către stîlpul de frontieră 85 pentru a se uni cu cel-l'alt braț.

Acest braț din stînga, de la bifurcarea Prutuluĭ se dirijează maĭ întîiu spre N. pănă la stîlpul de frontieră 81, iar d'aci se îndreaptă spre E. pănă la stîlpul 83, de unde printr'un cot cu concavitatea spre V. o ia spre S. pentru a se împreuna cu brațul drept la stîlpul 85 de frontieră. In acest parcurs Prutul încalecă linia de frontieră spre Bucovina formată prin stîlpiĭ de frontieră citați: 81, 82, 83, 84 şi 85.

Aceste două mariĭ brațe ale Prutuluĭ daŭ naştere, în partea

www.dacoromanica.ro

extremă a jud. Dorohoiu, unei mari insule cu satul Cotul-Hotinului.

De la stîlpul de frontieră 85, Prutul unit continuă cursul său spre E., pe marginea jud. Dorohoiu, formînd frontiera Țăreĭ spre Bucovina pănă în dreptul satului rusesc Noua-Suliță, și udînd în cale satul Molnița.

De la Noua-Suliță, Prutul dirijîndu-se spre S.-E., face linia de frontieră de E. a Romînieĭ cu Rusia spre Basarabia, pănă la vărsătura sa în Dunăre la V. de Reni.

In acest parcurs, Prutul curge mai întîiu spre E. pe marginea N. a județului Dorohoiu pănă în dreptul tîrgușorului Rădăuți, udînd în cale șesul Bobeni, satele Lunca, Prisaca, Orofteana, Teioasa, Cuzlăul, Slobozia, Horodișca, Crăiniceni și Rădăuți, de unde se lasă în jos spre S. pe marginea de E. a județului, urmînd poalele dealurilor Botcea, Șleahului, Varaticul și Mircani (Hudești) și udînd satele Cotul-Miculinții, Crasnaleuca, Ghireni-lui-Curt, Mitoc, Liveni-Noi și Liveni-Vechi, Șerpenița, Manoleasa-Prut, Stroici și Boldul, de unde trece în jud. Botoșani.

De la acest punct, Prutul, urmînd marginea de E. a județului Botoșani, udă toată marginea plășeĭ Ștefănești, apoi satele: Rîpiceni, Damachi (Movila-Ruptă), Lehnești, Rășca, Stînca, șesurile Ștefăneștilor și Bobuleștilor, satele Ostopceni, Damideni, Boroșeni, Berza, Santa-Maria și Durnești, de unde trece în jud. Iași.

In acest județ, Prutul urmează tot spre S. marginea de E. a județului, pe o distanță aproape de 170 kil. și udă în acest parcurs satele: Bădărăi, Tabăra, Cornul-Negru, comuna Bivolari, cătr. Solonețul, Zaboloteni (Fotei), Hermeziul, Vladomira, Șendreni, Sorca, Frăsuleni, Sculeni, Medeleni, Petrești, Branul, Marhonta, Berești, Bozia, Ungheni (trecătoarea calei ferate în Basarabia), com. Țuțora, satul Oprișeni-d.-s., Oprișeni-d.-j., Moreni, Prisăcani și Măcarești, pe la S. căruia Prutul trece în jud. Fălciu.

In tot parcursul pe teritoriul județului Fălciu, Prutul mărginește partea de E. a județului udînd, în parcursul său, localitățile următoare: Colțul-Corniĭ, Sălăgeni, Cotul-luĭ-Chiriac (București), Grozești, Copăceanul, Zberoaia, (pe o lungime de 2800 m.), Scoposeni, Cîlcia, Drînceni (Brînza), unde este și reședința sub-prefecturei și companieĭ de dorobanți, apoi satele Răsești, situat la 1000 m. pe malul drept, Broscoești, unde se află și pichetul 22, localitatea numită Condra, unde se află și pichetul 23, cătunul Bumbata, unde se află pichetul 25, com. Fălciu, reședință de sub-prefectură și a uneĭ companiĭ de dorobanți și în fine cătr. Bogdănești, situat pe malul drept, la 50 m. la N. de hotarul de județ din tre Fălciu și Tutova.

Aci Prutul părăsește teritoriul jud. Fălciu și trece pe acela al jud. Tutova a căruĭ margine de E. o atinge pe o lungime de aproape 34 kil., udînd în cursul său localitățile: Rînzești, Hrăniceni. Bîrsana și Cîrja, situate toate pe sub coasta dealuluĭ Drăgoioasa, pe care se reazimă șesul din dreapta Prutului.

De la pichetul 15 unde se află și stîlpul kil. 122, Prutul intră pe teritoriul jud. Covurluiu udîndu-ĭ partea de E. pe o lungime de 122 kil. In acest parcurs, Prutul udă localitățile următoare: Vădeni, Rogojeni, Oancea, Slobozia-Oancea, Vlădești și Pascani (Busuioaca) și apoi se varsă în Dunăre, drept locul numit Piscul-Ungurului, din jud. Tulcea.

Alîncimea Prutului variază între 2—5 m. de la Ungheni în jos, iar de aci în sus se micșorează succesiv și pe măsură ce merge către origină.

Curentul său nu este torențial. Albia sa are o inclinație dulce; totuși din cauza coturilor prea multe și întortochiate, face să-și modifice în unele locuri albia, rupînd malurile pe care se reazămă.

Diferența de nivel pe care se scurge albia Prutului este însemnată: la intrarea sa în Țară are cota 149; la Rădăuți, 110 m.; la satul Mitocul, 90 m.; la Rîpiceni, 80 m.; la satul Sf. Maria, jud. Botoșani, 50 m.; la Ungheni, 35 m.; la confluența sa cu Jijia, 30 m.; la Drînceni, 25 m.; la Fălciu, 18 m.; la Oancea, 14 m.; și în fine la gura sa, 6 m.

Țărmurile Prutului sunt înalte și mai nicĭ odată el nu prezintă brațe sau insule, — afară de cele arătate — ci numaĭ coturĭ și foarte multe.

Lățimea sa variază între 50—70 m. pănă la Sculeni; între 80—90 m. la Leova; între 90—95 la Fălciu; la Oancea asemenea și pănă la gura sa.

Apa Prutului este din cele mai ușoare; este însă turbure, din cauza nisipului ce duce cu sine; puind-o însă într'un vas să stea, nisipul se așează în fund și apa rămîne foarte limpede. Totuși, studiele făcute în vederea alimentăreĭ cu apă ale orașului Iași aŭ găsit suspectă apa Prutului, căci după analizele făcute de d. Șumuleanu, pe lîngă acid azotic, mai conține și

www.dacoromanica.ro

sărurĭ amoniacale, materiĭ organice în descompunere precum şi un exces de cloruri, denotînd astfel continuitatea infecţiuneĭ şi ineficacitatea purificaţiuneĭ naturale.

Speciele de microbĭ găsite sunt: *Proteus, Baccilus col communis,* din flora comună apeĭ.

Navigaţiunea pe acest rîŭ se face în virtutea unuĭ regulament stabilit de o comisiune internaţională, compusă din Statele vecine: Austria, Rusia şi Romînia, numită «Comisiunea Mixtă a Prutuluĭ», al căruĭ sediŭ este la Galaţi; această comisiune are şi misiunea de a rectifica şi întreţine albia Prutuluĭ pentru a înlesni plutirea cursuluĭ. Patul rîuluĭ fiind nisipos, adesea dă naştere la formarea de bancurĭ (dune) ce împedică navigaţia. E însă de sperat că graţie lucrărilor întreprinse de Comisiunea mixtă Prutul într'un apropiat viitor va fi navigabil pe tot cursul său, contribuind ast-fel a dezvolta prosperitatea din cele treĭ state vecine, părţase acestor lucrărĭ de o insemnătate aşa de mare.

Prutul este navigabil de la gură şi pănă la Leova în ambele sensurĭ; iar de aci în sus este plutitor, adică mărfurile sunt transportate pe plute, ce de multe orĭ trec până dincolo de Ungheni; lemnele din pădurile Bucovineĭ se duc în plute chiar pănă la Galaţi.

Trecătoare principală pe acest rîŭ este la Ungheni, unde este şi juncţiunea linieĭ ferate Iaşi-Chişinău.

De la Ungheni spre N., trecerea pe acest rîŭ se face în general prin vad şi pe podurĭ umblătoare, afară de la Cernăuţi pentru drumul de fer al Bucovineĭ; iar de la Ungheni spre S. trecerea se face numaĭ pe podurĭ umblătoare şi pe la anumite puncte cum de exemplu: la Drînceni, Zberoaia, Bumbata, Fălciŭ, Oancea; în fine la 2500 m. maĭ la V. de gura sa, se face iarăşĭ trecerea pe pod mobil, legînd şoseaua ce duce de la Galaţi la Reni.

Comunicaţiĭ pe malul Prutuluĭ sunt foarte restrînse, ne existînd de cît acele ce leagă satele între ele, în general drumurĭ ordinare; iar şosele nu posedă de cît acele ce leagă punctele principale de trecere pe malul Prutuluĭ cu interiorul Ţăreĭ; spre N., aceste drumurĭ care duc la Prut se înmulţesc, aşa că aproape fie-care sat de pe malul drept, trebue să aibe un drum care să ducă la Prut; aceste drumurĭ care şerpuesc prin şesurile şi bălţile Prutuluĭ, în toate direcţiunile, nu sunt întrebuinţate de cît pentru interesele locale; parte din ele chiar dispar pe timpul inundaţiilor.

Afluenţiĭ din dreapta Prutuluĭ sunt: Pruteţul, Ostava, Luţa, Postunca, Ribnica, Ceremureşul şi Bistriţa în Bucovina; iar în Moldova: Molniţa, ce se varsă în Prut la Pichetul 29; Durniitoarea, la satul Onofreanca-de-jos; Humăria, Ghireni, Prisaca, Mamorniţa, Buhaiul, Cornĕşti, la satul Teioasa; Volovăţul, la satul Boldul; Rădăuţi, la satul Radăuţi, toate în judeţul Dorohoiŭ; Başeul, ce vine din judeţul Dorohoiŭ, trece în jud. Botoşani şi se varsă în Prutul la E. satuluĭ Ostopceni; Valea-Juncanilor, la satul Soloneţul; Valea-Frasinuluĭ, ce se pĭerde în şesul Prutuluĭ la satul Probota; Jijia mărită cu Cobilaşi, Ibăneasa, Sitna, Miletinul; Bahluiul, al căruĭ şes se confundă cu şesul Prutuluĭ la satul Cîrpiţi şi continuă pe acest şes pănă la încbucătura sa cu Prutul, cam la 3 kil. la S. de satul Zberoaia, lîngă Pichetul No. 8 din jud. Fălciŭ; Valea-Sărăţeĭ se pĭerde în şesul Prutuluĭ la N. de satul Berezeni; Elanul, ce izvoreşte din jud. Fălciŭ şi după ce traversează partea de E. a jud. Tutova, trece în jud. Covurluiŭ şi se pĭerde în şesul Prutuluĭ, la N. de Balta-Bădeanuluĭ; Horincea, mărită cu Liscovul, se varsă în Prut la S. de satul Rogojeni din jud. Covurluiŭ, după ce maĭ întĭĭ primeşte, pe dreapta Pîrîul Oarbeĭ, Valea-Chinează, ce se pĭerde în Lacul Covurluiŭ situat între satele Mastacani la N. şi Folteşti la S. Acest lac, la rîndul său comunică cu şesul Prutuluĭ, prin diferite ramurĭ, ce se varsă în Prut.

Afară de aceste, Prutul maĭ primeşte alte o mulţime de văĭ ce se scurg din coastele orientale ale Romînieĭ şi care în general nu posedă apă de cît pe timpurĭ ploioase.

Afluenţĭ pe stînga sunt: pîrîurile Turca, Cernĭava, Şoviţa, Moscul, Huchea şi Răchita în Bucovina; Stînca, Dobrişţea, Giurgul, Călineşti, Lăpuşna, Sărata şi Sîrga, pîraie în Basarabia.

Bălţi.— Şesul din dreapta Prutuluĭ este acoperit cu o mulţime de mlaştine şi bălţĭ. Cele maĭ însemnate bălţĭ sunt: Balta-Vladnicıluĭ, la S. de Ungheni; bălţile Tochila, Vladnicul, Lucani, Ulmul, Rucosul, Albă, Vlădichiĭ şi Balta-Rotundă, toate aceste formînd una şi aceeaşĭ baltă la S.-E. de satul Slătineşti; apoĭ Balta-Focşeĭ, Catargiuluĭ, Balta-Mare, la E. satuluĭ Vetrişoara; bălţile Tufa, Prunduluĭ, Broscăria, la N. de Fălciŭ; apoĭ urmează spre S., încă un lung şir de bălţĭ, sub numele de Balta-Hîrşeteĭ, Bră-

www.dacoromanica.ro

deanul, la confluența sa cu Elanul; Șovarca, Maicașul, Păș-cana și în fine Lacul-Brateșul, coprins între satul Tulucești la N.-V., orașul Galați la S.-V. și rîul Prut la E.

Insule. — Afară de insula cea mare formată la N. de jud. Dorohoiŭ, de cele două mari brațe și pe care se află satul Cotul-Hotinului, Prutul mai formează în cursul său multe alte insule mai mici și care aŭ mai mult caracterul unor bancuri de nisip (dune). Cele mai principale din aceste insule sunt: un grup de 6 insule, situate între satele Prisaca la N. și Orofteana-d.-j. la S., formate din niște mici ramure ale Prutului ce pornesc în interiorul Țării; la Molnița se găsește asemenea o grupă de insule tot de această natură; apoi o insulă la pichetul 29 ce aparține Rusiei; la N. satului Crăiniceni se află 2 mici insule și care aparțin Romîniei; la Pichetul 30, o insulă ce aparține Rusiei, la V. satului Slobozia; la Pichetul 40, insula Cuzlăul a Romîniei; la Rădăuți, 2 insule mici; la Pichetul 45, o insulă; la Pichetele 47 și 95, asemenea se găsește cîte o insulă; la Cresnăleuca, o insulă; la satul Ghireni-lui-Curt, asemenea o insulă, precum și în dreptul satelor Liveni-Noi și Serpenița.

De aci și pănă la gura sa, Prutul numai are nici o insulă.

Orografia.—Basinul Prutului este mărginit în regiunea sa superioară de culmele: Stareĭ-Vipcina, a-Suliguluĭ, a-Cerna-Horeĭ, a-Duhăĭ, ce 'l despart de basinul Tiseĭ; a-Homniciuluĭ, a-Jamironiculuĭ, a-Cerna-Horețuluĭ, a Coniaciuluĭ și a Strahoreĭ, ce 'l despart de basenul Nistruluĭ; a-Hreabănuluĭ, a-Tomnaticuluĭ, a-Stevioareĭ, a-Ploscăĭ, a-Serghieĭ, a-Vancinuluĭ, a-Ciochilieĭ, a-Traveĭ, a-Lăpușneĭ și a-Cherceĭ, care 'l despart de basinul Siretului.

Partea inferioară a basinului acestuĭ rîu, care este și cea mai întinsă, este despărțită atît de basinul Nistruluĭ, cît și de a Siretuluĭ, prin cîte o culme neîntreruptă de dealurĭ, dîn carĭ cea care 'l desparte de primul basin, merge paralel cu cursul Prutului; iar cea care 'l desparte de al doilea basin, merge întîĭ pe lîngă Siret pănă la satul Cîndești, de unde apucă spre E. printre Bahluiul și fundul basenului Bîrladuluĭ, pănă la Tomești, pl. Codrul, jud. Iași, de unde se îndreaptă spre S.-E. printre pîraiele Vasluiu și Jijia și apoi dealungul țărmuluĭ stîng al Crasneĭ și al Bîrladuluĭ. Aceste culmĭ poartă diferite numirĭ atît pe o parte cît și pe alta.

Prutul curge printre munți pănă la Delatin. De aci cursul său urmează dealungul poalelor dealurilor ce mărginesc la S. Bucovina și partea de E. a Moldoveĭ; totuși aceste dealurĭ în partea dreaptă a cursuluĭ încep a se depărta cu cît cursul înaintează spre gura sa. Așa de la Delatin începe un șes a căreĭ lungime variază și dealungul căreia domină cu mult înălțimile de la dreapta pe cele de la stînga pănă la Olescov. De aicĭ șesul se lărgește mai tare și rîul curge pe lîngă dealurile din dreapta, pănă aproape de Mamornița, avînd un șes larg aproape de 5 kil. și după un curs de 10 kil. vine din nou pe lîngă dealurile din dreapta, pe lîngă care curge pănă la Rădăuți; de aicĭ în jos pănă la gura Bașeuluĭ, dealurile merg alăturea cu ambele țărmurĭ ale rîuluĭ, cele din dreapta fiind mai înalte de cît cele din stînga. La Ștefănești șesul se lărgește din noŭ și Bașeul curge prin același șes cu el; iar dealurile din dreapta acestuĭ afluent sunt mai înalte de cît cele din stînga Prutuluĭ. Apoĭ, acest rîŭ continuă a curge pe lîngă dealurile din dreapta, care dominează pănă la satul Zaboloteni (jud. Iași), după care începe a curge pe lîngă dealurile din stînga, lăsînd pe partea dreaptă întinse șesurĭ aproape neîntrerupte pănă la vărsătura sa în Dunăre; șesurĭ supuse la inundațiunĭ, adesea acoperite de fînețe, păduri, stufurĭ, locurĭ mlăștinoase și bălțĭ avute în pește. Așa, șesul Jijieĭ, larg între 4—8 kil., începe de la Zaboloteni, în jud. Iași, și se întinde pănă la Drînceni în jud. Fălciu, unde Prutul se dă iarăși pe lîngă dealurile din dreapta, care dominează pănă la satul Albița în jud. Fălciŭ, după care Prutul începe a curge pe lîngă dealurile din stînga pănă la com. Oncea în jud. Covurluiŭ, unde șesul se pierde și nu reapare de cît la S. de satul Slobozia-Oncea, lărgindu-se succesiv spre S. pănă la satul Drăgulești, unde lărgimea șesuluĭ ajunge la 4 kil. De la acest sat, șesul se transformă într'o baltă mare acoperită cu stuf ce se prelungește pănă la satul Tulucești drept kil. 22; iară de aci se formează lacul Brateșul ce se întinde în lungul Dunăreĭ pe 20 kil. și pe o lărgime de 12 kil.

Șesul acestuĭ rîu începînd de la Trifești, este acoperit de mlaștinĭ și bălțĭ, carĭ se înmulțesc foarte mult, începînd mai jos de Leova și ajung a se ține aproape în continuitate, ast-fel în cît trecerea sa de la acest oraș pănă la Galați este nepracticabilă.

www.dacoromanica.ro

Geologia Văiei Prutului. — Constituţia geologică a malurilor Văiei-Prutuluĭ este relativ destul de simplă. De la intrarea Prutuluĭ în ţară şi până la Mitoc, dealurile după malul drept nu sunt formate de cît din terenurĭ ce aparţin formaţiuneĭ sarmatice. In apropiere însă de com. Mitoc, Cretacicul superior din Basarabia se întinde şi pe malul drept al Prutuluĭ, acoperit aci de depozite tortoniane ce par a ocupa o mică întindere. Ceva maĭ la S., Sarmaticul reapare din noŭ, întinzîndu-se aproximativ până în apropiere de Fălciŭ, unde ceva maĭ la S. cedează locul terenurilor maĭ noĭ şi anume Ponţianuluĭ ce ocupă ambele malurĭ ale Prutuluĭ până în apropiere de vărsarea acesteĭ văĭ în Dunăre. In adevăr, în apropiere de Galaţi, Ponţianul dispare sub depozitele maĭ noĭ ale Levantinuluĭ, cunoscute prin forma bogată pe care ele o conţin.

Intreagă această serie de terenurĭ este acoperită une-orĭ pe marĭ întinderĭ de puternice depozite ale Pleistocenuluĭ.

Nu trebue să uităm a menţiona că în tot parcursul Văiĭ Prutuluĭ întîlnim şi aluviunĭ recente carĭ ocupă o întindere maĭ mare, maĭ ales la revărsarea Prutuluĭ în Dunăre.

Populaţiunea.—Rîul Prutul de şi curge printre munţĭ până la Delatin, cu toate acestea valea sa este locuită până maĭ sus de confluenţa cu Pruteţul. Această populaţie, pe ambele malurĭ, e compusă din Romînĭ ortodoxĭ maĭ cu seamă.

Prutul-de-Jos, *plasă,* în partea de N.-E. a jud. Dorohoiŭ, mărginită: la N. cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din hotarul ce desparte moşia Hudeşti de moşia Darabani, din partea Rusieĭ, şi continuînd până la Rădăuţi; la S., cu pl. Başeul de care se desparte prin hotarul moşiilor: Tătărăşeni, Puţureni, Ichimeni, Ghireni şi Mitocul, despre moşiile: Balinţi, Drăguşeni, Nichiteni, Avrămeni, Adăşani şi Liveni-Mitropolieĭ; la E., cu Basarabia de care se desparte prin rîul Prutul, începînd de la tîrguşorul Rădăuţi şi continuînd până la hotarul ce desparte moşia Mitocul de Liveni-Mitropolieĭ, unde se varsă pîrîul Ghireni în Prutul; la V., cu pl. Prutul-d.-s., de care se desparte prin hotarul moşiilor: Darabani şi Mileanca, despre moşiile: Hudeşti, Concești şi Gîrbeni, din pl. Prutul-d.-s., şi apoĭ cu pl. Başeul, de care se desparte prin hotarul moşiilor: Tătărăşeni, din această plasă şi Balinţi, din acea plasă.

Intinderea.—Teritoriul plăşeĭ are o întindere de 60347 hect., 88 ariĭ, din care: 59406 hect., 92 ariĭ cîmp şi 940 hect., 96 ariĭ padure. Din acestea: 12990 hect., 5 ariĭ şi 29 c. a. se stăpînesc de locuitoriĭ împroprietăriţi după legea din 1864, iar restul pămîntuluĭ, cu pădure, de către proprietariĭ de moşiĭ.

Suprafaţa.—Teritoriul plăşeĭ este accidentat, avînd marĭ podişurĭ, favorabile economieĭ rustice. Dealurile aŭ întinderea lor de la N. la S., adică dealungul vîntuluĭ.

Şirul cel maĭ înnalt este acel dintre Păltinişul şi Darabani, începînd despre Prutul.

Teritoriul plăşeĭ este foarte favorabil agriculturieĭ şi viticultureĭ.

Pădurile. — Teritoriul plăşeĭ fiind loc cîmpienesc, are prea puţină pădure şi maĭ mult tînără, care nu trece peste 960 hect. întindere. Unele părţĭ din această pădure se leagă cu alte pădurĭ de prin plăşile vecine.

Apele.—In plasă se găsesc îndestulătoare izvoare, carĭ formînd pîraie şi iazurĭ, satisfac în totul trebuinţele economieĭ rurale.

Din 61 iazurĭ ce există pe diferite moşiĭ, cele maĭ principale sunt: al-Mişolineĭ, de 64 hect. 45 ariĭ întindere, pe Tătărăşeni; Turculuĭ, de 41 hect., 91 ariĭ; Milenceĭ, 22 hect., 21 ariĭ şi Iepărieĭ, de 20 hect., 5 ariĭ, pe Darabani; Vîrcoliciul, de 15 hect., pe Crasnaleuca; Lipovanuluĭ, de 15 hect., pe Hătcăuţi; Zameĭ, de 10 hect. pe Codreni; Prodanul, de 10 hect., pe Mitocul; Boldur, de 8 hect., 59 ariĭ, pe Bivolul-Mare; Slăvilenilor, de 7 hect., 70 ariĭ, pe Ghireni-Tăutuluĭ; Curtul, de 7 hect., 16 ariĭ pe Ghireni-Curtul; Muscalul, de 4 hect., 30 ariĭ, pe Miorcani; Mişoluluĭ, de 3 hect., pe Mileanca şi Sturzăĭ, de 3 hect., pe Rădăuţi.

Din numărul total al pîraielor, cele maĭ principale sunt: Başeul, Bodeasa, Iaşanca, Ghireni, Iznovăţul, Negrul, Podriga, Volovăţul.

Viticultura. — Pe întinsele imaşe ale acesteĭ plăşĭ se cresc un număr de 11306 vite marĭ cornute, 25581 oĭ, 63 capre, 3214 caĭ, 3169 porcĭ.

Sunt şi 1522 stupĭ.

Populaţia este de 5838 familiĭ, saŭ 23563 suflete.

Cult şi Instrucţiune.—In plasă se află 23 biserici, cu 20 preoţĭ, 34 cîntăreţĭ şi 24 pălămarĭ.

In plăşile acum unite Başeul-Prutul-d.-j., sunt 27 şcoale rurale mixte şi 2 de cătun care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 1283 copiĭ.

Impărţirea administrativă.— Plasa Prutul-d.-j. este împărţită

www.dacoromanica.ro

în 9 com. rur. și 32 sate, cu 2 tîrgușoare:

1. *Bivolele*, cu satele: Bivolul-Mare și Bivolul-Mic.

2. *Coțușca*, cu satele: Coțușca, Ghireni-Tăutul, Puțureni și Cotul-Miculințeĭ.

3. *Darabani*, cu satele: Bagiura, Cornești, Darabani, Darabani tîrgușor și Runcul-Odăeĭ.

4. *Horodiștea*, cu satele Crăiniceni, Cuzlăul, Horodiștea și Slobozia.

5. *Hudești-Micĭ*, cu satul Miorcani.

6. *Mileanca*, cu satele: Codreni, Ghitcăuți, Mileanca și Tătărășeni.

7. *Mitocul*, cu satele: Bodron, Crasnaleuca, Ghiveni-Curt, Hătcăuți și Mitocul.

8. *Păltinișul*, cu satele: Grivița, Ivăncăuți, Păltinișul și Teiosa.

9. *Rădăuți*, cu satele: Iznovățul, Rădăuți și Rădăuți — tîrgușor.

Este azĭ unită cu pl. Bașeul.

Prutul-de-Sus, *plasă*, în partea de S.-E. a jud. Dorohoiŭ.

Se mărginește: la N., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din linia de hotar ce desparte moșia Orofteana, din pl. Herța, de moșia Hudești și continuînd pănă la linia de hotar ce desparte moșia Hudești de moșia Darabani, din pl. Prutul-d.-j.; la S., cu pl. Coșula, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Repeni, Liveni, Dumeni și Cordăreni, despre moșiile: Trestiana, Broscăuți, Carasa, Miclăușeni, Corlăteni și Vlădeni, din pl. Coșula; la E., cu pl. Prutul-d.-j., de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hudești, Concești și Gîrbeni, despre moșiile: Darabani, Ghitcăuți și Mileanca, și cu pl. Bașeul, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Havîrna, Și potenĭ și Cordăreni, despre moșiile: Balinți, Vorniceni și Știubeieni; la V., cu pl. Herța, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hudești, Miculinți, Suhărăul, Dămileni și Ibănești, despre moșiile: Orofteana și Herța, și cu pl. Coșula, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Ibănești și Pomîrla, din plasă, despre moșiile: Buhaiul și Șendriceni, din această plasă.

Intinderea. Intinderea teritoriuluĭ este de 54751 hect., 67 ariĭ, din care 46280 hect., 22 ariĭ cîmp, și 8471 hect., 46 ariĭ pădure. Din acestea: 12915 hect., 71 ariĭ sunt ale loc. împroprietăriți după legea din 1864, iar restul, al proprietarilor de moșiĭ.

Suprafața. Terenul plășeĭ este accidentat, cu înclinarea de la N. la S., după cum este scurgerea apelor, și direcțiunea dealurilor. Ridicătura cea maĭ mare și maĭ înaltă este Măgura-Ibăneștilor.

Solul. Terenul întregeĭ plășĭ este de calitate bună, conținînd mult humus în partea cîmpuluĭ, ceea ce-l face mănos; iar spre partea pădurilor, conține hleiŭ și în unele părțĭ nisip.

Pădurile. In raport cu întinderea teritoriuluĭ, pădurea este destul de întinsă; ea e presărată în rediurĭ prin diferite localități și în trupurĭ marĭ pe moșiile: Hudești, Suhărăul, Ibăneasa și Pomîrla.

Apele. Pîraiele ce șerpuesc în diferite direcțiunĭ, ĭazurile formate prin stavilarea pîrîiașelor, fîntînele, ploile și omătul, produc abundență de apă, care satisfac cerințele economice agricole. Din cele 47 iazurĭ acum existente, cele maĭ principale sunt:

Al-Ghicăĭ, de 52 hect., 99 ariĭ, pe Havîrla; Cal-Alb, de 45 hect., 85 ariĭ, pe Hudești; Acsîntoaeĭ, de 28 hect., tot pe Hudești; Dragulеĭ, de 21 hect., pe Ibănești; Velnițeĭ, de 18½ hect., pe Hudești; Doljescu, de 17 hect., pe Cordăreni; Arborea, de 15½ hect., pe Suharăul; Vîrnavuluĭ, de 15 hect., pe Popeni-Bașotă; Orbeja, de 14 hect., pe Hilișeul-Vîrnav; Răchiților de 11½ hect., pe Lozna; Găinărițeĭ, de 7 hect., pe Dămileni; Moraruluĭ, de 8 hect., pe Ibănești; Miclesculuĭ, de 7 hect., pe Comănești; Cristesculuĭ, de 6 hect., pe Ibănești; Donicioaeĭ, de 4½ hect., pe Dumeni, și Cristișoruluĭ, de 3 hect., pe Dămileni.

Dintre pîraie, cele maĭ principale sunt:

Bașeul, Concescu, Corobana, Ibăneasa, Jijia, Havîrneanca, Hlibocul, Langa, Pietrosul, Podriga și Răstoaca.

Populația plășeĭ e de 5867 familiĭ, saŭ 21596 suflete.

Cultul. Numărul bisericelor e de 25, deservite de 23 preoțĭ, 29 cîntărețĭ și 8 pălămarĭ.

Instrucția. Pănă la 1885, numărul școalelor rurale era de 8, conduse de 8 învățătorĭ, și frecuentate de 240 elevĭ; azĭ (1899—1900) sunt în plășile unite Herța-Prutul-de-sus 23 școale rurale mixte, frecuentate de 1402 copiĭ.

Impărțirea administrativă. Plasa Prutul-d.-s. coprinde 6 comune, cu 37 sate:

1. *Cordăreni*, cu satele: Cordăreni, Cracalia, Dumeni, Ghinghioaia, Grivița-Vechie, Grivița-Nouă, Liveni-Sofian (Liveni-Vîrnav), Șipoteni, Vîrcoliciul și Slobozia.

2. *Havîrna*, cu satele: Balinți, Havîrna și Gîrbeni.

3. *Hudești-Marĭ*, cu satele: Alba, Bașeul, Concești, Lupeni și Vatra.

www.dacoromanica.ro

4. *Ibăneşti*, cu satele: Cristineşti, Dămileni-Cristea (Dămileni-Cristescu) şi Ibăneşti.

5. *Pomîrla*, cu satele: Corjeuţi, Hilişeul-Vîrnav, Pomîrla şi Popeni.

6. *Suharăul*, cu satele: Arborea, Comăneşti, Lozna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul.

Azĭ (1901) pl. Prutul-de-sus este unită cu pl. Herţa.

Pucheni, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la S.-E. de Cîmpulung, şi la 22 kil. de acest oraş.

Se compune din 2 cătune: Pucheni şi Valea-Largă, cu o populaţie de 1035 locuitorĭ şi 206 case.

Este situată pe ambele maluri ale gîrleĭ Valea-Largă şi se mărgineşte la N. cu munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească, la S. şi V. cu com. Micloşani şi la E. cu com. Rîul-Alb, din judeţul Dîmboviţa, şi cu com. Bărbuleţul.

Are o biserică şi o şcoală.

Vite: 456 boĭ, 594 vacĭ, 18 caĭ, 204 porcĭ, 590 capre şi 668 oĭ.

Se întinde pe o suprafaţă cam de 1250 hect. Din acestea, 400 hect. sunt livezĭ cu prunĭ, apoĭ păduri cu tot felul de lemne.

In comună se află: Dealul-Cruceĭ, Dealul-Flaşteĭ şi Dealul-Omul-Mort, şi munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească.

Gîrla Valea-Largă, care izvoreşte din poalele munteluĭ Găvana, udă comuna prin centru şi după ce primeşte la vale de biserică şi şcoală apa Valea-Murgiĭ, care curge din pădurea de lîngă căt. Meişoarele, com. Micloşani, se varsă în rîul Dîmboviţa, la căt. Capul-Coasteĭ, com. Gemenea, jud. Dîmboviţa. Pe Valea-Largă sunt 3 făcae de moară, care funcţionează numaĭ pe timpurĭ ploioase.

Treĭ părţĭ din moşie sunt moşneneştĭ şi o parte este dată locuitorilor prin împroprietărire la 1864; 27 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia Cîrciuma-de-Piatră şi 45 pe moşia moşnenilor Puchenĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1116 leĭ şi la cheltuelĭ, de 945 leĭ.

Are o şosea comunală care o leagă cu Micloşani şi un pod de lemn pe Valea-Copăcenilor.

Pucheni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci e reşedinţa comuneĭ. Poziţia satuluĭ e frumoasă, avînd în jurul săŭ dealurĭ, livezĭ şi păduri acoperite cu tot felul de arborĭ.

Are o biserică vechie, reparată şi zugrăvită la 1844 de preotul Ioan Duhovnicul; o şcoală, frecuentată (în 1899—900) regulat de 41 copiĭ, din 141 copiĭ în vîrstă de şcoală, aflătorĭ în toată comuna.

Pucheni, *trup de pădure*, al statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de comunele Bătesti şi Pucheni, pl. Crivina, judeţul Prahova, care, împreună cu trupurile: Bodîrlanul (263 hect.), Văcăria (25 hect.) şi Balota (100 hect.), formează pădurea Gura-Crivăţuluĭ.

Pucheni-Marĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina.

Se maĭ numeşte Rastoaica şi Răstoeni.

E situată pe loc şes, între rîul Prahova şi iazul Leaotul, la 14 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ.

E reşedinţa plăşeĭ Crivina şi are un oficiŭ telegrafo poştal.

Are o populaţie de 896 locuitorĭ.

Sunt două biserĭcĭ, una parohială, de zid, în centrul comuneĭ, zidită în 1860 de decedatul căpitan de dorobanţĭ, Neculae Dorobanţul, şi terminată, la 1861 de soţia sa Smaranda şi fiul eĭ Iorgu; cea l'altă, filială, situată pe o cîmpie, în partea de V., zidită de Chiriac, Neagu Bălin şi Constantin Dragnea, la 1742, Aprilie 2, în zilele luĭ Constantin Nicolae Voevod. S'a reparat în 1893 din contribuţiunile locuitorilor. Ambele sunt deservite de un preot.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 65 băeţĭ şi 11 fete.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu rogojinăria şi olăria.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit parte la 1864, parte la 1879. Ceĭ din 1864, în număr de 129, s'aŭ împroprietărit pe moşia Pucheni-Marĭ; iar ceĭ din 1879, pe moşia statuluĭ Pucheni-Micĭ, dîndu-li-se la toţĭ cam 250 hect.

Eĭ posedă 50 caĭ şi ĭepe, 123 vacĭ, 92 oĭ, 194 boĭ, 67 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 625 hect., din care 412 hect. arabile, 10 hect. fineaţă, 63 hect. izlaz şi restul pădure.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5206 leĭ şi 67 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3245 leĭ.

Diferite şosele o pun în comunicaţie cu comunele: Petroşani la N.-E., Bătesti la N.-V., Pucheni-Micĭ la V., iar şoseaua naţională o leagă spre N. cu Romînesti şi spre S. cu Pucheni-Moşneni.

E udată de micul pîrîiaş Pierla, ce o încinge în partea de V. şi S.; iar în partea de S.-V. se află o mică vălcea smîrcoasă, unde creşte papură şi ţipirig, şi care se lărgeşte mult spre S.-E., rezervată ca loc de fîneţe.

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte cu comunele: Bătești, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Moşneni şi Petroşani.

Pucheni-Micĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi formată din satul cu acelaş nume.

Are o populaţiune de 641 locuitorĭ; o biserică, deservită de un preot; o şcoală frecuentată regulat de 23 copiĭ, din 123 în vîrstă de şcoală (1899—900).

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu olăria.

Parte din locuitorĭ sunt moşneni, parte s'aŭ împroprietărit la 1864 şi parte, prin loturĭ, la 1892. Eĭ aŭ 28 caĭ şi iepe, 79 vacĭ, 128 oĭ, 46 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 240 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4184, banĭ 28 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2386, banĭ 90.

E străbătută de şosele care îĭ înlesnesc comunicaţia spre comunele Pucheni-Marĭ, Tinosul şi Crivina.

In comună este o movilă, numită Cetatea, care, spune legenda, datează din timpul Tătarilor şi în care s'aŭ găsit maĭ multe unelte: săbiĭ, cuţite şi iatagane.

E udată de un mic pîrîiaş, numit Pierla, care trece prin partea de N., vărsîndu-se în Prahova.

Pucheni-Micĭ, *sat.* Vezĭ Pucheni-Micĭ, com. rur., pl. Crivina, jud. Prahova.

Pucheni-Miroslăveştĭ, *com. rur.*, pl. Crivina, jud. Prahova, situată pe loc şes, lîngă rîul Prahova, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la $2^1/_2$ kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaş nume, care are o populaţie de 689 locuitorĭ; o şcoală mixtă cu 42 elevĭ (1899—900).

Credincioşiĭ merg la noua şi frumoasa biserică din com. Pucheni-Moşnenĭ, la facerea căreia aŭ contribuit şi eĭ băneşte.

Locuitoriĭ în număr de 110 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia D-luĭ Alex. Ioanidis, din care li s'au dat 382 hect. Eĭ posedă 91 caĭ şi iepe, 76 vacĭ, 11 bivolĭ, 288 oĭ, 50 porcĭ.

Tot terenul comuneĭ, cu izlaz şi pădure, este de 300 hect.

Comerciul se exercită în comună de treĭ cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4633, banĭ 87 şi la cheltuelĭ, de leĭ 2345, banĭ 60.

Şoseaua naţională Ploeşti Bucureşti trece prin comună.

E udată de rîul Prahova şi se mărgineşte la N. cu com. Pucheni-Moşnenĭ, la E. cu Gherghiţa, la S. cu Gorgota şi la V. cu Crivina.

Pucheni-Moşnenĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina.

E aşezată pe loc şes, udată pe margine de apa Viişoara şi se află la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 746 locuitorĭ.

Sunt 2 bisericĭ, una construită la 1884 şi a doua, care e capela cimitiruluĭ, avînd următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică ce prăznueşte hramul Sf. Erarh Nicolae, făcută de obştea locuitorilor, în zilele Domnuluĭ nostru Ion G. Caragea, al Ţăreĭ Romîneştĭ, 1818, Noembre 10.

Ambele bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Şcoala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 46 copiĭ.

Locuitoriĭ din comună, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă şi cu fabricarea de rogojinĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploeşti şi Bucureşti.

15 locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar 80 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia celor 15 moşnenĭ, dîndu-li se 204 hect. Eĭ au 57 caĭ şi iepe, 212 boĭ, 93 vacĭ, 9 taurĭ, 48 viţeĭ şi 230 oĭ.

Suprafaţa com. e de 288 hect.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ şi un băcan.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7536,36 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3092 leĭ.

Pe lîngă şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti ce străbate comuna, maĭ e o şosea vecinală ce o pune în legătură cu com. Pucheni Miroslăveşti.

Rîul Vitioara străbate marginea comuneĭ, trece prin mijlocul izlazuluĭ de păşune şi se varsă în Prahova, la Buda-Palanca.

Pucheni şi Bătești, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Ţigăneşti, jud. Prahova.

Pucioasa, *staţie de dr.-d. f.*, jud Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. Şerbăneşti - Podurile, pe linia Tîrgovişte - Pucioasa, pusă în circulaţie la 27 Maiu 1894. Se află la 7 kil. de staţia Lăculeţe, staţia cea maĭ apropiată. Înălţimea d'asupra nivelului Măriĭ e de $394^m.77$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 89712 leĭ, 5 banĭ.

Pucioasa, *staţie balneară*, situată aproape de satul Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-Podurile, plaiul Ialomiţa, jud. Dîmboviţa. Are o populaţie de 4500 locui-

www.dacoromanica.ro

torĭ. Numele localităţeĭ s'a luat de la apa minerală numită Pucioasa.

Sub acest nume se desemnează şi staţiunea balneară Pucioasa, care ar fi trebuit să poarte numele satuluĭ Şerbăneşti, din care face parte.

Longitudine estică 25°.25', latitudine nordică 45°.6' şi altitudine la gară, de 394 m.

Această staţiune se află la 20 kil. de oraşul Tîrgovişte cu care este legată prin o linie ferată.

Descoperirea acestor ape se datoreşte unuĭ medic militar rus la 1828, cînd se şi construiră nişte barace ceva maĭ sus de izvoare.

In cartea sa publicată în 1837, doctorul Episcopescu zice despre aceste ape: La Şerbăneşti sunt 6 izvoare, cel maĭ sus maĭ însemnat şi cu puţin fier şi păcură.

La 1873, la Expoziţia din Viena, s'a trimis ape minerale de la Pucioasa, analizate de d-l dr. Bernard şi ast-fel s'a început a se cunoaşte puţin însemnătatea lor.

Consiliul judeţean a cumpărat în 1875 un loc, pe care în 1888 s'a construit un pavilion pentru petreceriĭ.

In 1879, arhitectul Kertsch din Galaţi fusese însărcinat cu executarea planurilor pentru un stabiliment de băĭ, cît şi cu captarea apelor şi instalarea maşinelor. Această lucrare a rămas şi pănă astă-zĭ în stare de proiect.

In 1892—94, s'a făcut mult pentru înfrumuseţarea acesteĭ staţiunĭ balneare.

Izvoarele principale sulfuroase sunt în număr de treĭ, din carĭ două pentru băĭ şi unul pentru băut; puţul de unde izvoreşte apa pentru băĭ are 6 metri adîncime, iar debitul apeĭ este de 4 m. c. pe oră.

Apa pentru băĭ este adusă în butoaie, iar băile se fac de către pacienţĭ la locuinţele lor, în casele ce ţin cu chirie de la locuitorĭ.

Temperatura apeĭ pentru băĭ, în puţ, .e de 11° C., pe cînd a aeruluĭ e de 23° C.; iar temperatura apeĭ din izvorul de băut e de 16° C.

D-l dr. Bernard a făcut în 1886 analiza himică a acestor ape:

Constitutivele minerale fixe reprezintate prin sorgintele 4, 5, 6 şi 8 în un litru de apa, sunt următoarele:

Sulfidrat de calciŭ,	0,0782
Hyposulfit de calciŭ,	0,0066
Sulfat de stronţiŭ,	0,0376
» » sodiŭ . . .	0,0315
» » calciŭ . .	0,7629
Clorură de potasiŭ .	0,0053
» » sodiŭ . .	0,0458
Carbonat de mag. .	0,0299
» » calciŭ	0,1620
Silice	0,0081
Fer peroxid	0,0004
Mangan. peroxid . .	0,0003
Materiĭ organice . .	0,0504
Hidrogen sulfurat. .	452 c.c.
Acid carbonic liber.	809 c.c.
Acid carbonic comb.	222 c.c.

Fac parte din clasa apelor sulfuroase hepatice forte.

Similare apelor minerale de la Pystian din Ungaria şi Teplitz din Boemia.

Apele de la Pucioasa sunt indicate contra reumatizmelor articulare, chronice şi musculare, paraliziilor, la sifilis, hemoroide, scrofule, limfatizm, dermatoze şi leucoree.

Tot la Pucioasa se fac băĭ cu apă iodată de la Vulcana.

Excursiunĭ se fac la Bezdeadul unde este «malul ce răsună» şi unde ecoul reproduce exact o scară vocală, apoĭ la Petroşiţa, Vulcana, Mănăstirea - Banuluĭ, Mănăstirea-Dealuluĭ, fondată de Radu-cel-Mare în secolul al XV-lea, la Lăculeţi, etc.

In 1895 aŭ fost 323 bolnavĭ; în 1896, 494; în 1897, 343; în 1898, 411; în 1899 aŭ fost 439 bolnavĭ.

Pucioasa, *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, comuna Finţeşti, în viea statuluĭ Mustagiul. Conţine mult sulf.

Pucioasele, *munţĭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de N. a comuneĭ. Aŭ 2 vîrfurĭ principale: Pucioasele-Marĭ şi Pucioasele-Micĭ. Sunt acoperiţĭ cu păduriĭ şi păşunĭ; vara se fac aci multe stîne de oĭ.

Pucioasele, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; izvoreşte din muntele Ştejicul-Mare; curge d'alungul munţilor Pucioasele, şi după un curs repede de vre-o 4 kil. se varsă în pîrîul Rîmnicelul, pe partea dreaptă.

Puciosul, *izvoare minerale sulfuroase*, lîngă pîrîaşul cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se maĭ numeşte şi Puturosul.

Puciosul, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Mădeiul (2 kil.); izvoreşte de sub Bîtca - Lacurilor şi se varsă în Bistriţa în dreptul satuluĭ Mădeiul.

Puciosuluĭ (Vălceaua-), *vălcea*, între comunele Măgureni şi Prahoviţa-d.-j., plaiul şi jud. Prahova, ce se varsă în rîul Prahoviţa, între aceste două comune. Pe cursul eĭ se găsesc izvoraşe cu apă de pucioasă.

www.dacoromanica.ro

Pueni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele Prundul-Comeneĭ, Flămînda şi Pueni şi situată la extremitatea S.-S.-V. a judeţuluĭ, pe malul Dunăreĭ, în marginea judeţuluĭ despre Ilfov, la 42 kil. de Bucureşti, la 31 kil. de Giurgiŭ, la 34 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ, şi la 12 kil. de staţia Băneasa, a linieĭ ferate Giurgiŭ-Bucureşti.

Are o biserică, zidită la anul 1858 de fostul arendaş al moşieĭ Ioniţă Padiu, dependinte de parohia Pietrele şi deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 12 fete şi 25 băeţĭ; 3 cîrciumĭ şi o prăvălie de manufactură.

Vite: 300 boĭ, 6 bivolĭ, 106 caĭ, 820 oĭ, 10 capre şi 106 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3475 leĭ, 47 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3714 leĭ, 50 banĭ.

Prin comună curge Comasca, o ramificaţie a Dunăreĭ, începînd de la locul numit Malul-Roşu şi vărsîndu-se în ĭezerul Greaca din Ilfov. Apoĭ sunt: Valea-Barbuluĭ, Valea-Nucilor, Valea-Neagră, Izvorul-Nuntuluĭ, Izvorul-Tîrîitoarea şi Fîntîna-Hoţilor.

Are o pădure, compusă din două trupurĭ: Pruntul-Comeneĭ care ţinea de Comana şi Pueni.

O şosea duce din comună la staţia Frăteşti.

Aci se lucrează multe rogojinĭ, din papura care creşte pe bălţĭ, rogojinĭ carĭ se vînd la Giurgiŭ şi Bucureşti.

Pueni, *sat.* Vezĭ Stăneşti, sat, jud. Dorohoiŭ, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Pueni, *cătun*, pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe coasta Dealuluĭ-Dunăreĭ, la S.-S.-E. plăşeĭ şi jud.

Proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ.

Suprafaţa moşieĭ e de 5400 hect., din care s'a dat la 140 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 după legea rurală 420 hect.

Are o pădure de 770 hect. şi alta de stejar de 696 hect., bălţĭ, arăturĭ, izlaz şi fînеţe, în întindere de 2514 hect.

Ţine de ocolul silvic Giurgiu.

Venitul moşieĭ este de leĭ 15300.

Are o biserică şi şcoală.

Pueni, *cătun*, pendinte de com. Preajba, pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca, situat pe partea stîngă a Glavacioculuĭ. Aci a fost maĭ înainte reşedinţa subprefecturеĭ Glavaciocul.

Pueni, *baltă* cu peşte, pe proprietatea statuluĭ Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca; se alimentează din revărsările Dunăreĭ.

Pueşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, plasa Grădiştea, pe malul stîng al rîuluĭ R.-Sărat.

E aşezată în partea E. a jud., la 14 kil. spre E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în cea N. a plăşeĭ, la 27 kil. spre N. de Grădiştea-d.-s., reşedinţă plăşeĭ.

Comune maĭ apropiate sunt: Nicoleşti, la 1 kil.; Măcrina la 3 kil.; Băleşti, la 6 kil. şi Ciorăşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Băleşti, la E. cu Nicoleşti, la S. cu Măcrina, despărţindu-se de amîndouă prin rîul Rîmnicul şi la V. cu Voetinul.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă la S., curgînd de la V. la E.

E formată din cătunele: Pueşti-d.-j., reşedinţa, la E. şi Pueşti-d.-s., la V., cu o populaţie de 1100 suflete.

Suprafaţa comuneĭ e de 4620 hect., din care 50 hect. vatra comuneĭ, 250 hect. ale locuitorilor, 4320 hect. ale proprietarilor.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Pueşti-d.-j., cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1840 de Anastase Dedulescu, cea-l'altă în cătunul Pueşti-d.-s., cu hramul Sf. Împăraţi Constantin şi Elena, zidită în 1874 de Mărgăritescu, soţia sa Elena, fiul lor Ştefan şi locuitorĭĭ, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 45 elevĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 20 pluguri; 1 maşină de treerat; 650 boĭ, 300 vacĭ, 300 caĭ, 1120 oĭ, 4 capre, 506 rîmătorĭ.

Comerciul constă în importul de coloniale, braşovenĭĭ, ţesăturĭ şi în exportul de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Nicoleşti, Măcrina-Ştubei, Foteni-Rîmnicul-Sarat, Băleşti şi Ciorăşti.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5694 leĭ, 77 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 5520 leĭ, 59 banĭ.

Pueşti, *com. rur.* şi *tîrguşor*, în jud. şi plasa Tutova, la 25 kil. spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 863 locuitorĭ; 209 case; 6 bisericĭ; o şcoală în Pueşti-Tîrg, frecuentată de 103 copiĭ (1899—900) şi una în Gîlteşti, frecuentată regulat de 13 copiĭ, din 35 înscrişĭ; un oficiŭ poştal rural; o moară cu vaporĭ.

Tîrgul formează com. (com. Pueşti) cu cătunele: Pueşti-Sat, Strîmba, Bărtăluşul, Gura Iezeruluĭ, Ruşi, Gîlteşti şi Rotari.

Viea se cultivă pe o supra-

www.dacoromanica.ro

față de 113,50 hect. Locuitorii cultivă și gîndacii de mătase.

Comerciul se face de 96 persoane.

Pe aicĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacău.

Pueşti, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Pueşti, spre V. de tîrgușorul Pueşti. Are 578 locuitorĭ și 147 case.

Pueşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 395 locuitorĭ.

Pueşti-de-Jos, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul de reședință al com. Pueşti, așezat pe rîul Rîmnicul, spre E. Are o suprafață de 35 hect., cu o populațiune de 275 familiĭ, saŭ 709 suflete; o biserică și o școală.

Pueşti-de-Sus, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, com. Pueşti, așezat pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnic, la 5 kil. spre V. de căt. de reședință. Are o întindere de 70 hect., cu o populație de 84 familiĭ, saŭ 324 suflete.

Pufeşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în josul Domneștilor, pe malul rîuluĭ Siretul, la 33 kil. de capitala jud.

Se compune din căt.: Ciorani și Pufeşti, reședința com.

Are o populație de 356 familiĭ, sau 1398 suflete; 2 bisericĭ parohiale, una cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, în căt. Pufeşti și ceal'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în Ciorani; o școală mixtă, frecuentată de 21 copiĭ.

Intre Pufeşti și Ciorani se varsă pîrîul Caregna în rîul Siretul.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5572.37 leĭ și la cheltuelĭ, de 5557.50 banĭ.

Locuitorii posedă: 112 plugurĭ de lemn și 2 de fier; 350 boĭ, 280 vacĭ, 90 caĭ, 655 oĭ și 130 porcĭ.

Industria și comerciul se exercită de 8 persoane.

Satul Pufeşti este foarte vechiŭ. In anul 1683 el e pomenit de Amira în cronica sa, unde vorbește de fugărirea luĭ Buhuș Hatmanul de către Cazacĭ, pe cînd se încerca să pătrunză în palatul din Domnești, unde era ascuns Duca-Vodă.

Pufeşti, *cătun*, în com. cu același nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat în josul Domneștilor, pe malul Siretuluĭ și străbătut de pîrîul Caregna.

Are o biserică parohială, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Pufeşti, *stație de dr.-de-f.*, jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Pufeşti, pe linia Mărășești-Bacău, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Mărășești (14.7 kil.) și Adjud (10.9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 82,52 m. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 105553 leĭ, 40 banĭ.

Pufeşti, *parohie*, în com. cu același nume, pl. Șușița, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Puful, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, care izvorește din muntele Bota-Puful și curge aproape de hotar spre Transilvania, vărsîndu-se pe stînga Slăniculuĭ. La acest punct, comisiunea de delimitare (1887) a luat o hotărîre, care a fost consfințită și de convențiune în favoarea Romînieĭ, revenindu-ĭ acesteia 692 hect. S'a prelungit atuncĭ frontiera din muntele Șandrul-Mare în valea pîrîuluĭ Cheș-cheș pănă la confluența acestuia cu Slănicul, maĭ la V. de vărsarea Puful.

Puful-Mare, *vîrf de munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slăniculuĭ, lîngă muntele Bota-Puful.

Puful-Mic, *vîrf de munte*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slăniculuĭ, situat în spre N.-V. de băile Slănicul. De pe poiana din vîrful acestuĭ munte, vederea spre băile Slănicul și spre întreaga vale a Slăniculuĭ este foarte frumoasă.

Puieşti. Vezĭ Pueşti.

Puiul, *lac*, în partea centrală a pl. Sulina și cea de E. a com. rur. Cara-Orman, jud. Tulcea. Comunică cu lacurile Puiuleț și Roșul. Are o formă triunghiulară neregulată și o întindere de 300 hect. E înconjurat numaĭ cu stuf. Conține pește mult și de o bună calitate.

Puiul, *pîrîŭ*, jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Hociungi; desparte satele Hociungi de Ciocănești și la satul Porcești se varsă în pîrîul Poarca pe dreapta.

Puiul-Gîştii, *insulă*, în Dunăre, jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. urb. Hîrșova, situată în partea de V. a pl. și cea de N.-V. a com., la locul unde se desface gîrla numită Privalul-Buazuluĭ-Tair și numită ast-fel pentru că se află lîngă insula maĭ mare, numită Gîsca-Mare. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 100 m. și o întindere de 15 hect., improductivă, fiind acoperită cu pietriș și nisip.

www.dacoromanica.ro

Puiul-Strîmbuluĭ, *insulă*, în Dunăre, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina, în partea de N. a pl. și cea de N.-E. a com. Are o formă lunguiață, o lungime de 1200 m., o lărgime de 100 m și o întindere de 30 hect.

Puiuleţul, *lac*, jud. Tulcea, având 290 hect. și o formă triunghiulară, în partea centrală a pl. Sulina și cea de E. a com. Cara-Orman, lîngă grindul cu același nume. Conține pește.

Pulpă (Pîrîul-luĭ-), *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește de sub Poiana-Frasinuluĭ, curge maĭ întăiŭ sub numele de Magazia, apoĭ trece prin satul Probota, străbate Balta-Colaculuĭ și după ce a udat com. Dolhasca pe o lungime de 4 1/2 kil., trece în com. Lespezi, sub numele de Pîrîul-Proboteĭ și se varsă în Siret la locul numit Zăton.

Are de tributarĭ pe dreapta pîrîul Budeanul și Pîrîul-Racilor, iar din stînga p. Coptul.

Punar-Orman-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Ese-Chioi; se desface din poalele nordice ale dealurilor Chiucic-Cainardgi; se îndreaptă spre N. într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., numaĭ prin pădurĭ, printre dealurile Pinirlic-Bair și Tiumbet-Bair; intră în jud. Constanța de la kil. 3, spre E. de pichetul No. 9, brăzdează partea sudică a plășeĭ și cea estică a comuneĭ, și se unește cu valea Chilege-Ceair spre a forma valea Begene-Ceair, ce se deschide în valea Ese-Chioi.

Punga (Dărbăceşti), *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ și 60 case.

Punga, *pichet*, jud. Putna, la confinele Țăreĭ cu Transilvania.

Pungeşti, *com. rur.*, în partea de V. a plășeĭ Racova, jud. Vasluiu, la 30 kil. de orașul Vasluiu. E reședința plășeĭ. E situată pe șesul Racovei, Dealul-Pungeștilor și pe ramificațiunile și văile formate din alte dealurĭ, între comunele: Curseștĭ, Lipova, Gîrceni și Doagele. E compusă din satele: Pungeștĭ (tîrgușor), Pungeștĭ (sat) și Dumbrăveni, pe o suprafață de 2308 hect., din care 569 hect. pădure și 1530 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 778 hect. ale locuitorilor, cu 54 hect. vie.

Are o populație de 597 familiĭ, saŭ 1709 suflete; 2 biserică și un paraclis, deservite de 2 preoțĭ și 3 eclesiarhĭ; 2 școlĭ, 2 morĭ cu vaporĭ și 14 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 12 persoane.

Vite: 1316 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 274 oĭ, 154 caĭ, 62 capre și 136 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 14864 leĭ la venitурĭ și de 14048 leĭ, 78 banĭ, la cheltueliĭ.

Locuitoriĭ posedă: 82 pluguri și 85 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ și 293 stupĭ.

Pungeşti, *tîrgușor*, în jud. Vasluiŭ, pl. Racova, asezat în partea de E. a com., pe șesul văieĭ Racova. Prin marginea tîrgușoruluĭ trece pîrîul Racova.

Are o suprafață de 1796 hect., din care 569 hect. pădure și 961 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 266 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 250 familiĭ, saŭ 1153 suflete.

Este reședința com., a judecătorieĭ ocoluluĭ Racova și a subprefectureĭ.

Are o școală, înființată la 1861, frecuentată de 46 elevĭ; o biserică, făcută de Beizadea Nicolae Șuțu, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh, un paraclis; două morĭ, una cu vaporĭ, și ceal'altă cu caĭ; maĭ multe sinagogĭ și 14 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 50 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ, 949 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 146 oĭ, 49 capre, 133 caĭ, 109 rîmătorĭ; 93 stupĭ.

In partea de E. a tîrgușoruluĭ Pungeștĭ se află 2 izvoare de ape minerale, conținînd iod și pucioasă, și ambele folositoare contra reumatizmelor.

Spre S.-E. de tîrgușor, la o depărtare cam de 6 kil., se află locul numit Țintirimul-luĭ-Vodă, unde se zice că aŭ fost îngropațĭ aceĭ căzuțĭ în războiul de la Valea-Racoveĭ; iar în partea de S.-V. este cimitirul morților de holeră de la 1866.

Pungeşti, *sat*, în jud. Vasluiŭ, în partea de V. a tîrgușoruluĭ Pungeștĭ, cu care formează un trup. Vezĭ Pungeștĭ, tîrg.

Punghina, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 50 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe malul rîuluĭ Drincea. Satul formează com. cu cătunul Protopopeștĭ, având 1700 locuitorĭ și 271 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, condusă de 1 învățător, frecuentată de 49 elevĭ (1899 900); 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 61 care cu boĭ, 18 căruțe cu caĭ; 800 vite marĭ cornute, 48 caĭ, 800 oĭ, 650 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Are o șosea care o leagă de șoseaua Cujmiruluĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ

www.dacoromanica.ro

de 4346 leĭ, iar la cheltueli, de 3260 leĭ.

Pungilor (Movila-), *movilă*, spre S. de satul Drăgoești, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, înconjurată la S. de pădure și la E. de băltace.

Puntea-de-Greci, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, situată pe cîmpia numită Valea-Neajlovul, la 8 kil. spre S. de Găești, pe malul stîng al rîuluĭ Neajlovul.

Are o populație de 686 locuitorĭ; o biserică; o școală.

Se învecinește cu comunele: Greci la E., Morteni la V., Ionești la N. și Răscăeți, din jud. Argeș, la S., despărțindu-se de toate prin cîmpiĭ și unindu-se prin șosele vecinale-comunale.

Puntea-Găineĭ, *vălcea*, ce străbate N.-V. com. Cornățelul, pl. Oltul-d.-s., și se varsă în Valea-Guguluĭ.

Această vălcea, prin poziținea eĭ, spune legenda, servea de ascunzătoare locuitorilor și călugărilor de la schit, pe timpul cînd Turciĭ saŭ Muscaliĭ intraŭ în țară și o prădaŭ.

Puntișeni, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de orașul Bîrlad, pe pîrîul Buga.

Satul formează com. Puntișeni cu cătunele: Rădești, Chițcani și Pîrvești, avînd o populație de 1012 locuitorĭ și 255 case.

Se cultivă viea pe o suprafață de 32,75 hect. și livezile cu pruni pe o suprafață de 23,75 hectare.

Locuitoriĭ se ocupă pe lîngă agricultura și cu olăria, fierăria și butnăria.

Comerciul se face de 12 persoane.

Are o școală mixtă și 4 bisericĭ.

Veniturile com. sunt de 7150 l.

Puntișeni, *moșie* nelocuită, lîngă satul cu același nume, jud. Tutova, proprietatea statuluĭ, arendată cu 4100 leĭ anual.

Puntișeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 65 hect., lîngă satul cu același nume, jud. Tutova.

Puntul-Bistrița, *pădure*, în întindere de 20 hect., făcînd parte din pădurea Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Pupăza, jud. Ilfov, pl. Oltenița. Vezĭ Noua-Văcărească.

Pupăzeni, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Alexeni, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Sărata, la vărsarea acestuĭ pîrîŭ în rîul Ialomița și lipit în partea de V. de satul Alexeni. Lîngă Pupăzeni se afla satul Baldovenești, care prin creșterea populațiuneĭ, s'a unit cu Pupăzeni formînd un singur sat.

Are o biserică, deservită de un preot și doĭ cîntărețĭ.

Pe partea de N. a satuluĭ trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Pupăzeni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Bălășești, spre S.-E. de satul Bălășești. Are o populație de 321 loc. și 81 case.

Purani, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Pielea. Are o populație de 400 suflete. Este foarte vechiŭ, menționat și în tabloul comunelor din anul 1741, și de Dionisie Fotino. Ținea maĭ înainte de jud. Vlașca, pl. Frăsinetuluĭ.

Purani, saŭ **Bujor**, *trup de moșie* nelocuită, jud. Vlașca, pl. Marginea, fostă proprietate a familieĭ Lapati, trecut în posesia Principeluĭ Știrbeĭ la 1856, cînd s'a întrupat cu moșia Pietroșani.

Purani-de-Jos, saŭ **Cotorani**, *cătun*, pendinte de com. Blejești, jud. Vlașca, fostă proprietate a statuluĭ și care înainte de secularisare ținea de mănăst. Sf. Gheorghe. Azĭ s'a vîndut numaĭ locul de arătură d-luĭ Grăjdănescu.

Suprafața moșieĭ fără pădure e de 560 hect. S'a dat la 25 locuitorĭ împroprietăriți la 1864 o suprafață de 130 hect.

Pădure rămasă pe seama statuluĭ este de 251 hect., ținînd de ocolul silvic Cîrtojani.

E departe de Giurgiŭ de 68 kil., și de București, de 60 kil.

Venitul anual al moșieĭ e de 3600 leĭ.

Prin cătun trece valea Glavaciocul.

Purani-de-Sus, *com. rur.*, compusă din Purani-d.-s. și Butești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situată pe coasta dealuluĭ apeĭ Glavaciocul, care trece prin vale în marginea satuluĭ. Departe de București de 60 kil., de Giurgiŭ de 70 kil. și de Obedeni, reședința plășeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 21 kil.

E proprietate a statuluĭ, fostă a Mitropolieĭ.

Are o populație de 1757 suflete; 2 bisericĭ, din care una, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ, constitue parohia Purani, cu cătunele Bunești, Turnescu - Bulaciul și Slăvești; o școală mixtă, condusă de un învățător, frecuentată de 14 copiĭ.

Purani-de-Sus saŭ **aĭ-Mitropolieĭ**, *cătun*, pendinte de com. cu același nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe deal și pe

www.dacoromanica.ro

valea Glavaciocul. Aparţine statuluĭ şi, înainte de secularizare, ţinea de Mitropolie.

Are o suprafaţă de 2500 hect. S'a dat în 1864 la 70 locuitorĭ, împroprietăriţi după legea rurală, o suprafaţă de 304 hect. S'a maĭ dat la 1882 la 10 însurăţeĭ şi o şcoală, o suprafaţă de 64,15 hect.

Pe moşie este o pădure de stejar în suprafaţă de 529 hect. (Vezĭ com. Purani-d.-s.).

Purani-Sf. Gheorghe, saŭ **Cotorani**, *cătun*, pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca. (Vezĭ Cotorani).

Purcarul, *cătun*, al com. Musculeşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea cu acelaşĭ nume şi în parte despre V. a cătunuluĭ Musculeşti.

Are o suprafaţă de 289 hect., din care: 90 hect. pădure, 90 hect. arabile, 100 hect. fîneţe, 4 hect. vie şi 1 hect. izlaz, o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Locuitoriĭ sunt împămînteniţĭ după legea rurală. Eĭ posedă: 7 pluguri, 13 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 70 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 200 oĭ, 25 capre şi 40 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană ce trece prin com. Musculeşti, şi prin alte drumurĭ ordinare.

Purcaruluĭ (Vălceaua-), *vălcea*, ce străbate partea de N. a com. Brebu, jud. şi pl. Prahova.

Purcaruluĭ (Valea-), saŭ **Purcărea**, *vale*. Incepe din preajma comuneĭ Izvorul-d.-j., jud. Argeş; trece pe lînga marginea căt. Purcăreni, al com. Slobozia-Trăznitul, jud. Teleorman, şi merge pănă în Valea-Teleormanuluĭ, în apropiere de căt. Dobreni. Printr'însa curge un pîrîiaş care vara seacă.

Purcăreanca, *sat*, facînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul Doamneĭ, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 165 locuitorĭ.

Cade în centrul comuneĭ Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi este udat prin centru, de la V. la E., de gîrla cu acelaşĭ nume.

Biserica, cu hramul Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe, s'a zidit între aniĭ 1766—1770.

Purcăreanca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Purcăreni, în întindere de 650 hect., compusă din stejar, fag şi carpen.

Purcăreanca, *gîrlă*, jud. Muşcel; izvoreşte din coastele dealurilor com. Micești, udă com. Purcăreni prin centru şi se varsă în rîul Doamna.

Purcăreaţa, *pădure* particulară, în întindere de 125 hect., jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. Butimanul, căt. Luceanca.

Purcăreaţa, *izvor*, în jud. Buzăul, com. Gura-Sărăţeĭ, căt. Ciuhoiul; izvoreşte de sub o mare stîncă şi formează cea maĭ principală sorginte a pîrîuluĭ Sărata.

Purcăreaţa, *vale*, izvoreşte din raionul comuneĭ Jipineşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel; străbate partea de V. a comuneĭ şi se scurge spre S. de cătunul Valea-Nandreĭ, com. Dîrmoneşti.

Purcăreni, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 40 kil. spre S.-V. de Cîmpulung, şi la 21 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi a judecătorieĭ de ocol. E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna.

Are 3 cătune: Purcăreni Marĭ, Purcăreanca şi Tîrseni şi se mărgineşte la N. cu com. Dîrmoneşti, la S. cu com. Ciumeşti, la E. cu com. Piscani, şi la V. cu com. Micești.

Are o populaţie de 678 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Vite: 202 boĭ, 155 vacĭ, 200 oĭ, 155 capre şi 354 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1296 leĭ şi la cheltueliĭ, de 1288 leĭ.

In jurul comuneĭ sunt o mulţime de pomĭ roditorĭ, cea maĭ mare parte prunĭ.

In partea de V. este străbătută, de la N. spre S., de o ramură a Carpaţilor, acoperită cu pădure, compusă din stejar, fag, carpen, alun, plop şi ulm.

Rîul Doamna udă partea de E. a comuneĭ. Pe el se află 6 morĭ pentru măcinat şi 9 piue. Gîrla Purcăreasa udă comuna prin centru şi se varsă în rîul Doamna.

Locuitoriĭ din cătunul Purcăreni-Marĭ, în număr de 71, s'au împroprietărit după legea din 1864, pe proprietăţile d lor Achil Ioanide, C. Lerescu, I. Ioanide şi T. Borănescu; ceĭ l'alţĭ sunt căminaşĭ.

Intreaga comună are peste 2000 hect. pămînt.

Peste rîul Doamna este un pod de lemn pe şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung.

Purcăreni maĭ sunt străbătuţĭ de o şosea comunală şi de una vecinală.

Purcăreni, *parte din comuna* Micești, pl. Rîul Doamneĭ, jud. Muşcel.

www.dacoromanica.ro

Purcăreni, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanului, com. Slobozia-Trăsnitul. Are o populație de 615 suflete, din care 109 contribuabili.

Purcăreni - Mari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamnei, județul Muscel, reședința comunei, situat la S. ei, pe malul drept al rîului Doamna, peste care, în dreptul cătunului, este un pod de lemn, pe șoseaua Pitești-Cîmpulung.

Are o populație de 283 locuitori; o biserică, fondată la 1835 de răposatul Alecu Rătescu; o școală, frecuentată de 27 elevi și 3 eleve.

Se mai numește și Purcăreni-Adunați.

Purcărești, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanului, com. Popești-Palanga, avînd o populație de 344 suflete.

Purcăreți, *braț* (prival), în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Jegălia, punînd în comunicație brațul Gura-Baliei cu lacul Prunașul.

Purcăreți, *lac*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni și pe al cătunului sau Seimeni-Mici, așezat în valea Tribinul, împreună cu lacul Ramazan, cu care comunică printr'un mic pîrîiaș. Este dominat de dealul Cernavoda, care se află la S. său, iar la marginea sa de N.-V. se află așezat satul Seimeni-Mici. Are o suprafață cam de 160 hect. și conține mult pește. E situat în partea N.-V. a plășei și S.-V. a com., și comunică cu Dunărea.

Purceaua, *pîrîu*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Vîrvorul, izvorește din niște văi mici, și după ce străbate com., de-alungul ei, se varsă în rîul Desnățuiul. Are un vad și un pod numit Podul-Vîrvorului. Curge prin valea Purceaua.

Purcei, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Găurile. Are o populație de 246 suflete, și o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Purcelești, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Balotești, situat pe malul Putnei, între Măgura și Putna.

Are o populație de 318 locuitori, și o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Purcelul, *munte*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, se desface din muntele Necule și brăzdează partea de V. a comunei. E acoperit cu păduri și pășuni, iar vara se fac pe dînsul stîne de oi.

Purcelul, *pîrîu*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, izvorește din muntele Purcelul, udă partea de V. a comunei și se varsă în rîul Rîmnicul, pe stînga lui.

Purcilești, *fost sat*, jud. Suceava, pe teritoriul com. Stolniceni - Prăjescu, desființat în 1864, cînd, cu ocazia împroprietăririi, s'a dat loc. locuri de case în satul Stolniceni.

In jurul bisericei fostului sat, este acum cimitirul satului Stolniceni.

Satul Purcilești a fost ars de Leșii lui Sobieski. Vezi Stolniceni-Prăjescu.

Purice. Vezi Aprodul-Purice, sat, jud. Neamțu.

Puricei, *cătun*, com. Strejești-d.-j., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Olt, aproape de hotarul județului. Altitudinea terenului d'asupra nivelului Mării este de 136 m. Are o populație de 34 familii, sau 140 suflete.

Puricoasa, *cătun* al com. Nehoiașul, jud. Buzău, cu 80 locuitori și 22 case.

Puricoasa, *moșie*, în jud. Buzău, com. Nehoiașul, cătunele Jețul și Puricoasa, proprietate moșnenească în devălmășie.

Are o suprafață cam de 90 hect. pădure, izlaz, livede și puține curături.

Poroinica, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Mogoșani. Are o moară cu turbină, pe apa Răstoaca, a doctorului Nichita.

Poroinica, *deal*, spre E. de com. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcția de la E. spre V., avînd o lungime de 300 metri.

Purul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de punctul sucursal vamal Vidra, situat între munții Coasta-Benghii, Borul, Mirul-Mare și rîul Lotrul.

Pușcăria, *țezer*, jud. Brăila, situat în ostrovul Cistia, la N. de ostrovul Strechianul.

Puscoiul, sau **Puscoaia**, *rîu*, jud. Vîlcea, izvorește din muntele Vîrful-Mare; curge printr'o vale îngustă și adîncă îndreptată de la N. către S.-E. și se varsă pe stînga rîului Lotrul, puțin mai sus de cătunul Siliștea.

El primește ca afluente pe dreapta gîrla Priboiasa. La obîrșia acesteia se află un lac artificial, construit de societatea Stagni.

www.dacoromanica.ro

Pustaia, *sătuc.* Vezĭ Vîrful-Cîmpuluĭ, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Pustiana, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare şi pe coasta dealuluĭ Măgura, la $4^1/_2$ kil. de satul Scorţeni (şcoală).

Are o populaţie de 762 suflete, maioritate Unguri; o biserică catolică clădită de locuitorĭ la 1871, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ şi 2 cîrciumarĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 441 vite cornute şi 90 porcĭ.

Se zice că acest cătun este fundat de Ungurii aduşĭ prizonierĭ de Ştefan-cel-Mare, în urma uneĭ lupte ce a avut cu Mateĭ Corvin. Parte din locuitorĭ sunt Saşi (Germanĭ).

Pustiana, *moşie* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni.

Pustiana, *pădure* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni.

Are o întindere de 90 hect. şi conţine arborĭ foioşĭ. Maĭ înainte ţinea de mănăstirea Agafton.

Pustieta, *sat*, în jud. Roman, com. Oniceni, pl. Fundul, spre S.-E. de satul Oniceni, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul, aşezat pe deal.

Locuitoriĭ aŭ 325 vite marĭ cornute.

Pustieta, *pîrîŭ*, ce curge prin com. Oniceni, pl. Fundul, jud. Roman. Udă satul Pustieta şi maĭ la N. de el se varsă în rîul Bîrladul, pe dreapta. Valea sa este mărginită de dealurĭ foarte înalte.

Puşcaşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Romîneşti, pl. Crivina, jud. Prahova.

Puşcaşi, *sat*, în partea de V. a com. Rădiul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiu, situat între dealurĭ, pe dreapta pîrîuluĭ Racova, şi înconjurat de pădurĭ.

Are o suprafaţă de 1300 hect.; o populaţie de 140 familiĭ, sau 685 suflete; o biserică, făcută la 1840, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă; o cîrciumă.

Puşcaşul, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, prin vîrful căruia trece hotarul între com. Hîrja şi Tîrgul-Trotuşul, situat pe stînga Oituzuluĭ.

Puşcaşul, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Hîrja; izvoreşte din muntele Bolovanul şi se varsă pe stînga Oituzuluĭ, maĭ la vale de confluenţa acestuia cu pîrîul Pescarul.

Puşcaşuluĭ (Muchia-), *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni, în partea de V.

E acoperit cu păşunĭ şi pădurĭ.

Puşcaşuluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul; izvoreşte din pădurea şi se scurge în pîrîul Berzunţuluĭ-Mare, după ce a făcut hotar între com. Berzunţul şi Bîrsăneşti.

Puşcăşanca, *pîrîŭ*, jud. Prahova, ce izvoreşte din cătun. Puşcaşi, udă com. Petroşani, pl. Crivina, şi se varsă în rîul Leaotul, în raionul com. Petroşani.

Pute-răŭ, *localitate* şi *izvor de apă minerală*, pe pămîntul moşnenilor, com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, situată pe malul apeĭ ce trece prin comună.

Putineiul, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, pe valea cu acelaşĭ nume, pe partea dreaptă. E înconjurată de toate părţile de dealurĭ şi are un cătun numit Cîrlomanul, spre N.-V., situat tot pe valea Călmăţuiuluĭ, la 2 kil.

Se învecineşte la N. cu cătun. Băduleasa, Şipotele şi Iamandinul ale com. Băneasa; la S., cu parte din com. Dracea, de care se desparte prin Valea-Totiţeĭ; la V., cu cîmpia de pe moşia Rîioasa şi la E. cu com. Bogdana şi cătun. Ulmeni.

Distanţa de la reşedinţa jud. este de 19 kil., iar de la Roşiori, de 25 kilometri.

Teritoriul com. este străbătut în diferite direcţiunĭ de maĭ multe văĭ şi vălcele: Valea-Moldovenceĭ, care adese-orĭ are apă şi se termină în Valea-Călmăţuiuluĭ; Valea-Totiţeĭ, care o separă de com. Dracea şi Şegarcea-din-Deal; Valea-Stejaruluĭ şi a-Dunafuluĭ; Vălceaua-Vacĭĭ, la limita despre com. Ologi şi vălceaua Ţuţorea, la N.-V.

Din dealurile înconjurătoare izvorăsc abundente izvoare de apă, din care se formează o baltă, numită Balta Grecilor, situată la E. com. Alimentat de apele izvoarelor, pîrîul Călmăţuiul capătă aci un volum maĭ mare de apă şi serveşte la udatul grădinilor de zarzavat.

Pe teritoriul com. se găsesc şi cîte-va cariere de petriş, cum sunt cele de la Valea-Totiţeĭ şi din cătun. Cîrlomanul, unde s'au găsit, în maĭ multe rînduri, şi fosile de animale anti-deluviane.

Intinderea com., cu a moşieĭ Putineiul, este cam de 6400 hect. Moşia este proprietatea d-luĭ Al. de Vrany din Viena

www.dacoromanica.ro

şi are pe dînsa cam 200 hect. pădure.

Improprietăriţi sunt pe moşie 261 locuitorĭ, pe o întindere de 1254 hect., din care 167 din Putineiul şi 64 din cătr. Cîrlomanul. Viile locuitorilor ocupă o întindere de 65 hectare.

Tot din teritoriul acesteĭ com. face parte şi trupul de moşie Stîlpul-de-Piatră, proprietatea d-neĭ Ana Dumba din Viena, proprietate situată la V. com. şi avînd o întindere de 1250 hectare.

Are o populaţiune de 1878 suflete, din care 350 în cătr. Cîrlomanul; o şcoală, condusă de un învăţător şi frecuentată de 46 elevĭ; două biserici, una în Putineiul, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţĭ şi cea-l'altă în cătr. Cîrlomanul, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 363 caĭ, 33 măgarĭ, 891 vite marĭ cornute, 2655 oĭ şi berbecĭ, 276 capre şi ţapĭ şi 877 porcĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de leĭ 9573 şi la cheltueli, de 9454 leĭ.

Satul Putineiul e împărţit în suburbiĭ carĭ poartă numirile de: Pantelimoneşti, la V. com.; Greci şi Caraveţeni, la E. şi Străini la S.-E.

Căile de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţeană Turnul-Roşiori, care pune în legătură com. cu aceste două oraşe; din această şosea pornesc maĭ multe ramurĭ de şosele vecinale spre cătr. Cîrlomanul cu prelungire pănă în com. Băneasa şi gara Salcia. In partea de S.-E. trece şoseaua vecinală spre com. Dracea prin cătr. Zlata. Spre cătr. Băduleasa porneşte iarăşĭ din şoseaua judeţeană o altă ramură; iar spre com. Bogdana este un drum vechiŭ natural, numit drumul Herieĭ, care duce la viile locuitorilor din acea comună.

De însemnat sunt: biserica din cătr. Cîrlomanul şi în partea de S., pe deal, urmele uneĭ întărituri, ce se crede a fi rămas de pe timpul războaielor cu Turciĭ. Imprejurul com. sunt înşirate o mulţime de măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Banuluĭ şi măgura Ghiburdelul la E, spre com. Bogdana; Măgura Mare şi Băşicuţa-Geambaşuluĭ, d'asupra cătr. Cîrlomanul.

Drumul luĭ Traian trece pe lîngă com., venind despre Dunăre şi ia direcţiunea spre cătr. Băduleasa; parte din acest drum este acoperit de arăturĭ, dar pe la unele locurĭ se distinge foarte bine.

Ocupaţiunea locuitorilor este numaĭ agricultura, care se face aci în bune condiţiunĭ, maĭ toţĭ locuitoriĭ avînd instrumente agricole perfecţionate.

Proprietarul moşieĭ întrebuinţează în exploataţiunea agricolă tot ce ştiinţa a produs maĭ perfect, avînd un număr însemnat de maşinĭ şi instrumente agricole, precum şi un atelier mecanic.

Satul Putineiul este unul din cele maĭ vechĭ; el ţinea de jud. Olt pănă la anul 1836; îl găsim trecut şi în lista satelor întocmite sub domnia luĭ C. Mavrocordat, pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, ca făcînd parte din pl. ce se numea a Margineĭ, care se întindea pănă la Dunăre. Vechiul sat al Putineiuluĭ nu era însă pe locul unde se află astă-zĭ, ci acolo unde este cătr. Cîrlomanul, la puţină depărtare. Comuna Putineiul s'a format maĭ în urmă, populîndu-se de către locuitoriĭ veniţĭ de prin alte părţĭ, ceea-ce explică împărţirea eĭ în suburbiĭ.

Putineiul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată din sus de Hodivoaia, făcînd parte din cîmpul Burnazuluĭ pe proprietatea Putineiul, fostă a d-luĭ C. Şuţu şi azĭ a moştenitorilor def. I. Marghiloman.

Are o suprafaţă de 6100 hect. S'a dat la 1864 pentru 250 locuitorĭ împroprie ăriţĭ după legea rurală, o suprafaţă de 1226 hect.

Are un petic de pădure de tufă de 560 hect.

Venitul anual al moşieĭ e de 60000 leĭ.

E departe de Giurgiŭ de 18 kil.; de şoseaua Giurgiŭ-Alexandria, cu care se leagă, de 24 kil.; de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ, de 8 kil.; de Bucureşti, de 76 kil.

Are o populaţie de 1346 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, făcută la 1831, de un Hagi Iordan, fost proprietar al moşieĭ, înainte de C. Şuţu, bis. constituind singură o parohie şi deservită de 3 preoţi, 4 cîntăreţĭ şi paracliserĭ; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 55 copiĭ.

Are o moară cu vaporĭ şi una pe apă cu turbină, aşezată între heleştaie, pe valea Putineiul, care se alimentează din apele ploilor şi izvoarele văiĭ; 2 marĭ heleştae, unul al proprietaruluĭ şi cel-l'alt al locuitorilor şi care conţin peşte; 2 cazane de făcut rachiŭ din prăştină; 10 cîrciumĭ.

Vite: 752 boĭ şi vacĭ, 106 bivolĭ şi bivoliţe, 335 caĭ, 2460 oĭ, 43 capre, 16 asinĭ şi 280 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 8466 leĭ şi la cheltueli, de 5053 leĭ.

Putineiul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Vispeşti, cătr. Vîrful, acoperită de pădurea statuluĭ Sfin-

www.dacoromanica.ro

ţianul, cam de 93 hect.; apoĭ de livezĭ şi fînete moşneneştĭ.

Putineiul, *sat*, jud. Dolj, pl. A. maradia, com. Mierea-Birnici, cu 138 suflete şi 24 case.

Putineiul, *mahala*, jud. Mehedinţi. Vezĭ Voradia.

Putineiul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, făcînd parte din com. Dichiseni. E situat pe cîmpul Bărăganul.

Putineiul, *vale*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. Slătioara; udă mahalaua Manasieşti şi Olari, şi se varsă în rîul Cerna.

Putineiul, *moşie*, jud. Dolj, pl Amaradia, com. Mierea-Birnici, aparţinînd locuitorilor clăcaşĭ şi cetelor de moşnenĭ.

Putinele, *sat*, făcînd parte din com. Buda, pl. Stănişeşti, jud. Bacău, situat la 5 kil. 265 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 340 hect. 25 arĭ, cu o populaţie de 339 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, construită din lemn de stejar, la 1880, de locuitorĭ.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Putinele, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, curge prin satul cu acelaşĭ nume, com. Buda, curge în direcţia N.-S., şi în faţa satuluĭ Putinele se varsă în Zeletinul.

Putna, *judeţ*, numit ast-fel după rîul care îl străbate de la V. la S.-E. şi care udă împreună cu afluenţiĭ săĭ toată partea centrală şi sudică a judeţuluĭ.

Situaţiune şi limite. — Judeţul Putna, cuprins între 24° şi 25°,13' longitudine orientală şi între 45°,36' şi 46°,12, latitudine boreală, se află aşezat în centrul Ţăreĭ, în marginea de S. a Moldoveĭ, din care făcea parte pănă la unirea Principatelor.

Limitele judeţuluĭ sunt:

La N. şi N.-V., judeţul Bacăŭ, începînd de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni, care-ĭ formează hotarul pănă în dreptul com. Parava; de aci hotarul face o cotitură spre S. pănă în faţa com. Răcoasa, de unde se îndreptează spre V., pănă la muntele Clăbucul, pe hotarul Transilvanieĭ.

La E., Siretul, care-l desparte de jud. Tecuciŭ, începînd de la locul numit Capul-Draculuĭ şi mergînd în jos pănă la Blehani.

La S., jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Milcovul, de la obîrşia luĭ pănă la Focşani şi de aci prin canalul tras din Milcovul de Ştefan-cel-Mare, ca linie de demarcare între Muntenia şi Moldova, după războiul din 1475, cînd Radu-cel-Frumos, Domnul Munteniеĭ, fu învins de Ştefan, iar jud. Putna, anexat Moldoveĭ. Acest canal pleacă din Focşani, din sus de Tăbăcari, trece la Mîndreşti, apoĭ la Lămoteasa, Argintul, Gologanul, Hînguleşti, Malurile, Rîmniceni, Bolboaca, Gîrleasca, şi dă în Siretul la satul Blehani, după ce a făcut în tot drumul săŭ o mulţime de cotiturĭ.

La S.-V., jud. Buzăŭ, începînd din muntele Giurgiŭ, de unde se lasă în jos cu o mică înclinare spre E. prin munţiĭ: Muşa-Mare, Muşa-Mică, Vetrilele, Neharna şi Pĭatra-Secuiuluĭ, de unde face un arc spre N., trecînd prin muntele Furul Mic, urcînd spre N. în muntele Furul-Mare, numit de locuitorĭ La-Treĭ-Hotare, de oare-ce formeaza hotarul dintre judeţele Putna, Buzăŭ şi Rîmnicul-Sărat, unde se termină vecinătatea Putneĭ cu judeţul Buzăŭ, începînd de aci înainte a se mărgini cu Rîmnicul-Sărat.

La V., Transilvania, începînd de la Vîrful-Clăbuculuĭ, prin munţiĭ Stănişoara, Lepşa, Stogul, Hărtanul, Buneul, Faţa-Arişoaeĭ, Vîrful-Lăcăuţuluĭ, Zarea-Mordanului, Gorul şi Giurgiŭ. Prin hrisovul dat Vrîncenilor de către Grigore Ghica, se statornicesc hotarele prin vîrfurile munţilor Stogul, Buneul şi Lăcăuţul, de unde se începe Zăbala.

După convenţia de delimitare încheiată la 25 Noembrie 1887, pentru a se executa învoirea făcută la Viena la 5 Aprilie acelaşĭ an, s'a semnat protocolul publicat în «Monitorul Oficial» din 10 Aprilie 1888. După acest protocol hotarul Ţăriĭ în dreptul jud. Putna începe de la muntele Clăbucul, se coboară urmînd pe rîpa din mijloc la pîrîul Lepşa, pe care urmează pănă la gura pîrîuluĭ Harambércz (cota 804) şi se suie mergînd pe creasta piciorului N.-E. al munteluĭ Jahorosbércz la vîrful acestuĭ munte (cota 1.211); de acolo se coboară către S. mergînd pe o rîpă pănă la pîrîul Paltinul, peste care trece, şi apoĭ se urcă pe o altă rîpă situată faţă în faţă cu cea d'întîiŭ la vîrful munteluĭ Sobércz (cota 1.290). Din vîrful acestuĭ munte linia fruntarieĭ urmează creasta pănă la vîrful Mesteacănul, de unde se coboară către S. mergînd mereu pe creastă, trecînd prin punctele cotate 1.139 şi 184 pănă la pîrîul Putna-Vranciĭ, la punctul unde Pîrîul-Măruluĭ se varsă în Putna. De acolo ea merge în sus pe Putna pănă la sorgintea eĭ, trece prin dosul munteluĭ Harayoldola (cota 1.671) pănă la sor

www.dacoromanica.ro

gintea pîrîuluĭ Zăbala pe al căruĭ curs urmează până la gura pîrîuluĭ Gorul, apoĭ pe acesta în sus până la sorgintea luĭ de unde trece la şeaua dintre muntele Giurgiŭ şi Dealul-Negru (cota 1.535).

Forma judeţuluĭ Putna e aceea a unuĭ poligon octogonal neregulat, ale căruĭ laturĭ ar fi: 1) De la muntele Clăbucul până în dreptul comuneĭ Răcoasa; 2) din dreptul comuneĭ Răcoasa până în faţa comuneĭ Parava; 3) din faţa comuneĭ Parava până la gura pîrîuluĭ Răcăciuni; 4) de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni până la Blehani; 5) de la Blehani până la cătunul Reghiul; 6) de la căt. Reghiul până la muntele Furul-Mare; 7) de la muntele Furul-Mare până la muntele Giurgiŭ şi 8) de la muntele Giurgiŭ până la muntele Clăbucul.

Lungimea cea maĭ mare a judeţuluĭ Putna este de la Răcăciuni până la Blehani, adică întreg drumul parcurs de Siret în acest judeţ; iar lăţimea cea maĭ mare o prezintă de la muntele Clăbucul până la Blehani.

Suprafaţa judeţuluĭ este de 258000 hect. (180240 fălcĭ); din care: 42595 1/2 hect. pămînt arabil, 20044 fîneţe, 49681 izlaz şi păşune, 8029 1/2 vie lucrătoare, 121 1/2 vie nelucrătoare, 2084 livezĭ, 31450 1/2 pădure, 103994 acoperit de ape, locurĭ neproductive, etc.

Relieful soluluĭ. Din punctul de vedere al configuraţiuniĭ soluluĭ, jud. Putna se împarte în treĭ regiunĭ bine distincte: 1) regiunea muntoasă, care ocupă toată Vrancea şi parte din plăşile Zăbrăuţul, Răcăciuni şi Gîrlele şi se întinde până la poalele Măgureĭ şi a Dealuluĭ-Mare; 2) regiunea dealurilor, formată din maĭ toată plasa Gîrlele şi parte din Zăbrăuţul şi Răcăciuni, şi 3) regiunea cîmpeană, foarte puţin accidentată, care ocupă toată plasa Bilieşti şi parte din plăşile Şuşiţa, Gîrlele, Zăbrăuţul şi Răcăciuni şi se întinde între Măgura şi Dealul-Mare de-o parte şi între Siret şi Milcov de altă parte.

Regiunea muntoasă cuprinde toată Vrancea, iar din cele-l-alte plăşĭ comunele: Răcoasa, Cîmpurile, Vizantia şi Soveja din Zăbrăuţul, comunele Borşani, Bîlca şi Coţofaneşti din Răcăciuni şi comuna Mera din Gîrlele. Această regiune de munte are de-o parte Milcovul şi de alta Trotuşul; iar la marginea eĭ sunt podgoriile. Solul acesteĭ regiunĭ este în mare parte nisipos, maĭ cu seamă pe platourile Putneĭ şi Zăbaleĭ, parte lutos şi pe-alocurea negru. In această regiune sunt prea puţine locurĭ arabile. Mulţĭ sătenĭ se cobor în regiunea cîmpeană, unde se învoesc a lucra pămîntul cu dijmă.

Regiunea dealurilor ocupă maĭ toată plasa Gîrlele şi parte din plăşile Zăbrăuţul şi Răcăciuni, întinzîndu-se de la Parava, de la marginea de N. a judeţuluĭ, până la Odobeşti.

Toate poalele dealurilor sunt acoperite cu viĭ, aparţinînd comunelor Parava, Drăguşani, Orbeni, Scurta, Cucova, Păncești, Sascut şi până la Trotuş. De acolo podgoriile încep pe dealul dintre Domoşiţa şi Trotuşul şi se întinde pe poalele dealurilor la Rugineşti, Păuneşti, Moviliţa, Străoani, Crucea, Panciul şi Ţifeşti până în valea Putneĭ; iar de la Putna se întind pe poalele dealuluĭ renumitele podgoriĭ de la Odobeşti-cu-Jariştea şi Vărsatura ce se continuă până la Valea-Milcovuluĭ.

Regiunea cîmpeană ocupă toată plasa Bilieşti şi parte din plăşile Gîrlele şi Răcăciuni. Aicĭ nu e deal, nicĭ vale. Este numaĭ şes, pămînt întins între Siret şi Putna şi între Putna şi Milcovul: şesul Siretuluĭ, al-Putneĭ şi al-Milcovuluĭ. In acest şes sunt bălţĭ formate din izvoare şi menţinute pe marĭ întinderĭ de pămînt.

Orografia. — Munţiĭ Putneĭ sunt cele maĭ de pe urmă ramificaţiunĭ ale Carpaţilor; eĭ sunt parte în Vrancea şi parte în Gîrlele, unde se află Măgura, între Milcovul şi Putna, pe ale căreĭ poale sunt situate renumitele podgoriĭ de la Odobeşti, parte în Zăbrăuţi, unde se află Dealul-Mare, între Putna şi Şuşiţa, la ale căruĭ picioare sunt întinsele viĭ de la Crucea-de-Jos, Panciul şi Crucea-de-Sus.

In privinţa stăpînireĭ munţilor, Vrănceniĭ avură proces cu marele boier Iordache Roznovanu, care reuşise a cumpăra pe un preţ de nimic întregul teritoriŭ al Vranceĭ. Cîştigînd procesul în anul 1814, Vrănceniĭ aŭ împărţit munţiĭ lor în 14 părţĭ de-o potrivă, dînd cîte o parte fie-căreia din comunele care aŭ luat parte la cheltuelile de dezrobire. De atuncĭ numaĭ munţiĭ Tulnici, Negrileşti şi Bîrseşti aŭ rămas ne-subîmpărţiţĭ.

Impărţirea munţilor este următoarea:

1. Lapoşul-de-Jos şi Furul, aĭ comunelor Nerejul, Spulberul şi Paltinul.

2. Lapoşul-de-Sus şi Munţişoarele, aĭ comunelor Năruja şi Nistoreşti.

3. Zboina şi Dealul-Sărătureĭ, aĭ comunelor Spineşti, Văsuiul şi Herăstrăul.

4. Pietrosul, Cobălaşul-de-Sus şi Cobălaşul-de-Jos, aĭ comunelor Valea-Sărĭ şi Colacul (căt. Podurile).

www.dacoromanica.ro

5. Verdele, al com. Vidra (căt. Voloşcani).

6. Muşa şi Vetrila, aĭ comunelor Poiana şi Spineşti (căt. Bodeşti).

7. Giurgiŭ, al com. Bîrseşti.

8. Păiuşele, al com. Negrileşti.

9. Capul-Coziĭ-de-sus, al comunelor Găurile şi Tichirişul (căt. Părosul).

10. Mijlocul-Coziĭ, al comuneĭ Păuleşti.

11. Capul-Coziĭ-de-jos, al comunelor Vidra şi Tichirişul.

12. Mişina, al comunelor Tichirişul (căt. Rugetul) şi Colacul.

13. Macradeul şi Piscul-Lepşiĭ, al com. Tulnici.

14. Pietricelele, pănă în apa Tişiţeĭ, al com. Păuleşti (căt. Coza).

Cel maĭ înalt munte din Vrancea este Pietrosul. Vîrful cel maĭ înalt al Măgureĭ, ramul de munte dintre Milcovul şi Putna, este la Titila, d'asupra schituluĭ Tarniţa. Din vîrful Titileĭ se vede de-o parte Vrancea cu frumoşiĭ săĭ munţiĭ şi de alta cîmpia din judeţul Putna. Vederea se întinde în lungul judeţelor Rîmnicul-Sărat, Tecuciŭ, Covurluiŭ şi Brăila, pănă la munţiĭ din spre Dunăre şi Marea-Neagră ce se află dincolo de Isaccea şi Tulcea. Comunicaţia în munţiĭ Vranceĭ se face pe potecĭ. Cele maĭ însemnate sunt plaiul Coziĭ, plaiul Valea-Neagră şi plaiul Lapoşul.

Dintre ceĭ-l'alţiĭ munţiĭ aĭ judeţuluĭ Putna, citămnumaĭ: Zboina, despărţit în două prin pîrîul Şagăul ce dă în Lepşa; Andreiaşul, pe teritoriul comuneĭ Mera; Ciurugul, la izvorul Năruieĭ; Faţa-Arişoaeĭ, unde e obîrşia Putneĭ; Clăbucul, la punctul de hotar între Transilvania şi judeţul Bacăŭ.

Hidrografia. — Judeţul Putna e udat în partea-ĭ de E. de rîul Siretul, care strînge maĭ toate apele judeţuluĭ. Aceste ape se varsă saŭ d'a-dreptul în Siretul, saŭ în afluenţiĭ acestuia, dintre carĭ maĭ însemnaţiĭ sunt: Trotuşul, Şuşiţa şi Putna.

Siretul intră în jud. Putna pe la satul Răcăciuni, formînd hotarul dintre Putna şi Tecuciu; adună din judeţul Putna apele: Răcăciuni, Drăguşani, Cucova, Valea-Seacă, Păuceşti, Trotuşul, Caregna, Zăbrăuţul, Şuşiţa şi Putna şi iese din judeţ pe la satul Blehani.

Trotuşul intră în judeţul Putna la satul Borşani, unde primeşte pe dreapta pîrîul Bîlca, curge spre E., luînd în sine apele Cornăţelul, Lunca-Dochieĭ şi Domoşiţa şi se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Bărcioaia.

Suşiţa izvoreşte din munţiĭ Sovejiĭ, culege apele Crimineţul, Lărguţa, Valea-Babeĭ, Alba, Răcoasa, Repejoara, Repedea şi Hăulita şi se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Doaga.

Putna izvoreşte din Faţa-Arişoaieĭ, curge la vale, primind apele din Valea-Măruluĭ, Lepşa, Tişiţa, Coza, Dejul, Zăbala şi alte cîte-va pîraie micĭ ca Călugărăşul, Apa-Pietroasă şi altele. La Răstoaca primeşte cel maĭ mare afluent al săŭ, Milcovul şi la satul Călieni se varsă în Siretul.

Milcovul izvoreşte din vîrful Munteoruluĭ, primeşte pe dreapta pîraiele: Regiul, Milcovelul şi Arva, iar pe stînga, Larga şi Valea-Rea şi apoĭ se varsă în Putna, în dreptul Răstoaceĭ.

Geologia. — Aluviunile ocupă o mare întindere în jud. Putna, toată valea Siretuluĭ de la Răcăciuni, la N., pănă la Vultur şi la Nămoloasa, la S. trecînd prin Mărăşeşti, Ciuşlea şi Bilieşti. De la Mărăşeşti, această suprafaţă se lărgeşte mult; ea se întinde de la malul drept al Siretuluĭ, din faţa Cozmeştilor, la N.-E. pănă la Căpoteşti şi Făurei, pe ţărmul drept al Putneĭ, coprinzînd ast-fel la S.-V. cîmpiile Siretuluĭ, Şuşiţeĭ şi Putneĭ; de la Mirceşti la Mîndreşti, se îngustează, ne maĭ fiind cuprinsă de cît între Siretul şi Putna, pentru a se lărgi din noŭ la gura Milcovuluĭ. La această întindere de tărîm trebue să adăugăm în mare parte albiile rîurilor Milcovul, Putna, Şuşiţa, Zăbrăuţul şi Trotuşul şi toată cîmpia care se găseşte la gura luĭ şi unde se ridică tîrgul Adjud.

Grupa cuaternară sau diluviană este destul de desvoltată în jud. Putna, afară de o făşie îngustă care se află pe maĭ toată partea stîngă a văiĭ Milcovuluĭ, de la satul Mera pănă aproape de Odobeşti. Ea formează platoul întreg unde se află Focşani şi care e coprins între malul drept al Putneĭ, între Precistanul, Petreşti şi Jorăşti de-o parte pănă la Ceardac, pe malul stîng al Milcovuluĭ, de cea-l-altă parte; la N.-V. ea se întinde pănă la Odobeşti. O mare parte din viĭ sunt sădite în lösul ce prezintă aicĭ o foarte mare desvoltare şi o grosime de 15—20 m.

De aci, grupa cuaternară se continue, prin Jareştea şi Baloteşti, spre valea Putneĭ, care pe ambele-ĭ maluri prezintă o făşie cuaternară, dar maĭ cu seamă pe malu-ĭ stîng unde se află satele Cucuveţi, Călimanul, Vidra şi pănă la Tichirişul. Ea se îndreptează apoĭ spre N., formează colinele unde se află viile de la Panciul şi Străoani, se continuă la N., formînd o făşie paralelă cu cîmpia Siretuluĭ, prin

www.dacoromanica.ro

satele Diocheţi, Domneşti, Sascutul, până la Răcăciuni, fâşie care nu e întreruptă de cît de depozitele de aluviune din valea Trotuşuluĭ, pe malul căruia se găsesc asemenea depozite cuaternare, ce se văd continuîndu-se cu întreruperĭ până la gura văiĭ Caşinuluĭ.

Grupa terţiară saŭ chenozoică prezintă o foarte mare desvoltare în acest judeţ. Ea e reprezentată aci prin cele treĭ sisteme ale sale: pliocenicul, miocenicul şi eocenicul.

Sistemul pliocenic formează în jud. Putna o fâşie care se îndreptează de la S.-S.-E. la N.-N.-V.; el e coprins între două liniĭ flexuoase, din care una, aceea de la E., pleacă din valea Milcovuluĭ, între Odobeşti şi Căpătanul, trece prin Clipiceşti, în valea Putneĭ, între Străoani şi Muncel, în valea Şuşiţeĭ, la Speriaţi, în valea Zăbrăuţuluĭ, pentru a se termina la V. de Răcăciuni, după ce a trecut, aproape de Copăceni şi de Urecheşti, în valea Trotuşuluĭ; ceal-altă, de la V., pleacă în valea Milcovuluĭ, de la gura pîrîuluĭ Reghiorul, trece între Colacul şi Vîlceaua-Săriĭ, în valea Putneĭ, prin Vizantia, puţin maĭ la E. de Cîmpurile, în valea Şuşiţeĭ, pentru a se termina ceva maĭ la E de Caşinul.

Rocele care compun stratele acestuĭ sistem sunt: argilurile galbene şi albăstriĭ, cînd numaĭ plastice, cînd nisipoase şi puţin marnoase. Gresiile iaŭ formele cele maĭ pitoreştĭ; ele se prezintă unele sub forma de mameloane, altele ca niştе tunurĭ saŭ ruine, din cauza eroziunilor ce aŭ suferit prin intemperiile atmosferice, cum se poate vedea în valea Putneĭ, între Tichirişul şi Valea-Sărĭĭ şi în valea Şuşiţiĭ, între Gogoiul şi Cîmpurile. La Şindilari, în valea Milcovuluĭ, se găsesc două straturĭ de lignit destul de bun ca calitate şi de o grosime de 1 m. — 1 m. 50.

Fosilele sunt puţin numeroase. Afară de bivalvele, care s'aŭ găsit la Gura-Reghiuluĭ, nu s'aŭ maĭ aflat de cît planorbĭ şi neritine, coborînd valea Milcovuluĭ la Şindrilari; limnea în valea Tichirişuluĭ, la satul Secătura; neretine şi fragmente de Unio într'un argil negricios, pe malul stîng al Putneĭ, în faţa suprefectureĭ din Tichirişul.

Sistemul miocenic e maĭ puţin desvoltat de cît cel pliocenic; el formează, cu toate acestea, o fâşie cam largă care se îndreptează ca şi pliocenicul de la S.-S.-E. la N.-N.-V., avînd drept limite, la E., linia pe care am însemnat-o ca limita de V. a plioceniculuĭ şi o altă linie foarte sinuoasă, care pleacă de la S. de Andreiaşul, în valea Milcovuluĭ, trece între Spulberul şi Paltinul, în valea Zăbaleĭ, între Herăstrău şi schitul Valea-Neagră în valea Nărujeĭ; la E. de Coza şi la V. de Tulnici, în valea Putneĭ la Soveja, în valea Şuşiţa; apoĭ la E. de Măgura-Caşinuluĭ, în valea Caşinuluĭ, şi se încovoaie la E. spre Onești, în valea Trotuşuluĭ.

Rocele care compun stratele acestuĭ sistem sunt: 1. Argilurile marnoase cu plăcĭ de gresie pestriţe, roşiĭ, verzuĭ şi cenuşiĭ, cu cordoane şi plachete de ghips fibros şi cu cristalele grupate. 2. Gresiile cu bobul maĭ mult saŭ maĭ puţin mic, unele foarte grosolane şi nefiind chiar de cît niştе adevărate conglomerate, cu o coloare cenuşie gălbue şi chiar cu totul verde; această din urmă fâşie, care se recunoaşte după coloarea-ĭ foarte pronunţată, merge de la Andreiaşi până la muntele Răiuţul, trecînd prin Secătura, care formează înălţimile maluluĭ drept al Righioruluĭ. Alte gresiĭ, foarte micacioase, se prezintă, cînd în straturĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin groase, cînd în plachete schistoase. 3. Ghipsurĭ cenuşiĭ, roşcatice şi alburiĭ, cu nodule albe de albastru, după cum se vede la Tulnici, pe malul stîng al Putneĭ, între Năruja şi Nistoreşti în valea Nărujeĭ; între Spulberul şi Paltinul, în valea Zăbaleĭ; la Soveja, în valea Şuşiţeĭ. 4. Argilurĭ salifere cenuşiĭ, cu cordoane saŭ plăcĭ de ghips şi de gresie micacioasă. La suprafaţa acestor argilurĭ se vede sare gemă la Andreiaşi pe malul stîng al Milcovuluĭ, la Righioara în vîlceaua Righioara, la satul Paltinul în valea Zăbaleĭ; în vîlceaua Piţicul; la Nistoreşti, în valea Nărujeĭ şi în Vîlceaua-Sărĭĭ, com. Valea-Sărĭĭ, în valea Putneĭ. Această sare gemă se manifestă încă prin niştе izvoare sărate la Vizantia, în valea Vizăuţuluĭ, la Cîmpurile, pe Corcomanul, care se varsă în Şuşiţa, pe malul drept al acestuĭ rîŭ; între Caşinul şi satul Mănăstirea-Caşinuluĭ, pe malul stîng al vîlceleĭ Caşinuluĭ. Aceste argilurĭ salifere sunt în maĭ multe locurĭ îmbibate de petroleŭ, cum e în valea Reghiuluĭ, afluent al Milcovuluĭ şi în Vălceaua-Săreĭ (din valea Putneĭ).

Petroleul se exploteză la Cîmpurile, în valea Şuşiţeĭ, în vîlceaua Haloşul, pe malul drept al pîrîuluĭ Caşinul; el se scurge însoţit de apă sărată din Dealul-luĭ-Păun, în valea Vizăuţuluĭ, care e compusă din gresie alburie.

Fosilele ce s'aŭ putut găsi în acest sistem sunt bivalvele şi ceritele.

Trebue observat că, în stra-

www.dacoromanica.ro

tele ce se întind sub ghipsurĭ, sunt numeroase cordoane saŭ micĭ straturĭ de silice, cu precipitația de coloare albăstrie, dar maĭ în de obște neagră, care poartă numele de ftanită saŭ lidită.

Stratele acestuĭ sistem sunt foarte turmentate în Putna, așa în cît formează flexuosităților numeroase și foarte pronunțate, după cum se poate vedea maĭ cu seamă pe malul Zăbaleĭ, între Spulberul și Paltinul.

Sistemul eocenic prezintă o foarte mare dezvoltare. El formează o fășie paralelă cu acelea din sistemele precedente și se întinde de asemenea de la S.-S.-E. la N.-N.-V., din valea Milcovuluĭ la aceea a Cașinuluĭ, la hotarul jud. Putna și Bacăŭ. In lățime, acest sistem este limitat la E. prin miocenicul și la V. prin hotarul Transilvanieĭ; el formează toate înălțimile munților Vranceĭ, anume de la N. la S.: cele două Zboine, cea neagră și cea verde, muntele Clăbucul, muntele Macradeul saŭ Piatra-Scrisă, Novesele, Condratul, Păișele, muntele Giurgiul și muntele Mușa.

Din punctul de vedere petrografic, acest sistem poate fi considerat, în jud. Putna, ca formînd două niveluri. In partea superioară se găsește o succesiune de gresiĭ cu mica și calcaruri marnoase în plachete, conținînd argiluri salifere cu vine saŭ plachete, fie de gips, cu sare gemă, gresiĭ albăstriĭ, maĭ mult saŭ maĭ puțin grosolane și puțin rezistente, marne, conglomerate ca la Piatra-Geamănă, schisturĭ argiloase, foliculate, negricioase și sulfuroase cu gresie în plachete și cîte o dată feruginoase; se văd de acestea la cataracta saŭ săritoarea Putneĭ și pe albia Zăbaleĭ, între munțiĭ Păișele și Giurgiul. In partea inferioară, se găsește o succesiune de straturĭ de calcar compact, albăstruiu, alburiŭ, în plachete, cu calcarurĭ marnoase schistoase. Piscul-Ciuteĭ, muntele Gurguiatul și muntele Păișele, aproape de hotarul Transilvanieĭ, sunt ast-fel formate, cu gresiĭ albe și gălbicioase, tarĭ, adesea în straturĭ puternice, împestrițate cu micĭ puncte albe; aceste gresiĭ alternează cu schisturĭ foliculate, negricioase, cu plachete de gresiĭ cu mica și cu marne schistoase, întru cît-va nisipoase și pestrițe, verzue, violete și albăstriĭ, după cum se văd coborînd muntele Mușa la Zăbala.

Trebue observat că maĭ toate gresiile niveluluĭ superior sunt marnoase și cu mica, pe cînd acelea din nivelul inferior, afară de schistoasele și acelea în plachete, sunt pure și fără mica. Straturile acestuĭ sistem sunt, ca și ale celuĭ precedent, foarte turmentate și flexuoase.

In nivelul superior, cum s'a zis maĭ sus, se găsește intercalat un al doilea orizont de sare, maĭ vechiŭ de cît cel constatat la Reghiul, la Spulberul și la Valea-Sărieĭ; el e evident eocenic, din momentul ce e cuprins între stratele de gresiĭ și de marne calcaroase cu fucoizĭ și cu hieroglifĭ. Atît deasupra, cît și dedesuptul acestor argiluri salifere, s'a constatat existența unor numeroșĭ fucoizĭ, printre carĭ spețele următoare: Chondrides intricatus, Brogn, Ch. Targioni, Brogn și Ch. furcatus, Brogn.

Aceste argiluri salifere formează o fășie care se continuă de la S. unde se văd la suprafață, în valea Zăbaleĭ, la V. de satul Nerejul, la locul numit Poienile-Sărieĭ; Zăbala curge în această parte și-și sapă albia în depozitul de sare chiar; aceste argiluri se continuă la N. până în valea Cașinuluĭ. Acestă fășie însă-și este vizibilă la suprafață în satul Coza, în valea Putneĭ și maĭ la N. în valea Lepșiĭ, ceva maĭ sus de schitul Lepșa. Ea se maĭ arată la Ciurbe, pe malul drept al Cașinuluĭ, în fața Măgureĭ-Cașinuluĭ, prin niște izvoare sărate, cărora locuitoriĭ le daŭ numele de saramure.

Toată partea saŭ nivelul inferior, în care gresia domină și care pare a constitui maĭ în special gresia carpatică, nu poate decĭ fi considerată, până la o probă contrarie, din momentul ce fosilele lipsesc cu desăvîrșire, de cît ca făcînd parte din sistemul eocenic, cu atît maĭ mult că s'au constatat aceeași hieroglifĭ și fucoizĭ pe plăcile de gresie schistoasă și de calcarurĭ marnoase, în maĭ multe părțĭ ale acesteĭ zone, până chiar în vecinătatea hotaruluĭ. S'aŭ aflat într'adevăr fucoizĭ în muntele Zboina-Neagră și între Zboina-Neagră și Zboina-Verde, urcînd de la acest din urmă munte, de la locul numit Curmătura-Zboineĭ-Negre; s'aŭ maĭ găsit încă între muntele Clăbucul și muntele Aureul și apoĭ pe malul drept al Lepșeĭ, coborînd din muntele Macradeul.

Minerale. — Județul Putna e bogat în minerale.

Pirita ordinară saŭ bisulfura de fier se găsește răspîndită în grupe izolate de cristale, foarte frumoase, și care se pot foarte bine determina în mijlocul argilurilor salifere și ghipsoase, în valea Reghioruluĭ, a gresiilor alburiĭ de la Andreași și a gresiilor cu hieroglifĭ din valea Zăbaleĭ; maĭ toțĭ hieroglifiĭ sunt transformațĭ în pirite saŭ sunt acoperițĭ de ele.

Ghipsul se prezintă în fru-

www.dacoromanica.ro

moase cristale izolate saŭ grupate în flabele în mijlocul marnelor și a argilurilor ghipsoase, precum: în vălceaua Caciuluĭ, la muntele Gherghelăul, și la Nistorești și sub forma de lamele foarte transparente, din care unele prezintă acest caracter particular de a fi pe suprafață curbă, după cum se vede la Vălceaua-Săriĭ, unde se găsesc asemenea ghipsurĭ fibroase și cristale izolate, din care unele staŭ să se prefacă în sulf, prin epigenie. In munțiĭ comuneĭ Bîrsești, din plasa Vrancea, femeile scot micĭ cantități de ghips, pe care arzîndu-le, le utilizează la văpsitul caselor.

Pucioasă se găsește în mare cantitate, în cristale izolate, care se pot ușor determina în mijlocul straturilor ghipsoase ca acelea din Vălceaua-Săriĭ, în cristale marĭ și în nodule amorfe și foarte pure, din care unele cîntăresc maĭ bine de 250 gr. și aŭ un diametru de 11 cm. pe 8 cm. Această pucioasă se găsește răspîndită cu îmbelșugare în argilurile marnoase salifere și ghipsoase la Petre al Tănăsoaieĭ, localitate din Secături, pe malul drept al Reghioruluĭ, pe povîrnișul colineĭ, unde la prime lovituri de tîrnăcop se găsesc frumoase cristale saŭ nodule de pucioasa cea maĭ pură și de o frumoasă coloare galbenă-verzuie.

Sarea gemă se găsește la Andreași, în valea Milcovuluĭ, chiar la suprafață; la Reghioara, în valea Reghioruluĭ; în vălceaua Pițiculuĭ; în valea Nărujiĭ, la Vălceaua-Săreĭ și în valea Putneĭ, unde se exploatează. Trebue de observat că în jud. Putna, independent de zona saliferă de maĭ sus, există una și maĭ vechie, de vîrsta eoceniculuĭ, fiind cuprinsă, cum s'a zis maĭ sus, între gresiile și calcalurile cu fucoizĭ. Sarea din această din urmă zonă se găsește la suprafață la: Poenile-Săreĭ, în valea Zăbaleĭ, la satul Coza, în valea Putneĭ și a Lepșeĭ, la N. de schitul Lepșa. Principalele localităț în care se maĭ găsește sare, sunt: Fața-Spureĭ, Zboina (în hotarul Sovejiĭ), Pietrosul, Monteorul, Dealul-Poeneĭ, Nerejul, Spulberul, etc. Aceste localităț nu sunt puse în exploatare; Vrănceniĭ însă scot sare pentru trebuințele lor casnice, în baza privilegiuluĭ ce li s'aŭ acordat prin hrisovul din 1858, dat de Grigore Ghica, Domnul Moldoveĭ.

Petroleul se exploatează la Cîmpurile, în valea Șușițeĭ și la Haloș, pe malul drept al Casinuluĭ, la hotarul despre județul Bacăŭ; el curge însoțit de apă sărată, pe malul drept al Pîrîuluĭ-Alb (Vizăuțul) în satul Vizantia și imbibă argilurile ghipsoase la Valea-Săriĭ (basinul Putneĭ) și la Reghiul, în valea Reghiuluĭ.

Cărbunĭ de piatră se află pe teritoriul com. Mera, în căt. Șindrilari.

Piatra gogon pentru pavagiŭ se află în abundență pe rîurile Putna și Milcovul. Piatra calcaroasă se găsește pe pîrîul Șușița.

Marmoră se află pe proprietatea d-luĭ A. Lupașcu și a d-neĭ Maria Ghițescu, în com. Cîmpurile.

Ape minerale. — Sunt maĭ multe izvoare de apă minerală în Putna, care toate sunt recĭ. In valea Putneĭ, eșind din muntele Sisarul, este un izvor sulfosalin; maĭ sunt altele la Stîrnița-Răiuțuluĭ; numeroase izvoare minerale se găsesc în valea Vizăuțuluĭ, la satul Vizantia; de asemenea la Cîmpurile (în valea Șușițeĭ), în vălceaua Corcomanuluĭ și la Pîrîul-Sărat. Aceste izvoare sunt în deobște sulfo-alcaline, unele magnezice, altele iodate saŭ feruginoase.

Impărțirea administrativă.— Cea maĭ vechĭe împărțire administrativă a jud. Putna ce cunoaștem, e aceea din condica liuzilor lucrată pentru Domnitorul Moruzzi în 1803 și publicată în Uricarul luĭ Codrescu, vol. VII și VIII. După această condică vedem că acest județ se împărțea în 8 ocoale:

1. *Ocolul Răcăciuni,* cu satele: Șișcani aĭ vorniculuĭ Const. Balș; Boșcani răzășeștĭ; Conteștĭ aĭ vorn. Const. Balș; Sascutul al vorn. Const. Balș; Berești aĭ beizadeleĭ Mavrocordat; Cucova răzășească; Orbeni răzășeștĭ; Parava răzășească; Drăgușani răzășeștĭ; Adjudul-Vechiŭ al mănăstireĭ Mera; Adjudul-Noŭ al sărdăreseĭ Ilinca; Lunca-Mîndrișcăĭ.

2. *Ocolul-Lunceĭ,* cu satele: Pădureni răzășeștĭ; Călimănești a postelniceseĭ Catrina; Domnești a comis. Grigore Razu; Borcioaie a camaraș. Mihaiŭ Razu; Angheleștĭ răzășeștĭ; Slobozia-Boul răzășeștĭ; Rugineștĭ răzășeștĭ; Păunești răzășeștĭ; Uricheștĭ a vist. Balș și a slug. Savastos; Cornățelul a slug. Savastos; Bîlca a mănăstireĭ Bărnova; Popeni a hatm. Răducanu Roset; Copăcești răzășeștĭ.

3. *Ocolul Zăbrăuțuluĭ,* cu satele: Satul-Noŭ răzășesc; Crucea-d.-j. răzășească; Străoani-d.-j. răzășeștĭ; Ursoiul al mănăstireĭ Bogdana; Crucea-d.-s. răzășească; Gura-Repezĭ răzășească; Movilița răzășească; Fitionești a mănăstireĭ Bogdana; Străoani-d.-s. răzășeștĭ; Spărieți răzășeștĭ; Deocheți a vorn. Constantin Balș; Muncelul răzășesc;

www.dacoromanica.ro

Panciul a mănăstirei Bogdana; Cîmpurile răzășești; Răcoasa răzășească; Soveja a mănăstirei Soveja; Vizantia răzășească.

4. *Ocolul Vranceĭ*, cu satele: Voloșcani, Călimanul, Colacul, Valea-Sării, Poiana-Budești, Năruja, Nistorești, Spinești, Păulești, Negrilești, Bărsești, Găurile, Vidra, Țulnici, Nerejul, ai vistierului Iordachi Roset.

5. *Ocolul Gîrlelor*, cu satele: Slobozia-Precisteĭ, a mănăstirei Precista; Făurei aĭ căminarului Ianacache Pruncul; Bizighești aĭ vist. Iordache Roset; Igești răzășeștĭ; Slobozia-luĭ-Pătrășcan răzășească; Bătinești răzășeștĭ; Purcelești răzășeștĭ; Găgești răzășeștĭ, aĭ măn. Mera; Oleșăști a spăt. Nicolaĭ Stratulat; Țifești răzășeștĭ; Codrul-Sîrbilor răzășesc; Vitănești-d.-s. răzășeștĭ; Clipicești răzășeștĭ; Cucueți-d. s. răzășeștĭ; Șărbești răzășeștĭ; Baloteștĭ răzășeștĭ; Ireștĭ-d.-s. răzășeștĭ; Cucueți-de-supt-Măgură răzășeștĭ; Ireștĭ-de-supt-Măgură răzășeștĭ; Vitănești-de-supt-Măgură răzășeștĭ.

6. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Sus*, cu satele: Slobozia-Orbeni răzășeștĭ; Gugueștĭ răzășeștĭ; Floreștĭ-d.-j. răzășeștĭ; Boteștĭ răzășeștĭ; Slobozia-luĭ-Vidrașcu răzășească; Pănticești răzășeștĭ; Grozești răzășeștĭ; Odobești răzășeștĭ; Călimănești răzășeștĭ; Pădureni răzășeștĭ; Căpătanul răzășesc; Șindilari-d.-s. aĭ mănăstireĭ Mera; Șindilari d.-j. aĭ mănăstireĭ Mera; Pățești răzășeștĭ; Miera a mănăstireĭ Mera; Floreștĭ-d.-s.; Vinășești.

7. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Jos*, cu satele: Bahnele a prooroculuĭ Samoil; Budești și Mîndrești aĭ mănăstireĭ Mera; Jorăști aĭ mănăstireĭ Sf. Ioan; Ciușle al mănăstireĭ Răchitoasa; Dobroești aĭ luĭ Manolache Avram; Vadul-Turculuĭ și Paraipanul aĭ luĭ Toader Tacu; Morile-Cozmiĭ aĭ Sf. Dimitrie; Pomiĭ-Străjesculuĭ aĭ mănăstireĭ Răchitoasa; Mărășești aĭ spătaruluĭ Iordache Catargiŭ; Mircești aĭ paharniculuĭ Ioan.

8. *Ocolul Ghilieștilor (Bilieștĭ)*, cu satele: Răstoaca a șatr. Die; Ghilieștĭ răzășeștĭ; Sasul răzășesc; Dimaciul răzășesc; Suraia răzășească; Călieni aĭ vorn Dumitrache Ghica; Năneștĭ răzășeștĭ; Belciugul răzășesc; Costieni răzășeștĭ; Malurile aĭ vorn. Dumitrache Ghica; Vulturul răzășesc; Slobozia-luĭ-Ciucă răzășească; Nămoloasa răzășească; Slobozia-Clucer răzășească; Blehani răzășeștĭ.

In anul 1834, Putna coprindea 6 ocoale, cu 7 tîrguri și 198 sate.

In anul 1849, jud. Putna avea 159 de sate și 5 orașe. Satele aparțineaŭ: 16 mănăstirilor, 87 răzeșilor, 56 particularilor.

Impărțirea această în 159 de sate a durat pănă la 1864, cînd, aplicîndu-se noua lege comunală, s'aŭ făcut 82 de comune rurale și 3 comune urbane, adecă peste tot 84 de comune.

Azĭ, jud. Putna e împărțit în 4 plășĭ: Bilieștĭ-Gîrlele, Răcăciuni, Vrancea și Zăbrăuțul.

Marca județuluĭ este Bacus călare pe butoiŭ, din cauza vinurilor multe ce produce.

Populațiunea jud. Putna, după recensămîntul din D-brie 1899, este de 150410 suflete, din care: 76893 bărbați și 73517 femeĭ. Numărul caselor de locuit din tot jud. trece de 30000.

Cultul. Sunt în jud. Putna 210 biserici, deservite de 164 preoți și 304 cîntăreți. Pănă la secularizarea averilor mănăstirești, jud. Putna avea 7 schituri: Lepșa, Valea-Neagră, Varnița, Sf. Nicolae, Scînteia, Tarnița și Bulucul, și 6 mănăstirĭ închinate Sf. Ioan, Precista, Profetul Samoil, Mera, Soveja și Vizantia.

Din acestea, parte din ele aŭ fost prefăcute în biserică de mir, iar parte s'aŭ închis, risipindu-se călugăriĭ care încotro. Numaĭ Mera și Soveja aŭ rămas încă astă-zĭ mănăstirĭ.

După noua repartizare a parohiilor, jud. Putna a fost împărțit în 107 parohiĭ, din carĭ: 94 rurale (cu 178 biserici), și 13 urbane (cu 33 biserici).

In acest județ maĭ funcționează 3 biserici catolice, 7 sinagoge și 2 biserică armene.

Instrucțiunea publică. Sunt în județ 66 școale rurale mixte, care aŭ fost frecuentate în anul școlar 1899—900 de 4588 copiĭ.

Școale primare urbane sunt: 5 de băeți, 4 de fete și 1 mixtă în Focșani; 1 de băeți și 1 de fete în Odobești; 1 de băeți și 1 de fete în Panciu.

In ce privește instr. sec., vezĭ Focșani.

In comuna Vidra se află o școală de meserie, întreținută de județ și subvenționată de stat cu 12000 leĭ anual.

Budgetul județuluĭ pe 1898—899 a fost de 463362,57 leĭ la venitură și de 430081,07 leĭ la cheltuelĭ.

Justiția se dă de 5 judecătoriĭ, 1 tribunal în Focșani și o curte cu juraț. In Focșani se află un penitenciar central.

Agricultura. — Instrumentele agricole de care dispuneaŭ locuitoriĭ din jud. Putna în 1894 aŭ fost: 24 de mașinĭ de treerat cu aburĭ, 9 mașinĭ de bătut porumb cu aburĭ, 10 mașinĭ de bătut porumb cu manivelă, 20 mașinĭ de vînturat, 8 mașinĭ de semănat, 1 mașină de ales sămînța, 4 mașinĭ de secerat, 2613 pluguri de lemn, 3103 pluguri de fier, 2 pluguri cu aburĭ, 59

www.dacoromanica.ro

scarificătoare, 244 grape de fier, 21 tăvăluguri, 7 trioare, 31 rariță și 9 mașoroitoare de fier.

Numărul cultivatorilor a fost în 1894 de 13984 și întinderea cultivată, de 70000 hect.

Vite (în 1901): 15268 cai, 34 măgari, 61051 boi și bivoli, 114716 oi, 9979 capre, 33801 porci. Stupi cu albine: 9007.

Viticultura. — Viile din jud. Putna sunt renumite pentru calitatea vinului ce produc. Insă-și marca jud. reprezintă pe zeul Bacus călare pe un butoiu. Cantemir, în scrierea-i «Descriptio Moldaviae» (p. 28), vorbind de vinurile din Moldova, pune în al 3-lea rînd, adecă după cele din Cotnari și Huși, vinurile din Odobești. In anul 1859, după însemnarea făcută de comisiunile statistice, întinderea teritoriului ocupat cu vie era de 4337 fălci saŭ 6201 hect. Astă-zi viea ocupă o întindere îndoit de mare și anume de 12270 hect. Nici unul din jud. Romînieĭ de dincolo de Milcovul nu are o mai mare întindere de vie de cît jud. Putna. Producțiunea totală a fost în 1899 de bine mai de 600000 de hectol.

Pădurile ocupă în jud. Putna mai mult de a treia parte din toată întinderea lui. Ele se întind mai mult în regiunea de munte. Numai în Vrancea pămîntul acoperit cu pădure este a patra parte din întinderea totală a județului.

Comerciul și Industria. — Județul Putna exportă mai cu seamă vin, lemne și grîne. Industria olăriei se practică în com. Irești, din pl. Gîrlele (unde se află 10 fabrici) și în orașul Focșani (unde sunt 11 fabrici).

Din lipsa căilor de comunicație, exploatarea lemnăriilor se face cu mare greutate. Singură pl. Vrancea numără peste două sute de munți acoperiți de păduri de brad, aproape 90% molift, păduri seculare și nestrăbătute, dar care cade în putreziciune fiind-că nu se poate pune la dispoziținea comerciului și industriei.

Astă-zi sunt puțin mai mult de 100 herăstraie în tot județul.

Sunt 844 fabrici de rachiu de prune și drojdii de vin, din cari: 167 lucrătoare în tot anul și 727 numai timporane, la care se întrebuințează 900 de lucrători.

Piinării și covrigării sunt în acest jud. în număr de 47, întrebuințînd 149 lucrători.

Populațiunea din suburbia tăbăcarilor din Focșani se ocupa cu mare activitate de această meserie. De cîtă-va vreme, această industrie a început să dea îndărăt și abia se mai mențin vr'o 15 tăbăcari.

Sunt 8 fabricanți de var și anume: în com. Bătinești din pl. Gîrlele și în comunele Panciu, Străoani-d.-s., Răcoasa, Fitionești și Cîmpurile din pl. Zăbrăuți; 10 fabrici de lumînări și săpun; 41 de fabrici de cărămizi; 14 cășării în comunele: Crucea d.-s., Străoani-d.-s., Cîmpurile din pl. Zăbrăuți, Adjudul-Vechiu, Berești și Sascut din pl. Răcăciuni, Găgești, Irești și Pățești din pl. Gîrlele și Focșani; 3 pietrării, din care: 1 în com. Odobești și 2 în Focșani; 114 fabricanți de încălțăminte, ajutați de 320 lucrători și 59 practicanți; 6 fabricanți de pălării; 21 blănării și cojocării; 5 curelării; 176 dogării; 220 fabricanți sătenî de rogojinî în Biliești, Mircești, Răstoaca și Suraia.

(Vezi și com. Focșani).

Căi de comunicație. — Căi județene: Focșani-Galați; Focșani-Odobești; Focșani-Balotești-Tichirișul.

Căi vecinale: Răstoaca-Jorăști; Dimaciul-Mircești; Biliești-Mărășești; Suraia-Vulturul-Călieni; Călieni-Nămoloasa; Odobești-Vărsătura-Jariștea; Odobești-Balotești; Bizighești-Vidra; Panciul-Podul-Șușita; Panciul-Arămoasa; Panciul-Puțul-Haret; Crîngul-Babeĭ-Mănăstioara-Fitionești; Movilița-Păunești-Domnești; Panciul-Soveja; Vizantea-Cîmpuri; Adjud Satul-Adjud; Mîndrișca-Parava; Nerejul-Năruja-Odobești; Tichirișul-Bîrsești.

Județul este de asemenea străbătut de mai multe căi comunale.

Căi ferate. — Buzău-Mărășești, cu stațiile Focșani (reședința județului), Putna-Seacă, Mărășești, unde se bifurcă calea ferată București-Iași cu ramura Mărășești-Tecuciu-Galați, Pufești, Adjud (tîrgul), Sascut.

Calea Adjud-Ocna, cu stațiile Adjud și Urechești.

Calea Focșani-Odobești, care unește Focșani cu marea podgorie Odobești.

Podurile de fier aflate pe teritoriul acestui județ, pe căile județene sunt:

Unul pe rîul Siret, lîngă Mărășești, în lungime de 576 1/2 m. Unul pe rîul Putna, lîngă Făurei, în lungime de 256 metri, Unul pe rîul Șușița, lîngă Putna-Seacă, în lungime de 100 m. Unul pe rîul Trotușul, lîngă Adjud, în lungime de 271 m. Unul pe rîul Arămoasa, lîngă Pufești, în lungime de 55 m. și altul pe rîul Milcovul, lîngă Focșani, în lungime de 151 m.

La aceleași puncte sunt osebite poduri pentru calea ferată.

Din trecutul județului. — Județul Putna a aparținut înainte de 1475 Munteniei, care-și întindea pănă atunci hotarele pănă la Bacău. Dintr'un document din

www.dacoromanica.ro

anul 1407 emanat de la Alexandru-cel-Bun, prin care acest Domn regulează comerciul de import, export și transport se zice lămurit că hotarul se afla la Bacău:

«Și la fruntarie la Bacău, de la 1 grionă 2 groș și apoĭ la întoarcere din Valachia cu marfă de acolo, fie piper, fie lînă, fie orĭ-și-ce, se va plăti în Bacău de la 12 cîntare — ½ rublă de argint...» (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. I, p. 131).

Un alt document din 1460 Aprilie 23, emanat de la Ștefan-cel-Mare, vorbește de asemenea de vama din Bacău. (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. II, p. 7). Intemeiat pe aceste 2 documente, d. Hașdeŭ susține că înainte de 1475, Muntenia stăpînia toată laturea occidentală a Moldoveĭ, pănă la Bacău (Ist. Crit. a Rom. vol. I. Buc. 1875, p. 10). Părintele Melchisedec a descoperit, la mănăstirea din Soveja, un document slavon datat din anul 1445, de la Ștefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, în care se pomenesc sate de pe rîul Putna, date de Ștefan-Vodă în stăpînirea panuluĭ Oană Urecli. Pe acest temeiŭ părintele Melchisedec deduce ca neexactă afirmarea d-luĭ Hașdeŭ și susține că Vrancea și cu rîul eĭ Putna, a aparținut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Ștefan (Notițe Ist. și Arch., Buc., 1885, p. 97).

Documentul în chestiune este următorul:

Cu mila luĭ Dumnezeŭ, noĭ Ștefan Voevod Domnitorul Țăreĭ Moldoveĭ. Facem cunoscut și cu această foae a noastră tuturor acelor ce vor vedea, saŭ vor auzi cetindu-se, cum că acest adevărat și credincios al nostru pan Oana Urécli a slujit înainte răposatuluĭ întru sănătatea tatăluĭ nostru, drept și credincios; eară astă-zĭ slujește nouă drept și credincios.

Decĭ noĭ văzînd a luĭ dreaptă și credincioasă slujbă către noĭ, l'am dăruit cu o deosebită milă a noastră și 'ĭ am dat pămîntul nostru al Moldoveĭ satele de pe Putna, anume unde a fost panul Hațăhan, unde a fost casa luĭ Radu și Andriașul maĭ sus de Andriaș *(C)* aliman. Toate acele maĭ sus scrise să'ĭ fie luĭ de la noĭ uric cu tot venitul luĭ, copiilor luĭ și fraților luĭ și nepoților luĭ și strănepoților luĭ și restrănepoților luĭ, și tot neamuluĭ luĭ, care va fi maĭ de aproape, nestricat nicĭ odată în vecĭ.

Iar hotarul acelor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde din vecie aŭ apucat. Eară la aceasta este credința Domnieĭ mele, maĭ sus scrisuluĭ Ștefan Voevod și credința boerilor noștriĭ, credința panuluĭ Neagoe logothetul, credința panuluĭ Petru Hudicĭ și a copiilor luĭ, credința panuluĭ Negrilă și a copiilor luĭ, credința panuluĭ Iorghicĭ, credința panuluĭ Simon logothetul, credința panuluĭ Oancea logothetul, credința panuluĭ Ivan Bălceanu, credința panuluĭ Stanciul Ponicĭ, credința panuluĭ Dieniș spătariul, credința panuluĭ Duma Dulcicĭ și a frateluĭ săŭ panuluĭ Lacociŭ, credința panuluĭ Crăstea, credința panuluĭ Costea Vistiarnicul, credința panuluĭ Porcea paharnicul și credința tuturor boerilor noștriĭ marĭ și micĭ. Eară după viața noastră cine va fi Domnul Țăreĭ noastre, dintre copiĭ noștriĭ saŭ dintre frații noștriĭ, saŭ din semințiа noastră, saŭ fie orĭ pe cine va alege Dumnezeŭ să fie Domn al țăreĭ noastre, acela să nu 'ĭ strice dania noastră, ci să 'ĭ-o întărească și împuternicească pentru dreapta și credincioasa luĭ slujbă. Iară spre maĭ mare tărie, la toate cele de maĭ sus scrise, poruncit-am credinciosuluĭ nostru pan Michaĭl logothetul să scrie și să atîrne pecetea noastră la această foaie a noastră. Scris-aŭ Iliaș în Suceava în anul 6953, August 8 (1445).

Noĭ credem însă că, cu toată existența acestuĭ document, prin care după unĭ s'ar părea bine dovedită stăpînirea de către Moldova a jud. Putna, înainte de Ștefan-cel-Mare, totuși avînd în vedere cele zise de cronicariul Urechiă, că maĭ înainte era price între amîndouă țările: «Țeara-Muntenească vrea să fie hotarul său, pănă în apa Trotușuluĭ; eară Moldovenĭĭ nu-ĭ lăsaŭ, pănă aŭ vrut Dumnezeŭ de s'aŭ tocmit așa. Și aŭ luat Ștefan-Vodă cetatea Crăciuna cu ținut cu tot, ce se chiamă ținutul Putneĭ, și l-aŭ lipit de Moldova, și aŭ pus părcălabiĭ săĭ, pre Vîlcea și pre Ivan, (Let., I², pag. 162). Se înțelege foarte ușor că stăpînirea acestuĭ județ a fost multă vreme, înainte de Ștefan-cel-Mare, un motiv de ceartă între Domniĭ Moldoveĭ și aĭ Muntenieĭ, după cum se întîmplă adesea orĭ ceartă între proprietariĭ a două moșiĭ învecinate.

În anul 1475, învingînd Ștefan-cel-Mare pe Radul-cel-Frumos s'a stabilit, în mod definitiv, hotarul Țăriĭ la rîul Milcov, saŭ după cum spunea acelașĭ cronicar: «aŭ despărțit de Milcovul cel mare o parte de pîrîŭ, ce vine pre lîngă Odobești și trece de dă în apa Putneĭ și acela pănă astă-zĭ este hotarul Țăriĭ-Moldoveĭ și Țăriĭ-Romînești». (Let., I², p. 162). Tot așa și Cantemir se exprimă: «maĭ înainte Siretul și Trotușul despărțeaŭ Moldova de Țeara-Romînească, dar apoĭ prin virtutea luĭ Ștefan-cel-Mare, jud. Putna s'a adus Moldoveĭ pănă la rîulețul Milcov».

Din anul 1475 pănă la 1859 neîntrerupt, rîul Milcov a format hotarul între cele două țărĭ surorĭ. Drepturile de vamă suprimate în mare parte sub Vodă Bibescu în 1846, nu s'aŭ desființat cu totul de cît în 1862, după legea votată de Adunarea legislativă din acel an, sub Vodă Cuza.

In județul Putna s'aŭ născut Dabija Vodă (după mărturia luĭ Neculce: «și el era de locul luĭ din ținutul Putneĭ...» Let., II², pag. 192) și Ștefan Tomșa. Acest din urmă s'a născut în satul Otești, care a aparținut în vechime județuluĭ Putna, iar acum face parte din jud. Buzăŭ.

www.dacoromanica.ro

Pentru alte date istorice a se vedea cuvintele: Adjud, Căcaina, Crăciuna, Domnești, Focșani, Mera, Milcovul, Odobești, Soveja, Vizantia, Vrancea, etc.

Printre starostiĭ de Putna, un fel de guvernatorĭ aĭ ținutuluĭ, cu puterĭ nelimitate, cîte o dată, asupra locuitorilor din guvernamîntul lor, a fost:

Miron Costin, în 1687, care a înlocuit în această funcțiune pe Ilie Drăguțescul.

Miron Costin e înlocuit în starostia Putneĭ de Manolache Ruset, fratele vistierniculuĭ Iordache Ruset din neamul Cupăreștilor. (Vezĭ Neculcea, Let. II², p. 235).

Sub domnia luĭ Ion Mavrocordat, scrie Enache Kogălniceanu, stărostia Putneĭ a fost încredințată luĭ Costache Purice, ce fusese maĭ înainte Aga în Iașĭ (Let. III², p. 211).

Un alt staroste de Putna, pomenit de Enache Kogălniceanu, este vornicul Hrisoverghi, pus în această funcțiune de Constantin Racoviță în 1755. (Let. III², p. 299).

In 1802, staroste al Putneĭ a fost Vornicul Todiraşcu Balș.

In 1814, această funcțiune a fost ocupată de Dumitrache Plaghino.

In 1818, a fost staroste de Putna vornicul Vasile Milicescu.

In 1821, stărostia Putneĭ era ocupată de un Dăscălescu.

In 1823, fu staroste de Putna, spătarul Săndulachi Stamatin.

In 1829, a fost făcut staroste paharnicul Constantin Sion.

In 1842, funcțiunea de staroste a Putneĭ era încredințată unuia Pruncul.

Putna, *rîŭ*, ce isvorește din muntele Arișioaia de pe partea nordică a vîrfuluĭ, unde se află stîlpul de frontieră 121 și picheful romînesc 3. Acest izvor este un șipot mare, a căruĭ scurgere formează o frumoasă cascadă prin căderea succesivă a apeĭ pe cincĭ trepte ale uneĭ scărĭ deschise între munțĭ, până la piciorul munteluĭ, la locul numit Scărișoara-Veche, care altă dată constituia basinul colector; cu timpul s'a stricat de apă și Putna și-a făcut o altă scurgere pe Vaioaga-Ferestraelor, la al căruĭ capăt se termină și cataractul Putneĭ.

Cursul Putneĭ ce străbate numaĭ jud. Putna, urmează direcțiunea N.-V. spre S.-E.; de la pichetul No. 3 'șĭ-ia direcțiunea spre N.-E., formînd frontiera politică între Austro-Ungaria și Romînia pe o distanță de peste 14 kil. până la confluența sa cu Valea-Măruluĭ, unde se află și stîlpul de frontieră 120; aci frontiera continuă a merge în spre N., urcînd muntele Mesteacănul, iar rîul Putna intră în Țară, schimbîndu-șĭ direcțiunea spre E.; după un parcurs de 10 kil. ajunge la localitatea numită Poiana-Lepșa, confluența sa din stînga cu pîrîul Lepșa; de aci, Putna 'șĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și după un parcurs de 9 kil. ajunge la N. satuluĭ Lunca, unde primește pe dreapta pîrîul Coza ce izvorește din muntele cu acelașĭ nume. De la Lunca, Putna ia direcțiunea spre N.-E. și după un parcurs de 8 kil. primește pe stînga Vîlceaua-Vărărieĭ, de unde schimbîndu-șĭ direcțiunea spre S., după un parcurs de 12 kil., ajunge la confluența sa cu pîrîul Zăbala, pe dreapta; de la această confluență și după un parcurs de 18 kil. în direcțiune spre E., Putna ajunge la confluența sa cu pîrîul Valea-Seacă ce vine pe dreapta din satul Irești. De aci 'șĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și după o scurgere de 32 kil. ajunge la satul Balta-Rațeĭ, pendinte de com. Făurei, de unde rîul îndreptîndu-se direct spre S., după o scurgere de 24 kil., ajunge la confluența sa cu pîrîul Rîmna, ce vine din jud. R.-Sărat; de aci Putna îșĭ schimbă iarășĭ direcțiunea maĭ spre E.-S.-E. și după un parcurs de 23 kil. se varsă în Siret la satul Lungociul, situat pe malul stîng al Siretuluĭ și pendinte de com. Fundeni din jud. Tecuciŭ.

In acest parcurs, Putna străbate: com. Tulnicĭ pe stînga; cătr. Lunca și cătr. Coza pe dreapta și pendinte de com. Păulești; com. Negrilești pe stînga; Bîrsești și Poiana pe dreapta; Colacul, Tichirișul, Vidra, Clipicești, Tifești și Mircești pe stînga, și comunele: Găgești, Bolotești, Făurei, Jorăști, Răstoaca și Vulturul pe dreapta rîuluĭ; afară de acestea, Putna maĭ udă și alte numeroase cătune pendinte de comunele menționate maĭ sus.

Lungimea cursuluĭ Putneĭ, de la obîrșia sa până la vărsarea în Siret, e de 150 kil.

Afluențĭ pe dreapta, în regiunea muntoasă sunt: Pîrîul-Lespezilor și Tișita, ce vin din coastele munteluĭ Condratul; pîrîul Coza, ce izvorește din muntele Coza, și se varsă în Putna între satele Lunca și Coza. Pe stînga sunt: Pîrîul-Măruluĭ, ce formează frontieră spre N.; pîrîul Dejul, format de pîrîul Tighitănul și Arsămănoaeĭ și care se varsă în Putna, maĭ spre S. de satul Negrilești.

In această regiune de munte, Putna primește în sînul eĭ o mulțime de alte micĭ pîrîiașe care se scurg din coastele munților, din stînga și din dreapta.

www.dacoromanica.ro

In regiunea de deal şi şes, Putna mai are ca afluenţi pe dreapta: pîrîul Văsuiul, ce izvoreşte din muntele Via-Draci; pîrîul Zăbala, (mărit cu pîraiele Neruja, Peţicul şi altele) ce'şi dau întîlnire la Sud de satul Prisaca unde se află şi un defileu ce poate fi considerat din punct de vedere militar, ca o admirabilă poziţie de oprire; pîrîul Văeï-Rele şi Valea-Şoimuluï ce vin din plaiul Măgura-Odobeşti; pîrîul Milcovul, a căruï întîlnire cu Putna o are la satul Răstoaca; pîrîul Rîmna, mai la S. de gura Milcovuluï, la locul numit Cotul-Ţiganuluï; de la satul Vulturul pîrîul Putna-Seacă considerată ca o ramură a Putneï şi pîrîul Leica ce se varsă în Putna la 500 m. mai la deal de confluenţa sa cu Siretul.

Afluenţiï pe stînga sunt: Pîrîul-Sărat ce se varsă în Putna la satul Valea-Săreï; pîrîul Tichirişul la satul Tichirişul; pîrîul Vidra la satul Vidra şi Pîrîul-Vizăuţuluï la satul Voloşcani.

Afară de aceste, Putna în regiunea de deal şi şes, mai primeşte o mulţime de alte pîrîiaşe mai micï, ce se scurg din coastele dealurilor de pe ambele flancurï.

Orografia. — Rîul Putna curge în regiunea munţilor Vranceï, pănă la satul Negrileşti, de aci în regiune de deal pănă la satul Găgeşti, iar de aci şi pănă la confluenţa sa cu Siretul, în regiune de şes, a căruï înclinare se pierde succesiv spre S.-S.-E.

De la sorgintea sa şi pănă la Piatra-Băhneanuluï, cît formează frontieră între Romînia şi Austro-Ungaria, Putna străbate o regiune foarte sălbatică şi acoperită cu păduri seculare; pe această porţiune ea este traversată de un drum de exploatare ce se înfundă sub muntele Arişoaia; de la Piatra-Băhneanuluï şi pănă la confluenţa cu pîrîul Coza, Putna străbate o regiune tot muntoasă; însă pe un pat mai luminat printr'un lung şir de poeni ce lasă în dreapta şi stînga sa. Inălţimile pe care sunt rezemate flancurile acesteï văï, de la obîrşia şi pănă la confluenţa cu Coza sunt: La obîrşie, 1668 m. asupra Mării-Negre; la Piatra-Băhneanuluï, 957 şi 1026 m.; la Poiana Lepşa, 1150 m.; la satele Lunca şi Coza, înălţimile variază între 640 şi 950 m. De la confluenţa cu pîrîul Coza, Putna intră într'o regiune săracă în păduri, iar patul eï începe a se lărgi, şi înălţimile pe care se reazămă flancurile acesteï văï, se termină în general prin maluri abrupte, ce tind a se dărăma din cauza slabeï lor formaţiuni; aceste maluri rîpoase însoţesc Putna pănă la satul Prisaca (pendinte de com. Valea-Săreï), unde se află şi confluenţa sa cu pîrîul Zăbala; în acest punct, natura capriţioasă a dat naştere unuï defileu întortochiat, prezintînd ochilor o poziţiune demnă de admirat. De la confluenţa cu Coza şi pănă la confluenţa cu Zăbala, înălţimile din dreapta şi stînga variază între 500—850 m. la satul Negrileşti şi 400—700 m. la confluenţa cu pîrîul Zăbala.

După ce ïese din defileul Prisaca, Putna intră în regiunea dealurilor, resfăţîndu se pe un pat mult mai larg (400—500 m.); curentul său e aci mai puţin zgomotos şi în mai multe locurï despărţit în mai multe ramurï; dealurile din dreapta, care o însoţesc pănă la satul Boloteşti, sunt mult mai înalte de cît cele din stînga; acestea variază de la 600—1000 m. (vîrful Măgureï-Odobeşti), iar cele din stînga aŭ o înălţime între 200—400 m. De la satul Boloteşti, patul Putneï să lărgeşte simţitor, ajungînd chiar pănă la 1000 m.; înălţimile din dreapta şi din stînga încep a dispare pe nesimţite; iar de la satul Făurei, Putna intră într'un adevărat şes, supus inundaţiilor, de la satul Mircesti şi pănă la satul Dimanciul, pendinte de com. Surdia pe care parcurs şesul Putneï se confundă cu şesul Siretuluï, pănă la confluenţa lor.

Patul său este pïetros în regiunea muntoasă, pănă sub Muntele-Mesteacănuluï, iar de aci şi pănă la satul Făurei, este bolovănos şi nisipos, de unde succesiv se transformă într'un pat nisipos pănă la confluenţa sa cu Siretul.

Geologia. — Valea-Putneï din punct de vedere geologic este destul de interesantă. De la graniţă şi pănă la Cozla-Tulnici curge în Flyschul eocen, în care predomineză Oligocenul. Conglomeratele ce formează cheile pe care le străbate Valea-Putneï aparţin asemenea acestuï etagiŭ. Mai la vale de aceste cheï, valea îşi taie patul său profund într'o terasă mai vechie. La Tulnici, Oligocenul dispare şi cedează locul Helveţianuluï, ce se întinde pănă la Valea-Sării. Acest Helveţian e reprezintat prin tipul obicinuit: marne şi gipsurï. La Valea-Sării apar calcarele şi nisipurile sarmatice carï mai spre E. sunt acoperite de nisipurile pontice şi de Levantin reprezintat prin pietrişurï carï compun Măgura Odobeştilor. In fine Valea-Putneï mai străbate pănă la vărsarea eï în Siret şi Loessul analog cu acel al Moldoveï de S.

Lărgimea şi adîncimea. — De la obîrşie şi pănă la confluenţa

www.dacoromanica.ro

sa cu Pîrîul-Zburăturei, Putna e un mîc pîrîiaș, iar deaci începe a se mări succesiv și pe măsură ce primește într'însa numeroasele vălcele ce vin din munți. Ajunge la confluența cu pîrîul Zăbala să aibe o lărgime de 10 m. și o adîncime de 0,40 m.; la satul Vidra, o lărgime de 20 m. și o adîncime 0,40 m.; la satul Făurei, 20 m. și 0,50 m. adîncime; la satul Răstoaca, 25 m. lărgime și 0,60 m. adîncime: iar la gura sa, 50 m. lărgime și 0,80 m. adîncime. Aceste date sunt foarte variabile și supuse la discreția timpului ploios saŭ secetos.

Curentul Putnei în regiunea muntoasă este repede și zgomotos pănă la defileul Prisaca,în care parcurs aduce cu sine cantități marĭ de bolovanĭ; iar de aci, curentul începe a se maĭ liniști cu cît înaintează spre zona șesurilor. Putna pornește la obîrșia sa cu cota 1668 m. d'asupra Mării-Negre, intră în Țară sub cota 690 m. și în poiana Lepșa are cota 592 m.; d'aci merge scoborînd, la 445 m. lîngă satul Coza, 314 m. la defileul Prisaca confluența cu Zăbala, 226 m. la Vidra, 150 m. la Găgești, 70 m. la Făurei, 37 m. la Răstoaca și 20 m. la confluența sa cu Siretul.

Trecătorĭ. — Trecerea rîuluĭ Putna de la sorginte și pănă la satul Vidra, se face prin vad, cea ce face să se întrerupă comunicația cînd apele vin marĭ; iar de la Vidra și pănă la confluența sa cu Siretul, Putna posedă cîte-va podurĭ și anume: un pod de lemn la E. satuluĭ Vidra; un pod de piatră la N.-E. satuluĭ Făurei, peste care trece șoseaua națională Focșani-Bacău; un pod de lemn la S.-E. satuluĭ Jorăști, peste care trece șoseaua Focșani-satul Suraia; un pod de lemn la satul Boțîrlăul, peste care trece șoseaua Răstoaca-Boțîrlăul-Dumbrăvița. Afară de aceste, Putna maĭ posedă podul linieĭ ferate Focșani-Bacău, care este situat la N. satuluĭ Făurei.

Pe lîngă aceste trecătorĭ, trecerea de pe un mal pe altul se maĭ face prin vad, însă numaĭ cînd apele sunt micĭ.

Comunicația. — Drumurile ce parcurg această vale sunt foarte restrînse; maĭ cu seamă în regiunea muntoasă, nu se găsesc de cît drumurile ce leagă sat cu sat și a căror construcție ordinară fac anevoioasă comunicația, fie din cauza terenuluĭ accidentat, fie din cauza ploilor periodice.

De la com. Bîrsești merge la vale pe malul stîng o șosea, pănă la Vidra; de aci se ramifică în două, o ramură continuînd pe malul stîng, iar alta după ce a trecut Putna pe un pod de lemn de la E. sat. Vidra continuînd pe malul drept, urmărind în de aproape apa Putneĭ pănă la confluența sa cu Siretul; din aceste șosele, se despart altele în direcțiune spre N. și S. formînd legătură cu satele mărginașe. Aceste șosele sunt bine construite și bine întreținute.

Economia locală. — Pentru moment Valea-Putneĭ nu produce de cît lemnărie de construcție și aceasta în mod restrîns din cauza lipseĭ mijloacelor de transport și a pozițiunilor greŭ de exploatat. Modelarea lemnelor de construcție se face prin ajutorul unor herăstrae în stare primitivă, ce se găsește pe malul apeĭ, prin al căruĭ mijloc sunt puse în mișcare. Numărul ferestraelor de această natură, se urcă pănă la 80. De la aceste herăstrae, lemnele sunt cărate cu care cu boĭ pănă la Odobești saŭ Focșani, de unde cu calea ferată sunt transportate în diferite direcțiunĭ. Valea-Putneĭ este foarte bogată în pășunĭ, înlesnind creșterea vitelor. Posedă multe izvoare de ape minerale, dar neexploatate sistematic pănă acum; procură brînzeturĭ multe și de bună calitate; asemenea are marĭ cantități de piatră de var și nisip, întrebuințate pănă acum însă numaĭ pentru nevoile locale.

Putna-Seacă, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Gîrlele-Bilieștĭ, căt. Făurei, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 15 Iunie 1881. Se află între stațiile Focșani (11.7 kil.) și Mărășești (7.8 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mării e de 77m.95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 110597 leĭ, 65 banĭ.

Putreda, *com. rur.*, în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe pîrîul cu același nume.

E așezată în partea de V. a jud., la 9 kil. spre V. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în S. pl., la 6 kil. spre V. de com. Zgîrciți, reședința plășiĭ.

Se mărginește la N. cu Grebănul, la E. cu Zgîrciți, la S. cu Bălțați, la V. cu Valea-Racoviteni.

E brăzdată de dealurile Strejești, al Florii și Calea-Vaciĭ, toate la V.

Pîrîul Putreda o udă prin mijloc și afluentul săŭ Ciapa-Verde la S.

E formată din căt.: Putreda-Mare, reședința, la E. și Putreda-Micĭ, la V.

Suprafața com. este de 900 hect., din care 200 hect. vatra com. și 700 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 1022 suflete.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii sunt moșneni.

Are 2 biserici, una vechie de lemn, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită în 1794 de Ioan Peticanu, cu un preot și 2 cîntăreți, cea-l'altă nouă, cu hramul Sf. Pantelimon, zidită de locuitorĭ în 1872, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 64 elevĭ.

Locuitorii posedă: 60 pluguri; 108 boĭ, 15 vacĭ, 19 caĭ, 5 epe, 229 oĭ, 49 capre și 44 rîmătorĭ.

Loc. aŭ viĭ și livezĭ cu pruni.

Comerciul constă în importul de țesături, instrumente agricole, postav, și în export de vin și rachiŭ. Transportul se face prin gara R.-Sărat.

Căile de comunicație sunt: șoseaua jud. Obidiți-Valea-Rațeĭ; spre Grebăn-Zgîrciți-Rîmnicul-Sărat; spre Pardoși-Mărgărițești-Valea-Sălcieĭ-Jitia.

Budgetul com. e la venitur de 1390 leĭ, 45 banĭ și la cheltuelĭ, de 1380 leĭ, 62 banĭ.

Putreda, *pîrîŭ*, jud. Botoșani, avînd de afluent Pîrîul-Mic, izvorește din locul numit Șesul-Țarineĭ; curge pe lîngă satul Cristești, în partea sa de S.-V., apoĭ pe pămîntul locuitorilor, și se varsă în Meletinul, formînd o baltă, numită Ochiul.

Putreda, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, izvorește din Poiana-Velniței, moșia Zamoștia, com. cu acelașĭ nume, și se varsă în Baranca la Podul-luĭ-Strejac.

Putreda, *pîrîŭ*, izvorește de pe moșia Ibănești, curge spre S., prin com. Corlăteni, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ, unde formează iazurile: Putreda, Lipovenilor și Odăeĭ și se varsă în rîul Jijia.

Putreda, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, izvorește din dealul Strejești, udă mijlocul com., trece prin căt. de reședință și se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Oreavul.

Putreda-Mare, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, așezat pe rîul Putreda, spre E. com.

Are o suprafață de 150 hect., cu o populație de 147 familiĭ, saŭ 835 suflete; o biserică și o școală.

Putreda-Mică, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Putreda, așezat la V. com., la 2 kil., spre V. de căt. de reședință. Are o întindere de 50 hect., cu o populație de 25 familiĭ, saŭ 167 suflete.

Putrezeni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Coroești, spre V. de satul Coroești-d.-j. Are 100 loc. și 27 case.

Puturoasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea și malul drept al Dîrjovuluĭ, cam la 6 kil. spre N.-V. de satul Coteana, reședința com. Are o populațiune de 124 locuitorĭ, din care 27 sunt împroprietăriți după legea rurală, pe 36 hect. Eĭ posedă: 16 boĭ, 59 vacĭ, 12 bivolĭ, 15 bivolițe, 10 caĭ, 146 oĭ, 162 porcĭ.

Puturoasa, *moșie*, a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Plumbuita.

Puturoasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 325 hect., pendinte de com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Puturoasa, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. urb. Hîrșova, situată în partea V. a plășeĭ și cea N.-V. a comuneĭ. E formată din maĭ multe micĭ lacurĭ lunguiețe, carĭ toate unite se varsă în gîrla numită Privalul-Rotunduluĭ sau Tair-Buaz. Are o suprafață de 40 hect. E tăiată de un drum ce merge de la Hîrșova la Conacul-luĭ-Manole.

Puturoasa (Impuțita), *izvor cu apă sulfuroasă*, în jud. Iași, pl. Bahluiul, com. și satul Băiceni, în poalele dealuluĭ Cetățuea, la 12 kil. de Tîrgul-Frumos. Izvorul e rece și dă 80 litrurĭ de apă pe oră. Apa are gust și miros de pucioasă; este ușoară la băut și folositoare pentru boalele reumatice.

Puturoasa (Iazul-de-la-Moară), *iaz*, în valea dealuluĭ Turia, jud. Iași, pl. Turia, com. Roșcani, căt. Borșa.

Puturoasa, *pîrîŭ*, izvorește de sub dealul Movileni, jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, și se varsă pe dreapta Jijieĭ.

Puturoasa, *pîrîŭ*, izvorește de pe teritoriul satuluĭ Glăvănești, jud. Iași, pl. Turia, com. Iepureni, și se varsă în Iazul-de-la-Răchițĭ.

Puturoasa, *gîrlă*, la S. de satul Corcioveni, jud. Tecuciŭ, formată din pîrîul Berheciul.

Puturoasa, *loc izolat*, la 8 kil. de vatra com. Călimănești, pl. Cozia, jud. Vîlcea. Aci este un izvor abondent de apă sulfuroasă.

Puturoasă (Fîntîna-), *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățeĭ, căt. Ciuhoiul; se scurge în pîr. Sărata.

www.dacoromanica.ro

Puturoasă (Vîna-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Sibiciul, pe hotarul despre com. Colți.

Puturosul, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, com. Urseiul.

Puturosul, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, com. Vișinești.

Puturosul, *mahala,* jud. și pl. Prahova, com. Valea-Lungă.

Puturosul, *munte,* jud. Bacău, pl. Trotușul.

Puturosul, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Odobasca, în partea de N. a com. Este acoperit cu pășunĭ. Din el izvorește pîrîul Puturosul, ce se varsă în rîul Rîmna, udînd nordul comuneĭ.

Puturosul, *izvoare minerale,* jud. și pl. Argeșul, com. Brădetul.

Izvoarele se găsesc la vre-o 2 kil. spre N. de centrul com. Brădetul. Calea merge tot pe lîngă rîul Vîlsanul, care, maĭ în tot parcursul său, este țărmurit la mică distanță de înalțĭ pereți calcaroșĭ, aproape verticalĭ, și înalțĭ de 40—60 m., închizînd astfel valea rîuluĭ între două zidurĭ gigantice și prăpăstioase.

Pe fundul văieĭ clocotește repede rîul Vîlsanul, cu pastrăviĭ săĭ, apoĭ se izbește de stîncĭ ca Colțul-de-la-Pietrărie, Colțul-Roibului și Seciul. Colțul-Roibuluĭ, înalt de vre-o 50 m., are vîrful înclinat d'asupra rîuluĭ.

Sunt maĭ multe izvoare sulfuroase înșirate pe lîngă și sub albia rîuluĭ. Cel maĭ abundent în apă și concentrat în materiĭ e pe partea dreaptă a rîuluĭ. Poate da pănă la 800 litri de apă pe oră, care în scurtul său curs, pănă la intrarea sa în rîŭ, depune pe pietre o materie albă cenușie, bătînd puțin în galben.

In dreptul acestor izvoare și pănă la 100 m. spre S. de ele, apa rîuluĭ nu înghiață, la aceeașĭ temperatură la care ar îngheța de n'ar fi fost amestecată cu apele minerale ce curg din izvoare.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile, pe teritoriul satuluĭ Păltinata. Dă cam vre-o 60 litri pe oră. E la 18 kil. de gara Onești, dincolo de Trotuș.

Puturosul, saŭ **Impuțitul**, *loc cu izvoare sulfuroase și baltă,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, la poalele munteluĭ Haloșul-Mare, de unde izvorește pîrîul cu acelașĭ nume. Izvorul principal are un debit de 70 litri pe oră. E situat la 12 kil. de gara Onești.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Botești, pe teritoriul moșieĭ Viforani, a d-luĭ Iunius Leca.

Puturosul, *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bîsca, la poalele munteluĭ Pleșea, lîngă cascada Șipotul.

Puturosul, *iaz,* jud. Bacău, pl. Tîrgul, în suprafață de 11 hect., pe moșia Bălușeni (Zosin), în partea de N. a com. cu acelașĭ nume.

Puturosul, *baltă,* formată de rîul Jijia, la moara moșieĭ Rădiul, com. Comîndărești, jud. Botoșani.

Puturosul, *iaz,* pe moșia Ciornohalul, în partea de E. a com. Rînghilești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Puturosul, *viroagă,* în jud. Brăila, pl. Balta; ia naștere din partea de N.-E. a laculuĭ Fleașca; trece pe sub malul de S. al lunceĭ Călmățuiuluĭ, pe la N. căt. Scărlătești și al com. Dudescu, Slujitori-Albotești și căt. Caragica; taie șoseaua Brăila-Călărași, la N. com. Insurăței, și, după ce atinge partea de N. a laculuĭ Lacul-Reziĭ, dă în partea dreaptă a Călmățuiuluĭ, la punctul Cornul-Maluluĭ.

Puturosul, *pîrîiaș,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Grozești, care curge printre satele Herăstrăul și Grozești, în direcție estică. Izvorește de sub muntele cu acelașĭ nume și, după ce se unește cu pîrîiașul Pietricica, se varsă pe dreapta Oituzuluĭ. Aci se află și ape feruginoase.

Puturosul, *pîrîŭ,* format din izvoare; curge prin Valea-Grajdiuluĭ, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Mănăstireni; formează ĭazurile de la Valea-Grajdiuluĭ, de la Mănăstireni și de la Onțeni, apoĭ trece în com. Gorbănești sub numele de Ursoaia și se varsă lîngă tîrgul Sulița în Sicna.

Puturosul, *pîrîŭ,* ia naștere din ĭazul Puturosul, de pe moșia Borșa, com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași, curge de la N. spre S., intră pe moșia Căminărești, pe la hotarul Băsenilor, trece prin ĭazurile Băseni și Carp, și, îndreptîndu-se spre V., se varsă în Jijia, pe la Scruntarul-Mare.

Puturosul, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Secăturile, jud. și pl. Prahova, com. Valea-Lungă, și

www.dacoromanica.ro

se varsă în rîul Cricovul-Dulce, după ce primește ca afluenți vălcelele: Magazia, Valea-luĭ-Mateiŭ, Crăcanul și altele.

Puturosul, *vale*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; se desface din Dealul-Mare; se întinde spre S., într'o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plășeĭ și cea estică a comuneĭ; trece pe la poalele dealuluĭ Reziĭ, taie șoseaua națională Tulcea-Constanța, pe la kil. 12, și după 6 kil. de curs, se deschide în valea pîrîuluĭ Telița, pe stînga, puțin maĭ jos de satul Cataloi.

Puțeni, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, compusă din 2 cătune: Mîndrești și Puțeni și situată pe Valea-Geruluĭ, la 16 kil. de Tecuciŭ și la 31 kil. de reședința plășeĭ, spre E.

Teritoriul com. este de 24568 hect., din care 1459 hect. cultivabile.

Are o populație de 474 familiĭ, saŭ 1860 suflete; 2 bisericĭ, una în Puțeni și cea-l'altă în Mîndrești, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; 2 școale, una în Puțeni, frecuentată de 54 copiĭ și cea-l-altă în Mîndrești, frecuentată de 34 copiĭ; o moară de vînt și una cu aburĭ, ale proprietaruluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 470 boĭ, 504 vacĭ, 272 caĭ, 185 ĭepe, 495 oĭ, 3 taurĭ, 4 bivolĭ și 521 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile anuale ale com. sunt de 7500 leĭ.

In partea de S.-E. a satuluĭ Puțeni se află un monument de piatră de o formă piramidală, avînd o înălțime de 2 m., sub care se află rămășițele generaluluĭ rus Alexandru Vasilievicĭ, mort la 1770.

O șosea județeană leagă comuna de orașul Tecuciŭ.

Puțeni, *sat*, pendinte de com. Puțeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Gerul.

Are o populație de 314 familiĭ, saŭ 1216 suflete; o biserică, zidită la 1812, de locuitorĭ; o școală primară mixtă; 6 cîrciumĭ.

Puțeni, *moșie*, jud. Tecuciŭ, com. Puțeni. Are o suprafață de 1560 fălcĭ, proprietatea descendinților luĭ Constantin Mavrocordat.

Puțichioaia, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul. Are o populație de 585 suflete; o școală mixtă; o biserică, făcînd parte din parohia Fîrțănești.

Pe aicĭ trece calea ferată Bîrlad-Galați.

Puțichioaia, *moșie* particulară, de 2788 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul.

Puținei, *sat*, cu 38 case, facînd parte din com. rur. Malovățul, din pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți și situat pe malul stîng al Topolnițeĭ.

Imprejurul satuluĭ, carè este udat de pîrîul Pleșuva, se află maĭ multe grădinĭ cu zarzavaturĭ.

Puțintei, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Atîrnați. Are o populație de 315 suflete. Este foarte vechiu, anterior satuluĭ Atîrnați.

Puțintei, *moșie* a statului, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Atîrnați, avînd o întindere de 1104 hect., din care o parte s'a vîndut sătenilor în loturi.

Puținteilor (Valea-), *vale*, ramificație din valea Teleormanuluĭ, jud. Teleorman; trece pe lîngă cătunul Puțintei al com. Atîrnați și se întinde, pe o mică distanță, și în jud. Vlașca.

Puțul-Băiĭ, *localitate*, din com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, unde s'a deschis prima gură de ocnă, care a rezistat tutulor intemperiilor pănă acum cîțĭ-va anĭ, cînd s'a prăbușit în fundul prăpăstieĭ, zisă Puțul-Băiĭ.

Puțul-cu-Salcie, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, com. Costești.

Puțul-Haretul, *vechie stație poștală*, jud. Putna, la 23 kil. de la Focșani spre Bacăŭ.

Puțul-luĭ-Ene, *deal*, situat la E. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcția de la N. la S. și cu o lungime de 1 kil. 600 metri.

Puțul-Olaruluĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Ibănești, spre S. de satul Ibănești.

Puțul-Popeĭ (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, în partea nordică a plășeĭ Isaccea și V. a com. Luncavița; se desface din dealul Sevastin, se întinde spre E., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., trece pe la poalele movileĭ Codruluĭ, și după 5 kil. de drum, se deschide în pîrîul Luncavița, pe stînga, chiar lîngă satul Luncavița.

Puțuluĭ (Coasta-), *deal*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățiĭ, cătun. Valea Botiĭ; are 90 hect. vie și 10 hect. livezĭ.

Puțuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Neamțu, plasa Piatra-Muntele, com. Căciulești; se desface din Dealul-Balauruluĭ, în direcțiune

www.dacoromanica.ro

spre E., pe lîngă satul Gura-Văeĭ.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Lipia, jud. Buzău, cu 280 locuitorĭ şi 60 case.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun*, al com. Merei, jud. Buzău, cu 300 locuitorĭ şi 64 case.

Puţuluĭ (Valea-), *cătun*, al com. Cernăteşti, jud. Buzău, cu 220 locuitorĭ şi 46 case.

Puţureni, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiu, pl. Prutul-d.-j., com. Coţuşca, cu 83 familiĭ, saŭ 353 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi, dăruită de către Iordachi Popovicĭ din Botoşani.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 257 hect., 74 ar. pămînt, iar proprietatea, 2719 hect., 74 arĭ cîmp.

Sunt 2 iazurĭ. Apele ce trec pe moşie sunt pîraiele Volovăţul şi Bodeasa.

Drumurĭ principale: acel de la Darabani, ce merge la Ştefăneşti, şi acel de la Mitoc, ce merge la Dorohoiu.

Moşia se hotărăşte cu: Nichiteni, Drăguşeni, Bivolul-Lipan, Codreni şi Coţuşca.

Pe teritoriul com. se află Movila-Armeanuluĭ şi Movila-Căldăreĭ.

Puţurile, *moşie*, a statuluĭ. Vezĭ Bratovoeşti, jud. Dolj.

Puţurile, *moşie*, a statuluĭ, pe teritoriul com. Giorocul-Mare, pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj. Se arendează, împreună cu moşia Bratovoeşti, cu 42150 leĭ anual.

Puzdra, saŭ **Holda**, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvoreşte de sub muntele cu acelaşĭ nume, udă teritoriul com. Broşteni, pe o lungime de 5—6 kil. şi, după ce a învîrtit o morişcă şi o piuă, se aruncă în Bistriţa. Primeşte din dreapta Pîrîul-Rusuluĭ, iar din stînga Goroviciul, Pîrîul-Soculuĭ şi Pîrîul-Cucinieĭ.

www.dacoromanica.ro

R

Raba, *subdivizie a comuneĭ* Bobul, jud. Gorj, pl. Amaradia, la E. cătunuluĭ de reşedinţă, situată pe loc şes.

Are o întindere de 184 hect., din care 40 hect. arabile, 107 hect. fineţe, 8 hect. vie, 19 hect. pădure, 7 hect. pomet şi 3 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 85 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri, 6 care cu boĭ; 50 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 119 oĭ şi 23 rîmătoriĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală şi judeţeană a comuneĭ şi prin alte drumuri ordinare.

Rachel, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, cät. com. Luncaviţa, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre E. de cät. de reşedinţă, Luncaviţa, pe malul drept al gîrleĭ Ciulineţul, la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare.

Se mărgineşte la N. cu Dunărea; la V., cu cät. Luncaviţa; la S., cu com. Balabancea; la E., cu com. urb. Isaccea.

Dealurile care brăzdează teritoriul sunt: Gîlmele-Inşirate, Gîlma-Mare şi Gîlma-Mică. E udat de gîrla Ciulineţul la N. şi de afluenţiĭ acesteia: Valea-Ceairuluĭ, a-Bozuluĭ şi Valea-Turiaculuĭ carĭ curg prin interiorul cătunuluĭ. Balta Crapina, la N.-V., şi Piatra-Căcată, la E., conţin peşte.

Intinderea satuluĭ e de 527 hect., din care 16 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 211 hect. ale locuitorilor şi 300 hect. ale statuluĭ.

Are o populaţie de 440 suflete; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 34 elevĭ; o biserică, zidită în 1859 de locuitorĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Rachelului (Fortul-), *întăritură*, jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Luncaviţa, cät. Rachel, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, în punctul de N. al satuluĭ Rachel, lîngă şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea, pe care o domină pe o mare întindere, dominînd de asemenĭ şi asupra satuluĭ Rachel, asupra drumuluĭ comunal Rachel-Luncaviţa şi asupra gîrleĭ Ciulineţul. Este aşezat la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare şi e făcut de Turcĭ, înainte de războiul de la 1877, pentru a împiedica trecerea Ruşilor peste Dunăre, de care este departe de 3 kil.

Rachieri, *sat*, făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Rachieriţa, *vale*, jud. Prahova, izvoreşte din muntele Lazul, plaiurile Breaza-Talea şi Prahova, com. Breaza-d.-s.; curge de la V. spre E. şi se varsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Breaza-d.-s.

Rachiţeaua, *vale*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N.-V. com. Topeşti, în direcţie V.-E., se desface din muntele Gruiul-Negru, dă în hotarul Peştişanilor şi îşĭ schimbă direcţia spre S., lăsînd spre V. munţiĭ: Dumurile, Cracul-Faguluĭ, Cracul-Şorătuluĭ şi Cracul-Răchiţelelor, iar spre E. Gruiul-Negru şi muntele Frasinul; are o lungime de 7 kil.

Raci, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Ohaba, situată parte pe loc şes, parte cam pe deal. Se compune din cătunele: Raci, Artanul şi Baniul.

Are o suprafaţă de 513 hect., din carĭ 19 hect. pădure, 259 hect. arabile, 6 hect. viĭ, 21 hect. pruniĭ, iar restul fineţe şi păşune, cu o populaţie de 1722 suflete.

Sunt 3 biserici, deservite de

www.dacoromanica.ro

1 preot şi 4 cîntăreţi; o şcoală, fondată la 1836 şi frecuentată de 35 elevi.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 33 care cu boi, 3 căruţe cu cai; 137 vite mari cornute, 39 cai, 323 oi, 22 capre, 143 rîmători; 20 stupi cu albine.

Comuna este udată pe partea de V. de pîrîul Jiţul-Mic.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală care o pune în legătură la N.-V. cu com. Ursoaia din jud. Mehedinţi, iar la S. cu com. Calapărul-d.-s. şi Borăscu.

In com. se găsesc 6 puţuri şi 10 fîntîni.

Raci, *cătun* de reşedinţă al com. Raci, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, parte pe şes şi parte cam pe deal.

Are o suprafaţă de 366 hect., din carĭ: 10 hect. pădure, 184 hect. arabile, 5 hect. viĭ, 11 hect. pruni, restul izlaz şi fîneţe, cu o populaţie de 375 familiĭ, saŭ 1201 suflete, din care 203 contribuabilĭ; o şcoală, înfiinţată la 1836, şi frecuentată de 35 elevĭ; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1780, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 20 care cu boi, 4 căruţe cu cai, 62 vite mari cornute, 193 oi, 22 capre şi 68 rîmători; 12 stupi.

In cătun se găsesc 3 puţuri şi 7 fîntîni.

Raci, *ţezer*, jud. Brăila, situat la N. de Peşti-Romîneşti şi Peşti-Turceşti, cu carĭ comunică prin Gîtul-Racilor.

Raci, *vale*, în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, pe care este situată com. Raci, cu cătunele sale Artanul, Raci şi Baniul. Se întinde de la N. spre S., terminîndu-se în dreptul com. Borăscul.

Este formată la E. de culmea dealuluĭ Jiul, care vine despre N., iar la V. de culmile Dealuluĭ-Ohabeĭ şi Bolboşi, ce se prelungesc asemenea despre N., din jud. Mehedinţi.

Raci-de-peste-Deal, *cătun*, al com. Strîmba, jud. Gorj, în partea de V. a com., situat pe loc şes şi avînd o suprafaţă de 39 hect., dintre care 1 hect. vie şi 10 hect. pruni, şi o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 120 suflete.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 20 care cu boi; 20 stupi; 128 vite mari cornute, 3 cai, 57 oi, 4 capre şi 16 rîmători.

Comunicaţia în cătun se face pe şoseaua comunală care îl leagă la N. cu cătunul Baniul, al com. Raci, iar la S. cu com. Borăscul.

In cătun sunt 2 puţuri şi 3 fîntîni.

Racila, saŭ **Obrejeşti**, *sat*, şi reşedinţa com. Gîrleni, pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, aşezat pe dreapta Bistricioareĭ, în faţa satuluĭ Gîrleni.

Are o populaţie de 312 suflete; o biserică, fondată în 1868 de enoriaşĭ şi de C. Danu, deservită de un preot, un diacon şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; o cîrciumă.

Vite: 27 cai, 187 vite mari cornute, 143 oi şi 127 porcĭ.

Racila, *pădure*, în jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-j., pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Racila, *pîrîŭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Gîrleni, care se varsă în Bistricioara.

Racila, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Mija şi se varsă în rîul Cricovul-Dulce, în raionul com. Haimanalele, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Racilor (Iazul-), *iaz*, în suprafaţa de 35 hect., pe teritoriul com. Vorniceni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ.

Racilor (Valea-), *vale*, ce se întinde din căt. Arjoci, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în direcţia E.-V., pe o întindere de 3 kil., pănă în jud. Mehedinţi, la com. Rătezul, lăsînd la S. dealul Chiciora, iar la N. căt. Celeiul.

Raciul, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată parte pe deal şi cea maĭ întinsă parte pe vale între văile Şuţieĭ, la 15 kil. spre S. de Tîrgovişte. In raionul com. sunt dealurile: Raciul, Şuţa, Olarul şi Speriatul; apoĭ pîraiele: Şuţa şi Valea-Seacă.

Se compune din 3 cătune: Raciul, Coborîşul şi Siliştea, cu o populaţie de 666 locuitorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

Se învecineşte la E. cu Văcăreşti şi Persinari, la V. cu Piciorul-de-Munte, la N. cu Şuţa-Seacă şi la S. cu Gura-Şuţiĭ şi Sperieţeni, despărţindu-se de Văcăreşti prin rîul Dîmboviţa, iar de cele-l-alte, prin păduri, deluleţe şi văi micĭ.

In raionul com. se află peste 47850 ariĭ de pădure.

Raciul, *munte*, in jud. Dîmboviţa, maĭ în sus de Moroeni, în stînga. Pe lîngă munte curge pîrîul Valea-Raciuluĭ, pe care sunt herestraie de tăiat scînduri.

Raclariul, *deal*, pe teritoriul com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, se prelungeşte spre N. de satul Mironeasa; pe coastele luĭ

www.dacoromanica.ro

sunt plantate vii, pentru care i se mai zice și Coasta-Viilor.

Raclariul, *pădure,* în partea de V. a com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, jud. Vasluiu, în hotar cu com. Dobrovățul.

Racota, *japșe,* situată la N.-E. de com. Ciacîrul, pl. Balta, jud. Brăila; unește Dunărea cu lacul Groapele, trecînd pe partea de S. și S.-V. a lacului Țiganca, apoi se îndreaptă spre N., trecînd prin lacurile Tudor-Oancea și Manea, și se varsă în Groapele, sub mal, în apropiere de comună.

Racoți, *cătun,* al com. Godinești, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S.-V. de comună, situat pe dealul cu același nume.

Are o suprafață de 456 hect., din care 301 hect. arabile, 55 hect. fîneațe, 30 hect. izlaz, 60 hect. vii și 10 hect. livezi de pruni, cu o populație de 160 familii, saŭ 629 suflete.

Are o școală, fondată la 1858, frecuentată de 44 copii; o biserică, reedificată la 1823 și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 125 care cu boi, 1 căruță cu cai; 515 vite mari cornute, 51 cai, 370 oi și 205 rîmători.

Comunicația se face prin șosele comunale, care îl leagă de o parte cu com. sa Godinești, iar de alta cu Costeni.

Teritoriul cătunului e udat de rîul Tismana.

In cătun se găsesc 3 mori pe apă și 6 fîntîni.

Racoți, *deal,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, la V. cătunului Racoți, bifurcat de la E. la V. în două ramuri numite: Dolcești și Modorani.

Este proprietatea locuitorilor și e acoperit de vii, pomet și arături.

Racova, *plasă,* jud. Vasluiu. Se întinde de la V. spre S., ocupînd toată partea S. a județului. E așezată pe dealurile din dreapta și din stînga pîrîului Racova și pe întinsa vale a Racovei, care are eșirea în șesul Bîrladului, în dreptul orașului Vasluiu. Se mărginește la N. cu plasa Stemnicul; la S., cu jud. Tutova; la E., cu o parte din pl. Stemnicul și orașul Vasluiu și la V., cu jud. Roman.

E formată din comunele:

1. *Armășoaia,* cu satele: Armășoaia, Bleașca, Rădiul, Ursolea, Valea-lui-Năstase, Valea-Silișteĭ și Albina.

2. *Coșești,* cu satele: Coșca, Coșești, Iezerul, Fundătura și Valea-Oneĭ.

3. *Curșești,* cu satele: Curșești-Răzeși, Curșești-Sofronie, Toporăști, Hordila și Rapșa.

4. *Doagele,* cu satele: Doaga-Șontului, Doaga-Vasiliu, Lipova-Mănăstirei (Valea-Hogei) și Porcărețul.

5. *Hîrșova,* cu satele: Hîrșova-Răzeși, Hîrșova-Mănăstirei și Fundătura.

6. *Ivănești,* cu satele: Ivănești (Hușeni), Broșteni, Buscata, Golgofta, Valea-Cînepei și Valea-Mare.

7. *Gîrceni,* cu satele: Gîrceni, Racova, Racovița, Scaunele, Schitul-Malinești, Slobozia și Trohanul.

8. *Laza,* cu satele: Bejenești, Racova, Lingurari, Oprișița, Polincul, Rîșnița, Sauca și Laza.

9. *Lipova,* cu satele: Lipova-Răzeși, Mălosul, Valea-Caselor, Valea-Moșneaguluĭ.

10. *Poenești,* cu satele: Poenești-Răzeși (Ghigăi), Valea-Caselor, Poenești-Mănăstirei, Poenești-Străjesculuĭ, Slobozia și Iazul-Draculuĭ.

11. *Pungești,* cu satele: Pungești (tîrg), Pungești (sat) și Dumbrăveni.

Teritoriul plășeĭ este străbătut de două culmi mari de dealuri, care se prelungesc din județul Roman, de-a lungul plășeĭ: una printre pîraiele Racova și Stemnicul și se sfîrșește în șesul Bîrladului la satul Rădiul, lîngă Vasluiu, și alta din dreapta pîrîului Racova, care continuă în jud. Tutova, formînd și culmea dreaptă a șesului Bîrladului. Ambele aceste culmi sunt întretăete de văi, prin care curg diferite pîraie.

Partea de V. și N. a plășeĭ este foarte ridicată, din cauza înălțimeĭ dealurilor, acoperite în mare parte cu păduri.

Sunt puține șesuri și locuri deschise, de aceea cultura cerealelor este mai mică de cît în celelalte plăși, din cauza pomoarelor și a pădurilor.

In vechime, tot teritoriul acesteĭ plăși era acoperit cu codri seculari, din cari există și astă-zi o mare parte.

Intinderea plășeĭ e de 36628 hectare.

Are o populație de 5365 familii, saŭ 17058 suflete; 27 biserici, deservite de 21 preoți și 25 cîntăreți; 10 școale, frecuentate de 327 elevi și 32 eleve (1899—900).

Vite: 6710 vite mari cornute, 8211 oi, 898 cai, 10 bivoli, 281 capre și 2125 rîmători.

Sunt 1849 stupi cu albine.

In această plasă s'a dat faimoasa luptă de la Racova, în Ianuarie 1475, între Ștefan Vodă-cel-Mare și Turcii și în care Moldovenii aŭ eșit învingători.

In această bătălie, o armată mică de 47000 oșteni a învins pe alta de 120000, într'o vale,

www.dacoromanica.ro

care era acoperită cu codri seculari.

In legendele populare locale, se arată ca vatră a războiuluĭ, fie-care localitate din această plasă, începînd de la fundul plășeĭ, pănă la eșirea în șesul Bîrladuluĭ, lîngă orașul Vasluiŭ; după semnele însă rămase, precum șanțurĭ și movile, se dovedește că războiul s'a petrecut către partea de S., spre gura văieĭ Racova; de unde apoĭ s'a preurmat în sus pe apa Bîrladuluĭ, prin comuna Bîrzești și apoĭ pe valea Rebriceĭ, pănă la satul Scînteia, pe drumul saŭ sleahul mare ce merge spre orașul Iași.

Racova, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, Bistrița-d.-s., așezată pe deal și pe coasta din stînga Bistrițeĭ, la limita de N. a județuluĭ. E formată din 5 cătune: Leț-cana, Racova, Hălmăcioaia, Gura-Văieĭ și Satul-Noŭ. Satul Șurina, fost al acesteĭ comune, s'a alipit pe lîngă com. Gîrleni, din dreapta Bistrițeĭ.

Se mărginește: la N., cu com. Buhuși (jud. Neamțu); la S., cu teritoriul com. Ciumași și al com. Gîrleni; la E., cu teritoriul com. Berești și la V. cu com. Buda.

Teritoriul com. prezintă dealurĭ, ca acel al Hălmăcioaieĭ și al Viilor, și este brăzdat de pîrîiașele: Leț-cana, Racova, Dogarul, Valea-Rea, Ilieșul, Runcul și Glodul.

Are o populație de 1731 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; o școală, în satul Racova, reședința comuneĭ, frecuentată de 18 copiĭ.

Vite: 29 caĭ, 824 vite marĭ cornute și 487 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat la 256 locuitorĭ 694 fălcĭ în țarină. In 1879 s'aŭ dat la 111 însurățeĭ 276.40 fălcĭ în împroprietărire.

Moșia Racova este domeniul statuluĭ, fostă proprietate a mănăstireĭ Bistrița (jud. Neamțu). Statul maĭ are vre-o 800 hect.

Viile ocupă o întindere de 30 3/4 hect.

In com. se află pădurea statuluĭ Racova-Leț-cani.

Teritoriul comuneĭ este de 3509 hect.

Se află în Racova o velniță pentru fabricarea spirtuluĭ de cereale.

Budgetul com. e la venitурĭ de 9549 leĭ, 15 banĭ și la cheltuelĭ, de 3501 leĭ, 95 banĭ.

O cale comunală șoseluită începe la Leț-cani, trece în jos la Racova și apoĭ dă în calea națională Bacăŭ-Piatra. Depărtarea la Bacăŭ, capitala județuluĭ, este de 20 kil.; spre Ciumași și spre Berești, 7 kil.; spre Buda, 5 kil., spre Gîrleni, reședința plășeĭ, 5 kil. De la Leț-cani se bifurcă în sus două căĭ comunale neșoseluite, din care cea din stînga merge în jud. Neamțu și cea din dreapta în județul Roman.

Totalul pămînturilor de cultură este de 807,95 hect.

Gara Gîrleni fiind așezată la 5 kil. de com., înlesnește mult transportul cerealelor din localitate.

Racova, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tămași, situat pe pîrîul cu același nume, la marginea pădureĭ, la 500 m. de satul Tămași.

Are o populație de 331 suflete, și 2 cîrciumĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 8 caĭ, 102 vite marĭ cornute, 61 porcĭ și 8 capre.

Racova, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. cu același nume, situat în valea pîrîuluĭ Runcul și pe deal.

Are o populație de 380 suflete; o biserică, făcută de locuitorĭ la 1870, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, care funcționează de la 1865; 3 cîrciumĭ.

Vite: 12 caĭ, 350 vite marĭ cornute, 83 porcĭ, 7 capre și 336 oĭ.

Racova, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, ținînd de com. rur. Ilovățul.

Racova, *sat*, pe moșia și în com. Giurgești, jud. Suceava, așezat lîngă hotarul Bucovineĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 8 fălcĭ, cu o populație de 147 suflete.

Improprietăriță în 1864 sunt 18 fruntașĭ, 15 pălmașĭ și 6 codașĭ, stăpînind 50 fălcĭ.

Biserica și școala din Giurgești servă și acestuĭ sat.

Un singur drum principal duce la Giurgești (5 kil.).

Racova, *sat*, în partea de N.-V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, format din cătunele: Racovița - Cuzeĭ, Slobozia, Fundul-Racoveĭ și Scaunele, așezate toate pe Valea-Racoveĭ, pe dreapta și pe stînga Pîrîuluĭ-Racoveĭ, pe o întindere cam de 1244 hect., din care 128 hect. pădure și 880 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 236 hect. ale locuitorilor cu 35 hect. vie.

Are o populație de 120 familiĭ, saŭ 550 suflete; o biserică, făcută la 1804, deservită de 1 preot; o cîrciumă.

Vite: 33 caĭ, 255 vite marĭ cornute, 78 rîmătorĭ, 36 oĭ și 24 capre.

Locuitorĭĭ posedă: 24 pluguri, 4 căruțe cu caĭ și 31 care cu boĭ; 42 stupĭ cu albine.

www.dacoromanica.ro

Racova, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tamaşi, situat pe stînga Siretuluĭ.

Racova, *moşie*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., de pe teritoriul com. Racova.

Racova, *pădure*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Leca.

Racova, *pădure*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tamaşi.

Racova, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ; este înconjurat cu stuf de toate părţile; comunică, la V., cu lacul Piatra-Căcată, prin Gîrla-Cazaculuĭ, şi la E., cu braţul Isaccea (un canal al Dunăreĭ), prin Gîrla-Hambaruluĭ; are o suprafaţă de 25 hect.

Racova, *baltă*, în faţa satuluĭ Ivăneşti, com. Ivăneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, formată din pîrîul Racova. Conţine mult peşte şi e acoperită cu stuh, rogoz şi lozie.

Racova, *pîrîiaş*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tamaşi, care izvoreşte din locul numit Poiana-Mare, trece prin mijlocul satuluĭ Racova, şi se varsă prin Balta-Braduluĭ în Siret.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., izvoreşte din muntele Runcul, trece pe la com. Racova şi se varsă d'a stînga Bistriţeĭ.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Suceava, format din pîraiele Obîrşieĭ, din sus de satul Racova; servă de hotar din spre Bucovina, trece în com. Siliştea şi se varsă în Suceava. De la intrarea luĭ în satul Ştirbăţul îşĭ schimbă numele în Sucevita.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvoreşte de sub dealul Hîrtopul, curge pe lîngă satul Găneni şi se varsă în Şomuzul-Mic (2—3 kil.). Are de tributar din dreapta pîrîul Hermeziul, iar din stînga pîrîul Poeni.

Racova, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, izvoreşte din partea de N.-V. a com. Gîrceni, din pădurea numită Povîrnişul-Racoveĭ (Fundul-Racoveĭ), curge spre E., printre satele Racova şi Trohan, pănă la Podul-luĭ-Hangan; de acolo se îndreaptă spre S., printre comunele Pungeşti şi Curseşti, unde primeşte în stînga pîraiele Curseşti şi Toporasca; udă tîrguşorul Pungeşti şi de acolo se lasă printre comunele: Armăşoaia, unde primeşte pîrîul Armăşoaia şi Coşeşti, unde primeşte pîrîul Coşeşti; iar de la podul Pîrlita, din şesul Niţuleşti, trece în com. Ivăneşti, unde primeşte pîraiele: Golgofta şi Bouluĭ; apoĭ primeşte în stînga pîraiele: Hîrşova, din com. Hîrşova, Laza, Ianca, Oprişiţa, Ghilcarul şi Hopul, din com. Laza, iar în dreapta: Valea-Caselor, Boul şi Lupoaia, Boiniţa şi Valea-Mare, din com. Poineşti; trece apoĭ pe teritoriul com. Rădiul şi, în jos de oraşul Vasluiŭ, se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrladul.

Racova, *pîrîŭ* torenţial, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; şi izvoreşte din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Piscul-Inalt-şi-Ţuţuiat, se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., curge printre păreţĭ înalţĭ şi stîncoşĭ, brăzdează partea de E. a plăşeĭ şi a comuneĭ, taie drumul comunal Greci-Balabancea, şi, după un curs de 3 kil., se varsă în pîrîul Valea-Grecilor, pe stînga, ceva maĭ jos de satul Greci, după ce a primit, pe stînga, pîraiele Ditconul şi Crucelari.

Racova, *vale*, jud. Vasluiu, începe de la satul Racova, despre N.-V., de pe lîngă jud. Roman şi se întinde spre S.-E. pănă în valea Bîrladuluĭ, în dreptul oraşuluĭ Vasluiu; prin ea curge pîrîul Racova.

Racova-Leţcani, *pădure*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., com. Racova, cu o întindere de 780 hect. saŭ 520 fălcĭ, fără plan de exploatare şi cu copacĭ foioşĭ: stejarĭ, fagĭ, etc. Această pădure ţinea maĭ înainte de mănăstirea Bistriţa, jud. Neamţu, pl. Piatra, com. Doamna.

Racovăţul, *munte*, în plaiul Cerna, com. rur. Ilovăţul, jud. Mehedinţi. Din el izvoreşte pîrîul cu acelaşĭ numire.

Racovăţul, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiu, izvoreşte din pădurea cu asemenea numire, de pe moşia Tîrnauca, com. Tîrnauca, pl. Herţa, şi se varsă în pîrîul Tinca.

Racoviţa, *com. rur.*, în apropiere de rîul Olt, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 35 kil. de Şuici, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 84 kil. de Piteşti. Se compune din 6 sate: Bradul, Clocoticiul, Copăceni, Drăgăneşti, Racoviţa şi Văratica, cu o populaţie de 141 familiĭ saŭ 551 suflete.

Prin comună trec pîraiele Racoviţa şi Băiaşi.

www.dacoromanica.ro

Are 3 biserici, deservite de 3 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă.

Budgetul com. e la venituri de 2151 lei, iar la cheltueli, de 1845 lei.

Vite: 20 cai, 800 boi și vaci, 250 rîmători, 1300 oi și 500 capre.

Pe teritoriul comunei se găsesc ruinele unei vechi cetăți, pe Pîrîul-Băieșii, și un turn de piatră asemenea în ruine, care se zice că datează din vremea Romanilor.

Racoviţa, *com. rur.*, jud. Muşcel, plasa Rîul-Doamnei, la S. de Cîmpulung, situată pe țărmul stîng al rîului Argeșelul și pe rîul Tîrgului, la 33 kil. de Cîmpulung și la 8 kil. de com. Stîlpeni, unde este subprefectura și judecătoria de ocol.

Prin comună trece șoseaua națională București-Pitești-Cîmpulung și calea ferată Golești-Cîmpulung, în aceiași direcțiune.

Se compune din 4 cătune: Racoviţa-d.-s., Racoviţa-d.-j., Valea-Stînei și Clucereasa, cu o populație de 1349 locuitori și 302 case.

Pănă la 1880, Racoviţa-d.-s. și Racoviţa-d.-j. formau comune separate.

Locuitorii se ocupă cu rotăria, fierăria și cu transportul de lemne de foc și construcție din pădurile vecine: Racoviţa, Conțești și Mioveni, puse în exploatare.

In comună sunt 50—60 stupi de albine. Se cultivă gîndacii de mătase.

Locuitorii posedă: 39 cai și iepe, 18 tauri, 484 boi, 240 vaci, 144 viței și vițele, 280 porci și 68 capre.

Sunt aci pe rîul Argeșelul 4 herăstraie, puse în mișcare cu aburi: unul al d-lui Ion Hessu, exploatatorul pădurei d-lui Dobrovici, care macină coaja de stejar, destinată pentru tăbăcit; al doilea al d-lui St. Perieţeanu-Buzău; al treilea al d-lor Cornășanu & Co. exploatatori de păduri, în com. Conțești și al patrulea al d-lui I. A. Dobrovici, instalat în fabrica d-sale de spirt din Clucereasa.

Locuitorii au luat pămînt prin împroprietărire la 1864 pe 3 moșii: 144 pe moșia d-lui Moraitu; 20 pe moșia d-lui Racoviceanu și 53 pe moșia fraților Conțești, azi a d-lui Dobrovici.

In centrul comunei, lîngă primărie, în curtea caselor foste Racoviceanu, acum Dobrovici, este o întărire, numită de popor «Cula».

Această frumoasă clădire, înaltă de 20 m., este foarte solidă, și, grație materialului din care e clădită, va putea să reziste încă cîți-va secoli. Pe fațada despre curte se vede următoarea inscripțiune: «Zidită în anul 1806, Septembre 12. Arsă în anul 1877, Decembre 13. Reînoită în anul 1878, Iunie 15».

Sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți și 3 dascăli.

Biserica din Racoviţa s'a fondat din timpul lui Mavrogheni și se găsește încă în stare foarte bună. Vechi proprietari: Dumitrașcu Brătianu cu familia sa, se văd zugrăviți pe unul din pereții bisericei, fiindu-i ctitori.

Pe frontispiciu, d'asupra ușei, se citește următoarea inscripțiune cu litere cirilice:

Această sfîntă și Dumnezească biserică ce prăznuește hramul sf. Arehiereu Nicolae al Mira-Lichiei, făcătorul de minuni și al sfinților și a tot lăudaților apostoli Petru și Pavel și cei 12 Apostoli, s'a făcut din temelie, s'a înfrumusețat după cum se vede de robii lui Dumnezeu Sfinția-sa Părintele Chir Daniil Archimandritul, egumenul sfintei Monăstiri Rîncăciovul și de d-l Jupîn Dumitrașcu Brătianu de aici din Racoviţa, în zilele luminatului Domnului nostru Ion Nicolae Petru Mavrogheni-Voevod, fiind Mitropolit I. P. S. S. Părintele Chir Grigore al Ungro-Vlahiei, la anii de la Cristos 1786, luna lui Iulie 2.

Această biserică s'a reparat la anul 1877.

Școala din Racoviţă-d.-j. datează de la anul 1830. După anul 1840, s'au întrerupt cursurile, iar la anul 1857 școala a reînceput să funcționeze. Pănă la anul 1870, atît Racoviţa-d.-s. cît și Racoviţa-d.-j. aveau școale deosebite. Acum sunt în comună 2 școale, cea de la Racoviţa-d.-j. și una la Valea-Stînei. Au fost frecuentate în 1899—900 de 144 copii.

Budgetul com. e la venituri de 2413 lei și la cheltueli, de 2184 lei.

Racoviţa, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, pe malul stîng al rîului Buzău.

Este așezată la S. de județ, la 38 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și la 9 kil. spre S. de Gradiștea-d.-s., reședința plășei.

Comunele învecinate sunt: Domniţa, la 5 kil. și Gradiștea-d.-j., la 8 kil.

Se mărginește la N. cu Vîlcelele; la E., cu Domniţa; la V., cu Gradiștea-d.-j. și la S., cu Șuțești (jud. Brăila).

Rîul Buzăul o udă la S., de la V. la E.

Suprafața comunei e de 3034 hect., din care 30 hect. vatra comunei, 504 hect. ale locuitorilor și 2500 hect. ale particularilor, cu o populație de 172 familii, saŭ 855 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Trei Ierarchi, zidită în 1860 de Maria C. Șuțu, fiica marelui

www.dacoromanica.ro

Vornic Racoviţă şi deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 55 elevi; 4 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 175 pluguri; 184 cai, 554 boi, 257 vaci, 160 iepe, 105 rîmători şi 990 oi.

Comerciul constă în importul de coloniale, ţesături, şi în exportul de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căile de comunicaţie sunt: drumurile vecinale spre Domniţa; Vîlcele - Macrina; Gradiştea - d.-s. - Balta - Albă şi spre Şuţeşti (jud. Buzău).

Budgetul com. e la venituri de 3669 lei, 9 bani, iar la cheltueli, de 3995 lei, 61 bani.

Racoviţa, *com. rur.*, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, compusă din satul cu acelaşi nume, situat lîngă Olteţul, pe ţărmul drept, la 3 kil. de Balş şi la 29 kil. spre N.-V. de Caracal.

Are o populaţie de 115 familii, saŭ 497 suflete, din care 123 contribuabili; o biserică, cu hram. Intrarea în Biserică(1779), deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 1117 lei şi la cheltueli, de 1100 lei.

Locuitorii posedă: 423 vite mari, 331 vite mici şi 160 porci.

Racoviţa, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din satul cu acelaşi nume şi mahalaua Oteşti. Datează de mai bine de 200 ani.

S'a întemeiat pe ruinele cetăţei romane Sargidava, unde s'a găsit o piatră cu inscripţia latină: «populi Sargida-Vensis». Urmele acesteĭ cetăţi se văd încă, avînd o formă drept-unghiulară, cu 4 intrări.

Este situată la poalele muntilor Carpaţi, la extremitatea de N.-V. a jud., pe dealurile Cerneĭ, Gogăţăştilor, Greculeştilor, Lăbăeştilor şi Priporenilor, la 60 kil. de capitala jud. şi la 18 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţie de 587 locuitori; 2 biserici, una în Racoviţa şi cea-l'altă în Oteşti. Cea din Racoviţa s'a zidit la anul 7219 (1711), după cum s'a găsit săpat într'o cruce de piatră; iar ctitorii nu se cunosc, restul fiind şters. Această biserică, fiind de lemn, simplă şi nezugrăvită, s'a dat jos din temelie şi în locul eĭ, la 1886, s'a construit alta, mai spaţioasă, tencuită şi zugrăvită. Biserica din Oteşti s'a fondat la anul 7215 (1707). (Vezi Oteşti).

Şcoala e frecuentată de 32 copii.

Locuitorii se ocupă cu plugăria, creşterea vitelor, fabricarea varuluĭ, transportul săreĭ de la Ocnele-Mari, facerea de şiţă de brazi după munte.

Meşteşugari sunt 25.

Vite sunt: 360 boi, 198 vaci, 949 oi, 70 viţeĭ, 168 capre, 48 cai şi 125 porci.

Pe rîul Cerna, în raionul com., este un herăstrăŭ şi 4 morĭ.

Locuitorii com. s'aŭ împroprietărit la 1864, 77 pe moşia statuluĭ Racoviţa, din care li s'aŭ dat 304 hect. iar 63 pe moşia Oteşti a D-luĭ Iancu Gr. Broşteanu, din care li s'aŭ dat 282 hect.

De această comună aparţine muntele Milescu, situat în partea de N. şi pe care, în lunile Iunie, Iulie şi August, păşunează vite mari şi mici, cari dau brînză, unt şi urdă. In acest munte, pe apa Cerna, este o cavernă mare. Pe valea Cerneĭ sunt cariere de piatră de var.

Vatra satuluĭ, cu izlaz cu tot, are 586 hect.

Şoseaua după valea Cerneĭ uneşte com. Racoviţa cu Fometeşti. Drumurile ce trec prin com. sunt cel ce vine de la com. Polovragi şi trece spre E. în com. Recea şi altul ce pleacă din Racoviţa, spre S., la com. Milostea.

Veniturile com. se urcă la 564 lei şi cheltuelile, la 558 leĭ anual.

Moşia Racoviţa, parcelată şi divizată în 25 loturi, s'a vîndut locuitorilor.

Se mărgineşte la E. cu com. Recea; la V., cu jud. Gorj; la N., cu pădurile Racoviţa şi Broşteni şi la S., cu Milostea şi Fometeşti.

Racoviţa, *sat*, cu 225 locuitori, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleşoiul. Are o biserică, cu hramul Sfinţii Ingeri, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In vechime se numea Tescobeni.

Racoviţa, *sat*, cu 247 suflete, jud. Argeş, pl. Loviştea, reşedinţa com. rur. cu acelaşi nume. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Racoviţa, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Hăbeni.

Racoviţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi, cu 79 suflete şi 19 case.

Racoviţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, cu 126 suflete, locuind în 25 case şi 9 bordee.

Racoviţa, *cătun*, al com. Izlaz, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Are o biserică şi o cetate de pămînt împrejmuită cu şanţ.

www.dacoromanica.ro

Racoviţa, *deal,* în raionul com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vălcea, pe care se cultivă 50 arii vie.

Racoviţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Racoviţa, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Racoviţa, *moşie,* de 2500 pog., lîngă gara Balş, proprietatea d-luĭ C. S. Cesianu.

Racoviţa, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Horezul, jud. Vîlcea.

Racoviţa saŭ **Ciochina**, *trup de moşie* nelocuit, pendinte de com. Cacaleţi, pl. Marginea, judeţul Vlaşca, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe şi azĭ proprietatea d-luĭ Ion Marghiloman. Suprafaţa eĭ este de 679 hect.

Racoviţa, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plasa Rîul-Domneĭ, com. Racoviţa; are, împreună cu trupul de pădure Clucereasa, o întindere de 1000 hect., populate cu stejar, fag, carpen, jugastru, frasin, plop, plută şi anin.

Racoviţa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 215 hect., situată în com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, şi formată din trupurile: Dumbrava-Racoviţeĭ (80 hect.) şi Gruiul (35 hect.).

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia şi Braloştiţa. Izvoreşte din malurile com. Argetoaia; curge pe valea Racoviţa, se măreşte prin scurgerea maĭ multor izvoraşe într'însul şi se varsă în balta Ruptura.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte dintre dealurile com. Cîrstăneşti şi Oteşani; curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Cernişoara, pe malul stîng, în raionul com. Mădulari, pl. Cerna.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte din raionul com. Racoviţa, format din văile ce curg prin comună, şi se varsă în rîul Tîrîia, la 8 kil. de com. Racoviţa.

Racoviţa, *vale,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, pe care este aşezată comuna şi prin care curge pîrîul Racoviţa.

Racoviţa-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Pănă la 1880, acest cătun forma singur o comună. De la această dată s'a unit cu Racoviţa-d.-s. formînd comuna Racoviţa.

Are o populaţie de 415 locuitorĭ.

Racoviţa-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

De la 1880, s'a unit cu Racoviţa-d.-j. formînd com. Racoviţa.

Are o populaţie de 723 locuitorĭ, împreună cu Clucereasa.

Racoviţeni, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul.

Este aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 14 kil. spre N.-V. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi la 11 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Valea-Raţeĭ; la E., cu com. Putreda şi Grebănul, despărţită prin dealul Strejeşti; la S.-V., cu com. Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ).

E brăzdată la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca; la E., de dealul Strejeşti, şi în interior de dealurile: Mocani, Motohani, Racoviţeni, Budrea şi Petrişorul.

Rîul Cîlnăul o udă prin mijloc şi pîrîul Hîlboca, la V.

Se compune din cătunele: Racoviţeni, reşedinţa, la mijloc; Budrea, la E.; Petrişorul, la S.; Mocani şi Motohani, la N.

Suprafaţa com. e de 1482 hect., din care 260 hect. vatra com., 902 hect. ale locuitorilor şi 320 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 616 familiĭ, saŭ 2298 suflete; 3 biserică, una cu hramul Sf. Treime, zidită în 1857 şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; a doua, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1845, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi a treia cu hramul Sf. Ioan, zidită la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoala mixtă, în satul Racoviţeni, frecuentată de 49 elevĭ şi o şcoală de cătun în Petrişorul, frecuentată de 20 copiĭ.

Locuitorĭ posedă: 160 pluguri; 900 boĭ, 270 vacĭ, 150 caĭ, 25 ţepe, 4490 oĭ, 15 capre şi 250 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ); spre Valea-Raţeĭ-Mărgăriteşti-Valea-Sălcieĭ; spre Putreda-Greabănul-Zgîrciţi-Rîmnicul-Sărat, şi spre gara Zoiţa.

Budgetul com. e la venituri de 4573 leĭ, 18 banĭ şi la cheltuelĭ, de 4526 leĭ, 81 banĭ.

Racoviţeni, *sat,* reşedinţa com. Racoviţeni, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d. s., aşezat spre S., pe malul stîng al rîuluĭ Cîlnăul.

Are o suprafaţă de 80 hect.,

www.dacoromanica.ro

cu o populaţie de 142 familiĭ, saŭ 637 suflete; o biserică şi o şcoală.

Racul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 35 familiĭ, şi o biserică fondată la 1808.

Raculuĭ (Iazul-), *iaz*, în partea de N. a satuluĭ Soleşti, com. Soleşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în care se varsă pîraiele Popeştilor şi Fundătureĭ.

Radieni, *cătun (tîrlă)*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Ţîndărei.

Radila, *sat*, făcînd parte din com. rur. Coslegiul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 142 locuitorĭ şi o biserică, care s'a reparat la 1892.

Radomireşti, *sat*. Vezĭ Crăciunei-d.-j., jud. Olt.

Radomireşti, *lac*, pe teritoriul com. Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat în partea de V. a com. Are o suprafaţă cam de 2 hect. şi conţine peşte.

Radomireşti, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, cu o întindere de 800 hect. şi un venit anual de 13000 leĭ.

Radomireşti-de-Jos, saŭ **Alcazi**, *sat*, cu 38 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, situat pe dreapta Siretuluĭ, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Locuitoriĭ posedă: 5 caĭ, 41 vite marĭ cornute şi 8 porcĭ.

Radomireşti-de-Sus, saŭ **Doctorul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., al com. Letea, situat pe dreapta rîuluĭ Siretul, la 3 1/2 kil. de satul Letea. Are o populaţie de 93 locuitorĭ şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 24 caĭ, 162 vite marĭ cornute şi 67 porcĭ.

Radomirul, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satele: Radomirul (400 locuitorĭ) şi Vijuleşti (247 locuitorĭ), şi situată la 15 kil. spre V. de Caracal, pe şoseaua Caracal-Craiova.

Are o populaţie de 647 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe (1815), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 elevĭ (1899-900); 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e de 3377 leĭ la venituri şi de 3377 leĭ la cheltueli.

In cuprinsul com. se află: Măgura-luĭ-Stăncilă (Hagiuluĭ), Dolani, Măgura-Măiuguluĭ, a Dumbraveĭ şi lîngă ele gropĭ vechĭ, şanţurĭ şi ruine antice unde s'a găsit cărămizĭ d'Antina, urcioare, oale, străchinĭ, îmbrăcăminte de zale, săbiĭ de oţel şi monede vechĭ, ceea-ce ar dovedi că aci a fost o staţiune romană, pe linia Drupetis-Romula.

Radoşi, *com. rur.*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la N. com. Cărpinişul, pe ambele malurĭ ale apeĭ Sorbul, ce izvorăşte din Prislopul şi dă în apa Aninişul, la S. com.

Are o suprafaţă de 1218 hect., din care 238 hect. arătură, 180 hect. livezĭ cu fineţe, 300 hect. izlaz şi 500 hect. pădure, cu o populaţie de 167 familiĭ saŭ 634 suflete; o moară pe apă şi 12 fîntînĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 54 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 602 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1983 oĭ, 437 capre şi 287 îmătorĭ.

Veniturile com. sunt de leĭ 586, iar cheltuelile, de leĭ 568.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea comunală care dă în şoseaua vecinală Bumbeşti-de Jiĭ-Novaci, puind'o în legătură de o parte cu com. Cărpinişul, de alta cu Aninişul.

Radoţeasa, *munte*, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Radovanul, *com. rur*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată spre S. E. de Bucureşti, în apropiere de malul drept al rîuluĭ Argeşul, la 44 kil. de Bucureşti.

Stă în legătură cu com. Crivăţul prin o şosea vecinală.

La V. de Radovanul, în marginea com., pe coasta dealuluĭ, se văd ruine din palaturile Ghiculeştilor, zidite de Banul Scarlat Ghica pe la anul 1769, şi care aveaŭ apeducte în regulă pănă la casele din mijlocul comuneĭ, care azĭ servesc de şcoală.

Comuna Radovanul e una din cele maĭ marĭ com. rur. ale jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 6003 hect., cu o populaţie de 4600 suflete, care locuesc în 770 case şi 9 bordeie.

Societăţeĭ Dacia aparţin 3765 hect. şi locuitorilor, 2238 hect. Societatea cultivă prin arendaşiĭ săĭ 3190 hect. (50 izlaz, 225 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă 2088 hect. (150 islaz).

Are 1 şcoală mixtă, cu un local foarte frumos, frecuentată de 173 elevĭ şi 24 eleve; (1899—900); o biserică vechie, cu hramul «Adormirea», deservită de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ. Această biserică se află lîngă ruinele palatuluĭ Ghiculeştilor şi servea de capelă a palatuluĭ.

www.dacoromanica.ro

In raionul com. mai sunt: 2 heleşteie; o maşină de treerat cu aburi.

Budgetul com. e de 9739 lei la venituri şi de 9720 lei la cheltueli.

Vite: 970 cai şi iepe, 30 armăsari, 600 boi, 300 vaci şi viţei, 20 tauri, 14 bivoli, 66 bivoliţe, 50 capre, 200 porci şi 4100 oi.

Locuitorii posedă: 210 pluguri cu boi, 264 cu cai; 618 care şi căruţe: 258 cu boi, 360 cu cai.

Improprietăriţi sunt 582 locuitori şi neîmproprietăriţi, 1418.

Comerciul se face de 10 cîrciumari.

Radovanul, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura.

Are o populaţie de 450 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 28 băeţi; o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, fondată la 1870, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumi.

Radovanul, *deal*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, înalt de aproape 300 m., acoperit cu păduri şi vii.

Radovanul, *moşie*, a statului, cu *vie* (224 pog.) şi *carieră de piatră*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 300 pog., aducînd un venit anual de 9950 lei.

Radovanul, *pădure* a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Lipovul, în întindere de 75 hect. Populată cu ceri, aluni, jugastri, corni, frasini, şi mai cu seamă gîrniţe şi stejari.

Radovanul, *pădure* a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 550 hect. aproximativ. Populată cu ceri, stejari şi gîrniţe.

Radu-Vodă. Vezi Negru-Vodă, schit, jud. Muşcel.

Radu-Vodă, *subdivizie a cătunului* Şoimescu, com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *proprietate* a statului, cam de 2800 pog., în com. rur. Batoţi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Radu-Vodă, *moşie* a statului, pe care, la 1864, s'a împroprietărit parte din locuitorii com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *pădurice*, supusă regimului silvic, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 12 hect. şi populată cu fagi şi stejari.

Radu-Vodă, *pădure* întinsă, lîngă locul izolat cu acelaşi nume, jud. Ilfov.

Raduluĭ (Piscul -), *pisc*, pe creasta şiruluĭ de dealuri ce brăzdează în lung şi în lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungeşte pe toată partea de E. a com., în stînga rîuluĭ Costeşti.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, ce ce izvoreşte din ramura munţilor Tarcăul, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, curge spre V. pe moşia Tarcăul, vărsîndu-se pe dreapta pîrîuluĭ Tarcăul, în dreptul loculuĭ izolat Brateşul.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul; izvoreşte din munţiĭ Lingurari, curge spre S. de satul Balcani, traversînd, aproape de vărsarea sa pe stînga pîrîuluĭ Tazlăul, şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti, în dreptul kil. 49.

Raeţul, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Sadova.

Rafaila, *sat* şi reşedinţa com. Buda-Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe două dealuri, avînd forma de semicerc. Are o populaţie de 336 locuitori.

In marginea de N.-V. a satuluĭ, se află un schit de călugări, făcut de către un călugăr, Rafailă, de la care şi-a luat numele şi schitul şi satul.

Mănăstirea ce există astă-zi e zidită la 1834, de călugărul Dorosteiŭ. In mijlocul satuluĭ se află o biserică făcută din lemn.

In ograda mănăstireĭ este o şcoală, frecuentată de 30 elevi şi înfiinţată în 1859.

Rafaileĭ (Dealul-), *deal*, se întinde la S.-E. de satul Dumeşti, com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Acoperit cu pădure.

Rafaileĭ (Valea-), *vale*, în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Dumeşti, formată prin prelungirea dealuluĭ Rafaila, ce se întinde la S.-E. de satul Dumeşti.

Ragla, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, aparţinînd de moşia Robeşti, com. Robeşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Ragoci, *cătun* al com. Frumuşei, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe şes şi coastă, pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Negreana.

Are o suprafaţă de 157 hect., din care: 60 hect. pădure, 55 hect. arabile, 30 hect. fîneţe, 7 hect. vie şi 5 hect. livezi de pruni, cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 140 suflete.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 14 care cu boi, 1 căruță cu cai, 45 vite mari cornute, 5 cai, 40 oi și 20 rîmători.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua vecinală a com.

Ragul, *cătun,* în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Petrești. Are o școală, instalată într'un local spațios, oferit de generalul Fălcoianu, proprietarul moșiei.

Rahmanul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul com. Calfa, situat în partea de N.-E. a plășei și cea de V. a com., la 6 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Calfa. Este așezat în valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîului Haidar, fiind închis la V. de dealul Elmelichi și la E. de dealul Corul-Bair. E dominat de Movila-Chițului, care are 163 m. și e situată la $2^1/_2$ kil. spre N.-V. de sat.

Drumuri comunale pleacă în toate direcțiunile: la Cîrligi, la Făgărașul-Nou, la Haidar și la Dulgherul, trecînd și prin Carapelit. Șoseaua județeană Hîrșova-Babadag trece pe la 1 kil. spre S.-E. de sat.

Rahova, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podeni-Noi, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, fondată de o doamnă Domnica și de Protopopul Nicolae Protopopescu, la 1832.

Rahtivanca. Vezi Pasărea, jud. Ilfov, pl. Negoești.

Raiciului (Valea-), *vale,* ce vine din jud. Prahova, trece pe lîngă satul Sălciile și, intrînd în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, teritoriul com. Jilavele, se termină în valea pîrîului Sărata.

Raicul, *munte,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul; se află în prelungirea munților Pîrvul, Razimul și Petru-Vodă.

Raicul, *vale,* izvorește din dealul Oltețul și se varsă în rîul Peșteana, între com. Stirbești și Bălcești, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea.

Raițul, *subdivizie a căt.* Curtișoara, com. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Raiul, *sat,* jud. Botoșani, pe șesul Uncani și valea pîrîului Broscăria, în partea de S.-E. a com. Curtești, pe moșia Orășeni. Are o moară cu aburi. In apropiere de moară se află un iaz format de pîrîul Broscăria.

Raiul, *sat,* în partea de S. a com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași, situat pe o costișă, în fața satului Blîndești, de care se desparte prin Valea-Blîndeștilor, prin care trece pîrîul Fundoaia.

Are o suprafață de 68 hect. și o populațiune de 12 familii, saŭ 40 suflete.

In partea de S. a satului se întinde șesul rîului Jijia.

Locuitorii posedă: 3 cai, 104 vite mari cornute, 38 rîmători și 68 oi.

Raiul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Murgeni, spre N. de tîrgușorul Murgeni, pe pîrîul Elanul.

Raiul, *vîrf de deal,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Obîrșia; aci sunt izvoarele pîrîului Berheci.

Raiul-Saşilor sau **Dihamul**, *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Raiul-Sașilor saŭ Dihamul, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Ralea-Poenarul. Vezi Poenari-Ralii, comună, jud. Prahova.

Raletul, *sat,* jud. Argeșul, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Rătești-Furduești.

Ramadanul, *deal,* jud. Iași, în partea de S.-E. a satului Bu țulucul, din com. Păușești, pl. Cîrligătura.

Ramadanul, *iaz,* pe teritoriul satului Hoisești, com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Ramadanul, *ostrov* pe Dunăre, jud. Vlașca, pe stînga Verigei, în spre V. de Giurgiŭ, aparținînd statului. Suprafața lui este de 200 hect., împădurite cu salcie.

Raman-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; se desface din dealul Daiaman-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N. la S., brăzdînd partea de E. a plășei și pe cea de N. a comunei; se prelungește la S.-E. cu dealul Saia-Cula; se întinde dealungul pîrîului Valea-Megina; se ridică pănă la o înălțime de 283 m., punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văii Megina și a drumului comunal ce merge prin valea Megina, de la Cerna la Greci; în partea de V. este acoperit cu păduri de stejar, iar poalele lui sunt învelite cu verdeață și pășuni bogate.

Ramazanchia, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com Calfa, situat mai mult în partea de

www.dacoromanica.ro

N.-E. a plășeĭ și cea centrală și puțin de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință, Calfa, așezat pe valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîuluĭ Haidar, puțin spre V. de locul unde pîrîul Sulugeac se varsă în pîrîul Haidar, avînd în față și spre S. ultimele ramificațiunĭ stîncoase, de N.-E., ale dealuluĭ Coru-Bair.

Drumurĭ comunale pleacă la Făgărașul-Nou, la Topologul, la Calfa, la Curdjea, la Mahomet-cea și la Rahman; iar șoseaua județeană Hîrșova-Babadag (Tulcea) trece pe la S.-E. său.

Acest sat, odinioară mare, a fost distrus de năvălirile Cerchezilor. Pe ruinele vechiuluĭ sat s'a ridicat cel de azĭ.

Pămîntul aci produce în abundență ovăz și meiu.

Ramba, *baltă*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, com. Pește ana-d.-s., în partea de E. a comuneĭ, formată din apele Jiuluĭ, și conținînd mult pește.

Ranga, *pîrîŭ*, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Cucoreni, ce curge din com. Costinești și formează iazul Buduhoacea.

Ranga-Arapuluĭ, *pădure*, în întindere de 22 hect., pe dealul Costineștilor, jud. Botoșani, com. Costinești, plantată de d-l I. Arapu, pe moșia Leorda.

Rangăĭ (Piscul-), *pisc*, la E. de com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Rangul, *deal*, acoperit cu viĭ, în partea de S. a satuluĭ Costuleni, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași.

Rangul, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, la hotarul Bucovineĭ, avînd 1019.2 m. altitudine.

Rangul saŭ **Ciohoranca**, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește din dealul Rangul și, după un curs de peste 7 kil., se varsă în Moldova.

Rapoda, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, izvorește din satul Borăștĭ, de sub dealul Olariul, și se varsă în pîrîul Vilna (Gelna), la locul numit Silești.

Rapșa, *sătuleț*, în partea de E. a com. Cursești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 4 kil. de reședința comuneĭ.

Rarăul, *schit*, jud. Suceava, în apropiere de vîrful munteluĭ cu acelașĭ nume. Se întreține cu cheltuiala Maiestățeĭ Sale Regeluĭ.

Acest schit ar fi fost clădit maĭ întîiŭ pe Valea-Seacă, spre S. de Cîmpulungul Bucovineĭ, la locul numit Bîtculețele.

Iată ce zice legenda în privința acestuĭ schit, așezat în cea maĭ pitorească pozițiune: Tătariĭ, năvălind în Moldova, aŭ ajuns și în Cîmpulung, pustiind tot ce găseaŭ în cale. Rătăcind prin munțĭ, căcĭ nu cunoșteaŭ drumul, aŭ găsit săhăstria Dodul, sub poalele munteluĭ Dodul, astăzĭ Rarăul, cu treĭ călugărĭ, și scotocind biserica de averĭ, aŭ omorît pe călugărĭ, dînd foc bisericeĭ. Dar voind a-șĭ urma drumul spre Maramureș, într'o strîmtoare, se aținură 4 locuitorĭ: Ioan Dodu, Mihalachi Dodu, o soră a lor Ilinca Dodu și Istrati Dodu, cu topoare și lăncĭ ascuțite și omorîră la 300 păginĭ, răzbunînd ast-fel prădarea și arderea schituluĭ care era pe pămîntul lor.

In urmă, eĭ strînseră rămășițele arse ale bisericeĭ și făcură o altă întemeiere schituluĭ într'o poiană tot pe pămîntul lor, dîndu-ĭ numele de Sihăstria-Dodul.

Petru Rareș-Vodă, în a doua sa domnie, în urma suferințelor ce dăduse peste el în întîia domnie, și după îndemnul Doamneĭ sale Elena, care dorea a se sui pe muntele Dodul, fiind unul din ceĭ maĭ frumoșĭ munțĭ aĭ Suceveĭ și care se vede din mare depărtare, înduplecă pe soț să meargă acolo și să petreacă ca să maĭ uite necazurile din trecut. Domnul și Doamna porniră în călătorie, petrecură multe zile cu toată suita domnească pe muntele Dodul și drept amintire Domnul porunci ca cu cheltueala sa să se facă acolo o biserică, însărcinînd cu această lucrare pe Egumenul mănăstireĭ Voroneț. Acesta clădi biserica din lemn, cu numele Elena Rareș, cu treĭ turnurĭ, în preajma munteluĭ Dodul.

Sihăstria Dodul, fiind aproape ruinată, și ducînd lipsă de toate, se uni cu biserica Rareș-Vodă, ducîndu-șĭ acolo toate odoarele, iar călugăriĭ Sihăstrieĭ se așezară în biserica cea nouă.

Locul Sihăstrieĭ Dodul se vede și azĭ.

Iată și înscrisul luĭ Petru-Rareș, copiat dintr'o condică întitulată: Tradițiile Schituluĭ Rarăul.

Noĭ, Petru Rareș-Voevod, tuturor capilor de oștire cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn credincios a toată țara Moldoveĭ, într'un gînd și într'o inimă împreună cu soția noastră Elena Doamna, facem știre cu a noastră scrisoare tuturor cuĭ se cade a ști cum că am făcut o sfîntă biserică pentru călugărĭ în preajma munteluĭ Dodul, fiind-că se maĭ găsește o vechie săhăstrie cu porecla Dodul maĭ perită de vechie am împreunat'o cu a noastră tot sub numele de Rarăul. Da de astăzĭ înainte poroncim a se numi pe porecla noastră schitul și Pietrele-Doamneĭ, hra-

www.dacoromanica.ro

mul bisericeĭ Sf. Ioan Bogoslov, întru a noastră pomenire şi a părinţilor noştri şi a următorilor noştri şi maĭ ales întru mulţumirea către Dumnezeŭ pentru nenorocirile şi norocirile, pentru a doua a noastră domnie a Moldoveĭ şi ajutîndu-ne mila lui Dumnezeŭ de am isprăvit. Socotit'am şi pentru chivernisala fraţilor (călugărĭ), carele vor petrece la acel sf. locaş, le-am rînduit toată chiverniseala şi le-am dat toate cele de trebuinţă în sf. biserică cît şi pe din afară şi am dat grijă şi urmaşilor noştri să poarte chiverniseală cînd va trebui a se maĭ face ceva din noŭ la sf. locaş. Iar dacă cineva ar supăra saŭ ar strica cele făcute de noĭ, unul ca acela să fie în ceata protivnicilor Domnuluĭ nostru Isus Hristos. Amin.

Se maĭ povesteşte că schitul Rarăul de astăzĭ nu e pe locul din vechime, unde fu zidit de Petru Rareş, căcĭ la 1777 cînd Bucovina a trecut la Nemţĭ, eĭ stricară biserica, luară odoarele, şi călugării fugiră.

Eromonahul Sisoe, egumenul schituluĭ, cu ajutor de mila, precum se arată într'un pomelnic, a strămutat acea biserică peste muntele Raràul, în locul unde se află azĭ, iar clopotele de la biserică s'ar fi luat la biserica nemţească din Homor în Bucovina. Biserica zidită de Sosoĭ s'a sfinţit la 1800, August 15, schimbîndu-i-se şi patronul în Adormirea Maiceĭ Domnului.

In anul 1822, familia Balş a făcut un aşezămînt pentru schit, hotărînd ca pe tot anul să se dea schituluĭ de la casa moşieĭ Broşteni 1602 leĭ vechĭ, 10 oca de unt-de-lemn, 15 oca de lumînărĭ de ceară, 15 vedre vin şi 2 merţe grîu.

Aşezămîntul acesta s'a scris într'o condică ce se află şi azĭ la schit, hotărîndu-se şi pămîntul, pe care schitul să poată ţinea vite. Se maĭ spune că la 1821 schitul a fost prădat de Turcĭ şi în 1833 a fost jefuit şi furat de un decedat din Crucea, Iconomu Dimitrie, alungînd călugăriĭ, furînd odoarele bisericeĭ şi prefacînd ograda bisericeĭ în stînă de oĭ, pentru care faptă fu afurisit de Mitropolitul Veniamin.

La 1877, schitul fu prădat de hoţĭ din Bucovina.

In faţa sfinteĭ Evangheliĭ se găseşte o tăbliţă de alamă cu inscripţie slavonă din 1706.

Rarăul, *munte*, jud. Suceava, numit în vechime Dodul, între com. Broşteni şi ţinutul Bucovineĭ. Piscul Rarăului, aflător la o mică distanţă peste frontieră şi avînd peste 2000 m. de altit. Priveliştea din vîrful săŭ e mareaţă şi se întinde într'o mare depărtare. Sub el se vede de o parte Cîmpulungul din Bucovina, mîndrele stîncĭ Pietrele-Doamneĭ şi rîul Bistriţa, ca o panglică lucioasă. Maĭ departe se zăreşte masivul Carpaţilor cu Ceahlăul, Budacul, Călimani, Lucaci, Pietroşi, Intre-Borce, Grinţieşul şi alte vîrfurĭ, şi, dincolo de munţĭ, frumosul şes al Moldoveĭ, presarat de sate.

Rareşul, *pădure*, jud. Covurluiu, pl. Siretul, lîngă Cuca.

Rasa, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Ciocăneşti-Mărgineni şi Cacomeanca şi spre V. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul com., cu o suprafaţă de 16350 hect., coprinde şase moşii: Rasa, proprietate a statuluĭ, cu 5800 hect., din care 2000 hect. băltiş, 100 hect. izlaz şi 3700 hect. loc de cultura, foastă pendinte de mănăstirea Mihaiu-Vodă; Cuneşti-Rizeanca, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Znagovul, compusă din trupurile: Cuneşti d. s., sau Vaidomirul şi Cuneşti-d.-j., cu suprafaţa 4500 hect., din care 400 hect. izlaz, 2000 hect. baltă şi 2100 hect. pămînt de cultură; Cuneşti, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, cu 2000 hect., din care 800 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 1150 hect. pămînt de cultură; Cureşti, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Glavacioaca, cu 1500 hect., din care 1100 hect. băltiş, 30 hect. izlaz şi 370 hect. pămînt de cultură; Bogata, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de Episcopia Argeşul, cu 2000 hect., din care 1700 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 250 hect. pămînt de cultură; Piscul-Perişani, proprietate particulară, cu 350 hect.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în coprinsul com. 270 locuitorĭ; după legea rurală din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 25; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 203 locuitorĭ.

Pe teritoriul com. se află lacurile: Gălăţuiul-Gimineaua, Vadul-luĭ-Ene, Oarbele, Vlădeni, Coveiul şi Grădiştea.

Comuna se compune din satele: Rasa, Cuneşti, Bogata, Vaidomirul, Glavacioaca şi Lefterul şi din cătunele (tîrlele): Bechirul, Ovreiul şi Malacul. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Rasa.

Are o populaţie de 2282 locuitorĭ; 3 şcoale mixte, în satele: Rasa, Cuneşti şi Bogata, frecuentate de 230 copiĭ (1899—900); treĭ bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 dascălĭ.

Vite: 2100 caĭ, 220 boĭ, 6800 oĭ, 200 capre, 1100 porcĭ, 13 asinĭ şi 120 bivolĭ.

Rasa, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl.

www.dacoromanica.ro

Borcea, făcînd parte din com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de lacul Călăraşi şi spre S. de lacul Gălăţuiul.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 583 locuitorĭ; o şcoală mixtă, cu 188 elevĭ (1899-900); o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Rasa, *lac*, lîngă cătunul Plătăreşti, com. Cucueţi-Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Conţine peşte.

Rasa-Prosanicul, *moşiĭ*, ale statuluĭ, pendinţĭ de Mitropolie, jud. Ilfov, pl. Negoeşti.

Rasa-Prosanicul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 367 hect., pendinte de com. Vasilaţi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rascaeţi-Drăghineasca, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la extremitatea S.-E. a judeţuluĭ, în apropiere de limita jud. Dîmboviţa, la 28 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 63 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Ciofleşti, Drăgineasca şi Rascaeţi, cu o populaţie de 850 locuitorĭ.

Are o biserică; o şcoală şi 5 cîrciume.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3053 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2593 leĭ.

Vite: 603 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 5 bivolĭ, 1563 oĭ, 31 capre şi 732 rîmătorĭ.

Rasnicul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 21 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Şopotul.

Este situată parte pe vale, parte pe deal, afară de cătunul Corniţa, care este situat pe o vălcea, între două şirurĭ de dealurĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Scăeşti şi cu cătunul Valea-luĭ-Petre din com. Salcia; la S., cu comunele Beloţul şi Şopotul; la E., cu com. Coţofenĭ-din-Dos şi com. Predeşti; la V., cu com. Gogoşul şi Cernăteşti.

Limita linieĭ de N. are direcţiunea de la E. la V., trece pe muchia dealuluĭ numit Dealul-Robuluĭ, ce face limita de N. a acesteĭ comune.

Limita linieĭ de S. tae transversal Dealul-Şopotuluĭ şi Dealul-Buciumuluĭ. Limitele de E. şi de V. tae transversal dealurile de maĭ sus, precum şi văile ce le desparte, de la N. la S.

Terenul comuneĭ este deluros; la N. prezintă Dealul-Robuluĭ, iar la S., dealurile Şopotuluĭ şi Buciumuluĭ, ce sunt îndreptate de la V. la E. şi aŭ o înălţime ce variază între 40 şi 60 m.

In parte sunt rîpoase, iar parte sunt acoperite cu cereale saŭ cu tufărişurĭ.

Comuna este udată de rîul Rasnicul, ce izvoreşte din jud. Mehedinţi. Acest rîu, la eşirea sa din comună şi pănă la vărsarea sa în Jiul la com. Breasta, poartă numele de Obedeanca. Peste el se află maĭ multe podurĭ: unul în dreptul cătunuluĭ Rasnicul-Bătrîn, două pe şoseaua judeţeană ce tae valea Rasnicul în două puncte şi unul în dreptul cătunuluĭ Socoleşti. Din cauza ploilor prea marĭ, primă-vara şi toamna, Rasnicul se revarsă.

Se compune din treĭ cătune: Socoleşti saŭ Corniţa, situat pe vălceaua numită Vălceaua-Rea saŭ Vălceaua-Corniţeĭ; Rasnicul, numit şi Rasnicul-Oghiar, situat parte pe Dealul-Robuluĭ şi parte pe Dealul-Bisericeĭ; Rasnicul-Bătrîn, situat parte pe deal, parte pe Vălceaua-Rasniculuĭ.

Cătunul de reşedinţă este Rasnicul; cătunul Rasnicul-Bătrîn este situat spre S. de Rasnicul, iar cătunul Socoleşti se află spre E.

Are o populaţie de 1114 suflete.

Sunt treĭ bisericĭ, una în cătunul Socoleşti, fondată la anul 1852 şi în tinda căreia se află o inscripţie din care se vede că e lucrată de: Mateiŭ Cruceriu şi Nicolae. Baza bisericeĭ este de zid, iar restul din bîrne. Altă biserică se găseşte în cătunul Rasnicul, fondată la anul 1846—1855 de M. Săulescu. Această biserică este de cărămidă; iar în tindă se află o inscripţie, ce ne spune că e zidită de doamna Ilinca, soţia răposatuluĭ Mateĭ Săulescu, şi terminată de fiul săŭ, Costache Săulescu. A treia biserică se află în cătunul Rasnicul-Bătrîn, fondată de către Constantin Dimitrie Teodosie, şi făcută din bîrne. Un preot şi un cîntăreţ oficiază succesiv la cele 3 bisericĭ din comună.

In cătunul Rasnicul se află o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866.

După legea rurală din 1864 sunt 4 împămînteniţĭ.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 5663 pog., din care 4906 pog. arabile, 150 pog. fîneaţă, 50 pog. izlaz, 428 pog. pădure, 99 pog. viĭ şi 30 pog. prunĭ.

Moşia Corniţa, numită maĭ înainte Socoleşti, aparţine d-luĭ N. G. Racoviţă şi are o suprafaţă de 5185 pog. Rasnicul-Oghiar, în cătunul Rasnicul, aparţine d-luĭ G. Săulescu. Cuprinde 10 hect. luncă, 5 hect. padure mare şi 75 hect. tufăriş. Tot în cătunul Rasnicul, proprietatea d-luĭ Dincă Amărăscu, cuprinde 1 hect. luncă şi 25 hect. tufăriş. Pădurea Rasnicul-Bătrîn aparţine d-lor Plopşo-

www.dacoromanica.ro

reanu și Virgiliŭ Văleanŭ. Pădurea Corniţa în Socoleşti, ce aparţine d-luĭ N. G. Racoviţă, are 40 hect. tufăriş, iar d-luĭ N. Pîrîianu aparţin 1 hect. luncă şi 30 hect. tufăriş.

Pădurile sunt populate cu frasinĭ, jugastri, ceriĭ, ulmĭ, fagĭ, plopĭ, şi maĭ cu seamă gîrniţe.

Viile aparţin atît proprietarilor cît şi locuitorilor.

Livezile de pruni, 30 pog., aparţin locuitorilor. Locuitoriĭ cultivă cînepă şi se ocupă şi cu creşterea gîndacilor de mătase.

Pe moşia d-luĭ N. G. Racoviţă se află o moară de aburĭ, nu departe de calea judeţeană ce trece prin comună.

In comună sunt 4 cîrciumĭ.

Prin Rasnicul trec: calea judeţeană Craiova-Severin; calea comunală ce merge la com. Şopotul, la S.; calea comunală vecinală, ce merge la Scăeşti, la N.; poteca ce şerpueşte de la căt. Rasnicul la Şopotul şi poteca ce duce de la Socoleşti la Valea-luĭ-Petru, prin Salcia, Scăeşti, Coţofenidin-Dos şi Beloţul.

Budgetul com. e la venitur̆ de 2245 leĭ, 33 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2770 leĭ 36 banĭ.

Vite: 18 caĭ, 300 vite marĭ cornute, 41 capre şi 146 oĭ.

Rasnicul saŭ Rasnicul Oghian, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, reşedinţa Primărieĭ.

Are o populaţie de 475 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866; o biserică, fondată în 1846, de familia Săulescu, şi terminată în 1855. In tinda acesteĭ biserici se găseşte inscripţiunea:

Lucrată de Ilinca, soţla răposatuluĭ Matelŭ Săulescu, chiar din temelie şi terminată de fiul său Costache Săulescu cu toată cheltuiala lor; începu ă la 1846 şi terminată la 1855, Maiŭ 5.

Rasnicul, *pîrîu,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-s., com. Rasnicul, ce curge prin valea Rasnicul şi se varsă pe stînga rîului Obedeanca.

Rasnicul-Bătrîn, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul. Are o populaţie de 289 suflete şi o biserică de bîrne, fondată de Constantin Dimitrie Theodosie.

Rasnicul-Bătrîn, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, în întindere de 20 hect. tufăriş. Parte aparţine d-luĭ I. Plopşoreanu, parte d luĭ Văleanu. Predomină gîrniţa. Se maĭ găsesc plopĭ, stejarĭ şi ulmĭ.

Rasnicul-Oghian, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, aparţinînd maĭ multor proprietarĭ. Are pădure şi pe dînsa se găsesc cete de moşneni.

Rasnicul-Oghian, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava d. s., com. Rasnicul, în întindere de 10 hect. luncă, 5 hect. pădure mare şi 100 hect. tufăriş. Aparţine parte d-luĭ G. Saulescu, parte d luĭ Amărascu. Se compune din ceriĭ, ulmi, plopĭ, fagĭ, frasinĭ, jugastri, păduceĭ, şi maĭ cu seamă gîrniţe.

Rasova, *com. rur.,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, situată în partea de V. a jud., la 70 kil. spre V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plaşeĭ, la 28 kil. spre S.-V. de oraşelul Medjidia, reşedinţa ei, pe malul drept al Dunării.

Se mărgineşte la N. cu jud. Ialomiţa, despărţindu se prin Dunăre; la E., cu com. Cochirleni; la S., cu com. Enige; iar la V., cu com. rur. Alimanul (din pl. Silistra-Nouă).

Relieful soluluĭ e în general accidentat; văile dealurilor sunt adîncĭ şi cu malurĭ înalte; dealurile se grămădesc unele peste altele; maĭ toate sunt de natură stîncoasă şi ţin de culmea Rasoveĭ şi Vlah-Chioi. Principalele dealurĭ carĭ brăzdează com. sunt: dealul Cochirleni (135 m.), la N.; dealul Geanul Paşa (122 m.), la E.; dealul Vlah-Chioi (155 m.), la V.; din care se desface: dealul Germeli (115 m.), la N.; Dealul-Mare (101 m.), la V.; dealul Diucul, pietros, la S.-V.; dealul Mustana (144 m.), la S.-E. Prin interiorul comuneĭ avem culmea Rasova (133 m.), din care se desparte, întinzîndu-se spre S., dealurile: Baciul, la S.-V.; dealurile Malagenilor (130 m.), la S.; dealul Grindul-Mare (115 m.), prelungit cu dealul Mamele (154 m.), la S.; dealul Ormanul-Lung (143 m.), prelungit cu dealul Socuj-Bair (158 m.), la S.-E.; Dealul-Mare (134 m.), tot la S.-E. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu finețe, păşunĭ şi semănăturĭ. Movilele sunt numeroase, toate artificiale, construite pentru a servi ca puncte de observaţie; principalele sunt: Vlaheĭ (155 m.), la S.-V.; Movila-Arnăutului (137 m.), la S.; movila Groapa-Săpată (158 m.), cea maĭ înaltă din com., la S.-E. şi, puţin la N. de dînsa, Movila-Săpată (154 m.), tot la S.-E.

Dunărea o udă la N., dela Ostrovul-Lung până la vărsarea băltiĭ Cochirleni în ea, pe o lungime de 7 kil. aproape, cu o direcţie de la S.-V. spre N.-E.; are pe aci o lărgime medie de 1100 m. şi o adîncime mijlocie de

www.dacoromanica.ro

12 m., avînd malul înalt, din cauza dealurilor pietroase ce se sfîrşesc chiar lîngă apă, fără ca să le poată rupe; prin unele locuri, la V. de Rasova, ele sunt stîncoase şi prăpăstioase. Bălţile care se găsesc pe teritoriul com. sunt: Vederoasa, la V., formată din două trupuri: Vederoasa, prelungită cu Limpezişul şi cu Sarful la V. şi Baciul la E.; are 800 hect. întindere, acoperite în cea mai mare parte cu stuf şi insule plutitoare de iarbă amestecată cu stuf, în care se ascund o mulţime de păsări acuatice; comunică cu Dunărea de care a fost formata din timpuri vechi, prin gîrla Baciul; produce mult peşte; aparţine statului. Lacul Cochirleni, de la N.-E. aparţine com. Cochirleni, udînd numai puţin com. Rasova. Văile sunt mari şi adînci; principalele sunt: Valea-Mare, Vlah-Chioi, Germeli, Banciul, Polucci sau Ghiol-Punar, Ceair-Arabagi la S.-V., deschizîndu-se în balta Vederoasa, Rasova. formată din văile Ciairul-din-mijloc, Saiana-Doice şi Orman-Ceair, prin interiorul com.; valea Caramancea cu malurile înalte şi pietroase prin unele locuri, la N. şi N.-E.

Cătunele care formează com. sunt două: Rasova, reşedinţă, în partea de N. a com., pe malul cel înalt al Dunării, aşezată şi în valea Rasova, sat cu case frumoase, bine zidite, îngrijite, şi înconjurate de grădini şi vii; Vlah-Chioi sau Vlahoi, în partea de V. a com., pe malul de E. al bălţii Vederoasa (sau Limpezişul), la 5 kil. în linie dreaptă de reşedinţă, la 12 kil. pe drumul care ocoleşte lacul Baciul.

Suprafaţa com. este de 9139 hect., din care 48 hect. ocupate de vetrele celor două sate cu 402 case; restul se împarte între locuitori care posedă 6218 hect. şi statul care are 2871 hect.

Populaţiunea este de 433 familii, sau 1819 suflete.

Are 2 biserici, una în cât. Rasova, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 paracliseri, cea l'altă în cat. Vlah-Chioi, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 paracliseri; 2 şcoli, cîte una în fie-care cătun.

Din cele 9139 hect. ale com., sunt: 392 hect. teren neproductiv, din care 48 hect. vatra satelor şi 344 hect. baltă şi stuf ale statului; 8747 hect. teren productiv, din care 2527 hect. ale statului şi 6218 hect. ale locuitorilor.

Locuitorii posedă: 307 pluguri, 240 care şi căruţe, 2 maşini de secerat; 418 cai, 1505 boi, 34 bivoli, 33 asini, 7178 oi, 670 capre, 309 rîmători; 1 moară cu aburi, 1 moară de apă şi 5 mori de vînt.

Comerciul se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre N. şi constă în import de coloniale şi manufacturi şi în export de cereale şi vite cu produsele lor.

Budgetul com. e de 7827 lei la venituri şi de 9080 lei, la cheltueli.

Căi de comunicaţie sunt: pe Dunăre şi bălţi, cu luntre şi caicuri turceşti; calea mare de la Cernavoda la Oltina trecînd prin satul Rasova, apoi drumuri mici la Enige, Adam-Clisi, Arabagi, Cochirleni, Ivrines, Alimanul, etc.

Pe teritoriul com., cât. Vlah-Chioi, între bălţile Vederoasa şi Baciul, pe muchea dealului Germeli, se văd urmele unui val de pămînt, zis al lui Traian, fiindcă se aseamănă cu cel mic de pămînt, dintre Constanţa şi Cochirleni şi care, se zice, datează dinainte de Traian, avînd şanţul de apărare spre S. iar nu spre N. ca cel mare de pămînt. Pe valea Ceair-Arabagi, lîngă balta Baciul, se văd ruinele unui sat, bogat odinioară, Ghiol-Başca, distrus de Turci.

Rasova, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al com. Rasova, situat în partea de V. a plăşei şi cea de N. a comunei, într'o frumoasă poziţiune, pe pantele Dealului-Mare şi pe malul Dunărei. Are o întindere de 7444 hect., din care 32 hect. ocupate de grădinile locuitorilor şi case, cu o populaţie de 282 familii, sau 1366 suflete.

Are o biserică şi o şcoală.

Rasova, *deal,* al com. Stolojani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat spre E. comunei şi pe care sunt viile locuitorilor.

Rasoviţa, *cătun,* al com. Stroeşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com., situat pe şes.

Are o suprafaţă de 210 hect., din care 80 hect. arabile, 40 hect. fîneţe şi livezi cu pruni, 70 hect. pădure şi 20 hect. vii, cu o populaţie de 49 familii, sau 242 suflete.

Are 1 biserică, făcută de locuitori la 1854, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 30 care cu boi, 1 căruţă cu cai; 20 stupi; 160 vite mari cornute, 90 oi, 10 cai şi 76 rîmători.

Comunicaţia în cătun se face prin drumuri ordinare şi prin şoseaua vecinală care, venind din spre Tismana, trece pe la N.-V. acestui cătun.

In cătun se găseşte 12 fîntîni.

Rastaveiul, *vale,* com. rur. Po-

www.dacoromanica.ro

noarele, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți, în care se găsesc cărbuni de piatră.

Rastoaica, *altă numire dată com.* Pucheni-Mari, pl. Crivina, jud. Prahova.

Rastul, *com. rur.* și *sat*, jud. Dolj, pl Băilești, formată din satul cu același nume, situat în partea de S.-V., la 72 kil. de Craiova și la 15 kil. de reședința plășei Băilești, pe loc șes, aproape de Dunăre, în fața orașului Lom-Palanca din Bulgaria.

Se învecinește la E. cu com. Negoiul; la V., cu com. Ghidiciul; la N., cu com. Băilești, și la S., cu Dunărea.

Limita linieĭ de N. începe din moșia Negoiul, merge drept de la E. la V., până în moșia Seaca (Băneasa).

Limita linieĭ de S. e formată de Dunăre ce curge drept de la V. la E.

Limita linieĭ de E. începe de la N., din com. Negoiul, și merge spre S. până în Dunăre.

Limita de V. e de la Băneasa până în Dunăre.

Terenul com. este compus din pământ negru, lutos, în unele locurĭ nisipos.

Se găsesc în com. 26 movile, din carĭ una numită Măgura Dacilor.

Rastul este udat de Dunăre și de bălțile Rastul, Ochioța și Tinosul, în întindere de 6200 pogoane.

Are o populație de 2195 sufl.

Biserica, fondată de locuitorĭ. la 1844, are în tindă următoarea inscripțiune:

«Aceasta sfîntă și dumnezeiască biserică, întru Cristos cinstită, ce se prăznuește hramul Sfîntuluĭ (mareluĭ) erarch Nicolae și cuvioasa Paraschiva, s'a zidit din temelie fiind îndemnător și îngrijitor la toate din început și până în sfîrșit de aceștia: Stoica Iordache, Stanca Pătru, Gheorghe Niculae, Pătru Țărcovnicul, fiind de obște tot satul, dînd și Măria Sa la zugrăvit și s'aŭ zugrăvit după cum se vede, în zilele M. S. Gheorghe Dimitrie Bibescu Voevod cu blagoslovenia prea Sf. părinteluĭ Episcop al Rîmniculuĭ și Mitropolit a toată Ungro-Vlachia. 1844, Iunie 20.»

Sunt două scolĭ; 8 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 282 locuitorĭ împământeniți, iar după cea din 1879 sunt 12 însurățeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 2288 pogoane, din care: 2114 pogoane pământ arabil, 118 pogoane izlaz și 56 pogoane lac și teren sterp.

Moșia de pe teritoriul comunal se numește Rastul; are o suprafață de 9000 pogoane arabile și un venit de 197000 leĭ; aparține principilor Bibescu și Brîncoveanu.

Pe marginea Dunăreĭ sunt zăvoae în întindere de 300 pog., situate tot pe moșia Rastul.

Prin comună trece calea comunală ce duce la Calafat, trecînd prin Ghidiciul, Tunari, Poiana și Calafat.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 6011,74 la venitурĭ și de leĭ 4969,03 la cheltuelĭ.

Vite cornute 116. Oĭ 40.

In timpul războiuluĭ romîno-ruso-turc din 1877-78, la 22 Maĭ 1877, se schimbară aci ostilități: un detașament turcesc pornit de la Lom-Palanca și voind se debarce pe malul stîng al Dunăreĭ a fost respins de călărașiĭ Romînĭ.

Pe acest punct se maĭ făcuse o asemenea încercare la 18 Maiŭ, același an, cînd Turcii fură de asemenea respinșĭ.

Rastul, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ și 23 case.

Rastul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d. j., com. Damianul, la $3^1/_2$ kil. de satul Damianul. Are o populație de 380 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Rastul, *sat*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Rastul. Vezĭ com. Rastul.

Rastul, *baltă*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Rastul. Se scurge în Dunăre prin canale. Conține pește.

Rastul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Rastul, în întindere de aproape 9000 pogoane. Aparține Principilor Bibescu și Brîncoveanu. Are și pădure pe dînsa.

Rastul, *moșie*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, aparținînd Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Rastul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Rastul, pe marginea Dunăreĭ, pe moșia Rastul. Are o întindere de 300 pog. Aparține Principilor Bibescu și Brîncoveanu. Populată cu plopĭ și salcîmĭ.

Rastul, *vie* jud. Dolj, pl. Jiul d.-j., com. Damianul, în întindere de 60 hect.

Raşa, *sat*, care unindu se prin creșterea populațiuneĭ cu satele Vlăcheni și Dudești, a format satul Dudești, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Raşca, *sătuc*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dealul-Lung, pe pîrîul Valea-Rașca.

Raşca, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dealul-Lung; se desface din culmea Lupanul și se întinde printre pî-

www.dacoromanica.ro

raele Valea-Raşca şi Valea-Peleticul, brăzdînd partea de V. a comuneĭ.

Raşca, *gîrliţă*, izvoreşte din plaiul Şerbăneasa, com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, curge de la V. spre E. şi se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Raşca, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dealul-Lung; izvoreşte din dealul Lupanul, udă apusul comuneĭ, curgînd dealungul dealuluĭ Raşca, şi se varsă în rîul Rîmna, maĭ jos de cătunul Petreanul.

Raşca (Fundul-Văieĭ-), *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul; se desface din culmea Lupanuluĭ, brăzdează partea de V. a comuneĭ Dealul-Lung şi se sfîrşeşte în pîrîul Valea-Raşca. E acoperit cu pădurĭ.

Raşi, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Borduşelul şi Copuzul.

Se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe cîmpul Bărăganul, pe o suprafaţă de 3350 hect. pămînt de cultură şi 10 hect. pădure şi coprinde două moşiĭ: Raşi-d.-j. şi Raşi-d.-s., ambele proprietăţi particulare.

Dupe legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe teritoriul comuneĭ 125 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 76.

Se compune din satele: Raşi-d.-j. saŭ Cărăuşi şi Raşi-d.-s. saŭ Raşi şi din cătunele (tîrlele): Călciugeni, Hulueni şi Moş-Ştefan, cu o populaţie de 1098 locuitorĭ. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Raşi-d.-s.

Are o şcoală primară mixtă; o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ dascălĭ.

Vite: 580 caĭ, 500 boĭ, 2000 oĭ, 10 capre, 10 bivolĭ şi 300 porcĭ.

Raşi, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi sub coasta Bărăganuluĭ, în dreptul satuluĭ Sărăţeni-d.-s., de care se desparte prin rîul Ialomiţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 180 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Raşi, *lac*, jud. Brăila, la E. com. Stăncuţa, între canalul Vîlciul şi Dunărea-Veche, unit cu Vîlciul prin privalul Ruptura-Băndoiul.

Raşi-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Călăraşi, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Raşova, *cătun*, al com. Băleşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N. de comună.

Are o suprafaţă de 153 hect., din care 80 hect. arabile, 52 hect. pădute, 1 hect. vie şi 20 hect. fîneţe şi livezĭ cu prunĭ.

Are o populaţie de 119 familiĭ, saŭ 529 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară, pe apa Poloaga.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri; 60 care cu boĭ; 150 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 80 oĭ, 10 capre şi 100 rîmătorĭ.

Teritoriul com. este udat de pîrîurile Raşova şi Poloaga.

Comunicaţia se face prin drumurĭ ordinare.

Rateşul-Epureanu, saŭ **Tîrguşorul-Borăsăşti**, *tîrguşor*, spre N.-V. com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe ţărmul pîrîuluĭ Cucoara şi pe valea dealuluĭ Poiana, de pe moşia Borosăşti.

Are o populaţie de 101 locuitorĭ şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 19 capre, 20 caĭ.

Locuitoriĭ posedă 1 plug, 1 car cu boĭ şi 8 căruţe cu caĭ.

Rateşuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, prelungire a dealuluĭ Bîrladul.

Ratiaria, *urme de cetate*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea, care aŭ fost în vechime capitala Dacieĭ-Ripense.

Rativoiul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia cu acelaşĭ nume, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Ratonul, *viroagă*, jud. Brăila, pe lunca Dunărieĭ; ia naştere din dreptul satuluĭ Lipovenesc, de pe teritoriul com. Izlazul; curge spre N., paralel cu Dunărea şi pe teritoriul com. Cazasul se pierde în băltişul de lîngă ostrovul Cotitura.

Ratoşul-Apostol, *sat*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, pe dreapta pîrîuluĭ Başeul, în partea de S. a com. Brăteni. Moşia, în vechime proprietatea paharniculuĭ Apostol, e astă-zĭ a epitropieĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi. Are o suprafaţă de 169 hect., cu o populaţie de 15 locuitorĭ.

Raţa, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, format din însurăţeĭ împroprietăriţĭ la 1880.

www.dacoromanica.ro

Ţine de com. Băseşti. Are o populaţie de 310 locuitorĭ.

Raţa, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Giurgeni, populată cu sălcĭĭ şi plopĭ.

Raţa-Tolceasca, *moşie,* jud. Teleorman, cumpărată de la stat de cîţĭ-va locuitorĭ. Purta în vechime numirea de Gîlmeiul. Are cam 40 hect. pădure.

Raţeĭ (Valea-), *vale,* ce se întinde din com. şi satul Onceşti, pl. Stăniseşti, jud. Tecuciŭ, până în satul Taula.

Raţeĭ (Piscul-), *pisc de deal,* pe moşia Havîrna, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Razelmul, *lac.* Vezĭ Razimul, jud. Tulcea

Razimul, *munte,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Razimul, *lac,* la S. gurilor Dunăreĭ, în jud Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor: Dunavăţul, Sarinasuf, Zibil, Babadag, Enisala, Caraman-Chioi, Jurilofca, Camlî-Buceag, Casap-Chioi; zis şi Reazim, rusește Razim, turcește Razelm; Herodot îl numeşte Preazimus.

a) *Geografia şi descripţiunea topografică.*

Sub această denumire se înţelege complexul revărsăturilor gureĭ sf. Gheorghe de-a dreapta sa şi de-a lungul coasteĭ Dobrogene, între Dunavăţ şi până aproape de Cap-Midia, (gura Buhazuluĭ) şi de aci de-a lungul litoraluluĭ Mareĭ Negre la îmbucătura gureĭ Sf. Gheorghe, la punctul Catîrlez, şi apoĭ în sus la satul Dunavăţul.

Pentru maĭ bunul înţeles al celor ce urmează să dăm aci explicaţiunea unor numirĭ topografice uzitate în această localitate:

Giol: lac cu caracter permanent care nu seacă nicĭ odată.

Ţiapşe: lac ce mai cu seamă are fiinţă în timpul revărsăturilor şi viiturilor Mărilĭ.

Zaton: lac vremelnic format de revărsătura Mareĭ-Negre şi în zona litoraluluĭ acesteia.

Periboina: gîrlă sapată artificialmente.

Periprava: gîrlă permanentă cu scurgere numaĭ într'o direcţiune.

Perivoloc: gîrlă permanentă cu scurgere vremelnică, cînd într'o direcţiune, cînd în cea-l'altă, după nivelul extrem.

Pardina: gîrlă închisă, fără scurgere.

Peritеasca: locul de scurgere al uneĭ gîrle şi maĭ cu seamă contactul saŭ punctul de resuflare al laguneĭ cu Marea.

Buhaz: revărsătură generală către Mare.

Liman: golf saŭ giol, deschis numaĭ deoparte.

Ţeric: gîrlă secundară ce leagă două periboine.

Cherhanea: stabiliment în marginea laguneĭ pentru păstrarea saŭ sărarea peşteluĭ.

Labaş: numirea lipovenească pentru Cherhanea.

Rinac: cot de gîrlă.

Coteţ: garduri pentru prinderea peşteluĭ.

Rinac: numire rusească pentru coteţ.

Perdea: împletitură verticală de trestie pentru abaterea peşteluĭ la coteţ.

Caşar: numirea lipovenească pentru Perdea.

Şahăŭ: numirea lipovenească pentru Japşe.

Matulă: năvod mare, întrebuinţat la prinderea peşteluĭ pe Mare.

Setcă: năvod des pentru prinderea de scrumbiĭ.

Şamă: năvod special pentru prindere de canbulă şi calcan.

Prostovol: năvod aruncător.

Lăptaş: năvod agăţat de plutitor.

Vintire: năvoade în formă de con sau sac.

Cîrmacĭ: undiţe marĭ de fier pentru prinderea morunuluĭ şi nisetruluĭ în largul Mareĭ.

Giamandure: arătătoare de ape micĭ saŭ bancurĭ de nisip.

Lotcă: luntre mică, lungăreaţă, în care nu pot încăpea de cît cel mult doĭ lopătarĭ şi cîrmaciul, şi întrebuinţată numaĭ prin lacurĭ şi gurile Dunăreĭ.

Dubă: luntre mare până la 8 lopătarĭ, un cîrmaciu şi doĭ oamenĭ la scolc, ca echipaj complect, pentru serviciul pe Mare.

Scolc: micĭ cupe de lemn pentru scoaterea apeĭ ce incidental ar fi pătruns în dubă.

Băbăici: lopeţĭ

Ghiondere: prăjinĭ lungĭ pentru împinsul luntreĭ de la spate.

Edec: funie cu care se trage luntrea, maĭ cu seamă în susul apeĭ.

Strapazane: cuele de care se sprijinesc băbăicele.

Nojiţe: funiĭ saŭ sforĭ ce leagă băbăicele de strapajane.

Crapină: un giol sau japşe în care se strînge maĭ cu seamă crapĭ.

Plevuşcă: peşte mărunt de tot.

Ciortan: crap până la 20 c. m. lungime.

Ciortănaş: crap până la 10 c. m. lungime.

Cetal: bifurcaţie.

Vîlcof: cuvînt rusesc p. cetal.

Chedril: pe turcește braţul Sf. Gheorghe.

Musura: aruncăturĭ de nisip din Mare, mai cu seamă restu-

www.dacoromanica.ro

rile de crustacee; musură însemnînd pe turceşte gunoĭ.

Cocioc: ţesătură compactă de rădăcinĭ a plantelor acuatice, ca trestie, papură, sipică ş. a., care plutesc pe suprafaţa apeĭ de colo pănă colo după cum le înpinge vîntul.

Potmolirĭ: depunerĭ de materiale teroase şi pietroase în formă de grohoţişurĭ în fundul unuĭ curs de apă, în general al unuĭ basin.

Malire: depunerĭ potmolitoare pe ambele marginĭ ale unuĭ curs saŭ la ţărmul unuĭ lac, sau însuşĭ pe litoralul Măreĭ.

Razimul saŭ maĭ bine zis laguna Dobrogeană, se compune din următoarele lacurĭ:

I. Iezerul Razimul cu lacurile laterale despre Dunăre: Dranof, legat cu braţul Sf. Gheorghe prin gîrla Cerni-Florea, iar cu Razimul prin gura Dranofuluĭ, despre masivul Dobrogean; gioiurile: Sarinasuf, Casica, Hagi-Giol, Savanciac, Babadag, Enisala şi Caraman-Chioi, legate între dînsele şi ĭezerul Razim parte direct parte prin Periboina sau indirect cu japşele vecine. Despre Mare, zatoanele: Crulic, Cacinova, Perişor şi Malciana.

II. Lacul Goloviţa, ce însemnează lipoveneşte capătul, legat cu iezerul Razimul prin canalul Bisericuţa cu desvărsăturile despre masivul Dobrogean formate prin giolurile Jurilofca, Paşa-Cîşla, Canlî-Buceag, flancate în direcţiunea spre Capul Midia de balta Zmeica, legată cu lacul Goloviţa prin gura Zmeica şi cu lacul Sinoe prin gura Sinoe şi în comunicaţie cu Marea prin gura Portiţa.

III. Lacul Zmeica, pe rusește Şarpele, legat cu Goloviţa prin gura Zmeicheĭ şi cu lacul Sinoe prin gură Sinoe, în comunicaţie cu Marea prin Periteaşca-Mare.

IV. Sinoe-Giol, rusește lacul albastru, legat despre masivul Dobrogean cu giolul Tuzla şi în legătură directă cu Marea atît prin gura Periteaşca cît şi prin gura Buhazuluĭ.

V. Chituc-Giol, rusește capătul, sfîrşitul, fundul, zis şi Limanul, o continuare a laculuĭ Sinoe, în legătură directă cu Marea prin gura Buhazuluĭ.

In ce priveşte suprafaţa acestor lacurĭ şi giolurĭ avem:

Iezerul Razimul	supraf.	36000 h.
Giolul Dranof	»	2500 »
Giolul Babadag		2000 »
Lacul Goloviţa	»	7200 »
» Zmeica	»	6400 »
» Sinoe-Liman	»	16500 »
Giolul Tuzla	»	1400 »
Japşa Sarînasuf		600 »
Giolul Hagi (Hagi-Giol		300 »
Zatonul Malciana	»	400 »
Periteaşca-Mare	»	200 »
Diferitele japşe, giolurĭ, parziurĭ şi periboine	»	4000 »
Diferite limanurĭ şi lacurĭ izolate	»	3000 »
Diferite periboine	»	2500 »
» zatoane	»	1500 »
» japşe	»	5000 »
» limanurĭ şi buhazurĭ	»	3000 »
		92500 h.
la care se maĭ adaogă stufurĭ, şi stepe de inundaţie, litoral maritim, morene, mlaştinĭ şi ţărm nisipos, dune, etc.		20000 »
In total		112500 h.

Decĭ sistemul baltos al întregeĭ aceste revărsăturĭ este format în sens curent prin iezerul Razimul, lacurile Goroviţa, Zmeica, Sinoe şi Chituc şi o întindere apoasă în stare permanentă, de cel puţin 75000 hect., care la viiturĭ ordinare se sporeşte cum văzurăm maĭ sus la 92500 hect. La inundaţiĭ extraordinare, întreaga revărsătură ocupă o suprafaţă de 112500 hect.

Iezerul Razimul, împreună cu toate lacurile, giolurile, zatoanele, periboinele şi limanurile indicate mai sus, formează complexul laguneĭ Dobrogene, lagună de o întindere colosală faţă de cele-l-alte lagune şi revărsăturĭ ale continentuluĭ European, cu care de abia se poate măsura întru cît-va laguna Comacio la revărsătura Pouluĭ în Adriatica.

b) *Hidrografia.* Razimul saŭ propriŭ zis laguna Dobrogeană 'şĭ are fiinţa parte prin devărsarea apelor din braţul Sf. Gheorghe la viiturĭ extraordinare, ordinare şi normale, prin gîrlele Clineţul, Dunavăţul, Sulemanca, Cerni-Florea, Hundia şi Gura-Dranovuluĭ, astfel alimentată cu ape fluviale la care se amestecă apele maritime ce pătrund în lagună prin orificiile: de la Perişor, Periteaşca-Mare, (balisa Englezească), Gura-Malcieni, punctul Pahani-Hrani, Portiţa, Gura-Periteaşcă, Chivucul şi în fine Gura-Buhazuluĭ (Cara-Harman).

După cum lesne se poate vedea, această alimentare este de natură intermitentă cînd apele Dunăreĭ, adică braţul Sf. Gheorghe 'şĭ aruncă apele sale prin arterele Dunăvăţuluĭ ce se bifurcă în punctul zis Cetatea-Zaporojeni în 2 braţe: unul direct, Clinetul, cu scurgerea în Reazim nu departe de insula Popina şi alta, Dunăvăţul, cu diferitele sale ramificaţiĭ, numite periboine, din care dăm aci numaĭ cîte-va: Periboina, Jonlungul, Sulimanca şi Ion-Puşcă, desăvîrşindu-se în gîrla saŭ pardina Cerni-Florea, apoĭ periboinele Ivan-Nazarof, Leon-Comîr, Lari-Şmarhun, Cubici-Şmarhun şi Tit-Rusu, săvîrşindu-se în giolul Dranof şi în fine, la cherhaneaua vechĭe, ultima bifurcaţie, Deviatca, ce se varsă în Reazim, în dreptul sînuluĭ Holbina. Dunavăţul propriu zis îşĭ aruncă a-

www.dacoromanica.ro

pele sale în Razim, la punctul numit Meterezul - Turcesc, Gura-Dranovului. O altă arteră principală de alimentare cu apă dulce, se face prin gîrla Cerni-Florea, care purcede din Sf. Gheorghe în dreptul localităţeĭ Caciatina (rusește pisicuța), se desface în nenumărate braţe şi ramurĭ din care principalele sunt Pardinele - Greculuĭ şi Grulihul, până primeşte revărsăturile peribolnelor enumerate maĭ sus, şi carĭ toate pornesc din Dunăvăţ. Intregul acest sistem apos se devarsă apoĭ în giolul Dranof şi de aci prin gîrla Dranovuluĭ în Razim, la punctul cherhaneaua părăsită.

Alimentarea din Mare a laguneĭ dobrogene, se face propriŭ zis pentru iezerul Razim, prin orificiul Cistai-Case, la punctul Pahani-Hrani; giolul Goloviţa, se alimentează direct prin orificiul Portiţa (rusește Portiţcaja); giolul Sinoe, prin orificiul Peritеasca, Gîrliţa ce dă în japcea Lungana şi zătonul Chituc. Pentru complectare maĭ enumerăm şi Gura-Buhazuluĭ, cunoscută ca resuflătoarea Limanuluĭ.

Despre masivul dobrogean, laguna primeşte o contribuţiune de devărsărĭ apoase prin rîurile şi pîrîiaşele: Cataloiul, Taiţa, Teliţa, Slava-Rusă, Beidant şi văl-ceaua Babadaguluĭ, care toate îşĭ revarsă apele maĭ întîiŭ în giolul Babadag, care se găseşte în legătură directă cu ĭezerul Razimul prin canalul Eraclia; apoĭ Slava-Cerchezească, pîrîul Hagi-Arad, revărsîndu-se în giolul Canlî-Buceag; în legătură cu Zmeica, rîul Sarintuluĭ, vărsîndu-se în giolul Sinoe, pîrîul Dunghival şi Peletlia, vărsîndu-se în lacul Tuzla zis şi Sărătura, legat cu Limanul-Sinoe prin canalul Cetatea-Vechĭe saŭ Cara-Harman (turceşte Dumbrava-Neagră).

La aceste soiurĭ de alimentare se maĭ adaugă şi alimentarea cu apă din sub-sol.

In scurt, sistemul alimentăreĭ acestor revărsăturĭ formînd împreună laguna dobrogeană se explică ast-fel: în viiturile marĭ ale Dunăreĭ ea devarsă în braţul Chilia cincĭ din nouă părţĭ, în braţul Sf. Gheorghe, patru din nouă şi în braţul Sulina, una din nouă; după *Credner*, din totalul debituluĭ de 30—38 milioane m. c. de apă, braţul Chilia absoarbe 65 la %, Sf. Gheorghe 30 la % şi restul de 5 la %, braţul Sulina.

In anume anotimpurĭ, începînd de la sfîrşitul luĭ Februarie pană la jumătatea luĭ Aprilie, apele versantuluĭ rusesc către Marea-Neagră reprezintat prin rigolile fluviale, Prutul, Donul, Doneţul, Dunistrul, Duniprul, Cuban şi alte rîurĭ, ating maximul debituluĭ apelor extraordinare; prin acest fapt, Marea se găseşte umflată, ridicîndu-şĭ nivelul peste cota normală cu 10,15, ba chiar 25 c. m. de-asupra obişnuituluĭ, ast-fel că atuncĭ cînd Dunărea atinge maximul de debit în partea sa inferioară, ea se găseşte oprită în cursul eĭ, prin fenomenul semnalat maĭ sus. Apele sunt dar oprite în cursul lor şi această stagnare se resimte până aproape de devărsarea Siretuluĭ. Atuncĭ braţul Chilia îşĭ aruncă apele sale în ĭezerile: Covurluiul, Iarpugul, Catalpugul, Cahul, crapina Izmailuluĭ şi Cartalul, formînd o înfinitate de lacurĭ, lăculeţe, limanurĭ, giolurĭ, japce, cu nenumărate ramificaţiĭ laterale. La rîndul său braţul Sulineĭ în această stare anormală formează şi măreşte în mod considerabil lacurile: Giolul-Roşu, Obretinul, Gorgova, Fortuna, Litcovul, Pordina, Şonteĭ, Triozelul, Gablavatca, Bogdaprosta, Matiţa, Babina şi alte japce şi periboine fără multă însemnătate.

In fine, braţul Sf. Gheorghe formează de-a stînga, de partea delteĭ propriĭ zise, giolurile, japcele şi pardinele: Solenţia, Erencina, Izacoful, Uzlina, Caciatina, Litcovul, Lumina, Puiul, Puiuleţul, Ivancea şi alte multe mlăştinĭ, iar de partea dreaptă apele Sf. Gheorghe, carĭ, după cum am arătat maĭ sus pornesc în spre laguna Dobrogeană prin gîrlele: Clineţul-Zaporogeni, Dunăvăţul, Sulimanca, Cerni-Florea şi Gruhlia, maĭ întîiŭ formînd ĭezerul Razimul şi apoĭ toate cele-l'alte giolurĭ deja enumărate.

Debitul alicot ce, în stare de mare viiturĭ, gura Sf. Gheorghe aruncă în devărsările dobrogene poate fi socotit la 12 milioane m. c. pe oră saŭ aproape 300 milioane m. c. apă revărsată în 24 ore peste întreaga suprafaţă a acesteĭ lagune. Din această cantitate cel puţin 5 milioane m. c. pe oră saŭ 120 milioane m. c. apă pe zi îşĭ ia cursul prăvălindu-se parte în direcţiune spre Mare şi parte pornind spre ĭezerul Razimul şi braţele sale laterale. Dacă această enormă cantitate de apă nu pătrunde în intregimea eĭ în ĭezerul Razimul, cauza este sistemul neregulat al curgereĭ în această direcţiune, parte prin faptul insuficienţeĭ de pantă, parte prin vegetaţiunea lacustră, mlăştinoasă şi morenică, ce caracterizează întreaga această parte de loc. In asemenea momente de extraordinare revărsăturĭ o suprafaţă de peste 300.000 hect. de-a dreapta şi de-a stînga gureĭ Sf. Gheorghe, şi până la gura Chilia, se găseşte sub apă; în orĭ-ce parte de loc a acesteĭ regiunĭ, apele se mişcă greoae, dar aceasta maĭ

www.dacoromanica.ro

cu seamă în direcțiunea către ĭezerul Razimul unde scurgerea devine aproape imperceptibilă, terenul fiind pe de o parte lipsit de orĭ-ce pantă, de altă parte producîndu-se anomaliĭ datorite stagnărilor și diferitelor opriturĭ, cauzate de barajele vegetațiuneĭ uscate saŭ în putrefacție.

Cu toate aceste colosale pĭedicĭ și pĭerderĭ de debit se poate admite că un milion m. c. pe oră, adică 24000000 m. c. pe zi pătrund în Razimul. Acest volum de apă, alimentată în mică parte, după cum văzurăm maĭ sus și de versantul dobrogean, formează la un moment dat întregul sistem lagunic al revărsăreĭ.

Maĭ ținînd seamă că principala cauză ce produce stagnarea generală a cursuluĭ Dunăreĭ, adică umflarea Măreĭ, este cauzalitatea stagnăreĭ și a celor 24000000 m. c. pe zi proveniți din răvărsătura Sf. Gheorghe, se poate conchide: *In momentul ce Marea începe să revie la nivelul ordinar, în aceeași măsură Dunărea începe a-și arunca apele sale în Mare reducînd întregul sistem băltos al delteĭ dunărene și lagunеĭ dobrogene la starea normală ce descrește pentru lunile de secetă la etajul obișnuit.* Atuncĭ debitul de 12000000 m. c. pe zi ce revine revărsaturilor dobrogene scade la un minim disparent pornind din masa de revărsare prin orificiile Pahani-Hrani, Portița, Periteștile, Gura-Buhazuluĭ, care-și varsă la rîndul lor apele în Mare. Invers alimentarea din Mare în spre laguna dobrogeană se face numaĭ în anume epoce extraordinare, adică atuncĭ cînd Marea se află la un nivel ridicat, dar nu provenit din viiturile fluviilor basinuluĭ rusesc saŭ debituluĭ provocat prin apele sporite ale Dunăreĭ. Această umflare a Măreĭ, anormală, se datorește, după cum vom vedea la vale, influențelor aeolitice; apele maritime pătrund atuncĭ prin orificiile enumărate maĭ sus în sistemul băltos al lagunеĭ dobrogene. Astfel se explică starea salmastră saŭ brachică a ĭezeruluĭ Razimul și a gioluriloг Golovița, Zmeica, Sinoe, Buhazul, Limanul, Chitucul, etc. Fapt de netăgăduit este că astăzĭ atît intrarea apelor dinspre Mare cît și pătrunderea apelor despre Dunărea este cu desăvîrșire îngreuiată.

Laguna dobrogeană, din timpurĭ străvechĭ, a fost despărțită de Mare prin bancurile de nisip ce valurile acesteia aruncaŭ neîncetat în părțile puțin adîncĭ, despre țărmul și litoralul maritim. Ast-fel încetul cu încetul din dreptul țărmuluĭ maritim, din direcțiunea Dranovuluĭ (punctul Perișorul) și până aproape de Cap Midia (buhazul Cara-Harman), s'a format un lung șir de avant-țărm (Vorland), pe o lungime de aproape 60 kil., măsurați în flancul Mărilĭ, fapt ce adesea se întîmplă pe coastele tuturor Mărilor maĭ puțin bîntuite de fluxurĭ și refluxurĭ. Tipic în această privință sunt așa numitele Haffurĭ de pe coastele germanice din spre Marea Baltică. Ele se găsesc tot așa de respîndite pe coastele Mărеĭ de Nord, maĭ puțin pronunțate la țărmurĭ stîncoase de cît acolo unde Marea prezintă lărgiturĭ șese, saŭ țărmurĭ acoperite de nisipurĭ zburătoare, înlesnitoare formațiuneĭ Dunelor. Stavila formată de Marea-Neagră între dînsa și laguna dobrogeană ar fi fost neîncetat ridicată, și mărită de acțiunea valurilor, dacă nu s'ar fi găsit un curent puternic din partea opusă, care neîncetat să fi lucrat în potriva consolidăreĭ acestuĭ țărm interior al Mărеĭ. Nu se poate bine admite pentru timpurĭ de formațiunĭ quaternare că numaĭ micile incursiunĭ de apă, ce străbat la N. Dobrogeĭ, ca Taița, Telița, Slava-Rusă și Slava-Cercezească, pîraiele: Potur, Paridăul și altele, să fi provocat acest curent, dată fiind mica cantitate de apă ce ele poartă, și aceasta numaĭ în anumite timpurĭ ale anuluĭ, cînd ele vin marĭ. Decĭ în altă parte urmează să căutăm curentul ce din timpurile formațiuneĭ quaternare ale deluviuluĭ și ale aluviuluĭ, de o parte, saŭ de altă parte intervențiunĭ seculare și instantanee ce nu aŭ îngăduit consolidarea compactă și continuă a lanuluĭ nisipos dintre Olinca și capul Midia.

Acest curent nu putea fi alimentat decĭ din altă parte, de cît cu apă provenită din Dunăre. Aceasta constatată nu vom cerceta de o cam dată prin ce împrejurărĭ naturale saŭ meșteșugite apa a pătruns în laguna dobrogeană; aci vom avea în vedere numaĭ curentul, grație puteреĭ căruia bancul maritim a fost neîncetat atacat pe la spate. Efectele se văd la Malciana, Portița, Peritеasca și Buhazul. Decĭ, laguna dobrogeană pe de o parte despărțită prin molul flancator creat de Marea-Neagră, de altă parte a rămas totuși în strînsă legătură cu aceasta prin curentul dunărean ce a întemeiat și întreținut neîncetat orificiile de admisiune enumărate maĭ sus.

Brațul Sf. Gheorghe, al doilea ca volum de apă și întindere după brațul Chilia 'și are originea în vîrful conuluĭ de dejectare al delteĭ (Cetalul Izmailuluĭ, Pătlăgeanca) și 'și revarsă la punctul cetalul Sulinĭ aproape, ce-va maĭ mult de cît un sfert din debitul săŭ în brațul Sulineĭ și por-

www.dacoromanica.ro

neşte de aci în colo greoĭ la vale până la revărsarea sa în Mare, la punctul Catîrleţ. Dacă comparăm un moment cursul braţuluĭ Chilia cu al braţuluĭ Sf. Gheorghe, suntem izbiţĭ de mulţimea coturilor ce cel din urmă face în raport cu cel d'intîiŭ. Braţul Chilia îşĭ păstrează un curs orĭ-cum maĭ direct, de şi ramificat, formînd o mulţime de ostroave în cursul său, dar menţine neîncetat ţinta directă spre Vîlcov. Braţul Sf. Gheorghe, între Mahmudia şi Catîrleţ din potrivă 'şĭ schimbă neîncetat cursul variind într'o înfinitate de direcţionale, formînd coturĭ care de care maĭ opuse ţinteĭ naturale în spre Mare. Pentru a caracteriza şi maĭ bine această stare de lucrurĭ e destul a cita tipicul ocol ce acest braţ face între Mahmudia şi Moru-Ghiol. Cine at recut vre-o dată prin această localitate, fie cu vaporul saŭ cu luntrea a putut să se încredinţeze de această variaţiune de direcţionale; de treĭ orĭ să întîmplă călătoruluĭ să i se pară că se întoarce la Mahmudia şi totuşĭ el înaintează către Moru-Ghiol. Tot aşa, de aci la vale până dincolo de Ivancea, coturile se ţin lanţ. Numaĭ de la Ivancea până la Catîrleţ cursul final păstrează direcţiunea dreaptă.

Acest braţ dispune de o pantă cu mult maĭ mică de cît a celor-l'alte două braţe, exceptînd lucrările artificiale de corecţiune întreprinse de comisiunea europeană pe braţul Sulineĭ; iar dejecţiunile depuse pe acest braţ şi reţinute de Mare la revărsarea sa, aŭ găsit la Catîrleţ un punct de sprijin destul de puternic pentru a nu putea fi învins nicĭ de curentul acestuĭ braţ nicĭ de efectul contrar al valurilor Mariĭ; ce în timpul marilor uragane, sunt împinse către ţărm cu atîta furie. In virtutea acestor fapte s'aŭ produs stagnaţiunea care pe de o parte a provocat coturile din braţul Sf. Gheorghe, iar pe de alta a înălţat patul acestuia, producînd schimbările seculare ale cursuluĭ şi mătceĭ sale. Era dar firesc ca apele să'şĭ caute din timp revărsărĭ lăturalnice. Astfel poate că s'a produs în timpurĭ străvechĭ încurarea apelor braţuluĭ Sf. Gheorghe înspre laguna dobrogeană şi în special în iezerul Razimul. Apele odată aci sosite pornesc încotro îşĭ găsesc curs liber şi curg fie în virtutea panteĭ celeĭ maĭ favorabile, fie în virtutea viduluĭ creat în laguna dobrogeană prin efectele aeolitice, până ajung în spre bancurile nisipoase ce marchează litoralul şi ţărmul Mareĭ despre această revărsătură. Curentul apelor dulcĭ caută şi găseşte punctele cele maĭ slabe ale diguluĭ natural, le străpunge şi se pune în directă legătură cu largul Mareĭ; astfel s'aŭ creat Malcianul, Portiţa, Peritеasca şi Gura-Buhazuluĭ.

c) *Geofizica.* Cînd este vorba a descrie o părtenie a epocеĭ istorieĭ omenireĭ, putem să ne mărginim în cercetărĭ orĭ-cît de restrînse şi cu toate astea vom da un ce complect şi de sine stătător. Nu este tot aşa cînd este vorba de a descrie o parte orĭ-cît de mică şi neînsemnată a istorieĭ geo-tectonice a formaţiuneĭ crîmpeuluĭ de suprafaţă terestră ce suntem nevoiţi a considera; căcĭ aci iţele sunt atît de strîns legate, pe cît urzeala se împrăştie în toate direcţiile. A ne cerca dar a schiţa geo-fizica istorică a formaţiunilor ce aŭ predominat la creaţiunea delteĭ dunărene şi a lagunеĭ dobrogene, însemnează a considera o Eră întreagă geologică, a avea în vedere maĭ multe epoce de formaţiune şi a ne reslăţi privirea cel puţin asupra celor două continente învecinate. — Luăm în ajutorul nostru vestitul op al luĭ *Eduard Suess:* «*Das Antlitz der Erde*», volumul I, secţ. VIII, pag. 597 şi următoarele; asemenea publicaţiunea specială *Credner:* «*Die Deltas*» în «Petermann's Mittheilungen, fasc. complimentară, No. 56.

Zbuciumările groaznice ce a îndurat planeta noastră, zice Suess, maĭ cu seamă între a doua, a treia şi a patra Eră a formaţiuneĭ sale, au preschimbat întru totul o stare de normalitate geologică. Intr'o hartă specială, acest specialist prezintă aceste zbuciumărĭ şi zguduirĭ prin anume traecturĭ şi traseurĭ. Din punctul nostru de vedere considerăm numaĭ traseul No. 8; contracţiunea cea maĭ grozavă ce a trebuit să îndure continentul european şi cel asiatic, pentru a se acomoda configuraţiuneĭ sale geognostice actuale. Ea îşĭ ea naşterea la întîlnirea catenelor de munţĭ Mongolo-Chinezĭ Tian-Chian, cu masivul Indiilor, Himalaia; porneşte prin Turchestan şi Buhala, trece prin apropierea oraşuluĭ rus de astăzĭ Mihailov, pe coastele Mareĭ-Caspice, străbate basinul acesteĭ Mărĭ şi apare la cel-l'alt ţărm în dreptul Baculuĭ; cutreeră Caucazul, atinge Crimeea, tangează aproape de gurile Dunăreĭ şi litoralul dobrogean al Mariĭ-Negre, urmează linia şi creştetul balcanuluĭ Etropul, trece pe la Clizura (Porţile-de-Fer), se strecoară pe la Porţile-de-Fer, coprinde tot Carpatul romîn şi unguresc până în spre Tatra, trece prin Moravia şi Bohemia şi'şĭ ia drumul prin tot masivul Alpilor pentru a'şĭ manifesta în mod slab existenţa la golful Genueĭ, de unde i se perde urma.

www.dacoromanica.ro

Aceste puternice contracțiuni și îndoituri de pămînt aŭ produs depresiunile Aralului caspic și al Mărei-Negre; acestor groaznice evenimente geologice se datoresc basinul actualilor Mări: Caspica, Marea-Neagră și lacul Aralul. Cît timp va fi trebuit puterilor geo-dinamice să creeze aceste două formidabile lăsături saŭ depresiuni de pămînt, nu știm! Dar știm că, la 1 Noembre 1755, Lisabona și o bună parte a coasteĭ portugheze, sunt sfără mate și reduse la nimic printr'un teribil cutremur; valurile spumegînde ale Atlanticului se ridică cu furie pe coastele Franciei și Scoției, lovesc Izlanda, năpădesc într'o clipă pe țărmurile și coastele americane, sfășie aci o însemnată parte a Antilelor, deslipește stîncĭ și confundă țărmurĭ, pe cînd în Europa mugește Etna, iar Vezuvul scoate valurĭ de foc, lavă și cenușă; tot în această clipă în vîrful Cordilierilor, Popocatepelul izbucnește în foc și lavă producînd un urlet înspăimîntător! — Iată cum lucrează natura! — Toate aceste s'aŭ întîmplat în aceeași zi și aceeași oră. — Maĭ încoace, la 15 August 1868, izbucnește un puternic cutremur în Japonia; toată partea nordică a Oceanului Pacific se agită, țărmul californian se zguduie și iată ce ne raportează căpitanul corveteĭ prusiene «Angora», care se găsea în acea zi în apele australiene: «La ora unu din zi de o dată se întunecă încît nu se maĭ putea distinge catargul corăbieĭ, un întunerec desăvîrșit stăpînește tot hausul, echipagiul e coprins de spaĭmă, Marea și noriĭ păreaŭ că s'aŭ unit și s'aŭ închegat; talazurile se ridicaŭ ca cele maĭ înalte case, un uragan puternic le mînă cu furie, pe cînd o ploaie cu ciucură lovește fețele noastre, ca niște ace — și de odată Marea și uraganul se liniștește, se face iarăși senin, ca și cînd nu s'ar fi întîmplat nimic.»

Aceste două exemple ar ajunge, ca să ne edifice asupra timpului cît a trebuit puterilor elementare pe acele vremurĭ depărtate și incalculabile să formeze basinul Mării-Negre. Apoĭ în Era cuaternară și perioada deluvială, tot după același autor, trebue să se fi creat actualul basin al revărsăturilor dobrogene. Sigur că atuncĭ Mările prăvălindu-se în abizul creat de contracțiunea maĭ sus descrisă, aŭ luat cu ele detriturĭ cuaternare și terțiare și le-aŭ dus ca potmol în basinul Mării.

Dar nu numaĭ Suess ne spune aceasta și alțĭ geologĭ ca: *Peters*, *Hochstetter*, *Toula*, *T. Spratt*, *Favre*, *Sivers*, *Koschkul* ș. a. carĭ toțĭ sunt de aceiași părere, asupra formațiuneĭ geologice a basinului Mării-Negre.

Denudațiunile coastelor dobrogene de la Cap Nidia de-a lungul revărsăturilor dobrogene și pănă la Dunavățul-d.-s. ne spun despre stratificațiunea masivului dobrogean precum și despre deslocațiunile ce eleaŭ trebuit se îndure, iar văile și depresiunile în orografia și geologia versântului dobrogean ne arată colosalele mase ce aŭ fost ridicate de aci și duse de furia elementelor către țărmul și fundul Mării, așa că se poate admite cu oare-care siguranță că aŭ fost deplasate 100 mil. m. c. detriturĭ și anume:

65000000 m. c. sedimente cuaternare
35000000 m. c. detriturĭ terțiare
100000000 m. c. materia scufundată în Mare.

Odată aceste mase de detriturĭ cufundate în Mare, parte prin puterea erodontă, iar parte printr'o scufundătură bruscă, după cum ne spun autoriĭ citațĭ maĭ sus, dar maĭ cu seamă *Hochstetter*, invocînd ca martorĭ neperitorĭ Insula Șerpilor în Marea-Neagră și insula Popina din lezerul Razimul, a căror mase pĭetroase staŭ pe un piedestal de granit și a altor mase eruptive, de o vîrstă cu mult maĭ vechĭe de cît detritul din fundul actualului basin a laguneĭ dobrogene. Masele prăvălite în Mare sunt acoperite de aceasta și talazurile eĭ bat coastele actuale ale Dobrogeĭ. Acum intervin dejecțiunile aluvionee și maĭ cu seama cele potmolitoare ale Dunăreĭ după cum ne-o probează *Credner* în op. citat.

Aceste dejecțiunĭ se compun în mare parte din nisipurĭ aduse de fluviŭ și depuse în delta sa. Iată un exemplu în această privință luat după *Peschel*, «*Neue Probleme der vergleichenden Erdkunde*, la cap. Innisipărĭ: Poul debușa în vechime în Mare în dreptul Raveneĭ, formînd pănă în Evul Mediŭ lagune ca cele de la Veneția; atuncĭ Ravena era un oraș însemnat și vestit port la Mare; astă-zĭ se găsește la 7 kil. depărtat de ea. Poul șĭ-a schimbat cursul de-abia în sec. al XII-lea, îndreptîndu-se către N. dar chiar pe acele timpurĭ vechiul oraș Adria, ce în antichitate era port la Mare, se găsea deja depărtat de aceasta cu 12 kil. Azĭ se află la distanță de 33 kil. de la Mare.

In această ordine de ideĭ este a se privi formațiunea delteĭ dunărene și laguneĭ dobrogene.

Afară de contracțiunea de care am vorbit maĭ sus, iată celelalte influențe capabile de a produce preschimbărĭ seculare saŭ instantanee pe litoralul Mării și în special pe coasta dobrogeană:

I. *Fluxul și refluxul.*

www.dacoromanica.ro

II. *Curenții maritimi.*

III. *Izbirea valurilor și talazurilor.*

IV. *Revărsarea afluenților maritimi.*

V. *Influența aeolitică.*

VI. *Influența temperaturei.*

VII. *Denudarea și rosătura țărmurilor, Coroziuni și Eroziuni.*

VIII. *Influența organismelor.*

După cum se știe basinul Mărei-Negre avînd aproape un contur închis, cu o deschizătură relativ destul de mică, a Bosforului, face ca fluxul și refluxul maritim să se reducă la un minim, care mai nu se percepe.

Izbirea valurilor este de o mare însemnătate în cercetări geo-fizice mai cu seamă că malurile revărsăturilor dobrogene aŭ avut în timpul preistoric și poate chiar la începutul Erei quaternare să îndure mult din această cauză, care provoacă și astă-zi neîncetate preschimbări; probă despre acesta denudațiunile coastelor masivului dobrogean dinspre lagună, la cap Iancina și Dolojmanul, Casap-Chioi și Sarinasuf; asemenea grohotișurile aflate în fundul cît și pe marginele întregului complex ale laguneĭ dobrogene.

Toți autorii moderni, socotesc acțiunea valurilor în timpul de față ca principalul factor al morfologieĭ Mărilor. Coastele dobrogene, după calculele făcute de profesorul *Kummer*, de la școala politecnică din Berlin (Charlottenburg), sunt lovite cu o putere de 15000 kilogr. pe m. p.

Influența revărsăturilor afluenților și mai cu seamă a dejecțiunilor provocate de acestea în spre basinul maritim, cît și influența vînturilor, adică acțiunile aeolitice le vom trata în paragraful formăreĭ țărmurilor.

Influențele temperaturei (Verwitterung) precum și izbirea talazurilor (Brandung) au avut nu numaĭ în timpurĭ preistorice, dar chiar și în timpiĭ moderni o influență vădită asupra configurațieĭ litoralului Mării-Negre și a întregului ținut al laguneĭ dobrogene.

Pe de o parte intemperiile aŭ slăbit coherența materialului din care se compune masivul coastelor; de aci denudațiunile, pornirea grohoțișurilor și detriturilor. In urmă erosiunea și mai cu seamă corosiunea produse de valurĭ care bîntue cu vehemență această regiune, aŭ influențat și influențează încă, potmolirile în interiorul laguneĭ și mălirea din apropierea țărmurilor. O probă netăgăduită despre această acțiune sunt rosăturile de a lungul coasteĭ dobrogene ce pe alocurea apar atît de vădite în malurile despoiate de argilul acoperitor. In unele locurĭ chiar formațiuni numulitice și fenomene fosile apar direct vedereĭ noastre, cu toate că ele aparțin unor epocĭ de mult trecute și sunt în stare normală acoperite adînc sub straturĭ de o vîrstă cu mult mai tînără.

In fine influența organismelor asupra dislocăreĭ și formațiuneĭ actuale a țărmurilor și vecinătățeĭ lor, are o mare însemnătate, aci, ca și pretutindeni unde s'aŭ produs asemenea acțiunĭ geo-fizice. Ca exemplu vom cita aci: Potmolirea aproape desăvîrșită a portuluĭ Alexandria (Egipt); precum și potmolirea de la gura de devărsare a fluviuluĭ Elba, prin acțiunea farelor foramine (molusce); îmlăștinarea golfuluĭ Odeseĭ prin alge și conifere; reducerea pe uscat a Cetățeĭ Albe ce în antichitate era un vestit port al Pontuluĭ Euxin, cunoscut de ceĭ vechĭ sub denumirea Olbia, apoĭ potmolirea și zmîrcuirea scursurilor de apă, prin arborĭ desrădăcinațĭ și vegetațiunĭ plutitoare (Red River, Colombia, Nilul, etc.) pe care acțiune naturalistul și geo-fizicianul german o numește caracteristic: *Wasser Pest.*

Din acesta putem conchide că: Masivul dobrogean în cele mai vechĭ epocĭ geologice a fost prăvălit spre fundul basinuluĭ Mării-Negre, formată și ea prin marea falie continentală descrisă mai sus. In epoca cuaternară, s'a zămislit și cimentat dar actuala stare de lucrurĭ prin erodarea și corodarea întreguluĭ masiv balcanic. Apoĭ s'a mai astupat depresiunea și s'a ridicat fundul Mării din scufundătura îndurată în perioadele trecute și care acoperise totul sub apă, afară de insula Șerpilor și insula Popina din ĭezerul Razim. Decĭ revărsăturile dobrogene, așa cum se găsesc astăzĭ, sunt datorite influențelor deluviane care ș-ĭ-aŭ așternut pătura Sarmaticuluĭ și Permiculuĭ asupra marilor scufundăturĭ anterioare.

In epoca aluvionee s'a format limbile de pămînt ce despart și formează astăzĭ în trăsăturĭ generale iezerul Razim și toate bălțile, giolurile, japcele și peribоinele în legătură cu el, dintre care principalele sunt: Golovița, Zmeica, Sinoe, Limanul-Sinoe și poate chiar și lacurile de la Sarinasuf, Calica, Hagi-Ghiol, Sabanciag, Erencina, Enisala, Babadag, Canlî-Bugeag, Casap-Chioi și Tuzla-Ceair. Intru cît la despărțirea acestor lacurĭ a contribuit Marea și care este partea datorită dejecțiunilor dunărene, o vom trata mai la vale sub paragraful formăreĭ țărmurilor. Ne mulțumim aci a constata în rezumat că revărsăturile dobrogene sunt în prima linie resturĭ și fragmente ale Márii,

www.dacoromanica.ro

dezbinate de aceasta prin acțiunile deluviale și numaĭ în urmă a intervenit aluvionul potmolitor și mălitor care se găsește pe icĭ pe colea, cum arată configurația topografică a localităței. Straturĭ consistente aŭ format acele diguri și moluri de detrituri și sedimente, care imprimă caracterul mlăștinos și lagunic al întregeĭ acesteĭ regiunĭ.

Formarea țărmurilor. — Pentru a putea să ne întemeiăm o părere asupra formăreĭ și maĭ cu seamă a morfologieĭ țărmuluĭ dobrogean, cred că este nevoe a nu urmări numaĭ litoratul în cea maĭ apropiată vecinătate, ci a considera tot teritoriul occidental și o bună parte a aceluĭ nordic, aparținînd Mării-Negre, precum și o bună parte a regiuneĭ maritime, a țărmuluĭ Mediteran. Decĭ trebue să ne încordăm privirea de la Dardanele prin Elespont în Propontis, Marea de Marmara, prin Bosfor și până dincolo de Odesa. — La prima ochire asupra nneĭ hărțĭ geografice ni se împrimă caracteristic formațiunea infinităței de golfurĭ, a nenumăratelor sinurĭ și sinulețurĭ, sinuozităților ce întrerup întregul complex contural-periferic, al coastelor considerate. Intreaga complexiune de golfurĭ și sinurĭ 'și păstrează în mod caracteristic și fără excepțiune concava spre S., iar spata convexă îndreptată tot-d'auna spre N.

Să cităm cîte-va din aceste golfurĭ și sinurĭ:

Golful Midia de lîngă San-Stefano cu capul proeminent Zandal-Bunar; golful Iniadei cu ascuțitura către S. a capuluĭ Cara-Bunar; marele golf de la Burgas, cu sinurile secundare de la Iusuf-Efendi-Tschifi; sinul Mezembria până la capul Emine-Burum; sinul Varni, marele sin de la Balcic, terminîndu-se în capul Giul-Grad. Chiar golful Constanța 'și are concava spre S. și însuși litoralul devărsăturilor dobrogiene privite ca un complex, formează un golf larg a căruĭ cavitate urmează direcțiunea de S.-V.; asemenea îmbucătura Dunistruluĭ, tot așa golful Odesa și maĭ departe Marea-de-Azof.

Spre a ne da seamă în deplină cunoștiință de cauză, suntem nevoiți a schița aci în cîte-va cuvinte hidrologia Mării-Negre.

Aci ne izbește maĭ întîĭ marea afluență a puternicilor fluviĭ ca: Dunărea, Dunistrul, Duniprul, Donul, Donețul, Cuban, Rion (Phasis) și Chisil-Imac (Halys), carĭ devarsă în Mare un debit de sute și sute de miĭ de metri cubĭ de apă pe secundă pe cînd Mediterana nu dispune în toată întregimea eĭ, nicĭ de a zecea parte a uneĭ afluențe de apă dulce, în masele colosale ce vin să se reverse în basinul Mării-Negre. Aceasta face ca evaporația pe Marea-Neagră, grație pozițineĭ geografice, să fie minimală față de aceea a Mediteraneĭ

Iată cum 'și dă seamă *Ritter* asupra acestuĭ fenomen al formațiuneĭ golfurilor și a uniformăreĭ corodăreĭ sinurilor ce am enumerat maĭ sus: Marele mase de apă strînse după un versant atît de răzleț, s'aŭ concentrat în depresiunile dintre Caucaz (Colhia), Ararat (Paflagonia), Anatolia, părțile balcanice (Mezembria și Dardania), versantele Casarieĭ și ale Taurieĭ, până ce puterea lor devenind covîrșitoare, aŭ spart istmul țărîmuluĭ ce leagă Europa de Asia, formînd maĭ întîĭ strîmtoarea Bosforuluĭ, răzlățindu-se puțin cîte puțin în spre Marea-de-Marmara (Propontis) și străpungînd Elespontul în Dardanele. Atuncĭ masele de apă năpădesc cu furie în Marea Mediterană și primul și cel maĭ puternic curent este stabilit.

De alt-fel sunt cunoscute uraganele de pe Marea-Neagră; acestora 'și și datorește numele eĭ. Vînturile puternice ce bîntue, maĭ cu seamă toamna și iarna, de la E. spre S.-E., formează marele curent contrar; aceste vînturĭ se întîlnesc pe arealul suprafeței Mării-Negre, cu furtunile intempestive ce suflă de la N. cu vitese uimitoare; la un moment dat sunt oprite de curentul aeolitic descris maĭ sus, atuncĭ în aer și pe Mare se produc vîrtejurĭ, carĭ izbesc coastele occidentale ale Mării-Negre — și aceasta se perpetuă din perioade geologice incalculabile, erodînd forțat în direcțiunea S.-V. cu inflexiunĭ V.-N. Aceasta este teoria pe care se bazează configurațiunea generală a litoraluluĭ Mării-Negre dinspre partea occidentală.

Acum să ne restrîngem privirea asupra formațiuneĭ revărsăturilor dobrogene și anume între Cap Midia și Cap Olinca (Farul Sf. Gheorghe), la revărsarea brațuluĭ Sf. Gheorghe și asupra coastelor acestuĭ areal între Cap Midia, proeminența Canli-Buceag, vîrful stîncos al Dolojmanuluĭ Cap-Jancina, Sabanciag; corozinnile de la Sarinasuf, vîrful cetățeĭ Zaporojenilor și cotul Dunăvățuluĭ, până în spre Moru-Ghiol. Decĭ avem să considerăm formațiunĭ de coaste (malurĭ înalte și bine pronunțate) și formațiunĭ de țărmurĭ propriŭ zise, adică litoralul Mării.

In ceea ce privește formațiunea coastelor, ea a fost tra-

www.dacoromanica.ro

tată de o dată cu schița geotechtonică a formațiuneĭ basinuluĭ lagunelor dobrogene. Pentru a fi complecțĭ vom mai arunca o ultimă privire asupra denudațiunilor acesteĭ coaste, ajutațĭ fiind în aceste considerațiunĭ de autorităților și specialiștĭ: *Czerny* (Wirkung der Winde auf die Meeresufer), *Quenstaedt* (Epochen der Natur), *Lapparent* (Traité de géologie), *Lyell,* întemeietorul actualismuluĭ, în cartea sa «Principles of Geology,», *Suess* (Antlitz der Erde), etc.

Aproape toțĭ aceștĭ autorĭ sunt de acord, întru cît privește formațiunea basinuluĭ Mărĭĭ-Negre și în parte asupra actualeĭ stărĭ de lucrurĭ ce domnește și pe la coastele dobrogene. Dacă denudațiunile coastelor masivuluĭ considerat nu să arătă ochilor noștri de cît arare orĭ, pe icĭ pe colea și în mod sporadic, dar caracteristic, la Cara-Nasuf, Cap Dolojman și Iancina, precum și pe golul coastelor de la Moru-Ghiol, unde se văd distinct succesiunea stratigrafieĭ clasice a formațiuneĭ și dacă în alte locurĭ formațiunea dispare, cauza am expus'o: sedimentările deluviale, minerogene și zoogene; cele din urmă în speciile treptelor geologice, jurazice, crustacee și numulitice (fare foramine) și icĭ și colea urme fitogene, aparținînd stratificațiunilor terțiare. Toate aceste conglomerate, detriturĭ, sedimente și grohotișurĭ ce sunt liber aruncate ca storiștea pe coaste și dealungul poalelor lor, ne întărește și maĭ mult în expunerea făcută maĭ sus.

Pe noĭ, din punctul de vedere al formăreĭ geo-fizice și hidrologice, ne interesează maĭ mult formațiunea țărmuluĭ, către care acum ne îndreptăm privirea.

Autorĭĭ consultațĭ în această privință, pe lîngă ceĭ citațĭ maĭ sus, sunt: *Hauer* (Anwendung der Geologie auf die Kenntnisse der Bodenbeschaffenheit), *Harting* (Die Bildung und Befestigung der Dünen), *Bertrand* (Geologie des Kurischen Haffs), *Wessely* (Der europäische Flugsand), *Sokoloff* (Dunele Ruseștĭ).

Țărmul dobrogean saŭ maĭ restrîns vorbind, litoralul maritim coprins între capul Midia și Olinca, limbă-țărm ce desparte Marea de laguna dobrogeană, nu este o formațiune propriŭ zisă, nicĭ de dune, nicĭ de sedimente și maĭ puțin de nisipurĭ zburătoare. Netăgăduit că curentul vînturilor, descrise maĭ sus, contribuește în mare parte la formațiunea acestuĭ țărm, dar nu prin aducere de nisipurĭ, din alte locurĭ depărtate pe care să le depună și la o altă vreme să le transporte maĭ departe. Aci nu avem de a face, nicĭ cu nisipurile ridicate și purtate de furtunĭ și uragane, ce aŭ format Sahara, pustiul Gobi, deșertul Buhari, stepele Podolice, deșerturile Egiptuluĭ saŭ groaznicele terenurĭ aride ale ținutuluĭ Bănățean și o parte a pusteĭ ungurești. Aci nu poate fi vorba, nicĭ de dunele de-a lungul Bălticeĭ și Mării Norduluĭ, ce se întind urmînd conturul țărmurilor acestor mărĭ din Finlanda rusă, pe coastele germane, daneze, olandeze și belgiene și pănă dincolo de Bretania franceză. Excepțiune formează, pe litoralul olandez, bălțile interioare ca Zuederzea și Haarlemul, care se aseamănă întru cît va cu sistemul băltos al lagunelor dobrogene. Cu toate acestea pentru susținerea celor avansate maĭ sus este bine să arătăm aci în treacăt ce sunt nisipurile zburătoare, sedimentele și dunele.

Nisipurile zburătoare, — din punctul de vedere al morfologieĭ terestre și maĭ cu seamă a dinamo-geologieĭ, sunt nisipurĭ compuse din părticele zdrobite și prăfuite pănă aproape la făină. Ele se compun din particule pietroase de granit, feldspat, rocĭ lucitoare (glimer), titan, hornblende, interstice de natura bazaltică și lave din epoca silurică și paleozoică. Ele aŭ format odinioară sedimentul și potmolul mărilor dispărute. Aceste nisipurĭ aŭ fost și sunt spulberate, cum viscolul poartă zăpada și o depune prin depresiunile terestre, acolo unde vînturile îndură o oprire saŭ un vîrtej și în generalitatea cazurilor o domolire a viteseĭ; atuncĭ masele prin greutatea lor proprie cad și acoperă coaja pămîntuluĭ, formînd deșerturĭ, pustiurĭ și cîmpiĭ aride.

Dunele sunt expresiunea locală a nisipurilor zburătoare, acolo unde vînturile nu aŭ puterea uraganuluĭ, dar orĭ cum sunt destul de intense, ca să ridice sedimentele de pe țărmiĭ Mărilor, ce acopere zone întregĭ deformațiunĭ instantanee descrise maĭ sus, mutîndu-le de colo pănă colo, formînd șiruri și întroeniri nisipoase de alungul litoraluluĭ Mărilor.

Dăm aci cîte va date asupra fenomenuluĭ aeolitic după cursul profesat la școală politechnică din Berlin al d-luĭ profesor *Kummer* (Der Bau am Meer»).

Formațiunea lor, este adesea în lungul direcțiuneĭ vîntuluĭ, cînd acesta nu e oprit în calea sa și transversal direcțieĭ luĭ, cînd întîlnește în drumul său obstacole, ce abat curentul din cursul inițial micșorîndu-ĭ în acelaș timp puterea iuțeleĭ. Duna în fața Mării și la originea eĭ

www.dacoromanica.ro

se ridică sub un unghiŭ de 5—15° şi cade după ce şĭ-a format muchia repede către interiorul ţărmuluĭ sub un unghiŭ maĭ lent variind între 30—40°. Dunele aŭ tendinţa neîncetată de a avansa către interiorul litoraluluĭ, marcînd din ce în ce ţărmul. Acelaş lanţ şi sistem de Dune se găseşte neîncetat în mişcare, cu tendinţa de a înainta spre interiorul ţărilor; înălţimea lor variază cu puterea vînturuĭ, întinderea zoneĭ aride de care dispune acesta, precum şi de consistenţa maĭ mult saŭ maĭ puţin coherentă a materialuluĭ nisipos, avînd înălţimĭ măsurate la coamă de la 10—15 meţri, în termen de mijloc 30—40 metre şi în unele cazurĭ ridicîndu-se chiar de la 100—120 metre de-asupra suprafeţeĭ soluluĭ. Avansarea anuală este foarte variată; daŭ aci cîte-va date caracteristice pentru unele localităţĭ. Ast-fel pe insula Sylt, avansarea anuală este de 4 metri, pe coasta prusiană a Mării-Baltice, de 4—6 metre (Frische Nährung), la Saint Paul de Léon şi Laudes în Bretania franceză de 8 m., — *Reclus* admite avansărĭ anuale de la 20—25 m. In localitatea citată din urmă s'aŭ acoperit sate întregĭ şi, la avansarea dunelor către interior, rămînînd în urma lor terenul natural desgolit, s'aŭ descoperit turnurile bisericilor din satele dispărute şi înnomolite sub masele nisipoase.

Să examinăm dar, din acest punct de vedere revărsăturile dobrogene şi ţinutul delteĭ dunărene. In prima linie materialul potmolitor şi întroenirile nisipitoare se compun aci din dejecţiunile aduse şi depuse de Dunăre în prima linie şi în mod secundar de nisipul şi potmolul ce Marea depune la anumite timpurĭ către ţărmul eĭ. Decĭ rămîne bine constatat că ţărmul dintre Vîlcov şi Olinca este format aproape exclusiv din dejecţiunile Dunăreĭ şi aceasta pe tot teritoriul Delteĭ, de la Olinca până la Cap Midia, flancul laguneĭ dobrogene, Marea este care contribue în cea maĭ mare parte la formaţiunea şi consolidarea ţărmuluĭ. Decĭ în ambele cazurĭ, sedimentările sunt datorite influenţelor hidrologice. Acţiunea aeolitică este aci absolut minimală şi cu desăvîrşire locală. Despre nisipurĭ zburătoare în adevăratul sens al cuvîntuluĭ, aci nicĭ vorbă nu poate fi. Ingrămădirele de nisip de la Letca, adică de la gura Chilia între Periprava şi Cap Mozorali; de asemenea, de la gura Sf. Gheorghe la poalele pădureĭ Cara-Orman (Pădurea-Neagră), între Cisla-Văduveĭ şi Catîrleţul, nu sunt de cît niştе mameloane, ridicăturĭ deluroase, terenurĭ aride, produse localnice ale vînturilor ce bîntue, la diferitele anotimpurĭ, în regiunea delteĭ. Tot asemenea nisipările de la gura Peritеasca şi Malciana, în spre Cap Midia, cele de la Portiţa şi cele de la Gura-Buhazuluĭ în spre Peritеasca ca şi limba de nisip, formată între lacul Sinoe (limanul Sinoe) şi lacul Tuzla, sunt depunerĭ locale şi cu caracter fix. La gurile Dunăreĭ, cît şi pe tot ţinutul laguneĭ dobrogene, nu poate fi vorba de o înnisipare în sensul larg al cuvîntuluĭ şi maĭ cu seamă, produsă prin nisipurĭ zburătoare cu caracterul dunelor.

Tot aşa şi nisipurile de la Chituc, Cetatea-Vechĭe, Cara-Harman (Dumbrava-Neagră) şi Cara-Nasuf (Apele-Negre), nu pot fi luate şi clasate drept dune, căcĭ nu există concordanţă necesară între acţiunea vînturilor şi influenţele climaterice ce stăpînesc aceste localităţĭ. Faptul se probează astfel: în timpul marilor vînturĭ ce suflă cu putere de la sfîrşitul luĭ Octombre până spre începutul luĭ Martie, tot arealul delteĭ dunărene şi al laguneĭ dobrogene, întru cît nu se găseşte sub apă, se află în stare închegată, amorfă şi inertă, din cauza temperatureĭ scăzute; terenul fiind imbibat de apă, aceasta face ca întregul sol să se găsească în stare îngheţată, consistenţă atît de puternică, în cît uraganele nu pot ridica masele terestre de cît prin corodare şi într'o cantitate relativ infim de mică, nelăsînd în urma lor de cît niştе slabe urme de rosăturĭ şi denudărĭ. In timpul vereĭ, cînd nisipurile sunt maĭ puţin coherente, puterea aeolitică este cu totul scăzută şi nu depăşeşte regimul vînturilor obişnuite. Sedimentarea se datoreşte dar dijecţiunilor dunărene pe teritorul delteĭ propriĭ, iar pe ţărmul Mărиĭ, zvîrlireĭ nisipurilor la mal în timpul obişnuit şi maĭ cu seamă al tempestelor şi uraganelor ce bîntue această Mare, şi litoralul eĭ.

Am atins maĭ sus, în paragraful geo-techtoniceĭ localităţeĭ, cestiunea formaţiuneĭ limbelor, proeminenţelor şi molurilor naturale pe de o parte şi de alta îngustimea diguluĭ natural, ce desparte Marea de laguna dobrogeană, ce se poate urmări de la periboina Perişorul spre baliza Englezească, toate Periteştile, Malciana spre Portiţa, lidul cea mare a Peritеasceĭ, de alungul Chitaculuĭ până din colo de cap Midia, de-alungul Mărиĭ la Mamaia, Sciut-

www.dacoromanica.ro

Ghiol și până în apropierea Constanței, pe care Germanul le numește foarte caracteristic *Nehrung*, precum sunt Kurisches Haff, Trisisches Haff, Danziger Bucht și Cantul de insule dintre Suedia și coastele Oldenburgului. Intemeiîndu-se aceasta formațiune geologică a localității pe sedimentări și depuneri, fie ele seculare saŭ instantanee, după cum consistența terenurilor a îngăduit, saŭ influențele aeolitice mai mari saŭ mai mici, a sporit creșterea lor în alte cazuri; aceste diguri despărțitoare sunt și rezultatul unor perioade mai vechi de formațiune în raport cu deluvionul și aluvionul ce le acoperă și apar la suprafață.

Gurile ce unesc laguna dobrogeană cu largul Mării, adică: complexiunea Periteștilor, Malciana, Haholul, Pahani-Hrani, gura-cea-mare a Portiței, Periteasca-cea-Mare și Buhazul, pot fi comparate în miniatură cu strîmtorile: Bosforului, Elespontului, Gibraltarului saŭ Scageraculuĭ, unde mase puternice de stîncĭ vechĭ s'aŭ opus corodăreĭ și efectului erosiv ale valurilor Mării ce le cutreeră, saŭ puterilor denudătoare ale vînturilor ce bîntue aceste localități. Dacă litoralul între gura Buhazului și până dincolo de Periboina Perișorul, ar fi în adevăr numaĭ niște producte seculare sau instantanee, de mult comunicațiunea lagunelor dobrogene cu largul Mării ar fi fost desființată. Și aci, ca și la marile strîmtorĭ continentale citate maĭ sus, puterea apeĭ și acțiunea vînturilor se lovește de rezistențe paleontologice. Dacă din cînd în cînd aceste gurĭ, vorbind în sensul restrîns al strîmtorilor, sunt în parte potmolite și chiar vremelnic astupate, aceasta este un fenomen trecător pe care technica modernă ar putea să'l îndepărteze cu mijloace relativ foarte puțin costisitoare.

Să rezumăm dar întregul sistem de formațiune al basinuluĭ pe care se află reslațită laguna dobrogeană, pentru ca în urmă să trecem la hidrologia eĭ.

Am probat că prin scufundarea uneĭ părți a masivuluĭ dobrogean s'a creat depresiunea, care imediat în Ere și Epocĭ geologice de mult trecute a fost acoperită de apele Mării-Negre și numaĭ după desfășurarea și sfîrșirea evenimentelor terțiare (Mezozoice), această prăbușire în epoca quaternară și perioadele deluviale și aluvionee de detriturĭ și sedimente provenite din înființarea și scobirea actualelor văĭ ce brăzdează masivul dobrogean.

Incetul cu încetul aceste sedimente s'au așezat, aŭ prins coherență, rămînînd numaĭ vîrfurile insuleĭ Șerpilor din Marea-Neagră și a Popineĭ din ĭezerul Razim, ca stîlpĭ neperitorĭ a acelor epocĭ dispărute. Sedimentele se așează pe părțile stîncoase formînd oscilațiunĭ și ondulațiunĭ în a căror depresiunĭ pătrund și rămîn apele Mării, întemeietoare ale laguneĭ dobrogene. Blocurĭ eratice respîndite pe întreaga regiune lagunică îngădue formațiunea limbelor de la Cozbura-Holbina, Cistai-Caze Bisericuța, limba de pămînt despărțitoare între Goloviță și Zmeica, precum și limba despărțitoare dintre Zmeica și Sinoe, numită insula Curt-bei saŭ Ostrovul-Lupilor. Vine apoĭ perioada aluvioanee, în care Dunărea începe a se revărsa în perioade seculare asupra întreguluĭ teritoriŭ al laguneĭ, și efectul dejecțiunilor sale încep să se manifeste în potmolirea întregimeĭ arealuluĭ smîrcos, aflat astă-zĭ între brațul Sf. Gheorghe și ĭezerul Reazim, lăsînd în urma eĭ răsuflătorile Clinețuluĭ, Dunavățuluĭ, Cerni-Floreĭ, Turețuluĭ și alte scursorĭ de puțină însemnătate, dejecțiunĭ ce aŭ restrîns răslățirea laguneĭ despre Dunăre; apoĭ tot aceste sedimentărĭ aŭ acoperit cu o pătură potmolitoare blocurile și limbele eratice despărțitoare semnalate maĭ sus și imprimînd localității caracterul tipic actual. Acțiunile seculare și instantanee complectează opera.

d) *Hidrologia.* — Asupra hidrologieĭ laguneĭ dobrogene ne rămîne foarte puțin de zis, căcĭ partea esențială a fost deja tratată în cap. hidrografie, geo-fisică, precum și în descrierea tectonică a basinuluĭ și țărmurilor sale.

Nu ne rămîne acum de cît a trata aci cestiunea din punctul de vedere curat technic, cercînd a arăta sistemul de alimentare din Dunăre prin gurele principale enumerate maĭ sus, a discuta generalitatea potmolireĭ de care sufere și sunt amenințate cu desființare atît canalele de alimentare cît și însușĭ dispariția prin potmolire a întregeĭ regiunĭ lăgunice; apoĭ a schița în scurt alimentarea cu apă maritimă prin orificiile deja enumerate.

In partea hidrografică, am arătat ce rol joacă cele 4 gurĭ de alimentare cu apă dulce din Dunăre și maĭ cu seamă a canaluluĭ Dunavățul, care direct și în mod permanent întreține în starea apoasă aproape întregul sistem băltos. Acest canal de alimentare îșĭ ia cursul din brațul Sf. Gheorghe (Kedril, turcește balaurul) la punctul numit Meterezul-Turcesc sau Gîrla-Greculuĭ; lungimea sa măsurată în sborul păsăreĭ, de la acest punct până la devărsarea sa în Razim nu

www.dacoromanica.ro

măsoară în linie dreaptă nicĭ 20 kil., pe cînd de fapt, printr'o infinitate de coturĭ, ocoale, periboine, peste 120 la număr, el este nevoit a străbate o distanță de peste 52 kil., avînd a lupta la fie-care pas cu mlaștinĭ și potmolurĭ, ne maĭ socotind gardurile și cotețile abătătoare ce pescariĭ le înființează de a curmezișul cursuluĭ, spre a bate apa în peribolnele și jepcile lor; apoĭ vine fecunditatea vegetațiuneĭ fixe și plutitoare, cociocurĭ de stuh, papură și sipică, ce la fiecare moment iĭ împedică și îĭ îngreuează drumul; toate aceste obstacole fac pe de o parte ca debitul acestuĭ canal principal de alimentare să fie redus la un minim, iar potmolirea atingînd maximul putiincios. El debitează în Razim la viiturĭ ordinare cam 9. mil. m. c. apă, dar la viiturĭ marĭ acest debit se îndoește și chiar să întreește. Din acest quantum de apă, laguneĭ dobrogene îĭ revine însă o foarte mică parte, căcĭ cea maĭ mare să împrăștie fără rost și răslățindu-se se devărsă prin diferite scursorĭ către Mare saŭ chiar înapoindu-se în matca gureĭ Sf. Gheorghe.

Dacă într'un timp maĭ mult saŭ maĭ puțin depărtat, apele brațuluĭ Sf. Gheorghe aŭ încurat cu maĭ multă putere și cu un volum cu mult maĭ mare de cît cel de astăzĭ, către basinul laguneĭ dobrogene și în special a ĭezeruluĭ Razim, cauzele aŭ fost: fie viiturĭ extraordinare de apă, fie influențe de perturbațiunĭ terestre sau alte acțiunĭ hidronome. Odată această stare extraordinară încetată, dispărută saŭ nerepețită, a produs starea normală, secularitatea și actualitatea. Apele Sf. Gheorghe aŭ căutat de atuncĭ în coace urmînd legile firești a-șĭ îngusta patul în sensul mălirilor laterale, ceace a făcut ca cu timpul derivatele apoase ce altă dată serveaŭ de arteră de alimentare cu apă dulce a Razimuluĭ, să fie maĭ mult saŭ maĭ puțin potmolite, restrînse ca număr și îngustate ca pat și matcă din partea despre delta Dunăreĭ până la revărsarea lor în lagună. Tot așa, dar cu efect maĭ minimal și gurele despre Razim alimentătoare ale restuluĭ laguneĭ cu încetul prin acțiunea valurilor acestor mase apoase, aŭ adus cu sine ridicarea patuluĭ arterelor de alimentare. De aci încolo începe ființa legendeĭ, dacă legendă este, ce persistă încă în mintea și gura a locuitorilor din partea loculuĭ, că mînă omenească a săpat și a dat ființă Cernețuluĭ, Dunavățuluĭ și maĭ cu seamă înființarea Clinețuluĭ, după zisa locuitorilor autohtonĭ s'a făcut de mîna «letinuluĭ». Este de netăgăduit că oamenĭĭ cu dor de a produce și a se bucura de rodul munceĭ lor aŭ intervenit cu mîna lor, spre a restabili o stare de lucrurĭ bine făcătoare, ce altă dată natura făcuse și apoĭ iarăș prin capriciul eĭ aŭ fost distruse. Cel puțin Cernețul (Cerni-Florea, Turetul) și Dunavățul pot fi ast-fel considerate și maĭ precis vorbind Cernețul astăzĭ chiar în cea ce privește cursul săŭ între Razim, Sulimanca și Dranof, presintă încă acele semne și urme neperitoare ale uneĭ creațiunĭ cu desăvîrșire naturale. Lărgimea sa extraordinară, de 25 în unele locurĭ până la 40 m.; adîncimea sa măsurată la apa mică care nu scade nicĭ odată sub 5—6 m., toate aceste ne spun până la evidență că aci nu a fost o intervenință a mîneĭ omenești pentru aducerea în ființă a acestuĭ canal. In partea de sus a Cernețuluĭ, adică de la Sulimanca, până la origina sa din Brațul Sf. Gheorghe (punctul Calinova), se vede iarăș acțiunea netăgăduită a naturеĭ; potmolirea și astuparea desăvărșită caracterisează acest curs și întreaga sa regiune de revărsare. Și dacă nu mijlocea și se intrepunea mîna omenească, se înțelege în vremurĭ destul de depărtate, pentru a restabili statul quo ante, atuncĭ încetul cu încetul acțiunea potmolitoare și astupătoare ar fi avansat până în spre apropierea Dranovuluĭ. Omul aci a urmat marele principiŭ, a imitat natura, a făcut cea ce altă dată se îndeletnicise să facă dînsa; omul a săpat din noŭ canalul, între Calinova și Sulimanca și a redat putința apelor de a porni iarăș în spre luminișul apos al laguneĭ dobrogene. Identic acelaș lucru trebue să se fi întîmplat și cu cursul Dunavățuluĭ. Și cursul luĭ de la vale între Razim și Sulimanca prezintă urmele acțiuneĭ naturеĭ deși această rigolă, maĭ puțin largă și maĭ puțin adîncă ca Cernețul, totuș denotînd că nu mîna omenească a fost aceia ce de la obîrșie l-a întemeiat. De la Sulimanca în sus cursul 'șĭ schimbă deodată direcția primitivă S.-N., perpendiculară E.-V., până în dreptul localitățeĭ Dunavățul-d.-j., nu departe de cetatea Zaporojenilor, de aci îșĭ ea ĭarăș direcțiunea S.-N.-N. până la origina sa actuală din Sf. Gheorghe (Dunavățul-Greci bifurcat în Dunavățul-Lipoveni și al Salciilor). Aci, adică de la Cetatea Zaporojenilor, până la gura Sf. Gheorghe, se vede directa intervențiune a omuluĭ. De la Sulimanca în linie dreaptă și urmînd direcțiunea primitivă a Dunavățuluĭ până în Sf. Gheorghe (Punctul Perivolca) nu sunt de cît 4 kil.

www.dacoromanica.ro

și de sigur odată cursul natural al Dunavățuluĭ a urmat această direcțiune și interese saŭ cine știe ce trebuințe omenești și sigur vremelnice i-aŭ abătut cursul în spre cătunul Dunavățul-d.-j. și îndrumîndu-l de aci în spre Dunăre. Dacă altă dată mîna omenească a restabilit calea apoasă între Salimanca, Perivolca, nu se știe nicĭ nu se poate dovedi, faptul persistă, însă că, cursul a rămas deviat așa cum se găsește astăzĭ.

Ne maĭ rămîne a maĭ vorbi de canalul de alimentare Clinețul, nume pe care-l poartă între Razim și insula Popineĭ în dreptul localităței Sarinazuf (turcește, *apă galbenă*) și până la întîlnirea sa cu Dunavățul, care în acest punct în raport cu cursul săŭ 'și schimbă cursul la stînga către Sulimanca. Clinețul pare să fie opera complectă concepută de mintea omenească și executată de mîna lor, — cînd cum și care a fost motivele inființăreĭ luĭ, ne vom cerca a o dovedi, în partea istorică.

Caracterul lagunic ce domnește între gura Sf. Gheorghe și ĭezerul Razim este în prima linie condițional de lipsa aproape desăvîrșită a diferențeĭ de nivel între prima și secunda. Panta este aproape redusă la nulă; o pajiște orizontală se întinde peste tot ținutul, cea ce face ca scurgerea apelor să fie alternativă adică să se producă fenomenul uneĭ scurgerĭ cînd din Dunăre în lagune, cînd din lagune în spre Dunăre. Pentru toate canalele de alimentare enumerate maĭ sus, putem susține cu drept cuvînt că nu dispune de o pantă de scurgere în înțelesul obișnuit; căcĭ dacă în adevăr am dispune de o diferență de nivel între origina acelor canale de alimentare și devărsarea lor în Razim, ea ar fi atît de mică în cît nicĭ nu s'ar putea ține seama de cîtimea eĭ numerică. Și cu toate acestea, observatorul atent care cunoaște localitatea poate să asigure că la un moment dat, scurgerea pe aceste canale se face atît de repede în spre Razim, în cît or și cine ar fi îndreptățit să creadă că aceste cursurĭ dispun de o altă pantă cu mult maĭ considerabilă de cît aceia de care în realitate este stăpînită localitatea. Efectul încurăreĭ apelor din Dunavăț în Reazim, vorbim numaĭ de acest canal, se maĭ poate proba și printr'un alt fapt și maĭ isbitor. Putem cita aci cazul observat de noĭ înșine în zilele de 7 și 12 Aprilie 1900. In ziua de 7 Aprilie maĭ întreaga gură a Dunavățuluĭ era malită, nedispunînd de o deschidere devărsătoare maĭ mare de 5 m. în lărgime, cu o adîncime de cel mult 1 și jumătate metru, și să se țină seama că ne găsim în epoca de mare viiturĭ a apelor; iar în ziua de 12 Aprilie gura Dunavățuluĭ se lărgise cel puțin la 25 metre, cu o adîncime minimală de cel puțin 3 metre. Or cine e dispus a se întreba de unde această schimbare atît de bruscă și săvîrșită numaĭ în restimpul de 4 zile, fiind dată imposibilitatea schimbăreĭ de pantă, adică a sporireĭ eĭ, decĭ a augmentăreĭ scurgereĭ pe acest motiv.

Explicațiunea acestuĭ fenomen se întemeiază în parte pe întreaga suprafață a Razimuluĭ și în general a laguneĭ dobrogene. Și dacă consultăm autorități ca: *Thome de Gumonid* (Mémoire sur le regime des eaux courantes en France), *Revy I.I.* (Hydraulics of Grant Rivers), *Lorenz v. Liburnau* (Die Donau, ihre Strömungen und Ablagerungen), *Talbout de Marigny* (Hydrographie de la Mer Noire) și alțĭ, care cu toțĭ sunt de acord că, dacă Marea-Neagră nu dispune de un flux și reflux tot atît de mare ca al altor Mărĭ, în schimb însă apele eĭ sunt supuse unuĭ groaznic freamăt produs din alternativa și simultana succedare a vînturilor S.-N., V.-E. Baterea acestor vinturĭ produc schimbărĭ foarte resimțite în nivelul normal al acesteĭ marĭ suprafețe apoase. După cum se știe întensitatea vînturilor ca energie, sunt cu mult maĭ marĭ de la N. spre S., de cît opusele lor de la S. spre N. Ne-ar duce prea departe dacă am cita aci numaĭ părerea unuia din autoritățile de maĭ sus, asupra existențeĭ acestuĭ fenomen aeolitic. Luăm faptul ca constatat că: vînturile nordice sunt covîrșitoare asupra celor sudice de unde și denivelarea produsă în direcțiune S. maĭ mare de cît în direcțiunea N. Curentul N. preponderent curentuluĭ S Dacă aceasta se întîmplă pe Marea-Neagră cum s'ar putea întîmpla alt-fel în laguna dobrogeană și în special pe ĭezerul Razim, masa cea maĭ compactă și maĭ resleață a întreguluĭ complex de revărsare. Apele aci se retrag în spre Mare cu o vehemență vertiginoasă în direcțiunea N. S., lăsînd în urma lor un gol simțitor, maĭ cu seamă avînd în vedere mica adîncime a Razimuluĭ față de reslățirea sa. Atuncĭ năpădesc apele Dunavățuluĭ și a celor-l'alte canale alimentare, pare că ar fi animate și pornite de panta unuĭ rîŭ din văile munților (nu voĭ să înțeleg torent) și nicĭ nu sunt în stare a podidi umplerea golului; atuncĭ se face adevărată primenire a Dunavățuluĭ, a Razimuluĭ și a întreguluĭ sistem lagunic cu apă dulce adusă din brațul Sf.

www.dacoromanica.ro

Gheorghe prin canalele enumărate mai sus.

Dacă astă-zi acest fenomen nu se mai întîmplă în întregimea grandiosităţei sale, aceasta se datoreşte veciniceĭ astupări, cînd a gurilor despre braţul Sf. Gheorghe, care nu îngădue atunci intrarea apelor în canalele de alimentare, cînd a gurilor de revărsare despre Razim, care tocmaĭ în momentul prielnic se găsesc mălite, împedecînd năpădirea prodigioasă a apelor în spre lagună. — Cum se întîmplă acum, cînd bat vînturile S.-N.? Dată fiind inferioritatea viteselor acestor ape, deci a acţiunilor lor faţă de cele-l-alte, curentul la întoarcere nu mai este atît de puternic, deci nici rebufnirea apelor înapoi nu mai este animată de aceea forţă, de care a fost coprinsă în cazul precedent. Apele maritime se întorc lent şi se mulţumesc a pune o stavilă încurăreĭ apelor dulci, ce debuşează prin canalele de alimentare din gura Sf. Gheorghe.

Din toate aceste, vedem că cestiunea de pantă a Dunavăţuluĭ şi a celor-l-alte canale în alimentarea laguneĭ dobrogene cu apă dulce, ţine un rol infim de mic faţă de energia desvoltată de elementele natureĭ, ca influenţele aeolitice şi ale valurilor.

Acum cîte-va cuvinte asupra întreţinereĭ geo-dinamice, a orificiilor de contact Portiţa, Periteasca şi Buhazul.

Pentru a complecta şirul celor expuse mai sus, găsim nemerit a justifica aci contactul mai mult saŭ mai puţin perpetuŭ, între laguna dobrogeană şi apele Măreĭ. Mai la vale vom indica în treacăt existenţa lor. Aci ne rămîne numaĭ a proba continuitatea influenţelor aeolitice, constatate mai sus.

Vînturile nordice ce în lagun[a] dobrogeană, privite ca puteri şi acţiuni idrostatice, 'şi iaŭ origina pe flancul ţezeruluĭ Razimul, între Sarinasuf către Dranof şi Mare şi pornesc de aci în spre largul laguneĭ; forţa vie a maselor apoase se găseşte abătută de puternicile mase stîncoase de la Cap Dolojman, Iancina şi pănă dincolo de piscul ruineĭ Eraclia, ceea ce produce o schimbare de intensitate în direcţiunea şi vigoarea putereĭ apeĭ, perpendicular la cea dîntîiŭ, adică V.-E. manifestată prin izbirile ante-ţărmuluĭ despărţitor între lagună şi Mare, ceia ce dă naştere orificiilor de la Portiţa şi Periteasca, rămînînd ca vînturile de la N. spre S. să ţină deschisă gura Buhazuluĭ.

Intreţinerea propriŭ zisă a acestor orificiĭ prin mînă omenească, nu vrea să zică alt-ceva de cît a ne îngriji iarăşĭ de regulata funcţionare, cel puţin a Dunavăţuluĭ, dacă nu şi a celor-l-alte artere de alimentare, căci ce ar folosi puterea vîntuluĭ ca motor, dacă obiectul înlesnitor conducereĭ energieĭ sale ar lipsi. Dunavăţul şi cele-l-alte artere în asemenea momente, trebue să ducă destulă apă în bazinul ţezeruluĭ Razim şi al întregeĭ lagune, pentru ca puterea vîntuluĭ să le poarte şi să le izbească cu putere, aruncîndu-le peste forlandul maritim, deschizînd ast-fel porţile pentru evacuarea apelor staţionare, încărcate cu rezidurile putrefacţiilor vegetale şi morenice dintre Sf. Gheorghe şi Razimul, care într'un atare moment sunt scurse şi vidate, iar apele dulci şi proaspete ale Dunavăţuluĭ şi celor-l-alte artere, adică apele Dunăreĭ, să le ia locul. Deci, iarăşĭ reese importanţa existenţeĭ şi regulateĭ funcţionăriĭ, cel puţin a Dunavăţuluĭ, ca arteră de alimentare pentru care trebue să se îngrijească în toate timpurile ca să facă faţă scopuluĭ menireĭ sale.

Fenomenul geo-fisic ce produce încurarea apelor dulci şi maritime, în special în ţezerul Razim şi în general în laguna dobrogeană se explică ast-fel:

Mai sus am arătat care este menirea şi importanţa Dunavăţuluĭ, apoi am căutat să probăm necesitatea netăgăduită a orificiilor despre Mare. Intermitenţa joculuĭ încurăreĭ apelor dulci şi a apelor maritime se poate dar vedea în cele expuse în rîndurile precedente. Cu toate acestea vom rezuma în cîte-va cuvinte şi acest fenomen.

Apele Dunavăţuluĭ, dacă nu şi a celor-l-alte artere de comunicaţie, ocupă spaţiul secat în basinul Razimuluĭ, pe cînd apele stagnante aflate şi staţionare în întreaga regiune sub acţiunea vîntuluĭ nordic, 'şi găseşte o repede scurgere prin cele treĭ orificiĭ mai marcante în spre Mare, prin care fapt la un moment geo-fisic Dunavăţul trebue să 'şi încordeze într'atîta debitul întru cît basinul lagunic se găseşte mai mult golit şi urmînd a fi reumplut în virtutea gravităţeĭ şi panteĭ celeĭ mai favorabile; în acest moment geo-fisic în presupunerea uneĭ regulate funcţionăriĭ, cel puţin a Dunavăţuluĭ, basinul laguneĭ dobrogene este ocupat de apă dulce, cînd starea lucrurilor se schimbă, vînturile de la Sud, dacă nu aŭ energie ca puterea vîntuluĭ de la Nord, dar cel puţin ca volum de apă, ce încură în spre lagună este ceva mai mare de cît cel ce în primul moment geo-fisic era de-

www.dacoromanica.ro

bitat de Dunavăț. Intr'un atare caz se produce un contra-efect între apele maritime cu tendință de a pătrunde în lagună și neputința apelor dulcĭ de a se retrage sub imperiul acesteĭ presiunĭ prin gura Dunavățuluĭ.

Acest fenomen se datorește decĭ regimuluĭ salmastru saŭ brachic, atît de bine-făcător în ale creștereĭ, înmulțireĭ peștilor și a pescuituluĭ lor, fapt ce astă-zĭ a dispărut numaĭ din cauză că Dunavățul și cele-l-alte artere de alimentare nu maĭ sunt în stare să 'șĭ îndeplinească chemarea.

Pentru a complecta hydrologia laguneĭ dobrogene, urmează să maĭ atingem încă ultimele 2 cestiunĭ: abiziologia și salinitatea acestuĭ bazin apos.

Abiziologia laguneĭ dobrogene saŭ chiar aceia a ezeruluĭ Razim nu a fost până în moment de nimenĭ cercetată, nicĭ ca cestiune generală nicĭ ca amănunte, tot ce putem spune în aceasta privință sunt date foarte neînsemnate și culese dintr'un trecut relativ depărtat de către căpitanul de navigațiune din Flota engleză *T. Spratt,* și comunicate în «On the Geology of the N.-E. part of the Dobrutscha. Quart journal geol. Soc. vol. XIV», care pe acele vremurĭ a și întocmit o hartă indicatoare a curbelor de egală adîncime, din care reese că adîncimele cele maĭ marĭ adică între treĭ și patru m. și jumătate s'ar găsi în iezerul Razim pe la mijlocul linieĭ balisa Englesă-Cap Iancina, precum și la mijlocul linieĭ Cap Iancina-insula Popina, în colo adîncimele maĭ marcante nu întrec cătimea de 2 metri. Cum am spus însă această lucrare este învechită și atuncĭ cînd s'a făcut nu i s'a dat importanța ce cu adevărat merită. Cele-l'alte studiĭ făcute de *Marcovnicoff, Andruzoff,* ș. a. se referă maĭ mult la basinul Măreĭ-Negre, atingînd numaĭ în treacăt laguna dobrogeană, tot asemenea ca și lucrările d-lor *Luksch* și *Wolf* publicate în «Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik», asemenea comunicatul d-luĭ *Neumayr* din «Zur Geschichte des östlichen Mittelmeerbeckens».

Salinitatea laguneĭ Dobrogene păstrează întru totul caracteristica apelor salmastre și brachice. Date precise, precum și studiĭ continue nicĭ în aceasta privință nu s'a făcut, așa că prea puțin se poate spune și în această direcțiune. Gradul de salinitate fiind o funcțiune a temperatureĭ, a cătimeĭ de evaporație, nu prea se poate ști cu siguranță care este cătimea medie a procentuluĭ de salinitate. In timpurĭ, cu ocazia studiuluĭ basinuluĭ Măreĭ-Negre, geologul rus *Audruzoff,* geo-fizicianul *Marcovnicoff,* și chimistul *Lebidinski,* s'aŭ indeletnicit cu cercetarea lăturalnică și fără a'ĭ da importanța cuvenită, a salinitățeĭ laguneĭ dobrogene, ocupîndu-se naturalmente numaĭ de basinul Măreĭ-Negre cu care aŭ fost însărcinațĭ de guvernul lor. De asemenea și geologul german Peters s'a ocupat în treacăt de gradul de salinitate al laguneĭ dobrogene, publicată în lucrările sale: «Die Donau und ihr Gebiet 1876», precum și în lucrarea sa de mare importanță «Grundlinien zur Geographie und Geologie der Dobrudscha» publicată în Denkschriften der K. K. Academie d. Wissenschaften. Wien 1866. Din toate aceste lucrărĭ daŭ aci următoarele date fără pretențiune de normalitate și exactitate covîrșitoare. Greutate specifică a apeĭ în lacul Razim în termen de mijloc este de 1,011, lacul Babadag 1,009—1,01, decĭ ar urma ca apele laculuĭ Babada să fie maĭ dulcĭ de cît ale Razimuluĭ. In cea ce privește cercetările chimistuluĭ rus citat maĭ sus putem da aci observațiunile sale asupra graduluĭ de salinitate din Marea-Neagră: La gurele Dunăreĭ el constată pe o întindere de maĭ bine de 10 kil. o nealterare a apeĭ dulcĭ cu apa maritimă, decĭ furia de revărsare a fluviuluĭ este într'atît de covîrșitoare, în cît împinge spre largul Măreĭ apele aceștia; tot acest cercetător găsește că gradul de salinitate al Măreĭ-Negre ar varia între 1,20—1.50 la %, decĭ în termen de mijloc cam 1,35 la %; pe cînd gradul de salinitate în termen de mijloc al Măreĭ-Mediterane este cel puțin de 3%.

Temperatura. In ceea ce privește laguna dobrogeană de asemenea până în present nu a fost studiată de nimenĭ.

e) *Fauna* și *Flora.* Și în această privință suntem încă foarte săracĭ în cercetărĭ speciale, cu toate că ar merita o mare importanță din toate punctele de vedere, un studiŭ în această privință pentru laguna dobrogeană.

Flora a fost asemenea aproape cu desăvîrșire neglijată, citățm aci ca plante: *zostera marină, uvalactuca* și *Cucuta maritimă* (lat. Cicuta virosa, germ. Wasserschierling), care crește până la înălțimĭ de 3 m. și care acoperă maĭ cu seamă regiunea Delteĭ. Pe insulele, holdele și limbile lungărețe ale Delteĭ, se observă o fecundă vegetație a stufurilor de trestie, sipică și papură; caracteristic este că aproape întreaga lagună nu se găsește bîntuită de cocioacele plutitoare care se găsesc în ghiolul Dranof

www.dacoromanica.ro

şi mai cu seamă în stare foarte fecundă în mai toate lacurile, ghiolurile, jepcile şi pardinele Deltei dunărene. Ca plantaţiune lemnoasă, laguna dobrogeană este foarte săracă, sunt multe localităţi care se numesc: Cara-Orman (turceşte, *pădurea neagră),* Deli-Orman (turceşte, *pădure nebună),* Cara-Harman *(dumbrava neagră),* Leti, ceea ce va să zică turceşte, *zăzoiŭ, mărăciniş,* din toate aceste astăzi nu se mai pomeneşte nimic, exceptînd cîte-va sălcii pe la kerhanalele pescarilor. In mod îmbucurător te isbesc plantaţiunile de pomi fructiferi, meri, peri, caişi şi mai cu seamă persicii cari reuşesc foarte bine în partea loculuĭ, ce se găsesc plantate pe la kerhanalele de-a lungul Dunavăţuluĭ, pe ici pe colea întîlneşti viţe de struguri ce dau rod foarte bun. Aceasta e tot despre flora laguneĭ dobrogene.

Fauna. Şi în privinţa aceasta nu putem să ne lăudăm că dispunem de un material covîrşitor, nici chiar inventarierea animalică nu s'a făcut în partea loculuĭ. Se găsesc prin stufuri mistreţi şi pisici sălbatice, şi cari de sigur nu sunt de cît urmele unor animale ce altă dată aŭ fost domesticite. Din Crustacee şi Conhile se găsesc multe şi nenumărate speciĭ de Kardium, Dreizena, Polimorfa, mai rar Crustaceul Edotea Emaginata, care formează spaima pescarilor locali, căci ea roade şi distruge cu desăvîrşire matulele, secile şi alte obiecte şi novoade de pescuit, se mai găsesc crevete în specia Palaemon, Scvila şi Polibius, asemenea în melcărie şi scoicărie se găsesc speciĭ şi familiĭ diferite, care însă toate aşteaptă pe învăţatul cercetător spre a le clasa şi a fixa nomenclatura lor. Despre pescărie vom vorbi mai la vale sub Ichtiologie. Acum să complectăm aceste date cu capitolul:

Ornitologie. In această privinţă se dispune de un bogat material atît ca colecţiune, nomenclatură şi specificări, însă cu destulă părere de rău trebue s'o spunem că nu noi suntem aceia ce am întreprins studiul în această privinţă, ci vecinii noştri Ungurii aŭ trimis în 2 veri de arîndul 1896 şi 1897 pe naturalistul *Dr. Almasy Gyorgy V.* care a şi publicat un studiŭ sub titlul: «Madartani Betekintés a Romani Dobrudsába», adică pe romîneşte: Recunoaştere-ornitologică în Dobrogea romînă. Recomandăm tuturor ce-i interesează acest studiŭ, cartea numituluĭ cercetător.

f) *Ichtiologia.* Iezerul Razim saŭ mai bine zis laguna dobrogeană se bucură de una din cele mai rari poziţiuni geografice, care după cum am văzut şi am învederat mai sus, înlesnesc amestecul apelor Mareĭ cu apele dulci. In general aceasta se întîmplă acolo unde configuraţiunea topică îngăduieşte în apropierea uneĭ revărsăturĭ de rîŭ saŭ fluviŭ, formaţiuni lagunice, «lido», fie ea restul Mareĭ ce s'a retras, fie produsul lateral al configuraţiuneĭ topografice saŭ geologice a delteĭ respective. Din acest amestec de apă se formează aşa numitul regim Salamastru saŭ Brashic, ce îngădue staţionarea peştilor maritimi cît şi a celor de apă dulce în unul şi acelaşi basin şi de multe ori aceste vieţuitoare aquatice prefer menţionatul amestec de apă pentru diferite motive a căror amănunţire nu poate face obiectul descripţiuneĭ de faţă. Două în Europa sunt localităţile ce caracteristic se bucură în înţelesul larg al cuvîntuluĭ, de poziţia geo-fizică ce am descris mai sus: laguna dobrogeană la gurile Dunăriĭ şi în faţa Mării-Negre, iar a doua lagună Comachiu, la revărsarea Pouluĭ pe coasta italiană despre Marea Adriatica. Ambele aŭ aproape aceiaşi configuraţiune geo-fizică. Laguna dobrogeană, un apendice al Mării-Negre, a fost şi este alimentată de apă dulce în trecut ca şi acuma prin braţul Sf. Gheorghe (canalele naturale saŭ artificiale Clineţul, Dunavăţul, Cerneţul, zis şi Cerni-Floarea saŭ Tureţul), iar despre Mare apele sărate încură în spre lagună prin orificiile diferite, dar cele mai principale sunt: Malciana, Periteştile, Portiţa şi Buhazul-Caraharman; starea este analoagă în lagună saŭ lido Comachioluĭ. Ea e apendicele Mareĭ Adriatice, din partea de N. se găseşte indirect alimentată cu apă dulce din rîul *Po di Volano,* la Sud iarăşi indirect prin rîul *Reno,* apele pătrund în această lagună prin intrările de la Volano-Comachio şi Po-di-Primaro; pe cînd laguna din sînul Mareĭ Adriatice 'şi păstrează şi astăzi renumele în ale pescăriilor *(Iacobi,* «Der Fischfang in der Lagune von Comachio»), iar laguna noastră dobrogeană ameninţă pe zi ce trece să devie o adevărată Mare-Moartă.

Peştiĭ, ce altă dată populaŭ această lagună, eraŭ în număr foarte mare şi de diferite speciĭ şi familiĭ.

Se împart mai întîiŭ în treĭ categoriĭ: în peşti care vin din Mare mai cu seamă în scopul reproducţiuneĭ saŭ peşti migratori ce în diferitele anotimpuri vizitează regimul Salmastru al acesteĭ lagune; al 2-lea, peşti cari vin din Dunăre şi în fine, categoria staţionară adică cea autohtonă,

www.dacoromanica.ro

localnică, care nu părăsește nicĭ odată bălțile lagunei. Să enumărăm acum principalele speciĭ de peștĭ ce se prindea maĭ cu seamă altă dată aci din cele treĭ grupe descrise maĭ sus: *Cambula* adică *Calcan* saŭ *Plia* (latinește Pleuronectus flessus, germ. Flunder, Flinder, Struftbutt, Sandbutt, Graubutt, franc. Plie, englez. Flounder, Butt), diferitele speciĭ de *Cuvidiĭ* (lat. gobios, niger, grecește Batrachocephalus, franc. Gobie noir, Boulereau, germ. Schwarze Meergründel, englez. Rockfisch), *Barbun* (lat. Mullus, germ. Meerbarbe, franc. Rouget-mullet), diferitele speciĭ de *Sardele*, scrumbiĭ, scrumbițe (grecește hamsi, latin. Eugraulis encrasicholus, franc. Auchois), *Șalăŭ de Mare* (lat. Luciperca volgensis, rus. secret), *Șalăŭ de Dunăre* (lat. Luciperca Sandra, germ. Zander, Sandart, Sandbarsch, Schill, Amaul, ungurește Fagoș, franc. Sandre), *Crap* (lat. Ciprinus Carpio, germ. Carpfen), *Somn* (lat. Silurus glanis, germ. Wels, Weller, Waller, Scheid, Schaiden, Schaden, Scharn), *Arvat* (lat. Aspius sapax, rus. bellisma), *Morunaș* (lat. Aspius clupeoides), *Plătică* (lat. Abranus brama, rus. Cebac, germ. Blei, Bressen, Brassen, Brachsen, Breitling), *Cosac* (lat. Abranus balerus), *Băbușcă* (lat. leociscus rutilus, rus. Tarun), apoĭ tot felul de pește mărunt albișoară și altele. Din peștiĭ migratorĭ ce pătrund în lagună din spre Mare maĭ enumărăm aci: *Cefalul* (lat. Mugil cephalus, mugil. capïto etc., germ. Meerässche, franc. muge, mulet), apoĭ *Scrumbiĭ de Dunăre* (Clupea pontica și Clupea cultriventris, turcește Caraghios), *Scrumbia de Mare* (lat. Scromber, germ. Macrele, franc. Macreant), *Lufăr* (latin. Temnadon, Saltator, rus. Vizizop), apoĭ din cînd în cînd se rătăcesc *Cegĭ* (lat. Acipenser turtio, germ. Stör), *Sterlet*, *nisetru* (lat. Acipenser rutenus, germ. Sterlet, Stör), *Păstruga* (Acipenser stelatus), *Viza* (Acipenser glaber), *Morun* (Acipenser huso).

In anul 1886, Contele Behr-Schmolden în numele societățeĭ germane de pescicultură (Deutscher Fischerei-Verein) s'a cercat să sădească în laguna dobrogeană *Lax* (lat. Salmo-Salar, germ. Lachs, Salm, franc. Somon) precum și *țiparĭ* familia Anquilla vulgaris (germ. Aal, franc. Anquille, grec. Helli), însă fără vre-un resultat practic.

Terminăm acest capitol semnalînd că urmează a se maĭ face mult în ceia ce privește studiul faunei, floreĭ și maĭ cu seamă a Ichtiologieĭ și a exploatăreĭ ichtiologice a lagunei dobrogene.

g) *Etnografia.* — In acest capitol vom trata cestiunea etnografică numaĭ din punctul de vedere al actualităței, rămînînd ca la partea istorică să-ĭ dăm desvoltarea cuvenită, de la cea maĭ veche obîrșie și pănă astăzĭ, în marginea putințeĭ și a cunoștințelor istorice și geografice ce aŭ fost înregistrate din antichitatea clasică și pănă pe la începutul secoluluĭ trecut.

Populațiunea actuală ce locuește tot litoratul costiș al lagunei dobrogene, începînd de la cap Midia și sfîrșind la Muri-Ghiol, este resultatul deselor deplasărĭ și zdruncinărĭ ce a îndurat dislocarea și repopularea acesteĭ părțĭ de loc.

Răsboaele ruso-turce ce fără precurmare s'aŭ succedat în tot secolul trecut, aŭ făcut pe de o parte ca populația turcească venită în mare parte din Anatolia și Circazia și așezată aci de stăpînirea turcească, să fie zbuciumată dc colo pănă colo, pentru a forma un gard viŭ în potriva invasieĭ moscovite, ce neîncetat amenința a coprinde partea loculuĭ.

Judecînd după denumirea localităților, ele sunt netăgăduit de proveniență turcească, însă fără o altă însemnătate de cît cea topică și împusă de caracterul localităței, dacă nu care cum-va pe icĭ pe colea să se fi păstrat, ca prin minune, o denumire străveche saŭ numirĭ slavice a căruĭ urmă nu poate însă fi socotită maĭ veche de cît din secolul al XVII-lea.

Să cercetăm cîte-va din aceste numirĭ, să înțelege fără a ne atinge de numirile vechĭ cu caracter istoric saŭ geografic, despre care vom vorbi maĭ la vale.

S'o luăm de la Cap Midia spre Casapchioi, Jurilofca, Babadag, Sarinazuf, Dunavăț; se termină la Muri-Ghiol.

Localitatea *Bacagic-Tepe* însemnează vîrful de la vale, se înțelege în raport cu coasta lagunei dobrogene.

Gagîrlîc-Buiuc, însemnează pămînt respîndit.

Buhaz, capul revărsăturei.

Cara-Harmau, Dumbrava-Neagră.

Peletli-Cara Șaithan, podul draculuĭ negru.

Tusla-Ceair, cîmpul sărat.

Cara-Nazuf, apă neagră.

Taș-Bunar, puțul de piatră.

Toate aceste localități sunt încă locuite în mare parte de populațiune tătărască și în mică parte de Turcĭ antohtonĭ, aceștĭ Tătarĭ s'aŭ stabilit în partea loculuĭ încă de pe la mijlocul secoluluĭ XVIII cînd Chersonatul, Tauria și Crimea aŭ fost transformate în guvernăminte ruseștĭ,

www.dacoromanica.ro

care a fost sporită cu alte seminții tot tătărești, venite aseminea în partea locului după războiul Crimeei din 1856.

Casap-Chioi, satul măcelarilor.

Hamangi, grădinari, cultivatori de pometuri.

Ciamurli, zidari sinonim cu acei ce ard peatră de var.

Canlă-Buceag, marginea dinspre nisip.

Aceste localități au fost stăpînite înainte de a deveni Dobrogea provincie romînească, de cei mai sălbatici Cerchezi adunați de prin Circazia și Anatolia și aduși aici poate pe vremuri de un demnitar sau mare bogătaș turc, fie din interese economice pentru a-și popula posesiunea și a avea la dispoziție brațe de muncă și la vreme de nevoe, să se servească de dînșii ca putere de apărare. Chiar din numirele următoare resultă aceasta:

Paşa-Cîşla, oerie sau tîrla pașei.

Paşa-Chizlic, locul unde pașa își strînge productele.

Conac-Efendi, șederea stăpînului, casa, palatul lui și alte numiri de acest soiu.

Jurilofca, ce ar părea la primul moment să sune a numire slavă, provine însă de la cuvîntul turcesc Yurik (sună: jürük), ce vrea să zică vinători, derbedei, oameni fără căpătăi.

Dolojman-Tepe, vîrful groaznic.

Caramanchioi, ce trebue despărțit în trei cuvinte turcești: *Cara*-negru, *Adam*-om, *Chioi*-sat, adică: satul-oamenilor-negri; sat arabesc.

Cherhanea-Tepe, Cherhaneaua de la vîrf, din spre proeminență.

Iancina-Tepe, vîrful plăcut.

Ghiuzel-Bakce, grădina frumoasă.

Eni-Zala, Castelul-Vechiu.

Babadag, Baba însemnînd bătrîn, vechiu; dag munte adică: Muntele-bătrîn.

Baiz-Tabia, întăritura de la deal.

Tobrac-Taş, pămîntul de piatră.

Toate aceste numiri iarăși de origină turcească, sunt în mare parte locuite de populație slavă, pe care noi îi numim Lipoveni și Ruși, ambele numiri însă ei le resping cu indignare ca insultătoare. Ei 'și zic cu mîndrie *Haholi* «de altă credință», *Zaporogeni* «de la Cataracte», *Răscolnici*, împotrivitori cei ce s'au ridicat în revoltă și nesupunere. Asupra originei și venirei acestor neamuri în partea locului vom reveni la partea istorică.

Sabanciac, locul adînc.

Tighir-Ghiol, lacul de la fund.

Tauşan-Tepe, Tauşan-epure, Tepe-vîrf.

Sari-Ghiol, lacul galben.

Carabil, malul negru.

Sarınazu, apa galbenă.

Beibuceag, drumnl domnesc.

Actualmente localități stăpînite în mare parte de Romîni, ce s'au stabilit în Dobrogea amestecați cu populația autohtonă slavă și în număr foarte mic Muzulmani.

Dunavăț, denumire provenită de la scursoarea cu acelaș nume.

Muri-Ghiol, lacul pietros.

Sunt localități actualmente ocupate aproape numai de Romîni, veniți în partea locului după ocupația Dobrogei.

Inainte de a părăsi această scurtă și restrînsă schiță etnografică care nu are altă valoare, de cît aceia a actualității, mă simt dator de a atrage atențiunea asupra unui fenomen de nomenclatură caracteristică în partea locului. Pe cînd toate numirile aparținînd țărmului solului și în general legate de topica terestră sunt de proveniență turcească, toate numirile sau cel puțin în generalitatea lor referitoare la localități apoase, smîrcoase etc., sunt în mare parte de proveniență slavă. Este destul să reamintim numiri nouă deja cunoscute ca *Sinoe*, *Liman*, *Zmeica*, *Goloviţa*, *Malciane*, *Hahol*, *Portiţcaja*, *Pahani-Hrani*, *Olinca*, *Dranof* ce însemnează furtunosul, chiar Dunavățul nu este de cît diminutivul Dunavăț al Dunărei: Cerni-Florea iarăși de proveniență slavă adică Florea cel negru, apoi o mulțime de numiri cu caracter cu totul localnic, ca *Şmarhun*, *Ermalai*, *Cubrei*, *Nichifor*, *Hulai*, *Chiril* și altele multe, care amintesc numele diferiților pescari slavi ce au stăpînit sau stăpînesc încă osebitele cherhanale, periboine sau jepci.

Excepțiune de la aceste numiri, sunt două foarte caracteristice: Gura Sf. Gheorghe, numită din timpuri străvechi așa, pe care Turcii l'au numit însă tot-d'a-una Kedril, balaurul, de unde și localitatea la devarsarea brațului Sf. Gheorghe, se numește Katîrleț; a doua numire caracteristică este însuși Razimul, numire asupra căreia vom insista în cele ce urmează.

h) *Cercetări istorice şi geografia clasică a lagunei dobrogene.* — Razimul cu toată laguna dobrogeană, fiind în strînsă legătură cu revărsarea gurelor Dunărei, nu putem să ocolim aceasta, mai cu seamă că toți istoriografii și geografii antici de la Herodot-Euripides, Ptolomeu, Hesiod, Strabo, Pliniu și alții, considerau laguna dobrogeană ca o gură de revărsare a Dunărei în Mare. Tot așa această revărsare a fost pri-

www.dacoromanica.ro

vită de geografi până pe la sfîrşitul secolului al XVIII-lea.

Mai întîiŭ gurile Dunărei. — Din cea mai clasică vechime se discuta încă dacă Dunărea, *Istrul, Danubiul,* are şapte, şase saŭ cinci revărsături saŭ scurgeri în spre Mare; după *Ammianus Marcellinus, Solinus* şi tatăl geografiei moderne, *Büsching,* Dunărea ar avea şapte guri de scurgere; după *Plinius* şi *Tacitus* numai şase; iar după *Herodot, Strabo, Dionysios* şi între geografii moderni *Kleemann* (care a studiat prin anii 1764—1768 Delta Dunărei), precum şi după *Antiquarius,* Dunărea ar dispune numai de cinci guri. In general, în vechime era ca incontestabil considerat că Dunărea dispune de şapte guri. In timpul luĭ *Plinius* (Historia natur. lib. IV, capit. 12), cele şapte devărsăturĭ purtaŭ următoarele numiri: *Peuce,* de la insula cu acelaş nume saŭ numirea şi mai vechie *Hierostoma* şi *Sacrum-Ostium* (Ιεροστομα), *Naracustoma* saŭ *Narcostoma* (ναρκοστομα), *Secne-Ostium* (gura moale, leneşă) probabil de la cursul lent şi potmolit ce caracterisa această revărsare; *Calostoma* (Καλοστομα) saŭ *Pulchrum - Ostium; Pseudostoma* (Ψευδοστομα), *Falsum-Ostium,* de oare-ce această scurgere 'şĭ lua cursul, mai pe jumătate din lungimea sa pe sub pămînt şi formînd între bifurcaţiile sale insula *Rolopa; Boreostoma* (Βορεοστομα), *Borzeale-Ostium* revărsătura despre E. saŭ N.; *Spiraeostoma* (σπιραεοστομα), *Flexuorum-Ostium,* din cauza cotiturilor sale, iar a şaptea revărsare saŭ gură de scurgere se numea *Stenostoma* (στενοστομα), *Augustum-Ostium.* Ceĭ ce admit numaĭ cinci guri elimineză revărsăturile Spiraeostoma şi Stenostoma, iar ceĭ ce cu Plinius admit şase guri consideră aceste două ca una şi aceiaşĭ scurgere.

Din cele mai vechĭ date turceştĭ reese că şi imperiul Otoman admitea şase guri ale Dunărei şi pe nume: *Sulina-Boghasi, Kedrill-Boghasi, Salona - Boghasi, Kütschük - Boghasi, Portessa-Boghasi* şi *Kurt-Boghasi.*

In nomenclatura turcă însă se omite gura principală ce udă coasta basarabeană Kilia; adaogînd dar şi aceasta, ajungem iarăşĭ la şapte revărsăturĭ. Şi Tacitus (de moribus German. I) zice: «*Danubius molli et elementer edito montis Abnoos paludibus hauritur*». Dacă din cînd în cînd clasicĭi geografĭ grecĭ şi romanĭ admiteaŭ cînd mai multe cînd mai puţine revărsăturĭ ale Dunărei, aceasta provenea probabil (după cum observă deja Celarius în Notiţia Orbis antiqui lib. II, cap. VIII) că în decursul timpuluĭ şi la diferite intervale, gurile se contopeaŭ şi iarăşĭ se desfăceaŭ, fie prin bifurcaţie, fie ca rezultat al unuĭ fenomen hidrologic, lucru ce de alt-fel se observă la clasicĭi geografĭ şi în cea ce priveşte delta Nilului.

Incontestabil că delta Dunărei şi gurile eĭ de scurgere ce o formează, a îndurat în decursul secolelor nenumărate schimbărĭ, deplasărĭ de matcă şi direcţiune, cum aceasta se observă chiar în ultimiĭ 40 anĭ, în care direcţiunea revărsăturei Dunărene de la Nord-Est la Sud Est, numără actualmente şi aşa cum o admit geografiĭ moderni, nesocotind laguna dobrogeană, că avînd patru devărsărĭ principale, adică:

I. *Gura Chilia,* despărţită într'o înfinitate de braţe.

II. *Gura Sulina,* cu scursoarea Eni-Fanal.

III. *Kedrill-Boghaşi,* adică gura Sf. Gheorghe, admisă de unĭ geografĭ, din eroare ca potmolită.

IV. *Dunavăţul,* în sine o scursoare secundară, cum am probat la locul cuvenit, formînd însă unul din principalele canale de alimentare ale ţezuluĭ Razim şi decĭ a întregeĭ lagune.

Orificiile despre Mare ce pun aceasta în legătură cu laguna, aŭ fost de ceĭ vechĭ şi chiar de unĭ din geografĭ moderni socotite ca revărsăturĭ ale Dunărei, admiţînd probabil litoralul Mării-Negre, adică lidul despărţitor ca făcînd parte întegrantă din delta dunăreană, aşa putem găsi chiar astă-zĭ în unele geografiĭ numărate între gurele Dunăreĭ, lucrurĭ de alt-fel îndestul de straniĭ: Jalova-Boghasi de sigur orificiul de la Malciana şi Peritеasca, Portiţa-Boghasi şi Kurth-Boghasi adică gura Buhazuluĭ. In alte cărţĭ de geografie mai găsim că Dunărea ar avea patru guri de scurgere cu şapte debuşeurĭ. Nu este locul a trata aci cestiunea încovîrşireĭ, căcĭ ea face parte din delta Dunărei şi orĭcine ştie astă-zĭ că gurile de devărsare sunt treĭ şi anume: *Kilia, Sulina* şi *Sf. Gheorghe,* al căror debit să varsă cu atîta putere în Pontul-Euximus, în cît pe o distanţă de cel puţin 10 kil. spre largul Mării, apele dulcĭ ale fluviuluĭ încă nu sunt amestecate cu apa maritimă.

Este de netăgăduit că atît delta Dunăreĭ, cît mai cu seamă coastele laguneĭ dobrogene, sunt locurĭ clasice şi bine cunoscute din cea mai străvechie antichitate. Insuşĭ Strabo susţine că ţărmul Pontuluĭ-Euxin, din partea loculuĭ, înainte de a fi loc de adăpost corăbierilor Phenicienĭ, a fost

www.dacoromanica.ro

o colonie asiriană şi persană; ca şi Herodot, ne aminteşte cum drumul luĭ Dariŭ pornea de la Odessos (Varna), prin strîmtorile munţilor dobrogenĭ şi cum în dreptul Isacceĭ, *Aegissus*, a a construit podul de trecere în spre Podolia şi Chersonat.

Era vestită confederaţia Pentapolilor-Pontice, adică alianţa celor cincĭ cetăţĭ din partea loculuĭ şi anume: *Odessos* (Varna), *Apolonia* (Mangalia), *Tomi*, actuala Constanţa, *Istria* şi *Istriopolis*, actualul Caraharman de la gura Buhazuluĭ, *Ponti-Capionia*, cam în dreptul Vîlcovuluĭ de astă-zĭ, precum şi *Olbia*, Cetatea-Albă, apoĭ numele generic ce se întîlneşte adesea la scriitorĭ vechĭ, ca: *Halmi*, *Halmis*, *Halmiza* şi *Halmira*, sunt nume generice, care se dă tuturor localităţilor ce serveaŭ ca porturĭ saŭ puncte reputate, ca bune de aostat şi ca adăpost în contra groaznicelor furtunĭ de care a fost tot-d'a-una bîntuite apele Pontuluĭ. Numirĭ generice cu care a fost împărtăşită şi Dobrogea, şi coasta laguneĭ dobrogene, dintre care localitatea Halmis, actualul sat cerchezesc Caraman-Chioi, despre care am vorbit maĭ sus.

Ne-ar duce prea departe dacă am căuta să facem cercetărĭ istoriografice şi geografice, de aceia vom căuta a ne restrînge aci numaĭ în principale indicaţiunĭ de această natură, cu îndoitul scop, ca pe de o parte să atragem atenţiunea tutulor asupra vechimeĭ şi clasicităţeĭ acestuĭ ţărm caracteristic, iar de alta a îndemnat pe ceĭ ce se îndeletnicesc cu asemenea studiĭ să aprofondeze cestiunea.

După cum se ştie, Herodot stabileşte că expediţiunea mitică a Argonauţilor în loc să apuce pe Phasis în sus spre Anatolia; Jason ar fi găsit regnul împăratuluĭ Eesel cam pe unde se află acum laguna dobrogeană, după cum mitul spune, Jason avea să ea de la regele Eesel focul nestins şi tonsura berbeculuĭ de aur. Pentru a dobîndi aceasta, Jason urma să are un cîmp cu niştе taurĭ de foc, iar din brazdele arătureĭ eşaŭ neîncetat balaurĭ, şerpĭ şi văpăĭ de foc. Medea, fiica regeluĭ Eesel, înamorîndu-se de Jason, îĭ dăduse o alifie cu care să se ungă şi să se pue la adăpostul verĭ-căruĭ pericol. După cum se ştie, Medea în cele din urmă părăsi pe tatăl săŭ şi porni cu Jason în susul Istruluĭ.— Nu este ţinta noastră a urmări maĭ departe peripeţiile acesteĭ mitice călătoriĭ, cea ce însă pe noĭ ne interesează, este cercetarea locală, ce confirmă spusele luĭ Herodot; prin păstrarea de numirĭ isbitoare atît în laguna dobrogeană cît şi în delta Dunăreĭ. — Popoarele ce s'aŭ strecurat prin această parte de loc, aŭ păstrat în mod caracteristic obiectul aceluĭ mit ast-fel: insula Şerpilor, rusеşte Zminioş-Ostrof, turceşte Hina-Adazi, apoĭ gura sf. Gheorghe, Kedrilul turcesc, ce în acea limbă însemnează balaurul, apoĭ ghiolul Zmeica, în laguna dobrogeană, ce iarăşĭ în slavoneşte însemnează Şerpoaica, apoĭ canalul de alimentare Cerni-Floarea ce ruseşte se numeşte Pahani-Hrani, monstrul negru, ne-ar fi de ajuns a ne proba, pănă la un punct oarecare, ca întemeiat mitul aceleĭ legende.

Cine a avut ocazia a vizita vre o dată ruinele de la Caraharman, aşa numită de locuitoriĭ băştinaşĭ Cetatea-Neagră, saŭ zidurile vechĭ a putut să se încredinţeze că aci a existat odată un măreţ oraş şi port, pe care profesorul Kieppert în cartea sa «Lehrbuch der alten Geographie», suc No. 250, pag. 280, îl numeşte *Halipedon*, adică Cîmpia-Sărată şi pe care numire Turciĭ aŭ păstrat'o sub *Tusla-Ciair* şi cum Tusla însemnează sare, iar Ceair cîmp, numirea nu poate să fie altă de cît vechiul *Halipedon*, Cîmpul-Sărat.

In inima laguneĭ dobrogene, pe peninsula aflată în faţa Dolojmanuluĭ se află ruina Biserieuţa, un vechiŭ fort saŭ cetăţuie de apărare, pe care citatul autor o indică sub denumirea de Munychia, ca o veche colonie Capadochiană şi în urmă Milieză, astăzĭ ea se numeşte de locuitorĭ Bisericuţa.

Cine a călătorit pe coasta laguneĭ dobrogene, a văzut măreaţa ruină de la Enisala, pe care locuitoriĭ o numesc cetatea împăratuluĭ Eraclie şi îĭ zic Heraclia. Turciĭ şi Tătariĭ o numesc Ereclic. Orĭ-ce vizitator al acesteĭ localităţĭ rămîne încremenit sub impresia admiraţieĭ măreţelor zidărĭ în ruină, cetate ce odată a dominat întreaga lagună cu privire departe în largul Măreĭ, poate că aci noaptea un puternic fanal, arăta direcţiunea călătorilor rătăciţĭ în timpul furtunilor. Această mare cetate domină şi în spre partea ţărmuluĭ toată Valea-Babadaguluĭ pănă aproape de Cataloi şi Tulcea, de sigur ruină, ce poate să se măsoare cu vestitele castele de alungul Rinuluĭ şi în susul Dunăreĭ de la Passau în spre Ulm precum şi alte castrurĭ feodale din Turingia, Germania saŭ Tatra-Ungurească; însă vechimea lor nicĭ odată nu este maĭ vîrstnică de cît 6 secole pe cînd sigur peste muşchiul crescut pe zidurile Heracliеĭ aŭ trecut maĭ bine de 2500 anĭ.

Tot Kieppert în op. citată maĭ vorbeşte de o localitate sub

www.dacoromanica.ro

No. 96, *Melas*, care se numeşte astăzĭ Caranazul, Apele Negre, pe care o semnalează ca un vestit port grecesc. Herodot, Cartea IV, § 22, vorbeşte de o localitate aflată nu departe de Halipedon pe care o numeşte 'Ιῦρκαι ceea ce va să zică: oamenĭ fără căpătâĭ, vînătorĭ, din care Turcĭĭ aŭ făcut jürük, adică nomazĭ căĭătorĭ, iar populaţia slavă de acuma trăitoare în Dobrogea a prefăcut'o în denumirea de Jurilofca.

Inainte de a părăsi clasicismul antic, nu pot a trece peste o adnotaţiune a luĭ Herodot, Cartea V, § 16, în care descrie următoarele despre campania luĭ Dariŭ contra Schiţilor, prin anul 513 înainte de Era creştină. Să'l lăsăm să vorbească: «Aceĭ locuitorĭ ce trăesc în ţara Dobrerilor, Agrienilor şi Odomanilor să adăpostesc cu locuinţele lor pe un lac ce se numeşte *Preazimus*, la coastele Pontuluĭ-Euxin, (rog pe cititorĭ să nu confunde lacul Preazimus cu mocirla Prazia din Macedonia, despre care vorbeşte Kiepert sub 281 § Paeonia, mocirlă ce de mult a dispărut şi ne-avînd a face cu Preazimus după cum vom vedea din expunerea de la vale), pe care nu a putut să-ĭ învingă Megabalus. Cu toate că Perşiĭ s'aŭ căznit să-ĭ repue dar nu aŭ reuşit, din pricina feluluĭ cum locuesc, adică: locuinţele lor se află în mijlocul laculuĭ pe parĭ înalţĭ, pe care se află podelele şi de asupra lor sunt locuinţele, către ţărm eĭ sunt legaţĭ cu podurĭ vremelnice, pe care la vreme de nevoe le ridică; iar cu Marea se pun în comunicaţie cu luntrile lor, dintre care unele sunt foarte marĭ. Parĭĭ pe care se află podeala s'aŭ făcut de moşĭ şi strămoşĭ în devălmăşia locuitorilor, apoĭ în urmă s'a făcut o lege în această privinţă şi anume: ca fie-care bărbat ce se însura avea îndatorirea de a aduce din muntele Orbeluluĭ, treĭ parĭ pe carĭ îĭ împlînta în fundul laculuĭ, dar cum fie care cetăţean este îndriduit a lua maĭ multe neveste, în aceaşĭ socoteală creşte şi numărul parilor. Eĭ sunt trăitorĭ acolo în modul următor: fie-care posedă o colibă pe podeala platformeĭ şi în dreptul fie-căreĭ locuinţe se află un cherpeng (deschizătură, oblon orizontal) prin mijlocirea căruia se pătrunde în lac. Copiiĭ ceĭ micĭ sunt legaţĭ cu funie de picioare pentru a nu cădea în apă. Caiĭ şi cele-l'alte animale trăgătoare sunt hrănite cu peştĭ. Peştĭ sunt o mulţime, pentru prinderea lor cine-va n'are decît să deschidă cherpengul şi a lăsa să se cufunde în valurile laculuĭ un coş şi el se va umple în scurt timp până în vîrf cu peşte. Aceĭ locuitorĭ răsvrătitorĭ saŭ nesupuşĭ, ca pedeapsă sunt trimişĭ de maĭ mariĭ lor, să muncească zi şi noapte spre a ţine deschise intrările dinspre Mare, pe unde pătrunde apa de Mare în lac, aci eĭ se îndeletnicesc cu prinderea peştilor celor marĭ şi îngrozitorĭ, servindu-se de năvoade trăgătoare (σαλήνη) saŭ asvîrlitoare (αμφίβλητρον)».

Din aceasta reese până la evidenţă că Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum lacul Prazia din vîrful munţilor Siris din Paeonia.

Şi *Diodor*, Cartea III § 34, ne vorbeşte despre laguna dobrogeană şi delta Istruluĭ în călătoriile maritime ale Phenicienilor în Pontus. Intre altele el remarcă ciudăţenie, că locuitorĭĭ acestor cîmpurĭ de inundaţie în timpul marilor vînturĭ de apă se adăpostesc eĭ şi avutul lor în potriva înecurilor, pe nişte movilite ridicate din dejecţiunile animalor domestice, pe care chiar astăzĭ locuitorĭĭ le zic Muzurali, adică movilĭ de gunoaie; ceea ce se întîmpla pe vremea luĭ Diodor, se întîmplă şi astăzĭ, pescarul în timpul viiturilor se adăposteşte ca şi atuncĭ pe vîrful muzurarilor.

Strabo numeşte ţinutul coprins între Gura Sf. Gheorghe şi laguna dobrogeană, insula Peuceia, unde arată că există Niconia, o colonie saŭ factorie a Nicomedieĭ. O altă localitate o numeşte Altmonia, (poate că Altmăgeaua, localitate actuală în Dobrogea), în care locuesc Sidonĭĭ adică pescarĭĭ, tot coprinsă în cartea I a acestuĭ autor, iar în cartea VII ne vorbeşte de oraşelul *Istrus*, altă dată *Istropolis* în depărtare de 500 stadiĭ de la gura Istruluĭ şi o indică ca un adăpost, în potriva furtunelor maritime. Aseminea *Melis*, apoĭ vorbeşte de *Tomeus*, latinul *Tomi*, devenit sub dominaţia bulgară *Tomisvar*, care se află la 500 stadiĭ de oraşelul Istrus, în fine *Callatis*, actuala Mangalie, o colonie pe care ne-o descrie Strabo în cartea citată, ca o cetate dependinte de Eraclia şi în depărtare de Tomis la 280 stadiĭ.

Cea ce a fost delta Dunăreĭ şi în special laguna dobrogeană pentru negustorimea genueză şi veneţiană ne o spune *Heidt* în vestitul săŭ op Comerciul Levantin. Ne ar duce prea departe, să descrim acea epocă în care toată laguna dobrogeană mişuia «de galiotele latine şi dromele greceştĭ». Epoca luĭ Arcadios, Teodosios al II-lea şi Justinian sunt pline de concesiunĭ acordate acelor popoare întreprinzătoare în ale negoţuluĭ maritim. Mihail Paleologu pune oştirile sale în serviciul Genovezilor pentru a bate pe concurenţiĭ lor Pizanĭ şi Veneţienĭ.

www.dacoromanica.ro

Ar urma să descriem o întreagă epocă de activitate culturală, lăsată de Genovezi şi Veneţieni în laguna dobrogeană şi în delta dunăreană. Este astă-zi un lucru probat că canalul Clineţul, ce purcede din Iezerul-Razim la Popina în dreptul cetăţei Zaporojenilor şi până în gura Sf. Gheorghe, este opera lor.

Care vor fi fost motivele întemeerei acestei căi apoase. — Fost'au ei conduşi de gîndul unei alimentări cu apă dulce a lagunei dobrogene? Avut-au ei în vedere scurtarea drumului navigator între Mare şi Dunăre, sau poate au vrut să înfrunte desele şi periculoasele potmoliri de la revărsarea gurei Sf. Gheorghe în Mare? Toate aceste sunt cestiuni ce aparţin unui studiu special în a cărui amănunte nu putem pătrunde aci, fiindu-ne teamă a depăşi caracterul dicţionaric al subiectului ce trătăm.

Activitatea genoveză să probează până la evidenţă şi în delta dunăreană, unde zeci de canale ce strebat transversalmente gurile de scurgere ale delteï sunt făptura acestor popoare inteligente şi cutezătoare. Scopul pentru care aceste canale au fost săvîrşite, nu încape îndoială, că nu poate fi altul de cît acela al înlesnirei pescuitului.

De odată cu pătrunderea Turcilor în Europa şi luarea lor în stăpînire al acestui teritoriu clasic, ca istorie şi nepreţuit ca obiect comercial şi pescăresc, au făcut ca prin barbaria lor să dispară mai mult sau mai puţin urmele activităţei Levantinilor.

Pe la sfîrşitul secolului XV şi începutul secolului XVI se mai vedeau urmele culturale şi de activitate ale Genuezilor în deltă şi în lagună, dar cu cît se întărea dominanţa otomană cu atît dispăreau galiotele şi dromele negustoreşti ale Levantei de la gurele Dunărei şi în general din Marea-Neagră, lăsînd loc la început indolenţei şi nepăsărei turceşti, apoi cu prilejul încorporărei chanatelor tătăreşti din Crimeea, Tauria şi Chersonat, teritoriul de la coasta dobrogeană deveni teatrul celor mai sălbatice prădăciuni, nici vorbă nu mai putea fi în asemenea condiţii de întreţinerea în bună stare a funcţionărei acestui bogat areal în ale pescărei. A trebuit să treacă aproape întregul secol al XVI-lea şi jumătate din al XVII-lea până ce Turcii au putut să se convingă de vandalica lor procedare. Ei revin la gînduri mai bune, încetul cu încetul, dacă nu mai reînosc splendoarea de altă dată a activităţii genueze şi veneţiene în ale pescăriilor şi în general întreprinderei negustoreşti, totuşi ei înşghebează un serviciu de întreţinere pentru păstrarea în bună stare de funcţionare a canalelor de alimentare cu ape dulci din spre braţul Sf. Gheorghe şi menţinerea răsuflătorilor din spre Mare, adică a orificiilor de la Malciana, Periteşti, Portiţa şi Buhazul.

Nu trece mult de la luarea acestei înţelepte măsuri şi tot teritoriul pescăresc din delta şi laguna dobrogeană reînsufleţeşte. Pescari din Anatolia, Turci şi alte ginte, Tătari din Chersonat şi Tauria, ba chiar popoare semitice din Africa şi Arabia vin a'şi exercita aci greaua dar bănoasa meserie de pescari, ceea ce altă dată făcea cu spiritul inteligent şi întreprinzător Genovezul, de astă dată este înlocuit de dibaciul, prevăzătorul şi cunoscătorul marinar grec.

Era dat ca în asemenea condiţiuni pescuitul să ia un mare avînt, lucru ce s'a şi întîmplat. Administraţia turcească ca printr'o minune ese din legendara ei nepăsare şi obligă ca fie-care mare şi mic întreprinzător al obiectelor pescuite după putinţa lor să dea trei până la 40 oameni anual în serviciul unui Agă, care avea subt a sa îngrijire buna întreţinere a căilor apoase de alimentare şi deschizăturile de la Mare. Sub ordinele sale se găsea zeci de Bimbaşi şi Buli-başi, cari cu ortalele lor erau împărţiţi în secţiuni. Se înţelege că nu ni s'a păstrat nimic în scris, despre amănunţita organizare a acestui serviciu hydraulic; tot ce posedăm ca cunoştinţe se datorează cîtor-va bătrîni turci, hogi şi cadii din Babadag, Enisala şi Caraharman, cari ne-au comunicat minunăţiile acelor timpuri. De alt-fel dacă am judeca din punctul de vedere al inginerului hydrolog şi în general a omului de cultură technică, este lesne de priceput că canalele de alimentare ca Dunavăţul, Cerni-Florea, Sulimanca sau Dranovul, ar fi fost de mult dispărute, prefăcute mai întîiu în mlaştină, peribоină, astupate de cocioace şi în cele din urmă transformate în cîmpie mlăştinoasă şi apoi în prierie lacustră şi aquatică, după cum s'a întîmplat aceasta cu canalul de alimentare Clineţul. Zic că dacă n'ar fi fost un interes vital şi o stăruinţă de fier, indiferent din partea cui, acele canale fatalmente trebuia să dispară, dată fiind natura transformatoare ce caracterizează întreagă această regiune. Dacă dar legenda ne-a păstrat acel serviciu de întreţinere; evidenţa faptelor ne-o probează până la netăgăduit, fiinţa bunei întreţineri. Populaţia slavă ce aproape exclusivamente exercită acum în aceas-

www.dacoromanica.ro

tă parte de loc pescăria, păstrează încă un sentiment de oroare pentru administraţia turcească, care fără multă vorbă spînzura pe orĭ şi cine îndrăznia să abată apele alimentare din cursul lor, spre a'şĭ crea periboine şi jepcĭ particulare.

Pe lîngă pescariĭ anatolienĭ, africanĭ şi negustorimea grecească mijlocitoare între producător şi consumator în secolul al XVII-lea, încep să se stabilească în Dobrogea *Haholiĭ, Rascolniciĭ* şi *Zaporozenĭĭ,* neamurĭ slave, parte plecate ele de bună voe din Rusia, parte izgonite de Petru cel Mare, încă din timpul revolteĭ Streliţilor; iar alţiĭ ca Răscolnicĭ izgoniţĭ din partea loculuĭ pentru bizarele şi fanaticele lor credinţe religioase. Aceste neamurĭ în mare parte pescarĭ, prin fire şi apucăturĭ, care de pe coastele Caspice, care din ţinuturile Volgeĭ, Donuluĭ şi Duniprului, vin acum să se stabilească ca cutezătorĭ pescarĭ la gurele Dunăreĭ şi în laguna dobrogeană. Administraţia turcească a înţeles de îndată dublul beneficiŭ ce putea trage din primirea şi liniştita sălăşluire a noilor veniţi: — Intăiŭ, ura neîmpăcată în contra fraţilor lor de aceiaşĭ gintă şi neam, oferea Otomanilor garanţia trebuitoare, că antagonismul neîmpăcat ce aceştĭ Slavĭ poartă în potriva fraţilor lor din Rusia, va constitui o stavilă puternică şi neînvinsă în potriva invaziunilor moscovite, ce de pe atuncĭ deja începea să se arate. Al doilea, fanatismul religios şi unite cu o credinţă oarbă că tot pescarul de neam slav ce piere în valurĭ, este strîns în braţele luĭ Dumnezeŭ, în momentul înecării, daŭ curajul fără pildă pescarilor Haholi şi Răscolnicĭ, a înfrunta uraganele şi cele maĭ groaznice tempeste ale Mărei-Negre, prin care fapt eĭ deveneaŭ pescariĭ de cutezanţă şi pilduitorĭ, faţă de neîndrăzneală şi abatia pescaruluĭ musulman.

Totul dar era dat, pentru ca pescuitul şi producţiunea pescărească să atingă culmea activităţeĭ. Dacă aceasta nu s'a întîmplat, fără îndoială, vina cade asupra vexaţiunilor spirituluĭ de şicane, brutalităţeĭ şi cîştiguluĭ fără măsură, ce a caracterizat în toate timpurile stăpînirea turcească.

Nu pot părăsi acest capitol, fără a arunca o repede şi trecătoare privire asupra stăreĭ actuale a pescuituluĭ din deltă şi lagună. Prin stare actuală voiŭ să înţeleg epoca de la 1878 încoace, de cînd congresul de la Berlin ne-a hărăzit această stemă şi pănă în zilele noastre. — Şi de ce n'am spune o? — De, chiar de la început, cum am pus mîna pe stăpînirea acesteĭ ţărĭ, de toate ne am îngrijit maĭ mult saŭ maĭ puţin spre a transforma Dobrogea într'o ţară civilizată, demnă a purta numele de provincie maritimă romînă, numaĭ în ceea-ce priveşte pescuitul şi producţiunea luĭ, nimenĭ nu s'a gîndit.

Maĭ întîiŭ serviciul technico-hydraulic, de care am avut prilejul a vorbi maĭ sus, dispare cu desăvîrşire. In consecinţă canalele de alimentare din spre Dunăre se potmolesc, cocioacele le astupă căile apoase, fie-cine sapă şi abate apele în cotro îĭ vine maĭ bine la îndemînă, jepce şi periboine încursează toată regiunea lacustră între Sf. Gheorghe şi Razimul, fie-care făcea ce vrea, dispăruse spaima că de 'l va prinde vre un Cadiu turcesc, pe loc şi fără multă judecată 'l va spînzura. Al doilea factor ce a contribuit în mod simţitor la decăderea pescăriilor dobrogene, a fost desinteresul, ce de la început şi pănă astă zĭ, îl desfăşuram şi ne caracterizăm în a împedeca şi a vexa pe pescarul musulman şi slav (de adins nu voiŭ să zic Lipovean şi Rus, căcĭ locuitorul de neam slav din Dobrogea Haholul, Răscolnicul şi Zaporozeanul, consideră această numire, ca o mare insultă adusă luĭ) în a 'şĭ exercita meseria, ceia-ce a adus cu sine din ce în ce maĭ mult dispariţia lor din partea loculuĭ.

Pescarul musulman emigrează în apele Mediterane, iar pescarul slav trece cu destul regret pe coasta anatolică a Mareĭ Negre.

Şi în fine un al treilea factor, ce pare a fi menit să dea lovitura de graţie pescăriilor nóstre. Sunt măsurile extrem de energice, măsurĭ pline de înţelepciune şi voinţă ce guvernul rusesc a luat şi nu încetează a le răslăţi, pentru propăşirea pescuituluĭ la gurele Dunăreĭ, în special pe braţul Kilia. De la 1878 şi pănă astă-zĭ, administraţia imperială rusă nu a cruţat nicĭ mijloace băneştĭ, nicĭ mijloace de voinţă absolută de a transforma localitatea Vîlcov, de la devărsarea extremă a Kilieĭ în Marea-Neagră, într'o localitate vrednică de comparat cu Ahtuba, Astrahan şi Zarizin de la gura şi în cursul Volgeĭ. De îndată ce Rusia a pus stăpînire la Vîlcov, maĭ multe regimente de infanterie s'aŭ pus pe lucru la acest punct, conduşĭ de ofiţerĭ şi inginerĭ destoinicĭ în a apăra localitatea, în potriva inundaţiilor ce făcea nesigură şederea în partea loculuĭ. Sotniĭ întregĭ de Cazacĭ cutreeraŭ Basarabia inferioară, ţinuturile Podolene, Volniĭ, Taurĭ şi coasta Mareĭ-Negre de la Cetatea Albă, cără-

www.dacoromanica.ro

bănind locuitorĭ ca în Evul Mediŭ la munca silnică, la potvoada, rămasă legendară în gura Rusuluĭ de la Vîlcov, de unde şi astă-zĭ zicătoarea trăitoare între locuitorii din partea loculuĭ: «Să ne ferească Dumnezeŭ de furcile Vîlcovuluĭ».

Astă-zĭ Vîlcovul este o localitate înfloritoare în ale pescuitului; să prinde peste 20—25 mil. kgr. peşte, din care, prin manufactură, să transformă între 10—15 mil. kgr. în sărătură pescărească, în mare parte destinată exportuluĭ, în care privinţă Casa Schişkin a atins o reputaţie continentală.

In atarĭ împrejurărĭ, mă întreb, la ce ne servesc toate legile cu menire a ocroti epocile de cruţare a procreaţiuneĭ peştilor, diferitele convenţiunĭ încheiate cu statele vecine, multiplele reprezentărĭ ale Ţăreĭ la Congresele şi Exposiţiunile pescăreştĭ ce din cînd în cînd se organizează de deosebitele state europene. Dacă canalele de alimentare din zi ce trece se astupă, dacă orificiile de admisiune dinspre Mare ameninţă cu desăvîrşita lor înnisipare, dacă laguna dobrogeană cu anĭ ce trece se măleşte şi se potmoleşte, nu va mai trece mult şi adîncimea eĭ deja cu mult redusă, se va preface într'o mocirlă de apă şi morenă stagnantă.

Dacă canalele de alimentare făcute de Genovezĭ şi întreţinute de Turcĭ aŭ căzut în uitare, dacă vestitele Ghioluri şi Pardine din Deltă sunt izolate, ne mai putînd pătrunde nicĭ peştĭ, nicĭ apă proaspătă de primenire, dacă Şontile şi Litcovurile sunt astupate prin cocioace la capete, de numaĭ ştie locuitorul dacă curge prin ele pohoiul de apă, pardină, peripravă saŭ perivoloc. Dacă abilul pescar turc şi anatolian ne a părăsit, dacă cutezătorul Hahol şi Răscolnic împreună cu fratele săŭ Zaporojean, părăseşte cu lacrimĭ locul unde s'a născut şi a crescut şi unde altă dată se îndeletnicea cu draga-ĭ meserie, dacă negustoruluĭ grec i a perit spiritul de întreprindere de altă dată, dacă armatorĭ de şeicĭ şi caice nu'şĭ maĭ trimet vasele lor din insulele Ionice, Dardanele, Marmara şi Bosfor, să încarce pescăriĭ de la gurile Dunăreĭ şi laguna dobrogeană, dacă micile întreprinderĭ de conserve cercate la Jurilofca, Sari-Chioi, Uslina, Ivancea şi Catîrleţ, sunt înăbuşite în faşe şi cînd în acelaş timp pescăriile imperiale ruseştĭ, de la Vîlcov iaŭ zilnic avînturĭ nepomenite.

Incă odată, dar la ce bun sunt legĭ platonice, convenţiunĭ sunătoare, representărĭ fără folos, în care timp cel maĭ grandios areal de pescărie de pe continentul european ameniţă cu dispariţia sa.

Nu acuzăm pe nimenĭ, ne facem doar datorie a atrage atenţiunea celor cu dor de ţară asupra dezastruluĭ ce ameninţă să distrugă una din principalele şi cea maĭ înlesnicioasă producţiune economică a Ţăreĭ.

Ţin a termina acest capitol, cu cea ce am început. — Legenda Razimuluĭ. — După cum am văzut maĭ sus, sigur prin *Preazimus* Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum mlăştina Prazia din vîrful munţilor macedonenĭ. Turcii aŭ numit laguna dobrogeană adică iezerul Razimul cu toate celel'alte ghioluri sub denumirea generică Razelm, el Turcul ce cu sfinţenie a căutat să păstreze *Halipedonul* traducîndu-l în limba luĭ Tusla-Ceair, Melas l'a primit aşa cum l'a cucerit şi i-a zis turceşte Carazul adică apele negre, apoĭ muntele din vîrfurile Babadaguluĭ ce'ĭ zicea Antitauros, Turcul l'a schimbat în *Bin-Boghadaghlary*, adică muntele celor o mie de taurĭ; din vechiul Iuchaj (Ἰοῦχαι) a făcut Jürük pe care apoĭ Slaviĭ l'aŭ transformat în Jurilofca, Eracleĭ i-a zis Enisala şi tătăreşte Ereclic şi tot ast-fel am putea înşira maĭ toate numirile actuale dobrogene pe care Turcul le-a tradus simplamente după originalul grec. De ce dar ne-am mira dacă din Preazimusul luĭ Herodot, la vreme gura Turculuĭ l'a prefăcut în Reazelm. Numirea actuală Razimul este netăgăduit derivaţia Razelmuluĭ turcesc. Legenda slavă iată ce spune: Eraŭ treĭ marĭ stăpînitorĭ şi domnĭ pe tot pămîntul dintre Marea-Neagră şi munţiĭ dobrogenĭ, unul Hrişca Restrişca avea palatul luĭ la gîrla Haho, luluĭ unde este acum Bisericuţa, cel-l'alt frate, Wianca Caim, era un mare tîlhar şi nebun, stă la Popina (insula în iezerul Razimul), iar cel maĭ bătrîn Şenca Razin locuia cetatea luĭ Eraclie. Aceasta însă nu poate fi de cît o legendă parte adusă de Răscolniciĭ de la Don carĭ cu adevărat, după cum ne spune istoria, aŭ avut ca cap al Răscoaleĭ pe un Razin, executat la Moscova în 1671, pe cînd Răscolniciĭ aŭ venit de abia pe la 1700 în ţinuturile dobrogene. De sigur cu acest nume în memoria lor, găsesc aci măreaţa întindere de apă pe care Turciĭ îĭ ziceaŭ Razelm, decĭ era la mintea omenească ca locuitoriĭ slavĭ noĭ stabiliţĭ în deltă şi în laguna dobrogeană Haholi, Rascolnicĭ şi Zaporojenĭ să numească intreaga această regiune apoase Razimul, numire cea maĭ recentă şi actuală.

i) *Literatură:* O literatură proprie a iezeruluĭ Razimul saŭ a lagunеĭ dobrogene nu există. Vom cita însă aci pe lîngă au-

www.dacoromanica.ro

torii enumerați în cursul acestei descrieri, următorii scriitori clasați pe categorii geografo-istorici, cercetări naturaliști, scrieri speciale și de natură mai mult technică, cari în lucrările lor s'au ocupat și de laguna dobrogeană.

Autorii geografo-istorici: Adpartus ad historiam Hungariae. Scripsit Matthias Bél. Posonii 1735.

Notitia Hungariae novae historico-geographice. Elaboravit Matthias. Bél. Viennae 1737.

Codex diplomaticus Hungariae A. Georgio Fejér Budae 1829—1844.

Notitia orbis antiqui. Lib. II. Cellarius.

Pertz. Mon. Germ. I. S. Monachi Iangallensis de Gestiss Caroli imp. lib. II.

Dankowsky. Fragmente zur Geschichte der Völker ungarischer und slavischer Zunge.

Froissart, Chronique. Bericht über die Schlacht bei Nicopolis, 1896.

Eugen Kawalewsky. Der Krieg Russlands mit der Türkei 1853—1854.

Unter dem Halbmonde. Von Armand Freiherr von Sckweiger-Lerchenfeld.

F. Kanitz. Donau-Bulgarien.

Geschichte des transalphinischen Daciens. Von *Sulzer.* Wien, 1781.

Topograpisch-historische Beschreibung der beiden Fürstenthümer Moldau-Walachei, Wien 1810.

Reise durch einen Theil Ungarns, Siebenbürgens, der Moldau, der Bukovina. Pest 1811. Von *Graf Bincenz Batthyanyi.*

Die Donau, Von *O. L. B. Wolff.* Leipzig. I. I. Weber 1848. I. Auflage.

Donausagen. Zamarsky und Dittmarsch, 1860

Wuth des Elements und Milde des Menschenherzens. Von *Anton Benkert.* Budapest 1838.

Die Donau-Katarakte. *Anton Bvleszni.* Orșova 1874.

Beiträge zur europäischen Länderkunde. Von *Graf Teodor von Karacsay.* Wien 1818.

Archaeologiai Közlemények. Römer Flóristól. Pest. IX. Köt.

Hünfalvi. Magyarország és Erdély Képegkben. *Lauffer W.*

Coopération de l'Armée roumaine en Boulgarie. *Capitain Fisch.* Bruxelles 1879.

Bericht der Europäischen Donau-Commission zu Galatz. 1880.

Strabo: Geografia antică.

Herodot: Descripția Pontului Euxinus.

Heinrich Kieppert: Lehrbuch der alten Geographie.

Schweiger-Lerchenfeld: Zwischen Donau und Kaukasus.

Marinelli: Cunoștința pământului de către cei vechi, conferință ținută la Societatea Geografică Italiană la Roma, 12 Martie 1882.

Genesis: Cartea III, § 24.

Isidorus: Orig. lib. XI, pag. 274 și următoarele.

Schiaparelli: I. Prescursori di Copernico nell' antichità, ricerche stor. in «Memorie del R. Ist. Lombardo, vol. XII. III della serie III», pag. 407.

Cassiodor: Variarum lib. I, XLV Max. Bibl. Vet. Patr., Vol. II, pag. 112.

Cercetători naturaliști. — I. P. Licherdopol: Excursiuni în Dobrogea.

Dr. Almásy György V. Madártani Betekintés a román Dobrudsába.

Kloeden's Handbuch der Erdkunde.

Herm. Credner: Elem. der Geologie, III, pag. 225.

Vogt: Lehrbuch de Geologie, pagina 114.

Credner. Die Deltas, pag 15. Idem, pag. 23.

K. F. Peters: Die Donau und ihr Gebiet, Leipzig, 1876, § 371.

C. Muszynski: Die Regulirung der Sulina-Mundung und die Veränd. im Donau-Delta, mit Karten. Mitth. der K. K. Geogr. Ges. în Wien, 1876, § 329, Taf. VI.

O. Fruas: Aus dem Orient, 1867, § 177.

Lyell: Princ. of Geol. 9. ed., p. 284.

C. Ritter: Erdkunde. Klein-Asien, I, § 437.

O. Blau: Aphorismen alter und neuer Ortskunde Klein-Asiens. Peterm. Mitth. 1865, § 250.

Annalen der Hydrographie etc. 1875, § 184, nach Wenjukow in der Russ. Revue.

Affaires Étrangères du Ministère de France: Commission technique européenne, 1879. Paris, Imprimerie Nationale.

Scrieri speciale. — Antipa: Raport, publicat în Buletinul Minist. Domeniilor, fasc. VI, din 15 Oct. 1894.

Hartley: Ch. Description of the Delta of the Danube, and of the works, recently executet, of the Sulina mouth. (London 1862), from. the XXI. Vol. of the publ. of the Institution of Civil-Engineers.

Al. Mărthinénu: Exploatarea peștelui pe Volga și Rhin în raport cu exploatarea lui pe Dunăre.

Al. Mărthinénu: Cestiunea pescăriilor în Romînia.

Al. Mărthinénu: Laguna dobrogeană, publ. în Gazeta Liberală.

Al. Mărthinénu: Excursiune economică de alungul țărmului nostru maritim, publicat în Gazeta Liberală.

www.dacoromanica.ro

Taibout de Marigny: Hidrographie de la Mer Noir. Odesa 1850.

Beyer : Buletin de la Société Géologique de France, 2, p. 268.

Tchihatcheff: Le Bosphore et Constantinopole. Paris, 1864, pag. 548 și 568.

Spratt: Quaterly journal of the geol. soc. XIII, pag. 81

Ad. Friederich: Kulturtechnischer Wasserbau.

Al. Penek: Die Donau (Verein zur Verbreitung der naturwissenschaftlichen Kenntnisse in Wien).

Fr. Toula: Eine geologische Reise in die Dobrudscha.

Lorenz v. Liburnau: Die Donau.

Pacher: Die Eisbildung in der Donau.

Reményey A.: Zur Geschichte der Donauflotille von den Römerzeiten bis zur Schlacht bei Mohács, 1526.

E. Szentkláray: A Dunai hajóhadak története.

Tuma Anton : Die östliche Balkan-Halbinsel, militär-geographisch, statistisch und kriegshistorisch dargestellt.

Laguna dobrogeană, din cele ce am văzut expuse, are din toate punctele de vedere o însemnătate deosebită atît din punct de vedere clasic, istoric, cît mai cu seamă ca un areal de pescuire unic în felul său. In toate privințele atît delta Dunărei cît și laguna dobrogeană sunt pănă acum cu desăvîrșire lipsite de cercetări geofizice, economice, technice și nici chiar geograficește, pe deplin cunoscute.

Cunoștințî a căror întîrziere în cercetare sunt din toate punctele de vedere dăunătoare intereselor naționale și economice.

(Intreg articolul asupra Razimului a fost redactat de d. inginer Alex. Mărthinénu).

Răbaia, *cătun,* jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Răbîia, *sat,* pe moșia Horodniceni, jud. Suceava, com. Brădățelul, așezat pe valea pîrîului cu același nume și pe coastele dealurilor Piciorul-Huciului, Zvarici, Timofti și Răbîia.

Vatra satului ocupă 5 1/2 fălci, cu o populație de 308 suflete.

Improprietăriți în 1864 sunt 2 fruntași, 78 pălmași și 6 codași, stăpînind 216 fălci și 35 prj.

Drumuri principale sunt: la Botești (1800 m.) și la Horodceni (1500 m.).

Răbîia, *movilă,* pe teritoriul com. Rîșești, pl. Podoleni, jud. Fălciu, situată pe platoul din șesul Prutului, la 600 m. de satul Rîșești și la 17 kil. de orașul Huși.

Iată ce zice Episcopul Melhisedec, într'o notă, la pag. 11 din «Cronica Hușilor», asupra originei și numirei acestei movile :

«Cu însemnătatea strategică a Hușilor, cred că trebue să fi fost legată și movila numită Răbîia. Ea constă dintr'o movilă înconjurată de un mur înalt de pămînt, cu intrarea despre Prut. Despre ea pomenește și Cantemir în «Descrierea Moldovei», pag. 28, ed. 1851, pe care Tătarii o numeaŭ : Han-Tăpeși, adică movila Hanului. Din documentele Episcopiei se vede că, la movila Răbîia, era pod peste Prut; de aicî putem deduce că, la movila Răbîiei, era fortăreță de apărarea podului, de năvălitorii ce ar fi voit să treacă din acea parte a Prutului».

Rîul Prutul curge în lungul Țărei de la N. la S., printre două șiruri de dealuri, unul pe dreapta în Romînia și altul pe stînga în Basarabia. Intre aceste două șiruri de dealuri se află un întins șes a căruia lățime prin unele localități trece peste 15 kil. Tot prin unele localități se ridică din șes cîte un platoŭ întins. Pe moșia Rîșești se află ridicat un platoŭ întins la o înălțime de 10—15 m. de la nivelul șesului Prutul, avînd spre V. una din acele două culmi ce formează valea Prutului. Pe marginea acestui platoŭ despre șes, stă ridicată uriașa movilă Răbîia, de la care privind spre E., în direcție dreaptă, se văd alte două movile mari pe culmea dealului opus din Basarabia, care par a fi fost în legătură strategică cu aceste de pe șes. Distanța dintre movila Răbîia și acele două ce-i stau în față, trebue să fie aproximativ de la 8—10 kil.

Tot în direcția dintre aceste movile, se văd în șesul Prutului, de o parte și de alta a rîului, o sumă de valuri de pămînt, așezate paralel unele lîngă altele, de-a curmezișul și în fața movilelor și avînd o lungime de 10—15 m.

Nici o săpătură nu se vede în jurul movilei din care să se fi luat pămînt pentru ridicarea ei.

Are forma unui con cu o periferie la bază de peste 150 m. cu înălțimea treptată. De jur împrejur, această movilă este înconjurată de un val mare de pămînt care lasă a se vedea numai vîrful movilei. Intre movilă și valul ce o înconjoară se află în interior loc liber, iar în partea de E, spre șesul Prutului, se află o deschizătură ce se lasă în vale pe șes ; pe acolo era intrarea și eșirea din cetate. Această deschizătură este întărită de alte valuri de pămînt care se unesc cu valurile din șes. Valul de pămînt

www.dacoromanica.ro

dimprejurul movileĭ are o circumferenţă de 300—400 m. în partea externă. Nicĭ un şanţ, nicĭ o săpătură, nu se zăresc împrejurul movileĭ, ceea ce dovedeşte că pămîntul, atît din movilă cît şi din val, a fost cărat din alte părţĭ, saŭ că s'a nivelat pămîntul în urma lucrăreĭ.

Valul din prejurul movileĭ se află ruinat în unele părţĭ din cauza mîncătureĭ pămîntuluĭ provenită din apa ploilor.

Săpătură s'a făcut, sunt vr'o cîţi-va anĭ, de către proprietarul moşieĭ Rîşeşti, d-l Teodor Cerchez; nu s'a găsit într'însa de cît pămînt argilos şi o grindă de lemn. Cercetarea însă nu s'a putut face pănă la fundament, din cauza greutăţeĭ lucrăreĭ întreprinse.

Pe platoul din jurul movileĭ s'a găsit cuĭe de fier de capete de osiĭ pĭerdute, de la care de tunurĭ, gloanţe de schijă, puştĭ vechĭ. Aceste urme maĭ nouă sunt lăsate din timpul· războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ de la 1711, care a avut loc la Stănileşti, maĭ în jos de movila Răbîia; căcĭ atuncĭ aicĭ la Răbîia a stat generalul rus Repuin, cu obuzul cel mare de pedestrime, pănă ce s'a odihnit oastea, care era obosită şi bolnavă, de unde apoĭ a plecat în jos, la satul Stănileşti, unde s'a împreunat cu cele-l'alte două obuze, carĭ trecuse cu mult maĭ înainte în jos de Stănileşti, unul cu generalul Ianoş, care a ajuns tocmaĭ la Gura-Sărăţeĭ, aproape de Fălciŭ şi altul cu Impăratul Petru, maĭ înapoĭ la satul Lunca-Banuluĭ.

Răbîia, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, izvoreşte din satul cu acelaşĭ nume şi, după un curs de 3500 metri, se varsă în Brădăţelul.

Racari, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., la 31 kil. de Craiova şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi, situată pe Dealul-Inalt.

Se învecineşte la S. cu com. Braloştiţa, la N. cu com. Filiaşi, la E. cu com. Tatomireşti şi la V. cu Filiaşi.

Comuna este accidentată de dealurile: Inalt, Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j.

Rîul Jiul o desparte de com. Braloştiţa.

Comuna a fost înfiinţată la 1833. Se compune din cătunele: Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j. Inainte se compunea din cătunele Răcari şi Răcărelul.

Cătunele Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j. sunt puse în comunicaţie printr'un pod umblător, ce se află peste Jiul.

In com. Răcari se află o cetate, în care s'a găsit următoarea inscripţie:

HONORI.
C. VALERIO.
LONGINIANO.
FLAMIN. Q.
AED. II VIRO MU.
TR. IUL. HERCULANUS.
AED. OP. SOCRO.

pe care D-nul Tocilescu în opul săŭ: «Dacia înainte de Traian», p. 450, o citeşte ast-fel:

HONORI C[aio] VALERIO
LONGINIANO FLAMIN[i] Q uaestori]
AED[ili] II VIRO MU[nicipii]
TR[oesmis] IUL[ius] HERCULANUS
AED[ilis] OP[timo] SOCRO.

adică «Zeiţeĭ Honoreĭ, luĭ Caiu Valeriu Longinianu flaminul, quaestorul, edilul duumviruluĭ, Municipiuluĭ Troesmis, Iulius Herculanu, edilul, prea bunuluĭ săŭ socru».

Laurian descrie ast-fel cetatea Amutria:

«Merserăm la satul Răcari, unde aflarăm ruinele unuĭ castel roman. Fundamentele acestuia formează o figură pătrată; linia de către N. face 180 paşĭ, cea de către E., în al căreĭ mijloc se vede poarta, face 150 paşĭ. Bucăţile de cărămidă care le aflarăm aicĭ mărturisesc în contra verĭ-căreĭ îndoirĭ, că e lucru roman. La o cercetare maĭ cu de amănuntul, rămăşiţile acestuĭ castel ar putea să ne aducă marĭ deslușirĭ despre antichităţile patrieĭ noastre. Distanţa de la Egeta cea maĭ însemnată, pe tabla peutingeriană, consună binişor cu pusăciunea loculuĭ acestuia. Dară numele ne îndreaptă la rîpa Motrul, care se varsă în Jiul, sub 41°20'—44°33'».

Are o populaţie de 1004 suflete; o şcoală mixtă, în satul Răcari-d.-j.; o biserică, în căt. Răcari-d.-s., fondată de către Ene Morait, avînd în tinda bisericeĭ inscripţia următoare:

Acest sfînt locaş al domnuluĭ nostru Isus Christos s'a zidit din temelie la 1833 de Ene Morait şi a stat netencuit p nă la 1874 şi cu toată ob tea locuitorilor, la leatul 1875 aŭ oferit banĭ după peatru vîndută la linia ferată şi a zugrăvit'o după cum se vede.

Sunt 5 cîrciumĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 1339 pog., din carĭ. 1100 pămînt arabil şi 139 hect. izlaz.

Moşia Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, 1200 pog. pădure şi 320 pog. fîneaţă, aparţine d luĭ G. Glogoveanu.

Prin S. com. trece calea ferată ce are staţie în Răcari, la 650 m. departe de sat.

Calea naturală trece prin com., la S., pe o întindere de 3 1/2 kil.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2339,47 leĭ şi la cheltueli de 2085,47 leĭ.

Sunt 359 contribuabilĭ.

Vite: 174 vite marĭ cornute, 340 oĭ, 48 caĭ, 14 capre şi 80 porcĭ.

www.dacoromanica.ro

Răcari, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Coţofeni (11,1 kil.) şi Filiaşi (6,4 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 103m.64. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 22286 lei şi 47 bani.

Răcari, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, cu venit anual de 21890 lei. Aparţine d-lui C. Glogoveanu. Are pădure, populată cu ceri, gorunĭ şi tufanĭ.

Răcari-de-Jos, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari. Are o populaţie de 432 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1850.

Răcari-de-Sus, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 572 suflete, locuind în 161 case.

Răcăciuni, *plasă*, în jud. Putna, compusă din 20 comune, 36 cătune şi 1 tîrg.

1. *Adjudul-Noŭ*, cu satul Adjudul-Noŭ.
2. *Adjudul-Vechiŭ*, cu satele: Adjudul-Vechiŭ şi Şişcani.
3. *Angheleşti*, cu satul Angheleşti.
4. *Bîlca*, cu satul Bîlca.
5. *Bereşti*, cu satul Bereşti.
6. *Borşani*, cu satul Borşani.
7. *Burcioaia*, cu satul Burcioaia.
8. *Copăceşti*, cu satele: Copăceşti şi Slobozia.
9. *Cornăţelul*, cu satele: Cornăţelul, Lunca-Dochieĭ şi Satul-Noŭ.
10. *Coţofăneşti*, cu satele: Coţofăneşti şi Tămăşoaia.
11. *Cucova*, cu satul Cucova.
12. *Drăguşani*, cu satul Drăguşani.
13. *Mîndrişca*, cu satul Mîndrişca.
14. *Orbeni*, cu satele: Orbeni-d.-j. şi Orbeni-d.-s.
15. *Păncești*, cu satele: Fîntînele, Păncești şi Tîrgul-Păncești.
16. *Parava*, cu satele: Parava şi Teiuşul.
17. *Sascutul*, cu satele: Bălcuţa, Conţeşti, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascutul, Schineni şi Valea-Naculuĭ.
18. *Scurta*, cu satul Scurta.
19. *Urecheşti*, cu satele: Urecheşti-d.-j. şi Urecheşti-d.-s.
20. *Valea-Seacă*, cu satul Valea-Seacă.

Are o populaţie de 5055 familiĭ, saŭ 19581 suflete; 32 bisericĭ, din carĭ 17 parohiale şi 15 filiale.

După noua împărţire a parohiilor, pl. Răcăciuni cuprinde 17 parohiĭ:

1. Adjudul-Noŭ (com. Adjudul-Noŭ), cu 3 bisericĭ, din carĭ 1 parohială cu hramul Sf. Dumitru şi 1 filială, cu hramul Adormirea, ambele în căt. Adjudul-Noŭ şi 1 filială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în Burcioaia.
2. Adjudul-Vechiŭ (com. Adjudul-Vechiŭ), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Adjudul-Vechiŭ.
3. Bîlca (com. Bîlca), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Bîlca şi 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Coţofeneşti.
4. Borşani (com. Borşani), cu 1 biserică parohială, cu hramul Pogorîrea S-tuluĭ Duh, în căt. Borşani.
5. Bereşti (com. Bereşti), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Pantelimon în căt. Bereşti.
6. Copăceşti (com. Copăceşti) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Copăceşti şi 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Angheleşti.
7. Cornăţelul (com. Cornăţelul) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Cornăţelul şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Lunca-Dochieĭ.
8. Cucova (com. Cucova), cu 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cucova.
9. Drăguşani (com. Drăguşani), cu 1 biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în căt. Drăguşani.
10. Mîndrişca (comuna Mîndrişca), avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Mîndrişca.
11. Orbeni (com. Orbeni), avînd 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în Orbeni-d.-s. şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Orbeni-d.-j.
12. Păncești (com. Păncești), cu 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Păncești.
13. Parava (com. Parava), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în cătunul Parava şi 1 filială, cu hramul Adormirea, în Teiuşul.
14. Sascutul (com. Sascutul), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Adormirea în căt. Sascut şi 2 filiale, din care: 1, cu hramul S-ţiĭ Împăraţĭ, în Conţeşti şi 1, cu hramul Sf. Nicolae, în Sascut.
15. Scurta (com. Scurta), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 1 filială, cu hramul Sf. Dumitru, ambele în căt. Scurta şi 1 filială, cu hramul Adormirea, în Cioaca.
16. Urecheşti (com. Urecheşti),

www.dacoromanica.ro

cu 2 biserici, 1 parohială, cu hramul Buna-Vestire, în cât. Urechești și 1 filială, cu hramul S ții Voevozi, în Slobozia (din com. Copăcești).

17. Valea-Seacă (com. Valea-Seacă), cu 2 biserici, 1 parohială, cu hramul S-ții Voevozi și 1 filială, tot cu același hram, ambele în cât. Valea-Seacă.

Sunt 16 școli mixte, (1899—900) frecuentate de 1024 copii.

Răcăciuni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., situată la limita spre jud. Putna, în dreapta Siretului. Este alcătuită din 5 cătune: Răcăciuni, reședința, Gîșteni, Teiușul, Satul-Nou și Berindești.

Moșia a fost din vechime a Domnului Moldovei Gheorghiță Ștefan, apoi a postelniculuĭ Ion Canta. Satul ce poartă numele acestei comune mai este și locul originar strămoșesc al Domnului Gheorghiță Ștefan, și aci s'au întrupat mai multe fapte istorice (vezi Răcăciuni, sat).

Se mărginește la N. cu com. Răcătăul, de care se desparte prin rîul Siretul și cu com. Cleja; la S., cu com. Parava (jud. Putna); la E., cu com. Păncești și la V., cu comunele Fundul-Răcăciuni și Gropile. Este parcursă în direcția de V. și E. de pîrîul Răcăciuni și brăzdată de dealurile Delureni și Teiușul.

Are o populație de 2201 suflete; o școală mixtă, înființată la 1865 în satul Răcăciuni, frecuentată de 55 copii și alta, tot mixtă, în Gîșteni, cu 13 copii; 3 biserici, din care una catolică; 15 cîrciumi; 4 mori, 3 de apă și una cu aburi.

Teritoriul comunei are o întindere de 5023 hect. Pădurile: La-Gropi, Fundul-Gîșteni, Fundul-Răcăciuni, etc., ocupă 1700 hect. și aparțin la mai mulți proprietari.

Viile ocupă 102 hect.

In satul Răcăciuni sunt 5 căldări de fabricat rachiu.

Vite: 180 cai, 1134 vite mari cornute, 337 porci, 1176 oi și 80 capre.

Stupi de albine sunt 120.

Teritoriul comunei e străbătut de calea națională București-Roman și de calea ferată care trece pe la stația Răcăciuni, situată la E. de satul cu același nume.

Budgetul com. e la venituri de lei 16017, bani 42 și la cheltueli de lei 6615, bani 30.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 29 kil.; la Valea-Seacă, reședința plășei, 18 kil.; la com. Păncești, 8 kil.; la com. Fundul-Răcăciuni, 11 kil.; la com. Cleja, 15 kil.; la com. Gropile, 11 kil. și la com. Răcătăul, 8 kil.

Răcăciuni, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., reședința com. cu același nume, situat pe stînga pîrîului Răcăciuni, aproape de confluența lui cu Siretul.

Are o populație de 1397 suflete; o școală mixtă; 2 biserici, din care una catolică și una ortodoxă, fondată la 1852, de către defunctul Vasile Sturdza; 12 cîrciumi.

Vite: 90 cai, 575 vite mari cornute, 137 porci și 10 capre.

In acest sat care se mai numea Rencheșul sau Rencheci, s'a născut Gheorghe sau Gheorghiță-Ștefan din familia Ceaurestilor, fiul lui Dumitrașcu sau Dumitru Ștefan (Miron Costin, Cogălniceanu, «Letopisețul Moldovei», tom. I, ediția II, pag. 322).

La 1653, Gheorghiță-Ștefan s'a așezat în satul Răcăciuni cu oastea ce o căpătase de la Matei-Vodă, ca să alunge din nou de pe tronul Moldovei pe Vasile-Lupu, și aștepta ajutor de la Racoți II din Ardeal.

De aci a trimis Gheorghiță-Ștefan pe Miron Costin, pe la sfîrșitul anului 1656, în Țara Muntenească, ca să întrebe pe Constantin-Vodă, ce răspuns vor da Sultanului, care 'i între base prin Aga, anume Urzum Ali-Bei, dacă se vor apuca să meargă amîndoi asupra lui Racoți cu oști, să facă slujba a ceasta împărăției, să se cură țească de faptele lor și de amestecături ce avusese cu Racoți. Ștefan și Constantin-Vodă se aliase cu Racoți II, care din îndemnul regelui Carol X Gustav, plecase asupra Poloniei («Letop. Moldovei», tom. I).

Răcăciuni, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcăciuni, pe linia Mărășești-Bacău, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Negri (6,8 kil.) și Faraoni (7,9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de $119^{m}.04$. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 111568 lei, 93 bani.

Răcăciuni, *moșie*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcăciuni, cu mai multe părți.

Răcăciuni, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., și jud. Putna. Izvorește din locul numit Limbari, străbate comunele: Fundul-Răcăciuni și Răcăciuni de la V. spre E., scăldînd satele care le compune, formează limita între jud. Bacău și Putna și se varsă în Siretul, pe malul drept, după ce se îngroașă pe dreapta cu pîrîiașele: Fundul-Răcăciuni și Gîșteni, iar pe stînga cu Căprianul.

www.dacoromanica.ro

Răcănei, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Glogova. Locuitorii pe lîngă agricultură se mai ocupă și cu facerea oalelor.

Răcărelul, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari.

Răcătăul, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situată în stînga Siretului și în regiunea șesului acestuĭ rîu, în valea Răcătăul. Este alcătuită din 5 cătune: Răcătăul sau Răcătăul-Răzeși, reședința, Gura-Răcătăului, Slobozia-Răcătăul, Bîzga și Răcea.

Se mărginește la N. cu com. Gioseni; la S., cu com. Păncești; la E., cu com. Petrești și la V., cu com. Cleja și Răcăciuni, de care se desparte prin rîul Siretul.

Pe teritoriul com. șerpuesc pîrîul Răcătăul și cursul inferior al pîrîiașului Cornițelul. Dealurĭ sunt: al Mazililor, Șoimul și Zdrobișul.

Are o populație de 936 suflete; o școală mixtă, în satul Răcătăul; 3 biserici, cîte una în satele Răcătăul și Răcea, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; 7 cîrciumĭ; 2 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'au împroprietărit 62 locuitorĭ cu 155 fălcĭ și 40 prăjinĭ în țarină.

Teritoriul com. are o întindere aproximativă de 1870 hect. Pădurile ocupă 380 hectare. Viĭ sunt pe o întindere de 31 hect.

Vite: 67 caĭ, 514 vite marĭ cornute, 167 porcĭ, 63 capre și 667 oĭ. Stupĭ de albine sunt 70.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală Leca-Gura-Răcătăului și de căĭ comunale, care unesc reședința com. cu cele-l'alte sate.

Budgetul com. e la venitur de leĭ 3037, banĭ 82 și la cheltueli, de leĭ 2567, banĭ 49.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 29 kil.; la com. Părincea, reședința pl., 14 kil.; la com. Petrești, 9 kil.; la com. Răcăciuni, 8 kil.; la com. Păncești, 7 kil.; la com. Gioseni, 6 kil.

Răcătăul, Răcătăul-Răzeși, sau **Dealul-Mazililor**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., și reședința com. Răcătăul, situat pe malul drept al pîrîuluĭ și pe costișea Dealuluĭ-Mazililor. Are o populație de 234 suflete; o școală mixtă; o biserică, făcută de răzășĭ în 1843; o cîrciumă.

Vite: 20 caĭ, 137 vite cornute, 55 porcĭ și 6 capre.

Răcătăul, *moșie*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Răcătăul.

Răcătăul, *pîrîŭ*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., care udă Valea-Răcătăuluĭ. Izvorește în locul numit Rîvna, trece prin comunele Boțești, Leca, Milești, Părincea, Năneștĭ, Gioseni și Răcătăul, vărsîndu-se pe stînga Siretuluĭ la satul Gura-Răcătăuluĭ, după ce se îngroașă cu pîrîiașele Boțești și Alexandroaia pe dreapta, și cu pîraĭele Fîneț, Boțești, Ungurenilor, Brusturețul, Bălăneasa, Rabinilor și Cornițelul pe stînga.

Are o lungime de 27 kil. și 750 metri.

Răcătăul, *vale*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., foarte viabilă și roditoare, care se întinde pe teritoriele comunelor Botești, Leca, Milești, Părincea, Năneștĭ, Gioseni și Răcătăul.

Răcăuți, *sat*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, situat pe dreapta pîrîuluĭ Cașinuluĭ, mai sus de confluența acestuĭ rîŭ cu pîrîiașul Buciumul, la 4 kil. de satul Onești. Are o populație de 350 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Vite: 18 caĭ, 246 vite marĭ cornute și 88 porcĭ.

Teritoriul cătunuluĭ purta în vechime numele de Malurile.

Răcăuțul, *moșie*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, a răzeșilor, fostă domnească, pe timpul luĭ Ștefan-cel-Mare.

Răcăuțul sau **Răcăuți**, *pîrîiaș*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, care își are obîrșia la locul numit al-Olaruluĭ, curge pe teritoriul satuluĭ Răcăuțul și se varsă în Cașinul, pe dreapta, după ce s'a încărcat cu Buciumi.

Răcea, sau **Răcia**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat pe malul stîng al Siretuluĭ și pe valea Răcătăul, la 4 kil. 650 m. de satul Horgești.

Locuitorĭ posedă: 2 caĭ, 54 vite marĭ cornute și 20 porcĭ.

Răcea sau **Răcea-Răzeși**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Răcătăul, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Răcătăul, la confluența acestuia cu pîrîiașul Cornițelul și la 4 kil. 800 m. de satul Răcătăul. Are o populație de 190 suflete; o biserică făcută de răzeșĭ la 1846; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 94 vite marĭ cornute și 27 porcĭ.

Răcea, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Iucșești, spre N. de satul Iucșești-d.-j. și la 3 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populație de 213 locuitorĭ; o biserică de lemn.

www.dacoromanica.ro

Satul e compus din două părți: Răcea-d.-j. și Răcea-d.-s.

Răcea, *sat*, în partea de E. a com. Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat între dealul Toaca și Dealul-Petreștilor. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Răcea.

Are o suprafață de 429 hect., cu o populație de 251 suflete și o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 142 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 27 caĭ și 30 rîmătorĭ; 50 stupĭ cu albine.

Răcea, *loc cu siliște*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, lîngă satul Răcea, unde a fost sat și biserică care aŭ ars.

Răcea, *vîrf de deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat în apropierea satuluĭ Gioseni.

Răcea, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Jăvreni, ramificat din șira Ciortolomuluĭ.

Răcea, *deal*, în jud. Fălciŭ, în partea de V. a satuluĭ Novaci.

Răcea, *deal*, în jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești, cu treĭ ramificărĭ: Ținteĭ, Vulturuluĭ și Hinciul, pe care se află moșia Totoești din stînga rîuluĭ Bahluiul.

Răcea, *deal*, pe teritoriul com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Răcea, *pîrîiaș*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Jăvreni, care se scurge pe stînga Trotușuluĭ. Izvorește din muntele cu același nume.

Răcea, *pîrîiaș*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, care iese din locul numit Rîpa-Beroaieĭ și, după ce trece pe lîngă satul Botești, se varsă în Răcătăul, pe stînga.

Răcea, *pîrîŭ*, în jud. Botoșani, curge prin valea Răcea, pe teritoriul comunelor Todireni și Comîndărești, formează maĭ multe iazurĭ și se varsă în Miletinul.

Răcea, *pîrîŭ*, în jud. Botoșani, izvorește din locul numit Dumbrava, dintre Deleni și Pîrcovaci, se varsă în stînga Bahluiuluĭ, spre S. de Pîrcovaci, com. Deleni.

Răcea, *pîrîŭ*, izvorește din partea de N. a com. Moșna, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, trece prin mijlocul satuluĭ și, maĭ în jos, spre E., la Podul Boeruluĭ, unindu-se cu pîraiele Plopi și Cetățuea, ia numirea de pîrîul Moșna.

Răcea, saŭ Novaci, *pîrîŭ*, jud. Fălciu, pl. Podoleni, com. Duda, ia naștere din izvoarele de la poalele dealuluĭ Răcea, curge de la V. spre E.-S.; în cursul săŭ trece prin satul Novaci, apoĭ pe teritoriul com. Huși și se varsă în pîrîul Huși.

Răcea, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Stroești, jud. Suceava, și primește în acest județ: Coada-Gîrleĭ, Zoița, Budăile, Ciomîzga și Șipotul-Mare, pe stînga; apoĭ intră în jud. Iași, prin partea de N.-V., trece în com. Băiceni, pe sub poalele dealuluĭ Cetățuia, primește la dreapta pîrîul Mitocul și izvorul Puturosul și, eșind din com., trece în pl. Cîrligătura, prin com. Sîrca, de unde ia numele de pîrîul Sîrca; curge apoĭ prin satele: Mădîrjești, (unde formează iazul Mădîrjești), Sîrca (unde formează iazul Sîrca) și'n urmă se varsă în pîrîul Bahluețul în marginea de S. a comuneĭ Sîrca.

Răcea, *pîrîŭ*, jud. Iași, izvorește din dealul Răcea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, și se varsă în ochiul din șesul Bîrca.

Răcea, *pîrîŭ*, curge prin valea cu același nume de pe teritoriul com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Meletinul.

Răcea, *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, com. Uscați, pl. de Sus-Mijlocul; izvorește din dealurile Sociĭ și se varsă în dreptul satuluĭ Uscați, pe partea stîngă a Pîrîuluĭ-Vaduluĭ (afluente din dreapta pîrîuluĭ Valea-Albă), după ce traversează șoseaua județeană Girov-Tupilați, între kil. 25—26.

Răcea, *pîrîiaș*, ce izvorește la S. de satul Buciumi, com. Chilile, jud. Roman, curge de la N. spre S. și se varsă în pîrîul Crețoaia, pe dreapta, în apropiere de satul Pădureni.

Răcea, *pîrîiaș*, ce curge prin pl. Fundul, com. Iucșești, jud. Roman, udă satul Răcea și se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Răcea, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, izvorește din dealul cu același nume și se varsă în iezerul Uncești.

Răcea, *pîrîiaș*, jud. Teleorman, format din izvoare, curge prin com. Netoți și se varsă în pîrîul Teleormănelul.

Răcea, *pîrîŭ*, izvorește de sub Dealul-Hîrbuluĭ, com. Buda Rafaila, jud. Vasluiŭ, curge prin valea cu același nume și se varsă în pîrîul Stemnicul.

www.dacoromanica.ro

Răcea, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub dealul Tufeşti, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bodeşti, trece de a lungul satuluĭ Mircești, unde are malurile foarte înalte, ĭese prin partea de S. a satuluĭ şi, cotind spre E., trece prin Şesul-Mare şi se varsă în pîrîul Cuţigna.

Răcea, *vale*, ce se întinde din partea de S.-V. a com. Todireni şi Comîndăreşti, jud. Botoşani, în valea Meletinuluĭ, com. Şipotele, jud. Iaşi.

Răcea, *vale*, ce se întinde spre dealurile Scaiul şi Răcea, com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Răcea-de-Jos, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucşeşti, jud. Roman.

Răcea-de-Sus, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucşeşti, jud. Roman.

Răceni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Voineşti, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 590 locuitorĭ, din care 77 s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Iancu Gr. Angheleanu, la 1877.

Biserica din căt., cu hramul Sf. Treime, s'a fondat la anul 1802 de ctitorĭ popa Nica şi alţiĭ.

Răceni, *trup de moşie*, nelocuit, jud. Vlaşca, pe proprietatea Paraipani, com. Arsache.

Răchicioasa, *lac*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Sus, com. Scăeşti, în N.-E. com. Are scurgere în rîul Jiul.

Răchita, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 28 kil. de Craiova şi la 15 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Şopotul, situată pe dealul Vilaia şi pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Valea-Vîlcomul.

Se învecineşte la N. cu com. Brabova; la S., cu com. Moşna şi Căciulăteşti; la E., cu com. Pleşoiul şi la V., cu com. Seaca şi Moşna.

Limita linieĭ de N. este formată de dealul Vilaia.

Limita linieĭ de S. este formată de şoseaua judeţeană Breasta-Cleanovul, ce uneşte jud. Dolj cu jud. Mehedinţi.

Limita linieĭ de E. este formată de moşia statului Cerul saŭ Lemnul.

Limita linieĭ de V. este formată de movila de hotar Băşica, unde se învecinesc moşiile Vîlcomul, Brabova, Seaca şi Moşna.

Terenul com. este accidentat de valea Vîlcomuluĭ şi de dealul Vilaia, care are o înălţime de 40—50 metri.

Este udată de pîrîul Leamna, ce izvoreşte pe teritoriul acesteĭ comune, curge prin valea Vîlcomul până la eşirea sa din comună. Tot aicĭ se află o baltă, numită Răchita.

In comună se găsesc 8 crucĭ, 1 izvor şi 16 fîntînĭ.

In anul 1875, Răchita făcea parte ca cătun din com. Moşna; azĭ se compune dintr'un singur cătun, Răchita.

Are o populaţie de 1075 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1867 de locuitorĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 35 copiĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 159 împroprietăriţiĭ, iar după cea din 1879 sunt 8 insurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ com. este de 2863 pogoane, din care: 2563 pog. arabile, 100 pog. fîneaţă şi 200 pog. izlaz.

Moşiile de pe teritoriul comunal sunt: Vîlcomul, Florarul şi Ştubeiul. Aceste 3 moşiĭ aparţineaŭ numaĭ statuluĭ până la 1864; azĭ aparţin atît statuluĭ cît şi locuitorilor. Din Vîlcomul, Floran şi Floranul i-a rămas 389 hect. Suprafaţa vîndută este de 1228 hect. Venitul aproximativ este de 25630 leĭ.

Viile se găsesc pe moşia Vîlcomul, în întindere de 162 pog.; aparţin locuitorilor şi daŭ vin negru.

Pe moşia Vîlcomul sunt stîne unde se fabrică brînză de oĭ.

In comună se află o cîrciumă şi o braşovenie.

Căile de comunicaţie ce străbat comuna sunt: şoseaua judeţeană Breasta-Cleanovul ce trece chiar pe limita de S. a comuneĭ, avînd o lungime de 35 kil., din această comună până la Craiova. Patru căĭ vecinale: spre N. la Brabova, pe o lungime de 3 kil.; alta spre S., lungă de 4 kil.; a treia spre E. către Plosca, lungă de 6 kil. şi a patra spre V. către Moşna, lungă de 3 kil.

Budgetul com. e la venituri de 2377,03 leĭ şi la cheltueliĭ, de 1735 leĭ.

Răchita, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, cu 498 suflete şi 119 case.

Are o biserică de bîrne netencuite, cu hramul Mucenica Varvara.

Răchita, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., formînd com. Răchita. (V. a. n.).

Răchita, *fosĭ sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova.

Răchita, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe care se găseşte o moară cu aburĭ.

Răchita, *pîrîŭ*, jud. Iaşi, izvo-

www.dacoromanica.ro

reşte din hotarul satuluĭ Zahorna, com. Tăuteşti, curge prin satul Epureni, com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, şi în partea de N. a satuluĭ, se varsă în Jijia.

Răchitaşul, *munte*, pe teritoriul com. Cîmpurile, jud. Putna; pe el se află localitatea numită Comoara-luĭ-Bucur, unde este şi un mare şipot.

Răchitaşul, *pîrîiaş*, jud. Putna, ce izvoreşte din munţiĭ Sovejeĭ şi se varsă în Şuşiţa.

Răchiteni, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şesul Siretuluĭ şi pe malul drept al luĭ, într'o poziţiune joasă, şi e formată din satele: Răchiteni şi Ursăreşti (Iugani-din-Vale), cu reşedinţa comuneĭ în satul Răchiteni.

Are o populaţie de 925 suflete, compusă numaĭ din Unguri; o biserică catolică şi o şcoală mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Este aşezat într'o poziţiune joasă.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ, compusă numaĭ din Unguri.

Este reşedinţa com. Răchiteni.

Se face aci bîlciŭ la 13 Iunie.

Are o biserică catolică şi o şcoală primară mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni - Agiudeni, *moşie*, fostă a statuluĭ, în com. Răchiteni, pl. Moldova, jud. Roman.

Răchitişul, *sat*, compus din secţiile Răchitişul-d.-s. şi Răchitişul-d.-j., jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, situat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 7 kil. de satul Nadişa (şcoală).

Are o populaţie de 457 suflete; o biserică ortodoxă, cu un cîntăreţ, clădită la 1860 de locuitorĭ, şi una catolică, clădită la 1865; 3 cîrciumĭ.

Vite: 7 caĭ, 282 vite marĭ cornute şi 12 porcĭ.

Pe teritoriul cătunuluĭ se găsesc izvoare cu apă sărată.

Răchitişul, *munte*, în ramura munţilor Pîngăraţi, com. cu acelaşĭ nume, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Răchitişul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, de pe teritoriul satuluĭ Răchitişul, care face parte din şira dealurilor ce despart Tazlăul-Mare de Siretul.

Răchitişul, *munte*, în jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Răchitişul, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, despre care T. Codrescu în «Uricarul» săŭ (vol. X, pag. 266), aduce un document din 1820, care cuprinde plîngerea răzeşilor moşieĭ Răchitişul către Dimitrie Sturdza, Vel Logofăt, cum că părintele Macarie, egumenul Sf. Mănăstirĭ Berzunţul, împreună cu răzeşiĭ din Năsoeşti ce aŭ moşie vecină cu a lor, li-aŭ luat moşia.

Răchitişul, *pîrîiaş*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ, care udă satul Iazul şi apoĭ se uneşte cu pîrîul Turluiul, aproape de satul Pietricica.

Răchitişul, *vale*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare, de pe marginea pădureĭ Răcila.

Răchitişul, *pîrîŭ*, jud. Suceava, mic afluent al pîrîuluĭ Haita (1200 m.).

Răchitişul, *pîrîŭ*, jud. Suceava, afluent al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Răchitna, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Săcături, jud. Iaşi, de la locul numit Poiana-Jorovlea, curge spre E. de satul Frumuşelele, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, şi se varsă în pîrîul Şacovătul, la Poiana-Mănăstireĭ, din jud. Vasluiŭ.

Răchitoasa, *mănăstire*, în jud. Tecuciŭ, situată în partea de N.-V. a satuluĭ cu acelaşĭ nume, într'o vale frumoasă, şi avînd la V. şi E. două dealurĭ marĭ, acoperite cu pădurĭ seculare.

Iată ce ne relatează defunctul episcop Melchisedec, relativ la această mănăstire, în «Notiţe istorice şi archeologice»:

«La finele veaculuĭ al XVII-lea, marele clucer Ianaki a făcut la Răchitoasa o biserică mică de lemn de stejar, care există şi astă-zĭ lîngă mănăstire, servind de biserică a cimitiruluĭ sătesc.

In anul 1867, fiul boeruluĭ Ianaki, marele spătar Ilie Ianaki, şi cu soţia sa Tofana saŭ Teofana, fiica mareluĭ vornic Ioan Racoviţă şi sora Domnitoruluĭ Mihaiŭ Racoviţă, a zidit mănăstirea actuală şi a înzestrat-o cu moşiĭ şi cu tot ce trebue uneĭ mănăstirĭ.

www.dacoromanica.ro

Această ctitorie se vede atît din inscripția ce este pe peretele din afară al bisericeĭ în partea de S., cît și prin testamentul pe care îl vom reproduce.

Inscripția sună astfel:

In zilele luĭ Ion Antioch Constantin Voivod, zidit-a această biserică dumnealuĭ Ilie vel stolnic, cu giupineasa dumisale Teofana. — Hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. Anul 7206 și 1697, Oct. 24.

In această inscripție, se arată amîndouă datele, și tot-odată se vede lămurit că autorul inscripțieĭ începea anul de la 1 Septembrie, căcĭ ca să dobîndim anul de la Christos, trebue să scădem 5509 din 7206.

Iată și testamentul spătaruluĭ Ilie Ianaki:

Ilie Ianaki vel Spătariŭ și cu soția mea Teofana, faia luĭ Ioan Racoviță, ce aŭ fost vornic mare, facem știre tuturor cuĭ se cade a ști, pentru o bisericuță, care din munca și osteneala noastră aŭ făcut-o de peatră, unde înțĭ și din început aŭ descălecat și aŭ făcut biserică de lemn tatăl meŭ Ianaki, ce aŭ fost clucer mare. Acum în urma părinteluĭ nostru, miluindu-ne Dumnezeŭ, noĭ am maĭ zidit: una pentru foc, alta pentru traiŭ; că lemnul peirece viața maĭ scurtă, iar piatra viața maĭ lungă. Decĭ avînd noĭ și un cucon din trupul nostru, anume Gavriil, carele îl lăsăm să fie slugă și paznic bisericeĭ aceștia ce-ĭ numele Răchitoasa, și hramul Adormirea Maiceĭ Precista, ce este la țînutul Tecuciuluĭ, pe o despărțitură a Zeletinuluĭ. Cum și noĭ pe urma părinteluĭ nostru cu acele ce s'aŭ cuvenit am făcut, așa și el, în urma noastră și după a noastră viață, să facă și să întărească, și pe orĭ-ce moșie s'ar întîmpla de ale noastre, să are plugurile mănăstireĭ, nimenea zeciuială să nu ia. Și încă și eŭ am socotit din moșiile mele și am dat sînteĭ mănăstirĭ satul Moțășești, ce'ĭ la țînutul Tecuciuluĭ, pe apa Bîrladuluĭ; însă la vadul moreĭ ce este în Bîrlad, să nu se aibă treabă; căcĭ este în hotarul Seseștilor vadul moareĭ și este a Seseștilor . . .

De s'ar prileji fiuluĭ nostru Gavriil moarte, și să nu aibă feciorĭ să-ĭ rămîe în urma luĭ, la moșiile mele ce's de pe tatăl meŭ, să n'aibă treabă ruda mea de pe tatăl meŭ a se amesteca. Așișderea și moșiile cele de pe maica mea, să n'aibă treabă ruda mea de pe maică a se amesteca. Așișderea și pe moșiile ce am cumpărat eŭ în viața mea, iarăș nime să nu se amestece. Așișderea și la moșiile soțieĭ mele, a Tofaneĭ. ce va fi partea mea, să n'aibă treabă fraților saŭ rudele mele. Și cînd ne-ar pedepsi Dumnezeŭ cu aceasta maĭ sus pomenită, toate moștile noastre să fie a sînteĭ mănăstirĭ a Răchitoaseĭ; că aceea ne rămîne de aicĭ fecioară. Iar cine s'ar amesteca a ne strica a noastră tocmeală și așezare ce am făcut, să fie tricleĭ și proclei afurisit. Așișderea și pe toate casele mele pun epitrop pe soția Tofana, să aibă a o asculta pînă va fi și ea vie. Așișderea și din odoare și alte ale caseĭ agoniseliĭ iarăș toate să fie pe seama soțieĭ mele Tofana, ca să aibă a griji sufletul meŭ și al eĭ, și a istovi zidul la Mănăstire, și un rînd, două, saŭ cîte a putea, să fie nevoitoare să facă chiliĭ de piatră, vrînd Dumnezeŭ și dîndu-ĭ putința. Iar rudele mele la nimica să nu se amestece, căcĭ fecior las pe Mănăstire. Iar pe Tofana și pe copilul și casa mea o las pe ajutorul Mărieĭ sale Michaiŭ Voevod, să le poarte de grije și sînteĭ Mănăstirĭ tij. Și pentru ca bună și credincioasă să fie această diată a mea, am iscălit și eŭ și soția mea Tofana. Însă și soția mea Tofana să nu se mărite în urma mea, ci cu cinste să petreacă ca și alte jupînese deosebit pentru cinstea caseĭ ce este. Iar cine ar eși dintr'această așezare și tocmeală cum și maĭ sus am zis, să fie blestemat de Domnul Dumnezeŭ și de toțĭ amin. Și eŭ singur cu mîna mea am scris. Leat. 7212 Maiŭ, 16.

Subscrișiĭ: Ilie Ianaki vel spătariŭ. Tofana spătăreasă.

După moartea luĭ Ilie Ianaki, Epitropia închină biserica și averea eĭ mănăstireĭ Vatoped de la muntele Athos. Aceasta se constată din actul boerilor din 7237=1729, Ghenarie 10.

Cu două zile înainte, Grigorie Ghica le dă un hrisov prin care aprobă hotărîrea lor.

In 1742, Octombrie 26, administrația mănăstireĭ Vatoped ia și de la Mihaiŭ Racoviță, care era Domn în Muntenia, și de la fratele Tofaneĭ, un alt hrisov de întărire.

Această mănăstire a fost dărîmată de un cutremur în 1739, Maiŭ 31.

Biserica actuală s'a reparat de Egumenul Daniil. Ea este frumos zugrăvită; catapeteazma e sculptată și poleită cu aur. Pe peretele despre V. sunt zugrăviți ctitoriĭ în mărime naturală: în partea dreapta, Ilie Spătarul, soția sa Tofana și fiul lor Gavril, în costumul lor boeresc, tatăl și fiul cu ișlice; la stînga, Ianachi Clucerul, tatăl luĭ Ilie, Mihaiŭ Racoviță, Nicolaĭ Mavrocordat și Grigori Ghica. In rînd cu dînșiĭ sunt zugrăviți: împărații bizantinĭ, Arcadie, ctitorul mănăstireĭ Vatoped, și Teodosie-cel-Mare.

In părețele despre N. al bisericeĭ este cripta cu mormîntul ctitorilor. Deasupra mormîntuluĭ e o piatră cu următoarea inscripție romînească:

Să se știe că aicĭ sub această piatră este îngropat dumnealuĭ Ilie vel spătar sin Ianake vel clucer și dimpreună și fiul dumisale Gavril sin Ilie (an. 7243 Maiŭ 26). Așișderea și dumneaeĭ Tofana spătăroae s'aŭ săvîrșit (an. 7235 April 19). Și s'aŭ săpat în zilele Egumenuluĭ Neofit (anul 7245 Noembre 20).

Sunt încă două micĭ pietre mormîntale izolate, una în biserica mare, alta în biserica cea vechĭe de lemn.

De pe forma lor mică se vede că ele aŭ fost puse pe morminte de pruncĭ aĭ ctitorilor și familieĭ lor.

Pe cea d'întîĭ se citește acest epitaf:

Această piatră o aŭ înfrumusețat dumnealuĭ Iane Mare Stolnic cuconilor săĭ Alexandru și Saia (a. 7297=1699, Maiŭ 31)».

Pe a doua piatră este epitaful următor:

«Această piatră o aŭ făcut și o aŭ făcut și o aŭ înfrumusețat giupăneasa Anna, Mare Vornicească fiuluĭ săŭ Irimie

www.dacoromanica.ro

în zilele luĭ Ioan Duca Voevod (anul 7188=1680)».

Aci s'a păstrat o frumoasă colecție de cărțĭ slavonești, manuscrise și tipărĭturĭ grecești și romînești.

Intre manuscrisele slavone sunt: Minee lunare și obștești, sbornice de predicĭ de ale sînților părinți, Tetravanghele, psaltire, Theologia luĭ Damaskin, etc.

Iată cele maĭ importante:

1. Mineiul slavon manuscris, în care se spune că s'a scris în anul 7074=1556 de Monahul Macarie, în zilele luĭ Alexandru Voevod Lăpușneanul.

2. O Evanghelie slavonă, tipărită în Liov, în anul de la zidirea lumeĭ 7152, iar de la nașterea luĭ Christos anul 1644, Maiŭ 25.

3. Noul testament, în folio tipărit în Ardeal, sub George Racoți, craiul Ardealuluĭ. Fără frontispiciŭ. Se începe cu o prefață dedicată către craiul Racoți și tipărită în Belgrad în anul 1648.

4. Psaltirea romînă tradusă din Evreește, tot în Transivania sub craiul Racoți. N'are frontispiciŭ, nicĭ sfîrșit.

Afară de cele indispensabile serviciuluĭ, obiecte de valoare Mănăstirea nu posedă, căcĭ în timpul secularizăreĭ cel din urmă egumen grec a transportat peste Dunăre toate argintăriile și alte obiecte de valoare ce manăstirea le poseda.

De la anul 1872, chiliile din curtea Mănăstireĭ aŭ fost transformate în azil de infirmĭ, pus sub conducerea statuluĭ.

Răchitoasa, *com. rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, compusă din 4 cătune: Bărcana, Fundătura, Gunoaia și Răchitoasa.

E situată pe valea Zeletinuluĭ, la V. și la 70 kil. spre N. de capitala județuluĭ.

Are o populație de 446 familiĭ, saŭ 1605 suflete, locuind în 420 case și 10 bordee; 2 bisericĭ, una în satul Răchitoasa, mănăstirea, și cea-l'altă în satul Gunoaia, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; o școală înființată în 1864 și frecuentată de 62 copiĭ.

Vite: 300 boĭ, 380 vacĭ, 60 caĭ și 1325 oĭ.

Sunt 220 stupĭ cu albine.

Locuitoriĭ parte sunt împroprietăriți prin legea rurală din 1864, parte vechĭ răzeșĭ.

Teritoriul com. este de 5636 hect. și 22 ariĭ, din care 1013 hect., 63 ariĭ cultivabile.

Prin com. trece șoseaua vecinală ce merge pe valea rîuluĭ Zeletinul, ducînd în com. Buda, spre Colonești.

Budgetul com. se urcă la 4718 leĭ.

E străbătută prin centru de Valea-Răchitoasa și udată în partea de E. de rîul Zeletinul, ce curge în direcție N.-S.

Se mărginește la N. cu com. Burdusaci, la E. cu Valea-Zeletinuluĭ, jud. Tutova, și la N. cu com. Stănișești și Crăești.

Răchitoasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

E așezat pe valea cu acelașĭ nume, între 2 dealurĭ și străbătut de pîrîul Răchitoasa.

Are o populație de 182 familiĭ, saŭ 552 suflete, care locuesc în 170 case și 2 bordee.

Spre N.-V., pe vale, se află mănăstirea Răchitoasa.

Aicĭ e reședința com. și o școală frecuentată de 62 copiĭ.

Satul are o vechime cam de 200 anĭ și este înființat de o familie, numită Alexe, venită din Bucovina.

Răchitoasa, *pădure*, în jud. Tecuciŭ, situată la E. de satul cu acelașĭ nume; se întinde pănă în com. Burdusaci.

Răchitoasa, *pîrîŭ*, în jud. Tecuciŭ; izvorește din fundul văiĭ Răchitoasa, trece prin satul Fundătura și prin mijlocul satuluĭ Răchitoasa și se varsă în rîul Zeletinul, pe partea dreaptă, în fața satuluĭ.

Răchitosul, *numire dată loculuĭ pe care se află situat satul* Plăcinteni, com. Giurgioana, jud. Tecuciŭ,

Răchitosul, *moșie* a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Răchitoasa. Pe a ceastă moșie se află satul Grivița, com. Călmățuiul, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ.

Răchiți, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Sicna, în centrul com. Popouți, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 479 hect. și o populație de 125 familiĭ, saŭ 510 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și frecuentată de 43 copiĭ; o moară de apă la iazul de Răchiți; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 187 boĭ și vacĭ, 58 caĭ, 198 oĭ și 44 porcĭ; 15 stupĭ.

Răchiți. Vezĭ Poiana-Răchițiĭ, sat, în com. Galul.

Răchițile, *cătun*, al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S. de com., situat pe șes.

Are o suprafață de 200 hect., din care 152 hect. arabile, 8 hect. pădure, 40 hect. vie, fînețe și livezĭ de prunĭ; o populație de 33 familiĭ, saŭ 145 suflete; o biserică de zid, fă-

www.dacoromanica.ro

cută de Andronachi Ciuchi Calfoglu, în 1859, cu 7 turle şi 5 clopote, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 20 care cu boi, 2 căruţe cu cai; 120 vite mari cornute, 210 oi, 195 capre, 12 cai şi 200 porci.

Este udat de apa Sohodolul ce trece în apropiere.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele comunale şi prin şoseaua vecinală ce trece prin comună.

In cătun se găsesc: 1 cuptor de var; 4 mori şi 1 piuă pe apa Sohodolul şi 5 fîntîni.

Afară de agricultură, locuitorii se mai ocupă şi cu lemnăria, prăştila şi fabricarea de var.

Răchiţile, *pădure* de sălcii şi plop, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, teritoriul com. Reviga. Are o suprafaţă de 60 hect., populată cu sălcii şi plopi.

Răchiţilor (Hîrtopul-), *hîrtop*, pe moşia Cordăreni, com. cu acelaşi nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Răchiţilor (Iazul-), *iaz*, pe moşia Amara, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iaşi. E bogat în stuh.

Răchiţilor (Iazul-), *iaz*, în suprafaţa de 12 hect., pe moşia Lişna, com. Pilipăuţi, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Răchiţilor (Pădurea-), *pădure* particulară (27 hect.), în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., comuna Leca.

Răchiţilor (Pîrîul-), *pîrîu*, în jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, izvoreşte din fîntînele Răchiţilor, formează iazul Amara, apoi trece printr'un şes mlăştinos, bogat în papură, şi prin iazul Humăria, de unde eşind se varsă în pîrîul Potîngeni.

Răchiţilor (Valea şi Pîrîul-), izvoreşte din dealul Soci, satul Romîneşti, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iaşi, şi se varsă în iazul Romîneşti.

Răcila, *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul; izvoreşte din muntele Stridinile (aproape unde acesta se leagă cu muntele Scaunele); curge spre S., traversînd şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti între kil. 37—38, mergînd apoi paralel cu această şosea şi muntele Dragva, pănă în dreptul kil. 42, unde se varsă pe stînga pîrîului Tazlăul.

Răciuleni, *fost sat.* Vezi Păuşeşti, sat, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi.

Răcmanul, *deal*, la V. de com. Poiana, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o poziţiune frumoasă şi este acoperit cu crîng, pădure şi livezi pentru păşunatul vitelor.

Răcoasa, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, situată în fundul văei pîrîului Repejoara, avînd case şi pe malul Şuşiţei.

Distanţa comunei de reşedinţa judeţului e de 45 kil.

E udată de pîraiele: Dracia, Alba, Bălicioasa, Răcoasa, Rînghioaia, Verdea şi Verdea-Seacă, afluenţi ai pîrîului Şuşiţa.

Se compune din cătunele: Gogoiul, pe malul Şuşiţei, în sus de pîrîul Alba, pănă în pîrîul Dracia; Mărăşti, pe deal, din sus de Răcoasa (unde e şi primăria comunei); Verdea, în fundul unei văi. Cătunul Mărăşti a format comună deosebită pănă în 1884.

Are o populaţie de 623 familii, saŭ 2162 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, şi 4 biserici filiale: S-ţii Voevozi în căt. Răcoasa, Sf. Nicolae în Mărăşti, Sf. Voevozi în Gogoiul şi Sf. Nicolae în Verdea; o şcoală mixtă.

Budgetul comunei e la venituri de 5153,33 lei şi la cheltueli, de 4826,84 lei.

Locuitorii posedă: 901 boi, 942 vaci, 238 cai, 2281 oi, 176 capre şi 563 porci; 138 stupi cu albine.

Sunt în comună: 6 comercianţi, 10 rotari, 2 morari, 1 fierar, 1 vărar, 1 brutar; 13 fabrice de rachiu de prune.

Răcoasa, *cătun*, în com. cu acelaşi nume, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, situat pe malul pîrîului Repejioara, avînd cîte-va case şi pe malul Şuşiţei.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 1 biserică filială, cu hramul S-ţii Voevozi; 1 şcoală mixtă.

Răcoasa, *parohie*, în com. cu acelaşi nume, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în Răcoasa şi 4 filiale, în cătunele: Răcoasa, Mărăşti, Gogoiul şi Verdea.

Răcoasa, *pîrîu*, format pe teritoriul com. cu acelaşi nume, pl. Zăbrăuţul, şi care se varsă în Şuşiţa.

Răcorelele, *trup de pădure* al statului, în întindere de 17 hect., pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Lacul-Trestiatul (35 hect.), Ursoaia (41 hect.), Vîrful-Pietrei (12 hect.) şi Valea-Păcurei (150 hect.), formează pădurea Apostolache.

www.dacoromanica.ro

Răcorelelor (Valea-), *vale*, jud. Vîlcea, izvoreşte din raionul com. Păuşeşti - Măglaşi, plaiul Cozia, şi se varsă în rîul Rîmnicul, tot în această comună.

Răcoreşti, *fost sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, acum contopit cu satul Manasia.

Răcosul, *baltă*, în partea de V. a satuluĭ Răducani, com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe şesul Prutuluĭ, între băltile Colacul şi Lunguţa. I s'a dat acest nume din cauza mareĭ cantităţĭ de racĭ ce conţine.

Răcosul, *pădure*, jud. Botoşani, curge prin codri Deleni şi se varsă în stînga Humosuluĭ, un braţ al Bahluiuluĭ din dreapta.

Răctivanul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Aricesti, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Răculeşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Ponoarele.

Răcurelele, *pisc*, pe creasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungeşte pe toată partea de E. a comuneĭ, în stînga rîuluĭ Costeşti.

Răcuşana, *sat*, făcînd parte din com. rur. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 3 kil. 500 m. de reşedinţa comuneĭ.

Teritoriul satuluĭ e de 180 hect., cu o populaţie de 108 suflete.

Locuitorii sunt vechĭ răzeşĭ.

Rădaua, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ciulniţa, situat pe cîmpul Bărăganul.

Rădăcina, *vîrf de munte*, com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Rădăcina-Mare, *vălcea*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, com. Vulturesti, izvoreşte de la V. dealuluĭ Pană, străbate partea de E. a com. Bîrzeşti şi se varsă în pîrîul Lentea.

Rădăcineşti, *sat*, cu 480 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Dăncesti-Rădăcinesti. Are o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ-Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Rădăcineşti, *sat*, făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Berheciul, la 800 m. de reşedinţa comuneĭ, spre N.-V.

Are o populaţie de 446 suflete, locuind în 114 case; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1772 şi reparată în 1854.

Teritoriul satuluĭ este de 689 hect., 9 ariĭ.

Moşia se numeşte Pietrosul.

Locuitorii sunt răzeşĭ şi stăpînesc 644 hect.; iar familia Plitos, 40 hect.

Rădăcineşti, *moşie*, com. Rădăcinesti, pl. Loviştea, jud. Argeşul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Berislăveşti.

Rădăeşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N. de Bîrlad, pe pîrîul Bogdana.

Satul formează com. Rădăeşti, cu cătunele: Cepeşti, Bîrjoveni, Cernaţi şi Hupca, cu o populaţie de 551 locuitorĭ; o şcoală mixtă de băeţĭ; 2 bisericĭ.

Are 13,75 hect. vie şi 9 hect. livezĭ de pruni.

Comerciul se face de 6 persoane.

Budgetul com. e de 3570 leĭ, 91 banĭ.

Rădăeşti, *moşie*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Rădăeşti, proprietatea statuluĭ, arendată cu 14000 leĭ anual.

Rădăşeni, *com. rur.*, jud. Suceava, situată în partea de E. a pl. Moldova-de-sus şi la $2^1/_2$ kil. de Fălticeni.

Altitudinea com. de la nivelul Mărĭĭ variază între 340 350 m.

Se mărgineşte la E. cu com. Oprişeni; la V., cu com. Sasca şi Brădăţelul; la S., cu com. Baea şi la N., cu Bucovina.

Are forma unuĭ poligon neregulat înclinat spre N.-E.

Se compune din satele: Rădăşeni şi Lămăşeni, cu reşedinţa în satul Rădăşeni.

Are o populaţie de 636 familiĭ, saŭ 2721 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 1 diacon şi 9 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte, conduse de 2 învăţătorĭ. Budgetul com. e la venitурĭ de 7903 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7563 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 46 caĭ, 298 boĭ, 346 vacĭ, 1396 oĭ şi 230 porcĭ.

E udată de: Şomuzul-Mare (6 kil.), Şipotele (5730 m.), Silişte a (4 kil.), Lămăşanca şi Brădăţelul.

A patra parte din moşia Rădăşeni este proprietatea Statuluĭ, iar moşia Lămăşeni e a d-lor G. Ciudin şi G. Văsescu; restul e al sătenilor.

Intinderea teritoriuluĭ com. e de 2322 fălcĭ, din care 2269 cultivabile şi 53 fălcĭ pădure.

www.dacoromanica.ro

Improprietăriți în 1864 sunt: 33 fruntași, 160 pălmași și 316 codași, stăpînind 1821 fălci și 58 prăjini; 16 însurățeĭ aŭ 32 fălci; iar 131 locuitorĭ aŭ cumpărat tot atîtea loturĭ micĭ de cîte 5 hect.

Loc maĭ însemnat în com. este Cetățeaua, un platoŭ d'asupra satuluĭ Rădășeni, spre S-E., unde s'aŭ găsit unelte de cremene și vase de lut. (Vezĭ și Rădășeni, sat).

Rădășeni, *sat,* pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava. Partea de S.-V. poartă numele de Fundoaia. E așezat într'o albie adîncă, încunjurată de dealurĭ marĭ, deschisă numaĭ spre N.-E. Are aspectul uneĭ pădurĭ marĭ de arborĭ roditorĭ. Satul nu se poate vedea de cît aflîndu-te d'asupra luĭ, așa că dealurile din juru-ĭ formează un fel de cetate naturală. Pănă la 1886 satul Rădășeni forma singur com. a parte. Are o populație de 417 familiĭ, saŭ 1907 suflete; o biserică, a căreia temelie a fost pusă de Ștefan Tomșa-Vodă, deservită de 3 preoțĭ, 1 diacon și 3 cîntărețĭ; o școală mixtă, reînființată în 1858 și cea maĭ vechĭe școală din județ.

Vatra satuluĭ ocupă 455 fălci și 34 prăjinĭ.

Așezările locuitorilor pot servi de model tuturor satelor din județ. Maĭ toată moșia e proprietatea locuitorilor, dobîndită în virtutea legilor din 1864, 1878 și 1889.

Livezile cu pomĭ fructiferĭ din Rădășeni sunt prea frumoase și aduc un însemnat venit Rădășenilor. Perele și merele de Rădășeni sunt foarte căutate. De pe timpul luĭ D. Cantemir mersese vestea despre merele de Rădășeni.

Cultura trifoiuluĭ s'a introdus la 1881 in Rădășeni.

In vechime a existat în Rădășeni o școală preoțească. Ștefan Tomșa-Vodă, care a domnit între 1611—1615 și 1622—1623, de și originar din ținutul Putneĭ, învățase carte la școala preoțească din Rădășeni, în ținutul Suceveĭ, după cum ne spune un document de pe timpul luĭ Constantin Mavrocordat, în care maĭ mulțĭ oamenĭ bătrînĭ din satul Rădășeni mărturisesc, cu prilejul uneĭ hotărniciĭ, că «apucase și eĭ de la bătrîniĭ lor, că fiind Ștefan Vodă Tomșa copil mic și sărac, a învățat carte la școală din Rădășeni și miluindu-l Dumnezeŭ cu domnia, aŭ venit la Rădășeni, și aŭ făcut aicĭ o biserică, și jăluind oamenii că li-ĭ locul strîmt și n'aŭ unde se hrăni, le-aŭ dat și o bucată de loc din hotarul tîrguluĭ» (Baia se înțelege). Această mărturisire a documentuluĭ, de și nu contimporană, este însă întărită de alte împrejurărĭ. Așa, tradiția, păstrată pănă acum în Rădășeni, atribue luĭ Ștefan Tomșa zidirea bisericeĭ ce se află în acel sat. El făgăduise că o va zidi atuncĭ cînd, fiind fugărit de Constantin Movilă, căutase scăpare la Tătarĭ, adăpostindu-se, după cum spune tradiția, întîiŭ în Rădășeni. Cînd dînsul se urcă în scaunul Moldoveĭ, își îndeplini făgăduința făcută în timpul fugeĭ sale. Și astăzĭ se pomenesc de ctitorĭ aĭ bisericeĭ: Ștefan Voevod și Elena Doamna, și se află și o linguriță de aur cu inscripția slavonă, care pe romînește sună: «Și am dat'o pre ea, spre a se ruga pentru noĭ, în biserica din satul Rădășeni, unde este hramul Marele mucenic Mercurie, Io Ștefan Voevod Tomșovicĭ». Inscripția nu poartă nicĭ o dată. (Linguriță a fost dusă de călugărĭĭ din Slatina, care puseră maĭ tîrziŭ mîna pe Rădășeni, la Mănăstirea Neamțuluĭ, unde se află și astăzĭ). Rădășeniĭ însă îngrijiră a se face una de argint poleit, întocmaĭ ca și cea originală, pe care o păstrează ca un scump odor, o frumoasă dovadă despre trainica iubire a trecutuluĭ în acel sat, cel maĭ frumos din toată Moldova. Se vede din inscripția linguriței care arată de soție a luĭ Ștefan Tomșa pe Elena că acesta a fost Tomșa II și nu I, a căruia soție am văzut din aerul de la Bunești că era Axinia. Și despre școala din Rădășeni s'a păstrat în popor urme de tradițiĭ, însă mult maĭ slabe de cît despre biserică». (A. D. Xenopol, Ist. Rom., vol. III, p. 492).

Din trecutul satuluĭ. — Rădășeneniĭ sunt din obîrșie răzășĭ. Intre documentele care ne amintesc despre acest sat, cel maĭ vechiŭ cunoscut ni s'a păstrat în archiva din Moscva și e de la Alexandru-cel-Bun (vezĭ Buciumeni); decĭ vechimea satuluĭ datează de maĭ nainte de domnia acestuia.

Următoarele documente ne vorbesc despre Rădășeni:

1. Documentul prin care Alexandru-cel-Bun dăruește luĭ Popa Iuga moșia Buciumeni, aflat în păstrarea luĭ Vasile Diaconul, din Buciumeni;

2. Documentul din 1434, prin care Ștefan, fiul luĭ Alexandru Vodă, întărește din noŭ stăpînirea luĭ Popa Iuga asupra satuluĭ Buciumeni, de lîngă Rădășeni;

3. Documentul de la Ilieș și Ștefan, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, din 1435, prin care se hotărește iarăși satul Buciumeni și o parte din Rădășeni protoereuluĭ Iuga;

4. Un alt document din 1439

www.dacoromanica.ro

de la aceiaşĭ şi cu acelaşĭ conţinut;

5. Mărturia din 1723, Iunie 20, a locuitorilor din Bosancea şi Lămăşeni, de pe timpul luĭ Mih. Racoviţă, privitoare la judecata răzăşilor din Rădăşeni cu călugărіĭ Mănăstireĭ Slatina, carĭ usurpaseră moşia şi-ĭ pusese în boeresc;

6. Anaforaua către N. Mavrocordat, din 1743, Aprilie 20, în care se zice că Stefan Tomşa fiind-că învăţase carte la şcoală din Rădăşeni, a dăruit locuitorilor o bucată din trupul moşieĭ tîrguluĭ Baia;

7. Anaforaua de judecată către C. Racoviţă, din 1750, Oct. 28, prin care se spune că Rădăşeni aŭ fost darabanĭ domneştĭ şi că de la a doua domnie a luĭ Vasile Lupu aŭ fost închinaţĭ Mănăstireĭ Slatina;

8. Documentul din 7258 (acelaşĭ an) în care, nedîndu-se dreptate nicĭ Mănăstireĭ, nicĭ Rădăşenilor, s'a făcut aşezare într'acest chip, adică de tot anul ca să se facă cîte o falce de fîn pe an, să o dea gata şi să ducă şi cîte o podvoadă de pîne la mănăstire şi iarăşĭ într'o zi să cosească cu toţiĭ o clacă de fîn şi acel fîn să-l ridice ţiganiĭ Mănăstireĭ, şi iarăşĭ la o moară ce are sf. Mănăstire la Borghineşti pe Şomuzul, cînd ar trebui a se iezi să iasă cu toţiĭ să tocmească;

9. Hotărîrea boerilor judecătorĭ din 1752, Maĭ 15, prin care se dă drept de stăpînire Mănăstireĭ Slatina, atît asupra moşieĭ Rădăşeni, cît şi asupra oamenilor ce s'aŭ aflat şezătorĭ acolo pe acea moşie, spunîndu-se că fusese dată Mănăstireĭ de Alexandru-Vodă Lăpuşneanul; iar Rădăşeni susţin că moşia e a lor din bătrînĭ şi că nu maĭ oamenіĭ ar fi fost daţĭ în slujba Mănăstireĭ nu şi moşia;

10. Anaforaua din 1764 către Gr. Al. Ghica, tot în pricina acesteĭ judecăţĭ;

11. Idem din 1765, Iunie 3, tot către Gr. Ghica, în care se zice dreapta moşie a Mănăstireĭ;

12. Anaforaua şi hrisovul din 1765, Iunie 3, prin care se porunceşte a se rupe cărţile ce aveaŭ locuitorіĭ din Rădăşeni ca drept de proprietate;

13. Anaforaua şi hrisovul din 1767, Dec. 2, şi 1768 Ghenar 30, de la Cr. Calimach, tot pentru ruperea actelor. (V. «Uricarul», de T. Codrescu, vol. X).

In 1803, «Rădăşeni a Mănăstireĭ Slatina număra 201 liuzĭ, plătind 4212 leĭ bir anual, ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ şi poame». (Uricar., vol. VII, pag. 252).

Rădăuţi, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Iznovăţul, Rădăuţi şi tîrguşorul Rădăuţi cu reşedinţa primărieĭ în tîrguşorul Rădăuţi. Are o populaţie de 666 familiĭ şi 3160 suflete; 2 bisericĭ, cu 4 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; 976 hect., 76 ariĭ pămînt sătesc; 2821 hect., 44 ariĭ cîmp şi 20 hect., 50 ariĭ pădure; 7 iazurĭ şi 12 pogoane de vie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 12857 leĭ şi la cheltuelĭ, de leĭ 12845, banĭ 23.

Locuitorіĭ posedă: 454 vite marĭ cornute, 1833 oĭ, 12 capre, 421 caĭ, 408 porcĭ; 71 stupĭ.

Rădăuţi, *tîrguşor*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Rădăuţi, pl. Prutul-de-Jos, situat pe o rădicătură, în şesul Prutuluĭ, nu departe de rîŭ şi cuprinzînd o suprafaţă de 47 hect. 26 ariĭ, cu o populaţie de 1059 suflete.

Aşezările locuitorilor în mare parte sunt bune. In centrul tîrguluĭ se afla strada principală, cu dughene ţinute de Evreĭ, pe o laturе şi alta a şoseleĭ. Mahalalele sunt ocupate de creştinĭ, carĭ aŭ case bune cu livezuĭ şi grădine.

Biserica cu şcoalele se află în satul Rădăuţi. Comunitatea Izraelită are aicĭ: 6 sinagoage, 4 belferіĭ şi un feredeŭ.

Ocupaţiunile tîrgoveţilor sunt: comerciul, meseriile, agricultura şi comerciul cu vite. Intre meserіĭ se găsesc: ciobotărіĭ, croitorіĭ, cojocărіĭ, fierărіĭ, stolerіĭ, etc. Sunt două morĭ pe apa Prutuluĭ.

In fie-care săptămînă, Duminica, e zi de tîrg.

Pe lîngă reşedinţa Primărieĭ, aicĭ se maĭ află sediul uneĭ companiĭ de dorobanţĭ cu o cazarmă, biuroul vamal al trecătoareĭ de la Rădăuţi-Lipcani în Basarabia; un biuroŭ telegrafo-postal. Aicĭ a fost şi reşedinţa Sub-Prefecturеĭ şi a Judecătorieĭ de Ocol pănă în anul 1881, cînd s'a făcut unirea administraţieĭ plăşeĭ Prutul-de-Jos, cu a pl. Başeul.

Tot aicĭ se află trecătoare peste rîul Prut la Lipcani în Basarabia; trecerea călătorilor se face pe un pod umblător ce aparţine proprietaruluĭ moşieĭ.

Vatra tîrguluĭ ocupă o suprafaţă de 47 hect. 26 ariĭ; ĭar imaşul din jurul tîrguluĭ, 138 hect., 92 ariĭ.

Fostul proprietar, Marele-Logofăt şi Cavaler Costachi-Sandu-Sturdza, văzînd că, prin înfiinţarea de tîrguşoare prin localităţile depărtate de oraşul Dorohoiŭ, se sporeşte veniturile moşiilor, şi văzînd că neîncetat se sporeşte adunătură de oamenĭ pe lîngă ratoşul ce era făcut în 1772 de părintele săŭ

www.dacoromanica.ro

Sandu Sturdza, la drumul ce vine din jos de la Ștefănești pe malul Prutului în sus și trece către Lipcani spre Hotin, a stăruit și a scos cuvenitul hrisov de la Mihail Grigore Sturdza-Vodă, pentru recunoașterea tîrgușoruluĭ, cu zi de tîrg Marța, în fie-care săptămînă. Immulțindu-se tîrgoveții, a format la 1845, luna Maiŭ 14, actul de învoială, legalizat sub No. 182, prin care s'aŭ stabilit drepturile și îndatoririle dintre ambele părți, hotărîndu-se și bezmănul.

Trecătoarea la Lipcani peste Prut a drumuluĭ către Hotin, atrase încă din vechime acolo adunătură de locuitorĭ și negustătorĭ; aceasta se dovedește nu numaĭ din spuse populară dar și de o piatră mormîntală din țintirimul rusesc ce poartă data de la 1755. Maĭ ales după închiderea Prutuluĭ prin luarea Basarabieĭ la 1812, și prin așezarea autorităților administrative aicĭ, tîrgul spori maĭ mult în populație.

Rădăuți, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Rădăuți, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, cu 224 familiĭ, saŭ 1089 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a erezilor defunctuluĭ N. V. Pilat, cumpărată dela Iorgu C. Sturdza, fiul defunctuluĭ mareluĭ Logofăt și Cavaler Costache G. Sturdza.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 2 pălămarĭ, mică, de lemn, avînd o vechime de 200 anĭ; o școală mixtă; o moară de aburĭ pentru măcinat; o brăhărie pentru îngrășatul vitelor; 4 iazurĭ, din care unul numit al Sturdzeĭ, de 3 hect.; livadă cu pomĭ fructierĭ și 6 pog. de vie.

Sătenii împroprietăriți aŭ 309 hect., 35 arii pămînt, ĭar proprietarul moșieĭ, 1732 hect., 96 arii cîmp.

Pîrîul principal ce curge pe moșie este Negrul, care trece prin satul și tîrgul Rădăuți. Spre E., curge rîul Prutul.

Drumurĭ principale sunt: calea județeană Rădăuți-Darabani; drumul ducător la Bivol-Mileanca și acel ducător la Miorcani, Mitocul, spre Ștefănești, numit din vechime Calea-Hotinuluĭ.

Hotarele moșieĭ sunt: Miorcani, Bivolul, Iznovățul și Prutul.

Rădeana, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Bogdana, situat pe pîrîul Rădeana, la 4 kil. de satul Bogdana (școală).

Are o populație de 370 suflete; o biserică, clădită la 1628 de marele Logofăt Dumitrașcu Ștefan și soția sa Kneghina Zenica, deservită de 1 preot și un cîntăreț; 3 cîrciumĭ.

Vite: 14 caĭ, 219 vite marĭ cornute și 50 porcĭ.

Aci sunt cariere de piatră și 2 morĭ de apă.

Rădeana, *șir de dealurĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Bogdana, dintre Cașinul și Căiuțul, care prezintă dealurile Coșmina, Dolca, Arșița, Popeĭ și Neghinoasa.

Rădeia, *deal*, jud. Vîlcea, pl. Cozia, la 7 kil. spre N. de vatra com. Călinești.

Rădeiul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. de căt. Hirișești, aparținînd com. Novaci. E situat pe dreapta apeĭ Gilortul, lîngă muntele Rotunda.

Rădeni, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Coșula, jud. Botoșani. Se întinde pe dealul Holmul, care e o continuare a dealuluĭ Țencușa, pe Dealul-Vieĭ, pe valea Bahluiul și pe valea Pîrîuluĭ-Vlădenilor.

Se compune din satele: Boscoteni, Bahluiul, Rădeni, Șendreni, Schitul-Baluș și Vlădeni, avînd o întindere de 2434 hect. și o populație de 407 familiĭ, saŭ 1282 suflete.

Pămîntul, aproape pe jumătate acoperit cu pădurĭ, e de natură petroasă și calcaroasă, iar parte, pămînt negru, se cultivă.

Distribuția pămîntuluĭ după culturĭ e: arătură 1973 hect., fînețe 255 hect., imaș 715 hect. Pădurea care ocupă partea de S. și S.-V. a comuneĭ are o întindere de 1144 hect. și e compusă maĭ mult din fag, carpen și stejar. Are și plantațiunĭ de vie.

Are două bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, frecuentată de 116 elevĭ; 6 iazurĭ, conținînd pește; 5 morĭ de apă și 1 moară de vînt.

Sunt aci 6 comercianțĭ și 30 meseriașĭ.

Vite: 74 caĭ, 565 boĭ și vacĭ, 135 porcĭ și 361 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4139 leĭ, 49 banĭ și la cheltuelĭ de 4026 leĭ.

Prin partea de E. a comuneĭ trece calea națională Botoșani-Hîrlău.

Rădeni, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. Argeșul, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-j. Are o biserică, cu hramul Sf-ților Împărați, deservită de un preot și un cîntăreț.

Rădeni, *sat*, jud. Botoșani, în centrul com. Rădeni, pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul.

www.dacoromanica.ro

Moşia are o întindere de 1287 hect. şi e formată din 2 trupurĭ: Boscoteni şi Rădeni, din carĭ vre-o 600 hect. este pădure. Pe teritoriul acesteĭ moşiĭ sunt satele Bahluiul şi Boscoteni. In Rădeni sunt viĭ renumite prin calitatea vinuluĭ.

Are o populaţie de 330 suflete; 1 biserică, construită din piatră, foarte veche, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 116 elevĭ; 5 morĭ de apă pe Bahluiŭ în pădure şi 1 moară de vînt; 2 cîrciumĭ.

Vite: 269 vite cornute, 83 caĭ, 205 oĭ, 40 porcĭ.

Rădeni, *sat*, în partea de S.-E. a com. Roşcani, jud. Iaşi, pl. Turia, situat pe valea Rădiuluĭ, cu o suprafaţă de 716 hect. şi o populaţie de 90 familiĭ, saŭ 363 locuitorĭ, vechĭ răzeşĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creşterea vitelor şi cultura viilor.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi un eclesiarc; o şcoală, frecuentată de 52 elevĭ.

Vite: 327 vite marĭ cornute, 265 oĭ, 50 caĭ şi 106 rîmătorĭ.

Rădeni. Vezĭ Popeşti, sat, com. Popeşti, pl. Cîrligătura, judeţul Iaşi.

Rădeni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Răucesti.

Rădeni, *cătun*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Păstrăveni.

Rădeni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Tulesti.

Rădeni, *fost schit*, în jud. Neamţu, com. Păstrăveni, pl. de Sus-Mijlocul.

Rădeni, *ramură de dealurĭ*, în jud. Neamţu, situată în prelungirea de E. a dealurilor Grumăzeşti; formează în parte hotarul dintre com. Păstrăveni şi Uscaţi.

Rădeni, *pîrîŭ*, se formează în satul Rădeni, com. Popeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, şi se varsă în iazul Dudăul.

Rădeni, *pîrîŭ*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Păuşeşti. Izvoreşte din valea Rădiuluĭ, aproape de hotarul Scobîlţenilor, curge prin marginea despre E. a satuluĭ Hoiseşti, unde, unindu-se cu pîrîul Hălăgie, ce face hotarul între satele Dumeşti şi Hoiseşti, se varsă în Bahluiŭ, în dreptul satuluĭ Hoiseşti.

Rădeşti, *com. rur.*, în jud. Muşcel, pl. Rîurile, la 24 kil. spre S. de Cîmpulung şi la 3 kil. de reşedinţa pl. (com. Stîlpeni).

E situată pe ţărmul stîng al rîuluĭ Tîrgul, şi se compune din 2 cătt.: Rădeşti şi Piţigaia. Se mărgineşte la N. cu com. Valea-Popeĭ, la S., cu com. Stîlpeni, la E., cu com. Vultureşti şi la V., cu com. Bălileşti.

Are o populaţie de 833 locuitorĭ; o biserică, clădită la anul 1778 de Partenie Ieromonahul şi reparată la 1867 de locuitorul N. Mărcuşanu, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală, frecuentată de 70 elevĭ.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 133 locuitorĭ pe moşia statuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 192 boĭ, 99 vacĭ, 8 caĭ, 104 oĭ, 23 capre şi 93 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ şi la cheltuelĭ de 1179 leĭ.

In interiorul com. sunt prunĭ şi alţĭ arborĭ roditorĭ, iar în jurul săŭ sunt locurĭ cultivabile şi pădurĭ de fag. In partea de E. a com. sunt dealurile: Piscul saŭ Dealul-Vlada, Dealul-cu-Meriĭ-Dinculuĭ, Glodul, al-Ordiilor, Repegusul, al-Colinelor, Iepurele, Drumurile şi Aldea.

In partea de V. curge Rîul-Tîrguluĭ. Maĭ este străbătută de văile: Ţiganuluĭ, Şipotuluĭ, Fîntîneĭ, Lupuluĭ, Cămianuluĭ, care toate se varsă în Rîul-Tîrguluĭ.

Pe acest rîŭ, în dreptul com., sunt 2 morĭ.

Calea ferată Goleşti - Cîmpulung şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti-Frontiera trec pe la V. comuneĭ.

Rădeşti, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu o populaţie de 525 locuitorĭ.

E situată pe valea Tesluiuluĭ, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 bisericĭ, una fondată în anul 1753 şi cea-l'altă la 1789, ambele avînd de ctitor pe un Grama Eromonahul şi deservite de 1 preot; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ sunt moşneni, afară de 8, carĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe 32 hect. din moşia statuluĭ Căzăneasca-Rădeşti.

Eĭ posedă: 27 caĭ şi iepe, 260 boĭ, 115 vacĭ, 350 porcĭ şi 1000 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1185 hect.

Budgetul com. e la veniturĭ de 1300 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ.

Şoseaua judeţeană Slatina Cîmpul-Mare trece pe lîngă comună şi înlesneşte comunicaţia cu Oporelul şi Ibăneşti.

Comuna este închisă între două dealurĭ, cu o lungime de

www.dacoromanica.ro

6 kil. fie-care. Din creștetul acestor dealurĭ, încep șesurĭ întinse, unde se cultivă porumb, grîŭ, orz și ovăz. Afară de aceste dealurĭ maĭ estè Poiana-Călugăruluĭ și Piscul-cu-Șira, carĭ servesc de livezĭ de fîn.

E udată de Valea-Caselor, Valea-Ioaneĭ și Valea-Solomonuluĭ.

Rădeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Rîurile, jud. Mușcel, și avînd o populație de 686 locuitorĭ și 169 case. Aci este reședința comuneĭ, școala și biserica.

Locuitoriĭ posedă: 164 boĭ, 76 vacĭ, 74 porcĭ, 15 oĭ și 19 capre.

Rădeşti-Fripţi, *cătun,* pendinte de com. Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 120 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietărițĭ după legea rurală. Aci se află și o moară cu aburĭ.

Rădeşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Puntișeni, spre E. de satul Puntișeni, pe pîrîul Bilavoiul. Are o populație de 184 locuitorĭ.

Rădeşti, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-E. de Bîrlad, la marginea județuluĭ.

Are o populație de 1414 locuitorĭ; o biserică și o școală mixtă.

Satul formează com. Rădești, cu cătun. Oanca.

Locuitoriĭ cultivă via pe o suprafață de 137,50 hect., din care 24,50 nelucrătoare și lucrează rotăria și căruțăria ordinară.

Comerciul se face de 19 persoane.

Prin marginea de V. a comuneĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Galați.

Budgetul com. e de 7797 leĭ, 76 banĭ.

Rădeşti, *proprietate* a statuluĭ, jud. Mușcel, pendinte de Schitul-Valea, arendată cu 20100 leĭ anual.

Rădeşti, *trup de moșie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Căzănești.

Rădeşti, *pădure,* a statuluĭ, jud. Mușcel, com. Rădești, pl. Rîurile, în întindere de 3321 hect.

Rădeşti, *pădure,* a statuluĭ, jud. Mușcel, în întindere de 3497 hect., formată din 4 trupurĭ: Rădești (3321 hect.), Tînjala (157 hect.), Zăvoiul-de-lîngă-Clucereasa (9 hect.) și Zăvoiul-de-la-Luncă (10 hect.).

Rădeştilor (Valea-), *vale,* jud. Covurluiŭ, începe de la N. de com. Rădești (Tutova), merge spre S. până aproape de teritoriul com. Jorăști, lăsînd această comună la E., și d'acolo începe a se pĭerde, formînd în capul despre S. un mic podiș în lungime cam de 2 kil., apoĭ treptat începe a forma valea Covurluiuluĭ-Sec, ce vine spre E. de com. Vîrlezi, merge spre S. și se termină la S. de Puțichioaia. Valea-Rădeștilor merge în linie dreaptă spre S. și dă în valea Covurluiuluĭ-Sec; această vale aparține parte teritoriuluĭ com. Rădești, parte com. Crăești și parte Jorăștilor.

Rădiacul (Rădiul), *sat,* în partea de E. a com. Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rădiacul.

Are suprafață de 225 hect. și o populație de 58 familiĭ, saŭ 225 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 30 oĭ și 10 rîmătorĭ.

Rădianul, *baltă,* lîngă Prut, pe teritoriul căt. Vădeni, com. Rogoieni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Rădiciuluĭ (Valea-), *vale,* ce se întinde din com. Bujorul, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, din apropierea Văeĭ-Miloaeĭ până în com. Fîrțănești.

Rădineşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Obîrșia, situată pe valea pîrîuluĭ Plosca, pe șes și coastă.

Are o suprafață de 850 hect., din care: 306 hect. pădure, 250 hect. arabile, 256 hect. fînețe, 35 hect. livezĭ de prunĭ, 10 hect. vie și 5 hect. izlaz, cu o populație de 222 fam., saŭ 931 sufl.

Locuitoriĭ sunt moșneni, parte împroprietăriți după legea rurală.

Are o școală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, făcute de locuitorĭ, una la 1812 și cea-l'altă la 1837, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 135 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ; 511 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 701 oĭ, 76 capre și 370 rîmătorĭ.

Comunicația în com. se face printr'o șosea comunală, care o pune în legătură la N. cu Obîrșia, și prin drumurĭ ordinare.

Rădiul. A se căuta cuvintele cu acest nume și compusele luĭ, la cuv. *Rediul, Rediul-Aldeĭ, Rediul-Mitropolieĭ,* etc.

Rădoaia, *pîrîŭaș,* în jud. Putna, izvorește din coasta Dealuluĭ-Mare, din Budan, și dă în Șușița prin Ciurucul; udă com. Cîmpurile.

www.dacoromanica.ro

Rădoeşti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tinoasa.

Este împărţită în două părţĭ: Rădoeşti-din-Vale saŭ de jos, situaţĭ tot pe partea stîngă a Tinoaseĭ, şi, la o mică depărtare, Rădoeşti-din-Deal saŭ de sus; împărţirile nu constitue cătune osebite. Depărtarea com. de Roşiori este de 13 kil.; de Alexandria, de 27 kil. şi de Turnul-Măgurele, de 57 kil., pe şosele judeţene şi vecinale.

Se învecineşte la N.-E. cu Vîrtoapele-d.-j., la S. cu com. Duleanca, la E. cu com. Bivoliţa, la V. cu com. Drăgăneşti, la N.-V. cu com. Sfinţeşti, la S.-E. cu com. Antoneşti.

Intinderea com., dimpreună cu diferitele trupurĭ de moşie, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt mulţĭ moşteni în comună; eĭ aŭ pămînt de muncă şi pădure; un trup din moşia moştenilor poartă numirea de Brieşti, cel-l'alt trup se numeşte Dicileşti.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt 211, din carĭ 121 în Rădoeşti-d.-s., cu 444 hect. şi 90 în Rădoeşti-d.-j., cu 342 hect.

Are o populaţie de 1260 suflete; o şcoală frecuentată de 33 elevĭ; o biserică, în Rădoeşti-d.-j., deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 573 vite marĭ cornute, 197 caĭ, 1783 oĭ şi 263 porcĭ.

Viile locuitorilor sunt pe o întindere de 85 hect.

Budgetul com. e de leĭ 2659 la venitурĭ şi de leĭ 2467, banĭ 87, la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune are spre com. Antoneşti la S.-E. şi spre com. Sfinţeşti la N.-V. pe şosele vecinale; spre N.-E. se leagă cu Vîrtoapele-d.-j. şi spre V. cu com. Drăgăneşti, tot prin şosele vecinale.

Rădoeşti, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, proprietatea fraţilor Butculeşti şi a d-luĭ Maior D. Brătianu.

Răducanul, *mănăstire*. Vezĭ Tîrgul-Ocna, oraş, jud. Bacăŭ.

Răducăneni, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată pe Valea-Bohotinuluĭ, formată din satul Răducăneni şi tîrguşorul Răducăneni. Se întinde pe o suprafaţă cam de 2214 hect. şi are: o populaţie de 411 familiĭ, saŭ 1864 suflete; o şcoală şi o biserică.

Este udat de pîrîul Bohotinul.

Budgetul com. e la venitурĭ, de leĭ 6475; iar la cheltuelĭ, de leĭ 5050, banĭ 36.

Vite: 648 vite marĭ cornute, 112 caĭ, 1191 oĭ, 36 capre şi 226 porcĭ.

S'a numit în vechime Pietrosul. I se zice acum Răducăneni, după numele fostuluĭ proprietar hatmanul Răducanu Roset. Satul s'a înfiinţat pe la 1806 cu o colonie de Ungurĭ. Biserica e din anul 1826. Tîrguşorul e din 1830.

Răducăneni, *tîrguşor*, pe moşia şi în com. Răducăneni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Bohotinul, sub satul Răducăneni, ce vine spre V. E înfiinţat în 1830, de Hatmanul Răducanu Roset.

Are o populaţie de 1038 suflete; o şcoală, cu 2 învăţătorĭ, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900); o biserică catolică, cu un dascăl.

Prin mijlocul tîrguluĭ trece şoseaua judeţeană, care duce spre Iaşi şi Huşi.

Prin partea de E. trece pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ, care maĭ în jos ia numirea de Bohotinul. In capătul de N. al tîrguluĭ se termină satul Bazga, iar spre S. începe moşia Bohotinul.

In partea despre N.-E. a tîrguşoruluĭ, peste pîrîul Bohotinul, pe poala plană a dealuluĭ, se află spitalul rural, construit de stat.

In centrul tîrguluĭ e primăria şi cazarma uneĭ companiĭ de dorobanţĭ.

Tîrgoveţii sunt bezmănarĭ.

Răducăneni, *sat*, în partea de E. a com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe şesul dintre Pruteţ şi Prut, la 6 kil. de satul de reşedinţă. Are o suprafaţă de 400 hect. şi o populaţie de 20 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Locuitorĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă şi cu pescăria. Proprietatea satuluĭ e răzăşie veche a locuitorilor.

Răducăneni, *sat*, în com. cu a celaşĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta Dealuluĭ-Beşleageĭ şi pe valea Bohotinuluĭ, înfiinţat la 1806 de Răducanu Roset Hatman, şi colonizat cu Ungurĭ, avînd o populaţie de 727 locuitorĭ, carĭ sunt împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Face parte din trupul moşieĭ Răducăneni, şi este considerat ca mahala a tîrguluĭ Răducăneni.

Răduceşti, *sat*, în jud. Rîmnicul Sărat, pl. Rîmnicul-de-sus, căt. com. Băbeni, aşezat în partea de S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 3 1/2 kil. spre S. de căt. de reşedinţă, Băbeni.

Are o suprafaţă de 265 hect., cu o populaţie de 60 familiĭ, saŭ 213 suflete; o biserică.

www.dacoromanica.ro

Răduceşti, *vălcea*, care se formează pe teritoriul com. Mierleşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, curge paralel cu Iminogul şi se varsă în dreapta luĭ, între Măgura şi Catanele.

Răduculuĭ (Lacul-), *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ şi pe al căt. săŭ Letea, situat în partea centrală a pl. şi în cea de S.-V. a com. Este format de o revărsare veche a braţuluĭ Sulina, cu care comunică prin 3 micĭ gîrliţe; la V., comunică cu lacul Matiţa printr'o altă gîrliţă; iar alte treĭ gîrliţe se pierd în stuf. Are o întindere de 100 hect. E înconjurat cu stuf şi conţine peşte, ce se consumă de locuitoriĭ din Letea şi Cara-Orman.

Răduesti, *sat*, în partea de N. a com. Chetreşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea formată din prelungirea dealurilor: Vieĭ, Boldeĭ şi Cioata, pe o suprafaţă de 340 hect. şi cu o populaţie de 57 fam. saŭ 186 suflete.

Are o biserică de lemn, făcută la 1818, de Iordache Cuza, fost proprietar. Locuitoriĭ posedă: 85 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 60 oĭ, 35 rîmătorĭ şi 10 stupĭ cu albine.

Rădulea, *pădure*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Lipovul, în întindere de 108 hect. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ. Predomină cerul şi gîrniţa.

Răduleşti, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Armăşeşti, situat pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Sărata, pe o mică vale adăpostită de coline şi la 2 kil. spre N. de satul Armăşeşti.

Are o populaţie de 173 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 44 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot şi 2 dascălĭ.

Răduleşti, *parte din comuna* Capul-Pisculuĭ, jud. Muşcel.

Răduleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Voroveni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Răduleşti, *cătun*, în jud. Putna, com. Mirceşti, pl. Bilieşti, situat la E. Mirceştilor şi pe malul Putneĭ, lîngă balta luĭ Tudor, şi balta Cotul-Roibuluĭ. Are o populaţiune de 536 suflete, care locuesc în 127 case; 1 biserică filială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Răduleşti - Resimnicea, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la N. de Bucureşti, lîngă rîul Prahova, la 51 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Maia prin o şosea vecinală.

Se compune din satele Căldăruşani, Răduleşti-Filitis, Movileanca şi Resimnicea, cu o populaţie de 1160 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2197 hect. D-niĭ N. G. Filitis, Fraţiĭ Filitis, G. Z. Nicolaŭ, I. C. Calcianul şi V. G. Nicolescu, aŭ 1401 hect. şi locuitoriĭ, 796 hect.

Proprietariĭ cultivă 1050 hect. (98 sterpe, 83 izlaz, 170 pădure). Locuitoriĭ cultivă 609 hect., rezervînd restul pentru izlaz.

Are 2 bisericĭ (la Filitis şi Resimnicea); 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; o fabrică de cognac.

Vite: 98 caĭ şi iepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ şi viţeĭ, 23 taurĭ, 240 porcĭ, 1359 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 133 pluguri, 107 cu boĭ, 26 cu caĭ; 211 care şi căruţe: 161 cu boĭ, 50 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 211 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 87.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Răduleţul, *deal*, făcînd hotar între comunele: Stoeşeşti, din pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, şi com. Ghermăneşti din jud. Tutova; se întinde de-a curmezişul, de la E. spre V., pănă în şesul Bîrladuluĭ, purtînd spre E. numirea de Podeiul.

Răduţari, *pîrîŭ*, jud. Putna, format în munţiĭ com. Paltinul, şi care se varsă în pîrîul Zăbala.

Răduţeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 200 locuitorĭ.

Răfacea, *munte*, com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, de sub care izvorăşte Valea-Tîrseĭ, care se varsă în rîul Prahova.

Răgazul, *pîrîiaş*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul; izvoreşte din com. Boghesti şi se varsă în pîrîul Vlejuluĭ, în raionul aceleaşĭ comune.

Răgăjeni, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Modeiul; izvoreşte de sub Ghergheа şi se varsă în Bistriţa.

Răgoaza, *altă numire a satuluĭ* Nistra, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea.

Răgoaza, *baltă*, jud. Iaşi, formată din vărsarea rîuluĭ Jijia, în partea de S.-E. a satuluĭ Bosia, din pl. Braniştea. Conţine peştĭ, racĭ, stuh şi papură.

www.dacoromanica.ro

Răiculeşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Sărdanul.

Răi, *moşie*, în jud. Buzău, com. Finţeşti şi Tisăul, proprietate moşnenească. Are 520 hect., din care 195 pădure şi 325 hect. arături, vii, fîneţe şi izlaz, făcînd un corp cu Băduleşti din com. Tisăul şi cu Buni, Glogoveanul şi Sarul, din com. Finţeşti.

Răiuţul, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul com. Miera, cel mai înalt dintre toate piscurile aflătoare în această comună. Dintr'însul izvoreşte pîrîul Răiuţul.

Răiuţul, *pîrîu*, jud. Putna, afluent al Arveşi; curge din muntele cu acelaşi nume şi udă com. Miera.

Rămăşiţa, *baltă*, formată de rîul Siretul, lîngă satul Bălineşti, com. Zamoştia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Rănceni, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Prutul, jud. Fălciu, formată din satele: Cristiniciul, Gura-Sărăţei, Muşata, Rănceni şi Stuhuleţul.

Are o suprafaţă de 5317 hect., cu o populaţie de 310 familii, saŭ 1297 suflete.

Se află între comunele: Vetrişoaea, Mălăeşti, Guşeţi, Bărboşi şi Berezeni.

Este udată de pîraiele: Muşata, Rănceni şi Stuhuleţul.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoţi şi 4 cîntăreţi; o şcoală.

Vite: 170 cai, 1261 vite mari cornute, 331 porci şi 1550 oi.

Rănceni, saŭ **Spîrcoceni**, *sat*, în partea de S.-V. a com. Rănceni, pl. Prutul, cu o suprafaţă de 733 hect. şi o populaţie de 150 familii, saŭ 606 suflete.

Este reşedinţa comuneî cu acelaşî nume.

Are o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Se cultivă şi 10 hect. vie.

Rănceni, *pîrîu*, izvoreşte din dealul Holmul, teritoriul com. Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciu; unit cu pîraiele Stuhuleţul şi Muşata, din jos de satul Rănceni, se varsă în balta Berezenilor, în com. Berezeni.

Răpciuni, *sat*, jud. Neamţu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul drept al rîuluî Bistriţa şi la poalele Ceahlăuluî.

Are o populaţie de 660 suflete; o şcoală, frecuentată de 73 eleví (1899—900).

Locuitoriî se ocupă cu plutăria şi agricultura.

Răpciuni, *fost schit*, situat pe valea pîrîuluî cu acelaşî nume, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Răpciuni, Răpciunele, *munte*, în grupa Ceahlăuluî, situat pe teritoriul com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Răpciuni (Răpciunele), *pîrîaş*, ce izvoreşte din muntele cu acelaşî nume, jud. Neamţu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele. Se varsă pe partea dreaptă a rîuluî Bistriţa, lîngă satul cu acelaşî nume, după ce străbate şoseaua naţională Piatra-Prisăcani, între kil. 105—106.

Răpciuniţa, *sat*. Vezî Fîrţigi, sat, în comuna Hangul, judeţul Neamţu.

Răpciuniţa, *munte*. Vezî Obcina-Verde, saŭ Fîrţigi, munte, jud. Neamţu.

Răpciuniţa, *pîrîaş*. Vezî Boura-Fîrţigi, munte.

Răpedea, *cătun*, în jud. Putna, com. Străoani-d.-j., pl. Zăbrăuţul.

Are o populaţie de 246 suflete şi 78 case; 1 biserică filială, cu hramul Adormirea.

Răpedea, *stabiliment de băi*, jud. Iaşi, com. Buciumi, pl. Codrul, situat pe coasta de N.-V. şi aproape în vîrful dealuluî Răpedea, lîngă şoseaua naţională Iaşi-Vasluiu, la 8 kil. de oraşul Iaşi. Are o poziţiune foarte frumoasă şi aer curat. Acest stabiliment balnear este vizitat în timpul vereî, atît ca loc de petrecere pentru orăşenî, cît şi ca loc de cură pentru suferinzî.

De la Răpedea se desfăşoară o frumoasă privelişte a Iaşilor.

Stabilimentul de hidroterapie de aci a fost cel d'întîiu în Moldova, înfiinţat de Aga dr. Vîrnav.

Răpedea, *deal*, continuare a dealuluî Bordea, în jud. Iaşi, com. Buciumi, pl. Codrul, numit ast-fel de la coborîşul săŭ drept. Aproape de vîrful luî este o cişmea cu apă. Peste acest deal trece şoseaua naţională Iaşi-Vasluiu. Pe vîrful săŭ se află stabilimentul de băi cu acelaşî nume.

Răpedea, *pîrîu*, jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi, ce izvoreşte din dealul Răpedea; curge spre N. paralel cu şoseaua naţională; la satul Socola, se uneşte cu pîrîul Vămăşoaia, trece prin tîrgusorul Treî-Fîntînî, de unde mai spre E. se varsă în rîul Bahluiul.

Repegioara, *pădure*, a statuluî,

www.dacoromanica.ro

în jud. Putna, com. Răcoasa, în întindere de 61 hect.

Răpegioara, saŭ **Răpejoara**, *pîrîiaș*, format pe teritoriul com. Străoani-d.-s., jud. Putna; izvorește din Fîntînele-din-Deal și se varsă în Șușița, printre Verdea și Varnița.

Răpuroasa, *vale*, jud. Vîlcea, com. Olănești, plaiul Cozia. Pe ea sunt sursele de apă minerală: Domnița-Maria, Eufrosina, Regina-Elizabeta, Regele Carol I, Semiramiza și Libertatea.

Se varsă în rîul Olănești, pe teritoriul com. Olănești.

Rărăul, *vale*, situată în raionul com. Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Rărăul, *vale*, ce se întinde în direcție N.-S., în partea de V. a satuluĭ Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Rărișul, *pisc*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Bîrsești.

Răroaia, *pîrîŭ*, ce izvorește din partea de N. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciu, din pădurea Tîlhărești, curge prin satul Idriciul și, din jos de sat, se varsă în dreapta pîrîuluĭ Idriciul.

Răsăritul și Apusul, (Vatra-Schituluĭ-Cotmeana), *moșie*, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de mănăstirea Cozia, cu o întindere de 19304 pog., din care 12701 pog. pădure, proprietate a statuluĭ, dînd un venit anual de 20000 leĭ.

Răsboieni. Vezĭ Războieni.

Răsboinicul. Vezĭ Războinicul.

Răsboiul. Vezĭ Războiul.

Răsboiuluĭ (Valea-). Vezĭ Războiuluĭ (Valea-).

Răscăeți, *sat*, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Răscăeți-Drăghineasca. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Aicĭ este reședința primărieĭ.

Răscăeți, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Fișcălia, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situată între Dealul-Oltuluĭ și Balta-Rîscĭiatuluĭ. In partea de E. trece calea ferată Piatra-Rîmnicul-Vîlcea.

Răscăiasca, *vale*, în jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, ce udă centrul căt. Runceasa și se varsă în rîul Dîmbovița, pe malul drept, în raionul acestuĭ cătun.

Răscolești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Răsmireşti saŭ Trestenicul-de-Sus. Vezĭ com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlașca.

Răsmireşti, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., jud. Vlașca, fostă proprietate a Mitropolieĭ și azĭ aparținînd moștenitorilor def. Eremia Carpescu. Suprafața moșieĭ este de 378 hect. In vechime se maĭ numea și Gomoaia.

Răsmireşti, *trup de moșie* nelocuit, jud. Vlașca, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București. Are o suprafață de 1163 hect. și ține de com. Trestenicul-d.-s.

Răsmireşti, *vale*, ce trece prin com. Răsuceni și Trestenicul, și dă în Ludăneasa, pl. Marginea, jud. Vlașca. Are helești pe ea.

Răspochi (Răspopi), *sat*, făcînd parte din com. Negulești, plasa Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat la N. com., la 4 kil. de reședința com.

Are o populație de 150 suflete, care locuesc în 30 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți la 1864.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Voivozĭ. Data fondăreĭ se cunoaște după un pomelnic care zice:

«Pomelnicul luĭ Simion Oprișan, ginerele luĭ Neculae Serucerescu, ce a prefăcut biserica din Răspochi la 1833, fondată de Nicolae Serucerescu la anul 1775».

Teritoriul satuluĭ este de 534 hect. și 84 ariĭ. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, stăpînesc 178 hect. și 28 ariĭ, iar proprietarul, d-l I. Zarifopol, stăpînește 356 hect. și 56 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguriĭ de fer, 2 de lemn, 1 mașină de secerat și 1 de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Răspochi (Răspopi), *deal*, în jud. Tecuciŭ, situat la E. de satul Blaga, în direcție N.-E. spre S.-E., pe o lungime de 4 kil. și 800 m., pănă în valea rîuluĭ Berheciul.

Răspochi (Răspopi), *pădure*, lîngă satul cu acelașĭ nume, jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Negulești.

Răstăcioasa, *vale*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Hodoreasca, spre S. de com. Incepe din hotarul com. Stejerei, merge spre S.-V. și se termină în căt. Strîmba, pendinte tot de Hodoreasca. Este formată din dealurile Ho-

www.dacoromanica.ro

dorească şi Găleşoaia şi acoperită de pădure.

Răsteni, *mahala*, în com. rur. Salcia, pl. Podgoria, judeţul Prahova.

Răstoaca, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Bilieşti. E situată pe malul stîng al Milcovuluĭ, la revărsarea luĭ în Putna, pe întinsa cîmpie a Focşanilor, la 6 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 7 kil. de capitala judeţuluĭ.

Pe teritoriul com. se află o baltă, numită Mîndreşti, cam de 25 hect., formată din izvoare şi conţinînd peşte.

Are o populaţie de 215 familiĭ, saŭ 860 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 55 copiĭ; 8 cîrciumĭ şi 5 fabricĭ de rogojinĭ.

Vite: 350 boĭ, 150 vacĭ, 20 caĭ, 860 oĭ, 100 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2883,92 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2841,03 leĭ.

Răstoaca, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-de-jos, com. Păncești. E situat pe malul drept al Siretuluĭ, aproape de Răcăciuni, la 5 kil. de satul Păncești. Are o populaţie de 35 suflete.

Răstoaca, *fost sat*, în jud. Tecuciŭ, ce a existat pe lîngă malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în locul, care astăzĭ se numeşte Malul-Alb, din com. Barcea, la N. de satul Drăgăneşti.

Răstoaca, *cătun*, în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ.

Răstoaca, *parohie*, în jud. Putna, com. cu acelaşĭ nume, avînd o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae.

Răstoaca, *baltă*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-de-sus, com. Răcăciuni, formată de pîrîul Răcăciuni. E situată lîngă satul Gîşteni şi are o întindere de 2 hect.

Răstoaca, *pîrîŭ*. Izvoreşte din pădurile şi dealurile coprinse între com. Bogaţi şi Hulubeşti, jud. Dîmboviţa; curge prin raionul com. Glîmbocata, sub numele de Valea-Seacă şi apoĭ, curgînd cam spre S.-E., trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Crîngurile, Găeşti şi maĭ la vale de Dragodana se uneşte cu pîrîul Potopul. De aci Potopul îşĭ pierde numele şi apa curge sub numele de Răstoaca, trecînd pe lîngă com.: Mătăsarul, Costeşti, Mărunţişul, Crovul, Văcăreşti-de-Răstoaca, Rumîneşti şi apoĭ printre com. Găiseni din jud. Dîmboviţa şi com. Floreşti din jud. Ilfovul, intră în jud. Ilfovul pierzîndu-şĭ acest nume şi continuînd sub numele de Sabarul, pănă cînd se varsă în Argeş, maĭ la vale de Bucureşti. In Răstoaca afară de Potopul cu afluenţiĭ luĭ, se maĭ varsă: pîrîul-Şuţa, care se varsă din sus de com. Văcăreşti-de-Răstoaca; pîrîul Baiul, care se varsă în Răstoaca din sus de Floreşti, jud. Ilfov, şi aproape de Găiseni, jud. Dîmboviţa; Ciorogîrla, care-şĭ ia naştere din jud. Dîmboviţa, puţin spre N.-E. de Poiana-Lungă-d.-j., şi care nu este azĭ de cît un canal al rîuluĭ Dîmboviţa, care curge spre S. printre com. Brezoaiele şi Poiana-Lungă-d.-j., intră în jud. Ilfov şi curge la vale pe lîngă com. şi mănăstirea Ciorogîrla şi Domneşti şi se varsă în Sabarul, aproape de com. Măgureni. (Vezĭ Baiul, Braniştea, Ciorogîrla şi Sabarul).

Răstoaca, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiu, începînd de pe Hudeşti, com. Hudeşti, pl. Prutul-d.-s., şi vărsîndu-se în Başeŭ.

Răstoaca, *pîrîŭ*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., ce udă com. Milostea şi se varsă în rîul Tîrîia, tot în raionul com. Milostea.

Răsturnaţi, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Boldeşti, Glodeanul-Sărat şi Mihăileşti, care prin succesiuni s'a despărţit în două marĭ trupurĭ; primul: Glodeanul şi Grădiştea, despărţit şi acesta în Glodeanul-Cufurit, din com. Glodeanul-Sărat, şi Glodeanul-Grădiştea, din com. Boldeşti. Al doilea trup al Răsturnaţilor coprins în com. Mihăileşti, s'a despărţit şi el în Răsturnaţi-luĭ-Mişu şi Răsturnaţi-Doamneĭ Bălaşa.

Răsturnaţi-Doamneĭ-Bălaşa, *moşie*, în jud. Buzău, com. Mihăileşti, proprietate a spitaluluĭ Brîncovenesc. Are 600 hect., maĭ toate arabile.

Răsturnaţi-luĭ-Mişu, sau Doamna Paraschiva, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Mihăileşti. Are 600 hect., maĭ toate arabile, şi puţin stufăriş. E cunoscută maĭ bine sub numele de Mihăileşti.

Răsuceni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătt.: Gostieni, Asan-Aga, Răsuceni d.-s. şi Răsuceni-d.-j., situată pe valea Cîlniştea, la N. plăşeĭ. E departe de oraşul Giurgiŭ de 32 kil., iar de Bucureşti, de 58 kil.

Suprafaţa trupurilor de moşie care constitue com. este de 6000 hect., din care 969 pădure.

Are o populaţie de 2089 suflete, din care 425 contribuabilĭ; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ, constituind parohia din Răsuceni-d.-s.; o şcolă mixtă, frecuentată de 77 copiĭ

www.dacoromanica.ro

(1899—900); 3 morĭ cu aburĭ și 10 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 12351 leĭ, 19 banĭ și la cheltuelĭ, de 8195 leĭ, 83 banĭ.

Vite: 844 boĭ, 50 bivolĭ, 307 caĭ, 1552 oĭ, 320 rîmătorĭ și 6 asinĭ.

Răsuceni-de-Jos, saŭ **Berbecari**, *cătun*, pendinte de com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe valea Cîlnișteĭ. Proprietatea moșieĭ aparține doamneĭ Zmaranda Hristopol, d-luĭ Dem. Profirescu și moștenilor.

Are o suprafață de 1500 hect., din care s'a dat la locuitorĭ foștĭ clăcașĭ 360 hect.

Pe aci trece valea Berbecari. Are o biserică zidită la 1883, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 morĭ de aburĭ și 4 cîrciumĭ.

Răsuceni-de-Sus, *cătun*, pendinte de com. cu același nume, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe valea Cîlnișteа, proprietate a d-lor Filipescu și general Zefcari. Are pe dînsa și căt. Asan-Aga saŭ Bujoreanca și Singureni, care este nelocuit. I se maĭ zice și Răsuceni-Baba.

Are o suprafață de 5357 hect., din carĭ s'a dat la 300 locuitorĭ foștĭ clăcașĭ 1308 hect.

Singureni aŭ o suprafață de 2051 hect., iar Asan-Aga are 867 hect., din care 296 date la locuitorĭ.

Venitul anual al moșiilor este de 60000 leĭ.

Trece printr'însa valea Cîlnișteа ce vine din Drăgănești și merge în Prunarul, apoĭ: Valea-Manafuluĭ, Valea-Crînguluĭ-Frumos, Ulmulețul, Simileni, Trestenicul, Brezoiul, Urzicele, Valea-Berbecarilor, Valea-luĭ-Dimian, Valea-luĭ-Moș-Chițu, Valea-luĭ-Bratan saŭ Puțul-Babeĭ, Gropani și Valea-Spălatuluĭ, care daŭ toate în valea Brezoiul și Valea-Manafuluĭ.

Are două bisericĭ, una clădită la 1824 și cea-l'altă la 1876 și cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoți și 5 cîntăreți, 1 școală mixtă.

Răsvadul. Vezĭ *Răzvadul*.

Răsvan, (Movila-luĭ-). Vezĭ *Răzvan*.

Rășani, *altă numire a com.* Adîncata, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Rășani, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Adîncata, fostă pendinte de mănăstirea Tîrgșorul, în întindere de 937 hect., din care 50 hect. suprafață împădurită și 887 hect. pămînt cultivabil și fînețe.

Rășina, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată la S.-V. de com. Țicleni, de ambele laturĭ ale șoseleĭ vecinale.

Are o suprafață de 2014 hect., din care: 810 pădure, 270 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 270 hect. fînețe și 670 hect. cultivabile, cu o populație de 251 familiĭ, saŭ 946 suflete; 6 fîntînĭ; 3 cișmele; 2 cîrciumĭ și 2 morĭ pe apa Cioieni; 1 școală, frecuentată de 41 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ la anul 1752 și 1832, cu 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 46 pluguri, 112 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 23 caĭ, 528 vite marĭ cornute, 499 porcĭ, 639 oĭ și capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1034 leĭ, 65 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1002 leĭ, 75 banĭ.

Comunicația în comună se face pe șoseaua vecinală care o pune în legătură la N.-E. cu com. Țicleni, iar la S.-V. cu com. Pești-teana-d.-s., unde șoseaua dă în calea națională.

Rătăcitul, *picior de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comănești, de pe stînga Șupanuluĭ, acoperit de o pădure, în mijlocul căreia se află o poiană mare, de peste 4 hect. întindere.

Rătească, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ținînd de com. Sfințești. Are o populație de 239 suflete, din care 63 contribuabilĭ.

Rătească, *moșie*, situată în căt. cu același nume, jud. Teleorman. Vezĭ Sfințești, com. rur.

Rățeiul, *munte*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița, în sus de Moroeni, spre stînga, despărțit de o parte de muntele Cufuritul, prin rîulețul Cufuritul; iar de altă parte de muntele Lespezile prin rîulețul Brăteiul. Pe ambele rîulețe sunt herăstrae pentru tăiat scîndurĭ.

Rățești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni, jud. și pl. Argeșul.

Rățești, *sat*, cu 362 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Rățești-Furdulești. Aicĭ este reședința primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Rățești, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 640 locuitorĭ și 160 case. Are subdivizia Schitul-Rățești.

Rățești, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Crîngurile.

www.dacoromanica.ro

Rătești, *schit de călugărițe,* în jud. Buzău, com. Gura-Aninoasei, căt. Rătești, sub poalele munteluĭ Șoimul și la extremitatea de V. a muchieĭ Răteștilor, avînd o frumoasă poziție. Biserica și cimitirul sunt în bună stare; chiliile, frumoase și curate. Numărul maicelor e de 96, iar al surorilor, de 21. Fondarea luĭ se pune în secolul al XVII-lea și se atribue Grecenilor. Episcopul Chesarie rezidindu-l în 1844, n'a maĭ menținut nicĭ una din datele cele vechĭ.

Frontespiciul este acesta:

Intru slava și cinstea prea sfinteĭ ceĭ de o ființă și nedespărțită sf. Treime, s'a ridicat din temelie această sf. biserică în locul celeĭ vechĭ, și împodobită, precum se vede, cu zugrăveală și cu alte multe podoabe prin osîrdia și cheltuiala prea sfințituluĭ și mult rîvnitoruluĭ de cele D-zeești DD. Chesarie, Episcopul Buzăuluĭ, într'al 19-lea an al păstorieĭ sale, la care a ajutat și alțĭ pravoslavnicĭ creștinĭ, ale căror nume scrie-va-le Domnul în cartea vieței, în ceruri; așezîndu-se iarăși hramul Sf. Troițe, precum a fost din vechime, domnind în această vreme Măria Sa George Demetru Bibescu Voevod, iar cîrmele pravoslavieĭ ținînd pre sfințitul Mitropolit DD. Neofit, precum și stariță a acestuĭ sf. schit fiind cuvioasa Evghenia Schimonachia Greceanca. Leat 1844.

Dintre ceĭ ce aŭ contribuit maĭ mult pe lîngă Chesarie la rezidirea și înavuțirea acestuĭ schit, sunt: Marele Clucer Grigore Tăut, soția sa Elena și boeriĭ Scărlățeștĭ. Hramul bisericeĭ este Sf. Treime, iar al cimitiruluĭ: Invierea luĭ Lazăr și Buna-Vestire. In timpiĭ maĭ noĭ, Demetru Papazolu a restaurat cimitirul, iar Episcopul Dionisie, în 1865, a ridicat din noŭ o frumoasă clopotniță. Tot el a stăruit pentru înființarea uneĭ școlĭ de fete în schitul Rătești, școală care s'a închis de cîțĭ-va anĭ.

Rătești, *moșie,* jud. Argeș, pl. Gălășești, com. Rătești, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, dînd un venit anual de 2950 leĭ.

Rătești (Vatra-Schituluĭ-), *moșie,* în jud. Buzău, com. Gura-Aninoasei, căt. Rătești, proprietate a statuluĭ, pendinte de schitul Rătești, avînd 426 hect. pădure și puțină fîneață. Mare parte din această pădure a fost dăruită schituluĭ de boeriĭ Scărlățeștĭ; o altă parte a fost cumpărată de maicĭ cu baniĭ dăruițĭ de Clucerul Gr. Tăut.

Rătești-Furdueștĭ, *com. rur.*, pe malul drept al rîuluĭ Argeș, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 26 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturieĭ, și la 44 kil. de Pitești. Se compune din 5 sate: Furdueștĭ, Pătulul, Șindrilitul, Raletul, Rătești și Tigveni, cu o populație de 1003 suflete.

Are 3 bisericĭ și o școală.

Budgetul com. e de 3140 leĭ la venitурĭ și de 2737 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 700 boĭ și vacĭ, 200 caĭ, 17 bivolĭ, 900 oĭ, 20 capre și 450 rîmătorĭ.

Rătezul, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la 61 kil. de orașul Turnul-Severin. Se mărginește la N. cu com. Godinești; la E., cu com. Călcești, ambele ținînd de jud. Gorj; la S., cu com. Glogova; iar la V., cu com. Negoești.

Este formată din treĭ mahalale numite: Luna-d.-j., Luna-d.-s. și Chiliul, avînd o populație de 800 locuitorĭ, și 262 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, frecuentată de 45 elevĭ (1899-900).

Budgetul com. e la venitурĭ de 882 l., iar la cheltuelĭ, de 641 l.

Locuitoriĭ posedă: 20 plugurĭ, 15 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 60 stupĭ cu albine; 200 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 360 oĭ și 280 rîmătorĭ.

Are o șosea, care o leagă cu șoseaua com. Glogova și care merge și spre jud. Gorjuluĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Lazura-Bojeĭ, Dealul-de-jos și Dealul-de-sus, acoperite cu viĭ, dînd un vin bun.

Ca pîraĭe în com. sunt: Ogașul, Făgetul, Valea-Vîezurilor, Valea-luĭ-Nănău, Valea-Staneĭ, Ogașul, Pădina-Mare, Podul-Turculuĭ, Ogașul-Bisericeĭ-Ulmătul și Apa-Sărată.

Răticna, *munte,* în jud. Suceava, com. Bogdănești, acoperit de pădure de rășinoase, mesteacănĭ și fagĭ.

Rătulești, *sat,* în jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Rătunda, *com. rur.*, la N. plășeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situat pe un teren șes, la V. de com. Studina, la 26 kil. spre N. de Corabia și la 15 kil. spre S. de Caracal.

Are o populație de 759 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 43 elevĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Buna-Vestire (1868), deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; 6 cîrciumi.

Budgetul com. e de 2326 leĭ la venitурĭ și de 2317 leĭ la cheltuelĭ.

Rătuneiul, *munte,* în jud. Dîmbovița, în partea de N.-V., cam spre jud. Muscel.

Rățălești, *mahala,* în jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., com. rur. Roșiile. Are o populație de 90

www.dacoromanica.ro

locuitorĭ; o biserică, făcută de Ion Roşianu.

Răţeni, *sat*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, situat nu departe de malul drept al pîrîuluĭ Comanul.

Are o populaţie de 193 suflete; o biserică, clădită la 1863 de Grigoriţă Constantinidi, deservită de 1 cîntăreţ; o cîrciumă.

Vite: 113 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Răţeni-Tazlăul, *moşie*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa, aparţinînd statuluĭ.

Răţoeşti (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, satul Sodomeni.

Răţoaia, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Hăbeni.

Răţoiul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 68 locuitorĭ. Cade în partea de S.-E. a com.

Răţoiul, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti.

Răţoiul, *ţaz*, format din pîrîul Uluci, în partea de V. a com. Broscăuţi, pl. Coşula, jud. Dorohoiu.

Răŭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Valea-Muşceluluĭ; începe din muntele Vîrful-Feţiĭ şi se scurge în Valea-Muşceluluĭ.

Răŭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Goideşti; începe din muntele Viforîta şi se scurge în pîrîul Bîsca-Mare, puţin maĭ sus de Trestia-Mileĭ.

Răuceşti, *com. rur.*, în marginea despre N.-E. a plăşeĭ de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, pe teritoriul ce se întinde către V. Moldoveĭ, pănă în ramurile estice a munţilor Hălăuca (marginele jud. Suceava), cum şi pe podişele şi dealurile ce se întind între cursul pîrîuluĭ Rîşca spre S., se mărgineşte spre S.-V. cu com. Vînători-Neamţuluĭ, spre S. cu o parte din pămînturile aceleeaşĭ com. şi moşia Graşi, spre E. cu com. Păstrăveni, iar spre N. cu hotarul jud. Suceava, care desparte com. de moşiile Drăguşeni, Sîrbi, Săveşti şi Brusturi, prin o a treia parte a pîrîuluĭ Rîşca.

E formată din cătunele: Răuceşti, Munteni, Aprodul-Purice, Oglinzi şi Lingurari, pe o suprafaţă de 2834 hect.

Locuitoriĭ sunt în mare parte răzeşĭ.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astă-zĭ: 135 carĭ încă trăesc şi-şĭ stăpînesc încă singurĭ locurile; 183 ce stăpînesc locurile, ca urmaşĭ aĭ celor împroprietăriţĭ. Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1878 sunt: 157 carĭ trăesc; 157 carĭ aŭ moştenit pămîntul de la ceĭ împroprietăriţĭ şi 64 de inşĭ, carĭ de şi cultivatorĭ de pămînt şi însuraţĭ, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Are: 3 bisericĭ, deservită de 4 preoţĭ şi 6 eclesiarcĭ; o şcoală mixtă; 2 morĭ de apă.

Budgetul com. e de 4559 leĭ la venitурĭ şi de 4553 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 1836 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 214 caĭ şi 380 rîmătorĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin: şoseaua judeţeană Neamţu - Fălticeni, şi Neamţu-Paşcani; apoĭ prin un drum care se leagă cu şoseaua Fălticenilor, trecînd prin satele Oglinzi, Răuceşti, Munteni, Ungheni, la Timişeşti.

Răuceşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Răuceşti, pl. de Sus-Mijlocul, situat la 48 kil. de oraşul Piatra şi format din trupurile Răuceşti-d.-j. (Rădeni) şi Obraji, cu o întindere de 723 hect., 90 ariĭ (635 fălcĭ), şi o populaţiune de 262 familiĭ.

Are 2 bisericĭ, dintre care cea din Răuceşti-d.-j., cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, a fost începută de M. Cogălniceanu la 1866; o şcoală, frecuentată de 77 elevĭ.

Intre alte multe ispisoace relative la acest sat, citĭm pe următorul:

Io Dumitrie Cantemir Voevod B. m. g. z. M.

Adecă înaintea Domnieĭ-noastre şi înaintea tuturor boerilor noştri a marĭ şi a micĭ, aŭ venit Iorest egumenul şi cu tot soborul de la sf. mănăstirea luĭ Zosim, ce se chiamă Secul, şi de la sf. mănăstire din Cetatea-Neamţuluĭ, jăluind precum dresă şi ispisoace ce aŭ avut mănăstirea pre satul Răuceşti, ce aŭ avut schimbătură de la Constantin biv. vel. post. şi de la jupăneasa luĭ Safta aŭ perit de Cazacĭ cînd răscoalele, fără cît numaĭ ce-aŭ aflat, un zapis de schimbătură ce-aŭ făcut mănăstirea cu Constantin postel. şi l'aŭ răscumpărat din ţara Căzăcească de la Nijnal, decĭ s'aŭ rugat Domnieĭ-mele ca să le fac ispisoc de întăritură pe acel zapis, decĭ şi Domnia-mea văzînd acel zapis, adevărat iscălit cu iscăliturile tuturor boierilor marĭ pănă la vornicĭĭ de poartă anume, şi Domnia-mea am dat şi întărit sf. mănăstirĭ din Cetatea-Neamţuluĭ acel sat Răuceşti, cu vecinĭ cu tot, ca să fie sfintelor mănăstirĭ dreaptă ocină şi moşie, şi să fie spre pomenirea ctitorilor, şi a luĭ Urechĭ Vornicul ce-aŭ făcut mănăstirea Săculuĭ. 7219 (1711).

Răuceşti-de-Sus. Vezĭ Suzeni, jud. Neamţu.

Răuceşti-de-Jos. Vezĭ Rădeni, jud. Neamţu.

Răuseni, *sat*, în partea de V. a

www.dacoromanica.ro

com. Comăndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani, așezat parte pe șes, parte pe coasta de E. a Dealuluĭ-Răusenilor și Livezilor, în dreapta Jijieĭ.

Intinderea moșieĭ este de 3318 hect., din care 2700 hect. ale proprietaruluĭ, d-l Ioan Pavli, și 618 hect. ale locuitorilor.

Locurile cultivabile aŭ o întindere de 2000 hect.

Sunt cîte-va rădiurĭ de stejar în întindere de 25 hect. și o vie pe coasta Dealuluĭ-Vieĭ, în întindere de 6 hect.

Are o populație de 200 familiĭ, saŭ 690 suflete; o biserică vechĭe, de bîrne, zidită la 1789 de d-na Bogdan, născută Ghica, și avînd catapeteazma luată de la o altă biserică foarte vechĭe, ce era în grădina caselor proprietățeĭ, biserică deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser; 1 moară de apă pe Jijia și 1 de aburĭ, 6 iazurĭ bogate în pește și stuh.

Locuitorĭĭ posedă: 590 boĭ și vacĭ, 63 caĭ, 2000 oĭ, 105 porcĭ; 250 stupĭ cu albine.

Urmele unuĭ sat foarte vechiŭ se văd la o localitate situată spre V. de satul Răuseni pe coastă de deal și în dreapta Jijieĭ, unde astă-zĭ se află cîte-va bordee, numită: Odaia-Răuseni. Legenda atribue aceste urme, unuĭ sat numit Huseni, care ar fi fost ars de Turcĭ acum 300 de anĭ.

Spre N.-V. de Răuseni, pe țărmul stîng al Jijieĭ, față în față cu vechiul sat Huseni, la poalele podișuluĭ Ciurgăul, legenda așează un vechiŭ sat, numit Murăreni, ale căruia urme de grădinĭ și locurĭ de case se pot observa și astă-zĭ.

Maĭ tîrziŭ, moșia Răuseni ia numele de Domneasca și se stăpînește de o familie Ghica. Această familie a avut case marĭ de piatră lîngă biserica vechĭe.

Tot p'aci sunt urmele uneĭ vechĭ iezăturĭ, la N.-V. de satul Răuseni, de ambele părțĭ ale Jijieĭ, care se zice forma un iaz foarte mare ce se întindea spre V. și acoperea tot șesul Jijieĭ și care se numea Iazul-Doamneĭ.

Numeroasele gropĭ de pîine care se află prin sat și împrejurul săŭ, dovedesc că aicĭ, maĭ înainte vreme, a fost un centru de populație mare și bogat.

Răuța, *pădure*, pe moșia Fundoaia, com. Hreațca, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *sătuc*. Vezĭ Zamoștia, sat, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *deal* și *podiș*, pe teritoriul satuluĭ Zamoștia, com. cu acelașĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ; se întinde de la locul numit Budăĭ, pănă la Agape.

Răzășia-Gogoiul, *răzășie*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 300 hect., situată pe moșia cu același nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. cu moșia Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzășiĭ Răcoasa și la E. și S. cu pădurea Ciurucul a statuluĭ și cu răzașiĭ din Găuri.

Răzășia-Răcoasa, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 500 hect., situată pe moșia cu același nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. și E. cu Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzașiĭ Cîmpuri și la S. cu moșia Vizantea a statuluĭ.

Răzășia-Varnița, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 100 hect., situată pe moșia cu același nume, pendinte pe com. Străoani-d.-s., limitată la N. cu răzașiĭ Străoani-d.-s., la E. cu moșia d-luĭ Apostoleanu, la V. cu Răcoasa și la S. cu Varnița.

Războieni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscați, situat pe pîrîiașul Struginosul. Vezĭ Războieni, moșie.

Războieni, *schit*, în jud. Neamțu, com. Uscați, pl. de-Sus-Mijlocul, situat în satul cu același nume. Posedă următoarea inscripțiune:

In zilele cvlaviosuluĭ și iubitoruluĭ de Christos Domnuluĭ Ion Ștefan Voevod, cu mila luĭ D-zeŭ Domnitor țării Moldovei, fiul luĭ Bogdan-Voevod. In anul 6984, iar al domnieĭ luĭ al 20-lea an curgătoriŭ, sculatu-s'aŭ puternicul Mahomet, împăratul turcesc, cu toate ale sale răsăritene puterĭ. Incă și Basarab-Vocvod, cel numit Laiota, venit'a cu dînsul cu toată țara sa cea basarabească. Au venit ca să jefuiască și să piarză țara Moldoveĭ și aŭ ajuns pănă aci, la locul numit Pîrîul-Alb, și noĭ Ștefan Voevod, cu fiul nostru Alexandru, cșit'am înaintea lor aci, și am făcut cu dînșiĭ mare razboiŭ în luna luĭ Iulie în 26 zile. Și cu îngăduirea luĭ D-zeŭ biruițĭ fura creștinii de către păgînĭ, și căzură acolo multă mulțime de ostașĭ Moldovenĭ. Tot atunci și Tătariĭ lovit-aŭ țara Moldoveĭ din acea latură. Pentru acea binc-voit'a Io Ștefan Vocvod de buna sa voință, și zidi acest templu întru rugășie și Doamnei sale Mariei și fiilor săĭ Alexandru și Bogdan și întru pomenirea și întru desuflețirea tuturor ortodoxilor creștinĭ carĭ aci aŭ perit. In anul 7004, iar al domnieĭ luĭ, anul al 40-lea curgatoriu, luna Noembre 8.

Inscripția datează de la zidirea bisericeĭ, în anul 7004 (1495), adică cu 18 anĭ maĭ tîrziŭ de războiul de la Pîrîul-Alb sau Valea-Albă; ziua de 8, arătată în inscripțiune, coincide cu serbarea sf. Arhistratic Mihail, căruia Marele Ștefan a dedicat templul de la Războieni.

Cea d'întîiŭ tălmăcire a inscripțieĭ de la Războieni a pu-

www.dacoromanica.ro

blicat-o Gh. Asachi la sfîrşitul nuveleĭ sale istorice Valea-Albă (v. Asachi: Nuvele ist, ed. III. Iaşi, 1867, p. 122). Vezĭ şi Războieni, moşie.

Războieni, *moşie*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi, fosta pendinte de schitul Războieni.

Istoric. Din o cartă de judecată din 1620, de la Gaşpar-Vodă, se constată că Ştefan-cel-Mare zidind biserica de la Războieni, ca un monument comemorativ celor căzuţĭ în războiŭ pentru apărarea ţărieĭ, a dotat acea biserică cu o bucată de loc, din al căruĭ venit ea să se poată întreţinea şi să se perpetue pomenirea ostaşilor acolo îngropaţĭ. Pe acel loc al bisericeĭ, cu timpul s'a format sătişorul Războieni.

In curgerea timpurilor însă, această proprietate a bisericeĭ de la Războieni a devenit proprietate boerească. Aşa, pe timpul luĭ Ştefan Tomşa (1612), proprietarul moşieĭ Războieni, împreună cu ea şi a bisericeĭ Mareluĭ Ştefan, era visternicul Nicoară Prăjescu, care, participînd la revolta boerilor contra Domnuluĭ Tomşa, ca şi mulţĭ tovarăşĭ de aĭ luĭ a fugit în Polonia. Vodă a confiscat moşia luĭ Nicoară-Războieni, şi a dăruit o Mănăstireĭ sf. Ilie din Bucovina.

Sub domnia luĭ Radu-Vodă, călugăriĭ de la sfîntul Ilie se judecară la domnie pentru o bucată de loc a moşieĭ Războieni, ce o împresuraseră răzeşiĭ din Uscaţi, şi cîştigară procesul în 1632.

Lupu Prăjescu, fiul luĭ Nicoară, prin bună învoială cu călugăriĭ de la sf. Ilie, răscumpără moşia Războieni cu biserica, dîndu-le 300 de taleriĭ şi nişte vite şi primindu-şĭ documentele îndărăt.

In acelaşĭ an Ionaşcu Prăjescu a pretins a i se da şi luĭ o parte din moşia părintească Războieni. Logofătul Petraşcu Başotă, condamnat de la domnie, a împărţit moşia Războieni în două părţĭ: Lupuluĭ i-a dat partea din jos, iar Ionaşculuĭ, partea din sus.

Moşia aceasta s'a stăpînit de familia Prăjescu până la anul 1668, cînd ea toată se stăpînea de Dimitraşcu Prăjescu, carele a trecut'o în stăpînirea cumătruluĭ săŭ Gavril Tăbîrţă, fost biv. cămăraş, jumătate prin danie, iară jumătate prin vînzare.

Tăbîrţă, împrumutînd de la Ionaşcu Prăjescu 130 leĭ, 'ĭ-a amanetat jumătate din Războieni, şi neplătind banĭĭ, partea de moşie cea amanetată a trecut iarăşĭ la familia Prăjescu. In anul următor, 1660, Tăbîrţă a vîndut şi cea-l'altă parte din Războieni fostuluĭ spătar Tudurachi Iordachi. Se vede însă că această vînzare nu s'a efectuat; căcĭ peste două luni face vînzare pe jumătate din moşia Războieni naşuluĭ săŭ, al doilea logofăt Dumitraşcu Boul. Această vînzare se întăreşte prin ispisoc domnesc de la Ştefan Petriceicu-Vodă din anul 1673.

In anul 1688, Maria Prăjasca, cu fiul săŭ Ştefan şi cu ginerele eĭ vînd jumătatea lor din Războieni, Hatmanuluĭ Constantin Veliciko. Vînzarea aceasta s'a făcut cu condiţie ca Hatmanul să plătească o datorie a vînzătoareĭ Prăjasca la Mănăstirea Hanguluĭ, unde era amanetată acea parte de moşie.

Hatmanul Veliciko însă n'a plătit acea datorie, şi mănăstirea, avînd trebuinţă de banĭ ca să acopere biserica mănăstireĭ, a vîndut acea parte de moşie slugeruluĭ Necolaĭ, împreună cu biserica.

In 1714, a patra parte din moşia Războieni se stăpînea de Veliciko sin Caţiki, starostele de negustorĭ din Iaşi, care în acest an a vîndut-o slugeruluĭ Neculaĭ şi jupînesiĭ sale Catrineĭ.

Aşa dar atuncĭ maĭ toată moşia Războieni se stăpînea de Slugerul Neculaĭ, fiul Medelniceruluĭ Ene, care la rîndul săŭ şi el a avut procese cu răzăşiĭ din Uscaţi, pentru hotare; dar judecata constată dreaptă stăpînirea Slugeruluĭ şi o confirmă.

Egumenul mănăstireĭ Hangul, cînd a vîndut Slugeruluĭ partea Prăjascăĭ din Războieni, se adresase maĭ întîiŭ nepotuluĭ eĭ Andreĭ, feciorul luĭ Ştefan Prăjescu cu propunere de a rescumpăra el acea parte a mătuşeĭ sale; acela însă i-a răspuns, că n'are banĭ ca s'o răscumpere. Maĭ pe urmă acest Andreĭ Prăjescu, în anul 1731, a intentat proces Slugeruluĭ. In curgerea acestuĭ proces pentru jumătatea Prăjască din satul Războieni, pe care cădea şi biserica Mareluĭ Ştefan, în anul 1734, Slugerul Neculaĭ, văzînd că împreună cu partea Prăjascăĭ are să piardă şi biserica Domnească, ca să scape măcar acea biserică de a trece la alt stăpîn, s'a decis a preface biserica mareluĭ Ştefan de la Războieni în mănăstire de călugărĭ. Spre acest sfîrşit i-a hărăzit a patra parte din moşia sa de la Războieni pentru întreţinere; a ales de egumen pe preotul Dumitru; a împuternicit pe fiiĭ seĭ Sandu şi Safta să se ducă la mitropolitul ţareĭ, care pe atuncĭ era Antonie, spre a cere pe deoparte recunoaşterea şi întărirea noueĭ mănăstirĭ şi a danieĭ, iar pe de alta, să dobîndească binecuvîntarea preotuluĭ Dimitrie de a se călugări.

De atuncĭ datează fondarea

www.dacoromanica.ro

mănăstirei saŭ schituluĭ Războieni.

Intre acestea, procesul Slugeruluĭ cu Prăjescu continua. După ce judecata a legitimat drepturile Prăjesculuĭ, Slugerul n'a voit să primească de la el baniĭ de răscumpărare, şi a lăsat procesuluĭ loc deschis pentru alte vremĭ. Prăjescu însă, puind stăpînire pe partea din moşia Războieni n'a ţinut seamă de schit şi de dania Slugeruluĭ, ci a vîndut toată acea parte de moşie cu schitul, Logofătuluĭ Sandu Sturdza.

După moartea Slugeruluĭ, fiul său, Vatavul Costachi, a continuat procesul cu Andreĭ Prăjescu, carele însă prin judecată a silit pe rivalul său a primi baniĭ ce-ĭ dăduse tatăl său Slugerul de răscumpărare pe partea Prăjascăĭ din Războieni.

Noul proprietar al moşieĭ Războieni, Sandu Sturdza, a respectat schitul fondat acolo de Slugerul Nicolaŭ, şi a lăsat pe călugărĭ în pace, să stăpînească biserica şi dania făcută lor de Slugerul, precum şi alţĭ răzeşĭ din vecinătate. Aşa, în documentele schituluĭ, se vede că în anul 1768 era la schitul Războieni Egumen, Manadul Visarion, care se judecă cu răzeşiĭ de la Uscaţi, carĭ pretindeaŭ că biserica schituluĭ ar fi pe moşia lor, că prin urmare călugăriĭ ar fi stăpînind cu nedreptul o parte din moşia răzăşească. Dar pe temeiul ispisoculuĭ de la Radu-Vodă din 1624, ce era la mîna călugărilor, s'a recunoscut dreptatea schituluĭ.

In anul 1789, Monahul Ilie Dabija, dintre răzeşiĭ localĭ, hărăzeşte schituluĭ toată averea sa. Din o scrisoare din anul 1790, se vede că moşia Războieni cu schitul trecuse de la Sandu Sturdza la Constantin Sturdza, şi acesta o dase de zestre ginerulu ĭ săŭ Vornicul Mihail Sturdza. Tot din acea scrisoare să vede că era năcealnic schituluĭ Arhimandritul Efrem. Ginerele Sturdzeĭ împuterniceşte prin amintita scrisoare pe Efrem a strînge veniturile moşieĭ Războieni, ca şi sub socrul săŭ şi a le întrebuinţa întru ţinerea biserieeĭ şi a servitorilor eĭ. De aci se vede, că, la început, noul proprietar, Mihail Sturdza, era favorabil schituluĭ şi Arhimandrituluĭ Efrem. Dar aceasta n'a durat mult, precum vom vedea maĭ jos.

In arhiva Mitropolieĭ Moldoveĭ se află o mărturie a maĭ multor boerĭ Sturdzeştĭ, dată în 1790, prin care se adeveresţe că moşia pe care Marele Ştefan a zidit biserica de la Războieni, a fost cumpărată de tatăl lor, marele Logofăt Sandu Sturdza de la un Prăjescu şi o a afierisit schituluĭ Războieni, carele la acel timp se administra de Arhimandritul Efrem, pe care îl laudă şi-l recomandă pentru buna orînduială duhovnicească ce ţine în schit. Boeriĭ Sturdzeştĭ, subscrişĭ în acea mărturie sunt: I. Sturdza Vel Vornic, Stefan Sturdza Vel Logofăt, Dumitrachi Sturdza Ban, Gr. Sturdza Hatman.

In anul 1792, Domnitorul Alex. Moruzzi, prin hrisovul său, miluesţe schitul Războieni cu oarecare hărăziri din veniturile (ruzumaturile) domneştĭ. Aceleaşĭ hărăziri se confirmă în anul următor, de Domnitorul M. Şuţu.

Din o suplică a Arhimandrituluĭ Efrem, din anul 1793, către Mitropolitul Iacob Stamate (suplică ce se păstrează în archiva Mitropolieĭ Moldoveĭ), se vede că acest Efrem a făcut maĭ multe îmbunătăţirĭ la schitul Războieni, şi care, cum se exprimă el, l'a costat sudorĭ de sînge, întrebuinţînd toată silinţa sa spre înzestrarea schituluĭ cu morĭ şi viĭ.

Dar tot din aceea se vede că proprietarul moşieĭ Războieni, logofătul M. Sturdza, schimbase atitudinea sa anterioară către schit. El tindea acum a se face deplin stăpîn pe moşia schituluĭ şi chiar a desfiinţa acesta, întrebuinţînd la aceasta până şi silniciĭ şi violărĭ. Se vede că contra acesteĭ atitudinĭ ilegale a logofătuluĭ Sturdza, Efrem îşĭ procurase de la boeriĭ Sturdzeştĭ, mărturia citată maĭ sus, şi în care nu figurează Sturdza cel cu pretenţia.

Efrem apoĭ se jeluesţe Mitropolituluĭ că acest boer voesţe să-l alunge de la Războieni şi să strice schitul ca să se facă el stăpîn pe moşia schituluĭ, că s'a încercat în multe rînduri să apuce documentele schituluĭ, ce se păstraŭ la Egumen. Spre acest sfîrşit i-a prădat chilia în maĭ multe rînduri, până ce în fine a izbutit a pune mîna pe documentele schituluĭ. Apoĭ a instalat pe vătaful său cu familia în schit, poruncindu-ĭ la pune mîna pe toată averea călugărilor. Efrem s'a tînguit Mitropolituluĭ; dar se vede că acesta nu l-a putut ajuta, căcĭ de acum schitul Războieni cu moşia sa a trecut în stăpînirea familieĭ Sturdzeştĭ şi schitul de călugărĭ a rămas desfiinţat de-o cam dată.

La 1803, după o înţelegere particulară a Mitropolituluĭ Veniamin cu familia Sturdzească, s'aŭ aşezat aci 25 maice; de aceea, până la 1813, călugăriţele de acolo n'aŭ avut nicĭ un act public constatător dreptuluĭ lor de a locui acolo şi a avea drept la întreţinerea din averea schituluĭ.

www.dacoromanica.ro

La 1811, murind marele Logofăt M. Sturdza, răpitorul schituluĭ Războieni, urmaşiĭ luĭ, împreună cu toată familia Sturdzească, aŭ închinat schitul cu moşia Războieni, spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi (vezĭ actul de danie publicat de d. Gusti, fost Epitrop al caseĭ Spiridon, în jurnalul Curierul (Balassan), din Iaşi, în anul 1786, No. 87, reprodus de Melchisedec).

Epitropia, luînd în stăpînire dania, a voit să depărteze de acolo acele 25 călugăriţe şi să rămiie toată averea schituluĭ în mîna spitaluluĭ, însă Mitropolitul Veniamin s'a opus.

La 1835, Alecu Sturdza, urmaş al donatorilor schituluĭ, cere alungarea călugăriţelor de la Războieni pentru tot-d'a-una şi cu venitul schituluĭ să se întreţină 5 paturĭ pentru bolnavĭ, peste cele ce întreţinea până atuncĭ spitalul, ameninţînd că la caz contrar va cere de la guvern stricarea danieĭ şi reînturnarea eĭ la urmaşiĭ familieĭ. Veniamin s'a opus. Maĭ tîrziŭ chiar Epitropia spitaluluĭ s'a încercat a desfiinţa schitul şi a întrebuinţa averea luĭ numaĭ la spital, dar Mitropolitul Meletie s'a opus; aşa în cît şi astă-zĭ staŭ acolo cîte-va călugăriţe bătrîne, care se întreţin după un budget aparte.

Moşia schituluĭ a avut o întindere de 777 hect., 70 ariĭ saŭ 684 fălcĭ, din care 239 fălcĭ s'aŭ dat locuitorilor clăcaşĭ din satul Războieni, şi 445 fălcĭ aŭ rămas pe seama proprietăţeĭ.

Arendat, acest pămînt aduce 6000 leĭ anual, din carĭ 4480 leĭ se daŭ pentru întreţinerea schituluĭ, şi restul spitaluluĭ.

Războinicul, *deal*, în com. rur. Albuleşti, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi.

Războiul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, cătr. Brătileşti şi Ploştina. Vîrful e acoperit de păşunĭ, iar poalele, cu seculare păduriĭ de brad, fag şi mesteacăn. El lasă maĭ multe ramificaţiĭ în partea de N., care se întind până în rîul Bîsca-Rozileĭ.

Războiul, *vălcea*, izvorăşte din dealurile despre E. ale com. Slăveşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Tîrîia.

Războiuluĭ (Valea-), *vale*, izvorăşte din imprejurimile com. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova; curge prin com. Tomşani, unde formează maĭ multe heleştaie, se îndreaptă spre S.-E., până lîngă com. Parepa, de unde curgînd spre E., desparte cătr. Parepa de Rusani, ocoleşte pe acest din urmă pe partea de E. şi apoĭ se îndreptează iarăşĭ spre E. unde se întîlneşte cu gîrla Ceptureanca, care îĭ schimbă direcţiunea spre S.-E. şi apoĭ iar spre E. spre com. Fulga.

Răzeşiĭ-de-Clipiceştĭ, *moşie*, în întindere de 140 hect., pe teritoriul com. Clipiceşti, pl. Gîrlele, jud. Putna. E proprietatea răzeşilor Clipiceştĭ.

Răzeşiĭ-de-Leontineştĭ, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontineşti, a răzeşilor din com., care se întinde pe o suprafaţă de vre-o 130 hect. Este foioasă (fag, stejar, alun şi carpen) şi este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeşiĭ-de-Măgireştĭ, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, proprietate a răzeşilor din com. Are o întindere de 620 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeşiĭ-Podurile, *pădure*, foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, a răzeşilor din com., cu o întindere de 50 hect. şi supusă regimuluĭ silvic.

Răzeşiĭ-Rîpile, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul.-d.-j., com. Rîpile, foioasă (fag, stejar), cu o întindere de 160 hect. şi supusă regimuluĭ silvic.

Răzeşilor (Pădurea-), *pădure*, pe moşiea Ruşi-Ciomărtan, com. Zamoştia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzeşul-Vechiŭ, *pădure*, pe moşiea Hănţaşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzoarele, *munte*, la N. de com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova, coprins între rîul Prahova şi văile: Conciul şi Oraţiele.

Răzvadul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată parte pe cîmpie şi parte pe dealurĭ, la 4 kil., peste Ialomiţa, spre E. de Tîrgovişte. Prin Răzvad trece şoseaua judeţiană Tîrgovişte-Ploeşti. Această comună este de podgorie şi produce maĭ numaĭ vinurĭ şi fructe. Dealurile principale sunt: Feţile-Zarafuluĭ, Călugăreasca, Valea-Mare, Valea-Pietreĭ, Valea-Angheleştilor, Valea-Opreştilor, Valea-luĭ-Socol şi Valea-Vieĭ; iar cîmpiile sunt: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. şi Drăgăneasca.

Prin raionul com. curge Slănicul spre E. şi Răzvedeanca prin centrul com. Este un podeţ peste Slănic şi altul peste Răzvedeanca.

Se compune din treĭ cătune: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. şi Gorgoteni, cu o populaţie de 2457 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o şcoală şi 2 morĭ pe apă. Păduriĭ sunt două,

www.dacoromanica.ro

una de 65000 arĭĭ şi alta de 21000 arĭĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Gura-Ocniţiĭ şi Săcueni, la V. cu Tîrgovişteа şi Viforîta (căt. Mahalaua), la N. cu Ocniţa şi la S. cu rîul Ialomiţa, despărţindu-se de Ocniţa prin văĭ şi dealurĭ acoperite cu pădurĭ, iar de cele-l'alte, prin dealurĭ cu viĭ şi cîmpiĭ.

Răzvan (Movila-luĭ-), *movilă*, jud. Suceava. Iată ce zice cronicarul Miron Costin despre această movilă, aflătoare pe moşia Baia, deasupra dealuluĭ Movila-Mare: «Cînd Ieremia Vodă din biserică (la sat la Areni), aŭ eşit la oştĭ, tîmpinatu-saŭ oştile de ambele părţĭ, şi după cîtă-va luptă între oştĭ aŭ lovit Leşiĭ pre oastea Ungurească din aripa despre Scheea. Indată, îmbărbătîndu-se şi fruntea oştilor unde era Ieremia Vodă, aŭ frînt pe Unguri. Subt Răzvan Vodă aŭ căzut calul atuncĭ în războiŭ; ce, încălecînd pe alt cal îndată a silit să oprească oastea Ungurească, şi aŭ oprit'o; şi puseră războiul iar la loc. Ce, îmbărbătîndu-se iar oastea luĭ Ieremia Vodă, unde şi Leşiĭ în frunte, aŭ dat dos oastea luĭ Răzvan Vodă, şi l'aŭ dus la Ieremia Vodă».

Rea (Valea-). Vezĭ Valea Rea.

Rebegari, *cătun*, în jud. Putna, com. Nistoreşti, pl. Vrancea, situat pe malul pîrîuluĭ Năruja, între cătunele Năruja şi Herăstrăul.

Are o populaţiune de 185 suflete, care locuesc în 45 case.

Rebegeşti. Vezĭ Creţuleşti-Mănăstirea, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Rebegi, *sat*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecesti, situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 1 kil. de Grecesti, cătunul de reşedinţă al com. Are o populaţie de 385 suflete.

Comunicaţia se face prin şoselele comunale, care leagă cătunul la N. de Grecesti, la S. de Gîngiova, iar la V. de Măceşul-d.-s. unde e reşedinţa subprefectureĭ.

Rebegi, *moşie* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecesti, arendată cu 13000 leĭ anual. Are pădure pe ea.

Rebegi, *pădure* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecesti, pe moşia statuluĭ Rebegi. Are o întindere de 318 hect., populată cu cer şi gîrniţă. Face parte din ocolul Murta.

Rebricea, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Drăgăşani, pe linia Vasluiŭ-Iaşi, pusă în circulaţie la 1 Maiŭ 1892. Se află între staţiile Buhăeşti (8.7 kil.) şi Scînteia (5.5 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de 127m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 21739 leĭ, 90 banĭ.

Rebricea, *pîrîŭ*, în jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul; izvoreşte din pădurea statuluĭ, numită Valea-Satuluĭ, de sub coasta dealuluĭ Bordea, din partea de N. a com. Valea-Satuluĭ; curge spre S., prin valea cu acelaşĭ nume şi, trecînd în com. Bodeşti, se uneşte cu pîrîul Cucoara, maĭ în jos de tîrguşorul Rateşul-Epureanuluĭ; trece apoĭ prin şesul satuluĭ Scînteia, face hotarul între com. Bodeşti şi Scheia; intră pe teritoriul com. Parpaniţa, atinge teritoriul com. Negreşti şi Buhăeşti şi, la locul numit Postovarul (com. Bîrzeşti), se varsă în rîul Bîrladul, după ce primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ.

Reboca. Vezĭ Mihăeşti, moşie a statuluĭ.

Rece (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea; îşĭ ia naştere din poalele sud-vestice ale dealuluĭ numit Muntele-luĭ-Hasan; se îndreptează spre N., avînd o direcţiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi pe cea de V. a com. urb.; taie calea judeţeană Isaccea-Măcinul şi, după un curs de aproape 3 kil., se varsă în mlaştina stufoasă ce înconjoară balta Piatra-Căcată, la V., cu Cherhanaua-luĭ-Melentie. Cursul săŭ este repede, fiind un pîrîŭ de munte. Curge numaĭ prin pădurĭ. Pe valea luĭ e drumul vecinal Tichileşti şi şoseaua judeţeană Isaccea-Măcinul.

Rece (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; izvoreşte din poalele orientale ale Dealuluĭ-Grecilor; se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de E. a plăşeĭ şi pe cea de N.-V. a com.; taie drumul comunal Luncaviţa-Greci şi, după un curs de 1 kil. se aruncă în pîrîul Valea-Grecilor, pe partea dreaptă, nu departe de izvorul acestuia; malurile sale sunt înalte şi acoperite cu verdeaţă.

Recea, saŭ **Recile**, *com. rur.*, pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, la 9 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ şi la 54 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Recea-d.-j. şi Recea-d.-s., cu o populaţie de 354 fam., saŭ 1562 sufl.

www.dacoromanica.ro

Are 2 biserică; o școală; 2 morĭ cu aburĭ.

Pe aicĭ trece șoseaua județeană Pitești—Turnu-Măgurele.

Budgetul com. e de 2629 leĭ la venitурĭ și de 3571 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 1280 boĭ și vacĭ, 100 caĭ, 15 bivolĭ, 9 asinĭ, 2500 oĭ, 10 capre și 500 rîmătorĭ.

Recea, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 45 kil. de orașul Turnul-Severin.

Are o populație de 650 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală; o cîrciumă.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor.

Locuitorĭĭ posedă: 30 pluguri, 56 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 560 oĭ și 360 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua Vînjul-Mare-Recea-Cujmirul.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3153 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1516 leĭ.

Recea, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, formată din 2 cătune: Recea și Mariția, împărțite în 4 mahalale: Coasta-Corbuluĭ, Rîpa, Zăvoiana și Delureni.

E situată pe rîurile Recea și Mariția, la 50 kil. de reședința județuluĭ și la 8 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populație de 1175 locuitorĭ; 4 biserică, 2 în Recea și 2 în cătun. Mariția; o școală mixtă.

Locuitorĭĭ, pelîngă agricultură, se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rotăria, fierăria simplă și zidăria. Eĭ desfac produsul muncelor la bîlciurile: Rîureni, Horezul, Gînguleștĭ și Polovraci.

Vite sunt: 35 caĭ, 150 boĭ, 200 vacĭ, 290 capre, 1000 oĭ, 300 porcĭ.

Pe rîurile Recea și Mariția sunt 4 morĭ, 1 joagăr, 1 piuă.

Locuitorĭĭ sunt moșnenĭ, posedînd pămînt din moșĭ strămoșĭ.

De această com. aparțin munțiĭ: Mamul, Găuriciul și Piatra, cu direcțiune către E. și V. și spre N. de com. Pe aceștĭ munțĭ se fabrică brînză.

Vatra satuluĭ are 200 hect, iar în total peste 1500 hect., cu izlaz, munte, pădure, livezĭ și arăturĭ.

Două micĭ șosele sunt în interiorul comuneĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1230 leĭ și la cheltuelĭ, de 1040 leĭ.

Se mărginește la E. cu com. Vaideeni, la V. cu com. Fometești și Racovița, la S. cu com. Slătioara și la N. cu munțiĭ: Mamul, Găuriciul și Piatra.

E brăzdată de dealurile: Buza, Piscul, Piscul-Cerbuluĭ, Poiana-Paltinuluĭ, Piatra; de munțiĭ: Găuriciul și Mamul, Piscul-Vaciĭ, Comanda. E udată de rîurile: Recea, Mariția, Maricioara, Recișoara.

In com. Recea s'a născut Egumenul mănăstireĭ Horezul, Ion, contimporan cu Constantin Vodă Brîncoveanu și care a dotat această mănăstire cu întinse domeniĭ

Iată moșiile, cu care părintele Ion Egumenul de la Horez a dotat mănăstirea:

1. Moșia Bălești, cumpărată de la Barbu Paharnicul Urdăreanu, pe seama mănăstireĭ;

2. Moșia Otăești, asemenea;

3. Moșia Fălcoiul-d.-j., cu metohul și casele de piatră, cu viea și 2 roate de moară pe apa Bistrița;

4. Locurile și livezile din Dealul-Troianuluĭ;

5. Metohul de la Șirineasa, cu casele și 2 roate de moară și o dîrstă în apa Luncavățuluĭ;

6. Moșia Bratovoiești-d.-j., din Dolj;

7. Via de la Sălcuța;

8. Moșia din Popești;

9. Moșia Stoiceni din Argeș;

10. Metohul de la Stoiceni din Argeș, cu viea și cu moara după apa Topologuluĭ;

11. O vie în Dealul-Piteștilor cu delniță și livedea din poalele vieĭ, cu casa și slomnul;

12. Moșia Bîrzoteni;

13. Moșia Cîrstănești;

14. Moșia Băgdănești și parte din hotarul Rîmeștilor;

15. Moșia Ulmetul;

16. Moșia Bîrzotea și altele.

Asupra părinteluĭ Ion, arhimandritul, hrisovul luĭ Const. Vodă Basarab, se exprimă astfel:

. . . . . .

care moșiĭ cu lucrurile lor ce s'aŭ lucrat pe dinsele sunt cumpărate și lucrate întru adăogirea și întărirea sfinteĭ mănăstirĭ de părintele Ion archimandritul, care a fost năstavnic și ostenitor la facerea acesteĭ sfinte mănăstirĭ pănă s'aŭ isprăvit de tot.

Recea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Turia, pl. Oltul-d. j., jud. Olt. Are o populație de 60 locuitorĭ.

Recea, *sat*, făcînd parte din com. Găiceana, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe dealul cu acelașĭ nume, la 5 kil. de reședința com.

Are o populație de 63 familiĭ, saŭ 250 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită de Ecaterina Sturdza, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o inscripție ce se află deasupra ușeĭ.

La intrare în sat, în partea de S., se află cîte-va izvoare cu apă.

www.dacoromanica.ro

Recea, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Hălăreşti, cu o populaţie de 171 locuitorĭ şi 42 case. S'a format la 1879 de către împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ.

Recea, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 874 locuitorĭ; două bisericĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, reparată la 1867, şi a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1775 şi reparată la 1870. Aci e reşedinţa comuneĭ şi o şcoală.

Recea, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Bălteni, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Coscova (70 hect.), Luda (60 hect.) şi Vediţa (200 hect.).

Recea, *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti, ce izvoreşte din muntele Martinul şi se varsă în rîul Rîmnicul, în dreptul munteluĭ Curcubeta-Mare, făcînd hotar între judeţele Buzăŭ şi Rîmnicul-Sărat.

Recea, *pîrîiaş*, ce udă cătunul Gherească, din com. Lupeşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, şi se varsă în Horincea.

Recea, *pîrîiaş*, ce izvoreşte din o rîpă cu acelaşĭ nume, în partea despre V. a satuluĭ Gănesti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ; servă ca hotar între satele Gănesti şi Comănesti, din com. Gănesti.

Recea (Drîncea), *gîrlă*, izvoreşte în jud. Mehedinţi, în hotarul com. Căiuţul, curge pănă la com. rur. Podul-Grosuluĭ sub numele de Pîrîul-Albuluĭ, primeşte cîţi-va afluenţĭ, apoĭ, îndreptîndu-se către S., udă comunele: Slasoma, Cornăţelul, Cujmirul, şi, la Braniştea, confluenţează cu Pîrîul-Oprişanuluĭ, îndreptîndu-se către com. Salcia, unde formează bălţile Şalcia şi Balta-Ascunsă. Pătrunde în jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, în com. Cetatea, pe care o udă cu direcţia de N.-V. către S.-E. Are scurgere în balta Ochiul.

In com. Cetatea, are maĭ multe poduri, iar în jud. Mehedinţi, are morĭ pe dînsul, din care cea maĭ principală este moara d-luĭ Pebşa construită pe turbină.

Numele de Drîncea îl poartă maĭ cu seamă în jud. Mehedinţi.

Recea, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelaşĭ nume, com. Găiceana, din pl. Berheciul.

Recea, *pîrîŭ*, ce izvoreşte în raionul com. Boghesti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, şi se varsă în Olul.

Recea, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Corodul, jud. Tutova; izvoreşte şi udă teritoriul com. Cărăpcesti şi se uneşte apoĭ cu pîrîul Cetăţuia.

Recea, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvoreşte din apropierea satuluĭ Ghermănesti, dintr'un loc numit Recea, curge de la E. spre V., pe teritoriul com. Banca şi se varsă în stînga rîuluĭ Bîrladul. Peste acest pîrîŭ trece linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, pe un pod cu 7 m. deschidere.

Se maĭ numeşte şi Pîrîul-Ghermăneştilor.

Recea, *rîŭ*, jud. Vîlcea, ce izvoreşte din muntele Zăvidanul, se uneşte cu Recsişoara, la N. de com. Recea, udă această comună în tot lungul său şi se varsă în rîul Cerna, lîngă Slătioara.

Recea, *vălcea*, ce izvoreşte din raionul com. Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, şi se varsă în gîrla Ogretinul.

Recea, *vălcea*, ce separă com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, de com. Şerbăneşti şi, după ce udă partea de V. a com. Surpatele, se varsă în rîul Otăsăul, pe teritoriul aceleaşĭ comune.

Recea-de-Jos, *sat*, cu 750 loc. pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recea-de-Sus, *sat*, cu 812 loc., pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăseşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recelea, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din partea de N. a com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, trece prin partea de N.-E. a eĭ, se întîlneşte cu pîrîul Calda şi împreună formează pîrîul Recelea Calda. După ce udă şi partea de S. a com. Tătărani, iese din com., face maĭ multe cotiturĭ şi apoĭ se varsă în rîul Leaotul.

Recelea-Calda. Vezĭ Recelea şi Calda, două pîrîiaşe, care izvorăsc din com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, se împreună tot în raionul com. Tătărani şi se varsă în rîul Leaotul.

www.dacoromanica.ro

Recile. Vezĭ Recea, jud. Argeș.

Recile, *pîraie*, în partea de N. a com. Petroșani, pl. Crivina, jud. Prahova, udă pădurea Strîmbeĭ și se varsă în rîul Teleajenul, după ce formează hotarul între cătunele Mălăești și Moara-Domnească, din com. Rîfovul.

Recișoara, *rîŭ*, ce izvorește din Poeana-Paltinuluĭ și se unește cu rîul Recea la N. com. Recea, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Redea, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanați, formată din satele: Redea (2900 locuit.) și Valea-Soareluĭ (Flămînda, Chinteși 332 locuit.), situată pe valea Govora, la 8 kil. spre S.-V. de Caracal, pe drumul Caracal-Bechet. Cât. Valea-Soareluĭ, se află la 3 kil. maĭ spre S. de reședința com.

Are o populație de 3232 locuitorĭ; o școală mixtă; 3 bisericĭ, S-ții Voevozĭ (1868), Intrarea în Bis. (1850), și Sf. Nicolae (1844), deservite de 4 preoțĭ și 8 cîntăreți; 14 cîrciumĭ.

Vite marĭ 3049, vite micĭ 1375 și porcĭ 745.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7235 leĭ și la cheltuelĭ de 7145 leĭ.

Redea, *măgură*, și *punct trigonometric de observație*, lîngă satul Redea, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Redea, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, com. Malul.

Redea, *vîlcea*, ce se întinde de la N. spre N.-V. com. Zîmbreasca, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Se înfundă în valea Burdea, spre com. Beuca.

Redeluia, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Turcoaia; se desface din apa Bălanul, 1 kil. maĭ jos de gura acesteia; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de V. a plășeĭ și cea de S.-V. a com.; după un curs de $2^1/_2$ kil. se varsă în gîrla Apa-Noroioasă, închizînd între ele și Dunăre o insulă nisipoasă; (100 hect.). Pe partea dreaptă are numaĭ stuf.

Redești, *cătun*, cu 10 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Bărbătești.

Rediĭ (Dealul-), *vîrf de deal*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; este unul din piscurile cele maĭ înalte ale Dealuluĭ-Mare, ce mărginesc orașul Tulcea la S.; situat în partea de V. a plășeĭ și în cea de E. a com.; așezat între cele două văĭ Cardonul și Puturosul afluente ale Izvoruluĭ-Telița; are 300 m. înălțime și e punct trigonometric de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Cataloi; pe la poalele sale de V. trece drumul național Tulcea-Babadag-Constanța și drumul Lipuluĭ; este acoperit cu pășunĭ.

Redișoara (Răzișoara), *moșie* a statuluĭ, jud. Romanați, pl. Ocolul, com. Redea, cu o arendă anuală de 20500 leĭ. Are o pădure de 48 pog.

Rediul, *com. rur.*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, spre S. Se învecinește la S.-E. cu com. Socea; la V., cu com. Tazlăul, de care se desparte prin munțiĭ Dragva și Cățînul; la N., cu com. Mastacănul și Borlești, și la E., cu rîul Bistrița.

Terenul săŭ se ridică treptat către V., fiind acoperit cu pădurĭ, altă dată nestrăbătute.

Este formată din satele: Rădiul, Polobocul și Mirăuțeni, cu o suprafață de 1977 hect. și o populație de 1246 suflete.

Dintre locuitorĭ împroprietăriți în 1864 sunt astăzĭ: 22 carĭ încă trăesc și-și stăpînesc locurile lor; 30, care stăpînesc pămînturile în calitate de urmașĭ aĭ celor împroprietăriți; 2 locurĭ se stăpînesc de către com.; 97 de loc. sunt, care de și însurațĭ și cultivatorĭ de pămînt, nu aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Intinderea locurilor cultivabile e de 785 hect., 11 arĭ.

Imașul (suhatul), are o întindere de 250 hect. și nutrește: 196 boĭ, 118 vacĭ, 170 juncĭ, 58 caĭ, 2146 oĭ și 83 rimătorĭ.

Are 2 biserică de lemn, deservite de 3 preoțĭ și 4 eclesiarcĭ; o școală, condusă de un învățător; 1 moară de apă cu 2 pĭetre.

Budgetul com. e de 6794 leĭ, 63 banĭ, la venitурĭ și de 4754 leĭ, 33 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicația cu satele vecine se face prin: un drum ce duce de la satul Rediul la satul Ruseni, legîndu-se cu șoseaua județeană Dobreni-Moinești între kil. 27—28 și din care drum pleacă o ramură de drum în satul Polobocul și alta în satul Mirăuțeni; prin un drum (continuare a celuĭ precedent), de la satul Rediul prin satul Bețești (com. Socea); prin un drum de la satul Rediul prin satul Soci-d.-s.

Rediul, *com. rur.*, în partea de S. a plășeĭ Stemnicul, jud. Vasluiŭ, la 3 kil. de orașul Vasluiŭ și de 28 kil. de Negrești, reședința plășeĭ, situată între rîul Bîrladul și Pîrîul-Racoveĭ. E formată din satele: Rădiul, Puștași și Buhnari, pe o suprafață de 5619 hect., din care 1287 hect. pădure și cu o populație

www.dacoromanica.ro

de 357 familiĭ, saŭ 1633 suflete.

Prin această com. trec: pîraiele Vasluețul, Racova și rîul Bîrladul, calea națională Vasluiŭ-Bîrlad și căile județene Vasluiŭ-Pungești și Vasluiŭ-Negrești.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 525 oĭ, 75 caĭ și 47 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 4011 leĭ la venitурĭ și 3470 leĭ, 11 banĭ, la cheltuelĭ.

Rediul, *sat*, în partea de V. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe un platoŭ puțin ridicat, proprietatea locuitorilor răzeșĭ. Are o populație de 20 familiĭ, saŭ 150 suflete; o biserică, făcută de obștea răzeșilor, în 1868.

Rediul, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rediul, situat la V. de satul Bețești și la N. de satul Soci (ambele din com. Socea), cu care stă în legătură prin drumurĭ comunale. E așezat pe colinele și podișele de E. a munților Iurcani, fiind udat de pîrîul Rediul și pîrîul Mirăuțeni, care se unesc la extremitatea satuluĭ, trecînd apoĭ pe teritoriul com. Socea.

Are o întindere, împreună cu vatra satuluĭ de 585 hect., cu o populație de 420 suflete.

Are o biserică de lemn, vechĭe, deservită de 2 preoți și 2 eclesiarcĭ; o școală; o moară cu 2 pietre, situată la 2 1/2 kil. de sat, pe o gîrlă ce vine din rîul Bistrița.

Vite: 88 boĭ, 75 vacĭ, 29 vițeĭ, 17 gonitoare, 25 mînzațĭ, 52 caĭ, 1555 oĭ și 34 porcĭ.

Rediul, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, spre S. de satul Doljești, și la 2 1/2 kil. de el. Are o populație de 451 locuitorĭ; o biserică de zid. Sunt 639 capete vite marĭ. Acest sat, împreună cu moșia încunjurătoare, era a mănăstireĭ Bărboiul din Iași, care era închinată mănăstireĭ Golia.

Rediul, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Trifești, spre S.-E. de satul Trifești, și la 2 kil. de el, pe pîrîul Valea-Neagră.

Rediul, *sat*. Vezĭ Giulești, jud. Suceava.

Rediul, *parte a satuluĭ* Ruginoasa, jud. Suceava.

Rediul, *sat*, în partea de N.-V. a com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Rediul, între pîrîul Racova și rîul Bîrladul, pe o suprafață de 3500 hect. și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 570 suflete.

Dealul e acoperit de viĭ și de livezĭ.

Pe drumul ce merge de la acest sat spre S., la satul Chițocul, se află un pod de lemn preste pîrîul Racova, despre care pod se spune, că e făcut din timpul luĭ Ștefan-Vodă, purtînd de atuncĭ numele de Podul-Arapuluĭ.

Rediul, care e reședința comuneĭ, are o biserică, zidită la 1845, și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Vite: 253 vite marĭ cornute, 41 caĭ, 250 oĭ, 11 bivolĭ și 10 rîmătorĭ.

Rediul, *sat*, în jos de satul Valea luĭ-Nastase, com. Armășoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

E strămutat aicĭ din 1864, cînd s'a făcut împroprietărirea locuitorilor, de la locul numit Rediul-Vechiŭ, ce se află în apropriere.

Are o suprafață de 284 hect., din care 82 hect. pădure și 58 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 144 hect. sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 23 familiĭ, saŭ 142 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ; 10 stupĭ, 17 vite marĭ cornute, 43 oĭ, 7 caĭ și 8 rîmătorĭ.

Rediul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Botoșani, pl. Jijia-Ștefănești, com. Comîndărești, pe linia Iași-Dorohoiŭ, pusă în circulație la 1 August, 1896. Se află între stațiile Șoldana (7,8 kil.) și Todireni (10,1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărieĭ e de 150 m., 61. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 15232 leĭ, 60 banĭ.

Rediul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, de pe hotarul com. spre com. Nadișa.

Rediul, *deal*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești, pe costișa căruia se zice că ar fi fost satul Voinești, saŭ Voicești. Urmele de biserică se maĭ văd încă.

Rediul, *deal*, numit și al-Catargeĭ, în dreapta Jijieĭ, pe moșia statuluĭ Trușești, com. Trușești, jud. Botoșani, continuare din Dealul-Hulubuluĭ.

Rediul, *deal*, în valea căruia e situat satul Rădeni, com. Roscani, pl. Turia, jud. Iași; pe coastele luĭ sunt sădite viĭ.

Rediul, *deal*, în jud. Iași, com.

www.dacoromanica.ro

Bîrlești, pl. Bahluiul, cu trei ramificări: Nucușorul, Dorostei și Bîrlești, pe care se întinde o parte a moșiei Erbiceni, în stînga Bahluiului.

Rediul, *deal*, spre V. de satul Hoisești, jud. Iași, com. Păușești, pl. Cîrligătura, pe care din vechime se afla pădure mare. In satul Hoisești, și astă-zi există case construite din lemnul tăiat din acea pădure.

Rediul, *deal*, pe care e situat o parte din satul Ruginoasa, ce poartă numele dealului, jud. Suceava.

Rediul, *deal*, în jud. Vasluiu, pl. Crasna, com. Solești; pornește de lîngă stînga pîrîului Fundăturei, merge spre S., apoi spre E., formînd o curbă și unindu-se cu dealul Anina, formează un fel de cetate, avînd în mijloc Valea-Fundăturei cu pîrîul ei.

Rediul, *moșie* a statului, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, arendată cu 22100 lei anual.

Rediul, saŭ **Mitocul**, *pădure*, în partea de S.-E. a com. Uriceni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Rediul, *pădure*, în partea de S. a com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, jud. Vasluiu, în hotar cu com. Ciorteși.

Rediul, *baltă*, pe moșia Cărniceni, pl. Turia; jud. Iași, trece peste Șanțul-lui-Traian și intră în com. Rediul-Mitropoliei, plasa Copoul.

Rediul, *baltă*, spre S.-V. de satul Măcăreși, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași, formată din vărsarea Prutului.

Rediul, *pîrîu*, în jud. Iași, izvorește din pădurea Izvoarele, curge de la S. spre N., trece prin satul Iepureni, com. Rediul Mitropoliei, și se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîu*, izvorește de sub Dealul-Rediului, com. Rediul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iași, curge de la S. spre N. prin satul Rediul și se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîu*, în jud. Iași, pe moșia Larga. Vezi Budăiul, pîrîu, com. Movileni, pl. Copoul.

Rediul, *pîrîu*, izvorește de la locul numit Fundul-Văiei, com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași, curge prin satul Rediul-lui-Tătar, printre dealurile Mîrzăști și, unit cu Copoul, prin Gîtul-Breazului și printre dealul Capul-Rediului; apoi, tăind șoseaua națională Iași-Podul-Iloaei, se varsă în stînga rîului Bahluiul, după ce primește în dreapta pîrîul Siliștea, iar în stînga pîrîul Breazul.

Rediul, *pîrîu*, în jud. Neamțu, ce izvorește dintre ramurile munților Cățînul și Dragva, curge spre E., trecînd pe la satul Polobocul (Iurcani), apoi pe la satul Rediul (în com. Rădiul); iese de pe teritoriul acestei com. și intră în com.: Socea, Bețești, Belcești și, trecînd pe la N. satului Cîndești, se varsă pe dreapta rîului Bistrița, după ce primește următoarele ape pe partea stînga: Mirăuțeni, Dragva și Cocîrla.

Rediul, *vale*, începe din satul Brătulești, merge spre S., pănă în pădurea Blînzi, com. Corodul, pl. Nicorești, jud. Tecuciu.

Rediul-Aldei, *sat*, în jud. Iași, pl. Copoul, com. Copoul, situat pe partea de S. a dealului cu același nume. Are o populație de 69 familii, saŭ 213 suflete; o biserică, făcută de d-na Maria Catargiu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Satul e acoperit de vii și livezi.

Vite: 329 vite mari cornute, 63 oi, 35 cai și 85 rîmători.

Rediul-Burchii, saŭ **al-Zmeului**, *sat*, în partea de S. a com. Mircești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe coasta de E. a dealului Holmul.

Are o suprafață cam de 1001 hect., din care 57 hect. pădure și 646 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, ale proprietății, iar 208 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 74 familii, saŭ 356 suflete, foști clăcași; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o moară și o cîrciumă.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 32 care cu boi; 10 stupi; 229 vite mari cornute, 1149 oi, 15 capre, 25 cai și 99 rîmători.

Rediul-Ciaurului, *pădure*, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești, pe moșia Erbiceni. Are o întindere cam de 45 hect., împărțită în pîlcuri de cîte 7—8 hect., compuse mai mult din stejari.

Rediul-lui-Buzilă, *sat*, pe coasta dealului Topala, în dreapta Jijiei, în partea de S.-E. a com. Comîndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Are o suprafață de 824 hect., din care vre-o 650 hect. ale proprietarului și 174 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 60 familii, saŭ 280 suflete.

Lîngă sat, pe dealul Topala, se află 20 hect. pădure și o vie de 4 hect.

Are o biserică, făcută de proprietarul moșiei, d-nul Cons-

www.dacoromanica.ro

tantin Corjescu, la 1874, deservită de preotul din Răuseni.

Pe rîul Jijia se află 2 morĭ de apă şi 1 de aburĭ.

Vite: 50 caĭ, 420 boĭ şi vacĭ, 124 porcĭ şi 286 oĭ; 200 stupĭ cu albine.

Moşia e compusă din treĭ trupurĭ: Pungeni, în partea de E., despre care se zice că era răzăşie, Rediul în centru şi Vidra la N.-V., moşie răzăşească cumpărată de la răzeşiĭ, carĭ formaŭ satul Vidra, aşezat lîngă Jijia, spre N.-E. de Rediul şi care s'a desfiinţat la 1872.

Rediul-luĭ-Tătaru, *sat,* în partea de S. a com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, la 6 kil. de oraşul Iaşi, situat pe vîlceaua pîrîuluĭ Siliştea, în capătul de N.-V. al pîrîuluĭ Rediul şi pe coastele dealuluĭ Mîrzeşti şi Capul-Rediuluĭ.

Are o populaţie de 172 familiĭ, saŭ 398 suflete; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc; o şcoală înfiinţată în anul 1879, frecuentată de 44 elevĭ.

Vite: 96 caĭ, 919 vite marĭ cornute, 160 rîmătorĭ şi 1386 oĭ.

Rediul-luĭ-Vodă, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Bahnari, com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. Se zice că Ştefan-Vodă ar fi avut un palat de vară pe acest deal.

Rediul-Mihăeştilor, *vale,* pe care se află aşezat satul Mihăeşti, jud. Suceava.

Rediul-Mitropolieĭ, *com. rur.,* în centrul pl. Copoul, jud. Iaşi, întinzîndu-se de la N. la S., pe partea dreaptă a rîuluĭ Jijia. Terenul săŭ este accidentat, formînd: dealurĭ, ponoare, văĭ şi podişe, pe carĭ sunt aşezate satele: Rediul-Mitropolieĭ, Moineşti, Popricani, Coarba, Ţipileşti, Iepureni şi Izvoarele, avînd o suprafaţă de 6500 hect., cu o populaţie de 375 familiĭ, saŭ 1698 suflete.

Pe partea de S.-E. a com. trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani.

Are 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcoale, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate de 67 elevĭ; 2 morĭ de aburĭ.

Vite: 201 caĭ, 2277 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 373 rîmătorĭ şi 2576 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 9669 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 9448 leĭ, 47 banĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *sat,* cam în centrul com. Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iaşi, pl. Copoul, situat în o înfundătură între dealurile: Coarba şi Rediul. Are o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 88 suflete; o şcoală; o biserică, făcută de locuitorĭ.

Vite: 113 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 38 oĭ şi 50 rîmătorĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *deal,* în partea de S.-E. a satuluĭ Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iaşi. Se prelungeşte de la S. spre N., terminîndu-se în şesul Jijieĭ. La poalele luĭ se formează valea cu acelaşĭ nume.

Pe acest deal se află şi pădurea Rediul, unde aŭ scăpat o parte din Darabaniĭ luĭ Ştefan-Vodă-Gheorghe, după bătălia urmată cu Cazaciĭ luĭ Timuş, la Podul-Jijieĭ şi Popricani. («Let.», p. 330.) Vezĭ Popricani.

Rediul-Roşu, *pădure,* în partea de N. a com. Dracşani, pl. Miletinul, jud. Botoşani, pe moşia Cerchejeni, cu o suprafaţă de 213 hect.

Rediul-Scînteeĭ, *sat,* în partea de E. a com. Bodeşti, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, situat pe coasta unuĭ podiş, înconjurat de un rediu.

Are o suprafaţă de 1312 hect., din care 84 hect. pădure şi 1139 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 97 hect. ale locuitorilor, cu o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 185 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 18 pluguri şi 15 care cu boĭ, 1 plug şi o căruţă cu caĭ, 269 vite marĭ cornute, 113 oĭ, 42 caĭ, 20 rîmătorĭ şi 20 de stupĭ.

Redivoaia, *vale,* pe care e situată com. Corbi-Marĭ, jud. Vlaşca, şi care dă în Neajlovul.

Regalul, *ostrov,* cu pădure de salcie, pe domeniul Giurgiu, jud. Vlaşca, proprietate a Statuluĭ, cu o suprafaţă de 50 hect., depinzînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Rege-Deresi-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almaliul, situată în partea de V. a plăşeĭ şi a com. Se desface din poalele de N.-V. ale dealuluĭ Ieralcea-Bair şi anume de la vîrful de unde se desface culmea Topci-Olu; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde printre dealurile Ieralcea-Bair de o parte, Topci-Olu şi Siil-Olu-Sîrti, din jud. Silistreĭ (Bulgaria) de altă parte; formează o fîntînă numită Ibraim-Paşa-Ceşme; trece pe la 50 m. spre V. de fortăreaţa Arale-Tabia, de unde apoĭ iese din judeţ şi din Dobrogea spre a intra în Bulgaria, udînd partea de E. a districtuluĭ Silistra şi se deschide după un drum de 6 kil. în malul drept al Dunăreĭ lîngă oraşul Silistra. De la izvorul săŭ şi pănă lîngă

www.dacoromanica.ro

Arale-Tabia, ea face hotarul între Bulgaria și Dobrogea. De la Arale Tabia și până la vărsarea sa, malurile îĭ sunt acoperite cu viĭ. Pe vale merge și calea națională Silistra-Pazargic.

Regele Carol I-iŭ, *sursă de apă minerală sulfuroasă,* în valea Răpuroasa, com. Olănești, jud. Vîlcea, care dă în 24 ore 1200 vedre de apă.

Are ca substanțe fixe aceleași ca și sursa Regina Elizabeta (v. a. n.), însă cu iodure maĭ concentrate.

Apele din această sursă și din izvoarele Regina Elizabeta și Petre Munteanu, străbat profund până la baza organizmuluĭ, ceea ce face ca acțiunea lor să fie stabilă și efectele prelungite.

Aceste ape, avînd aceleași proprietățĭ medicale ca apele de la Bonnes, ca și acestea numaĭ după maĭ multe lunĭ de la întrebuințarea lor încep a'și manifesta proprietățile reale și definitive. Prin profunditatea acestor acțiunĭ prelungite, aceste ape lucrează nu numaĭ asupra catarelor de piept, astmelor și afecțiunilor cronice ale gîtuluĭ, dar și chiar asupra ftisieĭ.

Contra acesteĭ alterațiunĭ atît de gravă, apele de la Bonnes (ca și cele de la Olănești), desfășură o putere cu care'l medicamentele oficinelor nu se pot compara.

Regene-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvan (și anume pe acela al cătr. săŭ Cuiurgiuc); este o prelungire N.-V. a dealuluĭ Garvan-Bair; are aspectul unuĭ masiv maĭ mult; e situat în partea de S. și V. a pl. și în cea S.-V. a com.; are o înălțime de 164 m. și domină prin înălțimea sa valea Nursus-Ceair, ce trece pe la poalele sale de E., un drum comunal Gîrlița Cuciuc-Cainargi, ce trece pe vale, un alt drum ce trece aproape pe muchia sa; pe la poalele sale de S. trece și hotarul Dobrogeĭ către Bulgaria.

Regep-Cuius, *com. rur.,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, situată în partea meridională a jud., la 94 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de S. a pl., la 29 kil. spre S.-E. de orășelul Ostrovul, reședința ocoluluĭ.

Se mărginește la N. cu cătr. Calaigi al com. Ghiuvegea; la E., cu com. Dobromirul, iar la S. și V., cu com. Cadi-Chioi, din Bulgaria.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmea Teche-Deresi, cu ramificațiunile eĭ. Cele maĭ însemnate dealurĭ sunt: Cara-Peritlic-Artasi (140 m.) la N.-V, Aivalic-Bair (120 m.), tot la N.-V., acoperite cu livezĭ și pășunĭ și aparținînd dealurilor Cranova (din Bulgaria); dealul Sînîr-Iol-Bair (180 m.), cu pădurea Catana la N.-E., Uzum-Bair prin interior, Caralmus-Orman-Bair (210 m.), cu pădurea Sarpali-Orman la S. și S.-E., acoperite cu livezĭ, pășunĭ și pădurĭ întinse, resturĭ din întinsele pădurĭ ce ocupaŭ odinioară toate aceste dealurĭ și platourĭ.

Văĭ: Ghiuvenli, ce vine din Bulgaria sub numele de Regep-Cuius-Ceair, trecînd și prin satul Regep-Cuius, brăzdînd N. și N.-V. com.; valea Catana, adiacenta sa, la N., valea Biuiuc-Osman-Culac, tot adiacenta sa, pe dreapta, brăzdînd interiorul comuneĭ; valea Techi-Deresi, ce trece prin satul cu același nume și intră în Bulgaria și se unește cu valea Terescondu-Ceair, brăzdînd partea de S. a com.; toate aceste văĭ curg numaĭ prin pădurĭ.

E formată din două cătune: Regep-Cuius, reședința, așezat în partea de N. a com., pe valea Regep-Cuius, între dealurile Aivalic-Bair la N. și Uzum-Bair la S.; Teche-Deresi, în partea de S. a com., pe valea Teche-Deresi, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, între dealurile Uzum-Bair la N. și E. și Tuzla-Iuc la V.

Are o populație de 149 familiĭ, saŭ 654 suflete.

Suprafața com. este de 4804 hect., din care 142 hect. ocupate de vatra satelor cu 128 case; restul e împărțit între stat cu proprietarĭ, carĭ posedă 2220 hect. și locuitoriĭ, carĭ stăpînesc 2442 hect.

Locuitoriĭ posedă: 42 pluguri, 93 care și căruțe, 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1400 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Budgetul com. este de 1846 leĭ la venitură și de 1406 leĭ la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurile vecinale și comunale ce duc la satele învecinate: Calaigi, Carvan, Para-Chioi și Dobromirul.

Regep-Cuius, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul de E. al comuneĭ Regep-Cuius, situat în partea meridională a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ, pe valea Calaigi, la confluența eĭ cu valea Regep-Cuius; are o întindere de 2442 hect., din care 20 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate compusă din Turcĭ, de 639 suflete locuind în 115 case.

Regep-Cuius-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Regep-Cuius. Se desface din

www.dacoromanica.ro

poalele de S. ale dealuluĭ Ghivermelic-Bair; se îndreaptă spre N., printre dealurile Cavalic-Coreci la V. şi Uzum-Bair la E., avînd o direcţiune generală de la S. la N.; trece pe lîngă satul Regep-Cuius, unde primeşte pe dreapta valea Biuiuc-Orman-Culac, şi amîndouă unite, sub numele de valea Sarp-Orman-Ceair, intră pe teritoriul bulgăresc pe lîngă dealurile Cara-Peretlic-Artasi şi Uzum-Bair. Pe această vale merge un drum comunal ce trece de la Regep-Cuius la Cadi-Chioi în Bulgaria.

Reghinari, *subdiviziе* a căt. Lunca, com. Vintilă-Vodă, jud. Buzău.

Reghinari, *colină*, în jud. Buzău, com. Vintilă-Vodă, căt. Lunca, d'asupra căreia se află ruinele mănăstireĭ Ot-Menedecul, şi ale cetăţeĭ luĭ Vintilă-Vodă.

Reghineşti, *cătun*, al com. Măneşti, jud. Buzău, cu 100 locuitorĭ şi 28 case.

Reghineşti, *parte din moşia* Mavra, jud. Buzău, pe care s'aŭ împroprietărit locuitorii din com. Măneşti.

Reghiul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, situat d'asupra dealuluĭ cu acelaş nume, la poalele căruia curge Zăbala.

Are o populaţiune de 102 suflete, care locuesc în 23 case. In trecut cătunul purta numele Şindrilari-d.-s.

Reghiul, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din munţiĭ com. Năruja, jud. Putna, şi se varsă în Milcov. Udă com. Miera şi Năruja.

Reghiul (Dealul-), şi **Blagoiul**, *pădure*, în întindere de 150 hect., pe teritoriul com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, proprietatea locuitorilor din com. Năruja.

Regina-Elizabeta, *sursă de apă minerală* în valea rîuluĭ Rîpuroasa, com. Olăneşti, jud. Vîlcea, care dă, în 24 ore, 6800 vedre apă.

Are ca substanţe fixe: Clorur de sodium (concentrat), Iodur de sodium şi de magnezium (maĭ forte), Sulfat de calce, Sulfat de magnezie, Hiposulfat de calce şi de sodă (foarte pronunţate), Carbonat de calce.

Renaşterea, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti. Se întinde pe o suprafaţă de 990 hect., cu o populaţie de 285 locuitorĭ. Proprietatea e a însurăţeilor, carĭ o cultivă toată.

Are o şcoală, frecuentată de 46 copiĭ (1899—900); 1 biserică; 2 heleşteie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 şi al celor micĭ, de 313.

Renciul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Cocargea, situat pe Bărăgan.

Renea (Izlazul), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Izlazul din jud. Romanaţi şi în faţa satuluĭ Lemoviţul din Bulgaria.

Renea, *baltă*, jud. Dolj, pl. Băleşti, com. Negoiul, care, prin gîrla Urîţiĭ, se scurge în Dunăre. Intr'însa se varsă gîrla Porumbul, ce-ĭ aduce apele bălţeĭ Cotlova.

Renea-Budurului, *pădure*, jud. Brăila, pl. Balta, situată pe malul stîng al Dunăreĭ. Se mărgineşte la E. cu Dunărea, la V. cu Fîneţele şi cu Iezerul-Ţigăncii, şi la N. şi S. cu Cîmpul-Bălţeĭ. Suprafaţa este de $7^1/_2$ hect., acoperite cu salcie şi cătină.

Renea-Cîrnului, *pădure*, situată în jud. Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la E. cu iezerul Vulturelele, la S. cu Vîlciul. Suprafaţa sa este de $7^1/_2$ hect., populate cu salcie.

Renea-Toana, *pădure*, în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Petroiul, de 20 hect., acoperite cu plop şi salcie.

Renea-Turcoaia, *pădure*, pendinte de com. Tichileşti, jud. Brăila, pl. Vădeni. Se mărgineşte la E. cu Dunărea-Măcinuluĭ; iar în cele-l'alte părţi cu Balta. Are o suprafaţă de 50 hect. Esenţă: salcie.

Renţea, *movilă*, situată la 600 metri spre E. de căt. Buta, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-d.-s. Are o înălţime cam de 12 metri şi o circomferinţă la bază de 72 metri. Locuitorii spun că ar fi făcută de Tătarĭ. Arînd, s'aŭ găsit împrejurul eĭ diferite bucăţi de olărie groasă, vechie.

Reni (Pădure-de-la-), *pădure* de sălciĭ şi plopĭ, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. Pisica, în faţa oraşuluĭ Reni, în partea de N. a pl. şi a com., coprinsă între Dunăre şi grindul Pogoncea, întinzîndu-se de la mila 78 până la mila 85. Are o suprafaţă de 280 hect., aparţinînd com. Pisica.

Repaosul, *colină*, în jud. Buzău, com. Pănătăul, căt. Sibiciul-d.-j.; desparte cătunul în două: Sibiciul-d.-j. şi Diculeşti.

www.dacoromanica.ro

Repedea, *deal, stabiliment balnear,* în jud. Iași. Vezĭ Răpedea.

Repede (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova, ce dă în pîrîul Bogdănelul, cu care împreună se varsă în gîrla Obedeanca.

Repedea, *trup de moșie,* pe teritoriul cătun. Corni-d.-s., jud. Tecuciŭ, proprietatea d-luĭ Leon Vidrașcu.

Repedea, *prival*, în jud. Brăila, începînd din Gingărășoaia spre E. de Sainca și dînd în Nomolita.

Repedea, *vale* și *pîrîŭ*, în jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul Dealul-Perjuluĭ, com. Onceștĭ, și se varsă în rîul Berheciul.

Repedea, *rîŭ*, în jud. Vîlcea, ce se varsă în Lotrița, aproape de cătun. Ciungetul, care este singura localitate locuită ce se află în această vale.

Repedea, *pîrîŭ*, ce izvorește din munțiĭ com. Mălaia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Lotrul.

Repejoara, *japșe*, pleacă din Dunărea-Veche de pe teritoriul com. Luciul, din jud. Ialomița, spre N., trece prin ĭezerul Peșteanul, din com. Bertești-d.-j., jud. Brăila, și se unește cu privalul Vîlciași.

Repejorul, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat în insula Balta, pe teritoriul com. Făcăeni și Găița.

Reprivățul, *pîrîŭ*, ce izvorește din satul Barna, com. Godinești, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, curge spre S.-E. și se varsă în rîul Berheciul. In cursul său primește 2 pîrîiașe: Valea-Sălcieĭ și Godinești.

Resimnicea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Rădulești-Resimnicea, jud. Ilfov, pl. Mostiștea, situat la N. de Filitis, pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la extremitatea județuluĭ despre jud. Prahova.

Se întinde pe o suprafață de 356 hect., cu o populație de 345 locuitorĭ.

D-niĭ I. C. Calcianu și V. G. Niculescu aŭ 221 hect. și locuitoriĭ, 135 hect.

Proprietariĭ cultivă 162 hect. (5 sterpe, 22 izlaz, 32 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 368 și al celor micĭ, de 202.

Reșca, *com. rur.*, în N.-E. plășeĭ Ocolul, jud. Romanați. Se compune din satele: Reșca cu Reșcuța (500 locuitorĭ) și Chiliile (259 locuitorĭ), situate pe apa Tesluiuluĭ, pe țărmul stîng (vezĭ Romula, Antina), la 7 kil. spre N.-E. de Caracal, în apropiere de gara Reșca (Romula), și de șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ.

Are o populație de 759 locuitorĭ; o școală, mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 48 elevĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1781), deservită de 2 preoți și 2 cîntărețĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 559 vite marĭ cornute, 975 vite micĭ și 933 porcĭ.

Reșca, *stație-de-dr.-d.-f.*, spre N. de Caracal și lîngă satul cu acelașĭ nume, jud. Romanați. Vezĭ Romula.

Reșca, cu trupurile, *moșie*, a statuluĭ, lîngă com. Reșca, pl. Ocolul, jud. Romanați, cu o arendă anuală de 55730 leĭ. Are o pădure de 1394 pog., pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ.

Reșcani, *cătun,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Reșcuța, *cătun*, al com. Reșca, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Retevoești, *com. rur.*, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 24 kil. de la acest oraș și la 28 kil. de la reședința plășeĭ (com. Stîlpeni). Drumul e șoseluit; pănă la Cîmpulung trece prin comunele: Petroșani, Domnești, Slănicul, Berevoești și Godeni; iar pănă la subprefectură trece prin comunele: Lerești, Coșești, Dîrmonești, Piscani, Racovița, Țițești și Livezeni.

E situată pe țărmul drept al rîuluĭ Doamna.

Se compune din 2 cătune: Retevoești și Gănești și se mărginește la N. cu com. Petroșani, la S. cu com. Leicești, la E. cu com. Vlădești și Golești și la V. cu jud. Argeș.

Maĭ înainte, satul, care era maĭ la deal, se numea Siliștea. Pe la anul 1793, satul Siliștea s'a desființat din cauza ciumeĭ și locuitoriĭ carĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ mutat maĭ la vale.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu sităria și olăria.

In jurul com. sunt livezĭ și prunĭ; iar în partea de E. și V., sunt pădurĭ compuse din fagĭ, stejarĭ, alunĭ, mesteacănĭ.

Rîul Doamna udă partea de V. a com. Pe el sunt 2 morĭ și 2 herăstrae.

Locuitoriĭ aŭ fost clăcașĭ și

www.dacoromanica.ro

s'aŭ împroprietărit pe moșia fostă a d luĭ N. Laptew.

Proprietarĭ marĭ în com. sunt d-niĭ Colonel A. Carcalețeanu și D. I. C. Păltineanu.

Are 2 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, deservite de 3 preoțĭ și 3 dascălĭ; o școală, frecuentată (1899—900) de 77 elevĭ și 10 eleve.

In com. se văd cîte-va ruine, unde a fost satul Siliștea și biserica vechĭe.

Retevoești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Mușcel. Aci este reședința com. Are o școală și o biserică de zid, vechĭe, clădită în anul 1792 de boerul Drugănescu. S'a clădit în urma distrugereĭ satuluĭ Siliștea, care a avut biserică maĭ la N. de aceasta. Urma poartă numele de Biserica-Vechĭe.

Retevoești, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, com. Retevoești, în întindere de 500 hect., cu o vegetațiune activă, avînd ca principale esențe: fagĭ, stejarĭ, mesteacănĭ. Se învecinește la N. cu Retevoești, la S. cu pădurea Corbul-Pădureț, la E. cu Bălilești și la V. cu Stroești.

Retivoiul, *munte*, la E. pl. Peleșul, jud. Prahova, înalt de 1718 m. d'asupra nivelului Mării-Negre. Este înconjurat la E., N. și V. de pîrîul Azuga, iar la S. de Lacul-Roșu.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Vîrful-luĭ-Drăgan, Fața-Găvaneĭ, Coștila, Unghia-Mică, ș. a., aparținea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeștilor.

Astă-zĭ se stăpînește de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpărat, împreună cu toțĭ munțiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuc-Bey, pe prețul de 850.000 leĭ.

Revedere, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechĭ.

Revenicele, *vale*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Menți-din-Față.

Reviga, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată în N. plășeĭ. Se învecinește spre E. cu com. Miloșești și spre V. cu com. Cocora.

Teritoriul com., cu o suprafață de 10000 hect., se întinde din teritoriul com. Padina, din jud. Buzaŭ, spre S., pănă în com. Căzănești. Proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Căldărușani.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 112 locuitorĭ. In 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 534 locuitorĭ; neîmproprietăriți se maĭ află 609.

Teritoriul com. este brăzdat de prelungirea văiĭ Fileanca.

Pănă la 1 Aprilie 1891, com. Reviga coprindea treĭ sate: Reviga, Cocora și Munteni-Buzaŭ; de la acea dată, satul Cocora a format singur o com. și satul Munteni-Buzaŭ rămăsese pendinte de Reviga; Munteni-Buzaŭ, fiind pe teritoriul com. Cocora, acum cad sub administrația com. Cocora.

Are un singur sat, Reviga, situat în partea de N. a văiĭ Fileanca, pe malurile laculuĭ cu acelașĭ nume. Prin sat sunt două văĭ formate de prelungirea văiĭ Fileanca. De această com. maĭ țin și cătunele (tîrlele): Ghinica, Tumea și Rechițele. Reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale este Reviga.

Are o școală mixtă, frecuentate de 76 elevĭ și 16 eleve (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Vite: 550 caĭ, 1020 boĭ, 5350 oĭ, 25 capre și 1809 porcĭ.

Reviga, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat la S. satuluĭ Reviga și comunicînd cu lacul Crunți prin valea Fileanca.

Richicioara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mereni, pl. Vedea-de-sus, jud. Olt, situat la S. com., pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Eiul. Are o populațiune de 320 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848.

Richicioara, *pîrîŭ*, ce izvorește dintre dealurile com.: Bărăști-de-Cepturĭ și Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, și se varsă în gîrla Eiul, pe țărmul drept, în cercul com. Mereni.

Richita, *pîrîŭ*, ce trece prin com. Frățila, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Își are obîrșia în raionul com., izvorînd din dealurile sale. In el se varsă Valea-Mătușiĭ și Valea-cu-Cruce.

Richita și Negaia, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Prejoiul, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea.

Richitele, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Reviga, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Richitele, *deal*, la 6 kil. spre N. de vatra satuluĭ Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Richitele, *loc izolat*, într'o poiană ce ține de moșia Govora, jud. Vîlcea, și unde se află o foarte vechie ruină.

Richitele, (Licoi saŭ Hîrboca, Richiți), *moșie*, în jud. Buzaŭ,

www.dacoromanica.ro

com. Cărpiniștea, căt. Valea-Hotarului; are 800 hect. arături, fineață și izlaz; face parte din corpul Vîrboceni - Blestematele.

Richitele-de-Jos, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 12 kil. de com. rur. Bîscovul - Flești, reședința subprefecturei, și la 11 kil. de Pitești. Se compune din satele: Arsenești-Chelbeștii, Bogdanul, Dealul-Scroafei, Grebenul, Mogîndeneni, Pleșești și Răchitele-d.-j., cu o populație de 843 suflete.

Are 3 biserici și o școală.

Budgetul com. e de 1829 lei la venituri și de 1428 lei la cheltueli.

Vite: 150 boi și vaci, 16 cai, 800 oi și 350 rîmători.

Richitele-de-Jos, *sat*, cu 169 locuitori, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Richitele-d.-j. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Richitele-de-Sus, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 14 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleștii, reședința subprefecturei, și la 5 kil. de Pitești. Se compune din satele: Dealul-Scroafei, Grebenul saŭ Dealul-Grebenului și Richitele-d.-s., cu o suprafață de 782 loc.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 48 copii.

Budgetul com. e de 1663 lei, la venituri și de 1262 lei la cheltueli.

Vite: 182 boi și vaci, 11 cai, 396 oi și 194 rîmători.

Richitele-de-Sus, *sat*, cu 300 locuitori, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. cu același nume.

Aicî este reședința primăriei.

Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală.

Richițele. Vezî Richitele.

Richițelul, *lac*, în jud. Vlașca, com. Arsache, pe proprietatea Paraipanul; se scurge în Gîrla-Mare, în dreptul căt. Bălăriile.

Richițeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 75 locuitori.

Richiți. Vezî Richitele.

Rigăi (Dealul-), *deal*, în partea de N.-V. a podgoriei Galata, jud. Iași, pl. Codrul, a căruia coastă de N. formează Valea-lui-Ștefan-Vodă, între com. Galata și Miroslava.

Rigla, *munte*, în partea de N.-V. a com. Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Risipa, *pîrîiaș*, ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvorește din locul numit Rediul-Turculuĭ, udă teritoriul com. Vinderei și Docani și se varsă în dreapta pîrîuluĭ Jerăvățul.

Risipiți, *com. rur.* și *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 62 kil. de Craiova și la 15 kil. de reședința plășeĭ Vîrtopul.

E situată pe loc șes și pe o vălcea, ramură din Valea-Coțobițuluĭ ce trece prin S. com.

Se învecinește la E. cu com. Rudariul, la V. cu com. Gemeni, jud. Mehedinți, la N. cu com. Dobridorul.

Limita linieĭ de N. începe de la hotarul movila Piatra-Nanuluĭ, merge spre E., face o cotitură spre S. și apoĭ o curbă spre N.-E. Limita linieĭ de S. trece prin Valea-Coțobițuluĭ, făcînd în lungimea sa 33 micĭ cotiturĭ. Limita linieĭ de E. începe din Măgura-Ciarînguluĭ și merge spre N.-E. în linie dreaptă.

Terenul com. este aproape șes. Se găsesc cîte-va movile, cu numele locuitorilor pe al căror pămînt de muncă se găsesc. Văĭ sunt două, una la S. numită Valea-Coțobituluĭ, și alta la N., numită Padina-Purceleĭ.

Este udată de Pîrîul-Comuneĭ, ce izvorește din niște fîntînĭ la N. Risipiților, curge spre S. și se pierde chiar pe teritoriul com., după ce a curs pe Valea-Coțobițuluĭ.

In com. sunt fîntînele: Ungureanuluĭ, a-luĭ-Găinăŭ, a-Diculuĭ, Inaltă, din-Plaiŭ, Coțobițul și Conaca.

Are: o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la 1847, deservită de un preot și doĭ cîntăreți; o școală mixtă, ce funcționează din 1854, frecuentată de 202 copiĭ; 5 cîrciumĭ și 8 prăvăliĭ cu articole de băcănie și alte mărfurĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 4093½ hect., din care 3868½ pămînt arabil și 286½ viĭ.

Moșia Risipiți are o suprafață de 3868½ hect., cu un venit de 154740 leĭ. Aparține moșnenilor Risipicenĭ.

Comuna este străbătută de calea județeană Craiova-Cetatea, care trece prin moșie pe o lungime de 6 kil.

O cale comunală lungă de 2½ kil. duce la Dobridorul.

Budgetul com. .e la venituri de 6217,16 leĭ și la cheltueli, de 4252,03 leĭ.

Risipiți, *com. rur.*, în jud. R.-Să-

www.dacoromanica.ro

rat, pl. Orașului, pe malul drept al rîului Milcovul.

E așezată în partea de N. a jud., la 39 kil. spre N.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășeĭ Orașul, la 19 kil. de com. Cotești, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu comunele: Mîndrești, la 4 kil.; Gologanul, la 8 kil.; Slobozia-Ciorăști, la 10 kil. și Golești, la 10 kil.

Se mărginește la N. cu com. Mîndrești, de care se desparte prin rîul Milcovul, la E. cu com. Răstoaca (din jud. Putna), la V. și S. cu com. Slobozia-Ciorăști.

Rîul Milcovul o udă de la V. la E. și formează la V. comuneĭ lacul Argintoianul. Are și 64 puțurĭ.

Suprafața com. e de 1631 hect., din care 100 hect. vatra satuluĭ, 731 hect. ale locuitorilor și 800 hect. ale proprietățeĭ particulare.

Are o populație de 275 familiĭ, saŭ 1154 suflete; o biserică, cu hramul S-ții Voevozĭ, zidită la 1859 de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală de băeți, fondată în 1857, frecuentată de 48 elevĭ; 9 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 plugurĭ; 388 boĭ, 304 vacĭ, 56 caĭ, 215 ĭepe, 1055 oĭ și 117 rîmătorĭ.

Comerciul e activ și constă în import de instrumente agricole, coloniale și vestminte și în export de cereale și vite. Transportul se face prin gara Cotești, la 9 kil. spre V. de comună.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Mîndrești; spre orașul Focșani; spre Golești și gara Cotești; spre Hînguleștĭ-Măxineni; spre Gologanul-Obilești-Mărtinești; spre Slobozia-Ciorăști-Poplești și spre Plăinești R.-Sărat.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4830 leĭ, 33 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 4800 leĭ, 6 banĭ.

Risipiți, *sat,* făcînd parte din com. rur. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, situat pe valea Risipiți.

Are o populațiune de 189 locuitorĭ și o biserică, zidită la 1864.

Locuitoriĭ, în număr de 54, s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșia statuluĭ Risipiți, fostă a Episcopieĭ de Rîmnic, și din care li s'aŭ dat 140 hect.

Risipiți, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Risipiți, în întindere aproximativă de 3868 1/2 hect., cu venit anual de 154740 leĭ. Pe moșie locuește ceata de moșneni numițĭ Risipicenĭ.

Risipiți, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moșia Locusteni-Risipiți, com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Rizea, *pîrîŭ,* jud. Olt, com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., care se varsă în Cungrea-Mare, pe țărmul drept, în raionul com. Ciomăgești.

Rizești, *sat,* cu 62 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Uda-d.-s.

Riziĭ (Dealul-), *deal,* jud. Vîlcea, com. Bîrsești, pl. Ocolul.

Rîca, saŭ **Rîca-Vechie**, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată pe Valea-Bucovuluĭ, pe partea stîngă, la punctul unde se împreună valea cu vîlceaua numită a-Purcaruluĭ.

Se învecinește la N. cu com. Bucovul-Adunați, la S.-V. cu căt. Rîca-Nouă, la E. cu com. Popești Palanga și la V. cu com. Siliștea-Gumești.

Intinderea comuneĭ și a moșiilor de pe dînsa este cam de 820 hect. Sunt împroprietăriți 8 locuitorĭ pe 28 hect.

Are o populație de 769 locuitorĭ; o școală, frecuentată de 55 elevĭ; o biserică, în centrul comuneĭ, deservită de 3 preoți și 2 cîntărețĭ.

Vite: 414 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 1994 oĭ, 6 capre și 226 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6605 leĭ, 8 banĭ, și la cheltueliĭ de 4596 leĭ, 51 banĭ.

Se leagă la N. cu com. Bucovul prin o șosea vecinală și un pod peste apa Bucovuluĭ, iar cu com. Siliștea-Gumești, prin o altă șosea vecinală, lungă de 6 kil.

Satul de astăzĭ Rîca, cunoscut maĭ înainte sub numele de Rîca-Vechie, este din cele maĭ vechĭ ale județuluĭ. Il găsim trecut în lista satelor principale sub a treia domnie a luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din pl. Mijlocul. Maĭ în urmă a trecut la plasa care poartă pănă astăzĭ numirea Teleormanuluĭ.

Rîca-Nouă, *cătun,* pendinte de com. Gumești-Siliștea, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, cu o populațiune de 478 suflete.

Rîca-Nouă, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, făcînd parte din domeniul Gumești-Siliștea; are o întindere de 1250 hect., din care o mică parte acoperită cu pădure.

Rîchiĭ (Lacul-), *lac,* la S.-V. com. Rîca, jud. Teleorman, spre

www.dacoromanica.ro

hotarul dintre moşiile din com. Balaciul şi moşia Siliştea.

Rîeni, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Ponoarele.

Rîeşti, *mahala*, a oraşuluĭ Huşi, jud. Fălciŭ.

Rîeşti, *pîrîŭ*, în jud. Fălciŭ, format din pîrîiaşele Sara şi Turbata; curge prin partea de N. a oraşuluĭ Huşi, mahalaua Rîeşti şi în partea de E. a tîrguluĭ, unindu-se cu pîrîul Broşteni, formează Pîrîul-Huşuluĭ.

Rîfovul, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul şi pe ambele maluri ale gîrleĭ Căţîmboaia şi Ghighiul, la 11 kil. de capitala jud. şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 6 cătune: Rîfovul, Antofiloaia, Buchilaşi, Goga, Mălăeşti şi Moara-Domnească, cu o populaţie de 1238 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ: la Rîfovul, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1724 de Chivu Căplescu; la Antofiloaia, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1783 de Şetrarul Paraschiv Căplescu şi reparată de enoriaşĭ la 1875; la Goga, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1776 de Pitarul Gr. Brezoianu şi Vornicul C. Bălăceanu şi reparată în 1866; la Mălăeşti. Sunt deservite de 3 preoţĭ.

Şcoala funcţionează în com. de la 1854, şi e frecuentată de 50 băeţĭ şi 10 fete.

Locuitoriĭ, în număr de 211, s'aŭ împroprietărit la 1864 şi la 1879, dîndu-li-se la toţĭ 695 hect., pe moşiile Rîfovul, Mălăeşti, Antofiloaia, Moara-Domnească, Buchilaşi şi Goga.

Eĭ aŭ: 120 caĭ, 96 ĭepe, 373 boĭ, 266 vacĭ, 13 bivolĭ, 1143 oĭ şi 405 porcĭ.

In com. sunt 3 piue: 1 pe pîrîul Recilea şi 2 pe pîrîul Dîmbul. Sunt şi 5 morĭ: 2 pe pîrîul Pria şi 2 pe pîrîul Dîmbul.

Suprafaţa totală a com. e de 2255 hect.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5748,25 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4837,49 leĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană Ploeşti-Rîfovul-Buda-Palanca şi şoseaua vecinală Coslegiul-Rîfovul-Pietroşani.

E udată de pîrîul Teleajenul şi de gîrlele Dîmbul, Pria, Ghighiul, Coţîmboaica şi Recilea.

Se mărgineşte cu comunele: Corlăteşti, Coslegiul, Buda-Palanca, Pietroşani şi Bărcăneşti.

Rîfovul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o populaţie de 225 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Rîga, *vale*, ce izvoreşte de la V. de com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, curge de la N. spre S.-E. şi se varsă în gîrla Slănicul, maĭ jos de gară, pe ţărmul drept, tot în raionul com. Slănicul, după ce trece printre bisericile Sf. Gheorghe şi Sf. Erarhĭ.

Rîioasa, *com rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe Valea-Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, între com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale de o parte, rîul Oltul şi Dealul-Oltuluĭ de altă parte, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ T.-Măgurele.

Pîrîul-Siuluĭ udă toată marginea comuneĭ, formînd numeroase şerpuiturĭ; iar rîul Oltul formează limita de V. a comuneĭ, la depărtare de 2 1/2 kil. de vatră.

Suprafaţa comuneĭ, cu a moşieĭ Rîioasa, e de 2750 hect., în care intră şi zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ pe moşie sunt 314 pe o întindere de 610 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de 92 1/2 hect.

Din zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ, cel maĭ mare este Lupăria.

Locurile de muncă ale locuitorilor şi ale proprietăţiĭ sunt situate pe deal; iar în vale este numaĭ o mică parte, precum şi cîte-va grădinĭ de zarzavat.

Solul este fertil; numaĭ partea despre Olt este nisipiştе, dar şi aceia se cultivă, maĭ ales cu porumb şi rapiţă.

Are o populaţie de 1707 suflete, din care 503 contribuabilĭ; o şcoală, condusă de un învăţător, şi frecuentată de 49 elevĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; maĭ multe cîrciumĭ, unde se vînd şi mărfurĭ de manufactură; o moară de măcinat cu aburĭ, a proprietăţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 190 caĭ, 789 vite marĭ cornute, 1511 vite cornute micĭ şi 248 porcĭ.

Femeile se disting în lucrărĭ de industrie casnică, maĭ ales în ţesăturĭ; ele păstrează încă portul oltenesc.

Veniturile comuneĭ aŭ fost în 1890 de 7316 leĭ, 50 banĭ; iar cheltuelile, de 6288 leĭ, 10 banĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: spre com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale, pe şosele vecinale, întrerupte în maĭ multe părţĭ de şerpuiturile pîrîuluĭ Siul. Comunicaţiunea la locurile de muncă ale locuitorilor se face pe maĭ multe ruştĭ care daŭ în şoseaua

www.dacoromanica.ro

județeană Turnul-Slatina. Peste Olt, locuitorii trec cu luntrele saŭ cu dubele.

Loc de însemnat este Gurguiul-Nemților, unde se văd urmele unei întăriturĭ, înaltă de 16 metri, avînd un șanț lung de 114 metri. Printre măgurĭ, cea maĭ importantă este Măgura-Staniĭ, în partea de E.

Satul Rîioasa este foarte vechiŭ; îl găsim trecut în nomenclatura satelor marĭ, sub domnia luĭ C. Mavrocordat; făcea parte din jud. Oltul, pl. Margineĭ, pănă la anul 1836, cînd s'a mutat reședința județuluĭ la Turnul-Măgurele.

Aci a fost reședința pl. Călmățuiuluĭ pănă la anul 1875, cînd s'a mutat în Turnul-Măgurele. Intrunindu-se plășile Călmățuiul și Marginea, a trecut și reședința lor la Alexandria.

Rîioasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Băbeni, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul. Are o populație de 90 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de căt. Ungureni, unde e școala.

Rîioasa, *baltă*, jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., com. Filiași, la V. de com., în întindere de $2^1/_2$ hect. Se scurge în rîul Jiul. Conține pește, maĭ cu seamă plătică, crap și știucă.

Rîioasa, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiuluĭ, fostă proprietate a Societățiĭ de asigurare Dacia-Romania, vîndută în urmă d-lor Belizarie Leontopolu și C. Atanasiu, din Caracal.

Rîioasa, *trup de moșie*, nelocuit, în suprafață de 1635 hect., pendinte de mănăstirea Comana, azĭ încorporat cu moșia Comana.

Rîioasa, *fostă moșie* a statuluĭ, pendinte de schitul Dintr'un-Lemn, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *vălcea*, ce se varsă în Valea-Popeĭ, pe teritoriul com. cu acelașĭ nume, pl. Rîurile, jud. Mușcel.

Rîiosul, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Ciocănești-Sîrbi, situat spre E. de lacul Boianul și spre S. de satul Ciocănești-Sîrbi.

Rîioasa, *pădure*, în jud. Ilfov, pl. Znagovul, spre V. județuluĭ. Se întinde între com. Popești-Dragomirești, Bucoveni și căt. Fălcoianca. Prin mijlocul eĭ trece calea ferată București-Pitești și șoseaua județeană București-Tîrgoviște. Este așezată între gările Chitila și Ciocănești.

Rîiosul, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi; formează cu pădurea Motîlva un trup de 130 hect., populat cu ștejar și ulm.

Rîiosul, *pichet* No. 36, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, din dreptul căruia Dunărea curge din noŭ cu direcțiunea de N.-N.-E. spre S.-S.-V., pănă la pichetul No. 37, Canapa.

Rîiosul, *insulă*, în balta Suhaia, jud. Teleorman, în partea de pe proprietatea moșieĭ Fîntînelele. Are o întindere cam de 150 hect.

Rîiosul, *baltă*, în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, spre E. și spre N. de pichetul Rîiosul, în întindere aproximativă de 15 hect. Conține pește. Se scurge în Dunăre. De Rîiosul ține Strîmba și alte vărsăturĭ, avînd o întindere aproximativă de 10 hect.

Rîiosul, *lac*, în insula cu acelașĭ nume, jud. Teleorman. Se distinge bine cînd apele bălțiĭ Suhaia sunt micĭ; alt-fel formează o masă cu balta întreagă.

Rîiosul, *parte de loc*, cuprinsă între rîul Siretul și Moldova, jud. Roman, la S.-E. de orașul Roman, la vărsarea rîuluĭ Moldova în Siretul.

Rîiosul, *vale*, în jud. Prahova, plaiul Prahova, com. Valea-Lungă, ce izvorește de sub dealul Telpeșoaia, și se varsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea-Lungă. E acoperită cu pădurĭ, proprietățĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd și livezĭ de pășune.

Rîioși, *vechie numire a cătunuluĭ* Gemenile, jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca.

Rîioși, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile. Are 180 hect., din care 120 hect. arabile, restul izlaz.

Rîioși, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. E despărțită de sfoara Vintileanca și împreunată cu o sfoară din Mirești, făcînd un corp de 150 hect., din care parte s'a vîndut. Are arăturĭ, izlaz și sărăturĭ.

Rîioși, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ținînd de com. Peri-Rîioși. E proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

Rîjleața, *gîrlă*, ce izvorește din

www.dacoromanica.ro

jud. Argeș, și se varsă în rîul Vedița, în raionul com. Rîjlețul-Vieroșul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, avînd de afluenți pîraiele: Urdinișul, Ferata, Săușul și Topora.

Rîjleț-ul-Govora, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., compusă din 3 cătune: Govora, Rădulești și Diconești, cu o populație de 771 locuitorĭ și 264 case.

E situată parte pe deal, și parte pe valea Ciorîca, la 65 kil. de capitala jud., și la 4 kil. de reședința plășeĭ. A fost așezată de la început pe dealul și valea Ciorîca, afară de cătt. Diconești, care s'a format în timpul delimităreĭ clăcașilor.

Comuna, se zice, a fost înființată pe la 1788 din cîte-va familiĭ venite de peste Olt, pe timpul răzmiriților, și din alte cîte-va familiĭ, venite aci înainte de 1788. Numele de Rîjleț-ul îĭ vine de la valea Rîjleț-ul saŭ pîrîul Rîjleața; iar Govora, de la mănăstirea Govora, căreia această moșie, azĭ a statuluĭ, a fost închinată.

Are o biserică, zidită la 1824, cu următoarea inscripție:

Cu vrerea tatăluĭ, cu ajutorul fiuluĭ, și cu săvîrșirea sf. duh, s'a zidit această sfîntă biserică din temelie, ce se prăznuește hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ion și sf. Nicolae după cum se vede, împodobită cu osteneala și cheltuiala sf. sale părinteluĭ Ciorîceanu, în zilele binecredinciosuluĭ Domn Ion Grigore Dimitrie Ghica Voivod, și Iubitorul de Dumnezeŭ Episcop Grigorie Argeșiu, zidită la leatu 1824; iar de zugrăvit s'a săvîrșit în zilele bine credinciosuluĭ Domn și Impărat a toată Rusia Nicolae Pavlovicĭ și bine-credincioasa Doamnă și Impărăteasă Alexandra Teodorovna, starea Episcopuluĭ de maĭ sus numit. Leatul de la Hristos 1828.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în 1864, pe moșia statuluĭ Rîjleț-ul-Govora, din care li s'aŭ dat 505 hect. Eĭ posedă: 20 caĭ și ĭepe, 240 boĭ, 60 vacĭ, 1100 oĭ și 140 porcĭ.

Comerciul se face în com. de un hangiŭ.

Budgetul com. e la venituri de 1289 leĭ și la cheltuelĭ, de 1189 leĭ.

Prin com. trece șoseaua Uda-d.-j., din jud. Argeș, care merge la Profa și Slatina, și șoseaua Rîjleț-ul-Vieroșul, care leagă com. cu Gura-Bouluĭ și Profa.

E brăzdată de dealurile: Caruluĭ, Cireșuluĭ, Buți, Nevoeĭ, Piscul-Caseĭ, Piscul-luĭ-Prună, care servesc maĭ mult ca pășune pentru vite.

O udă valea Vedița și Ciorîca și vălcelele: Pîrîul și Plopul.

Se mărginește la E. cu com. Fata, la V. cu com. Chilia, la N. cu com. Uda-d.-s. și la S. cu Profa și Gura-Bouluĭ.

Rîjleț-ul-Govora, *deal*, în raionul com. Rîjleț-ul-Govora, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 40 hect., 50 ariĭ, vie.

Rîjleț-ul-Govora, *moșie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Govora.

Rîjleț-ul-Govora, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 800 hect., pendinte de com. Rîjleț-ul, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîjleț-ul-Vieroși, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d. s., compusă din 5 cătt.: Bărănești, Dealul-Tolcești, Dealul-Bisericeĭ, Linia-Mare și Chiriței.

E situată pe dealurile: Vediței, Tolcești, Bisericeĭ, Gemeneĭ, Grebănuluĭ și Cireșuluĭ, și pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Vedița, la 75 kil. de capitala județuluĭ și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 1104 locuitorĭ; 253 case; două biserici (la Dealul-Bisericeĭ și la Lunca-Vediței), deservite de 3 preoți; o școală, frecuentată de 75 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 194, s'aŭ împroprietărit în anul 1864, pe 724 hect., din moșia statuluĭ Rîjleț-ul-Vieroși. Eĭ posedă: 15 caĭ și ĭepe, 267 boĭ, 172 vacĭ, 25 capre, 1171 oĭ și 276 porcĭ.

Budgetul com. e la venituri de 2737 leĭ și la cheltuelĭ, de 2730 leĭ.

Afară de șoselele ce înlesnesc comunicația la V. cu Valea-Ungureni și la E. cu com. Cocul-Popești, d'alungul com. este șoseaua care înlesnește comunicația la N. cu com. Uda și la S. cu Rîjleț-ul-Govora.

Dealurile pe care e așezată com. aŭ următoarele piscurĭ: Piscul-Runculuĭ, Fîntînelor, Burteștilor, Bărăneștilor, Săliștеĭ, Urdinișuluĭ, Vlazilor, Iconaruluĭ, etc.

E udată de gîrlele: Ciorîca, Vedița, Rîjleața, Geamăna-Mică și Geamăna-Mare, în care se varsă alte diferite pîraie și vîlcele.

Se mărginește la N.-V. și E., cu com. Valea-Ungureni, Uda-d.-j. și Cocul-Popești, din jud. Argeș, iar la S., cu com. Rîjleț-ul-Govora.

Rîjleț-ul-Vieroși, *deal*, în raionul com. Rîjleț-ul-Vieroși, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 58 hect. vie.

Rîjleț-ul-Vieroși, *moșie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Vieroși, jud. Olt.

Rîjleț-ul-Vieroși, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 900 hect., pendinte de com. Rîjleț-ul-Vieroși, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîma *deal*, la E. com. Slăvești, jud. Vîlcea, pl. Olteț-ul-d.-s., din

www.dacoromanica.ro

poalele căruia izvorește Valea-Rîmeĭ.

Rîma, *pîrîŭ*, în jud. Gorj, com. Novaci, pl. Novaci, pe dreapta rîuluĭ Gilortul, în care se varsă.

Rîma, *vălcea*, în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. Slăveşti. Izvoreşte din dealul Rîma şi se varsă în rîul Tîrîia, în raionul com. Ţărmurile sale sunt înalte de la izvor şi pănă la confluenţa sa cu rîul Tîrîia.

Rîmeşti, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea Beica, la 69 kil. de reşedinţa jud. şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 912 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790, reparată la 1840 de Tudor Lică şi la 1882 de fiul său Stan Teodorescu; o moară pe rîul Beica.

Vite: 20 caĭ, 200 boĭ, peste 200 vacĭ, 100 capre, 1000 oĭ.

140 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 480 hect. pămînt, pe moşia statuluĭ Rîmeşti, pendinte de schitul Stăneşti şi în vechime pendinte de hanul Zlătari din Bucureşti.

Suprafaţa com. e de 493 hect.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia între această com. şi Cîrlogani (la S.), şi Şuşani-d.-j. (la N.).

Budgetul com. e la venitурĭ de 1700 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1000 leĭ.

In jurul com. sunt: la E., moşia statuluĭ Mamul-Fumureni; la V., moşia Ciutura saŭ Ştirbeĭ-Vodă; la N., com. Şuşani-d.-j. şi la S., com. Cepari.

E brăzdată de dealurile: Muta şi Meelor şi udată de văile: Beica, Morişca şi Căprioara.

Rîmeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 2 cătune: Rîmeşti şi Urşani. E situată pe rîurile Rîmeşti şi Luncavăciorul, la 50 kil. de reşedinţa jud. şi la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populaţie de 1212 locuitorĭ; 282 case; 4 bisericĭ: la Covrigeşti, fondată de enoriaşĭ la 1844, la Moşneni-Romînĭĭ, fondată de Nicolae Popa Anghel şi preotul Simion, la 1877, la Ifrimeşti, fondată de Ion Grueţeanu la 1853, reparată acum în urmă şi în căt. Urşani, fondată de Vătaful Ion Urşanu la 1805; o şcoală, frecuentată de 6 copiĭ; 4 morĭ pe rîul Rîmeşti şi 2 pe Luncavăciorul.

Vite: 60 boĭ, 90 vacĭ, 1000 oĭ, 70 capre, 20 caĭ.

Locuitorĭĭ sunt moşnenĭ.

De comună aparţin munţiĭ: Bolca, Piscul-Ţiganuluĭ, Pietricica, Mărgineaua, Ludeasa, Roşiile, Piscul-Lung şi Vătaful-luĭ-Roman.

Com. se întinde pe o suprafaţă de 1043 hect., cu izlaz cu tot.

Cîte-va drumurĭ înlesnesc comunicaţia către Horezul.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 2500 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Coasta, Ulari, Poameşul şi udată de rîurile: Rîmeşti, Luncavăciorul şi Urşani.

Are la E. moşia Romani; la V., com. Vaideeni; la N., Transilvania şi Munţiĭ Lotruluĭ şi la S., Moşneniĭ Tîrguluĭ-Horezul.

O parte din moşia Rîmeşti a fost închinată mănăstireĭ Horezul de Popa Danciul la 7232 (1724); iar cea-l'altă parte a fost cumpărată de părintele Ion, Egumenul mănăstireĭ Horezul, şi închinată acesteĭ mănăstirĭ. Un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu se exprimă ast fel:

«Şi eară aŭ cumpărat (părintele Ion) moşie în hotarul Rîmeştilor ot S. Vîlcea parte luĭ Grigorie Vătaful şi a luĭ Zane Zgîrciul, drept talere 44.»

Rîmeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 809 locuitorĭ.

Rîmeşti, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparţinînd de com. Rîmeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Rîmeşti, *deal*, în raionul com. Rîmeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 67 hect. vie.

Rîmeşti-Stăneşti, *păduri*, ale statuluĭ, în întindere de 1520 hect., situate în comunele Şuşani şi Lungeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, şi formate din trupurile: Stupina (380 hect.), Gîrbovul (350 hect.), Cernişorul (350 hect.) şi Lunca-Stăneştilor (440 hect.).

Rîmna, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi, pe rîul Rîmna, la 2 kil. spre E. Are o întindere de 800 hect., cu o populaţie de 43 familiĭ, saŭ 228 suflete.

Rîmna, *rîŭ*, izvoreşte din culmea Laculuĭ, Dealul-Rîmneĭ, jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi; se îndreaptă spre S.-E., trecînd prin căt. Tîrîtul, Petreanul, com. Odobasca; intră în plaiul Rîmnicul, udînd com. Dealul-Lung, apoĭ în pl. Margineaua-d.-s., trecînd prin com.: Laculuĭ-Baban, Dragosloveni, Plăineşti, Slobozia-Ciorăşti şi Gologan; intră în Putna, unde udă com. Răstoaca şi se varsă în rîul Putna, aproape de vărsarea Milcovuluĭ. Are un curs de 85 kil., brăzdînd pl. Oraşul şi Marginea-d.-s., plaiul Rîmnicul, din jud. R.-Sărat şi parte din jud. Putna.

Basinul, cuprins între culmile Laculuĭ, Scoruşuluĭ, Deleanul,

www.dacoromanica.ro

Lupanul, Turculeţul, Streaja şi Nuci, are o suprafaţă de 340 kil. pătraţi.

Afluenţii săi principalî sunt: pe dreapta Valea-Neagră, unită cu pîrîul Lacul şi Păcurele şi Valea-Raşca, unită cu Peleticul şi Strîmba; iar pe stînga: Valea-Mahriul şi Oreavul, unit cu Cîrceiul. Valea sa este una din cele maî frumoase; strîmtă şi închisă în pl. Oraşuluî, unde şi rîul curge cu iuţeală, maî deschisă în pl. Marginea-d.-s., unde rîul curge maî liniştit şi deschisă cu totul pentru a se cufunda în cîmpie, în partea de E. a pl. Marginea-d.-s. Pe apa sa sunt 30 de morî.

Rîmnic-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluî, pe teritoriul com. rur. Tocsof şi Cogelac; are o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşeî, pe cea de N.-E. a com. Tocsof şi pe cea de V. a com. Cogelac. Desparte întru cît-va basinurile pîrîuluî Rîmnicul (afluent al pîrîuluî Casimcea) de acelea ale pîraielor: Beidant (tributar al laculuî Goloviţa) şi Cogelac saŭ Duimgi (tributar al laculuî Sinoe); lasă spre E. maî multe prelungirî, din care cele maî însemnate sunt dealurile Sarîm-Meselic, Sarîm-Iuc, Haidîn şi Iuan-Bair şi, la S., dealul Taşlă-Cula; maî stă în comunicaţie cu dealurile Caşcalac-Bair şi Veli-Tepe-Bair. Este întretăiat de hotarele ce despart cătunele Rîmnicul-d.-s., de Rîmcul-d.-j. (ale com. Tocsof), Rîmnicul-d.-s., de Iuan-Cişme (al com. Cogelac). Ondulaţiunile sale de V. se termină pe malurile pîrîuluî Rîmnicul şi ale afluentuluî săŭ Sari-Ghiol-Dere, care din pricina naturel stîncoase a dealuluî sunt şi ele rîpoase, stîncoase şi înalte prin unele locurî. Se întinde de-alungul acestor două pîraie. Vîrful cel maî înalt este de 266 m.; maî are două de cîte 204 m., unul de 202 m., unul de 192 m. şi altele maî micî, puncte trigonometrice de observaţie de rangul al 3-lea. La poalele sale de V. sunt aşezate satele Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Este străbătut de drumurile comunale ce duc de la cele două Rîmnice, la Iuan-Cişme şi la Cogelac. Este acoperit cu semănăturî şi păşunî.

Rîmnic-Dere, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluî, pe teritoriul com. rur. Tocsof, şi pe al căt. sale Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Izvoreşte sub numele de Sari-Ghiol-Dere, din poalele de S. ale dealuluî Caragea-Punar (de pe teritoriul căt. Sari-Ghiol, com. Beidant); se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele dealuluî Iuci-Tepe-Bair, intră în satul Rîmnicul-d.-s., de unde începe a purta numele de Rîmnic-Dere; trece apoî prin satele Rîmnicul-d.-j., Culelia, curge tot spre S.-V. şi, după un curs de 14 kil., se varsă în pîrîul Casimcea, pe malul drept, la locul numit Moara-Cucoaneî, pe hotarul judeţuluî. Cursul săŭ este puţin cam repede, iar malurile sale, începînd ceva maî sus de satul Rîmnicul-d.-s. şi pănă în satul Culelia, sunt înalte, stîncoase şi rîpoase. Brăzdează partea de S.-V. a plăşeî şi pe cea de V. a com.

Basinul săŭ este destul de mare, cuprins între dealurile Cuciuc-Chioi-Bair şi Iuci-Tepe-Bair, de-oparte şi între Rîmnic-Bair şi Taşlă-Cula, de altă parte. Are o întindere de 30 kil. pătraţi (3000 hect.), cuprinzînd teritoriul cătunelor Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j. şi Culelia (ale com. Tocsof).

Afluenţii săi ceî maî însemnaţi îî are pe stînga: Curt-Balîc, pe care-l primeşte nu departe de izvor; Curu-Dere, pe care-l primeşte chiar lîngă satul Rîmnicul-d.-j. Are apă destulă şi fertilizează locurile pe unde trece.

Rîmnicelul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvoreşte din vîrful Alunişuluî; brăzdează plaiul de la N. spre S., udînd teritoriile com. Andreaşi, Dumitreşti, Chiojdeni şi Jitia; trece prin căt. Dumitreşti-d.-s., Poeniţa şi se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, pe dreapta luî, lîngă căt. Dumitreşti-d.-j. Cursul săŭ e repede şi încărcat cu o mulţime de torente. Are o lungime de 30 kil. şi 3 morî pe el.

Rîmniceni, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe rîul R.-Sărat.

E aşezată la N. judeţuluî, la 40 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de V. a plăşeî, la 3 kil. spre V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşeî. Comune maî învecinate sunt: Maluri, la 5 kil.; Obileşti, la 13 kil.; Mărtineşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Maluri; la E., cu Măicăneşti; la V., cu Obileşti şi Mărtineşti şi la S., cu Gulianca.

Rîul R.-Sărat o udă de la N.-V.-E., formînd la E. lacul Coada-Gîrleî. Are şi 43 puţurî.

Se compune din cătunele: Rîmniceni, reşedinţa, la E. şi Slobozia-Rîmniceni, la V.

Suprafaţa com. este de 5150 hect., din care 150 hect. vatra com., 800 hect. ale locuitorilor şi 4200 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 404 familiî, saŭ 1523 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în 1834 de locuitorî, de-

www.dacoromanica.ro

servită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, fondată în anul 1867, frecuentată de 121 elevi.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Sunt 2905 hect. arabile, 2095 hect. imaş.

Locuitoriĭ posedă: 289 pluguri, 2 morĭ cu aburĭ, 2 maşinĭ de secerat, 1 maşină de treerat; 1097 boĭ, 654 vacĭ, 176 caĭ, 325 ĭepe, 2145 oĭ, 14 capre şi 135 rîmătorĭ.

Meseriaşĭ sunt: 2 cojocarĭ, 2 plăpămarĭ, 4 tîmplarĭ şi 1 potcovar.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mărtineşti, Ciorăşti, R.-Sărat; spre Măicăneşti; spre Maluri-Hînguleşti; spre Obileşti; spre Gulianca.

Budgetul com. e la venitură de 3765 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3647 leĭ, 90 banĭ.

Rîmniceni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătun. de reşedinţă a com. Rîmniceni, aşezat pe malul drept spre E. Are 110 hect. întindere şi o populaţie de 334 familiĭ, saŭ 1259 suflete; o biserică şi o şcoală.

Rîmniceni-Slobozia, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătun. com. Rîmniceni, aşezat la V., pe rîul Rîmnicul, la 2 kil. spre V. de cătun. de reşedinţă. Are o întindere de 40 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Rîmnicul, *plaiŭ*, în jud. Rîmnicul-Sărat, aşezat în partea de V. a jud., în partea sa cea maĭ muntoasă. Este brăzdat la V. de munţiĭ Bisoca, Pietrele-Feteĭ, Piatra-Peneĭ, Carîmbiul, Omul, Furul, Ştejicul; la E., de Culmea-Lupăul, dealul Măgura, Dealul-Chiojdenilor, al-Dumitreştilor, Dealul Roşu; la V., de Cătăuţul, Scărişoara, Ulmuşorul, Carpenul, Cumăria, Goicelul, Cîlnăul şi altele.

In privinţa apelor, face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, care izvoreşte din muntele Martinul, udă pl. prin mijloc, trecînd pe lîngă comunele Jitia, Chiojdeni, Dumitreşti şi Buda. Are ca afluenţĭ principalĭ: Cerbul, Martinul, Măluşelul, Corbul, Turburea, Tocitoarea, Săritoarea, pe stînga; Recea, Folcea, Ulmuşorul, Schitul, Cătăuţul, Valea-Rea, Buda, pe partea dreaptă.

Se compune din 7 comune rurale: Bisoca, la V.; Chiojdeni, Jitia, în mijloc; Dumitreşti, Dănuleşti şi Buda, la E., Valea-Sălcieĭ, la S.

Are o suprafaţă de 42205 hect. şi o populaţie de 2300 familiĭ, saŭ 11440 locuitorĭ.

Produse naturale are pădurĭ întinse. Are puţin loc pentru cultura cerealelor. Sarea se găseşte în mare cantitate, în numeroasele localităţĭ, care poartă numele de Dealul-Săreĭ, Pîrîul-Săreĭ, satul Dealul-Săreĭ; chiar rîul R.-Sărat de aci îşĭ sărează apele sale.

Căile de comunicaţie sunt: calea judeţeană Rîmnicul-Jitia şi căile vecinale, care merg pe albiile rîuluĭ Rîmnicul şi aĭ afluenţilor săĭ. E acum unit cu pl. Rîmnicul-d.-s.

Rîmnicul, *deal*, pe moşia Buda, com. cu acelaşĭ nume, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal*, pe moşia Buda, com. Buda, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal*, în raionul oraşuluĭ Rîmnicul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 81 hect., 25 ariĭ vie.

Rîmnicul, *pîrîiaş*, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinţi, jud. Roman, şi se varsă în pîrîul Pietrosul, pe dreapta.

Rîmnicul, *pîrîiaş*, în jud. Suceava, com. Dolhasca, a căruia obîrşie este între dealurile Hurmuzul şi Ciubărul, şi care se pierde pe şesul Siretuluĭ, după un curs de 4 kil.

Rîmnicul, (Rîul-Morilor), *rîŭ*, jud. Vîlcea, format din două braţe: Cheia şi Olăneşti. Ambele se unesc la com. Sărăcineşti şi curg sub numele de Rîul-Rîmniculuĭ, vărsîndu-se în Olt pe malul drept, în dreapta oraşuluĭ Rîmnicul.

Rîmnicul-Cogălniceanu, *baltă*, pe moşia Vlădeni, com. Corlăteni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul-de-Jos, *plasă*, în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de S.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la N. cu pl. Rîmnicul-d.-s.; la E., cu pl. Gradiştea; la S., cu jud. Brăila, de care se desparte prin rîul Buzăul, şi la V., cu jud. Buzăul.

La S., sunt malurile Buzăuluĭ, şi în interiorul plăşeĭ numeroase movile. Rîul Buzăul o udă la S., trecînd prin comunele Nisipuri şi Vişani; un alt curs de apă este pîrîul numit Valea-Bouluĭ, care udă plasa prin mijloc precum şi comunele Costieni, Bălăcianul, Galbenul, şi formează în cursurĭ micĭ heleştae, ce poartă numele comunelor lîngă care se află; Valea-Bouluĭ se varsă în întinsa baltă Jîrlăul saŭ Văceni.

Este formată din comunele rurale: Sălcioara, Ghergheaca, la N. E., Costieni-Marĭ, Costieni-d.-j., Socariciul la V.; Nisipuri, Vişani, Drogul, Jîrlăul, la S.; Bălăcianul, Galbenul şi Slo-

www.dacoromanica.ro

bozia-Galbenul, la mijloc. Reşedinţa este în com. Bălăcianul.

Are o suprafaţă de 48920 hect., şi o populaţie de 2504 familiĭ, saŭ 12504 suflete.

Pămîntul plăşeĭ este productiv, bun maĭ cu seamă pentru agricultură, care e principală ocupaţiune a locuitorilor.

Comerciul constă în importul de coloniale, instrumente agricole şi în exportul de cereale şi vite.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Buzaŭ-Rîmnicul-Sărat, la V.; drumul comunal Rîmnicul-Făurei, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, şi drumurile vecinale.

E acum unită cu pl. Gradiştea.

Rîmnicul-de-Jos, *sat,* jud. Tulcea, aşezat în partea de N. a com. Tocsof, la 7 kil. spre N. de reşedinţă, Tocsof, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Rîmnic-Dere. Are o întindere de 92 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 280 suflete, cea maĭ mare parte Bulgarĭ.

Pămîntul este favorabil pentru agricultură şi grădinărit, ocupaţiunile principale ale locuitorilor.

Are o giamie, cu un hoge.

Printr'însul trece drumul Ciuciuc-Chioi-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-de-Sus, *plasă,* în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de V. a judeţuluĭ. E udată de rîul R.-Sărat, în partea de E.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Rîmnicul; la V., cu jud. Buzaŭl, despărţit prin culmea Cîmpulungeanca; la S., cu pl. Rîmnicul-d.-j., şi la E., cu plăşile Marginea-d.-s. şi Gradiştea.

Face parte din regiunea dealurilor şi este brăzdată la V. de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Licoi, Dămieni şi Hîrboca, iar prin mijloc, de dealurile Cîlnaŭl, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ şi Strejeşti.

In privinţa apelor, partea de E. face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, şi partea de V. din basinul rîuluĭ Cîlnaŭl. Rîmnicul o udă la E., trecînd prin com.: Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni. Acest rîŭ primeşte ca afluenţi: Valea-Deduleştilor, Mocanca, Bădila, Căprăria, Izvorul, Baba, Greabănul, Oreavul şi Putrida Cîlnaŭl o udă la V., trecînd prin comunele: Cîmpulungeanca, Valea-Raţeĭ, Racoviţeni, şi primind ca afluenţĭ pîraiele: Cărpinişul, Hîrboca, Pardoşi şi Iernatica.

E formată din comunele: Cîmpulungeanca, Mărgăriteşti, Valea-Raţeĭ şi Racoviţeni, la V.; Pardoşi, Greabănul şi Putrida la mijloc; Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni, la E.; Bălţaţi şi Obidiţi, la S.

Are o suprafaţă de 30249 hect., cu o populaţie de 4543 familiĭ, saŭ 11991 suflete. Reşedinţa plăşeĭ este în com. Zgîrciţi.

Producţiunile plăşeĭ sunt: la V. pădurile; la E. şi mijloc, viile, şi la S., cerealele.

Comerciul constă în importul de manufacturĭ, ţesăturĭ şi în exportul de lemne, vite şi cereale.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată şi şoseaua naţională Buzaŭ-Rîmnicul-Sărat; calea judeţeană Rîmnicul-Jitia şi drumurile vecinale.

E acum unită cu plaiul Rîmnicul. (v. a. n.)

Rîmnicul-de-Sus, *sat,* jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi în cea de N. a com. Tocsof, al căreĭ cătun este, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Rîmnicul, la 8 kil. spre N. de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 77 hect., cu o populaţie, în maioritate compusă din Bulgarĭ, de 44 familiĭ, saŭ 172 suflete.

Prin el trece drumul comunal Culelia-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-Sărat, *judeţ,* ce şi-a luat numele de la rîul Rîmnicul-Sărat, care-l udă prin mijloc.

Este aşezat între 24° 18′ şi 25° 28′ longitudine orientală şi 45° 4′ şi 45° 48′ latitudine boreală, aproape în mijlocul Ţăreĭ, şi este unul din cele 6 judeţe (Oltul, Rîmnicul-Sărat, Roman, Tecuciul, Vasluiul, Brăila), care nu ating de loc fruntaria. Este coprins între jud. Putna, Buzaŭ, Brăila, Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Incepînd din muntele Furul-cel-Mare, numit şi vîrful La-treĭ-Hotare (căcĭ se află între treĭ judeţe vecine, Buzaŭ, Putna şi Rîmnicul-Sărat), hotarul judeţuluĭ se urcă în sus pănă la Muntele-Prelung, se îndreaptă apoĭ spre E., către stîncosul munte Omul, şi culmea Fundul-Milcovuluĭ, de unde izvoreşte rîul Milcovul; de aci hotarul urmează cursul rîuluĭ Milcovul, se îndreaptă într'o direcţiune continuă spre N.-E., printre culmele Alunuluĭ, Laculuĭ, Chicioareĭ de o parte (jud. R.-Sărat) şi culmea Zăbaleĭ de altă parte (jud. Putna), pănă la satul Şindilari; de la Şindilari hotarul se îndreaptă spre E., pe rîul Milcovul, trecînd pe lîngă satele Vîlcăneasa, Valea-Largă, Valea-Rea, Pituluşa şi Broşteni (jud. R.-Sărat), Şindilari, Mera şi Capeleanul (jud. Putna); din dreptul cătunuluĭ Broşteni, hotarul şi rîul se îndreaptă spre S.-E., iar în dreptul cătunuluĭ Pînteceşti (R.-Sărat), hotarul, părăsind rîul Milcovul, care şi-a schimbat cursul, urmează vechia

www.dacoromanica.ro

albie a rîuluĭ; ajungînd la orașul Focșani, îl înconjoară pe la S. (maĭ înainte de 1862 trecea chiar prin oraș, închizînd în jud. R.-Sărat o parte din oraș, numită Focșani-Muntenești); se îndreaptă spre E., pănă la com. Maluri, de unde se coboară spre S., pănă dă iarășĭ de rîul Milcovul, îl taie, dă de rîul Rîmna, îl taie și pe acesta; se îndreaptă spre S.-E., și după maĭ multe cotiturĭ, trecînd pe lîngă com. Maluri și Măicănești, taie rîul R.-Sărat, se urcă pe cursul acestuĭ rîŭ, pănă la cătunul Gîrlești, în dreptul căruia se varsă Rîmnicul în Putna; pe această întindere de 60 kil. se limitează cu jud. Putna; de la Gîrlești, hotarul urmează o direcție spre E., ajunge la rîul Siretul, la com. Corbul, despărțindu-se pe această scurtă distanță, de 13 kil., de jud. Tecuciŭ; de la Corbul, hotarul urmează cursul rîuluĭ Siretul, pănă la gura Buzăuluĭ, despărțindu-l pe o distanță de 12 kil. de județul Covurluiŭ; de la gura Buzăuluĭ hotarul urmează cursul rîuluĭ Buzăul, într'o direcție spre S.-V., și, după numeroase cotiturĭ, trecînd pe lîngă comunele Domnița, Racovița, Gradiștea, Cîineni, Vișani, Nisipuri, pănă la Movila-Episcopuluĭ, îl desparte pe o întindere de 70 kil. de jud. Brăila; de la Movila-Episcopuluĭ, hotarul urmează o linie artificială, în direcția de N., trecînd prin apa Costeiuluĭ, pănă în dreptul cătunuluĭ Cochirleanca (Pîrlițĭ); de aci hotarul se îndreaptă spre V., taie calea ferată între stațiile Boboc și Zoița, la kil. 145, unde, făcînd o mică cotitură, se îndreaptă spre N.-V., taie șoseaua națională și de aci ajunge în rîul Cîlnăul, în dreptul satuluĭ Fundeni (Buzăŭ); trecînd Cîlnăul urcă dealurile Clociți și Hîrboca, avînd o direcțiune maĭ mult spre N., apoĭ trece muchiile dealurilor Richițelele, Motohani, Gărdoaia, Licoi și Dimiana; de aci se îndreaptă numaĭ spre N., ținînd muchia Cîmpulungeanca, trecînd prin vîrfurile Homocioaia, Cîmpulungeanca, Cărănăul, Tătarul, Goicelul, Cumătra, Carpenul și Dinul (Țuțuiul); se îndreaptă apoĭ spre S., pe culmea Ulmușorul, trecînd prin piscurile Mîndra, Locusta, și ajunge în masivul Bisoca, de unde se ridică în sus pe pîrîul Bisoca și pe muchia Șindila-Pleșiĭ, formînd un mic arc pănă atinge rîul R.-Sărat, la locul numit Podul-Coițeĭ; de aci, pe albia Rîmniculuĭ, se îndreaptă spre V., avînd pe stînga pîrîul Sărățelul, muchia Bisericuțeĭ, Găvanul și Curcubeta-Mică, pănă la punctul numit Urzicările de unde se ridică spre N., pe la poalele munteluĭ Curcubeta-Mare, urmează cursul rîuluĭ Recea, numit și Fundul-Rîmniceluluĭ, unul din izvoarele rîuluĭ R.-Sărat, avînd la dreapta vîrful Piatra-Peneĭ și Carîmbul și ajunge la defileul prăpăstios, numit Belciul, de unde izvorește pîrîul Recea; de aci, descriind un mic arc spre V., urmează cursul pîrîuluĭ Martin, trecînd pe la poalele munteluĭ Furul-Mare, se urcă apoĭ în vîrful luĭ, punctul de unde am plecat; pe această întindere de 80 kil. se desparte de jud. Buzăŭ.

Se mărginește la N. și N.-V., cu jud. Putna, de care se desparte prin munțiĭ Omul, Stejicul și rîul Milcovul; la N.-V., cu jud. Tecuciŭ și Covurluiŭ, despărțindu se de Covurluiŭ prin rîul Siretul; la S.-E., cu județul Brăila, despărțindu-se prin rîul Buzăul; la S.-V. și V., cu județul Buzăŭ, despărțindu-se prin culmile Hîrboca, Cîmpulungeanca, Bisoca și pîrîul Recea.

Orografia. Regiunea muntoasă coprinde o mică parte din Vestul județuluĭ; e cuprinsă pe de-o parte între culmea ce pleacă din muntele Furul-Mare, merge pănă la muntele Omul și urmează cursul Milcovuluĭ, pănă la comuna Broșteni. De aci, o linie imaginară, ce ar trece prin culmile Priveghiul, Vîrful-Deleanului și Piciorul-Nuculuĭ, taie rîul Rîmna, maĭ sus de com. Odobasca, culmea Dealuluĭ-Lung, pîrîul Valea-Neagră și Peleticul, trece drin dealul Lupan, taie rîul Motnăul, lîngă cătunul Gura-Trestieĭ, trecînd prin Lacul-cu-Richițĭ, se lasă apoĭ în jos, pe vîrful dealurilor Roșu și Măgura, închide com. Jitia, taie rîul R.-Sărat, între Chiojdeni și Jitia, și se oprește în vîrful Țuțuiul saŭ Dinul; de aci urmează limita județuluĭ, trecînd prin muntele Ulmușorul, Bisoca, Șindila, rîul Rîmnicul, munțiĭ Vîrstele și Furul-Mare. Partea muntoasă coprinde cam a 8-a parte din întinderea județuluĭ, adică o suprafață de 400 kil. pătrațĭ, ocupînd maĭ tot plaiul Rîmnicul și jumătatea vestică a plășeĭ Orașul.

Culmile, care străbat această regiune sunt: masivul Bisoca, al căruĭ vîrf atinge 973 m., la hotarul dintre jud. R.-Sărat și Buzăŭ, și ale căruĭ ramificațiuni principale, sunt: Șindila, Popa, Cetățuia, Rîpa-Albă, Ghizdita, Ulmușorul, ce se întind printre rîurile Rîmnicul și Buzăul. O culme, ce pleacă din Furul, trece prin Omul, și de aci se desface în două culmĭ, una spre V. în jud. Putna, și a doua spre E., închizînd astfel Valea-Milcovuluĭ. Cea din R.-Sărat are ca vîrfurĭ: Orbul, Stejicul, Gîrbova, Păcurele, Sorbul, Spoata, Lacul și Chioara, care trimit ramifica-

www.dacoromanica.ro

țiunĭ printre afluenții Rîmniculuĭ, și aceĭ aĭ Rîmniculuĭ și Rîmneĭ; principalele ramificațiunĭ sunt: Neculele, cu vîrful Pietrele-Feteĭ, culmea Măgura, cu vîrful Măgura, dealul Stoica, cu vîrful Stoica, Lacul-cu-Richițĭ și Dealul-Roșu, printre rîul Motnăul și Rîmnicelul. Culmea Alunuluĭ, printre Motnăul și afluenții Rîmneĭ, cu vîrfurile: Alunul, Furul și Lăstuni, trimițînd pe dreapta culmile: Dealul-Lung, Peleticul, Tinosul și Lăstuni, printre afluenții Rîmneĭ. Culmea-Laculuĭ, ce se desface din vîrful Laculuĭ, printre Rîmna și afluentul său Valea-Neagră, prezintînd vîrfurile Țigna și Petreanul. Culmea-Scoruțuluĭ, ce pleacă din vîrful Poarta-Scorușuluĭ, printre afluenții Rîmneĭ și Milcovuluĭ, cu vîrfurile: Scoroșul, Cumeana, Crucea-Ciocăneluluĭ, Deleanul, Capra și Teiușul.

Regiunea dealurilor coprinde partea de mijloc a județuluĭ și este coprinsă între limita regiuneĭ munților, și calea ferată ce taie mijlocul județuluĭ, încingîndu-l ca un brîŭ. Are o întindere de 550 kil. pătrațĭ, și coprinde partea de E. a plășeĭ Orașul, partea de V. a plășeĭ Margineа-d.-s., și întreaga plasă Rîmnicul-d.-s. Înălțimile sunt coprinse între 700 și 20 m. Principalele dealurĭ, carĭ brăzdează această regiune sunt: Deleanul, cu ramificațiile sale: Hopa, Priveghiul, Cucul, Capra, Teiușul, Perișorul, Cornițele și Piciorul-Nuculuĭ, printre afluenții rîuluĭ Milcovul și Rîmneĭ; Dealul-Lung, Peleticul și Tinosul, printre afluenții rîuluĭ Rîmna; dealurile Costandoiul și Calița, continuațiĭ ale Peleticuluĭ; dealul Lupan și Turculețul (360 m.), cu ramificațiile Streaja, Nuci, Dănulești, Jinumul, Coțatcul, Gurguiatul și Pleșești, printre afluenții Rîmneĭ, Slimniculuĭ și Rîmniculuĭ; dealul Cîlnăuluĭ, cu vîrfurile: Fundul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Păruluĭ, Poiana-Mălaiuluĭ, Baba, Două-Coaie, Strejești, și cu ramificațiile sale: Schitul, Cătățul, Buda și Fîntîna-Turculuĭ, printre afluenții rîuluĭ Rîmnicul și Cîlnăul; dealul Cîmpulungeanca care se desface din dealul Țuțuiul, cu vîrfurile: Carpenul, Cumătra, Valea-Sălcieĭ, Cîmpulungeanca, Modreni, Licoi, Dămieni, Hîrboca și Clociți, printre afluenții rîuluĭ Cîlnăul și Slănicul, și desparte județul Buzăŭ de jud. R.-Sărat. Regiunea dealurilor e acoperită cu întinse pășunĭ, numeroase viĭ și cîte-va semănăturĭ.

Regiunea cîmpuiuĭ ocupă partea de E. a județuluĭ, și este coprinsă între calea ferată, rîul Buzăul și hotarul despre N. al județuluĭ, din spre Putna, Tecuciŭ și Covurluiŭ. Are o întindere de aproape 2500 kil. pătrațĭ, coprinzînd plășile Rîmnicul-d.-j., Gradiștea, Marginea-d.-j. și partea de E. a plășeĭ Marginea d.-s. Înălțimile variază între 5 și 50 m. Este o întinsă cîmpie, accidentată de malurile Rîmniculuĭ, Buzăuluĭ, Șiretuluĭ și ale lacurilor. Numeroase movile, celc maĭ multe artificiale, sunt răspîndite în această regiune. Puține rîurĭ udă cîmpia, și afară de rîurile Buzăul, R.-Sărat și Siretul, cele-l'alte n'aŭ nicĭ o importanță, fiind formate din ploĭ; în schimb însă, multe, marĭ și numeroase lacurĭ sunt risipite pe această regiune. Principalele sunt: Balta-Albă, Amara, Văceni, Ghergheasa, Boldul, Puturosul, Ciulnița, Măxineni, Hîngulești, Voetinul, Negrul, etc. Pămîntul său este fertil și este acoperit cu semănăturĭ întinse și bogate.

Hidrografia. Județul Rîmnicul-Sărat ține de marele basin al Siretuluĭ, sub-divizat în alte basine maĭ micĭ. Rîurile care-l udă sunt: Milcovul, la N.; Rîmna, Slimnicul și Rîmnicul, la mijloc; Cîlnăul, la V., și Buzăul, la S. Cel maĭ însemnat din toate, pentru județ, este rîul R.-Sărat, care-l udă prin mijloc, trecînd și prin orașul R.-Sărat, capitala județuluĭ, și care a dat numele său și județuluĭ și capitaleĭ sale; apoĭ vine Rîmna, la N., care udă tîrgușorul Plăinești; Cîlnăul, Milcovul; iar în partea de S. se găsește basinul marilor lacurĭ Balta-Albă, Amara, Văceni și apoĭ basinul Buzăuluĭ.

Suprafața. Impărțirea administrativă și Populația. După hotarele ce am descris, județul are forma unuĭ trapez neregulat, ale căruĭ colțurĭ ar fi: muntele Furul, Șindilari, Gura-Buzăuluĭ și Movila-Episcopuluĭ. Diagonalele cele maĭ marĭ sunt: de la Furul la gura Buzăuluĭ, lungă de 90 kil., și de la Șindilari la cotul Cîinenilor, lungă de 80 kil. Intregul circuit este de 250 kil. Suprafața jud. este de 334000 hect., saŭ 3340 kil. pătrațĭ.

Este împărțit în 7 plășĭ:

1. Plaiul Rîmnicul, în partea de V., brăzdat de numeroșĭ munțĭ și plaiurĭ, udat de rîul Rîmnicul și format din 8 comune: Jitia, Bisoca, Dumitrești, Chiojdeni, Buda, Dănulești, Dealul-Lung și Valea-Sălcieĭ, cu reședința în Dumitrești, și avînd o suprafață de 42205 hect.

2. Plasa Orașul, în partea de N., brăzdată la V. de munțĭ, la mijloc și E. de dealurĭ acoperite cu viĭ și semănăturĭ. Milcovul o udă la N., Rîmna la S. E formată din 14 comune: Andreași, Blidare, Bonțești, Budești, Broșteni, Cîmpineanca, Cîrligi, Cotești, Golești, Faraoanele, Odobasca, Risipiți și Vîr-

www.dacoromanica.ro

teșcoi, cu reședința în Cotești. Are o întindere de 44506 hect.

3. Gradiștea, la S.-E., cîmp întins, udat la N. de Rîmnicul și la S. de Buzăul, lîngă care se află bălțile Amara și Balta-Albă. E formată din 13 comune: Amara, Balta-Albă, Boldul, Cîineni, Domnița, Gradiștea-d.-j., Gradiștea-d.-s., Măcrina, Nicolești, Pușești, Racovița, Ștubeiul și Vălcelele, cu reședința în comuna Gradiștea-d.-s. Are o întindere de 49904 hect.

4. Rîmnicul-de-sus, în partea de V., străbătută de numeroase dealuri, brăzdată de Rîmnicul la E. și de Cîlnăul la V. E formată din 13 comune: Băbeni, Bălțați, Cîmpulungeanca, Dedulești, Greabănul, Jideni, Mărgăritești, Obidiți, Pardoși, Putreda, Racovițeni, Zgîrciți și Valea-Rațeĭ, pe o întindere de 30249 hect.

5. Marginea-de-sus, așezată în mijlocul județuluĭ, brăzdată la V. de dealurĭ, la E., cîmpie, udată de Rîmna la N. și de Slimnicul la S. E formată din 13 comune: Bogza, Bordești, Dragosloveni, Gologanul, Lacul-luĭ-Baban, Plăinești, Popești, Sihlea, Slobozia, Slobozia-Ciorăști, Tîmboești, Urechești și Voetinul, cu reședința în Plăinești. Are o întindere de 60529 hect.

6. Rîmnicul-de-jos, la S., cîmpie întinsă, udată la S. de rîul Buzăul, lîngă care se află balta Văceni. E formată din 12 com.: Bălăceanul, Costieni-d.-j., Costieni-Marĭ, Drogul, Galbenul, Ghergheasa, Jîrlăul, Nisipuri, Sălcioara, Slobozia, Socariciul și Vișani, cu reședința în Bălăceanul. Are o întindere de 48920 hect.

7. Marginea-de-jos, în partea de N.-E. a județuluĭ, cîmp întins, brăzdat la V. de Rîmnicul și la E. de Buzăul și Siretul, care formează balta Măxinenilor. E formată din 12 comune: Bălești, Ciorăști, Corbul, Gulianca, Hîngulești, Măicănești, Maluri, Mărtinești, Măxineni, Obilești, Rîmniceni și Slobozia-Mihălceni, cu reședința în Măicănești. Are o întindere de 67315 hect.

Aceste plășĭ sunt azĭ (1900) unite, formînd 4 plășĭ: Marginea-de-jos — Orașul, Rîmnicul-de-sus — plaiul Rîmnicul, Marginea-de-sus, Gradiștea — Rîmnicul-de-jos.

Populația jud. R.-Sărat e de 136467 suflete (1900).

Bisericile țin de Eparhia Buzăuluĭ.

Școale: un gimnaziŭ în R.-Sărat; 1 școală primară rurală și 5 școale primare urbane (3 de băeți și 2 de fete) în capitala jud.; 101 școale rurale mixte și 11 școale de cătun (1900—901).

Justiția e reprezintată prin 82 judecătoriĭ comunale, 3 judecătoriĭ de ocol și 1 tribunal, care depinde de curtea din Galațĭ.

Serviciul sanitar. Sunt 6 medicĭ în reședința județuluĭ, 2 sub-chirurgĭ, 3 vaccinatorĭ aĭ județuluĭ, 3 moașe, 2 farmaciștĭ, 1 doctor al orașuluĭ, 1 doctor al spitaluluĭ județean și spitaluluĭ Bagdat. Sunt 2 spitale în reședință, 1 în Plăinești.

Producțiuni. Minerale: Pirita se găsește la Argintăria-Vechie, la Malul-Negru, la Sărĭ și pe albia rîuluĭ Cîlnăul. Sarea gemă formează munțĭ de sare: Dealul-Sărĭĭ pe valea Rîmniculuĭ, La-Sărĭ, pe valea Sărățeluluĭ și La-Sărĭ în munțiĭ Sărĭĭ. Lignit se găsește la Pliscul, lîngă cătunul Lindilari, în dealul Hîrjea, la Modreni, pe valea Cîlnăuluĭ. Petroliŭ se găsește la Valea-Rea și la Scropus. Afară de Balta-Albă, lac salin, se maĭ găsesc izvoare de apă sulfuroasă, din care cele maĭ importante sunt: la Bisoca, sulfuroasă și sărată, Poiana-Măruluĭ, sulfuroasă dulce, Mănăstirea-luĭ-Bîrsache, pe pîrîul Furul, între munțiĭ Purcelul și Carîmbul. Maĭ sunt și fierbătorĭ la muntele Clocotișul, pe malul drept al Milcovuluĭ.

In tot județul sunt: 26882 caĭ, 173 măgarĭ, 65934 vite marĭ cornute, 40441 oĭ, 28459 porcĭ și 5910 capre (Decembrie 1900).

Stupĭ cu albine sunt 9429.

Viile ocupă o suprafață de 9052 hect.

Căile de comunicație sunt: calea ferată Buzău-Focșani, ce trece prin com. Zoița, Rîmnicul, Sihlea, Gugești și Cotești-calea națională Buzău-Focșani; căile județene: de la Rîmnic la Jitia, la Pușești, la Măicănești, la Balta-Albă; o mulțime de căĭ vecinale între comune.

Din trecutul județuluĭ. Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, luptîndu-se cu Radu-cel-Frumos, Domnul Muntenieĭ și aliatul Turcilor, la 1474, bate pe Radu, care fuge la Turcĭ, iar el intră în Rîmnic, și pune fundamentele biserice Piatra saŭ Domneasca. Cu puțin înainte de Țepeș, se luptase cu Turciĭ, și se știe și astă-zĭ locul de unde îșĭ făcea el țepele pentru Turciĭ prizonierĭ: este dealul Țeapa, în plasa Orașul, comuna Odobasca. Ștefan a bătut pe Radu la Cursul-Apeĭ, care nu este probabil de cît cursul apeĭ Rîmniculuĭ, și, în adevăr, la Mărtinești, legenda spune de o bătălie între Domnul Ștefan și Radu. Din acest timp județul a rămas liniștit; semnalăm însă trecerile armatelor turcești, în Polonia, pentru războaiele lor.

Declarîndu-se războiŭ între Turcĭ și Ruși, Rușiĭ, în unire cu

www.dacoromanica.ro

Austriacii, bat pe Turcĭ la Mărtinești, la 1789, după care se încheie armistițiul de la Focșani; dar războiul continuă în anul următor, și se termină numaĭ prin pacea de la București, 1812, cînd Rușiĭ iaŭ Basarabia. Pănă la 1862, jud. purta numele de Slam-Rîmnicul, și reședința luĭ era în Focșani-Muntenești, iar de atuncĭ își schimbă numele în cel de Rîmnicul-Sărat, și-și mută capitala sa în tîrgul Rîmnicul-Sărat, care cu timpul deveni un mare antrepozit al produ ctelor din acest roditor județ.

Rîmnicul-Sărat, *com. urb.*, în jud. R.-Sărat, pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnicul, situată între 45° 22' latitudine boreală și 24° 43' longitudine orientală.

E așezată în partea de S.-V. a județuluĭ, și în partea de E. a plășeĭ Rîmnicul-d.-s.

Se mărginește la N.-V. și S. cu moșia sa numită Moșia-Domnească, iar la V., cu rîul Rîmnicul-Sărat, care-l desparte de comunele Zgîrciți și Bălțați.

Este așezat pe un platoŭ dintre rîul Rîmnicul și pîrîul Valea-Coțatcul, platoŭ avînd o înclinare spre S.-S.-E.

Este udat în partea de V. de rîul Rîmnicul-Sărat, care curge în direcțiune de la N.-V. la S.-E. Iazul-Morilor, ce se desface din rîul Rîmnicul, din dreptul com. Jideni, curge d'alungul orașuluĭ; apa, atît a rîuluĭ Rîmnicul, cît și a Iazuluĭ-Morilor, fiind sărată și rea de băut, apa potabilă se aduce din cătunul Răducești (al com. Băbeni), la o depărtare de 7 1/2 kil. spre N.-V. de oraș, prin tuburĭ de pămînt, și se distribue în oraș prin 12 fîntînĭ.

Are o suprafață de 2310 hect., din care 444 hect. ocupate de vatra orașuluĭ și 1866 hect. întinderea moșieĭ Domnești, care este tot a orașuluĭ.

Este împărțit în 3 culorĭ: Roșu, în centru, care coprinde vechia parte, numită Vatra-Orașuluĭ; culoarea de Galben, la S., care coprinde vechile mahalale Pităreasa și Erculeștĭ; culoarea de Albastru, la N., care coprinde mahalaua Sf. Nicolae.

Are 117 strade, și 2114 de case.

Locurĭ de plimbare sunt: Calea Victorieĭ, Grădina publică, situată în centrul orașuluĭ, între strada Carol I și bulevardul Justițieĭ, și avînd o întindere de 4 hect.

Serviciul sanitar se face de 1 medic al orașuluĭ, 1 medic veterinar și 1 moașă. Sunt 2 spitale: spitalul județean, cu 40 paturĭ, și spitalul Bagdat, cu 12 paturĭ.

Are o populație de 13134 suflete: 6884 bărbați și 6250 femeĭ (1899).

Sunt 8 biserici ortodoxe, deservite de 11 preoțĭ, 1 diacon, 10 cîntărețĭ și 3 paracliserĭ; 3 sinagoge, cu 3 cîntărețĭ.

Bisericele ortodoxe cele maĭ principale sunt:

Biserica Piatra saŭ Domnească, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, pe la 1474, după războiul cu Radu-cel-Frumos. La început a fost de piatră, de unde și numele de Piatra. S'a reparat în urmă de familia C. Dragomirescu. Are ca deserventĭ 3 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica catedrală, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ, zidită în 1697, de Constantin Basarab-Voevod și Mihail Cantacuzino, Vel Spătar; are ca deserventĭ 2 preoțĭ. A fost închinată mănăstireĭ Muntele-Sinaĭ. Are 2 preoțĭ, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser.

Biserica Robeasca, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ și Sf. Spiridon, zidită în 1784 de Asanache Nicolescu, biv-vel-pitar și soția sa Maria; s'a reparat în 1814 de biv-vel-serdar Asanache Robescu; e îngrijită de stat; are 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser; a fost închinată Sf. Mormînt; înainte de secularizare avea moșia Nisipurile, Jideni și 40 pog. vie în Jideni.

Biserica Bagdat, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Toma, zidită în 1753 de Dumitrașcu Bagdat, reparată în 1870—71 de Toma Bagdat, fiŭ adoptiv al paharniculuĭ Alecu Bagdat; are ca deserventĭ 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ, din care 1 paracliser; n'a fost închinată nicăerĭ și posedă și astă-zĭ moșiĭ, viĭ, prăvăliĭ, etc., din carĭ se întreține și spitalul Bagdat.

Bisericile aparțin Eparhieĭ din jud. Buzăŭ.

Este în R.-Sărat un gimnaziŭ, fundat la 1889 și care poartă numele cunoscutuluĭ bărbat politic Vasile Boerescu; 2 școale primare urbane de băeți; 2 școale urbane de fete și o scoală rurală mixtă (1900—901); 2 școale private. Cea d'întîiŭ scoală primară urbană s'a înființat la 1864, a 2-a la 1867.

Din 2310 hect, suprafața orașuluĭ R.-Sărat, 1866 hect. sunt ocupate de Moșia-Domnească. Aceasta se mărginește la E. cu rîul R.-Sărat, și cu moșia Bălțați, Brăești-Dumitrești; la N., cu moșia Jideni, și la S., cu moșiile Obidițĭ și Rubla. E divizată în 6 parchete și e arendată pentru agricultură; 12 hect. sunt arendate pentru grădinăriĭ, 18 hect., în partea de N. sunt rezervate pentru exercițiĭ militare, și 636 hect. pentru pășune.

Maĭ sunt în comună 2 micĭ

www.dacoromanica.ro

fabricĭ de săpun, 8 poverne de fabricat rachiŭ, apoĭ 2 fabricĭ de lumînărĭ, 10 fierării, 11 lemnării; 34 cizmarĭ, 2 dogarĭ, 1 olar, 22 croitorĭ, 3 boiangiĭ, 3 hotelierĭ, 2 librarĭ, 1 tipograf şi litograf.

Comerciul este activ; se face de 452 persoane şi constă în vînzărĭ şi cumpărărĭ de lemne, vite, lemne de construcţie, vin, rachiŭ şi manufacturĭ.

Sunt în oraş următoarele pieţe: Piaţa-Halelor, situată în centrul oraşuluĭ, lîngă rîul Rîmnicul, unde se vînd toate cele necesare pentru alimentaţiune; Piaţa Libertăţiĭ, în partea de N. a oraşuluĭ, unde se fac bîlciurile anuale şi săptămînale, pentru vînzărĭ de vite, lemne şi cereale.

Bîlciurile, carĭ se fac aci sunt: la Sf. Gheorghe (23 Aprilie), Drăgaica (la 24 Iunie), la Ispas (Maĭ, la Înălţare); în afară de aceste 3 bîlciurĭ maĭ sunt şi bîlciurile săptămînale, ce se fac în piaţa Halelor.

Şoseaua naţională Buzăŭ-Rîmnic-Focşani, trece prin partea de V. a oraşuluĭ de unde pleacă căile judeţene spre Jitia, spre Măicăneşti şi spre Balta-Albă, şi alte drumurĭ vecinale spre comunele învecinate: Zgîrciţi, Ştubeiul, Voetinul, etc.

Nu se cunosc fapte relative la fundarea oraşuluĭ. Pe la anul 1474 exista, căcĭ vedem pe Ştefan-cel-Mare, în războiul luĭ cu Radu-cel-Frumos, că intră în oraş şi pune temeliile bisericeĭ catedrale.

Rîmnicul-Sărat, *rîŭ*, ce izvoreşte din jud. Buzăŭ, dintre munţiĭ Curcubeta-Mare şi Curcubeta-Mică. Izvoarele luĭ sunt socotite 3 micĭ pîrăiaşe, Măluşelul, în com. Mînzăleşti, Martinul şi Curcubeta. După ce se împreună, intră în judeţul R.-Sărat, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre N.-E., pănă la cătunul Intre-Rîmnice, de unde, avînd o direcţie spre E. pănă la căt. Biceşti, face o mare curbă în formă de S. întors, pănă la com. Deduleşti; de aci se îndreaptă spre S.-E., pănă maĭ jos de oraşul R.-Sărat, de unde ia direcţia continuă spre N.-E., pănă la comuna Ciorăşti; apoĭ se îndreaptă spre N., pănă la cătunul Tătăranul, şi după ce face o mare curbă, se îndreaptă spre E., şi, la căt. Bolboaca, iese din jud. R.-Sărat, intră în jud. Putna, şi, după cît-va drum, se varsă în rîul Siretul, pe dreapta luĭ, în dreptul com. Fundeni (jud. Tecuciŭ). Are un curs în forma unuĭ semi-cerc, avînd şi izvorul şi îmbucătura pe acelaşĭ grad latitudinal. Are o lungime cam de 150 kil. Cursul săŭ pănă la căt. Biceşti este repede de tot; de aci pănă la R.-Sărat se maĭ domoleşte, pentru a deveni liniştit de tot pănă la vărsarea luĭ.

Basinul săŭ este coprins între munţiĭ Omul, Stejicul, Stoica, Alunul, culmea Lupanul, Dealul-Turculeţul, Măgura-Căpăţîneĭ, Streaja, Jinurul, Coţatcul, la N., şi între munţiĭ: Curcubeta, Bisoca, Dealul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Păruluĭ, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ şi Strejeşti, la V. şi S.

Basinul are o întindere cam de 1100 kil. patraţĭ şi coprinde maĭ tot plaiul Rîmnicul, cu comunele: Bisoca, Jitia, Chiojdeni, Dumitreşti, Buda şi Dănuleşti; partea de E. a plăşeĭ Rîmnicul-d.-s., cu comunele: Băbeni, Deduleşti, Jideni, Zgîrciţi, Greabănul, Putreda, Bălţaţi şi Obidiţi; partea de N. a plăşeĭ Gradiştea, cu comunele: Ştubeiul, Măcrina, Nicoleşti, Pueşti, şi partea de V. a plăşeĭ Marginea-d.-j., cu comunele: Ciorăşti, Slobozia-Mihălceni, Mărtineşti, Rîmniceni şi Măicăneşti saŭ Bolboca.

Afluenţiĭ săĭ maĭ însemnaţĭ sunt: pe dreapta: Recea Moţdovanul, Sări (prin aceste locurĭ el primeşte o mulţime de pîraie a căror apă ĭ-aŭ sărat-o şi pe a luĭ de unde şi numele), Schitul, Cătăuţul, Valea-Rea, Sărat, unită cu Buda, Deduleşti, Buda, Oreavul, unit cu Greabănul şi Putreda; pe stînga, Purcelul, Cerbul, Corbul, Turburea, Săritoarea, Motnăul, Dumitreşti, Mocanca, Bădila, Căprăria şi altele maĭ micĭ. Maĭ are apoĭ vre-o 15 iazurĭ de ale morilor în Jideni, R.-Sărat, Bălţaţi, Obidiţi şi Ştubeiul. In cursul săŭ, cînd apele sale vin marĭ, alimentează şi cîte-va lacurĭ de pe malurile sale, ca: balta Negrul, în com. Băleşti, Coada-Gîrleĭ, în Rîmniceni. Pe el sunt maĭ mult ca 40 morĭ.

Rîmnicul-Sărat, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. urb. R.-Sărat, pe linia Buzăŭ-Mărăşeşti, pusă în circulaţie la 13 Iunie 1881. 118.43 m. d'asupra nivelului Mării. Venit pe 1896: 422433 leĭ.

Rîmnicul-Vîlcea, *oraş*, situat sub poalele dealuluĭ Capela, la confluenţa rîurilor Rîmnicul şi Oltul. Are o suprafaţă de 16 kil. pătraţĭ. Este capitala jud. Vîlcea şi reşedinţa Episcopatuluĭ Rîmnicul-Noul-Severin.

Oraşul Rîmnic se cunoaşte bine între aniĭ 1240—1259; iar din 1290 îl găsim pănă azĭ capitala judeţuluĭ; din 1304 devine şi capitala Archiepiscopieĭ Laturilor, mutată definitiv din Severin între aniĭ 1355—1370 de Alexandru şi Vladislav Basarab, sub numele de Archiepiscopia Rîmnicul-Noul-Severin.

www.dacoromanica.ro

Limitele sale sunt: la N., com. Bujoreni; la S., com. Ocnele-Mari, de care se desparte prin dealul Inătești; la E., rîul Oltul, care îl desparte de jud. Argeș și la V., com. Vlădești, de care se desparte prin dealurile Priba și Capela.

De orașul Rîmnic sunt alipite și cătunele: Inătești, la S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul; Cetățuia, la N.; Priba, la V.; Arhanghelul și Ostroveni, la E.

Orașul s'a divizat în 3 colorĭ saŭ comisiĭ: coloarea albastră, în centru; coloarea roșie, la S.-E., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, coprinzînd și cât. Ostroveni; coloarea galbenă, la N., (Țigănia și Cetățuia).

Are o populațiune de 7317 locuitorĭ: 4125 bărbațĭ, 3192 femeĭ (1899).

Are: 2 școlĭ primare urbane, una de băeți și una de fete, cu 2 institutorĭ și 7 institutoare, frecuentate de 482 copiĭ (1899—900); o școală primară rurală în sub. Arhanghelul, frecuentată de 73 elevĭ; un seminar de gr. I-iŭ pentru tinerĭĭ care se hirotonisesc preoțĭ pentru comunele rurale; un gimnaziŭ, înființat în anul școlar 1891—92 și o școală de meseriĭ, întreținută de jud. In această școală se învață: fierăria, dogăria, tîmplăria, rotăria și strungăria, avînd și o secție de dogărie în Drăgășani. Eleviĭ, în număr de 40, sunt internĭ.

Pe lîngă catedrala sfinteĭ E. piscopiĭ, maĭ sunt 7 bisericĭ și anume: Cuvioasa Paraschiva, Maica-Domnuluĭ, Toțĭ-Sfințiĭ, Sf. Dumitru, Sf. Gheorghe, Sf. Ioan Botezătorul și Capela Cetățuia. In centrul orașuluĭ e mănăstirea catolică (Bărăția), a Franciscanilor. In această mănăstire este și o școală primară mixtă, subvenționată de comunitatea catolică.

Episcopia s'a zidit la 1504 de Tugomir Basarab, care în domnie luă numele de Ion Radu-Vodă.

Vladislav Basarab, la 1370, înființă a doua mitropolie cu scaunul în Rîmnicul-Vîlcea, vechĭa mitropolie fiind în Severin. Episcopia din Rîmnicul poartă numirea de Noul-Severin, pentru că a căpătat cam acelașĭ ținut eparhial, care l'a avut fosta Mitropolie din Severin.

Această mitropolie, la 1497, a fost schimbată în Episcopie, de Radu-cel-Mare și mutată definitiv, unde se vede azĭ, sub Mihail Episcopul.

Reședința Episcopieĭ a fost pururea în Rîmnicul, afară de scurtul timp dintre anĭĭ 1847—1856, cînd biserica, cu toate dependințele sale, a ars cu desăvîrșire; din această cauză s'a strămutat la Craiova.

Biserica actuală a Episcopieĭ s'a zidit la 1856, sub domnia luĭ Barbu Dimitrie Știrbeiŭ. In pisania acestuĭ an se zice: «In acest loc, unde a fost maĭ înainte biserică zidită de Arhiepiscopul Eftimie al Severinuluĭ și Mihail Episcopul, dar la 7243 (1735), în vremea războiuluĭ Turcilor cu Nemțiĭ, arzînd, s'a făcut a doua oară de Grigore Socoteanu, Episcopul, apoĭ d'atuncĭ și pănă la 1847, stricîndu-se de vechime, precum și de focul întîmplat din anul acela prin maĭ multe orașe cum și într'acesta, mistuind atît o parte din oraș cît și această Episcopie, cu toate împrejurimile eĭ și bolnița, aŭ rămas numaĭ niște zidurĭ ruinate pănă la 1850, cînd Episcopul Calinic a zidit biserica din temelie și a împodobit-o cu zugrăveala a doua oară».

In interioriul bisericeĭ se văd la dreapta portretul Principeluĭ Barbu Știrbeiŭ, la stînga al luĭ Calinic, episcop al eparhieĭ Rîmnicul. Ușile sunt frumos sculptate în nuc. Pe una se vede marca Țăreĭ, iar pe cea-l'altă, marca Episcopieĭ.

In partea dreaptă, cum intri în curtea Episcopieĭ, este palatul episcopal, din care, prin galeriĭ, trecĭ în bibliotecă și d'aci în paraclisul Sf. Grigore, zidit de Grigore Socoteanu, Episcopul Rîmniculuĭ, la 1745.

De aci, d-l Grigore G. Tocilescu, după care împrumutăm aceste știinte, a luat pentru muzeŭ următoarele hrisoave:

1. Hrisovul pe pergament din 1767, Octombrie 23, luĭ Alexandru Scarlat Voevod, prin care, pentru credincioasele slujbe ale boeruluĭ Badea Știrbeiŭ, marele vistier, îĭ confirmă darul făcut de alțĭ Domnĭ antecesorĭ acestuia, consistînd într'o pereche de case din mahalaua Golesculuĭ, cu toate namestiile ce sunt pe dînsul, ca să le stăpînească din neam în neam.

2. Hrisovul luĭ Alexandru Ion Ipsilante Voevod, prin care întărește metohuluĭ Episcopieĭ Rîmnicul din București, cu hramul Sfinților 40 Mucenicĭ, privilegiul și al altora Domnĭ de maĭ înaintea acestuia, de a avea metohul, numaĭ el singur dreptul de a ținea o Kerhanea saŭ fabrică de lumînărĭ de ceară-albă pentru sfintele bisericĭ, plus 2 scaune de carne, scutite de orĭ-ce taxe, cum și 20 oamenĭ scutițĭ de toate dările către hazna (anul 1797, Octombrie 10).

3. Hrisovul luĭ Constantin Gheorghe Hangerli, din anul 1798, Iulie 27, confirmînd aceleașĭ drepturĭ zisuluĭ metoh.

4. Hrisovul luĭ Const. Alex. Ipsilante Voevod, din anul 1803, August 10, cu acelașĭ cuprins.

5. Hrisovul luĭ Grigore D. Ghica Voevod, din 1825, Martie 12, asemenea.

www.dacoromanica.ro

Bolniţa, din sus de Episcopie, este zidită la anul 7254 (1745), după cum se vede în inscripţia săpată în piatră la intrare:

Este zidită din temelie prin osteneala şi cu toată cheltuiala Prea Sfinţiei sale Kir Grigore Socoleanu Episcopul, precum şi biserica cea mare iarăşi de Sfinţia Sa s'a împodobit în zilele Măriei Sale Io Constantin Nicolae Voevod.

Inscripţia de sub peretele boltii dela intrare ne arată că biserica s'a zugrăvit şi s'a înzestrat cu odoare tot de Episcopul Grigore Socoteanu, în anul 1748, prin zugravii Popa George şi Badea Dincă. Icoanele împărăteşti, în număr de patru, sunt tot din acel an. Clopotul cel mare datează numai din 1848. Aci se află 2 uşi vechi, sculpate foarte frumos.

Pe deal, în viea de lîngă bolniţă, este o cruce mare, cu inscripţiune slavonă din anul 1656, din care se vede că s'a înălţat de Constantin Şerban Voevod şi de soţia sa Bălaşa, cu blagoslovenia Episcopului de Rîmnic, Dionisie.

La bolniţa Episcopiei din Rîmnic se afla înainte de 1850 şcoala pentru candidaţii de preoţie, şi arzînd a fost rezidită la anul 1856, cu cheltuiala Prea Sfinţiei Sale Episcopului Calinic. Infiinţîndu-se seminarul, localul şcoalei de candidaţi de preoţie a fost prefăcut în tipografie a Episcopiei. Astă-zi serveşte de locuinţă personalului servitor al bisericei.

Biserica Cuvioasa Paraschiva, după cum se arată în pisania din năuntru, d'asupra uşei bisericei, cu data 1880, «s'au început din temelie de Ion Pătraşco Voevod, la anul 1557; iar la anul 1558, fiul său, Mihaiu Bravul, Banul Craioviei, au terminat-o. La anul 1738, Banatul Craioviei fiind sub stăpînirea Imperiului Austriac, imperatore fiind Carol VI, şi făcîndu-se rezbel cu Turcii, aceştia au scos Nemţii din Ţară, şi au devastat tot oraşul prin foc. La anul 1740 s'au reparat de negustorii Kiproveni. La anul 1768, cu ocaziunea rezbelului între Austria şi Turcia s'au dărîmat, iar biserica la anul 1790 s'a reparat de enoriaşi; la 1844 Sterie Iufca biv vel Ceauş au zugrăvit-o din nou făcînd ferestrile».

Biserica este mică. Tîmpla e de zid, pictura din anul 1679. Portrete la stînga despre intrare: Mihaiu Bravul, în costum de dorobanţ; alături, portretul doamnei Mariţa Măldărescu, care, zidind cu banii săi turla din mijlocul bisericei şi zugrăvind biserica, a devenit ctitoră. La dreapta este portretul lui Pătraşcu-Vodă, iar alăturea portretul lui Biv-Vel Ceauş Sterie Iufca.

Biserica-cu-toţi-Sfinţii s'a zidit cu cheltuiala Proin Episcopului de Rîmnic Grigorie Socoteanu, a lui Hagi Constantin Malahia şi a lui Tudor Monahul, Egumenul Dobruşei, de la 1762—1764, cum se citeşte pe pisania din tindă, cu data 7274 (1765), Septembrie 13.

Portrete sunt: Hagi Constantin Malahia în costum de neguţător, cu scurteică şi cu anteriu, ţinînd în mînă biserica; alăturea este Ion Lahovari, tatăl răposatului Nicu Lahovari, în costum modern cu gheroc şi pantaloni; apoi Bica Ion Lahovari, născută Socoteanu. Ea a înzestrat biserica cu un venit de 1000 lei noi pe an.

Biserica Maica Domnului s'a fondat de Mircea-cel-Bătrîn la anul 1388, cu prilejul trecerei sale prin Rîmnic. La 1747, fiind arsă de Turci, s'a prefăcut cu totul de logofătul Radu Rîmniceanu (Socoteanu), frate mai mare al Episcopului Grigore şi al d-lor Ion Moldoveanu şi jupîn Grigore, fiind aceştii doi din urmă din Sibiiu, ajutînd şi Kir Clement Episcopul.

In comună sunt 5 cimitire: două creştine, unul izraelit, unul catolic şi unul protestant.

In Rîmnicul-Vîlcea sunt următoarele fabrici:

Fabrica de cherestea, Stagni & Comp.; fabrica de cherestea a d-lui N. C. Vămăşescu; fabrica de frînghii a fraţilor Simianu şi fabrica de pielărie a fraţilor Hanciu & Comp.; moara Avrămescu, pe apa Rîmnicul, unde se macină odată până la cinci feluri de făină, scoţînd şi griş.

Sunt două bîlciuri anuale, unul la Sf. Petru (29 Iunie) şi altul la Vinerea-Mare (14 Octombrie) se ţin lîngă oraş. Afară de acestea mai este şi tîrgul săptămînal ce se ţine în toate Marţile. Oraşul este legat cu jud. Argeşul prin podul de fier de pe apa Oltului.

Are 2 pieţe: una lîngă Iazul-Morilor, cu gherete construite; alta în centrul său, pe loc deschis.

Are 4 barieri: Traian, spre S.; Cetăţuia, la N.; Tudor-Vladimirescu, la podul de fier peste Olt, la E.; şi bariera Olăneşti, pe calea Călăraşilor, spre V.

O grădină publică, numită «Zăvoiul», între iazurile morilor, legată cu un podeţ peste iaz pe strada Călăraşilor, are o poziţiune frumoasă. Aci se află mai multe izvoare de apă sulfuroasă, un stabiliment de băi şi o fîntînă cu apă, care alimentează tot oraşul. Lîngă Podul-de-Fer de peste Olt se află o altă fîntînă, fondată de Episcopul Rîmniculuï Filaret, în 1792.

www.dacoromanica.ro

Are un spital județean cu 30 paturĭ, din care unul întreținut cu venitul fondului de 7000 leĭ, ce Episcopul Iosif Bobulescu a lăsat pentru întreținerea unuĭ pat și alte două paturĭ întreținute din fondul lăsat de Doamna Elizabeta Constantin Lahovari.

Județul, pentru plata personaluluĭ acestuĭ spital, inscrie anual în budgetul său 14760 leĭ; iar pentru hrana bolnavilor din spital, medicamente, înscrie anual în budgetul său 18332 leĭ.

Budgetul orașuluĭ R.-Vîlcea pe 1898—99 are la venit 270729,69 leĭ și la chelt., 270115,98 leĭ

Rîmnicul-Vîlcea, *stație de dr. d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. R.-Vîlcea, pe linia Drăgășani-Rîmnicul-Vîlcea, pusă în circulație la 20 Iunie 1887. De aci pleacă și linia R.-Vîlcea — Frontieră (Rîul-Vaduluĭ), pusă în circulație în 1901. Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mării e de 234^{m},03. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 265094 leĭ, 96 banĭ.

Rîmniculuĭ (Gîrla-), *gîrlă*, jud. Botoșani, izvorește din dealu. Deleni, moșia Băiușeni, com. Fintînelele, și se varsă în Gîrlaluĭ-Boghian.

Rînca, *munte*, în partea stîngă a Gilortuluĭ, plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. com. Novaci, între munțiĭ: Paltinul, Dîlbanul și Tit vele.

Rîncăciovul, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmboviței, căt. com. Lucieni. Are o pădure de peste 145000 ariĭ.

Rîncăciovul, *parte a comuneĭ* Gorganul, jud. Mușcel, populată numaĭ de Țiganĭ de vatră aĭ mănăstireĭ cu acelașĭ nume.

Rîncăciovul, *mănăstire*, în jud. Mușcel, pl. Podgoria, com. Gorganul, zidită de Arsenie Șoimu, Vel Căpitan și de soția sa, Ana, la 7155 (1647), reparată la 1838 de David Rîncăcioveanul. Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Rîncăciovul, *moșie*, în jud. Buzău, com. Boldești, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul; are 400 hect., maĭ toate arabile; 128 hect. s'aŭ dat însurățeilor și 8.5 hect., școaleĭ.

Rîncăciovul, *gîrlă*, izvorește de la locul numit Fundul-Văeĭ-Rusculuĭ, din punctul Sălcioara, jud. Mușcel, străbate com. Gorganul, pl. Podgoria, de la N. spre S. și se varsă în rîul Argeșul, în raionul com. Gorganul.

Rîncezi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată la poalele munteluĭ Posada, plaiul Nucșoara și Rîncezi, și pe văile Nucșoara și Rîncezi, la 43 kil. de capitala județuluĭ, și la 12 kil. de Văleni, reședința plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Rîncezi și Nucșoara, cu o populație de 1760 locuitorĭ, locuind în 375 case.

Are 3 bisericĭ, una în Rîncezi, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Niculae, rezidită la 1890 cu ajutorul locuitorilor; două în căt. Nucșoara, din care una fondată în 1840, cu inscripția urmă toare:

> Biserică sunt eŭ sfințită,
> Pentru slava luĭ Dumnezeu zidită
> Alexandru Ghica domnea
> Chesarie episcopea.
> Prin osîrdia Nucșorenilor și a egumenuluĭ Motrenilor, Arhimandrituluĭ Eufrosin Poteca, născut în satul aceasta în vecĭ să fie pomeniți.

Iar cea-l'altă fondată în 1895 din osîrdia și cheltuiala d-lor Gheorghe Salaoru, cu soția sa Rada și Nicolae Ionescu cu soția sa Rada și altĭ locuitorĭ. Sunt deservite de doĭ preoți.

A patra parte din locuitorĭ sunt moșneni, iar restul, clăcași.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe 410 hect., 120 locuitorĭ, pe moșia moșnenilor și a statuluĭ.

Eĭ posedă: 88 caĭ și țepe, 375 boĭ, 75 capre, 1500 oĭ și 128 porcĭ.

Școala datează în com. de la 1880 și e frecuentată (1899—1900) de 52 băeți și 18 fete.

Suprafața comuneĭ, împreună cu locurile cultivabile, izlaz și pădure, este aproximativ de 950 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitur de 7986,98 leĭ, și la cheltuelĭ, de 4505,32 leĭ.

Șoseaua județeană Văleni-Poșești, o pune în comunicație cu com. Poșești, spre E. și cu Ogretinul, spre V. Din partea de E. a com. începe o șosea vecinală la com. Star-Chiojdul și Bătrîni.

E brăzdată, în partea de N.-V. a cătunuluĭ Rîncezi, de muntele Leurdeanul cu plaiul Stănila; în partea de N., se află muntele Posada cu ramurile Zamora și vîrful Chiciura; în partea de S. a comuneĭ este muntele Mierla; iar prin centru, plaiul Nucșoara, numit și Cărpenișul, care se întinde de la N. spre S. prin mijlocul comuneĭ, pe care o desparte la E. de căt. Nucșoara și la V. de Rîncezi și care este plantat în cea maĭ mare parte cu livezĭ de pruni, merĭ, nucĭ, cireșĭ, etc. Munțiĭ Vîrful-Mierleĭ, Leurdeanul, Posada, cu ramurile sale: Zamora și Chiciura, sunt acoperiți cu micĭ tufișurĭ de pădure și servesc, în timpul vereĭ, pentru pășunarea vitelor.

www.dacoromanica.ro

E udată de pîraïele Nucşoara şi Rîncezi, care se împreună la locul numit Gura-Rîncezilor şi intră în com. Ogretinul.

Se mărgineşte la N. cu munţii Posada şi Leurdeanul, la E. cu moşia Zeletinul şi com. Star-Chiojdul, la S. cu com. Poseşti şi munţiï Vîrful-Mierleï şi la V. cu com. Ogretinul.

Rîncezi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşi nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Rîncezi, *moşie şi pădure* ale statuluï, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendinte de mănăstirea Cotroceni. Moşia pe periodul 1886—1896 s'a arendat cu 3100 leï anual. Pădurea are 250 hect. şi e formată din trupurile Plopişul (125 hect.) şi Pietrele-Infierate (125 hect.).

Rîncezi, *gîrlă*, jud. Prahova, izvoreşte din muntele Leurdeanul, de la poalele pădureï Furcăreţul, curge de la N. la S. prin com. Rîncezi, pl. Teleajenul, şi, la locul numit Gura-Rîncezilor, se uneşte cu pîrîul Nucşoara, cu care se varsă în gîrla Ogretinul.

Rîndunica, *cătun*, jud. Vlaşca. Vezï Băţcoveni.

Rînghileşti, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeï Stefăneşti, jud. Botoşani. Se întinde pe dealurï ce se prelungesc de ambele părţï ale pîrîuluï Corogea pănă în rîurile Prutul şi Jijia.

E formată din satele: Boroseni, Călăraşi, Ciornoha, Durneşti-Mitropolieï, Odaia-Rînghileşti, Berza, Ilişeni, Rînghileşti şi Santa-Maria.

Teritoriul com. este format din dealurï înalte, podişe întinse şi văï înguste.

Suprafaţa com. este de 9766 hect., din care 4636 hect. ale proprietarilor, 3700 hect. ale locuitorilor şi 1430 hect. ale statuluï, cu o populaţie de 729 familiï, saŭ 3407 suflete.

Are 3 bisericï, deservite de 3 preoţï şi 6 cîntăreţï; 3 şcolï mixte, conduse de 3 învăţătoriï şi frecuentate de 150 băeţï şi 20 fete; 6 cîrciumï; 21 comercianţï şi 26 meseriaşï.

Locuitoriï posedă: 2081 boï şi vacï, 635 caï, 6161 oï, 955 porcï, 164 capre, 2 bivolï şi 458 stupï cu albine.

In com. sunt 13 iazurï; 2 morï de apă la iazurï şi 1 moară cu aburï.

Budgetul e de 14937 leï la venituri şi de 11100 leï, 50 b., la cheltueli.

Rînghileşti, *sat*, în jud. Botoşani, situat pe coastă de deal şi împrejurul unuï iaz, pe o vale care se deschide spre valea Corogea şi a Prutuluï în partea de V. a com. Rînghileşti, pl. Ştefăneşti.

Moşia are o întindere de 3245 hect. şi o populaţie de 147 familiï, saŭ 664 suflete, din care 216 contribuabilï. Pe moşie sunt satele Rînghileşti, Odaia-Rînghileşti şi Ilişeni.

Agricultura se face aicï sistematic. Moşia care poate servi de model, e înzestrată cu 8 iazurï bine îngrijite, cu 2 morï de apă şi 1 de aburï la Ilişeni, care produce marï cantităţï de făină de grîŭ pentru comerciŭ; iar pe moşie, şi în satele Odaia-Rînghileşti şi Ilişeni, sunt construite magaziï, şurï, şoproane, grajdurï, ateliere de fierărie, rotărie şi lemnărie, pentru exploataţiunea agricolă.

Pe vîrful dealuluï Ciornohal se află o pădure de stejar, de 115 hect.

Aicï este reşedinţa primărieï com. Rînghileşti.

Are o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 36 elevï; 1 biserică de zid, în centrul satuluï, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï.

Vite: 740 vite marï cornute, 236 caï, 2770 oï, 50 capre, 10 bivolï şi 890 mascurï.

Stupï cu albine 192.

Rîngoaia, *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de N. a com. Dumeşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, udă com. şi, în mijlocul satuluï Dumeşti-Marï, se varsă în rîul Bîrladul.

Valea sa este formată din prelungirea dealuluï Rîngoaia.

Rînzăşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de Bîrlad, pe malul rîuluï Prutul. Satul formează com. cu acelaşï nume cu căt. Golia.

Are o populaţie de 515 locuitorï, 135 case şi o biserică.

Teritoriul com. este mlăştinos. Se scoate din bălţï mult peşte şi stuh.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 1725 hect.

Comerciul se face de 10 persoane.

Pe teritoriul com. sunt pichete pentru paza fruntariilor.

Budg. com. este de 3457 leï.

Rîpa, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Lupoaia.

Rîpa, *subdivizie a com.* Recea, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Rîpa, *numire vechie a satuluï* Braniştea, jud. Prahova, pl. Filipeşti, com. Haimanalele.

Rîpa, *cătunaş*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Jegujani.

Rîpa-Feteï, *pisc*, în jud. Muşcel,

www.dacoromanica.ro

com. Cîmpulung, mahalaua Malul-d.-s.

Rîpa-Iepeï, *sat,* în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Slobozia-Luncani, situat aproape de Pădurea-luï-Ianoli, pe dealul Grigoreni. Are o populație de 28 familiï, saŭ 105 suflete.

Rîpa-Lungă, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Chiojdeni, situat în partea de S. a com., la poalele dealului Rîpa-Lungă, pe pîrîul Rîpa-Lungă, la 5 kil. de căt. de reședință, Chiojdeni-Marï.

Rîpa-Lungă, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni, se desface din Dealul-Cîlnăuluï, se întinde printre niște micï afluenți aï pîrîuluï Cătăuțul și pîrîul Rîpa-Lungă, brăzdînd partea de S. a com.

Rîpa-Lungă, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni; izvorește din dealul Rîpa-Lungă și, după un curs de 7 kil., se varsă în pîrîul Cătăuțul, în apropiere de căt. Rîpa-Lungă.

Rîpa-Tătaruluï, *rîpă,* în partea de S.-V. a satuluï Rînceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, numită astfel pentru că pe aci era locul unde năvăleaŭ Tătariï în țară, trecînd Prutul.

Rîpeni, *subdivizie a căt.* Cernătești, com. Cernătești, jud. Buzăŭ.

Rîpile, *cătun,* al com. Rușiavățul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorï și 77 case.

Rîpiceni, *sat,* pe țărmul drept al Prutuluï, în partea de N. a com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1718 hect. și o populație de 153 familiï, saŭ 670 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și frecuentată de 66 elevï; 2 cîrciumï.

Vite: 410 boï și vacï, 50 caï, 3630 oï, 4 capre, 3 bivolï, 84 porcï.

Rîpile, *com. rur.,* jud. Băcăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., așezată în valea Trotușuluï. E alcătuită din 7 cătune: Borzești-Clăcașï, Borzești-Răzeșï saŭ Crucea-de-Piatră, d'a dreapta Trotușuluï; Slobozia-Mieluluï, în stînga Tazlăuluï-Mare, aproape de confluența luï cu Trotușul; Rîpile, reședința, în stînga Trotușuluï; Pătrășcani, Motocești și Păltinata, pe pîrîul Păltinata.

In condica Liuzilor găsim Borzești și Rîpile, răzășeștï, iar în statistica din 1874 numaï 5 cătune iar Păltinata și Motocești lipsesc (Motocești eraŭ alipiți la com. Gropile).

Se mărginește la N. cu com. Brătila; la E., cu com. Gropile; la S., cu com. Bogdana și la V., cu com. Onești. Este udată de rîul Trotușul, care se împreună aci cu Tazlăul-Mare și se încarcă cu pîrîul Păltinata pe stînga.

Dealul-Beneï și culmea Ciortolomului sunt ridicăturile maï însemnate de aci.

Are o populație de 762 familiï, saŭ 2774 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 46 elevï; 6 bisericï, 2 în Rîpile (una în Rîpile-d.-s. și alta în Rîpile-d.-j.) și cîte una în Borzești-Clăcașï, Borzești-Răzeșï, Pătrășcani și Slobozia-Mieluluï, deservite de 3 preoți și 9 cîntăreți; 9 cîrciumï.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorï, cu 816 fălcï și 40 prăjinï pămînt în țarină.

Teritoriul comuneï are o întindere de 4735 hect. Pădurile Pătrășcani, Slobozia, Răzeși-Rîpile, ocupă peste 1000 hect.

Proprietarï marï sunt: Dumitru Paraschiv, cu 611 hect. pămînt productiv; Alex. D. Paraschiv, cu 335 hect.; G. E. Bogdan; casa defunctuluï D. A. Hepites.

Pămînturile maï sunt împărțite între foștiï clăcașï și vechï răzeșï.

Viile sunt pe o întindere de 186,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2532,04 hect.

Vite: 67 caï, 1404 vite marï cornute, 394 porcï, 211 capre și 1375 oï.

Budgetul com. e la venituri de leï 11523, banï 41 și la cheltueli, de leï 2804, banï 90.

Comuna este străbătută de calea vecinală Rîpile-Gropile-Răcăciuni și de linia ferată Adjud-Tîrgul-Ocna.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluï, 55 kil.; la Tîrgul-Ocna, 18 kil.; la com. Gropile, 8 kil.; la com. Onești, 7 kil.; la com. Bogdana, 12 kil.; la com. Brătila, 15 kil. și la com. Tîrgul-Valea-Rea, reședința plășeï, 24 kil.

Distanța de la satul Rîpile pănă la stațiunea drumuluï-de-fier Onești, este numaï de 4 kil., iar satele Borzești și Crucea-de-Piatră vin pe stînga linieï ferate, maï aproape de Onești de cît Rîpile. Tot pe la aceste două cătune trece șoseaua națională Adjud-Căiuțul-Onești, paralelă cu calea ferată.

Rîpile, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., compus din secțiile: Rîpile-d.-s. și Rîpile-d.-j., reședința com. Rîpile, situat pe

www.dacoromanica.ro

stînga Trotușului, aproape de confluența Tazlăului-Mare.

Este format din trei alte sate, care în vechime erau separate: Bălăceni, Răuani și Murceni.

Are o populație de 320 familii, sau 1144 suflete; 2 biserici, una în Rîpile-d.-s., deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, clădită la 1790, și a doua în secția Rîpile-d.-j., cu 1 cîntăreț; 1 școală mixtă, frecuentată de 36 copii; 3 cîrciumi.

Vite: 15 cai, 545 vite mari cornute, 190 porci și 25 capre.

Rîpile, *sat*, în jud. Fălciu, pl. Podoleni, com. Drănceni, așezat între dealuri, spre V. de tîrgușorul Drănceni, la 5 kil.

Suprafața teritoriului moșiei e de 3000 hect., cu o populație de 66 familii, sau 260 suflete.

Are o biserică, fondată de proprietarul moșiei; 1 moară cu vapori.

Aici este încă așezarea vechie a familiei răposatului om politic Mihail Cogălniceanu.

Rîpile, *fost sat*, în jurul iazului Stroești, com. Drăgușeni, jud. Suceava.

Rîpile, *moșie*, în jud. Buzău, com. Rușiavățul, căt. Rîpile. Are 152 hect., proprietate moșnenească.

Rîpile-Ciorbenilor, *localitate*, pe moșia Darabani, comuna cu același numire, pl. Prutul-d. j., jud. Dorohoiu, în care s'a descoperit urme de lignit, care după analiza chimică făcută în laboratoriul din București, s'a găsit de foarte bună calitate.

Rîpile-de-Jos. Vezi Rîpile, *sat*, jud. Bacău.

Rîpile-de-Sus. Vezi Rîpile, *sat*, jud. Bacău.

Rîpta, sau **Slobozia**, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Hreațca, pl. Herța, jud. Dorohoiu, cu o populație, de 18 familii, sau 92 suflete.

Hotarele moșiei sunt cu: Becești, Buda și Pasatul.

Rîșca. Vezi Lehnești-Rîșca, sat, com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Rîșca, *mănăstire de călugări*, în jud. Suceava, com. Bogdănești, așezată pe malul drept al pîrîului cu același nume, sub poalele munților, într'o poziție foarte frumoasă.

Este zidită în stilul mănăstirei Probota și zugrăvită și pe din afară cu tablouri din istoria vechiului și nouluĭ testament.

Pe zidul bisericei (în partea de S.) sunt două inscripții. D'asupra ușei arhondaricului mare se citește:

«La 1540 s'au zidit biserica Rîșca în a doua domnie a luĭ Petru Rareș-Voivod și opt odăĭ; la 1766, Calistru Eni Egumen Mănăstirei au adaos 4 odăĭ; iar la 1839, în zilele prea sfîntuluĭ Mitropolit Kirio-Kirio-Veniamin Costache, Isaia, Archimandritul, Egumen Mănăstirei, au înoit odăile luĭ Petru Rareș Voivod și a luĭ Calistru Eni și au făcut d'asupra lor 12 odăĭ și 2 trapezĭ cu beciul lor de dedesubt, un acoperemint cu oserdia și cu toată cheltuiala sa; gătindu-se la 1840, Iulie 20 de zile».

Iar d'asupra intrărei arhondaricului mic se zice:

«Intru slava sfinteĭ Treimĭ s'au făcut aceste 12 chiliĭ din întreg pămînt cu temelie de piatră și cu pereți de cărămidă și cu pivniță boltită de desubt în zilele prea sfîntuluĭ Mitropolit Veniamin Costache cu drept baniĭ meĭ de mine smeritul Isaia Archimandritu, întru lauda Ierarchuluĭ Nicolae, patronul meu, că slujind eu sfinteĭ Mitropoliĭ 26 anĭ în slujba dicheieĭ m'au tras a fi sluga sa și egumen acesteĭ Mănăstirĭ, spre vecinica mea pomenire am făcut acestea la anul 1830».

Înăuntru la trapez, pe peretele de d'asupra meseĭ, este un tabloŭ reprezintînd familia luĭ Petru Rareș, compusă din Elena Doamna, Ștefan și Petru Voivod, ținînd biserica sprijinită de eĭ, de sf. Ierarh Nicolae și de fiiĭ Luxandra și Constantin.

Sub tabloŭ stă scris:

«Aceste cadre după cum se văd s'au scris și s'aŭ făcut cu cheltueala sfinției sale... Kir-Kirie Arhimandrit i proin egumen sf. Mănăstirĭ Rășcăĭ. Anul 1807».

In curtea mănăstireĭ este o cișmea cu apă. Mai sunt două livezĭ marĭ cu pomĭ roditorĭ, o grădină de legume, o florărie ce înconjură mănăstirea și un iaz.

Istoric. — Adevărata dată a înființăreĭ acesteĭ mănăstirĭ nu este cea de 1540 ce se vede d'asupra arhondaricului mare. Gr. Ureche în «Letop.», pag. 210, scrie:

«Iară într'acestaș an 7066, (1558) Septembre, pristăvitu-s'aŭ Macarie, Episcopul de Roman, ziditorul și începătorul Mănăstirei Rîșcăĭ, carele a fost la scaunul Romanuluĭ 27 anĭ și cu cinste l-aŭ îngropat în Mănăstirea sa Rîșca...»

Decĭ, nu Petru Rareș, ci Episcopul Macarie este adevăratul ziditor și începător al Mănăstirei Rîșca. Aceasta ne-o confirmă și ne-uitatul Episcop Melhisedec Cronica Romanuluĭ» (I, p. 193) și Pumnul («Mănăstirile din Bucovina», p. 89).

De și tot în Letopisețe citim: «După întoarcerea din Ungaria (1532) face Petru Vodă Mănăstirea Rîșca (I, p. 205 ;» se vede însă că Petru Vodă a restaurat saŭ a terminat definitiv ceea ce Episcopul Macarie începuse.

La 1569, Anastase I, Episcop al Romanuluĭ, hărăzește acesteĭ mănăstirĭ satul Bărlești. (Melhisedec, «Cron. Rom.», I, p. 195).

Afară de Bărlești, mănăstirea Rîșca mai stăpînea următoarele

www.dacoromanica.ro

moşiĭ: Bogdăneşti, Rîşca, Boroaia, Hărmăneşti, Zamoştea, Graşi şi viile din dealul Neicueni şi de la Cruce, din jud. Putna.

Moşiile Teţcani şi Săbăoani s'aŭ ţinut numaĭ în arendă de foştiĭ superiorĭ aĭ mănăstireĭ.

La 1821, Arhimandritul Isaia şi dechiŭ al Mitropolieĭ se afla Egumen la Rîşca, înlocuind pe Arhimandritul Grigorie Crupenschi, care cumpărase, pe preţul de 15000 leĭ, mănăstirea Rîşca «cu contractul acel întărit cu sfînta pecetea Mitropolieĭ şi subscris cu însuşĭ iscălitura Preaosfinţieĭ-voastre, (Mitropolituluĭ), făcut pe 12 anĭ şi păzit numaĭ 2 anĭ». («Ist. Mitr. Mold. şi Suc.», 165, 198 şi 199).

In acelaşĭ an (1821), mănăstirea Rîşca fu prădată fără nicĭ un motiv de rămăşiţele eteriştilor (Xenopol, V, p. 499). «Mănăstirea Rîşca, Duminică, s'aŭ prădat de 40 de Turcĭ; numaĭ zidul a rămas; pe călugărĭ i-aŭ legat şi i-aŭ bătut şi i-aŭ prădat; astă-zĭ am văzut pe uliţĭ straele frate meŭ Vasile ce 'l-am vătaf acolo şi straele vătafuluĭ Pavel şi rochiile nevesteĭ; poruncă aŭ dat nimenĭ să nu cumpere de la Turcĭ; le vezĭ cu ochiĭ şi tacĭ» (Scrisoarea Arhim. Isaia din 1824, către Paharnicul Costantin, «Ist. Mitr. Moldoveĭ şi Suceveĭ», p. 131.)

In 1826, Arhimandritul Isaia, Egumenul Mănăstireĭ Rîşca, se judecă cu oameniĭ pronumiţĭ «bogdaprosti» pentru moşia Popeşti din obîrşia pîrîuluĭ Vasluiul («Uricariul» de T. Codrescu, vol. VI, p. 230).

Rîşca, saŭ **Cotul-Rîşcăĭ**, *sat*, pe moşia şi în com. Bogdăneşti, jud. Suceava, aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Rîşca. Are o populaţie de 361 familiĭ, saŭ 1165 suflete, din carĭ 589 bărbaţĭ şi 576 femeĭ; o biserică de lemn, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1876.

Vatra satuluĭ ocupă 150 fălcĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 22 fruntaşĭ, 47 pălmaşĭ şi 138 codaşĭ, stăpînind 754 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Bogdăneşti (1 kil.), la Mănăstirea Rîşca (1500 m.) şi la Slătioara (12 kil.).

Satul Rîşca a fost întemeiat de robiĭ mănăstireĭ Rîşca. (Vezĭ Pomiĭ-Robuluĭ).

Rîşca, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, pl. Moldova.-d-j., format din pîraiele Druganul şi Pădureţul, ce izvorăsc de sub muntele Pădureţul. Curge maĭ întîiŭ de la V. spre E., străbate satele Rîşca şi Bogdăneşti, udă com. Bogdăneşti, pe o lungime de 7—8 kil., şi, după ce a învîrtit treĭ morĭ, trece în com. Boroaia, pe care o udă pe o lungime de 4 kil. Apoĭ, maĭ învîrtind o moară, intră în com. Drăgăneşti, luînd direcţiunea de la N. la S., curge aproape paralel cu Moldova, şerpuind prin satele Giuleşti şi Pănureşti şi pe lîngă Tonţi, printre Şoimăneşti şi Săveşti, formează Cotul-Turculuĭ, învîrteşte moara luĭ Agioglu şi după 7 kil. de şerpuire prin această comună, intră în com. Drăguşeni, unde are un curs de 4 kil. şi se aruncă în Moldova. Are de tributarĭ din dreapta: Rîşcuţa, Moişa, Bogdăneasca, Pîrlea, Izvorul, Chilineasa, Saca, Ulia, Tîrzia, Culeşa, Brustura şi Sărata; iar din stînga: Slătioara, Budăcelul, Pîrîul-Colibeĭ, Pîrîul-Arinuluĭ şi Runcul-Borniĭ.

Conţine peştĭ: păstrăvĭ, zglăvocĭ, grindele, boişteni, mreane. porcuşor, zvîrlugă şi clenĭ.

Rîşcana, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub culmea dealuluĭ, ce uneşte Dealul-Catelineĭ cu dealul Mîndruluĭ, com. Cotnari, pl. Bahluiuluĭ, jud. Iaşi, curge prin valea cu acelaşĭ nume, trece pre lîngă marginea de S. a satuluĭ Cotnari, printre dealurile: Ineamănul, Mîndruluĭ şi Sărata, lăsîndu-se spre S.-E., şi, lîngă lunca Cîrjoaia, se varsă în dreapta rîuluĭ Bahluiul.

Rîşcani, *sat*, în partea de N. a com. Jigălia, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat în fundul uneĭ văĭ, şi avînd o populaţie de 56 familiĭ, saŭ 274 suflete.

Are o biserică, făcută la 1750, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ şi se ocupă şi de cultura viilor.

Rîşcani, *sat*, în partea de N., a com. Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe Dealul-Rîşcanilor, pe o suprafaţă de 286 hect., din care 27 hect. pădure, şi 149 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ. Are o populaţie de 15 fam., saŭ 78 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 2 pluguri şi 3 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 16 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 3 caĭ, 9 rîmătorĭ; 10 stupĭ.

Rîşca-Mare şi Intre-Rîşcuţa, *culme de munţĭ*, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, a căreĭ principale piscurĭ sunt: Crucea-Tomiĭ, Gruiul, Piciorul-Lupuluĭ şi Piciorul-Cîrlanuluĭ. Acoperită de pădurĭ de brad şi fag.

Rîşca-Mare şi Între-Slătioara, *culme de munţĭ*, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, avînd ca piscurĭ principale: Bîtca-Neagră, Lidvul şi Capul-Dealuluĭ. Imbrăcată în pădurĭ.

Rîşcuţa, *pîrîŭ*, jud. Suceava, for-

www.dacoromanica.ro

mat de pîraiele Chiţigăile şi Dîmboviţa, ce izvorăsc de sub munţii Chiţigaia-Mare şi Pleşul. După un curs de 4—5 kil., se aruncă în Rîşca.

Are de tributarĭ din dreapta: Harjulea şi Pîrîul-Rusuluĭ; iar din stînga: Răticna, Pîrîul-Tocileĭ, Vizunoaia, Gruiul şi Crucea.

El udă com. Bogdăneşti şi conţine: păstrăvĭ, boiştenĭ şi grindele.

Rîşeşti, *com. rur.*, în partea de S.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată în valea rîuluĭ Prutul. Mărginită la N. cu com. Drănceni; la S., cu com. Duda; la E., cu Basarabia, despărţită prin rîul Prutul şi la V., cu moşiile Drănceni şi Rîpele.

Este formată numaĭ din satul Rîşeşti, situat parte pe podişul din şesul Prutuluĭ şi parte pe şes.

Suprafaţa teritoriuluĭ com. e cam de 1000 hect., cu o populaţie de 260 familiĭ, saŭ 752 suflete.

In capătul de N. al satuluĭ se află biserica, făcută la aniĭ 1841—1846, de comisul Costache Cerchez, fostul proprietar al moşieĭ. Alăturea cu biserica, este casa proprietăţeĭ. Ambele moşiĭ sunt la o distanţă de 500 metri în jos de movila Rîbîea.

Astă-zĭ, proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Teodor Cerchez.

In sat se află o şcoală, condusă de un învăţător.

In partea de E. a satuluĭ se află pădure, pe malul Prutuluĭ, iar în partea de V., pe deal, viea proprietăţiĭ.

Locuitorii posedă: 600 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 600 oĭ şi 400 porcĭ.

Rîşeşti, *sat.* Vezĭ Rîşeşti, com. rur., jud. Fălciŭ.

Rîşnarul, *fost sat,* jud. Prahova, care s'a desfiinţat, împreună cu satele Stefănoaia, Cioriceşti şi Chira, care aŭ format com. Ghiroveni, din pl Filipeşti.

Rîşniţa, *sat,* în partea de N.-V. com. Laza, pl. Racova, j. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rîşniţa, cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 227 suflete.

Rîşniţele, *ţezer*, jud. Brăila, în partea de S.-E. a comuneĭ Gropeni, între privalul Dobrota şi ţezerul Ulmul; comunică la N. cu ţezerul Babalîcul, prin privalul Scheauca.

Rîşnova, *ape minerale*, la Poiana-Pĭetroasa, în jud. Prahova, com. Predealul, pe valea Rîşnova, 1050 m. d'asupra Măriĭ, aproape de gara Predealul, pe proprietatea M. S. Regeluĭ şi Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Conţin sare, iodur de natriŭ şi foarte puţin carbonat de calce. Instalaţiunĭ sistematice neexistînd, se fac băĭ într'o piscină.

Aŭ fost descoperite în 1859 de Dr. Davila.

Rîşnoveĭ (Valea-), *vale,* izvoreşte de la limita jud. Prahova, cu jud. Dîmboviţa, trece pe la poalele munţilor Rîşnova şi Şipotul şi se varsă în rîul Prahoviţa, pe malul drept, din sus de Azuga.

Rîşnova, *munte*, jud. Prahova, înalt de 1218 m. de asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre, situat la extremitatea jud. Prahova spre jud. Dîmboviţa.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpăt, Dutca, Clăbucetul-Tauruluĭ şi Dosul-Cerbuluĭ, a fost vîndut la 1821 de Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, doamneĭ D. Sachelarie.

La anul 1844, Baronul Christodor Sachelarie, proprietarul prin moştenire al munţilor cumpăraţĭ de doamna Sachelarie de la Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, lăsînd în urma morţeĭ sale marĭ datoriĭ, aceştĭ munţĭ i-a cumpărat marele Ban Alexandru Filipescu.

Astă-zĭ se stăpăneşte de M. S. Regele Carol I, prin actul de cumpărătoare de la 15 August 1882. A fost vîndut de d-l N. Creţulescu pe preţul de 400000 leĭ, împreună cu Sorica, Dutca, Cumpătul, Jepiĭ-Marĭ şi Jepiĭ-Micĭ. D-l Creţulescu îĭ moştenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeştilor.

La 1846, muntele Rîşnova, care pe atuncĭ se numea şi Proviţa, a fost măsurat de inginerul Gheorghe Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Rîtul-Porculuĭ, *deal,* cu pădure, în partea de N. a com. Bazga, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ. De pe valea din partea dreaptă, curge pîrîul cu acelaşĭ nume şi din cea stîngă pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ.

Rîul, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 97 locuitorĭ şi 20 case.

Rîul, *cătun,* făcînd parte din com. Poenari, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat la S. de rîul Galbenul (Baia-de-Fer), pe şes.

Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 97 suflete romînĭ moşneni, şi o biserică.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiuluĭ-Ciuperceni-Vîlcea, care o traversează.

Rîul-Alb, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Dîmboviţa-Ialomiţa, situată spre N. de Tîrgovişte, pe valea pîrîuluĭ Rîul-Alb

www.dacoromanica.ro

şi între dealurile Giurcul şi Iacovul. Are o populaţie de 1098 locuitorĭ; o biserică; o şcoală; treĭ morĭ de apă.

Locuitoriĭ, şi maĭ cu seamă femeile, se ocupă cu industria domestică, făcînd tot felul de costume naţionale.

Se vecineşte la E. cu com. Runcul, la V. cu Bărbuleţul, la N. cu com. Brebul şi la S. cu com. Pietrari şi Cucuteni, cătr. Vîlcana-d.-s., despărţindu-se de toate prin păduriĭ, dealurĭ şi văĭ şi unindu-se cu Bărbuleţul şi Pietrari prin şoseaua comunală, iar cu cele-l'alte, prin potecĭ şi drumurĭ neşoseluite.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite: boĭ, vacĭ, caĭ, capre şi porcĭ, precum şi livezĭ cu pruniĭ.

Rîul-Alb, *pîrîŭ*, care izvoreşte de sub muntele Brebul, jud. Dîmboviţa, curge prin com. Rîul-Alb şi Pietrari, pe lîngă com. Izvoarele şi se varsă în Dîmboviţa, în dreptul com. Priboiul. Afluenţiĭ săĭ sunt: Valea-Tiseĭ, Valea-Bărbuleţuluĭ şi Valea-Runculuĭ, ce curg prin raionul com. Bărbuleţul; pîrîul Burlăneşti, ce curge prin raionul com. Voineşti.

Rîul-Cîinenilor, *rîŭ*, jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvoreşte din muntele Robul, curge de la V. spre E., printr'o vale mult maĭ largă ca a Rîuluĭ-Vaduluĭ şi se varsă în Oltul, pe ţărmul drept, din sus de com. Cîineni. De la origină şi pănă aproape de Cîineni, valea sa e îngustă şi adîncă; iar de la Cîineni, are o lărgime de la 200—300 metri.

Albia de asemenea la origină este îngustă; iar aproape de Cîineni are o lărgime de 60 m. Fundul conţine pĭetriş mare. Lărgimea apeĭ e de 2 m.; adîncimea, de $0^{m},20$. Peste acest rîŭ, aproape de Cîineni, este un pod de piatră, lung de 40 m.

Rîul-Doamneĭ, *foastă plasă*, în jud. Muşcel, care coprindea pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea toate comunele de la Domneşti pănă la Mărăcineni.

Rîul-Şes, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani.

Rîul-Vaduluĭ, *subdivizie a com.* Cîineni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, la 7 kil. de Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *vamă*, jud. Vîlcea, pl. Cozia, com. Cîineni, cu un edificiŭ frumos, posedînd şi un biuroŭ telegrafo-poştal. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860. Venitul pe 1896—97: 61115 leĭ, 10 banĭ. De la Rîul-Vaduluĭ şi pănă la trecătoarea Scăunelele, trecătoarea cea maĭ apropiată, sunt 12 kil. Pe aci trece calea naţională şi calea ferată în Ardeal.

Rîul-Vaduluĭ (Turnul-Roşu), *trecătoare*, însemnată din punctul de vedere istoric şi cea maĭ adîncă, avînd de la 3—400 m., în fundul căreia se rostogolesc apele Oltuluĭ, jud. Vîlcea.

Romaniĭ fortificaseră această trecătoare, de unde şi vechia sa denumire de Poarta-Traiană. In timpul luptelor dintre Turcĭ, Ungurĭ şi Romînĭ, avu o mare importanţă. Ungurii bătură aci pe Turcĭ în aniĭ 1442 şi 1493.

In anul 1849, pe aci intrară trupele ruseştĭ în Transilvania sub comanda generaluluĭ Lüders, care voi să taie linia de retragere a Ungurilor şi tot pe aci acest general bătut de Bem trebui să se retragă repede în mijlocul erneĭ şi într'o noapte îngrozitoare, ducînd cu sine numeroase familiĭ romîne din Sibiiŭ, care fugeaŭ de impilările Ungurilor.

Prin această trecătoare trece şoseaua, care plecînd de la Slatina, merge la Drăgăşani, Rîmnicul, Cîineni, Rîul-Vaduluĭ şi ajunge la Sibiiŭ. La Cîineni, această şosea se întîlneşte cu alta, care, pornind din Piteşti, trece prin Curtea-de-Argeş, Tigveni, Sălătrucul, Titeşti şi ajunge la com. Cîineni, după ţărmul stîng al Oltuluĭ.

In Transilvania, la 10 kil. de frontieră, această trecătoare este fortificată.

La Rîul-Vaduluĭ începe un lung şi strîmt defileŭ, care se termină aproape de Rîmnicul-Vîlcea şi are o lungime de 56 kil. şi o lărgime de la 100 m. pănă la 1 kil.

In vechime, fortificaţia acestuĭ debuşeŭ consista dintr'un turn de cărămidă care a făcut să i se dea numele de trecătoarea Turnul-Roşu.

Pe aci trece acum şi calea ferată R.-Vălceĭ-Frontiera-Sibiiŭ, cu staţia finală, lîngă frontieră, Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *rîŭ*, în jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvoreşte din muntele Vîrful-Mare. Curge de la V. spre E., printr'o vale îngustă şi se varsă în Olt, pe ţărmul drept, aproape de vama cu acelaşĭ nume. Acest afluent al Oltuluĭ formează frontiera, în această parte a ţăreĭ, la vărsarea sa în Olt. Lărgimea albieĭ este de 20 m. Fundul săŭ conţine pĭetriş mare. Un pod de piatră, lung de 18 m., înlesneşte comunicaţia între Rîmnicul şi Sibiiul. Acest rîŭ se maĭ numeşte şi Vodul. Are o lungime de 40 kil.

Rîureni, *cătun*, în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. urb. Ocnele-

www.dacoromanica.ro

Marĭ. In cîmpia Rîurenilor se face bîlciul Rîureni (v. a. n.), care ţine de la 25 August pănă la 8 Septembrie în fie-care an.

Are o biserică zidită la 1747.

Rîureni, *localitate*, în jud. Vîlcea, cunoscută dincolo de limitele jud. şi chiar ale Ţărei, prin importantul bîlciŭ ce se ţine în fie-care an aci la Sf. Maria mică (8 Septembre).

Cade la 6 kil. spre S. de Rîmnic.

Bîlciul de la Rîureni era de o importanţă comercială însemnată în vremurile de demult.

Dificultatea comunicaţiunilor, mulţimea mănăstirilor şi oraşelor de a doua mînă ca Drăgăşani, Ocnele-Marĭ, Horezul, Curtea-de-Argeş şi altele, contribuiaŭ la prosperitatea acestuĭ bîlciŭ.

Mănăstirile, oraşele, proprietarĭ şi boerĭ din judeţele limitrofe, se aprovizionaŭ de la Rîureni cu cele trebuincioase pentru gospodária lor.

Bîlciul Rîureni s'a înfiinţat pe la 1636, pe timpul luĭ Mateĭ Basarab, de neguţătorĭ mămularĭ; maĭ înainte n'avea loc stabil. Din acest timp a început să fie stabilit aci.

Bîlciul se ţinea înaintea mănăstireĭ Govora, la 15 August, fiind hramul bisericeĭ. S'a ţinut în vechime şi pe locul unde este Ocniţa.

Rîureni, *staţie de dr.-de-f.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ, cătunul Rîureni, pe linia R.-Vîlcea-Cîineni (frontieră), pusă în circulaţie în anul 1901. Se află între staţiile R.-Vîlcea (6 kil.) şi Govora (6 kil.).

Rîureni-Noĭ. Vezĭ Chiricuţa, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rîurile, *plasă*, în jud. Muşcel, contopită cu pl. Argeşelul de la 1 Aprilie 1882, şi avînd reşedinţa în com. Stîlpeni.

Această plasă coprindea partea din centru şi V. a judeţuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Nucşoara, de care se desparte printr'o linie aproape orizontală, începînd din jud. Argeş, şi mergînd pe la S. de comunele: Petroşani, Bădeşti, Aninoasa şi Capul-Pisculuĭ, şi terminîndu-se la S. de Schitul-Goleşti; la V. şi S. cu jud. Argeş, printr'o linie ce trece pe la V. de comunele Retevoeşti, Jupăneşti, Micesti, Ciumeşti şi Mărăcineni; la E., cu pl. Argeşelul, de care se desparte prin rîul Doamna, şi prin diferite muchiĭ de dealurĭ şi văĭ, coprinse între comunele Piscani şi Mioveni, Ţiţeşti şi Davideşti, Livezeni şi Voroveni, Stîlpeni şi Bîrzeşti, Rădeşti şi Vultureşti, Drăghiciul şi Hîrtieşti.

Are forma unuĭ poligon neregulat, cu locurĭ aci şese, aci brăzdate cu dealurĭ acoperite cu pădurĭ şi pomĭ roditorĭ.

Se compune din 62 sate, care formează 21 comune rurale: Băjeşti, Bălileşti, Ciumeşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Drăghiciul, Goleşti, Jupîneşti, Leicesti, Livezeni, Mărăcineni, Micesti, Mihăeşti, Piscani, Purcăreni, Rădeşti, Retevoeşti, Stîlpeni, Ţiţeşti, Valea-Popeĭ şi Vlădeşti.

Plasa Rîurile, pănă la începutul secoluluĭ al XVIII-lea, se împărţea în pl. Rîul-Doamneĭ, care coprindea comunele de la Domneşti pănă la Mărăcineni şi pl. Bratia-Bughea, care coprindea comunele de la Aninoasa pănă la Băjeşti şi de aci în sus pănă la Poenari, împreună cu Godeni, Furnicoşi şi Capul-Pisculuĭ.

Este udată de multe rîurĭ, gîrle şi gîrliţe. Principalele sunt: Rîul Doamna, care udă comunele: Retevoeşti, Leicesti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Jupîneşti, Piscani, Purcăreni şi Mărăcineni; rîul Bratia, care udă comunele: Vlădeşti, Goleşti, Balileşti şi Băjeşti; Rîul-Tîrguluĭ, care udă partea de E. a plăşeĭ, trecînd prin comunele: Mihăeşti, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni.

Are o populaţie de 12473 suflete.

Dealurile plăşeĭ sunt însemnate prin bogatele livezĭ de prunĭ.

Căile de comunicaţie, care străbat pl. Rîurile, de la S. spre N., sunt: calea naţională Piteşti-Cîmpulung-Frontieră, care trece prin comunele: Mărăcineni, Piscani, Livezeni, Stîlpeni, Rădeşti, Valea-Popeĭ, Mihăeşti, etc.; calea ferată Goleşti-Cîmpulung, care merge aproape paralel cu şoseaua naţională şi se opreşte, în această plasă, la gările: Gropeni, Ciumeşti, Clucereasa, Stîlpeni, Mihăeşti şi Furnicoşi; calea, care pleacă din Piscani, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin comunele Dîrmoneşti, Coseşti, Leicesti, Retevoeşti, etc.; şoseaua, care pleacă din Purcăreni, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin com. Jupîneşti şi unindu-se cu calea ce pleacă de la Piscani, între comunele Leicesti şi Retevoeşti; şoseaua care pleacă din com. Băjeşti, trece prin comunele: Bălileşti, Goleşti, Vlădeşti, etc., pe malul drept al rîuluĭ Bratia.

In plăşile unite Argeşelul-Rîurile sunt 35 şcoale mixte şi 1 şcoală de cătun, frecuentate de 1871 copiĭ (1899—900).

In pl. Rîurile singură sunt

www.dacoromanica.ro

37 biserici, deservite de 41 preoți și 36 dascăli.

Rîușorul, *rîŭ,* jud. Mușcel, izvorește din muntele Păpușa, com. Rucărul, trece prin Rucărul, unde malurile sale sunt bine asigurate în contra înecurilor și din jos de comună se varsă în rîul Dîmbovița.

Rîușorul, *pîrîŭ,* jud. Mușcel, com. Lerești, plaiul Dîmboviței, izvorește dintre munții Iezerul și Tărîțoasa, și se varsă în Rîul-Tîrgului, pe partea dreaptă.

Roaba, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, cu o populație de 295 suflete.

In sat sunt 2 biserici (mănăstiri), schitul Roaba-Vechiŭ, fondat la 1834, și schitul Roaba-Noŭ, fondat la 1855 de Pahonie Robu Ieromonahul.

Roaba, *moșie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, în care statul are a 4-a parte. Venit anual 59846 lei.

Are pădure și cete de moșneni pe dînsa.

Roaba-Noŭ, *schit,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, fondat la 1885 de Pahonie Robu Ieremonahul, în satul Roaba.

Roaba-Vechiŭ, *schit,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, fondat la 1834.

Roata-Cătunul, *com. rur.,* jud. Vlașca, situată pe valea Drîmbovnicul, la 66 kil. de Giurgiu, și la 11 kil. de Obedeni, reședința pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are o populație de 758 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 42 copii.

Roata-de-Jos, *com. rur.,* jud. Vlașca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele: Roata-d.-j. și Zgaia, situată pe valea Drîmbovniculuĭ, în jos de Roata-Cătunuluĭ. Depărtarea de București de 33 kil.; de Giurgiŭ, de 65 kil. și de Obedeni, reședința plășeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 11 kil.

Are o populație de 758 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de un preot și un dascăl, ținînd de parohia Sadina.

Prin comună trec Valea-Drîmbovniculuĭ și valea Glodeni, ce vine din proprietatea Roata-d.-s. Pe apa Drîmbovniculuĭ se află o moară de apă.

Roata-de-Jos, *cătun,* pendinte de com. cu același nume, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe stînga apeĭ Drîmbovnicul, cam sub mal.

Are o suprafață de 1486 hect. S'a dat la 122 locuitorĭ, împroprietăriți după legea rurală din 1864, o suprafață de 381 hect

Aci sunt școala, biserica și primăria.

Roata-Ursoaia-Fața, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moșia Pîrîieni-d.-s., pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Robănești-de-Jos, *cătun,* al com. Robănești-d.-s., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Tesluiul, pe malul drept. Are 60 familiĭ și o biserică, cu hramul Înălțarea (1740), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Robănești-de-Sus, *com. rur.,* în S.-V. pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satele: Robănești-d.-s., în care e primăria, Robănești-d.-j., și Bojoiul, situată pe malul drept al rîuluĭ Tesluiul, la 7 kil. spre S. de Balș și la 23 kil., spre N.-V., de Caracal.

Are o populație de 735 locuitorĭ; 2 biserici, una, cu hramul Înălțarea (1881), în Bobănești, și cea-l'altă, cu hramul Adormirea Maciĭ Domnuluĭ (1810), în Bojoiul, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 560 vite marĭ cornute, 1569 vite micĭ și 114 porcĭ.

Robescu, *lac,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Voetinul, format din ploĭ și de revărsările pîrîuluĭ Coțatcul, în partea de E., comunicînd cu Lacul-Negru, din com. Bălești.

Robești, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 30 kil. de orașul Buzăul.

Limita sa, la N., începe din Valea-Purcaruluĭ, urcă pe drumul Trestienilor (hotar între cătunul Oleșești și Runcul), pe care merge pănă în izvorul Arabagiul; la E., se lasă pe izvorul Arabagiul și merge pe el pănă în albia rîuluĭ Buzăul; la S., pe rîul Buzăul, urcă pe albia sa, pănă la Părul-Marinoaieĭ; la V., urcă din Părul-Marinoaieĭ la Părul-cu-Precestanie, trece pe la Roschila și coboară în Valea-Purcaruluĭ.

E formată din cătunele: Robești, Runcul și Stănilești, cu o populație de 630 locuitorĭ.

Are 2 biserici, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți. Catedrala e cea cu hramul Nașterea Maciĭ Domnuluĭ.

Vite: 74 boĭ, 59 vacĭ, 12 viței, 8 caĭ, 5 țepe, 5 mînjĭ, 600 oĭ și 140 porcĭ.

Suprafața com. e de 630 hect., din care 186 hect. arabile, 15 hect. pădure, 95 hect. fineață, 83 hect. izlaz, 80 hect. livezĭ,

www.dacoromanica.ro

27 hect. vie și 144 hect. sterp. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Robești, Oleșeasca-Robești și Pîrscovul-d.-j., ale cetelor de moșneni Robeștĭ, Runcenĭ și Pălcăĭ.

Terenul e accidentat și propriŭ orĭ-căreĭ culturĭ.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua Mărăcineni-Rușiavățul, un vad peste rîul Buzăul și drumul Tîrcovuluĭ.

Robești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, compusă din 2 cătune: Robești și Sărăcinești.

E situată pe malul drept al Oltuluĭ, pe culmea dealuluĭ Ghimpurosul, la 53 kil. de capitala jud. și la 35 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populație de 381 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de zid în căt. Robești, construită la 1817, de răposatul ctitor, vătaful Constantin Robescu, și cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în căt. Sărăcinești, reparată la 1858, de boerul Măciuceanu și alțiĭ; o școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 30 caĭ, 59 boĭ, 100 vacĭ și 1700 capre și oĭ.

Pe valea Robești, în raionul com., sunt 3 morĭ de măcinat și 1 herăstrău; iar pe valea Sărăcinești, o moară.

Locuitoriĭ sunt moșneni. De această comună aparțin munțiĭ: Robul, Danul, Murgașul, Rigla, Prislopul și Gorganele. Ceĭ d'întîiŭ treĭ sunt situațĭ în partea de S.-V. a comuneĭ, iar ceĭ din urmă, în partea de N.-V. In acești munțĭ se fabrică brînză. Parte din eĭ se arendează și parte se opresc pentru vitele locuitorilor.

In căt. Sărăcinești se văd ruine de ziduri vechĭ și urme de bisericĭ. S'a găsit un picior de preastol de piatră, care s'a așezat în biserica de la Robești și niște săgețĭ, cu forma dacică. Pe valea satuluĭ, în partea stîngă, la locul numit Comorĭ, se află multă piatră de var.

Vatra satuluĭ ocupă 40 hect., iar întreaga com., 1250 hect.

Prin com. trece șoseaua națională care unește punctele R.-Vîlcea cu Sibiiul, străbătînd comunele: Bujoreni, Bogdănești, Călimănești, Brezoiul, Călinești, Robești și Cîineni, ultima comună la frontieră.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2000 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Ghimpurosul, Zăpodioarele, Dealul-Negru, Dealul-Vieĭ, Piscul-Balota și Măgura, și udată de văile: Robești, Sărăcinești și Siliștea. Locurile din jurul comuneĭ Robești sunt: Poenița și Ostrovul la N., Lunca-Robeștilor și Ostrovul-d.-j., în centru, lîngă Olt, Cîmpul-Sărăcineștilor și Bolovanul, la S.

Se mărginește: la E., cu județul Argeș, de care se desparte prin rîul Oltul; la V., cu munțiĭ Murgașul; la N., cu comuna Cîineni; și la S., cu comuna Călinești.

Robești, *cătun* de reședință, al com. Robești, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ și 64 case.

Robești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Robești, în dreapta rîuluĭ Oltul, și pe șoseaua națională Rîul-Vaduluĭ.

Are o populație de 50 familiĭ; o biserică, cu hramul Sf. Mihail și Gavril, cu următoarea inscripție:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, întărește Doamne biserica ta care aĭ cîștigat-o cu scump sîngele tĭĭ.

Această sfîntă biserică s'a început a se zidi din temelie de repausatul robul luĭ Dumnezeŭ, vătaful Constantin sîn Anghel Robescu, în anul 1777 și s'a terminat și sfințit în 1817, Iulie 18.

Robești, *mahala*, în com. rur. Menți-din-Față, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Robești, *pîrîŭ*, ce izvorește din munțiĭ com. Paltinul, jud. Putna, și-se varsă în Zăbală.

Robești, *vale*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia. Izvorește din muntele Murgașul, desparte muntele Rigla de Prislopul și Gorganele, trece prin com. Robești, și se varsă spre E., în rîul Oltul.

Roboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Rușătești, jud. și pl. Argeșul. Are o populație de 140 familiĭ. Aci se află schitul Roboaia.

Roboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Berislăvești, jud. Argeș, pl. Loviștea. Are o populație de 68 familiĭ; o biserică cu hramul Sf. Ioan, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, și întreținută de Eforia Spitalelor Civile din București.

Roboaia, *schit*, cu hramul Buna-Vestire, jud. și pl. Argeșul, situat pe valea Roboaieĭ, care se varsă în Vîlsana, la 2 ore, cu trăsura, de Curtea-de-Argeș.

Această mănăstire s'a întemeiat de Sava Liveru Mușat și era cu totul independentă, neatîrnînd de nicĭ o altă mănăstire din țară saŭ din străinătate. Pe la 1843, fiind cu totul ruinată, s'a rezidit de către Episcopia de Argeș, căreia servea de metoh. Biserica se află în bună stare, și este deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser. In urma secularizăriĭ averilor mănăstirești, schitul Roboaia se întreține de stat.

Aci se află, după cum arată d. Slavicĭ, una din cele maĭ marĭ și maĭ interesante colecțiĭ

www.dacoromanica.ro

de cărți vechĭ și manuscripte romînești.

Robul, *braț*, al Borciĭ, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta; pleacă din Borcea, din dreptul satuluĭ Vlădeni, curge spre N., între brațul Borcea și Săltava, și se varsă iărăși în Borcea, în dreptul satuluĭ Chioara.

Robul, *munte*, situat în partea de S.-V. a com. Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Robul, *pisc*, jud. Vîlcea, pe cul mea Veverița, situat la S. de muntele Vîrful-Mare. Din el se ramifică: Culmea-Brezoilor, între rîul Pușcoiul și Brezoiul, avînd ca piscurĭ: muntele Murgașul și Muntele-luĭ-Popovicĭ.

Robul (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robești, cu o suprafață aproximativ de 400 hect., supusă regimuluĭ silvic.

Roca, *subdivizie a com. rur.* Marga, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Rociul, *com. rur.* și *sat*, pe apa Drîmbovnicul, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 16 kil. de com. rur. Costești, reședința sub-prefectureĭ, și la 42 kil. de Pitești.

Are o populație de 170 familiĭ, saŭ 610 suflete; o biserică, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 700 oĭ și 200 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua județeană Pitești-Giurgiŭ.

Rociul cu trupul **Stanislăveanca**, *moșie*, jud. Argeș, pl. Gălășești, com. Rociul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Berislăvești. Are o întindere de 2741 pog., din care 1062 pog. pădure.

Rocșoreni, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 41 kil. de orașul Turnul-Severin. Se mărginește la N., cu com. Greci; la E., cu com. Greci și Bălțați; la S., cu com. Adunați-Teiuluĭ; iar la V., cu com. Plopi.

Este situată pe vale. Satul formează comună cu satul Varadia saŭ Putineiul, avînd o populație de 900 locuitorĭ, și 180 case.

Locuitoriĭ posedă: 42 pluguri, 80 care cu boĭ, 8 căruțe cu caĭ; 460 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 500 oĭ și 460 rîmătorĭ; 20 stupĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, mixtă, condusă de 1 învățător, frecuentată de 67 elevĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1063 leĭ, și la cheltuelĭ, de 481 leĭ.

Dealurĭ și văĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Cocoruluĭ cu Valea-Cocoruluĭ, Cîmpia-Nuculuĭ și Valea-Nuculuĭ. In partea de E. se află pădurea Cerchezelor, proprietatea statuluĭ, Valea-Roșiorilĭ, cu Valea-Băiĭ și a Lupuluĭ, iar la S., dealul Brîgleasa, cu valea Brîgleasa.

Roești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 2 cătune: Roești și Ciocîlteiul, cu multe subdiviziĭ, situată pe rîurile Pești eana și Cernișoara, la 38 kil. de capitala județuluĭ și la 34 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1276 locuitorĭ; 3 bisericĭ, 2 în Roești și 1 în Ciocîlteiŭ.

O parte din locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu dulgheria și rotăria. Eĭ posedă: 10 caĭ, 180 boĭ, 250 vacĭ, 30 capre și 100 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. 12 saŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile d-lor Em. și I. Cernătescu, și 7 pe a d-lor Diaconeștĭ, dîndu-li-se 75 hect. pămînt.

In raionul comuneĭ se văd niște ruine, în formă de cetate, unde se zice că aŭ locuit Dacĭi.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1750 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1934 leĭ și cheltuelile, la 1630 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Cerna, Peșteana și Luncavățul și udată de văile: Rîioasa, Porculuĭ, Manasul, Negraia, Peșteana și Cernișoara.

Roești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 662 locuitorĭ și 2 bisericĭ.

Rogina, *pădure*, în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mogoșești; parte este proprietatea statuluĭ și parte particulară.

Rogina, *pîrîŭ*, format între pădurile Hărpășești și Popești, pl. Cîrligătura, jud. Iași; servește și de hotar între aceste două moșiĭ și se varsă în iazul Fandolica.

Rogna, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrînești, spre V. de satul Bătrînești și la 2 kil. de el, pe pîrîul Glodeni. Are o populație de 30 familiĭ.

Rogoaza, saŭ **Bujorul**, *pîrîŭ*, izvorește din partea de N. a com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, din pădure, despre hotarul com. Hoceni; curge prin mijlocul comuneĭ Oțeleni, unde for-

www.dacoromanica.ro

mează iazurile de pe valea Rogoaza: Botezatului, Dahore, Drăgunoiul și Cotacul saŭ Horja, după care, unindu-se din jos de sat, cu pîraiele Burghelea și Saca, trece în com Deleni, sub numele de Bujorul; aicĭ primește Pîrîul-Fîntînelor și, de la satul Talaba, ĭa numirea de pîrîul Talaba și se varsă în dreapta Elanului.

Rogoaza, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E așezat pe valea cu același nume, pe malul stîng al Siretului, la 2 kil. de reședința com., spre S.

Are o populație de 44 familiĭ, saŭ 166 suflete.

Teritoriul căt. este de 707 hect. Locuitoriĭ sunt parte împroprietăriță, parte răzeșĭ, și stăpănesc 153 hect., iar d-l D. Simionescu, 551 hect.

Lîngă sat, la V., se află un pod de vase peste Siret.

Rogoaza, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, izvorește din punctul numit Tabăra-Țiganilor, sub numele de Neagotă, trece prin partea de S. a comuneĭ Corbasca, udînd satele Fofaza și Rogoaza, primește pe stînga pîrîul Corbasca și pîrîul Zăpodia și se varsă în Siret, în partea de V. a satuluĭ Rogoaza.

Rogoazele, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița, în insula Balta; curge din Dunăre în brațul Săltava-d.-j.

Rogoazele, *proprietate* a statuluĭ, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fundul-Crăsani; formează cu moșia Grindul un trup, cu numele de Grindul-Rogoazele.

Rogoazele, *pădure*, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița; are 200 hect. populate cu salcie și plop.

Rogoazele, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-j., de pe teritoriul com. Brătila.

Rogojanca și Valea-Nucetuluĭ, *trupurĭ de moșiĭ* ale statuluĭ, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendinți de biserica Sf. Ion din București.

Rogojelul, *cătun*, al com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat parte pe deal, parte pe vale și la N.-V. comuneĭ.

Are o suprafață de 1037 hect., din care 487 hect. pădure, 70 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 35 hect. fînețe și 445 hect. arabile.

Are o populație de 87 familiĭ, saŭ 368 suflete; 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ în 1750, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 76 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 290 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 100 porcĭ și 182 oĭ și capre.

Comunicația în cătun se face prin drumuri ordinare.

Rogojelul, *vale*, în căt. Rogojelul, com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj; începe de la N., din capul cătunuluĭ și merge spre S., de se termină în culmea com. Temișani, care parte este așezată pe această vale; pe aci merge și matca pîrîiașuluĭ Rogojelul; această vale e formată de Dealul-Roșu.

Rogojelul, *vale*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Vîrtopul; pleacă din această com., de la N. spre S., pe o întindere de 5 kil., pănă în hotarul jud. Mehedinți; are la V. dealul Chivădarul, iar la E. Dealul-Roșu.

Rogojeni, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, așezată pe malul Prutuluĭ, la 70 kil. de Galați. Se mărginește la N. cu jud. Tutova prin com. Blăgești, spre V. și Cîrja, spre E.; la S, cu com. Oancea; la E., cu Prutul și la V., cu Cavadinești.

Apele ce o udă sunt: rîul Prutul, pîrîul Horincea, pîrîiașul Oarba (Chirilești), lacul Sovîrca, precum și alte bălțĭ maĭ micĭ, formate de vărsăturile Prutuluĭ. E formată din treĭ cătune: Rogojeni (reședința), Chirilești și Vădeni, cu o populație de 574 familiĭ, saŭ 2299 suflete.

Suprafața com. e de 9438 hect., din care 3718 arabile, 4290 păduri, 371 hect. 80 ariĭ imaș, 228 hect. 80 ariĭ fînețe, 211 viĭ, 20 grădinăriĭ și 143 livezĭ și vetrele satelor.

Statul posedă 1601 hect., 60 ariĭ, în moșia Vădeni. Proprietatea mare particulară este reprezintată prin moșiile Rogojeni și Chirilești, ale moștenitorilor defunctuluĭ Alexandru Calimah, în întindere de 5750 hect. (din care peste 4000 hect. pădure); iar sătenii posedă 1801 hect., 80 ariĭ.

Locuitoriĭ din com. Rogojeni sunt foștĭ clăcașĭ împroprietăriță în 1864; iar în Vădeni sunt însurățeĭ împroprietăriță la 1880.

Locuitoriĭ posedă: 2 mașinĭ de treerat și 300 pluguri; 1198 boĭ, 481 vacĭ, 170 viței, 150 mînzațĭ, 150 mînzate, 7 taurĭ, 56 armăsarĭ, 60 caĭ, 140 țepe.

Are 3 bisericĭ: Sf. Voevozĭ, în Rogojeni, vechie, de vălătucĭ, Sf. Spiridon în Chirilești, și Sf. Pantelimon și Sf. Voevozĭ în Vădeni.

Sunt 3 școale mixte, în Rogojeni, frecuentată cu 66 elevĭ, în Chirilești, frecuentată de 42 copiĭ, și în Vădeni, cu 40 elevĭ.

www.dacoromanica.ro

Veniturile comunei se ridică la 9875 lei, iar cheltuelile, la 8798 lei.

Pe teritoriul comunei trece pe o întindere de 3 kil. calea județeană ce merge la Fălciu. Din satul Rogojeni până la calea județeană e șosea petruită, în întindere de un kil.

Rogojeni, *sat*, și reședința com. cu același nume, pl. Horincea, jud. Covurluiu, pe malul Prutului. Are o populație de 843 suflete, o biserică și o școală.

Rogojeni, *cătun*, făcînd parte din com. Petrești-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, așezat pe dealul din partea dreaptă a Gilortului.

Are o suprafață cam de 30 hect., cu o populație de 10 familii, saŭ 35 suflete.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 6 pluguri, 6 care cu boi, 1 căruță cu cai; 55 vite mari cornute, 86 oi, 10 capre, 35 rîmători și 4 cai.

Comunicația în cătun se face prin drumuri neșoseluite, care o leagă la N.-E. cu comuna de reședință.

Rogojeni-Chirilești, *moșie* particulară, de 5750 hect., în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurluiu.

Rogojina, *com. rur.*, în partea de S. a com. Vierșani, pl. Gilortul, jud. Gorj, situată pe valea Gilortului.

Are o suprafață cam de 403 hect., cu o populație de 456 familii, saŭ 490 suflete.

Are 1 biserică, fondată în 1888, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 36 pluguri, 42 care cu boi, 2 căruțe cu cai, 175 vite mari cornute, 208 oi, 72 capre, 118 rîmători și 12 cai.

Budgetul com. e la venituri de 980 lei, 50 bani, iar la cheltueli de 918 lei, 89 bani.

Teritoriul comunei este udat de rîul Gilortul, care curge prin mijlocul ei, de la N. la S.

Comunicația în Rogojina se face prin șoseaua comunală, care o pune în legătură la N. cu Vierșani, iar la S. cu Andreești.

Rogojina, *vale*, care se formează pe teritoriul com. Ursoaia, pl. Mijlocul, jud. Olt, curge de la N. spre S., formînd hotar între com. Tîmpeni, Icoana și Florul și apoi trece pe teritoriul com. Șerbănești-d.-s. și Șerbănești-d.-j., și se varsă în Dorofeiul, la N. de com. Șerbănești-d.-j., pl. Șerbănești.

Rogojina, *vale*, în parte de E. a com. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Izvorește din dealul Drăganul și se varsă în rîul Beica.

Rogova, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la 24 kil. de orașul Turnul-Severin.

Este formată dintr'un singur sat, așezat pe un loc șes pe marginea pîrîului Blahnița.

Are o populație de 900 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 53 elevi; 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 46 pluguri, 81 care cu boi, 7 căruțe cu cai, 740 vite mari cornute, 24 cai, 800 oi și 540 rîmători, 65 stupi. Prin această comună trece șoseaua Turnul-Severin-Hinova-Rogova-Corlățelul precum și șoseaua Broscari-Rogova-Pătulele.

Budgetul comunei e la venituri de 3820 lei, iar la cheltueli de 3218 lei.

Deal mai principal în com. este Dealul-Rogovei, plantat cu vii.

Comuna e udată de apa Blahniței care are pe dînsa mori de măcinat.

Rogozi (Dealul-Rogozii), *sat*, cu 30 locuitori, făcînd parte din com. rur. Samara, jud. Argeș, pl. Pitești.

Rogozul, *fost sat* separat, în pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Acum unit, formează partea de N. a satului Fundul-Crăsani.

Rogozul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, spre V. de cătunul de reședință, pe pîrîul Rogozul.

Rogozul, *schit*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, la 2 ore de orașul Rîmnicul-Sărat, fondat în anul 1825 de către Constantin Ghimulea (Robescu) și Maria C. Ghimulea, soția sa.

Inainte vreme, fusese aci o biserică de lemn, locuită de părinți Ruși, — de unde și numele de Poiana-Rușilor, dat poieniei ce înconjoară schitul.

Intre obiectele vechi ale acestui schit, mai prețioase sunt: un hrisov, dat de Grigore Ghica Voevod, în anul 1828, Fevruarie 15, prin care înzestrează schitul cu 6 scutelnici, 6 poslușnici, recunoscînd mănăstirei dreptul de a primi pe fie-care an cîte 30 bolovani de sare din salinele Slăniculuĭ.

Rogozul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, format de pîrîul cu același nume.

Rogozul, *trup de moșie*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ; formează moșia Broșteni-Vechĭ — Rogozul.

Rogozul, *japșe*, jud. Brăila, unește

www.dacoromanica.ro

ĭezerul Baba-Alecu cu japșa Cămnița în ostrovul Iazuluĭ.

Rogozul, *pîrîŭ*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, izvorește de sub muntele Bobul-Mic, curge de la N.-V. către S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Rogozul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, izvorește din Dealul-Trăistenilor, udă cătunul Rogozul și schitul Rogozul, unde formează o baltă și se varsă în pîrîul Slobozia.

Rogozul-Vărăției, *pădure*, de fag, stejar și jugastru, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, 1015 hect., din care 15 hect. ale statuluĭ.

Rogozuluĭ (Piscul-), *pisc*, în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Se întinde de la N. la S. și servește locuitorilor pentru arătură.

Rojiștea, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., situată la 29 kil. de Craiova și la 17 kil. de reședința plășeĭ Căciulătești.

Situată pe costișa unuĭ deal ce vine din com. limitrofă, Bratovoești, și se întinde de la N. la S., cuprinzînd rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele, întrerupte de 4 micĭ văĭ.

Se învecinește la E. cu com. Apele-Viĭ; la V., cu rîul Jiul, care o desparte de com. Foișorul; la N., cu com. Bratovoești și la S., cu com. Murta.

Este udată de micĭ pîrîiașe care izvoresc din rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele. Aceste izvoare, afară de Vijoaele din rîpa cu acelașĭ nume care se găsesc în partea de S. a com., se unesc între ele și cu pîrîul numit al-Moriĭ, ce vine de la N., din com. Adunați-de-Giormane, satul Bratovoești și curge spre S., pe partea joasă și de V. a com., matca Jiuluĭ, și se varsă în balta Strîmba, la punctul numit Capacul-luĭ-Trică.

Bălțĭ: Strîmba, Metița, Lunga, Trestina, Jiețul și Ochiul pe moșia Madona-Dudu, și avînd toate o întindere de 35 pog.; Balta-Bouluĭ, Gîrla-Iței, Balta-cu-Sălciile, Balta-Foleĭ și Gîldăul-Moriĭ, pe moșia numită Rojiștea.

Are o populație de 806 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 27 copiĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 180 oĭ, 24 capre și 36 porcĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 129 locuitorĭ împămînteniți.

Are o suprafață de 975 1/2 pog., din care 49 1/2 pog. ocupate de vatra comuneĭ.

In com. sunt 2 moșiĭ: Rojiștea, a familieĭ Paianu și alta, care aparține bisericeĭ Madona Dudu din Craiova. Ambele aŭ cîte 5240 pog. arabile și aduc un venit de 32000 leĭ. Păduriĭ sunt 2, de 307 hect. fie-care, compuse din aluniĭ și jugaștri maĭ cu seamă.

Calea județeană Craiova-Bechet străbate com. Maĭ e o cale naturală ce duce la com. Apele-Viĭ și care are 6 kil. 100 m.

Roma, *cătun*, al com. Clătina, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ și 11 case; se alipește de căt. Tronari.

Roma, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Cătina, căt. Roma, proprietatea moșnenilor Izbășoi și Garoflide; are 90 hect., din care 35 arabile, 40 fîneață, apoĭ pădurea Tronari-Roma.

Roma, *plaiŭ*, în partea de E. a com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure și izlaz.

O tradițiune în privința acestuĭ plaiŭ este cea următoare: «Pe cînd Tătariĭ stăpîneaŭ aceste locurĭ, aŭ venit peste dînșiĭ niște oameni foarte răĭ, numițĭ Romanĭ, care i-aŭ alungat și s'aŭ stabilit aci, și în com. Chiojdul-din-Bîsca, județul Buzăŭ». De sigur că Romaniĭ, despre care se zice că aŭ invadat aci, sunt Țiganĭ lăeșĭ, carĭ 'șĭ daŭ numele și azĭ de Romanĭ, Rîmĭ, etc., veniți aci sub diferiți conducătorĭ, din Transilvania, și formînd diferite cete de moșneni, din care cea maĭ însemnată a fost Sitiești, din Transilvania.

Pănă azĭ, fie-care ceată de moșneni poartă brîŭ cu colorĭ distinctive de alte cete.

Roman, *județ*, situat în regiunea șeasă, în partea de N. a Țăreĭ, în Moldova, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Siretul, și înconjurat de județele: Suceava, Iași, Vasluiul, Tutova, Bacăul și Neamțu.

Orașul Roman este capitala acestuĭ județ.

Se mărginește la N. cu jud. Suceava, de care se desparte, începînd de la V. către E., prin rîul Moldova, însă numaĭ pe o foarte mică distanță și apoĭ prin o linie convențională, ce începe din malul acestuĭ rîŭ, la N. de satul Tupilați, și merge spre E., ridicîndu-se puțin către N., pănă în malul rîuluĭ Siretul, la S. de satul Cozmești (jud. Suceava); de aicĭ urmează puțin spre N., vr'o 400 m., cursul rîuluĭ Siretul, de unde se desparte iarășĭ

www.dacoromanica.ro

prin o linie convenţională, trasă din malul rîuluĭ Siretul, cam la 1 kil. N. de satul Volintireşti, spre E. şi pănă la N.-E. de satul Crivesti. La S. se hotăreşte cu jud. Bacău şi Tutova (cu acest din urmă numaĭ pe o mică distanţă), de care se desparte prin o linie convenţională, care începe din dreptul satuluĭ Leţcana (jud. Bacău), cam la 1 kil. spre N. de acest sat, şi merge spre E., pe la S. de satul Galbeni, pănă în rîul Siretul, cam 3 kil. spre S. de satul Cotul-Grosuluĭ; de aicĭ urmează spre S., pănă în dreptul satuluĭ Ursoaia, cam la 3 kil. de rîul Siretul, de unde, o linie convenţională trasă spre E., pe la S. de satele Ursoaia, Alexandri, Ciutureşti şi Poiana-Humeĭ, se termină la S.-E. de acest din urmă sat. Intre satele Ciutureşti şi Poiana-Humeĭ, jud. Roman se limitează cu jud. Tutova. La V. de jud. Neamţu se separă prin o linie convenţională, ce merge de la N., din dreptul satuluĭ Tupilaţi, spre S., pănă la N. de satul Leţca (jud. Bacău). Această linie convenţională urmează, în cea maĭ mare parte, culmea dealurilor din partea de V. a jud. Roman, ale căror piscurĭ maĭ înalte, de la N. la S., sunt: Chicera, Cetăţuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Dealul-luĭ-Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-luĭ-Vodă, Movila-Goronuluĭ, Dealul-Ţuţcanilor, Oretea şi Valea-Rea.

La E., de jud. Iaşi se separă prin o linie convenţională, ce începe de la N.-E. de satul Crivesti, şi duce de la N. la S. pănă la E. de satul Hîndreşti, şi de aicĭ se îndreaptă spre E., pănă aproape de satul Nistra. La N.-E. de Nistra, se limitează cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin o linie convenţională, dusă de la N. spre S., pănă la S. de satul Boatca şi apoĭ de aicĭ puţin prin valea pîrîuluĭ Gîrbovăţul, de unde apoĭ către S., urmează culmea dealurilor, prin codri întinşĭ pănă la N. de satul Fundul-Tutoveĭ (jud. Tutova).

Lungimea cea maĭ mare a acestuĭ judeţ este acea socotită de la N. de satul Volintireşti şi pănă la S. de satul Ursoaica, de 55 kil., iar lăţimea cea maĭ mare a luĭ este între satele Văleni şi Vadul-Vejeĭ.

Suprafaţa acestuĭ judeţ este de 165772 hect.

Teritoriul jud. Roman se poate împărţi în două părţĭ: partea din dreapta rîuluĭ Siretul, aproape toată plană, şi partea din stînga aceluĭ rîŭ, maĭ deluroasă.

Culmile de dealurĭ, cele maĭ principale care străbat jud. Roman, sunt:

1. Culmea Dealul-Măruluĭ-Golani, cea maĭ înaltă, situată în stînga rîuluĭ Siretul, în partea de E. a judeţuluĭ. Vîrfurile cele maĭ înalte din această culme sunt: Todireni, Vlădnicelele, Buzdugi, Mănăstirea, Chicera, Piscul-Rusuluĭ, Ghida, Zimbrul, Căpăţîna, Stan, Dealul-Mărului, Poganul, Golani, Tabăra, Chiliile, Muncelul, Fundul-Şiştaruluĭ şi Poiana-Humeĭ. Din ea se desfac şi alte culmĭ secundare, din care cele maĭ principale sunt: Poiana-Humeĭ, Fundul-Şiştaruluĭ, Culmea-Goronuluĭ, a-Giurgenilor, a-Holmuluĭ, Creţoaia, a-Tabereĭ şi a-Brăteştilor. Aceste 3 culmĭ secundare se termină în valea rîuluĭ Bîrladul.

2. Culmea de V. care nu este alt-ceva de cît ultima terasă despre E. a munţilor, ce separă basinul Bistriţeĭ de al Moldoveĭ. Această culme se continuă prin partea de V. a judeţuluĭ, de la N. la S., avînd următoarele vîrfurĭ maĭ înalte: Chicera, Cetăţuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-Movila, Goronul, Dealul-Ţuţcanilor, Oretea şi Valea-Rea.

Această culme nu lasă nicĭ o ramură către E. în interiorul judeţuluĭ.

3. Culmea-Muncelului, care vine din jud. Suceava şi care nu este de cît ultimele ramificaţiunĭ a munţilor dintre Moldova şi Siretul.

Şesurile cele maĭ principale din acest judeţ sunt:

Şesul Moldova, saŭ maĭ bine Platoul Moldoveĭ, şesul Cîrligilor şi al-Scheeĭ.

Văile cele maĭ marĭ din jud. Roman, sunt următoarele:

Valea-Siretuluĭ, prin care curge rîul Siretul, şi care străbate acest jud. de la N. la S.; Valea-Moldoveĭ, în care curge rîul Moldova; Valea-Bîrladuluĭ, prin care curge rîul Bîrladul; Valea-Neagră, prin care curge pîrîul Valea-Neagră, şi Valea-Albueĭ, prin care curge pîrîul Albuia.

Ape:

1. Siretul, care curge de la N. la S. prin mijlocul judeţuluĭ udîndu-l în toată întinderea sa. El intră în acest judeţ puţin maĭ la N. de satul Volintireşti şi iese la S. de satul Ursoaia. — Acest rîŭ primeşte în sine pe dreapta, în coprinsul jud. Roman, începînd de la N. spre S.: pîrîul Draga, pîrîul Luţca, încărcat pe dreapta cu pîraiele Ciorgul şi Berendiş, rîul Moldova, încărcat pe dreapta cu pîraiele Valea-Albă şi Moreanca, iar pe stînga cu pîrîul Ciurlicul, pîrîul Valea-Neagră, încărcat pe dreapta cu pîrîul Brănişteni, unit cu pîrîul Poarca şi acesta cu pîrîul Puiul, pîrîul Turbata (care se varsă în rîul Siretul, pe teritoriul jud. Bacău), încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna şi Galbeni. Pe stînga, rîul Siretul primeşte:

www.dacoromanica.ro

pîrîul Țiganca, mărit pe stînga cu pîrîul Caracaș, Pîrîul-Moriĭ, Pîrîul-Stîrceĭ, pîrîul Albuia, mărit pe dreapta cu pîrîul Buhoanca și pe stînga cu Pîrîul-Velnițeĭ și Poenele-Onceĭ, mărit cu pîrîul Pricopul în care se varsă pîraiele Stănița și Călugărița, pîrîul Vulpășești (Șagna), mărit pe dreapta cu Pîrîul Lincani, pîrîul Petrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velnițeĭ și Rîmnicul, pîrîul Brătească, mărit pe dreapta cu pîraiele Averești, Lingurari și David, pîrîul Ciolac, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Bălușeștilor, pîrîul Corhana, pîrîul Glodeni, mărit pe dreapta, cu pîrîul Valcelele, pîrîul Crețoaia, mărit pe dreapta cu pîrîul Răcea și pe stînga cu pîrîul Poenele și pîrîul Sasa.

2. Bîrladul, care curge de la E. și udă partea de S.-V. a județuluĭ, pe o întindere aproape de 20 kil. și iese din acest județ, pe la E. de tîrgușorul Băcești. — Primește în sine, în cuprinsul județuluĭ, începînd de la izvor, pîraiele Giurgeni, Ciubota-Roșie, Săcălușul, Valea-luĭ-Ene, Trestiana, Mărmureni, Bozianca, Crăieasca (Toinar), formată din pîrîul Chisălița adaus pe stînga cu pîrîul Fodorul și din pîrîul Zimbrul, pîrîul Gîrbovățul, pe stînga, pîrîul Goronul, Pîrîul-Șipotuluĭ, Pîrîul-Oceĭ, pîrîul Pustieta și pîrîul Brăbușa, pe dreapta.

Agricultura ocupă întîiul loc printre ocupațiunele locuitorilor acestuĭ județ.

Cantitatea grîuluĭ ce se seamănă în acest județ, în raport cu suprafața și cu cultura celor-l'alte cereale, precum și calitatea luĭ superioară aŭ făcut să se dea ca marcă a județuluĭ treĭ spice de grîŭ.

Pădurile acoperă aproape toată marginea de V. și cea de E. a județuluĭ precum și culmea Dealuluĭ-Măruluĭ-Golani cu toate ramificațiunile eĭ. Statul posedă în acest județ 5655,90 hect. pădure.

Viea se cultivă la Porcești, Hociungi, Bahna, Brălești și Cîrligi. Cartoafele, la Săbăoani, Hălăucești, Agiudeni și Sămășeni.

Se lucrează tîmplăria în satul Tupilați, rotăria în satele Văleni, Pustieta, Corneiul, Valea-luĭ-Ene, Băcești, Boghicea, Slobozia, Sagna și Todireni; căruțăria ordinară în satele Iugani și Hălăucești; linguri, coveți, fuse, în satele Păltinișul, Solca, Veja-Lingurari, Vulpășești, Ghideon, Nistra și Vadul-Vejeĭ; jugurĭ în satul Vadul; dogăria în tîrgușorul Băcești; olăria în satele Muncelul-d.-s., Izvorul, Linsești, Iucșa, Oțeleni, Mănăstirea, Chicera, Hîndrești și Dulcești; fierăria în Fundul-Oceĭ; fringhieria în satele Mărmureni și Galbeni; cojocăria în satele Lițca și Ghirăești; mangalul în satul Bunghi; rogojinele la Dulcești și țesăturile de lînă maĭ mult în satul Bahna.

Se fabrică spirtul în 3 fabricĭ (velnițĭ): la Dulcești, la Poenile d.-j. și la Vovrieștĭ.

Sunt 2 morĭ cu vaporĭ: la Brătești și Dagîța, și maĭ multe cu apă, din care cele maĭ bune sunt cele de la Simionești, Roman, Văleni, Moreni, Dulcești și Trifești.

Comerciul constă maĭ mult în desfacerea cerealelor. Sunt 2 piețe: orașul Roman și tîrgușorul Băcești. Grîul, pentru calitatea sa superioară, este maĭ mult căutat. Vite se vînd maĭ cu seamă pe piața orașuluĭ Roman, în fie-care Marțĭ, la iarmarocul (tîrgul) săptămânal și odată pe an, la iarmarocul anual de la 6 August; de asemenĭ și în tîrgușorul Dămienești în fie-care Duminică din timpul primăverei și al ierneĭ. Se maĭ face un comerciŭ destul de întins de făină și maĭ cu seamă de păpușoiŭ pe care o macină în marĭ cantitățĭ morile de apă; de spirt, pe care îl fabrică velnițele de la Dulcești, Poienele-d.-j. și Vovrieștĭ; de pește, care se scoate din iazurile de la Dulcești, Brăniștenĭ și Trifești, precum și din rîurile Moldova și Siretul.

Sunt cariere de piatră în exploatare la Averești și Găureana.

Ape minerale sulfuroase se găsesc la Strunga, unde este și un stabiliment balnear.

Căile de comunicație cele maĭ principale sunt:

Linia ferată Bacău-Roman-Pașcani, care străbate acest județ prin mijloc, în toată lungimea sa, de la S. la N. Ea urmează malul drept al rîuluĭ Siretul; intră în județ la S. de satul Galbeni, și iese pe la N. de satul Hălăucești, avînd în cuprinsul județuluĭ 4 stațiunĭ: Galbeni (23 kil. spre S. de orașul Roman), Roman, Mircești (16 kil. spre N.) și Hălăucești (20 kil. spre N. de orașul Roman). Această linie are în cuprinsul acestuĭ jud. 3 podețe: peste pîraiele Galbeni, Turbata și Valea-Neagră și un pod peste rîul Moldova, lung de 226 m.

Șoseaua națională Bacău-Roman-Pășcani ce vine de la Bacău și intră în acest județ pe la S. de satul Galbeni. Ea face parte din șoseaua națională principală, care străbate în lung țara prin mijlocul săŭ, de la Mihăileni la Vîrciorova.

Șosele județene: Roman-Piatra, care începe din șoseaua națională Bacău-Roman-Iași și Roman-Fălticeni, chiar de lîngă podul de fier de lîngă rîul Moldova lîngă Roman; Roman-Buhuși-Piatra; Roman-Bărcești-Vasluiŭ, ce străbate acest județ

www.dacoromanica.ro

pe o lungime de 30 kil. 700 m.; Roman-Bîra-Vasluiŭ; Piatra-Tupilați-Iași și Piatra-Buhuși-Vasluiŭ.

Afară de aceste șosele, naționale și județeane, maĭ multe alte șosele vecino-comunale leagă diferitele comune între ele.

Este împărțit în 4 plășĭ: pl. Moldova, în partea de N.-V. a județuluĭ, pl. Siretul-d.-s., în partea de N.-E.; pl. Siretul-d.-j., în partea de S.-V. și pl. Fundul, în partea de S.-E. a luĭ.

Acum, pl. Moldova și Siretul-d.-j. sunt unite, avînd un singur subprefect.

Orașul Roman are un spital, iar județul întreține un spital la Dămicești, și spitalul din com. Bîra.

Județul Roman are un tribunal în orașul Roman, care depinde de Curtea de Apel din Iași și 3 judecătoriĭ de ocol: una în orașul Roman, a doua în tîrgușorul Bîra și a treia în tîrgușorul Dămienești.

In privința bisericească, jud. Roman singur formează o protoerie, care are sub privigherea sa 121 biserici ortodoxe. Acest județ împreună cu jud. Bacău, Putna și Tecuciŭ formează o eparhie, Eparhia Episcopieĭ de Roman, cu reședința Episcopuluĭ în orașul Roman și care eparhie depinde de Mitropolia de Iași. Tot în acest județ sunt 30 biserici catolice, care alcătuesc 8 eparhiĭ, puse sub ascultarea directă a Episcopuluĭ catolic din Iași.

Județul Roman, împreună cu județele: Iași, Neamțu și Vasluiŭ, alcătuește a VIII-a circumscripție a Camereĭ de comerciŭ.

Sunt în tot jud. 60 comune, din care 59 rurale și 1 urbană.

In anul 1899—900, aŭ funcționat în jud. Roman 75 școlĭ rurale, din care 69 mixte și 6 de cătun. Aŭ fost frecuentate în acel an școlar de 3019 copiĭ.

Pe teritoriul com. Elizabeta-Doamna și pe moșia statuluĭ Pînceștĭ-Dragomireștĭ, la 5 kil. spre S. de orașul Roman, este o școală practică de agricultură.

Budgetul jud. Roman pe 1898—99 a fost la venituri de leĭ 362734,39 și la cheltueli, de leĭ 353446,44.

Roman, *com. urb.*, în jud. Roman, pl. Moldova, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova și la 3 kil. de vărsarea sa în rîul Siretul. Este așezată pe un loc înalt, la extremitatea de S. a platouluĭ, ce se pară basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ și aproape în mijlocul județuluĭ, la 346 kil de București, 116 kil. de Iași, 103 kil. de Suceava, 44 kil. de Bacăŭ și 102 (46 kil. pe șosea) de Piatra.

Teritoriul întregeĭ com. ocupă o suprafață de 350—400 hect.

Are o populație de 14019 suflete, locuind în vr'o 2500 case.

Această populație în mare maioritate este compusă din Romînĭ, apoĭ vin Evreĭ, Armenĭ, Ungurĭ, Grecĭ și Nemțĭ.

Are un seminar inferior (cu 4 clase), înființat în 1858; un gimnaziŭ, înființat în 1872; o școală profesională de băețĭ și una de fete, înființate în 1880; treĭ școlĭ primare de băețĭ, una (școala No. 1 saŭ Ghica-Vodă) înființată la 1832, a doua (școala No. 2) la 1851 și a treia (școala No. 3 saŭ Costachi-Negri) la 1867; două școlĭ primare de fete, din care cea d'intîiŭ (școala No. 2) înființată la 1867; un pensionat de băeți și două de fete și o școală primară de băeți și una de fete a comunității armene din Roman.

Sunt în Roman 6 biserici ortodoxe și anume:

Episcopia, cu hramul Sf. Paraschiva, începută la 1542 de Petru-Rareș și terminată în 1550 de fiul săŭ Iliaș-Vodă. Este biserica cea maĭ vechie și cea maĭ frumoasă. Este catedrala orașuluĭ. Episcopia eparhieĭ de Roman se datează de pe vremea luĭ Alexandru-cel-Bun.

Aci se păstrează felonul luĭ Ioan Crisostomul, așezat într'o cutie cu capacul de sticlă și pecetluit. Nu se păstrează însă nicĭ un document istoric despre originea luĭ, afară de relațiunea ce ne-o dă Arhidiaconul Paul, care însoțea în călătorie prin Moldova pe Patriarhul Makarie. O tradițiune locală însă spune că felonul acesta ar fi fost unul din darurile ce le-a primit Alexandru-cel-Bun, și Mitropolitul Iosif, de la Impăratul Constantin Paleologul și că Alexandru-cel-Bun l'ar fi dăruit mănăstireĭ sale de la Episcopia de Roman însoțit de documentul respectiv, care a existat la Episcopie până la 1722, cînd documentele Episcopieĭ s'aŭ înecat în apa Bistrițeĭ. Tot aicĭ sunt și cîte-va părticele de moaște (o parte din palmă), care dacă trebue să credem tradițiunea sunt ale Sf. Paraschive.

Precista-Mare, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1569, de Doamna Ruxandra, soția luĭ Alexandru Lăpușneanu. Iată, după inscripțiunea, ce se păstrează în pridvorul bisericeĭ, fazele prin care a trecut această biserică:

Această sf. biserică unde se prăznuește Adormirea Precisteĭ, întîiŭ a fost zidită de Doamna Ruxandra, maica luĭ Bogdan-Voivod, la 1569. Al doilea s'a zidit de iznoavă de Episcopul Ioanikie, cu ajutorul Domnuluĭ Constantin Racoviță-Voevod, la 1753, și s'a dat metoh Sf. Spiridon din Iași. Al treilea s'a zidit din noŭ, fiind egumen Gerasim Putneanul la 1787, carele aŭ făcut și începere spitaluluĭ. Al patrulea iarăși, stricîndu-se, s'a zidit din noŭ de Archimandritul Ghe-

www.dacoromanica.ro

rasim Bucovineanul, carele a mai sporit în spital 10 crivaturi, la 1826. Al cincilea, hrintuită de cutremurile urmate, s'a stricat până la un loc şi s'a zidit de Igumenul Macarie Basarabeanul cu ai săi bani, carele a mai sporit şi 20 crivaturi în spital, mijlocind şi cumpărarea binalei pentru 40 crivaturi, domnind Domnul Mihail Grigorie Sturdza-Voivod, iar Mitropolitul fiind profesorul Veniamin Costache. 1838, Oct. 21.

In curtea acestei biserici este spitalul zidit la 1872, de Epitropia Sf. Spiridon, alăturea de vechiul spital, care acum e desfiinţat.

Biserica - Albă, cu patronul Sf. Voevozi, zidită la 1695, de vel-Spătarul Vasile Cantacuzino, după ce se surpase cea vechie, ce fusese zidită de Ştefan Tomşa, cu vr'o 100 ani mai înainte.

Această biserică a avut, din vechime, mulţi ani judecată, pentru loc, cu biserica armeană din acest oraş, cu care este alăturea Ea avea ca venit, mai înainte de începutul secolului nostru, taxa de la harabagii şi de la măsurătoarea vaselor cu băuturi. Incasa cîte 4 parale la leu, din preţul chiriei; cîte 20 parale de bute, de la cotitul vaselor; 10 parale de la bolobocul cu vin, de la toţi cei ce'şi măsura singuri vasele şi cîte o para de vadră, pentru măsurarea cu cotul saŭ cu vadra a vaselor cu rachiu după obiceiu. Taxa de harabagelîc se desfiinţă la 1853 Iunie 2.

Biserica Sf. Nicolae făcută mai întîiu de lemn şi apoi cu 90 ani în urmă, făcută de zid în forma în care se vede şi astăzi.

Biserica Precista-d.-s., făcută mai întîiu din lemn şi apoi de zid, la 1791, avînd patronul Adormirea.

Biserica Sf. Gheorghe, zidită, cum este astă-zi, la 1847, de Grigore şi Elena Donici, în locul alteia mai vechi. Ea este cu 4 turnuri. Această biserică avea din vechime ca venit taxa de la cîntar. De la 1843, Iulie 2, prin anaforaua statului No. 1681, se obligă Eforia tîrgului a da acestei biserici cîte 500 lei în locul acelei taxe pe care o încasa Eforia.

Afară de acestea, mai este o capelă ortodoxă şi una catolică la cimitir, făcute de curînd.

Biserica armeană din acest oraş este zidită pentru prima oară la 1609.

Oraşul are un spital mare şi frumos, care depinde de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi şi s'a clădit în 1872 în locul celui vechiu. Acest spital îşi are început pe la 1787 şi este fondat de Gherasim Putneanul, egumenul mănăstirei Precista - Mare. Până la această dată, aici era un azil pentru săraci. El a fost organizat pe la 1798, de Episcopul de Roman Veniamin Costache.

Agricultura şi creşterea vitelor ocupă aproximativ $^1/_3$ din locuitorii acestui oraş; iar o parte se ocupă cu industria şi comerciul.

Industria care se practică, este cea de primă necesitate ca: zidăria, lemnăria, fierărie, ciubotăria, croitoria, etc.; puţini se îndeletnicesc cu muingeria şi fabricaţiunea săpunului şi foarte puţini cu blănăria care odinioară era în floare în Roman. Pe rîul Moldova este o singură moară de apă.

Comerciul îl face cu oraşul Galaţi şi cu străinătate prin punctul Iţcani. Produsele care se expoartă sunt cerealе (grîu şi păpuşoi mai mult) şi vite.

El serveşte ca piaţă numai pentru jud. Roman.

In acest oraş, în fie-care an, se face la 6 August un iarmaroc anual, care ţine, în unii ani, cîte 10 zile şi care este al doilea din Moldova după cel din Falticeni. (Acest iarmaroc în vechime se făcea la 20 Iulie). Afară de acest iar maroc anual, se mai face cîte unul săptămînal, în fie-care Marţi, mai mult pentru vite. Are 3 pieţe, din care cea din faţa bisericei Precista-Mare, datează de pe la finele secolului trecut.

Este pe lîngă reşedinţa administraţiunei judeţului, şi aceea a Episcopului din Roman.

Notiţe istorice. Lăsînd la o parte diferitele idei emise de unii istorici ca: Bising, Benku, Fotino, Bonfiniu, Cantemir, Wolf şi alţii, care aŭ căutat să dea oraşului Roman o vechime mai mare de cît poate o are în realitate, punîndu-l unii ca întemeiat pe timpul lui Traian, alţii pe timpul lui Claudiu, idei care se contrazic unele pe altele şi care nu se bazează pe nimic sigur; lăsînd la o parte şi Cronica lui Hur, în care se spune că judeţul Romanului ar fi existat înainte de Dragoş-Vodă, cronică pe care iarăşi nu putem pune bază, ne vom opri la cel mai vechiu document sigur, pe care îl avem şi care datează de la 1392 Martie 30. In acest document, Roman-Vodă ne spune că el se afla atunci în cetatea de la Roman, pe care o numeşte cetate a sa Roman-Vodă şi de unde el şi fiii săi, Alexandru şi Bogdan, hărăzesc lui Ianăş Viteazul, trei sate pe Siret: Ciursaciuţi, Vlademirouţi şi Bucurouţi. («Arh. ist. a Rom.», t. I, No. 19). — Că acest tîrg a fost înfiinţat de Roman-Vodă saŭ că a existat mai înainte de el şi că acest Domn nu-l avea atunci, de cît ca un oraş favorit al său, în care poate îşi avea reşedinţa, aceasta nu se ştie cu preciziune Este ştiut

www.dacoromanica.ro

însă că el îşĭ are începutul înnainte de 30 Martie 1392.

Din un document al Episcopieĭ de Roman din 1408, de la Alexandru-cel-Bun, se vede că afară de cetate exista o biserică, în onoarea Sf. Paraschivc, care a devenit patroana Episcopieĭ. In această biserică a fost înmormîntată soţia luĭ Roman-Vodă şi muma luĭ Alexandru cel-Bun, Doamna Anastasia. In ce anume loc a fost aceea biserică nu se ştie.

Episcopia de Roman, dacă trebue să credem pe cronicarul Ureche, a fost înfiinţată de Alexandru-cel-Bun, Domnul Moldoveĭ, care i-a dat şi eparhie pe sub munte în jos; iar cronicarul Ştefan Logofăt zice că acea eparhie era formată din judeţele: Roman, Bacăŭ, Putna, Tecuciŭ, Tutova şi Vasluiŭ. Episcopia acestuĭ oraş a purtat mult timp numele de Mitropolie şi une-orĭ, spre deosebire de Mitropolia Suceveĭ, se numea Mitropolia Ţăreĭ-de-Jos. Acest nume l'a purtat Episcopia de Roman pănă la începutul secoluluĭ al 17-lea, cînd Mitropolitul Suceveĭ, ca unul ce era al capitaleĭ, şĭ-a apropriat exclusiv, pentru sine, titlul de Mitropolit, lăsînd celuĭ de Roman, numai numele de Episcop. In secolul al XIV-lea şi aproape în întîia jumătate a secoluluĭ al XV-lea, istoria nu ne-a păstrat numele nicĭ unuĭ Episcop de Roman, căcĭ de şi cu ocaziunea conflictuluĭ cu Patriarhia se aminteşte numele unuĭ Episcop Meletie, care se presupune a fi al Romanuluĭ, însă pozitiv nu se ştie dacă e aşa. Cel d'întîiŭ Episcop de Roman, de care ne vorbesce pozitiv documentele cunoscute pănă acum, este Calist, pe la anul 1444. (Vezĭ p. a. «Cr. Rom.» de Ep. Melchisedec). Episcopul Romanuluĭ era al doilea după Mitropolitul Ţăreĭ.

Oraşul Roman, din vechime, ca şi acum, a fost reşedinţa ţinutuluĭ cu asemene numire, unde îşĭ aveaŭ şederea Pîrcălabiĭ. Ţinutul Romanuluĭ din vechime avea 2 Pîrcălabĭ, şi oraşul avea administraţiunea sa proprie, compusă din şoltuz ca preşedinte şi 12 pîrgarĭ.

Pe la 1458, pe timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, vedem că locuitoriĭ de prin satele vecine cu oraşul Roman, care aduceaŭ peşte şi varză, pentru vînzare în acest oraş, la iarmarocul anual, ce se făcea la Sf. Ilie (20 Iulie), plăteaŭ vama domnească; de unde deducem că, încă de pe la aceasta dată, oraşul Roman era un tîrg cu un venit oarecare şi destul de întemeiat, căcĭ avea şi zile fixe pentru iarmaroc.

La anul 1467, Decembrie 7, el a fost ars de către Mateiŭ Corvin, regele Ungarieĭ, în mersul săŭ către Baia, contra luĭ Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, după ce a stat de s'a odihnit cu oştile sale în el 6 zile. Aicĭ şĭ-a concentrat Ştefan-cel-Mare oastea sa din Ţară, cînd a venit Albert, Craiul Leşesc, cu oştĭ asupra Moldoveĭ, de s'a dat bătălia la Codriĭ-Cozminuluĭ, în 26 Octombrie 1497.

Pe una din pieţele acestuĭ oraş a fost tăiat cronicarul Miron Costin, în Decembrie 1691, din ordinul Domnuluĭ Moldoveĭ C. Cantemir.

Din documente se vede că acest oraş, în vechime, ca şi Hîrlăul şi Vasluiul era, din cînd în cînd, locul de şedere pentru Domnul Ţăreĭ.

Acest oraş, din deosebite documente, se vede că pe lîngă Romînĭ mai era locuit şi de alte naţionalităţĭ, încă din timpurĭ vechĭ în o relaţiune comunicată de Secretarul Episcopieĭ de Cameniţa în 1571 Nunţiuluĭ Papal, se vede că Ungurii, din acest oraş şi judeţ, rătăciţĭ d'intîiŭ în eresul luĭ Hus, aŭ trecut la religiunea catolică. (Hasdeŭ, «Ist. tol. relig. în Rom.», pag. 29). Afară de către Ungurĭ, acest oraş mai era locuit de Armenĭ şi Evreĭ. (Melchisedec, «Cr. Rom.», t. I, p. 17—39).

In oraşul Roman exista din vechime o mulţime de bresle, ca a blănarilor, a croitorilor, a bărbierilor, a cojocarilor, a calicilor (a mişeilor), a cioclilor, etc.

Vom vorbi ce-va despre cele două din urmă, de oare-ce celel'alte sunt destul de cunoscute. Din un uric al luĭ Ştefan-cel-Mare, din 1458, se vede că în Roman eraŭ mulţĭ săracĭ, carĭ formaŭ, aşa zicînd, un fel de asociaţiune şi pe care Ştefan-cel-Mare îĭ dă sub jurisdicţiunea bisericească a Episcopieĭ. Pe la 1704, Ianuarie 21, vedem că această asociaţiune era organizată în toată regulă şi purta numele de breasla mişeilor, avînd starostele lor, cu membriĭ scutiţĭ de dărĭ către stat. («Cr. Rom.», Melchisedec, t. I, p. 317).

O altă breaslă tot aşa de curioasă ca şi cea de mai sus, care exista în vechime în oraşul Roman, era breasla cioclilor, după cum ne arată un document de la Domnul Moldoveĭ, Mihail Racoviţă, de la 1718, Aprilie 20. Această breaslă se compunea din 30 oamenĭ holteĭ, destinaţĭ pentru astrucarea oaselor celor morţĭ şi periţĭ şi mai ales a celor străinĭ şi nemernicĭ. Eĭ aveaŭ starostele lor, depindeaŭ de Episcopia de Roman, care îĭ administra, judeca şi certa la trebuinţă. Eraŭ scu-

www.dacoromanica.ro

tiți de dările către stat și de toate angaralele, și servitorilor domnești, de ori-ce categorie ar fi fost ei, nu le era permis să se amestece în afacerile lor. Numărul acestor ciocli s'a redus în Ianuarie 1751, sub Constantin Racoviță, la 15 oameni.

Andreas Wolf, care scrie pe la finele secoluluĭ trecut, spune că Romanul era un tîrgușor compus din ceva mai mult de 300 case. (Erst. Theil, t. I., pag. 184. «Cr. Rom.», Melchisedec).

Pămîntul pe care este situat orașul Roman a fost din vechime proprietatea statuluĭ și numaĭ treptat și cu timpul a devenit proprietatea Episcopieĭ. Venitul pe care îl dă acest oraș la Domnie, era destinat, după cum zice Dem. Cantemir. pentru întreținerea a 4 Vornicĭ de poartă, care reședeau în Iași, din afară de Curtea-Domnească și judecau procesele cele micĭ; iar pe cele marĭ le trimeteau la Domnie.

Din un document de la 1712, se vede că Pahomie, Episcop de Roman, este împuternicit a lua dijmă de la toți ceĭ ce cultivau locurĭ de hrană pe moșia tîrguluĭ Roman ori-care ar fi, căcĭ acea dijmă era hărăzită Episcopieĭ de Domniĭ ceĭ maĭ dinainte. Din alte două documente, unul de la 4 Ianuarie 1721 și altul de la 1722, date de Mih. Racoviță-Vodă, se specifică anume de la ce trebuia să ia Episcopia dijmă. In acele documente se spune că dijma se lua de la pîne, fîn, prisecĭ, grădinĭ, etc., și de la tot locul cu venit din cuprinsul tîrguluĭ. Ea maĭ lua afară de aceste și cîte 2 banĭ de la orĭ-cine va vinde ceva în tîrg. Aceste venitur le lua Episcopia de Roman încă din vechime.

Tocmaĭ tîrziu, la 17 August 1844, comunitatea orașuluĭ s'a tînguit Episcopuluĭ de asupririle ce suferă din partea arendașilor moșieĭ tîrguluĭ, prin încărcarea și îngreuerea dărilor bezmănale și a otcupuluĭ (antreprizeĭ) rachiuluĭ. Episcopul convingîndu-se că orășeniĭ sunt în suferințe, le-aŭ propus, ca eĭ să împuternicească din parte-le niște persoane de încredere, cu care el să poate chibzui modul cum s'ar putea curma pe viitor aceste nemulțămirĭ comune orașuluĭ și Episcopieĭ. Orășeniĭ aŭ delegat dintre dînșiĭ pe spătarul Grigori Doni, pe spătarul Dimitrie Strat, pe Clucerul Ovanes Criste (Armean) și pe Grigore Naum. Aceștia aŭ arătat Episcopieĭ toate asupririle ce suferea orașul din partea întreprinzătorilor venituluĭ ce este în drept a trage Episcopia de la orășenĭ. Veniturile aceste, prin o concurență bazată pe lăcomia antreprenorilor și pe latitudinea abuzurilor, ajunsese atuncĭ la suma de 850 galbenĭ, plătiți Episcopieĭ anual, osebit de cea ce aveaŭ a profita aceĭ antreprenorĭ. Spre cùrmarea acestor abuzurĭ, Episcopia a consimțit la propunerea delegaților: de a se rescumpăra orașul și a deveni com. proprietară pe locul ce ocupă și cît îĭ va maĭ fi necesar, în cît, pe viitor, să nu maĭ depindă întru nimic de Episcopie. Invoiala s'a făcut cu condițiunile următoare:

1. Episcopia cedează orășenilor dreptul de proprietate pe vatra tîrguluĭ, și osebit, afară de periferia orașuluĭ, un imaș de 330 fălcĭ.

2. Locul acesta stîlpindu-se și făcîndu-se harta, se va da în stăpînirea orașuluĭ.

3. Spre despăgubirea Episcopieĭ de venitul ce avea de la oraș, să se cumpere o moșie, care să producă anual suma de 500 galbenĭ, ce corespunde cu adevăratul venit, ce poate fără abuz să aibă Episcopia de la oraș, după drepturile dobîndite de ea din antichitate.

4. Podul de pe apa Moldoveĭ rămîne și pe viitor proprietate a Episcopieĭ, lăsîndu-sc însă orășenilor libertatea de a trece prin vaduri și iarna pe ghiață.

5. Morile de pe Moldova și zalhanaua rămîn și pe viitor în posesiunea Episcopieĭ, și tîrgoveții nu vor pretinde nicĭ o plată de la Episcopie pentru ele, precum și pentru imașul dimprejurul lor; pentru care s'a și dat orașuluĭ 30 fălcĭ imaș maĭ mult peste 300 fălcĭ, ce li se cuvenea.

6. Vor fi scutite de orĭ-ce dare către oraș, și chiar de plata despăgubireĭ la împroprietărirea orașuluĭ: casa Sf. Episcopiĭ, cu tot locul dimprejurul eĭ și alte acareturĭ ale Episcopieĭ din interiorul orașuluĭ, precum și alte 15 locurĭ, dintre care 2 sterpe, iar 13 locuite de servitorii Episcopieĭ.

Invoiala aceasta s'a aprobat și de guvern, după ce s'a votat anul următor (1845), și de obștească Adunare a Țăreĭ. Conform condițiunilor expuse maĭ sus, orășeniĭ aŭ cumpărat două moșioare: una în ținutul Fălciŭ, anume Cordăreniĭ, pe Crasna, cea-l'altă Coșmaniĭ, în ținutul Neamțu, pe Orbic, și le-aŭ dat în stăpînirea Episcopieĭ. (Cr. Melchisedec, t. II, p. 201, 202 și 204).

In anul 1845, orașul a maĭ ars odată.

Roman, *stație de dr.-d.-f.*, jud. și orașul Roman, pe linia Roman-Burdujeni, pusă în circulație la 15 Decembre 1869 Se află între stațiile Secueni (11,6 kil.), și Mircești (15,1 kil.). Inălțimea

www.dacoromanica.ro

d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de 189m,40. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 474600 leĭ, 28 banĭ.

Romanaţi, unul din cele 32 judeţe ale Romînieĭ.

Situaţiunea geografică şi Limite. Romanaţi este un district de cîmp format din o mică parte spre N., deluroasă şi din cîmpie vastă ce face parte din regiunea şesuluĭ Dunăreĭ. Al 42-lea grad de longitudine orientală se tae, în dreptul com. Vlădila (la S. de Caracal), cu al 44-lea grad de latitudine boreală.

Este situat în partea de S.-E. a Olteniei şi ocupă unghiul ce se formează prin vărsarea Oltuluĭ în Dunăre, întinzîndu-se pe ţărmul drept al Oltuluĭ şi pe cel stîng al Dunăreĭ.

Jud. Romanaţi se mărgineşte la N. cu jud. Vîlcea; la E., cu jud. Oltul şi Teleormanul; la S., cu principatul Bulgarieĭ şi la V., cu jud. Dolj.

La E., are o limită naturală, rîul Oltul, care-l desparte, de la satul Foişorul pănă la com. Scărişoara, de jud. Olt, iar de aci în jos, pănă la Izlaz, face hotar dinspre jud. Teleorman, avînd în genere o direcţie de la N.-V. la S.-E. La S. are iarăşĭ o limită naturală, Dunărea, care formează şi graniţa Ţăreĭ către Bulgaria, aşa că toate insulele ce sunt dincoace de firul apeĭ ne aparţin. Acest fluviŭ face hotarul de S. al Romanaţilor, începînd din dreptul com. Dăbuleni (insula Domniţa Bălaşa) şi pănă la gura Oltuluĭ, într'o linie care prezintă un arc de cerc ce începe de la com. Gura-Padineĭ şi se termină în dreptul com. Izlazul, şi la care oraşul Corabia vine ca un punct tangenţial, la N.

La V., hotarul este o linie artificială care se determină prin împărţirea administrativă a comunelor. Această linie pleacă de la pichetul Blana, trece pe lîngă Dăbuleni, face un cot înăuntrul Romanaţilor prin moşia domenială Sadova, trece pe la V. de comunele: Amărăşti-d.-j., Dobroteşti, Apele-Viĭ, Cacaleţi, Leul, Golfinul, Robăneşti, Ungureni, Vulpeni şi Băzgărei, şi se termină lîngă rîuleţul Căluiul. Direcţia generală a acesteĭ liniĭ este de la S.-E. spre N.-V. şi paralelă cu cursul Oltuluĭ.

La N., este iarăşĭ un hotar artificial, paralel cu Dunărea, care desparte Romanaţi de Vîlcea, începînd de la rîul Căluiul şi mergînd în linie dreaptă, de la V. spre E., pe la N. de satele: Preoteşti, Mărcuşul, Dobriceni, Mologeşti, Stupina, Strejeşti-d.-s. şi Runcul, şi terminîndu-se la satul Foişorul.

Intindere. Teritoriul acestuĭ judeţ, de la N. la S., are o lungime de 94 kil., socotită pe şosea de la Corabia pănă în sus de satul Runcul, şi o lăţime de 26 kil., socotită pe şosea, de la podul de peste Olt, pănă în valea Teslueţuluĭ. Suprafaţa jud. este de 333660 hect.

Topografie. Considerînd aspectul topografic al jud. Romanaţi, avem la N. dealurile: al-Strejeştilor (246 m. altitudine), Banul, între Mamul şi Beica, Morunglavul, între Olteţul şi Burluiul, Dealul Secilor, dealul Cocoreşti, Grădişte, Pavalioaia şi Dealul-Suruluĭ, al-Chilieĭ, o parte din dealul Frăţila, Curtişoara, Ungureni şi dealul Bobul, o ramificaţie din dealul Balş, şi în fine Dealul-Murgaşuluĭ.

La E., este şesul format de valea Oltuluĭ, iar spre S., marele şes Dunărean.

In Romanaţi sunt mai multe movile: Strîmba, Ţigani, Vişinele, Voineĭ, Şteviĭ, Ascuţita, Ascuţita-cu-Colţ, Bălanul, Otarul, Jidovi, Jidova, Jidovilor, Beslegiul, Gîsca, Tovarişteа, Piatra, Muntele-Mare, Mărunţelul, Mocia, Neichi, Padini, Rusăneasa, Orlea, Florilor, Gostevi, Movila-cu-Viţă, Mutuleĭ, Movila-Moriĭ, Titiri, Panci, Sterie, Barbu, Delei, Dadul, Călugărul, Tufanul, Drăgoi, Drăgicĭ şi Craiuluĭ.

Se maĭ distinge un val de pămînt foarte vechiŭ, anterior chiar epoceĭ Romanilor în Dacia, numit Brazda-luĭ-Novac, care taie judeţul în două părţĭ, cam pe aceeaşĭ linie care desparte regiunea dealurilor de a şesuluĭ. Se observă la satele Popînzăleşti, Viişoara, Dobrunul, Şopîrliţa, Vlăduleni şi Greci, unde e călcată transversal de calea Romană, ce merge la Apulum.

Spre S., acţiuneĭ apeĭ, combinată cu a vîntuluĭ, se datoreşte formarea acelor cîmpiĭ întinse de nisip, cu delueşoare, numite dune şi care aci provin din nisipul fin adus de Jiŭ, depus la gură şi pe malurile sale şi dus de vînt în jud. Romanaţi.

Idrografie. Cursurĭ de apă maĭ principale în Romanaţi sunt: Mamul, pîrîŭ, udă N.-E. Romanaţuluĭ şi se varsă în Olt, mai sus de Colibaşi; Beica (Beiha), pîrîŭ, udă N.-E. jud. şi se varsă în Olt, în faţa oraşuluĭ Slatina; Corneşul şi Dranovăţul, care unite formează Oltişorul, care se uneşte cu Oltul la com. Greci; Burluiul, străbate Romanaţi în direcţie paralelă cu Oltul, udă pl. Olteţul-Oltul-d.-s., şi se uneşte cu Olteţul la com. Pîrşcoveni; Olteţul, izvoreşte din jud. Gorj, intră în Romanaţi la com. Dobriceni, trece pe lîngă Balş şi se varsă în Olt la Fălcoiŭ, după un curs de 150 kil. în care primeşte ca afluenţi: Tîrîia, Măneasa, Cerna şi Curluiul, pe stînga, Cioroiul, Căluiul şi Gea-

www.dacoromanica.ro

martaluiul, pe dreapta; Căluiul, pîrîŭ, udă N.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și se varsă în Olteț, la com. Oboga; Frăția, unită cu Geamartaluiul la com. Băzgărei, se varsă în Olteț, la com. Vîrtina, udă N.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și curge prin o vale largă de 1—2 kil.; Tesluețul, pîrîiaș, se varsă în Tesluiul, are o direcție de la E. la V., paralel cu cursul de jos al Olteț-uluĭ, se varsă în Olt la com. Stoenești, și udă în cursul său S.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și pl. Ocolul, de-alungul, de la V. la E.; Caracalul, pîrîŭ, format din maĭ multe ape micĭ, trece prin mijlocul orașuluĭ Caracal și se varsă în Olt la com. Slăveni. Oltul face limita de E. a județuluĭ, primește pe dreapta toate rîurile de maĭ sus și se varsă în Dunăre, între Izlaz și T.-Măgurele. Dunărea, udă partea de S. a jud. Romanați, de la com. Dăbuleni la Izlaz, în linie dreaptă de la V. la E., cu un arc de cerc la Corabia.

Bălțĭ și lacurĭ sunt: Lacul-Turculuĭ la S. de Caracal, și micĭ bălțĭ la com. Vlădila și Galeșul; bălțile Vultoarea și Glodul, la S. de com. Dăbuleni; Izlazul, Racovicioara și Plămîni, în o insulă din întinsa baltă Potelul, care se întinde de la Dăbuleni până la Corabia, pe malul Dunării.

Văĭ principale sunt: Valea-Dunăreĭ și Valea-Oltuluĭ.

Insule. Oltul, prin cotiturile sale, își împarte de multe orĭ apele formînd maĭ multe insule neînsemnate, din care una maĭ mare în sus de com. Izlazul. In balta Potelul sunt 4 insule. De jud. Romanați țin în fine toate insulele din Dunăre, dincoace de firul apeĭ și anume: Doamnița-Bălașa, Păpădia-Mare, Păpădia-Mică, Ibra, Potelul, Ciulnița, Dragaveiul, Chichinetele, Corabia, Prundulu-Ahmed, Psarda, Plopi, Calnovățul, Benea-Izlazul, Chichinetele - de - Izlaz, Ostrovul - Sîrbilor, Verdea, Ostrovul-Banului, Prundul - Chirțelor, Cătina saŭ Gura - Boazuluĭ, Ostrovul - Satuluĭ, Ostrovul-Mare, Jirăul-de-la-Olt, Bica, Mărincioaica, Vădinul, Teușanul, Mosafirul, Boldul, Banul, etc.

Impărțire administrativă. Jud. Romanați se împarte în 3 plășĭ: Ocolul, Oltul-d.-j. - Balta și Olteț-ul-Oltul-d.-s., coprinzînd 110 com. rur. și 2 com. urb.: Caracalul, capitala, și Corabia, port la Dunăre.

Populația. 202439 locuitorĭ (1899).

Agricultura este ocupațiunea principală a populațiuneĭ. Din punctul de vedere al calităței soluluĭ avem (1897): 210711 hect. pămînt arabil, 23367 izlaz, 19179 livezĭ de fîn, 1283 hect. cu livezĭ și prunĭ, 678 grădinĭ, 7514 viĭ, 18280 păduri, 1385 hect. suprafața vetrelor com., 51203 sterp și drumurĭ, în total 833660 hect.

Cîmpiile spațioase și foarte fecunde formează bogăția județuluĭ, prin recoltele admirabile ce daŭ, — de aceea marca județuluĭ este un snop de grîŭ.

Vite, după statistica din 1900, sunt: 36014 caĭ, 74760 boĭ și vacĭ, bivolĭ și bivolițe, 189 măgarĭ și catîrĭ, 4894 capre, 190801 oĭ, 77947 porcĭ.

Comerciul are 2 centrurĭ de desfacere maĭ însemnate: Caracalul și Corabia. Se fac bilciurĭ la Caracal, Băbiciul, Brîncoveni, Slătioara, Osica-d.-s., Pîrșcoveni, Strejești-d.-j, Oboga, Crușovul, Dăbuleni, Izbiceni, Rusănești-d.-j., Studina, Vădăstrița și Vișina.

In Romanați este un singur port, Corabia, vizitat de bastimente cu pînze și aburi, și de vapoarele de poștă pe Dunăre care transportă pasagerii. Maĭ înainte și Izlazul a fost port.

Căĭ ferate și șosele. Teritoriul Romanaților e străbătut de 2 linii ferate: Corabia - R.-Vîlceĭ, care are 94 kil. de la Corabia la satul Runcul, și Slatina-Craiova; de 2 șosele naționale, Corabia-R.-Vaduluĭ, de 95 kil., de la Corabia la Runcul și Slatina-Craiova (v. Balș), de 41 kil. în Romanați; de șoselele județene: Dăbuleni-Corabia-Izlaz, de 50 kil.; Caracal-Leul (la hotarul Doljuluĭ), de 35 kil; Caracal-Stoenești (12 kil.); Caracal Zvosca-Dăbuleni (51 kil.), Vlăduleni-Mirila - Morunglavul Laloș il (40 kil.); Izlazul - Oltul - Stoenești; apoĭ căĭ vecinale între toate comunele județuluĭ.

Sunt 3 biurourĭ poștale: la Balș, Caracal și Corabia, afară de biurourile de pe la gărĭ.

Cultul. Județul Romanați face parte din eparchia Rîmniculuĭ (N. Severin) și este administrat în afacerile bisericești de un protoereŭ și un proestos, cu reședința în Caracal. Are 149 de parohii, 216 biserici, din care 5 întreținute de stat, iar cele-l'alte de comune, și unde funcționează 236 preoți, 1 diacon, 259 de cîntăreți și 66 paracliserĭ.

Instrucțiunea publică. Este un gimnaziu și o școală de meserĭ în Caracal; 3 școale primare urbane de băeți și 2 de fete în Caracal; 2 de băeți și una de fete în Corabia; 113 școale primare rurale și 11 școale de cătun prin sate, școale care aŭ fost frecuentate de 8208 copiĭ în anul școlar 1899—900.

Justiția se împarte în județul Romanați de un tribunal, de resortul curțiĭ de apel din Craiova, de o curte cu jurĭ și de

www.dacoromanica.ro

3 judecătorii de ocoale şi una de oraş, în Balş, Ocolul, Corabia şi Caracal.

In Romanaţi sunt trei spitale: unul în Caracal, cu 30 paturi, întreţinut de judeţ şi de oraş, care plăteşte o subvenţie de 4000 lei anual, instalat într'un local care poartă numele unei donatoare, Smaranda Vlădoianu; spitalul arondismentului Corabia; şi spitalul plăşei Oltetul-Oltul-d.-s., în Balş.

Istoricul judeţului Romanaţi. Dintre judeţele Romîniei, puţine sunt ca Romanaţi, aşa de interesante prin rămăşiţele aşezămintelor romane: la Recîca, Hotărani, Slăveni, Rusăneşti şi Celeiŭ; prin aşezămintele preistorice la Vădastra; prin valul de pămînt, numit Brazda-luĭ-Novac, ca şi prin şoselele romane, ce încă sunt pe alocurea vizibile. Tot în acest judeţ, la Grojdibod, s'a găsit o diplomă militară a împăratuluĭ Hadrian; la Slăveni un templu al zeuluĭ Mithras, etc. Orĭ unde sapa intră în pămînt, pe vetrele vechilor cetăţĭ romane, scoate la iveală monede, hîrburĭ, pietre gravate (antice), obiecte de metal, etc. Movilele de pe lîngă satul Hotărani conţin toate sarcofage, pe carĭ locuitoriĭ nu încetează a le tot scoate cu dorul după banĭ şi obiecte preţioase.

Numele chiar de Romanaţi, după etimologia d-luĭ Hasdeŭ, vine de la Romunates, adică locuitoriĭ Romuleĭ, colonia cea maĭ însemnată romană din Romînia-Mică pe timpul Romanilor.

La Celeiŭ se observă şi urmele poduluĭ peste Dunăre, restaurat de Constantin-cel-Mare.

După diploma luĭ Bela IV, regele Ungarieĭ (1247), Romanaţiĭ fac parte din ţara Severinuluĭ, căcĭ Romînia-Mare se numea pe atunci Cumania.

In toţĭ timpiĭ s'aŭ ridicat din acest judeţ bărbaţĭ carĭ să lupte pentru libertatea şi independenţa Ţăreĭ. Aşa la satul Ciuturoaia, (azĭ Ştirbeiŭ), a fost vatra şi locuinţa Buzeştilor, vestiţĭ generalĭ aĭ luĭ Mihaiŭ, care aŭ înfruntat atîtea orde de Tătarĭ şi Turcĭ, şi aŭ domolit furia lor păgînă. Iar la mănăstirea Căluiul, fundaţiunea a aceleiaşi familiĭ, se văd amintirĭ pe zidurile cele zugrăvite şi pe pietrele mormîntale, despre ceĭ treĭ fraţĭ Buzeşti, vitejiĭ căpitanĭ aĭ luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Tot din acest judeţ se ridică căpitanul priceput în ale oştilor, popa Stoica din Fărcaş, care cu puţinĭ ostaşĭ izbea cete înzecite de Turcĭ.

Aga Mateiŭ-Basarab, care cu oştile Craioveĭ şi cu Roşiĭ, porni în contra luĭ Leon-Vodă, şi maĭ pe urmă se face Domn.

De la 1718 (pacea de la Carlovitz), Romanaţiĭ trec împreună cu Oltenia sub dominaţiunea austriacă, dar pacea din Belgrad (1739) restituie Turcieĭ Oltenia. La 1775, sub Alexandru Ipsilante, eraŭ 4 căpitanĭ în Romanaţi: a) al-Caracaluluĭ; b) al-Izlazuluĭ; c) al poduluĭ Balş; şi d) Catanele-Călăraşilor.

In sec. al XIX-lea joacă un rol foarte important în istoria Ţăreĭ prin ridicarea stindarduluĭ regeneraţiuneĭ, la Izlaz, în 1848 (v. Izlaz) de către Heliad, Tell şi Magheru.

In fine, la 1877, Corabia, Izlazul şi Gura-Oltuluĭ, sunt punctele atacate şi bombardate maĭ mult de Tŭrcĭ. La 20 August 1877 s'a terminat podul pentru trecerea oştireĭ noastre, stabilit la com. Seliştioara, şi M. S. Regele dă un ordin de zi către armată, îndemnînd-o la luptă crîncenă pentru scuturarea juguluĭ păgîn.

De la Corabia, după revistă, pornesc batalioanele romîne şi zboară spre Plevna unde maĭ încercîndu-şĭ Romînul vitejia şi virtutea strămoşească, odată cu lauriĭ victorieĭ, ne aduce independenţa şi regatul romîn.

Romanaţi saŭ **Romîneşti**, *sat*, cu 100 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pendinte de com. rur. Negraşi.

Romanaţi saŭ **Romîneşti**, *proprietate* a statuluĭ, jud. Argeş. V. căt. Negraşi.

Romanaţul, *vale* cu *pădure*, în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, com. Peşteana-d.-s., situată spre E. de comună. Pe ea curge gîrla Romanaţul. E formată de dealul Chicioara-luĭ-Epure.

Romani, *com rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, formată din 2 cătune: Romani şi Bîrzoteni. E situată între două dealurĭ: Bălăneşti la V. şi Costeşti la E., pe rîul Bistriţa, la 50 kil. de reşedinţa jud. şi la 3 kil. de a plaiuluĭ. In vechime, parte din această com. se numea Dezrobiţi şi parte Neagota.

Are o populaţie de 938 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, afară de mănăstirea Horezul; o şcoală, reînfiinţată în 1889 şi care în 1899—900 a fost frecuentată de 29 copiĭ. De la mijlocul secoluluĭ al XIX-lea şi până la 1872 a fost şcoală în com., numită «a Plaiuluĭ», care s'a întemeiat de arhimandriţĭ d'aĭ mănăstireĭ Horezul.

Vite sunt: 23 caĭ, 83 boĭ, 231 vacĭ, 115 capre, 160 oĭ şi 130 porcĭ.

Pe rîul Horezul, în raionul com., sunt 2 morĭ, şi pe Luncavăciorul, tot două, în căt. Bîrzoteni.

www.dacoromanica.ro

La 1864, s'aŭ împroprietărit 186 locuitorĭ pe moşia Romani a statuluĭ, din care li s'aŭ dat 552 hect. pămînt.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1299 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Bălăneşti, Coasta-Mănăstireĭ, Pläviceanu, Piscul-Dăroilor, Bistriţeĭ şi udată de văile: Strîmptul, Neagotiĭ şi Măruluĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Costeşti, la V. cu Bălăneşti, la N. cu pădurea statuluĭ Romani şi la S. cu cät. Bogdăneşti.

Romani, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea. Moşia aparţine statuluĭ. Are o populaţie de 493 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ, fondată la 1765 de către Ioan şi Dionisie, archimandriţĭ aĭ sfinteĭ mănăstirĭ Horezul.

Romani, *mahala*, în jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Rîmeşti.

Romani, *pădure* a statuluĭ, în jud. Vîlcea, în întindere de 785 hect., situată în com. Horezul şi formată din trupurile: Neagota şi Valea-luĭ-Neagu (750 hect.), Crîngul-Popeşti (15 hect.) şi Plăeţul (26 hect.).

Romani, Neagota şi Bîrzoteni, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinţĭ de mănăstirea Bistriţa, com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romani, Bolca, Ludeasa şi Brădŭleţul, *păduriĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moşia Romani, aparţinînd de com. Rîmeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romanul (Plätica şi Ceaunari), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe un platoŭ. Se mărgineşte la N. cu Latinul şi com. Cungul; la S. şi S.-V., cu Scorţarul-Vechiŭ şi cu Movila-Mireseĭ; la E., cu Nazîrul şi Tudor Vladimirescu.

Suprafaţa com. este de 2299 hect., cu o populaţie de 1255 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1890 de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ (1899—900); 2 morĭ de vînt; 13 strade bine aliniate şi 2 pieţe.

Venitul com. e de 4390 leĭ, iar cheltuelile, de 4032 leĭ.

Vite: 694 boĭ, 500 vacĭ, 8 taurĭ, 168 viţeĭ, 582 caĭ, 3 măgarĭ, 578 oĭ şi 232 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Nazîrul şi Cazasul, spre E., 10—15 kil.; la Brăila, spre N.-E., 15 kil.; la Latinul, spre N., 12 kil.; la Gurgueţi, spre N., 8 kil.; la Scorţarul-Noŭ, spre V., 28 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre S., 10 kil.; la Scorţarul-Vechiŭ, spre S., 8 kil.

Comuna e înfiinţată la 1879 prin împroprietărirea însurăţeilor şi venirea altor locuitorĭ din tîrlele din vecinătate: Jipeşti, Cîrpăceni, Ghesuiţi, Soreni, Jilava, Ceaunari. Pe acest loc aŭ fost satele Plätica şi Ceaunari, care maĭ în urmă aŭ luat numele de Romanul.

Romanul, *sat*, în jud. Brăila, în partea de E. a com. Romanul, unde a fost vechiul sătişor Ciaunari, la 21 kil. spre V. de oraşul Brăila. Este înfiinţat la 1879 cu ocazia împroprietăririĭ. La început purta numele de Plätica; de la 1822 i s'a dat numele de Romanul.

Vatra satuluĭ este de 200 hect., cu o populaţie de 274 familiĭ, saŭ 1245 suflete.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ; o biserică, clădită la 1890, de locuitorĭ, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; 10 cîrciumĭ şi 2 morĭ de vînt.

Vite: 582 caĭ, 2 asinĭ, 1 catîr, 1365 vite marĭ cornute, 578 oĭ şi 231 rîmătorĭ.

Romanul, *pîrîŭ*, în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvoreşte dintre munţiĭ Pleşcoaia şi Mohorul, se varsă în Gilort la N. de com. Novaci.

Romîna, *cătun* de N. al com. Vîrtina, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe valea Olteţuluĭ, pe ţărmul drept, la 7 kil. spre N. de Balş, la poalele dealuluĭ Chiliile, care are 187m,76 altitudine d'asupra niveluluĭ Mărиĭ. Are 300 locuitorĭ.

Romîna, *cătun*, al com. Bosoteni, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe malul drept al apeĭ Tesluiuluĭ, la 17 kil. spre N.-V. de Caracal. Are o populaţie de 45 familiĭ, saŭ 200 suflete. Numele satuluĭ vine de la vorba «rumînĭ», prin care în secolele 16 şi 17 se desemnaŭ ţăraniĭ carĭ s'aŭ vîndut clăcaşĭ de bună voie.

Romîneşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată la 8 kil. spre S. de Titu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Răstoaca şi pe loc şes.

E formată dintr'un singur sat, care are o populaţie de 1500 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Peste Răstoaca este un pod şi peste Baiul un podeţ al proprietăţeĭ Poiana-d.-s.

Se învecineşte la E. cu Poiana-Lungă-d.-s., la V. cu Potlogi-Ruralĭ şi Urbanĭ, la N. cu Lunguleţi şi Răstoaca. De Poia-

www.dacoromanica.ro

na Lungă se desparte prin Baiul și de cele-l'alte, prin cîmpiĭ. Se unește cu toate prin șosele comunale.

Romînești, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la S. orașuluĭ T.-Jiul, pe un teren șes.

Are o suprafață de 423 hect., cu o populație de 110 familiĭ, sau 463 suflete: 2 bisericĭ, din carĭ una de zid, facută în 1883, iar cea l'altă de lemn, maĭ vechie, făcută de locuitorĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 cîrciumĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 24 pluguri, 39 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 320 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 104 oĭ și 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur de 827 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltueli, de 814 leĭ, 70 banĭ.

Comuna este udata de rîul Jiul și pîrîul Slaștiul. Pe apa Jiuluĭ sunt 2 morĭ.

Comunicația se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o străbate și o pune în legătură cu orașul T.-Jiul.

Romînești, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc șes și compusă din două cătune: Romînești și Pușcași, cu o populație de 794 locuitorĭ.

Are o școala; o biserică, cu hramul Tăierea capuluĭ Sf. Ioan, zidită la 1792 și deservită de 1 preot.

56 locuitori s'au împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 242 hect. Eĭ posedă 19 caĭ și țepe, 63 vaci, 166 porcĭ și 190 boi.

Comerciul se exercita în com. de doĭ cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitur și la cheltueli de lei 2541.

Prin comună trece șoseaua națională Ploești-București.

Romînești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 2 cătune: Romînești și Balaciul

Este situată pe valea Șasa, la 60 kil. de capitala județuluĭ și la 15 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 569 locuitorĭ; o școală; 2 bisericĭ, una în Romînești, fondată la 1863 de răposatul Ion Busuioc și alțĭ enoriașĭ, și cea-l'altă în căt. Balaciul.

Vite sunt: 138 boĭ, 280 vacĭ, 58 viteĭ, 13 caĭ, 18 bivolĭ, 185 oĭ, 169 porcĭ și 149 capre.

Lîngă rîul Șasa se află o fabrică de cherestea a d-lor I. și C. Weisbock și N. T. Popp.

Locuitorĭĭ sunt moșneni, afară de 29 carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile d-lor Greceanu, Ioan Busuioc, Safta Greceanca și răposatuluĭ Patnoghi, dîndu-li-se 94 hect. pămînt.

Vatra satuluĭ are 40 hect.; iar suprafața întregeĭ com. este de 5121 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1553 leĭ și cheltuelile, la 1202 leĭ anual.

Două șosele: una vecinală și alta comunală înlesnesc comunicația cu com. Roșiile și Lăpușata.

E brăzdată de dealurile: Lăpușata, Viilor, Băeștĭ, Poiana-cu-Perĭ, Boerul-Dinu, Păraua și udată de văile: Zgubea, Șasa, Hîrtopul și Trestia.

Se învecinește cu comunele: Lăpușata, Străvești, Băești și Roșiile.

Romînești, *sat*, și *moșie*, jud. Argeș. Vezĭ Romanați.

Romînești, *sat*, pe coastă de deal, în megieșie cu Ciurul, com. Ostopceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 250 hect. și o populație de 83 familiĭ, saŭ 387 suflete.

Are o pădure de salcie și plopĭ, de vr-o 200 hect.; 1 moară de vînt și 2 de apă pe pîrîul Saha.

Vite: 120 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 244 oĭ și 30 porcĭ.

Romînești. Vezĭ Dumbrăveni, sat, com. Dumbrăveni, pl. Siret, jud. Botoșani.

Romînești, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Işalnița, cu o populație de 189 suflete, și 37 case.

Are o biserică vechie, cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1800 de Dincă Mică și reparată de Opran, la 1856; 2 cîrciumĭ.

Romînești, *sat*, jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, situat între dealurile: Fundătura, Holmul, Romînești și Cimitirul, printre carĭ se întinde o vale mare, pe care e situat satul și prin care curge pîrîul cu acelașĭ nume. Are o suprafață cam de 859 hect., cu o populație de 173 familiĭ, saŭ 789 suflete; o biserică, zidită la 1821, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc; o scoală, înființată la 1879, frecuentată de 34 elevĭ (1899—900).

Vite: 611 vite marĭ cornute, 937 oĭ, 68 caĭ și 111 rîmătorĭ.

Romînești, *sat*, făcînd parte din com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Muscel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia.

Are o populație de 248 suflete, și o biserică, zidită de locuitorĭ.

Romînești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Romînești, *cătun*, în jud. Prahova, pl. Vrancea, com. Nistorești.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 162 suflete şi 29 case.

Romîneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 362 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ. Este udat de pîraele Şasa şi Zgubea.

Romîneşti, *subdivizie a satuluĭ* Stroeşti, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti.

Romîneşti, *subdivizie a com. rur.* Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Romîneşti, *deal,* ce se întinde în partea de E. a satuluĭ Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni. Pe podişul luĭ sunt izvoare şi imaşe.

Romîneşti, *deal cu păduri,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia; se desface din dealul Gurguiatul şi brăzdează V. comuneĭ.

Romîneşti, *moşie* întinsă particulară, în jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Işalniţa.

Romîneşti, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub poalele dealuluĭ Fundătura, din satul Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, trece prin mijlocul satuluĭ, şi în jos de el se varsă în iazul Romîneşti.

Romîneşti şi Balaciul, *păduri* ale statuluĭ, judeţul Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., com. Romîneşti.

Romîni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, situat spre V. de satul Siliştea, de care se desparte printr'un iaz.

Are o întindere de 1308 hect., 72 ariĭ, cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 520 suflete, şi o biserică deservită de 1 preot şi 3 eclesiarhĭ.

Vite: 190 boĭ, 105 vacĭ, 30 juncĭ, 39 caĭ, 396 oĭ şi 31 rîmătorĭ.

Romîni, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, proprietatea Sf. Spiridon din Iaşi. Este arendată cu 25577 leĭ anual.

Romula, judeţul Romanaţi, municipiŭ şi maĭ pe urmă colonie romană. Pe la anul 245 d. Chr. se întăreşte cu ziduri, probabil în urma războiuluĭ luĭ Filip Arabul cu Carpiĭ. Aci se încrucişa drumul roman ce venea de la Severin (Drubeta) cu cel care pornea de la Celeiŭ (Malva) spre a merge pe Olt în sus în Transilvania. Săpăturile arheologice făcute de d. Tocilescu în localitate aŭ dezvelit, între altele, însemnate ruine de edificiĭ pardosite cu plăcĭ de marmură. Pe o cărămidă, epigrafistul nostru a descifrat versurĭ din Iliada luĭ Homer şi a conchis că acea cărămidă servea elevilor în şcoală ca aparat didactic. (Vezĭ Tocilescu, Omer la Reşca). Cimitirul oraşuluĭ antic este azĭ ocupat de satele Reşcuţa şi Hotărani din apropiere.

Romula, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Romanaţi, pl. Ocolul, căt. Reşca, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Vlăduleni (10,0 kil.) şi Caracal (7,5 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de $75^{m},59$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 35976 leĭ, 10 banĭ.

Rosetti, *cătun,* al com. Cotul-Ciorĭĭ, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 59 case, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ la 1883, pe moşia Ciorani.

Rosetti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Buzăŭ, pl. Cîmpul, căt. Cotul-Ciorĭĭ, pe linia Buzăŭ - Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembre 1872. Se află între staţiile Cilibia (10,4 kil.), şi Făurei (10,1 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de $47^{m},68$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 25154 leĭ, 10 banĭ.

Roseţi-Clăcaşi, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea, situat la 2 kil. spre E. de satul de reşedinţă şi alăturat de satul Roseţi-Volnaşi.

Are o populaţie de 90 familiĭ de Ţiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Roseţi-Volnaşi, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Tonea şi Dichiseni, jud. Ialomiţa, la 8 kil. spre E. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul comuneĭ coprinde numaĭ vatra satuluĭ Roseţi-Volnaşi, aĭ căruĭ locuitorĭ posedă, prin cumpărare, locurĭ de case de cîte 200 stînjenĭ patraţĭ.

Maioritatea locuitorilor com. sunt agricultorĭ şi sunt învoiţĭ a face plugărie pe moşia Roseţi-Cioroiul, care este proprietate particulară, cu o suprafaţă de 7000 hect., pendinte de com. Tonea.

Se compune dintr'un singur sat, Roseţi-Volnaşi, căruia locuitoriĭ îĭ zic Cioroiul, sat situat pe ţărmul stîng al Borcieĭ, pe loc şes şi care e împărţit în strade drepte şi largĭ.

Are o popluaţie de 3368 lo-

www.dacoromanica.ro

cuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 206 copiĭ (1899—900); 3 biserici, deservite de 5 preoţi şi 6 dascălĭ.

Vite: 1600 caĭ, 5250 boĭ, 4000 oĭ, 300 capre, 50 bivolĭ, 17 asinĭ şi 2600 porcĭ.

Rosogeşti, *sat*, cu 190 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Dealul-Braduluĭ.

Rostovanul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat în partea de V. a munteluĭ Arcanul. Are o suprafaţă cam de 440 hect., coprinzînd şi muntele Prisloapele, şi se prelungeşte de la S. la N., pănă în hotarul Austro-Ungarieĭ. Pe el se află păduri de brad şi fag, păşuni de vite şi 2 stînĭ.

Pe cracul de munte Prisloapele, se află un pichet.

Prisloapele se află la V. de muntele Nediuţa şi la E. de muntele Răstovanul.

Roşca. Vezĭ Unsa, mănăstire, com. Feredieni, judeţul Botoşani.

Roşca (Vadul-) saŭ **Vadul-Roşcăĭ**, *cătun*, în jud. Putna, com. Vulturul, pl. Bilieşti, situat pe malul Siretuluĭ, lîngă apa Putneĭ. In trecut acest cătun se numea Cracul.

Are o populaţiune de 402 suflete, locuind în 101 case; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Roşca (Vadul-), *moşie* a statuluĭ, jud. Putna, fostă pendinte de mănăstirea Agapia din jud. Neamţu, în întindere de 241 pogoane.

Roşca, *pîrîiaş*, care vine din jud. Tutova şi se varsă în pîrîul Odobul, după ce trece pe teritoriul satuluĭ Tisa Silvestrul, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti.

Roşca-Liman, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N. a plăşiĭ şi în cea de E. a comuneĭ, format de revărsările băltiĭ Velichi-Merheĭ, cu care comunică acum prin o gîrliţă; maĭ comunică şi cu balta Matiţa şi cu prelungirea acesteia, numită balta Saon. Este înconjurat de toate părţile cu stuf.

Are o întindere de 110 hect., aparţinînd com. urb. Chilia-Vechĭe.

Roşcani, *com. rur.*, ocupînd partea din mijlocul pl. Turia, jud. Iaşi, formată din satele: Roşcani, Rădeni, Borşa, Găureni, Albota, Eduţul, Căueşti şi Păuleni, cu o suprafaţă cam de 7919 hect. şi cu o populaţie de 495 familiĭ, saŭ 1957 suflete.

Terenul com. fiind accidentat prezintă o mulţime de dealurĭ cu întinse podişe, ramificaţiunĭ ale dealuluĭ Turia.

Are 5 biserici, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarcĭ; 3 şcolĭ, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 102 elevĭ (1899—900); o moară de apă şi una cu aburĭ.

Vite: 2262 vite marĭ cornute, 4188 oĭ, 22 capre, 296 caĭ şi 468 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 8670 leĭ, 64 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 8634 leĭ, 64 banĭ.

Roşcani, *sat*, jud. Botoşani, pe şesul Siretuluĭ, la vărsarea Sucevei în Siret, în partea de S. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, cu o suprafaţă de 542 hect. şi o populaţie de 209 familiĭ, saŭ 901 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală mixtă.

Vite: 117 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 151 oĭ, 50 porcĭ.

Sunt 197 stupĭ cu albine.

Roşcani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Vlădeşti, pl. Prutul, cu o populaţie de 157 familiĭ, saŭ 571 suflete, o biserică şi o şcoală.

Roşcani, *sat*, în partea de N. a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coastele dealuluĭ Roşca, pe o suprafaţă de 401 hect. Are o populaţie de 48 familiĭ, saŭ 184 suflete; o biserică.

Vite: 344 vite marĭ cornute, 1176 oĭ, 2 capre, 26 caĭ şi 60 rîmătorĭ.

Roşcani, *moşie* particulară, de 2864 hect., 60 ariĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Vlădeşti.

Roşcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti, subdiviziune a cătunuluĭ de reşedinţa, Dumitreşti-d.-s.

Roşcari, *numire veche a cătunuluĭ* Dumitreşti-d.-j., com. Dumitreşti, plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat.

Roşchila, *pădure* particulară, în întindere de 400 fălcĭ, situată pe teritoriul com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna.

Roşcoi, *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ şi 32 case; are subdivizia Diaconeşti.

Roşcoi, *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, căt. Roşcoi; începe din localitate şi se scurge în rîul Bîsca-Rozileĭ; în albia sa

www.dacoromanica.ro

se găsește chihlibar și în malurile sale se află lignită.

Roșculești, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuți, com. Cîmpurile, așezat pe malul Șușiței și mai în sus de Cîmpurile-d.-j.

Are o populațiune de 194 suflete, care locuesc în 54 case.

Roșculețul, *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. rur. Casimcea (și anume pe acela al cătunului său Ali-Facî); e situată în partea vestică a plășii și în cea nord-vestică a com., la 2 kil. spre V. de satul Ali-Facî; este unul din vîrfurile cele înalte ale dealului Turbencea-Bair, așezată aproape de frontiera jud., are o înălțime de 250 m. și e punct trigonometric de observație de rangul al 2-lea, dominînd asupra pîrîului Curu-Dere, ce curge pe la poalele sale estice, asupra satelor Ceauș-Chioi, Ali-Facî (ale comunei Casimcea), Curugea (din jud. Constanța), și asupra drumurilor com. Curugea-Ali-Facî, Ceauș-Chioi-Ali-Facî-Curugea, Casimcea-Calfa; este acoperită cu pășuni și fînețe.

Roșeni, *cătun*, în jud. Neamțu, pl. Piatra Muntele, com. Călugăreni, situat pe malul drept al rîului Bistrița.

Roșești, *mahala*, în com. rur. Samarinești, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Roșești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Fălciu, pl. Crasna, com. Roșești, pe linia Bîrlad-Vasluiu, pusă în circulație la 13 Noembrie 1886. Se află între stațiile Banca (11,2 kil.) și Crasna (8,8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 77m,28. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 81666 lei, 50 bani.

Roși, *vechie numire a satului* Roși, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Roșia, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe Dealul-Muerei. Se mărginește la E. cu comunele Alunul și Colțești, din Vîlcea, iar la V., cu Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Se compune din 3 cătune: Sitoaia, Roșia-d.-s. și Roșia-d.-j.

Are o suprafață de 2008 hect., din care 500 hect. pădure, 400 hect. arătură și 1512 livezi și izlaz; 3 părți sunt ale proprietății, iar restul ale locuitorilor împroprietăriți.

Are o populație de 232 familii, sau 878 suflete; o școală; 2 biserici, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 25 pluguri, 81 care cu boi, 1 căruță cu cai, 631 vite mari cornute, 31 cai, 489 oi, 85 capre și 212 rîmători.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 1000 lei.

Este udată de rîurile Căpriorul, Roșia, care, unită cu Căpriorul, se varsă în Oltețul, la Colțești, jud. Vîlcea.

Comunicația în com. se face prin șosele comunale.

Dealurile mai însemnate sunt: Dealul-Muerei, dealul Căpriorul și Dealul-Roșu, în partea de V., Dealul-Gruiului, în partea de N.-V.

Roșia (Roșia-de-Jii), *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiul, pe partea dreaptă a rîului Jiul, în dreptul com. Moi, situată pe loc șes și pe ambele laturi ale șoselei vecinale, care trece prin comună.

E formată din 2 cătune: Rogojelul și Roșia, cu o suprafață de 2000 hect., din care: 900 hect. pădure, 150 hect. izlaz, 60 hect. fînețe și 890 hect. cultură, și o populație de 137 familii, sau 868 suflete.

Are o școală, frecuentată de 34 copii; 2 biserici de lemn, fondate de locuitori la 1775 și 1780, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

In com. se află: 3 fîntîni și 2 cișmele, 2 cîrciumi și 4 mori de apă.

Locuitorii posedă: 80 pluguri, 124 care cu boi și vaci, 15 căruțe cu cai, 482 vite mari cornute, 50 cai, 244 oi și capre și 209 rîmători.

Budgetul com. e la venituri de 2281 lei, 48 bani, iar la cheltueli, de 2214 lei, 32 bani.

E udată de apele Jiul și Tismana.

Comunicația în com. se face prin șoseaua vecinală și prin șosele comunale.

In partea despre N. a com. se văd niște urme de zid care sunt înconjurate de pădure. Această cetate, așezată mai jos de confluența rîurilor Bistrița cu Tismana, formau sistem de apărare al văilor acestor rîuri, cu ruinele care se găsesc în apropiere, în cât. Vîrful, pe malul stîng al rîului Tismana.

Roșia, *cătun*, al com. Roșia, jud. Gorj, pl. Jiului. Are o suprafață de 963 hect., din care 413 hect. pădure, 81 hect. izlaz și vatra satului, 28 hect. fînețe și 445 hect. arabile, cu o populație de 150 familii, sau 500 suflete.

Are 2 biserici de lemn, fondate de locuitori în anii 1775 și 1780, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 mori și 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 30 pluguri, 48 care cu boi, 9 căruțe cu cai, 192 vite mari cornute, 20 cai, 62 oi și capre și 109 porci.

www.dacoromanica.ro

Roșia, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Căzănești.

Roșia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Colțești, pl. Olțeț-ul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 406 locuitorĭ și o biserică, fondată la 1794 și reparată la 1860.

Roșia, *veche numire a satuluĭ* Diaconi, com. Poiana, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Roșia, *insulă* în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman.

Roșia, *baltă*, în jud. Teleorman, în lunca Dunăreĭ, în dreptul com. Cioara. Crește mult stuf și papură într'însa. Locuitoriĭ din com. Izlazul, din jud. Romanați, se aprovizionează de aci cu materialul pentru rogojinĭ.

Roșia, *moșie* particulară, de 429 hect., 64 arĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăști.

Roșia, *parte din moșia* statuluĭ Dideștĭ, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Roșia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 75 hect., jud. Ilfov, pl. Oltenița.

Roșia-de-Jos, *cătun*, al com. Roșia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în partea de S. a com. pe Dealul-Muereĭ și la N. de cät. Roșia-d.-s.

Are o suprafață de 605 hect., cu o populație de 100 familiĭ; are o școală și o biserică, deservită de preotul și cîntărețul com.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, 35 care cu boĭ; 9 caĭ, 248 vite marĭ cornute, 153 oĭ, 15 capre și 63 porcĭ.

Roșia-de-Sus, *cătun*, al com. Roșia, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat pe Dealul-Muereĭ.

Are o suprafață de 1058 hect., cu o populație de 102 familiĭ, saŭ 382 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 38 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 287 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 8 caĭ, 27 capre și 114 rîmătorĭ.

Roșieni, *com. rur.*, la S. plășeĭ Olțeț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situat între com. Dobrunul și Osica-Mică, în apropiere de Olțeț-ul, la 15 kil. de Balș și la 16 de Caracal. Altitudinea terenuluĭ este de 145 m. d'asupra nivelului Mărĭi, pe dealul Bobul.

Are o populație de 588 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1843), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite marĭ cornute 490, vite micĭ 1292, porcĭ 66.

Roșieni, cu cureaua din Dobrun, *moșie* a statuluĭ, jud. Romanați, pl. Olțeț-ul-Oltul-d.-s., lîngă satul Roșieni. Are o pădure de 502 pog. Arendă: 5000 leĭ anual.

Roșiești, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plășeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, situată maĭ mult pe șes în stînga rîuluĭ Bîrladul. Se mărginește la E. cu com. Vutcani; la V., cu județul Tutova, avînd de limită apa Bîrladuluĭ; la S., cu com. Bășești și Vicolești și la N. cu com. Idriciul.

E formată din satele: Bogheni, Gura-Idriciuluĭ, Roșiești și Valea-luĭ-Darie.

Suprafața com. e de 2586 hect., cu o populație de 379 familiĭ, saŭ 1424 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ; o școală mixtă.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 168 caĭ, 1170 oĭ și 493 porcĭ.

Roșiești, *sat*, și reședința com. Roșiești, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, așezat pe pîrîul Idriciul, pe o suprafață de 3062 hect., din care 715 pădure, și cu o populație de 173 familiĭ, saŭ 690 suflete.

Are o școală primară mixtă; o biserică, făcută la 1827.

Aicĭ a fost locul natal al Mitropolituluĭ Veniamin Costache; urmele caseĭ, unde a locuit cu părinții săĭ, se maĭ cunosc și astă-zĭ în livada cu pomĭ a locuitoruluĭ Constantin Ursache Chelariu.

In acest sat, Grigore Ghica, a poposit cu oastea, în anul 1728, în ziua de Bobotează, făcînd Iordanul, apoĭ a stat la masă cu toțĭ boerĭĭ, în casele Hatmanuluĭ Const. Costache, iar de aicĭ a plecat la Fălciŭ, unde s'a așezat în preajma Tătarilor Mîrzacĭ, care se rezvrătise contra Hanuluĭ și voiaŭ să prade Moldova.

Moșia este proprietatea Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, donată de vechiul eĭ proprietar Negel.

Roșiești, *pădure*, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Roșiești, cu o suprafață de 715 hect., proprietatea Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași.

Roșiile, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 8 mahalale: Osăceni, Perteștĭ, Lupuești, Hotăroaia, Rățălești, Herăști, Păsărei și Pleșești, situată pe rîuleț-ul Șasa, la 50 kil. de reședința județuluĭ și la 11 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1787 locuitorĭ; 5 bisericĭ: la Pleșești, făcută de preotul Ion Pleșescu

www.dacoromanica.ro

și reparată de enoriașĭ; la Lupești, făcută de I. Catalistru și reparată de M. Roșianu în anul 1875; la Pertești, zidită în anul 1770 de preotul Streangă și reparată la anul 1888; la Hotăroaia; și la Rățălești, făcută de I. Roșianu; o școală, înființată la 1856, frecuentată de 89 copiĭ (1899--900).

Vite: 58 caĭ, 669 boĭ, 388 vacĭ, 107 capre, 1001 oĭ, 313 porcĭ.

Pe rîul Șasa, în raionul com., sunt 4 morĭ.

Locuitoriĭ sunt toțĭ moșneniĭ.

Cu izlaz cu tot, com. are 5141 hect. pămînt.

Budgetul com. e la venitură de 5227 leĭ și la cheltueliĭ, de 3678 leĭ.

Șoseaua comunală înlesnește comunicația cu com. Romanești, de unde se unește cu șoseaua județeană, care urmează cursul Cerneĭ, apoĭ cu com. Nenciulești, Crăpăturile, Șerbănești și cu șoseaua județeană a Oltețuluĭ, la com. Gănești.

E brăzdată de dealurile: Boruluĭ, Bratculuĭ, Bobuluĭ, Caselor și Teiuluĭ și udată de văile: Șasa, Budele, Geamăna, Bratcul, Budichia și Zgubea.

Se mărginește la N. cu com. Romanești, la S. cu Nenciulești, la E. cu com. Ciumagi, Măldărești și Lăpușata, și la V. cu Băești.

Roșioara, *altă numire a com.* Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Roșioara, *deal,* la poalele căruia e situată com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Roșioara, *pîrîŭ,* izvorește din fundul văieĭ Helești, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova, curge de la N. la S., formează mai multe zigzagurĭ și se varsă în rîul Prahovița în raionul com. Dițești.

Pe țărmul drept și stîng al acestuĭ pîrîŭ și la poalele dealuluĭ Roșioara este situată com. Dițești, pl. Filipești.

Roșiori, *com. urb.*, jud. Teleorman. Vezĭ Roșiori-de-Vede.

Roșiori, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmățuiuluĭ, situată pe șes. Se mărginește la S.-E., cu com. Iazul, din jud. Ialomița; la N.-E., cu com. Tătarul; la E., cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colțea și la S.-V., cu com. Chichinețul.

Suprafața com. este de 3550 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 1559 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot; o școală mixtă, frecuentată de 92 copiĭ (1899—900).

Vite: 724 caĭ, 16 taurĭ, 878 boĭ, 679 vacĭ, 345 viteĭ, 708 rîmătorĭ, 2093 oĭ și 14 capre.

Budgetul com. e la venitură de 3873 leĭ, 82 banĭ și la cheltueliĭ, de 3723 leĭ, 75 banĭ.

Drumurĭ: la Tătarul, spre N., pe la Crucea-luĭ-Vlad-Vodă (5 kil.); la com. Cioara-Radu-Vodă, spre E., pănă la capul proprietățiĭ locuitorilor și de aci prin căt. Vînătoriĭ (11 kil.); la com. Chichinețul, spre S.-V. (9 kil.); la com. Colțea, spre V. (4 kil.); la com. Iazul, jud. Ialomița, spre S.-E.; la Brăila, spre N.-E. (68 kil.).

Sunt 2 piețe și 7 strade bine aliniate.

Com. s'a înființat la 1881 prin împroprietarea însurățeilor, după legea din anul 1878.

Roșiori, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Mostiștea, situată spre N.-E. de București lîngă drumul Mocanilor, la extremitatea județuluĭ, la 46 kil. de București.

Se întinde pe o suprafață de 875 hect., cu o populație de 672 locuitorĭ și 157 case. Proprietatea e a însurățeilor, care rezervă 60 hect. pentru izlaz.

Are o școală mixtă, frecuentată de 18 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e de 2435 leĭ la venitură și de 2289 leĭ la cheltueliĭ.

Vite: 98 caĭ și țepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ și viteĭ, 23 taurĭ, 172 porcĭ și 805 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 74 plugurĭ: 46 cu boĭ, 28 cu caĭ; 124 care și căruțe: 106 cu boĭ, 28 cu caĭ.

Improprietăriții sunt 100 locuitorĭ și neîmproprietăriții maĭ sunt 70.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Roșiori, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de orașul Roman, la 32 kil. de el și la $7\frac{1}{2}$ kil. de reședința plășeĭ. Este așezată în cea maĭ mare parte pe un loc plan, și e formată din satele Roșiori și Rușĭ, cu reședința comuneĭ în satul Roșiori.

Are o populație de 853 locuitorĭ, din care 112 Ungurĭ.

Budgetul com. e la venitură de 2134,50 leĭ și la cheltueli de 2117 leĭ.

Roșiori, *sat,* jud. Botoșani, așezat pe coasta dealuluĭ Teișoara, în partea de S.-E. a com. Popouți, cu o suprafață de 1002 hect. și o populație de 130 familiĭ, saŭ 518 suflete.

Satul e înființat pe moșia statuluĭ Popouți, cu noiĭ împroprietăriții în 1879.

Se află 3 cîrciumĭ, 3 comercianțĭ și 2 meseriașĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 40 copiĭ.

www.dacoromanica.ro

Vite: 200 vite mari cornute, 32 cai, 310 oi și 50 porci.

Roșiori, *sat*, în partea de S. a com. cu același nume, jud. Brăila. Colțul satului despre N.-E. atinge mușchea văei lăculuĭ Tătarul. Se află la 68 kil. spre S. de orașul Brăila, și s'a înființat la 1879 cu ocazia împroprietăririi.

Suprafața satului este de 167 hect., cu o populație de 1559 locuitori și 247 case.

Are: o școală mixtă, înființată la 1883, frecuentată de 76 elevi și 16 eleve (1899—900); o biserică, zidită la 1890, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; 7 cîrciumi; o brutărie și o lipscănie.

Vite: 1918 vite mari cornute, 724 cai, 2093 oi, 708 rîmători și 20 capre.

Roșiori, *cătun*, al com. Cochirleanca, jud. Buzău, cu 120 locuitori și 29 case.

Roșiori, *sat*, în partea de N. a com. Averești, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat pe valea cu același nume, cu o populație de 11 familii, sau 31 suflete.

Roșiori, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roșiori, spre S.-E. de orașul Roman, la 32 kil. de el și la 7 1/2 kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe un loc plan și e reședința com. Roșiori.

Are o populație de 75 familii. Este înființat prin împroprietărirea noilor însurățeĭ.

Roșiori, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Dulcești, spre S.-V. de satul Dulcești și la 2 kil. de el. Este așezat pe deal. Are 199 locuitori și o biserică.

Roșiori, *subdivizie a cătunului* Viperești, jud. Buzău, com. Viperești.

Roșiori, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Tîrgului, com. Roșiori-de-Vede, pe linia Costești-Roșiori, pusă în circulație la 1 Ianuarie 1887. Se află între stațiile Papa (9,4 kil.) și Troian (13 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 78m,42. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 511768 lei, 43 bani. Aci se fac încărcări de producte atît pentru Turnul-Port, cît și pentru Brăila.

Roșiori sau **Ruși**, *moșie*, a bisericeĭ Sf. Spiridon din București, jud. Teleorman, dăruită în parte orășenilor din Roșiori pe timpul lui Mihaiu Viteazul, cu privilegiile prevăzute în hrisovul ce a lăsat. Privilegiile, statornicite de marele Domn, au fost reînoite sub domnia lui Alexandru Sc. Ghica.

Roșiori-de-Vede, *com. urb.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, situată pe partea dreaptă a rîului Vedea, pe vale, la 238 kil. de capitala Țării, pe calea ferată, la 44 kil. de orașul de reședință Turnul-Măgurele și la 32 kil. de Alexandria.

O parte din marginele orașului sunt înconjurate de dealuri; iar pe la extremitățile lui de S.-V. și N.-E., trec pîrîul Bratcovul și rîul Vedea.

Se învecinește: la N.-V. cu comunele Scrioaștea și Măldăeni; la E. cu comuna Meri-Goala (dincolo de rîul Vedea); iar la S. cu moșiile Belitori și Roșiori.

Populația com. este de 8492 locuitori: 4388 bărbați și 4103 femeĭ (1899).

Comerciul se face pe o scară întinsă, și a luat un mare avînt (cel de cereale mai ales) de la deschiderea linieĭ ferate Costești-T.-Măgurele.

In toate Vinerile se ține aci tîrg săptămânal. Sunt și două tîrguri anuale: unul la 25 Martie și cel d'al doilea la 8 Septembrie, care se țin pe locul anume destinat, la marginea orașului, între linia ferată și rîul Vedea. In oraș sunt trei piețe.

Școli sunt 4: 2 școli primare urb. de băeți, 1 școală primară urb. de fete și 1 școală primară rurală mixtă. Au fost frecuentate în 1899—90 de 644 copii.

Biserici sunt 8, deservite de 11 preoți și un diacon.

Are o grădină publică.

Are un spital cu 25 paturi, întreținut de județ; o farmacie; un oficiu telegrafo poștal.

Aci este subprefectura plășii Tîrgului, și judecătoria ocolului Roșiori.

Căi de comunicațiune sunt: șoseaua județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, care străbate tot orașul în lung, formînd strada principală; șoseaua Roșiori-Ciolănești, care ia direcțiunea spre com. Drăgănești-Țigănia, cu un pod peste Vedea; șoseaua Roșiori-Măldăeni și de acolo în jud. Olt.

Locuitorii posedă 7783 capete de vite: 616 cai și ĭepe, 2331 vite mari cornute, 3800 vite mici cornute și 1020 porci.

Istoricul. Roșiori sau Ruși-de-Vede sunt unul din cele mai vechi tîrguri. Intemeierea lui ar fi datînd, după unii, din epoca lui Mihaiu-Viteazul, după alții, Roșiori ar fi existat pe timpul lui Mircea-cel-Bătrîn. Afirmațiunea celor d'întîĭ este bazată pe hrisovul lui Mihaĭ-Vodă, prin care acordă diferite privilegii locuitorilor din acest tîrg, lăsîndu-i a stăpîni eĭ și urmașii lor, nesupărați, atît proprietățile din oraș, cît și a se folosi de moșie,

www.dacoromanica.ro

dînd numaĭ o dijmă. Venitul întreg al moșieĭ era al mănăstireĭ Sf. Spiridon din București.

Privilegiile acordate aŭ primit maĭ în urmă diferite modificărĭ, căcĭ, din pricina evenimentelor prin care trecea țara, adeseaorĭ nu se maĭ ținea seamă de scutirĭ, ci se lua cît se putea și de unde se găsea.

Ca dovadă că nu s'a ținut seamă de cele statornicite prin hrisov, este o carte din 13 Aprilie 1793, în favoarea moșieĭ Sfîntuluĭ Spiridon:

«I se dă voie să aibă tîrg la moșia Roșiori-de-Vede din Teleorman odată pe săptămână, și vama ce se va agonisi să fie a mănăstireĭ. Asemenea pănă la 2000 vedre de vin și 100 vedre de rachiŭ să fie liberă mănăstirea a aduce de orĭ unde la tîrg scutite de căminărit și vamă. Pĭăvălioarele din Roși-de-Vede vor fi apărate de fumărit și de coșărit».

Roșiori aŭ fost pănă la 1838 reședința județuluĭ Teleorman, după împărțirea ce a avut pănă atuncĭ.

In memoriile generaluluĭ Bauer, scrise la finele secoluluĭ al XVIII-lea, se menționează despre Roșiori ca scaun al isprăvnicieĭ și se exprimă părerea că pe locul unde este azĭ acest oraș ar fi fost vechia Arcina.

Locurĭ istorice sunt: Cetatea de la S. orașuluĭ, rotundă, ocolită de un șanț ordinar și avînd o lățime de 8 m., o adîncime de 8 m. și o înălțime în interior de 10 m. Diametrul eĭ este de 260 m. Astă-zĭ este arată maĭ din toate părțile.

La S.-E. orașuluĭ, spre livezĭ, este o altă întăritură de 66 m. diametru, avînd o înălțime de 16 m. Imprejurul eĭ sunt înșirate opt măgurĭ, grupate una în fața alteia.

In partea de S.-V., lîngă Urluiul, se maĭ vede încă un patrulater, lung de 40 m., larg de 24, în care s'aŭ găsit resturĭ de cărămidă ce se presupune a fi romană.

Roșiorilor (Valea-), *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Viperești; începe din slemnea muchieĭ Vipereștilor, se unește cu Izvorul Cîrsteĭ, și dă în rîul Buzăul.

Roșiuța, *com. rur.,* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Văile, la 49 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale.

Se mărginește la E. cu com. Runcurelul, de care se desparte prin Dealul-Grigoresculuĭ; la S., cu com. Ploștina; la V., cu com. Lupoaia; iar la N., cu jud. Gorj, de care se desparte prin Dealul-Bujoresculuĭ.

Satul formează com. cu căt. Lupoița și mahalalele Știrbețul, Cacova și Valea-Mare, avînd o populație de 850 locuitorĭ și 190 case.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 109 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 150 stupĭ; 360 vite marĭ cornute, 400 oĭ și 400 rîmătorĭ.

Este străbătută de șoseaua județeană Turnul-Severin-Bujorescul-Tîrgul-Jiŭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 53 elevĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venitурĭ de 1594 leĭ și la cheltuelĭ, de 775 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Bujorescul, cu ramurile sale, Culmea-Busuioculuĭ, Dealul-Chivădaruluĭ, Ghiara-Mîțeĭ, Culmea-Cervenieĭ, Groapa-Lupuluĭ, Dealul-Viilor, Cioaca Sf. Ilie, Pădurea-Chivădaruluĭ, Culmea-Inaltă, culmea Țiflea și Pisculă-Lung.

Văĭ: Valea-Stirbețuluĭ, Valea-Largă, a-Viilor, a-Soculuĭ, a-Cervineĭ, a-Lupoițeĭ, a-Stîrpăriilor, a-Conacelor, Valea-Mare și Valea-Popeĭ.

Pîrîiașe: apa Roșiuța și apa Știrbețuluĭ.

Lacurĭ: Lacul-Mic și Lacul-fără-Fund.

In cătunul Lupoița se află cărbunĭ de pămînt.

Roșt-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul. Se întinde de la Movila-Săpată pănă la vîrful Ghiolgic-Tepe, avînd o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Se află printre văile Dereaua-Roșt și Valea-Moșuluĭ. Are o înălțime maximă de 197 m., pe care o atinge în vîrful său Haznale-Tepe. Este acoperit cu pășunĭ în cea maĭ mare parte; numaĭ în partea sa de N.-E. sunt puține pădurĭ. Este situat în N.-V. plășeĭ și S. a comuneĭ.

Roșul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de București, pe rîul Dîmbovița, la 8 kil. de București. Stă în legătură cu com. Militari și Chiajna prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Boja, Catanele, Crîngași, Giulești și Roșul, cu o populație de 800 locuitorĭ, și 179 case.

Se întinde pe o suprafață de 1763 hect.

Statul, d-niĭ Al. Costescu, I. Ionescu aŭ 1138 hect. și locuitoriĭ, 626 hect. Proprietariĭ cultivă 845 hect. (58 sterpe, 207 izlaz, restul pădure). Locuitoriĭ rezervă 106 hect. pentru izlaz.

Are 3 bisericĭ, la Crîngași, Giulești și Roșul; 1 școală mixtă; 1 moară cu apă; 2. poduri stătătoare.

Vite: 50 caĭ și iepe, 173 boĭ,

www.dacoromanica.ro

256 vacĭ și viței, 25 bivolĭ, 51 bivolițe, 30 porcĭ și 209 oĭ.

Budgetul com. e de 5137 leĭ la venitur̆ĭ și de 4975 leĭ la cheltueliĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 81 pluguri: 77 cu boĭ, 4 cu caĭ; 56 care și căruțe: 48 cu boĭ, 8 cu caĭ.

Improprietăriții sunt 125 locuitorĭ și neîmproprietăriți maĭ sunt 125.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Roșul, *sat*, jud. Fălciu, în partea de N.-E. a com. Bazga, pe moșia Bazga, situat pe culmea dealuluĭ Roșul, care este acoperit cu viĭ și livezĭ, purtînd numirea de podgoria Roșuluĭ.

Vatra satuluĭ e de 51 hect., cu o populație de 68 familiĭ, saŭ 261 suflete.

De la poalele dealuluĭ, pe care e situată podgoria, se întinde spre E. șesul Jijieĭ și acel al Prutuluĭ.

Roșul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situat la V. de Bucureștĭ, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviția.

Se întinde pe o suprafață de 722 hect., cu o populație de 387 locuitorĭ.

D-l I. Ionescu are 469 hect. și locuitoriĭ, 253 hect. Proprietarul cultivă 370 hect. (71 izlaz, 28 pădure). Locuitoriĭ cultivă 214 hect. (39 izlaz).

Aci este reședința primărieĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Izvorul Tămăduireĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 fabricĭ de cărămidă; 1 moară cu apă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 și al celor micĭ, de 170.

Roșul, *insulă*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Cocargea, în dreptul satuluĭ Buliga. Este formată de brațul Borcea, și are o lungime de 4 kil.

Roșul, *munte*, în jud. Mușcel, plaiul Dîmboviția, la E. de com. Dragoslavele. Are un vîrf de o mărime impunătoare. Pe coaste e păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ, ce nutresc numeroase turme de vite. Se întinde în lungul rîuluĭ Dîmboviția.

Roșul, *deal*, în jud. Dorohoiu, pl. Coșula, com. Șendriceni, pe care se află pădurea Buhaiul, proprietatea statuluĭ, în suprafață de 380 hect.

Roșul, *deal*, spre N. de satul Gura-Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, prelungire a dealuluĭ Șurpa, care începe din com. Bohotinul, trece prin com. Răducăneni și se termină la coasta de N. a satuluĭ Gura-Bohotinuluĭ.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Cîlnicul, spre N. de com. Se întinde din cât. Leuca, pănă la Cîlnicul-d.-s. Pe el se află plantațiĭ de viĭ și prunĭ și pădure.

Roșul, *deal*, ce se întinde din com. Roșia, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, de la Matca-Roșie, spre S.-V., pănă la com. Bourelul, din jud. Mehedinți.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de com. Vîrtopul. Se prelungește de la N. spre S. pănă în hotarul jud. Mehedinți. Pe cracul săŭ trece hotarul. E proprietate a locuitorilor com. Vîrtopul. Are pe dînsul pădure și locurĭ arabile.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plasa Jiuluĭ, din partea despre V. a com. Turceni-d.-j., întinzîndu-se de la N., de la com. Turceni-d.-s. și pănă spre S., la com. Ionești.

Formează culmea Jiuluĭ din dreapta și linia despre V. a com. Turceni-d.-j.

Pe coasta despre com. este acoperit cu viĭ și prunĭ, iar pe creastă, cu pădure.

Roșul, *culme*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din vîrful Lacul-cu-Richiți; se întinde printre pîraiele Turburea și Cerbuluĭ, afluențĭ aĭ rîuluĭ R.-Sărat; vîrful principal este Dealul-Roșu, acoperit cu pădurĭ și pășunĭ.

Roșul, *grind*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o formă lunguiață, cu o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; lungimea luĭ atinge 6 kil., iar lățimea medie e de 300 m.; are o suprafață de 115 hect.; este străbătut de-alungul de o gîrliță; în partea de S. comunică cu grindurile Luriciul și al-Ivancĭĭ.

Roșul, *punct trigonometric* de observație de rangul al 3-lea., jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o înălțime de 24 m., dominînd asupra drumuluĭ Mamut, ce unește grindul Cara-Orman, cu malul brațuluĭ Sf. Gheorghe.

Roșul, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, situată între brațul Borcea și satul Cocargea.

Roșul, *pădure* a statuluĭ, în în-

www.dacoromanica.ro

tindere de 200 hect., aparținînd de Munții mănăstirei Cîmpulung, care fac parte din com. Corbșori și Berevoești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel.

Roșul, *lac*, din delta Dunării, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plășei și a com. Este cel mai considerabil din toată delta, după lacul Gorgova. Are o întindere de 6½ kil. Este format de o revărsare anterioară a brațului Sulina, cu care comunică prin gîrla Tudor-Vătaful, ce trece mai întîiu prin lacurile Potcoava și Lumina. La E. comunică prin 11 gîrlițe cu lacul Roșuleț, cu Gîrla-Împuțită și Marea. Conține pește în mare cantitate: știucă, lin, crap, chefal și alte varietăți ce se pescuește de cherhanaua Ermalaiul și se consumă în Cara-Orman și Sulina.

Roșul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Nou și pe acela al cătr. său Pătlăgeanca, situat în partea de N. a plășei și de V. a com., format de vre-o revărsare anterioară a brațului Chilia, cu care comunică prin 2 gîrlițe; e înconjurat numai cu stuf; are o întindere de 200 hect.; conține pește: lin, știucă și biban.

Roșul (Lețcani), *pîrîu*, izvorește de pe teritoriul satului Lețcani, com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași. Curge de la N. spre V., pînă în dreptul hîrtopului Caținul, de unde trece în com. Cucuteni, pl. Stavnicul, și se varsă în Bahluiul.

Formează hotarul, despre V., între comunele Tăutești și Cucuteni.

Roșuleț, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plășei și a com., la 2 kil. spre V. de țărmul Mării-Negre; e format de lacul Roșul, cu care comunică prin 11 gîrlițe, prin care este alimentat de lacul Roșul; are o întindere de 200 hect.; la E. comunică prin o mică scursoare cu Gîrla-Împuțită și prin aceasta cu Marea; în interioriul său are 2 insulețe, acoperite cu stuf și a căror întindere este de 20 hect.; este înconjurat de toate părțile cu stuf; conține pește în cantitate mare: biban, știucă, caracudă și crap.

Rotarea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populațiune de 375 locuitori, o biserică.

Este situat la poalele plaiului Roma și Dealului-Coastelor. Prin centru îl udă izvorul Rotarea, iar pe la S., gîrla Bătrîneanca.

Rotarea, *moșie*, în jud. Buzău, com. Cătina, proprietate mănăstirească, avînd 50 hect. Pe dînsa se văd încă ruine de zid și cîteva vițe foarte groase. Legenda spune că ruinele au fost biserică tătărască, și că viea ar fi fost plantată de Tătari.

Rotari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populațiune de 501 locuitori; o biserică, cu hramul Adormirea Maicei Domnului.

In cătun se găsesc foarte mulți cărbuni de pămînt.

Rotari, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Puiești.

Rotarilor (Dealul-), *deal*, acoperit cu pădure, la E. de satul Costuleni, com. Costuleni, pl. Branistea, jud. Iași.

Rotarilor (Pădurea-), *pădure*, în întindere de 309 hect., pe Dealul și Valea-Rotarilor, com. Costuleni, pl. Branistea, jud. Iași; proprietatea Statului.

Rotarul, *sfoară de moșie*, în raionul com. Gohorul, pl. Zeletinul, jud. Tecuciu; începe din rîul Zeletinul, și se întinde paralel cu moșia Răchitoasa, care a aparținut pînă la 1862 mănăstirei Răchitoasa. La 1868, statul a vîndut-o locuitorilor din Gohor.

Rotarul, *vale* și *pîrîu*, izvorește din culmea dealului Bordea, com. Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași, trece prin pădurile Crețul și Rotarul, apoi se împreună cu pîrîul Mihoi, și se varsă în pîrîul Șanta.

Rotarul, saŭ **Mălăești**, *deal*, în partea de S.-V. a com. Podoleni, pl. Podoleni, jud. Fălciu, acoperit cu pădure, proprietatea statului.

Rotaruluĭ (Pîrîiașul-), *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele; izvorește din ramura munților Cozla și se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Cuejdiul.

Rotaruluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvorește din Munții-Hanguluĭ și se varsă pe stînga rîuluĭ Bistrița, în dreptul satului Hangul.

Rotata, *fost pichet de graniță*, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Rotărești, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleștiĭ.

Rotărești, *sat*, cu 68 locuitori,

www.dacoromanica.ro

jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Bălceşti.

Rotăreşti, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, cătr. de reşedinţă al com. Vîrteşcoi, aşezat în mijlocul com., pe malul drept al rîuluĭ Milcovul. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 47 familiĭ, saŭ 235 suflete; o biserică şi o şcoală.

Rotăreşti, *cătun*. Vezĭ Bîţcoveni, jud. Vlaşca.

Rotăria, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Chilieni, spre N. de satul Chilieni-d.-s. Are 147 locuitorĭ.

Rotăria, *deal*, în jud. Suceava, comuna Valea-Glodului, făcînd parte din culmea dealuluĭ Halmul, ce desparte albia Şomuzuluĭ-Mare de aceea a Şomuzuluĭ-Mic. E îmbrăcat în pădure de diferite esenţe.

Rotăria, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni; izvoreşte din Dealul-Lupanuluĭ, udă partea de V. a com. şi se varsă în rîul Motnăul, pe dreapta luĭ.

Rotărieĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzăŭ, comunele Cătina şi Chiojdul, cătr. Roma, în care sunt săpate maĭ multe grote.

Rotileşti, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţi, com. Cîmpurile, situat de ambele malurĭ ale Şuşiţeĭ, în faţa cătr. Roşculeşti.

Are o populaţiune de 301 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Rotileşti, *pădure* particulară, în suprafaţă de 100 fălcĭ, pe teritoriul cătr. Rotileşti, com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţi, jud. Putna.

Rotopăneşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Brădăţelul. Pănă la 1886 forma singur comună a parte.

E străbătut de pîrîul Brădăţelul, şi are o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 410 suflete.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 10 fălcĭ.

Moşia e proprietatea d-luĭ Gr. Goilav. Are 1781 hect., din care 821 hect. cultivabile, 698 hect. pădure, 207 hect. fînaţ şi restul mlaştinĭ, rîpĭ şi loc neproductiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 6 fruntaşĭ, 44 pălmaşĭ şi 8 codaşĭ, stăpînind 143 fălcĭ.

Are o şcoală rurală mixtă, reînfiinţată în 1865, frecuentată de 35 copiĭ; o biserică, cu hramul Schimbarea la faţă, zidită de Marele Postelnic şi Cavaler Nicolaĭ Istrati, la 1856, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ şi împroprietărită cu 8½ fălcĭ.

Biserica are inscripţia:

Acest templu, dedicat Sfinteĭ Treimĭ, cu binecuvîntarea prea Sf. Sale Episcopuluĭ de Huşĭ, Meletie Istrati, s'aŭ fondat de fratele săŭ, Marc postelnic şi cavaler Nicolaĭ Istrati, cu îndemnul soţieĭ sale Sevastia, născută Ciudin şi a fiuluĭ lor Titu Istrati, pe proprietatea sa Rotopăneşti, în anul ereĭ noastre 1856, în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile aşezate de Ştefan-cel-Mare.

In acelaşĭ an (1856) «în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile aşezate de Ştefan-cel-Mare» mărinimosul proprietar, ridică în curtea bisericeĭ o statue de piatră, reprezintînd Moldova în forma uneĭ fecioare întinzînd o cunună de stejar.

Nicolae Istrati a lăsat urme neşterse de filantropie şi de patriotism. Două eraŭ pe timpul săŭ cele maĭ vestite şcoale din ţinutul nostru: cea din Rotopăneşti, a luĭ Istrate, şi cea din Broşteni, a luĭ Nanu. Şcoala luĭ Istrati nu era şcoală de rînd: în ea se învăţa carte multă şi sănătoasă, se dădeaŭ reprezentaţiĭ teatrale, pentru care însuşĭ Postelnicul proprietar scria cărţĭ, compunea piese, făcea chiar pe dascălul.

Rotunda (Mitropolia), *cătun*, al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 49 case.

Rotunda, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljeşti, spre S.-V. de satul Doljeşti şi la 2 kil. de el, pe malul stîng a rîuluĭ Siretul şi la vărsarea pîrîuluĭ Albuia în acesta. Are o populaţie de 424 locuitorĭ, compusă numaĭ din Ungurĭ, care ţin de parohia catolică Agiudeni.

Se face aci bîlciŭ la Sf. Treime.

Rotunda, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Liteni, jud. Suceava, aşezat sub dealul cu acelaşĭ nume şi pe ţărmul drept al Şomuzuluĭ-Mic.

Are o populaţie de 515 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, clădită de I. V. Liteanu în 1803, deservită de preotul şi dascălul din Corni sat, cu care formează o parohie.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ.

Moşia, proprietate a d-luĭ A. Vîrnav Liteanul, are 1480 fălcĭ, din carĭ 741 cultivabile, 590 pădure, 81 fînaţ şi restul teren puţin productiv.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 11 fruntaşĭ, 49 pălmaşĭ şi 9 codaşĭ, stăpînind 181 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Liteni (3 kil.), la Dolheşti (3500 m.) şi la Corni (2800 m.).

Rotunda, *vîrf de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din şira Geamăna. De aci izvoreşte Tazlăul-Sărat.

www.dacoromanica.ro

Rotunda, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. com. Aninișul, și situat între munții Rotunda și Băileasa.

Rotunda, *deal* și *pădure*, jud Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Rotunda, *movilă*, de-asupra dealului Bornea făcînd hotarul între moșia Ciurea, pl. Codrul, jud. Iași, și moșia Dobrovățul, din jud. Vasluiu. Vîrful ei predomină toate înălțimele din vecinătate.

Rotunda, *deal*, care se întinde din partea de V. a orașului Tecuciu, jud. Tecuciu, spre S., până aproape de satul Podoleni, com. Borcea, pl. Bîrlad.

Rotunda, *iezer*, jud. Brăila, situat în ostrovul Iazul, spre S.-E. de iezerul Cățeaua, între Vîlciul și Băndoiul.

Rotunda, *iezer*, jud. Brăila, la E. com. Vizirul, aproape de Dunărea-Veche între iezerele Lupoiul și Fusarul.

Rotunda, *baltă* adîncă, pe moșia Ghireni-Tăutul, com. Coțușca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Rotunda (Mitropolia) saŭ **Rotunda-de-lîngă-Meteleŭ**, *moșie*, în jud. Buzău, com. Brădeanu, fostă proprietate a statului, pendinte de Mitropolie și dată în loturi; are 458 hect.

Rotunda, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, com. Borănești, pe lunca rîuluĭ Ialomița.

Rotunda, *pîrîu*, izvorește din valea cu acelașĭ nume, trece printre dealurile Moimești și Piatra-Albă, jud. Iași, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ, și se varsă în iazul Cîrligul.

Rotunda (Vîrful-), *munte*, situat în toată partea de E. a com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Rotunda-și-Șopîrliga, *moșie*, în jud. Buzău, com. Brădeanu, cât. Rotunda, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de mănăstirea Tîrgșorul; constă din două sforĭ, avînd împreună 1720 hect., din care 30 hect. pădurea Șopîrliga, restul loc cultivabil.

Rotundă (Balta-), *lac*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Nicolițelul, situat în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ; și format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ, de care e departe de 1 1/2 kil.; are o formă aproape rotundă; la V. se află așezată balta Capaclia, la E. balta Saon, iar la S. se găsesc viile Saon; este înconjurat de toate părțile cu stuf și conține pește.

Rotundul (Vîrful-Denimiezĭ), *munte*, în jud. Buzău, com. Pîrscovul, cât. Bădila, care se ridică în formă de semicerc d'asupra Văeĭ-Tătarilor și culminează în vîrful Dintele.

Rotundul, *lac*, în jud. Brăila, pe lunca Călmățuiuluĭ, la 3 kil. spre N. de satul Insurăței, între viroagă și Călmățuiul.

Rotundul, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. urb. Hîrșova, situată în partea de V. a plășeĭ și cea de N. a com., în vecinătatea bălțiĭ Slateia, formată de vre-o revărsare anterioară a Dunăriĭ și alimentată de privalurile Tair-Buaz și Privalul-Rotunduluĭ; are o întindere de 100 hect., înconjurată numaĭ cu stuf și conține pește, al căruĭ venit aparține statuluĭ.

Rotundul, *iezer*, în jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la E. de iezerul Melcișĭ și la V. de iezerul Fusarul.

Rotundul, *pîrîu*, în jud. Teleorman, la marginea pădureĭ statuluĭ Drăgănești, în partea din spre orașul Roșiori. E format din izvoare.

Rotundului (Privalul-), *gîrlă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. urb. Hîrșova. Se desface din Dunăre, sub numele de privalul Tair-Buaz, primește apele bălțiĭ Puturoasa, de unde ia numele de Rotundul. Are o lungime de aproape 4 kil. și brăzdează partea de V. a plășeĭ și cea de N. a com., puțin adînc, curge numaĭ prin stuf și duce peștele din Dunăre în lacul Rotundul.

Rotunzeni, *vechie numire a com.* Gherăseni, jud. Buzău.

Rovina, *deal*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, cu direcțiunea de la V.-E., acoperit cu viĭ.

Rovinari, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la E. com. Roșia, situată pe loc șes și în partea stîngă a Jiuluĭ, d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani, care o străbate.

Are o suprafață de 1037 hect., din care: 300 hect. pădure, 130 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 40 hect. fînețe și 567 hect. arabile, cu o populație de 154 familiĭ, saŭ 669 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte moșneniĭ și parte împroprietăriți. Eĭ po-

www.dacoromanica.ro

sedă: 54 pluguri, 102 care cu boi, 17 căruțe cu cai; 448 vite mari cornute, 59 cai, 334 oi și capre și 238 porci.

Are o școală, frecuentată de 44 elevi (1899—900); o biserică de zid, fondată de locuitori la 1796, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 1264 lei, 4 bani, iar la cheltueli de 1260 lei, 50 bani.

Comunicația în com. se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o pune în legătură la N. cu cătt. săŭ Poiana, iar la S. cu com. Moii prin șoseaua comunală, care o leagă cu com. Roșia, de care este despărțită prin apa Jiului, peste care este un pod de lemn.

In partea despre E. a com. sunt niște dealuri care aŭ o direcțiune cam oblică în raport cu șoseaua care trece prin sat, și care daŭ naștere văilor Dîmbova, prin care curge pîrîul cu același nume, Scoarța și Rovinari.

Rovinari, *cătun* de reședință al com. Rovinari, jud. Gorj, pl. Jiului.

Are o suprafață de 602 hect., din care: 200 hect. pădure, 70 hect. izlaz și vatra satului, 30 hect. fînețe și 302 hect. arabile, cu o populație de 101 familii, saŭ 433 suflete.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 70 care cu boi și vaci, 12 căruțe cu cai; 336 vite mari cornute, 49 cai, 276 oi și capre și 204 porci.

Rovinari, *vale*, în dreptul com. Rovinari, pl. Jiului, jud. Gorj. Incepe despre E., din Dealului-Bran și se termină în șoseaua națională Filiași-Pietroșani. Prin ea curge pîrîul Rovinari.

Este acoperită cu pădure și formată din ramificațiile Dealului-lui-Bran.

Rovine, *loc istoric*, unde Mircea-cel-Mare, Domnul Munteniei, a bătut la 1398 pe Sultanul Baiazet, supranumit Ilderim (Fulgerul).

In urma strălucitei izbînzi de de la Nicopoli, Sultanul Baiazet, făcîndu-se stăpîn peste întreaga Bulgarie, trecu Dunărea în anul 1398 pe la Călărași și începu a pustii țara. Mircea, văzînd primejdia, trimise în munți pe femei, copii și bătrîni de la șes, cu toate vitele și lucrurile lor trebuincioase, punînd apoi să arză holdele în urma lor; iar el cu o oaste destul de numeroasă, se întărește în pădurile dese, care țărmuiaŭ cîmpiile apusene ale Bărăganului, în partea în care armata Turcă își făcea mișcările, urmărind-o pas cu pas. Trupele singuratice de Turci, care umblaŭ prin păduri saŭ rătăciaŭ prin cîmpii după jafuri, eraŭ pîndite și nimicite. Prin aceste micĭ izbînzi, curajul Romînilor creștea pe cînd desperarea coprinse pe Turci, așa că aceștia deteră semnalul de retragere și apucară în învălmășeală spre Dunăre. Mircea își întocmește atunci oastea și la cîmpie deschisă și mlăștinoasă se aruncă fără de veste cu 30000 Romîni asupra inamicilor, îi bate și-i pune pe goană, luîndu-le toate proviziunile și mulți prizionerĭ. S'ar fi înecat toată turcimea în valurile Dunărei, dacă Baiazet n'ar fi ascultat sfatul lui Evernos-beg, cel mai bun general turc, n'ar fi oprit armata pe malul stîng al Dunărei, și nu s'ar fi întărit într'o tabără făcută cu care și șanțuri. Mircea nu'l atacă aci și a doua zi apărat de această tabără, Baiazet trecu Dunărea cu rămășița trupelor sale.

In urma acestei victorii, Mircea se făcu iarăși stăpîn peste Dobrogea și cetățile de pe malul drept al Dunării.

Rozila, *platoŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghii, cătt. Ionești, limitat la N. de muntele Vîrful-Draculuĭ, Vîrful-Tenții și pîrîul Bîsca-Mare, la S.-E. de Bîsca-Rozilei și la V. de satul Ionești. E acoperit de fineață, întreruptă de două culminațiuni: Podul-lui-Căicuș și Muchĭa-de-la-Vadul-Cornului. Bîsca-Mare și Bîsca-Mică, reunindu-se la capul acestuĭ platoŭ, iaŭ de aci înainte numele de Bîsca-Rozilei.

Roziștea, *com. rur.* și *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j. Vezĭ Roziștea.

Roziștea (Rojiștea-), *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparține bisericei Madona-Dudu din Craiova. Are o întindere aproximativă de 5240 pog. arabile, între carĭ intră și pămîntul arabil de peste Jiŭ, ce ține tot de această proprietate. Aduce un venit anual de 3200 lei. Are pădure pe dînsa.

Roziștea (Rojiștea-), *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd familiei Păianu. Aduce venit anual de aproximativ 32000 lei. Pe această moșie sunt bălțile: Banului, Gîrla-Iților, Balta-cu-Salciile, Balta-Fotii și Gîldăul-Morii, de la izvoarele Vîjoaei. Tot aci este și izvorul numit Alești. Are o moară de apă pe pîrîul Vîjoaia. Are pădure pe dînsa.

Roziștea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd familiei Păianu. Are o întindere de aproape 307 hect. Se compune din arțari, carpeni, ulmi, păduceĭ, plopi și mai cu seamă ulmi și jugastri.

www.dacoromanica.ro

Roziștea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd bisericeĭ Madona Dudu din Craiova, pe proprietatea căreia se găsește.

E populată cu plopĭ, păduceĭ și maĭ cu seamă jugastri și ulmĭ.

Roznovanul, *deal*, jud. Iași, ce se întinde de la N. spre S., făcînd hotarul despre E. al satelor: Cîrjoaia, Băiceni și Cotnari, din pl. Bahluiul.

Roznoveni, *loc*, pe care se află ridicată Movila-Mare, pe moșia Hilișeul-Curt, com. Hilișeul, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Roznovul, *com. rur.*, situată în partea de N. a pl. Bistrița, jud. Neamțu, formată din cătunele: Roznovul, Chintinici, Slobozia, Cuteni, Dumbrava-Roșie-d.-j., Sevinești și Brășăuți, cu o populație de 4144 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în anul 1864, sunt astă-zĭ 73 carĭ trăesc, stăpânindu-șĭ singurĭ locul lor; iar ca urmașĭ a acelor împroprietăriți sunt 415 locuitorĭ, carĭ aŭ moștenit locurile de la părinții lor, cărora li s'a dat 1350 fălcĭ. Din anul 1878, sunt astă-zĭ în viață 47 loc, carĭ'șĭ stăpînesc locurile lor; iar ca urmașĭ sunt 65 carĭ stăpînesc locurile de la părinții lor.

In anĭi 1896 și 1898 s'a vîndut locuitorilor pămînt de pe moșia statuluĭ Sevinești (85 loturĭ micĭ de 5 hect. fie-care, 11 loturĭ marĭ, din care 4 de 25 hect. și 7 de 10 hect.).

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și plutăria pe rîul Bistrița.

Agricultura se face în com. pe o întindere de 3514 hect.

Imașul are o întindere de 950 hect., nutrind peste 3000 vite.

In com. sunt două parohiĭ: Roznovul și Sevinești; în parohia Roznovul sunt 2 bisericĭ, din care una a fost construită din noŭ de proprietar, d. Colonel G. Ruset Roznovanu și soția sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, și e deservită de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; în parohia Sevinești sunt tot 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Sunt 3 școlĭ rurale, conduse de 3 învățătorĭ, frecuentate de 238 elevĭ, din care 200 băeți și 38 fete.

In satul Roznovul este un spital rural cu 30 paturĭ, întreținut de stat.

Se maĭ află în com. o farmacie filială, una fabrică de petrol; un biuroŭ postal județean, o gară a drumuluĭ de fier Piatra-Bacăŭ, unde sunt 4 depozite de cherestea a fabricilor Tazlăul, Nechitul, Negulești și Calul.

La oficiul primărieĭ este instalat un post de telefon ce este în legătură cu orașul Piatra, cu comunele din plasa Bistrița și cu spitalul, jandarmeria, depositul de cherestea.

Este o secțiune de jandarmĭ în cătunul Slobozia; în cătunul Chinținici este reședința companieĭ a 12-a de Dorobanțĭ din Regimentul 15 Războieni.

Vite: 168 caĭ, 214 țepe, 60 mînzĭ, 9 taurĭ, 444 boĭ, 860 vacĭ, 200 viteĭ, 200 vițele, 208 juncĭ și mînzațĭ, 200 junce și mînzate, 4 bivolițe, 150 berbecĭ, 3800 oĭ, 1 țap, 1 capră și 289 rîmătorĭ.

Un rateș (han) mare, proprietatea domnuluĭ Colonel G. Ruset Roznovanu, o brutărie, care servește pentru populația din această comună și satele vecine și 8 comercianțĭ de băcănie și lipscănie sunt în coprinsul com. Roznovul.

Sunt 5 morĭ cu 10 perechĭ de pĭetre umblătoare, din care una în cătunul Slobozia, pe apa Cracăul, una în satul Roznovul, pe apa rîuluĭ Bistrița și 3 în cătunul Chintinici, pe apa Pîrîuluĭ-Iepeĭ.

Budgetul com. este de 20374 leĭ la veniturĭ și la cheltuelĭ.

In com. sunt 41 kil. 110 m. șosele, din care 6,430 kil. șoseaua națională Bacăŭ-Piatra, 12 kil. șoseaua județeană Dobreni-Moinești, 14,900 kil. șoseaua comunală și 8 kil. șoseaua vecinală, toate pĭetruite.

Comunicațiunea cu comunele vecine se face prin aceste șosele ce se încrucișează în satul Roznovul și duc în satele: Slobozia, Dochia, Negrițești, Traian, Lănești, Borlești, Mastacănul și Vînători-Dumbrava-Roșie.

(Articol trimes de d. Colonel G. Roznovanu.)

Roznovul, *sat*, în com. Roznovul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, situat în crucișul șoselelor Dobreni-Moinești și Bacăŭ-Piatra, la 14 kil. de orașul Piatra. Are o populație de 680 suflete.

Aci se află reședința com.; o gară a drumuluĭ de fer Piatra-Bacăŭ; 2 bisericĭ, din care una zidită din noŭ din piatră cioplită și acoperită cu aramă de domnul proprietar Colonel G. Ruset Roznovanu, deservită de un preot paroh și 2 cîntărețĭ; o școală primară rurală, cu un învățător; un spital rural, cu 30 paturĭ; o farmacie; un rateș (han) mare; o brutărie; 2 cîrciumĭ, o băcănie, o moară cu 4 părechĭ pĭetre.

In sat se țin 34 iarmaroace pe an în următoarele zile: la 1, 7, 17 și 30 Ianuarie; 2, 8, 10 și 24 Fevruarie; 9, 14, 25 și 26 Martie; 8 și 23 Aprilie; 8 și 21 Maĭ; 24 Iunie; 20 și 27 Iulie; 6, 15 și 21 August;

www.dacoromanica.ro

8 şi 23 Septembrie; 14 şi 26 Octombrie; 8, 13, 21 şi 30 Noembrie; 6, 12, 20 şi 27 Decembrie.

Ca fapt istoric petrecut în localitate se citează: că «Grigore Vodă după ce a sosit în Iaşi a treia zi, i-a şi venit veste de la Cămăraşi de Ocnă cĭ Vahmistrul şi cu atamanul Donţilor ies pe la Oituz, din ţara Ungurească, în Moldova, cu 8000 de oaste; că aŭ eşit pe Bistriţa, şi aŭ luat-o în sus pe la Roznovul, pe la Neamţu» (v. l. Niculcea; idem «Buciumul Romîn», A. I, p. 552, de I. M. Codrescu).

Tot pe teritoriul com., la locul numit Dumbrava-Roşie, care se zice a fi din timpurile mareluĭ Domn Ştefan-cel-Mare, unde după războiul avut cu Leşĭ ca să umilească mîndria lor, aŭ pus pe prizonierĭ Leşĭ la plug şi locul arat l'a semănat cu ghindă care pe urmă s'a ridicat o dumbravă de ştejarĭ, găsindu-se şi astă-zĭ vr'o 20 ştejarĭ seculariĭ de pe acele timpurĭ.

Biserica din Roznovul este edificată de către proprietarul moşieĭ Roznovul, Colonel G. Ruset Roznovanu, şi de soţia sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, în anĭ 1890—1892, după planurile arhitectuluĭ din St. Petersburg, Neculaĭ Vladimirovicĭ Sultanof, consilier de stat şi director al şcoaleĭ de inginerĭ civilĭ «Impăratul Neculaĭ I», care a erijat în Cremlinul de la Moscva grandiosul monument al Impăratuluĭ Alexandru al II-lea, în amintirea liberăriĭ servilor din Rusia.

Planurile biserice ĭ din Roznov aŭ fost executate în mod perfect de către inginerul romîn Ioan Bacalu. Stilul biserice ĭ este stilul vechiŭ slavon-bizantin. Biserica din Roznovul este recunoscută ca persoană morală, prin legea de la 23 Martie 1890, de către ambele corpurĭ legiuitoare, cu unanimitatea voturilor, lege promulgată şi publicată prin Monitorul oficial, la anul 1890, 29 Martie.

Această biserică a fost edificată în amintirea bunilor, străbunilor şi părinţilor lor al neamuluĭ Ruset Roznovanu, al neamuluĭ Cîmpineanu, al singuruluĭ lor fiŭ Alexandru, răposat în anul 1883 la vîrsta de 20 de anĭ şi în amintirea luĭ Anton Ruset Voevod, şi al luĭ Dimitrie Cantimir Voevod, amîndoĭ Domnĭ aĭ Ţăriĭ Moldoveĭ. Neamul direct al mareluĭ şi ilustruluĭ Dimitrie Cantemir Voevod, Domn al Moldoveĭ, s'a stins cu desăvîrşire. Prin alianţă familia Cantemir cu familia Cîmpineanu, prin căsătoria principeseĭ Maria Cantemir care s'a măritat cu boerul din Valahia Pantazi Cîmpineanu şi care a murit ca călugăriţă la Mănăstirea Dintr'un-Lemn, din jud. Rîmnicul-Vîlcea, unde este îngropată, singuriĭ coborîtorĭ aĭ acestuĭ Domnitor sunt: familiile Cîmpineanu, Creţuleşti, Ioan Ghica, Slătineanu, Olăneşti.

Intre maĭ multe odoare scumpe ale biserice ĭ din Roznovul sunt: catapeteazma, făcută de bronz cu smalţ şi 3 icoane, din care una cu chipul Mîntuitoruluĭ, hărăzită biserice ĭ de către Maiestatea Sa Regele Carol I, a doua icoană, cu chipul Sf. Alexandru Nevski, hărăzită biserice ĭ de către Maiestatea Sa Impăratul tuturor Rusiilor Alexandru III, şi a treia icoană, cu chipul Blagovişteniei (Buna-Vestire), dăruită de Alteţa Sa Imperială Marele Duce Pavel Alexandrovicĭ, fost comandant al regimentuluĭ «Gardeĭ-Călare» din Garda Imperială a Rusieĭ şi de ofiţeriĭ acestuĭ regiment, ca semn de simpatie vechiuluĭ lor camarad G. Ruset Roznovanu, care a început cariera sa militară în regimentul Gardelor Călărĭ.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *moşie*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Roznovul, proprietate strămoşască a domnuluĭ colonel G. Ruset Roznovanu. Are un venit anual de 72000 leĭ. Proprietarul posedă: 3 caĭ, 2 boĭ, 4 taurĭ, 10 vacĭ de rasă şi casele de locuinţă, adevărată curte vechie boerească, construită cu 150 anĭ cel puţin în urmă. Arendaşul posedă: 15 caĭ, 130 boĭ, 1 taur, 1 bivoliţă, 15 vacĭ, 12 mînzaţĭ şi mînzate, 1000 oĭ, 35 berbecĭ, 36 pluguri, 10 estrapaturĭ marĭ americane, 3 rotative americane pentru a doua arătură, 7 maşinĭ de semănat şi îngropat sămînţa, 3 maşinĭ de secerat şi legat, 50 grape de lemn cu colţ de fer pentru grăpat, 5 grape englezeştĭ, toate de fer, 1 locomobilă de treerat cu batoza eĭ şi o batoză de bătut păpuşoĭ cu elevator.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, c. Roznovul, pe linia Bacăŭ-Piatra-N., pusă în circulaţie la 15 Februarie 1884. Se află între staţiile Podoleni (9,4 kil.) şi Piatra-N. (12,7 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ e de 261^{m},82. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 130357 leĭ, 85 banĭ.

Rozoarele (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Prahova, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Muntele-Rozoarele, pendinte de com. Comarnicul, pl. Peleşul.

Rubin-Esculap, *sursă de apă minerală*, lîngă com. Olăneşti,

www.dacoromanica.ro

jud. Vîlcea, valea Tíseĭ. Este o apă atermală, avînd o temperatură de 14,5° R.

In 24 ore dă pănă la 6800 vedre. — Ca substanţe fixe are: Bicarbonat de Sodă, de Calce şi de Magnezie (cîte-şĭ trele foarte predominante), Clorur de Natrium, Iodur de Natriuin (sensibil), Sulfat de Natrium şi Fosfate (urme).

Rubla, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Băltaţi, aşezat la 2 kil. spre E. de reşedinţa com., pe Gîrla-Morilor. Are o întindere de 15 hect., cu o populaţie de 318 familiĭ, saŭ 890 suflete; o biserică.

Rubla, *tîrlă,* pendinte de com. Lacul Reziĭ, pl. Balta, jud. Brăila, situată la N.-V. com., la 5 kil. Are o populaţie de 30 sufl.

Vite: 80 boĭ, 40 vacĭ, 5 taurĭ, 50 viţeĭ, 34 caĭ, 1 măgar, 253 oĭ şi 35 rîmătorĭ.

Rucăreni, *cătun,* în jud. Putna, com. Soveja, pl. Zăbrăuţi, situat pe valea cu acelaşĭ nume şi despărţit de Dragomira prin un deal.

Are o populaţiune de 1320 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Niculae.

Rucărul, *com. rur.,* în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, lîngă rîul Dîmboviţa şi Rîuşorul, la 20 kil. de Cîmpulung, situată la 579 m. d'asupra Bucureştilor şi 666 m. d'asupra Măriĭ-Negre. Iată ce spune legenda despre Rucărenĭ:

«La trecerea luĭ Negru-Vodă din Făgăraş în Cîmpulung, l'a întîmpinat sub Orăţiĭ, o ceată de haiducĭ Romînĭ, al căreĭ căpitan se numea Berchea. Căpitanul Berchea căzu în genuchĭ înaintea luĭ Negru-Vodă şi ĭĭ zise:

— Mărite Doamne Negru, bună fie venirea Marieĭ Tale la vechia moşie părintească! Domnul să-ţĭ ajute a o scăpa din ghiara păgînuluĭ!

— Amin, răspunde Negru-Vodă. Ce vreţĭ voĭ?

— Vrem să urmăm pe Măria Ta, ca să fim şi noĭ de ajutor Marieĭ Tale la goana Tătarilor din Ţara Romînuluĭ.

— Veniţĭ după mine, le răspunse Negru.

La locul unde poposi oastea a se odihni, Negru chemă pe Berchea şi-l întrebă:

— De unde sunteţĭ voĭ?

Berchea atuncĭ răspunde:

«Noĭ suntem de fel din Vrancea Moldoveĭ («Cartea Moldoveĭ» de Cantemir, pag. 23-36), fugiţĭ de acolo, cu mulţĭ alţĭ fraţĭ de aĭ noştri, de frica Tătarilor şi ne am aăăpostit, cu alţĭ fraţĭ din Ţara Mărieĭ Tale (Romînia) la satul Rucăr, de lîngă Olt, ţinutul Făgăraşuluĭ. Toţĭ Romînĭĭ, Moldovenĭ şi Muntenĭ, dimpreună cu fraţiĭ noştri Ardelenĭ, am ţinut potecile munţilor ca să oprim pe păgînĭ să nu răzbească în Ţara Oltuluĭ. După ce Tătariĭ fură puşĭ pe goană, noĭ, Romînĭĭ, o ceată de haiducĭ, ca vr'o 20, am coborît plaiurile încoace şi ne-am aşezat în aceştĭ colţĭ, făcînd vînătoare de Tătarĭ. Din vr'o 20 am rămas numaĭ 12 şi cu mine 13. Şi auzind noĭ de venirea Mărieĭ Tale, am eşit din codri şi am venit să cădem la genuchiĭ Mărieĭ Tale ca să te milostiveştĭ asupra noastră şi să ne daĭ şi nouă locurĭ de locuit în preajma acestor munţĭ şi să fim birnicĭ aĭ Mărieĭ Tale şi ajutor să-ţĭ dăm la oaste, orĭ de cîte orĭ veĭ avea nevoie de noĭ».

«Negru Vodă 'ĭ luă cu el şi după triumful de sub zidurile Jidoveĭ, Berchea şi tovarăşiĭ luĭ primiră dela Negru spre locuinţă tot hotarul satuluĭ Rucăr şi fiind fără neveste se însurară cu fete de Romînĭ din diferite sate.

«Berchea trimese doĭ haiducĭ d'aĭ luĭ de maĭ chemă flăcăĭ din Vrancea Moldoveĭ şi din Rucărul Făgăraşuluĭ şi lipindu-se lîngă dînşiĭ şi alţĭ consîngenĭ d'aĭ nevestelor lor, fondară cu toţĭ satul Rucăr».

Negru-Vodă le dete aceleaşĭ drepturĭ ca moşnenilor Cîmpulungenĭ; aveaŭ un pîrcălab (jude), neatîrnat de vătaful de plaiu şi cîţĭ-va Aleşĭ, cu drepturile pîrgarilor Cîmpulungenĭ.

Hrisoavele ce posedă Rucărul azĭ (de la Şerban-Vodă, 1602; de la Iliaş, 1628; de la Mateiu, 1634; de la Şerban Cantacuzin, 1680; de la Alexandru Ghica, 1767; de la Nicolae Mavrogheni, 1787; de la Const. Ipsilante, 1802; şi altele) aŭ maĭ toate următoarea coprindere:

Să nu fie supuşĭ ispravnicilor şi vataşilor de plaiŭ, i vameşilor din Dragoslavele; nicĭ să se ţie de alţĭ plaiaşĭ, ci să se judece de aĭ lor pîrcalabi, eĭ între eĭ; numaĭ eĭ să fie datorĭ a da zapis la vistieria Domnieĭ mele că voi plati birul şi vor păzi bine toate potecile graniţeĭ despre Ardeal; căcĭ, după hrisoavele ce am văzut Domnia mea la mîna moşnenilor Rucărenĭ şi Dragosloveni, dela alţĭ fraţĭ Domnĭ din vechime, întarim şi noĭ acest hrisov, etc

Actul feodal al luĭ Mihaiŭ Viteazul dela 1601, care lipea pe clăcaş de proprietatea domnească şi boerească, a lovit şi satul Rucărul, căcĭ iacă ce găsim în hrisovul luĭ Şerban I-iŭ şi în actul de împărţeală al Rucărenilor dela 7306 (1798, Noembrie 30), prin care 'şĭ împart moşneniĭ Rucărenĭ, în părţĭ egale, munţiĭ, livezile şi locurile satuluĭ:

Răscumpăratu-s'a Rucărul cu banĭ gata peste tot coprinsul satuluĭ, din munte, din cîmp, cu pădure, cu uscat, cu tot şi cu tot hotarul satuluĭ dela Jupîneasa Buica

www.dacoromanica.ro

şi Jupîneasa Ilinca, fetele Doamneĭ Floricheĭ, după cum scrie şi hrisovul de rescumpărătoare dela răposatul Domn Mateiŭ Basarab Voevod, cu leatul 7141 (1634), Februarie 18.

Rucărenii stăpîniră munţiĭ şi moşia Rucărului d'avalma, pănă la anul 1798, cînd se împărţiră între eĭ, cum arată cartea lor de împărţeală dela 30 Noembrie 7306.

Locul satuluĭ Rucărul a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada şi maĭ la la Nord saŭ maĭ pe deal, unde se văd şi azĭ ruine de case şi de o biserică ce se numeşte biserica jidovească saŭ tătărească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creştină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgeţĭ şi alte antice dace, romane saŭ tătare.

Hotarul satuluĭ Rucărul se întindea odată pănă la Bran; probă pomelnicul de la bisericile din satele Şirna, Moeci şi altele, carĭ spun că ctitorĭ la acele biserici sunt Rucărenii ce le aŭ dotat cu livezĭ de fîn şi munţĭ aflaţĭ azĭ în hotarul Austrieĭ.

Mijloacele de întreţinere ale sătenilor Rucărenĭ constaŭ mai cu seamă în exploatarea cheresteleĭ, a varuluĭ şi în creşterea vitelor, care procură Rucărenilor brînzeturile cele maĭ alese.

Pe rîul Dîmboviţa şi pe Rîuşorul sunt instalate maĭ multe herăstrae pentru fabricarea scîndurilor; morĭ şi dîrste pentru preparatul pănurilor şi al sarilor, lucrate în marĭ cantităţĭ de măiastra mînă a femeilor din Rucărul, care lucrează cu multă măestrie costume naţionale fe meieştĭ.

Aci este o mare fabrică de var şi o fabrică de ploştĭ.

Astă-zĭ, locuitoriĭ din Rucăr cultivă peste 40000 oĭ şi maĭ multe miĭ de vite marĭ. Pănă la convenţia cu Austria, Rucărenii se ocupaŭ mult cu creşterea porcilor, pe carei vindeaŭ la Braşov şi carĭ le aduceaŭ un însemnat venit.

In Rucăr funcţionează o şcoală de băeţĭ, condusă de 3 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi o şcoală de fete, condusă de 3 învăţătoare. Ambele şcoale se frecuentă de 177 elevĭ şi 135 eleve (1899—900). Pănă la 1886 s'a întreţinut în Rucăr de stat şi comună o şcoală de meserii.

Sunt 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 5 dascălĭ. Una din ele a fost reparată de M. S. Regele, care a vizitat Rucărul, cu ocaziunea inaugurăreĭ şoseleĭ ce duce la frontieră (1891).

Prin poziţia sa cea frumoasă şi aerul cel sănătos, Rucărul atrage în timpul vereĭ mulţĭ vizitatorĭ.

Maĭ sus de Rucărul, către trecătoarea Bran în Transilvania, este un loc istoric de mare importanţă, căci aci Domnul Ţăreĭ Romîneştĭ, Vladislav Basarab, la anul 1340, a bătut cumplit pe Ludovic, regele Ungarieĭ.

P'aci trecu Sigismund la 7 Octombrie 1595, venind în ajutorul luĭ Mihaiŭ Viteazul, unde a zăbovit o săptămînă, trecîndu-şĭ armata în revistă (Nic. Bălcescu).

La Rucăr a conăcit Carol XII, regele Suedieĭ, la anul 1712, după cum se vede într'o scrisoare a luĭ Ştefan Vodă Cantacuzino către Patriarhul Iacob, în drumul sĕŭ dela Piteşti la Törtzburg (G. Ionnescu-Gion).

Rucărul are 2 strade principale, şoseluite şi bine îngrijite. Casele, maĭ toate din bîrne, sunt puse la linie şi bine lucrate. Ele sunt frumos mobilate, cu mobilă naţională şi de o curăţenie exemplară.

Rucărul are 2 cătune maĭ principale: Rucărul şi Dîmbovicioara.

Budgetul săŭ prezintă la venituri suma de 8661 leĭ şi la cheltuelĭ suma de 8340 leĭ. Are 594 contribuabilĭ.

Ruconium, *cetate romană,* lîngă cătunul Stolniceni, com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se văd şi astă-zĭ urmele cetăţeĭ şi cărămizĭ cu litera n, late de $2^1/_2$ decimetri şi lungĭ de 3 decimetri.

Ruda, *sat,* cu 234 loc., jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. Bîrseşti-Bercoiul. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Ruda, *deal,* acoperit cu pădurĭ, în partea de N.-E. a com. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel. Din partea de S. a dealuluĭ izvoreşte pîrîiaşul Ruda, care, după ce străbate cătunul Geabelea, de la N.-E. spre S.-E., se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, în centrul com. Mihăeşti, puţin maĭ sus de unde se întretaie calea ferată cu şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung.

Ruda (Muntele-), *munte,* în jud. Argeş, pl. Topologul, com. Bîrseşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de Schitul Fedeleşoiul.

Rudarea, *deal,* spre E. de com. Sîmbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, proprietatea moştenitorilor luĭ I. C. Brătianu. Aci sunt maĭ multe gropĭ unde, se zice, aŭ stat Tătarĭ şi unde se găsesc şi azĭ în pămînt diferite cioburĭ de oale şi alte vase tarĭ şi foarte bine lucrate.

Rudari, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Craiova şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ Vîrtopul.

www.dacoromanica.ro

Este formată din satul cu acelaşĭ nume, situat pe costişa dealuluĭ Rudari, pe valea cu acelaşĭ nume şi în apropiere de pădurea Rudari. Se învecineşte la N. cu comunele Corlatele (5 kil.) şi Caraula (3 kil.); la S., cu Galicia-Mare (29 kil.); la E., cu Giubega (6 kil.) şi Galiciuica (13 kil.); la V. cu comunele: Moţăţei şi Risipiţi (9 kil.), din pl. Cîmpul.

Terenul este accidentat de patru şire pe dealurĭ, care formează două văĭ numite: Rudari şi Ciocănari. Înălţimea dealurilor este cam de 40 m. Sunt acoperiţĭ cu viĭ, pădurĭ şi cu locurĭ de muncă.

Se găsesc în com. următoatoarele movile: Măgura, a-Găineĭ, a-Cazacilor, Săpata, Piatra şi măgura numită Gura-Pietroaseĭ.

Este udată de pîrîul Baboaia, ce izvoreşte din com. Seaca, intră pe la V. în com. Rudari şi curge pe valea numită Rudari, prin raionul com. şi apoĭ trece în com. Galicia unde se pierde. Pe el se află 2 podurĭ.

Are o populaţie de 1509 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ioan Botezătorul şi Sf. Apostolĭ Petru şi Pavel, fondată între aniĭ 1851—1853, de către locuitoriĭ com., deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, ce funcţionează de la 1881.

In com. Rudari sunt 372 case şi 19 bordee. Casele sunt construite de cărămidă, gard, paiante, etc. Maĭ toate casele aŭ grădinele lor.

Suprafaţa com. este de 3449 hect., 8 ariĭ şi 64 cm. din care: pămînt arabil 2512 hect., fineaţă 103 hect. şi pădure 662 hect.

Pe teritoriul com. se găsesc două moşiĭ: Rudari şi Ciocănari-de-Rudari, dînd un venit de 50250 leĭ, din care statul ia 43250 leĭ, iar restul de 7000 leĭ e al locuitorilor moşneniĭ Rudăreni ce se găsesc pe moşiile statuluĭ. Moşiile statuluĭ sunt date în întregime în loturĭ. Inainte aparţineaŭ mănăst. Brîncoveanu.

Pe ambele moşiĭ ale statuluĭ din com. se găseşte cîte o pădure: Rudari, în întindere de 649 hect., 55 ariĭ şi 52 cent.; Ciocănari, în întindere de 13 hect., 3 ariĭ şi 12 cent., populate cu cer, gîrniţă, ulmĭ şi frasinĭ.

Fîneţele aŭ o întindere de 103 hect. şi aparţin locuitorilor.

Viile aparţin locuitorilor Rudăreniĭ, se găsesc pe moşia Rudăreni şi aŭ o întindere de 171 hect. şi 50 ariĭ.

Sunt 3 morĭ de apă în com. Rudăreni, 2 în cătun şi pe moşia Rudari şi a 3-a pe moşia Ciocănari.

In vatra satuluĭ Rudari se găsesc 2 cariere micĭ de piatră.

Budgetul com. e la venituri de 3122,93 leĭ şi la cheltueliĭ, de 2516,30 leĭ.

Rudari, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari. (V. Rudari, com. rur.).

Rudari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Băbeni, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 190 locuitorĭ.

Rudari, *subdivizie com. rur.* Valea-Aninilor, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Rudari, *moşie,* şi *pădure* statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari.

Are pe dînsa pădure. Pădurea are o întindere de aproape 650 hect. Inainte aparţinea Mănăstireĭ Brîncoveanu. E populată cu frasinĭ şi ulmĭ şi maĭ cu seamă gîrniţe şi cerĭ.

Rudăria, *sat,* cu 70 familiĭ, în apropiere de Olt, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Budeşti.

Rudăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mănăstireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 431 locuitorĭ.

Rudeanca, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, în întindere de 40 hect., compusă din fag, stejar, carpen, jugastru şi mesteacăn.

Rudele, *vale,* jud. Prahova, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajen, izvoreşte din culmea muchiĭ Comăşile, dintre Mogoş şi Ciumernic, curge de la E. spre S.-V. şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng.

Rudeni, *sat,* cu 766 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, pendinte de com rur. Şuici. Are o biserică cu hramul Sf. Gheorghe, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Rudeni (Rudari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Chiajna. Se întinde pe o suprafaţă de 238 hect., cu o populaţie de 553 suflete.

Are 1 biserică, cu hramul Sfinţiĭ 40 de Mucenicĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 226 şi al celor micĭ, de 445.

Rudeşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 105 suflete.

Proprietatea moşieĭ e a d-neĭ Pulheria Alecu Stîrcea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 cîntăreţ şi 1 pălă-

www.dacoromanica.ro

mar; este vechie, de lemn, făcută în locul unuĭ schit călugăresc.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ: 52 hect., 2 ariĭ pămînt, ĭar proprietatea: 320 hect., 81 ariĭ, cîmp şi 58 hect. pădure.

Pîrîul principal ce trece pe moşie se numeşte Marele; curge din Bucovina.

Drumurĭ marĭ sunt: acel ce duce la Botoşăniţa şi acel spre Grămeşti.

Moşia se hotăreşte cu: Grămeşti, Botoşăniţa, Gropeni şi Negustina din Bucovina.

Insemnat aicĭ este: Podulluĭ-Tăutu. Familia Stîrcea, una din vechile şi ilustrele familiĭ ale Moldoveĭ, se trage de aci; a dat mulţĭ bărbaţĭ însemnaţĭ; pe: Mihu Stîrcea, unul din veteraniĭ ostaşĭ a luĭ Stefan-cel-Mare, carele străluci prin bravura sa în războiul de la Baia, unde Mateiŭ Corvin Regele Ungurilor, fu cu totul zdrobit; pe Stolnicul-Stîrcea, care la 1520 (7028), era între veliţiĭ boeriĭ, şi consilier domnesc. («Cron. Rom. Meh.», t. 1, p. 158).

După moartea luĭ Stefan Bogdan-Vodă, la 1527, se stinse cu el linia ereditară a Bogdanilor la tronul Ţăriĭ. Mihu Stîrcea, bătrîn de 84 anĭ, încă plin de viaţă, după stăruinţele adunăreĭ boerilor, şi a visterniculuĭ Trotuşanu, se înduplecă a primi Domnia. Prezintîndu-se atuncĭ Rareşa cu fiul eĭ Petru, şi arătînd uricul cu inelul Suveranuluĭ Stefan-cel-Mare, prin care acesta recunoştea pe Petru de fiŭ al săŭ natural, Stîrcea recunoaşte pe Petru de Domn. («Calend. Asaki» 1854, p. 100.)

Mihail Stîrcea, Portar-Suceveĭ, şi Const. Başotă-Paharnic, fac hotărnicia Fălticenilor în 12 Iulie 1768 («Fond. Relig. Pum.», pag. 61).

Rudeşti, *moşie* şi *pădure,* com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ. Pădurea are o suprafaţă de 58 hect.

Rudina, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 45 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărgineşte la N. cu com. Bala-d.-s; la E. cu com Bala-d.-j. şi com. Vidimireşti; la S., cu comunele Şovarna-d.-s. şi Şovarna-d.-j.; la V. cu com. Dîlma.

Satul formează com. cu Bereşti şi mahalalele Gozobi, Plăviţi şi Croitori, cu o populaţie de 896 locuitorĭ şi 172 case.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 60 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ; 150 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua Crăgueşti-Ilovăţul-Rudina-Lăturoasa.

Are 3 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 25 elevĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1232 leĭ, iar la cheltueli, de 557 leĭ.

Vite: 480 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 560 oĭ şi 600 rîmătorĭ.

Dealurĭ principale în comună sunt: Dealul-Stăiculuĭ, dealul Dîrnova, Dealul-Gozobilor, plantate cu viĭ şi pomĭ roditorĭ. In Dealul-Stăiculuĭ este un mic platoŭ care poartă numele de Morminţiĭ — pe care locuitoriĭ îl cultivă.

Văĭ: Valea-Mare, unde se află o stîncă de piatră, Valea-Miroslavuluĭ şi Valea-Rudineĭ, pe unde curge pîrîul Rudina.

Rudina, *pîrîŭ,* în com. rur. Rudina, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi; izvoreşte din înfundătura Văiĭ-Marĭ, trece prin com. Rudina şi, la Ohaba, se împreună cu Pîrîul-Şovernilor, apoĭ curge spre Iupca al căruĭ nume îl ia.

Rugăria, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Corodeşti, spre N. de satul Corodeşti, la marginea jud. Are o populaţie de 86 locuitorĭ şi 24 case. Se maĭ numeşte şi Fundătura-Rugărieĭ.

Rugetul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Tichirişul, situat pe coasta dealuluĭ ce formează podişul care merge pănă în apa Putneĭ.

Are o populaţiune de 278 suflete; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Dumitru.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe un deal, la E. com, la 1 1/2 kil. de Vultureni (şcoală).

Are o populaţie de 62 suflete, şi 13 case.

Teritoriul cătunuluĭ este de 164 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ, stăpînesc tot teritoriul.

Are o biserică, cu hramul Inălţarea Sfinteĭ Crucĭ. Este zidită în 1838, după cum se vede din inscripţia ce se găseşte deasupra uşeĭ.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăeşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 108 locuitorĭ (58 bărbaţĭ şi 50 femeĭ). E aşezat în centrul com. şi e udat de valea Arsanca. Pe teritoriul luĭ trece calea ferată Piatra — Rîmnicul-Vîlcea şi pe la E., şoseaua naţională Rîmnicul-Vîlcea — Rîul-Vaduluĭ.

E la distanţă de 2 kil. de cătunul Mihăeşti, unde este reşedinţa com. şi şcoala.

Rugetul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Tîmboeşti; izvoreşte din Dealul-Trăistenilor, udă partea de V. a com. şi se varsă în rîul Slimnicul, pe dreapta luĭ.

www.dacoromanica.ro

Rugi, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de comuna Schela, situată pe deal.

Are o suprafaţă de 310 hect., din care: 90 hect. arabile, 115 hect. pădure, 5 hect. vie, 100 hect. fineţe şi livezĭ cu pruni, cu o populaţie de 155 familiĭ, saŭ 790 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 50 capre, 24 caĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ĭ de leĭ 912, iar la cheltuelĭ de leĭ 549, banĭ 14.

Prin com. trece apa Pietroasa, care se formează din ploĭ şi micĭ izvoare.

Comunicaţia comuneĭ cu satele învecinate, se face prin drumurĭ ordinare şi şoseaua comunală. Are 1 şcoală, frecuentată de 39 elevĭ, (1899—900); 2 bisericĭ, făcute în aniĭ 1825 şi 1832, de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

In partea de N. a comuneĭ se găsesc urmele unuĭ vechiŭ sat.

Rugina (Ruginosul), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti; începe din muntele Brazeul, trece prin com. Buştea, primeşte izvorul mineral Buştea şi se scurge în pîrîul Sturzea, în căt. Gura Bădiculuĭ.

Rugina, *lac*, în jud. Muşcel, com. Ciumeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, format din lacul Bazdavanul. Din el se maĭ formează încă un lac, cu acelaşĭ nume, cu direcţia spre N. şi aproape de rîul Doamna.

Rugină (Lunca-luĭ-), *luncă*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată între satul Gherăeşti şi Bacăŭ, şi formată de braţele de pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa. E acoperită de plopĭ şi răchiţĭ şi prezintă poziţiunĭ frumoase. Maĭ înainte aci era locul de preumblare al Băcăoanilor.

Rugineni, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Cavadineşti, pl. Horincea, cu 755 suflete şi o biserică.

Ruginești, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Şuşiţa, situată în valea Domoşiţeĭ, la ½ ceas departe de Adjud şi la 39 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

Este udată de rîul Trotuşul.

In com. sunt treĭ movile, care, se zice, datează din timpul luĭ Vlad-Ţepeş.

Are o populaţie de 1278 suflete; o biserică parohială, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ şi una filială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva; o şcoală mixtă, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venitur̆ĭ de 3237,17 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3867,73 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri de lemn, 50 pluguri de fer şi un scarificator; 269 boĭ, 185 vacĭ, 57 caĭ, 471 oĭ, 11 capre şi 266 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 400 hect.

Ruginoasa, *com. rur.*, în jud. Suceava, pl. Siretul-d.-s., spre E. şi la 61 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte spre E. cu com. Băiceni din jud. Iaşi şi Criveşti din jud. Roman, la V. cu com. Paşcani şi Stolniceni, la S. cu com. Heleştieni, la N. cu com. Văscani.

E formată din satele: Bugioaia, Rădiul, Dumbrăviţa, Giurgeşti, Costeşti cu Pietrişurile şi Cornești, cu reşedinţa în Bugioaia.

Are o populaţie de 1046 familiĭ, saŭ 3925 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; două şcoale mixte, conduse de 2 învăţătorĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ĭ de 14608,99 leĭ şi la cheltuelĭ, de 13554 leĭ.

Vite: 277 caĭ, 1068 boĭ, 650 vacĭ, 3675 oĭ, 4 capre şi peste 600 porcĭ.

E udată de piraiele: Dumbrăviţa, Rădiul, Bahlueţul-Rece, Giurgeşti şi Pîrîul-Văeĭ Bune.

Moşia, fostă a Domnitoruluĭ Al. Ion I Cuza, are 8445 hect., din care 2210 hect. pădure, 5855 hect. cultivabile, 350 hect. fîn şi imaş şi restul mlaştine.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 38 fruntaşĭ, 316 pălmaşĭ şi 284 codaşĭ, stăpînind 3554 hectare.

In com. sunt: un croitor, un cizmar, 8 fierarĭ, 3 stolerĭ, un dogar şi maĭ mulţĭ rotarĭ; 4 băcăniĭ, 2 hanurĭ şi 10 cîrciume.

Ruginoasa, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, cu 65 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Cerburenul-Iaşul.

Ruginoasa, *cătun*, al com. Brăeşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 46 case.

Ruginoasa, *sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, aşezat sub culmile despre S. ale dealuluĭ Comori, ce se întinde în prelungirea dinspre E. a dealuluĭ Cetăţuia şi la N. tîrguşoruluĭ Bozieni.

Are o populaţie de vr'o 224 familiĭ romîneştĭ, mutaţĭ aci prin stăruinţa proprietaruluĭ de pe atuncĭ a moşieĭ Bozieni, Lupu Balş.

In sat se află o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Ruginoasa, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. E străbătut de pîraiele Dumbrăviţa, Rădiul şi Bugioaia. E împărţit în: Bugioaia, Dum-

www.dacoromanica.ro

brăviţa şi Rădiul şi în parte locuit de Ţigani Casaşi.

Vatra satului ocupă 238 fălci, cu o populaţie de 2435 suflete.

Improprietăriţi la 1864 sunt: 66 fruntaşi, 166 pălmaşi şi 155 codaşi, stăpînind 1420 fălci, 20 prăjini.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, zidită de Sandulache Sturdza în 1801 şi restaurată de Alex. I Cuza, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Drumuri principale sunt: la Costeşti (7 kil.), la Păşcani (12 kil.), la Stroeşti (14 kil.), la Hărmăneşti (4 kil.) şi la Văscani (4 kil.).

«Satul Ruginoasa şi curţile boereşti aŭ fost arse, suferind multe stricăciuni de la Leşii lui Sobieski şi Tătari pe timpul lui Constantin Cantemir». (I. Neculcea, «Letopis.», tom. II, pag. 233).

In ograda bisericei din Ruginoasa zac rămăşiţele pămînteşti ale lui Cuza-Vodă şi a celor doi fii ai săi, Dimitrie şi Alexandru, avînd un frumos monument dintr'un singur bloc de marmură neagră, reprezintînd un trunchiŭ de copac tăiat.

In cavoul familiei, din năuntrul bisericei, d'asupra loculuĭ unde fusese depus maĭ întîiŭ sicriul Domnitoruluĭ Cuza, se citeşte cunoscuta poezie a luĭ Alexandri, intitulată Cuza-Vodă.

Ruginoasa, *sat,* în partea de E. a com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Ruginoasa, faţă în faţă cu satul Oşeşti, formînd astfel un singur trup, despărţit numaĭ prin pîrîul Miclăuşul.

Teritoriul satuluĭ are o suprafaţă de 516 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Vite: 161 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 43 oĭ, 10 capre şi 50 rîmătorĭ.

Ruginoasa, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Suceava, pl. Siretul, căt. «Ruginoasa, pe linia Paşcani-Iaşi, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Paşcani (4.7 kil.) şi Tîrgul-Frumos (16 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării, de 268m,19. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896, a fost de 62764 leĭ, 60 banĭ.

Ruginoasa, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, căt. Trestioara, acoperit de pădure.

Ruginoasa, *deal,* ce se întinde spre E. com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, despărţind-o de com. Buhăeşti. Pe coasta de V. e aşezat satul Ruginoasa, iar pe culme se află pădure.

Ruginoasa, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Brăeşti, căt. Ruginoasa, proprietate moşnenească. Are 280 hect., din care 50 hect. pădurea Guzioca, din care izvoresc maĭ multe izvoare feruginoase.

Ruginoasa (Trestioara-Ruginoasa), *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, pe moşia Trestioara, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 175 hect.

Ruginoasa, *pădure,* în partea de N. a plăşeĭ Hîrşova, comunele Hîrşova şi Groapa-Ciobanuluĭ, jud. Constanţa, pe malul drept al Dunăreĭ. Are o lungime de 6 kil. şi o întindere de 140 hect. Adesea oriĭ e inundată de apele Dunăreĭ.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe moşia Broscăuţi, com. cu acelaşi nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, de la locul numit Tătarca; curge prin partea de S. a satuluĭ, formînd văzurile: Ruginoasa şi Răţoiul şi se varsă în Jijia, la podul luĭ Răţoiu.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* în jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, izvoreşte de la N., din pădurea Ruginoasa, curge spre S., se îndreaptă spre V. şi în dreptul satuluĭ Cozmeşti, se varsă în rîul Stemnicul.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de la E. com. Armăşeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, udă centrul com. şi se varsă în rîul Cernişoara, avînd o direcţie către S.-E.

Ruginoasa, *vălcea,* izvoreşte din Măgura-luĭ-Mircea, com. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, şi formează în partea de S. a com., hotarele între comunele Măldăreşti şi Lăpuşata, vărsîndu-se în Cerna.

Ruginosul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tetoiul, pl. Olteţul-d.-j, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 224 locuitorĭ.

Ruginosul, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situat lîngă muntele Croşna.

Ruginosului (Izvorul-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, com. Colţi. Conţine: fier, pucioasă şi sărurĭ. Incepe de sub poalele munteluĭ Vătraele şi se scurge în Valea-Bouluĭ.

Ruica şi Buciumeni, *trup de moşie,* jud. Vlaşca, pl. Marginea, com. Bălănoaia, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Comana.

Are o întindere de 837 hect., din care 400 pădure. Aci, în 1882, s'aŭ împroprietărit 100 însurăţeĭ,

www.dacoromanica.ro

cărora li s'aŭ dat 575 hect., 87 arĭ.

Arenda anuală este de 13720 leĭ.

Ruica şi Buciumeni, *pădure*, jud. Vlaşca, proprietatea cu acelaşĭ nume, în suprafaţă de 400 hect., şi ţinînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Ruja, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Muntele, com. Măgireşti, care iese din Bujorelul şi se varsă în Tazlăul-Sărat, dupĭ ce s'a încărcat cu pîrîul Stăneasa.

Ruleni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat lîngă pădurea Ruleni, şi străbătut de pîrîul Cuţigna.

Are o întindere de 337 hect., din care 265 hect. pădure şi 12 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale statuluĭ şi 60 hect., ale locuitorilor. Are o populaţie de 80 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 3 pluguri şi 5 care cu boĭ; 37 vite marĭ cornute, 6 oĭ, 5 caĭ şi 5 rîmătorĭ.

Rumeniori, *subdivizie a com. rur.* Preajna, în plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Rumurile şi Dîrjani, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moşia Genuneni, pl. Oltul d.-s., jud. Vîlcea.

Runceasa saŭ **Malul-cu-Florile**, *sat*, făcînd parte din com. Lăcăi-Runceasa, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

E situat pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa. Are o populaţie de 384 locuitorĭ moşneni; o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 1 dascăl, clădită în 1854 de decedatul Niţă Diconescu cu ajutorul locuitorilor. Tot în raionul acestuĭ sat se văd ruinele uneĭ vechĭ biserici.

Pănă la 1864 forma o com. separată şi'şĭ avea şcoala separată. De la acea dată s'a întrunit cu Lăicăi.

Este udat de la V. spre E. de Valea-Turnuluĭ şi Răscăiasca, carĭ se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept.

In cătunele Lăicăi şi Runceasa este locul numit Piscul, pe Vîrful-Olariĭ, unde, spune legenda, s'ar fi bătut Radu-Negru cu Tătarĭĭ.

Runceni, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Jugureni, cătŭ Marginea-Pădureĭ, proprietatea statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are pe dînsa pădurea Arhimandrita şi cam 40 hect. loc cultivabil, dat în loturĭ.

Runceni, *pădure*, jud. Buzăŭ, com. Jugureni, cătŭ. Marginea-Pădureĭ, făcînd un corp cu pădurea Buda, din com. Cislăul, de 1280 hect. Se alipeşte mareĭ pădurĭ Cislăul cu trupurile.

Rúncul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Topologul, la 12 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 35 kil. de Piteşti. Se compune din 4 sate: Grupeni, Runcul, Văreticile şi Znomana, cu o populaţie de 1123 suflete.

Are o biserică în Runcul şi o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2382 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1851 leĭ.

Vite: 500 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 150 oĭ, 100 capre şi 220 rîmătorĭ.

Runcul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, la 35 kil., în munţĭ, spre N. de Tîrgovişte, situată pe văĭ şi pe dealurĭ. Munţiĭ din apropiere şi din raionul comuneĭ sunt: Orlea, Gilma, Lacul-Brebuluĭ, Faţa, Cătinele, Podul-Frumos şi Tonţea. Văĭ: Valea-Orleĭ, Valea-Dulbanuluĭ, Valea-Seacă; piscurile: Piscul-Vulturuluĭ şi Piscul-Laculuĭ. Cursurile de apă: Ialomicioara, în care se varsă: Siliştea, Valea-Lileĭ, Giurculeţul, Chincioana şi Tonţea. In cuprinsul com. Runcul este şi un izvor cu apă minerală de pucioasă pe Valea-Rachieriei.

Se compune din patru cătune: Costeşti, Bădeni, Piatra-Iepeĭ şi Runcul, cu o populaţie de 1734 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ şi o şcoală.

In comună sunt maĭ multe herăstrae de tăiat scînduri, pive şi morĭ de apă cu făcae.

Se cresc în com. boĭ, capre multe şi porcĭ. Pe teritoriul Runculuĭ se află o pădure, în întindere de peste 35000 arĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Rîul-Alb, la N. cu muntele Orlea şi la S. cu com. Moţăeni.

De Pietroşiţa şi Rîul Alb se desparte prin dealurĭ şi văĭ cu pădurĭ, iar de Moţăeni, prin o mică cîmpie. Cu com. Pietroşiţa şi Riul-Alb se leagă prin drumurĭ şoseluite, iar cu Moţăeni prin şoseaua comunală.

Comuna Runcul se află maĭ toată situată pe albia rîuluĭ Ialomicioara.

Runcul, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. de comuna Stroeşti şi pe rîul Sohodolul. E compusă din 3 cătĭ.: Runcul, Băltişoara şi Răchiţele.

Are o suprafaţă de 2400 hect., din carĭ: 717 hect. arabile, 1427 hect. pădure, 121 hect. vie şi 135 hect. livezĭ şi prunĭ, cu o populaţie de 270 familiĭ, saŭ 1425 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 70 pluguri,

www.dacoromanica.ro

170 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 1011 vite marĭ cornute, 1839 oĭ, 826 capre, 58 caĭ şi 662 rîmătorĭ.

Are: 1 şcoală, frecuentată de 39 elevĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Dealurile Runculuĭ produc vinurile cele maĭ bune.

In Runcul se află o biserică foarte vechĭe, despre care tradiţia spune că ar fi făcută de Doamna Florica, fiica luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Veniturile com. sunt de 1331 leĭ şi cheltuelile, de 1312 leĭ, 84 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şosele comunale care o pun în legătură la S. cu Arcani, iar la N. cu Balta şi Dobriţa. E străbătută şi de şoseaua vecinală T.-Jiŭ-Tismana.

In Runcul sunt: 2 joagăre, 14 morĭ şi 4 pive, pe apele Sohodolul şi Jaleşul, 5 cuptoare de var şi 30 fîntînĭ.

Runcul, *sat*, cu 405 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Toţĭ Sfinţiĭ, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Runcul, *cătun*, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 26 case.

Runcul, *sat*, cu 65 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina.

Runcul, *cătun*, de reşedinţă, al com. Runcul, plaiul Vulcan.

Are o suprafaţă de 1500 hect., din care: 400 hect. arabile, 965 hect. pădure, 55 hect. vie şi 80 hect. livezĭ cu pruni, cu o populaţie de 168 familiĭ, saŭ 902 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 641 vite marĭ cornute, 1284 oĭ, 391 capre, 30 caĭ şi 126 rîmătorĭ.

In cătun sunt: 6 morĭ, 2 pive pe apele Jaleşuluĭ şi Sohodoluluĭ, 2 joagăre, 3 cuptoare pentru var şi 19 fîntînĭ.

Runcul (Bulibaşa), *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Dascălul-Creaţa, situat spre S. de Vărăşti-d.-s.

Se întinde pe o suprafaţă de 580 hect., cu o populaţie de 52 locuitorĭ.

Statul are 484 hect., din care cultivă prin arendaşiĭ săĭ 184 hect. (300 pădure). Locuitoriĭ aŭ 96 hect. şi le cultivă pe toate.

Numărul vitelor marĭ e de 72 şi al celor micĭ, de 506.

Runcul, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Şovarna-d.-s.

Runcul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, situat spre marginea jud. Roman.

Are o întindere de 558 hect., 60 ariĭ, cu o populaţiune de 13 fam., saŭ 44 suflete; o biserică de piatră, zidită de Ştefan-cel-Mare, care a servit pănă la 1860 de schit de călugăriţe.

Runcul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Popeşti, la poalele dealuluĭ Runcul, la 500 m. spre S. de căt. de reşedinţă.

Are o întindere de 12 hect., cu o populaţie de 132 familiĭ, saŭ 608 suflete; o biserică.

Runcul, *cătun*, spre N. com. Strejeşti-d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat aproape de hotarul judeţuluĭ, pe şoseaua Corabia-R.-Vîlcea, la 53 kil. de Caracal, în apropiere de Olt şi de Valea-Dîlga. Are o populaţie de 400 locuitorĭ, şi o biserică, cu hramul Sf. Grigorie, clădită la 1596 de marele ban Dobromiru şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Runcul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 316 locuitorĭ.

Runcul, *schit*. Vezĭ Runcul, sat, jud. Neamţu.

Runcul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Cislăul, căt. Buda, pe hotarul jud. Prahova. Culmea sa, în forma uneĭ creste, se numeşte Dinţiĭ-Runculuĭ. E acoperit cu păduriĭ seculare.

Runcul, *vîrf de munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, de pe stînga Caşinuluĭ.

Runcul, *munte*, în jud. Muşcel, pl. Dîmboviţa, com. Bădeni-Ungureni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu păşunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Runcul, *munte*, cu pădure de brad, fag şi mesteacăn, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti.

Runcul, *deal*, situat în partea de N.-E. a com. Scorţeni, jud. Prahova, pl. Prahova, avînd o direcţiune povîrnită.

Pe el se află plantată vie.

Runcul, *deal*, servind de limită între jud. Oltul şi Teleormanul. Are direcţiunea N.-S. şi separă com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, de com. Cochineşti şi Stolnici, din jud. Teleorman.

Runcul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, aren-

www.dacoromanica.ro

dată cu 7194 leĭ anual, împreună cu trupul Dîngeni.

Runcul, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 5200 leĭ.

Runcul, *pădure* foioasă, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Teţcani. Are o întindere de 800 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Runcul, *pădure*, proprietate a statuluĭ, în întindere de 672 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Runcul, *pădure* a statuluĭ, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, în întindere de 2500 hect., ţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, carĭ fac parte din com. Berevoeşti şi Corbşori.

Runcul, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Siliştea, pl. Bistriţa, proprietatea statuluĭ.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, în întindere de 40 hect., pendinte de com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Poiana-Laculuĭ (13 hect.), Valea-Gardului, Cotucul-Plopiĭ (62 hect.), Obraţele, după sfoara Predealul (25 hect.) şi Bughea-d.-s. (45 hect.), formează pădurea Văleni.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, în intindere de 60 hect., pendinte de com. Scorţeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Dumbrava-Mică (40 hect.), Dumbrava-Mare (35 hect.) şi Plaiul (55 hect.), formează pădurea numită Vatra-Mănăstireĭ-Mislea.

Runcul, *pădure*, în raionul com. Poiana, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti; se întinde din Valea-Runculuĭ pănă în Dealul-Cucueţilor.

Runcul, *pîrîŭ*, în jud. Muşcel, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, care izvoreşte din valea cu acelaşĭ nume, vărsîndu-se în rîul Bratia, după ce străbate căt. Prislopul.

Runcul, *gîrlă*, jud. Prahova, izvorăşte de sub vîrful Măciucul, com. Scorţeni, intră prin partea de N. a com. Bordeni, udă căt. Bordeni-Marĭ, şi după ce formează limita între acest căt. şi cătunul Sîrca, merge de se varsă în gîrla Sărata saŭ Mislea, în partea de S.-E. a com. Bordeni.

Runcul saŭ **Valea-de-Runc,** *vale*, la E. de com. Godineşti, jud. Gorj, pl. Vulcanul; se întinde de la E. spre V. pe 3 kil., lăsînd în partea de S. dealul Masloşul, iar în partea de N., dealul Lazurile.

Runcul, *vălcea*, în jud. Oltul, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, în dreptul com. Cochineşti, curge către S.-V., trece prin cătunul Vităneşti, com. Corbul, pl. Mijlocul, şi se varsă în Vediţa, pe stînga eĭ.

Runcul, *vale* cu *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de N.-V. a com. Buciumeni, jud. Tecuciŭ, curge în direcţie S.-E. şi se varsă în Tecucelul, în com. Buciumeni.

Runcul, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Sineşti, jud. Iaşi, trece în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, unde. la satul Runcul din com. Gîrbeşti, formează un iaz, apoĭ, unindu-se maĭ la vale cu pîrîul Răchitna, se varsă maĭ în jos de satul Poiana-d.-s., în pîrîul Şacovăţul.

Runcul-Alb, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul, de pe hotarul spre Ardeal şi spre jud. Putna şi din care se desprinde Şira-Grozeştilor.

Runcul-Barniĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Boiculuĭ, *munte*, în com Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Dîngeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 225 hect., pendinte de com. Dascălul-Creaţa, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, formată din trupurile: Runcul şi Ţiganca (200 hect.) şi Dîngeni (25 hect.).

Runcul-Feteĭ, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, situat în partea de N.-V. a com.

Runcul-Mare, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîeşti, de pe teritoriul satuluĭ Văsîeşti.

Runcul-Mic, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasîeşti, situat lîngă Runcul-Mare.

Runcul-Odăeĭ, *sat*, pe moşia Darabani, com. cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j. Se află alipit la satul Darabani, situat pe malul Prutuluĭ, spre V. de satul Bagiurea. Localitatea este ponoroasă.

Runcul-Răŭ, *vîrf de munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, acoperit cu pădure foioasă.

Runcul-Simiĭ, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsăneşti, proprietatea luĭ G. Sion-Ghereĭ. Este foioasă (fagĭ şi stejarĭ), are o întindere de 286

www.dacoromanica.ro

hect. şi este supusă regimului silvic.

Runcul-Stînelor, *vîrf de munte*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din culmea Geamăna.

Runcurelul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 59 kil de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Are o pop. de 700 locuitorĭ şi 132 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 26 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 260 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 300 oĭ şi 350 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă de şoseaua judeţiană Severin-Tîrgul-Jiŭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1111 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 742 leĭ.

Runcuşorul, *sat*, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, com. rur. Rudina.

Ruptura, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 văĭ: Valea-Ruptureĭ şi valea Cotoroiul, despărţite de Dealul-Ruptureĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Voloiacul; la S., cu com. Cremenea; la V., cu com. Lumnicul; iar spre N. cu com. Jirovul, de care se desparte prin dealul Jirovul.

Satul formează comună cu cătunele Voloiecelul, aşezat pe Valea-Ruptureĭ, Sperleşti, Cotoroia-d.-j., cu mahalaua Ţăţărigi, care sunt pe valea Cotoroaieĭ.

Are o populaţie de 850 loc.; 169 case; 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 66 elevĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 31 pluguri, 54 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ; 340 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 410 oĭ, 318 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Prin această cumună trece şoseaua Prunişori-Degeraţi Ruptura-Voloiacul.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1196 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 785 leĭ.

Ape sunt: Cotoroaia, ce'şĭ ia sorgintea din Valea-Cotiĭ şi Valea-Ceruluĭ, care, impreunîndu-se, primesc ogaşul Mineĭ, al-Ţigănaşuluĭ şi al-Chirculeştilor.

Dealurĭ: Cucele, Dealul-Condeştilor, Cuca-Inaltă, Dealul-Popeşteĭ, Chirculeşti, Ţăţărigi, Culmea-Rupturei şi Dealul-Pîrvuleştilor.

Ruptura, *cătun*, al com. Nehoiaşul, jud. Buzău, cu 120 locuitorĭ şi 30 case.

Ruptura, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Vîrnovul, la 1/2 kil. de satul Vîrnovul, (şcoala), cu 598 suflete.

Ruptura, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Cîrligi, spre V. de satul Cîrligi, aşezat pe coasta unuĭ deal, spre E. Are o populaţie de 251 familiĭ, saŭ 1095 locuitorĭ, locuind în 213 case; 2 bisericĭ; o şcoală.

Ruptura, *ostrov*, jud. Brăila, com. Chiscani, format de canalele Lata-Bratuşca şi Stupariţa; are o lungime de 7 kil. şi o lăţime de 3 kil.

Ruptura, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidiceni, proprietatea statuluĭ, arendată, împreună cu moşia Geful, cu 5000 leĭ anual.

Ruptura, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Odobasca; izvoreşte din Culmea-Scuruşuluĭ, udă N. com. şi se varsă în rîul Rîmna, pe stînga luĭ.

Ruptura-Moldovenceĭ, *japşe*, jud. Brăila, situată la S. de ţezerele Bătaturile; începe din Vîlciul, curge spre N.-E. de hotarul com. Stăncuţa şi se uneşte cu ţezerul Tituloaia, din com. Vizirul.

Rupturei (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvoreşte dintre dealurile: Parmuva şi Doamneĭ, com. Tomeşti, pl. Co irul, jud. Iaşi, curge de la N. spre S., printre aceste dealurĭ şi, unindu-se cu Pîrîul-Efrimoaeĭ, puţin maĭ în jos de Podul-Vatavuluĭ, se varsă în stînga pîrîuluĭ Tatarca.

Rupturile, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti, situat la poalele dealuluĭ Frăţila, la 1/2 kil. spre N.-E. de Veleşti, cătunul de reşedinţă.

Are o populaţie de 284 suflete, şi o biserică, fondată de Căpitaniĭ Mitrache şi Matheiŭ.

Comunicaţia se face prin o şosea vecinală, care leagă cătunul, la S., de Veleşti.

Rupturile, *insulă*, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul.

Rupturile, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Şocariciul, jud. Ialomiţa.

Rupturile, *moşie* şi *pădure*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti. Aparţine moşnenilor.

Rupturile, *pădure*, în insula cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul; are 60 hect. populate cu salcie şi plop.

Rupturilor (Dealul-), *deal*, în-

www.dacoromanica.ro

tinzîndu-se de la Cobîla, com. Şendriceni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, şi prelungindu-se spre V., formînd hotarul com. Lozna, pl. Berhometele, cu comunele Văculeşti şi Vîrful-Cîmpuluĭ; se termină în şesul Siretuluĭ între satele Hapîi şi Talpa.

Rusaveta, *peşteră*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Arinilor, de la poalele munteluĭ Runcul-Stînelor.

Rusăeşti, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat în vale şi pe deal, în partea de N.-E. a com., la 2700 m. de satul Podurile (şcoală). Are o populaţie de 375 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1540 de Ioniţă Tătarul şi un călugăr Cătana, deservită de un preot.

Vite: 12 caĭ, 251 vite marĭ cornute şi 34 porcĭ.

Rusăneasca, *movilă*, între com. Grojdibodul şi Gura-Padineĭ, din jud. Romanaţi, înaltă de 9 stînjenĭ, cu un perimetru de 43 stînjenĭ; se termină cu un vîrf ascuţit şi are împrejur zidurĭ de cetate.

Rusăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Afînata, Măriceşti, Rusăneşti şi Omorîcea.

E situată pe Valea-Cerneĭ şi pe vîlcelele Brăiasca, Afînata şi Omorîcea, la 67 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 39 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1190 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată pe la 1850 şi frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ: la Rusăneşti, reparată în anul 1832, la Afînata, reparată în anul 1827 şi la Omorîcea, zidită în anul 1852.

In comună sunt: 31 caĭ, 281 boĭ, 109 vacĭ, 780 oĭ, 25 capre, 168 porcĭ.

9 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul, dîndu-li-se 29 hect.; iar restul sunt moşnenĭ, avînd fie-care casă şi cam cîte ½ hect. pămînt; puţinĭ aŭ pănă la 1½ hect.

Comuna are 1370 hect. Vatra satuluĭ se află situată pe 833 hect., pămînt compus din coaste, pe care s'aŭ sădit viĭ, din rîpĭ, ogrăzĭ cu prunĭ şi poenĭ. Locurile de muncă (proprietatea statuluĭ, a moşnenilor şi a d-luĭ Al. Săvulescu) aŭ o suprafaţă de 540 hect.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 950 leĭ.

In apropiere de com. e şoseaua Cerna, ce merge spre Rîmnic (la N.) şi spre Craiova (la S.).

Spre E., com. este udată de rîul Cerna şi de vîlcelele: Afînata, Brăiasca şi Omorîcea, care se varsă în rîul Cerna.

Se mărgineşte la N. cu com. Ciuleşti, la E. cu Drăganul şi la V. cu com. Tetoiul. La N. e moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul.

Rusăneşti, saŭ **Ruşca**, *com. rur.*, pl. Şerbăneşti, jud. Olt. (Vezĭ Mihăeşti-d.-j.).

Rusăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 380 locuitorĭ. E situată în partea de N. a comuneĭ şi udată spre E. de rîul Cerna.

E la distanţă de 2½ kil. de căt. Afînata, reşedinţa comuneĭ şi a şcoaleĭ.

Rusăneşti, *deal*, în raionul com. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 104 hect. vie.

Rusăneşti-de-Jos (de-Cîmp), *com. rur.*, jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., compusă din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoineşti-Izlaz, la 27 kil. de Caracal şi la 19 kil. de Corabia.

Are o populaţie de 1890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 26 băeţĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 8 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4192 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4056 leĭ.

Vite marĭ sunt 1447, vite micĭ 3890, şi porcĭ 1208.

Aci se face un bîlciŭ anual la 1 Septembrie.

In cuprinsul comuneĭ se află urme de calea romană care merge pe malul Oltuluĭ, de la Izlaz la Romula. In măgura luĭ I. Ciobanu s'a aflat o stelă funerară cu 2 leĭ culcaţĭ pe un fronton triangulat, şi pe care se poate citi această inscripţie: «Dis Manibus, Aelius Vales, quiet Esbenus, vixit annos LXXX Sira Conjux et fortunatus libertus, patrono bene merenti, faciendum curaverunt.»

Rusăneşti-de-Sus (de-Pădure), *com. rur.*, jud. Romanaţi, pl. Olteţul Oltul-d.-s, compusă din satele: Rusăneşti-de-Pădure (196 loc.), Blaj (100 loc.), Voineasa-Mică şi Voineasa-Mare (100 loc.), situată lîngă Olteţul, la 8 kil. de Balş şi la 23 de Caracal. La S. com. se întinde Dealul-Mueriĭ.

Are o populaţie de 396 locuitorĭ; 2 bisericĭ: Sf. Dumitru (1837), şi în Blaj, Sfinţiĭ Împăraţĭ (1863), deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3618 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3559 leĭ.

Vite marĭ sunt 523, vite micĭ 661 şi rîmătorĭ 191.

www.dacoromanica.ro

Rusca, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Prutul, jud. Fălciŭ, între comunele: Stănileşti la E., Şchiopeni la V., Ivăneşti la S. şi oraşul Huşi la N. Are o poziţiune accidentată şi e udată de pîraiele: Rusca, Chetroiul şi Nemţeni.

E formată din satele: Cîrligaţi, Davideşti şi Rusca, pe o suprafaţă de 1871 hect. şi cu o populaţie de 266 familiĭ, saŭ 1144 suflete.

Are o şcoală şi 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In com. sunt moşia Rusca, a statuluĭ, şi moşiile Cîrligaţi, Leoşti şi Davideşti, ale răzeşilor. Viea se cultivă pe o întindere de 150 hect.

Vite: 948 vite marĭ cornute, 69 caĭ, 438 oĭ şi 143 porcĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5444 leĭ, 82 banĭ şi la cheltueliĭ, de 4937 leĭ, 37 banĭ.

Rusca, *sat*, în partea de N. a com. Rusca, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Rusca.

Are o suprafaţă de 1571 hect., cu o populaţie de 26 familiĭ; o şcoală, înfiinţată în 1864, frecuentată de 30 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, făcută la 1810 de către un Rus. Se zice că satul s'ar fi înfiinţat pe la 1711, în urma bătălieĭ de la Stănileşti, după care ar fi rămas pe aci cîţĭ-va ostaşĭ Ruşĭ.

Rusca, saŭ **Osoiul**, *sat*, pe moşia răzăşească din com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are o populaţie de 175 suflete.

Biserica din Ortoaia şi şcoala din Gura-Negreĭ servesc şi acestuĭ sat. In sat sunt două surse de ape minerală feruginoasă.

Un singur drum duce, pe malul Bistriţeĭ, la Sunători (3 kil.).

Rusca, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beş-Tepe, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor. Se întinde dealungul gîrleĭ Rusca, pe malul drept. Are o întindere de 125 hect., acoperită cu iarbă pentru vite, aflîndu-se pe el şi o tîrlă.

Rusca, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, şi pe al com. rur. Beş-Tepe; se desface din braţul Sf. Gheorghe, la 3 kil. maĭ jos de satul Prislavul; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E. şi, în dreptul pescărieĭ numită Gîrla-Ciobanuluĭ, se îndreaptă spre N.-V.; după un curs de 10 kil. se aruncă în braţul Sulina, pe partea dreaptă, în dreptul mileĭ No. 36; în partea de E. comunică printr'o gîrliţă tot cu braţul Sulina; prin gîrla Litcovul, comunică cu marele lac Gorgova; în partea de S., pe malul drept, se află grindul Rusca; în cursul săŭ brăzdează partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor Mahmudia şi Beş-Tepe.

Rusca, *pîrîŭ*, izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Rusca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, curge de-a-lungul com. şi se uneşte pîraiele Pietrosul (Chetrosul), la satul Cîrligaţi, şi Nemţeni, la satul Davideşti.

Rusca, *pîrîŭ*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Suceava; izvoreşte de sub Prislopul şi, după un curs de 5 1/2 kil., în care a învîrtit 3 herăstraie şi o moară, se aruncă în Bistriţa.

Rusca-Mare, *moşie* particulară, de 743 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Filești.

Rusca-Mică, *moşie* particulară, de 286 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Filești.

Rusciori, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 198 locuitorĭ, şi o biserică, zidită între aniĭ 1883—85.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Are o populaţie de 80 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 79 oĭ şi 15 porcĭ.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Borleşti, situat pe valea rîuluĭ Bistriţa, la 20 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 319 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 28 boĭ, 41 vacĭ, 660 oĭ, 17 caĭ, 27 juncĭ şi 106 rîmătorĭ.

Ruseni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul.

Ruseni, *deal*, acoperit cu pădure, în jud. Iaşi, pl. Braniştea, lîngă satul Ruseni, cel maĭ mare deal din com. Hulboca.

Ruseni-Boereşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrguşorul Plopana. Are 521 locuitorĭ şi 64 case.

Ruseni-Noĭ, *sat*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat în 1879, situat pe valea Ruseni. Are o suprafaţă de 572 hect. şi o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 111 locuitorĭ.

E proprietatea com. Iaşi, cedată de stat pentru plata a 10 milioane leĭ.

Ruseni-Răzăşĭ, *sat*, în jud. şi

www.dacoromanica.ro

pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrguşorul Plopana. Are 157 locuitorĭ şi 38 case.

Ruseni-Vechĭ, *sat*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, situat între două dealurĭ, pe o întindere de 292 hect. şi cu o populaţie de 61 familiĭ, saŭ 272 locuitorĭ.

S'a înfiinţat pe la 1710—1712 de locuitoriĭ veniţĭ din Rusia.

Are o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ, zidită din piatră la 1780, de boerul Cananăŭ; un iaz cu moară şi o pădure, în mărime cam de 60 hect.

Vite: 341 vite marĭ cornute, 288 oĭ, 34 caĭ şi 39 rîmătorĭ.

Rusul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Rusul, *munte*, în partea de V. a com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, ce serveşte de izlaz.

Rusul, unul dintre *piscurile* munteluĭ Bourul, jud. Suceava, com. Bogdăneşti.

Rusul, *munte*, între com. Broşteni, Şarul-Dorneĭ şi Dorna, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Rusul, *pădure*, în întindere de 3095 hect., proprietatea statuluĭ, făcînd parte din marea pădure Corbi, pl. Nucşoara, jud. Muşcel, formată din 10 trupurĭ: Plăişorul, Preotesele, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunişul, Pădurile şi Crîngul, avînd toată o întindere de 17530 hect.

Rusul-d.-j., *trup de pădure*, al statuluĭ, pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boaia, Lacurile-cu-Rusul, Prislopul, Podurile şi Vîrful-Negraşuluĭ, formează pădurea Teşila, care are o întindere de 5000 hect.

Rusul-Rîsceĭ, *munte*, în jud. Sucĭava, com. Bogdăneşti, acoperit de pădure de brad, fag şi mesteacăn.

Rusuluĭ (Măgura-), *măgură*, la V. de com. Dejeşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Pe ea se află o cetăţuie lungă cam de 100 m. şi lată cam de 10 m., zidită din cărămidă măruntă.

Rusuluĭ (Pîrîul-), *pîrîaş*, ce izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Girovul, curge spre S., şi se varsă pe stînga Pîrîuluĭ-Priseceĭ.

Rusuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, ce se întinde pe teritoriul comunelor Jegălia şi Şocariciul.

Ruşani, *sat*, făcînd parte din com rur. Parepa, pl. Cimpul, jud. Prahova.

Ruşava, *prival*, jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Vechĭe şi Dunărea-Vapoarelor, în dreptul oraşuluĭ Brăila; pleacă din Dunărea-Vechĭe maĭ sus de privalul Scurtul, face o curbă spre S.-E. şi se uneşte cu o ramură a privaluluĭ Scurtul lîngă ĭezerul Borcea.

Ruşeni, *numirea vechĭe a satuluĭ* Mănăstirea, com. Dagîţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman. Vezĭ Mănăstirea, sat.

Ruşeţul saŭ **Ruşeţul-Mărgineni**, *com. rur.*, în jud. Brăila, pl. Călmăţuiul, aşezată pe malul drept al gîrleĭ Călmăţuiul, peste care este un pod în dreptul comuneĭ. Se mărgineşte la N. cu com. Strîmbul şi com. Sudila-Greci; la S, cu satul Padina şi Scărlăteşti, din jud. Buzăŭ; la S.-E., cu com. Ciocile şi la E., cu com. Jugureanul. Suprafaţa comuneĭ este de 8000 hect. şi face parte din Domeniul Coroaneĭ.

Are o populaţie de 1750 suflete; 2 bisericĭ, una reparată şi zugrăvită în 1885 de Domeniul Coroaneĭ, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser şi alta, din 1780; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 52 băeţĭ şi 18 fete (1899—900).

Budgetul com. e la venitурĭ de 14709 leĭ, 40 banĭ şi la cheltuelĭ, de 14274 leĭ, 24 banĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 436; neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 54.

Vite: 1074 boĭ, 828 vacĭ, 15 taurĭ, 413 viţeĭ, 817 caĭ, 2 măgarĭ, 3204 oĭ, 213 berbecĭ şi 581 rîmătorĭ.

Izlazul locuitorilor e de 2000 hect.

Drumurĭ: la Jugureanul, spre S.-E. trecînd pe Valea-Călmăţuiuluĭ şi pe la Movila-Ţopeĭ (5 kil.); la com. Ciocile, spre S., trecînd pe la crucea Petroiul, de aci pe lîngă movila mare, drept la hotarul moşieĭ prin movila Gemenile şi de pe la moşia Macoveĭ la hotarul moşieĭ Ciocile (16 kil.); la Strîmbul, spre N.-V., trecînd podul pe Cîlmăţuiul şi la stînga în linia dreaptă prin proprietatea locuitorilor, peste apa Strîmbul (4 kil.); la gara Făureĭ, trecînd prin Strîmbul şi Surdila-Greci; la Macoveiul, din jud. Buzăŭ, spre S., prin pădurea Ruşeţul; la com. Sorga, jud. Buzăŭ, spre V., pe lîngă Movila-Ruşeţuluĭ şi pe lîngă tîrlele Scărlăteşti; la Brăila, spre N.-E. (73 kil.).

Ruşeţul, *sat*, pe muchea platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. cu

www.dacoromanica.ro

acelaşĭ nume, la 73 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. Poartă acest nume de la movila Ruşeţul. Are o poziţie frumoasă, predominînd prin înălţimea mucheĭ pe care e aşezat satele de prin prejur. La 1879, s'a mărit cu ocazia împroprietărireĭ.

Vatra satuluĭ este de 204 hect.

Are o populaţie de 1750 suflete şi 343 căse; 11 cîrciumĭ; 2 lipscăniĭ; o brutărie; o moară cu aburĭ; 2 bîsericĭ, una vechĭe zidită la 1780, de Mandache Chiriacescu cu locuitoriĭ, şi alta, rezidită de Domeniul Coroaneĭ la 1885, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 70 elevĭ (1899—900). Şcoala are localul său propriŭ, dotat de administraţiunea Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Vite marĭ sunt: 817 caĭ, 2 asinĭ, 2330 vite marĭ cornute, 3204 oĭ, 9 capre şi 584 rîmătorĭ. La 500 m. spre N. de sat, pe ţărmul stîng al Călmăţuiuluĭ, în luncă, este armanul administraţieĭ Coroaneĭ, cu case de locuinţă pe o movilă şi magazĭi sistematice pentru producte.

Ruşeţul, *pădure* de tufă, la 5 1/2 kil. spre S.-V. de satul Ruşeţul, jud. Brăila, pe hotarul de S.-V. al com. Ruşeţul şi în întindere de 176 hect.

Ruşi, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., aşezat pe malurile Bistriţeĭ şi ale Siretuluĭ, la confluenţa lor. E compusă din 5 cătune: Ruşi, reşedinţa, Coteni, Furnicari, Izvoarele şi Bălţata. Se compunea înainte din: Ruşiluĭ - Muguleţ, Ruşi-luĭ - Giuşcă, Ruşi-luĭ-Hociung, Fundul-Bogdan (în vechime Jăeni), Izvoarele, Bichinzul, Bălţata, Cotini şi Furnicari.

Moşia Fumdul din această com. aparţinea căminaruluĭ Gh. Bogdan. (Condica Liuzilor).

Se mărgineşte la N. cu com. Letea, la S. cu comunele Valea-Seacă şi Tamaşi, la V. cu com. Dealul-Noŭ, la E. cu comunele Bohociul şi Leca. Este udată de rîurile Bistriţa şi Siretul şi de pîrîul Bălţata şi brăzdat de dealurile Furnicari, Bălţata şi altele.

Are o populaţie de 1203 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1864 în satul Ruşi, şi la care în 1899—900 aŭ fost înscrişĭ 59 elevĭ; 4 bisericĭ: 3 ortodoxe, în satele: Ruşi, Bălţata şi Izvoarele şi una catolică, în Izvoarele; 9 cîrciumĭ şi 5 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 131 locuitorĭ, cu 443 fălcĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul com. are o întindere de 2949 hect. Proprietarĭ sunt foştiĭ clăcaşĭ şi vechiĭ răzeşĭ.

Totalul pămînturilor de cultară este de 1401 hect.

Pădurea ocupă o suprafaţă, pe rîul Siretul şi pe canalul fabriceĭ de hîrtie de la Letea, de aproximativ 300 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 34 hect.

Vite: 925 vite marĭ cornute, 72 caĭ, 628 oĭ şi 210 porcĭ.

Budgetul com. e la venitur de 7401 leĭ, 89 banĭ şi la cheltueliĭ, de 4402 leĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Părincea, şi, pe la V., de calea ferată şi de cea naţională Focşani-Bacăŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 8 kil.; la com. Leca, 20 kil.; la com. Dealul-Noŭ, 17 kil.; la com. Letea, 3 kil.; la com. Buhociul, 11 kil.; la com. Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 22 kil.; la com. Tamaşi, 5 kil.

Ruşi, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat între rîurile Siretul şi Bistriţa. Are o populaţie de 712 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, clădită în 1881, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 6 cîrciumĭ.

Vite: 530 vite marĭ cornute, 53 caĭ şi 159 porcĭ.

Ruşi, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, spre E. de satul Roşiori şi la 200 m. de el, pe pîrîul Ruşi. Are o populaţie de 567 locuitorĭ; o biserică ortodoxă de zid şi una catolică de lemn; o şcoală mixtă, frecuentată de 48 elevĭ (1899—900).

Se face iarmaroc în cea dintîiŭ Duminecă din Octombrie.

Inainte se mai numea şi Ruşi-Vlădicăĭ, căcĭ aparţinea din vechime Episcopieĭ de Roman. Forma o singură com., Ruşi, pănă cînd, la înfiinţarea satuluĭ Roşiori s'a unit cu acesta, formînd com. Roşiori.

Ruşi, *sat*. Vezĭ Hereşti, jud. Suceava.

Ruşi, saŭ **Roşiori**, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Uideşti, aşezat pe ţărmurile pîraielor Mediasca şi Ruşi.

Vatra satuluĭ ocupă 12 fălcĭ, cu o populaţie de 418 suflete; o biserică cu hramul Sf. Arch. Mihail şi Gavril, clădită de V. Adamache, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Moşia e proprietatea Academieĭ Romîne, căreia a fost făcută danie de fostul proprietar Vasile Adamache. Are o întindere de 600 fălcĭ, din care 330 fălcĭ cultivabile, 70 fălcĭ păduriĭ, 100 fălcĭ fînaţ şi restul neproductiv.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt: 30 fruntaşĭ, 32 pălmaşĭ şi 15 codaşĭ, stăpînind 211 fălcĭ şi 24 prăjinĭ.

www.dacoromanica.ro

Drumurĭ principale sunt: la Forăşti (2 kil.) şi la Uideşti (4 kil.).

In 1803, pe moşia Roşiori, a stolniculuĭ Ianache Botez, eraŭ 18 liuzĭ, plătind 280 leĭ bir anual, la care se adăogeaŭ liuziĭ ot tam 21, plătind 316 leĭ bir pe an. («Uric.», vol. VII, p. 251).

Ruşi saŭ **Ruşi-Vidraşculuĭ**, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Puieşti, spre E. de tîrguşorul Puieşti, pe pîrîul Iezerul. Are 538 locuitorĭ şi 125 case.

Ruşi, *subdivizie a cătunului* Costineşti, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni.

Ruşi, *parte din satul* Porceşti, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j. Vezĭ Porceşti, sat.

Ruşi, saŭ **Cotul-Ruşilor**, *mahala,* în jud. Tecuciŭ, satul Homocea, numită ast-fel pentru că a a fost locuită de o colonie de Ruşĭ veniţĭ din Galiţia pe la 1798.

Ruşi, *pădure,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, făcînd parte din pădurea Rogozul.

Ruşi, *pîrîŭ,* izvoreşte mai la N. de satul Ruşi, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, curge de la N.-E. spre S.-V., udă satul Ruşi, primeşte pe stînga pîrîul Misihăneştilor, încărcat cu pîrîul Strîmba şi apoĭ trece pe teritoriul jud. Bacăŭ, unde se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Ruşi-Bojica. Vezĭ Pîrcovaci, sat, com. Deleni, jud. Botoşani.

Ruşi-Ciomortanul, *sat,* cu 412 suflete, format din sătişoarele Corpaci şi Badragi, pe moşia cu acelaşĭ nume, com Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Gh. Herescu, a d-neĭ Maria N. Holban şi a erezilor defunctuluĭ Enachi Lepădatu.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, cu un cîntăreţ şi un pălămar, mică, de lemn, făcută în 1801 de Emanoil Ciomartan, fostul proprietar.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ: 338 hect. şi 10 ariĭ pămînt, iar proprietatea: 753 hect. cîmp şi 716 hect. şi 10 ariĭ pădure, cu maĭ multe esenţe de arborĭ, între carĭ domină: fagul, frasinul, venişul, plopul şi mesteacănul.

Pîrîul principal ce curge pe moşie e Verichia. Piatră calcarică şi silicioasă se află în mare cantitate.

Hotarele moşieĭ sunt cu Zamostea şi Bălineşti.

Ruşi-luĭ-Asan, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Neajlovuluĭ, compusă din cătunele: Ruşi-luĭ-Asan, Satul-Noŭ şi mahalaua Cunesti, situată pe partea stîngă a platouluĭ Glavaciocul, din sus de Bălări, la 46 kil. de Giurgiŭ, la 10 kil. de Obedeni reşedinţa plăşiĭ Glavaciocul-Neajlovul şi la 40 kil. de Bucureşti.

Are o populaţie de 909 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 34 băeţĭ şi 7 fete (1899—900); 4 cîrciumĭ.

Are o şosea care merge la Giurgiŭ, pe la Căminеasa, şi la Bucureşti, pe la Mihăleşti.

Pe teritoriul com. trece valea Milcovul, ce vine de la podul Ciobanul şi duce la Letca-Nouă.

Ruşi-luĭ-Asan, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ Gr. Grăjdănescu. Suprafaţa moşieĭ este de 1180 hect. La 1864 s'a dat la 160 locuitorĭ o suprafaţă de 480 hect. Pădurea este pe o suprafaţă de 150 hect. Arenda anuală este de 35000 leĭ.

Are o biserică, o şcoală, casa comunală, precum şi o moară cu aburĭ vechĭe. (Vezĭ comuna Ruşi-luĭ-Asan).

Această proprietate era înainte de 1821 a unuĭ paşă turc, care se numea Asan; acesta era şi proprietar al Toporuluĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite, de două orĭ pe an, la 23 Aprilie şi la 20 Iulie.

Ruşi-Străteni, *parte a satuluĭ* Lozna, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Lozna.

Proprietatea aparţine proprietaruluĭ moşieĭ Lozna.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ: 443 hect., 98 ariĭ, cîmp, iar partea moşieĭ este de 433 hect., 96 ariĭ, cîmp şi 109 hect., 85 ariĭ, pădure.

Ruşi-Vlădicăĭ, *vechia numire a satuluĭ* Ruşi, din com. Roşiori, pl. Fundul, jud. Roman. (Vezĭ Ruşi, sat, în pl. Fundul, com. Roşiori).

Ruşi-Vlădicăĭ, *moşie* a statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, arendată cu 14110 leĭ anual.

Ruşi-Vlădicăĭ, *pădure,* proprietatea statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, în jud Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, în întindere de 800 hect.

Ruşiavăţul, *com. rur.,* în jud. Buzăuluĭ, plaiul Buzăul, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul şi d'alungul pîrîiaşuluĭ Ruşiavăţul, la 46½ kil. de oraşul Buzăul. Limita, la N., începe din Mu-

www.dacoromanica.ro

chea-Chilielor, pe care merge până în Vîrful-Dinteluĭ; la E., se lasă din Dinte pe Mucheа-Inaltă (hotar despre Pietrăreni), ia pe marginea pădureĭ Ursoaea, până întîlnește Izvorul-Săriĭ, continuă pe izvor în jos pe lîngă muntele Sarea-luĭ-Buzău, până dă în rîul Buzău; la S., urmează marele arc făcut de rîul Buzăul până la gura izvoruluĭ Tega; la V., urcă pe izvor până la sorgintea, apoĭ pe marginea moșieĭ Creţuleasca (Mărunțișul) și hotaruluĭ Sibiesc (Pătărlagi), ajunge în Muchea-Chiliilor.

E formată din cătunele Mușcelul-Țigan, Păliciul, Rîpile, Ruşiavățul, Tega și Ursoaia, cu o populație de 2670 locuitorĭ.

Are o școală în căt. Ruşiavățul, frecuentată de 34 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 3 cîntăreţĭ și 2 paracliserĭ; și din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 12 cîrciumĭ.

Are o suprafață de 4561 hect. din care 1700 arabile, 1340 pădure, 361 fîneață, 614 izlaz, 237 livezĭ, 1 vie și 308 sterp. Proprietățĭ mai însemnate sunt: Ursoaia-Țigănești, Tega (statul), Ruşiavățul și Rîpile (particulare). Terenul este accidentat prin multe coline și munțĭ, acoperiţĭ de pădurĭ, livezĭ și fînețe. Din minerale posedă sare, păcură, lignită și fier; are mai multe sorginţĭ de apă sulfuroasă și piatră de var de o calitate superioară.

Are un tîrg anual la 15 August.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua Ruşiavățul-Mărăcineni, un vad însemnat peste rîul Buzău și alte drumurĭ naturale.

Vite: 532 boĭ, 191 vacĭ, 185 viţeĭ, 3 bivolĭ, 7 caĭ, 12 epe, 2 mînjĭ, 1400 oĭ, 168 capre și 153 porcĭ. Stupĭ 214.

Comuna e foarte vechie; satele Ruşiavățul, Rîpile și Ursoaia existaŭ în secolul XVI. Locurĭ demne de vizitat are: Mănăstirea Cîrnul, Drumul-Doamneĭ-Neaga, apoĭ muntele Dintele și Sarea-luĭ-Buzău. In apropiere de Cîrnul, la Lacul-Cîrnuluĭ, s'a dat în 1821 o crîncenă luptă între Turcĭ și Eteriștĭ.

Ruşiavățul, *cătun,* de reședință, al com. Ruşiavățul, jud. Buzău, cu 670 locuitorĭ și 158 case. Are subdiviziile: Bîidea și Olteanul.

Ruşiavățul, *moșie,* în jud. Buzău, com. și cătRuşiavățul; are 600 hect. din care 160 pădure, restul arătură, livezĭ, fînețe și izlaz.

Ruşiavățul, *pîrîiaș,* în jud. Buzău, com. Ruşiavățul; începe de la Lăcătușul, primește izvoarele ce pleacă din Mușcelul-Țigan și din Piatra-Boncilor, udă în lung com. Ruşiavățul și se varsă în rîul Buzăul.

Ruşiavățul, *pîrîiaș,* jud. Buzău, începe a se forma în pădure Snătarul, se încarcă cu o altă viroagă, ce ĭese din pădurea Gomeşti, com. Costeşti, și se varsă în Călmățuiul, în fața căt. Albeşti, din com. Albeşti.

Ruşilor (Iazul-), *iaz,* în gura Văeĭ-Ruşilor pe moșia Răuseni, jud. Botoșani, com. Comîndărești. Se scurge în Jijia prin gîrla Durducul. Conține pește și puțin stuh.

Ruşilor (Valea-), *vale,* în partea de N.-V. a com. Comîndărești, jud. Botoșani, pe moșia Răuseni.

Ruşinari, *mahala,* în com. rur. Suşița, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Ruşti, *pichet de graniță,* pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinți.

www.dacoromanica.ro

S

Saac şi Nucşeteasa, *numiri ce se dau com. urb.* Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aceasta se constată dintr'un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care hrisov se dă în posesiunea preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancu Largiu moşia Necşeteasca «să le fie lor ocină şi copiilor lor în Urlaţi, ce se chiamă şi Necşeteasca».

Saac, *judeţ* desfiinţat la anul 1844. Vezĭ Săcueni.

Sabangia, *sat,* în jud. şi pl. Tulcea, com. Agi-Ghiol, aşezat în partea de S. a plăşiĭ şi a comuneĭ, pe malul de V. al laculuĭ mineral Agi-Ghiol. Se mărgineşte la N. cu căt. Agi-Ghiol, la S. cu Sari-Chioi, la V. cu Concaz, la E. cu lacul Razimul. Are o întindere de 580 hect., din care 45 hect. ocupate de vatra comuneĭ. Populaţia, în majoritate romînă, e de 89 familiĭ, saŭ 502 suflete. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Sabangia, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Agi-Ghiol, şi al cătunuluĭ săŭ Sabangia; izvoreşte din dealul Căuşul-Mare, se îndreaptă spre N., pe lîngă dealul Pietrosul, taie drumul comunal Agi-Ghiol-Sari-Chioi, trece pe lîngă satul Sabangia, şi, după 6 kil. de drum, se deschide într'o baltă mică, dependenţă a laculuĭ Razimul.

Sabarul, *plasă,* jud. Ilfov. Ocupă partea de S.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la S.-V. cu jud. Vlaşca şi o parte din plasa Olteniţa; la E., cu plasa Negoeşti şi Dîmboviţa şi la N., cu plasa Znagovul şi parte din plasa Dîmboviţa.

Este udată de la N.-V. spre S.-E. de rîul Argeşul, care formează, de la com. Colibaşi, limita între jud. Ilfov şi Vlaşca şi de rîurile Răstoaca şi Ciorogîrla, care se împreună la com. Vîrtejul şi se varsă în rîul Argeşul la com. Izvoarele, sub numele de rîul Sabarul.

Intinderea plăşiĭ e de 62422 hect., din care statul şi proprietariĭ aŭ 38073 hect. şi locuitoriĭ, 24349 hect.

In plasă sunt 3 bălţi şi 8 heleştaie.

Rîul Sabarul, care trece prin mijlocul eĭ, o străbate în lung, de la N.-V. spre S.-E. şi curge printre rîurile Argeşul şi Dîmboviţa aproape paralel cu ele.

Reşedinţa plăşiĭ este în com. rur. Domneşti-d.-s. Are 32 comune rurale şi anume: Bălăşoeni, Berceni-Dobreni, Bolintinul-din-Deal, Bolintinul-din-Vale, Bragadirul-Bulgarul, Buda-Prisiceni, Ciorogîrla-Dîrvari, Colibaşi, Copăceni-d.-s.-din-Vale, Copăceni-Mogoşeşti, Cornetul, Creţeşti-Sinteşti, Dărăşti, Dobreni-Cîmpurelul, Domneşti-d.-s., Domneşti-Călţuna, Floreşti, Gostinari, Grădinari, Jilava-Merlari, Măgurelele, Ogrezeni-Hobaia, Prisiceni-Buturugeni, Poenari, Popeşti-Bîcul, Slobozia-Clinceni, Stoeneşti-Palanga, Străini-Dobreni, Tăntava, Ţigănia-Crivina, Vărăşti-Obedeni şi Vîrtejul-Nefliul.

Are o populaţie de 49993 suflete, locuind în 10410 case şi 149 bordeie; 60 biserici, deservite de 90 preoţi; 41 şcoale rurale (1 de cătun şi 40 mixte), frecuentate (în 1899—900) de 2101 elevi; 4 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 8 poverne, 3 zalhanale, 65 poduri stătătoare şi 26 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Vite: 6391 caĭ şi iepe, 102 armăsarĭ, 12308 boĭ, 6072 vacĭ, 2906 viţeĭ, 663 taurĭ, 257 bivolĭ, 1111 bivolite, 369 capre, 3942 porcĭ şi 37146 oĭ.

Comerciul se face de 28 hangiĭ şi 223 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţi sunt

www.dacoromanica.ro

6218 şi neîmproprietăriţi, 6105. Ei posedă 6019 pluguri: 4751 cu boi şi 1268 cu cai; 7856 care şi căruţe: 5744 cu boi şi 2112 cu cai.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Bucureşti-Giurgiu, care trece prin Jilava şi Vidra; calea judeţeană Bucureşti - Oltenita, care atinge numai o mică parte din plasa Sabarul, partea de E., pe lîngă com. Berceni; calea naţională Bucureşti-Giurgiu, care întretaie calea ferată la Giurgiu, între Bucureşti şi Jilava şi străbate această plasă de la N. spre S., trecînd pe lîngă satul Copăceni; calea mixtă Bucureşti-Alexandria, care trece prin satele: Bragadirul - Bulgarul şi Buda; calea judeţeană Bucureşti-Craiova, care trece prin satele Clinceni şi Prisiceni; calea judeţeană Bucureşti-Piteşti, care trece prin satele Bolintinul-din-Deal şi Bolintinul-din-Vale.

La Domneşti-Căltuna este o judecătorie de ocol.

La Domneşti-d.-s. este un oficiu telegrafo-poştal, afară de cele ale caleî ferate, de la Jilava şi Vidra.

Sabarul (Suharul), *sat,* cu 226 suflete, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela.

Inainte era despărţit în două: Suharul saŭ Sabarul-Mic şi Suharul saŭ Sabarul-Mare.

Sabarul, *rîŭ,* format din pîraiele Ciorogîrla şi Răstoaca (v. a. n.). Aceste pîraie unindu-se la S. de com. Vîrtejul, jud. Ilfov, formează rîul Sabarul, care se varsă în rîul Argeş, între cât. Ghimpaţi şi Izvoarele.

Udă cătunele: Sinteşti, Creţeşti, Vidra, Străini - Dobreni, Dobreni, Vărăşti şi Obedeni. Apa Sabaruluî are un curs foarte iute; albia sa e îngustă şi niciodată nu seacă.

Sabarul-Mare, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mic, actualul sat Sabarul. Se mai numea Suharul-Mare. Azi este mahala în satul Sabarul.

Sabarul-Mic, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mare, actualul sat Sabarul. Se mai numea Suharul-Mic. Azi constitue o mahala în satul Sabarul.

Sabarul saŭ Drumul - Săreî, *drum vechiŭ,* jud. Iaşi, ce se întinde de la Leţcani, din drumul mare al Iaşuluî, spre N., pănă în satul Iepureni, din com. Rădiul-Mitropolieî, şi apoi spre E., pe culmea dealuluî, prin satul Popricani, pănă în valea Jijieî, la podul stînceî. Pe acest drum se transporta în trecut sarea, de la Ocnă la Sculeni, pentru Basarabia.

Sabasa, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeî Muntele, jud. Suceava, la 62 kil. spre V. de Fălticeni, în lungul pîrîuluî Sabasa. Se mărgineşte la E. cu com. Mălini, la V. cu com. Borca, la S cu com. Fărcaşa şi la N. cu com. Mădeiul şi Broşteni.

E formată dintr'un singur sat, cu o populaţie de 822 suflete.

Budgetul com. e la venituri de 11300 leî şi la cheltueli de 11070 leî.

Vite sunt: 30 caî, 102 boî, 108 vacî, 1503 oî şi 420 porcî.

Locuitoriî se ocupă cu plugăritul şi exploatarea pădurilor.

Are o biserică de lemn, restaurată din noŭ de Adm. Dom. Cor. în 1889, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă.

E udată de Bistriţa şi Sabasa, cu afluenţiî lor.

Moşia face parte din Ocol. I Silvic al Domeniuluî Coroaneî. Are o suprafaţă de 8216 hect., din care 6020 hect. pădure, 960 hect. cultivabile, 1200 hect. fînaţ şi restul de 36 hect. sterp.

Improprietăriţi în 1864 şi 1879 sunt 113 locuitoriî, stăpînind 411 1/2 fălcî.

Piscurile cele mai însemnate de munţi de pe teritoriul com. sunt: Arşiţa-Ungurului, Lacurile (1320) şi Gherghea (1050).

Pentru exploatarea moşieî, de cînd aceasta face parte din Domeniul Coroaneî, s'a construit o linie ferată îngustă, de 20 kil.

Drumuri principale sunt: la Borca (trece numai peste Bistriţa), la Fărcaşa (6 kil.) şi la Mălini (44 kil.).

In 1803 «moşia Sabasa, parte a mănăstireî Slatina şi parte a mănăstireî Rîşca, avea 55 liuzi, plătind 888 leî bir anual, a căror alişveriş este cu oî, scînduri şi alte lemne şi cu sucmane, neavînd loc de hrană şi hrana lor o aduc pe caî din alte părţi.» («Uricar.», VII, p. 156).

Sabasa, *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvoreşte de sub Muntele-Lung, com. Broşteni, şi, după un curs de 22 kil., în care a învîrtit 3 morişte, şi o piuă, se aruncă în Bistriţa.

Are de tributari din dreapta: pîraiele Secul, al-Stîneî, al-Căpîţînelor, al-Colibeî, al-Gemenilor, Piciorul-Scurt, Corauţa, al-Bolohanuluî, Frăsina şi al-Bisericeî; iar din stînga pîraiele Săbăşiţa, Fîntîna, Alăuta, Breaza, Glodişorul, Babşa, Ungurul-d.-j., Ungurul-d.-s., al-Scoruşuluî, al-Mînzeî, al-luî-Niţă, Cocozişul, al-luî-Braniste şi al-Padinilor.

Saca, *com. rur., cătun,* jud. Gorj. Vezi Seaca.

www.dacoromanica.ro

Saca-de-Cîmp. Vezĭ Seaca-de-Cîmp.

Sacar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s., cătun. Camena. Se desface din dealul Ciamurli; se întinde spre N. într'o direcţie de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea nordică a plăşiĭ şi a comuneĭ. Pe la poalele sale nordice curge pîrîul Slava-Rusească. Are un vîrf pietros de 260 m., dominînd pîrîul Slava-Rusă, mănăstirea Uspinia şi satul Camena. Este acoperit în toată întinderea numaĭ cu păduriĭ.

Sacar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Atmagea. Are o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nord-vestică a plăşiĭ şi cea vestică a comuneĭ. Este un nod central, de unde pornesc maĭ multe ramificaţiĭ în diferite direcţiunĭ: Taşlîc-Bair la V., Topologul la S., Ghiobilche la N. Vîrful său, Atmagea, înalt de 400 m., este dintre cele maĭ înalte din Dobrogea. Este acoperit cu păduriĭ întinse şi păşunĭ frumoase.

Sacar-Dere, *alt nume al pîrîuluĭ* Slava-Cerchezească, jud. Tulcea, pe care îl poartă de la izvorul său pănă în dreptul satuluĭ Atmagea.

Sacoti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Milostea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 loc.

Sadic (Aţî-Sadic), *ruinele unuĭ sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi, situate în partea meridională a pl. şi a com., la 200 m. de hotar. Prin apropiere trece drumul comunal Docuzaci—Hairam-Chioi.

Sadina, *cătun,* pendinte de com. Cîrtojani, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe valea Drîmbovnicul, din jos de Cîrtojani, pe proprietatea statuluĭ Sadina-Cîrtojani, cu care se arendează.

Are o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

La 1864, s'a dat la 160 locuitoriĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală, o suprafaţă de 640 hect.

Sadova, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., la 48 kil. de Craiova şi la 6 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Este situată parte pe un loc şes numit Sadova, iar parte pe costişa dealuluĭ Sadova.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Căciulăteşti; la S., cu com. Piscul; la V., cu moşia Coroaneĭ Sadova; iar la E., cu com. Damian.

Terenul com. este parte nisipos, parte accidentat de dealurĭ, dintre care maĭ însemnate: Dealul-Aninilor şi Dealul-Toleĭ, cu direcţiunea N.-S., aŭ o înălţime de 30—40 m. şi sunt goale; dealul Bostanele, cu direcţiune E.-V. şi cu o înălţime de 30—40 m., acoperit cu viĭ şi locurĭ arate.

Cele 2 d'întîĭ dealurĭ formează Valea-Şuviţeĭ, iar cele de al 3-lea, valea pîrîuluĭ Sadova ce are direcţiunea E. spre V. şi valea Gheţa.

E udată de pîrîul Sadova, numit şi Pîrîul-Morilor, ce izvoreşte în dreptul morii Găinăreasa, din E. com., curge de la E. la V., prin Valea-Pîrîuluĭ saŭ Valea-Sadoveĭ şi se pierde în niştе smîrcurĭ din moşia Coroaneĭ Sadova, în apropiere de movila Bostanele. Are un pod în dreptul moareĭ Podul. Izvorul săŭ ce se află în com. Damian, poartă numele de Damian.

După cum spune legenda, locuitoriĭ comuneĭ fiind maĭ toţĭ Ţiganĭ, com. Sadova s'a format în urma clădireĭ mănăstireĭ Sadova, la 1633, de către Ţiganiĭ robĭ, aĭ egumenilor şi aĭ călugărilor acesteĭ mănăstirĭ, după ce aŭ fost puşĭ în libertate şi li s'aŭ dat pămînt.

Comuna Sadova se compune azĭ dintr'un singur cătun, numit Sadova; iar între aniĭ 1875—76 coprindea cătunele: Damian, Piscul şi Răeţul.

In com. se află mănăstirea Sadova, edificată de Mateiŭ Basarab, pe la anul 1643 în amintirea rezbeluluĭ cu Turciĭ (v. Sadova, mănăstire); o şcoală primară mixtă, frecuentată în anul 1899—900 de 88 copiĭ. Şcoala de băeţĭ e aci din 1865 şi de fete din 1888.

Populaţia comuneĭ Sadova se ridică la 1415 suflete, din care 746 bărbaţĭ şi 669 femeĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniţĭ 339 locuitorĭ, din carĭ 293 cu pămînt arabil şi locurĭ de casă, iar 46 numaĭ cu locurĭ de casă. După legea din 1879, sunt 2 însurăţeĭ împroprietăriţĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 3372 pog., din care vatra satuluĭ ocupă 216 pog., pămîntul arabil 1367 pog., fîneţă 400 pog., izlazul 361 pog., şi terenul sterp 28 pog.

In comuna Sadova se află o singură moşie a Coroaneĭ; în întindere de 16600 hect. arabile. Această moşie aparţinea în trecut statuluĭ şi se întinde şi în com. Piscul, unde are 618 pog.

Se găseşte în comună pădurea Sadova, ce aparţine Coroaneĭ, iar în trecut aparţinea statuluĭ. Suprafaţa sa este de 2753 hect. Este situată pe moşia Sadova, pe valea rîuluĭ Jiul, trece pe lîngă comunele: Căciulăteşti, Sadova şi Piscul. Pădurea este amenajată şi populată cu următoarele esenţe: stejar, ulm,

www.dacoromanica.ro

arţar, fag, jugastru, anin şi salcie; predomină stejarul.

Viile în întindere de vre o 200 hect. de pe moşia Sadova, aparţin locuitorilor din com. Damian. Locuitorii din Sadova aŭ 18 pogoane vie pe moşiile lor.

Pe moşia Domeniuluĭ Coroaneĭ, pe apa Sadova, se găsesc 6 morĭ de apă: Găinăreasa, Racoviceanca, Aleşteul, Sărăceaua, Podul şi Bostoanele.

Cîrciumĭ sunt 9. Comercianţĭ 13.

Căile de comunicaţie sunt: căile comunale vecinale ce duc la Damian, la Piscul şi la Gîngiova. Aceste 3 drumurĭ aŭ o lungime de 1420 metri în Sadova. Maĭ sunt alte drumurĭ naturale în lungime de 3650 m.

Budgetul comuneĭ e la venitur̆ĭ de 6405 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 6121,53 leĭ.

Vite marĭ cornute 118, oĭ 140, caĭ 9, porcĭ 40.

Sadova, *sat*, jud. Dolj. Vezĭ Sadova, com. rur.

Sadova, *mănăstire*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, împrejmuită cu zid (cetate) şi chiliĭ.

Este fondată de voivodul Mateiŭ Basarab la anul 1643, şi s'a reînnoit de Egumenul Parisie, în a doua Domnie a luĭ Mihail Suţu, la 1792. E deservită de 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ. Se găsesc două inscripţiunĭ, una în tindă şi alta în altar. Cea din tindă este următoarea:

Cu ajutorul Tatăluĭ şi al Fiuluĭ şi al sfîntuluĭ Duh, troiţeĭ ceĭ de o fiinţă şi nedespărţită, îndurat-u-s'aŭ de la Duhul Sfînt: Mateiŭ Basarab Voivod, Domn în toată Ţara Romînească şi despre Ţara Almaşuluĭ şi Făgăraşuluĭ, de aŭ zidit această sfîntă şi dumnezeiască Mănăstire, ce se numeşte Sadova, unde se prăznueşte hramul Sf. Erarch Nicolae de la Miralichia, făcător de minunĭ, după ce aŭ bătut pe Turcĭ la Schela Ciobanuluĭ, unde avînd mare strîmtoare de către dînşiĭ în două rînd̆urĭ şi scăpînd cu toată oastea întru acest sfîat locaş ce era făcut o biserică de lemn, unde locuiaŭ vre-o cîţiva părinţĭ călugărĭ, şi după sfîrşirea războiuluĭ aŭ zidit această Sfîntă şi Dumneziască Mănăstire, după cum se vede, la anul de la zidirea lumeĭ 7141, aŭ înfrumuseţat'o şi aŭ întărit'o cu moşiĭ şi venitur̆ĭ pentru veciuica pomenire şi părinţilor călugărĭ pentru hrană şi îmbrăcăminte. — 1633 August 26.

Inscripţia din altar este următoarea:

Acest sfînt altar fiind maĭ de tot stricat, şi derăpănat, zidirea cît şi zugrăveala; cu îndemnarea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Kir Iosif Episcopul Savastieĭ, de cuviosul Ieromonach Parisie, Egumenul Sfinteĭ Mănăstirĭ, s'aŭ reînoit şi s'aŭ înfrumuseţat precum se vede, în a dnua Domnie a prea Înălţatuluĭ Domn Mihaiŭ Voivod Şuţu, păstorind turma luĭ Christos Kir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ-Nouluĭ Severin. Dascălul zugrav fiind d-luĭ Gheorghe; Portar, I. Ştefan Popa.

Anĭ de la Hristos, 1792, Septembrie 30.

Lîngă mănăstire se află o bolniţă aproape dărîmată şi părăsită. Nu poartă nicĭ o inscripţiune şi se zice că a fost făcută o dată cu mănăstirea şi că servea pentru îngroparea călugărilor. Era împrejmuită ca cetate, din care se maĭ văd stîlpiĭ. Alte urme de cetate sunt vechile fortificaţiĭ din jurul mănăstireĭ şi bolniţeĭ. Aci se zice că este îmormîntat la fereastra straneĭ din dreapta, jupîn Barbu Velichie, Ban Craiovesc.

Aci la 1784, Austriacii aŭ bătut cumplit pe Turcĭ.

Sadova, *moşie* şi *pădure*, ale Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, cu o întindere aproximativă de 16600 hect., aducînd un venit anual de aproximativ 220000 leĭ. Pe moşie se găsesc stîne şi 6 morĭ de apă, anume: Găinăreasa, Racoviceanca, Aleşteul, Sărăceaua, Podul şi Bostoanele. Aparţinea maĭ înainte statuluĭ. Pădurea are o întindere de 2753 hect., este situată pe Valea-Jiuluĭ, care de la N. la S., trece pe lîngă Căciuleşti Răeţi, Piscul, Sadova şi Lişteava. Este amenajată şi se exploatează sistematic. E populată cu: ulmĭ, frasinĭ, alunĭ, arţarĭ, aninĭ, sălciĭ, jugastri şi maĭ cu seamă stejarĭ.

Sadul, *rîŭ*, jud. Gorj, plaiul Novaci, izvoreşte din muntele Mîndrul, în direcţiunea N.-E.—S.-V., despartè Culmea-Saduluĭ de a Moldovişuluĭ şi se varsă în Jiŭ, la comuna Bumbeşti.

Valea 'ĭ este îngustă; cea maĭ mare lărgime o atinge la gura sa şi aci nu trece peste 80 m.

Albia propriŭ zisă a Saduluĭ are o lărgime de vr'o 40 m.; fundul e bolovănos, ţărmurile stîncoase şi rîpoase. Are apă în tot timpul anuluĭ şi pe dînsul se găsesc maĭ multe instalaţiunĭ industriale: joagăre de tăiat cherestea şi turbine saŭ făcae de măcinat.

Aproape de confluenţa sa este un pod de piatră peste care şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani trece acest rîŭ.

Saegiĭ (La-), *vechie numire a căt.* Trestia, din com. Trestia, jud. Buzăŭ.

Saelele, *com. rur.*, la extremitatea de V. a pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, situată pe Valea-Siuluĭ, între comunele Uda-Paciureĭ şi Pleaşovul, la depărtare de 16 kil. de oraşul de reşedinţă T.-Măgurele. Ca limite naturale are la V. rîul Oltul şi la E., cîmpia care se întinde d'asupra dealuluĭ, pănă la hotarul moşieĭ statuluĭ Dorobanţul.

Rîul Oltul udă toată marginea despre V. a com., iar pî-

www.dacoromanica.ro

rîul Siiul trece în diferite şerpuiturĭ pe lîngă sat.

Suprafaţa comuneĭ este de 4785 hect., din care 200 pădure situată pe deal şi în zăvoaiele din lunca Oltuluĭ, 513 hect. nisipişte, 62 hect. viĭ şi restul pămînt arabil.

Are o populaţie de 1201 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată din 25 elevĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Vite: 176 caĭ, 11 măgarĭ, 716 vite marĭ cornute, 2236 vite micĭ cornute şi 336 porcĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ pe moşie sunt 212, pe o întindere de 373 hect.

Budgetul com. e de 5130 leĭ, 98 banĭ la venitурĭ şi la cheltuelĭ, de 5123 leĭ, 17 banĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: spre com. Pleaşovul şi Uda-Paciureĭ şosea vecinală; o ramură de şosea, care trece pe deal, pe la rusca despre N.-E. comuneĭ şi se uneşte apoĭ cu şoseaua judeţeană.

Saelele, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Larga, situat pe cîmpul Bărăgan.

Saelele, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, proprietatea d-luĭ Leonida Paciurea. Formează cu moşia Uda-Paciurea (în vechime Uda-Comăneanuluĭ), un singur corp. Are o întindere de aproape 4000 hect., din care o parte acoperită de pădure.

Sagna, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E.-E. de oraşul Roman, la o depărtare de 8 kil. de el şi la 8 kil. de reşedinţa pl. Este formată din satele: Sagna şi Vulpăşeşti, cu reşedinţa com. în satul Sagna.

Are o populaţie de 428 familiĭ, saŭ 1976 suflete, locuind în 464 case; 2 bisericĭ, una ortodoxă şi cea-l'altă catolică, ambele de lemn; o şcoală primară mixtă, în Vulpăşeşti şi o şcoală de cătun în satul Sagna, frecuentate în 1899—900 de 79 copiĭ. Locuitorĭĭ catolicĭ ţin de parohia Tămăşeni.

Budgetul com. este la venitурĭ de 4846 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4403 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Sagna, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, spre S.-E.-E. de oraşul Roman, la 8 kil. de el şi la 8 de reşedinţa pl., pe pîrîul Vulpăşeşti (Sagna) şi aproape de vărsarea luĭ în Siretul. Are o populaţie de 228 familiĭ, saŭ 1021 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una ortodoxă şi alta catolică; o şcoală de cătun, frecuentată în 1899—900 de 35 copiĭ.

Este reşedinţa com. Sagna. Se fac pe an aci două iarmaroace: unul în ziua de Înălţarea Domnuluĭ şi al doilea în cea d'întîiŭ Duminecă după Sf. Apostolĭ. Intre satele Sagna şi Luţca, peste rîul Siretul, e un pod umblător, peste care trece şoseaua judeţeană Roman-Sagna-Băra.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la Dumitraşcu Cantacuzino, de la 1674, Martie 8, scris în Iaşi.

Sagna, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, arendată cu 16000 leĭ anual.

Sahastruluĭ (Piciorul-), *munte*, în com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe lîngă stînca Dochieĭ.

Saia-Coru-Orman, *pădure*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Garvanul, cătun. Veli-Chioĭ, situată în partea de S. a pl. şi de E. a comuneĭ, pe dealul Derman-Sirt; are o întindere de 150 hect., populate cu fag şi mesteacăn; pe lîngă ea trec două drumurĭ comunale, ce duc de la Veli-Chioi, la Lipniţa şi Para-Chioi, precum şi văile Ciali-Ceair şi Dermen-Ceair.

Saia-Cula, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; este o prelungire S. a dealuluĭ Raman-Bair; are o direcţiune de la N.-V. spre S.-E.; ondulaţiile sale de E. şi S. se termină pe malul drept al pîrîuluĭ Cerna; satul Cerna e aşezat sub cele din urmă; de natură stîncoasă, are o înălţime de 259 m., dominînd pîrîul şi satul Cerna şi drumul judeţean Măcin-Cerna-Babadag; este acoperit cu păşunĭ.

Saiana-Doice, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova; se găseşte între dealurile Ormanul-Lung, care este spre E. şi Grindul-Mare spre V.; are o direcţiune generală de la N.-V.-S.-E.-S.-V., descriind ast-fel un arc de cerc, cu concavitatea spre V.; este situată în partea de V. a pl. şi cea de E. a com., la $2^1/_2$ kil. spre E. de satul Rasova; are o lungime de 4 kil. şi este acoperită mai toată cu verdeaţă.

Saidi-Orman, *pădure*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvanul, cătun. Garvanul-Mare, avînd 200 hect. şi aparţinînd statuluĭ; formează cu pădurea Echendi-Orman o pădure mare, numită pădurea Garvan; este străbătută de drumul Lipniţa-Cranova; e populată cu fag, mesteacăn şi stejar mic.

www.dacoromanica.ro

Saidia, *sat*, în jud. Constanța. pl. Medjidia, com. Mamut-Cuiusu, situat în partea centrală a pl. și cea de V. a com., în valea Peștera, la 12 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință; are o întindere de 2500 hect., din care 2 hect. ocupate de vatra satului, cu o populație, în maioritate romînă, de 22 fam., saŭ 60 sufl.

Saioci, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 69 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de cătun. Curtea, unde e localul școalei.

Salahorul, *sat*, făcînd parte din com. Buda, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, situat la 5 kil. și 760 m. de reședința com., pe malul drept al Zeletinului.

Are o populație de 33 familiĭ, saŭ 54 suflete, care locuesc în 51 case.

Teritoriul satului este de 152 hectare.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ

Satul s'a înființat la 1700.

Salanele, *munte*, în jud. Gorj, pl. Novaci, la N. com. Novaci, lîngă frontieră, situat între munții Tărtărăul, Poiana-Muierii și Rîul-Frumoasei; aci este pichetul de graniță cu No. 14.

Salanele, *pichet*, cu No. 14, jud. Gorj, asezat pe clina de N.-V. a munteluĭ Salanele.

Poteca ce se priveghiază din acest pichet trece pe dealurile: Salanele, Tărtărăul și apoĭ dă în drumul ce duce la Tîmpa, la Păpușa și de aci la Novaci.

Patrularea între Salane și pichetul vecin Boianul, se face pe poteca ce trece pe la Poiana-Muierii, Cotul-Ursului, Ciban, Coasta-luĭ-Rusu, Huluzul și Boianul.

Aceste 2 potecĭ maĭ aŭ de priveghiat trecătorile de la rîul Frumoasa și Pravățul. Cea d'întîiŭ se află între Tîmpa și Salanele, și intră în Țară pe valea rîuluĭ Frumoasa, apoĭ pe dealul Tărtărăului și în fine dă în poteca Tîmpa-Novaci, iar a doua potecă intră în Țară pe la Prăvățul, trece pe la Poiana-Muierei, apoĭ pe munțiĭ Ștefan, Cărbunele și Păpușa, apoĭ urmează poteca Păpușa-Novaci. Această din urmă trecătoare se află între Salanele și Boianul.

Salașul-luĭ-Mihaĭ, *munte*, în jud. Neamțu, grupa Cicul-Tarcăul, situat maĭ spre S. de muntele Melihașul.

Are o înălțime de 1489 m.

Salcia, *com. rur.*, situată în partea de V. a plășeĭ Siretul, jud. Botoșani, formată din satele: Salcia și Siminicia-Balș. Are o suprafață de 3088 hect., din care 1844 proprietatea mare și 1244 ale locuitorilor și o populație de 600 familiĭ, saŭ 2518 suflete.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; 2 școliĭ, mixte, frecuentate de 97 copiĭ (1899—900); 6 cîrciumĭ.

Vite: 200 caĭ, 800 boĭ și vacĭ, 158 porcĭ și 1172 oĭ.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșani-Verești.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8604 leĭ, 75 banĭ și la cheltuelĭ, de 8260 leĭ.

Salcia, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., situată pe dealul și valea Omorneĭ, la 37 kil. de Craiova și la 20 kil. de Filiași, reședința plășeĭ.

Se învecinește la E. cu com. Scăești, la V. cu com. Argetoaia, la N. cu com. Braloștița, și la S. cu com. Cernătești.

Terenul este accidentat de Dealul-Omorneĭ, cu o înălțime de 100 m. și acoperit cu pădurĭ și viĭ.

Este udată de apa numită Valea-luĭ-Petru și de gîrla Salcia.

Se compune din două cătune: Salcia, care este cătunul de reședință și Valea-luĭ-Petru.

Are o populație de 1041 suflete; două bisericĭ, zidite de locuitorĭ și din care cea din cătunul Salcia s'a zidit la 1827 și are ca ctitorĭ pe Ștefan Stănculescu, Ioan Bălăceĭ, Dinu Virgilie, G. Popescu și Ion Melinescu; 2 școale mixte în cătunele Salcia, ce funcționează de la anul 1857, și în Valea-luĭ-Petru, frecuentate de 62 copiĭ (1899—900); 3 cîrciumĭ.

In comună se află un loc numit Țeapa, datînd din timpul luĭ Țepeș-Vodă, iar altul, cu numele de Viea-Domnească, datînd tot din acest timp.

După legea rurală din 1864, sunt 283 locuitorĭ în proprietăriți, iar după cea din 1879 sunt patru insurățeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ com. e de 5599 pog., din care 3869 pog. pămînt arabil, 370 pog. fîneață, 160 pog. izlaz și 1200 pog. pădure.

Moșiile Salcia și Valea-luĭ-Petru aparțin locuitorilor din comună.

Pădurea Salcia, în cătunul cu același nume, aparține d-luĭ General Băicoianu, iar cea din Valea-luĭ-Petru, d-luĭ Th. Davidescu. Sunt populate cu cer, gorun și gîrniță, care predomină. O parte din pădurĭ aparțin locuitorilor.

Viile, în întindere de 14½ pog., se găsesc: 12 pog. pe moșia Salcia și 2½ pe moșia Valea-luĭ-Petru. Livezile de prunĭ sunt pe o întindere de 13 pog.

Comuna este străbătută de o cale vecinală comunală, avînd o lungime de 10 kil.

www.dacoromanica.ro

Vite: 141 vite cornute, 110 oĭ, 18 caĭ.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 7 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Se mărginește la E. cu com. Cetatea; la S., cu Dunărea; la V., cu com. Vrata; și la N., cu comunele Izimșa și Obîrșia.

E formată din satul cu același nume, avînd maĭ multe mahalale, între carĭ maĭ principale sunt: mahalalele Udreștilor, Pașoleștilor, Sălcenilor, Porojenești, Ciurești, Tumsoești, Ciontești, Mănești și Mitrănești.

Are o populație de 4000 locuitorĭ; 660 case; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală, frecuentată de 34 elevĭ și 4 eleve (1899—900); 5 cîrciumĭ.

Vite: 2300 vite marĭ cornute, 170 caĭ, 1500 oĭ și 1200 rîmătorĭ.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și pescuitul peștelui Dunăre și bălțile Ascunseĭ.

Locuitorii posedă: 200 pluguri, 376 care cu boĭ și 60 căruțe cu caĭ.

Prin comună trece șoseaua Vrata-Salcia-Cetatea, care aparține județului Dolj. Are și alte 2 șosele comunale.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 6733 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3642 leĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Vîrtopul, Haralamboaica, Obîrșia și Ascunsa, carĭ sunt curele de moșie. Curelele Obîrșia și Ascunsa, în colțul despre N.-E., sunt tăiate de rîul Drincea. Maĭ este și Siliștea-Cruceĭ, unde se zice că a fost în vechime sat. Tot în această comună se află balta Salcia și Balta-Ascunsă, formată din rîul Drincea.

Aci sunt redute ridicate pe marginea bălților, în timpul rezbeluluĭ din 1877—78.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Podgoria, care maĭ înainte a ținut de plaiul Buzăul, a poĭ de pl. Teleajenul, în urmă de pl. Cricovul și azĭ ține de pl. Podgoria.

E situată pe dealurile Moșoroaele, Gorganul, Rîpa-Chirileĭ, ș. a. și pe valea gîrleĭ Salcia, în care se varsă mulțime de vîlcele.

Se află la 60 kil. de capitala jud. și la 20 kil. de com. Bălțești, reședința plășeĭ.

Se compune din 3 ocoale, numite Tirișari, Răsteni și Linieri.

Are o populație de 1700 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripție:

In această comună, numită Salcia, în zilele M. S. Prea Inălțatuluĭ nostru Principe Alexandru Ioan I-iŭ și Doamneĭ E lena, soția M. Sale, Unitorul Principatelor Romîne, fiind și Archiepiscop și Mitropolit D. D. Nifon, în sfînta Episcopie Buzăŭ, Prea Sf. Sa D. D. Filofteiŭ cu a căruĭ bine cuvîntare s'a zidit din temelie acest sf. Locaș, prin osîrdia iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Gh. Teișanu, avînd de soție a doua pe D-na Bălașa și de fiĭ și fiice pe D-lor Ion și Constantin și D-șoara Elena, pe cînd s'aŭ zidit acest Locaș; iar din nenorocire a decedat, rămînd biserica neterminată și s'a terminat de soția sa Bălașa și de ginerile săŭ Minea Ion Popescu; avînd de soție pe una din cele două fiice cu cea d'intiiŭ soție, iar la 6 Decembrie 1867 s'a sfințit de Protopopul N. Ionescu, în zilele M. Sale Carol I-iŭ de Hohenzollern, Domnul Romînieĭ, fiind zugrăvită de D-l Pandele Argeș, pictor, cu toate tablourile și portretele D-lor ctitorĭ Teișanu.

Parte din locuitoriĭ acesteĭ com. se ocupă cu agricultura și parte cu dulgheria.

Locuitoriĭ com. sunt moșneni, afară de 83, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 200 hect. pe moșia Icoana, fosta a decedatuluĭ I. Băbeanu. Eĭ posedă: 12 caĭ și ĭepe, 100 vacĭ, 90 capre, 800 oĭ și 80 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1250 hect.

Comerciul se exercită în com. de doĭ cîrciumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6017,08 leĭ și cheltuelile, la 1887,91 leĭ.

In com. este o șosea care duce spre comunele Singerul și Chiojdeanca și, spre N., o șosea ce duce spre plaiul Buzăŭ.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Moșoroaia, pe care se cultivă cereale; Rîpa Chiriliĭ, ce servă de pășune; Goganul, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Muchea-Babeĭ, acoperită cu pădure; Plaiul-Lemnelor-de-Biserică, Plaiul Cociorba, Plaiul-Lupuluĭ, Dințiĭ-Runculuĭ, Plaiul-Izvoruluĭ-Rece, Rîpa-Bechiĭ, Valea-Săreĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Valea-Cîineluĭ, Poiana-Runculuĭ, etc.

E străbătută de gîrla Salcia, de izvoarele: Ciuciurul, Bilcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Cîineluĭ și Vulpeĭ, care toate formează gîrla Salcia și de Izvorul-Rece. Se mărginește spre N. cu munții Baba, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Rîpa-Chiriliĭ și Goganul; la E., cu plaiul Buzăul; la S., cu com. Sîngerul și la V., cu com. Chiojdeanca.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, pe valea Călmățuiuluĭ. Se învecinește la E. cu com. Băneasa, la N. cu com. Caravaneți și moșia Adîncata, la S. cu pîrîul Călmățuiul și com. Băneasa. Este situată în vale și închisă între dealurĭ, care par a fi o cetate naturală de jur împrejur.

Dealul maĭ însemnat este Răsturnica, ce se prelungește spre

www.dacoromanica.ro

com. Putineiul și Rîioasa, formînd mai departe Valea-Sasului.

Suprafața com. este de 3780 hect. Din acestea, 3000 hect. sunt proprietatea statului, în cari sunt și 15 hect. pădure, 10 hect. izlaz și livezi, 68 hect. vii; iar 650 hect. sunt pămînturi ale locuitorilor împroprietăriți în 1864.

Pe cea mai mare parte din moșia statului vîndută în loturi locuitorilor, s'a format satul nou cu numele Cuza-Vodă. Acest cătun are o populație de 626 suflete.

Populația com. cu a nouluĭ cătun este de 1706 suflete.

Are 2 scoale mixte, frecuentate (1899—900) de 76 elevi; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; 4 cîrciumi. Pe apa Călmățuiului este o moară de măcinat.

Vite: 639 vite mari cornute, 1659 vite mici cornute, 233 cai și 283 porci.

Budgetul com. e la venituri de 3902 lei, 75 bani și la cheltueli, de 3771 lei, 29 bani.

Calea ferată Costești-Măgurele atinge partea de E. a satului și gara Salcia se află în apropiere de com., la aceeași depărtare ca și de com. Băneasa. O șosea vecinală o leagă cu gara și cu com. Băneasa. O altă ramură de șosea duce spre com. Caravaneți, la N. Drumul vechiu al Rușilor, numit și al poștei înainte de a se construi șoseaua județeană Turnul-Roșiori, trecea prin această com. Distanța de la T.-Măgurele la Salcia este de 25 kil., iar de la Roșiori, de 22 kil.

Satul Salcia făcea parte înainte de 1836 din jud. Olt, pl. Marginei; este unul din cele mai vechi sate ale județului.

Salcia, *sat*, în partea de S. a com. Salcia, pl. Siretul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 2002 hect., și o populație de 250 familii, saŭ 1090 suflete.

Are 1 biserică, cu 1 preot și 2 cîntăreți; 2 școli mixte, frecuentate de 97 copii 3 cîrciumi.

Vite: 70 cai, 924 oi, 4 bivoli și 92 porci.

Salcia, *cătun*, al com. Grăjdana, jud. Buzău, cu 70 locuitori și 14 case.

Salcia, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia. Are o populație de 550 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1857, frecuentată de o biserică cu baza de zid și trunchiul de lemn; 3 cîrciumi.

Salcia, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comunei Slobozia-Mihălceni, așezat pe rîul Rîmnicul-Sărat, la 1 kil. spre N. de cătunul de reședință, Slobozia-Mihălceni. Are o întindere de 40 hect., cu o populație de 124 suflete.

Salcia, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul comunei Gologanul, așezat în cîmp, la E. de cătunul de reședință.

Salcia, *cătun*, spre N. al com. Slătioara, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Olt spre vărsătura rîului Beica, pe un teren a cărui altitudine d'asupra nivelului Mării este de 128 m. Are 316 locuitori.

Salcia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Umbrărești, pl. Bîrladul, jud. Tecuciu, la 4 kil. de reședința comunei.

Are o populație de 489 suflete, locuind în 134 case.

Locuitorii sunt vechi răzeși și stăpînesc tot teritoriul cătunului, care e de 187 hect.

Salcia, *vechie numire a cătunașului* Pîcleni, com. Vintilă-Vodă, jud. Buzău.

Salcia, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, com. Salcia, pe linia Roșiori-Turnul-Măgurele, pusă în circulație la 12 Sept. 1887. Se află între stațiile Troian (9,5 kil.) și Lița (16,7 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de $59^{m},87$. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 47809 lei, 50 bani.

Salcia (Ciufa-Nemților), *munte* și *punct trigonometric* (710 m.), pe hotarul dintre jud. Buzău și Prahova, între com. Cislăul și Calvini; e acoperit de pădure.

Salcia, *moșie*, a statului, jud. Teleorman, dăruită de Răducan Ionașcu din Slatina pentru întreținerea școalelor și bisericei Ionașcu din acel oraș. Are o întindere de peste 3000 hect. și o pădure de 15 hect.

Salcia, *parte din moșia* care formează un corp cu Cotorga saŭ Ciuperceanca, jud. Teleorman, com. Merișani, proprietate a dlui C. Colibășanu. Are pe dînsa o locuință care servește de conac al proprietății.

Pe locul unde este acest conac și pe acest trup de moșie a fost mai de mult sat foarte populat. Acest sat îl găsim trecut atît în lista satelor mari, întocmită la anul 1741, cît și în descrierile făcute în secolul trecut. Ținea de plasa care se numea a Șerbăneștilor.

Salcia, *gîrlă*, jud. Prahova, com. Salcia, pl. Podgoria, formată din izvoarele Ciuciurul, Bîlcilor, Pă-

www.dacoromanica.ro

cureĭ, Valea Oanceĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Valea-luĭ-Burlacu, Valea-Cîineluĭ şi Vulpea, carĭ toate se împreună în raza comuneĭ.

Ast-fel formată, gîrla Salcia curge spre S., mărindu-se cu apa Izvoruluĭ-Rece, până în raionul com. Apostolache, pl. Podgoria, unde se varsă în rîul Cricovul-Sărat, pe malul drept.

Salcia-Călcăi, *vechiŭ pichet,* cu No. 63, spre hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginead.-j., com. Gologanul, la E., în cîmp; azĭ e han pe drumul ce merge la Răstoaca (jud. Putna).

Salcia-Pogoşească, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Zmeeni, căt. Sălcioara, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Văcăreşti; azĭ particulară. Are 700 hect. maĭ toate arabile.

Saleonai-Liman, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiştofca şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Periprava, lîngă grindul Periprava; a fost format de o revărsare a braţuluĭ Chilia, de care acum e izolat cu totul, înconjurat fiind numaĭ cu stuf; are 20 hect.½

Sali-Bei-Dere, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar; se desface din dealul Mezarlîc-Bair şi anume din vîrful Mezarlîc; se îndreptează spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. către S.-V., se întinde printre dealurile Mahomet-Bair şi Tusle-Bair spre S.-E. şi Mezarlîc-Bair spre N.-E.; trece prin satul Taş-Punar şi se uneşte cu valea Pomana-Ceair, care îşĭ schimbă numele în Surec-Ceair; are o lungime de 10 kil. şi este situată în partea de N.-E. a plăşeĭ şi S.-E. a comuneĭ, fiind traversată în toată lungimea eĭ de drumul comunal Taş-Punar-Bilarlar (Dorobanţul) şi tăiată cruciş de drumul comunal Tartoman-Chior-Ceşme.

Saligny, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Cernavoda, pe linia Feteşti-Constanţa. Se află între staţiile Cernavoda-Pod (6,0 kil.) şi Mircea-Vodă (8,2 kil.). Înălţimea d'a supra niveluluĭ Măriĭ, de $11^{m},61$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24863 leĭ, 35 banĭ.

Salinele, *mine de sare,* jud. Băcăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în vechime numite Ocnele, situate pe o coastă de deal, în latura de N.-V. a Tîrguluĭ-Ocna şi în valea Vîlceleĭ. Gismentele de sare de aci formează o masă subterană de sare de stîncă (sare gemă) în dealurile de pe malul stîng al Trotuşuluĭ. El este de formaţiune eocenică superioară. Exploataţiunea săreĭ de la Tîrgul-Ocna poate fi împărţită în două părţĭ distincte: vechia exploataţiune în formă de con, precum este Ocniţa, şi cea nouă, alipită la cea vechie, cu cele 4 galeriĭ ale sale şi noul puţ de extracţie. Forma generală a exploataţiuneĭ este un drept-unghiŭ ale căruĭ laturĭ sunt galeriile. Ocniţa formează unul din unghiurile acestuĭ drept-unghiŭ. Galeriile aŭ pereţiĭ înclinaţĭ de 45^{0}; acest unghiŭ variază după consistenţa masivuluĭ de sare; la Slănic şi Telega (jud. Prahova), unde stînca de sare este foarte friabilă, el are numaĭ 30^{0}. Pereţiĭ păstrează această înclinaţie până ce galeriile vor avea lărgimea de 50 metri, de unde pereţiĭ vor deveni verticalĭ. In ocne te coborĭ pe scărĭ şi cu crivag (aparat de coborîre verticală cu care se extrag drobiĭ de sare). Aceste 4 galeriĭ izolează în mijlocul lor un stîlp pătrat, avînd pe fie-care latură o lungime de 80 m. El este destinat să ţină tavanul galeriilor. Cantitatea de sare ce se extrage anual din mină este în termen mediŭ de 17000000 kgr.

Sarea s'a extras cu ajutorul cailor până în Octombrie 1892, cînd s'a terminat instalarea maşineĭ pe un noŭ puţ făcut ad-hoc. Transportul săreĭ pentru depozitele din Ţară se face de la salină la gara locală, pe o distanţă de 2400 m., prin mijlocirea uneĭ căĭ aeriane, expediîndu-se 90 tone sare pe zi.

Galeriile de astă-zĭ sunt puse în exploatare de la anul 1870. Ocniţa, din care pleacă aceste galeriĭ, de la anul 1855. Adîncimea mineĭ este de 85 m. Administraţia salinelor se împarte în 2 secţiĭ: secţia technică cu 3 ingineriĭ şi cea administrativă cu un director al salinelor.

După toată probabilitatea, sarea de aci se exploata înainte de întemeierea oraşuluĭ şi din timpurĭ foarte vechĭ, însă într'un mod primitiv. Maĭ bine şi maĭ cu folos au fost exploatate de străinĭ; dovadă toată terminologia străină de aci. Salinele vechĭ eraŭ maĭ aproape de apa Trotuşuluĭ şi după urmele ce aŭ rămas şi după legendele locale, se crede că se lăsaŭ Şalgăiĭ pe scărĭ, sfărîmaŭ sarea cu ciocanul saŭ dalta şi apoĭ o scoteaŭ printr'un fel de tuneluri cu deschizăturĭ, numite ghioarce. Dealurile cu salinele vechĭ sunt astă-zĭ acoperite cu pămînt, în care s'a plantat cu succes viţa. Lucrătoriĭ de la saline, nu numaĭ din Tîrgul-Ocna, dar şi de prin satele me-

www.dacoromanica.ro

gieşe, purtaŭ numele de rufetaşĭ sau brăslaşĭ (formaŭ rufetul saŭ brasla meşteşuguluĭ scoatereĭ sărei). Aceştia locuiesc azĭ maĭ cu seamă prin secţiile din Tîrgul-Ocna, numite Mosoarele şi Păcurele, unde exploatează şi petroliul (peste 30 puţurĭ deschise). Lucrătoriĭ din minele de sare se chemaŭ şalgîĭ saŭ şangăĭ, (ungureşte *şo*=sare şi *vago*=tăietor), iar capul rufetaşilor se chema *birăŭ* (ungureşte *biro*=judecător). Birău este un termen vechiŭ, care se întrebuinţa ca să însemneze pe primarul în comunele despre Ardeal. Membriĭ municipalităţilor se numeaŭ *Pîrgarĭ* (nemţeşte: *Bürger*=cetăţenĭ). Birăŭ se numea şi capul rufetaşilor din localităţile despre munte, prin urmare şi al Şalgăilor.

Salomoneşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Pleşoiul, cu 800 suflete şi 304 case.

Samaldar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala, căt. Visterna. Se desface din dealul Stuparul, se întinde spre E., brăzdînd partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Sevri-Bair şi Orta-Bair. Pe la poalele sale de V. curge valea Ceelin-Chioi. Domină satul Visterna. Este acoperit cu păduri.

Samara, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 10 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Borli (Dealul-Borliĭ) (50 loc.), Dealul-Viilor (290 loc.), Gogoşeşti (251 loc.), Oraşul (Dealul-Oraşuluĭ) (100 loc.), Popeşti (200 loc.), Rogozi (Dealul-Rogozii) (300 loc.), Samara (Valea-Satuluĭ) (240 loc.), Zlapia (70 loc.).

Prin comună trec pîraiele: Cotmena şi Cătina.

Are 3 biserici, Buna-Vestire, Adormirea şi Sf. Teodor, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, o şcoală mixtă primară rurală.

Vite: 40 caĭ, 495 boĭ şi vacĭ, 563 rîmătorĭ, 119 capre şi 1040 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 3924 leĭ şi la cheltueli, de 3148 leĭ.

Se pretinde că aicĭ ar fi fost înainte vreme un oraş înfloritor de unde se şi numeşte un cătun Oraşul saŭ Dealul-Oraşuluĭ, unde se maĭ găsesc încă rămăşite de clădirĭ de piatră şi de cărămidă.

Samara (Valea-Satuluĭ), *sat*, cu 240 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Samarineşti, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe văĭ, fiind udată în partea de S.-V. de rîul Motrul.

Se mărgineşte: la E., cu comunele Strîmptul şi Covrigi; spre V., cu comunele Broşteni şi Lupşea; spre S., cu comunele Văgiuleşti şi Imoasa; iar spre N., cu com. Ţirioi.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 5000 pogoane. E formată din satele: Samarineşti, care este reşedinţa comuneĭ, Valea-Bisericeĭ, Valea-Poeniĭ, mahalalele Plopşorenilor, Modorenilor, Aldeştilor, Negovanilor, Copăceştilor, Berteştilor, Bălenilor, Ghelmegenilor, Păsăreştilor, ce aparţin satuluĭ Samarineşti, şi mahalalele Cîrligeri şi Jieni, care se alipesc de cătunul Valea-Petreĭ. In cătunul Valea-Bisericeĭ sunt mahalalele Tomeşti şi Roseşti.

Are o populaţie de 1000 locuitorĭ.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu agricultura, şi parte cu diferite industriĭ, precum: cojocărie, dulgherie, tîmplărie, abagerie şi altele.

Locuitoriĭ posedă: 62 pluguri, 103 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ.

Prin comună trece şoseaua Broşteni-Strehaia.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu 1 învăţător, frecuentată de 35 elevĭ (1899—900); o cîrciumă.

Vite: 490 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 450 rîmătorĭ şi 540 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1421 leĭ, iar la cheltueli, de 1128 leĭ.

Ape în comună sunt: rîul Motrul, pe care sunt aşezate maĭ multe morĭ, dintre care maĭ principală este moara şi piva d-luĭ M. Calloianu, fiind construită după cele maĭ bune sisteme actuale.

Dealurĭ: dealurile Plopşorenilor, Bălenilor, Bengeştilor, Modoranilor şi Tomeştilor, cu ridicăturile: Dîlma, Cioaca-Poenilor şi Cioaca-Mîţeĭ. Văĭ sunt: Valea-Bisericeĭ, Valea-Bălenilor, Valea-Bouluĭ şi Valea-Samarineştilor.

Samurcăseşti, saŭ **Ciorogîrla**, *mănăstire de călugăriţe*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, la o oră departe de Bucureşti. La spatele mănăstireĭ curge pîrîul Ciorogîrla. S'a fondat la anul 1808 de Vornicul Const. Samurcaşĭ şi soţia sa Zinca.

Are 45 călugăriţe. Se administrează de o stariţă, ajutată de un consiliŭ economic şi unul

www.dacoromanica.ro

spiritual. Cheltuelile pentru întreţinerea acesteï mănăstirï se urcă în tot la suma de 14609 leï, după budgetul anuluï 1901—1902.

Are o poziţiune încîntătoare. Aci se vede încă palatul ctitoruluï mănăstireï, azï în ruină.

Sandeï (Dosul-), *cătun*, spre S. al com. Gropşani, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluï, pe un teren cu o altitudine de 186 m. d'a-supra niveluluï Mării. Are 133 locuitorï.

Sandulești, *sat*, cu 40 locuitorï, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Bascovele.

Sanihăul. Vezï Horbova, sat, comuna Mamorniţa, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Santa-Maria, *sat*, aşezat pe coasta de S. şi S.-E. a dealurilor Durneştilor, lîngă Prut, în partea de E. a com. Rînghileşti, jud. Botoşani, înfiinţat la 1880, pe moşia statuluï Durneşti-Mitropolieï cu noï împroprietăriţï. Are o suprafaţă de 901 hect. şi o populaţie de 150 familiï, saŭ 604 suflete; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 37 elevï şi unde se învaţă şi frîngheria.

Vite: 68 caï, 396 boï şi vacï, 52 porcï şi 700 oï. Locuitorïi aŭ 2 iazurï, cu peşte şi ţsuh.

Saon, *parte a lacului* Babinof, jud. Tulcea, situat în partea nordică a plăşiï Sulina şi cea sudică a comuneï urbane Chilia-Vechie; are 80 hect. întindere şi conţine peşte în abundenţă.

Sapo-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comuneï Garvan şi anume pe acela al cătunuluï săŭ Ciungiuc; se desface din ramificaţiile vestice ale dealuluï Garvan-Bair; se îndreaptă spre V., într'o direcţiune generală de la E. la V., brăzdînd partea meridională a plăşiï şi a comuneï; la poalele sale sudestice este aşezat în parte şi satul bulgăresc Chiuciuc-Cainargi, pe la Nordul căruia trece şi hotarul comuneï Garvan către com. Cainargi; are o înălţime de 175 m., dominînd valea Cuingic-Ceair, satul Chiuciuc-Cainargi, şi drumul comunal Garvan-Cuciuc-Cainargi; este acoperit cu tufărişurï.

Sarafineşti, *sat*, situat pe dealul Sarafineştilor, în partea de S.-E. a com. Corni, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 170 familiï, saŭ 902 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălï; 6 cîrciumï.

Vite: 294 vite cornute, 139 caï, 386 oï şi 76 porcï.

Sarafineşti. Vezï Mihălăşeni, sat, com. Brăteni, jud. Botoşani.

Saragea, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. comuneï Taş-Punar, situat în partea de V. a comuneï şi a plăşiï, la 10 kil. spre N.-E. de cătunul de reşedinţă, Taş-Punar, în valea Saragea-Dere, mărginit la N. de dealul Alah-Bair, cu vîrful săŭ Saragea-Iuiuc (204 m.) şi la S. de dealul Saragea-Bair, cu vîrful săŭ Siuri-Tepe (137 m.), care îşï trimite ultimile ramificaţiunï stîncoase pănă la marginea de V. a satuluï. Are o suprafaţă de 2870 hect., din care 11 hect. sunt ocupate de grădinï şi vatra satuluï, cu o populaţie de 63 familiï, saŭ 207 suflete, formată din Romînï şi Turcï. Drumurile comunale pleacă din sat: la Taş-Punar, la Kior-Ceşme, la Ghelingec, la Terzi-Chioi, la Satis-Chioi, la Capugi şi la Băltăgeşti.

Saragea, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Sudiţi.

Saragele, *subdivizie a căt.* Lipia, din com. Lipia, jud. Buzău.

Sarai, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea de V. a judeţuluï, la 86 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluï şi în partea centrală a plăşiï, la 18 kil. spre N.-E. de orăşelul Hîrşova, reşedinţa eï, pe ambele malurï ale pîrîuluï Sarai.

Se mărgineşte la N. cu com. Gîrliciul şi Dăeni; la E., cu com. Calfa; la S., cu com. Siriul; iar la V., cu com. Ciobanul.

Relieful soluluï e accidentat de pietroasele şi stîncoasele ramificaţiunï ale dealurilor care brăzdează comuna, din care principalele sunt: Dealul-Viilor (64 m.), la N.-E.; Dealul-Cilibiuluï (82 m.), la N.; dealul Ţîrca (75 m.), la N.; Elmeliki (111 m.) şi Carapelit (173 m.), la N.-E.; Mohametcea-Bair (168 m.) şi Dulgherul (190 m.), la E.; Tavba-Tepe (164 m.), la S.-E.; Muslu (142 m.) şi Cadicîşla (116 m.), la S. Eschi-Sarai (88 m.) şi Hazarlîc (77 m.), la V.; Eni-Sarai (53 m.), Balgiul (112 m.), Capugiul (115 m.), prin interiorul comuneï. Culmï: Balgiul şi Carapelit, la N.; Dulgherul, la E.; Muslu, la S. şi Hîrşova, la V.

Movile sunt 28, toate artificiale.

Pîraiele sunt: Sarai, care udă comuna de la E. spre V., prin mijlocul eï, trecînd prin satele Carapelit, Balgiul şi Eni-Sarai, vărsîndu-se în lacul Hazarlîc, şi avînd malurile în general înalte

www.dacoromanica.ro

şi rîpoase; pîrîul Dulgherul, afluent al celuĭ precedent, din stînga, trecînd prin satul Dulgherul şi cu malurile tot înalte şi rîpoase; Gîrlici saŭ Valea-Viilor, care o udă puţin la N.-V., vărsîndu se în gîrla Băroiul; privalul saŭ gîrla Băroiul, care curgînd prin stuf o udă la V. Lacul Hazarlîc-Ghiol format de gîrla Boroiul, e situat la V. com.; are o întindere de aproape 100 hect., conţinînd peşte ce se consumă în localitate; e înconjurat cu stuf, care de alt-fel se găseşte pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai, de la satul Eni-Sarai pănă la vărsarea luĭ în lac.

Văile sunt micĭ avînd apă numaĭ toamna în timpul ploilor şi primă-vara după topirea zăpezilor. Principalele sunt: Mezarlîc şi Valea-Lungă, spre N.; Capugi-Culac, Valea-Cişmeliĭ şi Culac-Sînar, spre S.; sunt toate adiacente ale pîrîuluĭ Sarai, cele d'întîiŭ două pe dreapta şi celelalte treĭ pe stînga.

Cătunele care formează comuna sunt patru: Eni-Sarai, reşedinţa, în partea de V., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai, sat mare, împărţit în vre-o 5 trupurĭ distincte şi strînse. Balgiul, în partea centrală, la 3 kil. spre E. de reşedinţă, pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Carapelit, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reşedinţă, tot pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Dulgherul, spre S., la 6 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe malul drept al pîrîuluĭ Dulgherul.

Suprafaţa comuneĭ este de 11240 hect., din care 200 hect. ocupate de vetrele celor patru sate, carĭ aŭ 436 case; restul de 11040 hect., împărţit între locuitorĭ, carĭ aŭ 10500 hect. şi statul cu proprietariĭ, carĭ posedă 540 hect.

Populaţiunea comuneĭ, în majoritate romînă, e de 456 familiĭ, saŭ 2149 suflete.

Are 2 biserici, una în căt. Sarai, zidită de locuitorĭ, deservită de 2 preoţĭ, 2 dascălĭ şi 2 paracliserĭ, cea-l'altă în căt. Dulgherul, zidită tot de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser; e şi o geamie cu 1 hoge, în cătunul Carapelit.

Sunt două şcolĭ mixte, una în cătunul de reşedinţă, înfiinţată de locuitorĭ în 1882, frecuentată de 64 elevĭ, cea-l'altă în cătunul Dulgherul, înfiinţată tot de locuitorĭ, frecuentată de 14 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 326 care şi căruţe, 8 maşinĭ de secerat, 60 grape de fier, 3 trioare; 1151 caĭ, 1108 boĭ, 14 bivolĭ, 8 măgarĭ, 11350 oĭ, 430 capre; 1 moară cu aburĭ, 2 de apă şi 4 de vînt.

Comerciul e destul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 50 kil., saŭ prin orăşelul Hîrşova, la 18 kil. şi constă în export de cereale şi vite cu produsele lor şi în import de manufactură şi coloniale.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 15850 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5718 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea judeţeană Măcin-Hîrşova, trecînd pe la V.; calea judeţeană Hîrşova-Babadag, prin mijloc, şi trecînd prin toate satele afară de Carapelit; drumurĭ comunale saŭ vecinale ce unesc satele între ele şi acele învecinate: Gîrliciul, Făgăraşul, Aigăr-Ahmet, Haidar, Calfa, Siriul, Muslu, Ciobanul, etc.

Pe teritoriul comuneĭ, spre V., pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Viilor, la 5 kil. spre N.-V. de cătunul Eni-Sarai (Sarai-Noŭ), se văd ruinele satuluĭ Eschi-Sarai (Sarai-Vechiŭ) distrus de incendiŭ şi prădărĭ, şi aĭ căruĭ locuitorĭ s'aŭ mutat maĭ spre E., întemeind actualul sat Eni-Sarai, pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea.

Sarai, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. de reşedinţă al com Sarai, situat în partea centrală a plăşeĭ şi a com., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai; are o întindere de 3800 hect., din care 70 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie maĭ toată romînească, de 200 familiĭ, saŭ 1070 suflete.

Sarai-Eschi (Vechiul-Sarai), *ruinele satuluĭ* Sarai, în com. Sarai, pe pîrîul Sarai, jud. Constanţa, la vărsarea luĭ în gîrla Băroiul, la 5 kil. spre V. de căt. de reşedinţă Sarai, numit şi Eni-Sarai (cel noŭ). Acest sat a fost distrus de Turcĭ la 1829.

Sarap-Dere, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, şi anume pe al căt. Hancearca; izvoreşte din dealul David, se îndreaptă spre E., primeşte pe dreapta pîrîul David şi se varsă în pîrîul Taiţa, pe dreapta, după 3 kil. de curs; străbate în cursul săŭ păduri, udînd partea centrală a plăşeĭ şi cea de V. a com.

Sarata. Vezĭ Sărata.

Sarba, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N. de muntele Frumoasa, de care se ţine şi muntele Turcineasa; e proprietate a locuitorilor com. Pocruia.

Pe acest munte se află pădure şi păşunĭ de vite. Are şi o stînă.

Sari-Chioi, *com. rur.*, în jud. şi pl. Tulcea, situată în partea de E. a districtuluĭ, la 22 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala jud., şi în partea de S. a plăşiĭ,

www.dacoromanica.ro

la 21 kil. spre S.-V. de orășelul Mahmudia, reședința plășeĭ.

Se mărginește la N. cu căt. Sabangea (al com. Agi-Ghiol), la V. cu comunele Cataloi și Congaz, la S. cu com. Zibilul, și la E. cu lacul Razelm.

Dealurile, care brăzdează această com. sunt: Dealul-cu-Pomĭ, la N., acoperit cu pășunĭ, și pe alocurea stîncos; prelungirile dealuluĭ Fundul-Găvanuluĭ, la V. Movile: Movila-Bursuculuĭ, naturală, acoperită cu iarbă, la S., lîngă viile satuluĭ; movila Tocsimiul, la N.-V., naturală, acoperită cu fînețe.

Ape: Valea Cazangea, la V.; lacul Razelmul la E., apoĭ un ghiol, la E. de sat, ce se continuă cu lacurile Agi-Ghiol și Calica.

Intinderea com. este de 2767 hect., din care 140 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ, 2040 hect., ale locuitorilor împroprietăriță și restul de 687 hect., ale statuluĭ.

Populațiunea com. e toată rusească, compusă din 605 familiĭ, saŭ 3017 suflete.

Are 2 biserică lipovenești: 1 a secteĭ cu popă, fondată în 1883 de locuitorĭ, și alta a secteĭ fără popă, zidită din timpul Turcilor; o școală mixtă, fondată în 1891 de locuitorĭ, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 227 boĭ și vacĭ, 513 caĭ, 870 oĭ; 23 morĭ de vînt, 1 cazan de fabricat rachiŭ.

Comerciul este activ și constă în export de pește sărat saŭ proaspăt și ceva cereale și în import de coloniale, manufactură, îmbrăcăminte, etc.

Budgetul com. e la venituri de 7820 leĭ și la cheltuelĭ, de 7029 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: drumurile comunale, ce duc la Zibilul-Sabangea-Agi-Ghiol, și Congaz.

Sari-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Mangalia, așezată în partea de N. a județuluĭ, la 55 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în partea de N. a plășiĭ, la 17 kil. spre V. de orașul Mangalia, reședința plășiĭ. Comuna Cheragi se află la 7 kil. spre V.; satele: Cadi-Chioi, la 5 kil.; Hoșcadiul, la 5 kil.; Acargea, la 5 kil.; Valali, la 7 kil.; Cara-Omer, la 17 kil., spre V.; Azaplar la 12 kil., spre N.-V.

Se mărginește la N. cu com. urb. Mangalia despărțindu-se prin lacul Mangalia și cu com. rur. Gheringec (căt. Papucci), separîndu-le prin lacul Mangalia, Valea-Viilor și dealul Copucci; la V., cu com. rur. Cheragi, (cătunele Deleurușĭ și Cadi-Chioi), separată fiind prin dealurile Deleurușĭ. Sari-Ghiol și valea Papucci; la S. cu Bulgaria, despărțindu-se prin hotarul Dobrogieĭ spre Bulgaria; la E., cu Marea-Neagră.

Teritoriul com. e brăzdat la S. și centru de culmea Ilancul, care are o direcție de la V. spre E. și trimite ramurĭ în diferite direcțiunĭ.

Movile sunt în număr de 122, grămădite maĭ cu seamă în partea de E., lîngă Mare și pe malul eĭ; se maĭ găsesc și în partea centrală.

Apele care udă com. sunt: Marea-Neagră la E., pe o distanță de 7 kil.; lacul Mangalia, la N., pe o lungime de peste 14 kil.

Văĭ nu sunt numeroase, dar sunt deschise, largĭ și acoperite cu verdeață.

Cătunele carĭ compun com. sunt cinci: Sari-Ghiol, reședința, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mangalia și ale adiacenteĭ sale valea Sari-Chioi-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneĭ, închis la N.-V., V.-S. și S.-E. de dealul Sari-Ghiol, și la N. de dealul Casimcea; Ac-Bașĭ, în partea centrală a comuneĭ, la 1 kil. spre E. de reședință, tot pe ambele malurĭ ale văiĭ Mangalia și ale adiacenteĭ sale, valea Ac-Bașĭ-Culac, la întîlnirea lor și la capătul extrem de V. al la culuĭ Mangalia, închis la V., S. și E. de dealul Hagilar; la N. de dealul Ac-Bașĭ-Bair; Hagilar, așezat tot în partea centrală a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, pe ambele malurĭ ale văiĭ Hagilar, închis la V. și N.-V. de dealul Hagilar, iar la S.-E. și N.-E. de dealul Mamut-Cuiusu; Cara-Aci-Culac, așezat în partea de N.-E. a comuneĭ, la 7 kil. spre E. de cătunul de reședință, pe malul de S. al laculuĭ Mangalia și cel vestic saŭ stîng al pietroaseĭ văĭ Cara-Aci-Culac închis la V. și S. de dealul Mamut-Cuiusu. La N.-V. de acest sat, cam la 1 ½ kil. distanță se găsește Cîșla Miustegep, tot pe malul cel ridicat, de S., al laculuĭ Mangalia. La E. de satul Cura-Aci-Culac, se găsesc ruinele satuluĭ Checegec, distrus în anĭ din urmă de incendiĭ, năvălirile și prădările bașibuzucilor, rămînînd din el numaĭ vre-o cîte-va case micĭ, carĭ servesc de adăpost locuitorilor rătăciță și păstorilor și poartă numele de Cîșla-Checege. Ilanlîc, așezat în partea de E. a com., la 11 kil. spre S.-E. de cătunul de reședință, Sari-Ghiol, este situat pe malul Mării-Negre, la locul unde acest mal înalt și *rîpos* de obiceĭ, lasă o deschizătură continuată cu o plajă nisipoasă, în care se termină valea Ilanlîc, pe ale căreĭ ambe malurĭ e așezat satul, în-

www.dacoromanica.ro

chis la N. de dealul Ilanlîc, la S. de dealul Acangi şi înconjurat de movile numeroase la N.-V., V. şi S.-E.

Suprafaţa totală a com. este de 8376 hect., din carî 294 hect. ocupate de vetrele celor 7 sate cu 335 case, restul împărţit între proprietarii, carî posedă 1742 hect. şi locuitorii, carî stăpînesc 6340 hect.

Populaţiunea com. e de 280 familii, saŭ 1348 suflete.

Sunt două biserici catolice; o geamie; o şcoală.

Vite: 986 caĭ, 1753 boĭ, 18 bivolĭ, 14 asinĭ, 13951 oĭ, 47 capre şi 204 porcĭ.

Comerciul este destul de activ; se face prin orăşelul Mangalia, saŭ gara Mulfatlar, la 37 kil. spre N. şi constă în import de coloniale, manufacturĭ, instrumente agricole şi în export de cereale şi vite cu produsele lor.

Budgetul com. e la venitur̆ de 8093 leĭ şi la cheltueli, de 2603 leĭ.

Căĭ de comnicaţie sunt: drumul judeţean Cara-Omer-Mangalia ce trece prin com., apoĭ drumurĭ micĭ care unesc cătunele între ele şi cu satele vecine.

Sari-Ghiol, *com. rur.,* în jud. şi pl. Tulcea, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 17 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala jud. şi în partea centrală a pl., la 5 kil., spre S.-V., de Mahmudia, reşedinţa plăşiĭ.

Intinderea com. este de 800 hect.

Se mărgineşte la N. cu com. Malcoci, cătunul Pîrlita, de care se desparte prin şoseaua judeţeană; la E., cu com. Beş-Tepe, cătunul Caraibil (al com. Sari-Nasuf) şi lacul Razimul; la S., cu Razimul; la V. cu Razimul şi com. Agi-Ghiol.

Dealurĭ sunt: dealul Calica, dealul Tepe-Tăusan, la N.-E.; Movila-Ceardaculuĭ, la E.; dealul Ceatal-Tepe, la V. şi N.-V. Aceste dealurĭ sunt în cea maĭ mare parte acoperite cu imaşurĭ, fîneţe şi semănăturĭ. Tot pe teritoriul com. se află o mulţime de movile, a căror înălţime variază între 4—24 m.; parte sunt naturale, parte artificiale.

Văĭ: valea Sari-Ghiol, numită şi Valea-Nucarilor, brăzdează com. de la N. la S., trecînd prin mijlocul satelor Sari-Ghiol şi Calica şi vărsîndu-se în iezerul Calica (o prelungire a laculuĭ Razelm). Pe stînga eĭ se deschide Valea-Viilor, ce brăzdează com. în partea de E. Bălţĭ: Razelmul, la S., lacul Agi Ghiol la V., balta Calica în centru şi o alta spre E., cîte-şĭ trele fiind prelungirĭ ale Razimuluĭ; pe malurile celor două din urmă creşte stuf în abundenţă. In Razim se află şi insula Popina, cu o înălţime de 48 m., aparţinînd acesteĭ comune.

Se compune din cătunele: Sari-Ghiol, reşedinţa, aşezat puţin spre N., pe valea Sari-Ghiol, la poalele dealuluĭ Calica; Calica, la 1 kil. spre S. de reşedinţă, tot pe valea Sari-Ghiol.

Intinderea com. este de 4300 hect., din care 210 hect. ocupate de vetrele satelor.

Are o populaţie de 1945 suflete; 2 şcolĭ mixte, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 125 elevĭ; două biserici, una în căt. Sari-Ghiol, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, făcută de obştia locuitorilor, deservită de 2 preoţi, un diacon şi un cîntăreţ şi cea-l'altă, în Calica, cu 1 preot, 1 diacon şi 1 cîntăreţ; 4 cîrciumĭ.

Locuitorii posedă: 520 pluguri; 864 boĭ, 667 vacĭ, 318 viteĭ, 13 taurĭ, 285 caĭ, 235 iepe, 84 mînjĭ, 69 armăsarĭ, 5 asinĭ, 3411 oĭ, 286 capre, 73 ţapĭ, 27 ezi şi 437 porcĭ.

Comerciul e activ; se exportă cereale şi animale şi se importă manufacturĭ şi instrumente agricole; comerciul se face cu Tulcea.

Budgetul com. e la venitur̆ de 5000 leĭ şi la cheltueli, de 2800 leĭ.

Căĭ de comunicaţie: şoseaua judeţeană Tulcea-Mahmudia pe la N.; drumurĭ comunale, carĭ duc la Tulcea, Agi-Ghiol, Moru-Ghiol şi Sari-Nasuf.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, căt. de reşedinţă al com. Sari-Ghiol, aşezat pe ambele malurĭ ale văiĭ Mangalia şi Sari-Ghiol-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneĭ, şi închis de dealurile Sari-Ghiol, Hagilar şi Casimcea.

Are o întindere de 1508 hect., din care 69 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 122 familiĭ, saŭ 515 suflete.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. com. Beidaut; aşezat în partea centrală a plăşiĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 6 kil. spre V. de reşedinţă, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sari-Ghiol (care ia maĭ la vale numele de Rîmnic-Dere). Are o populaţie, în maioritate bulgărească, de 37 familiĭ, saŭ 315 suflete.

In apropiere, se află şi un lac (ghiol), al căruĭ fund, format de pămînt lutos, îĭ dă o culoare galbenă.

Prin sat trece drumul comunal Rîmnic-Beidaut.

Sari-Ghiol, *sat,* în jud. Tulcea, pl Tulcea, cătunul de reşedinţă al com. Sari-Ghiol, aşezat în partea de mijloc a plăşiĭ şi cea de

www.dacoromanica.ro

N. a comunei, pe ambele maluri ale văii Sari-Ghiol. Are o întindere de 160 hect., cu o populaţie de 225 familii, saŭ 1073 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 2 preoţi, 1 diacon şi 1 cîntăreţ.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comunelor Chiragi şi Sari-Ghiol; face parte din culmea Ilanlîc, din care se desface, avînd o direcţiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde prin partea de S. a plăşii, cea de E. a com. Chiragi şi cea de V. a com. Sari-Ghiol, printre valea Mangalieĭ, şi văile Acargea, Hoşcadiul, Papucci şi Hagilar; lasă spre V. dealul Chiragi; de natură stîncoasă, face malul drept al văilor de maĭ sus să fie înalt şi stîncos; se ridică pănă la 107 m. înălţime; este acoperit cu fîneţe şi semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; se desface din dealul Caragea-Punar; se îndreaptă spre E., în formă de semi-cerc, într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ şi de V. a comuneĭ; lasă spre E. dealul Peclîc; este tăiat de drumul comunal Sari-Ghiol-Beidaut; e de natură humoasă, acoperit cu livezĭ şi semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; este vîrful culminant al dealuluĭ Sari-Ghiol; are o înălţime de 273 m., punct trigonometric de observaţie de rangul I-iŭ, situat în partea centrală a plăşiĭ şi de V. a comuneĭ; din poalele E. ale luĭ pleacă valea Gogea-Dere; e acoperit cu verdeaţă; domină satul Sari-Ghiol, valea Gogea-Dere şi drumurile comunale Cail-Dere—Sari-Ghiol şi Beidaut—Sari-Ghiol.

Sari-Ghiol, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut şi Tocsoff; izvoreşte din poalele de S. ale dealuluĭ Sari-Ghiol, trece prin satul Sari-Ghiol, se îndreaptă spre S., într'o direcţie generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşii, pe cea de V. a com. Beidaut şi ceą de N. a com. Tocsoff; curge pe la poalele dealuluĭ Rîmnic-Bair, trece prin satul Culelia, taie drumul comunal Beidaut-Rîmnic, şi, după 10 kil. de curs, se varsă în pîrîul Rîmnic-Dere, pe stînga, lîngă satul Rîmnicul.

Sari-Ghiol, *vale,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comunelor rurale Malcoci şi Sari-Ghiol; ĭese din poalele estice ale Dealuluĭ Mare; se îndreaptă spre S., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşiĭ şi a comuneĭ Sari-Ghiol, şi pe cea sudică a comuneĭ Malcoci; trece prin satele Sari-Ghiol; se deschide în balta Calica; maĭ poartă numele şi de Valea-Nucarilor; pe această vale merge drumul comunal Malcoci — Sari-Ghiol.

Sari-Iurt, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Casap-Chioi; aşezat în partea de S.-E. a plăşiĭ şi cea vestică a comuneĭ, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Casap-Chioi, numit pe aci şi Rîpa Sari-Iurt, la 6 kil. spre Vest de cătunul de reşedinţă. Are o întindere de 5500 hect., din care 50 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 527 de suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru şi o şcoală.

Sari-Iurt, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Iurt; izvoreşte din poalele nordice ale dealuluĭ Haidîn; se îndreaptă spre E., pe lîngă Dealul-Mormintelor, trece prin satul Sari-Iurt, apoĭ prin Casap-Chioi, unde maĭ poartă şi numele de pîrîul Casap-Chioi, şi se varsă, după 8 kil. de curs, în iezerul Goloviţa-Mică; malurile sale sunt înalte şi rîpoase; pe valea luĭ merge un drum comunal Ivan-Ceşure — Sari-Iurt — Casap-Chioi.

Sari-Meşelic, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s. şi anume pe al căt. săŭ Eschi-Baba; se desface din dealul Dolojanul; se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-E. spre S.-V., printre pîrîul Beidaut şi valea Calaigi, brăzdînd partea de N. a pl. şi de V. a com.; satul Eschi-Baba, este aşezat la poalele sale de N.; este tăiat de drumul comunal Eschi-Baba—Beidaut; e acoperit cu păşunĭ şi fîneţe.

Sari-Nasuf, *com. rur.,* în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în parte de E. a jud., la 35 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de S. a pl., la 8 kil. spre S. de orăşelul Mahmudia, reşedinţa pl.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Mahmudia, la V. şi N.-V. cu com. Beş-Tepe, la N. cu lacul Razim şi la E. cu com. Moru-Ghiol.

Dealurile care brăzdează com. sunt: dealul Beş-Tepe, la V., avînd cariere de piatră; dealul Ca-

www.dacoromanica.ro

racile, pietros, la V.; dealul Cara-Bair, la E. Movile se găsesc în diferite părţi ale com.; ele sunt artificiale.

Lacuri: Razimul, la N., produce chefal, cambul, calcan (venitul e al statului); Lacul-Sărat, la E.

Cătunele, care compun com., sunt: Sari-Nasuf, cătun de reşedinţă, aşezat la mijlocul com., lîngă lacul Razimul; Bei-Bugeac (Cotul Beiului), la 5 kil. spre E. de cătun de reşedinţă; Caraibil, la $2^1/_2$ kil. spre N.-V. de cătun Sari-Nasuf.

Intinderea com. este de 3614 hect., din care 235 hect., ocupate de vetrele celor 3 sate, 1745 hect. ale locuitorilor şi 1734 hect. ale statului, cu o populaţiune de Romîni, Tatari şi Bulgari, de 274 familii, saŭ 903 suflete.

Are 3 şcoli, una romînă fondată de locuitori, frecuentată de 56 elevi şi 2 mahomedane; o biserică ortodoxă, fondată cam pe la 1847, de locuitori, deservită de un preot şi 2 cîntăreţi.

Locuitorii posedă: 140 pluguri, 2 maşini de vînturat şi una de bătut porumbul; 580 boi, 788 vaci, 256 cai şi iepe, 6504 oi şi berbeci; 15 mori de vînt, 2 lemnării.

Comerciul este destul de activ; se transportă vite, lînă şi cereale, şi se importă coloniale şi băuturi spirtoase.

Budgetul com. e la venituri de 3810 lei şi la cheltueli, de 3803 lei.

Căi de comunicaţie sunt drumurile comunale ce duc la com. vecine: Mahmudia, Bei-Bugeac, Moru-Ghiol, Beş-Tepe şi Tulcea.

Comuna s'a fundat la 1864 de Romînii şi Bulgarii, veniţi din satele Visterna (pl. Babadag) şi Beidaut (pl. Istrului), ce aŭ plecat din pricina lipsei de pămînt pentru agricultură.

Sari-Nasuf, *sat,* în jud. şi pl. Tulcea, cătun de reşedinţă al com. Sari-Nasuf, aşezat în partea de S. a plăşei şi în cea centrală a com., pe malul de N. al lacului Razimul. Se mărgineşte la N. cu com. urb. Mahmudia; la V., cu com. Beş-Tepe şi Sari-Chioi; la S, cu lacul Razimul şi la E., cu cătun Bei-Bugeac.

Are o întindere de 1700 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra satului; 687 hect. ale locuitorilor şi 850 hect. ale statului, cu o populaţie compusă din Romîni şi Bulgari, de 76 familii, saŭ 413 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 şcoli, din care 1 romînă şi 2 mahomedane.

Sari-Tepe, *deal,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşei Babadag şi cea de S. E. a com. Nalbant, prelungire de S.-E. a dealului Ciliculuĭ; se întinde pe lîngă pîrîul Alceac-Punar; este tăiat de drumul comunal Nalbant-Hagilar; are un vîrf de 79 m.; este acoperit cu fîneţe şi livezi.

Sarica, cea mai însemnată *podgorie* din jud. Tulcea şi din Dobrogea întreagă, aşezată pe poalele de N. ale dealuluĭ Teliţa, în pl. Isaccea, pe teritoriul com. Teliţa şi Nicolitel; proprietari sunt mulţi, atît din cele două comune cît şi din oraşul Tulcea; produce vin excelent; are o întindere de peste 400 hect.

Sarî-Meşea-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul Ieral-Cea-Bair; se întinde spre S., avînd o direcţiune generală de la N-V. spre S.-E., de la movila Gabroviţa, de unde se desface, printre afluenţii pîrîuluĭ Almalîul şi anume printre Saguda-Ceair, Sarî-Meşea-Ceair şi pîrîul Pampur-Ghiolgic-Ceair; pe muchia luĭ merge puţin şi hotarul Dobrogeĭ spre Bulgaria; este întretăiat de drumul judeţean Almalîul—Ese-Chioi; are o înălţime de 105 m. şi este acoperit cu semănaturi, fîneţe şi puţini arbori.

Sarî-Meşea-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din cel precedent, de lîngă movila Gabroviţa; se întinde spre E.; într'o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre pîrîul Almalîul şi afluentul săŭ valea Iaguda-Ceair, brăzdînd partea de V. a pl. şi a com.; ramificaţiile sale de N. fac ca malul pîrîuluĭ Almalîul să fie înalt şi rîpos; e acoperit cu vii, cu semănaturi şi păşuni; are 102 m. înălţime; e tăiat de drumul comunal Almalîul—Ese-Chioi.

Sarî-Meşea-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul Sarî-Meşea-Bair, mai sus puţin de începutul văiĭ Iaguda-Ceair; se îndreaptă spre E., într'o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. şi cea de S.-E. a com.; printre văile Iaguda-Ceair şi Sarî-Meşea-Ceair, afluente ale pîrîuluĭ Almalîul; este acoperit cu semănaturi şi păşuni; e tăiat de drumul comunal Almalîul—Ese-Chioi.

Sarî-Meşea-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul; se desface din dealul cu acelaşi nume, de lîngă pichetul No. 7, de la hotarul spre Dobrogea

www.dacoromanica.ro

bulgărească; se îndreaptă spre E., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. și cea de S. a com., taie drumul județean Almalîul—Ese-Chioi și după o lungime de 5 kil., se deschide în valea pîrîuluĭ Almalîul, numită Beilic-Ceair, ceva maĭ sus de confluența luĭ cu pîrîul Ghiolgic-Pampur-Ceair.

Saroșul saŭ **Saroșa**, *munte*, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Oituzuluĭ.

Sarp - Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc, al com. rur. Regep-Cuiusu, situată în partea meridională a plășeĭ și cea de V. a com., pe ramificațiile orientale ale dealuluĭ Uzun-Bair, între văile Caraclîc-Coresi și Sarpul-Orman-Ceair. Are o întindere de 110 hect. și, ca esență principală, carpenul. Pe lîngă dînsa și anume în partea de S., trece un drum comunal ce duce de la Regep-Cuiusu la Crenova, în Bulgaria.

Sarp - Orman - Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Regep-Cuiusul; se desface din poalele de N. ale dealuluĭ Uzun - Bair, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre E., apoĭ spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de S. a plășeĭ și cea de V. a com.; se întinde printre dealurile Uzun-Bair și Caralic-Coresi la V., Cara-Peretlic și Aivalic-Bair la E.; după 6 kil. de drum se deschide în valea Regep-Cuiusu-Ceair, pe stînga, ceva maĭ sus de satul Regep-Cuiusu.

Sarpali-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Dobromirul și anume pe acela al căt. său Techi-Deresi, întinzîndu-se pe la E. satuluĭ, din valea Terescondu Ceair și pănă la dealul Uzun-Bair. Are o suprafață de 250 hect., coprinzînd tot felul de arborĭ, maĭ ales ulmĭ și fagĭ. E situată la S. plășeĭ și la S.-E. comuneĭ.

Sarpul, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova și anume pe acela al căt. Vlah-Chioi. Este o prelungire de S. a bălțiĭ Vederoasa, cuprinsă între dealurile Polucci la S., ale căruĭ păduricĭ îĭ acoperă pe icĭ pe colo malurile și dealul Diuc, la N. care îĭ face malul înalt, rîpos și acoperit cu tufișurĭ. Este acoperită pe toată întinderea cu stuf. Intr'însa se deschide valea Tiutiuluc-Ceair la V. și Polucci-Ceair (sau Urluia), la S.-E.

Saruluĭ (Dealul-), *deal*, nelocuit, între rîurile Olteț și Oltul, și între com Bechet și Beica, jud. Romanați. Se întinde puțin și în jud. Vîlcea. Are direcția N.-S.-E., terminîndu-se la com. Brăneț. Are $187^{m},76$ altitudine d'asupra nivelului Mărĭ și este acoperit de întinsa pădure Mirila. Ambele sale coaste, înclinate în mod egal, aŭ o mare importanță militară, servind ca pozițiunĭ de post-gardă, cînd o armată s'ar retrage silită spre Slatina. Este situat la 10 kil. spre E. de Balș. Linia ferată Slatina-Craiova îl înconjură pe la S., iar șoseaua Slatina-Craiova îl trece pe la mijloc.

Sasa, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iurașcu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Sasa și spre E. de satul Poiana-luĭ-Iurașcu, locuit numaĭ de țigani.

Dintr'un document de la Alex. Lăpușneanu Vodă, dat din Huși, la 4 Aprilie 1552, se vede că pe atuncĭ aicĭ nu era sat ci numaĭ simplu o poiană, că această poiană împreună cu un sat anume Bălănești, pe rîul Bîrladul, le moștenește Alexandru Lăpușneanu Vodă de la Postelnicul Hrălor, care murise fără moștenitorĭ și le vinde în urmă Stolniculuĭ Toader Bolea cu 1200 zloțĭ tătărești, care banĭ îĭ distribuĭ apoĭ pe la principalele mănăstirĭ, pentru sufletul răposatuluĭ. (Arh. Ist.», t. I, pag. 125).

Sasa, *pîrîŭ*, jud. Roman, ce curge prin pl. Fundul, com. Poiana-luĭ Iurașcu. Izvorește din sus de satul Negușeni, curge prin satul Negușeni, printre satele Căuțișeni și Negri de o parte și Poiana-luĭ-Iurașcu de alta și se varsă în rîul Siretul, pe stînga, mai spre V. de satul Mîgla.

Sasca, *com. rur.*, jud. Suceava, situată cam în centrul plășeĭ Moldova-d.-s., la V. și la 10 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Baia și Rădășeni, la S.-V. cu com. Baia și Mălini și la N. cu com. Mălini și Brădățelul. Forma-ĭ teritorială este aceia a unuĭ poligon neregulat înclinat spre albia Moldoveĭ, care îl străbate de la N.-V. spre S.-E. Se compune din satele Sasca-Mică, Sasca-Mare, Bogata și Păiseni, cu reședința în Sasca-Mică.

Are o populație de 494 familiĭ, sau 1743 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de un învățător.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4460 leĭ și la cheltuelĭ, de 4382,50 leĭ.

E udată de rîul Moldova și de

www.dacoromanica.ro

pîraiele Şinca, Sasca şi Bogata, cu afluenţii lor.

Două părţi din teritoriul comunei este muntos.

Moşia e proprietatea Principeseĭ El. G. Şutzu şi are o întindere de 2614 fălci, din care 939 fălci pădure, 1039 fălci cultivabile şi restul prundiş şi loc sterp.

Improprietăriţi, în 1864, sunt 18 fruntaşi, 121 pălmaşi şi 133 codaşi, stăpînind 915 fălci.

La Păiseni este un herăstrău cu un jug (gater) şi 15—30 pînze. Cîţi-va dintre locuitorĭ se ocupă cu stupăritul, iar ceĭ din Bogata cu fabricarea doniţelor de brad.

Munţii şi dealurile comuneĭ sunt acoperite cu păduri de brad, puţin fag, plop, mesteacăn şi fineţuri. Prin păduri se adăpostesc tot felul de vînaturi, iar în Moldova şi prin pîrae se găsesc: păstrăvĭ, clean, mreană, zglavocĭ, etc.

Locurĭ maĭ însemnate în comună sunt: Movila-Bortoasă, zisă şi Săpată şi Bogata.

In 1803, «Sasca, Visterniculuĭ Sandul Sturdza, avea 68 liuzi, plătind 936 leĭ bir anual, ocupîndu-se cu lucrul pămîntuluĭ şi făcutul draniţeĭ. («Uric.», vol. VII.)

Sasca-Mare, *sat*, pe moşia şi în com. Sasca, jud. Suceava. Partea S.-E. a satuluĭ se numeşte Şînca.

E cel maĭ vechiŭ sat din comună. (Satul exista pe timpul descălicăriĭ. V. Baia. Xenopol A. D., «Ist. Rom.»).

E aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ, între pîraele Şinca şi Melușoaia.

Are o populaţie de 471 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 80 fălcĭ. Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 34 pălmaşĭ şi 50 codaşĭ, stăpînind 277 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Sasca-Mică (peste Moldova) 2 kil., la Mălini, 4 kil.

Sasca-Mare, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvoreşte de sub Cămeşoiul, şi după ce a udat comuna cu acelaşĭ nume pe o întindere de 12 kil., se varsă în Moldova.

Are de tributarĭ din dreapta: Săscuţa-luĭ-Nicoricĭ, Săscuţa-Mică, Poiana, Măcieşul şi Pîrîul-Negru; iar din stînga: Scursura-din-Hleiŭ, Pîrîul-Voiujilor, Ciungiĭ, Pîrîul-Costoroveĭ, Pîrîul-Moroşenceĭ, Borozan, Pîrîul-Cîmpulungeanuluĭ, Pîrîul-Vaduluĭ, Ploştinul şi Pîrîul-Tulbure.

Sasca-Mică saŭ **Ruşi**, *sat*, jud. Suceava, pe moşia şi în comuna cu acelaşĭ nume.

E aşezat pe ţărmul stîng al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 13 1/2 fălcĭ, cu o populaţie de 403 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Alexandru, zidită de Al. Sturdza în 1847, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, reînfiinţată în 1887, condusă de 1 învăţător şi frecentată de 35 copiĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 36 pălmaşĭ şi 20 codaşĭ, stăpînind 210 1/2 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Lămăşeni (615 m.), la Baia (4 kil.), la Mălini (7 kil.) şi la Cornul-Lunceĭ (4 kil.).

Sascut, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat şi se duce în şesul Siretuluĭ, la 13 kil. de sub-prefectura plăşeĭ şi la 57 kil. de capitala judeţuluĭ.

Este udată de pîraiele: Conţeşti, Bălcuţa şi Fîntînele.

Se compune din cătunele: Bălcuţa, Conţeşti, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascut, (unde e şi primăria comuneĭ) Schineni şi Valea-Naculuĭ, cu o populaţie de 2414 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Sascut şi 2 filiale, din care, una, cu hramul Sf-ţiĭ Împăraţi, în Conţeşti şi cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Sascut; o şcoală mixtă, frecentată de 109 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venitur de 11255 leĭ 87 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 11217 leĭ, 7 banĭ.

Locuitorĭ posedă: 1 maşină de treerat cu aburĭ, 1 de bătut porumb tot cu aburĭ, 286 pluguri de lemn, 30 de fier, 20 grape de fier, 1 trior; 59 caiĭ, 832 boĭ, 242 vacĭ, 192 porcĭ, 842 oĭ şi 28 capre; 60 stupĭ cu albine.

Aŭ 156 hect. viĭ.

Sunt în Sascut: 16 comercianţi, şi o fabrică de zahăr, cu un capital de aproape 1 milion, avînd maĭ mult de 300 lucrătorĭ.

Sascut, *cătun*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală mixtă, frecentată de 109 copiĭ.

Sascut, *parohie*, în com. cu acelaş nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae în cătunul Sascut şi 1 filială, cu hramul Sf-ţiĭ Împăraţi în cătunul Conţeşti.

Sascut, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sas-

www.dacoromanica.ro

cut, pe linia Mărăşeşti-Bacău, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Adjud (13,7 kil.) şi Negri (9,3 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 122m,67. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 131867 lei, 74 bani.

Sascut (Hotarul-), *pădure,* în întindere de 400 fălci, situată pe teritoriul comunei cu acelaşi nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Sascuteanca, *cătun,* cu 160 locuitori şi 40 case, aparţinînd com. Sascut, jud. Putna.

Sasîc-Corai, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al satului Terzi-Chioi, în partea de S.-E. a plăşei şi cea de E. a comunei; are o direcţie generală de la N.-E. către S.-V.; se deschide în valea Cartal cu 1 kil. mai sus de satul Terzi-Chioi şi, după ce s'a unit cu valea Sasîc-Culac. Este tăiată de drumul comunal Terzi-Chioi-Cartal-Sercuş şi străbătută de drumul comunal Terzi-Chioi-Curudjea.

Sasîc-Culac, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al cătunului sau Terzi-Chioi; se desface din dealul Memendeni-Tepe, îndreptîndu-se spre S. şi avînd o direcţie de la N. spre S.; se uneşte cu valea Sasîc-Corai şi se deschide apoi în valea Cartal, puţin mai spre N. de satul Terzi-Chioi; este situată în partea de S.-E. a plăşei şi cea de E. a comunei, avînd o lungime de $2^1/_2$ kil.

Sasova, *sat,* în partea de S. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe coasta dealului Sasova, ce vine în partea de E. a satului, fiind udat de pîrîul Rebricea.

E aşezat pe moşia Scînteia, pe o suprafaţă de 135 hect., din care 100 hect. pădure, cu o populaţie de 33 familii, sau 119 suflete.

Locuitorii posedă: 6 pluguri şi 10 care cu boi, 1 plug şi 1 căruţă cu cai; 88 vite mari cornute, 14 cai, 200 oi, 6 capre şi 15 rîmători.

Sasul, *sat,* jud. Brăila, la E. com. Suţeşti, cam la 6 kil. spre E. de satul Suţeşti, pe drumul Suţeşti şi Movila-Mireseï. Suprafaţa vetrei satului este de 8 hect., cu o populaţie de 65 suflete.

Locuitorii posedă: 38 cai, 130 vite mari cornute, 40 rîmători şi 420 oi.

Sasul, *cătun,* în jud. Putna, com. Bilieşti, pl. Bilieşti, situat în cîmpia Siretului, spre V. de cătun. Bilieşti.

Are o populaţiune de 375 locuitori; 1 biserică, cu hramul Sf. Voevozi.

Sasul (Orăţiile), *munte,* în raionul comunei Rucărul, jud. Muşcel, proprietatea fraţilor Buneşti.

Sasului (Muntele-), *munte,* în jud. Buzău, com. Nehoiaşul, cătun. Gura-Siriului, ramificaţie a munteluï Tehărăul.

Saşilor (Muntele-), *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Teşila, plaiul Peleş, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Munţii-Negraşul şi Ziliştea-Trestieni, are o întindere de 1246 hect. (1046 hect. suprafaţă împădurită şi 200 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe). Se arendează în total cu 8422 lei anual.

Satis-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătun. com. Siriul, situat în partea centrală a plăşei şi cea de S. a comunei, la 7 kil. spre S. de cătun. de reşedinţă, pe ambele maluri ale pîrîului Sarai. Are o întindere de 4265 hect., din care 159 hect. ocupate de vatra satului cu 140 case. Populaţiunea, compusă din Turci şi Romîni, este de 116 familii, sau 670 suflete, ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor.

Satis-Chioi-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Ghiuvegea şi Para-Chioi. Satis-Chioi-Ceair este un alt nume al văii Dermen-Ceair, nume ce-l poartă această vale de la hotarul spre Bulgaria, pănă la care hotar a avut numele de Canara-Ceair şi pănă în dreptul comunei Ghiuvegea, de unde ia pe cel de valea Dermen-Ceair, păstrîndu-l pănă la deschiderea sa în balta Iortmac. Această vale are nişte maluri înalte şi acoperite cu păduri, din care mai însemnată, pe dreapta, este pădurea Buluc-Orman. Dealurile carî o mărginesc sunt: Dermen-Sîrt, la V.; Curp-Chioi, la E. E tăiată de drumul comunal ce duce de la Veli-Chioi la Para-Chioi.

Satis-Chioi-Dere, *vale* însemnată în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunului sau Băltăgeşti; este formată de valea Uzuncea, care vine de la N. şi se deschide în ea, îndreptîndu-se spre S., şi avînd o direcţie generală de la-

www.dacoromanica.ro

N.-E. către S.-V.; se întinde printre dealurile Erchesec și Zavol-Bair spre N.-V. și Alac-Bair spre S.-E.; trece prin satul Băltăgești și se continuă cu valea Boazgic-Dere; este situată în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ și are 4 kil. lungime.

Satnoeni, *sat*, în jud. Brăila. Vezĭ Lișcoteanca.

Satnoeni, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. Dichiseni, situat pe țărmul stîng al brațuluĭ Borcea, la 1 kil. spre E. de satul Dichiseni.

Are o populație de 84 familiĭ și o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 150 caĭ, 300 boĭ, 4 bivolĭ, 90 porcĭ, 750 oĭ și 5 capre.

Satul-Costiĭ, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Filești, spre N. de reședința comuneĭ, la 4 kil. Are o populație de 365 suflete; o biserică și o școală.

Satul-Mare. Vezĭ Crivina, com. rur., jud. Prahova.

Satul-Mare, *sătuc*. Vezĭ Dobronăuți, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Mare, *sătuc*. Vezĭ Pilipăuți, sat, com. Pilipăuți, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Nemțesc, *cătun*, pendinte de com. Cazasul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la N. de com., dincolo de muchea Baldovenești și calea ferată Brăila-Barboși, la 7 kil. de com. Cazasul.

Are o populație de 65 sufl.

Vite: 84 caĭ, 80 boĭ, 200 vacĭ și 36 rîmătorĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, așezată în partea de V. a județuluĭ, la 1 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea de N. a plășeĭ, la 20 kil. spre N.-E. de orășelul Ostrov, reședința plășeĭ.

Se învecinește la S.-V. cu Cîlnia; la E., cu Oltina și la S. cu Lipnița.

Se mărginește la N.-V. cu jud. Ialomița, despărțindu-se prin Dunăre; la E., cu com. Oltina, de care se desparte prin lacul Oltina; la S., cu comunele rurale Lipnița și Cîlnia, despărțindu se de cea d'întîĭ prin văile Coșlugea și Irostie, de cea d'a doua prin dealul Ghivizlicul.

Relieful soluluĭ e puțin accidentat de culmea Coșlugea, cu ramificațiunile sale de E. și N.-E.

Dealurĭ principale sunt: Dealul La-Două-Movile (140 m.), la V.; Dealul-de-la-Cetate (125 m.), la N.; dealul Ciatal-Orman, cu vîrful Pîrjoaia (142 m.), la V.; dealul Ghivizlicul, cu vîrful Movila-Pîrjoaia (141 m.); Coșlugea (138 m.), la V.; dealul Dincolo-de-Siliște (115 m.), la N.-E. Ele aparțin toate culmeĭ Coșlugea și sunt acoperite cu semănăturĭ, pășunĭ și tufărișurĭ.

Movila Pîrjoaia (141 m.), la S.-V., domină satul Pîrjoaia și fluviul Dunărea.

Dunărea udă comuna la N., pe o distanță de 10 kil., de la movila Pîrjoaia și pănă în dreptul ostrovuluĭ Pîrlitul, într'o direcție de la S.-V.-V. spre N.-E.-E.; malurile sale în partea de V. sunt înalte și rîpoase, pe alocurea stîncoase, iar în partea de E. sunt joase. Formează și cincĭ ostroave: Șoimul (30 hect.), Bîra-Bașul (100 hect.), Veriga (15 hect.), Cali-Gheorghe (10 hect.) și Pîrlitul (85 hect.), toate de formă lunguiață, acoperite cu pădurĭ de sălciĭ. Lacul Oltina se află la E. com.; are malul înalt și stîncos, din cauza vecinătățeĭ dealurilor pietroase.

Văĭ: Pîrjoaia, la V., cu o direcție de la S.-E. spre N.-V., trecînd prin satul Pîrjoaia, deschizîndu-se în Dunăre; Silișteа, la N., cu direcție de la V. spre E., deschizîndu-se în lacul Oltina; valea Coșlugea, cu adiacenta sa, valea Iroftie la S.; Valea-Satuluĭ prin interior, trecînd și prin Satul-Noŭ, ambele deschizîndu-se în lacul Oltina.

Este formată din două cătune: Satul-Noŭ, reședința, așezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul de V. al laculuĭ Oltina, în Valea-Satuluĭ, închis și dominat de dealul Dincolo-de Siliște. Pîrjoaia, în partea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reședință, în valea Pîrjoaia, la 500 m. de malul Dunăreĭ, închis la N. de dealul La-Două-Movile, la E. de Ciatal-Orman și la S.-V. de dealul Coșlugea cu movila Pîrjoaia.

Suprafața com. e de 3162 hect., din care 26 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populație de 808 suflete.

Are 2 bisericĭ, una în căt. Satul-Noŭ, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ și cea-l'altă în căt. Pîrjoaia, cu hramul S-țiĭ Apostolĭ, deservite de 2 preoțĭ, 2 dascălĭ și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 78 pluguri, 134 care și căruțe, 2 mașinĭ de secerat.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3545 leĭ și la cheltuelĭ, de 2995 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt numaĭ drumurile comunale ce unesc cătunele între ele și cu

www.dacoromanica.ro

satele apropiate: Lipniţa, Cîlnia, Oltina, etc.

Satul-Noŭ, *com. rur.*, aşezată în partea de V. a jud. Tulcea, şi în cea de S.-V. a plăşeĭ Măcinul, pe pîrîul Cerna.

Se mărgineşte la N. cu com. Turcoaia; la E., cu com. Cerna; la V., cu com. Picineaga şi la S., cu comunele Coium-Punar şi Cîrjelar.

Relieful soluluĭ e accidentat de dealurile: Cale-Bair, 45 m., la E.; Hasan-Bair, 112 m., la S.-E., acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movile sunt multe, artificiale.

Ape: Valea Ai-Ormanuluĭ saŭ Picineaga, la S. şi afluentul săŭ Valea-Cerneĭ, pe la N., trecînd şi prin sat. Valea Jaila o udă la E.

E formată dintr'un singur cătun, Satul-Noŭ, aşezat pe ambele malurĭ al pîrîuluĭ Cerna şi la poalele dealuluĭ Cale-Bair.

Intinderea com. este de 1700 hect., din care 120 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 1180 hect. aparţinînd locuitorilor şi 500 hect. ale statuluĭ, cu o populaţie în maioritate rusă, de 181 familiĭ, saŭ 944 suflete.

Veniturile com. sunt de 1808 leĭ, iar cheltuelile, de 1756 leĭ.

Drumurĭ: Calea judeţeană Măcin-Ostrov; căĭ comunale la Picineaga, Cerna, Cîrjelar şi Coium-Punar.

Are o biserică, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 62 elevĭ (1899—1900).

Satul-Noŭ, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a jud., la 40 kil. spre N.-E. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de E. a plăşeĭ, la 12 kil. spre N.-V. de orăşelul Sulina, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. rur. Sfiştofca; la V., cu com. urb. Chilia-Vechĭe şi la S., cu com. urb. Sulina şi com. rur. Cara-Orman.

Relieful pămîntuluĭ este neînsemnat; pămîntul, jos, acoperit de ape, gîrle, bălţĭ şi stuf; icĭ şi colo se ridică aşa numitele grindurĭ, unele nisipoase, altele productive, ca grindurile: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Cherhanoiuluĭ, Grindul-cu-Părul, Grindul-cu-Arinĭ, Chiserul, Chirilă, Visoca-Hreda, Hasmacul, Părăluĭ, Grindul-luĭ-David; înălţimea lor variază între 2—5 metri.

Braţul-Sulina udă com. la S.; gîrla Sulimanca, la N.-V. Bălţĭ sunt numeroase şi marĭ; principalele sunt: Mariţa, de 200 hect., Babina (180 hect.) la N.-V.; Bodaproste (150 hect.) la V.; Velichi-Merhei (250 hect.), Malul-Merhei (100 hect.) la N.; Dovinca (120 hect.) şi Răduculuĭ (150 hect.), la S.

E formată din două cătune: Satul-Noŭ, reşedinţa, la E. şi Letea, la 2 kil. spre V.

Intinderea com. e de 1000 hect., din care 150 hect. ocupate de vatra satelor şi 850 hect. pămînt solid, al statuluĭ, cu o populaţie în maioritate compusă din Ruşĭ, de 250 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Are două şcoale mixte, frecuentate de 66 elevĭ (1899-900); o biserică ortodoxă, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată în 1821 de un monah; 5 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4100 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3941 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt nişte drumurĭ naturale ce locuitoriĭ le-aŭ făcut prin stuf, la lacurile cu peşte şi din care unele duc la Sfiştofca, Periprava, Letea şi Sulina.

Comuna s'a întemeiat la 1860 de către monahul Sebastian şi un locuitor, Pocaca.

Pe terit. com. s'a făcut atacul armatelor aliate contra Rusieĭ în războiul Crimeeĭ. In războiul de la 1877 un escadron de Cazacĭ şĭ-aŭ făcut lagărul acĭ, de unde aŭ atacat şi aŭ cucerit Sulina de la Turcĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.*, în partea de N. a jud. şi a pl. Tulcea, pe malul stîng al braţuluĭ Chilia, în faţa Izmailuluĭ.

Se mărgineşte la N. şi V. cu Basarabia, despărţită prin Dunăre, la S. cu oraşul Tulcea şi la E. cu oraşul Chilia-Vechĭe.

E aşezată într'o regiune cîmpeană-băltoasă; pămîntul e şes întins, acoperit cu stuf, lacurĭ şi gîrle; pe malul Dunăriĭ se află locurĭ ridicate numite grindurĭ, acoperite cu păduriĭ de sălciĭ şi locurĭ de păşunĭ. Malcoci e o ridicătură de 4 m. Grindurĭ sunt: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Pardina, Şondul şi Stipotul, la E.

Apele sunt numeroase: braţul Chilia, o udă la V. şi N.; braţul Tulcea, la S.; gîrlele: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Şonda, Iacob-Suhat şi Pardina, la E.

Lacurĭ: Costinul, Costinciucul, Pentilicul şi Pentiliciucul la E., Honţul-Mare şi Mic, Siminocul, prin mijloc; Ghido, Siderul, Savca, Roşul, la V. şi S.; conţin toate peşte în abundenţă.

Cătunele carĭ o compun sunt 4, toate aşezate pe malul drept al braţuluĭ Chilia: Satul-Noŭ, la N., reşedinţa, în faţa Izmailuluĭ; Ciatal-Chioi, Pătlăgeanca, la 7 şi 16 kil. spre S.-V.; Pardina, la 16 kil. spre E. de reşedinţă.

Intinderea com. e de 5800 hect., din care 180 hect. vetrele

www.dacoromanica.ro

satelor, cu o populaţie amestecată de 648 suflete.

Locuitorii posedă: 115 pluguri; 495 caĭ şi iepe, 708 boĭ, 642 vacĭ, 1900 oĭ, 400 porcĭ şi 10 asinĭ.

Venitul com. e de 1865 leĭ şi cheltuelile, de 1614 leĭ.

Comunicaţia se face pe braţul Chilia şi pe gîrle; drum comunal este acela de la Tulcea la Satul-Noŭ şi Chilia-Vechĭe.

Are două biserici, una în Pardina, cu hramul Sf. Maria, cu un preot şi un cîntăreţ, fondată în 1860 de un Ştefan Belibov şi cea-l'altă în Ceatal-Chioi, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1870 de o văduvă Domnica Belcicăncĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală de cătun.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s, com. Buhociul, situat pe şesul din stînga Siretuluĭ. Are o populaţie de 833 suflete, în maioritate Unguri; o şcoală mixtă; o biserică catolică, făcută în 1891 de către locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 486 vite marĭ cornute, 251 porcĭ şi 6 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcăciuni, situat pe şesul Siretuluĭ, lîngă pîrîul Salva, maĭ sus de satul Teiuşul, la 8 kil. de satul Răcăciuni (şcoală).

Are o populaţie de 375 suflete.

Vite: 65 caĭ, 344 vite marĭ cornute, 113 porcĭ şi 47 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdăneşti, situat între Trotuşul şi Oituzul.

Are o populaţie de 202 suflete, toţi Unguri; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ în 1890, deservită de 1 cîntăreţ.

Vite: 8 caĭ, 156 vite marĭ cornute şi 40 porcĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Botoşani, situat lîngă iazul Poieneĭ, în partea de N.-V. a com. Poiana-Lungă, pe moşia statuluĭ Vorona. E înfiinţat la 1886 cu noiĭ împroprietăriţĭ şi are o suprafaţă de 132 hect., cu o populaţie de 24 familiĭ, saŭ 103 suflete.

Vite: 41 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 131 oĭ şi 16 mascurĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Satul-Noŭ, pe lacul Mîrleanul. Are o suprafaţă de 2442 hect., şi o populaţie de 126 familiĭ, saŭ 939 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul com. Tortoman, situat în partea centrală a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ, pe valea Geabam. Are o întindere de 3012 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate romînă, de 58 familiĭ, saŭ 299 suflete.

Satul-Noŭ, saŭ **Seaca-Tînără**, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, reşedinţa primărieĭ, aşezat pe două dealurĭ: Dealul-Seaca şi Seaca-Tînără, despărţite printr'o vale.

Are o populaţie de 1176 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1883, frecuentată de 67 băeţi; o biserică de bîrne, cu hramul S-ţiĭ Impăraţi Constantin şi Elena; 2 cîrciumĭ şi 1 braşovenie.

In sat este siliştea Seaca-Tînără.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 250 m. de satul de reşedinţă Vetrişoaia, înfiinţat în 1878, cu locuitorĭ noĭ împroprietăriţĭ pe domeniul statuluĭ Vetrişoaia, situat pe platoŭ, lîngă şanţul înconjurător al satelor Vetrişoaia şi Simineşti.

Are o populaţie de 5 familiĭ, saŭ 26 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în com. Zberoaia, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, spre V.-S. de satul Scoposeni, aşezat în Valea-Cumpenelor, pe domeniul statuluĭ Ghermăneşti, pe care s'aŭ făcut împroprietăririĭ în 1878, pe o suprafaţă de 180 hect. Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 141 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a satuluĭ Vicoleni, com. Berezeni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul dealuluĭ Prutul şi pe pîrîul Satul-Noŭ, aproape de balta Berezeni.

Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e de 2288 hect., formînd un trup cu moşia Vicoleni.

Are o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 455 suflete.

Locuitorii sunt împroprietăriţĭ în 1878, pe domeniul statuluĭ Vicoleni, cînd s'a înfiinţat şi satul.

Satul-Noŭ, jud. Suceava. Vezĭ satul Hîrtoapele.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Colonești, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 6 kil. de reşedinţa comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ e de 148 hect., cu o populaţie de 170 sufl.

Locuitorii sunt răzeşi.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. Cosmeşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea stîngă a Siretuluĭ, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 229 suflete.

www.dacoromanica.ro

Satul s'a înființat cu locuitorii împroprietăriți în anul 1878, pe moșia statului Furceni. Locuitorii veniți aicĭ aŭ fost din Ionășești și Cosmești. Teritoriul satuluĭ este de 394 hect.

Satul-Noŭ, *numirea ce se dă cătunuluĭ* format din însurățeĭ pe moșia Statuluĭ Drăgănești-Țigănia, jud. Teleorman, și care formează un corp cu cât. Atîrnați.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. și pl. Tulcea, cât. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat în partea nordică a comuneĭ, în fața orașuluĭ Izmail, din Rusia, pe malul drept al brațuluĭ Chilia.

Are o întindere de 1560 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra satuluĭ; restul, al locuitorilor și al statuluĭ.

Populațiunea, lipovană, e de 118 suflete.

Drumul comunal Tulcea-Chilia trece pe lîngă sat.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Congazul, situat în partea de N. a plășeĭ și de S.-V. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Telița, la 7 kil. spre S.-V. de reședință. Intinderea satuluĭ e de 82 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 315 suflete.

Printr'însul trece drumul județean Babadag-Măcin.

Satul-Noŭ, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, cât. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat pe grindul cu acelașĭ nume. Se mărginește la N. și E. cu com. Sfiștofca, la S. cu orașul Sulina, la V. cu cât. Letea. Are o întindere de 5500 hect., din care 25 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 400 hect. ale locuitorilor, restul de bălți și stuf, al statuluĭ, cu o populațiune compusă din Ruși și Romînĭ, de 120 familiĭ, saŭ 60 suflete. Are o biserică vechĭe, cu un cîntăreț și o școală.

Satul-Noŭ, *cătun,* pendinte de com. Ruși-luĭ-Asan, pl. Neajlovul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Ruși-luĭ-Asan).

Satul-Noŭ, *subdivizie a satuluĭ* Gura-Văiĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. Racova, la $3\frac{1}{2}$ kil. de școala și primaria din satul Racova. Are 37 familiĭ.

Satul-Noŭ, *altă numire a satuluĭ* Ștefănești, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Satul-Noŭ; se întinde între brațul Chilia și Mare; este acoperit cu nisip; se maĭ numește și grindul Letea în partea de V., Hasmacul în partea centrală, Periprava în partea de N. și Sfiștofca spre E.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, situat în partea de N.-V. a pl. Tulcea și cea de N. a com. rur. Satul-Noŭ; se întinde dealungul maluluĭ drept al brațuluĭ Chilia, în dreptul cotuluĭ Izmailuluĭ; are, 180 hect. întindere, acoperite cu iarbă; pe el e așezat Satul-Noŭ.

Satul-Poslujnicilor, *sat,* în jud. Roman, ce exista în vechime în marginea de S. a orașuluĭ Roman. Acest sat era locuit de oamenĭ, ce eraŭ în serviciul Episcopieĭ de Roman și eraŭ sub administrația Episcopuluĭ, după cum ne arată un document de pe la 1751, Ianuarie 1, de la Racoviță-Vodă. Prin acest document se vede cum că Domnul ordonă dregătorilor judecătorești și administrativĭ de la Roman, să nu se amestice în afacerile acestuĭ sat. Astăzĭ acest sat face parte din cuprinsul orașuluĭ Roman, formînd mahalaua Episcopieĭ.

Satul-Vechiŭ. (Vezĭ Flămînzi, sat, com. Flămînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani).

Satuluĭ (Capul-), *cătun,* al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ și 33 case.

Satuluĭ (Dealul-), *deal,* ce se întinde de la N. spre E. La capătul săŭ despre E., pe ambele luĭ clinurĭ, e situat satul Coșești, com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Acest deal se maĭ numește și Schelea.

Satuluĭ (Insula-), *insulă,* în Dunăre, cu 50 pogoane pădure, ținînd de com. Izlazul, jud. Romanați.

Satuluĭ (Valea-), *alt nume al pîrîuluĭ* Potur saŭ Ciamurli, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, nume pe care îl poartă de lîngă satul Ciamurli-d.-s. și pănă intră în teritoriul com. Potur.

Sauca, *sat,* în jud. Vasluiŭ, numit de la pîrîul Sauca, ce curge prin mijlocul luĭ, situat pe coasta dealuluĭ Dumbrava, spre E. și pe dealul Mijlocul spre V., pe o suprafață de 500 hect., din care 42 hect. vie și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 641 suflete.

Moșia aparține statuluĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 18 pluguri și 36 care cu boĭ, un plug și 2 căruțe cu caĭ; 239 vite marĭ cornute, 500 oĭ, 23 caĭ, 98 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

www.dacoromanica.ro

Saucenița, *sat,* pe moșia cu acelaș nume, jud. Dorohoiŭ, com. Văculești, pl. Coșula.

Așezările sătenilor sunt în mare parte bune, cu livezuĭ și grădine, iar stăpînul moșieĭ are casă vechĭe făcută din lemn și tencuită, cu heiurile necesare, mică livadă, puțină vie și grădină de legume.

Are o populație de 656 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 pălămar.

Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Vartan Pruncu.

Sătenii împroprietăriți aŭ: 389 hect., 56 arii, pămînt; iar proprietatea: 713 hect., 23 arii, cîmp și 143 hect., 22 arii, pădure.

Iazurĭ sunt 3, din care unul numit Arbore, în suprafață de 3 hect. Țibulea, pîrîŭ, trece pe moșie.

Drumurĭ: calea județeană Dorohoiŭ-Loerda, și calea Saucenița-Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moșia se hotărește cu: Prelipca, Văculești, Broscăuți și Goroveiŭ.

Sauna, *mănăstire,* de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Parcheș, situată în partea de N. a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de sat, pe malul stîng al văiĭ Adînca, aproape de vărsarea eĭ în balta Sauna. S'a fundat în 1880—81 de călugării veniți din mănăstirea Cilicul.

Sauna, *baltă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plășiĭ Isaccea și cea de V. a comuneĭ Parcheș, lîngă mănăstirea Sauna. E formată de Dunăre; comunică cu balta Parcheș; are o întindere de 120 hect. și conține pește.

Savca, *baltă,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. Satul-Noŭ, și anume pe acela al cătr. săŭ Ciatal-Chioi, situată în partea de N. a plășiĭ și cea de V. a comuneĭ; comunică cu un braț secundar al Chilieĭ, prin o mică gîrliță, înconjurată cu stuf; are o formă aproape rotundă și o întindere de 80 hect.

Saxan-Cairac, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casimcea; este maĭ mult o prelungire a dealuluĭ Saxancula; se întinde într'o direcție generală de la E. spre V., brăzdînd partea de S.-V. a plășeĭ și cea centrală a comuneĭ; la poalele sale de S.-V. e așezată o parte din satul Casimcea; are o înălțime de 226 m., punct trigonometric, dominînd pîrîul și satul Casimcea, drumurile Casimcea-Alifacî și Sari-Ghiol-Casimcea, ce merg pe muchia luĭ; este acoperit cu livezĭ și izlaz.

Saxan-Cula, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut și Casimcea; se desface din dealul Sari-Ghiol, se întinde spre V., în direcția N.-E.-S.-V., brăzdînd partea de V. a plășeĭ și a com. Beidaut, și cea de E. a com. Casimcea; are un vîrf înalt de 280 m., dominînd drumul Casimcea-Sari-Ghiol, ce merge pe muchia luĭ; de natură stîncoasă, e acoperit cu pășunĭ.

Saxan-Cula, *ruinele unuĭ sat vechiŭ,* jud. Tulcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Saxan-Cairac, la $1\frac{1}{2}$ kil. spre N.-E. de satul Casimcea, aproape de rîul Casimcea.

Saxoni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, la E. de Buturugeni, pe malul drept al rîuluĭ Argeș. Se întinde pe o suprafață de 472 hect., cu o populație de 361 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 300 hect. și locuitoriĭ, 172 hect. Proprietarul cultivă 192 hect. (18 izlaz, 90 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 moară cu aburĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 44 elevĭ și 3 eleve.

Numărul vitelor marĭ e de 248 și al celor micĭ, de 1466.

Săbăoani, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Moldova, spre N. de orașul Roman, la 9 kil. de el și la 10 kil. de reședința plășeĭ. Este așezată pe platoul ce separă basinul Siretuluĭ de al Moldoveĭ.

Are o populație de 2462 locuitorĭ, în maioritate Ungurĭ.

Este formată dintr'un singur sat Săbăoani. Are o biserică catolică de zid. Formează o parohie cu satele: Pildești, Leucușeni și Corhana. Școala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 115 copiĭ.

Sunt 1739 vite marĭ cornute.

Se face bîlciŭ la 29 Septembrie.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 7735 și la cheltuelĭ, de leĭ 7638.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Acest sat este cel maĭ mare centru de populație din județ, după orașul Roman.

Există din vechime, căcĭ un document din anul 1606, Maiŭ 12, de la Irimia Movilă zice că el a fost făcut danie de către acest Domn mănăstireĭ Secu împreună cu alt sat, Berendești. Acest document zice că acele sate, Săbăoani și Berendești, eraŭ drepte domnești și populate cu Ungurĭ.

www.dacoromanica.ro

Săbăoani, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Săbăoani, arendată cu 21560 leĭ anual.

Săbăreni (Popeşti-Mănăstireĭ), *sat*, făcînd parte din com. rur. Popeşti-Dragomireşti, pl. Znagovuļ, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, între rîul Ilfovăţul şi pădurea Rîioasa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are, împreună cu Popeşti-Mănăstireĭ, 1144 hect. şi o populaţie de 832 locuitorĭ.

Statuluĭ aparţin 694 hect. şi locuitorilor, 450 hect.

Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 250 hect. (248 izlaz, 196 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Numărul vitelor marĭ e de 601 şi al celor micĭ, de 1931.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Săbieşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Ghergani.

Săcăleni, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, spre S.-V. de satul Pîncești şi la 5 kil. de el.

Are o populaţie de 352 locuitorĭ; o biserică de zid.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la 1681, Aug. 8, prin care se spune cum că Gheorghie Bîrcă, cu soţia sa Ştefana din Crăeşti, hărăzesc Episcopuluĭ Ioan de Roman răzăşia lor din Săcăleni, cu condiţie ca Episcopul să facă acolo o mănăstire, adică biserică de piatră pentru pomenirea lor şi a părinţilor lor. («Cr. Rom.», Melhisedec, 305).

Săcăleni (Slobozia-). Vezĭ Băneasa, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni.

Săcăleni, *moşie, cu pădure* de 240 hect., a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, arendată împreună cu moşia Buda cu 5000 leĭ anual.

Săcăreşti cu Balosineşti, *sat*, jud. Iaşi, format din două trupurĭ: Balosineşti, cu o suprafaţă de 72 hect. şi Săcăreşti, cu o suprafaţă de 49 hect., avînd împreună o populaţie de 150 locuitorĭ. Distanţa dintre aceste două sate este de 2250 m.

In satul Săcăreşti se află o biserică de lemn, care are o vechime de 100 de anĭ şi e deservită de 1 preot şi 1 eclesiarc. Locuitoriĭ sunt răzeşĭ din timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, după cum glăsuesc documentele lor. Satul Balosineşti este întrupat în moşia Cucuteni.

Locuitoriĭ posedă: 53 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 157 oĭ şi 15 rîmătorĭ.

Săcăturile, *sătuc*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, format din cîte-va case, situat pe coasta din valea dealuluĭ Săcături. Aci e şi hotarul judeţuluĭ despre jud. Vasluiŭ.

Săcelul, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi la S. com. Şurupaţi, formată din 3 cătune: Coropeşti, Gurani şi Săcelul. E situată parte pe loc şes, parte pe dealurĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., din carĭ 400 hect. arabile, 722 hect. fineţe, 138 hect. pădure, 80 hect. viĭ şi pomet, iar restul de 639 hect., izlaz şi locurĭ neproductive.

Vatra satuluĭ ocupă 21 hect., cu o populaţie de 958 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 20 pluguri, 45 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 512 vite marĭ cornute, 47 caĭ, 1020 oĭ, 257 rîmătorĭ şi 83 capre; 30 stupĭ.

Venitul com. e de 1160 leĭ, iar cheltuelile de 1135 leĭ

Este udată de rîul Blahniţa ce o străbate de la N. spre S., în mare parte pe o albie de stîncĭ. Peste această apă sunt 2 podurĭ de lemn.

Comunicaţia comuneĭ se face prin şoseaua vecinală şi printr'o şosea comunală: maĭ are un drum ordinar care o pune în legătură cu comunele Bobul, Magheresti, Ciocadia şi Şurupaţi.

Are o şcoală, înfiinţată la 1848 şi frecuentată de 59 elevĭ (1899—90); 3 bisericĭ, una fondată 1715, a doua la 1790 şi a treia la 1848, deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

In com. se găsesc: 10 fîntînĭ, 1 joagăr, 8 morĭ.

Spre N. de cătunul Săcelul, în interiorul comuneĭ, sunt nişte ape minerale, feruginoase-sulfuroase şi sărate şi un stabiliment balnear; apele sunt descoperite în 1886; izvoarele sunt în Valea Blahniţeĭ, între 2 dealurĭ ce aci se apropie, strimtînd valea.

Dealurĭ maĭ însemnate în comună sunt: Ţeapa, numit astfel de la Vlad-Ţepeş şi dealul Jidovul unde se găsesc ruine de zid în pămînt.

Printre aceste dealurĭ curge rîul Blahniţa, care formează Valea-Mare, unde se află izvoarele minerale.

Săcelul, *cătun* de reşedinţă, la com. Săcelul, pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi pe malul săŭ cel stîng.

Are o suprafaţă de 1400 hect., din care: 285 hect. arabile, 460 hect. fineţe, 55 hect. vie şi pomet, 500 hect. izlaz, 90 hect. pădure şi 10 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 561 suflete.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 25 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 330 vite mari cornute, 41 cai, 635 oi, 158 rîmători, 35 capre; 14 stupi.

Săcelul, *stațiune balneară*, com. rur. Săcelul, satul Săcelul, jud. Gorj, pl. Amaradia, pe marginea apei Blahnița, la 25 kil. de orașul Tîrgul-Jiului și la 30 kil. de stațiunea c. f. r. Cărbunești.

Long. E. gr. 23°.20'. Lat. N. 45°.3'.

Apele sunt cunoscute de la 1840, cînd proprietarul lor, un anume Săceleanu, a făcut băi și s'a vindecat de un reumatizm ce-l avea.

La 1865, dr. Grossu, medicul primar al județului Gorj, comunică direcțiunei generale a Serviciului Sanitar că aceste ape vindecă mai multe boli și trimise probe dintr'însele spre a fi analizate.

Dimitrie Săceleanu, cumpărînd toate proprietățile vecine, devenise singurul proprietar a tuturor izvoarelor cu ape minerale. El făcu și un mic stabiliment.

La 1883, s'a format o societate, în cap cu proprietarul, pentru a capta apele și a face o stațiune balneară și la 1884 s'a construit un otel; dar societatea s'a disolvat în 1885.

La 1888, d-l St. Sadoveanu a devenit proprietar. D-sa făcu un stabiliment pentru băi și un salon pentru distracții; tot în acest an Săcelul fu declarat stațiune balneară de Ministerul de Interne. Astă-zi această stațiune e proprietatea doamnei Sadoveanu.

Apele de la Săcelul își aŭ legenda lor. In popor este credința că bolnavii de gușe se vindecă, bînd apă de izvor în ziua de 6 August, Schimbarea la față.

Izvoarele ies dintr'un conglomerat eocenic, după cum arată d-l Grig. Ștefănescu în Anuarul Biurouluĭ Geologic.

Sunt mai multe izvoare din care 3 aŭ fost analizate și sunt situate: No. 1 și 2 pe malul stîng, iar No. 3 pe malul drept al apei Blahnița. Nu sunt aproape de loc captate. No. 1 și 2 aŭ micĭ basine adîncĭ de 1 m. și largĭ de 2—3 m., iar No. 3 are un basin mai mic. Apa izvorește din o stîncă și este foarte limpede.

Izvorul No. 1 are temp. + 11° C., la 13° a aeruluĭ.

Izvorul No. 2 are temp. + 16° C., la 13° a aeruluĭ.

Izvorul No. 3 are temp. + 12° C., la 13° a aeruluĭ.

Apa este limpede, cu gust sărat și mirosind a acid sulfhidric.

Pentru un interval de 5 minute s'a găsit:

Izvorul No. 1 = 15 litruri
» No. 2 = 31 »
» No. 3 = 9 »

Izvorul cel de pe malul drept este puțin sărat, degajează hidrogen sulfurat, conține magnesie și sulfurĭ metalice.

Izvorul cel de pe malul stîng, este foarte sărat, conține sulfure, iodure precum și oxid de calciu și de magneziu.

D l P. Poni analizînd calitativ apa adusă de d-l Grig. Ștefănescu, constată că conține: Sodiu (mare cantitate), Calciu, Magnesiu, Stronțiu, Litiu, Cloru, (mare cantitate), Potasiu, Acid sulfhidric, Acid carbonic, Iod și Brom. D-l Poni arată că este o apă minerală importantă prin faptul că conține principiĭ rarĭ, ca Iod, Stronțiu și Litiu.

Un izvor s'a numit Izvorul-Gușaților, din cauza prezenței de sigur a Iodurei de sodiu, iar alt izvor e numit Izvorul Ambulanței rurale. Mai sunt și alte izvoare, din care unul e ferugi-nos, altul alcalin și altul amar, etc., iar în vălceaua vecină se află un izvor ce are hidrogen sulfurat în mare cantitate.

Apele aŭ dat rezultate foarte bune, mai ales în reumatizme, sifilis terțiar, diferitele afecțiunĭ uterine, precum și în unele bolĭ ale sistemuluĭ nervos.

Apele se întrebuințează în băĭ.

Incălzirea apeĭ se face într'o putină mare, așezată d'asupra unuĭ aparat în care se încălzește apa dulce, înmagazinînd vaporĭ de apă supra-încălziți în apa minerală din putină, de unde prin țevĭ se distribue în cabinele de băĭ.

In 1897 aŭ fost 60 vizitatorĭ.

Săceni, *com. rur.*, la extremitatea de N. a pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată pe ambele părți ale văiĭ Tinoasa.

Se învecinește la N. cu com. Ciurari, la S. cu com. Butculești, la E. cu com. Necșești din pl. Teleormanul și la V. cu cât. Drăgșani al com. Drăgșenei.

Intinderea com. cu a moșiilor aflate pe dînsa este cam de 1600 hect. Proprietariĭ principalĭ sunt: moștenitoriĭ răposatuluĭ Gr. G. Păucescu, posedînd aproape 500 hect. arabile și 5 hect. pădure; colonelul I. Păucescu, avînd 500 hect. și minoriĭ defunctuluĭ Gr. N. Păucescu, posedînd vr'o 230 hect.

Locuitorĭ împroprietăriți sunt 89, pe 250 hect. Sunt și vre-o cîți-va moșteni.

Teritoriul com. este întretăiat de vălceaua numită Păuceasca, de apa Tinoasa și de o ramură a văiĭ numită Valea-Mică, care toate se împreună cu valea Tinoaseĭ, mai jos de com. Butculești.

Din cauza terenuluĭ argilos s'a format aci mai multe lacurĭ:

www.dacoromanica.ro

Lacul-Coşoteiuluĭ, Lacul-luĭ-Puşcă, Lacul-Serdaruluĭ şi Lacul-Porculuĭ. La N.-V. de com., spre Valea-Burdeĭ, este o luncă frumoasă, pentru păşunatul vitelor.

Are o populaţie de 732 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 31 elevĭ, instalată într'un edificiŭ frumos, construit cu ajutorul defunctuluĭ Gr. Păucescu; o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; o moară cu aburĭ.

Vite: 551 vite marĭ cornute, 125 caĭ, 12 măgarĭ, 2275 vite micĭ cornute şi 120 porcĭ.

Budgetul com. este la venitурĭ de leĭ 1948, banĭ 91, şi la cheltuelĭ, de leĭ 1917, banĭ 15.

Locuinţa proprietăţiĭ este frumoasă, în stil elveţian.

Ocupaţiunea locuitorilor este numaĭ agricultura; femeile se ocupă şi cu industria casnică.

Căĭ de comunicaţie: la com. Ciurari şi de acolo la gara Beuca, spre N.; la com. Butculeşti, la S.; la com. Gărdeşti, la N.-E. şi la căt. Drăgşani, la V.

Satul Săceni este din cele maĭ vechĭ; moşteniĭ posedă hrisoave din secolele trecute, din care se poate vedea că aci aŭ avut eĭ moşiile şi satul lor. In secolul XVIII, satul acesta era trecut printre cele maĭ însemnate ale judeţuluĭ şi făcea parte din pl. Mijloculuĭ.

Imprejurul măgureĭ numită a-Moriĭ, situată spre lunca de pe Burdea, s'aŭ găsit obiecte de ceramică vechĭe, vîrfurĭ de săgeţĭ şi altele.

Săcueni (Saac), *fost judeţ* al Ţăreĭ, desfiinţat la 1844, situat între Carpaţi şi judeţele: Prahova, Ialomiţa şi Buzăŭ. Era împărţit pe la 1835 în două plaiurĭ şi treĭ plăşĭ:

Plaiul Teleajenuluĭ, cu reşedinţa în com. Văleni; plaiul Despre-Buzăŭ, cu reşedinţa în Sibiciul-d.-s.; plasa Podgoria, cu reşedinţa în Podeni-Vechĭ; pl. Tohani, cu reşedinţa în Plavia şi pl. Cîmpul, cu reşedinţa în Mizil.

Ultimul ispravnic al acestuĭ judeţ a fost răposatul Manolache Lahovari, tatăl luĭ George şi Alexandru Em. Lahovari. (V. «Vestitorul Romînesc», No. 2 1845).

Avea de capitală Bucovul şi ca oraşe principale: Văleni-de-Munte, vestiţĭ pentru vama cea mare; Slănicul, renumit pentru Ocnele sale şi mănăstirile: Văleni, Vărbila, Izvoranul, Suzana şi Cheia.

In acest jud. se coprindea şi Dealul-Mare, vestit pentru marea cantitate şi bunătatea vinurilor sale.

Marca jud. era o viţă cu strugurĭ.

La desfiinţare era împărţit în 7 plăşĭ: Cîmpul, Tohani, Cricovul, Podgoria, Scăeni, Teleajenul şi Despre-Buzăŭ, cu 170 sate, administrative de vătaşĭ. Avea 4 căpităniĭ: a Scaunuluĭ, a Starchiozi, a Mărgineanuluĭ şi a Găgenilor. Pe lîngă acestea maĭ avea şi o polcovnicie.

In tot jud. eraŭ 187 biserici, afară de cele de prin oraşe, 2 mănăstirĭ şi 11 metoace: Văleni, Iordăchianu, Apostolache, Vărbila, Barbul, Zamfira, Bădeni, Alunişul, Tufani, Mihăileşti şi Scheatul.

Ca populaţie avea 10892 familiĭ.

La 1 Iulie 1842, în jud. Săcueni, eraŭ 138 şcolĭ comunale, frecuentate de 2190 copiĭ şi una grecească la Văleni, afară de şcoala normală din Văleni.

Pe acel *timp* jud. Prahova era maĭ mic de cît Săcueni, căcĭ avea numaĭ 7132 familiĭ şi 112 sate şi 3 oraşe: Ploeşti, scaunul ispravnicilor, Filipeşti şi Cîmpina.

Acest judeţ, desfiinţîndu-se, s'a dat o parte jud. Prahova, şi o parte jud. Buzăŭ.

Săcueni, saŭ **Secueni**, *com. rur.*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., situată pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare şi pe stînga Siretuluĭ. Se compune din 2 cătune: Sacueni, reşedinţa com., a plăşeĭ şi a judecătorieĭ de pace şi Cîmpeni, cu Baloşeni, în vechime Dumbrava.

In vechime com. purta numele de Cîmpeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Obîrşia, la N. şi V. cu com. Berbenceni, la S. cu com. Boteşti.

Teritoriul com. este udat, la E., de gîrla Bahna, care se scurge în pîrîul Valea-Mare şi la V. de pîrîul Denchi, care se varsă tot în Valea-Mare. Acest din urmă pîrîŭ străbate com. de la E. spre V. şi se varsă în Siretul, d'a stînga.

Are o populaţie de 649 suflete; o şcoală mixtă, în satul Săcueni, şcoală care a fost frecuentată în 1899—900 de 25 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Intinderea teritoriuluĭ com. este de 1143 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 330 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Ilie Conduratu, C. Frunzeanu, Gh. Livezeanu şi Al. Lupaşcu.

Aci se găseşte pădurea Cîmpeni, cu o întindere de 400 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1973 leĭ, 47 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1531 leĭ, 90 banĭ.

Viile ocupă o suprafaţă de 10,35 hect.

Locuitoriĭ posedă: 53 caĭ, 508 vite marĭ cornute, 11 capre,

www.dacoromanica.ro

295 oĭ şi 51 porcĭ; 81 stupĭ. Teritoriul com. este străbătut de calea judeţeană Bacău-Bîrlad şi de calea vecinală ce duce la com. Obîrşia.

Distanţele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 18 kil.; la com. Obîrşia, 9 kil.; la com. Berbenceni, 5 kil.; la com. Boteşti, 6 kil.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, pe ţărmul stîng al Ialomiţeĭ, la 10 kil. spre E. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Ploeşti.

In apropiere de com. sunt dealurile: Capul-Pisculuĭ şi Dealul-Cruceĭ, ce ţine de com. Gura-Ocniţiĭ şi Plaiul-Dealuluĭ, ce ţine de com. Adînca; apoĭ: Cîmpia. Luncă, în partea de S., Potcoava şi Podul-Cliseruluĭ, în partea de E. şi Ciubucești, în partea de N.

Prin raionul com. curge rîul Ialomiţa, în partea de S., şi pîraele Slănicul şi Răzvedeanca, în partea de N. şi N.-V. Peste Slănicul sunt treĭ poduri în coprinsul comuneĭ: Podul-Roşu, Podul-Cliseruluĭ şi Podul-luĭ-Drugă.

Are o populaţie de 719 locuitorĭ romînĭ; o biserică; o şcoală; fabricĭ de var, de ţuică şi de cărămidă.

Se învecineşte la E. cu Adînca, la V. cu Colanul şi Lazurile, la N. cu Gura-Ocniţeĭ şi la S. cu Comişani şi Bucşiani, despărţindu-se de Colan, Lazuri şi Comişani prin Ialomiţa, de Adînca şi Bucşiani, prin pîrîul Slănicul, iar de Gura-Ocniţeĭ, prin hotarul moşieĭ.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ. La o mică distanţă de vatră se află în pămînt păcură, care n'a început încă a fi exploatată.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şes şi e formată din satele: Başta, Cuciulaţi, Mirceşti şi Săcueni, cu reşedinţa comuneĭ în satul Săcueni.

Are o populaţie de 975 locuitorĭ; o biserică de zid. Venitul anual al comuneĭ este de leĭ 3976,38 şi cheltuĭelile, de leĭ 3867.

Este legată prin şosea cu oraşul Roman.

Săcueni, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, a plăşiĭ şi a judecătorieĭ de pace, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare. Se zice că Săcueni datează din timpul luĭ Stefan-cel-Mare. Are o populaţie de 428 suflete; o şcoală; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790; 1 cîrciumă.

Vite: 38 caĭ, 365 vite marĭ cornute, 47 porcĭ şi 11 capre.

Săcueni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Săcueni, spre S.-S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa pl., pe malul stîng al pîrîuluĭ Poarca.

Are o populaţie de 376 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Aci se lucrează rogojinĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Săcueni, *fost sat* răzăşesc în com. Drăguşeni, jud. Suceava.

Săcueni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., c. Săcueni, pe linia Bacău-Roman, pusă în circulaţie la 13 Septembrie, 1872. Se află între staţiile Galbeni (11,2 kil.) şi Roman (11,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ, de 163^{m},99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 46012 leĭ, 65 banĭ.

Săcuesculuĭ (Munţiĭ-), *ramură de munţĭ*, ce se detaşază din grupa Ceahlăuluĭ, jud. Neamţu. Se maĭ numeşte Neagra-Săcuesculuĭ.

Săcuianca, *pîrîŭ*, în jud. Prahova, izvoreşte din vîrful Poiana-Mare, curge de la V. spre E., primeşte pîrîiaşul Gheba, lîngă com. Măneciul-Pămînteni şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, între com. Măneciul-Ungureni şi Pămînteni, pl. Teleajenul.

Săcuieni. Vezĭ *Săcueni.*

Săftica, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Baloteşti, spre V. de Preoţeşti, situat la S.-E. pădureĭ Vlăsia, între Valea-Călugăruluĭ şi Pîslari. Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 352 hect., cu o populaţie de 85 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ; un heleşteŭ; un pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 66 şi al celor micĭ, de 49.

Săgeata, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzău, la 17 1/2 kil. de oraşul Buzău.

Limitele sale sunt: la N., Drumul-Fieruluĭ şi Drumul-Robesc, începînd de la Curtaşul pănă în valea Costeiuluĭ; la E., valea Costeiuluĭ, hotarul moşieĭ Găvăneşti pănă în rîul Buzău, la petecul de crivină numit Ro-

www.dacoromanica.ro

șia; la S., albia rîuluĭ Buzăul, pănă la Movila-Lungă; la V., hotarul moșieĭ Dîmbroca și petecul luĭ Luscan, trecînd pe la Tîrla-Curtașul și dînd în Drumul-Fieruluĭ.

Are o suprafață de 5545 hect., din care 4548 hect. arabile, 225 hect. pădure, 612 hect. izlaz și 160 hect. sterpe. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Beilicul, Șeineasca (a statuluĭ), Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s., Coiteasca, Cărpuleasa și Murgeasca. Terenul e șes și fertil, ondulat puțin de malurile Buzăuluĭ.

E formată din cătunele: Beilicul, Coiteasca, Dîmbroca, Plevna, Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s. și Șeineasca, cu o populație de 1490 locuitorĭ.

Are o școală, în căt. Săgeata-d.-s., frecuentată de 41 copiĭ; 2 bisericĭ, în cătunele Beilicul și Săgeata-d.-s., cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Dumitru; 6 cîrciumĭ.

Vite: 196 caĭ, 131 ĭepe, 44 mînjĭ, 932 boĭ, 537 vacĭ, 225 viței, 8 bivolĭ, 329 porcĭ, 10 capre și 1840 oĭ.

Stupĭ cu albine sunt 26.

Budgetul com. e de 3389 leĭ.

Comuna e vechĭe. Cele dintîĭ sate despre care se menționează sunt: Beilicul și Săgeata. In timpul rezbeluluĭ dintre Ruși și Turcĭ (1806—1812), Săgeata a fost de maĭ multe orĭ devastată. In anul 1809, generalul rus Essen a fortificat-o, apoĭ generalul Langeron, însărcinat de Bagration, a comandat maĭ mult timp lagărul de aci.

Săgeata-de-Jos, *cătun*, al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 440 locuitorĭ și 85 case.

Săgeata-de-Jos (Zisuleasa), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Săgeata. Are 1030 hect., din care cam 90 hect. crivină, restul cultivabil.

Săgeata-de-Sus, *cătun* de reședință al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 460 locuitorĭ și 93 case.

Săgeata-de-Sus (Bagdat), *moșie*, în com. Săgeata, jud. Buzăŭ. Are 1030 hect., din care 90 hect. pădure crivină.

Săhăstria, *schit*, în pădurea Vorona, la 2 kil. spre E. de mănăstirea Vorona și în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siret, jud. Botoșani, așezat în Valea-Schituluĭ-Săhăstria. Are 2 bisericĭ: una în ograda schituluĭ, zidită la 1857 de Arhiereul Chesarie Sinodon, Irodiaconul Daniil Stroescu și Arhimandritul Iosif Vasiliŭ, și ceal'altă afară de ograda schituluĭ, unde este și cimitirul călugărilor, zidită la 1842 de către Arhimandritul Rafail.

Săhăstria. Vezĭ și Sihăstria.

Săhăteni (Țăndăroaia), *moșie*, în com. Găgeni-Vintileanca, com. Săhăteni-d.-s., jud. Buzăŭ; are 350 hect., din care 250 arabile, 50 vie, 35 fînețe, 8 izlaz și 7 răchitiș.

Săhăteni (Sătucul-de-Sus), *moșie*, în com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ; are 170 hect parte dată clăcașilor, iar parte arăturĭ și vie în siliște.

Săhăteni-de-Jos (Năeanca, Sătucul-de-Jos,) *cătun*, al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ și 65 case.

Săhăteni-de-Sus (Sătucul-de-Sus), *cătun*, al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ și 55 case.

Sălăgeni, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezată pe șesul dintre rîurile Prutul și Jijia. Se mărginește la N. cu jud. Iași; la S., cu com. Grozești; la E., cu Basarabia, despărțită de rîul Prut și la V., cu comunele Bazga și Răducăneni.

Este formată din satele: București, Colțul-Corniĭ și Sălăgeni, toate așezate pe malul Prutuluĭ, pe o suprafață cam de 1763 hect., și cu o populație de 167 familiĭ, saŭ 650 suflete.

Are o școală și 2 bisericĭ, cu 1 preot și 2 dascălĭ.

Budgetul comuneĭ la venitурĭ e de leĭ 1742 și la cheltuelĭ, de 1793 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 730, caĭ 97, oĭ 1169 și porcĭ 403.

Sălăgeni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Dumbrăveni, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Dumbrăveni. Are o populațiune de 105 familiĭ, saŭ 483 suflete; o biserică, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o morișcă de apă pe Pîrîul-Sălăgenilor ce străbate satul; 1 cîrciumă.

Vite: 104 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 255 oĭ, 41 porcĭ.

Sălăgeni, *sat*, în centrul com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezat pe malul Prutuluĭ, între satele: Colțul-Corniĭ la N. și Bucureștĭ la S. Suprafața moșieĭ e cam de 1255 hect., cu o populație de 31 familiĭ, sau 129 suflete.

Este reședința comuneĭ. Are o școală înființată în 1884, frecuentată de 13 elevĭ; o biserică vechĭe, cu 1 preot și un dascăl; o cîrciumă.

www.dacoromanica.ro

Proprietatea moşieĭ a fost a defunctuluĭ Andrianopol.

Sălătrucelul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 14 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa subprefectureĭ şi la 65 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Sălătrucelul (500 locuitorĭ) şi Seaca (107 locuitorĭ).

Prin com. trece rîul Coisca.

Are o biserică, zidită la anul 1807 de locuitorĭ şi o şcoală primară rurală.

Budgetul com. e de 1728 leĭ la venitурĭ şi de 1472 leĭ la cheltuelĭ.

E aşezată între satele Berislăveşti, Jiblea, Şerbăneşti şi Băbueşti.

Locuitoriĭ posedă: 534 vite marĭ, 495 oĭ, 77 capre, 165 rîmătorĭ.

Sălătrucelul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, situat pe apa Coisca, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o populaţie de 500 locuitorĭ şi o biserică vechie, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sălătrucul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 9 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa subprefectureĭ şi la 58 kil. de Piteşti. Se compune din 2 sate: Sălătrucul-d.-j. (80 fam.) şi Sălătrucul-d.-s. (90 fam.). Este străbătută de rîul Topologul şi se află între satele: Şuici (6 kil.), Rădăcineşti (9 kil.) şi Ariful (10 kil.).

Are 2 bisericĭ vechĭ şi o şcoală primară rurală.

Budgetul comuneĭ e de 2472 leĭ la venitурĭ şi de 2019 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 598 boĭ şi vacĭ, 80 caĭ, 1592 oĭ, 50 capre şi 314 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu lucrul de lemnărie şi aŭ maĭ multe herăstrae pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul, *com. rur. şi sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 39 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Este situată, parte pe Valea-Sălătruculuĭ, iar parte pe înclinarea dealuluĭ Ulmul.

Se mărgineşte spre E. cu comuna Băltanele; spre S., cu comuna Greci; spre V., cu comuna Plopi; iar spre N., cu proprietatea statuluĭ, Strehaia.

Satul formează comună cu satele Blindari şi Vîrgatul, avînd şi 4 mahalale: Ulari, Penieşti, Mihuţeşti şi Valea-Pietreĭ, cu o polaţie de 740 loc. şi 360 case.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 38 elevĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 710 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 562 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 28 pluguri, 46 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 400 oĭ şi 360 rîmătorĭ.

Are 2 şosele comunale, una care duce de la şcoală spre şoseaua naţională, iar alta spre com. Bîltanele. E legată şi de comunele vecine cu drumurĭ.

Dealurĭ sunt: Dealul-Sălătruculuĭ şi al-Ulmuluĭ, precum şi Poiana Mare. Ape: Matca-Sălătruculuĭ şi Matca-Colăreţuluĭ.

Sălătrucul, *moşie*, cu o întindere de 21735 pog., din care 19600 pog. pădure, jud. Argeş, pl. Loviştea, proprietatea statuluĭ, pendinte de mitropolia din Bucureşti. Are o arendă de 5000 leĭ.

Pe moşie sunt case, magaziĭ şi 2 morĭ pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul-de-Jos, *sat*, pe rîul Topologul, jud. Argeşul, pl. Loviştea, cu o populaţie de 80 familiĭ. Face parte din com. rur. Sălătrucul. Are o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sălătrucul-de-Sus, *sat*, pe rîul Topologul, jud. Argeşul, pl. Loviştea. Are o populaţie de 90 familiĭ, şi o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală primară. Face parte din com. rur. Sălătrucul.

Sălcieni, *com. rur.*, jud. Tutova. Vezĭ Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Jos, *sat*, jud. Tutova, pl. Corodul, com. Sălceni, spre S. de satul Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Sus, *com. rur. şi sat*, în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-S.-V. de oraşul Tutova, pe pîrîul Sălceni. Satul formează o com. împreună cu Sălceni-d.-j., avînd o populaţie de 667 locuitorĭ, locuind în 180 de case.

Are o şcoală primară de băeţĭ şi o biserică.

Veniturile com. sunt de 5180 leĭ 27 banĭ.

Sălciile, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Cîmpul.

E situată pe şes, la 46 kil. de capitala jud. şi la 18 kil. de reşedinţa plăşiĭ, şi e străbătută prin centru în direcţia N.-S. de un iaz.

Are o populaţie de 1782 locuitorĭ, o biserică, deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1863 şi frecuentată de 61 copiĭ (1899—900); 4 cîrciumĭ, o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 286, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia d-luĭ Scarlat Bărcănescu,

www.dacoromanica.ro

din care li s'aŭ dat 1295 hect. Eĭ posedă: 389 caĭ, 1055 boĭ, 306 vacĭ, 188 porcĭ, 2871 oĭ și 5 capre.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1770 hect.

Veniturile și cheltuelile comunale se urcă la 4000 leĭ.

Are două șosele: una în direcție E.-V. înlesnind comunicația cu com. Boldești și Adîncata, și alta, în direcția N.-S., înlesnind comunicația cu com. Fulgele și Jilavele.

Se mărginește cu comunele: Adîncata, Fulga, Jilavele și Boldești.

Sălciile, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, situat pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia la 3½ kil. la N.-E. de Adîncata-d.-j.

Are o populație de 81 suflete.

Sălcioara, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., așezată în partea de S. a județuluĭ, la 13 kil. spre S.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășiĭ, la 8 kil. spre N.-E. de com. Bălăceanul, reședința plășiĭ.

Se învecinește cu com. Ghergheasa (4 kil.), Boldul (6 kil.), și Balta-Albă (10 kil.).

Se mărginește la N.-V. cu com. Boldul, la S. E. cu Ghergheasa și la S.-V. cu Bălăceanul.

Pîraiele Valea-Sălcieĭ și Viroaga, o udă la V., de la N.-V. la S.-E., formînd și lacul Sălcioara.

Suprafața comuneĭ este de 3530 hect., din carĭ 30 hect. vatra com., 500 hect. ale locuitorilor, 3000 hect. ale proprietățiĭ private.

Are o populație de 162 familiĭ, saŭ 814 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe și Sf. Ecaterina, zidită la 1864 de clucerul Costache Niculescu Cîță, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală mixtă, fondată în 1886, frecuentată de 53 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 120 pluguri; 377 boĭ, 213 vacĭ, 146 caĭ, 153 țepe, 1088 oĭ și 145 rîmătorĭ.

Comerciul e destul de activ și constă în importul de coloniale, instrumente agricole și brașoveniĭ, și în exportul de cereale și vite; transportul se face prin gara orașuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 14 kil. spre N.-E.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale spre Obidiți-R.-Sărat; Boldul; Balta-Albă; Ghergheasa-Amara; Bălăceanul.

Budgetul com. e la venitur de 3639 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3581 leĭ, 2 banĭ.

Sălcioara, *cătun*, al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 109 case.

Sălcioara, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Ciulnița, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat pe cîmpul Bărăgan.

Sălcioara (Bărbuleanca), *moșie*, în com. Zmeeni, com. Sălcioara, jud. Buzăŭ; are 280 hect., toate arabile și puține sărăturĭ.

Sălcuța, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 35 kil. de orașul Craiova, situată pe costișa Dăsnățuiuluĭ și pe o vale, numită Valea-Satuluĭ și aproape de malul drept al rîuluĭ Dăsnățuiul.

Se învecinește la N. cu com. Terpezița, la S. cu com. Giubega, la V. cu com. Vîrtopul și la E. cu com. Tîncănăul.

Terenul com. e accidentat de dealurile: Rîpa-Roșie, cu o înălțime de 50 m.; Cornișorul, acoperit cu semănăturĭ și cu o înălțime de 20 m. E udată de rîul Dăsnățuiul, ce intră prin N.-N.-V. com. (din com. Vela), face maĭ multe cotiturĭ spre E. și apoĭ se îndreptează spre S., pentru a eși din comună. Chiar la intrarea sa în com., taie calea județeană ce vine din com. Terpezița. Peste el se află aci un pod. Prin centrul com. trece un mic pîrîŭ, numit Pîrîul-Satuluĭ, cu direcțiunea de la N.-S.; iar prin S. com., tot cu îndreptarea de la V.-E., trece Valea-Putineiuluĭ, ce izvorește din dreptul com. Vîrtopul, în colțul de S.-V. și trece în com. Tîncănăul.

Sub domnia luĭ Vodă Caragea, la anul 1832, s'a înființat comuna Sălcuța, în urma Regulamentuluĭ Organic, iar la anul 1842 s'a regulat prin proprietariĭ Brăiloiŭ.

Inainte, com. Sălcuța coprindea căt.: Tîncănăul, Mărăcinele, Drăgoaia, Vela și Suhariul; azĭ coprinde treĭ cătune: Plopșorul, la V., situat pe costișe; Sălcuța, în centru, care este și căt. de reședință și Mîrza, spre S.-E., situat tot pe costișe.

Are o populație de 1978 suflete; o școală mixtă, în căt. Sălcuța, frecuentată de 17 băeți și 7 fete și o școală de cătun în Plopșorul; 2 bisericĭ: una în com. Plopșorul (la V.), cu hramul Sfinților Constantin și Elena, fondată de Constantin Plopșoreanu și cea-l'altă în căt. Sălcuța, fondată la 2 Septembrie 1850, de logofătul Nicolae Brăiloiŭ și soția sa, Zoe Brăiloiŭ. Biserica din Sălcuța are hramul Sf. Nicolae și în amvonul eĭ se găsește următoarea inscripție:

Această sfînta biserică este zidita la anul 1850 Sept. 2, de marele logofăt de credință N. Brailoiŭ, i soția sa Z e, în zilele prea înalțatuluĭ nostru Domn Grigore N. Bibescu, cu binecuvîntarea prea sfințieĭ Sale Neofit Mitropolit. Și raposînd marele logofăt s'a zugravit de l gofeteasa Zoe, în zilele înalțatuluĭ Domn Barbu Știrbeiŭ.

www.dacoromanica.ro

Bisericile sunt deservite de 2 preoți și un cîntăreț.

Suprafața com. este de 1369½ pogoane, din care: pămînt arabil 111 pogoane, fîneață 150 pogoane, păduri 200 hect.

Moșia Sălcuța are o suprafață de 1200 pogoane și moșia Plopșorul, de 1000 pogoane, dînd un venit de 94769 lei. Aparțin d-lor N. Popp, D. M. Boicescu, D. Magîlea, D. C. Ionescu, D. I. Văleanu, D. N. Ioan, Doctor Atanasescu.

Se cultivă viea pe o suprafață de 140 pogoane.

In com. sunt: 2 mori cu aburi, 5 cu apă și 8 cîrciumi.

Venitul com. e de 3801,08 lei.

Vite: 414 vite mari cornute, 87 cai și 320 oi.

Sălcuța, *sat*, în com. Cornetul, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița. (Vezi Cornetul).

Sălcuța, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuța, reședința primăriei, așezat în centrul com.

Se mărginește la V., cu satul Plopul și la S.-E. cu Mîrza.

Are o populație de 902 suflete; o școală mixtă ce funcționează din 1842, frecuentată de 17 băeți și 7 fete; o biserică, zidită la 1850 de marele logofăt Nic. Brăiloiu și soția sa Zoe; 3 cîrciumi.

Sălcuța, *sat*, făcînd parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciu, situat pe valea cu același nume, la 6 kil. de căt. Galbeni.

Are o populație de 219 suflete, locuind în 50 case și 6 bordee.

Locuitorii sunt parte răzeși și parte clăcași. Teritoriul satului e de 116 hect. și 90 arii și e tot stăpînit de locuitori.

Sălcuța, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, c. Calopărul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Se află între stațiile Livezi (13,8 kil.) și Segarcea (11,5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 149m,54. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 24502 lei, 85 bani.

Sălcuța, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuța, în întindere aproximativă de 1200 pog., arabile.

Săltava, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta. E mult mai mult lung de cît lat și se întinde pe teritoriul comunelor: Gîldăul, Petroiul și Cocargea.

Săltava, *trup al pădurei* Căltin-Săltava, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Piua-Petrei. Are 40 hect., populate cu salcie și plop.

Săltava, *pădure*, făcînd parte din trupul pădurei Vlădeni. E situată în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Vlădeni, și are 100 hect., populate cu plop și salcie.

Săltava-de-Jos, *braț*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Curge pe teritoriul comunelor: Bordușani, Făcăeni și Găița. Incepe din lacul Cobol și din alte lacuri mai mici și merge spre N., formînd brațul Săltava-d.-s.

Săltava-de-Sus, *braț*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Curge pe teritoriul comunelor: Vlădeni și Chioara. Este o continuare a canalului Săltava-d.-j. și formează un centru în care curg mai multe brațe, din care cel mai mare este Săltava-d.-j. Curgerea o are de la S. spre N. Se varsă în Dunăre, în dreptul satului Piua-Petrei, lîngă pichetul Gura-Săltavei.

Săltăneasca, *pîrîu*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Priseaca.

Curge în direcție N.-S., face mai multe cotituri, se unește cu vălceaua Goța, la 1 kil. din jos de căt. Priseaca, cu care împreună poartă numele de Dîrjovul.

Săltănești, saŭ **Malcoveți**, *sat*, făcînd parte din com. rur. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, situat pe malul stîng al pîrîului Săltăneasca.

Are o populație de 250 locuitori; o biserică, construită de d-nul Dimitrie Protopopescu și obștea locuitorilor.

Sănătești, *cătun* al com. Arcani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat în partea de N. a comunei, pe șes și lîngă pîrîul Jalești.

Are o suprafață de 720 hect., din care 470 hect. pădure, 210 hect. arabile, 25 hect. fînețe, 7 hect. vie și 8 hect. livezi de pruni, cu o populație de 66 familii, saŭ 424 suflete; o biserică de zid, făcută la 1853, de proprietarul moșiei Drăghiceanu Hîrgot.

Locuitorii posedă: 22 pluguri, 22 care cu boi și vaci, 1 căruță cu cai; 223 vite mari cornute, 16 cai, 120 rîmători, 292 oi și 41 capre; 40 stupi cu albine.

Este udat de pîrîul Jalești, care'l străbate de la N. la S.

In cătun se găsesc 2 mori și 7 pive pe apa Jaleșului.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua comunală, care'l leagă la S. cu comuna sa Arcani, și spre N., la eșirea din cătun, cu șoseaua ce vine de la

www.dacoromanica.ro

E., despre albia Jaleşuluĭ, şi pe care 'l trece pe la capul cătunuluĭ, printr'un pod de lemn.

Săndeni, *parte din satul* Dolhasca, jud. Suceava.

Sănduleni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situată pe valea Tazlăuluĭ-Mare. Se compune din 11 cătune: Sănduleni, reşedinţa, Prisaca saŭ Vidraşcu, Orăşa-Avram, Lărguţa, Costineni, cu secţia Ruşi, Fundul-Ruşiĭ, Stuful, toate pe stînga rîuluĭ; Verşeşti-d.-j., Tisa şi Mateeşti, pe dreapta rîuluĭ.

In Condica Liuzilor nu găsim de cît Orăşa, a banuluĭ Ştefan Roset; iar în Statistica din 1874 se maĭ coprinde şi cătunele Comanul, Turluianul şi Găidarul, azĭ alipite la com. Dealul-Noŭ, şi Ghizunia, azĭ silişte.

Se mărgineşte la E. cu teritoriul comunelor Valea-Seacă şi Valea-Mare; la S., cu al comunelor Valea-Rea şi Berzunţul; la V., cu al comunelor Bucşeşti şi Berzunţul şi la N., cu al comunelor Boşoteni şi Bereşti.

Are o populaţie de 1718 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ (1899—900); 2 biserici ortodoxe, cîte una în căt. Verşeşti şi Orăşa-Avram, deservite de un preot şi un cîntăreţ şi 2 catolice, în satele Stuful şi Lărguţa; 5 cîrciumĭ.

Rîul Tazlăul curge de la N. la S. prin comună şi în el se scurge Turluiul şi Orăşa, pe stînga, iar Verşeşti şi Tisa pe dreapta.

Dealurĭ: Scurtul, Caragea, Beldiman, Stuhul, Roşul, Strîmbul şi altele.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 4000 hect. Pădurile (Cărunta, Verşeşti, etc.) ocupă aproape 2000 hect.

Proprietăţile marĭ sunt: Sănduleni, Costineni, Verşeşti, Orăşa-Avram şi Verşeşti-Ion, care acoperă peste 2400 hect.; unele din ele aŭ pădure.

Proprietarĭ sunt: fraţiĭ Sturdza, Ştefan Ţîrţescu, Zamfira Rosetti, Profira Gheorghiu-Budu şi Maria Ciupagea.

Pe valea pîrîuluĭ Orăşa se găsesc mine de gips (ipsos).

Totalul pămînturilor de cultură este de 598 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 12 hect.

Locuitoriĭ posedă: 88 caĭ, 887 vite cornute, 137 porcĭ, 29 capre şi 496 oĭ; 82 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 8140 leĭ, 11 banĭ şi la cheltuielĭ, de 6558 leĭ, 68 banĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Sănduleni-Teţcani-Ardeoani şi de şoseaua Bacău-Oneşti.

Distanţele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 32 kil.; la com. Valea-Seacă, 42 kil.; la com. Berzunţul, 15 kil.; la com. Tîrgul-Valea-Rea, reşedinţa plăşiĭ, 4 kil.; la com. Valea-Mare, 44 kil.; la com. Bereşti, 6 kil.; la com. Boşoteni, 6 kil. şi la com. Bucşeşti, 23 kil.

Sănduleni, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situat pe pîrîul Sănduleni, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populaţie de 247 locuitorĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 14 caĭ, 113 vite marĭ cornute, 24 porcĭ.

Sănduleni, *moşie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, cu o întindere de 550 hect., care daŭ un venit anual de 11090 leĭ, cu pădure cu tot. Aparţine caseĭ luĭ Sandu-Sturdza.

Sănduleşti, altă *numire*, a *cătunuluĭ* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Săpata, *numire*, ce se dă Dunăreĭ-Vapoarelor, de la despărţirea sa de Dunărea-Vechĭe, pănă unde se desparte canalul Cremenea de Munuşoaia, jud. în Brăila.

Săpata (Groapa), *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, la hotarul comunelor rurale Rasova şi Enigea, situată în partea de V. a plăşeĭ, de N. a comuneĭ Enigea şi de S.-E. a comuneĭ Rasova; este aşezată pe culmea dealuluĭ Iocuj-Bair şi are 158 m.; e punct trigonometric.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, la hotarul com. Rasova şi Enigea, situată pe dealul Iocuj-Bair, spre E.; are 154 *m.* înălţime.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Rasova şi Enigea, la 4 kil. de satul Ostrovul, pe panta dealuluĭ Roşt; are 96 m. înălţime, dominînd valea Roşt, Dunărea şi şoseaua judeţeană Ostrov-Dacui-Hîrşova; este artificială şi servă ca punct trigonometric de observaţie.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Ostrovul, situată în partea de V. a plăşeĭ şi cea centrală a com., la 1 1/2 kil. spre S.-E. de satul Ostrovul, pe muchia dealuluĭ Ostrovuluĭ; are 51 m. înălţime, dominînd satul Ostrovul, veriga Ostrovul, pîrîul Roştul, drumul judeţean Ostrovul-Cernavoda; este artificială şi acoperită cu verdeaţă.

Săpata-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, la 19 kil. de com. Bîscovul Fleştiĭ, reşedinţa subprefecturеĭ, şi la 12 kil. de Piteşti. Se compune din satele:

www.dacoromanica.ro

Bănăreşti, Mărţeşti, Morăreşti şi Titieşti saŭ Pepeleşti, cu o populaţie de 244 familiĭ, saŭ 1133 suflete.

Prin comună trece apa Cotmeana.

Are 2 bisericĭ, din care una în satul Titieşti, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţi şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1617 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1267 leĭ.

Vite: 800 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 4 bivolĭ, 1531 oĭ, 21 capre şi 115 porcĭ.

Săpata-de-Sus, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Piteşti, la *22* kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 26 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Drăghiceşti, Găinuşca, Lipicul şi Popeşti, cu o populaţie de 1081 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, din care una zidită de unul Balotă, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţi şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Este străbătută de apa Cotmeana şi pe teritoriul eĭ se află cîte-va semne trigonometrice făcute de armatele austriace la 1855.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2846 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2108 leĭ.

Vite sunt: 607 boĭ şi vacĭ, 35 caĭ, 1200 oĭ, 52 capre şi 305 rîmătorĭ.

Săpată (Movila-), *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova, situată în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-V. a com.; este vîrful principal al dealuluĭ Pietrosul; are o înălţime de 227 metri şi e punct trigonometric de rangul I-iŭ, dominînd satul Somova şi şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea; e de natură pietroasă.

Săpate (Movilele-), *şir de movile*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Văcăreni, în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a com.; aŭ o înălţime de 120—125 metri, dominînd şoseaua judeţeană Isaccea-Măcin, şi valea Jijila.

Săpioveni, *sat*, aşezat pe partea de N. a Dealuluĭ-Vieĭ la S. comuneĭ Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoşani, şi în dreapta Jijieĭ. Are o suprafaţă de 742 hect., şi o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 330 suflete.

Aci e reşedinţa primărieĭ com. Ungureni.

Are 1 biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţi; 1 şcoală, frecuentată de 35 elevĭ.

Vite: 206 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 356 oĭ şi 23 porcĭ.

Săpoca, *cătun*, al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, situat la gura rîuluĭ Slănicul, pe ambele sale malurĭ şi avînd 560 locuitorĭ şi 128 case.

Are tîrgul Săpoceĭ, ce începe la 9 Martie şi ţine pănă la 20 Aprilie: Miercurea şi Joia.

Săpoca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cernăteşti, căt. Săpoca; are 1000 hect. arătură, livezĭ, izlaz şi o frumoasă grădină.

Săpocii (Muchea-), *platoŭ*, în jud. Buzăŭ, ce se ridică pe malul drept al rîuluĭ Slănicul, aproape de vărsarea sa în rîul Buzăul, despărţind com. Pleşcoiul de com. Cernăteşti.

Din acest platoŭ pleacă o serie de movile, care se continuă pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, pănă în Brăila, lăsînd la gura rîuluĭ Cîlnăul o ramură ce se dirige spre N., pe albia sa, pănă la Clociţi.

Acest platoŭ e acoperit de viĭ.

Săpunari, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Drăguţeşti-Săpunari. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi un cîntăreţ.

Săpunari, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, făcînd parte din com. Lehliul, situat pe amîndouă malurile ale văiĭ Săpunari şi la 2 kil. spre N. de satul Lehliul.

Are o populaţie de 100 familiĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ (1890—900); o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 400 caĭ, 309 boĭ, 1300 oĭ, 65 bivolĭ, 10 capre şi 105 porcĭ.

Prin sat trece drumul dintre Urziceni şi Călăraşi.

Săpunari, *vale*, ce se întinde din jud. Ilfov, spre N., pănă în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, şi conţine maĭ multe lacurĭ. Pe malurile acesteĭ văĭ sunt satele: Lehliul şi Săpunari.

Sărari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 260 locuitorĭ.

Sărari, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 600 hect., pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Sărasca, Matiţa şi Delniţa, *proprietăţi*, ale Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, foste pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, în întindere de 1011 hect., din care 315 hect. suprafaţă împădurită şi 696 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe.

Sărata, *plasă*, în jud. Buzăŭ,

www.dacoromanica.ro

udată în tot latul său de rîul Sărata, situată în partea centrală a jud. Buzău. E limitată la N. de plaiul Pîrscovul, la N.-E. de plaiul Slăniculuĭ, la E. şi S. de pl. Cîmpul, la V. de pl. Tohani şi la N.-V. de plaiul Buzăuluĭ.

Are o suprafaţă de 61048 hect., din care 21700 hect. arabile, 18915 hect. pădure, 3362 hect. fîneaţă, 6397 hect. izlaz, 744 hect. livezĭ, 4638 hect. vie.

Terenul său e parte şes, parte deluros, acoperit de livezĭ, viĭ şi păduriĭ, divizat în 108 moşii şi 72 păduriĭ mai însemnate, afară de pămîntul posedat de locuitorĭ şi de cele 48 cete de moşneni.

E avută în păduriĭ, viĭ şi livezĭ, precum şi în substanţe minerale: păcură, sare, piatră de construcţiĭ, piatră de var, sorginţĭ de ape minerale, etc.

Ca industrie are: 6 fabricĭ de petroleŭ, 2 fabricĭ de coniac, 32 morĭ de apă, 7 morĭ de aburĭ, 2 făcae, 1 pivă, 15 stîne şi o fabrică de postav.

Comerciul constă în desfacerea: cerealelor, vinuluĭ, ţuiceĭ, lemnelor de foc şi construcţiĭ, precum şi a cîtor-va produse industriale.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată, şoseaua judeţeană Buzău-frontieră, şoselele vecinale Vernesti-Tisăul şi Şarînga-Nişcovul, şoselele comunale: Lipia, Merei, Monteorul, Sărata şi Şarînga, perpendiculare pe şoseaua naţională, precum şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 2484 caĭ, 1265 ţepe, 8022 boĭ, 3046 vacĭ, 1505 viţeĭ, 54 bivolĭ, 147 bivoliţe, 93 asinĭ, 382 mînjĭ, 5276 porcĭ, 2213 oĭ şi 421 capre. Stupĭ sunt 653.

E formată din comuna urb. Buzău şi din comunele rurale: Cîndeşti, Clondirul, Dara, Grăjdana, Gura-Nişcovuluĭ, Gura-Sărăţeĭ, Lipia, Mărăcineni, Merei, Monteorul, Simileasca, Stîlpul, Şarînga, Tisăul şi Valea-Teancului, cu o populaţie de 45850 locuitorĭ.

Meseriaşĭ sunt, afară de ceĭ din oraş: 62 lemnarĭ, 6 tîmplarĭ, 106 rotarĭ, 125 butnarĭ, 5 căruţaşĭ, 17 croitorĭ, 39 cizmarĭ, 60 fierarĭ, 7 maşinistĭ, 16 cojocarĭ, 6 brutarĭ, 35 vărarĭ şi 17 pietrarĭ.

Plasa Sărata, formată din 16 comune rurale, afară de oraşul Buzău, a avut mult timp reşedinţa în com. Stîlpul, apoĭ în oraş; acum e unită cu pl. Tohani, avînd de subprefectură com. Mizil.

Plăşile unite aŭ 42 şcoale mixte şi una de cătun, frecuentate de 2089 elevĭ şi 369 eleve. In singura pl. Sărata sunt 42 bisericĭ, deservite de 38 preoţĭ, 38 cîntăreţi şi 26 paracliserĭ; 176 cîrciumĭ.

Sărata, *numire vechie a comunelor* Gura-Sărăţiĭ şi Monteorul, jud. Buzău.

Sărata, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul, situat aproape de pîrîul Sărata, la 2 kil. 600 m. de satul Solonţul (şcoală).

Are o populaţie de 306 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1888, cu 2 cîntăreţĭ; 1 cîrciumă.

Vite: 12 caĭ, 175 vite marĭ cornute şi 17 porcĭ.

Sărata, *sat*, pe valea Sărata, în partea de V. a com. Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1363 hect. şi o populaţie de 93 familiĭ. Se mai numeşte şi Jovîrteni.

Are o biserică şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 206 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 600 oĭ, 91 porcĭ.

Sărata, *sat*, în jud. Neamţu, com. Doamna, pl. Piatra-Muntele.

Are o populaţie de 266 suflete; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl; 2 morĭ; o vărărie.

Numărul vitelor se urcă la 325 capete.

Se mai numeşte şi Sărata-Văratic.

In privinţa istorică, v. Uricul din 6995, Octombrie 7, de la Ştefan Voevod, întăritor pe jumătate de sat de Sărata, ce aŭ cumpărat-o Toma Grigorce de la Ioan Murgul, care aŭ avut-o dreaptă ocină a sa de baştină.

Sărata, *sat*, în jud. Neamţu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat pe valea formată de dealul cu acelaşĭ nume şi dealul Balaurul, la 7 kil. de oraşul Piatra.

Are o suprafaţă de 257 hect. 64 ariĭ, cu o populaţie de 192 suflete; o biserică vechie, de lemn, făcută de răposatul preot Gheorghe Luca.

Numărul vitelor se urcă la 118 capete.

Se mai numeşte şi Sărata-Pîngăraţi.

Sărata, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Pietrari-d.-s., pl. Ocolul.

Sărata, *vechie numire a satuluĭ* Lata, pl. Ialomiţa-Balta, com. Pribegi, jud. Ialomiţa.

Sărata, *staţiune balneară*. Vezĭ Sărata-Monteorul.

Sărata, *băĭ*, în satul Dealul-Noŭ, pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacău, cu 3 izvoare, de apă foarte sărată. Intre oraşul Bacău şi aceste izvoare se mai află, într'o vale, încă un izvor sărat şi sulfuros.

www.dacoromanica.ro

Pentru prima oară aŭ fost analizate de Dr. Istrati în anul 1875, care a constatat că izvorul sărat cel maĭ abundent conţine urme de iod. Tot în valea unde se află izvorul sărat şi sulfuros, maĭ la dreapta, e un izvor numit Omenesc, puţin sărat şi cu hidrogen sulfurat.

In sat, aproape toate casele (175) aŭ cîte o baie saŭ două instalate în odăĭ, pe care le închiriază la vizitatorĭ. Ţăraniĭ transportă apa cu butoaiele.

Sărata, *moşie*, cu trupurĭ, fostă pendinte de mănăstirea Pîngăraţi, jud. Neamţu. Are o întindere de 216 hect., 60 ariĭ, împărţită în 3 trupurĭ, cel dintîiŭ situat în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, traversat de şoseaua jud. Piatra-Neamţu, în apropiere de 7 kil. de oraşul Piatra, compus din pămînt de arătură, fîneţe şi cam 62 de hect. pădure în 3 pîlcurĭ de diferite esenţe şi vîrste. Se învecineşte la N. cu moşia statuluĭ Almaşul şi Clăcaşiĭ din Dobreni, la E. cu moşia Dobreni a d-luĭ Leon Bogdan, la S. cu Dărmăneşti, proprietatea caseĭ d-luĭ M. Miclescu şi la V., cu moşia statuluĭ Gîrcina.

Al 2-lea şi al 3-lea trup e situat lîngă Bălăşeşti şi pendinte de com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, în apropiere de 15 kil. de oraşul Piatra şi la 10 kil. de gara Roznov; sunt compuse numaĭ din pămînt de arătură.

Trupul al 2-lea se învecineşte la N. şi E. cu moşia Bălăneşti a răzeşilor, la S. cu pămînturile însuraţeilor din Dochia, la V. cu moşia Hîrtopul, proprietatea caseĭ răpos. St. Pruncul.

Trupul al 3-lea se învecineşte de toate laturile cu răzeşiĭ din Bălueşti.

Sărata, *moşie*, în com. Monteorul, jud. Buzăŭ; are 300 hect., din care: 160 pădure, 80 viĭ, restul livede şi sterp; încorporată cu moşia Hagi-Moscu, formînd împreună moşia Monteorul.

Sărata, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, format din alte două pîraie maĭ micĭ, unul ce vine din com. Fereşti şi altul din com. Dăneşti şi care, întrunindu-se la podul luĭ Belegan, formează pîrîul Sărata. Sub acest nume pîrîul străbate teritoriul satuluĭ Moara-Domnească, com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, păstrînd direcţiunea de S.-E, pănă ce se varsă în pîr. Vasluieţul.

Sărata, *pîrîŭ*. Izvoreşte din com. Gura-Sărăţiĭ, jud. Buzăŭ, prin valea Purcăreaţa, primeşte izvoarele Brînzeasca şi Vladimirul, trece în com. Monteorul, unde primeşte izvorul Murătoarea, care o sară şi care 'ĭ-a determinat numirea. După ce face maĭ multe curbe, udă teritoriul com. Dara, se dirige spre S. prin com. Clondirul, Cioranca, Mihăileşti şi Glodeanul-Sărat, apoĭ intră în jud. Ialomiţa şi curge pe lîngă satele Rădulești, Armăşeşti şi Bărbuleşti şi, lîngă satul Alexeni, se varsă în rîul Ialomiţa. Cursul săŭ, repede în jud. Buzăŭ, e încet în Ialomiţa şi adesea ia forma unor bălţi nomoloase, acoperite de trestie şi stuf. Afluenţi maĭ însemnaţi are în jud. Buzăŭ, pe partea dreaptă: Şarînga, Pietroasa şi Năeanca, care, numaĭ cînd vine mare, îşĭ scurge o parte din volumul săŭ în Sărata, lîngă Miroşi; iar pe stînga: Huiubul, Leoteasa saŭ Piţigoiul şi lacul Glaveş. In jud. Ialomiţa îşĭ măreşte cursul cu pîrîul Ghighiul, cu o mică scurgere de pe Valea-Raiciuluĭ, ce vine din jud. Prahova şi de o altă scurgere a laculuĭ Jilavele.

Pe lîngă numirea de Sărata, maĭ poartă numirile de Cricovul, şi de Cricovul-Sărat.

Sărata, *gîrlă*, izvoreşte din partea de N. a com. Telega, jud. şi pl. Prahova, trece prin căt. Mislea, udă partea de S. a căt. Scorţeni, intră în com. Bordeni şi se varsă în rîul Teleajenul, la căt. Plopeni, pendinte de com. Mălăeşti. Are de afluenţi: Runcul, pîrîiaşul Mislea-Dulce, care izvoreşte din căt. Buştenari, pendinte de com. Telega şi se varsă în gîrla Sărata, la căt. Mislea şi Valea-Scoarţeĭ, care se varsă într'însa la punctul numit Piscani.

Sărata, *vale*, cu apă sărată, care izvoreşte de la N. com. Pietrari-d.-s., pl. Ocolul, jud. Vîlcea, şi se varsă în rîul Otăsăul. Are ca afluenţi: Valea-Sanduluĭ, a-Raţeĭ şi altele.

Sărata-Bugheni (Bughianca), *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cioranca, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Banul; făcea un corp cu Urseasca şi Căldăruşa, care s'aŭ vîndut, iar partea Sărata-Bugheni a rămas a statuluĭ; are 600 hect. maĭ toate arabile; de dînsa ţine şi pădurea Sărata-Banuluĭ.

Sărata-Comana, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărăţiĭ, căt. Atîrnaţi, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Comana. Are 268 hect., din care vr'o 200 arabile, restul vie şi 12 hect. pădurea Comana. Azĭ dată în 44 loturĭ.

Sărata-Monteorul, *staţiune balneară*, situată la 40 minute de Buzăŭ şi la $^1/_4$ de oră de gara Monteorul, jud. Buzăŭ, comuna Monteorul. Ocupă o poziţie pi-

www.dacoromanica.ro

torească, înconjurată în toate părțile de dealuri acoperite de păduri, la adăpostul curenților, prezintînd o climă temperată constantă.

Emanațiunile de gudron ale minelor de păcură, aflate în apropiere, dau acestor băi efecte terapeutice minunate în afecțiunile organelor respiratoare: Tuberculoză, Bronchite cronice, Astme, Emfiseme, etc.

Efectele apelor de la Sărata-Monteorul. — Aceste ape sunt constituite din: Ape Iodo-Bromo-Cloruro-Sodice; Ape Cloruro-Sodice-Sulfuroase; Ape Alcaline-Bicarbonate; Băi de Nămol.

Din analizele doctorilor Istrati și Bernard reese ca apele de la Sărata-Monteorul sunt superioare apelor de la Hall, Kreutznach, Salies les bains, Uriage, etc.

Ele conțin, pe lîngă o mare cantitate de Iodură de Magnezie, peste 180 grame la litru de Clorură de Sodiŭ.

Grație Ioduluĭ ce ele conțin, aceste ape se întrebuințează cu foarte mare succes contra: Sifilisuluĭ, Boalelor de piele, Reumatizmuluĭ, Boalelor gîtuluĭ și nasuluĭ, etc.

Combinația Ioduluĭ cu enorma cantitate de Clorură de Sodiŭ, ce aceste ape prezintă, face ca boalele de femeĭ, Limfatizmul, Anemia, Scrofulosa, Manifestațiunile tuberculoase, etc., să poată fi tratate cu succes la Băile Sărata-Monteorul.

In fine apele Alcalino-Bicarbonate-Sodice dau rezultate inapreciabile contra boalelor de Stomac, Intestine, Vesica urinară, contra boalelor de Ficat și de Rinichĭ.

De asemenea la Băile Sărata-Monteorul este instalat un stabiliment de idroterapie sistematică modernă, care dă cele mai bune rezultate în cazurĭ de afecțiunĭ nervoase, neurasthenie, etc.

De la 1900 aŭ început să funcționeze băile de nămol. Acest nămol, care conține o mare cantitate de iod și de fer, este comparabil celuĭ de la Franzensbad și prezintă proprietățĭ curative minunate în afecțiunile scrofuloase, reumatizmale, în afecțiunile uterine, etc.

Instalațiunea băilor Sărata-Monteoruț. — Sunt două oteluri marĭ în genul celor maĭ marĭ oteluri din străinătate. In aceste oteluri este instalat oficiul telegrafic, poștal și telefonic, și o farmacie.

Băile aŭ o instalațiune modernă (totul în marmoră) și se pot compara cu cele maĭ renumite băĭ din străinătate.

Pe lîngă cele 2 oteluri, este un casino de toată frumusețea, instalat în parc.

Vizitatoriĭ maĭ pot găsi camere în satul din apropierea băilor.

In mijlocul parculuĭ s'a ridicat un mic monument, — bustul răposatuluĭ Monteoru, care a înființat aceste băĭ, cheltuind însemnate sume de banĭ pentru captarea apelor, zidirea clădirilor, etc.

Sărata-Nenciulești, *altă numire a cătun.* Bugheni, com. Monteorul, jud. Buzăŭ.

Săratul, *sat*, în partea de E. a com. Stănilești, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 5 kil. de satul de reședință, așezat pe șesul dintre gîrla Prutețul și rîul Prutul. Suprafața moșieĭ e cam de 500 hect., cu o populație de 63 sufl. Locuitoriĭ sunt răzeșĭ, avînd din vechime proprietățile lor.

Sărăcești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cireașovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Sărăcilă (Valea-luĭ-), *vale*, izvorește la E. de com. Cornul, jud. și pl. Prahova, și se varsă în rîul Prahova, în partea de V., în dreptul com. Breaza-d.-s.

Sărăcinești, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Cozia, compusă din 2 cătun.: Sărăcinești și Viezuri, și situată lîngă albia rîuluĭ Sărăcinești (Rîmnicul), între dealurile Coasta-Lunceĭ și Pirigul, la 12 kil. de capitala jud. și la 5 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește la N. cu com. Cheia și Olănești, la S. cu com. Păușești-Măglași, la E. cu Bujoreni, la V. cu Zmeurătul și Cacova.

Are o suprafață de 255 hect.

E brăzdată de dealurile: Coasta-Lunciĭ și Pirigului și udată de văile: Surduluĭ, Miuluĭ, Pîrguluĭ, precum și de rîul Sărăcinești.

Are o populație de 660 locuitorĭ; 2 biserici, una fondată la 1712 și a doua, în cătun. Viezura, fondată la 1852; o școală mixtă, înființată la 1857.

Vite: 25 caĭ, 50 boĭ, 40 vacĭ, 120 capre, 325 oĭ, 100 porcĭ.

Pe rîul Sărăcinești, în raionul com., e o moară.

94 locuitorĭ s'au împroprietărit la 1864 pe moșia statuluĭ Sărăcinești, din care li s'aŭ dat 255 hectare.

Budgetul com. e la venitur de 1020 leĭ și la cheltuelĭ, de 950 leĭ.

O șosea comunală înlesnește comunicația între com. Olănești și Cheia (la N.) și com. Păușești-Măglași (la S.).

Sărăcinești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea. Are o populație de 620 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1712 de Ștefan și Climent Episcopul.

Sărăcinești, *sat*, făcînd parte

www.dacoromanica.ro

din com. rur. Robești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Sărăcinești și pe malul drept al Oltuluĭ, lîngă șoseaua națională Rîul-Vaduluĭ, la 2 1/2 kil. de cătun. Robești, unde e reședința comuneĭ și școala.

Are o populație de 35 familiĭ; o biserică foarte vechĭe, cu hramul Sf. Nicolae, construită din lemn, reparată la anul 1858, cu următoarea inscripție:

«Cu mila luĭ Dumnezeŭ s'a zugrăvit această sfînta biserică, la leatu 1858, luna Septembre 18, de robiĭ luĭ Dumnezeŭ pravoslavnicĭ acesteĭ bisericĭ, Tudor Grădinărescu, soția Smaranda, Mitu sin Dumitru, cu soția Maria d-luĭ boer Manu Măciuceanu, etc.»

In raionul cătunuluĭ se văd ruine de ziduri vechĭ și urme de bisericĭ. S'a găsit un picior de preastol de piatră, care s'a așezat la biserica din Robești, și maĭ multe săgețĭ în formă dacică.

Sărăcinești, *deal*, în raionul com. Sărăcinești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 50 ariĭ vie.

Sărăcinești, *rîŭ*, format din rîurile Olănești și Cheia, jud. Vîlcea. Ambele se întîlnesc în com. Sărăcinești și formează rîul Rîmnicul, care pe teritoriul acesteĭ comune poartă numele de Sărăcinești.

Sărăcinești, *vale*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robești; izvorește din poalele munteluĭ Rigla, desparte dealul Măgura de Ghimpurosul, trece prin cătun. Sărăcinești, și se varsă spre E. în rîul Oltul.

Sărărești, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Drăguțești-Săpunari.

Sărărești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciumești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel, în partea de N. a comuneĭ.

E udat la E. de rîul Doamna, pe malul căruia trece calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești - Frontieră.

Peste rîul Doamna, în raionul satuluĭ, este un pod de fier al căieĭ ferate. Aci e și gara Ciumești.

Are o populație de 140 loc.

Sărăturile, *grind*, jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Sulina și cea de N. a com. rur. St. Gheorghe, pe malul Mărieĭ; în partea de S. a satuluĭ Sf. Gheorghe, e străbătut de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc spre Sulina; are o întindere de 1900 hect., acoperită cu iarbă și suhat pentru vite și avînd și maĭ multe cîșle (tîrle).

Sărățeĭ (Gura-), *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Sărata, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărata, la 16 kil. de orașul Buzău.

Are o suprafață de 3080 hect. cu o populație de 3330 locuitorĭ.

E formată din cătunele: Atîrnați, Cîrlești, Ciuhoiul, Dobrilești, Gura-Sărățeĭ, Izvorul-Dulce, Mușcelul-Dăreĭ, Nenciulești-Moșneni și Valea-Botiĭ.

Căĭ de comunicație are: șoseaua vecinală Mizil - Nișcovul prin Sărata (Drumul-Dealuluĭ); șoseaua comunală Sărata, care o pune în contact cu șoseaua națională; șoseaua Sărata-Monteorul și alte drumurĭ naturale.

Vite: 434 boĭ, 70 vacĭ, 32 vițeĭ, 45 caĭ, 52 ĭepe, 8 mînjĭ, 460 oĭ, 11 capre și 62 porcĭ.

Meseriașĭ sunt: 6 lemnarĭ, 1 tîmplar, 4 rotarĭ, 4 butnarĭ, 4 croitorĭ, 6 cizmarĭ, 15 fierarĭ și 3 cojocarĭ.

Are o școală în cătunul Atîrnați, frecuentată de 82 elevĭ și o școală mixtă în com. Valea-Botiĭ, frecuentată de 55 elevĭ și 17 eleve; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 3 paracliserĭ și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Treime. Cîrciumĭ sunt 13.

Comuna este una din cele maĭ vechĭ ale județuluĭ. Dionisie Fotino menționează, din satele care o compun, numaĭ: Valea-Botiĭ și Izvorul-Dulce. Dealul-Domnia, acoperit de nenumărate ruine de case, despre care se zice că ar fi rămășițe din orașul Buzăŭ, care ar fi fost situat înainte pe aci, apoĭ: Valea-Beizadelelor, Puțul-Beizadelelor, ruinele schituluĭ Negoiță, etc., care înconjoară Dealul-Domnia și care confirmă această presupunere. Ca locurĭ demne de văzut are: Biserica-Porumbița, Fîntîna-cu-Cerc, Fîntîna-Romanești-lor și maĭ cu seamă Casa-Hoților. Nu maĭ puțin însemnate sunt și crucile de piatră de la Izvorul-Dulce și Borcănești, prin vechimea și mărimea lor.

Sărățeĭ (Gura-), *cătun* al com. Gura-Sărățeĭ, jud. Buzăŭ, cu 430 locuitorĭ și 99 case.

Sărățeĭ (Fundul-), *vechie numire* a *cătunuluĭ* Monteorul, jud. Buzăŭ, com. Monteorul.

Sărățeĭ (Fundul-), *numire dată uneĭ părțĭ din moșia* Hagi-Moscu, jud. Buzăŭ, com. Monteorul, unde se află văile: Murătoarea, Ursoaia, Păcura - Mare, Păcura-Mică, etc., din care se extrage păcura.

Sărățelul, *pîrîŭ*, izvorește din pădurile Văieĭ-Buzatuluĭ, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge spre S., trece

www.dacoromanica.ro

pe lîngă cât. Bogdănești, Cuibul și Gornetul, primește văile: Bogdănești, Dosuluĭ, Baba-Sanda, Petricănești, Gornetul, Valea-Viilor, Valea-Beneĭ, unită cu Onceteanca și Turburea, și, de aci, eșind din com. Gornetul-Cuib, se îndreaptă spre S.-E., intră în com. Podeni-Noĭ, unde se varsă în Cricovul-Sărat.

Pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Sărățelul sunt abondente izvoare de sare.

Sărățelul, *pîrîŭ*, izvorește din coastele dealuluĭ Predealul, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Opăriți. Sub poalele dealuluĭ Boia, din aceeașĭ comună, se împreună cu pîraiele: Stupineĭ, Cîlnăul, Adînca și Sărățelul și primește numele de Sărățelul, iar în dreptul com. Păcurați primește numele de Turburea.

De aci 'șĭ continuă drumul spre S., printre comunele Gornetul-Cuib și Păcureți.

Sărățelul, *gîrlă cu apă sărată*, izvorește de la poalele com. Gornetul-Cuib, curge de la V. spre E., intră în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, și se varsă în rîul Ovisa.

Sărățelul-Bălănești, *pîrîŭ*, plaiul Pîrscovul, jud. Buzău. Izvorește din poalele munteluĭ Ivănețul, udă comunele Goidești, Brăești, Bălănești și Pîrscovul și se varsă în rîul Buzăul, în dreptul com. și cât. Măgura. Primește maĭ mulțĭ afluenți, din care maĭ însemnațĭ sunt: Pîrscovelul, Murătoarea-Scăeni, Valea-Iepiĭ, Turburea și Pietrarul pe dreapta; Murătoarea-Posobeștilor, Cimpoiașul, etc., pe stînga.

Numirea sa variază după localitățile ce le parcurge: Sărățelul-Goidești, Sărățelul-Brăești, Sărățelul-Bălănești și Sărățelul-Pirscov. Maĭ răspîndit e numele Sărățelul-Bălănești și Apa-Pîrscovuluĭ. In timp de ploaie devine un torent mare și furios.

Sărățelul-Berceĭ, saŭ **Sărățelul-Joseni**, *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, îșĭ ia naștere din două pîrîiașe: Fîndata și Slănicelul.

Afluențiĭ săĭ principalĭ sunt: Gabricina și Băligoasa pe partea stîngă, Negoșina și Plopeasa pe dreapta; afară de alte multe izvoare maĭ toate sărate saŭ amestecate cu diferite minerale în disoluție.

Sărățeni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița, între comunele: Căzănești și Balaciurile.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 3450 hect., din care 12 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița spre N., pănă în teritoriul comuneĭ Colelia, coprinzînd două moșiĭ particulare: Sărățeni și Sofia.

Are o populație de 918 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

E formată din satul Sărățeni și din cât. Trandafirul.

Improprietăriți după legea rurală din 1864 sunt 121 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ se află lacurile: Sărățuica și Bentul.

Vite: 700 caĭ, 60 boĭ și 230 rîmătorĭ.

Pe teritoriul com. trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Sărățeni, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bucul, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița, spre E. și la 2 kil. de satul Bucul.

Se maĭ numește Sărățeni-d.-j., fiind maĭ în josul rîuluĭ Ialomița.

Are o populație de 35 familiĭ; o biserică, deservită de preotul din satul Bucul.

Vite: 105 caĭ, 177 boĭ, 385 oĭ și 100 porcĭ.

Sărățeni-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni, spre S. de satul Schineni, pe Pîrîul-Sărat. — Are o populație de 388 locuitorĭ.

Sărățeni-de-Jos, *altă numire a satuluĭ* Sărățeni, com. Bucul, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Sărățeni-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni. — Are o populație de 513 locuitorĭ. Se maĭ numește și Dragomănești.

Sărățeni-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Sărățeni, com. Sărățeni, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Sărățuica, *vale*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată spre N. de satul Sărățeni-d.-j.; se întinde din calea județeană Slobozia-Urziceni spre N.; în partea văiĭ despre S. este lacul Sărățica.

Sărcătoarea, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Bucovățul, cu o populație de 628 suflete, din care 335 bărbațĭ și 393 femeĭ. Locuesc în 220 case și 10 bordee.

Sărdarul, *sat*. Vezĭ Șendreni, sat, jud. Covurluiŭ.

Sărdănești, *cătun*, al com. Piscurile, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe șes, în partea stîngă a Jiuluĭ și lîngă lanțul de înălțimĭ d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

www.dacoromanica.ro

Are o suprafață de 986 hect., cu o populație de 197 locuitorĭ; 1 biserică de zid, făcută de un fost proprietar Cornelie Sărdănescu, în unire cu locuitoriĭ, pe la 1858.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 25 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 173 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 223 oĭ, 25 capre și 29 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care 'l străbate și care'l pune în legătură la N. cu com. Plopșorul, iar la S. cu com. Izvoarele.

Sărdănești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, com. rur. Crainici-Moĭ. Poartă numirea și de Sărdănești-d.-s. și de Băbeni. In dealurile acestuĭ sat se află cărbunĭ de pămînt.

Sărdănești, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Rupca. Are 11 case. Poartă numele și de Sărdănești-d.-j.

Săreĭ (Dealul-), *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, așezat la V. comuneĭ, la poalele Dealuluĭ-Săreĭ, pe Pîrîul-Săreĭ.

Săreĭ (Dealul-), *numire vechie a cătunului* Jitia, din cătunul Jitia, jud. R.-Sărat.

Săreĭ (Dealul-), *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din muntele Ulmușorul, brăzdează V. com., se întinde de-a-lungul Pîrîuluĭ-Săreĭ; conține marĭ cantităților de sare.

Săreĭ (Drumul-), *vechiŭ drum* de cărăușĭ, pe care se transporta sarea din jud. Prahova în Brăila; în jud. Buzăŭ trece prin comunele Mizilul, Vintileanca, Cioranca, Brădeanul, Zmeeni, Albeni și Cil'bia.

Săreĭ (Drumul-), *drum vechiŭ*, jud Teleorman, ce venea despre Pitești și despre Ocnele-Marĭ, urmînd direcțiunea șoselelor vecinale de pe Valea-Teleormanuluĭ, pănă la com. Mavrodinul, de unde apuca spre orașul Zimnicea.

Săreĭ (Valea-), *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată sub dealurile Vîrful-Pleșilor, Pietroasa și Vîrful-Chiliilor, pe rîul Putna, în sus de com. Colacul la ½ de ceas.

Este udată de rîul Putna, și de pîraiele Mătăcina, Pleșa, Chiliile, Bozul și Săratul.

Se compune din cătunele: Gornetul, Mătăcina, Prisaca și Valea-Săreĭ, unde se află primăria comuneĭ, și care se află la 43 kil. de Focșani și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 193 familiĭ, saŭ 719 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Valea-Săreĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Niculae, în Prisaca; o școală mixtă.

Budgetul com. e la venitură de 3698,97 leĭ și la cheltuelĭ, de 3660,10 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri de lemn; o moară de apă; 170 boĭ, 105 vacĭ, 68 caĭ, 1400 oĭ, 68 capre și 128 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 80 hect.

Săreĭ (Valea-), *cătun*, în com. cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat sub dealul Vîrful-Pleșilor, la ½ oră de com. Colacul.

Săreĭ (Valea-), *parohie*, în com. cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Prisaca.

Săreĭ (Valea-), *pîrîŭ*, cu apă sărată, pe teritoriul com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna. Izvorește din Bahane, la hotarul com. Bîrsești.

La obîrșia luĭ are apă dulce, însă trecînd printre munțiĭ Pleșa și Galimea, apa devine sărată. Se varsă în Putna, maĭ sus de satul Valea-Săreĭ. Se văd urme de păcură în el.

Săreni, *cătun*, al com. Mînzălești, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ și 20 case.

Sărindarul-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiștea, jud. Ilfov. Situat la S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 2250 hect., cu o populație de 787 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 511 și al celor micĭ, de 1314.

Sărindarul-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat spre S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 1500 hect., cu o populație de 404 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 447 și al celor micĭ, de 1092.

Sărindarul-Moara-din-Deal,

www.dacoromanica.ro

pădure a statuluĭ, în întindere de 450 hect. Vezĭ Stroeşti-Sărindăreanca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov.

Sărindăreanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 43 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 16 şi al celor micĭ, de 214.

Sărindăreanca, *noşie* nelocuită, avînd pe teritoriul său o pădure de 500 hect., pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Sărindăreanul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Ograda.

Săritoarea-Caşinuluĭ, *pichet*, la hotarul Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Săroaia, *vălcea*, izvoreşte din malul numit Vîrtopul, com. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel, se împreună în centrul com. cu vîlcelele: Muşceluluĭ, Brăduleţuluĭ şi Lespezile şi se varsă în rîul Dîmboviţa, la E. de com. Lăicăi.

Sărueşti, *com. rur.*, în jud. Buzăuluĭ, plaiul Slăniculuĭ, situată la extremitatea de N.-E. a judeţuluĭ, pe valea Peceneaga, la 50 kil. de oraşul Buzăul.

Terenul are aci aspectul unuĭ amfiteatru unde colinele, apoĭ munţiĭ (Carpenul, Piscul-Mîndru, Bisoca, Muntele Tătaruluĭ, Goicelul ş. a.) se ridică treptat, îmbrăcate cu ĭerburĭ şi pădure. Singur, malul stîng al Văeĭ-Largĭ e format din pămînturĭ albe şi sterpe.

E formată din cătunele: Apostari, Cărătnăul, Goicelul, Sărueşti, Ţurloeşti, Valea-Largă şi Valea Stîneĭ, cu o populaţie de 1120 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 2944 hect., din care 375 arabile, 472 pădure, 728 fîneaţă, 960 izlaz, 22 livezĭ, 6 vie şi 383 sterp.

Proprietăţĭ maĭ însemnate: Sărueşti-Cărătnăul (a statuluĭ), Goicelul (particulară), Ţurloeşti, Valea-Largă şi Valea-Stîneĭ (ale moşnenilor Gromeştĭ şi Apostarĭ).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Goicelul, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Vite: 344 boĭ, 210 vacĭ, 78 viţeĭ, 73 caĭ, 46 ĭepe, 17 mînjĭ, 1500 oĭ, 140 capre, 2 asinĭ şi 98 porcĭ. Stupĭ sunt 63.

Sărueşti, *cătun*, al com. Sărueşti, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 39 case.

Sărueşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Sărueşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre E. de Pîrlita, pe malul stîng al Văieĭ-Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 2050 hect., cu o populaţie de 654 locuitorĭ.

Doamna Elisa Filipescu are 1382 hect. şi locuitoriĭ, 668 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 67 copiĭ; 2 heleştaie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 847 şi al celor micĭ, de 1347.

Sărueşti, *sat*, reşedinţa com. rur. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1841; o şcoală mixtă.

Sărueşti, *staţie de dr.-d. f.*, în jud. Ilfov, pl. Negoeşti, com. Pîrlita-Sărueşti, pe linia Bucureşti-Ciulniţa, pusă în circulaţie la 17 Noembrie 1886. Se află între staţiile Fundulea (11,6 kil.) şi Lehliul (16,3 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 53m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 89709 leĭ, 20 banĭ.

Sărueşti (Vintilă-Vodă), *pădure*, a statuluĭ, în jud. Buzău, avînd cam 170 hect. Formează singură un trup, la care se maĭ alipeşte trupul II: Băncila, Zarzul şi Veveriţele, cam 300 hect., şi marele trup Sărata-Cărătnăul, formînd împreună 1780 hect.

Săscioara, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată la 60 kil. de capitala jud. şi la 16 kil. de a plăşeĭ.

S'a înfiinţat pe la 1842, sub domnia luĭ Bibescu.

Are o populaţie de 728 locuitorĭ; 3 biserici, una la N., făcută la început de lemn, şi la 1857 s'a reparat, făcîndu-i-se temelia, altarul şi turla de zid, avînd ca ctitorĭ pe Popa Nicolae, Stanciu şi Iordache, alta la S., zidită la 1826 de polcovnicul Dumitru Oculescu şi cu jupîn Stanciŭ Săştioreanu, şi a treia în mijloc, zidită la 1835, reparată la 1858; o şcoală, frecuentată de 27 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 14 caĭ, 200 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni, afară de 4, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 şi cărora li s'aŭ dat 7 hect. pămînt.

Vatra com. are 20 hect.

In raionul com. e o şosea; spre N., alta care o pune în legătură cu Nenciuleşti, şi la S.-V., o şosea care dă în şoseaua judeţeană şi care o leagă cu Zăbreni, Văleni, etc.

Veniturile com. se urcă la

www.dacoromanica.ro

3009 leĭ anual și cheltuelile, la 1966 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Săștioara, Dimonul, Mijlocul și udată de văile: Marinași, Zimbraia, Iezărelul, Balta-Fĭeruluĭ, Lacul-Buțiĭ și Valea-Sasuluĭ.

Săscuța-Mică, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, izvorește din dealul Fîntînelĭ și se varsă în Sasca-Mare, după un curs de 7—8 kil.

Are de tributarĭ pe dreapta: Pîrîul-Velnițeĭ, Pîrîul-Rusuluĭ, Pîrîul-Lung, Cracul-Stînelĭ, Nebunul și Harjurile; iar pe stînga: Gădeni, Lucăi și Losnicerul.

Săseni, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl Horincea, com. Prodănești. Are 59 familiĭ, saŭ 225 suflete și o biserică.

Săseni, *vechiŭ metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nișcovuluĭ, căt. Săseni-Noĭ, rezidit de Episcopul Chesarie în 1835. Azĭ, biserică de mir.

Săseni-Noĭ, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ și 113 case.

Săseni-Noĭ (Valea-), saŭ **Valea-Teanculuĭ**, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ și 40 case.

Săseni-Vechĭ, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ și 49 case.

Săteni, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmboviței, com. Doicești, situat pe matca Ialomițeĭ la 3 kil. în sus de Tîrgoviște.

Sătuceni, *cătun*, al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitorĭ și 5 case.

Sătucul (Vadul-Turculuĭ, Futești, Ghiculești), *cătun*, al com. Cîndești, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 71 case. Are subdivizia Palanga-d.-j.

Sătucul, *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ și 19 case.

Sătucul, *sub-divizie a căt.* Cîrlomănești, com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Jos, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d. j., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Sus, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d.-s., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Săuca, *cătun*, al com. Peștișani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat la S.-E. comuneĭ, pe șesul cu acelașĭ nume.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 81 familiĭ, saŭ 422 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 18 pluguri, 46 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 12 caĭ, 246 vite marĭ cornute, 110 rîmătorĭ, 135 capre și 120 oĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Săucești, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., așezată pe șesul rîuluĭ Siretul, în locul unde se confundă șesul Siretuluĭ cu al Bistriței.

Se compune din 4 cătune: Săucești, reședința, Holtul, ambele pe dreapta Siretuluĭ, Dospinești în stînga și Podul-de-Fĭer.

In anul 1803, găsim Săucești făcînd parte din jud. Neamțu, ocolul Siretuluĭ, și aparținînd Spătaruluĭ Ioniță Sturdza («Uric.» Codrescu, vol. VII, pag. 273).

Se mărginește la E. cu comunele Buhociul și Prăjești; la S., cu com. Letea; la V., cu rîul Bistrița, care o desparte de com. Fîntînele și la N., cu com. Schineni.

Are o populație de 1604 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1864 și e frecuentată de 52 copiĭ; 2 biserică, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 22 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 246 locuitorĭ, 849 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Proprietarĭ marĭ sunt: G. C. Sturdza, Eugenie Sturdza, și Iulia Pöch.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1357,07 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2432 hect.

Budgetul com. e la venitură de leĭ 10449, banĭ 50 și la cheltuelĭ, de leĭ 7461, banĭ 84.

Viile ocupă o suprafață de 71 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 caĭ, 1170 vite marĭ cornute, 320 porcĭ, 6 capre și 1311 oĭ.

Prin comună trece calea vecinală, care vine de la Schineni și răspunde în șoseaua națională Bacăŭ-Roman. Secția Holtul se găsește pe calea județeană Bacăŭ-Odobești-Vasluiŭ.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 5 kil.; la com. Buhociul, 10 kil.; la com. Prăjești, 7 kil.; la com. Fîntînele, 13 kil.; la com. Schineni, 3 kil.; la com. Letea, 5 kil. și la com. Gîrleni, reședința plășeĭ, 14 kil.

Săucești, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., situat pe pîrîul Turbata, pe dreapta Siretuluĭ.

Are o populație de 917 lo-

www.dacoromanica.ro

cuitorĭ; o școală; o biserică, zidită în 1825 de Ion Sturdza-Voevod și restaurată în 1860 de fiul său Costache Sturdza, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 4 cîrciumĭ.

Vite: 35 caĭ, 623 vite marĭ cornute, 194 porcĭ și 5 capre.

Săulești, *com. rur.*, în partea de S.-V. a com. Petrești-d.-j., pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj.

E formată din cătunele: Săulești și Scoica, situate pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Gilortul și pe valea Purcăroaeĭ.

Are o suprafață cam de 1500 hect., cu o populație de 220 familiĭ, saŭ 1017 suflete; o școală, înființată la 1878, frecuentată de 40 băețĭ și 5 fete; 2 bisericĭ, din care una făcută la 1828, de Pitarul Scarlat Săulescu, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 101 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 399 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 208 rîmătorĭ, 574 oĭ și 45 capre; 63 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la venitur de 1864 leĭ, 64 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1835 leĭ, 49 banĭ.

Comunicația în cătun se face prin șosele comunale care o leagă cu șoseaua județeană T.-Jiul-Spahiĭ, din Dolj. Maĭ are linia ferată Tîrgul-Jiul-Filiași, cu stația maĭ apropiată, Bibești. Calea ferată trece peste pîrîul Purcăroaia pe un pod de fier.

Apele ce udă comuna sunt: Gilortul, în partea de E. și Purcăroaia, în interiorul comuneĭ, formată maĭ mult din ploĭ, vărsîndu-se în Gilort, în dreptul căt. Scoica.

Săulești, *cătun* de reședință al com. Săulești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Purcăroaia, coprinsă la N.-V. de dealul Vulparuluĭ, iar la S.-V. de o ramificație a dealuluĭ Aminoșița.

Are o suprafață de 1250 hect., cu o populație de 897 locuitorĭ; o biserică; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 44 pluguri, 86 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 364 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 199 rîmătorĭ, 27 capre și 499 oĭ; 48 stupĭ.

Pîrîul Purcăroaia udă acest cătun, curgînd de la N. spre S.-E. și vărsîndu-se în Gilort la cătunul Scoica.

Săveni, *com. rur.*, jud. Dorohoiu, pl. Bașeul, formată din satele: Bozieni, Săveni și din Săveni, tîrgușor, cu reședința primărieĭ în tîrgușorul Săveni.

Are o populație de 531 familiĭ, saŭ 2700 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ, 1 diacon, 4 cîntărețĭ și 2 pălămarĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 134 copiĭ.

Vite: 356 caĭ, 917 vite marĭ cornute, 370 porcĭ, 2272 oĭ și 21 capre.

Budgetul com. e la venitur de 35449 leĭ, 40 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 28835 leĭ, 48 banĭ.

Săveni, *tîrgușor*, pe moșia cu același nume și lîngă apa Bașeuluĭ, com. Săveni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu, cu o populație de 675 familii, saŭ 2600 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 1 preot, 1 diacon, 2 cîntărețĭ și 1 pălămar, făcută de zid, fondată de locuitoriĭ din localitate în anul 1880; o școală mixtă, frecuentată de 139 copiĭ; un oficiu telegrafo-poștal; un spital cu 12 paturĭ și o cazarmă.

Tîrgușorul este împărțit în 8 strade, dintre care două maĭ principale.

Sunt maĭ multe prăvăliĭ cu articole de coloniale, industriale și manufacturiale, precum și cîteva ateliere pentru osebite meseriĭ.

In toate săptămînile, Dumineca, este zi de tîrg; iar de la 10—25 Iulie în fie-care an, se face mare iarmaroc, de vînzărĭ și cumpărărĭ de vite. Acest tîrgușor este vestit în privința negoțuluĭ vitelor, ocupînd în această privință întîiul loc printre tîrgurile: Darabani și Dorohoiu.

Hrisovul de recunoaștere al tîrguluĭ nu datează de cît din anul 1816, cu toate că Săveni sunt mult maĭ vechĭ; și dreptul de posedare al locuitorilor embaticarĭ, se cunoaște de pe actul reînoit sub No. 64, legalizat de Tribunalul de Dorohoiu, din 1853.

Săveni, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Săveni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu. Are o populație de 439 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 1 pălămar, vechie, fondată în 1805 de Maria Luchieasa.

Locuitoriĭ împroprietăriți aŭ 553 hect., 19 arĭ, pămînt, iar proprietatea, 2434 hect., 73 arĭ, cîmp.

Pîraiele: Bodeasa, Podriga și Bașeŭ, trec pe moșie. Iazurĭ sunt 3, din care cel maĭ mare este al Negreĭ.

Drumurĭ principale sunt: acel ce vine de la Rădăuți, Coțușca și Ichimeni; acel de la Darabani, Mileanca și Tătărășeni; acel ce duce la Botoșani, peste Vlăsinești; acel ce duce la Dorohoiu, peste Știubeieni, Podriga și Ichimeni.

Săvești, *sat*, în jud. Suceava, com. Drăgănești, așezat pe șesul Moldoveĭ.

E străbătut de Pîrîul-Izvoarelor.

www.dacoromanica.ro

Vatra satuluĭ ocupă 9 fălcĭ, cu o populaţie de 351 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Şcoala din Drăgăneşti serveşte şi acestuĭ sat.

Drumurĭ principale sunt: la Brusturi (3 kil.), la Drăgăneşti (3 kil.), la Şoimăreşti (1025 m.), la Răuceşti (400 m.) şi la Sîrbi (1516 kil.).

Cel maĭ vechiŭ proprietar al moşieĭ ar fi fost un oare-care Sava saŭ Savu, care ne-avînd copiĭ, a făcut-o danie mănăstireĭ Neamţu.

Săveşti, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, cătunul com. Braniştea.

Săvineşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistriţa, la 10 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 839 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală, frecuentată de 35 elevĭ.

Săvineşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele. Are o populaţie de 200 loc.

Vite: 38 boĭ, 67 vacĭ, 198 oĭ, 7 caĭ şi 59 porcĭ.

Săvineşti (Lunca-), *pădure*, a statuluĭ, în jud. Neamţu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele. Are o întindere de 72 pogoane, cu un venit anual de 2450 leĭ.

Scafeşti, *sat*, cu 353 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea.

Scafeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparţinînd minorilor Zoe Cloni, cărora aduce un venit anual de 18000 leĭ.

Scafeşti, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparţinînd fraţilor Trifescu; venit anual, de 17000 leĭ.

Scafeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea; aparţine d-neĭ Ana Strîmbeanu, aducînd un venit anual de 8000 leĭ.

Scaia, *cătun* saŭ *mahala*, pendinte de com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlaşca.

Scaioşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Orleşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat pe malul Oltuluĭ, la 4 kil. de cătun. Valea-Biserice (şcoală). Are o populaţiune de 350 locuitorĭ şi o biserică.

Scaiul, *deal*, în jud. Iaşi, pl. Cîrligătura. Se prelungeşte din scria de dealurĭ, ce formează hotarul dintre com. Buznea şi jud. Roman, mergînd paralel cu dealul Budeanu, pănă în dreptul iazuluĭ Găneşti, iar de acolo se leagă cu dealul numit Lăcătuşeni, care are direcţiunea de la S. spre N., continuînd pănă în iazul Buznea, paralel cu dealurile: Budeanul şi Horpazul.

Scara (Scărişoara), *vîrf de munte*, în jud. Argeş, pl. Loviştea, în apropriere de frontiera despre Transilvania. Are o înălţime de 2116 m. d'asupra niveluluĭ Mării Negre.

Scariga, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, lîngă Scariga din Berzunţ, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală). Are o populaţie de 150 locuitorĭ; o cîrciumă şi o moară de apă.

Vite: 5 caĭ, 54 vite cornute, 4 porcĭ şi 12 capre.

Scariga, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul, situat la confluenţa pîrîuluĭ Berzunţul cu Tazlăul-Mare, la 5 kil. de satul Berzunţul (şcoală).

Are o populaţie de 72 locuitorĭ.

Scaunul-Doamneĭ, *colţ de piatră scobit*, la oare-care înălţime, între mănăstirea Bistriţa şi Arnota, jud. Vîlcea, unde, zice legenda, s'ar fi odihnit Doamna Elena a luĭ Mateiŭ-Vodă-Basarab, cînd a mers să viziteze mănăstirea Arnota, zidită de soţul eĭ.

Scaunul-Regineĭ, *localitate*, jud. Prahova, după apa Jepilor, o oră maĭ sus de cascada Urlătoarea, unde se vede o masă şi un scaun cu răzimătoare, făcute din piatră, în onoarea Regineĭ Elizabeta, care, de la castelul Peleş, adeseorĭ mergea de vizita aceste încîntătoare poziţiunĭ.

Maĭ sus de Scaunul-Regineĭ, tot pe apa Jepilor, într'un loc la care te urcĭ cu foarte multă greutate, este Scaunul-Regeluĭ.

Scaunul-Tîlharuluĭ, *pisc*, spre N.-V. de satul Chiţocul, com. Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Scăeni, *plasă*, a desfiinţatuluĭ jud. Săcueni. V. a. n.

Scăeni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, una dintre cele maĭ vechĭ comune ale judeţuluĭ.

E situată la poalele dealuluĭ Scăeni, în apropiere de rîul Teleajenul, la 6 kil. de Ploeşti şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

La început a fost situată pe acest loc, însă o mică parte se întindea maĭ spre E.

www.dacoromanica.ro

Se compune din două cătune: Scăeni și Balaca, cu o populațiune de 657 locuitorĭ.

Are două biserici, la Scăeni și Balaca, deservite de doĭ preoțĭ; o școală, frecuentată de 82 copiĭ; 2 pive, 3 morĭ, o fabrică de făină și o fabrică de hîrtie de paie.

Mai toțĭ locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864. Puținiĭ sunt moșneniĭ. Ceĭ împroprietăriți sunt în număr de 70 și li s'aŭ dat 287 hect. din moșiile Bălăceanul, Anghelache, P. Filitis și a Eforieĭ. Eĭ aŭ 23 caĭ și iepe, 60 vacĭ, 136 boĭ, 10 capre, 282 oĭ și 229 porcĭ.

Spre E. de comună, se află ruinele unor case ale luĭ Brîncoveanu și altele ale luĭ Constantin Boltașul, despre care se zice că aŭ fost arse de Turcĭ.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6463,12 leĭ și la cheltuelĭ, de 6403,88 leĭ.

Prin comună trec șoselele: Ciorăneani, care înlesnește comunicația între Blejoiul și Pleașa și Bălăceanul, care leagă comuna spre E. cu dealul și cătunul Seciul, iar spre V. dă în șoseaua Bucovul-Văleni. In interiorul com. sunt șoselele: Anghelache și a Bisericeĭ.

Spre V. de această comună, în apropiere de soseaua Bucovul-Văleni, se află o movilă mare de pămînt, despre care se zice că este făcută din timpul Tătarilor. In partea de E. a com. se află dealul Scăeni, cu direcția spre S.-E.

E străbătută de: gîrla Iazul-Feteĭ, ce își ia naștere din rîul Teleajenul, mai jos de satul Plopeni, face mai multe zigzaguri, străbătînd comunele Boldești, Scăeni, Pleașa și Bucovul, precum și de izvorul Bălăhuța și de văile Chiruluĭ și Bisericeĭ.

Se mărginește cu comunele Boldești, Pleașa și pl. Tîrgșorul.

Scăeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Podgoria, jud. Prahova Are o populațiune de 389 locuitorĭ; o biserică, zidită la aniĭ 1850-55, prin ajutorul locuitorilor și prin stăruința postelniculuĭ Constantin Sterienescu din Stefești, preotul Iancu și Sava Bălăceanu, proprietarul moșieĭ Scăeni și a altor persoane pioase din Ploești. Aci e reședința comuneĭ.

Scăeni, *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ și 44 case.

Scăeanca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Scăeni, proprietate moșnenească. Are 1720 hect., din care 1200 pădurea Scăeanca, restul curăturĭ, fîneață, livezĭ și izlaz.

Scăești, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova și la 24 kil. de reședința plășeĭ, Filiași.

E situată pe dealurile Comăneasa și Voichița.

Se mărginește la E. cu com. Coțofeni-din-Dos, la V. cu comuna Salcia, la N. cu com. Brădești și la S. cu com. Rasnicul.

Comuna este accidentată de dealurile Comăneasa și Răchița saŭ Rovina. Dealurile sunt îndreptate de la E. la V., sunt întrerupte prin micĭ vîlcele locuite. Comăneasa are 52 m. înălțime, iar Rovina, 60 m. Costișa de sus a dealurilor este acoperită cu pădurĭ și viĭ, iar pe poalele lor este așezată comuna.

Prin N. comuneĭ, cu îndreptarea N.-V.—S.-E., trece Jiul, avînd vaduri în com. Gîrla Salcia, care izvorește din comuna Salcia, pănă la trecerea sa în Scăești, este îndreptată de la V. spre E., iar aci de la S.-V. spre N.-E.; pe această gîrlă se află un pod în dreptul comuneĭ.

In Scăești se găsesc lacurile: Bîsdinul, la N.-V., cu o suprafață de 23 m. p., Gîldăul, de 47 m. p. și Răchitoasa, de 56 m. p., la N.-E. Toate conțin pește și se scurg în Jiŭ.

Se află în com. un loc numit Siliștea, unde, se zice, în vechime se afla sat.

Are o populație de 1811 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 72 copiĭ; 2 biserici, una în sat și una în cimitir. Biserica din sat are hramul sf. Nicolae, Sf. Dumitru și Sf-ta Paraschiva și s'a fondat la 1824 de Dimitrie I. Mavrodin. In tinda bisericeĭ se găsesc inscripțiĭ care arată numele fondatoruluĭ și data terminăreĭ.

Biserica de la cimitir, fondată cu ajutorul locuitorilor, are hramul Mucenicul Trifan. Ambele biserici sunt făcute de zid.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 4182 pog., din care 3222 arabile, 905 fîneață, 15 izlaz, 7 lac și teren sterp, 645 pădure.

Moșia Scăești are o suprafață de 1640 pog., și aduce un venit de 24425 leĭ.

Pădurea Scăești este amenajată.

Viile aparțin sătenilor și sunt pe pămîntul delimitat lor la 1864.

Comuna este străbătută de o cale comunală lungă de 4 kil. îndreptată de la E. la V. și de o alta de 2500 m., îndreptată de la N. la S.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2719,65 leĭ și la cheltueli, de 2408,25 leĭ.

Scăești, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, în întindere de 1640 pog., cu

www.dacoromanica.ro

venit anual de 24425 leĭ. Are pădure pe ea în întindere de vr'o 650 hect.

Scăeşti-de-Jos, *cătun*, cu 589 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești.

Scăeşti-de-Mijloc, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, reședința primărieĭ. Are o populație de 721 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1868, frecuentată de 72 băeți: 35 băeți din Scăești-d.-j., 19 din Scăești-de-Mijloc și 18 din Scăești d.-s.; 2 biserici, una în vatra satuluĭ și alta la cimitir. Cea din sat s'a fondat la 1824 de d. I. Mavrodin și s'a terminat la 1864; cea din cimitir, cu hramul Martirul Trifon, s'a fondat de locuitorĭ.

Scăeşti-de-Sus, *sat*, cu 501 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești.

Scăianca. Vezĭ Scăeanca.

Scăieşti. Vezĭ Scăești.

Scăioşi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situat sub un mal, numit Coasta-Mare, pe ambele maluri ale rîuluĭ Bughea, la 20 kil. de capitala județuluĭ, la 7 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Fundeni și Scăioși, cu o populație de 992 locuitorĭ.

Are 2 biserici, una în Scăioși, fondată la 1801 de familia Filipescu și a doua în cătun. Fundeni, construită de niște călugărĭ și ambele deservite de doĭ preoți; o școală mixtă, frecuentată de 53 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 185, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșiile Domnița Bălașa și Filipescu, din care li saŭ dat 593 hect. Eĭ posedă: 21 caĭ, 262 boĭ, 106 vacĭ, 93 viței, 23 taurĭ, 567 oĭ, 16 capre și 262 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o moară pe rîul Teleajenul.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1025 hect.

In localitatea numită Berila se află o fîntînă, din care curge apă amestecată cu pucioasă.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3352,13 leĭ și la cheltuelĭ, de 2583,78 leĭ.

Prin comună trece șoseaua județeană, ce-ĭ înlesnește comunicația spre comunele: Gura-Vitioareĭ și Măgurelele.

In partea de E. a com. se află dealul Scăioși, cu Vîrful-Doruluĭ.

E udată de Valea-Pietreĭ și Berila, în partea de V., și de Valea-Rotaruluĭ, în partea de S. Valea-Pietreĭ și Berila servă de pășune, iar Valea-Rotaruluĭ de fîneațe.

Se mărginește cu comunele: Gura-Vitioareĭ, Mălăești, Măgurelele și Gornetul-Cuib.

Scăioşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Scăioşi, *deal*, la E. de com. Scăioși, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu vîrful cel maĭ înalt numit Vîrful-Doruluĭ.

Scăpăul, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la 27 kil. de orașul Turnul-Severin, situată la poalele dealuluĭ Stîrmina și formată numaĭ de satul cu același nume.

Are o populație de 872 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, frecuentată de 22 elevĭ; o cîrciumă.

Pămîntul este productiv. Loc. posedă: 30 pluguri, 38 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ și 45 stupĭ.

Prin această comună trece șoseaua Severin-Hinova-Scăpăul-Flămînda.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2386 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1557 leĭ.

Vite: 600 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1000 oĭ și 4000 rîmătorĭ.

Scăricica, *sat*, cu 230 locuitorĭ, în jud. Neamțu, com. Pîngărați, pl. Piatra-Muntele.

Scăricica, *munte*, în jud. Suceava, com. Broșteni, avînd 1396,1 m. de altitudine.

Scărişoara, *com. rur.*, în S.-E. pl. Ocolul, jud. Romanați, compusă numaĭ din satul cu același nume, situat lîngă Olt, între com. Băbiciul și Jieni, pe șoseaua Stoienești-Izlaz, la 21 kil. de Caracal.

Are o populație de 1197 locuitorĭ; o școală, frecuentată de 106 copiĭ (1899—900); 2 biserici, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ (1833) și Sf. Nicolae, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; 9 cîrciumĭ.

Vite: 1410 vite marĭ cornute, 2095 vite micĭ cornute, și 267 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ sunt: Măgura-cu-Cruce, Măgura-luĭ-Gîrdu și Măgura-luĭ-Stoian. Pe aci trecea și drumul roman ce ducea de la Izlaz la Romula, și pe care s'a găsit între altele și lespezĭ de cărămidă mare

Scărişoara (Ciuciurele), *cătun*, al com. Cislăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ și 121 case.

Scărişoara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, așezat pe am-

www.dacoromanica.ro

bele laturĭ ale văiĭ cu acelaşĭ nume, care îl străbate de la N. la S., la $2^1/_2$ kil. spre V. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 277 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn, şi cu temelia de piatră, în anul 1862, şi care în anul 1879 s'a reînoit refăcându-se catapeteazma, cu spesele locuitorilor.

Are o suprafaţă de 425 hect. 90 ariĭ. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, sunt împroprietăriţĭ de la 1864. Eĭ stăpînesc tot teritoriul.

In acest sat se află un mic atelier de frînghierie.

Satul se află pe deal de vr'o 70 anĭ. Inainte era altul, tot cu acest nume, pe valea Siretuluĭ, în punctul numit Rîpa-Puşcaşuluĭ.

Scărişoara, *munte*, în jud. Buzeŭ, com. Cizlăul, cătun. Scărişoara, culminînd în vîrful Seciuluĭ, şi din care se ridică movila Pîndăria.

Scărişoara, *munte*, jud. Muşcel, plaiul Nucşoara. Vezĭ Galbina.

Scărişoara, *culme de dealurĭ* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ; se desface din Dealul-Cîlnăuluĭ; se întinde printre pîraiele Valea-Largă şi Schitul, din com. Buda; este acoperită cu păduriĭ; la poalele culmeĭ se află cătunaşul Scărişoara, din jud. Buzăŭ.

Scărişoara, *pădure* seculară, jud. Buzăŭ, mare parte fag, pe muntele Scărişoara; face parte din marea pădure Cizlăul cu trupurile.

Scărişoara, *potecă*, numită şi Drumul-Scărişoareĭ, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ce duce din satul Motrul Mare pe la Scărişoara, la plaiul Păltineiuluĭ, Culmea-Cerneĭ şi în Cerna, apoĭ de aci pe muntele Gîrdomanul în sus, la muntele Stîrca-Mare, peste graniţă.

Scărişoara, *pichet*, cu No. 8 jud. Gorj, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Se mărgineşte la N. cu Tabla, la V. şi S., cu Zănoaga şi Copita.

Scărlăteasca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Largul, cătun. Scărlăteşti; are 1557 hect. maĭ toate arabile.

Scărlăteşti, *sat*, pe muchia platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. Fleaşca, la 1 kil. spre E. de satul Fleaşca. Prin mijlocul satuluĭ trece drumul de fer Făurei-Feteşti, făcînd o tăetură adîncă în muchie, aşa că desparte satul în două. Cele două părţĭ comunică printr'un pod de cărămidă peste tăetura C. F.

Vatra satuluĭ este de 27 hect.

Are o populaţie de 405 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ şi o lipscănie.

Vite: 246 caĭ, 690 vite marĭ cornute, 800 oĭ şi 270 rîmătorĭ.

Scărlăteşti, *cătun*, al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 17 case.

Scărlăteşti, *moşie*, pendinte de com. Fleaşca, jud. Brăila, propr. d-luĭ C. A. Borănescu, cu o suprafaţă de 1150 hect. şi un venit anual de 18364 leĭ.

Scărlătoaia, *pădure*, de diferite esenţe, maĭ cu seamă tufan, pe teritoriul comuneĭ Mioveni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, în apropiere de gara Clucereasa.

Are o suprafaţă de 772 hectare, împreună cu Mioveanca şi Strîmba.

E aşezată pe coaste, cu pante puţin accidentate şi cu teren neexpus surpăriĭ.

Scăueni, *sat*, cu 80 fam., jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Berislăveşti.

Scăueni, *schit*, cu hramul Sf. Nicolae, jud. Argeş, pl. Loviştea, lîngă satul cu acelaşĭ nume din com. rur. Berislăveşti. A fost metoh al mănăstiriĭ Cozia. Astăzĭ este redus la biserică de mir care e deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Scăueni, *moşie*, cu o întindere de 2060 pog., din care 1700 pog pădure, jud. Argeş, pl. Loviştea, proprietatea statuluĭ. Pe moşie sunt case de arendaş, han, magaziĭ şi o povarnă de rachiŭ.

Scăunaşul, *deal*, în jud. Gorj, com. Şomăneşti, din pl. Ocolul, situat spre N. de comună; începe din hotarul cătunuluĭ Drăgoeşti şi se termină în cătunul Teleşti Birnici, com. Şomăneşti; este acoperit cu pădure.

Scăunelele, *trecătoare*, în Transilvania, jud. Vîlcea. De la pichetul Scaunele şi pănă la Mîndra, cea maĭ apropiată trecătoare, sunt 9 kil.

Scheaua, *sat*, la 3 kil. spre V. de satul Urleasca, jud. Brăila, pe moşia cu acelaşĭ nume. Se maĭ numeşte Căldăruşa şi Salcia. S'a înfiintat la 1872. Vatra satuluĭ este de 10 hect., cu o populaţie de 155 loccuitorĭ.

Vite: 130 caĭ, 270 vite marĭ cornute, 760 oĭ şĭ 70 rîmătorĭ.

Scheaua, *sat*, făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl Cricovul, jud. Prahova.

www.dacoromanica.ro

Scheaua, *moşie*, jud. Brăila, pendinte de com. Urleasca, pl. Ianca, proprietate a moştenireĭ N. Iorgulescu.

Are o suprafaţă de 2500 hect., şi un venit de 30000 leĭ.

Scheaua-Liscoteanca, *moşie*. V. Bordeiul-Verde, jud. Brăila.

Scheia, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 26 kil. de el şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, aşezată pe un platoŭ înalt. E formată din satele: Cucova, Fărcăşani şi Scheia, cu reşedinţa com. în satul Scheia.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, Romînĭ şi Ungurĭ. Ungurii ţin de parohia catolică Butea.

Sunt 3 bisericĭ de zid: două catolice şi una ortodoxă şi o şcoală mixtă.

Venitul anual al comuneĭ este de 4800 leĭ şi cheltuielile sunt de 4733 leĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, în faţa satuluĭ Miclăuşeni, este un pod de fer peste rîul Siretul, lung de 165 m.

Scheia, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiu, situată pe dealurĭ şi văĭ, între pîraiele Rebricea la E. şi Stavnicul la V., la 47 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 13 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Scheia-Căpoteşti, Scheia-Pojorăşti, Căueşti şi Găunoasa, pe o suprafaţă de 3494 hect., din care 1574 hect. pămînt arabil, 429 hect. fînaţ, 75 hect. viĭ, 93 hect. livezĭ, 7 hect. stuh şi răgoz, 7 hect. iazurĭ şi bălţĭ, 1126 hect. cuprinse de sate şi imaşe.

Are o populaţie de 1418 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 515 vite marĭ cornute, 100 caĭ, 752 oĭ, 49 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3665 leĭ la venitурĭ, şi de 3546 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu scoaterea pietreĭ de prin bogatele cariere ce sunt pe aci.

Scheia-Căpoteşti, *sat* şi reşedinţă, în partea de S.-V. a comuneĭ Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe poala de V. a dealuluĭ Muncelul.

Are: o suprafaţă de 573 hect., din care: 313 hect. loc de arat, 53 hect. fănaţ, 119 hect. întinderea satuluĭ şi imaş, 29 hect. viĭ, 39 hect. livezĭ şi 2 hect. bălţi; o populaţie de 754 locuitorĭ.

Din trupul acesteĭ moşiĭ, 196 hect. sunt proprietatea statuluĭ, numită moşia Căpoteşti, fostă a mănăstireĭ Bîrnova din Iaşi.

Are o biserică, numită mănăstirea Bîrnova şi o şcoală înfiinţată la 1872, frecuentată de 40 elevĭ (1899—900).

Vite: 118 vite marĭ cornute, 417 caĭ, 172 oĭ, 30 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

In partea de V. a satuluĭ, pe coasta dealuluĭ Căpoteşti, se află şanţurĭ şi movile vechĭ.

Scheia-de-Jos, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Drăguşeni, numit astfel spre deosebire de comuna Scheia, cu care formează un trup. Are o suprafaţă de 472 hect. şi o populaţie de 52 familiĭ saŭ 215 suflete.

Partea de N. a satuluĭ se maĭ numeşte şi Ciuroaia, iar satuluĭ întreg îĭ maĭ zice şi Basarabia, fiind populată cu oamenĭ veniţĭ din Basarabia.

Moşia este proprietatea familieĭ Şendrea.

Scheia-Pojorăşti, *sat*, la E. de satul Căpoteşti, com. Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat parte pe coasta de E. a dealuluĭ Muncelul şi parte pe coasta de V. a dealuluĭ Dupaita, pe o suprafaţă de 254 hect. şi cu o populaţie de 240 suflete.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 150 oĭ şi 7 rîmătorĭ.

Scheilor (Valea-), *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ şi 134 case. Are subdiviziunile: La-Băĭ (Boboci) şi Ghenoaica.

Scheilor (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Tohani; începe din marginea pădureĭ, primeşte maĭ multe izvoare, dintre care maĭ însemnate sunt: Izvorul-Bobociĭ, Valea-Budeĭ, apoĭ Valea-Butureaza şi Tohăneanca, care dă într'însa d'asupra cătunuluĭ Fefelei. Toate aceste izvoare împreunîndu-se daŭ naştere pîrîuluĭ Istăul.

Scheiul, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, la 27 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti.

Se compune din Dealul-Lăunelor (40 loc.), Gruiul-Inalt (30 loc.), Măniceşti (20 loc.), Pluta (50 loc.), Scheiul (258 loc.) şi Valea-Scheiuluĭ (222 loc.).

Are 3 bisericĭ: în Gruiul-Inalt, Măniceşti şi Scheiul şi o şcoală mixtă.

Vite: 250 boĭ şi vacĭ, 18 caĭ, 309 oĭ şi 85 rîmătorĭ.

Scheiul, *sat*, jud. Argeşul, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni.

Scheiul, *sat*, cu 258 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Înălţarea Domnuluĭ, deservită de

www.dacoromanica.ro

un preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Scheiul (Schitul), *sat*, cu 159 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măgureni. Are o biserică, cu hramul Sf. Ingerĭ, deservită de doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser.

Scheiul saŭ Valea - Scheiul, *sat*, cu 274 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Dobrogostea-Negovani.

Scheiul, *cătun*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 230 locuitorĭ și 52 case. Are sub-diviziile Pîcleni și Popești.

Scheiul, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Ludești.

Are peste 200 familiĭ; 2 bisericĭ și o școală mixtă, care în 1899—900, a fost frecuentată de 59 copiĭ.

Scheiul, *suburbie* a orașuluĭ Cîmpulung, jud. Mușcel. Locuitoriĭ de aci se ocupă cu facerea șițeĭ și a donițelor.

Scheiul (Cureaua-), *moșie* a statuluĭ, jud. Argeșul, pl. Oltul, cu o întindere de 1085 pog., din care 900 pog. pădure mărunță.

Scheiul (Cacaleți, Reda-Barbuluĭ, Sudiți), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, căt. Sudiți, proprietatea bisericeĭ Sf. Niculae din Brașov. Are 1960 hect., din care 1100 hect. arabile, 360 hect. pădure, 840 hect. fîneață și 20 hect. loc sterp.

Schela, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. com. Horezul, pe nișteväĭ și coaste, ramificațiĭ ale munților și formată dintr'un singur sat.

Are o suprafață de 54 hect., din care 25 hect. arabile, 23 hect. pădure și 6 hect. vie și pruniĭ, cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 517 suflete.

Are o școală; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguriĭ, 45 care cu boĭ și vacĭ, 180 vite marĭ cornute, 300 oĭ, 250 capre, 6 caĭ și 100 rîmătorĭ.

Venitul com. este de 409 leĭ, iar cheltuelile, de 402 leĭ, 91 banĭ.

Comunicația în com. se face prin drum de care, iar în partea de S.-E., prin șoseaua comunală, care o leagă cu Porceni. Pe aci trece și poteca spre Buliga.

Spre N.-E. comuneĭ este dealul numit Cornetul, acoperit numaĭ cu păduriĭ de fag.

In raionul comuneĭ și la N. săŭ, este locul istoric «Poiana luĭ Mihaiu-Viteazul».

Spre E. se află Platoul Haraboruluĭ, unde a fost sat.

Schea-Ciobanuluĭ, *numire vechie a portuluĭ* Bechet, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Bechetul.

Schela-Cladoveĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., la 3 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe moșia statuluĭ Bresnița, în șesul Dunăreĭ.

Se mărginește la E. cu orașul Turnul-Severin; spre S. cu regatul Serbieĭ, de care se desparte prin Dunăre; în partea de N. cu com. rur. Bresnița.

Satul formează com. cu satele: Dudași și Gura-Văiĭ, avînd o populație de 1200 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 75 elevĭ 1899—900 · 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 52 pluguriĭ, 80 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 500 oĭ și 470 rîmătorĭ; 25 stupĭ.

Prin com. trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova București.

Are o șosea comunală, care o leagă cu căt. Duda i.

Budgetul com. e la venituriĭ de 3921 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2022 leĭ.

Deal maĭ principal e Dealul Cerătuluĭ, acoperit cu viĭ. La satul Gura Văiĭ se află stînca de piatră numită Babele i Cracul Sf. Petru, unde se găsește o cruce cu inscripțiune vechie, cunoscută sub numele de Crucea Sf. Petru.

Aicĭ este și un oga , care i a luat numele de la muntele Sf. Petru, numit ogașul Sf. Petru.

Ape: Dunărea, pe care se află insulele Dudașul și Gura Văiĭ (vezĭ insula Baciuluĭ); rîurile Jidostița și Oga ul cel Mare.

Pe teritoriul com. se află în partea de V. niște metereze, iar în partea de S.-E., rămășițele uneĭ mănăstirĭ vechĭ, precum și insula Golul saŭ Banul, cu ruine.

Schela-Cladoveĭ, *pichet de graniță*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d. s., com. rur. Schela-Cladoveĭ.

Schela-Dragoslavele. Vezĭ Dragoslavele, com. rur., jud Mușcel

Schela-Gogoșilor, *pichet de graniță*, pe marginea Dunăreĭ com rur. Gogoși, pl. Blahnița, jud Mehedinți.

Schela-Vechie, *o trov*, în jud Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, în Dunăre

Schela-Vechie, *pichet* cu No

www.dacoromanica.ro

33, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, până în dreptul căruia Dunărea curge cu direcţiunea N.-N.-E. spre S.-S.-V. şi de unde ia direcţiunea N.-S., până la pichetul No. 35, Bogdan.

Schender, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, căt. com. Hairam-Chioi, situat în partea de S. E. a plăşeĭ şi cea de E. a com., la $2^1/_2$ kil. spre N.-E. de căt. de reşedinţă, Hairam-Chioi. Este aşezat pe valea Schenderuluĭ şi este închis de dealul Schender în partea de S.-V. şi dominat de vîrful Schender, care are o înălţime de 179 metri. In partea sa de S. şi maĭ ales în cea de V. se întinde o pădure mare, care ocupă tot dealul Schender, întreaga vale Demircea şi valea Schenderuluĭ. Şoseaua judeţeană Cuzgun-Mangalia trece prin mijlocul satuluĭ. Un drum comunal pleacă spre N., care se bifurcă şi din care o ramură apucă spre Şarapcea-Caraaci şi alta spre Malcoci. Spre S. pleacă două drumurĭ: unul la Demircea şi altul la Hairam-Chioi.

Schender, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi şi anume pe acela al căt. săŭ Schender, situat în partea de S. a plăşeĭ, cea centrală a com. şi cea de V. a cătunului; are o direcţie generală de la N. către S.-E.; ramificaţiunile sale de E. se întind până la marginea satuluĭ Schender, iar cele de V. formează malul drept al văiĭ Demircea; este în mare parte acoperit cu pădurĭ şi o parte cu tufărişurĭ.

Schenderuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam Chioi şi anume pe acela al căt. Şarapcea-Caraaci şi Schender; situată în partea de S. a plăşeĭ, cea centrală a com. şi cea de V. a cătunelor; se maĭ numeşte şi Valea-Sevendiculuĭ şi Valea-Demirceĭ; malurile sale amîndouă sunt acoperite cu pădurĭ întinse; este străbătută de o mulţime de drumurĭ comunale, care duc la Schender, la Sarapcea-Caraaci, la Ghiol-Punar, la Borungea şi la Sevendicul.

Schineni (Spineni), *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată în valea rîuluĭ Siretul.

Se compune din cătunele: Bogdana, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Cătăleşti, Schineni, reşedinţă, toate pe dreapta Siretuluĭ şi Cotul-Iuraşcu, pe stînga.

In Condica Liuzilor, găsim Schineni ca proprietate a Spătaruluĭ Dumitraşcu Sturdza, făcînd parte din jud. Neamţu. S'a trecut în ocolul Bistriţa, jud. Bacăŭ, cu prilejul rotunjireĭ făcută în 1833.

Se mărgineşte la E. cu com. Prăjăşti, la V. cu com. Ciumaşi, la S. cu com. Săucesti şi la N. cu com. Şerbeşti.

Are o populaţie de 1126 locuitorĭ; o şcoală, care funcţionează din 1890 în satul Cătăleşti, frecuentată (în 1899—900) de 18 copiĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ, şi una catolică, deservită de preotul catolic din Bacăŭ.

In această comună, împreună cu Unitele, după legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 166 locuitorĭ, 559 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 1860 hect.

Proprietarĭ sunt: Elena Iuraşcu, cu 340 hect. şi G. Exarcu, cu 957,48 hect.

Pădurile (tufăriş) aŭ o întindere de 35 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de 4,72 hect.

Vite: 85 caĭ, 759 vite marĭ cornute, 262 porcĭ şi 1251 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 127 stupĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1339,91 hect.

Budgetul com. e la venituri de 6078 leĭ, 87 banĭ şi la cheltueliĭ, de 2207 leĭ, 50 banĭ.

Pe teritoriul com. trece calea vecinală Săucesti-Schineni-Şerbeşti-Galbeni.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 10 kil.; la com. Şerbeşti, 6 kil.; la com. Săucesti, 9 kil.; la com. Prăjăşti, 5 kil.; la com. Ciumaşi, 11 kil. şi la com. Gîrleni, reşedinţa plăşiĭ, 14 kil.

Schineni, saŭ **Spineni**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat între pîrîul Turbata şi Siretul, la 3 kil. de satul Cătăleşti (şcoala). Are o populaţie de 463 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una ortodoxă, zidită de Smaranda Greceanu, şi alta catolică, fondată de Hristor Exarhu, la 1848.

Vite: 43 caĭ, 362 vite marĭ cornute şi 122 porcĭ.

Schineni saŭ **Spineni**, *cătun*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sascut, situat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin căt. Sascut şi se duce în şesul Siretuluĭ.

Are o populaţiune de 324 locuitorĭ.

Schineni, saŭ **Spineni**, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de oraşul Bîrlad, pe Pîrîul-Sărat.

Are o populaţie de 734 locuitorĭ; o şcoală şi 3 bisericĭ.

www.dacoromanica.ro

Satul formează comună (com. Schineni) cu cătunele: Sărăţeni-d.-s., Sărăţeni-d.-j. şi Lăţeşti.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 144,75 hect. şi livezile cu pomi.

Comerciul se face de 15 persoane.

Veniturile com. sunt de 9137 lei, 77 bani.

Schinetea, *sat,* în partea de N. a com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre E. a dealuluĭ Rîngoaia.

Are o suprafaţă de 1073 hect. şi o populaţie de 19 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Vite: 5 caĭ, 235 vite marĭ cornute, 16 rîmătorĭ, 130 oĭ. Loc. aŭ 20 stupĭ.

Schinetea, *pîrîŭ,* izvoreşte din partea de S. a satuluĭ Suhuleţul, com. Suhuleţul, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, de la locul numit Boutina (Bobrica), intră în com. Dumeşti, pe la N., ia direcţiunea spre S. şi, după ce primeşte afluenţiĭ: Hodorăni şi Marcoceni, care ambiĭ vin de la N.-E. spre S.-V., se varsă în Bîrlad, în partea de E. a satuluĭ Dumeşti-Marĭ, maĭ spre S. de locul numit Moara-Iordăchioaeĭ.

Schiopeni. Vezĭ *Şchiopeni.*

Schiopoaia. Vezĭ *Şchiopoaia.*

Schiopota. Vezĭ *Şchiopota.*

Schiuleşti. Vezĭ *Şchiuleşti.*

Schiteanca, *pădure* de stejar şi gîrniţă, pe proprietatea statuluĭ, Schitul-Greci, com. Mierleşti, pl. Siul d.-s., jud. Olt; formează un trup de 500 hect. cu Muşata şi Brăniştioara.

Schitul, *cătun,* al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 30 case.

Schitul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Are o populaţie de 109 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ştefan, fondată la 1883 de preotul Ştefan şi parte din locuitorĭ.

In sat este balta Schitul.

Schitul, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 795 locuitorĭ.

Acest sat se maĭ numeşte şi Schitul-Hanguluĭ.

Schitul, *subdivizie a cătunaşuluĭ* Crăciuneşti, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Muşcel, pl. Nucşoara, căt. Schitul-Goleşti, pe linia Bucureşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Septembrie 1887. Se află între staţiile Furnicoşi (6,2 kil.) şi Cîmpulung (6,9 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ e de $503^{m},18$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 12736 leĭ, 60 banĭ.

Schitul, *pădure,* la E. de com. Stăneşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Schitul, *pichet de graniţă,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, pe marginea apeĭ Cerna.

Schitul (Tîrcovul), *fost metoh,* al Episcopieĭ Buzăŭ, azĭ biserică de mir, în com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *deal,* jud. Fălciŭ, ce se prelungeşte în partea de N. a comuneĭ Boţeşti, pl. Crasna, pe teritoriul moşieĭ Partea-din-Porceni. Acest deal, în prelungirea sa, poartă numirile: Drăgălina şi al-Porcişenilor.

Schitul, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de S. a comuneĭ, lîngă schitul Poiana-Mărului; este acoperit cu păduri.

† Acest sfînt schit, unde se prăznueşte hramul Sfinteĭ Înălţărĭ a Domnuluĭ Isus Christos, este zidit din temelie de Pahomie Monachul, ce s'a numit spre mircnie Popa Postelnicul, fiul luĭ Iordache Vel Stolnic Pîrscoveanul, în zilele Domnuluĭ Constantin Voevod Brîncoveanul şi l'aŭ închinat metoh sfinteĭ mănăstirĭ Bistriţa pentru a sa şi a tot neamuluĭ săŭ veşnică pomenire, la leatul 7192 (1684).

La a doua uşe se citeşte următoarele:

Acest sfînt schit, unde se prăznucşte hramul Inălţarea Domnuluĭ nostru Isus Cristos s'a zidit de Pahomie Monahul Pîrscoveanul, în zilele luĭ Constantin Brîncoveanul şi l'aĭ închinat la sfînta mănăstire Bistriţa, dar n'aŭ fost apucat să-l zugrăvească; iar acum în zilele domnuluĭ Alexandru Moruz Voevod, fiind egumenul Bistriţeĭ Chir Constantin Arhimandrit, pus'aŭ egumen la acest schit pe chir Dionisie Eromonah şi acesta cu voia luĭ Dumnezeu s'aŭ îndemnat cu multă rîvnă şi dintru a sa dreaptă agonisire cheltuind, l'aŭ zugrăvit peste tot pe dinăuntru după cum se vede cum şi cele ce aŭ maĭ fost trebuincioase aŭ făcut, ajutorînd şi sf. sa Arhimandritul împreună cu alţiĭ fraţi spre veşnica pomenire, la leatu 1801.

www.dacoromanica.ro

Schitul-Baia-de-Aramă, *mănăstire.* Vezĭ Baia-de-Aramă.

Schitul-Baloş. Vezĭ Baloş-Schit, sat, în com. Rădeni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Schitul-Bodesculuĭ. Vezĭ com. Gugeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Schitul-Cheia, *poiană,* pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Schitul-Deleni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comăniţa, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Schitul-Duca, *sat,* în partea de N.-E. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat pe vale, în stînga pîrîuluĭ Vasluetul şi a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, pe o suprafaţă de 659 hect., din care 398 hect. pădure şi 132 hect. loc de cultură, proprietatea Statuluĭ, iar 129 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 143 suflete; o biserică, zidită la 1802.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri şi 16 care cu boĭ, 1 plug şi 4 căruţe cu caĭ; 18 caĭ, 88 vite marĭ cornute şi 120 rîmătorĭ; 70 stupĭ.

Schitul-Frumoasa, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., aşezată pe valea rîuluĭ Coman saŭ Negru, între dealurĭ, şi alcătuită din două cătune: Schitul-Frumoasa, reşedinţa, şi Răţeni.

Se mărgineşte la N. cu com. Tazlăul, jud. Neamţu; la S., cu comunele Solonţul şi Bîhnăşeni; la E., cu com. Băsăşti şi la V., cu com. Valea-Arinilor.

Pămîntul săŭ este străbătut de la V. spre E. de pîrîul Comanuluĭ saŭ Negru şi înconjurat de dealurile: Runcul-Feteĭ, Crucea, Bradul, Bîtca-Neagră şi Muntele-Iugeĭ, Fruntea-Comanuluĭ, Dumea şi Arşiţa-Mare.

Are o populaţie de 712 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, Schitul Frumoasa, fost în vechime schit de călugărĭ, şi cea-l'altă în Răţeni, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de aproape 10000 hect. Statul este proprietar mare (moşia Frumuşica). Pădurea statuluĭ de aci, Schitul-Frumoasa, ocupă peste 9000 hect. şi se întinde şi pe teritoriul com. Băsăşti.

Se găsesc două izvoare cu apă sărată, în văile Ghidionuluĭ şi Sărăţelele.

Are o fabrică cu aburĭ şi un herestrăŭ de apă.

Totalul pămînturilor de cultură este de 396,89 hect.

Vite: 10 caĭ, 466 vite marĭ cornute, 168 porcĭ şi 864 oĭ; stupĭ de albine sunt 36.

E străbătută numaĭ de căĭ naturale, care o unesc cu comunele vecine, şi de căĭ comunale spre Băsăşti, spre Valea-Arinilor şi Bîhnăşeni.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3190 leĭ, 46 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1708 leĭ, 81 banĭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 51 kil.; la Moineşti, 31 kil.; la com. Băsăşti, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 15 kil.; la com. Solonţul, 23 kil. şi la com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ, 20 kil.

Schitul-Frumoasa, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat la confluenţa pîrîiaşelor Ghidion şi Neştiutul, în basinul pîrîuluĭ Coman.

Are o populaţie de 130 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, clădită la 1820 de Protosinghelul Gherasim, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţĭ şi care a fost maĭ înainte schit de călugărĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 9 caĭ, 343 vite marĭ cornute şi 121 porcĭ.

Schitul-Frumoasa, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care se întinde prin comunele Băsăşti şi Schitul-Frumoasa, cu o suprafaţă de 9762 hect., populată de brazĭ, molifţi şi pinĭ. Aparţine statuluĭ. Maĭ înainte de secularizare, aparţinea schituluĭ Frumoasa.

Schitul-Goleşti, *com. rur.,* plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, la S. de Cîmpulung şi la 10 kil. de acest oraş, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Valea-Buţiĭ, Valea-Pechiĭ, Lăzăreşti şi Burneşti şi se mărgineşte la N. şi E. cu pădurea Gradiştea, la S. cu comuna Mihăeşti şi la V. cu comuna Coteşti şi Capul-Pisculuĭ.

Are o populaţie de 1425 locuitorĭ; o biserică vechîe: Schitul-Goleşti şi alta nouă; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 37 caĭ, 785 boĭ, vacĭ şi viţeĭ, 872 oĭ, 261 porcĭ, 83 capre; 40 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la venituriĭ de 1752 leĭ şi la cheltuielĭ, de 1723 leĭ.

In comună sunt maĭ multe livezĭ de prunĭ şi marea pădure a statuluĭ Grădiştea în care se găseşte tot felul de arborĭ. Prin această pădure sunt cîte-va dealurĭ, rîpĭ şi poenĭ, carĭ aŭ diferite numirĭ.

Rîul Tîrgul udă comuna în tot lungul săŭ, de la N. spre S. Pe ele se află 3 morĭ.

www.dacoromanica.ro

179 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moşia statuluĭ Gradiştea, care are o întindere de 697 hect., compuse din arături, fîneţe şi izlaz.

La S. de comună este un pod de lemn, pe şoseaua naţională, numit podul Furnicoşi, care leagă comuna Schitul-Goleşti cu comuna Mihăeşti. Tot aci este şi un pod mare de fier al căieĭ ferate, ambele pe Rîul-Tîrguluĭ.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung trec prin mijlocul comuneĭ. Afară de acestea, 4 şosele vecinale leagă această comună cu cele vecine.

Pe proprietatea statuluĭ Gradiştea, se află vechea cetate Jidova, numită şi Gradiştea.

Schitul-Goleşti, saŭ **Biserica-Goleştilor**, *fost schit* de călugărĭ, edificat de domniĭ Goleşti pe la 1680. Aci sunt cîte-va pisaniĭ şi pietre mormîntale cu inscripţiĭ slavone şi care azĭ servă ca podeală în întru bisericeĭ.

In tinda bisericeĭ sunt zugrăviţĭ uniĭ din ctitorĭ. Ca odoare, pe lîngă altele, există 2 candele de argint, cu inscripţia vechîe de tot.

In jurul bisericeĭ sunt chiliile schituluĭ.

Schitul-Greci, *cătun*, făcînd parte din com. Mierleşti, pl. Siul-d-s., jud. Olt, situat la S. de com., pe valea şi de amîndouă malurile Iminoguluĭ. Are o populaţie de 282 locuitorĭ, din carĭ 35 împroprietăriţĭ după legea rurală; o biserică, numită Schitul-Greci, fondată la 1830, reparată de Stat la 1852, şi care e deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Vite: 25 caĭ, 30 ţepe, 66 boĭ, 40 vacĭ, 10 capre, 320 oĭ şi 59 porcĭ.

Moşia e proprietatea statuluĭ şi are o suprafaţă de 2500 hect.

Schitul-Greci, *fostă mănăstire* de călugărĭ, înainte de secularizare, situată pe valea şi malul drept al Iminoguluĭ, în jud. Olt, pl. Siul-d.-s., com. Mierleşti, cătr. Greci. Azĭ a rămas biserica de mir, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser. Biserica s'a fondat la 1830 de călugărĭ şi s'a reparat la 1853.

Schitul-Grosul, saŭ **Poenari-Grosul**, *cătun*, pendinte de com. Grosul, pl. Marginea, jud. Vlaşca. Vezĭ com. Grosul saŭ Podul-Grosul.

Schitul-Hadîmbul, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat de-asupra Dealuluĭ-Mare, numit în localitate şi Dealul-Mănăstireĭ. E înconjurat de toate părţile cu pădurĭ.

Are o populaţie de 10 familiĭ.

Aicĭ se află şi mănăstirea Schitul-Hadîmbul, făcută de Iane Hadîmbul, în timpul domnieĭ luĭ Duca-Vodă, pe la 7189. Are zid de jur împrejur, în formă de cetăţuie; a stat în ruină pănă în timpul călugărilor grecĭ, cînd i s'a făcut reparaţie, şi, după secularizare, a devenit, împreună cu moşiile pendinte de ea, proprietatea statuluĭ. Are 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Schitul-Hadîmbul, *schit*, Vezĭ satul Schitul-Hadîmbul, jud. Iaşi.

Schitul-Lipovenesc, *schit*, situat pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, în jud. Neamţu, pl. Piatra Muntele, com. Doamna, în faţa oraşuluĭ Piatra.

Schitul-luĭ-Tărîţă, *biserică*, cu calugărĭ, în satul Socola, com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi, făcută de Grigore-Ghica, cel bătrîn, în întîia domnie de la 1727—1733. La 1754, Mateĭ-Ghica, fiul luĭ Grigore, a ajutat cu banĭ pe călugăriĭ din acest schit, de l'a prefăcut în zidire de pĭeatră. La 1758, în domnia luĭ Teodor-Calimach, aicĭ a fost spitalul pentru bolnaviĭ de ciumă. Pe la 1790—1800, Gheorghe-Tărîţă, a reparat biserica, lăsîndu-ĭ şi toată averea sa, de la care a rămas şi numele schituluĭ.

Astă-zĭ schitul, cu 6 călugărĭ, este întreţinut de Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon din Iaşi.

Schitul-Mateĭ, *sat*, în jud. Argeş, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni. Are o populaţie de 25 familiĭ, şi o biserică (schit).

Schitul-Mateĭ, *schit* de călugărĭ, cu hramul S-ţiĭ Ingerĭ, întemeiat de un Egumen Dorofteĭ, în satul cu acelaşĭ nume, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni, jud. Argeş, pl. Topologul. Astăzĭ este biserică de mir, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Schitul-Orăşeni, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Miletinul, în partea de V. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe moşia Cristeşti. Are o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 95 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 70 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 120 oĭ şi 88 porcĭ.

Biserica de aci era schit de călugăriţe, care la 1864 s'a desfiinţat; iar locuitoriĭ acestuĭ sat sunt scutelnicĭi saŭ oameniĭ schituluĭ, carĭ aveaŭ cîte-va case în apropiere de chiliile călugăriţelor şi de schit, şi care cu

www.dacoromanica.ro

timpul înmulțindu-se aŭ format un mic sat. Astăzĭ sunt împroprietăriță.

Schitul-Orășeni, saŭ **Maicele**, *fost schit de călugărițe*, în satul Schitul-Orășeni, com. Cristești, jud. Botoșani.

Schitul-Porcișeni, *fost schit de călugărițe*, astăzĭ biserică de mir, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Boțești. Partea de moșie pe care se află schitul a fost a unuĭ răzăș, Ichim Porcișanu, care o stăpînea prin veacul al XVI-lea, cînd a fondat și schitul; apoĭ a trecut în proprietatea Biv-Vel Spătaruluĭ Negruzzi, care a reparat și schitul.

Schitul-Priboeni și **Budișteni**, *proprietățĭ* ale statuluĭ, pendințĭ de mănăstirea Cotroceni, jud. Mușcel.

Schitul-Sava, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Podurile, situat la poalele munteluĭ cu acelașĭ nume, la 8 kil. de satul Podurile (școală).

Are o populație de 96 suflete; o biserică, fostă schit.

Schitul-Sava, *schit*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, la poalele munteluĭ cu acelașĭ nume și lîngă satul Valea-Soaseĭ, care a fost locuit de călugărĭ, apoĭ de călugărițe, iar acum este redus la biserică de mir.

Schitul-Stavnicul, *sat*, jud. Iași, com. Voinești, pl. Stavnicul, spre V. de satul Voinești, situat pe pîrîul Stavnicul.

Are o populație de 132 locuitorĭ; o bisericuță ruinată, care poartă numele de schit. Moșia, cu o întindere de 659 hect., e proprietatea Epitropieĭ Spit. Sf. Spiridon.

Loc. se ocupă maĭ mult cu tăerea lemnelor de prin parchete, cu facerea mangaluluĭ și cu transportul lemnelor la Iași.

Vite: 9 caĭ, 83 vite marĭ cornute și 14 rîmătorĭ.

Schitul-Stănești, *moșie* a statuluĭ, pendinte de biserica Zlătari, jud. Vîlcea.

Schitul-Topolnița, *mănăstire*. Vezĭ Topolnița, schit.

Schitul-Vechiŭ, *vîrf de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, de pe teritoriul satuluĭ Valea-Soaseĭ.

Schitul-Zgureĭ, *biserică vechie*, pe teritoriul satuluĭ Zgura, com. Oltenești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Schitulețul, *schit*, în viea mănăstireĭ Căldărușani, din com. Ceptura, jud. Prahova, pl. Cricovul.

Schituluĭ (Izvorul-), *izvor de apă minerală*, situat aproape de Sehăstria de lîngă pîrîul Nechitul, jud. Neamțu. Izvorește dintr'o stîncă dreaptă și dă pe oră 12 litrurĭ. Nu are nicĭ floare, nicĭ miros și este de un gust astrigent. Cînd temperatura atmosfereĭ e de 18°, a apeĭ este de 8°; greutatea eĭ specifică este de 1,004; reacțiile aŭ dovedit că această apă, pe lîngă var și magnezie, cuprinde mult fer și pucioasă; dacă stă cîte-va zile în sticlă destupată, depune mult oxid de fer.

Schituluĭ (Lacul-), *lac*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, format de pîrîul cu acelașĭ nume, din pricină că două dealurĭ se încheie chiar în albia Pîrîuluĭ-Schituluĭ. Conține păstrăvĭ.

Schituluĭ (Pîrîul-), *trup de sat*, în com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Schituluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul Frumoasa, format prin reunirea pîrîașelor: Iuga, Casova și Cîrpinișul, pe de o parte, și Ghidion și Neștiutul, pe de altă parte. Curge spre E. și se varsă pe malul drept al pîrîuluĭ Comanul, maĭ sus de Răteni, după ce străbate tot teritoriul comuneĭ. Acest pîrîŭ formează Lacul-Schituluĭ.

Schituluĭ - Manolea (Iazul-), *țezișor*, jud. Suceava, în suprafața de 10 prj., în curtea schituluĭ Manolea. Apa sa învîrtește o morișcă și se varsă în Platonița.

Scînteia, *cătun*, în jud. Putna, com. Bolotești, pl. Gîrlele, situat împreună cu cele-l'alte cătune ce compun comuna, pe malul Putneĭ, între Măgura și Putna.

Are o populație de 160 suflete; o biserică, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Scînteia, *sat*, în partea de V. a com. Bodești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș, și străbătut de pîrîul Rebricea la V.

Are o suprafață de 400 hect., cu o populație de 62 familiĭ, saŭ 224 suflete; o biserică de zid, în stil foarte vechiŭ, cu hramul Sf-țiĭ Mihail și Gavril și despre care se zice că ar fi făcută de Ștefan-cel-Mare.

Vite: 39 caĭ, 146 vite marĭ cornute 28 rîmătorĭ și 46 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri

www.dacoromanica.ro

şi 10 care cu boĭ, 1 plug şi 2 căruţe cu caĭ.

Tradiţia spune că satul Scînteia a fost tîrguşor pănă la o vreme. Adevărat este că se găsesc în pămînt pietre care aŭ slujit la temeliile caselor şi că pe teritoriul satuluĭ se maĭ află urmele uneĭ prea vechĭ bisericĭ.

In marginea satuluĭ, pe pîrîul Rebricea, a fost un mare pod de piatră care s'a ruinat nu de mult; se zice că şi acest pod s'ar fi făcut de Ştefan-cel-Mare.

Scînteia, *schit de călugăriţe*, în dreptul com. Baloteşti, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Scînteia, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Bodeşti, pe linia Iaşi-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 1 Maiŭ 1892. Se află între staţiile Rebricea (5,5 kil.) şi Grajduri (6,2 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 148m,55. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 41713 leĭ, 64 banĭ.

Scînteia, *moşie* a statuluĭ, compusă din 5 hlise, jud. Putna; fostă pendinte de schitul Scînteia.

Scînteieşti, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Frumuşiţa, la vr'o 8 kil., spre V., de reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 240 familiĭ, saŭ 1018 suflete; o biserică şi o şcoală. Impreună cu cătun. Fîntînele, din com. Folteşti, formează o parohie aparte avînd catedrala cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot ajutor şi 4 cîntăreţĭ.

Scînteieşti, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Sclipoteşti, *fost sat*, situat pe lunca Siretuluĭ, la N. de satul Ionăşeşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Scoarţa, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, în partea de N.-V. a com. Pojogeni, situată maĭ mult pe dealurĭ, pe o poziţie înaltă şi înclinată spre V. E formată din 2 cătune: Scoarţa şi Ceretul (Călugăreasa), cu o suprafaţă de 600 hect. şi o populaţie de 360 fam., saŭ 1371 sufl.

Are o şcoală, fondată în 1884, frecuentată de 46 copiĭ (1899—900); 5 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 145 pluguriĭ, 110 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ; 662 vite marĭ cornute, 818 oĭ, 12 capre, 199 rîmătorĭ şi 28 caĭ.

Venitul comuneĭ este de 1639 leĭ, 5 banĭ, iar cheltuelile sunt de 1626 leĭ, 42 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoselele judeţene T.-Jiul — Vîlcea şi T.-Jiul — Spahiĭ-Dolj, care se bifurcă pe teritoriul acesteĭ comune, apoĭ prin o şosea comunală, care o pune în legătură cu Bobul.

Calea ferată Filiaşi-T.-Jiul are ca staţie apropiată, staţia Copăcioasa.

In această comună se află dealul Scoarţa şi valea cu acelaşĭ nume.

Numele de Scoarţa vine de la o biserică vechĭe, ce era acoperită cu scoarţă de stejar.

Scoarţa, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşi nume, jud. Gorj, pl. Amaradia.

Are o suprafaţă de 458 hect. cu o populaţie de 255 familiĭ, saŭ 1013 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 100 pluguriĭ, 75 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 70 stupĭ; 540 vite marĭ cornute, 642 oĭ, 71 rîmătorĭ şi 19 caĭ.

Are: o şcoală; 4 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Scobinţi, *sat*, jud. Iaşi, pl. Bahluiuluĭ, com. Bădeni, situat la poalele Dealuluĭ-luĭ-Vodă, în partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, pe o suprafaţă de 530 hect. şi cu o populaţie de 155 familiĭ, saŭ 705 suflete. Este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică, făcută la 1856, de fostul proprietar Paşcanu; o şcoală, înfiinţată în 1859, frecuentată de 39 elevĭ (1899—900); o moară de aburĭ.

Vite: 411 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 421 oĭ şi 165 rîmătorĭ.

Scobita, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, cătun. Brătileşti, acoperit cu izlaz şi întrerupt de frumoase şi bizare creste de piatră, ce ĭes din stînca masivuluĭ săŭ.

Scobîlţeni, *sat*, în partea de V. a com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, lîngă tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, de care se desparte prin şesul pîrîuluĭ Bahlueţul.

Are o suprafaţă de 1573 hect.; o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 214 suflete; o biserică, zidită la 1779, de fostul proprietar Şerban Negel; o fabrică de teracotă, fondată în 1886, de către d. inginer Xenopol şi o moară ce se pune în mişcare şi prin apă şi prin aburĭ.

Vite: 100 vite marĭ cornute, 27 caĭ, 105 oĭ şi 26 rîmătorĭ.

Scoculuĭ (Valea-), *vale*, la N. de muntele Oslea, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Plecînd de la V. spre N.-E. de sub muntele Oslea şi Sărbele, după 6 kil., dă în albia Jiuluĭ romîn la pichetul No. 1 numit Scocul, situat la N. de muntele Sărbele şi la E. de stînca Ursuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Scoica, *cătun*, aparținînd comunei Săulești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul stîng al Gilortului.

Are o suprafață cam de 250 hect., cu o populație de 30 familii, saŭ 120 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 6 pluguri, 15 care cu boi; 15 stupi; 53 vite mari cornute, 75 oi, 18 capre, 9 rîmători și 3 cai.

Rîul Gilortul udă cătunul, străbătîndu-l de la N. la S.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală ce vine de la N., din comuna Musculești și se leagă la S. cu Andreești.

In partea de E. a cătunului, terenul fiind accidentat, drumul ocolește în spre N., pe Valea-Vladimirului. La V. se leagă cu cătunul de reședință printr'un drum ordinar, ce trece Gilortul prin vad.

Scoicești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Budișteni, jud. Mușcel, pl. Podgoria.

Are o populație de 299 locuitori.

Este așezat între dealurile Merișesculuĭ, spre E., unde se află Schitul Cotroceni și Schitul Budișteni cu vii și păduri. Spre V. este Valea-lui-Ivan.

Scoposeni, *sat*, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Zberoaia, așezat pe malul Prutului, în partea de S. a satului Zberoaia, cu care formează un trup.

Suprafața teritoriului moșieĭ e de 1270 hect., din care 628 hect. ale locuitorilor, iar 22 hect. vatra satuluĭ, cu o populație de 142 familiĭ, saŭ 633 suflete.

Este reședința com. Are o școală înființată la 1860, frecuentată de 36 elevi; o biserică făcută la 1840, deservită de 1 preot, care servește și la biserica din satul Zberoaia.

Scoposeni făcea parte din domeniul statuluĭ Zberoaia, ce aparținea mănăstireĭ Neamțu. Acum moșia este proprietatea moștenitorilor răp. Mihail Cogălniceauu.

In partea de S. a satuluĭ se varsă rîul Jijia în rîul Prutul.

Aci se află o sucursală a biurouluĭ vamal din tîrgușorul Fălciŭ, pentru trecerea în Basarabia.

In coprinsul moșieĭ se află 72 hect. pădure de răchită și plop.

Scoposeni, *sat*, în partea de S. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud Iași, situat pe coasta dealuluĭ cu acelașĭ nume. Are o populație de 52 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 207 vite mari cornute, 101 oi, 24 cai și 50 rîmători.

Scorbura, *cătun*, la S. com. Cîrlogani, pl. Olteț-ul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe țărmul stîng al rîușoruluĭ Beica. Are o populație de 100 locuitori.

Scorci, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Gîrlița și Canlia; se desface din culmea Coșlugea; se întinde spre V., avînd o direcțiune generală de la E. spre V., brăzdînd partea de N. a plășeĭ, pe cea de E. a com. Gîrlița și pe cea de V. a com. Canlia; satul Galița este în parte așezat la poalele sale de V.; se întinde printre văile Scorci, Galița, Cuiu-Iuc-uluĭ; se ridică pănă la o înălțime de 122 metri, dominînd astfel văile Galița și Cuiu-Iuc-uluĭ, satul Galița și îezerul Gîrlița pe o mică întindere; este acoperit în partea de V. mai mult cu păduri, iar în cea de E. cu tufărișurĭ; este tăiat de drumul județean Gîrlița-Lipnița și de drumul comunal Galița-Carvan.

Scorci, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrlița și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galița; se îndreaptă spre V., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V., printre dealurile Scorci și Canlî-Dere, brăzdînd partea de N. a plășeĭ și cea de E. a com.; de lîngă satul Galița ia numele de valea Galița și, sub acest nume, străbate satul Galița și se deschide în îezerul Galița, pe partea dreaptă.

Scorduful, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Mărculești, situat pe cîmpul Bărăgan, în apropiere de stația Mărculești, a căiĭ ferate București-Fetești.

Scorila, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, ținînd de com. rur. Prisăceaua.

Scornicești, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., compusă din 2 cătune: Scornicești și Piscani, cu o populație de 497 locuitori.

Este situată pe valea rîuluĭ Plapcea-Mică, la 25 kil. de capitala jud. și la 9 kil. de a plășeĭ. Mai înainte a fost așezată pe deal.

Are 3 biserici; o școală frecuentată de 24 copiĭ (1899—900).

Se spune că una din biserici ar fi zidită de Popa Bogdan și zugrăvită în 1833, că alta s'ar fi zidit de Cîrstea căpitan Radu Scornicĭ, tot pe atuncĭ. Biserica din căt. Piscanilor s'a făcut la 1834, cu ajutorul luĭ Ion Neguță și Toma Niculescu din Piscani.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 50 cai și iepe, 150 boi, 200 vaci, 600 oi și 100 porci.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1200 hect.

Budgetul com. e la venituri de 1900 lei și la cheltueli, de 1800 lei.

O șosea vecinală îi înlesnește comunicația la N. cu Tătărăi și la S. cu Bălțați.

Două dealuri, cel de Răsărit și cel de Apus, brăzdează com., de la N. spre S., până în rîul Negrișoara. Pe ele e loc de pășune.

E udată de la N. la S. de rîul Plapcea-Mică și se mărginește cu comunele: Negreni (la E.), Mogoșești și Constantinești (la V.), Tătărăi (la N.) și Bălțați (la S.).

Scornicești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 329 locuitori, și 2 biserică.

Scorțarul-Nou, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată în lunca Buzăului, pe malul drept.

Se mărginește la E. cu Romanul, la N. cu Gurgueți, la S. cu Movila-Miresii, la V. cu rîul Buzăul.

Are o suprafață de 13348 hect.; o populație de 2085 suflete; o biserică, construită la 1830 de Episcopul Filofteiu din Buzău, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 3 școale mixte; și 7 cîrciumi.

130 locuitori s'au împroprietărit la 1864, și 44 la 1878; neîmproprietăriți sunt 24.

Venitul comunal e de 6453 lei, iar cheltuelile sunt de 6428 lei.

Vite: 1238 boi, 1001 vaci, 18 tauri, 515 viței, 1051 cai, 4 măgari, 7984 oi, 555 rîmători, 15 capre.

Comuna s'a înființat la 1828 de locuitori veniți din Scorțarul-Vechiu. Armatele austriace și turce au trecut prin com. pe la 1828; Rușii, pe la 1877.

Drumuri: la Gurgueți, spre N., 6 kil.; la Romanul, spre E., 8 kil.; la Movila-Miresei, spre S., 12 kil.; la Sutești, spre S.-V., 18 kil.; la Brăila, spre E., 29 kil.

Scorțarul-Nou, *sat*, jud. Brăila, comuna cu același nume, pe țărmul drept al rîului Buzăul, la 29 kil. spre V. de orașul Brăila, înființat la 1821, de locuitorii veniți din satul Scorțarul-Vechiu.

Suprafața vetrei satului este de 55 hect.

Are o populație de 737 locuitori; o școală mixtă, înființată la 1856, frecuentată de 26 elevi și 7 eleve (1899—900); o biserică zidită la 1856 de Episcopul Filoteiu de Buzău, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 3 cîrciumi.

Vite: 349 cai, 210 vite mari cornute, 111 rîmători și 871 oi.

Scorțarul-Nou, *moșie*, jud. Brăila, compusă din două trupuri, unul de 5093 hect., proprietatea statului, și altul de 960 hect., proprietatea d-lui Costov.

Scorțarul-Vechiu (Mola), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vlădeni, situată pe luncă. Se mărginește la S. cu Silistrarul, la N., cu Nazîrul, la E. cu Tudor-Vladimirescu și cât. Lacul-Sărat, la V., cu lacul Coada-Ienceî și Movila-Miresii.

Are o suprafață de 5000 hect., cu o populație de 937 suflete; o biserică, construită la 1873 de locuitori, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă frecuentată de 60 elevi (1899—900). Școală de băeți este aci de la 1865; școală de fete, de la 1880.

Vite: 595 cai, 912 boi, 621 vaci, 193 viței, 214 rîmători, 4002 oi și 12 capre.

Prin comună trece șoseaua județeană Brăila-Rîmnicul-Sărat.

Drumuri: la Tudor Vladimirescu, spre E., 7 kil.; la Nazîrul, spre N.-E., 11 kil.; la Romanul, spre N.-V., 8 kil.; la Movila-Miresii, prin cât. Comănească, spre E, 12 kil.; la Silistrarul, spre S., străbătînd calea ferată Brăila-București, 7 kil.; la Brăila, spre E., 18 kil.

Scorțarul-Vechiu, *moșie*, în partea de E. a com. Scorțarul-Vechiu, jud. Brăila, în întindere de 1390 hect., proprietatea statului.

Scorțeanca, *cătun*, al com. Amarul, jud. Buzău, cu 50 locuitori și 13 case.

Scorțeni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., situată în valea Tazlăului-Mare. Se compune din 3 cătune: Scorțeni, reședința comunei, a plășii și a judecătoriei de pace, cu secțiile Poiana-Bouluî și Sîrbi; Grigoreni, spre N.-E., și Pustiana, spre N.-V. pe deal, toate de parte de malul stîng al Tazlăului-Mare.

In Condica Liuzilor nu se află trecută, iar în statistica din 1874, o găsim compusă din cele 5 cătune de mai sus.

Se zice că moșiile răzășești de aci au fost danie de la Ștefan-cel-Mare. Țăranii de pe aci sunt gospodari și oameni cu dare de mînă.

Se mărginește la N. cu teritoriul com. Slobozia-Luncani; la E., cu al com. Nadișa; la

www.dacoromanica.ro

S., cu al comunelor Tețcani și Ardeoani și la V., cu al com. Bîhmășeni.

Afară de rîul Tazlăul-Mare, mai este udată de pîrîiașele Bouluĭ și Sîrbilor, care se scurg în Tazlăul-Mare. E brăzdată de dealurile Rediul, Măgura, Poiana, etc.

Are o populație de 3125 locuitorĭ; treĭ școlĭ mixte, una în satul Scorțeni, care funcționează de la 1865, alta în căt. Grigoreni, care funcționează din 1889, și una în Pustiana, frecuentate de 169 copiĭ (1899—900); 3 bisericĭ, 2 ortodoxe în satele Scorțeni și Grigoreni, deșervite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ, și una catolică în satul Pustiana; 11 cîrciumĭ.

Vite: 97 caĭ, 1810 vite marĭ cornute, 334 porcĭ, 3 capre și 1964 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 174 locuitorĭ, cu 498 fălcĭ și 52 prăjinĭ pămînt în țarină. In 1869, s'aŭ dat la 61 însurățeĭ, 152 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în împroprietărire.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2292,34 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4194 hect. Pădurile ocupă aproape 800 hect., din care a statuluĭ are 90 hect.

In com. sunt 2 fabricĭ de petroliŭ, 2 morĭ de apă și 1 de vaporĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 3,94 hect.

Budgetul com. e la venituri de 16494 leĭ, 56 banĭ, și la cheltueli, de 14702 leĭ, 78 banĭ.

Este străbătută de calea județeană Bacăŭ-Moinești și de calea comunală vecinală de la Scorțeni-Tețcani (jud. Neamțu), precum și de alte drumurĭ mai puțin însemnate.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 47 kil.; la com. Nadișa, 4 kil.; la com. Bîhnășeni, 10 kil.; la com. Ardeoani, 9 kil.; la com. Tețcani, 5 kil. și la com. Slobozia-Luncani, 12 kil.

Scorțeni, *com. rur.*, în jud. și pl. Prahova, situată pe malul stîng al pîrîiașuluĭ Sărata, la 26 kil. de capitala jud. și la 10 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Scorțeni și Mislea, cu o populație de 1474 locuitorĭ.

Are două bisericĭ: una în căt. Mislea și cea-l'altă în căt. Scorțeni, cu hramul Cuvioasa Paraschiva zidită la 1848, deservite de 2 preoțĭ; o școală, frecuentată de 48 copiĭ (1899–900).

In căt. Mislea este un penitenciar, instalat în interiorul fosteĭ mănăstirĭ Mislea, unde se țin minoriĭ criminalĭ.

Pănă la 1883, cînd s'a distrus de un incendiŭ, a fost în com. mănăstirea Mislea, zidită de Radu-Vodă Paisie.

Locuitoriĭ din căt. Scorțeni sînt moșneni; iar ceĭ din căt. Mislea, în număr de 152, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Mislea, din care li s'aŭ dat 532 hect. Eĭ posedă: 77 caĭ, 34 țepe, 112 vacĭ, 70 capre, 67 oĭ și 330 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2032 hect.

Budgetul com. e la venituri și la cheltueli de 4000 leĭ.

Se mărginește cu comunele: Telega, Băicoiul, Brănești și Bordeni.

Treĭ șosele trec prin comună: Movila-Vulpeĭ—Telega, spre Telega și Bordeni; Telega—Valea-Carpenuluĭ, spre Băicoiul și Mislea-Urleta; spre com. Bănești.

E brăzdată de dealurile: Plaiul-Misliĭ și Petrișul, ce servă pentru pășunatul vitelor și de Dealul-Runculuĭ, situat în partea de N.-E. a com. și pe care s'a plantat viță.

In com. se află piscul Cireșul și poienile: Popeĭ și Bechiĭ.

E udată de Gîrla-Sărată, cu afluentul săŭ Mislea-Dulce și de văile: Doftănețul, Runcul, Lupoaica și Valea-Seacă.

Scorțeni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., cu secțiile Poiana-Bouluĭ și Sîrbi, reședința comuneĭ și a plășiĭ, situat pe Pîrîul-Bouluĭ, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populație de 405 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 90 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, clădită de locuitorĭ; 7 cîrciumĭ.

Vite: 62 caĭ, 882 vite marĭ cornute, 165 porcĭ, 3 capre și 730 oĭ.

Teritoriul satuluĭ aparține răzeșilor din comună.

Aci se află: 1 judecătorie de pace, 2 fabricĭ de petrol, 2 morĭ cu apă și 1 cu vaporĭ, 2 hanurĭ marĭ, la șoseaua Bacăŭ-Moinești, ce trece prin sat.

Scorțeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Scorțeni, jud. și plaiul Prahova.

Scorțești, *sat*. Vezĭ Albești, sat, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Scorțoasa, *cătun*, al com. Policiori, jud. Buzăŭ, cu 250 locuitorĭ și 61 case.

Scoruseşti, *cătun*, al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ și 20 case.

Scorușul, *cătun*, al comuneĭ Calupărul-d.-s., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea de N. a comuneĭ, si-

www.dacoromanica.ro

tuat lîngă culmea dealuluĭ Jiul, în partea de V. şi cam pe coasta acestuĭ deal, în apropiere de pîrîul Jilţul-Mare.

Are o suprafaţă de 106 hect., cu o populaţie de 202 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri, 18 care cu boĭ; 4 stupĭ; 129 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 317 oĭ şi 39 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun cu comunele vecine se face prin drumurĭ ordinare.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Sabasa, avînd 1150 m. altitudine.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, peste care trece hotarul Bucovineĭ. Are 1352,2 m. altitudine.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, din spre Sarul-Dorneĭ, avînd 1396,1 m. altitudine.

Scoruşuluĭ (Culmea-), *şir de dealurĭ*, jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ; se desface din vîrful Scoruşul, printre rîul Rîmna şi Milcovul, despărţindu-le basinurile şi lăsînd la dreapta şi la stînga micĭ dealurĭ, ce se întind printre afluenţiĭ lor; aşa sunt: Ciocănelul, Hoja, Priveghiul, Deleanul, Cucul, Piciorul-Nuculuĭ, etc.; desparte com. Broşteni şi Andreaşi de com. Odobasca; înălţimile luĭ variază între 850—700 m.; este acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Scrada, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Bîrseiul-de-Pădure, situată pe şes şi coastă, compusă din cătunele: Scrada, Gîlceşti şi Berleşti.

Are o suprafaţă de 1608 hect., cu o populaţie de 315 familiĭ, saŭ 1258 suflete, din care 288 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 67 pluguri, 101 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 526 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 868 oĭ, 78 capre şi 336 rîmătorĭ.

Are o şcoală înfiinţată, la 1860 şi frecuentată de 58 elevĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1299 leĭ, 5 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 1204 leĭ, 85 banĭ.

E udată de apele: Berleasa, Scrădiţa, care, unite împreună, formează pe Gîlceasca, care se varsă în Amaradia, la comuna Colţeşti.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea comunală, care o pune în comunicaţie la N. cu Bîrseiul-din-Pădure, iar la S., cu Colţeşti, dînd în şoseaua vecinală.

Scrada, *cătun* de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe malul drept al pîrîuluĭ Gîlceasca.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 100 familiĭ, saŭ 348 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 15 pluguri, 25 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 212 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 359 oĭ, 34 capre şi 126 rîmătorĭ.

Are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Scrioaştea, *com. rur.*, în jud. Telorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la 4 kil. de Roşiori, la 48 kil. de T.-Măgurele şi la 36 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N.-V. cu cătunul Ciocul, al comuneĭ Cucueţi, la S. cu limita oraşuluĭ Roşiori, la S.-E. cu comuna Papa, de care o desparte rîul Vedea, la V. cu comuna Măldăeni, de care o desparte dealul d'asupra căreia se află această comună.

Are o populaţie de 1561 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 75 copiĭ, construită cu cheltueala d-luĭ General Manu; o biserică, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vatra satuluĭ este aşezată pe loc şes, între două dealurĭ: al Scrioştiĭ, care vine la V., din spre Roşiori şi se prelungeşte până dincolo de com. Bălţaţi şi dealul Papa, la E. din partea stîngă a rîuluĭ Vedea, deal care este tot o prelungire venind din spre com. Beuca şi care se întinde maĭ departe spre comunele Meri-Gola, Albeşti, etc. Satul este la 1 kil. de la rîul Vedea.

Osebit de cursul rîuluĭ Vedea, maĭ sunt cîte-va pîrîiaşe care udă teritoriul comuneĭ, maĭ ales primăvara şi pe timpurĭ ploiase. Teritoriul comuneĭ, dimpreună cu al moşieĭ d-luĭ general George Manu, ocupă o suprafaţă de aproape 2820 hect. Din acestea, 2332 hect. pămînt sunt ale proprietăţiĭ; în acestea intră şi 150 hect. pădure şi 70 hect. rezervate pentru izlaz.

Locuitorĭ împroprietăriţiĭ după legea rurală sunt în număr de 209, pe o întindere de 415 hect.

Viile locuitorilor ocupă o suprafaţă de 73 hect.

Vite: 662 vite marĭ cornute, 140 caĭ, 19 măgarĭ, 5095 oĭ şi 432 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţiană Turnul-Măgurele — Strîmbeni, care străbate com. în tot lungul eĭ, pe o distanţă de aproape 2 kil.; o ramură de şosea vecinală, care merge spre com. Măldăieni şi o alta spre com. Papa până în rîul Vedea.

Comunicaţiunea spre comu-

www.dacoromanica.ro

nele Măldăieni şi Papa se mai face şi pe diferite ruscĭ, osebit de drumurile care sunt şoseluite.

Pe teritoriul comunei trece linia ferată Costeşti-Măgurele, pe o porţiune de 4 kil.

Budgetul comunei e la venitŭrĭ de 6141 leĭ, 96 banĭ, şi la cheltuielĭ, de 4312 leĭ, 71 banĭ.

Scrioaştea, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, proprietatea d-luĭ general George Manu. Formează cu moşiile Măldăieni, Papa şi trupurile lor, un singur şi neîntrerupt domeniŭ. Intinderea acesteĭ moşiĭ este de 2332 hect., din care 150 hect. pădure.

Exploatarea acesteĭ moşiĭ ca şi a celor-l'alte două se face de proprietar; cultura pămîntuluĭ se urmează sistematic, ţinîndu-se seamă de progresele ştiinţeĭ agricole.

Scripetele - Moţăţei, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, com. Moţăţei, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Băileşti (12,8 kil.) şi Poiana-Golenţi (12,6 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Mării de $64^{m},27$. Venitul pe anul 1896 al acesteĭ staţiĭ a fost de 27853 leĭ şi 20 banĭ.

Scropuşul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca, numit şi Schitul, pentru că înconjoară schitul Poiana-Mărului; brăzdează E. com.; e acoperit cu pădurĭ întinse şi seculare.

Scruntarul-Mare, *baltă,* pe şesul de a stînga rîuluĭ Jijia, pe moşia Căminăreşti, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, care, d'impreună cu balta Scruntarul-Mic (ce se află mai spre S.), e vestit pentru stuhăriile marĭ şi multe ce produce.

Sculeni, *com. rur.,* în jud. Iaşi, la N.-E. plăşiĭ Braniştea, situată pe şes, între rîurile: Jijia la V., şi Prutul la E. E formată din satele: Sculeni (tîrguşor), Frăsuleni, Sorca şi Şendreni, pe o suprafaţă cam de 1304 hect. şi cu o populaţie de 272 familiĭ, saŭ 1426 suflete.

Este legată de com. limitrofe prin drumurĭ vecinale, iar cu satele din interior prin drumurĭ comunale.

Pe malul Prutuluĭ şi pe Dealul-Stînceĭ sunt pădurĭ de stejar, iar pe şesurĭ, sunt bălţĭ şi mlaştinĭ, formate prin vărsările Prutuluĭ şi Jijieĭ.

Are 2 bisericĭ, cu un preot şi un eclesiarc; o şcoală; 4 pichete pentru paza frontiereĭ.

Budgetul com. e de 7500 leĭ.

Vite: 1180 vite marĭ cornute, 1026 oĭ, 348 caĭ şi 313 rîmătorĭ.

Sculeni, *tîrguşor,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Sculeni, situat pe malul Prutuluĭ, la 24 kil. de Iaşi.

Are o populaţie de 189 familiĭ, saŭ 1028 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1861, frecuentată de 53 elevĭ şi în care se predă şi meşteşugul a diferitelor împletirĭ de lozie din care se fac: panere, scaune şi alte lucrurĭ.

Acest tîrguşor a servit mai înainte ca punct de trecătoare în Rusia, pănă la înfiinţarea căieĭ ferate Iaşi-Ungheni.

In marginea despre N. a tîrguluĭ, în cotul Prutuluĭ, a fost o încăerare între Turcĭ şi Grecĭ, în timpul eterieĭ la 1821.

Tîrguşorul se află pe moşia Stînca, proprietatea d-luĭ Roznovanu.

Locuitorĭĭ posedă: 424 vite marĭ cornute, 201 oĭ, 328 caĭ şi 81 rîmătorĭ.

Scundul, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 căt.: Pădureţi, Blejani şi Fundul-Scunduluĭ. E situată pe Valea-Scunduluĭ, la 80 kil. de capitala jud. şi la 74 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Ioneşti-Mînculuĭ, la V. cu com. Glăvile şi Cermegeşti, la N. cu Şirineasa şi la S. cu Orleşti.

Are o populaţie de 1687 locuitorĭ; 3 bisericĭ, în fie-care căt. cîte una şi care s'aŭ reparat în 1871, 1875 şi 1879; o şcoală, frecuentată de 63 copiĭ. Ctitoriĭ bisericilor sunt: Marin Lixandroiŭ, Ioan Bălaşiŭ şi Nicolae Sanda Blejan.

Vite: 40 caĭ, 332 boĭ, 238 vacĭ, 102 capre şi 94 oĭ.

Locuitoriĭ com. sunt moşneni.

Vatra satuluĭ are peste 250 hect., iar toată com., 1611 hect.

Veniturile com. se urcă la 3800 leĭ şi cheltuelile, la 2500 leĭ.

O şosea comunală trece d'alungul com. şi o leagă cu comunele Orleşti şi Glăvile.

Este străbătută de dealurile: Verdea, Omorîcea, Ciuleiul, Foteşti, Pogoanele, Peşteana, Pavel şi udată de văile: Verdea, Omorîcea, Valea-cu-Apă, Valea-Cîrsteĭ, Scundul şi Guguianca.

Fîntînĭ sunt: 13 în Blejani, 15 în Pădureţi şi 20 în Fundul-Scunduluĭ.

Scundul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Scundul, pl. Oltul-d. s., jud. Vîlcea, proprietatea d-luĭ Grig. I. Lahovari.

Scundul, *rîŭ,* în jud. Vîlcea, vine din com. Şirineasa, izvorînd din Dealul-Pogoanelor şi se varsă în Olt, trecînd prin com. Orleşti şi după ce a primit gîrlele: Valea-cu-Apă, Guguianca, Valea-Cîrsteĭ, Omorîcea şi Verdea.

www.dacoromanica.ro

Scurta, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, peste deal de Cucova, şi la 10 minute de ea.

Are o populaţie de 254 familiĭ, saŭ 960 suflete; 3 bisericĭ, din care: una parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru şi cea-l'altă cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3670 leĭ, 64 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3518 leĭ, 96 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri de lemn, 25 de fier, 1 grapă de fier, 7 morĭ de apă; 19 caĭ, 80 boĭ, 160 vacĭ, 200 porcĭ, 110 oĭ şi 20 capre.

Scurta, *cătun*, în comuna cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 10 minute depărtare de Cucova.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, şi cea-l'altă cu hramul Adormirea; o şcoală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ.

Scurta, *parohie*, în comuna cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru şi cea-l'altă cu hramul Adormirea.

Scurteasca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Scurteşti, cătunele Vadul-Paşiĭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie; are 1340 hect. arătură şi puţină crivină; 687 hect. s'aŭ dat însurăţeilor din cătunele Vadul-Paşiĭ, iar restul, împroprietăriţilor din cătunele Scurteşti.

Scurteşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 9½ kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Atîrnaţi, Băjani, Ciocîrlia, Dîmbroca, Focşenei, Scurteşti, Stînceşti şi Vadul-Paşeĭ.

Are o suprafaţă de 10800 hect., din care 9700 hect. arabile, 74 hect. pădure, 54 hect. fîneaţă, 832 hect. izlaz, 4 hect. vie şi 136 hect. sterpe.

Terenul e şes, accidentat puţin de malul Buzăuluĭ şi fertil.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Băjani, Dîmbroca, Focşenei, Focşenei-Banul, Scurteasa, Scurteşti, Spiridoneanca, toate foste ale statuluĭ.

In timpul războiuluĭ ruso-turc (1806—1808), fiind devastată şi arsă, din care cauză cătunuluĭ Scurteşti i s'a dat numele de Pîrjolul, s'a împrăştiat. După 1812, locuitoriĭ aŭ început să se adune, atît ceĭ de mai înainte, cît şi unĭĭ de prin alte sate distruse şi aŭ dat naştere cătunelor Scurteşti, Stăncesti, Băjani, Focşenei, etc., iar cătunele Dîmbroca, Vadul-Paşiĭ, sunt formate în 1882 din însurăţeĭ.

Are o populaţie de 2570 locuitorĭ; 2 şcoale, în cătunele Scurteşti şi Vadul-Paşiĭ, frecuentate de 146 elevĭ; 3 bisericĭ, în cătunele Scurteşti, Stînceşti şi Focşenei, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ, şi din care catedrala e cea cu hramul 25 Martie; 13 cîrciumĭ.

Vite: 46 caĭ, 40 ţepe, 10 mînjĭ, 18 bivolĭ, 1385 boĭ, 537 vacĭ, 242 viţeĭ, 3 asinĭ, 590 porcĭ, 7000 oĭ şi 48 capre.

Budgetul com. e de 5287 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua comunală Scurteşti-Cochirleanca şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Scurteşti (Pîrjolul), *cătun* de reşedinţă al com. Scurteşti, jud. Buzăŭ, cu 725 locuitorĭ şi 157 case.

Scurteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştefeşti, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Are o biserică în formă de peşteră.

Scurteşti, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. şi cătunele Scurteşti, are 2254 hect., maĭ toate arabile, apoĭ crivina Scurteşti, de 50 hect., cu o frumoasă poziţie pe malul Buzăuluĭ şi 4 hect. vie.

Scurtul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Drăceşti, Scurtul-Mare, Scurtul-Slăveşti şi Catalina saŭ Negrileşti, situată pe partea stîngă a apeĭ Cleniţa, pe hotarul judeţuluĭ Teleorman, la 72 kil. de Bucureşti, 72 kil. de Giurgiŭ şi la 30 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are 3 bisericĭ cu 5 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte, în Drăceşti şi Scurtul-Mare; 8 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni.

Scurtul, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni, situat pe malul drept al Amaradieĭ, la 4½ kil. de Căpreni-d.-s.

Scurtul, *insulă*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, plasa Borcea, jud. Ialomiţa.

Scurtul, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Scurtul, *prival*, jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Nouă şi Dunărea-Vechĭe, în dreptul oraşuluĭ Brăila.

Scurtul-Mare, *cătun*, pendinte

www.dacoromanica.ro

de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, situat pe valea Cleniţa, pe coasta stîngă a acesteĭ ape.

Are o şcoală; o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Scurtul-Slăveşti, *cătun*, pendinte de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Are o biserică, deservită de un preot şi un dascăl.

Scutari, *numire vechĭe a cătunuluĭ* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Seaca, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 43 kil. de Craiova şi la 30 kil. de com. Şopotul, reşedinţa plăşeĭ. E situată pe costişa a treĭ dealurĭ. Pădurea Seacă, aparţinînd statuluĭ, înconjoară comuna ca un semicerc. Se învecineşte la N. cu com. Botoşeşti, din jud. Mehedinţi şi cu Gogoşiţa; la E., cu com. Brabova; la S., cu comunele Moşna, Gebleşti şi Carpenul; la N., cu comuna Cleanovul.

Este accidentată de dealurile Botoşeşti, cu prelungirile lor Covrea şi Velica, acoperite de pădurĭ şi locurĭ arabile şi avînd înălţimĭ ce nu trec peste 60 m.

Cătunul de reşedinţă este Seaca-Tînără. Inainte se compunea din Seaca şi Seaca-Bătrînă. Azĭ se compune din cătunele: Seaca-Tînără saŭ Satul-Noŭ, Seaca-Bătrînă şi Răchita. Cătunul Satul-Noŭ este aşezat pe 2 dealurĭ, despărţite prin o vale. Aceste dealurĭ aŭ costişurile lesnicioase.

In satul Seaca-Tînără se află o silişte ce poartă numele cătunuluĭ.

Are o populaţie de 2879 locuitorĭ, din care 11 comercianţĭ; 3 bisericĭ, una în cătunul Seaca-Tînără, cu hramul Constantin şi Elena, a doua în cătunul Seaca-Bătrînă, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, a treia în cătunul Răchita, cu hramul Mucenica Sf. Varvara; două şcolĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 100 copiĭ; 3 cîrciumĭ şi 1 braşovenie; o moară de aburĭ; maĭ multe stîne.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniţĭ 353 locuitorĭ, iar după legea din 1879, sunt 100 însurăţeĭ.

Comuna are o suprafaţă de 10919 pog., din care 6084 pog. arabile, 52 pog. izlaz, 4000 pog. pădure.

Moşia statuluĭ Seaca-de-Pădure se arenda cu 6000 leĭ anual (1893—98). Acum s'a dat în loturĭ 1068 hect., rămînînd ne vîndute 374 hect. Locuitoriĭ posedă 117 pog. de viĭ şi cultivă gîndacĭ de mătasă.

Vite: 300 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 280 oĭ şi 48 capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3356,14 leĭ, şi la cheltueli, de 3070,25 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: căile comunale Seaca-Brabova, Seaca-Gogoşi, Seaca-Carpeni, Seaca-Moşia şi Seaca-Gebleşti.

Seaca, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, la N.-E. com. Logreşti-Moşnenĭ. E situată pe valea Belciuguluĭ, şi e compusă din 2 cătune: Seaca şi Mărul.

S'a numit maĭ înainte şi Burculeasa. Pămîntul e şes, fertil, ondulat puţin de dealurile Călmăţuiuluĭ.

Are o suprafaţă de 500 hect., cu o populaţie de 540 suflete; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1839, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 75 care cu boĭ; 438 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 186 oĭ, 69 capre şi 251 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 795,86 leĭ şi la cheltueliĭ, de 750,67 leĭ.

Comunicaţia în com. se face prin o şosea, care o pune în legătură la S.-V. cu Logreşti-Moşnenĭ, unde această şosea dă în şoseaua vecinală.

Seaca (Belciugata), *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe pîrîul Călmăţuiul, la 45 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 28 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Văleni; la E., cu Socetul, din Teleorman; la S., cu Mălăeşti, şi la V., cu Crăciunei-d.-s.

Se compune din 2 cătune: Seaca-Belciugata şi Nătărăi, cu o populaţie de 2445 locuitorĭ.

S'a înfiinţat în 1858, pe proprietatea statuluĭ, fostă pendinte mănăstirea Cozia. In 1879 s'a maĭ mărit cu ocazia împroprietăririeĭ însurăţeilor.

Teritoriul com. ocupă o suprafaţă de 2780 hect. Din acestea, 5 hect. sunt proprietatea comuneĭ. Locuitorĭ improprietăriţĭ după legea din 1865, sunt 127, pe 551 hect. După legea din 1879, s'aŭ împroprietărit 100 însurăţeĭ, cu 550 hect. şi cu ocazia noueĭ legĭ pentru înstreinarea bunurilor statuluĭ, s'aŭ maĭ împroprietărit încă 313 locuitorĭ, cu 1565 hect.

Are 2 bisericĭ, din care una vechĭe, construită din bîrne la 1806; o şcoală, înfiinţată la 1896, frecuentată de 63 copiĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 223 caĭ şi iepe, 736 boĭ, 87 vacĭ, 25 bivolĭ, 2300 oĭ şi 400 porcĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ şi cheltueliĭ de 12207,79 leĭ.

www.dacoromanica.ro

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Văleni şi la S. cu Mălăeşti-d.-s.

De o parte şi de alta a com. se ridică un platoŭ întins, semănat cu maĭ multe măgurĭ, ca: Măgura-Nemţilor, Măgura-Mare, Dealul-luĭ-Duda.

Prin mijlocul com. trece Călmăţuiul (ramura II-a), în care se varsă Valea-Belciuguluĭ. Pe Călmăţuiŭ, în partea de N., se află un eleşteŭ şi la S., Eleşteulluĭ-Duda, etc.

Seaca, *com. rur.*, la extremitatea de S. a plăşiĭ Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, pe malul stîng al Dunăriĭ. E situată pe coastă la 17 kil. de T.-Măgurele şi la 30 kil. de Zimnicea, şi se învecineşte la E. cu com. Cioara, la V. cu com. Traian, la S. cu Dunărea şi la N. cu comuna şi moşia Lissa şi dealul Duhna.

Pe Dunăre, în dreptul comuneĭ, se află insula Belina, una din cele maĭ marĭ pe distanţa de la gura Oltuluĭ pănă la limita judeţuluĭ.

Moşia cu acelaşĭ nume din comună are o întindere de 3000 hect. şi este proprietatea d-luĭ N. Gr. Zădărniceanu. Are un zăvoiŭ, în întindere cam de 30 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 179, pe 325 hectare.

Are o populaţie de 1156 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 19 elevĭ; o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ.

Vite: 178 caĭ, 695 vite marĭ cornute, 2179 vite micĭ şi 109 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2078 leĭ, 25 banĭ la venitурĭ şi de 2049 leĭ, 97 banĭ, la cheltuielĭ.

Prin centrul comuneĭ trece şoseaua mixtă Turnul-Zimnicea.

In dreptul comuneĭ, sunt pichetele de paza frontieriĭ No. 5 bis şi No. 6.

Printre bălţile formate din revărsarea Dunăriĭ, se află Săratul-Seciĭ, în partea de V. a comuneĭ, spre com. Traian.

Se zice că satul datează de pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea; el purta numirea de Comişanca, ca şi moşia.

Seaca, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Sălătrucelul. Are 107 locuitorĭ.

Seaca, *cătun*, de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Gilortul.

Are o suprafaţă de 259 hect., dintre care 100 hect. pădure, 60 hect. fînеţe, 80 hect. arabile, 11 hect. vie, 6 hect. livezĭ de prunĭ şi 2 hect. izlaz, cu o populaţiune de 80 familiĭ saŭ 300 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi posedă: 30 pluguri, 40 care cu boĭ, 238 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 39 capre şi 130 rîmătorĭ.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe ambele malurĭ ale Călmăţuiuluĭ, în partea de N. a comuneĭ. E reşedinţa comuneĭ şi are o biserică vechĭe, din bîrne, clădită la anul 1806.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E situat în partea de N.-V. a com., şi udat la E. de Valea-Guguluĭ şi la V. de Valea-Seciĭ. Are o populaţie de 60 familiĭ, numaĭ emancipaţĭ. Aci e schitul Seaca.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. urb. Filipeşti-de-Tîrg, plasa Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca, *sat*, cu 130 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănueşti, spre N.-V. de satul Stănueşti.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Călimăneşti, jud. Vîlcea, pl. Cozia. Are o populaţie de 197 locuitorĭ. E situat la 1 1/2 kil. de căt. Călimăneşti (şcoală).

Seaca, *schit*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucelul, lîngă satul cu acelaşĭ nume şi fost metoh al Cozieĭ. Astăzĭ este redus la biserică de mir.

Seaca, *fost schit*, de călugărĭ, jud. Olt, com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., fondat la 1593 de Manea Vornicul şi Vlădoaia Doamna.

E situat pe Valea-Seacă, într'o poziţiune frumoasă, închis de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ. Mulţime de izvoare ies din poalele acestor deluleţe.

La 1854 s'a reparat. Acum s'a redus la biserică de mir.

Seaca, *moşie*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ghidiciŭ, cu venit anual de 42000 leĭ. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu.

Seaca, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 1600 hect., pendinte de com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Seaca (Vatra-Schituluĭ-), *moşie*, a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Olt, arendată cu 3800 leĭ anual.

Seaca-Bătrînă, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 1203 locuitorĭ; o biserică de bîrne tencuite, cu hramul Ioan Botezătorul.

Seaca-de-Cîmp, *sat*, pendinte de com. rur. Ghidiciŭ, pl. Cîmpul, jud. Dolj, situat la 6 kil. N.-E., de Ghidiciŭ, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Are o populaţie de 650 locuitorĭ; o biserică parohială construită din zid, avînd hramul Sf. Niculae, şi deservită de 1 preot paroh şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale şi comunale, care pun satul în legătură: la S.-V., cu Ghidiciul şi cu Piscul; la N.-E., cu Băileşti şi cu Coveiul; la E., cu Negoiul, iar la V., cu Poiana.

Aci s'a concentrat în 1877, divizia rusească a 31-a din corpul al IX-lea, pentru a'şĭ efectua trecerea peste Dunăre.

Seaca-de-Pădure, *moşie*, a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca. Are acum o suprafaţă de 374 hect. Din ea s'aŭ dat 1068 hect. în loturĭ. Are pe dînsa stîne, viĭ şi pădure.

Seaca-de-Pădure, *pădure*, a statuluĭ, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe moşia statuluĭ. Are o întindere de apoximativ 4000 pog. Predomină cerul şi gîrniţa.

Seaca-Olari, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 504 hect., pendinte de com. Mărgineni-d.-s., pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca-Pîrlită, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flămînda.

Seaca-şi-Belciugata, *moşie*, a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, arendată cu 29450 leĭ anual.

Seacă (Valea-). Vezĭ şi *Valea-Seacă*.

Seacă (Valea-), *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat şi care o desparte de Mîndrişca.

Distanţa comuneĭ de subprefectura plăşeĭ e de 19 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 63 kil.

Are o populaţie de 330 familiĭ, saŭ 1319 suflete; 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă, situată într'un local al comuneĭ şi frecuentată de 79 copiĭ (1899—900).

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3911,06 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3658,23 leĭ.

Locuitoriĭ posedă 146 hect. viĭ, aducînd un venit de 80000 leĭ anual.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Mărunţişul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 19 case.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 24 case; se alipeşte de cătun. Bîşteni-d.-s.

Seacă (Valea-), *cătun*, în jud. Putna, comuna cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, aşezat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin el şi desparte comuna de Mîndrişca.

Are 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ; 1 şcoală mixtă, zidită de comună şi frecuentată de 79 copiĭ.

Seacă (Valea-), *parohie*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ.

Seacă (Valea-), *vale*, izvoreşte de la poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, curge de la S.-E. către V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, la N. de cătunul Bușteni.

La 1888, inginerul Erler a înfiinţat pe această vale o fabrică de ciment. Astă-zĭ este în deplină funcţionare, producînd un ciment de o calitate superioară.

Secara, saŭ **Broasca**, *cătun*, făcînd parte din com. Ologi, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, situat pe Dealul-Ologilor şi avînd o populaţiune de 643 suflete.

Secara, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, com. Ologi, proprietatea d-luĭ general V. Creţeanu. Are o întindere de 1520 hect., precum şi o braniște frumoasă, pe coasta Dealuluĭ-Ologilor.

Secara, saŭ **Priboiul**, *moşie*, nelocuită, jud. Vlaşca, pendinte de Ef. Spit. Civile din Bucureşti, în suprafaţă de 382 hect., pendinte de comuna Zădărici. Are şi 250 hect. pădure.

Secarul, saŭ **Crevedia - Şuţu**, *cătun*, pendinte de com. Crevedia, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe dealul stîng al văiĭ Neajlovul, la 30 kil. de Bucureşti şi la 58 kil. de Giurgiŭ.

Are o suprafaţă de 850 hect., din care s'a dat la 52 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 156 hect. Are un petec de pădure de 250 hect.

Moşia aduce un venit anual de 10000 leĭ.

Se află aci: o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 2 cîn-

www.dacoromanica.ro

tăreţĭ; o moară pe apa Neajlovul; 3 cîrciumĭ.

Secarul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Cerna; se desface din dealul Coşlugul, se întinde spre S., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de E. a plăşeĭ şi a com.; pe la poalele sale de S. curge apa Calistrieĭ, care e dominată, precum şi drumul Cerna—Balabancea, de vîrful său înalt de 303 m.; este acoperit cu păduri şi păşunĭ.

Secăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Secătura, *sat,* în jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînelele, aşezat pe pîrîul Cîrligata. Are o biserică catolică, făcută de Ungurii din localitate la 1841, deservită de preotul din Liuzi-Călugăra.

Secătura, *sătuc,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Secăturei (Dealul-), *pădure,* în întindere de 550 hect., pe teritoriul com. Văsuiul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd locuitorilor din Văsuiul.

Secăturile, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul.

Secăturile, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Poiana-Lungă-d.-s.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nucşoara, jud. Muşcel, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Vîlsanul, care formează hotarul între judeţele Muşcel şi Argeş. Pe această apă sunt 2 herăstrae şi 1 moară.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în trupul moşieĭ statuluĭ Corbi, numit Alunişul.

Are o populaţie de 185 locuitorĭ.

Cade în partea de N.-V. a comuneĭ.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 577 locuitorĭ.

Secăturile, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o biserică de zid, zugrăvită în stil vechiŭ. Inscripţia de d'asupra uşeĭ biserieeĭ, săpată cu litere vechĭ, slavone, într'o lespede de piatră, sună astfel:

Acest sînt amvon s'a făcut de robiĭ luĭ Dumnezeŭ: Ion Ereul, Nicolae Ereul, Nistor Deaconul, amin. Pătru Logofătul, Constantin, ca în vecĭ să se pomenească.

Seciul, *cătun,* al com. Colţi, jud. Buzău, cu 30 locuitorĭ şi 6 case.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud. Prahova, situat pe dealul Seciul. Are o biserică, fondată în anul 1801 de locuitorĭ şi cu ajutorul luĭ George Boldescu.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nisipi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 198 locuitorĭ. E situat în partea de V. a comuneĭ şi e brăzdat de dealul Cioponea. Are o biserică fondată la anul 1860.

Seciuluĭ (Groapa-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Ruşiavăţul, cătun. Rîpile; conţine sulf, sare şi fier.

Seciurile, *cătun,* al com. Poiana-Seciurile, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la N. comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2354 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 285 suflete; 2 bisericĭ, deservite de preotul din cătun. de reşedinţă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 21 care cu boĭ; 258 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 130 oĭ, 97 porcĭ, 43 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare şi prin şoseaua comunală, ce vine de la N., din comuna Roşia.

Seciurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şotrile, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţiune de 41 locuitorĭ.

Secuia, *sat,* în partea de N.-E. a com. Mînjeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat la poalele dealuluĭ Secuia, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 438 hect., din care 148 sunt ale locuitorilor şi cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri şi 10 care cu boĭ; 85 vite marĭ cornute, 350 oĭ, 15 caĭ şi 22 rîmătorĭ.

Secuiul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Dolj, la 17 kil. de Craiova, situată aproape de malul stîng al rîuluĭ Jiul, pe un mic deal.

Se învecineşte la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu satul Bratoveşti, din com. Adunaţi-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la E. cu com. Ghindeni şi la V. cu satul Ţugluiul, com. Glodul, pl. Jiul-de-Mijloc.

Teritorul com. e maĭ mult şes.

Singurul accident maĭ însemnat este dealul Cioroiul, înalt de aproape 50 m. Pămîntul este parte băltos şi parte nisipos.

Este udată prin partea de V. de rîul Jiul, care curge cu direcţiunea de la N.-S. şi de pîrîul Siliştea, ce vine din com. Ghin-

www.dacoromanica.ro

deni şi care se varsă pe dreapta rîuluĭ Jiul în această comună.

Lacurĭ şi bălţĭ sunt: Ciovicĭ, cu o suprafaţa de 1/2 hect., conţinînd peşte şi racĭ; balta Sandu, Balta-Ţiganuluĭ, balta Vîrcanul, balta Izlazul. In jurul satuluĭ Secuiul, se află Balta-Mandeĭ, cu o suprafaţă de 10 pog. Lîngă satul Gloduţul, este Balta-Mare, cu o suprafaţă de 15 pog. şi balta Ruptura, cu o suprafaţă de 5 pog.

In 1873, coprindea satele: Secuiul, Teascul şi Ţugluiul. Azĭ coprinde treĭ sate şi anume: Secuiul, sat de reşedinţă, Teascul şi Gloduţul saŭ Miculeşti, precum şi mahalaua Pescariul.

Satul Secuiul se mărgineşte la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la E. cu com. Chindeni, şi la V. cu rîul Jiŭ; satul Teascul se mărgineşte la N. cu rîul Jiul, la E. cu com. Ghindeni, la N. cu mahalaua Pescariul şi la S. cu satul Gloduţul; satul Gloduţul se învecineşte la E. cu com. Adunaţi-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la V. cu rîul Jiul, la N. cu satul Teascul şi la S. cu satul Bratovoeşti, comuna Adunaţi-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j.

Are o populaţie de 1056 locuitorĭ; 2 biserici, una de zid în satul Secuiul, fondată de Gg. Bălănescu şi alta tot de zid în satul Teascul, fondată de locuitorĭ, deservite de un preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ; 7 cîrciumĭ.

Suprafaţa com. este de 3390 hect., din care 2390 pămînt arabil, 640 hect. lac şi teren sterp, 110 hect. pădure, 150 hect. izlaz şi 100 hect. fîneaţă. Moşiĭ: Secuiul, cu venit anual de 62000 leĭ. Din această moşie, s'aŭ dat în loturĭ micĭ 630 hect. la 126 locuitorĭ. Teascul, cu venit anual de 12000 leĭ, are o întindere de 300 hect. şi aparţine d-luĭ N. P. Guran. Moşia Gloduţul are o întindere de 100 hect., aduce venitul anual de 5800 leĭ şi aparţine d-lor I. Cernătescu, An. Poenaru şi N. Nicolaŭ.

Pădurea Secuiul, cu o întindere de 140 hect., aparţine Statuluĭ. Se găsesc într'însa cerĭ, fagĭ, plopĭ, frasinĭ, stejarĭ şi gîrniţe, carĕ predomină.

Viĭ se găsesc pe moşiile Secuiul şi Teascul, în întindere de 222 hect.

Comerciul se face cu oraşul Craiova, care are tîrg săptămînal Joia.

Comuna este străbătută prin centru, pe o lungime de 4 kil., de o cale vecinală ce o uneşte cu com. Malul-Mare şi Adunaţi-de-Giormane; maĭ este calea comunală Secuiul-Craiova-Bechet.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3020,50 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2861,76 leĭ.

Secuiul, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul, reşedinţa primărieĭ. Se mărgineşte la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la V. cu rîul Jiul şi la E. cu com. Ghindeni.

In jurul satuluĭ se găseşte Balta-Mandeĭ.

Are o populaţie de 385 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ, 38 băeţĭ din Secuiul, 13 din Teascul şi 4 din Gloduţul; o biserică, fondată de G. G. Bălănescu, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 cîrciumĭ.

Secuiul, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Secuiul, în întindere de 2390 hect., cu venit anual de peste 62000 leĭ. A treia parte din această moşie s'a dat în loturĭ micĭ, la 126 locuitorĭ. Pe dînsa se găseşte şi pădure.

Secuiul, *moşie*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Glodul, satul Ţugheni, aparţinînd statuluĭ. Are pădure pe dînsa, în întindere de 380 hect.

Secuiuluĭ (Piatra -), *vîrf de munte*, jud. Putna, în munţiĭ Vranceĭ; e despărţit de muntele Furul prin pîrîiaşul Zîrna.

Secul, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 64 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe Valea-Seculuĭ, înconjurată de toate părţile de dealurĭ.

Se mărgineşte: la E. cu comuna Argetoaia, care aparţine judeţuluĭ Dolj; la S., cu comunele Bărboiul şi Greceşti; la V., cu comunele Busul şi Corzul; spre N., cu comunele Piria şi Valea-Marculuĭ.

Satul formează comună cu satele: Şumandra, Ţuleni şi Smadoviţa, cu o populaţie de 2700 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 93 pluguri, 188 care cu boĭ, 16 căruţe cu caĭ şi 20 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua Severin-Bîcleşul-Secul — judeţul Dolj.

Are 3 biserici, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcoale, frecuentate de 89 elevĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2817 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1016 leĭ.

Vite: 1200 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1000 oĭ şi 900 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Şumendreĭ, Dealul-Olaculuĭ, Dealul-Seculuĭ, Dealul-Clocoticiuluĭ, Dealul - Giorcotinuluĭ, Dealul - Smadoviţeĭ, Dealul-Tauruluĭ şi Dealul-Busuluĭ.

Văĭ: Valea-Şumendreĭ şi Valea-Smadoviţeĭ.

Păduriĭ: Pădurea - Labeĭ, Pădurea-Tauruluĭ, în partea de S.-

www.dacoromanica.ro

E., Pădurea-Grajduluĭ și a-Drăganuluĭ, în partea de N.-V.

Secul, *mănăstire*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Vînătoriĭ-Neamțuluĭ, situată pe valea pîrîuluĭ de la care și-a luat numele, în timpiĭ din urmă. La început, se numea Zossima, de la un stareț cu acest nume, care, pe la 1560, s'a așezat împreună cu uceniciĭ săĭ în locul unde se află astăzĭ mănăstirea; acest stareț, curățind pădurea, făcu un schitișor și o bisericuță de lemn, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

La 1599, Vornicul Nestor Ureche zidi cu cheltuiala sa mănăstirea Secul, maĭ la deal de schit, puindu-ĭ hramul Tăerea Capuluĭ Sf. Ioan, și înzestrînd-o cu multe podoabe scumpe,—dintre care cea maĭ mare parte s'aŭ prădat de Tătarĭ și Leșiĭ. Intre cele rămase, maĭ însemnat este «Aerul» de mare preț, cusut de Mitrofana, soția luĭ Ureche.

La 1605, Alexandru Lăpușneanu îĭ dărui moșiile din hotarul Cetățeĭ-Neamțuluĭ.

La 1607, Simeon Movilă îĭ dărui moșiile: Poiana-luĭ-Ureche și Vînătoriĭ.

La 1609, Constantin Movilă îĭ dărui moșiile: Săbăoani și Berendești.

La 1622, Mitropolitul Anastasie Crișca o înzestră cu multe daruri.

La 1625, Radu Voevod întări dania făcută de fericitul Damian, pentru moșiile Jidești și Roșiori.

La 1638, Mitropolitul Moldoveĭ îĭ dărui un Sacos archieresc foarte scump și alte multe daruri.

La 1665, Eustate Dabija Voevod îĭ dărui Cetatea-Neamțuluĭ, împreună cu mănăstirea Sf. Nicolae, cu toate moșiile și averile eĭ.

Constantin Postelnicul îĭ dărui moșia Răucești.

Ghedeon, Episcopul de Huși, făcu cu cheltuiala sa sehăstria Secul, puindu-ĭ hramul Nașterea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1764, Despa, soția luĭ Vasilie Cosma Șetrariul, închină acesteĭ mănăstirĭ schitul Lipova, cu toate podoabele și moșiile luĭ.

La 1765, Grigorie Ghica Voevod puse stareț la această mănăstire pe călugărul Paisie, care mută satul Fagi, ce era lîngă mănăstire, la satul Vînători.

La 1808, soborul alese stareț pe Veniamin Costachi, care făcu chiliile cu 2 rînduri, și paraclisul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1816, Spătăreasa Safta, fiica luĭ Ioan Bogdan, închină acesteĭ mănăstirĭ schitul Orgoești, făcut de dînsa pe moșia Negomirești, în jud. Tutova.

La 1818, starețul Ilarie făcu în mănăstirea Secul chiliĭ de piatră cu 2 rînduri; dar întîmplîndu-se marĭ turburărĭ în țară, din cauza volintirilor, ce se resculaseră în contra Turcilor, se prefăcu această mănăstire cu totul în cenușă, împreună cu o mulțime de odoare și documente. După ce s'aŭ liniștit lucrurile, Ilarie isprăvi zidirile începute, repară zidirea, înălță clopotnița ce se vede astăzĭ, făcu paraclisul cu hramul Buna-Vestire, alte chiliĭ noĭ, pe care însă nu le isprăvi, fiind-că muri la 1823.

In locul săŭ se alese stareț părintele Dometian, care isprăvi cele începute, și la 1826 zidi biserica Sf. Gheorghe, pe locul unde era maĭ întăiŭ biserica Inălțarea.

La 1825, arse toată mănăstirea Secul, dar starețul Mardare a reparat-o întru cît-va la loc.

La 1844, arse din noŭ, dar starețul Neofit o înălță, clădind și două bolnițe în dos de mănăstire pentru bătrînĭ, și o tipografie bisericească; maĭ tîrziŭ zidi un spital, o școală și biserica Sf. Dimitrie din Tîrgul-Neamțuluĭ.

La 1853, se alese stareț Natanail, care făcu multe îmbunătățirĭ mănăstireĭ.

Fostă populată odinioară, Secul n'are azĭ de cît vr'o 30 de călugărĭ.

Se află situată la 1 oră depărtare de Tîrgul-Neamțuluĭ, în spre S. E ocolită de munțĭ acoperițĭ cu pădurĭ și are aspectul uneĭ cetățue. Biserica se află în mijloc; în fund, la dreapta și la stînga, are 2 paraclise, chiliĭ și alte atenanse; în rîndul clopotnițeĭ se află un turn înalt și bine construit, în care tradiția zice că Mitrofana, soția luĭ Nestor Ureche, a cusut odoarele acesteĭ biserici; la spatele mănăstireĭ este o bisericuță frumoasă ce servă de cimitir, și împrejurul căreia se află maĭ multe chiliĭ. In biserica cea mare se află mormintele luĭ Nestor Ureche și a Mitrofaneĭ; tot în această biserică se află o icoană a Maiceĭ Domnuluĭ făcătoare de minunĭ (dăruită se zice de Paleologu), care s'a tăiat în bucățĭ de Turcĭ, la 1821 (v. pe larg «Istoria Seculuĭ», în calendarul pe 1863, de Pr. Gr. Musceleanu, pag. 87—114; idem, de Monahul Zosima, «Povestire pentru răzmerițele de la 1821»).

Secul, *pădure*, în jud. Neamțu, plasa de Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamțu; are o întindere de 5325 pog., coprinzîndu-se și acele ale moșiilor: Mănești, Nemțișorul și Vînători.

Secul-Bicazuluĭ, *pădure*, în jud Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situată spre S.-E. de muntele Ceahlăul; are o întin-

www.dacoromanica.ro

dere de 950 pog., în care se cuprind şi acele ale moşieĭ Izvorul-Dulce.

Secul-Buhalniţeĭ, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalniţa, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa, în dreptul kil. 92, al şoseleĭ naţionale Bacău-Prisăcani, la 34 kil. de oraşul Piatra, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 465 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 1 moară; 1 fierărie.

Vite: 66 boĭ, 77 vacĭ, 1072 oĭ, 19 caĭ şi 19 porcĭ.

Seculeşti, *sat,* cu 618 suflete, în jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bulzeşti.

Are o biserică de zid şi 2 cîrciumĭ.

Seculuĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Suceava, com. Mălini.

Segarcea, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., la 25 kil. de Craiova.

Se mărgineşte la N. cu căt. Sălcuţa şi cu com. Calopărul; la S., cu com. Giurgiţa; la V., cu com. Cerătul, com. Malaica şi com. Lipovul; la E., cu com. Calopărul, moşiile Belcinul, Foişorul, Drănicul şi Roziştea.

In mijlocul com. se găsesc 2 vîlcele; pe una din ele curge un mic rîŭ, numit Segarcea, care se pierde în terenul nisipos din marginea de S. a com. şi care, pe stînga, primeşte un mic pîrîŭ, chiar pe teritoriul comuneĭ. Peste Segarcea se află un pod de lemn.

Comuna este fondată de cîteva familiĭ de Oltenĭ veniţĭ din Segarcea de la Olt, aşezată pe colina Dealul-Robuluĭ. Legenda spune că aci şi în com. vecină, Cerătul, a avut loc o luptă între Tătarĭ şi Romînĭ, în care Romîniĭ aŭ învins pe Tătarĭ şi i-aŭ robit pe acest deal, de unde şi-a luat numele dealul. Armele de care s'aŭ servit, precum lăncĭ şi săgeţĭ, se maĭ găsesc şi acum prin pămînt de către locuitoriĭ comuneĭ.

Comuna este străbătută de un drum vechiŭ, numit Drumul-Diuluĭ, care astă-zĭ este arat şi astupat.

In com. este o cetate de pămînt în jurul căreia se văd şi azĭ urme de şanţurĭ.

Are o populaţie de 3360 suflete.

Biserică de zid, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. In 1860, călugăriĭ grecĭ aŭ şters inscripţia din fruntea bisericeĭ, cînd aŭ zugrăvit-o, dar această inscripţie se află păstrată de preotul îngrijitor; are data de 1830 şi a primuluĭ fondator. In altar se găseşte pomelnicul restauratorilor, cu următoarele nume: «I. Constantin Voevod Basarab, Papa Patriarh Gherasim, Partenie Iermoch, Germona Ermonah, Cristudor, Sultan, Bobolina, Nicolae, Păuna, Iordache, Istrati, Meletie Arhiereŭ şi Sofronie Ermonach».

Are o şcoală primară mixtă. Clasa de băeţĭ funcţionează din 1868, iar cea de fete din 1876. Localul a fost construit cu cheltuiala Domeniuluĭ Coroaneĭ. Şcoala a fost frecuentată în anul 1899—900 de 94 elevĭ.

După legea rurală din 1864, sunt 412 locuitorĭ împămînteniţĭ, iar după legea din 1878, sunt 58 însurăţeĭ.

Moşia Segarcea, după secularizare, aparţinea statuluĭ, iar astă-zĭ aparţine Coroaneĭ. 1800 hect. aparţin locuitorilor, cărora li s'aŭ dat în loturĭ.

Pădurea Segarcea aparţinea statuluĭ, iar azĭ aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ. Toate pădurile Domeniuluĭ Coroaneĭ sunt amenajate. Sunt compuse din diferiţĭ arborĭ, printre carĭ predomină gîrniţa.

Viile, de 438½ hect. în întindere, se găsesc pe moşia Domeniuluĭ Coroaneĭ şi aparţin locuitorilor.

Se fabrică aci multă ţuică şi rachiŭ, cărămidă; în atelierele şcoaleĭ se lucrează pălăriĭ de pae, ghiozdane, coşurĭ, mape, scaune, dulapurĭ, obiecte sculptate, etc.

Are 2 bîlciurĭ anuale: la 40 de mucenicĭ şi la Înălţarea Domnuluĭ.

Budgetul com. e la venitur de 10051 leĭ şi la cheltueli, de 8000 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 750 oĭ şi 49 caĭ.

Căĭ: calea judeţeană Craiova-Bistreţul; căile comunale la comunele vecine.

Calea ferată Craiova-Calafat, cu staţia Segarcea.

Segarcea, *staţie de dr.-d.-f.,* j id. Dolj, pl. Balta, com. Segarcea, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Dec. 1895. Se află între staţiile Sălcuţa (11,5 kil.) şi Portăreşti (7,6 kil.). Înăltimea d'asupra niveluluĭ Măriĭ, de 88m,89. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 22494 leĭ şi 60 banĭ.

Segarcea, *moşie,* a Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Segarcea, din care 1800 hect. sunt date în loturĭ. După secularizare, aparţinea statuluĭ şi apoĭ a trecut la Domeniul Coroaneĭ. Are pădure.

Segarcea, *moşie,* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul. Comunele Segarcea-din-Deal şi Segarcea-din-Vale sunt stabi-

www.dacoromanica.ro

lite pe proprietatea statului. Este una din cele mai de valoare moşii, destinată însă a fi vîndută în loturi locuitorilor. Poartă numirea de Segarcea a Episcopiei de Argeş, de oarece înainte de secularizare făcea parte din averile mănăstireşti.

Segarcea-din-Deal, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a pl. Călmăţuiul şi a judeţului Teleorman. E situată pe coastă de deal şi prezintă din depărtare o înfăţişare frumoasă. Îi mai zice şi Sîrbia, din cauză că o bună parte a populaţiunei e de origină bulgară, venită de peste Dunăre şi stabilită aci. Dealul pe a cărui coastă se află aşezat satul, poartă numele de Dealul-Vămii. La poalele acestui deal curg izvoare abundente de apă, din care se formează un pîrîiaş, numit Strîmbul, care se scurge prin o vîlcea rîpoasă în Oltul mic. De la aceste izvoare se alimentează cu apă de băut locuitorii de prin prejur şi o mare parte din orăşenii din Turnul-Măgurele.

Teritoriul comunei se întinde la V. până în rîul Oltul, la N. până la moşiile Rîioasa, Stîlpul-de Piatră şi Putineiul, la S. până la moşia Liţa. La N.-V. este com. Segarcea-din-Vale. Osebit de pîrîul Strîmbul, partea despre V. a com. mai este udată de pîrîiaşul Siiul.

Depărtarea com. de oraşul de reşedinţă este de 6 kil., iar de Roşiori, de 38 kil.

E situată pe moşia statului Segarcea. Partea cea mai întinsă a acestei moşii, în întindere de 3900 hect., cade în raza acestei comune.

Locuitorii împroprietăriţi după legea rurală sunt în număr de 290, pe o întindere de mai bine de 1313 hect.

In partea de E. este o braniştе, în întindere de 5 hect., numită Braniştea-Cataneĭ, destinată la defrişare pentru a se vinde pămîntul în loturi. Tot pe proprietatea statului sunt cinci zăvoae de sălcii în lunca Oltului, cam de 25 hect.

Suprafaţa comunei este de aproape 5336 hect., din care 83 acoperite cu vii ale locuitorilor.

Are o populaţie de 1360 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 38 elevi (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi.

Vite: 268 cai, 25 măgari, 471 vite mari cornute, 1676 vite mici cornute şi 334 porci.

Budgetul com. e la venituri de 7290 lei, 57 bani, iar la cheltueli, de 7091 lei, 68 bani.

In partea de E. a com. trece drumul numit al-Oii, care vine de la munte şi este în linie dreaptă de la com. Dorobanţul. Aci, la Segarcea, se termină acest drum, după ce ĭese în şoseaua judeţeană.

Cu com. Segarcea-din-Vale se leagă prin o şosea vecinală, care dă în calea judeţeană Turnul-Slatina, iar spre com. Liţa este o altă ramură de şosea vecinală. Aceste şosele sunt împietrite.

In partea de E. a com. se află măgura Ordiia, care a servit de întăritură trupelor ruseşti în rezbelele de la 1812 şi 1853. Înălţimea ei este de 12 m. şi ocolul ei, de 300 m. La capătul moşiei Segarcea, tot spre E., trece şi drumul lui Traian precum şi calea judeţeană Turnul-Roşiori. Tot pe această moşie trecea şi vechiul drum al poştei spre Roşiori. In partea despre E. a com. se află şi Măgura-de-Pază, în apropiere de bifurcaţia şoselelor Turnul-Roşiori-Alexandria.

Satul Segarcea-din-Deal, deşi se găseşte trecut în Istoria lui Fotino, s'a populat mai mult după a doua decenie a secolului al XIX-lea. Dealul-Vămii are o deosebită importanţă istorică, de oare-ce până aci se întindea teritoriul ocupat de raiaoa turcească de la Turnul. De la acest deal înainte, era socotită graniţa Ţării Romîneşti şi aceasta rezultă şi din punctele fixate prin tractatul de pace de la 1741; până aci se întindea şi jud. Oltul şi tot pe acest deal a fost şi vama romînească, de la care a rămas şi numele de Dealul-Vămii.

Segarcea-din-Vale, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a plăşii Călmăţuiul, jud. Teleorman, pe dealul de d'asupra Siiului, care se întinde paralel cu lunca Oltului.

Se învecineşte la N.-E. cu com. Rîioasa; la S., cu com. Liţa; la E., cu com. Segarcea-din-Deal; la V., cu lunca şi rîul Oltul. E situată parte pe coasta dealului, parte în valea Oltului, pe teritoriul moşiei statului Segarcea. Parte din această moşie, dimpreună cu terenul locuitorilor împroprietăriţi după legea rurală şi acel al însurăţeilor, care cade în raza acestei com., este de aproape 1380 hect.

Numărul locuitorilor împroprietăriţi după legea din 1864 este de 146 şi al însurăţeilor, de 136, cărora s'a dat o întindere de 1380 hect.

Viile de pe teritoriul com. ocupă o întindere de 110 hect.

Are o populaţie de 1338 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 59 copii (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 320 cai, 750 vite mari cornute, 2921 vite mici cornute şi 311 porci.

www.dacoromanica.ro

Budgetul comunei e la venituri de 2884 lei, 70 bani, iar la cheltueli, de 2884 lei, 55 bani.

Pe teritoriul com. cade şi o parte din moşia Giuvăreşti, din jud. Romanaţi.

La extremitatea de la Sudul com. se află vîlceaua numită Vaĭ-de-Eĭ, care era punct de hotar, ce despărţea Ţara şi judeţul Olt de raiaoa Turnuluĭ.

Satul era aşezat la început pe lunca din vale, numită şi astăzĭ Siliştea - Vechĭe, dar din cauza inundaţiilor periodice ale rîuluĭ Oltuluĭ şi pîrîuluĭ Siiuluĭ, locuitoriĭ aŭ fost nevoiţĭ a se strămuta pe deal.

Viile locuitorilor sunt situate pe o poiană, pe terenul vechiuluĭ sat.

Sunt şi multe grădinĭ de zarzavat, pe lunca Siiuluĭ şi Oltuluĭ, iar la N., spre com. Rîioasa, se află o ruscă repede, neşoseluită, pe care trecătoriĭ se coboară pentru a merge la acea comună.

Seghea, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Căbeşti, spre N. de satul Căbeşti, în marginea de V. a judeţuluĭ.

Segîrcea. Vezĭ *Segarcea*.

Seimeni, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Medjidia, aşezată în partea de V. a jud., la 62 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, reşedinţa jud. şi în partea N.-V. a plăşeĭ, la 23 kil. spre N.-V. de orăşelul Medjidia, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Cernavoda (oraş), la 7 kil. spre S.-V.; Taş-Punar, la 8 kil. spre E.; Topalul, la 17 kil. spre N.-V.; Tortomanul, la 11 kil. spre S.-E.; Cochirleni, la 15 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la N. cu comuna rurală Topalul (din plasa Hîrşova), de care se desparte prin Valea-Mare şi dealul numit la Movila-Greculuĭ; la E., cu comuna rurală Taş-Punar, separată fiind prin dealul Carapat-Daga şi o linie convenţională; la S., cu com. urbană Cernavoda, despărţind-o dealul Carapat-Daga, valea Tibirinul şi lacurile Tibirinul, Ramadan şi Purcăreţi; la V., cu judeţul Ialomiţa, de care se desparte prin Dunăre.

Relieful soluluĭ este în general accidentat, maĭ cu seamă în partea de V., unde ridicăturile şi depresiunile se grămădesc unele într'altele. Malul Dunăreĭ e stîncos, împiedicînd fluviul de a apuca spre E.

Dealurile cele maĭ însemnate care-ĭ brăzdează teritoriul sunt: La Movila-Greculuĭ (95 m.), în partea de N.; Carapat-Daga (102 m.), la E.; In-Izlaz (79 m.) şi Nadacul (97 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt acoperite cu izlazurĭ, semănăturĭ şi păşunĭ.

Movilĭ sunt 12, parte artificiale, parte naturale.

E udată de Dunărea la V., pe o distanţă de 6 kil., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. şi în care sunt aci ostroavele: Troiana (101 hect.), Seimeni-Marĭ (40 hect.), Seimeni-Micĭ (30 hect.), Ostrovul-de-la-Vale (50 hect.) şi Domneasca (18 hect.).

Văĭ sunt: Siliştea, ce vine din comuna Taş-Punar, sub numele de Surec-Ceair şi trece prin mijlocul comuneĭ, terminîndu-se în lacul Domneasca-Mică; valea Tibrinul, la S., pe hotar, terminîndu-se în lacul Ramadan; Valea-Mare la N., pe hotar. Văĭ secundare sunt numeroase pe ambele maluri ale celor două văĭ principale, avînd maluri înalte şi prăpăstioase pe alocurea. Maĭ cu seamă spre S., S.-V. şi N.-V. de satul Seimeni-Marĭ sunt stîncoase şi cu pereţiĭ verticalĭ.

Bălţĭ: în valea Siliştea: bălţile Domneasca-Mare (50 hect.) şi Domneasca-Micĭ (45 hect.). Aceasta din urmă este acoperită cu stuf. Comunică amîndouă şi se varsă în Dunăre printr'o gîrlă (600 m.), la N.-V. de satul Seimeni - Micĭ. Sunt situate în interiorul comuneĭ. Apoĭ: Tibrinul (20 hect.), Ramadan (110 hect.), format din 2 corpurĭ ce comunică între ele şi Purcăreţi (102 hect.), toate aflătoare în partea de S., în valea Tibrinul, avînd malul sudic înalt şi rîpos, cele d'întîĭ două fiind acoperite şi înconjurate cu stuf, cele două din urmă comunicînd între ele şi vărsîndu-se în Dunăre printr'o gîrliţă (500 m.), lîngă o pescărie a satuluĭ Seimeni-Micĭ, la S.-V. acestuia. Ele sunt formate de revărsările Dunăreĭ, căcĭ aŭ nivelul apelor lor maĭ sus de cît al Dunăreĭ; conţin bun peşte, ce se consumă în sate şi se exportă, venitul aparţinînd statuluĭ.

Este formată din două cătune: Seimeni-Marĭ, reşedinţa, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, d'asupra luĭ şi Seimeni-Micĭ, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, la 400 m. de malul Dunăreĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 5354 hect., din care 45 ocupate de vetrele satelor, cu o populaţie de 1182 locuitorĭ; 2 biserecĭ, una în cătunul Seimeni-Marĭ, cu hramul Sf. Gheorghe şi cea-l'altă în cătunul Seimeni-Micĭ, cu hramul St. Dumitru, cu 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 4 paracliserĭ; 2 şcolĭ, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 88 elevĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 165 pluguri, 178 care şi căruţe, 2 maşinĭ de secerat, 1 trior; 6700 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ; 20 stupĭ.

www.dacoromanica.ro

Budgetul com. e la venitur de 6263 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4461 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Cernavoda, care trece prin satele amîndouă, apoĭ drumurĭ vecinale la Taş-Punar şi Tortoman.

Seimeni-Marĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. de reşedinţă al com. rurale Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a pl. şi cea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăriĭ, pe prelungirile de V., înalte şi stîncoase, ale dealuluĭ Nanacul.

Se mărgineşte la N. cu căt. Boazgicul, al com. Topalul, pl. Hîrşova; la E., cu com. Taş-Punar; la S., cu com. urb. Cernavoda şi cătunul Seimeni-Micĭ; la V., cu judeţul Ialomiţa, despărţită prin Dunăre.

Are o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 640 suflete.

Relieful soluluĭ e în general accidentat, mai cu seamă în partea de V., pe malul Dunăriĭ. Dealurile Movila-Greculuĭ, la N. (95 m.), Carapat-Daga (101 m.), la E., Nadacul (97 m.), prin interior, brăzdează comuna; sunt acoperite cu finețe, izlazurĭ şi puţine semănăturĭ.

E udată de Dunăre la V. Ostroavele: Troiana, din care jumătate aparţine cătunuluĭ Seimeni-Marĭ, Ostrovul-de-la-Vale, ţin de teritoriul Seimenilor-Marĭ.

Bălţĭ sunt: Domneasca-Mare şi Domneasca-Mică (ambele 90 hect.), la S., acoperite cu stuf şi conţinînd peşte. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Seimeni-Micĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi în cea S.-V. a comuneĭ, la poalele de V. ale dealuluĭ Izlazul, pe malul de N. al bălţiĭ Purcăreţi, la 400 m. de malul Dunăriĭ şi la 1 kil. spre S. de reşedinţă, Seimeni-Marĭ.

Se mărgineşte la N. cu cătunul de reşedinţă, Seimeni-Marĭ; la E. şi S. cu comuna Cernavoda; la V., cu Dunărea.

Relieful săŭ e puţin accidentat; dealurile Carapat-Daga (102 m.), la E., dealul In-Izlazul (79 m.), la N.-E., brăzdează teritoriul săŭ.

Movile sunt numeroase în partea de N. şi E., artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

E udată de Dunăre la V., formînd ostroavele Troia (56 hect. aparţin cătunuluĭ) şi Domneasca (18 hect.), acoperite cu sălciĭ; de valea Siliştea, la N.-V. şi de Tibrinul, la S. şi S.-V.

Bălţĭ sunt treĭ: Tibrinul, Ramadanul şi Purcăreţi, acoperite parte cu stuf şi conţinînd peşte; sunt situate în partea de S., la hotar.

Are o întindere de 2779 hect., din carĭ 80 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 542 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Selda-Copac, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Isaccea şi cea de S.-V. a com. rur. Teliţa; este unul din vîrfurile Dealuluĭ-Ciliculuĭ; are 316 m.; domină valea şi mănăstirea Cilicul, platoul şi satul Teliţa.

Selima, *fost sătuc* (cioflic turcesc), jud. Vlaşca. Pe locul unde era satul turcesc trece acum şoseaua Giurgiŭ-Ghizdarul şi nu se vede de cît un puţ vechiŭ ce se zice Cocoşul. La 1831, pe harta domeniuluĭ Giurgiŭ făcută de către Ruşĭ, se arată satul ca în fiinţă.

Semeni, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Tulești, spre E. de satul Tulești. Are 120 locuitorĭ şi 22 case.

Seminarul, *deal,* pe care se află casa proprietăţeĭ şi biserica din satul Scobîlţeni, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi. I s'a dat acest nume se zice, pentrucă pe el a fost înfiinţat un seminar de către Mitropolitul Veniamin-Costachi, pe la 1824. Acest seminar, pe la 1832, s'a strămutat la Socola, iar de la 1886, se află în Iaşi.

Proprietarul moşieĭ Scobîlţeni era, în acel timp, Şerban-Negel, fratele Mitropolituluĭ Veniamin.

Semnaţul, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Tulcea şi în cea de S. a com. Moru-Ghiol, cu o lungime de 2 kil. şi prin care lacul Dranovul e alimentat cu apă dulce de Dunăre, prin gîrla cea mare Dunavăţul.

Sendruleşti, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Cepari-Bărseşti.

Serafimul, *pîrîiaş,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvoreşte din grupa Ceahlăuluĭ şi se varsă în pîrîul La Martin.

Serafimuluĭ (Vîlceaua-), *o cotitură a văiĭ* Urluiuluĭ, la eşirea sa din com. Belitori, jud. Teleorman. In acea vîlcea este o silişte vechie, unde se găsesc şi astăzĭ urme de locuinţe, unelte de gospodărie, de unde se deduce că acolo a fost sat.

Serca, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, ce iese din bălţile Geanoglul, de lîngă oraşul Craiova, curge prin N. satuluĭ Popoveni şi se varsă în Balta-Mănăstireĭ-Jitia. In acest pîrîŭ se

www.dacoromanica.ro

scurge Balta-de-la-Hanul-Chintesculuĭ.

Serdanul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, la 10 kil. spre E. de com. Titul, pe cîmpie, în apropiere de rîul Dîmbovița. E udat de pîrîul Baiul, peste care este un pod în raionul com.

Se compune din două cătune: Raiculești și Serdanul, cu 900 locuitorĭ.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește: la E. cu Lungulețĭ; la V., cu Cornetul; la N., cu cătunul Botenĭ, din com. Cornetul și la S., cu Romînești. Se desparte de Romînești prin pădurea Mlaca, iar de Botenĭ prin parte de pădure, unindu-se cu Cornetul prin șoseaua națională București-Pitești.

Serednai, *brat* secundar al brațuluĭ cel mare al Dunăreĭ, Chilia, jud. Tulcea; se dirige spre E.; are o lățime de 600 metri și o adîncime de 4,8 m.; udă districtul Vîlcov, din Basarabia rusească.

Seremet, *sat*, în jud. și pl. Constanța, com. Pazarlî, situat în partea de N. a plășeĭ și cea de N.-E. a comuneĭ, la 5 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Pazarlî. Este așezat pe valea Seremet-Ceair, pe malul stîng al pîrîuluĭ Casimcea, puțin maĭ la V. de locul unde apa Ali-Culac se varsă în pîrîŭ. Este dominat de Movila-luĭ-Toader, care se află la 2 kil. spre N. de sat și care are o înălțime de 88 m.

Are o suprafață de 2379 hect., dintre care 123 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ și de grădinĭ, cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 57 familiĭ, saŭ 232 suflete.

Drumurĭ comunale: la S.-E., unul care se bifurcă ducînd la Caragic și la Palazul-Mic; spre N.-E., la Cogealac (jud. Tulcea); la N.-V., ducînd la Tocsof (Tulcea); la V., ducînd la Chirislic (Tulcea) și la Ghelingec și unul la S., ducînd la Ester și Pazarlî.

Seremet-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comuneĭ Tocsof, și anume pe acela al cătunuluĭ saŭ Chirișlic; se desface din dealul Ghelingec-Bair; se întinde spre E., într'o direcție generală de la E. la V.; formează cu dealul Chirișlic-Bair o vale pietroasă; are într'însul o mică peșteră, formată prin scurgerea apeĭ și mărită de ciobanĭ, așa că poate servi de adăpost; este acoperit cu pășunĭ.

Sericul (Pităreanca, saŭ **Gurgueți)**, *trup de moșie*, al d luĭ Anastase Filitis, pendinte de com. Bîțcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Seseni, *cătun*, al com. Andreești. pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe șesul cu acelașĭ nume și pe malul drept al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafață de 197 hect., cu o populație de 27 familiĭ, saŭ 157 suflete.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 pluguri, 19 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 90 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 200 oĭ, 30 capre și 60 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua comunală, care pleacă din Andreești spre Musculești și trece în apropierea cătunuluĭ.

Sevaiova-Hara, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Slava-Rusă; se desface din culmea Babadaguluĭ, saŭ dealul Carada-Bair; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. la S.-V., brăzdînd partea centrală a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Sevaiova-Balca, ce izvorește din el, și se varsă în pîrîul Slava-Cercheză; are 215 m. înălțime; este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Sevastinul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Văcăreni; este o prelungire occidentală a dealuluĭ Pietrosul saŭ Piscul-Inalt-și-Țuțuiat; are o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Valea-Gloduluĭ și se termină în stuful de lînga Dunăre; are 88 m. înălțime, și e acoperit cu pășunĭ și fînețe.

Sevendicul, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Hairam-Chioi, situat în partea de S.-E. și cea de N.-V. a com., la 6 kil. spre N. de cătunul de reședință, Hairam-Chioi. Este așezat în valea Cogea-Ceair și este înconjurat de toate părțile de pădurĭ.

Un drum comunal pleacă în Bulgaria, la satul Edil-Iugul-Cuiusu (Omul-Nebun); un alt drum pleacă la Enișenlia, un altul la Ghiol-Punar și un altul la Sarapcea-Caraci.

Severinești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la 31 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în valea Coșușteĭ.

Se mărginește la E. cu com. Ercea; la S., cu com. Degerați și Peri; la V., cu com. Govodarva; la N., cu com. Lupșa.

Satul formează com. cu cătunul Valea-Alunuluĭ și mahalaua Cîrnești, avînd o populație de 1269 locuitorĭ.

Are 3 biserici, cu 3 preoți și 6 cîntăreți; o școală, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 pluguri,

www.dacoromanica.ro

101 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 600 oĭ şi 490 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua Ciovîrnăşani-Căzăneşti-Severineşti, ce merge spre Corcova, împreunîndu se lîngă Severineşti cu şoseaua Turnul-Severin — Pietrele-Roşiĭ — Govodarva.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1243 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1125 leĭ.

Severinul, *com. urb.*, jud. Mehedinţi. Vezĭ Turnul-Severin.

Sevestreni, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 110 hect., situată în com. Bîrseşti, pl. Ocolul, jud. Vilcea, formată din trupurile: Stupăria (60 hect.), Tătărani (20 hect.), Arsiştea şi Zăvoiul-d.-j. (15 hect.) şi Trăsnea (15 hect.).

Sevri, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Ciucurova, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N.-V. a comuneĭ; pe el se încrucişează hotarele comunelor: Atmagea, Ciucurova şi Baş-Chioi; este un vîrf al dealuluĭ Jidini, avînd o înălţime de 252 m., punct trigonometric de rangul I-iŭ; este acoperit cu păduriĭ şi fîneţe; domină asupra văilor Ciucurova şi Baş-Chioi.

Sevri-Bair (Dealul-Ascuţit), *deal*, în jud. Tulcea, în partea de E. a pl. Babadag şi cea de S. a com. rur. Enisala; se desface din dealul Samaldar-Bair; se întinde spre E.; se prelungeşte cu dealul Orta-Bair; este acoperit numaĭ cu păduriĭ şi domină drumul comunal Visterna-Jurilofca, ce trece pe la poalele sale de E.

Sfăcarul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Podeni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sfărcăuţi, *sat*. Vezĭ Lişna, sat, com. Lişna, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Sfinţeşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată la punctul unde se împreună valea Tinoasa cu Valea-Mică, ce vine despre com. Ciurari. Se întinde de ambele părţĭ ale Tinoaseĭ şi se învecineşte la E. cu com. Gărăgăul, la V. cu corpul de pădure Pojorîtele, de pe proprietatea statuluĭ Drăgăneşti-Ţigănia, la N. cu căt. Sîrbi-Sfinţeşti, al com. Butculeşti şi la S. cu com. Rădoeşti. Distanţa pănă la reşedinţa jud. este de 59 kil.; pănă la Alexandria, de 33 kil. şi pănă la Roşiori, de 14 kil.

Se compune din satul cu acelaşĭ nume şi din Rătearsca.

Teritoriul com., cu al diferitelor moşiĭ de pe dînsa, este de 5500 hect. Proprietarii moşiilor sunt: principesa Elena Massalsky, posedînd 3000 hect., cea maĭ mare parte pămînt arabil; familia T. G. Lerescu, avînd 525, hect. din care 75 hect. pădure tufăriş; sunt apoĭ maĭ mulţĭ proprietarĭ maĭ micĭ, posedînd diferite sforĭ de moşie, precum şi locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală. Livezĭ de prunĭ sunt în întindere de 5½ hect.

Are o populaţie de 980 suflete; o şcoală, frecuentată de 13 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 681 vite marĭ cornute, 184 caĭ, 2263 oĭ şi 142 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ şi la cheltuelĭ de 3083 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ şoselele vecinale: la N., spre com. Butculeşti, prin com. Gărăgăul; la S., spre com. Drăgăneşti şi la S.-E., spre com. Rădoeşti.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ dintre care maĭ importante: Măgura Golaşe, la V., înaltă de 12 m. şi largă de 50 m. şi Măgura luĭ-Stavăr, la E., de aproape aceleaşĭ dimensiunĭ.

Satul Sfinţeşti este din cele maĭ vechĭ. Il găsim trecut, tot la pl. Tîrguluĭ, în catagrafia întocmită în 1741, sub domnia luĭ C. Mavrocordat.

Sfinţeşti, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 303 hect., pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Zăvoaele-Sfinţeştilor, numite Chirdolul (210 hect.), Zăvoaele-Pîrloagele (90 hect.) şi Tufarul Urzăreşti (3 hect.).

Sfiştofca, *com. rur.*, în jud. Tulcea, aşezată în partea de N.-E. a jud. şi a plăşeĭ Sulina, pe o ramură a gureĭ braţuluĭ Dunăreĭ, Chilia.

Se mărgineşte la N. cu Basarabia, despărţită prin braţul Chilia, la E. cu Marea, la S. cu com. Sulina şi Satul-Noŭ, la V. cu Chilia-Vechie.

Solul este maĭ peste tot jos, afară de o bandă mare de nisip, numită: Hasmacul-cel-Mare şi Hasmacul-Ungurilor, pe care se află situate satele.

Ape care udă com. sunt: Dunărea, la N.-E., şi anume braţul Chilia, cu ramurile sale Zalivi Baba-Hasan, Popina şi Stari Stambul. Lacurĭ avem: Dîrnoiul Liman, Curd-Liman şi Şaleonoi-Liman, la N. şi E. Insule sunt două, Popina-Mare şi Popina-Mică, în braţul Zalivi, şi alte 9 maĭ micĭ, toate acoperite cu stuf.

E formată din cătunele: Sfiştofca, reşedinţa, aşezată la S.-E.,

www.dacoromanica.ro

aproape de braţul Zalivi, pe grind; Periprava, situat la 10 kil., spre N.-V., pe malul drept al braţuluĭ Chilia.

Intinderea com. e de 6100 hect., din care 120 hect. vatra satelor; 1380 hect. aparţin locuitorilor şi 4600 hect., statuluĭ.

Populaţia este toată lipovană, din secta: cu popă.

Principala ocupaţie a locuitorilor este pescăria. Sunt treĭ pescăriĭ: Musora, aşezată la Mare, Periprava şi Popina, pe braţul Chilia. Pescuitul se face şi pe Dunăre şi pe Mare. Exportul se face în Basarabia.

Are o biserică lipovenească, construită de locuitorĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 şcolĭ, una romînească şi ceal'altă a comunităţiĭ lipoveneştĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 oĭ, 800 boĭ şi vacĭ şi 1000 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2998 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt între cătune, pescăriĭ şi comunele învecinate: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Chilia-Vechie.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de niştе pescarĭ lipovenĭ, ce aŭ fugit din Vîlcovul. Printr'însa aŭ trecut armatele aliate francezo-sardinică şi turcească în războiul Crimeeĭ şi aŭ suferit aci de friguriĭ atît de mult, în cît aŭ numit-o chiar «cuibul frigurilor». Tot aci a fost şi divizia 2-a a armateĭ ruseştĭ, care a atacat flota turcească în războiul de la 1877—1878.

Sfiştofca, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, căt. de reşedinţă al com. Sfiştofca, aşezat pe un grind nisipos, aproape de Mare.

Teritoriul satuluĭ are o întindere de 3800 hect. V. Sfiştofca, com. rur.

Sfînta-Ana, *localitate,* în munţĭ, la 2 kil. de mănăstirea Sinaia, jud. Prahova, unde din vremĭ îndelungate aŭ locuit pustnicĭ.

Spătarul Cantacuzino, vorbind de mănăstirea Sinaia, zice: «Unde maĭ înaintea zidireĭ acesteia, se aflaŭ sihăstriĭ acolo». De alt-fel credem că aceste locurĭ aŭ adăpostit monahĭ încă din secolul al XIV-lea, cînd s'aŭ fondat cele maĭ multe mănăstirĭ în Romînia.

Se zice că aci ar fi fost o vechie biserică, ce servea ca locaş de rugăciune primilor ermiţĭ aĭ munţilor.

Sfînta-Ana are o poziţiune frumoasă şi este vara mult vizitată. S'a făcut o şosea până aci.

Sfînta-Ana, *izvor,* ce curge din partea de N. a com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, şi se varsă în gîrliţa Peleşelul, care şi el se varsă în Peleşul, afluent al Prahoveĭ.

Sfînta-Vineri, *moşie,* în jud. Ialomiţa, pl. Cimpuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Alexeni, cu 2100 hect. Pe această moşie se află satul Pupezeni.

Sfîntul-Gheorghe, *com. rur.,* aşezată în partea de E. a judeţuluĭ Tulcea, la 72 kil. spre S.-E. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ şi în partea de S.-E. a plăşeĭ Sulina, la 22 kil. spre S. de oraşul Sulina, reşedinţa plăşeĭ, pe malul Mărĭĭ, la gura braţuluĭ Sf. Gheorghe.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Sulina, la V. cu comunele Cara-Orman şi Moru-Ghiol, la E. şi la S. cu Marea-Neagră.

Relieful soluluĭ face parte din regiunea şesuluĭ; el este prea puţin ridicat deasupra nivelului Mărĭĭ şi este la nivelul apelor Dunăreĭ, une-orĭ chiar maĭ jos, ceeace explică prezenţa numeroaselor lacurĭ şi bălţĭ şi a inundaţiunilor anuale. Această întindere e acoperită numaĭ cu stuf, afară de făşiĭ întinse, ridicate maĭ sus, şi acoperite cu iarbă pentru păşunatul vitelor saŭ cu nisip; ele poartă numele de grinduriĭ. Aceste sunt: grindul Sărăturile, la N. de braţul Sf. Gheorghe; apoĭ Tănase, Ţiganul, Cruhlicul, Crasovschi, Vasile, Carasevski, Mocirlă, Bursucul, la S.; grindurile Cerbuluĭ, Priboina, Călugărilor, cu-Trestiĭ, Dranovul, Policratul, Ciumacovul, Perişorul, Metăvă, la S.-V.; grindurile Hundiul, Crasnicola, Plopilor şi Frasinul, la V. Pe aceste grinduriĭ se află cîte-va movile artificiale, care aŭ servit şi ca puncte trigonometrice statuluĭ major romîn, la lucrarea harteĭ cea mare a Dobrogeĭ.

Apele care udă teritoriul comuneĭ sunt: Braţul Sf. Gheorghe, prin mijloc, pe o lungime de maĭ bine de 30 kil.; gîrla Cerneţul, afluentă a laculuĭ Dranova, la V.

Bălţĭ sunt: Zatonul-Vechiŭ, care e maĭ mult o lagună a Mărĭĭ, unde se adună peştele, la S.; apa Politaischi, la S.-V.; lacul Belciug, la V.; Sărăturile, la N., în grindul cu acelaşĭ nume; Ţiganul, la V.; Periteaşca, la S.-V.; şi altele maĭ micĭ, care conţin mult peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

E formată dintr'un singur sat, Sf. Gheorghe, saŭ Catîrlez, aşezat pe malul stîng al braţuluĭ Sf. Gheorghe, la locul unde el se varsă în Mare. De com. maĭ ţin numeroasele pescăriĭ răspîndite pe malul Mărĭĭ şi pe Dunăre, între carĭ: Ciotic, Carasevschi, Murgul, Iani, Milanul, Ignat-Carni, Crasovschi, Treĭ-Limbĭ, Ioan-Timofteiŭ, Periteaşca şi Cherhanalele de la Sf. Gheorghe, acestea pe malul Mă-

www.dacoromanica.ro

rii; Ermalaiul, Ivancea-Nouă şi Calinora, pe Dunăre.

Intinderea com. e de 52000 hect. (cea mai întinsă com. din tot judeţul), din care vatra satuluĭ ocupă 72 hect.

Are o populaţie, în maioritate Ruşĭ, de 119 familiĭ, saŭ 594 suflete; o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, fondată de locuitorĭ, şi 2 lipoveneştĭ, de ambele secte; o şcoală, frecuentată de 88 elevĭ, aproape toţĭ Ruşĭ.

Budgetul com. e la venitorĭ de 5500 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5318 leĭ.

Drumurile sunt comunale, pe marginea Mării şi a grindurilor şi duc la Sulina, la Moru-Ghiol şi între pescării.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de către niște Lipoveni, peste care aŭ venit şi cîţĭ-va Romînĭ din Basarabia, care aŭ dat satuluĭ numirea de Sf. Gheorghe, de la numele bisericesc, pe care Turcii l'aŭ tradus în Chidîrlez, Cadîrlez, cum se numeşte şi azĭ de locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *cătunaş,* al com. Boziorul, alipit de căt. Nucul, jud. Buzăŭ, cu 10 locuitorĭ şi 4 case, foste chiliĭ ale schituluĭ Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *schit,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, situat într'una din cele mai izolate şi mai frumoase poziţiunĭ ale judeţuluĭ, între munţiĭ Crucea-Spătaruluĭ şi Vîrful-Martirieĭ. S'a fondat la 1587, de Mihnea-Vodă, pentru monahĭ. Mai tîrziŭ Monahiĭ M . . . şi Grigore, l'aŭ rezidit. Cea d'întîiŭ biserică, fiind de lemn şi foarte vechie, nu mai putea servi. Episcopul Chesarie, în anul 1825, a mutat pe călugăriŭ de aci la schiturile Gătvanele şi Fundătura, unde până atuncĭ fusese calugărițe, iar pe călugărițele de la Fundătura, le-a mutat la Sf. Gheorghe, mărind tot o dată biserica şi zidind din noŭ mai multe chiliĭ. Cu timpul, schitul şi chiliile, începînd a fi mîncate de izvoarele ce se formaseră în munţiĭ vecinĭ şi amenințînd să cadă, Episcopul Dionisie, în anul 1871, a mutat pe maicĭ la schitul Barbu.

Iată frontispiciul bisericeĭ:

Acest dumnezeesc locaş s'a ridicat din noŭ din temelie, în locul unde a fost altă biserică tot de lemn, mică şi foarte vechie, cu hramul Sfîntuluĭ şi marelui mucenic Gheorghe, şi unde s'a gasit şi un pomelnic zugrăvit şi scris pe o icoană de lemn, care se păstrează şi pană acum, cu leatul 7104, al raposatuluĭ întru fericire Mihnea Vodă, cel ce dintîiŭ a hărăzit această moşie a schituluĭ, cu semn de jur împrejur, precum se coprinde în hrisovul Măriei Sale, cu leat 7095, Maĭ, adăogîndu-se la aceasta şi hramul Buneĭ Vestirĭ a Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Nascătoare şi blagoslovenia prea sfinţieĭ sale Constantin Episcop. Buzaŭ, a fi pentru viaţă monahicească de obşte, început de răposatul stariţ Macarie Ieromonah şi ridicată prin răposatul Ma . . . , cu Grigore Ieromonahul. Iar la anul 1825, cu bună chibzuire şi blagoslovenia prea sfinţieĭ sale D. D. Chezarie, episcop. Buzăŭ, s'aŭ aşezat maicĭ călugărițe, mutînd pe părinţiĭ monahĭ de aci la schiturile Fundatura şi Gavanele, mai lațindu-se biserica, făcîndu-i-se şi balcon şi jugravindu-se cu toată a prea sfinţieĭ sale cheltuială. 1844, Octombre 13.

De atuncĭ, biserica s'a dărîmat, abia mai cunoscîndu-se locul unde a fost; iar din chiliĭ, aŭ rămas 4, unde s'aŭ stabilit cîţĭ va locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *vechie suburbie* a oraşuluĭ Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea de la Crucea-de-Piatră până la piuă.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* lîngă mănăstirea Cernica, jud. Ilfov, pe care, la 1788, în timpul cînd Arhimandritul Gheorghe era stariţ al Cernicăĭ (vezĭ Cernica), s'a făcut o mică bisericuţă cu hramul sf. Gheorghe, care a durat până la 1802. La 1831, tot pe acel loc, s'a zidit o biserica frumoasă de părintele Pimen, biserică care există şi astă-zi.

Intre bisericile sf. Gheorghe şi sf. Nicolae (Cernica) se află un heleşteŭ peste care este un pod.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* al deltei dunărene, jud. Tulcea, cuprins între braţul Sulina şi braţul sf. Gheorghe; are o suprafaţă de 1700 kil. p., dintre care 600 kil. p. aparţin plăşeĭ Tulcea, iar restul plăşeĭ Sulina. Terenul său este jos şi mlăştinos, afară de partea centrală, unde se găsesc grindurile sf. Gheorghe şi Cara-Orman. Este acoperit de stuf şi presărat cu lacurĭ şi gîrle. O companie olandeză a intreprins lucrări pentru a distruge stuful şi a cîştiga pămînt bun pentru agricultură

Sfîntul-Gheorghe, *insulă,* jud. Vlaşca, în faţa Giurgiuluĭ, în dreptul fostuluĭ debarcader, între canalul cu acelaşĭ nume şi Veriga, saŭ canalul ce uneşte Dunărea, albia principală, cu canalul din marginea oraşuluĭ Giurgiŭ.

Sfîntul-Gheorghe, *braţ însemnat al Dunăreĭ,* prin care fluviul se varsă în Marea-Neagră, jud. Tulcea. E cel mai de S. din cele treĭ ale Dunăreĭ. Se desparte din braţul Tulcea, la 6 kil. spre E. de oraşul Tulcea, de la locul numit Agenţia; de aci se îndreaptă spre S.-E., formează un mare cot, în forma uneĭ potcoave, mai jos de orăşelul Mahmudia şi apoĭ, prin alte cotiturĭ mai

www.dacoromanica.ro

micĭ, se termină în Mare, lîngă satul Sf. Gheorghe (Cadîrlez). El este mijlociul ca lungime, şi în ce priveşte volumul apelor, între braţele Chilia şi Sulina. Lungimea sa este de maĭ bine de 90 kil.; lăţimea variază între 300—700 m.; adîncimea medie este de 15 m. Ca navigaţie ar fi maĭ propriŭ pentru comerciŭ ca Sulina, căcĭ e maĭ mare, însă gura sa are un etiaj prea mic, din cauza mareĭ cantităţĭ de aluviunĭ ce sunt depuse la vărsare, aluviunĭ, ce cu timpul s'aŭ ridicat deasupra apeĭ, formînd cincĭ micĭ insuleţe de nisip, între care insula Olinca are în interiorul eĭ farul de la Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *canal*, jud. Vlaşca, ce uneşte două braţe ale Dunăreĭ, în dreptul fosteĭ cetăţĭ cu acelaşĭ nume, din dreptul oraşuluĭ Giurgiŭ, în faţa locaşuluĭ vămeĭ.

Sfîntul-Gheorghe-Noŭ, *cătun*, al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 20 case.

Sfîntul-Ilie, *pisc*, de unde culmea principală a Carpaţilor se îndreptează spre N.-E., formînd în această parte hotar între jud. Dîmboviţa şi Muşcel.

Sfîntul-Ilie, *unul din cele 6 pichete* ale jud. Muşcel pentru paza fruntarieĭ, la 14 kil. de pichetul Pajera.

Sfîntul-Nicolae, *fost schit*, jud. Prahova, la poalele Bucegilor, ale căruĭ ruine se văd şi azĭ. S'a zidit pe la 1600, înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Sfîntul-Procopiu, *fostă capelă*, pe ruinele căreia s'a zidit mănăstirea Bistriţa, din judeţul Vîlcea, de Banul Barbu Craiovescu.

Iată ce zice tradiţia despre fondarea acesteĭ bisericĭ:

«Banul Barbu fusese prins în tinereţe de Turcĭ şi aruncat în temniţă. Peste puţin timp i se anunţă sentinţa de moarte, care era să se execute a doua zi. Se face noapte, o noapte pe care osînditul a petrecut-o toată în rugăciunĭ către patronul săŭ, Sf. Procopiu. Dimineaţa calăii se coboară în temniţă şi nu găsesc pe nimenĭ: închisoarea era deşartă.

In aceiaşĭ zi, intrînd în capela de la Bistriţa, preotul vede îngenuchiat dinaintea icoaneĭ Sf. Procopiu pe tînărul Barbu, încătuşat la gît şi la picioare. Banul nu ştia el singur cum şi cine l'a adus din temniţă în biserică. In amintirea acestuĭ miracol el clădi o mănăstire pe locul capeleĭ.

Maĭ tîrziŭ, după ce Turciĭ luară Constantinopolul, Banul Barbu, fiind dus după cererea Sultanuluĭ la Stambul din partea Muntenieĭ, a răscumpărat moaştele Sf. Grigore Decapolitul şi le-a depus în mănăstirea sa Bistriţa, unde se conservă şi până astă-zĭ într'un vechiŭ sicriŭ».

Această romantică legendă a fost culeasă de către un călugăr rus, Kowalewschi, de la călugăriĭ Bistriţanĭ şi publicată de d-l B. P. Hajdeŭ în «Istoria critică a Romînilor».

Sfîntul-Vasile, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Chioara. E situat spre V., aproape de satul de reşedinţă. Acest sat s'a delimitat în anul 1882 cu 300 locurĭ de case, cu scop d'a se crea o nouă com. pe moşia statuluĭ, Bobul, dar nu s'a stabilit aci de cît 30 familiĭ de Romînĭ şi din această cauză casele construite sunt la mare depărtare unele de altele.

Sfîrcea, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti.

Are o populaţie de 599 locuitorĭ, locuind în 113 case; 1 biserică, fondată în 1850 de locuitorĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Sfîrlăneanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mălăeşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 159 locuitorĭ; o biserică, zidită în anul 1854 din temelie, cu cheltuiala Postelniculuĭ Ion, Preotuluĭ Năstase, Preotuluĭ Stan, Postelniculuĭ Vîlsan, Logofătuluĭ Mihaiŭ şi altora, dînd şi locuitoriĭ micĭ ajutoare.

Satul se maĭ numeşte şi Vulpeşti.

Sfîrlogi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mirceşti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Sfoara, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Margina-d.-j., cătunul com. Curăşti, aşezat la N., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul. Are o suprafaţă de 9 hect., cu o populaţie de 23 familiĭ, saŭ 109 suflete.

Sfodea, *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Cerna, com. rur. Balta.

Sibiciul-de-Jos (Fîşîiţi), *căt.* al com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 90 case; de dînsul se alipeşte cătunul Diculeşti.

Sibiciul-de-Jos (Hotarul), *moşie*, în com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, proprietate în devălmăşie a moşnenilor Sibicieni-d.-j. Se întinde pe teritoriul cătunelor Sibiciul-d.-j., Plăişorul, Pănătăul, Corcoianul, Slabi, Boteşti, Valea-Fîntîneĭ, Begul şi Ghileşti.

www.dacoromanica.ro

Are o suprafață cam de 2360 hect.: arături, fînețe, livede și puțină pădure, sub-divizîndu-se în următoarele sfori: Pănătăul, Căldura, La-Icoană, Dosul-Mușceluluĭ, Poiana, Maiŭ, Priporul, In-Talpă, Geroasa, Sima, Pe-Maluri și Lunca-Sibiciuluĭ.

Sibiciul-de-Sus, *com. rur.*, în jud. și pl. Buzăuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 59 kil. de orașul Buzăul.

Limita, la N., începe din albia rîuluĭ Buzăŭ, din gura izvoruluĭ Baroianul, urcă puțin pe dînsul și o ia pe hotarul moșieĭ statuluĭ Trestioara, pănă ajunge în Vîrful-Plopișuluĭ: la Vîna-Puturoasă; la E., din Vîna-Puturoasă, apucă pe hotarul moșieĭ Muscelul-Cărăimănesc, trece prin vîrful munteluĭ Rotărea și vîrful munteluĭ Juncul și ajunge în colina Predealul, lîngă moșia statuluĭ Ulmetul (com. Boziorul); la S., din Predeal, se lasă pe hotarul moșieĭ Hotarul-Sibiciul-d.-j. (com. Pănătăul), pănă dă în rîul Buzăul: la Crucea-de-Piatră a luĭ Popa Neculae; la V., urcă pe albia Buzăuluĭ în sus, de la Crucea-de-Piatră și pănă la gura izvoruluĭ Baroianul.

Suprafața sa e de 1750 hect., din care 230 arabile, 420 pădure, 265 fineață, 520 izlaz, 105 livede, 23 vie și 187 sterp.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Hotarul-Sibiesc-d.-s., al moșnenilor din com. Pănătăul, Hotarul-Sibiciul-Gornetul și Hotarul-Sibiciul-d.-s. propriŭ zis, al moșnenilor Sibicenĭ, divizațĭ în două: moșneniĭ învoițĭ și moșneniĭ neînvoițĭ.

Terenul e foarte accidentat de munțĭ marĭ, stîncoșĭ saŭ goĭ, precum și de maĭ multe văĭ, cea maĭ mare parte sterile. Pe lîngă cultura proprie munteluĭ, are viea și viermiĭ de mătase, și e avută în sorginți de ape minerale.

Anual se țin două tîrgurĭ: la Sf. Gheorghe și la Sf-țiĭ Împărațĭ.

Locuitoriĭ posedă: 160 boĭ, 75 vacĭ, 25 viteĭ, 10 bivolĭ, 14 caĭ, 3 țepe, 3 mînjĭ, 250 oĭ, 200 capre și 150 porcĭ; 30 stupĭ.

E formată din cătunele Băroiul, Bășcuretul, Gornetul, Mlăcile, Murătoarea, Sibiciul-d.-s. și Sila, cu o populație de 870 locuitorĭ.

Budgetul com. e de 1519,99 leĭ.

Are o școală în căt. Sibiciul, frecuentată de 58 elevĭ și 6 eleve; 2 bisericĭ, în cătunele Sibiciul și Gornetul, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ, din care catedrala e cea cu hramul la 8 Septembre, vechĭe și frumoasă biserică de zid, construită în 1764 de marele clucer Gherghe I. Sibiceanu.

Se deosibesc aci casele proprietarilor și maĭ cu seamă ale decedatuluĭ serdar Const. Sibiceanu, un patriarh al munților.

Comuna e vechĭe. In secolul trecut avea numaĭ cătunele Sibiciul și Gornetul. Se povestește că primiĭ eĭ locuitorĭ ar fi o colonie adusă din Transilvania la începutul secoluluĭ al XV-lea, după înscripțiunĭ aflătoare pe morminte, colonie de Romînĭ din Sibiiŭ, conduși de unul Sibiceanu.

Sibiciul-de-Sus, *cătun*, de reședință, al com Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 117 case.

Sibiciul-de-Sus (Hotarul), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Sibiciul-d.-s., proprietate a moșnenilor din com. Pănătăul, comunele Begul și Valea-Fîntîneĭ; are vr'o 400 hect. arături, fineață, izlaz, livede și 20 hect. pădurea Predealul și Valea-Fîntîneĭ.

Sibiciuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjețul, începe din izvorul Alunișul, primește apoĭ izvoarele Cînlăianul, Brusturișul, Valea-Bouluĭ, Sărățelul, Valea-Colților, etc. și se varsă în rîul Buzăul, puțin maĭ sus de com. Sibiciul-d.-s.

Sibiciuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, între două serĭ de munțĭ înalțĭ și stîncoșĭ, începînd pe dreapta cu Fața-Coasteĭ, Capul-Dealuluĭ, pietrosul, prăpăstiosul și neumbritul Frăsinet, care, după ce culminează într'un pisc foarte înalt, se deprimă pănă în dreptul căt. Intre-Sibicee; pe stînga, se află muntele Gornetul, de asemenea stîncos și prăpăstios, și care culminează la Malul-Ursuluĭ (d'asupra bisericeĭ Văeĭ-Sibiciului), unde începe o nouă catenă: Priseaca, care se termină la cătunul Intre-Sibicee printr'o însemnată culminație: Malul-Priseceĭ; de aci apoĭ continuă malul Plopișul și Vîrful-Goșeĭ. Valea e importantă din punct de vedere geologic.

Sibiești (Hotarul-), *moșie*, a moșnenilor, în devălmășie, din Pătîrlagele și Valea-Mușceluluĭ, jud. Buzăul; hotarul eĭ începe din Podul-Roșu (com. Mărunțișul), trece rîul Buzăul, pe marginea moșieĭ Hotarul Leresc, pe care merge pănă în Vîrful-Bălan; de aci o ia pe slemnea Cătineĭ, pănă în hotarul moșieĭ Benga, trece rîul Buzăul pe lîngă căt. Zăhărești și urcă iar în Podul-Roșu. Suprafața sa e de 1620 hect., din care 390 pădurea Balosinul, restul arătură, fineață și livede.

Sibireanul, *sat*, în jud. Ialomița,

www.dacoromanica.ro

pl. Ialomița Balta, com. Dormărunt, situat pe cîmpul Bărăganul, spre E. de satul de reședință și lîngă calea ferată București-Fetești.

Sicari, *cătun*, al com. Trestioara, jud. Buzău, cu 50 locuitorĭ și 12 case.

Sicna, *pîrîŭ*, ce izvorește din jud. Dorohoiŭ, trece în jud. Botoșani și curge prin com.: Costinești, unde primește pîrîul Bucecea, mărit cu Dolina, din dreapta; com. Cucoreni, unde primește pîraiele Slatina, Loești și gîrlița Brăiasca; com. Bălușeni-Drăsleuca, unde se încarcă cu pîraiele Ioaneĭ și Olmul; com. Curtești, unde primește pîrîul Hliboci, cu Baisa, Țurcani, Izvoarele și pîrîul Broscăria; com. Bălușeni, unde primește Pîrîul-Cîrniturei; com. Dracșani, primind pîraiele Bîrlădeanca, Fundoaia, Amara și Ursoaia; com. Zlătunoaia; maĭ primește Gornitul, Fundoaia, toate pe dreapta, apoĭ Valea-Seacă, Prutețul, Cozancea și Enoaia pe stînga și se varsă în dreptul Jijieĭ, lîngă satul Hlipiceni, com. Todireni.

Formează în cursul săŭ maĭ multe iazurĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: iazul Vasiliu (Popouți), iazul Stînceni, care primește pîrîul Teișoara în stînga Sicneĭ (Bălușeni), iazul Zosin (com. Bălușeni) și lacul Dracșani (com. Dracșani).

Sicrita, *com.*, *rur.*, în jud. Prahova, pl. Cîmpul, formată din satul cu același nume, situat între apa Vătnăul și rîul Prahova.

Veniturile sale se ridică la 2467 leĭ.

Siderul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ și anume pe acela al cătr. săŭ Ciatal-Chioi, situat în partea de N.-V. a plășiĭ și cea de V. a com., lîngă lacul Savca; format de brațul Chilia, în o revărsare anterioară a luĭ; este izolat, înconjurat de toate părțile cu stuf; are 70 hect. și conține puțin pește.

Sihastrul, *mănăstire*, de călugărĭ, în jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicorești, situată pe un loc puțin ridicat, în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, lîngă șoseaua ce duce din Buciumeni la Ploscuțeni.

Aicĭ a fost o biserică vechĭe, făcută de Hatmanul Șendrea, pe la 1474 și care s'a distrus. In locul eĭ s'a zidit alta, cu spesele proprietaruluĭ și epitropuluĭ P. Șendrea. Chiliile și locuințele din jurul bisericeĭ sunt ruinate.

Se intreține de familia Șendrea. Hatmanul Șendrea, cumnatul luĭ Ștefan cel Mare, o zidise în urma războiuluĭ ce l'a avut Stefan cu Radu cel Frumos, Domnul Țăreĭ Munteneștĭ. Astăzĭ aicĭ n'aŭ maĭ rămas de cît treĭ călugărĭ.

In apropiere, spre N., se află o cișmea cu apă, numită Costache Albu.

Sihla, *schit*, de călugărĭ, în jud. Neamțu, com Vînători-Neamțuluĭ, pl. de Sus-Mijlocul, care, pănă la secularizare, făcea parte dintre mănăstirile zise neînchinate.

Sunt treĭ căĭ care conduc la acest schit, situat pe munțĭ: una maĭ lungă, pe drumul natural ce pleacă din dreptul kil. 8 al șoseleĭ județene: T.-Neamțu, — Mănăstirea Neamțu, în susul albieĭ pîrîuluĭ Secul, pe unde se poate merge cu trăsura pănă la mănăstirea Secul și apoĭ călare orĭ cu carul; alta, de la Văratic peste munțiĭ Ciungi și o a treia de la Agapia, maĭ întîiŭ pe valea pîrîuluĭ Agapia și apoĭ urcînd muntele, și numaĭ călare saŭ cu carul.

Are 2 bisericĭ, una maĭ mare în curtea schituluĭ și alta sub o stîncă mare, sus pe deal, bisericuță de lemn, care se zice că e făcută dintr'un singur brad. Tot aci se afla o peșteră în care legenda spune că a trăit sfînta Teodora; drumul la peșteră e foarte pitoresc; înăuntru ea prezintă o escavațiune, aproape circulară, în mijlocul căreia zace o stîncă lată și puțin înaltă, care se zice că servea sfinteĭ drept vatră și masă; părețiĭ peștereĭ sunt negri și în fund prezintă o gaură prin care străbate puțină lumină. Se zice că în această vizuine umedă a trăit sfînta Teodora 60 de anĭ.

Scoborînd spre Secul, dăm peste Poiana-Sihăstrieĭ și apoĭ peste Mănăstirea-Sihăstrieĭ, situată într'o regiune maĭ puțin sălbatică de cît a Sihleĭ.

Sihlea, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Sihlele, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Se află între stațiile R.-Sărat (13,4 kil.) și Gugești (7,1 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mareĭ de 110m,71. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 107153 leĭ și 16 banĭ.

Sihleanul, *sat*, jud. Brăila, 24 kil. spre N.-E. de Scorțarul-Noĭ, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Buzăul.

Vatra satuluĭ este de 25 hect. Are o populație de 387 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848 de d. Sihleanu, proprietarul moșieĭ, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; o școală mixtă, înființată la 1880.

Vite: 170 caĭ, 320 vite cornute, 800 oĭ și 40 rîmătorĭ.

www.dacoromanica.ro

Sihleanul, *moşie*, pendinte de comuna Scorţarul-Noŭ, pl. Văderi, jud. Brăila, proprietatea d-luĭ C. Grădişteanu, cu o suprafaţă de 2800 hect. şi un venit de 43000 leĭ.

Sihleanul - Bărbuleşti, *moşie*, jud. Brăila, de 2057 hect., ocupînd partea de N.-V. a com. Scorţarul-Noŭ, de pe ţărmul stîng al rîuluĭ Buzăul, proprietatea d-luĭ Grădişteanu.

Sihlele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul.

Este aşezată în partea de mijloc a jud. şi a plăşeĭ, la 17 kil. spre N. de oraşul R.-Sărat şi la 7 kil. spre S. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Bogza, 6 kil.; Voetinul, 7 kil.; Tîmboeşti, 8 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Plăineşti, la E. cu Bogza, la V. cu Slobozia şi la S. cu Voetinul.

Pîrîul Slîmnic o udă la S., de la V. la E.; maĭ are şi 32 puţurĭ.

E formată din cătunele: Sihlele, reşedinţa, la E.; Crîngul-Sihlelor, la V.

Suprafaţa com. este de 3118 hect., cu o populaţie de 295 familiĭ, saŭ 1130 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Impăraţiĭ Constantin şi Elena, zidită în 1850, de Constantin Grădişteanu şi soţia sa Elena, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 119 copiĭ. Şcoală de băeţĭ este aci de la 1889; şcoală de fete, de la 1890, înfiinţate tot de C. Grădişteanu.

Locuitoriĭ posedă: 213 pluguri, o maşină de secerat, o maşină de treerat; 364 boĭ, 259 vacĭ, 91 caĭ, 63 iepe, 2193 oĭ, 35 capre, 413 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Rîmnicul-Focşani; la Plăineşti; spre Voetinul-Ştubeiul; Băleşti-Ciorăşti; Bogza-Mărtineşti.

Budgetul com. e la venituri de 4021 leĭ, iar la cheltueli, de 3895 leĭ.

Sihlele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. de reşedinţă al com. Sihlele, în partea de E. al pîrîuluĭ Slimnicul.

Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 288 familiĭ, saŭ 1130 suflete; o biserică şi o şcoală.

Sihlele, *moşie* şi *pădure*, jud. R.-Sărat, proprietatea d-neĭ E. Grădişteanu, născută Sihleanu.

Sihlelor (Crîngul-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d. s., com. Sihlele, aşezat la V., pe pîrîul Slimnicul, la 500 m. de căt. de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 2 hect., cu o populaţie de 7 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Se numea şi Crîngul-Călugăresc, de la călugării grecĭ ce aŭ stat aci înainte de secularizare.

Sila, *cătun*, al com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 30 locuitorĭ şi 12 case.

Silea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Aureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Sileni saŭ **Ingăreşti,** *sat*, situat în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

In ce priveşte vechimea acestuĭ sat, iată ce zice următorul document:

«† Milostive şi lumite (sic) Doamne, rugăm milostivul Dumnezeŭ, şi a luĭ nevinovată maică să afle pre Maria ta ciasta puţintea scrisoarea de la noĭ, cu bune păcĭ şi cu sănătate petrecînd, milostive Doamne, dăm ştire Măriei tale, şi a tot sfatuluĭ Măriei tale, că ne-aŭ venit cinstita carte a Măriei tale la noĭ, dîndu-ne ştire că ne-aŭ poftit credincios boiarul Măriei tale Ureche Vornicul, la Măria ta să hotărîm, la sat la Petricani, cu călugăriĭ de la Agapia de către satul lor Ingăreşti, printr'o bucată de hotar nu mult puţin lucru, dumneasa vornicul Ureachea, zicea că e acel locşor a Petricanilor, călugăriĭ de Agapia zicea c'aŭ fost a lor, lăsatu-s'aŭ îmbe părţile, şi Vornicul Ureache, şi călugăriĭ de Agapia, preste oameni buniĭ, şi bătrîniĭ, din megieşiĭ, anume Vasile din Urechei, şi Pătraşcu aprodul de acolea şi Băcea cel bătrîn de acolea carele aŭ vîndut el cu rudele sale acel sat Ingăreţi Agăpianilor, şi-aŭ poftit şi vornicul Ureache cu călugăriĭ săĭ de la Săcul şi Agăpiani, să-ĭ giurăm cu mare giurămînt, şi cum vor da eĭ cu sufletele sale pre unde aŭ fost hotarul cel bătrîn pre acolea să hie şi de acum hotarul. Giuratu-iam înaintea a tot norodul cine era acolea s'aŭ mărs eĭ pre unde aŭ fost de vac hotarul şi cum aŭ ştiut eĭ cu sufletele sale, pre acolea aŭ mărs, şi mulţiĭ megieşiĭ, aŭ fost de pre împrejur la acel hotar, toţiĭ cu totul aŭ zis că-ĭ pe acolea pe unde au mărs aceĭ oameniĭ bătrîniĭ şi noĭ, aşişderile şi cu mulţiĭ boieriĭ ce s'aŭ întîmplat cu noĭ la acel hotar, aŭ văzut că-ĭ pre acolo hotarul cel bătrîn, c'aŭ fost un gard bătrîn a Pecanilor împreună cu a Ingăreştilor, de vac, tot pre acolo stînd, de era trolan făcutu, pre acelo mearseră şi aceĭ bătrîniĭ, că să cunoştea că-ĭ pre acolea, de aceea leam rădicat pre acolea stîlp şi le-am semnat locul tot de către toate părţile din prejur, şi s'aŭ gîndit bine, cum aŭ fost de vac, iară de sare şi maĭ satul Agăpiani să facă vre o pîră şi să nu nu se ţie de lege, Măria ta să nu crezĭ că almentrelea nu să va afla, iară de-ar grăi ce-va pentru uric de la Alexandru Voevod ce ne-aŭ arătat, şi l'am luat de la Agăpieniĭ, căcĭ acel uric nu era al lor, nicĭ nu scria lor, ce scria unuĭ Petre Grec uşerel, c'aŭ fost la Alexandru Voevod, şi l'-aŭ întrebat aŭ eĭ urice, saŭ ispisoace saŭ nescare zapise, pre acel sat să le scoaţĭ, şi să le pue de faţă să vedem cu ce ţin acel sat, şi de la cine li-ĭ acel sat, eĭ s'aŭ tăgăduit, că n'aŭ nicĭ o ispravă, nicĭ uric, nicĭ ipisoc ce-aŭ zîs c'aŭ perit, şi'aŭ ţinut cu cest uric ce am luat, şi uricul nu-ĭ a lor, ce eĭ 'l ţiŭ de dătătură de la Claiţa cel bătrîn, ce s'aŭ făcut călugăr acolea şi de la nişte rudeniĭ a Clăiţeĭ anume Băcea,

www.dacoromanica.ro

ce mai sus scrie, ce aŭ cumpărat de la dînșiĭ, drept aceea să are eĭ și aduce nescare urice, saŭ alte ispisoace, Măria ta să nu le crezĭ, că la noĭ le-aŭ tăgăduit că n'aŭ nicĭ un deres, iară de aceia noĭ am grăit, ș'am rugat pre vornicul, să le și maĭ lase de intraceale pămînturĭ, și le-aŭ lăsat încă seapte pămînturĭ, din partea Petricanilor de pre unde mergea bătrînilĭ, și din hotarul cel bătrîn pre unde aŭ fost, de aceasta dăm știre și mărturisim Mărieĭ tale, miloslivul Dumnezeŭ, să dăruiască Mărieĭ tale bune păcĭ și mulță sănătate, cu domnieĭ îndelungală înlru țara Mărieĭ tale de Hristos amin Pis u selo Trăpești, ă leato 1610 Iule 6» (semnat) Mitrop. Sucevii Anastasiu, cămărașul Sekeli și m ulțĭ alțĭ boierĭ și mazilĭ (Doc. pe hîrtie, la Archiva statuluĭ).

Silinești (Ciulinești), *sat,* în partea de N.-E. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași. Formează un trup cu satul Tabîra Mănăstireĭ, trup situat pe malul drept al rîuluĭ Prutul. Pe marginea de V. a satuluĭ trece șoseaua județeană.

Are o populație de 295 locuitorĭ.

Vite: 220 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 438 oĭ și 84 rîmătorĭ.

Silistra, *vîrf de deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul, situat în partea de N.-V. a plășeĭ și cea de V. a com.; este unul din vîrfurile dealuluĭ Ieral-Ceea-Bair; are o înălțime de 135 m., fost punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea; acoperit cu semănăturĭ, dominînd asupra drumuluĭ județean Ostrovul-Silistra, asupra căiĭ comunale Almalîul—Pichet No. 3 de lîngă Dunăre; din el se desface spre E. dealul Iapce-Bair.

Silistra-Nouă, *plasă,* din jud. Constanța, ocupînd colțul S.-V. al săŭ.

Se mărginește la N. cu jud. Ialomița, de care se desparte prin fluviul Dunărea; la E., cu plășile Medjidia și Mangalia, despărțindu-se de cea d'intîiŭ prin malul V. al laculuĭ Vederoasa, valea Polucci, dealurile Polucci, Uzun-Culac-Bair, Echi-Iuriuc-Bair, valea Caraaci-Alcea, valea Baldîrnac-Ceair; la S. și la V., cu Bulgaria.

Este formată din com. urb. Ostrovul, așezată în partea de V., pe malul Dunăreĭ, maĭ purtînd și numele de Silistra-Nouă, dînd numele săŭ și plășeĭ, și din 22 comune rurale: Almalîul, la V., pe pîrîul Aliman; Aliman, la E., pe malul de V. al bălțiĭ Vederoasa saŭ Limpezișul; Azarlîc, la S.-E., pe văile Hazarlîc și Enișenlia și formată din cătunele Azarlîc, Cherim-Cuiusu și Ghiol-Punar; Bugeac, la S.-V., între Dunăre și lacul Gîrlița; Bairam-Dede, la S.-E., pe valea Afighinea, formată din cătunele Bairam-Dede și Cialmagea; Beilicul, la N., pe malul V. al laculuĭ Beilicul, formată din cătunele Beilicul, Bac-Cuiusu și Demircea; Canlia, la N.-V., pe valea Canlia; Caranlîc, în partea centrală, pe pîrîul Caranlîc, formată din cătunele Caranlîc și Curu-Orman; Carvan saŭ Garvan, la S., pe valea Carvan, formată din cătunele Carvanul-Mare, Carvanul-Mic, Veli-Chioi; Cuzgun, considerată ca com. urb., pe pîrîul Cuzgun, la E., formată din tîrgul Cuzgun și cătunele Urluia și Cara-Amat; Dobromirul, la S., pe pîrîul Dobromirul, formată din cătunele Dobromirul-din-Deal și Dobromirul-din-Vale; Ese-Chioi, la S.-V., pe valea Ese-Chioi, formată din cătunele Ese-Chioi și Cuiu-Giuc; Enișenlia, la S.-V., pe pîrîul Enișenlia și formată din cătunele Enișenlia, Bazirgian, Ciucur-Chioi, Nastradin și Teche-Chioi; Gîrlița, la V., pe malul de E. al laculuĭ Gîrlița, formată din cătunele Gîrlița și Galița; Ghiuvegea, la V., pe valea Ghiuvegea, și formată din cătunele Ghiuvegea și Calaigi; Hairan-Chioi, la S.-E., pe dealul Hairan-Chioi, cu cătunele Hairan-Chioi, Baș-Punar, Cara-Aci-Sarapcea, Demircea, Malcoci, Sevendicul, Schender și Armutlia; Lipnița, la V., pe valea Lipnița și valea Coșlugea; Mîrleanu, la N., pe malul de N.-E. al laculuĭ Mîrleanu; Oltina, tot la N., pe malul de E. al laculuĭ Oltina, cu cătunele Oltina și Cîșla; Para-Chioi, în partea centrală, pe valea Ghiuvegea; Regep-Cuiusu, la S., pe valea Regep-Cuiusu, cu cătunele Regep-Cuiusu și Teche-Deresi; Satul-Noŭ, la N., pe malul V. al laculuĭ Oltina, cu cătunele Satul-Noŭ și Pîrjoaia.

Suprafața pl. este de 160316 hect., cu o populație de 18054 locuitorĭ.

Pădurile și viile ocupă o mare întindere; pășunile de asemenĭ. Teren cultivabil e numaĭ vr'o 20000 hect. Relieful soluluĭ e acidentat de ultimele ramificațiunĭ ale Balcanilor.

Sunt în plasă peste 12 bălțĭ, între care unele marĭ ca Oltina, Gîrlița, Mîrleanu etc.

E udată de cîte-va pîraie micĭ și de Dunărea, cu malul stîncos și în care sunt ostroavele, în întindere totală de 3500 hect.: Pastramagi, Hopa, Ostrovul, Tilchia, Pacuiul-luĭ-Soare, Șoimul, Bimbașa, Pîrlitul, Strîmbul, Puiul-Strîmbuluĭ, Huzun-Ada și Ostrovul-Lung.

Locuitorĭ posedă: 2207 pluguri cu boĭ, 26 pluguri cu caĭ, 2218 care cu boĭ, 1756 căruțe cu caĭ; 2 mașinĭ de treerat, 1 mașină de semănat, 25 mașinĭ de secerat, 2 mașinĭ de bătut porumbul, 38 mașinĭ de vîntu-

www.dacoromanica.ro

rat, 11 trioră, 286 grape de fier.

Vite: 239 armăsară, 3486 cai, 1991 iepe, 747 mînji, 92 tauri, 9181 boi, 5605 vaci, 1740 viței, 354 bivoli, 649 bivoli, 649 bivolițe, 204 malaci, 99 asini, 5088 berbeci, 60447 oi, 24665 miei, 160 țapi, 1124 capre, 589 iezi și 2652 porci.

In plasă sunt 66 industriași: lemnari, ferari, potcovari, cismari, etc.); 5 mori cu aburi, 20 mori de apă, 87 mori de vînt; o fabrică de lumînări, 2 fabrici de tăbăcărie și una de săpun, acestea în orașul de reședință Ostrovul.

Budgetul plășei este la venituri de 112560 lei, iar la cheltueli, de 73540 lei.

Căi de comunicație sunt: Dunărea; pe lacurile cele mari; pe gîrlele de comunicație; pe căile comunale și județene, care pun în comunicație satele și cătunele între ele. Drumurile sunt: calea națională Silistra-Ostrovul (Silistra-Nouă); calea județeană Ostrovul—Cuzgun-Medjidia; căile județene Lipnița-Mîrleanu, Lipnița-Hazarlîc, Cuzgun-Enige și nenumărate drumuri comunale și vecinale.

Are 21 biserici parohiale, deservite de 18 preoți, 16 dascăli, 11 paracliseri și 19 cîntăreți; 32 geamgii cu 45 hogi; 24 școale, din care 1 de băeți și 1 de fete în Ostrovul și 21 mixte prin sate, frecuentate de 1742 copii.

Silistrarul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe șes. Se mărginește la S. cu Osmanul; la E., cu Chiscani și Tichilești; la N., cu Tudor-Vladimirescu și la V., cu Urleasca.

Are o suprafață de 5290 hect., cu o populație de 1769 locuitori; 2 biserici, din care una construită la 1882, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copii. Școala de băeți s'a înființat la 1838; școala de fete, la 1877.

Vite: 1109 boi, 619 vaci, 27 tauri, 229 viței, 917 cai, 2800 oi și 314 rîmători.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Brăila-București, pe o lungime de 18 kil.

Drumuri: la Brăila, spre N.-E., 19 kil.; la Tudor Vladimirescu, străbătînd calea ferată Brăila-București, spre N., 10 kil.; la Movila-Miresei, spre V., prin cât. Traian, 15 kil.; la Urleasca, spre V., 10 kil.; la Chiscani, spre E., 12 kil.

Comuna s'a înființat la 1833, cu locuitori veniți din satele dimprejur, Cosorul, Muftiul, Cotul-Lung, etc.

Armatele ruse și turce în trecerea lor la 1854 aŭ stat iarna aci. Cele ruse aŭ mai staționat și în 1877.

Silistrarul, *sat*, în jud. Brăila, com. cu același nume, situat la dreapta căei ferate, spre S.-V. de orașul Brăila. S'a mărit la 1879 cu ocazia împroprietăririi.

Are o suprafață de 182 hect., cu o populație de 1060 locuitori; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copii; 2 biserici, deservite de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Vite: 600 cai, 1130 vite mari cornute, 1610 oi și 230 rîmători.

Silistrarul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Chiscani, pe linia Buzău-Brăila, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Muftiu (11,9 kil.) și Brăila (9,3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de $11^{m},43$. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 1984 lei.

Silișcani, *sat*, în partea de S. a com. Gorbănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani, așezat pe vale, aproape de confluența pîrîului satului Gorbănești cu Burla sau Ursoaia. Are o populație de 37 familii, saŭ 156 suflete; o biserică.

Vite: 150 vite mari cornute, 15 cai, 100 oi și 30 porci.

Silișteа, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărginește la E. cu comuna Ponoarele; la S., cu comuna Busești; la V., cu comuna Isvernea; la N., cu comuna Obîrșia.

Satul formează comună cu satele: Drăghești, Godeanu și Turtaba, cu reședința comunei în Siliștea. Are o populație de 890 suflete; 3 biserici, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți; o școală mixtă.

Locuitorii posedă: 25 pluguri, 30 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 700 stupi.

Are o șosea care o leagă cu șoseaua Severin — Balta — Baia-de-Aramă.

Budgetul comunei e la venituri de 915 lei, iar la cheltuieli, de 591 lei.

Vite: 600 vite mari cornute, 69 cai, 780 oi, 1000 capre și 600 rîmători.

Este udată de 3 pîrae, care contribue la formarea rîului Coșuștea, ce curge prin hotarul comunei.

Siliștea, *com. rur.*, în partea de E. a plășei Bistrița, jud. Neamțu, așezată de ambele părți ale dealului cu același nume, ce formează hotar plășei de Sus-Mij-

www.dacoromanica.ro

locul despre jud. Roman. Se mărginește la N. cu com. Mărgineni; la V., cu o parte mică din pămînturile ce aparțin com. Podoleni, despărțindu-se prin capătul despre N. a ramureĭ dealurilor Orbiculuĭ, la S., cu com. Costița și Buhușul; iar la E., cu jud. Roman.

Este formată din satele: Bîrjoveni, Siliștea, Romîni, Bîrcul, Goșmani și Runcul, cu o suprafață de 4769 hect. 70 ariĭ, și o populațiune de 2407 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în 1863, sunt 135 carĭ trăesc și 'șĭ stăpînesc locurile ca urmașĭ aĭ celor împroprietăriți; 16 locuitorĭ posedă locurĭ din 1878.

Are 5 bisericĭ, deservite de 4 preoți și 10 dascălĭ; 2 școale, frecuentate de 73 elevĭ și 8 fete; 4 morĭ pe apa Orbiculuĭ.

Locuitoriĭ posedă: 73 caĭ, 116 epe, 630 boĭ, 622 vacĭ, 4 taurĭ, 1950 oĭ, 185 rîmătorĭ și 180 juncĭ.

Budgetul comuneĭ e de 5330 leĭ la venitur̆ și de 5308 leĭ și 50 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicațiunea cu satele vecine se face: prin drumul județian Buhușĭ-Roman, ce trece prin satele Siliștea, Goșmani, Bîrcul; prin șoseaua comunală (petruită): Siliștea-Lipoveni (marginea jud. Roman), și drumul natural Bîrcul-Hărtești, spre N. (com. Mărgineni) și Lipoveni-Runcu (din această comună) și Mocani, spre S. (com. Buhușĭ).

Siliștea, *com. rur.*, jud. Suceava, situată la N. plășeĭ Șomuzul, spre N.-E. și la 23 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Liteni; la V., cu com. Valea-Gloduluĭ; la S., cu com. Dolhești și la N., cu jud. Botoșani și cu Bucovina, de care se desparte prin pîrîul Racova, numit aproape de gură și Sucevița.

Forma sa teritorială este aceea a unuĭ drept-unghiŭ înclinat spre albiile Siretuluĭ și Șomuzuluĭ-Mare.

E formată din satele: Siliștea, Știrbățul, Balta-Porculuĭ și Budăiul.

Are o populație de 204 familiĭ, saŭ 778 suflete; 2 bisericĭ, deservite de un preot și doĭ cîntărețĭ; o școală în Știrbățul.

Budgetul com. e la venitur̆ de 3002 leĭ și la cheltuelĭ, de 2862,31 leĭ.

Vite: 79 caĭ, 229 boĭ, 287 vacĭ, 765 oĭ, 12 capre și 160 porcĭ.

Com. e udată de rîul Siretul, și de pîraiele Șomuzul-Mic, al-Velniței, al Siliștei, al-Pleșeĭ, Suceava, Racova (Sucevița), al-Lingurarilor, al-Popeĭ, al Porculuĭ și Pîrlitura.

Moșia e proprietatea d-luĭ Al. Gr. Bonachi.

In întinderea comuneĭ e de 1570 fălcĭ, din carĭ 660 fălcĭ pădure, 745 fălcĭ cultivabile, 195 fălcĭ fînaț și restul, prundiș, rîpĭ și teren puțin productiv.

Siliștea, *altă numire a com.* Butești-Adunați, jud. Vlașca.

Siliștea, *sat*, cu 322 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleșoiul.

Siliștea saŭ **Siliștenĭ**, *sat*, jud. Argeșul, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Bumbueni.

Siliștea. Vezĭ Cristești, sat, com. Cristești, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Călinești, sat, com. Calinești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Dracșani, sat, com. Dracșani, pl. Miletinul-Tîrgul, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Grigorești, sat, com. Călinești, jud. Botoșani.

Siliștea, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dâmbovița, com. Raciul.

Siliștea, *sat*, jud. Neamțu, pl. Bistrița, situat în centrul com. Siliștea, spre E. celuĭ de al treilea iaz (care e cel maĭ mare), ce formează pîrîul Orbicul, de la izvorul săŭ pe teritoriul comuneĭ, cum și spre E. șoseleĭ județene Buhușĭ-Roman; așezat pe culmele de V. ale ramureĭ dealurilor Siliștea.

Intinderea satuluĭ, împreună cu a locurilor vecine ce-ĭ aparțin, e de 2176 hect. 46 ariĭ, cu o populație de 188 familiĭ, saŭ 631 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă pe iazul Siliștea.

Locuitoriĭ posedă: 56 caĭ, 146 boĭ, 110 vacĭ, 480 oĭ, 43 rîmătorĭ și 42 juncĭ.

Terenul e aci în cea maĭ mare parte accidentat, așa că formează un sistem de dealurĭ izolate, acoperite aproape în întregime cu pădurĭ.

Siliștea, *cătun* al com. Bîrza, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Se maĭ numește și Bîrzuica și are 60 de locuitorĭ.

Siliștea, *sat*, pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava, așezat pe dealul Siliștea.

Are o populație de 219 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Maria, zidită de Lupu Botez în 1861, deservită de un preot și un cîntăreț.

Vatra satuluĭ ocupă 8 fălcĭ. Improprietăriți în 1864 sunt 9 fruntașĭ, 12 pălmașĭ și 19 codașĭ, stăpînind 72 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Valea-Gloduluĭ (3500 m.); la Li-

www.dacoromanica.ro

teni (4500 m.) şi la Ştirbăţul (4400 m.).

Satul a fost mutat unde se află acum de Constantin Botez. Maĭ nainte se afla lîngă Şomuzul-Mic, pe ţărmul stîng, acolo unde se vede şi astăzĭ o cruce: locul Sf. Mese a bisericeĭ satuluĭ.

Intr'un document prescurtat, publicat în Uricariul de T. Codrescu, vol. XVI, p. 293, se zice că în schimbul unor case din Dorohoiŭ, Ursache Davidel a dat «a patra parte din sat din Silişte, cu heleşteŭ în Şomuzul-Impuţit, din ţinutul Suceveĭ şi părţile din Mereşti, partea luĭ Adam, ginerele luĭ Botez...»

In 1803, Siliştea, proprietatea Botezăştilor, avea 24 liuzĭ, plătind 304 leĭ bir anual, la carĭ se maĭ adăugiaŭ «breslaşiĭ ot tam», cu 48 leĭ. Uricarul», VII, p. 254.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Umbrăreşti, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, situat pe partea de V. a Bîrladuluĭ, la 3 kil. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ, care e în Umbrăreşti.

Are o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 276 suflete.

Teritoriul căt. este de 882 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşi şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc tot teritoriul.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Are o biserică de zid, cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită de Gavril Conachi în 1826 şi care după moartea luĭ a fost îngrijită pănă la 1869 de Elena Suţu. La 1883 s'a reparat de locuitorĭ. Pe icoane se află data de 1793; aceste icoane aŭ fost luate de la altă biserică care era alăturĭ şi care aztăzĭ nu maĭ există. Pe Apostol se află următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeească carte, ce se numeşte Apostol, este cumpărată de dumnealuĭ Manolache Costachi, vel logofăt şi este dată bisericeĭ d-sale din sat de la Umbrăreşti, unde se pomeneşte «Prea Curata Născătore de Dumnezeŭ» şi a fost această carte roabă la Tătarĭ, împreună cu alte cărţĭ şi s'a găsit la anul de la Adam 7277 (1765), Maiŭ 21.

Şi spre ştiinţă a scris aceasta, cucernicul între preoţĭ slujitoriŭ acesteĭ sfinte bisericĭ.

Popa Ioan.

Siliştea, *fost sat,* între Cristeşti şi Moţca, jud. Suceava. Mihaiŭ Sturdza Vodă l-a desfiinţat, mutînd locuitoriĭ în Moţca.

Siliştea, *cătun,* de reşedinţă, al comuneĭ Gumeşti-Siliştea, jud. Teleorman, pl. Teleorman. Are o populaţie de 1577 suflete; două bisericĭ; o şcoală; 3 hect. vie şi 25 hect. livezĭ cu prunĭ.

Siliştea, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Hălăreşti, spre S. de satul Hălăreşti. Are o populaţie de 309 locuitorĭ.

Siliştea, *sat,* în partea de N.-V. a com. Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat parte pe valea Siliştеĭ şi parte pe coastele dealurilor Siliştea şi Pungeşti, ce staŭ faţă în faţă, pe o suprafaţă de 317 hect., din care 31 hect. pădure, 154 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ şi 163 hect. ale locuitorilor, cu o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 213 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ şi 2 căruţe cu caĭ; 8 stupĭ; 20 vite marĭ cornute, 236 oĭ, 9 caĭ şi 8 rîmătorĭ.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Malaia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olăneşti, reşedinţa plaiuluĭ.

Are o populaţie de 120 locuitorĭ; o biserică, clădită de moşneni.

Siliştea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Siliştea, *fost sat,* pe dealul cu acelaşĭ nume, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Siliştea, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Ialomiţa, pl. Borcea, căt. Ştefan Vodă, pe linia Ciulniţa-Călăraşi, pusă în circulaţie la 17 Noembrie 1886. Se află între staţiile Ciulniţa (12,5 kil.) şi Călăraşi (14,3 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Mării, de 35m,57. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 4563 leĭ, 85 banĭ.

Siliştea, *luncă,* în jud. Muşcel, pl. Rîurile, căt. Goleşti. Se zice că în această luncă a fost un sat pe care Turcii l'ar fi robit în noaptea de Paşte. Aci s'a dat peste urme de ziduri vechĭ, cuptoare, vase de pămînt şi oase de oameni.

Siliştea, *loc,* pe moşia şi com. Vorniceni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, spre V. de sat, în ţarina locuitorilor; se zice că aicĭ în vechime era un sat cu biserică, şi că s'ar fi desfiinţat de un fost proprietar, care a strămutat pe locuitorĭ în Vorniceni de astă-zĭ.

Siliştea, *loc,* pe muchia dealuluĭ pe moşiea Ghingeoaia, comuna Cordărenĭ, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Se spune că aci a fost sat. In 1842 făcîndu-se săpăturĭ, s'aŭ găsit monede primitive.

Siliştea, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, proprietatea d-luĭ Iordache Nanu,

www.dacoromanica.ro

care mai posedă: 5 căĭ, 116 boĭ, 53 vacĭ, 4 taurĭ, 12 viței, 450 oĭ, 22 porcĭ, 12 pluguri, 8 harabale, 2 trăsurĭ și case în valoare de 70000 leĭ.

Moșia aduce un venit de 32000 de leĭ.

Siliștea, *localitate izolată*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., com. Rijletul-Vieroșiul, la locul unde pîrîul Toleasa se varsă în Vedița, și unde a fost în vechime sat, care se zice, s'ar fi pustiit de Tătarĭ. Ruinele satuluĭ se cunosc chiar azĭ, precum și locul unde a fost biserica și cimitirul.

Siliștea, *vechiŭ pichet*, cu No. 96, spre hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măxineni, pe malul drept al rîuluĭ Siretul și azĭ locuință izolată.

Siliștea, *pichet de graniță*, pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanați și în fața satelor Calnovătul și Macrișani, din Bulgaria.

Siliștea-Bădiliță, *loc*, spre S. de satul Păltinișul, com. cu acelașĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se zice că odinioară ar fi fost un tîrgușor, cu numele de Bădiliță, tîrg care s'a distrus prin foc de către Tătarĭ.

Siliștea-Călugărească, *loc*, pe Valea-Cobîleĭ, moșia Văculești, com. cu acelașĭ nume, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ. Tradiția zice că în vechime ar fi fost aicĭ un sat mare, și ceva mai departe de el, un schit de călugărĭ și că aŭ fost distruse de Tătarĭ.

Siliștea-Cruceĭ, *com. rur.*, pl. Băilești, jud. Dolj, situată pe șesul Siliștea și pe un pîrîŭ mic, numit Balta-Cioroiuluĭ.

Se învecinește la E. cu com. Urzicuța; la V., cu Galicia-Mare; la S., cu Afumați și Boureni și la N., cu Cioroiașul și Intorsura.

Terenul este șes, accidentat de movilele: Măgura-luĭ-Gavrilă, Măgura-Pîndaruluĭ, Măgura-Țiganuluĭ, Pleștitele, Tăcata, Măgura-Bouluĭ, Măgura cu-Streajă, Măgura-cu-Chisaĭ și udat de Pîrîul-Cruceĭ.

In vechime, cînd s'a desființat satul Cioroi-Vechĭ, cîte-va familiĭ aŭ venit și s'aŭ așezat pe un șes împrejurul uneĭ crucĭ. Azĭ această comună cuprinde cătunul de reședință Siliștea-Cruceĭ și căt. Cioroiul-Noŭ. Căt. Cioroiul-Noŭ este la 4 kil. de Siliștea-Cruceĭ.

Are o populație de 2333 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Siliștea, fondată la 1852, cu hramul Sființiĭ Impărați Constantin și Elena, și cea-l'altă în Cioroiul-Noŭ, cu hramul Sf. Haralambie, fondată în 1885, ambele zidite din ofranda locuitorilor, și deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 2 școlĭ mixte, una în Siliștea, care funcționează dinainte de 1864 și cea-l'altă în Cioroiul, care funcționează din 1889, ambele frecuentate în 1899—900 de 293 copiĭ.

După legea din 1864, sunt 202 locuitorĭ împroprietăriți, și după cea din 1879, sunt 40 însurațeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 3826 pog., dintre carĭ 3371 pog. pămînt arabil, 200 pog. fîneață și 255 pogoane viĭ.

Moșia se numește Siliștea-Cruceĭ și este a statuluĭ, arendată (1885-95) pentru 50750 leĭ. Suprafața vîndută: 964 hect; suprafața rămasă: 357 hect. Inainte aparținea mănăstireĭ Caluiuluĭ și se numea Moșia-Mănăstireĭ Caluiuluĭ. Din această moșie, 1600 pog. s'aŭ dat în loturĭ, iar restul este al statuluĭ.

Pe moșia Siliștea-Cruceĭ este o moară cu aburĭ.

Comerciul se face cu schela Bistrețul, unde locuitoriĭ duc grîŭ, porumb și de unde importă cherestea pentru case. Transportul se face cu carele și căruțele pe calea comunală ce leagă com. cu Bistrețul și com. Negoiul, și pe căile comunale vecinale, spre Rastul, Coveiul, Galiciuca și Moțățeĭ.

In Siliștea-Cruceĭ sunt 6 cîrciumĭ și în Cioroiul-Noŭ, 2.

Budgetul comuneĭ e la venitur̆ de 4646,84 leĭ și la cheltuelĭ, de 4187,15 leĭ.

Distanțele: la Craĭova, 40 kil.; la Băilești, 13 kil.; la Intorsura, 12 kil.; la Boureni, 5 kil.; la Galicea-Mare, 22 kil.; la Afumați, 5 kil.; la Urzicuța, 6 kil.

Locuitoriĭ aŭ 170 vite marĭ cornute, 48 oĭ și 11 căĭ.

Siliștea-Cruceĭ, *sat*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Cruceĭ, reședința Primărieĭ. Are o populație de 1350 suflete, o școală mixtă, ce funcționează din 1889, frecuentată (1899—1900) de 103 băeți și 15 fete; o biserică, fondată la 1852, cu hramul Sființiĭ Impărați Constandin și Elena, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 6 cîrciumĭ.

In apropiere de cătun trece calea ferată Craiova-Calafat.

Siliștea-Cruceĭ, *moșie* a statuluĭ, județul Dolj, plasa Băilești, comuna Siliștea-Cruceĭ, arendată (1885—95) cu 50750 leĭ anual. Inainte aparținea mănăstireĭ Caluiuluĭ, cînd se și numea Moșia Mănăstirea Caluiuluĭ. Are pe dînsa o moară cu aburĭ.

Siliștea-Dealuluĭ, *sat*, făcînd

www.dacoromanica.ro

parte din com. rur. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populație de 299 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1833 de State și Mitrea, doĭ monahĭ, care s'aŭ așezat aci.

Aci a fost un schit de călugărițe, care s'a desființat în urma uneĭ hotărîrĭ consistoriale, iar călugărițele aŭ fost mutate la mănăstirile Zamfira și Susana.

Silișteа-Glavaciocul, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, fostă a Statuluĭ, de la care a cumpărat'o d-na Maria Al. Manos, spre a rotunji domeniul Silișteа-Gumești. Făcea parte din averile mănăstirești și era închinată mănăstireĭ Glavaciocul, din jud. Vlașca. Are o întindere de 790 hect.

Silișteа-Inaltă, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăganul, jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechĭ, în apropiere de stația Silișteа a căiĭ ferate București-Fetești.

Silișteа-Slăvilenilor, *loc*, din sus de satul Ghireni-Curt, com. Coțușca, pl. Prutul-d.-j., județul Dorohoiŭ, unde a fost sat posedat de familia Slăvilă. Această familie e printre cele maĭ vechĭ ale Moldoveĭ. La 1570, în domnia luĭ Ion-Vodă-cel-Cumplit, Slăvilă era hatman.

Silișteа-Stejerei, *silișe*, la N.-V. comuneĭ Piatra, dincolo de rîul Călmățuiul, jud. Teleorman. Pe timpul ocupațiuneĭ turcești a fost aci un cioflic (post de pază). La Stejerei a fost sat.

Silișteа-Vechĭe, *loc*, spre E. de satul Dersca, com. cu același nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc încă bine urmele satuluĭ, locul altaruluĭ bisericeĭ, și resturile din fundamentele curților boerești.

Silișteа-Vechĭe, *loc*, spre V. de satul Vlădeni, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu, pe care a existat din vechime un tîrg cu numele de Vlădeni. Se cunosc și astăzĭ urmele temeliilor de case și pivnițe.

Silișteа-Vechĭe, *loc*, pe coasta văiĭ Mușchioasa, de pe moșia Miclăușeni, com. Corlăteni, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ, unde se găsesc resturĭ ce probează urmele unuĭ sat.

Silișteа-Vechĭe, *loc*, în țarina satuluĭ Orofteana - Suțu, com. Orofteana, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc urmele locuințelor și a bisericeĭ. Tradițiunea spune că aicĭ ar fi fost un tîrgușor mic, care s'ar fi nimicit în războiul cel mare avut de Stefan-Bogdan-Vodă cu Turciĭ.

Silișteа-Vechĭe, *loc*, pe moșia Miculinți, com. Coțușca, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se văd puține urme ale uneĭ bisericĭ, ce se pare a fi fost de zid, și care se zice că s'a distrus de Tatarĭ odată cu satul ce a existat aci.

Silișteа-Verghia saŭ **Verbia**, *loc*, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, pe coasta și șesul din dreapta rîuluĭ Jijia, la hotarul despre Dimăcheni și Corlăteni, pe moșia Văculești. Aicĭ a fost din vechime un sat mare, numit Verghia saŭ Verbia, ce s'a nimicit cu totul în urma războaelor ce aŭ avut loc pe această localitate și anume:

La 1561, în timpul Domnieĭ luĭ Alexandru Lăpușneanu, s'a ridicat contra-ĭ Eraclide Despotul, care intrînd fără veste în Moldova, cu oaste Leșască, se lovi cu Lăpușneanu la locul Verbia pe Jijia, și învingînd Despot, luă Domnia. («Letopiseț», tom. I, pag. 211).

La 1597, Irimia-Vodă, fiind alungat de Mihaiŭ-Viteazul, care cuprinsese toate țările Romîne, îl ajunse pe Jijia, la un sat anume Verbia, unde urmînd războiŭ cumplit, Mihaiŭ învinse. O movilă stă ridicată încă peste trupurile morților. («Letopiseț», tom. I, pag. 255).

De întîmplările istorice, rezultă evident existența satuluĭ; el se pare a fi existat chiar și maĭ în urmă după aceste două războae, după cum rezultă dintr'un document istoric publicat în «Ateneul Romîn» și care arată că: «Domnul Stefan Tomșa a adunat sfatul Țăreĭ la 1623, pentru răpirea făcută de Hatmanul-Balica, a satuluĭ Verbia de la mănăstirea Sucevița din Bucovina, pe care moșie a stăpînit-o mănăstirea până la anul 1600 cînd a fost răpită de Hatman».

In urmă de la această dată prin alte întîmplărĭ necunoscute se pare că s'a desființat satul, iar moșia s'a întrupat cu totul în moșia Văculești, ne maĭ păstrînd numirea vechĭe de cît localitatea aceasta, numită Silișteа-Verghia, pe care a existat satul.

Silișteĭ (Valea-), *vale*, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Voroveni. Se zice că pe această vale a fost în vechime satul Voroveni și că s'a desființat în urma unuĭ hrisov Domnesc, dat pe timpul cînd Domnia era în Tîrgoviște.

Silișteni, *com. rur.*, pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, la 19 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe o pantă de deal.

www.dacoromanica.ro

E formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 700 locuitorĭ; 156 case; o biserică, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 56 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 3 caĭ, 400 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua Turnul-Severin — Pĭetrele-Roşiĭ — Govodarva.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1328 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1316 leĭ.

Siliştioara, *com. rur.*, în Sudul pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată dint'un singur sat, situat lîngă Dunăre, pe şoseaua Corabia-Măgurele, la 4 kil. spre E. de Corabia şi la 38 kil. de Caracal. Dunărea are aci 1500 m. lăţime şi o adîncime de 32—38 m. în timpul apelor mijlociĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărеĭ este de 53 m.

Are o populaţie de 495 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, cu hramul Şf. Nicolae (1863), deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ. In istoria Ţărеĭ este însemnată, fiind-că pe aci a trecut Dunărea armata romînă în ajutorul Ruşilor la Plevna. Un pod de vase s'a construit peste Dunăre şi M. S. Regele trecu în revistă la capul poduluĭ batalioanele romîne ce mergeaŭ la luptă.

Siliştioara, *insulă*, în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Siliştioara, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, lîngă satul Seliştioara, jud. Romanaţi.

Silniştea, *şes*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Topalul, coprins între Dunăre, la V., Valea-Alvăneşti la N., Dealul-Olaculuĭ, la E. şi Valea-Olaculuĭ la S. Este acoperit în cea maĭ mare parte cu pĭetriş şi este străbătut de drumul comunal Boazgic-Topalul. Este situat în partea de S.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com., la 3 kil. spre S. de cătunul Topalul şi la 1 1/2 kil., la N. de ruinele Cala-Chioi.

Silvestru, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, în dreptul com. Ianca, jud. Romanaţi.

Simbotinul, *cătun* de reşedinţă al com. Cartiul, pl. Vulcan, jud. Gorj, la N.-E. comuneĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul.

Are o suprafaţă de 376 hect., cu o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Are 1 biserică de zid, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 35 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre şi 366 rîmătorĭ.

Este udat de apa Simbotinul.

Comunicaţia în cătun se face pe şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu Porceni, iar la S., cu cătunul saŭ de reşedinţă.

Simianul. Vezĭ Şimianul.

Simila, *plasă*, în partea de N. a jud. Tutova. E udată în toată lungimea sa de la N. spre S., de pîrîul Simila, ce curge prin partea de V. a eĭ.

Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin hotarele artificiale ale moşiilor limitrofe; la S.-V., cu pl. Tutova, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale; la S.-E., cu pl. Tîrgul, de care se desparte parte prin rîul Bîrlad, parte prin hotare artificiale şi cu judeţul Fălciŭ, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale.

Pămîntul plăşeĭ este parte deluros şi parte şes.

Este udată în partea de S.-E. de rîul Bîrladul, care o desparte întru cît-va de pl. Tîrgul. Bîrladul primeşte în această pl. pe dreapta pîraiele: Bilavoiul, Buga, Horoeta şi Simila, încărcată pe stînga cu Bogdana adausă cu Bogdaniţa şi pe dreapta pe Mînzăţelul. Toate acestea pîraie îşĭ aŭ sorgintea în cuprinsul acesteĭ plăşĭ, udînd-o şi deschizînd văĭ frumoase şi fertile şi formînd tot odată o mulţime de iazurĭ, din care se scoate o cantitate însemnată de peşte.

Cultura cerealelor şi creşterea vitelor sunt ocupaţiunile principale ale locuitorilor. Cultura vieĭ ocupă o suprafaţă de 593,25 hect., din care 30 hect. nelucrătoare şi livezile cu prunĭ, o suprafaţă de 222,50 hect.

Se lucrează în vr'o 2 centrurĭ rotăria şi lemnăria; se face într'o localitate mangalul; are 2 morĭ cu vaporĭ.

Comerciul se face de 158 persoane.

Este străbătută de 3 drumurĭ maĭ principale: soseaua naţională Bîrlad Vasluiŭ, ce merge pe malul drept a rîuluĭ Bîrlad, pănă aproape de extremitatea de N.-E. a judeţuluĭ, de unde apoĭ trece pe malul stîng al acestuĭ rîŭ; şoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana, ce începe din soseaua naţională (com. Simila) şi merge spre N., la marginea judeţuluĭ şi trecînd prin com. Băcani, Rădăeşti, Bogdăniţa şi Bogdan; linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, ce vine din pl. Tîrgul şi duce la Vasluiŭ. Această din urmă linie, atinge numaĭ pe o mică distanţă această plasă.

E acum unită cu pl. Tîrguluĭ.

Singură pl. Simila, are 15 com. rur. şi 51 sate, cu o popu-

www.dacoromanica.ro

laţie de 13628 locuitorĭ; 33 bisericĭ, din care 4 aŭ fost schiturĭ; 1 spital rural cu 48 paturĭ. In pl. Tîrgul-Simila sunt 33 şcolĭ primare mixte şi 1 şcoală de cătun.

Simila, *vale* şi *pîrîŭ*, ce curge prin partea de V. a plăşeĭ Simila, jud. Tutova. Izvoreşte din com. Floreşti, curge de la N. spre S. şi se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrladul, la satul Gura-Simila, după ce a udat teritoriilc com. Floreşti, Mînzaţi, Ibăneşti, Băcani şi Gura-Simila. Primeşte pe dreapta pîrîul Mînzăţelul, iar pe stînga pîrîul Bogdana, încărcat de pîrîul Bogdăniţa. Pe la 1475, se numea Smila.

Simileasca (Iorguleasca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 2 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Băncească, Odaia-Banuluĭ, Simileasca şi Spătarul, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Băncească, frecuentată de 32 elevĭ şi 9 eleve; o biserică, în căt. Simileasca, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 9 cîrciumĭ; 10 morĭ de apă; 1 piuă; 2 fabricĭ, unde se transformă în petroleŭ păcura ce se extrage de la Cuculeşti; 2 fabricĭ de postav; 1 însemnată fabrică de făină, şi altele 2 maĭ micĭ. Comerciul se face cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 281 boĭ, 194 vacĭ, 86 viţeĭ, 93 caĭ, 82 ĭepe, 52 mînjĭ, 2300 oĭ, 6 capre, 5 asinĭ şi 211 porcĭ.

Are o suprafaţă de 4445 hect., din care 1586 hect. arabile, 263 hect. pădure, 428 hect. fîneaţă, 751 hect. izlaz şi 417 hect. zmîrcurĭ, prund, gropĭ de cărămidărĭ, drumurĭ şi vatra satelor. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Negreasca, Simileasca, Vatra-Episcopieĭ (a statuluĭ), Băncească, Simileasca, Protopopeasca, Chirculeasca, Spătarul I, Spătarul II, Spătarul III şi Trestianca (particulare). Terenul e şes, p'alocurea băltos, din care cauză e întrebuinţat pentru grădinĭ de zarzavat.

Căĭ de comunicaţie are maĭ multe şosele, care pleacă din oraş şi trec prin teritoriul său, pe care îl ocolesc aproape de toate părţile.

Teritoriul com. fiind mare parte proprietatea Episcopieĭ, Episcopiĭ aşezaŭ aci atît pe Ţigani robĭ, cît şi ludele ce li se dedeaŭ prin diferite chrisoave domneştĭ, care aŭ pus fondamentul com. Satul Băncească şĭ-a luat naştere în urma stabilireĭ aci a tîrguluĭ Drăgaiceĭ. Odaia-Banuluĭ şi Spătarul se menţionează în maĭ multe acte de la începutul secoluluĭ trecut. Are de vizitat localitatea Ciumaţi.

Simileasca (Iorguleasca), *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 720 locuitorĭ şi 167 case; are subdiviziile: Cliserul, Simileasca Banul, Cărămidăria şi Ursari.

Similişoara, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, la S.-E. de satul Bogdana. Are o populaţie de 62 locuitorĭ. Aici se face în fie-care an un iarmaroc, la 6 August, cînd este tot-odată şi hramul bisericeĭ din acea comună.

Similişoara, *schit*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova.

Sineşti, *sat*, în partea de N. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul din şesul Prutuluĭ, formînd un trup cu satul Vetrişoaia, despărţit printr'un mic şanţ.

Are o suprafaţă de 1795 hect., cu o populaţie de 87 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Are o şcoală, înfiinţată în 1878, frecuentată de 40 elevĭ; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Din moşie, d-l C. State posedă 1795 hect. pămînt, iar d-l Pavel Popov, 600 hect.

Sineşti, *şes*, se întinde în partea de N.-E. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, între gîrla Pruteţul şi rîul Prutul, pe o suprafaţă de 635 hect.; este bogat în fîneţe şi locurĭ cu păşune. Pe întinderea acestuĭ şes sunt 2 bălţĭ: Paladea, Balta-Mare, formate din vărsarea Prutuluĭ, unite prin Gîrla-Butucilor şi despărţite una de alta printr'un grind, iar în timpul inundaţiilor se împreună şi apoĭ se scurge în Prutul, prin Gîrla-luĭ-Filip. Ambele bălţĭ sunt bogate în pescăriĭ. Intre bălţĭ şi rîul Prutul se întind două luncĭ de loziĭ: Bărdănoasa şi Şaitanele. In dreptul acestor luncĭ, Prutul formează un cot numit Cotul-Moareĭ.

Siminicea-Balş, *sat*, în partea de N. a com. Salcia, jud. Botoşani, în dreapta Siretuluĭ. Are o suprafaţă de 1143 hect., cu o populaţie de 286 familiĭ, sau 1402 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 47 băeţĭ şi 9 fete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt Ruşĭ romanizaţĭ şi se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 320 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 432 oĭ,

www.dacoromanica.ro

și 117 porcĭ; 54 stupĭ cu albine.

Siminicea - Miclescu, *sat*, în dreapta Siretuluĭ și în partea de V. a com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani. Formează un singur trup cu satul Siminicea-Balș din com. Salcea. Are o suprafață de 279 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 609 suflete, locuind în 141 case.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 181 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 129 oĭ și 142 porcĭ. Locuitoriĭ au 19 stupĭ cu albine.

Siminoca, *baltă*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Satul-Noŭ și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ de reședință; este situat în partea de N. a plășiĭ și cea de S. a com.; e format de brațul Chilia, în una din revărsările sale anterioare; acum e cu totul izolată și înconjurată numaĭ cu stuf; are o formă dreptunghiulară, o întindere de 140 hect. și conține puțin pește.

Simion (Muntele -) Danciul, Tojan și Lapoșul, *pădure*, în întindere de 700 hect., pe teritoriul com. Paltinul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparținînd locuitorilor din com. Paltinul și celor din cătt. sale: Voloșcani, Ghebari și Prahuda.

Simionești, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cordunul, spre N. de satul Cordunul și la 1764 m. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Moldova.

Are o populație de 438 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 231 vite marĭ cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea. Se numea maĭ înainte și Izvorul.

Simțiașul, *munte*, în jud. Neamțu, în grupa Cicul-Tarcăul. Are o înălțime de 1372 m. E situat în susul pîrîuluĭ Brateșul.

Simul, saŭ Panait-Simul, *cătun*, pe malul drept al rîuluĭ Siretul, în jud. Brăila, com. Cotul-Lung, la 5 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Are o populație de 4 familiĭ, saŭ 16 suflete.

Vite: 100 vite marĭ cornute, 30 caĭ și 20 porcĭ.

Sinaia, *com. urb.*, jud. Prahova, plaiul Peleșul, la 45°,21 latitudine N. și 23,°14 longitudine E., situată pe valea rîuluĭ Prahova, la 66 kil. de Ploești, capitala jud. Aci e reședința plaiuluĭ Peleșul.

In timpurile vechĭ, Sinaia aparținea de com. Podul-Neaguluĭ, ce se întindea de la Predeal pănă la Posada. La 1864, cătt. Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic și la 1874, cătunele rămase, după dorința M. S. Regeluĭ, aŭ luat numirea de Sinaia, avînd primăria la Bușteni.

La 1884, cătunele: Predeal, Azuga, Bușteni și Poiana-Țapuluĭ s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd o com. nouă, sub numele de Predealul, rămînînd alipite la Sinaia numaĭ Izvorul și Furnica.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată com. urbană.

Documentele vechĭ spun că în vechime aceste locurĭ eraŭ acoperite cu pădurĭ seculare.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, fondatorul mănăstireĭ Sinaia, spune, într'un document, că înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia, pe aci era pustie și numaĭ pădurĭ se afla acolo. Decĭ, înainte de 1690 aceste locurĭ eraŭ nepopulate.

Primiĭ locuitorĭ aĭ Sinaieĭ, aŭ fost niște scutelnicĭ întrebuințațĭ pentru paza mănăstireĭ și cultivarea moșiilor mănăstirești.

Constantin Brîncoveanu este cel dîntîiŭ, care prin hrisovul săŭ din 9 Martie 1701, a scutit 40 pușcașĭ; apoĭ Nicolae Mavrocordat (1711) adaogă 10 familiĭ de scutelnicĭ, Grigore Ghica (1735), încă 30 și Mihaiŭ Șuțu (1783), încă 24 scutelnicĭ.

Aceștĭ scutelnicĭ aŭ fost prima populație stabilă prin aceste ținuturĭ; decĭ prima populație stabilă îșĭ are începutul o dată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Scutirile acordate de Const. Brîncoveanu pușcașilor mănăstireĭ Sinaia eraŭ următoarele: de birul mărunt de țară, de miere și de ceară, de găleată și de fîn, de sacharele (rechisițiĭ), de care de oaste, de birul oștieĭ și al lefilor, de birul untuluĭ, de rînduiala vacilor și a oilor, de plata chanuluĭ și a sultanuluĭ, de haraciŭ, de lipsa haraciuluĭ, de velichiĭ-seama, de seama a doua și a treia (pentru echilibrarea budgetelor), de cheltuiala visterieĭ, de rînduiala și sataralele care se pun pe selișteĭ, de podvoade (care de transport militare), de mertice (pentru amploiațiĭ turcești), de conace și de caĭ de olac (serviciul poștal) și de alte de toate dăjdiile și rînduelile, orĭ cîte ar maĭ eși pe an în țară de la visteria domnească, nimic val și bîntuială să n'aibă.

Așișderea și de oerit ale lor drepte bucate pănă la 1000 și de dijmărit, stupĭ 300, rîmătorĭ 400 să fie iertațĭ, nicĭ o dată de nimenea bîntuițĭ saŭ trașĭ să nu fie.

Locuitoriĭ s'aŭ înmulțit din zi în zi prin numeroasele măritișurĭ cu ciobaniĭ, carĭ după căsătorie se stabileaŭ aci.

Populația com. Sinaia s'a în-

www.dacoromanica.ro

mulțit în jumătatea a doua a secoluluĭ al XIX-lea, maĭ ales de la 1880, de cînd Sinaia a devenit reședința de vară a Majestățiĭ Sale Regeluĭ Carol I, care a construit aci, la spatele mănăstireĭ Sinaia, într'o luncă, în formă de amfiteatru, înconjurată de stîncĭ cu vîrfurĭ pleșuve și de brazĭ secularĭ, mărețul castel Peleșul, la poalele munteluĭ Piatra-Arsă.

Situațiunea prosperă în care se găsește azĭ valea Prahoveĭ se datorește numaĭ M. S. Regeluĭ Carol, care, la Iulie 1871, împreună cu iubita noastră Suverană, vizitînd mănăstirea Sinaia și văzînd frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitorești, aŭ hotărît a face din Sinaia, reședința domnească de vară.

Comuna Sinaia are două cătunе: Izvorul și Furnica.

Are o populație de 525 familiĭ, saŭ 2210 loc. (1900); o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 103 copiĭ; mănăstirea Sinaia, restaurată, așezată pe deal, într'o frumoasă poziție; un parc frumos; un stabiliment de hidroterapie; hoteluri frumoase; o stație a dr. de fier Ploești-Frontieră; 2 biouri telegrafice-poștale, farmaciĭ, etc.

Vite: 63 caĭ, 108 boĭ, 87 vacĭ, 27 viței, 157 oĭ și 118 porcĭ.

Locuitoriĭ cătunului Izvorul s'aŭ împroprietărit la anul 1864, parte pe moșia d-neĭ Zoe Brîncoveanu, parte pe moșia Eforieĭ Spitalelor civile; ceĭ din cătunul Furnica s'aŭ împroprietărit la 1880 după legea din acel an, la poalele munteluĭ Furnica, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile; iar ceĭ din centrul orașuluĭ aŭ locurĭ cumpărate de la Eforie, în baza legilor de la anul 1872 și 1880.

Comerciul în com. se exercită de 34 cîrciumarĭ, hangiĭ și băcanĭ. In timpul veriĭ, diferite hoteluri și restaurante staŭ la dispoziția vizitatorilor.

Cine a cunoscut aceste localități maĭ înainte, nu se poate îndestul mira, că într'un interval atît de scurt în locul puținelor case țărănești, ce semănaŭ cu colibele pustnicilor, se găsesc azĭ construcțiunĭ moderne publice și private și mulțime de vile și de case în stil țărănesc frumoase.

Linia ferată, construită pe malurile Prahoveĭ, unește centrul Țăriĭ cu punctul Predeal, trecătoare în Transilvania. Șoseaua națională Ploești-Predeal, ce vine despre Comarnic, străbate acest oraș. O altă șosea vine din com. Moreni la Sinaia, legîndu-se cu șoseaua națională Ploești-Predeal.

Locurĭ însemnate în com. sunt: spre N.-V. de mănăstire, la 2 kil., localitatea numită sfînta Ana, unde odată se zice că ar fi fost o vechie bisericuță, ce servea de casă de rugăciune primilor eremiți aĭ munților Bucegi. Aci, la sfînta Ana, este o stîncă înaltă, unde se duc vizitatoriĭ din Sinaia, în care scop s'a construit o frumoasă șosea până acolo.

Sinaia e coprinsă la N.-V. de șirul munților: Omul, Caraimanul, Jepiĭ, Piatra-Arsă, Furnica, Vîrful-cu-Dor, Păduchiosul, iar în partea de S.-E., de vîrfurile: Cumpătul, Gagul și Găguțul, Piscul-Cîineluĭ, Colțiĭ-luĭ-Babeș și Șețul.

Com. Sinaia e udată, afară de rîul Prahova, de gîrla Peleșul, formată din izvorul Peleșul și Peleșelul și mărită cu izvorul sfînta Ana și pîrîul Valea-Rea.

Stabilimente industriale sunt în Sinaia:

1. Fabrica de cherestea, înființată la anul 1879 de d-niĭ Popovicĭ și Costinescu. La anul 1888, d-l Costinescu a montat-o cu mașinĭ perfecționate, producînd anual până la 15000 m. c. lemnărie de brad și molift, pentru construcțiunĭ și tîmplărie.

2. Fabrica de var hidraulic, tot a d-luĭ Costinescu.

3. Fabrica de cuie de fier, care a început să funcționeze la Ianuarie 1892 și produce anual o cantitate de un milion și jumătate kgr. cuie de sîrmă și ocupă 45 lucrătorĭ romînĭ și germanĭ.

V. Peleșul (Castelul-).

Sinaia (Amarul), *cătun*, al com. Amarul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ și 49 case.

Sinaia, *mănăstire*, jud. Prahova, zidită la 1695 de Marele Spătar Mihaiŭ Cantacuzino, fiul postelniculuĭ Constantin, numită de Dositeiŭ Patriarchul Erusalimuluĭ și mănăstirea Buceagul. Numirea de Sinaia a dat'o mănăstireĭ, spătarul Cantacuzino, după cum se vede din actul de fondațiune: Am zidit din temelie și am înălțat un schitișor, numindu-se Sinaia, după asemănarea Sinăieĭ ceĭ marĭ și după cum arată și Patriarchul Țarigraduluĭ Gavriil (1702), «.... pe care Sinaia aŭ numit'o bine-făcînd, îndemnîndu-se de multă dragoste și cucernice ce avea către sfîntul și de Dumnezeŭ umblatul muntele Sinai».

Sub numirea de mănăstirea Sinaia înțelegem cetatea cu biserica și chiliile vechĭ.

Iată inscripțiunea ce se găsesce săpată în piatră, d'asupra arcadeĭ din năuntru:

«Zugrăvitu-s'a această sfîntă biserică, în zilele Domnuluĭ Ion Alex. Constantin Moruzi Voevod, fiind Mitropolit Dositeiŭ, și s'a săvîrșit prin toată osteneala

www.dacoromanica.ro

și cheltuiala părintelui egumenului Damaschin, 1795».

Nu este referitoare la zidirea mănăstirei, ci numaĭ la unele reparațiuni, făcute de Egumenul Damaschin, căcĭ inscripțiunea săpată în piatră și pusă la frontispiciul bisericeĭ marĭ e următoarea:

La cursul anilor de la Mîntuitorul nostru Hristos, 1695, s'aŭ zidit sfînta mănăstire Sinaia, de fericitul întru pomenire ctitorul Mihail Cantacuzino, marele Spătar, întru cinstea Adormireĭ Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare; iar la leatul 1848 s'a maĭ adăogat la această sfîntă biserică, în zilele Prea Luminatului nostru Domn Grigore Dimitrie Bibescu Voevod, cu blagoslovenia Prea sfințitului Archiepiscop și Mitropolit al Țareĭ, D. D. Neofit, cu cheltuiala caseĭ și din afierosirile fericiților ctitorĭ, în numele Prea Sfinteĭ Treimĭ și în cinstea Adormireĭ Prea Sf. Născătoare pe Dumnezeŭ, s'a început zidirea acesteĭ bisericĭ de roșu în stărițiia Prea Cuviosului Iosaf Arhimandrit, întru care sus numitul aŭ și răposat în Domnul și s'aŭ desăvîrșit prin stăruința, osîrdia și osteneala Prea Cuviosieĭ sale Părinteluĭ Paisie Arhimandritul acestuĭ sfînt lăcaș... 1846.

Biserica cea nouă s'a început la 1843 de starițul Iosaf, și s'a terminat în 1846, de starițul Paisie. Acum de curînd s'a restaurat.

Mănăstirea Sinaia a fost una dintre cele maĭ bogate din Țară. Pe lîngă averile lăsate de fondator, mănăstirea maĭ poseda moșiile: Groșani (Buzăŭ), Chizești și Matița, Cîmpina și Dudești, Valea-Rea, Piatra-Arsă și altele.

Ea era scutită de toate dările către stat, avea dreptul de zeciuială, precum și o mulțime de scutelnicĭ, pentru paza mănăstireĭ și cultivarea moșiilor eĭ.

Cu privire la fondarea mănăstireĭ Sinaia, călugăriĭ de la mănăstire povestesc următoarele:

Ingrijitorul bisericeĭ sf. Nicolae, după Malomăț, avea obiceiul în privigherile sale de miezul nopțeĭ, d'a eși pe culmea dealuluĭ, unde se află astăzĭ mănăstirea Sinaia. In noaptea de sf. Maria-Mare, acest călugăr, după săvîrșirea rugăciunilor, fiind obosit, a adormit. Deșteptîndu-se la auzul unor cîntărĭ armonioase, vede în josul dealuluĭ, pe o poeniță, lumină maĭ ca ziua, și două cete de tinerĭ îmbrăcațĭ în alb, cu lumînărĭ aprinse, ce străluciaŭ ca razele soareluĭ, și-ĭ aude cîntînd troparul Adormireĭ, iar după terminarea cîntărilor s'a pus iară-și întunericul nopțeĭ.

Despre cele văzute, îngrijitorul bisericeĭ Malomățuluĭ dădu știre la Mitropolie.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, auzind și el de această vedenie, și dorind a-și împlini făgăduiala dată, pe cînd persecutat de Turcĭ, se afla în muntele Sinaieĭ celeĭ marĭ, a început clădirea mănăstireĭ, înzestrînd-o cu multe moșiĭ și bunurĭ.

Mănăstirea Sinaia se întreține de Eforia Spitalelor civile din București.

Printr'un hrisov din 1775, Iulie 2, mănăstirea Sinaia era în drept să ia de la Ocna Slăniculuĭ, care ocnă era pe moșia ctitoruluĭ mănăstireĭ Sinaia, Mihaiŭ Cantacuzino, biv vel spătar, pe tot anul cîte 100 leĭ, și diferite taxe de la tîrgul Urlați.

Sinaia, *numire vechie ce se da satuluĭ* Bălțești, din com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sinaia, *statie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Peleșul, com. Sinaia, pe linia Ploești-Predeal, pusă în circulație la 10 Iunie 1879. Se află între stațiile Valea-Largă (5,7 kil.) și Bușteni (7,6 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ, de 796 m,35. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 298565 leĭ, 55 banĭ.

Sinaia, *moșie*, în județul Buzăŭ, com. Amarul, cătunul Sinaia, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Sinaia. Are o suprafață de 450 hect., din care 340 arabile, 30 fineață, 20 izlaz, restul sterp.

Sinăuți, *sat*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, cu treĭ numirĭ de moșie: Sinăuți, Grigorcea și Buhăești, cu o populație de 114 familiĭ saŭ 456 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un cîntăreț și un pălămar, făcută de locuitorĭ în 1820.

Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Rosete Solescu, și anume partea numită Grigorcea, în suprafață de 230 hect., 58 ariĭ, cîmp și 143 hect., 22 ariĭ, pădure; iar partea Buhăești, a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, în suprafață de 114 hect., 58 ariĭ, cîmp și 10 hect. și 3 ariĭ pădure. Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 300 hect., 76 ariĭ, pămînt.

Pe hotarul moșieĭ curge pîrîul Molnița.

Drumurile principale sunt: acel de la Mihăileni, prin Tureatca la Herța, și acel ducător la Mamornița.

Moșia se hotărește cu Tureatca, Bucovina, Tîrgul-Mihăileni și Dersca.

Sinești, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea și pîrîul Osica, la confluența luĭ cu Papcea la 27 kil. de capitala județuluĭ și la 4 kil. de de reședința plășiĭ. Maĭ înainte s'a maĭ numit și Sinești-Gura-

www.dacoromanica.ro

Osicel. Până la 1802, a format o comună cu Valea-Merilor. Se compune din 3 cătune: Sineşti, Osica şi Găgiuleşti, cu o populaţie de 510 locuitorĭ.

Maĭ toţĭ locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 60 caĭ şi ĭepe, 216 boĭ, 245 vacĭ, 900 oĭ, 140 capre, 258 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de peste 1000 hect., din care peste 200 hect. sunt acoperite cu pădurĭ şi 5 hect. livezĭ de prunĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi un hangiŭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la suma de 2450 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la V. cu Valea-Merilor, şi la S. cu Ursoaia.

Gîrla Plapcea, şi pîrîul Osica udă teritoriul com. de la E. la V. şi paralel cu ele se ridică două dealurĭ: Gura-Cireşuluĭ şi Pietrişul, cum şi Pădurile-Călugăreştĭ, situate la E. şi N.-E.

La S., în marginea comunel se vede Brażda-luĭ-Novac. Se limitează la V. cu Valea-Merilor, la E. cu Buzeşti şi la S. cu Ursoaia.

Sineşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, situată pe dealurĭ şi văĭ. Este formată din satele: Sineşti, Osoiul, Catîrgaci şi Stornești, pe o întindere de cam de 6780 hect., din care 3581 pădure, cu o populaţie de 410 familiĭ, saŭ 1935 suflete.

Locuitoriĭ, pe lîngă lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor, se maĭ ocupă cu tăierea lemnelor din pădurile statuluĭ şi transportul lor în tîrgurile: Podul-Iloaeĭ, Tîrgul-Frumos şi oraşul Iaşi.

Intreaga com. e pe proprietatea statuluĭ. Are 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 3 eclesiarhĭ; o şcoală şi o moară de aburĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 10612 leĭ şi 8 banĭ şi la cheltuelĭ de 10126 leĭ şi 20 banĭ.

Vite: 1735 vite marĭ cornute, 136 caĭ, 2203 oĭ şi 567 rîmătorĭ.

Sineşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 4 cătune: Popeşti, Ciuchiţi, Gănești şi Mahalaua-Vechĭe. Este situată pe rîul Olteţul, la 11 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Are o populaţie de 894 locuitorĭ şi 255 case; 5 biserici.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultură. Eĭ posedă: 25 caĭ, 100 boĭ, 120 vacĭ, 100 capre şi 200 oĭ.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ; 11 s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 35 hect. pămînt, pe moşiile proprietarilor localĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2315 hect., cu pădurĭ, izlazurĭ şi locurĭ sterpe.

Prin comună trece şoseaua judeţeană, numită Olteţele, ce o leagă la vale cu Tereuja şi la deal cu Slăveşti.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1700 leĭ şi cheltuelile, la 1059 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Zgubea, ce o desparte de comuna Zgubea, spre E., şi Dealul-Muereĭ, ce servă de hotar al acesteĭ comune, spre V., despre jud. Gorj.

Sineşti, *sat*, cu 149 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi. Are o biserică, cu hramul Sf-ţi Voevozĭ, cu un preot şi un cîntăreţ.

Sineşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în centrul com. Sineşti, pl. Cîrligătura, jud. Ia i, situat pe podişul dealuluĭ Sineşti, ce se prelungeşte din Dealul-Mare. Are o populaţie de 210 familiĭ saŭ 1000 suflete; o biserică, zidită la 1820 de Mitropolitul Veniamin, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală, înfiinţată în 1839.

Vite: 886 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1260 oĭ, şi 313 rîmătorĭ.

Sineşti, *sat*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la S. de căt. Osica, pe lunca gîrleĭ Plapcea, şi aproape de gura pîrîuluĭ Osica. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 200 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală, pe proprietatea statuluĭ numită Călugăreasca, pendinte de schitul Greci.

Locuitorĭ posedă: 76 boĭ, 53 vacĭ, 20 caĭ, 300 oĭ, 60 capre, 80 porcĭ.

Are o biserică, zidită la anul 1852, de ctitoriĭ Maria Postelnicu (Sinescu), Marin Ciuciu şi Tache Ciuciu şi azĭ deservită de un preot.

Sineşti, *fostă mănăstire*, lîngă satul cu acelaşĭ numire, com. Cătrunești, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Astă-zĭ este redusă la biserică de mir.

Sineşti, *moşie* şi *pădure*, a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Noŭ din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 20100 leĭ anual, împreună cu moşia Chiroiul.

Sineşti-Noĭ, *sat*, facînd parte din com. rur. Cătrunești-Mĭi neasca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 116 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ. Proprietatea e a lo-

www.dacoromanica.ro

cuitorilor însurăţeĭ. Se cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 121 şi al celor micĭ, de 178.

S'a înfiinţat la anul 1879 şi este situat pe valea Mostiştea.

Sineşti-Vechĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cătunesti-Mĭineasca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1249 hect., cu o populaţie de 64 locuitorĭ. Statul are 1202 hect. şi locuitoriĭ, 47 hect.

Este situat pe valea Mostiştea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi 1 heleşteu. Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 51 şi al celor micĭ, de 28.

Singureni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, situată pe partea stîngă a apeĭ Neajlovul, în sus de Crînguri, la 27 kil. de Bucureşti, la 37 kil. de Giurgiŭ, şi la 14 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Proprietatea d-neĭ L. Cantacuzino (Păduroaia).

Are o populaţie de 1004 suflete; o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ Impăraţi, cu un preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 44 băeţĭ şi 3 fete.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4823 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3752 leĭ.

236 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 708 hect.

Suprafaţa moşieĭ este de 3600 hect., cu o pădure în suprafaţă de 750 hect.; o moară; un pod pe apa Neajlovuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 245 boĭ şi vacĭ, 10 bivolĭ, 72 caĭ, 745 oĭ şi 327 rîmătorĭ.

Mulţĭ din locuitoriĭ comuneĭ aŭ viĭ cu embatic pe proprietatea Carada-Copăceni care este în hotar cu această moşie.

Are o şosea care duce la Crîngaşi şi alta la Dărăşti.

Singureni, *trup de moşie*, nelocuit, în jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, com. Răsuceni, proprietatea d-lor general Al. Zefcari şi G. Filipescu, avînd o suprafaţă de 2051 hect. Pe el sunt văile: Dandara, Singureni şi Răsmireşti care daŭ în valea Brezoiul, care face limita despre Drăgăneşti.

Sinica, *pădure*, de 230 hect., pe proprietatea Baciul a fraţilor Olănescu, pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca.

Sinoe (Lacul-Albastru), *baltă* însemnată, în jud. Constanţa, pl. Constanţa, şi jud. Tulcea, pl. Babadag şi Istrul. Este una din cele 5 bălţĭ care compun masa de apă cea maĭ însemnată din Dobrogea (cu Razemul, Goloviţa, Zmeica şi Babadag). Este despărţită de balta Zimnicea prin insula Curt-Bei (insula Lupilor), iar cu Marea-Neagră comunică prin canalul numit Portiţa. Are o întindere de peste 400 kil. p. (40.000 hect.) şi o adîncime medie de 10—12 m. Pe malul V., se află aşezate comunele Cara-Nasuf, Casap-Chioi (jud. Tulcea), Cara-Harman (jud. Constanţa). Pe o limbă de pămînt ce intră într'însa şi aparţine com. Cara-Harman se află ruinele vecheĭ şi înfloritoareĭ coloniĭ grece milesiare Istropolis, care şi-a luat numele de la faptul că una din gurile Istruluĭ se vărsa în Mare lîngă dînsa. Lacul Sinoe s'a format de Mare. Sarea ce conţine, precum şi a laculuĭ Diumgi, este proprietatea statuluĭ; tot aşa şi pescăritul. Conţine peşte mult, de diferite speciĭ: chefal, nisetru, cegă, etc. O parte din el este acoperit cu stuf.

Sinoe, *gîrlă*, a căreĭ lăţime trece peste 1 kil., jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, situată în partea de E. a plăşeĭ şi a com.; este un braţ, lung de 4 kil., prin care marele lac Sinoe comunică cu întinsul iezer Razelmul şi al căruĭ cap de comunicaţie se află chiar lîngă Portiţa; este presărat cu micĭ insuleţe, care în timpul vereĭ, secînd apa, se unesc între ele; braţul e mărginit de o parte şi de alta cu stuf; adîncimea variază între 4—8 m.; printr'însul îĭ vine laculuĭ apa din Mare, cu peştiĭ eĭ.

Sinoe (Braţul-), *gîrlă*, prin care lacul Sinoe comunică cu balta Zmeica, jud. Tulcea, situată în partea de E. a plăşeĭ Istrul şi a com. rur. Casap-Chioi; are 1 kil. de lungime şi 80—100 m. lăţime şi 3,6 m. adîncime; prin el este şi vad care serveşte de legătură între pămîntul ferm şi insula Curt-Bei, pe care le desparte.

Sinteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Creţeşti-Sinteşti, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Creţeşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul.

Cătunul Sinteşti era împărţit în 3 trupurĭ: Sinteşti-Bălăceanuluĭ, Sinteşti-luĭ-Vasca şi Sinteşti-Păhărniceseĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1894 hect., cu o populaţie de 996 locuitorĭ.

Statul, Moştenitoriĭ Costaforu, Otetelişanu, Al. Triandafil, T. Eliade şi C. Marinescu, aŭ 1476 hect. şi locuitoriĭ, 418 hect.

Aci este o mare fabrică de rahat.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică, cu hramul Adormirea, zidită la 1828 de Logofătul Bălăceanu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 12 elevi și eleve.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 608 și al celor micĭ, de 762.

Sinteşti, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, făcînd parte din com. Borănești. Este situat pe luncă, la 2 kil. de rîul Ialomița și la 1 kil. spre V. de satul Borănești, pe o mică vale, formată de coasta rîuluĭ Ialomița și deschisă spre N.

Are o populație de 60 familiĭ și o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 260 boĭ, 20 caĭ, 600 oĭ, 10 capre, 10 bivolĭ și 160 porcĭ.

Sinteşti, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. Crețești-Sintești, pe linia București-Giurgiŭ, pusă în circulație la 1 Noembrie 1869. Se află între stațiile Jilava (4,1 kil.) și Vidra (4,8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 60^{m},60.

Sioava, *deal,* jud. Dolj, pl. Jiuld.-s., com. Filiași, înalt de aproape 600 m., acoperit pe coasta de S. cu viĭ și pe coasta de N. cu pădure.

Sipeni, *sat,* în com. Țuțcani, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, așezat pe muchia dealuluĭ de E. a văieĭ Țuțcanilor, și la 3 1/2 kil. spre E.-S. de reședința comuneĭ. Are o populație de 607 locuitorĭ; o biserică și o școală.

Sipeni e un frumos și vechiŭ sat răzășesc.

Sira-Iuiuc, *movilă,* artificială, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ urbane Mangalia, pe drumul comunal Mangalia-Ascilar, situată în partea S.-E. a plășeĭ și de V. a comuneĭ, la 4 1/2 kil. maĭ spre N.-V. de Mangalia și la 3 kil. spre S. de satul Ascilar. Are 63 de m. înălțime, dominînd portul Mangalia, satul Ascilar, valea Mangalia, precum și drumul comunal și șoseaua județeană Mangalia-Ascilar.

Siran-Culac-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, comuna Para-Chioi, căt. Calagi; se desface din dealul Capusioi-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală pe la N.-V. spre S.-E., și brăzdînd partea de S. a plășeĭ și cea de V. a comuniĭ; lasă spre E. prelungirea numită dealul Macmora-Bair; se întinde printre văile Cara-Ceair la V. și Ghiuvenli-Ceair la E.; pe muchea sa merge și hotarul spre Bulgaria; se prelungește la S. cu dealul Cara-Peretlic-Artasi; are 170 m. înălțime și e acoperit cu tuferișurĭ și fînețe.

Siretul, *plasă,* în jud. Botoșani, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o străbate dealungul, de la N.-V. la S.-E. E situată în partea de V. a județuluĭ Botoșani și se întinde pe văile Siretuluĭ și Suceveĭ și dealurile ce mărginesc Siretul de ambele părțĭ.

Se mărginește la N. cu jud. Dorohoiŭ; la E., cu pl. Tîrgul și pl. Coșula; la S., cu jud. Suceava și la V., cu Bucovina, de care se desparte prin rîul Suceava.

Se compune din 11 comune:

1. *Bucecea,* formată din tîrgul Bucecea, spre Nord.

2. *Burdujeni-Tîrg,* formată din tîrgul Burdujeni, în partea de N.-V.

3. *Burdujeni-Sat,* formată din satele: Burdujeni-Sat, Feteștĭ, Mereni, Plopeni, Prilipca, și Tisăuți, în parte de N.-V.

4. *Brehueștĭ,* formată din satele: Brehueștĭ, Bursuceni, Corocăești, Hancea, H işcani, Huțani, Mîndrești și Vlădeni, în centrul plășeĭ.

5. *Călinești,* format din satele: Bucecea, Călinești, Grigorești și Siminica-Miclescu, în partea de N.

6. *Corni,* formată din satele: Corni și Sarafinești, în partea de E.

7. *Dumbrăveni,* formată din satele: Dumbrăveni, Sălăgeni, Văratic și Verești, în partea de S.-V.

8. *Fîntînele,* formată din satele: Bălușeni (Stamatele), Bănești, Fîntînele, Joldești, Roșcani și Slobozia (Bustiucul), în partea de S.-E. a plășeĭ.

9. *Poiana-Lungă,* formată din satele: Chișcovata, Poiana-Lungă, Icușeni, Protopopeni, Satul-Nouŭ, Vorona-Carale și Vorona-Theodor, în partea de S.-E.

10. *Salcia,* formată din satele: Salcia și Siminicea-Balș, în partea de V.

11. *Tudora,* formată din satele: Tudora și Vorona-Mare, în partea de S.-E.

Pămîntul este nisipos pe văile Siretul și Suceava și argilo-nisipos saŭ argilo-calcaros în regiunea dealurilor.

Teritoriul plășeĭ e străbătut de la N.-V. spre S.-E. de două șire de dealurĭ: una, și a dealurilor dintre Siret și Suceava, care sunt ultimile ramificațiunĭ ale dealurilor Bucovineĭ, dintre Prut și Siret, și a doua, șira dealurilor din stînga Siretuluĭ.

Dealurile cele maĭ însemnate sunt: în stînga Siretuluĭ: Bucecea-Călinești și Călinești-Cucoreni, în com. Călinești; Baisa, Cociorveĭ,

www.dacoromanica.ro

Dumbrăveĭ, Hrilcarilor, Lupărieĭ şi Petroaia, în com. Brehueşti; Cornişul şi Sarafineşti, în com. Corni; Chişcovata, Dealul-Mare, Humăria-Bahnoaia, Mesteacănuluĭ, Protopopeni, Poeni, Rugului şi Dealul-Vieĭ, în com. Poiana-Lungă; Bolohanul, Dealul-Mare, Dealul-Vorona, Pleşa şi Turbata, în com. Tudora; în dreapta Siretuluĭ: dealul Grigoreşti, în com. Călineşti; Dumbrăveni, în com. Dumbrăveni şi Deleni, în com. Fîntînele.

Văile cele maĭ însemnate sunt: Valea Siretuluĭ, în partea de Est a plăşeĭ şi Valea Suceveĭ, care mărgineşte pl. la V.; ambele văĭ sunt întinse, productive în fîneţe şi imaşe şi ocupate cu o deasă populaţie.

Ape: Siretul în partea de E. a plăşeĭ, udă com. Călineşti, Dumbrăveni, Brehueşti, Fîntînele Corni, Poiana-Lungă şi Tudora şi curgînd prin mijlocul Moldoveĭ, se varsă în Dunăre aproape de Galaţi.

Siretul primeşte pîraiele: Vîlcelele, Feteşti cu pîrîul Porcul şi Pietrosul în com. Călineşti, pîrîul Păĭ în comuna Salcia. Gîrla-luĭ-Boghian, cu Pîrîul-Remnicelor, Gîrla-Meriĭ şi Apele-Iazuluĭ, Văduleţul, apoĭ gîrla Şopota cu Pîrîul-Cişmeleĭ, gîrla Burdun, care toate se varsă în Siret prin gîrla Boghian; gîrla Şopota, în stînga.

In stînga Siretuluĭ: Sireţelul, în com. Călineşti; Pîrîul-Bahneĭ cu Olarul, Pîrîul-Popeĭ, Timofti şi Pîrîul-Huţani, în com. Brehueşti; Glodinoasa, Buţulucul cu Topliţa, prin iaz, Pîrîul-Poeneĭ, prin iazul Poeneĭ şi Clopoţelul, apoĭ prin iazul Aftiţeĭ, prin Lacul-Voroneĭ, în Vorona-Mare, Muscalul, Soroca, Icuşeni, Chişcovata, prin iazul Pancul şi pîrîul Pancul în lacul Voroneĭ; Vorona şi Turbata în com. Tudora; Suceava, izvorînd din munţiĭ Bucovineĭ, curge prin partea de V. a plăşeĭ formînd hotarul plăşeĭ şi a judeţuluĭ şi Ţăreĭ despre V. şi udă teritoriul com. Burdujeni, Salcea şi Dumbrăveni. Siretul primeşte pîrîul satuluĭ Burdujeni şi Plopeni, în com. Satul-Burdujeni; Erche, în com. Salcia; Gîrla-Romîneştilor, cu pîraiele Sălăgenilor şi Pîrîul-Vereştilor, în com. Dumbrăveni.

Sunt 9 iazurĭ şi 37 bălţĭ pe şesurile Siretuluĭ şi Suceveĭ.

Suprafaţa plăşeĭ e de 59571 hect., cu o populaţie de 33526 locuitorĭ.

Teritoriul plăşeĭ e ocupat cu cereale, fîneţe şi imaşurĭ, iar parte cu păduriĭ, maĭ cu seamă partea din stînga Siretuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 11257 boĭ şi vacĭ, 2051 caĭ, 12000 oĭ, 4348 porcĭ; 3135 stupĭ cu albine.

In plasă sunt: 4 morĭ de aburĭ şi 28 de apă, 1 fabrică de săpun, 1 de pălărĭĭ, 3 dubălărĭĭ şi maĭ multe olărĭĭ (Poiana-Lungă), 60 cariere de piatră şi prunt pentru şosele, între care una de var la Burdujeni, 2 fabricĭ de spirt (velniţa), una la Dumbrăveni şi cea-l'altă la Corni.

Comerciul se face cu cereale, vite şi diferite producte locale.

Pieţele de desfacere sunt Burdujeni şi Bucecea. La Burdujeni este trecătoare în Bucovina.

Plasa Siretul este înzestrată de următoarele căĭ de comunicaţie:

Căĭ ferate: linia principală care vine pe dreapta Siretuluĭ Paşcani-Iţcani, trecînd prin Vereşti şi linia secundară Vereşti-Bucecea-Leorda-Botoşani.

Şosele: calea naţională Dorohoiu-Bucecea-Botoşani şi Bucecea-Huţani-Dumbrăveni, de unde pleacă o ramură la Burdujeni, şi alta la Fîntînele-Roşcani; şoseaua judeţiană Botoşani-Poiana-Lungă-Liteni-Fălticeni şi maĭ multe şosele comunale.

Pe Siret se maĭ poate transporta marfă pe plute.

Plasa Siretul se compune din 11 com., formate din 41 sate şi 2 tîrguşoare.

Are 36 biserici, deservite de 32 preoţĭ şi 48 cîntăreţĭ; 26 şcolĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 1079 copiĭ.

Siretul, *plasă*, jud. Covurluiu, a căreĭ numire vine de la rîul Siret, ce formează în mare parte frontiera de V. a judeţuluĭ Covurluiu. Are o suprafaţă de 102716 hect.; 10 comune, între care oraşul Galaţi şi 33 sate, cu o populaţie de 16879 familiĭ, saŭ 75122 suflete. Reşedinţa plăşiĭ e la Tîrgul-Pechea.

Comunele rurale şi satele sunt:

1. *Braniştea*, cu căt.: Braniştea, Lazova, Şerbeşti-Vechĭ şi Traian.

2. *Cuca*, cu căt.: Cotros, Cuca, Mavromol, Oasele, Plevna şi Zlobozia-Ventura.

3. *Fileşti*, cu căt.: Bărboşi, Fileşti (Calica), Movileni, Satul-Costi, Şendreni saŭ Sărdarul şi Smărdanul.

4. *Independenţa*, cu căt.: Braina, Independenţa şi Vasile Alexandri.

5. *Mînjina*.

6. *Piscul*, cu căt.: Piscul şi Vameşul (Odaia-Popiĭ).

7. *Slobozia-Conachi*, cu căt.: Cuza-Vodă şi Slobozia-Conachi.

8. *Pechea*, cu tîrgul şi satul Pechea şi

9. *Tulucești*, cu căt.: Cişmele, Costachi-Negri, Fîntînele (Sultanul), Odaia-luĭ-Manalachi, Slobozia-Movileĭ, Tulucești şi Vînători (Vezĭ Covurluiul, judeţ).

Siretul, *rîŭ*, ce izvoreşte din Bucovina, pe culmea Cimirneĭ, din muntele Lungul, maĭ spre S. de

www.dacoromanica.ro

satul Bursucheŭ. Cursul sĕŭ maĭ întîiŭ e torenţial, printre culmea Rahoveĭ şi a Cimirneĭ, spre N., pănă la satul Berhomet; după ce aci face un arc de cerc, cu concavitatea spre N., curge maĭ lin spre N.-E., pe un şes larg de aproape 17 kil., pănă la vărsarea Mihordeĭ, apoĭ apucă spre S.-V., pănă la satul Cîndeşti, unde intră în Romînia, la 3 kil. spre S.-E. de acest sat; apoĭ, luînd direcţiunea generală dela N. spre S.-E., pănă la confluenţa sa cu Buzăul, se îndreaptă spre E., pănă la vărsarea sa în Dunăre, la 3 kil. spre S. de oraşul Galaţi.

Siretul, îndată ce părăseşte teritoriul Bucovineĭ, atinge frontiera N.-V. a Romînieĭ, la stîlpul kilometric No. 68, situat la N. satuluĭ Verpole, de unde începe a forma frontiera în cursul sĕŭ spre S.-E., pănă la stîlpul No. 69, pe o distanţă aproape de 8 kil. In acest parcurs Siretul face o mulţime de cotiturĭ.

De la stîlpul de frontieră No. 69, Siretul părăseşte frontiera Ţăreĭ — care ia direcţiunea spre N.-V., pe albia pîrîuluĭ Mohniţa — şi intrînd pe teritoriul Romînieĭ, străbate jud. Dorohoiŭ, curgînd în direcţiunea S.-E. pănă la S.-E. satuluĭ Hîndeşti, unde părăseşte teritoriul jud. Dorohoiŭ pentru a trece pe acela al jud. Botoşani. In acest parcurs, Siretul lasă să se despartă dintr'însul un braţ considerat maĭ mult ca un canal şi care străbate partea de N. a satuluĭ Bahna, şi un alt crac maĭ mare, ce se desparte din dreptul satuluĭ Şerbăneşti, urmărind în deaproape malul stîng al Siretuluĭ, pănă la E. satuluĭ Hînţeşti; acest crac ia numirea de gîrla Sireţelul; iar ambele sale capete par a fi mălite şi nu comunică cu Siretul de cît cînd apele sunt marĭ.

De la S.-E. satuluĭ Hînţeşti şi cam la 1600 m. departe de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Botoşani, şi, după un parcurs de 4800 m., ajunge la podul de fĭer al linieĭ ferate Paşcani-Botoşani; de la acest pod, şi după un parcurs de 6800 m., Siretul este străbătut de şoseaua Dumbrăveni-Vlădeni şi Dumbrăveni-Bucegea, a căreĭ trecere se face prin vad. De aci Siretul continuă a merge în aceiaşĭ direcţie, spre S.-E., şi, după un parcurs de 48 kil., ajunge în dreptul localităţeĭ numită Vercicani; din acest punct, Siretul formează hotar de judeţ intre Suceava şi Botoşani, pe o distanţă de 2800 m., pănă la confluenţa luĭ cu rîul Suceava. In acest parcurs, Siretul formează ca şi maĭ înainte o mulţime de coturĭ destul de întortochiate, şi, pe un şes larg de la 3-4 kil.; de la confluenţa sa cu Suceava, şi după un parcurs de 1100 m., Siretul este străbătut de şoseaua Fălticeni-Botoşani, a căreĭ trecere se face pe pod de vase.

De la acest pod şi după un parcurs de 1 kil., Siretul este străbătut iarăşĭ de hotarul de jud. Suceava-Botoşani, de unde după o scurgere de 200 m., formează chiar hotarul între aceste două judeţe, pe o lungime de 14 kil., în care parcurs, hotarul părăseşte Siretul pentru a înconjura coturile : Şeapte-Leĭ, cotul Ştirbăţ şi alte două din dreptul satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ; toate aceste coturĭ sunt pe malul stîng al rîuluĭ.

De la S.-E. satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ şi cam la 1400 m. de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Suceava, urmărit fiind în de aproape de linia ferată Paşcani-Cernăuţi (Bucovina); şi după un parcurs de 44 kil. şi 600 m., ajunge la podul linieĭ ferate Paşcani-Iaşi; iar la 80 m. la vale de acest pod, cursul sĕŭ trece pe sub un alt pod de lemn, ce ţine de soseaua judeţeană de la Neamţu-Paşcani spre Blăjeşti-Ruginoasa.

De la acest pod, Siretul urmează aceeaşĭ direcţiune spre S.-E. şi, după un parcurs de 20 kil. şi 200 m., ajunge la E. satuluĭ Cosmeşti, unde părăseşte teritoriul jud. Suceava, trecînd pe acela al jud. Roman. Apoĭ, după un parcurs de 28 kil., 800 m., ajunge la podul peste care trece şoseaua naţională Roman-Iaşi; de aci, dirigindu-se puţin maĭ spre S., după un parcurs de 29 kil., 200 m., ajunge la podul satuluĭ Luţca, peste care trece şoseaua Roman-Oancea prin satul Bîra, şi în urmă, după un parcurs de 7 kil., 800 m. la vale, ajunge la podul de lemn din dreptul satuluĭ Stîrpul, peste care trece şoseaua judeţeană Roman-Piatra.

De la acest pod, Siretul îşĭ schimbă direcţiunea maĭ spre S.-V. şi, după un parcurs de 4 kil., 800 m., ajunge la confluenţa sa cu rîul Moldova; de aci şesul se îngustă ajungînd pănă la 1 kil., iar Siretul, după o scurgere de 3 kil., 600 m., ajunge la podul umblător al şoseleĭ Roman-Brăteşti, de unde, după un parcurs de 7 kil., 400 m., ajunge la podul umblător ce ţine de şoseaua comunală care vine de la oraşul Roman şi duce spre S., la satele Recea şi Icuseşti-d.-s.; — apoĭ, continuindu şĭ cursul spre S.-V., Siretul face maĭ multe coturĭ foarte curioase şi, după un parcurs de 20 kil., ajunge la satul Onişcani, situat pe malul drept; de aci îşĭ schimbă direcţia spre E. şi apoi direct spre S., şi, după o curgere de 16 kil., 200 m., ajunge la 1 kil. 800 m. la V. satuluĭ Bradul,

www.dacoromanica.ro

pendinte de com. Negri, jud. Roman, unde atinge hotarul județelor Roman-Bacău.

De la V. satuluĭ Bradul, Siretul continue curgerea sa spre S., formînd însuși acest hotar pe o distanță de 5 kil., 400 m., pănă la satul Bogdana (Bacău), situat pe dreapta; aci părăsește hotarul și teritoriul jud. Roman, intrînd pe acela al Bacăuluĭ, urmînd aceeași direcțiune spre S. și, după un parcurs de 24 kil., 600 m., ajunge la podul de lemn situat la S. satuluĭ Costeĭ și peste care trece șoseaua județeană Bacău, spre E., la Buhociul; la trecerea sa pe teritoriul jud. Bacău, șesul se îngustează pănă la 1 kil., apoĭ se lărgește succesiv spre S., ajungînd iarăși la 4 kil. în dreptul satuluĭ Săucești.

De la podul șoseleĭ județene Bacău-Buhociul, Siretul continuă a merge în aceeași direcțiune S.-E. și, după un parcurs de 46 kil., 200 m. ajunge la S.-V. satuluĭ Dienețul, pendinte de com. Pănceștĭ; aci rîul atinge colțul hotaruluĭ de județul Bacău-Putna.

De aci, Siretul, continuîndu-și direcțiunea spre S.-E., formează însuși hotarul între aceste două județe, pe o distanță de 2 kil., 600 m., pănă în dreptul satuluĭ Marvila din jud. Tecuciu; din acest punct, hotarul dintre județele Bacău și Tecuciu ia direcțiunea spre N.-E., iar acela al județelor Tecuciu și Putna, urmează albia rîuluĭ pe o distanță de 60 kil., 400 m., pănă la S. satuluĭ Pădureni din Putna; aci, hotarul de jud. părăsește albia rîuluĭ luînd direcțiunea pe vechia albie a Siretuluĭ numită Siretul-Vechiu. In tot parcursul cît Siretul formează hotar între Putna și Tecuciu, el se desparte în maĭ multe brațe, dînd naștere la o mulțime de insule acoperite de nisip.

De la S. satuluĭ Pădureni, unde Siretul încetează de a maĭ fi hotar între jud. Putna și Tecuciu, rîul continuă aceeași direcție, și, după o scurgere de 9 kil., 400 m., ajunge la podul de fer peste care trece linia ferată Mărășești-Tecuciu; tot aci, Siretul primește vechia albie numită Siretul-Vechiu; de la podul linieĭ ferate, spre S., Siretul începe iarăși a fi hotar între Putna și Tecuciu, pănă la S. satuluĭ Tudor-Vladimirescu, din jud. Tecuciu, pe o distanță de 56 kil., 200 m.; de aci, acest hotar părăsește albia rîuluĭ, pe o distanță de 2 kil., 200 m., apucînd spre S., pe viroaga numită gîrla Bîrlăzelul și după ce a ocolit pădurea Vadul-Prisaca, se îndreaptă spre N., pentru a intra iarăși în albia rîuluĭ, pe care o urmează încă o distanță de 6 kil., 600 m., pănă la 1 kil., 800 m. la N. de satul Corbul din jud. R.-Sărat; din acest punct, pornește spre V., pe gîrla Țiganceĭ, hotarul dintre Putna și R.-Sărat, iar acela dintre Tecuciu și R.-Sărat, urmează pe albia Siretuluĭ pănă la satul Corbul, pe o distanță de 3 kil., 400 m. De la satul Corbul, hotarul Tecuciu-Covurluiu pornește spre N., iar acela al județelor Covurluiu-R.-Sărat continuă a merge pe albia rîuluĭ, pe o distanță de 9 kil., 800 m., pănă la confluența cu rîul Buzăul; de la această confluență pleacă spre V., pe apa Buzăuluĭ, hotarul dintre R.-Sărat și Brăila, iar pe Siret, acela al jud. Brăila și Covurluiu, pe o distanță de 13 kil., 600 m., pănă la îmbucătura sa cu Dunărea.

In acest curs rîul Siretul traversează Moldova, în direcțiune de la N.-V. la S.-E., împărțind-o aproape în două părțĭ egale, și dă naștere uneĭ văĭ din cele maĭ frumoase și maĭ populate a Țareĭ-Romînești.

Localitățile ce udă. — Siretul în cursul său udă teritoriul județelor Dorohoiu, Botoșani, Suceava, Bacău, Putna, Tecuciu, R.-Sărat, Brăila și Covurluiu; iar localitățile populate ce se găsesc dealungul acestuĭ rîu maĭ însemnate sunt:

In jud. Dorohoiu: pe dreapta: satele Verpoli, pendinte de com. Grămești, Bălinești, Lunca, Maghera, Vatra, Șerbănești și Hînțești; iar pe stînga: Vîrful-Cîmpuluĭ.

In jud. Botoșani, pe dreapta: Bursuceni, Bălușeni, Fîntînelele, Slobozia și Roșcani; iar pe stînga: Huțani, Joldești și Corni.

In Suceava, pe dreapta: Poiana-Răctivanuluĭ, Dolhasca (punct de juncțiune al linieĭ ferate Dolhasca-Fălticeni), Gulea (schit), Ungureni de Gulea, Heciul, Diudiul, Lunca, Pașcani, Vatra, Stolniceni, Petrișul (Lunca) și Cosmești; pe stînga: Hîrtoapele și Satul-Nou.

In jud. Roman, pe dreapta: Mogoșești, Luncași, Mahalaua Văleni din comuna Hălăucești, Răchiteni, Agiudeni, Tămășeni, Luțca, Cotul-Vameșuluĭ, Hîrlești, Șerbănești, Onișcani, Satul-luĭ-Doni, Boanțul, Cornești și Cotul-Grosuluĭ; pe stînga: Volintirești, Cuza-Vodă, Scheea, Butea, Rotunda, Burienești, Stîrpul pendinte de comuna Carol, Sagna, Gădinți, Cotul-luĭ-Balan, Recea, Goroveiul, Icusești, Spiridonești, Drăgești și Bradul.

In jud. Bacău, pe dreapta: Șerbești, Bogdanul, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Spineni, Săucești, Costa, Holtul, Radomirești-d.-s., Radomirești-d.-j., Fundul și Galbenul; pe stînga: Măglul, Cotul-luĭ-Iurascu, Prăjești, Moldoveni,

www.dacoromanica.ro

Satul-Noŭ, Buhociul-Mare, Buhociul-Mic, Cotenî, Racova, Tamaşi, Petrişul, Fîntîneanul, Gioşeni, Răcătăul şi Dieneţul.

In jud. Putna, pe dreapta: Bereşti, Şişcani, Adjudul-Vechiŭ, Burcioaia, Domneşti, Pufeşti, Ciorani, Călimăneşti, Pădureni, Mărăşeşti, Străjescul, Ciuşlea, Răduleşti, Mircesti-Vechĭ, Bilieşti, Sasul, Suraia, Dumbrăviţa (Butuceni)-Vadul-Roşca, Călieni, Năneşti, Costieni, Nămăloasa-Tîrg, Nămăloasa-Sat şi Blehani.

In jud. Tecuciŭ: Mănila, Rogoaza, Homocea, Ploscuţeni, Argeaua-Mică, Ionăşeşti-din-Vale, Cosmeşti, Conĭ, Cosmeşti-Vechĭ, Băltăreţul, Satul-Noŭ, Furceni, Movileni d.-s., Movileni-d.-j., Condrea, Salcia, Lieşti, Păuseşti, Şerbăneşti, Lungociul şi Fundeni.

In jud. R.-Sărat, pe dreapta: satul Corbul.

In jud. Brăila, Vameşul Şerbănescu, Cotul-Lung, Cotul-Mihaleĭ şi Vădeni.

In jud. Covurluiŭ, Şendreni, Barboşi şi Movileni.

Afluenţĭ.— Siretul este cel maĭ însemnat rîŭ al Romînieĭ, atît prin întindere, cît şi prin volumul de apă ce duce cu sine, cu toate că o parte o perde pănă la confluenţa sa cu Trotuşul, din cauza soluluĭ care este permeabil.

Basinul Siretuluĭ este cel maĭ important după Tisa, dintre basinurile masivuluĭ oriental al Carpaţilor, pentru că el ocupă, împreună cu afluenţiĭ săĭ, aproape întreaga regiune a Moldoveĭ şi a Bucovineĭ.

Principalele basinurĭ ce descind în basinul acestuĭ rîŭ sunt: Basinul Suceveĭ, al Moldoveĭ, al Bistriţeĭ, al Trotuşuluĭ, al Putneĭ, al R.-Sărat şi al Buzăuluĭ, pe dreapta; şi în fine, basinul Bîrladuluĭ, pe stînga şi care este situat în zona dealurilor dintre Siret şi Prut.

Afluenţiĭ Siretuluĭ maĭ principalĭ sunt:

In jud. Suceava, pe dreapta: pîraiele Mihova, Siretul-Mic, Suceava, a căruĭ confluenţă o are la satul Roşcani, Şomuzul, la Dolhasca, iar pe stînga: Zăvoiul-Siretuluĭ, între Lespezi şi Hîrtoapele, pîrîul Stolniceni la Satul-Noŭ.

In jud. Roman, pe dreapta: pîraiele Draga, Luţca, rîul Moldova, Valea-Neagră, a căreĭ întîlnire cu Siretul este la N. satuluĭ Hîrleşti; iar pe stînga: pîraiele Ţiganca, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Albuia, la satul Rotunda, Pîrîul-Vulpăşeştilor, saŭ Sagna, Pîrîul-Velniţeĭ, Brăteascu, Ciolacul, Corhana, Glodeni, la N. de satul Drăgeşti, Creţoaia şi Sasa.

In jud. Bacăŭ, pe dreapta: rîul Bistriţa, a căruĭ confluenţă cu Siretul o are la 2 kil. la S. de satul Fundul, Pîrîul-Liuzilor, Valea-Mare, Cleja, Valea-Rea, pîrîul Răcăciuni; iar pe stînga: pîrîul Răcătăul, Pîrîul-Moareĭ, la N. de Satul-Noŭ, Soci, Valea-Mare şi Pogleţul.

In jud. Putna: rîul Trotuşul, a căruĭ confluenţă cu Siretul o are între satele: Burcioaia şi Domneşti, pîraiele Drăguşani, Orbeni, Valea-Seacă, Pîrîul-Cîmpuluĭ, la satul Pădureni, Şuşiţa-Seacă, la Mărăşeşti, Gîrla-Morilor, la Străjeşti, Putna-Seacă, la satul Ciuşlea, rîul Putna, în dreptul satuluĭ Lungociul din jud. Tecuciŭ; rîul Rimnicul-Sărat, a căruĭ întîlnire cu Siretul o are în faţa satuluĭ Fundeni din jud. Tecuciŭ, apoĭ rîul Bîrladul, la satul Călieni, Pîrîul-Ţiganceĭ, ce formează o parte de hotar între Putna şi R.-Sărat şi, în cele din urmă, rîul Buzăul, la satul Voineşti.

Afară de aceste, Siretul maĭ primeşte în sînul săŭ o mulţime de alte micĭ vîlcele, ce coboară din dealurile din dreapta şi stînga sa.

Natura şesuluĭ. — Rîul Siretul, aproape în toată lungimea sa se răsfaţă pe un şes larg şi care variază între 2 şi 5 kil. în Romînia, iar în Bucovina, pănă la satul Berhometele, curge pe un şes foarte puţin îngust şi de aci şesul se lărgeşte pănă la 17 kil. In Romînia, lărgimea şesuluĭ se prezintă cam ast-fel: în jud. Dorohoiŭ, variază între 1—3 kil. şi chiar 4 kil. la N. satuluĭ Hănţeşti; apoĭ la Paşcani şesul are o lărgime de 4 kil.; la Cozmeşti, 3 ½ kil.; la confluenţa cu Moldova, 1 kil.; la Onişeşti, 4—3 kil. In Bacăŭ: 3 ½ kil. la Şerbeşti; 5 kil. la Săuceşti; 5—6 kil. la Buhociul-Mare; 2 kil. la Răcăciuni; 3 kil. la Sascut-Bereşti; 4 kil. la Mărăşeşti; iar de la podul linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciŭ, şesul începe a se îngusta ajungînd la 200 m. la satul Bilieşti; 250 m. la confluenţa cu Bîrladul; 200 m. la Nămoloasa; iar de aci, rîul începe a-şĭ urma cursul pe un pat îngust, formînd una şi aceeaşĭ ramură pănă la vărsarea sa în Dunăre.

In tot parcursul săŭ, şesul Siretuluĭ este supus inundaţiilor; pe timpul cînd apele vin marĭ, trecerea devine foarte anevoioasă şi nu se poate face de cît pe podurĭ fixe şi, pe la anumite puncte pe podurĭ umblătoare.

Siretul, aproape în tot cursul săŭ, face o mulţime de coturĭ foarte întortochiate, maĭ cu seamă în judeţele Dorohoiŭ şi Botoşani, totuşĭ nu ca acele ale rîuluĭ Prutul.

Insule. — Faptul că Siretul se răsfaţă pe un şes larg 3—4 şi chiar 5 kil., face ca rîul să se despartă în maĭ multe braţe,

www.dacoromanica.ro

dînd naştere la o mulţime de insule, mult mai numeroase în partea de N. şi mijlocul Moldovei şi mai puţin numeroase cu cît rîul înaintează spre gura sa.

Între insulele principale formate de acest rîu sunt:

In jud. Dorohoiu: între stîlpii de frontieră No. 68 şi 69 se află două insule mici pendinte de teritoriul Romînieĭ; o altă insulă, mai mare, cam la 2000 m. la N. satului Zamostea-Vatra şi care aparţine Bucovinei; altă insulă, la N. satului Bahna, şi în fine o insulă mare, numită Pruntul-Mare, în dreptul satului Şerbăneşti.

In jud. Suceava: cinci insule mici în dreptul satului Tudora; patru insule în dreptul satului Ungureni-de-Gulea; două la Lespezi; trei la Hîrtoapele; patru între satele Lunca şi Blăjeşti, şi în fine o insulă în dreptul satului Cozmeşti.

In jud. Roman: o insulă în dreptul satului Mogoşeşti; două la satul Tămăşeni; una la N. satului Luţca; una la N. de localitatea numită Gorovei; cinci insule în dreptul satelor Onişeşti; una la N. de Cotul-Grosului; două la Drăgeşti, şi o insulă mare, la S.-V. satului Bradul.

In jud. Bacău: o insulă la satul Peleticul-de-sus; două în dreptul satului Costei; trei la satul Buhociul-Mare; trei la Radomireşti-de-sus (Doctori); cinci la Radomireşti-de-jos (Alcazîul); o insulă mare, ce se întinde între satele Radomireşti-de-jos şi Fundul; două la Racova; trei la satul Tamaşi; patru la S.-E. satului Galbenul; una la Gioseni; trei la satul Bîrza; trei în dreptul satului Răcătăul; două la satul Dienetul; iar la punctul unde Siretul atinge hotarul Bacău-Putna, desfăcîndu-se în mai multe braţe, formează 11 insule; de aci şi cît timp Siretul face hotar între Putna şi Tecuciu, dă naştere la o mulţime de insule; cît face hotar între R.-Sărat, Covurluiu şi Brăila, rîul, adunîndu-se în albia sa, face să dispară numărul insulelor şi pănă la gura sa nu mai întîlnim de cît una, la confluenţa cu Buzăul trei la N.-V. satului Vameşul şi în fine una mare la V. poduluĭ Bărboşi.

Toate aceste insule sunt parte acoperite cu nisip, parte cu tufăriş şi nisip şi expuse inundaţiilor cînd apele vin mari, în care caz cea mai mare parte din ele îşi schimbă forma.

Trecători. — Trecerea de pe un mal pe altul al rîuluĭ Siretul se face în general prin poduri umblătoare şi poduri fixe; trecerea prin vad nu se poate face de cît în partea de N. a rîuluĭ şi foarte rar mai spre S. şi numai în timpul secetelor mari.

Podurile principale sunt:

In jud. Botoşani: Podul linieĭ ferate Paşcani-Botoşani.

In jud. Suceava: 1. Un pod de fer al linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

2. Un pod de vase ce leagă şoseaua Fălticeni-Botoşani.

3. Un pod de lemn peste care trece şoseaua judeţeană Neamţu-Paşcani-Blăjeşti-Ruginoasa.

In jud. Suceava:

1. Podul de vase de la Dolhasca.

2. Podul de vase ce leagă drumul Dolhasca-Ciurchinari la Lespezi.

3. Podul de lemn dintre Heciul şi Lespezi.

4. Podul linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

5. Mai la S. de acesta, podul peste care trece şoseaua Paşcani-Blăjeni.

6. Podul umblător de la satul Petrişul spre Ruginoasa.

In jud. Roman:

1. Podul peste care trece şoseaua naţională Roman-Iaşi.

2. Podul de la satul Luţca, peste care trece şoseaua Roman-Oancea prin satul Bara.

3. Podul de lemn peste care trece şoseaua Roman-Piatra.

4. Podul de la satul Roman.

5. Podul umblător peste care trece şoseaua Roman-Brăteşti.

6. Podul umblător peste care trece şoseaua comunală ce pleacă din Roman, spre S., la satul Recea şi Icuseşti-d.-s.

7. Podul umblător din dreptul localităţeĭ Gorovei.

8. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Bradul.

In jud. Bacău:

1. Podul de fer peste care trece şoseaua Letea-Buhociul-Mare.

2. Podul umblător pe la satul Peleticici-d.-s.

3. Podul umblător de la satul Spineni.

4. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Fundul, peste care trece şoseaua Letea-Tămasi.

5. Podul umblător din dreptul satuluĭ Galbenul.

6. Podul umblător din dreptul satelor Răcătaul şi Mazili.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Răcăciuni-Dienetul.

Intre judeţele Putna şi Tecuciu:

1. Podul umblător dintre Sascut şi Rogoaza.

2. Podul umblător dintre Bereşti şi Corni-d.-s.

3. Podul umblător de la Ajudul-Vechiu.

4. Podul de lemn peste care trece şoseaua Ajudul-Ploscuţeni.

5. Podul de fier al linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciu.

6. Podul de fer peste care trece şoseaua Năneşti-Hanul-Conachi.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Calieni-Iveşti, unde Si-

www.dacoromanica.ro

retul intră în regiunea forturilor de la Năməloasa.

8. Podul umblător de la satul Blehani, din jud. Putna.

9. Podul umblător, numit podul Sîrdarul, la S. de satul cu acelaşi nume.

10. In fine podul de fer de la Bărboşi.

Cu toate foloasele ce aduc aceste poduri, trecerea pe timpul inundaţiilor devine foarte anevoioasă, de oare-ce apa acoperind şesul rîuluĭ, ascunde cea maĭ mare parte din drumurile ce-o traversează.

Natura cursuluĭ. Siretul, ca debit de apă, 'şĭ ia însemnătatea sa chiar de la obîrşie pănă la frontieră; şi această importanţa creşte în cursul său, pe măsură ce primeşte în sînul saŭ afluenţiĭ a căror basenurĭ coprind aproape întreaga regiune a Moldoveĭ. In multe părţĭ, prin abaterĭ din apa sa, s'a creat mijloace capabile de a pune în mişcare morĭ, velniţe şi alte fabricĭ care de alt fel se găsesc destul de numeroase.

Adîncimea curentuluĭ este foarte variabilă, după cum timpul este ploios saŭ secetos; totuşĭ ca adîncime medie se poate admite următoarele date: pănă la Roman, adîncimea e de 2—4 m.; între Roman şi Bacău, 2—5 m.; între Bacău şi Ajud, 2—6 m.; la Năməloasa, 7 m.

Lungimea. Pe tot parcursul în regiunea Bucovineĭ, Siretul are o lungime de 85 kil., iar de la intrarea în Ţară, pănă la vărsarea sa în Dunăre, are o lungime de 539 kil., măsurată pe firul apeĭ, adică pe urma numeroaselor coturĭ ce face rîul în cursul său. Inclinarea cursuluĭ acestuĭ rîŭ este mică şi curentul relativ încet în regiunea Bucovineĭ şi destul de încet în regiunea Romînieĭ.

De la obîrşie şi pănă la frontiera Ţărĭĭ, pe un parcurs de 85 kil, el coboară 1002 m. adică aproape 13 m. pe kil., în care intră şi regiunea muntoasă a munteluĭ Lungul; iar în Romînia, pe un parcurs de 539 kil., rîul coboară 295 m., adică $0^{m},54$ pe kil.

Cotele, luate pe malul rîuluĭ, cu ocazia ridicăreĭ hărteĭ Ţărĭĭ, sunt următoarele: La satul Hînţeşti, 259 m.; la E. satuluĭ Bursuceni, 253 m.; în dreptul satuluĭ Băneşti, 241 m.; la confluenţa cu Suceava, 240 m.; la Dolhasca, 233 m.; la satul Lespezi, 216 m.; în dreptul satelor Stolniceni şi Petrişul, 210 m.; la satul Mogoşeşti (jud. Roman), 206 m.; la Scheea, 198 m.; la S. de Răchiteni, 197 m.; la N. de satul Tămăşeni, 192 m.; la confluenţa cu Moldova, 184 m.; la Onişeşti, 168 m.; la Şerbeşti, 160 m.; la Costeĭ, 156 m.; la Tamaşi, 143 m.; la Răcăciuni, 122 m.; la Adjudul-Vechiŭ, 93 m.; la Pufeşti, 76 m.; la Cosmeşti, 60 m.; la Suraia (Putna), 30 m.; la Năməloasa, 20 m.; la Corbul (R.-Sărat), 13 m.; la confluenţa cu Buzăul, 12 m.; la vărsarea luĭ în Dunăre, 5 m.

Lăţimea rîuluĭ Siretul este foarte variabilă şi subordonată timpuluĭ ploios saŭ secetos; totuşĭ lărgimea medie din judeţele Dorohoiŭ şi Botoşani este de 50 m.; la confluenţa cu Suceava, 60 m.; la Dolhasca, 40 m; la Lespezi, 60 m.; la Scheea, 40 m.; la Răchiteni, 50 m.; la podul de vase, numit Leţca, 60 m.; la confluenţa cu Moldova, 150 m.; la Onişeşti (jud. Roman), 70 m.; la satul Şerbeşti, şi la podul şoseleĭ Bacău-Buhociŭ, are o lărgime de 120 m.; la podul satuluĭ Galbenul, 70 m.; la podul Răcăciuni, 130 m., iar între judeţele Putna şi Tecuciu, lărgimea este de 100 m. la Sascut-Bereşti; 100 m. la Adjudul-Vechiu; 130 m. la Pufeşti; 180 m. la podul linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciŭ; 220 m. la satul Corbul (jud. R.-Sărat); 300 m. la confluenţa cu Buzăul şi 450 m. la vărsarea sa în Dunăre.

Comunicaţiĭ. — Valea Siretuluĭ, din punctul de vedere al comunicaţiilor, se poate considera ca una din cele maĭ fericite văĭ ale Romînieĭ. Maĭ întîiu, linia ferată ce însoţeşte rîul pe partea dreaptă, de la N. şi pănă la Mărăşeşti, precum şi între judeţele, Brăila şi Covurluiŭ, o pune în legătură cu tot teritoriul Ţăreĭ; apoĭ, şoseaua naţională care urmăreşte în de-aproape linia ferată, înlesneşte în de-a juns comunicaţia şi transporturile locale. Din această şosea porneşte spre E. o mulţime de alte şosele secundare, ce se pun în legătură cu alte şosele de pe malul stîng al Siretuluĭ, prin podurile fixe şi mobile ce se găsesc pe la anumite puncte de trecere. (Vezĭ trecătorĭ).

Afară de aceste şosele, valea Siretuluĭ maĭ este străbătută de un număr infinit de drumurĭ de exploatare, proprĭĭ pentru transportul productelor. Comunicaţia pe aceste drumurĭ devine anevoioasă şi chiar imposibilă pe timpul ploilor marĭ, apele Siretuluĭ debordînd malurile şi inundînd aproape întregul şes.

Populaţia. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Romînieĭ; existenţa frumoaselor cîmpiĭ şi dealurĭ proprĭĭ pentru agricultură şi care o însoţesc în tot lungul eĭ, au atras în sînul eĭ încă din timpurile cele maĭ vechĭ, o numeroasă populaţie; aceasta se afirmă prin faptul că pe valea Siretuluĭ există sate îmbătrînite

www.dacoromanica.ro

şi despre al căror trecut nu se mai ştie nimic.

Astă-zi Siretul în tot cursul său prin judeţele: Dorohoiu, Suceava, Roman, Bacău, Putna, Tecuciu, R.-Sărat, Brăila şi Covurluiu, este împestriţat de un număr foarte mare de sate aĭ căror locuitorĭ duc o viaţă pacĭnică şi mulţumitoare.

Avuţia locală. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ bogate văĭ ale Romînieĭ din punctul de vedere agricol; dealurile ce o însoţesc în tot lungul său, precum şi cea maĭ mare parte a şesuluĭ oferă locuitorilor eĭ toate produsele agricole ale Ţăreĭ, care, la epoca recoltăreĭ, sunt strînse şi transportate parte în porturile Galaţi şi Brăila, iar parte direct la Constanţa. Afară de produsele agricole, pe valea Siretuluĭ se maĭ găseşte tot felul de peşte de rîu şi adesea chiar peşte de Dunăre, care intrînd pe gura sa, înaintează la o bună distanţă în susul apeĭ Siretuluĭ. Pe valea Siretuluĭ se găsesc un mare număr de fabricĭ, de diferite produse şi anume: hîrtie, zahar, făină, spirt, rachiu, etc., precum şi numeroase morĭ plutitoare, ce înlesnesc măcinatul făineĭ necesară locuitorilor de prin satele mărginaşe.

Rîul Siretul fiind plutitor, contribue mult la partea economică a regiuneĭ ce străbate, prin faptul că pe dînsul se face marĭ transporturĭ de lemnărie, prin mijlocul plutelor, peste care, adesea, pe lîngă lemnărie, se transportă şi sacĭ cu tot felul de grîne.

In această privinţă, Cantemir-Vodă, în «Descrierea Moldoveĭ» se exprimă ast-fel despre Siret: «El este o apă lată şi adîncă şi pentru că peste tot locul este coprins de ostroave de nisip, pentru acea încă nu s'a putut face bun deplin pentru umbletul corăbiilor».

Prin lucrărĭ de artă, Siretul ar putea deveni navigabil de la Mihăileni şi până la gura sa, şi maĭ cu seamă în jud. Putna.

Prin legea de la 1868, Martie, Siretul a fost declarat plutitor.

Geologia văeĭ Siretuluĭ. — Siretul izvoreşte din Muntele-Lung (Bucovina), din zona de *flysch* saŭ *gres carpatic* şi îndreptîndu-se spre N. o străbate, avînd o vale foarte îngustă.

Muntele-Lung e alcătuit din *gresiurĭ cu firul mare şi mijlociu* asemenea cu cele de la muntele Tomnatic din V. Bucovineĭ care aŭ fost raportate de C. M. Paul la *gresiul de Godula* saŭ *flyschul mediu,* equivalent cu *Gaultul* şi *cretaceul superior.*

De îndată însă intră în *flyschul inferior, neocomian* şi curge pe el până la Berhomet. De la izvor şi până la *Baia Lăpuşna* cursul său e *torenţial* şi fără aluviunĭ; de aci şi până la Berhomet valea se lărgeşte puţin şi albia minoră e pe aluviunĭ de o grosime neînsemnată.

La această din urmă localitate, se află un conglomerat colorat în general în verde, numit de C. M. Paul *conglomeratele de la Berhomet,* ce se întinde spre N.-V. şi S.-E. Aceste depositе sunt plecate spre S.-V. şi suprapoartă o succesiune de flysch înclinată în acelaşĭ sens, dar care se poate vedea maĭ bine în valea *Sireţelului.* Urmărind în amont, conglomeratele se transformă în altele maĭ fine, în *breciĭ fine* saŭ în *gresiurĭ grosiare.* (Equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Deasupra, alternanţă de *gresiurĭ cu calcarurĭ şi schisturĭ* cîte o dată cu *hieroglyphe.* (Ropianka = Schisturile de Tetschen. Neocomian).

Apoĭ, *gresul alb de Vama* (=Gresiul de Grodischte. Neocomian).

Maĭ sus, *gresiurĭ verzĭ saŭ brune,* une orĭ *glauconioase.*

In fine, pe vîrful *Petruşca* se află un *gres grosiar,* care poate fi paralelisat cu Godula tot aşa de bine, ca şi cu gresiul de Măgura (eocen).

Schisturile negre de la Lăpuşna, sunt equivalente cu cele din Ungaria de la *Smilno,* şi aparţin la nivelul cel maĭ superior al gresiuluĭ carpatic, dar sunt puţin desvoltate şi nu sunt figurate pe harta geologică a d-luĭ C. M. Paul.

De la Berhomet, valea Siretuluĭ, intră în depositele terţiare reprezentate prin *terenul sarmatic,* direcţiunea sa schimbîndu-se subit spre E. Albia majoră, se lăţeşte şi aluviunile sunt bine desvoltate. Tot odată mantia quaternară îl însoţeşte neîntrerupt până la gură, acoperind flancurile văeĭ şi terasele sale. In asemenea condiţiunĭ şi *în stare de regim* (cu albia mică stabilă), Siretul străbate Moldova prin *depozitele sarmatice* până la Dealul-Mare lîngă Bacău, şi de aci prin cele cu *Paludine,* ce se vede în rîposul său mal stîng până la Barboşi.

Afluenţiĭ săĭ de pe dreapta aduc, despre N.-V., pe o pantă repede, o mare cantitate de prund şi nisip, ce-l acumulează la gurile lor şi fac ca cursul Siretuluĭ să se deplaseze, retrăgîndu-se spre E., după cum se poate vedea destul de bine la confluenţa Moldoveĭ şi cea a Bistriţeĭ, unde Siretul e obligat să facă cotiturĭ cu concavitatea spre confluenţa. — Cobălcescu

www.dacoromanica.ro

observase, că de la Pașcani în jos, Siretul curge mai în totd'a-una pe lîngă dealurile din stînga sa, și atribue acest fapt inclinațiuneĭ soluluĭ spre E. Faptul citat lămurește destul de bine acest punct.

In versantul drept, culmile dealurilor cu 350—450 m. înălțime sunt orientate aproape paralel cu cursul rîuluĭ, și versantul presintă în general, mai cu seamă pentru partea de N. a Moldoveĭ pănă la confluența rîuluĭ Moldova, un profil transversal caracteristic uneĭ constituțiunĭ geologice heterogene. Plecînd de la creastă, avem: întîiŭ, o pantă repede; apoĭ o altă foarte lină, ce se scoboară, ca să formeze o terasă, care e *penultima*, spre deosebire de o altă de pe șes, ce se numește *ultima*.

Penultima terasă domină șesul cu 10—30 m. (Pașcani-Cozmești). Ea devine mai interesantă cu cît înaintăm spre S. Deja ceva mai în amont de Pașcani, ca are o lățime mai mare de 4 kil. lățime, care se accentuează din ce în ce mai mult, cu cît ne scoborim în aval.

La picioarele acesteĭ terase, se întinde șesul, pe care se distinge o mică terasă cu cîțĭ-va metri mai înaltă de cît însușĭ șesul, care e acoperit de ape în inundările cele marĭ. Acest șes, ce constitue *albia-majoră*, are o lățime în general în Moldova de 4—5 kil.

Atît aluviunile rîuluĭ cît și depozitele pleistocene, ce formează terasa penultimă, se reazemă pe o *argilă vînătă sarmatică* impermeabilă, ce are o grosime foarte mare, căcĭ sondajele cele mai profunde (309 m.), ce s'aŭ făcut în Moldova nu aŭ străbătut-o.

In sondajele făcute în aluviunĭ aproape de Pașcani, această argilă a fost întîlnită la 11—12 m., iar pe terasa penultimă ea se poate vedea pe patul pîraielor *Zmeul*, *la Plop* și altele. Ast-fel chiar această bază impermeabilă a fost săpată de către Siret și în urmă a depus aluviunile sale.

Argila are o inclinare foarte mică spre S.-E., și e fără fosile. La Brătești, în rîpa pîrîuluĭ la Plop, la cota 290 m., găsim la bază, *argilele vinete nisipoase* descoperite pe o grosime de 3 m. La partea superioară, ele alternă cu păturĭ de *nisip galben*, care devin din ce în ce mai dese, cu cît le considerăm mai sus.

Peste acestea, urmează *nisipurĭ galbene calcarifere*, ce daŭ naștere pe alocurĭ, la cornișe de molasă foarte fragedă, care se dărîmă și alunecă pe coastă.

Mai sus, avem bancurĭ de un gres cu fire de *quarz* și *menilit*, cu *Cardium plicatum*.

Iar la cota 360, în rîpa despre N. de Brătești, găsim un *calcar oolitic feruginos* avînd, ca nucleŭ, fire de quarz și cimentate prin calcar cu *Tapes gregaria* Partsch, *Ervilia podolica*.

In diferite puncte, pe moșia Pașcani, se găsește fauna zoneĭ a 2-a sarmatică a luĭ Cobălcescu:

Mactra podolica ponderosa Eich., *Cardium obsoletum* Eich., rar *Solen subragilis* Eich., *Cerithium disjunctum* Sow, *Cerithium pictum* Bast, *Trochus podolicus* Dubois, *Buccinium duplicatum* Sow. Acest calcar se întinde spre N. și e bine dezvoltat lîngă Dolhasca, unde se exploatează în mare cantitate.

Coasta este acoperită de către pleistocen constituit din loess, în unele locurĭ, de 30—40 m. grosime. Pănă la înălțimea de 350 m. găsim, la baza loessuluĭ, prund. Acesta e *prund carpatic*, cu elemente din grèsiul de Măgura, menilit galben saŭ cafeniŭ, gresiurĭ închise feruginoase, albastre cu vine de calcită, eocenice, etc.

Insă formațiunea pleistocenă devine mult mai interesantă, dacă o considerăm în terasa *penultimă*, adică în banda de platourĭ ce se ridică cu 10—30 m. mai sus de cît albia majoră. Pleistocenul rezemîndu-se pe argila sarmatică vînătă, ce se inclină ușor spre E., are la bază o pătură de prund, de 7 saŭ 8 m. putere, cu elementele $0^m,03$ — $0^m,05$ în diametru; mai sus, nisipurĭ aspre și fine și alte nivele de prund. Totul e acoperit de către *loess*, cu o grosime de 10 m. și mai mult.

Prundul din terasă intră în legătură cu aluviunile din albia majoră a rîuluĭ, afară de punctele unde pătura de prund, fiind întreruptă, dă naștere la izvoare numeroase, ce le întîlnim la poalele teraseĭ.

Inclinațiunea cea mică a acesteĭ terase, grosimea mare a pleistocenuluĭ și constituția luĭ, precum și partea superioară a dealurilor formată din calcaruri și acoperită de păduri întinse, stabilesc condițiunĭ eminamente propriĭ pentru infiltrațiunea apelor meteorice, dînd naștere la o puternică și întinsă masă de apă subterană, ce se tradează prin numeroase emergențe, care țîșnesc cu vioiciune limpezĭ și recoroase din prundul de la poalele acestuĭ admirabil și imens receptacol acuifer. Proectul d luĭ Inginer N. I. Paianu adoptat de consiliul technic superior, pentru alimentarea cu apă a orașuluĭ Iași prevede utilizarea acestuĭ receptacol prin o galerie așezată la marginea teraseĭ.

www.dacoromanica.ro

Aluviunile consistă la bază, din un *prundiș de fund (Gravier de fond*, Belgrand) cu elemente carpatice; peste el, urmează nisipurĭ aspre vinete foarte feruginoase; apoĭ nisipurĭ fine; și în fine, totul acoperit de un loess negru de vale. Aceste aluviunĭ cu o grosime de 11—12 m. conțin o puternică pînză de apă însă foarte feruginoasă.

Ultima terasă. — La poalele penultimeĭ terase se întinde o alta ca *ultimă terasă*, care domină șesul cu cîțĭ-va m. numaĭ, dar îndestul de înaltă, pentru a fi la adăpostul inundațiilor apelor marĭ în timpurile ploioase saŭ cu topirea zăpeziĭ la munțĭ.

Această terasă e constituită de *loess negru de vale*, ce zace pe aluviunĭ, dar nu presintă o continuitate a penultimeĭ terasă, și e întreruptă, în bancurĭ întinse d'asupra șesuluĭ, ast-fel că albia majoară se întinde pănă la poalele penultimeĭ terase.

In versantul sting la Lespezi, în malul Sitetuluĭ, peste argila vînătă, apare *gresul cu boambe* cu fauna zoneĭ 1-a sarmatice Cobălcescu:

Donax lucida Eichw., *Modiola marginata* Eichw., *Ervilia podolica* Eichw., *Ervilia pusilla* Phil., *Cerithium pictum* Bast, *Cardium plicatum* Eichw.

Iar maĭ sus, în dealul *Peteru*, nisipurĭ și molassă, cu fauna zoneĭ a 2-a (Cob.)

In spre N. de această regiugiune, s'a menționat deja lîngă Dolhasca, un calcar oolitic foarte mult dezvoltat și sub această formă sarmaticul se întinde probabil pănă în apropiere de Bucovina, căcĭ d. Sava Ștefănscu l'a găsit cu aceste caractere la *Burdujeni*, numaĭ cu *Ervilia podolica*, Eichw.

De la Pașcani în jos depositele sarmatice îșĭ păstrează un facies arenaceŭ, avînd și fauna zoneĭ a 2-a Cob. cu *Mactra ponderosa* Eich.

De la *Dealul-Mare* (lîngă Bacăŭ) și pănă la Galați în țărmul stîng rîpos al Siretuluĭ, se succed *depozitele cu Paludine*, ce aŭ fost observate de Cobălcescu, la Dealul-Mare, Ploșcuțeni, Cozmești, Bărboși etc. Aci, aflorează partea superioară a acestuĭ etaj, formată din argila galbenă deschisă «ce nu face de loc turtă cu apă» (nu este plastica), alternînd cu păturĭ de argilă albastră foarte plastică; peste aceste, urmează păturĭ de prund separate între ele prin argilă; în fine, d'asupra avem pleistocenul cu prund la bază, ce se aseamănă cu cel maĭ de jos; și apoĭ loess. Depositele acestea cu Paludine, se prelungesc în mod orizontal, atît în lungul Siretuluĭ cît și spre E. către Prut.

Fosilele găsite sunt cum urmează:

Sabo, a determinat *Unio moldavensis* la Peckea.

Cobălcescu la *Barboși: Vipara Saldleri, V. Leiostraca, Neritina Danubialis, Valvata Cabalcescui* Brus., *Melanopsis acicularis, Lithoglyphus fuscus, Pisidium Covurluensis, Congeria polymorpha, Hydrobia grandis, H. Covurluensis* și *Anodonta problematica.*

D. Sava Stefănescu, tot la Barboși, în marnele de la bază, citează: *Dreissensia polymopha* Pallas, *Corbicula fluminalis* Müller, *Pisidium amnicum* Müller, *Pisidium Iasiensis* Cob., *Valvata (Cincina) Cobalsescui* Brusina, *Hydrobia grandis* Cob.

Legendă. — Siretul a fost cunoscut în vechime sub numele de *Tiarandos* (Herodot), *Jeratus* (Ptolomeu), *Gerasus* (Amian), *Seretos* (C. Porfirogenitus); în evul-mediŭ *Seret* (Hasdeŭ), și într'un timp a purtat și numele de *Halup* (Miron Costin). — Vorba primitivă e scitică și însemnează fluviŭ; iar Tiarandos va să zică sărat. («Letopis. Moldoveĭ», ed. M. Cogălniceanu, pag. 505).

Iată legenda origineĭ numireĭ de Siret, coprinsă în cîntul al II-lea al uneĭ poeme scrise în limba polonă și dedicată Regeluĭ aceleĭ țărĭ:

Regele Ungurilor Vladislav, împreună cu Romîniĭ, împing pe Tătarĭ de la munte și, gonindu-ĭ apoĭ fără preget prin cîmpie, ajunseră pănă la Siret unde se află orașul Roman. Aicia urmează o nouă bătălie. Infrînțĭ Tătariĭ, se arunc în undele Siretuluĭ, iar Romîniĭ urmărindu-ĭ fără cruțare, astupă fluviul cu cadavrele dușmanilor. Regele, transportat la vederea acesteĭ bătăĭ tătărești, strigă cu veselie în limba maghiară: «Seretém, Seretém», îmĭ place, îmĭ place, și cuvîntul regal, prefăcîndu-se în numele rîuluĭ, eternizează gloria victorieĭ. (V. Drăghicescu, Dunărea și coastele Măreĭ-Negre).

Siretul-de-jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o udă.

Forma sa este a unuĭ romb neregulat cu unghiurile ascuțite la N., la satul Viforeni și la S., la satul Dienețul.

Este așezată în regiunea șească. Cîte-va ridicăturĭ despart la E. apele Răcătăuluĭ, ale Dienețuluĭ și ale Poglețeluĭ de acele ale Berheciuluĭ, din plasa Siretul-d.-s. și din județul Tecuciŭ. Rîul Siretul atinge cu malul săŭ stîng toată limita de V. a plășeĭ, de la confluența sa cu Bistrița pănă la Dienețul și descrie un zigzag cu încovoitură concavă spre E.

Solul săŭ este productiv și

www.dacoromanica.ro

bogat în pămînt vegetal. Afară de cîte-va locurĭ cu lut şi nisip, maĭ toate holdele aŭ un pămînt negru foarte roditor.

In vechea împărţire administrativă, această plasă nu exista. Ea a fost formată numaĭ de comunele din E. plăşeĭ Bistriţa-d.-j., care eraŭ dincolo de apa Siretuluĭ. Reşedinţa plăşeĭ este în Tîrguşorul Părincea, unde se află şi judecătoria de pace, un serviciŭ poştal, precum şi un spital cu 30 paturĭ.

Comunele din plasă sunt:

1. *Boteşti,* cu cătunele: Bîrtăşeşti, Dealul-Mare saŭ Boteşti, reşedinţa, Iapa şi Viforani, situate în cursul superior al Răcătăuluĭ.

2. *Leca,* cu cătunele: Bibireşti, Bota, Leca saŭ Ungureni, Slobozia, reşedinţa, Tociloasa, Varniţa şi Zlătari, situate pe Pîrîul-Ungurenilor şi în valea Răcătăuluĭ, maĭ în josul apeĭ.

3. *Tîrgul-Părincea,* cu cătunele: Buzdugani şi Tîrguşorul-Părincea, reşedinţa, situate la S. de com. precedentă.

4. *Mileşti,* cu cătunele: Mileşti-d.-s., Mileşti-d.-j., reşedinţa, Văleni şi Valea-luĭ-Drob, situate pe Valea-Răcătăuluĭ, la S. de com. Leca şi la V. de com. Tîrgul-Părincea.

5. *Năneşti,* cu cătunele: Mărăşti, Năneşti, reşedinţa, şi Vladnicul, situate pe valea de sus a Dieneţuluĭ.

6. *Petreşti,* cu cătunele: Fundul-Văiĭ, Petreşti, reşedinţa, Soci şi Valea-luĭ-Neni, situate pe Dieneţ, maĭ în josul apeĭ.

7. *Pănceşti,* cu cătunele: Dealul-Dieneţ, Fulgerişul, Pănceşti, reşedinţa, Răstoaca şi Valea-luĭ-Moţoc, situate pe pîrîul Dieneţul şi la confluenţa acestuia cu Siretul.

8. *Răcătăul,* cu cătunele: Bîzga, Gura Răcătăul, Răcea, Răcătăul, reşedinţa, şi Slobozia-Răcătăul, situate pe valea Răcătăuluĭ, la confluenţa acestuia cu Siretul.

9. *Gioseni,* cu cătunele: Bîzga, Gioseni, reşedinţa, Horgeşti, Oteşti şi Răcea, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la N. de comuna precedentă.

10. *Tamaşi,* cu cătunele: Chetrişul, Coteni, Fîntîneanu, Furnicari, Racova şi Tamaşi, reşedinţa, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la N. de Gioseni.

Comunicaţia cu oraşul Bacăŭ şi plăşile vecine se face pe următoarele căĭ:

Calea judeţeană care pleacă din Părincea, venind de la Tecuciŭ şi ia direcţia N.-V., prin comunele Mileşti, Tamaşi, Ruşi şi Letea.

Căile vecinale: Leca-Părincea-Năneşti-Pănceşti, Tamaşi-Horgeşti-Petreşti şi Petreşti-Răcătăul, care deservesc toate satele acesteĭ plăşĭ.

Are o populaţie de 3671 locuitorĭ; 3639 case; 46 cîrciumĭ; 11 şcoale; 20 bisericĭ, deservite de 14 preoţĭ şi 17 cîntăreţĭ.

Teritoriile comunale sunt de 30621 hect., din care 10989,68 hect. pămînt de cultură şi 5668 hect. pădure, iar restul imaşe şi pămînturĭ sterpe.

Viĭ sunt pe o întindere de 563,38 hect.

Locuitoriĭ posedă: 956 caĭ, 6474 vite marĭ cornute, 2605 porcĭ, 428 capre.

Siretul-de-Jos, *plasă,* în jud. Roman, situată în partea de S.-V. a luĭ. Are forma unuĭ poligon neregulat, cu 5 laturĭ, din care cea maĭ mare este laturea despre V.

Se mărgineşte la N. cu pl. Moldova; la S., cu jud. Bacău; la V., cu jud. Neamţu; la E., cu pl. Moldova, şi cu pl. Fundul.

Are o lungime de 29 kil., socotită de la satul Pildeşti, la N., şi pănă la satul Galbeni, la S.

Pămîntul plăşeĭ Siretul-d.-j. este aproape maĭ tot şes. Numaĭ o singură culme de dealurĭ, acoperită aproape în întregime cu păduriĭ, trece prin marginea eĭ despre V., urmînd direcţiunea de la N. spre S. Această culme de dealurĭ nu este alt-ceva de cît ultimile ramificaţiunĭ a dealurilor, ce se despart din munţiĭ ce separă basinul Bistriţeĭ de al Moldoveĭ. Piscurile cele maĭ înalte a acesteĭ culmĭ, luate de la N. la S., în această pl. sunt: dealul Stan, al Mocanilor, Dealul-luĭ Vodă, dealul Movila, dealul Goronul, Dealul-Ţuţcanilor, dealul Oretea şi dealul Valea-Rea.

Văile cele maĭ principale din pl. (afară de a Siretuluĭ şi a Moldoveĭ) sunt: Valea Neagră, care străbate această plasă de la N.-V. către S.-E. şi valea Turbata, ce urmează aceaşĭ direcţiune ca şi cea de maĭ sus.

Apele care udă pl. sunt: Siretul, ce curge prin marginea de E. a plăşeĭ, de la N. la S., formînd hotarul despărţitor al acesteĭ plăşĭ de pl. Fundul. Udă pl. din dreptul satuluĭ Cotul-Vameşuluĭ şi pănă la S. de satul Cotul-Grosuluĭ şi curge formînd maĭ multe sinuozităţi. Acest rîu primeşte în sine, în această pl., pe dreapta, pîrîul Valea Neagră, care este încărcat pe dreapta cu Pîrîul-Brăniştenilor şi cu Pîrîul-Butnăreştilor, unit cu pîrîul Poarca şi acesta mărit pe dreapta cu pîrîul Puiul. Maĭ este udată şi de pîrîul Turbata încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna şi Galbeni, după care apoĭ se varsă tot în Siretul, pe teritoriul judeţuluĭ Bacăŭ. Toate aceste pîrae îşĭ iaŭ naştere din şirul de dealurĭ, ce este în partea de V. a plăşeĭ. Marginea de N. E.

www.dacoromanica.ro

a acesteĭ plăşĭ este udată de rîul Moldova, care începe a atinge această plasă în dreptul satuluĭ Pildeşti şi se continuă, formînd limita de N.-E. a eĭ, pănă la vărsare.

Pămîntul acesteĭ plăşĭ, formînd aproape în întregime un şes întins, este maĭ tot cultivabil.

Legume se cultivă mult maĭ cu seamă în com. Galbeni şi Săcueni. Fîneţele ocupă partea de E. a plăşiĭ, de-alungul rîuluĭ Siretul, iar pădurile, dealurile despre V.

Comunele Galbeni şi Cîrligi aŭ pămîntul cel maĭ bun pentru cultura cerealelor. La Porceşti şi Bahna se cultivă vĭea; la Hociungi, viea şi arboriĭ fructiferĭ.

In această pl. se lucrează ţesăturile de lînă la Bahna; rogojinele, la Săcueni, Mirceşti şi Dulceşti; olăria, în satul Galbeni. Se fabrică spirtul în satul Dulceşti, unde este o velniţă pentru aceasta şi în satul Hociungi, unde este un cazan. Sunt 10 morĭ de apă pentru măcinarea grîuluĭ şi a păpuşoiuluĭ.

Din cele 6 iazurĭ ale acesteĭ plăşi, precum şi din rîurile Siretul şi Moldova, se scoate peşte. Com. Hociungi face comerciŭ cu fructe. Toate productele locuitorilor din această pl. se desface în oraşul Roman.

Căĭ de comunicaţiune: Linia ferată, care străbate această pl. în lungul săŭ, de la N. la S., pe o întindere de 15 kil., mergînd aproape paralel cu şoseaua naţională Roman-Bacăŭ. Ea are o staţie la Galbeni, la 23 kil. de oraşul Roman. Pe această întindere, linia ferată Roman-Bacăŭ are un pod de fer peste rîul Moldova, lîngă oraşul Roman, pe unde trece din pl. Siretul-d.-j. în pl. Moldova, lung de 226 m. şi 3 podeţe maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata şi al treilea peste pîrîul Galbeni.

Şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, care străbate această plasă în lungul săŭ, de la N. la S., pe o distanţă de 22 kil., mergînd aproape paralel cu linia ferată Roman-Bacăŭ; printre aceasta curge rîul Siretul. Şoseaua naţională Roman-Bacăŭ are un pod de fier lîngă oraşul Roman, trece peste rîul Moldova pe unde din plasa Siretul-d.-j. în plasa Moldova şi 3 podeţe de piatră maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata şi al treilea peste pîrîul Galbeni.

Şoseaua judeţeană Roman-Piatra, care începe din şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, chiar de lîngă podul de fer de peste rîul Moldova şi duce spre V. către oraşul Piatra. Această şosea străbate jud. Roman pe o lungime de 17 kil., trecînd prin satele Feleşti şi Dulceşti, de unde apoĭ o duce pe teritoriul jud. Neamţu. Din această şosea pleacă maĭ multe şosele vecino-comunale şi anume: şoseaua vecino-comunală Trifeşti-Giuleşti, care începe din apropiere de Roman şi duce spre V., prin satele Trifeşti şi Giuleşti, de unde trece în jud. Neamţu, legîndu-se cu alte şosele vecino-comunale; de la satul Trifeşti se desparte o altă ramură de şosea vecino-comunală, care duce la satele Butnăreşti, Bîrjoveni şi Prăjeşti; tot din şoseaua judeţeană Roman-Piatra începe, în apropiere de satul Feleşti, o şosea vecino-comunală, care duce spre S.-V., la satul Brănişteni; de la V. de satul Dulceşti începe tot din şoseaua judeţeană Roman-Piatra o şosea vecino-comunală, care duce spre N. şi leagă între ele satele: Cîrligul, Breţcani, Moreni şi Văleni, din pl. Moldova.

Şoseaua judeţeană Roman-Buhuşi, care străbate această pl. de la E. la V. şi începe din şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, din dreptul satuluĭ Mirceşti (com. Săcueni) şi duce de la E. spre V., legînd între ele satele: Mirceşti, Săcueni, Căciulaţi, Porceşti şi Hociungi, de unde trece apoĭ în jud. Neamţu, ducînd la tîrguşorul Buhuşi.

Şoseaua judeţeană Vasluiŭ-Buhuşi-Piatra, ce străbate această pl. de la S.-E. către N.-V., începe în această pl. de la podul de pe Siretul, de la Drăgeşti şi merge spre N.-V. pănă la satul Hociungi, unde se leagă cu şoseaua Roman-Buhuşi; leagă pl. Fundul cu pl. Siretul-d.-j., unind între ele satul Filipeşti, gara Galbeni, Cîrligi, Arămeşti-Răzeşi, Broşteni şi Hociungi. Această şosea străbate transversal jud. Roman prin partea de S. a luĭ, de la satul Hociungi pănă la tîrguşorul Băceşti, prin satul Drăgeşti şi Valea-Ursuluĭ, legînd astfel jud. Neamţu cu jud. Vasluiŭ.

Patru podurĭ pun în legătură drumurile în această pl. cu cele din plăşile vecine şi anume: un pod de fer pe rîul Moldova pentru linia ferată, un alt pod de fer, tot peste rîul Moldova, pentru şoseaua naţională, un pod plutitor pe rîul Siretul, la satul Spridoneşti şi un pod stătător de lemn, la satul Drăgeşti, tot pe Siretul. Cele două dintîiŭ pun în comunicaţiune această pl. cu pl. Moldova; iar cele două din urmă o pun în comunicaţiune cu pl. Fundul.

Plasa Siretul-d.-j. este unită în privinţa administrativă cu pl. Moldova, avînd amîndouă un subprefect cu reşedinţa în satul Elizabeta-Doamna. Inainte de

www.dacoromanica.ro

unirea plăşilor, reşedinţa sub-prefecturei era în satul Porceşti.

Un singur tîrguşor se află în pl., tîrguşorul Onişcani (Hanului-Doni) pe şoseaua naţională. Acest tîrguşor este cel mai mic din cele 4 cîte sunt în judeţ.

In această pl. se află gara Galbeni.

Are o populaţie de 4923 familii, saŭ 17772 locuitorĭ; 31 biserici; un oficiŭ poştal rural, la gara Galbeni. In pl. unite sunt 31 şcolĭ mixte şi 3 de cătun.

Are 45 sate, din care cele mai populate sunt: Porceşti (1545 loc.), Trifeşti (1502 loc.), Cotul-Vameşului (1103 loc.), Ruptura (1095 loc.) şi Elizabeta-Doamna (1004 loc.). Aceste 45 sate formează 15 com. rur., din care cele mai marĭ sunt: com. Trifeşti (1829 loc.), com. Cîrligi (1799 loc.), com. Porceşti (1545 loc.) şi com. Bahna (1460 loc.).

Siretul-de-Jos, *plasă*, în jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu pl. Siretul-d.-s.; la V., cu jud. Roman şi Neamţu; la S., cu jud. Roman şi la N., cu pl. Moldova-d.-j. şi Siretul-d.-s.

Forma sa se apropie de aceia a unuĭ patru-later mai mult saŭ mai puţin regulat, mărginit spre E. şi V. de albiile rîurilor Moldova şi Siretul, despărţite prin şirul dealurilor Păşcani-Cristeşti, îmbrăcate în păduri.

In cereale, este cea mai productivă plasă din judeţ. Intinderea teritorială e de 49082 hect., din care aproape jumătate e acoperită de păduri.

Reşedinţa sub-prefecturei este în Păşcani. Se compune din comunele Păşcani, Cristeşti, Miroslăveşti şi Stolniceni, care sunt formate din 24 sate.

Are o populaţie de 5286 familii, saŭ 21905 suflete.

In această plasă sunt schiturile Brăteşti şi Boureni.

E străbătută de şoselele: Roman-Fălticeni (a statului), Moţca-Păşcani-Tîrgul-Frumos (judeţeană), Lespezi-Păşcani, Miroslăveşti-Păşcani şi Păşcani-Cosmeşti-Roman (comunale).

Ca instalaţiunĭ industriale are atelierul din gara Păşcani şi fabrica de spirt din Cristeşti.

Siretul-de-Sus, *plasă*, jud. Bacăŭ, E udată în partea de V., de rîul Siretul care o desparte de plăşile Bistriţa-d.-s. şi Bistriţa-d.-j., spre comunele: Schineni, Săuceşti şi Ruşi. Ocupă colţul N.-E. al judeţuluĭ.

Forma sa este aceia a unuĭ pentagon neregulat.

Afară de rîul Siret, care o udă de la N. la S., făcînd un unghiŭ ascuţit, cu vîrful spre E., la confluenţa acestuia cu pîrîul Valea-Mare, această plasă mai este udată şi de Pîrîul-Odobuluĭ şi de pîrîul Berheciul, încărcat cu Dunavăţul. Nişte slabe ridicăturĭ de tărîm, care fac parte din dealurile zise ale Bîrladuluĭ, despart aceste ape între dînsele.

Reşedinţa plăşeĭ şi a judecătorieĭ este la Săcuieni.

Are 11 com. rur.:

1. *Berbenceni*, cu cătunele: Berbenceni, reşedinţa, Văleni saŭ Berbenceni-Micĭ, Chiticeni, Fundeni şi Gura-Drumuluĭ, situate pe valea Odobuluĭ.

2. *Odobeşti*, cu cătunele: Baloşul, Glodişoarele, Odobeşti, reşedinţa, Ţigîra, Tisa-Silvestru şi Trestia, situate pe pîrîul Odob, în colţul N.-E. al judeţuluĭ.

3. *Săcueni*, cu cătunele: Cîmpeni, Dumbrava saŭ Baloşeni şi Săcuieni, reşedinţa şi a plăşeĭ şi a comuneĭ, situate la S. de comunele precedente.

4. *Bogdăneşti*, cu cătunele: Bogdăneşti-d.-j., Bogdăneşti-d.-s., Hertiona-Mănăstireĭ şi Hertiona-Răzeşĭ, reşedinţa, situate pe malul stîng al Siretuluĭ.

5. *Prăjăşti*, cu cătunele: Prăjăşti-Moldoveni, Prăjeşti-Unguri, reşedinţa, şi Traian, situate pe malul stîng al Siretuluĭ, la S. de comuna precedentă.

6. *Buhociul*, cu cătunele: Buhociul-Mare, reşedinţa, Buhociul Mic, Costeni, şi Satul Nou, situate d'a stînga Siretuluĭ, la S. de Grăjăşti.

7. *Obîrşia*, cu cătunele: Baimacul şi Obîrşia, reşedinţa, situate pe izvoarele Berheciului.

8. *Tîrgul-Glodurile*, cu cătunele: Gloduri şi Tîrgul-Glodurile, reşedinţa, situate tot pe Berheciŭ, la S. de comuna precedentă.

9. *Oţeleşti*, cu cătunele: Antoheşti, reşedinţa, Făghieni, Oţeleşti şi Pădureni, situate pe pîrîul Berheciul, mai la S. de comuna precedentă.

10. *Mărăşti*, cu cătunele: Băleia, Mărăşti-d.-j., orĭ Satul-d.-j., Valea, saŭ Mărăşti-d.-s., reşedinţa, situate pe pîrîul Dunăvăţul.

11. *Filipeni*, cu cătunele: Filipeni saŭ Slobozia, Frunţeşti, Lunca, reşedinţa, Moara-Conachi, Pîrlitura şi Valea-Botuluĭ, situate pe pîrîul Dunavăţul, mai la S. de comuna precedentă.

Este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Plopana (jud. Tecuciŭ) şi de mai multe căĭ vecinale-comunale, care unesc satele

Aci se află 12 parochiĭ cu 37 biserici, deservite de 13 preoţi şi 22 dascălĭ; 12 şcoale.

Are o populaţiune de 3705 familiĭ, saŭ 14518 suflete.

Solul plăşeĭ este foarte roditor şi are o întindere de 18886,45 hect., dintre care 5697 pădure, 10641,66 pămînt de cultură şi 2833,31 hect. viĭ.

Vite: 850 caĭ, 8907 vite cornute, 2793 porcĭ, 261 capre şi 7384 oĭ.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă 663 stupi de albine.

Siretul-de-Sus, *plasă*, jud. Roman, situată în partea de N.-E. Are forma unuĭ drept-unghiŭ, aşezat cu laturile sale cele maĭ lungĭ, în direcţiune N.-S.

Se mărgineşte: la N. cu jud. Suceava; la S., cu pl. Fundul; la V., pe o mică distanţă, cu jud. Suceava; la E., cu jud. Iaşi şi Vasluiŭ.

Lungimea cea maĭ mare a plăşeĭ este de aproape 45 kil., socotită de la N. de satul Heleştieni, până la S. de satul Săcăleni, măsurată prin tîrguşorul Bîra şi satele Pînceşti şi Poenari; iar lăţimea, de 17 kil., socotită de la V. de satul Sagna, din malul rîuluĭ Siretul şi până la E. de satul Nistra, la marginea judeţuluĭ, prin tîrguşorul Bîra şi satul Boghicea.

Pămîntul pl. Siretul-d.-s. este mult maĭ sus de cît acel a pl. Moldova şi Siretul-d.-j. El prezintă multe culmĭ de dealurĭ, văĭ şi podişurĭ, din care cele maĭ principale sunt: culmea Dealul-Măruluĭ, care este cea maĭ principală în această plasă şi o străbate de la S.-V. către N.-E., legîndu-se la capătul despre N.-E. cu dealurile din jud. Vasluiŭ şi Iaşi, şi spre S.-V. cu culmea Golanilor din pl. Fundul. Această culme formează linia de împărţire a apelor din plasă şi atinge înălţimea cea maĭ mare a dealurilor, maĭ cu seamă în partea de S.-V. şi N.-E. Vîrfurile cele maĭ înalte ale acesteĭ culmĭ poartă diferite numirĭ, care, luate de la S.-V. către N.-E., sunt: Poganul, Dealul-Măruluĭ propriŭ zis, Stan, Căpăţîna, Zimbrul, Ghida (Bantaşa), Piscul-Rusuluĭ, Chicera, Mănăstirea, Buzdugi, Vlădnicelele şi Todireni. Această culme este una din cele maĭ puternice din acest judeţ, căcĭ între satele Gîdinţi şi Pănceşti atinge o grosime de 16 kil.

Din această culme principală, se despart alte culmĭ maĭ micĭ, care poartă diferite numirĭ: Culmea-Holmuluĭ, care se desparte din culmea Dealul-Măruluĭ la satul Zimbrul şi se continuă de la N. spre S., separînd basinul pîrîuluĭ Zimbrul de pîrîul Gîrboveţul; Culmea-Gîdinţilor, care se desface tot din culmea Dealul-Măruluĭ şi merge spre V., terminîndu-se în rîul Siretul, între satul Gîdinţi şi Sagna; Culmea-Hăbăşeştilor, care atinge pl. în partea de N.-E., unindu-se prin dealurile din jud. Iaşi şi prin Dealul-Todirenilor cu culmea Dealul-Măruluĭ. Din aceasta, pleacă spre S.-V., către Siret, maĭ multe ramurĭ maĭ micĭ din carĭ cele maĭ principale sunt: a-Oţelenilor şi a-Oborocenilor.

Vale maĭ principală, afară de aceea a Siretuluĭ, este: Valea-Albuieĭ, prin care curge pîrîul Albuia, vale ce se întinde prin mijlocul plăşeĭ, de la N.-E. către S.-V.

Podişul cel maĭ mare din această pl. este podişul Scheeĭ, cuprins între satele: Scheea, Miclăuşeni, Cucova, Fărcăşeni şi Oboroceni.

Ape: Siretul, care curge prin marginea despre V. a plăşeĭ, de la N. spre S., formînd hotarul despărţitor al acesteĭ plăşĭ de pl. Moldova. Udă pl. puţin maĭ în sus de satul Volintireşti şi până la N. de satul Brăteşti, curgînd în genere de la N. la S.; primeşte pe dreapta următoarele pîraie: Ţiganca, mărită pe stînga cu pîrîul Caracaş, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Miclăuşeni, Albuia, mărită pe dreapta cu pîrîul Buhoanca, iar pe stînga cu Pîrîul-Velniţeĭ, pîrîul Poenele-Oanceĭ, mărit şi el pe stînga cu pîrîul Pricopul şi acesta pe stînga cu pîrîul Stăniţa, pîrîul Vulpăşeşti (Sagna), mărit pe dreapta cu pîrîul Lincani, pîrîul Pietrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velniţeĭ şi Pîrîul-Rîmniculuĭ. Afară de aceste ape pl. Siretul-d.-s. este udată şi de cursul superior al pîrîuluĭ Chisăliţa, încărcat pe stînga cu pîrîul Fodorul şi de cursul superior al pîrîuluĭ Zimbrul, care toate curg în genere de la N. la S. şi trec în pl. Fundul, de se varsă în rîul Bîrladul.

Treĭ iazurĭ sunt în această plasă: două formate de pîrîul Stîrcea şi unul lîngă tîrguşorul Bîra.

In partea de N. a plăşeĭ pămîntul este negru, maĭ cu seamă în com. Heleştieni, Scheia şi Miclăuşeni.

Aproape toată partea de V. a plăşeĭ (şesul Siretuluĭ) şi o mare parte din cea de V. sunt acoperite cu fîneţe.

Toată partea de S. şi o mare parte din cea de E. sunt acoperite cu pădure seculară.

Se lucrează lemnăria şi rotăria în satele: Boghicea, Slobozia, Sagna şi Tătari; olăria, la Vulpăşeşti, Oţeleni, Mănăstirea, Chicera şi Hîndreşti; coveţĭ, linguri şi fuse, la Vadul-Vejeĭ, Veja-Lingurari, Vulpăşeşti, Ghideon şi Nistra; cojocăria, la Liţca; mangalul, la Bughi.

Locuitorii de prin satele de pe malul Siretuluĭ se ocupă şi cu pescăria.

Locuitorii din satul Liţca se ocupă cu comerciul de vite, iar ceĭ din satul Hîndreşti şi Gîdinţi, cu comerciul de lemne.

Cel maĭ mare centru comercial în pl. este tîrguşorul Bîra.

In com. Strunga, spre E. de satul Găureana, sunt cariere de

www.dacoromanica.ro

piatră şi ape sulfuroase; aci este şi o staţiune balneară.

Căile de comunicaţiune care străbat această pl. sunt: Calea naţională Roman-Iaşi, îndată ce trece rîul Siretul în faţa satuluĭ Miclăuşeni, pe un pod de fer lung de 317 m. şi duce de la S.-V. către N.-E. până dincolo de satul Strunga, la locul numit La-treĭ-Cracĭ, în faţa Tîrguluĭ-Frumos. Această şosea în plasa Siretul-d.-s. urmează maĭ mult de jumătate din lungimea sa cursul pîrîuluĭ Stîrcea. Ea trece pe la S.-V. de satul Miclăuşeni şi pe la băile Strunga. Şoseaua judeţeană Piatra-Iaşi începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul în faţa satuluĭ Cogălniceanu şi merge de la V. la E. prin satul Oboroceni-d.-s., Movileni şi Crivesti şi apoĭ la locul numit La-treĭ-Cracĭ, în extremitatea jud. Roman, unde se uneşte cu şoseaua naţională Roman-Iaşi; această şosea n'are pod peste rîul Siretul, în faţa satuluĭ Cogălniceanu, aşa că ceĭ ce ar voi să meargă din pl. Moldova, în pl. Siretul-d.-s., sunt nevoiţĭ a părăsi această şosea şi a merge să treacă acest rîŭ maĭ sus, pe podul de la Mogoşeşti. Şoseaua judeţeană Roman-Bîra-Vasluiŭ ce începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod plutitor, în faţa satuluĭ Sagna şi merge prin acest sat către N.-E. până la tîrguşorul Bîra, unde se şi termină; de aicĭ se îndreaptă spre E., trecînd pe la Hanul-luĭ-Rojniţă, la satul Todireni; de la Bîra la satul Todireni este întreruptă în maĭ multe locurĭ; iar de la Todireni spre E. este numaĭ pe o lungime de 14 kil. Şoseaua judeţeană Roman-Băceşti-Vasluiŭ ce începe a atinge pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod stătător de lemn, în faţa satuluĭ Gîdinţi şi merge prin acest sat, urcînd prin pădure culmea Dealul-Mărului; apoĭ se pleacă către S.-E., trecînd prin satul Poenarul şi de aicĭ în pl. Fundul, prin satul Crăeşti la tîrguşorul Băceşti şi de acolo la Vasluiŭ; parcurge, străbătînd pl., o lungime de 11 kil. O şosea vecino-comunală străbate această pl. aproape în toată lungimea sa, urmînd malul stîng al rîuluĭ Siretul; începe din marginea de S. a acesteĭ plăşĭ, la N. de satul Brăteşti (unde se leagă cu şoseaua vecino-comunală Brăteşti - Cotul-luĭ-Balan-Dămieneşti din pl. Fundul) şi merge de la S. spre N. prin satele: Gîdinţi, Sagna, Burueneşti, Doljeşti, Liţca, Butea, Miclăuşeni, Scheea, Cuza-Vodă, Cogălniceanu, unde se uneşte cu şoseaua judeţeană Piatra-Iaşi.

Linia ferată Paşcani-Iaşi atinge puţin colţul de N.-E. al acesteĭ plăşĭ, fără a avea însă aci vr'o staţiune.

Patru podurĭ peste rîul Siretul pun în legătură pl. Siretul-d.-s. cu pl. Moldova şi anume: podul de lemn stătător între satele Carol şi Gîdinţi, podul plutitor între satele Luţca şi Sagna, podul de fer din faţa satuluĭ Miclăuşeni şi podul plutitor de la satul Mogoşeşti.

Are o populaţie de 2762 familiĭ, saŭ 26177 locuitorĭ; 35 bisericĭ ortodoxe şi 8 catolice; 15 şcolĭ rurale.

E formată din 13 comune rurale, din care cele maĭ populate sunt: com. Miclăuşeni (3203 locuitorĭ), Doljeşti (2579) locuitorĭ), Boghicea (2494 locuitorĭ) şi Stăniţa (2409 locuitorĭ).

Tîrguşorul Bîra e situat în centrul plăşeĭ şi este reşedinţa subprefectureĭ.

Tot în această pl. este şi satul Scheea, însemnat prin lupta dintre Ştefan-cel Mare, Domnul Moldoveĭ, cu Croiot rebelul, dată la 6 Martie 1486.

Siretul-de-Sus, *plasă*, jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu jud. Botoşani şi Iaşi; la V., cu pl. Şomuzul şi Moldova d.-j.; la S., cu pl. Siretul-d.-j., jud. Roman şi Iaşi, şi la N., cu pl. Şomuzul şi jud. Botoşani. Forma-ĭ teritorială se aseamănă cu a judeţuluĭ. E străbătută de la N. spre S. de rîul Siretul.

E formată din comunele: Dolhasca, Lespezile, Ruginoasa, Văscani şi Tătăruşi, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în tîrguşorul Lespezi. Satele ce compun aceste comune sunt în număr de 30.

Are o suprafaţă de aproximativ 74363 hect., cu o populaţie de 5596 familiĭ, saŭ 20230 suflete, locuind în 4922 case.

Aci se află mănăstirea Probota şi satul Ruginoasa, în care se află rămăşiţele luĭ Vodă Alexandru I. Cuza.

Siretul-Noŭ, *gîrlă*, din Siret, ce udă com. Ionăşeşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, în direcţie de la N.-V. spre S.-E., primind în partea de S. pîrîul Valea Lupeĭ. Locuitorĭĭ o maĭ numesc şi Gîrla-Moareĭ.

Siretul-Stătător, *apă stătătoare*, în jud. Covurluiu, avînd în mijloc o insulă cu viĭ, în apropiere de gara Bărboşi, spre E. Până la 1861, Siretul curgea pe aci; de atuncĭ însă, schimbîndu-şĭ cursul, a rămas un loc în forma uneĭ zale de lanţ, ale căreĭ extremităţĭ par a se întruni la S.-V., sub solul uneĭ pădurĭ, formînd în centru-ĭ o insulă bogată în plantaţiĭ.

www.dacoromanica.ro

Siretul-Vechiŭ, *braţ* al Siretuluĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Cozmeşti. Pe acest braţ se află un pod ce duce în satul Cozmeşti-Vechĭ.

Sireţelul, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Lespezi. E împărţit în treĭ părţĭ: Ţuţoaea, Dealul şi Vatra, aşezate pe două dealurĭ ce ţărmuresc pîrîul Sireţelul.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ, cu o populaţie de 354 familiĭ, saŭ 1489 suflete.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt 8 fruntaşĭ, 72 pălmaşĭ şi 64 codaşĭ, stăpînind 539 fălcĭ, 66 prj.

Are o biserică, deservită de un preot; o şcoală mixtă.

Drumurĭ principale sunt: la Lespezi (2 ½ kil.), la Stolniceni-Costandache (5 kil.) şi la Hîrlăŭ (9 kil.).

In 1803, Sireţelul, proprietate a Medelniceruluĭ Nicolae Pascal, avea 107 liuzĭ, plătind 1172 leĭ bir anual, fiind şi 3 liuzĭ de ceĭ fără bir. («Uric.», vol. VII, p. 246).

In 1806, găsim proprietar pe Medelnicerul Nicolae Tuduri, care se judecă cu Hermeziu, proprietarul moşieĭ Stolniceni, pentru hotarul moşieĭ. («Uric.», vol. VI, p. 206).

Sireţelul, *viroagă*, jud. Brăila, care se desparte de rîul Siretul, din dreptul fostuluĭ pichet Salcia, străbate toată lunca Siretuluĭ, trecînd pe lîngă tîrlele Mareş, Pĭetroiul-Vechiŭ, Popeĭ şi satul Vădeni, şi se uneşte iarăşĭ cu rîul Siretul la ruptura de la V. a podúluĭ de peste Siret a căieĭ ferate.

Sireţelul, *gîrlă*, din Siret, jud. Dorohoiŭ şi Botoşani. Vezĭ Siretul.

Sireţelul, *pîrîŭ*, jud. Suceava; izvoreşte din pădurea cu acelaşĭ nume, străbate satul, şi după un curs de 4—5 kil. se varsă în Siretul. Primeşte din dreapta Seaca, Humosul şi Cornul, iar din stînga Pîrîul-Dealuluĭ şi Ţuţoaia.

Siri-Bei-Iuiuc, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medgidia, la hotarul com. rur. Enigea şi Mamut-Cuiusu. Are 148 m. înălţime, predominînd valea Calfa-Dere şi ruinele Spapînar. Este situată în centrul plăşeĭ, în partea N.-E. a com. Enigea şi în cea N.-V. a com. Mamut-Cuiusu, la 2 ½ kil. spre N.-V. de ruinele Spapînar.

Siriul, *com, rur.*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea de N. a judeţuluĭ, la 76 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în partea de S. a plăşiĭ, la 24 kil. spre S.-E. de orăşelul Hîrşova, reşedinţa eĭ, pe valea Siriul.

Se mărgineşte la N. cu comuna Sarai; la V., cu comuna Ghisdăreşti şi Topalul; la E., cu comuna Casimcea (p. Babadag, jud. Tulcea); la S., cu comunele Taş-Punar (pl. Medjidia) şi Pazarlî (pl. Constanţa).

Relieful soluluĭ e destul de accidentat, de culmile Dulgherul şi Castal la E., Sarai, la N., Erchesec şi Muslu la V., Siriul la S. Principalele dealurĭ care brăzdează comuna sunt: Cadi-Cîşla (109 m.), Capugi (142 m.), Castal (155 m.), Dulgherul I (160 m.), Dulgherul II (230 m.), la N.; Seleuş (206 m.), Caciamac (152 m.), Chuciuc-Chioi (135 m.), Aman-Tepe (137 m.), Taslî-Culac (140 m.), la E.; Tepe (185 m.), Hoş-Tepe-Bair (181 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), la S.; Erchesec (234 m.), cel maĭ înalt din comună, Tichileşti (189 m.), Muslu (143 m.), la V.; apoĭ dealurile Siriu-Bair (92 m.), Inşiratele (209 m.), Hagi-Bairam-Tepe (214 m.), Man-Corman (157 m.), Capugi-Bair (165 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt toate acoperite cu bogate păşunĭ, fîneţe şi semănăturĭ.

Movile sunt 150, toate artificiale, servind ca puncte de orientare saŭ observaţie.

Sunt 5 pîraie şi o mulţime de văĭ.

E formată din 9 cătune: Siriul, reşedinţa, spre V., într'o vale circulară, Siriul; Muslu, spre N., la 4 kil. spre N.-V. de reşedinţă, pe pîrîul Tichileşti; Muslu-Bei, în partea de V., tot pe pîrîul Tichileşti saŭ Muslu, la 3 kil. spre V. de reşedinţă; Erchesec, pe un cot al dealuluĭ Erchesec, spre S., la 8 kil. spre S. de reşedinţă; Capugi, spre V., la 3 ½ kil. spre S. de reşedinţă, pe pîrîul Bataclî-Dere; Catal-Seleuş, spre E., la 5 kil. spre E. de reşedinţă, pe pîrîul Catal; Terzi-Chioi, tot spre E., la 10 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe pîrîul Terzi-Chioi-Dere; Pantelimon saŭ Ciatal-Orman, spre S., la 14 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe pîrîul Ciatal-Orman; Satis-Chioi, împărţit în 2 trupurĭ: Satis-Chioi turc şi Satis-Chioi romîn, spre S., la 11 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe pîrîul Statis-Chioi (saŭ Boazgicul).

Are o suprafaţă de 25708 hect., cu o populaţie, în maioritate Romînĭ, de 1782 familiĭ saŭ 4477 suflete; 6 şcolĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, în cătunele Cartal, Pantelimon şi Satis-Chioi, deservite de 4 preoţĭ şi 5 paracliserĭ; 4 geamiĭ, în cătunele Capugi, Erchesec, Muslu şi Terzi-Chioi, cu 4 hogĭ.

Locuitoriĭ posedă: 666 pluguri, 674 care şi căruţe, 17 maşinĭ de secerat, 36 maşinĭ de bătut

www.dacoromanica.ro

porumb, 97 grape de fier, o mașină de vînturat, 58 trioare; 183 caĭ, 4264 boĭ, 16 bivolĭ, 53 asinĭ, 27540 oĭ, 59 capre și 1105 porcĭ; 10 morĭ de apă și 1 de vînt.

Comerciul este destul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 40 kil., saŭ prin orășelul Hîrșova, la 24 kil., spre S.-V. de com., și constă în export de cereale și vite și în import de coloniale și manufacturĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 48175 leĭ și la cheltuelĭ de 13735 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: calea județeană Hîrșova-Cara-Murat, trecînd prin satul Siriul; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele și cu satele vecine: Sarai, Topalul, Boazgicul, Ciobanul, Taș-Punarul, Carol I, Caciamacul, Casimcea, Calfa, etc.

Siriul, *sat*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul de reședință al com. Siriul, situat în partea centrală a plășeĭ și a comuneĭ, pe pîrîul cu acelașĭ nume. Are o întindere de 2173 hect., din care 168 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație în maioritate Romînĭ, de 91 familiĭ, saŭ 417 suflete.

Siriul, *catenă de munțĭ*, întinsă și măreață, ce începe din județul Prahova și se întinde în jud. Buzăŭ, între pîraiele Crasna și Siriul, pănă în malul drept al rîuluĭ Buzăul. Acest masiv culminează în piscurile: Tătărețul, Fețele, Mălîia, Bocîrna și Curul-Munteluĭ, avînd înălțimĭ între 1642 și 820 m. E foarte avută în pădurĭ, din care bradul secular, pinul și moliftul, ocupă primul loc. Are pășunĭ și izlaze întinse, precum și mulțime de animale sălbatice. Vara pasc aci pănă la 12000 oĭ, producînd cașcaval vîndut în comerciŭ, sub numele de Penteleŭ.

Siriul, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, formată din munțiĭ Fețele, Mălîia și Tătărețul, proprietate a moșnenilor Chiojdenĭ. Are 1700 hect., din care 400 izlaz, restul pădure.

Siriul (Tătărețul, Siriul-Mare), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca. Izvorește dintre muntele Tătărețul și Mălîia și se varsă în rîul Buzăul, maĭ sus de căt. Gura-Siriuluĭ, din com. Nehoiașul. El primește maĭ multĭ afluenți, din care, pe partea dreaptă, izvoarele: Siriașul, Roșia, Cocoșul, Stearpa, Bratul, Monteorul și Valea-Vacilĭ; iar pe stînga: Milea și Mreaja. Pe albia sa se află 50 herăstrae. E avut în păstrăvĭ.

Siriul-Mare, *gîrlă*, izvorește din muntele Tătarul, de la N. de com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, curge de la N.-V. spre S.-E., se împreună cu Siriul-Mic, în partea de N.-E. și apoĭ intră în județul Buzăŭ.

Are de afluent izvorul Vîna. Pe Siriul-Mare este un herestrăŭ.

Siriuluĭ (Gura-), *cătun*, al com. Nehoiașul, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 77 case. Aci e stabilit și punctul de vamă despre Transilvania, mutat din cătunul Prundul, al com. Nehoiașul, cunoscut maĭ bine sub numele Bîsca-Rozileĭ și Fața-Cheieĭ.

Sișești-de-Jos, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la 26 kil. de orașul Turnul-Severin, situată la poala dealuluĭ Gărdoaia, pe Valea-Coșușteĭ.

Se mărginește: la E., cu com. Ciovîrnășani și Jegujani; la S., cu comuna Ciovîrnășani și Crăgueștĭ; la V. cu com. Sișești-d.-s.; iar la N., cu comunele Peștenuța și Jegujani.

Satul formează comună cu satul Noapteșa și cătunele Cainiceni și Cărămidari, avînd o populație de 1840 locuitorĭ și 356 case.

Are 2 biserică, deservite de 2 preoți și 3 cîntărețĭ; o școală.

Locuitorĭĭ posedă: 60 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 180 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 780 oĭ, 110 capre și 700 rîmătorĭ.

Are o șosea comunală, care o leagă de șoseaua județeană Severin—Bujorescu—Tîrgul-Jiŭ, la com. rur. Ciovîrnășani.

Budgetul com. e la venitur̆ de 2457 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1547 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Bobuluĭ și Dealul-Cărămidarilor, iar văĭ principale sunt: valea Coșușteа, pe unde curge rîul Coșușteа, Valea-Cornuluĭ, Valea-luĭ-Novac, Valea-Hudupuluĭ, Valea-Mare, Valea-Țiganuluĭ, Valea-Gîrdoaieĭ, Valea-Copăcioaseĭ și Valea-Noapteșeĭ. Tot pe ter. com. se află Căiniceni, platoŭ.

Sișești-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la 28 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Coșușteа. E formată din satul cu acelașĭ nume, avînd o populație de 650 locuitorĭ și 120 case.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 26 pluguri, 35 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 450 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 310 oĭ și 260 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Este legată prin o șosea comunală de com. rur. Sișești-de-jos.

Budgetul com. e la venitur̆ de 1062 leĭ, și la cheltuelĭ, de 875 leĭ.

www.dacoromanica.ro

Sitari, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Dedulești-Vărzari.

Sitești, *cătun*, al com. Bumbești-Pițicul, jud. Gorj, pe coama înălțimilor din partea dreaptă a pîrîuluĭ Galbenul, la S. de Cernădia.

Are o suprafață de 150 hect., cu o populație de 56 familiĭ, saŭ 245 suflete; o biserică de zid, făcută de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 60 care cu boĭ; 154 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 142 oĭ, 25 capre, 35 rîmătorĭ; 18 stupĭ cu albine.

Comunicația în cătun, cu comuna sa și cu comunele învecinate, se face prin drumurĭ neșoseluite.

Sitoaia, *pădure* particulară, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, pe moșia Sitoaia. E populată cu cerĭ, sălciĭ, plopĭ și maĭ cu seamă stejarĭ și gîrniță.

Siul, *pîrîŭ*, izvorește din pl. Siul-d.-j., jud. Olt, de lîngă com. Comani, de la locul numit Puțul-luĭ-Doană. Curge paralel cu Oltul, pe aceeașĭ luncă și udă teritoriile comunelor: Drăgănești, Dăneasa, Gostavățul, Frunzarul, Bîrsești, Beciul și Dudul; apoĭ trece în jud. Teleorman și, după ce maĭ udă teritoriile comunelor Plopi, Elizabeta, Uda-Clocociovul și Segarcea-din-Vale, se varsă în cracul Oltuluĭ, numit Oltul-Mic, în dreptul com. Liță. Siul străbate în jud. Olt, o distanță de aproape 30 kil., și în jud. Teleorman, aproape 25 kil.

Albia luĭ, deși întinsă, nu este adîncă și numaĭ cînd apele vin marĭ, nu poate fi trecut și atuncĭ numaĭ timp de cîte-va ore. Atît de numeroase sunt cotiturile luĭ în cît pe o distanță de cîțiva kil. trebue trecut de 7—8 orĭ.

Siul, alimentat de apa nenumăratelor izvoare ce curg din Dealul-Oltuluĭ, în tot parcursul luĭ, nu seacă cu totul maĭ nicĭ odată. Apa luĭ este tot-d'auna limpede. In albia luĭ se găsește mult pietriș și diferite varietățĭ de peștĭ mărunțĭ.

Se întîmplă, cînd apele vin marĭ, că pe alocurea Siul se împreună cu Oltul, revărsîndu-se pe marĭ întinderĭ.

Siul-de-Jos, *plasă*, jud. Olt. Se mărginește: la N. cu pl. Siul d.-s., printr'o linie oblică trasă de la dreapta spre stînga, și care începe din rîul Olt, de la N. de com. Comani, și merge pănă în cîmpia Boianuluĭ, pănă aproape de obărșia rîuluĭ Călmățuiul; la E., cu pl. Șerbănești, printr'o linie convențională trasă din cîmpia Boianuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Călmățuiul, și cu o mică parte din județul Teleorman; la V., cu rîul Olt, care o desparte de județul Romanați și la S., cu jud. Teleorman, printr'o linie trasă din rîul Olt, și care trece pe la S. de com. Dudul, pe la E. de com. Viespești și Călinești și pănă în rîul Călmățuiul.

Pe lîngă rîul Olt, care udă partea de V. a plășeĭ, maĭ este străbătută de rîul Siul, de la N. la S., și de Sohodolul, care are aceiașĭ direcțiune. Curgerea acestor rîurĭ este lină și nu face stricăciunĭ, atară de Olt, care, cînd vine mare, se întinde pănă la com. Dudul.

Terenul plășeĭ este înclinat din cauza rîuluĭ Oltul, mergînd din ce în ce inclinîndu-se către orașul Turnul-Măgurele. Cele maĭ multe locurĭ din plasă sunt maĭ mult șese.

Șoseaua județeană numită «a Slatineĭ» trece prin mijlocul plășeĭ Siul-d.-j., și prin comunele: Dăneasa, Zănoaga, Sprîncenata, Gîlmeele, Viespești, Crețești, Beciul și Dudul, mergînd pe malul stîng al rîuluĭ Seciul, pănă intră în jud. Teleorman. Afară de această șosea, toate comunele sunt legate între ele prin șosele vecinale și comunale.

E străbătută de șirurĭ de dealurĭ numit Dealul-Oltuluĭ, acoperit cu viĭ, pășunĭ și în parte cu pădurĭ.

Viea se cultivă pe o suprafață de 1331,45 hect., la Bîrsești (38,75 hect.), Beciul (112,75 hect.), Comani (197,25 hect.), Crăciunei-d.-j. (25,25 hect.), Crăciunei-d.-s. (40,75 hect.), Dăneasa (230,50 hect.), Frunzariul (59,75 hect.), Drăgănești (420 hect.), Dudu (49,25 hect.), Gostavățul (75,25 hect.), Poiana (15,75 hect.), Viespești (34,75 hect.) și Stoicănești (31,75 hect.).

Plasa Siul-d.-j. coprinde 13 comune rurale (cu reședința în com. Drăgănești), adică: Bîrsești, Beciul, Comani, Crăciunei-d.-j., Crăciunei-d.-s., Dăneasa, Drăgănești, Dudul, Frunzariul, Gostavățul, Poiana, Stoicănești, Viespești.

Siul-de-Sus, *plasă*, în jud. Olt. Se mărginește: la N., cu plășile Oltul-d.-j. și Mijlocul, printr'o linie care pleacă de la S. de Slatina, trece prin zona viilor, cotește pe la N., pănă din sus de com. Bălteni, și apoĭ se întoarce spre S., pe lîngă dealul Șerbănești, pănă în mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ; la S., cu pl. Siul-d.-j., printr'o linie dusă din mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ, pe lîngă Măgura-Bouluĭ, pănă ajunge între comunele Mărunțeĭ și Comani; la V., cu jud. Romanați, de care se desparte prin rîul

www.dacoromanica.ro

Oltul; la E., cu plasa Şerbăneşti.

Plasa Siul-d.-s., numită şi Iminogul, este udată de rîurile Iminogul şi Vediţa, avînd o direcţiune de la N. spre S. Terenul acesteĭ plăşi este şes.

Este străbătută de: şoseaua judeţeană, care pleacă de la Slatina, cu direcţia spre S., trecînd prin comunele: Brebeni, Coteana, Bălăneşti, Comani şi apoĭ intră în pl. Siul-d.-j.; la S. de com. Brebeni, se bifurcă şi o ramură apucă spre S.-E., trece pe lîngă com. Greci şi intră în pl. Şerbăneşti; maĭ multe şosele comunale şi vecinale, care leagă comunele între ele.

Se cultivă viea pe o întindere de 351 hect., 75 ariĭ, la: Coteanul (42 hect.), Milcovul (39 hect., 75 ariĭ), Bărcăneşti (3 hect.), Alimăneşti (45 hect.), Bălăneşti (55 hect., 50 ariĭ), Izvoarele (62 hect., 50 ariĭ), Mărunţei (63 hect.), Viişoara (41 hect.).

Plasa Siul-d.-s. coprinde 11 comune rurale (cu reşedinţa în com. Cărcăneşti), adică: Alimăneşti, Bălăneşti, Bălteni, Bărcăneşti, Coteana, Izvoarele, Mărunţei, Mierleşti, Milcovul, Perieţi şi Viişoara.

Siuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Teleorman şi Oltul, pe unde curge rîul cu acelaşĭ nume.

Sîc-Iuc, *movilă,* în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cara-Harman, aşezată pe culmea dealuluĭ Cara-Harman şi avînd o înălţime de 52 metri; situată în partea de N.-E. a plăşeĭ şi a com.; predomină prin înălţimea sa tot dealul Cara-Harman (e vîrful cel maĭ înalt), satul Cara-Harman, partea de S. a laculuĭ Tuzla, apa Peletlia şi drumurile comunale Gargalîcul şi Cara-Nasuf pe o întindere destul de mare; este aşezată la 1 1/2 kil. maĭ spre S.-E. de Podul-Draculuĭ-Negru şi la 1 kil. maĭ spre S.-V. de lacul Tuzla; este artificială şi acoperită cu verdeaţă.

Sîma, *munte,* în prelungire cu Stînca - Vulturuluĭ (ramificaţia munţilor Pîngaraţi), jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul.

Prezintă în formaţiunea sa grezie masivă, ale căreia granule de quarţ sunt mult maĭ micĭ de cît cele ce se găsesc în Stînca-Vulturuluĭ; de aceia piatra de aci e foarte bună pentru pavagiŭ şi construcţiunĭ de tot felul.

Această grezie face parte din altă formaţiune a cretaceuluĭ decît depozitele din muntele Cozmiţa; e o grezie pe care geologiĭ austriacĭ o numesc de Godula şi de Iamna (Godulasandstein şi Imnasandstein) şi care, după părerea mareĭ maioritătĭ a geologilor, e de vîrsta Albianuluĭ francez saŭ Gaultuluĭ din Anglia, saŭ chiar şi maĭ vechie, de oarece de curînd s'a constatat în Maramureş, că suprapoartă depozitele cu Exogra şi Hierogylifĭ.

Formaţiunea cu această grezie maĭ apare între muntele Cozmiţa şi pîrîul Bicazul.

De la S.-V. munteluĭ Sîma, nu maĭ sunt nicĭ grezii masive, nicĭ depozite cu Exogyra, ci dăm peste o formaţiune şi maĭ vechĭe din grezii cu grăuntele fin şi din schisturĭ argiloase surii cu undulaţiunĭ şi neregularităţĭ pe feţele lor asemenea rozaturilor ce lasă apa de ploaie cînd şerpueşte pe un pămînt slab şi umed; altele orĭ ridicăturile şi impresiunile au forma vermiculară, elipsoidală, orĭ o formă neregulată. Suprafaţa lor e tot-de auna netedă şi adese-orĭ cu un aspect unsuros; greziile, maĭ cu seamă, sunt străbătute de vine de spat, iar pe feţele schisturilor se văd impresiunĭ foarte frumoase şi bine păstrate de Fucoide.

Avînd în vedere aceste caractere şi raporturile de stratificaţiune cu tărîmurile sedimentare megieşe, Gr. Cobălcescu identifică aceste depozite cu depozitele geologilor nemţĭ Rossfeldice (Rossfelderschichten), făcînd parte din rîndul Neocomian, din diviziunea schisturilor şi greziilor superioare de Teschen.

Păturile Rossfeldice continuă pe cursul Bicazuluĭ în sus pînă la graniţă şi se întind în Transilvania.

Sîmbotinul, *sat,* cu o populaţie de 81 suflete, făcînd parte din com. rur. Băboeşti, pe proprietatea cu acelaşĭ nume a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sîmbotinul, *moşie,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Băboeşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Berislăveşti. Are o întindere de 954 pog.

Sîmbureşti, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul d.-s., compusă din 6 cătune: Sîmbureşti, Toneşti, Mănuleşti, Cungrea, Lăunele şi Cerbeni.

E situată pe dealurile: Sîmburul, Mănuleşti, Toneşti şi pe văile: Cungrea Mare, Brănila şi Sîmburul, la 50 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1072 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, în cătunul Sîmbureşti, fondată la 1611 de vel Armaş Marcu şi soţia sa

www.dacoromanica.ro

Rada. D'asupra ușeĭ are următoarea inscripție:

Această biserică este zidită de vel Armaș Marcu la anii 1311, precum neam informat de la o icoană găsită într'un mormînt. Iar turnul și amvonul e zidit de logofătul Ion și a luat și clopot la anii 1771. Iar mai încoace s'a zugrăvit de parintele Ion și învelită de locuitori, la 1829.

Biserica e deservită de 2 preoți. Se crede că a fost mănăstire.

Locuitorii se ocupă, pe lîngă agricultură, cu olăria, dulgheria, rotăria și cizmăria. Eĭ desfac produsul muncei lor la Slatina, Pitești și Drăgășani.

195 locuitorĭ s'aŭ împroprietarit la 1864, pe moșiile d-lor I. C. Brătianu, I. Ceaușescu, St. Zaharescu, Pîrîianu și G. Vițeleanu, dînduli-se 615 hect. Eĭ posedă: 15 caĭ, 180 boĭ, 150 vacĭ, 200 capre, 590 oĭ și 210 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 2283 leĭ, 83 banĭ.

O șosea comunală leagă com. Sîmbureștĭ la V. cu com. Dobroteasa și la E. cu com. Ciomăgești.

E brăzdată de dealurile: Tonești, Manulești, Sîmburul, cu piscurile: Dobra și Rîpa-Roșie, Coasta-Papa și surpăturile: Ursul, Corbul, Merilor, Ciurezul și Fundura.

Rîul Cungrea-Mare trece prin centrul com., care mai e străbătută de pîraiele: Lănele, Brănila, Sîmburul, Groșarea și de alte micĭ vîlcele. Se mărginește cu com.: Ciomăgești, Dejești, Dobroteasa și Părosi.

In raionul com. Sîmbureștĭ se văd încă ruinele palatuluĭ luĭ vel Armaș Marcu, fondatorul bisericeĭ. Zidirile acestuĭ palat aŭ o grosime de 1 m. 80.

Despre acest Armaș se spune că avea plaiurĭ marĭ cu viĭ și vinurile le aducea în beciurile palatuluĭ prin burlane, ce se găsesc chiar azĭ sub pămînt. Viile s'aŭ distrus și aŭ crescut păduri în locul lor.

In dealul Rudarea, proprietate a familieĭ Brătianu, sunt maĭ multe gropĭ, unde se zice că aŭ stat Tătariĭ, și unde se găsesc în pămînt cioburĭ de oale și alte vase, tarĭ și foarte bine lucrate.

Sîmbureștĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 170 locuitorĭ.

Sîmnicelul, *torent*, în jud. Argeș, pl. Topologul; ia naștere din Dealul-Fețenilor și se varsă în Sîmnicul.

Sîmnicul, *torent*, izvorește din muntele Fețeni, jud. Argeș, pl. Topologul și se varsă în Olt, la satul Budești, după ce s'a unit cu Sîmnicelul.

Sîmzinești, *sat*, cu 35 locuitorĭ, în jud. și pl. Tutova, com. Lălești, spre E. de satul Lălești.

Sîngeri, *sat*, în partea de N.-V. a com. Gropnița, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe valea cu acelașĭ nume. Are o populație de 86 familiĭ, saŭ 347 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 263 vite marĭ cornute, 778 oĭ, 32 caĭ și 114 rîmătorĭ.

Sîngerul, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe Valea-Mare și pe stînga rîuluĭ Cricovul, la 52 kil. de capitala jud. și la 15 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu com.: Tătarul, Apostolache, Cislăul și Salcia, din jud. Buzăŭ.

Se compune din 3 cătune: Sîngerul, Mireșul și Butuci, cu o populațiune de 2095 locuitorĭ.

Are o moară cu aburĭ; o școală; 4 biserici, 2 în cătunul Sîngerul, una fondată la anul 1816 de Alecu Văcărescu și alta la anul 1723, fondată de Dumitrache Mîrzescu, una în cătunul Mireșul fondată de Anica Văcărescu și fratele săŭ Pană Băbeanu, la anul 1851, și alta în cătunul Butuci. Toate aceste biserici sunt deservite de 3 preoți.

Biserica din Sîngerul-d.-s. are următoarea inscripție:

Acest sfînt locaș ziditu-s'aŭ din temelie și s'aŭ înfrumusețat după cum se vede, întru cinstea și lauda Adormireĭ născătoareĭ de Dumnezeŭ și acelora sfinți ce se văd zugrăviți într'însul, în zilele Înălțatuluĭ Domn Ion Caragea Voevod, cu blagoslovenia prea O sfinției sale Kir Costandie, Episcopul Buzăuluĭ, prin osîrdia, silința și toată cheltuiala Dumnealuĭ, Biv-vel Stolnic Alexandru Văcărescu și Anica, soția Dumnealuĭ, ca să le fie pomenire în vecĭ, la anul de la Hr. 1816.

La biserica din Sîngerul-d.-j. abia se maĭ poate citi cuvintele: «Ștefan zugravul și Ion zugravul, anul 1723 ... de Andreiŭ Bozianu».

Locuitoriĭ, în număr de 336, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșiile d-lor Iancu Băbeanu și D. Mîrzescu, dînduli-se 994 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 116 vacĭ, 64 capre, 884 oĭ, 850 porcĭ, 527 boĭ, 106 viței și taurĭ.

Comerciul se exercită în com. de 10 cîrciumarĭ.

Suprafața com. e de 2345 hect.

La locul numit La Sare, sunt cariere de sare.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 5907 și la cheltuelĭ, de 4704 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Feliga, Jariștea și Poeni, pe care sunt viĭ și livezĭ de prunĭ și de movilele: Runcul, Bobarul, Feliga și Jariștea, acoperite cu pădurĭ.

E străbătută de gîrlele: Mireșul, Sărățica, Cricovul, de izvoarele Băbanul și Budulacul și de văile: Valea-Mare, a-Pălășeștilor, a-Vaceĭ, a-Bordeiuluĭ și a-Popeĭ.

www.dacoromanica.ro

Sînîr-Dere, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia, cătunul Camber; serveşte de hotar comunelor Armutlia şi Babadag; ĭese din dealul Taş-Bair, se îndreaptă spre S., într'o direcţie de la S.-V. spre N.-E.; taie drumul judeţean Babadag-Măcin şi se deschide în balta Toprac-Chiopru.

Sînîr-Taş-Tepesi, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Coium-Punar; se desface din culmea Ghium-Ghiurneş; se întinde spre S., d'alungul pîrîuluĭ Coium-Punar, brăzdînd partea de S. a pl. şi a com.; este tăiat de hotarul celor 2 jud.; la poalele luĭ de N. e aşezat satul Coium-Punar; de natură stîncoasă, e acoperit cu păşunĭ.

Sîrbeni, *cătun*, în jud. Vlaşca. (Vezĭ Dobroteşti saŭ Brăniştari).

Sîrbeni-de-Sus, saŭ **Adunaţi-Sîrbeni**, *com. rur.*, jud. Vlaşca, situată în pl. Neajlovul (Vezĭ Adunaţi-Sîrbeni).

Sîrbeşti, *com. rur.*, în partea cea maĭ de N.-E. a pl. Amaradia, jud. Gorj, pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Olteţul.'

E formată din satul cu acelaşĭ nume, mărginindu-se cu com. Polovragi.

Are o suprafaţă de 800 hect., cu o populaţie de 553 loc., şi aparţine întreagă locuitorilor care sunt moşnenĭ.

Are: 3 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 morĭ pe apă, 13 pive şi 1 joagăr.

Locuitorĭĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ şi vacĭ, 340 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 190 oĭ; 81 stupĭ, 100 capre şi 110 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 801, banĭ 53; iar cheltuelile, de leĭ 718, banĭ 66.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală, care pune com. în legătură, la S. cu comuna Alimpeşti, iar la N.-V. cu Poenari, şi dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul — Ciuperceni — Vîlcea.

Malurile Olteţuluĭ în comună se numesc: cel drept, Dealul-Muereĭ; iar cel stîng, Dealul-Tăuzuluĭ.

Sîrbeşti, *cătun*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 78 case; are subdivizia Fundata.

Sîrbeşti, *cătun* al com. Ohaba, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe o colină de deal, numită dealul Sîrbeşti şi în partea de N.-V. a Ohabeĭ.

Are o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 100 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In apropierea cătunuluĭ trece pîrîul Inoasa, care se varsă în Amaradia.

Locuitorĭĭ posedă: 9 pluguri, 16 care cu boĭ, 110 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ, 40 rîmătorĭ; 15 stupĭ.

Comunicaţia în cătun cu comuna sa şi cu cătunele învecinate se face prin drumurĭ neşoseluite.

Sîrbeşti, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. comuneĭ Măxineni, aşezat spre E., la confluenţa Siretuluĭ şi Buzăuluĭ.

Sîrbeşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Braniştea, pe linia Barboşi-Tecuciŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembre 1872. Se află între staţiile Barboşi (12,7 kil.) şi Independenţa (7,5 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ, de 13^{m},14.

Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 8194 leĭ, 75 banĭ.

Sîrbi, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeĭ Başeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Hăneşti, Sîrbi şi Slobozia-Hăneşti cu reşedinţa primărieĭ în satul Hăneşti. Are o populaţie de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 2 paraclisĭerĭ; 1 şcoală.

Vite: 1208 vite marĭ cornute, 3672 oĭ, 148 caĭ, 670 porcĭ. Loc. posedă 350 stupĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8285 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7062 leĭ.

Sîrbi, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Teţcani, situat între dealurĭ, pe valea Pîrîiaşuluĭ-Sîrbilor, la 2 1/2 kil. de satul Teţcani (şcoală).

Are o populaţie de 241 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1848.

Vite: 114 vite cornute, 27 porcĭ.

Sîrbi, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorţeni, care face trup cu satul Scorţeni şi este situat pe Pîrîul-Sîrbilor.

Sîrbi, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, comuna Sîrbi, pl. Başeul, cu o populaţie de 1009 suflete, situat pe malul Başeuluĭ, maĭ în jos de Săveni.

Moşia aparţine Epitropieĭ Spitalelor Sf. Spiridon din Iaşi.

Are o şcoală; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 palamarĭ, mică şi vechie, făcută din vălătucĭ, în anul 1795, de locuitorĭ.

Sătenĭĭ înproprietăriţĭ au 706 hect., 46 ariĭ, pămînt; iar proprietatea, 5027 hect. cîmp.

www.dacoromanica.ro

Sunt 3 iazurĭ şi 2 pîraie ce trec pe moşiile numite Bodeasa şi Gîrla-Zamă.

Drum principal, acel ce duce de la Săveni la Stefăneşti.

Moşia se hotărăşte cu: Borolea, Hăneşti, Vlăsineşti, Săveni şi Avrămeni.

Sîrbi, *sat,* fost situat în com. Răuceşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, şi acum făcînd parte din jud. Suceava. Are 710 pog. pădure pe teritoriul său.

Sîrbi (Corlăteşti-Sîrbi), *cătun,* spre N.-V. com. Cozieni, plasa Ocolul, jud. Romanaţi. Are 250 locuitorĭ, şi este situat pe ţărmul drept al apeĭ Tesluiuluĭ.

Sîrbi, *sat,* pe moşia şi în com. Drăguşeni, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 7 fălcĭ, cu o populaţie de 191 suflete.

Are o biserică de lemn.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 4 pălmaşĭ şi 27 codaşĭ, stăpînind 66 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Drăguşeni (5 kil.), la Drăgăneşti (4 kil.) şi la Răuceşti (3 kil.).

Moşia, în mărime de 300 fălcĭ, forma un trup a parte şi era a mănăstireĭ Neamţu, aĭ căreĭ călugărĭ aŭ clădit şi biserica.

In 1786, Iulie 21, moşia Sîrbi ţinea de jud. Neamţu şi era a luĭ Teodor Ciurea, care se judecă cu egumenul mănăstireĭ Rîşca. («Uricar.» de T. Codr., vol. VI, p. 267).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 5½ kil. de reşedinţa com., în partea de N.-V.

Are o populaţie de 369 suflete şi o şcoală.

Satul Sîrbi până la 1734 a fost la 1½ kil. maĭ spre N. de actualul. La 1734, s'a mutat spre S. In acelaş timp s'a făcut şi o biserică de bîrne de Mihail Iamandi, proprietarul moşieĭ. Are hramul sf. Nicolae. In 1856 s'a reparat cu lemnăria de la biserica din satul Dămăcuşa.

Lîngă biserică în partea de N., se află ruina uneĭ alte biserici, al căreĭ zid are o grosime de 1 m. şi 15 cm. şi o înălţime de 3—4 m.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Nicoreşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 kil. de tîrgul Nicoreşti, reşedinţa com.

Teritoriul satuluĭ e de 2290 hect., cu o populaţie de 266 suflete şi 66 case.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ. La 1815 s'a ruinat cea vechĭe, făcută de Stolnicul Ifrim; maĭ pe urmă cu ajutorul răzeşilor s'a rezidit din noŭ alta în 1853, care a durat până în 1869, cînd iarăşĭ s'a prefăcut după cum există astăzĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ. Loc. sunt toţĭ răzeşĭ.

Sîrbi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul. Are o populaţie de 237 suflete şi o biserică.

Satul formează com. Sîrbi cu cătunele: Strîmtura şi Potîrlaci.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 2 hect.

Are o moară cu vaporĭ. Comerciul se face de 6 persoane. Prin com. trece şoseaua naţională Bîrlad-Vasluiŭ.

Satul exista înainte de 1603, după cum reese dintr'un zapis de pe atuncĭ.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 locuitorĭ şi e situat la 4 kil. de căt. Valea-Mare (şcoală).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Sîrbi-Măgura, *cătun,* pendinte de com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe vălceaua Runcul, în stînga Vediţeĭ. Are o populaţie de 400 locuitorĭ şi o biserică, fondată la 1839, de d-na Elena Varipati, în zilele Domnitoruluĭ Alexandru Ghica.

Sîrbi-Sfinţeşti, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, pendinte de com. Butculeşti.

Are o populaţie de 481 suflete şi o biserică.

Sîrbuluĭ (Grădina-), *vechiŭ pichet,* cu No. 77, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măicăneşti, la E.; azĭ e han.

Sîrca, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Cîrligătura. Se întinde de la N. din malul drept al Bahluiuluĭ, până în marginea de N. a jud Roman, avînd forma lungăreaţă. In partea de N. e aşezată pe podişurĭ, iar în cea de S., pe maĭ multe dealurĭ, acoperite cu păduri, pe o întindere cam de 9000 hect. Este formată din satele: Sîrca, Budăile (Frînteşti), Lungani, Crucea, Cosiţeni, Madărjeşti şi Goeşti, cu o populaţie de 3519 suflete.

Parte din locuitorĭ sunt Ţigani de srobiţĭ, iar parte Ruşĭ, aşezaţ prin aceste locurĭ de prin timpurile cele maĭ vechĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu stoleria, rotăria, butnăria, fierăria, zidăria, cizmăria şi scripcăria.

www.dacoromanica.ro

Comerciul constă în desfacerea cerealelor şi a animalelor la Tîrgul-Frumos şi Podul-Iloaeĭ.

Prin această comună trec: şoseaua naţională Iaşi-Roman, ce o pune în comunicaţie spre E. cu Podul-Iloaeĭ, la 10 kil., iar spre V. cu Tîrgul-Frumos, la 12 kil.; calea ferată Iaşi-Paşcani.

Pe la hotarul de N. al com. trece rîul Bahluiul; prin mijloc, Bahlueţul şi maĭ multe pîrae, formînd diferite iazurĭ.

Are 5 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 3 şcoale; 4 morĭ de apă şi 2 de aburĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 15246 leĭ, 69 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 15197 leĭ, 91 banĭ.

Vite: 3089 vite marĭ cornute, 272 caĭ, 5526 oĭ, şi 1059 rîmătorĭ.

Sîrca, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, situat pe valea Fundoaia, lîngă iazul Sîrca, în partea de N.-E. a comuneĭ, pe dinaintea căruia trece şoseaua naţională şi calea ferată Tîrgul-Frumos—Iaşi. Are o populaţie de 329 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, înfiinţată în anul 1881; o moară de apă; casele proprietăţeĭ şi un rateş mare. In partea de N. se află o mică pădurice.

Vite: 609 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 1802 oĭ şi 35 rîmătorĭ.

Aicĭ a avut loc între aniĭ 7157 şi 7165, războiul cu Petru-Ştefan-Vodă, care a venit în al doilea rînd cu oştĭ ungureştĭ şi munteneştĭ, asupra luĭ Vasile-Vodă, ce se afla atuncĭ la domnia Ţăreĭ şi în care războiŭ, biruind Ştefan-Vodă, a alungat pe Vasile-Lupu, luînd el domnia.

Sîrca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bordeni, pl. Prahova, jud. Prahova.

Sîrca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Bahluiul-Cîrligătura, com. Sîrca, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Podul-Iloaeĭ (11,1 kil.) şi Tîrgul-Frumos (10,8 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ de 66m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 16021 leĭ, 5 banĭ.

Sîrsca, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Beloţul, aşezat pe dealul Sîrsca. Are o populaţie de 313 suflete.

Sîrt-Iol-Bair, *şir de dealurĭ*, jud. Constanţa, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Lipniţa şi Garvan. Prin dealul Curdeli se pune în legătură cu culmea Coşlugea din N. plăşiĭ Silistra-Nouă. Sîrt-Iol-Bair se găseşte în partea de S. a plăşiĭ. Teritoriul brăzdat de această culme este coprins între văile Derea-Ceair, Saila-Ceair, Cara-Culac, la V.; Canara-Ceair, Satis-Chioi-Ceair şi Dermen-Ceair, la E.; balta Ciamurlia, la N. Lasă alte prelungirĭ secundare, la V. şi la E. Cea maĭ însemnată este Dermen-Sîrt, printre văile Cialî-Ceair şi Dermen-Ceair. O altă prelungire sudică este dealul Ciricegi-Iol-Bair, printre văile Cialî-Ceair şi Cara-Culac. Are de asemenea o mulţime de movile, din care cea maĭ însemnată este movila Veli-Chioi, lîngă satul Lipniţa, 145 m. înălţime. In interiorul teritoriuluĭ, mărginit de văile de maĭ sus, şi decĭ în cutele terenuluĭ se găsesc aşezate şi satele Lipniţa şi Veli-Chioi. Se ridică pănă la o înălţime de 170 m. Este acoperit cu cîte-va pădurĭ la E. şi S., din care maĭ însemnate sunt: Echenli-Orman, Sidi-Orman, Chirişlic-Orman, Iaşi-Orman, Carali-Corusu, Saia Corul-Orman, resturĭ din întinsele pădurĭ ce acopereaŭ odinioară aceste locurĭ şi care au fost distruse. Restul azĭ e acoperit cu tuferişurĭ şi fineţe şi viile locuitorilor din Lipniţa şi Veli-Chioi. Drumurile care brăzdează acest deal sunt: drumurile Ostrovul — Cuzgun, Lipniţa — Garvan, Lipniţa — Veli Chioi, Veli-Chioi — Para-Chioi.

Văile ce au începutul lor în acest şir de dealurĭ sunt: Derca-Ceair, Cirîl-Misi-Ceair şi altele maĭ micĭ.

Slaşoma, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Moşia e proprietatea Statuluĭ, şi maĭ înainte aparţinea mănăstireĭ Gura-Motruluĭ. Este situată pe valea Slaşomeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Dobra şi Guardeniţa; spre S., cu com. Almăjelul; spre V., cu com. Pădina-Mică şi Pădina-Mare, de care se desparte prin rîul Drincea; iar spre N., cu com. Podul-Grosuluĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi mahalalele Bocenilor, Popeştilor şi Golanilor, cu o populaţie de 1760 locuitorĭ şi 300 case.

Locuitorii posedă: 80 plugurĭ, 154 care cu boĭ, 16 căruţe cu caĭ; 90 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 56 caĭ, 840 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

E străbătută de maĭ multe şosele com. care o leagă cu comunele vecine.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2488 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1777 leĭ.

Cîmpiĭ maĭ principale în comună sunt: cîmpia Dobreĭ, pe care se află pădurea Drăgaica, cu arborĭ seculariĭ. Văĭ sunt: Valea-Vîrcanuluĭ, a-Bibanuluĭ

www.dacoromanica.ro

și ogașul Hotărani, pe ale căruĭ dealurĭ, în partea de N., se află plantate viĭ. In partea de S. se află valea Dobreĭ, valea Vîlcenilor și Fata-Inaltă, pe care se află viĭ.

Slateia, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. urbane Hîrșova, situată în partea V. a plășeĭ și cea N. a comuneĭ, lîngă balta Rotunduluĭ și formată de vre-o revărsare anterioară a apelor Dunăreĭ; e înconjurată de toate părțile cu stuf; are o întindere de 80 hect.; conține puțin pește, ce se consumă în localitate.

Slatina, *com. urb.*, capitala jud. Oltul, situată pe valea Șopotuluĭ și dealurile vecine, lîngă malul stîng al Oltuluĭ, pl. Oltul-d.-j., la $44^0,26'$ latitudine nordică și $24^0,22'$ longitudine estică, socotită după meridianul din Grenwich, cu o altitudine de 150 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ, și la distanță — pe linia ferată — de 189 kil. de București.

Teritoriul orașuluĭ se întinde pe o suprafață de aproape 1500 hect, din care 150 vatra orașuluĭ, 910 hect. arabile, 250 viĭ și 150 hect. zăvoaie, iar restul, poenĭ, izlazurĭ, etc.

Limitele luĭ sunt: la N., Valea-Mueriĭ, Ciriașovul și Pîrliți; la E., Valea-Mare, Bîrca, Recea și Zorleasca; la S., Milcovul și la V., Salcia și Slătioara.

Pănă la 1846 n'a fost pod stătător peste Olt; toată comunicația se făcea cu multă greutate pe podurĭ de vase. In acest an Vodă Bibescu clădi cel d'întîiŭ pod stătător de lemn, pe rîul Olt, lîngă Slatina, format din 2 crîmpeie, căcĭ aci Oltul avea două ramurĭ, care înconjuraŭ un ostrov mare; o ramură trecea pe lîngă oraș, pe sub Grădiște și malul livezilor și se numea Oltul vechiŭ, ceea-l'altă înconjura zăvoiul și se numea Beica. Căpătîele, pariĭ și maĭ ales șoseaua între aceste podurĭ, care era plantată cu o frumoasă alee de plopĭ, aŭ rezistat pănă la 1877.

La 1865, stricîndu-se podurile de lemn, s'aŭ construit altele de fier, ceva maĭ la N. de cît cele de lemn. Era cea d'întîiŭ lucrare de felul acesta în Romînia.

La 1877, s'a început construcția nouluĭ pod de fier într'o singură ramură și s'a terminat la 1891. S'a așezat pe 5 picioare, afară de capete la distanță de cîte 80 m.

Viile produc în termen de mijloc vr'o 500 hectol. vin.

Vite sunt: 190 caĭ, 108 ĭepe, 300 boĭ, 80 vacĭ, 400 oĭ și 300 porcĭ.

Se compune din centrul orașuluĭ și mahalalele: Șopotul la N.-E., Obrocari la N.-V., Căloianca la S. și cătunul Clocociovul, maĭ la S. de Căloianca, pe dealul Clocociovuluĭ.

Centrul orașuluĭ are o pozițiune frumoasă și strategică, fiind situat între două dealurĭ și măgura Grădiștea. Are forma unuĭ amfiteatru triunghiular, cu vîrful la E. în muchia dealuluĭ, baza la V. în Grădiștea, la S. dealul Căloianca, și la N. dealul Șopotuluĭ.

Tot raionul orașuluĭ se compune din 3 colorĭ: Roșu, Galben și Negru, cu 34 strade, din care 4 maĭ principale sunt: Bucureștĭ, Lipscani, Primăria și Ionașcu, cu trotuare pavate cu bazalt, pe o întindere liniară de 1580 m.

Intrarea în oraș se face pe 9 bariere, din care 5 maĭ principale: Oltul, Valea-Mueriĭ, Pîrliți, Bariera-Găreĭ și Berbeni.

Comerciul se exercită de 245 persoane.

Are o populație de 8028 locuitorĭ (1900); un palat administrativ, clădire mare, construit în 1887; maĭ multe oteluri; 11 biserică, deservite de 15 preoți, 2 diaconĭ, 13 cîntăreți și 11 paracliserĭ; 2 școale de băeți, 2 de fete și 1 mixtă, în suburbia Clocociovul; un gimnaziŭ, clădire mare, spațioasă, care a costat 160000 leĭ, ridicată în anul 1890; o școală de agricultură; o fabrică de cherestea lîngă Olt, 2 morĭ cu aburĭ, 2 tipografiĭ, o fabrică de lumînărĭ, 8 brutăriĭ, 6 simigiriĭ, 2 farmaciĭ, etc.

Intr'o poeană de lîngă matca vechĭe a Oltuluĭ, se face tîrgul săptămînal și oborul de vite, în toate joile; tot aci se ține și bîlciul anual, la Sf. Gheorghe. Aci era în vechime casa Poșteĭ, o zahana și cazarma turcească, o clădire lungă, construită de nuele și învelită cu stuf.

Cîte-va amănunte asupra bisericilor Slatineĭ:

Biserica Ionașcu, situată pe o moviliță, în unghiul format de strada Primărieĭ cu strada Solomon, poartă următoarea inscripțiune:

Cu vrerea Tatăluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și săvîrșirea Duhuluĭ sfînt, Amin.

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă și Dumnezeească biserică din temelie, unde se prăsnuește hramul sfîntul Ierarch Nicolae și Marĭ Mucenicĭ Gheorghe și Dimitrie, în zilele Mărieĭ Sale Ion Alexandru Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia Prea Sfințieĭ Sale Părinteluĭ Mitropolit al Ungro-Vlahieĭ, Chiriu Chir Grigorie și prin osîrdia și cheltuiala d-luĭ Jupîn Ionașcu Ion Serbu Clupețu ot Slatina și s'aŭ înfrumusețat cu zugrăvitul și cu clopot și cu toate odoarele, atît pre din lăuntru precum și pre din afară după cum se vede; însă aŭ maĭ ajutat și d-luĭ Constantin Bălșanu, jupîn Martin Mircescu, cu cît Dumnezeŭ i-a învrednicit, ca să fie pomenire în veĭ, și s'aŭ început acest sfînt locaș la anĭ zidireĭ 7290 (1792), Maiŭ 13 și s'a săvîrșit la leatu 7295 (1787), Sept. 20.

www.dacoromanica.ro

La anul 1843, s'a reparat, s'a îngrădit cu fier şi i s'a pus ceasornic.

La 1873, s'a dărîmat de guvern, s'a reclădit, tot în locul celeĭ vechĭ, şi la 8 Noembre 1877 s'a sfinţit de prea sfinţia sa Episcopul Ghenadie II Argeşiŭ, fostul Mitropolit, zugrăvindu-se de Pictorul Tătărăscu. Ctitoriĭ zugrăviţĭ înăuntru sunt: Ionaşcu Clupeţ şi soţia sa Neaga, întocmaĭ după cum sunt şi în Pinacoteca Muzeuluĭ.

Biserica Sf. Troiţa, situată în centrul oraşuluĭ, între stradele Lipscanĭ şi Ionaşcu. Are două inscripţiunĭ: una slavonă şi alta romînă.

Această din urmă arată că e zidită de Ghenea Vel Vistier, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod, la anul 7153 (1645); iar la 1784 s'a reparat fiind cu totul dărîmată şi arsă de Turcĭ. La anul 1851 s'a zugrăvit şi reparat pe din lăuntru şi pe din afară, precum se vede, prin osîrdia d-luĭ Alexe Zamfir, Epitropul bisericeĭ, iar tîmpla, uşile Impărăteştĭ, s'aŭ făcut cu toată cheltuiala de Pitarul Ionaşcu Răducu, în zilele Domnuluĭ Barbu D. Ştirbey, şi sub Arhipăstoria luĭ Climent, Episcopul Argeşuluĭ.

Ctitorĭ zugrăviţĭ în lăuntru sunt Jupîn Ghinea Vel Vistiernic şi Jupîniţa Florica; apoĭ Alexe şi Marghioala Zamfir.

Are două clopote cu următoarele inscripţiunĭ:

a) Clopotul cel mare:

Acest clopot făcutu-l'aŭ jupîn Ghinea Clucer I. Jupiniţa Florica (1628) ca să fie de pomină la biserică la Slatina, unde este hramul Sf. Troiţă, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod.

b) Clopotul cel mic:

Acest clopot este de la biserica cea mare din Slatina, la hramul Sf. Troiţa, s'aŭ prefăcut de noĭ: Ionaşcu i Ion, i Grigorie (1793).

Aceasta este cea maĭ vechie biserică din Slatina.

Biserica Maica-Domnuluĭ (Precista), situată sub dealul Căloianca, lîngă strada Precesta, are o curte mare, împrejmuită cu zid şi două intrărĭ; în cea d'întîiŭ se află niştе case vechĭ, în a doua curte se află biserica şi primul cimitir al oraşuluĭ.

Are următoarea inscripţie:

Cu vrerea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ şi cu săvîrşirea Sf. Duh, începutu-s'aŭ această sfintă biserică întru hramul Prea sfinteĭ Adormirĭ de Dumnezeŭ născătoare şi pururea fecioară Maria, în zilele Prea Luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod, şi s'a ostenit D-luĭ Jupîn Nicole brat Jupîn Nicolae, biv vel Cămăraş za Ocne, de aŭ zidit'o din temelie şi aŭ înfrumuseţat'o, precum se vede, cu toată cheltuiala d-luĭ, şi s'a început temelia la luna luĭ Iulie 4, şi s'a săvîrşit la Septembre 15, anul de la zidirea lumeĭ 7244 (1736).

Această biserică, rămasă, de la secularizare, biserică de mir, a fost mănăstire şi a posedat maĭ multe moşiĭ: Bîrca, lîngă Slatina, Preoteşti, din com. Oporelul, cum şi în oraş maĭ multe acarete şi prăvăliĭ cu embatic.

A fost închinată Mănăstireĭ Xeropotamul din muntele Athos şi metoh al mănăstireĭ Plumbuita de lîngă Bucureşti.

Biserica Sf. Nicolae din tîrg, situată faţă de Precista, în unghiul unde se împreună strada Precesta cu strada Bucureşti, poartă următoarea inscripţiune:

Cu voia Tatăluĭ şi cu ajutorul Fiuluĭ şi cu săvîrşirea Sf. Duh s'aŭ zidit această sfîntă şi Dumnezeiască biserică întru hramul Sf. Niculae, în zilele prea luminatuluĭ Domn Ioan Scarlat Voevod, fiind înainte de lemn, făcută de răposatul popa Andreĭ, protopop ot Slatina şi după şeasezecĭ de anĭ stricîndu-se, îndemnîndu-s'aŭ robiĭ luĭ Dumnezeŭ Mateĭ Căpitan sîn Opreu Judeţu, nepot popi luĭ Andreiŭ, împreună cu doĭ cinstiţĭ şi de bun neam boierĭ anume: D-luĭ Radu Slătineanu biv vel comis, i d-luĭ Gheorghe Coman Căpitan Şerban, i d-luĭ Manole Braşoveanu, i d-luĭ Ion Vătavu brat Căpitan, i d-luĭ Mateiŭ Jupîn Ivan, Jupîn Mihaiŭ, i Jupîn Manea Tănase, şi aŭ zidit'o din temelia eĭ şi aŭ înfrumuseţat'o, după cum ze vede, anul 1760.

S'a reparat la 1892.

Posedă un ohtoih tipărit la Buda la 1611, fiind Episcop Iosif.

Biserica Sf. Nicolae Coastă, situată tocmaĭ în coasta dealuluĭ Căloianca, lîngă strada Vintilă-Vodă. S'a rezidit în 1889, în locul celeĭ vechĭ, a căreĭ inscripţiune, ce era pe o piatră de marmoră albă, aŭ stricat'o lucrătoriĭ. Se zice că cea vechie dura de 200 de anĭ. La 1889 s'a reparat din fondurile răposatuluĭ Iorgu Anghelescu.

Biserica Sf. Ioan din Coastă, situată sub coasta Grădişteĭ, cam în faţă de Sf. Nicolae şi aproape de strada Solomon. Această biserică s'a zidit la 1796 de robiĭ luĭ Dumnezeu preotul Popa Barbu Duhovnicu şi alţiĭ, în zilele Domnuluĭ Ion - Alexandru - Ipsilante-Voevod. S'a reparat în 1827 şi 1876.

Schitul-Şopotul, situat în vîrful triunghiuluĭ, pe malul stîng al Şopotuluĭ. In casele mănăstireĭ, reparate s'a aşezat spitalul judeţean. Biserica s'a zidit din temelie de Jupîn Constantin Rătescu, Gheorghe Logofăt şi Jupîn Nicolae Mumuianu. La 1839, i s'a făcut reparaţia de Jupîn Radu Mumuianu, împreună cu Părintele Archimandrit Nifon Turtăianul, în zilele Domnului Alexandru D. Ghica-Voevod.

După secularizare a rămas biserică de mir şi se întreţine, ca şi Precestea şi Ionaşcu, de către stat.

Biserica Sf. Niculae din Obrocari, situată în partea de N., afară din oraş, d'asupra mahalaleĭ Obrocari, are hramul Sf. Niculae şi Invierea-luĭ-Lazăr. Maĭ

www.dacoromanica.ro

întîiu a fost făcută din lemn și la 1877 s'a reclădit din cărămidă de către locuitorii Gheorghe Simon și alții.

Schitul-Sihareţul, situat la N. de oraș, cam în muchia dealului dintre Șopotul și Valea-Mueriĭ, în mijlocul unei păduri și cu o poziție frumoasă.

Pe piatra așezată la temelie, în stînga intrării, se vede următoarea inscripție:

In zilele creștinului Ion Antonie V. V. și s'a ostenit Episcopul Serafim de o aŭ zidit din temelie pănă s'aŭ săvîrșit, cu toată cheltuiala Mitropoliei a toată Țara Romînească, Varlam, ca să le fie de pomenit în veci Amin. 7180 (1672) și după trecere Episcopul Serafim rămas-s'a nĕstavnic ieremonach Veniamin.

In interiorul bisericei se mai află două inscripțiuni cu coprinsul următor:

Cu vrerea tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvîrșirea duhului sfînt, prenoitu-s'aŭ această sf. biserică, Adormirea prea sfintei de Dumnezeŭ Născătoare și pururea fecioarei Maria, din temelie și cu toate împrejmuirile, după cum se văd, cu toată osîrdia Sf. Sale Părintelui Iosif Eclesiarchul, Egumenul Sf. Schit Strihareț și Greci, cu cheltuiala sfintei Mitropolii, prin slobozenia și porunca Prea sfinției sale Părintelui Mitropolit Neofit, în zilele Prea Înălțatului Domn a toată Țara Romînească, George D. Bibescu Vodă, leat 1844, August 10.

La intrare, în dreapta, se vede zugrăvit Serafim și la stînga Varlam. Lîngă numele Serafim se adaogă: Episcop, care a episcopit multă vreme la Buzăŭ și Rîmnic puținel și s'a pristăvit aci». Iar lîngă mitropolit se vede scris: «Mati boja Varlam, Mitropolit al Țării Romînești.

Pe păretele din dreapta de la intrare se mai văd zugrăviți: Iosif Strihărițeanu, egumenul sfintelor schituri Strihareţul și Greci, ce se titulea mai înainte protopop Ion Buciumeanu și Prea sfinția sa Chiriu Chir Neofit, Mitropolitul Țării Romînești.

Are o evanghelie tipărită la anul 1775, în București, în zilele Domnului Alexandru Ipsilante.

Mănăstirea Clocociovul, situată la S. de Slatina, în gura văiei cu acest nume, într'o poziţiune plăcută, cu privire asupra Oltului. De jur împrejur e închisă ca o cetățuie, cu o curte de zîd înalt și gros, care a început a se ruina. Casele mănăstirești sunt în complectă ruină și abia mai pot adăposti pe călugărul îngrijitor al bisericei.

Din inscripțiunea aflată pe frontispiciul bisericei, o frumoasă piatră de marmoră albă, se vede că a fost zidită pe la 1645, în timpul domniei lui Mateiŭ Basarab, de jupîn Dinicu Vel Agă.

Posedă o evanghelie tipărită la anul 1684.

Spre S. de mănăstire, pe malul opus al văiei, de altfel adîncă și îngustă, se află o mare și frumoasă cismea, făcută de locuitorii cât. Clocociovul, și de unde se alimentează tot cătunul.

Biserica sf. Nicolae din Clocociov, biserică de mir, situată în muchea dealului, cu fața asupra văii Oltului. In curtea ei, cam pe coasta din față, se află cimitirul cât. Are hramul Cuvioasa Paraschiva și Sf. Nicolae și s'a zidit la anul 1837 de Jupîn Grigore Obogeanu și alții.

Cea mai vechie școală din Slatina și din tot jud. Olt, este școala No. 1 Ionașcu, înființată pe la anul 1794. Are o clădire, făcută înadins pentru școală, în curtea bisericei, zidită tot de Ionașcu, pe la 1800, într'o moviliță de sub Grădiște, în partea de jos a orașului. Unul dintre primii dascăli ai școalei a fost George Ardeleanu, tatăl d-lui P. S. Aurelian; asemenea și Ion Ionașcu, un zelos apostol al luminării poporului, fost membru al Divanului Adhoc, răposat la 1876.

Școala practică de agricultură, instalată la Strihareț, s'a înființat în anul 1883.

Căi de comunicațiune: Pe lîngă Slatina trece linia ferată București-Vîrciorova, avînd stația Slatina. Prin oraș trece șoseaua națională Craiova-Pitești, șoselele județene: Slatina-Turnul-Măgurele și Slatina-Roșiori, care se leagă cu șoselele vecinale și comunale și pun ast-fel orașul în comunicație cu toate comunele județului.

Slatina e locul natal al lui Vintilă-Vodă, care a domnit în Muntenia de la 1533 până la 1536, cînd a fost ucis de boieri la vînătoare pe malul Jiului.

Slatina, *mănăstire* de călugări, în com. Mălini, jud. Suceava, situată într'o poziție frumoasă, pe o poiană de pe țărmul stîng al pîrîului Suha-Mică, la V. de Mălini și Fălticeni, și anume la 10 kil. de Mălini și la 27 kil. de Fălticeni.

La prima vedere pare o cetate pătrată avînd cîte un turn la fie-care colț. Zidurile ce-o înconjură sunt foarte înalte și groase, avînd ici-colo cîte o ferestruie îngustă. Pe zidul din spre S. d'asupra porții este marca Moldovei.

In mănăstire se adăpostesc 16 călugări și 3 frați.

Tradiția și Letopisețele Țării ne spun că s'a întemeiat în împrejurările următoare:

«Alexandru Lăpușneanu fiind Domn, aŭ făcut mănăstirea Slatina; legenda zice, că trăind un sihastru acolo și fiind un paltin, copaciŭ mare, unde este acum prestolul în oltariŭ, vedea în oltariu, spre Duminică și spre alte zile mari, multe luminĭ întru acel paltin la vremea sluj-

www.dacoromanica.ro

beĭ bisericeĭ. Şi i s'aŭ arătat Maica Precista în vis, şi i-aŭ zis să meargă la Alexandru-Vodă să ĭ zică să facă mănăstire şi mergînd sihastrul la Alexandru-Vodă, s'aŭ îndemnat Alexandru-Vodă de sihastru de aŭ făcut mănăstirea Slatina, întru acel loc unde aŭ fost paltinul şi aŭ adus şi capul sfîntuluĭ Grigorie Bogoslovul, de stă până astă-zĭ la sfînta mănăstire, la Slatina, ferecată cu argint şi cu pietre scumpe.

«Şi domnind Alexandru-Vodă Ţara, întru lauda luĭ Dumnezeŭ, aŭ zidit mănăstirea Slatina, cu multă cheltuială şi osîrdie şi o aŭ sfinţit Grigorie Mitropolitul. Iară la sfinţenie zic să fi fost preoţĭ cu diaconĭ 117, în anul 7066 (1558) Octombrie 14. («Letopis.», vol. II, p. 183 şi vol. I, p. 210).

Sub capul Sf. Gheorghe s'a găsit următorul «Sirep»:

Precum am bine-voit Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragă inimă şi din toată bună voia noastră şi cu ajutor de la D-zeŭ, am dat şi am întărit a noastră veche ctitorie sfînta mănăstire de la sfîntul Munte, de la Vatoped, unde este hramul Buna-Vestire a prea curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de Dumnezeŭ şi pururea fecioareĭ Marieĭ cu o cervăsărie ce este în Solon, ce acea cervăsărie Domnia mea am cumpărat-o de la un cadiŭ turc anume. Baluium de la Solon, drept 6500 aspri turceşĭ şi am dat'o pe acea maĭ sus scrisă cervăsărie să fie supusă către sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru că aduseră rugătoriĭ noştri kir. Maxim Eclisiarhul şi Sofronie stareţul proegumen şi cu alţĭ fraţĭ de la sfînta mănăstire Vatoped, în ţara noastră şi la noĭ sfintele Moaşte: întîĭ sfîntul cap al sfîntuluĭ Grigore Bogoslov şi sfintele moaşte, sfintele fălcĭ a sfîntuluĭ Ioan Zlatoust şi sfintele moaşte sfîntul şi marele deget al sfinteĭ Aneĭ Maiceĭ Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoareĭ de Dumnezeŭ şi pururea Fecioareĭ Marieĭ.

Deci şi Domnia Mea împreună cu aĭ noştri rugătoriĭ şi părinţĭ: Chir Grigorie Mitropolitul Suceveĭ şi Chir Eftimie Episcopul Rădăuţilor şi Chir Anastasie Episcopul Romanuluĭ, aŭ primit şi toţĭ sobornicește blagoslovirĭ cum că sĭ punem sfintele moaşte întru a noastră de noĭ zidită sfînta mănăstire de la Slatina, unde ĭaste hramul sfînta Preobrăjanie a Domnuluĭ Dumnezeuluĭ şi Mîntuitorul Nostru Is. Chrs. Deci Domnia Mea cu mare bucurie ne-am bucurat, şi prea frumos am împodobit sfintele moaşte şi cu mult aur le-am ferecat pe acele maĭ sus scrise moaşte şi multe pietre de mulĭ preţ am pus către sfintele moaşte şi le-am pus întru a noastră mănăstire de la Slatina.

Şi întru aceeaşĭ aşişderea am binevoit Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragĭ inimă şi am tocmit ca să aibă sfînta lavră, de la noĭ meriic pe fie-care an, cîte 300 de galbenĭ roşiĭ şi am dat şi am plinit, şi ca s'avem a da până ce va sta sîînta lavră de la sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Domnieĭ mele şi pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Ruxandeĭ Doamneĭ Domnieĭ Mele şi pentru sănătatea dăruiţilor de D-zeŭ fiiĭ Domnieĭ Mele Ionaşcu, Bogdan, Mihail şi Petru şi a fiĭcelor Domnieĭ Mele: Tudora, Chiajna şi Teofana şi pentru sufletele sfinţilor răposaţilor părinţilor noştri, şi pentru sănătatea tinerilor şi a toată ţara Domnieĭ mele şi pentru toată legea creştinească pravoslavnică; cum că să fie acea maĭ sus scrisă cervăsărie sfinteĭ mănăstire de la Vatoped unde este hramul Buna-Vestire a Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de D zeŭ şi pururea Fecioareĭ Maria şi unde este Egumen rugătoriul Nostru Calist, de la noĭ uric cu tot venitul neclintit nicĭ odinioară în vecĭĭ vecilor; pentru că am cumpărat Domnia mea pe acea maĭ sus zisă cervăsărie tot pe banĭ gata spre aceia este credinţa Domnieĭ Noastre pre cea maĭ sus scrisă Io. Alexandru Voevod, şi credinţa Prea iubiţilor fiiĭ Domnieĭ mele Ionaşcu şi Bogdan şi Mihaiŭ şi Petru şi credinţa boerilor noştri; credinţa D-sale luĭ Negoe şi a D-sale a luĭ Vascan Movilă, Părcălabul de Hotin, credinţa D-sale luĭ Iosif Veveriţă Părcălabul, credinţa D-sale luĭ Alexandru Budăĭ Părcălabul, credinţa D-sale luĭ Ioan Dancul şi D-sale Cristea Părcălabul de Neamţŭ, credinţa D-sale luĭ Andrică şi credinţa luĭ Toader Părcălabul din Cetatea-Nouă, credinţa D-sale luĭ Dumitru Părcălabul de Suceava, credinţa D-sale luĭ Moga Spătariul, credinţa D-sale luĭ Zbiesiŭ Postelnicul, credinţa D-sale luĭ Ion Petric Visternicul, credinţa D-sale Costin Paharnicul, credinţa D-sale luĭ Andreică Stolnicul, credinţa D-sale luĭ Paşcu Comisul şi credinţa tuturor boierilor noştri Moldoveneştĭ a micĭ şi marĭ.

Iară după a noastră vinţă cine va fi domn din fiiĭ noştri saŭ din neamul nostru, saŭ iarăşĭ orĭ pe cine ar alege Dumnezeŭ a fi Domnitor Ţareĭ noastre Moldoveĭ, acela ca să nu strice a noastră danie şi întărire şi acea maĭ sus scrisă tocmeală, ci ca să aibă a întări şi a înoi, a da şi a plini aceĭ maĭ sus 300 galbenĭ roşiĭ obsocul sfinteĭ mănăstirĭ de la Vatoped precum este tocmit ca să fie în vecĭ.

Iar cine s'a ispiti a strica şi a surpa aceasta a noastră maĭ sus scrisă tocmeală, unul ca acela să fie blăstămat de Domnul Dumnezeŭ ce aŭ făcut Ceriul şi pămîntul şi de Prea curata luĭ Maică şi de patru sfinţĭ Evangheliştĭ şi de 12 sfinţĭ Verhovnicĭ Apostolĭ şi de 318 sfinţĭ Părinţĭ de la Niceea şi să aibă parte cu procletul Arie şi cu Iuda şi cu alţĭ jidovĭ care strigară spre Christos Dumnezeŭ, sîngele luĭ cel nevinovat spre dînşiĭ şi spre fiiĭ lor ca să fie precum esie în vecĭ vecilor, amin.

Iar spre maĭ mare tărie şi întărire a tuturor celor maĭ sus scrise, l'oroncit-am a luĭ nostru credincios Domnuluĭ Movilă Logofătul ca să scrie, şi a noastră pecete să o lege către această scrisoare a noastră.

Io Alexandru-Voevod Domn Ţareĭ Moldoveĭ. — Insă ca să se ştie în fiecare an ca să fie luna luĭ Decembre 6 zile, la ziua sfîntuluĭ Neculaĭ, ca să aibă a face pomenire Domnieĭ mele şi Doamneĭ Domnieĭ mele şi celor de Dumnezeŭ dăruiţĭ fiiĭ Domnieĭ mele să se facă după obiceiŭ: parastas şi panahidă cu o cupă mare de argint cu solzĭ, poleită, ce am băut însuşĭ Domnia mea dintr'însa, şi a II-a zi aşijderea colivă şi parastas şi masă.»

«Iară el (Alexandru Lăpuşneanu) dacă aŭ împlinit 13 anĭ şi ½ a Domnieĭ sale, şi ceĭ d'întîĭ şi a două, primind întîiŭ călugărie, aŭ răposat şi cu cinste l'aŭ îngropat în Mănăstirea Slatina, care este de dînsul zidită.» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222.)

Doamna Ruxanda eşind şi ea din lume (după doĭ anĭ) în anul 7078 (1570), Noembrie 12, aŭ astrucat'o în mănăstirea Slatina, lîngă Domnul săŭ Ale-

www.dacoromanica.ro

xandrul Vodă» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222).

Capul sfîntuluĭ Grigore Bogoslovul este legat cu două pănglice de aur, pe care este săpată următoarea inscripție în limba slavonă:

† Acest cap este al Patriarhuluĭ nostru Grigore Bogoslovul și l'a ferecat boerul Postolachi Vistiarnic și Cneghina luĭ Cheajna, fiica luĭ Alexandru Voevod, și l'a dat la stînta Mănăstire Slatina, în zilele piosuluĭ și iubitoruluĭ de Hristos Domnuluĭ nostru Io Eremia Moghila voevod, stăpînitor țĭreĭ Moldoveĭ, la anul 7105 1597).

De desupt urmează inscripția ast-fel: *Sub arhiepiscopul Ghiorghie Moghila, Mitropolitul Sucevieĭ, luna Aprile 23.*

Pe piatra ctitorească, de asupra ușeĭ bisericeĭ, este următoarea inscripție:

† Cu învoirea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sfîntuluĭ Duh, iată eŭ Iob il, al treimeĭ închinător, Io Alex ndru Voevod, cu Doamna mea Ruxanda și cu de Dumnezeŭ dăruita mie odraslă, Bogdan și Petru și Constantin, am început a zidi templul acesta cu numele Schimbarea la față a Domnuluĭ, la anul 7069 (1561).

Sub bour, în mijlocul pajureĭ de pe piatră, urmează:

† Aceas ă piatră s'a așezat sub Egumenul Ieromonah Nil, la anul 7090 1582) luna Aprilie 8.

Pe perdeaua Dverilor, făcută de Alexandru Lăpușneanu, este următoarea inscripție:

† Această mare perdea a făcut'o piosul și Iubitorul de Hristos Io Alexandru Voevod cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Țărĭ Moldoveĭ pentru rugă de pomenire a sufletuluĭ său și a Doamneĭ luĭ Ruxanda și a copiilor sĭĭ Ionașco și Bogdan și Petru și a fiicelor sale Teodora, Maria și Teofania, și a dat'o la noă zidita m năstire, unde este hramul schimbarea la față a Domnuluĭ și Mîntuitoruluĭ nostru Isus Hristos anul 7069 (1561).

Pe mormîntul din dreapta în biserică este următoarea inscripție:

† Acest mormînt l'a înfrumusețat, Io Alexandru Voevod ficeĭ sale Teofania, care s'a mutat la vecînicile locașurĭ, la anul 7069 (1561).

Pe mormîntul de afară, în păretele bisericeĭ este următoarea inscripție:

† Aicĭ este mormîntul, unde zace robul luĭ Dumnezeŭ Ieromonahul Nil, Igumen, care s'a mutat la vecînicile locașurĭ la anul 70..... luna Sept. . . . (data necunoscută).

La Trapez este următoarea inscripție:

† Acest trapez, Iosif Igumenul l'a făcut în zilele luĭ Alexandru Voevod, fiul luĭ Bogdan Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Țărĭ Moldoveĭ, la anul 7069 (1561).

Apoĭ maĭ sunt și alte odoare dăruite de către Mitropolitul Veniamin Costache, care a fost îngropat la această Mănăstire la 18 Decembre 1846, și ale căruĭ rămășițĭ le-a strămutat în anul 1887 Mitropolitul Iosif Naniescu la Mitropolia din Iași.

Acele odoare sunt următoarele:

O evanghelie ferecată cu argint; două chivote de argint suflate cu aur și finifturĭ; o cruce de argint suflată cu aur; un rînd de sfinte vase de argint suflate cu aur; maĭ multe vestminte, procovețe și perdele; aseminea mitra și vestmintele Arhierești ale Mitropolituluĭ.

Afară de moșiile Mălini, Găinești, Borca, Sabasa, Mădeiul și parte din Fărcașa, ce fuseseră date Mănăstireĭ de întemeietorul eĭ, aceasta mai poseda Oprișeni, Rădășeni, și altele, pe care le înstrăina și schimba după placul sfatuluĭ Mănăstireĭ, supus orbește Egumenuluĭ. Așa, un document din 1641 Octombre 2 arată că Mănăstirea Slatina dă luĭ Vasile V. V. Trușești ca să facă niște chiliĭ la mănăstire. («Uricariul», VII, p. 45).

La 1752 era egumen la Slatina Partenie (Idem. 26).

In 1821 fu prădată și arsă de rămășițele eteriștilor.

Vornicul Alexandrul Beldiman în «Jalnica Tragedie» descrie cu deamănuntul această întîmplare.

Mitropolitul Veniamin, în raportul său către Divanul Țăreĭ, arată că mănăstirea Slatina a fost meremetisită și făcută ca din noŭ după ce fusese arsă de Ieniceriĭ.

In 1860, Guvernul Țăreĭ exilă în mănăstirea Slatina pe Mitropolitul Sofronie Miclescu.

Slatina, *sat*, făcînd parte din com. rur. Nucșoara, jud. Muscel, plaiul Nucșoara, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna. Este cel din urmă sat până la frontieră.

Are o populație de 160 locuitorĭ, carĭ s'au împroprietărit pe moșia fraților Iorgulești.

Slatina, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Olt, com. Slatina, pe linia Pitești-Craiova, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Potcoava (21,3 kil.) și Piatra-Olt (16,6 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭ de 166^{m},29. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 259585 leĭ, 14 banĭ.

Slava, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Babadag. Izvorește din pantele de E. ale dealuluĭ Baș-Punar, sub numele de Baș-Punar, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre S.-E., trece prin satul Baș-Punar, apoĭ. curge spre N.-E., trece pe lîngă mănăstirea lipovenească Uspinia, prin satul Slava-Rusă, și de aci o ia iar spre S.-E., trece pe lîngă satul Caugagia, taie șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, și după un curs de

www.dacoromanica.ro

mai bine de 70 kil. se varsă în lezerul Goloviţa, o prelungire a laculuĭ Goloviţa, lîngă satul Ciamurli-d.-j. Pănă la Slava-Rusă curge numaĭ printre dealurĭ înalte, acoperite cu pădurĭ seculare. Basinul este considerabil şi acopere jumătate din pl. Babadag, cam 80000 hect. El este cuprins între dealurile: Topolog, Baş-Punar, Periclic, Haidîn, Ciamurli, Taş-Bair, Eniceri, la V. şi S., şi între dealurile Atmagea, Secar-Bair, Jidini, Izvoruluĭ, Orta-Bair, Taslî-Bair, şi culmea Babadaguluĭ la N., cuprinzînd teritoriele comunelor Atmagea, Ciucurova, Slava-Rusească, Ciamurli-d.-j. şi Ciamurli-d.-s. Afluenţiĭ săĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ sunt: Slava-Cercheză, unită cu valea Haram-Ceşme, Atmagea, valea Jidini, Valea-Călugăruluĭ, Sevaiova-Balca, Pahotnicai-Balca, trecînd prin satul Slava-Cercheză, pe stînga; iar pe dreapta valea Cancena.

Slava-Cerchezească, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadaguluĭ, cătunul com. Slava-Rusească, aşezat pe pîrîul Slava-Cercheză, la 6 kil. spre N.-V. de reşedinţă, la poalele a 3 dealurĭ înalte şi păduroase. Are o întindere de 1397 hect., din care 96 hect. vatra satuluĭ, şi o populaţie de 682 suflete, toţĭ lipovenĭ împărţiţĭ în 2 secte: cu popă şi fără popă; 2 biserici şi 2 şcoale.

Poziţiunea acestuĭ sat este una din cele maĭ frumoase din toată Dobrogea, fiind adăpostit de toate părţile cu munţĭ înalţĭ şi păduroşĭ.

Slava-Cerchezească, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea. Izvoreşte din dealul Sacar-Bair, sub numele de Sacar-Dere, se întinde spre E., sub numele de Arman-Ceşme, apoĭ sub acela de Ciucurova trece prin comunele Ciucurova, Slava-Cercheză, de unde îşĭ ia numele, se îndreaptă apoĭ spre S., primind văile Atmagea, Calugărul, Jidini, Salcari-Dere, Matievă-Balca; pe stînga şi lîngă Slava-Rusă se uneşte cu pîrîul Slava-Rusă.

Slava-Rusă, *com. rur.*, în partea centrală a jud. Tulcea şi a pl. Babadag, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la S.-V. de oraşul Babadag.

Se mărgineşte: la N., cu com. Armutlia şi Baş-Chioi, la S., cu com. Ciamurli-d.-s. şi Beidaut; la V., cu com. Ciucurova şi Atmagea; la E., cu teritoriul oraşuluĭ Babadag.

Dealurile care brăzdează com. sunt: Culmea-Babadaguluĭ, de la N.-V. spre S.-E., în partea de N. cu ramificaţiunile eĭ; dealul Jidini, cu vîrful Jidini (341 m.); Taşlî-Bair (251 m.); Uzum-Bair (234 m.) la N.; Matieva-Hară (264 m.); Lasă-Hară (250 m.); Carada Bair (255 m.); Hribescoi-Hară (244 m.); Sevaiova-Hară şi Pahotnicai-Hară (224 m.), acestea la E.; Camena (143 m.) la S.-E.; Starcica (Cerşetoarea) la S.-V., unde se află şi o peşteră; Lisaia (pleşuva) la V.; lanţul Peştercaia la N.; Cardonsca la N.-V.; Cardon spre E.; Emina la S.-E.; Slavsca la S.; Spil-Starcica la V.; Clinci-Jidini (cheia izvoruluĭ) la N.-V.; Bujor la E. Inălţimea acestor dealurĭ, acoperite cu păduri, este de 200—350 m. La mijloc şi V. sunt: Culmea-Baş-Punaruluĭ cu ramificaţiile; dealul Ciucurova (335 m.); dealul Ibrişov (241 m.), toate acoperite cu pădurĭ.

O udă Slava-Rusă, la S., trecînd prin com. şi căt. Baş-Punar; are ca afluenţĭ pe stînga: valea Slava-Cercheză, numită şi Stavcov, de la o mănăstire lipovenească Stavcov, ce exista pe la mijlocul secoluluĭ XIX lea, lîngă căt. Slava-Cercheză, Valea-Călugăruluĭ, valea Jidini, valea Dere Iol Cari, Matieva-Balca, Lîsă Balcă, Hribescoi-Balcă, Seraiova Balcă.

E formată din căt.: Slava Rusă, reşedinţa, aşezată spre E., la confluenţa pîraielor Slava-Rusă şi Slava-Cercheză; Slava-Cercheză, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la 6 kil., spre N.-V. de reşedinţă; Baş-Punar, pe Slava-Rusă, la 13 kil. spre V. de reşedinţă.

Intinderea com. este de 11907 hect., din care: 128 hect. ocupate de vetrele celor 3 sate, cu o populaţie lipovană de 1776 suflete.

Locuitorĭ posedă: 507 plugurĭ; 544 caĭ şi iepe; 367 boĭ şi vacĭ; 300 capre şi oĭ.

Veniturile com. sunt de 13958 leĭ; iar cheltuelile, de 11284 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurĭ comunale ce unesc căt. între ele şi duc la cătunele învecinate, ca Babadagul, Cangagia, Poturul, Ciamurli-d.-s., Ciucurova, Armutlia, Beidaut.

Sunt treĭ biserici lipoveneşti.

In Baş-Punar este o biserică, cu hramul Sf. Metodiu şi Ciril. Maĭ sunt şi 2 mănăstirĭ, una de bărbaţĭ, numită Uspinia; alta de călugăriţe, aşezată în sat, zidită la 1804 şi, lîngă aceasta, o biserică zidită în 1890.

Sunt 5 şcolĭ, din care 2 lipoveneştĭ.

Slava-Rusă, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul de reşedinţă al com. Slava-Rusă, aşezat la S.-V. de Babadag, pe pîrîul Slava-Rusească. Are o întindere de 2944 hect. şi o populaţie de 1094 suflete, lipovenĭ împărţiţĭ în 2 secte: cu popĭ şi fără popĭ saŭ bespopovĭ; 1 biserică, 1 mănăstire de maicĭ, 1 şcoală romînă şi 2 lipoveneştĭ.

www.dacoromanica.ro

Slava-Rusă, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea; izvorește din dealul Baș-Punar, se prelungește spre S., în direcția N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Baș-Punar, de unde o ia spre N.-E.; trece pe lîngă mănăstirea Uspinia și aproape de satul Slava-Rusă, de la care și-a luat numele, primește pîrîul Slava-Cercheză, cu care formează pîrîul cel mare Slava.

Slămineşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnicĭ. Are o populație de 172 suflete; o biserică fondată de locuitorĭ, cu hramul Sf. Ioan.

Slănicul, *plaiŭ* al jud. Buzăŭ, numit ast-fel după rîul Slănic, ce îl udă în tot lungul său, și situat la partea de N.-E. a județuluĭ. Se limitează la N. cu Transilvania; la N.-E. cu Vrancea; la E., cu R.-Sărat; la S. cu plășile Cîmpul și Sărata, și la V. cu plaiul Pîrscov.

Are o suprafață de 67247 hect.

E format din 19 comune: Aldeni, Băești, Beceni, Beciul, Blăjani, Cărpinișstea, Cernătești, Fundeni, Grabicina, Gura-Dimieneĭ, Lopătari, Mănești, Mînzălești, Niculești, Sărulești, Vadul-Soreștilor, Vintilă-Vodă, Zărnești și Zilișteanca, cu 91 cătune și 39 sub-diviziunĭ, avînd o populație de 25950 locuitorĭ.

Terenul este muntos la N., deluros în centru și șes la S. Munțiĭ aŭ pășunĭ întinse, maĭ cu seamă cele din Muși, Giurgiŭ și Bisoca. Pădurile sunt numeroase și seculare. E avut în substanțe minerale, precum: aur, plumb, fier, lignită, păcură, sare, ozocherită, ocru, etc. Sorginți de ape minerale sunt numeroase. Din punct de vedere geologic, prezintă un interes și o însemnătate deosebită. Industria sa principală este exploatarea și lucrarea lemnuluĭ, pentru care are 23 herăstrae. Tot aci se lucrează multă lemnărie pentru construcțiunĭ și maĭ cu seamă grinzĭ. Pentru fabricarea brînzeturilor are o cășerie și 16 stîne.

Are 42 morĭ din care 2 cu aburĭ; 3 făcae, 13 pive și 1 dîrstă. Cojocăria este respîndită. Comerciul constă în desfacerea acestor producțiunĭ, a vitelor, și în transporturĭ.

Se fac aci 23 tîrgurĭ anuale, din care maĭ însemnate sunt: cel din Săpoca și cele din Beceni.

Cale de comunicație are șoseaua Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de viiturile rîuluĭ Slănic.

Vite: 7713 boĭ, 3807 vacĭ, 1226 viței, 13 bivolĭ, 26 bivolițe, 740 caĭ, 867 țepe, 214 mînjĭ, 38564 oĭ, 1947 capre, 41 asinĭ, 3911 porcĭ. Loc. aŭ 1050 stupĭ.

Are 13 școlĭ; 36 bisericĭ, cu 37 preoțĭ, 36 cîntărețĭ și 29 paracliserĭ.

Pe lîngă comunele din care e compus actualmente, coprindea, pănă la 1844, și cîte-va sate din jud. Rîmnicul-Sărat. Reședința sub-prefectureĭ sale a fost cînd în com. Beceni, cînd în com. Cărpinișstea. Acum e unit cu plaiul Pîrscovul și are reședința în com. Pleșcoi.

Slănicul, *com. urb.,* pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Este situată pe valea gîrleĭ Slănicul, la 45 kil. de Ploești. Aci e reședința plaiuluĭ Vărbilăul.

Are o populațiune de 4488 locuitorĭ.

Posedă 5 bisericĭ, dintre care una în Groșani, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, fondată cam pe la a. 1724, de Stoica Gioarsă; întîiŭ a fost de lemn, s'a refăcut pe la anul 1774, de către Neagu Toma.

A doua biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, are următoarea inscripțiune:

Această sfîntă și dumnezeiască biserică este zidită și înălțată din temelie, cu toate podoabele ce i se cuvine, după cum se vede, întru cinstea și lauda sf. Mucenic Gheorghe, de robul luĭ Dumnezeŭ Opriș, Radul, Filcea, Trandafir, în zilele Domnuluĭ Nostru Io Constantin Nicolae Voevod și a iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcop Chir Misail, întru vecinică pomenire, în leatul de la facerea lumeĭ 7243, de la Hristos 1732, în Septembre 10.

A treia biserică, catedrala, cu hramul sf. Erarhĭ, are următoarea inscripție:

Această sfîntă și Dumnezeiască biserică s'a ridicat întru cinstea și lauda sfinților erarhĭ, zidită cu toată cheltuiala dumnealuĭ boieruluĭ biv vel clucer: Ion X (Hagi) Moscu... în zilele Domnuluĭ Io Alexandru Moruzzi, cu blagoslovenia Mitropolituluĭ Chir Dosofteiŭ, Episcop Chir Constandie, și s'aŭ săvîrșit cu toată podoaba eĭ de numitul boer, la leatul 1800, Octombre 1.

A patra biserică, cu hramul Nașterea M. Domnuluĭ, s'a fondat la anul 1851 de Safta Zăneasca, iar a cincea, cu hramul sf. Ilie, s'a zidit cu ajutorul d-luĭ Ion Marinescu și al tuturor mahalagiilor, la anul 1865. Aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu tăiatul săreĭ din saline, parte cu munca cîmpuluĭ, prin jud. Ialomița și Brăila.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, parte s'aŭ împroprietărit la 1864, pe proprietățile maĭ multor moșnenĭ, pe a Eforieĭ spitalelor și pe a familieĭ Zănescu. Eĭ posedă: 235 caĭ, 904 boĭ, 539 vacĭ, 223 viței, 70 taurĭ, 1269 oĭ, 130 capre, 418 porcĭ.

In com. sunt 5 morĭ pe apa Slăniculuĭ, 4 în Groșani și 1 în

www.dacoromanica.ro

Prăjani, precum și o fabrică de ipsos a fraților Alexerio.

Școală există în com. de la 1855.

Ape minerale sunt în localitățile, unde aŭ fost gurĭ de ocne altă-dată și care se numesc: Baia-Baciul și Baia-Verde. Ele aparțin statuluĭ. Aceste ape conțin pe lîngă sare și iod.

Din proprietatea luĭ Dumitru Arnăutu maĭ ĭese un izvor cu apă de pucioasă.

Un alt izvor de apă sărată, conținînd sare și fier în mare cantitate, iod și pucioasă într'o cantitate maĭ puțin pronunțată, se află pe proprietatea d-luĭ Al. Slăniceanu.

S'a înființat un stabiliment balnear, grație căruia Slănicul e vizitat vara de multă lume.

In Slănic sunt mine foarte bogate în sare gemă, care, în ce privește calitatea, rivalizează cu minele din Anglia și aduc Țărĭĭ un venit însemnat.

De asemenea există și o carieră de piatră, din care se fabrică ipsos. Localitatea unde este cariera se numește Pe-Zăpodie, lîngă Muntele-Verde, în partea de N.-E.

Comerciul se exercită în com. de 23 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 24239 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 25138 leĭ.

In partea despre N. și N.-V. a Slăniculuĭ este plaiul numit Șerban-Vodă, care deși nu cade în raionul com., este totuși în răzeșie cu Slănicul. Acest plaiŭ începe din cătr. Schiulești, pendinte de com. Homorîciurile, și merge urcînd un colnic destul de întins până în gîturile munților, ramificațiunĭ ale Carpaților, prin diferite suișurĭ și coborîșurĭ, muchĭ și văĭ, până ajunge în Transilvania.

Parte în raionul com., parte în marginile eĭ, se găsesc următoarele piscurĭ, poienĭ, plaiurĭ: Piscul-Vulturuluĭ, Poiana-Banuluĭ, Valea-Feteĭ, Piscul-Gorganuluĭ, al-Scorușuluĭ, Gornătele, Cremenea, Zăpodia, Fundata (loc izolat, destinat pentru înmormîntarea holericilor, după vremurile vechĭ), Podul-Lungașuluĭ, Măgura, Vîrful-luĭ-Gureș, Sitarul, Poiana-Varangheĭ, Groaza, Degerați, Plaiul-Ogaruluĭ, Leba, Vîrful-Gîșteĭ, etc. Cele maĭ multe din ele sunt locurĭ pentru pașunat.

E udată de gîrla Slănicul, ce desparte com. în două, de la N. spre S. și de afluenții acesteia: Tărîceanca, Valea-Muscheluluĭ, a-Cărbuneanuluĭ, Valea-de-la-Mihaiŭ-Edu, Bughia, etc.

Se mărginește cu com.: Schiulești (N.), Teișani și Bughea (E.), Livadea și Vărbilăul (S.) și Ștefești (V.).

Slănicul, *com. rur.*, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 15 kil. de acest oraș, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Slănicul.

In partea de N. are maĭ multe izvoare de apă sărată.

Se mărginește cu comunele: Stănești, Domnești, Aninoasa, Berevoești-Ungureni și Berevoești-Pămînteni.

Are o populație de 500 locuitorĭ; o biserică vechie, clădită de moșneni, cu ajutorul Jupîneseĭ Diaconeasa Casandra, reedificată la 1860; o școală, înființată la 1832.

Locuitoriĭ posedă: 46 caĭ și ĭepe, 400 boĭ și vacĭ, 946 oĭ și berbecĭ, 188 capre și țapĭ și 144 porcĭ și scroafe.

Moșia e proprietatea locuitorilor moșnenĭ.

Prin com. trece rîul Slănicul, care izvorește din pădurea acesteĭ com., din lacul Rotundul, udă com. pe ambele maluri și se varsă în rîul Bratia, la com. Aninoasa. Pe marginea de V. și S. a com. maĭ trece pîrîul Valea-Moșuluĭ.

Pe rîul Slănicul, în raionul com., este o moară și un herăs trăŭ.

La N.-V. de com., cam la 2 kil., în pădure, a fost până la 1805 un mic schit de călugărĭ.

Spre N., la 1 kil., sunt cîte va izvoare de apă sărată.

Prin com. trece șoseaua județeană Cîmpulung—Curtea-de Argeș.

Slănicul saŭ **Slănicelul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, situat în valea pîrîuluĭ Slănicul și pe un podiș format de munțiĭ Puful, Șurile și Piciorul-Borvizuluĭ.

Are o populație de 1085 suflete; o școală mixtă; o biserică, clădită la 1847 de Gavril Manciŭ; 9 cîrciumĭ, 3 morĭ de apă și 2 herestrae.

Vite: 59 caĭ, 718 vite cornute, 177 porcĭ și 288 capre.

Slănicul, *stațiune balneară*, în com. Tîrgul-Trotușul, pl. Trotușul, jud. Bacăŭ, aproape de frontiera austro-ungară, la 18 kil. de Tîrgul-Ocna.

Long. E 26°.37', Lat. N. 46°.17', Alt. 530 m.

Distanța de 18 kil. de la Tîrgul-Ocna la Slănic se face în $1^1/_2$ oră cu trăsura, pe o șosea făcută dealungul pîrîuluĭ Slănicul. E foarte interesantă descrierea luĭ V. de Kotzebue, sub numele de «Slănic în 1855», prin care arată peripețiele la care eraŭ expușĭ, și nevoile de tot felul ce aveaŭ să sufere bolnaviĭ care, din toate părțile Țăreĭ, se duceau la Slănic, percurgînd distanțe foarte marĭ și trebuind să ia cu dînșiĭ mobi

www.dacoromanica.ro

lierul, slugile și bucătăria. In ast-fel de condițiĭ pornirea la Slănic era un adevărat supliciŭ.

Slănicul, pe lîngă că e cea întîĭ stațiune balneară din Țară, este în acelașĭ timp și o stațiune climaterică excelentă, avînd o altitudine de 530 m. deasupra niveluluĭ Mărei-Negre. El se află la poalele munților, care formează la dreapta și la stînga două șirurĭ înalte, Cerbul și Puful, acoperiți de brazĭ secularĭ, paltinĭ, mesteacănĭ, fagĭ, etc. E așezat în mijlocul uneĭ văĭ înguste și pitorești.

Parcul Slăniculuĭ e frumos și mare.

Istoric. — Apele de la Slănic sunt cunoscute de la începutul secoluluĭ al XIX-lea. Ele aŭ fost găsite la 20 Iulie 1800 de Serdarul Mihăilucă, mare proprietar din județul Bacăŭ, cu ocaziunea uneĭ vînătorĭ, cînd bînd apă dintr'un izvor, gustul eĭ sărat-acidulat 'i a atras atenția; ast-fel s'a descoperit Isvorul No. 1, care poartă numele de Mihail în amintirea Serdaruluĭ Mihăilucă.

După moartea acestuia, fiul său, căminarul Nastasachi, luă în posesie aceste locurĭ.

Intrebuințarea apelor datează încă de la 1820, cînd deja multă lume se ducea vara la Slănic. Eraŭ la Slănic pe atuncĭ vr'o 40 camere pentru bolnavĭ, făcute de Serdarul Mihăilucă. Apele nu eraŭ analizate și ceĭ ce le întrebuințaŭ o făceaŭ fără nicĭ o indicație medicală.

La 1839, se descoperiră izvoarele No. 4 și No. 5: S-ta Ana și Sf. Pantelimon; iar la 1844 s'a descoperit izvorul No. 6, numit Alecu Ghica.

La 1845, Statul intervine, contestînd drept de proprietate Mihăilucilor și dă locul hatmanuluĭ Aslan.

La 1846, Adunarea Moldoveĭ a trecut localul băilor, împreună cu pădurile din prejur, caseĭ Sf. Spiridon din Iași; această donațiune a fost sancționată în 6 Noembre 1851 de Grigore Ghica V. V. Hrisovul domnesc din acest an, între altele, coprindea: «1. Feredeele (băile) să se dea împreună cu tot locul din prejurul lor, cu acaretele și hrisoveliții depre ele precum s'a stăpînit pănă în anul 1847 de către hatmanul Alecu Aslan, iar maĭ înainte de răposatul spătar Mihalucă. 2. Se va da cîte 10 falcĭ pădure pe an la partea cea maĭ apropiată de băĭ, pănă după desfacerea totală a moșieĭ fisculuĭ, cînd atuncĭ i se va deosebi din tot trupul aceleașĭ moșiĭ pentru vecĭnicie, 800 fălcĭ».

Cu toate acestea, din documentele vechĭ, se vede că încă de la 1757 casa Sf. Spiridon din Iași era proprietară, după cum se spune în hrisovul luĭ Constantin Cihanu Racoviță V. V. Domnul Moldoveĭ, cu data de 1 Ianuarie 7265 (1657).

In 1852, s'a descoperit izvorul No. 7, numit S-ta Aglaia, iar în 1856, casa Sf. Spiridon însărcină pe doctorul Ludvig Steege cu studiarea complectă a acestor ape, fiind ajutat de chimiștiĭ Schnell și Th. Stenner. Pănă atuncĭ Slănicul a rămas sub raportul instalațiilor și confortuluĭ în starea cea maĭ primitivă. Numaĭ în 1877, cînd moșia băilor Slănic, în întindere de 800 fălcĭ, devine proprietatea caseĭ Sf. Spiridon din Iași, se începe a se face cîte ceva pentru aceste băĭ.

In 1881, apele izvoarelor No. 1, 3 și 4 aŭ fost expuse la expoziția Internațională de Balneologie din Frankfurt pe Main, obținîndu-se medalia de argint, distincțiune, ce nu fusese acordată nicĭ băilor de la Franzensbad, Marienbad și Hall, care aŭ o reputațiune europeană.

In 1882, se descoperi izvorul No. 8, numit Constantin și Elena.

In 1874, s'a descoperit izvorul No. 1 bis, care a fost numit izvorul «Alexandru», în amintirea d-luĭ Alexandru Varnav Liteanu, care, ca Epitrop al caseĭ Sf. Spiridon, a lucrat mult pentru propășirea acesteĭ stațiunĭ balneare.

Apele Slăniculuĭ aŭ fost expuse: în 1873, la Exposiția din Viena, obținînd medalia de aur; în 1889, la Exposiția Universală din Paris, obținînd medalia de aur; în 1894, căpătînd medalia de aur, la Exposiția Cooperativă din București și în fine, în anul 1900 la Exposiția Universală din Paris.

Numirea izvoarelor. — Astăzĭ în total sunt 17 izvoare, din care zece se întrebuințează și anume:

Izvorul No. 1, Mihail (înainte Sf. Paul și apoĭ Chisselef); No. 2, Sf. Magdalena (înainte Clocotișul); No. 3, Sf. Maria, numit și «Regele Slăniculuĭ»; No. 4, Sf. Ana; No. 5, Sf. Pantelimon; No. 6, Alecu Ghica (apoĭ Sf. Spiridon); No. 7, Sf. Aglaia; No. 8, Sf. Constantin și Elena; No. 9; No. 1 bis, Alexandru.

Instalațiunile pentru băĭ sunt maĭ multe, și anume:

1. Un stabiliment cu 20 cabine, în care vine apă din izvoarele 4, 5 și 7;

2. Un stabiliment cu 12 cabine, unde se fac băĭ calde și recĭ;

3. Un stabiliment de hidroterapie.

4. Stabilimentul mare din Hotelul Racoviță, construit în 1895, cu 60 cabine în etajul de jos; în

www.dacoromanica.ro

etagiul II este hotelul, aşa că bolnaviĭ nu aŭ nevoie să iasă din hotel pentru a face băile.

Acest stabiliment costă un milion de leĭ.

S'a construit maĭ în urmă alte 2 frumoase clădirĭ: Salonul de cură şi noul Casino, cu sală de teatru, concert şi bal.

Slănicul posedă de asemenĭ maĭ multe hoteluri, cu un total de peste 600 camere, în deosebĭ de noua clădire a hoteluluĭ Racoviţă, cu 180 camere. Afară de aceasta maĭ sunt multe vile ce se închiriază. Slănicul posedă şi un spital cu 20 paturĭ. In Satul-Noŭ, vizitatoriĭ pot găsi case pe la locuinţele sătenilor. Restaurante, cafenele, cofetăriĭ, bufeturĭ, etc. sunt de asemenĭ destule. De la 1895, Slănicul e luminat cu lumină electrică.

Climatologia. — Clima după observaţiunile făcute în 1879—1880:

Temperatura medie în 1879 în Iulie 15^0 R., în 1880 17^0 R.

Zilele de ploĭ medie în 1879 în Iulie 8 zile, în 1880 11 zile.

Ploile vin cam la ore hotărîte între 2—4 după amiază şi sunt de scurtă durată.

Soarele străluceşte în tot timpul zileĭ. Clima e dulce, temperatura potrivită şi localitatea e ferită de vînturĭ din spre Nord. Curentul predomnitor e vîntul ce vine dinspre S.-V. care e un vînt blînd, ventilează localitatea şi e răcoritor. Atmosfera e ozonată; diminetile şi serile, atmosfera e înprospătată; nopţile sunt recĭ.

Geologia. — Izvoarele de la Slănic iaŭ naştere în formaţiunea menilitică (oligocen), care este bogată în izvoare saline şi feruginoase, nu numaĭ în regiunea Trotuşuluĭ, dar atît în restul Carpaţilor din Romînia cît şi în Carpaţiĭ Transilvanieĭ.

Această formaţiune oligocenă, se prezintă în stratificaţiunea anti-înclinată, al căruĭ sîmbure e constituit de formaţiunea saliferă paleogenică şi care se iveşte la suprafaţă la gura Slăniculuĭ, rămînînd în profunzime la Băile Slăniculuĭ, cea ce explică profunzimea la care izvoresc apele minerale bicarbonate clorurosodice de la Slănic.

Proprietăţĭ fizice. 1. Izvoarele bicarbonate cloruro-sodice, 1, 2, 3, 6 şi 7, aŭ o apă limpede incoloră cu un gust sărat şi pişcător, miros slab de acid hidrosulfuros; conţin mult acid carbonic liber; expuse aeruluĭ nu perd mult din sulful ce intră în compoziţiunea apeĭ.

Temperatura apeĭ este cu 1—2 grade maĭ ridicată ca a aeruluĭ înconjurător, aşa, temperatura luată la 20 Maiŭ 1880 cu termometrul Gaissler, a dat următorul rezultat:

Apa izvoruluĭ No. 1, temp. la isvor 8^0_8 C. temp. aer. 5^0C. No. 2, 9^0_9 C., No. 3, 8^0_9 C. No. 6, 8^0_8 C., No. 7, 8^0_2 C.

2. Izvoarele feruginoase 4, 5 şi 8 aŭ o apă cu un gust astringent, pişcător, fără miros, conţine acid carbonic liber, şi formează un depozit roşiu gălbuiŭ.

Temperatura luată în aceleaşĭ condiţiunĭ ca şi la izvoarele de maĭ sus este:

Apa izvoruluĭ No. 4, temp. la isvor 6^0_6 C. temp. aer. 5^0_5 C. No. 5, 6^0_6 C.

3. Izvorul No. 1 bis are o apă limpede, incoloră, cu miros slab de acid sulfhidric, gust acrişor puţin sărat, pişcînd limba.

Temperatura apeĭ izvoruluĭ No. 1 bis este de 10^0_5 C., pe cînd a aeruluĭ era de 27^0_8 C.

Densitatea luată la 20 Maiŭ 1880 este:

Izvorul No. 1, densitate 1,00559 la 17^0 C. a aer.; No 2, densitate 1,01565 la 20^0 C. a aer.; No. 3, densitate 1,01240 la 20^0 C. a aer.; No. 4, densitate 1,00030 la 30^0 C. a aer.; No. 5, densitate 1,00025; No. 6 densitate 2,01602; No. 7; No. 8, densitate nedeterminată; No. 9; No. 1 bis densitate 1,00636 la 21^0 R. a aeruluĭ.

Analiza chimică. Prima analiză a fost făcută la 1832, în urma ordinuluĭ dat de generalul Chiseleff către farmaciştiĭ Zotta şi Abrahamfi. La 1846 apele fură analizate şi studiate de Aga doctorul Vîrnav şi farmacistul Pavlovicĭ. In 1853 au fost maĭ complect analizate de d-riĭ P. Schnell şi Th. Stenner.

D-l dr. S. Konya a analizat complect aceste ape şi anume: în 1879 izvorul 1 Mihail şi 3 Sf. Maria; în 1880 izvorul 2 Sf. Magdalena şi 4 Sf. Ana; în 1885 izvorul No. 6 Alecu Ghica şi 5 Sf. Pantelimon; iar în 1886 izvorul No. 1 bis Alexandru.

Luînd fie-care izvor în parte, vedem următoarele asemănărĭ:

1. Izvorul No. 1 seamănă cu Selters, Ems, Adelheit, Gleichenberg, Giesshübler, Mont D'or, Contrexevile, Apolinaris, Royat, Szczawnica.

2. Izvorul No. 2 seamănă cu Ischl, Kreuznach.

3. Izvorul No. 3 seamănă cu Vichy, Karlsbad, Buda, Ems, Tönnisstein, Vals, Pulna, Biliner (Josephsquelle), Luhatschowitsh, Marienbad etc., bine înţeles însă că apele de la Slănic nu sunt ape termale.

4. Izvoarele 4 şi 5 seamănă cu Spa şi Schwalbach.

5. Izvorul No. 6 se aseamănă, prin iodurul de sodiu şi bromurele care sunt în mare cantitate, cu Sulza (Mühlgrabenquelle)

www.dacoromanica.ro

Sultz-Bad, Salzschirf (Tempelbrünnen), Durkheim (Bleichbrünnen), Krankenheil, Kreuznach (Oranienquelle şi Elisenquelle).

Aplicaţiuni terapeutice. Vom enumera aci afecţiunile contra cărora diferiţii medici au obţinut rezultate satisfăcătoare:

Boalele tubului digestiv şi ale anexelor: dispepsia, gastrite, gastro-enterocolite, catarul acut de stomac, crampe de intestine, emoroidele, pletora abdominală, constipaţiunile, enterite chronice, taenia, vermii intestinali, cardialgii nervoase, gastralgii, hemoragii intestinale, peritonite exudative cronice, dilataţii de stomac.

Boalele ficatului: boalele cronice, colice hepatice, calculi biliari, tumorile ficatului, tumefacţiunile ficatului, iperemiile ficatului, icterele, hepatitele.

Boalele splinei: hipertrofia splinei consecutivă paludismului, tumorile splinei, febrele paludiene şi intermitente, malaria.

Boalele sistemului urinar; catarele vezicale şi renale, gravela, calculii vesicali, calcule şi concreţiunile urinare de acid uric, azoturie, fosfaturie, diabetul insipid, pielite, uretrite, cistite, ureterite, morbul lui Brigt, pielonefritele, prostatite, blenoragiele cronice şi rebele, spermatoreele, poluţii, perderi seminale.

Boalele organelor sexuale: tumorile uterului şi a ovarelor, ovarite învechite, hidropisia ovarelor, anomaliele de menstruaţiune, inflamaţiile chronice ale uterului, metritele chronice, diferite flexiuni şi versiuni ale uterului însoţite de inflamaţiuni, parametrite, catarele uterine, pelvi-peritonitele cronice puerperale, amenoreele-dismenoree şi leucoreele.

Scrofulosa cu toate manifestările ei, mai ales la copii, afecţiunile limfatice, hipertrofia organelor glanduloase a sistemului articular, osos, cutanat, urechi şi ochi.

Reumatismul articular cronic, muscular, nodos saŭ diformant, — artrita —, accese de podagră saŭ reumatismul podagros.

Boalele aparatului respirator: bronchite, acute şi cronice, astmul la pletorici, catarele acute şi cronice ale laringelui, ulcere tuberculoase, tracheite, stările emfisematoase, tuberculosa, (apele sunt indicate afară de congestii), palpitaţie, diaree, febră periodică, pleuresiile cronice exudative esenţiale, clorosa, anemia.

Boalele sifilitice sub diferite forme.

Boalele de piele în genere boalele cronice.

Boalele sistemului nervos: hemiplegii, paraliziile periferice, nevralgii sciatice şi curale, isterii, ipohondrii, neurastenii, congestii cerebrale pasive, iminenţa apoplectică, migrene nervoase, simptomatice, simpatice, paraliziile esenţiale, care să nu fie de natură şi idiopatică, cerebrală saŭ mădulară.

Obesitate: în dispoziţiunile de îngrăşare, însoţite de degenerescenţa grăsoasă a ficatului, idropiziile, intoxicaţiuni palustre, boalele nasului şi faringelui.

Boalele chirurgicale: cînd afecţiunea este în stare atonică saŭ cronică, oftalmii, conjuctivite, blefarite, ulceraţiile cronice, stomatite şi faringite ulceroase, artrite cronice.

Contra-indicaţiuni.—1. Toate afecţiunele febrile, inflamatorii saŭ cahectice.

2. Ipertrofia inimei şi alte leziuni organice ale corduluĭ şi ale vaselor arteriale.

3. Boalele tuberculoase şi canceroase.

4. Dispoziţiunea pentru emoragii, congestiuni cerebrale şi apoplexii.

5. Idropisia provenind saŭ de la boala de inimă saŭ de rărunchi.

6. De asemenea nu se poate întrebuinţa în cazurile de îngreunaze, de criză isterică şi epileptică, precum şi în toate boalele acompaniate de slăbiciune mare saŭ consumaţiune.

7. Cardiaci, albuminurici şi diabetici care nu sunt pletorici.

Statistica bolnavilor. De la 1893—1899 aŭ fost:

In 1893=1367, 1894=1371, 1895=2030, 1896=2049, 1897=1339, 1898=2038 şi în 1899=1732.

Escursiunile ce se pot face în împrejurimi sunt variate şi plăcute, aşa:

La Cascada, pavilion la înălţime de 559 m. şi apoi la graniţa austro-ungară, excursiune scurtă, puţin obositoare.

La muntele Borvis, unde este un pavilion de 678 m. înălţime şi apoi în vîrf, 741 m., de unde se desfăşură o frumoasă privelişte a împrejurimilor.

La Fîntîna-lui-Dobrea, la izvoare, unde este un izvor cu apa comună între muntele Sura şi Cerbul, 800 m. înălţime. Aci se află şi un pavilion.

La Poiana-Sărată, peste muntele Cerbul prin satul Hîrja, escursiune foarte frumoasă, ce se face în 2—3 ore pe jos. Poiana-Sărată este un mare şi frumos sat în Transilvania, cu o populaţie romînească.

La muntele Nagy-Sandar, care are 853 m. altitudine şi este cel mai înalt munte din împrejurimi.

La muntele Puful, unde în 2 ore cu piciorul eşti în vîrful lui, 907 m. înălţime şi unde este o poiană frumoasă, la Cerdacul, etc.

www.dacoromanica.ro

La stînca luĭ Costache Negri, numită înainte a luĭ Agaricĭ.

La muntele Şura, de unde te scoborĭ în satul Hîrja, situat pe frontieră.

La muntele Secăturile, la Puful-Mic şi Dobrul, la 360 scărĭ.

Slănicul, *rîŭ*, izvoreşte din muntele Sandorul-Mare (Transilvania) şi intră în Ţară pe la S. Piciorului-Pescaruluĭ, jud. Bacăŭ, unde se află şi confluenţa sa cu pîrîul Pescarul. De aci şi pe o lungime de 3200 m. formează însăşĭ frontiera Ţăreĭ pănă la confluenţa cu pîrîul Cheşcheşul, unde se află şi pichetul romînesc No. 105 şi stîlpul de frontieră No. 98; de aci pîrîul părăseşte frontiera care apucă spre V. pe Valea-Cheşcheşul şi, luînd direcţiunea spre N.-E. după un parcurs de 2000 m., ajunge la băile Slănicul, de unde, continuînd aceeaşĭ direcţie, după un parcurs de 16600 m., ajunge la confluenţa sa cu Trotuşul, chiar în marginea de S. a oraşuluĭ Tîrgul-Ocneĭ.

Slănicul, de la origină şi pănă la confluenţa sa cu Trotuşul, străbate o regiune muntoasă şi acoperită cu păduriseculare, pănă la confluenţa sa cu pîraiele Tudorache şi Stroe, de unde partea din stînga pîr. se desfăşură pe o imensă poiană acoperită cu fîneaţă şi loc de păşune, iar partea din dreapta pîrîuluĭ continuă a fi acoperită cu pădurĭ, întrerupte din distanţă în distanţă de poenĭ.

Cursul săŭ este repede şi zgomotos. Străbate un pat petros şi remarcat prin stîncile de la S.-V. băilor Slănic, precum şi de acele de la E. satuluĭ Slănicelul. Are cota 630 m. asupra nivelului Măreĭ-Negre la punctul unde atinge frontiera Ţăreĭ şi unde se află şi stîlpul de kil. No. 99; 488 m. la băile Slănic; 408 m. la confluenţa cu pirîul Tudorache; 341 la E. satuluĭ Slănicul şi în fine 257 m. la confluenţa cu Trotuşul.

Lărgimea şi adîncimea acestuĭ pîrîŭ variază, după cum timpul este secetos sau ploios; în acest din urmă caz el devine foarte furios, din cauza apelor cu care este alimentat de afluenţiĭ săĭ.

Lungimea sa este de 21 kil. 800 m. de la intrarea sa în Ţară şi pănă la confluenţa cu Trotuşul.

Afluenţiĭ principalĭ aĭ Slănicĭuluĭ sunt pe dreapta: Pîrîul-Pescaruluĭ, care formează şi frontiera; Pîrîul-Dobruluĭ; Pîrîul-Sticlărieĭ; pîrîul Stroe; pîrîul Hova, Pavel, Muncelul, Bejan şi Lupuluĭ; iar pe stînga, pîraiele: Cheşcheşul, Puful, Piatra, Tudorache, Cîmpuluĭ, Pîrîul-Sărat, Braduluĭ, Fînaţuluĭ şi Popeĭ. Afară de aceste, Slănicul maĭ primeşte, pe ambele părţĭ, o mulţime de alte pîrîiaşe maĭ micĭ, ce se scurg din coastele munţilor.

Localităţi. — Slănicul udă în cursul săŭ, începînd din partea de sus, maĭ întîiŭ localitatea numită Băile Slănic, una din cele maĭ însemnate localităţi de băĭ din Romînia, bogate în acid carbonic şi hidrosulfuric, sare, brom, iod şi var; apoĭ, maĭ la vale şi pe stînga pîrîuluĭ, Slănicul udă Satul-Noŭ; iar de aci, şi aproape în tot parcursul săŭ, se găsesc înşirate pe ambele malurĭ locuinţe ce se îndesesc cu cît pîrîul merge maĭ la vale, formînd satele Slănicul, Slănicelul, Cherdacul, situat la jumătate calea dintre Tîrgul-Ocneĭ şi Băile Slănic, şi în fine Gura-Slăniculuĭ, situat pe stînga şi aproape de confluenţa sa cu Trotuşul. De aci putem deduce că Valea-Slăniculuĭ este aproape în toată lungimea eĭ populată de locuitorĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creşterea vitelor, tăiatul şi căratul lemnelor; se remarcă însă că această vale este cu totul pustie şi sălbatică de la băile Slănic în sus spre origină.

Orografia. — Înălţimele din dreapta şi din stînga ce însoţesc acest pîrîŭ, aŭ un comandament foarte mare asupra văeĭ şi chiar a regiunilor învecinate. Ast-fel avem pe dreapta: vîrful Cernica (954 m.), situat în dreptul confluenţeĭ cu pîrîul Pescarul; vîrful Paltinişul (1019 m.), în dreptul Băilor Slănicul; vîrful Bolohanul (764 m.); vîrful Ungureana (779 m.) şi vîrful Coşna (778 m.), ale căruĭ picioare se termină la confluenţa cu Trotuşul. Pe stînga avem: vîrful Puful (936 m.), la N. băilor Slănicul, apoĭ vîrful Petrarul (847 m); vîrful Pravila (875 m.) şi în fine Cireşoaia (771 m.) la N. satuluĭ Slănicul şi la 689 m. asupra stîncilor dintre satele Slănicelul şi Gura-Slăniculuĭ.

Comunicaţia pe această vale se face pe unul şi acelaşĭ drum, în parte impetrit şi întreţinut în stare de a putea satisface nevoile locuitorilor de pe această vale, precum şi trecerea lesnicioasă a numerosuluĭ public ce, pe timpul vereĭ, cercetează băile Slănicul.

Trecerea de pe un mal pe cel-l'alt a acestuĭ drum se face pe podurĭ de lemn al căror număr este de opt.

De la băile Slănicul în sus comunicaţia se face pe o simplă potecă, accesibilă numaĭ pentru oamenĭ călărĭ saŭ pe picioare.

Afară de acestea, din valea Slăniculuĭ pleacă în dreapta şi în stînga o mulţime de alte potecĭ şi cîteva drumurĭ de exploatare, menite a satisface nevoile locale.

Geologia. — Basinul rîuluĭ Slănicul e format la basă din *schis-*

www.dacoromanica.ro

turi menelitice (eocen superior), peste care urmează *gresiurile de Măgura* (oligocene).

Valea Slăniculuĭ e strîmtă şi cursul său torenţial pănă în aval de băile cu acelaşĭ nume. De aci se largeşte puţin, dar coastele eĭ tăiate în mod abrupt lasă dezgolite păturile gresiuluĭ masiv de Măgura în numeroase puncte, saŭ se află acoperite cu verdeaţă, dar presărate cu bolovanĭ enormĭ, ce se desprind din bancurĭ şi stau suspendaţĭ în poziţiunĭ puţin stabile, ameninţînd în fie-care moment căderea lor şi oferind astfel peizage pitoreştĭ, admirate de toţĭ vizitatoriĭ.

La băile Slănic, izvoarele minerale izvoresc din păturĭ de gres, ce alternă cu schisturĭ avînd o înclinaţiune foarte mare către E.; puţin maĭ în aval ele se ridică din noŭ şi formează un sysclinal alcătuit din schisturĭ menelitice. La Cerdac straturile devin orizontale şi se pot urmări pe o mare întindere pănă în apropiere de Tîrgul Ocna, unde se ridică puţin spre E. şi apoĭ se apleacă către confluenţa cu Trotuşul. Deasupra acestor schisturĭ găsim zăcînd concordant gresiul de Măgura, ce formează chiar muntele cu acelaşĭ nume. In Valea-luĭ-Tudorache s'a găsit pentru prima oară mineralul *ozocherita* de către profesorul Meyer şi din această cauză s'a numit şi *moldovita*.

Piatra se exploatează în maĭ multe cariere de a lungul văiĭ Slănicul.

Slănicul, *rîŭ,* în jud. Buzău, plaiul Slănicul, format din Izvorul-Furuluĭ, ce ia naştere de la stîna munteluĭ Furul-Mic şi din Izvorul-Opriĭ, care ĭese din muntele Neharniţa şi care, după ce înconjoară lunca Odoboaia, se uneşte cu Izvorul-Furuluĭ. Rîul Slănicul udă în lung comuna Lopătari, unde, la cătunul Jurubeşti, începe a se săra. Apoĭ, scaldă maĭ toate comunele plaiuluĭ Slănicul, pănă la com. Cernăteşti şi se varsă în rîul Buzăul, lîngă com. Săpoca. Cursul său, în timp de ploae, e violent şi aduce marĭ bolovanĭ, dintre carĭ mulţĭ conglomeraţĭ de psilodonĭ şi unio, apoĭ sigă, gips, etc. Apa sa e foarte sărată, din care cauză, în jurul său, maĭ nu se întrebuinţează sarea gemă. Afluenţiĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ, pe partea stîngă sunt izvoarele: Măceşul, Brazeul, Brebul, Pîrîul-Sărat, Valea-Săriĭ, Sturzea, Valea-Pereĭ, Valea-Cotoreĭ, Papa, valea Peceneaga, Cîmpulungeanca, Dimiana, Valea-Vaceĭ, Valea-Hotaruluĭ, Izvorul-Dulce, Băiasca, Moroianul, Căcîinea, Valea-Laculuĭ, etc.; iar pe dreapta: Crajna, Ploştina, Mociarul, Poiana-Ascunsă, Valea-Porculuĭ, Bodineşti, Coca, Ocea şi o mulţime de alte izvoraşe şi torente, care toate, mărindu-ĭ volumul, îl fac adesea un rîŭ periculos.

Geologia văeĭ Slăniculuĭ. — Slănicul izvoreşte şi curge prin *flysch* pănă la poalele Munteluĭ-Ţiganuluĭ, unde gresiul de Măgura (oligocen), ce-l constitue, se pleacă către S.-V. şi e acoperit de salifer (helveţian) în mod discordant. Puţin maĭ în amont, gresul de Măgura din muntele Zariştea prezintă păturĭ imbibate cu petrol şi altele cu *ozocherită*.

Formaţiunea saliferă a fost studiată în mod amănunţit de către *Gr. Cobălcescu* şi studiul său e interesant în întregime. Il reproducem aci întocmaĭ:

«In partea de N. a Pîrscovuluĭ, formaţiunea saliferă este descoperită pe o mare întindere, din cauză că tărîmul, cu congeriĭ ce o acopereaŭ, a fost în mare parte răpit prin denudaţiunĭ considerabile.

Ea constitue o rîpă remarcabilă de-alungul ţărmuluĭ stîng al Slăniculuĭ, rîpa care se prelungeşte de la *Mineşti* pănă dincolo de *Lopătari*. Această rîpă este marginea uneĭ terase, ce se întinde la N. rîuluĭ şi a căreĭ suprafaţă prezintă ondulaţiunĭ, ce aŭ însă un aspect cu totul altul de cît cele ale părţeĭ meridionale ale Pîrscovuluĭ; aceste ondulaţiunĭ sunt maĭ puţin înalte şi această altitudine maĭ mică are, de sigur, drept cauză d'intîiŭ anticitatea lor maĭ mare, care le-a expus un timp maĭ îndelungat la acţiunea agenţilor fizicĭ, şi, apoĭ, natura rocilor constitutive, în mare parte solubile şi în tot-deauna foarte delatabile în apă. Alura lor depinde de la direcţiunea încreţiturilor tărîmuluĭ, ceva deosebit de a depozitelor cu congeriĭ şi care sunt în general mult mai strînse de cît ale acestor din urmă.

«In adevăr, studiind precedent rîpa ce se prelungeşte în faţa Lopătarilor, noĭ am văzut că tărîmul salifer, ce suprapoartă şi acolo, tărîmul cu congeriĭ, formează încreţiturĭ foarte strînse, prin care straturile tărîmuluĭ au fost aduse în poziţiune verticală, şi că partea superioară a creţurilor a fost, în mare parte, distrusă şi răpită de către agenţiĭ fisicĭ, maĭ înainte de stabilirea laculuĭ congerian. Vom adăuga că păturile, de şi îndreptate de la N.-N.-E. către S.-S.-V. aŭ însă direcţiunea de 1½ oră către 13½ oră a cadranuluĭ şi că această direcţiune nu este alta de cît acea a axelor încreţiturilor.

«Depozitele inferioare ale tărîmuluĭ (salifer) se văd la *Mi-*

www.dacoromanica.ro

neşti, deşi nu se poate spune dacă depozitele acestea constitue adevărata sa bază, căci, precum se vede din secţiune, cu cît înaintăm spre Lopătari, păturile prezintă o poziţiune ce arată o nivelă superioară. Această parte inferioară e constituită din bancuri de gips de la 10—20 m. putere. Acest gips este alb sacaroid, înfiltrat de nisipuri cuarţoase şi bancurile ce formează se prelungesc către N.-N.-E. 1 1/2 oră formînd protuberanţe paralele deasupra terasei pre care o termină rîpa. El alternează cu gresuri lutoase şi gipsifere, în straturi subţiri, despărţite prin păturĭ subţiri de luturi asemene gipsifere. Aceste din urmă straturi de gres şi de luturi încep a se arăta sub bancurile de gips, la jumătatea căei către hanul de la Mînzeneşti şi constitue singure tărîmul pănă la această din urmă localitate.

Pe acest spaţiu, păturile înaintînd către V., devin din ce în ce mai verticale şi arată apoi o dispoziţiune sinclinală, cea ce ne face a recunoaşte un prim creţ îndreptat în jos. Apoi, pentru un scurt spaţiu, straturile reiau posiţiunea lor precedentă, se arată, adică, înclinate earăşi către V. şi susţin o sistemă de bancuri groase de gres alb, friabil şi foarte gipsos, ce nu este alta de cît complexul bancurilor de gips, pe care le-am observat la Mineşti, dar în care nisipul predomneşte asupra gipsului. Această sistemă suprapoartă în stratificaţiune discordantă o enormă serie de bancuri de gres, a căreĭ parte inferioară ridicată formează muntele Rîpa-Lungă.

«Intre Mineşti şi acest munte, tărîmul salifer a încercat resturnări forte mari, căci constituirea rîpeĭ nu permite de a restabili succesiunea păturilor într'un ordin regulat, fără a admite o enormă îndoitură, a căreĭ parte superioară a fost distrusă şi ale căreia ramuri, împlîntate adînc în sol, aŭ deviat către V., în aşa mod, că partea occidentală a încreţitureĭ a venit a lua în aparenţă o poziţiune superioară.

«După ce am trecut de această puternică serie de gresuri ce este şi ea încreţită, dar cu creţi mai puţin pronunţaţi, mai ales în păturile superioare, se arată din noŭ păturile serieĭ gipsifere, însă, înclinate în sens contrar cu înclinaţiunea lor precedentă; urmează apoi earăşi seria gresurilor, care, de astă-dată în urmarea disoluţiuneĭ serieĭ gipsoase şi a uneĭ prebuşiturĭ neregulate, determinată de această disoluţiune, vin a se rezema cu crestele lor pe planul păturilor gipsifere.

«Mai la V. înaintînd către Lopătari, rîpa nu arată de cît partea inferioară a tărîmuluĭ salifer, aĭ căruia creţi sunt d'intîiŭ puţin pronunţaţi şi prezintă pe o lungime de mai mult de 1 kil. una din curiosităţile naturale cele mai însemnate ale regiuneĭ. Rîpa constituită cu întregul din luturi gipsifere este cu totul acoperită de *druzi* de sare foarte frumoşi, a căror albeaţă strălucitoare loveşte de departe vederea. Sarea ceĭ constitue este foarte curată şi cîtimea lor aşa de mare, în cît locuitoriĭ din localitate cred că aceste incrustaţiuni constitue un adevărat banc de sare. In realitate aci este numaĭ un simplu product de cristalizaţiune a săreĭ conţinute în apele săturate de acest mineral, ce înfiltrează păturile lutoase; de aceia toate aceste păturĭ sunt pline de o mare cîtime de sare şi feţele lor de stratificaţiune saŭ de ruptură sunt şi ele acoperite de cristale ca şi suprafaţa rîpeĭ. Cauza formăreĭ acestor cristale de sare se recunoaşte mai bine cînd intrăm în caverna ce se află săpată în această rîpă şi care este importantă încă şi prin alte fapte ce prezintă.

«Această cavernă este situată foarte sus în rîpă într'un loc unde păturile sunt orizontale pe o lungime de mai bine de 400 m. Intinderea sa e de 100 m. p. şi înălţimea sa aproape de 4 m.

«Păreţiĭ şi bolta eĭ sunt foarte neregulaţi şi tapisaţi cu druzi de cristale de sare stalactitiformi, şi, putem vedea, că eĭ sunt în adevăr formaţi în chipul stalactitelor, de către apa săturată de sare, ce picură cu încetul de pe bolta şi de pe pereţiĭ peştereĭ. Cea ce este remarcabil încă în această peşteră, este *un rîŭ suteran,* care ĭese din fundul eĭ cu violenţă, avînd cel puţin treĭ metri de lărgime şi mai mult de un metru adîncime. Acest curent de apă ar îndoi de sigur volumul Slăniculuĭ, dacă ar eşi din peşteră şi ar ajunge pănă la el, dar curentul se precipită, mai întreg, într'o prăpastie verticală de o adîncime foarte mare, ce se deschide în cavernă, mai chiar în punctul unde el intră în dînsa. O prea mică parte numaĭ din masa aceasta de apă curge pe solul groteĭ şi ĭese dintr'însa formînd pe panta rîpeĭ un mic curent, ce se aruncă în Slănic la cîţi-va metri de basa acesteĭ înălţimi.

«Apa curentuluĭ suteran este atît de sărată, în cît micul pîrîŭ ce trimite în Slănic, ajunge spre a face apa acestuĭ rîŭ îndestul de sărată spre a fi nepotabilă pănă la confluenţa sa

www.dacoromanica.ro

cu Buzăul; pe cînd mai înainte de a primi acest curent apele Slăniculuĭ sunt cu totul nesărate.

«Repegiunea acestuĭ curent suteran este extremă. El duce cu sine blocurĭ de peatră rupte din rocile ce întîlneşte în cursul său subpămîntic şi se pare a fi supus la marĭ creşterĭ, în care blocurile ce duce sunt aruncate în interiorul caverneĭ şi tîrîte chiar pe panta rîpeĭ. Aceste blocurĭ constaŭ în gresurĭ dure şi mai cu seamă în marĭ bolovanĭ de un gres jaspoid, cu o frumoasă culoare verde de smaragd, străbătuţĭ de vine de quarţ hialin suriŭ saŭ roşietic şi care provin din rocĭ ce sunt necunoscute pe suprafaţa soluluĭ, cel puţin în munţiĭ megieşĭ cu această regiune.

«Cînd trecem de această parte atît de interesantă a tărîmuluĭ, unde asistăm, pentru a zice ast-fel, la formaţiunea uneĭ adevărate mine de sare, întîlnim un fragment de tărîm cu congeriĭ, foarte redus în grosime, aĭ căruĭ creţĭ sunt puţin pronunţaţĭ, şi care zace tot în stratificaţiune discordantă pe ascuţitul păturilor puternic ridicate ale luturilor salifere colorate cenuşiŭ.

«Un fapt pe care trebue a'l recunoaşte ca definitiv stabilit, este că în pl. Pîrscovuluĭ formaţiunea saliferă prezintă două sisteme foarte deosebite. Una din ele, inferioară, este formată, mai cu seamă din luturĭ, din marne, din gresurĭ foarte lutoase şi din alte stîncĭ, toate gipsifere şi chiar şi din bancurĭ de gips; cea-l'altă, superioară, constituită mai cu seamă din gresurĭ, ce se presintă în bancurĭ saŭ în straturĭ subţirĭ saŭ foioase, cu firul în destul de groşior şi îndestul de friabil, şi care cuprind micĭ pietre de prund, dar care sunt foarte rar gipsifere. Pe lîngă aceste trebue a recunoaşte ca prima dintre ambele sisteme este singura saliferă. Această subdiviziune este cu atît mai importantă, cu cît ea se menţine pretutindene în Romînia propriŭ zisă cît în Moldova. In unele locurĭ, cu toate acestea, există sub aceste 2 sisteme o serie de deposite pe care. din cauza lipseĭ de fosile şi din cauza poziţiuneĭ lor d'asupra formaţiunilor oligocene, şi în particular a gresuluĭ de Măgura, trebue pentru moment, cel puţin, a le privi ca un membru inferior al formaţiuneĭ salifere».

Formaţiunea cu Paludine în Pîrscov a fost studiată tot de către Cobălcescu şi vom rezuma după el:

«Grosimea depozitelor cu Paludine în această regiune trebue să fie mai mult de 700 m., dar ele sunt foarte încreţite şi roase de agenţiĭ atmosfericĭ. La *Beceni*, în malul drept al Slăniculuĭ, se pot vedea aceste deposite pe o lungime de 600 m. La partea inferioară există o molasă argiloasă galbenă în bancurĭ marĭ, ce alternă cu păturĭ subţirĭ şi cu păturĭ de argilă nisipoasă cu nodule argiloase şi cu oxid de fier. Aci există în abondenţă un grup de cardium din care Cobălcescu a făcut subgenul său *Psilodon*. Avem: *Psilodon Euphrosinae* Cob., *Ps. Zamfiri* Cob., *Ps. Vitzui* Cob., *Ps. Urechi* Cob. şi *Ps. Haueri* Cob., de asemenea şi numeroase *Vivipare*: *V. Stricturata* Neum., *V. Murgescui* Cob., *V. Eufrosinae* Cob., *V. Berti* Cob. etc.

Deasupra urmează gresurĭ argiloase, ce alternă cu argile nisipoase colorate în albastru verzuiŭ foarte fosilifere: *Lyrcea Euphrosinae* Cob., *Vivipara Alexandrieni* Cob., şi mai multe speciĭ de *Lithoghyphus*, care cîte odată umplu păturile, precum şi numeroşĭ *Psilodoni*.

Urmează mai sus argile schistoase, ce alternă cu argilă plastică, şi gresurĭ argiloase de culoare albăstrie saŭ negricioasă, cu *păturĭ de lignit*, unele avînd mai mult de $0^m,40$ grosime. Acest nivel are o mare întindere, căcĭ s'a întîlnit la Joseni, şi la Coada-Seacă.

Peste această zonă se reazimă un gres de o putere de 300 m., în bancurĭ groase, destul de bine consolidat. El rezistă mai bine agenţilor atmosfericĭ de cît păturile subjacente şi îl găsim formînd vîrful munteluĭ din dreapta pîrîuluĭ Ocea. Aci se găsesc numeroşĭ *Unio*: *Unio acutus* Cob., *Unio Heberti* Cob., *U. Kitzui* Cob., *U. Orescui* Cob., *U. Rumanus* Tour., *U. Rosseti* Cob., *U. Sturzae* Cob. După d. Fuchs, aceste depozite aparţin la *păturile de congeriĭ* = Ponţian.

Dealurile ce mărginesc versantul Slăniculuĭ în partea inferioară a cursuluĭ său sunt formate din aceleaşĭ păturĭ dispuse în creţurĭ, cu axele dirijate SSV.-NNE. Inaintînd spre confluenţa cu Buzeul, depozitele acestea iaŭ o înclinaţie mai mică şi constituesc terasele rîuluĭ, iar mai spre S. devin orizontale.

Lîngă satul Plescoi, într'o rîpă înaltă, se vede constituţia teraseĭ: straturĭ orizontale de nisip şi prund alternă cu cîteva intercalaţiunĭ de argilă, iar deasupra se află loessul. Depozitele de nisip şi prund sunt raportate de Cobălcescu la depozitele de *Bellevedere* de lîngă Viena.

Slănicul, *gîrlă*, jud. Prahova, formată din patru vălcele: izvorul, ce ia naştere din plaiul Baba-Ana; izvorul ce se naşte din plaiul Vîrtejuluĭ; izvorul din Po-

www.dacoromanica.ro

iana-Olmului și izvorul din Valea-Fetei. Toate acestea amestecîndu-și apele în Valea-Slănicului dau naștere cursului de apă, numită gîrla Slănicul. Curge de la N. spre S., trece prin mijlocul com. Slănicul, plaiul Vărbilăul, apoi se varsă în Vărbilău, la com. Vărbilăul, la locul numit Gîndești.

Apa Slăniculuĭ are de afluenți următoarele văĭcele: Tărîceanca, Valea-Muscelului, Văĭceaua-Cărbuneanului, cea de la Mihaiŭ Edu, Bughea, etc., pe partea stîngă; iar pe dreapta se încarcă cu afluenții: Fundata, Văĭceaua de la Gogon, Rîpa, Fîntîna-lui-Duşman, etc. Acești afluenți ai Slăniculuĭ, într'o mare parte a anului, n'aŭ apă într'una, secînd ca și gîrla Slănicul, une-orĭ, în verile călduroase mai mult.

Mai tot cursul Slăniculuĭ se află în *depozitele salifere (Helveţian),* afară de partea sa inferioară, unde el străbate depositele *pontiane*. Cu cîți-va kil. mai spre N. de minele de sare de la Slănic, se află muntele *Piatra-Verde* saŭ *Piatra-Vînătă,* numit astfel de la culoarea verde a *tufurilor trachytice* stratificate ce se găsesc pe vîrful săŭ. Sub aceste tufurĭ există marne și gips (dep. salifere), iar în părțile mai joase ale acestuĭ munte, pe Valea-Pietrei, se văd calcaruri fosilifere, de aceiași vîrstă cu *calcarul de Leitha.* Aci saliferul a fost studiat de d. *Saba Ştefănescu.*

Slănicul, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Slănicul, pe linia Buda-Slănic, pusă în circulație la 10 Dec. 1883. Se află la 10,3 kil. de Poiana, stația cea mai apropiată. Înălțimea d'asupra nivelului Mărei de 389m,09. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 436175 leĭ și 95 banĭ.

Slănicul, *șir de munți,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, care desparte Slănicul de Doftana Mare și care culminează în muntele Bota-Pufuluĭ, la E. de Șandrul-Mare; ia direcția N.-E. până la Trotușul, în valea căruia cade cu pantă bruscă. El prezintă subdiviziunile: Puful-Mare, Puful-Mic, Săcătura, Pietreĭ, Fînețul-Mezinca, Fînețele, Bîtca, Pietriș, Cireșoaia, Fînațul, Fînațurile și Măgura. Acești munți și dealurĭ limitează, într'un mod natural, comunele Tîrgul-Trotușul și Tîrgul-Ocna, la S. de com. Doftana, situată la N.

Slănicul, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, situată pe munți înalțĭ, orientațĭ de la S.-V. spre N.-E., pe ambele malurĭ ale Slăniculuĭ. Se compune din 7 localități: La-Pîrîul-luĭ-Ignat, la Stînca-luĭ-Igaricĭ, la Puful, la Chescheșul, la Stroiul, Cerbul și Drobul.

Are o întindere aproximativ de 2000 hect. și aparține Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași.

Slănicul, *salină,* jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Slănicul, legată cu linia Ploești Predeal prin ramura ferată Buda-Slănicul, de 35 kil. lungime. Se află la 45 kil. de Ploești.

Salina Slănicul este actualmente cea d'intîiŭ din salinele noastre, atît din punctul de vedere al calităței superioare a sărei, cît și din acela al instalațiunilor, care s'aŭ început la 1878 și s'aŭ terminat abia în 1885.

Mina de la Slănic era formată până în anul 1870 de două vechĭ exploatațiunĭ, cunoscute sub numele Ocna-din-Deal și Ocna-din-Vale și care comunicaŭ între ele printr'un tunel la bază.

La această dată s'aŭ deschis galeriile actuale de exploatare în număr de 4.

Metoda de exploatare urmată astăzĭ este aceea prin stîlpĭ și galeriĭ, metodă introdusă maĭ întîiŭ la Salinele marĭ de Fogt, inginer austriac, și introdusă la Slănic în anul 1870, prin deschiderea actualelor galeriĭ de exploatare.

Sarea de la Slănic, zice d. dr. Bernard, în analiza făcută la 1881, este în genere foarte albă și e preferată pentru consumamațiune, pe cînd de la cele-l'alte saline este maĭ vînătă și maĭ consistentă.

Sarea din ocnele vechĭ se extrăgea într'un sistem cu totul primitiv cu caĭ și cravace.

Tăierea sărei la aceste saline se face cu ciocanul și cu mașinĭ pentru tăiere.

Estracția sărei se face printr'o mașină cu vaporĭ, care a început să funcționeze la 5 Februarie 1881.

Pentru aducerea apeĭ necesare diferitelor mașinĭ de la Slănic, fiind-că în colina din spatele mineĭ nu s'aŭ găsit izvoare, care să poată fi aduse cu înlesnire și fără marĭ cheltuelĭ până la platoul mașineĭ de extracțiune, s'aŭ captat apele unuĭ izvor de pe marginea gîrleĭ Slănicul, și pentru ridicarea acesteĭ ape la înălțimea trebuitoare mașinelor, a fost trebuință a se instala o pompă aspirantă fulantă

Aceste saline sunt luminate cu lumină electrică.

Pentru măcinatul sărei se află instalată la Slănic o moară cu vaporĭ, al căreĭ stabiliment este construit pe un alt platoŭ mai jos cu vre-o 6 m., ca platoul mașineĭ de extracțiune; funcționarea eĭ a început la Iulie 1881.

In anii 1881—1885 s'a extras de la Slănic 83363041 kgr. sare.

Prima gură de Ocnă a fost

www.dacoromanica.ro

cea numită «la Mihaĭ-Olteanul»; azĭ îĭ zice «Baia-Baciŭ», căcĭ în locul acelor ocne, în adîncătura de unde s'a scos sare, este apă sărată, care servește de băĭ; iar d'asupra acesteĭ ape, în partea de V., unde se înalță muntele de sare amestecată cu pămînt, numit «sturiĭ de sare», și astă-zĭ este martor puțul pe unde și din care se extrăgea sare în vechime. Sarea de la această ocnă e foarte albă, de o granulare pronunțată, dar n'are o țesătură deasă și decĭ nicĭ putere de a coprinde într'un mic volum o sărătură puternică.

A doua ocnă, după încetarea funcționăreĭ acesteia, a fost cea numită «la Condrea», la «Dorobănești» saŭ «la Fotache». Aceasta vine în josul primeĭ ocne la o distanță de 800 m. Aceasta a avut o adîncime enormă. Apa din gura acesteĭ ocne este foarte sărată și servește la băĭ pentru reumatism.

A treia ocnă a fost la localitatea numită «Cărbuneanu . Azĭ se zice «Baia-Verde» din cauza apeĭ sale verzĭ. Această apă are o sărătură extraordinară și o densitate atît de mare, că nu se afundă în ea nicĭ un corp, chiar din cele maĭ grele. Și această ocnă a avut o adîncime enormă. Restul de funiĭ, de lemne, curele etc., atestă o stare primitivă de tot.

A patra ocnă a fost alăturĭ de aceasta, la o depărtare de 60-80 m. N'a fost tocmaĭ adîncă Acesteia îĭ zicea «Ocna-de-la-Băican»; azĭ n'a maĭ rămas nimic aci; totul s'a distrus de o vîlcea ce curge pe acest loc.

A cincea ocnă e cea din care se scoate actualmente sare, adusă maĭ tîrziŭ în starea de azĭ.

A șasea ocnă este acea numită «Sistematica». S'a părăsit deși e cea maĭ nouă.

La 1784, cu începere de la Ianuarie, Domnitorul Șuțu rînduește, prin carte de cămărășie, la Slănic și Telega, oameniĭ săĭ de încredere și ia dispozițiunĭ ca locuitoriĭ să nu poată lua pentru trebuința caselor de cît cu traista și numaĭ ceĭ carĭ plătesc «sărăritul». Această taxă a sărăritulŭĭ, sub Mihail Șuțu, este de 5 talerĭ pe an. Această dare se poate plăti printr'un miel hîrșie, un caș și 6 oca lînă.

Iată ce zice menționata carte de cămărășie :

«Zem. Vlas. Cu această carte a Domnieĭ mele, înștiințăm vouă ocnașilor și tuturor poslușnicilor de la Ocna Slăniculuĭ sud. Saac, că pe anul acesta am orînduit asupra a cîte trele Ocnele (Slănic, Telega și cea de peste Olt) pe credinciosul boerul Domnieĭ mele Gheorghe biv-vel Armaș, Dumitrache Vel Ispravnic la curte, și pe Vel Cămăraș za Ocne, Gheorghe biv-vel Armaș, purtător de grije și chivernisitor, dîndu-le toată treaba ocnelor în seamă; ci dară să-l cunoașteț de cămăraș și la ceĭ ce se vor orîndui acolo la această ocnă, din partea numiților boerĭ, să dațĭ toată supunerea și ascultarea, silindu-vă cu cea desăvîrșită osîrdie spre lucrarea și slujba trebilor ocneĭ, fără de a nu vă arăta cu lenevire saŭ împotrivire; așișderea să căutațĭ să vă mulțumițĭ pe dreptul vostru, care vă este orînduit a vă lua după obiceiu... și să fițĭ gata după datoria voastră la lucrul ocneĭ, a nu se face de cît de puțin cusur și zătignire din pricina lenevireĭ și nesupunereĭ voastre, pentru-că celuĭ nesupus și împotrivitor îĭ se va face grea pedeapsă.»

La 1784, Aprilie, s'a făcut carte la Ispravniciĭ Săcuenilor, ca să fie douĭ oameniĭ de pază la malul Ghidioara, căcĭ rînduițiĭ Domnieĭ, de carĭ vorbim maĭ sus, eraŭ îndatoraț să cerceteze «de față și pe sub cumpăt, atît împrejurul ocnelor, cît și prin satele și orașele ce vor fi în partea loculuĭ, pe aproape de ocnă, și orĭ-cîtă și la verĭ-cine va găsi sare, anul trecut, cu răvașul cămărașuluĭ ce aŭ fost, saŭ fără răvaș, toată să o facă zapt și puind'o în magaziĭ să le pecetluiască, de care făcînd catastih anume la cine și cîtă sumă a găsit, să-l trimiță la numițiĭ boieriĭ Domnieĭ mele, ce sunt rînduițĭ, etc.» («Istoria Romînilor», de V. A. Ureche).

Penitenciar aci a fost înseșĭ Ocnele, după timpurĭ. Penitenciarul actual s'a înființat la 1885.

Slănicul-Vărbilău, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Vărbilăul, în întindere de 330 hect.

Slătineanca cu Călinești, *proprietăți* ale statuluĭ, jud. Mușcel.

Slătioara, *com. rur.,* în E. pl. Olțeț-Oltul-d. s., jud. Romanați, formată din satele: Slătioara (900 locuitorĭ), Salcia și Beica (316 locuitorĭ), situată lîngă Olt, în dreptul orașuluĭ Slatina, la 18 kil. spre E. de Balș și la 30 kil. spre N. de Caracal.

Are o populație de 1216 locuitorĭ; o școală mixtă; 2 bisericĭ, Sf. Treime (1805) și Sf-țiĭ Voivozĭ (1854); 11 cîrciumĭ.

In fie-care an se face aci un bîlciŭ în Dumineca Floriilor.

Vite marĭ sunt 814, vite micĭ 1627 și porcĭ 1609.

In coprinsul comuneĭ este o măgură și urme din drumul roman de la Romula la Apulum.

Slătioara, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 7 cătune: Olari, Viorești, Mogești, Goronești, Tîlpești, Potreșul și Mănășiești.

Din chrisoave se constată că s'a întemeiat pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab de douĭ locuitorĭ: Stan și Vlad.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, pe valea

www.dacoromanica.ro

Omuluĭ, la 40 kil. de reședința județuluĭ și la 6 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește la N. cu com. Recea; la S., cu comunele Stroești; la E., cu com. Măldărești și la V., cu comunele Greci și Milostea.

Are o populație de 1232 locuitorĭ; 9 bisericĭ; o școală, înființată din timpul Domnitoruluĭ Știrbeiŭ; cîte-va morĭ pe rîul Cerna.

Locuitorii, moșnenĭ, se ocupă cu olăria, cu fabricarea varuluĭ și transportul luĭ și a săreĭ de-la Ocnele-Marĭ, cu dulgheria, rotăria, croitoria și zidăria.

Vite sunt: 10 caĭ și ĭepe, 180 boĭ, 240 vacĭ, 100 capre, 80 oĭ, 300 porcĭ.

Aci sunt două sorginți cu apă minerală ce izvorăsc din partea de N și V. a Măgureĭ, și alte izvoare sărate și carĭ izvorăsc din partea de S. a Măguriceĭ. In rîpile dealuluĭ Măgura se găsește piatră de var care e și maĭ abondentă în partea de S. a Măgureĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2200 leĭ anual și cheltuelile, la 1990 leĭ.

Șoseaua județeană Rîmnic-Tîrgul-Jiŭ înlesnește comunicația între această com. și Tîrgul-Horezul la E. și cu Milostea și jud. Gorj la V. Șoseaua Cerneĭ înlesnește comunicația cu com. Stroești spre Sud.

E brăzdată de dealurile: Măgura și Măguricea, Gurguiul, Oarba, Cumpenile, Ulmetul, Stocșorul, Goargănul, și udată, afară de rîul Cerna, de văile: Potreșul, Toderică, Carpeni, Coțofeni, Olari, Mavri, Cĭupa, Valea-Omuluĭ, Putineiul, Cufurita, Gresarea.

Slătioara saŭ **Valea-Slatineĭ**, *sat,* în jud. Suceava, com. Bogdănești, pe moșia Baia, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ cu acelașĭ nume.

Vatra satuluĭ ocupă 35 fălcĭ, cu o populație de 498 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voivozĭ, de lemn, deservită de preotul din Rîșca și 2 cîntărețĭ.

Improprietăriți în 1864 sunt: 1 fruntaș, 28 pălmașĭ și 27 codașĭ, stăpînind 185 fălcĭ.

Un singur drum principal, lung de 12 kil., duce la Bogdănești.

Slătioara, *pisc* muntos (870 m.), jud. Vîlcea, format din culmea Gurguiata. La S. de acest munte culmea Gurguiata intră în regiunea dealurilor și se bifurcă în Dealul-Stroeștilor și Dealul-Măldăreștilor. Dintre această bifurcație ia naștere rîul Cernișoara.

Slătioarele, *com. rur.,* în jud. Argeș, pl. Pitești, la 18 kil. de com. rur. Bîscovul-Flești (reședința subprefectureĭ) și la 20 kil. de Pitești. Se compune din satele: Băjenești, Lungeni, Piscul-Lungeni, Metoful, Slătioarele și Zidărești, avînd o populație de 828 suflete. Este udată de apele Teleormanul și Cătina.

Are o biserică, în satul Slătioarele, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală.

Budgetul com. e la venitur de 1296 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1082 leĭ, 98 banĭ.

Vite: 384 boĭ și vacĭ, 13 caĭ, 243 oĭ, 11 capre și 175 rîmătorĭ.

Slătioarele, *sat,* cu 330 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Slătioarele, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Jilavele, situat la 2 kil. spre N. de satul Jilavele și la coada laculuĭ Jilavele.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Vite: 56 caĭ, 583 boĭ, 856 oĭ, 4 capre, 7 bivolĭ și 107 porcĭ.

Slătioarele, *cătun,* făcînd parte din com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, situat într'o poziție frumoasă. In față are un deal, acoperit cu arborĭ și livezĭ, iar poalele sale sunt udate de o vîlcea, acoperită cu nisip argilos.

Pe aci trece șoseaua care leagă Ocnele-Marĭ cu stațiunea balneară Govora.

Slătioarele, *schit,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, între satele: Govora, Teișul și Titireciul. Astăzĭ e redus la biserică de mir.

Slăveni, *com. rur.,* la E. pl. Ocolul, jud. Romanați, compusă din satele: Slăveni (600 loc.) și Fîntînelele (217 loc.), situată lîngă Olt, la gura rîuluĭ Caracal, și la 14 kil. spre E. de Caracal.

Are o populație de 817 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 680 vite marĭ cornute, 861 vite micĭ cornute și 260 porcĭ.

In centrul com. se află ruinele uneĭ vechĭ cetățuĭ și alăturĭ de ea un drum așternut cu piatră.

In rîpa de sub cetate s'a deschis în 1873 o boltă subterană din care s'aŭ scos maĭ multe tăbliță de piatră sculptate, cu icoanele zeuluĭ Mithra, purtînd inscripțiunea SOLI INVICTO MITHRAE, și un altar ARA SOLIS.

Slăveşti, *com. rur.,* în jud. Te

www.dacoromanica.ro

leorman, pl. Teleormanului, situată pe partea dreaptă a rîului Clăniţa, la hotarul judeţului cu jud. Vlaşca. Se află la 45 kil. de Alexandria, 34 kil. de Roşiori şi 78 kil. de T.-Măgurele.

Se învecineşte la N. cu com. Zloteşti; la S., cu com. Lada; la E., cu cătunul Catalina, al com. Scurtul, din jud. Vlaşca, de care o desparte pîrîul Claniţa; la V., cu hotarul com. Ciolăneşti-din-Deal.

Are o populaţie de 767 locuitorĭ; o şcoala mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o moară de măcinat.

Vite: 549 vite marĭ cornute, 179 caĭ, 907 oĭ, 33 capre şi 215 porcĭ.

Rîul Teleorman şi pîraele Teleormănelul şi Claniţa udă teritoriul comuneĭ.

Statul posedă aci moşia Slăveşti-Zloteşti, în întindere de 504 hect., din care 350 pădure şi restul pămînt arabil. Restul moşiilor e stăpînit de diferiţĭ proprietarĭ şi de moşnenĭ, carĭ posedă şi dînşiĭ cîte-va curele de moşie, avînd şi cîte un pîlc de pădure pe valea Teleormanuluĭ.

Solul este parte mlaştinos, parte nisipos.

Budgetul com. e de leĭ 2825, 39 banĭ, la venitурĭ, şi de leĭ 2813, banĭ 20, la cheltuelĭ.

Prin interiorul comuneĭ străbate calea judeţeană Alexandria-Piteşti şi o pune în comunicaţie cu com. vecine Lada şi Zloteşti.

Satul Slaveşti este foarte vechiŭ; el pare a fi fost locuit numaĭ de moşnenĭ, din care aŭ maĭ ramas puţin; îl găsim trecut în nomenclatura satelor, în timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din plasa Mijlocul (1741).

Slăveşti saŭ **Gînguleşti**, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 6 mahalale: Tîrgul, Soretul, Dealul, Alexeşti, Bădiţoiul şi Strîmba.

Suprafaţa com. e de 518 hect.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrîia, la 70 kil. de capitala jud. şi la 16 de a plăşeĭ.

In com. se fac două bîlciurĭ: la Florii şi Sf. Dumitru.

Are o populaţie de 940 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1858; 3 bisericĭ: una cu hramul Sf. Ion Botezătorul şi Sf. Nicolae, zidită în zilele luĭ Ion Nicolae Şuţu Voevod cu blagoslovenia Sf. S. Chir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ; a doua cu hramul Sf. Erarchĭ, zidită la 1863, în zilele «Prea Inălţatuluĭ Domn Alexandru Ioan Cuza Voevod şi cu bine-cuvîntarea prea sf. sale părintele Episcop Chir Chir Calinic al Rîmniculuĭ Nouluĭ Severin»; şi a treia cu hramul Sf Treime, zidită la 1883.

Locuitoriĭ, moşnenĭ, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, se maĭ ocupă şi cu rotăria, dulgheria, tîmplăria, zidăria şi cojocăria.

Vite sunt: 15 caĭ, 33 ĭepe, 150 boĭ, 265 vacĭ, 98 viţeĭ, 208 capre, 452 oĭ şi 490 porcĭ.

Pe gîrla Tîrîia, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ de măcinat.

Veniturile com. se urcă la 2740 leĭ şi cheltuelile, la 1497 leĭ.

In raionul com. sunt dealurile: Alunuluĭ la V.; Pîrjoletul, Alexeni, Cioaca, Turtitul şi Soretul la E. Afară de dealul Alunul, dealurile com. formează un şir de dealurĭ.

Văicele sunt: Rîma, Războiul şi Soretul, care izvoresc din dealurile despre E., trecînd prin vatra satuluĭ şi vărsîndu-se în rîul Tîrîia.

O şosea în lungime de 5 kil. leagă această comună cu Colţeşti şi Alunul; iar şoseaua judeţeană Olteţul străbate com. lateral, înlesnind comunicaţia între pl. Horezul şi pl. Olteţul-d.-j. şi Olteţul-d.-s.

Slăveşti-Zloteşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. şi pl. Teleormanul, com. Slăveşti, compusă din două corpurĭ: Cornetul, în partea de E. şi Bulgăreasca, la V., peste rîul Teleormanul.

Slăviteşti, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe valea Oltului, formînd cu cat. Plopi, com. Plopi-Slăviteşti.

Slăviteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şirineasa, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s. E situat la $1^1/_2$ kil. de căt. Şirineasa (şcoală) şi udat de rîul Luncavăţul.

Are o populaţie de 123 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită din temelie de jupîn Ion sîn Radu Slavitescu şi jupîneasa Bălaşa sîn Chir Chir Roşianu Vornic, în zilele Domnuluĭ Ion Grigore Voevod, la anul 7259, Sept. 20.

O parte din moşia Slaviteşti a fost închinată mănăstireĭ Horezul de jupîneasa Stanca Ciurciubaşoaia şi fiul său Mateiu Postelnicul Drăgoescu, după cum se vede dintr'un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 6203 (1695).

Slăviteşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul, com. Slăviteşti, pe linia Drăgăşani—R.-Vîlcea, pusă în circulaţie la 20 Iunie 1887. Se află între staţiile Ioneşti (6,4 kil.) şi Băleni (3,2 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Mării de $191^m,67$.

Slăvuţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Amaradia, situată pe văile Slăvuţa, Marineşti şi Toiaga, la 42 kil. de Craiova şi la 11 kil.

www.dacoromanica.ro

de comuna Melinești, reședința plășeĭ Amaradia.

Se învecinește: la N., cu com. Căpreni; la V., cu com. Mierea-Birnici și la E., cu com. Tălpașul.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile: Leul, Calul, Marinești, Toiaga și Slăvuța, cu înălțimĭ aproximative de 200 m., acoperite parte cu semănăturĭ, parte cu livezĭ de prunĭ, parte cu fînețe și parte cu pădurĭ. Intre aceste dealurĭ șerpuesc văile Marinești, Toiaga și Slăvuța.

Com. e udată prin centru de pîrîul Slăvuța, care ĭese din pădurea Leul, și se varsă în rîul Amaradia, lîngă șoseaua satuluĭ Mielușei.

Se compune din 6 sate: Mielușei, Toiaga, Ulmetul, Slăvuța, Socoteni și Mărinești.

Are o populație de 2184 locuitorĭ; 6 biserici, fondate din spesele enoriașilor, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală mixtă, înființată la 1882.

Vite: 926 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 2215 oĭ, 497 porcĭ și 230 capre.

Suprafața comuneĭ este de 1174 hect.

Moșiile de pe teritoriul com. aparțin locuitorilor.

Pădurĭ sunt: Toiaga, de 170 hect., Slăvuța, de 179 hect și Marinești, de 190 hect., populate cu fagĭ, arțarĭ, frasinĭ, gîrnițe, gorunĭ și cerĭ.

Viile ocupă o suprafață de 114 hect. și livezile de prunĭ, 15 hect.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua vecinală Slăvuța-Tălpașul, șoseaua vecinală Slăvuța-Mierea-Birnici și șoseaua vecinală, Slăvuța-Stoina.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1839,17 leĭ, și la cheltuelĭ, de 1656,11 leĭ.

Slăvuța, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Amaradia, jud. Dolj, situată la 2 kil. de Stoina.

Are o populație de 115 loc. și o școală.

Slăvuța, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuța, reședința Primărieĭ. Are o populație de 475 suflete; o biserică, cu hramul «Sfinții Voivozĭ», reparată în 1892.

Slimnicul, *cătunaș*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, așezat pe malul drept al rîuluĭ Slimnicul.

Slimnicul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Tîmboești, așezat spre S., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 278 hect., cu o populație de 1078 suflete, și o biserică.

Slimnicul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. Izvorește din pădurea Gurguiatul, com. Slobozia. Are o lungime de 45 kil. Basinul săŭ cuprinde jumătate din plasa Marginea d.-s., și e coprins între dealurile Nuci, Bordești, Gurguiatul, Căpățîna, Jinurul și Coțatcul. Udă cătunele Tîmboești și Slimnicul, ale com. Tîmboești, cătunul Obrejița, al com. Slobozia, trece pe lîngă com. Sihlele, străbate cătunul Retezați, al com. Bogza și N. com. Bălești. Se varsă în Lacul-Negru. Afluențiĭ săĭ principalĭ sunt, pe dreapta: pîrîul Slobozia unit cu Coroteni, Izvorul-Dulce, Izbașa și Rogozul, care se varsă lîngă cătunul Obrejița și Coțatcul, cel maĭ însemnat, care se varsă maĭ sus de comuna Bălești. Pe dînsul sunt 12 morĭ.

Slivileşti, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Văilor, așezată pe vale, la 51 kil. de orașul T.-Severin.

Se mărginește: la E., cu comuna Corobăile; la S., cu com. Sura; la V. cu comuna Strîmptul și Covrigi; iar la N., cu comuna Cosmănești.

Satul formează comună cu mahalalele Iepuroaia și Crihala, avînd o populație de 640 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 58 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ.

Prin comună trece șoseaua Samarinești-Strîmptul-Slivilești.

Are o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ, o școală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1141 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 789 leĭ.

Vite: 260 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 200 oĭ și 260 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dealul-Corobăilor, al-Siminiculuĭ, al-Covrigilor, acoperite cu pădurĭ seculare, și Dealul-Goluluĭ.

Văĭ: Valea-Slivileștilor, pe care este așezată comuna, Valea-luĭ-Dan, Valea-Teasculuĭ și Valea-Feței.

Ape: pîrîul Jilțul și maĭ multe pîrae micĭ ce 'șĭ iaŭ sorgintea de la diferite fîntînĭ.

Slivna, *com. rur.*, jud. Covurluiu, pl. Horincea, așezată pe vale, la 85 kil. de la Galați.

Se mărginește la N.-E. cu Prodanești, Gănești și Cavadinești; la S., cu Balintești și la V., cu Berești.

Se compune din două cătune: Slivna (reședință) și Onciul, cu o populație de 996 locuitorĭ.

Locuitoriĭ din Slivna sunt răzeșĭ, ceĭ din Onciul, foștĭ clăcașĭ împroprietăriți.

Are 2 biserici, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul și Sf. Nicolae, formînd o parohie, cu catedrala

www.dacoromanica.ro

Sf. Nicolae, deservită de un preot paroh și 2 cîntăreți; o școală.

Budgetul com. e la venituri de 2375 lei, 79 bani și la cheltueli de 2374 lei, 98 bani.

Slivna, *sat* și reședința com. cu același nume, jud. Covurluiu, pl. Hornicea. Are o populație de 823 suflete; 2 biserici și o școală.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, la S.-V. de orașul T.-Jiul, așezată pe șes, la 3 kil. de oraș. Se compune din cătunele: Slobozia, Bălani, Călești, Corbeni, Polata, Urseței și Ursați.

Are o suprafață de 1985 hect., cu o populație de 1557 locuitori.

Are: 1 școală; 5 biserici; 10 mori, din care 3 sistematice.

Locuitorii posedă: 153 pluguri, 185 care cu boi, 11 căruțe cu cai; 80 stupi; 1008 vite mari cornute, 601 oi, 30 capre, 9 bivoli, 455 rîmători și 63 cai.

Budgetul com. e la venituri de 1712 lei, 51 bani, iar la cheltueli e de 1710 lei, 92 bani.

Comunicația în com. se face prin șoseaua vecinală T.-Jiul-Costeni, prin șoseaua comunală Slobozia-Urseți-Dobrița, și prin drumuri neșoseluite.

E udată de apele: Susița și Iazul.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea stînga a rîului Ialomița, între comunele Bucul și Pribegi.

Se compune din satele: Slobozia, Amara și Slobozia-Nouă, cu reședința primăriei în satul Slobozia.

Are o suprafață de 13000 hect., cu o populație de 4094 locuitori; 3 școale mixte; o biserică, deservită de 3 preoți, 1 diacon și 2 cîntăreți.

Vite: 1275 cai, 225 boi, 9700 oi, 21 capre, 25 bivoli, 7 asini și 805 porci.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 320 locuitori, iar în 1874 s'au mai împroprietărit 57 locuitori.

Teritoriul com. este brăzdat de văile: Crivaia, Mehedinului, Cruceruluĭ și Cînepeĭ. Tot pe dînsul se află și lacul cu apă minerală, Amara.

Calea ferată Călărași-Slobozia are aci stația Slobozia.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul drept al pîrîului Slimnicul, așezată în partea de mijloc a jud., la 17 kil. spre N. de orașul R.-Sărat și la S. plășeĭ, la 7 kil. spre S.-V. de Plăinești, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu Tîmboești și Bogza, la 6 kil.; cu Dragosloveni, la 9 kil. și Popești, la 14 kil.

Se mărginește la N. cu Tîmboești, despărțită prin pîrîul Slimnicul, la S. cu Jideni, despărțită prin dealul Jinurul, la V. cu Dănulești, despărțită prin dealurile Jinumul și Căpățîna.

Este brăzdată la N. de dealurile: Trăistenilor, Grumazul și Cetățuia; la V., de Căpățîna și Jinumul, și la S., de Coțatcul.

Rîurile care o udă sunt: Slimnicul la N. și afluentul său Pîrîul-Dulce unit cu Slobozia-Coroteni și Izbașa, Coțatcul și afluentul său Valea-Cireșuluĭ la S.

E formată din cătunele: Slobozia, reședința, Coroteni la V., Obrejița la E.

Are o suprafață de 7815 hect., cu o populație de 564 familiĭ, saŭ 2047 suflete; 3 biserici și un schit: o biserică în cât. Coroteni, cu hramul sf. Ioan, zidită în 1830, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, una în cât. Obrejița, cu hramul sf. Dumitru, zidită în 1846, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, alta în cât. Slobozia, cu hramul sf. Nicolae, zidită în 1808 și schitul Rogozul; 3 școale mixte.

Locuitorii posedă: 254 pluguri, 2 mașini de treerat, 2 mașini de semănat; 450 boi, 220 vaci, 395 cai, 40 măgari, 2104 oi, 38 capre și 200 rîmători.

Căile de comunicații sunt: calea ferată și șoseaua națională, la E.; drumurile spre Tîmboești-Bordești; spre Dănulești; spre Plăinești și spre R.-Sărat.

In partea de N. a cătunuluĭ Obrejița, se află ruinele unuĭ palat zidit, zice-se, din porunca Domnitorului Gheorghe Duca în anul 1676.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Marginea, situată pe Domeniul Giurgiu, în marginea despre V. a orașuluĭ, pe malul Dunăreĭ, la 4 kil. de Giurgiu și la 10 kil. de Stănești, reședința plășeĭ.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 260 locuitori, foștĭ clăcași, care aŭ luat 1098 hect.; la 1882, s'a mai împroprietărit încă un număr de 27 însurățeĭ, cărora li s'a dat 155 hect.

Are o populație de 1753 locuitori; o biserică, făcută la 1864 de fostul arendaș al domeniuluĭ Giurgiu, Sterie Galița, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot și doĭ dascălĭ și constituind parohia Slobozia; o școală; o moară cu vaporĭ; un zăvoiu de salcie numit Zotarul saŭ Cama (78 hect.) și o pădure, pe deal, de 70 hect.

Locuitorĭ posedă: 552 boi și vacĭ, 359 bivolĭ și bivolițe, 171 caĭ, 6915 oĭ, 40 asinĭ și 325 rîmătorĭ.

Are o șosea județeană ce duce din Giurgiu la Zimnicea.

www.dacoromanica.ro

In faţa satuluĭ, în vale, spre Dunăre, este viroaga Cama, ce vine din comuna Malul şi dă în Dunăre prin canalul Veriga.

Fraţiĭ Tunusliĭ, în istoria Ţăreĭ la pag. 180, ne spun că Slobozia a fost a luĭ Celebi-Aga.

La 1807, August 24, la acest sat, Ruşiĭ încheiă cu Turciĭ un armistiţiŭ în următorul cuprins:

«Dacă paçe nu se va putea încheea până la 1808, Martie 21, atît Ruşiĭ cît şi Turciĭ să iasă din Principate până în termen de 36 zile, iar administraţia să se dea unuĭ divan alcătuit de boerĭ până la încheerea păceĭ».—Impăratul Alexandru I, nemulţumit refusă ratificarea şi continuă ostilităţile.

(Vezĭ Xenopol, «Războiul dintre Rusia şi Turcia»).

La 1811, Septembre 8, Turciĭ voiră să treacă Dunărea pe la Slobozia, dar fără rezultat, căcĭ fură respinşĭ.

In acelaşĭ an, Octombrie 2, marele Vizir fu încongiurat aci şi făcut prisioner (Bouillet).

La 2 Iuniŭ, 1828, se făcu aci o luptă între Ruşĭ şi Turciĭ ce venise de peste Dunăre, luptă după care Turciĭ fură nevoiţĭ a se întoarce înapoĭ.

La 1854, Iulie 7, Turciĭ în număr de 40000, sub comanda luĭ Hassan-Hagi-Paşa, ocupă insula Cama, Ruşiĭ fură bătuţĭ, cedară terenul şi ocupară Giurgiul.

La 1877, în rezbelul dintre Romînĭ, Ruşĭ şi Turcĭ, Ruşiĭ stabiliră aci bateriĭ de asediŭ, cu care aŭ început bombardarea Rusciuculuĭ.

Slobozia (saŭ **Dulul-Brîncoveanuluĭ**), *sat* şi *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, la 25 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ şi la 65 kil. de Piteşti.

Are o populaţie de 2425 suflete; 2 biericĭ, ambele cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservite ambele de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară rurală.

Vite: 1568 boĭ şi vacĭ, 120 caĭ, 7 bivolĭ, 4568 oĭ, 10 capre, 1487 rîmătorĭ şi 4 asinĭ.

Prin com. trece rîul Drîmbovnicul.

Aci se află o movilă mare de pămînt, numită Dulul-Brîncoveanuluĭ.

Slobozia, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe stînga pîrîiaşuluĭ Ungureni, la 570 m. de satul Ungureni. Are o populaţie de 161 loc.; o cîrciumă; o moară de apă.

Vite: 16 caĭ, 127 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Slobozia, *sat*, în stînga pîrîuluĭ Başeul, pe valea pîrîuluĭ Fundoaia, în partea de N.-E. a com. Brăteni, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, aşezat pe moşia Odaia-Silişcani. Are o suprafaţă de 167 hect., cu o populaţie de 80 familiĭ, saŭ 309 suflete; 1 biserică, cu 2 cîntăreţĭ.

Vite: 90 boĭ şi vacĭ, 35 caĭ, 200 oĭ şi 60 porcĭ.

Slobozia, *sat*, pe ţărmul drept al Siretuluĭ, în partea de E. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoşani, pe moşia Fîntînelele, cu o suprafaţă de 289 hect. şi o populaţie de 76 familiĭ saŭ 319 suflete.

Vite: 51 boĭ şi vacĭ, 11 caĭ, 55 oĭ şi 31 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 76 stupĭ cu albine.

Slobozia, *sat*, în jud. Botoşani, pl. Coşula, aşezat în valea Cerbătoarea pe coasta de E. a dealuluĭ Petrăria şi în partea de N. a com. Deleni.

Are o suprafaţă de 381 hect., date locuitorilor la 1864, din moşia Deleni, cu o populaţie de 55 familiĭ saŭ 275 suflete; o biserică, zidită la 1835 de Iorgu Ghica, cu un preot şi un cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 260 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 230 oĭ, 45 porcĭ; 170 stupĭ cu albine.

Slobozia, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 30 case; se alipeşte de cătunul Bîsceni-d.-s.

Slobozia, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Cornăţelul.

Slobozia, *sat*, pe moşia Horodiştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Are o populaţie de 302 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, cu un cîntăreţ şi un pălămar, făcută la 1823 de fostul proprietar al moşieĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ 176 hect. şi 16 ariĭ pămînt.

Slobozia (saŭ **Cocota**), *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Buda, pl. Herţa, jud. Dorohoiu, aşezat pe deal şi cu privire întinsă asupra Bucovineĭ.

Are o populaţie de 222 suflete; o biserică, cu hramul Naşterea Maicĭĭ Domnuluĭ, cu un cîntăreţ şi un pălămar, mică, de lemn, făcută la 1823 de fostul proprietar.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ aŭ 104 hect., 55 ariĭ pămînt.

Drum principal, este acel ce duce prin Luncaviţa la Mamorniţa.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Buda-Mare, Luncaviţa, Păsatul şi Godineşti.

Slobozia, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ

www.dacoromanica.ro

nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 402 suflete şi o biserică, făcută de locuitorĭ în 1843.

Slobozia, *cătun* de reşedinţă al com. Slobozia, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafaţă de 540 hect., cu o populaţie de 85 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri, 35 care cu boĭ; 20 stupĭ; 3 căruţe cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 9 bivolĭ, 96 oĭ, 17 caĭ şi 73 rîmătorĭ.

Are: o biserică de lemn, cu un preot şi un cîntăreţ; o şcoală; 4 morĭ, din care una sistematică pe apa Şuşiţa; 7 fîntînĭ şi 4 cîrciumĭ.

Slobozia, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa, pe un teren jos, aproape de nivelul rîuluĭ Ialomiţa. In faţa satuluĭ, spre S., se înalţă coasta aproape verticală a cîmpuluĭ Bărăgan, de care se desparte de rîŭ.

In partea de V. este capul linieĭ ferate Slobozia-Călăraşi şi lîngă staţie se află o mare cazarmă.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ, a judecătorieĭ ocoluluĭ Călăraşi şi a subprefecturiĭ plăşiĭ Ialomiţa-Balta.

Se fac treĭ tîrgurĭ anuale: la 23 Aprilie, la Înălţare şi la 24 Iunie.

Are o populaţie de 586 familiĭ; o şcoală; o mănăstire, Slobozia, cu treĭ preoţĭ, un diacon şi doĭ cîntăreţĭ; un oficiŭ telegrafic poştal.

Locuitoriĭ posedă: 720 caĭ, 120 boĭ, 7000 oĭ, 15 capre, 22 bivolĭ, 7 asinĭ şi 500 porcĭ.

Prin sat este o şosea şi peste rîul Ialomiţa sunt două podurĭ plutitoare de lemn şi podul de fer al linieĭ ferate. La 5 kil. spre N. este lacul Amara, cu apă minerală.

Slobozia, *sat*, spre S.-V. de satul şi com. Voineşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Voineşti şi pe Valea-Stavniculuĭ. Are o populaţie de 562 locuitorĭ, parte Romînĭ, parte Ungurĭ şi parte Ţiganĭ lingurarĭ, lăeşĭ.

Satul face parte din moşia Voineşti şi este proprietatea familieĭ Negruţi.

Locuitoriĭ posedă: 308 vite marĭ cornute, 115 oĭ, 36 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Slobozia (Bălteni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Slobozia-Clinceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi rîul Ciorogîrla, pe o coastă mică căreia locuitoriĭ îĭ zic Muchia-Sabaruluĭ. Aci e reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 909 hect., cu o populaţie de 749 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul sf. Haralambie, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

In raionul căt. maĭ sunt: 2 morĭ cu apă, 1 zalhana, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 1 heleşteŭ, 1 pod.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 320 şi al celor micĭ, de 628.

Slobozia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 337 locuitorĭ; o biserică, fondată de logofătul N. Ştefănescu.

Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, s'aŭ împroprietărit pe moşia statuluĭ, pendinte de mănăstire Cîmpulung.

Slobozia, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Rosnovul, situat pe stînga pîrîuluĭ Cracăul. Are o populaţie de 180 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Slobozia, *cătun*, pendinte de com. Bălţaţi, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în centru, în apropiere de căt. Mărgineni şi Bălţaţi, cu care formează o com., pe gîrla Plapcea şi Valea-Diculuĭ. Are o şcoală şi o biserică, clădită la 1820 şi rezidită la 1862.

Slobozia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poiana, jud. şi pl. Prahova. Are o populaţie de 160 locuitorĭ; o biserică, fondată de Mihail Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Slobozia, *cătun*, făcînd parte din com. urb. Cîmpina, jud. şi pl. Prahova. Are o populaţie de 63 locuitorĭ.

Slobozia, *cătun*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Copăceşti, situat pe lunca Trotuşuluĭ, în faţa Copăceştilor.

Are o populaţie de 150 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ (parohia Urecheşti).

Slobozia, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 60 hect. cu o populaţie de 273 familiĭ, saŭ 973 suflete; o biserică cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi un paraclis er; o şcoală.

Slobozia, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre

www.dacoromanica.ro

S.-E. de satul Boghicea şi la 2250 m. de el. Are 171 familiĭ şi o biserică catolică de vălătucĭ.

Slobozia, *sat*, pe moşia Stolniceni, jud. Suceava, com. Lespezile, aşezat pe un deal.

Vatra satuluĭ ocupă 11 1/2 fălcĭ, cu o populaţie de 376 locuitorĭ.

Slobozia, *altă numire a satului* Brătuleşti, comuna Corodul, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ. In Romînia sunt maĭ multe sate cu această numire. Slobozia eraŭ satele aĭ căror locuitorĭ, ca să vie în Ţară, se scuteaŭ de biruri şi obligaţiunile în genere impuse pămîntenilor. Aceste slobozii se făceaŭ la început fără formalităţile pe care le găsim maĭ tîrziŭ.

Din secolul al XV-lea înfiinţarea uneĭ slobozii fu considerată ca o chestiune de stat.

Din acest timp, pentru înfiinţarea uneĭ slobozii, nu era de ajuns ca cine-va să aibă o moşie stearpă, o silişte vechie şi să se învoiască cu locuitorii de peste hotare, ca să-ĭ aducă spre a popula ocina, siliştea, etc.; maĭ trebuia înainte de toate un hrisov domnesc, autorizînd înfiinţarea slobozieĭ. Colonizărĭ de acestea nu se făceaŭ numaĭ pe moşiĭ particulare, ci şi în jurul mănăstirilor, din poslujnicĭ saŭ oamenĭ de serviciŭ aĭ mănăstirilor.

Coloniştiĭ eraŭ Leşĭ, Ruşĭ, Cazacĭ, Ungurĭ, Turcĭ, Sîrbĭ, Bulgarĭ, Muntenĭ pentru Moldova şi Moldovenĭ pentru Muntenia. Coloniile maĭ aveaŭ şi scopul rechemăreĭ în patrie a locuitorilor emigraţĭ din cauza năvălirilor saŭ altor împrejurărĭ grave.

Sloboziile se făceaŭ cu aceste condiţiunĭ: scutind pe un număr de anĭ pe slobozenĭ de orice dărĭ; dîndu-le o jurisdicţiune specială care le garanta pacea şi nesupărarea pe locul unde s'aŭ aşezat; învoindu-le libertatea cultuluĭ şi a limbeĭ. («Notiţe despre Sloboziĭ», de V. A. Urechiă, Bucureştĭ, 1888).

Slobozia, *sat*, jud. Vasluiŭ, com. Ipatele, pl. Funduri, la 1 kil. spre N.-V. de satul Ipatele, şi despărţit de acesta prin dealul Mijloacele.

E situat pe coasta de V. a dealuluĭ Osoiul, pe o suprafaţă de 644 hect. Are o populaţie de 54 familiĭ saŭ 280 suflete, locuitorĭ Romînĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală.

Prin partea de V. a satuluĭ trece pîrîul Gelna.

Vite: 75 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 40 oĭ, 15 rîmătorĭ. Loc. posedă 50 stupĭ.

Slobozia, *vechĭe mănăstire*, azĭ biserică de mir, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Ialomiţa.

Din hrisovul luĭ Antoniŭ-Voevod cu anul 7176 şi din alluĭ Constantin Brîncoveanu, din 7217, se vede că această mănăstire a fost fondată în zilele luĭ Alexandru Iliaşĭ, de postelnicul Enache Caragea, pe moşia domnească dăruită acestuia de Alexandru Iliaşĭ. Mănăstirea a fost întreţinută şi reparată din evlavia maĭ multor particularĭ pănă la 1647, cînd Mateiŭ-Basarab, dăruind'o cu moşia Sărăţeni, din acest judeţ, a zidit-o din temelie şi a înfrumuseţat-o, fiind surpată în unele părţi. La sfinţirea noueĭ mănăstirĭ a asistat Mateiŭ-Basarab şi Doamna, iar serviciul sfinţireĭ s'a oficiat de Patriarhul din Constantinopol, înconjurat de 500 preoţĭ.

Pe lîngă donaţiile făcute de Mateiŭ-Basarab, s'a maĭ adăogat altele, aşa că la 1865 mănăstirea maĭ avea 13 moşiĭ şi 2 metoace: mănăstirea Apostolache, din jud. Buzăŭ şi Cuiburile, din jud. Ialomiţa.

Vechia mănăstire, zidită de Mateiŭ-Basarab, fiind în ruină, s'a dărîmat şi în locul eĭ s'a zidit la 1840 o altă biserică, cu fondurile mănăstireĭ, de egumenul Gavrilă.

In biserica azĭ în fiinţă se află zugrăvit Mateiŭ-Basarab şi Postelnicul Enache, ţinînd pe mîinĭ o biserică.

Slobozia, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Ialomiţa, pl. Cîmpul, com. Slobozia, pe linia Ciulniţa - Slobozia, pusă în circulaţie la 20 Septembrie 1887. Se află la 16,7 kil. de Ciulniţa. Inălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 19m,57. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 231804 leĭ.

Slobozia (Vatra Schituluĭ Şopotul), *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Episcopia Argeş.

Slobozia-Băneasa, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul. Are o populaţie de 34 familiĭ, şi o biserică.

Slobozia-Blăneasa, saŭ **Odaia**, *sat*, făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ.

Are populaţie de 190 suflete; 4 cîrciumĭ.

Prin sat trece şoseaua Tecuciŭ-Bîrlad, după ce străbate satul Ţigăneşti, pe malul stîng al Bîrladuluĭ.

Are o suprafaţă de 286 hect. din care locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, şi împroprietăriţĭ la 1864 pe moşia dluĭ Giurgea, stăpînesc 140 hect. şi 75 arĭ.

Locuitorĭ posedă: 15 pluguri de fier şi 10 de lemn.

www.dacoromanica.ro

Slobozia-Ciorăşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe rîul Rîmna, aşezată în partea de N. a jud., la 33 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşiĭ, la 12 kil. spre N.-E. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşiĭ.

Se învecineşte cu com.: Risipiţi la 6 kil., Gologanul la 8 kil., Obileşti la 10 kil., Goleşti la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu Risipiţi; la E., cu Gologanul; la V., cu Obileşti şi la S., cu Goleşti.

Rîul Rîmna o udă prin mijloc, de la S.-V. la N.-E.

E formată din cătunele: Ciorăşti, la N., reşedinţa; Siliştea, spre S. E.; Armeni, spre S.-V.; Oreavul la S.; Dumitreni, între aceste două din urmă.

Are o suprafaţă de 18183 hect. cu o populaţie de 392 familiĭ, saŭ 1664 suflete; o biserică, hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1863, reparată în 1879, deservită de 2 preoţi şi 1 cîntareţ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1884; 11 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 420 pluguri, 6 maşinĭ de semănat, 2 de treerat şi 12 de secerat; 704 boĭ, 433 vacĭ, 188 bivolĭ, 147 bivoliţe, 228 viţeĭ, 170 caĭ, 222 ĭepe, 62 măgarĭ, 3189 oĭ şi 350 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată şi şoseaua naţională Rîmnicul-Focşani, la V.; apoĭ drumurile: spre Focşani, spre Goleşti — Gara-Cotești (4 kil.), Plăineşti, Bogza-Voetinul şi R.-Sărat.

Budgetul com. e la venitură de 16082 leĭ, 53 banĭ şi la cheltuelĭ, de 8593 leĭ, 65 banĭ.

Slobozia-Cireşul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată pe malul stîng al pîrîuluĭ Călmăţuiul. S'a înfiinţat la 1812 de locuitorĭ prin stăruinţa propr. Scarlat Grădişteanu. Maĭ înainte era suhat.

Se mărgineşte la N. cu com. Filipeşti, la E. cu com. Batogul, la V. cu Ulmul, la N.-V. cu Surdila-Găiseanca şi la S.-E. cu com. Fleasca.

Are o suprafaţă de 2500 hect, cu o populaţie de 706 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înfiinţată la 1846 de Tache Fălcoianu, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856; 4 morĭ.

La 1 kil. spre E. se află gara Cireşul. De la cantonul 116 al C. F. în N. comuneĭ porneşte o şosea comunală spre S.-V. pe Valea-Fleasca, trece Călmăţuiul, apoĭ printre Scărlăteşti şi Fleaşca şi dă în drumul Fleaşca-Dudescu.

Drumurĭ: la Batogul, spre N.-E. (8 kil.); la Fleaşca, spre S. (3 kil.); la Ulmul, spre E. (3 kil.); la Filipeşti, spre N. (17 kil.); la Brăila, spre N.-E. (60 kil.).

Slobozia-Cireşul, *sat*, jud. Brăila, com. cu acelaşĭ nume, situat pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Călmăţuiŭ, la 60 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a înfiinţat la 1818.

Locuitoriĭ îĭ zic şi Băligosul.

Are o suprafaţă de 77 pogoane; o populaţie de 706 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865; o biserică, clădită la 1846 de fostul proprietar Fălcoianu, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 5 cîrciumĭ; o lipscănie, 3 morĭ de vînt şi o moară cu aburĭ.

Vite: 430 caĭ, 4 asinĭ, 840 vite cornute, 3370 oĭ, 2 capre şi 220 rîmătorĭ.

Slobozia-Clinceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. şi la 14 kil. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi Ciorogîrla. Stă în legătură cu com. Vîrtejul şi Domneşti, prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Clinceni, Olteni, Ordoreanu şi Slobozia, cu o populaţie de 1981 locuitorĭ, locuind în 416 case.

Are 3 bisericĭ (la Clinceni, Ordoreanu şi Slobozia); 1 şcoală mixtă; 2 morĭ cu apă; 1 zalhana; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 3 podurĭ stătătoare.

Budgetul com. e la venitură de 6757 leĭ şi la cheltuelĭ, de 6712 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 296 pluguri: 254 cu boĭ, 42 cu caĭ; 309 care şi căruţe: 259 cu boĭ şi 50 cu caĭ; 167 caĭ şi ĭepe, 2 armăsarĭ, 531 boĭ, 197 vacĭ şi viţeĭ, 16 taurĭ, 7 bivoli, 136 bivoliţe, 75 capre, 94 porcĭ, 979 oĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ şi 1 hangiu.

Slobozia-Conachi, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, a căreĭ numire vine de la marele logofăt al Moldoveĭ şi poet Constantin Conachi, întemeietorul satuluĭ cu acelaşĭ nume. E aşezată pe valea Pîrîuluĭ-Suhuluiuluĭ, la 35 kil. de Galaţi.

Se mărgineşte la E. cu teritoriul satuluĭ com. Negri (com. Tulucești), la S. cu com. Independenţa şi Piscul, la V. cu com. Tudor Vladimirescu (jud. Tecuciŭ), de care e despărţită prin pîrîul Gerul, şi la N. cu Pechea.

E formată din două cătune: Slobozia-Conachi, reşedinţa, şi Cuza-Vodă; întîia s'a format din foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ la 1864 şi a doua din însurăţeĭ, împroprietăriţĭ la 1879.

Are o suprafaţă de 7971 hect.; o populaţie de 1755 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime,

www.dacoromanica.ro

zidită între anĭ 1814—18, de fostul proprietar al moşieĭ, Const. Conachi, reparată de locuitorĭ la 1873 şi care formează o parohie cu 1 preot paroh şi 2 cîntăreţi; 2 şcolĭ mixte; 8 cîrciumĭ.

Teritoriul com. e udat de treĭ pîraie: Gerul, Suhuluiul şi Lozova. Atît spre V. cît şi spre E. se află dealurĭ cu teren foarte accidentat.

Spre E. com. maĭ cu seamă se află dealurĭ rîpoase, conţinînd pietriş şi piatră de construcţiune. ce se exploatează de judeţ.

Locuitoriĭ posedă: 220 pluguri; 2049 vite marĭ cornute, 377 caĭ şi ĭepe, 1466 oĭ şi capre.

Veniturile com. se urcă la 5886 leĭ şi cheltuelile, la 5841 leĭ, 11 banĭ.

Slobozia-Conachi, *sat,* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ, cu o populaţie de 1118 suflete, o biserică şi o şcoală.

S'a înfiinţat între aniĭ 1800—1810 de Constantin Conachi, fostul proprietar al moşieĭ, poet însemnat şi mare logofăt al Moldoveĭ; iar locuitoriĭ săĭ sunt Romînĭ veniţi de dincolo de Siret, maĭ ales din judeţele Brăila, Rîmnicul-Sărat şi Ialomiţa.

Se numeşte de locuitorĭ şi Plăcinta.

Slobozia-Conachi, *moşie* a statuluĭ, de 1002 hect., 37 ariĭ, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ.

Slobozia-Corni, *sat,* făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ este de 301 hect., cu o populaţie de 213 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţi la 1864.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Satul comunică cu cătunele din vecinătate prin şoseaua comunală ce vine pe malul stîng al Bîrladuluĭ, de la Negrileşti, şi duce la Tălpigi.

Slobozia-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, la $5\frac{1}{2}$ kil. de Stănişeşti.

Teritoriul satuluĭ e de 1144 hect., cu o populaţie de 420 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, carĭ stăpînesc 443 hect.

Slobozia-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe Valea-Dobrotforuluĭ, care trece prin colţul de jos a satuluĭ, la 7 kil. de reşedinţa com., în partea de N.

Are o şcoală şi o biserică, zidită în 1838 de Nichifor Papadopol.

Slobozia-Dobrovăţuluĭ, *sat,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, situat spre S.-E. de satul Ciurea, dincolo de pădurea Bîrnova, în codrul Dobrovăţuluĭ, pe podişul dealuluĭ Bordea.

Are o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Vite: 295 vite marĭ cornute, 6 oĭ, 33 caĭ şi 46 rîmătorĭ.

Slobozia-Galbenul, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Galbenul, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 24 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de mijloc a plăşiĭ, la 7 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com. Galbenul, la 3 kil.; Drogul, la 7 kil.; Jîrlăul, la 7 kil.; Amara, la 7 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălăceanul, la S. cu Galbenul, la E. cu Amara şi la V. cu Pîrliţi (jud. Buzăŭ).

Pîrîul Valea-Bouluĭ, cu afluenţiĭ Valea-Heleşteuluĭ, Costeiul şi Valea-Dobroteşti, o udă prin mijloc, de la N. la S. Maĭ are heleşteul Slobozia Galbenul.

Are o suprafaţă de 3386 hect., cu o populaţie de 547 locuitorĭ; o biserică, cu hramul sfinţiĭ Voivozĭ, zidită în 1837 de paharnicul Hristodor, fost proprietar, refăcută în 1856 şi 1874, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 180 pluguri, 1 moară cu aburĭ, 6 maşinĭ de semănat, 2 de secerat, 2 de treerat; 313 boĭ, 94 vacĭ, 120 caĭ, 81 ĭepe, 7 măgarĭ, 1855 oĭ, 5 capre, 209 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3075 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2819 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: drumul Rîmnicul Făurei ce trece prin comună; drumurile spre Drog, spre Amara-Balta-Albă.

Slobozia-Hăneşti, *sat,* judeţul Dorohoiŭ, situat pe moşia Hăneşti şi pe laturea stîngă a pîrîuluĭ Başeul, în faţa satuluĭ Hăneşti-Vechĭ. S'a înfiinţat în 1871 de N. Pilat, cu oamenĭ adunaţĭ din diferite părţĭ.

Are 186 locuitorĭ.

Slobozia-Luncani, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-s., aşezată pe valea pîrîuluĭ Trebişul, în cursul săŭ superior.

Se compune din 5 cătune: Slobozia-Luncani saŭ Podişul, Şărpeni, Dubaşul, cîte trele în vale; Rîpa-Iepeĭ şi Mărgineni-Luncani, pe un deal de lîngă Grigoreni (com Scorţeni).

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte la E. cu com. Luncani, la N. cu com. Buda, la S. cu com. Nadişa.

Are o populaţie de 671 locuitorĭ şi o biserică, clădită la anul 1845.

După legea rurală din 1864, la 25 locuitorĭ s'aŭ dat 67 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4138, banĭ 43, şi la cheltuelĭ, de leĭ 1506, banĭ 65.

Intinderea teritoriuluĭ comuneĭ este de 1573 hect., din care pădurile ocupă o suprafaţă de 205 hect. şi viile, 12,85 hect.

Locuitoriĭ posedă: 25 caĭ, 275 vite marĭ cornute, 33 porcĭ, 44 oĭ; 54 stupĭ cu albine.

Slobozia-Luncani se află pe calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti, stînga luĭ, la 16 kil. de Bacăŭ, capitala districtuluĭ; la 10 kil. de com. Buda; 2 kil. de com. Luncani; 12 kil. de com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ.

Cea maĭ apropiată staţie de drum de fer este Gîrleni, la 8 kil.

Slobozia-Luncani saŭ **Podişul**, *sat*, jud. Bacaŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situat pe Trebişul.

Are o populaţie de 277 suflete şi o biserică, zidită la 1845.

Vite: 11 caĭ, 124 vite marĭ cornute şi 14 porcĭ.

Slobozia-Mieluluĭ, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, aproape de gura luĭ, la 4700 m. de satul Rîpile.

Are o populaţie de 582 suflete şi o biserică, clădită de locuitorĭ la 1821, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 21 caĭ, 364 vite marĭ cornute, 30 porcĭ şi 100 capre.

Slobozia-Mihălceni, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe rîul Rîmnicul-Sărat, aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ, la 22 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de V. a plăşiĭ, la 18 kil. spre S.-V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşiĭ.

Se învecineşte cu comunele: Ciorăşti, la 2 kil.; Băleşti, la 7 kil.; Nicoleşti, la 8 kil., şi Pueşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Mărtineşti; la S., cu Ciorăşti; la E.-cu Gulianca şi la V., cu Băleşti.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă prin mijloc, de la S. la N.; la V. e Lacul-Negru.

E compusă din cătunele Slobozia-Mihălceni, reşedinţa, la S., şi Salcia, la N.

Are o suprafaţă de 2728 hect., cu o populaţie de 215 familiĭ, saŭ 844 suflete; o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ Mihail şi Gavril, zidită la 1832 de locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguri; 398 boĭ, 402 vacĭ, 120 caĭ, 110 ţepe, 514 oĭ, 2 capre, 100 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mărtineşti-Obileşti; spre Rîmniceni-Măicăneşti; spre Gulianca; spre Băleşti-Bogza-Sihlele-Plăineşti; spre Băleşti-Voetinul-Rîmnicul-Sărat; spre Ciorăşti-Nicoleşti.

Slobozia-Mihălceni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat la N. comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o suprafaţă de 60 hect., cu o populaţie de 720 suflete; o biserică şi o şcoală.

Slobozia-Miluluĭ, *sat*, în partea de V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Pocreaca.

Are o suprafaţă de 279 hect., cu o populaţie de 294 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri şi 16 care cu boĭ, 2 pluguri şi 6 căruţe cu caĭ; 90 vite marĭ cornute, 60 oĭ şi 30 caĭ.

Slobozia-Mîndra, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, la extremitatea despre V., situată pe valea Siuluĭ şi aşezată pe coasta dealuluĭ din stînga Oltuluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Elisabeta; la S., cu Uda-Clocociovul; la E., cu moşia statuluĭ cu acelaşĭ nume, şi la V., cu lunca Oltuluĭ.

Teritoriul com. ocupă aproape 6600 hect., cu o populaţie de 1772 locuitorĭ, din care 241 împroprietăriţĭ.

Moşia Mîndra, cu toate trupurile eĭ, are o întindere aproximativ de 4500 hect., izlaz, livezĭ, locurĭ de păşune şi 1200 hect. pădure.

Viĭ sunt pe o întindere de 115 hect.

Locuitoriĭ posedă: 321 caĭ, 1079 vite marĭ cornute, 3243 vite micĭ, 467 porcĭ şi 13 măgarĭ.

Are o şcoală şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un eclesiarh.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8427 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7980 leĭ.

Este legată prin drumurĭ vecinale cu com. Uda-Clocociovul la S. şi Elizabeta la N.

Pe de asupra comuneĭ trece Brazda-luĭ-Novac, care în această parte are lărgimea de 2 m. şi adîncimea cam de 50 centimetri. Această brazdă ia direcţiunea spre com. Dorobanţul, Cîrligaţi, şi de aci maĭ înainte spre oraşul Alexandria.

Tot aci pe deal, spre N.-E., se află măgura Ostra, înălţată, zice-se, de armatele de ocupaţiune austriace.

Maĭ sunt prin prejurul com.

www.dacoromanica.ro

și alte măguri. despre com. Crîngeni și Dorobanțul.

In partea de E. a com. este vîlceaua și platoul Comanca, ce își are începutul din jud. Oltul.

Satul Mîndra este din cele mai vechi; îl găsim trecut în diferite hrisoave și documente, însă numai sub numirea de Slobozia.

Pănă la anul 1838 a făcut parte din jud. Oltul, pl. Marginea; după rotunjirea jud. Teleorman și Oltul, a fost trecut la pl. Călmățuiul.

Slobozia-Moara, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S. de gara și com. Ghergani și în apropiere de rîurile Dîmbovița și Ilfovelul, de care este despărțită printr'un pod.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Bîldana; la N., cu Podul-Bărbieruluĭ, despărțindu-se de amîndouă prin pîrîul Ilfovul; la V., cu Lunguleți, de care se desparte prin rîul Dîmbovița, și la S., cu Brezoaele, de care se desparte prin loc șes.

Este așezată lîngă șoseaua națională București-Pitești.

Slobozia-Movileĭ, *sat*, cu 42 familiĭ, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Tulucești.

Slobozia-Muscaluluĭ saŭ **Cacaina**, *sat*, pe moșia Broscăuți, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. cu acelașĭ nume. Are 146 suflete și e întemeiat de C. Plagino.

Slobozia-Negrea, *moșie* particulară, în suprafață de 416 fălcĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladul, com. Călmățuiul.

Slobozia-Nicăĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Mireni, spre N. de satul Mireni.

Slobozia-Nouă, *sat*, cu 91 familiĭ, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat pe loc șes, la 4 kil. spre N.-E. de satul și reședința com. Slobozia.

Locuitoriĭ posedă: 205 caĭ, 30 boĭ, 700 oĭ și 105 porcĭ.

Slobozia-Oancea saŭ **Onești**, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, în valea Prutuluĭ, la 4 kil. spre S. de reședința com.

Are 396 locuitorĭ.

Slobozia-Panuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. Colonești, jud. Tecuciŭ, pl. Stănișești, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reședința com.

Are o suprafață de 429 hect., cu o populație de 238 suflete.

Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, sunt împroprietăriți de la 1864.

Slobozia-Răcătăul, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcătăul, situat în valea Răcătăul.

Are o populație de 126 locuitorĭ, care posedă 3 caĭ, 87 vite marĭ cornute, 9 capre și 16 porcĭ.

Slobozia-Secătura, *com. rur.*, în jud. Botoșani, pl. Coșula, situată în partea de V. a plășeĭ, pe un teritoriŭ deluros și acoperit cu păduri.

Se compune din satul Slobozia-Secătura saŭ Oniaga, avînd o suprafață de 2176 hect. și o populație de 245 familiĭ, saŭ 1021 suflete.

Toată partea de S. și V. a com. este acoperită de păduri, care sunt o continuare a întinsuluĭ masiv ce acoperă comunele Poiana-Lungă, Tudora, Cristești, Coșula, Storești, Flămînzi, Rădeni, Deleni, și se compune din stejar, fag și teiŭ, cu o suprafață de 715 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 359 boĭ și vacĭ, 103 caĭ, 948 oĭ și 101 porcĭ; 220 stupĭ cu albine; 3 iazurĭ.

Pămîntul com., de natură argilo-pietros, are cariere însemnate, situate în pădure spre S.-V. și din care se scoate piatră și prund pentru șosele și construcțiunĭ.

Ca drumurĭ sunt șoselele comunale, parte pietruite.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4406 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3951 leĭ, 45 banĭ.

Slobozia-Sihleanul, *moșie*, de 2371 hect., jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a com. Scorțarul-Noŭ.

Slobozia-Șerbănești, *sat*. Vezĭ Șerbănești, sat, com. Zvorăștea, jud. Dorohoiu, pl. Berhometele.

Slobozia-Trăsnitul, *com. rur.*, la extremitatea de N.-E. a plășeĭ Teleorman, jud. Teleorman, compusă din 2 cătune: Purcăreni și Dobreni, cu o populație de 1546 suflete.

Locuitorĭ împroprietăriți la 1864 sunt 243, pe o întindere de aproape 600 hect.

Are o școală și 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Vite: 1238 vite marĭ cornute, 296 caĭ, 5505 oĭ, 11 capre și 412 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6226 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4535 leĭ.

Comuna Slobozia-Trăsnitul și cătunele eĭ sunt legate între dînsele prin șosele vecinale; iar

www.dacoromanica.ro

spre căt. Popeşti comunică cu şoseaua judeţeană Alexandria-Piteşti, pe o distanţă de 1 1/2 kil.

La extremitatea despre S. este măgura, importantă prin înălţimea eĭ, căreia locuitoriĭ îĭ zic Măgura-Dobrenilor.

Slobozia-Umbrăreşti, *sat,* făcînd parte din com. Umbrăreşti, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladul, la 3 kil. de reşedinţa plăşeĭ Iveşti, aşezat pe partea stînga a rîuluĭ Bîrladul, care îl desparte de Umbrăreşti propriŭ zişĭ.

Are o populaţie de 340 suflete; o şcoală; o biserică, cu hramul S ţiĭ Voevozĭ, zidită de locuitoriĭ în 1866.

Slobozia-Ventura saŭ **Vînturoaia**, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Cuca. Are 63 familiĭ şi o biserică.

Slobozia-Vidraşcu, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Păţeşti, situat pe şoseaua Focşani-Odobeşti, pe Milcov, la 2 ceasurĭ de Focşani.

Are o populaţie de 125 suflete şi o biserică filială.

Slobozia-Vrăjitoarea, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, jud. şi pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 260 hect., din care 139 hect. suprafaţă împădurită şi 121 hect. pămînt arabil şi fîneţe.

Slonul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ceraşul, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Are o populaţie de 312 locuitoriĭ; o biserică, zidită de locuitoriĭ la 1879, deservită de 1 preot.

In raionul cătunuluĭ este un izvor cu apă, ce conţine pucioasă în mare cantitate.

Slonul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de biserica Colţea, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Ceraşul, în întindere de 835 hect., din care 637 hect. suprafaţă împădurită şi 198 hect. pămînt cultivabil şi fîneţe.

Slonul-de-Piatră, *loc izolat* la poalele munteluĭ Zamura, jud. Prahova. Aci era în secolul trecut cel maĭ renumit han, pe valea Prahoveĭ. După urmele ce se maĭ văd şi azĭ, trebue să fi fost o clădire mare şi masivă, cu curţĭ întărite, unde se refugeaŭ călătoriĭ şi locuitoriĭ în vremurĭ grele.

Se zice că acest han a fost construit în secolul al XVI-lea, şi că ar fi fost darîmat de Turcĭ în războiul contra Austriacilor din 1788.

Slopăţul sau **Hărpînul**, *munte,* pe moşia Borca, com. Mădeiul, jud. Suceava, avînd 1689,6 m. altitudine.

Slujitori-Alboteşti (Zăvoaia), *com. rur.,* jud. Brăila, aşezată pe partea dreaptă a viroageĭ Puturosul.

Se mărgineşte la E. cu Insurăţei; la V., cu Dudescul; la N.-E., cu Filiul; la N., cu Ioneşti-Berleşti şi la S., cu Tătarul.

Are forma unuĭ trapez regulat. Suprafaţa comuneĭ este de 9000 hectare, cu o populaţie de 1204 suflete.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt 105.

Are 1 biserică, fondată la 1873 de locuitoriĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 şcoală; 7 cîrciumĭ; 3 brutăriĭ; 1 moară cu aburĭ şi 1 de vînt.

Vite: 649 boĭ, 482 vacĭ, 17 taurĭ, 230 viţeĭ, 666 caĭ, 3370 oĭ şi 212 rîmătoriĭ.

Drumurĭ: la Filiul, spre N.-E., peste viroaga Puturosul, apoĭ peste podul de pe Călmăţuiul la S. de Filiul (4 kil.); la Insurăţei, spre E., prin căt. Caragica (11 kil.); la Tătarul, spre S., pe lîngă movila Ulmul (13 kil.); la gara Dudescul, spre S.-V.; la com. Dudescul, spre V. (4 kil.); la Batogul, spre N.-V., peste apa Călmăţuiul (10 kil.). Sunt 2 podurĭ pe drumul între Slujitori-Albeţti şi Filiul, unul peste viroaga Puturosul şi cel-l'alt peste Călmăţuiul.

Comuna s'a înfiinţat pe la 1834 din locuitoriĭ veniţĭ de la Albota şi se numeşte «Slujitori» pentru că mulţĭ dintre locuitoriĭ făceaŭ serviciul de dorobanţĭ (slujitorĭ) la isprăvnicia din Focşani.

Slujitori-Alboteşti, *sat,* în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, pe muchea platouluĭ de S., la 53 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. Loc. îĭ maĭ zic şi Zăvoaia. Vezĭ şi Slujitori-Alboteşti, com. rur.

Socariciul, *com. rur.,* în judeţul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Valea-Bouluĭ, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 12 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de V. a plăşeĭ, la 5 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com.: Costieni-Marĭ, la 4 kil.; Costieni-d.-j., la 2 kil.; Sălcioara, la 10 kil.

Se mărgineşte la N. cu Costieni-d.-j.; la N.-E., cu com. Sălcioara; la S.-E., cu com. Bălăceanul; la S.-V., cu com. Costieni-Marĭ.

Pîrîul Valea-Bouluĭ o udă la

www.dacoromanica.ro

N., de la V. la E., unde formează heleşteul Socariciul; pîrîul Călmăţuiul o udă la S.

Suprafaţa comuneĭ este de 2000 hectare.

Are o populaţie de 220 familiĭ, saŭ 820 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1864, de preotul Nicolae, cu ajutorul locuitorilor, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, fondată în 1874 de comună.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Costieni-Marĭ gara Zoiţa; spre Costieni-d.-j.-Bălţaţi-Rîmnicul-Sărat; spre Bălăceanul-Galbenul; spre Ghergheasa; spre Pîrliţi (jud. Buzăŭ).

Socariciul, *sat,* cu 99 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Mangureni.

Socea, *com. rur.,* situată în centrul şi cam spre S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu, pe terenurile dintre ramura munteluĭ Dragveĭ, către E., în spre valea rîuluĭ Bistriţa. Se mărgineşte la N. cu com. Rădiul, de care se desparte prin munţiĭ Iurcani (în parte), la V. cu com. Taslăul, de care se desparte prin muntele Drageĭ (Dragveĭ), la S. cu com. Cîndeşti, iar la E. cu com. Costişa, de care se desparte prin rîul Bistriţa.

Teritoriul com. în partea de V. este înconjurat cu munţĭ şi dealurĭ, unde se găsesc depozite calcaroase, care sub formă de bolovanĭ sunt tîrîte de apele pîrîuluĭ Rădiul, de unde locuitoriĭ le culeg, pentru a extrage un var de o calitate cu mult superioară aceluia din vărăriele de la Calul-Iapa.

Este formată din cătunele: Socea-d.-s., Socea-d.-j., Beţeşti şi Vădurelele, împreună cu cătunul izolat al cîtor-va lingurarĭ, ce staŭ retraşĭ în adîncătura munţilor, pe drumul ce duce de la satul Vădurelele la Taslăul, la locul unde se întîlnesc pîrîiaşele Linguri şi Dragva.

Are o populaţie de 1203 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 3 eclisiarcĭ; o şcoală; o moară pe apa pîrîuluĭ Rădiul.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin drumurile comunale: Socea-Vădurelele-Cîndeşti, Socea-Socea-d.-s.-Rădiul, Vădurelele-Belceşti-Beţeşti, şi Vădurelele-Tazlăul.

Socea-d.-j., *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Socea.

Are o întindere de 429 hect. cu o populaţiune de 185 familiĭ saŭ 370 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Aci se află reşedinţa comuneĭ.

Socea-d.-s., *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa.

Are o întindere de 514 hect., 80 ariĭ, cu o populaţie de 280 suflete.

Soceni, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Tălpaşul, situat pe Dealul-Muereĭ, la 1 1/2 kil. de Tălpaşul, cătun de reşedinţă şi udat în partea de V. de pîrîul Plosca.

Are o populaţie de 50 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la S. cu Tălpaşul, iar la N. cu Zăicoiul.

Socetul saŭ Neaga, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, la extremitatea de V., la hotarul judeţuluĭ Olt. E situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, pe deal, la 15 kil. de Roşiori, 47 kil. de Alexandria şi 55 kil. de T.-Măgurele. E împărţită în două cătune: Socetul (Neaga) şi Mîndra.

Se învecineşte la E. cu com. Bălţaţi; la V., cu cîmpia Boianuluĭ spre com. Văleni din jud. Olt; la S., cu aceiaşĭ cîmpie spre com. Mihăeşti-d.-j., tot din jud. Olt. şi la N., cu lunca Veziĭ şi pădurile de pe dînsa, care o separă de com. Dideşti.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de maĭ multe vîlcele, iar valea Bratcovuluĭ o separă de moşia Bălţaţi. Rîul Vedea curge de la V. spre E. şi un alt curs de apă, Ciobîntăul, trece în partea stîngă a rîuluĭ Vedea.

Teritoriul com, dimpreună cu moşia statuluĭ, ocupă o suprafaţă de aproape 2500 hect., cu o populaţie de 1590 suflete.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt 239 pe 805 hect. Din căt. Mîndra s'aŭ maĭ împroprietărit, în anul 1879, 15 locuitorĭ pe 125 hect.

Are o şcoală mixtă; o biserică, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o moară cu aburĭ.

Vite: 599 vite marĭ cornute, 269 caĭ, 34 măgarĭ, 3000 oĭ, 65 capre şi 225 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 5546 la venitурĭ şi de leĭ 4940 la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune şoselele pietruite spre com. Bălţaţi la S. şi spre com. Văleni, din jud. Olt.

Pe teritoriul com. sunt maĭ multe măgurĭ, din care însemnăm: Măgura Neaga, în partea de N.-V. a comuneĭ, pe stînga rîuluĭ Vedea, la depărtare de 2 kil. de sat, serveşte ca semn de hotar între moşiile statuluĭ Neaga Merişani cu moşia Cotorga. Pe lîngă această măgură trecea vechiul drum, ce venea despre N.-V. din jud. Olt. Măgura Obaia la E. comuneĭ, tot semn de hotar,

www.dacoromanica.ro

spre vechiul drum al Ruşilor. La S.-E. este şi un lac numit Lacul-luĭ-Dragne, care de asemenĭ este semn de hotar spre moşia Dideşti.

Intemeerea acestuĭ sat se crede a fi anterioară secoluluĭ XVIII. Despopulat, din cauza invaziunilor, maĭ multe zecimĭ de anĭ, a fost repopulat pe la 1827, cînd s'aŭ stabilit aci şi mulţĭ locuitorĭ din jud. Olt, care găseaŭ refugiŭ în întinsele şi secularele păduriĭ din valea Vedeĭ.

Socetul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. com. Bilciureşti.

Soci, *sat*, jud. Suceava, pe moşia şi în com. Miroslăveşti, aşezat pe ţărmurile pîrîuluĭ Siliştea, zis şi Soci.

Vatra satuluĭ ocupă 90 fălcĭ şi 20 prăjinĭ, cu o populaţie de 823 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voivozĭ, deservită de 1 preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Improprietăriţi din 1864 sunt 51 fruntaşĭ, 73 pălmaşĭ şi 27 codaşĭ, stăpînind 420½ fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Miroslăveşti (2400 m.), la Boureni (1600 m.) şi la Păşcani (12 kil.).

Soci a fost sat răzăşesc. In 1803 «Socii răzăşeştĭ, aveaŭ 140 liuzĭ, plătind 704 leĭ bir anual, lucraŭ pămîntul şi aveaŭ puţin loc». («Uricariul», vol. VII, pag. 248).

Nu sunt exacte cele afirmate de uniĭ autorĭ de geografiĭ, cum că la Soci, în judeţul Suceava, s'a întîmplat lupta dintre Ştefan-cel-Mare şi Radu-cel-Frumos, luptă întîmplată la Soci din jud. Rîmnicul-Sărat. (V. A. D. Xenopol şi Gr. Tocilescu).

Soci, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Petreşti, situat pe pîrîul Soci, pe stînga pîrîuluĭ Dieneţul, la poalele dealuluĭ Hămeiul, la 1900 m. de satul Petreşti. Are o populaţie de 436 locuitorĭ şi o biserică de lemn, fondată la 1790 de locuitorĭ.

Vite: 14 caĭ, 144 vite marĭ cornute, 67 porcĭ şi 23 capre.

Soci, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Cîrligi.

Socoalele, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Albeşti, situat pe cîmpul Bărăgan, la 3 kil. spre S.-E. de satul Albeşti.

Are o şcoală mixtă.

Socola, *sat* şi *tîrguşor*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi, care, împreună cu tîrguşorul Treĭ-Fîntînĭ, formează un trup, pe o întindere de 1807 hect., cu o populaţie de 156 familiĭ saŭ 663 locuitorĭ. Satul este aşezat pe dealurĭ şi văĭ, acoperite cu livezĭ şi viĭ, care formează o podgorie frumoasă.

Este reşedinţa comuneĭ.

Are o şcoală de băeţĭ, înfiinţată în anul 1865; o mănăstire, numită Socola, cu 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 eclesiarcĭ; o biserică, numită Schitul-luĭ-Tărîţă, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 eclesiarh, şi una cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Vite: 68 caĭ, 435 vite marĭ cornute, 114 rîmătorĭ, 1 capră şi 7 oĭ.

Aicĭ a fost seminariul fondat, la 1803, de Mitropolitul Veniamin, cu 7 clase şi 200 elevĭ, din care 150 bursierĭ, şi care de la 1885 s'a strămutat în Iaşĭ, din cauza ruinăreĭ localuluĭ.

Socola, *mănăstire*, jud. Iaşi, înfiinţată de Domnitorul Ştefan-cel-Mare. A fost în vechime schit de călugăriţe, la care Sultana, fiica luĭ Alexandru Lăpuşneanu, a fost stariţă pe la 1565. De la înfiinţarea seminariuluĭ, călugăriţele aŭ trecut la mănăstirea Agapia.

Socoleşti, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 58 kil. de oraşul Turnul-Severin.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi are o populaţie de 810 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 53 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 12 caĭ, 400 vite marĭ cornute, 318 rîmătorĭ şi 460 oĭ.

Are o şosea, care o leagă cu com. rur. Bresniţa şi Baltane; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Budgetul com. e la venituri de 1179 leĭ, iar la cheltueli, de 594 leĭ.

Socoleşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Rasnicul. Are o populaţie de 350 suflete şi o biserică, cu temelia de zid şi trunchiul de bîrne, fondată la 1852 de Mihaiŭ Cruceriŭ şi Nicolae. Se maĭ numeşte şi Corneaţa.

Socoteni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuţa, cu o populaţie de 334 suflete.

Are o şcoală mixtă şi o biserică, fondată în 1882, cu hramul Intrarea în biserică.

Socrujeni, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 1087 hect. cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 324 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală; 2 cîrciumĭ.

www.dacoromanica.ro

Vite: 137 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 306 oĭ, 45 porcĭ.

Locuitoriĭ aŭ 15 stupĭ cu albine.

Socul, *cătun*, făcînd parte din com. Bărbăteşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 500 hect., cu o populaţie de 157 familiĭ, saŭ 721 suflete; o biserică fondată în 1882, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 pluguri, 14 care cu boĭ; 191 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 152 capre, 170 rîmătorĭ, 15 caĭ; 29 stupĭ cu albine.

Gilortul udă teritoriul acestuĭ cătun.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care îl leagă la N. cu com. Pîrîul-Boia, iar la S. cu cătunul de reşedinţă.

Maĭ are linia ferată T.-Jiŭ-Filiaşi, cu staţie maĭ apropiată la Bărbăteşti.

Sodoli, *sat*, în partea de S.-V. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 5 kil. de satul de reşedinţă, situat pe şes, la capătul de S. al dealuluĭ Lohanul şi udat de pîraiele Lohanul şi Crasna.

Sodomeni, saŭ **Hăsnăşeni-Noĭ**, *sat*, pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava, aşezat pe dealurile Boşteni, Gheorghieşti şi Rătoeşti.

Vatra satuluĭ ocupă 503 hect., cu o populaţie de 758 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Apostolĭ Petru şi Pavel, zidită în 1834 de locuitorĭ, ajutaţĭ de Ieromonahul Calistru Gheorghiu din schitul Brătești, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Improprietăriţĭ din 1864 sunt 50 fruntaşĭ, 40 pălmaşĭ şi 80 codaşĭ, stăpînind 192 fălcĭ, 27 prăjinĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Brătești (10 kil.) şi la Păşcani (4 kil.).

Sofroneşti, *sat*, în partea de E. a com. Borăşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe şes şi udat de pîrîul Şacovăţul. Are o suprafaţă de 526 hect.; o populaţie de 91 suflete; o biserică făcută la 1753.

Vite: 53 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 130 oĭ, 12 rîmătorĭ. Loc. posedă 20 stupĭ cu albine.

Sofular, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul com. Agemler, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, Agemler. Este aşezat pe valea cu acelaşĭ nume, la unirea sa cu valea Musur-Cuiuc şi este închis la N.-E. de către dealul Chedreanu şi la S.-V. de dealul Culac-Bair.

Are o suprafaţă de 835 hect., cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 69 suflete.

Sohatul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Negoeşti, situată la 44 kil. spre S.-E. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Pîrlita prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Dona, Măcelarul şi Sohatul, cu o populaţie de 1105 locuitorĭ.

Are o biserică, la Sohatul; o şcoală mixtă; 7 cîrciumĭ.

Vite: 702 caĭ şi ţepe, 33 armăsarĭ, 18 taurĭ, 218 boĭ, 319 vacĭ şi viţeĭ, 38 bivolĭ, 22 bivoliţe, 222 porcĭ, 11 capre şi 1649 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 232 pluguri: 212 cu caĭ, 20 cu boĭ; 244 care şi căruţe: 215 cu caĭ şi 29 cu boĭ.

Improprietăriţĭ sunt 136 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 141.

Sohatul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1498 hect., cu o populaţie de 1023 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Schimbarea la Faţă, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 6 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1117 şi al celor micĭ, de 1297.

Sohatul, saŭ **Moara-Nouă**, *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, pendinte de Plătărești, Sf. Apostolĭ şi Stavropoleos, jud. Ilfov, arendată, împreună cu trupul Belcicovul, cu 28400 leĭ anual.

Sohodolul saŭ **Osebiţi-Sohodolul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 2 kil. spre V. de satul Călugăra. Are o populaţie de 104 locuitorĭ şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 4 caĭ, 140 vite marĭ cornute şi 37 porcĭ.

Sohodolul saŭ **Crihan**, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistriţa-d.-j., comuna Osebiţi-Mărgineni, aşezat aproape de satul Secătura, între dealurile Corhana şi Cîrligata.

Are o populaţie de 217 locuitorĭ şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 10 caĭ, 68 vite marĭ cornute, 43 porcĭ.

Sohodolul, *cătun*, al com. Pocruia, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de N. a comuneĭ, situat parte pe deal, parte pe vale.

Are o suprafaţă de 672 hect., cu o populaţie de 173 familiĭ,

www.dacoromanica.ro

saŭ 665 suflete; 1 biserică de lemn, cu 1 cîntăreț.

Vite: 56 caĭ, 260 vite marĭ cornute, 107 rîmătorĭ, 420 oĭ și 660 capre.

Comunicația între cătun și comuna sa se face prin drumurĭ ordinare.

Sohodolul, *cătun,* facînd parte din com. Baia-de-Fer, jud. Gorj, plaiul Novaci, situat la S.-E. de Baia de Fier, pe Dealul-Muereĭ, numit în această parte Obrejea Oltețuluĭ.

Are o suprafață de 1300 hect., cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 256 suflete; 1 biserică, cu 1 cîntăreț, zidită la anul 1809.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 10 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 32 caĭ, 126 vite marĭ cornute, 105 rîmătorĭ, 43 capre și 355 oĭ.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Sohoteşti (Vieri), *cătun* al com. Dobroteşti, pl. Balta Oltul-d. j., jud. Romanați, situat pe o vale, la limita județuluĭ. Se învecinește cu com. Locusteni. Are 60 locuitorĭ, împroprietăriți la 1864.

Solca, *sat,* cu 39 familiĭ (linguraru), jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Soleşti, *com. rur.,* în centrul plășeĭ Crasna, jud. Vasluiŭ, cam spre V., la 14 kil. de orașul Vasluiŭ și la 16 kil. de Codăești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Soleşti, Bouşori și Foleşti, pe o întindere de 3553 hect., cu o populație de 1013 locuitorĭ.

Are 3 biserici, cu 1 preot și 2 eclesiarcĭ; o școală; 3 morĭ și 2 cîrciumĭ.

Vite: 41 caĭ, 432 vite marĭ cornute, 50 rîmătorĭ, 10 capre și 1280 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 14 pluguri și 67 care cu boĭ, 2 pluguri și 15 căruțe cu caĭ; 50 stupĭ de albine.

Budgetul com. e la venituri de 1955 leĭ, iar la cheltueli, de 1947 leĭ.

Prin această comună trece șoseaua națională Vasluiŭ-Iași.

Soleşti, *sat,* jud. Vasluiŭ, com. Soleşti, pl. Crasna, așezat de o parte și de alta a șoseleĭ naționale Vasluiŭ-Iași, ce trece prin el, maĭ mult pe loc șes, și întinzîndu-se puțin și pe coasta Dealuluĭ-Izvoruluĭ.

Are o suprafață de 86 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 655 suflete; 2 biserici, cu un preot și un cîntăreț, dintre care una este făcută din lemn, de obștia locuitorilor, la anul 1881, și se află pe Dealul-Coșerilor, în partea de E. a satuluĭ, iar cea-l'altă, în partea de S.-E., este frumoasa biserică numită a Curteĭ, zidită de d-na Ecaterina Roseti, născută D. Sturza, foastă proprietară; o școală, înființată la 1865.

Soloneţul, *sat,* în marginea de S. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași, situat pe valea pîrîuluĭ Soloneţul.

Are o populație de 53 familiĭ sau 180 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1822, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Prin mijlocul satuluĭ trece șoseaua națională Iași-Botoșani.

Vite: 240 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 187 oĭ și 57 rîmători.

Soloneţul, *insulă,* din brațul Chilia, jud. Tulcea și pe teritoriul districtuluĭ Ismail din Basarabia rusească. Are o lungime de 8 kil. și o lățime de $1^1/_2$ kil., cu o întindere totală de aproape 900 hect. Este acoperită cu stuf.

Solonţul, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., așezată în valea de sus a pîrîuluĭ Solonțul și pe Tazlăul-Sărat. Este formată din 5 cătune: Solonțul, reședința, Chiliile, Cucuieți, Sărata și Tazlăul.

Moșia Solonțul aparținea banuluĭ Iordache Crupenski (Condica Liuzilor; «Uric.» Codrescu).

Se mărginește la N. cu com. Schitul-Frumoasa, la E. cu com. Bîhnășeni, la S.-E. cu com. Ardeoani, la S. cu com. Măgireşti, la V. cu com. Valea-Arinilor.

Este străbătută de dealurile Popeĭ, Ulmul, Zmeurișul și Moșiile.

Are o populație de 2265 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1868, în satul Solonțul; 3 biserici, cîte una în satele Solonțul, Cucuieți și Sărata, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 396 locuitorĭ, 1276 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în țarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere aproximativă de 15587 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 973 hect. Societatea Română pentru industria petroleuluĭ posedă 12800 hect., din care numaĭ 600 pămînt productiv; restul e teren petrolifer, conținînd ozocherită și cărbuni. Baia de la Solonț, numită Pîrîul-Clopotuluĭ, are maĭ mult de 40 puțurĭ, din care se extrage o cantitate însemnată de păcură. Sunt și 3 puțurĭ de ozocherită, din care se scoate pănă la 300 kil. pe săptămînă. Pădurea Geamăna-Varnița ocupă 9800 hect. și aparține tot Soc. p. expl. păcureĭ.

www.dacoromanica.ro

In această comună sunt ape sărate (vre-o 5 izvoare) și ape sulfuroase. La satul Cucuieți se fabrică oale de pămînt și var.

Locuitorii posedă: 87 cai, 1149 vite cornute, 225 porci, 27 capre și 1401 oi.

Budgetul comunei e la venituri de 10753 lei, 16 bani, și la cheltuieli, de 8329 lei, 38 bani.

Teritoriul comunei este străbătut de calea vecinală Măgirești-Solonțul Gura-Solonțul, lungă de 14 kil. De la Solonțul, mai pleacă o altă cale vecinală care duce la com. Ardeoani.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 46 kil.; la com. Moinești, 10 kil.; la com. Schitul Frumoasa, 23 kil.; la com. Măgirești, 4 kil.; la com. Ardeoani, 15 kil.; la com. Valea-Arinilor, 6 kil.; la com. Bîhnașeni, 4 kil.; la com. Scorțeni, reședința plășii, 12 kil.

Solonțul, *sat*, și reședință a com. cu același nume, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, situat pe apa Solonțului, între dealuri, pe o lungime de aproape 3 kil. Are o populație de 1271 locuitori; o școală mixtă; o biserică, clădită la 1767 de fostul proprietar, Pruncu, cu 1 preot și 2 cîntăreți; 5 cîrciumi.

Vite: 56 cai, 543 vite cornute, 94 porci și 20 capre.

Pe teritoriul cătunului se găsește piatră calcaroasă, piatră de zidărie, un izvor cu apa minerală, o mulțime de izvoare de păcură (80 gropi) și 2 mori de apă.

Solonțul sau **Solonțul-Mare**, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, care curge de la V. spre E., pe teritoriul comunei cu același nume. Izvorește din locul numit Schitul-Usurei și după ce descrie un arc de cerc, cu deschizătura spre S., se varsă d'a dreapta Tazlăului-Mare, pe teritoriul com. Bahnășeni, după ce s'a încărcat cu pîrîiașele: Modarzăul, Clopotul, Popei, Pustiul, Sărata, Lacul, Răchițoiul și Solonțul-Mic.

Somova, *com. rur.*, situată în partea de N. a jud. Tulcea și a plășii Isaccea, pe gîrla Somova, aproape de Dunare.

Se mărginește la S. cu Basarabia, despărțită prin fluviul Dunărea; la E., cu com. Cîșla; la S., cu com. Frecăței și la V., cu com. Parcheșul și Telița.

Are un teritoriu deluros.

Ape: Dunărea, gîrla Somova, Valea-Viilor, Valea-lui-Gheorghe. Bălți sunt 3, mici, între Somova și Dunăre.

Intinderea comunei este de 3337 hect., cu o populație amestecată (Romîni, Ruși și Bulgari) de 1126 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1873 de locuitori, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, fondată de locuitori în 1880.

Vite: 258 boi, 400 vaci, 1112 oi, 800 capre, 120 cai și iepe.

Căile de comunicație sunt: drumul național Tulcea-Isaccea-Măcin, ce trece pe lîngă comună; apoi drumuri comunale ce duc la com. Parcheșul, Telița și Frecăței.

Somova, *gîrlă*, în jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Isaccea și a jud. Tulcea; se desface din lacul Parcheșul, curge spre E., într'o direcție generală de la V. spre E., trece pe lîngă satele Parcheșul și Somova și, după un curs de 16 kil. se varsă în Dunăre, aproape de bifurcația ei; curge numai prin stufarii întinse; primește pe dreapta pîrîul Somova; servă de scurgere bălților Parcheșul și Sauna, precum și altora mai mici, în Dunăre.

Soptana, *sat*, în jud. și pl. Argeșul, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni.

Sorbele, *munte*, spre N.-V. de muntele Oslea, jud. Gorj, plaiul Vulcanul. Are o suprafață cam de 750 hect. Se prelungește de la S. la N. pănă în hotarul Austro-Ungariei. De sub acest munte își ia naștere Valea-Scoculuï.

O ramură a lui, Țapul-Erouluï, se întinde spre E.

Sorca, *sat*, în com. Sculeni, jud. Iași, pl. Branistea, pe malul Prutului, în sus de tîrgușorul Sculeni, la 4 kil.

Are o populație de 97 locuitori.

Vite: 129 vite mari cornute, 596 oi, 31 cai și 61 rîmători.

Soreni, *com. rur.*, în V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu același nume, așezat pe un teren șes și nisipos, aproape de hotarul jud. și unde invadează dunele de nisip din Dolj, la 40 kil. spre N. V. de Corabia și la 18 kil. de Caracal. Altitudinea terenului d'asupra nivelului Mării este de 138 m.

Are o populație de 1451 locuitori; o școală și 2 biserici, una cu hramul Intrarea în biserică și ceea-l'altă cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Vite: 528 vite mari cornute, 1400 vite mici și 460 porci.

Sorești, *sat*, în jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bîscovul Flești.

Sorești, *catun*, al com. Blăjani,

www.dacoromanica.ro

jud. Buzău, cu 350 locuitorĭ. Are subdivizia Flămînda.

Soreștilor (Vadul-), *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Slănicul, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul, la 20 kil. de orașul Buzău.

Are o suprafață de 2490 hect.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Modruzești și Căpreștĭ, ale statuluĭ, apoĭ Clociți-Anastasiu, Clociți-Ionesculuĭ, Hîrboca-Banuluĭ și Corneanca.

Terenul este accidentat, dar priincios cultureĭ.

E formată din cât. Clocociți și Hîrboca, cu subdiviziile sale: Vadul-Soreștilor și Blestematele, cu o populație de 1190 locuitorĭ.

Vite: 514 boĭ, 190 vacĭ, 80 viteĭ, 2 bivolĭ, 26 caĭ, 58 ĭepe, 12 mînjĭ, 2450 oĭ, 37 capre, 320 porcĭ și 2 asinĭ.

Stupĭ cu albine sunt 100.

Are o școală; 2 biserică, cu 2 preoți și 2 cîntărețĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Arhanghelĭ; 4 cîrciumĭ.

Cale de comunicație: valea rîuluĭ Cîlnăul.

Com. e vechie. Cât. Clocociți și Vadul-Soreștilor existaŭ din secolul trecut. Se crede că aci ar fi fost cetatea dacică Ramidava, pe care ar fi fortificat-o Romaniĭ. Tot aci s'a aflat și tezaurul Clociți, foarte avut în monede de argint, atît din perioada republiceĭ, cît și din a imperiuluĭ roman.

Sorica, *munte*, care străbate mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleșul, situat între Azuga, pîrîul Azuga și muntele Dutca.

Este cunoscut pentru pădurile sale de fag, nenumăratele sale stîne de oĭ, bogatele sale pășunĭ și locurĭ de fînețe.

Muntele Sorica, la poalele căruia se află astăzĭ fabrica de poștav, ca și ceĭ-l-alțĭ munțĭ dimprejur, a aparținut familieĭ Filipescu, încă de la începutul secoluluĭ trecut.

Boeriĭ Dudeștĭ, d'asemenea proprietarĭ aci, profitînd de influența lor sub diferite domniĭ, aŭ hrăpit acești munțĭ proprietarilor lor legitimĭ și numaĭ pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni, după multe străgănirĭ și greutățĭ, familia Filipescu reintră în stăpînirea munților (11 Iulie 1786).

La 1794, Medelnicerul Constantin Filipescu vinde vărulu săŭ Dinu Cantacuzino Paharnicul, treĭ munțĭ, adecă partea luĭ de moștenire de la 6 munțĭ: Jepi-d.-s., Jepi-d.-j., Petricica, Pîraiele, Sorica, Vîrful-luĭ-Găvan, Lacul-Roșu și Luncile-Dintre-Prahove, care, după cum spun actele: se vor împărți frățește cu copiiĭ fratelu săŭ Stolnicul Răducan Filipescu.

Astăzĭ, împreună cu luncile Azugeĭ, cu Rîșnoava, Dutca, Cumpătul, Jepi-Marĭ și Jepi-Micĭ, se stăpînește de M. S. Regele Carol I, încă din 15 August 1882, prin cumpărătoarea făcută de la d-l N. Cretulescu, cu prețul de 400000 leĭ noĭ. D-l Cretulescu îĭ moștenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeștilor.

La 1846, acest munte a fost hotărnicit de inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Soricarul, *vîrf de munte*, în dreapta rîuluĭ Argeș, jud. Argeș, plaiul Loviștea.

Soroceni, *sat*, jud. Botoșani, pe valea pîrîuluĭ Burlea sau Ursoaia, în partea de N.-V. a com. Gorbănești. In vechime se maĭ numia și Uriceni-Herăscu. Are o populație de 266 suflete; o biserică; 2 iazurĭ; 1 moară de apă și 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 500 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 850 oĭ, 10 bivolĭ, 120 porcĭ; 50 stupĭ.

Sotunul, *ostrov*, cu zăvoiŭ de salcie, jud. Vlașca, pe malul Dunăriĭ, pe proprietatea Paraipan-Arsache.

Soveja, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, situată în fundul Șușițeĭ, între munțĭ, la 36 kil. de sub-prefectura plășiĭ și la 64 kil. de capitala județuluĭ. Se compune din cătunele: Dragosloveni, unde e și primăria com. și Rucăreni, despărțite numaĭ prin un deal.

Este udată de pîraele: Șușița, Criminețul, Răchitașul, Bon, Pilugul, Dumicușul, Piua, Dragomira, Sărata, Cîrligata, Negru și Cerbul.

Altitudinea comuneĭ e de 540 m. d'asupra nivelului Mareĭ.

Are o populație de 2491 suflete; o biserică parohială, cu hramul Nașterea Domnuluĭ în Dragosloveni și una filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Rucăreni; o școală mixtă.

Vite: 1040 boĭ, 1070 vacĭ, 866 caĭ, 5921 oĭ, 10 capre și 542 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 156 stupĭ de albine.

In com. se găsește cuarț și sunt 7 localitățĭ unde se află sare: Criminețul, Dealul-Moșuluĭ, Fundul-Piveĭ. Poiana-Ascunsă, Piatra-Gogonată, Șagîul și Ciurbele.

Soveja, *mănăstire*, jud. Putna, pe rîul Șușița. Valea Șușițeĭ este frumoasă, cu sate marĭ, avînd case frumoase, cu livezĭ și grădinĭ, situate dealungul șoseleĭ ce duce la Soveja. Malurile Șu-

www.dacoromanica.ro

şiţeĭ şi albia eĭ sunt bolovănoase, fiind-că ploile necontenit rup bolovanĭ, de toate mărimele, de pe coastele munţilor lăturaşĭ şi îĭ grămădesc în valea pe unde curge rîul. Maĭ nainte de a ajunge la mănăstire, intri în satul Soveja, care este situat parte pe Şuşiţa, parte pe rîul Dragomirul. Mănăstirea este situată pe un tapşan, în dreapta pîrîuluĭ Dragomirul, care se varsă în Şuşiţa. Biserica, prin inscripţia eĭ, aminteşte pacea stabilită după maĭ multe războae între Vasile Lupul şi Mateĭ Basarab. Intre condiţiile păceĭ, a fost ca Domnul Moldoveĭ să facă o biserică în Ţara-Romînească în Tîrgovişte şi a zidit biserica Steleĭ, iar Mateiŭ să facă în Moldova o biserică : aceasta este biserica de la mănăstirea Soveja. La intrarea din pridvor în biserică, d'asupra uşeĭ, este următoarea inscripţiune a luĭ Mateĭ Basarab, cu marca Vulturul ţinînd crucea în gură şi d'asupra cruceĭ coroana Domnească :

Cu ajutorul luĭ Dumnezeu şi cu porunca şi cu cheltueala prea păcătosului rob al luĭ Dumnezeŭ Ioan Mateĭ Basarab Domnitor şi Voevod a toată ţara Ungrovlachieĭ (şi) a soţieĭ noastre Kneaghina Elena, s'a ridicat acest Dumnezeesc templu şi Naşstereĭ Domnuluĭ Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ nostru Isus Christos, afară de hotarele ţăreĭ noastre, în locul moldovenesc al Vranceĭ. Ziditu-s'a cu bună-voinţă şi cu pogorămîntul la voinţa noastră a prea iubituluĭ fratelŭĭ nostru Domnitorul moldovenesc Ioan Vasile Voevod, în anul facereĭ lumeĭ 7153 (1645).

Biserica actuală de la Soveja este mică; nu reprezintă nicĭ un interes de artă; ea nu are nicĭ boltă, nicĭ cupolă şi este tăvănuită cu scînduri. Partea dinainte este adaosă pe urmă. Biserica cea zidită de Mateĭ Basarab s'ar fi stricat, se spune, de un cutremur, iar cea actuală ar fi făcută de egumenĭĭ grecĭ, carĭ aŭ păstrat însă inscripţia celeĭ d'intîiŭ, a luĭ Mateĭ-Vodă. Tradiţia locuitorilor de pe valea Şuşiţeĭ spune că Mateiŭ-Vodă ar fi vrut să zidească biserica sa, cam la mijlocul văeĭ Şuşiţa, pe moşia răzăşilor din satul Cîmpurile, dar locuitoriĭ de acolo temîndu-se ca nu cumva cu zidirea bisericeĭ Domneşti pe teritoriul lor, să-şĭ piarză moşiile părinteştĭ, s'aŭ opus. In urmă a trebuit ca Domnia să destineze alt loc pentru zidirea bisericeĭ luĭ Mateĭ-Vodă. După înţelegerea avută cu Mitropolitul Varlaam, s'a destinat pentru aceasta schitul noŭ, numit Soveja, care tocmaĭ pe atuncĭ se înfiinţase acolo de un călugăr Partenie, împreună cu un Vrăncean, Negrea, pe pîrîul Dragomiruluĭ, sub muntele Zboina, la obîrşia Şuşiţeĭ, pe teritoriul Vranceĭ. (Vezĭ despre schitul Soveja, prefăcut în urmă în mănăstire, cartea Ierarchilor Moldoveĭ, publicată în «Cronica Romanuluĭ», t. I, p. 259—267).

Grădina şi ciairul din prejurul mănăstireĭ sunt date în posesiunea arendaşuluĭ, împreună cu moşia. Locul este pitoresc. Imprejur sunt munţĭ acoperiţĭ cu brazĭ. Pe lîngă mănăstire, în partea de S.-V., curge pîrîul Dragomirul, pe ale căruia malurĭ este aşezată o parte din com. Soveja, cu administraţia eĭ, cu 200 de locuitorĭ. Pîrîul Dragomirul curge în Şuşiţa, care formează altă vale, unde de asemenea se întinde o parte a com Soveja, iar cu 200 de locuitorĭ.

La Soveja, afară de inscripţia bisericeĭ, nu s'a păstrat nicĭ un document saŭ scrisoare vechĭe. Episcopul Melchisedec a dat aci de un document slavon al Vrîncenilor, adus înadins de un preot Vrîncean spre a i-l traduce în romîneşte. El datează din 1445, de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun şi este cea maĭ bună dovadă că Vrancea şi cu rîul eĭ Putna a aparţinut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Stefan.

In acest document se pomenesc sate de pe rîul Putna, ce se daŭ în stăpînirea Panuluĭ Oană Urecli. Se aminteşte de un vechiŭ proprietar din Vrancea, anume Andreiaş, al căruĭ nume îl poartă şi astă-zĭ un cătun, care maĭ înainte aparţinea Vrăncenilor, iar acum face parte din moşia înconjurătoare mănăstireĭ Merĭĭ, care este situată pe Valea-Milcovuluĭ. Acest document a fost reprodus la com. Andreiaşul.

In 1685, în timpul domnieĭ luĭ Cantemir, cete de tîlharĭ adunate de prin ţara leşească şi ungurească, de către locuitoriĭ şi boierĭĭ pribegiţĭ sub domnia a treia a luĭ Duca-Vodă, prădaŭ şi jefuiaŭ mănăstirele şi în special Soveja (V. N. Costin, «Let.» II[2], 33 şi N. Muste, «Let.» III[3], 85).

Soveja, *trecătoare* în Transilvania, jud. Putna, unde e un pichet, cu numărul *116*.

Soveja, *pădure*, în suprafaţă aproximativă de 500 hectare, situată pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. Soveja. Se învecineşte la N.-E. şi V. cu pădurea statuluĭ Soveja, iar la S., cu răzeşiĭ din Vrancea.

Soveja, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. Corbiţa; izvoreşte din dealul Cetăţuia şi se varsă în rîul Berheciul.

Soveja (Inconjurătoarea-Mă-

www.dacoromanica.ro

nästireĭ-), *moşie*, a statuluĭ, jud. Putna, compusă din trupurile: Soveja (3396 hect.), Răchitoasa (50 hect.), Ciurucul (13 hect.) şi Talapanul (73 hect.), fostă pendinte de mănăstirea Miera.

Sovîrca, *lac*, în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, între Rogojeni şi Oancea, format din pîraiele Horincea, Oarba etc. şi avînd o mică scursoare în Prut. Are cam 5 1/2 kil. lungime şi vr'o 2 1/2 kil. lăţime.

Spahiile, *cătun*, al comuneĭ Şipotul, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat cam la 1 kil. spre S. de reşedinţa comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafaţă cam de 392 hect., cu o populaţie de 88 familiĭ, saŭ 385 suflete; 1 biserică de zid, făcută de un căpitan de poteră anume Stamate pe la anul 1777, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 12 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 205 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 150 oĭ, 42 capre şi 20 rîmătoriĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care-l leagă la N. cu com. sa Şipotul, iar la S., cu com. Poiana, din jud. Dolj.

Spanţovul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la 73 kil. spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în nişte locurĭ băltoase. Stă în legătură cu com. Tatina prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Clinciul, Spanţovul, Tatina şi Valea-luĭ Soare, cu o populaţie de 1595 locuitoriĭ.

Budgetul com. e de 6109 leĭ la venituri şi de 5149 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 biserici (la Spanţovul şi Valea-luĭ-Soare); 1 şcoală; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 4 bălţi.

Locuitoriĭ posedă 185 pluguri: 155 cu boĭ, 30 cu caĭ; 227 care şi căruţe: 170 cu boĭ, 57 cu caĭ; 507 caĭ şi iepe, 5 armăsariĭ, 424 boĭ, 518 vacĭ şi viţeĭ, 4 taurĭ, 19 bivolĭ, 74 bivoliţe, 50 capre, 568 porcĭ şi 3880 oĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţiĭ sunt 215 şi neîmproprietăriţiĭ, 201.

Comerciul se face de 6 cîrciumariĭ şi 1 hangiŭ.

Spanţovul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situat spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în nişte locurĭ zmîrcoase, formate de Dunăre. Aci se află nişte ruine vechĭ, care, se presupune, ar fi palatele unuĭ mare căpitan, Spanţov.

Se întinde pe o suprafaţă de 2100 hect., cu o populaţie de 742 locuitoriĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 baltă.

Comerciul se face de 3 cîrciumariĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 557 şi al celor micĭ, de 1327.

Spanţovul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Mihaiu-Vodă, jud. Ilfov, care se arendează cu 35000 leĭ anual.

Spălăţei, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Gălăeşti, făcînd parte din com. rur. Deagul.

Spălăţei, *cătun*, făcînd parte din com. Buzeşti, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe luncă, în stînga Vedeĭ, la 400 m. maĭ jos de cătun. Buzeşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 114 locuitoriĭ şi o biserică, făcută la 1812 şi reparată la 1867.

Spărieţi, *sat*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat spre E. de satele Hadîmbul şi Mironeasa, aşezat pe coasta despre V. a dealuluĭ Borcea, lîngă şoseaua Iaşi-Vasluiŭ. Prin el trece pîrîul Spărieţi. Are o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 129 suflete.

Vite: 111 vite marĭ cornute, 7 caĭ şi 31 rîmătoriĭ.

Spătari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s.

Spătarul, *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitoriĭ, şi 42 case.

Spătaruluĭ (Crucea-), *munte*, în jud. Buzău, com. Boziorul, cătun. Nucul, format dintr'o imensă stîncă calcaroasă, ce se întinde de la N. spre S., în al căreia masiv sunt săpate mai multe bisericuţe şi grote: Agatonul, peşterile Tătaruluĭ, Iosef, Dionisie Tozcătorul, etc. In vîrful său este o cruce de piatră, ridicată în 1821.

Spătăreasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătun. com. Ciorăşti, aşezat la V., pe rîul Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 28 familiĭ, saŭ 146 suflete.

Spătărei, *com. rur.*, la extremitatea de N.-V. a plăşeĭ Marginea, jud. Teleorman.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi cătunele Ulmeni şi Comişanca.

Se află la 26 kil. de T.-Măgurele, 25 kil. de Alexandria,

www.dacoromanica.ro

29 kil. de Roșiori și 31 kil. de Zimnicea.

Teritoriul comunei este întretăiat de cîte-va vălcele. Pîrîul Urluiul trece prin comună, formînd un întins heleșteu, alimentat și de apele izvoarelor ce curg din dealurile care formează malurile Urluiului.

Se învecinește cu com. Furculești, Ologi, Dracea, Bogdana și cu domeniul Mavrodinului.

Teritoriul comunei ocupă o suprafață de aproape 4500 hect., cu o populație de 1557 locuitori.

Pămîntul este foarte fertil.

Are o școală mixtă; 2 biserici, una în căt. Ulmeni, cu doi preoți și un cîntăreț și cea-l'altă în Spătărei, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 792 cai, 1240 vite mari cornute, 3541 vite mici cornute și 468 porci.

Budgetul comunei este la venituri de 5098 lei și la cheltueli, de 5077 lei.

Se leagă cu com. Furculești și căt. Ulmeni prin drumuri vecinale șoseluite și împietruite. Prin căt. Ulmeni trece vechiul drum al Mavrodinului.

Măgura Găunoasa, la hotarul despre com. Bogdana, este cea mai mare și mai importantă din tot județul, sub toate punctele de privire. De pe vîrful ei se vede în toate direcțiunile, dar mai ales spre Zimnicea. Prin poziținea și înălțimea ei domină toate cele-l'alte măguri înșirate pănă dincolo de Dunăre, spre Șistov.

Satul Ulmeni este cel mai vechiu; în privința lui și a moșiei Ulmeni sunt hrisoave de pe vremea lui Mihaiu Viteazul. Spătărei s'au format cu mult mai în urmă, în a doua decenie a secolului XIX.

Cătunașul Comișanca este format din însurățeî și din cumpărătorii de loturi din trupurile moșiilor Ulmeni și Mogoșani ale statului.

Spătărești, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Șoldănești, așezat pe platoul de d'asupra și pe coastele dealurilor Timpești și Paladi.

Are o populație de 287 suflete; o biserică, cu hramul Pogorîrea Sf. Duh, zidită de Matei Milo (179 . . .) și care formează o parohie cu Fîntîna-Mare.

Satul se zice că n'a fost totd'auna unde se află astăzi, ci mai spre N.-E., pe o vale a dealului Paladi, acolo unde și acum mai există cîți-va arbori roditori, urmele livezilor satului. El a fost mutat aci de Matei Milo, fiul lui Vasile Milo, fost proprietar.

In 1803, Spătărești a spătăresei Milo, numără 65 liuzi, plătind 570 lei bir anual, fiind și 12 liuzi de cei fără bir. Ei se ocupau cu plugăria, avînd loc puțin și făceau drapă. (.Uric.», vol. VII, pag. 249). Azi se mai găsesc puțini oameni din Spătărești cari să se ocupe cu făcutul drapei.

Sperieteni, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, situată pe o cîmpie numită Cîmpia-Speriatul, la 22 kil. spre S. de Tîrgoviște. Are o populație de 597 locuitori; o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Gura-Șuței; la V., cu Piciorul-de-Munte; la N., cu Raciul și la S., cu Mătăsarul, despărțindu-se mai de toate prin păduri și văi și legîndu-se prin șosele vecinale-comunale.

Sperieți, *cătun*, în jud. Putna, pl. Șușița, com. Diocheți, situat pe Dealul-Cruceî, care e tăiat de apa Zăbrăuțului.

Are o populație de 426 sufl.; o biserică, cu hramul Sf. Ion.

Speteni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, formată din satul cu același nume, situat pe partea dreaptă a rîului Ialomița, între com. Borănești și Bărcănești.

Are o suprafață de 2780 hect., cu o populație de 1109 locuitori; o școală mixtă; două biserici, deservite de doi preoți și doi dascăli.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe moșie 33 locuitori; neîmproprietăriți se mai află 110 locuitori.

Vite: 222 cai, 423 boi, 1300 oi, 20 capre, 6 asini și 300 porci.

Spinarea, *pădure* a statului, în întindere de 400 hect., aparținînd munții mănăstirei Cîmpulung, jud. Muscel, plaiul Nucșoara, com. Corbești și Berevoești.

Spineni, *com. rur.*, jud. Olt, pl Vedea-d.-j., situată pe ambele maluri ale rîului Vedea, la 40 kil. de capitala județului și la 3 kil. de reședința plășei.

Se compune din 4 cătune: Spineni, Davidești, Vineteni-d.-s. și Vineteni-d.-j., cu o populație de 1747 locuitori.

Se mărginește la N. cu com. Alunișul și Profa; la S., cu com. Tătulești; la E., cu com. Moreni și la V., cu com. Poborul.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 58 cai, 400 boi, 250 vaci, 2000 oi, 150 porci.

Are o suprafață de 1202 hect.; 4 biserici, în fie-care cătun cîte una, deservite de 5 preoți; o școală.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 3780,49 lei.

www.dacoromanica.ro

O şosea comunală o leagă cu Alunişul spre N. şi Tătuleşti spre S. O altă şosea spre V. o leagă cu cătunul Creţul.

De o parte şi de alta e brăzdată de dealurile: Despre-Apus şi Despre-Răsărit, pe care se cultivă tot felul de cereale, şi pe care sunt o mulţime de pomĭ roditorĭ şi pădure.

De la N. la S. e udată de Vedea şi de vălcelele: Ursuleţul, Cîrstianul, Valea-Mare, Călina, Cocorul, Tîmeşti şi Modrea, precum şi de gîrliţele: Negrişoara, Rădăcina şi Stupul.

Aci a fost reşedinta plăşilor unite Vedea-Oltul. Are o staţie telegrafo-poştală, o judecătorie de ocol şi reşedinţa uneĭ companiĭ de dorobanţĭ.

Spineni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni, situat în stînga Amaradieĭ, la 1 kil. 40 m. spre N.-E. de Godeni, cătunul de reşedinţă al com. Are o populaţie de 449 suflete.

Cătunul e legat prin şosele comunale, la S.-E., de Muereni, iar la E., de Balota, trecînd Dealul-Muereĭ.

Spineni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 800 locuitorĭ; o biserică, rezidită la 1884, pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, avînd hramul Toţĭ-Sfinţiĭ.

Spineni, *cătun*, al com. Balş, pl. Olteţul - Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Dealul-Balşuluĭ, lîngă şoseaua naţională şi calea ferată Slatina-Craiova. Are 50 familiĭ, saŭ 200 suflete.

Spineni-Noĭ, saŭ **Fîntînele**, *sat*, jud. Iaşi, pl. Turia, com. Iepureni, înfinţat în 1879, pe moşia statuluĭ Spineni-Vechĭ.

Are o suprafaţă de 715 hect., şi o populaţie de 64 familiĭ, saŭ 139 locuitorĭ.

Vite: 180 vite marĭ cornute, 160 oĭ, 20 caĭ şi 64 rîmătorĭ.

Spineni-Vechĭ, *sat*, în partea de S. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iaşi, pe malul stîng al rîuluĭ Jijia. Are o suprafaţă de 1188 hect. şi o populaţie de 136 familiĭ, saŭ 513 locuitorĭ.

Pe la 1830, se făcea aicĭ mare iarmaroc de vite, însă de pe la 1839, după înfiinţarea tîrguşoruluĭ Bivolari, ce vine spre N. de aicĭ, la 12 kil., s'a strămutat iarmarocul în acest tîrguşor.

Are o biserică, făcută la 1828, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 360 vite marĭ cornute, 331 oĭ, 55 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Spineşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată maĭ jos de Păuleşti, la 20 kil. de sub-prefectura plăşeĭ şi la 20 kil. de capitala judeţuluĭ, despărţită prin pîrîul Leadova şi printr'un deal de rîul Putna.

Este situată pe pîraiele Duşi, Hîrtoapele, Păuleşti, Leadova, Hăulişca, Văsuiul şi Bălosul. In comună sunt două localităţĭ sărate: Alghianul şi Valea-Mişineĭ.

Se compune din cătunele Bodeşti şi Spineşti, cu o populaţie de 207 familiĭ, saŭ 928 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Spineşti şi una filială, cu hramul Adormirea în căt. Bodeşti; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1381,86 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1324,91 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri; 7 morĭ de apă; 320 boĭ, 330 vacĭ, 119 caĭ, 1220 oĭ, 11 capre şi 120 porcĭ.

Spineşti, *cătun*, în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat maĭ jos de Păuleşti, despărţit printr'un deal de rîul Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Spinoasa, *sat*, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Bîrleşti, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bahluiul.

S'a înfiinţat de un Scarlat Şişcală, pe la anul 1850, cu locuitorĭ aduşĭ din jud. Suceava. Are o întindere de 1800 hect., cu o populaţie de 242 locuitorĭ; o biserică de zid, făcută de locuitorĭ cu ajutorul proprietaruluĭ, la 1875, deservită de 1 preot şi 1 eclesiarh.

Vite: 230 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 670 oĭ şi 60 rîmătorĭ.

Spinul, *sat*, cu 420 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Spiridoneşti, *sat*, cu 100 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Drăguteşti-Săpunari.

Spîneşti, *cătun*, pendinte de com. Tămăşeşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul. Are o populaţie de 70 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Prin fundul moşieĭ trece apa Milcovul; pe la cap, Glavaciocul.

Spîrleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Guşoeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populaţie de 535 locuitorĭ.

Spria-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. Colonești, pl. Stăni-

www.dacoromanica.ro

şeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reşedinţa com.

Teritoriul satuluĭ este de 128 hect. şi 89 arĭĭ, cu o populaţie de 163 locuitorĭ.

Locuitorĭĭ foştĭ clăcaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864.

Spria-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe partea stînga a rîuluĭ Zeletinul, la 4 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o suprafaţă de 625 hect. şi 66 arĭĭ, cu o populaţie de 189 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, construită în 1836 şi sfinţită în 1857.

Locuitorĭĭ sunt vechĭ răzeşĭ şi stăpînesc tot teritoriul.

Spridoneşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrîneşti, spre V. de satul Bătrîneşti şi la $3^1/_2$ kil. de el, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. Are o populaţie de 356 locuitorĭ; o biserică de zid. Aicĭ este un pod plutitor pe rîul Siretul.

Sprincenata, *cătun*, pendinte de com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat sub malul Oltuluĭ, în stînga Siuluĭ, la 5 kil. spre N.-E. de Frunzarul, reşedinţa com.

Moşia e proprietate a statuluĭ, avînd 30 hect. arabile, 75 hect. pădurea Opritura, 15 hect. livezĭ şi 75 hect. izlaz.

Sprincenata, *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, jud. Olt, pl. Siul-d.-j. Pădurea e în întindere de 500 hect., formată din trupurile Tufarul-Comani (100 hect.), Gîlmeanca (350 hect.) şi Zăvoiul-Comani (50 hect.).

Spulberul, *com. rur.*, în judeţul Putna, situată pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ în sus de căt. Paltinul, la 34 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 71 kil. de capitala judeţuluĭ. Este udată de pîraiele Zăbala şi Ţipăul.

Se compune din treĭ cătune: Carsocheşti, Spulberul (unde e şi primăria com.) şi Trojanul.

Are o populaţie de 809 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3842,89 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3814,89 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 48 pluguрĭ; 6 morĭ de apă; 202 boĭ, 223 vacĭ, 79 caĭ, 540 oĭ, 20 capre şi 145 porcĭ.

Spulberul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, comuna cu acelaşĭ nume, situat pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ sus de căt. Paltinul.

Spurcaţi, *cătun*, al comuneĭ Enoşeşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aproape de confluenţa apeĭ Corneşul cu Dranoveţul şi de gara Piatra, pe şoseaua naţională Corabia-Rîul-Vaduluĭ, unde se încrucişează căile ferate ce străbat jud. în direcţia celor 4 puncte cardinale.

Are 45 familiĭ, saŭ 200 suflete.

Stahna, *sat*, aşezat în partea de N.-V. a com. Urziceni, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe stînga pîrîuluĭ Stahna.

Are o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 137 boĭ şi vacĭ, 6 caĭ şi 86 oĭ.

Stambul-Novaĭ, *braţ* secundar al braţuluĭ Dunăreĭ Chilia, jud. Tulcea şi unul din cele 14 micĭ guriĭ ale Chilieĭ în mare; are o direcţie de la V. spre E., udînd districtul Vîlcov din Basarabia rusească; are o lungime de 4 kil.; închide între el şi braţul Ostovcina, mlăştinoasa insulă Cubanul.

Stambul-Stari, *braţul* principal, între cele 14 secundare, prin care braţul Chilia se varsă în Mare, jud. Tulcea; el serveă ca limită între Romînia şi Rusia; din el pleacă braţele Novaĭ-Stambul, Ostovcina şi alte 4 maĭ micĭ; are o lărgime medie de 600 m., o adîncime de 10—15 m.; este singurul plutitor şi vapoarele îl urcă pănă ajung la Izmail.

Stana, *sat*, în partea de N.-E. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, judeţul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe dealul Stana şi cu o populaţie de 28 suflete.

Stanca, *cătun*, com. rur. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, spre S.-V. şi la 12 kil. de Stăncuţa. Are o populaţie de 568 suflete; 1 biserică, zidită la 1839 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 şcoală.

Vite: 277 boĭ, 289 vacĭ, 147 viţeĭ, 268 caĭ, 1373 oĭ şi 291 rîmătorĭ.

Stanca, *ostrov*, jud. Brăila, coprins între ramificaţiunile Dunăreĭ, la S.-V. de ostrovul Bratuşca, la N.-V. de ostrovul Ruptura şi la E. de Noianul.

Stanca, *schit*, jud. Argeş, pl. Loviştea, astăzĭ redus la biserică de mir.

Staneica, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja, din culmea Caşinuluĭ, care desparte izvoarele Pîrîuluĭ-Moareĭ de ale pîrîuluĭ Lezunţul-Mic.

Stanimir-Culac, *deal*, în jud.

www.dacoromanica.ro

Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor rurale Ali-Bei-Chioi și Baș-Chioi. Se desface din dealul Carcaman-Bair, se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., se prelungește spre S.-E. cu dealul Tatar-Bair. Ramificațiile sale de V. ajung în malul pîrîului Taița. Este tăiat de drumurile comunale Ali-Bei-Chioi-Nalbant, Cineli-Nalbant. Satul Ali-Bei Chioi e așezat la poalele de V. ale lui; are un vîrf înalt de 228 m, ce domină satul. Acoperit cu păduri și pășuni.

Stanislăvești, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 19 kil. de com. rur. Costești (reședința subprefecturei) și la 47 kil. de Pitești. Se compune din satele: Catanele, Ciaușești, Lacul-Orjea, Stanislăvești și Ștefănești, cu o populație de 1405 suflete.

Are 4 biserici, în Ciaușești, Oarja, Stanislăvești și Ștefănești; o școală mixtă.

Vite: 1110 boi și vaci, 78 cai, 2 bivoli, 850 oi, 35 capre, 1580 rîmători.

Prin comună trece șoseaua județeană Pitești-Giurgiu.

Stanomirul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 173 locuitori.

Star-Chiojdul, *com. rur.*, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Este foarte vechie. Se numește Star-Chiojdul saŭ Chiojdul-Mare spre a se deosebi de o altă comună vecină din jud. Buzău, numită Chiojdul-de-Bîsca saŭ Chiojdul-Mic.

Este situată pe cinci văi: Valea-Chiojduluĭ, a-Brădetuluĭ, Beni, a-Aneĭ și Rotari, la 53 kil. de capitala jud. și la 13 kil. de reședința plaiului.

Se mărginește la N. cu munții Transilvanieĭ, la S. și E. cu jud. Buzău, la V. cu com. Poșești, Bătrîni și Drajna-d.-j.

Se compune din cătunele: Chiojdul, Valea-Aniĭ, Brădetul, Rotarea, Gresia și Smeuretul, cu o populație de 3307 locuitorĭ.

Are 5 biserici: 3 în căt. de reședință, una în căt. Valea-Aniĭ și alta în căt. Rotarea, deservite de treĭ preoți; o școală, înființată la 1838.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu exploatarea lemnelor de construcțiune, fabricarea țuiceĭ și creșterea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașele: Mizil, Urlați, Văleni, și maĭ cu seamă la Ploești.

Maioritatea locuitorilor sunt moșneni; 94 s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe moșiile unora dintre moșnenĭ și ale boerilor Macoveĭ. Eĭ posedă 100 caĭ, 80 iepe, 462 boĭ, 658 vacĭ, 16 bivolĭ, 876 capre, 1870 oĭ și 638 porcĭ; 200 stupĭ cu albine.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Bătrîneanca, sunt 4 morĭ și două herăstrae: unul pe apa Bîsca-cu-Cale și altul pe apa Siriul-cel-mare.

In partea de N. a comuneĭ sunt niște gropĭ, despre care se zice că sunt făcute de Tătarĭ, și se numesc «In Zăpodiĭ» și «Podul Cotorciĭ». In partea de E. se află plaiul numit Roma, ce se zice — după unii — că și-a luat numele de la niște armate romane, ce aŭ fost pe aci; iar după alțiĭ de la niște Țigani-lăeți din Transilvania, numiți, după obiceiul lor, Romanĭ și Rîmĭ, care aŭ alungat pe Tătariĭ ce stăpîneaŭ aceste locurĭ, stabilindu-se aci și în com. Chiojdul-Mic, din jud. Buzău.

Toată comuna, cu păduri, izlaz, livezĭ și pămînt arabil, are aproximativ ca la 2500 hect.

In partea de N.-E. a eĭ se află o mică vînă cu apă de pucioasă, pe Bîsca-cu-Cale, la localitatea numită «Masa-de-Piatră».

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la suma de 4076 leĭ anual, iar cheltuelile la 3870 leĭ.

In partea de S. a comuneĭ se află o singură șosea, ce pune în comunicație această comună cu com. Rîncezi.

In comună se află o movilă, numită Gorgan, după care se recoltează fîn; dealurĭ sunt: Gruiul, Stejărelul, Jariștea și Coastelor. Dealurile Gruiul, Stejărelul și Jariștea sunt în partea de N. a com., iar Dealul-Coastelor la E.

Plaiurĭ sunt: Plaiul Roma, acoperit cu pădure și izlaz; Valea-Aniĭ, Șerbăneasa și Bobe, acoperite cu fînețe și arătură.

Piscurĭ: Cerbuluĭ, Purcaruluĭ, Lacurilor, Stupiniĭ, Rogozuluĭ, toate în partea de N. servind pentru arătură.

Munțĭ: Smeurătul și Călugărul, Plaiul-Icoaneĭ, Plaiul-Chiojduluĭ, toțĭ acoperiți cu pădure și izlaz.

La toate acestea se maĭ adaogă: Poiana-dintre-Sirie, a Carpenuluĭ, Capul-Plaiuluĭ și Vîrful-Condreĭ.

E udată de gîrlele: Siriul-Mare, Siriul-Mic, Siriașul, Bîsca-Lără-Cale, Chiojduluĭ, Brădetuluĭ și Bătrîneanca; de văile Aniĭ și Rotari și de izvoarele: Vîna, Cocoșul, Palalogi, Condri, Tisa, Zmeurătul, Banuluĭ, Gresia, Blidari, Miculuĭ, Caluluĭ, Beniĭ, Rașca, etc.

Stariță, *altă numire a cătunului* Crivățul, din jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, com. Mănești.

www.dacoromanica.ro

Stariţa, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Piatra, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ în 1880 pe moşia Statuluĭ Piatra-Stariţa, situat la 10 kil. de căt. de reşedinţa Piatra, spre N.-E.

Are o populaţie de 100 locuitorĭ. Este legat cu Piatra prin o ramură de şosea vecinală.

Stariţa saŭ **Piatra-Stariţa**, *moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe care aŭ fost împroprietăriţĭ locuitoriĭ în 1880. Făcea parte din averile mînăstireştĭ, aparţinînd schituluĭ Ostrovul.

Starosilţa-Radu, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 898 hect. şi o populaţie de 331 suflete. Formează o continuare cu Starosilţa-Stavri.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 690 oĭ, 66 porcĭ; 18 stupĭ cu albine.

Starosilţa-Stavri, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N. V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 1480 hect. cu o populaţie de 50 familiĭ saŭ 388 suflete; 1 biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 199 boĭ şi vacĭ, 76 caĭ, 131 oĭ, 10 bivolĭ, 50 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 19 stupĭ cu albine.

Stavila, *moşie* nelocuită, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea statuluĭ, fostă pendintă de mănăstirea Cotroceni din Bucureşti.

Stavnicul, *plasă*, jud. Iaşi, situată în partea de S. a judeţuluĭ, între plăşile: Copoul la N., Cîrligătura la V., Codrul la E., şi între judeţele: Romanul la S.-V. şi Vasluiul la S.-E.

Se întinde de la N. la S., de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul.

E udată prin mijloc de pîrîul Stavnicul.

Terenul este accidentat, avînd în partea despre S. cele maĭ marĭ dealurĭ acoperite cu pădurĭ; iar spre N., văĭ şi podişe întinse.

Este formată din comunele: Mironeasa, Voineşti, Cucuteni, Miroslava şi Mogoşeşti.

Suprafaţa teritoriuluĭ acesteĭ plăşĭ este de 25603 hect.

Are o populaţie de 11673 loluitorĭ; 27 bisericĭ, din care 1 catolică, deservită de 13 preoţĭ, 23 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 11 şcolĭ; 16 morĭ de apă, 2 cu aburĭ şi 2 de vînt.

Vite: 10916 vite marĭ cornute, 8463 oĭ, 355 capre, 26 bivolĭ, 1188 caĭ şi 2863 rîmătorĭ.

Solul plăşeĭ este bun şi productiv.

Dealurĭ: partea orografică a terenuluĭ acesteĭ plăşĭ se datoreşte şiruluĭ de dealurĭ ce se prelungesc din pl. Cîrligătura, cuprinzîndu-ĭ toată partea de S.; din care apoĭ pornesc diferite ramurĭ spre N., ce se micşorează treptat, pănă ce ajung în malul drept al rîuluĭ Bahluiul, sub diferite numirĭ.

Ape: Afară de rîul Bahluiul, ce udă toată partea de N. a plăşeĭ, maĭ sunt un număr de pîrae, care, curgînd în diferite direcţiunĭ printre văĭ, formează multe iazurĭ, ce alimentează cu apele lor deosebite localităţĭ Aceste pîrae sunt:

Stavnicul, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, Stăvnicelul, Bahna, Cheşcul (iaz), Horleşti şi Frasinul, în com. Cucuteni.

Ciurdea, Răcea, Lungani, Nedieni (iaz), în com. Voineşti.

Berească, Vocoteşti, Mînjeşti, Budeşti, Petrosul, Hotar, Mihoi, Rotariul şi Şanta, în com. Mironeasa.

Urşiţa, Brustureţul, Vărăria şi Ţibana, în com. Mironeasa.

Miroslava, Găureni, Uricani, Peptănari, Valea-Ursuluĭ, Teleţ şi Ciurbeşti, în com. Miroslava.

Producţiunele agriculturеĭ, a vitelor, a viilor şi a pădurilor, pe lîngă că satisfac necesităţile locale, dar apoĭ un prisos mare se pune în comerciu.

Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor, a lemnelor şi a mangaluluĭ.

Drumurĭ: pentru înlesnirea comunicaţieĭ locuitorilor din această plasă, pe lîngă drumurile comunale şi vecinale, trec, pe toată marginea despre N., două drumurĭ marĭ în linĭĭ paralele: calea ferată ce duce la Iaşi şi tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, prin staţia Cucuteni şi şoseaua naţională; prin mijlocul plăşeĭ, trece şoseaua judeţeană Iaşi-Roman.

Stavnicul, *vale*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, între Dealul-Mare la V. şi Mogoşeşti la E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Stavnicul, trece pe lîngă satul Hadîmbul, pănă în hotarul despre jud. Vasluiu. Pe întinderea sa poartă diferite numirĭ: Hadîmbul, Rotariul, Ulmilor şi Căpoteşti.

Stavnicul, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub Dealul-Mare, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, de la locul numit Carpănul, trece prin comunele: Cucuteni, Voineşti, Mogoşeşti şi Mironeasa; apoĭ intră în jud. Vasluiŭ; curge spre S. printre com. Scheia şi Ipatele, Drăguşeni şi Parpaniţa şi se varsă în Bîrlad, după ce primeşte pîraele: Găunoasa, Coropca, Izvorul-cel-Mare şi Hu-

www.dacoromanica.ro

măria-Mare, toate din comuna Scheea.

Stavnicul-Sec, *gîrlă*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Scheia, fostă din vechime albia pîrîuluĭ Stavnicul; ea începe de la movilele Promoroaca, de la locul de unde apa pîrîuluĭ Stavnicul șĭ-a luat alt curs, și merge spre E. și S. pănă în com. Drăgușeni, unde iarășĭ primește apa pîrîuluĭ Stavnicul.

Stavropoleos, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Corabia, căt. com. Uliești.

Stavropoleos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populație de 203 locuitorĭ.

Stăicul, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Stăiculești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Șușani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Stănceasca, *cătun*, jud. Vlașca, pendinte de com. Tămășești, cu mahalaua Lacul-Spurcat.

Stănceasca, *moșie* a mănăstireĭ Colțea, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Urlați. Din planul și actele de hotărnicie ale acesteĭ moșiĭ se constată că, pănă la 1775, com. Urlați se numia Satul-Urlați. De la această dată a purtat numirea de Tîrg unde, după tradițiune, se scoboraŭ locuitoriĭ după dealurile vecine la urlătoare, adecă la tîrg.

Stănceasca, *moșie*, cu o întindere de 277 pog., jud. Argeșul, pl. Oltul, proprietatea Statuluĭ.

Stănceni, *sat*, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Bălușeni, situat pe ambele părțĭ ale văeĭ Sicna și pe malurile iazuluĭ Stănceni, în partea de N.

Are o suprafață de 2911 hect. și o populație de 216 familiĭ, saŭ 860 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală mixtă; o moară de apă.

E alimentat de iazul Stănceni, bogat în pește și stuh. Prin sat trece calea județeană Botoșani-Ștefănești.

Locuitoriĭ posedă: 861 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 1210 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Stănceşti, *com. rur.*, jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, formată numaĭ din satul cu acelașĭ nume.

Are o populație de 340 locuitorĭ și o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 16 căruțe cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 240 oĭ și 200 rîmătorĭ.

Prin comună trece șoseaua Cordul-Stănceşti-Busul-Bărboiul.

Budgetul com. e la venitur̆ĭ de 542 leĭ, iar la cheltueliĭ de 385 leĭ.

Stănceşti, *sat*, în partea de N.-V. a com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, spre N.-V. de orașul Botoșani.

Are o populație de 952 suflete; 2 biserici, cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă; 3 cîrciumĭ; 1 moară de apă pe iazul Sicna.

Vite: 374 boĭ și vacĭ, 47 caĭ, 850 oĭ și 30 porcĭ.

Stănceşti, *cătun* al com. Scurtești, jud. Buzăŭ, cu o populație de 620 locuitorĭ și 126 case.

Stănceşti, *cătun* al com. Mușetești, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat în partea de N. a căt. Mușetești.

Are o suprafață de 400 hect., cu o populație de 100 familiĭ; 1 biserică, deservită de preotul de reședință.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 40 care cu boĭ; 190 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 600 oĭ, 100 rîmătorĭ și 113 capre.

Comunicația cătunuluĭ cu exteriorul se face prin drumurĭ ordinare.

Stănceşti, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Scurtești, proprietate a Statuluĭ, pendinte de Episcopie; făcea un corp cu Spiridoneanca și Dîmbroca; are peste 500 hect., din care 470 s'aŭ dat împroprietăriților, iar restul s'a încorporat moșieĭ Dîmbroca.

Stănculeşti, *sat*, facînd parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în centrul comuneĭ, între rîul Geamăna și valea Omorîcea.

Are o populație de 487 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, reparată la anul 1868.

Stăncuța, *com. rur.*, pl. Balta, jud. Brăila, așezată la V. de japșa Stăncuța, situată în lunca Dunăreĭ, la $2^1/_2$ kil. de fluviŭ.

Se mărginește la S.-V. cu Bertești-d.-j., la V. cu Lacul-Reziĭ și Pîrlita, la N.-V. și N. cu Vizirul și Ciacîrul, și la E. cu Dunărea.

Are o suprafață de 22500 hect., cu o populație de 1713 suflete; 1 biserică, fondată la 1854 și reedificată la 1885, deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; o școală mixtă; 9 cîrciumĭ.

Drumurĭ: la Brăila, 46 kil., la Ciacîrul, 13 kil., spre N., prin punctul Dulban, drept prin lunc̆ă;

www.dacoromanica.ro

la Polizești, spre S.-V., prin Stanca; la Pîrlita, 8 kil., spre V., prin proprietatea locuitorilor; la Vizirul, 16 kil., spre N., prin poșta Aramă; la baltă, spre E.; la Lacul-Reziĭ, 13 kil., spre V., prin Cornul-Maluluĭ.

Stăncuța, *sat*, jud. Brăila, aproape de canalul Pașca din com. cu același nume, la 46 kil. spre S. de orașul Brăila, înființat la 1840.

Are o școală înființată la 1869; o biserică, zidită de locuitorĭ la 1880, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 6 cîrciumĭ.

Stănești, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, situată la N. de com. Slobozia. Se compune din cătunele: Stănești, Alixeni și Cernădia.

Are o suprafață de 3256 hect., cu o populație de 258 familiĭ, saŭ 794 suflete; 1 școală; 3 bisericĭ,—deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ,— din care una de zid făcută de Costache Obedeanu la 1732, iar cele-l'alte de locuitorĭ; 15 morĭ pe apele Șușița și Cernădia.

Locuitorĭ posedă: 80 pluguri, 58 care cu boĭ și vacĭ, 8 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 1000 oĭ, 20 capre, 25 caĭ și 535 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1344, banĭ 23, iar cheltuelile, de leĭ 1323, banĭ 27.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîurile Cernadia și Șușița, care udă partea despre V.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală care vine de la Slobozia-Urseței prin Stănești la Vălari și prin alte drumurĭ ordinare.

In Stănești a trăit în vechime familia Principilor Bibeștĭ.

Parte din proprietate aparține chiar astăzĭ acesteĭ familiĭ.

Stănești, *com. rur.*, jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la 22 kil. spre V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Doamna.

Se compune din 3 cătune: Stănești, Părăești și Podurile, și se mărginește la N. cu comunele Poenărei și Corbșori, la S. cu com. Dîrmonești, la E. cu com. Slănicul și la V. cu jud. Argeș.

Are o populație de 988 suflete; 2 bisericĭ, la Stănești și Părăești, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă în cătunul Stănești.

Locuitorĭĭ se ocupă, pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, cu facerea cherestelelĭ, comerciul și în special cu chirigiria. Eĭ posedă: 69 caĭ, 326 vite marĭ cornute, 2649 oĭ, 127 porcĭ, 74 capre și 5 asinĭ; 60 stupĭ cu albine.

In jurul comuneĭ sunt arăturĭ, fînețurĭ, livezĭ cu peste 20000 prunĭ, pădurĭ populate cu fag, mesteacăn, anin, stejar și sălcii. La E. are dealul numit «Vîrful-cel-Mare».

Rîul Doamna trece prin mijlocul comuneĭ, de la N. la S., și în el se varsă 4 văĭ: Valea-Lupuluĭ și Valea-Pîrîiașilor, care străbat comuna de la E. spre V.; Valea-Tociĭ și valea Borețul, care o străbat de la V. spre E. Pe rîul Doamna sunt 2 morĭ, 2 piue și 7 herăstrae.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1617 leĭ și la cheltueli, de 1613 leĭ.

176 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 622 hect. pămînt.

Pe Valea-Lupuluĭ, unde în vechime a fost com. Stănești, se văd niște ruine vechĭ; asemenea ruine se văd și pe moșia Urianul.

O șosea, care merge pe malul stîng al rîuluĭ Doamna, străbate com. de la N. spre S. și o leagă, la N., cu comunele Corbi, Corbșori și Nucșoara, și la S. cu com. Domnești. Un mic pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă cătunul Stănești cu cătunul Podurile.

Stănești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Stănești, Runcul și Tighina. E situată pe valea Mamuluĭ, la 14 kil. de reședința plășeĭ.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 1577 locuitorĭ; o biserică.

Locuitorĭĭ s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Stănești, din care li s'aŭ dat 507 hect. Eĭ posedă: 80 boĭ, 48 vacĭ, 4 capre și 1211 oĭ.

In raionul comuneĭ se văd ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, ce se crede a fi făcută de frațiĭ Buzești și apoĭ ruinată de Turcĭ, și maĭ multe gropĭ și șanțurĭ, care au servit de redute.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2060 leĭ, și la cheltueli, de 1917 leĭ, anual.

E brăzdată de dealurile: Banuluĭ, Bleotuluĭ, Năstasie, Stauluĭ și udată de văile: Cernișorul, Osica, Simul, Mănăstirea, Conturul, Bungheroaia și Mamul.

Stănești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Cuculeștĭ, Mijlocul, Valea-Lungă și Bărcănești. E situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 50 kil. de capitala județuluĭ și la 45 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Găgeni și Cermegești; la S., cu com. Nisipi; la E., cu Glăvile, și la V., cu com. Dozești și Dejoiul.

Are o suprafață de 1900 hect., cu o populație de 1048

www.dacoromanica.ro

locuitorĭ; 4 bisericĭ și o școală, înființată la 1891.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 caĭ și iepe, 292 boĭ și taurĭ, 306 vacĭ, 135 porcĭ, 94 capre și 482 oĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Budgetul com. e la venituri de 3752 leĭ și la cheltuelĭ, de 2640 leĭ anual.

Prin comună trece șoseaua Cotoșmanul-Otetelișul.

E brăzdată de dealurile: Oaeĭ, Bărcăneștilor, Ulmetul, Cerneĭ, Adomireasa, Dejoiul și Cățelul; și udată de văile: Cerna, Gimineaua, Otinceaua, Purcăreața, Begul, Găgeanca și Bărbureaua.

Stănești, *com. rur.*, compusă din Stănești-d.-j., Stănești-d.-s., formînd un singur trup, și Ghizdarul, situată la 11 kil. spre N. de orașul Giurgiŭ, pe coasta dealuluĭ Dunăreĭ, în jud. Vlașca, pl. Marginea. Ambele cătune sunt situate pe 3 dealurĭ: Dealul-Școaleĭ, Dealul-Bisericeĭ și Dealul-Mălureanul, și aparțin d-luĭ Em. Lahovari.

Are o populație de 3108 suflete; 3 bisericĭ, din care două în Stănești și una în Ghizdarul cu 4 preoțĭ și 6 cîntărețĭ; o școală mixtă; 14 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Se compune din treĭ trupurĭ: Stănești, Fotească și Gurbanul, cu o suprafață de 5450 hect., din care s'a dat la 517 locuitorĭ, împroprietăriți la 1864, o întindere de 1550 hect.

Locuitoriĭ posedă: 200 caĭ, 100 bivolĭ, 1050 boĭ și vacĭ, 305 porcĭ și 4000 oĭ.

Aci este valea Pîrjola, care începe din cîmpul Lungana și merge prin sat; apoĭ alte 3 văĭ maĭ micĭ care daŭ în aceasta: Valea-Țiganilor, Valealuĭ-Bălan și Valea-Mălureanul. Afară din sat sunt văile: Tutunaruluĭ, Zgîrciților, Crînguluĭ și Tutanuluĭ; apoĭ Valea-Gurbanuluĭ, valea Ciubucul, Proca, Zîncota și Ozunuluĭ.

Drumul ce trece prin com. este șoseaua Giurgiŭ - Pitești, numită în vechime drumul Ciocăneștilor. Maĭ este apoĭ, maĭ de vale, șoseaua Giurgiŭ-Alexandria. In vechime era drumul Banuluĭ, care servea de hotar între Stănești și Giurgiŭ. Acest drum despărțea în 1828 Romînia de Turcia, trecea pe lîngă o siliște veche, numită Pîrjola, șat zidit de Aidin-Pașa și Benain-Pașa. Se maĭ află o siliște de sat vechiŭ, unde eraŭ satele Vaĭ-de-Eĭ, Tangîrul și Bazalanul.

Aci este un loc istoric din timpurile luĭ Mihaĭ - Viteazul, unde unul din căpitaniĭ săĭ, Stroe Buzescu, s'a bătut în duel cu nepotul hanuluĭ Tătăresc, după ce armatele lor s'aŭ bătut întîiŭ la Putineiŭ și în urmă, după bătălia de la Stănești, la Pudina (1594). La Șerpătești, care aparține com. Frățești, s'aŭ găsit oseminte de oameni și monede de argint, cu înscripțiĭ latine, din timpul luĭ Sigismund Batori.

Stănești, *sat*, cu 331 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Stoilești.

Stănești, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stănești saŭ **Stăneasca**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, situat pe pîrîul Stăneasca, la 2160 m. de satul Măgirești.

Are o populație de 498 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală; 2 cîrciumĭ.

Teritoriul cătunuluĭ este bogat în păcură. Are o fabrică de gaz.

Vite sunt: 41 caĭ, 224 vite marĭ cornute, 48 porcĭ și 79 capre.

Stănești, *sat*, în jud. Botoșani, pl. Miletinul, situat pe o coastă de deal în dreapta pîrîuluĭ Cozancea și în partea de N. a com. Zlătunoaia.

Are o suprafață de 1072 hect., cu o populație de 183 suflete; o biserică, cu un cîntăreț.

Vite: 120 boĭ și vacĭ, 12 caĭ, 500 oĭ și 40 porcĭ.

Stănești, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Bălteni. Aci aŭ fost lupte între Romînĭ și Turcĭ (1595—1599).

Stănești saŭ **Pueni**, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, situat pe podișul înalt despre Bucovina, în fața satuluĭ Tureatca.

Are o populație de 278 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 2 cîntărețĭ și un pălămar, făcută din lemn, la 1760, de locuitorĭ.

Hotarele moșieĭ sunt: Bucovina, Mihoreni și Tureatca. Ea a aparținut familieĭ Balinschi, originară din Polonia.

La 1673, cînd Petriceico-Vodă fu detronat, se retrase la curtea polonă, întovărășit de credinciosul și bravul săŭ comandant Balinschi.

In expediția de la 1683, cînd Regele Sobieschi, despresură Viena asediată de Turcĭ, luară parte activă și Petriceico Vodă cu Balinschi.

Intorși biruitorĭ, Petriceico și Balinschi intrară cu oaste po-

www.dacoromanica.ro

lonă în Moldova și prinseră pe Duca Vodă la satul Domnești, de unde l'aŭ dus în Polonia, unde își răsplăti prin moarte relele făcute în Țară. («Let.», t. 3, p. 24—25 ed. vechie).

Stăneşti, *cătun* de reședință al com. Stănești, jud. Gorj, plaiul Vulcanul.

Are o suprafață de 1250 hect., cu o populație de 120 familiĭ, saŭ 310 suflete; 8 morĭ pe apele Șușița și Cernădia.

Locuitoriĭ posedă: 38 pluguri, 32 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 20 capre, 12 caĭ și 387 porcĭ.

Stăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Mușcel. Aci este reședința com.

E situat pe malul stîng al rîuluĭ Doamna și udat la N.-E. de Valea Lupuluĭ, pe care vale în vechime a fost așezată com. Stănești.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treime, zidită la 1830, deservită de un preot și un dascăl; o școală, ce funcționează de la 1857.

Stăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j. Are o populație de 943 locuitorĭ.

Stăneşti, *cătun*, pendinte de com. Stănești-Chirculești, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, situat pe malul drept al Neajlovuluĭ, proprietatea d-luĭ C. Pariano.

Are o suprafață de 775 hect., din care s'a dat la 80 locuitorĭ, împroprietăriți după legea rurală, 273 hect.

Stăneşti, *fost schit*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., la S. de Drăgășani, pe malul drept al Oltuluĭ, zidit de Stolnicul Stroe Buzescu și fraților săĭ, la 1602. Aci s'a înmormîntat Stolnicul Stroe.

La 1821, în urma lupteĭ de la Zăvideni, Turciĭ se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul eteriștilor, conduși de N. Ipsilante și Caravia.

Stăneşti-Chirculeşti, *com. rur.*, în jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cât. Stănești și Chirculești, situată pe coasta dreaptă a apeĭ Neajlovuluĭ, aproape de Argeș, la 40 kil. de Giurgiŭ, la 25 kil. de București și la 13 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Locuitorĭ împroprietăriți la 1864, în ambele cât., sunt 120, care aŭ luat o suprafață de 425 hect.

Are o biserică, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă.

Stăneşti-Deduleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrgșorul-Vechiŭ, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul. Are o biserică, cu hramul S-ților Apostoli, fondată la 1874.

Stăneşti-Deduleşti, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor civile din București, fostă pendinte de Pantelimon, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, com. Tîrgșorul-Vechiŭ, în întindere de 882 hect., din care 157 hect. suprafață împădurită și 725 hect. pămînt arabil și fînețe.

Stăneşti-de-jos și **Stăneşti-de-Sus**, *cătun* al com. Stănești, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe proprietatea Stănești a d-luĭ Em. Lahovari. E așezat pe treĭ dealurĭ și văĭ, care fac parte din șirul dealurilor Dunăreĭ ce limitează platoul eĭ inferior și unde începe platoul superior cu cîmpiile Burnazuluĭ.

Are o școală; 2 biserici, una zidită la 1824, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, în mahalaua Stănești-d.-j., și cea-l'altă la 1862, și deservite de treĭ preoți și un dascăl.

Improprietăriți la 1864 sunt 445 locuitorĭ, foștĭ clăcași, carĭ aŭ luat 1334 hect.

Stăneşti - Văcăreşti (Pîrlita), *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilați-Popești, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la N. de Vasilați, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița. E format din 2 trupurĭ: Stănești și Văcărești. Aci Mihaiu Bravul bătu pe Tătarĭ la 16 Ianuarie 1595.

Are o suprafață de 600 hect, cu o populație de 170 locuitorĭ și o școală.

Numărul vitelor marĭ e de 228 și al celor micĭ, de 372.

Stănicei, *sat*, cu 116 suflete, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stănigeşti, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Puiești.

Stănila, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ și 80 case.

Stănila, *moșie*, în jud. Buzău, com. Mlăjetul, cătunul Stănila, proprietate a moșnenilor Stănilenĭ; are 560 hect., din care 157 pădurea Dosul-Bîsciĭ și Corîiașul, restul, curăturĭ, livede, izlaz, fîneață și sterp.

Stănila și Bîsca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiașul, cătunele Bîsca-Rozileĭ, Veneții și Ruptura; se întinde pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, proprietate în devălmășie a moșnenilor Bîscenĭ și Stănilenĭ; are 2600 hect. curăturĭ, fîneață, izlaz și pădurea Cășoca-Mică.

www.dacoromanica.ro

Stănileşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Huşi; la S., cu com. Lunca; la E., cu rîul Prut şi la V. cu com. Rusca. E formată din satele: Budul, Broscoşeni, Răducani, Saratul, Stănileşti şi Voinescu, pe o suprafaţă de 7450 hect. Are o populaţie de 1725 suflete; o şcoală şi o biserică.

Este udată în partea de E. de rîul Prut şi Pruteţul; între aceste ape se întinde un şes, pe care se află aşezate satele ce formează comuna, afară de satul Stănileşti, care vine pe deal. Tot pe acest şes, numit al Prutuluĭ, se află multe bălţĭ bogate în pescăriĭ, imaşe şi fînaţe. In partea deluroasă despre V. se întind ţarinele de cultură şi pădurea.

Locuitoriĭ posedă: 2504 vite marĭ cornute, 3215 oĭ, 297 caĭ şi 294 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8781 leĭ şi 65 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 7966 leĭ şi 91 banĭ.

Stănileşti, *cătun*, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 60 case.

Stănileşti saŭ **Berbeceşti**, *sat*, în centrul com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul dealuluĭ ce formează culmea şesuluĭ Prutuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e cam de 4950 hect., care, împreună cu satul Budul, formează domeniul statuluĭ, fost pănă la secularizarea averilor mănăstireşti al Episcopieĭ Huşuluĭ.

Are o populaţie de 1308 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1865; o biserică cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Istoricul. Din documentele Episcopieĭ (vezĭ Cronica Huşuluĭ de Melhisedec Episcopul) reese că satul Stănileşti, care maĭ de mult s'a numit Berbeceşti, este foarte vechiŭ, căcĭ exista încă pe timpul luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun.

Dintr'un suret (copie) de pe ispisocul sîrbesc al luĭ Petru Rareş, cu data 7035 (1527) Martie 15, se vede că numirea acestuĭ sat se trage de la unul Stănilă, căcĭ în acel ispisoc se pomenesc maĭ multe persoane, toţĭ fiĭ aĭ aceluĭ Stănilă. Prin urmare numirea Stănileşti nu este de cît numele colectiv al tuturor urmaşilor luĭ Stănilă. Aceştĭ Stănileştĭ, zice ispisocul, aŭ vîndut un sat la Prut, anume Berbeceşti, ce-l aveaŭ «din drept ispisocul lor de la strămoşul Domnieĭ mele, de la Alexandru Voevod», vrea să zică numele vechiŭ al Stănileştilor a fost Berbeceşti.

Dintr'un uric de la Miron Barnovschi-Vodă, anul 1627, se vede că Stănileşti, sub numirea de «Siliştea-Stălineşti» a fost sat domnesc; dar acest Domn l-a hărăzit Vel Pitaruluĭ Ionaşcu Cehan, pentru serviciile luĭ şi pentru un cal bun ce-l hărăzise Domnieĭ, în trebuinţele uneĭ solie la Craiul de Ardeal. Uricul are data 7135, Martie 13. Tot aşa mărturiseşte şi cartea de întăritură de la Alexandru-Vodă (Cond. A. f. 113).

Dintr'un uric de la Vasile-Vodă-Lupu, dat din Iaşĭ în 1640, Noembrie 1, se vede că Stănileşti aŭ fost dăruiţĭ maĭ întîĭ nu de Barnovschi, ci de Ştefan Tomşa luĭ Ionaşcu. Prin urmare, uricul luĭ Barnovschi ar fi numaĭ ca un act de întăritură. De asemenea se vede că, după moartea luĭ Ionaşcu Cehan, Stănileşti iar aŭ rămas proprietate domnească; şi Vasile-Vodă o hărăzeşte boeriuluĭ săŭ Racoviţă Cehan Logofăt şi face cunoscut prin o carte domnească sătenilor din Stănileşti şi le porunceşte să asculte de noul lor proprietar; cartea este dată din Focşani, acelaşĭ an, 12 Noembrie.

La anul 1755, proprietarul Stănileştilor, Niculaĭ Racoviţă biv vel Medelniceriul, fiind împovorat de datoriĭ, a vîndut două sate, Stănileşti şi Maicani, Logofătuluĭ Ştefan-Bosie, în preţ de 1000 leĭ. Cu acest Bosie a făcut Inochentie Episcopul schimbul, şi de acum înainte Stănileşti aŭ devenit proprietatea Episcopieĭ.

Acest sat, cît şi întreaga comună, cu toate împrejurimele eĭ, aŭ însemnătate istorică pentru războiul urmat aicĭ între Ruşĭ şi Turcĭ şi tratatul de pace încheiat la 10 Iulie 1711, de către Petru-cel-Mare, Ţarul Rusieĭ. (V. Gura-Sărăţeĭ, Lunca, Gîrla-Vlădicăĭ şi Rîioasa).

Stănislăveşti, *sat*, cu 500 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Aicĭ este reşedinţa Primărieĭ. Are o biserică, cu hramul «Toţĭ Sfinţiĭ», deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stănislăveşti, *sat*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, pendinte de com. Ursoaia, situat la N. de com., pe lunca gîrleĭ Plapcea.

Are o populaţie de 260 locuitorĭ, din care 54 împroprietăriţĭ la 1864 cu 266 hect. din moşia d-luĭ I. Ştefan Zianu; o biserică, zidită la 1840 de Alecu Racoviceanu, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 80 boĭ, 20 vacĭ, 19 caĭ, 680 oĭ, 20 capre şi 50 porcĭ.

Stănislăveşti, *moşie*, cu o întindere de 660 pogoane, jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea

www.dacoromanica.ro

statuluĭ, fostă pendinte de Mitropolia din București.

Stănișești, *plasă*, în jud. Tecuciŭ, situată la N. de jud., înființată după împărțirea administrativă din 1892.

Se compune din 8 comune: Buda, Burdusaci, Colonești, Crăești, Motoșeni, Oncești, Răchitoasa și Stănișești, cu 54 cătune.

Are o populație de 17978 suflete; 14 biserici, deservite de 14 preoți parohi, 8 preoți ajutorĭ și 25 cîntăreți; 13 școli mixte; 12 morĭ de apă pe Zeletin, 28 de vînt și 2 cu aburĭ; o suprafață de 27992 hect.

Se mărginește la N. cu jud. Bacău, la S. cu plășile: Berheciul și Zeletinul, la E. cu jud. Tutova și la V. cu jud. Bacău și pl. Berheciul.

Reședința sub-prefecturei este în com. Stănișești.

Locuitoriĭ posedă: 20 mașinĭ de treerat, 15 de vînturat, 7 de bătut porumb, 215 pluguri, din care 185 de lemn și restul de fier.

Stănișești, *com rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl Stănișești, compusă din 3 cătune: Stănișești, Slobozia-d.-s. și Slobozia-d.-j.

E situată pe ambele malurĭ ale pîr. Dobrotforul, la 80 kil. de capitala județuluĭ, spre N.

Se mărginește la N. cu com. Colonești, la E. cu com. Buda, la S. cu com. Crăești și la V. cu cătunele Tarnița, Valea-Boului și Lazul, com. Oncești.

Are o populație de 1923 suflete; 2 școale, una în tîrgul Stănișești, înființată în 1865, și cea-l'altă în cătunul Slobozia-d.-s., înființată la 1882; 3 biserici: 2 în tîrgul Stănișești, 1 cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1810, de Sandu Polcovnicul, și reparată la 1868 de A. Papadopol; cea-l'altă zidită în 1793.

Vite: 480 boĭ, 300 vacĭ, 49 caĭ, 27 ĭepe, 924 oĭ și 300 rîmătorĭ.

Meseriașĭ sunt: 16 lemnarĭ, 3 tîmplarĭ, 2 ferarĭ și vr'o 5 cizmarĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 4576 hectare.

In raionul comuneĭ sunt 3 morĭ de aburĭ, 2 de vînt, și 3 iazurĭ cu pește.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7820 leĭ, iar cheltuelele la 6820 leĭ.

Prin comună trece șoseaua județeană care vine din Tecuciŭ, se desparte la gura Crăeștilor și merge spre N. în jud. Bacău.

E brăzdată de dealurile Dobrotforuluĭ, Gunoaia și Davidului și văile Busuiocul, Davidului, și udată de pîr. Dobrotforul.

Stănișești, *tîrg*, făcînd parte din comuna cu acelașĭ nume, jud. Tecuciŭ.

Are o întindere de 2288 hect., cu o populație de 756 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, împroprietăriți la 1864.

Este reședința plășeĭ Stănișești.

Are o școală, înființată la anul 1862; 2 biserici, una cu hramul Sf. Nicolae, pe a căreĭ ușă se găsește inscripția: «In zilele prea luminatuluĭ Domn Alexandru Calimah Voevod. Amin», și cea-l'altă zidită de Sandu Polcovnicul, la 1800.

Stănișoara, *mănăstire*, jud. Argeș, plaiul Loviștea, pe malul stîng al Oltuluĭ, cam în dreptul mănăstiriĭ Cozia. Era schit nesupus la nicĭ o altă mănăstire, fie din Țară, fie din streinătate; maĭ în urmă a devenit metoh al mănăstireĭ Cozieĭ din Vîlcea.

Atît biserica cît și chiliile monahilor sunt în bună stare.

Stănișoara, *munte*, la N. com. Baia-de-Fĭer, jud. Gorj, plaiul Novacĭ. Se maĭ numește și Stănișoara-Săndești. E așezat lîngă muntele Micaia și e acoperit cu pășune, avînd stîne pe el. Face parte din munțiĭ zișĭ aĭ Băeĭ-de-Fĭer.

Stănița, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul.-d.-s., spre N.-E. de orașul Roman, la 22 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ. Este formată din satele: Buzdugi, Călugărița (Negrești), Chicera (Todireni-Sturzeĭ), Fundul-Poeneĭ, Piscul-Rusuluĭ, Poenele-Onceĭ, Stănița, Tarnița, Todireni, Veja-Clăcași, Veja-Lingurari și Vlădnicelele (Chetrile), cu reședința comuneĭ în satul Stănița.

Are o populație de 2409 locuitorĭ; 5 biserici, din care 3 de zid și 2 de lemn; o școală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4800 leĭ și la cheltuelĭ, de 4733 leĭ.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Stănița, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de orașul Roman, la 22 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 492 locuitorĭ; o biserică de zid și o școală mixtă.

Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Stănuești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul.

Satul formează comună cu cătunele: Chetreni, Cociul, Văleni, Poiana, și Seaca, cu o populație de 1613 locuitorĭ.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul comunei este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafață de 82,25 hect. (din care 2 nelucrătoare), iar livezele cu pruni, pe o suprafață de 16,25 hect.

Comerciul se face de 10 persoane. Are o școală și 2 biserici.

Stănuleasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. A fost situat mai întîiu pe Valea-Sîmbureluĭ și s'a mutat pe Valea-Lăuneluĭ.

Are o populație de 340 locuitori.

Biserica, făcută de boerul C. Trepteanu, pe la anul 1830, s'a reparat mai în urmă de enoriași.

Stăvărești, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul de reședință al comunei Cîineni, situat în partea de N., lîngă balta Amara. Are 11 hect. întindere, cu o populație de 260 suflete, și o biserică.

Stefești, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Vărbilăul, la 50 kil. de capitala județuluĭ și la 2 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește cu comunele: Bertea, Strîmbeni, Livadea, Slănicul și Schiulești.

Se compune din două cătune: Stefești și Scurtești, cu o populațiune de 899 locuitorĭ.

Are o biserică în căt. Scurtești, foarte vechie, în formă de peșteră, deservită de un singur preot; o școală, înființată la 1889.

Are 45 meseriași.

199 locuitorĭ sunt moșneni, iar 50 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ, dîndu-lise 212 hect. Eĭ posedă: 16 caĭ și ĭepe, 227 vacĭ, 57 capre, 295 oĭ și 108 porcĭ.

Pe rîul Vărbilăul sunt 6 herăstrae și 19 morĭ.

Suprafața comuneĭ, cu izlaz, pămînt de muncă, pădure, etc. e de 1058 hect.

In raionul comuneĭ este o carieră din care se scoate piatră bună pentru fabricarea ipsosuluĭ.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și cheltuelĭ de 6970,78 leĭ.

Cincĭ șosele o pun în comunicație cu com.: Bertea, Strîmbeni, Poiana și Slănicul.

Partea de N. a căt. Scurtești este acoperită de munțiĭ: Vulpea saŭ Bîrseanul, plaiul Lupuluĭ și Trifoiul, cu vîrfurile: Trifoiul, Bîrseanul și Vîrful-Cocoaneĭ.

Acești munțĭ sunt acoperiți de păduri din care se exploatează lemne, ce se taie în herăstraele instalate pe apa Vărbilăul.

Partea de E. a acestuĭ căt., împreună cu munțiĭ și vîrfurile lor, se numește Crucișoara. Părțile de S. și V. sunt acoperite de livezĭ de pruni și locurĭ pentru porumb.

Comuna e străbătută la V. de rîul Vărbilăul iar la E. de gîrla numită Valea-Poeneĭ.

Stefești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ștefești, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Stege, *munte*, între com. Borca și Transilvania, jud. Suceava (1614 m.).

Stejari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe malul Oltuluĭ, la 1 1/2 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 106 locuitorĭ.

Vite: 10 boĭ, 40 vacĭ, 16 caĭ, 100 oĭ și 20 porcĭ.

Stejarul, *cătun*, făcînd parte din com. rur. Urdari-d.-j., pl. Jiul, jud. Gorj, situat spre S. de comună, pe partea dreaptă și în albia Jiuluĭ, la poalele dealuluĭ Stejarul.

Are o suprafață de 600 hect., cu o populație de 71 familiĭ, saŭ 431 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 50 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 266 porcĭ, 300 oĭ și capre.

Comunicația cătunuluĭ cu comuna sa se face prin șoseaua vecinală, care o leagă în acelașĭ timp la S. cu căt. Strîmba.

Stejarul, *cătun*, în jud. Mehedinți, com. rur. Corcova, pl. Motrul-d.-s.

Stejarul, *sat*, cu 90 suflete, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria.

Stejarul, *sat*, cu 67 familiĭ, în jud. Neamțu, com. Pîngarați, pl. Piatra-Muntele.

Stejarul, *sat*, jud. Suceava, com. Fărcașa, pe Domeniul Coroaneĭ, de-a-dreapta Bistrițeĭ și a pîrîuluĭ Stejarul.

Are o populație de 207 suflete și o biserică, restaurată în 1885 de Administrația Domeniuluĭ Coroaneĭ, care a și înzestrat'o cu cele trebuincioase.

Stejarul saŭ Găvana, *sat*, făcînd parte din com. rur. Negoești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova. Are o populație de 297 locuitorĭ; o biserică fondată la anul 1834

www.dacoromanica.ro

de Safta Brîncoveanu, proprietara moşieĭ, şi reparată la 1888.

Aparţinea statuluĭ şi făcea parte din Postîrnacul din jud. Dîmboviţa. Este situat de-alungul apeĭ Prahova.

Stejarul saŭ **Găvana**, *moşie,* a statuluĭ, pendinte de biserica Sărindarul, în judeţul Prahova. La 1888 s'a vîndut de veci Doctorului Turnescu.

Stejarul, *munte*, în jud. Suceava, com. Fărcaşa (1347,9 m.).

Stejarul, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Fărcaşa. Izvoreşte de sub muntele Buşmeniul-Mare şi, după un curs de 12 kil., în care a învîrtit o morişcă, se aruncă în Bistriţa.

Are de tributarĭ: Pîrîul Scurt, Pîrîul-Bîtceĭ şi Pîrîul-Strungilor.

Stejarului (Pădurea-), *pădure,* în jud. Neamţu, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele; este proprietatea statuluĭ.

Stejăretul, *sat,* cu 60 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleşti.

Stejerei, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Ocolul, situată pe ţărmul stîng al Tismaneĭ, la V. de comuna Bălăceşti.

Este formată din 3 cătune: Stejerei, Găleşoaia şi Pinoasa, cu o suprafaţă de 648 hect. şi o populaţie de 280 familiĭ saŭ 895 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri, 45 care cu boĭ, 7 căruţe cu boĭ şi vacĭ, 7 căruţe cu caĭ; 264 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 126 porcĭ şi 205 oĭ şi capre.

Căĭ de cumunicaţie sunt: şoselele comunale care o pun în legătură cu toate comunele învecinate.

Are o şcoală; 3 biserici de lemn, fondate de locuitorĭ, 2 la anul 1810 şi 1 la 1886, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţĭ; 3 morĭ pe apa Tismaneĭ; 2 cîrciumĭ.

Stejerei, *cătun* al com. Stejerei, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 125 familiĭ saŭ 400 suflete.

Locuitorii posedă: 15 pluguri, 18 care cu boĭ, 15 căruţe cu caĭ; 180 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 36 porcĭ şi 30 oĭ şi capre.

Stelnica, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată între com. Feteşti şi Cegani. Se întinde din Dunăre, din dreptul oraşuluĭ Cernavoda, spre V., prin insula Balta şi cîmpia Bărăgan pe o suprafaţă de 6000 hect., din care 1600 hect. băltiş şi 110 hect. păduri, în insula Balta, iar 4290 hect. pămînt de cultură pe Bărăgan. Coprinde două moşiĭ: Stelnica, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşti, şi Maltezi, proprietate particulară.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ pe moşie 128 locuitorĭ; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 106.

Se compune din satele: Stelnica şi Maltezi, şi din cătunele (tîrlele): Caraman şi Borsereşti, cu reşedinţa în satul Stelnica.

Are o populaţie de 1700 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Teritoriul comuneĭ este udat de Dunăre, Borcea şi lacurile: Rotundul, Iepurele, Tinosul, Lacul-Mare, Blestemaţile, Zătonul, Potcoavele, Hîrşoviştea, Căţinul, Bisoaecile, Berleasca, Niculiţele şi Belciugoiul. Braţele (privalele), ce unesc Dunărea şi Borcea cu lacurile, sunt: Bîtlanul, Babele, Cîrnicea, Periatul, Poteca şi Stîlpiştea.

Vite: 500 caĭ, 2185 boĭ, 1106 oi, 53 bivolĭ şi 1172 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea ferată Bucureşti-Feteşti şi Feteşti-Făurei cu staţia Feteşti, la 3 kil. de satul Stelnica, reşedinţa comuneĭ.

Stelnica, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat pe coasta Bărăganuluĭ şi pe ţărmul stîng al braţuluĭ Borcea.

Pănă la 1832, aicĭ a fost reşedinţa administratoruluĭ plăşiĭ Stelnica şi a uneĭ capităniĭ militare. Stelnica a avut o schelă importantă.

Are o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Stemnicul, *plasă,* în jud. Vasluiu. Pîrîul Stemnicul curge prin mijlocul eĭ. Se întinde de la N.-V. spre S.-E., pe valea şi dealurile ce se prelungesc de-a dreapta şi de-a stînga pîrîuluĭ Stemnicul.

Se mărgineşte la N. cu pl. Funduri şi o parte din pl. Mijlocul; la S., cu oraşul Vasluiu şi o parte din pl. Racova; la E. cu pl. Mijlocul şi la V. cu jud. Roman şi o parte din pl. Racova.

E formată din com.: Bîrzeşti, Buda-Rafaila, Buhăeşti, Brodocul, Chetreşti, Cozmeşti, Oseşti şi Rădiul.

Teritoriul plăşeĭ este foarte deluros, maĭ cu seamă în partea de N.-E., unde ridicăturile culmilor sunt foarte înalte, micşorîndu se cu cît se lasă spre S.

Două culmĭ marĭ se desfac despre jud. Roman şi de la S.-V. plăşeĭ Fundurile se lasă, una printre pîraiele: Stemnicul şi Racova şi a căreĭ zare desparte

www.dacoromanica.ro

ambele plăşĭ, şi alta printre pîrîul Stemnicul şi rîul Bîrladul şi pe a căruĭ zare este hotarul între această plasă şi Mijlocul. Ambele culmĭ, în prelungirea lor, sunt întretăiate de văĭ cu pîrae şi se sfîrşesc la dreapta şi stînga lor, în văile marĭ ale pîraelor: Racova, Stemnicul şi rîul Bîrladul.

Partea de N.-V. a plăşeĭ este maĭ mult acoperită cu pădurĭ; Valea-Stemniculuĭ şi partea S.-E., este bogată în fîneţe.

Are o întindere de 13300 hect., cu o populaţie de 13591 suflete; 26 biserecĭ, deservite de 28 preoţĭ şi 28 eclesiarhĭ; 8 şcoale.

Este unită cu pl. Funduri, avînd reşedinţa în tîrguşorul Negreşti.

Stemnicul, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. Izvoreşte din pădurea statuluĭ, Rafaila, de la locul numit Fîntîna-Oniculuĭ, curge spre S. prin com. Oşeşti, trece pe lîngă satele: Cozmeşti, Băleşti, Deleşti, Chetreşti şi Bălteni şi apoĭ se varsă în rîul Bîrladul, prin doĭ cracĭ, unul maĭ în sus de satul Brodocul, şi altul lîngă oraşul Vasluiŭ.

Sterea saŭ Dănciuleşti, *cătun*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, situat pe domeniul Clejani. Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt în număr de 47, pe 143 hect.

Are o biserică, deservită de preotul din com. Babele.

Sterianul-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 237 hect., cu o populaţie de 104 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 92 şi al celor micĭ, de 60.

S'a înfiinţat la 1853, şi este aşezat pe loc şes.

Sterianul-de-Mijloc, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 241 hect., cu o populaţie de 88 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 50 şi al celor micĭ, de 82.

Sterianul-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la V. de căt. Butimanul.

Se întinde pe o suprafaţă de 662 hect., cu o populaţie de 204 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 177 şi al celor micĭ, de 229.

S'a înfiinţat cam pe la 1860, şi este udat de la V. spre E. de apa Coadele-Znagovuluĭ.

In raionul cătunuluĭ este pădurea Deşloaica.

Sterminoasa-Vlădişorul, *pădure*, jud. Muşcel, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moşnenilor Proculeşti şi pendinte de com. Berevoeşti-Pămînteni. Are o întindere de 600 hect., populate maĭ cu seamă cu fag, iar pe vîrful coastelor cu stejar.

Sterpoaia, *cătun*, al com. Bibeşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Sterpoaia.

Are o suprafaţă de 4875 hect., cu o populaţie de 170 familiĭ, saŭ 736 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 73 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 40 stupĭ; 265 vite marĭ cornute, 125 oĭ, 49 capre, 57 rîmătorĭ şi 17 caĭ.

Pîrîul Sterpoaia curge de la N. spre S.-E. prin mijlocul cătunuluĭ; are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală care vine de la S.-E., din com. Aninoasa; printr'un drum de care, care-l leagă cu Piscurile şi Costeşti-Daia, şi printr'o potecă de picior care l leagă cu Răşina. In aceste din urmă două direcţiĭ terenul este cu totul accidentat.

Sterpul, *rîŭ*, jud. Ilfov, îşĭ ia naştere din rîul Păltinaşul, udă moşiile: Frasinul, Băneasa, Jarcaleţi, Pietrele, Pueni şi Prundul, şi se varsă în iezerul Greaca; are o direcţiune de la V. spre E. şi o lungime de 15 kil.

Steţicani, *vechie numire a satului* Teţcani, din jud. Roman, pl. Moldova. (Vezĭ Teţcani, sat).

Acest sat exista sub numele de Teţcani în sec. al XVII-lea.

Stevia, *munte*, în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bîsca. Are 1286 m. înălţime. Plaiurile sale se unesc cu muntele Monteorul. E acoperit de izlaz şi pădure.

Stevia (Muntele-) şi Muntele-Fruntea-luĭ-Vraseĭ, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirea Znagovul, jud. Prahova.

Sticlăria, *sat*, cu 382 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleşoiul.

Sticlăria, *sat*, în partea de S.-V. a com. Cepleniţa, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat între dealurĭ. Are o populaţie de 25 locuitorĭ.

Sticlăria, *sat*, în partea de S.-V. a com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe costişa dealuluĭ Sticlăria, pe o suprafaţă de 344 hect., cu o populaţie de 81 familiĭ, saŭ 440 suflete.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică de lemn, cu 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

E înconjurat de toate părțile cu păduri, și formează un trup cu satul Sticlăria din com. Ceplenița.

Stieţeşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Adam, la V. de satul Adam.

Stigniţa, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, pe valea Drînceĭ, în partea stîngă, la 35 kil. de orașul Turnul-Severin.

Se mărginește la E. cu com. Podul-Grosuluĭ; la S., cu com. Iablanița; la V., cu com. Poroina-Mare; iar la N., cu comunele Plopi, Adunați-Teiuluĭ și Izvorălul.

Are o populație de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri, 77 care cu boĭ, 17 căruțe cu caĭ; 46 caĭ, 700 vite marĭ cornute, 400 rîmătorĭ și 780 oĭ.

Prin comună trece șoseaua Severin-Hinova-Stigniţa-Podul-Grosuluĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1329 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 885 leĭ.

Deal maĭ principal în comună este dealul saŭ culmea Stigniţeĭ, în partea de N. Intre drumurĭ este de remarcat drumul numit al Băiĭ.

Este legată cu comunele vecine prin șosele comunale.

Stipanuluĭ (Valea-), *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Giaferca-Rusă; izvorește din poalele de V. ale dealuluĭ Boclogea; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de S. a plășeĭ și pe cea de E. a comuneĭ; curge pe la poalele de N. ale dealuluĭ Boclogea, numaĭ prin păduriĭ, și după un curs de $3^1/_2$ kil., se varsă în pîrîul Taița, pe partea dreaptă, la 1 kil. maĭ jos de satul Giaferca; la gura sa se revarsă une-orĭ și formează mlăștinĭ; taie drumul comunal Balabancea-Giaferca-Rusă.

Stipevoc, *braț* al Dunăreĭ, în jud. Tulcea și Basarabia, față cu cătunul Periprava (al com. Sfiștofca). Are o lungime de 9 kil., o lărgime de 700 m. și o adîncime de 15 m., este destul de adînc pentru vapoare, dar maĭ în sus basfondurile se ridică și împiedecă navigațiunea. Este un braț secundar al mareluĭ braț Chilia.

Stipocul, *punct trigonometric,* în jud. Tulcea, în partea de V. a pl. Sulina și cea de S. a com. urb. Chilia-Vechĭe, în mijlocul grinduluĭ Stipocul. Se ridică pănă la o înălțime de 4,4 m., dominînd gîrla Iacob-Suhat și drumul comunal Pardina-Chilia-Vechĭe.

Stipocul, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea și Sulina; pleacă de pe malul drept al brațuluĭ Chilia; se întinde spre E. pe lîngă gîrla Iacob-Suhat, dă de gîrla Pardina, pe care o urmează pănă aproape de orașul Chilia-Vechĭe, pe o lungime de 38 kil și o întindere de 1400 hect; pe el merge un drum comunal Pardina-Chilia-Vechĭe; este productiv; are 15 cîșle (tîrle) de vite.

Stîlpeni, *com. rur.,* în jud. Muscel, pl. Rîurile, la 26 kil. spre S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 căt.: Stîlpeni, Surdeni, Opreștĭ și Cotoriță Țigănia, cu o populație de 985 locuitorĭ, din carĭ 149 împroprietăriți.

Se mărginește la N. cu com. Rădești; la S., cu com. Livezeni; la E., cu com. Vulturești și Bîrzești și la V., cu com. Bălilești.

Are o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 dascălĭ; o școală mixtă, înființată la 1836.

Locuitoriĭ posedă: 530 boĭ și vacĭ, 90 oĭ, 207 porcĭ, 47 capre și 15 caĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3476 leĭ și la cheltuelĭ, de 1888 leĭ.

Rîul Tîrgul udă com. în tot lungul și în el se varsă Valea-Tîngeleĭ și Valea-luĭ-Enache, pe malul drept, și Valea-Ogrezeleĭ pe partea stîngă. Pe acest rîŭ sunt 3 morĭ și 2 herăstrae.

La V. com. este dealul Valea-Popeĭ, ce merge în direcțiunea de la N. spre S., în lungimea com. și la E., Dealul-Mănăstireĭ, despărțit de dealul Valea-Popeĭ prin rîul Tîrgul. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu păduriĭ, și pe coaste cu livezĭ de prunĭ.

Prin com. trece linia ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Cîmpulung, care merg paralel, de la S. la N. Pe linia ferată e un pod de fer și pe șoseaua națională un pod de lemn peste Valea-Ogrezeleĭ.

Comunicația în com. se face prin șoseaua com. ce vine de la N. din căt. Opreștĭ, merge în lungul com. prin căt. Surdeni, pănă în căt Stîlpeni, și aci se unește la punctul numit Ancuța N. Andreiŭ, cu șoseaua vecinală ce vine de la V. din căt. Romînești, com. Bălilești și unindu se trece Rîul-Tîrguluĭ și linia ferată Golești-Cîmpulung și dă în șoseaua națională.

Sîlpeni, *sat,* făcînd parte din com.

www.dacoromanica.ro

rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa subprefecturei pl. Rîurile-Argeşelul.

Pe la E. satuluĭ trece calea ferată Goleşti şi şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

Are o populaţie de 216 locuitorĭ; o biserică, clădită de Ioniţă Stîlpeanu, la 1833.

Aci este un han mare, care, înainte de punerea în circulaţie a căieĭ ferate, servea ca staţie călătorilor şi birjarilor.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Bălileşti, este dealul numit Valea-Popeĭ, iar la S. spre com. Băjeşti este lunca satuluĭ.

Stîlpeni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muşcel, pl. Rîurile-Argeşelul, com. Stîlpeni, pe linia Goleşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1887. Se află între staţiile Clucereasa (8,1 kil.) şi Mihăeşti (6,8kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 355m,78. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 106441 leĭ, 45 banĭ.

Stîlpişul-Păcurarul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, com. Pietroşani, în întindere de 600 hect., cu un masiv des, avînd ca esenţă fag, stejar şi mesteacăn.

Stîlpul, *com. rur.*, în jud Buzăŭ, pl. Sărăţi, la 13,350 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Stîlpul şi Balta-Plopuluĭ.

Are o suprafaţă de 6870 hect., cu o populaţie de 1720 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 8 cîrciumĭ.

Vite: 690 boĭ, 450 vacĭ, 192 viţeĭ, 28 bivolĭ, 142 caĭ, 120 iepe, 25 mînjĭ, 5540 oĭ, 10 asinĭ şi 165 porcĭ.

Com. e vechie, şi a fost proprietatea Ghiculeştilor (Alecu Ghica, Căciulă-mare), de la care a trecut la familia Filitis şi apoĭ s'a înstreinat şi de la aceasta.

Stîlpul, *cătun* de reşedinţă al com. Stîlpul, jud. Buzăŭ, cu 1540 locuitorĭ.

Stîlpul, *cătun*, pendinte de com. Bălări, jud. Vlaşca, pl. Cîlnişteа, proprietatea familieĭ G. Vernescu.

Stîlpul, *moşie*, în jud. Buzău, com. Stîlpul, despărţită în treĭ corpurĭ: Stîlpul Monteoru, 2900 hect., Stîlpul Hr. Filitis (acum Demetrescu) 1100 hect. şi Stîlpul Elena Filitis (acum Maria S. Pană) 1100 hect.

Stîlpul, *deal*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mogoşeşti.

Stîlpul-Roscăĭ, *stîlp de piatră*, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, aşezat în pamînt pe locul unde se termină Valea-luĭ-Ştefan-Vodă, în valea pîrîuluĭ Moşna.

Stîna-Vechie, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, lîngă Prohogeşti. La poale are fîneţe şi imaşe, iar pe coaste şi vîrf, tufe de arinĭ.

Stînca, *com. rur.*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, în jos de com. Sculeni, situată pe dealul Stînceĭ şi şesul Jijieĭ, pănă în apa Prutuluĭ. E formată din satele: Stînca, Cîrpiţi, Luceni, Luceni-Băcăloaeĭ, Luceni-Sturzoaeĭ, Icuşeni şi Cotul-luĭ-Ivan, cu o populaţie de 348 familiĭ, saŭ 1667 suflete.

Prin mijlocul comuneĭ trece rîul Jijiea, formînd maĭ multe cotiturĭ, iar în partea despre V., se prelungeşte Dealul-Stînceĭ, spre S. pănă în com. Golăeşti.

Are 4 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ; o moară de aburĭ şi 4 poduri pe apa Jijieĭ.

Vite: 1807 vite marĭ cornute, 2065 oĭ, 182 caĭ şi 753 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 9583 leĭ, 48 banĭ, la venituri, şi de 9576 leĭ, 70 banĭ, la cheltuelĭ.

Stînca, *sat*, jud. Botoşani, lîngă dealul Stînca, pe ţărmul drept al Prutuluĭ, în partea de N. a com. Satul-Ştefăneşti, pe moşia Ştefăneşti.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 152 familiĭ, saŭ 675 suflete; 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 216 boĭ şi vacĭ, 62 caĭ, 880 oĭ, 160 porcĭ; 160 stupi cu albine.

Stînca, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Stînca, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 51 familiĭ sau 238 suflete.

Vite: 243 vite marĭ cornute, 183 oĭ, 23 caĭ şi 17 rîmătorĭ.

Aicĭ este castelul proprietaruluĭ Roznovanu, zidire frumoasă, în curtea căreia se află o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Poziţiunea înaltă a dealuluĭ, acoperit cu pădure, dă un aspect frumos atît satuluĭ cît şi casteluluĭ, care se văd de la o distanţă foarte mare.

Stînca, *deal*, în partea despre V. a satuluĭ Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi. Se întinde de la S. la N. Este o continuare a dealuluĭ Coran din com. Voineşti, şi se termină la satul Cogeasca-Vechie, de care se desparte prin un iaz. Pe înclinarea de E., e situat satul Scoposeni, iar pe cea de E. satele: Bogdăneşti, Dîrjeni şi parte din Cucuteni.

www.dacoromanica.ro

Stînca, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din pădurea Stînca, jud. Iaşi, pl. Turia, com. Cărniceni, curge spre S., formînd iazul Patron şi Iazul-de-la-Brazdă.

Stînca, *deal*, jud. Botoşani, care se termină lîngă Prut şi satul Stînca din com. Satul-Ştefăneşti. Este o ultimă ramificare a dealurilor ce se întind între Prut şi Başeŭ. In partea de E. a dealuluï, lîngă Prut, se văd eşite nişte stîncï de piatră calcară. In aceste stîncï, şi anume în partea despre Prut, unde aŭ forma unuï perete înalt şi prăpăstios, se află o peşteră numită «Casa Doamneï», despre care legenda spune că ar fi fost locuită de Doamna luï Ştefan-cel-Mare şi maï tîrziŭ de un pusnic.

Stînca-cu-Zvorăştea, *sate*. Vezï Zvorăştea-cu-Stînca, sate, judeţul Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Zvoăştea.

Stînca-luï-Negri, *stîncă*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, la capătul Trotuşuluï, pe dreapta.

Stînca-luï-Ureche. Vezï Liveni-Mitropolieï, *sat*, jud. Dorohoiu, pl. Başeul, com. Manoleasa.

Stînca-Mare, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. ruï. Somova; se desface din dealul Comori, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeï şi cea de V. a comuneï; lasă spre N. dealul Stînca-Mică; pe la poalele de S. curge pîrîul Somova şi merge drumul judeţean Tulcea-Isaccea, iar pe muchie, drumul Parcheş Somova; acest din urmă e aşezat la poalele sale de E., iar cel-l'alt la cele de V.; este de natură stîncoasă, înalt de 140 m. şi acoperit cu păduriï şi păşunï.

Stînca-Mică, *deal*, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeï Isaccea şi cea de V. a com. Somova; se desface din dealul Stînca-Mare, se întinde spre E., în o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. E de natură stîncoasă; pe la poalele sale de N. e drumul comunal Parcheş-Somova; are 92 m. înălţime; e acoperit cu verdeaţă.

Stînca-Popricani, *deal*, judeţul Iaşi, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieï, în partea de E. a satuluï Popricani. Se desface din dealul Popricani, din partea de S. a satuluï şi continuă spre E., terminîndu-se în Valea-Jijieï, în partea de N.-E. Intre dealurile Popricani şi Stînca-Popricani, în partea de N. spre Podul-Jijieï, se formează valea Popricani, pe care se lasă şi şoseaua judeţeană Iaşi Botoşani.

Stîncăşeni, *sat*, jud. şi pl. Tutova, com. Corodeşti, spre V. de satul Corodeşti, aşezat într'o vale strîmtă. Se împarte în 2 părţï: Stîncăşeni-Boereştï şi Stîncăşeni-Răzăşï, cu o populaţie de 643 locuitorï.

Stîneï (Valea-), *cătun*, al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorï şi 54 case.

Stîneï (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzău, com. Bălăneşti, căt. Cozieni, fost azilul refugiaţilor din 1821.

Stîngăceaua, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d. j., situată pe Valea-Stîngăceleï, care are direcţiunea de la V.-E., la 63 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Se mărgineşte la E. cu com. Butoeşti; la N., cu com. Grozeşti şi Strehaia; la V., cu moşia statuluï Strehaia, şi spre S. cu căt. Stăncesti, din com. Strehaia.

Satul formează com. cu Stîngăceaua-d. s., căt. Birlogeni şi mahalalele Ciuleeşti, Cearîngani, Podul-Motruluï şi Insurăţei.

Are o populaţie de 1580 locuitorï; o şcoală şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţï.

Locuitoriï posedă: 62 pluguï, 100 care cu boï, 14 căruţe cu caï; 80 stupï; 800 vite marï cornute, 40 caï, 740 oï şi 610 rîmătorï.

Prin comună trece şoseaua naţională Vîrciorova - Bucureşti. Are şi o şosea comunală ce duce la Grozeşti.

Budgetul comuneï e la veniturï de 1470 leï, iar la cheltuelï, de 774 leï.

Ape sunt: Pîrîul-Stîngăceleï şi Apa-Motruluï, care o udă în partea de S., iar dealurile sunt: dealul Stîngăceaua, Grozeşti, aşezat în partea de N., formînd Culmea-Stîngăceleï, şi Dealul-Motruluï, în partea de S.

Stînişoara, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, peste care trece şoseaua Fălticeni-Broşteni-Dorna. In vîrful săŭ este un canton ce servă de adăpost cantoniştilor şi călătorilor (1157 m.).

Stîrcea, *ostrov*, cu pădure de salcie, judeţul Vlaşca, pe domeniul Giurgiŭ, în suprafaţă de 250 hect.; ţine de ocolul silvic Giurgiŭ.

Stîrceï (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Strunga şi Miclăuşeni. Izvoreşte la S. de satul Hăbăşeşti, curge de la N.-E. la S.-V.

www.dacoromanica.ro

şi formează în cursul său două iazuri, trece pe la V. de satul Miclăuşeni şi aproape de vărsa rea sa primeşte pe stînga pîrîul Miclăuşeni, apoi se varsă în rîul Siretul, de-a stînga. Pe malul drept al acestui pîrîu merge şoseaua Roman Iaşi.

Stîrci-de-Jos, *sat*, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-s. 243 locuitori.

Stîrci-de-Sus, *sat*, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-j., o populaţie de 243 suflete, şi o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Stîrpul, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Carol I, spre N de satul Carol I şi alăturea cu el, pe malul drept al rîului Siret. Are o populaţie de 267 locuitori şi o biserică de zid.

Stoborăşti, *com. rur.*, în judeţul Teleorman, pl. Teleormanului, situată pe partea stîngă a rîului Vedea, pe un deal numit Sadina, la 33 kil. de Roşiori şi la 74 kil. de reşedinţa judeţului.

E formată din cătunele Stoborăşti şi Barza, cu reşedinţa în Stoborăşti.

Despre N.-V. curge pîrîul Barza, care se varsă în Vedea, străbătînd prin pădurea statului Barza-Stoborăşti.

Se învecineşte cu Tufeni la N., cu Ghimpeţeni la S., cu Tecuciul şi Doagele la E., iar la V. cu rîul Vedea.

Are o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 684 suflete; o şcoală şi o biserică, în Stoborăşti, cu 1 preot şi 1 eclesiarh.

Locuitorii împroprietăriţi după legea rurală sunt: 102 din Stoborăşti şi 30 din căt. Barza, pe o întindere de 360 hect.

Locuitorii posedă: 445 vite mari cornute, 132 cai, 8 măgari, 2042 oi, 38 capre şi 193 porci.

Budgetul comunei e la venituri de 4733 lei 33 bani şi la cheltueli, de 4174 lei 94 bani.

Se leagă cu com. Tecuciu-Calenderu prin o şosea vecinală de 8 kil.; cu com. Şerbăneşti-d.-s., din jud. Olt, prin căi naturale; cu com. Tufeni şi Ghimpeţeni, tot prin şosele vecinale. Cu com. Crîmpoaia saŭ Ghioca din jud. Oltul se leagă printr'un pod peste rîul Vedea.

Stoeneşti, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Călniştea, compusă din cătunele: Stoeneşti-Moşteni, Stoeneşti-d.-s. şi Stoeneşti-d.-j., situată pe coasta dreaptă a apei Călniştea, între Uzunul şi Tangîrul, la 27 kil. de Giurgiu, 36 kil. de Bucureşti, şi la 11 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşei.

Are 2 biserici, cu 2 preoţi şi 3 cîntăreţi; o şcoală mixtă; 8 cîrciumi; o moară cu aburi.

Locuitorii sunt parte moşteni. Ei posedă: 385 boi şi vaci, 25 bivoli, 79 cai, 1698 oi şi capre şi 342 rîmători.

Stoeneşti, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşi nume, situată la gura Tesluiului, lîngă Olt, peste care se află un pod pe cablu, la 11 kil. spre E. de Caracal.

Are o populaţie de 968 locuitori; o şcoală mixtă; 2 biserici: S-ţii Voivozi (1830) şi Sf. Nicolae (1831), cu 2 preoţi şi 4 cîntăreţi; un herăstrău cu abur; 4 cîrciumi.

In coprinsul comunei se află ruine antice şi prin centrul satului trece drumul aşternut cu piatră măruntă, ce merge de la Izlaz spre Romula, numit Drumul-lui-Traian.

Stoeneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, formată din 4 mahalale: Mogoşeşti, Prislopul, Valea-Siliştei şi Mărăcini-Mari.

Se mărgineşte la E. cu com. Smeurătul, la N. cu com. Dobriceni, la S. cu Buneşti şi la V. cu Petrari-d.-j.

E situată pe rîul Cacova şi Dobriceni, la 19 kil. de capitala judeţului şi la 12 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 717 locuitori; 2 biserici, una în Valea-Siliştei, reclădită la anul 1860, şi cea-l'altă în Prislopul la anul 1891; o şcoală, înfiinţată la 1859; 6 mori.

Locuitorii sunt moşneni şi se ocupă cu transportul sării prin judeţele vecine şi facerea de spete. Ei posedă: 200 cai, 70 boi, 100 vaci şi 30 oi.

Şoseaua dupe apa Govorei le înlesneşte comunicaţia.

Stoeneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stoeneşti-Palanga, pl. Sabar, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe ambele maluri ale rîului Răstoaca. De la N.-V. satului, rîul se desparte în 2 braţe, care se împreună spre S.-E. Pe la S. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 810 hect., cu o populaţie de 427 locuitori.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 2 hangii.

Numărul vitelor mari e de 306 şi al celor mici, de 419.

Stoeneşti, *sat*, făcînd parte din

www.dacoromanica.ro

com. rur. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Are o populaţie de 554 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

D'asupra satuluĭ este Colţul-Albineĭ, munte de piatră calcaroasă, bună pentru fabricarea varuluĭ, şi tot aci este izvorul Glodul, cu apă minerală.

Prin mijlocul satuluĭ trece Valea-Stoeneştilor, care se varsă în rîul Dîmboviţa.

Stoeneşti, *tîrle,* pendinte de com. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, situate pe malul verigeĭ Stoeneşti. Se învecinesc la S. cu Chiciul statuluĭ Cistia.

Stoeneşti, *locuinţă izolată,* însemnată în Istoria Ţăreĭ, în faţa căt. Stoeneşti, com. Bădeni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

«La 1595, August, Mihaiu Viteazul, în urma resbeluluĭ de la Călugăreni, văzînd pe de o parte micul număr al oasteĭ sale şi oboseala de care era coprinsă, iar pe de alta că armata Moldoveană trebuea să se întoarcă în ţară, din causă că Moldova era ameninţată de invasia Polonilor şi Tătarilor, găsi cu cale să se tragă la munţĭ, unde să aştepte şi sosirea luĭ Batori cu oştile sale.

Mihaiŭ luă drumul în sus pe apa Dîmboviţeĭ, trecu pe la cetatea luĭ Neagoe-Vodă (Muscel) unde odihneşte cît-vă timp, apoĭ ajunge la cătunul Stoeneşti, unde găsind o poziţie bine garantată 'şĭ aşezá lagărul aşteptînd ajutor de la Batori. Sinan Paşa se ia după Mihaiŭ şi 'şĭ aşează tabăra în faţa lagăruluĭ luĭ Mihaiŭ, pe o înălţime pe unde amîndouă taberile se puteaŭ vedea.

Peste puţin soseşte în lagărul de la Stoeneşti ajutor de la Sigismund Batori. Oastea luĭ Mihaiŭ unită cu a luĭ Batori forma o armie respectabilă.

Sinan, descurajat de înfrîngerea de la Călugăreni, şi văzînd că oastea creştină a sporit în mod atît de considerabil, 'şĭ ridică tabăra din faţa duşmanuluĭ şi se aşează lîngă Tîrgovişte». (Nic. Balcescu).

Stoeneşti, *izvor,* cu ape clorurate, sodice, iodurate şi bromurate, jud. Muscel, com. rur. Bădeni Pămînteni.

Stoeneşti, *cîmpie,* jud. Ilfov, pl. Znagov, com. Corbeanca, care se întinde pe lîngă coasta dealuluĭ Pociovalıştea.

Stoeneşti-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Călniştea, pendinte de comuna Stoeneşti, situată pe coasta dreaptă a Călniştеĭ, între Stoeneşti-Moşteni şi Stoeneşti-d.-s.

In 1864 s'aŭ împroprietărit aci 70 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd 210 hect. Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Stoeneşti-de-Sus, *cătun,* judeţul Vlaşca, pl. Călniştеĭ, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe coasta dreaptă a Călniştеĭ, la extremitatea V. a com., lîngă Tangîrul.

La 1864, s'aŭ împroprietărit aci 40 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd o suprafaţă de 120 hect.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Stoeneşti-Moşteni, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe malul drept al Călniştеĭ, alăturĭ cu trupul Iaşi din Strîmba-d.-j.

Stoeneşti-Palanga, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 30 kil. spre V. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Răstoaca. Stă în legătură cu Floreşti-d.-s. prin o şosea vecinală.

Este formată din satele: Drugăneşti, Deleni, Gogora, Icoana, Palanga, Pălănguţa şi Stoeneşti, cu o populaţie de 2419 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2949 hect.

Are 5 biserică (la Drugăneşti, Deleni, Icoana, Palanga şi Stoeneşti); 1 şcoală mixtă.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ şi 4 hangiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 199 pluguri: 163 cu boi, 36 cu caĭ; 395 care şi căruţe: 263 cu boĭ, 132 cu caĭ; 2 maşinĭ de treerat; 359 caĭ şi ţepe, 21 armăsarĭ, 672 boĭ, 728 vacĭ şi viţeĭ, 64 taurĭ, 4 bivolĭ, 374 porcĭ şi 1616 oĭ.

Stoenoaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, plasa Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1046 hect., cu o populaţie de 255 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 260 şi al celor micĭ, de 354.

S'a înfiinţat pe la anul 1800, de un fost proprietar, Buzescu.

Stoeşeşti, *com. rur.,* în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezată între com. Ţifa-Dodeşti şi Tămăşăni, la E.; Viltoteşti la N. şi judeţul Tutova la S.

Este formată din satul cu acelaşĭ nume, aşezat între dealurile: Podeiul şi Hîncul, în hotar cu jud. Tutova.

Are o suprafaţă de 1430 hect.

www.dacoromanica.ro

cu o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 1 dascăl; o moară cu aburĭ.

Prin sat trece pîrîul Stoeşeşti, iar prin prejur sunt viĭ şi livezĭ

Stogul, *munte*, la hotarul jud. Putna cu Transilvania, de unde izvoreşte Oituzul.

Stoicani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Folteşti, pl. Prutul, în partea S.-V. a comuneĭ, lîngă Prut.

Are 419 suflete şi o biserică.

Stoicăneşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe pîrîul Calmăţuiul, ramura cea de V., numit şi Sodolul, la 37 kil. de capitala jud. şi cam la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu şesul numit Cîmpia-Boianuluĭ şi com. Alimăneşti, la E. cu com. Văleni, la S. cu com. Crăciunei d.-s., şi la V. cu com. Drăgăneşti.

E străbătută de la N. la S. de pîrîul Călmăţuiul, care izvoreşte din cîmpia Boianuluĭ.

Are o populaţiune de 1998 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ; una vechĭe, închisă, clădită la 1825, cu următoarea inscripţiune:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce prăznueşte hramul sfinţilor Impăraţĭ Constantin şi Elena şi al sf. Arhidiacon Ştefan, s'a ridicat din temelie şi s'a zugrăvit, după cum se vede, cu toată cheltuiala D-luĭ Constantin Şetrarul şi soţia sa Anghelina şi a altor locuitorĭ, în zilele Domnuluĭ nostru Ion Alexandru Şuţu Voevod şi a mitoruluĭ de Dumnezeu părintele nostru Iosif».

Şi a doua, fondată la anul 1888—89, şi avînd de ctitorĭ pe D na Elena şi D. Constantin Fîntîneanu, cu ajutorul tutulor locuitorilor.

Locuitoriĭ, în număr de 219, s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 925 hect. din proprietatea D-neĭ Fîntîneanu. Eĭ aŭ 221 caĭ, 109 ţepe, 597 boĭ, 156 vacĭ, 116 capre, 3103 oĭ, 367 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde pe o suprafaţă de 3175 hect.

Comerciul se exercită în com. de 8 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la 5317,40 leĭ.

Se leagă la S.-V. printr'o şosea comunală cu com. Drăgăneşti şi la N.-E. cu comuna Văleni.

Stoicăneşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Olanul.

Are o populaţie de 130 familiĭ şi o biserică vechĭe, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *moşie*, jud. Argeş, pl. Oltul, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Horezul din Vîlcea.

Are o întindere de 3293 pogoane.

Pe apa Topologuluĭ sunt 2 morĭ şi 4 pive.

Stoiceni - Pleşoiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 26 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din 15 sate: Băneşti, Buneşti, Dosul-Rîuluĭ, Galtofani, Lambeşti, Pleşoiul, Predeşti, Tipeşti, Stoiceni, Şerbăneşti, Trăistari, Orăşeni, Trucmei, Valea-Vieĭ şi Voiculeşti, cu o populaţie de 1633 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 2 bisericĭ, una în Pleşoiul şi cea-l'altă în Stoiceni; o şcoală.

Vite: 1680 boĭ şi vacĭ, 45 caĭ: 7 bivolĭ, 550 oĭ, 30 capre şi 600 rîmătorĭ.

Stoiceşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Frăţila, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 629 locuitorĭ şi o şcoală.

E brăzdat de dealurile Stoiceşti, Furcătura şi Piscul-Lung, şi udat de văile: Richita şi Mătuşei.

Stoileşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 36 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 24 kil. de Piteşti. Se compune din 8 sate: Băloiul, Bologai, Bolomireasca, Cuca, Geamăna, Mieleşti, Stoileşti şi Văcăria, cu o populaţie de 1626 suflete.

Are 8 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 683 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 626 oĭ, 33 capre, 497 rîmătorĭ.

Stoileşti, *sat*, cu 413 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Are o biserică, cu hramul Buna Vestire, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stoina, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Ocolul, la 43 kil. de Craiova şi la 14 kil. de reşedinţa pl., comuna Melineşti.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Amaradia, de-alungul şoseleĭ judeţene Craiova-Căpreni, din pl. Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Slăvuţa; la V., cu com. Poiana; la N., cu com. Căpreni, şi la S. cu com. Mierea-Birnici.

Terenul comuneĭ este accidentat de prelungirile dealuluĭ Icleanul.

www.dacoromanica.ro

Este udată de rîul Amaradia, ce curge pe limita de E., cu direcţiunea N.-S. şi care primeşte pe teritoriul comunei pîrîiaşe intermitente, care se formează din ploi şi din topirea zăpezei.

Se compune din 8 cătune: Ciorari, care este cătunul de reşedinţă, Olăreasa, Plopul, Runcul, Slăvuţa, Stoina, Urda şi Valea-lui-Stan.

Are o suprafaţă de 670 hect. cu o populaţie de 1852 locuitori; o şcoală mixtă; două biserici, una în cătunul Stoina, iar cea-l'altă în cât. Slăvuţa, făcute de bîrne de locuitori. Sunt şi două mănăstiri în cătunele Slăvuţa şi Ciorari, făcute la 1812 de Pitarii Ene şi Teodosie. Doi preoţi şi 4 cîntăreţi oficiază succesiv la fie-care biserică.

Vite: 68 cai, 758 vite cornute, 1966 oi, 250 porci şi 359 capre.

Pădurile Păişani şi Ciorari aparţin moşnenilor. Sunt compuse din stejar, gîrniţă, cer, fag, ulm, frasin, etc.

Viile, în întindere de 35 hect., aparţin moşnenilor şi produc vin alb.

Stoina, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina, aşezat pe valea cu acelaşi nume. Are o populaţie de 324 locuitori; o şcoală mixtă; o biserică, fondată de locuitori; 2 cîrciumi.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stoiniţa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Balta, jud. Dolj, situat la 2 kil. spre S.-E. de Stoina. E udat în partea de E. de rîul Amaradia şi brăzdat în partea de S. de dealul Icleanul.

Are o populaţie de 53 familii, saŭ 233 suflete; o biserică de lemn, cu hramul Sf. Grigore Decapolitul, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stolniceni, *com. rur.*, jud. Suceava, numită şi Stolniceni-Prăjescu, situată la S.-E. plăşei Siretul-d.-j., la 53 kil. de Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Ruginoasa; la V., cu com. Mirosloveşti şi Păşcani; la S., cu jud. Roman şi la N., cu com. Păşcani.

Are forma unui poligon neregulat înclinat spre E. (albia Siretului).

Se compune din satele Stolniceni-Prăjesculuĭ şi Cosmeşti, cu reşedinţa în cel d'întîi.

Are o populaţie de 1852 suflete; 3 biserici, deservite de 2 preoţi şi 4 cîntăreţi; 2 şcoale mixte.

Vite: 67 cai, 340 boi, 230 vaci, 1800 oi şi 100 porci.

Budgetul com. e la venituri de 6252,31 lei şi la cheltueli, de 5795,35 lei.

E udată de rîul Siretul cu micii afluenţi: Purcileşti, Pietrişul, Pîrîul-din-Bahnă, Gîrla-Morii, pîrîul Hermeziul şi alte vre-o 4 pîrîiaşe.

Suprafaţa teritoriului comunei e de 2796 fălci.

Improprietăriţi în 1864 sunt 157 fruntaşi, 64 pălmaşi şi 115 codaşi, stăpînind 851 fălci.

Stolniceni, *sat*, în partea de N. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe o costişă, spre V., pe stînga rîului Jijiea. Are o suprafaţă de 757 hect., cu o populaţie de 82 familii, saŭ 337 suflete.

Vite: 280 vite mari cornute, 802 oi, 59 cai şi 79 rîmători.

Moşiea e proprietatea Statuiui.

Stolniceni, *cătun*, jud Vîlcea, pl Ocolul, com. Ocnele Mari, la S. de Rîureni. Lîngă Stolniceni se află urmele cetăţei romane Ruconium. Aci se văd cărămizi cu litera *n*, late de $2^1/_2$ decimetri şi lungi de 3 decimetri.

Stolniceni - Costandache, *sat*, pe moşia cu acelaşi nume, jud. Suceava, com. Lespezile, aşezat pe ţărmurile rîpoase ale pîrîului cu acelaşi nume.

Vatra satului ocupă 21 fălci, cu o populaţie de 561 suflete.

Improprietăriţi în 1864 sunt: 60 fruntaşi şi 52 pălmaşi, stăpînind 344 fălci.

Are o biserică, cu hramul Sf. Arhanghelii, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o altă biserică veche de lemn, în care nu se mai oficiază şi despre care se zice că ar fi fost schit de călugări; o şcoala mixtă.

In 1803, Stolniceni, a caseĭ Postelniculuĭ Grigoraş Hermeziu, aveaŭ 51 liuzi, plătind 472 lei bir anual, la care se adăogeaŭ «liuziĭ ot tam 3 cu 24 lei bir». («Uricariul , vol. VI, p. 281 şi 208 şi vol. VII, p. 246).

Stolniceni-Prăjescu, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaşi nume, jud. Suceava, aşezat pe podişul, coastele şi poalele dealurilor Troian şi Ciupeşti.

Vatra satului ocupă 23 fălci, cu o populaţie de 891 suflete.

Improprietăriţi în 1864 sunt: 63 fruntaşi, 24 pălmaşi şi 57 codaşi, stăpînind $334^1/_2$ fălci.

Are 2 biserici, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1823 de Logofătul Ioan Prăjescu şi soţia sa Sultana, deservită de 1 preot, 1 diacon şi 2 cîntăreţi; cea-l'altă de lemn, în jurul căreia e cimitirul satului Stolniceni, pe locul desfiinţatului sat Purcileşti; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

www.dacoromanica.ro

Familia Prăjescu este una dintre cele mai vechĭ familiĭ boereştĭ din Ţară, citată de Cantemir în Descrierea Moldoveĭ.

Vasile-Lupu şi fiul său Ştefăniţă-Vodă, aveaŭ pe Prăjeşti printre fruntaşiĭ boerĭ aĭ Ţăreĭ. («Letop. Ţăreĭ», tom. I, p. 322 şi 370).

Drumurile principale sunt: la Păşcani (3 kil.), la Cozmeşti (4 kil.), la Ciohoreni (10 kil.) şi la Brăteşti (6 kil.).

Stolnici, *sat*, cu 600 locuitorĭ, pe apa Cotmeana, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Stolnici-Izbăşeşti. Are o biserică vechĭe, zidită de boerul Bălăceanu, proprietarul moşieĭ Stolnici, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. Aci se află Gara-Stolnici, a căieĭ ferate Piteşti-Slatina.

Stolnici, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Argeş, pl. Cotmeana-Gălăşeşti, căt. Stolnici, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Costeşti (15,9 kil.) şi Corbul (9,5 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ de 183m,22. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 82940 leĭ şi 49 banĭ.

Stolnici-Izbăşeşti, *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Cotmeana, compusă din 2 sate: Stolnici (600 locuitorĭ) şi Izbăşeşti (300 locuitorĭ). Are 2 biserici, una în Stolnici şi cea-l'altă în Izbăşeşti, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 814 boĭ şi vacĭ, 131 caĭ, 3477 oĭ, 50 capre şi 953 rîmătorĭ.

Prin com. trece rîul Cotmeana.

Stolojani, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Turceni-d.-s., pe partea dreaptă a Jiuluĭ şi la 1 kil. de culmea dealuluĭ Pivniţa-Inaltă.

Are o suprafaţă de 711 hect., cu o populaţie de 79 familiĭ, saŭ 306 suflete; o biserică vechĭe de lemn, făcută de locuitorĭ pe la 1800, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ; 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 25 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 10 stupĭ; 241 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 192 oĭ, 14 capre şi 76 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 901 leĭ, 89 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 891 leĭ, 30 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care o pune în legătură la N. cu com. Calapîrul-d.-j., iar la S. cu com. Turceni-d.-s.

Stolojani, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Vulcan, la N. com Corneşti, situată pe ambele ţărmurĭ ale Jaleşuluĭ, care o împarte în două.

Are o întindere de 120 hect., cu o populaţie 146 familiĭ, saŭ 710 suflete; o şcoală; 3 biserici, 1 făcută la 1832, iar cele-l'alte două mai vechĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ şi 2 piue pe apa Jaleşuluĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 785 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 754 leĭ şi 74 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 80 pluguri, 26 care cu boĭ şi vacĭ, 5 căruţe cu caĭ; 20 de stupĭ; 585 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 40 capre, 18 caĭ şi 126 rîmătorĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care o pune în legătură cu Arcani, iar la S. cu Corneşti, pe unde trece şi şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin.

Storeşti, *com. rur.*, în jud. Botoşani, situată în centrul plăşeĭ Coşula, se întinde pe dealurile Ţencuşa, Holmul şi Roşul şi pe cele care se desfac din acestea. E formată din satele Storeşti şi Tîrgul-Frumuşica.

Teritoriul com. e foarte accidentat şi rîpos, compus din dealurĭ înalte şi petroase, între care Ţencuşa şi Holmul sunt cele mai înalte.

Se întinde pe o suprafaţă de 1654 hect., cu o populaţie de 1740 locuitorĭ.

Are o şcoală; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 4 morĭ de apă pe Pîrîul-Satuluĭ şi Petricelul; 1 moară de aburĭ, 1 fabrică de sticlă în pădure şi 1 carieră de piatră, în partea de N.-V. a dealuluĭ Ţencuşa.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7574 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7487 leĭ.

Vite: 331 boĭ şi vacĭ, 125 caĭ, 1110 oĭ, 48 capre, 52 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 260 stupĭ cu albine.

Prin com. trece calea naţională Botoşani-Hîrlău, prin tîrguşorul Frumuşica.

Storeşti, *sat*, în jud. Botoşani, com. Storeşti, pl. Coşula, situat în partea de V. a comuneĭ, pe coastele rîpoase ale dealurilor Ţencuşa şi Holmul.

Are o populaţie de 106 familiĭ, saŭ 350 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 92 caĭ, 320 boĭ şi vacĭ, 2 bivolĭ, 68 porcĭ, 5 capre şi 1238 oĭ; 170 stupĭ de albine.

Storeşti, *pădure*, jud. Botoşani, pl. Coşula, com. Storeşti, în întindere de 500 hect., pe dealurile Ţencuşa, Holmul, Roşul, şi Valea-Runculuĭ.

Storneşti, *sat*, în jud. Iaşi, pl.

www.dacoromanica.ro

Cîrligătura, com. Sineşti, spre N. de satul Sineşti, situat pe valea pîrîuluĭ Osoiul. Are o populaţie de 137 familiĭ, saŭ 606 locuitorĭ, şi o biserică cu 1 eclesiarh.

Vite: 39 caĭ, 580 vite marĭ cornute, 164 rîmătorĭ şi 858 oĭ.

Strachina, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Ţîndărei, situat la S. de valea Strachina şi spre V., la 2 kil. de satul Ţîndărei.

Inainte a purtat numirea de Chiva.

Are o şcoală mixtă.

Strachina, *lac*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa Balta, situat pe valea cu acelaşĭ nume. Se întinde spre N., pănă lîngă satul Murgeanca, iar de aci are direcţia spre V. Are o lungime de 20 kil. şi conţine mult peşte.

Strahotin, *sat*, jud. Botoşani, pl. Jijia, pe dreapta Jijieĭ, la poalele dealuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de S.-V. a com. Dîngeni. Are o suprafaţă de 991 hect., cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 205 suflete.

Vite: 22 caĭ, 254 boĭ şi vacĭ, 71 porcĭ şi 417 oĭ.

Strahova, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 164 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Intrarea în Biserică.

Hotarele moşieĭ sunt Bosia, Cobîla şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Straja, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, făcînd trup cu satul Asăul.

Straja, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngaraţi, situat pe stînga rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 299 locuitorĭ, care se ocupă cu agricultura şi plutăria.

Straja, *deal*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j.; ţine de com. rur. Strehaia, este punct de observaţiune, fiind înconjurat cu 2 şanţurĭ naturale şi formează o poziţie strategică.

Acest loc a servit altă dată trupelor care păzeau castelul din curtea mănăstireĭ Strehaia.

Dealul Straja este în legătură, din punct de vedere istoric, cu Comanda.

Straja, *unul dintre piscurile* munteluĭ Pietrele-Roşiĭ, jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Stravolca, *sat*, jud. Brăila, la 2 kil. spre S.-V. de satul Surdila-Găiseanca, pe malul de E. al laculuĭ cu acelaşĭ nume, înfiinţat la 1859.

Are o populaţie de 32 locuitorĭ.

Vite: 10 caĭ, 80 vite cornute, 150 oĭ şi 5 rîmătorĭ.

Străchineşti, *fost schit*, jud. Vîlcea.

Străchineşti, *subdivizie a com.* Băeşti, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s. Această mahala forma în vechime o singură comună, dar locuitoriĭ aŭ părăsit'o, ducîndu-se prin comunele vecine. Are o populaţie de 38 locuitorĭ. Aci e schitul cu acelaşĭ nume. Este situată între dealul Gruiul şi rîul Olteţul şi străbătută de şoseaua Băbeni-Horezul.

Străini-Dobreni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 21 kil. spre S. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Pe lîngă com. trece calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ. Stă în legătură cu com. Vidra prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Bragadirul şi Vidra, cu o populaţie de 1546 locuitorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4494 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4463 leĭ.

Are o biserică, la Bragadirul; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 2 podurĭ.

Vite: 135 caĭ şi ţepe, 470 boĭ, 171 vacĭ şi viţeĭ, 3 taurĭ, 57 bivolĭ, 31 bivoliţe, 3 capre, 144 porcĭ şĭ 1363 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 242 pluguri: 216 cu boĭ şi 26 cu caĭ; 247 care şi căruţe: 218 cu boĭ şi 29 cu caĭ; 1 maşină de treerat.

Improprietăriţi 231 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ 174.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Străjescu, *cătun*, jud. Putna, pl. Suşiţa, com. Ciuşlea, situat între Gîrla Morilor şi Siret, aproape de revărsarea Gîrleĭ în Putna.

Are o populaţie de 269 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

Străoani-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, situată pe malul şi în valea Şuşiţeĭ, la 4 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 32 kil. de capitala judeţuluĭ. E străbătută de pîrîul Valea Daniĭ.

Se compune din cătunele: Repedea, Străoani-d.-j. şi Văleni, cu o populaţie de 478 familiĭ, sau 1871 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Străoani-d.-j., şi 2 filiale, una cu hramul Adormirea, în Repedea, şi cea-l'altă, cu hramul Naşterea Maicĭ Domnuluĭ, în Văleni; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ

www.dacoromanica.ro

de 17904 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 17816 leĭ.

Vite: 394 boĭ, 116 vacĭ, 228 caĭ, 180 oĭ, 30 capre şi 281 porcĭ.

Străoani-de-Jos, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume. E situat pe muntele Şuşiţeĭ şi străbătut de pîrîul Valea-Daniĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă.

Străoani-de-Sus, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată lîngă Străoani-d.-j., la V., spre coasta pîrîuluĭ Repegioara, la 5 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 33 kil. de capitala judeţuluĭ. E formată din cătunele: Muncelul, Străoani-d.-s., Talapanul şi Varniţa, cu o populaţie de 533 familiĭ, saŭ 1952 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 1 filială cu hramul Sf. Nicolae-Vechiŭ, ambele în căt. Străoani d.-s.,; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Muncelul, şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Varniţa; o şcoală.

Vite: 262 boĭ, 98 vacĭ, 156 caĭ; 263 oĭ, 60 capre şi 140 porcĭ.

Locuitoriĭ din cătunul Varniţa, în care a fost şi un mic schit de călugărĭ cu acelaşĭ nume, se ocupă cu fabricarea varuluĭ din pietrele calcaroase aflate pe valea Şuşiţeĭ.

Străoani-de-Sus, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de Străoani-d.-j., pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Străoşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Străuleşti, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între hotarele moşiilor Licuriciul şi Bujoreşti. Are o întindere de 20 hect.

Strehaia, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe albia Motruluĭ. Satul formează comună cu căt.: Ciochiuţul, Comanda, Slătinicul-Mare, Slătinicul-Mic şi Stănceşti, cu o populaţie de 6000 locuitorĭ.

Are 2 şcolĭ; 4 bisericĭ, între care şi o mănăstire numită mănăstirea Strehaia, deosebită prin particularitatea că e zidită cu altarul spre S.

Este aşezată, se zice, pe nişte ruine, de către Mateĭ Basarab, la anul 7153, Septembrie. Inscripţiunea d'asupra uşeĭ bisericeĭ afirmă că ar fi făcută de Mateĭ Basarab. O altă piatră, găsită d'asupra porţeĭ de la zidul de piatră ce o înconjoară, spune că ea e zidită de Constantin-Vodă Basarab, la 7201, iar o altă tradiţiune pretinde că este făcută de Mihaĭ-Viteazul, pe ruinele castelului luĭ Pătraşcu-Vodă, tatăl săŭ, şi în care castel Mihaĭ Bravul a fost născut.

Iată ce spune legenda: Mihaĭ fiind învins de Turcĭ, în luptele ce a avut spre Craiova, s'a retras la Strehaia în casteiul tatăluĭ săŭ şi locul săŭ natal, aşezîndu-şĭ trupele, cu tunurĭ, la Comanda şi Straja. Ast-fel fortificat, noaptea s'a apucat să zidească mănăstirea; fiind însă întuneric şi el grăbindu-se, a zidit'o cu altarul spre S. La E. bisericeĭ, în apropiere de strașină, se vede o uşă, care servea de comunicaţiune între castelul de aci şi partea de sus a bisericeĭ, unde este în fiinţă şi pănă astă-zĭ balconul ce servea Doamneĭ şi Domnuluĭ pentru ascultarea serviciuluĭ divin.

In curtea mănăstireĭ se află o fîntînă unde s'aŭ găsit monede vechĭ, precum şi ţevĭ de fer, pe care se aducea apa din depărtare, din rîul Motrul.

Locuitoriĭ posedă: 241 pluguri, 446 care cu boĭ, 40 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 2000 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 1200 oĭ şi 1460 rîmătorĭ.

Aci se face un tîrg săptămînal, şi cîte-va bîlciurĭ anuale.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 26655 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 10258 leĭ.

Prin comună trece calea ferată şi şoseaua naţională Vîrciorova-Bucureşti. Este legată şi cu Baia-de-Aramă prin şoseaua Strehaia-Broşteni-Baia-de-Aramă.

Se zice că Strehaia a fost reşedinţa Banilor Oltenieĭ; actualmente este reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Motrul-d.-j., a judecătorieĭ Ocoluluĭ Strehaia, a unuĭ batalion de Infanterie, maĭ avînd un spital, o farmacie şi un oficiŭ poştal.

Strehaia, *staţie de dr.-d.-f.,* jud Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Strehaia, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Butoeşti (11,1 kil.) şi Timnea (14,9 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 136m,66. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 74128 leĭ şi 88 banĭ.

Strejeni, *cătun,* al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ şi 98 case. In vatra satuluĭ, pe malul stîng al izvoruluĭ Pietrosul, se află o plută (plop), al căreia trunchiŭ, la mijloc, are o grosime de 9,67 m.

Strejeşti, *staţie de dr.-d-f.,* jud. Romanaţi, pl. Oltul-Olteţul, com. Strejeşti-d.-j., pe linia Piatra-Drăgăşani, pusă în circulaţie la 13

www.dacoromanica.ro

Decembrie 1886. Se află între staţiile Arceşti (11,6 kil.) şi Drăgăşani (11,8 kil.) Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 143m,34.

Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 31069 lei, 40 bani.

Strejeşti, *deal*, între com. Strejeşti-d.-s. şi Cîrlogani, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-d.-s., aproape de limita de N. a jud. Are o altitudine de 246m,36 d'asupra nivelului Mării, pe un punct triangulat ce prezintă.

Strejeşti-de-Jos (de-Vale), *com. rur.*, la N. de pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi.

Se compune din satele: Strejeşti-d.-j. (600 loc.), Runcul (400 loc.), Mamura (90 loc.) şi Puriceicul Foişorul (137 loc.).

E situată lîngă rîul Mamul, pe şoseaua şi linia ferată Corabia-R.-Vaduluĭ, la 45 kil. de Caracal şi la 24 kil. de Balşul.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, una cu hramul S-ta Treime şi alta, S-ţiĭ Apostoli (1852), în Runcul şi S-tul George (1821), cu 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă 243 vite marĭ cornute, 977 vite micĭ şi 120 porcĭ.

Aci se face un bîlciŭ în Dumineca Rusaliilor.

Strejeşti-de-Sus (de-Deal), *com. rur.*, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., formată din satul cu acelaşĭ nume şi cătunul Vălcelele, situat aproape de hotarul jud., lîngă apa Mamul, la 34 kil. spre N.-E. de Balş şi la 45 kil. spre N. de Caracal.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ (1821) şi ceal-altă cu hramul S-ta Treime (1733), cladită cea dintîiu de Constantin Buzescu şi cea de a doua de tatăl acestuia cu soţia sa Maria. Aci se află o interesantă piatră mormîntală a luĭ Constantin Buzescu, sfîrşitul neamuluĭ sau .

Strejnicul, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe loc şes, la 6 kil. de capitala plăşeĭ şi la 3 kil. de a judeţuluĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

Are o populaţie de 951 locuitorĭ; o biserică, fondată în 1886 de locuitorĭ, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ, în numar de 121, s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moşia d-neĭ Elena Bărcănescu, din care li s'aŭ dat 477 hect. Eĭ posedă: 157 caĭ şi ţepe, 103 vacĭ, 145 porcĭ, 449 oĭ; 130 stupĭ de albine.

Suprafaţa comuneĭ are o întindere de 3000 hect.

Comerciul se exercită în comună de 2 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 2411.

Prin comună trece o şosea, ce vine din Ploeşti, şi-ĭ înlesneşte comunicaţia cu Tîrgşorul-Noŭ.

E înconjurată de moşia Tîrgşorul-Nou şi moşia d-neĭ Elena Bărcănescu.

Strejnicul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Streminoasa, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de satul Plopana. Are o populaţie de 130 locuitorĭ.

Se maĭ numeşte şi Zinga.

Strigoaia-Brăzoaia, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, com. Albeşti, în întindere aproximativă de 700 hect., cu un masiv întrerupt, avînd ca esenţe principale fag, mesteacăn şi plop.

Se învecineşte la N. cu pădurea Dosul-Brati; la S., cu cătunul Ocheşti; la E., cu Valea Mălinul, la V., cu proprietatea statuluĭ.

Strîmba, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, în partea de N. a com. Gîrbovul, despărţită în două prin apa Jiuluĭ.

Se compune din cătunele: Strîmba, Strîmba-de-peste-Jiĭ şi Raci-de-peste-Deal, cu o suprafaţă de 3060 hect., şi o populaţie de 413 familiĭ, saŭ 1070 suflete; o şcoală, înfiinţată la anul 1833; o biserică de lemn, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; un schit de zid foarte vechiu; 1 moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ pe proprietatea statuluĭ.

Eĭ posedă: 47 pluguri, 124 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 45 stupĭ de albine; 28 caĭ, 656 vite marĭ cornute, 274 rîmătorĭ, 33 capre şi 809 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1943 leĭ, 94 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1735 leĭ, 30 banĭ.

Comunicaţia în comună se face pe şoseaua vecinală care o pune în legătură la N. cu Undari-d.-j., iar la S., cu Gîrbovul.

Strîmba (Ţerţelul), *com. rur.*, la N.-V. pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din satele: Strîmba (297 loc.) şi Tărtălul (249 loc.), situate pe nişte dealurĭ, la 21 kil. spre V. de Caracal, aproape de şoseaua Caracal-Craiova.

Are o populaţie de 546 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf Nicolae (1848) în Strîmba, şi cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae (1847) în Ţerţelul, cu 2 preoţi şi 4 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă: 447 vite mari, 607 vite mici şi 106 porci.

Strîmba, *cătun* al com. Colţi, jud. Buzău, cu 60 locuitori şi 14 case, situat pe un platoŭ izolat ce se ridică pe malul drept al Văeĭ-Sibiciului.

Strîmba, *cătun,* al com. Hodorasca, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat la S. de com. şi pe valea cu acelaşi nume, care dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin.

Are o suprafaţă de 357 hect., cu o populaţie de 314 locuitori; 1 biserică de zid, fondată la anul 1810 de Costachie Glogoveanu şi alţi boeri, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 14 pluguri, 10 care cu boi, 1 căruţă cu cai; 10 cai, 144 vite mari cornute, 109 porci, 200 oi şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la N. cu comuna sa, iar la N.-V. cu Ciuperceni.

Strîmba, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşi nume, pl. Jiului, jud. Gorj, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimi din dreapta Jiului.

Are o suprafaţă de 2800 hect., cu o populaţie de 320 familii, saŭ 650 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1833; o biserică de lemn, făcută de locuitori la anul 1850, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 schit de zid, pe o poziţie frumoasă în pădure, foarte vechiŭ, cu mai multe chilii împrejurul său, aproape ruinate, fondat de Stoichiţa Rioşanu în zilele Domnului Al. C. Moruz şi ale Episcopului Nectarie (1755); 1 moară cu aburi şi 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 29 pluguri, 84 care cu boi, 3 căruţe cu cai; 15 stupi de albine; 23 cai, 400 vite mari cornute, 219 rîmători, 5 capre şi 529 oi.

Strîmba, *cătun,* al com. Pojarul-d.-j., pl. Amaradia, jud. Gorj, la N. comuneĭ Logreşti-Moşneni, pe Valea-Strîmba.

Are o suprafaţă cam de 800 hect., cu o populaţie de 88 familii, saŭ 362 suflete; 1 biserică, reparată în 1887.

Locuitorii posedă: 15 pluguri, 48 care cu boi; 25 stupi; 220 vite mari cornute, 208 oi, 2 capre, 26 rîmători şi 7 cai.

Comunicaţia acestuĭ cătun se face pe şoseaua comunală ce vine de la S. din com. Rogreşti-Moşneni; la V., peste dealuri se leagă cu Pojarele prin drumuri de care, iar la E., cu jud. Vîlcea tot prin drumuri de care.

Strîmba, *cătun,* care înainte de 1830 ţinea de com. Petroşani, pl. Crivina, jud. Prahova, iar de la această dată locuitorii s'aŭ strămutat în Petroşani şi şi-aŭ format satul de azi, aşezîndu-se în partea de E

Strîmba, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Ciutureşti, spre N.-E. de satul Ciutureşti. Are o populaţie de 136 locuitori.

Strîmba, *cătun,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Băleasa, lîngă apa Geamartaluiul, pe dreapta.

Are 170 locuitori şi o biserică, cu hramul Buna Vestire (1856), cu 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Strîmba, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin, jud. Tecuciŭ, aşezat pe ambele maluri ale pîrîului Strîmba, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ, spre E.

Are o suprafaţă de 160 hect., cu o populaţie de 159 locuitori, împroprietăriţi la 1864.

Are o biserică de lemn, făcută de locuitori.

Strîmba, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Pueşti, spre N.-V. de tîrgşorul Pueşti. Are 357 locuitori şi 82 case.

Strîmba saŭ **Catanele,** *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Catanele. Are o suprafaţă de 504 hect.

Strîmba-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe coasta stîngă a rîului Cîlniştea, cam pe deal, spre S.

Se compune din trupurile Hulubeşti şi Iaşul, proprietate a d-luĭ Em. Grădişteanu.

Are o suprafaţă de 3114 hect., din care s'a dat în 1864 la 115 locuitori, foşti clăcaşi, 433 hect.

Aci este pădure în trei trupuri în suprafaţă de 660 hect., cu venit anual de 45000 lei.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe coasta dealuluĭ, zidită la 1884 de locuitori, cu ajutorul proprietaruluĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 2 mori, ambele pe apa Neajlovuluĭ; un pod de lemn pe apa Cîlnişteĭ, ce servă drumuluĭ spre Giurgiu; 7 cîrciumi.

In dosul bisericeĭ sunt nişte ruine vechi boltite, care se zice că ar fi fost locuinţa luĭ Oprişan de la Stoeneşti.

Aci sunt văile: Iaşuluĭ, care dă în Cîlniştea, Valea-de-la-Cîmpul-Ascuns şi mai multe vălceluşe.

Strîmba-de-Sus, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cîlniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe partea stîngă a văiĭ Cîlniştea,

www.dacoromanica.ro

cam pe un deluț, spre S.-E., proprietate a d-luĭ M. Corbescu.

Are o suprafață de 1738 hect.; o biserică, zidită de fostul proprietar, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; o pădure de șleaŭ și tufă în 2 corpurĭ, în suprafață de 500 hect.; o moară pe apa Neajlovuluĭ, numită Palalăŭ; o șosea ce vine din Crînguri și merge la moară; un pod peste apa Neajlovuluĭ.

Strîmba-de-peste-Jiĭ, *cătun*, al com. Strîmba, jud. Gorj, situat în partea de E., pe loc șes, în stînga Jîuluĭ și d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani

Are o suprafață de 210 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 300 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 10 pluguri, 20 care cu boĭ; 100 stupĭ; 128 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 223 oĭ, 24 capre și 38 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua națională Filiași-Petroșani, care îl pune în legătură la N. cu comuna Plopșorul, iar la S., cu cătt. Sărdănești și com. Izvoarele.

Strîmba-Mare, *com. rur.*, jud. Vlașca, situată pe partea stîngă a apeĭ Cîlnișteа, la gura văiĭ Neajlovuluĭ, în partea dreaptă, pe loc șes, puțin ondulat în pl. Cîlnișteа, la 37 kil. de București, 30 kil. de Giurgiu, și 14 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

E compusă din cătt. Strîmba d.-j., Strîmba-d.-s. și Crîngurile, cu o populație de 1515 suflete.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoți și 5 dăscălĭ; o școală mixtă; 3 morĭ pe apa Neajlovuluĭ.

Aci sunt maĭ multe trupurĭ de moșiĭ: Iașul, Hulubești, Crîngurile, Ionești și Strîmba.

Pe această proprietate era satul Hulubești, ale căruĭ urme se văd și azĭ ceva mai jos de Strîmba-d.-j., pe malul Neajlovului. Aci, zice scriitorul german Valter («Tezaur de monumente istorice , ed. P. Ilarian, vol. I, pag. 18), Mihaĭ Viteazul adastă pe Turcĭ, după ce veni din Giurgiŭ.

La pariĭ podului luĭ Varlam, unde dă Neajlovul în Cîlnișteа, la capul trupuluĭ Hulubești, unde încep Călugăreni-Vartiade, se pare că a fost și lupta cea mare de la Călugureni, între Mihaĭ Viteazul și Sinan-Pașa. In fața văiĭ și a satuluĭ Uzunul este o movilă mare, numită Gorganul, care se crede a fi făcută cu ocazia înmormîntăriĭ celor uciși în această bătălie.

In comună sunt patru pîlcurĭ de pădure, din care două în lunca Neajlovuluĭ, compuse din lemne de șleaŭ, și 2 în trupul Iașuluĭ, compuse din lemne de tufă. Toate aceste pîlcurĭ sunt în continuă exploatare și suprafața lor este de 1160 hect.

Strîmbeanul, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, cătt com. Văcărești-de-Răstoacă.

Strîmbeni, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Alunișul, la 30 kil. de capitala județuluĭ și la 3 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește la V. cu Cosmina-d.-s., moșie a d-luĭ Vasilache Sinescu; la S. cu moșia Stefești, cu apa și prundul Vărbilăul, și la E. cu com. Bertea.

Se compune din 2 cătt.: Strîmbeni și Alunișul, cu o populație de 1220 locuitorĭ.

Are 2 biserici, una în Strîmbeni, cu hramul Duminica Tuturor Sfinților, și cea l'altă în Alunișul, deservite de 2 preoți; o școală.

Locuitorĭĭ în număr de 290 s'au împroprietărit la 1864 pe moșia d-neĭ Rarița Eliad Bărcănescu, din care li s'au dat 1128 hect. Ei posedă: 285 caĭ și iepe, 411 vacĭ, 75 capre, 675 oĭ, 519 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2645 hect.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 5743,97 leĭ și cheltuelile la 3175,67 leĭ.

Este presărată de plaiurile: Mare, Foișorul, Tisa, Mițurca, Vîrful-luĭ-Rusin, Vîrful Beniĭ; străbătută de gîrlele: Bertea și Alunișul, și de văile: Strîmba, Cireșuluĭ, Frasinuluĭ și Zgheboaia

Strîmbeni, *com. rur.*, la extremitatea de N. a plășeĭ Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, pe valea Cîineluĭ, la 84 kil. de reședința județuluĭ, 44 kil. de Roșiori și la 76 kil. de Alexandria. E formată din două cătune: Strîmbeni (reședința) și Caldărarul, la care este alipit un cătunaș nerecunoscut oficial, numit Adunați-Moștenĭ sau Barza, așezat la extremitatea de V., pe Valea Burdeĭ. Cătunele sunt situate între văile: Cîinelui, Strîmba și Plescarca; cele două din urmă, împreună cu pîrîiașele lor, dau în Valea-Cîineluĭ.

Se învecinește la N. cu com. Colțul-Ungheni, din jud. Argeș; la S., cu com. Miroși; la E., cu com. Bucovul și la V., cu cîmpia Burdea.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de aproape 6500 hect., cu o populație de 2458 locuitorĭ.

Are o școală mixtă; 3 biserici, două în Strîmbeni cu cîte 2 preoți și 2 cîntărețĭ și una în cătt. Căldărarul, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 1372 vite marĭ cornute, 623 caĭ, 3351 oĭ și 770 porcĭ.

www.dacoromanica.ro

Ocupaţiunea locuitorilor, pe lîngă agricultură, este şi lemnăria, cojocăria şi căruţăria.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 11582 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 9248 leĭ, 80 banĭ.

Prin interiorul comuneĭ trece calea judeţeană Roşiori-Strîmbeni la Piteşti, care o leagă cu com. Colţul-Ungheni, din jud. Argeş, la 5 kil., iar cu comunele Miroşi, Bucovul şi cu gara Miroşi, se leagă prin şosele vecinale împietruite.

In partea despre S. a satuluĭ Strîmbeni se văd urmele unuĭ vechiŭ eleşteŭ, abătut din apa Strîmba, numit Eleşteul-Crapuluĭ, căruia i se zicea şi Eleşteul-Domnesc. Pe valea Burdeĭ este o măgură înaltă cam de 10 m. şi largă de 200 m.

Moşia statuluĭ Burdea-Căldărarul, dimpreună cu pădurea, ţinea de Mitropolia din Bucureşti, înainte de secularizare.

Satul Strîmbeni este unul din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ; el a fost locuit numaĭ de moşneni; locuitoriĭ luĭ aŭ fost în maĭ multe rînduri risipiţĭ, din cauza băjeniilor şi a nesiguranţeĭ ce domnea în Ţară In secolul trecut îl găsim figurînd printre sate'e cele marĭ ale judeţuluĭ, făcînd parte din plasa care se numea Mijlocul.

Strîmbeni, *sat,* cu 123 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanile.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Strîmbeni-Blejoi, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul Teleajenuluĭ şi pe ambele malurĭ ale pîraelor Dîmbul, Bleaja şi Strimba, la 4 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Strîmbeni, Blejoiul şi Cocoşeşti, cu o populaţie de 998 locuitorĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Nou, moşia Ploiştoreanca şi rîul Teleajenul.

Are o biserică, la Blejoi, reparată prin 1764 şi deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Afară de agricultură, locuitoriĭ acesteĭ comune se maĭ ocupă cu transportul pietreĭ şi nisipuluĭ la oraşul Ploeşti.

Mare parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 37 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 130 hect Eĭ posedă: 27 caĭ, 8 ţepe, 174 vacĭ, 1438 oĭ şi 196 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu pădure, are 1308 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3231 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3150 leĭ.

Şoseaua Ploeşti-Văleni Bratocea străbate comuna; are şi drumurile naturale către comunele: Ploeştiori, Păuleşti şi Tîrgşorul-Noŭ.

Strîmbi, *trup de sat,* în judeţul Neamţu, pl de Sus-Mijlocul, com. Usciţi.

Strîmbul, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Ianca, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat la N viroageĭ Strîmbul şi la 69 kil. spre S.-V. de Brăila.

Se învecineşte la E. cu cătt. Făurei; la N.-V., cu cătt. Vizireni; la N., cu com. Nisipeni, din jud. R.-Sărat, şi la S., cu com. Ruşeţul.

Are o suprafaţă de 1714 hect., cu o populaţie de 789 locuitorĭ, din carĭ 90 împroprietăriţĭ la 1864 şi 75 la 1879; o biserică, fondată la 1837, şi reparată în 1888 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paraclis-er; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1850.

Vite: 380 caĭ, 970 vite marĭ cornute, 2000 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Drumurĭ sunt: spre N.-E., la gara Făurei; spre E., la Vizirul, prin Batogul, 42 kil.; spre S.-S.-E. la Ruşeţul, peste iaz, 4 kil.; spre V., la Buzăŭ, pe la punctele Singurul şi Movila-Oieĭ. In partea despre S.-E. a com., cam la 500 m., se află vechia comună înfiinţată la 1718 de Gr. Buzoianu, şi care s'a desfiinţat din cauza despărţireĭ moşieĭ Noua comună e înfiinţată pe la 1828-30.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, cătt. com. Vîrfurile.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, cătt. com. Valea Lungă.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Dîmboviţa - Dealul, cătt. al com. Bogaţi.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, cătt. com. Pietrari.

Strîmbul, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Giurgeni, situat într'o insulă pe Dunăre.

Strîmbul, *fost sat,* în insula cu acelaşĭ nume, pe Dunăre, în faţa cetăţeĭ Silistra.

Pe la anul 1764, Domnitorul Ţărĭĭ de atuncĭ, Ştefan Racoviţă, a convenit cu Poarta să

www.dacoromanica.ro

se alipească Ţăriĭ acea insulă, împreună cu altele maĭ micĭ, şi drept despăgubire a adăogat la tributul ce se plătea Turcieĭ 2000 leĭ maĭ mult.

Strîmbul, *insulă*, în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina. Are o lungime de 2 1/2 kil., o lărgime de 1 kil. şi o întindere de 200 hect. Este apropiată maĭ mult de malul dobrogean al fluviuluĭ, de care e despărţită printr'un braţ de 700 m. lărgime şi 6 m. adîncime. E situată în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, acoperită în întregime cu pădurĭ de sălciĭ şi răchită.

Strîmtul, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, plasa Vailor, la 56 kil. de Turnul-Severin, aşezată pe vale, între 2 dealurĭ, unul în partea de N. şi cel-l'alt în partea de S. Se mărgineşte: la E. cu com. Slivileşti; la S. cu comunele Covrigi şi Samarineşti; la V., cu comuna Tirioiul: iar la N., cu comunele Tehomirul şi Cozmăneşti.

Satul formează comună cu satul Larga şi mahalalele: Feţeni, Doseni, Vîlculeşti, Cocorul şi Iorgheşti, ce aparţin satuluĭ Strîmtul, şi mahalaua Valea-Mare ce aparţine satuluĭ Larga.

Are o populaţie de 960 locuitorĭ; 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1648 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 844 leĭ.

Locuitoriĭ poseda: 32 pluguri, 58 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 80 stupĭ; 370 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 300 oĭ şi 311 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Samarineşti-Strîmtul-Slivileşti.

Dealurĭ sunt: Dealul-Sitelor, al-Pomilor, Piticuluĭ, Viilor, Cosmăneştilor şi Tehomirul; în partea de S.: Dealul-Radeĭ, al-Samarineştilor, al-Stîrparilor, Tîlveĭ, Covrigilor, Drăganul şi Piscul-Moreĭ.

Văĭ sunt: Valea-Strîmtuluĭ, Valea-Radeĭ, Valea-Mare, Valea-Drăganul şi Valea Cocoruluĭ, ce cad în partea de S.; iar în partea de N., Valea-Strîmtişorul şi Valea-Fătăciuneĭ.

Este udată de apa Jilţuluĭ, ce curge de la V. spre E., primind într'însa Pîrîul-Reziĭ, al Văeĭ-Marĭ, Cocoruluĭ, Strîmtişoruluĭ şi Fătăciuneĭ.

Strîmtul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pe muntele Strîmtul, în întindere aproximativă de 400 hect. Se învecineşte la N. cu Apa-Marichiĭ, la E. cu Nămăeşti şi la V. cu rîul Tîrgul.

Strîmtura, *sat*, în jud. Tutova, pl. Siniila, com. Sîrbi, spre S. de satul Sîrbi, situat la jumătatea căeĭ Birlad-Docolina. Are o populaţie de 90 locuitorĭ.

Strînguleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Guşoeni, pl. Oltul-d.-j., jud Vîlcea, situata la 4 kil. de cătunul Spîrleni. Are o populaţie de 179 locuitorĭ.

Stroeşti, *com. rur.*, în partea de V. a plaşeĭ Crasna, jud. Putna, aşezată pe şesul şi o parte a dealurilor din stînga pîrîuluĭ Crasna.

Se mărgineşte la N. cu com. Tabălăeşti; la S, cu com. Iepureni şi la V, cu Gugeşti şi Boteşti

Este formată din satele: Stroeşti, Valea lui-Bosie şi Gugeşti, pe o suprafaţă cam de 2864 hect., cu o populaţie de 128 familiĭ, saŭ 694 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşĭ vechĭ şi parte foştĭ clacaşĭ, în proprietăriţĭ după legea din 1864.

Are 3 bisericĭ, deservită de 1 preot.

E înconjurată spre N.-S.-E. de colina Lohan-Crasna şi udată în partea de V. de pîrîul Crasna, iar în cea de E. de pîrîul Lohan.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1600 leĭ 50 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ, 90 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 355 vite marĭ cornute, 1077 oĭ şi 117 porcĭ.

Stroeşti, *com. rur.*, jud Gorj, plaiul Vulcan, situată în partea de N. a com. Stolojani.

Se compune din cătunele: Stroeşti şi Rosnoviţa.

Are o suprafaţă de 750 hect., cu o populaţie de 203 familiĭ, sau 903 suflete; o şcoală; 3 bisericĭ, fondate: una la 1830, a doua la 1854 şi a treia la 1860 de locuitorĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitorii posedă: 70 pluguri, 100 care cu boĭ, 3 caruţe cu caĭ; 55 stupi; 560 vite marĭ cornute, 290 oĭ, 22 caĭ şi 276 rîmătorĭ.

Venitul comunei este de leĭ 745, iar cheltuelile de leĭ 699, 95 banĭ.

Este udată de apa Sohodolul, care la eşirea sa din sat se uneşte cu Jaleşiul şi apoĭ se varsă în Bistriţa.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T. Jiul-Tismana şi prin şoseaua comunală care dă în aceasta.

Stroeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din 2 cătune: Stroeşti şi Dianul. E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, pe dealul Dianul şi pîrîul Cernişoara, la 55 kil. de capitala jud. şi 15 kil. de a plaiului.

www.dacoromanica.ro

Se mărginește cu comunele: Cireșul, Pojogi, Slătioara, Mădulari și Maldărești.

Are o populație de 3290 locuitori; 3 biserici, una construită la 1869, a doua, foarte vechie, și a treia în cătunul Dianul, reparată la anul 1890; o școală mixtă.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 1300 lei anual.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 47 cai, 350 boi, 313 vaci, 133 capre, 500 oi și 293 porci.

Pe rîul Cerna, în raionul comunei, e o moară pentru măcinat.

Pe coasta de S. a dealului Măgura, se găsește multă piatră de var.

In partea de V. a com. este o șosea vecinală, care înlesnește comunicația cu comunele Cireșul și Slătioara.

E brăzdată de dealul Măgura și udată de rîurile: Cerna, Cernișoara și Aninoasa.

Stroești, *sat*, cu 742 suflete, pe malul stîng al rîului Vălsanul, jud și pl. Argeșul, facînd parte din com. rur. Costești-Stroești.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Stroești, cu secția **Românești**, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berești, situat aproape de malul Tazlăului Mare, la 3 kil. de satul Berești (școala). Are o populație de 241 locuitori; o biserică, clădită de locuitori la 1842 și reparata la 1890, cu 2 cîntăreți.

Vite: 7 cai, 175 vite mari cornute, 50 porci.

Stroești, *sat*, pe valea pîrîului Gornitul, în dreapta Sicnei și în partea de V. a com. Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoșani. In vechime se numea Panțîri. Are o suprafață de 471 hect., cu o populațiune de 166 familii, saŭ 693 suflete; 1 biserică, cu un preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumi.

Vite: 300 boi și vaci, 24 cai, 640 oi, 70 porci.

Stroești (Valea-Viei - Ungureni), *cătun*, al com. Pătîrlagi, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitori și 34 case.

Stroești, *sat*, în centrul com. Stroești, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, așezat lîngă coasta colinei Lohan-Crasna, într'o vale deschisă, spre V. Are o populație de 41 familii, saŭ 230 suflete; o biserică, făcută la 1854, cu un preot și 2 dascăli.

Stroești, *cătun*, com. Stroești, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafață de 546 hect., cu o populație de 154 familii, saŭ 658 suflete; 1 școală mixtă; 2 biserici, făcute: 1 la 1830 și cea-l'altă la 1860, de locuitori, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 50 pluguri, 70 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 35 stupi; 400 vite mari cornute, 200 oi, 12 cai și 200 rîmători. Pe Dealul-Stroeștilor, situat spre E. cătunului, sunt plantate vii.

Stroești (Stroești-Sărindarului), *sat*, făcînd parte din com. rur. Ferbinți-Stroești, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, așezat între Ferbinți-d.-s. și Ferbinți-Tîrgului.

Se întinde pe o suprafață de 908 hect., cu o populație de 339 locuitori.

Numărul vitelor mari e de 309 și al celor mici de 1568.

Stroești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Peștenuța, pl. Motrul-d.-s, jud. Mehedinți.

Stroești, *cătun*, în com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, situat la gura pîrîului Năruja.

Are o populațiune de 151 locuitori; o școală mixtă.

Stroești, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Văscani, așezat pe un podiș format din prelungirea dealurilor Usoiul și Ciumalul și străbătut de pîrîiașul Răcea.

Are o suprafață de 37 fălci și 60 prj., cu o populație de 205 loc.

Intinderea totală a moșiei e de 283 fălci, din care 160 cultivabile, 218 fînaț și restul pădure.

Are o școală mixtă, înființată în 1865, desființată în 1871 și reînființată în 1883; o biserică, cu hramul S-ții Voevozi Mihail și Gavril.

Iată ce citim în sinodicul bisericei:

Biserica cu patronul Sf. Voevozi Mihail și Gavril din anexa Stroești, a com. Ruginoasa, pl. Sirelul, jud. Suceava, a cărei construcțiune este de material vîrtos; și, după toate cercetările făcute, am aflat că ar fi fost fondată la început de către Ștefan Cel Mare, fostul Domn al Moldovei, apoi dupa un îndelungat timp, fiind ruinată, s'a reînoit și înzestrat de către răposatul Gavril Enea, ce era pe atunci proprietar al moșiei din această anexă, iar de cine s'a sfințit nu se știe. Facut din ordinul . . . etc. etc.

Biserica e deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Ea, ca și școala, se întreține din fondul donației Smaranda Costin, pe lîngă care mai are 24 hect. teren de cultură, parte dat după legea împroprietăririi din 1864 și parte dăruit de aceeași proprietară.

Tradiția spune că Ștefan Vodă Cel Mare și Bun, trecînd de la Hîrlău la Neamțu, a poposit pe platoul pe care se află satul, plăcîndu-i foarte mult. Moșia nefiind a nimănuĭ, el o făcu danie luĭ Stroe, unul dintre căpitaniĭ săĭ, care întemeie satul.

www.dacoromanica.ro

Un strănepot al acestuia vîndu moşia luĭ Enea Văleanu, care o dă de zestre fiiceĭ sale Smaranda, căsătorită după Iordache Saranda. Saranda îşĭ mări moşia cu trupul Laiul, cumpărat de la familia Isăcescu şi de atuncĭ începe numirea de Stroeşti-Laiul. Dar el moare şi soţia sa contractează a doua căsătorie cu Costache Comisul, care maĭ adaogă la moşia nevesteĭ sale trupul Ceapa şi o parte din Băiceni pe care le cumpără de la călugăriĭ grecĭ din mănăstirea Neamţu. Neavînd parte nicĭ de al doilea soţ, Smaranda trece în a treia căsătorie cu Mihail Costin din Bucovina care cumpără moşia Făcuţi din jud. Iaşi. Dar moare şi Costin şi, după dînsul, în 1863, şi Smaranda, care, prin testament, a făcut danie pămîntul de cultură obşteĭ locuitorilor din Stroeşti şi Laiul, pădurile, şcoalelor din Tîrgul-Frumos şi casele şi alte venituri, şcoaleĭ şi bisericeĭ din Stroeşti.

Stroeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud Vîlcea, plaiul Horezul. Are o populaţie de 2468 locuitorĭ.

Stroeşti, *moşie,* jud. şi pl. Argeşul, proprietatea statuluĭ, pendinte de mănăstirea Bistriţa din Vîlcea. Are o întindere de 3086 pogoane, din care 2500 pogoane pădure.

Stroeşti-Sărindăreanca, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, com. Dridul. Pădurea are o intindere de 875 hectare.

Stroeştilor (Dealul-), *deal,* jud. Vîlcea, la S. de muntele Slătioara, prelungire a culmeĭ Gurguiata. Din acest deal şi Dealul-Măldăreştilor ia naştere rîul Cernişoara. Din dealul Stroeşti, se prelungeşte Dealul-Mare, care merge pănă aproape de confluenţa Cernişoareĭ cu Cerna.

Stroici-Manoleasa, *sat,* jud. Dorohoiu, pl. Başeul, com. Manoleasa, pe moşia Manoleasa, cu 84 familiĭ, saŭ 313 suflete.

Strugari, *sat,* jud. Bacău, plasa Tazlăul-d.-s., com. Nadişa.

Strunga, *com. rur.* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman şi la 29 kil. de el. Este formată din satele: Brătuleşti, Criveşti, Fedeleşeni, Găureana, Hăbăşeşti, Movileni şi Strunga, cu reşedinţa com. în Strunga.

Are o populaţie de 2007 locuitorĭ; 4 biserici, din carĭ 2 de zid şi 2 de lemn; o şcoală mixtă.

Veniturile com. este de leĭ 6491, iar cheltuelele, de lei 6317.

Aicĭ este staţiunea balneara Strunga.

Strunga, *sătuc,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, pe şoseaua naţională Roman-Iaşi, la 29 kil. de oraşul Roman şi la 13 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Este reşedinţa com. Strunga. Aci e şi staţia balneară Strunga. Importanţa băilor Strunga a facut ca comuna, care maĭ înainte se numea Hăbăsesti, să ia numele de Strunga, şi reşedinţa comuneĭ, care era maĭ înainte în satul Hăbăşeşti, să fie stramutată în Strunga. — Aici în timpul sezonuluĭ băilor este un oficiu telegrafo-poştal.

Strunga, *staţie balneară,* jud. Roman, la $5^1/_2$ kil. de gara T.-Frumos, la marginea padureĭ cu acelaşĭ nume, într'o poziţie plăcută, adăpostită de curente. Are o altitudine de 230 m.

Instalaţiunĭ. Băile se fac într'un stabliment care are o sală mare cu o piscină şi cu 12 cabine pentru împachetare. Că ile şi basinul se încălzesc prin vapori; apoĭ mai sunt 12 cabine cu cîte 2 căzi pentru băile calde sulfuroase; afară de aceasta există un basin cu apă rece, o sală de hidroterapie sistematica şi băi de abur Se mai face:

a) Inhalaţiuni cu aer comprimat, indicate contra boalelor nasului, gîtului şi urechilor, ca la Reichenhall;

b) Instalaţii de sudaţii, care sunt anexate la băile calde;

c) Masagiu şi gimnastică medicală;

d) Cură de lapte şi de zer de capre roşii;

e) Cura Kneip ca la Worishofen, dirigiată de o persoană specială.

La aceste băĭ se află un otel mare cu 44 camere, alte 3 oteluri mai micĭ, apoi vile, restaurante, birturi. Asemenea există un oficiu pentru poştă, telegraf şi telefon

Transportul de la gara Tîrgul Frumos se face cu trăsuri şi trasuri.

Geologia: terenurile aparţin sistemuluĭ miocen din grupa terţiară.

Proprietăţi fizice şi analiza chimică. Apa posedă un miros pronunţat de hidrogen sulfurat, este limpede, iar în contact cu aerul devine opalescentă şi mai tîrziu capătă o coloare galbenă. Reacţiune alcalină pronunţata

Densitatea 1,001334. Are un gust de pucioasă şi e caldă mară. Temperatura apeĭ: + 8° 12° R., pe cînd a aerului + 17° R

Intrebuinţare. Din toate izvoarele, treĭ se întrebuinţează pentru băĭ, iar cel alcalin sulfuros ca intern, fiind indicat în aceleaşi afecţiuni ca apele de la Eaux Bonnes.

www.dacoromanica.ro

Maĭ este un alt izvor feruginos, care se întrebuinţează şi el ca intern.

Aplicaţiunĭ terapeutice: apele de la Strunga sunt eficace pentru următoarele boale: Erupţiunile herpetice ale peleĭ, Catarul plămînilor saŭ bronchita cronică, Reumatismul, Artrita cronică, Clorosa, Limfatismul, Afecţiunea scrofuloasă, Afecţiunea sifilitică, Metrita cronică, Dipepsia, Morbiĭ chirurgicalĭ, Catarul aparatuluĭ urinar, Caşexiele metalice, Hemoroiziĭ, Exudatele şi învîrtoserile şi Paraliziile.

Numărul bolnavilor pe sezon variază între 250—300, printre care sunt şi bolnavĭ ruşĭ din Basarabia.

Strunga, *vamă,* în vîrful munteluĭ Padia, trecătoare în Transilvania, pe la vama austro-ungară Guţanul, jud. Dîmboviţa.

Strunga-Mică, *potecă* de trecere în Transilvania, jud. Dîmboviţa.

Strungaşul, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, com. Novaci, plaiul Novaci. Izvoreşte din plaiul Măgura şi se varsă la N. de căt. Novaci-Romani în Gilort. Valea 'ĭ este formată: pe dreapta de plaiul Măgura, ce se desparte din muntele Cerbul; iar pe stînga de Plaiul cel Mare, o altă ramură a plaiuluĭ Măgura. Are o lărgime de 1m,50 şi o adîncime de 0m,20.

Studina, *com. rur.,* în N. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi; formată din satul Studina (800 locuitorĭ) şi Studiniţa (373 locuitorĭ); aşezată pe un teren şes, lîngă linia ferată şi pe şoseaua Caracal-Corabia, la 21 kil. de Corabia şi la 17 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1173 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 8 cîrciumĭ.

Aci se face, la 8 Maiŭ, un bîlciŭ anual înfiinţat la 1836.

Studina, *moşie* a statuluĭ, lîngă com. Studina, jud. Romanaţi.

Are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, şi o fermă model.

Studiniţa, *cătun,* al com. Studina, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E separat de satul Studina prin o apă mică, pe care se află şi o moară. Are 323 locuitorĭ.

Stuful, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat pe pîrîul Orăşa. Are o populaţie de 194 locuitorĭ şi o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1868.

Vite: 11 caĭ, 116 vite marĭ cornute, 12 porcĭ şi 8 capre.

Stuhuleţul, *sat,* în partea de N.-V. a comuneĭ Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciu, aşezat pe valea pîriuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o suprafaţă cam de 1001 hect., cu o populaţie de 219 suflete şi o biserică.

Stupari, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rur. Meidan-Chioi. Se desface din poalele S. ale dealuluĭ Pîrlita, se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi cea de V. a com. Curge numaĭ prin pădurĭ şi, după 4 kil. de curs se varsă în valea Boclogea, pe stînga, ceva mai sus de tăetura Valuluĭ-luĭ-Traian.

Stuparul, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala şi anume pe acela al căt. săŭ Visterna. E situat în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-V. a com. Are o înălţime de 219 m. E punct trigonometric de observaţie de rangul al 2-lea, acoperit numaĭ cu pădurĭ. Domineazâ satul Visterna, drumul comunal Visterna-Ciamurli şi Babadag-Jurilofca, precum şi valea Ceeliu-Chioi.

Stupărei, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, la 3½ kil. de căt. Mihăeşti, reşedinţa comuneĭ şi şcoala. Are o populaţie de 146 locuitorĭ. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul Oltul.

Stupina, *cătun,* în jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Cîrlogani, situat la 4 kil. spre N., aproape de hotarul jud., pe un teren deluros, cu o altitudine de 240 m. d'asupra niveluluĭ Mareĭ. Are 30 de locuitorĭ.

Stupina, *trup de pădure* a statuluĭ, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Lungeşti, în întindere de 380 hect., şi, împreună cu trupurile Gîrbovul (350 hect.), Cernişorul (350 hect.) şi Lunca-Stăneştilor (440 hect.), formează pădurea Rîmeşti-Stăneşti.

Stupina - Călugărească (Găgeni-cu-Sforile), *sfoară de moşie,* în jud. Buzău, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Găgeni-d.-s. E proprietate a statuluĭ, pendinte de schitul Ciolanul. Are 38 hect., maĭ toate arabile.

Stupineĭ (Valea-), *vale,* în judetul Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. Şiriul, şi anume pe al cătunuluĭ Erchesec. Se desface din poalele vestice ale dealuluĭ Erchesec; se îndreaptă spre S.-V., brăzdînd partea de S. a

www.dacoromanica.ro

plăşeĭ şi a com., şi după o distanţă de vre o 6 kil., se deschide în valea Cala-Chioi. Este tăiată de calea judeţeană Băltăgeşti-Tichileşti şi Băltăgeşti-Erchesec şi curge printre dealul Olacul, care e la N., şi Zavol-Bair, care este la S. Malurile sale sunt în general puţin înalte şi acoperite în cea maĭ mare parte de verdeaţă şi fineţurĭ.

Sturul, *munte*, in jud. Gorj, la S. hotaruluĭ austro-ungar şi la E. hotaruluĭ jud. Mehedinţi, alăturĭ cu muntele Soarbele. Aparţine locuitorilor din com. Izvarna. Pe el se află pădurĭ şi păşune de vite.

Sturza (Zghiabul), *pîrĭŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti. Incepe din muntele Măceşul; udă, curbîndu se spre E., căt. Cireşul; se lasă spre S. la Dealul-Vrăbiei; descrie un arc spre V., de la căt. Zghiabul, până la căt. Poiana-Vîlculuĭ; se lasă iar spre S. şi dă în rîul Slănicul, în faţa cat. Ichimeşti, lîngă muntele Grunjul. El primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ, dintre care maĭ însemnaţĭ, pe partea dreaptă, sunt: izvoarele Braga, Cireşiul, Rugina şi Săratul; iar pe stînga: Găvanul, Coita, Bisoca şi Bădicul. Albia sa e plină de pietre calcaroase; cea maĭ mare parte conglomerate de psilodonĭ şi unio, cu un aspect plăcut şi variat. Aceste pietre, duse de curenţĭ, se întîlnesc maĭ pe toată albia rîului Slănicul şi maĭ rar în rîul Buzăul şi se întrebuinţează pentru fabricarea varuluĭ şi maĭ cu seamă pentru a face stîncĭ artificiale.

Sturzeni, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Priboiul.

Suat-Iuc, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Chioseler, situată în partea de S. a plaşeĭ şi aproape în centrul com., la $1^1/_2$ kil. spre N.-E. de Chioseler. Are 158 m. înălţime. A fost punct trigonometric de observaţiune de rangul al 2-lea, dominînd prin înălţimea sa satul Chioseler şi drumurile comunale Chioseler, Ciflicul, Ali-Bei, Chioseler, Idres şi Cuiusul.

Suceava, *judeţ*, numit ast-fel după vechia capitală a Moldoveĭ.

Situaţie şi limite. Aşezat la N. Romînieĭ (N.-V. Moldovei), jud. Suceava este un judeţ de munte, cuprins între Bucovina, Transilvania şi judeţele: Neamţu, Roman, Iaşi şi Botoşani.

In convenţiunea din 2 Iulie 1776, hotarul judeţuluĭ din spre Bucovina se descrie ast-fel: «S'au început de la rîuşorul Teşna-Imputită, lîngă confiniile Transilvanieĭ, trecînd apoĭ peste Măgura-Caluluĭ, muntele Pietrele-Rosii, unde se întîlnesc treĭ confiniĭ şi unde acuma este despre partea Transilvaniei un mare semn de acilă. Pentru marcarea noilor cesiunĭ, s'aŭ pus pe partea dreaptă a ziseĭ columne un nou semn de acilă; de acolo coprinzînd pămînturile satului Condreni, sub jumătatea munteluĭ Lucato un semn de acilă; trecînd apoĭ la muntele Poiana-Vînatorului, pe vîrful zisului munte un semn de acilă; de acolo pe locul unde se uneşte rîuşorul Seriscior cu un altul ce se chiamă Valea Arsa, un semn de acila. De acolo, lasînd afară satul Sara Dorna, şi şesul de fînaţ al aceluiaşĭ sat de la confiniile imperiale până la poala muntelui Dealul-Negru, lîngă pădure, un semn de acilă.

Apoĭ pe coborîşul aceluiasi munte pană la pîrîul Neagra-Dorna, în faţa loculuĭ ce se chiamă Pîrîul Lupuluĭ, un semn de acilă. Răminînd apoĭ jumătate pîrîului Neagra-Dorna la Aug. Curte imp. şi cea-l'altă jumătate la înp. p. otom., până la vărsătura pomenituluĭ rîuşor în rîul Bistriţa un semn de acilă.

Apoĭ de acolo până la locul ce se atinge cu Bistriţa şi cu valea ce se zice de Aramă, la piciorul muntelui numit Rarul, un semn de acilă.

«Până la acest punct jumăta tea rîuluĭ Bistriţa face marginile imperiale, cea-l'altă jumătate face marginile Porţiĭ Otomane.

«Dar de la Valea-de-Aramă, rămînînd de-a dreapta rîul Bistriţa tot la Poarta Otomană pre cum şi satul Chiril, iar de-a stînga până la muntele Rarul rămînînd la Aug. Curte imp. stînca crăpată de pe vîrful numitului munte Rarul se întări drept semn distinctiv între amîndouă confiniile.

«De acolo până la muntele Opcina Chiril, un semn de acilă. De acolo, trecînd pe spinarea muntelui Vuron-Clefil şi Capul Băeşescu, şi cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Stulpicani, până la rîuşorul numit Vadul-Negrileasa, un semn de acilă; de acolo suindu-se iarăşĭ pe munţiĭ Opcina-Ciumerna şi Clătita-Mică pe culmea acestuĭ din urmă munte, un semn de acilă.

De la muntele Clătita-Mică până la muntele Clătita-Mare, şi pe acesta un semn de acilă; de la muntele Clatita-Mare trecînd pe vîrful şi spinarea munţilor Ratunda, Opcina Suvorist, mergînd apoĭ înainte pe munţiĭ Opcina, Isachi, Iplesi până la muntele Dealul-Buragul, spre a însemna pămînturile vecine ale satuluĭ Capul-Codruluĭ, pe vîrful pomenituluĭ munte Dealul Buragul, un semn de acilă.

«Apoi lîngă malul stîng al rîu-

www.dacoromanica.ro

luĭ Moldova, un semn de acilă lîngă drumul cel mare care trece de la Capul Codruluĭ la Baia.

«De acolo, la începul Văeĭ-Somojul, un semn de acilă; şi apoĭ unde intră linia la Valea-Lucăceşti, un semn de acilă.

De acolo prin valea Somojul-Mare, cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Zăhăreşti, dinaintea satuluĭ Liten Mica, un semn de acilă; de aicĭ, mergînd înainte pe valea Somojuluĭ Mare, pănă la locul unde intră în valea Bonieĭ, un semn de acilă, şi apoĭ pe lîngă aceeaşĭ vale pănă la o distanţă, un semn de acilă.

«De la acel punt, trecînd înainte şi lăsînd afară satele Bonieşti şi pămînturile luĭ pănă la muntele Bonieşti, pe vîrful numituluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, prin valea Samosmica, un semn de acilă, apoĭ trecînd în faţa satuluĭ Reasca, la Samosnica şi la valea zisă Rugina, un semn de acilă.

«Din locul acela suind muntele Vuron-Dumbrava-Resu, pe vîrful zisuluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, lăsînd afară satul Mireşti cu pămînturile sale de la marginile Imperiale, pe muntele Mireşti, unde începe valea Racova, un semn de acilă; mergînd înainte pe valea aceasta pănă la satul Siliseni unde se varsă apa Balta-Satuluĭ în rîul Suceava, care trece pe dinaintea satuluĭ Siliceni, un semn de acilă . («Uricariul», vol. IV, p. 255 256).

Topografie, Orografie şi Idrografie. Forma teritorială a judeţuluĭ Suceava este foarte neregulată. Lung de 170 kil. şi lat la mijloc numaĭ de 40 kil., întăţişează o prelungire a Carpaţilor răsăriteanĭ pornind de la V. judeţuluĭ, din vîrfurile Pietrele-Roşiĭ, Budacul şi Rarăul şi scoborînd treptat—treptat pănă lîngă Cotnari şi Tîrgul-Frumos. Jumătatea judeţuluĭ aflătoare de a dreapta Moldoveĭ e numaĭ munţĭ, iar cea din stînga eĭ, dealurĭ şi coline.

In jud. Suceava nu sunt de cît două şesurĭ: al-Siretuluĭ şi al-Moldoveĭ. Străbătut de la N. spre S. de rîurile Siretul, Moldova şi Bistriţa (v. a. n.), cu numeroşiĭ lor afluenţĭ; udat de peste 635 pîrae, prezintă o mulţime de şiruri şi vîrfurĭ de munţĭ şi dealurĭ îmbrăcaţĭ în mare parte de pădurĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ de munţĭ sunt: Rarăul, Budacul, Intre-Borcĭ, Lucaciul, Grinţieşul-Mare, Pietrosul - Bogolin, Grinţieşul - Broşteni, Scăricica, Barnarul, Pietrosul, Slopăţul şi alţiĭ (v. a. n.). Numărul munţilor şi vîrfurilor de munţĭ din judeţ se urcă la 344.

Iazurĭ maĭ însemnate: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Basarabi, Arghireĭ şi Dolheşti, formate de Şomuzul-Mare; Giurgeşti şi Valea-Gloduluĭ, formate de Şomuzul-Mic (v. a. n.).

Cîte pîrae sunt, atîtea sunt şi văile din judeţ.

Suprafaţa jud. Suceava este de 475000 hect.

Populaţia judeţuluĭ este de 129687 locuitorĭ (1900).

Agricultura şi ocupaţiunile locuitorilor. In jud. Suceava se face puţină agricultură. Semănăturile părţeĭ judeţuluĭ din dreapta Moldoveĭ nu ajung nicĭ pentru trebuinţa populaţiuneĭ, iar de la Broşteni în sus se samănă numaĭ puţinĭ cartofĭ. Sunt comune întregĭ în care nu găseştĭ un plug. Munteniĭ îşĭ aduc hrana de prin tîrgurile Fălticeni, Neamţul şi Piatra, pe caĭ. Eĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, fabricatul draniţiĭ, a doniţelor, plutăritul, şi creşterea vitelor.

Grîuluĭ nu-ĭ primeşte de cît în plăşile Siretul-d.-s. şi Siretul d.-j., şi întru cîte-va pe Şomuzurĭ. Cu plugăria se dedaŭ locuitoriĭ din stînga Moldoveĭ. Viĭ sunt numaĭ în jurul Cotnarilor pe la Stroeşti-Laiul, Costeşti şi Hărmăneşti, 262 hect.

Micĭ încercărĭ de a cultiva viĭ s'aŭ făcut în satele: Hîrtopul, Valea-Gloduluĭ, Bădiliţa, etc.

In cele maĭ multe sate, aproape fie-care casă îşĭ are grădiniţa sa de pomĭ roditorĭ, iar merele, perele, şi prunele de Rădăşeni sunt vestite în toată Moldova.

Satul posedă în judeţul Suceava 15 moşiĭ, care aduc un venit anual de aproape 250.000 leĭ.

Pădurile de munte adăpostesc mult vînat.

Vite: 75967 capete de vite marĭ cornute, 116253 oĭ, 14335 caĭ, 523 capre, 33855 porcĭ (1901). Locuitoriĭ posedă 7679 stupĭ cu albine.

Industria judeţuluĭ a început a progresa de la instituirea Domeniuluĭ Coroaneĭ şi construirea linieĭ-ferate Fălticeni-Dolhasca. S'aŭ făcut pe Domeniul Coroaneĭ şi pe moşia Broşteni, a M. S. Regeluĭ frumoase instalaţiunĭ forestiere şi acum sunt herastrae de cherestea maĭ sistematice şi pe moşiile: Sasca, Baia şi Bogdăneşti.

In Fălticeni sunt fabricĭ de pielărie, cleiŭ, aba, cărămidă, lumînărĭ şi săpun. Insemnatele morĭ de la Ciorsaci, Moara-Doftoruluĭ şi Zavul, produc făină mult căutată. Tot în jud se fabrică renumita brînză de Broşteni şi untul de Dorna.

Căĭ de comunicaţie. Judeţul Suceava e străbătut de liniile ferate Păşcani Iaşi, Păşcani-Roman-Bucureşti, Păşcani-Burdujeni şi Dolhasca-Fălticeni, în lungime totală de 111 kil., avînd şapte staţiĭ: Fălticeni, Basarabi,

www.dacoromanica.ro

Liteni, Dolhasca, Heciŭ-Lespezi, Păşcani, Ruginoasa şi o haltă, Muncelul.

Şoselele principale sunt: Cele naţionale Buneşti-Fălticeni, până în hotarul jud. Roman, 65 kil. şi Fălticeni-Cornul-Lunceĭ-Broşteni-Dorna, peste 120 kil. Cele judeţene: Dumbrăviţa-Neamţul (18229 m.),Moţca-Păşcani-Tîrgul-Frumos (31857 m.), Fălticeni-Dolhasca (24560 m.) şi Ciorsaci-Liteni (31870 m). Afară de acestea maĭ toate comunele sunt legate prin şosele comunale.

Pe Salasa, există o linie îngustă de drum de fer, în lungime de 20 kil. şi alta tot atît de lungă pe Suha-Mică, cum şi o linie funiculară (1500 m.) peste Ciumerna (munte) pentru exploatarea pădurilor de pe Domeniul Coroaneĭ. Cale fluvială este Bistriţa (v. a. n.).

Impărţirea administrativă. Jud. Suceava până la 1886 era împărţit în patru plăşĭ: Şomuzul, Moldova, Muntele şi Siretul. In anul arătat se formară numaĭ treĭ plăşĭ, alipindu-se cele d'intîĭ două sub numele de Şomuzul-Moldova; în 1892, s'aŭ făcut şase plăşĭ şi anume: 1. Muntele, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în Broşteni; 2. Moldova-d.-s., cu reşedinţa în Cornul-Lunceĭ, (com. Mălini); 3. Moldova-d.-j., cu reşedinţa în Ciumuleşti; 4. Şomuzul, cu reşedinţa în Giurgeşti; 5. Siretul-d.-s., cu reşedinţa în Tîrguşorul-Lespezi şi 6. Siretul-d.-j., cu reşedinţa în Tîrgul-Păşcani. Acum jud. e format din 3 plăşĭ: Moldova-Şomuzul, Siretul şi Muntele.

Judeţul Suceava se compune din o comună urbană, Fălticeni, şi 38 comune rurale, formate din 185 sate.

Marca judeţuluĭ este treĭ brazĭ, semnul întinselor sale pădurĭ de răşinoase.

Cultul. Face parte din eparhia Iaşilor. In tot judeţul sunt 3 mănăstirĭ şi 4 schiturĭ ortodoxe, 2 mănăstirĭ lipoveneştĭ, 138 bisericĭ ortodoxe, 2 bisericĭ catolice, 3 lipoveneştĭ şi o mulţime de case de rugăciune ovreeştĭ; 115 preoţĭ şi 3 diaconĭ ortodoxĭ.

Mănăstirile din judeţul Suceava sunt: Probota, Rîşca şi Slatina şi schiturile: Rarăul, Boureni, Preuteşti şi Brăteşti; afară de aceste, maĭ sunt mănăstirile lipoveneştĭ de călugărĭ şi de maicĭ din Manolea.

Justiţia. Are un tribunal şi 3 judecătoriĭ de ocoale.

Invăţămîntul. In judeţul Suceava sunt: un gimnasiŭ clasic în Fălticeni, «Alecu Donicĭ», înfiinţat în 1870; 2 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 2 de fete în Fălticeni; o şcoală primară urbană mixtă, întreţinută de Direcţia Căilor Ferate Romîne în Gara-Paşcani; 75 şcoale rurale mixte şi 6 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 3520 copiĭ.

Serviciul sanitar. In jud. Suceava sunt treĭ spitaluri, din care: 2 în Fălticeni: Stamati-Judeţean cu 26 paturĭ şi cel izraelit cu 15 paturĭ; şi unul rural în Mănăstirea-Slatina, cu 40 paturĭ.

Ca locurĭ istorice, avem: Baia, cu cele treĭ bisericĭ ale sale: Săsească, Albă şi a luĭ Rareş; Bogata, Ruginoasa, Dolheşti (biserica), Boureni, Horodniceni, Movila-luĭ-Răvzan şi toate localităţile cu numele de Cetăţuia, Cetăţaua saŭ Mănăstioara (v. a. c.).

Din trecutul judeţuluĭ Suceava. Indată după răpirea Bucovineĭ, în amintirea unuia dintre judeţele pierdute în capitala căruia îşĭ avusese cuibul, acel

Şoim voinic şi tare,
Ce ţinea pieptul la hotare
Ca un zid de apărare,

se reînfiinţă jud. Suceava, luîndu-se parte din judeţele: Botoşani, Hîrlăuluĭ şi Cîrligătureĭ (ultimul avînd reşedinţa în Tîrgul-Frumos), Romanuluĭ şi Neamţuluĭ.

Isprăvnicia judeţuluĭ fu instalată maĭ întîĭ în satul Rădăşeni şi, maĭ tîrziŭ, întemeindu-se tîrgul Şoldăneşti, zis apoĭ Fălticeni, se mută aci.

Locul ocupat de jud. Suceava a fost locuit în cele maĭ vechĭ timpurĭ; dovadă despre aceasta sunt mormintele şi uneltele de piatră (topoare, dălţĭ) găsite în diferite localităţĭ ale judeţuluĭ numite Cetăţuĭ şi peşterile de pe Pîrîul-Lupuluĭ din apropierea satuluĭ Manolea.

Cel d'întîiŭ popor amintit de istorie ce l'ar fi locuit ar fi fost Neuriĭ, făcînd ast-fel parte din Neurida, care a fost devastată de Darius, cînd acesta urmărea pe Sciţĭ. (Herodot, IV, p. 125).

Pe timpul Dacilor, cam prin aceste locurĭ întîlnim pe Jazigĭ, care nu prea duceaŭ casă bună cu Daciĭ, căcĭ nu voiră să se lupte în contra Romanilor şi, drept pedeapsă, Daciĭ le răpiră o parte din pămînt.

Iazigiĭ se văd pe columna luĭ Traian venind ceĭ d'întîiŭ să facă închinarea lor împăratuluĭ.

In timpul năvălirilor barbare, slavoniĭ ocupaŭ jumătatea E. a judeţuluĭ, dovadă numele multor rîurĭ, dealurĭ şi localităţĭ din judeţ, cum şi numeroasele expresiunĭ cu derivaţie slavonă. Poate că chiar Cumaniĭ să fi ajuns cu domnia şi episcopatul lor până prin aceste locurĭ.

Pe timpul voivodatelor, parte din judeţ făcea parte din al Cîmpul-Lunguluĭ şi parte din al Neamţuluĭ. Cînd Dragoş descălecă pe şesul Moldoveĭ (1288) îl găsim tributar regeluĭ Ludovic al Ungarieĭ, care dărueşte pe Balc, fiul luĭ Sas, pentru sluj-

www.dacoromanica.ro

bele făcute în combaterea trădătoruluĭ Bogdan, al doilea descălicător şi întemeietor al Moldoveĭ ca stat ne-atîrnat (1348).

Uniĭ Cronicarĭ însă aŭ fost de părere că, pe timpul descălecăreĭ luĭ Dragoş, el ar fi găsit aceste locurĭ cu totul deşerte de locuitorĭ, din cauza învaziuneĭ barbarilor. Dragoş descălică într'o ţară ce rămăsese pe alocurea pustie, în urma goaneĭ Tătarilor, din părţile Mărĭĭ-Negre, de către Ludovic Regele Ungarieĭ.

Această însă nu e adevărat; dovadă o geografie rusească anterioară anuluĭ 1347 în care se arată ca existînd oraşele Baia şi Suceava.

Saşiĭ, zice d-l Gr. Tocilescu, («Ist. Rom.», p. 58) fură descălicaţĭ pe lîngă rîul Moldova de către Alexandru-cel-Bun.

Inainte de Ştefan-cel-Mare «toţĭ munţiĭ cu carĭ se închide Moldova acum», decĭ şi aĭ Suceveĭ, «eraŭ sub stăpînirea Ardealuluĭ» (D. Cantemir, «Descrierea Moldoveĭ», edit. 1865 Iaşi, p. 50—51). In 1465 se întîmplă lupta de la Baia.

In 1476, după lupta de la Valea-Albă, «Turciĭ s'aŭ întors spre Suceava, şi aŭ ars tîrgul, şi apoĭ s'aŭ învîrtejit înapoĭ, prădînd şi arzînd ţara,» — decĭ şi judeţul nostru («Letop». Ţăreĭ, Tom. I, p. 165).

Fu prădat de Turciĭ luĭ Hroiot, în 1485, ce veniaŭ cu planul a înlocui pe Ştefan-cel-Mare; pustiit de Polonĭ, drept răzbunare pentru devastarea Pocuţieĭ, de către Bogdan cel încrucişat. Asemenea de Tătarĭ fu prădat în diferite rînduri.

Fu bântuit de Turciĭ Sultanuluĭ Soliman, de Tătarĭ şi Polonĭ în 1538, cînd fu răsturnat Petru Rareş din I-a domnie. De furia prădătorilor nu scăpă de cît cînd «veniră boeriĭ la Suceava şi se aruncară la picioarele Sultanuluĭ, care-ĭ priini şi-ĭ iertă ca pe nişte robĭ».

Pe timpul luĭ Petru Rareş «satele se compuneaŭ din colibe păstoreştĭ şi ogaşe fără îngrăditurĭ; iar casele ţărăneşti puţin ridicate de la pămînt, făcute din lemn de pădure, lipite cu lut şi acoperite cu paĭe saŭ trestie.» După fuga luĭ Petru Rareş la Ciceŭ, Turciĭ «multă pradă şi scădere făcînd Ţăreĭ, şi călcînd-o aŭ ajuns până la Suceava cu mare urgie şi pedeapsă tuturor locuitorilor.

La 1561, fu cutreierat de oastea compusă din aventurierĭ şi oamenĭ fără căpătîiŭ adunaţĭ din lumea întreagă, cu care Iacob Eraclide veni şi alungă pe Lăpuşneanu, luîndu-ĭ locul în domnie.

Fu bântuit de foametea cea mare de la 1574 şi 1575, pe timpul domnieĭ luĭ Petru Schiopul.

Pustiit de Polonĭ şi Tătarĭ, ce veniaŭ să susţină pe Irimia Movilă (1595), dar carĭ fug la auzul apropiereĭ luĭ Mihaĭ Viteazul care, cu repeziciunea fulgeruluĭ trece prin judeţul nostru şi-şĭ pune tabăra lîngă Suceava.

Prădat de Tătarĭ, prietiniĭ luĭ Vasile Lupu, de două orĭ: pentru a doua oară, la 1650, cînd luasă cu eĭ din toată Ţara peste 20000 de oamenĭ robĭ.

In 1673, sărăcit de oştile turceştĭ şi polone ale luĭ Sobieschi.

Constantin Cantemir trimite pe Tătariĭ luĭ Bech Mîrza să pedepsească pe Cîmpulungenĭ pentru ne-ascultare, care Tătarĭ, trecînd pe aci «multă stricăciune şi pradă şi robie aŭ făcut, şi mult dobitoc de vite aŭ scos».

Craiul Sobieschi năvăli în Ţară spre Iaşi: «iar Cantemir-Vodă l-aŭ gonit pe Craiul cu Tătariĭ până la Hărmăneşti pe Siret. Atuncĭ aŭ ars Leşiĭ şi Tătariĭ multe curţĭ la ţară şi la Iaşi...» între altele şi pe cele din «Ruginoasa, Cosmeşti, Purcileşti, în Stolniceni şi în Păşcani şi pe alte locurĭ multe».

Cutreerat de oştile suede ale luĭ Carol XII, (pe timpul domnieĭ a II-a a luĭ N. Mavrocordat) care în iarna anuluĭ 7220 (1712) iernează în Suceava, Neamţu, Bacăŭ, etc.

Pe timpul luĭ Nicolae Mavrocordat, Austriacii făcură prima încercare de înaintare spre Bucovina, răsluind o parte din Bucovina de pe la graniţa Dorneĭ; dar se retraseră la protestările Domnuluĭ şi ameninţarea cu războiŭ din partea Turcieĭ.

După 1716, în timpul domnieĭ luĭ Mihaĭ Racoviţă, fu ocupat de Nemţĭ, «iar Moldovenĭĭ, făcîndu-se una cu catanele, cu marĭ cu micĭ, prădaŭ, jefuiaŭ unul pe altul, mănăstirile pre sub munte, casele boereştĭ cît ţinea pre Siret şi pre cîţĭ nu se închinaŭ lor, să ţină cu dînşiĭ. Ţineaŭ drumurile, colnicele; mîncaŭ, stricaŭ şi jăcuiaŭ...» («Letopiseţele Ţăreĭ», tom. III, p. 65).

Dar, după ce Nemţiĭ fură bătuţĭ şi alungaţĭ din Caşin şi din ţinutul Putneĭ, Mihail Racoviţă fu trimis de Turcĭ să sprijinească răscoala Ungurilor din Transilvania.

Racoviţă, în fruntea oardelor de Tătarĭ, pătrunde pe aci şi pe la Cîmpulung şi Dorna în Transilvania.

Ast-fel, după prădăciunile Nemţilor, urmară ale Tătarilor, poate maĭ vajnice ca ale celor d'întîiŭ.

Tot pe timpul luĭ Racoviţă, spun cronicele, că a fost «foamete, ciumă, omor, bocete şi vaete în toate părţile. Pe urma acelora lovit-aŭ boală în dobi-

www.dacoromanica.ro

toace».(«Letopiseţe», tom. III, p. 125). Prin cartea din 7226 (1718), April 24, Mih. Racoviţă desfiinţă solăritul ce apăsa rău pe săracii din jud. Suceava; căci zice acel hrisov: «Facem ştire cu această carte a Domniei mele cui i se cade a şti, pentru rîndul solărituluĭ, ce aveaŭ obiceiŭ cămăraşiĭ de ocnă pănă acum de luaŭ solărit de pe o parte de loc de la ţinutul Sucevei, şi o vindea acea slujbă şi cămăraşii de ocnă la ciocoiĭ ţinut, drept 40 saŭ 50 de lei şi apoĭ aceĭ ciocoĭ făceaŭ multe supărări săracilor, ba luaŭ de la tot omul şi de la femeĭ sărace şi de la babe bătrîne şi neputincioase, tot cîte un ort de cap, şi borfăia pe toţi săraciĭ cu acel obiceiŭ, de le lua şi straele de pe dînşiĭ . . .» («Uricariul» de T. Codr., vol. V, p. 254—255, Iaşi 1862).

In 1776, Grigore Ghica, văzînd că toate încercările luĭ de a se strica convenţiunea, prin care se vindea Bucovina, sunt zadarnice, face o ultimă silinţă şi voeşte să scape din prada răpitorilor măcar Suceava, vechia capitală a Moldoveĭ, dar nicĭ aceasta nu 'ĭ-a fost dat ca să împlinească şi ast-fel se face şi delimitarea aceasta nenorocită prin care Moldova maĭ pierde încă 46 sate peste linia ce fusese hotărîtă prin convenţiune.

De jud. Suceava, pe la începutul secoluluĭ acesta, maĭ ţinea o plasă: Berhometele, cu 2 tîrguri: Burdujeni şi Vlădeni.

Suceava, *rîŭ*. Izvoreşte din Vîrful-Lucineĭ, cota 1590 m. asupra Mareĭ-Negre, pendinte de culmea Munţilor-Negri din Bucovina. La început, curge în direcţiune de la S. spre N., apoĭ se întoarce spre E., pănă la Rădăuţi, unde formează un şes larg de aproape 15 kil.; de la Rădăuţi, ia direcţiunea spre S.-E., udînd partea de E. a oraşuluĭ Suceava; iar de aci, formînd frontiera Ţăreĭ pănă la satul Ştirbăţul, continuă în aceeaşĭ direcţie, formează hotar de judeţ între Botoşani şi Suceava, pănă la satul Roşcani, la confluenţa sa cu Siretul.

Rîul Suceava atinge teritoriul Romînieĭ chiar la confluenţa sa cu pîrîul Mitocul, situat la 700 m. la S. satuluĭ Iţcani-Noĭ; din acest punct, frontiera se desparte spre N., urmînd cursul pîrîuluĭ Mitocul, iar spre S. urmează albia rîuluĭ Suceava şi după un parcurs de 33 kil. lasă pe stînga hotarul dintre judeţele Botoşani şi Suceava, şi urmînd aceeaşĭ direcţie pe o distanţă de 2 kil., 400 m., ajunge la stîlpul de frontieră No. 49, situat la N. satuluĭ Ştirbăţul. Aci, frontiera părăseşte rîul Suceava şi se îndreaptă spre S.-V., pe un canal anume construit, lung de 550 m. şi, trecînd pe lîngă pichetul No. 1, dă în pîrîul Racova (Sucevita), care formează aci o baltă, numită Balta-Satuluĭ; iar Suceava, după o scurgere de 2 kil., 200 m., este străbătută de hotarul judeţelor Botoşani-Suceava, pe care îl primeşte maĭ la vale, la 1 kil., 800 m.; de aci rîul formează hotarul acestor judeţe pe o distanţă de 5 kil., 600 m., pănă la confluenţa cu Siretul, la satul Roşcani, pendinte de com. Fîntînelele, jud. Botoşani.

Afluenţi, pe dreapta: pîrîul Racova (Sucevita) care formează şi frontiera Ţăreĭ; Pîrîul-Lutuluĭ, a căruĭ confluenţă cu Suceava o are la S. satuluĭ Ştirbăţul; Pîrîul-Budăĭ, la satul Liteni; — pe stînga: pîrîul Mitocul, pe care este şi frontiera Ţăreĭ şi a căruĭ confluenţă cu Suceava, o are la 700 m. spre S. de satul Iţcani-Noĭ şi Pîrîul-Mercuilor.

Şesul Sucevei, pe tot parcursul săŭ despre Romînia, are o lărgime ce variază între 1—3 kil.; este acoperit de număroase bălţi şi anume: Balta-luĭ-Balan, Balta-Grajduluĭ, Balta-Halia, Ochiul-cel-Mare, Cotul-Bursuci, Balta-Rupta, Cotul-Cepureĭ, Cotul-luĭ-Roman şi Cotul-cu-Piatră. Este de remarcat că şesul Sucevei se întinde numaĭ în partea stîngă a rîuluĭ, partea dreaptă fiind rezemată pe dealurĭ a căror înălţime este pănă la 300—400 m. asupra Mareĭ-Negre.

Insule.—De la intrarea sa în Ţară şi pănă la confluenţa cu Siretul, rîul Suceava formează 9 insule micĭ, considerate maĭ mult ca nişte bancurĭ de nisip şi a căror suprafaţă este supusă modificărilor aduse de curentul apeĭ.

Localităţi: pe dreapta satele: Ştirbăţul, Humăria şi Liteni, din jud. Suceava; — pe stînga, satele: Cotul-Teseuţi, Prelipca, Vereşti, Hancea şi Roşcani, din jud. Botoşani.

Trecătorĭ. In tot parcursul rîuluĭ Suceava trecerea pe acest rîŭ se face prin vad şi anume pe la satele limitrofe; posedă un singur pod de fer, la N. satuluĭ Humăria şi peste care trece linia ferată Dolhasca-Vereşti.

Natura curentuluĭ. Suceava curge în regiune muntoasă 55 kil. de la obîrşie şi pănă la Vîlcovul, iar de aci în regiune de şes încă 55 kil. pănă la frontiera Romînieĭ, de unde urmează încă o curgere de 43 kil. pănă la confluenţa sa cu rîul Siretul. In total, lungimea rîuluĭ Suceava este de 153 kil.

Cursul săŭ este foarte repede şi zgomotos în regiunea muntoasă şi foarte liniştit în regiu-

www.dacoromanica.ro

nea de şes; iar inclinaţia albieĭ sale este de aproape 0,90 cm. pe kil.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Hărţeĭ Ţăreĭ pe ambele maluri ale Suceveĭ sunt următoarele: 282 m. la confluenţa cu Mitocul, unde rîul atinge frontiera; 267 m. la satul Prelipca, pendinte de com. Burdujeni; 256 m. la Vereşti; 250 m. la confluenţa cu pîrîul Racova (Sucevița), şi 240 m. la confluenţa cu Siretul.

Lăţimea. — Rîul este sprijinit, aproape în tot parcursul său, de maluri bine pronunţate şi pe care nu le debordează de cît pe timpul ploilor mari; lăţimea medie a acestuĭ rîŭ este: 20 m. la confluenţa cu pîrîul Mitocul; 30 m. la satul Prelipca; 40 m. la Vereşti; 50 m. la confluenţa cu Racova (Sucevița) şi tot atît la confluenţa cu Siretul.

Adîncimea variază în raport cu timpul ploios saŭ secetos; totuşi adîncimea apeĭ sale permite trecerea prin vad şi nu e întreruptă de cît cînd apele vin mari.

Bogăţii. — Valea Suceveĭ, ca şi valea Siretuluĭ, este una din cele maĭ bogate văĭ ale Romînieĭ, de şi populaţia este mult maĭ restrînsă ca pe alte văĭ; produce tot felul de cereale şi de bună calitate; bălţile conţin peşte în abundenţă; tot după această vale se recoltează o bună cantitate şi calitate de fîn, în afară de locurile pentru păşunatul vitelor.

Păduri sunt puţine, şi aceste nu se exploatează de cît pentru nevoile locale.

Comunicaţii. — Linia ferată Dolhasca-Vereşti-Burdujeni, şi care străbate Suceava la N. satuluĭ Liteni, pentru a trece pe malul stîng, urmăreşte de-aproape acest mal, pănă la frontieră.

Ca şosele, această vale nu posedă de cît acele ce pleacă din Vereşti spre satele Salcia, Dumbrăveni şi Bălueşeni; în schimb, această vale posedă o mulţime de drumuri ordinare, care înlesnesc comunicaţia aproape în toate direcţiunile eĭ şi sunt menite a satisface toate nevoile transportuluĭ de orĭ-ce natură.

Geologia văeĭ rîuluĭ Suceava. — Suceava izvoreşte din banda de *flysch* saŭ *gres carpatic* superior numit *schisturĭ de Şipot,* de la cunoscuta cascadă din localitatea *Şipot Camerale,* unde rîul se aruncă peste un dig de gresiurĭ negre silicioase, ce traversează patul său.

Cît curge prin zona de flysch, valea sa e strîmtă, cu puţine aluviunĭ, şi numaĭ de la *Straja* se lărgeşte.

De la Şipot Camerale şi pănă la Rusca, întîlnim o succesiune complectă de flysch studiată de C. M. Paul.

1. *Schisturĭ negre silicioase,* plecate spre N.-E.

2. *Schisturĭ roşiĭ silicioase,* cu aceiaşĭ înclinaţiune.

3. *Gresiurĭ compacte cu ciment silicios,* ridicate pănă la verticală şi apoĭ plecîndu-se spre S.-V.

4. *Schisturĭ negre silicioase.*

Aceşte 4 nivele, sunt cuprinse în etajul *Schisturilor de Şipot* raportate la partea **superioară a gresiuluĭ carpatic,** cu probabilitate **eocen.**

Maĭ departe întreaga serie pănă la Rusca se pleacă spre S.-V. şi avem:

5. *Gresiurĭ grosiare.*

6. *Gresiurĭ fine compacte.* Ambele, cuprinse în *gresiul carpatic mediŭ.* (**Cretaceŭ superior** şi **Gault**).

7. *Schisturĭ albastre* şi *gresiurĭ calcare* cu *hieroglyphe de la Plosca* (Schisturile de Ropianka = Schisturile de Tetschen, Neocomian).

8. Alternanţă de *gresiurĭ grosiare şi schisturĭ* cu *hieroglyphe* de la Seletin (equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Nivelul 7 şi 8 formează **gresul carpatic inferior** saŭ **Neocomian.**

De la Rusca şi pănă la Baltin, Suceava curge pe flyschul inferior; iar de aci pănă maĭ jos de Sadeŭ, pe flyschul mediŭ, pentru a intra din noŭ în flyschul inferior, pănă la confluenţa cu Putna.

Avem de semnalat la Straja, presenţa unor *marne hydraulice,* care se exploatează pe o scară destul de întinsă, pentru a fabrica ciment. Marnele alternă cu bancurĭ de gres calcar cu *hieroglyphe* şi conţin numeroase fucoide *Cylindrites* şi foarte marĭ *Zoophycos.* Ele represintă *schisturile de Ropianka.*

De la confluenţa cu Putna, Suceava intră în *Neogen,* represintat prin terenul *Sarmatic* şi aşterne pe el aluviunile sale pănă la confluenţa cu Siretul.

Valea sa ia o deschidere foarte mare maĭ cu seamă de la confluenţa cu Bîlca şi pănă la acea cu Sucevița, dînd naştere la un întins platoŭ, format din o terasă pleistocenă, cu prund la bază şi deasupra loess, pe care e zidit oraşul Rădăuţi.

De aci şi pănă la Burdujeni valea e maĭ îngustă, avînd numaĭ pe stînga o terasă redusă, iar pe dreapta curge pe lîngă păturile sarmatice.

In general, acest etaj în părţile joase, e format din *argilă,* ce se vede pe vălcelele afluenţilor, pe cînd în părţile superioare, din *nisipurĭ şi gresiurĭ cu Ceriţi* saŭ un *calcar oolitic,* care e bine desvoltat la Burdujeni cu *Ervilia podolica* Eich.

www.dacoromanica.ro

Acest nivel formează colinele care sunt învălite de un loess de platoŭ, numit de geologiĭ austriacĭ *Berglehm* saŭ *Lehmplateau*.

In asemenea condițiunĭ, Suceava intră în Țară și curge până la confluența sa cu Siretul.

Suceveni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, pe pîrîul Bogdana, spre E. de satul Bogdana. Are o populație de 1258 locuitorĭ.

Suceviţa (Racova), *pîrîŭ* ce izvorește din partea de E. a dealuluĭ Pîrlița și după un porcurs de 1000 m. primește pe stînga Pîrîul-Obîrșieĭ, la frontiera dintre Bucovina și Romînia. De la această confluență, pîrîul Sucevița urmează direcțiunea spre E. și după o distanță de 6100 m. se varsă în Suceava după ce maĭ întîiŭ a străbătut satul Știrbățul. Pe acest pîrîŭ se află frontiera dintre Romînia și Bucovina.

Pe dînsul se află pichetele romînești 1, 2 și 3. Este alimentat pe dreapta de pîraele: Avram, Sabouluĭ și Mălăiștea.

Udă în calea sa satele: Racova-din-Vale și Știrbățul.

Are cota la obîrșie 437 m., iar la confluența cu Suceava, 250 m.

Sudiţi, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Frățilești și Mărculești.

Este formată din satul Sudiți și din cătunele (tîrlele): Teșila-Mare, Batogul, Grecul, Perișorul, Obeada, Caramanul, Sarageaua, Mășăli și Puțul-Noŭ.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 16400 hect., din care 100 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița spre S., pe cîmpul Bărăgan, și coprinde două moșiĭ: Berlești-Popești, cu 14000 hect., proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Slobozia; și Popeni, cu 2400 hect., proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe moșie 130 locuitorĭ și după legea din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 14; iar neîmproprietăriți maĭ sunt 195 locuitorĭ.

Are o populație de 2390 locuitorĭ; o școală mixtă, și o biserică, cu 2 preoți și 2 dascălĭ.

Pe partea de S. a teritoriuluĭ comuneĭ trece calea ferată București-Fetești.

Sudiţi (Cacaleţi-Vechĭ), *cătun*, al com. Gherăseni, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 61 case; are sub-diviziunile: Geavleți și Șopîrliga.

Sudiţi, *cătun* al com. Zilișteanca, jud. Buzăŭ, situat pe moșia Slobozia, și avînd 380 locuitorĭ.

Sudiţi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Meri-Petchi - Netezești, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat spre N. de căt. Nuci.

Se întinde pe o suprafață de 481 hect., cu o populație de 656 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 534 și al celor micĭ, de 1425.

Sudiţi, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Fundul-Crăsani, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița și sub coasta cîmpuluĭ Bărăganul.

Se maĭ numește și Crăsani-d.-s.

Are o populație de 90 familiĭ; o școală mixtă.

Vite: 200 caĭ, 160 boĭ, 128 porcĭ, 20 capre și 700 oĭ.

Sudiţi, *vechĭe numire a cătunuluĭ* Gura-Vaduluĭ, din com. Tohani, jud. Buzăŭ.

Suduleni, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, căt. com. Izvoarele.

Sueşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cermegești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 204 locuitorĭ și o biserică.

Suha, *sat*, pe moșia și în com. Mălini, jud. Suceava, așezat pe țărmul stîng al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Vatra satuluĭ ocupă 132 fălcĭ, cu o populație de 782 locuitorĭ.

Improprietăriți în 1864 sunt: 11 fruntașĭ, 41 pălmașĭ și 42 codașĭ, stăpînind 328 1/2 fălcĭ.

Drum principal e numaĭ unul ce merge la Fălticeni (19 kil.) și Broșteni (50 kil.).

Suha-Mare, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Mălini. Izvorește din jurul munteluĭ Stînișoara, formată la obîrșie din pîraiele Nemțișorul și Valea-Colibeĭ.

In cursul săŭ de 25 kil. învîrtește patru morișteși 2 herăstraie și se varsă în Moldova, în dreptul localităței Molna.

Are de tributarĭ pe dreapta: Nemțișorul, Hartoneasa, Pîrîul-Roșu, Pîrîul-Tabereĭ, Pojorîta, Primatarul, Cursunariul, Pietroasa, Malaiul și Butnariul; iar pe stînga: Valea-Colibeĭ, Petroni, Pîrîul-luĭ-Ionel, Dohotarul, Frasinul, Celarul, Plaiul-Bătrîn, Fîntînele, Pîrîul-Boiculuĭ și Răchitișul.

Suha-Mică, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvorește dintre munțiĭ Intre-

www.dacoromanica.ro

Dealurĭ şi Petroni; udă com. Mălini pe o întindere de 26 kil. şi, după ce a învîrtit 2 morĭ şi 1 herestrău, se varsă în Moldova, în dreptul loculuĭ numit Bălţile-din-Todireşti.

Are de afluenţĭ pe dreapta: Pîrîul-Coacăzelor, Pîrîul-Caluluĭ, Pîrîul-Măguriceĭ, Pîrîul-Pîrleĭ, Pîrîul-Butnăriţeĭ, Pietroasa, Bălăceanul, pîrîul Pangraţia, Răchitişul şi Brătiana; iar pe stînga: Pîrîul-Arinilor, Pîrîul-Garduluĭ, Ciumerna, Valea-cu-Calea, Şovărîta, Humăria, Pîrîul-Piueĭ, Magherniţa (pe lîngă mănăstirea Slatina) şi Bildireasa.

Suhaia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Marginea, situată pe dealul deasupra bălţiĭ Suhaia, la 13 kil. de Zimnicea, 36 kil. de T.-Măgurele şi 32 kil. de Alexandria. Casele locuitorilor sunt înşirate de a lungul dealuluĭ, pe un teren accidentat, pe o întindere de maĭ bine de 1 1/2 kil., într'o poziţiune frumoasă. Dinnaintea satuluĭ, se întinde o baltă nesfîrşită şi maĭ departe fluviul Dunărea, cu zăvoaiele luĭ. Oraşul Şiştov se vede foarte bine din Suhaia. La marginea satuluĭ se întind viile locuitorilor, pănă în satul Viişoara.

Se învecineşte la E., cu com. Fîntînelele; la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Găuriciul, situat la 10 kil.; la V., cu com. Viişoara şi cu moşia Piatra; la S., cu balta Suhaia şi fluviul Dunărea, cu insulele şi zăvoaiele lor, care o separă de Bulgaria pănă în thalwegul fluviuluĭ.

Teritoriul com. ocupă o suprafaţă de aproape 2300 hect., cu o populaţie de 2466 suflete.

Are două şcolĭ şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6120 leĭ şi 54 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 5984 leĭ, 30 banĭ. Locuitoriĭ posedă: 775 caĭ, 1032 vite marĭ cornute, 4363 vite micĭ cornute şi 265 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune: şoseaua mixtă, ce vine despre com. Viişoara, trece prin sat şi continuă pănă la com. Fîntînelele; la poalele satuluĭ, pe lîngă baltă, cînd nu sunt apele marĭ, este drum mare de comunicaţie de la Zimnicea la T.-Măgurele.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ. Maĭ însemnate sunt: a-Coţofeneĭ, care este şi semn de hotar spre moşia Viişoara; a-Bîtlanuluĭ, la N.-V., spre moşia Traista; a-Pănureĭ la S.-E., făcînd hotar între proprietăţile locuitorilor şi moşia Fîntînelele; şi a-luĭ-Camen care desparte o latură a acestor proprietăţĭ de moşia Traista.

Satul Suhaia este foarte vechiŭ. După împărţirea administrativă din timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcea parte din pl. ce se numea a Margineĭ; în istoria luĭ Dionisie Fotino îl găsim trecut la pl. Marginea-d.-s.; la 1870, com. Suhaia a fost întrunită cu com. Fîntînelele, pănă la 1876.

Moşia Suhaia se găseşte trecută ca hotar despre Dunăre al Ţărĭĭ Romîneştĭ, în tratatul de pace încheiat la 1741 între Turcia şi Austria: «De aci (din hotarul jud. Vlaşca) apa Dunărĭĭ este hotar pănă la zăgazul Turnuluĭ, care se numeşte Cule-Si». Printre moşiile ale căror marginĭ mergeaŭ pănă în Dunăre, era şi Suhaia, a mănăstireĭ Clocociovul.

Suhaia, *baltă* întinsă, în jud. Teleorman, formată de Dunăre şi situată de-a lungul com. Fîntînelele (din apropiere de Zimnicea), Suhaia, Lisa şi Vînători. Are o lungime de aproape 20 kil. Lăţimea bălţiĭ variază între 3—4 kil.; la începutul eĭ, spre com. Vînători, este maĭ îngustă. Gura sa se află între com. Fîntînelele şi oraşul Zimnicea, unde s'aŭ făcut zăgazurĭ pentru a se opri peştele.

Toată întinderea de apă de a lungul com. sus enumărate poartă numirea generică de balta saŭ iezerul Suhaia; această numire se subdivide în altele, după numirile proprietăţilor saŭ moşiilor pe care se află balta. Astfel, porţiunea care face parte din moşia Fîntînelele poartă numirea de Balta-Fîntînelelor; apoĭ vine Balta-Suhaieĭ, a-Viişoareĭ, a-Liseĭ şi a-Căcănăuluĭ.

In partea despre S., spre Dunăre, este o gîrlă mare numită Bolda, cu o adîncime, în unele locurĭ, de 4—5 m. De la S., în depărtare cam de 1 kil., gîrla formează un unghiŭ spre N.-E., se îndreaptă spre E. şi se precurmă într'o lişteavă, ce comunică cu Dunărea.

Ceva maĭ departe de Bolda este un alt canal care se numeşte Pielcea. Spre Dunăre, tot la S., este şi un golf numit Văluia.

Are insulele: Rîiosul, Beciul şi Plopşorul. In Rîiosul este şi un lac, numit tot Rîiosul. Prin mijlocul insuleĭ Beciul, curge o gîrlă numită Mîtiul; iar insula Plopşorul formează un platoŭ, unde păşunează vitele. In aceste insule sunt şi maĭ multe măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Beciuluĭ, Măgura-Lungă şi Măgura-Pîrlită saŭ Prîslea, toate în insula Beciul.

Cînd apele Dunărĭĭ sunt în mare creştere, tot spaţiul dintre Dunăre şi pănă în marginea satelor situate de-a lungul bălţiĭ Suhaia, formează o singură întindere de apă. Adese orĭ nicĭ insulele nu se maĭ văd. Iar cînd apele scad, cursul gîrlelor sus

www.dacoromanica.ro

arătate se poate observa foarte distinct. In balta Suhaia se varsă la marginea de V. a satuluĭ Viişoara, pîrîul Călmăţuiuluĭ, împreunat cu Urluiul şi Duhna, precum şi apele tuturor izvoarelor ce curg din dealurĭ.

Cînd apele sunt micĭ, comunicaţiunea cu trăsurile se face pe marginea bălţiĭ, începînd de la satul Viişoara şi pănă la Zimnicea.

Varietăţile de peştĭ din baltă sunt aproape aceleaşĭ ca şi în Dunăre. Cantităţile de peşte ce se scot din baltă se calculează cu sutele de miĭ de kilograme.

Vînătoarea de peşte, iarna pe ghiaţă, de către năvodarĭ experimentaţĭ, prezintă o privelişte din cele maĭ atrăgătoare. Năvoadele colosale, introduse prin diferitele ochiurĭ practicate în ghiaţă, sunt trase la marginea bălţiĭ, cu cîte 5—6 şi uneorĭ chiar 15000 de kilograme de peşte, într'o singură zi. Pe marginea bălţiĭ sunt, la diferite puncte, depozitele unde se vinde şi se sară peştele. Locuitorĭĭ numesc aceste depozite cătune. Două din ele sunt pe proprietatea Viişoara, una pe Suhaia, şi două pe Fîntînelele. Balta Suhaia aduce venitурĭ însemnate proprietarilor eĭ.

Suharăul, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, în partea de jos a plăşeĭ Prutul-d.-s., formată din satele: Arborea, Comăneşti, Lişna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul, cu o populaţie de 3618 locuitorĭ.

Are 5 bisericĭ, cu 4 preoţĭ, 8 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 876 şi la cheltuelĭ, de 7810, banĭ 42.

Locuitorĭĭ posedă: 1563 vite marĭ cornute, 1865 oĭ, 205 caĭ, 1055 porcĭ; 285 stupĭ.

Suharăul, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s.

Are o populaţie de 1259 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ilie şi Sf. Nicolae, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; este mică de lemn, făcută din vechime de 1 călugăr, restaurată la 1792, de Ilie Botez; o şcoală mixtă; 4 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit Arborea, are o suprafaţă de 15½ hect.

Pîraiele ce trec pe moşie sunt Başeul şi Corobana.

Drumurĭ principale: acel ce duce la Dorohoiŭ şi acel ce duce la Herţa.

Moşia se hotăraşte cu: Lişna, Havîrna, Cracalia şi Dămileni.

Suharul, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuţa.

Suhat, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Caraman Chioi. Se desface din dealul Ivan-Bair, se întinde spre E., prelungindu-se cu dealul Dolojman. Ondulaţiunile sale se termină pe malurile iazurilor Goloviţa şi Razelm. Are o înălţime de 62 m. Este acoperit cu păşunĭ şi suhaturĭ de vite.

Suhuleţul, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 25 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ. E situată la întrunirea dealurilor: Bîrlă deanul, la V.; Comorniţa, la S.; Dealul-Cruceĭ la S.-E. şi Braşovniţa, la E. Formează un podiş întins, de unde începe Dealul-Laculuĭ, la N.

E formată din satele: Suhuleţul, Găureni şi Braşovniţa, pe o suprafaţă de 1359 hect., cu o populaţiune de 331 familiĭ, saŭ 1268 suflete.

Are 2 bisericĭ.

Vite. 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 1856 leĭ la venitурĭ şi de 1755 leĭ, la cheltuelĭ.

Suhuleţul, *sat* şi reşedinţa com. Suhuleţul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 786 hect. cu o populaţie de 204 familiĭ, saŭ 967 suflete; o biserică, făcută de unul Ioniţă Lazăr, cam pe la 1698, după arderea uneĭ alte bisericĭ, ce a fost puţin maĭ spre E. de actuala. Se cunoaşte foarte bine şi azĭ atît locul bisericeĭ arse cît şi al cimiteruluĭ eĭ.

Vite: 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Suhuluiul, *pîrîŭ,* în partea de V. a jud. Covurluiŭ. Are două ramificaţiĭ: Suhuluiul-cu-Apă, care izvoreşte din sus de satele Diocheţi şi Zmulţi, trece prin Corni şi, în dreptul com. Băleni, se uneşte cu ramura a doua, Suhuluiul-Sec, care pleacă din sus de Zimbrul (com. Bursucani) şi trece prin centrul comuneĭ. Apoĭ amîndouă, împreunate, străbat prin centrul com. Pechea şi Slobozia-Conachi, prin vecinătatea de E. a com. Piscul, şi se varsă în Siret, la S. de com. Independenţa.

Suici (Suici-Morăşti), *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 49 kil. de Piteşti. Se compune din 5 sate: Carpenişul, Morăşti, Rudeni, Suici şi Văleni, cu o populaţie de 2577 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 6 bisericĭ, din care una Schitul-Văleni, şi o şcoală mixtă.

Vite: 620 boĭ şi vacĭ, 65 caĭ, 3 bivolĭ şi 4 asinĭ, 2150 oĭ, 110 capre, 370 rîmătorĭ.

Suici, *sat,* cu 2206 locuitorĭ, jud.

www.dacoromanica.ro

Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. cu același nume.

Are 2 biserici, cu hramul Sf. Nicolae și Intrarea în Biserică, din care una e făcută de familia Brătianu, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Sulacolul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Sărulești, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat spre S. de cât. Pîrlita.

Se întinde pe o suprafață de 305 hect., cu o populație de 97 locuitori.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 182 și al celor mici, de 418.

Sulei-Orman, *pădure,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hazarlîc, la hotarul cu Bulgaria, situată în partea de S. a plășei și a com., la $2^1/_2$ kil. spre V. de satul Sevendic și la 2 kil. spre E. de satul Hazarlîc; are o suprafață de 50 hect. și face parte din dealul Ghiol-Punar, și anume din ramificațiunile sale de S.

Suligatul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul comunei Racoviță, așezat spre N. de cătunul de reședință, la poalele dealului Suligatul.

Sulimanca, *braț,* lung de $2^1/_2$ kil., prin care rîul Dunăvățul alimentează cu apă dulce gîrla Cernețul și aceasta la rîndu-i lacul Dranovul, jud. Tulcea, la S.-E. pl. Tulcea.

Sulimanca, *gîrlă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiștofca și anume pe acela al cătunului său Periprava. Pleacă din balta Velichi-Merhei, se îndreaptă spre N., într'o direcție de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plășei și cea de V. a comunei. După 5 kil. de curs se varsă în brațul secundar Cernofca, pe dreapta, lîngă satul Periprava. Curge numai prin stuf.

Sulimanca-Șesca, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plășei Sulina și cea de V. a comunei Sfiștofca. Se formează în interiorul stufurilor și după 6 kil., se varsă în brațul Cernofca, pe dreapta, aproape de gîrla Sulimanca.

Sulimanul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ileana-Suliman, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat la S. de Ileana, pe malul drept al Văiei-Vînătă. Aci Valea-Bulumezii se varsă în Valea-Vînătă.

Se întinde pe o suprafață de 928 hect., cu o populație de 142 locuitori.

Are 1 helești și 1 pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 219 și al celor mici, de 375.

Sulina, *plasă,* în județul Tulcea, spre E.

Se mărginește la N. cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre, și anume prin brațul Chilia; la E. și S., cu Marea-Neagră și la V., cu plasa Tulcea.

Tot teritoriul său este cuprins între brațele Dunării, unde pămîntul este la nivelul apei, de unde provin acele dese inundațiuni ale Dunării, cînd în unele locuri pămîntul se înalță cu 2—4 m. deasupra nivelului, formînd grindurile Chilia, Periprava, Satul-Nou, Letea și Cara-Orman, din care parte sunt acoperite cu nisip, parte cu pășuni, și parte cu păduri (Cara-Orman).

Brațul Chilia, al Dunării, o udă la N., Sulina, prin mijloc și Sf. Gheorghe la S. Are nenumărate gîrle ce servă de scurgere multor bălți din Deltă în Dunăre. Principalele bălți sunt: Obretinul, Puiul, Puiuleț, Dovinca, Ivancea, Lumina, Roșul, Roșuleț, Velichi-Merhei, Malul-Merhei, și altele. Ele conțin stuf și pește în mare cantitate și care se exportă.

Intinderea plășii e de 180000 hect., cea mai mare din tot județul; din acestea, 4000 hect. sunt ocupate de vetrele comunelor, 16000 hect. ocupate de pămînt ferm, 35000 hect. bălți și restul de 125000 hect. stuf.

Are o populație de 11.000 locuitori, compusă din Ruși, cari sunt în maioritate, Romîni, Greci, Evrei, etc.

E formată din comunele: Sulina, com. urb., reședința plășei, la E., la vărsarea brațului Sulina în Mare, port și pe braț și pe Mare; Chilia-Vechie, com. urb., la N., pe brațul Chilia, port pe dînsul; Cara-Orman, cu cătunele Cara-Orman și Uzlina în interiorul plășei, spre V.; Satul-Nou, cu cât. Satul-Nou și Letea, la N-E. aproape de Mare; Sfiștofca, cu cât. Sfiștofca și Periprava, la N.-E., aproape de brațul Chilia; Sf. Gheorghe sau Cadîrlez, la S.-E., la vărsarea brațului Sf. Gheorghe în Mare. In total 2 com. urb. și 6 rurale, cuprinzînd 6 sate.

Locuitorii se ocupă în cea mai mare parte cu pescăritul. Comerciul constă în export de pește și fabricate de stuf, și în import de coloniale, manufacturi, etc., ce se face din orașul Tulcea.

Viile se cultivă pe o suprafață de 148 hect.

www.dacoromanica.ro

Căĭ de comunicaţie sunt cîteva drumurĭ comunale, pe care locuitorĭĭ le-aŭ făcut prin stuful cel întins, şi care leagă comunele între ele. Calea principală însă este cea fluvială a braţuluĭ Sulina, şi pe Mare de la Sulina.

Plasa Sulina cuprinde mutesarîflîcul vechiŭ turcesc al Sulineĭ, din care, maĭ tîrziŭ, la împărţirea judeţuluĭ în plăşĭ, s'a dat o parte, cea de V., plăşeĭ Tulcea.

Sulina, *com. urb.*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 65 kil. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de E. a plăşiĭ a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la N. şi N.-V. cu comunele Satul Noŭ şi Şfiştofca; la S. şi S.-V., cu com. Cara-Orman; iar la E., cu Marea-Neagră.

Solul este peste tot acoperit cu stuf şi maĭ jos de cît nivelul apelor Dunărĭĭ, ceea-ce explică inundaţiile la care este supus. Maĭ ridicată este o fîşie de pămînt îngustă, ce se întinde de-alungul Mărĭĭ, şi alta în interior, străbătută de o gîrlă, numită Grindul-Sulina, pămînt improductiv şi acoperit cu nisip, şi care se leagă, pe lîngă malul Dunărĭĭ, cu grindul de la E., pe care este aşezată şi Sulina şi pe care se maĭ găsesc şi două ridicăturĭ, 2 puncte trigonometrice: Cardonul (3,5 m.) la N. şi Sulina (2,8 m.) lîngă Sulina, spre E., aproape de malul Mărĭĭ.

Apele care o udă sunt: Marea-Neagră, la E., pe o lungime de 14 mile marine (25 kil.) şi pe al căreĭ mal se află îmbucătura braţuluĭ Sulina şi oraşul Sulina; Dunărea, la V. şi prin mijloc şi pe o lungime de 7 mile (12 kil.); gîrla Impuţita ce primeşte pe dreapta apele lacurilor Porcul şi Porculaĭ, şi pe ale marilor lacurĭ Roşul şi Roşculeţul, la S.; gîrla Bivolul, ce este o scurgere a unuĭ mic lăcşor de pe malul Mărĭĭ, la mila marină No 4, care udă comuna la S.-E.

Oraşul este aşezat pe malul drept al braţuluĭ Sulina, la vărsarea acestuia în Mare; o mică parte se întinde şi pe malul stîng al braţuluĭ. Are un aspect plăcut, cu întinsul său cheiŭ, la care se văd ancorate nenumărate corăbiĭ din diferite ţărĭ.

Intinderea totală a comuneĭ este de 8000 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra oraşuluĭ; restul, acoperit cu stuf, aparţine Statuluĭ.

Populaţiunea sa, ca a orĭ-căruĭ port fluvialo-maritim este din cele maĭ amestecate; dar elementul maĭ numeros este cel grec. Are 1331 familiĭ, saŭ 5611 suflete (1900).

Are 2 şcoale romîne: 1 de băeţĭ şi una de fete; 1 şcoală grecească şi una germană; 4 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, romînă, zidită de locuitorĭ, una elenă, tot cu hramul Sf. Nicolae, 2 bisericĭ străine şi 2 giamiĭ.

Nu este un port însemnat, dar graţie poziţiuneĭ sale admirabile, la gura braţuluĭ Sulina, portul luĭ e singur în Marea-Neagră, după Bosfor, adăpost sigur pentru bastimente în orĭce timp şi el este frecuentat anual de maĭ bine de 6000 corăbiĭ şi vapoare.

Exportul său constă în sardele în butoaie, peşte proaspăt şi sărat, pieĭ, morun şi nisetru, grîŭ, lemne de construcţie (din pădurea Cara-Orman), făină, icre negre, porumb, butiĭ şi butoae. Importul constă în porumb, lămîĭ şi portocale, grîŭ, spirtoase, orfevrărie, confecţiunĭ de lînă, bumbac, uleĭ de măslinĭ, orez, berbecĭ şi ţapĭ, etc.

Este reşedinţa comisiuneĭ Dunărene, a vice-consulilor din Italia, Anglia, Olanda, Suedia şi Norvegia şi Austro-Ungaria, a agenţiilor caselor de comerciŭ din Brăila şi Galaţi. Are un spital şi clădirĭ frumoase.

Budgetul este la venitură de 123516 leĭ, 55 banĭ şi la cheltueliĭ, de 123438 leĭ.

Are 2 drumurĭ comunale, ce o unesc cu Chilia-Vechie la N. şi cu Sf. Gheorghe la S.

Istoricul. Acum 50 de anĭ Sulina nu era alt-ceva de cît o grămădire de cîte-va colibe de pescarĭ, carĭ pe lîngă pescărit se maĭ ocupaŭ şi cu jefuirea corăbiilor, ce erau aruncate de furtună în aceste locurĭ. Atuncĭ s'aŭ umplut mlaştinile cu savura adusă de bastimente şi astfel s'a constituit un mic tîrguşor, care, la 1854, Iulie 18, a fost distrus cu totul de vice-amiralul Parker, ca să răzbune moartea fiuluĭ său, asasinat de voluntariĭ grecĭ din armata rusă. Acest oraş a suferit şi el soarta comună a Delteĭ; la 1813 a fost smuls de la Turcĭ de către Ruşĭ, odată cu răpirea Basarabieĭ. Ruşiĭ aŭ stăpînit-o pănă la 1854, cînd a fost ocupată milităreşte de Austriacĭ. După tratatul de pace de la Paris, Delta şi Sulina în loc de a trece la Romînia, conform tratatuluĭ, aŭ trecut sub Turcĭ. La anul 1877, Octombrie, asediată şi bombardată treĭ zile, a fost predată Ruşilor, după tratatul de la St. Stefano, iar din Noembrie acelaşĭ an, a trecut la Romînia, împreună cu Dobrogea, după tratatul de la Berlin.

Sulina, *punct trigonometric* de observaţie de rangul al 3-lea, jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Sulina, şi la S. de oraşul Sulina, aşezat pe ţărmul Mărĭĭ, în mijlocul uneĭ bande de nisip.

www.dacoromanica.ro

Are 2,8 m., dominînd partea de S. a orașuluĭ și drumul comunal Sulina-Satul-Noŭ.

Sulina, *grind* însemnat, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ. Se desface din grindul Letea, se dirige spre E., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de E. a plășeĭ și cea de S. a comuneĭ. Are forma uneĭ fășiĭ. Se termină pe malul Măreĭ. Pe el merge un drum comunal Sulina-Letea.

Sulina, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, în partea de E. și cea de V. a orașuluĭ Sulina. Are forma uneĭ fășiĭ, cu o direcție generală de la N.-E. spre S.-V. Are o lungime de 6 kil. și o întindere de 110 hect. E înconjurat cu stuf.

Sulița, *com rur.* (tîrg), jud. Botoșani, așezată pe culmea de deal ce se termină între pîrîul Ursoaia și Sicna și lacul Dracșani, în centrul plășeĭ Miletinul.

Este situată la 20 kil. spre S.-E. de Botoșani, socotite pe valea Sicna, și la 25 kil., pe șoseaua Botoșani-Talpa-Sulița. O șosea, Sulița-Talpa, pune în comunicare tîrgul cu calea Botoșani-Ștefănești.

Are o suprafață de 457 hect., cu o populație de 495 familiĭ, saŭ 2850 suflete; 1 biserică, deservită de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; 1 școală mixtă.

Aicĭ se face în fie-care săptămînă iarmaroc, Lunea, cînd de multe orĭ se fac vînzărĭ multe de vite și producte agricole; este a doua piață după Botoșani, maĭ cu seamă în ce privește comerciul de vite.

In partea de V., despre lacul Dracșani, la locul numit «Ponoare», se scoate din coasta dealuluĭ piatră pentru case și șosele; tot acolo este și o cărămidărie

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 200 oĭ, 120 capre și 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 21693 leĭ, 59 banĭ, la venitурĭ, și de 21600 leĭ, 40 banĭ, la cheltuelĭ.

Sulița, *pichet de graniță*, județul Mehedinți, plaiul Cloșani.

Sulițoaia, *sat*, jud Botoșani, în partea de N.-E. a com. Dracșani, pe valea Ursoaia, în apropiere și în partea de N. a tîrguluĭ Sulița. Are o suprafață de 207 hect., cu o populație de 60 familiĭ, saŭ 240 suflete.

Vite: 125 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 674 oĭ și 55 porcĭ.

Sulța, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, coprinzînd și secțiile Preluci și Diaconești. Este situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelașĭ nume. Are o populație de 426 locuitorĭ; o școală mixtă, înființată în 1879; o biserică de lemn, clădită de locuitorĭ în anul 1852; 2 cîrciumĭ; 1 moară de apă și 6 herestrae.

Vite: 40 caĭ, 332 vite marĭ cornute, 49 porcĭ și 26 capre.

In apropiere de acest sat, se află 2 izvoare cu ape minerale și cărbunĭ de pămînt.

Sulța, saŭ **Șulța**, *pîrîŭ*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, care vine din Ardeal, curge pe graniță, de la V. spre E., și după ce se încarcă cu pîrîiașele Agăpioasa și Șolintarul, trece prin satul Sulța și se varsă în Trotuș, pe stînga, după un curs de 11 kil.

Sulucul, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urb. Măcinul, situat în partea de E. a com. și cea de N. a plășeĭ. Este vîrful culminant al dealuluĭ Pricopanuluĭ și al culmeĭ Măcinuluĭ. Are o înălțime de 364 m. și e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. Este stîncos, gol, și domină orașul Măcinul și împrejurimele luĭ, pe o mare întindere.

Suluculuĭ (Valea-), *vale*, jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com urb. Măcinul. Se desface din pantele de V. ale culmeĭ Pricopanuluĭ; se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și de E. a com. Este scurtă și se pierde în cîmpia de la E. orașuluĭ Măcin.

Sulugea, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Saxancula, se întinde spre S., în o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea de S. a plășeĭ și a com. La poalele sale N. e așezată o parte din satul Casimcea. Are o înălțime de 214 m. E de natură pietroasă și e acoperit cu finețe.

Sulugea, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Suci-Tepe-Bair, se întinde spre V., pe la poalele dealuluĭ Sulugea și, după 4 kil., se deschide în pîrîul Casimcea, pe stînga, între satele Baciamacul și Casimcea.

Sultan-Tepe, *vîrf de deal*, jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urb. Babadag, așezat în partea de E. a plășeĭ și cea de N.-E. a com. urb. Este unul din vîrfurile de N. ale dealuluĭ Canara-Balca. Poalele sale de S. se oglindesc în apele laculuĭ

www.dacoromanica.ro

Babadag. Are o înălţime de 60 metri, dominînd calea judeţeană Babadag-Jurilofca, ce trece pe la poalele de S.; calea naţională Tulcea-Babadag, ce trece pe la V. de el, precum şi ţezerul Babadag. Este acoperit cu livezĭ, iar la poalele sale se găsesc maĭ multe viĭ.

Sultanul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 92 locuitorĭ.

Sultanul, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Slatina, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Tulucești

Are o întindere de 881 hect.

Sunători, saŭ **Sirghieni**, *sat*, pe moşia şi în com. Dorna, jud. Suceava.

E situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ şi poalele munteluĭ Palmeşul, şi străbătut de pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 73 locuitorĭ.

Un singur drum principal, în lungime de 2 kil., duce la Zugreni. (V. Dorna).

Sunători, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Dorna. Izvoreşte din muntele Pietrosul, udă teritoriul comuneĭ pe o lungime de 5200 m. şi, după ce a învîrtit 3 herăstrae şi o moară, străbate satul cu acelaşĭ nume şi se aruncă în Bistriţa, în dreptul satuluĭ.

Sura, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 55 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe coastele unuĭ platoŭ, avînd forma unuĭ amfiteatru. Se mărgineşte la E. cu com. Corobăile şi Bolboşi, ce aparţin jud. Gorj; la V., cu com. Slivileşti şi Covrigi; iar la N., cu com. Corobăile.

Satul formează comună cu satele Şiacul şi Valea-Caseĭ.

Are o populaţie de 640 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguriĭ, 47 care cu boĭ şi 4 căruţe cu caĭ; 300 vite marĭ cornute, 260 oĭ, 19 caĭ şi 235 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu şoseaua Cosmăneştilor.

E udată de rîul Jilţul.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 740 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 529 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dealul-Sureĭ, Dealul-Şiaculuĭ, Dealul-Trăstioareĭ şi Cioca-Duchieĭ.

Văĭ sunt: Valea-Obirşieĭ, Valea-Sureĭ şi Valea-Caseĭ, acoperite cu pometurĭ.

Suraia, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Bilieşti, situată pe malul drept al Siretuluĭ, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul, la 18 kil. de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătunele: Butuceni, Dimaciul, Dumbrăviţa şi Suraia, unde e şi primăria com.

Are o populaţie de 838 familiĭ, saŭ 3041 suflete; 2 bisericĭ parohiale, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Suraia, a doua cu hramul Sf. Ilie în Dumbrăviţa şi 1 filială, cu hramul Adormirea, în Dimaciul; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8137 leĭ, 45 banĭ şi la cheltuelĭ, de 8131 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1 maşină de treerat cu aburĭ, 3 de vînturat, 41 pluguri de lemn, 90 de fier, 10 grape, 1 moară de apă; 1087 boĭ, 866 vacĭ, 249 caĭ, 896 oĭ, 10 capre şi 469 porcĭ.

Terenul com., în mare parte, este un sol argilos; pe alocurea, nisipos şi băltos. Este străbătut de pîrîul Dimaciul.

Suraia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Bilieşti, com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul Siretului, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, şi o şcoală mixtă.

Surani, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe deal şi pe gîrla Sărata, la 48 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 19 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 974 locuitorĭ; o biserică, fondată în anul 1816 de locuitorĭ, deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Locuitoriĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţĭ, cu 250 hect., pe moşia statuluĭ. Eĭ posedă: 5 caĭ, 2 ţepe, 214 vacĭ, 30 capre, 400 oĭ şi 120 porcĭ.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4515, iar la cheltuelĭ, de leĭ 3096.

Are şosele prin care comunică cu comunele Şoimari, Ariceşti, Cărbuneşti şi Predealul.

Este brăzdată de dealurile: Poiana, numit «La-Pădurĭ»; Secările, o rîpă spre S.; Rîpile şi Păcurile, spre V., ambele acoperite cu livezĭ de prunĭ.

Este udată de gîrla Sărata, ce vine din com. Ariceşti, trece prin centrul comuneĭ, primind pe dreapta izvoarele: Puturoasa şi Bracacea.

Surdeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Lăunele-d.-j.

Surdeni, *sat,* făcînd parte din

www.dacoromanica.ro

com. rur. Stilpeni, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Tîrgul, între cătunele Stîlpeni şi Opreşti. Are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Pe la E. de sat trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Bălileşti, este dealul numit «Valea-Popiĭ».

Surdeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Hînţeşti-Zmeura.

Surdeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, situat în partea de V. a comuneĭ, cuprins între rîul Prahoviţa şi muntele Surdeşti. Are o populaţie de 409 locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca (Cîţă), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, aşezată pe şes, la E. de căt. Brateşul, în partea stîngă a ramificaţieĭ viroageĭ Buzeeluluĭ.

Se mărgineşte la N. cu Filipeşti; la V., cu Surdila-Greci şi căt. Brateşul; la S., cu Slobozia-Cireşul şi Ruşeţul şi la E., cu Ioneşti-Berleşti.

Are o suprafaţă de 5740 hect., cu o populaţie de 1245 suflete; 2 biserici, construite la 1864 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859.

Drumurĭ: la gara Ianca, spre N.-E.; la Filipeşti, spre N., peste linia ferată Brăila-Bucureşti, pe la cantonul 109, 8 kil.; la gara Făureĭ, spre V., prin căt. Brateşul, 2—3 kil.; la Surdila-Greci, spre V., traversînd calea ferată Făurei-Feteşti, pe la cantonul 5, 13 kil.; la Slobozia-Cireşul, spre S.-E., 11 kil.

Comuna s'a infiinţat la anul 1854 de locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca, *sat*, judeţul Brăila, în partea de E. a com. cu acelaşĭ nume, pe viroaga Buzeelul-Sec, la 56 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a înfiinţat la 1851. Este străbătut de la N. spre S. de viroaga Buzeelul, despărţindu-se în sat şi formînd o insulă.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 830 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1866, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 7 cîrciumĭ; o lipscănie; o timplărie şi 4 ferăriĭ.

Vite: 350 caĭ, 800 vite marĭ cornute, 1900 oĭ, şi 200 rîmătorĭ.

Surdila-Găiseanca, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, plasa Ianca, jud. Brăila.

Surdila-Greci, *com. rur.*, situată la S.-V. jud. Brăila, pl. Ianca, pe şes. Se mărgineşte la N. cu cătunul Brateşul şi linia ferată; la S., cu Strîmbul şi Ruşeţul; la E., cu Surdila-Găiseanca şi la V., cu cătunul Făurei-Noĭ.

Are o suprafaţă de 6530 hect., cu o populaţie de 1264 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1858; o moară cu aburĭ; 8 cîrciumĭ.

Vite: 501 boĭ, 367 vacĭ, 11 taurĭ, 305 rîmătorĭ şi 1958 oĭ.

Veniturile com. sunt de 5006 leĭ şi cheltuelile, de 4976 leĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 64 sunt 152, şi neîmproprietăriţĭ, 36.

Drumurĭ: la gara Făureĭ, spre N., peste podişca Buzăuluĭ, 1 1/2 kil.; la Ciorani, spre V. (jud. Buzăŭ); la Vişani, spre N.-V. (R.-Sărat); la Nisipeni, spre N.-V. (jud. R.-Sărat); la Buzăŭ, prin căt. Făurei, la V.; la Strîmbul, spre S., pe la Movila-Ţiganuluĭ, 8 kil.; la Ruşeţul, spre S., pe lîngă Movila-Ţiganuluĭ, peste viroaga Strîmbul şi Călmăţuiul, 11 kil.; la Surdila-Găiseanca, spre E., peste viroaga Buzăul şi calea ferată Făurei-Feteşti, 5 kil.; la Ianca, spre N.-E., 48 kil.

Surdila-Greci, *sat*, în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la stînga caleĭ ferate Brăila-Buzăŭ, pe malul stîng al viroageĭ Făurei, la 61 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1858.

Are o suprafaţă de 38 hect., cu o populaţie de 621 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1860; o moară de vînt şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 220 caĭ, 450 vite marĭ cornute, 200 rîmătorĭ şi 1420 oĭ.

Surdila-Greci, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila.

Are o suprafaţă de 1700 hectare.

Surdoiul, *sat*, cu 45 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Surduleşti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe valea Burdeĭ, situată între com. Balaciul, (3 kil.) şi căt. Căţeleşti (com. Tecuciŭ), la 79 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 34 kil. de Roşiori şi 66 kil. de Alexandria. Are un cătun, Afumaţi, la o mică depărtare de cătunul de reşedinţă. In apropiere de Surduleşti, şi pe aceiaşĭ linie, este căt. Căţeleşti, la 3 kil., pendinte de com. Tecuciul-Calenderu.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Miroşi şi pădurea Drăgociuluĭ; la S., cu com. Tecuciul; la V., cu com. Tecuciul-

www.dacoromanica.ro

Calenderu şi la E., cu com. Gumeşti-Siliştea şi Balaciul.

Are o suprafaţă de aproape 600 hect., cu o populaţie de 634 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Cursurĭ de apă are: pe de o parte pîrîul Burdea, la a căruĭ margine e aşezat, iar pe de alta pîrîiaşul Drăgociuluĭ, care curge de la V. spre E. şi se varsă în Burdea, în apropiere de comună.

Vite: 521 caĭ, 194 vite marĭ cornute, 1430 vite micĭ şi 175 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2925 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2812 leĭ.

Comuna este aşezată între două gărĭ: Miroşi şi Balaciul, şi în mijlocul şoseleĭ judeţene Roşiori-Strîmbeni. O ramură de şosea vecinală s'a construit spre com. Gumeşti.

Satul Surduleşti a purtat în vechime numirea de Besneşti saŭ Băsneşti; aşa găsim trecută şi moşia în actele de hotărnicie. In nomenclaturele maĭ vechĭ ale comunelor nu figurează, ci se vede trecut ca sat important numaĭ căt. Căţeleşti.

Acesta a format un singur sat cu Surduleşti, de care e puţin depărtat; azĭ, în loc de a fi alipit la Surduleşti, face parte din com. Tecuciul-Calenderu, de care se găseşte la distanţă de peste 5 kil.

Suricarul, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiul-Izbăşeşti.

Surla, *insulă* în Dunăre, pendinte de com. Gîrgovul, jud. Romanaţi. Are 160 hect. pădure, împreună cu Gîrcovul şi Cătina.

Surla-Nemţilor, *piscul* cel maĭ înalt al munteluĭ Istriţa, jud. Buzăŭ. E punct trigonometric.

Surlari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de căt. Creaţa, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1660 de Vornicul Mateiŭ Fălcoianu, fost proprietar pe acel timp.

Are o suprafaţă de 1207 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 heleşteŭ; o maşină de treerat cu aburĭ; 2 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 359 şi al celor micĭ, de 1121.

Surlari (Clinciul), *sat*, făcînd parte din com. rur. Chiseletul, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Are o suprafaţă de 1369 hect., cu o populaţie de 1057 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 498 şi al celor micĭ, de 828.

Moşia e pendinte de schitul Găiseni, din jud. Dîmboviţa, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile şi are o arendă anuală de 14350 leĭ.

Suroaia, *trup din domeniul statuluĭ* Turnul, jud. Teleorman. Se întinde din hotarele moşiilor Dracea, Liţa, Piatra şi Seaca pănă la Dunăre. Pe acest trup de moşie s'a format com. Traian, din insurăţeĭ, cărora li s'a vîndut o mare parte; iar o altă parte s'a vîndut în loturĭ. Este partea cea maĭ frumoasă şi maĭ fertilă din domenul Statuluĭ. Are şi importanţă istorică, de oare-ce forma hotarul Ţăreĭ-Romîneştĭ, despre Dunăre, după hotărnicia făcută în 1741. Era închinată mănăstireĭ Văcăreşti. Maĭ în urmă, după desfiinţarea raialeĭ turceştĭ de la Turnul, s'a mărit cu moşia pe care o stăpîneaŭ Turciĭ, precum şi cu trupul de moşie Gîrla, tot a statuluĭ, de peste Olt, din jud. Romanaţi, formînd toate Domeniul-Turnuluĭ.

Surpatele, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 2 cătune: Surpatele şi Moşneni.

Parte din com. Surpatele se află situată la poalele dealuluĭ zis Băloi şi parte sub poalele dealuluĭ Cîineşti, şi pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Otăsăul, la 20 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 556 locuitorĭ; 2 bisericĭ, Schitul-Surpatele şi biserica Colnicul-din-Moşneni, fondată de Episcopul Climent la anul 1642; o şcoală; 3 morĭ pe rîul Otăsăul.

Vite: 11 caĭ, 150 boĭ, 120 vacĭ, 60 capre şi 80 porcĭ.

Locuitorĭ cătunuluĭ Surpatele s'aŭ împroprietărit la 1864, iar ceĭ din căt. Moşneni aŭ pămînturĭ strămoşeştĭ.

Veniturile şi cheltuelile sunt de 1299 leĭ.

Şoseaua Otăsăul înlesneşte comunicaţia în com. şi merge la N. în com. Şerbăneşti şi la S. în com. Mănăstireni.

Comuna e coprinsă între com. Govora, Şerbăneşti, Genuneni, Frînceşti şi Mănăstireni.

E brăzdată de dealurile: Biloi (la E.), Cîineştilor (la V.), Poeana-Lungă şi a-Draguluĭ (la S.). Sunt şi maĭ multe piscurĭ şi fîntînĭ, răspîndite prin com. E udată de văicelele: Rece, Socetuluĭ şi Bivolărieĭ (la N.-V.). Locurĭ izolate sunt: Tarniţa, Scăunelele, Văcăriile, Ispasul şi Albinele.

Surpatele, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl

www.dacoromanica.ro

Oltul-d.-s, jud. Vîlcea, aşezat în partea de N. şi V. a com. Locuitorilor satuluĭ, în număr de 74, li s'a dat în 1864, pe moşia statuluĭ Surpatele, 226 hect.

Aci e schitul Surpatele, reşedinţa comuneĭ şi şcoala.

De la E. spre V. este străbătut de rîul Otăsăul, în care se varsă văile: Căldăreĭ, Bogdan şi Sucetul.

E situat între Dealul-Cîinesc (la S.) şi dealul Băloi (la N.).

Surpatele, *fostă mănăstire* de călugăriţe, pe valea Otăsăuluĭ, jud. Vîlcea, com. Surpatele, aşezată la marginea satuluĭ, sub nişte rîpĭ înfundate de la stînga rîuleţuluĭ, cale de o oră de la mănăstirea Dintr'un-Lemn.

Această mănăstire s'a fondat la 1591 de către Ştefan al II-lea Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul. Ea a fost restaurată în urmă de Doamna Maria, soţia luĭ Constantin Brîncoveanu. Uniĭ susţin că acest schit s'a zidit din vechime de fraţiĭ Buzeştĭ.

Aci a fost schit de maicĭ, dar maicile s'aŭ mutat toate la mănăstirea Dintr'un-Lemn, iar schitul a rămas ca biserică de mir.

Iată ce zice legenda asupra acestuĭ schit:

«Ştefan Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul, ar fi rătăcit prin codriĭ acesteĭ comune şi găsind sprijin în coliba unuĭ moşneag, de care a fost bine tratat, la plecare a întrebat pe moşneag ce vrea să'ĭ facă. Moşneagul a răspuns că nu doreşte nimic de cît o biserică şi un preot ca să aibă şi el unde să se închine luĭ Dumnezeŭ. Ştefan-Surdul împlini dorinţa bătrînuluĭ şi zidi mănăstirea Surpatele».

Surpatele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Surpaţi, *sat,* cu 36 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Urlueşti-Băbeni. Are o biserică, cu hramul Cuvoiasa Paraschiva, cu un preot şi un cîntăreţ.

Surul, *vîrf de munte,* în apropriere de frontiera Transilvanieĭ, plaiul Loviştea, jud. Argeş. Are o înălţime de 2397 m. d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ Negre.

Susaiul, *munte,* judeţul Prahova, înalt de 1437 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Are bogate păşunĭ, livezĭ şi pădurĭ.

Acest munte, împreună cu munţiĭ Retivoiul, Faţa-Găvaneĭ, Coştila, jumătate din Lacul-Roşu, Unghia-Mică, Vîrful-luĭ-Drăgan şi un sfert din Podurile, aparţinea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeştilor.

Aceştĭ munţĭ aŭ fost zălogiţĭ de logofătul Dudescu cămătaruluĭ Ştefănache Băltăreţu pentru suma de 2000 galbenĭ. Logofătul Dudescu, neputînd plăti la timp datoria, munţiĭ fură scoşĭ la licitaţie şi cumpăraţĭ prin cartea de mezat din 5 Februarie 1804, de către un om al Băltăreţuluĭ, Mamuc bey, cu preţul de 113000 leĭ vechĭ. Astă-zĭ aparţin M. S. Regele Carol I, şi aŭ fost cumpăraţĭ în Maiŭ 1892, de la Mamuc-Bey, pe preţul de 850000 leĭ.

Pentru exploatarea pădurilor din munţiĭ Susaiul, Retivoiul şi Faţa-Găvaneĭ, fraţiĭ Carol şi Samuel Schiel de la Buşteni aŭ înfiinţat la poalele Susaiuluĭ, din spre Retivoiul, lîngă valea Azuga, o fabrică sistematică de cherestea şi de beţe de chibrituri.

Construcţiunea clădirilor acesteĭ importante şi frumoase întreprinderĭ industriale, s'a început la 1891 şi în primăvara anuluĭ 1892 s'a început fabricaţiunea.

Pentru transportul materialuluĭ, este aşezată în vîrful Susaiuluĭ, nu departe de hotarul Ţăreĭ, o maşină elevatorică de vaporĭ cu cazanul eĭ, care face să circule vagonetele pe drumul de fier american, ce uneşte fabrica de cherestea (din valea Azugeĭ), cu pîrîul Limbăşelul, pe o distanţă ce urcă 900 metri; iar de la obîrşia Limbăşeluluĭ, pănă la gara Azuga, administraţia acesteĭ fabricĭ a dispus construirea uneĭ liniĭ ferate în regulă.

Tot pentru transportul materialuluĭ din muntele Susaiul este construit, d'alungul văieĭ Teasculuĭ, un drum de fier pentru vagonete, pe o distanţă de 3 kil. şi acest drum leagă centrul pădurilor din Susaiul, cu gara Predealul.

Producţia anuală a acesteĭ fabricĭ este de: 6000 m. c. cherestea de brad şi de molift şi două miliarde beţe de chibrituri.

Uscăturile din pădure, rămăşiţele şi lemnele ce nu se pot întrebuinţa la fabricaţiune saŭ transporta în alte părţĭ, se întrebuinţează pentru arsul varuluĭ alb, în cele două cuptoare de lîngă gara Predealul.

Fabrica de cherestea ocupă astăzĭ în permanenţă 40—60 lucrătorĭ.

Susana, *sat.* Vezĭ Suseni, jud. Argeş.

Susana (Suseni), *schit de maicĭ,* în jud. Argeş, pl. Gălăseşti, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Susana, *mănăstire* de călugăriţe, situată pe valea Teleajenuluĭ, jud. Prahova, în dreapta rîuluĭ, în mijlocul uneia din cele maĭ

www.dacoromanica.ro

frumoase înfundăturĭ, la 4 ore de Văleni. In apropiere sunt gîrlele Stanca şi Iepuraşul, care daŭ în Teleajenul, la poalele mănăstireĭ. La o oră maĭ sus de Susana, lîngă trecătoarea Bratocea, este mănăstirea Cheia.

Mănăstirea Susana s'a întemeiat, pe la 1740, de către o maică numită Susana, cu ajutorul altor ctitorĭ, care, făcînd o biserică de lemn, i-aŭ pus hramul Sf. Nicolae, hram ce se prăznueşte şi azĭ. După aceasta, pe la 1840, în zilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzăuluĭ, s'a zidit a doua biserică de piatră, «prin milostenia credincioşilor creştinĭ». Aceasta fiind ameninţată să cadă, în 1880 s'a reclădit prin stăruinţa stariţeĭ Natalia Perlea, contribuind şi statul, Eforia Spitalelor şi alţĭ credincioşĭ.

La uşă are următoarea inscripţie:

«In slava luĭ Dumnezeŭ şi ajutorul Sf. Nicolae, făcătorul de minunĭ, al căruĭ hram se sărbătoreşte, s'a fondat această mănăstire şi s'a făcut o biserică de lemn în 1740 de maica stariţa Susana Arşicu şi cu ajutorul ctitorilor Filip Treti. In 1840, în zilele Episcopuluĭ Chesarie al Buzăuluĭ, cu ajutorul prea sfinţieĭ sale şi altor ajutoare, s'a zidit de peatră, fiind stariţă maica Susana; iar la 1880, biserica fiind ruinată, s'a reconstruit fiind stariţă Natalia Perlea, împreună cu noĭ ctitorĭ: I. Filip, D. Frangulea, N. Perlea şi Duţu Petiş, în timpul Mitropoliteluĭ Calinic şi în zilele Maiestăţilor Lor Regele Carol I şi Regina Elisabeta».

Poziţiunea Susaneĭ este una dintre cele maĭ frumoase din ţară.

La poalele mănăstireĭ, în Valea-Teleajenuluĭ, se află şi un izvor abondent de apă feruginoasă, îndestul de concentrată.

Călugăriţele se ocupă mult cu torsul şi ţesutul, făcînd stofe de mînă foarte solide şi frumoase, pentru îmbrăcămintea lor şi pentru vînzare.

Suseni, *subdiviziune a satuluĭ* Mănăstirea-Caşinul, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul.

Suseni, *com. rur.*, în jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, la 19 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 33 kil. de Piteşti. Se compune din Boereşti (Strîmbeni), cu 100 familiĭ, şi Suseni, cu 103 familiĭ. Are 2 bisericĭ, cîte una în fie-care sat, şi o şcoală mixtă.

Vite: 400 boĭ şi vacĭ, 75 caĭ, 1500 oĭ, 16 capre şi 150 rîmătorĭ.

Suseni, *sat*, cu 550 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Înălţarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Suseni, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Bogaţi.

Suseni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Băcani, spre N. de satul Băcani. Are o populaţie de 334 locuitorĭ.

Suseni, *cătun*, pendinte de com. Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. Acest cătun este populat maĭ numaĭ cu Ţiganĭ, vechĭ robĭ aĭ Mănăstireĭ Cotroceni, de care depindea. Este situat lîngă satul Căscioarele.

Suslăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măţăul, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Sut-Bair, *deal*, jud. Tulcea, situat în partea E. a plăşiĭ Măcin şi cea N.-E. a com. Cerna. E o prelungire S.-V. a dealuluĭ David. Intre el şi Orta-Bair curge pîrîul Cerna, a căruĭ vale, precum şi drumul comunal Cerna Hancearca sunt dominate de vîrful său de 168 m. E acoperit cu puţină pădure şi păşune.

Suteşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Peşteana, la 65 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de a plăşeĭ, compusă din 5 cătune: Suteşti, Boroseşti, Mazili, Verdea şi Pietroasa, cu o populaţie de 1670 locuitorĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Creţeni, Drăgăşani, Zlătărei şi Valea-Manuluĭ.

Are 4 bisericĭ: la Mazîli, Pietroasa, Boroseşti şi Verdea; o şcoală; 2 morĭ cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 15 caĭ, 176 boĭ, 56 vacĭ, 19 capre, 787 oĭ, 602 porcĭ.

Vatra satuluĭ are 104 hect.; iar cu izlaz, pădurĭ şi viĭ, 1660 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2297 leĭ şi cheltuelile, la 2185 leĭ, anual.

Şoseaua zisă a-Peşteneĭ leagă comuna cu Drăgăşani la S. şi Creţeni la N.

E brăzdată de dealurile: Pitoloşani, Giodeşti, Boroseşti, Suteşti, Pietroasa, Oltuluĭ şi udată de văile: Peşteneĭ, Verdeĭ, Bîra, Sparta, Persuluĭ, Văratica, Şoimul.

Suteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 463 locuitorĭ.

Suteşti, *deal*, în raionul com. cu acelaşĭ nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 728 hectare vie.

Suţeşti (Şuţa), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată în partea de V. a judeţuluĭ. Se întinde

www.dacoromanica.ro

pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Buzăul. Partea de pe ţărmul stîng formează un unghiŭ cu vîrful în movila Bariciul, de pe muchia Saliganuluĭ. Este străbătută de Buzăelul şi de muchia Catîruluĭ. Pe partea de S. E., despre ţărmul drept al Buzăuluĭ, se întinde platoul de N. al judeţuluĭ.

Se învecineşte la E. cu Movila-Miresiĭ; la V. şi N., cu rîul Buzăul şi la S., cu Ianca şi Dedıleşti.

Are o suprafaţă de 13000 hect., cu o populaţie de 3036 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 1 biserică, zidită de proprietarul moşieĭ, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, cu 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ. In această biserică sînt îngropaţĭ proprietarĭĭ moşieĭ: marele logofăt Constantin Şuţu, fiul săŭ Grigore C. Şuţu şi Irina Şuţu, soţia luĭ Grigore.

Vite: 1260 boĭ, 861 vacĭ, 16 bivolĭ, 16 taurĭ, 214 viţeĭ, 1339 caĭ, 5 măgarĭ, 7180 oĭ şi 540 porcĭ.

Veniturile com. sunt de 19728 leĭ, 61 banĭ, iar cheltuelile, de 19549 leĭ, 64 banĭ.

Aci se fac 11 tîrgurĭ anuale: la 25 Martie, 21 Maiŭ, 29 Iunie, 20 Iulie, 15 August, 8 şi 14 Septembre, 15 şi 26 Octombre, 21 Noembre şi 6 Decembre.

Spre V. de com., la 2 kil., este un pod peste rîul Buzăŭ.

Drumurĭ: la Deduleşti, spre S., 10 kil.; la Ianca, spre S., 9 kil.; la Movila-Miresiĭ, spre E., 14 kil.; la Romanul, spre E., 22 kil.; la Scorţarul-Noŭ, spre N.-E., 18 kil.; la Brăila, spre N.-E., 44 kil.

Comuna s'a înfiinţat la 1855 de locuitorĭĭ veniţĭ din Maraloi, Racoviţa, Pleşoiŭ şi alte localităţĭ din prejur. Numele îl poartă de la proprietarul moşieĭ.

In apropiere de com., spre V., se află un şanţ vechiŭ, numit Şanţul-luĭ-Traian, în lungime de 1 kil. şi care merge pănă în malul Buzăuluĭ.

Suţeşti, *sat*, în partea de V. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila.

S'a înfiinţat pe la 1836.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 2054 locuitorĭ; o biserică, zidită de proprietar la 1842, cu 2 preoţĭ, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 12 cîrciumĭ şi o moară de aburĭ.

Vite: 6580 vite marĭ cornute, 780 caĭ, 10000 oĭ şi 450 rîmătorĭ.

Suţeşti, *moşie*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila, proprietate a d-luĭ Gr. C. Şuţu, în suprafaţă de 12000 hect. şi cu un venit de 106000 leĭ.

Suzeni, *sat*, în jud. Neamţu, com. Grumăzeşti, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o întindere de 524 hect.; o populaţie de 474 suflete; o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 96 boĭ, 59 vacĭ, 34 juncĭ, 86 oĭ, 16 caĭ şi 32 porcĭ.

www.dacoromanica.ro

Ş

Şaban-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din dealul Mahale-Orman-Bair, de lîngă pichetul Opanez, de pe teritoriul romîn. Se îndreaptă spre N., într'o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre văile Şaban-Ceair şi Ese-Chioi-Dere, brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi de S.-V. a comuneĭ. La poalele de N.-E. este aşezat satul Ese-Chioi. Are o înălţime cam de 155 m. E străbătut de drumurĭ ce merg din Dobrogea în Bulgaria. Este acoperit cu puţine pădurĭ, cu fîneţe şi izlazurĭ.

Şaban-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Mahale-Orman-Bair, se întinde spre N., într'o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E., printre dealurile Şaban-Bair şi Pinirlic-Bair, brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi pe cea de S. a comuneĭ. Are spre N. o prelungire numită dealul Tiumbet-Bair. După un curs de 4 kil., prin fîneţe şi pădurĭ, trece prin satul Ese-Chioi şi se deschide in valea Ese Chioi, pe dreapta, în mijlocul satuluĭ. O parte din cursul său superior este situat în teritoriul neutru.

Şacovăţul, *pîrîŭ.* Izvoreşte din pădurea Goeşti, jud. Iaşi, trece pe marginea de S. a comunelor Sineşti, făcînd o parte de hotar între jud. Iaşi şi Roman; apoĭ trece prin pădurile Sineşti, Popeşti şi Voineşti, şi formează o parte de hotar între jud. Iaşi şi Vasluiŭ. De la tîrguşorul Ţibana, din jud. Iaşi, trece cu totul pe teritoriul jud. Vasluiŭ, prin com. Gîrbeşti, printre comunele Tîngujei şi Ţibăneşti; iar pe teritoriul com. Todireşti, aproape de tîrguşorul Negreşti, se varsă în rîul Bîrlad, după ce a primit pe dreapta şi stînga maĭ multe pîrîiaşe.

Şahmanul, *sat,* jud. şi pl. Constanţa, căt. comuna Gargalîcul, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 2 kil., în linie dreaptă, trecînd lacul Gargalîcul-Ghiol, la 4 kil. pe drumul comunal, ocolind lacul, pe la N. de căt. de reşedinţă Gargalîcul-Mic, pe marginea de N.-E. a laculuĭ Taşăul, şi la 500 m. spre V. de lacul Gargalîcul-Ghiol şi închis la N. de dealul Şahman. Are o suprafaţă de 832 hect., din care 53 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădinĭ, cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 35 familiĭ, saŭ 179 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul în lacurile învecinate.

Drumurĭ comunale pleacă la Taşăul, la Gargalîcul-Mic, la Mamaia şi la Cara-Coium.

Şahmanul, *vîrf de deal,* în jud. şi pl. Constanţa, com. Gargalîcul, situat pe culmea dealuluĭ Şahman şi dominînd lacurile: Gargalîcul-Ghiol, Ada-Ghiol, Taşăul, precum şi satul Şahman. Are o înălţime de 64 m. Este acoperit cu verdeaţă.

Şaliul, saŭ **Manaful,** *trup de moşie* nelocuit, pendinte de com. Tangîrul, jud. Vlaşca, proprietate a statuluĭ. Aci, la 1879, s'aŭ împroprietărit 80 însurăţeĭ, luînd 400 hect. (Vezĭ com. Petre-Rareş).

Şanalul-Dunăreĭ, *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, pendinte de com. Greaca, Chirnogi şi Chiseletul, jud. Ilfov. Pădurea are o întindere de 855 hect. şi e formată din 7 trupurĭ: Ostrovul-Becherul (15 hect.), Ostrovul-Frumos (200 hect.), Ostrovul-Turtucaia (200 hect.), Ostrovul-

www.dacoromanica.ro

Paraschiva (200 hect.), Ostrovul-Albina (175 hect.), Ostrovul-Şaica (50 hect.) şi Micşunești (15 hect.).

Şandrul, *sat*, făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Are o populaţie de 52 suflete.

Este aşezat la extremitatea judeţuluĭ, la 14 1/2 kil. de tîrgul Stănişeşti, spre N.

Şandrul-Mare, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă; are un pisc înalt de 1650 m., din care pleacă spre V. culmea Magheruşuluĭ din Transilvania.

Şandrul-Mic, *munte*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă, lîngă muntele Şandrul-Mare. E acoperit cu pădure de brazĭ.

Şanţul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Lipia-Bojdani, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Gruiul, lîngă balta Znagovul. Partea între N. şi E. e băltoasă. Intre sat şi şoseaua vecinală Gruiul este o mică baltă, numită Cozia.

Se întinde pe o suprafaţă de 1325 hect., cu o populaţie de 406 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 233 şi al celor micĭ, de 125.

Şanţul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situat la 2 kil. de căt. Şcoala. Are o populaţie de 55 locuitorĭ.

Prin căt. trece şoseaua naţională şi pe la E., calea ferată Piatra-Rîmnicul.

Şanţurile, *deal* cu *pădure*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa. Se prelungeşte de la N. spre S.-E., pănă lîngă tîrguşorul Ţibana. Numele ĭ vine de la nişte şanţurĭ, de pe culmea luĭ, despre care bătrîniĭ spun că serveaŭ de apărare în timpurĭ de războae. Nu departe de şanţurĭ se află şi două movile marĭ, numite Movilele-Căpraruluĭ (Capracei).

Aceste şanţurĭ şi movile sunt în apropiere de movilele şi redutele de pe valea şi pîrîul Stavnicul, între satele Mironeasa (Iaşi) şi Cioca-Boca (Vasluiŭ), în drumul mare care servea în trecut de comunicaţie între Iaşi şi Ţara-de-Jos, şi în legătură cu şanţurile şi movilele ce sunt maĭ la vale, pe coasta despre V. a dealuluĭ pe care se află satul Şcheia-Căpoteşti (Vasluiŭ), tot pe pîrîul Stavnicul. Acest drum, pe întinderea căruia se văd multe urme de săpăturĭ, se maĭ numea în vechime şi Căpoteşti (v. Căpoteşti, vale).

Şarba saŭ **Şerboaia**, *sat*, făcînd parte din com. Hurueşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N.-E. a com., la 1 1/2 kil. de reşedinţa com. E înconjurat de dealurĭ şi văĭ.

Teritoriul satuluĭ este 240 hect., cu o populaţie de 36 familiĭ, saŭ 126 suflete.

Locuitoriĭ, vechĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect.

Şarînga (Coca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată sub poalele de S.-E. ale muntelui Istriţa şi între valea Pietroasa şi pîrîul Sărata, la 20 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt. Clondirul, Dara şi Şarînga.

Are o suprafaţă de 2043 hect., cu o populaţie de 1850 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 biserici, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ şi avînd drept catedrală cea cu hramul Sf. Dumitru; 5 cîrciumĭ.

Vite: 470 boĭ, 80 vacĭ, 30 viţeĭ, 81 caĭ, 77 ţepe, 18 mînjĭ, 470 oĭ, 43 capre şi 142 porcĭ.

Budgetul com. e de 3458,79 leĭ anual.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Coca, Tîrcoleasca (moşteneştĭ), Cireşeanca, Gruiul şi Coca-Iatropolu (particulare).

Terenul la N. e accidentat de poalele munteluĭ Istriţa; iar la S., e şes.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua vecînală Mizil-Sărata, prin Şarînga şi şoseaua comunală Şarînga-şoseaua-naţională, la care se poate adăoga vechiul, strategicul şi însemnatul drum natural, din Şarînga pe la Fîntîna-cu-Cerc, în Grăjdana, făcut cu multă dificultate peste muntele Istriţa.

Demne de văzut sunt ruinele Negru-Vodă, de pe dealul Gruiul.

Com. e vechie; la începutul secoluluĭ XIX existaŭ satele Şarînga şi Clondirul-d.-s.

Şarînga (Coca), *cătun* de reşedinţă al com. Şarînga, jud. Buzăŭ, cu 1080 locuitorĭ şi 271 case.

Şarpele, *deal*, situat pe teritoriul com. Viişoara, plasa Siul-d.-s., jud. Olt. Are forma unuĭ unghiŭ cu vîrful la S., lîngă care e situată com. Viişoara. Coasta de V. e tăiată de Valea-Oltuluĭ, iar cea de E., de a Iminoguluĭ, şi formează un platoŭ ridicat cam de 15 m. In vîrful săŭ se află o grotă adîncă, în care, spune legenda, locuia un şarpe mare, care făcea multe stricăciuniĭ locuitorilor de prin prejur, şi de care nu se putea apropia nimenea. Atuncĭ se arătă un viteaz, anume

www.dacoromanica.ro

Ostrea, care se hotărî să scape lumea de pacoste: făcu o măgură mare în dealul com. Liţa, jud. Teleorman, şi din vîrful eĭ trase cu săgeata în dihanie şi o răni; dar, văzînd că n'a ucis'o şi că e urmărit de ea, se aruncă în Dunăre şi o trecu în not. Şarpele voi s'o treacă şi el, dar 'ĭ răci rana în apă şi muri înnecat.

Lîngă acest pisc s'aŭ găsit mulţime de oase omeneştĭ şi inele cu inscripţiunĭ vechĭ, pe cînd se săpa la şoseaua judeţeană Slatina - Turnul - Măgurele, care trece pe lîngă dînsul.

Tot pe acest deal, maĭ la N. de grotă, în viile def. Evloghie Gheorghief, se află o măgură ca de 5 m. înălţime.

E probabil că aci a fost o mare redută, care a făcut parte din marele cadrilater al cetăţilor dintre Olt şi Vedea: Mărunta saŭ Măriuţa, la S. de acest deal, între Viişoara şi Mărunţei şi Cetatea-luĭ-Gîlma de la Gîlmiee, amîndouă pe Olt; precum şi cetatea de lîngă Roşiori şi Magazia de la Crîmpoaia, amîndouă pe dreapta rîuluĭ Vedea.

Şarul, *sat*, jud. Dîmboviţa, plasa Dealul-Dîmboviţa, cătunul com. Valea-Caselor.

Şarul, *sat*, pe moşia şi în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava. Şĭ-a luat numele de la terenul roşietic numit şar, ce conţine mult arsenic, care altă dată se exploata, trimiţîndu-se în Austria. Mineralul se găseşte în bucăţĭ.

E situat pe ţărmurile pîraielor Neagra-Şaruluĭ, Vălceleĭ, Rusuluĭ şi Pîrîul-Mare.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Duminica-Mare, deservită de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1863.

Locuitoriĭ sunt răzăşĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Panaci (5 kil.), la Neagra-Şaruluĭ (5 kil.) şi la Dorna (8 kil.).

Şarul-Dorneĭ, *com. rur.*, jud. Suceava, pl. Muntele, situată spre V., şi la 100 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte la E. cu com. Dorna şi Broşteni; la V., cu com. Neagra-Şaruluĭ şi Transilvania. Are forma unuĭ poligon neregulat şi e compusă din satele: Şarul, Plaiul, Şărişorul, Pănaci, Drăgoeasa şi Păltinişul, cu reşedinţa în Şarul.

Are o populaţie de 663 familiĭ, saŭ 2426 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8490 leĭ şi la cheltueliĭ, de 8397,30 leĭ.

Locuitorĭ posedă: 1830 caĭ, 738 boĭ, 1253 vacĭ, 6180 oĭ, 461 capre şi 381 porcĭ.

Altitudinea comuneĭ de la nivelul Mărĭĭ este de 1100 m. în centrul com. şi în vîrful Lucaciuluĭ, de 1777 m.

E udată de Neagra-Şaruluĭ, cu afluenţiĭ: Şărişorul-Mare şi Mic, Pîrîul-Mare, Vălcelele, al-Pichetuluĭ, Pietrenilor, Rusuluĭ şi Mîndrilă; Călimănelul, cu afluenţiĭ săĭ; Neagra-Păltinişuluĭ cu afluenţiĭ: Tomnaticul şi Drăgoeasa-Mică şi Mare, Pîrîul-Varuluĭ, Gloduluĭ, Glodişorul şi Negrişoara, cu afluenţiĭ Scoruşul, Păltinişul, Catrinari, Braduluĭ, Opcioareĭ, Săhăstrieĭ, Toplicioara şi Dîrmoxa.

Ceĭ maĭ însemnaţĭ munţĭ aĭ comuneĭ sunt: Şîrba cu vîrfurile Lucaci, Vîrful-Şărbeĭ, Rusul, Vînătul, Boambeĭ, Panaci, Călimănelul, Buzileanul, Mihaileţul şi Bucinişul.

Intinderea com. e de 12284 hect. Moşia e proprietate răzăşească.

Locuitoriĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, creşterea vitelor şi plutăritul.

In comună sunt 5 izvoare de apă minerală:

1. Carmen Sylva, renumitul izvor de apă minerală bicarbonată, conţinînd arsenic, al dluĭ Dr. Polyzu, pe ţărmul drept al pîrîuluĭ Şărişorul, într'o poziţie deschisă frumoasă. Izvorul e abundent.

Maladiile în contra căruia se recomandă sunt: anemia, clorosa, scrofuloza, impaludismul, eczema, psoriazisul, lichenul, pelagra, bolĭ nervoase, tuberculoza în primul period şi artritismul.

2. Burcutul luĭ Mîndrilă.

3. Burcutul luĭ Caşvan, de-a stînga pîrîuluĭ Neagra;

4. Burcutul luĭ Ştefan Sălivestru, conţinînd şi multă pucioasă şi,

5. Burcutul luĭ Gh. Ţarcă.

Apa minerală de la Dorna e cunoscută din vechime, căcĭ încă în 1787, Haquet, făcînd o călătorie prin Carpaţĭ o descrie în tratatul săŭ (vol. II, p. 213), publicat la Nürnberg şi o analizează.

D-l dr. A. Löbel în studiul săŭ balneoterapeutic, publicat în 1888 în Bade-Zeitung din Viena, arată că această apă prezintă o mare însemnătate, de oare ce poate înlocui cunoscutele ape de la Roncegno, Levigo şi Bourboule.

Şasa, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, în partea de N.-E. a comuneĭ Dăneşti, situată pe deal şi vale.

Are o suprafaţă de 2408 hect., cu o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 610 suflete; 2 bisericĭ, din carĭ 1 reparată la 1886, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 60 care cu boĭ; 560 vite marĭ

www.dacoromanica.ro

cornute, 160 oĭ, 14 caĭ şi 19 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1072, banĭ 32, iar cheltuelile, de 1061 leĭ.

Apele ce udă comuna sunt: Şasa şi Seştioara.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală ce vine de la S.-V., de la Dăneşti.

Şăndreni, *sat,* pe coasta de V. a dealuluĭ Holmul, ramificare a dealuluĭ Ţencuşa, în partea de S. a comuneĭ Storeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 42 hect., cu o populaţie de 93 familiĭ, saŭ 430 suflete.

Vite: 260 boĭ şi vacĭ, 33 caĭ, 180 oĭ şi 16 porcĭ.

Şăndreşti, *fost sat,* jud. Tecuciŭ, com Hurueşti. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ strămutat în com. Nedelcul.

In locul unde a fost satul n'a rămas de cît biserica şi casele proprietaruluĭ.

Biserica, cu hramul «Inălţarea Sf. Crucĭ», este făcută de lemn, în anul 1717, de un boier, Balş. A fost reparată de locuitorĭ în 1796 şi 1842.

Şărbeĭ (In Vîrful-), *unul dintre piscurile munţilor* Şărbeĭ, în jud. Suceava, com. Şarul-Dorneĭ, avînd 1651 m. de altitudine.

Şărbeĭ (Munţiĭ-), *ceĭ maĭ înalţi munţĭ* din com. Neagra-Şaruluĭ şi Şarul-Dorneĭ, ale căror cele maĭ însemnate vîrfurĭ sunt: Lucaciul, In-Vîrful-Şărbeĭ, Harla, Preluca-Vînătoruluĭ şi Piciorul-luĭ-Panac.

Culmea lor formează hotar între Romînia şi Bucovina. Piscurile sunt pleşuve, iar coastele şi poalele, acoperite cu pădurĭ de brad.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Şarul Dorneĭ, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul drept al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 359 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava, aşezat pe colinele şi dealurile ce ţărmuresc pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 181 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul-Mare, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvoreşte din Fundul-Şărbeĭ, din două pîrîiaşe: Apa-Rece şi Izvorul-Mare; după 10 kil. de curs, în care a învîrtit două morişte, se aruncă în Şarul. Are de tributar pe Şărişorul-Mic.

Şărişorul-Mic, *pîrîŭ,* jud. Suceava; e format din 4 pîrîiaşe, numite Şărişoare, ce ies de sub munţiĭ Şărba şi Straja; după un curs de aproape 7 kil., în care a învîrtit o moară, se varsă în Şărişorul-Mare.

Şătrăreni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Jijia, situat pe coastă de deal, în dreapta Jijieĭ şi în partea de S.-V. a comuneĭ Buimăceni.

Are o suprafaţă de 468 hect. şi o populaţie de 64 familiĭ, saŭ 239 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 193 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 180 oĭ, 12 porcĭ.

Şătrăreni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, aşezat într'o înfundătură Are o întindere de 860 hect., cu o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 201 suflete; o biserică, făcută în 1818, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 198 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 54 oĭ şi 49 rîmătorĭ.

Şcheia, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la $26^1/_2$ kil. de el şi la $7^1/_2$ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populaţie de 744 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid, din care una catolică; o şcoală mixtă.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

In acest sat s'a dat lupta între Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, şi Croiot, în rezbelul cu Unguriĭ, la 1486, Martie 6. («Letop.», I, pag. 169, ed. 1872).

Şcheuleţul, *fost sat,* ce era situat pe Valea-Siretuluĭ şi pe malul stîng al rîuluĭ, la V. de actualul sat Cuza-Vodă, jud. Roman, desfiinţat din cauză că locuitoriĭ luĭ eraŭ supuşĭ inundaţiunilor Siretuluĭ. Eĭ s'aŭ mutat în satul Cuza-Vodă, fondat cu această ocaziune.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la Bogdan-Vodă, fiul luĭ Alex. Lăpuşneanu, de la 28 Ianuarie 1569. Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea pe la 1756 Episcopieĭ de Roman, apoĭ statuluĭ, şi maĭ în urmă s'a împărţit locuitorilor

Şchiopeni, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu pădurea statuluĭ de pe teritoriul com. Huşi; la S., cu com. Ivăneşti şi Berzeni; la E., cu satele Leeşti şi Dănileşti, din com. Rusca, şi la V., cu com. Urlaţi. Este formată din satul Şchiopeni, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ e cam de 1101 hect., din care 70 hect. vie şi 8 hect. pădure, cu o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1745 suflete.

www.dacoromanica.ro

Satul Şchiopeni se împarte in mahalaua de sus, locuită de vechiĭ răzeşĭ, şi în mahalaua de jos, în care se zice că locuitoriĭ sunt veniţĭ maĭ în urmă, de prin alte localităţĭ.

Are o şcoală, înfiinţată în 1864; două biserici, din care una fundată la 1807, deservite de 2 preoţĭ şi 4 dascalĭ.

Vite: 843 vite marĭ cornute, 1179 oĭ, 61 capre, 127 caĭ şi 444 porcĭ.

Prin com. trece pirîul Şchiopeni.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4706 de leĭ, banĭ 44, şi la cheltuelĭ, de 4794 leĭ, banĭ 55.

Şchiopeni, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Mărgăriteşti, aşezat la S., pe rîul Hirboca. Are o suprafaţă de 1005 hect., cu o populaţie de 306 suflete şi o biserică.

Şchiopeni, *moşie*, proprietatea statuluĭ. Ocupă toată partea de N.-V. a com. Latinul, jud. Brăila.

Şchiopoaia, *cătun*, al com. Baba-Ana, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 41 case.

Şchiopoaia, (Ingusta, Broşteanca), *moşie*, in jud. Buzăŭ, com. Baba-Ana, căt. Şchiopoaia. Are cam 90 hect., proprietate a şcoaleĭ Crăciunescu.

Şchiopota, *sat*, făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Şchiopuluĭ (Valea-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Pardoşi, aşezat la S. de căt. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Valea-Şchiopuluĭ. Are o suprafaţă de 6 hect., cu o populaţie de 101 suflete, şi o biserică.

Şchiuleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Homorîciurile, pl Teleajenul, jud Prahova. Are o biserică, fondată la 1842 de locuitorĭ.

Şcoala, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 424 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ.

Şcoala, *sub-divizie a com. rur.* Mădulari, pl. Horezul, jud. Vilcea, situată în partea de E. a comuneĭ şi udată de riul Cernişoara şi de afluenţiĭ săĭ Pîrîul-luĭ-Pană, Ursuluĭ, Racoviţa şi Stăiculeşti.

Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala.

Are o populaţie de 263 locuitorĭ şi o biserică, fondată la 1830.

Şegarcea, *cătun*, de E. al com. Drănovăţul, pl. Olteţul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lingă Olt şi pe ţărmul drept al riuluĭ Drănovăţul. Are o populaţie de 560 locuitorĭ.

Şeineasca, *căt.* al com. Sageata, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 12 case.

Şeinoaica (Şeinoaia), *sat*, făcînd parte din com. rur. Călăreţi-Şeinoaia, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Călăreţi, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1853 de Sărdarul Şeinoiŭ, numit şi Atanase.

Se întinde pe o suprafaţă de 650 hect., cu o populaţie de 223 locuitorĭ.

Are 1 heleşteŭ. Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 288 şi al celor micĭ, de 212.

Şelari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Valea-Mare, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, situat pe dealul Mata. Are o populaţie de 333 locuitorĭ.

Şelarilor (Dealul-), *deal*, jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa. Constitue, de la Păpuşa, şirul despărţitor între apa Argeşeluluĭ şi Riul Tîrguluĭ, împreună cu munţiĭ Grădişteanul, Găinaţul-Mare şi Găinaţul-Mic, Dobriaşul-Mare şi Dobriaşul-Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Coasta-Mănăstireĭ-Nămăeşti, Chicioara, Dealul Cuculuĭ şi Dealul-Măţăuluĭ.

Şelarul, *cătun*, jud. Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstirei Glavaciocul; se arendează împreună cu vatra mănăstireĭ Glavaciocul, din care face parte.

In 1864 s'a împroprietărit 126 locuitorĭ, care aŭ luat o suprafaţă de 378 hect.

In 1882 s'a dat la 6 însurăţeĭ o suprafaţă de 35 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Şelăreasa, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ. Formează cu cătunele Birla şi Podişorul, com. Birla. E situat în partea de N.-V. a cătunuluĭ de reşedinţă Bîrla, pe partea stîngă a rîuluĭ Cotmeana.

Are o populaţie de 182 suflete; o moară cu aburĭ. Pe aci trece şoseaua vecinală Bîrla Ciocești-Mîndra, care pune în legătură cătunul cu Bîrla şi cu com. Ciocești.

Şelăriile-Lopătăreasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. (Vezĭ Lopătăreasca).

Şendreni saŭ **Sărdarul**, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, pl. Siretul, aproape de rîul Siretul.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 390 suflete; o biserică. Împreună cu cătunele Movileni şi Bărboşi, formează parohia Sărdarul, cu catedrala Sf. Voevozĭ, cu 1 preot paroh şi 3 cîntăreţĭ (V. Fileşti, comună).

Şendreni, *sat*, în jud. Iaşi, com. Sculeni, pl. Braniştea, pe malul rîuluĭ Prutul, în sus de tîrguşorul Sculeni, la 5 kil.

Are o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 130 suflete.

Vite: 172 vite marĭ cornute, 233 oĭ, 23 caĭ şi 43 rîmătorĭ.

Şendreni, *sat.* (Vezĭ Bîcul, sat, com. Ipatele, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ).

Şendreni, saŭ **Sărdarul**, *moşie*, în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, în întindere de 457 hect., proprietatea comuneĭ Galaţi, obţinută în 1889, prin hărăzirea răposatuluĭ filantrop Alecu Radovicĭ Casapul.

Şendreşti-Răzăşĭ, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl Pereschivul, în marginea de V. a judeţuluĭ, pe pîrîul Pereschivul şi aproape de sorgintea sa.

Are o populaţie de 526 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi 2 bisericĭ.

Satul formează comună (com. Şendreşti) cu cătunele: Şendreşti-Statuluĭ, Bărtăluşul, Merinaşi, Văraticul, Băcleşti şi Valea-Caseĭ.

Teritoriul com. este foarte deluros, căcĭ dealurile din pl. Pereschivul, şi chiar ale întreguluĭ jud., aci ating culmea înălţimelor lor. Aceste dealurĭ sunt în mare parte pietroase şi acoperite cu vie pe o suprafaţă de 29,50 hect

Locuitoriĭ se ocupă cu facerea mangaluluĭ, rotăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Şendreşti-Statuluĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre S. de Şendreşti-Răzăşĭ.

Şendriceni, *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, formată din satele: Bosia, Buhaiul, Cobîla, Şendriceni-d.-j., Şendriceni-d.-s. şi Strahova, cu reşedinţa primărieĭ în satul Şendriceni-d.-s.

Are o populaţie de 644 familiĭ, saŭ 2580 suflete; 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; 2 iazurĭ şi 28 pog. vie.

Vite: 1337 vite marĭ cornute, 1123 oĭ, 18 capre, 139 caĭ, 343 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 4620 la venitурĭ şi de 4253 leĭ, 20 banĭ, la cheltuelĭ.

Şendriceni-de-Jos, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o biserică vechĭe, de zid, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, refăcută, în 1855, de Postelnicul Ghergel, fost proprietar.

Pîrae principale sunt: Buhaiul, Ghilinţa, Strahova şi Bosia. Se află multă piatră calcarică şi de zidărie.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni şi acea de la Lozna spre Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Dumbrăviţa, Şendriceni-d.-s., Lozna, Bosia şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Şendriceni-de-Sus saŭ **Ghilia**, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 285 familiĭ saŭ 1140 suflete; o biserică de zid, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, făcută în 1860, de fostul proprietar C. Cerchez, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămăr.

Pîraiele ce trec pe moşie sînt: Buhaiul şi Ghilinţa. Piatră calcarică se află multă.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni, şi acea de la Lozna la Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Buhaiul, Dumbrăviţa, Lozna şi Şendriceni-d.-j.

De însemnat aicĭ este Movila-Mare.

Familia Cananăŭ, originară de aci, este dintre vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1750, Iulie 29, Spătarul Const. Cananăŭ cu Const. Stamati, făcu hotărnicia moşiilor Serafineşti şi Miteşti, proprietăţĭ de ale Mănăstireĭ Moldaviţa, după însărcinarea ce li s'aŭ dat de C. Racoviţă-Vodă.

La 1772, Paharnicul Gh. Cananăŭ cu Ioniţă Cantacuzino, fură numiţĭ de Inaltul-Divan, ca comisarĭ de credinţă, pentru o cercetare locală, în procesul dintre M-rea Moldaviţa cu răzeşiĭ vecinĭ, pentru despresurarea moşieĭ Vama. («Fond Relig.» Pumnu, 1865, pag. 38 şi 63).

Şerbanul, *tezer* mare, jud. Brăila, ocupînd N. com. Tichileşti şi S. com Gropeni.

Şerbăcani, *loc*, spre E., pe culmea dealuluĭ Drumul-Brăileĭ, jud. Falciŭ, com. Băşeşti, pl. Mijlocul. Se zice că aicĭ a fost în vechime sat, şi că a trăit în el un bătrîn, numit Stefan Banul, proprietar. Satul se întindea şi pe dealul de alăturea, numit Căţelul saŭ Coşeriuluĭ. In cuprinsul teritoriuluĭ acesteĭ localităţĭ, maĭ sunt încă următoarele localităţĭ: Tupita, Ciohrin, Hargani, Chiricea şi Ploeşti.

Şerbăneasca, *sat*, cu 610 locui-

www.dacoromanica.ro

torĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Şerbăneşti, *plasă*, jud. Olt. Se mărgineşte la N., cu pl. Mijlocul, printr'o linie trasă din dealul Şerbăneşti, la S. de com. Florul; la V., cu plăşile: Siul-d.-s. şi Siul-d.-j., printr'o linie dreaptă, dusă din dealul Şerbăneşti pănă în rîul Călmăţuiul; la S., cu jud. Teleorman, şi la E., tot cu jud. Teleorman, de care se desparte prin rîul Vedea.

E străbătută de rîul Vedea, care intră în plasă maĭ jos de com. Florul; udă partea de E. a plăşeĭ, curgînd de la N. la S., despărţind plasa de jud. Teleorman; curge la E. de com. Crîmpoaia, Titueşti şi Văleni; primeşte la căt. Ungurei, pîrîul Dorofeiul, iar de la căt. Popeşti trece în jud. Teleorman.

Dorofeiul izvoreşte din pl. Mijlocul, curge de la N. la S., trece prin mijlocul comunelor Tîmpeni, Şerbăneşti-d.-j., pe la E. de căt. Buta, prin mijlocul com. Crîmpoaia, făcînd o mulţime de zigzaguri, iar pe la Văleni, curge în linie dreaptă spre S.

Călmăţuiul ia naştere din teritoriul moşieĭ Greci, trece pe la V. de Momiceni, ţine mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ şi 'şĭ continuă drumul pe lîngă comunele: Seaca, Mihăeşti-d.-s. şi Mihăeşti-d.-j.

Terenul plăşeĭ este puţin accidentat şi maĭ ridicat în partea de E., pe ţărmul Vedeĭ. Unele dealurĭ merg înclinîndu-se spre S., iar altele de la E. spre V., şi văile lor daŭ în ale Dorofeiuluĭ, Vedeĭ şi Călmăţuiuluĭ.

De la Văleni spre N. pămîntul plăşeĭ e roditor, iar de la Văleni spre S., valea şi dealurile Călmăţuiuluĭ sunt foarte productive, avînd pămînt negru.

In comunele Văleni, Seaca şi Mihăeşti, locuitoriĭ cultivă viea.

Plasa Şerbăneşti coprinde 9 comune rurale (cu reşedinţa în com. Şerbăneşti-d.-j.): Crîmpoaia, Mihăeşti-de-sus, Mihăeşti-de-jos, Seaca, Şerbăneşti-d.-s., Şerbăneşti-d.-j., Tîmpeni, Titueşti şi Văleni.

Are 9 şcoale mixte.

E străbătută de şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori-de-Vede, ce uneşte comunele: Şerbăneşti, Crîmpoaia, Titueşti şi Văleni. In interiorul lor sunt şosele care le leagă cu comunele vecine.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 21 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 69 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Păteşti (105 locuitorĭ) şi Şerbăneşti (440 locuitorĭ). Are 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 451 vite marĭ cornute, 135 rîmătorĭ, 1285 oĭ şĭ 125 capre.

Şerbăneşti, *sat* şi *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pe apa Drîmbovnicul, la 17 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 38 kil. de Piteşti.

Are o populaţie de 681 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, şi ceal'altă cu hramul Adormirea, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă.

Vite: 32 caĭ, 706 boĭ şi vacĭ, 161 rîmătorĭ, 1860 oĭ şi 30 capre.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe deal şi pe văĭ.

Dealurile sunt: Copăcişul, Stîrmina şi Creţul.

Este udată spre E. de pîrîul Bisdidelul şi spre V de rîul Ialomiţa.

Se compune din treĭ cătune: Şerbăneşti, Miculeşti şi Diconeşti, cu o populaţie de 2000 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o scoală mixtă.

Şerbăneşti, pănă în Martie 1886 forma o singură comună cu cătunele de maĭ sus şi era reşedinţa plaiuluĭ Ialomiţa şi apoĭ a plaiurilor unite; de atuncĭ s'a unit cu com. Podurile şi formează o singură comună: Şerbăneşti-Podurile. (Vezĭ Podurile).

In com. Şerbăneşti-Podurile se află reşedinţa sub-prefectureĭ plaiurilor Dîmboviţa - Ialomiţa, judecătoria de ocol, medicul de arondisment, o staţie telegrafo-poştală şi băile Pucioasa; oteluri, birturĭ, brutăriĭ, prăvăliĭ, etc. (Vezĭ Pucioasa, Podurile, etc.).

Se mărgineşte la N. cu com. Bela; la S., cu Podurile; la E., cu Vîrfurile, şi la V. cu Moţăeni, despărţindu-se de Vîrfurĭ prin Muchea-Creţuluĭ, de Moţăeni prin Ialomiţa, şi de Bela prin pîrîul Bisdidelul.

La Şerbăneşti aŭ fost lupte între Turcĭ şi Romînĭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, compusă din 2 cătune: Bugiuleşti şi Cîmpeni. E situată pe apa Şasa, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Crăpăturile, Giuleşti, Tetoiul şi Zătreni.

Are o populaţie de 749 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală mixtă, înfiinţată la 1853.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 12 caĭ, 300 boĭ, 150 vacĭ şi 180 oĭ.

www.dacoromanica.ro

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 850 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Mare, Omîrcea, Piscul-luĭ-Dan, Mijlociul, etc. şi udată de văile: Pîrîuluĭ, Dan, Curmătura, Brezoiul, Mijlocia, Lazăruluĭ, care toate se varsă în rîul Şasa.

O şosea înlesneşte comunicaţia între com. Crăpăturile şi Tetoiul şi o alta între com. Găneşti şi Giuleşti.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 5 cătune: Cernelele, Buzduganul, Şerbăneşti, Bugiuleşti şi Lunca. Maĭ înainte de 1866 se numea Cernelele.

E situată pe valea rîuluĭ Otăsăul, la 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 22 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Surpatele; la V., cu com. Păuşeşti Otăsăul; la N., cu com. Govora, şi la S., cu com. Genuneni.

Are o populaţie de 958 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Cernelele, rezidită la 1887 pe ruinele uneĭ alte bisericĭ, şi cea-l'altă în căt. Şerbăneşti, rezidită la 1860; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1830; 2 morĭ pe apa Otăsăuluĭ.

Vite: 79 caĭ, 215 boĭ, 280 vacĭ, 50 capre, 35 oĭ şi 375 porcĭ.

66 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Cernelele, a statuluĭ, şi li s'aŭ dat 169 hect; iar 13 s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Scarlat Păltineanu, cu 43 hect.

In căt. Lunca, pe moşie particulară, se află un izvor cu apă sulfuro-feruginoasă. In căt. Cernelele, în siliştea caseĭ unuĭ locuitor, se află un izvor cu apă sulfuroasă, în combinaţiune cu apă saliferă. Lîngă hotarul Păuşeşti-Otăsăul, şi în apropiere de băile Govora, este un izvor cu apă sărată.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1163 leĭ.

Stă în legătură cu Surpatele (la E.) şi Păuşeşti-Otăsăul (la N.-V.), prin şoseaua Otăsăuluĭ.

E brăzdată de dealurile: Feţeĭ, Coasta-Lungă, Măgura şi Corneşiul şi udată de văile: Gorunişuluĭ, Pureca, Gîrbaciul şi Valea-Bisericeĭ.

Şerbăneşti, *sat,* cu 440 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Toţĭ-Sfinţiĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şerbăneşti, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, situat la N.-E. de oraşul Bacăŭ, dincolo de Bistriţa, aproape de Botul-Dealuluĭ, la 2 kil. de satul Letea. Are o populaţie de 78 suflete.

Vite: 14 caĭ, 120 vite marĭ cornute şi 35 porcĭ.

Şerbăneşti şi Şerbăneşti-Slobozia, *sate,* pe moşia cu acelaşĭ nume, alipite la trupul moşieĭ Zvorăştea, com. Zvorăştea, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 316 familiĭ, saŭ 1264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot şi 1 păl'mar, mică şi vechie, făcută la 1778, de Ioan Stîrcea, proprietarul moşieĭ de atuncĭ.

Aci s'a retras Grigore Mateĭ Ghica Vodă în a 2-a domnie.

După irupţiunea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, generalul Münich, ocupînd Moldova, Ghica-Vodă fugi din Iaşi şi se retrase aicĭ la moşia sa; dar şi aicĭ fiind urmărit de Ruşĭ, fugi din ţară. («Let.», Tom 2, p. 451, ed. vechie).

Şerbăneşti, *sat,* în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Robeşti-Bălăceanca.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 75 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 79 şi al celor micĭ, de 29.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari, jud. Muşcel, pl. Argeşelul. Acest sat a fost dăruit pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab, mănăstireĭ Cîmpulung.

Şerbăneşti, *sat,* cu 51 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Onişcani.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. Lieşti, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi, pe platoul ce se ridică la E. de rîul Bîrladul şi spre S. de Tecuciŭ, la 28 kil

Are o suprafaţă de 5719 hect., cu o populaţie de 1408 suflete; 2 bisericĭ de zid, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, în malul Bîrladuluĭ, în satul vechiŭ, zidită la 1834 de locuitorĭ, cu ajutorul fostuluĭ proprietar al moşieĭ Costache Ghica şi a unuĭ alt boer, Moruzzi; cea-l'altă, cu hramul sf. Nicolae, zidită la 1848 de Costache Ghica, cu soţia sa Ecaterina, reparată de două orĭ, în 1878 şi 1889; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1872.

In partea de S. a satuluĭ se află forturile Nămoloasa-Focşani, iar în partea de V., în faţa satuluĭ Călieni (jud. Putna), se varsă rîul Bîrladul în Siret.

Satul era aşezat pănă la 1881, în unghiul ce-l formează rîul Bîrladul cu Siretul şi partea cea maĭ mare a satuluĭ era în stînga rîuluĭ Bîrladul; din cauza deselor inundaţiunĭ şi maĭ cu seamă a mareĭ inundaţiĭ din 1881, care a

www.dacoromanica.ro

cauzat marĭ stricăciunĭ, a fost nevoit satul să se mute pe deal, între Bîrlad şi calea ferată Iveşti-Hanul-Conachi.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o populaţie de 312 suflete; o biserică, zidită în 1821, cu cheltuiala doamneĭ Elena Plitos şi cu ajutorul locuitorilor; o şcoală, înfiinţată la 1866.

Teritoriul satuluĭ este de 1050 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 914 hect. şi 50 ariĭ; printre eĭ sunt şi răzeşĭ, care posedă 72 hect.; familia Plitos posedă 764 hect.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Broşteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. E aşezat în centrul com. şi e udat de rîul Cerna şi valea Negriţa. Are o populaţie de 354 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1857. Aci e reşedinţa com. şi şcoala eĭ.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 135 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Treĭ-Ierarhĭ, rezidită la 1860 pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, făcută cu cheltuiala luĭ Tudor Grecu, din com. Păuşeşti-Otăsăul.

Şerbăneşti, *fost schit* de călugărĭ, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Ştefăneşti, zidit de Mateiŭ Morunglavu, cam pe la anul 1740. Este aproape ruinat.

Se întreţine de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

La 1821, în urma lupteĭ de la Zăvideni, Turciĭ se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul eteriştilor, conduşĭ de N. Ipsilante şi Caravia.

Şerbăneşti-de-Jos, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe valea Dorofeuluĭ şi dealurile vecine: Boboeşti şi Ivăneşti, la 28 kil. de capitala jud., la 20 kil. de gara Potcoava şi cam la jumătate distanţă între Slatina şi Roşiori. Se compune din 6 cătune: Măgura, Linia, Stîrcul, Ivăneşti, Boboeşti şi Murgeşti.

E reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Şerbăneşti-d.-s.; la E., cu rîul Vedea; la S., cu căt. Buta şi la V., cu căt. Momiceni (comuna Şerbăneşti d.-s).

Locuitoriĭ o maĭ numesc şi Domneşti-Şerbăneşti.

Multă vreme a format o singură com. cu Şerbăneşti-d.-s. şi căt. Buta şi Momiceni, sub numele de Şerbăneşti, pînă la 1875, de cînd s'aŭ format două comune.

Se crede că Şerbăneşti e cel maĭ vechiŭ sat de pe întinsul platoŭ dintre Oltul şi Vedea. Are o biserică vechie, azĭ ruinată, înfiinţată la 1774 de către Măria sa Doamna Safta Creţulescu. Pe timpul luĭ Mihaiŭ Vodă, aci era un sat mare, înconjurat cu păduriĭ seculare, carĭ serveaŭ oamenilor de azil, în timpul invaziilor. Moşia a fost proprietatea luĭ Vodă-Şerban, de unde com. s'a şi numit Şerbăneşti-Domneşti.

In mijlocul com. este o măgură înaltă, despre care se spune că forma un fel de insulă în mijlocul unuĭ eleşteu, format de apa Dorofeiuluĭ, ale căruĭ urme se cunosc pînă azĭ şi se numesc Heleşteul-Domnesc.

Are o populaţiune de 1500 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una ruinată, cu hramul sf. Ioan Botezătorul, clădită la 1747 de Safta Creţulescu şi reparată la 1838 de Comisul Costache Creţulescu; şi cea-l'altă cu hramul Sf-ţii Impăraţĭ şi Sf. Ioan, clădită la 1880 de obştea locuitorilor şi cu ajutorul Doamneĭ Zinca C. Creţulescu, aşezată pe o culme din Dealul-Baboeştilor; o şcoală mixtă.

Moşia e proprietatea familieĭ Manu şi are 3050 hect. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt 248, din care 34 numaĭ cu locurĭ de casă şi 214 şi cu locurĭ de arătură, avînd 800 hect.

Eĭ posedă: 163 caĭ, 25 armăsarĭ, 129 ţepe, 548 boĭ, 289 vacĭ, 39 bivolĭ, 25 măgarĭ, 20 capre, 5250 oĭ şi 323 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de aproape 4000 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 300 hect.

Comerciul se face în com. de 7 cîrciumarĭ şi 1 băcan.

Budgetul com. e la venituri şi la cheltuelĭ de 18651 leĭ.

Aci se face bîlciu de 3 orĭ pe an: La Floriĭ, la sf. Ilie şi la sf. Dumitru.

Se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N. V. cu Şerbăneşti-d. s., şi la S.-E. cu căt. Buta. O altă reţea de şosea vecinală o pune în comunicaţie la N. cu com. Florul şi Tîmpeni şi la S.-V. cu Drăgăneşti. Toate aceste şosele străbat interiorul comuneĭ.

In centrul com. se află Măgura-Frumoasă, pe lîngă care curge pîrîul Dorofeiul şi în care daŭ văicelele: Tomoaica, Pogorîta, Cojocarul, Ţiganilor, Buta-Mică, Buta-Mare, pe dreapta; Valea-Rogojini, Stîrcul, Dosul-Viilor, pe stînga.

De o parte şi de alta a Dorofeuluĭ se întind dealurile: Tomoaica, Pojorîta, Cojocarul, Ţigănia şi Buta, la V.; Vedea, la N.-E.; Stîrcul, Brănescul, Boghiul şi Dealul-Viilor, la E.

www.dacoromanica.ro

La N.-V. se întinde un platoŭ puţin ondulat, pe care se află 4 dealurĭ: Albota, Crîngul-Satuluĭ, Crînguleţele şi Bungetul. Dincolo de dealurĭ, la V. şi la E., pînă în Vedea, se întind cîmpiĭ acoperite cu ţarinele locuitorilor.

Imprejurul Şerbăneştilor aŭ maĭ fost, în vechime, 3 sate: Momiceni, Corbul şi Silişteа-Benga.

Şerbăneşti-de-Sus, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe Valea-Dorofeiuluĭ şi a Buteĭ, la 29 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Se compune din 3 cătune: Buta, Şerbăneşti-d.-j. şi Momiceni, cu reşedinţa com. în cătunul Buta.

Maĭ înainte a fost unită cu Şerbăneşti-d.-j., cu care forma o singură comună sub numele de Şerbăneşti-Domneştĭ, pănă la 1875. Comuna e vechie; se crede a fi una din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ şi că moşia ar fi fost proprietate a luĭ Şerban Basarab, de unde s'a şi numit Şerbăneşti.

Are o populaţiune de 870 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în căt. Buta şi Şerbăneşti), deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt: 42, cu 149 hect. în Buta şi 47, cu 163 hect. în Şerbăneşti-d.-s. La Momiceni, singurul proprietar însemnat e principele Brîncoveanu.

Comerciul se exercită în comună de cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ şi la cheltuelĭ, de 3376,90 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 209 boĭ, 180 vacĭ, 197 caĭ, 3790 oĭ şi 300 porcĭ.

Afară de pîrîul Dorofeiul, care curge periodic pe teritoriul comuneĭ, se maĭ află Lacul-Barbuluĭ şi Eleşteul-Momicenilor. La E. de căt. Buta se află măgura Renţea, despre care se zice că ar fi făcută de Tătarĭ.

Comuna se leagă la S.-E. cu Şerbăneşti-d.-j., prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori.

Şerbăneşti-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, situat pe lîngă rîul Dorofeiul, pe Dealul-Bisericeĭ. Are o populaţie de 450 locuitorĭ, din carĭ 47 s'aŭ împroprietărit după legea rurală cu 168 hect; o biserică, deservită de 1 preot.

Vite: 120 boĭ, 75 vacĭ, 95 caĭ, 1950 oĭ şi 201 porcĭ.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., aşezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul şi în valea gîrleĭ Turbata, care o străbate de la N. la S. paralel cu Siretul, în care se varsă.

Se compune din 2 cătune: Şerbeşti, reşedinţa, şi Bradul, la 2300 m. Bradul se găseşte maĭ aproape de secţia Pădureni (com. Bereşti).

Şerbeşti şi Şerbeşti-luĭ-Istrati, la 1803, cînd s'a întocmit Condica Liuzilor, se găseşte făcînd parte din jud. Neamţu, ocolul Siretul.

Se învecineşte la N. cu com. Galbeni (jud. Roman); la V., cu comunele Bereşti şi Ciumaşi; la S., cu Schineni şi la E., cu rîul Bistriţa, care o desparte de jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 840 hect.

Are o populaţie de 730 suflete; o şcoală mixtă, în satul Şerbeşti; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 5 cîrciumĭ.

Vite: 44 caĭ, 336 vite marĭ cornute, 85 porcĭ şi 351 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4032 leĭ, 74 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2324 leĭ, 55 banĭ.

E legată cu comuna Bereşti printr'o cale comunală şoseluită, care taie linia naţională Bacăŭ-Roman, şi cu com. Schineni, prin o cale vecinală.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 11 kil.; la com. Schineni, 6 kil.; la com. Bereşti, 8 kil.; la com. Galbeni (staţie de drum de fer, jud. Roman) 4 kil.; la com. Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, 13 kil.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud Neamţu, situată în partea de E. a pl. Piatra-Muntele. E formată din căt.: Şerbeşti, Ghigoeşti, Hîrtopul, Broşteni şi Trudeşti, cu o suprafaţă de 3511 hect. şi o populaţie de 2188 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astăzĭ 116 care trăesc şi-şĭ stăpînesc singurĭ locurile date, 69 care stăpînesc ca urmaşĭ, şi 79 care, de şi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Imaşul are o întindere de 15 hect. şi nutreşte 2928 capete de vite.

Are: 3 bisericĭ; 2 şcolĭ; o moară de apă, una cu aburĭ, şi o brăhărie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6138 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5958 leĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul-Tupilaţi şi Piatra-Bozieni.

Şerbeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situat în dreptul Siretuluĭ. Are o populaţie de 526 suflete; o biserică vechie, rezidită la 1843 de către locuitorĭ, cu ajutorul Stolniculuĭ Ioniţă Istrati; o şcoală; 5 cîrciumĭ.

Vite: 32 caĭ, 240 vite marĭ cornute şi 52 porcĭ.

www.dacoromanica.ro

Şerbeşti, *sat*, în jud. Nemţu, pl. Piatra-Muntele, com. Şerbeşti, situat în drumul Girovul-Tupilaţi, la 13 1/2 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 996 suflete; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; o moară cu aburĭ; o brăhărie.

Şerbeşti, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Ireşti, situat pe malul Putneĭ, aproape de Dealul-Mare.

Are o populaţie de 367 suflete; o biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Şerbeşti, *sat*, spre S. com. Ciorteşti, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, situat între dealurile Chircesti şi Şerbeşti. Prin mijlocul săŭ curge pîrîul Şerbeşti. Are o suprafaţă de 1597 hect., cu o populaţie de 457 suflete; o biserică, făcută de Sandu Miclescu la 1808, deservită de 2 cîntăreţĭ; o fabrică de spirt; o moară cu aburĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitorĭ posedă: 15 pluguri şi 30 care cu boĭ, 2 pluguri şi 9 căruţe cu caĭ; 157 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 400 oĭ, 10 capre, 45 rîmătorĭ; 250 stupĭ.

Şerbeşti-Vechĭ, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Braniştea, la 4 1/2 kil. spre S.-E. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 1283 hect., cu o populaţie de 148 suflete.

Şerboaia, *fost sat*, în Jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Negulesti.

Locuitorĭ s'aŭ mutat în satul Măldăreşti, care ţine de com. Negulesti.

Şerboeni saŭ **Slobozia-Goleşti**, *com. rur.*, pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti, (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 40 kil. de Piteşti.

Se compune din satele: Şerboeni (736 loc.) şi Vlăduţa (Lungulesti, 90 loc.).

Are 2 bisericĭ, una în Şerboeni şi cea-l'altă în Vlăduţa, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 455 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 1135 oĭ, 27 capre şi 248 rîmătorĭ.

Şerboeni se află la vr'o 5 kil. de gara Costeşti şi sunt proprietatea familieĭ Golescu.

Şerboeni, *sat*, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pe malul stîng al rîuluĭ Teleorman.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Are o populaţie de 736 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şerboteşti, *sat*, în partea de S. a com. Codăeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. Pîrîul Şerboteşti trece prin mijlocul satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1361 hect., cu o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 379 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1884; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, restaurată la 1817, de Theodor Buhuş; 1 moară de apă; 2 cîrciumĭ.

Locuitorĭ posedă: 30 pluguri şi 40 care cu boĭ, 4 pluguri şi 7 căruţe cu caĭ; 140 stupĭ; 243 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 1200 oĭ, 2 capre şi 75 rîmătorĭ.

Şerbuluĭ (Măgura-), *măgură*, jud. Teleorman, lîngă şoseaua judeţeană Turnul-Roşiori, pe teritoriul com. Băneasa.

S'aŭ găsit aci felurite monede romane şi se găsesc şi astăzĭ cu ocaziunea arăturilor.

I s'a dat numirea de Măgura-Colonuluĭ (v. a. n.), în urma descoperirilor archeologice făcute în interiorul şi împrejurul eĭ.

Şerpeni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d. s., com. Slobozia-Luncani, aşezat pe scursura Şerpenilor, şi avînd o populaţie de 76 suflete.

Şerpeniţa, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiu, pl. Başeul, com. Manoleasa, numit în vechime Şerpeni.

Are o populaţie de 227 suflete; o biserică mică, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar, făcută de zid, în 1830; o şcoală mixtă.

Pîrîul ce trece pe moşie este Novacul. Pîrîul Prutul curge pe hotar. Piatră calcarică se găseşte despre Prut.

Drum principal, e acel de la Rădăuţi la Stefăneşti.

Moşia se hotărăşte cu rîul Prutul şi cu Domoşani, Flondora şi Liveni-Mitropolieĭ.

Istoricul. Din vechime moşia a fost a Mareluĭ Postelnic Şerpe, care, pe la 28 Iulie 1520, fu Consilier Domnesc, după cum rezultă din Uricul de la Ştefan Bogdan-Vodă. Maĭ tîrziŭ a devenit a Mănăstireĭ Putna din Bucovina, ce a stăpînit-o pănă la anul 1785.

Postelnicul Şerpe, cu Visternicul Giurca, aŭ fost trimeşĭ de Bogdan Stefan-Vodă, la 1503, ca ambasadorĭ la Curtea Polonă, ca să ceară de soţie pe sora Regeluĭ. Şerpe cunoştea multe limbĭ, era învăţat şi bun diplomat. (Ist. Mold. Dragh. tom. I, pag. 153).

Şerpilor (Insula-), *insulă*, ce aparţine Romînieĭ, în Marea-Neagră, neînsemnată din punctul de vedere al întinderei şi

www.dacoromanica.ro

producţiunei, dar foarte însemnată în cea ce priveşte geologia, arheologia şi strategia. Este una din puţinele insule ce are Marea-Neagră şi singura care se află situată la o mai mare depărtare de ţărmul ei. S'a numit în vechime Λευκὴ = albă şi Achillea, şi de aci probabil că vine şi numele braţului de N. al Dunării. E aşezată în faţa gurei braţului mijlociu Sulina, la o depărtare de aproape 45 kil., între 45°, 15', 53" latidudine nordică şi 30°, 14', 41" longitudine orientală.

Are o întindere de 17 hect., o circumferinţă de 1973 m., de formă neregulată, cu o lungime de la N. la S. de 440 m. şi de la V. la E. de 414 m. Diametrul cel mai lung este de 662 m. Înălţimea ţărmurilor pe alocurea e de 21 m., spre S. şi E., unde sunt de natură prăpăstioasă; la N., abia se ridică ţărmul cel alb cretos deasupra Mării, care în aceste locuri are numai 4 m. adîncime, pe cînd în cele-l-alte părţi ea trece peste 20 m.

Ea este o stîncă compusă din grezii silicioase, dure, conglomerate şi cuarţite, făcînd parte din grupa Primară, sistemul Permic.

In apă, de jur împrejurul insulei, sunt blocuri mari de piatră ce aŭ provenit din ruptura stîncilor de la ţărm. Pe platoul ei, se înalţă, pe cel mai înalt punct, un far de 50 m., întreţinut de Comisiunea internaţională de navigaţiune pe Dunăre, lîngă care e alipit şi un pichet de observaţie. De şi insula este la o mare depărtare, totuşi din farul ei, pe timp senin, se vede continentul şi, mai cu seamă în nopţile întunecoase, dar nu ceţoase, se vede bine lumina roşiatică a faruluĭ celuĭ mare din Sulina.

Insula nu are port; totuşi ea poate fi abordată prin 3 locuri; corăbiile nu se pot apropia din pricina stîncilor sub marine, ci ancorează la 50 m. în mare şi numai prin bărci se poate aborda în insulă; în partea de S.-V. se abordează mai cu înlesnire.

In mijlocul insulei se află un platoŭ a cărui suprafaţă este formată dintr'un strat de 2 picioare grosime de pămînt negru şi fertil, pe care în timpii din urmă s'a semănat secară.

După cercetările unei comisiuni ruseşti din Odessa, s'a găsit că există în insulă 12 feluri de plante anuale, între care se află: pirul, laba-gîştii, răgozul şi timoftica; plante mirositoare, flori, arbori, saŭ tufişuri nu există.

Adevăraţii locuitorii ai insulei sunt nişte păsări albe, nenumărate, însă numai de două specii: larĭ, al căror ţipăt seamănă cu rîsul unuĭ copil, şi cormoranĭ negri, ce-şi fac cuibul prin crăpăturile stîncilor. Larii sunt albi şi frumoşi, dar răutăcioşi; nu suferă vre-o altă pasăre pe insulă. Se nutresc cu peşti. In timpul clocituluĭ cuiburile sunt nenumărate şi probabil că mulţimea lor face insula roditoare. Afară de păsări, insula e populată de o mulţime de şerpi negri, de la care vine numele ei, cu capul mic, pîntecele roşiatic şi o lungime de 4—5 picioare. Se nutresc cu pasări şi se ascund prin stînci. Sunt mai mult hidoşi la vedere de cît vătămători. Ca insecte sunt aci nişte scolopendrae cingulatiae, foarte primejdioase, şi care trăesc ascunse în pămînt; în fine în apa Mării, pe lîngă insulă, trăesc raci de 4 feluri.

Foarte însemnată este această insulă în cea-ce priveşte mitologia şi arheologia. Ea a fost cunoscută de mult timp sub numele de Leuki = albă, şi mai tîrziŭ, atribuindu-se luĭ Achille, care ar fi avut aci un templu, s'a numit şi Achillea. Scriitoriĭ ceĭ vechĭ, ce pomenesc de această insulă, sunt: Aretinos din Milet, care, pe la 777 a. C., spune că: «Thetis (muma luĭ Achille) luînd de pe rug pe fiul săŭ, îl duse în insula albă». Pindar zice într'o odă a sa: «In Pontus, Achille are o insulă strălucitoare». Euripide, tragicul, în o tragedie a sa pune pe Thetis să promită luĭ Geleŭ că «va vedea pe Achille locuind în lăcaşurile insulare, pe ţărmul cel alb din mijlocul Pontuluĭ-Euxin».

Achille era adorat în toate coloniile eline din Pontul-Euxin, fiind eroul naţional al Ionienilor, şi coloniile Pontuluĭ, ca Istrus, Olbia (de care depindea insula Leuce) îĭ ridicară altare în ţinuturile lor.

Ceĭ vechĭ nu ştiaŭ bine poziţia insuleĭ; o puneaŭ cînd la gura Borystenuluĭ cînd la S. Filostrat spune că cine intră în Pont, o are la stînga. Ştefan din Bizanţiu şi Hesychin spun că «există o insulă, Achillea, pe care unii o numesc Leuce, fără să-i determine poziţia. Amian Marcelin greşeşte cînd o pune lîngă Taurida (Crimeea). Poetul Alexandrin Lycophron o aşează mai bine, cînd, vorbind de Achille, spune că: «locueşte de mult timp pe stînca albă de spume de la gurile mlăştinoase ale fluviuluĭ Celtic (Istrul)». Pseudo-Skylax zice: Drumul în linie dreaptă de la Istrul pănă la Cryruetopon (în Taurida) e de treĭ zile şi treĭ nopţi; dacă însă cine-va ia ţărmul, drumul e dublu, căcĭ aci este un golf în care se află o insulă, deşartă ce e drept, numită Leuce şi consacrată luĭ Achille. Scymnos din Chios vorbind de Is-

www.dacoromanica.ro

trul, ce se varsă pe cinci guri în Pont, zice: «Peuce se numeşte după marea mulţime de pini (πεύκη), ce cresc pe ea; drept în faţă-i este aşezată în Mare insula lui Achille. Aceasta are o mulţime de păsări domestice şi oferă un sfînt spectacol celor care sosesc aci; de pe insulă nu se poate vedea nicăeri continentul, cu toate că acesta nu-i mai departe de cît 400 stadii, cum spune Demetriu».

Dionisiu Periegetul zice despre această insulă: «In stînga Pontului-Euxin se găseşte în Mare o vestită insulă, în faţa Borysthenului. Ea este închinată eroilor. Se numeşte Leuce fiindcă animalele care trăesc acolo sunt albe. Se spune că prin văile deşerte ale insulei rătăceşte sufletul lui Achille şi al altor eroi, căci o ast-fel de recompensă s'a dat de Jupiter celor buni pentru virtutea lor; virtutea atrage după sine onoarea eternă». Geograful Strabo o determină mai bine, zicînd că e în partea de V. a Pontului, la 500 stadii de Borysthene (o eroare, căci această distanţă se aplică între Peuce şi Leuce). Pomponiu Mela o confundă cu insula de la gura Borysteneluï, zicînd: «Leuce, situată la vărsarea Borystenului, e foarte mică şi poartă numele de Achillea, fiind-că Achille aci a fost îngropat». Aceeaşi confusie o face şi Pliniu, naturalistul, zicînd: «In faţa lui Borysthene se află Achillea numită şi Leuce şi Macaron (a fericiţilor); observaţiuni din zilele noastre o aşează la 140000 paşi de Borystene, la 120000 de Tyras, şi la 50000 de Peuce. Circuitul îl are de 10000 paşi». Lăsînd la o parte pe Julius Solinus, pe Priscianus, pe Rufus Avienus, care compilează pe cei dinaintea lor, trecem la marele geograf Ptolemeu, care o pune pre la S., zicînd: «Lîngă ţărmul amintit al Moesiei inferioare se află insula Borysthenis şi Leuce a lui Achille». Jornandes, episcopul Goţilor, ne spune numai că se află dinaintea Istrului. Vestitul călător Pausanias spune: La gura Istrului se află, în Pontul-Euxin, o insulă cu numele Leuce; periplul ei e de 20 stadii, acoperită toată de pădure şi plină de animale sălbatice şi domestice, avînd un templu şi o statue». Leonin ne spune că a văzut aci pe Achille, pe Ajace al lui Oileu şi pe al lui Telamon; că se află împreună cu ei şi Patroclu şi Antiloc, şi că Elena trăeşte împreună cu Achille. Tot aşa vorbeşte şi filosoful Maxim din Tyr: «Achille locueşte în insula din dreptul Istrului, în Marea-Pontică, templul unde sunt şi altarele lui Achille, şi de bună voe nimeni nu călătoreşte acolo, de cît ca să aducă jertfe; făcînd sacrificii, intră în templu». Nesiguranţa aceasta provenia din aceea că Marea-Neagră fiind furtunoasă, se expuneau cu greu navigatorii spre a o cunoaşte mai bine.

Din punct de vedere arheologic, insula Leuce prezintă iarăşi o importanţă deosebită. La 1823, căpitanul Kritzky a descoperit urmele vestitului templu al lui Achille. Templul are o întindere foarte mare; forma lui e pătrată, fie-care latură are o lungime de $29^{m},87$. Un zid de la N. la S. împarte templul în două părţi egale, dintre care jumătatea vestică şi ea la rîndu-i e împărţită în trei părţi egale, care au o lungime de $14^{m}93$, pe o lărgime de $11^{m},93$. In partea de E. a templului se află sanctuarul lui Achille, după cum afirmă Filostrat; dar e probabil, după Köhler, ca dispoziţia templului să se fi schimbat în cursul veacurilor. Templul şi construcţiunile Leucei se reduc, pe cît se pare, la architectura vechie a Grecilor, la epoca numită ciclopeană, căci zidurile sunt formate din blocuri mari de piatră puţin cioplite şi fără ciment; ele sunt de calcar cu o culoare albă şi seamănă cu alte construcţiuni ciclopeene ce s'au găsit în Thesalia şi Tracia. Templul lui Achille trebue să fi fost şi un monument de artă şi în spatele lui trebue să mai fi fost şi alte camere pentru oracol şi darurile ce se aduceau eroului. Era împodobit cu marmură albă, probă resturile ce s'au găsit în timpurile noastre. In dosul templului se mai pot distinge şi astă-zi urmele a două ziduri puţin răsărite din pămînt; după Kritzky, ele ar fi fost construite pentru a împedica năruirea insulei în acele părţi; după Köhler, pentru a împedica atacul duşmanilor, ce ar fi venit în insulă. Pe lîngă urmele templului s'au mai desgropat, pe ici pe colea, multe şi interesante resturi antice, între care şi trei inscripţiuni: una se află la Petersburg pe calcar alb şi conţine cuvintele: «Menestratos Olbiopoliteanul a ridicat o statue lui Achille»; o a doua inscripţiune s'a găsit pe un vas, şi conţine cuvintele: «Glaucos din Possidia, pe mine m'a închinat lui Achille, stăpînitorul insulei». O a treia inscripţiune se păstrează în muzeul din Bucureşti, şi a fost publicată de d. profesor Gr. Tocilescu în Arch. Epigraph. Mittheilungen, Wien»; ea cuprinde un decret al Olbiopolitanilor în onoarea unui personagiu mort, cetăţean în Leuce, îngropat cu cheltuiala publică şi căruia i se ridicase şi o statue.

Şerpoaica, *pîrîu,* jud Iaşi. Izvo-

www.dacoromanica.ro

reşte de sub Dealulul-Vlădicenilor, com. Buciumi, curge de la S.-V. spre N.-E., intră în com. Tomeşti, la podul numit Durducul, şi, trecînd pe şes, se varsă în dreapta Bahluiuluĭ, la podul Holboca.

Şerpoaiele, *deal*, în jud. Gorj, pl. Gilortul, la V. de com. Aninoasa, care o desparte de com. Costeşti-Daia; are direcţia de la N. la S., pănă la com. Groşerea.

Se ramifică către com. Aninoasa în maĭ multe cracurĭ micĭ, ca Gorganul, Pleşea, Tintoalea, Vacăroaia, Iepuroaia şi Poancea, ce formează partea despre V. a com. Aninoasa.

Şesurile, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontineşti, situat pe şesul Tazlăul-Sărat, la 2700 m. de reşedinţa comuneĭ. In vechime se numea Costeşti.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică vechie, clădită de locuitorĭ la 1650, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 30 caĭ, 135 vite marĭ cornute, 27 oĭ şi 76 porcĭ.

Şesurile, *sat*, în jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat pe rîul Tazlăul-Sărat, la 1840 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 75 suflete.

Şeţul (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 345 hect., din care 55 hect. suprafaţă împădurită şi 290 hect., pămînt cultivabil şi fineţe.

Şiacul, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Şiglăul, *munte*, în jud. Gorj, com. Runcul, situat spre N.-V. com. Are pădure de brad, fag şi altele. Pe el se află pichetul cu No. 4 şi 2 stîne.

Şiglăul, *pichet*, cu No. 4, judeţul Gorj, construit pe clina de S.-E. a Şiglăuluĭ-Mare. Se mărgineşte la N.-V. cu Şiglăul-Mare, la E. cu Şiglăul-Mic, iar la S. cu Cracul-Pescarilor. Drumul ce se priveghează de acest pichet străbate dealurile: Şiglăul-Mare şi Pescarilor, de unde coboară în Valea-Sohodoluluĭ, pe care o urmează pănă la Runcul.

Patrularea între Şiglăul şi Gura-Uliţeĭ se face pe poteca ce trece pe dealurile: Stevioara, Custura-Plestioara, Poiana-Măcrişuluĭ, Gura-Plaiuluĭ, Arcanul şi Gura-Uliţeĭ.

Şimianul, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 6 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Satul formează com. cu cătunele Dudaşi şi Piatra-Albă, cu reşedinţa în Şimianul.

Are o populaţie de 1400 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 82 pluguri, 128 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 640 oĭ şi 420 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 10452 leĭ, iar la cheltueli, de 3874 leĭ.

Prin com. trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Severin-Bucureşti.

In com. se află, în dealul Şimianul, lîngă mahalaua Tunari, niţte ridicăturĭ de pămînt, numite metereze.

Tot aci se află şi monumentul ridicat de Austriacĭ în 1856, în memoria soldaţilor morţĭ de holeră în 1849.

Şimianul, *insulă* pe Dunăre, în jud. Mehedinţi. Se întinde maĭ jos de Podul-luĭ-Traian şi pănă în com. cu acelaşĭ nume, căreia îĭ aparţine.

Şimianul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. Şimianul, pe linia Craiova-Turnul-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (10.8 kil.) şi Turnul-Severin (8,1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 65 m.

Şimianul, *pichet* de graniţă, pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Şimnicul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl Ocolul, la 8 kil. de Craiova; reşedinţa plăşeĭ.

E situată parte pe costişa dealurilor Feţele şi Mugulești, parte pe loc şes şi pe malul stîng aĭuluĭ Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Mischi, de care se desparte prin moşia Episcopieĭ de Vîlcea; la V., cu com. Işalniţa, de care se desparte prin rîul Amaradia; la N., cu oraşul Craiova.

E compusă din 5 cătune: Albeşti, Duduviceşti, Floreşti, Şimnicul-d.-j. şi Şimnicul-d.-s.

Are o populaţie de 2237 locuitorĭ; 3 bisericĭ, din care 2 cu hramul Sf. Maria, în căt. Şimnicul-d.-j., iar a treia, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Floreşti; 3 şcolĭ mixte; o moară cu aburĭ.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile Feţele şi Mugulești; restul este şes.

Este udată pe la V. de riul Amaradia, ce izvoreşte din munţiĭ Gorjuluĭ şi, de la intrarea sa în această comună, curge de la N.-

www.dacoromanica.ro

E. spre S.-V. apoĭ trece de se varsă în Jiŭ la N. de căt. Troaca, pendinte de comuna Cernelele.

După legea rurală din 1864 sunt 183 locuitorĭ împroprietăriţĭ, iar după cea din 1879, 23 însurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 5335 hect.

Moşiile de pe teritoriul comunal aparţin d-lor: Enciu, General Solomon, Hagiade, Craiovenilor, Mănăstireĭ Obedeanu şi moşnenilor. Venitul lor este de 81860 leĭ anual. Moşia Mănăstireĭ Obedeanu s'a dat parte în loturĭ şi parte s'a vîndut într'un singur lot de 360 pogoane.

Păduriĭ sunt: Şimnicul-d.-j. şi Floreşti.

Viile, în suprafaţă de 485 hect., se găsesc pe moşia moşnenilor şi a proprietarilor.

Budgetul com. e la venituriĭ de 8362 leĭ, 78 banĭ şi la cheltueliĭ, de 7986 leĭ, 89 banĭ.

Şimnicul (Şimniceni), *cătun*, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., la N. com. Băzgărei, situat lîngă apa Geamartaliuluĭ. Are 72 de locuitorĭ.

Şimnicul-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 360 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul S-ta Măria-Mare.

Şimnicul-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 541 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1860.

Şinca, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvoreşte din Poeniţa-Şarpeluĭ, udă com. Sasca pe o lungime de 7 kil. şi se varsă în Moldova.

Are de tributarĭ: Hohalea şi Pîrîul-Chilieĭ.

Şindila-Pleşeĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Bisoca, aşezat la 6300 m. spre N. de căt. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Şindila.

Are o suprafaţă de 280 hect., cu o populaţie de 62 familiĭ, saŭ 277 suflete.

Şindrilari-de-Jos, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Mera, aşezat pe cursul Milcovuluĭ, de la Odobeşti spre Monteorul. Are o populaţie de 501 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Şindrilita, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moara-Domnească, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N.-E. judeţuluĭ, lîngă pădurea Gradiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 206 hect., cu o populaţie de 692 locuitorĭ.

E proprietatea locuitorilor.

Are 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 363 şi al celor micĭ, de 264.

Aicĭ a fost staţie de caĭ de poştă.

Şipei, *vale*, izvoreşte de la N. de muntele Cumpătul, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predealul, curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, în raionul căt. Poiana-Ţapuluĭ.

Şipotele, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Bahluiul, jud. Iaşi, situată pe podişele şi văile dintre rîul Jijia la E. şi pîrîul Jijioara la V. E formată din satele: Şipotele, Şipotele-d.-s. (Iazul-Noŭ), Mitocul (Şipotele-d.-j.), Hălceni, Vlădeni, Iacobeni, Drăgăneşti, Şoldana, Buhăieni, Oneşti cu Plugari, Chişcăreni-Noĭ cu Chişcăreni-Vechĭ şi Fîntînelele (Cioara), cu o populaţie de 1099 familiĭ, saŭ 4979 suflete.

Teritoriul com. e udat de rîul Jijia, şi de pîraele Maletinul şi Jijioara.

Are 8 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 eclesiarhĭ; 4 şcolĭ; 7 morĭ: 3 de apă, 3 cu aburĭ şi 1 de vînt.

Budgetul com. e de 50879 leĭ, 42 banĭ, la venituriĭ şi 50169 leĭ, 88 banĭ, la cheltueliĭ.

Vite: 4248 vite marĭ cornute, 500 caĭ, 9604 oĭ şi 876 rîmătorĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt căile comunale şi vecinale.

Şipotele, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, situat pe podişul delușoruluĭ Şipotele, de-a stînga pîrîuluĭ Miletinul. Are o populaţie de 182 familiĭ, saŭ 881 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1865; o biserică de piatră, zidită în anul 1507, de Luca-Arbore, Pîrcălab de Suceava, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pe la 1700, biserica a fost arsă de Turcĭ, iar pe la 1780 s'a refăcut de călugăriĭ grecĭ, care stăpîneaŭ moşia ce era închinată Sft. Mormînt. In apropiere de biserică, se află o fîntînă, pe care oameniĭ din localitate o numesc Fîntîna luĭ Ştefan-Vodă, crezînd că ar fi făcută de Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ.

Vite: 705 vite marĭ cornute, 96 caĭ, 1628 oĭ şi 225 rîmătorĭ.

Satul Şipotele a fost din vechime moşia luĭ Miron-Barnovschi-Vodă.

Şipotele, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Buda, aşezat pe dealul Şipoteluĭ, din dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 758 suflete; o biserică; 4 cîrciumĭ.

www.dacoromanica.ro

Vite: 5 caĭ, 243 vite cornute, 51 oĭ şi 14 porcĭ.

Şipotele, *sătuc*, în jud. Covurluiŭ, com. Bereşti, pl. Horincea, la 4 kil. în sus de Bereşti.

Şipotele, *cătun*, pendinte de com. Băneasa, pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, situat în partea de S.-V.

Are o populaţiune de 634 suflete.

Are viĭ situate într'o poziţiune foarte frumoasă, de unde se văd satele Putineiul, Băneasa şi Salcia. La poalele dealuluĭ unde sunt viile, curg abundente izvoare, care formează o întindere de mlaştinĭ.

Şipoteni, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Moşia aparţine Statuluĭ şi formează un domeniŭ cu moşia Cordăreni. A fost închinată Mănăstireĭ Doljeşti.

Are o populaţie de 374 locuitorĭ; o biserică mică, de lemn, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, făcută la 1762 de locuitorĭ; o şcoală; 3 iazurĭ.

Pe moşie trece pîrîul Ibăneasa.

Moşia se hotărăşte cu: Havîrna, Liveni-Sofian, Vîrcolici şi Dumeni.

Aicĭ este locul de naştere al Mareluĭ-Vornic Andreĭ Şipoteanul, de la care arămas şi numirea moşieĭ.

Şipotul, *com. rur.*, jud Gorj, pl. Gilortul, la S com. Turburea, în partea Gilortuluĭ, situată pe şes, lîngă culmea dealuluĭ Bulbuceni.

Se compune din cătunele: Şipotul şiĭ Spahiile.

Are o suprafaţă de 811 hect., cu o populaţie de 953 suflete; 1 şcoală, cu reşedinţa în cătunul Şipotul; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ sunt parte împroprietăriţĭ, parte moşnenĭ, şi se ocupă, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, cu abageria, lemnăria şi dogăria.

Eĭ posedă: 36 pluguri, 42 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ, 50 stupĭ, 486 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 250 oĭ, 11 capre şi 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1447 leĭ, 48 banĭ, iar la cheltueli, de 1421 leĭ, 50 banĭ.

Este udată de pîrîul Oacheşul şi Pîrîul-Izvoarelor din Spahiĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiul-Spahiĭ-Dolj, care o pune în legătură la N. cu Turburea, iar la S. cu comuna Poiana, din judeţul Dolj. Maĭ are ca înlesnire de comunicaţie linia ferată Filiaşi-T.-Jiul, cu staţie maĭ apropiată la Gilort.

Şipotul, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, pl. Gilortul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 419 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 568 suflete; 1 şcoală; 1 biserică, făcută de locuitorĭ în unire cu d. Achil Crăsnaru, pe la anul 1884; 2 cîrciumĭ.

Şipotul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ponoarele, jud. Mehedinţi, pl. Cloşani.

Şipotul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud., Prahova, situat pe loc şes. O parte din cătun maĭ poartă numele de Ulmi-Lipăneşti.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Precisteĭ şi Sf. Dumitru, fondată la 1840 cu cheltuiala Paharniculuĭ Gheorghe Boldescu, a Postelniculuĭ Atanasie, a luĭ Calozisu şi altora.

Şirineasa, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 cătune: Ciorăşti, Şirineasa şi Slăviteşti, cu o populaţiune de 1518 locuitorĭ.

E situată pe valea rîuluĭ Luncăvăţul, la 27 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 24 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. şi N. cu comuna Băbeni; la V., cu Dăeşti, şi la S. cu comunele Roeşti şi Scundul.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una. Cea din cătunul Şirineasa s'a fondat la 7202, de către Constantin Brîncoveanu Voevod şi Maria Constantin Voevod. Biserica din Slăviteşti s'a clădit la 7259 de către Jupîn sin Ion Radu Slăvitescu şi jupîneasa sa Bălaşa sin Kir Kir Roşianu Vornic, «ca să fie întru pomenirea nostră şi a părinţilor noştri; şi s'aŭ zidit în zilele Domnuluĭ nostru Ion Grigore Voevod, dăruindu-se cu tóte dichisele ce sunt de trebuinţă». Cât despre biserica din cătunul Ciorăşti, există un hrisov în care se vede că la anul 1797 s'a găsit fondată de moşnenĭ Ciorăşti, care aŭ avut de moş al lor pe un Vasile. S'a reparat la anul 1882.

Meseriaşĭ sunt: 24 dulgherĭ, 12 rotarĭ, 5 dogarĭ, 5 cizmarĭ, 2 tîmplarĭ, 2 zidarĭ, 1 olar.

Locuitoriĭ posedă: 625 boĭ, 85 caĭ, 502 vacĭ, 113 capre, 3767 oĭ şi 1149 porcĭ.

Pe rîul Luncavăţul, în raionul comuneĭ, sunt 7 morĭ.

Locuitorii din cătunul Ciorăşti sunt moşnenĭ; ceĭ-l'alţĭ, în număr de 124, s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşia statuluĭ Şirineasa şi pe proprietatea d-luĭ Slăvitescu, dîndu-li-se 395 hectare pămînt.

www.dacoromanica.ro

Şcoala datează în comună de la 1855.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Slăviteşti-Cotoşmanul, înlesnind comunicaţia între comunele Bărbeni-Marcea şi Dăeşti, unde, ramificîndu-se, cea judeţeană merge spre S., iar cea comunală spre V., la Horezul.

Budgetul com. e la venituri de 2412 lei şi la cheltueli, de 2233 lei.

E brăzdată de dealurile: Cioarei, Şirineasa, Stupina, Harasa, Ruginosul, Glămanul, Tereuja, Izmana şi Petrişul, şi udată de văile: Alunişul, Dosul, Valea-Rea, Băzoiul şi Impăratul.

«Moşia Şirineasa, fostă a jupîneseĭ Stancheĭ şi a fiuluĭ său, Mateiŭ Postelnicul din Drăgoeşti, feciorul Dimeĭ Ciurciubaşa, din cîmp, din pădure, din apă, din şezutul satuluĭ şi cu tot venitul de peste tot hotarul şi cu moara din apa Luncavăţuluĭ, care moşie a fost a lor, cumpărătoare de la moşneniĭ din Şirineasa cu zapise adevărate, a fost dăruită mănăstireĭ Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu, din anul 7202 (1695), care zice:

Io Constantin Basarabă Voevod, Domn şi stăpînitor al Ungro-Valahieĭ.

Înţelepciunea lăudînd'o lăudatul şi prea Înălţatul Solomon o propoveduește a fi de cît toate cele-l'alte zidirĭ ale luĭ Dumnezeŭ şi cereştĭ şi pămînteştĭ, maĭ înaltă şi maĭ vrednică...

Pentru aceea, după ce cu a sa Dumnezeească putere ne am învrednicit şi am venit la scaunul strămoşilor noştri al Domnieĭ Ţăreĭ-Romîneştĭ, dintru alegerea şi voinţa a toată boerimea Ţăreĭ, pus-am gînd ca acela, şi dintru toată inima noastră am voit a ridica sfîntă mănăstire aicea pre pămîntul Ţăreĭ, ca să se prea slăvească prea slăvitul nume al luĭ Dumnezeŭ, şi găsind loc ca acela la locul ce se cheamă Hurezii ot sud Vîlcea, luat-am pre Dumnezeŭ într'ajutor şi într'al doilea an din domnia noastră, pus-am temelie şi am zidit mănăstire în tru numele marilor împăraţĭ şi întocmaĭ ca apostolĭ Constantin şi Elena...

«Aci se vorbeşte despre moşia Şirineasa pe care Jupîneasa Stanca şi fiul său, Mateiŭ Postelnicul, o dărueşte mănăstireĭ Horezul, cum am arătat maĭ sus. Această moşie maĭ înainte d'a se face danie a fost dată de zestre de jupîneasa Stanca fiiceĭ sale, jupîneseĭ Ilinca, care a ţinut pe Constantin Vel Pitar, feciorul luĭ Vintilă Corbeanul, biv Vel Ban. «Decĭ întîmplîndu-se fieseĭ moarte, nefăcînd feciorĭ cu Constantin Pitarul, rămas-a iară această moşie pe seama jupîneseĭ Stanca şi a fiu-său Mateiŭ Postelnicul.»

«Decĭ jupîneasa Stanca cu fiu-seŭ Mateiŭ Postelnicul aŭ dat şi aŭ închinat la sfînta mănăstire a Domnieĭ-mele — zice hrisovul — toată partea lor de ocină de la Şirineasa, pentru pomană şi pentru sufletele lor şi a boiaruluĭ eĭ Dima Ciurcibaşa şi a coconilor eĭ celor pristăviţĭ ce 'şĭ-aŭ scris numele lor şi al părinţilor la sfîntul Poinelnic, dînd şi închinînd ocina lor Şirineasa, toată partea lor, cu zapis de la mîna lor, la leatul 7208, de danie şi de închinăciune». (Cesar Boliac).

Şirineasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şirineasa, pl. Oltul d.-s., jud. Vîlcea.

Şirineasa, *fost metoh* al mănăstireĭ Horezul, jud. Vîlcea, zidit de Constantin Brîncoveanu, la 1694, şi închinat acesteĭ mănăstirĭ, după cum se constată din hrisovul său din 1695:

«Şi iară să fie sfînteĭ mănăstirĭ (Horezul) metohul de la Şirineasa ot sud Vîlcea, cu casele şi cu biserica, cinstind hramul Sf. Nicolae, cu pivniţa şi cu jicniţa şi cu două roate de moară şi cu o dîrstă în apa Luncavăţuluĭ, care şi acestea le-aŭ făcut părintele Ion; iar moşia Şirineasa este dată de Domnia mea sfînteĭ mănăstirĭ».

Şirineasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 4620 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Şirna, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe un deal şi pe valea rîuleţuluĭ Balotina, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 16 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Şirna şi Varniţa, cu o suprafaţă de 783 hect. şi o populaţie de 890 locuitorĭ.

Are două biserici, una în cătunul Şirna şi cea-l'altă în Varniţa, — fondată la 1874, deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 55 caĭ şi iepe, 105 vacĭ, 32 porcĭ şi 353 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 7920 leĭ 39 banĭ, şi la cheltueli, de 3077 leĭ, 80 banĭ.

Prin comună trece şoseaua Şirna-Tăriceni-Cocorăşti.

E brăzdată de cîte-va dealurĭ şi e străbătută numaĭ de un rîuşor, numit Balotina, ce se varsă în rîul Prahova.

Şirna, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova. Are o biserică.

Şirna, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 430 hect., pendinte de com. Şirna, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, formată din trupurile Şirna (400 hect.) şi Pisculeşti (30 hect.).

Şişcani, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Mijlocul, jud. Fălciu, formată din satul Şişcani-Răzeşi. Are o suprafaţă cam de

www.dacoromanica.ro

1500 hect., cu o populaţie de 206 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală şi o biserică.

Satul e aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, înconjurat de treĭ dealurĭ, carĭ se desfac din partea de N.: Grumăzoaia, Hurcata şi Cetăţuia, acoperite cu viĭ, livezĭ şi pădurĭ

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 86 caĭ, 415 vite marĭ cornute, 204 porcĭ şi 86 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 3126 leĭ, 74 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2725 leĭ, 49 banĭ.

Şişcani, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Adjudul Vechiŭ, cu o populaţie de 512 suflete.

Şişcani-Boereşti, *sat*, în partea de N. a com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, alăturea cu Şişcani-Răzeşi, din com. Şişcani, cu care din vechime forma un trup.

Şişcani-Răzeşi, *sat*. Vezĭ Şişcani, com. rur., pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Şişeşti, *cătun* al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de cătunul de reşedinţă şi la N. de oraşul T.-Jiŭ, situat pe şes.

Are o întindere de 140 hect., cu o populaţie de 117 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, 9 care cu boĭ; 3 caĭ, 111 vite marĭ cornute, 23 rîmătorĭ, 73 oĭ; 40 stupĭ de albine.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care-l pune în comunicaţie la N. cu comuna sa, iar la S., cu oraşul T.-Jiŭ, cu care se învecineşte.

Şitoaia, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul. Are o populaţie de 636 suflete; o biserică, fondată în 1819 de Dumitru Medelnicerul Socoteanu, cu hramul Sf. Dumitru; 3 cîrciumĭ.

Şitoaia, *cătun* al com. Roşia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat la N. comuneĭ şi la V. de com. Corşorul.

Are o suprafaţă de 550 hect., cu o populaţie de 126 suflete, şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 5 pluguri, 8 care cu boĭ; 14 caĭ, 96 vite marĭ cornute, 35 rîmătorĭ, 91 oĭ şi 16 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Şiuta, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mueresca-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 241 locuitorĭ.

Şiviţa, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, aşezată pe malul Prutuluĭ, la 19 kil. de Galaţi.

Se mărgineşte la N. cu Ijdileni (com. Frumuşiţa) şi Folteşti; la E., cu Prutul; la S., cu Tulucești şi Galaţi şi la V., cu teritoriul com. Pechea. De Galaţi se desparte prin moşia Balta-Brateş, ce ţine de Şiviţa.

Se compune din două cătune: Tătarca şi Şiviţa (reşedinţa), distanţate de 2 kil; maĭ are şi subdiviziile: Frumuşiţa şi Tămăoani.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ.

Intinderea teritoriuluĭ com. e de aproape 6835 hect., din care cea maĭ mare parte aparţine proprietăţeĭ marĭ, reprezintată prin moşiile particulare Tătarca, Şiviţele-Galata şi Frumoasa, precum şi moşiile Statuluĭ Balta-Brateşul şi Balta-Bădălanuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 armăsarĭ, 94 caĭ, 114 ĭepe, 3 măgarĭ, 6 taurĭ, 608 boĭ, 333 vacĭ, 121 viţeĭ; 1718 oĭ, 98 berbecĭ; 10 ţapĭ, 29 capre, 99 porcĭ, 140 scroafe şi 63 vierĭ.

Budgetul com. e la venituri de 10930 leĭ, 70 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 8311 leĭ 48 banĭ.

Are 2 biserici, una în Şiviţa, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1881, şi cea-l'altă în Tătarca, cu hramul Sf. Arhanghelĭ, construcţie vechie, întreaga com. formînd o parohie cu catedrala Adormirea, avînd 1 preot paroh, şi 3 cîntăreţĭ; 3 şcolĭ.

Şiviţa, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ Are o populaţie de 297 familiĭ, saŭ 951 suflete; o biserică şi 2 şcolĭ.

Şocariciul, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Dichiseni şi Jegălia.

Moşia Jegălia, supranumită şi Deleanca, e proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Dealuluĭ. Are o suprafaţă de 23000 hect., din care 7000 hect. băltiş, 1000 hect. izlaz şi 15000 hect. pămînt de cultură. Pe această moşie se maĭ află comunele Jegălia şi Gîldăul.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în comună 208 locuitorĭ; în 1878, s'aŭ maĭ împroprietărit 14; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 77 locuitorĭ.

Se compune din satele: Şocariciul şi Oltina, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Şocariciul.

Are o populaţie de 2054 locuitorĭ; 2 şcolĭ mixte; 2 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Vite: 1802 boĭ, 1079 caĭ, 74 bivolĭ, 11 capre, 650 porcĭ şi 6929 oĭ.

Şocariciul, *sat*, în jud. Ialomiţa,

www.dacoromanica.ro

pl. Borcea, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe maiul stîng al braţuluĭ Borcea şi în apropiere de vărsarea braţuluĭ Gura Bali în Borcea.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţiune de 302 familiĭ; 2 şcoale; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1331 boĭ, 755 caĭ, 60 bivolĭ, 3070 oĭ, 11 capre şi 145 porcĭ.

Şofrăceni, *cătun* al com. Cĭineni, pl. Novaci, jud. Gorj, situat pe loc şes şi la S. de Cĭineni.

Are o întindere de 820 hect., cu o populaţie de 330 locuitorĭ; o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 60 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 640 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 350 oĭ şi 400 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele comunale, care îl pun în legătură cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Şofrăceşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com Trifeşti, spre S.-E. de satul Trifeşti şi la 3 kil. de el. Are o populaţie de 327 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Şoimari, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe gîrla Lopatna, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 30 kil de capitala judeţuluĭ.

Se măgineşte cu comunele: Chiojdeanca, Podeni-Noĭ, Păcureţi şi Surani.

Se compune din 2 cătune: Şoimari şi Atîrnaţi, cu o populaţie de 2101 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3500 hect.; o biserică, deservită de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă; 3 morĭ de apă pe gîrla Lopatna, şi 1 cu aburĭ.

Maioritatea locuitorilor sunt moşnenĭ, iar o mică parte s'aŭ împroprietărit la anul 1864 pe moşia statuluĭ numită Căldăruşanca şi pe moşia d-luĭ Ştefan Nicolaŭ, dîndu-li-se 49 hect. Eĭ aŭ: 14 caĭ, 10 ĭepe, 180 vacĭ, 130 capre, 2000 oĭ şi 500 porcĭ.

Aci se află maĭ multe izvoare de apă minerală şi de păcură.

In localităţile numite Pe-Glod şi la Atîrnaţi se găseşte în pămînt multă sare.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Venitul anual al comuneĭ se urcă la 7524,64 leĭ.

O şosea îĭ înlesneşte comunicaţia cu comunele Surani, Ariceşti şi Cărbuneşti.

E brăzdată de 4 dealurĭ: Şoimul în partea de N.-E., pe care se cultivă vie; Pleşuva, în partea de S.-E.; Piscul-Hoţilor, la S.-V., şi Corbul, situat în partea de V. a comuneĭ.

E udată de gîrlele: Lopatna-Mare, Loptna-Mică şi Stîrcul.

Şoimari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Şoimăreşti, *sat* răzăşesc, în jud. Suceava, com. Drăgăneşti, aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ.

Are o populaţie de 239 locuitorĭ: o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voevozĭ, clădită în 1762 de răzăşiĭ Tănase Frunzeti, Manolache Moţoc şi Ioan Berea, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pănă în 1878 făcea parte din alipita comună Brusturi.

Moşia, proprietatea locuitorilor, are o întindere de 234 fălcĭ, 50 prj.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 29 clăcaşĭ, stăpînind 61 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Tonţi (1220 m.), la Săveşti (1030 m.) şi la Drăgăneşti (1200 m.).

Şoimeasca, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe dreapta pîrîuluĭ Cleja şi pe dealul Zaharia, la 1240 m. de satul Cleja (şcoală). Are o populaţie de 885 locuitorĭ.

Vite: 139 caĭ, 300 vite cornute, 158 porcĭ şi 106 capre.

Maĭ înainte forma o comună a parte, împreună cu satul Valea-Rea.

Şoimescu, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 400 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

In căt. se găsesc foarte mulţĭ cărbunĭ de pămînt.

Şoimul, *cătun*, pendinte de com. Zmîrdioasa, pl. Margineĭ, jud. Teleorman. Are o populaţiune de 590 suflete şi o moară de măcinat pe apă.

Este sat vechiŭ; în secolul trecut se găseşte figurînd printre satele marĭ şi populate ale judeţuluĭ, s'a unit cu com. Zmîrdioasa după anul 1845.

Şoimul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Sîrbeşti, pe malul drept al rîuluĭ Slănic. Era unul din piscurile fortificate pentru apărarea cetăţeĭ Vintilă Vodă.

Şoimul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Aninoaseĭ, căt. Răteşti, acoperit de pădure. Sub poalele sale se află schitul Răteşti.

Şoimul, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Zmîrdioasa, proprietate a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, în întindere de peste 2550 hect., din care 50 hect. acoperite cu pădure şi vre-o 48 hect. de viĭ.

Este moşie frumoasă, cunoscută pentru fertilitatea soluluĭ eĭ.

www.dacoromanica.ro

Şoimul, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Dichiseni. Are o lungime de 4 kil. şi conţine păşunĭ şi pădurĭ de salcie şi plop.

Şoimul, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe malul Dunăriĭ, în dreptul insuleĭ cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa.

Şoimuluĭ (Şira-), *ramură de munţi,* jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se întinde perpendicular pe capătul de S. al ramureĭ Tarcăuluĭ. Extremitatea sa despre V. este bifurcată în două ramurĭ secundare: una care se ridică între pîrîul Tarcăul şi pîrîiaşul afluent acestuia numit Cracul-Ţapuluĭ; şi alta care începe hotarul despre judeţul Bacăŭ, spre E. de munţiĭ Tărhăoaşuluĭ şi de obîrşia pîrîuluĭ Tarcăul, continuîndu-se într'un singur trup spre E. şi N., printre Pîrîul-Şoimuluĭ şi pîrîul Tazlăul, pănă în dreptul localităţeĭ Puciosul (din com. Tazlăul).

Şoldana, *sat,* în partea de E. a com. Şipotele, pl. Turia-Copoul, jud. Iaşi, situat pe dealurile Şoldana şi Tolpana, pe malul drept al Jijieĭ. Are o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 209 suflete; o biserică, zidită la 1828, de Florea Căminarul, deservită de 1 cîntăreţ.

Vite: 114 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 352 oĭ şi 24 rîmătorĭ.

Şoldana, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, pl. Turia-Copoul, com. Şipotele, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Vlădeni (88 kil.) şi Rediul (78 kil). Înălţimea d'asupra nivelulĭ Mărĭ de 45^{m}.61. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 13995 l., 75 b.

Şoldăneşti, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Miletinul, jud. Botoşani, pe un teritoriŭ deluros, cu podişe întinse şi formată din satele Bătrîneşti (Zahareni), Borcileni, Ionăşeni, Socrujeni, Starosilţa-Stavri, Starosilţa-Radul, Şoldăneşti, Viforeni Cuziĭ şi Viforeni-Cerchez.

Are o suprafaţă de 11860 hect., cu o populaţie de 2998 locuiturĭ; 6 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţi; 2 şcolĭ; 4 iazurĭ cu peşte, 1 moară de apă şi 3 cu aburĭ.

Vite: 2823, boĭ şi vacĭ, 862 caĭ, 13 bivolĭ, 3942 oĭ, 150 capre şi 799 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 8904 leĭ, 46 banĭ la venituri, şi de 8874 leĭ şi 44 banĭ, la cheltuelĭ.

Comuna e străbătută de calea judeţeană Botoşani-Stefăneşti.

Şoldăneşti, *com. rur.,* jud. Suceava, situată la S.-V. plăşeĭ Şomuzul, lîngă Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Preuteşti şi Ciumuleşti; la V., cu Fălticeni şi com. Oprişeni; la S., cu com. Baia şi Fîntîna-Mare şi la N., cu com. Pleşeşti şi Giurgeşti.

E compusă din satele: Şoldăneşti, Hărtopul, Spătăreşti şi Tîmpeşti, cu reşedinţa în satul Tîmpeşti.

Are o suprafaţă de 2892 hect., cu o populaţie de 1396 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 6 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în Hîrtopul; 5 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 4272,72 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4206,13 leĭ.

Locuitorĭ posedă: 49 caĭ, 316 boĭ, 217 vacĭ, 1474 oĭ şi 105 porcĭ.

E udată de pîrîul Şomuzul-Mare cu afluenţiĭ săĭ: Buciumeni, Ţiganul, Petiuţa, Ciorsacul, Prisăceĭ şi Arini.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1864 sunt 59 fruntaşĭ, 70 pălmaşĭ şi 187 codaşĭ, stăpînind 525 fălcĭ.

Localităţĭ de însemnat în com. sunt: Mănăstioara (Dealul) şi Dealul-Halmuluĭ, vestit pentru fînaţurile sale.

Şoldăneşti, *sat,* pe un platoŭ înalt, în centrul com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1716 hect., din care vre-o 280 hect. pădure şi o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 344 suflete.

Are 1 biserică şi 3 cîrciumĭ.

Locuitorĭ posedă: 193 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 914 oĭ, 67 capre, 6 bivolĭ, 171 porcĭ; 60 stupĭ cu albine.

Şoldăneşti, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Buciumeni şi pe coasta dealuluĭ Curmăturile.

Are o pop. de 326 locuitorĭ; o biserică, zidită de Andreĭ Başotă în 1798, deservită de preoţĭ din Fălticeni. Pe unul din clopotele bisericeĭ se citeşte:

«Acest clopot l am făcut eŭ Ştefan Başotă Ban şi l am pus la biserică în satul meu Şoldăneşti, ce prăznueşte hramul Sf. Nicolae, 1700».

Bis. are odăjdiĭ bogate şi două evangheliĭ legate în argint.

Improprietăriţĭ de la 1864 sunt 16 pălmaşĭ şi 36 codaşĭ, stăpînind 111½ fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (1 kil.), la Hîrtopul (7 kil.) şi la Spătăreşti (3½ kil.).

Origina satuluĭ şi moşieĭ Şoldăneşti reiese lămurit din următoarea carte:

Noĭ Vasilie Voevod,

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăreĭ Moldoveĭ. Înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cuĭ vor căuta saŭ o vor auzi citindu-se, pentru acest adevărat şi credincios sluga noastră Ştefan Şoldan din curtea Domnieĭ mele,

www.dacoromanica.ro

fiul răposatuluĭ Dumitraşcu Şoldan Biv Vel Vornic, care acest părinte a luĭ Dumitraşcu Soldachi aŭ slujit Domnieĭ mele cu curată inimă şi cu mare credinţă în toate trebile, după poruncile Domnieĭ mele, până aŭ sosit ceasul de s'aŭ săvîrşit.

Noĭ încă de la moartea luĭ pentru acea cu dreptate şi cu credinţă, a luĭ către noĭ slujbă am miluit pe fiul săŭ Ştefan Şoldan cu osebita noastră milă, de l-am apropiat în curtea Domnieĭ mele, şi ĭ-am dat, şi ĭ-am întărit drepte ocinele şi moşiile luĭ, carĭ i le-aŭ dat şi i le-aŭ dăruit unchiul săŭ Teodoraşcu Şoldan cu limbă de moarte, deosebit de alţĭ fraţĭ aĭ luĭ, adică tot satul Şoldăneşti şi jumătate din satul Preuteşti, ce sunt pe Şomuz, în ţinutul Sucevеĭ, cu iazurĭ şi cu morĭ în Şomuz.

Drept aceia dar... etc. etc.

Scris în Iaşĭ de Dumitrachi Diac din leat 7150 (1642), April 5.

Noĭ Vasilie Voevod.

(L. pec.)

Pe moşia Şoldăneşti s'a înfiinţat tîrgul Şoldăneşti, numit maĭ tîrziŭ Fălticeni.

In 1803, Şoldăneşti tij a Banuluĭ Başotă are 62 liuzĭ, plătind 1076 leĭ bir anual, avînd şi 18 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ, ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ («Uricarul», vol. VII; Condica liuzilor).

Şolintarul, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, făcînd parte din masivul Cărunta. E situat pe graniţă.

Şolintarul, *pîrîiaş*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa Se varsă în pîrîul Şulţa, după ce a curs în întregime pe graniţă, de la Şeaua-Şolintaruluĭ până la vărsarea sa Aci delegaţiunea de delimitare din Viena a făcut să revie Romînieĭ 590 hect.

Şomăneşti, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la V. de com. Bălăceşti, pe loc şes şi la poalele dealuluĭ Şomăneşti.

Este formată din 3 cătune: Buduhala, Şomăneşti şi Teleşti-Birnici

Are o suprafaţă de 874 hect., cu o populaţie de 820 locuitorĭ; o şcoală, în cătunul Şomăneşti; 3 bisericĭ (din care cea din cătunul Teleşti e fondată în 1728), deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o moară pe apă.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar parte, împroprietăriţi. Eĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 453 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 243 porcĭ şi 165 oĭ şi capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 1718, banĭ 76, iar la cheltuelĭ, de leĭ 1235, banĭ 73.

Com. e udată de Bistriţa şi de Jaleşul, numit în localitate şi Sadul.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin şi prin şoselele comunale ale fie-căruĭ cătun.

Şomăneşti, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 300 suflete; o şcoală; 2 bisericĭ, una de zid, fondată la 1727 de Egumenul Dionisie Bălăcescu, iar cea l'altă de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri, 25 care cu boĭ şi vacĭ, 1 căruţă cu caĭ, 140 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 24 oĭ şi capre şi 100 porcĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Dealul-cu-Viile, piscul numit Scaunul-Hoţilor şi Tăturoaica.

Şomuzul, *plasă*, jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu jud. Botoşani; la V., cu pl. Moldova-d.-s.; la S., cu pl. Moldova-d.-j. şi Siretul-d.-s. şi la N., cu Bucovina.

Forma teritorială este prelungită de la V. spre E. şi străbatută în lungul eĭ în linie paralelă de ambele pîraie: Şomuzul-Mare şi Şomuzul-Mic, cu afluenţiĭ lor, care o udă pe o lungime de 43—45 kil. La E. e udată de Siretul şi Suceava.

Este compusă din comunele: Dolheşti, Giurgeşti, Liteni, Pleşeşti, Preuteşti, Siliştea, Şoldăneşti şi Valea Gloduluĭ, cu reşedinţa subprefectureĭ în Giurgeşti.

Are o suprafaţă de aproape 48369 hect., cu o populaţie de 14749 locuitorĭ.

Budgetul comunelor din plasă e la venitурĭ de 41191 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 35471 leĭ.

Statul posedă în pl. Şomuzul o moşie aducîndu-ĭ un venit anual de 21112,27 leĭ, avînd pe dînsa şi 370 hect. pădure.

Şomuzul, *munte*, jud. Neamţu, întinzîndu-se din hotarul Transilvanieĭ, spre S.-E. de cursul Bicazuluĭ şi până în stînga pîrîuluĭ Tarcăul. Se maĭ numeşte şi Măgura-Şomuzuluĭ.

Şomuzul-Mare, saŭ **Şomuzul-Vechiŭ**, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Vine din Bucovina, atinge hotarul Ţăreĭ la locul numit Podul Tolveĭ, servind de frontieră Ţăreĭ până la pîrîul Bunești. Curge de la V. spre E., străbătînd teritoriul com.: Brădăţelul, Rădăşeni, Oprişani, Pleşeşti, pe lîngă Fălticeni, Şoldăneşti, Preuteşti, Dolheşti şi Dolhasca. In cursul săŭ de 4 kil., udă parte din plăşile: Moldova-d.-s., Şomuzul şi Siretul-d.-s.

Are de tributarĭ pe dreapta: Şomuzelul, Trifan, Topchile, Hara, Alunişul, Şipotul, Braniştea, Ro-

www.dacoromanica.ro

şia, Brădăţelul, Siliştea, Fundoaia, Oprişeni, Buciumeni, Pîrîul-Ţiganuluĭ, Lecuşeşti, Pîrîul-Prisăceĭ, Hîrburile, Durăitoarea, Pîrîul-luĭ-Gheorghe, Platoniţa, Podişorul şi Valea-Poeneĭ; iar din stînga: Zăhăreşti şi Măzănăeşti, în Bucovina, Buneşti (al Graniţeĭ), Pocoleni, Vişineĭ, Petiuţa, Ciorsacul, Pîrîul-Prisăciĭ, Hîrtopul, Velniţeĭ, Marculuĭ, Brana, Gloduri le, Vlădeşti, Socilor, Hotarul, Butnăraşul, Harbuzul, Diudiul, Pelineştilor, Vămeni şi Pîrîul-Bociuluĭ. Se varsă în Siret din josul satuluĭ Dolhasca prin 4 gurĭ numite: Durăitoarea, Şomuzul-Mare, Păltinosul şi Gîrla-de la-Moara-luĭ-Pavel.

In curgerea sa formează iazurile: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Huşi, Basaraba, Arghira şi Dolheşti şi învîrteşte sistematicele morĭ: a-Doftoruluĭ şi Ciorsaci şi alte 10 morişte şi cîte-va piue.

Conţine peşte: crap, ştiucă, caracudă, etc.

Şomuzul-Mare (Băeĭ), *pîrîaş*, în jud. Suceava, plăşile Moldova-d.-s. şi Moldova-d.-j. Ia naştere de pe moşia Sasca, de unde primeşte pe pîrîul Bahna, curge de la N. spre S. şi după ce s'a unit cu Şomuzul-Mic formează Iazul-Moriĭ, în suprafaţă de 40 prăjinĭ, învîrteşte o morişcă, trece pe moşia Fîntîna-Mare, unde maĭ învîrteşte o morişcă. Curge apoĭ aproape paralel cu rîul Moldova, primeşte în stînga pîrîul format din izvoarele din satul Fîntîna-Mare şi Cotul-Băeĭ De la Temelie trece pe teritoriul com. Ciumuleşti, şi apoĭ se ramifică la dreapta printr'un canal numit Gîrla-Moriĭ, pentru că pune în mişcare o morişcă, primeşte în stînga Pîrîul-Rece, iar în dreapta Topliţa, taie şoseaua Fălticeni-Roman pe din jos de satul Bărăşti şi după ce a învîrtit încă 3—4 morĭ se varsă în Moldova. Lungimea sa e de 18 kil.

Şomuzul-Mic, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, pl. Şomuzul, numit în vechime şi Şomuzul-Impuţit (v. satul Siliştea). Işĭ are obîrşia în Bucovina, aproape de frontieră. Intră în ţară pe la Nimirceni, udă com.: Pleşeşti (7 kil.), Giurgeşti (4 kil.), Valea-Gloduluĭ (2 kil.), Siliştea (2 1/2 kil.) şi Liteni (3 kil.), avînd astfel lungimea totală de aproape 16 kil. Se varsă în Siret, în dreptul satuluĭ Rotunda.

In cursul săŭ formează iazurile: Nimirceni, Ghiţescu, Ciulei, Valea-Gloduluĭ şi Ulmul, învîrtind 7 morĭ.

Are de afluenţĭ din dreapta: Racova, Valea-Sinescu, Ciomîrneĭ, Coşvana, Gropani, Levejoareĭ, Prisăci, Lingurari, Pleşa, Podi, Ghidale, Tulburea, Humăria şi Recea; iar din stînga: Fîstîcul, Popa, Bazaci, Budăiul, Vultureşti, Pîrîul-Gloduluĭ, Teiuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ, Osoiul, Velniţeĭ, Siliştea, Runcul, Ciobăniţa, Pietrosul şi Vărăria.

Conţine peşte: ştiucă, lin, caracudă, etc.

Şondul, *gîrlă*, în partea de N. a jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul N. al com.: Malcoci, Beş-Tepe, Mahmudia şi cel E. al com. Satul-Noŭ. Se desface din braţul Chilia, se îndreaptă spre E., paralel cu braţul Sulina, tot mereŭ prin stufurĭ şi după 25 kil. se varsă în braţul Sulina, lîngă mila No. 24. Primeşte apele lacurilor Pentiliciuc, Bahlîneşti, Fortuna şi Honţul-Mic. Intre ea, Chilia şi Sulina, e închis ostrovul numit Pardina.

Şondul, *punct trigonometric*, în partea N. a jud. şi pl. Tulcea şi a com. urb. Mahmudia, pe malul drept al gîrleĭ Şondul, aproape de vărsarea laculuĭ Fortuna în ea. Are 2,5 m.

Şondul, *alt punct trigonometric*, în jud. şi pl. Tulcea, pe malul drept al braţuluĭ Sulina, în faţa gureĭ gîrleĭ Şondul; are 2,7 m. înălţime; lîngă el e o pescărie.

Şopia, *altă numire a comuneĭ* Pleaşovul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman. (Vezĭ Pleaşovul).

Şopîrleşti, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Ogrăzi, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Şopîrliga, *cătun*, al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ. Are 60 locuitorĭ.

Şopîrliga-Brebul, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, căt. Şopîrliga, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Brebul. Se maĭ numeşte şi Brebeanca.

Are o suprafaţă de 920 hect., din care 30 hect. pădurea Tufele-Pirnogul şi restul loc arabil.

Şopîrliţa, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olteţul, pe stînga, la 15 kil. spre S.-E. de Balş şi la 18 kil. de Caracal.

Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 150 m.

Are o populaţie de 817 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, S-ta Treime (1859) şi Sf. Nicolae (1832), deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 4 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 803 vite marĭ, 596 vite micĭ şi 171 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ se află maĭ multe măgurĭ, Brazda-luĭ-Novac, ruine de cale romană

www.dacoromanica.ro

şi, la V., ruinele unei mănăstiri.

Şopotul, *com. rur.*, reşedinţa subprefecturei Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, la 26 kil. de Craiova, 5 kil. de Oghianul, 5 kil. de Pietroasa şi 12 kil. de Gogoşul.

Situată pe dealurile Buciumul la N. şi Boianul la S., care formează Valea-Mare saŭ Şopotul, prin care curge un pîriŭ periodic, numit Şopotul.

Se mărgineşte la E. cu com. Beloţul; la V., cu com. Gogoşul; despărţită prin movilele inginerilor; la N., cu com. Rasnicul şi la S., cu com. Pietroaia.

Se compune din 2 cătune: Şopotul şi Mănăstiricea.

Ape: Valea-Rece, Şopotul şi Buciumul.

In comună se găsesc 2 siliştĭ, numite Şopotul şi Mănăstiricea.

Are o populaţie de 1357 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în com. Şopotul, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, făcută la 1889, de proprietarul Sava Şomănescu, cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în cât. Mănăstiricea, cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1828 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

După legea din 1864, aŭ fost împămînteniţĭ 174 locuitorĭ din Şopotul şi 38 din Mănăstiricea.

O cale de comunicaţie, în direcţiunea de la V. la E., uneşte com. cu Gogoşul.

Şopotul, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 1065 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1877; o biserică de zid, făcută în 1889 de proprietarul Sava Şomănescu, împreună cu locuitoriĭ şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Şopotul, *schit*, situat în coasta văiĭ cu acelaşĭ nume, jud. Olt. (Vezĭ oraşul Slatina).

Şoriciul, *cătun*, pendinte de com. Frăsinetul, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea Moştenilor-Şoriceşti.

Şoroca, *sat*, cu 60 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Marga.

Şorogari, *sat*, jud. Iaşi, pl. şi com. Copoul, situat pe înclinaţiunea de E. a dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 158 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 90 vite marĭ cornute, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Şotani, *sub divizie a com.* Dejoiul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 230 locuitorĭ.

Şotînga, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată la 6 kil. spre N.-V. de Tîrgovişteа, pe malul drept al Ialomiţeĭ, parte pe loc şes, parte pe maluri şi văĭ. Dealurile dimprejur şi pe unde este aşezată comuna se numesc: Gîlbina, Plaiul-Reziĭ, Cărbunarul, Rovina şi Stibina; iar cîmpie, este Cîmpia-Tîrguluĭ.

Se învecineşte: la E. cu Doiceşti; la V., cu Măneşti; la N., cu Vîlcana-Pandeli şi la S., cu Tîrgovişteа, despărţindu-se de Doiceşti prin Ialomiţa, de Măneşti prin păduri marĭ, dealurĭ şi văĭ, iar de Tîrgovişteа şi Vîlcana-Pandeli printr'o şosea vecino-comunală, ce merge cam paralel cu Ialomiţa.

Prin raionul comuneĭ curge Ialomiţa şi pîraele: Vălceaua cu Glodul şi Valea-Popeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Şotînga, Goleasca şi Teişul, cu o populaţie de 2200 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală mixtă.

In raionul comuneĭ sunt păduriĭ în întindere cam de 85000 ariĭ.

Are 2 mine de cărbunĭ de pămînt în exploatare, una a proprietaruluĭ D. Dobrogeanu şi alta a statuluĭ, exploatată într'un mod sistematic. Aci se face şi var.

Şotîrcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comuneĭ Dealul-Lung. Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 30 locuitorĭ.

Şotrile, *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova, situată pe valea Şotrile, în dreapta gîrleĭ Doftana, la 45 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu cât. Secaria, ce ţine de com. Comarnicul; la S., cu com. urb. Cîmpina; la E., cu com. Brebul, de care se desparte prin rîul Doftana, şi la V., cu com. Breaza-d.-s., de care se desparte prin rîul Prahova.

Se compune din 5 cătune: Lunca-Mare, Fraţi, Osibitul, Seciurile şi Plaiul-Cornuluĭ, dintre care: Lunca-Mare, Fraţi şi Osibitul sunt pe proprietatea Principeluĭ Dimitrie Barbu Ştirbeiu; Seciurile pe a d luĭ Stan Blebea, iar Plaiul-Cornuluĭ pe a d-luĭ Nicolae Bibescu.

Are o suprafaţă de 4250 hect., cu o populaţiune de 1568 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în cât. Fraţi şi cea-l'altă în cât. Lunca-Mare. Cea din Fraţi s'a fondat la 1886 de Prinţul Ştirbeiŭ şi locuitorĭ, iar cea din Lunca-Mare de Sărdarul Grigore Negru, la 1845. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ în număr de 170 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Şotrile a Prinţuluĭ Ştirbeiŭ, din care li s'aŭ dat 591 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 45 ţepe, 361 vacĭ, 200 porcĭ şi 3525 oĭ.

www.dacoromanica.ro

In raionul comunei, pe rîul Doftana, sunt 4 morĭ, 3 pive şi o dîrstă.

In localitatea numită Seciurile sunt cariere de pĭatră.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile comunei se ridică la sumă de leĭ 2990 şi cheltuelile, la 2900 leĭ.

E brăzdată de vîrfurile: Boncul, Frumosul şi Pietrişuluĭ. Din Boncul izvoresc două văĭ: Valea-Bonculuĭ, ce curge spre S. şi desparte cătunele Osibitul de Plaiul-Cornuluĭ şi Valea-Şerbuloaia, ce curge spre S., se întîlneşte cu cea d'întîiŭ şi formează gîrla Cîmpiniţa, ce trece pe lîngă com. Cîmpina şi se varsă în rîul Prahova.

Prin partea de V. e udată de Valea-Firilor, ce se varsă în Doftana.

Şovarna-de-Jos, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 37 kil. de oraşul Turnu-Severin. Este aşezată la poalele dealuluĭ numit Plaiul şi brăzdată de maĭ multe dealurĭ ce se ramifică din dealul Plaiuluĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Vidimireşti şi Peştenuţa; la V., cu com. Şovarna-d.-s.; la N., cu comunele Rudina şi Vidimireşti; iar la S., cu com. Ilovăţul şi cătun. Noapteşa din Sisești-d.-j.

Satul formează com. cu mahalalele Prundenilor, Ivăneştilor, Cotorbilor, Moştiorilor, Cărunţilor, Gîrbovaniior, Stroeştilor, Lerenilor şi Gădăilor, cu o populaţie de 960 locuitorĭ.

Prin com. trece şoseaua comunală Şovarna-d.-s. şi Şovarna-d.-j.-Peştenuţa.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ; 1236 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 310 oĭ şi 360 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1236 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 798 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Culmea-Plaiuluĭ-Viilor, care e o ramură a Culmeĭ-Craculuĭ-Petreĭ, Culmea-Tămaşuluĭ, care e o ramură a Culmeĭ-Mohornatuluĭ, acoperită cu pădure seculară, Culmea Cheieĭ şi dealurile Poiana, Lazul-Mare, Lazul-Mic, Cîsmeĭ, Străjeĭ, Bejenici, Dealul-Maluluĭ, Dealul-de-Mijloc, Dealul-Călugăriţeĭ şi Dealul Cheeĭ. Văĭ: Valea-Caselor, Valea-Iepelor şi Valea-Peşteneĭ.

Este udată în lungul săŭ de Apa Şovernilor, şi de pîrîul Peşteneĭ, care se varsă în Iupca.

Şovarna-de-Sus, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Satul formează com. cu satele Runcul şi Studina şi e situat pe valea pîrîuluĭ Runcul.

Se mărgineşte la E. cu com. Şovarna-d.-j; la V., cu com. Ilovăţul; la N., cu comunele Dîlma şi Rudina; iar la S., cu com. Ilovăţul.

Are o populaţie de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 46 pluguri, 79 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 400 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1552 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 968 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Studina, pe care este aşezat satul Studina, Dealul-Runculuĭ şi Dealul-Şoverneĭ; iar văĭ: Valea-Runculuĭ şi Valea-Şoverneĭ, pe unde curge pîrîul Runcul, care în Şovarna-d.-j. ia numele de Apa-Şoverneĭ.

Ştefan, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, spre N. de com. Novaci, situat între munţiĭ: Cărbunele, Găurile, Coasta-Benghiĭ şi Mereuţul saŭ Mirul-Mic, pe dreapta rîuluĭ Gilortul.

Ştefan-cel-Mare, *cătun*, judeţul Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, format cu ocasiunea aplicăreĭ legiĭ împroprietăririi însurăţeilor. S'a dat aci pentru 400 locuitorĭ, o biserică şi 2 şcoale, o suprafaţă de 2210 hect. (Vezĭ com. Glavaciocul).

Ştefan-cel-Mare, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, înfiinţat în 1878, cu nouĭ împroprietăriţĭ, situat în partea cea maĭ de N.-E. a com., pe şesul Bîrladuluĭ, în stînga rîuluĭ, pe locul numit Dealul-Bîrladuluĭ. I s'a dat numele de Ştefan-cel-Mare, pentru că se pretinde că aicĭ ar fi fost una din luptele ce a avut marele Domn cu Turciĭ, în războiul de la Racova.

Are o suprafaţă de 120 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Vite: 8 caĭ, 103 vite marĭ, 14 rîmătorĭ şi 310 oĭ.

Ştefanuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 40 case.

Ştefăneasca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Lămoteşti-Gălbenaşi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre N. de Gălbinaşi, între rîul Dîmboviţa şi Valea-Grecilor.

Se întinde pe o suprafaţă de 205 hect., cu o populaţie de 121 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 124 şi al celor micĭ, de 47.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

www.dacoromanica.ro

Are 1 moară cu apă şi 1 maşină de treerat.

Ştefănelul, *sat*, cu 525 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Gogoşiul.

Ştefăneşti, *plasă*, jud. Botoşani. E situată în partea de E. a judeţuluĭ. Se întinde pe văile Prutuluĭ şi Başeuluĭ şi pe văile şi dealurile dintre Jijia şi Prut.

Se mărgineşte: la N., cu jud. Dorohoiŭ; la S., cu pl. Jijia şi jud. Iaşi; la E., cu Prutul şi la V., cu pl. Jijia.

Este formată din 10 comune: Băbiceni, Bobuleşti, Brăteni, Dobîrceni, Durneşti, Movila-Ruptă, Ostopceni, Ştefăneşti-Tîrg, Ştefăneşti-Sat şi Rînghileşti.

In tîrgul Ştefăneşti, la şcoala de băeţĭ, este o staţiune meteorologică.

Dealurile ce străbat plasa, se împart, prin valea şi pîrîul Başeul, în două şire: una în stînga Başeuluĭ, pănă în Prut, iar ceal'altă în dreapta Başeuluĭ, pănă în Jijia. Aceasta din urmă e despărţită încă în două culmĭ, prin valea şi pîrîul Corogea: una în stînga Corogeĭ, care se termină la satul Ilişeni, şi alta în dreapta, care, întretăiată de maĭ multe văĭ, se continuă în jud. Iaşi, sub numele de podişul Furilor şi al Turieĭ.

Cele maĭ însemnate dealurĭ: în stînga Başeuluĭ: Cinghineni, Geamănul, Hîrtopul, Pădureĭ, Popoia, Stînca, Sărata şi Viilor, în com. Movila-Ruptă; între Başeul şi Corogea: Brătenilor, Ferarul şi Incăul, în com. Brăteni; Valea-Adîncă, Bîrseneşti, Cismăneşti, Ciriteĭ, Lupăria, Murguţa-Păruluĭ şi Vieĭ, în com. Dobîrceni; Bulhacul, Corogea, Pelin şi Vieĭ, în com. Durneşti; Broştenilor, Bisericeĭ, Cînepeĭ, Murguţa şi Zgîrieta, în com. Băbiceni; Dealul-Botcelor, Cuibul-Vulturuluĭ şi movila Captalanul, în com. Bobuleşti; Corogea, Hîrtopul-luĭ-Anciază, Mălăiştea şi Vieĭ, în com. Ostopceni; între Corogea şi Jijia: Cracalia, Cristioaia, Ulucele şi Vulturul, în com. Ringhileşti.

Văile maĭ însemnate sunt: Valea-Prutuluĭ, în tot lungul plăşeĭ, la E.; Valea-Başeuluĭ, care o strabate în partea de N.-E., şi valea Corogea care o străbate prin centru, în lungul plăşeĭ.

Apele ce străbat plasa în ordine de la E. la V. sunt: Prutul, la E., trecînd pe lîngă comunele Movila-Ruptă, Ştefăneşti, Bobuleşti, Ostopceni şi Rînghileşti şi curgînd spre Dunăre; Başeul, ce curge prin valea Başeul, prin comunele Brăteni, Ştefăneşti, Bobuleşti şi, la Ostopceni, se varsă în Prut; Corogea izvorînd din com. Dobîrceni şi formează maĭ multe iazurĭ în cursul săŭ, trece prin comunele Durneşti, Băbiceni şi Rînghileşti şi, maĭ în jos de satul Ilişeni, se varsă în Prut.

In toata plasă sunt 55 iazurĭ şi 12 bălţĭ.

Aproape întreaga suprafaţă a plăşeĭ e ocupată de semănăturĭ, fîneţe şi imaşurĭ; pădurĭ sunt puţine.

Are o populaţie de 5952 familiĭ, saŭ 18735 suflete; 26 bisericĭ, deservite de 23 preoţĭ şi 46 cîntăreţĭ; 13 şcolĭ mixte.

Locuitoriĭ posedă: 2743 caĭ, 9265 boĭ şi vacĭ, 3408 porcĭ, 17000 oĭ, 200 capre; 2374 stupĭ de albine.

In plasa Ştefăneşti se află: 6 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 1 moară de caĭ şi 3 de vînt; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 fabrică de lumînărĭ şi 1 de săpun; apoĭ 2 cariere de piatră de var, una la Lehneşti şi ceal'alta la satul Stînca.

Industriile manuale ca: croitoria, ciubotăria, lemnăria, rotăria, fierăria, etc., se practică maĭ mult în tîrgul Ştefăneşti.

Comerciul se face cu cereale, vite, vinurĭ şi alte produse locale. Pieţele de desfacere sunt tîrgul Ştefăneşti şi Botoşani.

Comunicaţia cu Botoşani se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti, prin comunele Durneşti şi Băbiceni. Are calea vecinală Ştefăneşti-Iaşi, pe Prut, prin comunele Bobuleşti, Ostopceni şi Rînghileşti, pe o lungime de 24 kil. Maĭ sunt şi şosele comunale, care leagă comunele cu şoselele marĭ.

Formează un ocol cu plasa Jijia, şi reşedinţa judecătorieĭ e în tîrgul Ştefăneşti.

Ştefăneşti, jud. Botoşani. (Vezĭ *Ştefăneşti-Tîrg* şi *Ştefăneşti-Sat*).

Ştefăneşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a com. Pojogeni, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Gilortuluĭ şi pe vălceaua Ungurelul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Gilortul.

Se compune din cătunele: Ştefăneşti, Ungurelul şi Cojani.

E situată d'alungul uneĭ văl-cele. Are o suprafaţă de 1920 hect., cu o populaţie de 219 familiĭ, saŭ 884 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1864; 4 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Venitul comuneĭ este de 1105 leĭ, 90 banĭ, iar cheltuelile, de 998 leĭ, 73 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 27 pluguri, 77 care cu boĭ, 63 stupĭ, 647 vite marĭ cornute, 246 capre, 661 oĭ, 235 rîmătorĭ şi 80 caĭ.

Rîul Gilortul udă Ştefăneşti de la N. la S.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală, care,

www.dacoromanica.ro

în apropiere de Cojeni, dă în șoseaua vecinală ce vine de la Petrești-d.-s.

Ștefănești, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, situată spre E. de com. Lehliul și aproape de jud. Ilfov.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 159 locuitorĭ și în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 13; neîmproprietărițĭ se maĭ află 58 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este brăzdat de Valea-Ileaneĭ și Valea-Banciuluĭ.

Este formată din satele: Ștefănești și Odaia, cu reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în satul Ștefănești.

Are o populație de 1478 locuitorĭ; o școală; 2 biserecĭ, cu 2 preoțĭ și 3 dascălĭ.

Vite: 720 caĭ, 800 boĭ, 1400 oĭ, 84 capre, 4 bivolĭ și 850 porcĭ.

Ștefănești, jud. Ilfov. (Vezĭ *Ștefănești-Lipovățul*).

Ștefănești (Tîrgul-Dealuluĭ), *com. rur.*, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, la 54 kil. spre S. de Cîmpulung.

E situată pe piraele Ștefănești și Izvorani. Se mărginește la N. cu o mare pădure; la S., cu rîul Argeșul; la E., cu comuna Goleștĭ, și la V., cu comuna Valea-Mare.

Are o populație de 1628 locuitorĭ; 3 biserecĭ, deservite de 4 preoțĭ și 5 dascălĭ; o școală, înființată la 1866.

Școala are un răsboiŭ sistematic oferit de Ministerul Instrucțiuneĭ publice la anul 1886.

Vite sunt: 39 caĭ, 275 oĭ, 701 porcĭ, 9 capre, 1907 vacĭ și boĭ și 3 catîrĭ.

Rîul Argeșul udă partea de S. a comuneĭ (distanță de 4 kil.), iar prin mijlocul eĭ, dela N. la S., trec pîraele: Izvorani și Ștefănești, care se varsă în rîul Argeșul.

Parte din locuitorĭ sunt moșnenĭ, iar parte s'aŭ împroprietărit pe moșiile statuluĭ: Aninoasa, Herburia, Episcopieĭ-de-Argeș și Cîmpulungeanca.

Calea ferată Goleștĭ-Cîmpulung trece prin stația Florica, din această comună. Peste gîrlele Ștefănești și Izvorani sunt micĭ podiștĭ. Calea națională București-Pitești străbate partea de S. a comuneĭ. Alte 3 șosele vecinale merg prin centrul comuneĭ.

In partea de N. a com. sunt pădurĭ, iar la E. și V., dealurĭ acoperite cu viĭ. Printre cătunele Ștefănești și Izvorani este un deal mare și frumos, pe care se cultivă numaĭ viță. La S., pe malul rîuluĭ Argeșul, sunt locurile de finețe și porumbiște ale locuitorilor.

Se zice că la anul 1712, Carol XII, regele Suedieĭ, în drumul săŭ spre Pitești, a trecut dincoace de acest oraș, sub viĭ, în coasta cîmpuluĭ, la Tîrgul-Dealuluĭ, și a poposit în minunata luncă a Goleștilor, în casele spătaruluĭ Radu Golescu.

Ștefănești, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 6 cătune: Dobrușa, Școala, Condoești, Șerbănești, Șanțul și Petculești, cu o populație de 1427 locuitorĭ.

Este situată pe valea Ștefănești și Dobrușa, la 85 kil. de capitala județuluĭ și la 7 kil. de reședința plășeĭ.

Se mărginește cu com.: Lungești, Stănești, Fumureni, Voicești și Zlătărei.

Are 3 biserecĭ, una în Dobrușa, alta în cătunul Școala, ambele de lemn, făcute de enoriașĭ și a treia, schitul Șerbănești; o școală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 275 boĭ, 340 vacĭ, 41 caĭ, 41 capre, 900 oĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 271, s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe 1020 hect. din moșia Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1903 leĭ și cheltuelile, la 1715 leĭ.

Locurile din jurul comuneĭ sunt maĭ toate proprietățile Eforieĭ.

Prin comună trece calea ferată și șoseaua națională. In raionul comuneĭ sunt drumurĭ comunale ce-ĭ înlesnesc comunicația cu com. Stănești, Lungești și Zlătărei.

Dealurĭ sunt: Șerbănești, Condoești, Părăsiștea și Dobrușa; văĭ: Dobrușa și Șerbănești. Un șanț, de la schitul Șerbănești până la cătunul Șanțul, s'a făcut pentru curățirea schituluĭ.

Ștefănești, *sat*, cu 138 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Cerșanele. Are o biserică cu hramul Toțĭ Sfințiĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Ștefănești, *sat*, cu 210 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Stănislăvești.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Ștefănești, *sat*, în jud. Botoșani, com. Ștefănești-sat, în apropiere și în partea de V. a tîrguluĭ Ștefănești.

Are o populație de 216 familiĭ, saŭ 864 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ, făcută, se zice, de Ștefancel-Mare.

www.dacoromanica.ro

Vite: 529 boĭ şi vacĭ, 88 caĭ, 924 oĭ, 204 porcĭ, 7 bivolĭ.

In partea de N.-V. a satuluĭ şi tîrguluĭ Ştefăneşti, începînd de lîngă tîrg şi pănă în dealul Stînca, se află o ĭezetură mare pe pîrîul Başeul, despre care se zice că era făcută de Ştefan-cel-Mare. Se zice că toată valea Başeuluĭ, spre V. de Ştefăneşti forma pe atuncĭ un iaz mare. In mijlocul şesuluĭ Başeul se află o movilă, pe care se spune că era un foişor al luĭ Ştefan, unde poposia acesta cînd venea cu barca de pe iaz şi de la vînătoare, cu suita sa.

Ştefăneşti, *cătun,* jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Ştefăneşti, situat pe vălceaua Ungurelul, coprins între dealul Culmea la V. şi Ursoaia la E.

Are o suprafaţă cam de 550 hect., cu o populaţie de 92 familiĭ, saŭ 406 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de la cătunul de reşedinţă, Ungurelul.

Locuitoriĭ posedă: 13 pluguri, 37 care cu boĭ; 35 stupĭ; 325 vite marĭ cornute, 249 oĭ, 151 capre, 86 rîmătorĭ şi 12 caĭ.

Deosebit de rîul Gilortul, căt. maĭ e udat şi de pîrîul Ungurelul, care curge de la N. la S., prin mijlocul săŭ.

Ştefăneşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat în S. plăşeĭ, în apropiere de limita dintre judeţul Ialomiţa şi jud. Ilfov şi pe amîndouă malurile văiĭ Bulumeziĭ.

Se numeşte şi Satul-Noŭ, iar maĭ înainte se numea Buluviţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 226 familiĭ; o şcoală; două bisericĭ, deservite cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 450 caĭ, 500 boĭ, 800 oĭ, 80 capre, 4 bivolĭ şi 600 porcĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. E străbătut de la N. spre S. de gîrla Ştefăneşti, care se varsă în rîul Argeşul. Are o populaţie de 1196 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi 2 şcolĭ.

Este aşezat pe Valea-Ştefăneştilor. O şosea comunală, care pleacă din calea naţională Bucureşti-Piteşti, îl străbate în tot lungul luĭ.

Se desparte de căt. Izvorani printr'un deal mare, pe care sunt plantate numaĭ viĭ şi diferiţĭ arborĭ fructiferĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Păroşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 365 locuitorĭ şi o biserică vechĭe.

Ştefăneşti, *cătun,* pendinte de com. Antoneşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situat în apropiere de com. Bivoliţa şi la 6 kil. de căt. de reşedinţă Antoneşti, pe valea Tinoasa. Are o populaţiune de 95 suflete.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 403 locuitorĭ. E situat la 1 kil. 200 m. de căt. Şcoala (şcoală).

Ştefăneşti-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, pe malul drept al văiĭ Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1021 hect., cu o populaţie de 543 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 328 şi al celor micĭ, de 186.

Ştefăneşti-de-Sus, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Ştefăneşti-d.-j., pe malul sting al văiĭ Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 781 hect., cu o populaţie de 327 locuitorĭ.

Are o biserica, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; un helĕşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 224.

Ştefăneşti-Lipovăţul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată la N. de Bucureşti, lîngă valea Pasărea, la 15 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Colintina şi Dascălul-Creaţa prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Boldul, Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s., Ştefăneşti-d.-j., Ştefăneşti-Pasărea, cu o populaţie de 1714 locuitorĭ, mare parte ţiganĭ de vatră.

Are o suprafaţă de 3076 hect.; 3 bisericĭ, la Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s. şi Ştefăneşti-d.-j.; o şcoală mixtă şi 2 heleştaie.

Locuitoriĭ posedă: 124 pluguri: 91 cu boĭ, 33 cu caĭ; 172 care şi căruţe: 111 cu boĭ, 61 cu caĭ; 270 caĭ şi ţepe, 281 boĭ, 135 vacĭ şi viţeĭ, 8 taurĭ, 85 bivolĭ şi bivoliţe, 22 capre, 142 porcĭ şi 826 oĭ.

Budgetul com. e la venitură de 6812 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 6895 leĭ.

Improprietăriţĭ sunt 157 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 265.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

www.dacoromanica.ro

Ştefăneşti-Pasărea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 178 hect., cu o populaţie de 145 locuitorĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 110 şi al celor micĭ, de 223.

Ştefăneşti-Sat, *com. rur.*, jud. Botoşani, situată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti. Se întinde pe şesul Başeuluĭ şi al Prutuluĭ, dealul Stînca şi dealurile ce mărginesc Başeul în dreapta

E formată din satele: Bădinţi, Stînca şi Ştefăneşti-Sat.

E udată în partea de E. de Prut şi străbătută de pîr. Başeul.

Are o suprafaţă de 6435 hect., cu o populaţie de 1958 suflete; 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Vite sunt: 1115 boĭ şi vacĭ, 217 caĭ, 2148 oĭ şi 453 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 4110 leĭ la venitурĭ şi de 3994 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicaţia se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti şi calea Ştefăneşti-Iaşi, care străbat comuna.

Ştefăneşti-Tîrg, *com. rur.*, jud. Botoşani, aşezată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti, pe ţărmul drept al Başeuluĭ şi pe loc şes. Se mărgineşte în toate părţile cu teritoriul comuneĭ Ştefăneşti-Sat: la E., pe o mică parte cu Prutul; la S.-E., cu satul Bădinţi; şi la N.-V., cu satul Ştefăneşti.

E situată la 46 kil. de oraşul Botoşani spre E., şi la 75 m. deasupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Udată la E. de Prut, iar pe lîngă tîrg trece pîrîul Başeul.

Intinderea moşieĭ tîrguluĭ pe care se află tîrgul, imaşul şi viile, e de vre-o 286 hect.

Are o populaţie de 857 familiĭ, saŭ 3092 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; 1 farmacie, 1 spital judeţean, 1 biroŭ telegrafo-poştal; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 moară cu caĭ pentru grisă şi făină de grîŭ, 1 fabrică de rachiŭ de tescovină, cîte-va făbricĭ de lumînărĭ, de săpun; 1 şcoală mixtă, unde maĭ este instalatĭ şi 1 staţiune udometrică, condusă de învăţătorul-director al şcoaleĭ.

Vite sunt: 503 boĭ şi vacĭ, 355 caĭ, 240 capre, 836 oĭ şi 285 porcĭ.

Viile, în întindere de 43 hect., sunt aşezate pe dealul ce se ridică lîngă tîrg, în partea de S.

Are trecătoare în Rusia, cu vamă sucursală.

Este legat cu oraşul Botoşani prin o şosea petruită şi fire telegrafice; o altă şosea îl pune în legătură cu oraşul Iaşi prin tîrguşorul Bivolari.

In Ştefăneşti e reşedinţa subprefectureĭ plăşilor Jijia-Ştefăneşti, apoĭ reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 23820 leĭ, 52 banĭ şi la cheltuelĭ, de 21110 leĭ, 20 banĭ.

In privinţa vechimeĭ tîrguluĭ, cronicele spun:

In anul 7017 (1500), luna luĭ Iulie, Poloniĭ aŭ ars şi prădat Ştefăneşti, din pricină că Bogdan, Domnul Moldoveĭ şi fiul luĭ Ştefan-cel-Mare, a intrat cu armată în Polonia, spre a 'şĭ răzbuna contra regeluĭ Sigismund, care refuzase a'ĭ da în căsătorie pe sora sa Elisaveta («Letop.», tom. I, pag. 181).

La anul 7021 (1513), Tătarĭ cu Bet-Ghereĭ, fiul Hanuluĭ Menlli, aŭ prădat şi ars Ştefăneşti («Letop.», tom. I, pag. 184).

După moartea luĭ Simion Movilă, fu războiŭ la Ştefăneşti între Constantin, fiul luĭ Simion Movilă, ajutat de Poloni, cu Vişnoveţki, şi între Mihailaş, fiul luĭ Irimia Movilă, ajutat de Turcĭ.

La anul 1685, eşind Turculeţ cel mare la Ştefăneşti, a bătut un pîlc de Turcĭ, ca la 40, care se întorceaŭ pe şleah de la Cameniţa («Letop.», tom. II, pag. 239).

La anul 1713, Turciĭ, întorcîndu-se din războiul cu Poloniĭ, aŭ făcut pod peste Prut la Ştefăneşti, pentru a trece oştile ce veneaŭ de la Hotin.

La 1855, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ de Austriacĭ, care aŭ făcut cazărmĭ şi grajdurĭ de caĭ.

In fine, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ în alte multe rînduri de armate streine, căcĭ eĭ eraŭ trecătoare şi loc de propas pentru oştirile care mergeaŭ la Hotin orĭ în Polonia.

Ştefăneşti, *deal,* în raionul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, pe care se cultivă 202 hect. vie.

Valea Ştefăneştilor produce multe fructe bune şi gustoase, maĭ ales persicĭ şi strugurĭ de diferite soiurĭ.

Ştefăneşti, *gîrlă,* ce izvoreşte din maĭ multe izvoare şi după ce udă com. Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, d'alungul săŭ, de la N. la S., se varsă în rîul Argeşul, la locul numit Zăvoiul.

Ştefănoaia, *fost sat.* S'a desfiinţat împreună cu Rîsnarul, Cioricești şi Chira, pentru a se forma com. Ghirdoveni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Ştefuł, *cătun* al comuneĭ Cotul-Ciorĭĭ, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ şi 8 case.

www.dacoromanica.ro

Ştejicul, *munte*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia. Are 2 vîrfurĭ: Ştejicul-Mare şi Ştejicul-Mic. E acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se fac stîne de oĭ. De aci izvoreşte pîrîul Ştejicul, afluent al rîuluĭ Rîmnicelul.

Ştioborăni, *com. rur.*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, în partea de V. a judeţuluĭ, la 20 kil. de oraşul Vasluiŭ, şi la 27 kil. de Codăesti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe o continuitate de dealurĭ şi văĭ, avînd teritoriul accidentat.

E formată din satele: Ştioborăni, Valea-Siliştelĭ şi Bălţaţi. Are o suprafaţă de 2348 hect., cu o populaţie de 366 familiĭ, saŭ 1630 suflete; 3 bisericĭ deservite de 2 preoţĭ şi 6 eclesiarchĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ, maĭ multe de vînt şi 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2327 leĭ la venitурĭ, şi de 2241 leĭ, 67 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 pluguri şi 99 care boĭ; 110 stupĭ; 530 vite marĭ cornute, 1530 oĭ, 76 caĭ şi 150 rîmătorĭ.

Ştioborăni, *sat*, în centrul com. Ştioborăni, pl. Crasna, judeţul Vasluiŭ. E situat pe coasta dealuluĭ Ştioborăni, pe o suprafaţă de 529 hect., cu o populaţie de 116 familiĭ, saŭ 580 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1752 de un călugăr numit Isaia, deservită de 1 preot şi 2 eclisiarcĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri şi 45 care cu boĭ; 60 stupĭ; 164 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 300 oĭ şi 80 rîmatorĭ.

Ştioborăni, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub Dealul-Popeştilor, com. Micleşti, intră pe teritoriul com. Ştioborăni, din pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, curge printre dealurile: Anghelina şi Lieşti, apoĭ ĭese din comună şi se varsă în rîul Bîrladul, aproape de Docolina, după ce primeşte pîraele: Lieşti şi Mîţa, pe Şesul-Moşinoailor.

Ştorobăneasa, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată pe partea stingă a rîuluĭ Teleorman, la 15 kil. de Alexandria, 28 kil. de Zimnicea şi 52 kil. de T.-Măgurele.

Se învecineşte la N. cu com. Atîrnaţi; la S., cu com. Beiul; la V., cu com. Brinceni şi Ţigăneşti, dincolo de rîul Vedea, iar la E., cu hotarul moşieĭ Ciochina, din jud. Vlaşca şi cu valea Atîrnaţi.

Are o întindere de 2825 hect., cu o populaţie de 1016 suflete; o şcoală şi o biserică, cu treĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 181, pe 734 hect.

Vite: 402 caĭ, 14 măgarĭ, 605 vite marĭ cornute, 1793 vite micĭ cornute şi 103 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 3956 la venitурĭ, şi de leĭ 3489, banĭ 94, la cheltuelĭ.

Cale de comunicaţie are o şosea vecinală spre com. Beiul, cu un pod peste eleşteul din comună, şosea care dă în drumul judeţean Alexandria-Zimnicea.

Dintre măgurĭ, Măgura-Răcoteştilor este singură maĭ importantă; cele-l'alte sunt numaĭ nişte micĭ movilie.

Ştirbăţul, *sat*, jud. Suceava, pe moşia şi în com. Siliştea, aşezat pe şesul Sucevеĭ şi lîngă Suceviţa.

Are o populaţie de 434 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1890; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe catapeteasma căreia se citeşte:

Acest sfînt locaş s'a făcut cu tótă cheltuiala dumi-sale d-luĭ Alexandru Ciurea la anul 1867.

Satul formează o parohie cu Siliştea.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 24 fruntaşĭ, 23 pălmaşĭ şi 10 codaşĭ, stăpînind 162 fălcĭ şi 32 prj.

Drumurĭ principale sunt: la Siliştea (4400 m.) şi la Liteni (3 kil.). Se numea în vechime şi Ilişeni şi Leţcani.

Ştirbeiŭ, *numire vechie a oraşuluĭ* Călăraşi, jud. Ialomiţa.

Ştirbeiŭ, *com. rur.*, în N. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, la 16 kil. spre N. de Balş şi la 47 kil. de Caracal. Se compune din satele: Ştirbeiŭ (1348 locuitorĭ), Curtişoara (300 locuitorĭ), Dobreţul (300 locuitorĭ), Bărbeşti, (300 locuitorĭ) şi Boboca (Olteţani, 300 locuitorĭ).

Satul Ştirbeiŭ (Ciuturoaia) este situat pe ţărmul drept al Olteţuluĭ; Boboca şi Bărbeşti, dincolo de Olteţ, pe ţărmul sting; Dobreţul şi Curtişoara, spre V. de Ştirbeiŭ.

Are o populaţie de 2848 locuitorĭ; 3 bisericĭ, Cuv. Paraschiva (1560, clădită de Buzeşti) în Ştirbeiŭ, S ţiĭ Voivozĭ (1850) în Bărbeşti şi S-ţiĭ Voevozĭ (1851, clădită de prinţul B. Ştirbeiŭ în Curtişoara, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; o şcoală şi 16 cîrciumĭ.

Vite: 1124 vite marĭ cornute, 3840 vite micĭ şi 700 porcĭ.

Satul s'a numit Ştirbeiŭ, după numele princip. Barbu D. Ştirbeiŭ, care a avut proprietate aci, unde a fost cea maĭ vechie locuinţă a Buzeştilor, şi unde se stinse ultimul reprezentant din această familie.

Ştirbeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătune: Ştirbeşti şi Herăşti. Este

www.dacoromanica.ro

situată pe valea Peşteneĭ, dealul Chituci şi dealul Nucul, la 70 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Ghioroiul; la E., cu com. Beneşti; la S., cu com. Bălceşti şi la V., cu com. Frăţila.

Are o populaţie de 1006 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 în Stirbeşti şi 1 în Herăşti; o şcoală datînd de peste 50 de anĭ; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneniĭ. Eĭ posedă: 20 caĭ şi ţepe, 120 boĭ, 300 vacĭ, 2 bivolĭ, 250 capre, 800 oĭ şi 350 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1000 leĭ.

Stă în legătură cu com Ghioroiul, Frăţila, Bălceşti, prin şosele comunale.

E brăzdată de dealurile: Olteţul, Chitucul, Nucul, Tiguzul şi Prădătorul şi udată de văile: Peşteana, Tinoasa, Măluroasa, Jivul, Covaciul, Raciul, Giurica, Gherghina şi Ascunsa.

Ştirbeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 1554 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Intrarea în Biserică, zidire foarte vechie şi reparată la 1856, cea-l'altă, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Popa Marin cu feciorĭ luĭ şi zugrăvită la 1837.

Ştirbeşti, *cătun,* făcînd parte din com. Dideşti, pl. Tîrguluĭ, judeţul Teleorman, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la vre-o 4 kil. de căt. de reşedinţă, la punctul numit Uidumacul şi numaĭ la 1 ½ kil. de com. vecină, Cucueţi.

Are o populaţie de 200 suflete.

Ştiubeieni, *com. rur.,* în partea de N.-E. a pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Chişcăreni, Petricani, Ştiubeĭeni şi Odaia-Bosia, cu reşedinţa primărieĭ în Ştiubeĭeni.

Are o pop. de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ; o şcoală; 5 iazurĭ şi 3 pog. vie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8285 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7002 leĭ.

Vite marĭ cornute 1208, oĭ 3672, caĭ 148 şi porcĭ 670.

Ştiubeieni, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Ştiubeĭeni, pe moşia cu acelaşĭ nume.

S'a numit în vechime Bălă neşti şi apoi Chişcăreni.

Proprietatea moşieĭ, fostă a mănăstireĭ Putna, din Bucovina, pănă la 1785, e a familieĭ Grigorie Cogălniceanu.

Are o pop. de 1010 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar, mică, zidită de locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Pîrîul ce trece pe moşie este Başeul, iar Podriga şi Ibăneasa trec pe margine.

Piatră calcarică se găseşte destulă. Cultura vitelor e foarte bine îngrijită.

Din vechime, apicultura era aci foarte răspîndită, de unde numele satuluĭ.

Drumurile principale: acel de la Săveni la Dorohoiŭ; acel de la Rădăuţi-Drăgăşeni la Botoşani, pe la Plopeni-Jianu; acel de la Darabani la Săveni şi acel de la Săveni la Botoşani.

Moşia se mărgineşte cu: Drăguşeni, Mileanca, Podriga, Săveni, Vlăsineşti, Plopeni-Jianu, Odaia-Bosieĭ, Balinţi şi Tătărăşeni.

Ştiucani, *sat,* în judeţul Mehedinţi, pl. Văilor, com rur. Miculeşti.

Ştiucani, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Gîrbovăţul.

Ştreanga, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com Mamorniţa.

Are 132 loc. împroprietăriţĭ.

Pîrîul Molniţa trece pe moşie.

Drumurĭ principale: calea judeţeană Herţa-Mamorniţa şi drumul ce merge la Hreaţca.

Moşia se hotăreşte cu: Hreaţca, Calea-Hotinuluĭ şi Bănceşti.

Ştubeile, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Valea-Lungă.

Ştubeile, *cătun,* spre S.-V. com. Strejeşti-d.-s., jud. Romanaţi, spre E. de dealul Strejeşti.

Ştubeilor (Dealul-), *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Cerna. Se desface din dealul Coşlugea, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la V. spre E., brăzdînd partea de E. a pl. şi a com. Se prelungeşte spre S. cu Dealul-luĭ-Negoiŭ. Este tăiat de drumul comunal Greci-Ţiganca. Are 407 m. înălţime, şi e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. şi din Dobrogea. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Ştubeiul, *com. rur,* în jud. R.-Sărat, pl. Grădiştea, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, aşezată în partea de mijloc a jud., la 9 kil. spre E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de N. a pl., la 27 kil. spre N. de Grădiştea-d.-s., reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com.: Obidiţi şi Măcrina (5 kil.), Pueşti şi Bălţaţi (8 kil.), Sălcioara (9 kil.).

www.dacoromanica.ro

Se mărgineşte la N. cu Votinul; la E., cu Pueşti şi Măcrina; la S., cu Sălcioara şi la V., cu Obidiţi.

Rîul Rîmnicul o udă prin mijloc şi gîrla Iazul-Morilor, la S.

E formată din căt.: Ştubeiul, reşedinţa la S., Fotenul la N., Colibaşul la N.-V.

Are o suprafaţă de 3900 hect., cu o populaţie de 717 suflete; 3 biserici, una în căt. Fotenul, cu hramul Sf. Ioan, zidită în 1890 de Ioan G. Ciurea, a doua în căt. Ştubeiul, cu hramul Naşterea Maicii Domnului, zidită în 1838 de Alecu Ç. Nicolescu şi a treia în căt. Colibaşi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1888 de preotul Roşescu cu locuitorii, deservite de 3 preoţi, 1 dascăl şi 2 paracliseri; 2 şcolĭ.

Locuitorii posedă: 89 pluguri, o moară cu aburi, o maşină de semănat, 2 de secerat, 4 de treerat; 272 boi, 310 vaci, 160 cai, 110 iepe, 2172 oi, 39 capre, 118 rîmători şi 2 măgari.

Budgetul com. e la venituri de 4862 lei, 24 bani, şi la cheltueli, de 4732 lei, 74 bani.

Căi de comunicaţie: calea judeţeană Rîmnicul-Măicăneşti; la Pueşti; Sălcioara - Balta - Albă; Voetinul-Bogza-Sihlele.

Ştubeiul, *sat,* pendinte de com. rur. Căciulatul, pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat la 6 kil. spre V. de Căciulatul, reşedinţa comunei.

Are o populaţie de 97 familii, saŭ 437 suflete; o biserică, fondată de locuitori, cu hramul S-ţii Impăraţi, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele vecinale şi comunale, cari îl pun în legătură cu Ivăcheşti la E. şi cu Gebleşti la V.

Ştubeiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Olteni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o biserică cu urmatoarea inscripţie:

«Intăreşte Doamne sfînta şi Dumnezeeasca biserică aceasta pe care o aĭ cîştigat cu scump sîngele Cristosuluĭ tăŭ, ce acum din temelie s'a ridicat şi s'a zugrăvit prin osîrdia şi cheltuiala D-lor Negoiţă Păntoiul şi a locuitorilor de aci şi altor particulari de afară, şi să prăznuească Sf. Nicolae şi Cuvioasa Paraschiva; la anul de la Christos 1870».

Această biserică s'a construit în locul celeĭ vechĭ.

Ştubeiul, *sat* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, aşezat la S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 375 suflete; o biserică şi o şcoală.

Ştubeiul, *vîrf de munte,* din Culmea-Comarniculuĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Ştubeiul-Orăşti (Ştubeiul-Sf.-Gheorghe), *com. rur.*, judeţul Ilfov, plasa Dîmboviţa, situată la 16 kil. spre S.-E. de Bucureşti.

Se compune din satele: Canela, Filastache, Orăşti, Orasca, Postăvari, Piţigaia, Poşta şi Păroaia, cu o populaţie de 1190 locuitori.

Are 4 biserici, la Filastache, Orăşti, Postăvari şi Piţigaia; o şcoală mixtă; 5 mori cu apă; 3 heleştaie; 4 poduri.

Vite: 439 cai şi iepe, 15 armăsari, 339 boi, 245 vaci şi viţei, 9 tauri, 12 bivoli şi bivoliţe, 78 capre, 1558 oi şi 357 porci.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 6228 lei şi la cheltueli, de 6193 lei.

Locuitorii posedă 117 pluguri: 94 cu boi şi 23 cu cai; 166 care şi căruţe: 102 cu boi, 64 cu cai.

Improprietăriţi 117 locuitori şi neîmproprietăriţi 192.

Comerciul se face de 9 cîrciumari şi 1 hangiŭ.

Şubeşti, *vechie suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea dela Mănăstire, pănă la Crucea-de Piatră.

Şuchea, *cătun,* al com. Căneşti, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitori şi 48 case. Are subdivizia Rotari.

Şuica, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j, compusă din 3 cătune: Teişul, Rusciorul şi Şuica, cu o suprafaţă de 1104 hect., şi o populaţie de 1132 locuitori.

Este situată pe dealul dintre apa Plapceĭ şi Teiuşul şi văile gîrlelor Teiuşul, Şuica şi Plapcea-Mică, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o şcoală mixtă; 4 biserici, una în căt. Teiuşul, ridicată între anii 1863—66, avînd de ctitori pe preotul St. Referendar, Const. Popescu, etc., a doua în căt. Rusciorul, ridicată între anii 1883—85, o a treia în căt. Şuica, fondată la 1816, avînd de ctitori pe Popa Gheorghe Şuiceanu, Const. Sterpu şi Postelnicul Nicolae Creţu, reparată la 1870, şi a patra, tot în căt. Şuica, zidită la 1832, avînd de ctitori pe Mateĭ Mihaiŭ, Stoica Ştefănescu, Radu Tătulescu şi alţii, deservite de 4 preoţi.

Meseriaşi sunt: 7 dulgheri, 3 butari şi 2 rotari.

Locuitorii sunt moşneni. Ei posedă: 30 cai şi iepe, 320 boi, 260 vaci, 1400 oi şi 130 porci.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumari.

www.dacoromanica.ro

Budgetul com. e la venitură de 2068 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2039 leĭ.

O şosea înlesneşte comunicaţia spre com. Tătărăi şi Poborul, afară de alte şosele ce trec prin interiorul com.

E brăzdată de dealul dintre Plapcea-Mică şi Teiuşul, de cel dintre Şuica şi Teiuşul, pe care se cultivă cereale. Servesc de păşune, avînd în interiorul com. o lungime de 5 kil.

E udată de gîrlele Plapcea, Teiuşul şi Şuica şi de văile: Stuparul, Valea-Poduluĭ şi Adînca.

Şuica, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 440 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, fondată la 1816 de Popa Gheorghe Şuiceanu şi alţiĭ, şi cea-l'altă zidită la 1832.

Şuletea, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Falciŭ.

Se mărgineşte la S.-V. cu com. Iepureni şi jud. Tutova; la V., cu com. Jigălia şi la E. cu com. Găgeşti. E aşezată pe dealurile Zăvoiul şi Şipotul, şi pe văile formate de aceste dealurĭ, pe o suprafaţă cam de 1300 hect., şi cu o populaţie de 245 familiĭ, saŭ 932 suflete.

E formată numaĭ din satul Şuletea şi brăzdată de două pîraie, unul pe partea de E, numit Bobişul şi altul pe partea de V., numit Dealul-de-pe-Vale.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, şi, pe lîngă agricultură, se ocupă cu cultura viilor şi a livezilor.

Pe teritoriul com. se află o pădure cam de 100 hect.

Are o şcoală, înfiinţată la 1809 şi o biserică, făcută la 1899, pe ruinele alteĭ bisericĭ vechĭ şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 505 vite marĭ cornute, 557 oĭ, 55 caĭ şi 154 porcĭ.

Budgetul com. e de leĭ 3105, banĭ 83, la venitură, şi de leĭ 2662, banĭ 54, la cheltuelĭ.

Şumandra, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, făcînd parte din com. rur. Secuĭ.

Şupan saŭ **Şipan**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl Munteluĭ, com. Comăneşti, situat pe malul drept al Trotuşuluĭ, maĭ sus de confluenţa acestuĭ rîŭ cu pîrîul Şupan, la 710 m. de satul Comăneşti.

Are o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 432 suflete; o biserică, clădită pe la 1810, deservită de 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

In apropierea acestuĭ sat, în valea Şupanuluĭ se găsesc mine de cărbunĭ de pămînt.

Şurăneşti, *com rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 33 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ. E formată din satele: Şurăneşti-d.-s., şi Şurăneşti-d.-j., Ghergheleul şi Drăcşeni. Are o suprafaţă de 5083 hect., cu o populaţie de 309 familiĭ, saŭ 1405 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; 2 morĭ cu aburĭ; 3 iazurĭ şi 5 cîrciume.

Comerciul se face de 8 persoane.

Vite: 688 vite marĭ cornute, 12 bivolĭ, 1780 oĭ, 5 capre, 98 caĭ şi 128 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3600 leĭ la venitură, şi de 3394 leĭ, 60 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri şi 124 care cu boĭ, 11 pluguri şi 16 căruţe cu caĭ; 190 stupĭ.

Şurăneşti, *sat*, în centrul com. Şurăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 6 kil. spre V. de tîrguşorul Codăeşti; aşezat parte pe platoul dealuluĭ Şurăneşti, şi parte pe şesul din valea platouluĭ. Are o populaţie de 125 familiĭ saŭ 559 suflete.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată în anul 1878; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, zidire frumoasă, clădită şi înzestrată la 1877 de către d-l Gh. Racoviţă, proprietarul moşieĭ; o moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri şi 60 care cu boĭ, 3 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ; 280 vite marĭ cornute, 10 bivolĭ, 615 oĭ, 6 capre, 40 caĭ şi 45 rîmătorĭ.

Şurăneştilor (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiŭ. Se întinde din com. Dăneşti, pe la E., purtînd numele de Şurăneşti, în partea de N., şi de Ghergheleul în partea de S. In deosebĭ de acest deal, se maĭ întinde un altul la V. comuneĭ, şi care în partea de N. poartă numele de Dealul-Răşcanilor, în dreptul Bereseĭ, se numeşte Dealul-Bereseĭ, iar în partea de S., Dealul-Golieĭ şi Dealul-Fereştilor.

Din Dealul-Şurăneştilor, se maĭ prelungesc alte două limbĭ de deal: una alăturea cu satul Dăneşti spre E., numită Brehnacea şi alta prin mijlocul satuluĭ Dăneşti, numită al-Dăneştilor. Din Dealul-Ghergheleuluĭ, despre E., se maĭ prelungeşte un deal pe lîngă satul Dăneşti-Golieĭ spre S. şi pe care e aşezat Ciorîţa, iar altul, prelungit tot din Dealul-Ghergheleuluĭ, continuă spre E. pănă la Sudul comuneĭ şi se numeşte Dealul-Ulmuluĭ.

Şurina, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Gîrleni, aşezat pe şes şi pe dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 88 suflete.

www.dacoromanica.ro

Vite: 88 vite mari cornute, 28 oi şi 40 porci.

Şurpa, *deal*, se prelungeşte în partea de N.-E. a satului şi comuna Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, trece în com. Isaia, şi se termină în Gura-Bohotinului. Costişa despre S.-V. din com. Isaia, se numeşte Zamotic. Mare parte a dealului e acoperită cu vii şi pădure.

Şurpenul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mircesti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Şurupaţi, *com. rur.*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de com. Crasna şi formată din satul cu acelaşi nume.

Are o întindere de 500 hect., cu o populaţie de 130 familii, saŭ 571 suflete; o şcoală; 2 biserici, fondate una la 1780 şi reparată la 1850, iar cea-l'altă la 1840, ambele deservite de 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 2 paracliseri.

Locuitorii posedă: 15 pluguri, 26 care cu boi; 390 vite mari cornute, 21 cai, 506 oi şi 70 rîmători.

Budgetul com. e la venituri de 500 lei, iar la cheltueli, de 460 lei.

Riul Blahniţa udă, de la N. la S., partea de V. a com.; pe el sunt 5 mori.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care e împietrită numai în interiorul com. şi prin drumuri ordinare care o pun în comunicaţie cu Crasna la N., cu Turbaţi la N.-V. şi Ciocadia la S.-E.

Dealurile mai însemnate în com. sunt: Dealul-Şurupaţilor, pe care se găseşte situată com., Dealul-Carpenului şi Dealul-Bolcei, plantate cu vii şi pomi roditori.

Văi: Valea-Blahniţei, Valea-Ursului şi Valea-Bolcei.

Şuşani, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Şuşani-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Stăiculeşti şi Şuşani-d.-j., situată pe riul Beica şi dealul Stăiculeşti, la 75 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 1768 locuitori şi o biserică.

Locuitorii, în număr de 165, s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 601 hect. pămînt, pe moşia d-nei Ana Şuţu.

Vite sunt: 24 cai, 240 boi, 198 vaci, 65 capre şi 759 oi.

Budgetul com. e la venituri de 1890 lei, iar la cheltueli, de 995 lei.

E brăzdată de dealurile: Zînelor şi Stăiculeşti şi udată de văile: Milovanul, Greaca, Bălşoara, Stîlpul şi Mătuşa, şi de riul Beica.

Şuşani-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vilcea

Şuşani-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Şuşani şi Sîrbi, situată pe riul Beica, la 80 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 668 locuitori; o biserică; o şcoală; o moară cu aburi.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit la 1864. Ei posedă: 10 cai, 159 boi, 200 vaci şi 500 oi.

Budgetul com. e la venituri de 1000 lei, iar la cheltueli, de 900 lei.

E brăzdată de dealurile: Milovanul, Muşăteşti şi Olari şi udată, afară de riul Beica, de văile: Milovanul, Sîrbeaua, Ciuleiul, Negrilă, Cîrstea şi Purcarul.

Şuşani-Sîrbi, *pădure* a statului, în întindere de 680 hect., situată în com. Şuşani, pl. Oltul d.-j., jud. Vasluiŭ, şi formată din trupurile: Miloramul (125 hect.), Grauri (280 hect.) şi Sirbi (275 hect.).

Şuşiţa, *plasă*, jud. Putna. Se compune din 11 comune, 28 cătune şi 1 tîrg: Bătineşti, Ciuşlea, Diocheşti, Domneşti, Făurei, Mărăşeşti, Moviliţa, Pădureni, Păuneşti, Pufeşti şi Ruginesti.

Are o populaţie de 4279 familii, saŭ 16217 suflete; 26 biserici, din care 12 parohiale şi 13 filiale; 12 şcoli.

Şuşiţa, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 70 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe proprietăţile statului: Tizmana, Ioneşti şi Gura-Motrului, pe valea Şuşiţei. Satul formează comună cu diviziile Scurtulani, Popeşti, Lungulani, Mogoşani, Fometani, Ruşinari, Graurani-din-Faţă, Iepurani, Păsărani, Graurani-din-Cîmp şi Ghiculeşti, cu o populaţie de 570 locuitori.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală.

Budgetul comunei e la venituri de 646 lei, iar la cheltueli, de 467 lei.

Locuitorii posedă: 26 pluguri, 46 care cu boi, 4 căruţe cu cai; 41 stupi; 360 vite mari cornute, 11 cai, 460 rîmători şi 500 oi.

Prin comună trece şoseaua care vine de la com. Grozeşti. Este legată şi cu com. rur. Stîngăceaua.

E udată de apele: Şuşiţa, cu pîraele Blidarul, Valea-Seacă, Vlăduţul, ce izvorăsc din Obîrşia; Vlădoaica, Fîntîna-lui-Cioacă, Nadelul, Clainicul, ce izvorăsc din valea Clainiculuĭ.

Dealurile mai principale sunt: Dealul-Scurtului, Dealul-Mărei,

www.dacoromanica.ro

Dealul-Mogoşanilor, Dealul-Rotarilor, Piscul-Croitoruluĭ, Dealul-luĭ-Ghica şi Dealul-Mĭeilor.

Văĭ sunt: Valea-Blidaruluĭ, Valea-Seacă, Valea-Buciuluĭ, Vlădoaica, Sîrboaica, Valea-luĭ-Pară, Valea-luĭ-Creacă şi Valea-Crainiculuĭ.

Şuşiţa, *cătun,* al com. Ioneşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat la S. com., pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 534 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 13 pluguriĭ, 39 care cu boĭ; 5 stupĭ; 220 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 305 oĭ şi 107 rîmătoriĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua vecinală, care 'l pune în legătură la N. cu com. sa Ioneşti, iar la S. cu şoseaua judeţeană Dolj-Mehedinţi.

Şuşiţa, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d-s., com. rur. Jidoştiţa.

Şuşiţa, *rîŭ,* izvoreşte din Valea-Laculuĭ, udă com. Cîrceni, Grozeşti şi Suşiţa, jud. Mehedinţi, şi se varsă în Jiŭ, la satul Gura-Şuşiţa.

Şuşiţa, *rîŭ,* udînd pl. Zăbrăuţi şi o parte din pl. Bilieşti, jud. Putna. Izvoreşte din moşia Şoveja, la locul numit Fundul-Tina, primeşte pîrîul Sărata şi pîraele Dumicuşul, Chioa, Cîrligatul, Cremineţul, Valea-Babeĭ, Singureluĭ, Rădoaia, Hataşul, Alba (cel maĭ mare afluent al săŭ), Repejoara, Aluna, Valea-Cîmpuluĭ, Repedea, Străoani, Valea-Daniĭ şi Hăulita.

Udă com.: Panciul, Cîmpurile, Crucea-d.-j., Crucea-d.-s., Făurei, Mărăşeşti, Şoveja şi Străoani-d.-s., şi se varsă în Siret, la S. de Mărăşeşti.

Şuţa (Gura), *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpia, care din vechime se numeşte Cîmpia-Brînzoaia. E situată spre S. de Tîrgovişte, la 25 kil., pe partea dreaptă a Dîmboviţeĭ. In raionul săŭ, afară de Dîmboviţa, maĭ are pîr. Şuţa şi un heleşteŭ, numit Păpuriştea.

Are o populaţie de 2450 locuitoriĭ; o biserică şi o şcoală. Se învecineşte la E. cu Nucetul, de care se desparte prin Dîmboviţa; la V., cu Sperieţeni, la N., cu Perşinari şi la S., cu Produleşti, despărţindu-se prin pădure şi apa Şuţa

Şuţa, *pîrîŭ,* jud. Dîmboviţa. Izvoreşte din pădurile Rîncăciovuluĭ, din coprinsul com. Lucieni; curge pe lîngă comunele: Şuţa-Seacă, Raciul, Gura-Şuţeĭ, Produleşti, Titu, Odobeşti, şi se varsă în partea stîngă a rîuluĭ Răstoaca, aproape de Văcăreşti-de-Răstoacă. In raionul com. Şuţa-Seacă se desparte în două ramuriĭ: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică.

Şuţa-Seacă, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe Dealul-Şuţeĭ, cam la 12 kil. spre S.-V. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca. Prin raionul comuneĭ curg pîraiele: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică, peste care sunt două podeţe. Se compune din patru cătune: Olteni, Şuţa, Boboci şi Pădureni, cu o populaţie de 800 locuitoriĭ.

Are două biserici şi o şcoală. Se învecineşte: la E., cu com. Raciul; la V., cu Cobia; la N., cu Lucieni şi la S., cu Piciorul-de-Munte. Se desparte de maĭ toate com. vecine prin păduriĭ şi se uneşte cu Lucieni şi Piciorul-de-Munte prin şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca, iar cu cele-l'alte, prin şosele vecinale-comunale.

Şuviţa, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Vîrfurile.

www.dacoromanica.ro

T

Tabaci, *mahala,* din com. rur. Foleşti d.-s., plaiul Horezul, jud. Vîlcea, la 1 kil. de cătr. Dosul (şcoală), în partea de S. a comuneĭ, pe linia Băbeni-Horezul.

Tabăra, *sat,* cu 29 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, şi la 4 kil. de reşedinţa com.

Tabăra, *deal,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, spre S. de satul Băluşeşti, cam la 1 1/2 kil. Se întinde la E. de satul Tabăra, face o curbă spre S., până în dreptul satuluĭ Băluşeşti, de unde apoĭ se îndreaptă spre V. şi trece pe lîngă satul Iucşeşti-d.-j. Desparte satul Băluşeşti de satul Chiliile şi Iucşeşti-d.-j. de satul Bătrîneşti, luînd numirile satelor prin dreptul cărora trece. Este acoperit maĭ în întregime cu pădure.

Tabăra, *localitate istorică* şi *pădure,* de 300 hect., a statuluĭ, în partea de S.-V. a satuluĭ Stănileşti, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în hotar cu comunele Lunca-Banuluĭ şi Ivăneşti. Se zice că aicea a fost lagărul cel mare al Turcilor, în războiul de la 1711 cu Ruşiĭ. (Vezĭ Stănileşti, sat).

Tabăra, *pădure,* în partea de N.-V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Tabăra-Mănăstireĭ, *sat,* jud. Iaşi, pl. Turia, com. Bivolari, situat într'un cot al rîuluĭ Prutul, în partea de E. a comuneĭ, formînd un trup cu satul Silineşti. Are o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 328 suflete; o biserică, reparată în 1832, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1871.

Vite: 82 caĭ, 527 vite marĭ cornute, 148 rîmătorĭ şi 190 oĭ.

In acest sat se află un loc numit La-Poştă, fiind-că, pe timpurile vechĭ, se făcea şi pe aicĭ comunicaţia cu cetatea Hotinuluĭ. Până în anul 1835, s'a văzut încă urmele poduluĭ peste rîul Prutul ce servea de trecătoare în Basarabia. In partea de V. a satuluĭ este un şanţ, care înconjură satul în formă de semi cerc, prelungindu-şĭ ambele capete până în malul Prutuluĭ. Este înalt de 12 palme şi făcut, se zice, din timpul Eteriştilor, care aŭ staţionat în 1821, în acest cot al Prutuluĭ, apărîndu-se în contra Turcilor.

Tabia-Vechĭe, *ruinele uneĭ fortăreţe* turceştĭ, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea, capitala judeţuluĭ, situate în partea de V. a plaşeĭ şi de N.-V. a oraşuluĭ, pe dealul Tulceĭ, lîngă ruinele vechiului oraş Tulcea. S'a distrus de cînd Romînia a luat Dobrogea; fusese ridicată pe la începutul secoluluĭ de către Turcĭ, pentru a apăra trecerea Dunăreĭ în contra Ruşilor, în războaiele ce purtaŭ cu eĭ.

Tablele, *pichet,* pe graniţa Transilvanieĭ, jud. Neamţu, situat între pîr. Bistriţa şi Coromîslele.

Tabonul, *pichet* militar pentru paza frontiereĭ, jud. Teleorman, pe marginea Dunăreĭ, în dreptul com. Seaca.

Taili-Sîrti, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Enişenli, şi anume pe acela al cătunelor Bazirgian şi Techi-Chioi. Se întinde din S. de satul Bazirgian, îndreptîndu-se spre S., cu o direcţie generală de la N.-V. către S.-E. Se întinde printre valea Gheren-Ceair şi dealul Mezarlîc-Bair şi se prelungeşte cu dealul Havalele-Burun. Este acoperit cu tuferiş şi e situat în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de V. şi centrală a comuneĭ.

www.dacoromanica.ro

Taina, *deal*, jud. Fălciu, pl. Prutul, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde spre E., pe teritoriul com. Iepureni, şi spre V. de satul Iepureni, în hotarul moşieĭ Huşi. Numit astfel, pentru că aicĭ era un loc unde se ascundeaŭ locuitoriĭ vechĭ în timpul invaziunilor.

Tainiţa, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cătun. Nucul, situat între valea Tainiţeĭ şi pîrîul Bîsca-Rozileĭ, izvorul Goteşu l şi muntele Arsenia. E izolat şi acoperit de vaste şi seculare păduriĭ.

Tainiţa, *pădure* seculară, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cătun. Nucul; face un corp cu Băleanca, Bursucăria şi Hînsarul, sub numele de Nucul. (Vezĭ Nucul, pădure).

Tainiţeĭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cătun. Nucul, pe hotarul de N. despre com. Goideşti. Incepe din muntele Tainiţa şi se scurge în pîrîul Bîsca-Rozileĭ, în faţa localuluĭ primărieĭ din com. Gura-Teghiĭ. Malurile sale sunt avute în grezie, lignită, lemne petrificate, fier sulfurat, etc. Aproape de sorgintea sa are şi o vînă de apă pucioasă.

Tainiţeĭ (Stîlpiĭ-), *stinci de piatră*, ce se ridică în formă de coloane marĭ, în mijlocul pădureĭ Tainiţa, com. Boziorul, jud. Buzăŭ.

Tair-Buaz (Privalul-luĭ-), *gîrlă*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urbană Hîrşova. Se desface din Dunăre, din dreptul Canaluluĭ-luĭ-Manole, se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală dela N.-V.-V. spre S.-E.-E. şi brăzdînd partea apusană a comuneĭ. După $2^1/_2$ kil. de curs, primeşte apele băltiĭ Puturoasa, Ia apoĭ numele de Privalul-Rotunduluĭ, de la balta Rotundul, în care se deschide. Conţine peşte, ce vine din Dunăre. Pe malul săŭ drept este drumul, ce vine de la Hîrşova spre Conacul-luĭ-Manole.

Taiţa, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Balabancea, situat în partea centrală a plăşiĭ şi în cea nordică a comuneĭ, pe malul drept al văiĭ Ţiganca, unde Ţiganca se uneşte cu Taiţa, la 9 kil. spre N. de cătun. de reşedinţă.

Se mărgineşte la N. cu com. urbană Isaccea; la E., cu com. Nicoliţelul; la V., cu cătun. Ţiganca; la S., cu cătun. Geaferca-Rusă.

Dealurile care îl brăzdează sunt: Cadiul şi Breazul la N., Taiţa prin mijloc, Pîrlita la E. E udat de pîrîul Taiţa şi afluentul săŭ Valea-Cadiuluĭ, la V. şi N. şi de valea Pîrlita, unită cu Pîrlita-Mică, la S. şi E.

Drumurĭ comunale îl leagă cu cătun. Hancearca, Geaferca şi com. Nicoliţelul şi apoĭ cu Isaccea şi Luncaviţa.

Taiţa, *mănăstire*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa, în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 10 kil. spre N. de cătun. de reşedinţă, Balabancea, şi la $1^1/_2$ kil. spre N.-V. de satul Ţiganca-Taiţa, la poalele dealuluĭ Ţiganca, pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Ţiganca.

Taiţa, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, cătun. Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Breazuluĭ. Se întinde spre S., printre pîraiele Taiţa şi Pîrlita, avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V. şi brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Pe muchia luĭ merge drumul comunal Cocoşul-Taiţa. Se ridică la o înălţime de 284 m. Este acoperit numaĭ cu păduriĭ, în care predomină stejarul şi teiul.

Taiţa, *rîŭ*, cel maĭ însemnat curs de apă din jud. Tulcea şi din toată Dobrogea. Izvoreşte din dealul Cadiuluĭ, din poalele sudice ale luĭ; face un semi-cerc spre V.; se îndreptează iar spre S., udînd poalele dealuluĭ Taiţa; trece prin satul Ţiganca-Taiţa; de unde o ia spre S.-E.; trece prin satele Hancearca şi Giaferca-Rusă, pe lîngă cătunul Balabancea; intră în com. Orta-Chioi, pe care o udă pe la S.; de aci se îndreaptă spre E., pănă în dreptul com. Alibei-Chioi, de unde o ia spre S.-E; trece pe lîngă com. Baş-Chioi, Armutlia, cătun. Camber şi Satul-Noŭ; formează lacul Toprac-Chiopru, şi, după un curs de aproape 100 kil., udînd partea centrală-sudică a plăşeĭ Isaccea şi pe cea de N. a plăşeĭ Babadag, se varsă în lacul Babadag, la $3^1/_2$ kil. maĭ sus de oraşul Babadag. Malurile sale sunt rîpoase pănă în com. Balabancea; şi de aci joase şi acoperite cu verdeaţă. Basinul săŭ, cu o întindere de 150000 hect., e cuprins între dealurile: Teilor, Coşlegiul, Secarul, David, Amzalăĭ, Carapcea, Dautcea, Consulul, Bac-Ciauşul, Petrosul şi Carada-Bair, la V. şi S.; şi dealurile Cadiul, Piatra-Roşie, Teliţa, Ciliculuĭ la N. Cuprinde jumătate din pl. Isaccea, cu comunele: Balabancea, Orta-Chioi, Meidan-Chioi şi o parte din pl. Babadag cu com. Baş-Chioi, Armutlia, Congazul. Afluenţiĭ principalĭ aĭ săĭ sunt: Valea-Ţiganca, Cărbunăria, Sarap-Dere, unit cu David, Dautcea, Baş-Chioi, unit cu Musafir-Culac,

www.dacoromanica.ro

Jidini şi Bac Ciauşul, pe dreapta; Valea-Pîrlită, valea Boclogea, pîrîul Acadinul, valea Ormangic-Cula şi izvorul Teliţa, pe stînga. Avînd tot-d'auna apă, întreţine rodnicia cîmpiilor pe care le străbate. Pune în mişcare peste 50 morĭ aşezate pe el.

Taiţa-Mare, *ramură principală a rîului* Taiţa, jud. Tulcea. Izvoreşte din poalele sudice ale dealuluĭ-Cocoşul. Se îndreaptă spre S.-V., primeşte pîrîul Cadiuluĭ şi, lîngă satul Ţiganca, pîrîul Taiţa-Mică, spre a forma împreună rîul Taiţa. Udă partea de N. a plăşeĭ Isaccea şi com. Balabancea.

Taiţa-Mică, *ramură secundară a rîului* Taiţa, jud. Tulcea. Izvoreşte din poalele sudice ale Dealuluĭ-Teilor. Se îndreaptă spre S.-E., udînd partea de N. a plăşeĭ Isaccea şi a comuneĭ Balabancea. Primeşte pe dreapta Valea-Ţiganca şi, lîngă satul Ţiganca, se uneşte cu Taiţa-Mare, spre a forma rîul Taiţa.

Talaba, *sat,* în partea de S.-E. a com. Deleni, pl. Mijlocul, judeţul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe costişa dealuluĭ şi a şesuluĭ pîrîuluĭ Bujor-Talaba.

S'a înfiinţat de un proprietar, numit Toma Luca, cu locuitorĭ Ţigani, împroprietăriţĭ după legea din 1864, pe o suprafaţă de 115 hect.

Are o populaţie de 101 suflete; o biserică vechie, reconstruită de către locuitorĭ în 1856.

Talaba, *moşie,* jud. Ilfov, pl. Olteniţa; ţine de com. Căscioarele.

Are o întindere de 953 hect. aparţinînd însurăţeilor.

Talabasca, *moşie,* în jud. Tecuciŭ, com. Fundeni, pl. Bîrlad. Are o suprafaţă de 314 hect., 89 arĭ, din care 156 hect. loc arabil, iar restul băltos.

E străbătută de calea ferată Hanul-Conachi-Privalul.

Poartă această numire de la un slujbaş al luĭ Ştefan-cel-Mare cu numele de Talaba, care pentru serviciile sale militare a primit dar această moşie, unde a înfiinţat 2 sate: Braniştea şi Piele-Goală, care, din cauza inundaţiilor Siretuluĭ, s'aŭ distrus.

Talapanul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţi, comuna Străoanid.-s., situat pe apa Şuşiţeĭ şi pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Are o populaţie de 135 suflete.

Talar-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cavaclar, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Mangaci, situată în partea de V. a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ. Este aşezată între văile Culac-Ceair şi Mangaci-Ceair, cu o direcţiune generală de la N.-V. către S.-E. Are o lungime de aproape 3 kil. Satul Mangaci este aşezat în partea de N. a văeĭ, care e străbătută de drumul comunal Mangaci-Ghiuvenli.

Talaşmanul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medgidia, căt. com. Enige, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N.-V. a comuneĭ, la 10 kil. spre N.-V. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 166 hect., din care 4 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie în parte bulgărească şi în parte romînă.

Talaşmanul, *movilă,* în judeţul Constanţa, pl. Medgidia, pe teritoriul com. rur. Enige şi anume pe acela al căt. săŭ Talaşman, în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ, la 1 ½ kil. spre N. de satul Talaşman. Are 178 m. înălţime. E punct strategic dominînd prin înălţimea sa satele Talaşman, Polucci şi Arabagi, valea Urluia, drumul judeţean Ostrovul-Cuzgun şi căile comunale Raşova Enige şi Aliman-Polucci. Este acoperită cu verdeaţă.

Talea, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Peleşul. S'a înfiinţat pe la 1790, după cum se constată dintr'un leat găsit pe stîlpul bisericeĭ vechĭ.

E situată pe un deal, în apropiere de munţĭ, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 28 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu jud. Dîmboviţa şi cu moşia Comarnicul.

Se compune din 2 cătune: Talea şi Plaiul, cu o populaţie de 841 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una de lemn, făcută la 1790, şi cea-l'altă de zid, construită la 1878, cu hramul Sf. Nicolae, ambele deservite de 1 preot; o şcoală; 2 cîrciumĭ

Locuitorĭ, în număr de 127, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Prinţuluĭ Panait Ghica şi a caseĭ Zoe Brîncoveanu, dîndu-li-se 380 hect. Eĭ poseda: 166 caĭ, 182 iepe, 299 vacĭ, 156 boĭ, 385 capre, 3685 oĭ şi 269 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe moşia Breaza, este o carieră de piatră, numită Cariera Beliĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 2190 leĭ şi la cheltueli, de 2169 leĭ, 74 banĭ.

E brăzdată de maĭ multe dealurĭ, cu direcţia S.-E., şi de piscurile: Piscul-cu-Cătina şi Piscul cu-Plopi, situate în partea de S

www.dacoromanica.ro

a comunei. Toate servă pentru păşune.

E udată de gîrla Belia, care face mai multe zigzaguri, şi de Vălceaua-Viezuinei.

Talea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Talea, pl. Peleşul, jud. Prahova. Aci e reşedinţa comunei.

Talerul, *insulă* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Beilicul, lungă de 1 kil., largă de 100 m., cu o întindere de 10 hect., şi despărţită de malul dobrogean al Dunărei printr'un braţ, larg de 100 m., adînc de 4 m., puţin navigabil. E neproductivă, fiind acoperită în toată întinderea cu pietriş şi nisip.

Talpa, *com. rur.*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, formată din satele: Chiliile, Crăeşti, Hlăpeşti, Homiceni, Negoeşti, Talpa, şi Tăetura (Tăetura-Borşeni), cu o suprafaţă de 3118 hect., şi o populaţiune de 1810 suflete.

Dintre locuitorii împroprietăriţi în 1864, sunt astăzi: 85 care trăesc şi-şi stăpînesc locurile lor, 92 ca urmaşi; 42 care, deşi înzuraţi şi cultivatori de pămînt, n'aŭ nici un fel de proprietate.

Are 5 biserici ortodoxe, deservite de 2 preoţi şi 5 dascăli; una catolică; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e de 4828 lei, 4 bani, la venituri şi de 4783 lei la cheltueli.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoselele Bărbăoani-Talpa-Tupilaţi; Talpa-Baratca; Talpa-Hlăpeşti-Tototeşti.

Talpa, *sat*, jud. Botoşani, aşezat pe coastă de deal, în dreapta văiei şi pîrîului Ursoaia, în partea de V. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul. Are o suprafaţă de 507 hect., şi o populaţie de 24 familii saŭ 85 suflete; 3 iazuri; 1 moară de aburi şi puţină pădure.

Vite: 200 boi şi vaci, 10 cai, 150 oi şi 45 porci.

Se mai numea şi Tîlhăreşti.

Talpa, *sat*, pe moşia cu acelaşi nume, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril şi S-ta Treime, cu 1 palamar, mică, făcută din lemn în 1777 de Teodor Volinschi, şi reparată în 1860 de Ioan Volinschi.

Rîul Siretul curge pe hotar.

Drumuri principale sunt: calea naţională Mihăileni-Botoşani, şi drumul care duce la Zanioştia şi la Grămeşti.

Moşia se hotăreşte cu: Dobronăuţi, rîul Siretul, Călineşti şi Lozna.

Talpa, *sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Talpa, situat la $30^1/_2$ kil. de oraşul Piatra (prin satul Borniş). Are o populaţiune de 450 suflete; o biserică, ortodoxă, cu un preot şi 1 dascăl şi una catolică; o şcoală; 2 mori de apă şi 1 ferărie.

Numărul vitelor e de 295 capete.

Talpa, *subdivizie a satului* Dealul-Noŭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j.

Talpa-Bîţcoveni, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, compusă din cât.: Linia-Coastei, Moşteni-Rotăreşti saŭ Rîndurica, Talpa-Trivalea saŭ Bîţcoveni şi Zădăriciul, Păuleasca saŭ Costeşti. Situată la V. judeţului Teleorman, la 62 kil. de Bucureşti, 65 kil. de Giurgiŭ şi 28 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşei Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 684 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 2 preoţi şi 2 dascăli.

Budgetul com. e la venituri de 2844 lei, iar la cheltueli, de 2094 lei.

Pe aci trecea drumul cel vechiŭ al poştei, ce ducea de la Bucureşti la Craiova.

Talpa-Ioneşti, *cătun*, pendinte de com. Talpa Ogrăzile, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietate a moşnenilor.

Talpa-Ogrăzile, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cât.: Lefeşti, Şopîrleşti, Talpa-Ioneşti, Talpa-Ogrăzeşti cu mahalaua Dovloceşti şi Talpa Trivalea, toate situate pe platoul dintre Valea-Cleniţei şi Valea-Cîlnişteĭ, la V. judeţului, despre Teleorman, la 67 kil. de Giurgiŭ şi la 29 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 1583 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 3 dascali; o şcoală mixtă; o moară cu aburi şi 6 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 3776 lei şi la cheltueli, de 2783 lei.

Talpa-Ogrăzile saŭ **Pereţ**, *cât.*, pendinte de com. Talpa-Ogrăzeni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul. Moşia are o supraf. de 1300 hect.

Talpa-Trivalea, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Ogrăzile, jud. Vlaşca.

Talpa-Trivalea saŭ **Bîţcoveni**, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Bîţcoveni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul.

Are o suprafaţă de 1615 hect.

S'a dat la 35 locuitori în 1864 o suprafaţă de 171 hect.

Are o pădure de 25 hect. şi

www.dacoromanica.ro

o moară cu aburĭ pe Valea-Adîncă.

(Vezĭ com. Talpa-Bîţcoveni)

Tamaşi, *com. rur.*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situată pe şesul Siretuluĭ, pe malul stîng. E formată din 6 sate: Furnicari, Racova, Fîntîneanul, Tamaşi (reşedinţa) Coteni şi Chetrişul.

Se învecineşte la N. cu Ruşi, de care se desparte prin rîul Siretul şi com. Buhociul; la S., cu Gioseni; la E., cu Mileşti şi la V., cu Valea-Seacă.

E udată, afară de Siretul, care îĭ spală marginea de V., şi de 2 pîrîiaşe: Racova şi Tamaşi; şi este brăzdată de dealurile: Coteni, Racova, Chicerea, Braduluĭ şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 1440 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1865, în satul Tamaşi; 3 biserici, una ortodoxă, deservită de un preot şi un cîntăreţ, una catolică, la Chetriş, şi alta, tot catolică, la Racova.

Se găseşte pe moşie o moară cu vaporĭ şi 3 morĭ de apă.

Viile ocupă o suprafaţă de 74 hect.

Vite: 38 caĭ, 559 vite marĭ cornute, 238 porcĭ, 32 capre şi 990 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5172 leĭ, 77 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 2711 leĭ, 19 banĭ.

E străbătută de calea judeţeană Bacău-Părincea şi de căĭ com. care o leagă cu satele vecine.

Distanţele: la Bacău, capitala jud., 11 kil.; la Tîrgul-Părincea, reşedinţa pl., 15 kil.; la Valea-Seacă, 16 kil.; la Ruşi, 5 kil.; la Gioseni, 7 kil.; la Buhociul, 16 kil. şi la Mileşti, 12 kil.

Tamaşi, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situat pe pîrîul Tamaşi şi lîngă dealurile Chicerea şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 502 suflete; o şcoală; o biserică catolică, făcută de locuitorĭ la 1836, şi una ortodoxă, făcută la 1792 de Manolache-Coroiu; o cîrciumă; 2 morĭ.

Vite: 18 caĭ, 209 vite cornute, 102 porcĭ şi 19 capre.

Tamaşul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat pe un şes întins, la N. de Bucureşti. Stă în legătură cu Buftea şi cu Corbeasca prin o şosea vecinală. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 721 hect., cu o populaţie de 598 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoala mixtă; 2 maşinĭ de treerat, 1 heleşteu.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 336 şi al celor micĭ, de 525.

Tamaşul-Mare şi Tamaşul-Mic, *munţi*, la N. jud. Muscel, între rîul Dîmboviţa şi Frontieră. Aci culmea principală a Carpaţilor, în dreptul plaiuluĭ Dîmboviţa, îşĭ schimbă brusc direcţiunea spre S.-E., merge astfel pănă din jos de Peatraluĭ-Craiu, la Piscul Sf. Ilie, de unde se îndreptează spre N.-E., formînd în această parte hotarul către jud. Dîmboviţa.

Tamba, *sat*, jud. Botoşani, pl. Coşula, aşezat pe coasta de E. a dealuluĭ Tamba, în dreapta pîrîuluĭ Miletinul şi în partea de N. a com. Uriceni. Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Tana-Saia, *vale*, în jud. Constanţa, pl Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipniţa şi anume pe acela al cătunuluĭ saŭ Coşlugea. Se desface din poalele răsăritene ale dealuluĭ Coşlugea, şi se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi pe cea de N.-V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ. După un drum de vre-o 2½ kil. se uneşte cu văile Micul-Orman şi Valea-luĭ-Iroftie, pentru a forma împreună valea Coşlugea. Malurile sale sunt joase şi acoperite icĭ şi colo cu pădurice. Printr'însa trece drumul comunal ce duce de la Călnia la Satul-Nou.

Tana-Sîrti, *deal*, jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa. Se desface din dealul Bei-Orman-Bair, şi anume din vîrful numit Cuiugiuc; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea de S. şi V. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Se întinde printre valea Ese-Chioi-Ceair şi două văĭ maĭ micĭ, adiacente ale sale. Se ridică pănă la o înălţime de 135 m., dominînd valea Ese-Chioi-Ceair. Este acoperit cu tufărişurĭ, rămăşiţĭ din întinsele pădurĭ ce odinioară acopereaŭ acest deal. Pe la poalele-ĭ de E. trece un drum comunal: Chiuciuc-Cainargi-Gîrliţa.

Tanacul, *com. rur.*, jud. Vasluiŭ, pl Crasna, la 10 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 32 kil de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată în şirul de dealurĭ ce se întind de la N. spre S., pe partea stîngă a pîrîuluĭ Vasluţul. Terenul săŭ est foarte accidentat, prezintînd dealurĭ, podişe şi văĭ.

E formată din satele: Tanacul, Burgheleşti şi Beneşti, pe o su

www.dacoromanica.ro

prafață de 3290 hect., cu o populație de 556 familiĭ saŭ 2136 suflete.

Are o școală și 4 biserici, deservite de 4 preoți și 4 eclesiarhĭ; maĭ multe morĭ de vînt și 6 cîrciume.

Comerciul se face de 29 persoane.

Vite: 1497 vite marĭ corunte, 1550 oĭ, 129 caĭ și 870 rîmătorĭ.

Locuitorii posedă: 185 pluguri și 290 care cu boĭ, 4 plugurĭ cu caĭ; 200 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e de 3246 leĭ, 57 banĭ, la venitur̆ și de 2640 leĭ, 87 banĭ, la cheltuelĭ.

Tanacul, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, situat pe podișul și coasta Dealuluĭ-Moareĭ, pe o limbă de pămînt numită Dealul-Parpanița și pe coasta dealuluĭ Merieni.

Are o suprafață de 1717 hect., cu o populație de 355 familiĭ, saŭ 1402 suflete; o școală, înființată în 1867; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; maĭ multe morĭ de vînt și 4 cîrciumĭ.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 1100 oĭ, 59 caĭ și 500 rîmătorĭ

Locuitorii posedă: 100 pluguri, 209 care cu boĭ; 100 stupĭ.

Tanai-Teiubesi, *deal*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Mamut-Cuiusu și Biulbiul. Se desface din partea de N. a dealuluĭ Carada-Bair, îndreptîndu-se spre N., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin satul Mamut-Cuiusu și se termină cu dealul Ciflic-Bair, după ce a mers printre văile Ceșme-Culac și Derin-Alceac. Are o înălțime de 125 m., dominînd satul Mamut-Cuiusu, văile Derin-Alceac, Ceșme-Culac și drumurile comunale Mamut-Cuiusu, Caceamac și Mamut-Cuiusu-Chiuciuc-Biulbiul. Este situată în partea de V. a pl. și com Mamut-Cuiusu și cea de V. a com. Biulbiul.

Tangîrul, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cătunele: Gubavia, Mirăul, Tangîrul și Petru-Rareș. E situată pe partea dreaptă a apeĭ Cîlnișteа, puțin maĭ sus de Stoenești, la 42 kil. de București, 30 kil. de Giurgiŭ și 9 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Are o populație de 1379 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă; 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 4171 leĭ și la cheltuelĭ, de 3494 leĭ.

In com., Statul posedă 4 trupurĭ de pădure: Ogara, 400 hect.; Teșila, 350 hect.; Manaful, 300 hect; Albele și Șaliile, 400 hect.; toate țin de ocolul silvic Ghimpați.

Tangîrul saŭ **Ogarul**, *cătun*, pendinte de com. Tangîrul, pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca, situat pe partea dreaptă a apeĭ Cîlnișteа, proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sărindarul. Se arendează împreună cu trupurile Mirăul și Albele cu 47000 leĭ.

Are o suprafață de 1750 hect.; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl; 2 cîrciumĭ.

Tanislavi saŭ **Stanigociul**, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în partea de S. a com., pe valea rîuluĭ Geamăna.

Are o populație de 366 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Ioan, zidită de locuitorĭ în anul 1864.

Tansa, *com. rur.* și *sat*, jud. Vasluiŭ, la 50 kil. de orașul Vasluiŭ și la 25 kil. de Negrești, reședința plășeĭ.

E așezată în partea de V. a pl. Fundurile și a jud. Vasluiŭ, în margine cu jud. Roman, situată într'o înfundătură a două dealurĭ, din care unul, care vine în partea de E., poartă numele de Suhuleț, iar în prelungirea sa spre N. ia numirea de Dealul-Pădureĭ-Muculuĭ și cel-l'alt, care vine în partea de V. a satuluĭ, se numește dealul Fîlfiia, pe al căruĭ podiș și coaste e așezată o mare parte a satuluĭ. La poalele luĭ se întinde un șes, numit Șesul-Dagițeĭ, care lățindu-se spre S.-E., ia numirea de Lunca-Dagîțeĭ.

E străbătut prin centru de pîrîul Tansa, care îl desparte în două.

Are o suprafață de 713 hect., cu o populație de 581 familiĭ, saŭ 2355 suflete; 2 biserici, una vechie și alta maĭ nouă, făcută la 1882 de obștia locuitorilor, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală, înființată la 1865; maĭ multe morĭ de vînt.

Comerciul se face de 9 persoane.

Vite: 723 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 956 oĭ, 8 capre și 33 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3850 leĭ la venitur̆ și de 3618 leĭ, 19 banĭ, la cheltuelĭ.

Taplicul, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrlița, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galița. Se desface din dealul Draca, se îndreaptă spre V., avînd o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ și se întinde printre valea Galița și țezerul Girlița, făcîndu-ĭ malurile înalte și stîncoase. Satul Galița, în parte, e așezat chiar la poalele sale su-

www.dacoromanica.ro

dice. Se ridică până la o înălţime de 46 m., dominînd valea Galiţa, satul Galiţa, ţezerul Gîrliţa, în parte, şi drumul comunal ce merge pe muchia luĭ: Galiţa-Cîlnia. E acoperit cu păduri şi fîneţe, iar pe poalele de S.-E., cu puţine podgoriĭ.

Tarcăul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţiune de 400 suflete şi 119 case.

Tarcăul, *schit*, situat pe moşia Tarcăul, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, la confluenţa pîrîuluĭ Bolohanişul cu pîrîul Tarcăul.

S'a zidit la 1833 de către Eromonacul Avram, «cu cheltuiala bine-făcătorilor», şi are hramul Dumineca tu'uror Sfinţilor.

Tarcăul, saŭ **Ciudomirul**, *şiră de munţĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, de pe graniţa spre Ardeal, de la Ghimeş şi muntele Ciudomirul până în vîrful cu acelaşĭ nume, şi de aci înainte prin judeţul Neamţu, până la pasul Bicazuluĭ.

Tarcăul, *vîrf de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, situat puţin maĭ la N. de colţul N.-V. al judeţuluĭ, şi înalt de 1664 m.

Tarcăul, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 35000 hect., jud. Neamţu. Din această întindere, numaĭ 10000 hect. sunt puse în exploatare.

Tarcăul, *pîrîŭ*, izvoreşte din muntele Tarhăoaşul, jud. Neamţu, (marginea despre judeţul Bacăŭ), curge spre N., trecînd pe la schitul Tarcăul, apoĭ pe la Brateş, Tarcăŭ, şi se varsă pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, după ce primeşte următoarele pîriiaşe: din dreapta, pîrîul Cracul-Ţapuluĭ, Paramiştea, Pîrîul-luĭ-Dumitru, Pîrîul-luĭ Chirilă, al-Murgociului, al-Părului, al-Raduluĭ, Butucilor, Lăptoacelor şi Malăeştea; iar din stînga: Tărcuţa, Bolohănosul (Bolohanişul), Brateşul, Aţa, Cheiĭ, Pietreĭ, Bătrîneĭ, Frasinul, Criveĭ.

Tarcăul, *izvoare minerale sulfuroase*, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, pe moşia Tarcăul.

Tari-Verde, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, cătunul com. Cogelac, situat în partea de S. a plăşiĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 2 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Cogelac, pe malul stîng al pîrîuluĭ Duimgi, la poalele sudice ale dealuluĭ Haidîn.

Are o întindere de 3010 hect., cu o populaţiune, amestecată, de 563 suflete; o şcoală şi o casă de rugăciunĭ.

Tarniţa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Baia de-Aramă, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ Severin-Floreşti-Baia-de-Aramă, într'o poziţiune frumoasă.

In sat, în apropiere şi în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bistriţa, se află urmele uneĭ mănăstirĭ vechĭ.

Tarniţa, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre S.-V. de satul Stăniţa şi la 4 kil. de el, aproape de extremitatea de E. a judeţuluĭ. Are o populaţie de 135 suflete.

Locuitoriĭ posedă 2009 vite marĭ cornute.

Tarniţa, *sat*, făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 564 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1891; o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, situată tocmaĭ pe hotar, între jud. Tecuciu şi Bacău.

Satul are o vechime de maĭ bine de 100 anĭ şi locuitoriĭ săĭ sunt veniţĭ din Bucovina

Tarniţa, *schit de călugărĭ*, la poalele munteluĭ Măgura, comuna Găgeşti, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Tarniţa, sau **Tarniţoaia**, *vîrf de munte*, jud Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasîeşti, din şira Moineştilor. La poalele luĭ se află un lac mare de vre-o 7 hect.

Tarniţa, *moşie*, proprietate a statuluĭ, jud. Tecuciŭ, com. Onceşti, pl. Stănişeşti. Aparţinea mănăstireĭ Răchitoasa. Are o suprafaţă de 1205 hect., din care o pădure de 400 hect.

Tarniţele, *munte*, jud. Suceava, pe culmea căruia e hotarul Ţăreĭ, între Broşteni şi Bucovina, avînd 1475,5 m. altitudine.

Tasoc, *deal*, în com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Se întinde de la N. spre S., dinspre Grumăzeşti, până la cîrciuma Buzabriciŭ.

Pe dînsul e aşezată o parte a satuluĭ Tanacul.

Taş-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Congaz. Se desface din dealul Ciatal-Bair, se întinde spre S., în o direcţie generală de la N. spre S., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a com. Pe la poalele de S. trece drumul comunal Congaz-Agi-Ghiol. Este acoperit cu tuferişurĭ şi de natură pietroasă. Domină s. Congaz.

www.dacoromanica.ro

Taş-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia. Se desface din dealul Asmîlar-Bair; se întinde spre N., în o direcţie generală de la S. spre N., brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi de S. a comuneĭ. Este de natură stîncoasă, acoperit cu pădurĭ şi cu păşunĭ. Domină cu vîrful său înalt de 115 m. satul Camber şi drumul comunal Camber-Slava-Rusă.

Taş-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s., şi pe al cătunuluĭ său Caugagi. Se desface din dealul Chiuciuc-Bair; se întinde spre E., în o direcţie generală de la V. spre E, brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi cea de mijloc a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Taslî-Bair şi Bal-Bair. E de natură pietroasă şi acoperit cu păşunĭ.

Taş-Burun, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala. Se desface din dealul Golovar-Bair; se întinde spre E., în formă de semicerc, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; brăsdează partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-E. a comuneĭ. Pe la poalele de S. trece calea judeţeană Babadag-Jurilofca. Este de natură pietroasă, acoperit cu puţină pădure şi păşunĭ. Vîrful cel maĭ înalt, dealul Juc, are 84 m.

Taş-Burun, *vîrf de deal*, jud. Tulcea, situat în partea de E. a plăşeĭ Babadag şi a com. rur. Enisala. Este unul din vîrfurile nordice ale dealuluĭ Taş-Burun. E stîncos şi înalt de 70 m. Se termină repede în iezerul Razelmul. Pe la 12—15 m. de la baza luĭ se văd resturĭ de cochilĭ marine, ceea ce atestă prezenţa de odinioară a Măriĭ prin aceste locurĭ.

Taş-Punar, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Medjidia, situată în partea de V. a judeţuluĭ, la 54 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi cea septentrională a plăşeĭ, la 19 kil. spre N.-E. de orăşelul Medjidia, pe valea Taş-Punar.

Se mărgineşte la N. cu com. Şiriul (pl. Hîrşova); la E., cu com. Pazarlî şi Carol I (pl. Constanţa); la S., cu com. Tortomanul; iar la V., cu com. Seimeni şi Topalul (pl. Hîrşova).

Solul e în general accidentat. Văile aŭ maluri înalte şi prăpăstioase. Este brăzdată de culmile Carol I la E., Taş-Punar la S., Topalul la V., şi Şiriul la N. Principalele dealurĭ din comună sunt: Geabac-Bair (106 m.), la S.-V.; Calele-Bair (114 m) şi Tortomanul (107 m.) la S.; Tuzla-Bair (129 m.) la S.-E.; Harapat Daga (103 m.), dealul La-Movila-Greculuĭ (95 m.), Pînar-Bair (110 m.), Zavol-Bair (126 m.), toate spre V.; lanţul Eschesec (234 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), Alah-Bair (204 m.) şi Saragea-Bair, dealurĭ pietroase şi întretăiate de o mulţime de văĭ adînci şi prăpăstioase, la N; Hoş-Tepe-Bair (203 m.), Mahometcea Bair (127 m.), la E; dealurile Taş-Punar (100 m.), Mezarlîc-Bair (100 m.), Chior-Ceşme, (117 m.) şi Baltăgeşti (137 m.), în interiorul comuneĭ. Ele sunt acoperite, în cea maĭ mare parte, cu păşunĭ, fineţe şi puţine sămănăturĭ.

Movile sunt 22, toate artificiale, şi servesc ca puncte de orientare şi observaţie.

Are 2 pîraie micĭ: Boazgic-Dere şi afluentul său Saragea-Dere, precum şi maĭ multe văĭ.

Are o suprafaţă de 15708 hect., cu o populaţie, amestecată, de 1738 suflete; 2 biserici, una în cătunul Saragea, deservită de 1 preot şi 1 paracliser, alta în cătunul Taş-Punar, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, prima cu hramul Sf. Nicolae, a doua cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; 2 geamiĭ, una în cătunul Chior-Ceşme şi alta în cătunul Taş-Punar, cu 2 hogĭ; 2 şcoale mixte, una în cătunul Chior-Ceşme şi cea-l'altă în cătunul Taş-Punar; 2 şcoale musulmane alipite de geamiĭ; 3 morĭ de vînt şi 1 cu aburĭ.

E formată din cătunele: Taş-Punar, reşedinţa, în partea de S., pe văile Taş-Punar şi Sali-Bei-Dere; Băltăgeşti, în partea de N., la 7 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Saragea; Chior-Ceşme-Romîn, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume; Chior-Ceşme-Tătar, la 800 m. spre N.-E. de precedentul, tot în valea Chior-Ceşme.

Locuitoriĭ posedă: 260 pluguri, 484 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 8 maşinĭ de secerat, 30 maşinĭ de bătut porumb, 25 grape de fier, 4 maşinĭ de vînturat, 20 de cosit; 1007 caĭ, 2445 boĭ, 20 asinĭ, 22344 oĭ şi 194 porcĭ.

Comerciul este activ. Se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre S.-E., şi constă în import de coloniale şi manufacturĭ şi în export de cereale şi vite, cu produsele lor.

Budgetul com. e la venitur̆ de 10955 l. şi la chelt., de 5545 l.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Medjidia, trecînd pe la 1 kil. spre V. de satul Taş-Punar; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele şi cu satele vecine: Tortomanul, Carol I, Dorobanţul, Siriul, Satis-Chioi, Boazgicul, Seimeni, etc., şi care se întretae în deosebite direcţiunĭ.

www.dacoromanica.ro

Taş-Punar, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătr. de reşedinţă al com. Taş-Punar, situat în partea de N. a plăşeĭ şi centrală a com., pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 3198 hect., din care 11 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 99 familiĭ, saŭ 525 suflete.

Taş-Tepe-Iuc, *movilă*, în jud. Tulcea, situată în partea de S. a plăşeĭ Istruluĭ şi cea de E. a com. Casimcea, aşezată pe una din prelungirile de S.-V. ale dealuluĭ Saxan-Cula, între văile Sulugea şi Dichili-Taş-Aleac. E acoperită cu verdeaţă. Are 184 m., dominînd cele două văĭ, pîrîul Casimcea, satul Caciamac şi drumul comunal Caciamac-Rîmnic.

Taşăul, *sat*, în jud. şi pl. Constanţa, cătr. com. Cicracci, situat maĭ mult în partea de E. a plăşeĭ şi cea centrală a com., la 5 kil. spre N. de cătr. de reşedinţă, Cicracci, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Taşăul şi la marginea laculuĭ Taşăul. Are o suprafaţă de 1150 hect., cu o populaţie de 68 familiĭ, saŭ 308 suflete.

Şoseaua naţională Constanţa-Babadag trece cu 2 kil. maĭ spre V. de sat.

Taşăul, *lac*, în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul comunelor rurale Cicracci şi Gargalîc, situat în partea de E. a plăşeĭ, de S.-V. a com. Gargalîc, centrală şi de E. a com. Cicracci. Este înconjurat de dealurile Şahman la N.-E. şi Cicracci şi Cara-Chioi-Bair la S.-V. Lungimea sa, considerată de la locul unde apa Casimcea se varsă în el şi pănă la marginea sa de S.-E., este de 8 kil. Adîncimea variază între 25—40 metri, iar întinderea este de 1200 hect. In partea de S.-V. a laculuĭ şi în interiorul luĭ se află insula Chiuciuc-Ada, care ţine de com. Gargalîc. In partea de N. se varsă pîrîul Casimcea şi, puţin maĭ la E., pîrîul Taşăul; iar în partea meridională, se varsă pîrîiaşul Cicracci. Afară de aceste pîrîurĭ, se maĭ deschid în acest lac şi următoarele văĭ: Valea-Taşăul, Valea-Dolufacî şi Valea-Cicracci. Conţine peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ. Pe marginele sale s'aŭ aşezat maĭ multe sate: Cara-Coium, situat în colţul săŭ de la S.; Cicracci, situat aproape la jumătatea linieĭ S.-V.; Dolufacî, situat la extremitatea sa N.-V.; satul Taşăul, situat în partea de N., şi satul Şahman, situat aproape de extremitatea S. a latureĭ N.-E. Malurile sale sunt în general joase. Nu comunică cu marea, fiind, între el şi mare, o însemnată distanţă acoperită cu nisip.

Taşăul, *alt nume al pîrîuluĭ* Casimcea, care udă jud. Tulcea, pl. Istruluĭ.

Taşăul, *vale*, în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cicracci, şi anume pe acela al cătr. săŭ Taşăul. Are o direcţie generală de la N.-E. către S. Se întinde dea-lungul dealuluĭ Taşăul-Sîrti, trece prin satul Taşăul şi se deschide în lacul Taşăul. Prin mijlocul acesteĭ văĭ e albia pîrîuluĭ Taşăul, care are jumătate din lungimea văieĭ.

Taşca, *sătuc*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situat pe stînga pîrîuluĭ Bicazul, în drumul ce duce spre trecătoarea Prisăcani.

Are o şcoală.

Tatanir, *lac*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, format de braţul Chilia, în una din revărsările sale, şi cu al căruĭ braţ secundar Tatam, comunică prin gîrla Tatanir. Are o întindere de 300 hect. şi, împreună cu lacurile Pojareţ, Bisagi, Capanos, ce se varsă într'însul, 420 hect. Are 2 micĭ insuleţe în interiorul său. Este înconjurat cu stuf, şi conţine peşte, care se consumă în oraşul Chilia şi se exportă şi în Basarabia.

Tatar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Baş-Chioi. Este o prelungire S.-E. a dealuluĭ Stamuni-Culac, brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi a comuneĭ. De natură stîncoasă, pe alocurea, domină satul Baş-Chioi, aşezat la poalele sale sudice, şi pîrîul Teliţa. Este acoperit cu puţine pădurĭ şi păşunĭ întinse, şi cu ceva semănăturĭ pe la poale.

Tatar-Eni-Ghiol, *lac*, în partea de N. a plăşeĭ şi jud. Tulcea şi cea de N.-V. a com. Malcoci, aproape de braţul Sulina, de care este format. Este izolat, înconjurat de toate părţile cu stuf. Are o formă triunghiulară, o întindere de 80 hect. şi conţine peşte.

Tatina, *sat*, făcînd parte din com. rur. Spanţov, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situat spre N. V. de Spanţov, înconjurat de dealurĭ. Spre V. de sat este o mică baltă, numită Tatina.

Se întinde pe o suprafaţă de 1863 hect., cu o populaţie de 252 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 şi al celor micĭ, de 443.

Tatina, *insulă* în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov.

www.dacoromanica.ro

Tatina, *moșie* a statuluĭ, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Tatina, *pădure*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. Spanţov, formată din trupurile: Tatina-de-Baltă (100 pog.) și Tatina-din-Deal (700 pog.).

Tatlă-Suhat, *cîmp*, acoperit cu iarbă și cu păşunĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor Canlî-Bugeac și Ciamurli-d.-j. Este tăiat de mica vale Mîl-Vel-Culac; iezerul Goloviţa cel mic îl udă de 3 părţĭ. Are o întindere de 300 hect., din care maĭ mult de 2 părţĭ aparţin com. Canlî-Bugeac, restul, com. Ciamurli.

Tatlîgeac, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea meridională a jud, la 58 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, și în cea de E. a plăşeĭ, la 13 kil. spre N. de orăşelul Mangalia, reşedinţa ocoluluĭ, lîngă lacul Tatlîgeac.

Se mărgineşte la N. cu com. Tuzla și Musurat; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu com. urbană Mangalia; iar la V., cu com. Ghelingec și căt. Parveli (al com. Tuzla).

Relieful soluluĭ e puţin accidentat; principalele dealurĭ care o brăzdează sunt: Tauşan-Bair (70 m.), la N.; Mangea-Punar-Bair (47 m.), la N.-E.; Parveli (66 m.), la V.; Tatlîgeac-Bair, la S. (55 m.); ele sunt acoperite cu finețe și semănăturĭ.

Movile sunt 25, toate artificiale.

Ape: Marea-Neagră, care o udă la E., pe o distanţă de 6 kil.; lacul Tatlîgeac-Ghiol, format de Mare, la E. com., avînd 180 hect. întindere, din care jumătatea apusană acoperită cu stuf; pîrîul Tatlîgeac, curgînd dinspre V., din dealul Ghelingec, trecînd prin satul Tatlîgeac-Mic, și vărsîndu-se în lacul Tatlîgeac.

E formată din două cătune: Tatlîgeac-Buiuc și Tatlîgeac-Cuciuc.

Are o suprafaţă de 4407 hect., cu o populaţie, amestecată, de 568 suflete; 4 geamiĭ, cîte 2 în fie-care cătun, avînd cîte 1 hoge.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 105 care și căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 6 maşinĭ de semănat, 6 maşinĭ de treerat, 9 grape de fier, 2 trioare; 8540 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ; 4 morĭ de vînt.

Budgetul com. e la venituri de 3705 leĭ, și la cheltuelĭ, de 1716 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: pe lac și Mare cu luntrile; şoseaua judeţeană Constanţa-Mangalia care trece printre cele două sate; drumurĭ micĭ comunale saŭ vecinale ce duc la satele învecinate ca: Tuzla, Parveli, Abdulah, Gheringec, Ascilar, Copucci, Mangalia, etc.

Tatlîgeac, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ Tatlîgeac. Are 63 m. și domină satele Pervelei, Tatlîgeacul-Mare și Tatlîgeacul-Mic, precum și valea cu acelaşĭ nume.

Tatlîgeac, *pîrîŭ*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Gheringec și Tatlîgeac. Işĭ ia naştere din două fîntînĭ marĭ, ale satuluĭ Gheringec, îndreptîndu-se spre S. și mergînd spre S.-E. pănă la satul Ascilar, udîndu-ĭ partea de N.; apoĭ se îndreaptă spre N.-E., pănă la Tatlîgeacul-Mic, străbate satul prin mijloc și la eşire se îndreaptă spre E. Formează în drumul săŭ două lăculeţe, și apoĭ se varsă în lacul Tatlîgeac-Ghiol, după un curs de 8 kil.

Tatlîgeac-Biuiuc (Tatlîgeacul-Mare), *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul de reşedinţă al com. Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ și cea centrală a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2182 hect., cu o populaţie, în maioritate turcească, de 267 suflete, care se ocupă cu agricultura și puţin cu pescăria. Casele sunt aşezate pe valea Tatlîgeac-Derea, puţin maĭ spre N. de lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Cuciuc (Tatlîgeacul-Mic), *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ și cea de V. a comuneĭ, la 2 kil. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, Tatlîgeac-Biuiuc.

Are o suprafaţă de 2225 hect., cu o populaţie, amestecată, de 433 suflete.

Tatlîgeac-Derea, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Tatlîgeac. Se desface din dealul Tauşan-Bair, și anume din vîrful săŭ Sarî-Iucler, îndreptîndu-se spre S. și avînd o direcţiune de la N. către S.-E Apucă pe valea Biuiuc-Derea, trece prin satul Tatlîgeac-Biuiuc și se deschide în lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Ghiol, *lac*, în jud. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Tatlîgeac, situat în Sudul satuluĭ Tatlîgeac-Biuiuc și la E. satuluĭ Tatlîgeac-Cuciuc. Are o formă alungită de la E. către V. Este acoperit maĭ mult de jumătate cu stuf și trestie, avînd o suprafaţă de 80 hect. In el se varsă pîrîul Tatlîgeac.

Tatomireşti, *com. rur.*, jud Dolj,

www.dacoromanica.ro

pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

E situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Tatomireşti, reşedinţa, pe stînga, şi Segarcea, pe malul drept.

Se învecineşte la E., cu com. Brădeşti, despărţindu-se prin Valea-Rea; la V., cu com. Răcari; la S., cu com. Braloştiţa, şi la N., cu com. Brădeşti.

Terenul comuneĭ este şes.

Este udată de rîul Jiul, cu direcţiunea de la V. spre E. Pe el se află două poduri stătătoare. Jiul primeşte în comuna Tatomireşti, pe dreapta, treĭ pîraie.

Are o suprafaţă de 1355 hect., cu o populaţie de 1097 suflete; două biserici: una în Tatomireşti, făcută de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul, cu soţia sa Aniţa, pe la 1750, reparată la 1826 de R. Şerban-Filişianu şi la anul 1886 de d-na S. Filişianu, cea-l'altă în căt. Sfîrcea, făcută de locuitorĭ, pe la anul 1850, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Prin comună trece calea ferată Răcari, la 3 kil., şi treĭ căĭ vecinale: una către Braloştiţa, lungă de 5 kil., a doua către Scăeşti, în întindere de 5 kil., şi a treia la Brădeşti, de 7 kil.

Tatomireşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, situat pe stînga rîuluĭ Jiul şi străbătut de dealul Tatomireşti.

Are o populaţie de 583 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1874; o biserică, fondată în 1750 de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul şi soţia sa Aniţa.

Tatomireşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Mărgineni, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, între satele Micşoreni şi Itrineşti.

Are o populaţie de 319 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl.

Vite: 74 boĭ, 81 vaci, 10 juncĭ, 177 oĭ, 30 caĭ, 26 porcĭ.

Tatomireşti, *sat*, în partea de E. a com. Drăguşeni, pl. Funduri, jud. Vasluiu. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 360 suflete; o biserică, zidită din piatră.

De acest sat ţin şi cătunele: Măcreşti, Gura-Văieĭ, fostă proprietate a statuluĭ, iar acum a locuitorilor împroprietăriţĭ în 1879, şi Perieni.

Tatomireşti, *moşie particulară*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, aparţinînd d-neĭ Filişanu şi locuitorilor. Aduce venit anual de 54000 leĭ. Are pe dînsa 60 hect. vie şi 300 hectare pădure.

Tatu-Cimpoiaşul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălcieĭ. Izvoreşte din Dealul-Modrenilor, udă partea de E. a comuneĭ şi se varsă în rîul Cîlnăŭ, pe dreapta luĭ, maĭ jos de cătunul Modreni.

Legenda zice că şĭ-a luat numele de la un gingaş păstor, Tatu-Cimpoiaşul, care cînta foarte frumos, muri tînăr, şi fu plîns de toţĭ săteniĭ. Aceştia în amintirea-ĭ dădură numele săŭ văiĭ pe unde de obiceiŭ el îşĭ ducea oile.

Taula, *sat*, făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Taula, la E., pe rediul Scafara la S., şi pe dealul Perjul la N.-V.

Are o populaţie de 289 suflete, locuind în 65 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşi şi stăpînesc tot teritoriul cătunuluĭ, care e de 255 hect.

Taula-Parvuloc, *o cotitură a braţuluĭ* Sf. Gheorghe, jud. Tulcea, situată în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi cea de S.-V. a com. rur. Cara-Orman; în ea se varsă gîrla Litcovul; lîngă ea e situat şi punctul trigonometric Parvuloc, înalt de 2,2 m.

Taumirul, *loc cu pădure*, de gorun, în întindere de 6700 m. p., jud. Vîlcea, com. R. Vîlcea, pl. Ocolul, pe moşia Cetăţuia

Tauşan-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Tuzla şi Musurat. Se întinde de la S.-V. satuluĭ Tuzla şi pană la N.-E. satuluĭ Pervelei, avînd o direcţiune de la S.-V. către N.-E. Are maĭ multe vîrfurĭ ca Dara-Iuiuc (57 m.), Baldova-Iuiuc (70 m.) şi Sarî-Iucler, care e cel maĭ înalt (74m.). Dealungul acestuĭ deal, merge drumul comunal Tuzla-Pervelei; iar extremitatea sa S.-V. este tăiată de şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa.

Tazlăul, *com. rur.*, în S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu.

E formată din cătunele: Tazlăul, Frumoasa şi Balcani, cu o populaţiune de 2871 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt astăzĭ: 280 care trăesc şi-şĭ stăpînesc locurile lor; 184, ca urmaşĭ; 257, care deşi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'au nicĭ un soiu de proprietate.

Are 3 biserici ortodoxe, cu 10 deserventĭ şi una catolică; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6450 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 6155 leĭ.

www.dacoromanica.ro

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti.

Tazlăul saŭ **Prăjoaia**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul, situat pe malul drept al Tazlăuluĭ-Mare, la 7 kil. de satul Berzunţul (şcoală).

Are o populaţie de 135 suflete.

Vite: 9 caĭ, 187 vite marĭ cornute, 18 porcĭ şi 11 capre.

Tazlăul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situat în valea şi pe pîrîul Tazlăul-Sărat, la N. de Gîrlele, la 4500 m. de satul Lucăceşti (şcoală).

Are o populaţie de 442 suflete; o biserică, fostă schit de călugărĭ, zidită în secolul XV (1496), rezidită în 1852 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 30 caĭ, 311 vite cornute, 33 porcĭ şi 63 capre.

Pe teritoriul cătunuluĭ se află peste 58 de puţurĭ cu păcură, care daŭ ţiţeiŭ în mare cantitate, iar gropĭ părăsite sunt peste 100.

Tazlăul, *cătun*, cu 56 locuitorĭ, făcînd parte din com. Solonţul, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, situat la poalele munteluĭ Utura, în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 11 kil. de satul Solonţul (şcoală).

Tazlăul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la 31 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 287 fam.; 3 bisericĭ şi o şcoală.

Tazlăul, *fostă mănăstire*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situată pe valea Tazlăuluĭ şi zidită de Ştefan-cel-Mare la 1496, în al 40-lea an al domnieĭ sale, pe locul unde maĭ înainte exista mănăstirea cu acelaşĭ nume, precum se constată dintr'un uric din 1481 al aceluĭ Domn, prin care dă Sf. Mănăstireĭ din Tazlăul saŭ Tazlov, douĕ sate din vecinătate: Borileşti şi Dragoteşti (v. Melchisedec, «Notiţe istorice şi archeologice», adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi bisericĭ antice din Moldova, pag. 89—92). În anul 1852 s'a reînoit catapiteasma şi alte lucrurĭ maĭ micĭ, cu cheltuiala luĭ Gh. Constantinidi. Uşa cea mare de lemn din năuntru este în stil gotic şi încadrată în stîlpĭ de granit, groşĭ de o palmă şi foarte frumos sculptaţĭ; are şi o inscripţie slavonă pe ea, care ne arată că există de 400 anĭ. Din ornamentaţiile cele vechĭ nu se maĭ găsesc; cele noĭ sunt de bacfon rusesc.

Această mănăstire se întindea pe marginea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, ocolită fiind din treĭ părţĭ de munţĭ uriaşĭ, ale căror poale şi vîrfurĭ sunt acoperite cu brazĭ. Curtea eĭ este spaţioasă, pătrată şi înconjurată cu zidurĭ înalte de peatră. Deasupra porţeĭ are o clopotniţă; în stînga sunt casele egumeneştĭ, toate zugrăvite.

Dinaintea bisericeĭ este un turn care conţine şi vre-o 5 chiliĭ; afară din curte este o grădină frumoasă.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Tazlăul, *ape minerale*, situate pe moşia statuluĭ, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, pe malul drept al pîrîuluĭ Tazlăul, la poalele dealuluĭ Măgura-Mică.

Înălţimea deasupra nivelului Măreĭ a acestor izvoare e de 430 m. Izvorul principal se află la 2 kil. spre N.-V. de mănăstirea Tazlăul.

Izvoarele fac parte din clasa apelor alcaline-sodice-salifere şi bicarbonate; conţinutul lor este analog cu al apelor minerale de la Slănic, Ems, Royat, Gleichenberg.

Terenurile aparţin grupeĭ terţiare; izvorul principal iese dintr'un chist argilos, care formează malul stîng al pîrîuluĭ; apa se adună într'o escavaţiune la malul pîrîuluĭ Tazlăul.

Proprietăţile fizice şi chimice sunt următoarele: apa este limpede, incoloră, cu un miros de hidrogen sulfurat şi cu un gust sărat. Temperatura $14^0,5$ C. Apa degajează puţin gaz, compus din anhidrită carbonică, hidrogen sulfurat şi o hidrocarbură.

Densitatea determinată de d. Poni este egală cu 1,0082, la temperatura, 17^0 C.

Hîrtia de turnesol este înroşită, ceea ce indică o reacţiune acidă.

Aceste ape sunt bune contra reumatismuluĭ, accidentelor secundare şi terţiare sifilitice şi contra diferitelor eczeme.

Tazlăul, *culme de munţĭ*, jud. Bacăŭ, plăsile Tazlăul-d.-s. şi Tazlăul-d.-j., care, începînd din Tarcăul, apucă spre E. şi intră în jud. Bacăŭ, pe la Băsăşti. De aci înainte e formată numaĭ de dealurĭ, care despart Tazlăul-Mare de Bistriţa şi de Siret, apoĭ Trotuşul de Siret pănă la Adjud (jud. Putna).

Tazlăul, *rîŭ*. Izvoreşte din muntele Goşmanuluĭ, jud. Neamţu, plasa Bistriţa, comuna Tazlăul şi curge printr'o vale frumoasă pănă în dreptul satuluĭ Tazlăul, urmînd direcţiunea V.-E.; de aci coboară într'o vale, cu coastele rîpoase şi descoperite, mergînd paralel cu Bistriţa şi Siretul, printre masivul Tazlăuluĭ-Mare, la E. şi ale Pietreĭ şi Moineş-

www.dacoromanica.ro

tilor (jud. Bacău) la V., străbătînd până la hotar în două rînduri șoseaua județeană Dobreni-Moinești (în dreptul kil. 42—46 ramificat).

Se varsă în Trotuș, în fața satului Onești, la Slobozia-Mieluluĭ din com. Rîpile.

Afluenții săĭ din jud. Neamțu sunt, pe dreapta: pîrîul Șoimuluĭ, Puciosuluĭ, Cociorveĭ, Babeĭ, Nacladul; pe stînga: pîrîul Carpănul, Brusturosul, Strajeĭ, Peștiosul, Limpegiorul, Răcilă, Carpănul și Raduluĭ.

In jud. Bacău, udă cele două plășĭ ce poartă numele de Tazlăul și se încarcă pe dreapta cu: Pîrîul-luĭ-Coman sau Negrul, Solonțul, Tazlăul-Sărat, pe care-l primește la satul Tețcani, Cernul, Verșești, Berzunțul; Pîrîul-Albelor, Bîrsănești, Gura-Văiĭ și Prisăcelul; iar pe stînga, cu Pîrîul-Bouluĭ, Slatina, Borzești, Pîrîul-Sîrbilor, Nadișa, Fînațuluĭ, Turluiul, Orășa, Valea-Rea, Filipea, Bălăneasa, Helegiul, Deleni, Brătila și Belciul.

Lungimea cursuluĭ său este de 58500 m. Apele sale sunt repezĭ și pe timp ploios lesne se revarsă, inundînd foarte iute mai toată valea sa. Albia-ĭ este bolovănoasă, iar de la Tețcani în jos conține pietriș. Valea-ĭ este în general largă de 1 1/2 kil. și comunică cu valea Bistrițeĭ prin pasul Orășeĭ, pe unde trece și șoseaua Bacău-Ocna, care se lasă spre S. pe această vale.

Tazlăul, *vale,* în jud. Neamțu și Bacău. Are direcția N.-V. spre S.-E., paralelă cu a Siretuluĭ și printr'însa curge Tazlăul-Mare. Este coprinsă între șira Moineștilor și a Tazlăuluĭ. Este viabilă, veselă, roditoare și cu aer curat, dar expusă revărsărilor dese ale rîurilor. Este garantată în contra curenților recĭ de la N. și E., precum și din părțile muntoase de la V., prin ridicăturĭ de tărîm destul de importante, așa că clima sa este foarte dulce și plăcută. Nimic nu împedică vederea de la începutul eĭ, pe povîrnișul S.-E. al munteluĭ Tarcăul, până în valea Trotușuluĭ.

Tazlăul-de-Jos, *plasă,* jud. Bacău, numită ast-fel de la apa Tazlăuluĭ.

Se mărginește la E. cu pl. Bistrița-d.-j., de la satul Turluiul până la satul Gropile, către comunele Dealul-Noŭ, Valea-Mare, Faraoani, Cleja și Fundul-Răcăciuni; la S.-E., cu jud. Putna și pl. Trotușul, pe o mică întindere; la S. și S.-V., cu pl. Trotușul, spre comunele înșirate d'alungul Trotușuluĭ, de la comuna Onești până la com. Doftana; la V., cu pl. Munteluĭ, spre comunele Dărmănești-Văsieștĭ, Moinești și Poduri; iar la N., cu pl. Tazlăul-d.-s., spre comunele Bucșești, Tețcani și Nadișa.

Are forma uneĭ pîlniĭ, al căruĭ gît ar fi între izvoarele pîrîuluĭ Răcăciuni și confluența Tazlăuluĭ-Mare cu Trotușul.

Rîul Tazlăul intră în plasă pe la Gura-Cernul și, după ce o străbate în direcția de la N. la S., se varsă în Trotuș, la E. de Slobozia-Mieluluĭ, de unde însuși Trotușul curge pe limita plășeĭ până la satul Motocești. Tazlăul se încarcă cu pîrîurile: Strîmba, Berzunțul, Albele, Bîrsănești, pe dreapta; și Turluiul, Comanul, Valea-Rea, Drăgugești, Brătila și Belciul, pe stînga. Dintre afluenții Trotușuluĭ, pîrîul Păltinata curge pe dintregul în această plasa, iar Caraclăul o udă numaĭ în cursul său superior. Șirele de dealurĭ numite ale Tazlăuluĭ merg în direcție N.-V. spre S.-E., pe marginea de E. a plășeĭ, iar ultimele ramificărĭ din șira Moineștilor brăzdează partea S.-V. a plășeĭ, închizînd între ele valea rîuluĭ Tazlăul-Mare.

După vechia împărțire administrativă, maĭ cuprindea și comunele Nadișa, Scorțeni, Tețcani și Ardeoani, care azĭ sunt alăturate de pl. Tazlăul d.-s. Alte două comune, care aparțineaŭ plășeĭ Trotușul, și anume Gropile și Rîpile, s'aŭ alipit de această plasă, unită altă dată administrativ cu pl. Trotușul și numită pl. Tazlăul d.-j.-Trotușul.

Cuprinde 10 comune rurale, avînd reședința în Tîrgul-Valea Rea: Boșoteni, Sănduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugești, Brătila, Gropile, Rîpile, Berești, Berzunțul și Bîrsănești.

Are o suprafață de 42499 hect., cu o populație de 18095 locuitorĭ; 10 școlĭ; 12 parohiĭ, cu 42 bisericĭ filiale, deservite de 20 preoțĭ și 44 cîntărețĭ; 6 bisericĭ catolice; 76 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 646 caĭ, 10233 vite marĭ cornute, 2148 porcĭ, 1391 capre și 9126 oĭ.

Viile ocupă 266 hect.

Budgetul comunelor din plasă e, la venitурĭ, de 69435,84 leĭ și la cheltuelĭ, de 31286,02 leĭ.

Drumurile sunt: calea națională Bacău-Ocna, care trece prin comunele: Sănduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugești, Bîrsănești. Această cale are 2 podurĭ: la Helegiŭ, pe Tazlăul-Mare și la Onești, pe Trotuș. Maĭ este un drum vecinal-comunal, care leagă Bărsănești d'a dreptul cu Tîrgul-Ocna.

Tazlăul-de-Sus, *plasă,* jud. Bacău, numită ast-fel de la Tazlăul-Mare, care în cursul său superior, o străbate prin mijloc. Maĭ nainte se numea Tazlăul-Sărat, fiind-că rîul ce poartă acest nume o udă în întregime.

www.dacoromanica.ro

Rîul Tazlăul-Mare udă plasa, în direcţie N.-V. spre S.-E., pănă la Gura-Cernuluĭ. Aceasta se încarcă pe dreapta, cu pîrîul Co. man, Solonţul şi Tazlăul-Sărat; iar colţul de E. al plăşiĭ, este udat de pîrîul Trebişul.

Este străbătută de partea N. a culmeĭ Tazlăuluĭ la E. şi de culmile şireĭ Pietreĭ la V.

Aceasta plasă se întindea, maĭ nainte de 1892, pănă la graniţa V. a judeţuluĭ, mergînd de la Ghimeş pănă la Doftana. Din 15 comune din care se alcătuia maĭ înainte, i s'aŭ luat comunele Măgireşti, Valea-Arinilor, Podurile, Moineşti, Văsîeşti, Brusturoasa, (Agăşul nu era înfiinţată) Comăneşti, Dărmăneşti şi Doftana. Cele 8 d'întîiŭ aŭ format plasa Munteluĭ (Doftana s'a alipit de plasa Trotuşul), iar comunele Luncani şi Slobozia-Luncani, ce erau în pl. Bistriţa-d.-s., precum şi Nadişa, Scorţeni, Ardeoani şi Teţcani, care eraŭ alipite de fosta plasă Tazlaul-d.-j.-Trotuşul, s'aŭ alipit de această plasă.

Ea coprinde azĭ 12 comune cu reşedinţa în Scorţeni: Luncani, Slobozia-Luncani, Băsăşti, Scorţeni, Nadişa, Schitul-Frumoasa, Băhnăşeni, Solonţul, Leontineşti, Ardeoani, Teţcani, şi Bucşeşti.

Are o populaţie de 17812 locuitoriĭ; 12 şcolĭ; 11 parohiĭ cu 61 bisericĭ filiale şi deservite de 19 preoţĭ şi 42 cîntăreţĭ; 5 bisericĭ catolice.

Teritoriul pl. are 54991 hect., dintre care 21450 hect. pădure, 9615,22 hect. pămînt de cultură.

Locuitoriĭ posedă: 732 caĭ, 10334 vite cornute, 2282 capre, 9659 oĭ; 651 stupĭ cu albine.

Viile ocupă 8567,50 hect.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Bacău-Moineşti - Tîrgul-Ocna şi alte căĭ vecinale comunale, care leagă satele acestei plăşĭ.

Tazlăul-Mare, *ramură de munţi,* în grupa Trotuşuluĭ, jud. Neamţu, jud. Bacău, formînd marginele basinuluĭ Trotuşul în acest judeţ.

Tazlăul-Mare, *rîŭ,* jud. Neamţu şi jud. Bacău. Vezĭ *Tazlăul,* rîŭ.

Tazlăul-Frumos, *pădure,* de 14700 pog., în jud. Neamţu, pl. Bistriţa. (Vezĭ Braniştea, moşie).

Tazlăul-Sărat, *sat,* jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 7500 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 107 suflete.

Vite: 7 caĭ, 79 vite cornute şi 14 porcĭ.

Tazlăul-Sărat, *rîŭ,* jud. Bacău, plăşile Munteluĭ şi Tazlăul-d.-s. Izvoreşte din locul Flocea de pe muntele Geamăna, pe limita judeţelor Bacău şi Neamţu. Curge maĭ întîiŭ spre E.-S.-E., pe urmă spre S., pănă la Lucăceşti, şi spre E., ridicîndu-se puţin spre N., spre a se vărsa în Tazlăul-Mare, la Teţcani. Valea sa este cuprinsă între culmea Pietreĭ şi a Moineştilor.

Afluenţiĭ săĭ, pe dreapta: Dianca, iar pe stînga: Valea-Arinilor, Ruja, Călnuşul, Bejenia, Bîrzul, Stănişoara, Modîrzăul, Corniţa şi Vădîmbul. Apele-ĭ sunt repezĭ şi albia, bolovănoasă. Conduce maĭ multe morĭ şi herestrae. Lungimea sa este de 39750 m.

Tazlî-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusă. Are o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brazdînd partea centrală a plăşeĭ şi nordică a com. Pe la poalele sale merge un drum comunal de la Camber la Slava-Cercheză. Are un vîrf înalt de 258 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Tazlî-Burun-Ceair, *alt nume al văiĭ* Nursus-Ceair, jud. Constanţa, pe care ea îl poartă pe teritoriul com. rur. Garvan.

Tazlîc-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Alacapî, situat în partea E. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Se întinde pe la E. satuluĭ Alacapo, avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. Este tăiat pe la fiecare din extremităţĭ de câte un val al luĭ Traian, iar în partea S. maĭ este tăiat şi de calea ferată Constanţa-Cernavoda şi de drumul com. Omurcea-Alacapî. Are o înălţime maximă de 83 m. şi domină întreg satul Alacapî, care se află la 1 kil. spre V., precum şi ambele valurĭ ale luĭ Traian, calea ferată şi drumul comunal.

Tazlîc-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Ciamurli-d.-s., căt. Caugagi. Se desface din dealul Taş-Bair, şi se întinde spre N., în o direcţie de la S.-V., spre N.-E. Are un vîrf de 189 m., dominînd pîrîul Slava şi satul Caugagi. Este de natură stîncoasă şi acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Tazlîc-Cula, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnicul; curge spre S., pe lîngă dealul Tazlîc-Culac, taie drumul com. Tocsof-Rîmnic şi după 3 kil. se deschide în valea Cuiu-Culac, pe dreapta, în satul Tocsof.

Tazlîc-Cula, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, oraşul Babadag; iese din dealul Ianchi-Bair, se îndreaptă spre N.-E., brăz-

www.dacoromanica.ro

dînd partea N. a plăşiĭ şi a com., şi după 3 kil. se varsă în balta Toprac-Chiopru, lîngă şoseaua naţională Tulcea-Constanţa.

Tazlîc-Culac, *deal*, în jud. Tulcea, partea S. a plăşeĭ Istruluĭ şi cea V. a com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair, se întinde spre S. în o direcţie de la N.-E. spre S.-V., pănă în pîrîul Casimcea. La poalele E. e aşezat satul Tocsof. E tăiat de drumul Rîmnic-Tocsof şi este acoperit cu păşunĭ.

Tăbăcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Jideni, în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la poalele dealuluĭ Coţatcul, şi la 200 m. spre V. de cătunul de reşedinţă, Oratia.

Tăbăcăria, *iaz*, în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. urb. Constanţa, situat în partea de E. a plăşeĭ, cea de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N. de oraşul Constanţa şi la 1 kil. spre N.-E. de satul Anadol-Chioi. Are o suprafaţă de aproape 100 hect. Din el se scoate o mare cantitate de peşte. In partea de N.-E. se apropie foarte mult de Mare, însă nu comunică cu ea prin nicĭ o parte. Maĭ la N. de acest iaz se întinde marele lac Siut-Ghiol. Este înconjurat de drumurile comunale Anadol-Chioi-Tăbăcăria (fabrică), Tăbăcăria-Palazul-Mare şi Palazul-Mare-Anadol-Chioi. In partea de V., pe malul său, sunt foarte multe grădinariĭ.

Tăbăceşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisăcani, pe pîrîul Bolborosoaia, spre S. de satul Prisăcani.

Are o populaţie de 309 locuitorĭ, în care intră şi populaţia cătunelor Pleşeşti şi Valea-cu-Apă.

Tăbălăeşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Crasna, jud. Fălciu, pe dealurĭ şi văĭ. Se mărgineşte la N., cu comunele Boteşti şi Avereşti; la S., cu com. Stroeşti; spre E., cu comunele Iepureni şi Duda, şi la V., cu Gugeşti. Este formată din satele: Tăbălăeşti, Valea-Seacă şi Manţul, cu o populaţie de 180 familiĭ, saŭ 265 suflete.

Are o biserică şi o şcoală.

Vite: 75 caĭ, 355 vite marĭ cornute, 197 porcĭ şi 384 oĭ.

Este udată de pîrîul Crasna, ce trece prin mijlocul său.

Tăbălăeşti, *sat*, în partea de N. a com. Tăbălăeşti, pl. Crasna, jud. Fălciu, aşezat parte pe coasta dealuluĭ şi parte pe şesul Crasneĭ.

Este reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 539 locuitorĭ; o biserică vechie, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală, înfiinţată la 1864.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ vechĭ

Tăbărăşti, *com. rur.*, jud. Buzău, pl. Cîmpul, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 12 kil. de oraşul Buzău.

E formată din cătunele: Bentul, Gălbinaşul, Tăbăreşti-Vechĭ şi Tăbăreşti-Nouĭ, cu o populaţie de 1640 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 5230 hect.; o şcoală, în cătunul Gălbinaşul; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paraclisĕrĭ, şi din care catedrala e cea cu hramul Sf. Nicolae; 8 cîrciumĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Tăbăreşti-Vechĭ, Bentul-Dudeasca, Gălbinaşul, Iliasca şi Sforile moşnenilor Lipienĭ.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua judeţeană Buzău-Brăila, prin Tăbăreşti, şi alte drumurĭ naturale.

Locuitoriĭ posedă: 197 caĭ, 311 ţepe, 75 mînjĭ, 734 boĭ, 542 vacĭ, 245 viţeĭ, 8 bivolĭ, 24 bivoliţe, 3 asinĭ, 575 porcĭ, 2 capre şi 3500 oĭ; 48 stupĭ de albine.

Tăbăreşti, *staţie de-dr.-d.-fier*, judeţul Buzău, pl. Cîmpul, com. Tăbăreşti, pe linia Buzău-Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Buzău (9,6 kil.) şi Cilibia (6,3 kil.). Inălţimea d'asupra nivelului Mărĭ e de $72^{m},64$. Venitul acesteĭ staţiĭ a fost pe anul 1896 de 19464 leĭ, 85 banĭ.

Tăbăreşti-Noĭ, *cătun* al com. Tăbăreşti, jud. Buzău, cu 110 locuitorĭ şi 24 case.

Tăbăreşti-Vechĭ, *cătun* de reşedinţă al com. Tăbărăşti, jud. Buzău, cu 460 loc. şi 103 case.

Tăbăreşti-Vechĭ, *moşie*, în jud. Buzău, com. Tăbărăşti, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Mihaiŭ-Vodă; acum dată în loturĭ.

Tăcmăneşti (Călugăreni), *sat*, în partea de S. a com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Tăcmăneşti.

Are o suprafaţă de 624 hect., cu o populaţie de 74 familiĭ, saŭ 310 suflete; o biserică de lemn, făcută între aniĭ 1826 şi 1830, de locuitorĭ.

Vite: 67 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 100 oĭ şi 4 rîmătorĭ.

E străbătut de la V. la E. de o rîpă, formată din scurgerea ploilor.

Tăcuta, *com. rur.*, în partea de

www.dacoromanica.ro

N. a plășeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 41 kil. de orașul Vasluiŭ și la 9 kil. de Codăești, reședința plășeĭ, situată parte pe deal, parte pe văĭ.

E formată din satele: Tăcuta, Cujba, Potropești, Ruleni, Pripoarele și Focșasca, pe o întindere de 3603 hect., cu o populație de 298 familiĭ, saŭ 1396 suflete.

Are 4 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 eclesiarhĭ; o școală; 2 iazurĭ; o velniță și 4 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 4 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 65 pluguri și 120 care cu boĭ, 16 pluguri și 26 căruțe cu caĭ; 77 stupĭ cu albine.

Vite: 720 vite marĭ cornute, 1293 oĭ, 2 capre, 131 caĭ și 137 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3146 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3109 leĭ, 91 banĭ.

Tăcuta, *sat* și reședința com. Tăcuta, la E. com., pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între dealurile Dumaști și Larga, pe o suprafață de 2150 hect., cu o populație de 133 familiĭ, saŭ 741 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhĭ, făcută de fostul proprietar al moșieĭ, Gh. Sturdza; o școală, înființată la 1867; 2 morĭ; o fabrică de spirt; 3 cîrciumĭ și 1 iaz.

Vite: 337 vite marĭ cornute, 1072 oĭ, 44 caĭ și 84 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 26 pluguri și 62 care cu boĭ, 6 pluguri și 16 căruțe cu caĭ

Tăetura, *sat*, în jud. Neamțu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Talpa.

Are o populație de 54 suflete.

Tăetura-Bărboși, *sat*, în jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Bărboși, situat în mijlocul pădureĭ Bărboși, pe moșia cu acelașĭ nume.

Are o populație de 40 loc.

Prin sat trece pîrîul Prunocul.

Tăetureĭ (Plaiul-), *trecătoare*, din Neagra-Șaruluĭ peste Călĭman, în Ardeal, jud. Suceava.

Tăetureĭ (Poiana-), *poiană*, în vîrful munteluĭ Tăetura, jud. Suceava, la o înălțime de 1408,3 metri.

Tăeturile, *munte*, (1408,3 m.), în jud. Suceava, com. Neagra-Șaruluĭ.

Tălășmanul, *munte*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Dobreni.

Tălhărești, *sat*, în partea de N.-E. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, așezat pe coasta de V. a dealuluĭ Dolheni.

Are o populație de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

E udat de pîrîul Idriciul.

Tălpașul, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 45 kil. de Craiova și la 16 kil. de reședința plășeĭ, Melinești.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca.

Se învecinește la N. cu com. Zăicoi; la S., cu căt. Golumbuluĭ, com. Amărești; la E., cu comunele Ghioroiul și Poenari, din jud. Vîlcea, de care se desparte prin dealurile Ghioroiul și Poienarul; iar la V., cu comunele Mierea și Slăvuța, de care se desparte prin dealurile cu acelașĭ nume.

Este accidentată de dealurile: Mueri, de la N. la S., Blindaruluĭ și Nistoiuluĭ.

Ține de basinul rîuluĭ Plosca.

In 1873, com. se compunea din următoarele 12 cătune: Dănciulești, Duțulești, Halăngești. Nistoiul, Pîrvulești, Popești, Robești, Soceni, Tălpașul, Viezureni, Vladimirești și Zăicoiul.

Se compune din 4 cătune: Tălpașul, reședința, Vladimirul, Soceni și Nistoiul.

Are o suprafață de 350 hect., cu o populație de 1410 locuitorĭ; două bisericĭ, una în căt. Soceni, fondată cu ajutorul preotuluĭ Vasile Socianu, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, cea-l'altă în căt. Tălpașul, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, fondată de Ghiță și Năstase Tălpășăneanu, deservite de 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală mixtă în căt. Soceni.

După legea rurală din 1864 sunt 36 locuitorĭ împămînteniți.

Este străbătută de căĭ vecinale, pe o lungime de 8 kil., și de căĭ comunale, pe o lungime de 2 kil.

Budgetul com. e la venitur de 2184,88 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1988,6 leĭ.

Vite sunt: 51 caĭ, 429 vite marĭ cornute, 563 oĭ, 314 capre și 223 porcĭ.

Tălpașul, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Dolj, pl. Amaradia, situat pe dreapta pîrîuluĭ Plosca, la 9 kil. spre S. de Zăicoiul și la 45 kil. spre N. de Craiova. E format din două căt.: Tălpașul-d.-s. și Tălpașul-d.-j., cu o populație de 764 suflete.

Are 2 bisericĭ, din care una parohială în căt. Tălpașul-d.-s., cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, fondată de Gh. și Năstase Tălpășanu, și una filială în căt. Tălpașul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Comunicația se face prin șoseaua comunală, care pune com.

www.dacoromanica.ro

în legătură la N. cu Soceni, iar la S., cu Fărcaşul.

Tălpălăi, *sat,* cu 153 loc., jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre N.-E. de satul Pînceşti şi la 2 1/2 kil. de el, aşezat pe vale.

Locuitorii posedă 287 vite mari cornute.

Tălpăşeni, *sat,* cu 37 locuitori, jud. Fălciu, pl. Crasna, com. Brădiceşti, proprietate răzăşească.

Tălpăşeşti, *cătun* al com. Ceaurul, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat pe partea dreaptă a apei Şuşiţa, la S. com. Băleşti.

Are o întindere de 1000 hect., cu o populaţie de 113 familii, saŭ 358 suflete.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 78 care cu boi, o căruţă cu cai; 15 stupi; 232 vite mari cornute, 23 cai şi 128 rîmători.

Comunicaţia în cât. se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la N. cu Băleşti, iar la S. cu com. sa Ceaurul.

Tălpăul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidigeni, spre S. de satul Ghidigeni, pe malul stîng al rîului Bîrladul.

Tălpeşti, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul. E situată în partea de S.-E. a com. şi udată de pîrîul Gresarea. Are o biserică.

Tălpigi saŭ **Tălchici**, *sat,* făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciu, la 3 kil. de reşedinţa comunei.

Are o suprafaţă de 630 hect., cu o populaţie de 171 familii, saŭ 703 suflete; o şcoală; o biserică, cu hramul S-ţii Voevozi, deservită de un preot şi 3 cîntăreţi, clădită, în 1865, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o condică.

Tămădăul, *moşie* a statului, pendinte de mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, arendată cu 16550 lei anual.

Tămădăul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de Tămădăul-d.-s., pe malul drept al văii Mostiştea. Intre aceste sate este un pod de lemn peste gîrla Mostiştea.

Are o suprafaţă de 1800 hect., cu o populaţie de 196 locuitori; o biserică, cu hramul S-ţii 40 de Mucenici; 1 heleşteu.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Vite: 290 vite mari cornute şi 415 vite mici cornute.

Tămădăul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al văiei Mostiştea. Prin mijlocul satului trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Brăila. Aci este reşedinţa primăriei.

Are o suprafaţă de 1900 hect., cu o populaţie de 584 locuitori; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă; 2 maşini de treerat cu aburi; o moară pe apă, o moară cu aburi; un heleşteu şi un pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumari şi un hangiu.

Vite: 795 vite mari cornute şi 1666 vite mici cornute.

Tămădăul-Dîrvari, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la E. de Bucureşti, lîngă valea Mostiştea, la 38 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Dîrvari, Tămădăul-d.-s. şi Tămădăul-d.-j., cu o populaţie de 1176 locuitori.

Se întinde pe o suprafaţă de 5550 hect.

Are 3 bisericî (în fie-care cât. cîte una); o şcoală mixtă; o moară cu aburi, 2 mori pe apă; 3 maşini de treerat cu aburi; 3 heleştee; 1 pod.

Locuitorii posedă: 201 pluguri: 104 cu boi şi 97 cu cai; 205 care şi căruţe: 112 cu boi şi 93 cu cai; 491 cai şi iepe, 438 boi, 351 vaci şi viţei, 10 tauri, 29 bivoli, 44 bivoliţe, 13 capre, 350 porci, 2607 oi.

Improprietăriţi sunt 141 locuitori şi neîmproprietăriţi, 151.

Comerciul se face de 4 cîrciumari şi 1 hangiu.

Tămăoani, *sat,* în jud. Covurluiu, pl. Prutul, com. Frumuşiţa, în sus de reşedinţa comunei.

Are o populaţie de 438 suflete şi o biserică.

Tămăşani, *sat,* făcînd parte din com. Umbrăreşti, jud. Tecuciu, aşezat pe partea stîngă a Bîrladului, la 1 kil. şi 200 m. de reşedinţa comunei.

Are o populaţie de 138 suflete.

Tămăşelul, *munte,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, situat la extremitatea de N.-E. a jud., serveşte ca hotar despre Transilvania.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud. Fălciu, pl. Mijlocul.

Are o populaţie de 138 familii, saŭ 760 suflete; o biserică, făcută la 1853, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Locuitorii sunt răzeşi vechi. Ei posedă: 211 vite mari cornute, 380 oi, 40 cai şi 260 porci.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud.

www.dacoromanica.ro

Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de orașul Roman, la 9 kil. de el și la 10 kil. de reședința plășeĭ. E așezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul, într'un loc jos.

Are o populație de 1060 suflete, compusă numaĭ din Ungurĭ; o biserică catolică, formînd o parohie cu locuitoriĭ Ungurĭ din satul Sagna și orașul Roman; o școală mixtă.

Se face aci bîlciŭ la 24 August.

Budgetul com. e la venituri de 1824 leĭ, 85 banĭ și la cheltueliĭ, de 1795 leĭ.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Tămășești, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Parișești, Spînești, Stănceasca, cu mahalaua Lacul-Spurcat, și Tămășești. E situată pe partea stîngă a apeĭ Glavaciocul, la 23 kil. de București, 60 kil. de Giurgiŭ și 12 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți, constituind parohia Tămășești; o școală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Se face tîrg cu obor de vite la Duminica Floriilor.

Tămășești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dîrmonești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Tămășești, *sat* și reședința com. cu același nume, jud. Roman, pl. Moldova, com. Tămășești.

Aicĭ s'a dat la 22 August 1454 lupta între Alexandru-Vodă și Bogdan, în care luptă cel d'întîiŭ fu învins și perdu și domnia.

Tămășești, *cătun*, pendinte de com. Tămășești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul.

Are o suprafață de 1520 hect., din care s'a dat la 150 locuitorĭ, foștĭ clăcașĭ, 450 hect.

Are un petec de pădure de 180 hect.

Pe dealul unde se face bîlciul, sunt niște ruine despre care se zice că aŭ fost o cetate romană.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Tămășoaia, *cătun*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Coțofenești, așezat lîngă cătunele Coțofenești și Satul-Noŭ, în lunca Trotușuluĭ, sub poalele pădureĭ.

Are o populație de 180 locuitorĭ.

Tănase (Gîrla-luĭ-), *gîrlă*, jud. Tulcea, pl. Măcinul, com. Pisica, cătun. Azaclîul, în partea de N.-V. a plășeĭ și cea de S.-V. a comuneĭ. Se desface din Dunăre, merge spre N.-E., prin grindul Vălcanuluĭ, se unește cu gîrla Hilerul și, după un curs de 3 kil., se varsă iar în Dunăre, lîngă satul Azaclîul.

Tănase (Grindul-luĭ-), *grind*, jud. Tulcea, în partea de S. a plășeĭ Sulina și cea de V. a com. Sf. Gheorghe, situat lîngă brațul Sf. Gheorghe. Se întinde ca o fășie spre S.-V. Are 18 hect. întindere.

Tăndălești, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, situată între com. Logești, la N., și Colțești, la S., pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 567 locuitorĭ; o școală, înființată la 1854; o biserică de zid, refăcută de locuitorĭ la anul 1884, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 2 căruțe cu caĭ, 31 care cu boĭ; 317 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 312 oĭ, 36 capre și 214 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 880, banĭ 5, iar cheltuelile, de leĭ 869, banĭ 20.

Rîul Amaradia o udă de la N. la S.

Comunicația în com. se face printr'o șosea vecinală, care o pune în legătură la N. cu Logreștĭ-Birnici, iar la S. cu Colțești.

Dealurĭ sunt: al-Gîlceștilor spre V., Dealul-Viilor și al-Horgeĭ spre E.; iar văĭ: a Amaradieĭ, a Crainuluĭ-cu-Corbul și Valea-Horgea.

Tărățeni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Pipirig, situat pe pîrîul cu același nume, spre marginea jud. Suceava.

Are o populație de 108 suflete.

Locuitoriĭ posedă 295 capete de vite.

Tărdești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moșoaia, jud. Argeș, pl. Pitești.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Oltenița, situată la 77 kil. spre E. de București, lîngă rîul și balta Mostiștea.

Se compune din satele: Curătești, Luptători, Odaia-Vlădichiĭ și Tăriceni, cu o populație de 1351 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafață de 6500 hect.

Are 3 biserici: la Curătești, Odaia-Vlădichiĭ, și Tăriceni; 2 școale mixte; 3 bălțĭ.

Budgetul com. e la venituri de 6256 leĭ, și la cheltueliĭ, de 5112 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 259 pluguri: 252 cu caĭ și 7 cu boĭ; 288 care și căruțe: 276 cu caĭ și 12 cu boĭ; 815 caĭ și țepe, 22 armăsarĭ, 25 boĭ, 444 vacĭ și viței, 37 taurĭ, 15 bivolĭ, 117

www.dacoromanica.ro

bivoliţe, 812 porcĭ şi 2586 oĭ. Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Improprietăriţĭ, 264 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 276.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe valea Prahoveĭ, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 1352 hect., cu o populaţie de 1255 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, fondată la 1735 de Radu Scarlat vel vistier şi Maria, soţia sa, reparată în 1843 de Marele Ban George Filipescu şi Ecaterina, soţia sa, iar maĭ în urmă de locuitorĭ, şi acum deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, numit de Şirna.

Un număr de 158 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 772 hect. Eĭ posedă: 67 caĭ şi ĭepe, 258 vacĭ, 4 bivolĭ, 345 oĭ şi 139 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 7436 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 4126 leĭ, 38 banĭ.

Prin com. trece şoseaua Tăriceni-Popeşti şi Poenari-Burchi.

Tăriceni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov. Situat la E. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Mostiştea. Se împarte în două trupurĭ: Tăriceni-d-s. şi Tăriceni-d.-j.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 430 hect. cu o populaţie de 423 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 555 şi al celor micĭ, de 1233.

Tăriceni-Curăteşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie şi Cotroceni, jud. Ilfov, arendată cu 61300 leĭ anual, împreună cu Odaia-Vlădichiĭ, afară de trupul Cotroceanca, care s'a vîndut de vecĭ.

Tărîţa saŭ **Gura-Solonţuluĭ**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Băhnăşeni, situat la confluenţa pîrîuluĭ Solonţul cu Tazlăul-Mare, la 3200 m. de satul Băhnăşeni (şcoală).

Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ, şi o cîrciumă.

Vite sunt: 8 caĭ, 173 vite marĭ cornute şi 6 porcĭ.

In sat, în fie-care an, la S-ta Măria-Mică (8 Septembrie), se face tîrg.

Tărleşti, *sat*, cu 15 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Tărpeşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Tărseşti, *sat*, cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Drăganul Bascovel.

Tărtărăul, *munte*, la N. com. Aninişul, plaiul Novaci, jud. Gorj, în partea dreaptă a Gilortuluĭ, situat între munţiĭ: Macaria, Mîndra şi Tăuzul. Aci se află pichetul cu No. 11, numit Mîndra.

Tărtărăul, *pichet*, cu No. 15, jud. Gorj, situat pe muntele Tărtărăul.

Potecele ce se supraveghează din acest pichet, sunt: 1, poteca ce pleacă din Tîmpa, în direcţia N.-V., trece pe la obîrşia pîrîuluĭ Frumoasa şi ajunge în poalele munteluĭ Tărtărăul, la pichet; a 2-a, poteca ce se detaşează din poteca generală Novaci-Tîmpa, spre stînga, în direcţia N., trecînd peste vîrful Pleşea-Tîmpeĭ, şi scoboară în Tărtărău.

De la pichetul Poiana-Muereĭ, la Salane, mergĭ pe linia de frontieră.

Tărtăşeşti, com. rur. jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N.-V. de Bucureşti, pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, la 30 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Brezoaia şi Ciocăneşti prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Bujoreanca, Călugărul, Hanul-de-Pămînt şi Pajerea, cu o populaţie de 1148 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1558 hect.

Are 3 bisericĭ, (la Bujoreanca, Călugărul şi Pajerea); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Budgetul com. e de 5417 leĭ la venituri, şi de 4937 leĭ, la cheltueliĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 care şi căruţe; 119 cu boĭ şi 32 cu caĭ; 71 pluguri: 62 cu boĭ şi 9 cu caĭ; 103 caĭ şi ĭepe, 311 boĭ, 266 vacĭ şi viţeĭ, 36 taurĭ, 23 capre, 291 porcĭ şi 1696 oĭ.

Improprietăriţĭ, 132 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 149.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 5 hangiĭ.

Tătarca, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Şiviţa. Are o populaţie de 403 suflete; o biserică şi o şcoală.

Tătarilor (Şanţul-), *resturĭ dintr'o vechie fortificaţie*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluĭ, cătunul Mierea. Şanţul începe din culmea dealuluĭ pădureĭ Mierea, se lasă în jos, trece rîul Nişcovul şi urcă pe dealul opus, în pădurea Filitis.

www.dacoromanica.ro

Tătarilor (Valea-), *coastă*, în jud. Buzău, com. Trestia, cătun. Pietrarul, formînd o prăpastie foarte adîncă în partea de N. a munteluĭ Dintele şi vîrfuluĭ Dinimezi. Aci s'aŭ găsit instrumente de piatră şi alte urme, ce probează existenţa preistorică a omuluĭ în aceste locurĭ.

Tătarul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmăţuiuluĭ, situată pe loc şes. Se mărgineşte la S.-E. cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colţea; la N., cu com. Slujitori-Albotești şi la S.-V., cu com. Roşiori.

Are o suprafaţă de 5090 hect., cu o populaţie de 1470 suflete; 1 biserică, fondată pe la 1830 şi reparată la 1862 de locuitorĭ şi de arendaş, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă.

Drumurĭ sunt spre comunele: Vizirul, Insurăţei, Cioara-Radu-Vodă, Roşiori, Colţea, Durescu, Slujitori-Albotești şi Iazul, din jud. Ialomiţa.

Tătarul, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în partea de E. a plăşeĭ, lîngă jud. Buzău.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Tătarul, *sat*, în partea de N.-V. a com. cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la 63 kil. spre S. de oraşul Brăila.

Are o şcoală mixtă; o biserică, clădită la 1854 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 6 cîrciumĭ şi 2 lipscănĭ.

Tătarul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Măicăneşti saŭ Bolboaca, aşezat în partea de V. a com., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, la 10 kil. spre V. de cătunul de reşedinţă, Bolboaca. Are o întindere de 12 hect., cu o populaţie de 381 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Tătarul, *moşie*, în suprafaţă de 5190 hect., pendinte de com. Tătarul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, aparţine statuluĭ, unită fiind cu Cioara-Radu-Vodă. (V. Cioara-Radu-Vodă, moşie).

Tătarul, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com.; se întinde de-alungul maluluĭ drept al braţuluĭ Tătarul (braţ secundar al ramureĭ celeĭ marĭ Chilia); are forma uneĭ făşiĭ şi o întindere de 400 hect., acoperită cu păşunĭ; pe el se află situată pescăria cu acelaşĭ nume şi punctul trigonometric Fudului.

Tătarul, *lac* întins, acoperit cu stuf, în apropiere de cătunul Plătăreşti, jud. Ilfov, care aminteşte izbînda luĭ Mateiŭ-Basarab asupra Tătarilor, la 1639.

Tătarul, *braţ* al Dunăreĭ, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie; se desface din braţul Chilia, la 1 kil. maĭ jos de satul Pardina; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. la N.-E., paralelă cu aceea a braţuluĭ Chilia, şi, după un curs de 25 kil., se uneşte iar cu vechiul braţ Chilia, lîngă oraşul Chilia, brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com. Lăţimea luĭ e de la 400—800 m., adîncimea de 25—50 m.; comunică în 3 locurĭ cu braţul Chilia, închizînd astfel între ele 4 ostroave: Tătarul-Mare (Ivăneşti-Tatarschi), Tătarul-Mic, Daller-Mare şi Daller-Mic. In el se scurg la curile: Cărpănosul, Tatanirul, Pojareţul, Bisagi-Lung, Bisagi-Mare, Fudului, Maxinca şi Baciul. Pe malul săŭ drept merge drumul Pardina - Chilia - Vechĭe. Conţine peşte.

Tătarul-Mare, *ostrov*, jud. Tulcea, în braţul Chilia, în partea de N. a pl. Sulina şi a com. urb. Chilia-Vechĭe, cuprins între braţul principal Chilia şi cel secundar Tătarul. Are o lungime de 15 kil. şi o suprafaţă de 1500 hect., acoperită cu stuf.

Tătarul-Mic saŭ **Tătăruţul**, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, ramificaţie din masivul Siriul, făcînd hotarul dintre jud. Buzăŭ şi Prahova. Are 818 m. înălţime şi e acoperit de izlaz.

Tătarul-Mic, *ostrov*, jud. Tulcea, în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi a comuneĭ urb. Chilia-Vechie. Are o lungime de 7 kil. şi o întindere de 600 hect., acoperită cu stuf.

Tătărani, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată spre N.-V. de Tîrgovişte, cam la 20 kil., pe dealurĭ şi pe rîpĭ, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa.

Se învecineşte la E. şi S. cu Măneşti; la V., cu Boteşti şi la N., cu com. Priboiul, despărţindu-se de Boteşti prin pădurĭ şi dealurĭ şi unindu-se cu Măneşti şi Priboiul prin şosea comunală.

Se compune din două cătune: Tătărani şi Căpriorul, cu o populaţie de 1339 locuitorĭ.

Tătărani are în raionul săŭ: Piscul-cel-Inalt, Piscul Bulina, Piscul-Podişorul, Piscul-Valea-Ur-

www.dacoromanica.ro

sului şi Piscul-Caruluĭ; iar Căpriorul are: Piscul-Mlaca, Piscul-Moşu-Neaguluĭ, Piscul-Cruceĭ şi Rîpa-Baciuluĭ.

Are două biserici şi o şcoală.

Tătărani, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe ambele maluri ale pîraelor Recelea şi Calda, la 5 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 9 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Ploeşti; la S., cu com. Bărcăneşti; la V., cu Popeşti şi la E. cu Rîfovul.

Are o suprafaţă de 2040 hect., cu o populaţie de 683 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1744 de Jupîn Gherghiceanu şi Jupîneasa Joiţa, reparată în 1830 de Vel Mihalache Cornescu, deservită de 1 preot; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 116, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, pe moşia d-luĭ Emanoil Lahovari, dînduli-se 360 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 26 ĭepe, 122 vacĭ, 8 bivolĭ, 268 oĭ şi 119 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de leĭ 6390,88, iar la cheltuelĭ, de 4776 leĭ.

Prin comună trece şoseaua naţională ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre Ploeşti şi Bărcăneşti.

E udată de pîraele: Recelea, Calda şi Topila. In partea de E. a comuneĭ se află un eleşteŭ, făcut de Cotman Vel Mihalache Cornescu, prin care trec pîraele Recelea şi Calda.

Tătăranul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, aşezat pe rîul Rîmnicul-Sărat, în partea de S. a comuneĭ, la 1440 m. spre N. de cătunul de reşedinţă Mărtineşti.

Are o suprafaţă de 50 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 546 suflete; o biserică, cu 1 preot, 1 diacon şi 1 cîntăreţ.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată la 45 kil. spre S.-E. de Tîrgovişte, pe cîmpie şi pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa.

Se învecineşte la E. cu com. Hăbudul şi Poenari-Burchi din jud. Prahova; spre V. şi N. cu com. Cătunul şi spre S., cu com. Poenari-Polizuluĭ, din plasa Znagovul, jud. Ilfov.

Se compune din treĭ cătune: Tătărăi, Ologeni şi Poenari, cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are 2 biserici; o şcoală; o moară de apă şi o piuă.

Aproape de com. se varsă rîul Cricovul-Dulce în Ialomiţa.

La cîţi-va kil. spre E. de Tătărăi se află gara Crivina în jud. Prahova, şi gara Perişul, în jud. Ilfovul, pe linia ferată Bucureşti-Ploeşti.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată în apropiere de rîul Plapcea-Mică, spre N.-E. de oraşul Slatina.

Se învecineşte cu comunele: Şuica, Scorniceşti şi Constantineşti.

Se compune din 2 cătune: Tătărăi şi Isărăşti. Are o populaţie de 664 locuitorĭ; o şcoală şi 2 biserici.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 500 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 2000 oĭ şi 150 porcĭ.

O şosea comunală leagă com. Tătărăi de Scorniceşti şi Şuica.

Tătărăi-Conduratul. (Vezĭ com. Conduratul, pl. Cricovul, jud. Prahova).

Tătărăni, *com. rur.*, în centrul plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Stroeşti; la S., cu com. Crăsnăşeni; la E., cu oraşul Huşi şi la V, cu jud. Vasluiŭ. Este formată numaĭ din satul Tătărăni, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna.

Are o suprafaţă de 1380 hect., cu o populaţie de 226 familiĭ, sau 890 suflete; o şcoală; o biserică, făcută în 1877, în locul alteia vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Budgetul com. este de leĭ 1732, banĭ 96, la venituri şi leĭ 1579, banĭ 63, la cheltuelĭ.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 53 caĭ şi 150 porcĭ.

Numele de Tătărăni se zice că i s'a dat din cauză că în această localitate ar fi existat din vechime nişte bordee locuite de Tătarĭ. Faptul este de crezut, de oare-ce se ştie că Tătariĭ aŭ locuit mult timp în partea de jos a Basarabieĭ, în vecinătatea judeţuluĭ, şi că unĭ Domnĭ îngăduiaŭ Tătarilor să se stabilească în această parte a Ţăreĭ punîndu-le unele condiţiunĭ de dare.

Tătărăni, *sat*, în partea de E. a com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între două dealurĭ marĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 199 hect., cu o populaţie de 75 familiĭ, saŭ 263 suflete.

Are o biserică cu 1 preot şi 1 eclesiarh, făcută la 1860 de preotul N. Tăbuşcă şi locuitoriĭ răzeşĭ; 3 morĭ de vînt şi o cîrciumă.

Moşia Tătăreni este proprietatea locuitorilor răzeşĭ, care stăpînesc acest loc prin succesiune de la străbunĭ lor, împroprietăriţĭ de către Ştefan-Cel-Mare, în urma războiuluĭ cu Turciĭ de la Valea-Racoveĭ.

Vite: 130 vite marĭ cornute, 20 oĭ, 14 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Tătărănilor (Dealul-), *deal*, ce se întinde la V. satuluĭ Tătă-

www.dacoromanica.ro

rani, com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ; și e cel mai înalt deal din comună. Pe timp frumos se văd de pe el munții Carpați. Este o continuare din șirul de deal ce vine din com. Bereasa, despre N., despărțindu-se în marginea satului Tătărăni. Formează o înfundătură numită Nouă-Funii, de la care înfundătură mai la vale se întinde și satul Tătărani. Șirul despre E. de Tătărani, se întinde spre S. în com. Ferești, iar șirul despre V., începînd cu dealul Tătărani, continuă spre S., trecînd în com. Zepodeni.

Ramificările lui în com. Telejna poartă diferite numiri: Buznoia, Bărbînța, Pîslăreasa, Zăvoiul, Labașcul, Bălițeni și Sărăcinești. Pe costișe se face semănături, iar pe culme sunt păduri.

Tătărășani, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Mileanca, pl. Prutul-d.-j, jud. Dorohoiŭ, cu 149 familii, saŭ 613 suflete.

Are o biserică cu hramul Sf. Ion Botezătorul, cu 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar; este de zid și spațioasă, făcută la 1843 de defunctul N. Mișolu, fost proprietar.

Pîrîul Bașeul curge pe hotar.

Drumuri principale sunt: acel de la Rădăuți la Botoșani și acel de la Darabani la Săveni.

Moșia se hotărește cu: Drăgușeni, Mileanca, Gîrbeni, Havîrna și Balinți.

Proprietatea acestei moșii a fost din vechime a lui Ștefan Petriceico-Vodă. Acest Domn, întorcîndu-se, dimpreună cu Grigore Ghica, Domnul Valahiei, de la războiul urmat între Turci și Leși la Hotin, unde luară și ei parte, aŭ trecut Prutul pe la Zalucea la Crăiniceni, în această parte, și de unde s'aŭ despărțit. Petriceico-Vodă a mers la satul luĭ, la Tătărășani, iar de acolo a luat drumul pe sub codru la Ibănești, întru întîmpinarea Polonilor, care veniaŭ din jos, («Let.», tom. 2, pag. 203).

Tătărești, *domeniŭ*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, proprietatea d-luĭ Stefan Belu. Pe acest domeniŭ se găsesc așezate comunele Tătărăști-d.-s., Slobozia Trăsnitul și Popești-Palanga. Intinderea luĭ este de aproape 6000 hect., din care 900 hect. pădure.

Tătărești, *sat*, pendinte de com. Corni, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ. Așezat în centrul comuneĭ, între dealul Cărămizilor și valea Tătăreștilor, la E.; dealul Sonțuluĭ la S.; dealurile Dîmboaia și Pîrlituluĭ, la V., și Valea-Pîrlituluĭ la N.

Aicĭ se află reședința com.

Are o suprafață de 726 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 305 suflete; o școală mixtă, o biserică de zid, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 27 pluguri de fer și 6 de lemn, 1 mașină de treerat, 1 de bătut porumb și 2 de vînturat; 100 stupi.

Tătărești (Movilele-), *movile*, în jud. Buzăŭ, com. Glodeanul-Sărat.

Tătărești-de-Jos, *com. rur.*, în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, pe partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman.

Se învecinește la N. cu hotarul moșieĭ statuluĭ Udupul-Horezeanca; la S., cu hotarele diferitelor sforĭ de moșiĭ ce țin de com. Zlotești; la E., cu moșia Negreni, din jud. Vlașca, dincolo de rîul Teleorman, iar la V., cu teritoriul moșieĭ Gumești-Silištea.

Parte din moșiile locuitorilor, în mare maioritate moșneni, se întind și în jud. Vlașca, peste rîul Teleorman; iar din moșia Negreni, se întinde o bună parte în raza com. Tătărești-d.-j.

E situată la 78 kil. de reședința județuluĭ, 51 kil. de Alexandria și 38 kil. de Roșiori.

Teritoriul com. este puțin accidentat. Improprietăriți după legea rur. sunt 157 locuitorĭ pe 586 hect.; restul moșiilor este al moșnenilor.

Are o populațiune de 1487 suflete; o școală mixtă; două biserici, una vechie care servește de paraclis la cimitirul com. și alta mai nouă, în sat, deservite de un preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ și o moară cu aburi.

Vite: 314 caĭ, 810 vite marĭ cornute, 2641 oĭ, 51 capre și 477 porcĭ.

Căĭ de comunicațiune are: șoseaua județeană, care străbate prin interiorul com. și o pune în comunicațiune cu com. Udupul și Zlotești, și șoseaua comunală spre com. Negreni, din jud. Vlașca.

Satul Tătărești-de-jos este din cele mai vechĭ ale județuluĭ. Se găsește trecut în lista satelor întocmită la 1741, cînd făcea parte din pl. Teleormanuluĭ-d.-j., iar pe la finele secoluluĭ trecut, a făcut parte din pl. Mijlocul. A fost locuit numaĭ de moșnenĭ și este și astăzĭ unul din puținele sate locuite de un mare număr de moșnenĭ. Actele lor de proprietate și diferitele lor chrisoave prezintă un deosebit interes.

Tătărești-de-Sus, *com. rur.*, în partea de E. a pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, la hotarul către jud. Vlașca, pe partea stînga a văieĭ și a rîuluĭ Teleormanul, la împreunarea sa

www.dacoromanica.ro

cu valea și cu pîrîul Bucovuluĭ, la 82 kil. de reședința județuluĭ, 56 kil. de Alexandria și 33 kil. de Roșiori.

Se mărginește: la E. cu teritoriul com. Negreni, din jud. Vlașca; la V., cu al com. Gumești-Siliștea; la N., cu al com. Slobozia-Trăznitul și la S., cu al com. Udupul.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu moșiile de pe dînsa, ocupă aproape 6000 hect. Moșia face parte din domeniul Tătăreștilor și este proprietatea d-luĭ Ștefan Belu. Pe dînsa sunt împroprietăriță 141 locuitorĭ, pe o întindere de 565 hect.

Are o populație de 734 locuitorĭ; o școală mixtă; 2 bisericĭ, una întreținută de comună și de locuitorĭ, servită de 1 preot și 1 cîntăreț, cea-l-altă întreținută de proprietar și servită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Aceasta din urmă are deosebită importanță istorică; este clădită în felul mănăstirilor, înconjurată de toate părțile de zidurĭ groase, cu turnulețe în dreapta și în stînga, un adevărat bastion. A fost zidită de strămoșiĭ actualuluĭ proprietar și, în urma cutremuruluĭ cel mare de la 1802, s'a dărîmat și s'a construit lîngă dînsa biserica actuală. Se crede că clădirile dimprejur ar fi datînd de maĭ bine de două secole. In interiorul bisericeĭ este mormîntul boieruluĭ Anghelache Amira, îngropat acolo la 1798.

Vite: 147 caĭ, 569 vite marĭ cornute, 5 măgarĭ, 289 porcĭ, 196 capre și 1885 oĭ.

Sunt 3 cîrciumĭ, din care una are și diferite mărfurĭ de manufactură și coloniale; o moară de măcinat cu aburĭ.

Aci se ține tîrg la 20 Iulie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4058 leĭ, 91 banĭ și la cheltuelĭ, de 4025 leĭ, 30 banĭ.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua județeană care străbate prin interiorul comuneĭ, și șoseaua vecinală Siliștea-Tătărești, care o pune în legătură cu com. Balaciul. Această din urmă ramură de șosea pune în legătură com. Tătărești cu comunele din tot mijlocul plășeĭ, începînd de la hotarul județuluĭ Oltul, străbătînd în lungime toată plasa și trecînd în jud. Vlașca.

Satul Tătărești-d.-s. avea ființă încă din secolul al XVII-lea, de oare-ce sub domnia luĭ C. Mavrocordat, la 1741, se vede trecut în lista satelor, ca sat mare și populat. Făcea și atuncĭ parte din plasa ce se numea Teleormanul-d.-j., iar în Istoria luĭ Fotino se vede figurînd în plasa Teleormanuluĭ-d.-mj. De la 1870 pănă la anul 1876, a fost întrunit cu Tătărășești-d.-j.

Tătăroaica, *sat*, făcînd parte din com. rur. Prundeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 735 locuitorĭ.

Tătărușĭ, *com. rur*, jud. Suceava, situată în partea de V. a plășeĭ Siretul-d.-s. și la 30 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Lespezi; la V., cu com. Uidești; la S., cu com. Păscani și Cristești și la N., cu com. Dolhasca.

E formată din satele Tătărușĭ și Uda, cu reședința în satul Tătărușĭ.

Are o populație de 2308 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4387 leĭ, și la cheltuelĭ, de 4358,40 leĭ.

Vite: 71 caĭ, 397 boĭ, 607 vacĭ, 1523 oĭ, 6 capre și 447 porcĭ.

E udată de pîrîașele: Matioaea, Leordișul, Poșta, Satuluĭ, Racilor și Oițeĭ.

Moșia, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstireĭ Probota, are 3517 fălcĭ, din care 1900 cultivabile, 1566 pădure și 51 hect. loc sterp.

Improprietăriță în 1864 sunt 11 fruntașĭ, 129 pălmașĭ și 240 codașĭ, stăpînind 1177 fălcĭ și 40 prăjinĭ.

Pe teritoriul comuneĭ existaŭ altă dată satele Iorcani, Năneșeni, Turbata, pe locurile numite ast-fel, unde și acum se văd urmele livezilor de pomĭ roditorĭ. Aŭ maĭ fost sate la Fîntîna-luĭ-Ovăz, la Vișini și la Temelie, unde și acum se cunosc urmele temelieĭ uneĭ bisericĭ.

Prin hrisovul din 1472, August 19, Ștefan-cel-Mare acordă Mănăstireĭ de la Poiană (Probota), pentru treĭ sate din județul Suceava: Bodești, Tătari și Iorcani, prerogativele următoare: Scutelă de orĭ-ce gloabă domnească, afară numaĭ acea cuvenită pentru răpire de fete; supunerea absolută la jurisdicțiunea egumenească, fără nicĭ un amestic din partea juzilor domneștĭ. («Arhiva Istorică», de B. P. Hasdeŭ, tom. I, p. 124). Vezĭ și satul Tătărușĭ.

Tătărușĭ, *sat*, în jud. Iași, pl. Copoul, com. Tăuțești, înființat în 1879, cu împroprietărirele făcute de Stat însurățeilor. E situat alăturea de satul Rădiuluĭ-Tătar, pe valea Rădiuluĭ. Are o populație de 17 locuitorĭ. I s'a dat numele de Tătărușĭ pentru a-l deosebi de satul Rădiul-Tătar.

Tătărușĭ, *sat*, pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava, așezat pe ondulațiunile formate de pîraiele Călugăreĭ, Satuluĭ și

www.dacoromanica.ro

Poșteĭ. Partea din dreapta Pîrîuluĭ-Satuluĭ poartă numirea de Tătărușĭ-Marĭ, iar partea din stînga, de Tătărușĭ-Micĭ și Pietrosul.

Vatra satuluĭ ocupă 48 fălcĭ, cu o populație de 2230 suflete.

Improprietăriți în 1864 sunt: 11 fruntașĭ, 129 pălmașĭ și 240 codașĭ, stăpînind 1177½ fălcĭ.

Are o biserică, în Tătărușĭ-Marĭ, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1842 și alta în Tătărușĭ-Micĭ, cu hramul Sf. Vasile, zidită 1827, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ; o școală mixtă.

In 1803, Tătărușiĭ mănăstireĭ Probota, numără 192 liuzĭ, plătind 314 leĭ bir anual și avînd loc în destul. («Uricar.» VII, p. 127).

Tătărușul, *sat*, jud. Iași. Vezĭ *Tătărușĭ*.

Tătărușul, *moșie*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina. Formează trup cu Gîrcina. Ambele sunt pendinte de mănăstirea Bistrița. Arendată anual cu 13410 leĭ.

Tătulești, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Vedea, la 35 kil de capitala jud. Este reședința plășeĭ.

Se mărginește: la E., cu com. Colonești; la V., cu com. Șuica; la N., cu com. Călugări și la S., cu com. Optași.

Are o populație de 1209 locuitorĭ; 4 bisericĭ, 3 fondate la 1736, 1861, 1814 și una reparată la 1890, deservite de 5 preoțĭ; o școală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ aŭ: 2600 oĭ, 400 boĭ, 260 vacĭ, 58 caĭ și ĭepe, 40 capre și 200 porcĭ.

Suprafața com. e de 1429 hect.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 2317 leĭ anual.

Prin Tătulești trece șoseaua comunală, care o leagă la N. cu com Călugări și la S. cu com. Optași. Rîul Vedea udă partea de E. a com., de la N. la S. Prin centru e udată de văile: Negrișoara, Dopicea și Fremul.

Tăureasa, *numire vechie a comuneĭ și a moșieĭ* Uda-Paciurea, jud. Teleorman.

Tăușan-Iol, *vale*, în jud. și pl. Tulcea, servind de hotar între com. rur. Cîșla și orașul Tulcea. Iese din dealul Tăușan-Tepe, se îndreaptă spre N., taie șoseaua județeană Tulcea-Isaccea, pe la kil. 4, și după 4 kil. de curs prin stuf se deschide în partea sudică a laculuĭ Cîșla. Numele său înseamnă Valea-Iepureluĭ.

Tăușan-Orman, *pădure*, județele Tulcea și Constanța. Are o întindere de 350 hect.

Tăușan-Tepe, *deal*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi. Are o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea vestică a plășeĭ și nordică a comuneĭ. Este tăiat de drumul comunal Cataloi-Cîșla. Satul Cataloi e așezat la poalele luĭ sudice. Are un vîrf pietros de 104 m., dominînd satul Cataloi și pîrîul Telița. Acoperit cu pășunĭ.

Tăușan-Tepe, *deal*, în partea estică a pl. și jud. Tulcea și cea nordică a comuneĭ Sari-Ghiol. Este cel maĭ înalt vîrf al dealuluĭ Calica (118 m). Domină și drumul comunal Sari-Ghiol-Beș-Tepe-Pîrlita și satul Sari Ghiol.

Tăușan-Tepe, *deal*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. Cataloi; se desface din dealul Uzum-Bair, se întinde spre S., în o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea vestică a plășeĭ și estică a comuneĭ; este acoperit cu pășunĭ și livezĭ; are o înălțime de 106 m., dominînd satul Eni-Chioi și calea națională Tulcea-Constanța.

Tăușani (Ulmeni - Tăușani), *sat*, făcînd parte din com. rur. Ulmeni, pl. Oltenița, jud. Ilfov, situat la E. de satul Ulmeni.

Se întinde pe o suprafață de 648 hect., cu o populație de 437 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 470 și al celor micĭ, de 763.

Tăutești, *com. rur.*, în partea de S. a plășeĭ Copoul, județul Iași, spre N. de orașul Iași.

Terenul e plin de hîrtopurĭ, dîmburĭ și micĭ platourĭ, care în mare parte sunt acoperite cu argilă plastică și humoasă.

E formată din satele: Tăutești, Zahorna, Horlești, Rădiuluĭ-Tătar, Tătarușul și Lețcani, cu o populație de 1100 locuitorĭ, din care parte sunt răzășĭ.

Are 4 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 1 eclesiarc; 2 școlĭ și 2 morĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 9012 leĭ, 76 banĭ, și la cheltuelĭ, de 8216 leĭ, 45 banĭ.

Vite: 1906 vite marĭ cornute, 2420 oĭ, 205 caĭ și 418 rîmătorĭ.

Tăutești. Vezĭ Zamoștia, *sat*, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Tăutești, *sat*, cu 23 familiĭ, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Borzești, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ.

Tăutești, *sat*, în partea de S.-E.

www.dacoromanica.ro

a com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în centrul moşieĭ Tăuteşti, pe coasta de S. a dealuluĭ şi pe malurile pîrîuluĭ Tăuteşti. Are o populaţie de 111 locuitorĭ.

Vite: 387 vite marĭ cornute, 29 caĭ şi 36 rîmătorĭ.

Moşia Tăuteşti este cedată prin testament com. Tăuteşti, de către răposatul Procopie Florescu, pentru a întreţine din venitul eĭ, o şcoală profesională de fete.

Tăvădăreşti, *sat,* făcînd parte din com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în mijlocul com. pe malul drept al rîuluĭ Berheciŭ.

Are o populaţie de 140 suflete; o şcoală mixtă.

Teritoriul satuluĭ este de 544 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect., iar proprietarĭĭ, 403 hect. Vatra satuluĭ ocupă 17 hect.

Locuitoriĭ posedă: 66 boĭ, 32 vacĭ, 16 caĭ, 8 ĭepe, 5 bivolĭ, 250 oĭ; 6 capre; 30 stupĭ; 10 pluguri de fer, 15 de lemn, 1 maşină de treerat.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, între comunele Simileasca şi Vernĕşti, la 12 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Nisipul, Valea-Teanculuĭ şi Zoreşti.

Are o suprafaţă de 2152 hect., cu o populaţie de 1080 locuitorĭ; o şcoală în căt. Zoreşti; 2 biserici, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser şi din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ; 6 cîrciumĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Voineasca, Filipeasca, Ilieasca şi Zoreşti. Terenul e şes, accidentat la N. de maĭ multe dealurĭ, acoperite de viĭ şi pădurĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Mizil-Gura Nişcovuluĭ prin Valea-Teanculuĭ, precum şi alte drumurĭ naturale, care o pun în comunicaţie cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 357 boĭ, 106 vacĭ, 24 viţeĭ, 66 caĭ, 12 ĭepe, 4 mînjĭ, 460 oĭ, şi 120 porcĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *cătun* al com. Valea-Teanculuĭ, jud. Buzăŭ, cu 360 locuitorĭ şi 81 case.

Teanculuĭ (Valea-), *bîlciŭ,* pe teritoriul com. Vernĕşti, judeţul Buzăŭ, în apropriere de com. Valea-Teanculuĭ; începe de la 15 Septembre şi ţine pănă la 15 Noembre, numaĭ Simbăta şi Duminica. Pănă în 1868 era mult maĭ important. Primăria oraşuluĭ, înfiinţînd şi ea un tîrg de toamnă sub numele: Carol I-Valea-Teanculuĭ, pe locul unde se ţine tîrgul Drăgaiceĭ, i-a luat foarte mult din însemnătatea sa.

Teanculuĭ (Valea-), (Carol I), *bîlciŭ,* în jud. şi oraşul Buzăŭ; începe la 15 Septembre şi ţine pănă la 15 Noembre.

Teascul, *sat,* în partea de S. a com. Popouţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 72 hect. şi o populaţie de 22 familiĭ, saŭ 90 suflete.

Vite: 42 boĭ şi vacĭ şi 12 porcĭ.

Teascul, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul. Se învecineşte la E. cu com. Ghindeni; la V., cu rîul Jiul; la N., cu mahalaua Pescarul şi la S., cu com. Adunaţi-de-Giormane.

Are o populaţie de 350 suflete; o biserică, fondată de locuitorĭ.

Teascul, *pisc,* ce se lasă din Dealul-Olteţuluĭ, în partea de E. a com. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Teascul-din-Deal, *sat,* cu 146 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., com. Argetoaia.

Teascul-din-Vale, *sat,* cu 315 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Teasculuĭ (Valea-), *izvor de apă minerală,* conţinînd fier şi sare, în jud. Prahova, căt. Predeal, pe Domeniul Coroaneĭ, în apropiere de gara Predeal.

Teche-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Enişenli, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reşedinţă, Enişenli, pe malul stîng al văeĭ Medmedi Bair, lîngă valea Teche-Chioi, căreia i-a dat şi numele, la poalele de E. ale dealuluĭ Teche-Chioi şi la cele de V. ale dealuluĭ Hazarlîc.

Are o suprafaţă de 1218 hect., din care 130 hect., ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 321 suflete.

Teche-Chioi, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. rur. Dobromirul şi Enişenlia; vine din Bulgaria, sub numele de valea Uzum-Culac, ia apoĭ pe cel de Iucari-Mahala-Ceair; trece prin satele Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal, de unde ia numele de Teche-Chioi; intră în com. Enişenlia, trece pe lîngă satul Teche-Chioi şi se deschide în valea Gheran-Ceair (saŭ Beilicul), pe stînga, la locul numit Giumifa-Cişme; are o lun-

www.dacoromanica.ro

gime de 14 kil.; brăzdează partea centrală a com. Dobromirul şi cele de S. şi S.-V. a com. Enişenlia; prin ea trece drumul Dobromirul-Enişenlia.

Teche-Chioi-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, comuna Enişenlia, cătun. Teche-Chioi, în partea de V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ. Se desface din dealul Sitma-Bair; se întinde spre S. printre văile Teche-Chioi şi Medmedi-Culac. La poalele sale de E., e aşezat satul Teche-Chioi, la cele de V., satul Dobromirul-din-Vale. Le domină pe amîndouă. Are 196 m. Acoperit cu tuferişurĭ, e tăiat de drumurile comunale ce duc de la Teche-Chioi la Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal.

Teche-Deresi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Regep-Cuiusu, situat în partea meridională a plăşeĭ şi a com., la 3 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Techi-Deresi-Ceair. Este înconjurat la N. şi la E. de marea pădure Sarpali-Orman, dominat fiind de vîrful Tuzla-Iuc, care este situat la 1 kil. spre S.-V. de sat şi care are o înălţime de 182 m.

Prin mijlocul satuluĭ, avînd direcţiunea de la N. către S., trece drumul comunal, care vine de la Dobromir şi duce în Bulgaria. Alte drumurĭ comunale maĭ sunt: unul care merge la Regep-Cuiusu şi altul la Cadi-Chioi (Bulgaria).

Techir-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl Constanţa, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 17 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea S. a plăşeĭ, la 43 kil. spre S-E. de com. Cara-Murat, reşedinţa plăşeĭ.

Com. şi căt. învecinate cu dînsa sunt: Tuzla, la 5 kil. spre S; Urlu-Chioi, la 4 kil.; Musurat, la 5 kil.; Carli-Chioi, la 6 kil.; Chiuchiuc-Muratan, la 6 1/2 kil.; Biuiuc-Muratan, la 7 kil.; Abdalah, la 6 kil. (toate căt. ale com. Musurat, pl. Mangalia) spre S. şi S.-V.; Mametcea, la 10 kil.; Hasancea, la 13 kil. (căt. ale com. Hasancea) spre N.-V.; Toprai-Sarî, la 11 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la E. cu Marea-Neagră; la N., cu com. urbană Constanţa, de care se desparte prin dealul Laz-Mahale şi Valul-luĭ-Traian şi cu com. Hasancea, de care se separă prin dealul Hazi-Diuluc şi valul de S. al luĭ Traian; la V., cu satele Mametcea (al com. Hasancea) şi Abdulah (al com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se de cel dintîiŭ prin dealul Hazi-Diuluc şi de cel al 2-lea prin valea Abdulah-Deresi; la S., cu satele Musurat şi Urlu-Chioi (ale com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se prin dealul Ormancea-Bair şi valea Aiatan-Dere şi cu com. Tuzla (tot din pl. Mangalia), despărţindu-se prin lacul Tuzla-Ghiol.

Relieful soluluĭ este puţin accidentat, de oare-ce dealurile prezintă înălţimĭ micĭ, iar ondulaţiunile lor sunt marĭ şi largĭ. Culmea Techir-Ghiol cu ramificaţiile sale brăzdează teritoriul comuneĭ.

Movile sunt în număr de 34, grămădite în partea de N.-V.

Pîrîul Techir-Ghiol brăzdează partea de S. a com., trecînd prin satul Techir-Ghiol şi deschizîndu-se în lacul Tuzla-Ghiol.

Văĭ sunt numeroase, cu malurĭ puţin înalte şi depărtate între ele.

Marea-Neagră udă com. în partea de E., pe o lungime de 10 kil., formînd lacurile Agigea-Ghiol, Tarafan-Ghiol, şi marele lac Tuzla-Ghiol; malurile sale sunt în general înalte şi rîpoase, afară de locurile din dreptul lacurilor de maĭ sus, căcĭ între ele şi mare se întinde o plajă formată de o bandă de nisip şi pietriş destul de largă.

Lacurile care se găsesc pe teritoriul com. sunt toate aşezate spre E., pe malul Mărĭĭ, de care sunt formate prin revărsările eĭ din timpurile maĭ vechĭ; aceste lacurĭ sunt: Agigea-Ghiol, la E. de satul Agigea, cu 80 hect. întindere şi presărat icĭ şi colo cu stuf; Tarafan-Ghiol, spre S. de precedentul, lîngă movila cu acelaşĭ nume, cu 18 hect. întindere; Tuzla-Ghiol, în partea de S. a com. Tuzla, cu 700 hect. întindere, din care 300 hect. aparţin com. Techir-Ghiol, puţin adînc. Produc peşte foarte bun, ce se consumă în localitate şi se exportă şi al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Cătunele care compun com. sunt: Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat în partea meridională a com., pe malul nordic al laculuĭ Tuzla-Ghiol, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Techir-Ghiol, închis şi dominat la S. de dealul Ormanciul-Bair, la V. de dealul Techir-Ghiol şi la N. de dealul Telegraf-Tepesi-Bair, şi de movilele Ormanciul-Tepe la S., Techir-Ghiol la V., Bozlutac-Iuc la N. Agigea, în partea de E. a com. la 3 kil. spre N.-E. de căt. Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat pe malul de V. al laculuĭ Agigea, închis şi dominat la S. de dealurile Agigea cu vîrful Agigea, Cum-Tepe, şi Tuzla-Iuc; la V., de dealul Telegraf-Tebesi-Bair; la N.-V., de dealul Orto-Burun-Bair pe muchia căruia la 1 1/2 kil. spre N.-V. de sat, e aşezată fortăreaţa Orta-Tabia în ruine; la N.-E., de dealul

www.dacoromanica.ro

Denis-Ialasi-Bair. Lazmahale, la E. com. la 5 kil. spre N. de satul Techir-Ghiol, reşedinţa, în valea Lazmahale-Ceair, închis şi dominat la N. şi la V. de dealul Lazmahale-Bair, cu movilele Camenli-Iuc şi Cioinac-Iuc, iar la E şi S.-E., de dealul Denis-Iolasî-Bair, cu movilele Sara-Iuc şi Lazmahale-Iuc. Hazi-Diuluc, în partea centrală a com., la 8 kil. spre N.-V. de cătr. Teghir-Ghiol, în valea Hazi-Diuluc, saŭ Carsi-Dere, dominat şi închis la N.-E. de dealul Lazmahale, cu movilele Cioinac-Iuc şi Tera-Iuc, la V. de dealul Hazi-Diuluc, cu movila Caramat-Iuc, şi la S. de dealul Techir-Ghiol, cu movila Pipiliga-Iuc.

Suprafaţa com. este de 20388 hect., cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 1268 locuitorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 126 pluguri, 180 care şi căruţe; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 3 maşinĭ de semănat, 15 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de bătut porumbul, 69 grape de fier, 3 trioare; 902 caĭ, 1284 boĭ, 106 bivolĭ, 17 asinĭ, 2240 oĭ, 13 capre, 55 porcĭ.

Sunt în Techir Ghiol 3 giamiĭ cu 3 hogĭ; o şcoală primară mixtă şi o şcoală mahometană.

Budgetul com. e de 8179 leĭ la venitурĭ, şi de 1193 leĭ la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune sunt: pe lac cu luntrele; calea jud. Constanţa-Mangalia ce trece prin com.; apoĭ drumurĭ vecinale şi comunale, care unesc cătr. între ele şi le leagă cu satele maĭ apropiate, ca Gheringec, Ascilar, Perveli, etc.

Techir-Ghiol, *sat*, în jud. şi pl. Constanţa, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Techir-Ghiol, situat în partea S.-E. a plăşeĭ şi meridională a comuneĭ, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume şi pe marginea N.-V. a laculuĭ Tuzla-Ghiol, fiind închis la S.-V. de dealul Ormancic-Bair şi dominat la N. de vîrful Bozlutuc-Iuc (48 m.) şi la S. de vîrful Ormancic-Tepe (39 m.).

Are o suprafaţă de 3445 hect., cu o populaţie de 118 familiĭ, saŭ 434 suflete.

Şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa trece prin partea V. a satuluĭ; alte drumurĭ comunale maĭ pleacă: două spre N., mergînd la Agigea şi Hasi-Diuluc, două spre V., mergînd la Abdulah şi Musurat şi unul la E., care o ia apoĭ la S. pe după lacul Tuzla-Ghiol şi duce la Tuzla.

Techir-Ghiol, *lac* şi *stabiliment balnear*, în jud. Constanţa, la 15 kil. de oraşul Constanţa, distanţă ce se percurge într'o oră cu trăsura, saŭ, cu calea ferată proectată, în 15 minute, şi în apropiere de comuna Techir-Ghiol, la 150 m. de malul Măreĭ.

Este unul din principalele lacurĭ sărate din Dobrogea, avînd o suprafaţă de 80 hect.

Techir-Ghiolul se află la o altitudine de 20 m., latitudine N. de 44°,11′ şi longitudine E., de 28°,39′.

Comuna Techir-Ghiol are 1268 locuitorĭ, iar comuna Tuzla din apropiere, 1065 locuitorĭ.

Se află o frumoasă plantaţiune de salcîmĭ şi brazĭ, făcută de Eforia Spitalelor Civile.

Bolnavĭ vin puţinĭ în timpul vereĭ, ca la 100—150 persoane, fiind-că nu sunt pănă acum de cît locuinţele sătenilor unde să se poată adăposti.

Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile, care a clădit un spital maritim pe locul aflat între lacul Techir-Ghiol şi Marea Neagră. Acest spital e compus din 2 săli marĭ pentru scrofuloşĭ şi 4 rezerve; apoĭ vin dependinţele: bucătăr'a, sala de mîncare şi camerile personaluluĭ.

Proectul clădireĭ acestuĭ spital se făcuse la 1893, cînd se afla ca prim-efor d-l Gheorghe Gr. Cantacuzino, iar inaugurarea luĭ s'a făcut în vara anuluĭ 1899, fiind prim-efor d-l Mihail Gh. Cantacuzino.

In vara anuluĭ 1899 acest spital fiind deschis, serviciul medical a fost încredinţat d-luĭ dr. Marinescu-Sadoveanul, medicul primar a judeţuluĭ Constanţa, care a avut 105 copiĭ scrofuloşĭ în 3 seriĭ.

S'a făcut şi băĭ calde cu apă cu nămol, în cabine provizoriĭ.

Serviciul technic al judeţuluĭ Constanţa a făcut de curînd studiele pentru facerea uneĭ liniĭ ferate de la Constanţa la Techir-Ghiol.

Lacul Techir-Ghiol precum şi imprejurimile aparţin grupeĭ cuaternare.

Flora acuatică este aceeaşĭ ca a Laculuĭ-Sărat (v. a. c.).

Apa nu este limpede, cu o densitate foarte mare, cu un gust foarte sărat şi un miros pronunţat de hidrogen sulfurat.

A fost analizată de d-niĭ d-rĭ Maximilian Popovicĭ, Saligny şi Georgescu.

Analiza făcută în Septembre 1893 de d-niĭ d-rĭ Saligny şi M. Georgescu, a dat următorul rezultat: apa puţin opalescentă, miros slab de hidrogen sulfurat şi un gust sărat amar foarte pronunţat.

Densitatea 1,0552 la 15° C.

In un litru apă s'a găsit:

Clorur de sodiŭ .	55,39722
» » potaziŭ	2,00462
» » amoniŭ .	0,00366
» » magneziŭ	4,46890

www.dacoromanica.ro

Bromur de magneziŭ	0,13573
Azotat de sodiŭ	0,00523
Sulfat de magneziŭ	8,14978
Sulfat de calciŭ	0,60013
Carbonat de magneziŭ	0,00287
Oxid de fer . } Oxid de aluminiŭ }	0,02084
Silice .	0,00720
Total	70,87716
Anhidrită carbonică liberă şi semi-combinată	0,28416
Hidrogen sulfurat	urme
Materiĭ organice	0,59600

Din această analiză vedem:

1. Că apa acestuĭ lac este foarte mineralizată şi este de 4 orĭ maĭ sărată şi maĭ concentrată ca apa de Mare.

2. Că proporţiunea de Brom e maĭ mare ca în apa de Mare. Iată în rezumat apreciarea sus zişilor chimiştĭ: «Apa din lacul Techir-Ghiol merită a fi luată în serioasă considerare de mediciĭ noştri balneologĭ, fiind o apă chloro-sodică magneziană concentrată, şi cea maĭ bromurată din cîte s'aŭ analizat pănă acum în Ţară».

Nămolul se află pe toată suprafaţa laculuĭ.

D-l dr. în chimie Georgescu a făcut analiza calitativă a extractuluĭ apos al nămoluluĭ, şi a găsit:

Hidrogen sulfurat liber. Acid sulfuric puţin (ca sulfaţĭ). Acid chlorhidric mult (ca clorure). Brom puţin (ca bromură). Calciŭ puţin. Magneziŭ mult. Fĭer şi aluminiŭ puţin. Sodiŭ mult. Potasiŭ puţin. Materiĭ organice puţine.

Rezidiul insolubil în apă este compus din:

Carbonaţĭ. Calciŭ mult. Fĭer mult. Nisip şi argilă mult. Coloarea brună închisă

Băile cu nomol aŭ dat rezultate bune în reumatisme articulare, artrite, scrofule, limfatism, sifilis inveterat şi eczeme chronice, rachitizm, boale de femeĭ, paraliziĭ cronice.

S'a tratat în verile anilor 1899, 900 şi 901, cu succes, la copiĭ: osteite supurate cronice, adenite tuberculoase, reumatizm nodos, afecţiunile ligamentelor, aderente cronice.

Cataplasmele de nămol pe cap, la Favus, aplicate la maĭ mulţĭ bolnavĭ, aŭ dat rezultate excelente.

In 1896 a fost vizitată de 65 bolnavĭ, în 1897 aŭ fost 97 bolnavĭ, iar în 1899 aŭ fost 105 copiĭ, în Spitalul maritim.

Techir-Ghiol-Bair, *deal*, jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Techir-Ghiol Se întinde de la V. satuluĭ Hasi-Diuliuc şi pănă la N.-V. satuluĭ Techir-Ghiol, avînd o direcţiune generală de la N.-V. către S.-E. Din el se desface spre E. dealul Telegraf-Tepesi-Bair şi valea Iantacan-Dere la N.; iar spre V., se desfac văile Cuan-Dere şi Aiatan-Dere. Are o înalţime medie de 80 m., avînd ca vîrfurĭ maĭ însemnate: Iuci-Iuc-Berichi (81 m.) şi Cogea-Iuc, din care se desface dealul Telegraf-Tepesi-Bair.

Techir-Ghiol, *vîrf de deal*, jud. Constanţa, pe platoul pl. Constanţa şi Mangalia şi al com. Techir Ghiol şi Musurat. Este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Ormancic-Bair (82 m.).

Tecucelul, *pîrîŭ*. Izvoreşte din punctul numit Fîntîna-Teiuluĭ, în partea de N. a căt. Buciumeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, şi curge spre S.-V., pe lîngă satul Buciumeni. Aci primeşte pe dreapta pîrîul Runcul, iar pe stînga Rîpa-Roşie. Udă la stînga satele Tecucelul-Sec şi Vizureşti, iar la dreapta satul Braniştea. De aci intră pe teritoriul com. Nicoreşti, avînd pe malul drept satul Sîrbi, din josul căruia primeşte pîrîul Căcăina, care vine din Nicoreştid.-s. Trece pe lîngă satul Dobrineşti şi de aci puţin spre S., schimbă direcţia spre S.-E., intrînd pe teritoriul com. Tecuciŭ, udă oraşul Tecuciŭ spre V., avînd pe dreapta mahalaua Bulgari, iar pe stînga mahalaua Braniştea, face o cotitură spre E., udă partea de S. a oraşuluĭ, unde se varsă în Bîrlad.

Tecucelul-Sec, *sat*, făcînd parte din com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 608 suflete; o biserică, făcută în 1886, şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 496 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ, stăpînesc tot teritoriul, iar proprietarul, d-l Gh. Istrate, 100 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 100 hect.

Vatra satuluĭ ocupă 35 hect. şi 75 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 65 boĭ, 63 vacĭ, 22 caĭ, 66 oĭ; 10 pluguri de fĭer, 28 de lemn şi 8 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 78 stupĭ.

Pe pîrîul Tecucelul, în punctul numit Siliştea, a maĭ fost o biserică, ale căreĭ urme se cunosc şi astăzĭ. Aicĭ a fost un sat vechiŭ. In partea de E. a satuluĭ se întinde Valul luĭ-Traian, care desparte Tecucelul-Sec de com. Ţepul, în direcţia de la N.-E. spre S.-E

Tecuciul, *judeţ*, aşezat în partea de S. a Moldoveĭ.

Hotarul. La N.: o linie con-

www.dacoromanica.ro

venţională care pleacă din malul stîng al Siretuluĭ, de lîngă satul Marvila, merge spre E., pe pîr. Pogleţul, pe lîngă satul Pogleţul, continuă pe lîngă satul Taula, pănă în raionul comuneĭ Colonești, despărţindu-se de judeţele Bacău și Roman. La E., începe cu o culme de dealurĭ, de la E. comuneĭ Colonești, merge spre S. pănă la Negrileşti, de aicĭ apucă spre E. pănă la satul Brătuleşti (com. Corodul), pănă unde se desparte de jud. Tutova; de la Brătuleşti, tot prin o linie de învoeală, merge pănă la satul Mîndreşti, (com. Puţeni) De la Mîndreşti, hotarul îl formează pîrîul Gerul, care merge spre S. pănă la comuna Tudor-Vladimirescu, de unde curge spre V. şi apoĭ se varsă în Siret.

In partea de E. se atinge cu judeţele Tutova şi Covurluiŭ.

In partea de V., hotarul îl formează Siretul, care intră în judeţ la satul Marvila, merge spre S., pănă la satul Lieşti şi de aicĭ, prin cotiturĭ, spre S.-E., pănă la satul Fundeni, unde face o cotitură maĭ mare, tot spre E., pănă la com. Tudor-Vladimirescu, în punctul unde era satul Privalul şi de unde intră în judeţul Covurluiŭ.

Siretul desparte jud. Tecuciŭ de judeţul Putna pe o întindere de 115 kil.

La S, Siretul pe o întindere mică desparte jud. Tecuciŭ de jud. Rîmnicul-Sărat, din jos de satul Fundeni şi pănă la Privalul-Vechiŭ; iar de aicĭ, spre E., r. Gerul îl desparte de jud. Covurluiŭ.

Judeţul Tecuciŭ are o mare lungime în raport cu lăţimea luĭ; într'adevăr, lungimea luĭ este de 140 kil., iar lăţimea, în punctele cele maĭ depărtate, numaĭ de 25—28 kil.

Idrografia. Este udat de maĭ multe ape:

a) Siretul, la marginea de V. Il separă de judeţele: Bacău, Putna, şi puţin de Rîmnicul-Sărat, pe o întindere de maĭ bine de 115 kil. Malul cel drept din spre judeţul Putna este jos; iar cel stîng despre Tecuciŭ este, în partea de N. a judeţuluĭ, foarte înalt şi cu cît merge spre S., se tot micşorează, pănă ce aproape de marginea de S. a judeţuluĭ dispare cu desăvîrşire, aşa că revărsările sunt dese pe teritoriul comunelor: Bucești, Lieşti, Fundeni şi Tudor-Vladimirescu, toate în plasa Bîrladuluĭ.

b) Polocinul. Udă plasa Berheciul şi se varsă în Siret, din jos de satul Homocea.

c) Bîrladul. Intră în judeţ pe teritoriul satuluĭ Ireasca, serveşte ca margine între plăşile Nicoreşti şi Zeletinul, pănă la gura Berheciuluĭ; apoĭ udă numaĭ plasa Nicoreşti pănă din jos de oraşul Tecuciŭ, trecînd în urmă în plasa Bîrladul, unde în dreptul satuluĭ Şerbăneşti se varsă în Siret.

d) Tecucelul. Udă plasa Nicoreşti şi partea de S.-V. a oraşuluĭ Tecuciŭ, şi se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, la marginea de S. a oraşuluĭ.

e) Berheciul. Izvoreşte din judeţul Bacău, udă plăşile Berheciul şi Zeletinul, şi se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, din jos de comuna Ţigăneşti, pl. Nicoreşti.

f) Zeletinul. Vine tot din judeţul Bacău, udă plăşile Stănişeşti şi Zeletinul, şi se uneşte cu Berheciul, pe teritoriul com. Brăhăşeşti, plasa Zeletinuluĭ.

g) Dobrotforul. Izvoreşte din com. Colonești, pl. Stănişeşti, udă comunele Stănişeşti, Crăeşti şi Motoşeni şi apoĭ se varsă în dreapta Zeletinuluĭ.

h) Corodelul. Izvoreşte din jud. Tutova, udă pl. Nicoreşti în partea de E., în direcţia N.-E. spre S.-V., trece în pl. Bîrlad şi se varsă în stînga Bîrladului, din jos de satul Barcea.

i Gerul. Udă partea de E. a plăşilor Nicoreşti şi Bîrlad, şi apoĭ trece în jud. Covurluiŭ, unde se varsă în stînga Siretuluĭ la S. de com. Tudor-Vladimirescu.

Fie-care din aceste ape formează cîte o vale, din care maĭ însemnată este valea Bîrladuluĭ, cea maĭ frumoasă şi maĭ proprie pentru cultura cerealelor. Apoĭ avem: valea Siretuluĭ, care ţine numaĭ pe teritoriul comunelor: Umbreşti, Iveşti, Bucești, Lieşti, Fundeni şi Tudor-Vladimirescu din pl. Bîrlad; văile Tecuciuluĭ, Geruluĭ şi Corozeluluĭ, asemenea propriĭ pentru cultura cerealelor; văile: Polocinuluĭ, Berheciuluĭ, Zeletinuluĭ şi Dobrotforuluĭ, propriĭ maĭ mult pentru fineaţă, din cauză că terenul judeţuluĭ în plăşile Stănişeşti, Zeletinul, Berheciul şi in partea de N. a plăşeĭ Nicoreşti, este foarte deluros, formînd 4 lanţurĭ de dealurĭ, ce se detaşază din munţiĭ jud. Bacău.

Orografia. Lanţurile de munţĭ sunt: Unul care vine prin pl. Stănişeşti, separă valea Dobrotforuluĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină pe teritoriul com. Motoşeni.

Al 2-lea lanţ, maĭ mare, care străbate comunele din partea de E. a plăşeĭ Berheciul, separă valea Berheciuluĭ de vale Dobrotforuluĭ, apoĭ de a Zeletinuluĭ şi se termină din jos de Corcioveni, comuna Brăhăşeşti, unde Zeletinul se uneşte cu Berheciul.

Al 3-lea lanţ, la V., care străbate plasa Berheciul, separînd valea Berheciuluĭ de a Polocinuluĭ, şi apoĭ trece în plasa Nicoreşti şi se termină din sus de com. Ţigăneşti, separînd valea Berheciuluĭ de a Tecuceluluĭ.

Al 4-lea lanţ, la V. comune-

www.dacoromanica.ro

lor din plasa Berheciul, care separă valea Polocinuluĭ de a Siretuluĭ şi se termină din sus de com. Homocea.

Afară de aceste lanţurĭ, maĭ sunt şi altele de maĭ puţină însemnătate, între pîrîele ce udă judeţul.

Dealurile din aceste plăşĭ, în cea maĭ mare parte, sunt acoperite cu pădurĭ; unele aŭ viĭ, din care maĭ însemnate sunt cele de pe dealurile comunelor Nicoreşti, Buciumeni, Gohorul, Corbiţa şi Valea-Rea.

Aceasta a făcut ca *marca* judeţuluĭ din timpurile cele maĭ vechĭ, să fie o viţă cu strugurĭ.

Pe văile dintre dealurĭ, pămîntul este bun pentru cultura cerealelor şi pentru fîneaţă.

In partea de V. şi S. a pl. Nicoreşti şi toată plasa Bîrlad, nu se află de loc dealurĭ; aci şesul întins alternă cu văile Siretuluĭ, Bîrladuluĭ, Corozeluluĭ şi Geruluĭ.

Printre aceste văĭ sunt 2 platourĭ: unul numit Furceni, cel maĭ mare din toată Moldova şi care se întinde spre V. pănă în malul stîng al Siretuluĭ, spre E. pănă în valea Tecuceluluĭ şi a Bîrladuluĭ, spre N. pănă la Nicoreşti şi spre S. pănă la Movileni; cea-l-alt care se întinde în pl. Bîrlad, între văile: Corozelul la N., Bîrladul la V. şi Vîlcea-Heretăuluĭ la E., pe o lăţime de vre-o 10 kil. şi o lunginie de maĭ bine de 30 kil.

Pămîntul de pe aceste platourĭ, precum şi acela de pe văĭ, fiind un pămînt gras, este propriŭ pentru cultura cerealelor. Văile daŭ fîn de bună calitate.

Pe cele 2 platourĭ se află şi pădurĭ, şi anume: la Furceni, teritoriul com. Cosmeşti, pl. Nicoreşti şi la Hanul-Conachi, teritoriul com. Fundeni, pl. Bîrlad.

Bălţi. De şi malul stîng al Siretuluĭ este ridicat în partea despre judeţul Tecuciŭ, totuşĭ în dreptul comuneĭ Homocea unde se varsă Polocinul, malul este întretăiat şi formează maĭ multe bălţĭ; asemenea, se formează cîte-va bălţĭ pe teritoriul comunelor Fundeni şi Tudor-Vladimirescu, în pl. Bîrlad.

Clima judeţuluĭ este foarte plăcută; partea de la S. nu este expusă curenţilor, fiind maĭ mult şeasă.

Teritoriul. Suprafaţa judeţuluĭ este de aproximativ 216550 hect., din care proprietarĭ şi arendaşĭ posedă 127439 hect., iar locuitorĭ ruralĭ, vechĭ răzeşĭ, 44848 hect. şi foştiĭ clăcaşĭ, 44163 hect.

Viĭ sunt 6170 hect.; pădurĭ 32000 hect., fîneţe 6749 hect., bălţĭ, 1885 hect., livezĭ 3524 hect.

Cătunele ocupă 10272 hect.

Vite în 1900: 14197 caĭ, 35 asinĭ, 17 catîrĭ, 55422 boĭ şi bivolĭ, 25883 porcĭ, 622 capre şi 74724 oĭ.

Locuitorĭ posedă 10970 stupĭ.

Unelte: 4745 plugurĭ de fier, 5262 de lemn, 55 maşinĭ de treerat, 18 de vînturat, 49 de secerat, 15 de semănat, 11 de cosit, 13 de bătut porumb.

Serviciul sanitar. Are 4 spitale, unul în oraşul Tecuciŭ, al II-lea în tîrgul Nicoreşti, făcut şi întreţinut din fondul donat de d. A. Cincu, al III-lea în tîrgul Podul-Turculuĭ, întreţinut de judeţ şi al IV-lea în tîrgul Iveşti întreţinut de stat; ele aŭ fiecare cîte un medic şi un ajutor sub-chirurg. In fie-care plasă se maĭ află cîte un doctor de plasă.

Căile de comunicaţie. Jud. Tecuciŭ este străbătut de căile-ferate Mărăşeşti-Tecuciul-Galaţi şi Tecuciul-Bîrlad.

Şoseaua naţională făcută din timpul Domnieĭ luĭ Mihail Sturza, şi care pleacă din Iaşi, străbate oraşele Roman şi Bacăŭ, trece Siretul la Cosmeşti, pe sub podul căeĭ-ferate (maĭ înainte trecea pe la Ionăşeşti), se ridică pe deal şi merge paralel cu calea ferată pănă în Tecuciŭ, de unde apucă spre S., prin strada Galaţi, trece Tecucelul, tae ca lea ferată lîngă Drăgăneşti, trece Bîrladul, străbate prin mijloc satele: Drăgăneşti, Dorăşti, Barcea-Nouă, Iveşti, Blajeri-d.-j., Vultureni, Buceşti, Lieşti, Şerbăneşti, face o cotitură spre S.-E., intră în pădurea Hanul-Conachi, pe care o străbate prin mijloc, trece prin satele: Hanul-Conachi şi Tudor-Vladimirescu şi intră în jud. Covurluiŭ. Această şosea este aproape paralelă cu calea ferată.

Şoseaua naţională, care pleacă din Tecuciŭ spre Bîrlad, ieşind prin partea de N. a oraşuluĭ, trece prin suburbia Tecuciul-Noŭ, satele Ţigăneşti, Poşta, de unde apucînd spre N.-E. intră în jud. Tutova.

Şoseie judeţene sunt: In partea de V. şoseaua ce duce la Nicoreşti, şi care se desparte la Hanul-Cincul din şoseaua naţională şi apucă spre N., trecînd prin tîrgul Nicoreşti, şi satele: Poiana, Buciumeni, Ploscuţeni, Homocea, Hurueşti, Condrăcheşti, Găiceana, Huţul, Ghiloveşti şi de aicĭ intră în jud. Bacăŭ.

Din partea de N. a oraşuluĭ Tecuciŭ, pleacă şoseaua naţională care, în com. Ţigăneşti, se desparte în două: o parte apucă spre E. la oraşul Bîrlad, iar alta spre N.; aceasta din urmă se bifurcă: o şosea apucă pe valea Zeletinuluĭ pe lîngă satele: Goholul, Boghesti, intră în tîrgul Podul-Turculuĭ, iese prin partea de N., trece prin mijlocul satuluĭ Muncelul, şi de aicĭ prin com. Burdusaci, Răchitoasa, Bu-

www.dacoromanica.ro

da, Colonești și satele de N., de unde trece în jud. Bacău. Cea-laltă șosea județeană apucă pe valea Berheciului, trece prin com. Brăhășești, Corbița, Giurgioana, Valea-Rea și Negulești, unde iarăși se bifurcă, o ramură apucînd pe valea Găiceana și ducînd la tîrgul Găiceana și altă ramură mergînd spre N., trecînd prin com.: Vultureni, Godinești și Onceşti și de aicĭ Bacău.

Din Tecuciŭ mai pleacă o șosea județeană spre E. și duce la com. Puțeni, iar de aicĭ trece în jud. Covurluiŭ și jud. Tutova.

Moșiile statului. In jud. Tecuciŭ statul posedă 17 moșiĭ, cu alte trupurĭ mai micĭ.

Industria și Comerciul. Se practică mai mult în capitala jud. Locuitoriĭ din satul Buda se ocupă cu rotăria și căruțăria; ceĭ din tîrgul Nicorești fabrică străchinĭ, oale și farfuriĭ. Comerciul constă în export de cereale, vite și vin și în import de manufacturĭ, etc.

Morĭ de abur 38, de apă 47, și de vînt 20.

Fabricĭ de coniac sunt 2: la Berheciŭ și la Ionășești.

O fabrică de cherestea este la Furceni, pe malul Siretuluĭ, și una de lumînărĭ, în orașul Tecuciŭ.

Bîlciurĭ (iarmaroace) se fac: în orașul Tecuciŭ, la 24 Iunie (Drăgaica); la Ivești, de 4 orĭ pe an; la Nicorești, la Lespezi, și la Podul-Turculuĭ, în fie-care săptămînă, Lunea.

Impărțirea administrativă.— Pănă la 1892, județul era împărțit în 4 plășĭ, din care 2 (Bîrlad-Nicorești) eraŭ unite, avînd un singur sub-prefect, cu reședința în Ivești. Din anul 1892, s'a împărțit în 5 plășĭ: Plasa Berheciul, cu reședința în com. Găiceana; pl. Bîrladul, cu reședința în com. Ivești; pl. Nicorești, cu reședința în com. Nicorești; pl. Stănișești, cu reședința în com. Colonești și pl. Zeletinul, cu reședința in com. Tîrgul-Podul-Turculuĭ.

In anul 1895 s'a făcut o nouă împărțire a plășilor, unindu-se ast-fel:

I. Plasa Bîrlad-Nicorești, cu reședința în tîrgul Nicorești.

II. Plasa Berheciul, cu reședința în tîrgul Găiceana.

III. Plasa Stănișești-Zeletinul, cu reședința în tîrgul Podul-Turculuĭ.

Comunele. In tot județul sunt o comună urbană și 47 comune rurale, compuse din 225 cătune.

Populațiunea jud. (în 1900) este de 120026 locuitorĭ.

Budgetul județuluĭ pe 1900 901 a fost de 407468 leĭ, 83 banĭ, la venitурĭ și de 398278 leĭ, 98 banĭ la cheltuelĭ.

Justiția. Are un tribunal și 2 judecătoriĭ de ocoale: Tecuciŭ și Podul-Turculuĭ.

Cultul. In județ sunt 153 bisericĭ. Din cele ce funcționează, 2 se întrețin de stat, 2 de com. Tecuciŭ, 8 de ctitoriĭ fondatorĭ și 141 prin epitropiĭ, de obștia locuitorilor.

La aceste bisericĭ, sunt 123 preoțĭ, 2 diaconĭ, 163 cîntăreți și 7 paracliserĭ.

In județul Tecuciŭ se află și 2 bisericĭ catolice, în com. Ploscuțeni și Unguri (com. Găiceana).

Instrucțiunea. In județul Tecuciŭ sunt 4 școlĭ urbane de băeți și 3 de fete; 79 școlĭ rurale cu o populație școlară (1899-900) de 4097 copiĭ.

In Tecuciŭ este un gimnaziŭ.

Istoricul județului. — Istoricul complect al județuluĭ și orașuluĭ Tecuciŭ, începînd din timpurile cele mai vechĭ și pănă în zilele noastre, s'a rezumat întru cît-va de d. Papadopol-Calimach în «Scrisoarea despre Tecuciŭ», publicată în «Convorbirĭ Literare» și bazată pe documente și scrierĭ importante. (V. Tecuciul, oraș).

In acest județ aŭ fost 3 tîrgurĭ însemnate: Tecuciul, Nicorești și Piscul. Acest din urmă este actualmente un sat în jud. Covurluiŭ.

Denumirea generală a județuluĭ vine de la orașul Tecuciŭ, care din cauza situațiuneĭ sale geografice a fost preferat tuturor celor-l-alte localităților ca reședința autorităților. Aicĭ s'a așezat de timpuriŭ centrul de administrație.

Județul Tecuciŭ a fost adeseorĭ teatrul luptelor Moldovenilor cu Turciĭ, cum și a pretendenților la tronul Țăreĭ.

Tecuciul a fost împărțit în timpurĭ mai vechĭ în patru ocoale numite: Bîrladul, Berheciul, Polocinul și Zeletinul. Aceste ocoale aŭ luat în urmă numele de plășĭ, schimbîndu-se numaĭ denumirea de Polocinul în Nicorești. In anul 1892 s'a împărțit în cincĭ plășĭ: Bîrladul, Berheciul, Nicorești, Stănișești și Zeletinul. In anul 1895 s'a unit, formînd numaĭ 3 plășĭ.

Acest județ a fost leagănul mai multor bărbațĭ însemnațĭ, din care amintim pe poetul și Marele Logofăt al Moldoveĭ Costache Conache, născut în satul Țigănești.

Tecuciul, *oraș,* capitala județuluĭ Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezat pe loc șes, în valea Bîrladuluĭ, pe ambele malurĭ ale acestuĭ rîŭ și ale pîrîuluĭ Tecucelul.

Bîrladul udă partea de E. a orașuluĭ, în direcție de la N. la S. și Tecucelul partea de V. și S., unde se unește cu Bîrladul.

Teritoriul orașuluĭ se învecinește: la N. cu comunele Țigănești și Nicorești; la E., cu com.

www.dacoromanica.ro

Matca; la S., cu com. Barcea şi la V., cu com. Cozmeşti.

Oraşul se împarte în 3 culorĭ saŭ comisiĭ: Albastră, Galbenă şi Roşie.

De culoarea roşie ţine şi fosta com. rur. Tecuciul-Noŭ, aşezată la marginea de N. a oraşuluĭ, de ambele părţĭ ale căieĭ naţionale Tecuciŭ-Bîrlad, situată între malul drept al Bîrladuluĭ şi calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad, comună înfiinţată conform legeĭ de la 1879, pe moşia Spitaluluĭ-Odaia (vezĭ Odaia, moşie), şi care la 1881 a fost alipită la oraşul Tecuciŭ, sub numele de suburbia Tecuciul-Noŭ.

In oraş sunt două grădinĭ publice: una în centrul oraşuluĭ pe strada Carol I şi cea-l-altă la marginea de N., tot pe strada Carol I; la partea de V. a acesteĭ grădinĭ se află cimitirul cu o capelă frumoasă, care are patronul Sf. Ilie.

Două pieţe: una în centrul oraşuluĭ, bine pavată, avînd în mijloc un frumos turn de observaţie; cea-l-altă, unde se află şi pescăria, este aşezată pe strada Ştefan-cel-Mare.

Cele maĭ însemnate clădirĭ publice sunt: Primăria, Teatrul, Tribunalul, Gimnaziul real, Spitalul, întreţinut de judeţ.

Populaţiunea oraşuluĭ este de 13405 suflete (1899).

Teritoriul com. oraşuluĭ Tecuciŭ este de 12600 hect., din care proprietatea d-neĭ Ecaterina Sturdza (moşia Cernicari) 5000 hect., proprietatea comuneĭ 1072 hect., raza oraşuluĭ 600 hect. şi moşia statuluĭ Odaia 1430 hect.

Budgetul oraşuluĭ în 1896—97 a fost acesta: budgetul ordinar: leĭ 320961,50; budgetul spitaluluĭ, 27085,56 leĭ; budgetul drumurilor, 44926,67 leĭ.

Cultul, Instrucţiunea şi *Justiţia*. In oraş sunt 9 biserică şi anume:

Sf. Gheorghe, catedrală, construită la 1813 de orăşenĭ.

Sf. Nicolae, foarte vechĭe şi refăcută la 1825.

S-ţiĭ Voivozĭ-Vechĭ, zidită la 1838 de spătarul Vidra.

S-ţiĭ Voivozĭ-Noĭ, zidită la 1856 de Grigore Istrate, Dimitrie Vrabie şi cu ajutorul orăşenilor.

Maica Precista, foarte vechĭe, însă refăcută la 1828.

Sf. Ioan, zidită de Tudoran Cincu, la 1858.

Sf. Dumitru, construită în 1855 de Miron şi cu ajutorul poporanilor.

S-ţiĭ Apostolĭ, construită la 1866 de Mihalcea Costea.

Sf. Ilie, construită la 1882 de primărie, cu banĭ lăsaţĭ de defunctul Teodor Săndulescu.

La toate aceste biserică sunt 15 preoţĭ şi 17 cîntăreţĭ.

In 1891, din iniţiativa şi stăruinţa Protoiereuluĭ I. Andreescu, s'a înfiinţat o şcoală de cîntăreţĭ.

Are: un gimnaziŭ, înfiinţat la 1878; 3 şcolĭ primare de băeţĭ şi 3 de fete şi o şcoală mixtă rurală în suburbia Cernicari.

Are 1 tribunal şi o judecătorie de ocol.

Comunicaţiunile. Tecuciul este pus în legătură cu oraşele şi judeţele vecine prin calea ferată Iaşi-Vasluiŭ-Galaţi şi Tecuciŭ-Mărăşeşti şi prin şosele.

Şosele sunt în număr de 6: Şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, spre S.; Tecuciŭ-Bîrlad, spre N.-V. şi Tecuciŭ-Mărăşeşti, spre V.; şi 3 şosele judeţene: Tecuciŭ-Puţeni spre E spre jud. Covurluiŭ; Tecuciŭ-Furceni, spre V., peste Siret, la Focşani; Tecuciŭ-Podul-Turculuĭ.

Istoricul. D-l Papadopol-Calimach, membru al Academieĭ Romîne, ne dă o interesantă descriere istorică a judeţuluĭ şi oraşuluĭ Tecuciŭ.

Tecuciŭ, oraş foarte vechiŭ, pomenit în documente vechĭ, de 760 anĭ. Numele acesta îl poartă şi alte localităţĭ din Valachia şi Bucovina; aşa în Bucovina este satul Tecuciŭ (Hurmuzachi, documente, tom. VII, pag. 498), în Valahia, satul Tecuciŭ şi apa Tecuciŭ în Teleorman. Acest nume, după toată probabilitatea, pare a se fi dat de la oraşul Tecuciŭ, o tradiţie vechie din timpul năvălireĭ Tătarilor zicînd că Romîniĭ din Moldova şi Vrancea s'aŭ adăpostit în Valachia, maĭ cu seamă peste Olt şi de acolo, în unire cu toţiĭ, aŭ năvălit asupra Tătarilor (Aricescu, «Istoria Cîmpu-Lunguluĭ», tom. II, p. 85).

Acest oraş, în timpurile vechĭ, se afla tot pe locul unde este aşezat astăzĭ; cronicarul Grigorie Ureche scrie că, la 1475, cînd Ştefan-cel-Mare a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt, Tecuciul era aşezat spre Ionăşeşti, deasupra Siretuluĭ.

Pentru prima oară se pomeneşte de Tecuciŭ la 1134, Maiŭ în 20, într'un hrisov al Domnuluĭ Bîrladuluĭ de pe acele timpurĭ, Iancu Rotislavovicĭ, care avea pe atuncĭ dominaţiune asupra Moldoveĭ-de-Jos cu oraşele: Bîrlad, Tecuciŭ şi Galaţi, hrisov ce îl dădu negustorilor din Mesemvria, şi unde se spune că le acordă să nu plătească vamă, la intrarea mărfurilor lor în oraşul Galaţi, ci numaĭ la Bîrlad, Tecuciŭ şi cele-l'alte oraşe ale Domnieĭ sale.

Acest document cunoscut sub numele de Diploma Bîrlădeană, s'a găsit în Rusia între cărţile Domnuluĭ Moldoveĭ, Dimitrie Cantemir. Aşa dar la 1134 Tecuciul exista şi avea importanţă de tîrg cu scaun de vamă.

www.dacoromanica.ro

In timpurile vechĭ, fiind aproape de hotarul Moldoveĭ spre Valahia, se numea oraş de margine; ast-fel 'l numeşte şi Joppecourt, ostaş nobil din Lotaringia, care a luat parte la luptele dintre fiĭ luĭ Simeon şi aĭ luĭ Irimia Movilă (1608—1617), pe lîngă principiĭ polonĭ, protectoriĭ familieĭ Movileştĭ, şi care a scris, după şederea şi luptele sale în Moldova, memoriile sale sub titlul: «Histoire sommaire des choses plus mémorables advenues aux derniers troubles de Moldavie», şi le-a tipărit, la 1620, la Paris. Joppecourt numeşte Tecuciul oraş de margine destul de bun: «Ticouche est une ville frontière assez bonne».

Letopiseţul vechiŭ moldovenesc, scris de călugărĭ de la mănăstirea Putna, pe la 1466, de pe care avem numaĭ o foarte mică prescurtare, scrisă în limba polonă la Iaşi, la 1566, Octombre 28 şi păstrată de renumitul istoric polon Adam Naruszewiez, vorbeşte despre ţinutul Tecuciŭ «powiat Tekuczowschi».

In jud. Tecuciŭ, găsim pomenindu-se multe nume de ale vecheĭ aristocraţiĭ moldoveneştĭ: pe Nicoară, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos, în Nicoreşti; familia acestuĭ boier al Ţăreĭ o găsim în fastele Moldoveĭ pe la 1570, 1574, 1615 şi 1624; pe Condrea Bucium, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos (1460, 1582 şi 1588) în Buciumeni; pe Şendrea, viteazul hatman şi cumnat al luĭ Ştefancel-Mare, în Şendreşti; pe Huru, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos şi viteaz vestit (1535) sub Petre Rareş Voevod, în Hurueşti; pe Dămăcuşa (1429, 1431, 1432, 1456 şi 1460) în Dămăcuşa; pe Grozav, hatman vestit şi viteaz sub Ştefan-cel-Mare, în Grozăveşti; pe Berheciŭ, logofăt mare în zilele luĭ Ioan-Vodă cel cumplit la 1576, în Berheciŭ; pe Nicoriţa, vornic de gloată 1615, în mănăstirea Nicoriţa, care la 1620 cumpără o casă în Iaşi, în uliţa Ungurească, de la logofătul Vitolt, fiind Şoltuz în Iaşi şi iscălind zapisul de cumpărătură Glegorcea Lapte-Acru cu 12 pîrgarĭ; pe Margoş Toflea, căpitan de Tecuciŭ (1597), în moşia Toflea, astă-zĭ proprietatea familieĭ Crăescu.

Aceştĭ boerĭ aĭ Moldoveĭ aŭ lăsat numele lor citatelor localităţĭ, care le aŭ fost dăruite de Domniĭ Ţăreĭ pentru vitejia şi slujba lor.

Nu departe de Tecuciŭ, spre Nicoreşti, a fost satul Bucureşti. Această localitate păstrează pomenirea vecheĭ familiĭ Bucur, pe care o găsim în analele Moldoveĭ.

Pe la 1820, găsim încă pe un Vasile Bucur, vornic de poartă, pogorîtor din această familie şi unul din poeţiĭ Moldoveĭ de pe atuncĭ.

In marginea de sus a Tecuciuluĭ, este moşia Odaia.

In vechile documente de prin zilele urgieĭ turceştĭ, ea se numeşte Odae-de-beilic. Pe acele vremĭ de jale şi de asuprire, Ieniceriĭ aveaŭ etape, adică staţiunĭ prin maĭ multe locurĭ ale Ţăreĭ, care se numeaŭ «Odăile ienicereştĭ»; era dar şi aci o odae de beilic, precum era beilicul la Iaşi şi în alte locurĭ ale Ţăreĭ.

Tîrgul Tecuciŭ, la E., merge pănă în apa Bîrladuluĭ, care curge de la N. spre S. şi se varsă în Siret lîngă satul Şerbăneşti. La V. de tîrg curge apa Tecuciul (Tecucel), care se varsă în Bîrlad, la marginea din jos a tîrguluĭ, formînd aci un unghiŭ, în lăuntrul căruia se află tîrgul.

In timpurile vechĭ se afla, tot ca şi acum, pe Bîrlad, după cum dovedeşte o hartă tipărită la Viena, în 1541, de George Reichersdorf, ambasadorul Ungarieĭ de la Curtea luĭ Petru Rareş.

La 1434, cînd fiĭ luĭ Alexandru cel-Bun, Ilie şi Ştefănică, au împărţit Ţara între eĭ, se pomeneşte în împărţeala lor şi de Tecuciŭ.

La 3 Iulie 1460, Ştefan cel-Mare acordă din Suceava un aşezămînt negustorilor din Lemberg, cu oare-care privilegiĭ, în care aşezămînt pomeneşte de oraşele: Roman, Bacăŭ, Putna, Vasluiŭ şi Tecuciŭ ca să plătească cîte doĭ galbenĭ de casă.

La 1475, Ştefan-cel-Mare, cînd a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt şi ĭ-a gonit pănă la Ionăşeşti, înecîndu-ĭ în locul numit şi astă-zĭ Vadul-Turcilor, s'a oprit la movila cea mare a Tecuciuluĭ, care este în partea de V. a oraşuluĭ şi unde s'a odihnit treĭ zile. («Letopiseţe», Tom. I, pag. 126).

La 1564, Alexandru Lăpuş neanu venind pentru a doua oară Domn, cu o armată de 7000 de spahiĭ şi 3000 oaste de strînsură, ajungînd la coastele Tecuciuluĭ, unde poposiră la Dumbrava Drăgăneşti, în partea de S.-E. a oraşuluĭ, pe malul Corozeluluĭ, între satul Matca la V. şi Drăgăneşti la S.-V., ĭ-aŭ eşit înainte boeriĭ luĭ Tomşa-Vodă: Vornicul Moţoc, Postelnicul Veveriţă, Spătarul Spancioc şi Vistierul Stroicĭ, şi închinîndu se luĭ Lăpuşneanu fără a ĭ săruta poala după cum era obiceiul, Lăpuşneanu le zise:

«Bine aţĭ venit boerĭ» iar eĭ ĭĭ răspunse:.«Să fiĭ sănătos Măria Ta». Alexandru adaose: «Am auzit de bîntuelile Ţăreĭ şi am venit să o mîntuĭ». Moţoc zise: «Să nu bănueştĭ Măria Ta! Ţara este liniştită şi pentru aceia ne-a trimis pe noĭ

www.dacoromanica.ro

să-ți spunem că norodul nu Te vrea, nici Te iubește și Măria Ta să te întorci înapoi». «Dacă nu Mă voiți voi, Eŭ vă vreau», zise Lăpușneanu, și ridicîndu-se cu oastea a mers la Iași; iar Ștefan Tomșa cu Moțoc, Spancioc și Veveriță aŭ fugit în Polonia, unde Regele le-a tăiat capul la toți.

La 1587, Petru Vodă Șchiopul, domnind pentru a doua oară în Moldova, în ziua de 20 Iunie a făcut nuntă aicĭ în Tecuciŭ, nepotuluĭ săŭ Vlad, feciorul luĭ Miloș, fratele săŭ, care a luat în căsătorie pe fiica luĭ Mircea, fost Domn al Valahieĭ, la care nuntă a poftit și pe Mihnea-Vodă, Domnul Valahieĭ, unchiul săŭ.

Nunta a fost însoțită de multe petrecerĭ și veseliĭ, la care aŭ luat parte mulțĭ Domnĭ de prin prejur.

Intre aniĭ 1608 și 1617, fiind multe lupte pentru Domnia Moldavieĭ, între urmașiĭ Movileștilor, care eraŭ ajutațĭ de cumnațiĭ lor din Polonia și fiind-că Ștefan Tomșa cel rînduit de Turcĭ, venea să ocupe scaunul cu ajutorul a 4000 de Muntenĭ trimișĭ de Mihnea Domnul Valahieĭ, Alexandru, fiul luĭ Eremia Movilă, trimite pe principele Corechy, cu 600 călărețĭ Polonĭ și Cazacĭ ca să aștepte pe Tomșa la Tecuciŭ, care este un prea bun oraș de margine, iar Alexandru rămîne în Iași cu un cumnat al săŭ, principele Visinovschi.

Corechy așteaptă lîngă Tecuciŭ, unde, primind veste îmbucurătoare că Alexandru a bătut pe Orheeni, ce țineaŭ cu Tomșa, în marginea de V. a Tecuciuluĭ, pe cîmpia ce se mărginește cu Siretul (Furceni), se întoarse seara în Tecuciŭ, ca să se odihnească; dar fiind-că nu putuse să facă pace, împarte armata sa, iar el trece prin Tecuciŭ, Bîrlad, Roman, Vasluiŭ și se întoarse la Iași. (A. P. Laurian, «Tesaur de monumente istorice», p. 264—266).

La 1624, a fost din noŭ nuntă în Tecuciŭ: Mihnea-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, căsători pe fiul săŭ, Alexandru, Domnul Muntenieĭ, cu fata unuĭ om bogat din Țarigrad, Scarlat Telembașa Beicliceiul și la această nuntă, unde amîndoĭ Domnĭ aŭ luat parte cu toțĭ boeriĭ lor, veselia a ținut 10 zile; boeriĭ Moldoveĭ ședeaŭ la masă în dreapta lor, iar ceĭ din Muntenia ședeaŭ în stînga.

Mobile trebuincioase la această masă, s'aŭ lucrat la Movileni (Movileni, com., pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ).

La această veselie veniră solĭ din partea Transilvanieĭ, Ungarieĭ și Polonieĭ, cu darurĭ bogate (Miron Costin, «Letopisețele Moldoveĭ», Tom. I, p. 258).

Intre aniĭ 1650 și 1660, Arhidiaconul Paul de Alepo, întovărășind pe Macarie, patriarhul Antiohieĭ, în călătoriile sale prin Moldova și Valahia și descriind acele călătoriĭ, vorbește despre Tecuciŭ, care este un tîrg așezat pe un rîŭ mare (Bîrladul).

Zice că Tecuciul era un tîrg întins și avea treĭ bisericĭ cu clopotnițe la poartă și că Pîrcălabul de Tecuciŭ întîmpină pe Patriarh, aducîndu-ĭ trăsură și caĭ domnești de la Vasile-Lupu-Vodă, dîndu-ĭ și un boer să-l întovărășească și că de acolo plecînd cu toată suita sa înainte, seara foarte tîrziŭ a ajuns la un alt tîrg numit Bîrlad. («Arhiva Istorieĭ Romînilor», tom. III-lea, p. 60—73).

Cele treĭ bisericĭ eraŭ:

Precista, care este și astăzĭ la partea de N. a orașuluĭ; Sf. Ilie, pe malul Bîrladuluĭ, arsă la 1858, cînd a ars o mare parte din Tecuciŭ și Sf. Nicolae, în mijlocul orașuluĭ, pe malul drept al Bîrladuluĭ.

La 1711, în urma învingerĭ la Prut, vizirul Achmet Baltagi, dînd voe Tătarilor și Turcilor să prade Țara, cea maĭ mare parte a Moldoveĭ-d.-j. a fost pustiită și dată pradă foculuĭ; iar locuitoriĭ, parte aŭ fost uciși, parte luațĭ robĭ la Tătarĭ, iar parte aŭ fugit încotro aŭ apucat.

Intre orașele pustiite a fost și Tecuciul, iar locuitoriĭ cîțĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ retras la Nicorești, maĭ aproape de munțĭ și codri.

Ocîrmuirea ținutuluĭ se retrăsese atuncĭ la Nicorești.

De pe atuncĭ, multe familiĭ s'aŭ mutat la Nicorești și aŭ rămas pănă astăzĭ.

Pe la 1769, Tecuciul era pustiit din cauza acelor devastărĭ.

In acel an mitropolitul și boeriĭ Moldoveĭ, după ordinul împărăteseĭ Ecaterina, făcînd un raport către generalul rus Elen, și vorbind în el despre starea Țăreĭ, pomenește și despre Tecuciŭ, zicînd că: «In acest ținut a fost tîrg maĭ înainte, numindu-se tîrgul Tecuciuluĭ, dar s'a pustiit ne rămînînd nicĭ o casă». Iscăliți: Manolachie Bogdan vel ispravnic, Iordachi Iamandi vel paharnic.

Pe la 1785, Tecuciul era făcut la loc; comitele Hauterive, gentilom de ambasadă pe lîngă ambasadorul Francieĭ din Constantinopole, venind în acel an în Moldova, în calitate de secretar francez al Domnuluĭ Moldoveĭ, Alexandru Mavrocordat, și descriind această călătorie, zice că, ajungînd cu suita domnească la Tecuciŭ, ispravnicul de Tecuciŭ era un boer mare, maĭ mare de cît

www.dacoromanica.ro

cel de Focșani, că în ținutul Tecuciului sînt 3 tîrguri ce vin unul după altul, cuprinzînd o vale frumoasă, bine cultivată și udată de rîuri, că ispravnicul de Tecuciu era un om foarte serios și cu nepăsare de străini, și că avea o barbă așa de frumoasă, cum n'a mai văzut în viața sa.

Cele trei tîrguri erau: Nicorești, Tecuciu și Piscul (acum cătunul Piscul este în jud. Covurluiu).

Puterea armată a Tecuciului era așezată sub conducerea unui vel căpitan.

Orașul Tecuciu, cu moșia înconjurătoare, a fost în vechime proprietate domnească, ca toate tîrgurile în vremile vechi, dar mai pe urmă a trecut la mai multe familii de boeri, dăruit fiindu-le pămîntul de deosebiți Domni, pănă la 1839, cînd s'a rescumpărat și a devenit obștea proprietară.

Printr'un hrisov de la Domnul Constantin Mihai Cehan Racoviță din 20 Maiu 7261 (1753), Domnul milueste pe Nicolae Crisoverghi, pentru slujbele cu dreptate și cu credință făcute Domnului și Țării, cu 600 stînjeni moșie din fruntea loculuĭ, din teritoriul domnesc a tîrgului Tecuciu, ce a rămas ne dat danie la alți Domni, numind hotarnici pentru alegerea loculuĭ pe boerii: Tănase Meleghe, vornic de poartă, și Nicolae, vel căpitan de Tecuciu.

O carte a Divanului Moldovei din 1774, lămurește că acea parte se afla în acel an proprietatea dumnealui Ioan Cazu vel logofăt de Țara-de Sus, zestre a jupîneseĭ sale Anastasie Costache, ce ea a avut'o de la cel întîiu boer al d-sale, spătar Manolache Crisoverghi.

Un alt hrisov, de la Mihail Cehan Racoviță, din 1757, dărueste mănăstirei Prooroculuĭ Samoil din Focșani, 2540 stînjeni lungime și 670 stînjeni lățime din moșia tîrguluĭ, drept din malul Bîrladului și alăturea de moșia luĭ Crisoverghi.

Mănăstirea Prooroculuĭ Samoil era zidită de sus numitul Domn.

Un hrisov de la Scarlat Ghica Voevod, din 23 Maiu 1758, altul din 28 Februarie 1759, întăresc dania făcută de Mihail Racoviță, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil.

Din o anafora a Divanuluĭ din 1798, către Domnul Moldoveĭ, Alexandru I. Calimah, în urma unor judecăți urmate între Nicolae Roseti, Ștefan Catargiu, Elena Costandache și mănăstirea Prooroculuĭ Samoil, se constată că toate aceste familii aveau fie-care cîte o porțiune de pămînt pe teritoriul moșieĭ tîrguluĭ, dăruită de diferiți Domni.

Din o jalbă, cu data de 5 Septembrie 1815, se constată că în acel timp mai erau stăpînĭ asupra moșieĭ tîrguluĭ, familiile Costache, Ghenea și mănăstirea Răchitoasa.

La 1735, Martie 15, o carte de schimb întărită de Divanul apelativ al Țăreĭ-de-Jos, arată că vornicul N. Costache, a schimbat cu logofătul Costache Conachi, dînd luĭ partea de loc ce avea în trupul Tecuciuluĭ, pe ambele părți ale Bîrladuluĭ, și părțile de moșie Cosmești, Onceși și Joseni, de pe apa Siretuluĭ, și luînd în schimb de la Conachi moșia Mîrzești.

Partea din trupul Tecuciuluĭ a Costandăchioaeĭ era venită de la familia Ghenea, care primise această parte de pămînt din trupul moșieĭ tîrguluĭ, danie tot de la Mihail Cehan Racoviță, în anul 1708.

La 1838, tîrgoveții aŭ răscumpărat tîrgul cu moșia înconjurătoare, și fiind-că nu puteau cumpăra cu banĭ partea mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil, ci numaĭ în schimb cumpără de la logofătul Conache, atît partea din tîrg, cît și moșiile Cosmești, Onceni și Poeni, opresc pe seama lor din ceia ce aŭ cumpărat de la Conache, analog și moșia înconjurătoare; iar moșiile le schimbă cu Prooroculu Samoil, adică Prorocul Samoil primește moșiile, lăsînd oamenilor partea ce el o avea în Tecuciu.

Acest schimb făcut prin mijlocirea mareluĭ logofăt Conache, ce era și membru în comitetul central al spitalurilor, dimpreună cu mitropolitul Veniamin Costache, s'a confirmat de comitet și întărit de divanul apelativ al Țărilor-de-jos, sub No. 792 din 1837, Februarie 26, și la 1839, spătarul C. Vidra, epitropul obșteĭ, a obținut hrisovul domnesc No. 84 din 14 Iunie, care a întărit schimbul făcut între obștia tîrguluĭ Tecuciu și epitropia Sf. Spiridon, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil din Focșani.

La 22 Noembrie 1841, postelnicul Iancu Costandache, care avea și el o parte din moșia tîrguluĭ Tecuciu, vinde obștieĭ tîrguluĭ partea sa de 150 stînjeni curmezișul, începînd măsurarea din partea moșieĭ luĭ Crisoverghi. (Actul No. 364 din 1841).

Așa dar tîrgul și moșia inconjurătoare Tecuciuluĭ, a fost odinioară proprietate domnească, apoĭ a familieĭ Crisoverghi, a mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil, a familiilor Roset, Costandache, Vasile și Costache Conache. — La 1834 și 1841, orășeniĭ, prin rescumpărărĭ și schimburĭ, aŭ ră-

www.dacoromanica.ro

mas stăpînĭ pe raza oraşuluĭ şi pe moşia înconjurătoare.

Tecuciul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Tecuciul, pe liniile Tecuciu-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872 şi Mărăşeşti-Tecuciŭ-Galaţi. Se află între staţiile Cosmeşti (7,4 kil.) şi Berheciul (15,9 kil.) pe linia 1-a şi Cosmeşti şi Barcea (8 kil.) pe a 2-a. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de 35m,93.

Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 440080 leĭ, 88 banĭ.

Tecuciul, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, proprietatea fraţilor I. şi Dr. N. Calenderu. Se întinde pănă pe Cîmpia-Burdeĭ, de o parte, iar de alta pănă în hotarele moşiilor Dobroteşti, Tufeni, Miroşi şi Balaciul, cu care se învecineşte. Moşia are o întindere de maĭ bine de 3000 hect.

Tecuciul, *pîrîŭ*. Izvoreşte de pe teritoriul com. Martalogi din jud. Argeş, în apropiere de hotarul judeţuluĭ Teleorman şi după ce străbate Cîmpia-Burdeĭ, în jud. Teleorman, servind de hotar între diferite moşiĭ, trece prin comunele Tecuciŭ Calenderu, Dobroteşti, Merişani şi se varsă în Vedea, la punctul numit Gura-Ceretuluĭ, aproape de cătunul Ştirbeţi In cursul săŭ şi spre gura sa primeşte pîrîiaşele Tecucelul şi Merişul.

Tecuciuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman. Străbate toată plasa Teleormanuluĭ, de la hotarul despre N. cu judeţul Argeş, pe Cîmpia-Burdeĭ, şi urmează cursul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume. La punctul Băliganul, pe teritoriul comuneĭ Tufeni, se împreună cu numeroasele vălceluşe care străbat Cîmpia-Burdeĭ, începînd dintre comunele Strîmbeni şi Urlueni, pănă la punctul Băliganul. Aci valea începe a se lărgi, malurile eĭ sunt maĭ ridicate, iar pîrîul dobîndeşte un volum maĭ mare de apă.

Tecuciul-Calenderu, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată între ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tecuciŭ. Vatra satuluĭ este aşezată atît pe deal cît şi în vale. Are un cătun, Căţeleşti, situat la 5 kil., pe partea dreaptă a văiĭ Burdea.

Se învecineşte la E. cu com. Balaciul, de care este despărţită prin vălcelele Bălăceluluĭ şi Ţiganuluĭ; la V. şi la N.-V., cu teritoriul com. Dobroteşti şi Tufeni; iar în partea despre S., cu o altă vălcea, a Capreĭ, care o desparte de com. Dobroteşti. La N. se limitează cu teritoriul com. Tufeni şi Miroşi.

Pîrîul Tecuciul curge prin interiorul comuneĭ.

Cătunul de reşedinţă este situat la 73 kil. de Turnu-Măgurele, 61 kil. de Alexandria, 29 kil. de Roşiori şi 18 kil. de gara Stolnici.

Are o suprafaţă de 4500 hect., cu o populaţie de 1630 suflete; o şcoală mixtă; 2 biserici, una zidită de Lazăr Calenderu, deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ, aşezată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tecuciul şi avînd aspectul uneĭ mănăstirĭ, înconjurată fiind din toate părţile de ziduriĭ, iar cea-l'altă în partea opusă a satuluĭ, pe deal, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; 6 cîrciumĭ, dintre care un han mare al proprietăţiĭ, unde se desfac mărfurĭ de manufactură şi coloniale; 1 spital rural.

Vite: 1139 vite marĭ cornute, 238 caĭ, 3092 oĭ şi 313 porcĭ.

Aci se ţin treĭ bîlciurĭ pe an: la Dumineca Tomeĭ, la Dumineca Mare şi la Pantelimon (27 Iulie).

Căĭ de comunicaţiune are: şoseaua vecinală, care duce la N. spre com. Tufeni şi de acolo la gara Stolnici, iar la S.-E. ĭese în şoseaua judeţeană Roşiori-Strîmbeni, la com. Balaciul; alte două ramurĭ de şosea vecinală, care duc la com. Stoborăşti şi la comuna Dobroteşti. Pe cînd exista vechiul drum al Craioveĭ, aci era releŭ poştal.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 7095, iar cheltuelile, de leĭ 7029.

In partea despre S. a satuluĭ sunt cîte-va măgurĭ; într'una din acestea s'aŭ găsit niştе resturĭ de ceramică, din epoca preromană, şi unelte casnice de oare-care importanţă archeologică.

Tecuciul este sat foarte vechiŭ. Îl găsim trecut în toate listele de sate întocmite în secolul 18-lea, la începutul secoluluĭ 19, precum şi în Istoria luĭ Fotino; tot-d'auna a fost sat mare şi populat.

Cătunul Căţeleşti a fost de asemenea sat mare, de oarece amîndouă sate le vedem figurînd printre cele maĭ însemnate ale vechiĭ plăşĭ a Mijloculuĭ. Încetul cu încetul cătunul Căţeleşti s'a despopulat.

Tecuciul-Noŭ, *suburbie a oraşuluĭ* Tecuciŭ, jud. Tecuciŭ, în partea de N., infiinţată pe moşia Odaia, sub numele de Satul-Noŭ. S'a numit Tecuciul-Noŭ, alipindu-se la oraşul Tecuciŭ.

Tega, *cătun* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 32 case; are subdivizia Spătăreşti.

Tega (Prăvăţeşti), *cătun* al com.

www.dacoromanica.ro

Ruşiavăţul, jud. Buzău, cu 380 locuitorĭ şi 87 case. Are subdivizia Valea-Cîrnuluĭ.

Tega, *serie de munţi*, în jud. Buzău, com. Gura-Teghiĭ, între munţiĭ Podul-Caluluĭ şi Păltinişul. Aci pasc anual până la 2600 oĭ şi 120 vacĭ.

Are o căşerie, al căreia produs se vinde în comerciŭ sub mele de Penteleŭ.

Teghiĭ (Gura-), *com. rur.*, în jud. şi plaiul Buzăŭ, pe malul drept al rîuluĭ Bisca-Rozileĭ, la 88 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Argăsăleşti, Gura-Păltinişuluĭ, Gura-Teghiĭ, Furtuneşti, Ivăneşti, Lunca-Pîrciuluĭ, Lunca-Vaşculuĭ, Nemertea, Pietriceni, Piatra-Cornuluĭ, Păltinişul-d.-s., Roşcoiul şi Tega, cu o populaţie de 1650 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Lunca-Pîrciuluĭ; 2 bisericĭ, în cătunele Gura-Teghiĭ şi Piatra-Corbuluĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Nicolae; 5 cîrciumĭ.

Vite: 358 boĭ, 207 vacĭ, 62 viţeĭ, 3 bivolĭ, 9 caĭ, 27 ţepe, 11 mînjĭ, 580 oĭ, 130 capre şi 350 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 6 lemnarĭ, 2 rotarĭ, 3 fierarĭ şi 3 cojocarĭ, pe lîngă care se poate adăoga o mare parte din locuitorĭ, ocupaţĭ cu tăierea trunchiurilor in herăstraie şi lucrarea obiectelor de brad.

Are o suprafaţă de 10040 hect.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Tega şi Bîsca-Rozileĭ, ale cetelor de moşnenĭ: Păltinişenĭ, Furtuneştĭ, Roşcoiul, Pietricenĭ, Nemertenĭ, Teganĭ, ale ceteĭ străine Sibiciĭ.

Terenul com. e accidentat, coprinzînd parte din munţiĭ ceĭ maĭ marĭ şi ceĭ maĭ frumoşĭ aĭ jud., între care Podul-Grecilor. E avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în fier, lignită, sorginţĭ sulfuroase, etc. Fineţele şi izlazele aŭ o deosebită reputaţie. Animalele sălbatice: ursul, lupul, vulpea, căprioara, şi chiar cerbul, se întîlnesc adesea. Găinĭ şi cocoşĭ sălbaticĭ sunt mulţi în jurul pichetuluĭ Cocianul; iar păstrăviĭ se pescuesc aci maĭ mult ca în orĭ-ce altă com. Locuitorĭĭ se ocupă cu lucrarea braduluĭ pentru facerea scîndurilor, putinelor, doniţelor, şindrileĭ, etc. Aŭ 2 morĭ de apă, 6 făcae, 2 piue, 7 herăstrae, apoĭ căşeria Tega şi 2 stîne. Se lucrează de asemenea aci ţesăturĭ de lînă, precum: plocate, săricĭ, dimiĭ, zeghĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea acestor producţiunĭ.

Are 3 tîrgurĭ: 29 Iunie, 8 Septembrie şi Dumineca Mare.

Comuna e vechie şi consta în secolul al XVIII-lea numaĭ din satul Gura-Teghiĭ. Cele-l'alte cătune sunt formate în mare parte între aniĭ 1830 şi 1840.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Nehoiaşul-Gura-Teghiĭ, care se întrerupe adesea, atît din viitura Bîşceĭ cît şi din fugirea malurilor, maĭ cu seamă la Veneţişul şi Rupturi, care o astupă. La aceasta se poate adăoga romanticul drum al Penteleuluĭ.

Teghiĭ (Gura-), *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 27 case.

Tehărăul, *movilă*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, în apropiere de frontieră; baza sa pare a fi o masă de lavă; mijlocul e acoperit de pădure, iar vîrful, de păşunĭ renumite, unde pot paşte anual 2000 oĭ.

Tehomirul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 57 kil. de oraşul Turnul-Severin. E situată pe vale şi e formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 400 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 14 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute; 7 caĭ, 160 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu comunele rurale Cosmăneşti şi Miculeşti.

Budgetul com. e la venitur̆ĭ de 654 leĭ, iar la chelt., de 534 leĭ.

Tehuleşti, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, proprietatea statuluĭ; arendată, cu moşia Andonia, cu 2728 leĭ anual.

Teilor (Dealul-), *deal*, jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Piscul Inalt-şi-Ţuţuiat; se întinde, în formă de semicerc, spre E, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Se întinde printre pîraiele Luncaviţa-Mare şi Luncaviţa-Mică. Din poalele-ĭ sudice izvoreşte pîrîul Ţiganca şi Taiţa Mică; iar din poalele nordice, cele două Luncaviţe. Este tăiat de drumul comunal Luncaviţa-Ţiganca. Se ridică până la 304 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ întinse de teĭ.

Teioasa, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul d.-j., com. Păltinişul.

Are o populaţie de 641 suflete; o biserică, de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălamar şi făcută la 1823.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii împroprietăriţi aŭ 486 hect., 95 arii, pămînt, iar proprietarul moşiei, 966 hect., 48 arii cîmp, 143 hect., 22 arii pădure, un iaz şi 10 pog. vie.

Moşia se hotăreşte cu rîul Prutul, cu Păltinişul şi Darabani.

Teişani, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe valea Teişanilor şi pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul, la 33 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Slănicul, Olteni şi Drajna.

Are o populaţie de 1355 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1894; 2 bisericĭ, una fondată în anul 1878, cu cheltuiala locuitorilor, şi a doua, vechie, rămasă ca cimitir. Pe clopot se vede următoare inscripţie: «1786, l'aŭ făcut Bratul şi Maria», iar pe zidurile bisericeĭ: «s'a înădit de d. Dinu Duduciŭ, soţia Maria, 1848, Noembrie 18». In adevăr, biserica fiind prea mică, la 1848 s'a înădit cu o tindă şi cu prispa din faţă. Construcţia în întregime este de bîrne. O dată maĭ nouă «1856, Iunie 20» indică o reparaţiune ce s'a maĭ făcut bisericeĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moşneniĭ, parte clăcaşiĭ. Eĭ posedă: 18 caĭ şi ĭepe, 376 boĭ, 209 vacĭ, 207 porcĭ şi 444 oĭ.

In raionul comuneĭ e o moară, pe un iaz despărţit din rîul Teleajenul.

La confluenţa Văieĭ-luĭ-Dragomir cu Teleajenul, se află urmele unor ocne, foste proprietatea locuitorilor, ce se exploataŭ prin secolul al XIV-lea şi al XV-lea, şi care aŭ fost vîndute de locuitoriĭ din Teişani luĭ Aga Mateĭ, împreună cu cele 3 trupurĭ de moşie ce aveaŭ în stăpînire, din cauza dărilor prea grele.

In raionul comuneĭ se găseşte piatră de construcţie şi marmoră slabă, de coloare verde, precum şi gips.

Sare se găseşte în mare cantitate.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

In partea de E. e udată de rîurile Teleajenul, Bughea şi Dragomirul, şi de văile: Marcu-Viteazul, Stîlpuluĭ, Muşceluluĭ, Sărăturieĭ, Bîrzeĭ, Cruceĭ, Valea-Rea, Valea-Mare, etc.

E brăzdată de mulţime de dealurĭ, între carĭ: Vîrful-Petreĭ, Mare, Teiuluĭ, Gorînilor, Caluluĭ, Faţa-luĭ-Lomotă, Faţa-Curăturilor, Coama-Caluluĭ, Predealul, Rîpa-Mare, etc.

Şoseaua Teişani-Slănicul, ce se desparte din şoseaua judeţeană Ploeşti-Bratocea, trece prin Teişani şi merge la Slănic. Din aceasta se despart două ramurĭ: una ce duce la com. Olteni şi cea-l'altă la Homorîciul.

In timpul domnieĭ luĭ Radu Şerban-Basarab, la Teişani a avut loc o luptă între Stroe Buzescu şi nepotul hanuluĭ tătăresc.

Teişani, *sat*, cu 131 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Gheceşti.

Teişoara, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Teişoara, în partea de N.-V. a com. Costeşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Botoşani, pe moşia statuluĭ Teişoara. Are o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 540 suflete; o biserică, deservită de 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 770 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 2400 oĭ, 14 capre şi 500 porcĭ.

Teişul, *sat*, cu 16 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeşul, plasa Piteşti.

Teişul, *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 64 case.

Teişul, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Şotînga, situat la 3 kil. de bariera Plaiurilor saŭ a-Susenilor din Tîrgovişte. Pe cîmpiile Teişuluĭ sunt redute făcute la 1877.

Teişul, *cătun* al com. Leoteşti, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., situat pe valea Genge, lîngă şoseaua şi calea ferată Craiova-Slatina, la 2 kil. spre E. de Balş.

Are o populaţie de 375 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teişul, *fost schit*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, astăzĭ redus la biserică de mir.

Teiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pe apa Mozacul, la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 49 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Buta, Aleşi-din-Teiŭ saŭ Olăneşti, Lagărul (Ciupa), Teiul-Noŭ (Teiul-din-Deal) şi Teiul-Vechiŭ (Teiul-din-Vale).

Are o populaţie de 1624 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4323 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3923 leĭ.

Vite: 623 vite marĭ cornute, 86 caĭ, 986 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Teiul, *sat*, cu 26 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flămînda. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiul, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 305 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe; 2 cîrciumĭ.

Teiul, *loc izolat*, jud. Ilfov, spre N. de Bucureşti. Aci este orfelinatul numit De-la-Teiŭ, azil pentru copiĭ surdo-muţĭ şi ceĭ lipsiţĭ de mijloace. La 24 Iunie, în fie-care an, se face aci un tîrg.

Tot aci a fost palatul şi reşedinţa de vară a fostuluĭ Domn Grigorie-Vodă-Ghica. Servea de loc de preumblare Bucureştenilor pe la începutul secoluluĭ trecut. O frumoasă alee de teĭ ducea de la Colentina pănă la palatul domnesc, de unde şi numele de «La Teĭ».

Teiul (La-Teĭ), *baltă*, în jud. Ilfov, formată de rîul Colentina, la N. de Bucureşti.

Teiul-Noŭ saŭ **Teiul-din-Deal**, *sat*, cu 900 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiul-Vechiŭ saŭ **Teiul-din-Vale**, *sat*, cu 435 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot şi un cîntăreţ

Teiuluĭ (Fîntîna-), *loc*, la N. de satul Buciumeni, com. cu acelaşĭ nume, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, maĭ în sus de schitul Buciumeni, în mijlocul pădureĭ. Aice este obîrşia pîr. Tecucelul.

Teiul-Brazuluĭ, *localitate mlăştinoasă*, lîngă Dunăre, spre V. de Izlaz, jud. Romanaţi, acoperită adesea, din cauza miceĭ sale altitudinĭ (24 m.), de apele Dunăreĭ.

Teiuşul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, la 3 kil. de căt. de reşedinţă.

Are o populaţie de 553 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în timpul ocupaţiuneĭ austriace (1718—1738) şi cu următoarea inscripţiune:

† Cu vrerea tatăluĭ şi cu ajutorul fiuluĭ şi cu săvîrşirea sfintuluĭ Duh, ziditu-s'aŭ această sfîntă şi Dumnezeească biserică din temelie de robul luĭ Dumnezeŭ Nicolae Eromonahul, d'împreună cu ajutorul fraţilor sfinţieĭ-sale, întru cinstea şi lauda aceluĭ dintre sfinţiĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archiepiscopul de la Mira-Lichia, făcătorul de minuni, şi a sfinţilor Treĭ Erarhĭ, în zilele prea Înălţatuluĭ Împărat al Romeĭ Carol, avînd archipăstor pe Prea Sfinţitul părintele Inochentie, Episcopul Rîmniculuĭ, şi cu toate ante-podoabele ce se vor face împrejurul sfinteĭ biserici.

Teiuşul, *sat*, cu 53 locuitorĭ, pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, com. Răcăciuni, situat pe dreapta Siretuluĭ, maĭ sus de Răcăciuni, la 2 kil. de satul Răcăciuni (şcoală).

Teiuşul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 530 locuitorĭ şi o biserică, zidită între aniĭ 1863—66.

Teiuşul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Parava, situat peste dealul de la Drăguşani, în valea pe care curge pîrîul Parava.

Are o populaţie de 402 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea.

Teiuşul, *deal*, care brăzdează partea de V. a com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud Olt.

Se întinde la N. către V., între Valea-Dîrjovuluĭ şi văicelele Ciocîrlia şi Coteniţa. Aproape de Ipoteşti formează Piscul-Spînzurătoareĭ. Urmînd malul Oltuluĭ către S., maĭ formează şi Piscul-Boia, pe lîngă care trece Brazda-luĭ-Novac.

Are o întindere de aproape 3 kil.

Teleasca, *cătun*, pe apa Teleormanul, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Costeşti.

Teleajenul, *plaiŭ*, jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ şi pl. Podgoria, de care se desparte printr'o linie dusă de la N., din munţiĭ Carpaţĭ, pănă în pl. Podgoria şi care trece pe la E. de com. Bătrîni, Popeşti şi Tîrleşti. De aci se îndreaptă spre S.-V, pănă la com. Scăioşi.

La N., se mărgineşte cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţĭ şi la V., cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie aproape verticală, dusă din munţiĭ Carpaţĭ pănă la com. Scăioşi şi care trece pe la V. de comunele: Măneciul, Izvoarele, Homorîciurile, Teişani şi Bughiile.

Se compune dintr'o com. urb., Văleni, şi 21 comune rurale: Bătrîni, Bughiile, Cătunul, Cerăşul, Drajna-d.-j., Drajna-d.-s., Gura-Vitioareĭ, Homorîciurile, Izvoarele, Măneciul-Pămînteni, Măneciul-Ungureni, Ogretinul, Olteni, Opăriţi, Poşeşti, Predealul, Rîncezi, Scăioşi, Star-Chiojdul, Tîrleşti şi Teişani.

Reşedinţa sub prefectureĭ e în com. Văleni.

Cele maĭ populate comune din plaiul Teleajenul sunt: Star-Chiojdul, Drajna-d.-j., Homorîciurile şi Poşeşti; apoĭ vin Rîncezi, Măneciul-Ungureni, Cerăşul, Opăriţi şi Bătrîni. Cele maĭ puţin populate sunt: Gura-Vitioareĭ, Ogretinul, Bughiile, Cătunul şi Drajna-d.-s.

www.dacoromanica.ro

Plaiul Teleajenul, din punctul de vedere al producţiuneĭ ca şi al înălţimeĭ soluluĭ, coprinde două regiunĭ: regiunea muntoasă şi regiunea deluroasă.

a) In regiunea muntoasă se găsesc întinse pădurĭ de brad, fag, carpen şi stejar, maĭ ales pe văĭ, pe coastele şi poalele munţilor, şi locurĭ de păşune, unde se nutresc vara cirezĭ de vite şi turme de oĭ. Lemnele scoase din pădurĭ se întrebuinţează la facerea scîndurilor de tot felul, prin tăerea în numeroasele herăstrae ce se găsesc pe rîul Crasna, pe Teleajen şi în munţiĭ Siriul, precum şi la facerea doniţelor, hîrdaelor, putinilor, şindrileĭ, etc.

Fîneţele naturale, care se găsesc maĭ ales pe Valea-Teleajenuluĭ, daŭ un fîn foarte bun pentru hrana vitelor.

b) In regiunea dealurilor, se găsesc pădurĭ întinse, maĭ ales de stejar, fag, plop, etc., din care locuitoriĭ 'şĭ prepară: doage, lemne de construcţie, care.

Prunele se cultivă în toate satele plaiuluĭ, extrăgîndu-se din ele o ţuică de cea maĭ bună calitate.

Dintre minerale, în plaiul Teleajenul găsim: sare în mare cantitate; păcură, cărbunĭ de pămînt; argilă, din care se fac oale, străchinĭ, etc.; un fel de argilă albă, din care s'ar putea face diferite obiecte de faianţă; pietriş pentru aşternutul drumurilor; piatră de var, din care se face cel maĭ bun var alb; piatră de construcţiune de gips; pucioasă multă şi fier prin munţĭ. Pe lîngă acestea se maĭ găsesc numeroase izvoare de ape minerale, precum: izvoare de apă sărată, în toate localităţile unde se află sare; izvoare de apă amestecată cu pucioasă, izvoare amestecate cu rugine de fier, la mănăstirea Susana şi pe rîul Teleajenul.

Dintre animalele domestice sunt: caĭ, boĭ, oĭ, vacĭ, bivolĭ, asinĭ, catîrĭ, rîmătorĭ, capre, etc.

Prin pădurĭ asemenea sunt felul de animale sălbatice, precum: urşĭ, lupĭ, porcĭ mistreţĭ, cerbĭ, căprioare, iepurĭ, vulpĭ, etc.

Se cultivă viea pe o întindere de 119 hect.

Rîurĭ însemnate sunt Teleajenul şi Drajna.

Plaiul Teleajen s'a împărţit în 22 parohiĭ, avînd şi 12 filiale.

Teleajenul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat spre N., aproape de vama Bratocea, pe valea rîuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 82 locuitorĭ.

Teleajenul, *rîŭ*. Izvoreşte din munţiĭ Chirusca, de la N. căt. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova; curge de la N. spre S. printre munţiĭ Bratocea, Ţigăile, Balabanul, Babeşul, Faţa-luĭ-Gherghel, Bobul-Mic, Bobul-Mare, Uliţa, Nebunaşul, Nebunul-Mare, Clăbucetul şi Malul-Basteĭ; trece, aproape de izvor, pe lîngă mănăstirile Cheia şi Susana; udă comunele: Măneciul-Ungureni, Măneciul-Pămînteni, Homorîciul, Drajna-d.-s., Drajna-d.-j., Văleni, Vitioara, Scăioşi, Măgurelele, Mănăstirea Zamfira, Bucovul, Coslegiul şi Sicrita, şi se varsă în rîul Prahova, între căt. Palanga şi Belciugul. Udă pl. Teleajenul în tot lungul său; pe la comuna Scăioşi intră în pl. Podgoria, formează limita între această plasă şi pl. Tîrguşorul, şi apoĭ intră în pl. Cîmpul, unde se varsă în rîul Prahova.

In cursul său primeşte următoriĭ afluenţĭ, pe dreapta: Bratocea, Babeşul, Cheia, Valea-Neagră, Ciumernicul, Mogoşul, Toma, Rogozul, Stancea, Bobul, Carpenul, Popa, Brusturei, Orăţiile, Molivişul, Boul, Plaiul, Seaca, Săcuianca (unit cu Gheba), Crasna şi Dragomir; pe stînga: Tîmpa, Ţapul, Rudele, Prigvarea, Brădeţul, Iepurele, Pleşul, Monteorul, Telejenelul şi Drajna.

Cursul său e repede, mare, şi formează patru cascade. Cam în dreptul mănăstireĭ Cheia ia adevăratul nume de Teleajenul.

Teleajenul saŭ **Plăeţul**, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., pendinte de com. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile Ursoaia (150 hect.) şi Vatra mănăstireĭ Crasna (50 hect.), formează pădurea Izvoarele.

Telega, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Prahova, situată într'o frumoasă posiţiune, în valea Rîuluĭ-Sărat, la 40 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ, şi la 4 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Boşelceşti, Buştenari, Miliceşti şi Telega, avînd o populaţie de 4000 locuitorĭ. Este cea maĭ populată comună a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu com.: Cîmpina, Brebul, Băneşti şi Scorţeni.

Această moşie, după cum se constată din următorul hrisov, a aparţinut Mănăstireĭ Mărgineni:

«Zemle Vlascoe . . . Fiind-că sfînta mănăstire Mărgineni, din sud Prahova, are moşie ce se numeşte Telega, pe care este şi ocna Telega, şi prin cărţĭ Domneşti aŭ avut obiceiŭ ca numaĭ o cîrciumă să ţie cămăraşiĭ de ocne pentru treaba lor, iar alt nimenea, ci toată vînzarea vinuluĭ, i a rachiuluĭ, afară de cîrciuma cămăraşilor, să fie a mănăstireĭ, cum să jelui Domnieĭ mele Varnava, călugărul acesteĭ sfinte mănăstirĭ, că nu i se păzeşte acest obiceiŭ ci, împotrivă, locuitoriĭ de acolo aŭ deschis 12 cîrciumĭ; deci fiind că pentru acest obiceiŭ nu l'aŭ avut din vechime, ne adeverim

www.dacoromanica.ro

Domnia mea din cărţile mănăstireĭ, eată Vă poruncim Domnia mea Dumnea-Voastră, ispravnicilor aĭ judeţuluĭ: toate celelalte cîrciume să le opriţĭ, afară de cîrciuma cămăraşilor, şi fără de voia mănăstireĭ, niminea să nu fie volnic a face vînzare de vin, i rachiŭ, dînd Dumnea-Voastră tot ajutorul cel cuviincios la aceasta, ca să nu păgubească sfînta mănăstire de drepturile sale. 1791. Nov. 16».

In raionul comuneĭ se văd maĭ multe gurĭ de puţurĭ, din care se extrăgea înainte vreme sare. In aceste gropĭ, pline cu apă, sărată, pătimaşiĭ maĭ ales ceĭ ce suferă de reumatism, slăbiciune şi boale de piele, fac băĭ.

Sub Vodă Mihail Şuţu, atît ocna de la Telega, cît şi cea de la Slănic, eraŭ un apanaj al Domnieĭ. La anul 1791, Mihail Şuţu autorizează pe Căminarul Moscul «să facă zapt tot venitul acestor ocne pe seama cămăreĭ Domnieĭ mele».

Pe la 1856, minele aŭ început să se lucreze după un sistem noŭ.

Părăsindu-se aceste mine, s'a început exploatarea la Doftana (v. a. n.), unde s'a construit un penitenciar model de muncă silnică, alocîndu-se în budgetul statuluĭ, în acest scop, suma de 865000 leĭ.

Are 2 şcoale, una în Telega şi a doua în Buştenari; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ.

Aci maĭ este şi un izvor cu apă sulfuroasă şi sărată.

Comuna are un venit anual de 17350 leĭ.

Comerciul se exercită în comună de 18 cîrciumarĭ şi băcanĭ.

In timpul vereĭ, pentru înlesnirea vizitatorilor, sunt restaurante şi oteluri.

Telega, *sat*, făcînd parte din com. rur. Telega, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Telega (Telega-Doftana), *băĭ de sare*, avînd nomol conţinînd şi iod, com. Telega, pl. şi jud. Prahova, situate în centrul comuneĭ, în apropiere de gara Doftana, pe linia Buda-Slănic. Aparţin moşnenilor Telegenĭ şi statuluĭ, care a avut saline pe locul acestor băĭ.

Altitudine: 510 m. Nu este instalaţie sistematică; totuşĭ apa se întrebuinţează de vre-o 100 bolnavĭ pe vară.

In raionul comuneĭ Telega maĭ sunt izvoare de apă sulfuroasă şi apă purgativă, pe proprietăţile locuitorilor Dinu Brezianu şi C. Stăvărache Bobescu, tot în centrul comuneĭ şi în apropiere de gara Doftana.

Telejenelul, *rîŭ*, izvoreşte din munţiĭ Clăbucetul şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are de afluenţĭ pîraiele: Alticioarele, Valea-Rea şi Valealuĭ-Duinitru.

Telejna, *com. rur.*, în centrul plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, în marginea despre V., la 23 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 23 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Telejna-d-j., Telejna-d.-s., Butucăria, Chioaia, Tătărăni şi Ciofeni.

Are o suprafaţă de 2287 hectare, cu o populaţie de 1067 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 morĭ de vînt, una de aburĭ; 4 iazurĭ şi 5 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 9 per soane.

Budgetul com. e la venituri de 2271 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltueli de 2075 leĭ, 61 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 81 pluguri şi 131 care cu boĭ, 4 pluguri şi 7 căruţe cu caĭ; 732 vite marĭ cornute, 1010 oĭ, 21 capre, 80 caĭ şi 170 rîmătorĭ; 360 de stupĭ.

Telejna, *vale* şi *pîrîŭ*. Izvoreşte de sub dealul satuluĭ Rîşcani, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bereasa şi, după ce primeşte afluentul Chioaia, trece de-a lungul spre S., prin comunele: Bereasa, Telejna şi Zepodeni, şi din jos de Capul-Dealuluĭ, în com. Zepodeni, se varsă în rîul Bîrladul. Are o lungime cam de 12 kil.

Telejna-de-Jos, *sat* şi reşedinţa com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş mare, între două dealurĭ cu loc deschis, avînd puţine livezĭ şi viĭ. Are o suprafaţă de 572 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 130 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1879; 2 iazurĭ şi o cîrciumă.

Satul acesta maĭ de mult a fost alipit pe lîngă Telejna-d.-s., formînd un singur sat, sub numele de Telejna; însă, la 1856, proprietarul moşieĭ a străinutat pe locuitoriĭ clăcaşĭ cu gospodăriile lor în vale, aproape de pîrîul Telejna, şi de atuncĭ satul a luat numirea de Telejna-d.-j., iar satul rămas în deal, al răzeşilor vechĭ, a luat numirea de Telejna-d.-s.

In partea de E. a satuluĭ Telejna-d.-j., dincolo de pîrîul Telejna, pe coasta dealuluĭ, se zice că din vechime ar fi fost un sat cu numele Băliţeni, aĭ căruia locuitorĭ parte s'ar fi aşezat în satul Tătăreni, iar parte din eĭ, cu materialul bisericeĭ, în satul Butucăria. Locul rămas cîmp dovedeşte întru cît-va că ar fi existat satul, fiind-că şi astă-zĭ se cunosc mormintele şi

www.dacoromanica.ro

dacă se sapă pămîntul se găsesc pietre și cărămizi.

Locuitorii posedă: 15 pluguri și care cu boi, 1 plug și 2 căruțe cu cai; 132 vite mari cornute, 140 oi, 25 cai și 30 rîmători; 100 stupi.

Telejna-de-Sus, *sat*, la N. de satul Telejna-d.-j., pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe o costișă de deal. Are o suprafață de 81 hect., cu o populație de 26 familii, saŭ 139 locuitori; o biserică, făcută de locuitorii răzeși în 1816, cu 1 preot și 1 eclesiarh; o moară cu aburi; o cîrciumă.

Satul Telejna-d.-s. este proprietate vechie a locuitorilor răzeși, moștenită de la strămoșii lor, de pre timpul Mareluĭ Domn Ștefan, în urma războiuluĭ de la Racova.

Pănă la 1856, acest sat s'a numit Telejna, însă din acel an, proprietarul moșieĭ strămutînd pe locuitorii clăcași mai în vale, a format un al doilea sat și, pentru a le deosebi, a numit pe unul Telejna-d.-s., și pe altul Telejna-d.-j.

Părțile de pămînt de pe moșia satuluĭ Telejna se numeaŭ după numele unor familii vechi răzășești: Condrești, Sărăcinești, Tăbucești, Childești.

Locuitorii posedă: 6 pluguri și 14 care cu boi, 1 căruță cu cai; 16 vite mari cornute, 50 oi, 2 cai, 20 rîmători; 50 stupi cu albine.

Teleormanul, *județ*, numit ast-fel după rîul Teleorman, care udă toată partea sa de E. și o mică parte din Nord Estul săŭ. Se întinde între 22°, 36′ și 24°, 30′ longitudine de E. și între 43°, 41′, și 45°, 33′ latitudine de N.

Limitele. Incepînd de la S., jud. Teleorman are ca limită naturală fluviul Dunărea, cu toate insulele luĭ pănă în thalweg, care îl desparte de Bulgaria, de la gura Oltuluĭ pănă în hotarul jud. Vlașca, la puntul unde se varsă rîul Vedea în Dunăre, pe o distanță de aproape 80 kil. De aci, de la gura Vedeĭ, hotarul apucă de la S. spre N.-E., în linie aproape dreaptă, pe cîmpia Burnazuluĭ, care se întinde maĭ departe în județul Vlașca, pănă în Valea-Petroșanilor, de pe teritoriul com. Petroșani, tot din Vlașca. Hotarul sue apoĭ cît-va numaĭ spre N., în linie tot cam dreaptă, cu prea puține curbe, pănă la hotarul com. Cacaleți din Vlașca, de unde apoĭ ia direcțiunea de la N. spre V., intră în Valea-Atîrnaților, trece pe la hotarul moșiilor Foiasca și Pielea, de unde ia din noŭ direcțiunea spre N., făcînd aci maĭ multe curbe pănă în hotarul Domeniuluĭ Alexandria. De aci înainte merge în linie aproape paralelă cu cursul rîuluĭ Teleorman, începînd de la comuna Lăceni și urcînd spre N. pănă la com. Zlotești. De pe teritoriul acesteĭ din urmă comune hotarul se îndreptează tot spre N., pe o distanță aproape egală între rîurile Teleormanul și Clănița, pănă intră pe teritoriul comuneĭ Slobozia-Trăsnitul, de unde limita atît a județuluĭ Teleorman, cît și a uneĭ părțĭ din județele Vlașca și Argeșul, o formează rîul Clănița. Pe teritoriul com. Slobozia-Trăsnitul, se termină limita despre jud. Argeș, urmînd tot pe partea dreaptă a Clăniței, luînd direcțiunea maĭ spre V., printre hotarele comunelor Slobozia-Trăsnitul din Teleorman și Izvorul-d. j. din jud. Argeș, făcînd maĭ multe curbe, în direcțiune spre V., pe la marginea comunelor Popești-Palanga și Bucovul-Adunați, apoĭ intră pe teritoriul com. Strîmbeni, de unde limita județelor Teleorman și Argeș urmează în linie aproape dreaptă Cîmpia-Burdeĭ, pănă la com. Urlueni, unde dă de rîul Cotmeana, care servește ca limită cu jud. Oltuluĭ, spre N.-V. De la com. Urlueni, rîul Cotmeana formează limita naturală de V. între aceste două județe, pănă la pădurea Bădești, din com. Mozăceni, unde rîul Cotmeana se varsă în rîul Vedea. De la Bădești, hotarul județuluĭ urmează cursul Vedeĭ pănă în hotarul moșieĭ statuluĭ Neaga, în fața cătunuluĭ Popești, al com. Văleni din jud. Olt. Dintre moșiile Neaga și Văleni, hotarul apucă spre S.-V., părăsind cu totul linia Vedeĭ, pănă unde începe Valea-Bratcovuluĭ. De la această vale hotarul merge în linie dreaptă pănă pe Cîmpia-Boianuluĭ și de la hotarul com. Mihăești-d.-s., din jud. Olt, intră pe ramurile văiĭ Călmățuiuluĭ, numită Sodolul, pănă la hotarul moșieĭ Măldăeni, atingînd o mică parte din Valea-Urluiuluĭ. De pe teritoriul Măldăienilor apucă în linie aproape tot dreaptă spre S., pănă dă de cea-l'altă ramură a Călmățuiuluĭ, la hotarul com. Băsești, și de aci înainte cotește pe lîngă com. Crănceni, coborîndu-se mereŭ spre S.-V. pănă dă în Valea-Cioareĭ, de unde intră pe teritoriul com. Plopi-Slăvitești, apoĭ apucă pe marginea rîuluĭ Oltul. De la Plopi, rîul Oltul formează limita cu jud. Romanați, pe luncă, de la N. spre S., pănă la gura luĭ la Dunăre, de unde am plecat. Jud. Teleorman are ca limită la S. fluviul Dunărea, care îl desparte de principatul Bulgarieĭ, la E. jud. Vlașca, la N.-V. și N. jud. Argeș și la V. județele Oltul și Romanați.

www.dacoromanica.ro

Forma județului este un con neregulat, avînd la bază (de la gura Oltului și pănă la punctul Bujor) o întindere de peste 83 kil.; ceva mai sus, de la com. Mîndra, din marginea Oltului, pănă în hotarul com. Atîrnați, 96 kil.; din dreptul com. Plopi-Slăvițești și pănă la hotarul com. Pielea, 89 kil.; din hotarul com. Măldăeni pănă la al com. Lăceni, 49 kil.; iar de aci în sus, spre N., merge subțiindu-se pănă la limita sa de N., unde (între com. Urlueni și Slobozia-Trăsnitul) este de o întindere numai de 43 kil., pe diferite cotituri.

Reliefu. Teleormanul este județ numai de cîmp. Incepînd de la limita lui dintre N.-E. și N.-V., formată de rîurile Cotmeana și Clănița, el prezintă în această parte mai multe văi și vălcele, străbătute de pîraie și dealuri, care merg înclinîndu-se din ce în ce mai mult spre S. In partea de N. este Cîmpia-Burdei, un mic Bărăgan, care începe din jud. Argeș, se întinde pe o lungime de mai bine de 30 kil. și pe o lățime de aproape 40 kil., de la limita de N. a jud. pănă în hotarul com. Dobrotești (Doagele). De aci înainte, între hotarele de V. și E., vălcelele încep a se rări, rămînînd numai văile cele mai pronunțate, cum sunt: Valea-Teleormanului, Valea-Cîineli, Valea-Burdei, Valea-Tinoasa și Valea-Tecuciului, care toate străbat jud. de la N. spre S. Din jos de orașele Roșiori și Alexandria, spre Dunăre, înclinațiunea este și mai mică, văile mai largi și dealurile mai mici. Aci, pe la mijlocul județului, între rîurile Olt și Teleorman, pe lîngă diferitele văi și vălcele ce străbat județul, mai sunt și alte două cîmpii, mai puțin întinse de cît Cîmpia-Burdei, și anume: Cîmpia-Comanchei, în partea de V., și Cîmpia-Găuriciului, mai spre S.-E. județului. Partea despre E. este și mai puțin accidentată, pănă în Dunăre, avînd și dînsa o cîmpie foarte întinsă, dincolo de rîul Vedea, Cîmpia Burnazului, care se întinde mai mult în jud. Vlașca, iar în partea de V. sunt dealurile Oltului, care încep la com. Plopi-Slăvițești și merg înclinîndu-se spre Dunăre. In fine toată partea despre Dunăre prezintă un șir de dealuri, nu tocmai pronunțate, precum și locuri întinse, acoperite de bălțile care se află pe lîngă Dunăre, în toată partea de S. a județului.

Altitudinea diferitelor puncte din județ este: T.-Măgurele, 40 m; Zimnicea, 35 m.; dealul de la com. Slobozia-Mîndra, 95 m.; Roșiori, 110 m.; Balaci, 135 m; Urlueni și Strîmbeni, 155 m.; Drăgușeni, 150 m. și Alexandria, 100 m.

Suprafața. Județul Teleorman are o suprafață de 476000 hect. sau 4760 kil pătrați. Ca importanță teritorială, el ocupă al cincilea rînd printre județele de cîmp ale Țării.

Din suprafața sus arătată, 286663 hect. sunt pămînt arabil, 32000 hect. pădure, din care numai statul, în 1890, avea 27000 hect., 4000 hect. zăvoaie, 10681 hect. livezi de fîneațe, 7699 hect. vii, 269 hect. livezi de pruni, aproape 16000 hect. bălți, iar restul de 118688 hect, pămînt neproductiv, în care intră nisipurile, terenurile satelor și orașelor, drumurile, cursurile rîurilor, heleștaele, etc.

Văile. Numeroasele vălcele ce străbat mai ales partea de N. a județului au mai toate gurile lor în văile cele mari. Din acestea din urmă, voim nota pe cele mai importante:

Indreptată de la V. spre S.-E., este Valea-Călmățuiului, care venind din jud. Olt începe de la N. plășei Călmățuiul, lărgindu-se din ce în ce mai mult pănă la com. Voivoda, de unde continuă printre com. Piatra și Viișoara, pănă la gura ei. Această vale are la începutul ei, în jud. Olt, două ramuri, una numită Sodolul sau Călmățuiul Sec și cea-l'altă Călmățuiul; ambele ramuri își au origina aproape una de alta. Intre com. Crîngeni și Băsești ele se împreună, formînd o singură vale care se lărgește.

Valea-Urluiului vine tot din jud. Olt, de pe teritoriul com Mihăești-d.-s., trece pe la S.-V. orașului Roșiori, pe la com. Belitori și Spătărei, de unde merge de se împreună cu Valea-Călmățuiului, la com. Voivoda.

Valea-Bratcovului este mai mică; începe tot din jud. Olt, trece pe lîngă com. Bălțați, Scrioaștea și Roșiori, de unde se pierde spre Valea-Vedei, în dreptul com. Meri Goala.

Valea Tinoasa începe mai sus de com. Zîmbreasca, din pl. Teleormanul, își urmează cursul pe lîngă com. Ciurari, Săceni, Sfințești, Rădoești, Antonești și Licuriciul, din pl. Tîrgului, și se împreună cu Valea-Cîinelui, în dreptul com. Mavrodinul.

Valea-Cîineli își are începutul pe Cîmpia-Burdei, în jud. Argeș, merge pe la com. Strîmbeni, Rîca, Silistea-Gumești din pl. Teleormanul și de aci înainte pănă la com. Mavrodinul, unde se împreună cu valea Tinoasa.

Valea-Teleormanului urmează cursul rîului cu același nume, începînd de la com. Poiana-Laculi, din jud. Argeș. In această vale dau o mulțime de vălcele pe partea dreaptă; ea se împreună cu Valea Vedei la com. Beiul, de unde continuă

www.dacoromanica.ro

sub numirea de Valea-Vedeĭ până la Dunăre.

Valea-Tîrnaveĭ cu Valea-Găuriciuluĭ, formînd una și aceeașĭ vale, își are începutul din apropiere de șoseaua națională T.-Măgurele-Alexandria, între com. Spătărei și orașul Alexandria, de la Lacul-Simioaneĭ. Valea-Tîrnaveĭ merge în linie aproape dreaptă de la N. spre S., până pe teritoriul com. Piatra, pe lîngă cătunul Stariţa, unde formează o cotitură foarte pronunţată. De aci înainte ia numirea de Valea-Găuriciuluĭ, lărgindu-se de odată și luînd direcţiunea de la E. spre V., până spre com. Găuriciul, de unde apucă iar spre N.-V. și se pierde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Zmîrdioasa.

Valea-Vedeĭ străbate județul începînd de la com. Mozăceni (pădurea Bădești), scoboară spre comunele Ghimpeţeni, Dideşti, Socetul, și de aci spre comuna Papa, pe lîngă orașul Roșiori, de unde se lărgește din ce în ce mai mult printre comunele Peretul, Plosca, Nanovul, până la marginea orașuluĭ Alexandria, și de aci înainte spre comuna Beiul.

De la N. spre S. sunt: Valea-Tecuciuluĭ, care trece pe teritoriul comunelor Miroși, Tecuciŭ-Calenderu, Dobroteşti, Merișani și se pierde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Dideşti.

Valea Burdea, ce vine din jud. Argeș, intră în județ pe la com. Strîmbeni, taie în două platoul Burdeĭ și se prelungește până în Valea-Vedeĭ, în apropiere de comunele Albeşti și Dulceanca.

Valea-Cotmeniĭ, ce vine din munţiĭ Argeșului, formează cu rîul Cotmeana latura despărţitoare a jud. Teleorman despre jud. Olt, începînd de la com. Urlueni până la com. Mozăceni. Această vale este cu mult maĭ îngustă ca cele-l'alte.

Afară de aceste văĭ principale, maĭ sunt o mulţime de vălcele din carĭ unele sunt maĭ mult secĭ și nu se umple de apă de cît numaĭ cînd plouă saŭ la topirea zăpezeĭ.

Idrografia. Județul Teleorman are norocul d'a fi udat, în toată partea sa de S., de apele Dunăreĭ și pe laturea de la V. de ale rîuluĭ Oltul.

Dunărea, cu întinsele eĭ bălţĭ, curge în județ pe o distanţă de maĭ bine de 89 kil.; Oltul, pe aproape de 33 kil., socotind și cotiturile luĭ. Acest rîŭ are un singur afluent în jud. Teleorman, Siul saŭ Siceiul, care izvorește din jud. Olt și se varsă în apropiere de com. Liţa.

Tot de la V. spre S.-E. curge rîul Călmăţuiul, care străbate toată plasa cu acest nume și la com. Voivoda se împreună cu pîrîul Urluiul, formînd marĭ întinderĭ mlăștinoase. De aci, Călmăţuiul, mărindu-șĭ volumul, merge de se varsă în balta Suhaia, între comunele Lisa și Viișoara.

Despre Nordul județuluĭ curg: pîrîul Ciineluĭ sau Ciineasca, care străbate toată plasa Teleormanuluĭ și o parte din plasa Tîrguluĭ; pîraele Tinoasa, Burdea saŭ Zbîrgleasa, Tecuciul, precum și un mare număr de pîrîiașe, care vara sunt secĭ și nu se umple de cît numaĭ la ploĭ saŭ la topirea zapezeĭ, vărsîndu-se în cele-l'alte pîrae maĭ marĭ.

La E., Teleormanul curge de la N. spre S. și se varsă în rîul Vedea, pe teritoriul comuneĭ Beiul. Acest rîŭ udă toată partea despre E. a județuluĭ și are de afluenţĭ pîraele: Teleormănelul, Cerboaica și Clăniţa. Acest din urmă curge prin județul Vlașca și se varsă în Teleorman la com. Lăceni. Afară de acestea, Teleormanul maĭ primește într'însul și apele altor pîrae și gîrlițe de mică importanţă.

Rîul Vedea care izvorește din dealul Dăduleşti, jud. Argeș, intră pe teritoriul județuluĭ în dreptul comuneĭ Tufeni, ia direcţiunea spre S.-E., trece pe lîngă orașele Roșiori și Alexandria și se împreună cu Teleormanul la punctul Beiul. In calea sa primește apele rîuluĭ Cotmeana, ale pîraelor Bratcovul, Urluiul, Tecuciul, Ciineluĭ, Tinoasa și altele. Se varsă în Dunăre, în dreptul comuneĭ Bujorul, din jud. Vlașca.

Apele Vedeĭ scad atît de mult vara, în cît adese-orĭ matca sa rămîne cu totul uscată pe alocurea.

In partea de N.-E. este pîrîul Cotmeana, un afluent al Vedeĭ, care udă o latură a plășeĭ Teleormanuluĭ, de la com. Urlueni până la com. Mozăceni, în dreptul cătunului Bădești.

Bălţi. Ca județ dunărean, Teleormanul are bălţĭ foarte importante, producătoare de marĭ cantităţĭ de pește de tot felul. Începînd despre V., este balta Berceluiuluĭ, în apropiere de Turnul-Măgurele; apoĭ vin bălţile din dreptul comunelor Seaca și Cioara, care sunt maĭ micĭ. La puţină depărtare de Cioara începe balta saŭ ĭezerul Suhaia. Această baltă are o suprafaţă de aproape 10000 hect. și se întinde de la comuna Vînători până în marginea orașuluĭ Zimnicea; ea poartă în întinderea eĭ diferite numirĭ, după proprietăţile cărora aparţine; ast-fel i se zice balta Viișoareĭ, a-Suhaieĭ, a-Fîntînelor, etc., după numirea moșiilor pe care se află. In partea despre E. a orașuluĭ Zimnicea este balta Scăeștilor, foarte întinsă.

www.dacoromanica.ro

Toate aceste bălţĭ sunt formate din derivaţiunile şi din revărsările Dunărei precum şi din cursurile apelor ce primesc. In latul acestor bălţĭ, exploatatorii lor întreţin lucrări de artă, cum sunt zăgazurile şi gardurile prin care opresc peştele de a nu trece mai departe.

Produc şi multă trestie şi papură, care serveşte la fabricatul rogojinelor.

Sunt şi cîte-va heleştae formate din oprirea cursului rîurilor; mai importante sunt: heleşteul de la Belciug, din com. Gărdeşti, format din oprirea apelor rîului Cîineluĭ şi din izvoare; heleştaele de la Broşteanca, Pîrlita, Belitori, Ulmeni şi altele.

Bălţile de la Dunăre constituesc una din ramurele principale de avuţie a judeţului. Sunt proprietarĭ carĭ îşĭ arendează părţile lor din baltă cu preţurĭ mai bune de cît cea mai bună moşie; alţiĭ le arendează dimpreună cu moşia. Astfel este pentru părţile de baltă de la Lisa, Viişoara, Suhaia, Fîntînele şi Scăeşti.

Insule. Dunărea, în jud. Teleorman, are multe insule, din care unele sunt importante atît ca mărime cît şi în ce priveşte foloasele ce aduc statului prin exploatarea zăvoaelor şi a fineţelor. Incepînd de la gura Oltului, în josul fluviului, aceste insule sunt:

Cătina-Mare şi Cătina-Mică, între portul Turnul-Măgurele şi com. Flămînda; Cioroiul, în dreptul com. Cioara; Belina, între com. Cioara şi Vînători. Apoĭ vin Luta-Mare şi Luta-Mică, Cînghinelele, Bîrzina, Chichineţul şi Bujorescul, care toate sunt înşirate pe distanţa pănă la Zimnicea. Din dreptul acestuĭ oraş pănă la limita judeţuluĭ mai sunt insulele: Fişteica, Gîsca-Mare şi Gîsca-Mică.

Periodic se mai formează micĭ insule din depunerile de nămol ale Dunărei.

Rîul Oltul are şi dînsul insule; cea mai importantă este Insula-dintre-Olturĭ, care ţine de moşia Izlazuluĭ; vin apoĭ Chichineţul-de-Olt, care aparţine Statuluĭ, făcînd parte din domeniul Turnuluĭ (trupul Gîrla), precum şi alte insule mai micĭ şi mai puţin importante.

In lacul Suhaia încă este o insulă însemnată, Beciul, şi alte două mai micĭ: Rîiosul şi Plopşorul; iar pe Rîul-Cîineluĭ, în heleşteul de la com. Gărdeşti, este o insulă, numită Belciugul.

Natura solului. Ca judeţ de cîmp, Teleormanul aparţine formaţiunei deluviane. Deluviul ocupă mai toată suprataţa luĭ, a văilor şi dealurilor ce are; în multe văĭ se găsesc şi aluviunĭ moderne, formate mai ales din cauza deselor revărsărĭ de ape. Deluviul galben pe care geologiĭ îl numesc loess se găseşte în toate luncile, cum este a Oltuluĭ, a Vedeĭ, a Teleormanuluĭ, a Dunărei. Solul judeţuluĭ, mai ales în plăşile Călmăţuiul şi Marginea, e bogat în materiĭ organice, coprinzînd toate elementele necesare vegetaţiunei. Grosimea acestuĭ strat trece în unele locurĭ de 50 cm. şi este foarte permeabil. La analizele chimice făcute, s'a constatat că pămîntul din aceste două plăşĭ, pe lîngă alte diferite materiĭ, conţine într'o mare proporţiune carbonat de calce, acid fosforic şi potasă, ceea ce îl face a fi renumit în toată Ţara pentru producţiunea agricolă. Bogăţia soluluĭ în aceste plăşĭ se atribue, pe lîngă stratuluĭ de loess, şi întinselor pădurĭ ce aŭ existat în acest judeţ, şi graţie cărora stratul vegetal a putut ajunge la o grosime puţin obicinuită. Astăzĭ, din pădurile seculare nu a mai rămas aproape nimic şi în curînd agricultoriĭ vor fi nevoiţi a recurge la amendarea pămîntuluĭ, care s'a şi început pe alocurea, mai ales în partea de N., în pl. Teleormanuluĭ.

In alte cîte-va părţĭ ale judeţuluĭ, spre Dunăre, împrejurul comunelor Suhaia, Fîntînele, Zimnicea şi Viişaora, se observă un fel de pămînt cenuşiŭ, friabil, ce se preface în pulbere fină pe timp secetos; acesta este format din o amestecătură de nisip cu argilă, asociate şi cu puţin calcar. Mai puţin bogat în materiĭ organice, acest pămînt produce totuşĭ destul de bine.

Vine apoĭ pămîntul roşu, o amestecătură de nisip feruginos şi argilă, care se găseşte mai mult dealungul dealurilor Oltuluĭ, al văiĭ Tinoasa, şi prin prejurul comunelor Dracea, Belitori, Pîrlita, etc. Acesta este puţin priincios agriculturei, el ocupă însă puţină întindere şi mai tot-d'a-una, în straturile luĭ inferioare, se găsesc cariere de pietriş.

Cu cît trecem mai spre N. judeţuluĭ, calităţile productive ale soluluĭ se împuţinează. Astfel, pe cît este de bogat în plăşile Călmăţuiul, Marginea şi parte din Tîrg, îndată ce trecem de Roşiori, se resimt lipsurile. Mai ales Cîmpia-Burdeĭ este de o calitate mai puţin de cît mediocră. Aci, compoziţiunea soluluĭ este din argilă amestecată cu substanţe calcaroase, ceea ce îl face prea puţin permeabil. Pentru acest motiv, pe timpurĭ ploioase apele băltesc pe cîmpie, iar la secetă pămîntul crapă.

Cu toată diferenţa sensibilă a calităţilor soluluĭ în diferitele luĭ regiunĭ, jud. Teleorman, considerat în totalitatea luĭ, ocupă

www.dacoromanica.ro

cel d'întîiŭ rînd ca producțiune agricolă cantitativă a soluluĭ. Ast-fel, pe cînd în unele județe această producțiune variază între 30 și 42%, în jud. Teleorman, ea trece în anii bunĭ de 63%, iar ca mijlocie nu rămîne nicĭ odată maĭ pre jos de 50—55%.

Clima. — Regiunea despre Turnul-Măgurele, coprinsă în unghiul format de Olt și Dunăre, este foarte mult expusă vînturilor; de asemenea și toată partea de S. a județuluĭ care se întinde dealungul Dunărieĭ. Aceste două părțĭ, Valea-Oltuluĭ și Valea-Dunăreĭ, produc în toțĭ anĭ emanațiunĭ palustre, care cauzează friguri și alte maladiĭ printre populațiunea rurală; emanațiunile nu sunt de cît consecința naturală a revărsărilor periodice ale acestor două marĭ cursurĭ de apă.

Presiunea atmosferică, după observațiunile meteorologice din Turnul-Măgurele, atinge anual media de 774,8.

Sunt iernĭ grele, cînd temperatura atinge chiar — 28° și atuncĭ apele Dunăreĭ și chiar ale Oltuluĭ înghață cu desăvîrșire, așa că se poate trece peste dinsele cu carele și cu cele maĭ grele poverĭ; ast-fel a fost iarna din 1884 și acele din 1887 și 1888. In timpul vereĭ temperatura se ridică la Turnul-Măgurele în unĭĭ anĭ pănă la 39,9 chiar. Media maximală este de 17,4 și cea minimală de 6,7.

De la 1884—1891, verile aŭ fost maĭ mult secetoase. Cantitatea de ploaie căzută în anul 1891 a fost de 516 mm., iar maxima în 24 ore de 38,1. Grosimea stratuluĭ de zăpadă variază de la 30 la 45 mm. Sunt foarte rare iernile, cînd stratul de zăpadă ajunge la 80 cm. Aceasta se explică prin frecuența vînturilor care suflă în toată întinderea județuluĭ și care, din cauza despăduririĭ aproape complectă, spulberă zăpada și o duc prin șanțurĭ și adăposturĭ, cauzînd întreruperĭ de comunicațiunĭ zile întregĭ, atît pe calea ferată cît și pe șosele. Se observă adesea, după viscole, că în unele locurĭ zăpada nu are grosimea nicĭ de 1 mm., iar în altele este de 3—4 m. Sunt iernĭ cînd ninge foarte puțin.

Vînturile dominante diferă după regiunile județuluĭ: In partea de S. și S.-V., după observațiunile luate la Turnul-Măgurele și Zimnicea, vînturile dominante sunt cele de S.-E. și S.-V.; aceste două vînturĭ sunt cele maĭ frecuente în cursul anuluĭ; vine apoĭ vîntul de V. și de N.-V. și, maĭ rar, cel de N. și N.-E.

Cînd suflă vîntul de N.-E., iarna, apele rîurilor adesea în ghiață; grosimea gheței pe Dunăre și Olt variază în anĭ geroșĭ între 0,40—0,80 cm.; aŭ fost iernĭ cînd ghiața din Dunăre a ajuns, la unele puncte, pănă la 1 metru grosime.

In partea despre N. a județuluĭ, vînturile maĭ frecuente sunt cele de N.-E., de E. și S.-V.

Iuțeala vînturilor, în partea despre Dunăre, merge adesea pănă la 6 m. pe secundă; pe timpurĭ furtunoase ajunge la 10 m.; iar iuțeala cea maĭ mică la Turnul-Măgurele este 1 m. pe secundă aproape în permanență; curenții Oltuluĭ și Dunăreĭ, fac ca vînturile să nu înceteze în această parte a județuluĭ.

Producțiunĭ naturale. — Cîteva cariere de pietriș sunt pe moșiile Putineiul, Ulmeni, Piatra și Lisa. Ape minerale sunt la com. Flămînda și la Dideștĭ

In puținele pădurĭ ce aŭ maĭ rămas, cea maĭ mare parte proprietate a statuluĭ, se găsesc lemne de stejar, frasin, ulm, jugastru, cer și carpen de diferite dimensiunĭ; salcîmul și salcia se găsesc în tot județul; în partea despre Dunăre și Olt, copacul crește foarte rar; în partea despre N. a județuluĭ, pe la com. Malul și Urlueni și puțin pe Valea-Teleormanuluĭ, sunt pădurĭ. Pănă a nu se despăduri județul, se găsea foarte multă scumpie. De aci se aprovizionaŭ tabaciĭ din Bucureștĭ și din alte părțĭ ale Țăriĭ cu scumpia de care aveaŭ trebuință.

Dacă pomĭ roditorĭ nu sunt multĭ, cultura viilor a luat mare dezvoltare în anĭ din urmă; multe din viile din părțile despre Dunăre se crede că aŭ fost plantate pe timpiĭ ocupațiunilor turcești; ast-fel sunt viile bătrîne de la Bogdana, de la Mîndra și de la Turnul.

Flora și *fauna* județuluĭ sunt acelea a tutulor județelor din Valea-Dunăreĭ.

Agricultura. — Teleormanul este unul din județele cele maĭ renumite pentru producțiunea sa agricolă. Dintr'un tabloŭ comparativ publicat de direcțiunea generală a statisticeĭ, rezultă că, în timp de 30 de anĭ, întinderea cultureĭ s'a împătrit în acest județ. In 1862 suprafața cultivată cu grîŭ era de 42114 hect.; în 1892, ea a atins 142601 hect.

Cultura cerealelor de tot felul este cea maĭ mare și aproape singura producțiune a acestuĭ jud, Grîul ocupă rîndul de frunte, vin apoĭ porumbul, rapița, orzul, ovăzul, meiul, și în fine secara. Plante textile, ca inul și cînepa, precum și leguminoasele, ca fasolea, lintea, etc., se cultivă maĭ puțin.

Teleormanul ocupă aproape întîiul rînd printre județele agricole de la Dunăre; ast-fel în

www.dacoromanica.ro

privința culturei grîului, el a fost în 1892 al doilea după Dolj și întinderea acestei culturi a reprezintat 9,35% din toate semănăturile de grîu din Țară. In raport cu suprafața sa, acest jud. este unicul în Țară, căci aproape jumătate, 48,29%, din întinderea lui totală, a fost acoperită cu semănături de grîu. In privința cantității recoltate, a fost tot cel d'intîiu, de oarece din cele 22532961 hectolitri de grîu, care a fost producțiunea Țării întregi, 2652473 hectolitri, a produs numai jud. Teleorman, ceea-ce reprezintă proporția de 11,77% din producțiunea întregei Țări.

Abia 11454 hect. au fost acoperite cu finaturi, în 1892, pe cît timp în 1865 erau 23622 hect. fînețe. Această însemnată scădere se explică prin dezvoltarea uriașă ce a luat și ia pe fie-care an cultura cerealelor. Nu numai fînețele, dar și izlazurile se împuținează din ce în ce mai mult. Nu mai sunt acum renumitele suhaturi de altă dată de pe moșiile Bragadirul, Lisa, Mîndra și Mavrodinul, unde păsteau mii de vite mari și unde se îngrășau de cirezarii de prin București și Craiova.

Viile dau în acest jud. foarte însemnat produs; nu se cultivă însă vița în toate părțile lui. Regiunea viticolă mai însemnată este în plășile Călmățuiul și Marginea. Viile de pe dealurile dintre com. Măgurele, paralel cu Dunărea, până aproape de Zimnicea, sunt cele mai renumite; apoi vin viile de pe dealurile Oltului, cele dimprejurul Alexandriei, și în fine viile, de o mai mică importanță, din pl. Tîrgului. In plasa Teleormanul sunt foarte puține vii. Intinderea viilor din jud. este de 7699 hect

Livezi de pruni au rămas numai 269 hect., în plășile Tîrgului și Teleormanului.

Animalele domestice și de muncă. Apicultura și Sericicultura. Deși agricultura este foarte dezvoltată în acest jud., creșterea vitelor tot ocupă un loc însemnat, mai ales în ceea-ce privește oile. După numărătoarea din Decembrie 1890, sunt în Teleorman: 45226 cai, 1341 asini, 45 catîri, 74907 boi și bivoli, 281321 oi, 13839 capre, 68006 porci. Locuitorii posedă 12327 stupi de albine.

In 1892 s'au crescut viermi de mătase în 76 de comune, de către un număr de 3532 crescători. Producțiunea gogoșilor de mătase a fost de 13371 kilogr.

Industria. Sunt în județ: 1 fabrică de bere la Turnul-Măgurele, 8 fabrici de lumînări de ceară, 3 de săpun, 28 mori de măcinat cu aburi, din care 3 foarte importante în orașele Alexandria, Zimnicea și Roșiori; 14 mori de apă, 4 pe Olt, cele-l'alte pe Călmățuiul, Urluiul, Teleormanul și alte rîuri. Fabrici de spirt sunt două: mai importantă este cea de la Nanovul, proprietatea d-lui I. Christodorescu; cea-l-altă se află în com. Băseşti, proprietatea d-lui Gh. Milliaressi, și e cu mult mai mică In fabrica de la Nanovul se produce anual până la 1200000 decalitri spirt, întrebuințîndu-se la fabricațiune 4—4500 cîntare metrice de producte, și mai cu seamă porumb și puțin orz. Fabricațiunea țuicei se face în puține localități din plășile Tîrgului și Teleormanului. Osebit de acestea, mai în fie-care com. pe unde sunt vii, se găsesc cîte unul sau mai multe căzănețe pentru fabricatul tescovinei. Fabrici de apă gazoasă sunt 3, tipografii 3, tăbăcării sunt 4, care produc mai mult piei groase pentru opinci. Pentru lucratul lînei sunt prin orașe și prin cîteva com. mașini perfecționate pentru dărăcit și piue pentru bătut abalele pe diferite cursuri de apă.

In orașe și prin multe comune industria cojoacelor și a hainelor țărănești este ceva mai dezvoltată. Țărancele mai ales se deosebesc în cîte-va localități, cum este Neaga (Socetul), Gumești, Piatra, Mîndra și altele, în țesături și alesături de tot felul de o artă vrednică de admirat. In cîte-va școli se practică, de puțin timp, împletitul pălăriilor de paie, iar locuitorii din comunele despre Dunăre se îndeletnicesc cu fabricatul năvoadelor și, mai puțin, cu al rogojinilor.

Spre Dunăre, se prepară mari cantități de pește sărat, cu care se face însemnat comerciu, pentru îndestularea însă numai a trebuințelor locale.

Fabricațiunea brînzei, în pl. Marginei mai cu osebire, merită să fie notată; oile care păsunează prin prejurul orașelor Alexandria și Zimnicea produc brînză de excelentă calitate, revalizînd cu cea de Brăila. Din Zimnicea se exportează, în mulți ani, cantități însemnate de brînză pentru București și alte orașe ale Țării.

Comerciul. Producțiunea mai însemnată a județului fiind numai cerealele, singurul comerciu mai dezvoltat este desfacerea produselor agricole. Pieţele mai importante de cereale sunt portul T.-Măgurele, orașul Roșiori; apoi vin Alexandria și Zimnicea. Orașul Roșiori tinde a lua întîiul loc în județ în comerciul de cereale. Aci precum și în gările Balaci și Salcia, se fac cîți-va ani transacțiuni comerciale destul de însemnate.

www.dacoromanica.ro

Vînzarea cerealelor se face numaĭ pentru export; cele maĭ multe vînzărĭ se fac pentru Brăila, prin porturile Turnul-Măgurele și Zimnicea, de unde se încarcă în șlepurĭ; parte din cereale iaŭ și direcțiunea spre Buda-Pesta, maĭ ales grîul ce se vinde și în Austria și Germania, sub nume de grîŭ unguresc.

In timpul ierneĭ, cînd navigațiunea pe Dunăre este închisă, transportul cerealelor se face pe calea ferată Costești-Măgurele, luînd direcțiunea atît spre Brăila cît și spre Vîrciorova.

Importanța comercială a celor două porturĭ ale județuluĭ a scăzut considerabil de la înmulțirea mijloacelor de transport.

Turnul-Măgurele, cel maĭ însemnat port al Dunăriĭ după Giurgiŭ, servia pănă la 1875 ca singurul debușeŭ pentru desfacerea productelor agricole din județele Teleorman, Olt, Argeș și Mușcel.

De la înființarea portuluĭ Corabia în județul Romanați și de la construcțiunea liniilor ferate de-a lungul Țărĭĭ, traficul din acest port a scăzut în mod simțitor. De la construcțiunea linieĭ ferate Piatra-Corabia acest port a pĭerdut și maĭ mult.

Tot asemenea și portul Zimnicea, unde se aduceaŭ producte din județele Vlașca și Argeșul, acum este redus la starea unuĭ portuleț neînsemnat, servind ca punct de desfacere a productelor moșiilor maĭ apropiate.

Comerciul de vite nu este atît de însemnat; totușĭ merită să fie notat. Vînzarea vitelor marĭ se face atît în zilele de tîrgurĭ marĭ, cît și la cele săptămînale în orașele Alexandria, Roșiori și la alte tîrgurĭ anuale de prin comune, unde vin cirezarĭ din București, Craiova și Pitești. Comerciul de porcĭ, pentru export, se face de către cîțĭ-va din agricultorĭĭ marĭ aĭ județuluĭ; moșiile unde se cresc maĭ mulțĭ porcĭ sunt: Bragadirul, Zimnicea, Cioara, domeniul Turnul, Crîngeni, Gumești, Mavrodinul și altele.

Tîrgurĭ. Pentru comerciul local sunt bîlciurile saŭ tîrgurile anuale, precum și cele săptămînale. Cel maĭ însemnat din acestea este tîrgul Alexandrieĭ (fost al Mavrodinuluĭ), care se ține de Rusaliĭ; apoĭ tîrgul de la Roșiori (înființat de vre-o cîțĭ-va anĭ), care se ține de două orĭ pe an: la 25 Martie și la 8 Septembrie; tîrgul de la Turnul-Măgurele, deschis între 1 și 15 August.

In com. rur., maĭ împortante sunt:

In plasa Călmățuiul: tîrgul de la Crîngeni, la 9 Martie, la Florĭĭ, la 20 Iulie și 8 Septembrie; la Uda-Clocociovul, 15 August și 29 Iunie.

In plasa Marginea: Conțești, 25 Martie și 26 Octombre; Piatra, la Dumineca-Tomiĭ și 29 Iunie.

In plasa Tîrguluĭ: Mavrodinul, de Rusaliĭ și la 20 Iulie; Peretul, la Înălțare și Orbeasca la 29 Iunie.

Cele maĭ multe tîrgurĭ sunt în plasa Teleormanuluĭ. Maĭ importante sunt: cel de la Urlueni la 15 August, 8 Septembrie și 27 Iulie; Miroși, 23 Aprilie, 14 Octombre; Balaci, la 29 Iulie; Dobrotești, 24 Iunie; Gumești-Siliștea, 8 Maiŭ, 6 August; Ciolănești-din-Deal, la Dumineca-Mare și 14 Septembre; Fătărăști-d.-s., 20 Iulie și Tecuciul, la 9 Martie, Dumineca-Mare și 27 Iulie.

Populațiunea, (recensămîntul din 1899), este de 236129 locuitorĭ: 120467 bărbațĭ și 115662 femeĭ.

Căĭ ferate și drumurĭ. Județul e străbătut, de la anul 1885, de ramura de cale ferată Costești-Turnul-Măgurele, care în stațiunea Costești se împreună cu linia București-Vîrciorova. In anul 1892 s'a construit linia Turnul-Măgurele-Port, destinată pentru înlesnirea transportuluĭ de cereale.

Maĭ are linia ferată Roșiori prin Alexandria la Zimnicea.

Calea națională, cu o lungime de 57 kil., Turnul-Măgurele-Alexandria-Vitănești.

Calea portuluĭ T.-Măgurele, cu o lungime de 4 kil. 200 m.

Calea portuluĭ Zimnicea, de la S. acestuĭ oraș ducînd la port, cu o lungime de 3 kil. 800 m.

Căĭ județene: calea Turnul-Roșiori-Balaci, de 89 kil.; Roșiori-Zimnicea, de 71 kil.; Alexandria-Giurgiŭ, de 22 kil. 500 m. pănă la marginea județuluĭ; Turnul-Izlaz, care, la Olt, se împreună printr'un pod plutitor cu șoselele din Romanați; Turnul Măgurele-Slatina, de 29 kil. 500 m. și Turnul-Măgurele-Zimnicea, de 55 kil.

Căĭ vecinale. Lungimea totală a șoselelor vecinale date în circulație este de 589 kil.

Afară de aceste drumurĭ vecinale de mare comunicație, comunele sunt în mare parte legate între ele cu cătunele lor și cu comunele învecinate prin șosele comunale. Tot asemenea și gările sunt legate cu comunele prin șosele.

Drumurĭ vechĭ. Cu toate că noile drumurĭ de comunicație aŭ făcut să dispară vechile drumurĭ naturale, pe alocurea, pe unde nu aŭ fost cotropite de arăturĭ, ele îșĭ păstrează încă vechile numirĭ și servesc încă pentru comunicațiune. Prin unele locurĭ ele servesc și ca hotare între moșiĭ.

www.dacoromanica.ro

Ele sunt:

Troianul (v. a. n.).

Drumul-Oiĭ, ce începe de lîngă com. Liţa din pl. Călmăţuiuluĭ, trece pe lîngă comunele Segarcea-din-Deal, Dorobanţul, Crîngeni şi de acolo în jud. Olt, pe la com. Mihăeşti, spre Slatina. Numele acestuĭ drum arată destul de lămurit destinaţiunea luĭ: pe acest drum se coboraŭ şi se coboară încă toamna turmele de oĭ de la munte la baltă, pentru iernatic.

Drumul-Ţinteĭ, ce începea de la Roşiori, de unde apuca spre com. Peretul, şi de aci o lua pe moşiile Pîrlita şi Bogdana, trecea pe d'asupra satuluĭ Spătărei şi se cobora d'asupra moşieĭ Piatra, de unde lua direcţiunea spre Viişoara şi Suhaia; apoĭ pe d'asupra Fîntînelor pănă la Zimnicea. In unele locurĭ îĭ zicea şi Drumul-Şuiţeĭ.

Drumul-Săriĭ punea în legătură oraşul Piteşti cu portul Zimnicea. Parte din acest drum trecea pe Valea-Teleormanuluĭ, de pe care se abătea spre Valea-Tinoasa, pe la comunele Rădoeşti, Licuriciul şi Mavrodin, de unde lua direcţiunea spre Zimnicea. Acesta era drum comercial de mare importanţă; el punea în comunicaţie toate comunele din cursul luĭ, sub vechia împărţire administrativă, cînd jud. Teleorman se întindea pănă aproape de Piteşti.

Drumul-Olaculuĭ, saŭ vechiul drum al Craioveĭ, ce începea de la com. Tecuciŭ, venind despre Slatina, de unde avea treĭ staţiunĭ saŭ popasurĭ: la Greci, la Şerbăneşti şi de acolo la Tecuciul, apoĭ la Ciolăneşti şi Lada, de unde trecea la com. Talpa din jud. Vlaşca; de aci lua direcţiunea spre Bucureşti. Acesta era drumul pe care se făceaŭ cursele poştale şi călătoriile maĭ nainte de a se construi şoselele naţionale şi cele judeţene, avînd din distanţă în distanţă (vechia poştă avea 20 - 25 kil.), staţiĭ unde se schimbaŭ caiĭ de către renumiţiĭ surugiĭ de pe atuncĭ

Drumul-Untuluĭ, care venea despre Giurgiŭ şi cobora pe la Bragadir, de unde se îndrepta spre moşia Găuriciuluĭ, şi de aci pe d'asupra satuluĭ Piatra, urmînd linie dreaptă spre Turnul.

Drumul-Ceriĭ, care venea parte despre Romanaţi, parte despre jud. Olt, se împreuna pe moşia Şegarcea, de unde pornea, pe deal, spre moşia Piatra şi de acolo la Zimnicea.

Împărţirile administrative.— Pănă la 1882, jud. Teleorman era împărţit în patru plăşĭ: 1. Plasa Călmăţuiuluĭ, cu reşedinţa în com. Rîioasa şi maĭ în urmă în Turnul-Măgurele. 2. Plasa Margineĭ, cu reşedinţa în oraşul Alexandria; pe la 1868 reşedinţa acesteĭ plăşĭ era în com. Brînceni. 3. Plasa Tîrguluĭ, cu reşedinţa în oraşul Roşiori şi 4. Plasa Teleormanuluĭ, cu reşedinţa în com. Balaciul.

De la 1882, plăşile Călmăţuiul şi Marginea s'aŭ întrunit, formînd o singură împărţire administrativă sub numirea de plasa Călmăţuiul-Marginea. Cele-l'alte două plăşĭ aŭ rămas nemodificate.

Judeţul are 127 com. rur., şi 4 com. urb.: T.-Măgurele, Roşiori-de-Vede, Zimnicea şi Alexandria.

In secolul trecut, după Istoria luĭ Dionisie Fotino, jud. Teleorman avea, în urma împărţireĭ făcută sub domnia luĭ C. Mavrocordat, 10 plăşĭ cu 137 sate. Impărţirea de pe atuncĭ a judeţuluĭ a avut de normă cursurile rîurilor care serveaŭ de limită naturală. Cele zece plăşĭ eraŭ:

1. Plasa Vedeĭ cu comunele: Izvorul, Vaţa-d.-s., Vaţa-d.-j., Bărăşti, Moţoeşti, Gueşti, Buzeşti, Merleşti, Corbul, Maldărul, Vlaici şi Coloneşti.

2. Plasa Cotmeni: Mîrghiile, Lunca-Corbuluĭ, Cochineşti, Ţieşti, Stolnici, Căcărezeni, Izbăseşti, Vlăşcuţa, Cîrsteşti, Urlueni, Martalogi, Tomeşti, Lereni, Mălureni, Ciocoeşti, Mîndra, Bîrla, Tufeni, Stoborăşti şi Slobozia.

3. Plasa Teleormanuluĭ-d.-s.: Moşoaia, Mareşul, Cerbul, Mumueni, Podul-din-Broşteni, Cerşani-d.-s., Cerşani-d. j, Părul-Roşu, Broşteni, Oarzele, Bradul-d.-s., Hinţeşti, Zmeura, Bradul-d.-j., Albota şi Stanţiile.

4. Plasa Teleormanuluĭ-d.-mj.: Costeşti, Stîrci, Ioneşti, Vulpeşti, Cornăţelul, Deagu, Ungheni, Colţul, Buzoeşti, Humele, Recea şi Şerboeni.

5. Plasa Mijloculuĭ-d.-j.: Gărdeşti, Capul-Lunceĭ, Ciolăneşti, Slăveşti, Tătăreşti-d.-j., Tătăreşti-d.-s. şi Poeneşti.

6. Plasa Mijloculuĭ-d.-s.: Palanga, Strîmbeni, Rîca-Vechĭc, Rîca-Nouă, Miroşi, Căţeleşti, Dobroteşti, Tecuciŭ, Balaciŭ, Siliştea, Merişani şi Zîmbreasca.

7. Plasa Tîrguluĭ: Scrioaştele, Plopi, Ruşi-de-Vede, Săcceni, Belitori, Peretul, Pîrlita, Sfinţeşti, Drăgşenei, Albeşti, Butculeşti-Mitra, Broşteanca, Plosca şi Măgureni.

8. Plasa Teleormanuluĭ-d.-j.: Deparaţi, Brătăşani, Netoţi, Orbeasca-d.-j., Lăceni, Puţinteĭ, Străini, Copăceanca, Neguleşti, Orbeasca-d.-s. şi Speriatul.

9. Plasa Marginea-d.-j.: Cătunească, Scăeşti, Petroşani, Bragadirul, Odaia-Hrisi, Zmîrdioasa, Brînceni, Adămeşti, Nanovul-Romîni, Şoimul, Nanovul-Sîrbi, Beiul, Sîrbi-de-pe-Moşia-Mitreĭ, Odaia-Cerneĭ şi Ţigăneşti.

10. Plasa Marginea-d.-s.: Vii-

www.dacoromanica.ro

șoara, Ulmeni, Dracea, Secara, Voivoda, Piatra, Căcănăul, Suhaia, Fîntănelele, Gorganul, Furculești, Malul-Roșu, Zimnicea, Ologi, Lisa și Cioara.

După descrierea Valahieĭ de Nicolae Lazaru, Teleormanul avea la *1776* numaĭ șapte plășĭ și tot 137 de sate, iar Fotino adaogă că în acest județ eraŭ și 7 căpităniĭ: a Scaunuluĭ de la reședința județuluĭ, a Cotmeneĭ, a Humelor, a Balaciuluĭ, Ciolăneștilor, a Rîcheĭ, a Pietreĭ, și a Zimniceĭ. Pe lîngă acestea era o polcovnicie și o vătășie de arabagiĭ.

Budgetul jud. Teleorman a fost în 1900—901 de leĭ 823120, banĭ 13, la venituri și de leĭ 778613, banĭ 70, la cheltueliĭ.

Spitaluri se află: la Tecuciŭ-Calenderu, întreținut de județ, la T.-Măgurele, la Roșiori și la Alexandria.

Justiția. Sunt treĭ judecătoriĭ de ocol, la T.-Măgurele, Alexandria și Roșiori; un tribunal la T.-Măgurele, care ține de jurisdicțiunea Curteĭ de apel din București; o curte cu juraț̆ĭ.

Cultul. Bisericile de prin sate și orașe sunt în număr de 200, deservite de 246 preoțĭ, 3 diaconĭ, 165 cîntăreț̆ĭ și 117 paracliseriĭ; 14 biserici sunt părăsite.

Din punctul de vedere administrativ, bisericile din acest județ țin de Eparchia Mitropolieĭ din București.

Catoliciĭ aŭ în T.-Magurele o școală, al căreĭ local servește de capelă credincioșilor acestuĭ rit.

Evreiĭ aŭ cîte o sinagogă în case particulare închiriate, în T.-Măgurele, Roșiori și Alexandria.

Instrucțiunea. Sunt în comunele rurale 138 școale primare (1900), din care 130 mixte și 4 de cătun; în Alexandria și în Roșiori-de-Vede, este cîte o școală primară rurală mixtă; în T.-Măgurele sunt 2 școliĭ primare urbane de băeț̆ĭ șiuna de fete, în Alexandria 3 de băeț̆ĭ și 2 de fete, în Roșiori, 2 de băeț̆ĭ și 2 de fete, în Zimnicea, 1 de băeț̆ĭ și 1 de fete.

In Alexandria și în T.-Măgurele sunt cîte un gimnaziŭ.

Marca. Insemnele județuluĭ sunt treĭ oițe. Această marcă atestă că aci s'aŭ crescut și se cresc numeroase turme de oĭ.

Pănă la 1845, județul Olt se întindea pănă la Dunăre și coprindea maĭ toate satele de pe partea dreaptă a rîuluĭ Călmățuiul. Negreșit că și T.-Măgurele făcea parte tot din jud. Olt și de la turnul roman de cetate de la gura Oltuluĭ și-a lua marca acel județ.

Astă-zĭ cînd maĭ bine de o jumătate secol s'a luat județuluĭ Olt orașul Turnul, el continuă a avea ca marcă tot un turn, pe cît timp Teleormanul a rămas cu marca celor treĭ oițe, pe care o avea și înainte de rotunjire.

Importanța archeologică a județuluĭ. De și nu s'aŭ făcut în acest județ descopeririĭ de felul celor din județele Romanați, Mehedinți, Vîlcea și altele, totuș̆ĭ nicĭ Teleormanul nu este lipsit de importanță, din punctul de vedere archeologic. Drumul-luĭ-Traian saŭ Troianul, cum îĭ zic locuitoriĭ, Cetatea-de-la-Zimnicea, cu importantele eĭ obiecte de ceramică; cetățile de pămînt de la Calomfirești, Frumoasa, Voivoda, Netoți, Zîmbreasca și altele; apoĭ șirul nesfîrșit de măguri, care maĭ de care maĭ importante în descopeririĭ; monetele ce s'aŭ găsit și atîtea alte împrejurăriĭ, dovedesc că județul Teleorman este important și din punctul de vedere archeologic.

In privința măgurilor județuluĭ, foarte numeroase, eruditul nostru profesor, d. Gr. Tocilescu, ne spune în «Dacia înainte de Romaniĭ» că nu toate sunt din aceeașĭ epocă, nicĭ toate aparțin aceloraș̆ĭ populațiuniĭ și nicĭ corespund uniculuĭ scop — cum pretind uniĭ — de a fi servit drept morminte. Unele sunt de o dată maĭ recentă, înălțate în memoria oare-căror evenimente mariĭ, unor bătăliĭ; altele — și acestea sunt din depărtată vechime — aŭ fost semne de drumuriĭ și de vaduriĭ după care se călăuziaŭ popoarele în desul lor cutreierat pe lunca răsleață a Dunăreĭ. Cele maĭ multe movile însă, măguriĭ și gorgane, sunt morminte omenești din epocele cînd se inhuma saŭ se incinera cadavrul.

Cît privește armele și uneltele ce s'aŭ găsit și se găsesc încă în interiorul măgurilor, acelaș̆ autor ne explică că cenușa saŭ cadavrul mortuluĭ era însoțit de cuțite, săgeț̆ĭ, ciocane, dalte și alte obiecte de piatră saŭ de metal, cum și de vase pentru băut și mîncat, în credința că aveaŭ să-ĭ serve pe ceal'altă lume, saŭ din sentimentul de pietate către decedat, pentru că se servise de aceste unelte în timpul vieț̆eĭ. Ast-fel se explică hîrburile ce se găsesc și astă-zĭ pe la măguriĭ, în diferite localități ale județuluĭ.

Istoricul. Numirea județuluĭ Teleorman este rămasă de pe timpul invaziunilor și ocupațiuneĭ Cumanilor. D. Hasdeŭ în «Columna luĭ Traian», d. Grig. Tocilescu în scrierile sale și d. Al. Xenopol în «Istoria Romînilor» aŭ stabilit că Deli-Orman înseamnă «pădurea deasă». O numire cam identică se găsește și în Bucovina, Denuorman, a căreĭ origină cumanică nu poate

www.dacoromanica.ro

fi pusă la îndoială, căcĭ cunoscut este că Cumanĭi aŭ ocupat mult timp și Moldova.

Teritoriul Teleormanuluĭ a fost locuit încă de pe timpul colonizăreĭ Dacieĭ, cum ne-o probează Drumul-luĭ-Traian, cetatea de la Zimnicea, întăriturile, șanțurile și numeroasele descoperirĭ archeologice de tot felul făcute în diferitele luĭ localităților. Și prin acest județ încă apucase să-șĭ facă drum civilizațiunea română, dupe cîte rezultă din diferite dovezĭ istorice și archeologice; dar tot p'aicĭ șĭ-aŭ făcut drum și neamurile barbare care aŭ cotropit Țara în curgerea veacurilor.

Din probele istorice ce avem, se poate induce că și prin acest județ aŭ înaintat Romanĭi în contra Dacilor și Geților, căcĭ urma neapărat să pună în comunicațiune și partea de dincoace de Olt cu cea de dincolo, pe care o stăpînea maĭ dinainte și, în acelaș timp, să izgonească pe barbarĭ și să asigure liniștita stăpînire a coloniștilor din județele de astăzĭ Romanați, Dolj și Mehedinți.

Intr'o scriere recentă, d. Gr. Tocilescu, vorbind despre Drumul-luĭ-Traian, demonstrează că el nu putea fi alt-ceva de cît tot un drum roman, avînd din distanță în distanță diferite întăriturĭ saŭ punte de pază și observațiune, dintre care cel maĭ important era la T.-Măgurele, căruia i s'ar fi zis Turris. Acest drum probabil că merge spre munte, pentru a eși pe o altă direcțiune, poate pe la Cîmpulung tot în Transilvania, precum eșia și cel-l'alt drum prin Romanați, Vîlcea (Bivolari), Rîul-Vaduluĭ, tot în Transilvania.

Partea despre S. a acestuĭ județ a servit ca trecătoare de preferință ordelor barbare care năvăleaŭ în Țară de peste Dunăre. Lucrul se explică prin faptul că fluviul este cu mult maĭ îngust p'aci și că pădurile, de sigur, nu vor fi fost atît de dese în partea sudică, cum eraŭ în cea nordică, și aceste împrejurărĭ le înlesnea mult înaintarea maĭ departe pe aci, pe la S., spre inima Țăriĭ.

Turciĭ maĭ ales, după ce aŭ ocupat toată partea de peste Dunăre și șĭ-aŭ stabilit reședințe pe la Nicopoli, Sofia (vechia Sardica) și alte puncte, găsesc maĭ nemerit să treacă adese-orĭ Dunărea prin părțile județuluĭ Teleorman, începînd de la Gura-Oltuluĭ și pănă la Pietroșani.

Pe timpul domnieĭ luĭ Mircea, după întîia organizare maĭ serioasă a Țăriĭ, Teleormanul începe a fi maĭ bine cunoscut ca împărțire administrativă. In secolul XV numirea județuluĭ Teleorman o găsim maĭ adesea repetată prin hrisoave și diferite documente, care probează că județul era înființat și avea administrațiunea proprie organizată. Un act de împăcăciune dintre maĭ mulțĭ locuitorĭ din comuna Necșești, purtînd data de 23 Aprilie 1486, publicat în «Archiva Istorică a Romîniei», ne probează că județul era deja populat și avea multe sate întemeiate.

Din secolul XVI, se găsesc numeroase documente în care se citează diferite numirĭ de sate și maĭ ales de moșiĭ din județul Teleorman. Maĭ cu osebire hrisoavele din timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul și așa numitele luĭ slobozii, documentează clar că organizațiunea administrativă a județuluĭ era deja de mult timp întemeiată.

Printre călătoriĭ maĭ de vază carĭ aŭ trecut prin Teleorman în secolul XVII este episcopul Paul din Alep, apoĭ Macarie al Antiochieĭ, care șĭ-a publicat scrierile sale în limba engleză și, cu puțin maĭ naintea acestora, un alt episcop catolic din orașul Galipoli, Petru Bogdan Bacsicĭ.

Acest episcop laudă mult fertilitatea soluluĭ din prejurul cetățiĭ turcești a Turnuluĭ.

In secolul XVIII, găsim cu profusiune documente și scrierĭ care ne lămuresc cum era organizat județul sub toate raporturile: administrativ, financiar și militar, maĭ ales cu ocaziunea reformeĭ de sub domnia luĭ Constantin Mavrocordat.

Județul Teleorman se întindea de la Dunăre, cam de la actuala com. Cioara, în sus pe marginea stîngă a Călmățuiuluĭ, coprinzînd toate satele din această parte, dimpreună cu orașul de reședință Ruși-de-Vede și satele de la V. luĭ; de aci apucă pe rîul Vedea în sus, pănă la com. Vața, care astă-zĭ este în jud. Olt.

Limita de N. a județuluĭ era o linie dreaptă, plecînd de la satul Vața pănă la Hințești, (astăzĭ în jud. Argeș), de unde se cobora spre E. de-a lungul rîuluĭ Teleorman pănă la Dunăre, pe unde este și astăzĭ limita luĭ; iar la S., hotarul era Dunărea pănă la com. Cioara.

De la această comună pănă în zona cetățiĭ turcești a Turnuluĭ era județul Oltuluĭ, care se întindea dincolo de zonă, între partea stîngă a rîuluĭ Olt și partea dreaptă a Călmățuiuluĭ pănă la satul Cîmpul-Mare și de acolo în sus, în linie dreaptă, pănă la satul Izvorul, de unde apoĭ o lua pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Impărțirea administrativă din secolul trecut a ținut pănă după 1845, cînd s'aŭ format actualele

www.dacoromanica.ro

circumscripţiunĭ ale judeţelor Olt, Argeş şi Teleorman.

După scriitorul grec Nicolae Lazaru şi după Dionisie Fotino, în secolul al XVIII-lea Teleormanul avea 137 sate şi 65000 locuitoriĭ.

Plăşile, după Lazaru, eraŭ şapte, însă el nu ne arată de cît şase; după Dionise Fotino, eraŭ zece.

După scriitorul german Sulzer eraŭ o sută-două-zecĭ şi ceva de sate (Ortschaften) în 1781.

Generalul austriac von Bauer s'a ocupat de asemenea cu descrierea amănunţită a multora din satele şi localităţile maĭ importante ale judeţuluĭ, maĭ ales din punct de vedere istoric şi archeologic.

Neajunsurile ce sufereaŭ creştiniĭ de peste Dunăre din partea Turcilor, aŭ făcut pe mulţĭ Bulgarĭ să şĭ caute refugiul şi adăpostul în multe părţĭ ale acestuĭ judeţ, unde aŭ format coloniĭ carĭ există şi astă-zĭ. Satele Găuriciul, Licuriciul, Crîngeni, Caravaneţi, parte din Segarcea-din-Deal şi din oraşul Alexandria, sunt locuite de mulţĭ Bulgarĭ, din carĭ uniĭ îşĭ păstrează încă limba, portul şi datinele lor. Asimilarea lor cu populaţiunea română se face treptat.

In privinţa acestor coloniĭ, putem spune că ele n'aŭ a face cu acelea din Dolj şi Prahova, despre care s'a scris că datează de pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul. Coloniile bulgare din Teleorman sunt venite în urmă de tot, şi maĭ ales în secolul XIX. Ast-fel, Bulgariĭ din com. Crîngeni aŭ venit pe la 1821, iar ceĭ din Alexandria s'aŭ stabilit acolo odată cu întemeerea oraşuluĭ, pe la anul 1833. In multe locurĭ eĭ s'aŭ stabilit prin simple învoelĭ cu proprietariĭ moşiilor, fără să maĭ aştepte învoire de pe la stăpînire, şi nu s'aŭ maĭ înapoiat.

In urma tratatuluĭ de la Adrianopole, la 1828, s'a desfiinţat vama turcească de la Turnul; totuşĭ a maĭ rămas aci cît-va timp un beiŭ, care făcea marĭ neajunsurĭ locuitorilor de prin prejur, dîndu-se cu neferiĭ săĭ la numeroase prădăciunĭ, ascunzîndu-le vitele şi atrăgîndu-ĭ în cursă.

După această desfiinţare s'aŭ organizat vămile romîneştĭ de la Turnul şi Zimnicea, dîndu-se în arendă, dimpreună cu celel'alte vămĭ şi cu salinele, cunoscutuluĭ boier Vilara. Tot pe atuncĭ s'aŭ înfiinţat, pe lîngă biurourile vamale, şi carantinele, pentru care eraŭ şi revizorĭ sanitarĭ.

Paza graniţeĭ s'a făcut mult timp de către trupe regulate, pănă sub domnia luĭ Ştirbeĭ-Vodă; apoĭ s'a dat grănicerilor carĭ eraŭ luaţĭ treptat, după tunsul pletelor, cu schimbul; maĭ în urmă grăniceriĭ aŭ fost scutiţĭ de bir şi alte dărĭ.

Pănă la 1837, reşedinţa judeţuluĭ, alcătuit precum arătarăm maĭ sus, era la Ruşi-de-Vede. După rotunjirea administrativă, urmată la acea epocă, reşedinţa s'a mutat la Zimnicea, unde a stat doĭ anĭ. Pe la 1831, eraŭ doĭ ispravnicĭ la Roşiori.

La noua organizare dată Ţărĭĭ în timpul ocupaţiuneĭ Ruseştĭ, sub generalul guvernator Kisseleff, s'a dispus ca pentru interesul apărărĭĭ interioruluĭ Ţărĭĭ, reşedinţele judeţelor să se mute în oraşele de pe marginea Dunărĭĭ, spre a se putea veghia maĭ bine în caz de vre-o încercare de năvălire. La 1839, reşedinţa Teleormanuluĭ s'a mutat definitiv la Turnul-Măgurele. Atuncĭ s'aŭ mutat aci toate autorităţile şi s'a construit palatul administrativ care se vede şi astă-zĭ.

Multe din satele ale căror numirĭ le găsim prin nomenclaturele din secoliĭ trecuţĭ aŭ dispărut prin diferite împrejurărĭ, dar maĭ ales din cauza nesiguranţeĭ în care se găseaŭ p'atuncĭ viaţa şi averea locuitorilor. In locul lor s'aŭ format maĭ în urmă alte sate, cu alte numirĭ. In partea de S. a judeţuluĭ şi maĭ ales în plăşile Călmăţuiul şi Marginea se văd şi astă-zĭ siliştĭ de sate vechĭ şi urme de bisericĭ.

Graţie legeĭ pentru vînzarea în loturĭ a moşiilor statuluĭ la sătenĭ, Teleormanul se populează pe zi ce merge şi sate noĭ, ca Traianul, Vodă-Carol, Cuza-Vodă şi altele măresc numărul centrurilor locuite pe întinsele luĭ cîmpiĭ.

In secolul în care ne găsim, ca şi în cele precedente, Teleormanul a fost judeţul unde s'aŭ desfăşurat însemnate fapte de arme în războaele cu Turciĭ. La 1812, la 1828 şi la 1877, prin Teleorman a fost locul de trecere al armatelor peste Dunăre.

In rezbelul pentru independenţă maĭ ales, în Teleorman, spre Dunăre s'a grămădit tot grosul armatelor. Spre Turnul-Măgurele şi Zimnicea se concentraŭ toate aprovizionările pentru armate; p'aci s'a întors, încărcat de glorie, ilustrul nostru căpitan, Domnitorul Carol I şi viteaza luĭ armată, după luarea Plevneĭ.

Teleormanul, *plasă*, în partea de N. a jud. Teleorman. Şĭ-a luat numele de la rîul Teleormanul, care curge în partea despre V. Este aşezată între două văĭ, Valea-Cotmeneĭ şi a Teleormanuluĭ, care o desparte de

www.dacoromanica.ro

jud. Vlaşca şi Olt. Terenul eĭ este puţin accidentat, străbătut de văĭ şi văĭcele, pîraie şi gîrliţe. Maĭ toată partea despre N.-E., N.-V. şi de mijloc, formează un şes întins, prea puţin variat, numit cîmpia Burdea.

La N. se mărgineşte cu pl. Cotmeana-Gălăşeşti din jud. Argeş, începînd de la com. Urlueni şi pănă la Tătărăşti-d.-s. La V., cu pl. Şerbăneşti din jud. Olt, începînd de la com. Urlueni şi pănă la com. Ghimpeţeni. La E., cu pl. Neajlovul-Glavaciocul din jud. Vlaşca, începînd de la com. Slobozia-Trăsnitul, pănă la com. Deparaţi-Hîrleşti şi la S., cu pl. Tîrguluĭ din jud. Teleorman.

Este formată din 33 comune şi 59 cătune, avînd o suprafaţă de 85580 hect.

Cele 33 com. sunt:

1. Urlueni, cu căt. Tomeşti şi Lezeni; Malul, cu căt. Afrimeşti, Brabeţi şi Zuvelcaţi; Cioceşti-Mîndra; Mozăceni, cu căt. Băzeşti şi Tufeni; Stoborăşti, cu căt. Barza şi Ghimpeţeni cu căt. Atîrnaţi, la extremitatea de N.-V. şi V. a plăşeĭ, pe Valea-Vedeĭ.

2. Slobozia-Trăsnitul, cu căt. Dobreni şi Purcăreni; Tătărăşti-d.-s.; Udupul; Tătărăşti-d.-j., cu căt. Ocheşti; Zloteşti, Lada şi Deparaţi-Hîrleşti pe Valea-Teleormanuluĭ, în partea de E. a plăşeĭ.

3. Strîmbeni, cu căt. Căldărarul şi Rîca; Gumeşti-Siliştea, cu căt. Rîca-Nouă, Ciolăneşti-din-Deal şi Ciolăneşti-din-Vale; Grădeşti, cu căt. Belciugul şi Căzăneasca şi com. Necşeşti, pe Valea-Ciineluĭ, prin mijlocul pl., de la N. spre S.-E.

4. Miroşi, Surduleşti şi Balaciul, cu căt. Pădureţi; căt. Căţeleşti, de la com. Tecuciŭ, com. Zîmbreasca şi Beuca pe valea şi cîmpia Burdea, situate tot de la N. spre S.

5. Com. Tecuciŭ, Dobroteşti şi Merişani, pe Valea-Tecuciuluĭ.

6. Com. Bucovul-Adunaţi, la N.-V. plăşeĭ, pe Valea-Bucovuluĭ.

Reşedinţa acesteĭ plăşĭ este în com. Balaci. (V. şi Teleormanul, judeţ).

Teleormanul, *rîŭ*. Izvoreşte în jud. Argeş, la locul numit Poiana-Laculuĭ, lîngă Piteşti; după ce udă în acest judeţ plăşile Cotmeana şi Gălăseşti, trece în jud. Teleorman, pe care îl străbate spre a se vărsa în rîul Vedea, fără să facă limită spre jud. Vlaşca, după cum se reprezintă pe charte şi maĭ în toate manualele de geografie.

Limita jud. Teleorman spre jud. Vlaşca e mult maĭ departe de acest rîŭ; ea urmează o linie convenţională, după întinderea teritoriuluĭ comunelor dincolo de apa Teleorman şi care toate fac parte din jud. Teleorman.

In parcursul luĭ primeşte, pe partea dreaptă, începînd de la intrarea sa, următoarele pîrae, ca afluenţĭ: Bucovul, care se varsă pe teritoriul com. Tătăreşti-d.-s.; Cerboaica ce se varsă în dreptul com. Slăveşti; Teleormănelul, la limita com. Depărăţi-Hîrleşti-Netoţi, şi Răcica în apropiere de com. Olteni; iar pe stînga, primeşte apele Clăniţeĭ, care curge prin jud. Vlaşca şi se varsă în Teleorman, pe teritoriul com. Lăceni.

După ce trece, udînd în cursu-ĭ toate com. de la limita jud., din plăşile Teleorman, Tîrgul şi Margineni, se varsă în rîul Vedea între comunele Beiul şi Cervenia. Albia acestuĭ rîŭ este nisipoasă şi curată; apa curge limpede şi lin; numaĭ la confluenţa Clăniţeĭ formează o nlaştină întinsă.

Afară de afluenţiĭ sus arătaţĭ, Teleormanul primeşte şi apele maĭ multor pîrîiaşe, atît pe dreapta, cît şi pe stînga. Comunele pe care le udă sunt: Popeşti-Palanga, Tătăreşti, Udupul, Zloteşti, Slăveşti, Lada, Deparaţi-Hîrleşti, Netoţiĭ, Orbeasca-d.-s. şi Orbeasca d.-j., Lăceni, Pielea, Atîrnaţiĭ, Storobăneasca şi Beiul.

Teleormanuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman, străbătută de rîul Teleorman, de la intrarea în judeţ şi pănă la gura luĭ. Mulţĭ din locuitorĭ daŭ această numire şi părţiĭ care continuă spre Dunăre, de la punctul unde acest rîŭ se varsă în Vedea.

Pe valea Teleormanuluĭ sunt cele maĭ plăcute poziţiunĭ din tot judeţul. Inspirat de frumuseţea lor, poetul Depărăţeanu a scris gingaşele luĭ «Dorurĭ şi amoruri», în partea maĭ despre N., la satul Deparaţi, unde se născuse şi locuia.

Aproape întreagă această vale este de o fertilitate excepţională.

Teleormănelul, *pîrîŭ*, jud. Teleorman, maĭ adese-orĭ sec. Cursul săŭ începe de la izvoarele ce curg din dealurile de prin prejurul com. Popeşti-Palanca. Se varsă în rîul Teleormanul, între comunele Deparaţi - Hîrleşti şi Netoţi. Serveşte ca hotar natural al maĭ multor moşiĭ. El desparte moşia statuluĭ Ciolăneşti-Baldovineşti de moşia Gumeşti-Siliştea, moşiile şi pădurile statuluĭ Udupul şi Zloteşti Slăveşti de Tătăreşti, precum şi maĭ multe moşiĭ ale proprietarilor din partea loculuĭ şi ale moşnenilor din com. Tătăreşti-d.-j., Slăveşti, Zloteşti şi altele

www.dacoromanica.ro

Teleşmani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Chilia, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 158 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1872.

Teleşti, *com. rur.,* pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 10 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefecturei, şi la 55 kil. de Piteşti. Se compune din satele Dactul, Tîrleşti şi Teleşti.

Are o populaţie de 607 locuitorĭ; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Budgetul com. e de 1469 leĭ la venituri, şi de 1534 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 505 boĭ şi vacĭ, 53 caĭ, 983 oĭ, 20 capre şi 221 porcĭ.

Teleşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ Şomăneşti, situată pe şes şi pe deal, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistriţa şi pe Dealul-cu-Viile.

E formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă de 620 hect., cu o populaţie de 242 familiĭ, saŭ 1051 suflete; o şcoală, fondată la 1860; 2 bisericĭ de lemn, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 morĭ pe apa Bistriţa, 19 puţurĭ şi 7 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 50 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 420 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 150 oĭ, 50 capre şi 90 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de 669 leĭ, 19 banĭ, iar cheltuelile, de 653 leĭ, 89 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală ce vine din comuna Brădiceni, trece rîul Bistriţa şi se leagă cu şoseaua comunală de la Şomăneşti.

Teleşti, *sat,* cu 307 locuitorĭ, jud. Argeş, plasa Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti.

Are două bisericĭ, una cu hramul Sf. Voevozĭ şi cea-l'altă cu hramul Adormirea, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ.

Teleşti-Birnici, *cătun* al com. Şomăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa şi aproape de şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Severin.

Are o suprafaţă de 379 hect., cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 340 suflete; o biserică de zid, fondată la 1727, de Egumenul Dionisie Bălăcescu.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ şi vacĭ, 2 căruţe cu caĭ, 230 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 110 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Este udat de apa Bistriţa.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu com. Teleşti, iar la S. cu Şomăneşti, dînd în şoseaua judeţeană.

Teleţul, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava. Izvoreşte de sub poalele podişuluĭ Focşoaia; curge prin valea Proselnici, apoĭ trece în valea Cornești, primind în dreapta pîrîul Ţigănimea. Formează două iazurĭ în vatra satuluĭ Cornești, pe care se află cîte o moară. Maĭ la vale primeşte pîrîul Boghea şi, în stînga, pîrîul Surda, după care formează iazul de lîngă Colonia-Italiană. Ieşind din satul Cornești, primeşte pîrîul Dancaşul; trece în valea Iezereni şi, formînd iazul cu acest nume, se varsă în pîriul Nicolina.

Teliţa, *com. rur.,* jud. Tulcea, situată în partea de N. a judeţuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ Isaccea, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Se mărgineşte la N. cu com. Parcheşul; la E., cu Trestenicul; la S., cu Frecăţei şi Nalbantul; la V., cu Meidan-Chioi şi Nicoliţelul.

Dealurile care brăzdează teritoriul comuneĭ sunt: dealul Drăgaica la E., dealul Tocila la S., Sarica la V.; apoĭ dealul Armutlu-Conac, la S.-E. (182 m.), dealul Ciliculuĭ (342 m.), cu vîrful Selda-Copac (315 m.), dealul Fundul-Burţiĭ (263 m.), toate la S. şi acoperite cu păduri; dealul Sarica, acoperit cu viĭ.

Pîraiele, care udă comuna sunt: Valea-Teliţa, de la N.-V. spre S.-E, trece prin mijloc şi pe lîngă satul Teliţa, cu afluenţiĭ săĭ: Valea-Plopilor, pe stînga, şi Pîrîul-Ciliculuĭ, care trece pe lîngă mănăstirea Ciliculuĭ, pe dreapta; apoĭ Valea-Amziĭ, pe stînga.

E formată din cătunele: Teliţa, reşedinţa, pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa; Mănăstirea Cilicul, pe teritoriul săŭ; Poşta, la E., tot pe pîrîul Teliţa.

Intinderea comuneĭ este de 4500 hect., cu o populaţie de 186 familii, saŭ 874 suflete.

Budgetul com. e la venituri de 4057 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4053 leĭ.

Are o biserică, fondată la 1803 de locuitorĭ, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, fondată în 1879, de Ruşĭ.

Drumurĭ sunt: la N., şoseaua naţională Tulcea-Isaccea; apoĭ drumurĭ comunale la comunele Parcheşul, Somova, Nicoliţelul şi Frecăţei.

Teliţa, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. de reşedinţă al com. Teliţa, aşezat în partea centrală a pl. şi cea de V. a com., pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa. Are

www.dacoromanica.ro

o întindere de 480 hect., din care 78 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 523 suflete, compusă din Romînĭ, Bulgarĭ şi Ruşĭ.

Pe aci trece drumul comunal Frecăţei-Nicoliţelul.

Teliţa, *rîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, Isaccea şi Babadag. Ia naştere din dealul Nicoliţeluluĭ; se îndreaptă maĭ întîiŭ spre N.-E.-E., pănă în dreptul com. Teliţa, sub numele de Valea-Morilor; de aci o ia spre S.-E.-E., cu numele de Teliţa şi arare-orĭ Cilicul, pentru că trece pe lîngă mănăstirea Cilicul; curge prin satele Poşta, Frecăţei, Cataloi, de unde o ia spre S., trecînd prin Eni-Chioi, Congaz, şi se varsă, după un curs de 60 kil., în lacul Babadag, în partea numită Coada-Bălţiĭ. Malurile sale sunt joase şi acoperite cu verdeaţă. Udă partea de E. a pl. Isaccea, pe cea de V. a pl. Tulcea şi pe cea de N. a pl. Babadag. Primeşte ca afluenţĭ: Valea Nicoliţeluluĭ, Valea-Mare, Valea-Stupineĭ, valea Cataloi şi Valea-Izvoruluĭ, unită cu valea Hagilar. Are tot-de-a-una apă.

Teliţa, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Nalbant. Izvoreşte din Dealul-Ciliculuĭ (400 m.), se îndreaptă spre S.-E, sub numele de Valea-Cărbunarilor, trece prin satele Trestenicul şi Nalbant, de unde ia numele de Valea-Izvoruluĭ-Teliţa şi, după ce trece pe la poalele dealurilor Ghel-Tepe, Esil-Tepe, Sari-Tepe şi Cataloi-Bair, se varsă în rîul Taiţa, pe stînga, ceva maĭ sus de satul Satul-Noŭ. Pe valea sa merge drumul comunal Babadag-Nalbant-Teliţa.

Temişani, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, situată pe o vale şi la poalele dealuluĭ Roşia, la V. comuneĭ Roşia.

Are o suprafaţă de 422 hect., cu o populaţie de 709 locuitorĭ, 1 şcoală, 1 biserică de lemn, fon dată de locuitorĭ la anul 1740, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 32 plugurĭ, 40 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 534 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 364 oĭ şi capre şi 331 porcĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 556, banĭ 27, iar cheltuelile, de leĭ 553, banĭ 31.

Comunicaţia în această comună se face prin şoseaua comunală, care la comuna Roşia dă în şoseaua vecinală.

Dintre dealurĭ, cele maĭ însemnate sunt: al-Roşieĭ şi al-Şchiopuluĭ, cu maĭ multe ramificaţiĭ; printre aceste dealurĭ se formează vălcelele: a-Brazilor, a-Stîneĭ, a-Roşieĭ, a-Scoarţeĭ, etc.

Tenghea-Orman, *pădure*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Dobromir, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Calaigi. Are o întindere de peste 120 hect., intinzîndu-se la Vestul dealuluĭ Uzun-Mese-Sîrtî. Pe la Sudul săŭ trece drumul comunal Calaigi-Dobromirul-din-Vale.

Teodora, *cîşlă*, (tîrlă de oĭ), în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ rurale Satul-Noŭ, în partea E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, lîngă gîrla Valea-Ulmuluĭ, pe drumul comunal Turcoaia-Picineaga.

Teodoreni, *mănăstire*, în jud. Botoşani, com. Burdujeni-Tîrg, fundată la 1587 de Simion Movilă Vodă. La partea de E. a mănăstireĭ, pe zid, se află o inscripţie cu literile C. W. 1587 şi marca Ţăreĭ, cu capul de zimbru săpat în pĭatră.

Tepe-Bair, *deal*, jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cicracci şi anume pe acela al cătunuluĭ Cogea-Ali. Are o direcţiune generală de la N. la S., cu o înălţime maximă de 83 m. în vîrful săŭ Movila-Imbinată. Este tăiat pe la S. de şoseaua judeţeană Canara-Caramurat.

Tepe-Caramurat, *vîrf de deal*, în jud. şi pl. Constanţa, com. Caramurat. Are 103 m. şi este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Amut-Bair.

Tepşinari, *sat*, cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiŭ-Isbăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un paracliser.

Terca, *cătun*, al com. Lopătari, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ şi 14 case.

Terchеşti, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Dragosloveni. Este aşezat pe rîul Rîmna, în partea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de cătunul de reşedinţă, Dragosloveni. Are o întindere de 20 hect., cu o populaţiune de 107 familiĭ, saŭ 516 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală.

Terescondu-Ceair, *vale*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Regep-Cuiusu, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Techi-Deresi; are o direcţie de la V. către E.; vine din Bulgaria, merge drept pe

www.dacoromanica.ro

hotarul Dobrogeĭ şi, la 1 kil. spre S. de satul Techi-Deresi, se deschide în valea Techi-Deresi-Ceair; merge printre pădurile Caralmus-Orman şi Sarpali-Orman, la N., şi Checi-Orman, la S.

Este situată în partea de S. a plăşeĭ şi S. E. a comuneĭ.

Tereuja, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., formată din 7 mahalale: Dobricea, Zgubea, Urzica, Valea-Stejaruluĭ, Dealul-Bisericeĭ, Mijlocul şi Budoiul. E situată pe rîul Olteţul, la 9 kil. de reşedinţa subprefectureĭ.

Are o suprafaţă de 1158 hect., cu o populaţie de 518 locuitorĭ; 3 bisericĭ de lemn.

Locuitoriĭ posedă: 10 caĭ, 50 boĭ, 40 vacĭ, 100 capre.

19 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 16 hect; restul sunt moşneniĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1103 leĭ anual.

Tereujani, *cătun*, făcînd parte din com. Logreşti-Moşneni, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şesul şi coasta cu acelaşĭ nume, spre S.-E. de cătunul Logreşti-Moşneni.

Are o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 69 familiĭ, saŭ 280 suflete; o biserică de lemn, refăcută de locuitorĭ la 1834.

Locuitoriĭ posedă: 23 pluguri, 32 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 100 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 145 oĭ, 13 capre şi 86 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face printr'un drum ordinar, care dă în şoseaua vecinală Tîndăleşti-Logreşti.

Teriul-Mare, *ostrov*, în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat în partea de N. a pl. şi cea de V. a com. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 300 m. şi o întindere de 77 hect. E despărţit de ostrovul Teriul-Mic prin o limbă de pămînt, care adesea e acoperită cu apă; iar de ostrovul Puiul-Strîmbuluĭ, de un braţ puţin adînc, nenavigabil. E acoperit cu sălciĭ şi richite.

Teriul-Mic, *ostrov*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat spre E. Are o suprafaţă de 42 hect. şi comunică cu Teriul-Mare printr'un mic istmu, acoperit maĭ tot-d'auna cu apă.

Terjoaseĭ (Burcutul-), *ape minerale*, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Izvoresc din malul drept al dealuluĭ Terjoasa, în Poiana-Şaruluĭ. Apa este limpede şi sărată la gust. A fost analizată de dr. Th. Steiner, la 1856, şi s'a constatat că 7680 grame de apă conţin: sulf. de potasă, 0,1958; clorur de potasă, 0,0699; clorur de sodiŭ, 4,6104; carbonat de sodă, 10,2444; carbonat de calce, 3,0763; carbonat de magneziŭ, 0,9055; carb. de protox. de fer, 0,0601; aluminiŭ, urme; acid silicic, 0,0256; (suma subst. compacte: 17,1970; acid carb. liber, socotit în grame, 15,3600).

Acest izvor face parte din grupa izvoarelor minerale de la Hangul, şi este clasat între apele clorurate sodice.

Terpeziţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 16 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ.

Este aşezată pe dealul Troian şi valea Terpeziţa.

Se mărgineşte la N. cu com. Pleşoiul; la S., cu com. Tîncănăul; la V., cu com. Căciulata şi la E., cu com. Vîrvorul.

Terenul com. este accidentat de dealul Troian, Piscul-luĭ-Cinghir şi rîpa numită Puica.

Este udată la S. de pîrîul Purceaua, care are un vad şi un pod pe dînsul, în cuprinsul acesteĭ com.

Se compune din 3 sate: Gabrul, Lazul şi Terpeziţa, sat de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 4450 pog., cu o populaţie de 1457 locuitorĭ; 2 bisericĭ, fondate de locuitorĭ, una în Terpeziţa, începută la 1848 şi terminată la 1852, şi cea-l'altă în Gabrul, începută la 1889 şi terminată la 1891, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în satul Terpeziţa, care funcţionează din 1856; 8 cîrciumĭ.

Com. e străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Cetatea şi de poteca Puica, care duce spre Pleşoiul.

Prin centrul comuneĭ trece drumul numit Brazda-luĭ-Traian.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4371 leĭ, 71 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 3098 leĭ, 50 banĭ.

Vite cornute 318, caĭ 49, oĭ 70.

Terpeziţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Terpeziţa, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 592 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1856; o biserică, fondată de locuitorĭ la 1848 şi terminată la 1852; 5 cîrciumĭ.

Terzi-Chioi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. com. Siriul, situat în partea de E. a pl. şi a com., la 6 kil. spre N.-E. de căt. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 3228 hect., din care 188

www.dacoromanica.ro

hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate turcească, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Terzi-Veli, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul com. Cazil-Murad, situat în partea occidentală a pl. şi cea de N.-V. a com., la 4 kil. spre N.-V. de căt. de reşedinţă, Cazil-Murad; aşezat pe valea Cazil-Murad. Ceair şi închis la S.-E. de dealul Bairam-Dede-Bair.

Are o suprafaţă de 1515 hect., din care numaĭ 5 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădiniĭ, cu o populaţie, compusă numaĭ din Turcĭ şi Bulgarĭ, de 48 suflete.

Tescureni, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa. E situat pe malul pîrîuluĭ Volovăţul şi format din două căt.: Tescureni-Bagiurea şi Tescureni-Timuşul, cu o populaţie de 168 locuitorĭ.

Pîrîul Volovăţul trece peste moşie.

Hotarele moşieĭ sunt: Mitocul, Avrămeni şi Hătcăuţi.

Tesluiul, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-de-jos, compusă din 4 căt.: Tesluiul, Cherleşti-din-Deal, Cherleşti-din-Vale şi Curtişoara, cu o populaţiune de 1434 locuitorĭ.

Este situată pe valea Oltuluĭ şi pe valea Tesluiuluĭ, la 8 kil. de capitala jud. şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Parte din locuitorĭ sunt veniţĭ din Transilvania, şi parte de peste Olt.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Cherleşti-din-Deal şi cea-l'altă în Curtişoara, deservite de 3 preoţĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

220 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rur. din 1864, cînd li s'aŭ dat 718 hect. pămînt din moşiele Curtişoara, Tesluiul, Cherleşti-din-Vale, Cherleşti-din-Deal. Eĭ posedă: 65 caĭ şi ţepe, 346 boĭ, 186 vacĭ, 18 capre, 1256 oĭ şi 522 porcĭ.

In căt. Curtişoara se găsesc sub pămînt zidurĭ în formă de curte, cu maĭ multe despărţirĭ şi cotiturĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2459 hect., pe care sunt şi cîteva carierĭ de pĭatră pentru drumurĭ.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ.

Veniturile com. sunt de 3225 leĭ, şi cheltuelile, de 2869 leĭ.

Şoseaua judeţeană ce trece prin partea de V. a com. înlesneşte comunicaţia com. Tesluiul spre N. cu com. Deleni şi Comăniţa, şi spre S. cu com. Dobrotinetul şi Slatina. O altă şosea comunală pleacă din cea judeţeană, trece prin satul Tesluiul, merge spre E. şi N. la com. Oporelul, Rădeşti, etc.

In partea de E. a com. se află Drumul-Oeĭ, care'ĭ serveşte de limită.

Dealurile de pe lîngă Olt, cu direcţia N.-E., se întind spre E. de com., pănă în gîrla Plapcea-Mare. Pe ele se cultivă tot felul de cereale şi vie.

E udată de văile Oltuluĭ, Raiţuluĭ, Tesluiul şi Cherleasca. Rîul Oltul în dreptul com. formează o mare insulă, despărţită în două; braţul Oltuluĭ despre com. se numeşte Oltişorul.

Tesluiul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud Olt.

Tesluiul, *rîŭ*, afluent pe dreapta Oltuluĭ, jud. Dolj şi Romanaţi. Izvoreşte din dealul Crucile, jud. Dolj, trece în pl. Ocolul, din care udă com. Motoci, Mişchiĭ, Ghercești-Izvorul şi Pieleşti; apoĭ pătrunde în jud. Romanaţi, udă com. Viişoara, lasă Caracalul în dreapta şi rîul Olteţul în stînga şi se varsă în Olt, la com. Stoeneşti, spre E. de Caracal. Acest rîŭ seacă în timpul vereĭ. Valea Tesluiuluĭ este populată şi productivă. Albia sa e străbătută de 2 şosele naţionale: Slatina-Craiova şi Drăgăşani-Caracal, şi de 2 căĭ ferate: Slatina Craiova şi Drăgăşani-Corabia, peste care sunt podurĭ de fier.

Testemelul, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. com. Ciamurli-d.-s., situat în partea nordică a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 7 kil. spre N.-V. de reşedinţă, de ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Beidaut. Are o întindere de 65 hect., cu o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 178 suflete. Pămîntul e acoperit cu pădurĭ şi păşiunĭ. Printr'însul trece drumul comunal Beidaut-Baş-Punar.

Teşila, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Peleşul, situată pe albia rîuluĭ Doftana şi la poalele munţilor: Fundurile, Negraşul, Ciopîrceni, Carabanul, Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gîlma-Secărieĭ, la 79 kil. de Ploeşti şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Prislopul, Negraşul şi Trestieni, cu o populaţie de 2816 locuitorĭ.

Are două bisericĭ: una în căt. Trestieni, fondată la 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ, şi a doua în căt. Teşila, zidită la 1878 de locuitorĭ şi de decedatul Bucur Săvulescu, ambele deservite de 2 preoţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 229,

www.dacoromanica.ro

s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ şi a Eforieĭ, dîndu-li-se 900 hect.

Vite: 196 caĭ, 149 ţepe, 480 vacĭ, 360 viţeĭ, 500 boĭ, 12 taurĭ, 396 capre, 4298 oĭ, 604 mieĭ şi 243 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Doftana, sunt 4 pive, 7 morĭ (din care două făcăurĭ), 11 herăstrae, din care 3 circulare, şi o dîrstă.

La poalele munteluĭ Negraşul sunt mulţime de izvoare minerale.

In partea de S. a comuneĭ, la punctul numit Cheia-Teşileĭ, se află o carieră de piatră, ce aparţine statuluĭ şi comuneĭ, din care se scoate anual în termen mediŭ pănă la 12000 m. c. de piatră.

Comerciul se execută în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 7308 leĭ

De la S. la N., pănă în Transilvania, este străbătută de o şosea care o pune în legătură cu Brebul şi Telega. Din această şosea pleacă o alta spre comuna Comarnicul.

De la N. la S., de la cătunul Trestieni, şi pănă la locul numit Cheia-Teşileĭ, unde se termină comuna, este brăzdată de munţiĭ: Fundurile saŭ Siliştea, Negraşul-Mic, Ciopîrceni şi Carabanul, toţĭ pe partea stîngă a rîuluĭ Doftana; iar pe partea dreaptă, de munţiĭ Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gîlma-Secărieĭ. Toţĭ aceştĭ munţĭ servesc pentru păşunarea vitelor.

De la N. la S. e udată de rîul Doftana, de pîraele Negraşul, Hermeneasa, Floreĭ şi Prislopul, şi de văile: Mogoşoaia, Ciopărceni, Gîlmeia, Cărăbanul, Ghimpoasa, Petrişorul, Brădetul, etc.

Se mărgineşte cu Transilvania, Sinaia şi Comarnicul.

Teşila, *sat*, facînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Teşila, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5000 hect., pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, formată din trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul, Podurile şi Vîrful-Negraşuluĭ.

Teşila-cu-Munţiĭ, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Tetcoiul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, căt. com. Mogoşani.

Tetera-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Medgidia, pe teritoriul com. urb. Cernavoda, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a com., întinzîndu-se între Dunăre şi balta Carasu, într'o direcţiune generală de la S. spre N. Se desface din vîrful Cernavoda şi se sfîrşeşte în valea Carasu, în dreptul dealuluĭ Sarî-Burun. Partea sa merdională este tăiată de Valul-luĭ-Traian, partea septentrională este tăiată de calea ferată Cernavoda-Constanţa şi şoseaua judeţeană Cernavoda-Medgidia; iar de-a lungul luĭ merge drumul comunal Chochirleni-Cernavoda.

Tetila, *com. rur.*, în partea de V. a plaiuluĭ Novaci, jud. Gorj, şi la S. comuneĭ Bumbeşti-de-Jiĭ.

E formată din 3 cătune: Tetila, unde e şi reşedinţa, Gămani şi Lăzăreşti.

Are o întindere de 719 hect., cu o populaţie de 499 locuitorĭ; 2 biserică, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ, una în căt. Tetila, fondată de un locuitor Tetileanu, pe la 1783, şi cea-l'altă în căt. Lăzăreşti, fondată la 1702 de un locuitor Lăzărescu, şi reparate: cea d'întîiŭ la 1826, iar cea de a doua, la 1812.

Locuitorĭĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 30 pluguri, 60 care cu boĭ; 539 vite marĭ cornute, 585 oĭ, 370 rîmătorĭ, 56 caĭ şi 97 capre.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 568, banĭ 40, iar cheltuelile, de leĭ 500, banĭ 12.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care trece pe la V. comuneĭ, prin şoseaua comunală şi prin şoseaua vecinală; din căt. Tetila maĭ pleacă un drum ordinar, care dă în şoseaua naţională.

Tetila, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ Tetila, jud. Gorj, situat pe şes şi în stînga Jiuluĭ.

Are o întindere de 450 hect., cu o populaţie de 58 familiĭ, saŭ 283 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 10 pluguri, 18 care cu boĭ; 200 vite marĭ cornute, 150 oĭ, 120 rîmătorĭ, 30 caĭ şi 40 capre.

Tetoiul, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, formată din 4 cătune: Mandoceşti, Ruginosul, Vijoeşti şi Băroiul.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la confluenţa acestuia cu gîrla Şasa. Hotarul comuneĭ e pe lîngă Dealul-cu-Viĭ, avînd direcţia spre S.-E. Se află la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de Drăgăşani, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Giuleşti şi Rusăneşti, de care se desparte prin matca rîuluĭ Omorîcea; la V., cu teritoriul comuneĭ Găneşti, de care se desparte prin rîul Olteţul şi printr'o linie trasă din sus de Gura-Şaseĭ, pănă în capul dealuluĭ ce desparte Şasa de Olteţul; la N., cu com. Şerbăneşti şi la S., cu

www.dacoromanica.ro

Cîrlogani, de care se separă prin Valea-Roscăĭ.

Are o populaţie de 729 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, în cătunul Vijoeşti, una fondată la 1820, şi cea-l'altă la 1792. Cea din 1820 s'a făcut cu cheltuiala răposatuluĭ protopop Tetoianu şi a soţieĭ sale Ruxandra. Cea de la 1792 e făcută de răposatul Vlăduţu Tetoianu, biv Vel Stolnic, şi soţia sa, cocoana Safta, şi zugrăvită cu cheltuiala fiilor lor, Gheorghiţă Tetoianu, biv Vel Şetrar, Constantin Tetoianu. Ion Tetoianu şi vărul lor, Bărbuceanu, biv-velĭ logofeţĭ, în 1823.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşneni.

Budgetul com. e la venituri de 1977 leĭ, şi la cheltueli, de 1818 leĭ.

De com. Tetoiul atîrnă Dealul-Viilor, cu plantaţiuni de viĭ, tufarĭ şi puţine ogrăzĭ de prunĭ pe coaste, şi Dealul-Pîrîuluĭ, acoperit cu pădure măruntă şi puţine păşunĭ. Ambele dealurĭ aŭ direcţia spre S. şi între ele se află valea Pîrîul.

In valea Ruginosul se află ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, fondată de un căpitan numit Ruginosul, care a dat numele săŭ cătunuluĭ

La N., comunică printr'o şosea comunală cu Şerbăneşti, iar spre S., cu com. Cîrlogani, prin drumurĭ neşoseluite.

Teţcani, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situată în văile Tazlăuluĭ-Mare şi a Tazlăuluĭ-Sărat. Se compune din 2 cătune: Teţcani, reşedinţa, maĭ jos de confluenţa celor două rîurĭ şi pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, şi Sîrbiĭ, pe pîrîiaşul Sîrbilor, între dealurĭ.

In Condica Liuzilor, găsim Teţcaniĭ aparţinînd medelniceruluĭ Gheorghe Roset, iar în Statistica din 1874, Sîrbiĭ sunt numiţĭ Sîrbiĭ-Ungurĭ.

Se mărgineşte la N.-E. cu com. Scorţeni, la E., cu comunele Nadişa şi Boşoteni, la S., cu com. Bereşti, la V., cu com. Bucşeşti, şi la N.-V., cu com. Ardeoani. Este brăzdat de dealurile: Zarea-Teţcanilor, Stîrpa, Arsura, Sîrbiĭ şi Coman.

Aci se ţine de vre-o 12 orĭ pe an tîrg, pe la sărbătorĭ, ca Intîmp. Domnuluĭ, Sf. Gheorghe, Ziua Cruceĭ, Sf. Ion (după Bobotează) etc.

Are o suprafaţă de 1793 hect., cu o populaţie de 919 locuitorĭ; o şcoală mixtă în satul Teţcani, înfiinţată în 1865; 2 bisericĭ, una ortodoxă în satul Teţcani, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi una catolică în cătunul Sîrbiĭ.

După legea rurală din 1864, s'a împroprietărit 83 locuitorĭ, cu 254 fălcĭ pămînt în ţarină.

Aci se fabrică cărămizĭ. Se găseşte o moară cu aburĭ şi o fabrică de spirt, bine instalată.

Pe teritoriul com. sunt izvoare de ape minerale conţinînd sulf şi fier.

Vite: 36 caĭ, 815 vite cornute, 101 porcĭ, 3 capre şi 248 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 3921, banĭ 75, şi la cheltuielĭ de leĭ 3914, banĭ 25.

Este străbătută de calea vecinală Moineşti-Poduri-Teţcani-Nadişa şi altele comunale spre Bereşti şi Ardeoani.

Prin satul Teţcani trece şoseaua judeţeană Bacăŭ-Moineşti.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 33 kil.; la Tîrgu-Ocna, 42 kil.; la com. Nadişa, 6 kil.; la com. Bucşeşti, 6 kil.; la com. Ardeoani, 5 kil.; la com. Bereşti, 8 kil.; la com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ, 5 kil.

Teţcani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., şi reşedinţa comuneĭ cu acelaş nume, situat la confluenţa celor două Tazlăurĭ.

Are o populaţie de 678 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ, clădită de defunctul G. Roseti la 1769; 5 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 71 vite marĭ cornute şi 74 porcĭ.

Teţcani, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Mirceşti, spre S.-V. de satul Mirceşti, pe şoseaua naţională Roman-Fălticeni, aşezat pe platoul ce separă basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ. Are o populaţie, în maioritate Ungurĭ, de 251 locuitorĭ; o biserică catolică. Locuitoriĭ Ungurĭ ţin de parochia catolică Ghirăeşti. Se face bîlciŭ la 20 August. Se numea în vechime Steţicani, după cum se vede din documentul din 1679, Aprilie 27, de la Duca-Vodă.

Teţcani, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Teţcani, aparţinînd familieĭ Teţcanu, cu vre-o 1500 hect. întindere şi venit de aproape 30000 leĭ anual.

Teuşanul, *insulă*, în Dunăre, cu 10 hect. pădure. Depinde de com. Orlea, jud. Romanaţi.

Tia-Mare, *com. rur.*, în E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Se compune din satul Tia-Mare, (850 locuitorĭ), şi Urdăreanca cu Parsinoia (191 locuitorĭ). E situată lîngă Olt, pe şoseaua Stoeneşti-Izlaz, la 14 kil. de Corabia şi la 34 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1041 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Haralambie (1895), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

In timpul Romanilor (sec. III p. Chr.), s'a numit Antonina, după numele Impăratuluĭ Antonin-Caracala, şi maĭ tîrziŭ la Romînĭ deveni Tia, după cum din Vidin s'a făcut Diul. Era

www.dacoromanica.ro

în vechime staţiune la calea Romană ce mergea de la Izlaz la Romula, pe malul Oltuluĭ, după cum ne probează 2 cetăţĭ ce se află la S. de sat. Fotino confundă Antina cu Tia: Ἀντινα ἢ Τία, după cum le confundă şi Vaillant: «Antine ou Tia», de şi sunt puncte geografice foarte depărtate unul de altul. Tia poate fi Antonina, dar Antina nu.

Tiabia-Babalîc, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Hairam-Chioi, situat în partea S.-V. a plăşeĭ şi cea V. a com. Se întinde din Bulgaria, desfăcîndu-se din dealul Cîrc-Bair; trece printre satele Deli-Iusuf-Cuiusu şi Hasamcea; intră în Dobrogea pe la 1 kil. spre S. de vîrful Iaram-Iuc, şi se termină în valea Schender. E acoperit cu păduriĭ şi tufăriş.

Tibrinul, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Tortomanul şi pe acel al comuneĭ Seimeni, făcînd hotar între Seimeni şi comuna Cernavoda. Este formată de unirea văilor Geaba-Culac şi Geaba-Ceair. Se îndreaptă spre V. şi se deschide în Dunăre la S. satuluĭ Seimeni-Micĭ. In valea Tibrinul, începînd de la E. către V., se află lacurile Tibrinul, Ramazan şi Purcăreţi.

Cursul său are o direcţie generală de la E. către V. şi puţin spre N., mergînd printre dealurile Dermengiuluĭ şi Cernavoda la S. şi In-Izlaz la N.

Tibrinul, *lac*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni.

E situat pe valea Tibrinuluĭ, puţin maĭ la E. de lacul Ramadan, în partea meridională a comuneĭ şi cea vestică a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de aproape 15 hect., acoperită de stuf şi trestie.

Tichileşti (Frumuşica), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul stîng al Dunăreĭ. Se mărgineşte la N. cu Chiscani; la V., cu Silistrarul şi Osmanul; la S., cu Gropeni şi Valea-Cînepeĭ şi la E., cu Dunărea.

Are o suprafaţă de 15748 hect., cu o populaţie de 2460 suflete; 1 biserică, construită în 1854 de locuitorĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă.

Drumurĭ: la Chiscani spre N. (7 kil.), la Gropeni spre S. (6 kil.), la Valea-Cînepeĭ spre S.-V. (9 kil.), la Osman spre S.-V. (10 kil.), la Silistrarul spre V. (10 kil.), la Brăila spre N. (17 kil.).

Comuna s'a înfiinţat pe la 1810. Maĭ înainte se numea Frumuşica. Ruşiĭ în războaele lor cu Turciĭ aŭ trecut prin comună. Pe aci era drumul poşteĭ vechĭ Brăila-Călăraşi.

Budgetul com. e la venituri de 5359 leĭ, 4 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 5109 leĭ, 50 banĭ.

Tichileşti, *sat*, pe muchea platouluĭ de N. a judeţuluĭ Brăila, la 17 kil. spre S. de oraşul Brăila.

Are o întindere de 97 hect., cu o populaţie de 1206 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1852, deservită de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

Vite: 1310 vite marĭ cornute, 710 caĭ, 4260 oĭ şi 800 rîmătorĭ.

Tichileşti, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul com. Ghizdăreşti, aşezat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-E. a com., la 6 kil. spre S.-E. de reşedinţa Ghizdăreşti, pe malul drept al pîrîuluĭ Cechirgea, la locul unde se deschide în pîrîul Dalaşma-Culde.

Se mărgineşte la N. cu cătt. de reşedinţă şi cătt. Muslu (al com. Siriul); la E., cu cătt. Capugi (al com. Siriul); la S., cu com. rur. Topalul; la V., cu jud Ialomiţa, despărţindu-se prin fluviul Dunărea.

Are o întindere de 1180 hect., din care 75 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 92 familiĭ, saŭ 538 suflete.

Relieful său e accidentat de prelungirele N.-V. ale dealuluĭ Erchesec (189 m.) şi cele de N. ale dealuluĭ Olacul (124 m.), ambele aflătoare la hotar şi acoperite cu păşunĭ şi semănăturĭ.

Movile sunt puţine, artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

Dunărea, la V., pe 2 kil., udă com., formînd ostrovul Atîrnaţi (70 hect.), acoperit cu sălciĭ. In Dunăre se deschide pîrîul Cechirgea, ce trece prin sat şi în care se deschid următoarele văĭ: Batacli-Dere, la N.-E, Tichileşti la S.-E. ambele pe stînga; Dalaşma-Culac la N. şi N.-V., pe dreapta.

Tichileşti, *sătuc*, jud. Tulcea, aşezat într-una din cele maĭ frumoase poziţiĭ ale dealuluĭ Gîlmele-Inşirate, din plasa Isaccea, pe teritoriul comuneĭ Luncaviţa, în partea de N. a plăşeĭ şi de E. a comuneĭ.

Are o populaţie de 37 locuitorĭ.

Un drum vecinal se desface din drumul Isaccea-Măcin şi duce aci.

www.dacoromanica.ro

Tichir-Ghiol. Vezĭ *Techir-Ghiol.*

Tichirişul, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul stîng al Putneĭ, pe coasta dealuluĭ ce formează podişul Tichirişul şi pe rîpa pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 37 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de riul Putna şi de pîraele Tichirişul, Colăcelul, Bălanul şi Chilimetea.

Se compune din cătunele: Părosul, Rugetul şi Tichirişul (unde e şi primăria comuneĭ). Are o populaţie de 262 familiĭ, saŭ 1013 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi 2 filiale, din care una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată în 1883.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ, de 2240 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2164 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri de lemn, 1 de fier, 6 morĭ pe apă; 277 boĭ, 190 vacĭ, 69 caĭ, 985 oĭ, 72 capre şi 133 porcĭ.

Tichirişul, *cătun*, în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, la 1/4 oră de Vidra. Are 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată la anul 1883.

Tichirişul, *parohie*, în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Tichirişul, şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul.

Ticoşul, *cătun*, în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situat la hotarul despre Transilvania, lîngă satul Chisirig.

Ticoşul, *pîrîiaş*, jud. Neamţu, care formează în tot cursul său hotarul judeţuluĭ despre Transilvania; se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Bicazul.

Tiefeloaga (Ţefeleica), *masiv*, între rîul Argeşelul şi rîul Dîmboviţa, jud. Muşcel. Este inconjurat de confluenţa rîuluĭ Domna cu Argeşelul. Se prelungeşte la S.-E. spre Piteşti-şi-Găeşti şi apoĭ dispare spre Titu. Acest masiv prezintă, între Nămăeşti şi Stoeneşti, o largă depresiune, care poate fi considerată ca zonă de despărţire a părţeĭ muntoase de cea deloasă şi prin care trece şoseaua Rucărul.

Regiunea muntoasă este anevoioasă şi are o potecă care duce prin vîrful Tiefeloaga (1500 m.) pe Păpuşa şi se termină la S. prin piscul Pravăţul, care are o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. Regiunea deluroasă coprinde dealurĭ foarte înalte pănă ĭese din jud. Muşcel (com. Gemenea). La S., această regiune este tăiată de pîrîul Cîrcinovul.

Tiefeloaga, *vîrf* (1500 m.), pe masivul cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Are o potecă care duce Păpuşa şi care se termină la S. prin piscul Pravăţul.

Tighina, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stăneşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 318 locuitorĭ.

Tigoiul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s, cătunul com. Jideni, aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe pîrîul Coţatcul, pe malul drept, la 3115 m. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă Oratia. Are o întindere cam de 355 hect., cu o populaţie de 126 familiĭ, saŭ 493 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigoiul-Deduleşti, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Deduleşti, făcînd parte din circumscripţia VII, ocolul Băbeni. Are o întindere de 1500 hect., populate cu fag, jugastru, frasin şi ulm.

Tigvele, *munte*, jud. Gorj. Vezĭ Titvele.

Tigveni, *com. rur.*, pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, la 31 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Balileşti, Bălteni, Blajul, Momaia şi Tigveni, cu o populaţie de 740 locuitorĭ.

Aci este reşedinţa plăşeĭ Topologul. Are 4 biserici, în Balileşti, Bălteni, Blajul şi Tigveni; o şcoală; 8 cîrciumĭ.

Vite: 73 caĭ, 652 boĭ şi vacĭ, 235 rîmătorĭ, 66 capre şi 195 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4484 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 3994 leĭ.

Prin comună trece şoseaua Curtea-de-Argeş la Rîmnicul-Vîlcea. Tigveni se află cam la 20 kil. de fie-care din aceste două oraşe.

Aci se ţine anual un bîlciŭ (la 9 Martie).

Tigveni, *sat*, cu 160 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Răteşti-Furdueşti.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigveni, *sat*, cu 460 locuitorĭ, pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Aci se află reşedinţa subprefecturiĭ plăşeĭ Topologul.

Are o biserică vechie, zidită de Stolnicul Dinu Brătianu, tatăl fraţilor Ion şi Dumitru Brătianu, cu hramul Adormirea.

www.dacoromanica.ro

Timăreşti, *sat*, cu 36 locuitorĭ, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d -s., com. Băsăşti, situat aproape de malul stîng al Tazlăuluĭ-Mare, la poalele dealuluĭ Bourul, la 3800 m. de satul Băsăşti (şcoală).

Locuitoriĭ posedă: 19 vite cornute, 36 oĭ şi 8 porcĭ.

Timişeşti, *com. rur.*, în partea despre N.-E. a plăşeĭ De-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situată pe valea rîuluĭ Moldova.

E formată din cătunele: Buzaţi, Plăeşul, Preuteşti, Timişeşti şi Ungheni.

Are o întindere de 2130 hect.; o populaţie de 1889 suflete; 2 biserici, cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 358 boĭ, 474 vacĭ, 548 juncĭ, 1709 oĭ, 94 caĭ, 360 porcĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua T.-Neamţu-Paşcani şi prin drumul Timişeşti-Păstrăveni.

Timişeşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus Mijlocul, com. Timişeşti, situat la 55 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 958 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 160 boĭ, 230 vacĭ, 275 juncĭ, 809 oĭ, 40 caĭ, 200 porcĭ.

Vechimea satuluĭ o dovedeşte uricul luĭ Ştefan-Voevod, din 6942 (1434), Aprilie 24, prin care el întăreşte luĭ Popa Iuga hărăzirea părinteluĭ său Alexandru Voevod: satele Buciumeni, şi, la Gura-Studenţeĭ, satul Timişeşti, amîndouă părţile de judeţ, şi Strîmba din vîrf pănă la gură.

Timnea, *com. rur., staţie de dr.-d.-f.*, judeţul Mehedinţi. Vezĭ Timna.

Tina, *sat* şi *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din 2 cătt.: Tina şi Valea-Mare.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com. Pleşoiul, Gradiştea, Pîrîeni, Veaca şi la N. cu jud. Gorj.

Are o populaţie de 368 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de lemn, în cătt. Valea-Mare, făcută de foştiĭ proprietarĭ Vlădăeni, şi cea-l'altă de zid în Tina, fondată de V. N. Pleşoianu, la 1861; o şcoală; o moară pe rîul Olteţul.

Vite: 13 caĭ, 56 boĭ, 71 vacĭ, 4 bivolĭ, 12 capre şi 130 oĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiele familiilor Pîrîianu şi Pleşoianu.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 673 anual.

E brăzdată de dealurile: Oltul, Dealul-Pescenĕĭ, Bibolea, Pisc-ul-Ţiganilor şi Cisla; şi udată la S. de rîul Olteţul.

Tinculeşti, *sat*. Vezĭ Vătăşeşti, jud. Argeş.

Tinda, *baltă*, jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Măcin şi cea de V. a com. rur. Pisica, situată pe grindul Tinda. E formată de Balta-Cluciuluĭ; are forma unuĭ corn şi o întindere de 60 hect.

Tinda, *grind*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Pisica; în partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ; este o parte din marele grind Pisica, coprins între balta Cluciuluĭ, gîrla Ciulneţul şi Dunăre. Se împreună cu grindul Gemeneĭ. Are o formă semi-circulară şi o întindere de 115 hect. E tăiat de drumul comunal Pisica-Azaclîul şi acoperit cu păşunĭ şi puţină pădure la N.

Tinoasa, *sat*, jud. R.-Sărat. Vezĭ Tinosul.

Tinoasa (Rîul-), *rîŭ*, jud. Teleorman, străbate pe la mijloc plăşile Teleormanuluĭ şi Tîrgul. Incepe din apropiere de com. Zîmbreasca, dintr'o pădure Pietrişul, intră în pl. Tîrguluĭ, pe la com. Ciurari, curge apoĭ pe lîngă comunele Săceni, Butculeşti, Sfinţeşti, Rădoeşti, Antoneşti şi Licuriciul, de unde se îndreptează spre com. Mavrodinul, unde se varsă în Apa-Cîineluĭ, la marginea satuluĭ. Apoĭ amîndouă aceste ape, împreunate, se varsă la depărtare de cîţĭ-va kil. în Vedea.

Numirea acestuĭ rîŭ se atribue multeĭ tine ce poartă în albia luĭ. Este atît de clisos nămolul acesteĭ ape, în cît abiă se pot desnomoli carele cu boĭ, cînd se întîmplă să treacă printr'însa, pe la unele vadurĭ.

Apa acestuĭ pîrîŭ este gălbue şi pare a fi maĭ mult stătătoare. Tina ce poartă în albia luĭ provine din cauza terenuluĭ argilos al albieĭ sale.

Tinoasa, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plasa Oraşuluĭ, com. Odobasca. Izvoreşte din dealul Piciorul-Nuculuĭ, udă partea de N. a comuneĭ şi de se varsă în rîul Rîmna, maĭ sus de cătt. Odobasca.

Tinosul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tinosul saŭ **Tinoasa**, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătt. com. Dealul-Lung, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe pîrîul Tinosul, la poalele dealuluĭ Tinosul, la 7 kil. spre V. de cătt. de reşedinţă, Peleticul. Are o întindere de 80 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 207 suflete.

www.dacoromanica.ro

Tinosul, *cetate veche*, pe un pisc al maluluĭ Prahoveĭ, jud. Prahova, lîngă com. Pucheni-Micĭ. Este înconjurată de un val cam de 2 m., de pămînt ars. Obiectele antice ce s'aŭ găsit aci sunt: fragmente de olărie roşie, cenuşie şi negrişoară; cărbunĭ; o mică cătime de meiŭ carbonizat; vase cu substanţe carbonizate, şi, într'un strat superior al suprafeţeĭ, un fier de lance şi o mică unealtă în formă de cuţit

Vasele poartă pe coade şi buze ornamente şi împletiturĭ de diferite grade de dezvoltare artistică. Ele sunt din lut ales, bine frămîntat şi bine ars, indicînd o industrie oare-care. Intre altele, s'a găsit şi două ulcele de o formă ciudată, cu o mănuşe şi cu o gaură în chip de ţurloiŭ la mijloc, cu substanţe carbonizate într'însele.

Tisa, *sat*, cu 108 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tisa, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Colibaşi.

Tisa, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Valea-Lungă.

Tisa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populaţie de 279 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1893.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tisa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o biserică, construită din temelie la anul 1893.

Tisa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Olăneşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Tisa, la 4 kil. de căt. de reşedinţă. Are o populaţie de 62 locuitorĭ.

Tisa, *vale şi pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, străbate teritoriul com. Lipova, trece prin şesul Tisa şi se varsă în pîrîul Lipova, unde, la confluenţă, e numit de locuitorĭ Duruitoarea; formează aci o mică cascadă.

Tisa-Silvestri, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d. s., com. Odobeşti, situat pe pîrîul Odobul şi pe pîrîiaşele Tisa şi Silvestri, la 2½ kil. de com. Odobeşti. In Statistica din 1874, acest căt. era compus din două sate: Tisa şi Silvestri. Are o populaţie de 412 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1799, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 32 caĭ, 296 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Tisa-Silvestri saŭ **Sălăvăstrul**, *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti. Cuprinde 3 părţĭ: a Statuluĭ, cu 279 hect., ce aparţinea maĭ înainte mănăstireĭ Dolgeşti (jud. Roman), a luĭ Ilie Dăscălescu, cu 45 hect., şi a familieĭ Lupaşcu, cu 286 hect.

Tisăul, *com. rur.*, în pl. Sărata, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Nişcovul, la 26 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Glodul, Haleşul, Leiculeşti, Linia-Ciolanul, Pisculeni, Tisăul, Sf. Georghe-Noŭ, Strejeni, Valea-Capreĭ şi Valea-Rea, cu o populaţie de 2650 locuitorĭ.

Are o şcoală, în com. Valea-Rea; 7 biserici, dintre care schiturile Ciolan şi Cetăţuea, catedrală fiind mănăstirea Bradul, deservite de 6 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; 22 cîrciumĭ; 6 morĭ şi 1 făcăŭ.

Vite: 857 boĭ, 230 vacĭ, 51 viţeĭ, 24 caĭ, 18 ţepe, 3 mînjĭ, 480 oĭ, 152 capre şi 231 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 4 lemnarĭ, 60 rotarĭ, 2 butnarĭ, 7 cizmarĭ, 6 fierarĭ şi 1 vărar.

Comerciul constă în transportul lemnelor, în desfacerea ţuiceĭ şi a pietreĭ de var.

Budgetul com. este de 4600 leĭ.

Com. e foarte vechie, consistînd la început numaĭ din satul Tisăul. Cele-l'alte căt. sunt formate în decursul secoluluĭ al XIX-lea, afară de Haleşul şi Linia-Ciolanul, care există dintr'o vreme cu schitul Ciolanul. Frumuseţea, întinderea, mulţimea pădurilor, izvoarele minerale: Faţa-Inaltă şi Tisăul, mănăstirele Ciolanul, Cetăţuia, Bradul, etc. fac ca această com. să fie una din cele maĭ importante şi maĭ vizitate din judeţ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Nişcovul-Tisăul şi şoseaua com. Tisăul-Lapoşul, prin Glodul.

Are o suprafaţă de 9360 hectare.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Bradul-Berca, Vatra mănăstireĭ Ciolanul, Sf. Gheorghe-Noŭ, Slobozia şi Năeni-Sfinţeanul, ale statuluĭ; apoĭ: Bădeni, Burduşeşti, Cai, Cătunul, Frăsineanca, Glogoveanul, Leiculeşti, Melicioaia, Năeni şi Tisăul, particulare, saŭ ale cetelor de moş neniĭ: Bădenĭ, Popeşti, Geneştĭ, Proşcanĭ, Mărculeştĭ, Hodorogeştĭ, Năenĭ, Bunĭ şi Răĭ. Terenul e muntos, străbătut de la V. spre E. de frumoasa vale a rîuluĭ Nişcovul, ale căreĭ malurĭ sunt acoperite de pădurĭ seculare.

E avută în substanţe minerale

www.dacoromanica.ro

şi mai cu seamă în sare şi ape sulfuroase.

Mulţimea pădurilor a făcut ca o mare parte de locuitorĭ să se ocupe cu lucrarea lemnuluĭ, şi în special cu rotăria.

Tisăul, *cătun*, al com. Tisăul, jud. Buzău, cu 270 locuitorĭ şi 69 case.

Tisăuţi, *sat*, cu 30 locuitorĭ, jud. Botoşani, în apropiere de rîul Suceava, în partea de S. a com. Satul-Burdujeni.

Tiseĭ (Podul-), *colină*, în jud. Buzău, com. Măgura, căt. Ciuta, între munţiĭ Cetăţuia şi Schitul-Nifon. Are renumite cariere de piatră de construcţiunĭ, cunoscută sub numele de Ciuta.

Tiseşti, *suburbie a com.* Tîrgul-Ocna, jud. Bacău, pl. Trotuşul, situată la S.-V., pe partea dreaptă a Trotuşuluĭ, pe drumurile ce duc la Bogdăneşti şi trecătoarea Oituzul şi la poalele munteluĭ Chichilăul. Are o populaţie de 120 familiĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, clădită de protopopul Ion Tisescu la 1798. Aci se află o casă mare, înconjurată de o pădure care se întinde până la malul Trotuşuluĭ, casă în care a locuit Costache Negri.

Titcovul, *ostrov*, în jud. Brăila, coprins între ramificaţiile Dunăreĭ-Vechĭ, la S. de ostrovul Turcoaia şi spre E. de privalul Titcovul. Este format de veriga Titcovul.

Titerleşti, *sat*, cu 83 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Orzeşti. In acest sat, ca şi în Stăneşti şi Bratilov, locuesc maĭ mult Ungurenĭ, care se ocupă cu creşterea oilor, a cailor şi a vitelor marĭ cornute.

Titeşti, *sat*, cu o populaţie de 500 suflete, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Titeşti-Bratoveşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Titeşti-Bratovoeşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 40 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa plăşeĭ, şi la 78 kil. de Piteşti.

E situată la poalele munteluĭ Clăbucetul.

Se compune din 3 sate: Bratovoeşti, Cucoiul şi Titeşti, cu o populaţie de 1188 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, în fie-care sat cîte una; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ, de 3144 leĭ, iar la cheltueli, de 2630 leĭ.

Vite: 900 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 1500 oĭ, 360 capre, 180 rîmătorĭ şi 2 asinĭ.

Titila, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Andreaşi, aşezat în partea de V. a com., pe poalele dealuluĭ Titila, la 2 kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Andreaşi.

Titila, *munte*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi. Se desface din culmea Alunuluĭ, brăzdează partea de V. a com., împiedică cursul rîuluĭ Milcovul, formînd aci una din cele maĭ frumoase poziţiunĭ ale plăşeĭ Oraşuluĭ. Are o înălţime de 800 m. şi e acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se aşează pe dînsul şi stîne de oĭ. Maĭ are şi numele de Chitila, care se aplică deopotrivă şi cătunuluĭ Titila.

Titila, *vîrf* al munteluĭ Monteorul, în lanţul Alunişuluĭ, jud. Putna, cel maĭ înalt al Măgureĭ din ramul dintre Milcov şi Putna, situat d'asupra schituluĭ Tarniţa. Din vîrful săŭ se vede de o parte Vrancea, cu frumoşiĭ săĭ munţĭ, şi de alta, cîmpia din jud. Putna. Vederea se întinde în judeţele Rîmnicul, Tecuciŭ, Galaţi şi Brăila, şi nu se opreşte de cît la Dunăre şi Marea-Neagră.

Titila, *munte*, în jud. Buzău, com. Cătina, căt. Moara-luĭ-Ienică; face hotar despre com. Pătărlagi; e punct trigonometric; are ramificaţia Titilele.

Titireciul, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 3 căt.: Titireciul, Fireşti şi Teiuşul.

E situată pe dealurile Teiuşul, Fireşti şi pe lîngă rîul Govora, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 765 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în căt. Titireciul şi cea-l'altă în Teiuşul.

Moşia ţinea de schitul Titireciul.

154 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 534 hect. pe moşia statuluĭ Govora şi pe moşia Titireciul, pendinte de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Locuitoriĭ posedă: 28 caĭ, 167 boĭ, 222 vacĭ, 357 oĭ, 330 porcĭ şi 4 capre.

Pe rîul Govora, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1385 leĭ.

In căt. Titireciul este un izvor de apă saliferă.

Şoseaua Rîmnicul-Ocna-Govora-Titireciul-Buneşti înlesneşte comunicaţia.

In raionul com. sunt: Dealuluĭ-Dragotă, Crucea-de-Piatră, dealul Teiuşul, Dealul-Viilor, Lespezilor, Cornuluĭ, Coasta-Mare, Valea-luĭ-Mogoĭ, a-Teiuşuluĭ, Poeana-Galbenă, Stejeretul, Ri-

www.dacoromanica.ro

chiţile, Măgura-Popeĭ şi Fîntîna-Rece.

Titireciul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl Ocolul, jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa com. Are o pop. de 164 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, zidită din temelie de Pitarul Iancu Panait, din oraşul Ocnele-Marĭ, la 1852, şi reparată la 1875.

Titireciul, *fost schit*, în raionul com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, într'o poziţie frumoasă, zidit de Mihaiŭ Cantacuzino, vel spătar, la 1680, şi terminat cu zugrăveala în 1746 de un monah egumen, Damaschin Cernavodeanu.

Inscripţia de d'asupra uşeĭ de afară are următoarea coprindere:

† Această sfîntă şi Dumnezeească biserică ce se numeşte Titireciul, unde se prăznueşte hramul pe numele Arhiereuluĭ şi Dascăl sfîntul Ion Zlataost (Gură de aur), s'aŭ zidit din temelie cu toate cele de prin prejur zidirĭ de d-luĭ Jupîn Mihaiŭ Cantacuzino, vel-spătar, cu isprăvnicia d-luĭ Jupînuluĭ cămăraş, fiind îndemnător şi ostenitor d-luĭ Logofăt Kera de la vel Ocnă.

Iar acum, prin nevoinţa părinteluĭ Kategumenuluĭ Kir Ion Ursache, s'aŭ acoperit de iznoavă şi s'aŭ pardosit.

Ferestrile s'aŭ înoit şi s'aŭ scris şi pisania aceasta în zilele prea luminatuluĭ Impărat Carol VI-lea. Leat (nedescifrabil).

Inscripţiunea din năuntru are următoarea coprindere:

Această sfîntă biserică ce se chiamă Titireciul, unde se prăznueşte hramul S-tuluĭ Ion Zlataost, din temelia eĭ s'a zidit de d-luĭ răposatul Jupîn Mihaiŭ Cantacuzino, vel-spătar, înzestrînd'o cu moşiĭ şi cu alte ce se află într'însa. Şi trecînd multă vreme la mijloc, nu s'aŭ putut zugrăvi, iar cînd aŭ fost acum, la leatul 1746, s'aŭ îndemnat părintele egumen Damaschin Monah Cernavodeanul, de aŭ înfrumuseţat'o cu zugrăveala pe din năuntru, precum se vede, în zilele luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod Mavrocordat, fiind ispravnic K..., Kliment, şi s'aŭ săvîrşit de zugrăveală la luna luĭ Octombre, fiind zugravĭ Popa Gheorghe, Ignat Ego, Iorgne, nepotul egumenuluĭ.

Titireciul saŭ **Ungureanul**, *deal*, la V. oraşuluĭ Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pe dreapta Rîuluĭ-Sarat, prelungindu-se spre S. pănă la Govora.

Titu, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată la 35 kil. spre S. de Tîrgovişte, maĭ la vale puţin de gara Titu, pe cîmpie întinsă şi pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Prin raionul acesteĭ com. curge pîrîul Şuţa şi apa Negrişoara, avînd treĭ podeţe: unul peste Şuţa, altul peste Negrişoara şi altul peste Spălătura. Com. se compune din 8 cătune: Titu, Plopul, Mărunţişul, Fusea, Codreanu, Hagoasca, Dîmbovicioara şi Atîrnaţi, cu o populaţie de 1606 locuitorĭ.

Este reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Bolintinul şi a judecătorieĭ de ocol.

In Titu este un mic tîrg, compus din maĭ multe prăvăliĭ şi case de comerciŭ dė diferite articole Gara Titu se leagă cu comuna prin o mică şosea comunală.

Are 4 bisericĭ; 2 şcoale; o moară de aburĭ.

Gara Titu este una din gările cele maĭ însemnate din jud. Dîmboviţa. Aci este punctul de întîlnire al linieĭ ferate Titu-Tîrgovişte cu linia principală Bucureşti-Vîrciorova.

Se învecineşte la E. cu com. Cornetul; la V., cu Mărunţişul; la N., cu Braniştea şi la S., cu Odobeşti. Se desparte de Cornetul prin cîmpie şi apa Negrişoara, de Mărunţişul prin Răstoaca, de Braniştea prin cîmpie şi de Odobeşti prin pădure, legîndu-se cu Cornetul prin şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, iar cu cele-l'alte, prin şosele comunale şi drumurĭ practice.

Titu, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Dîmboviţa, pl Bolintinul, căt. Titu, pe linia Chitila-Piteşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872 şi staţie finală a linieĭ Titu-Tîrgovişte-Pucioasa. Se află pe linia Bucureşti-Piteşti, între staţiile Conţeşti (6,5 kil.) şi Mătăsarul (10,4 kil.) şi pe linia ceal'altă la 10 kil. de Canton 3, staţia cea maĭ apropiată. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 152^{m},38. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 331550 leĭ şi 68 banĭ.

Tituleşti, *com rur.*, în jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe dealurile Tituleşti şi Ungurei, pe stînga Dorofeiuluĭ şi a Vedeĭ, la 40 kil. de capitala jud. şi la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Crîmpoaia; la E., cu rîul Vedea, care o separă de Ghimpeţeni şi de Pădurea-Bisericeĭ; la S., cu Văleni şi la V., cu rîul Călmăţuiul, care o separă de Stoicăneşti.

Se compune din 2 cătune: Tituleşti şi Ungurei, cu o populaţie de 989 locuitorĭ.

Are o şcoală şi o biserică cu următoarea inscriptie:

Cu puterea Prea Sfinteĭ făcătoare de viaţă Troiţa, s'aŭ zidit acest sfînt şi Dumnezeesc lăcaş întru cinstea şi lauda Erarhuluĭ Nicolae şi a sf. Marele Mucenic Gheorghe, prin osîrdia şi stăruinţa sf. sale, Protopop Nicolae Protonotarie, dintr'acest sat Ungurei, însă cu cheltuiala, atît de la sfinţia sa, cum şi din venitul moşieĭ ce are sf. biserică danie de la un Radu Reuţea şi din venitul a una sută stînjenĭ moşie, ce aŭ dăruit tot acesteĭ bisericĭ, prin adiata sa, răposatul Dumitrache Ungurelu, cum şi de la alţiĭ prea blagoslavnicĭ creştinĭ, care după săvîrşirea în leatu 1838, Ghenarie 11, din întîmplarea groazniculuĭ cutremur,

www.dacoromanica.ro

crăpînd foarte rău şi cum iar prin osîrdia omenosuluĭ Protopop, tot din venitul cum şi de la sf. sa intrînd şi drepturile preoţilor, ce aĭ de la această moşie şi anume: Popa Costache Eromnimo şi Popa Dumitru, prefăcîndu-se în turlă amvonul mare, meremetisindu se toate şi zugrăvindu-se precum se vede, 1844.

Locuitoriĭ, în număr de 104, s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 299 hect. Eĭ posedă: 127 caĭ, 99 ţepe, 345 boĭ, 102 vacĭ, 11 bivolĭ, 13 capre, 2279 oĭ şi 301 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., coprinse între valea Călmăţuiuluĭ la V. şi rîul Vedea la E.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4014 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 4006 leĭ.

Comuna se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N. cu Crîmpoaia şi la S. cu Văleni, şi printr'o şosea vecinală, la E., peste Vedea, cu Ghimpeţeni, din jud. Teleorman.

Teritoriul în genere e şes, accidentat numaĭ către E. prin dealurile Ungureilor şi Tituleştilor şi udat de apele Dorofeiuluĭ şi Vedea, care se împreună între aceste două cătune. Aceste dealurĭ şi ape străbat com. în partea de E., avînd direcţia N.-V. către S.-E.

Văicelele maĭ însemnate ce udă teritoriul com. sunt: Valea-Strîmbă, Neacşul, Valea-Lungeştilor, Moara-Burcă, numită şi Căcălăul, Valea-Duruşanuluĭ, a-Manoleştilor şi Turcoaica. Toate aŭ direcţiunea V.-E. şi se varsă în Vedea. La N.-E., între Dorofeiul şi Vedea, se află pădurea Zăvoiul.

Tituleşti, *sat,* pendinte de com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la S., pe malul drept al Vedeĭ, numit Dealul-Tituleştilor, şi pe Valea-Ianciĭ. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 443 locuitorĭ, din carĭ 42 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală, cu 195 hect.

Titvele, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, pe stînga munteluĭ Rînca şi Dălbanul, pe partea stîngă a Gilortuluĭ şi între munţiĭ Păpuşa şi Muşetoiul (750 m.).

Este o staţiune climaterică de munte puţin frecuentată încă. Şoseaua ce duce la acest munte fiind acum terminată, Eforia Spit. Civile, proprietara, are intenţiunea de a zidi pe dînsul un sanatoriŭ pentru tuberculoşĭ.

Titieşti, saŭ **Pepeleşti,** *sat,* cu 140 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Săpata-de-jos. Are 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Tiumbet-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi; este maĭ mult o prelungire N. a dealuluĭ Pinirlic-Bair; se îndreaptă spre N, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-V., întinzîndu-se printre văile Ese-Chioi-Ceair şi Begene-Ceair, brăzdînd partea V. a plăşeĭ şi cea E. a com., din care o parte e aşezată pe poalele luĭ S.-V.; are 77 m. înălţime; de natură stîncoasă, domină satul şi valea Ese-Chioi acoperit cu pădurĭ, tuferişurĭ şi păşunĭ; pe muchea luĭ trece şi drumul comunal Gîrliţa — Chiuciuc-Cainargi — Ese-Chioi.

Tiumbet-Bair, *deal,* al plăşeĭ Silistra-Nouă, jud. Constanţa, situat şi pe teritoriul bulgar al com. Ese-Chioi; se întinde de la S. spre N., intrînd în jud. Constanţa, printre pichetele cu No. 6 şi 10, merge spre N. printre văile Chelege-Ceair şi Punar-Orman-Ceair, brăzdînd partea S.-V. a plăşeĭ şi cea S.-E. a comuneĭ; este de natură stîncoasă; acoperit în cea maĭ mare parte cu tuferişurĭ, şi cîte-va pădurĭ; are o înălţime de 134 m.; pe muchia luĭ merge drumul comunal Ese-Chioi-Chiuciuc-Cainargi şi este tăiat de marele drum Silistra-Varna.

Tiutiuluc-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Aliman; se desface din poalele N. ale dealuluĭ Echi-Iuiuc-Alceac; se îndreaptă spre N., într'o direcţie generală de la S. spre N., printre dealurile Polucci, Uzun-Culac-Bair la E. şi Chior-Cuius la V.; după un drum de 5 kil., se deschide, trecînd prin satul Aliman, în balta Sarpul (a bălţeĭ Vederoasa); pe dînsa merge drumul comunal Aliman-Polucci.

Tizmana, *com. rur.,* în partea de N. a com. Godineşti, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. Se compune din cătunele: Tizmana şi Vînăta. E situată pe şes şi la gura văeĭ Tizmana.

Are o suprafaţă de 995 hect., cu o populaţie de 333 locuitorĭ; o şcoală, fondată la 1857; 4 bisericĭ, din care 1 de zid şi 3 de lemn, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ aĭ statuluĭ, şi posedă aci un întins domeniŭ.

Eĭ aŭ: 49 pluguri, 50 care cu boĭ, 35 căruţe cu caĭ; 290 caĭ, 908 vite maĭ cornute, 590 rîmătorĭ, 73 capre şi 3600 oĭ; 180 stupĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1319 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1315 leĭ, 24 banĭ.

www.dacoromanica.ro

Este udată de rîul Tizmana.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Pestişani-Tizmana.

Tizmana, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşĭ nume, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 680 hect., cu o populaţie de 232 familiĭ, saŭ 943 suflete; 1 biserică de zid, fondată la anul 1724 şi 2 de lemn, fondate una la 1834 şi cea-l'altă la 1835, deservite toate de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 30 care cu boĭ, 20 căruţe cu caĭ; 173 caĭ, 537 vite marĭ cornute, 340 porcĭ, 39 capre, 2600 oĭ; 100 stupĭ.

Tizmana, *mănăstire*, jud. Gorj, situată în munţiĭ plaiuluĭ Vulcan, la N. com. Tizmana, pe poalele munţilor şi în strîmta, dar frumoasa vale a rîuluĭ Tizmana, pe o înălţime grandioasă, înconjurată de palaturĭ zidite tocmaĭ pe marginea stîncoasă a înălţimeĭ. Din sus de mănăstire, valea se maĭ lărgeşte puţin, încît rămîne dealungul rîuluĭ loc pentru livezĭ. Dealurile ce închid mănăstirea sunt piezişe, acoperite cu pădurĭ, în parte de castanĭ.

Din păretele stîncos, situat în partea de S. a Mănăstireĭ, ĭese zgomotos un izvor puternic, care, captat în conducte, străbate curtea mănăstireĭ, eşind de sub palat şi formînd prin căderea sa, de la o înălţime de vr'o 60 m., o frumoasă cascadă.

Intrarea în mănăstire se face printr'o şosea care înconjură stînca în partea de N., trece rîul Tizmana printr'un pod de lemn şi urcă coasta, intrînd prin partea de V. pe porţile mănăstireĭ.

Are 13 călugărĭ şi 1 egumen.

Tizmana a fost în toate timpurile una din cele maĭ importante şi maĭ bogate mănăstiriĭ ale Ţăreĭ. Ea a constituit un loc de apărare, faţă de trecătoarele de la Vulcan şi faţă de Valea-Jiuluĭ.

La anul 1382, călugărul Nicodim, sosit în această localitate din Prilep (Albania), a ridicat o mică biserică de lemn de tisă în locul unuĭ mare copac de tisă, în faţa izvoruluĭ, şi pe care o numi Biserica-de-Tisă. De la această biserică 'şĭ-a luat mănăstirea numele de Tizmana.

La 1386, Radu-Vodă Basarab a aşezat cel d'întîiŭ temelia de zid a mănăstireĭ Tizmana, pe care o termină fiul săŭ Dan.

Ruinată prin invaziunile barbare, stătu în ruină pănă la 1520, cînd a început a fi restauratăde Radu-cel-Frumos. Restaurarea s'a terminat la anul 1542 sub Mircea, iar la 1566, sub domnia luĭ Petre, fiul luĭ Mircea, Tizmana a fost zugrăvită.

La anul 1732, jupîneasa Stanca Glogoveanu 'ĭ-a făcut micĭ reparaţiĭ.

La 1788, s'a schimbat tîmpla şi zugrăviala în urma foculuĭ pus de Turcĭ, care 'ĭ-aŭ ridicat şi porţile de fier ale intrăreĭ, căcĭ eĭ o socoteaŭ cetate.

La 1844, a fost reparată de Prinţul George Bibescu, care a ridicat şi clădirĭ noĭ, din care 'şĭ făcuse reşedinţa sa de vară. Dar la 1861, palatul a ars. Biserica prin restaurare a pĭerdut stilul eĭ original.

La 1888, statul a pus în reparaţie acoperişul, sfărămat de grindină, şi parte chiar din palatul ars la 1861, lucrare care s'a terminat în anul 1891.

In stînga Tizmaneĭ, pe un deal, e o peşteră unde se zice că a locuit Sf. Nicodim; iar în curtea mănăstireĭ se află mormîntul sfîntuluĭ.

Tizmana, *rîŭ*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan. Izvoreşte de la piciorul munteluĭ Rechitelor, curge de la N. la S., lăsînd în partea de V. Cracul-Geamănuluĭ, şi Schitul-Cioclovina, iar la E. munţiĭ Gripcia, Ulmătul şi Schitul-Tenişuluĭ, primind în cursul săŭ pîrîul Tizmănuţa, ce vine de la E., pe valea cu acelaşĭ nume, din muntele Gripcia; trece pe lîngă mănăstirea Tizmana, iese din munţiĭ la com. Tizmana, pe care o udă, trece prin com. Godineşti, primeşte în dreapta pîrîul Orlea la cătun. Ar joci, iar în stînga: Sîngeraşul, Săucul şi Bistriţa; trece prin centrul cătunelor: Pîrîul, Ciuperceni, Hodorasca şi Cîlnicul, din pl. Ocolul, intră în pl. Jiuluĭ, udînd com. Roşia, în dreptul căreia se varsă în Jiŭ.

Mijloacele de trecere peste acest rîŭ sunt: pe podurĭ de lemn, la Mănăstirea Tizmana; pe pod de lemn, pe drumul ce duce spre cătun. Cîlnicul; pe pod de lemn, de la Godineşti la com. Cîlnicul şi la cătun. Rogojelul.

Tîlveşti, *cătun* al comuneĭ Cîrbeşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe un platoŭ şi la S.-E. cătunuluĭ de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 290 hect., cu o populaţie de 327 suflete; 1 biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 30 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 100 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură, pe de o parte cu comuna sa, pe de alta cu comuna Poiana.

Tîlvîci, *sat*, făcînd parte din com.

www.dacoromanica.ro

rur. Păușești-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, situat în partea de S.-E. a comuneĭ și udat de rîul Otășăul.

Are o populație de 519 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1833 și reparată la anul 1845.

Tîmboești, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Slîmnicul.

E așezată în partea de mijloc a județuluĭ, la 17 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-s., la 6 kil. spre V. de com. Plăinești, reședința plășeĭ.

E formată din cătunele: Tîmboești, cătunul de reședință, așezat pe rîul Slîmnicul, în mijlocul comuneĭ; Mărăcini, în partea despre E., la 1 1/2 kil., la poalele dealuluĭ Cîndești; Slîmnicul, la V. pe pîrîul Slimnicul, la 550 m. spre S. de cătunul Tîmboești; Gura-Făgetuluĭ, în partea de V. a comuneĭ, la 1 kil. spre V. de cătunul de reședință, la poalele dealuluĭ Trăistenilor; apoĭ cătunașele: Bordești, în partea de S. a comuneĭ pe pîrîul Slîmnicul, fost al comuneĭ Bordești; Trăisteni, în partea de V. a comuneĭ, pe poenile dealuluĭ Trăistenilor.

Se învecinește cu comunele: Slobozia (6 kil.), Bordești (6 kil.), Sihlele (8 kil.), Popești (13 kil.), Lacul-luĭ-Baban (14 kil.) și Bogza (14 kil.).

Se mărginește la E. cu com. Plăinești, de care se desparte prin Dealul-Trăistenilor și pîrîul Slîmnicul, la N. cu comuna Bordești.

E brăzdată la V. de Dealul-Gîrboveĭ, de pădurosul Gurguiatul, la N., de Vîrful-Pădureĭ-Pietroaseĭ, dealurile Intre-Andreașĭ și Valea-Neagră.

Văĭ sunt: Valea-Slîmniculuĭ, și valea Tîmboești.

E udată de rîul Slîmnicul, ce trece prin mijlocul comuneĭ, prin cătunele Tîmboești și Slimnicul, de la V. la E. și de pîrîul Tîmboești, ce o udă în partea de E.

Are o suprafață de 3010 hect., cu o populație de 2709 locuitorĭ; 2 școlĭ; 3 bisericĭ: una în căt. Slîmnicul, cu hramul Sf. Niculae, construită din bîrne la 1717, de către locuitorĭ, lăsată acum ca cimitir, alta în Tîmboești, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, de gard, făcută, în 1720, tot de locuitorĭ, și a treia în cătunul Tîmboești, cu hramul Sf. Dumitru, a căreĭ pisanie este:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, Doamne, întărește sfînt locașul tău acesta, care cu scump sîngele al tăĭ l'aĭ cîștigat, spre serbarea și mărirea născătoareĭ și a sf. mare martir și mucenic Dumitru, izvorîtorul de mir cu osîrdia și cheltuiala preotuluĭ Dumitru, împreună cu ajutorul locuitorilor acestuĭ sat și a altor iubitorĭ de Dumnezeŭ creștinĭ, cu binecuvîntarea prea o sfințituluĭ episcop al Buzăuluĭ și cavaler al ordinuluĭ Sf. Vladimir de clasa al șeaselea, D. D. Filofteĭ, în zilele oblăduiriĭ sale prințuluĭ caimacam a toată Romînia Alexandru D. Ghica, anul 1858, Noembre 5.

In curtea acesteĭ bisericĭ se află și vechia biserică de gard. Sunt deservite de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 23 pluguri; 399 boĭ, 120 vacĭ, 200 caĭ, 40 țepe, 150 oĭ, 88 capre și 300 rîmătorĭ.

Căile de comunicație sunt: Drumul ce vine de la Dumitrești, trece prin comuna Plăinești; cel ce vine de la Lacul-luĭ-Baban, Bordești, și trece la Sihlele și cel ce merge la Slobozia-R.-Sărat.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8407 leĭ, 18 banĭ și la cheltuelĭ de 8245 leĭ, 60 banĭ.

Tîmboești, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. de reședință al com. Tîmboești, așezat în mijlocul eĭ, pe rîul Slîmnicul și la gura pîrîuluĭ Tîmboești. Are o întindere de 277 hect. cu o populație de 172 familiĭ, saŭ 574 suflete; 2 bisericĭ, una de zid deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, cea-l'altă de lemn, foarte vechĭe, ce servă de cimitir; o școală.

Tîmna, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., la 37 kil. de orașul Turnul-Severin, situată parte pe vale, parte pe deal. Se mărginește la N. cu com. Cremenea, la E., cu com. Valea-Ursuluĭ, la S., cu com. Plopi, iar la V., cu com. Izvorălul și Pavățul.

E formată din satul cu acelașĭ nume și din satul Valea-Perilor, numit și Bărzuica, cu mahalalele Gurănești și Drăgulani.

Are o populație de 740 locuitorĭ; o biserică de zid, făcută de decedatul Ioan Izvoranu, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; școală; 1 cîrciumă.

Locuitorĭĭ posedă: 34 pluguri, 57 care cu boĭ, 13 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 8 bivolĭ, 460 oĭ și 340 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1502 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1012 leĭ.

Prin această comună trece șoseaua Tîmna-Izvorălul-Plopi, și șoseaua națională.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece și calea ferată, avînd gara Tîmna.

Este udată de rîul Hușnița, în partea de N., și în care se varsă aci Peșceana, și de pîrîul Mătușeĭ, ce se formează din Tîmna.

Dealurĭ sunt: dealul Dosan, acoperit cu pădure, și Dealul-Haimanaleĭ, pe care este zidită biserica.

www.dacoromanica.ro

Tîmna, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Tîmna, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Strehaia (14,9 kil.) și Prunișorul (9,8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 178m,82. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 27239 lei, 12 b.

Tîmpa, *pîriŭ*, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Izvorește de sub poalele munteluĭ Zăganul, trece pe lîngă mănăstirea Cheia și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul com. Măneciul-Ungureni. E format din Valea-Neagră și pîrîul Curul-Roșu, care se unesc spre E. de mănăstirea Cheia, și se varsă în rîul Teleajenul.

Tîmpa, *pichet*, cu No. 16, numit și Florile-Albe, jud. Gorj, situat pe clina de S. a munteluĭ Tîmpa.

Poteca ce se priveghează din acest pichet trece în Țară pe muntele Larga, apoĭ pe la Tîmpa, s.oboară în Lotru pe la Pleșa-Tîmpeĭ, urmează cursul Lotruluĭ, în jos de poteca ce duce de la Urdele la Tîmpa, apoĭ trece la muntele Păpușa și de aci în Novaci, pe poteca Păpușa-Cazarmele-Novacĭ, descrise la pichetul Bora.

Tîmpeanul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Galbenul. Are o întindere de 30 pog. Proprietate particulară, conține pește ce se consumă în comună

Tîmpele, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la frontieră, pe stînga rîuluĭ Lotrul, situat între munțiĭ: Tărtărăul, Largile și Balul. Aci se află sucursala vamală Novaci-Tîmpa și pichetul de pază No. 16, numit Tîmpa saŭ Florile-Albe. Pe aci trece o potecă în Transilvania.

Tîmpeni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Șerbănești, situată pe pîrîul Dorofeiul, la 25 kil. de capitala județuluĭ și la 6 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Tîmpeni-d.-s., Tîmpeni-d.-j. și Bacea, cu o populație de 2200 locuitorĭ.

Se învecinește la V. cu Perieți și Mierlești; la N. și N.-E., cu Valea-Merilor; la E., cu Icoana și Florul, separată prin Valea-Rogojina și la S., cu com. Șerbănești.

Are 2 biserici, una în cătun. Tîmpeni-d.-s., clădită la 1843 de serdarul Gheorghe Opran și cea-l'altă în cătun. Bacea, fondată la 1857, deservite de 2 preoți; o școală, înființată la 1882.

In cătun. Bacea, ceĭ maĭ mulți locuitorĭ sunt moșneni.

Improprietăriți după legea rurală din 1864, sunt 211 locuitorĭ; iar 56 s'aŭ împroprietărit după legea însurăților din 1879.

Locuitoriĭ posedă: 140 caĭ, 300 ĭepe, 818 boĭ, 354 vacĭ, 6200 oĭ și 500 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde de la V. la E., din Iminogul pănă în Valea-Rogojineĭ, pe o suprafață de 4625 hect.

Femeile Tîmpene se ocupă cu cultura gîndacilor de mătase.

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6256 leĭ, 14 banĭ și cheltuelile, la 6254 leĭ, 14 banĭ.

O șosea vecinală, care trece prin centrul comuneĭ și merge paralel cu Valea-Dorofeiuluĭ, leagă com. la N. cu gara Potcoava și la S. cu com. Șerbănești.

Teritoriul comuneĭ e maĭ mult șes, puțin ondulat de cîte-va dealurĭ micĭ și udat de maĭ multe vălcele, carĭ daŭ în Dorofeĭ: Teiușul și Zmedrioasa pe dreapta; Bacea, Tănăsuia și Ivăneasa, pe stînga.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece și Brazda-luĭ-Novac, cu direcțiunea S.-V. către N.-E. pe la N. de satul Tîmpeni, prin cătun. Bacea, și printr'o pădure, numită Brazda.

Tîmpeni, *cătun*, cu 113 locuitorĭ, pendinte de comuna Vizirul, pl. Balta, jud. Vasluiŭ, situat la 67 kil. spre N.

Locuitoriĭ posedă: 74 boĭ, 55 vacĭ, 8 viței, 51 caĭ, 283 oĭ și 13 rîmătorĭ.

Tîmpeni-de-Jos, *cătun*, pendinte de com. Tîmpeni, jud. Olt, situat la S., pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Dorofeiul.

Are o populație de 500 locuitorĭ, din carĭ 70 împroprietăriți. Eĭ posedă 150 boĭ, 80 vacĭ, 100 caĭ, 1200 oĭ și 150 porcĭ.

Cu ocaziunea facereĭ uneĭ șosele, tăindu-se un mal, s'aŭ dezgropat aci o mulțime de schelete omenești, toate de mărime naturală și cu capul către V. S'aŭ găsit niște inele de argint, cu un fel de .scaun mare, vre o 3 brățărĭ marĭ, tot de argint, de o greutate de 850 grame una, fără nicĭ o inscripțiune, dar frumos ornate și în forma luĭ C.

Tîmpeni-de-Sus, *sat*, pendinte de com. Tîmpeni, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe valea și malul stîng al Dorofeiuluĭ, în formă de amfiteatru, la N. și în apropiere de cătun. Tîmpeni-d.-j. E reședința comuneĭ.

Locuitorĭ împroprietăriți sunt 150, cu 600 hect. Eĭ posedă: 350 boĭ, 180 vacĭ, 150 caĭ și 2800 oĭ.

Tîmpești, *sat*, jud. Suceava, pe

www.dacoromanica.ro

moşia cu acelaşĭ nume, care formează un trup cu moşia Baia, com. Şoldăneşti.

E aşezat pe coasta răsăriteană a dealuluĭ Tîmpeşti.

Are o populaţie de 115 locuitorĭ; o biserică, în jurul căreia se află cimitirul oraşuluĭ Fălticeni şi unde se află următoarea înscripţie:

Tudorache Ciurea, Marele Paharnic, am zidit din temelie, cu toată cheltuiala mea, acest Sfînt şi Dumnezeesc locaş, unde se prăsnueşte hramul Sfinţilor Maĭ Marilor Voevozĭ Mihail şi Gavril, spre pomenirea răposaţilor părinţilor şi strămoşilor meĭ şi a săracilor locuitorĭ din satul acesta, rugînd pe toţĭ ceĭ ce vor intra în biserica aceasta să roage pe Dumnezeŭ pentru mîntuirea pomeniţilor şi să-ĭ ĭerte. Anul 1807, Maiŭ 31.

Imprejmuirea în 1864 sunt: 4 fruntaşĭ, 8 pălmaşĭ şi 3 codaşĭ, stăpînind 38 fălcĭ şi 28 prăjinĭ.

In 1803, «Tîmpeşti a Cluceruluĭ Tudorache Ciurea avea 35 liuzĭ, plătind 376 leĭ bir anual, fiind şi 3 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ» («Uricar.», VII).

Tîmplari, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Barsoiul. Are o biserică, cu hramul Adormirea, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tîncăbeşti, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la 29 kil. spre N. de Bucureşti. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se compune din satele: Ciofliceni, Izvorani, Tîncăbeşti-Filitis şi Tîncăbeşti-Mitropolia, cu o populaţie de 1385 locuitorĭ şi 317 case.

Are o suprafaţă de 6535 hect.; 3 bisericĭ: la Ciofliceni, Izvorani şi Tîncăbeşti-Filitis; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 cu vaporĭ; 1 pod; 2 bălţĭ; 1 heleşteŭ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 58 pluguri, 43 cu boĭ, 15 cu caĭ; 143 care şi căruţe: 91 cu boĭ şi 52 cu caĭ; 105 caĭ şi ĭepe, 7 armăsarĭ, 377 boĭ, 236 vacĭ şi viţeĭ, 22 taurĭ, 11 bivolĭ şi bivoliţe, 57 porcĭ, 25 capre şi 959 oĭ.

Budgetul com. e la venitur de 5699 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5092 leĭ.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 180 şi neîmproprietăriţĭ, 174.

Tîncăbeşti-Ciofliceni, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în întindere de 1250 hect., pendinte de com. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, formată din trupurile: Tîncăbeşti (675 hect.), Ciofliceni (200 hect.) şi Comora (375 hect.).

Tîncăbeşti-Filitis, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., cu o populaţie de 242 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Înălţarea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 moară cu aburĭ, 1 moară cu apă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 151 şi al celor micĭ, de 300.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Tîncăbeşti-Mitropolia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, între Valea-luĭ-Baron şi Valea-Pescărieĭ, braţ al bălţeĭ Znagovul. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Are o suprafaţă de 2190 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 270 şi al celor micĭ, de 318.

Tîncănăul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 28 kil. de Craiova, şi la 13 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Vîrtopul.

Situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Dăsnăţuiul şi pe marginea pădureĭ statuluĭ, Tîncănăul.

Se mărgineşte: la N. cu com. Ciutura; la S., cu com. Perişorul şi Sălcuţa; la E., cu com. Ciutura şi Vîrvorul şi la V., cu com. Sălcuţa.

Este accidentată de dealul Tîncănăul, acoperit cu viĭ, şi de pădurea Tîncănăul; prin centru este tăiată de valea Dăsnăţuiuluĭ, acoperită cu fineţe, şi udată de rîul Dăsnăţuiul, cu îndreptarea de la V. spre E. Primeşte în stînga apa Dăsnăţuiuluĭ-Mic.

Se compune din treĭ cătune: Drăgoaia, numită în vechime Iculeşti, Mărăcinele şi Tîncănăul, cu reşedinţa în cât. Tîncănăul.

Are o suprafaţă de 4503 hect., cu o populaţie de 1520 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid: una în Tîncănăul, fondată la 1852, de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, — cea-l-altă în Mărăcinele, fondată la anul 1869 de Lepădatu Petcu, Chirea Buşu, Sanda Berceanu şi Ioan Ciliciŭ, cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ şi 3 morĭ.

Vite: 40 caĭ, 214 vite cornute.

După legea rurală din 1864, sunt 188 împămînteniţĭ, după legea din 1879 sunt 18 însuraţeĭ.

Viile în întindere de 186 hect. aparţin locuitorilor, iar o vie de 36 hect. aparţine statuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Cete de moşnenĭ se găsec în Drăgoaia.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2675 leĭ, 94 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1712 leĭ, 63 banĭ.

Tîncănăul, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Tîncănăul, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 816 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1882; o biserică, fondată în 1852 de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ; 2 cîrciumĭ.

Tînganul, *com. rur.*, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situată lîngă rîul Dîmboviţa, la 16 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Tînganul şi Tînganul-Moara, cu o populaţie de 883 locuitorĭ.

Stă în legătură cu Cernica şi Frunzineşti prin şosele vecinale.

Se întinde pe o suprafaţă de 1935 hectare.

Are 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 2 podurĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 67 pluguri, 50 boĭ, 17 cu caĭ; 112 care şi căruţe: 64 cu boĭ, 48 cu caĭ; 173 caĭ şi ţepe, 3 armăsarĭ, 213 boĭ, 2 taurĭ, 119 vacĭ şi viţeĭ, 36 bivolĭ şi bivoliţe, 147 porcĭ, 43 capre şi 777 oĭ.

Improprietăriţĭ sunt 84 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 127.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Tînganul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat între rîul Dîmboviţa şi valea Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1878 hect., cu o populaţiune de 811 locuitorĭ.

Are o şcoală; o biserică, cu hramul Aḑormirea, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 heleşteŭ; 1 pod; o maşină de treerat.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 491 şi al celor micĭ, de 944.

Tînganul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Văcăreşti, jud. Ilfov, arendată cu 28400 leĭ anual.

Are şi o pădure de 1063 hect.

Tînganul, *fostă staţie* de caĭ de poştă pe la anul 1836, pe drumul între Bucureşti şi Călăraşi, jud. Ilfov.

Tînganul-Moara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tînganul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, lîngă valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 56 hect., cu o populaţie de 72 locuitorĭ.

Proprietatea e a locuitorilor. Are 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 55 şi al celor micĭ, de 23.

Tîngujei, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 40 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 14 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Tîngujei, Grieşti, Răcea, Moara-luĭ-Ciorneiŭ, Pănoasa şi Poiana-Mănăstireĭ, pe o suprafaţă de 4044 hect. şi cu o populaţie de 565 familiĭ, saŭ 1323 suflete.

Are 2 bisericĭ şi o şcoală.

Comerciul se face de 6 persoane.

Vite: 675 vite marĭ cornute, 163 caĭ, 1690 oĭ, 56 capre, 160 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3055 leĭ, 30 banĭ, la venitурĭ, şi de 2773 leĭ, 18 banĭ, la cheltuelĭ.

Tîngujei, *sat*, în centrul comuneĭ Tîngujei, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş, înconjurat de dealul Gorgana la E., de dealul Cojana şi Toaca la N., de două movile şi de valea Onaca la S., iar la V., de frumoasa vale a pîrîuluĭ Şacovăţul.

Are o suprafaţă de 1344 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 413 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică, făcută la 1845 de d-l Grigore Carp, şi o şcoală înfiinţată la 1867.

Vite: 329 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 678 oĭ, 84 capre şi 384 rîmătorĭ.

Tîntava, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată spre V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi Argeşul, la 26 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Bălăşoeni şi Grădinari-Fălcoianca prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Tîntava-Banuluĭ şi Tîntava-Bălăşoaia, cu o populaţie de 1180 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1127 hect.; o biserică; o şcoală mixtă; o moară cu apă; 2 podurĭ.

Budgetul com. e de 3073 leĭ la venitурĭ, şi de 3148 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitorĭĭ posedă 103 pluguri: 63 cu boĭ, 40 cu caĭ; 167 care şi căruţe: 92 cu boĭ, 75 cu caĭ; 170 caĭ şi ţepe, 180 oĭ, 270 vacĭ şi viţeĭ, 10 taurĭ, 12 bivolĭ, 558 oĭ şi 20 porcĭ.

Tîntava-Banuluĭ (Dîrvari), *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Răstoaca, între rîul Argeş şi Răstoaca.

Se întinde pe o suprafaţă de 751 hect., cu o populaţie de 867 locuitorĭ.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

www.dacoromanica.ro

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 moară cu apă; 1 pod; o școală mixtă.

Comerciul se face de 5 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 416 și al celor mici, de 526.

Tîntava-Bălășoaia (Băcanul), *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 376 hect., cu o populație de 312 locuitori.

In raionul satului e o pădure de vr'o 30 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 226 și al celor mici, de 122.

Tîrbești, *cătun,* al com. Baldovinești, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, la 5 kil. spre V., situat pe niște dealuri, aproape de hotarul județului, la 8 1/2 kil. de Balș. Are o populație de 117 locuitori.

Tîrcovul, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Pîrscovul, situată d'a-lungul văii Tîrcovul și pe malul stîng al rîului Buzău, la 28 kil., 500 m. de orașul Buzău.

E formată din cătr. Gura-Tîrcovului, Oleșești, Tîrcovul și Trestieni, cu o populație de 900 locuitori.

Are o suprafață de 12 30 hect.; 2 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului; 1 școală; 2 cîrciumi.

Vite: 168 boi, 140 vaci, 38 viței, 2 cai, 9 țepe, 3 mînji, 800 oi, 24 capre și 116 porci.

Locuitorii posedă 88 stupi.

Proprietăți mai însemnate sunt: Tîrcovenească și Oleșească, ale cetelor de moșneni Tîrcoveni. Budgetul com. e de 951 lei, 98 bani.

Locuitorii din comuna Trestieni sunt împroprietăriți pe moșia Lunca-Frumoasă.

Terenul este accidentat, avînd forma unei arene, care din vîrful munteluî Dîlma se lasă pănă în albia rîului Buzău.

Cale de comunicație e drumul natural pe valea Tîrcovului.

D-na Zinca Tîrcoveanca posedă un hrisov de la Mihai-Viteazul prin care se recunoaște oare-care drepturi moșnenilor din această comună.

Tîrcovul, *cătun*, al com. Tîrcovul, jud. Buzău, cu 270 locuitori și 65 case; are subdivizia Fundul-Tîrcovului.

Tîrcovului (Fundul-)(Schitul), *subdivizie a comunei* Tîrcovul, jud. Buzău, com. Tîrcovul.

Tîrcovului (Gura-), *cătun,* al com. Tîrcovul, jud. Buzău, cu 160 locuitori și 39 case.

Tîrcovului (Schitul-), *fost metoh* al Episcopiei Buzău, jud. Buzău, com. și cătr. Tîrcovul, azi biserică de mir.

Tîrgoviștea, *com. urb.*, situată cam în centrul jud. Dîmbovița, a cărei reședință este. Are o populație de 7812 locuitori. Este așezată pe loc șes, pe malul drept al rîului Ialomița, aproape de locul unde acest rîu scapă din munți și șerpuește spre S.-E. In partea de N.-V., V., S.-V., S. și S.-E., orașul e încins cu un șanț și cu un zid, ambele în stare de ruină, care au forma unui semi-perimetru de poligon, aproape regulat și care din distanță în distanță sunt întrerupte de 12 metereze sau forturi de apărare. Șanțul cetății datează din timpul lui Matheiu-Basarab și a fost pe alocurea reconstruit la 1821 de Al. Ipsilante.

Are două școale primare de băeți, două de fete și un gimnaziu.

Biserici sunt 24, din care 19 funcționează și 5 sunt în ruină. Din cele în ființă sunt mai însemnate: Mitropolia, templu măreț, care stă în picioare de 370 ani și pare că a fost regina tutulor bisericilor din Țară. Ea are 9 turnuri mari și mici și a fost învelită toată cu plumb. La revoluția din 1821, se zice că soldații lui Ipsilante au luat plumbul de pe biserică și au făcut dintr'însul gloanțe, lăsînd numai pe cel de pe turnuri. Neagu Basarab, fondatorul vestitei mănăstiri de la Curtea-de-Argeș, a pus temelia și mitropoliei din Tîrgoviște, la 1515. In năuntrul ei sunt mai multe morminte prețioase a diferiți Mitropoliți și Domni ai Țării. Mitropolia vechie a fost radical reconstruită de către d. Lecomte du Nouy, dar încă nu e zugrăvită.

Afară de Mitropolie se află: Biserica Curtea-Domnească, reconstruită de Petru-Vodă-Cercel, pe la 1585, și mai tîrziu reînoită cu totul și împodobită la 1699 de Constantin Brîncoveanu. La 1745, Grigore-Ghica o mai repară și înfrumuseță; dar arzînd și dărămîndu-se de un cutremur mai pe urmă, fu iarăși rezidită și împodobită la 1748, tot de Grigore-Ghica. Astă-zi acest templu, de și vechiu, este solid; zugrăveala, ornamentele și tîmpla sunt lucrate în aur, păstrîndu-se aproape cum erau în vechime. Lîngă acest monument prețios sunt ruinele palatelor Domnești și subteranele sau drumurile pe sub palate, despre

www.dacoromanica.ro

care se vorbeşte că unele merg chiar afară din oraş, pe sub pămînt. Tot aci este Chindia, un turn de observaţie, care se crede a fi făcut de Mircea-cel-Mare, împreună cu palatele. Chindia însă se cam ruinase; dar la 1844 s'a reparat de Bibescu-Vodă. Acest turn se compune din două părţi. Partea de la bază are forma unui trunchiu de piramidă patrunghiulară, clădită toată de piatră şi înaltă cam de 10 m.; a doua, partea de sus, are forma cilindrică şi e clădită din cărămidă şi ne tencuită. Această parte la extremitatea superioară are, de jur-împrejur, în formă circulară, mai mulţi stîlpi de zid de formă paralelipipedică, de înălţimea unui metru şi prinşi unul pe altul cu lanţuri de fer. Partea cilindrică este cam de 30 metri. De la acest turn a rămas în popor zicătoarea: «A ajuns soarele la chindii», adică la un punct al zilei, cînd trebue a se pune la masă, fiind-că în timpurile trecute Domnii aveau obiceiu a pune la masă să le cînte muzica din vîrful acestui turn. Astă zi încă există cîntecul chindia, care este un fel de joc.

Biserica Stelea-Vechie, lîngă cazarmele militare de dorobanţi şi călăraşi. Această biserică s'a făcut după modelul bisericei Trei-Ierarhi din Iaşi de către Vasile-Lupu, Domnul Moldovei, la 1645, în locul altei biserici vechi, ce fusese ridicată de mult de un negustor, anume Stelea. Această biserică în timpul lui Mateiu-Basarab era înconjurată de ziduri groase şi înalte şi avea în curte palaturi metropolitane. In curtea Stelei-Vechi, se zice că ar fi stat patriarhul Nifon, pe vremea lui Radu-Vodă-cel-Mare. Numai poleiala crucilor de pe turnuri costă pe Vasile-Lupu 700 galbeni veneţiani. Stelea, ca şi toate clădirile vechi din Tîrgovişte, a suferit multe.

Biserica Sf. Nicolae pe strada Brîncoveanu, făcută de Mateiu-Basarab în anul morţei sale, 1654. In apropiere de această biserică, se află Tunelul, care este o mare clădire particulară, făcută pe una din pivniţile cele mai mari din Tîrgovişte, ce se zice că a fost a Domnului Brîncoveanu Basarab.

Biserica Sf. Vineri, aşezată între ruine, aproape de Curtea Domnească. Această biserică este şi ea foarte veche. La 1595, după lupta de la Călugăreni, Mihaiu-Viteazul, ducîndu-se în munţi, Sinan-Paşa intră în Tîrgovişte, îşi stabili cartierul general în palatele şi Curtea bisericei Sf. Vineri, pe care o prefăcu împreună cu palatul Domnesc în cetăţuie, din care şi azi se mai văd două ziduri groase şi arcuri măreţe de porţi de cetate.

In 1901, d. profesor Tocilescu a regăsit pe teren fortăreaţa lui Sinan-Paşa, adică zidurile împrejmuitoare. In jurul acestei biserici se văd ruine de palate, care se zice că la 1821 erau în bună stare, aproape de locul unde Ipsilante, cu Zavergiii săi, au prins pe Vladimirescu.

Afară de aceste, semnalăm ca biserici mai puţin însemnate: biserica Sf. Nifon, biserica Simuleasa, biserica Albă, biserica Roşie şi biserica Stolnicul pe Strada-Mare; biserica Creţulescu, biserica Sf. Dimitrie, biserica Sf. George, biserica Lemnul, biserica Tîrgul, biserica Voevozi, biserica Geartul, biserica Izvorul Tămăduirei. Apoi în ruină: Biserica-Vărzarul, clădită, se zice, de către Ghinea Vărzarul, ministrul lui Mateiu-Basarab; biserica Catolică, zidită în timpul lui Negru-Vodă; biserica sf. Constantin, în care se zice că s'a făcut jurămîntul de alianţă între Mihaiu Viteazul, Aron, Domnul Moldovei, şi Sigismund Batori, Domnul Transilvaniei, contra Turcilor; biserica Sf. Ioan, biserica sf. Impărăţi, şi în fine capela de la cimitir, care este afară din oraş, în apropiere de gara drumului de fer. — Ca mănăstiri din apropiere citäm: mănăstirea Dealului şi Viforîta.

Pe locul deschis dintre Fundărie, Mitropolie, strada Progresului, Industria şi Stelea-Vechie, este tîrgul saŭ oborul de săptămînă. Aci, în fie-care săptămînă, Joia şi Vinerea, se face mare comerciu cu tot felul de articole.

Tîrgovişteа este oraşul romînesc cel mai vechiu, datînd înnainte chiar de fundarea principatului Ţării-Romîneşti. Este cea d'înteiu şi cea mai vechie capitală a Ţării, constatată prin documente, şi a rămas ca atare pănă pe vremea lui Gheorghe-Vodă Ghica (1659—1660), care din porunca Turcilor mută pentru tot-d'auna capitala Ţării la Bucureşti şi dărîmă la pămînt zidurile Tîrgoviştei şi mănăstirile de prin prejur; aceasta pentru ca Poarta să fie mai sigură de credinţa Domnilor (Tocilescu, «Manual de Istoriea Romînilor», 1900, pag. 370).

A face istoria oraşului este a scrie istoria Ţării-Romîneşti. Vom da cite-va indicaţii numai: Pe la 1515, Neagu Basarab făcu în Tîrgovişte biserica Sf. Gheorghe, care azi e în ruină, şi zidi din temelie Mitropolia. Tot Neagu strămută de la Argeş tronul metropolitan în palatele Mitropoliei din Tîrgovişte. Mitropolia din Tîrgovişte, în acel timp, avea în prejurul său palate şi grădinile cele mai frumoase, care coprindeau mai tot oborul

www.dacoromanica.ro

şi Fundăria de azí. — Pe la 1583, Petru Cercel maĭ înavuţi Tîrgovişteа cu biserica Domnească. Apoĭ peste 12 anĭ, la 1595, în timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, Sinan-Paşa cuprinse Tîrgovişteа, intră în ea şi prefăcu Curtea domnească şi biserica Sf. Vineri în cetăţue de apărare. Aceste întăriri se văd şi azĭ; dar Mihaiŭ prin vitejia luĭ îl scoate d'aci. — In timpul luĭ Mateiŭ Basarab, Tîrgovişteа a ajuns la apogeul săŭ. In acest timp oraşul era bine canalizat, stradele frumos pavate, şi oraşul avea peste 60000 locuitorĭ. Mateiŭ repară din temelie ziduriле cetăţeĭ. El făcu biserica Sf. Nicolae-Vechiŭ la 1651 şi Sf. Nicolae-Noŭ la 1654. Pe timpul luĭ, la 1651, Vasile Lupu, Domnul Moldoveĭ, fiind în relaţiĭ prieteneştĭ cu Mateiŭ, făcu biserica Stelea. Un vierme muşca din liniştea luĭ Mateiŭ şi din fericirea Ţăreĭ: el nu avea armată românească, ci niştе străinĭ cu plată, numiţĭ Seimenĭ. Seimeniĭ nu s'aŭ sfiit a ucide chiar în palatele domneştĭ, care sunt azĭ în ruină, pe Ghinea Vărzarul şi Armaşul Radu Olarul, ceĭ d'întîiŭ sfetniciĭ aĭ luĭ Mateiŭ. Chiar Domnuluĭ eĭ îĭ închiseră porţile cetăţeĭ într'o zi cînd venea de la Curtea-de-Argeş, zicîndu-ĭ: «Inapoĭ, nu ne trebue Domn bătrîn», ceia ce grăbi moartea bunuluĭ Domn. — De la Mateiŭ Basarab Tîrgovişteа a început a da îndărăt. La 1660, Vizirul Cupruli a dat ordin de s'a dărîmat cetatea şi s'a mutat capitala în Bucureşti. Sub Grigore Ghica II, pe la 1748, tot se maĭ făcu reparaţie şi îmbunătăţiri palatelor domneştĭ; dar sub Constantin Mavrocordat, Turciĭ le-aŭ ars cu totul, dărămînd şi toate întăriturile cetăţeĭ, ca să numaĭ rămînă de cît cenuşă, spre a nu avea eĭ de ce se maĭ teme. Pănă şi moşia oraşuluĭ, unul din domeniile cele maĭ întinse din Ţară, era să fie dată zestre fiiceĭ sale de un Domn fanariot al Ţăreĭ (Şuţu); dar s'aŭ răsculat orăşeniĭ ca un singur om, s'aŭ dus la Bucureşti cu jalba în proţap şi cu rogojiniĭ pe cap şi aŭ protestat să nu li-se înstrăineze moşia; cererea lor a fost ascultată. Tîrgovişteа nu numaĭ în timpurile eĭ de mărire a fost cuibul eroilor şi oamenilor mariĭ aĭ Ţăreĭ; dar şi în epoca eĭ de decadenţă. Aşa, pe la 1786 s'a născut la cîţi-va kil. de Tîrgovişte, în com. Văcăreşti, poetul, literatul şi marele patriot romîn, Ioan Văcărescu, al căruia nume îl poartă gimnaziul din Tîrgovişte. La 1802, s'a născut Ioan Eliade Rădulescu, părintele literaturеĭ romîne. Casele în care s'a născut el sunt încă în fiinţă lîngă biserica Voivozĭ. Eliade a cîntat ruinele Tîrgovişteĭ. — Tot în Tîrgovişte s'a născut poetul şi fabulistul Gr. Alexandrescu, la 1812. El a fost elevul luĭ Eliade. Un bust al săŭ înfrumuseţează grădina oraşuluĭ. — Poetul Vasile Cîrlova s'a născut asemenea în Tîrgovişte, la 1809.

Tîrgovişteа, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, com. Tîrgovişteа, pe linia Titu-Tîrgovişteа-Pucioasa, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884.

Se află între staţiile Văcăreşti (7,1 kil.) şi Doiceşti (9,9 kil.). Intre Tîrgovişteа şi Doiceşti se află halta Teişul.

Inălţimea d'asupra nivelului Mării de 276m,26. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 253261 leĭ şi 97 banĭ.

Tîrgşoreanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ploeştiori, jud. Prahova, pl. Tîrgsorul,

Are o populaţie de 317 locuitorĭ.

In cîmpia de lîngă acest cătun se află ruinele uneĭ bisericĭ.

Inainte de 1848, în jurul aceleĭ bisericĭ se afla un tîrgşor numit Berеasca, format din locuitorĭ bulgarĭ, veniţĭ aicĭ în urma rezbeluluĭ ruso-turc din 1828.

Proprietarul moşieĭ, voind a-ĭ impune la clacă, eĭ n'aŭ voit să se supună, şĭ-aŭ dărîmat singurĭ casele şi s'aŭ retras la Ploeşti, în partea de N., pe malul Dîmbuluĭ, ce se numeşte şi azĭ mahalaua sîrbească.

Tîrgşorul, *plasă*, jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plăşile Crivina şi Cricovul, de care se desparte printr'o linie mixtă dusă de la N. la S. şi care trece pe la E. de comunele: Blejoiul-Strîmbeni, Ploeşti, Popeşti şi Tăriceni; la N., cu plasa Podgoria, unde rîul Teleajen formează un unghiŭ ascuţit cu limita de N.-V. a plăşeĭ şi care trece pe lîngă comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Noŭ şi Vlădeni-Mărgineni; la S. cu judeţul Dîmboviţa, de care se desparte prin pîrîul Cricovul-Dulce.

Se compune din 14 comune rurale şi una urbană, cu reşedinţa plăşeĭ în com. Tîrgşorul-Noŭ.

Partea de N. a plăşeĭ este deluroasă, acoperită cu viĭ şi pădurĭ. Partea de V. şi S. are îndestulătoare locurĭ de fineţe şi produce cereale. Aci sunt şi cîte-va pădurĭ.

Rîurĭ însemnate sunt: Prahova, Cricovul-Dulce şi Leaotul.

Plasa Tîrgşorul are 11 parohiĭ şi 10 filiale.

Parohiile sunt: Tăriceni, Şirna,

www.dacoromanica.ro

Hăbudul, Popești, Strejnicul, Cocorăști-Colțul, Păulești, Ploeștiori, Tîrgșorul-Nou, Mănești și Vlădeni.

Tîrgșorul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrgșorul-Vechiu, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Tîrgșorul, *mănăstire*, în jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, com. Tîrgșorul-Nou.

Următorul hrisov, de la Alexandru Ipsilante, ne arată că mănăstirea Tîrgșorul s'a fondat de Antonie-Vodă, în a doua jumătate a secolului XVII, și că a fost scutită de toate dăjdiile puse pe alte mănăstiri:

Sfinteĭ și dumnezeeșteĭ mănăstirĭ Tîrgșorul, unde se cinstește și se prăznuește hramul sfinților și afară de trupurĭ, maĭ marĭ Voevozĭ și Arhistratigĭ, Mihail și Gavriil, care este zidită și înălțată din temelia eĭ de Domnia-sa Antonie-Vodă și cuviosuluĭ egumen Kir... și tutulor părinților călugărĭ cîțĭ se află locuitorĭ la această sfîntă mănăstire, ca să fie sfîntă mănăstire în pace și ĭertată de toate dăjdiile și orînduelile ce vor eși de la visteria Domnieĭ-mele pe alte mănăstirĭ de nicĭ unele val saŭ supărare să n'aibă; și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia-mea să aibă a lua în toțĭ anĭ din vama Ploeștilor cîte talerĭ una sută, care banĭ să aibă a-ĭ da vameșiĭ de două orĭ într'un an, însă la Sf. Dimitrie talerĭ cincĭ-zecĭ și la Sf. Gheorghe talerĭ cincĭ-zecĭ. Așijderea și drepte bucatele mănăstireĭ să fie scutite, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit și vinul de vinăricĭ, și două pivnițe în orașul Ploești scutite și apărate, de vamă, de fumărit, de căminărit, de vin Domnesc și de ot vătășesc; și iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ, mila de la Domnia mea să aibă a lua în toțĭ anĭ mertic de sare de la Ocna Telega pe an bolovanĭ două sute, la vremea cînd vor lua și alte sfinte mănăstirĭ și să facă cu dînsa orĭce va vrea, și de către nimenea bîntuială să nu aibă, numaĭ și egumenul după așezămîntul ce s'a făcut să aibă a da ruptoarea de sfîntul Pantelimon, unde este închinată, pe an talerĭ una sută, la sfîntul Gheorghe talerĭ cincĭ-zecĭ și la sfîntul Dimitrie talerĭ cincĭ-zecĭ; și pentru ca să se păzească mila aceasta nestrămutată, să aibă de unde a da și baticul cu care să se ajutoreze săracĭ bolnavĭ de la spital și pentru ca să fie Domnieĭ-mele și răposaților întru fericire părinților Domnieĭ-mele veciĭnică pomenire, am întărit Domnie-mea hrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ-mele Iw Alexandru Ipsilante Voevod și cu credința prea iubiților Domnieĭ-mele fiĭ Constantin-Voevod, Dumitrașcu-Voevod, și martorĭ punem pe toțĭ cinstițiĭ și credincioșiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ-mele, Pan Dumitrache Ghica Vel Ban, Pan Nicolae Dudescu Vel Vornic de Țara-de-Sus, Radu Văcărescu, Vornic de Țara-de-Jos, Pană Filipescu Vornic de Țara-de-Sus, etc. și s'a pus hrisovul acesta în anul dintîiu al Domnieĭ-mele, aci în București, la leatul de la Adam 7283, iar de la nașterea Domnuluĭ nostru Is. Hrist. 1775, Iunie 22.

De-asupra ușeĭ se citește o inscripțiune aproape ștearsă, literile fiind măcinate. Astăzĭ biserica fiind dezvălită și servind de adăpost vitelor, e condamnată a se desființa. Cîte-va picturĭ murale aŭ fost luate și depuse în muzeul național de antichităților, prin îngrijirea direcțiuneĭ acestuĭ așezamînt.

Tîrgșorul-Nou, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, situată în partea de E. a apeĭ Leaotul, la 10 kil. de capitala județuluĭ. Aci e reședința plășeĭ.

Se compune din 2 cătune: Tîrgșorul-Nou, căruia locuitoriĭ 'ĭ maĭ zic și Crîngul-Teiuluĭ, nume pe care l'a purtat oficial pănă la 1857, și Țigănia, numită Țigănia-Stoenești. Are o populație de 1127 locuitorĭ.

In comună e mănăstirea Tîrgșorul, iar în cătunul Țigănia o biserică zidită la 1827 de Arhiereul Ioanichie și Jupîn Voicilă, deservită de un preot, plătit de Eforia Crețulescu.

Locuitoriĭ, în număr de 147, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia Tîrgșorul-Nou, azĭ proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile, și Țigănia, proprietate a bisericeĭ Crețulescu.

Eĭ aŭ: 56 caĭ, 345 boĭ, 122 vacĭ, 3 capre, 735 oĭ și 154 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leaotul, numită și Moruzi, sunt două morĭ.

Are o suprafață de 2459 hect; o școală; un oficiu telegrafo poștal; un penitenciar militar.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Afară de șoseaua dintre Tîrgșorul și Tîrgoviște, prin com. Dîrmonești, Haimanalele, etc., prin com. maĭ e o altă șosea, ce-ĭ înlesnește comunicația spre Ariceștĭ, Nedelea și Florești, unindu-se cu șoseaua națională Ploești-Brașov, la locul numit Două-Cîrciume. Tot aceașĭ șosea înlesnește comunicațiunea între Tîrgșorul și Ploești, pe la punctul Țigănia.

Pe teritoriul comuneĭ se află 8 movile de diferite mărimĭ și așezate în diferite direcțiunĭ. Dintre ele numaĭ treĭ aŭ numirĭ: Movila-Mare, situată la V. de cătr Tîrgșorul, între rîul Prahova și apa Leaotul, făcînd hotar între moșia Tîrgșorul și Țigănia; Movila-Fluerului, pe malul stîng al Leaotuluĭ; și Movilaluĭ-Șerban, situată la E. de Tîrgșorul.

Din restul de 5 movile, fără numirĭ, 3 sunt situate la E. de Tîrgșor, lîngă pădurea Crîngulluĭ-Bot, una la N. și alta la S.-V. Pe toate aceste movile, a fără de cea mare, se cultivă cereale.

E udată de rîul Prahova și apa Leaotul numită și Moruzi.

Tîrgșorul-Vechiu, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, situată pe malul drept al pîrîuluĭ Leaotul și malul stîng al Prahoveĭ, la 10 kil. de capitala jud. și la 4 kil. de reședința plășeĭ.

www.dacoromanica.ro

Se compune din 4 cătă.: Tîrgşorul, Stăncești, Deduleşti şi Colţul.

Are o suprafaţă de 1250 hect., cu populaţie de 803 locuitorĭ; 2 biserici, una în cătă. Tîrgşorul-Vechiŭ, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1884, şi cea-l'altă în cătă. Stăncești, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, fondată de locuitorĭ, ca şi cea din Tîrgşorul, la 1874; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Un număr de 136 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 120 hect. Eĭ aŭ: 58 caĭ, 10 iepe, 402 boĭ, 120 vacĭ, 24 bivolĭ, 724 oĭ.

In raionul com. e o fabrică de spirt şi 4 morĭ de apă: 2 pe apa Leaotul, una pe izvorul Bularul şi una pe Pantelimon.

Budgetul com. e la venitură de 6376 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4548,88 leĭ.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Strejnicul, cea maĭ apropiată.

E udată de rîul Prahova, de apa Leaotul, izvoarele Bularul şi Pantelimon. Se mărgineşte cu comunele: Tîrgşorul-Noŭ, Măneşti, Cocorăşti, Negoeşti, Ploeşti şi Strejnicul.

Tîrgşorul este unul din oraşele vechĭ ale Ţărĭĭ. Il găsim deja menţionat pe timpul luĭ Mircea Vodă Basarab (1386—1418) într'o poruncă domnească a fiuluĭ săŭ Mihaiŭ. Este în relaţiunĭ strînse comerciale cu Braşovul. Cu înfiinţarea oraşuluĭ Ploeşti, pe la finele secoluluĭ al XVI-lea, Tîrgşorul îşĭ pierde treptat din vechia sa însemnătate, ast-fel cĭ astă-zĭ nimic nu maĭ aminteşte trecutul săŭ, de cît ruinele uneĭ vechĭ mănăstirĭ situată pe o înălţime.

Tîrgul, *plasă*, în jud. Botoşani. Se întinde pe dealurile dintre Siret şi Sicna, în partea de N.-V. a jud. Botoşani. Se mărgineşte la N. cu jud. Dorohoiŭ; la E., cu pl. Jijia şi Miletinul; la S.-V., cu pl. Coşula şi Siretul.

Se compune din 8 comune: Bălueni, Botoşani, Costeşti, Costineşti, Cucoreni, Curteşti, Mănăstireni şi Poponţi.

Această plasă e străbătută de dealurile ce se prelungesc de la N.-V. spre S.-E., între rîul Siretul şi Jijia, de ambele părţĭ ale pîrîuluĭ Sicna; multe din ele sunt niște platourĭ întinse. Ele se împart prin valea Sicneĭ în două grupe: dealurile din dreapta Sicneĭ şi dealurile din stînga sa.

Cele maĭ însemnate sunt:

In stînga Sicneĭ: Cotîrgaci, Movila-Vulturuluĭ, Nicşeni, Teişoara, în com. Costeşti; Crişma-Mînzuluĭ, Gherman, Răchiţi şi Teişoara, în com. Poponţi; Coşarilor, Lupuluĭ, Puturosuluĭ, Curmătura, Humăria, Ionete şi Valea-Şanţuluĭ, în com. Bălueni.

In dreapta Sicneĭ: Arapuluĭ (Licache), Dolina, Staniştea, Sicna, Vasilincea, în com. Costineşti; Armanul, Brăiasca, Botoşanca, Budăiul, Harangiul, Humăria, Cornul, Curmătura, Meica, Slatina şi Sicna, în com. Cucoreni; Cişmeleĭ şi Sicneĭ, în com. Poponţi; Agafton, Bobeică, Balta-Arsă, Băsărăboaia, Birul, Chirivoaia, Conegi, Crivăţul, Hulmul, Humăria, Hliboci, Lebăda, Micul, Manoleşti, Nisipăria, Rădiul, Sicna, Tîrgul, Via şi Vulturul, în com. Curteşti; Postuluĭ, în comuna Bălueni (v. a. n.).

Văile maĭ principale sunt: Valea-Sicneĭ, care străbate plasa prin mijloc, valea Teişoara şi Valea-Grajduluĭ în stînga şi valea Drăsleuca în dreapta.

Valea-Sicneĭ e bogată în iazurĭ, stuhăriĭ şi papură.

Apele ce udă plasa sunt:

Sicna, pîrîŭ care izvoreşte din jud. Dorohoiŭ, străbate pl. de la N.-V. spre S.-E., prin valea Sicna. E un pîrîŭ mic, dar primeşte alte multe pîrîiaşe. După ce formează în cursul săŭ o mulţime de iazurĭ marĭ şi bogate în peşte, se varsă în Jijia, la Todireni. Primeşte, în stînga: Teişoara, care izvoreşte din pădurea Cioara, din jud. Dorohoiŭ, şi se varsă în iazul Stănceni, în com. Bălueni. Pîrîul-Porcărieĭ şi Priseceĭ, pe moşia Stănceni, com. Bălueni, care se varsă în iazul Stăncenilor; în dreapta: Bucecea cu Dolina şi Vasilincea, în com. Costineşti; Budăiul, în com. Cucoreni.

Drăsleuca, care curge din iazul Loeştilor, com. Cocoreni, cu pîraiele Slatina, Loeşti şi Brăiasca, prin com. Cucoreni, apoĭ, trecînd prin com. Curteşti, primeşte pîraiele Ioaneĭ, Olmul, Baisa, Hliboci, Ţurcani, Izvoarele, Broscăria, Săliştea şi trece în com. Bălueni, şi primind Căcaina şi Cîrnitura se varsă în Sicna, com. Bălueni.

Bîrlădeanca, care curge prin com. Bălueni şi Drăcşani şi se varsă în Sicna.

Sunt 42 iazurĭ şi 7 bălţĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: Drăcşani, în com. Drăcşani, Iazul-Stăneştilor şi Zosînul, în com. Bălueni, Răchita şi Vasiliul în com. Poponţi.

Plasa Tîrgul se compune din 28 comune formate din oraşul Botoşani şi 42 sate şi se administrează, unită cu pl. Miletinul, de un sub-prefect, cu reşedinţa în Botoşani.

Are o suprafaţă de 46000 hect., cu o populaţie de 49123 locuitorĭ; 49 biserici, deservite de 58 preoţĭ şi 83 cîntăreţĭ; 28 şcoale, conduse de 67 învăţătorĭ şi 16 învăţătoare; 24 morĭ de apă şi 9 morĭ de aburĭ; 1 fabrică de tăbăcit peile; 1 de bere; 1 de spodium; 1 de ci-

www.dacoromanica.ro

coare; 1 de vax şi cerneală; 5 de lumînărĭ şi săpun; 1 de spirt (alcool); maĭ multe fabricĭ de cărămidă.

Cerealele, fîneţele şi imaşele ocupă în plasă cea maĭ mare parte din teritoriŭ; pădurĭ maĭ multe se află în com. Cucoreni, Curteşti, Costineşti şi Bălueşeni, iar viĭ, în com. Botoşani, Curteşti şi Bălueşani.

Locuitorĭ posedă: 12588 boĭ şi vacĭ, 30 bivolĭ, 2099 caĭ, 15438 oĭ şi 3703 porcĭ; 1849 stupĭ cu albine.

Se exportă cereale, vite şi produsele indigene, importîndu-se produse manufacturare, coloniale, maşinĭ agricole, ferărĭĭ, etc.

Piaţa cea maĭ importantă e oraşul Botoşani.

Căile de comunicaţie sunt:

Calea ferată Botoşani-Vereşti, care are 2 staţiunĭ în plasă: Botoşani şi Leorda.

Şoseaua naţională Dorohoiŭ-Botoşani-Hîrlăul, trecînd prin Cucoreni, Poponţi, Curteşti şi Bălueşeni.

Şoselele judeţene: Botoşani-Ştefăneşti, Botoşani-Seveni (jud. Dorohoiŭ), Botoşani-Burdujeni şi Botoşani-Fălticeni, precum şi maĭ multe şosele comunale.

Tîrgul, *plasă*, în partea de E. a judeţuluĭ Tutova.

Se mărgineşte la N. şi N.-V. cu jud. Fălciŭ, pl. Simila şi pl. Tutova, despărţindu-se de cel d'întîiŭ prin hotarele artificiale ale moşiilor limitrofe, de cea de a doua parte prin hotare artificiale şi parte prin rîul Bîrladul, şi de cea a treia tot prin hotare artificiale; la S. şi S.-V., cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin hotare artificiale, şi cu pl. Corodul, de care se desparte parte prin hotare artificiale şi parte prin pîrîul Jeravăţul. la V. cu pl. Pereschivul, de care se desparte prin hotare artificiale; şi la E., cu provincia Basarabia (Rusia), de care se desparte prin rîul Prutul.

Pămîntul plăşeĭ este şes, iar în partea despre E., băltos.

Este udată, în partea despre E. de rîul Prutul; în interior, de pîrîul Elanul, care se varsă în Prut, pe teritoriul jud. Covurluiŭ, încărcat pe dreapta cu pîraiele Mihoaia, Seratul şi Liscovul; în partea de V., de rîul Bîrladul, care primeşte pe stînga pîraiele Recea, Trăuşul şi Trestiana; şi în partea de S.-V., de pîrîiaşele Vinderei şi Docani, afluenţĭ aĭ Jeravăţuluĭ. Rîul Prutul formează în plasă o mulţime de bălţĭ.

Are 17 comune, din care 1 urbană, cu o populaţie de 19045 locuitorĭ; 37 bisericĭ; 19 şcolĭ primare mixte; un oficiu poştal rural în com. Slobozia-Zorleni, pentru plăşile Tîrgul şi Simila. Aceste două plăşĭ sunt împărţite în 9 secţiunĭ, avînd afară de biroul din Zorleni, încă 3 birourĭ sucursale: în Murgeni, în Băcani şi în Banca.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 987,50 hect., din care 60 hect. nelucrătoare, socotite şi acele din com. Bîrlad; iar livezile cu prunĭ, pe o suprafaţă de 4225 hect.

Are două fabricĭ de spirt şi 3 morĭ cu abur.

Comerciul este destul de activ.

Din bălţile plăşeĭ, ce sunt pe malul Prutuluĭ, se scoate o mulţime de peşte, cu care se face un comerciŭ însemnat, din care cauză s'a dat acestuĭ judeţ ca marcă treĭ peştĭ.

Este străbătută de 2 drumurĭ: şoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ, ce trece prin satele Simila, Zorleni, Popeni şi Iepureni şi merge la tîrgul Fălciŭ; şoseaua Bîrlad-Galaţi, ce pleacă din oraşul Bîrlad spre S., parcurgînd pe o mică distanţă cuprinsul acesteĭ plăşĭ şi trecînd în urmă în cuprinsul plăşeĭ Corodul, de unde se continuă spre S.-V., mergînd la Galaţi.

Tîrgul, *plasă*, aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ Teleorman, spre N. de plăşile unite Călmăţuiul-Marginea.

Se mărgineşte la N. cu pl. Teleormanuluĭ; la S.-V., cu pl. Călmăţuiuluĭ; la E., cu judeţul Vlaşca, şi la V., cu jud. Olt. Are 39 comune rurale şi 1 urbană, Roşiori-de-Vede, unde este şi reşedinţa plăşeĭ, cu o suprafaţă de 122147 hect.

Rîul Vedea străbate toată plasa în diagonală, începînd de la com. Dideşti şi pănă la com. Mavrodin, spre extremitatea de S.-E. a plăşeĭ; maĭ este udată de rîurile maĭ micĭ Burdea, Tinoasa şi apa Cîineluĭ, care străbat plasa în direcţiunea de la N. spre S. Teleormanul udă partea de E. a plăşeĭ, pe o distanţă de 28 kil. Pîraele Urluiul şi Bratcovul udă partea eĭ despre V.

Văile maĭ principale din plasă, începînd de la V., sunt: Valea Urluiuluĭ cu valea Adîncata, Valea-Bratcovuluĭ şi Valea-Vedeĭ Prin mijlocul plăşeĭ străbat văile Tinoasa, Cîinele, şi parte din valea Burdea.

Comunele sunt toate înşirate prin văĭ. Pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea sunt comunele: Peretul, Plosca, cu căt. Plosca-d.-j., Plosca-d.-s. şi Buzescul; în partea stîngă a Vedeĭ sunt comunele Meri-Goala, Albeşti, Nenciuleşti, cu căt. Părul-Rotund şi Mavrodinul. In susul rîuluĭ Vedea, vin comunele Papa, Cucueţi cu căt. Ciocul, şi Dideşti cu căt. Ştirbeţi, tot pe stînga; Scrioaştea, Bălţaţi cu căt. Bratcovul şi Gresia, apoĭ Socetul saŭ Neaga, pe dreapta. Dealungul cursuluĭ pîrîuluĭ Bratcovul, începînd de la N.-V., de la limita jud.

www.dacoromanica.ro

Olt, sunt comunele Măgureni şi Măldăeni. Pe cursul rîuluĭ Burdea, sunt comunele: Drăgşănei cu cătt. Muţi, Odobeasca şi Drăgşani, pe dreapta şi pe stînga, precum şi com. Drăgăneşti, situată pe muchia dealuluĭ dintre Vedea şi Burdea, împreună cu cătt. Ţigănia şi Atîrnaţi; după acestea, tot pe Burdea, este com. Dulceanca. Pe Valea-Urluiuluĭ sunt comunele: Belitori, cu cătt. Dulceni şi Adîncata, Pîrlita şi Bogdana, cu cătt. Broşteanca. Pe cursul văeĭ Tinoasa sunt înşirate, de la N. spre S.: Ciurari, Săceni, Butculeşti cu cătt. Sîrbi, Sfinţeşti, Rădoeşti, Sfinţeşti cu cătt. Răteasca, Antoneşti cu cătt. Cetatea şi Ştefăneşti şi com. Licuriciul. Pe Valea-Cîineluĭ, de ambele părţĭ, sunt com. Gărăgăul cu cătt. Golăşei, Vîrtoapele d.-j. cu cătt. Nichita, Vîrtoapele-d.-s., Bivoliţa cu cătt. Mariţa şi Călineşti. Dealungul rîuluĭ Teleorman sunt comunele Netoţi, compusă din cătt. Netoţi-d.-j., Netoţi-d.-s. şi Moşteni, Peri-Rîioşi cu cătt. Broşteni, Olteni cu cătt. Dobrogostea, Orbeasca-d.-s. şi Orbeasca-d.-j. Intre Valea-Cîineluĭ şi Valea-Teleormanuluĭ, la extremitatea de S., este com. Lăceni. Reşedinţa plăşeĭ este în oraşul Roşiori-de-Vede.

Este străbătută în toate direcţiunile de diferite şosele judeţene şi vecinale, precum calea judeţeană Turnul-Roşiori-Balaciul, Roşiori-Alexandria, calea judeţeană de pe Valea-Teleormanuluĭ şi şoselele vecinale care pun comunele sale în comunicaţiune directă cu comunele din jud. Oltul şi Vlaşca şi cu cele din plăşile învecinate.

Solul este de o fertilitate recunoscută în toată partea de S., maĭ bine de jumătate plasa în tot cursul rîuluĭ Vedea şi al lunceĭ eĭ.

Are o populaţie de 52120 locuitorĭ şi 41 şcoale.

Vite: 8973 caĭ, 29524 vite marĭ cornute, 92480 vite micĭ cornute şi 10298 porcĭ.

Statul posedă în această plasă moşiĭ şi pădurĭ însemnate: Bogdana-Neniculeşti, Drăgăneşti-Ţigănia şi Dideşti (cu pădurĭ bătrîne), Plosca şi Netoţi-Trivalea.

In comunele Ciurari, Săceni, Muţi, Cucueţi, Gărăgăul, Rădoeşti, Sfinţeşti şi Vîrtoapele, se găsesc încă mulţĭ moşneniĭ.

Locurĭ însemnate în plasă sunt:

Troianul, care trece pe teritoriul com. Belitori, cătt. Adîncata, luînd direcţiunea pe lîngă marginea de V. a plăşeĭ, pe lîngă com. Măldăeni şi Bălţaţi.

Comunele: Netoţi, Antoneşti şi Bălţaţi, cătt. Gresia, importante pentru descoperirile archeologice.

In secolul XVIII şi în primele treĭ deceniĭ ale secoluluĭ XIX, această plasă era mult maĭ mică, multe din comunele eĭ făcînd parte din plăşile vecine, care se numeaŭ Teleormanul şi Mijlocul.

Tîrgul, *suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung, jud. Muşcel. Coprindea după statistica de la 1844, suburbiile Popa Savu, Sf. Ilie, Biserica Domnească şi Şubeşti, de la Calea-Braduluĭ pănă la Piuă.

Tîrgul, *sub-divizie a com. rur.* Slăveşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Tîrgul-Cuculuĭ, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reşedinţă al com. Plăineşti. Vezĭ Cuculuĭ (Tîrgul-).

Tîrgul-Dealuluĭ. Vezĭ Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Tîrgul-Frumos, *com. urb.,* în partea de N.-V. a plăşeĭ Cîrligătura, jud. Iaşi, la 41½ kil. de oraşul Iaşi, situată parte pe platoul Dealuluĭ-Tîrguluĭ, care e o prelungire a Dealuluĭ-Cotnari, parte pe Dealul-Costeştilor, iar parte pe şesurile Costeşti, Bahlueţ şi Criveşti, avînd o poziţiune închisă maĭ de toate părţile cu dealurĭ, iar în partea de E. se deschide şesul Bahlueţuluĭ.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Băiceni; la E., cu teritoriul satuluĭ Prigoreni (com. Brăeşti); la S., cu com. Buznea, şi la V., cu moşia Jora.

Prin mijlocul tîrguluĭ, curge pîrîul Bahlueţul.

Are o întindere de aproape 3½ kil., cu o populaţie de 4585 locuitorĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, cu 5 preoţĭ, 2 diaconĭ, 6 cîntăreţĭ şi 3 eclesiarhĭ; o biserică lipovană; o şcoală mixtă; un spital judeţean; o farmacie; un biuroŭ telegrafo-poştal.

La 8 kil. de aicĭ, pe şoseaua naţională, se află băile sulfuroase de la Strunga, din jud. Roman.

Este legat cu comunele limitrofe şi cu tîrgurile depărtate, prin calea ferată Iaşi-Paşcani; cu şoseaua naţională Iaşi-Roman, ce trece prin mijlocul luĭ şi spre N., cu jud. Botoşani, prin şoseaua mixtă Cotnari-Hîrlăŭ.

Istoric. E un oraş vechiŭ şi a fost capitala judeţuluĭ Cîrligătura, pănă la Regulamentul Organic, cînd s'a desfiinţat judeţul, împărţindu-se între Iaşi şi Roman. Se zice că acest tîrg din vechime era situat maĭ spre N. şi că în urma unuĭ incendiŭ s'a aşezat maĭ în jos, pe locul de astăzĭ, avînd înlesnire şi de apă. A existat odinioară în această localitate şi un palat Domnesc, în care locuiaŭ Pîrcălabiĭ ţinutuluĭ şi unde Duca-Vodă a tăiat capul luĭ Donia, fiul luĭ Hîncu, la 7188.

Ţinutul Cîrligătureĭ (de sigur

www.dacoromanica.ro

că şi tirgul), a fost prădat şi ars de către Bet-Ghereĭ, Hanul Tătărăsc, la 1512.

Pe la 7199 (1691), Sobieschi, Craiul Leşesc, a trecut prin acest tîrg spre cetatea Neamţuluĭ.

Tîrgul-Frumos, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, c. T.-Frumos, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Ruginoasa (16,0 kil.) şi Sîrca (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭ de 74m,72. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 325590 leĭ, 44 banĭ.

Tîrgul-Frumos, *localitate,* în partea de V. a com Dîrmoneşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova, pe malul drept al rîuluĭ Prahoviţa, unde se zice că a fost cetate făcută de Tătarĭ şi care s'a pustiit de Negru-Vodă. P'aci s'a găsit un drum aşternut cu pietriş mărunt, oseminte şi multă zidărie, ce s'a dărîmat de rîul Prahoviţa.

Tîrgul-Glodurile, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., situată în valea pîrîuluĭ Berheciŭ şi între dealurile: Spira şi Podureni, spre jud. Tecuciŭ, Raiul şi Băimacul spre com. Obîrşia, şi Coroiul, spre com. Mărăşti.

E compusă din 2 cătune: Tîrgul-Glodurile, reşedinţa, şi Gloduri, sat.

In anul 1833, cînd s'a făcut rotunjirea, comuna se găseşte alcătuită din cătunele: Gloduri-Conachi şi Gloduri-Botez (Tîrguşorul-Gloduri).

In statistica din 1874 are cătunele: Dobriana şi Gloduri.

Se mărgineşte la E. cu comunele: Spira şi Colonești (jud. Tecuciŭ); la S., cu com. Oţeleşti; la V., cu com. Mărăşti, şi la N., cu com. Obîrşia.

Este udată de pîrîul Berheciŭ şi pîrîiaşele Mîrza şi Glodul.

Are o populaţie de 533 locuitorĭ; o şcoală mixtă în Tîrgul-Glodurile, care funcţionează din 1874, o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 7 cîrciumĭ.

Teritoriul com. este de 539 hect. Are o pădure în întindere de 18 hect.

Viile ocupă o întindere de 340 hect.

Vite sunt: 28 caĭ, 243 vite cornute, 66 porcĭ, 17 capre şi 695 oĭ.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală Cîmpeni-Obîrşia-Gloduri-Oţeleşti, lungă de 13 kil.

Distanţele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 33 kil.; la com. Mărăşti, 3 kil.; la com. Oţeleşti, 5 kil.; la com. Obîrşia, 7 kil. şi la com. Săcuieni, reşedinţa plăşeĭ, 15 kil.

Tîrgul-Glodurile, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., situat pe pîrîurile Berheciŭ şi Glodul, avînd dealul Pădureni la E. şi Coroiul, la V. Are o populaţie de 445 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, clădită de Constantin Botez, în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumĭ.

Vite: 28 caĭ, 99 vite cornute, 56 porcĭ şi 17 capre.

Tîrgul-Jiuluĭ, *com. urb.*, capitala judeţuluĭ Gorj, situată cam în centrul judeţuluĭ şi pe malul stîng al rîuluĭ Jiul. Se compune din 2 mahalale: Botorogi şi Intre-Jieţe.

Are o suprafaţă de 3000 hect., şi o populaţie, după recensămîntul din 1899, de 6634 locuitorĭ: 3898 bărbaţĭ şi 2736 femeĭ.

Numele i s'a dat de la rîul care udă teritoriul jud. Gorj, atît în partea sa muntoasă cît şi în regiunea dealurilor.

Oraşul T.-Jiuluĭ, deosebit de rîul Jiul, care 'l udă în partea de V., maĭ este străbătut şi de pîrîul Hodonăul, care curge de la E. spre V. şi se varsă în Jiu; trecerea peste acest pîrîŭ se face prin 3 podurĭ de lemn. In partea de V. a oraşuluĭ, şi paralel cu rîul Jiul, este un canal din Jiŭ, adus de primăria oraşuluĭ în scop de a avea apă maĭ în apropiere. Trecerea peste acest canal se face pe un pod de lemn.

Comunicaţia în acest oraş se face prin calea ferată T.-Jiul-Filiaşi, prin calea naţională Filiaşi-Pietroşani, prin căile judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, T.-Jiul-Spahiĭ-Dolj, T.-Jiul-Ciuperceni-Vîlcea, şi prin alte şosele vecinale şi comunale, care, din deosebite direcţiunĭ, convergează către oraş.

Are o climă plăcută şi temperată în acelaşĭ timp, aer curat şi apă bună de băut.

Altitudinea oraşuluĭ de-asupra Mărĭĭ-Negre e de 226 m.

Budgetul oraşuluĭ pe anul 1899—900 a fost acesta: Zecimĭ, 273173 leĭ, 54 banĭ; Drumurĭ, 22300 leĭ; Pensiĭ, 15776 leĭ, 48 banĭ, la venit, 6905 leĭ, 28 banĭ, la cheltuelĭ.

Are un gimnaziŭ, deschis în anul 1890; 2 şcolĭ primare, una de băeţĭ şi una de fete.

In T.-Jiul sunt 5 bisericĭ:

Biserica Domnească, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, făcută în anul 1736, de Dobre Sîrbul şi Radu Cupeţul, deservită de 1 protopop, 1 preot, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; biserica, cu hramul Sf. Constantin, făcută în anul 1875 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; biserica, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, făcută de locuitorĭ în anul 1838, deservită de 1 cîntăreţ, slujba

www.dacoromanica.ro

bisericească fiind făcută de preoţiĭ de la cele-l-alte biserici; biserica, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorĭ în anul 1810, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; biserica, cu hramul S-teĭ Treimĭ, făcută de loc. în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Are un tribunal; o judecătorie de ocol; un spital întreţinut de judeţ; un biuroŭ telegrafo-poştal; o staţie a caleĭ ferate Filiaşi-T.-Jiul, etc.

Ca cladire maĭ însemnată este un frumos palat comunal.

La terminarea stradelor Unirea şi Tudor Vladimirescu, în marginea de E. a oraşuluĭ, este platoul numit Obrejia, pe care se face tîrgul săptămînal, precum şi 2 bîlciurĭ anuale, unul la Vinerea Mare şi altul la Înălţare (Ispas).

Tăbăcăria de pieĭ şi blănĭ, îmbrăcămintea, încălţămintea, dogăria, tîmplăria şi maĭ cu seamă olăria, constituesc industria oraşuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 53 pluguri, 83 care cu boĭ şi vacĭ, 38 trăsurĭ, 18 căruţe; 205 caĭ, 600 vite marĭ cornute, 33 bivolĭ, 346 porcĭ şi 140 oĭ.

Din istoricul Tîrgul-Jiuluĭ. Se presupune că pe locul unde se află acum Tîrgul-Jiul ar fi fost, înainte de cucerirea Dacieĭ, un sat dac. Vatra oraşuluĭ de azĭ, acoperită de ape, cu nenumărate insuleţe pline de pădurĭ maĭ nestrăbătute, printre care şerpuiaŭ Jiul, Hodonăul, Voivodiciul şi Putna, forma un fel de adăpost, favorabil contra năpădirilor din afară.

Tîrgul-Jiul este aşezat tocmaĭ pe calea romană care lega odinioară castre şi municipiĭ bine cunoscute, ca muncipiul Drobeta (Turnul-Severin), cu staţiunea romană Buridava (R.-Vilceĭ. *Pons-Aluti* la Aschbach).

Pe la T.-Jiuluĭ a trecut o parte din armata romană în timpul războaielor de cucerire a Dacieĭ şi probabil legiunea I Minervia, *pia fidelis*.

Impăratul Traian însuşĭ a trecut în fruntea oştirilor pe la Drobeta spre N.-E., peste Motru şi Tizmana, apoĭ peste Jiŭ, pe la Iaşi şi Romînesti, şi s'a oprit în Bumbeşti, unde a aşezat un castru. Probabil că Tîrgul-Jiuluĭ a fost, pe timpul Romanilor, maĭ întîiŭ staţiune postală la Jiŭ (mansio jiliensis), apoĭ vicus (sat), în fine poate chiar muncipium, *forum jiliense* (oraş, tîrg al Jiuluĭ).

Populaţiunea acestuĭ oraş s'a alimentat — după încetarea administraţiuneĭ romane, în timpul formăreĭ micilor sătuleţe în munţĭ — şi cu locuitoriĭ canabelor negustoreştĭ ale veteranilor Romanĭ din Bumbeşti, aĭ căror urmaşĭ, înmulţîndu-se, aŭ pornit în jos, pe apa Jiuluĭ, spre îmbelşugatul Corn al Capreĭ, şi aŭ întemeiat alte centre de viaţă. Există azĭ, nemijlocit maĭ jos de castru, pe ambele malurĭ ale Jiuluĭ, o comună mare numită «Curtişoară» şi în secolele trecute «Curte». Numele acesta orĭ implică idea de reşedinţă a vreunuĭ Voevod al Ţăriĭ-Jiuluĭ, orĭ vine de la cohortele romane care staţionaŭ în castrul stabilit în apropiere. Migraţiunea populaţiuneĭ de la N. la S. se confirmă şi prin rămăşiţele de zidurĭ aflate pe malul Jiuluĭ de la castrul din Bumbeşti pănă în oraş.

Pentru intervalul dintre sec. V—XIII ne lipsesc texte şi documente, dar nu ne lipseşte *perspectiva istorieĭ*. In Oltenia şi Haţeg trăia poporul romîn adăpostit în munţĭ.

In sec. XIII, pe cînd voevodatul oltenesc se întindea la N. asupra Haţeguluĭ şi peste Sylva-Blacorum (Amlaş), pănă la Făgăraş, iar la S., pe ambele malurĭ ale Jiuluĭ, pănă la Dunăre, punctul politic central şi maĭ bine apărat era regiunea superioară a Jiuluĭ.

Basarab, cel numit de Răşanerenĭ Radu-Negru, trebue să fi plecat de la Tîrgul-Jiul, cînd a gonit pe contele Conrad din Vîlcea şi din Sylva Blacorum (1235—1240). El venise dincoace de munţĭ, din Amlaş şi Făgăraş, la 1232, din cauza prigonireĭ conteluĭ de maĭ sus. Acesta e «Basaran-Bam», care s'a războit la 1241 cu Mongolĭ şi cu care s'a identificat Radu-Negru (1380), adevăratul întemeetor al Statuluĭ Muntean. — Tot din T.-Jiuluĭ cată să fi pornit Mihaiŭ-Vodă-Liteanul (1246—78) cînd s'a dus să combată pe năvălitoriĭ Ungurĭ în Haţeg.

După întemeerea principatuluĭ Ţăriĭ-Romîneştĭ, Tîrgul-Jiuluĭ încetează de a fi curte a Voivozilor Ţăriĭ-Jiuluĭ şi rămîne numaĭ reşedinţă a judeţilor. Ţinutul căruia aparţinea se numea jud. de Jaleş. Pe la 1330, Carol Albert ocupă Severinul şi trece prin acest judeţ, poate şi prin Oraşul-Jiuluĭ. Armata luĭ e sdrobită de Romînĭ în munţĭ, la întoarcerea sa pe aceeaşĭ cale. Judeţul de Jaleş în secolul al XIV-lea se întindea mult maĭ spre V. ca acum, cuprinzînd şi Haţegul pe care l'a perdut între anĭ 1390—1400.

La 1406, Oraşul-Jiuluĭ era reşedinţa judecătoruluĭ Jiuluĭ, Jupîn Brat, şi pe la 1420 călugăriĭ din Tizmana aveaŭ morĭ aci, pe apa Jiuluĭ.

In prima jumătate a secoluluĭ XV, pe timpul luĭ Basarab-Vodă cel Bătrîn, orăşenĭ cumpără moşia oraşuluĭ Tîrgul-Jiuluĭ de la Tudor Negrul cu 100000 aspri. Aceeaşĭ epocă se poate caracteriza prin fixarea, aşezarea ora-

www.dacoromanica.ro

şuluĭ în hotarele actuale. Moşia Tîrgul-Jiuluĭ se mărginea pe atuncĭ, ca şi acum: la V. cu Bîrseşti, Slobozia, Băleşti, Voinigeşti; la S. cu Romînesti; la S.-E. cu Văcarea şi Dăneşti; la E. cu Vărsăturile, Moineşti; la V. cu Văseni, Şişeşti-d.-s., Şişeşti-d.-j., la N.-V. cu Cernădia de Măzăroi.

Secolul al XVI-lea reprezintă în istoria Tîrgul-Jiuluĭ epoca luptelor orăşenilor pentru păstrarea posesiunilor lor împresurate de vecinĭ. Bucşă Comisul şi alţiĭ cotropesc moşia Frăsinetul, care era a oraşuluĭ. Orăşeniĭ jură cu 24 boerĭ înaintea luĭ Mircea-Vodă Ciobanul şi cîştigă procesul. Dar eĭ maĭ avură a lupta până la 1591 pentru hotarele moşieĭ lor.

In secolul XVII, orăşeniĭ nu numaĭ îşĭ asigură prin noĭ hrisoave domneştĭ proprietăţile cîştigate, dar cumpără şi alte moşiĭ în satele învecinate, ca Dăneşti, Petreşti, Pişteşti, Drăgoeni, Bălăneşti. In acest secol, Radu Şerban Basarab dărueşte fraţilor Buzeşti, Radu Clucerul şi Preda Marele Ban, o parte din T.-Jiuluĭ cu morĭ şi viĭ, pentru credinţa şi slujbele lor, precum şi ale frateluĭ lor Stroe, Marele Stolnic. In 1631, Tîrgul-Jiuluĭ a fost teatrul luptelor dintre Mateiŭ-Aga şi Leon-Vodă.

Pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea se naşte în Oltenia un curent puternic contra suzeranităţeĭ turceştĭ. Boeriĭ oltenĭ năzuesc către civilisaţiunea apusană şi, încă înainte de anexarea Olteniеĭ la Austria, miliţiele oltene, sub conducerea Sărdarilor Barbu Brăiloiu, Obedeanu şi Bengescu, boerĭ proprietarĭ în Gorj şi în oraş, înfrîng la Tîrgul-Jiuluĭ cetele luĭ Nicolae Mavrocordat. In acest oraş se semnează la 1719 o petiţie de 66 boerĭ către Prinţul Eugeniŭ de Savoia şi contra boerilor Băleanu şi Ştirbeiŭ, partisaniĭ politiceĭ turceştĭ. El devine apoĭ teatrul luptelor între Austriacĭ şi Turcĭ, în urma cărora Oltenia se reîncorporează la pămîntul Ţăreĭ-Romîneştĭ (1739). Sub Mavrogheni-Vodă (1788), Tîrgul-Jiuluĭ e din noŭ supus flageluluĭ războiuluĭ între Austriacĭ şi Turcĭ, cu care acum eraŭ aliaţĭ Romîniĭ.

Către finele secoluluĭ XVIII încep Domniĭ Ţăriĭ, ca Alexandru Ipsilante, Al. C. Moruzzi, să se ocupe de şcolĭ. Cel din urmă dă un hrisov prin care se hotăresc veniturile şcoaleĭ stabilită de Dumitraşcu biv vel Stolnic în chiliile dimprejurul biserieĭ catedrale. In ultimul an al sec. XVIII, Pasvangiiĭ ard oraşul, făptuind cele maĭ cumplite cruzimĭ, care silesc pe locuitorĭ să băjenărească. Eĭ sunt urmaţĭ în primul an al sec. XIX de Cîrjaliĭ, demniĭ lor emulĭ.

După această epocă de jale se ilustrează în Tîrgul-Jiuluĭ, prin fapte patriotice şi evlavioase, protopopul oraşuluĭ, părintele Andreĭ Skevofilax. Tot aci, străluceşte Tudor Vladimirescu, care găseşte în Tîrgul-Jiuluĭ elementele trebuincioase marilor sale planurĭ. Turciĭ, crezînd pe Tudor aliat cu eteriştiĭ, începură a face din noŭ cruzimĭ. Se plătea o rubia de fie-care cap de pandur. Mulţĭ oamenĭ nevinovaţĭ piereaŭ după simpla pîră a unora saŭ a altora. Paşa turcesc era tras în casele pitaruluĭ Dumitrache Măldărescu. In pridvorul caselor se făceaŭ grămezĭ din capetele tăiate spre a se plăti. Intr'o zi însă, veni la conacul Paşiĭ slugerul Costin Radoşanu, om de un caracter energic, care a atras atenţiunea Paşeĭ că unele capete din pridvor sunt de femeĭ şi că ceĭ tăiaţĭ sunt raiale, iar nu panduriĭ. Atuncĭ s'a dat poruncă să înceteze măcelul şi s'a ridicat steag pe cula Peştenaruluĭ din Slobozia, unde se tăia încă fără milă.

La 1848 se face în T.-Jiul o mare manifestaţie contra Regulamentuluĭ Organic, pe care poporul îl arde în Obrejie. Iar de la acea dată, oraşul începu a duce o viaţă liniştită şi a face însemnate progrese.

Tîrgul-Jiuluĭ, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Tîrgul-Jiuluĭ pe linia Filiaşi-T.-Jiul, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1888. Se află la 13,2 kil. de Copăcioasa, staţie finală. Inălţimea d'asupra nivelului Mareĭ de 202m.51. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 203.110 leĭ, 59 banĭ.

Tîrgul-Moineşti. Vezĭ *Moineşti.*

Tîrgul-Noŭ, *sat*, în jud. Neamţu, com. Petricani, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul Topoliţa.

La 7099 a fost dăruit, de Ieştion Uşmel, M-reĭ Agapia.

Tîrgul-Ocna, *com. urb.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată în valea Trotuşuluĭ, între munţiĭ Ruginosul, Chichilăul, Măgura, Greblişul, Prislovul şi Cărbunari.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Bîrsăneşti; la S., cu comuna Grozeşti; la E., cu com. Tîrgul-Trotuşul şi la V. şi N.-V., cu com. Doftana.

Este udată de apele rîuluĭ Trotuşul, care o străbate prin mijloc, de la V. spre E., şi de ale pîraelor Slănicul şi Vîlcica.

Se compune din 8 suburbiĭ saŭ mahalale, situate de-a dreapta şi de-a stînga Trotuşuluĭ; pe stînga rîuluĭ, sunt: Păcurele, Mosoarele, Gura-Slănicul saŭ Troiţa şi Tiseşti; iar pe dreapta: Văleni, Centrul, Vîlcelele şi Gioseni.

www.dacoromanica.ro

Comuna Tîrgul-Ocna este recunoscută ca com. urb. prin anaforaua sfatuluĭ ocîrmuitor din 30 Ianuarie 1846, în urma raportuluĭ comisiuneĭ instituită de Principele Mihail Sturdza în 1845.

Are 2 şcoale primare de băeţĭ şi 2 de fete. Şcoala de băeţĭ No. 1 funcţionează de la 1845 de pe timpul luĭ Gr. Ghica, într'un local dăruit de acest Domn. Localul eĭ, a fost refăcut de com. în 1881. Şcoala de băeţĭ No. 2, situată în str. Găreĭ, funcţionează de la 1868. In anul 1899—900 aŭ fost frecuentate de 381 băieţĭ şi 222 fete. Maĭ este în orăşel o şcoală armenească şi 5 belferiĭ.

Sunt 11 bisericĭ ortodoxe: 1 în mahalaua Mosoarele, 2 în Văleni, 4 în centru, 1 în Vîlcele, 1 în Gioseni, 1 în Tiseşti şi 1 în Gura-Slănicul, deservite de 9 preoţĭ; o biserică armenească în Văleni, una catolică în Păcurele şi o sinagogă în centru. Dintre bisericele ortodoxe: 2 se întreţin de stat, 3 cu propriul lor venit şi 8 de comună. Pe muntele Măgura se află un schit de călugărĭ întreţinut de Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi.

Are o populaţie de 8033 suflete (recens. din 1899), din care aproape 500 contribuabilĭ.

Oraşul este străbătut de 60 strade, dintre care maĭ marĭ sunt: Calea Ajud-Ocna-Moineşti, Str. Mare şi Str. Găreĭ.

Posedă: o piaţă; 71 debitanţĭ de tutun; oteluri; o grădină publică; un spital, întreţinut de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi, care funcţionează de la 1854 cu 30 paturĭ şi altul, cu 12 paturĭ, al penitenciaruluĭ, întreţinut de Stat; o farmacie, în centru; un penitenciar, numit Castelul, în mahalaua Văleni, fondat la 1851 de Gr. Al. Ghica-Voevod, prin ofisul domnesc No. 46; 2 cazărmĭ, una în Centru şi alta în Gioseni; un foişor de foc, în curtea localuluĭ Primărieĭ, cu un serviciŭ de pompierĭ.

Aci se află: o staţie de cale ferată situată la marginea de E. a oraşuluĭ; reşedinţa subprefectureĭ plăşeĭ Trotuşul şi a judecătorieĭ ocoluluĭ Trotuşul; 1 oficiŭ poştal-telegrafic, înfiinţat la 1861; două sucursale ale Societăţilor de Asigurare «Naţionala» şi «Dacia-Romînia din Bucureşti; o societate de economie evreiască «Fortuna», fondată la 1 Noembrie 1886.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 20000 hect. Pădurile (Blăgeşti, Măgura, Tîrgul-Ocna, Băile-Nastasache) ocupă aproape 6000 hect Proprietarĭ sunt: Statul, Epitropia Caseĭ Sf. Spiridon din Iaşi, Boter, rufetaşiĭ Ocnelor, care aŭ numaĭ un drept de usufruct asupra pămînturilor.

Pămîntul comuneĭ este bogat în mine de sare, păcură, care se exploatează maĭ cu seamă la Mosoarele şi Păcurele, şi cariere de piatră (proprietatea comuneĭ).

Se găsesc izvoare cu ape sulfuroase, de fier, de iod (vezĭ Băile Nastasache), ape sărate în mahalaua Vîlcelele.

Maĭ are: 2 fabricĭ de gaz, o fabrică de tăbăcărie, una de săpun, una de luminărĭ de ceară albă, 2 de pălăriĭ ţărăneştĭ, 5 morĭ (una de apă şi una cu aburĭ), 1 olărie.

Viĭ sunt pe o întindere destul de mare. Maĭ toate coastele de dealurĭ, chiar de oraş, sunt acoperite de viţă.

Vite sunt: 409 caĭ, 1977 vite marĭ cornute, 500 porcĭ, 300 capre şi 2033 oĭ.

Budgetul com. e la venitŭrĭ de leĭ 96635, banĭ 66, şi la cheltuelĭ, de leĭ 94483.

Este străbătută de calea judeţeană Oneşti-Tîrgul-Ocna, în continuaţie prin mijlocul oraşuluĭ cu calea Tîrgul-Ocna-Comăneşti; de calea vecinală Helegiul-Bîrsăneşti-Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, care şi dînsa trece prin oraş; de calea vecinală spre Tiseşti şi Grozeşti. E atinsă de calea ferată Adjud-Palanca.

Sunt 6 bariere: Mosoarele, Gura-Slănicul, Tiseşti, Galianu, Vîlcica, Viişoara, şi două podurĭ maĭ marĭ pe Trotuşul: Podul C. Negri (de la Răducan), pe drumul Slăniculuĭ şi podul Lăstunilor, pe drumul Comăneştilor, şi alte maĭ micĭ, dintre care unul pe Slănic, spre băile Nastasache.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 58 kil.; la com. Tîrgul-Trotuşul, 5 kil.; la com. Doftana, 8 kil.; la com. Grozeşti, 8 kil.; la com. Bîrsăneşti, 23 kil.; la Slănic (băĭ), 18 kil. şi la Ajud, 51 kil.

Documente de cumpărăturĭ de pămînturĭ de prin secolul XVII dovedesc că rufetul Ocneĭ trebue să se fi înfiinţat pe la începutul secoluluĭ XVII. Pe la 1580, Tîrgul-Ocna era numaĭ un sat mic, care ocupa mahalaua Văleni de astă-zĭ, locuit în mare parte de corporaţiunea Şalgăilor din Ocnele vechĭ, azĭ umplute cu apă. Acest sat ţinea de Tîrgul-Trotuşul, unde era şi reşedinţa judeţuluĭ. Pe cînd, dar, Tîrgul-Trotuşul era oraşul cel maĭ însemnat din ţinutul Trotuşuluĭ, Ocna nu era de cît un sat. Fie însă în vederea uneĭ maĭ bune administraţiunĭ a Ocnelor, fie că, după cum spun locuitoriĭ Tîrguluĭ-Trotuşul, ne maĭ fiind eĭ în siguranţă în acel oraş din cauza deselor năvălirĭ de oştĭ străine, munteneştĭ şi ungureştĭ, eraŭ nevoiţĭ să părăsească oraşul, spre a se adăposti în alte locurĭ maĭ liniştite, s'a mutat şi cămărăşia Ocnelor la gura lor, fapt care s'ar fi petrecut între

www.dacoromanica.ro

anul 1680, când s'a zidit biserica cea mai vechie, şi 1700. In acest timp şi după, mare parte a tîrgoveţilor din Trotuş, s'aŭ aşezat în locurile de azi ale Tîrguluĭ-Ocna spre a fi mai aproape de Ocne (Ocnele-vechĭ) pe care le exploataŭ eĭ. Pe la 1760, Tîrgul-Ocna era bine întemeiat, după cum rezultă din hrisovul luĭ Gr. Ghica-Voevod, din 3 August 1766, prin care dispunea că tîrgoveţiĭ nu aŭ voe a vinde şi a înstrăina locul domnesc împrejurul Tîrguluĭ-Trotuş, ci acel loc fusese lăsat lor şi hotărît de Gr. Ghica-Voevod numaĭ ca să se hrănească pe el pe cît le va fi trebuinţa lor, hrisov care fusese dat în urma plîngereĭ Şalgăilor şi Tîrgoveţilor Ocneĭ, că locurile nu le maĭ ajung ca să pue bucatele şi să păşuneze vitele din cauză că mulţĭ înstrăinase pămînturile. Muncitorilor de la saline numiţĭ şi rufetaşĭ, li se dăduse în schimbul munceĭ lor locurĭ de hrană şi de păşune pentru vite şi eraŭ scutiţĭ de orĭ-ce dare de angarale (dărĭ în muncă) şi recrutaţie.

Maĭ cu seamă după ce reşedinţa ţinutuluĭ se mută la Bacău, tîrgul crescu repede, venind şi întîlnindu-se aci locuitoriĭ şi de prin satele vecine. Prin secolul XVII se aşezară şi mulţĭ străinĭ, care venind în Moldova treceaŭ pe aci, pe unde, după cum spune Cantemir, era drumul cel maĭ drept din Moldova la Ardeal, şi, atraşi de bogăţiile locale şi de clima-ĭ plăcută, rămîneaŭ aci. Domniĭ Ţăreĭ Moldoveĭ dîndu-le Şalgăilor anumite prerogative, pun ast-fel solide temeliĭ corporaţiuneĭ lor. Ast-fel, crescînd mereŭ numărul industriaşilor, găsim acest sat de odinioară, că este ridicat la starea de oraş, participînd în secolul nostru cu multe şi variate producte la expoziţiunea universală de la Paris din 1867.

Tîrgul-Ocna, *staţie de dr.-d.f.*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. T.-Ocna, pe linia Adjud-T.-Ocna, pusă în circulaţie la 22 Iunie 1884. Se află la 12,6 kil. de Oneşti, staţia vecină. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de de 254^{m},94. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 707943 leĭ, 62 banĭ.

Tîrgul-Ocna, *pădure*, jud. Bacău, com. Grozeşti, parte a Statuluĭ şi parte a comuneĭ, cu 5550 hect. Maĭ înainte aparţinea salinelor Tîrguluĭ-Ocna. Este foioasă şi răşinoasă; neamenajată.

Tîrgul-Părincea. Vezĭ Părincea.

Tîrgul-Trotuşul, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, aşezată în valea Slăniculuĭ şi în a Trotuşuluĭ. Se compune din 4 cătune: Tîrgul-Trotuşul, reşedinţa, în stînga Trotuşuluĭ; Viişoara, pe deal, tot în stînga; Pîrîul-Boghiĭ, pe malul drept al aceluiaşĭ rîŭ, iar Băile-Slănicul, dimpreună cu secţiile Slănicelul, La-Cerdac şi La-Biserică, aşezate toate pe pîrîul Slănicul, de la izvoare în jos.

In Condica Liuzilor (1802) se găsesc trecute Viişoara şi Trotuşul, răzeşeştĭ, iar în Statistica din 1874 se găseşte compusă din cele 4 cătune de maĭ sus.

Teritoriul com. se întinde de la limita din spre Ardeal până în malul stîng al Trotuşuluĭ şi se mărgineşte la N. cu teritoriul comunelor Doftana şi T.-Ocna, la V., cu Transilvania şi T.-Ocna, la S., cu comunele Grozeşti şi Bogdăneşti şi la E., cu com. Oneşti. Munţiĭ de pe comună sunt înalţĭ şi cu priveliştĭ frumoase, iar rîurile sunt pline de substanţe minerale ce servă de leac pentru diferite boale. Pe teritoriul săŭ se află cele maĭ însemnate băĭ din Moldova: Băile Slănicul.

Despre reşedinţa acesteĭ comune, care a fost într'un timp capitala ţinutuluĭ Trotuşul, precum şi loc de vamă, iată ce spune istoria:

«La 1653, Vasile-Vodă venind cu ajutorul luĭ Timuş Hmelniţki, fiul luĭ Bogdan, Hatmanul Cazacilor, să-şĭ recapete tronul, pusese pe fugă pe Gheorghe Ştefan, care, împreună cu Kemeny Ianoş, fuge până la Trotuş. De aicĭ, Kemeny Ianoş a trecut în Ardeal; iar G. Ştefan a apucat în jos pe apa Trotuşuluĭ şi a trecut prin Focşani în Valachia».

La 1637, Vasile-Lupul a trămis aci pe cumnatul săŭ Şoldan, cu cîte-va miĭ de oaste moldovenească, ca să păzească marginea despre Ungaria, plaiul Oituzul, de la Trotuş, în contra oasteĭ ungureştĭ, condusă de Ion Movilă, fiul luĭ Simion Movilă-Voevod, care era pretendent la tronul Moldoveĭ, sub protecţia luĭ Racoţi I. Vasile-Lupul se temea de năvălirea oasteĭ ungureştĭ, fiind-că Mateĭ-Vodă, Domnul Valachieĭ, a căreĭ Ţară Vasile-Vodă o călcase şi o prădase, se legase în alianţă cu Racoţi I, Domnul Transilvanieĭ. Oastea ungurească, condusă de Ion Movilă, se pogorîse până în Trotuş, dar în urma ordinelor, primite de la Mateĭ, s'a reîntors înapoĭ, orĭ temîndu-se de Turcĭ şi înţelegînd patima Viziruluĭ, orĭ dın vre-o altă cauză, după cum spune Miron Costin (Letop. Mold.», tom. I, p. 281). Aceste împrejurărĭ sunt arătate într'o scrisoare a principeluĭ Racoţi I, către cancelarul Imperial (Presburg), datată din 23 Decembre 1637 şi care se află publicată în Hurmuzachi. («Do-

www.dacoromanica.ro

cumente privitoare la Istoria Romînilor», tom. IV, part. I, pag. 635, 636).

Are o populație de 2812 suflete; două școlĭ mixte, una în Tîrgul-Trotușul, care funcționează de la 1869, și cea-l'altă în satul Băile-Slănicul, care funcționează de la 1889; 4 bisericĭ ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot și 5 cîntărețĭ, și o biserică catolică în Tîrgul-Trotușul, foarte vechĭe, care a fost ridicată de Secuĭ; 7 herăstrae de apă, 3 ale Epitropieĭ caseĭ Sf. Spiridon, și 4 ale locuitorilor, 6 morĭ; o carieră de piatră; 21 cîrciumĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4269 hect. Pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Vite sunt: 117 caĭ, 1683 vite cornute, 433 porcĭ, 389 capre și 2314 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 16150, banĭ 14, și la cheltuelĭ de leĭ 11379, banĭ 65.

Viile sunt pe o întindere de 121,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1001,50 hect.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 56 kil.; la T.-Ocna, reședința plășeĭ, 5 kil.; la com. Doftana, 13 kil.; la com. Grozești, 24 kil.; la com. Bogdănești, 15 kil.; la com. Onești, 9 kil.

Este străbătută de calea județeană Onești-Ocna și de calea vecinală Ocna-Băile-Slănicul.

Tîrgul-Trotușul, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Bacău, pl. Trotușul, situat pe malul stîng al Trotușuluĭ. Are o populație de 865 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică ortodoxă foarte vechie, deservită de 2 cîntărețĭ și una catolică în centru; 8 cîrciumĭ.

In acest tîrg era biuroŭ de vamă (B. P. Hajdeŭ, «Archiva istorică»). El a dat numele ținutuluĭ Trotușul și a fost locul de reședință a șoltuzilor și pîrgarilor, despre care au rămas documente. In timpul domnielor luĭ Vasile-Lupul și Ștefan Gheorghiță-Voevod, era încă capitala ținutuluĭ cu acelașĭ nume, iar în urmă mutîndu se la Bacău administrația, tîrgul a decăzut, maĭ cu seamă fiind-că maĭ toțĭ tîrgovețiĭ s'aŭ mutat și la Tîrgul-Ocna. Sigiliul municipalităților Trotușul era un braț cu ciocan, care se tipărea cu fum.

Tîrgul-Valea-Rea, *com. rur.*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situată în valea Tazlăul-Mare. Se compune din 7 cătune: Orășa-Mare, Valea-Rea (sat), Valea-Rea (tîrgușor), reședința com., a plășeĭ și a judecătorieĭ de ocol, Bălăneasa, pe stînga rîuluĭ; Lunca (Filipea), Scariga și Poiana, pe dreapta rîuluĭ și Vrăbieni.

Orășa, în Condica Liuzilor, este moșie a banuluĭ Ștefan Roset, iar în Statistica din 1874 găsim Orășa-Mare, lipită de Tîrgul-Valea-Rea și două alte cătune: Filipea (azĭ alipită de Lunca) și Albele (azĭ alipită de satul Albele, din com. Bîrsănești).

Se mărginește la N cu com. Sănduleni; la V., cu com. Berzunțul; la S., cu com Drăgugești și la E., cu comunele Faraoni și Cleja.

Este udată de Tazlăul-Mare, cu direcția de la N. la S., și de afluențiĭ săĭ: pîrîurile Orășa, Valea-Rea și Bălăneasa, de pe stînga și Filipea, de pe dreapta.

E brăzdată de dealurile: Ghimelciul, Pietrele, Bălăneasa, Bălănelul și Bălanul.

Are o populație de 593 familiĭ, saŭ 2241 suflete; o școală mixtă, care funcționează de la 1864; 3 bisericĭ ortodoxe, cîte una în cătunele: Poiana, Bălăneasa și Orășa-Mare, deservite de 2 preoțĭ și 6 cîntărețĭ, și una catolică, în căt. Bălăneasa; 11 cîrciumĭ.

Vite: 97 caĭ, 1103 vite marĭ cornute, 49 capre, 964 oĭ și 114 porcĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 67089 hect.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorĭ, cu 796 fălcĭ, 1 prăjină și 24 stîngenĭ pămînt în țarină.

Teritoriul com. are o întindere de 6100 hect., din care pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Viile sunt pe o întindere de 2175 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7099 leĭ, 99 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4883 leĭ, 65 banĭ.

Este străbătută de șoseaua națională Bacău-Onești și de calea vecinală Valea-Rea-Berzunțul-Podurile.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 31 kil.; la Tîrgul-Ocna, 24 kil.; la com. Faraoani, 49 kil.; la com. Cleja, 70 kil.; la com. Berzunțul, 11 kil.; la com. Drăgugești, 7 kil. și la com. Sănduleni, 4 kil.

Tîrguluĭ (Iazul-), *iaz*, jud. Suceava, format de Șomuzul-Mare, maĭ la vale de Fălticeni, în suprafața de 50—60 fălcĭ. I se maĭ zice și lazul de-la-Morișcă.

Tîrguluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din Rîpa-Maluluĭ, com. Berevoești-Pămîntenĭ, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel, se unește cu pîrîul Ciocanul și formează Valea-Satuluĭ, care se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul comuneĭ Berevoești-Pămîntenĭ.

Tîrguluĭ (Plasa-). Vezĭ Tîrgul, plasă.

www.dacoromanica.ro

Tîrguluĭ (Rîul-), *rîŭ*. Izvoreşte din muntele Bătrîna, jud. Muşcel, com. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, primeşte de afluenţĭ aproape de izvor pe Cuca, din Păpuşa şi Rîuşorul, şi cîştigă o mărime ce intrece de 2 orĭ pe a rîuluĭ Argeşelul.

El udă comunele Lereşti şi Voineşti şi trece apoĭ în plaiul Nucşoara, udînd oraşul Cîmpulung, comunele Schitul-Goleşti, Mihăeşti, Valea-Popeĭ, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni şi se varsă în rîul Doamna, la comuna Colibaşi, plasa Rîurile.

El primeşte pe dreapta rîul Bratia, din jos de Băjeşti, şi rîul Bughea, în dreptul cătunuluĭ Furnicoşi, comuna Mihăeşti.

Tîrîia, *rîŭ*. Izvoreşte din munţiĭ Polovragi, jud. Gorj, curge apoĭ prin jud. Vîlcea, de la N. spre S.-E., printr'o vale foarte îngustă şi adîncă pănă la Berbeşti, de unde începe a descrie un arc de cerc, apoĭ se îndreptează către S.-V. şi se varsă în Olteţul, pe stînga, puţin maĭ jos de comuna Colteşti.

Valea luĭ e populată, productivă şi viabilă. Acest rîŭ nu seacă vara. Fundul albieĭ conţine pĭetriş.

Udă comunele: Milostea, Greci, Mateeşti, Turceşti, Berbeşti şi Slăveşti.

Tîrîtul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, cătunul com. Andreaşi, aşezat pe rîul Rîmna, la poalele dealuluĭ Tîrîtul, în partea de E. a comuneĭ, la 8 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Andreaşi. Are o întindere de 600 hect., cu o populaţiune de 28 familiĭ, saŭ 124 suflete.

Tîrla-Berbeculuĭ, *munte* (1598 m. d'asupra Mărĭĭ Negre), situat la N.-V. de căt. Azuga, com. Predealul, jud. Prahova, şi servind de limită între jud. Prahova şi jud. Dîmboviţa.

Tîrleşti, *com. rur.*, plaiul Teleajen, jud. Prahova, situată pe văile Zeletinul şi Gogeasca, la 48 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ, iar la S., V. şi N., cu moşiile moşnenilor Cărbuneştĭ, Ariceştĭ, Poseştĭ, Cătina şi Chiojdenĭ.

Se compune din două cătune: Tîrleşti şi Gogeasca, cu o populaţiune de 1181 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la 1860, deservită de un preot; o şcoală.

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu dulgheria, dogăria, zidăria şi rotăria.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 119 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile Florească, Cărbuneşti şi Homoriceanul, dîndu-li-se 243 hect. Eĭ posedă: 16 caĭ, 100 vacĭ, 266 boĭ, 50 capre, 400 oĭ, 250 porcĭ.

Are o suprafaţă de 1550 hect.

In raionul comuneĭ se găsesc localităţĭ cu piatră de moară şi pietriş pentru şosele, iar pe Valea-Săracă se găsesc cărbunĭ de pămînt.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e de 2300 leĭ 88 banĭ.

Prin comună trec două şosele: şoseaua judeţeană ce vine din spre Văleni şi comunică cu plaiul Buzaŭ, şi şoseaua peste muntele Predvalea, ce o pune în comunicaţie cu com. Cărbuneşti.

E brăzdată de dealurile: Şindrileĭ, Valea-Săracă, Malul-Lung, Croitorari, Borşari şi Coasta-Voiculuĭ. Piscurĭ: Valea-Seciĭ, Vîrful-Şindrileĭ, Vîrful-Mare şi Vîrful-Mic, Malul-Lung, Neacşuluĭ, Tofiluluı, Păunuluĭ, Poeniţeĭ, Dulbanuluĭ, Feligeĭ, Zboilor, Bineluĭ şi Predvalea cu plaiul Hoţilor. Pe aceste plaiurĭ se află pădure şi locurĭ de păşune.

Poienĭ maĭ principale are: Păunul, Ursoaia, Valea-Săracă, Poiana-Ascunsă, Plopiĭ, Fundătura, Mărcarĭ, La Cărbunarĭ şi Fungul-Gîrleĭ.

E străbătută de gîrlele Zeletinul, Gogeasca şi de văile: Seaca, Săraca, Fintîneĭ şi Tîrleşti. Gîrla Zeletinul o udă de la N. la S., în toată lungimea eĭ.

Tîrleşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrleşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Tîrnauca, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeĭ Herţa, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Probotești şi Tîrnauca, cu reşedinţa primărieĭ în satul Tîrnauca. Are o populaţie de 1017 familiĭ, saŭ 4093 suflete; 4 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 6 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; maĭ multe iazurĭ şi 15 pogoane de vie.

Vite marĭ cornute 1796, oĭ 1084, caĭ 153 şi porcĭ 2555.

Budgetul com. e de 6704 leĭ, 68 banĭ, la venitурĭ şi de 6482 leĭ, 58 banĭ, la cheltuelĭ.

Tîrnauca, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, comuna Tîrnauca, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 618 familiĭ, saŭ 2507 suflete.

Are 2 bisericĭ: una cu hramul Sf. Dimitrie, cam în centrul satuluĭ, de zid, şi făcută la 1812 de Zoe Sturza, cea-l-altă maĭ la o parte de sat, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn la 1773, de către proprietarul C. Potlog, deservite de 2 preoţĭ,

www.dacoromanica.ro

4 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; o şcoală; un spital numit Potlogescu, aşezat în vechia casă boerească a Sturzeştilor.

Pe moşie e o velniţă mare cu toate dependinţele eĭ; o moară şi două viĭ: una de 5 pog. lîngă satul Tîrnauca şi cea-l'altă de 10 pogoane, lîngă satul Proboteşti.

Pîraele ce trec pe moşie sunt: Georteanul, Obădari şi Petrovanul.

Piatră de construcţiĭ se află multă şi în marĭ blocurĭ.

Drum principal e acel de la Herţa la Mihăileni.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Herţa, Pomîrla, Culiceni, Fundoaia, Beceşti şi Hreaţca.

Proprietatea moşieĭ a fost a Mănăstireĭ Putna, din Bucovina, dăruită de Stefan-Vodă-cel-Mare, la 17 Martie 1479. De la 1785, s'a cumpărat de la Mănăstire de către Familia Potlog de la care trecu la familia Sturza; apoĭ a trecut într'alte mîinĭ.

Familia Sturza e, după uniĭ, originară din Valahia, unde este şi satul Sturzăniĭ (Sturzeşti) în jud. Dîmboviţa, şi unde Vlad-Vodă era din familia Sturzeştilor, după diploma latină a luĭ Mihail Apafi, Principele Transilvanieĭ, din 24 Februarie 1670, în care numeşte pe Vladislaŭ Turzo, Principe de Valahia.

După alţiĭ, familia Sturza este originară din Moldova, unde de secolĭ a fost în marĭ poziţiĭ sociale. Aşa:

La 1539, sub Stefan Lăcustă-Vodă, Sturza era mare Cămăraş, velit boer. («Fond. Relig. Pum.», p. 48).

La 1546, sub Petru Rareş-Vodă, Sturza era consilier Domnesc între veliţiĭ boerĭ. («Cron. Rom.» Melh., tom. 1, pag. 175).

La 1613, sub Stefan Tomşa-Vodă, Sturza era Hatman. («Letop. , tom. 1, pag. 236).

La 1672, Mateĭ Sturza măritată pe o copilă a sa cu Grigore Ghica-Vodă al Valahieĭ. («Let.», tom. 3., pag. 151.)

La 1709, sub Mihaĭ Racoviţă-Vodă, Ioan Sturza era Mare Postelnic şi consilier Domnesc («Cron. Huş.», pag. 163).

La 1757, sub Const. Mihaiŭ Racoviţă-Vodă, Const. Sturza vel Paharnic, era consilier Domnesc. («Cron. Huş.», pag. 249).

La 1782, sub Const. Dimitre Moruzi-Vodă, Ştefan Sturza era Vornic-Mare şi Scarlat Sturza, Mare Hatman («Cron. Huş.», pagina 331).

La 1799, sub Cons. Alex. Ipsilant-Vodă, Sandulache Sturza şi Grigoraş eraŭ Logofeţĭ Marĭ.

De la 1822, până la 1828 a fost Domnitor al Moldoveĭ, Ioniţă Sandu Sturza.

Mihail Gr. Sturza a domnit de la 1834 până la 1848.

Unul din descendenţi, Dimitrie Alex. Sturza, Secretarul actual al Academieĭ Romîne, a fost ministru sub Vodă Carol I la 1866, apoĭ în diferite rîndurĭ ministru şi prim-ministru.

Tîrnauca, *pădure*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com. Tîrnauca. Poartă diferite numirĭ: Boura, Ciocova, Comori, Huţa, Lozia-Neagră, Mălăiştea, Pietroasa, Piciorul-Pietreĭ, Poarta-Gristea, Stodola, Tinca şi Valea-Plopuluĭ. Toate aceste părţĭ, legate una de alta, formează împreună pădurea cea mare de pe Tîrnauca şi Proboteşti, în suprafaţă de 2860 hect.

Tîrnava, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Vîrvorul. Are o populaţie de 549 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1862; un schit, fondat la 1540 şi terminat la 1543 de Voivodul Constantin Basarab, deservit de un preot şi un cîntăreţ, ce slujesc şi la biserica din Fîntînelele.

Tîrnava-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, compusă din cătt.: Tîrnava-d. j., Comoara, Dandara şi cu Tunari saŭ Zgăidăracul, situate pe valea Cîlniştea, proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare aparţinea mănăstireĭ Zlătari; azĭ se arendează împreună cu Mereni-Mitropolieĭ cu preţul de 61000 leĭ.

E situată la 41 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ, şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o suprafaţă de 5100 hect., cu o populaţie de 2010 suflete; o biserică, în Tîrnava-d.-j., zidită de călugărĭ şi alta în Comoara, zidită la 1866, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Vite: 448 vite marĭ cornute, 250 caĭ, 1700 oĭ şi 520 rîmătorĭ.

Aci sunt 2 heleştae ce produc peşte.

Şoseaua judeţeană Giurgiu Piteşti trece prin Tîrnava.

Pădurea statuluĭ, de pe teritoriul Comoara, are o suprafaţă de 350 hect., şi e compusă din 2 trupurĭ: Crîngul-Hoţilor şi Pădurea-Turculuĭ.

Tîrnava-de-Jos, *cătun*, în jud. Vlaşca, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe Valea-Cîlniştieĭ şi proprietate a statuluĭ.

Are o suprafaţă de 1050 hect. şi se arendează cu Mereni-Stefeni.

In 1864, s'a dat la 60 locuitorĭ o suprafaţă de 153 hect.

Are o biserică, făcută în 1862 de către călugărĭ, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Tîrnava-de-Sus, saŭ **Botoroa-**

www.dacoromanica.ro

ga, *com. rur.*, compusă din cătunul cu acelaşĭ nume, situat pe apa Cîlnişte a, pl. Cîlnişte a, jud. Vlaşca, şi proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare, ţinea de mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ şi se compunea din trupurile Ieroslăvescu şi Vîlceni. Sub acest din urmă nume sunt trecute la Stat.

E situată la 60 kil. de Bucureşti, 45 kil. de Giurgiŭ şi la 20 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 3000 hect., cu o populaţie de 490 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1830, deservită de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ, constituind parohia Tîrnava-d.-s., împreună cu Tîrnava-d.-j, Comoara şi Tunari; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 532 caĭ, 410 boĭ şi vacĭ, 24 bivolĭ, 1526 oĭ şi capre şi 402 rîmătorĭ.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană care duce la Giurgiŭ.

Tîrnaveĭ (Valea-), *vale*, începe de pe cîmpia dintre moşiile Spătărei şi Alexandria, jud. Teleorman, din apropiere de Lacul-Simioaneĭ, formînd maĭ departe una şi aceiaşĭ vale cu Valea-Găuriciuluĭ.

Spre sfîrşitul săŭ, Valea-Găuriciuluĭ este maĭ tot-d'a una plină de apă, atît din ploĭ cît şi, maĭ ales, din izvoarele dealurilor pe sub care trece.

Tîrnova, *sat*, jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Filioara; se maĭ numeşte şi Pîrîul-Tîrnova.

Tîrnova, *culme de munte*, jud. Vîlcea. Porneşte din muntele Bobul, tot din Culmea-Parîngului, însă pe partea de N, se îndreptează către N.-E. şi merge pănă în apa Lotriţa.

Are ca pisc maĭ înalt muntele Tîrnova şi Turcina.

Tîrsa, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul d.-j., ţinînd de com. rur. Cosovăţul-de-Motru.

Tîrsa, (Steagul, Piatra - Drahneĭ, Dealul-Vieĭ, Pesculuĭ, Surupăturile, Capul - Stoguluĭ, Feregăi, Malul-Stoiceşti), *şir de dealurĭ*, prelungindu-se din poalele munţilor Arnota, jud. Vîlcea, mergînd prin centrul com. Costeşti, plaiul Horezul, între rîurile Bistriţa şi Costeşti, pănă se pierde aproape de împreunarea acestor două rîurĭ. Este brăzdat de cîte-va văĭ: Valea-Gălbezeĭ, care ia naştere de sub dealul Tîrsa şi merge spre E, vărsîndu-se în dreapta rîuluĭ Costeşti; Valea-Cărămideĭ, care ia naştere de la N. pisculuĭ Stogul-Mare, vărsîndu-se în rîul Costeşti pe partea dreaptă; Valea-Prodoeştilor şi Valea-Popeĭ, ce izvoresc din vîrful Stogul-Mic şi merg spre E. de se varsă în dreapta rîuluĭ Costeşti. De la N. spre S. sunt următoarele piscurĭ: Piscul-Vieĭ, Cu-Perĭ, vîrful Stogul-Mare, Stogul-Mic, Cu-Plopĭ, Curăturile, Izvorul, Rugilor, Mlacilor, Coastele-Pivelor, Muşeĭ şi Muşceilor.

Cîmpiile de pe coama şi poalele acestuĭ şir de dealurĭ, luate în ordine de la N. spre S., sunt: Cîmpia Drahneĭ, Glodul, Fînaţa, Vărniţilor, Liciuluĭ, Zachărieĭ, Ghiorghioi, Luncilor, Cîrsteĭ, Basarab, Văgăuna, Prejurelul, Tîrseĭ, Stoguluĭ şi Mlăcilor.

Tîrseni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. E situat la N. com. Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi străbătut de şoseaua comunală care leagă com. Purcăreni cu Dîrmoneşti, spre N.

Are o populaţie de 230 locuitorĭ.

Tîrşi. Vezĭ Brănişteni-d.-s, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s.

Tîrzia, *sat*, pe moşia şi în com. Boroaia, jud. Suceava, aşezat pe albia pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 289 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Vasile şi Sf. Maria-Mică, clădită de călugărĭĭ mănăstireĭ Rîşca, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 10 pălmaşĭ şi 35 codaşĭ, stăpînind 143½ fălcĭ. In 1879, s'aŭ împroprietărit 5 însuraţeĭ cu 15 fălcĭ, iar în 1889, aŭ cumpărat 15 locuitorĭ cîte un lot mic a 5 hect.

Tîrzieni ăaŭ **Tîrzeni**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., comuna Valea-luĭ-Ion, situat pe pîrîul Vrabie şi pe dealul Obcina.

Are o populaţie de 129 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, vechie, zidită de enoriaşĭ pe la 1760; 3 cîrciumĭ.

Vite: 14 caĭ, 247 vite marĭ cornute, 364 oĭ şi 23 porcĭ.

Tîrziĭ, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, pe deal şi văĭ. E formată din satele: Gura-Crasneĭ, Pîhna, Petrileşti, Sodolul, Stana şi Tîrziĭ, cu o suprafaţă cam de 6294 hect. şi o populaţie de 846 suflete.

Are: o şcoală; 2 biserici şi 1 iaz.

Vite: 838 vite marĭ cornute, 1396 oĭ, 97 caĭ, 65 capre şi 306 porcĭ.

De-a lungul comuneĭ pe partea de V. trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană, iar pe partea de S.-V., calea

www.dacoromanica.ro

ferată Vasluiŭ-Bîrlad şi calea naţională.

Tot pe partea de S.-V. e udată de pîraiele Lohanul şi Crasna şi de rîul Bîrladul, pe o întindere cam de 5 kil.

Tîrziĭ, *sat,* în centrul com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, pe valea cu acelaşĭ nume, înconjurat de dealurĭ, afară de partea vestică unde se întinde şesul Lohanuluĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 404 suflete; o şcolă, înfiinţată în 1884; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Pe partea de V. a satuluĭ trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană. Este udat de pîraiele Lohanul şi Crasna, pe marginea moşieĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Toaba-Tepe, *vîrf de deal,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Şiriul, aşezat pe culmea dealuluĭ Şiriul. Are o înălţime de 164 m., cu care domină satele Şiriul şi Muslu şi drumurile comunale Şiriul-Dulgherul şi Muslu-Cartal-Seleuşul. E situat în partea sudică a plăşeĭ şi cea nordică a comuneĭ, la 2 1/2 kil. spre N.-E. de cătunul Şiriul şi la 4 kil. spre E. de căt. Muslu. Este acoperit peste tot cu verdeaţă şi a fost punct trigonometric de observaţiune de rangul al III-lea.

Toaca, *munte,* jud. Muşcel, la N. de Cîmpulung şi ale căruĭ poale le udă rîul Bughea.

Toaca (Muntele-), *munte,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Dăngeşti, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 4083 pog.

Toader (Movila-luĭ-Moş-), *movilă* artificială, în jud. şi plasa Constanţa, pe teritoriul com. rur. Pazarlî şi anume pe acela al satuluĭ săŭ Seremet, situată în partea nordică a plăşeĭ şi cea nord-estică a comuneĭ, la 2 1/2 kil. spre N. de satul Seremet. Are 88 m. înălţime şi domină satul Seremet şi drumurile comunale Seremet-Tocsof şi Pazarlî-Cogealac (jud. Tulcea).

Tochile, *sat,* făcînd parte din com. Burdusaci, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ. E situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Zeletinul, în partea de N.-V. a comuneĭ, şi la 3 kil. 200 m. de Burdusaci, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 136 suflete, care locuesc în 40 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 141 hect.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri de lemn şi 3 de fer; 21 boĭ, 50 vacĭ, 2 taurĭ, 4 caĭ, 2 ţepe şi 18 oĭ.

E străbătut de două drumurĭ: unul venind din şoseaua judeţeană şi cel-l'alt din satul Burdusaci.

Tocila, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani, situat pe costişa dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 223 suflete.

Tocila, *cătun,* al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 19 case.

Tocileasa, *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Măgura, formată din Tocileasa-Mare şi Tocileasa-Mică. Ambele încep de la Piscul-cu-Bolovanĭ şi, după ce se reunesc sub numele de Tocileasa, se scurg în rîul Buzăul.

Tocileni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Tîrgul, pe coasta de deal în stînga iazuluĭ Zosînul şi pîrîuluĭ Sicna, în partea de E. a comuneĭ Băluşeni. Are o suprafaţă de 675 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 347 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 120 boĭ şi vacĭ, 8 caĭ, 120 oĭ şi 230 porcĭ.

Tociloasa saŭ **Doruşanul**, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, aşezat pe pîrîaşul Varniţa, la 5700 m. de satul Ungureni. Are o populaţie de 221 suflete.

Tocsimiul, *movilă,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sabandgia. In jurul luĭ se încrucişează hotarele comunelor Agi-Ghiol, Congaz şi Sari-Chioi. Este naturală şi acoperită cu verdeaţă. Are o înălţime de 115 m., dominînd valea Cozangia şi drumurile comunale Congaz-Sari-Chioi şi Agi-Ghiol-Zebil.

Tocsof, *com. rur.,* în jud. Tulcea, aşezată în partea de S. a jud. şi a plăşeĭ Istruluĭ, pe un afluent al pîrîuluĭ Casimcea.

Se mărgineşte: la N. cu com. Beidaut; la V., cu com. Casimcea; la S., cu com. Pazarlî (din jud. Constanţa) şi la E., cu com. Cogelac.

Dealurĭ maĭ însemnate sunt: Iuci-Tepe-Bair (185) m., la N.-V.; Chiuciuc-Chioi-Bair, al căruĭ vîrf Apti-Iuc are 178 m., la V.; Taşlî-Cula, la V.; Cara-Tepe-Bair (170 m.), Chelingec-Bair (185 m.), Chirişlic-Bair (135 m.), Seremet-Bair (128 m.), toate de natură stîncoasă, la S.; Caşcalîc-Bair, cu vîrful Biuiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), la E.; Rîmniculu-Bair, cu 6 vîrfurĭ de peste 200 m.,

www.dacoromanica.ro

Sarîm-Iuc (206 m.), la N.-E.; Zîmdam-Bair (197 m.), la N.; toate sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, parte artificiale, parte naturale.

Apele care udă com. sunt: pîrîul Casimcea saŭ Taşăul la S. şi afluenţiĭ săĭ pe stînga: pîrîul Rîmnicul-Dere, format din văile Curt-Balîc şi Sari-Ghiol-Dere, unit apoĭ cu pîraiele Curu-Dere şi Sari-Ghiol-Dere, la N. şi N.-E.; alt afluent, valea Cuiu-Culac, unită cu Taşlî-Culac, la S., trecînd şi prin satul Tocsof.

E formată din cătunele: Tocsof, reşedinţa, la S., pe pîrîul Cuiu-Culac saŭ Tocsof; Chirişlic, la 4 kil. spre S., pe malul stîng al pîrîuluĭ Casimcea; Culelia, la 6 kil. spre N., pe malul stîng al pîrîuluĭ Rîmnicul; Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j., la 7 şi 8 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Rîmnicul-Dere.

Are o suprafaţa de 15318 hect., cu o populaţie amestecată de 500 familiĭ, saŭ 2010 suflete; 2 bisericĭ, una în Tocsof, cu hramul Sf. Paraschiva, şi ceal'altă în Rîmnicul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae; 2 şcolĭ.

Locuitoriĭ posedă: 312 pluguri; 8831 cape de vite; 44 morĭ de vînt; 5 cîrciumĭ şi 2 băcăniĭ.

Budgetul com. e la venituri de 12200 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 10500 leĭ.

Posedă căĭ comunale care duc la satele învecinate, Cogelac, Casimcea, şi prin cătunele comuneĭ.

Tocsof, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. de reşedinţă al com. Tocsof, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tocsof, la locul de întîlnire al văilor Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac.

Are o întindere de 1200 hect., cu o populaţie compusă din Bulgarĭ, Turcĭ, Tătarĭ şi Romînĭ.

Tocsof, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair; se întinde spre E., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ; din el se desface Taşlî-Culac, şi îşĭ iaŭ naştere pîraiele Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac. Este întretăiat de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc de la Tocsof la Rîmnic, la Iuan-Ceşme şi Cogelac. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ.

Tocsof, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Tocsof. Este format din două văĭ: Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac, care se unesc lîngă satul Tocsof, prin care trec, şi se varsă în pîrîul Casimcea, pe partea stîngă, brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Malurile sale sunt înalte şi rîpoase.

Todirelul, *sat*, jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, spre E de satul Ciurea şi la 3 kil. peste şesul Tinoasa, aşezat pe dealurile Todirelul şi Popa-Vasile.

Are o populaţie de 78 familiĭ, saŭ 321 suflete, parte Ţiganĭ, foştĭ robĭ de aĭ mănăstireĭ Bîrnova, şi parte Romînĭ.

Vite: 258 vite marĭ cornute, 120 oĭ, 30 caĭ şi 27 rîmătorĭ.

Todireni, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe Valea-Jijieĭ, Valea-Sicneĭ şi dealurile din dreapta şi stînga Jijieĭ. E formată din satele: Cobiceni, Hlipiceni şi Todireni, cu o suprafaţă de 85374 hect. şi o populaţie de 545 familiĭ, saŭ 1878 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 1 şcoală; 6 cîrciumĭ; 9 iazurĭ şi 1 moară de apă pe Sicna.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate.

Vite: 3900 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 3676 oĭ şi 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ are la venituri 8412 leĭ, 70 banĭ, şi la cheltuelĭ, 8336 leĭ.

Este udată de rîurile Jijia şi Sicna, care confluează ambele la Hlipiceni.

Este străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi de o şosea.

Todireni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Todireni, pl. Jijia, jud. Botoşani, situat pe coasta de E. a culmeĭ ce se prelungeşte între pîraiele Cozancea, Jijia şi Sicna.

Teritoriul moşieĭ e deluros şi întins. Moşia aparţine Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi şi are o suprafaţă de 7278 hect., cu o populaţie de 229 familiĭ, saŭ 679 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, făcută de Visternicul Sturza, vechiul proprietar al moşieĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 992 boĭ şi vacĭ, 71 caĭ, 3691 oĭ şi 280 porcĭ.

Todireni, *sat*, în partea de S. a com. Ivăneşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Chetrosul şi pe coasta dealuluĭ Todireni, pe o suprafaţă de 917 hect. şi cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 25 suflete.

Todireni, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. de satul Stăniţa şi la 2 kil. de el. Are o populaţie de 165 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Se face aci iarmaroc la 15 August.

Se maĭ numeşte şi Todireni-

www.dacoromanica.ro

Răzăşĭ, spre deosebire de satul Cichirdic, care maĭ poartă şi numele de Todireni-Sturzeĭ. El forma maĭ înainte de 1886, împreună cu satele Cichirdic (Todireni-Sturzeĭ), Pietrele, Tarniţa şi Veja, o com. seperată, care purta numele de com. Todireni.

Todireni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, căt. Todireni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Rediul (10,1 kil.) şi Zlătunoaia (13,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 56m,50. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 31757 leĭ, 50 banĭ.

Todireni-Răzeşi, *numire ce se dă satuluĭ* Todireni, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireni-Sturzeĭ, *numire ce se dă satuluĭ* Cichirdicul, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 49 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ, situată între rîul Bîrladul şi pîrîul Şacovăţul.

E formată din satele: Todireşti, Balica, Coticul şi Hucul, pe o suprafaţă de 2907 hect., cu o populaţie de 249 familiĭ, saŭ 946 suflete.

Comerciul se face de 7 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 881 vite marĭ cornute, 118 caĭ, 2000 oĭ, 55 capre şi 162 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1875 leĭ, şi la cheltueli, de 1847 leĭ, 45 banĭ.

Todireşti, saŭ **Călugăreni**, *căt*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Văscani, formînd un sat cu Băluceşti.

E străbătut de pîrîul Ciumalul.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 14 fălcĭ, cu o populaţie de 213 suflete.

Moşia, proprietate a statuluĭ, are 108 hect., din care 58 hect. pădure şi restul cultivabil.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 17 locuitorĭ, cu 44 fălcĭ.

Are o şcoală mixtă; o biserică, în sinodicul căreia citim: «Biserica, cu patronul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, din satul Todireşti, a com. Ruginoasa, este construită din vechime, de cine şi la ce an nu se ştie. Se zice a fi fost înfiinţată ca schit pentru călugărĭ ce ţinea de mănăstirea Zagavia...» E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Todireşti, *sat*, în centrul com. Todireşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 1933 hect. şi cu o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 385 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot.

Vite: 553 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 119 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Todiriţeni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamţuluĭ.

Tofanari, *insulă*, pe Dunăre, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Dăeni, situată la V. plăşeĭ şi comuneĭ, în faţa satului Dăeni şi la S. ostrovuluĭ Dăeni. Are o suprafaţă de 10 hect. şi e acoperită cu sălciĭ şi richite.

Toflea, *sat*, făcînd parte din com. Brăhăşeşti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat la 1 kil. de reşedinţa com., într'o vale, şi înconjurat de dealurile: Brăhăşeştilor la V. şi Toflea la E. Este străbătut de pîrîul Toflea.

Are o suprafaţă de 1781 hect., cu o populaţie de 956 suflete; o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 19 pluguri de fier, 26 de lemn, 2 maşinĭ de secerat, 1 de bătut porumb şi 1 de vînturat; 84 boĭ, 160 vacĭ, 2 taurĭ, 45 caĭ, 28 ţepe, 4 armăsarĭ, 300 oĭ şi 60 capre.

Este pus în comunicaţie cu satele dimprejur prin maĭ multe drumurĭ naturale şi o şosea comunală.

Togeni, *numire veche a satuluĭ* Hagieni, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Tohani, *plasă*, în partea de S.-V., a jud. Buzaŭ, limitată la N. de plaiul Buzăŭ şi pl. Sărata, la E. de pl. Cîmpuluĭ, la S. de jud. Ialomiţa şi la V., de jud. Prahova.

E formată din 18 comune, dintre care Mizilul e urbană, iar Amarul, Baba-Ana, Boldeşti, Breaza, Cotorca, Finţeşti, Găgeni-Vintileanca, Glodeanul-Cîrlig, Glodeanul-Sărat, Glodeanul-Siliştea, Jugureni, Mihăileşti, Năeni, Pietroasa-d.-j., Pietroasa-d.s., Tohani şi Vispeşti sunt rurale, avînd 57 de cătune şi 12 subdiviziunĭ.

Are o suprafaţă de 89823 hect., cu o populaţie de 29560 locuitorĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: 68 moşiĭ şi 9 pădurĭ, parte ale statuluĭ, parte particulare şi parte ale celor 38 cete de moşneni aflaţĭ în plasă. Terenul e şes, accidentat puţin în partea de N., de munţiĭ Istriţa şi Strihani cu ramificaţiile lor.

www.dacoromanica.ro

E udată de pîraiele Sărata şi Istăul, de văile Tohăneanca, Năeanca şi Pietroasa; are lacurile: Amarul, Boldeşti, Colţăneni, Cufuritul, Glodeanul, Mărgineanul şi Mihăileşti.

Are 18 şcolĭ rurale, 2 şcolĭ primare în com. Mizil; 38 bisericĭ, cu 37 preoţĭ, 1 diacon, 39 cîntăreţĭ şi 23 paracliserĭ; 193 cîrciumĭ; 1 moară de apă, 1 făcău, 9 morĭ de aburĭ, 4 căşerĭĭ, 32 stîne şi 5 fabricĭ.

Vite: 10552 boĭ, 4922 vacĭ, 2032 viţeĭ, 94 bivolĭ, 104 bivoliţe, 3196 caĭ, 1941 ţepe, 559 mînjĭ, 32980 oĭ, 300 capre, 39 asinĭ şi 6514 porcĭ.

Sunt 8 tîrgurĭ, dintre care maĭ principal e Drăgaica, de la Mizil.

Căĭ de comunicaţie sunt: linia ferată şi şoseaua naţională în partea de N.; şoselele vecinale: Mizil-Cotorca, Mizil-Jugureni şi Mizil-Pietroasa; şoselele comunale: Mizil-Boldeşti, prin Baba-Ana, Jugureni-Pietroasa, prin Finţeşti, Năeni şi Breaza, Vintileanca-Săhăteni, etc.; precum şi parte din şoseaua judeţiană Buzău-Urziceni, la care se pot adăoga maĭ multe drumurĭ naturale, dintre care maĭ însemnate sunt Drumul-Sării şi Drumul-Oilor.

Pănă la 1844, a ţinut de desfiinţatul judeţ Săcueni. In urmă, satele ce compuneau acest judeţ aŭ trecut, parte la jud. Buzău, parte la jud. Prahova.

Tohani, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Tohani, situată pe ambele malurĭ ale văiĭ Tohăneanca, la 43 kil. de oraşul Buzău, şi la 12½ kil. de Mizil.

E formată din cătunele Gura-Vaduluĭ, Tohani, Tohăneanca, şi Valea Scheilor, cu subdiviziunile lor.

Are o suprafaţă de 3024 hect., cu o populaţie de 2020 locuitorĭ; 1 şcoală primară rurală mixtă în căt. Tohani; 7 bisericĭ, cu 5 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; 12 cîrciumĭ.

Terenul este accidentat de muntele Strihani şi nenumărate dealurĭ acoperite cu viĭ, dintre care maĭ renumite sunt Dumbrava, Drăgaica şi Vîrful-Uţiĭ.

Căĭ de comunicaţie are şoseaua vecinală Mizil-Jugureni şi drumul La-Bobocĭ pe Valea-Scheilor.

Vite: 754 boĭ, 201 vacĭ, 76 viţeĭ, 4 bivolĭ, 46 caĭ, 19 ţepe, 5 mînjĭ, 1120 oĭ şi 419 porcĭ.

Budgetul com. e de 6720 leĭ.

Ca locurĭ de văzut sunt: Băile Bobocĭ, In-vîrf-la-Oltenĭ, unde se află ruinele crameĭ luĭ Brîncoveanu, Vîrful-Guleĭ şi Vîrful-Uţiĭ, de unde se desfăşură o frumoasă privelişte.

Comuna e vechie şi a fost mult timp reşedinţă a plăşeĭ Tohani. Primiĭ eĭ locuitorĭ sunt coloniĭ aduse din satul Tohani, din Transilvania, care 'i aŭ şi dat numele. Satele aflate pe teritoriul acesteĭ comune la începutul secoluluĭ eraŭ: Tohani, Tohăneanca, Văden (Gura-Vaduluĭ) şi Valea-Dealuluĭ (Valea-Scheilor).

Tohani, *cătun* de reşedinţă al com. Tohani, jud. Buzău, cu 500 locuitorĭ, 146 case şi multe crame. Are subdivizia Tirchileşti.

Tohani, *moşie*, în jud. Buzău, com. Tohani, proprietate a moşnenilor Tohănenĭ. Are 940 hect., cea maĭ mare parte vie.

Tohăneanca, *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzău, cu 660 locuitorĭ şi 177 case; are subdiviziile: Perşunari şi Ungureni.

Toiaga, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuţa. Are o populaţie de 399 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe. E aşezat pe dealul Toiaga.

Tojanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Spulberul, aşezat pe pîrîul Zăbala, în sus de cătunul Paltinul.

Are o populaţie de 245 suflete şi 60 case.

Tolanul, *munte*, în plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. de com. Cernădia şi la S. de muntele Florile-Albe.

Toloşmanul, *vale*, judeţul Tulcea, în partea S.-V. a plăşeĭ Măcin şi E. a comuneĭ Picineaga. Se formează pe teritoriul comuneĭ, se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S. spre N, taie drumul comunal Picineaga-Jaila şi după 2 kil. se aruncă în Valea-Cerna, pe stînga, ceva maĭ jos de Satul-Nou.

Toma (Movila-luĭ-Moş-), *movilă*, jud. Tulcea, în partea N. a plăşeĭ Isaccea şi cea centrală a com. Luncaviţa, pe una din prelungirile N. ale dealuluĭ Gîlmele-Inşirate. Are 92 m.; e acoperită cu verdeaţă şi domină satul Rachel şi drumul judeţean Măcin-Isaccea, pe o mare întindere.

Tomeasca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, com. Glîmbocelul, pl. Podgoria, avînd, împreună cu trupurile Goleasca, Băneasa, Dinuleasa, Cîlceasca, Gherăsoaia, Chiricească şi Chiţeasca, o întindere de 1350 hect., compuse din stejar, fag, carpen, jugastru, plop şi frasin.

Tomeni, *cătun*, al comuneĭ Pociovalişteа, pl. Novaci, jud. Gorj,

www.dacoromanica.ro

situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă de 400 hect, cu o populaţie de 65 familiĭ, saŭ 290 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 8 morĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 280 vite mariĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 80 capre, 120 porcĭ.

Comunicaţia în cătun cu comuna sa se face prin drum ordinar.

Tomeni (Ostrovul, Ţigănia), *cătun*, al com. Greci, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situată spre E., la confluenţa Oltişoruluĭ cu Oltul. Are 250 locuitorĭ.

Tomeşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Codrul, jud. Iaşi, aşezată pe dealurĭ şi văĭ. E formată din satele: Tomeşti, Goroni, Chicirea şi Osoiul, pe o întindere de aproape 6006 hect. şi cu o populaţie de 579 familiĭ, saŭ 2767 suflete.

Vite: 2242 vite mariĭ cornute, 1910 oĭ, 322 caĭ şi 690 rîmătorĭ.

Pe marginea de N.-E. a comuneĭ trece şoseaua naţională Ţuţora şi calea ferată Iaşi-Ungheni.

Are 3 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ.

Teritoriul comuneĭ a fost pendinte de mănăstirea Golia şi, după secularizare, a devenit proprietatea statuluĭ, care l'a dat comuneĭ Iaşĭ în contul datorieĭ de 10 milioane.

Budgetul comuneĭ e de 10809 leĭ, 8 banĭ, la venitурĭ şi de 10284 leĭ, 52 banĭ, la cheltuelĭ.

Tomeşti, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Tomeşti, spre S.-E. de oraşul Iaşi, la 8 kil., situat într'o înfundătură a dealurilor Blănarul, Păun, Opinca şi Murgul.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 745 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, înfiinţată în 1865.

Vite: 496 vite mariĭ cornute, 269 oĭ, 114 caĭ şi 278 rîmătorĭ.

Pe marginea satuluĭ, la N.-E., trece şoseaua naţională Iaşi-Ţuţora, iar prin mijlocul satuluĭ, şoseaua judeţeană Iaşi-Fălciŭ.

Peste apa Bahluiuluĭ, pe malul stîng şi în faţa satuluĭ Tomeşti, se află satul Hulboca, ce se zice că maĭ din nainte se numea Tomeşti (V. Hulboca, sat).

Tomeşti, *cătunaş*, făcînd parte din com. Urlueni, jud. Teleorman. (Vezĭ Urlueni, com. rur.).

Tomeşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Bogeşti, spre N.-E. de satul Bogeşti. Are o populaţie de 452 locuitorĭ.

Tomeşti-Ciolac, *sat*, în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 132 suflete.

Maĭ nainte se numea Tomeşti-Fotea.

Locuitoriĭ posedă: 300 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 125 oĭ şi 40 porcĭ.

Tomeşti-Vîrnăvoaia, *sat*, în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 160 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 21 oĭ şi 25 porcĭ.

Tomnaticul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, avînd 1604 m. altitudine.

Tomozeiul, *sat*, făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de S. a com., la V. de pădurea Cuibăreşti, pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1795 de un călugăr Tomozeiŭ şi rezidită la 1830.

Viile ocupă 10 hect., fineţele 32 hect., păşunile 40 hect., iar vatra satuluĭ 30 hect.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 45 boĭ, 72 vacĭ, 3 caĭ, 8 ţepe, 2 armăsarĭ, 64 oĭ; 60 stupĭ; 2 pluguri de fer şi 18 de lemn; 3 morĭ de vînt.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Tomşa, *sat*, în com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Tomşani, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 3 cătune: Tomşani, Bogdăneşti şi Modîrceni, situată pe rîul Bistriţa, la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele Petrari-d.-s., Măldăreşti, Foleşti-d.-s. şi Costeşti.

Moşia s'a vîndut de veçĭ locuitorilor.

Are o suprafaţă de 1290 hect., cu o populaţie de 740 locuitorĭ; 3 bisericĭ: una în Tomşani, fondată, după cum se vede într'un pomelnic, la anul 7339, ctitorĭ fiind jupîn Păun Dan şi cu Miliţa, soţia sa şi reparată în aniĭ 1853 şi 1890; o alta în Bogdăneşti, fondată la 1812, ctitorĭ fiind Niculae Leca şi Bădică Chiceanu, şi reparată la 1890, şi a treia în Modîrceni, fondată la 1810 de Anghel Chiceanu; o şcoală.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 200 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 600 hect. pămînt pe moşia Tomşani şi

www.dacoromanica.ro

pe moşia Bogdăneşti, pendinte de mănăstirea Arnota.

Are o suprafaţă de 1200 hect.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 1000 leĭ anual.

Şoseaua judeţeană Horezul-Băbeni înlesneşte comunicaţia cu comunele Floreşti-d.-s., Horezul şi Costeşti (Bistriţa). Şoseaua comunală (din şoseaua judeţeană) trece pe lîngă şcoală şi biserică.

E brăzdată de dealurile: Groştina, Măgura şi Dealul-Inalt, şi udată de văile: Rîpilor, Rudăreşti, Neagoteĭ şi Modărieĭ.

Tomşani, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, cătunul com. Mărunţişul.

Tomşani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tomşani, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Tomşani, *sat* şi *moşie* a statuluĭ, făcînd parte din com. rur. Tomşani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Tomşeanca, *sat,* cu 40 familiĭ şi 115 suflete, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Ioneşti.

Tomuleasca, *loc şes,* în lunca Siretuluĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Ionăşeşti. Pe acest şes a existat vechiul sat Tomuleşti care, din cauza deselor inundăriĭ ale Siretuluĭ, s'a distrus.

Tomuleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Alimăneşti-Poenari.

Toancele, *strîmtoare între munţi,* prin care trece Bistriţa, jud. Suceava. «Strînsă între doĭ munţiĭ înalţiĭ şi stîncoşi, printre carĭ abia străbate lumina zileĭ, Bistriţa spumegă aci ca şi cînd ar curge pe o albie de foc. Valurile gem cu o turbare nespusă şi miĭ de stîncĭ ĭes ascuţite din sînul Bistriţeĭ înspumate. Vaĭ! de plutaşul care n'o şti să cărmuească pluta pe acolo! Cînd nevoia îl sileşte să treacă prin Toancele, el se pregăteşte ca de războiŭ; cearcă maĭ întîĭ cîrma, cercetează toate legăturile grinzilor, pentru ca să se încredinţeze dacă nu e vre o zmintealĕ; îşĭ suflecă mînecele şi-'şĭ face semnul crucii.

«Cum a întrat pluta în Toance, torentul a şi luat-o într'un vălmăşag de spume, şi, purtată ca o scoĭcă pe crestele valurilor, ea s'afundă, se ridică, se sfăşie şi se frămîntă într'o luptă nesfîrşită, şi e de ajuns o singură greşală de lopată, pentru ca dintr'însa să nu maĭ rămîe de cît ţăndăriĭ». (N. Gane, «Nuvele»).

Tonea, *com. rur.,* pl. Borcea, jud. Ialomiţa, situată între oraşul Călăraşi şi com. Roseţi-Volnaşi.

Se compune din satele: Tonea, Cadîna, Roseţi-Clăcaşi şi Gambeta şi din cătunele (tîrlele): Nacul, Sîrbi, Căprăreasa, Budulea, Puţul-din-Grind, Potîrnichea, Mănucul, Ceacănul, Nisipul şi Prodanul, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Tonea.

Are o populaţie de 1483 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ, cu 2 preoţiĭ şi 4 dascălĭ.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafaţă de 28917 hect., se întinde din Dunăre spre N., pe cîmpul Bărăganul, şi coprinde 12 moşiĭ, din care două sunt proprietăţi ale statuluĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţiĭ 321 locuitorĭ; în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 230; neîmproprietăriţiĭ se maĭ află 140.

Pe teritoriul comuneĭ curg: Dunărea şi Borcea, precum şi braţele (privalele): Bogdanul, Costache, Popa-Vlad, Camniţa şi Nica. Lacurĭ sunt: Lupul, Bălanul, Rotundul, Geabalacul, Strîmbul, Zatonul, Albina, Şlăboviţa, Saragul şi Plosca.

Prin satul Tonea trece şoseaua judeţeană Călăraşi-Roseţi-Volnaşi.

Pe cîmpul Bărăganul s'a plantat de stat, pe 250 hect. din teritoriul comuneĭ, pădure de salcîm.

Tonea, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al braţuluĭ Borcea, la 5 kil. spre E. de oraşul Călăraşi.

Aci este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 330 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Prin sat trece calea judeţeană Călăraşi-Roseţi-Volnaşi.

Toneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Sîmbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 400 locuitorĭ.

Tonţi, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Drăgăneşti, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul stîng al Rîsceĭ.

Are o populaţie de 139 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Impăraţiĭ Constantin şi Elena, clădită din lemn de N. Beldiceanu, la 1852, deservită de preotul din Şoimăreşti şi 2 dascălĭ; icoanele şi catapeteazma acesteĭ bisericĭ s'aŭ adus în anul înfiinţăreĭ de la prima biserică din Fălticeni, Sf. Ilie.

Drumurĭ principale sunt: la Drăgăneşti (1674 m.) şi la Şoimăreşti (1226 m.).

www.dacoromanica.ro

Topa-Asler, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi şi anume pe acela al satuluĭ său Malcoci, coprins între dealurile Cişme-Bair şi Turla-Mezarlîc-Bair şi înconjurat de toate părţile de satele Becter, Chioseler, Borungea, Şarapcea-Caraci şi Malcoci; are o direcţie de la N. către S. şi este situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de N.-E. a comuneĭ; este acoperit cu verdeaţă şi puţine păduriĭ.

Topalul, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea N.-V. a judeţuluĭ, la 77 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, reşedinţa judetuluĭ, şi în partea meridională a plăşeĭ, la 22 kil. spre S.-E. de oraşul Hîrşova, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Ghizdăreşti, la 5 kil. spre N.; Siriul, la 6 kil. spre N.-E.; Taş-Punar, la 7 kil. spre S.-E. şi Seimeni-Marĭ, la 5 kil. spre S.

Se mărgineşte la N. cu com. rur. Ghizdăreşti, de care se desparte prin pîrîul Cechirgea şi valea Tichileşti; la E., cu comunele rurale Siriul, despărţindu-se prin dealul Erchesec şi Taş-Punar (pl. Medjidia), separându-se prin dealul Zăvol-Bair şi Pînar-Bair; la S., cu com. Seimeni-Marĭ de care o desparte dealul la Movila-Greculuĭ şi Valea-Mare; iar la V., cu jud. Ialomiţa, de care se desparte prin fluviul Dunărea.

Relieful său este în general accidentat, însă înălţimele nu se ridică mult asupra niveluluĭ Dunăreĭ. Prelungirile şi ramificaţiunile V. ale dealurilor: Erchesec (189 m.) la E., Zăvol Bair (126 m.) la S.-E.-E., Pînar-Bair (116 m.) la S.-E., brăzdează com. de la V. la E.; dealul Olacul (125 m.), prelungit spre S.-V. cu platoul Silnişte a, brăzdează com. în partea N. şi N.-E. Dealurile sunt acoperite cu păşunĭ întinse, fîneţe şi bogate semănăturĭ.

Movilele sunt parte naturale, parte artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

E udată de Dunăre la V., pe o distanţă de 22 kil. Veriga, un braţ al Dunăreĭ, începînd de lîngă Topal şi pănă în dreptul ostrovuluĭ Atîrnaţi, o udă la N. şi N. V. Pîrîul Boazgicul o udă la S.-E. şi se varsă în Dunăre, trecînd prin satul Boazgicul.

Văile sunt numeroase, brăzdînd teritoriul com. în direcţiune de la N.-E. spre S.-V. şi toate deschizîndu-se în Dunăre.

Se compune din două cătune: Topalul, reşedinţa comuneĭ, aşezat în partea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ, de la locul unde se desface gîrla Veriga, la poalele prelungirilor V. ale dealuluĭ Olacul, străbătut de valea Tabaculuĭ şi dominat de movilele Drăgaica, Olac şi Topalul; Boazgicul, în partea de S. a comuneĭ, 10 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe malul drept al Dunăreĭ, în faţa ostroavelor Boazgicul-Mare şi Boazgicul Mic, la poalele S.-V. ale dealuluĭ Zăvol-Bair şi malul drept al gîrleĭ Boazgic-Dere.

Suprafaţa comuneĭ e de 9642 hect., cu o populaţie de 2000 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în cătunul Topalul, cu hramul Adormirea, şi a doua în cătunul Boazgicul cu hramul Inălţarea, deservite de 3 preoţĭ, 3 dascălĭ şi 3 paracliserĭ; 2 şcolĭ mixte, în fiecare cătun câte una.

Locuitorĭ posedă: 369 plugurĭ, 472 care şi căruţe, 4 maşinĭ de bătut porumb, 4 maşinĭ de vînturat; 8800 capete de vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ.

Topalul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. de reşedinţă al com. Topalul, aşezat în partea S.-E. a pl. şi cea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ şi pe ambele malurĭ ale văiĭ Tătaruluĭ, la locul unde se desface gîrla Viroaga saŭ Veriga, la poalele V. ale dealuluĭ Olacul. Se mărgineşte la N. cu cătunul Tichileşti al comuneĭ Ghizdăreşti, la E. cu cătunul Capugi al com. Siriul, la S. cu cătunul său Boazgic, la V. cu jud. Ialomiţa, despărţit prin Dunăre.

Relieful său e accidentat de prelungirile vestice ale dealuluĭ Erchesec (189 m.) de la hotar, care se întind de la E. spre V, şi între care dealul Olacul (125 m.) e cel maĭ însemnat.

Movile sunt numeroase, artificiale şi acoperite toate cu verdeaţă.

E udată de Dunărea la V., de gîrla Veriga, la N.-V., avînd amîndouă malurĭ înalte şi stîncoase.

Văĭ: Cechirgea şi adiacenta sa, valea Picioarele-Cechirgeliĭ la N.; Tătarul, prin centru; Silnişte a şi Olacul la S.

Are o întindere de 5836 hect., din care 130 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 450 familiĭ, saŭ 1334 suflete.

Topana, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s. Are o populaţiune de 750 locuitorĭ.

Primiĭ eĭ locuitorĭ s'aŭ numit Crînguşeştĭ.

Este situată pe dealul numit Drumul-Oaeĭ, şi între văile Vedea şi Cungrişoara, la 60 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com. Părosi, Chilia, Valea-Ungureĭ, din jud. Argeş.

La început com. a fost situ-

www.dacoromanica.ro

ată pe valea Vedea, dar locuitorii s'aŭ strămutat pe deal din cauza apelor.

Are o biserică, zidită în 1857 de familia Crînguşĭ; o şcoală.

Un număr de 139 locoitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Topana, dîndu-li-se 461 hect. Eĭ posedă: 150 vite marĭ cornute, 11 caĭ şi iepe, 200 oĭ şi 50 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ şi la cheltuelĭ de 1882,27 leĭ.

Şoseaua comunală îĭ înlesneşte comunicaţia cu com. Făgeţelul şi Păroşi.

Topana, *moşie*, în jud. Argeş, pl. Oltuluĭ. Are o întindere de 5600 pogoane, din care 4000 pogoane pădure, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş. La 1871 avea un venit anual de 13700 leĭ şi a fost ipotecată, împreună cu alte 380 moşiĭ ale statuluĭ, pentru împrumutul domenial de 78 milioane.

Topci-Iol, *pichet*, No. 5, jud. Constanţa, com. Almalîul, situat în partea de V. a com., lîngă drumul Silistra-Varna, aproape de începutul micei văĭ Topci-Iol.

Topeşti, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plaiuluĭ Vulcanul, jud. Gorj, şi a com. Peştişani. Se compune din cătunele Topeşti şi Gornoviţa, ce sunt legate printr'un drum ordinar, care comunică cu şoseaua ce vine dinspre Peştişani.

Are o suprafaţă de 770 hect., cu o populaţie de 358 familiĭ; o şcoală, fondată la 1856; 3 bisericĭ de lemn, cu un preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitorĭ posedă: 33 pluguri, 45 care cu boĭ şi vacĭ, 8 căruţe cu caĭ; 6 stupĭ; 750 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 2000 oĭ, 300 capre şi 273 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1144 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1143 leĭ.

Comunicaţia cu Peştişani se face printr'o şosea comunală.

Topeşti, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat pe coastă.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 909 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una fondată la 1703 şi cea-l'altă la 1833, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭ posedă: 23 pluguri, 30 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 35 stupĭ; 514 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 200 capre, 1400 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Topeşti, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Bîrseşti, aşezat pe malul stîng al Putneĭ, parte sub Dealul-Curmăturei şi parte sub muchea Petrimanuluĭ şi chiar pe prundişul Putneĭ, despărţit prin pîrîul Cociul de cătunul Bîrseşti.

Are o populaţie de 513 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Topila cu Paleşul, *bălţi*, pe teritoriul satuluĭ Scoposeni, com. Sberoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe o suprafaţă cam de 86 hect., unite printr'o gîrlă cu pîrîul Bohotinul.

Topilea, *muntişor*, pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt păşunĭ pentru vite.

Din acest munte curge un izvor abonent de apă ce conţine pucioasă.

Topilele, *sat*, pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava.

E aşezat pe coastele dealurilor Bisericeĭ şi Răcea şi străbătut de pîrîul Varlam, zis şi Topilele.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 66 fălcĭ.

Are o şcoală mixtă, purtînd numele de «Şcoala din Gîsteşti-Topile» de oare-ce servă şi satuluĭ Gîsteşti a căruia biserică serveşte şi locuitorilor din Topile.

Împroprietăriţĭ în 1864 sunt 70 pălmaşĭ şi 41 codaşĭ, stăpînind 416 fălcĭ şi 63 prj.

Drumurile principale sunt: la Gîsteşti (1 kil.), la Broşteni (4 kil), la Valea Seacă (3500 m.) şi la Păşcani (6 kil.).

Topilele, *cătun*, al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 190 locuitorĭ şi 40 case.

Topliceanuluĭ (Odaia-), *numire vechie a cătunuluĭ* Zoiţa, jud. Rîmnicul-Sărat, com. Costieni-Marĭ.

Topliceni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătun. com. Zgîrciţi, în partea de mijloc a comuneĭ, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat şi la îmbucătura pîrîuluĭ Topliceanul, la 2 kil. spre N. de cătun. de reşedinţă, Zgîrciţi. Are o întindere de 385 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 198 suflete.

Topliţa, *sat*, cu 520 suflete, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni. Are o biserică, cu hramul «Sf. Teodor», cu un preot şi un cîntăreţ.

Topliţa, *cătun*, cu 40 case, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, ţinînd de com rur. Negomirul.

Topliţa, *peşteră*, cu o intrare foarte strîmtă şi periculoasă, jud Muşcel, sub un colţ din faţa schituluĭ Nămăeşti şi în care s'a găsit o cămaşă romană de fier,

www.dacoromanica.ro

niște săgeți și monede dace și romane. Prin ea trece izvorul de apă care ĭese la lumină tocmaĭ la poalele munteluĭ din față, la locul numit Topliță.

Topliță, *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor. Are 1300 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Topoliceni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul, situat pe valea rîuluĭ Bistrița.

Topoliță, *sat*, în com. Humulești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Are o întindere de 760 hect., cu o populație de vr'o 140 familiĭ; o școală.

Vite: 294 vite cornute, 34 caĭ, 46 porcĭ, 232 oĭ și 34 juncĭ.

Topoliță, *pîrîŭ*, ce izvorește din Dealul-Mare (ramura munților Măgura), jud. Neamțu, com Filioara, pl. de Sus-Mijlocul; curge spre E., străbătînd șoseaua Piatra-Neamțu, trece pe lîngă satele Ceahlăești, Topoliță, Ocea, Țolicea, Terpești, Tîrgul-Nou, Curechiștea, Petricani-d-j., Uricheni, Spiești, în dreptul căruia se varsă pe dreapta rîuluĭ Moldova, după ce primește următoriĭ afluenți, din dreapta: Agapia, Varatic, Terpești, și din stînga, cîte-va pîrîiașe micĭ.

Topolnița, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Topolnița, *schit*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de satul Topolnița. Este zidită de Lupu Buliga în 1675; după cum se spune, ea ar fi zidită pe urmele uneĭ zidării romane. Aci s'aŭ găsit maĭ multe pietre cu inscripțiunĭ romane, unele bine conservate.

Topolnița, *rîŭ*, ce izvorește din poala munteluĭ Secul, jud. Mehedinți, din hotarul com. Costești, îșĭ mărește cursul cu pîraiele Gornovița și Prejna, după ce formează o mare baltă în hotarul com. Balta, curge spre com. Cireșul, unde la dealul Proseacul intră în pămînt, de unde ĭese la Gura-Peșterei, despre mănăstirea Topolnița, unde ia numele de Topolnița. Apoĭ udă comunele: Gòdeanul, Balotești, Izvorul-Bîrzeĭ, Malovățul, Severinul și Șimianul, unde se varsă în Dunăre, în partea de V. a satuluĭ Șimianul.

Din punctul de vedere istoric valea Topolniței și maĭ cu seamă nomenclatura de la comunele Balotești, Izvorul-Bîrzeĭ, Godeanul și altele, sunt foarte interesante, după cum se vede și din urmele de zidăriĭ romane ce se găsesc la Grădețul, Martalogi, Schitul-Topolnița și alte împrejurimĭ.

Topologul, *plasă*, în jud. Argeș. Se învecinește la N., cu plaiul Loviștea, la E. cu pl. Argeșuluĭ, la S. cu pl. Oltuluĭ și la V. cu jud. Vîlcea, de care este despărțită prin rîul Oltul. Este udată în tot lungul eĭ pe la mijloc de rîul Topologul; de rîul Oltul, pe toată marginea de V. și de maĭ multe pîraie și torente, între care cele maĭ însemnate sunt: Sîmnicul, Sîmnicelul, Barza, Valea-Izbășești, Valea-Bălceasca și altele.

In plasă sunt ramificațiile Culmeĭ Comarniculuĭ, care desparte valea Argeșul de valea Topologul și valea Oltul de Topologul.

Intinderea plășeĭ este de 50944 hect.

Are 18 comune rurale, formate din 95 sate și cătune, cu o populație de 18800 suflete; 4305 case și 59 biserici.

Reședința plășeĭ este în com. rur. Tigveni.

Mănăstiriĭ maĭ însemnate în plasă sunt: Bîscovul, Fedeleșoiul, Goranul, Jiblea, etc.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua județeană Curtea-de-Argeș-Rîmnicul-Vîlcea și maĭ multe șosele comunale.

Plasa Topologul produce poame renumite, ca mere, pere, cireșe. Se cultivă mult aci porumbul, care este de o calitate superioară. Se fabrică rachiŭ de prune. Țuica de Topolog se bucură și cu drept cuvînt de o reputație care a trecut de mult peste marginele județuluĭ.

In bătrînele păduriĭ din această plasă se cresc și se îngrașă turme numeroase de rîmătoriĭ, care sunt duși spre Sibiŭ, Buda-Pesta și Viena.

E acum unită cu pl. Oltuluĭ.

Topologul, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea de N. a județuluĭ, la 96 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea septentrională a plășeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de orașul Hîrșova, reședința eĭ, pe pîrîul Topologul (saŭ Sarai).

Se mărginește la N. cu com. Atmagea (jud. Tulcea); la E., cu Ciucurova și Slava-Rusă (tot din jud. Tulcea); la S., cu com. Calfa; iar la V., cu comuna Urumbei.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmile: Topologul, la N. și E. și Ghium-Ghiurmeș, la V. E. brăzdată de dealurile: Ghiolgic-Bair (315 m.), la N.-V.; Cerchene-Bair, (302 m.) la V.; Ceemșic-Bair (223 m.), la S.-V.; Cara-Mișca-Tepe (197 m.), la S.; Periclic, cu vîrful Doerani (392 m.), cel maĭ înalt din județ, la S.-E.; dealurile Baș-Punar (298 m.) și Chirisliva (320 m.) la E;

www.dacoromanica.ro

dealurile Sultan-Bair (358 m.) şi Topologul (366 m.), la N.-E.; Mişelic-Bair (221 m.), la S.-E. Toate aceste dealurĭ, afară de Ceemşicul şi Caramişea, sunt stîncoase, pietroase şi acoperite cu pădurĭ întinse, prin care se întrevăd păşunĭ mănoase; cele două de maĭ sus sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt 5, artificiale.

E udată de două pîrae: Sarai şi Hagi-Omer saŭ Doerani, şi de cîte-va micĭ văĭ carĭ aŭ apă numaĭ în timpurile ploioase.

E formată din două cătune: Topologul, reşedinţa, în partea vestică, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai saŭ Topologul, despărţit în două trupurĭ: Topologul-Tătar la N. şi Topologul-Romîn la 300 m. spre S. de cel d'întîiŭ; Doerani, în partea de S., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Hagi-Omer saŭ Doerani, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă.

Suprafaţa comuneĭ este de 5606 hect., din care 217 hect. ocupate de vetrele celor treĭ sate, cu o populaţie, în maioritate Romînĭ, de 799 suflete.

Are două bisericĭ ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot, 1 dascăl şi 2 paracliserĭ; o geamie cu 1 hoge în cât. Topologul; 2 şcoale, cîte una în fie-care cătun.

Locuitoriĭ posedă: 120 pluguri, 138 care şi căruţe, 2 maşinĭ de bătut porumb, 15 grape de fier; 3520 capete de vite.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 9145 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4128 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ drumurile comunale, care, străbătînd dealurĭ şi văĭ, prin pădurĭ leagă satele între ele şi cu cele învecinate: Urumbeĭ, Calfa, Baş-Punar, Atmagea, Carp-Bair.

Topologul, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Topologul. Are o întindere de 2939 hect., din care 113 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţiune, în maioritate Romînĭ, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Topologul, *fostă staţie de poştă*, jud. Argeş, pl. Oltul, a doua poşte de drum vechiŭ de la Piteşti la Rîmnicul-Vîlcea. Celel'alte poşte eraŭ Bîscovul, Cocorul şi Rîmnicul. Poşta Topologul avea (1850) un număr de 36 caĭ.

Topologul, *deal*, în jud. Tulcea, plăşile Babadag şi Măcin, la hotarul judeţuluĭ către districtul Constanţa; el este un nod central, de unde pornesc o mulţime de alte ramificaţiunĭ atît în judeţul Constanţa cît şi în Tulcea, ca Coium-Punar la V., Ghiun-Ghiurmeş la V., Sacar-Bair cu vîrful Atmagea la N., Chirişliva la E., Baş-Punar la S.-E. şi Periclic la S. Desparte basinele rîurilor Aigăr-Ahmet (Constanţa), Ai-Orman şi Slava-Rusă (Tulcea). Se ridică pănă la 388 m. înălţime, fiind şi punct trigonometric de observaţie de rangul 1-iŭ. Din el izvoresc pîraele Aigăr-Ahmet, Valea-Orumbei, Valea-Topologul şi Valea-Hagi-Omer. Este acoperit pretutindenĭ cu pădurĭ.

Topologul, *rîŭ*, izvoreşte din muntele Faţa-Sfîntuluĭ-Ilie, jud. Argeş, pl. Loviştea, curge printre Culmea-Cozieĭ şi Culmea-Comarniculuĭ, de la N. la S., pănă în dreptul oraşuluĭ Rîmnicul-Vîlcea, apoĭ spre S.-V. pănă la satul Ostroveni, unde se varsă în Olt, faţă de gura Luncăvăţul, în dreptul satuluĭ Slăviteşti din judeţul Vîlcea.

Topoloveanca, *moşie* şi *pădure* supusă regimuluĭ silvic, pe proprietatea Negreşti, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. Beleţi. Pădurea are 2500 hect., împreună cu trupul de pădure Călineasca, populate cu fag, stejar, carpen, mesteacăn şi anin.

Topoloveni, *com. rur.*, judeţul Muşcel, pl. Podgoria, la 66 kil. spre S. de oraşul Cîmpulung, situată în mare parte pe ţărmul drept al gîrleĭ Cîrcinovul.

Se compune din 3 cătune: Topoloveni, Cîrcinovul şi Inurile, cu o populaţie de 684 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Ţigăneşti, la S. cu com. Căteasca-Popeşti, jud. Argeş, de care se desparte prin rîul Argeş, la E. cu com. Glîmbocelul şi Goleşti Badeĭ şi la V. cu com. Călineşti.

Are o biserică, aşezată departe de centru, la marginea de N. a comuneĭ, din cauză că maĭ înainte pe acolo era com. Maĭ în urmă s'a strămutat maĭ la vale, de o parte şi de alta a căieĭ naţionale Bucureşti-Piteşti. Are şi o şcoală, care datează de la 1830.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 3125 şi la cheltuelĭ, de 3019 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 53 vacĭ, 101 boĭ, 19 taurĭ, 50 viţeĭ, 15 caĭ şi ţepe, 279 oĭ, 52 berbecĭ şi 89 porcĭ.

In jurul comuneĭ sunt viĭ, livezĭ, dealurĭ şi pădurĭ compuse din stejarĭ, plopĭ şi mesteacănĭ.

Gîrla Cîrcinovul udă comuna în tot lungul său, de la N. spre S.; pe dînsa se află 3 morĭ.

Parte din locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşiile d-lor Urlăţeanu, Toma Bucşan, Stan Mirescu şi Topoloveanu; iar parte sunt moşnenĭ.

Peste gîrla Cîrcinovul este un pod de lemn care leagă com.

www.dacoromanica.ro

Topoloveni cu comuna Goleşti-Badeĭ.

Calea ferată trece pe la S. de comună. Calea naţională Bucureşti-Piteşti trece prin comună şi are o direcţie spre S.-E. Din această şosea o altă şosea comunală merge spre N. şi leagă com. Topoloveni cu Ţigăneşti.

P'aci a trecut Carol XII, Regele Suedieĭ, la anul 1712, în drumul său spre Piteşti.

Topoloveni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Toporăşti, *sat,* în partea de E. a com. Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 1392 hect., cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 725 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarcĭ, făcută de obştia locuitorilor la 1835; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri şi 65 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ cu albine; 316 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 36 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Toporul, *com. rur.,* în jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată pe Valea-Trestenicului, la 26 kil. de Giurgiŭ, 16 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o biserică, zidită la 1854 de fostul proprietar Steriade, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, făcută de zid, tot de Steriade; 5 cîrciumĭ.

Vite: 550 boĭ, 25 bivolĭ, 75 caĭ, 200 oĭ şi 130 rîmătorĭ.

Are o suprafaţă de 1282 hect.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 160 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, din părţile d-luĭ dr. Teodori şi Ef. Spit. Civile, pe o suprafaţă de 706 hect.

Budgetul com. e la venituri de 8246 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8721 leĭ.

In centrul satuluĭ se află un heleşteŭ ce aparţine Eforieĭ Spitalelor Civile şi care servă pentru pescuit.

Pe aci trece şoseaua judeţeană Giurgiu-Piteşti.

Toporul, *pădure,* proprietate a statuluĭ, în întindere de 1032 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Toprac-Chiopru, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz, şi anume pe acela al cătunuluĭ său Satul-Noŭ, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Este format de pîrîul Taiţa. Are o lungime de 6 kil. şi o lăţime de 400 m. In cea maĭ mare parte este acoperit cu stuf. Conţine peşte în abundenţă. Pe malul de N. merge calea judeţeană Măcin-Baş-Chioi-Babadag.

Topraisar, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea de S.-E. a judeţuluĭ, la 26 kil. spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plăşiĭ, la 18 kil. spre N.-V. de orăşelul Mangalia, reşedinţa plăşiĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Osman-Facî; la E., cu com. Musurat; la S., cu com. Gherengic şi la V., cu com. Edil-Chioi.

Are dealurile: Osman-Facî-Bair, la N.-V.; Meragi-Bair (88 m.), la S.-V.; Muratan-Bair (80 m.), la S.-E.; Toprai-Sari (82 m.), la E.; Toprai-Sari-Bair (77 m.), prin interior; aceste dealurĭ sunt acoperite cu semănăturĭ şi fîneţe.

Movile sunt puţine; ele aŭ servit ca puncte de orientaţie.

Este formată de cătr. cu acelaşĭ nume, situat în mijlocul comuneĭ într'o depresiune coprinsă între dealurile Toprai-Sari-Bair, Meragi-Bair şi Toprai-Sari.

Are o suprafaţă de 6697 hect., cu o populaţie de 176 familiĭ, saŭ 796 suflete, în maioritate Turcĭ şi Bulgarĭ; o biserică ortodoxă, 2 geamiĭ cu 2 hogĭ, şi 1 casă de rugăciunĭ protestantă; o şcoală mixtă, înfiinţată de stat în 1884.

Locuitoriĭ posedă: 71 pluguri, 126 care şi căruţe, 3 maşinĭ de secerat, 4 maşinĭ de bătut porumb şi 1 maşină de vînturat; 5600 vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 2630 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2513 leĭ.

Are drumurĭ vecinale şi comunale, la satele învecinate ca Musurat, Muratan, Uzumlar, Edil-Chioi, Tuzla, Gheringec, etc.

Torceşti, *com. rur.,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, compusă din 2 cătune: Blăjeri-d.-s. şi Torceşti.

Satul Torceşti e situat pe malul stîng al Bîrladuluĭ, iar Blăjeri-d.-s., pe platoul ce se întinde în partea de E., lîngă tîrguşorul Iveşti.

Se află la 27 kil. spre S. de capitala judeţuluĭ, şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 230 familiĭ, saŭ 1300 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865; o biserică, în satul Torceşti, zidită în anul 1840 de Gavrilă şi Constantin Dodan, arendaşiĭ moşieĭ luĭ Mihail Paşcan, proprietar pe acel timp al moşieĭ Torceşti. S'a reparat în anul 1877. Are o bogată colecţie de cărţĭ bisericeştĭ, dăruite de Panait Balş în anul 1859, după cum se vede scris în Triod. E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

www.dacoromanica.ro

Teritoriul comuneĭ este de 7197 hect. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietărițĭ la 1864, stăpînesc 1080 hect., iar proprietarul moșieĭ Torcești, d-l Mihail Balș, 6117 hect.

Locuitoriĭ posedă: 115 pluguri de fer, 5 de lemn, 2 mașinĭ agricole și 1 mașină de bătut porumb; 50 caĭ, 120 țepe, 560 boĭ, 340 vacĭ, 320 mînjĭ, 4 asinĭ, 160 porcĭ și 240 oĭ.

Comuna este udată de patru ape: Siretul, în partea de V., despărțind-o de jud. Putna; Bîrlovița, o gîrlă ce se formează din Siret, în partea de S.; Bîrladul, ce trece prin mijlocul satuluĭ Torcești, curgînd în direcție de la N. la S.; Herătăul, cu valea sa, la E.

Are calea ferată Tecuciŭ-Galați, cu stația Ivești, pe teritoriul com. Torcești; șoseaua națională Tecuciŭ-Galați, care o străbate prin mijloc, paralelă cu calea ferată, în direcție de la N. la S., pe o întindere de $2^1/_2$ kil.; o șosea comunală, care pleacă din șoseaua națională, din jos de gara Ivești, străbate satul Blăjeri-d.-s. și duce la satul Călmățuiul; o șosea comunală, care pleacă tot din șoseaua națională de lîngă gara Ivești, și duce la satul Torcești și la moara de pe Bîrlad.

Torcești, *sat*, pendinte de com. cu acelașĭ nume, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, situat pe malul stîng al Bîrladuluĭ, la 2 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 170 familiĭ, saŭ 760 suflete; o biserică, zidită la 1840, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală de băețĭ, înființată la 1865.

Teritoriul cătunului este de 5717 hect. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietărițĭ la 1864, stăpînesc 564 hect., iar proprietarul moșieĭ Torcești, d-l Mihail Balș, 5148 hect.

In partea de S., pe malul Bîrladuluĭ, este o moară cu aburĭ, zidită în 1851 și reparată în 1892.

Toropălești, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul com. Buda, așezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ R.-Sărat, la poalele dealuluĭ Dănulețtilor, la 2200 m. spre E. de cătunul de reședință Buda. Are o întindere de 700 hect., cu o populație de 84 familiĭ, saŭ 344 suflete. Se numea înainte Făgetul și Fîntîna-Capreĭ.

Toropi, *cătun*, al com. Bălănești, jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ și pe țărmul drept al pîrîuluĭ Amaradia.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 107 familiĭ, saŭ 160 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de reședință.

Locuitoriĭ posedă: 11 pluguri, 18 care cu boĭ, 80 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 100 oĭ și 60 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Toroveștĭ, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Tortoești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Drăganul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 480 locuitorĭ; o biserică de zid, fondată la 1802.

Tortomanul, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Medjidia, situată în partea vestică a județuluĭ, la 4 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea centrală a plășeĭ, la 12 kil. spre N. de orașul Medjidia, reședința, pe valea Tortoman (saŭ Geabacul saŭ Tibrinul).

Se mărginește la N. cu com. Taș-Punar și Carol I (din pl. Constanța); la E., cu com. Caratai și Alacapî; la S., cu orașul Medjidia și com. Cochirleni; la V., cu com. urb. Cernavoda și Seimeni-Marĭ.

Dealurĭ: Carapat-Daga (101 m.), la N.-V.; Geabacu-Bair (106 m.); Calele-Bair (114 m.), cu vîrful Taș-Punar (107 m); Tuzla-Bair (129 m.); Tortoman (99 m.); Bilarlar cu vîrful Dere-Chioi (108 m.), la N.; Dere-Chioi (90 m.), la E.; Ducuzol-Bair (93 m.); Panaghir (97 m.); Ciocurac-Bair (104 m.), Bechiraga-Bair (114 m.), la S.; Oba-Bair (107 m.); Dealul-Turculuĭ (121 m.); Dealul-In-Izlaz (102 m.), Cilibi-Chioi-Bair (105 m.), prin partea centrală. Sunt acoperite cu fînețe și semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, maĭ ales pe dealul Oba-Bair.

E formată din cătunele: Tortoman, reședință, în centru, pe valea Tortoman; Dere-Chioi, spre E., la 5 kil. spre E. de reședință, pe valea Dere-Chioi; Geabacul-Mare și Geabacul-Mic, spre V., la 6 kil. spre V. de reședință, pe văile Geabacul și Tibrinul; Devcea, spre S., la 4 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Tortoman; Azizic, spre V., la 5 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Geabacul; Cilibi-Chioi, spre S., la 7 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Ciiibi-Chioi-Dere; Făcria, la 3 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Tortoman; Satul-Nou, la $6^1/_2$ kil. spre S. de reședință, pe valea Cilibi-Chioi-Ceair.

Suprafața comuneĭ este de 14412 hect., din care 123 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populație, formată din Bulgarĭ, Turcĭ și Germanĭ, de 423 familiĭ, saŭ 2037 suflete.

Are o biserică ortodoxă în cătunul Taș-Punar, cu hramul Sf.

www.dacoromanica.ro

Dumitru, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot, 1 paracliser; 2 giamiĭ în cătunele Celibi-Chioi şi Devcea, cu 2 hogĭ şi o capelă catolică în cătunul Făcria; 2 şcolĭ mixte, una în cătunul Celibi-Chioi, a doua în căt. Tortoman.

Locuitorĭĭ posedă: 383 pluguri, 432 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu abur, 51 maşinĭ de secerat, 6 maşinĭ de bătut porumb, 79 grape de fier, 10 maşinĭ de vînturat; 1265 caĭ, 2 asinĭ, 13172 oĭ, 3173 boĭ şi 479 porcĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Medjidia-Hîrşova, trecînd prin satul Tortoman; apoĭ drumurĭ comunale între cătunele comuneĭ, şi către satele învecinate: Seimeni, Cernavoda, Taş-Punar, Caratai, Carol I, etc.

Tortomanul, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Tortomanul, situat în partea N. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, pe valea Tortomanul. Are o întindere de 1477 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate romînească, de 91 familiĭ saŭ 476 suflete.

Totea, *pîrîu*, în jud. Gorj, plasa Gilortul. Izvoreşte din furcătura Dealuluĭ-Negreni, în dreptul comuneĭ Frumoşi şi curge între dealurile Icleanul şi Negreni, pănă la comuna Hurezeni-d.-s., cu direcţia de la N. la S., apoĭ se varsă în rîul Amaradia.

Ţărmurile îĭ sunt înalte şi rîpoase pe unele locurĭ, iar prin altele, joase.

Lăţimea variază între 1 şi 2 m.; el se formează din ploĭ şi izvoare, iar în timpul vereĭ, seacă.

Peste acest pîrîŭ trece şoseaua vecinală, pe care e un pod de lemn, la comuna Hurezani-d.-s.

Pe valea acestuĭ pîrîŭ se află situat cătunul Giurcul al com. Negreni, din plasa Gilortul; lărgimea acesteĭ văĭ variază între 400—800 m.

Toteşti, *sat*, în partea de N.-E., a com. Bîrleşti, pl. Bahluiul, situat pe coastele podişuluĭ Totoeşti, de-a stînga rîuluĭ Bahluiul. E format de un număr de locuitorĭ, fugiţĭ din partea de jos a Moldoveĭ, de pe lîngă oraşul Galaţi, din cauza invasiunilor turceştĭ.

Are o întindere de aproape 4000 hect., cu o populaţie de 151 familiĭ saŭ 736 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, înfiinţată în 1869.

Vite: 222 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 1000 oĭ şi 220 rîmătorĭ.

Totoeşti, *trup de sat*, în jud. Neamţu, comuna Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, situat în dreapta pîrîuluĭ Valea-Albă, lîngă satul Borşeni.

Totoia, *munte*, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi; are 1993 m. înălţime de la nivelul Măreĭ.

Traian, *com. rur.*, la extremitatea de S. a plăşeĭ Călmăţuiul, jud. Teleorman, situată pe lunca din stînga fluviuluĭ Dunărea, la 3 kil. de fluviŭ şi la gura văiĭ numită Suroaia, la 12 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

S'a înfiinţat la 1880 din însurăţeiĭ comunelor de prin prejur şi din com. Izlazul din jud. Romanaţi; se găseşte pe proprietatea statuluĭ domeniul Turnul, înconjurată în toată partea de N.-E. şi V. de dealurile Călina, Adînca şi Dealul-Suroaeĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Seaca; la V., cu căt. Ciuperceni; la S., cu lunca şi fluviul Dunărea şi la N, cu Valea-Duhneĭ, care serveşte de hotar al moşiilor din acea direcţiune.

In timpul cînd Dunărea se revarsă, se formează pe teritoriul comuneĭ, în lunca Dunăreĭ, lacurĭ carĭ poartă diferite numirĭ: Lişteava, a căruĭ lungime este ca de 2 kil.; Rotundul, alt lac cu o formă rotundă; Săratul-Seceĭ, spre S.-E. şi din care o parte cade şi pe moşia Seaca. Aceste două lacurĭ, cînd apele se retrag, lasă pe teren un depozit de sărurĭ.

In partea despre N., se întinde cîmpia, tăiată de vîlceaua numită Cucuta, care dă în lunca Dunăreĭ şi care continuă, presărată de cîte-va găvane, pănă în valea Duhna. Văile Suroaia şi Adîncata pornesc de la N.-V. comuneĭ spre S.-E, pănă dau în lunca Dunăreĭ.

In dreptul acesteĭ comune se află maĭ multe zăvoaie ale statuluĭ, precum şi pichetele militare de paza frontiereĭ No. 5 şi 5 bis. (Tabonul).

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1880 sunt în număr de 250 şi posedă o întindere de 1375 hect.

Are o populaţie de 1265 sucuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, construită de locuitorĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o moară de aburĭ cu două pietre.

Vite: 3970 capete, din care 298 caĭ, 587 vite marĭ cornute, 2981 vite micĭ cornute şi 104 porcĭ.

Pe la V. comuneĭ trece valul luĭ Traian; spre S., se află două măgurĭ marĭ: Măgura-Săpată şi Măgura-Mare, iar spre N., o altă măgură numită a Suroacĭ.

Căile de comunicaţie sunt: la comuna Seaca (2 kil.), la căt. Ciuperceni (1 kil.), prin şoseaua judeţeană Turnul-Zimnicea.

Traian, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăşti, în-

www.dacoromanica.ro

fiinţat la 1879 şi situat pe ţărmul stîng al Siretuluĭ, la 4 kil. de Prăjăşti-Ungurĭ. Are 52 familiĭ.

Traian (Muftiul), *cătun,* pendinte de com. Silistrarul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la 1 kil. spre V. de comună. Are o populaţie de 564 locuitorĭ; 1 biserică, cu 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882.

La N. de cătun e staţia Muftiul, a căeĭ ferate Brăila-Bucureşti.

Traian, *sat,* jud. şi pl. Constanţa, cătunul comuneĭ Cara-Harman, înfiinţat în 1884, pe partea de N. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă. Are o întindere de 1270 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra statuluĭ, cu o populaţie de 34 familiĭ saŭ 117 suflete.

Traian, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Braniştea, pl. Siretul. Are o întindere de 730 hect., cu o populaţie de 115 locuitorĭ şi o biserică.

Traian, *sat,* în jud. Neamţu, com. Zăneşti, pl. Bistriţa

Traian (Valul-luĭ-), Vezĭ *Valul-luĭ-Traian,* jud. Vîlcea şi *Troianul.*

Trăistari, *numire ce se dă tîrgului* Horezul propriŭ zis, jud. Vîlcea, afară de cele 2 cătune ce'ĭ aparţin, Olari şi Bălăneşti. Este situat pe loc şes, între două rîurĭ: Luncavăţul la S.-V. şi Luncavăciorul la N.-E, în capul uneĭ lungĭ peninsule. Acest cap al peninsuleĭ se numea în vechime «Trăistrari», fiind-că era locuit de nişte oamenĭ făcătorĭ de trăişti; astă-zĭ e loc de păşune, numit la «Poştă» căcĭ aci staţionaŭ caiĭ poşteĭ, maĭ de demult. Această peninsulă 'şĭ are începutul în vîrful Carpaţilor, la hotar cu Transilvania.

Trăistari-Orăşeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Trăisteni, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com Tîmboeşti, aşezat în parte de V. a comuneĭ, pe Dealul-Trăistenilor.

Trămşani, *insulă,* formată de braţul Borcea, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Tonea. In dreptul satuluĭ Măgureni, Borcea se desface în două braţe, care nu se unesc de cît în dreptul satuluĭ Tonea şi formează ast-fel insula pe care se află păşiunĭ şi viĭ. Pănă la 1828, aicĭ a fost un sat populat de Turcĭ, carĭ cu începerea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, aŭ trecut peste Dunăre.

Trebişul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînele, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie, amestecată, de 373 locuitorĭ.

Vite: 7 caĭ, 165 vite cornute, 97 oĭ şi 42 porcĭ.

Trebişul saŭ Bîrnatul, *pîrîu,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s. şi Tazlăul-d.-s., care străbate comunele Slobozia-Luncani şi Măgureni-Munteni. Izvoreşte în dealul Feiuca, curge de la V. spre E. şi aproape de confluenţa sa cu Bistriţa, curge paralel cu dînsa, vărsîndu-se într'însa, maĭ jos de fabrica de lemnărie, la N. de Bacăŭ, lîngă care se află şi un pod pe dînsul. Acest pîrîŭ, la obîrşia sa se numeşte Trebişelul şi numaĭ după ce se încarcă cu pîrîĭaşele: Chetrosul, Vulpea, Răul, Dubaşul, Scursura-Şerpenilor, Săratul, Drăcosul, Roşca, Glodul saŭ Tociliţa şi Petrosul, pe teritoriul com. Luncani, ia numele de Trebişul, apoĭ se încarcă cu Cîrligata pe dreapta şi se varsă în Bistriţa sub numele de Bîrnatul.

Trecătoarea-Domnească, *locul vadului,* pe cursul Prutuluĭ, moşia Crăiniceni, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Horodiştea, pe unde se zice că ar fi trecut cu oştile Domnitoriĭ Ghica-Vodă al Valachieĭ şi Petriceico Vodă al Moldoveĭ, după războiul urmat între Turcĭ şi Leşĭ, la cetatea Hotinuluĭ în anul 1672.

Trecătoarea-Oştilor, *localitate,* la rîul Prut, pe moşia Iznovăţul, com. Rădăuţi, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, pe unde, la 2 Septembrie 1740 (7248) a trecut Prutul armata rusească condusă de Feld-Mareşalul Münich, urmărind pe Turcĭ, cînd Beizadea Dimitrie Cantemir, ce era maior, cu o parte din oştire apucară către Suceava şi apoĭ pe sub munţĭ către Bacăŭ; iar Beizadea Constantin Antioh Cantemir, fiind brigadir, cu altă parte de oaste apucă spre Jijia, către Botoşani şi Iaşi. însă Feld-Mareşalul cu greul armateĭ s'aŭ coborît de a dreptul la Iaşi de îl ocupară. («Let.», t. 2, pag. 407)

Trei-Fîntînĭ, *tîrguşor,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi (v. Socola, tîrguşor). Numele i s'a dat după treĭ fîntînĭ ce sunt aicĭ. Se află în marginea de S. a oraşuluĭ Iaşi, aşezat de o parte şi alta a şoseleĭ naţionale Iaşi-Vasluiŭ, pe o întindere de 87 hectare.

www.dacoromanica.ro

Are o fabrică de săpun, una de lumînărĭ, alta de scrobeală şi o moară cu vaporĭ, o fabrică de chibriturĭ, înfiinţată în 1878 şi maĭ multe cărămidăriĭ.

Treĭ-Hotare, *loc de trecere* în Rusia, cu punct vamal, sucursală, în satul Molniţa, com. Pilipăuţi, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Trenul, *sat*, făcînd parte din com. rur Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Trepteanca, *gîrlă*, în jud. Argeş, formînd limita între acest judeţ şi jud. Oltul; se varsă în rîul Oltul, aproape de satul Olanul.

Trepteni, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Vitomireşti-Trepteni.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Impăraţiĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ şi case boereştĭ, zidite la 1811 de boerul Dincă Trepteanu.

Trestenicul-de-Jos saŭ Popeşti, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele: Trestenicul-Grăjdăneşti, Trestenicul Popeşti şi Trestenicul-Tomuleşti, situate pe valea Trestenicul, la 26 kil. de Giurgiŭ şi la 15 de Stăneşti, reşedinţa pl.

Are o populaţie de 920 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una în Trestenicul-Tomuleşti şi ceal'altă în Trestenicul-Popeşti, deservite de 2 preoţi şi 4 dascălĭ; o şcoală mixtă şi 6 cîrciumĭ.

Vite: 620 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 740 oĭ şi 306 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus saŭ Răzmireşti, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele: Trestenicul-d.-s. şi Ludăneasca, situată pe valea Trestenicul, la extrema N.-V. a plăşeĭ, în marginea jud. despre Teleorman, la 33 kil. de Giurgiŭ, la 64 de Bucureşti şi la 23 de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 638 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Impăraţiĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 372 vite marĭ cornute, 75 caĭ, 340 oĭ şi 140 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlaşca, pl. Marginea, situat pe ambele coaste ale văiĭ Trestenicul.

Are o suprafaţă de 1118 hect.

S'a dat la 1864, la 70 locuicuitorĭ împroprietăriţiĭ, o suprafaţă de 298 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impăraţiĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ şi o şcoală; un heleşteŭ întins.

Pe la capul moşieĭ despre E. trece drumul Pielea-Giurgiŭ.

Trestenicul-Găjdănescu, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j. saŭ Popeşti, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Aparţine trupuluĭ Grăjdănescu şi are o suprafaţă de 1300 hect., pe care, la 1864, s'a împroprietărit 70 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, dînduli-se 220 hect.

Trestenicul-Popeşti saŭ Răzmireşti, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlaşca, aparţinînd Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o suprafaţă de 2600 hect., din care s'a dat la 68 locuitorĭ împroprietăriţiĭ după legea rurală din 1864, o suprafaţă de 333 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Trestenicul-Tomuleşti, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlaşca. O parte aparţine d-lor Urseanu şi Tomulescu, în suprafaţă de 1340 hect., şi alta, familieĭ Alexandrescu, în suprafaţă de 145 hect. Din acestea, s'a dat la 66 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 286 hect.

Ambele aŭ un venit anual de 36000 leĭ.

Are o biserică vechĭe, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot şi şi 2 dascălĭ.

Trestia, *com. rur.*, în plaiul Pîrscovul, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărăţelul-Bălăneşti, la 37500 m. de Buzăŭ.

E formată din cătunele: Ciocăneşti, Colţeni, Glodurile, Izvorul, Lungeşti, Nistoreşti, Pietrarul, Pietrile, Punga, Teişul, Trestia, Valea-Roateĭ şi Zapodia, cu o populaţie de 2220 locuitorĭ.

La început com. avea satele Trestia şi Moşeşti (azĭ Pietrarul). Cele l'alte s'aŭ format maĭ în urmă. Primele cete de moşnenĭ aŭ fost Moşeşti şi Pietrăreni, din care aŭ derivat cetele de azĭ: Pietrăreştĭ, Posmangiĭ, Mărgăriteştĭ şi Hîrbăşeştĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Constantin şi Elena; 6 cîrciumĭ.

Vite: 306 boĭ, 164 vacĭ, 63 viţeĭ, 5 bivolĭ, 10 caĭ, 7 ĭepe, 1200 oĭ, 51 capre şi 315 porcĭ. Stupĭ sunt 13.

Meseriaşĭ sunt: 24 lemnarĭ, 11 tîmplarĭ, 7 rotarĭ, 11 butnarĭ, 1 croitor, 1 cizmar, 1 fierar, 1 cojocar, 1 boiangiŭ şi 1 brutar.

Anual se ţin 4 tîrgurĭ: 21 Maiŭ, 27 Iulie, 8 Septembre şi Dumineca-Mare.

Are o suprafaţă de 3924 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt:

www.dacoromanica.ro

Trestia, Micheia şi Zapodia; apoĭ pădurile: Dîlma şi Valea-Seacă, Bîrza şi Pănătăul.

Terenul e accidentat, constînd din frumoase coline şi dealurĭ, parte goale, parte acoperite de pădurĭ, livezĭ şi fîneţe.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Pîrscovul-Goideşti prin Trestia şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Trestia, *sat*, cu 100 locuitorĭ, jud. Băcăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Odobeşti, situat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe dealul cu acelaşĭ nume, la 3 kil. de Odobeşti.

Trestia, saŭ **Trestia-cu-Izvor**, *cătun* de reşedinţă al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 22 case.

Trestiana, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Broscăuţi, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ. Se desparte de mahalaua tîrguluĭ Dorohoiŭ, prin rîul Jijia.

Are o populaţie de 612 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Naşterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar. Bis. este mică, zidită de locuitorĭ la 1881.

Apele care curg pe moşie sunt: rîul Jijia şi pîraiele Zahorna şi Ghirlanca. Maĭ sunt 5 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit al-Popilor, e în suprafaţă de 3 hect.

Drumurĭ principale sunt: acel care duce din Dorohoiŭ la Pomîrla, Ibăneşti şi Herţa; acel care duce de la Dorohoiŭ la Iazul-Popilor; o ramură prin Lişna, Hudeşti şi Darabani şi alta prin Liveni, Havîrna şi Bivolul, la Rădăuţi; drumul ducînd peste moşia Broscăuţi, prin Carasa şi Corlăteni, în jos.

Moşia se mărgineşte cu: Şendriceni, Ibăneşti, Liveni, Popeni-Başotă, Broscăuţi şi tîrgul Dorohoiŭ.

De însemnat aci este Movila-Mare, ridicătură înaltă.

Familia Calimah, originară de aci, este una din vechile familiĭ, care aŭ dat maĭ mulţĭ Domnĭ în Moldova, în timpul de la 1758—1819, pe: Ioan Teodor Calimah, Grigore Ioan Calimah, Alexandru Ioan Calimah şi Scarlat Alexandru Calimah.

Trestiana, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Bîrladul, spre S.-E. de acest oraş.

Trestiana, *sat*, în partea de mijloc a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Cerna, jud. Vasluiŭ, cu o întindere de 107 hect., proprietatea locuitorilor, în număr de 260.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ, construită din lemn de stejar de către nişte monahĭ.

Locuitorĭ posedă: 20 plugurĭ şi 30 care cu boĭ, 6 plugurĭ şi 8 căruţe cu caĭ; 140 vite marĭ cornute, 55 caĭ, 120 oĭ, 11 capre şi 65 rîmătorĭ; 90 stupĭ cu albine.

Trestieĭ (Gura-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul com. Dumitreşti, aşezat în partea de N. a com., pe pîrîul Valea-Trestieĭ, la poalele dealuluĭ Lupanul.

Trestieni, *cătun* al com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 53 case.

Trestieni, jud. Ilfov, pl. Sabarul. Vezĭ Poenari-Floresculuĭ.

Trestieni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafaţă de 627 hect., cu o populaţie de 436 locuitorĭ.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 moară cu apă; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 baltă; 4 poduri stătătoare.

Trestieni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Netoţi, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciupelniţa, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova. Are 1 biserică, fondată la anul 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ.

Trestiĭ (Grindul-cu-), *grind*, în partea V. a com. Sf. Gheorghe şi cea S. a plăşiĭ Sulina, jud. Tulcea. Este maĭ mult o prelungire a grinduluĭ Danov. E acoperit cu trestiĭ.

Trestinicul, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Nalbaut, aşezat la 3 kil. spre N.-V. de reşedinţă, pe ambele malurĭ ale văiĭ Teliţa. Are o întindere de 1700 hect., din care 28 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie, amestecată, de 102 familiĭ saŭ 511 suflete.

Trestioara, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscov, situată pe ambele malurĭ ale pîrîiaşuluĭ Fundata, la 45 kil. 500 m. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Albeşti, Budeşti, Chiliile, Criveleşti, Ghiocari, Trestioara, Sicari şi Veghiurile, cu o pop. de 980 loc.

www.dacoromanica.ro

Terenul e accidentat şi steril, constînd, în mare parte, din coline albe, pe care rar se vede iarba. E avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în sare.

Aci se fac 2 tîrguriĭ anuale la 23 Aprilie şi la 20 Iunie.

Vite: 104 boĭ, 109 vacĭ, 42 viţeĭ, 32 caĭ, 77 ĭepe, 46 mînjĭ, 2020 oĭ, 451 capre şi 148 porcĭ.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 3 paracliserĭ, catedrala fiind cea cu hramul la 14 Octombre; o şcoală mixtă.

Trestioara, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe văile: Chilia, Urzicarul şi Turburea, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Are o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 475 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1842, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică s'a ridicat din temelie şi s'a înfrumuseţat cu zugrăveala şi cu toate, al căreia hram Sf. Nicolae, Sf. Ion Botezătorul Domnuluĭ de D-nu Ghiţă sîn Jupîn Alexe Pescaru ot Ploeşti, Alexandru Dimitrie Voevodul, fiind Episcop Kir Kir Chesarie, şi s'aŭ săvîrşit în anul 1842, Octombre 20. Avram Chesarie, Pîrvu Zugravu ot Tîrgovişţea.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit, la 1864, pe moşia D-luĭ Ghiţă Alexiu şi pe moşia statuluĭ, dîndu-li-se 155 hect. Eĭ posedă: 4 caĭ şi ĭepe, 60 vacĭ, 100 boĭ, 37 viţeĭ, 2 taurĭ, 120 oĭ.

Prin comună e o singură şosea spre Vîlcăneşti.

E brăzdată de Movila-de-la-Furca-Puţuluĭ şi de muntele Măgura-Neagră, ce servă pentru păşunatul vitelor.

E udată de rîul Săratul, în care se varsă văile: Chilia, Urzicarul, Turburea şi Vîlceaua-de-pe-Vale.

Trestioara, *cătun* al com. Minzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 13 case.

Trestioara (Minciuneşti), *cătun* al com. Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 59 case.

Trestioara, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 36 case.

Trestioara, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, ţinînd de com. rur. Corobăile.

Trifeşti, *com. rur.*, in jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 6 1/2 kil. de el şi la 5 1/2 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este formată din satele: Rădiul, Şofrăceşti şi Trifeşti, reşedinţa.

Are o populaţie de 462 familiĭ, saŭ 1829 suflete; 2 bisericĭ de zid; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venituri de 5487 leĭ, iar la cheltueli de 5125 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Trifeşti, *sat*, în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coasta podişuluĭ ce formează valea Prutuluĭ, lîngă tîrguşorul Damachi.

Are o populaţie de 482 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Vite: 606 vite marĭ cornute, 58 oĭ, 59 caĭ şi 149 rîmătorĭ.

In partea despre N. este o movilă mare patrunghiulară şi la mijloc găunoasă, care pare a fi o urmă a vre-unuĭ războiŭ din timpurile vechĭ.

Trifeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în judeţul Roman, plasa Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 6 1/2 kil. de el şi la 5 1/2 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîrîul Valea-Neagră.

Are o populaţie de 1502 locuitorĭ; o biserică de zid; o şcoală mixtă.

Aci se face iarmaroc la Înălţarea Domnuluĭ, cînd este şi hramul bisericeĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea, după cum ne spune Episcopul Ioanichie în jăluirea sa către C. Racoviţă-Vodă din 12 Aprilie 1751, Spătaruluĭ Aristarchi («Cr.Rom.» Melc., vol. II, p. 38).

Trifeşti, *culme de deal*, ce străbate com. Trifeşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, de la N. spre S., trecînd prin marginea de E. a satuluĭ Trifeşti.

Pe muchea acesteĭ culmĭ, spre N.-E. de satul Trifeşti, se află o movilă mare artificială.

Triozorul, *lac*, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Sulina şi cea de S. a comuneĭ urbane Chilia-Veche, lîngă braţul Sulina, de care este format. Comunică cu Sulina, gîrla Lopatna şi lacul Bodaproste. Are o întindere de 100 hect. şi e înconjurat cu stuf.

Trivalea, *schit*, cu hramul S-ta Treime, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 minute spre V. de Piteşti. S'a intemeiat de mitropolitul Varlaam şi era metoh al mănăstireĭ Cozia (din Vîlcea). A stat vr'o 40 de anĭ pustiŭ şi la 1854 s'a restaurat din temelie de către Egumenul schi tuluĭ. După secularizare (1862), s'a redus la biserică de mir şi s'a înscris în budgetul general al statuluĭ pe 1897/98 o sumă de 2532 leĭ pentru întreţinerea serviciuluĭ divin, care se face

www.dacoromanica.ro

de 2 preoţi, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

In pădurea care înconjoară schitul s'a făcut, în timpurile din urmă un frumos parc, care servă de loc de preumblare orăşenilor din Piteşti.

Trivalea, *pădure*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ. Are o întindere de 640 pog.

Trivalea (Vatra - Schituluĭ-), *moşie*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ, cu venit anual de 3800 leĭ.

Trivalea-Netoţi, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în com. Netoţi, jud. Teleorman; pădurea are o întinderea de 360 hect.

Atît pădurea cît şi moşia aparţineaŭ mănăstireĭ Trivalea, înainte de secularizare.

Trîncoviţa, *deal*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul şi Almalîul; se desface din dealul Ieral-Ceea-Bair; se întinde spre E., într'o direcţiune generală de la V. spre E., printre pîrîul Almalîul şi afluentul săŭ, valea Trîncoviţa, brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi pe cea de S. a comuneĭ rurale Almalîul. Înălţimea sa cea maĭ mare este de 88 m. Dominează com. Almălîul, care, în parte este aşezată la poalele sale de S., precum şi valea pîrîuluĭ Almalîul. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ, şi e tăiat de drumul comunal Almalîul-Ostrovul.

Trîncoviţa, *vale*, jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ urbane Ostrov. Incepe din poalele de V. ale dealuluĭ Trîncoviţa, se îndreaptă întîĭ spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., şi brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi de S.-V. a comuneĭ; merge printre dealurile Trîncoviţa la S., Iapce-Bair la N., şi Dealul-Cărăiniziĭ la E.; se deschide în valea pîrîuluĭ Almalîul, la locul numit Cişmeaua-Ostrovenilor. Valea nu este adîncă, malurile 'ĭ sunt joase, şi are apă numaĭ în timpurile ploioase. Este tăiată de drumul comunal Ostrov-Almalîul şi de cel judeţean, ce duce de la Ostrov la Cuzgun.

Troaca, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Cernelile, în N. comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia, în punctul unde acest rîŭ se varsă în rîul Jiŭ. Are o populaţie de 430 suflete, o biserică de zid, fondată la 1855 de Gheorghe Săndoiŭ şi Dimitrie Paţă şi reparată la 1882 de Ioan Săndoiŭ.

Trocanul saŭ **Tarniţa**, *deal*, în jud. Gorj, com. Hodorasca, pl. Ocolul. Incepe de la locul numit Moara-Trocanilor, merge paralel cu vatra satuluĭ şi se termină în hotarul cătunuluĭ Strîmba, pendinte tot de com. Hodorasca. Pe acest deal este drumul Strejeĭ, care se zice că datează de pe timpul Tatarilor. E acoperit cu pădure, plantaţiĭ de viĭ şi prunet.

Trocheşti, *sat*, cu 1070 locuitoriĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Cioroiaşul.

Troesmis, *staţiune antică*, jud. Tulcea, pe malurile Dunăreĭ d.-j., departe o oră numaĭ de Măcin, între satele Greci şi Turcoaia, şi cunoscută sub numele de Igliţa. A fost unul din cele maĭ strategice puncte, ce Romaniĭ aŭ ştiut să-şĭ aleagă în aceste locurĭ şi lagărul de la Domiţian până la Marcu Aureliŭ al legiuneĭ V macedonice. Fortăreţele se înalţă pe un promontoriu, tocmaĭ acolo unde Dunărea îşĭ încovoae trulaşul săŭ curs, apărat la spate de malul stîncos al fluviuluĭ. Trecerea fluviuluĭ în acest loc era tot atît de uşoară în vechime ca şi acuma, maĭ cu seamă iarna, cînd, înghe-ţînd Dunărea, Scyţiĭ, Geţiĭ şi Daciĭ o treceaŭ spre a prăda aceste ţinuturĭ. De aci, însemnătatea strategică ce a avut staţiunea de la Igliţa, în epoca romană.

Cele două marĭ castre stative cu turnurĭ, şanţurile şi treĭ şiruri de circumvalaţiunĭ aŭ ajuns până la noĭ.

La N., S. şi E. se întindea fortăreaţa, care după pietrile ce s'aŭ găsit, itinerariile, şi scriitoriĭ vechimeĭ, se numea Troesmis. — Prima menţiune despre Troesmis o găsim în Ovidiŭ, într'o epistolă a luĭ către C. Pomponius Graecinus, în care, între altele, spune că fratele luĭ Graecinus, anume Flacus, guvernase înainte aceste locurĭ, care sub el aŭ fost liniştite, căcĭ barbariĭ tremuraŭ de sabia sa; a luat înapoĭ de la inimic, Troesmis, şi a roşit cu sînge Istrul; fapt întîmplat la 16 p. C. De la Ovidiŭ şi până la Ptolemeŭ nu maĭ găsim nicĭ o menţiune despre Troesmis. Ptolemeŭ, tabula Peutingiriană, itinerariul Antonin, menţionează acest municipiŭ, însă până în anul 1861 nimenĭ nu bănui locul unde a fost odată Troesmis şi ce însemnătate are acest loc. Cu toate astea, din timpurĭ vechĭ, locuitoriĭ din satele dinprejurul Igliţeĭ scoteaŭ din ruinele castrelor materiale pentru construcţiunĭ, ca: pietre lucrate, cărămizĭ legionare, coloane, fragmente architectonice; le transportaŭ şi le vindeaŭ în alte părţĭ, fără să fie împedicaţĭ de guvernul otoman. La 1861, in-

www.dacoromanica.ro

ginerul frances Désiré More a căpătat permisiune de a exploata aceste mine; dar săpăturile fără nicĭ o regulă stricaŭ fizionomia antică a castrelor, până ce d-l Engelhardt, comisarul frances al navigaţiuneĭ Dunăreĭ, înţelegînd însemnătatea ruinelor de la Igliţa şi a unor pietre cu inscripţiunĭ, ca: ordo Troesmensium, ordo municipii Troesm., întreprinse cu cheltuiala sa săpăturĭ regulate şi atrase atenţia guvernuluĭ frances şi a Academieĭ din Paris asupra rezultatelor sale. Copiĭ de pe inscripţiĭ aŭ fost comunicate ilustruluĭ epigrafist L. Rénier; pe de altă parte Th. Mommsen, căpătă de la Blücher, vice-consulul Prusieĭ la Galaţĭ, copiĭ de pe alte monumente; Engelhardt maĭ trimete încă 16 luĭ Rénier; 7 din ele s'aŭ publicat de Laurian în «Tezaur de monumente istorice». In acelaş an, d-niĭ Gustav Boissière şi Ambroise Baudry, însărcinaţĭ de împăratul Napoleon III cu o misiune archeologică în Romînia, aŭ intreprins lucrărĭ regulate şi costisitoare la Igliţa, care avură de rezultat desgroparea castruluĭ de S., cu fragmente de pietre cu inscripţiĭ, etc. Lucrările aŭ fost oprite din ordinul paşeĭ de la Tulcea. In 1867, d. Desjardins, explorînd Dobrogea, s'a oprit la Igliţa, unde a aflat încă 21 inscripţiunĭ. In fine, în 1873, Mommsen a editat toate inscripţiunile descoperite succesiv la Igliţa de d-niĭ More, Engelhardt, Boissière şi Desjardins, şi care se urcă la 55, în «Corpus Inscriptionum Latinarum». Treĭzecĭ şi treĭ din aceste monumente s'aŭ dus la Paris, şi azĭ se pot vedea în galeria de jos a Bibliotecеĭ naţionale; două s'aŭ întrebuinţat ca material de construcţie în Biserica grecească Sf. Dumitru din Brăila; una a nimerit în Normandia; 16 s'aŭ pĭerdut, iar restul, prin îngrijirea d-luĭ Tocilescu s'aŭ adus în Muzeul de anchităţĭ din Bucureşti, împreună şi cu alte 11 pietre ce aŭ fost găsite de d-sa în săpăturile întreprinse în anul 1881.

Troesmis de şi exista pe timpul luĭ Ovidiŭ, n'a căpătat forma constituţiuniĭ romane de cît în urmă, pe timpul împăratuluĭ Marcu Aureliŭ, cînd legiunea a V macedonică, care şĭ-a avut lagărul aci, a fost mutată în Dacia la Potaissa (Torda). Atuncĭ *canabele* care existaŭ în preajma lagăruluĭ fură prefăcute în municipiŭ. Cetatea deveni înfloritoare; era rezidenţa sacerdoteluĭ provincieĭ. Pustiită d'a rîndul de popoare barbare, Constantin saŭ Justinian a reconstruit lagărul cu materialurile cetăţiĭ derîmate, între care a fost şi un mare număr de pietre cu inscripţiunĭ, scoase acum la iveală.

Astfel origina acestuĭ municipiŭ, ca a altor oraşe din Dacia, este militară; municipiul se întindea pe un spaţiŭ de maĭ multe kil. pătrate. La N., S. şi E. de castre liniile apeductelor sunt încă vizibile.

(Vezĭ Grig. Tocilescu, «Monumente epigrafice în Dobrogea»).

Trofinci-Vovilion, *grind*, jud. Tulcea, situat în partea sudică a plăşeĭ Sulina şi a com. rur. Sf. Gheorghe; se desface din grindul Carasevschi, se întinde spre S.-V. în formă de făşie, pe o lungime de 7 kil.; are o întindere de 44 hect. şi e acoperit cu nisip.

Trohanul, *sat*, în partea de V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, de-a stînga pîrîuluĭ Racova, aşezat parte pe Dealul-Biserieeĭ, iar parte pe coasta unuĭ alt deal, pe o suprafaţă cam de 800 hect., din care 459 hect. pădure şi 167 viĭ cu livezĭ, cu o populaţie de 114 familiĭ, sau 500 suflete, locuitorĭ răşeşĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică de lemn, făcută la 1824, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri şi 28 care cu boĭ, 3 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ, 208 vite marĭ cornute, 84 oĭ, 15 capre, 47 caĭ şi 120 rîmătorĭ; 51 stupĭ cu albine.

Troianul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Tîrgului, com. Belitori, pe linia Roşiori-Turnu-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află între staţiile Roşiori (13,0 kil.) şi Salcea (9,5 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 98,27 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 27697 leĭ, 15 banĭ.

Troianul, *val de pămînt*, jud. Teleorman, constituind, după studiile d-luĭ profesor Tocilescu, a doua linie de apărare romană, saŭ linia răsăriteană a Oltuluĭ *(limes cis-alutanus)*, prima linie fiind formată de castrele romane d'alungul Oltuluĭ *(limes trans-alutanus)*.

Iată descrierea luĭ pe scurt aşa cum ne-a dat-o d. Gr. Tocilescu: «Valul începe drept din malul Dunăriĭ, la 2 kil. spre E. de com. Flămînda, la 10 kil. spre E. de gura Oltuluĭ. El are o lăţime de 11 m. şi se ridică d'asupra niveluluĭ terenuluĭ cu o înălţime ce variază de la 20-30 centimetri până la 2 m. Valul trece prin Balta-Sişteaua până la şoseaua Turnul-Măgurele-Ciuperceni - Troianul, pe care căl-

www.dacoromanica.ro

cînd-o d'acurmeziș se duce drept pe deal spre a scoborî în Valea Adîncă, și de acolo, prin Valea-Sureĭ, valea Popeĭ, Putineiŭ, valea Călmățuiuluĭ, pănă la gara Troian. De aci scoboară în valea Urlueni, în valea Bratcovuluĭ, la 2 kil. spre V. de Roșiori-de-Vede, intră în Braniștea de la Scrioștea (proprietate a d-luĭ General Manu), unde are o înălțime de la 1m,50 pănă la 2 m., iar lățimea de 22 pașĭ. Apoĭ, după o întrerupere, reapare tocmaĭ pe Dealul-Urluenilor, apoĭ iar dispare ca să ni se arate la Pîrîul-Giorociĭ, un kil. spre E. de Albota, și de aci continuă neîntrerupt pănă la izlazul Piteștilor, unde sfîrșește pe malul cel rîpos al rîuluĭ Argeș, la cîțiva pașĭ numaĭ de gara drumuluĭ de fier. De aci, el apucă spre Cîmpulung, recunoscîndu-se o bucată din el în satul Valea-Mare din sus de Cîmpulung, și apoĭ trece prin pasul Bran în Transilvania.

«Acest val saŭ limes, construit probabil pe la începutul Domnieĭ luĭ Marcu-Aureliŭ (161 după Cristos) era apărat de 18 castele, din care 14 simple și 4 duble. Din aceste castele menționăm de la Dunăre în sus: Flămînda, Băneasa, Valea-Urluiĭ, Gresia, Ghioca, Săpata, Albota, Purcăreni, Jidova (lăngă Cîmpulung, castru de piatră, unde s'aŭ găsit pietre și cărămizĭ cu inscripțiunĭ latine pe ele), și Rîjnov (Rosenau) în Transilvania.

Linia totală a valuluĭ de la Dunăre și pănă la Rîjnov, măsurată pe val, este de 235 kil.

«Valul este construit din lemn și pămînt bătut și bine ars, și se poate ușor recunoaște prin arăturĭ după culoarea roșiatică a pămîntuluĭ ars. Castelele sunt toate castele saŭ cetățĭ de pămînt, afară de cel de la Jidova, a căruia construcțiune seamănă cu cel de la Bumbești și pare a data din timpul luĭ Septimiŭ Sever (201 d. Cr.) cînd, după inscripțiunea aflată la Bumbești, castelul de pămînt de acolo a fost reconstruit în castel de piatră *(muros cespiticios* castrorum vetustate dilapsos *lapidos* eos restituerunt)».

Troianul, *val de pămînt,* jud. Iași, ce se întinde de la V. spre E., trece printre com. Rădiul-Mitropolieĭ și Cărniceni, și se întinde în marginea rîuluĭ Prutul, pănă la satul Șendreni, din com. Sculeni. Continuă peste Prut prin Basarabia, pănă la apa Nistruluĭ. Locuitoriĭ numesc această ridicătură Șanțul-luĭ-Troian.

Troianul, *val de pămînt,* județul Tecuciŭ. Incepe din pădure, din dreptul com. Homocea, ia direcțiunea către S.-E., formează marginea între com. Buciumeni și Țepul, trece pe teritoriul comuneĭ Țigănești, de aci ia direcția maĭ mult către E., trece prin comunele Corodul, și Puțeni, și se duce în jud. Covurluiŭ.

Are o lățime de vre-o 6 m. și pe unele locurĭ o înălțime de maĭ bine de 1 m.

Troianul saŭ **Traianul,** *deal,* în jud. Vîlcea, la 15 minute de Rîmnicul, care domină toată valea Oltuluĭ și pe vîrful căruia se află zidită o frumoasă bisericuță, datorită egumenuluĭ Hrisant Horezeanul, care o zidi împreună cu un mic palat în anul 1838, spre a'ĭ servi de reședință, cînd părăsea metania sa obicinuită, mănăstirea Horezul. (G. I. Lahovari).

Locurile și livezile de la Troianul, după cum se vede în hrisovul luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 7219 (1711), aŭ fost proprietățĭ ale acestuĭ Domn și inchinate mănăstireĭ Horezul, zidită de el.

Iată coprinsul chrisovuluĭ în cestiune:

Și eară să fie sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) niște locurĭ și livezĭ din dealul Troianuluĭ ot sud Vîlcea, care locurĭ și livezĭ sunt alăturea cu via din Troian a sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) dată de Domnia Mea, unde s'aŭ făcut via cea nouă, însă răzoare 16 cumpărate de la Radul Borboană, sluga Episcopieĭ de la Rîmnic, drept talere 12.

Chiliile mănăstireĭ aŭ servit pănă maĭ anĭ trecuțĭ de arest preventiv al județuluĭ Vîlcea.

Troianul, *loc istoric,* la S. de Rîmnicul-Vîlcea, jud. Vîlcea.

In urma evenimentelor întîmplate în Bucureștĭ, în vara anuluĭ 1848, armatele ruseștĭ și turcești ocupară Țara din toate părțile. Guvernul revoluționar hotărî a se opune invaziuneĭ oștirilor străine și, în acest scop, concentră aci, la Troian, un corp de armată de voluntarĭ, pandurĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma înființăreĭ unuĭ guvern legal în Bucureștĭ orĭ-ce rezistență devenind imposibilă, armata se licențiă, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roșu. (G. I. Lahovari).

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Constanța, plasa Medjidia, com. Seimeni, la S. ostrovuluĭ Seimeni-Marĭ și în fața satuluĭ Seimeni-Micĭ. Are o suprafață de 120 hect.; e acoperită numaĭ cu sălciĭ și răchițĭ; este nelocuită; are o formă lunguiață, îndreptată de la N. către S., și e situată în partea de V. a plășeĭ și a comuneĭ, ținînd dreapta satuluĭ Seimeni-Marĭ, pănă maĭ la S. de Seimeni-Micĭ.

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta,

www.dacoromanica.ro

com. Cegani. Are 70 hect. pădure, populată cu salcie şi plop.

Troina, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, jud Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cegani.

Tronari (Poiana-Lungă-), *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 22 case; de dînsul e alipit şi cătunaşul Roma.

Trotuşanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Şuşiţa, com. Moviliţa, situat pe pîrîul Zăbrăuţul, maĭ sus de Diocheţi.

Are o populaţie de 225 suflete; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Trotuşul, *plasă*, judeţul Bacăŭ, situată în partea de S.-V. a judeţuluĭ, din malul Trotuşuluĭ pănă în munţiĭ de pe graniţa transilvană şi pănă la limita jud. Putna.

Afară de şira Carpaţilor moldovenĭ, care limitează plasa spre V., se maĭ desprind dintr'aceasta maĭ multe culmĭ precum: a Slăniculuĭ, Oituzuluĭ, Grozeştilor, Măgura-Caşinuluĭ şi Zăbrăuţilor, cu ramurile Cîrpanuluĭ, Goronuluĭ şi Bîlca. D'a stînga Trotuşuluĭ se ridică ultimile ramificărĭ ale şireĭ Moineştilor şi ale Ciortolomuluĭ, care sfîrşeşte munţiĭ Tazlăuluĭ.

Printre ele curge Trotuşul în direcţie generală de la N.-V. spre S.-E. şi se încarcă cu: Doftana, Slănicul, Oituzul, Caşinul, Căiuţul, pe dreapta, şi Carcalăul, Tazlăul-Mare şi Păltinata, pe stînga.

Clima este relativ maĭ aspră de cît în orĭ-care altă parte a judeţuluĭ din pricina altitudineĭ; aerul însă este foarte sănătos şi îmbălsămat, maĭ cu deosebire vara, din cauza întinselor pădurĭ de brad, afară de partea din Valea-Trotuşuluĭ, maĭ jos de Tîrgul Ocna, unde stejarul şi fagul iaŭ locul braduluĭ.

Prin pl. Trotuşul trec următoarele căĭ:

Calea ferată Adjud-Căiuţ-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Oneşti-Oituzul, şoseaua Căiuţul-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, şi altele.

Această plasă a fost alĭpită cu pl. Tazlăul-d.-j. şi cuprindea şi com. Rîpile şi Gropile, iar com. Doftana nu ţinea de dînsa, fiind în plasa Tazlăul-d.-s. Prin noua împărţire administrativă se alcătueşte din 12 comune, cu reşedinţa administrativă în Tîrgul-Ocna, unde se află şi judecătoria de pace.

Cele 12 comune sunt: Doftana, Tîrgul-Ocna, Tîrgul-Trotuşul, Hîrja, Grozeşti, Bogdăneşti, Mănăstirea-Caşinul, Caşinul, Oneşti, Bogdana, Căiuţul şi Jăvreni.

Are o populaţie de 7865 familiĭ, saŭ 29537 suflete; 18 şcoale, dintre care 4 urbane în Tîrgul-Ocna.

Parohiile sunt în număr de 14, cu 52 bisericĭ filiale, deservite de 32 preoţĭ şi 50 cîntăreţĭ. Bisericĭ catolice sunt 10, cu 2 preoţĭ.

Teritoriul plăşeĭ este de aproximativ 102258 hect., din care pădurile ocupă 68185 hect., iar pămîntul de cultură, 16257 hect.

Locuitoriĭ posedă: 1363 caĭ, 14056 vite marĭ cornute, 3862 porcĭ, 1740 capre şi 17964 oĭ; 590 stupĭ cu albine.

Viile cuprind 5720,67 hect.

Trotuşul, *rîŭ*. Izvoreşte din muntele Solul, din masivul Ciculuĭ (Transilvania), curge maĭ întîiŭ spre N.-E., pănă la confluenţa sa cu pîrîul Recea şi apoĭ intră în Romînia, pe la trecătoarea Palanca, unde este şi confluenţa sa cu pîrîul Şanţul, ce formează o parte din frontiera de N. a Ţăreĭ.

De la Palanca, curge în jud. Bacăŭ spre S.-V., pănă la satul Comăneşti, străbătînd pănă aci o distanţă de 33 kil. 600 m.

De la Comăneşti rîul îşĭ schimbă direcţiunea puţin maĭ spre S. şi, după un parcurs de 21 kil. 500 m., ajunge la T.-Ocna, de unde îndreptîndu-se spre E., după un parcurs de 17 kil. 600 m., ajunge în marginea de V. a satuluĭ Rîpile. Aci 'şĭ schimbă iarăşĭ direcţia maĭ spre S.-E., şi, după ce confluează cu rîul Bîlca, intră în jud. Putna, în dreptul com. Borşani, ast-fel că după o curgere de 45 kil. 200 m. ajunge la confluenţa sa cu Siretul, situată la 1 kil. 300 m. la S. de satul Burcioaia.

Orografia văiĭ. Rîul Trotuşul curge în regiune de munte pănă la T.-Ocna; iar de aci în regiune de deal pănă la Adjud, şi în fine în regiune de şes pănă la confluenţa cu Siretul.

Regiunea ce străbate este acoperită cu pădurĭ seculare de la intrarea în Ţară şi pănă la satul Brusturoasa, unde rîul intră într'o poiană situată maĭ mult pe stînga văeĭ, lungă de aproape 12 kil., şi lată pănă la 5 kil.; de la satul Goioasa şi pănă la satul Straja, marginele pădurilor încep a se depărta, avînd liziera lor foarte neregulată pănă la V. de T.-Ocna, de unde rîul începe a străbate o regiune descoperită pănă la confluenţa sa cu Siretul.

Înălţimile ce însoţesc rîul, aproape în toată lungimea luĭ, aŭ un comandament destul de mare, atît asupra văeĭ, cît şi asupra regiuneĭ învecinate.

Ast-fel avem: între 900 şi 1072 m. în dreptul trecătoareĭ Palanca; 1200 şi 1062 m. în drep-

www.dacoromanica.ro

tul satuluĭ Brusturoasa; 1244 și 908 m. în dreptul confluenței cu Șulța; 1034 și 1115 m. în dreptul satuluĭ Ciobănașul; 931 și 858 m. în dreptul satuluĭ Asăul; 560 și 842 m. în dreptul Comăneștilor; 561 și 757 m. în dreptul Dărmănești-lor; 717 și 506 m. la T.-Ocneĭ; 400 și 403 m. la Onești; 442 m. la Rîpele; 310 și 541 m. la Căiuți; 330 și 522 m. la Coțofenești; 409 m. la Cornățelul și 309 m. la Copăcești.

Din aceste cote, cele dintîiŭ sunt pe dreapta rîuluĭ, iar cele de al doilea sunt pe stînga.

Afluenți. — Rîul Trotușul primește în sînul săŭ o mulțime de afluenți, iar parte din acești afluenți aŭ o importanță deosebită, atît din punct de vedere al populației și exploatărilor, cît și din punct de vedere militar, de oare-ce văile lor conduc la frontieră.

Afluenți pe dreapta sunt: Popoiul-d.-s., Popoiul, Ciugheșul, Cotumba, pîrîul Grohotișul, Șulța, Tuluc, Grohotuluĭ, Edera, Ciobănașul, Laloaeĭ, Șupanul, Valea-Maluluĭ, Darmăneasca, Uzul, Mascașul, Doftana, Slănicul, Boghiĭ, Crețuluĭ, Oituzul și Cașinul la Onești; Găureana, Bogdana, Garbovanul, Matiașul (Căiuțul), Popenilor (Căiuțul-Mare), Pîrîuluĭ-Pană, pîrîul Adînc, Borșani, Bilca, Larga, Trestioara și Dămoșița.

Afluenți pe stînga sunt: Pîrîul Șanțul, ce formează frontieră, Runculuĭ, Cuchinișul, Tonenilor, Ursuluĭ, Camuga, Burinișul, Șugura, Agășul, Seaca, Beleghetul, Foroja, Goeși, Lungenilor, Asăul, Ulmeni, Busuioc (Glodurile), Plopul, Conți, Largeĭ, Brădățelul, Huitori, Drăcoaia, Ociĭ, Vîlcica la T.-Ocneĭ, Gălianul, Caraclăul, Tazlăul la satul Slobozia-Mieluluĭ, Biene, Valea-Rea, Corbuluĭ, Chilieĭ, Fățeĭ, Flocești, Greculuĭ, Heltin, Valea-Hotaruluĭ, Scorțărieĭ, Bălcuțeĭ, Lipănoaea, Năsdrăvană și Vărărieĭ.

Afară de aceste văĭ, rîul maĭ primește în sînul săŭ o mulțime de alte vilcele ce coboară din coastele ce 'l însoțesc aproape în tot cursul săŭ.

Lărgimea apeĭ Trotușuluĭ variază între 4—50 m. în regiunea muntoasă, și anume: 4 m. la Palanca; 10 m. la Brusturoasa; 15 m. la Gura-Ciobănașuluĭ; 30 m. la Dărmănești; 40 m. la Doftana; 50 m. la T.-Ocna; dar această lărgime nu poate fi constantă, fie din cauza ploilor, care fac ca rîul să crească, fie din cauză că lărgimea patuluĭ săŭ îl face adesea să se despartă în maĭ multe brațe.

De la T.-Ocneĭ spre confluența sa cu Siretul, rîul merge pe un pat maĭ liniștit, iar lărgimea sa medie este de 50 m. la tîrgul Trotușul; 80 m. la podul linieĭ ferate Adjud-T.-Ocneĭ (Onești); 90 m. la Podul-luĭ-Ștefan-cel-Mare; 40 m. la podul de la Cornățel; 80 m. la Adjud și în fine 60 m. la confluența sa cu Siretul.

Lărgimea albieĭ sale este de 100 m. la S. de Palanca; 250 m. la Brusturoasa; 300 m. la confluența cu pîrîul Sulța; 250 m. la confluența cu Asăul; 300 m. la Comănești; 350 m. la confluența cu Uzul; 300 m. între T.-Ocneĭ și Băile-Năstăsache; 300 m. la Onești; 250 m. la Căiuți; 300 m. la satul Boișteа-Boerească; 580 m. la Cornățelul; 900 m. la satul Slobozia, pendinte de com. Copăcești; 900 m. la Adjud și 1000 m. la confluența cu Siretul.

Repeziciunea. Curentul Trotușuluĭ este maĭ puțin repede și zgomotos ca al Prahoveĭ, în regiunea de munte; iar în regiunea de deal, cursul săŭ este destul de liniștit.

Patul săŭ în regiunea de munte este nisipos și bolovănos; dar bolovaniĭ dispar cu cît riul înaintează spre confluența sa cu Siretul, unde patul săŭ devine numaĭ nisipos.

Inclinarea cursuluĭ, în general și în regiunea muntoasă, o are de 10 m. pe kilometru. — Această înclinare se îndulcește pe măsură ce rîul înaintează, ajungînd la confluența sa cu o pantă de $2^{m},50$ pe kilometru.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Harteĭ Țăriĭ în 1892—93 sunt următoarele: 694 m. deasupra niveluluĭ Măriĭ-Negre, la trecătoarea Palanca; 611 m la Brusturoasa; 532 m. la confluența cu pîrîul Șulța; 461 m. la confluența cu Ciobănașul; 386 m. la Comănești; 325 m. la confluența cu Uzul; 257 m. la T.-Ocna; 228 m. la T.-Trotușuluĭ; 206 m. la Onești; 193 m. la satul Rîpele; 159 m. la Căiuți; 125 m. la Cornățelul; 117 m. la Urechești; și în fine 82 m. la confluența cu Siretul.

Lungimea cursuluĭ Trotușuluĭ este de 117 kil. 900 m. de la intrarea sa în Țară și pănă la confluența cu Siretul.

Localități. Valea-Trotușuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Romînieĭ și aceasta se dovedește prin marele număr de sate ce acest rîŭ udă în cursul săŭ. Ast-fel avem: Palanca, pe ambele părțĭ ale rîuluĭ; Brusturoasa, pe stînga; Cotumba, pe dreapta; Sîmbrea, Agășul, Beleghetul și Preluci, pe stînga; Șulța, Gura-Ciobănașuluĭ, Lălaia, Săpanul, Dărmănească, Dărmănești, Doftana, Bogatul, Poenile, Gura-Slăniculuĭ, Tisești, Pîrîul-Boghiĭ, Părgărești, Tutul, Onești, Negoești, Gîrbovanul,

www.dacoromanica.ro

Căiuți, Coțolenești, Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Copăcești, pe dreapta; iar pe stînga maĭ sunt: Găioasa, Streja, Asăul, Comănești, Lunca-d.-j., Șipoteni, Plopul, Păgubeni, Larga, Păcurele, Văieni, T.-Ocna, Ghioseni, T.-Trotușuluĭ, Slobozia - Mieluluĭ, Ripele, Petroșcani, Corbul, Jevreni, Floceștĭ, Vrînceni, Heltiul, Boiștea-Boerească, Boiștea-Răzeși, Boiștea - Galinul, Urechești, Slobozia și Adjudul.

Trecătorĭ. Rîul Trotușul posedă o mulțime de podurĭ, atît pentru trecerea linieĭ ferate și a șoselelor, cît și a celor-l'alte drumurĭ ce șerpuesc în lungul acesteĭ văĭ.

Cele maĭ principale podurĭ sunt: două podurĭ de fier la S.-E. de Adjud, peste care trece linia ferată și șoseaua națională Focșani-Adjud; podul dublu de la satul Cornățelul, făcut pentru linia ferată și șoseaua Adjud-T.-Ocna; podul dublu de la Onești, ce servă pentru acelaș scop; podul de la Răducanul (T.-Ocna), Podul-Lăstunilor și al linieĭ ferate, de la V. de T.-Ocna; podul linieĭ ferate de la N. de Dărmănească; podurile de fier de la Comăneștĭ, Gura-Ciobănașuluĭ, Găioasa și Diaconeștĭ.

Trecerea pe acest rîŭ se maĭ face în cea maĭ mare parte prin vaduri, care de alt-fel sunt foarte numeroase, dar această trecere este periculoasă și chiar suspendată pe timpul ploilor marĭ și primĭvara, cînd apele cresc prin topirea zăpezilor de la munte.

Geologia văieĭ Trotușuluĭ. — Geologia basinuluĭ Trotușuluĭ este foarte interesantă, fiind-că în el și în împrejurimile sale din Transilvania, deja de acum 30 anĭ, *Herbich a găsit fosile în gresul carpatic, cea ce a permis stabilirea vîrsteĭ diferitelor nivele din acest gres.*

De la sorgintea sa și pănă la confluența cu *Șulța*, Trotușul are un curs *torențial*; de aci și pănă la revărsarea în Siret, maĭ jos de Ploșcuțeni, cursul săŭ *divagant* se schimbă pe patu-ĭ de aluviunĭ de o mică grosime.

Trotușul izvorește și curge prin zona de *Flysch = gres carpatic* pănă la *Comăneștĭ*, de aci și pănă la Tîrgul-Ocna, cînd pe flysch, cînd pe Salifer; iar de la Tîrgul-Ocna pănă la Onești străbate dea curmezișul zona saliferă, și de la această din urmă localitate și pănă la confluența sa cu Siretul, formează limita între Sarmatic și Ponțian.

In Transilvania, în valea sa superioară, în *schisturĭ marnoase*, *Herbich* a găsit în 1873 *Aptychus* de Amonițĭ neocomienĭ.

Peste ele urmează un *gres sur albastriŭ*, identic cu *gresul de Csukas*, fin la fir, cu ciment lutos, adesea-orĭ cu vine de calcar spatic, ca și marnele cu care alternă. El prezintă crăpăturĭ cu crestele microscopice de quarț foarte des bipiramidate, strălucitoare ca la *Osdola* (valea Kaszon). Acest gres se vede în basinul Uzuluĭ și al Kaszonuluĭ, continuîndu-se pănă la Zaizon, unde suprapoartă depozite de calcar cu *Caprotina Lonsdalii* d'Orb. și *C. amonia* d'Orb. — Acest gres sur-albăstriŭ ocupă spațiul înre sorgintea Trotușuluĭ și a Oltuluĭ. — In schisturile ce conțin *sferosiderit* și însoțesc gresul, *Herbich* a găsit la Osdola (Kaszon) un *Hoplites castellanensis* d'Orb. Iar în valea Kovasna, pe coasta N. a munteluĭ *Kopacs*, a găsit *Hoplites neocomiensis* d'Orb. în marnele închise cu sferosiderit. Aceste speciĭ sunt *Hanteriviane-schisturile de Teschen* și *Grodischte*.

Deasupra gresiuluĭ *sur-albastru*, zace discordant un *gres galben aptian*.

Peste aceste urmează alt gres alb-sur, în bancurĭ groase, care nu presintă nicĭ lut nicĭ marne, e lipsit cu desăvîrșire de fosile, și ocupă o mare întindere în basinul Trotușuluĭ și al Uzuluĭ. El reprezintă terenul albian *(Godula Sandstein)*. Acesta este gresul cunoscut sub numele de *peatră de Tîrgul-Ocna*, ce se exploatează ca peatră de cioplit, pentru trepte, construcțiĭ de podurĭ, soclu de grilaj, etc.

De la confluența cu Șulța, Trotușul intră în zona eocenă reprezintată: prin *gresurĭ dure cu vine de calcită* (eocene), prin *marnele inframenilitice* = depositele de *Hajo*, ce se află la suprafață în apropiere de Moinești și maĭ departe la Solonț, Tețcani, și care cuprind gisemente de petrol, ce se exploatează; prin schisturile *menilitice = schisturile cu solzĭ de peștĭ de la Ilonda*, care cuprind schisturĭ argiloase dure, infiltrate de silice, cu argile bituminoase și păturĭ cu silice *menilit*. Schisturile argiloase se desfac în foĭ subțirĭ și presintă suprafețele de stratificare acoperite cu o pulbere galbenă. In urma studiilor d-luĭ Saba Ștefănescu, aceste schisturĭ menilitice trebuesc raportate la eocenul superior.

In fine, ultimul nivel al flyschuluĭ e *gresul de Măgura* (oligocen), ce constitue muntele cu acelaș nume de lîngă Tîrgul-Ocna.

In basinul Uzuluĭ și al Doftanelor gresul de Măgura se află acoperit probabil de *Ponțian*.

De la Tîrgul-Ocna, Trotușul străbate transversal banda de salifer pănă la Onești-Berkiul.

La confluența cu Caraclăul, se văd în țărmul Trotușuluĭ *argile și bancurĭ de gyps*, ce for-

www.dacoromanica.ro

mează mai multe încreţituri cu axa îndreptată de la N.-N.-E. la S.-S.-V. Acest nivel conţine sare.

Deasupra urmează un *gres grosiar cu gyps* de culoare albă gălbue, care se vede bine în dealul Berchiului din faţa Oneştilor, la Viişoara, la Tîrgul-Ocna, în partea superioară a *Dealului-Săret*. In această localitate, sub gres, se află argile ce conţin bancurile de sare exploatate, care în Romînia se află în general în a 2-a zonă saliferă a lui Cobălcescu (1-a, zona conglomeratului, a 2-a, zona argilelor salifere şi a 3-a, zona gresului).

D. Teisseyre a găsit la Viişoara şi Brăteşti fragmente de calcar cu *Nullipore* intercalate în gresuri analoage cu cele din dealul Berchiului şi în dealul Clenciul calcar cu *Nullipore*, cu *Pecten* din grupa *P. Substriatus, Ostrea, Trochus, Astrea*, cuprins în paturi salifere analoage cu cele de la Oneşti.

Fiind-că *calcarul cu Nullipore de Leitha* aparţine la *al doilea etaj mediteranian, formaţiunea saliferă subcarpatică trebue raportată cel puţin la al 2-lea etaj mediteranian.*

De la Oneşti, ce se află în faţa gurei Tazlăului, şi până la confluenţa cu Siretul, Trotuşul face limită între Sarmatic la N. şi Pontic la S. (Pentru aceste 2 terenuri a se vedea cursul inferior al Siretului).

Trucnei, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltului, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul. (V. a. n.).

Trufineşti, *sat*, pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la Estul comunei, pe malul stîng al gîrlei Plapcea. Are 260 locuitori şi o biserică, fondată de enoriaşi, la 1875.

Truşeşti, *com. rur.*, jud Botoşani, situată pe valea Jijia şi dealurile din dreapta şi stînga Jijiei, în centrul plăşei Jijia, şi formată din satele: Măşcăteni, Hulubul-Vechiu, Hulubul-Nou şi Truşeşti, situate pe moşiile Măşcăteni şi Truşeşti.

Are o suprafaţă de 5025 hect., cu o populaţie de 540 familii, saŭ 2079 suflete; 3 biserici, cu 4 preoţi şi 6 cîntăreţi; 2 şcoli mixte; 8 iazuri şi o moară de aburi.

Teritoriul comunei este foarte deluros şi străbătut de cîte-va văi înguste: Jijia, Drislea şi Valea-Gurandei.

E străbătută de calea ferată Dorohoiu-Iaşi şi de şoseaua judeţeană Botoşani-Ştefăneşti.

Vite: 1054 boi şi vaci, 276 cai, 4424 oi, 142 porci şi 6 capre.

Truşeşti, *sat*, jud. Botoşani, situat pe coasta dealului din stînga Jijiei, pe valea Jijiei şi în centrul com. Truşeşti, pe moşia statului Truşeşti, pl. Jijia. Are o suprafaţă de 2359 hect., cu o populaţie de 227 familii sau 950 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă.

Vite: 726 boi şi vaci, 102 cai, 2166 oi şi 69 porci.

Despre Truşeşti se zice că în vechime a fost moşie răzăşească, dar parte din răzaşi aŭ închinat mănăstirei părţile lor şi mai pe urmă şi cei-l'alţi, siliţi de către călugări, aŭ vîndut părţile lor.

Truşeşti, *staţie de dr.-d.f.*, jud. Botoşani, pl. Jijia, c. Truşeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiu, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Zlătunoaia (13,2 kil.) şi Dîngeni (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării e de $71^{m},43$. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 36796 lei, 70 bani.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe şes. Se mărgineşte la N., cu com. Nazîrul; la E., cu Cazasul; la V., cu Romanul şi la S., cu Scorţarul-Vechiu. S'a înfiinţat la 1884 prin împroprietărirea însurăţeilor din 1878, veniţi din cătunele învecinate: Cenuşa şi Valea-Adîncă.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 899 suflete; o biserică, construită de locuitori la 1884, cu hramul Sf. Trei Ierarhi, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882; 7 cîrciumi.

Vite: 632 boi, 369 vaci, 27 tauri, 96 viţei, 435 cai, 3 măgari, 1750 oi, 134 rîmători.

Drumuri: la Brăila spre E., 11 kil.; la Cazasul, spre E., 6 kil.; la Nazîrul, spre N., 8 kil.; la Romanul, spre V., 13 kil.; la Scorţarul-Vechiu, spre S., 7 kil.; la Silistrarul, spre S., 10 kil.; la Lacul-Sărat, spre S.-E., străbătînd calea ferată Brăila-Buzău, 4 kil.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.* şi *sat*, jud. Tecuciu, pl. Bîrlad, aşezată pe loc şes, la marginea de S. a plăşei şi a judeţului. Se învecineşte la E. cu cătunul Vameşul, com. Piscul, jud. Covurluiu, de care se desparte prin pîrîul Gerul; la S., cu com. Nămoloasa, din jud. Putna, şi Corbul, din jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Siret; la V., cu com. Fundeni şi la N., cu teritoriul com. Lieşti.

Este udată de apele: Siretul la S., Gerul la E. şi Călmăţuiul la V.

Are o suprafaţă de 4415 hect., cu o populaţie de 1875 suflete; o biserică, clădită de locuitori la 1883, cu 2 preoţi şi 2 cîntăreţi, 13 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 676 boi,

www.dacoromanica.ro

503 vacĭ, 6 taurĭ, 156 caĭ, 154 ĭepe şi 530 oĭ; 152 stupĭ; 157 plugurĭ de fer; 1 maşină de treerat şi 1 de vînturat.

Distanţele: pănă la Tecuciŭ 38 kil., pănă la Iveşti, reşedinţa plăşeĭ, 18 kil.

Este pusă în comunicaţie cu comunele vecine prin calea ferată Tecuciŭ-Galaţi, ce străbate prin mijlocul com., de la N.-V. spre S.-E., şi 3 şosele: şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, paralelă cu calea ferată şi care trece prin mijlocul com, şi 2 şosele comunale: una ce duce spre N., la Călmăţuiŭ, şi alta spre S., peste Siret, la com. Corbul, în jud. R.-Sărat.

Tudor-Vladimirescu, *sat,* în partea de N.-V. a com. cu acelaş nume, jud. Brăila, la 11 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1879 şi 1881, cu ocazia împroprietăririi.

Are o populaţie de 890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881; o biserică clădită de locuitorĭ la 1887, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vite: 440 caĭ, 3 asinĭ, 1130 vite cornute, 1750 oĭ şi 150 rîmătorĭ.

Tudor-Vladimirescu, *cătun,* jud. Tecuciŭ, com. Tudor-Vladimirescu, pl. Bîrlad.

S'a înfiinţat la 1881 cu locuitorĭ de prin satul Privalul şi din comunile învecinate, în urma mareĭ inundărĭ a Siretuluĭ, care a distrus satul Privalul.

Tudora, *com. rur.,* jud. Botoşani. Se întinde în partea de S. a pl. Siretul, pe valea Siretuluĭ şi dealurile din stînga sa, pănă în hotarul judeţuluĭ Suceava, spre S. Se compune din satele Tudora şi Vorona-Mare.

Are o suprafaţă de 8304 hect., cu o populaţie de 713 familiĭ saŭ 2795 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ e deluros şi acoperit cu pădurĭ, care se exploatează sistematic şi ocupă toată partea de S. şi S.-E., pe o întindere de 3243 hect.

Vite: 1300 boĭ şi vacĭ, 236 caĭ, 2070 oĭ, 601 porcĭ.

Tudora, *sat,* jud. Botoşani, în centrul com. Tudora, în stînga Siretuluĭ, cu o suprafaţă de 8304 hect., din care 3243 hect. pădure, şi o populaţie de 609 familiĭ saŭ 2332 suflete.

Are 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 859 boĭ şi vacĭ, 91 caĭ, 961 oĭ, 237 porcĭ.

Tudorăcheşti, *cătun,* al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ şi 35 case.

Tudoreşti, *sat,* cu 81 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Cremenarĭ-Moşneni (v. a. n.).

Tudoreşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Lăunele-d.-s. (v. a. n.).

Tudoreşti-Popiĭ, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Tufani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Hătcărăul, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Are o populaţie de 102 locuitorĭ.

Tufari, *sat,* jud. Olt, făcînd parte din com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s. Are o populaţie de 210 loc. Este situat pe dealul Tufari.

Tufeĭ (Groapa-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. com. Lacul-luĭ-Baban. E aşezat în partea de E. a comuneĭ, într'o scobitură, în mijlocul uneĭ pădurĭ de tufanĭ, la poalele dealuluĭ Constandoiul, la 2860 m. spre E. de căt. de reşedinţă, Constandoiul. Are o întindere cam de 12 hect., cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 62 suflete.

Tufele, *cătun,* al com. Finţeşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 23 case.

Tufeni, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de V., situată pe calea judeţeană Roşiori-Urlueni, la 76 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 35 kil. de Roşiori şi la 67 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu com. Mozăceni; la E., cu teritoriul com. Tecuciul-Calenderu; la S., cu com. Stoborăşti şi la V., cu rîul Vedea, care serveşte în parte de hotăr.

Teritoriul comuneĭ, cu diferitele moşiĭ şi trupurĭ, este de aproape 5000 hect. Pe aceste moşiĭ sunt împroprietăriţĭ 185 locuitorĭ, care stăpînesc aproape 650 hect.

Comuna se împarte în două: Plugăreşti, în partea de N.-V., şi Tufeni-Olăreşti saŭ Pădureţi, în partea de S.

Are o populaţie de 1167 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 3 circiumĭ şi 1 han.

Vite: 772 vite marĭ cornute, 166 caĭ, 1458 oĭ şi 212 porcĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţeană Roşiori-Urlueni, care trece prin comună, şoselele vecinale spre com. Stoborăşti-Mozăceni şi spre com. Florul, din judeţul Olt, spre rîul Vedea.

Tufeni, *sat,* situat la N. com.

www.dacoromanica.ro

rur. Băicoiul, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o populaţie de 340 locuitorĭ.

Tufeni, *moşie* particulară, jud. Teleorman, plasa Teleormanuluĭ com. Tufeni, compusă din trupurile Stoborăşti, Mozăceni şi Bădeşti.

Intinderea acesteĭ moşiĭ este de aproape 4500 hect.

Tufeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Tufeşti-d.-j., *sat*, în partea de S. a com. Boteşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea dealuluĭ Tufeşti, în partea de E., pe moşia Rădiul-Scînteia.

Are o suprafaţă de 111 hect., cu o populaţie de 41 familiĭ saŭ 149 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, şi 8 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 82 vite marĭ cornute, 13 caĭ şi 46 oĭ. V. Boteşti, com. rur.

Tufeşti-d.-s., *sat*, în partea de E. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea Tufeştilor, prin care curge pîrîul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 720 hect., cu o populaţie de 97 familiĭ saŭ 303 suflete.

Are o biserică, cu 1 cîntăreţ; o moară de apă, un iaz şi o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri şi 12 care cu boĭ; 10 stupĭ cu albine, 139 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 98 oĭ, 4 capre şi 35 rîmătorĭ.

Tugarlea-Bair, *deal*, în judeţul Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz. Se desface din dealul Fundul-Găvanuluĭ, se întinde spre E., în o direcţie generală de la S.-E. spre N. V., brăzdînd partea N. a plăşeĭ şi S. a comuneĭ. Pe la poalele S. merge drumul comunal Satul-Noŭ-Sari-Chioi, iar pe la cele V., curge pîrîul Teliţa. El domină satul Congazul şi e acoperit cu păşunĭ.

Tulburea, *sat*, jud. Botoşani, aşezat pe coasta de S. a dealuluĭ Tamba, în stînga pîrîuluĭ Tulburea, în partea de S. a com. Uriceni. Are o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 289 suflete.

Vite: 199 boĭ şi vacĭ, şi 248 oĭ.

Tulbureni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Băluşeni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, în stînga căeĭ naţionale Botoşani-Hîrlăŭ, pe moşia Stănceni. Are o populaţie de 123 familiĭ, saŭ 452 suflete; 1 biserică cu 1 cîntăreţ.

Vite: 320 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 80 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Tulcea, *judeţ*, unul din cele două districte ale Dobrogeĭ.

Este aşezat în partea de N. a Dobrogeĭ şi în cea de E. a Romînieĭ şi e cuprins între 28° 6′ şi 32° 10′ longitudine orientală (Ghecet şi Insula-Şerpilor) şi între 44° 30′ şi 45° 40′ latitudine boreală (Chilia-Vechie şi Duimgi).

Forma luĭ, exceptînd Delta Dunăriĭ, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ maĭ mult saŭ maĭ puţin regulat, ale căruĭ vîrfurĭ ar fi: satul Azaclîŭ, Picineaga, gura Peritaşca şi aceea a braţuluĭ Sf. Gheorghe; la aceasta maĭ adăugăm şi triunghiul Delteĭ cu vîrfurile gura Chilieĭ, gura Sf. Gheorghe şi bifurcaţia Ciatal. Lungimea hotaruluĭ este de 400 kil.; iar întinderea totală, de 8453 kil. pătraţĭ saŭ 845300 hect. Cele maĭ marĭ diagonale sunt: De la Ghecet la gura Sulineĭ, 186 kil., şi de la satul Chirişlic la Chilia-Vechĭe, 240 kil.

Relieful solului este foarte accidentat, cu dealurile sale care ajung pănă la 500 m. Judeţul Tulcea cuprinde două regiunĭ: a şesurilor şi a dealurilor. — Regiunea şesurilor se întinde în partea de N. a judeţuluĭ, pe o făşie relativ îngustă, pe malul drept al Dunăreĭ; cuprinde întreaga Deltă şi partea de E. a judeţuluĭ; ocupă o întindere de aproape 4000 kil. patraţĭ sau 400000 hect. Această regiune este acoperită maĭ numaĭ cu stuf, semănată de bălţĭ nenumărate, variate în întindere şi în formă, întretăiată de gîrle nu maĭ puţin numeroase, care nu seacă niciodată, fiind alimentate tot-deauna de Dunăre. Icĭ şi colo se ridică oare-care întinderĭ de pămînt deasupra nivelului bălţilor şi stufuluĭ, unele formate din pămînt nisipos, altele pămînt roditor, pe care sunt satele, orĭ păşunĭ, orĭ locurĭ arabile. Aceste suprafeţe poartă numele de grinduri; aşa avem în partea de N.-V. a judeţuluĭ, în cotitura Dunăreĭ de la Brăila şi Galaţi, grindurile: Zătoaca, Oaeĭ, Coaeĭ, Spinăul, Ghecet, Azaclîŭ, Golăşa, Gemeneĭ, Galaţi, Tinda, Cliciul şi Pisica, cel maĭ însemnat; apoĭ în Deltă se află maĭ marĭ grinduri şi maĭ bine îngrijite, cum sunt grindurile Chilia-Vechie, Satul-Noŭ, Letea, Sfiştofca, Stipocul, Periprava şi Cara-Orman, cu pădurea cu acest nume. In Deltă o companie olandeză se sileşte din răsputerĭ a da agriculturĭ o bună parte din acest teren, aproape mobil. In partea de E., între malul Mareĭ şi lacul Razelm, se întinde iar stuful nestrăbătut, tăiat de girle şi lacurĭ şi destinat a rămîne încă multă vreme ne productiv. Regiunea dealurilor coprinde partea cen

www.dacoromanica.ro

trală, de V. și de S. a județuluĭ. Dealurile din județul Tulcea se pot grupa în treĭ marĭ diviziunĭ, afară de altele maĭ micĭ și izolate: 1. Dealurile-Măcinuluĭ, în partea de V., 2. Culmea-Babadaguluĭ, în partea centrală și de E. a județuluĭ, 3 Culmea-Isacceĭ, situată în partea de N. a județuluĭ, întinzîndu se într'o direcție paralelă cu cursul Dunăreĭ.

In partea de S. a județuluĭ este un sistem de dealurĭ care staŭ în legătură cu cele din județul Constanța: Baș-Punar, Topolog, Chirisliva, Periclic, Camena, Eschi-Baba, toate acoperite cu pădurĭ. Maĭ la S. sunt dealurĭ acoperite numaĭ cu pășunĭ, și anume: Rîmnic-Bair, Arman-Tepe, Sari-Ghiol, Inan-Ceșme-Haidîn, Mormintelor, Cașcalac-Bair și Chirișlic, cu frumoase grote.

Dealurĭ izolate sunt: Beș-Tepe, (240 m. cu 5 vîrfurĭ), ale căruĭ poale aŭ fost scăldate de Mare odinioară, la N.-E.; Deniz-Tepe (180 m.); Dealul-Măreĭ, fiind-că altă-dată Marea se întindea până la el.

Movile sunt foarte numeroase, unele naturale, altele artificiale.

Hidrografia. Jud. Tulcea se poate împărți în 2 basinurĭ: al Dunăreĭ și al Măreĭ.

1. *Basinul Dunăreĭ* ocupă partea de V., N. și N.-E. a județuluĭ; are o întindere de 4200 kil. pătrațĭ (420000 hect.), coprinzînd toată plasa Măcinuluĭ, N. plășilor Isaccea și Tulcea și întreaga plasă Sulina. Dunărea udă județul la V., N.-V. și N. Până în dreptul Brăileĭ poartă numele de Canalul-Măcinuluĭ, și la punctul numit Ciatal se bifurcă în două: Brațul Chilia la N. și Tulcea la S.-E. Acest din urmă, la 6 kil. maĭ jos de Tulcea, se divide în: brațul Sulina, cu o direcție spre E. și brațul Sf. Gheorghe, spre S.-E., închizînd între ele și brațul Chilia, porțiunea numită Delta și compusă din insulele: Ciatal, Tătarul-Mare, Tătarul-Mic, Daler I, Daler II, Letea, Meslin, Cernofca și Sf. Gheorghe, cu o suprafață de 2600 kil. pătr. Dunărea primește afluenți numeroșĭ pe dreapta, din care maĭ însemnațĭ: Picineaga saŭ Ai-Ormanul, la S., cu afluenții săĭ Canat-Calfa pe stînga, valea Hormular, pîrîul Cerna unit cu valea Jaila, pe dreapta. Apa Calistrieĭ, la N. de precedenta, cu afluentul săŭ Valea-Grecilor, udînd satul Igliția, formînd și lacul Igliția. Valea-Vițelaruluĭ, maĭ sus de aceasta, trecînd prin Măcin. Valea Jijila, cu afluențiĭ: Valea-Largă, Valea-Grecilor și Valea-Popiĭ, la N.-V., vărsîndu-se în balta Jijila. Valea Luncaviția, formată din Luncaviția-Mare și Luncaviția-Mică, cu afluențiĭ: Valea-Ascunsă, Luncăvicioara, Valea-Satuluĭ, trecînd prin satul Luncaviția, vărsîndu-se în gîrla Ciulineț.ul. Numaĭ Valea-Vițelaruluĭ se varsă direct în Dunăre; ceĭ-l'alțĭ afluențĭ se pierd saŭ în stuful de pe malul eĭ saŭ în bălțile numeroase ce o mărginesc. Dar afară de acestea, maĭ sunt o mulțime de canale ale Dunăreĭ, unele făcute de ea în revărsările eĭ, altele de oamenĭ, ca să facă să treacă pește din Dunăre în bălțile pescoase; ele se numesc gîrle, ape saŭ privalurĭ. Cele maĭ însemnate sunt: Viroaga de lîngă Dunăre, Turcoaia, privalele Carcaliul și Coticeruluĭ, și gîrlele: Coticeruluĭ, Lățimea, Combra, Coea, Oaia și Mocanuluĭ, la V.; Ciulineț.ul și Somova, la N. In Deltă sunt și maĭ numeroase; maĭ marĭ sunt: Roșul, Pardina, Aliboca-Suhat, Iacob-Suhat, Sondul, Merhedeĭ, Jidanuluĭ, Impuțita, Tudor-Vătaful, Marchel și Litcovul. Dunavățul, cea maĭ însemnată dintre toate, căcĭ unĭĭ o consideră ca chiar un braț sudic al Dunăreĭ, leagă brațul Sf Gheorghe cu lacul Razelm, face o rețea cu gîrlele Cerneț.ul, Florea, Dranovul, Semnățul, Dovinca, etc., între Mare, lacul Razelm și brațul Sf. Gheorghe.

2. *Basinul Măreĭ-Negre* coprinde partea centrală, de E. și de S. a județuluĭ, întregile plășĭ Babadag și Istrul, și partea de S. a plășilor Isaccea și Tulcea; are o întindere de 4250 kil. p. (425000 hect.). In Mare nu se varsă nicĭ o gîrlă saŭ rîŭ, dar în bălțile formate de inundațiunile eĭ anterioare, ca lacul Razelm, Babadag, Zmeica, Sinoe etc, se varsă:

Văile Sari Ghiol și Agi-Ghiol la N., udînd satele cu aceleașĭ numirĭ. Teliția (70 kil.), tot la N., udînd satele: Teliția, Frecățeĭ, Poșta, Cataloi și Eni-Chioi, vărsîndu-se în lacul Babadag și avînd ca afluențĭ Valea-Izvoruluĭ, unită cu văile Hagilar și Ciliculuĭ, pe dreapta, Valea-Cardonuluĭ, unită cu Valea-Redĭĭ pe stînga. Taița, cel maĭ însemnat rîŭ al Dobrogeĭ, udă centrul Dobrogeĭ, trece prin satele Țiganca, Taița, Hancearca, Balabancea, Orta-Chioi, Cineli, Baș-Chioi, Armutlia, Camber și Satul-Noŭ, se varsă în lacul Babadag, are 100 kil. lungime și printre numeroșiĭ săĭ afluențĭ distingem valea Țiganca, Sarap-Dere, Hancearca, Dantcea, pe dreapta; valea Pîrlita, valea Boclogea, pîrîul Accadîn, Ormangi-Cula și izvorul Teliția, pe stînga. Slava, al 3-lea rîŭ al Dobrogeĭ și al județuluĭ, udă V. și S. județuluĭ, format din văile Slava-Rusă și Slava-Cercheză (85 kil.), avînd ca afluențĭ valea At-

www.dacoromanica.ro

magea, valea Chirişliva, Valea-Călugăruluĭ, Cari-Iol-Dere şi Camena, udă satele Ciucurova, Baş-Punar, Slava-Rusă şi Slava-Cercheză, Caugagia şi se varsă în lacul Goloviţa. Beidaut, (50 kil.) la S. de aceasta, udă satele Testemel, Beidaut, Potur şi Hamamgi; are ca afluenţĭ văile Cail-Dere, Sari-Ghiol, Hagi-Avat şi Ciamurli, se varsă tot în lacul Goloviţa. Sari-Iurt, la S., udă satele Sari-Iurt şi Casap-Chioi şi se varsă în lacul Sinoe. Duimgi, la S. de precedentul, udă satele Iuan-Ceşme, Tarivende şi Duimgi şi se varsă, după ce a primit ca afluent valea Cogealac, în lacul Tuzla. Casimcea (95 kil.), al 2-lea rîŭ al Dobrogeĭ, udă V. şi S.-V. luĭ, trece prin satele Alifacî, Casimcea, Chiuciuc-Chioi, Chirişlic (Tulcea), Seremet, Talazul-Mic (Constanţa), şi se varsă în lacul Taşăul, de unde şi une-orĭ numele săŭ de pîrîul Taşăul; are ca afluenţĭ pîrîul Rîmnic-Dere, unit cu Sari-Ghiol-Dere, Valea-Estereĭ şi valea Cazargic. Vara aceste rîurĭ seacă de cele maĭ multe orĭ; numaĭ Taiţa, Teliţa, Beidaut, Luncaviţa şi Casimcea, nu seacă niciŏ dată.

Bălţĭ sunt numeroase; în această privinţă este cel maĭ bogat judeţ, avînd cele maĭ multe şi maĭ marĭ; întinderea lor este de 1200 kil. p. (saŭ 120000 hect.). Ele se împart în bălţĭ cu apă dulce şi cu apă sărată. 1. Cele cu apă dulce, numite lacurĭ şi ghioluri, sunt toate aşezate lîngă Dunăre şi în Deltă; sunt formate de revărsările eĭ şi alimentate de aceste revărsărĭ saŭ prin gîrlele, ce se întretae ca o reţea, făcîndu-le să comunice unele cu altele. Cele maĭ însemnate sunt: Picineaga, Turcoaia, Igliţa şi Carcalîul, la V.; Jijila, Lăţimea, Plosca, Mocanul, Combra, Coaea, Oaia, Porcilor, Piatra-Feteĭ, Popina, Crapina (cel maĭ mare lac dulce), la N.-V.; Rachel, Rotunda, Somova, Rahova, Iapsia, Piatra Căcată, la N.; Zaghen, Malcoci, Dîrnoiul, Moru Ghiol şi Dranov, la N.-E. In Deltă avem multe şi marĭ; principalele sunt: Roşul, Pardina, Tătarul, Fortuna, Gorgova, Babina, Matiţa, Velichi-Mercheĭ, Puiul, Puiuleţul, Roşul şi Roşuleţul. 2. Bălţile sărate, ce poartă numele de ĭezere şi ghioluri, sunt formate de apele Mărieĭ, fie prin o revărsare anterioară, fie prin retragerea lor. Intr'adevăr, în secolul al VII-lea a. Cr. oraşul Istropolis, ce era pe malul unuĭ braţ al Dunăreĭ şi lîngă Mare, acum este la 10 kil.; dealurile Denis-Tepe şi Beş-Tepe, ale căror poale eraŭ scăldate de valurile Mărieĭ, astăzĭ sunt la 40 kil. departe de ţărmul eĭ; probabil că Dunărea prin aluviunile eĭ a făcut să se retragă apele Mărieĭ. Cele maĭ însemnate lacurĭ sunt: Razelmul, cel maĭ mare lac al Dobrogeĭ şi Rotnînieĭ, cu insula Popina, cu dependenţele alimentate de el, lacurile Agi-Ghiol, Calica şi Babadag, în care se varsă rîurile Taiţa şi Teliţa. El comunică cu alt lac mare, Zmeica, cu Goloviţa-Mare, Goloviţa-Mică, Sinoe şi Tuzla, formînd o întindere apoasă de 900 kil. p. (90000 hect.), înconjurată cu prunduri şi stuhurĭ, producînd peşte bun şi abundent, al căruĭ venit aparţine statuluĭ şi, foarte însemnat, trece de ½ milion de leĭ anual.

Impărţirea administrativă. — Judeţul Tulcea se împarte de la 1895 în 4 plăşĭ: Babadag, Tulcea, Măcin şi Sulina. Inainte se împărţea în 6: Măcin, Isaccea, Istrul, Babadag, Tulcea şi Sulina. (Vezĭ aceste cuvinte).

In total judeţul Tulcea are 7 com. urb: Chilia-Vechie, Sulina, Isaccea, Măcin, Babadag, Mahmudia şi Tulcea, 57 com. rur. şi 120 sate, cu o populaţie amestecată, compusă din Romînĭ, Turcĭ, Bulgarĭ, Ruşĭ, Germanĭ, Ţiganĭ, etc., de 123192 locuitorĭ, după recensămîntul din 1899.

Instrucţiunea, Cultul. Judeţul are: un gimnaziŭ, în oraşul Tulcea, 78 şcoale primare mixte, 16 şcoale de cătun, în com. rur., frecuentate în 1899-900 de 4466 copiĭ, 2 şcoale primare rurale mixte în com. urb. Tulcea; 4 şcoale primare urbane de băeţi şi 4 de fete în oraşul Tulcea; cîte o şcoală primară urbană de băeţĭ şi una de fete, în Babadag, Măcin, Isaccea şi Sulina. Sunt 74 biserici ortodoxe, 12 geamiĭ, 8 temple lipoveneştĭ, 4 biserici catolice, 1 luterană, 1 anabaptistă, 7 sinagoge, 1 biserică armenească şi una a secteĭ Naimolocilor. Are 68 parohiĭ ortodoxe rurale şi 9 urbane.

Budgetul judeţuluĭ Tulcea pe 1900-901 a fost acesta: Zecimi, 215957,65 leĭ la venituri, 187530 la cheltuelĭ; Drumurĭ, 123100 leĭ; spitalul rural Babadag 30176,95 leĭ; Pensiĭ, 18802,16 leĭ, la venituri şi 11250 la cheltuelĭ.

Geologia, (rezumat de d. Gr. Ştefănescu) Jud. Tulcea prezintă mare interes din punctul de vedere geologic. La E. şi la V. el este aproape şes şi acoperit de depozitele cuaternare, care însă sunt străbătute de roce maĭ vechĭ, formînd adevărate insule. Aşa în partea de E., numeroase roce triasice străbat depozitele cuaternare, formînd spre Dunăre cele cincĭ coline (Beş-Tepe, turceşte); iar spre Mare şi aprope paralel cu acestea, lanţul de coline triasice numite Cairacile; şi maĭ spre V., la N. de lacul Razim, Dealul-cu-Cunună

www.dacoromanica.ro

și Satul-Roșu; afară de acestea, triasicul mai formează alte cîteva insule. Triasicul, și mai cu seamă partea superioară, procură frumoase marmure de ornament, roșii și cu vine albe; ele se exploatează la Tulcea și Isaccea, unde se află importante cariere.

In partea de V. a județului depozitele cuaternare sunt străbătute de roce primare, niște greziĭ și schisturĭ verzĭ silicioase și de calcarurĭ jurasice, care formează asemena numeroase insule.

Centrul județului, începînd de la Mare și mergînd spre Dunăre, în o direcțiune de la S.-S.-E. spre N.-N.-V., este ocupat de adevărațĭ munțișorĭ compușĭ de masive de roce, de diferite vîrste; așa în partea de S.-S.-V. și dirijîndu-se de la Cara-Choium la S.-E. pănă la Dunăre, la Picineaga la N.-V., se află masivul primar, format din greziile și schisturile verzĭ pline cu numeroase oxidate de pirite de fier. La mijloc și urmînd aceeașĭ direcțiune, găsim masivul cretacic, iar spre N.-N.-E. masivul jurasic și al schisturilor cristaline arhaice.

Intreaga masă a acestor masive este străbătută de numeroase și importante roce eruptive; așa la Camena, la muntele Consul, la muntele Toptașul și la Iglicioara, se află puternice ĭeșiturĭ de porfire; apoĭ la Atmagea, la Slava-Rusă, la Dealul-luĭ-Iacob, la Greci și la Văcăreni găsim însemnate ieșiturĭ de granit și pegmatită. La Nicolițelul, Isaccea, Rachel și Luncavița găsim importante masive de melafir.

Numeroase cariere sunt deschise, atît în rocele sedimentare cît și în rocele eruptive.

Afară de carierele de marmură colorată de la Tulcea și Isaccea, deschise, după cum am arătat, în calcarurile triasice, mai avem:

In schisturile cristaline, carierele de la orașul Măcin.

In greziile verzĭ primare, carierele pentru fabricarea varuluĭ și pentru pietre de construcție, cum sunt: carierele de la Tulcea, Eschi-Tulcea și Iglița, la Dunăre; cele de la Cataloi, de la Cîrjelari și de la Enisala, ce se găsesc în centrul județuluĭ și spre Mare.

Carierele de la Babadag și anume acele de la Chiul-Culac și de la Cișmele, acele de la Hasanlac, deschise în calcarurile cretacice pentru pietre de construcțiuni; și, în fine:

Importantele cariere deschise în masivele de granit de la muntele Iacob, în com. Turcoaia, și de la com. Greci, la S.-E. de Măcin.

In delta Dunăreĭ, și mai cu seamă la Letea și la Satul-Noii, la N. de Sulina, și la Cara-Orman la S., precum și d'alungul țărmuluĭ Mareĭ, există suprafețe întinse acoperite cu dune de nisip.

Ca minerale sunt oare-care indiciĭ de oxizĭ de fier, la Atmagea, Lozova și la dealul Cara-Pelit; iar indiciĭ de cupru sub formă de Carbonat de cupru verde (Malachit) se văd la Lozova, dar sunt neînsemnate.

Producțiunile. Minerale: granit roșu și alb, porfir, cuarț, mică, calcar, silice, schist și fier oligist, dintre metale. Dintre acestea, numaĭ calcarul este exploatat, precum și piatra de var dealungul Dunăreĭ, de la Sulina la Cernavoda; cariere mai importante sunt cele din Dealul-Carierei de lîngă orașul Tulcea, lîngă Măcin, și cele din dealul Iacob de lîngă satul Turcoaia. Cea mai mare exploatațiune a acestor cariere a fost făcută de comisiunea dunăreană, care în virtutea unuĭ firman imperial, a fost scutită de taxe către stat și singură a avut dreptul de deschidere a carierilor de piatră și de calce. Se fac de asemenea exportațiunĭ de piatră de construcțiunĭ și de pavagiĭ din carierele Măcinuluĭ, Isacceĭ, Igliței, pentru orașele Brăila și Galați. Intre producțiunile minerale putem considera și sarea, care se extrage din apa Mareĭ și a lacurilor sărate de pe malul Mareĭ. Unele din lacurĭ, precum lacul Agi-Ghiol, aŭ și proprietățĭ medicamentoase. Astăzĭ Agi-Ghiol este stațiune balneară; iodul abundă în apa sa. La Duimgi, statul are niște saline, neexploatate încă sistematic.

Vegetale. Are pășunĭ și livezĭ întinse, unde pasc nenumărate turme de oĭ, terenurĭ destul de fertile, cultivate cu grîŭ, orz, secară, porumb, meiŭ, rapiță; plante textile: cînepă, in, și în fine tutun. Mai cu seamă grîul, orzul și secara, constitue, împreună cu plantele oleoginoase, obiectele de export. Dintre arborĭ, vișinul, zarzărul, caisul, nărul, părul, prunul, persicul și dudul se găsesc răspîndițĭ prin tot județul; gutuiul, alunul și cornul se găsesc chiar în stare sălbatică prin pădurĭ; dintre arbuștĭ, vița se cultivă cu succes, pe lîngă Tulcea, Măcin, Isaccea (viile Sarica) și Babadag (viile Bădila).

Pădurile sunt și ele una din bogățiile județuluĭ și din cele mai însemnate; nu sunt însă încă exploatate sistematic; se întind pe 200000 hect.

Animale. Livezĭ și pășunĭ bogate; pădurĭ întinse și stufoase, bălțĭ, lacurĭ abundente, Dunărea și Marea, iată cauzele ce fac ca animale de tot soiul să se găsească pe mult încercatul pămînt al Dobrogeĭ.

www.dacoromanica.ro

Vite, după statisti a din 1901: 36837 caĭ; 422 măgarĭ; 53240 boĭ şi bivolĭ; 14507 porcĭ; 12349 capre; 214082 oĭ. Stupĭ cu albine sunt 5690.

Ogarĭĭ dobrogenĭ eraŭ ceĭ maĭ renumiţĭ în Orient; păsările domestice sunt abundente; dintre animalele sălbatice, cerbul, căprioara, vulpea, lupul şi mistreţul se găsesc în mare număr în pădurele cele întinse; mistreţul se găseşte şi în bălţile Delteĭ. — Peştele, care constitue un însemnat articol de export, este abundent şi de cele maĭ marĭ speciĭ, în Mare, Dunăre, băiţĭ, lacurĭ şi gîrle.

Industria şi Comerciul. Sunt în Tulcea şi Isaccea fabricanţĭ de vin şi de rachiŭ din tescovină; o fabrică de săpun, una de lumînărĭ de seŭ şi de ceară, vre-o cîte-va caşeriĭ. Altă dată, la Isaccea şi Tulcea, eraŭ şi şantiere, unde se construiaŭ şi se reparaŭ vase pentru Turcia. Dealurile judeţuluĭ fiind bogate în gismente minerale, exploatarea lor ar da naştere industrieĭ metalurgice, care ar ridica mult comerciul judeţuluĭ.

Comerciul judeţuluĭ Tulcea este din cele maĭ prospere; în această privinţă stă alăturĭ cu cele maĭ comerciale judeţe, Covurluiŭ (Galaţi) şi Brăila, pe care le întrece în ceea-ce priveşte intrările şi eşirile vaselor, fiindu-le însă inferior în ce priveşte transacţiunile comerciale. Judeţul Tulcea are 5 porturĭ, din care Sulina şi Tulcea sunt înfloritoare, Isaccea şi Măcinul, încă neînsemnate, Chilia-Vechie, căzută din înflorirea de odinioară. Sulina şi Tulcea fac aproape singure transacţiunile comerciale ale judeţuluĭ.

Căile de comunicaţie. Căile de apă sunt Dunărea, gîrlele şi Marea. Acestea servesc comerciuluĭ judeţuluĭ cu naţiunile străine; cea maĭ umblată cale este cea pe braţul Sulina, de la Sulina-Tulcea-Isaccea-Măcin, şi tot de-odată cea maĭ scurtă, maĭ ales acum cînd s'a prescurtat braţul Sulina şi i s'a amenajat cursul săŭ prin lucrările comisiuneĭ europene; gîrlele şi lacurile servesc numaĭ pescarilor lipovenĭ; cele de pe Mare, vapoarelor străine de comerciŭ. Cele maĭ însemnate drumurĭ pe uscat sunt: 1. Calea naţională Tulcea-Babadag-Constanţa; 2. Şoselele judeţene: a) Tulcea-Isaccea-Măcin; b) Tulcea-Mahmudia; c) Babadag-Măcin; d) Babadag-Jurilovca; e) Măcin-Satul-Noŭ-Ostrov; 3. Drumurile comunale, care unesc comunele şi satele între ele.

Monumente istorice. In această privinţă, iată ce zice d-l Tocilescu, în «Revista de Archeologie şi de litere»: «Cu anexiunea Dobrogeĭ Romînieĭ s'a deschis un cîmp cu totul noŭ oamenilor de ştiinţă care se ocupă cu archeologia, epigrafia, numismatica şi geografia antică. Dobrogea, făcînd parte din provincia romană cunoscută maĭ întîiŭ sub numele de «Ripa Thracia», apoĭ de «Moesia, inferior», sub Domitian, şi de «Scytia» sub Diocletian, se vor putea face profunde cercetărĭ, căcĭ ea păstrează rămăşiţe de oraşe, de sate, de staţiunĭ, de lagăre fortificate şi de alte urme, care atestă prezenţa Grecilor şi a Romanilor. Explorarea eĭ în fie-care punct, identificarea minelor actuale prin mijlocirea numelor lăsate de anticiĭ scriitorĭ, verificarea distanţelor prin ajutorul vechilor itinerariĭ, restabilirea topografieĭ, recompunerea istorieĭ celor maĭ importante oraşe pontice, ca Tomis, Kallatis, Istros saŭ Istropolis, precum şi aceea a municipiilor şi coloniilor romane, în fine îngrijirea monumentelor, care pot servi istorieĭ desvoltărĭĭ politice, militare şi intelectuale a uneĭ provinciĭ, — sentinelă înaintată a civilisaţiuneĭ romane în Orient, — este o lucrare ce se impune puternic. Am putut să formez în muzeul naţional de antichităţĭ, într'un spaţiŭ de un an, o colecţiune de monumente din Dobrogea, cu inscripţiunĭ, sarcofage, bas-reliefurĭ, statue, fragmente architectonice, sculpturĭ şi altele, care se urcă la 300 bucăţĭ şi maĭ mult de jumătate sunt inscripţiĭ grece şi latine. Aceste monumente aŭ fost găsite maĭ toate la Constanţa.» — Săpăturile s'aŭ început de niştе învăţaţĭ francezĭ, şi aŭ fost continuate cu mult succes, de singurul nostru epigrafist, d-l Tocilescu, dînd la iveală un material foarte bogat, relativ la istoria nouluĭ oraş. Săpăturile s'aŭ făcut la Igliţa 1857—1858 (vechia Troesmis), la Constanţa (Tomi), Adam-Klissi (Tropaeum Trajani). In ce priveşte judeţul Tulcea, ca rămăşiţe a timpurilor trecute, sunt: ruinele municipiuluĭ Troesmis, reşedinţa legiunilor III şi VIII macedonică; rămăşiţele unuĭ zid paralel cu vechiul curs al Dunăreĭ, pe lîngă Babadag; un apeduct pe lîngă acest zid şi ale căruĭ ruine se văd la Armutlia şi Enisala; Nicoliţelul se crede a fi aşezat pe ruinele înfloritoruluĭ oraş Trajanopolis saŭ Trianopolis; Măcinul e considerat ca vechia Arubium saŭ Axiopolis; cătunul Rachel, pare a fi fost, după ruinele sale, un lagăr militar roman maĭ mare de cît cel de la Igliţa. Afară de ruinele de la Isaccea şi Beş-Tepe, care atestă dominaţia romană în aceste locurĭ, se maĭ găsesc între Nicoliţelul şi Mănăstirea Cilicul, ruine de fîntînĭ

www.dacoromanica.ro

şi apeducte romane, vase de pămînt ars, de 4 m. ca dimensiune, ce serveaŭ la păstrarea vinuluĭ saŭ a cerealelor. Tot la marginea satuluĭ Nicoliţelul s'a descoperit pe la 1820, de niştе vînătorĭ, un templu păgîn roman, care acum servă de biserică a satuluĭ; este pe jumătate îngropat în pămînt, mic, dar are zidurile groase de 1 m., cu 2 ferestre la S. şi N.; forma sa e poligonală regulată. Mulţimea monedelor vechĭ grece, romane şi bizantine, precum şi a ruinelor care acoperă Dobrogea, sunt probe că această provincie era maĭ populată şi maĭ înfloritoare de cît astăzĭ. Ruinele de zidirĭ, de apeducte, lagăre, sunt ca o amintire depărtată a vecheĭ înfloriri de odinioară.

Tulcea, *plasă*, în partea de N. a jud. Tulcea.

Se mărgineşte la N. cu pl. Sulina şi cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre; la S., cu pl. Babadag; la E., cu pl. Sulina şi la V. cu pl. Isaccea.

Relieful sĕŭ se împarte în două regiunĭ: şesul, ce cuprinde $^{6}/_{8}$ din suprafaţa plăşeĭ, în partea de N. şi E., întretăiat de Dunăre, gîrlele eĭ, bălţĭ, şi în bună parte acoperit cu stuf întins. Dealurile, ce cuprind $^{2}/_{8}$ din întinderea eĭ şi ocupă E. şi centrul plăşiĭ, şi din care principalele sunt dealurile: Tulci, Cataloi, Orta-Bair, Beş-Tepe (242 m.), şi Cairacile, toate acoperite cu semănăturĭ şi păşunĭ bogate.

In partea de N., Dunărea, cu cele treĭ braţe ale sale: Chilia, Sulina, Sf. Gheorghe, o udă. Pîraiele: Teliţa la V. şi Agi-Ghiol, pe la S., o străbat. Bălţile sunt numeroase şi situate lîngă şi între braţele Dunăreĭ; principalele sunt: Zaghen, Roşul, Roşculeţul, Malcoci, Fortuna, Gorgova, la N.; Iezerul Razelm şi cu dependenţele sale, Dranov, Calica, Agi-Ghiol, care produc stuf şi conţin cantităţĭ însemnate de peşte.

Intinderea acesteĭ plăşĭ este de 1600 kil. pătraţĭ saŭ 160000 hect., din care 5000 hect. ocupate de vetrele com., 50000 hect. pămînt bun, şi restul, de 105000 hect., acoperit de bălţĭ, Dunăre şi locurĭ neproductive.

Populaţia sa este cea maĭ amestecată din tot judeţul şi chiar din Dobrogea întreagă; elementul predominant sunt însă Romîniĭ. Sunt 5600 familiĭ, cu maĭ mult de 40000 suflete, Romînĭ, Ruşĭ, Bulgarĭ, Turcĭ şi Tătarĭ, Grecĭ, Germanĭ, Evreĭ, etc.

Comunele care compun această plasă sunt: Mahmudia, comună urbană, reşedinţa plăşeĭ, la E., pe Dunăre; Agi-Ghiol, cu cătunele Agi-Ghiol şi Sabangia, la S., lîngă lacul Agi-Ghiol; Beş-Tepe, cu cătunele Beş-Tepe şi Pîrlita, la N., nu departe de Dunăre; Cîşla, la V.; Cataloi, cu cătunele Cataloi şi Eni-Chioi, la S.-V., pe pîrîul Teliţa; Malcoci, cu cătunele Malcoci şi Prislova, la mijloc, lîngă Dunăre; Moru-Ghiol, cu cătunele Moru-Ghiol, Dunăvăţul-d.-s. şi Dunăvăţul-d.-j., la E. de Dunăre; Sari-Chioi, la S.-E., pe lacul Razelm; Sari-Ghiol, cu cătunele Sari-Ghiol şi Calica, la S., nu departe de lacul Razelm; Sari-Nasuf, cu cătunele Sari-Nasuf, Caraibil şi Bei-Bugeac, la S., lîngă lacul Razelm; Satul-Noŭ, cu cătunele Ceata-Chioi, Pardina, Pătlăgeanca şi Satul-Noŭ, la N., pe braţul Chilia; Zebil, la S. pe lacul Babadag; oraşul Tulcea capitala judeţuluĭ. In total avem în plasă două comune urbane şi 11 comune rurale, ce cuprind 21 sate.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa; şoseaua naţională Tulcea-Isaccea-Măcin; şosele judeţene Tulcea-Mahmudia şi Tulcea-Agi-Ghiol; apoĭ nenumărate drumurĭ comunale şi vecinale ce unesc comunele şi satele între ele.

Tulcea, *com. urb.*, în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de N. a districtuluĭ, a căruĭ capitală este şi în partea de N. a plăşeĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, numit braţul Tulcea, la jumătate distanţă între ramificarea braţuluĭ Chilia şi ramificarea braţuluĭ Sulina, în formă de amfiteatru, la poalele dealurilor Tulcea şi Dealul-Mare. Aspectul sĕŭ este din cele maĭ pitoreştĭ, maĭ cu seamă cînd viĭ cu vaporul de la Galaţi spre Sulina. După ce scapĭ de cotul de la Ciatal şi intri în canalul Tulcea, îţĭ apare oraşul, cu casele-ĭ văpsite şi coperişurile albe, cu geamiile, cupolele bisericilor lipoveneştĭ şi ortodoxe, ce strălucesc în depărtare, iar pe muchia verde a dealurilor, cu nenumăratele sale morĭ de vînt.

Se mărgineşte la N. cu com. Satul-Noŭ; la V., cu com. Cîşla; la S., cu comunele Cataloi şi Eni-Chioi; la E., cu com. Malcoci.

Comuna aparţine şi regiuneĭ dealurilor şi regiuneĭ şesuluĭ; partea de N. aparţine şesuluĭ brăzdat de Dunăre, gîrle şi lacurĭ, iar cea de S., regiuneĭ dealurilor.

Cursurile de apă: Dunărea (Braţul Tulcea) la N., udă comuna pe o lungime de 8 mile (saŭ 13 kil.) de la mila 46—54; pe malu-ĭ drept se află grădinăriile oraşuluĭ. Valea Tăuşan-Ghiol, la V.; Valea-Tulceĭ saŭ Agi-Ghiol, la S., şi Valea-Mare, la E. Comuna are şase bălţĭ, cu

www.dacoromanica.ro

o întindere totală de 400 hect. şi din care cea mai însemnată este Zughenul, la E. de oraş (120 hect.).

Tulcea se divide în două culori, galben la V. şi roşu la E.; mai înainte, ba chiar şi azi, locuitorii cunosc numai sub numele de mahalale, împărţirile acestea; avem: Mahalaua-Tătărească, la V.; cea Turcească, tot la V.; cea Bulgărească, la V. şi E., întinzîndu-se din ambele culori; cea Lipovenească, tot la V. şi E.; cea Nemţească (în culoarea de roşu), şi cea Ovreiască, la V.

Populaţia este foarte amestecată; sunt 18880 locuitori (1899), Romîni, Turci, Bulgari, Nemţi, Ruşi, Evrei, etc.

Intinderea totală a comunei este de 18000 hect., din care 250 hect. ocupate de casele şi grădinile oraşului; 3500 hect. aparţin locuitorilor şi restul aparţine statului.

Biserici: Catedrala romînă, cu hramul Sf. Nicolae, zidită de locuitori (are un cor întreţinut de com. cu 4200 lei anual), cu filialele Buna-Vestire (elenă) şi Comorovca saŭ Buna-Vestire (rusă), apoi bisericile Sf. Împăraţi (romînă), Schimbarea la faţă (biserică rusă), biserica Sf. Gheorghe (bulgărească). Mai avem în Tulcea 1 geamie, 3 sinagoge, 1 biserică a lipovenilor cu popă, 1 a lipovenilor fără popă, 1 biserică catolică, 1 luterană, o casă de rugăciune a Nămolecilor, alta a Anabaptiştilor, 1 schit lipovenesc de călugăriţe şi o biserică armenească, toate întreţinute de comunităţile respective.

Instrucţiunea. Are (1899-900): 2 şcoale primare rurale mixte; 4 şcoale primare urbane de băeţi şi 4 de fete; 2 şcoale bulgăreşti (1 de băeţi şi 1 de fete) în curtea bisericei, 1 şcoală rusă, 1 şcoală greacă, ambele în curţile bisericelor lor, mai multe şcoli ovreeşti, 1 şcoală turcească în corpul geamii. S'a înfiinţat la 1889 şi un gimnaziŭ romîn. Bulgarii aŭ şi ei gimnaziul lor.

Comerciul oraşului Tulcea este destul de activ. In 1893—94 aŭ intrat în Tulcea 256 vase de Mare cu 17627 tone.

Exportul în 1893 a fost de 30000 tone, în valoare de 4992726 lei; articole de export mai însemnate sunt: cereale şi brînzeturi în Turcia şi Anglia, lînuri în Rusia şi Austria, peşte şi icre în Rusia şi Romînia, cereale în Olanda şi Italia, grîŭ în Grecia, secară în Austria, grîŭ şi lînuri în Grecia, comestibile în Romînia.

Importul în 1893 a fost de 4000 tone în valoare de 2640000 lei.

Budgetul com. a fost pe 1900—901 acesta: Budgetul ordinar, 497100 lei la venituri şi 492983 lei la cheltueli; Drumuri, 64000 lei la venituri şi cheltueli.

Căile de comunicaţie: Şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa, şoselele judeţene ce duc la Isaccea-Măcin, Cataloi şi Mahmudia, drumurile comunale ce duc la Chilia-Vechie, Sulina, Agi-Ghiol, Zebil, etc.; principalele căi de comerciu sunt Dunărea, şoseaua naţională şi şoselele judeţene.

Istoricul. De la început şi până la 1834, oraşul Tulcea a fost aşezat mai la V. de cel actual, pe dealul Tulcea. La 1854 a suferit o năvălire a Turcilor, ca la 1828 şi ca acum în urmă la 1877.

Tulcea, *deal*, jud. Tulcea, în partea N. a pl. Tulcea şi N.-V. a oraşului Tulcea; e acoperit cu verdeaţă; se ridică până la 47 m., dominînd oraşul Tulcea, Dunărea şi drumul judeţean Tulcea-Isaccea; pe vîrful luĭ sunt ruinele vecheĭ Tulce, a uneĭ fortăreţe turceştĭ şi a 3 forturĭ.

Tulcea, *vîrf de deal*, în partea centrală a jud. şi pl. Tulcea şi cea S. a com. urbane Tulcea, punctul culminant al Dealuluĭ-Mare. Are o înălţime de 204 m., punct trigonometric de rangul al 2-lea, dominînd oraşul Tulcea. E acoperit cu păşunĭ.

Tulcea, *vale*, jud. Tulcea, în partea centrală a plăşiĭ Tulcea şi a com. Agi-Ghiol; se deschide din Dealul-Mare, de la poalele vîrfuluĭ Tulcea; se îndreaptă spre S., în o direcţie de la N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Agi-Ghiol şi se deschide în lacul Agi-Ghiol; pe valeĭ merge drumul comunal Tulcea-Agi-Ghiol.

Tulchia-Mare, *insulă*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Tonea, pl Borcea, jud. Ialomiţa.

Tulchia-Mică, *insulă*, pe Dunăre, spre E. de Tulchia-Mare şi în dreptul oraşuluĭ Ostrov, din jud. Constanţa.

Tulchia-Vechĭe, *insulă*, pe Dunăre, spre V. de Tulchia-Mare. Se mai numeşte şi Insula-Vechĭe.

Tulei, *sat*, cu 25 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătăşeşti. (V. a. n.).

Tuleşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul cu acelaş nume, compusă din 2 părţi: Tuleşti-Boereştĭ şi Tuleşti-Răzăşĭ. Are o populaţie de 260 locuitorĭ. Formează o com. cu cătunele: Popeşti, Băbuţa, Seimeni, Ciuperca, Rădeni şi Vinderei.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 17 hect.

www.dacoromanica.ro

Tulnici, *com. rur.*, în jud. Putna, situată pe partea formată de dealurile de pe malul drept al Putneĭ, la 34 kil de subprefectura plăşeĭ şi la 61 kil. de capitala judeţuluĭ. E udată de rîul Putna şi de pîraele Greşul, Valea-Măruluĭ, Steiul, Lepşa, Mociarul, Lepşuleţul, Lorinca şi Curmătura.

Se compune din cătunele Lepşa şi Tulnici, cu o populaţie de 939 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri de lemn şi 4 morĭ de apă.

Tulnici, *cătun*, pl. Vrancea, jud. Putna, situat la poalele amfiteatruluĭ format de dealurile ce se întind pe malul drept al rîuluĭ Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Tulnici, *schit de călugărĭ*, jud. Putna, pe malul Lepşeĭ.

Tulucești, *com. rur.*, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, la 14 kil. de Galaţi, pe malul Prutuluĭ, aşezată la coada laculuĭ Brateşul. Se mărgineşte la N. cu Şiviţa, la E. cu balta şi lacul Brateşul, la S. cu Galaţi şi la V. cu teritoriul com. Fileşti, Braniştea, Independenţa şi Slobozia-Conachi.

E formată din 7 cătune: Tulucești (reşedinţa), Costache-Negri, Cişmelele, Fîntînele, Odaia-luĭ-Manolachi, Slobozia-Movileĭ şi Vînători, cu o populaţie de 2976 suflete.

Numărul vitelor se urcă în total la 3499 capete.

Are 2 bisericĭ: în Tulucești, Sf. Arhanghelĭ, şi în Odaia-luĭ-Manolachi, Sf. Gheorghe. După întocmirea sinodală din 1888, com. Tulucești formează două parohiĭ: Tulucești, alcătuită numaĭ din reşedinţa comunală, cu catedrala Sf. Arhanghelĭ, 1 preot paroh şi 2 cîntareţĭ; şi Odaia-luĭ-Manolachi, formată din cătunele Odaia-luĭ-Manolachi, Vînători, Fîntînele şi Cismelele, cu 1 preot paroh şi 2 cîntareţĭ; 5 şcoale.

Pe teritoriul com., începînd de la coada Brateşuluĭ, trece Valul-luĭ-Traian. Asemenea pe parte din teritoriul săŭ se întind fortificaţiile Galaţi-Nămoloasa-Focşani.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Galaţi-Birlad-Fălciŭ şi calea ferată Galaţi-Bîrlad.

Tulucești, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaş nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, cu 850 suflete, o biserică şi 2 şcolĭ.

Tulucești, *moşie* a statuluĭ, de 1778 hect., fostă a mănăstireĭ Cetăţuia din Iaşi, jud. Covurluiŭ, com. Tulucești, pl. Siretul.

Tuna-Orman, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Beilicul şi Oltina. Se desface din dealul Cale-Urgina, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la S.-E. spre N.-V., dealungul maluluĭ drept dobrogean al Dunărĭĭ, între scurgerile ţezerurilor Oltina şi Mirleanul, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor. Are o înălţime de 105 m.

Tunari, *com. rur. şi sat*, în jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc şes, la 80 kil. de Craiova şi la 14 de reşedinţa plăşeĭ, Calafat.

Se învecineşte la E. cu com. Piscul, la V. şi N., cu com. Poiana, şi la S., cu com. Desa.

Are o populaţie de 1037 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, fondată de locuitorĭ, la 1868, cu hramul Sf. Gheorghe şi S-ţiĭ Voevozĭ. Pe frontispiciul bisericeĭ de asupra uşeĭ se află următoarea inscripţie:

«Această sfîntă şi dumnezeiască biserică, care s'a zidit din temelie în leatul 1867, Martie 5. cu toate cheltuelile, cu maĭ mulţĭ fraţĭ ajutorĭ, care se prăzuueşte Sf. Gheorghe şi S-ţiĭ Voevozĭ în vremea prea Inălţatuluĭ nostru Carol I. Ctitorĭ: Ion Radovicĭ, C. Poiana, Nicola Petrovicĭ, Preotul Ion, Ioan Mălăinul, B. Mucică, G. Mladew, Opriş Mucică şi Iancu Mucică.

In com. sunt 4 cîrciumĭ.

Movile: Movila-luĭ-Stamat, Măgura-cu-Niţa, două movile: Inşiratele, Măgura-Trăsniteĭ, Măgura-luĭ-Popară, Măgura-Hoţuluĭ, Grindul-cu-Banĭ, care este plantat cu salcîmĭ, Măgura-Văcăreaua şi Grindul-cu-Gutuiţa.

Bălţĭ: Balta-Popeşti, la S. com., se scurge spre V., în apa Purcărieĭ, pendinte de com. Poiana; balta Lacul-Cailor, tot la S.; Balta-Gogoneaţă, Balta-Sanduluĭ, lacul Catranul şi balta Frumosul.

Viile, în întindere de 73 1/2 hect., se găsesc toate pe moşiile locuitorilor.

Căĭ: două căĭ comunală şi cea vecinală.

Tunari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tunari-Dimieni, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situat la N. de Bucureşti, pe malul drept al văieĭ Pasărea. La N., locul e băltos, din cauză că e prea mult aplecat spre valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 3484 hect., cu o populaţie de 1317 hect.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul S. Nicolae şi cea-l'altă cu hramul Invierea-luĭ-Lazăr, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă; 1 heleşteŭ; o maşină de treerat.

Vite: 494 vite marĭ cornute şi 921 vite micĭ.

Tunari, *sat*, com. rur. Găneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, cu o populaţie de 181 locuitorĭ.

www.dacoromanica.ro

Tunari saŭ **Zgaidaracul**, *cătun*, pendinte de com. Tîrnava-d.-j., pl. Cîlnişte a, jud. Vlaşca, compus din 97 locuitorĭ, însurăţeĭ.

Tunari, *fort*, în jurul Bucureştilor.

Tunari-Dimieni, *com. rur.*, în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată la N. de Bucureşti, lîngă Valea-Pasărea, la 18 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Tunari şi Dimieni, cu o populaţie de 1638 locuitorĭ şi 371 case; 3 bisericĭ (2 la Tunari şi 1 la Dimieni); o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ, 2 maşinĭ de treerat; 2 heleştae.

Vite: 433 vite marĭ cornute, 185 caĭ şi iepe.

Locuitoriĭ posedă: 179 pluguri: 136 cu boĭ şi 43 cu caĭ; 193 care şi căruţe: 136 cu boĭ şi 57 cu caĭ.

Tunari-Popeşti, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Tunari.

Tunseşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, spre V. de satul Bogdăniţa, pe dreapta pîrîuluĭ Bogdana, compus din 2 părţĭ: Tunseşti-d.-j. şi Tunseşti-d.-s.

Tunseşti, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, proprietatea statuluĭ.

Tunşi, *cătun*, al com. Ţicleni, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe valea Cioiana.

Are o suprafaţă cam de 800 hect., cu o populaţie de 48 familiĭ, saŭ 170 suflete; o biserică reparată în 1886 şi deservită de preotul din căt. Creţeşti.

Locuitoriĭ posedă: 67 pluguri, 37 care cu boĭ; 128 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 126 capre, 6 caĭ şi 1000 rîmătorĭ. Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare şi printr'o şosea comunală care îl leagă la N. cu Creţeşti, cătun de reşedinţă.

Pîrîul Cioiana curge prin mijlocul com., de la N. la S.-V.

Tunzăria, *munte*, între comunele Broşteni, Şarul-Dorneĭ şi Dorna, jud. Suceava.

Tupilaţi, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman, la 31 kil. de el şi la 32 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E situată spre N.-V., la confluenţa pîrîuluĭ Valea-Albă cu rîul Moldova şi pe malul drept al acestuĭ rîŭ.

Are o populaţie de 1144 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 ortodoxe şi 1 catolică; o şcoală mixtă.

Se lucrează lemnărie ordinară şi mobile de lux.

Sunt 506 vite marĭ cornute.

Se face iarmaroc la 24 Iunie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3394,56 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3094 leĭ.

Pe teritoriul com., lîngă satul Tupilaţi, este un pod de lemn stătător, peste care trece şoseaua judeţeană Piatra-Iaşi. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Tupilaţi, *sat*, în partea de S.-V. a com. Mălăeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, pe o suprafaţă de 573 hect., cu o populaţie de 60 familiĭ, saŭ 303 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Tupilaţi, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaş nume, jud. Roman, pl. Moldova. V. Tupilaţi, com. rur.

Turbata, *pîrîu*, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Broşteni, Bahna şi Galbeni, jud. Roman. Izvoreşte la V. de satul Ţuţcani, din dealurile ce separă jud. Roman de jud. Neamţu; curge de la N.-V. la S.-E. La S.-E. de satul Galbeni iese din jud. Roman şi trece în jud. Bacăŭ, apoĭ se varsă, la N.-E. de satul Sîrbeşti, în rîul Siretul, de a dreapta, după ce primeşte în sine pe stînga pîraiele Bahna şi Galbeni. Acest pîrîŭ curge printr'un şes întins, din care cauză maĭ în tot-d'auna, în timpurile ploioase, apele luĭ ies din albie şi se varsă peste cîmp.

Turbata, *poiană*, în jud. Suceava, în pădurea cu acelaş nume, între com. Dolheşti şi Tătăruşi.

Se zice că pe aci trecea sleahul (drumul mare) ce lega Suceava cu Iaşi.

Turbatul, *cătun*, pendinte de com Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe domeniul Giurgiŭ.

La 1864 s'aŭ împroprietărit aci 92 locuitorĭ, primind 370 hect., iar la 1882 s'aŭ împroprietărit 25 însurăţeĭ, primid 146 hect.

Are o biserică vechie.

Turbaţi, *com. rur.*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. com. Drăgoeşti, situată parte pe culmea dealuluĭ Turbaţilor şi parte pe valea pîrîuluĭ Sănătoarea.

E formată din 2 cătune: Turbaţi, reşedinţa, şi Buzeşti.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 224 familiĭ, sau 1002 suflete; o şcoală, înfiinţata la 1888; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 pluguri. 64 care cu boĭ; 1153 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 1221 oĭ, 94 capre şi 471 rîmătorĭ; 62 stupĭ,

E udată de pîraiele Sănătoarea şi Scurta.

Comunicaţia în această com. se face prin drumurĭ ordinare.

www.dacoromanica.ro

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Curăturile, Şoava şi Dealul-Largeĭ.

Turbaţi, *cătun* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, situat pe culmea Turtaşilor, jud. Gorj, plaiul Novaci.

Are o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 134 familiĭ, saŭ 552 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1888; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 3 morĭ pe apă.

Turbaţi, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Lipia-Bojdani, situat la N. de Gruiul, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi în partea de N. a bălţeĭ Znagovul.

Aci a fost mănăstire de călugăriţe. După anul 1812 ele aŭ fost duse la mănăstirea Ţigăneşti, rămînînd la Turbaţi un schit. Astă-zĭ este biserică de mir.

Are o suprafaţă de 775 hect., cu o populaţie de 441 locuitorĭ; 1 şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 245 şi al celor micĭ de 417.

Turbencea, *ruinele unuĭ fost sat*, jud. Tulcea, situat în partea de V. a pl. Istruluĭ şi a com. rur. Casimcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Turbencea, aproape de pîrîul Casimcea; ca şi satul Saxancula, de pe malul opus, a fost distrus de un incendiŭ şi locuitoriĭ ş'aŭ aşezat în satul Casimcea.

Turbencea, *movilă*, în com. Casimcea, pe cel maĭ înalt vîrf (252 m.) al dealuluĭ Dulgherul, la hotarul jud. Tulcea şi Constanţa, punct trigonometric de rangul 1-iŭ, dominînd satele Casimcea, Curudgea, drumurile comunale ce duc de la Casimcea la Curudgea, Dulgherul, Cartal-Seleuş. E acoperit cu verdeaţă.

Turburea, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, în partea de S. a plăşeĭ şi la S. com. Andreeşti.

E compusă din cătunele Turburea-d.-s. şi Turburea-d.-j., situată pe şes şi coastă, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafaţă de 1974 hect., cu o populaţie de 267 familiĭ, saŭ 1302 suflete.

Are: 1 şcoală, înfiinţată la 1837; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 91 pluguri, 5 căruţe cu caĭ, 149 care cu boĭ, 748 vite marĭ cornute. 24 caĭ, 976 oĭ, 132 capre şi 315 rîmătorĭ.

Deosebit de apa Gilortuluĭ, care udă comuna în partea de V., maĭ sunt şi alte pîrae care o udă de la E. la V., făcînd pe timpurĭ ploiase stricăciunĭ prin inundaţiile lor. Aceste pîrae sunt: Nănăul, Valea-Turbureĭ, Valea-Caluluĭ, Valea-Căluşeluluĭ, care, împreunîndu-se, se varsă în Gilort şi Valea-Stînceĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiul-Spahii-Dolj, prin calea ferată Filiaşi-T.-Jiul, avînd ca staţie maĭ apropiată staţia Gilortul, prin şoseaua com. şi drumurĭ ordinare.

Turburea, *sat*, cu 140 locuitorĭ jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Corbeni (v. a. n.).

Turburea, *cătun* al com. Bălăneşti, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 72 case.

Turburea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţie de 232 locuitorĭ. Gîrla-Turburea trece printr'însul.

Turburea, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, cătun. com. Chiojdeni, aşezat în poalele munţilor, în partea de V. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat şi la îmbucătura pîrîuluĭ Turburea. Are o întindere cam de 500 hect., cu o populaţiune de 107 familiĭ saŭ 422 suflete.

Turburea, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Băeşti, pl. Olteţul-d.-s. Are o populaţie de 327 locuitorĭ; o biserică, pe un deal. Este situată în centrul comuneĭ, şi udată de pîrîul Dobriceą şi văile: Turburea, Baza şi a Martologuluĭ.

Turburea, *gîrlă*. Izvoreşte din com. Vitioara, intră în com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge de la N. la S., printre dealurile Nucetul şi Vrăneşti, pănă la localitatea numită «Crucea Brăcăci», unde se uneşte cu Sărăţelul.

Turburea-de-Jos, *cătun*, reşedinţa com. Turburea, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şes şi coastă, pe malul stîng al Gilortuluĭ şi la gura Văiĭ-Caluluĭ. Are o populaţie de 900 suflete; 1 şcoală, înfiinţată la 1837; 1 biserică de lemn, făcută la anul 1885.

Locuitoriĭ posedă: 53 pluguri, 90 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 600 oĭ, 90 capre şi 195 rîmătorĭ.

Turburea-de-Sus, *cătun*, jud. Gorj, pl. Gilortul, com. Turburea, situat pe şes şi coaste, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul la N. de cătun. Turburea-d.-j. Are o populaţie de 402 suflete şi 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ

www.dacoromanica.ro

posedă: 38 pluguri, 59 care cu boi, 1 căruţă cu cai, 248 vite mari cornute, 10 cai, 376 oi, 42 capre şi 120 rîmători.

Turceni-de-Jos, *com. rur.*, pl. Jiului, jud. Gorj, la N. comunei Ioneşti, în partea dreaptă a Jiului şi pe lîngă poalele dealului Roşul, situată parte pe şes, parte cam pe deal.

Se compune din cătunele: Turceni-d.-j. şi Ilieşti, cu o populaţie de 1126 locuitori; 1 şcoală; 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, 80 care cu boi, 6 căruţe cu cai, 160 stupi, 584 vite mari cornute, 51 cai, 992 oi, 29 capre şi 267 rîmători.

Are o şosea vecinală care o pune în legătură la N. cu com. Turceni-d.-s, iar la S., cu Ioneşti.

Turceni-de-Jos, *cătun*, reşedinţa com. Turceni-d.-j., pl. Jiului, jud. Gorj, cu o populaţie de 540 locuitori, o şcoală şi 1 biserică făcută pe la 1841, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 21 pluguri, 50 care cu boi, 4 căruţe cu cai, 40 stupi, 292 vite mari cornute, 34 cai, 487 oi, 10 capre şi 177 rîmători. (V. Turceni-d.-j., com. rur).

Turceni-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Jiul, la N. com. Turceni-d.-j. şi în partea dreaptă a Jiului. Are o populaţie de 740 suflete; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitori pe la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Este situată parte la poalele dealului Teiul, care este şi culmea Jiului şi parte cam pe coastă.

Locuitorii posedă: 35 pluguri, 110 care cu boi, 4 căruţe cu cai, 30 stupi, 452 vite mari cornute, 68 cai, 575 oi, 10 capre şi 342 rîmători.

Cale: şoseaua vecinală, legînd'o cu Murgeşti, la N., Turceni-d.-j., la S. şi Calopărul-d.-j., la V.

Turceşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltetul-d.-s., compusă din mahalele: Vlăduleşti, Biserica-de-Zid, Lespedea, Iriştea, Meia, Codreşti şi Pîlşeşti, cu o populaţie de 902 locuitori, 4 biserici (una în Biserica-de-Zid, de la 1837, alta în Mahalaua-Vechie, zidită la 1856, una în Lespedea de la 1880 şi una zidită în 1857) şi o şcoală, înfiinţată în 1882.

E situată pe dealurile: Codreşti, Vlăduţeşti, Iriştea, Meia şi Pîlşeşti, pe lîngă rîul Tirîia şi valea Lespedea, la 60 kil. de reşedinţa judeţului şi la 20 kil. de a plaiului.

Se mărgineşte la E. cu com. Pojogi şi Cireşiul; la V., cu com. Alunul; la N., cu com. Mateeşti şi Berbeşti.

Locuitorii sunt moşneni. Ei posedă: 100 boi, 200 vaci, 30 capre, 350 oi, 30 cai şi 300 porci; 6 mori de măcinat.

Şoseaua judeţeană o leagă cu Berbeşti şi Mateeşti.

E brăzdată de dealurile: Pîlşeşti şi Talpele şi udată de văile: Lespedea, Ciineluî, Seciî, precum şi de gîrla Tîrîia. La E. are locurile izolate: Valea-Poduluî, Padinile şi Socetul; la V., Pleasca şi Jderul; la N., Alunişul şi Valea-Onicioiului; la S., Lunca-Mare şi Crivina-luî-Panait.

Turceşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Turcina, *culme de munte*, jud. Vîlcea, cu vîrfurile: Bora, Turcina, Poiana-Mare, Repedea şi Gurăscul, se desface din muntele Bobul, al Culmeî-Parînguluî, se întinde paralel cu Culmea-Plătăneştilor, separînd Lotrul de Lotriţa.

Turcineşti, *cătun*, reşedinţa com. Curtişoara, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat la V. de Curtişoara şi în partea dreaptă a rîuluî Jiul, cu 560 suflete şi 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 38 care cu boi, 70 vite mari cornute, 7 cai, 100 oi, 10 capre şi 25 rîmători.

O şosea comunală o leagă cu cătunele învecinate. (V. Curtişoara, com. rur.)

Turcoaia, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, situată în partea V. a districtuluî, la 80 kil. spre S.-V. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluî şi în partea de S.-V. a plăşeî, la 18 kil. spre S. de orăşelul Măcin, reşedinţa plăşeî. Infiinţată pe la 1830.

E formată din cât. Turcoaia, reşedinţă, şi Igliţa, cu 1081 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1862 de locuitori, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Măcinul; la V., cu judeţul Brăila, despărţită de Dunăre; la S., cu com. Satul-Noŭ; la E., cu com. Cerna şi Greci.

Dealuri: Iacob, cu prelungirile: Iglicioara Mare, Iglicioara-Mică, Gorgova şi Manole.

Movile sunt 11, artificiale.

E udată de Dunăre la V. şi de gîrlele Bălanul, Redeluia şi Noroioasa. In Dunăre, Insula-luî-Moş-Dobre aparţine comunei.

Bălţi: Turcoaia saŭ Armanul (200 hect.), Certe-Tele, Igliţa, (300 hect.), ale statuluî.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii posedă: 105 pluguri, 218 cai, 5 asini, 583 boi şi vaci, 1608 oi, 356 capre şi 228 porci; 2 mori de apă.

Căi: Şoseaua judeţeană Măcin-Satul-Nou şi drumuri comunale la Turcoaia, la cât. Igliţa, la Greci, Cerna, Satul-Nou, Carcalîul şi Picineaga.

Turcoaia, *sat*, cu 1040 locuitori şi o întindere de 3351 hect., în jud. Tulcea, pl. Măcinul. Se mărgineşte la N. cu Igliţa, la V. cu Dunărea, la E. cu Satul-Nou şi la S. cu Picineaga. Are o şcoală şi o biserică, zidită în 1862. (V. com. Turcoaia).

Turcoaia, *ostrov*, jud. Tulcea, format de Dunărea-Veche. Aci se află carieră de piatră.

Turcoaia, *lac* (140 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Turcoaia.

Turcoaia, *punct trigonometric* de rangul al 2-lea, jud. Tulcea, pl. Măcinul, com rur. Turcoaia, aşezat pe dealul Iacob (336 m.).

Turcul, *munte*, în jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predealul, la limita dintre jud. Prahova şi jud. Buzău, între izvoarele Stevia şi Turcul. Este proprietatea d-lui G. Gr. Cantacuzino.

Turculeşti, *sat*, reşedinţa com. Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, cu 500 loc. şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

E situat în centrul comunei şi se întinde până în rîul Argeşul. In centru şi la N. are două dealuri: Slătineanca şi Dealul-Bisericei, acoperite cu vii şi livezi.

Prin mijlocul satului trece calea ferată Bucureşti-Piteşti şi şoseaua naţională paralelă.

Turculeţul, *deal* (450 m.), jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., la hotarul ei către plaiul Rîmnicul. E continuaţia dealului Lupanul şi 'şi întinde ramificaţiile printre afluenţii rîurilor R.-Sărat şi Rîmna. La poalele lui se află satul Poeniţa. Este acoperit parte cu păduri, parte cu păşuni.

Turculuî (Fîntîna-), *sat*, cu 18 suflete, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., în partea de N. a com. Grebănul, la poalele dealului şi pe pîrîul cu acelaş nume.

Turda, *pisc*, pe creasta şiruluî de dealuri ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, plaiul Horezul, jud. Vilcea, şi se prelungesc pe toată partea de E. a com., în stînga riului Costeşti.

Tureatca, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Berhometele, jud. Dorohoiu, formată din satele: Culiceni, Mihoreni, Stăneşti sau Pueni, Sinăuţi şi Tureatca. Are 3046 suflete; 5 biserici, deservite de 1 preot, 5 cîntăreţi şi 4 pălămari; 1 şcoală.

Vite mari cornute 1630, oi 1300, cai 255, porci 1575.

Tureatca, *sat*, pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiu, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Are o populaţie de 1680 locuitori, 2 biserici, una în sat, de lemn, din 1770, şi una în curtea boierească, făcută la 1842 de vornicul T. Balş; o şcoală, zidită în 1890.

Pîraie: Arşiţa, Molnicioara şi Molniţa.

Piatră calcarică şi grezia se află în mare cantitate.

Drumuri principale sunt: acel de la Mihaileni la Mamorniţa şi la Herţa şi acel ce duce la Dersca.

Moşia se hotăreşte cu: Culiceni, Dersca, Sinăuţi, Stăneşti şi Bucovina.

Originară de aici este familia Baluş.

In unele cronice şi acte vechi se vede scrise Balşe, iar în altele Baloş. Tot după unele acte se deduce că Baloş ar fi tulpina familiei, şi că se trage din Cneazul Baloş, proprietarul moşiei Poiana de pe Moldova, care a venit din Serbia şi s'a statornicit în Moldova.

In Serbia vieţuia în secolul al 14-lea această familie vechie. Banul Baloş era ginerele lui Lazăr, Regele Serbiei. După căderea Serbiei sub jugul turcesc, aŭ părăsit Ţara şi pe la 1430 trecură în Moldova. In Domnia fraţilor Ilieş şi Stefan, fiii lui Alexandru-cel-Bun, pe la 1436, Baluş era între veliţii boeri şi Consilier Domnesc. («Letopiseţele» şi «Cron. Rom.» de Melhisedic).

Turia, *plasă*, în partea de N.-E. a jud. Iaşi, aşezată între rîurile Jijiea la V. şi Prutul la E. şi N., pe podişul Turiei, pe valea Jijiei şi pe şesul Prutului, prelungindu-se paralel cu rîurile Prutul şi Jîjia, din marginea jud. Botoşani, spre S. până în capătul de N. al plăşei Braniştea, ocupînd 39377 hect.

Se mărgineşte la N. cu jud. Botoşani, de care se desparte prin hotare stabilite; la V., cu pl. Bahluiul şi Copoul, de care se desparte prin rîul Jîjia; la S., cu pl. Braniştea şi la E., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul.

E formată din 5 comune: Bivolani, Iepureni, Hermeziul, Roşcani şi Cărniceni, 37 sate şi 3 tîrguşoare.

Are 24 biserici, cu 16 preoţi, 29 cîntăreţi şi 9 eclesiarhi, aparţinînd de eparhia Mitropoliei

www.dacoromanica.ro

din Iaşĭ; 13 şcolĭ; un spital judeţean; 20 morĭ.

Dealul Turia, cu diferitele luĭ ramificărĭ se întinde de la N. la S., printre rîurile Jijia şi Prutul.

Ape: Prutul şi Jijia şi un număr de pîraie, ce izvoresc de printre dealurĭ şi care în cursul lor formează prin diferite văĭ ĭazurĭ, ce servesc pentru adăpatul vitelor.

Căĭ: şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani, o cale comunală vecinală şi un drum vechiŭ, numit Drumul-Furilor, ce vine din jud. Botoşani; maĭ multe drumurĭ comunale şi vecinale.

Din 39377 hect., întinderea teritoriuluĭ plăşeĭ Turia, 13513 hect. sunt pămînt de cultură, care produce tot soiul de cereale şi legume; 75 hect. viĭ şi 1835 hect. păduriĭ; iar 23956 hect. sunt cuprinse de apă (pîraie, iazurĭ, mlăştinĭ), imaşe, fînaţe, locurĭ pentru aşezarea satelor şi livezĭ.

E bogată în imaşe şi fînaţe înlesnindu se prin aceasta creşterea vitelor, care se ridică la 37344 capete, din care: 13182 vite marĭ cornute, 18815 oĭ, 113 capre, 1753 caĭ şi 3481 rîmătorĭ.

E acum unită cu pl. Copoul (v. a. n.).

Turia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 6 cătĭ.: Zorleasca, Recea, Turia, Bîrca, Valea-Mare şi Buicești, cu o populaţie de 2400 locuitorĭ, 5 bisericĭ şi o şcoală.

Este situată pe dealul şi valea Turia, la 10 kil. de Slatina, capitala judeţuluĭ, şi la 12 de reşedinţa plăşeĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, 325 s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ posedă: 200 caĭ, 500 ĭepe, 800 boĭ, 600 vacĭ, 10 capre, 5000 oĭ şi 500 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se ridică la 6148,99 leĭ.

Şoseaua naţională Piteşti-Slatina traversează comuna.

E brăzdată de dealurile: Recea, Drumul-Oiĭ (de la N. la S.), Biftia (de la E. la V.), Osiletul (de la E. la V.), Sterpul (de la N. spre S.) şi udată de văile: Turieĭ, Pană, Paraschiva, Biftia şi Dîrjovul.

Turia, *sat*, cu 550 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Turia (v. a. n.).

Turia, *podiş* al dealuluĭ Turia, ocupă partea de mijloc a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, prelungindu-se de la N. la S. Pe el se află drumul Furilor.

Ca ramificărĭ ale acestuĭ podiş sunt podişele: Tabîra, Popeĭ şi al Cruceĭ, Capul-Dealuluĭ şi al Găurenilor şi podişul Borşeĭ.

Turia, *vale*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beş-Tepe.

Turiaculuĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Luncaviţa, şi anume pe al cătĭ. săŭ Rachel.

Turluianul, *sat*, cu 208 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., comuna Bucşeşti, situat pe pîrîul Cernuluĭ, maĭ la vale de satul Cernul, la 3 kil. de satul Bucşeşti (v. a. n.).

Turnul, *schit de călugărĭ*, jud. Argeş, pl. Loviştea, metoh al mănăstireĭ Cozia, din jud. Vîlcea. Este situat în mijlocul pădurilor seculare şi nu este accesibil de cît cu piciorul saŭ cu calul. Monahiĭ duc o viaţă de schimnicĭ foarte retrasă.

In timpul din urmă (1900—1901) acest schit s'a reparat şi înfrumuseţat prin îngrijirea şi cu cheltuiala P. S. S. părinteluĭ Episcop de Argeş, Timuş.

Turnul, *loc izolat, rîpos*, judeţul Muşcel, com. Berevoeşti-Pămînteni, plaiul Nucşoara. Legenda spune că pe rîpile Turnuluĭ, Negru-Vodă 'şĭ-a aşezat oştirea sa şi s'a bătut cu Tătarĭĭ, care eraŭ aşezaţĭ pe Malul-Vieĭ (spre S.), unde voiaŭ să zideascâ cetate.

Turnul, *moşie* a statuluĭ, judeţul Teleorman. (Vezĭ: Turnuluĭ (Domeniul·).

Turnul-Măgurele, *com. urb.*, şi reşedinţa jud. Teleorman, situată pe partea stîngă a fluviuluĭ Dunărea, pe un platoŭ care înaintează din lunca coprinsă între Dunăre şi rîul Olt. Se găseşte la distanţă de 4200 m. de la Dunăre şi 3200 m. de la Olt, iar în unghiul format de aceste 2 distanţe se află gura unde Oltul dă în Dunăre. Înălţimea oraşuluĭ d'asupra niveluluĭ Mareĭ-Negre este de 40 m., la observatorul meteorologic de lîngă spitalul judeţuluĭ. E situat la 242 kil. de Bucureşti.

Turnul e aşezat pe deal în formă de amfiteatru care domină toată lunca dintre Dunăre şi Olt In faţă sunt dealurile Bulgariei şi oraşul Nicopoli.

Oraşul propriŭ zis are ca limite la S.-E. şi la S.-V. lunca dintre Dunăre şi Olt, la N. şi N.-V. com. Odaia şi teritoriul eĭ, iar la E. com. Măgurele, pănă aproape de bifurcaţia dintre şoseaua naţională Turnul Alexandria şi cea judeţeană Turnul-Roşiori.

Fiind situat între Olt şi Dunăre, este tot-d'auna expus curenţilor acestor marĭ cursurĭ de apă. In timpul verii temperatura se ridică în unĭ anĭ pănă la 39,9° Celsius; iarna termometrul se coboară între 15° şi 20° şi chiar pănă la 28°, cînd înghiaţă Dunărea şi chiar Oltul.

www.dacoromanica.ro

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu moşia şi diferitele proprietăţĭ ce are prin prejur, este de 1450 hect.

Populaţiunea oraşuluĭ în 1900 a fost de 8668 locuitorĭ: 5013 bărbaţĭ şi 3655 femeĭ.

Numărul vitelor e de 9264 capete în toată raza comuneĭ. Din acestea sunt 315 caĭ, 2960 vite marĭ cornute, 1939 vite micĭ cornute şi 4000 porcĭ.

Turnul-Măgurele are un gimnaziŭ înfiinţat în 1889; treĭ şcolĭ primare, două de băeţĭ şi alta de fete; o grădină de copiĭ şi o şcoală confesională a izraeliţilor.

Biserică sunt două: Sf. Haralambie şi Sf. Vinere. La cimitirul oraşuluĭ este încă o biserică ce serveşte de capelă şi unde nu se oficiază. Preoţĭ sunt 5, cîntăreţĭ 4 şi paracliserĭ 2. Catoliciĭ şi Evreiĭ aŭ case particulare de rugăciune.

Are o staţiune meteorologică de al II-lea ordin.

Ca punct comercial de întîia mînă, Turnul-Măgurele a avut timp de peste 40 de anĭ cel maĭ mare renume în Ţară. Aci se aduceaŭ spre încărcare la Dunăre productele de tot felul din maĭ multe judeţe, din Olt, Argeş, Muşcel, Romanaţi şi chiar Vîlcea.

După ce se înfiinţă portul Corabia la 1870, mare parte din traficul comercial trecu la acest port noŭ, iar în urma terminăreĭ liniilor ferate Bucureşti-Roman, Bucureşti-Brăila şi Bucureşti Vîcirorova, Turnul începe a pĭerde şi maĭ mult din importanţa luĭ şi aceasta s'a accentuat cu deosebire după construcţiunea linieĭ ferate Costeşti-Măgurele. Azĭ nu maĭ avem de semnalat aci de cît comerciul de cereale.

Vezĭ şi Turnul, port.

Are o fabrică de bere, 2 de săpun, 1 fabrică de lumînărĭ de ceară şi maĭ multe ateliere mecanice.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată Costeşti-Măgurele şi diferite şosele, din care maĭ însemnate: calea naţională Turnul-Alexandria-Bucureşti, calea judeţeană Turnul-Slatina, calea judeţeană Turnul Izlaz, calea Turnul-Zimnicea şi drumul spre Port.

Notiţe istorice. In apropiere de Turnul-Măgurele se află ruinele unuĭ castel roman, transformat maĭ în urmă în cetate romînească sub numele de *Nicopoli-Mic,* saŭ *Nicopoiul-Mic,* şi care apoĭ a devenit cetate turcească. Ea a fost dărîmată în urma tractatuluĭ de la Adrianopole (1827), cu care ocaziune s'a aflat o piatră cu inscripţiune latină privitoare la Iulius Captiv, *conductor publici portorii Illyrici et ripae Thraciae,* adică arendaş general al vămilor din ţările de la izvoarele Dunăreĭ până la gurile rîuluĭ (din anĭ 161—169 d. Chr.). Tot de aci d. Tocilescu a transportat la muzeul din Bucureşti o altă inscripţiune a luĭ Traianus Decius. Aceste pietre cu inscripţiunĭ provin probabil din ruinele cetăţiĭ Oescus (azĭ Ghighen) în Bulgaria, peste drum de Celeiŭ.

Abia în secolul al XIV-lea încep a se ivi oare-care dovezĭ că prin aceste locurĭ s'aŭ petrecut fapte însemnate. In anul 1394, Baiazed a trecut Dunărea cu o armată numeroasă şi a cuprins fortăreaţa Nicopoiul cel mic, aşezînd acolo garnizoană. Mircea Basarab, cu ajutorul luĭ Sigismund, regele Ungarieĭ, alungă pe Turcĭ şi cuprinde din noŭ cetatea (1395).

La 1416, Turciĭ trec Dunărea, jefuesc şi pustiesc Ţara, ocupă din noŭ Turnul şi aşează într'însul armată pentru a le servi de apărare, căcĭ Giurgiul deja îl ocupase. Turciĭ stăpînesc acest punct până la anul 1462.

In primăvara anuluĭ 1462 o armată turcească de 250000 soldaţĭ porni în două părţĭ: o parte pe Marea-Neagră cu flota pentru transportul proviziunilor de războiŭ şi de hrană; cea-l'altă parte — şi cea maĭ însemnată — de la Adrianopole se îndreptă spre Dunăre. Locul de întîlnire era la Nicopole. Vlad, cu vre-o 22000 oamenĭ, între care se număraŭ şi tinerĭ de la 12 anĭ în sus, tăbărî în dreptul Nicopoleĭ, ca să apere trecătoarea. Armata turcească de uscat, comandată de însuşĭ Sultanul Mahomet, ajungînd aci, trecu Dunărea cu marĭ pierderĭ, din cauza ploaeĭ de săgeţĭ ce Romîniĭ aruncaŭ asupră-ĭ. Ţepeş este silit însă a se retrage, ne maĭ putînd apăra trecătoarea.

Timp de aproape 60 de anĭ istoria nu maĭ menţionează despre vre-o întîmplare împrejurul acesteĭ cetăţĭ.

Pe la 1521, Mahomet-Beĭ vine de peste Dunăre cu puterĭ marĭ pentru a nimici oştirea luĭ Radu de la Afumaţĭ, care după ce fusese izgonit de Turcĭ de pe tron, strînsese oaste şi îşĭ reocupă scaunul. Mahomet vine cu puterĭ şi maĭ marĭ, în urma acestuĭ fapt, dar după maĭ multe înfrîngerĭ este silit să ia fuga peste Dunăre, unde Radu îl urmăreşte bătîndu-l înfricoşat la Nicopole şi Şiştov.

In anul 1545, sub domnia luĭ Radu, fiul luĭ Radu-cel-Mare, Turciĭ puseră din noŭ mîna pe cetatea Turnuluĭ, o întăriră şi împreună cu teritoriul dimprejur o declarară raia, utilizînd'o ca un post înaintat în această parte a imperiuluĭ. Delimitarea teritoriuluĭ ocupat de raiaoa Turnuluĭ s'a făcut în anul 1546, sub domnia luĭ Mircea-Vodă-Ciobanul.

www.dacoromanica.ro

Marele ban al Ţăriĭ a luat parte la această importantă lucrare. De la acesta a rămas numele de Drumul-Banuluĭ, care venea despre Giurgiŭ, pe marginea Dunăreĭ. Odată cu ocuparea cetăţeĭ de către Turcĭ, i s'a dat şi un comandant saŭ beiŭ şi beg. («Magazin istoric», vol. IV).

In timpul luptelor luĭ Mihaiŭ-Viteazul, punctul Turnul-Măgurele a fost locul multor întîmplărĭ însemnate. Dunărea fiind îngheţată în iarna anuluĭ 1598, o parte din trupele erouluĭ trecură şi pe aci, cuprinse, pustii şi dărîmă Nicopoli şi satele de prin prejur, precum făcuse şi cu alte cetăţĭ şi oraşe de pe malurile Dunăreĭ pănă la Marea-Neagră. Turcĭĭ însă, curînd după aceia, luară iarăşĭ cetatea Turnuluĭ înapoĭ. In Septembrie 1596, Mihaiŭ atacă din noŭ această cetate şi o dărîmă.

Odată cu stingerea erouluĭ, în urma odiosuluĭ asasinat de la Turda, Turcĭĭ reocupă Turnul şi îşĭ stabilesc acolo desăvîrşită stăpînire. După această dată, nu maĭ vedem făcîndu-se menţiune de dînsul timp de aproape un secol şi jumătate.

In timpul războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, la 1768—1774, cetatea Turnuluĭ, ocupată de o garnizoană de 3000 Turcĭ, este asediată de armatele ruseştĭ, care înaintaŭ sub comanda generaluluĭ Repnin (1771). In această cercare soseşte şi generalul Potemkin. Impresurarea cetăţiĭ părea anevoioasă din cauza poziţiuneĭ sale.

La 15 Martie 1772, generalul rus Bogdan bătu pe Turcĭ la Turnul şi le ocupă întărirea; în 18 Aprilie, Turcĭĭ năvălesc spre a relua castelul, dar sunt bătuţĭ cu desăvîrşire şi puşĭ pe fugă. Mulţĭ din eĭ se îneacă în Dunăre. (Cronicarul Atanasie Comnen).

La 13 Ianuarie 1774, Izzet-Ahmed-paşa reuşeşte a bate pe Ruşĭ la Turnul.

In anul 1810, luna Maiŭ, Ruşiĭ încercară a trece Dunărea tot pe la punctul Turnul-Măgurele, dar sunt respinşĭ.

In iarna anuluĭ 1828—1829, Ruşiĭ luară capul de pod stabilit pe Dunăre, între Nicopoli şi Turnul. In Nicopoli se găsea atuncĭ comandant Ceapanoglu, dintr'o familie ilustră din Asia.

In Februarie 1829, un detaşament din trupele ruseştĭ, din al 9-lea regiment de vînătorĭ, trece Dunărea şi surprinde flotila turcească nu departe de Nicopoli.

In urma tractatuluĭ de la Adrianopole, Turcĭĭ sunt obligaţĭ să părăsească raiaoa Turnuluĭ, ca şi pe a Giurgiuluĭ şi Brăileĭ, şi teritoriul ocupat de raia fu înapoiat Ţăriĭ. Dar cu toate că stăpînirea turcească fusese mărginită, un beiŭ, care a maĭ stat acolo cît-va timp, făcea marĭ neajunsurĭ locuitorilor, pe care îĭ jefuia prin neferiĭ săĭ.

La anul 1848, Turnul-Măgurele fuse şi dînsul, întru cît-va, teatrul evenimentelor revoluţiuneĭ la care participară Eliade, Tell, Magheru, Popa-Şapcă şi alţiĭ, care pornise de la comuna Izlazul din judeţul Romanaţi, trecînd prin Turnul-Măgurele.

In rezbelul de la 1853 – 54, Turnul-Măgurele suferi multe încercărĭ pe urma luptelor dintre Ruşĭ şi Turcĭ.

In timpul acestuĭ rezbel, în Februarie 1854, pe cînd armatele ruse se aflaŭ pe la Segarcea şi alte sate de prin prejur, Turcĭĭ aŭ năvălit despre Dunăre în oraş, cu scop maĭ mult ca să jefuească de cît să se lupte. Era într'o zi de sărbătoare, pe cînd se urma slujba la biserica Sf. Haralambie. La alarma dată că vin Turcĭĭ, preoţii şi lumea din biserică aŭ fugit, coprinşĭ de frică. Unul din aceştia, răposatul preot Paraschiva, a fugit îmbrăcat în hainele preoţeştĭ, luînd cu dînsul pe un copil mic al săŭ şi aŭ apucat spre Alexandria, împreună cu alţĭ locuitorĭ. Turcĭĭ aŭ intrat în adevăr în biserică, crezînd că vor găsi ceva odoare scumpe şi lume, să jefuiască; negăsind însă nimic, aŭ profanat'o, trăgînd un glonţ în icoana Sf. Haralambie, furînd numaĭ vasele sfinte ale bisericeĭ. Pe la 1860, acele vase aŭ fost găsite la un Turc din Nicopoli şi readuse la biserică.

Acest fapt e de relevat pentru că este cel din urmă, din mulţimea de sălbăticiĭ şi tîlhăriĭ ce Turcĭĭ maĭ bine de cinci secole aŭ săvîrşit asupra Ţăriĭ.

Din toate luptele ce s'aŭ petrecut la acest punct, reese importanţa vădită a luĭ, căcĭ el a fost considerat tot-d'a-una drept cap al poduluĭ pe Dunăre pe la Nicopoli, de aci la Plevna spre Sofia (vechia Sardica); iar pe de altă parte deschidea drumul spre pasul Şipca la Balcanĭ, de unde apoĭ se putea lua drumul spre Constantinopole.

Cel maĭ important rol însă, l'a avut Turnul Măgurele în tot timpul ultimuluĭ rezbel pentru independenţă, din 1877.

După ce trupele ruseştĭ trecură Dunărea pe la Zimnicea, diviziunea IV-a romînă trecu de peste Olt la T.-Măgurele.

La luarea Nicopoleĭ, trupele romîne de la Turnul - Măgurele şi Izlaz aŭ contribuit în cea maĭ mare parte la această izbîndă.

In zilele de restrişte ale Ruşilor înaintea Plevneĭ, generaliĭ ruşĭ, marele duce Nicolae şi însuşĭ Impăratul Alexandru II, aŭ cerut maĭ întîiŭ ca trupele ro-

www.dacoromanica.ro

mîne să ocupe Nicopoli şi mai în urmă ca să le vină în ajutor din naintea Plevnei. Strîmtoraţi de repetatele înfrîngeri suferite din naintea Plevnei, Ruşii cer prin faimoasa telegramă a mareluĭ duce Nicolae, din 15 Iulie 1877, adresată A. S. R. Carol I, Domnitorul Romînieĭ, ca să le vină în ajutor «cu orĭ-ce preţ şi în orĭ-ce condiţiunĭ, cauza creştinătăţiĭ fiind în mare pericol». La 20 Iulie, trupele romîne aflate pe la T.-Măgurele şi prin prejur trec Dunărea şi ocupă Nicopoli; peste puţin trece şi Domnul Romînilor, Carol I, tot pe la T.-Măgurele, la cartierul general rusesc; iar mai în urmă se aşează pe Dunăre podul pe vase pe care s'aŭ făcut comunicaţiunile cu Nicopole în tot timpul cît a ţinut războiul.

In toată durata împresurăreĭ Plevnei, T.-Măgurele a avut cea mai mare importanţă: aci se adunau toate proviziunile de hrană şi de război ale trupelor romîne şi parte din a celor ruse; primul-ministru al Ţăreĭ şi ministru de rezbel Ioan C. Brătianu stătu multe săptămînĭ aci pentru a îngriji de îndestularea oştireĭ; pe aci erau conduşĭ prisonieriĭ; de aci îşĭ comunicau noutăţile diferiţiĭ corespondenţĭ aĭ ziarelor din lumea întreagă; de aci, în fine, fu anunţată la cele patru puncte cardinale, gloria armatelor romîne şi bravura valorosuluĭ Căpitan şi Domn al Romînilor, la $^{18}/_{20}$ Noembrie 1878.

Dar nu numaĭ ca punct strategic a avut importanţă Turnul-Măgurele în decursul veacurilor, ci şi ca punct comercial a jucat mare rol; aci era şi port şi trecătoare însemnată, căcĭ iată ce ne spune un misionar catolic care a călătorit acum 256 de anĭ pe la T.-Măgurele:

«Obiceiul se făcuse încă din timpurile de maĭ înainte ca episcopiĭ catolicĭ saŭ locţiitoriĭ lor să plece pe la doĭ-treĭ anĭ odată din reşedinţele lor, spre a vizita bisericele catolice, fie din circumscripţiunea lor, fie din circumscriptiunea altora care, neavînd parale saŭ curagiul de a înfrunta primejdiile călătorieĭ, cereaŭ voie de la Roma să nu fie obligaţĭ a face aceste inspecţiunĭ

«Petru Bogdan Bacsicĭ vizitează în primăvara şi în vara anuluĭ 1640 bisericile catolice din Bulgaria şi, pentru că la Nicopole se află o biserică catolică, închinată S-tuluĭ şi mareluĭ mucenic Ştefan, el vine şi aci şi apoĭ trece şi peste Dunăre, în Ţara-Romînească, la Turnul-Măgurele. Cetate turcească, Turnul avea împrejuru-ĭ un domeniŭ de şease mile de lung, şi încă maĭ mare în lărgime; acest domeniŭ era sub stăpînirea Turcilor. Pămîntul acestuĭ domeniŭ, e de o calitate minunată şi produce cu un belşug care întrece producţiunea tuturor pămînturilor arabile din Bulgaria».

Teleormanul păstrează şi astăzĭ, după 262 anĭ, reputaţiunea şi calităţile ce-ĭ recunoştea episcopul catolic la 1640.

La schela Turnuluĭ se făcea, ne spune tot Bacsicĭ, comerciŭ întins de cereale, lemne, oĭ, vin, peşte. Negustătoriĭ Raguseĭ, cetate al căreĭ rol în istoria comerciuluĭ romînesc este nesămuit de mare, veneaŭ la Nicopole şi la Turnul ca să cumpere, să vîndă şi să schimbe, şi veneaŭ în număr atît de mare, în cît simţiseră trebuinţa de a avea o biserică a lor catolică.

In privinţa întemeieriĭ oraşuluĭ Turnul-Măgurele, dăm aci următoarele amănunte:

Cîţĭ-va anĭ după complecta evacuare de către Turcĭ a cetăţiĭ Turnuluĭ, simţindu-se trebuinţa de a se înfiinţa acolo oraş, de oare-ce negustătoriĭ ce aveaŭ afaceriĭ în port locuiaŭ în satul Măgurele, — s'a şi pus la cale ca reşedinţa jud. Oltul, din care încă făcea parte această regiune, să se mute de la Slatina la Turnul.

«Gazeta oficială» a Ţăriĭ cu No. 5 din 27 Februarie 1836 a publicat textul decisiuneĭ luată de M. S. Vodă, de pe care reproducem următorul extras:

«Cu prilejul încredinţăreĭ ce s'a primit de la departamentul din lăuntru, că negustătoriĭ ce prin jalbă către Înălţimea Sa aŭ arătat dorinţa a înfiinţa oraş la Turnul, sunt la număr una-sută-cinciĭ-spre-zece şi se pot aduna până la două-sute; luîndu-se în băgare de seamă cît de folositor este a fi capitala judeţelor de margine la locul unde este port, privind aceasta atît spre înflorirea negoţuluĭ cea cu înlesnirea adunăreĭ populaţieĭ, multă întindere şi spornică înaintarea întru înfrumuseţarea oraşelor, cît şi spre în maĭ multă înlesnire în organisaţia bunelor întocmirĭ, urmînd a fi într'unul şi acelaş loc — şi maĭ cu seamă unde este carantina, — toate ramurile de dregătoriĭ administrative, judecătoreştĭ şi carantineştĭ, precum şi strejuitorie de graniţă etc., chibzueşte polieţeneasca priveghere şi înlesnirile ce pot avea negustătoriĭ asupra relaţieĭ ce aŭ în feluriĭ de pricinĭ cu dregătoriile, cît şi pentru că Slatina se află într'un loc cu totul la o margine şi neîndemănatic pentru cea maĭ multă parte a locuitorilor judeţuluĭ la trebuinţele ce aŭ cu autorităţile din capitala luĭ, de neapărat se socoteşte a se muta capitala judeţuluĭ Oltul la Turnul, după pilda oraşelor Giurgiul, Brăila şi Turnul-Seve-

www.dacoromanica.ro

rinului. Fiind şi judeţ din cele de margine şi cu o schelă aşa însemnătoare, iar mai cu seamă că şi locuitorii judeţelor învecinate vor simţi un mare ajutor de a putea vinde mai cu preţ productele ce ar putea strînge din munca lor, pentru că atunci le vor duce cu înlesnire la acest port, unde vor putea găsi destui mușterei a le cumpăra, spre un asemenea dar sfîrşit, se chibzueşte următoarele:

Se va statornici acolo, oraş, în raza sa de stînjeni cuadraţi 200000, avînd şi islaz, peste tot 1004 pogoane, cu aceleaşi îndatoriri şi reguli ce s'au întocmit şi la Giurgiul şi la Brăila. — Planul oraşului se va alcătui după pilda celor nouă oraşe mari ale Europei. — Numirea acestui oraş va fi Turnul. — Strămutarea ot-cîrmuirei şi a tribunalului din Slatina la Turnul, se va face după noua înscriere a contribuţiunilor, cînd atunci se va duce la săvîrşire şi proiectul despre rotunjire în totalul său, potrivit cu întinderea judeţului Olt, fiind unele sate peste trei-zeci ceasuri depărtare de Turnul».

La început a fost vorba ca oraşul să se stabilească în vale, la cetate, dar în vederea revărsărilor Dunărei şi Oltului, se hotărî să'l pue în deal unde se găseşte.

Strămutarea definitivă a tuturor autorităţilor s'a făcut tocmai la 1839.

Rotunjirea judeţelor Oltul şi Teleorman, despre care se face menţiune, s'a făcut ast-fel precum există azi, dîndu-se Oltului Slatina ca reşedinţă, iar capitala Teleormanului s'a strămutat de la Roşiori întîiu la Zimnicea, unde a stat vre-o doi ani, şi apoi a trecut la Turnul-Măgurele.

Oraşul se populă treptat de către locuitorii, mai ales neguţători, din satul Măgurele, precum şi cu cei veniţi de pe la Roşiori, Zimnicea şi din alte părţi.

Turnul-Măgurele, *port,* situat pe Dunăre, jud. Teleorman, la 4 kil. de oraşul cu acest nume şi la 2 kil. de gura Oltului. Aci abordează vapoarele şi toate vasele plutitoare ce vin pe Dunăre cu mărfuri şi călători. Compania austriacă de navigaţiune are aci debarcaderul său propriu şi o agenţie sucursală. Agenţia este pusă în comunicaţiune printr'un fir telegrafic cu oficiul Turnul-Măgurele, căruia se transmite telegrame numai pentru serviciul navigaţiunei şi al afacerilor de comerciu. Compania rusă de navigaţiune «Gagarin» are de asemenea debarcaderul său propriu, avînd în oraş un reprezintant pentru afacerile comerciale. Aci e şi un debarcader propriu al Regiei Monopolurilor Statului pentru serviciul navigaţiunei romîne.

Portul este pus în legătură cu oraşul printr'o şosea, întreţinută de Ministerul lucrărilor publice din veniturile portului. In 1885 s'a construit la capătul şoselei, în port, un cheu de lemn care a fost degradat de inundaţiunile Dunărei şi Oltului, dar care mai în urmă a fost reparat şi pus în bune condiţiuni. In 1892 s'au început lucrările pentru construcţiunea ramurei de cale ferată Turnul-Port, care pleacă din gara Turnul-Măgurele, ast-fel că încărcările de producte se fac astăzi din vagoane direct la port. Ramura Turnul Port are o lungime de 5,2 kil.

Turnul-Măgurele este şi punct vamal important. Biuroul vamal, înfiinţat în 1860, a avut în 1897 un venit de 187261 lei. Biuroul vamal este instalat în oraş, iar în port se află numai o sucursală; operaţiunile vamale mai importante se fac la biuroŭ, iar cele mai mici la sucursală.

Tot aci în port, pe partea dreaptă a şoseleĭ, se află clădirea observatoruluĭ de vite, unde se ţin sub observaţiune vitele bănuite a fi bolnave, destinate pentru import saŭ export.

Locul unde este astăzi portul, a fost una din cele mai vechi trecători pe Dunăre şi un punct comercial de mare importanţă.

Pe timpul ocupaţiuneĭ turceşti era în adevăr trecătoare pe la cetatea Turnuluĭ şi două vămi, una turcească în port şi una romînească la Segarcea. Faţă cu nesiguranţa în care se găseaŭ neguţătorii romîni în faţa autorităţilor turceşti şi faţă de jafurile la cari eraŭ expuşi, mulţi dintr'înşii preferaŭ să-şi încarce mărfurile pe la com. Cioara, unde a fost mult timp o mică trecătoare pe Dunăre. După stabilirea autorităţilor romîneşti la Turnul, trecătoarea de la Cioara s'a desfiinţat.

Turnul-Măgurele, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, com. Turnul-Măgurele, pe linia Roşiori-T.-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află la 7,6 kil. de Liţa, staţia vecină. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de $26^{m},57$. Venitul acesteĭ staţii pe anul 1896 a fost de 184280 lei, 39 bani. De aci pleacă o linie la port.

Turnul-Măgurele-Port, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmăţuiŭ, com. Măgurele, pe linia T.-Măgurele-Port, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1893.

www.dacoromanica.ro

Se află la 5,2 kil. de T.-Măgurele, staţia vecină. Înălţimea deasupra niveluluĭ Mărĭĭ de 22m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38477 leĭ, 90 banĭ. Aci se trece Dunărea spre a lua trenul ducînd la Sofia în Bulgaria.

Turnul-Severin, *com. urb.*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi, situată pe o poziţie frumoasă în valea Dunăreĭ, la V. Ţăreĭ.

Are forma unuĭ poligon, înconjurat în partea de N., E. şi V. de un şanţ, iar la S., de Dunăre.

Se mărgineşte: la E., cu com. Şimianul; la S., cu fluviul Dunărea; la V., cu com. Schela-Cladoveĭ, iar la N., cu com. Bresniţa.

Turnul-Severin are aproape 4000 case şi 18626 locuitorĭ (recensămîntul din Decembrie 1899).

E capitala judeţuluĭ, oraş comercial şi unul din porturile cele maĭ principale ale Romînieĭ pe Dunăre.

Are un liceŭ; o şcoală profesională; 3 şcoale primare de băeţĭ şi 3 de fete; maĭ multe institute private; o şcoală de cătun, în mahalaua Cerneţi.

Sunt 3 bisericĭ ortodoxe şi anume: biserica cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, care e şi catedrala, biserica Grecesculuĭ, cu hramul Sf. Ioan şi capela de la cimitirul oraşuluĭ; ele sunt deservite de 7 preoţĭ, un protoereŭ, 2 diaconĭ şi 7 cîntăreţĭ. Se maĭ află o biserică catolică, una protestantă şi o sinagogă; 3 cimitire: unul ortodox, unul catolic şi unul izraelit. Are 201 cîrciumĭ.

El posedă o grădină foarte frumoasă pe malul Dunăreĭ, în mijlocul căreia se înalţă un turn, singura rămăşiţă a castelului medieval ce a fiinţat aci, şi de la care şĭ-a luat numele de Turnul-Severin.

Oraşul antic se afla ceva maĭ sus, în dreptul capuluĭ poduluĭ.

Este cel maĭ vechiŭ aşezămînt roman în Ţara noastră, căcĭ, după constatările d-luĭ Tocilescu, era deja municipiŭ cu numele: *Municipium Flavium Drobetta*, înainte ca Traian să fi bătut şi supus pe Dacĭ. Podul de piatră construit aci de Traian a început deja înainte de sfîrşitul primuluĭ războiŭ dacic, şi la anul 105 era gata.

Municipiul dărîmat fiind de barbarĭ, împăratul Hadrian l'a reconstruit şi ĭ-a dat numele: *Municipium Flavium Hadrianum Dobrettensium*. Septimiŭ Sever l'a ridicat la rangul de *colonie*. Inscripţiunile, din care o parte se află expuse în grădina publică a oraşuluĭ, ne ajută a căpăta o idee despre viaţa ce a înflorit odinioară aci.

La capul poduluĭ antic se află ruinele castelului, care păzia podul. Săpăturile întreprinse de d. Tocilescu în anĭ 1897 şi 1898 aŭ constatat în acest castel 3 epoce: *a)* epoca luĭ *Traian*, căreia aparţine rămăşiţele *capuluĭ poduluĭ*, zidurile fortăreţeĭ cu ale sale 15 turnurĭ aşezate în interior, şi *praetorium*; *b)* epoca luĭ *Constantin-cel-Mare*, căreia îĭ aparţine: 4 turnurĭ exterioare şi 4 edificiĭ cu ale lor 80 de camere saŭ *cubicula* (aceste camere aŭ înaintea lor o arcadă boltită); şi *c)* epoca luĭ *Justinian*, de la care s'a păstrat *turnul* circular menţionat de scriitorul Procopios sub numele de Turnul-Teodoreĭ. In acest turn, archeologul nostru a găsit întrebuinţate ca materiale de construcţiune 9 marĭ stele funerare de ale unor soldaţĭ morţĭ puţin după epoca luĭ Traian. In afară de zidurile castelului săpăturile aŭ descoperit ruinele uneĭ bisericĭ şi a uneĭ capele creştine (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, «*Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie*», p. 141).

In partea de V. a oraşuluĭ s'a descoperit un cimitir vechiŭ în marginea Dunăreĭ.

In Turnul-Severin se află şantierul romîn al vapoarelor, un atelier al căeĭ ferate şi un depoŭ de maşinĭ, iar maĭ sus, pe malul Dunăreĭ, se află ocoalele de rîmătorĭ. In acest oraş sunt şi maĭ multe fîntînĭ cu apă bună de băut, despre care tradiţia povesteşte că ar fi fost adusă de către Romanĭ de la Bresniţa (v. a. n.).

Turnul-Severin, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. T.-Severin, pe linia Craiova-Vîrciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (18,8 kil.) şi Vîrciorova (17,3 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 48m,24. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 300406 leĭ şi 19 banĭ.

Turnuluĭ (Domeniul-), *moşie*, proprietate a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, compusă din 3 corpurĭ: Turnul, Suroaia şi Gîrla. Aceasta din urmă este situată peste Olt în jud. Romanaţi. Pe acest domeniŭ este şi balta Berceluiul. Se întinde de la Dunăre spre hotarul moşieĭ Seaca, de aci merge pe hotarele moşieĭ Secara, Dracea, Liţa şi Segarcea, de unde trece pe hotarele moşieĭ şi terenurilor oraşuluĭ T.-Măgurele. Suprafaţa sa este cam de 4500 hect., împreună cu balta. Statul are pe domeniul săŭ maĭ multe clădirĭ. La marginea com. Traianul este conacul moşieĭ, ma-

www.dacoromanica.ro

gaziĭ de producte şi o moară de măcinat cu aburĭ. Preţul cu care se arendează moşia este de 82445 leĭ.

Inainte de împroprietărirea însurăţeilor pe o porţiune din corpul Suroaia, unde s'a format com. Traianul, acest domeniŭ era cu mult maĭ mare.

Patru com. rur. sunt pe teritoriul domeniuluĭ: Măgurelele, Flămînda, Traianul şi Odaia. Aci sunt şi viĭ, în maĭ multe părţĭ, cultivate de locuitoriĭ cu drept de otaşniţă. Tot pe acest domeniŭ statul are maĭ multe case, bordee şi locurĭ virane, date cu embatic.

Turtaba, *sat*, făcînd parte din com. rur. Siliştea, pl. Cerna, jud. Mehedinţi. Este situat la poalele dealuluĭ Paharnicul.

Turtucaia (Ostrovul-), *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 200 hect.

Turtureşti, *sat*, cu 195 locuitorĭ, com. Căciuleşti, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat la 5 kil. de oraşul Piatra.

Locuitoriĭ posedă: 125 vite cornute, 10 caĭ, 9 porcĭ, 300 oĭ.

Tuta, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuş, com. Bogdăneşti, situat pe malul drept al Trotuşuluĭ, la 1/2 kil. de satul Bogdăneşti şi la 3 kil. de gara Oneşti. Are o populaţie de 311 suflete, Ungurĭ şi o biserică catolică, clădită în 1866 de locuitorĭ.

Vite: 127 caĭ, 160 vite cornute şi 35 porcĭ.

Tutana, *com. rur.*, pe valea cu acelaş nume, jud. Argeş, pl. Argeş, la 12 kil. de Curtea de Argeş, reşedinţa subprefectureĭ şi la 18 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Anghineşti, Noapteşu, Tutana, Valea-Brazilor, Valea-Enache şi Valea-Porculuĭ, cu 1881 locuitorĭ, 2 şcoale şi 5 bisericĭ, din care una fosta Mănăstirea Tutana (v. a. n.).

E situată pe malul drept al rîuluĭ Argeş, cam la vr'o 15 kil. spre S. de Curtea-de-Argeş.

Locuitoriĭ posedă: 394 boĭ şi vacĭ, 21 caĭ, 12 bivolĭ, 118 oĭ, 46 capre şi 820 rîmătorĭ.

Satul Tutana se află pe proprietatea statuluĭ Vatra-Schituluĭ-Tutana.

Tutana, *sat*. Vezĭ Cicăneşti-d.-j., jud. Argeş.

Tutana, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Tutana, *sat* cu 312 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. n.).

Tutana, *schit* de călugărĭ, cu hramul Cuv. Athanasie, pe malul drept al rîuluĭ şi jud. Argeş, întemeiat de Mihnea Vodă, feciorul luĭ Alexandru Vodă, la anul 1577. Servea de metoh mănăstiriĭ Radu-Vodă din Bucureşti, care era închinată la mănăstirea Jvirul din muntele Athos. In urma secularizăriĭ, s'a redus la biserică de mir, avînd 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Tutana, *munte* (2079 m.), în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Tutana, *pădure* (4000 pogoane), proprietatea statuluĭ, jud. Argeş, pl. Topolog.

Tutana (Vatra-Schituluĭ-), *moşie*, de 6200 pog., proprietatea statuluĭ, jud. şi pl. Argeş, fostă proprietatea schituluĭ cu acelaş nume. La 1871 a fost ipotecată pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 milioane leĭ şi avea la acea epocă o arendă de 39900 leĭ. Pe moşie sunt case, han, magazie, povarnă şi o moară pe apa Argeşuluĭ.

Tutova, *judeţ*, situat în regiunea şeasă dintre rîurile Siretul şi Prutul.

Are forma aproape a unuĭ drept-unghiŭ, aşezat aşa că laturile sale cele lungĭ aŭ direcţiunea de la N. spre S. şi avînd două prelungiturĭ, asemenea unor drept-unghiurĭ, una în partea de N.-V. şi alta în partea de E. Şĭ-a luat numele de la pîrîul Tutova, care 'l udă prin partea de V., aproape în toată lungimea sa.

Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ; la N.-V., pe o mică distanţă, cu jud. Roman; la S., cu judeţele Covurluiŭ şi Tecuciŭ; la V., cu jud. Tecuciŭ şi puţin cu jud. Bacăŭ şi la E., cu jud. Fălciŭ, cu Basarabia (Rusia) şi jud. Covurluiŭ. Toate limitele i sunt artificiale, afară de una, care este naturală, rîul Prutul, ce o separă de Basarabia. Dintre judeţele încunjurătoare, jud. Tecuciŭ, este acela cu care se atinge pe o distanţă maĭ mare.

Are o suprafaţă de 255205,72 hect.

Pămîntul săŭ este în cea maĭ mare parte favorabil agricultureĭ; cu toate aceste se găseşte încă destule bălţĭ, locurĭ mlăştinoase, joase şi supuse foarte des inundaţiunilor.

Partea de N. şi maĭ cu seamă partea de V. a luĭ, este foarte deluroasă. Aceste dealurĭ formează o culme aproape neîntreruptă pe toată marginea de V., ajungînd une-orĭ la înălţimĭ destul de marĭ şi adese-orĭ pĭetroase. Ele merg micşorîndu-se din ce în ce spre S.-E., pănă maĭ în jos de oraşul Bîrlad, de unde

www.dacoromanica.ro

se deschide un şes întins, care se continuă până la extremitatea judeţuluĭ, trecînd în urmă în jud. Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Este udat de Prutul care curge prin marginea despre E. şi 'l separă de Basarabia, cu afluentele Elanul, încărcat şi el la rîndul său cu pîraele Mihoia, Sărat şi Liscovul; de Bîrladul, cu afluenţiĭ săĭ, care trece prin mijlocul judeţuluĭ, curgînd de la N.-E. spre S.-V.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 4824 hect., din care 688 nelucrătoare; iar livezile cu pruni ocupă o suprafaţă de 49490 hect.

Vite în 1901: 10599 caĭ, 58 asinĭ şi catîrĭ, 60364 boĭ şi bivolĭ, 25522 porcĭ, 3474 capre şi 83700 oĭ.

Locuitoriĭ posedă 10401 stupĭ.

Gîndaciĭ de mătase se cultivă în cîteva locurĭ, însă pe o scară maĭ întinsă numaĭ în Bălăbăneşti şi Grăjdeni.

Se lucrează în maĭ multe locurĭ polobocele. Se fabrică în 4 fabricĭ, spirtul, care se consumă parte în judeţ şi parte se exportă; din aceste fabricĭ cea de la Ghidigeni este maĭ perfecţionată. Făina se macină în 18 morĭ cu vaporĭ şi maĭ multe de apă şi de vînt. Se fabrică săpunul în Bîrlad.

Acest judeţ era maĭ înainte foarte bogat în peşte, pe care'l scotea din bălţile sale, ce se găsesc pe malul Prutuluĭ şi din iazurile din interiorul său, ceea ce a făcut ca să i se dea de marcă treĭ peştĭ; astăzĭ s'a împuţinat mult acest produs.

Are 6 drumurĭ maĭ principale şi anume: Linia ferată Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ, şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ-Huşi, şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ-Roman, şoseaua vecinală ce urmează malul stîng al pîrîuluĭ Tutova, şoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ, şoseaua jud. Bîrlad-Galaţi, şoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana.

Este subîmpărţit în 5 plăşĭ: pl. Tîrgul, în partea de E. a jud.; pl. Simila, în partea de N.; pl. Tutova, în partea de N.-V.; pl. Pereschiv, în partea de V. şi pl. Corod, în partea de S. Acum sunt unite în 3: Tîrgul-Simila, Corodul-Pereschivul şi Tutova.

Are o populatie de 115786 locuitorĭ (1899); 72 comune, din care 1 urbană şi 71 rurale, din care cele maĭ populate sunt: oraşul Bîrlad, tîrgş. Puieşti, satul Bălăbăneşti şi tîrgş. Murgeni; 158 bisericĭ; 78 şcolĭ primare rurale, în sate; 1 gimnaziŭ, 6 şcoale primare de băeţĭ şi 6 de fete în Bîrlad şi 2 spitale, unul în oraş şi altul în satul Floreşti; un tribunal, dependinte de Curtea de apel din Galaţi şi 3 judecătoriĭ de ocol, 2 în Bîrlad şi una în tîrgşorul Pueşti.

Formează o protoerie, care depinde de Episcopia de Huşi şi ambele de Mitropolia de Iaşi.

Budgetul pe 1900—901 este acesta: Zecimĭ, 218858 leĭ; Drumurĭ, venitурĭ, 115247 leĭ, cheltuelĭ, 113814 leĭ; bud. extraordinar 20607 leĭ; spitalul rural Floreşti, 48879 leĭ, 95 banĭ; Pensiĭ, venitурĭ, 7714 leĭ, cheltuelĭ, 2800 leĭ.

Tutova, *plasă*, în partea de N.-V. a jud. Tutova, udată prin mijoc în toată lungimea sa de la N. spre S, de pîrîul Tutova şi avînd un pămînt în genere deluros. Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ, la N.-V. cu jud. Roman, la S. cu pl. Tîrgul, la E. cu pl. Simila, la S.-V. cu pl. Pereschivul şi la V. cu jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ, hotarele moşiilor limitrofe servindu-ĭ peste tot de limite.

Are 2 centrurĭ maĭ însemnate: tîrgşoarele Puieşti şi Plopana.

Este străbătută numaĭ de un singur drum maĭ principal, de şoseaua Bîrlad-Bacăŭ, care o parcurge prin mijloc în toată lungimea sa, trecînd prin com. Bogeşti, Hălăreşti, Puieşti, Lăleşti, Voineşti, Tuleşti, Dragomireşti şi Plopana.

Reşedinţa este în tîrgşorul Puieşti.

In privinţa judiciară depinde de judecătoria de ocol din tîrgşorul Puieşti.

Are 14 comune rurale, din care cele maĭ populate sunt: Puieşti, Plopana şi Bogeşti; 81 sate, din care cele maĭ populate sunt: Perieni, Puieşti, Dragomireşti şi Avrămeşti; 2 tîrgşoare: Puieşti şi Plopana; 36 bisericĭ; 16 şcolĭ mixte şi 1 de cătun (1899—1900). V. Tutova judeţ.

Tutova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Tutova, pl. Corodul-Pereschiv, com. Pogoneşti, pe linia Tecuciŭ-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ghidigeni (7,1 kil.), şi Bîrlad (15,0 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de $50^{m},15$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 94637 leĭ, 70 banĭ.

Tutova, *pîrîu*, jud. Tutova, ce curge de la N. spre S. prin partea de V. a acestuĭ judeţ; izvoreşte din pădurea Fundul-Tutoveĭ (punctul cel maĭ despre N. a judeţuluĭ); curge maĭ întîiŭ spre S.-E., până aproape de satul Dragomireşti, de aicĭ spre S.-V., până aproape de satul Tuleşti, de unde ia direcţiunea S.-S.-E, până în dreptul satuluĭ Poliţeni, pe urmă se îndreaptă spre S.-V. până aproape de Bogeşti, apoĭ spre S.-E. până în dreptul satuluĭ Pogona, de aicĭ

www.dacoromanica.ro

spre S.-V. până mai în jos de satul Cîrjăoani, apoĭ drept spre S. până la satul Pogonești și de aicĭ spre S.-E. până la vărsarea sa.

El primește pe stînga pîraiele: Lipova, Iezerul și Studineţul; iar pe dreapta pîraiele: Fundul. Zingăĭ, Cornești, Valea-Mare și Pîrîul-Sălcieĭ, după care se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrlad în fața satuluĭ Crivești, după ce a udat pl. Tutova în toată lungimea sa, și partea de E. a pl. Pereschivul, trecînd pe lîngă satul Fundul-Tutoveĭ, tîrgșorul Plopana, satele Dragomirești, Lălești, tîrgșorul Puiești, satele Bogești, Ciocani, Ivești și Pogonești. Este afluentul cel mai mare a rîuluĭ Bîrlad în cuprinsul acestuĭ județ. Valea sa este mărginită de două culmĭ de dealurĭ, din care cele din dreapta sunt mai înalte.

Tutoveĭ (Zarea-), *deal* (400 m.), jud. Tecuciŭ, continuare a dealuluĭ ce vine din județul Roman, în direcție N.-S., pe la marginea de E. a comunelor Colonești și Buda, pl. Stănișești, pe o întindere de 15 kil.; formează hotarul între com. Buda, Avrămești și Lălești (din jud. Tutova) și mai separă Valea-Zeletinuluĭ de Valea-Tutoveĭ, purtînd diferite numirĭ, după comunele pe care le străbate.

Tutunarul, *pîrîŭ,* jud. Ilfov. Izvorește din pădurea Păduroaica, trece pe la N. de com. Cociocul, pl. Znagovul, și alimentează balta Znagovul.

Tuzla, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Mangalia, situată în partea E. a jud, la 24 kil. spre S. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea orientală a plășiĭ, la 22 kil. spre N. de orășelul Mangalia, reședința eĭ, pe malul S. al laculuĭ Tuzla-Ghiol, nu departe de Mare.

Se mărginește la N., cu com. Techir-Ghiol, pl. Constanța; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu comuna Tatlîgeac și la V., cu com. rur. Musurat.

Văĭ: Chiuciuc, Tuzla-Bair (48 m.), la N.; Tăușan-Bair (70 m.), la V. și S.-V.; Dermen-Bair (51 m.), la S. și E., terminîndu-se pe malul Mareĭ; Murata (80 m.), la S.-V. Sunt acoperite cu fînețe și semănăturĭ. Movile sunt numeroase, artificiale.

E udată de Marea-Neagră, la E., și de lacul Tuzla-Ghiol, la N.

E formată din cătunele: Tuzla, reședința, la N., lîngă lacul Tuzla, pe valea Tuzla-Alceac, la 1 kil., departe de Mare; Perveli, spre V., la 8 kil., spre S.-V., pe valea Chiuciuc-Tatlîgeac, între dealurile Muratan la N. și Gheringech la S.-V.; Mangea-Punar, la S., pe malul V. al laculuĭ Mangea-Punar, la 6 kil., spre S. de reședință, la poalele S. ale dealuluĭ Dermen-Bair.

Are o suprafață de 11767 hect., cu o populație de 1035 locuitorĭ, compusă din Bulgarĭ și Turcĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Tuzla; 4 geamiĭ, cu 4 hogĭ; o școală mixtă, în căt. Tuzla.

Locuitoriĭ posedă: 132 pluguri, 200 care și căruțe, 17 mașinĭ agricole, 20 grape de fier, 3 trioare; 7200 vite, mai cu seamă oĭ și boĭ.

Căĭ: pe lacurĭ și Mare, apoĭ calea județeană Constanța-Mangalia și drumurĭ micĭ spre Techir Ghiol, Muratan, Topraisar, Tatlîgeac, Gheringec, etc.

Tuzla, *sat,* reședința com. Tuzla, pl. Mangalia, jud. Constanța, pe lacul Tuzla cu 608 suflete, în maioritate Turcĭ, ocupîndu se cu agricultura și pescuitul.

Tuzla, *lac,* în jud. și pl. Constanța și jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com Cara Nasuf. Este format de lacul Sinoe, de care acum e despărțit printr'o lungă bandă de nisip. Conține sare și pește în abundență. Venitul e al statuluĭ. Are o întindere de 700 hect.

Tuzla, *movilă* (43 m.), în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Dermen-Bair.

Tuzla, *peninsulă,* în Marea-Neagră, jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată la $2^1/_2$ kil. spre S.-E. de satul Tuzla și la 2 kil. spre E. de movila Meragi-Iuc. Este capul cel mai înaintat în Mare din întreaga Dobrogea.

Tuzla-Cîmp saŭ **Baldara-Iuiuc,** *movilă* (70 m.), în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. rur. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Tauşan Bair.

www.dacoromanica.ro

Ţ

Ţandăra, *sat*, cu 177 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata (v. a. n.).

Ţăcăliile, *mahala*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., situată între Dealurile-cu-Vii (Fiscălia) şi lunca Oltuluĭ.

Ţăcăul, *cătun*, com. Vizirul, pl. Balta, jud. Brăila, situat pe partea dreaptă a Vîlciuluĭ, în faţa pădureĭ Ruptura-Moldovenceĭ. V. Vizirul, com. rur.

Ţăndărei, *com. rur., sat, staţie de dr.-d.-f.* Vezĭ *Ţîndărei*.

Ţărculeşti, *sat*, com. rur. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, cu 642 locuitorĭ şi o biserică, fondată de locuitorĭ la anul 1840, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Ţărtălul, *cătun* de reşedinţă al com. Strîmba (v. a. n.), în partea de V. a plăşeĭ Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe un tărîm dcluros (165 m.), la 21 kil. spre V. de Caracal. Are 219 locuitorĭ şi o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Ţegheşiul (Domneşti-Aleşi), *sat*, cu 419 locuitorĭ, jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Domneşti-d.-s. (v. a. n.). Este situat la S. de Domneşti-d.-s., pe malul stîng al rîuluĭ Argeşul. Intre Domneşti şi Ţegheşiul locurile sunt zmîrcoase.

Numărul vitelor marĭ e de 169 şi al celor micĭ, de 234.

Ţeica, *cătun şi fost schit*, la N. de com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Schitul s'a zidit la 1726. Se face aci bîlciŭ la Sf. Ilie şi la Sf. Gheorghe.

Ţencuşa, *deal*, înalt şi pietros, jud. Botoşani. Incepe din dreapta Meletinuluĭ, lîngă satul Flămînzi, şi se prelungeşte spre S., prin comunele Storeşti, Redeni, sub numele de Holmul, prin com. Feredieni, sub numele de Cerbătoarea, şi prin com. Deleni, pănă lîngă Hîrlău, sub numele de Pietrăria şi se termină în stînga Bahluiuluĭ.

In partea de N. trimite maĭ multe ramurĭ spre V. şi S. V.

In partea de E. coastele dealuluĭ sunt repezĭ şi ponoroase, ocupate de satele: Rădeni, Slobozia, Feredieni, Deleni şi Macsut, între carĭ şi multe viĭ, iar coastele de V. sunt ocupate de pădurĭ întinse.

Este bogat în piatră care se exploatează din maĭ multe locurĭ, însă carierile din dealul Pietrăria sunt exploatate din timpurile cele maĭ vechĭ. Aci se fabrică vestitele pĭetre de moară numite de Hîrlău.

In com. Storeşti, pe moşia Storeşti, în pădure, pe coasta dealuluĭ Ţencuşa, se află o stîncă, în care se văd săpate cuptoare, mese, locurĭ de paturĭ, etc., numită Masa-Tîlharuluĭ.

Ţepeşti, *sat*, com. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică care serveşte şi locuitorilor din căt. Popeşti. Este înconjurat la N. de viĭ şi pădurĭ, iar la S. de pometurĭ. E udat de Valea-Şasa, la S.

Ţepoaia, *sat*, jud. Tecuciŭ, la S.-V. de com. Motoşeni, pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, cu 430 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1830, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 72 pluguri; 2 cazane de fabricat rachiŭ; 28 caĭ, 5 taurĭ, 120 boĭ, 100 vacĭ şi 420 oĭ; 110 stupĭ.

Are o şosea ce vine din com. Muncelul şi duce la Stănişeşti, pe valea Dobrotforuluĭ.

Ţepoaia şi Siliştele, *moşie* a

www.dacoromanica.ro

statuluĭ, de 311 hect., în raionul com. Motoşeni, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ. Aparţinea mănăstireĭ Răchitoasa.

Ţepul, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, aşezată în partea de E. a plăşiĭ, la 17 kil. de Tecuciŭ şi la 11 kil. de Nicoreşti. Se mărgineşte la N. cu com. Brăhăşeşti, la E. cu com. Gohorul, de care se desparte prin apa Berheciuluĭ, la S. cu com. Ţigăneşti şi la V. cu com. Buciumeni.

Se compune din 2 cătune: Ţepul-d.-s. şi Ţepul-d.-j., reşedinţa, cu 1373 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ şi o şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ e de 1646 hect.

E străbătută de văile: Valea-Socilor, Grigoriŭ, Despina, Ipoteşti, Valea-Mîţuluĭ saŭ Romaniţa, Bîzuluĭ, Tîmpeĭ şi Jilaveĭ, şi de dealurile: Gîrlesculuĭ şi Munteanuluĭ, în partea de V. a văeĭ Berheciuluĭ.

Din valea Jilaveĭ izvoreşte Pîrîul-Jilaveĭ şi din Ipoteşti, pîrîul Ipoteşti, carĭ se varsă ambele în dreapta Berheciuluĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 600 boĭ, 295 vacĭ, 12 bivolĭ, 35 caĭ, 121 ĭepe, 14 armăsarĭ, 1600 oĭ, 15 capre şi 150 stupĭ; 182 pluguri; 3 maşinĭ agricole şi o moară de apă. Viĭ sunt pe 176 hect.

Căĭ are: Şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad, care o atinge la marginea de S.-E., şi drumurile nepietruite ce duc la Buciumeni şi la Vizureşti, către Nicoreşti.

Ţepul-de-Jos, *sat*, reşedinţa com. Ţepul, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de S.-V. a pl., între două rînduri de văĭ. Are 1407 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, construită la 1855 şi o şcoală mixtă, înfiinţată la 1864.

Locuitorĭĭ posedă: 500 boĭ, 250 vacĭ, 33 caĭ, 116 ĭepe, 12 armăsarĭ, 1480 oĭ, 15 capre şi 130 stupĭ; 160 pluguri, 2 maşinĭ de bătut porumb şi 1 de vînturat; 14 cazane; o moară de apă.

Ţepul-de-Sus, *sat*, cu 587 suflete, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, aşezat în partea de N. a comuneĭ, între valea Despina la S., dealurile Grigoriŭ şi Despina la V.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ, construită de locuitorĭ la 1845, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorĭĭ sunt vechĭ răzăşĭ. Eĭ aŭ: 40 boĭ, 45 vacĭ, 1 taur, 5 caĭ, 2 ĭepe, 120 oĭ; 20 stupĭ; 22 pluguri; 1 cazan pentru fabricarea rachiuluĭ. (V. Ţepul, com. rur.).

Ţibana, *tîrguşor*, cu 665 locuitorĭ, jud. Iaşi, pl. Stavnic, com. Mironeasa, pe moşia Voineşti. Pîrîul Ţibana curge pe partea despre N. a satuluĭ.

Locuitorĭĭ aŭ: 166 vite marĭ cornute, 3 capre, 20 caĭ, 45 rîmătorĭ şi o velniţă pentru fabricarea spirtuluĭ. Aci sunt ceĭ maĭ bunĭ rotarĭ din judeţ.

Ţibăneşti, *com. rur.*, in partea de N.-V. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 14 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Ţibăneşti, Jigorani, Gîrbeşti şi Lingurari, pe o suprafaţă de 6421 hect. Are o populaţie de 1216 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 3 iazurĭ, două pe locul numit Glodeni şi unul pe locul numit Jugoranca.

In partea de N. a comuneĭ pe marginea pădurieĭ Ţibăneştilor, se află o bisericuţă, care pănă la 1881, a avut vr'o 8 călugărĭ. Se zice că ar fi fost făcută de Ştefan-cel-Mare. De asemenea se văd urmele unor şanţurĭ despre care se zic că ar fi fost o întăritură militară, făcută tot de către acest Domn.

Pe teritoriul com. sunt păduriĭ marĭ seculare şi bine îngrijite, proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Locuitorĭĭ aŭ: 1332 vite marĭ cornute, 203 caĭ, 1733 oĭ, 97 capre şi 467 rîmătorĭ.

Ţibăneşti, *sat*, reşedinţa comuneĭ Ţibăneşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş, între pîraiele: Călina şi Ivăneasca Are o suprafaţă de 38 hect., cu o populaţie de 476 suflete; o biserică, zidită la 1834, de fostul proprietar Ioan Carp, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1868.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 127 caĭ, 1335 oĭ, 46 capre şi 276 rîmătorĭ.

Satul Ţibăneşti s'a format din desfiinţatele sate Ivăneşti şi Olăneşti, ce se aflaŭ în partea de S. a actualuluĭ sat.

Moşia e proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Ţibăneşti-Buhli, *sat*, în partea de N.-V. a com. Dumeşti, pl. Fundul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre V. a dealuluĭ Rîngoaia, pe o suprafaţă de 59 hect., cu o populaţie de 80 familiĭ saŭ 230 suflete; o biserică.

Vite: 154 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 609 oĭ şi 40 rîmătorĭ. Loc. aŭ 90 stupĭ.

Ţibleşul-Mic, *munte* (1669,6 m.), jud. Suceava, între com. Borca şi Transilvania.

Ţibucani saŭ Ţibucani-de-Sus, *sătuc*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o biserică, care odinioară

www.dacoromanica.ro

a fost schit; o velniţă (fabrică de spirt).

Ţibulea, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, numit şi Pîrîul-Intors. Izvoreşte din pădurea Sauceniţa, trece prin Valea-Fundoaia, prin mijlocul satuluĭ Văculeşti, pl. Coşula, unde primeşte în dreapta pîrîul Codăul; apoĭ trece pe moşiile: Sauceniţa, Prelipca şi Horlăceni şi apucă spre com. Şendriceni, unde se varsă în pîrîul Buhaiul.

Ţicăul, *mahala*, în partea de V. a satuluĭ Poiana, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ. (V. Poiana, sat, şi Cetăţuia).

Ţicleni, *com. rur.*, în partea de N.-E. a com. Răşina, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, compusă din cătunele Creţeşti, reşedinţa, Tunşi şi Ţicleni.

Are o suprafaţă cam de 2600 hect., cu o populaţie de 1265 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1859; 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; 5 morĭ.

Locuitoriĭ, moşneniĭ, posedă: 161 pluguri, 171 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 592 vite marĭ cornute, 830 oĭ, 543 capre, 42 caĭ şi 972 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Căĭ: şosele vecinale, care o pune în legătură la N. cu cät. de reşedinţă, iar la S.-V., cu com. Răşina.

Pîrîul Cioiana, pe malurile căruia e aşezată o parte a com., curge de la N. la S.-V., avînd la N.-V. dealul Măgura, iar la S.-E. dealurile Soculuĭ şi Ghiciora-luĭ-Iepure.

Ţicleni, *cătun*, reşedinţa comuneĭ Ţicleni, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situat pe valea Cioiana. Are o suprafaţă de 1200 hect. şi 535 locuitorĭ. (V. com. Ţicleni).

Ţicma, *vîrf de deal*, în malul Siretuluĭ, la N. de satul Corni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Maĭ înainte pe acest deal se află o mănăstire, care a durat pănă la 1864, cînd secularizîndu-se averile mănăstireştĭ, a fost părăsită de călugărĭ şi în urmă s'a distrus.

Ţifeşti, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Gîrlele. Se compune din cătunele Oleşeşti, Sîrbi şi Ţifeşti, situate pe dealul de pe malul stîng al Putneĭ, din jos de Vitănești, la 18 kil. de Focşani. Are o populaţie de 490 familiĭ, saŭ 1921 suflete; 5 bisericĭ, din care 3 parohiale şi o şcoală mixtă, în cät. Ţifeşti.

Locuitoriĭ posedă: 3 maşinĭ de bătut porumb; 50 pluguri; 1 moară de apă; 350 boĭ, 60 caĭ, 640 oĭ, 4 capre şi 330 rîmătorĭ.

Viĭ sunt pe 834 hect.

Ţifeşti, *cătun*, com. cu acelaşĭ nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, pe dealul de pe malul Putneĭ, din jos de Vitănești. (Vezĭ Ţifeşti, com. rur.).

Ţifla-Corbuluĭ, *pisc*, de sub care izvoreşte Valea-Mare, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel.

Ţifla-Fărcaşa saŭ **Vîrful-Ţifleĭ**, *munte*, în jud. Suceava, com. Fărcaşa, avînd 1341 m.

Ţiful, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Dodeşti; la S., cu Jigălia; la E., cu Urdeşti, şi la V., cu Ştoeşeşti. Este formată din două sate: Micleşti şi Ţiful, cu 552 locuitorĭ. Are o biserică; 2 şcoale.

Această comună pe la 1730 se numea Micleşti, iar de la 1863, mutîndu-se reşedinţa în satul Ţiful, şĭ-a luat această numire.

In partea de N. pe dealul Valea-Oneĭ, se află multe viĭ; în partea de V., o pădure (100 hect). şi pe Dealul-Podişuluĭ o movilă, în hotar cu com. Stoeşeşti.

Două pîraie udă comuna: Ţiful şi Ghiholul.

Vite: 160 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 9 caĭ şi 20 porcĭ.

Ţiful, *sat*, reşedinţa com. Ţiful, pl. Mijloc, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Ţiful, între dealurile: Ursoaea, Valea-Oneĭ şi Podişul, pe o suprafaţă cam de 360 hect., cu o populaţie de 462 suflete, o biserică, făcută la 1827, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, avînd moşia lor, despre care păstrează un hrisov Domnesc de la 1730. Eĭ se ocupă pe lîngă agricultură şi cu cultura viilor.

Ţiganca saŭ **Ţigăneşti**, *sat*, cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Merişani (v. a. c.).

Ţiganca, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, cät. com. Balabancea, în partea centrală a plăşeĭ şi în cea septentrională a comuneĭ, la 8 kil. spre N. de cät. de reşedinţă, Balabancea, pe malul drept al văiĭ Ţiganca, afluent al rîuluĭ Taiţa, aproape de confluenţa lor. Are 180 locuitorĭ, Ruşĭ. In apropiere se află mănăstirea Taiţa. — Se mărgineşte la N. cu com. Luncaviţa, la V. cu com. Greci, la E. cu cät. Taiţa şi la S. cu cät. Hancearca.

Dealurĭ sunt: Dealul-Cadiuluĭ, Gîlmele-Inşirate, la N.; Gogoncea, la N.-E.; Teilor, prin mijloc; Ştubeilor, Ţiganca şi Dealul-luĭ-Negri (401 m.), la V.

E udată de rîul Taiţa, la E.; de

www.dacoromanica.ro

afluenţii săĭ Valea-Ţiganceĭ, unită cu Valea-Taiţeĭ, prin mijloc; de Valea-Lupuluĭ, unită cu Valea-Lungă, la V.; de Valea-Cărbunăria, la S.

Ţiganca, *deal*, acoperit de păduriĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Balabancea, căt. Ţiganca-Taiţa, se desface din dealul Negoiul, se întinde spre N. printre Valea-Lungă şi pîrîul Taiţa, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi de V. a comuneĭ. Are un vîrf de 309 m. ce domină satul Taiţa.

Ţiganca, *pîrîŭ*, jud. Roman. Izvoreşte de la E. de satul Heleştieni, curge maĭ întîiŭ spre V. şi apoĭ se îndreaptă spre S., udă satele Heleştieni şi Cogălniceanu, trece pe la V. de satul Cuza-Vodă şi puţin maĭ în jos de acest sat se varsă în rîul Siret de a stînga. Primeşte pe stînga pîrîul Caracaş.

Ţigani, *movilĭ* şi *punct trigonometric*, lîngă Dnnăre, între com. Seliştoara şi Gîrcovul, dîn jud. Romanaţi, avînd 35 m. altitudine d'asupra niveluluĭ Măreĭ.

Ţiganul (Vasluĕţul), *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Dancul, comuna Buciumi, pl. Codrul, jud. Iaşi, curge spre S.-E., se uneşte cu pîrîul Cărbunarul maĭ în jos de podul Blaga, formează pîrîul Vasluiŭ şi trece pe teritoriul jud. Vasluiŭ.

Ţiganuluĭ (Grindul-), *grind*, de 110 hect., în partea de S. a plăşeĭ Sulina şi cea de V. a com. rur. Sf. Gheorghe, jud. Tulcea.

Ţigănaşi, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la distanţă de 42 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea Dunăreĭ şi formată din satul cu acelaşĭ nume, cu 900 locuitorĭ şi 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 70 care cu boĭ şi 7 căruţe cu caĭ; 560 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 600 oĭ şi 450 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Scăpăul-Deveselul Burila-Mare Ţigănaşi.

Ţigănaşi, *insulă*, şi pichet de graniţă în Dunăre, jud. Mehedinţi.

Ţigănaşul (Căminăreşti), *sat* şi *tîrguşor*, în partea de V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe un platoŭ, în valea căruia se întinde şesul rîuluĭ Jijieĭ.

Are o suprafaţă de 3432 hect., cu o populaţie de 515 suflete; o biserică, zidită în anul 1802, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh. Pe capătul dintre dealurile com. se află urmele unuĭ vechiŭ cimitir, unde se zice că a fost şi satul răzeşesc numit Blîndeşti (Vezĭ Blîndeşti, sat).

Locuitoriĭ posedă: 614 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 1182 oĭ, 6 capre şi 139 rîmătorĭ.

Ţigăneşti, *com rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N. de Bucureşti, la 36 kil. de acest oraş, pe ambele maluri ale rîuluĭ Ialomiţa.

Se compune din satele: Ciolpani, Lupăria-Sărăcineasca şi Ţigăneşti, în coprinsul căreia se află şi mănăstirea Ţigăneşti, cu o întindere de 1960 hect. şi o populaţie de 1274 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ; 1 şcoală mixtă; 1 heleşteŭ; 1 pod.

Dintre locuitorĭ, 230 sunt plugarĭ, 16 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 135 care şi căruţe, 104 cu boĭ şi 31 cu caĭ, 76 caĭ şi ţepe, 206 boĭ, 96 vacĭ şi viţeĭ, 7 taurĭ, 74 bivolĭ şi bivoliţe, 13 capre, 50 porcĭ şi 826 oĭ.

Improprietăriţĭ, 143 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 111.

Ţigăneşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, la S. de Cîmpulung, situată pe ambele maluri ale apeĭ Cîrcinovul, la 55 kil. de Cîmpulung şi la 16 kil. de reşedinţa subprefectureĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Priboeni; la S., cu com. Topoloveni; la E., cu com. Bogaţi, din jud. Dîmboviţa, şi la V., cu com. Gorganul.

Are o întindere de 750 hect., cu o populaţie de 1206 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Maĭ tot teritoriul comuneĭ este compus din dealurĭ, acoperite cu viĭ şi livezĭ de prunĭ.

O şosea vecinală traversează toată valea Cîrcinovuluĭ şi leagă com. Ţigăneşti cu com. Priboeni (la N.) şi Topoloveni (la S.).

Ţigăneşti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, situată la 8 kil. de Alexandria, la 38 kil. de Zimnicea şi la 52 kil. de reşedinţa judeţuluĭ. Are un cătun, Calomfireşti, situat la 1 kil., sub Dealul-Nanovuluĭ, în partea despre N.-V. Ambele căt. sunt pe loc şes între două dealurĭ.

Se mărgineşte la N. cu teritoriul com. Poroschia; la S. şi S.-E., cu com. Brînceni; la E., cu com. Storobăneasa şi Atîrnaţi, de care e despărţită prin rîul Vedea; iar la V., cu moşia Stariţa din com. Piatra.

Rîul Vedea udă o latură a comuneĭ şi pîrîul Nanovul străbate printr'însa şi se varsă în Vedea, în apropiere; în partea despre V., este o vălcea mică, pe care locuitoriĭ o numesc Valea-Doamneĭ.

www.dacoromanica.ro

Are o suprafaţă de aproape 3000 hect., cu o populaţie de 2645 locuitorĭ; o biserică, deservită de 4 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Sunt aci viĭ, renumite pentru producţiunea vinuluĭ, pe o suprafaţă de 162 1/2 hect. Solul este maĭ tot negru-vegetal, foarte reputat pentru fertilitatea luĭ.

Vite: 1034 vite marĭ cornute, 567 caĭ, 3486 vite micĭ cornute şi 718 porcĭ.

Căĭ: Şoseaua judeţeană Alexandria-Zimnicea, trecînd prin mijlocul satuluĭ; şoseaua comunală spre cät. Călomfireşti şi şoseaua vecinală spre cät. Stariţa.

Satul Ţigăneşti este foarte vechiŭ. Prin preajma luĭ eraŭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul, maĭ multe moşiĭ domneştĭ, din care una a fost dăruită luĭ Calomfirescu pentru credinţă şi vitejie. Se ştie că Radu Calomfirescu a fost omorît de fratele săŭ, în timpul cînd Mihaiŭ-Viteazul se afla cu oştirile în lunca Turnuluĭ Vestea despre moartea credinciosuluĭ săŭ general a întristat foarte mult pe eroŭ.

Imprejurimile acestuĭ sat aŭ fost obiectul multor cercetărĭ şi descoperirĭ arheologice, de care s'aŭ ocupat maĭ cu osebire Cesar Boliac, d-niĭ D. Butculescu şi Gr. Tocilescu. In partea de V., în depărtare de 2 kil. de sat, s'a descoperit în 1869 urmele uneĭ cetăţĭ, pe o măgură înaltă. Ocolul central al întăritureĭ era de 40 m., lărgimea eĭ de 60 m., fiind înconjurată de un bloc de pămînt ars. Aci s'aŭ găsit busturĭ de silex, unelte şi vase de lut. In 1872 s'aŭ făcut nouĭ descoperirĭ: s'aŭ găsit săgeţĭ negre boante, despre care menţionează şi d. Tocilescu în «Dacia înainte de Romanĭ», rîjniţe de moară, bulgărĭ de cremene pentru prăştiĭ şi olărie lucrată cu eleganţă în reliefurĭ. Arheologiĭ noştri atribue aceste obiecte epoceĭ de piatră.

Satul Ţigăneşti era foarte poputat şi în secolul XVIII; făcea parte din pl. Marginea-d-j. Căt. Calomfireşti, locuit astăzĭ maĭ mult de Bulgarĭ veniţĭ de peste Dunăre, s'a format cu mult maĭ în urmă.

Ţigăneşti, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, compusă din 3 cătune: Munteni, Ţigăneşti şi Ungureni. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîrlad, la 7 kil. spre N. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com.: Gohorul, Ţepul şi Negrileşti; la E., cu com. Corodul şi Matca; la S., cu oraşul Tecuciŭ şi la V., cu com. Nicoreşti.

Are o suprafaţă de 7432 hect. cu o populaţie de 4040 suflete; 3 biserică, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, făcute de poetul Costache Conache (în cea din Ţigăneşti-Vechĭ, se află mormîntul luĭ şi al familieĭ); 2 şcolĭ mixte: una în satul Ungureni, şi alta în satul Munteni (Ţigăneşti-Noĭ), înfiinţate în a. 1863.

Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 2054 hect. şi 42 arĭĭ.

Venitul comuneĭ, pe 1893—1894, a fost de 12033 leĭ şi 80 banĭ, iar cheltuelile s'aŭ urcat la suma de 11746 leĭ şi 50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 310 pluguri, 7 maşinĭ de secerat, 2 de cosit, 3 de treerat, 2 de bătut porumb şi 19 de vînturat; 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 2 morĭ cu aburĭ; 1210 boĭ, 1283 vacĭ, 10 taurĭ, 750 caĭ, 200 Iepe, 200 armăsarĭ, 1770 oĭ, 32 capre; 540 stupĭ.

Căĭ: calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad, care o străbate în partea vestică, şoseaua naţională ce vine din Tecuciŭ şi merge la Bîrlad, şi şoseaua comunală ce străbate satele Ţigăneşti şi Ungureni şi merge la com. Negrileşti.

Ţigăneşti, *sat*, jud. Argeş. (Vezĭ Ţiganca).

Ţigăneşti, *sat*, jud. Ilfov, com. rur. cu acelaş nume, pl. Znagovul, situat la N. de Ciolpani, pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi spre E. de lacul Ţigăneşti. Printre sat şi mănăstirea Ţigăneşti trece calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

S'a înfiinţat pe la 1800 şi are o suprafaţă de 778 hect., cu o populaţie de 236 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Numărul vitelor marĭ e de 134 şi al celor micĭ, de 265.

Ţigăneşti, *sat*, în jud. Tecuciu, pl. Berheciul, com. Godineşti, aşezat în partea de S.-V. a com. şi în partea dreaptă a pîrîuluĭ Reprivăţul.

Are o populaţie de 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorĭ, rezidită în urmă în 1793.

Locuitoriĭ posedă: 44 pluguri, 3 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 3 morĭ de vînt.

Ţigăneşti, *mănăstire de călugăriţe*, situată pe o limbă de pămînt intrată în lacul Bălteni, avînd în faţă pădurea Ţigăneşti, jud. Ilfov.

Este una din chinoviile cele maĭ marĭ ale Ţăreĭ.

Are 186 maicĭ.

S'a zidit la anul 1812, de stariţul mănăstireĭ Căldăruşani, Dosofteiŭ, şi cu ajutorul boerilor Vel-Ban Radu Golescu, G. Flo

www.dacoromanica.ro

rescu şi alţiĭ. Maĭ înainte această mănăstire a fost locuită de monahĭ. Călugăriţele aŭ fost aduse aci de la manăstirea Turbaţi.

Ţigăneşti, *pădure,* în întindere de 400 hect., pendinte de com. Ţigăneşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Ţigăneşti - Ursoaia, *moşie,* în com. Ruşiavăţul, căt. Ursoaia, jud. Buzăŭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 1430 hect., din care 1153 pădurea Ursoaia şi Crivina, restul arăturĭ, fîneaţă şi loc sterp.

Ţigăneşti-Vechĭ, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Ţigăneşti, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în partea de S., la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 469 hect., cu o populaţie de 615 suflete; o biserică, zidită de Costache Conache la 1843.

Vite: 317 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 50 iepe, 5 armăsarĭ, 370 oĭ şi 8 capre.

Locuitorĭĭ posedă: 90 pluguri; 2 morĭ cu aburĭ.

Căĭ: calea naţională Tecuciŭ-Bîrlad; o şosea comunală, care plecînd din şoseaua naţională în dreptul satuluĭ, trece pe stînga Bîrladuluĭ, străbate căt. de la S. la N. şi duce în satul Ungureni.

In acest sat, în anul 1777, Octombrie 14, s'a născut poetul şi logofătul Costache Conache.

In grădina curţilor de la Ţigăneşti, se văd şi acum ruinele caseĭ doamneĭ Dafina, unde până maĭ aniĭ trecuţĭ sta în picioare o parte din zidul caseĭ şi al uneĭ bisericuţe, dinaintea căreia era un păr uriaş, sub care adesea poetul Conache îşĭ compunea versurile sale erotice. — Distrugerea arboreluĭ a făcut pe poet să scrie poezia întitulată «Părul căzut.

Ţigănia, *sat,* cu 22 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, com. Flămînzeşti, la N. şi în apropiere de mănăstirea Curtea-de-Argeş. Aicĭ a fost aşezată Ţigănia-Episcopieĭ şi satul era pe atuncĭ mult maĭ populat.

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Cocorăşti, situat în partea de N. a com. şi udat de rîul Prahova

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ. In actele vechĭ se găseşte Ţigănia-Stoeneşti, pentru că era format din două sate: Ţigănia, situat tot pe locul unde se găseşte astăzĭ, şi Stoeneşti, situat la 3 kil. spre V., pe malul stîng al rîuluĭ Prahova. Locuitorĭĭ acestuĭ cătun, din cauza deselor inundaţiĭ ale rîuluĭ Prahova, s'aŭ mutat în Ţigănia, formînd un singur sat, sub numirea de Ţigănia-Stoeneşti. Are o populaţie de 499 locuitorĭ şi o biserică, clădită la 1827 de Archiereul Ioanichie şi Jupîn Voicilă, deservită de un preot.

Ţigănia, *sat,* jud. Ilfov, com. Ţigănia-Crivina (v. a n.), pl. Sabarul, situat la V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti. Are dealurĭ frumoase.

Are o suprafaţă de 775 hect. cu o populaţie de 996 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ cu apă; 2 poduri; 1 şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 547 şi al celor micĭ, de 924.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Costeşti, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa şi udat de la V. spre E. de Valea-Ţuţuruluĭ. De acest cătun aparţine mănăstirea Bistriţa, unde e şi şcoala de subofiţerĭ, şi schitul Păpuşa. Aci e o biserică.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com Călimăneşti.

Ţigănia, *parte din satul* Cotori-Ţigănia, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. Stîlpeni.

Ţigănia, *mahala,* com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Ţigănia-Brîncoveanca, *altă numire a satuluĭ* Elisabeta, din pl. Calmăţuiul, jud. Teleorman, locuit în mare parte de Ţiganĭ.

Ţigănia-Crivina, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată pe ţărmurile rîuluĭ Argeş şi rîuluĭ Răstoaca, la 24 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Ţigănia şi Crivina, cu o suprafaţă de 978 hect. Are o populaţie de 1519 locuitorĭ; 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 3 morĭ cu apă; 2 poduri stătătoare.

Locuitorĭĭ posedă 74 pluguri: 43 cu boĭ, 31 cu caĭ; 232 care şi căruţe: 120 cu boĭ, 112 cu caĭ; 283 caĭ şi iepe, 253 boĭ, 267 vacĭ şi viţeĭ, 132 porcĭ şi 874 oĭ.

Ţigănia-de-la-Afumaţi, *altă numire a căt.* Afumaţi, com. Bivoliţa, pl. Tîrgului, jud. Teleorman.

Ţigănia-de-la-Drăgăneşti, *cătun* al com. Drăgăneşti, pl. Tîrgului, jud. Teleorman, cu 216 suflete, situat pe malul de d'asupra pădureĭ statuluĭ din lunca Vedeĭ, în partea de S.-E., aproape de şoseaua jud. Ruşi-Ciolăneşti.

www.dacoromanica.ro

Ţigăreni, *sat*, cu 23 case, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. Valea-Boerească

Ţigîra, *sat*, cu 58 suflete, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., com. Odobeşti, situat în stînga pîrîului Odob, la poalele dealului cu acelaş nume.

Ţigîra, *sătuc*, jud. Tecuciu, pl. Stănişeşti, com. Colonești, aşezat în hotarul judeţului Bacău.

Ţigîra, *deal*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti, din şira dealurilor după stînga Siretului. Pe piscul său de-asupra Odobeştilor, se întîlnesc limitele a 4 judeţe: Bacău, Roman, Tecuciu şi Tutova.

Ţiglăul, *pisc*, situat la extremitatea superioară a Ceahlăului, jud. Neamţu.

Ţiglina, *moşie* de 1144 hect., a primăriei Galaţi, aproape de oraş, în partea S.-V. a jud. Covurluiu.

Ţiglina, *una din numirile date foastei cetăţi romane* Gherghina de lîngă Bărboşi, jud. Covurluiu. (Vezi Gherghina).

Ţintea, *sat* şi *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Filipeşti, situată pe valea rîului Dîmbul, la 13 kil. de capitala judeţului şi la 9 kil. de reşedinţa plăşei.

Se mărgineşte cu comunele: Bordeni, Cocorăşti-Mislea, Băicoiul, cătt. Găgeni şi moşia statului Misleanca.

Se compune din 3 cătune: Ţintea, Dîmbul şi Lilieşti. Are o suprafaţă de 950 hect. şi o populaţie de 1240 locuitori; o şcoală şi 3 biserici: la Ţintea, fondată în anul 1853, la Lilieşti, în anul 1848, şi la Dîmbul; o pepinieră de viţă americană, a statului.

Parte din locuitori sunt moşneni. 197 s'au împroprietărit la 1864, pe moşia statului Mărgineanca, din care li s'au dat 750 hect. Ei au 100 cai şi iepe, 100 vaci, 20 capre, 1200 oi, 300 porci.

Căi: şoselele Movila-Vulpii şi Găgeni.

E străbătută de pîrîul Dîmbul şi brăzdată de dealul Ţintea şi Coasta-Gădei. Restul e loc şes.

Ţintea, *moşie şi pădure* (900 hect.), ale statului, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Arenda s'a scăzut la 11512 lei pentru terenul ce s'a luat pentru pepiniera de viţe americane ce statul a înfiinţat aci la 240 m. d'asupra Măreî-Negre.

Ţintea, *izvoare* cloro-sodice, sulfuroase şi iodate, jud. Prahova, pl. Filipeşti, com. Ţintea.

Aceste izvoare au o temperatură de 25-30 grade C., pe cînd a aerului ambiant e de 13-14 grade C.

Ţinteasca (Fărcăşeanca), *moşie* (1400 hect), în jud. Buzău, com. Ţinteşti.

Ţinteni, *sat*, pe moşia cu acelaşi nume, com. Movila, pl. Herţa, jud. Dorohoiu, cu 150 suflete şi o biserică (1855).

Pîrîul Prilisocul trece dealungul moşiei, care se hotăreşte cu: Baranca, Herţa, Hreaţca, Molniţa şi Tîrnauca.

Ţinteşti, *com. rur.*, în pl. Cîmpului, jud. Buzău, la 10 kil. spre S. de oraşul Buzău.

E formată din cătt. Ţinteşti şi Pogoanele-Mici, pe o suprafaţă de 2480 hect., cu o populaţie de 870 locuitori, o biserică şi o şcoală.

Proprietăţi mai însemnate sunt: Ţinteasca, Ţinteasca-Muşeteasca, Bezendeasca şi Opăriţi-de-la-Ulnii.

Căi are: şoseaua vecinală Buzău-Ţinteşti şi Ţinteşti-Maxenul, afară de alte drumuri naturale.

Vite sunt: 436 boi, 320 vaci, 135 viţei, 21 bivolite, 110 cai, 207 iepe, 54 mînji, 2300 oi, 3 azini şi 267 porci.

Cătunul Ţinteşti este vechiu, iar cătt. Pogoanele-Mici s'a format în 1863 de către locuitorii clăcaşi, care 'şi au cumpărat locuri de casă de la fostul proprietar Gregore Chrisoscoleu.

Ţinteşti, *cătun*, reşedinţa com. Ţinteşti, judeţul Buzău, cu 450 locuitori.

Ţipăreşti, *sat*, jud. Prahova, com. Mălăeşti, pl. Vărbilău, cu o populaţiune de 234 locuitori, o biserică, fondată la 1860.

Ţipăul, *munte*, de sare, în com. Spulberul, pl. Vrancea, jud. Putna. Are două vîrfuri: Ţipăul propriu zis şi Săhastrul. Ţine de munţii Lapoşului.

Ţipeşti-Şerbeşti, *moşie* şi *pădure*, a statului, în jud. Covurluiu, com. Braniştea, pl. Siretului, foste ale Episcopiei de Roman. Moşia are o întindere de 5698 hect., pădurea, de 486 hect. Arenda anuală 75000 lei.

Ţipileşti, *sat*, în com. Rădiul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe coasta dealului cu acelaşi nume, în partea dreaptă a rîului Jijiea, pe o întindere cam de 1144 hect. Are o populaţie de 242 locuitori şi o biserică făcută la 1855.

Vite sunt: 400 vite mari cor-

www.dacoromanica.ro

nute, 23 caĭ, 259 oĭ şi 48 rîmătorĭ.

Ţirdeni, *sat,* cu 106 locuitorĭ, Bistriţa, com. Gîndeşti, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Cocîrla.

Ţirioiul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, avînd 350 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 30 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 20 stupĭ, 200 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 240 oĭ şi 180 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Horăşti-Ţiroi-Leurda-Pleoştina.

Ţiţeică, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Balaciul.

Ţiţeşti, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 30 kil. spre S. de Cîmpulung, pe partea stîngă a rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Ţiţeşti, Dezrobiţi, Hîrtieşti şi Valea-Stîneĭ, cu 1150 locuitorĭ, şi se mărgineşte la N. cu com. Stîlpeni, la S. cu com. Conţeşti, la E. cu com. Davideşti.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura, facerea spetelor, fierăria, şi facerea căruţelor.

Vite sunt: 10 caĭ, 340 boĭ, 150 vacĭ, 80 oĭ şi 300 porcĭ.

In părţile de E., N. şi S. a comuneĭ se întinde pădurea statuluĭ numită Rădeşti, formată numaĭ din stejar şi fag.

Dealurĭ: Dealul-Mutuluĭ, Mănăstireĭ, Ţiţeştilor, Piscul-Chilieĭ, Bugeloiul, Burtoi şi Căţelul.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ şi Valea-Cireşuluĭ udă com. în tot lungul săŭ.

Caĭ: calea ferată Goleşti-Cîmpulung, ce trece prin cătunul Hîrtieşti, pe partea de Vest; vechiul drum al poşteĭ între Piteşti şi Cîmpulung.

Are o biserică şi mănăstirea Valea, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ. Biserica s'a fondat la anul 7042 (1534) şi este de zid masiv cu un turn. Şcoala (înfiinţată în 1835) are un local construit în 1873.

Ţiţeşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel, cu 513 locuitorĭ, care se ocupă maĭ ales cu facerea spetelor.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ trece prin mijlocul satuluĭ.

Ţiul, *sat* şi *com. rur.,* pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj. Aşezată pe faţa dealuluĭ numit al Perilor, pe dealul Gogoaşa spre S., şi pe dealul Argetoaia spre N., la 38 kil. de Craiova, 16 kil. de Şopotul, 17 kil. de Cernăteşti şi 6 kil. de Gogoşul. Se învecineşte la E. cu com. Cernăteşti, la V. cu com. Bărboiul (Mehedinţi), la N. cu com. Argetoaia şi la S. cu com. Gogoşul şi se desparte de toate prin hotare însemnate prin măgurĭ.

Are 1085 locuitorĭ, o şcoală (1889) şi o biserică.

Terenul comuneĭ este accidentat de Dealurile: Perilor, Argetoaia şi Gogoşul, cu înălţimea de la 30—60 m. şi udat de pîrîul Obedeanca, numit şi Valea-Corzuluĭ. In vechime satul se numea Valea-Scăeşti.

Ţiuleni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, com. rur. Secul.

Ţîmbureşti, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Murta, avînd 459 suflete şi o biserică.

Ţîndărei, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa. Coprinde patru moşiĭ: Cotul-Iepure, Strachina, Ţîndărei şi Cîineasca.

Teritoriul com. este udat de rîul Ialomiţa şi brăzdat de valea Strachina, pe care este lacul cu acelaşĭ nume.

Se compune din satele: Ţîndărei, Strachina, Cotul-Iepure, Valea-Troni, Cîineasca şi Nicoleşti, precum şi cătunele (tîrlele): Radieni, Puţul-Noŭ, Sudiţeni, Gornia şi Afumaţi. Are 2900 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 1010 caĭ, 2130 boĭ, 8450 oĭ şi 2780 porcĭ.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Făurei-Feteşti, avînd staţia Ţîndărei.

Ţîndărei, *sat,* în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa. (V. Ţîndărei, com. rur.).

Ţîndărei, *staţie de dr.-de-fier,* jud. Ialomiţa, pl. Balta, com. Ţîndărei, pe linia Făurei-Feteşti; pusă în circulaţie la 21 Noembrie 1886. Se află între staţiile Hagieni (13 kil.) şi Murgeni (12,1 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ e de 17m,69. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 86632 leĭ, 90 banĭ.

Ţînţarul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Pluta.

Ţînţăreni, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., pe un mic platoŭ cu o înălţime de 30 m. d'asupra niveluluĭ şesuluĭ saŭ albieĭ Jiuluĭ, la 40 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

Se învecineşte la E. cu com. Fratostiţa; la V., cu com. Gura-Motruluĭ (jud. Mehedinţi); la N., cu com. Ioneşti (jud. Gorj) şi cu comuna Floreşti; iar la S., cu com. Filiaşi.

www.dacoromanica.ro

Este udată de rîul Jiul cu direcţia N.-S. şi care aci primeşte Gilortul.

Intre com. şi rîul Jiul sunt bălţile: Motorimul, cu o suprafaţă de 2 hect., conţinînd peşte; Balta-Ulmuluĭ, de 4 hect., alimentîndu-se din apa Jiuluĭ. Pe teritoriul com. se întîlnesc patru marĭ văĭ: Motruluĭ, Jiuluĭ, Gilortuluĭ şi Şuşiţeĭ.

Comuna este foarte vechĭe. Pe la 1806 în Ţînţăreni fiind mănăstire, călugăriĭ aŭ hotărît a se face tîrg săptămînal. Bîlciŭ anual se face la 25 Martie.

Are o suprafaţă de 4076 pog., coprinzînd o întinsă moşie: Ţînţăreni-Arpadia şi păduriĭ (2500 hect.), aparţinînd statuluĭ.

Este formată din cătunul de reşedinţă, Ţînţăreni şi căt. Picul. Are o populaţie de 1056 suflete; o şcoală şi o biserică, zidită în 1806.

La S. comuneĭ şĭ-a aşezat Tudor-Vladimirescu tabăra înainte de a pleca la Bucureşti.

Căĭ: Calea ferată Filiaşi-T.-Jiŭ, la 100 m. de vatra satuluĭ Ţînţăreni; c. f. Filiaşi-Severin, la 2 kil.; şoseaua naţională Filiaşi - Pasul - Vulcani, străbătînd com. pe o lungime de 2700 m. Cu comunele vecine se leagă prin şosele vecinale bine lucrate şi împietrite.

Ţînţăreni, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s. (Vezĭ com. rur. Ţînţăreni).

Ţînţăreni, *sat*, com. rur. Ploeştiori, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Ţîţa, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la 30 kil. spre N. de Tîrgovişte, între văĭ, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa şi ale pîrîuluĭ Valea-Ţîţeĭ şi în apropiere de şoseaua naţională Tîrgovişte-Transilvania. In raionul acesteĭ com. sunt: Dealurile-Brata, Braniştea şi Plaiul-Sălătruculuĭ. Se compune din treĭ cătune: Ţîţa, Buciumeni şi Pîzlari, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ. Are 2 bisericĭ şi o şcoală; 4 morĭ de apă. Locuitoriĭ cresc boĭ, vacĭ, caĭ, capre.

Pămîntul săŭ produce porumb, cînepă şi pădure; iar din minerale, var bun. Se învecineşte la E. cu com. Bezdeadul; la V., cu Runcul; la N., cu Pietroşiţa şi la S., cu cătunul Fieni, al com. Moţăeni, despărţindu-se de Bezdead şi Runcul prin dealurĭ şi pădure, de Motăeni, prin loc şes şi de Pietroşiţa, prin rîul Ialomiţa.

Ţîţeĭ (Valea-), *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Pietroşiţa.

Ţîţîrligul, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ.

Ţîţul, *sat*, jud. Tecuciŭ, com. Corbiţa, pl. Zeletin, situat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Berheciuluĭ, la 1 kil. şi 500 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 175 hect., 79 ariĭ; 244 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, făcută în 1878, de 7 bătrînĭ ce populaŭ atuncĭ satul.

Locuitoriĭ aŭ: 30 boĭ, 36 vacĭ, 9 caĭ şi 50 oĭ; 15 pluguri de lemn, 5 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Ţoleşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Uideşti.

E străbătut de pîrîul Ţoleşti. Are o populaţie de 629 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, zidită de locuitorĭ în 1854; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 40 codaşĭ, cu cîte 10 prăjinĭ, iar însurăţeĭ s'aŭ împroprietărit 26 pe moşia Manolea.

Drumurile principale sunt: la Uideşti (2 kil.), la Tătăruşi (5 kil.), şi la Manolea (3 kil.).

In 1803, «Ţoleşti răzăşeştĭ avea 41 liuzĭ, plătind 608 leĭ bir anual. Eĭ eraŭ ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ avînd loc în destul». («Uricar.», vol. VII, p. 250).

Ţoleşti, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvoreşte din satul Ţoleşti sub numele de Obîrşia, şi după ce a primit pîrîul Platoniţa, ia numele afluentuluĭ săŭ şi se varsă în Şomuzul - Mare (5 kil. lungime).

Are de tributarĭ: Ponoarele, Tănase, Şipotul, Teleman, Păltinişul, Purdila, Platoniţa, Boura şi Pîrîul-Topilelor, zis şi al-Lupuluĭ.

Ţolicea, *sat*, cu 20 familiĭ, jud. Neamţu, com. Humuleşti, pl. de Sus-Mijlocul.

Ţoţoi, *cătun*, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Negoeşti, aşezat pe Valea - Cîlniculuĭ şi pe dealul Curva şi Bîrlanul.

Are o suprafaţă de 272 hect.; o populaţie de 396 suflete; 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 20 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 10 stupĭ; 151 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 120 capre, 72 rîmătorĭ, 2 bivolĭ şi 150 oĭ.

Comunicaţia cu cătunele vecinele se face prin drumurĭ ordinare.

Ţugheni, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Glodul, avînd 730 suflete şi o şcoală.

Ţugulea, *deal* (242 m.), în jud.

www.dacoromanica.ro

Tulcea, în partea N. a plăşeĭ Isaccea şi cea V. a comuneĭ Nicoliţelul.

Ţugureşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Bîrza, aşezat la 500 m. spre N. de satul Bîrza şi aproape de malul drept al rîuluĭ Jiul. Are 800 suflete, şi o biserică.

E străbătut de o şosea comunală, ducînd la N. spre Padea, iar la S. spre Valea-Stanciuluĭ. V. Bîrza, com. rur.

Ţuicani, *sat,* cu 124 locuitorĭ, com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Ţurcăneşti, *sat,* jud. Olt, com. rur. Profa, pl. Vedea-d.-s.

Ţurcăneşti, *sat,* cu 397 locuitorĭ, com. rur. Bătăşani, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Ţurlueşti, *cătun,* al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 140 loc.

Ţurluiul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ.

Ţuţcani, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, aşezată la punctul de întîlnire al dealurilor ce formează ambele laturĭ ale văeĭ Ţuţcanilor, la 93 kil. de la Galaţi, formînd, împreună cu Măluşteni şi Lupeşti, cele maĭ extreme comune nordice ale jud. Covurluiŭ. Se mărgineşte la N.-E. cu jud. Tutova (com. Sărăţeni-Schineni, Igeşti şi Bălăgeşti), la S., cu Gănesti şi la V., cu satele Măluşteni, Mînzăteşti, Aldeşti şi Prodăneşti

Prin mijlocul com. curge un pîrîiaş, care izvoreşte de la N. com., curge prin valea numită Valea-Satuluĭ şi se varsă în Horincea, drept Prodăneşti.

Are 3 cătune: Ţuţcani (reşedinţa), Mănăstireni şi Sipeni, cu 2107 locuitorĭ, numaĭ răzăşĭ; 2 şcolĭ mixte (în Ţuţcani şi în Sipeni); 3 bisericĭ: S-ţiĭ Voevozĭ (1884), Sf. Dumitru şi Sf. Gheorghe (1868).

Teritoriul com., în suprafaţă de 2230 hect., este maĭ mult deluros şi împodobit cu plantaţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 240 pluguri; 410 stupĭ; 559 boĭ, 312 vacĭ, 86 juncĭ şi junce, 88 caĭ, 641 oĭ şi 551 porcĭ.

E una din cele maĭ frumoase comune ale judeţuluĭ. Locuitoriĭ aŭ case bune, grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, viĭ.

Ţuţcani, *sat,* reşedinţa com. Ţuţcani, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, cu 1091 locuitorĭ. (V. com. rur. Ţuţcani).

Ţuţcani-din-Deal, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, la 2 kil. de reşedinţa com., avînd 55 loc. şi o biserică.

Ţuţcani-din-Vale, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, puţin maĭ la S. de satul Ţuţcani-din-Deal, în marginea jud., avînd 258 locuitorĭ şi o biserică.

Ţuţora, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, situată între rîurile Prutul şi Jijia şi dealurile Chipereşti şi Osoiŭ, formată din satele: Ţuţora (reşedinţa), Oprişeni d.-s., Oprişeni-d.-j., Chipireşti şi Cristeşti. Are 1354 locuitorĭ; o şcoală şi 4 bisericĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece şoseaua naţională şi calea ferată Iaşi-Ungheni, de la V. spre E.

Este udată de rîurile Prutul şi Jijia, de la N. spre S.

Mare parte din teritoriŭ e cuprins de bălţĭ şi gîrle formate din vărsările Jijieĭ şi a Prutuluĭ, şi din care se scot: racĭ, peştĭ, papură şi stuh.

Vite sunt: 1221 vite marĭ cornute, 1905 oĭ, 198 caĭ şi 863 rîmătorĭ.

Ţuţora, *sat,* reşedinţa com. Ţuţora, pl. Braniştea, ju l. Iaşi, aşezat pe malul drept al Prutuluĭ, la 20 kil. de Iaşi şi la 6 kil. de Ungheni. V. Ţuţora, comună.

Ţuţueni, *mahala,* în Tîrgul-Neamţuluĭ, jud. Neamţu.

Ţuţuleşti, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Călimăneşti, cu 39 locuitorĭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe şoseaua naţională Rîmnicul-Rîul-Vaduluĭ şi pe malul Oltuluĭ. In dreptul cătunuluĭ e un pod de vase, pe rîul Oltul. La S. de aci valea Călimăneşti se varsă în Olt.

Ţuţuleşti, *sat,* cu 400 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, reşedinţa comuneĭ rur. Ţuţuleşti-Gălăşeşti, avînd o biserică cu hramul Înălţarea Domnuluĭ.

Ţuţuleşti-Gălăşeşti, *com. rur.,* pe apa Drîmbovniculuĭ, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 37 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Gălăşeşti, Odăeni şi Ţuţuleşti, cu o populaţie de 1286 locuitorĭ, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care sat şi o şcoală prim. mixtă.

Vite: 930 boĭ şi vacĭ, 46 caĭ, 2053 oĭ, 17 capre şi 345 rîmătorĭ.

Ţuţurul, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Obislavul, cu 213 locuitorĭ.

www.dacoromanica.ro

U

Ubleşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Uda, *sat*, pe moşia şi în comuna Tătăruşi, jud. Suceava, aşezat pe ţîrmurile pîraielor Matioaia şi Leordişul, cu 78 locuitorĭ.

Drumurĭ sunt: la Tătăruşi (1500 m.) şi la Cristeşti (9544 m.). (V. Tătăruşi, com. rur).

Uda-Clocociovul, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, în partea de V., la 19 kil. de reşedinţa jud., 56 kil. de Alexandria şi 71 kil. de Slatina. Se mărgineşte la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Slobozia-Mîndra; la S. şi S.-E., cu com. Uda-Paciureĭ, de care este despărţită printr'un pîrîiaş ce curge din coasta dealuluĭ pe care este situată, iar la V., cu rîul Oltul.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu 1105 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică.

Vite: 178 caĭ, 1088 vite marĭ cornute, 950 vite micĭ cornute şi 109 porcĭ.

Căĭ are: şoseaua vecinală spre com. Uda-Paciureĭ şi spre com. Mîndra.

Aci se ţine tîrg de treĭ orĭ pe an: la Sf. Constantin, la 29 Iunie şi 15 August; este foarte cunoscut sub numele de tîrgul de la Uda.

Satul Uda este foarte vechiŭ; a făcut parte pănă la 1845 din jud. Oltul. Numirea de Uda-Clocociovul i s'a dat de pe moşia mănăstirească, ce aparţinea mănăstireĭ Clocociovul din jud. Olt, şi spre a se deosebi de cel-l'alt sat, Uda-Paciureĭ, care se numea în trecut Uda-Comăneanuluĭ, de pe numele proprietaruluĭ moşieĭ.

Uda-Clocociovul, *moşie* a statuluĭ, în pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, fostă închinată mănăstireĭ Clocociovul.

Uda-de-Jos, *com. rur.*, pl. Oltul, jud. Argeş, la 33 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 9 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Băgeşti, Cioraca, Durdueşti, Goranul, Lungueşti şi Uda-d.-j., avînd 976 locuitorĭ, 5 bisericĭ şi o şcoală mixtă, în satul Uda-d.-j.

Vite: 40 caĭ, 6 bivolĭ, 746 vite marĭ cornute, 259 rîmătorĭ, 89 capre şi 1000 oĭ.

Uda-de-Jos, *sat*, cu 210 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume.

Uda-de-Sus, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltul, la 30 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Grebeni, Linia-Mare, Rizeşti şi Uda-d.-s., avînd 186 familiĭ, 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 400 boĭ şi vacĭ, 150 rîmătorĭ, 50 capre şi 500 oĭ.

Uda-de-Sus, *sat*, cu 77 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume. Are o biserică, «Adormirea».

Uda-Paciureĭ, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, pe valea Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, la 18 kil. de T.-Măgurele.

Se mărgineşte la S.-E., cu teritoriul com. Saelele; la N. şi N.-E. cu com. Uda-Clocociovul, şi la V., cu rîul Oltul.

Este aşezată la poalele dealuluĭ; pîrîul Siul udă mare parte din comună, iar din deal izvoresc abundente izvoare de apă.

Are o populaţie de 726 suflete, o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 139 caĭ, 398 vite marĭ, 714 vite micĭ şi 174 porcĭ.

Căĭ are: pe d'asupra dealuluĭ, şoseaua judeţeană Turnul

www.dacoromanica.ro

Slatina, la care locuitorii comunică pe diferite ruscĭ, din care una mai importantă numită «Rusca-Roibuluĭ». Pe vale sunt mai multe ramurĭ de şosele vecinale spre com. Saelele la S. şi spre Uda-Clocociovul la N. Comunicaţia spre Saelele se face prin mai multe vadurĭ prin pîrîul Siuluĭ.

Pe deal, în partea despre comuna Saelele, se află o măgură înaltă, înconjurată de un şanţ, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Gurguiul-Nemţilor» saŭ «la Cetate».

Se numea altă-dată Uda-Comăneanuluĭ şi Tăureasa.

Udaţi (Udaţi-Mînzul), *cătun* al com. Albeşti, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ. Are sub-diviziile: Udaţi-Banuluĭ şi Udaţi-Marĭ.

Udaţi-Marĭ (Niculeasca), *moşie*, (800 hect.), în jud. Buzăŭ, com. Albeşti, căt. Udaţi.

Udeni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, compusă din cătunele: Sîrbeni-Moşteni şi Udeni-Fărcăşanca, situată pe valea Jirnovuluĭ, pl. Neajlovuluĭ, la 42 kil. de Bucureşti, la 74 kil. de Giurgiŭ şi la 21 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ. Are o populaţie de 1000 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Udeni şi alta în Sîrbeni; o şcoală mixtă.

Vite: 48 caĭ, 380 boĭ şi vacĭ, 75 bivolĭ, 270 rîmătorĭ şi 635 oĭ.

La capul moşieĭ este valea Milcovuluĭ, ce desparte Corbi-Ciungi de Udeni.

Udeni, *sat*, com. rur. Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Udeni saŭ Fărcăşanca, *cătun* al com. Udeni, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a acesteĭ văĭ. (Vezĭ Udeni, comună).

Uderul, *sat*, com. rur. Goleşti, (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Udreşti, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Prahova, brăzdată de dealurile: Vaĭ-de-El, Udreşti şi Dobrota; situată la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Udreşti, Vaĭ-de-El şi Dobrota. Are o populaţie de 1825 locuitorĭ, 3 bisericĭ şi o şcoală.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ: 10 caĭ, 142 boĭ, 66 vacĭ, 452 porcĭ, 18 capre şi 592 oĭ; 30 stupĭ.

In valea Dobroteĭ sunt carierĭ de piatră; terenul conţine multă sare.

O şosea principală îĭ înlesneşte comunicaţia cu comunele: Gornetul-Cricovul şi Tătarul.

Se mărgineşte cu comunele: Apostolache, Gornetul şi Tătarul şi e udată de apele Sărăţica şi Izvorul-Dealuluĭ.

Udreşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dobreşti (v. a. n.).

Udreşti, *sat*, cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Cuca, (v. a. n.). Are o biserică «S-ţiĭ Voivozĭ».

Udreşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, căt. com. Colanul.

Udreşti, *sat*, cu 458 locuitorĭ, com. rur. Udreşti, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Udrişţea, *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Jirovul. Mai poartă numele şi de Valealuĭ-Udrişte.

Uduamel-Bair, *deal*, cu o înălţime de 120 m., în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Cochirleni şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ I-vranes.

Udupul, *com. rur.*, în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman, în vale, la 80 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 54 kil. de Alexandria şi 37 kil. de Roşiori.

Se învecineşte la N. cu com. Tătăreşti-d.-s.; la S., cu Tătăreşti-d.-j.; la V. şi la N.-V., cu teritoriul com. Rîca, şi la E., cu rîul Teleorman.

Are o suprafaţă de 1650 hect.; 1079 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ.

Vite: 151 caĭ, 268 vite marĭ cornute, 256 porcĭ, 442 vite micĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană de pe valea Teleormanuluĭ, cu care este pusă în legătură prin o ramură de şosea, care pleacă din comună; apoĭ ramura de şosea vecinală Udupul-Rîca.

Udupul-Horezeanca, *fostă moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, avînd o întindere de 1130 hect., din care 200 pădure. S'a dat în loturĭ locuitorilor.

Ueşti-Goleasca, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele Ueşti-Goleşti şi Popeasca-Ciupagea, situată pe apa Drîmbovnicul, la 60 kil. de Giurgiŭ, 32 kil. de Bucureşti şi la 7 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Are 744 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă; o moară pe apa Drîmbovnicul; 4 cîrciumĭ.

Vite: 300 boĭ şi vacĭ, 10 bi-

www.dacoromanica.ro

volĭ, 72 caĭ, 370 oĭ şi 139 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană mergînd pe Valea-Drîmbovniculuĭ la Obedeni.

Ueşti-Goleşti, *cătun*, al com. cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe Valea-Drîmbovniculuĭ (V. Ueşti, com. rur.).

Ueşti-Moşteni, *com. rur.*, situată în Valea-Drîmbovniculuĭ, la S. de Ueşti-Goleasca, pl Neajlovul, jud. Vlaşca, la 58 kil. de Giurgiŭ, 30 kil. de Bucureşti şi la 3 kil. de Obedeni, reşedinţa pl.

Are o populaţie de 244 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 3 cîrciumĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite: la 21 Maiŭ, 24 Iunie, 6 August şi 8 Septembre.

Prin sat trece şoseaua judeţeană care merge pe Valea-Drîmbovniculuĭ.

Uiasca, *sat*, cu 10 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bîscovul-Fleşti (v. a. n.).

Uideşti, *com. rur.*, jud. Suceava, situată la E. plăşeĭ Moldova d.-j., la 22 kil. de Fălticeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Tătăruşi; la V., cu com. Ciumuleşti; la S., cu com. Drăguşeni şi Drăgăneşti şi la N., cu com. Preuteşti şi Dolheşti.

E formată din satele: Uideşti (reşedinţa), Ţoleşti, Manolea-Forăşti, Antoceni, Oniceni şi Ruşi.

Are o populaţie de 3250 suflete; 4 bisericĭ ortodoxe, una lipovenească, 2 schiturĭ şi 3 şcoale mixte.

Locuitoriĭ posedă: 415 caĭ, 300 boĭ, 504 vacĭ, 3320 oĭ, 3 capre, 660 porcĭ şi 406 stupĭ; 10 morĭ, 6 teascurĭ de uleiŭ de cînepă (în Manolea); 10 băcăniĭ, 4 hanurĭ, 5 cîrciumĭ.

E udată de rîul Moldova şi pîraiele: Ţoleşti, Paltinişul, Purdila, Platoniţa, Boura, Ignatul şi Mediasca.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 473 locuitorĭ, stăpînind 1286 fălcĭ.

Se numea altă-dată Undeşti.

Uideşti, *sat*, pe moşia şi în com. cu acelaş nume, jud. Suceava, aşezat pe podişul dintre dealurile Purdila şi Uideşti. Are 189 locuitorĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 23 fruntaşĭ, 9 pălmaşĭ şi 13 codaşĭ, stăpînind aproape 62 fălcĭ.

Drumurĭ sunt: la Forăşti (4 kil.), la Ţoleşti (2 kil.) şi la Manolea (2 kil.).

Ulea, *sat*, cu 300 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unţeşti, spre N.-E. de satul Unţeşti.

Uleşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Condeeşti şi Frumuşica.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafaţă de 1600 hect., se întinde din rîul Ialomiţa spre S., limitîndu-se cu maĭ multe moşiĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 128 locuitorĭ.

Are o populaţie de 664 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică; o şosea prin care se leagă de satele vecine.

Ulieşti, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpie, între rîul Argeşul şi Neajlovul, spre S. de Tîrgovişte a, la 12 kil. de Găeşti, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte a-Găeşti-Vlaşca. Cîmpiile din raionul com. sunt: Mocanul, Cazacul, Izvorul, Stavropolea şi Jugureni. Se compune din 10 cătune: Coada-Izvoruluĭ, Stavropoleos, Jugureni, Olteni, Fundurile, Mănăstioara, Zinca, Dogari, Ulieşti şi Bărăceni. Se învecineşte: la E., cu Costeşti; la V., cu Petreşti şi Broşteni; la N., cu Greci şi la S., cu com. Obislavul, din jud. Vlaşca. Se leagă cu şoseaua judeţeană din jud. Vlaşca.

Are 1979 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Uliţa, *sat*, com. rur. Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia. Are 256 locuitorĭ; o biserică de zid, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

E udat la E. de Valea-Uliţeĭ şi Valea-Mică.

Uliţa-Ţigănească, *mahala*, din com. Goleşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, căreia Romînii în batjocură îĭ zic Ţuliţa-Franceză.

Uliţeasca, *sat*, cu 75 locuitorĭ, com. rur. Ciumeşti (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. E udat de Rîul-Doamneĭ, pe al căruia mal drept trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua Piteşti-Frontieră. Se mărgineşte la E. cu jud. Argeş.

Ulmeni, *com. rur.*, pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situată la 69 kil. spre S.-E. de Bucureşti, lîngă Valea-luĭ-Soare. Stă în legătură cu com. Olteniţa şi Tatina prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Ulmeni-Pămînteni, Ulmeni-Ungureni şi Tăuşanca. Are o populaţie de 2578 locuitorĭ, 2 bisericĭ şi 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 223 pluguri, 300 care şi căruţe; 591 caĭ şi ţepe, 6 armăsarĭ, 482 boĭ, 467 vacĭ şi viţeĭ, 7 taurĭ, 120

www.dacoromanica.ro

bivolĭ şi bivoliţe, 7770 oĭ şi 1459 porcĭ; 2 maşinĭ de treerat.

Improprietăriţĭ sunt 202 locuitorĭ.

Ulmeni, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea. (Vezĭ com. Spătărei).

Satul Ulmeni este din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ; se găseşte menţionat în diferite documente de pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul; este trecut şi în listele satelor din secolul XVIII. A format comună deosebită până la 1870, cînd a fost întrunit cu Spătărei, unde s'a trecut şi reşedinţa.

Ulmeni saŭ **Dara-de-Jos**, *cătun*, cu 870 locuitorĭ, reşedinţa com. Dara, jud. Buzăŭ.

Ulmeni, *tîrlă*, jud. Brăila, la 1 kil. spre N.-E. de satul Roşiori, pe muchea văeĭ laculuĭ Tătarul.

Vatra satuluĭ este de 12 hect., cu 87 locuitorĭ, posedînd: 58 caĭ, 150 vite cornute, 280 oĭ şi 60 rîmătorĭ.

Ulmeni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Buzăŭ, pl. Tohani-Sărata, com. Dara, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Vintileanca (12,0 kil.) şi Monteorul (4,6 kil.). Înălţimea de-a supra niveluluĭ Măreĭ de 111m,64. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 93065 leĭ, 70 banĭ.

Ulmeni-Mogoşani, *fostă moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, pe teritoriul com. Spătărei. Acum e vîndută în loturĭ.

Ulmeni-Pămînteni, *sat*, com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti, înconjurat de micĭ dealurĭ.

Are o suprafaţă de 6000 hect., cu o populaţie de 1796 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 966 şi al celor micĭ, de 7325.

Ulmeni-Ungureni, *sat*, com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la E. de Ulmeni-Pămînteni. Pe la S. trece Valea-luĭ-Soare.

Se întinde pe o suprafaţă de 562 hect. Are o populaţie de 309 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 328 şi al celor micĭ, de 1141.

Ulmetul, *com. rur.* şi *sat*, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situată între dealul Ulmetuluĭ (spre E.) şi Slăveşti, pe valea rîuluĭ Cerna-Mare, la 20 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele Slăveşti, Berbeşti, Orleni, Armăşeşti şi Copăceni. E brăzdată de dealurile: Padinile, Stănilă, Capul-Pisculuĭ, Ulmetul, Seciul, şi udată de văile: Seciuluĭ, Vătafuluĭ, Caselor, Sorbetul şi Luca.

Această comună a maĭ fost întrunită cu com. Copăceni şi Broşteni.

Are o populaţie de 427 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe; o şcoală; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneniĭ. Eĭ aŭ: 11 caĭ, 50 boĭ, 50 vacĭ, 90 capre, 50 oĭ, 150 porcĭ.

Ulmetul, *cătun*, al comuneĭ Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ.

Ulmetul, *numire dată unuĭ vechiŭ schit şi metoh* al Episcopieĭ, com. Robeşti, jud. Buzăŭ. Vezĭ Viişoara.

Ulmetul, *moşie* şi *pădure a statuluĭ*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Ulmetul, pendinte de Episcopie. Are 760 hect.

Ulmeţul, *sat*, cu 61 suflete, com. rur. Slăvuţa, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 4300 m. S.-N. de Slăvuţa, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Ulmi, *sat*, com. Colariul, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, la 3 kil. spre S.-E. de Tîrgovişţea pe şoseaua naţională Tîrgovişţea-Fundata-Bucureşti.

A fost în vechime locul de execuţiune al condamnaţilor la moarte, pe cînd Tîrgovişţea era capitala Ţăreĭ.

Ulmi, *vechie numire a cătunuluĭ* Ciocîrlia, jud. Buzăŭ, com. Scurteşti.

Ulmi-Noĭ, *sat* noŭ, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Belceşti. S'a înfiinţat în 1879. E aşezat pe ţărmul stîng al iazuluĭ Şarja, spre V. de satul Belceşti, şi are o populaţie de 245 locuitorĭ.

Ulmi-Orneşti, *sat*, com. rur. Poenari (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Poenari-Moşteni, pe culmea unuĭ frumos deal, pe o suprafaţă de 322 hect., avînd o populaţie de 384 locuitorĭ şi o biserică «Adormirea».

Numărul vitelor marĭ e de 298 şi al celor micĭ, de 335.

Moşneniĭ aŭ căpătat pămînt în urma faptelor vitejeştĭ contra vrăjmaşilor Ţăreĭ, şi cu deosebire în contra Turcilor. Moşiile li s'aŭ dăruit de Domniĭ

www.dacoromanica.ro

pămîntenĭ din timpurile vechĭ. Acest cătun se crede că ar exista de maĭ mult de 400 anĭ.

Ulmi-Vechĭ, *cătunaș*, formînd sat cu Polieni și cu Liteni, spre S.-V. de satul Belcești, comuna Belcești, plasa Bahluiul, județul Iași, așezat pe malul drept al rîuluĭ Bahluiul, și cu o populație de 300 locuitorĭ.

Ulmul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmățuiuluĭ, situată pe malul drept al văeĭ Călmățuiul. Se mărginește la E. cu com. Fleașca; la N.-E., cu Slobozia-Cireșul; la V., cu Jugureanu; la N., cu Surdila-Găiseanca, și la S., cu Ciocile. Are o suprafață de 4460 hect., cu o populație de 1076 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1858 de către mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ din București; o școală, înființată la 1830.

Vite: 804 boĭ, 470 vacĭ, 5 taurĭ, 234 viețeĭ, 10 bivolĭ, 477 caĭ, 2999 oĭ, 319 rîmătorĭ și 2 capre.

Are 1442 pogoane izlaz.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., prin Slobozia-Cireșul, Batogul, Tîrlele-Filiul, Burta-Enceĭ, Silistrarul, 65 kil. (pe acest drum pe apa Călmățuiuluĭ, se află un pod al jud. în apropiere de comuna Ulmul);—la Vizirul, spre E., trecînd prin Fleașca, tăind C. F. Făurei-Feteștĭ la cantonul 12 peste Călmățuiul, pe podul din dreptul Filiuluĭ, 32 kil.; la gara Făurei, spre N., trecînd pe podul de pe Călmățuiul; la Jugureanu, spre V., 3 kil.; la Colțea, spre S., pe lîngă movila Grindul-Lung, 13 kil.

Ulmul, *com. rur.*, cu 2542 locuitorĭ, în jud. Ialomița, situată în partea cea maĭ de V. a plășeĭ, limitîndu-se cu jud. Ilfov. E brăzdată de văile: Argova, Bărăganul, Chirnogi și Gresia și udată de lacul Mostiștea.

Are 3900 hect., din care 200 hect. pădure.

Se compune din satele: Ulmul, (reședința), Boșneagul, Nenciulești și Făurei.

Are 2 școlĭ mixte și 5 bisericĭ.

Dintre locuitorĭ, 527 sunt împroprietărițĭ.

Pănă la 1 Aprilie 1891 făcea parte din această comună și satul Valea-Mare, care de la acea dată a format cu satul Valea-Rusuluĭ com. Plevna.

Vite: 1910 caĭ, 1794 boĭ, 238 bivolĭ, 41 capre, 11 asinĭ, 2820 oĭ și 1686 porcĭ.

Ulmul, *sat*, în partea de N. a com. Ulmul, jud. Brăila, pe muchia platouluĭ, la 65 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. (Vezĭ Ulmul, comună).

Ulmul, *sat*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea.

Ulmul, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. cu acelaș nume, situat pe malul de E. al laculuĭ Mostiștea. (Vezĭ Ulmul, comună).

Ulmul, *munte*, (1156 m.), în jud. Suceava, com. Dorna, parte pădure, parte fînețe.

Ulmul, *moșie*, a statuluĭ, pendinte de com. Ulmul, pl. Călmățuiuluĭ, jud. Brăila, cu o suprafață de 2500 hect. și un venit de 27740 leĭ.

Ulmul, *țeser* mare, jud. Brăila, la E. com. Gropeni, aproape de Dunărea-Vechĭe, lung de la N. spre S. ca de 5 kil. și lat ca de 1 1/2 kil. Comunică la N. cu țezerul Șerban prin privalul Jaghia și la S., cu privalul Bîndoiul.

Ulmulețul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Poiana, situat pe Bărăgan.

Ulmușorul, *munte* (880 m.), în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, pe teritoriile comunelor Bisoca și Jitia, și printre afluențiĭ rîuluĭ Rîmnicul-Sărat și aceĭ aĭ rîuluĭ Slănic, afluente al Buzăuluĭ, formînd întru cît-va hotarul dintre jud. Buzău și R.-Sărat.

Ulmușorul, *pîrîŭ*, jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvorește din muntele Ulmușorul și udă comunele Bisoca și Jitia, trece prin cătt. Băltăgari, sub numele de Ulmușorul—Băltăgari, și după un curs cotit se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, maĭ sus de Jitia. Are o lungime de 5 kil.

Ulucile-Lungĭ, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, pl. Ialomița-Balta, com. Ciulnița, jud. Ialomița.

Umbrărelul, *vechie numire a cătt.* Grabicina-d.-s., din com. Grabicina, jud. Buzău.

Umbrărești, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, compusă din 5 cătune: Condrea, Salcia, Siliștea, Slobozia-Umbrărești și Umbrărești, și situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîrlad, la 25 kil. departare de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Barcea, la E. cu com. Călmățuiul, la V. cu rîul Siretul și la S. cu com. Torcești.

E udată de Siretul și de rîul Bîrladul.

Are o populație de 2098 suflete; 3 bisericĭ, S-țiĭ Voivozĭ, Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ și a treia tot S-țiĭ-Voevozĭ; 2 școlĭ.

Cătunele Condrea, Salcia și Umbrărești sunt locuite de vechĭ răzeșĭ.

www.dacoromanica.ro

Locuitoriĭ posedă: 570 boĭ, 428 vacĭ, 1428 oĭ, 410 porcĭ; 301 pluguri şi maĭ multe maşinĭ; cîte-va morĭ de măcinat.

Căĭ: şoseaua naţională la V. şi şoseaua comunală ce merge la Condrea.

Umbrăreşti, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Bujor, pl. Prutul, în jos de reşedinţa comunală, pe valea Covurluiuluĭ, cu 452 suflete şi o biserică (V. Bujor, comună).

Umbrăreşti, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladuluĭ, com. cu acelaşĭ nume, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bîrlad. (V. Umbrăreşti, com. rur.).

Unceşti, *sat,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzeşti, la 1 kil. de satul Butnăreşti (reşedinţa comuneĭ). (V. Bogzeşti, comună).

Unceşti, *sat,* jud. Suceava pe moşia cu acelaş nume din com. Pleşeşti. (V. Pleşeşti, com. rur.).

Unceşti, *sat,* în partea de E. a com. Buhăeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea Fundătura saŭ Tăriceanca, pe o suprafaţă de 952 hect. şi cu o populaţie de 113 familiĭ saŭ 424 suflete.

Are o biserică, făcută la 1742, de familia Toderaşcu.

Pe dealul Ţiglăuluĭ este o carieră din care se scoate multă piatră.

Vite: 130 v. m. c., 40 caĭ, 100 oĭ şi 40 rîmătoriĭ.

Ungheni, *sat,* cu 210 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la extremitatea de S. a jud. Argeş, despre jud. Teleorman, reşedinţa com. rur. Ungheni-Colţul (v. a. n.).

Are o biserică cu hramul «Naşterea Domnuluĭ».

Prin sat trece apa Plescara şi şoseaua Piteşti-Turnul-Măgurele.

Ungheni, *sat,* în partea de S.-E. a com. Bosia, pl. Braniştea, jud. Iaşi, pe malul drept al Prutuluĭ. Are o suprafaţă de 80 hect. şi o populaţie de 256 locuitoriĭ; o biserică, făcută la 1830. Aci este staţia căieĭ ferate ce ne leagă cu Rusia, prin un pod mare de fer peste apa Prutuluĭ. E punct vamal şi trecătoare în Rusia.

Vite: 275 vite marĭ cornute, 477 oĭ, 23 caĭ şi 68 rîmătoriĭ.

Ungheni, *trup de sat,* cu 25 suflete, jud. Neamţu, com. Timişeşti, pl. De-Sus-Mijlocul.

Ungheni, *sat,* al com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în dreapta Vedeĭ, la S. comuneĭ. Are o populaţie de 225 locuitoriĭ. La V. se află valea Corbul.

Ungheni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Bosia, pe linia Iaşi-Ungheni, pusă în circulaţie la 1 August 1874. Se află la 5,7 kil. de Cristeşti, staţia vecină. Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de $35^{m},58$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 33114 leĭ, 85 baniĭ.

Ungheni-Colţul, com. rur., jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 7 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefecturel) şi la 42 kil. de Piteşti. Se compune din satele Colţul şi Ungheni, cu 1450 loc.

E situată la extremitatea de S. a jud. Argeş, despre jud. Teleorman. Prin com. trece şoseaua judeţeană Piteşti-Turnul-Măgurele. Are 2 biserici, cu 3 preoţi, 2 cîntăreţi şi un paracliser; o şcoală mixtă.

Vite: 1654 boĭ şi vacĭ, 179 caĭ, 4 bivoliĭ, 3 asiniĭ, 4876 oĭ, 24 capre şi 973 rîmătoriĭ.

Unghia-Mare, *munte,* înalt de 2038 m. d'asupra Măreĭ Negre, în raionul com. Predeal, pl. Peleşul, jud. Prahova. Este proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din Bucureşti.

Unghia-Mare, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Colţea, jud. Prahova, comuna Predeal, pl. Peleşul. Impreună cu moşiile Neamţu, Ceauşoaia şi Pristolul de pe Doftana, are o întindere de 606 hect.

Unghia-Mică, *munte,* ce se întinde între muntele Unghia-Mare şi pîrîul Azuga, jud. Prahova. Aci acest pîrîŭ 'şĭ îndreaptă cursul spre V. Vîrful săŭ este golaş şi se vede tocmaĭ de la Azuga.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Faţa Găvaneĭ, Costila şi alţiĭ, aparţineaŭ, din timpurile cele maĭ vechĭ, familieĭ Dudeştilor.

La anul 1804 a trecut în posesiunea unuĭ oare-care Băltăreţu.

Astăzĭ se stăpîneşte de M. S. Regele Carol I şi a fost cumpărat, împreună cu toţĭ munţiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuk-Bey, pe preţul de 850000 leĭ.

Unghia-Mică (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia Unghia-Mică, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Unghiul-luĭ-Păr, *sat,* jud. Iaşi, com. Hermeziul, pl. Turia, alăturea cu satul Vladomira şi locuit de Ţiganĭ.

Unghiuluĭ (Valea-), *cătun,* com. Lapoşul, jud. Buzăŭ, cu 320

www.dacoromanica.ro

locuitorĭ. Are subdivizia Fundul-Văiĭ.

Unguraşul, *plaiŭ* şi *pichet*, la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Ungurei, *sat*, al com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la N. comuneĭ, pe Dealul-Ungureilor şi în stînga Dorofeiuluĭ, la 1 kil. de Tutuleşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 441 locuitorĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe 197 hect. Vite: 193 vite marĭ cornute, 94 caĭ, 2000 oĭ şi 95 porcĭ.

Are o biserică, clădită la 1838.

Ungurelul, *cătun* de reşedinţă al com. Ştefăneşti, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la S.-E. com. sale, pe valea Ungurelul. Are o suprafaţă cam de 450 hect.; o populaţie de 203 suflete şi 2 biserici, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorii posedă 7 pluguri, 20 care cu boĭ; 211 vite marĭ cornute, 206 oĭ, 74 rîmătorĭ, 34 caĭ şi 30 capre; 14 stupĭ.

Pîrîul Ungurelul udă cătunul, trece prin mijlocul luĭ, curgînd de la N. spre S.-V., şi se varsă în Gilortul.

Are o şosea comunală ce'l străbate şi'l pune în legătură cu Ştefăneşti şi Cărbuneşti.

Ungureni, *com. rur.*, situată în partea de N.-V. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe valea Jijia şi dealurile ce mărginesc Jijia pe ambele părţĭ, pănă în hotarul jud. Dorohoiŭ. E formată din satele: Durneşti, Epureni, Săpăveni, Ungureni Ciulei, Ungureni-Isăcescu, Ungureni-Jianu şi Vicoleni, cu o suprafaţă de 6190 hect. şi o populaţie de 1459 suflete. Are 3 biserici; o şcoală mixtă; 11 iazurĭ şi 2 morĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1106 vite marĭ cornute, 292 caĭ, 3613 oĭ, 101 porcĭ, 26 capre; 68 stupĭ cu albine.

E străbătută de rîul Jijia prin centru.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi şoseaua judeţeană Botoşani-Săveni.

Ungureni, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Albeşti-Brăteşti (v. a. n.).

Ungureni, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Ungureni, *sat*, cu 350 suflete şi o biserică, «S-ţiĭ Voivozĭ», jud. Argeş, pl. Oltul, com. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Ungureni saŭ Leca, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com Leca, aşezat pe pîrîiaşul Ungureni, reşedinţa com. (Vezĭ com. Leca).

Ungureni, *cătun* al com. Drăgoeşti, jud. Gorj, pl. Novaci, situat pe loc şes şi la N.-V. de Drăgoeşti.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 300 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 9 pluguri, 14 care cu boĭ, 119 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 1543 oĭ, 92 rîmătorĭ şi 35 asinĭ.

Comunicaţia se face prin drumurĭ ordinare.

Schitul Crasna face parte din acest cătun. (Vezĭ com. Drăgoeşti).

Ungureni, *sat*, cu 395 locuitorĭ, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Gherghiţa. Are o biserică.

Ungureni, *cătun*, cu 128 suflete, com. Herăstrăŭ, pl Vrancea, jud. Putna, situat lîngă vărsarea Năruieĭ în Zăbala, în coasta dealurilor ce formează valea acestuĭ pîrîŭ.

Ungureni, *sat*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Fîntînelele. Are o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Ungureni, *com. rur.*, în V. plăşeĭ Olteţul Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele Ungureni (766 loc.) şi Inuşorul (98 loc.), situată aproape de hotarul jud., pe valea Băleasa, la 12 kil. spre N.-V. de Balş şi la 42 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Măreĭ e de 185 m.

Are: 864 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 524 vite marĭ cornute, 1462 vite micĭ şi 204 porcĭ.

Ungureni, *sat*, făcînd parte din com. Ţigăneşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat în valea Bîrladuluĭ, pe malul stîng al acestuĭ rîŭ şi în partea de E. a comuneĭ.

Are o populaţie de 750 suflete; o biserică, cu hramul Schimbarea la faţă, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi zidită la 1840 de poetul Costachie Conache, a căruĭ iscălitură se află pe maĭ multe cărţĭ; o şcoală.

Vite: 771 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 58 ţepe, 6 armăsarĭ, 640 oĭ şi 15 capre.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri de fier, 10 de lemn; 3 maşinĭ de secerat, 1 de cosit, 1 de treerat, 1 de bătut porumb şi 6 de vînturat şi 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Comunicaţia cu sa'ele vecine se face prin o şosea comunală ce vine din şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad, prin satul Ţigăneşti, şi duce la com. Negrileşti.

www.dacoromanica.ro

Vechimea satuluĭ se urcă pănă in secolul al XVI-lea. El a fost locuit de Ungurĭ, aduşĭ aicĭ de Dabija-Vodă, care poseda moşia Ţigăneşti, ca dotă a soţieĭ sale Dafina. Pe timpul luĭ Costache Conache, o parte din eĭ aŭ părăsit satul, care s'a populat cu Rominĭ veniţĭ din satele vecine.

Ungureni, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Găiceana, situat în fundul văiĭ Ungurilor, sub poalele Dealuluĭ-Mare, în partea de N.-V. a comuneĭ.

Poartă acest nume după locuitoriĭ săĭ, carĭ toţĭ sunt Ungurĭ veniţĭ din jud. Bacăŭ, cam de vre-o 300 anĭ. Locuitoriĭ îl numesc şi «Unguri».

Are o populaţie de 418 suflete; o biserică catolică.

La V. de acest sat, pe vîrfuĭ Dealuluĭ-Mare, se află o poiană numită Poiana-Dealuluĭ-Mare, unde se văd urmele şanţuluĭ uneĭ cetăţĭ.

Ungureni, *sat,* in jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Corni, aşezat în partea de S. a com., între dealul Şonţul la N., malul Siretuluĭ la V. şi satul Costişa la S.

Are o populaţie de 259 suflete; o biserică, zidită la 1818.

Teritoriul satuluĭ e de 461 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, stăpînesc 185 hect.

Viĭ sunt 12 hect., fîneţe 50 hect., păşunĭ 32 hect.; iar vatra satuluĭ ocupă 23 hect.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri de fer şi 12 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de semănat, 1 de bătut porumb şi 3 de vînturat; 117 boĭ, 42 vacĭ, 16 caĭ, 245 oĭ şi 11 capre; 20 stupĭ.

Ungureni, *partea de S. a satuluĭ* Porceşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Se maĭ numeşte şi Porceşti-Precisteĭ.

Ungureni, *mahala,* jud. Tecuciŭ, com. Stănişeşti.

Ungureni, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Botoşani, pl. Jijia, căt. Ungureni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Dăngeni (11,3 kil.) şi Vorniceni (11,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 86m,42. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 64327 leĭ, 20 banĭ.

Ungureni, *moşie* a statuluĭ, jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de vr'o 9000 leĭ.

Ungureni-Ciulei, *sat,* în partea de N.-V. a com. Ungureni, în dreapta Jijieĭ, jud. Botoşani, cu o întindere de 410 hect., şi o populaţie de 127 suflete.

Ungureni-Isăcescu, *sat,* în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 763 hect., şi o populaţie de 238 suflete.

Ungureni-Jianul, *sat,* în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 389 hect., şi o populaţie de 162 suflete.

Ungureţi, *mahala,* in jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., com. Vasilaţi.

Unguriul, *cătun,* al com. Măgura, jud. Buzăŭ, cu 920 locuitorĭ şi 216 case; are subdiviziile Palanga şi Scriptoarea.

Unguriul, *fost schit şi metoh* al mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ, din Bucureşti, azĭ biserică de mir, com. Măgura, căt. Unguriul, jud. Buzăŭ.

Unguriul, *moşie* a statuluĭ, jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 720 hect.; e incorporată acum cu moşia Măgura, formînd un singur trup Măgura Unguriul. Terenul arabil se vinde în loturĭ. Are şi 500 hect. pădure.

Unguriul-Ojeasca, *moşie* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 175 hect. livezĭ, arăturĭ şi fineaţă; face parte din moşia Albeşti-Unguriul.

Unguroaia, *pădure,* în partea de V. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani; împreună cu pădurea Ursoaia, are o întindere de 1315 hect.

Unsa, *sat,* în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coşula, jud. Botoşani, în apropiere de pădurea Feredieni, cu o suprafaţă de 330 hect. şi o populaţie de 212 suflete.

Vite: 110 boĭ şi vacĭ, 21 caĭ, 83 oĭ şi 18 porcĭ.

Numele satuluĭ vine de la schitul de călugăriţe Unsa, astă-zĭ biserică a satuluĭ Unsa.

Unţăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Horoeta. Satul formează comună cu cătunele: Ulea şi Vladnicul. Are 900 locuitorĭ; 18,75 hect. viĭ şi 13,25 hect. livezĭ cu prunĭ; 4 ţazurĭ; o şcoală primară şi 2 bisericĭ.

Urda, *sat,* cu 178 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com Stoina. (V. Stoiana, com. rur.).

Urda, *sat,* cu 279 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ (v. a. c.), situat pe dreapta Amaradieĭ, la 3 1/2 kil. de Bould.-s., reşedinţa comuneĭ.

Urdari-de-Jos, *com. rur.*, reşe-

www.dacoromanica.ro

dinţa plăşeĭ Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, situată parte pe Dealul-Caselor şi parte pe lîngă şoseaua vecinală şi compusă din cătunele: Stejarul şi Urdari-d.-j.

La V. com. se întind dealurile Hoţul şi Graurele (v. a. c.), care daŭ naştere văilor Coteţul şi Graurele.

Are o suprafaţă de 1253 hect., cu o populaţie de 872 locuitorĭ; o şcoală; o biserică zidită la 1807.

Locuitorĭ posedă: 41 pluguri, 105 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 526 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 446 porcĭ şi 779 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie la N. cu com. Urdari-d.-s., iar la S. cu com. Strîmba.

Urdari-de-Jos, *cătun,* al com. Urdari-d.-j., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are o suprafaţă de 653 hect. şi 441 locuitorĭ. (V. com. rur. Urdari-d.-j.).

Urdari-de-Sus, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată parte cam pe deal şi parte d'alungul şoseleĭ vecinale, în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul şi compusă din cătunele: Orzul, Otăroasa şi Urdari-d.-s.

Are o suprafaţă de 1099 hect., cu o populaţie de 580 suflete; o şcoală; o biserică, zidită la 1812.

Locuitorĭ posedă: 50 pluguri, 34 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 298 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 212 porcĭ, 454 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală ce o pune în legătură la N. cu com. Valea-cu-Apă, iar la S. cu com. Urdari-d.-j.

Urdari-de-Sus, *cătun,* al com. Urdari-d.-s., pl. Jiul, jud. Gorj. Are o întindere de 629 hect. şi 315 locuitorĭ. (V. Urdari-d.-s., com. rur.).

Urdăreanca, *cătun,* al com. Tia-Mare (v. a. n.), jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., la 3 kil. spre S. de reşedinţă, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoieneşti-Izlaz. Are 191 locuitorĭ.

Urdeşti, *com. rur.,* cam în centru şi spre S. pl. Mijlocul, jud. Făl-ciŭ, formată din satele: Cîrpeşti, Odaiul-Sîrbilor, Pogăceni, Popeni, Urdeşti şi Urdeşti, tîrguşor.

Are o suprafaţă cam de 2840 hect., cu o populaţie de 393 suflete; o biserică.

Pădure e pe o suprafaţă cam de 183 hect.

E udată de Urdeşti şi Elanul şi de 3 iazurĭ.

Vite marĭ cornute 560, oĭ 565, caĭ 29 şi porcĭ 80.

Urdeşti, *tîrguşor,* în partea de E. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Făl-ciŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, cu o populaţie de 100 suflete. Datează de la 1842.

Urdeşti, *sat,* reşedinţa com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Făl-ciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de V. a comuneĭ, cu o suprafaţă de 125 hect., dimpreună cu satul Cîrpeşti şi cu o populaţie de 116 suflete.

Urecheşti, *com. rur.* şi *sat,* jud. Gorj, pl. Ocolul, situată parte pe deal şi parte pe lîngă şoseaua comunală, între cătunele Văcarea şi Tălveşti.

Pîrîul Slaşciul o udă în partea despre N.

Are o suprafaţă de 793 hect., cu o populaţie de 950 suflete; o şcoală şi 2 biserici, una zidită în 1840 şi alta din 1888.

Locuitorĭ posedă: 60 pluguri, 100 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 432 vite marĭ cornute, 42 caĭ, 480 oĭ şi capre şi 190 rîmătorĭ.

Comunicaţiunea se face prin şosele comunale, care o pune în legătură cu Cîrbeşti, Văcarea şi com. Iaşi, legîndu-se ast-fel cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Urecheşti, *com. rur.,* în judeţul Putna, plasa Răcăciuni, situată pe malul ridicat al Trotuşuluĭ, unde se întinde sub forma unuĭ podiş foarte frumos, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 52 kil. de Focşani, formată din 2 cătune: Urecheşti-d.-j. şi Urecheşti-d.-s. Are o populaţie de 543 suflete; o biserică parohială, cu hramul Buna-Vestire; o şcoală.

Locuitorĭ posedă: 53 pluguri, 1 grapă de fier; 533 boĭ, 174 vacĭ, 34 caĭ, 481 oĭ şi 115 rîmătorĭ; 162 stupĭ de albine.

Urecheşti, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe rîul Oreavul, la 26 kil. spre N. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de E. a plăşiĭ, la 9 kil. spre N.-V. de com. Plăineşti.

Se învecineşte cu com. Popeşti, la 2 kil.; Budeşti la 3 kil.; Coteşti, la 5 kil.; Bordeşti, la 9 kil.; Dragosloveni, la 10 kil.; Odobasca, la 12 kil.; şi Lacul-luĭ-Baban, la 13 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Budeşti şi Coteşti, de care se desparte prin Pîrîul-Cîrceĭ şi dealul Urecheşti; la E., cu com. Popeşti; la S., tot cu această comună; la V., cu comunele Lacul-luĭ-Baban şi Dealul-Lung, de care se desparte prin dealul Măgura, ale căreĭ ramificaţiĭ brăzdează partea vestică a comuneĭ.

In partea de N. este brăzdată de ultimele ramificaţiunĭ

www.dacoromanica.ro

ale Dealuluĭ-Corniţelor: la E. dealul Urecheşti, iar la S. dealul Palanca, şi udată de rîurile: Valea-Cîrceĭ, de la V. la E., despărţind'o şi decom. Budeşti; Oreavul, ce o udă la V. şi la S., trecînd prin mijlocul comuneĭ; Vărzarul ce o udă la V., afluent al rîuluĭ Oreavul.

E formată din Urecheşti (reşedinţă), în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Oreavul; Palanca, în partea de V. a comuneĭ, la 670 m. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, pe malul drept al rîurilor Oreavul şi Vărzarul.

Are o suprafaţă cam de 1396 hect; o populaţiune de 1675 suflete; 3 biserici: Sf. Dumitru, în Urecheşti, zidită la 1837 de către clucerul Toma şi familia sa; Sf. Nicolae, în Palanca, zidită în 1840, de aceiaşĭ şi Schitul-Vărzareştĭ (v. a. c.); o şcoală, fundată în 1892 de locuitorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 120 pluguri, 580 capete de vite.

Căĭ: spre Budeşti Goleşti, spre com. Coteşti, Blidare, Cîrlige-Vîrteşcoi, spre Plăineşti-Rîmnicul-Sărat, spre Lacul-luĭ-Baban, Dealul-Lung, Odobasca şi spre Bordeşti-Dumitreşti.

Urecheşti, *sat*, cu 325 suflete, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Motoci (v. a. c.).

Urecheşti, *sat*, reşedinţa com. Urecheşti, jud. R.-Sarat, în pl. Marginea d.-s., în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al riuluĭ Oreanul, aşezat în cîmp, la poalele dealuluĭ Urecheşti. Maĭ purta numele de Urecheşti-din-Vale, spre deosebire de Urecheşti-din-Deal, acum Podul-Laculuĭ, care depinde de com. Odobasca Are o întindere de 1026 hect., cu o populaţie de 1210 sufl.; o biserică şi o şcoală.

Urecheşti, *alt nume al cătunului Nisipuri*, com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Urecheşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Urecheşti, pe linia Adjud-T. Ocna, pusă în circulaţie la 22 Iunie 1884. Se află între staţiile Adjud (8,8 kil.) şi Bîlca (8,5 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 116m,75. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 23049 leĭ, 85 banĭ.

Urecheşti-de-Jos, *cătun*, cu 360 locuitorĭ, reşedinţa comuneĭ cu acelaş nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, aşezat pe malul Trotuşuluĭ, maĭ jos de cătunul Urecheşti-d.-s. (V. Urecheşti, comună).

Urecheşti-de-Jos, *numire veche a cătunuluĭ* Palanca, pendinte de com. Urecheşti, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-de-Sus, *numire veche a cătunuluĭ* Podul-Laculuĭ, pendinte de com. Odobasca, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-Podul-Laculuĭ, *moşie* a statuluĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Urecheşti, pe care se află întinsa pădure Varzăreşti, de 1500 hect.

Urechia, *munte*, in com. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova, situat între valea Urechia şi Cazacul şi pe care se află o fabrică de var hidraulic.

Uria, *cătun*, com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Oltul. Situat pe lunca Oltuluĭ, lînga malul drept al Siuluĭ, la 4 kil. spre S.-E. de Frunzarul, reşedinţa comuneĭ. (V. comuna Frunzarul).

Uricani, *sat*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava, situat pe valea dintre dealurile Holmul şi Uricani, cu 387 suflete, o biserică şi o moară de apă.

Pe dealurile din jurul acestuĭ sat sunt multe viĭ, care produc vinurĭ renumite pentru calitatea lor.

Uricani. Vezĭ Uriceni, comună, în plasa Coşula, judeţul Dorohoiŭ.

Uricari, *sat*, în jud. Tutova, com. Avrămeşti, spre N. de satul Avrămeşti, cu 154 locuitorĭ..

Uriceni, *com. rur.*, situată în partea de N.-E. a plăşeĭ Coşula, jud. Botoşani, pe valea pîrîuluĭ Miletinul şi dealurile ce mărginesc Miletinul, si formată din satele Bosinceni, Chiţoveni, Stahna, Tamba şi Tulburea.

Are o suprafaţă de 1956 hect.; o populaţie de 1680 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 3 iazurĭ, 2 morĭ de apă şi 4 hect. viĭ.

Vite: 133 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, 779 oĭ, 5 capre şi 56 porcĭ.

Prin comună trece calea naţională Botoşani-Hirlăŭ.

Uricheni, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, spre Sudul dealuluĭ numit Pădurea-Graşi, între satele Petricani-d.-s., Petricani-d.-j. şi Julfeni, spre V. (com. Petricani) şi satele Rădeni şi Păstrăveni (com. Păstrăveni), spre S.-E. Are o întindere de 1812 hect., cu o populaţie de 1487 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 morĭ de apă.

Teritoriul com., străbătut dealungul pe pîrîul Topoliţa, nu prezintă de cît podişe micĭ, şesurĭ şi văĭ întinse, înclinate puţin către E., care sunt foarte priitoare cerealelor şi fîneţelor

www.dacoromanica.ro

Urjugoaia şi **Muşiţa**, *păduri* ale statuluĭ, în întindere de 1500 hect., situate între plaiurile Peleşul şi Vărbilăul, jud. Prahova.

Urlani, *tîrlă*, jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-E. de satul Scorţarul-Noŭ, pe platoul de N. al jud. din com. Scorţarul-Noŭ, aproape de hotarul com. Movila-Mireseĭ.

Urlaţi, *com. rur.*, reşedinţa plăşeĭ Cricovul, jud. Prahova, situat pe malul stîng al rîuluĭ Cricovul-Sărat şi pe văile: Seman, Urloiul, Crînguluĭ, Nucetuluĭ, Pietreĭ, Bobuluĭ şi Humeĭ, la 45° latitudine N. şi 23°,54 longitudine E. şi la 20 kil. de Ploeşti.

In comună sunt maĭ multe dealurĭ, din care cel maĭ principal este cel după malul drept al Cricovuluĭ-Sărat, ramificaţie din Dealul-Mare, cu direcţia N.-S.-V. Pe aceste dealurĭ se cultivă grîŭ, porumb şi puţină secară.

Pănă la anul 1775, s'a numit Satul Urlaţi. De la această dată a purtat numirea de tîrg, unde după tradiţiune se scoboraŭ locuitoriĭ după dealurile vecine spre a se aduna la urlătoare, adică la tîrg.

Pe la 1678, ar fi purtat numele de «Saac», din judeţul Saac şi de «Necşeteasca», după un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care se dă posesiune moşia Necşeteasca preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancul Largiul, zicind: «să le fie lor ocină şi copiilor lor, în Urlaţi, ce se chiamă şi Necşeteasca».

Se compune din 14 cătune: Coteni, Mărunţişul, Valea-Seman, Valea-Urloiul, Valea-Crînguluĭ, Valea-Nucetuluĭ, Valea-Bobuluĭ, Orzoaia, Jarcalăĭ, Valea-Pietreĭ, Arioneşti-Vechĭ, Arioneşti-Noĭ, Humeĭ şi Cherbea, avînd o populaţie de 4500 locuitoriĭ, 9 biserici (una aparţinînd caseĭ Em. Pache Protopopescu), o şcoală, o pepinieră de viţă americană a statuluĭ, un spital rural, 2 moriĭ şi 1 piuă.

Are o suprafaţă de 4500 hect.

Parte din locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ, parte embaticariĭ şi foarte puţinĭ moşnenĭ. La 1864 s'aŭ împroprietărit 101 locuitoriĭ, pe moşia comuneĭ şi aşezămîntuluĭ Colţea.

Eĭ posedă: 75 caĭ, 38 ţepe, 250 vacĭ, 7 bivolĭ, 30 capre, 800 oĭ, 250 porcĭ.

Diferite şosele 'ĭ înlesneşte comunicaţia spre Albeşti-Paleologul şi Iordăchianul.

Se mărgineşte cu comunele: Iordăchianul, Ceptura, Valea-Călugărească şi Albeşti-Paleologul.

Urlaţi, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ, mărginită la E. cu com. Şchiopeni, la V. cu Grumăzoaia; la S. cu Hurduji şi la N. cu Cristeşti, Se întinde pe valea şi dealurile din stînga Elanuluĭ. E formată din satele: Plotoneşti şi Urlaţi, pe o suprafaţă cam de 2700 hect., cu o populaţie de 699 suflete.

Are 2 biserici, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Vite marĭ cornute 561, oĭ 971, caĭ 74 şi porcĭ 200.

Urlaţi, *sat*, în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 144 suflete.

Se maĭ numea şi Toteşti-Ruset.

Urlaţi, *sat*, în jud. Fălciŭ, com. Urlaţi, pl. Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ Elanul. Are o suprafaţă de 1700 hect. (din care 572 hect. pădure), 490 locuitoriĭ şi o biserică.

Urlaţi, *pădure*, pe moşia Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, care, împreună cu: Humăria, Pîrîul-Arinilor, Podişul, Gavanul, Faguluĭ, Puhari, Rădiul şi Mavrodineasa, formează un singur trup în suprafaţa de 1430 hect.

Urlătoarea, *pîrîŭ*, jud. Prahova, izvoreşte din poalele munţilor Jepi, curge foarte repede şi zgomotos prin căt. Poiana-Ţapuluĭ, com. Predealul, pl. Peleşul, şi, în partea de E. a acestuĭ cătun, se împreună cu Valea-Babeĭ, vărsîndu-se apoĭ în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Poiana-Ţapuluĭ.

Este renumită pentru frumoasa eĭ cascadă, de pe poalele munţilor Jepi.

Urlători, *cătun* al com. Pleşcoi, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitoriĭ. Are subdivisia Pietrişul. Aci se află o mică şi foarte vechie biserică.

Urlăţeanca, *moşie cu pădure*, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Urleasca, *com. rur.*, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, situată pe şes. Se mărgineşte la N. cu lacul Coada-Enceĭ şi Lutul-Alb, la S. cu Bordeiul-Verde, la E. cu Osmanul şi la V. cu Ianca. Are o suprafaţă de 10880 hect., cu o populaţie de 1182 suflete; 1 biserică, construită la 1861 cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 cimitir; 1 şcoală, înfiinţată la 1860.

Locuitoriĭ posedă: 1208 boĭ, 713 vacĭ, 10 bivolĭ, 25 taurĭ, 354 viţeĭ, 790 caĭ, 4 măgarĭ, 3740 oĭ, 583 rîmătorĭ.

Suhatul vitelor e de 100 hect.

Poşta vechie Brăila-Bucu-

www.dacoromanica.ro

reşti trecea prin punctul Hanul-Tomeĭ.

Drumurĭ: la Silistrarul, spre E., 10 kil.; la Scortarul-Vechiŭ, spre N.-E., prin Gara-Muftiul 13 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre N.-V., 10 kil.; la Suteşti, străbătînd calea ferată, pe la Cantonul 125, spre V., 20 kil.; la Perişorul, spre S.-V., 17 kil.; la Bordeiul-Verde, spre S., 11 kil.; la Barieră, spre N.-E., 29 kil.; la Osmanul, spre E., 11 kil.

Urleasca, *sat*, înfiinţat la 1859, jud. Brăila, situat în mijlocul comuneĭ cu acelaşĭ nume, la 29 kil. spre S.-V. de Brăila. Are 482 locuitorĭ. (V. Urleasca, com. rur.).

Urleasca, *staţie de dr.-d-f.*, jud. Brăila, pl. Ianca, com. Urleasca, pe linia Brăila-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ianca (8,5 kil.) şi Muftiul (8,7 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de $19^{m},07$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13767 leĭ, 95 banĭ.

Urleşti, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Măcişeni, pl. Zimbrul, ceva maĭ sus de cătunul Corni. (V. Măcişeni, com.).

Urleta, *sat*, jud. Prahova, com. rur. Băneşti, plaiul Prahova.

Urlu-Chioi, *sat*, cu 24 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Musurat, situat în partea septentrională a plăşeĭ şi maĭ mult centrală a comuneĭ, la $2^{1}/_{2}$ kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Musurat.

Urlueni, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, la extremitatea de N.-V. a judeţuluĭ, situată parte pe dreapta rîuluĭ Cotmeana, parte pe stînga. Are două cătune: Tomeşti şi Lereni. E situată la 29 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 48 kil. de Roşiorĭ, 80 kil. de Alexandria şi 12 kil. de gara Stolnici.

Se mărgineşte la N. cu hotarul com. Martalogi din jud. Argeş, la S. cu al com. Malul, la E. cu cîmpia Burdeĭ, şi la V. cu hotarul com. Buzeşti, din jud. Olt. E udată de rîul Cotmeana şi de diferite pîrîiaşe.

Suprafaţa comuneĭ este de aproape 1300 hect., cu o populaţie de 1403 locuitorĭ.

Vite: 727 vite cornute marĭ, 2971 oĭ, 143 caĭ, şi 435 porcĭ.

Aci se ţine de treĭ orĭ pe an tîrg, la Înălţare, la 15 August şi la 8 Septembre. Tîrgul Urlueniloŕ este foarte renumit, nu numaĭ în jud. Teleorman, dar şi în judeţele vecine.

Căĭ: şoseaua judeţeană care străbate interitoriul comuneĭ; o ramură de şosea vecinală ducînd spre com. Buzescu din jud. Olt; şosele vecinale între cătune.

Are o şcoală mixtă; patru bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ. Cea maĭ importantă este biserica din căt. de reşedinţă Urlueni, cu turle în stil bizantin. Una din bisericĭ serveşte de paraclis la cimitirul com.

Biserica din Urlueni s'a zidit pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni şi al Mitropolituluĭ Grigorie, serbează Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 25 anĭ a stat roşie, netencuită, şi apoĭ a fost terminată şi zugrăvită, după cît se vede din inscripţia de la uşa bisericeĭ, de către «dascălul Blaicu ot Cîmpul-lung i dascălul Niţu ot Piteşti», amîndoĭ zugravĭ.

Urlueni şi cătunele Lereşti şi Tomeşti, sunt sate foarte vechĭ de moşnenĭ. Pe lîngă că se găsesc menţionate prin diferite documente aflate pe la locuitorĭ, apoĭ le vedem trecute şi în nomenclatura satelor din secolul XVII, cîteşĭ trele osebite, ca sate importante şi populate. Mulţĭ din moşnenĭ şĭ-aŭ vîndut pămîntul; totuşĭ marea maioritate a proprietarilor din aceste două sate, este compusă şi astăzĭ maĭ mult din moşnenĭ.

In împrejurimile comuneĭ s'aŭ făcut multe descoperirĭ archeologice. In partea despre cîmpia Burdeĭ reapare urmele drumuluĭ luĭ Traian, căruia locuitoriĭ îĭ zic, p'aci ca şi pe la Dunăre, Troianul, ale căruĭ urme dispar pe la com. Măldăieni; în apropiere de acest drum se văd încă urmele a două întărituri de pămînt roşiŭ ars, ocolite cu şanţurĭ, în care s'aŭ găsit vase de diferite forme şi unelte de rezbel. Atît Troianul cît şi cele două întărituri aŭ fost arate de către locuitorĭ. Intre cele două întărituri este o măgură mică, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Măgura de la Cetate». Puţin maĭ departe de Urlueni, în apropiere de gara Corbul, este Brazda luĭ Novac. Apropierea acesteĭ brazde de Troian, urmele întăriturilor menţionate şi obiectele găsite, sunt o dovadă că în timpiĭ ceĭ maĭ depărtaţĭ împrejurimile Urlueniloŕ aŭ avut o deosebită importanţă.

Intr'un studiŭ recent al d-luĭ Gr. Tocilescu, asupra drumuluĭ luĭ Traian, făcut în urma unor lungĭ şi minuţioase cercetărĭ, d-sa stabileşte în mod neîndoios că drumul de la Urlueni este continuarea Troianuluĭ de la Dunăre şi că întăriturile, şanţurile şi măgurile, înşirate în tot cursul luĭ, nu puteaŭ fi altceva de cît posturĭ de observaţiune pentru siguranţa drumuluĭ care, probabil, ducea spre munte.

Urlueşti, *sat*, cu 87 familiĭ, jud.

www.dacoromanica.ro

Argeș, pl. Topologul, com. rur. Urluești-Băbeni (v. a. c.). Iĭ maĭ zice și Cepari-Urluești.

Urluești-Băbeni, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Topologul, la 10 kil. de com. rur. Tigveni (reședința subprefecturei) și la 35 kil. de Pitești. Se compune din satele: Cepari-Urluești, Surpați și Valea-Babiĭ, având 914 locuitorĭ; 3 bisericĭ (în Surpați, Urluești și Valea-Babiĭ) și o școală mixtă.

Vite: 800 boĭ și vacĭ, 44 caĭ, 160 oĭ, 50 capre, 380 rîmătorĭ.

Prin com. trec văile Urluiasca și Vladislava, care se varsă în rîul Topologul.

Urluia, *sat,* cu 165 locuitorĭ, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. com. urb. Cuzgun, la 7 kil. spre E. de reședință, orășelul Cuzgun, pe malul stîng al văiĭ Urluia, la poalele de E. ale dealuluĭ Curu-Alceac-Bair. Vezĭ Cuzgun.

Urluiasca, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul d.-j., situată pe valea rîuluĭ Cungrea-Mică. Are o populațiune de 557 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Un număr de 48 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 150 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 100 porcĭ, 152 oĭ.

Comuna Urluiasca se leagă prin șoseaua județeană Drumul-Oiĭ, la N. cu Otești-d.-j. și la S. cu Ibănești.

Urluiul, *rîŭ,* ce izvorește aproape de com. Mihăești-d.-s., din jud. Olt. Intră în jud. Teleorman pe lîngă com. Măldăeni, apucă pe moșia Roșiorilor, trece prin comunele Belitori, Pîrlita, Bogdana, Spătărei, Furculești și, la com. Voivoda, după ce-șĭ a mărit volumul cu apele din pîrăiașele ce se varsă într'însul, se scurge în pîrîul Călmățuiul, formînd la acel punct marĭ întinsurĭ mlăștinoase. Urluiul, alimentat și de apele izvoarelor ce se scurg într'însul, formează la com. Belitori, Pîrlita, Broșteanca, Bogdana, Ulmeni și Furculești, eleștae, din care se prinde mult pește și se recoltează trestie și papură. Toate aceste eleștae aŭ zăgazurĭ pentru oprirea apeĭ.

Urminișul, saŭ **Hîngani**, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîești, situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaș nume, maĭ sus de satul Văsîești, la 800 m.

Are 300 hect.; 309 locuitorĭ; și o biserică ortodoxă, clădită pe la 1700 de un anume Sandu Longhinescu.

Urminișul-Mare, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîești, care obîrșește din muntele Tașbuga, com. Moinești, se încarcă cu pîrîiașele: Moineștilor, Iordana, Păcurile, Poloboacele, Breabănul, Ruptura, Nogea și Urminișul-Mic și apoĭ se varsă pe stînga Trotușuluĭ, maĭ jos de confluența Asăuluĭ. Are o lungime de peste 10 kil.

Urminișul-Mic, *pîrîiaș,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsîești, care curge pe teritoriul satuluĭ cu acelașĭ nume. Izvorește în locul numit Nogea și se varsă în Urminișul-Mare.

Ursa, *vechie numire a satuluĭ* Motoșeni, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ.

Ursari, *sat,* alipit satuluĭ Bărbulești, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Ursați, *cătun* al com. Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N.-E. de comună și pe malul stîng al apeĭ Șușița, sub Dealul-Ursaților. Are o suprafață de 128 hect. și 129 locuitorĭ. (Vezĭ com. rur. Slobozia).

Ursărești, *sat,* în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N. de satul Răchiteni și la 1 kil. de el. Are 20 familiĭ. Se numea maĭ înainte și Iugani-din-Vale.

Urseiul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dimbovița, situată la N.-E. de Tîrgoviște, pe văĭ și pe dealurile: Sultanul, Vîrful-luĭ-Cocoș, Vîrful-Banuluĭ, Sultănelul și Vîrful-Urseiuluĭ. Cursurĭ de apă sunt: pîrîul Cricovul-Dulce, Urseiul, Valea-Lacurilor și Valea-Trestieĭ.

In raionul comuneĭ este un izvor cu apă sulfuroasă și două izvoare cu apă sărată.

Se compune din două cătune: Puturosul și Urseiul, cu 745 locuitorĭ. Are o biserică și o școală, 4 morĭ de apă.

Locuitoriĭ posedă: vacĭ, boĭ și capre; păduri și livezĭ.

Se învecinește: spre E. cu com. Prahovița-d.-s., plaiul și jud. Prahova; spre V., cu Bezdeadul; spre N., cu com. Ocina, pl. și jud. Prahova, și spre S., cu com. Vișinești, despărțindu-se de Prahovița și Ocina prin dealurĭ și pădurĭ, de Bezdeadul prin dealurĭ, iar de Vișinești e nedespărțită. Se leagă cu Prahovița prin șosea vecinală, cu Bezdeadul prin drumurĭ neșoseluite și cu Ocina prin potecĭ de picior.

Urserești, *sat,* cu 480 locuitorĭ, com. rur. Păușești-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. (V. Păușești-Otăsăul, com. rur.).

Urseței, *cătun,* al com. Slobozia,

www.dacoromanica.ro

pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N.-V. de comună. Are 253 hect. şi 402 locuitorĭ. (V. Slobozia, com. rur.).

Ursoaia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, sub coasta Golaşul, la 28 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătune: Stănislăveşti, Băceni, Ciuciul şi Piţigoeşti. Are o populaţie de 690 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1860; o biserică, în Ciuciul, zidită în 1819.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 2266 hect.

O şosea comunală străbate comuna de la N. la S., drept prin mijloc. Cu comunele vecine se leagă numaĭ prin drumurĭ naturale.

La V. de comună se află surpătura unuĭ deal, formată din malul drept al gîrleĭ Plapcea, numit Golaşul. Două vîlcele, Adîncata şi Ursoaia, taie acest mal şi daŭ în Plapcea, prin com.

La E., teritoriul e udat de gîrla Plapcea, care curge de la N. la S.

La N. se vede trecînd Brazdaluĭ-Novac, ce-ĭ maĭ zice şi Troianul.

La S.-V., în muchia dealuluĭ Ursoaica, lîngă căt. Piţigoeşti, se află o ridicătură de pămînt, numită de locuitorĭ Cetăţuia saŭ Dealul-Cetăţeĭ.

Se limitează la N. cu com. Sineşti; la E. cu Buzeşti; la S. cu Icoana şi la V. cu căt. Bacea, com. Tîmpeni.

Ursoaia, *sat*, cu 140 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Ursoaia (Ţigăneşti), *cătun*, al com. Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ.

Ursoaia, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, com. rur. Bălţaţi-d.-j.

Ursoaia, *sat*, cu 118 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, spre S. de satul Negri şi la 2 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Ursoaia, *pichet vechiŭ de frontieră* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Buliga, pl. Borcea, jud. Ialomiţa.

Ursoaia, *şiră de munţĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, căt. Căiuţul, ce se întinde de la obîrşia Căiuţuluĭ-Mare, pe limita comunelor Căiuţul şi Caşinul pănă în muntele Coarnele, de pe graniţă. Face parte din şira Zăbrăuţilor. Maĭ are vîrfurile Seciul, Puturosul, Negura (500 m.) şi Cranc (510 m.).

Ursoaia, *vălcea*, jud. Ilfov, care'şĭ ia naştere din capătul căt. Ordoreanu şi după ce face maĭ multe cotiturĭ spre E., pănă ce trece pe urmele vechiuluĭ sat Ordoreanu, ia direcţiunea spre S., făcînd o mare curbă; apoĭ străbate în curmeziş centrul moşiilor Slobozia şi Clinceni, trece prin apropiere de satul Poeni şi se pĭerde în matca Argeşuluĭ.

A fost în vechime albia saŭ matca rîuluĭ Argeş, care cu timpul 'şĭ a săpat altă matcă. Numaĭ cînd Argeşul vine prea mare, ĭese din matca sa şi 'şĭ face drum şi prin această vălcea. Aceasta însă se întîmplă foarte rar; ca la 1864 şi 1880. Partea de vălcea ce străbate în curmeziş numaĭ moşia Slobozia şi Clinceni se numeşte Ursoaia; iar partea ce trece pe lîngă satul Corneţul se numeşte Balta, căcĭ, în adevăr, are aspectul uneĭ bălţĭ.

Ursoia-Crivina, *pădure*, în jud. Buzeŭ, com. Ruşiavăţul, căt. Ursoaia, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie; are 1154 hect., cea maĭ mare parte tufă seculară; situată pe moşia Ţigăneşti-Ursoaia.

Ursolea, *sat*, spre S.-V. de satul Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe valea Ursoaieĭ. S'a înfiinţat în 1864, şi are o suprafaţă de 224 hect., cu o populaţie de 332 suflete.

Urşani, *sat*, com. rur. Rîmneşti, plaiul Horezul, jud. Vilcea, cu o populaţiune de 403 locuitorĭ, o biserică, fondată de vătaful Ion Urşanul la 1805.

Urşi, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltul, la 28 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 27 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Urşi-din-Deal şi Urşi din-Vale, avînd 990 locuitorĭ, 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 270 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 235 oĭ, 23 capre, 115 rîmătorĭ.

Urşi, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Afumaţi, Vilvoiul, Tufari şi Dobrieneşti. E situată pe valea Cungrişoara şi pe dealurile Afumaţi, Tufari şi Dobrieneşti, la 38 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Cornăţelul, Alunişul, Făgeţelul, Părosi, Dobroteasa, Oteşti-d.-s. şi Vaĭ-de-Eĭ.

Are o populaţiune de 932 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Vîlvoiul şi Afumaţi), cu 2 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată, la 1863; 2 morĭ.

E brăzdată de dealul Afumaţi, spre N.-E. de centrul comuneĭ şi Dobrieneşti, spre S.-E., pe care se cultivă tot felul de cereale şi care servesc şi de izlaz

www.dacoromanica.ro

Gugul și Cungrișoara, în care se varsă văile Jianul, Baican, Sucețul, Stîlpi, Făgețelul, Porcul, Ilie, Ursul, Margarita, Obrezana și Leurda, udă com. Urși.

O șosea comunală, care începe din hotarul com. Păroși, trece prin cât. Afumați, coboară dealul Afumați, spre E. și apoĭ ține valea Cungrișoara spre S. până în com. Vaĭ-de-Eĭ.

Urși, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. In vechime această comună a fost situată pe maĭ multe văĭ din coprinsul eĭ; în urmă însă locuitoriĭ s'aŭ adunat la un loc, și pentru-că cea maĭ mare parte a comuneĭ era pe valea Ursuluĭ, aŭ numit și com. «Urși».

Este situată pe valea rîuluĭ Luncavățul, la 30 kil., de reședința județuluĭ și la 25 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu com. Genuneni, Popești, Modoia și Cucești.

Are o populație de 572 locuitoriĭ, 2 biericĭ: «Sf. Ion Botezătorul», fondată la anul 1817 și «Buna-Vestire»; o școală, înființată la 1889; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ. Eĭ aŭ 10 caĭ, 295 boĭ, 164 vacĭ, 207 capre, 50 oĭ și 311 porcĭ.

Are o șosea care duce din șoseaua județeană, de la com. Slăvitești, spre Horezul.

E brăzdată de dealurile: Danciuluĭ, Dîrjanuluĭ, Păpușoiul, Moșneni, Coasta-Ivaneĭ și Bătoaia (v. a. n.) și udată de văile: Badeĭ, Jarostea, Păpușoiul, Socetul și Ursuluĭ (v. a. n.).

Urși saŭ **Starița**, *moșie*, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeș, pl. Oltul, proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de schitul Flămînda.

Urși-din-Deal, *sat*, cu 590 locuitoriĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Urși (v. a. n.). Are o biserică, «Sf. Gheorghe».

Urși-din-Vale, *sat*, cu 400 locuitoriĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Urși (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Urumbei, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, în partea de N. a județuluĭ, la 101 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala județuluĭ și în cea de N. a plășeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de orășelul Hîrșova, reședința eĭ, pe pîrîul Urumbei (Aigăr-Ahmet), și pe un teren accidentat de cîte-va dealuriĭ, avînd de la 80 m. până la 220 m. înălțime. Formată din cât.: Urumbei (reședința), în partea de E., pe malul drept al rîuluĭ Urumbei (Rașt-Dere), aproape de izvorul săŭ; Făgărașul-Noŭ, spre S., la 5 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Făgărașul-Noŭ

Se mărginește la N. cu com. Cîrjelari, jud. Tulcea; la E., cu com. Topologul; la S., cu com. Calfa, și la V., cu com. Ostrovul.

Are o suprafață de 5760 hect.; o populație de 1336 locuitoriĭ; 2 biericĭ; 2 școale; 3 morĭ cu aburĭ, una pe apă.

Locuitoriĭ posedă peste 6500 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Căile de comunicație: drumurile comunale ce unesc satele între ele și cu cele învecinate ca Topologul, Ostrovul, Calfa, Cîrjelari, Dăeni, Rahman, etc.

Pe teritoriul com., spre N.-V., pe malul drept al pîrîuluĭ Aigăr-Ahmet, la 1 kil. spre N. de satul Făgărașul-Noŭ se găsesc ruinele satuluĭ Semșeler, azĭ Siliștea. Satul fiind distrus de incendiŭ, locuitoriĭ s'aŭ refugiat în Făgăraș.

Urumbeĭ, *sat*, cu 545 locuitoriĭ, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul de reședință al comuneĭ Urumbei.

Urzica, *com. rur.*, la V. plășeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situată pe un teren șes, aproape de hotarul județuluĭ. Se învecinește cu domeniul Sadova și se află la 18 kil. de Corabia și la 29 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 120 m.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în 1887 și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Vite: 1090 vite marĭ, 1400 vite micĭ și 260 rîmătoriĭ.

Urzica, *moșie* a statuluĭ, lîngă com. Urzica, din jud. Romanați, cu o arendă anuală de 24000 leĭ (1887—88). Are o pădure de 80 pog., pendinte de mănăstirea Sadova.

Urzica-Mare, *sat*, în jud. Dolj, pl. Băilești, com. Urzicuța, așezat pe rîul Desnățuiul, cu 493 suflete.

Urzicarul, *loc izolat*, jud. Mehedinți, la poalele munteluĭ Gîrdomanul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Cerna, într'o poziție frumoasă. Aci este pichetul de la capul plaiuluĭ Gîrdomanul. Din acest loc izvorește deodată Cerna

Urziceanca, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Ciocănești (v. a. n.), spre N. de satul Ciocănești și pe malul stîng al rîuluĭ Ciorogîrla. Are o suprafață de 277 hect. și 171 locuitoriĭ.

Urziceni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Sărata,

www.dacoromanica.ro

învecinîndu-se spre E. cu com. Manasia şi spre V. cu Bărbuleşti.

Se compune din satele Urziceni (tîrguşor) şi Cotorca.

Are o suprafaţă de 4750 hect., cu o populaţie de 2279 locuitorĭ; 2 şcoale; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Se întinde din pîrîul Sărata spre N. şi coprinde 4 trupurĭ de moşiĭ, aparţinînd la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864, sunt 201 loc.

Teritoriul com. este udat de pîrîul Sărata şi brăzdat de Valea-Plopuluĭ şi de valea Siliştea.

Vite: 350 caĭ, 190 boĭ, 1000 oĭ, 15 capre, 20 bivolĭ, 5 asinĭ şi 260 porcĭ.

Din comună pleacă două căĭ, una spre Bucureşti şi alta spre Slobozia.

Urziceni, *tîrguşor*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe un teren puţin ridicat, avînd spre S. pîrîul Sărata şi spre V. lacul ce formează baza văiĭ Siliştea şi care poartă numele tîrguşoruluĭ. La 2 kil. spre E. se află satul Manasia şi spre V., la 3 kil., satul Bărbuleşti.

Pănă la 1832 aicĭ a fost capitala judeţuluĭ Ialomiţa şi purta numirea de căpităniа Scaunuluĭ, pentru că aicĭ era un comandant militar şi reşedinţa ispravnicilor judeţuluĭ.

Are o populaţie de 480 familiĭ; un biuroŭ telegrafo poştal; un spital; o farmacie; o moară cu aburĭ; 1 şcoală; două bisericĭ, una construită la 1828 şi alta la 1861, deservite de treĭ preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Acest tîrguşor, fiind situat în centrul plăşeĭ Cîmpuluĭ, are un comerciŭ foarte viŭ. Aci se fac peste an două tîrgurĭ de vite şi un tîrg săptămînal pentru manufacturĭ şi altele.

Locuitoriĭ posedă: 300 caĭ, 150 boĭ, 600 oĭ, 10 capre, 20 bivolĭ, 3 asinĭ şi 200 porcĭ.

Spre S. pleacă calea naţională Bucureşti-Urziceni şi spre E., calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Urziceşti, *vechie numire a satuluĭ* Martalogi (v. a. n.), judeţul Argeş.

Urzici, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bahna, spre N. de satul Bahna şi lîngă dînsul, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ Turbata. Are 371 locuitorĭ şi o biserică de vălătucĭ.

Urzicuţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Băileşti, la 49 kil. de Craiova şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Băileşti, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Urzicuţa.

Se mărgineşte la N. cu comunele: Intorsura, Lipovul şi Segîrcea; la S., cu com. Bistreţul; la V., cu com. Afumaţi şi Siliştea-Crucеĭ; la E., cu comunele Bîrca şi Giurgiţa.

Comuna se compunea în vechime din două cătune: Urzica-Mare şi Ionelele; azĭ se compune din treĭ şi anume: Urzicuţa, care este cătunul de reşedinţă, Urzica-Mare şi Ionelele.

Are o suprafaţă de 15180 pog., cu o populaţie de 2131 locuitorĭ; două bisericĭ, făcute de obştea locuitorilor; o şcoală mixtă; 6 cazane pentru făcut rachiŭ; 1 moară cu aburĭ şi 3 de apă.

In Urzicuţa sunt două bălţĭ şi un mic iaz.

Vite: 248 vite marĭ cornute, 89 caĭ şi 140 oĭ.

Are un drum vechiŭ numit Drumul-Diuluĭ (Vidinuluĭ).

Pe cătunul Urzicuţa se află moşia cu acelaş nume, iar în Urzica-Mare, moşia Buhana. Locuitorĭ aŭ 160 pog. viĭ.

Urzicuţa, *sat*, jud. Dolj, pl. Băileşti, reşedinţa com. Urzicuţa, cu 1392 locuitorĭ. (V. Urzicuţa, com. rur.).

Uscaţi, *com. rur.*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, situată către hotarul jud. Roman, de-alungul pîrîuluĭ Valea-Albă.

Este formată din cătunele: Uscaţi, Războeni, Borşeni (Borşeşti), Marginea, Poenele şi Totoeşti şi are o populaţie de 2261 suflete, 6 bisericĭ (între care şi un schit), cu 22 deservenţĭ, o şcoală, morĭ de apă, herăstrae.

Imaşul are o întindere de 14 hect. şi nutreşte vr'o 2500 vite.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul-Tupilaţi.

Uscaţi, *sat*, reşedinţa com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă, la 26 kil. de oraşul Piatra, format din trupurile Lela şi Drămeşti.

Uspenia, saŭ **Uspinia**, *mănăstire* lipovenească de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusească, aşezată pe pîrîul Slava-Rusească, în partea centrală a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 3 kil. spre V. şi maĭ sus de sat. Slava-Rusă. Poziţia sa este una din cele maĭ frumoase din tot judeţul. Aşezat pe partea stîngă a pîrîuluĭ Slava, unde pămîntul se ridică în pante şi acoperit cu verdeaţă; pe malul drept, dealurile se ridică brusc acoperite cu pădurĭ pe la poale.

Este cea maĭ frumoasă biserică din tot judeţul. Are 50 călugărĭ şi în ea residă Episcopul

www.dacoromanica.ro

tutulor Lipovenilor din Dobrogea. Aparţine secteĭ zisă: Lipoveniĭ-cu-Popă.

Uşurei, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., formată din satul cu acelaş nume, situat pe valea rîuluĭ Beica, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 822 locuitorĭ moşnenĭ; o şcoală şi o biserică, rezidită la 1843, pe urmele uneĭ alte bisericĭ de lemn.

E brăzdată de Dealul-Viilor, plantat cu viĭ şi udat de valea Beica.

Se mărgineşte cu com. Creţeni, Mădulari, Diculeşti şi Şuşani-d.-s.

Uzlina, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol (v. a. n.). Are 75 locuitorĭ.

Uzul, *rîŭ.* Izvoreşte din extremitatea de S. a munţilor Ciculuĭ (Transilvania), pătrunde în Ţară pe la trecătoarea Uzuluĭ la satul Poiana-Uzuluĭ, jud. Bacăŭ. Curge de la V. spre E. şi se varsă în Trotuş, la Dărmăneşti, după un curs de 40 kil. dintre care 21,375 kil. în com. Dărmăneşti. Intrarea sa în Ţară se află la 6 kil. maĭ sus de Poiana. Se încarcă cu pîrîiaşele: Berzăuţi. Izvorul-Alb, Tulburea, Groaza şi Izvorul-Negru, pe dreapta, şi Chinul, Coporia, Plopul şi Pîrîiaşul-Chiticilor, pe stînga. Albia rîuluĭ e plină de bolovanĭ şi pietre în tot lungul săŭ şi rîul e foarte repede. Lîngă Poiana şi la poalele munteluĭ Farcul face o cascadă numită Năsolea saŭ Năsoaia. Acest rîŭ deschide pasul Uzuluĭ şi e urmat în tot lungul săŭ de un drum primitiv pănă la frontieră, de unde se continuă o şosea împietrită.

Uzunlar, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Edil-Chioi (v. a. n.). Are o întindere de 1450 hect. şi 524 locuitorĭ, maĭ toţĭ Turcĭ.

Uzunul, *com. rur.,* jud. Vlaşca, compusă din cătt. Călugăreni-Vartiade, reşedinţa, Uzunul şi Buturugari aĭ moştenitorilor fraţiĭ Dimitriu, Călugăreni-Moştenĭ şi Călugăreni-Mănăstireĭ saŭ Crucea-de-Piatră, a statuluĭ, situate în gura văiĭ Uzunul, pe coasta stîngă a apeĭ Călniştea, pl. Călniştea, la 31 kil. de Giurgiŭ, 34 kil. de Bucureşti şi la 15 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ. E străbătută de şoseaua Giurgiŭ-Bucureşti.

Are 3 bisericĭ, în Uzunul, clădită la 1842, în Călugăreni-Ioneşti, clădită la 1874 şi în Călugăreni-Moştenĭ, clădită la 1836; 2 şcolĭ, în Uzunul şi în Călugăreni-Ioneşti; 3 morĭ de apă: 1 pe Neajlovul şi 2 pe Călniştea; 5 podurĭ de lemn peste Călniştea şi ramurile eĭ; 16 cîrciumĭ.

Loc. posedă: 592 boĭ, 102 bivolĭ, 136 caĭ, 3200 oĭ şi 620 porcĭ.

Uzunul, *cătun,* com. Uzunul, pl. Călniştea, jud. Vlaşca, situat în gura văiĭ Uzunul, în faţa Călniştieĭ. (V. com. Uzunul).

www.dacoromanica.ro

V

Vaca, *insulă*, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul gurii vechi a rîului Ialomiţa; formează limita între jud. Ialomiţa şi Brăila; are păşuni şi păduri.

Vadislava, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Vadul, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, spre N.-V. de satul Bozieni, pe pîrîul Bozoianca, cu 185 locuitori.

Vadul-Anei, *sat*, înfiinţat la 1879 din 73 însurăţei, pe moşia Vadul-Anei, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Brăneşti (v. a. n.), situat la S. de Brăneşti, pe malul stîng al văiei Pasărea şi la S. pădurei Buda-Tăiată.

Se întinde pe o suprafaţă de 824 hect., cu o populaţie de 320 locuitori.

Numărul vitelor mari e de 179 şi al celor mici, de 350.

Vadul-Anei, *pădure* a statului, pendinte de com. Brăneşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, în întindere de 395 hect., formată din trupurile: Zarzărul (250 hect.), Cociocul (45 hect.) şi Trăsnea (100 hect.).

Vadul-de-Aramă, *vechia numire a satului* Vadul-Vejei, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., comuna Boghicea.

Vadul-Lat, *cătun* al com. Obedeni, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, pe proprietatea Clejani, situată la gura văiei Drîmbovniculuĭ, unde aceasta dă în Neajlov.

Are 45 locuitori.

Aci a fost staţia a doua a poştei vechi a drumului Olacului între Bucureşti şi Craiova. (Vezi com. Obedeni).

Vadul-Oaei, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satului Giurgeni.

Vadul-Părului, *sat*, în jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Albeşti-de-Mur, cu 696 locuitori.

Vadul-Pietros, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Fundul-Crăsani, situat la 12 kil. spre S. de satul de reşedinţă.

Are o populaţie de 72 familii; o şcoală.

A fost situat pe ţărmul drept al rîului Ialomiţa, la marginea de V. a plăşei şi sub coasta Bărăganului, de unde s'a strămutat pe la 1885, mai spre S., pe cîmpie, în locul numit Puţul-lui-Moş-Petre. Se mai numeşte şi Sîrbi şi Horea.

Vadul-Pîrîului, *moşie* a statului, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Znagovul, care pe periodul 1886–96 s'a arendat cu 15000 lei pe an.

Vadul-Săpat, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată pe ambele maluri ale gîrlelor Budureasca şi Scheianca, la 35 kil. de capitala jud. şi la 17 kil. de a plăşei, pe o suprafaţă de 972 hect., cu o populaţie de 1092 locuitori.

Are 2 biserici, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită la 1881 şi cea-l'altă, în 1810; o şcoală.

Parte din locuitori sunt moşneni; 63 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile: Brîncoveanca, Merişeasca, Bătrîna, Dăneasca şi Ghenoaia. Ei posedă: 22 cai şi iepe, 96 vaci, 6 bivoliţe, 10 capre, 725 oi şi 262 porci.

E străbătută de gîrlele: Budureasa şi Scheianca şi de văile: Ariciului, Găvana, Gruiul, Valea-lui-Moşu, Caprei, Stupinei şi Şasi.

Se mărgineşte cu com.: Călugăreni, Tohani şi Fîntînelele.

Vadul-Silistrei, *pichet vechiŭ de*

www.dacoromanica.ro

frontieră, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul cetăţiĭ Silistra din Bulgaria.

Valea-Stanchiĭ, Giulea saŭ **Creţuleasca,** *cătun* al com. Corbi-Ciungi, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe dreapta Neajlovuluĭ, la 40 kil. de Bucureşti şi la 75 de Giurgiŭ. (Vezĭ Corbi-Ciungi, com. rur.).

Vadul-Şeiceĭ, *sat,* în jud. Brăila. (Vezĭ Polizeşti, din com. Berteşti-d.-j.).

Vadul-Vejeĭ, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre S.-E. de satul Boghicea şi la 12 kil. de el, în marginea de E. a judeţuluĭ. Are 506 locuitorĭ. Inconjurat aproape din toate părţile cu pădurĭ. Drumul la acest sat este foarte anevoios.

Vaduluĭ (Gura-), Sudiţi saŭ **Vădeni,** *cătun* al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 470 locuitorĭ.

Vadurile, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, formată din cătunele: Tarcăul, Oanţul, Vadurile, Agîrcia, Găbureşti, Malicia, Niţeni, Podorăni, Prelunca şi Secul, cu o populaţie de 1281 suflete.

Imaşul are o întindere de 341 hect. şi nutreşte 3058 capete de vite. Locuitorĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă foarte mult cu plugăria.

Are 1 biserică, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; 1 piuă pentru făcutul suçmanelor; morĭ de apă.

Vadurile, *sat,* reşedinţa com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe dreapta rîuluĭ Bistriţa la 9500 kil. de oraşul Piatra, cu o populaţie de 427 sufl., 1 biserică, o şcoală, 1 piuă.

Vadurile, *pădure,* în com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, cu o întindere de 1661 pogoane.

Vaĭ-de-Eĭ, *com. rur.,* pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, compusă din 4 cătune: Popeşti, Merliceşti, Greereşti, şi Spătari, situată pe valea-Cungrişoara şi Dealul-Merliceştilor, pe o suprafaţă de 1500 hect., la 35 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţiune de 850 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Merliceşti şi Popeşti); o şcoală, înfiinţată la 1836.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ, afară de 27 care s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 34 hect. Eĭ aŭ 20 caĭ şi iepe, 55 boĭ, 101 vacĭ, 25 capre, 805 oĭ şi 102 porcĭ.

Are o şosea comunală legînd-o la N. cu com. Urşi şi spre S. cu Albeşti.

Gîrla Cungrişoara udă com. de la N. la S. şi în ea se varsă, tot în raionul comuneĭ, vîlcelele Făgeţelul, Guşterul, Mălaia, Priseceana, Glămboaca, Slavul, Sboiştea, Purcarul, Oiţa şi Lupoaia. E brăzdată de dealurile Muşcelul şi Făgeţelul.

Se mărgineşte cu comunele: Oteşti, Albeşti, Optăşani şi Urşi.

Vaĭ-de-Eĭ, *cătun* al com. Drăgăneşti, făcut la 1880, pe proprietatea Ludeaneşti, jud. Vlaşca. (V. Drăgăneşti, com. rur.).

Vaĭ-de-Eĭ, *siliştе vechie de sat,* în proprietatea Stăneşti, din sus de domeniul Giurgiul, jud. Vlaşca.

Vaĭ-de-Eĭ, *vechia numire a mănăstireĭ* Slobozia, jud. Ialomiţa.

Vaĭ-de-El, *sat,* com. rur. Udreşti, pl. Podgoria, jud. Prahova, cu 910 locuitorĭ şi o biserică.

Vaideeni, *com. rur.* şi *sat,* plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Şi-a luat numele din nefericirea foştilor proprietarĭ, cărora s'a luat proprietatea de egumeniĭ mănăstireĭ Bistriţa. S'a înfiinţat cam de 200 de anĭ de Romînĭ veniţĭ din Transilvania.

Maĭ 'nainte purta numele de Ferecaţi.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Luncavăţul, la 42 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de a plaiuluĭ.

Comuna, cu izlaz cu tot, are 1111 hect.

Are o populaţie de 3100 locuitorĭ; o şcoală, fondată pe la 1835; 2 bisericĭ: una rezidită la 1822 în locul uneĭ arse, şi cea l'altă între anĭ 1872-77 în locul uneĭ alte bisericĭ de lemn; 2 pive, 6 morĭ de măcinat şi 1 herăstrăŭ pe rîul Luncavăţul.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi facerea şindrileĭ de brad.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ Vaideeni, pendinte de mănăstirea Bistriţa, cînd li s'aŭ dat 1111 hect. Eĭ aŭ: 44 caĭ, 800 boĭ, 753 vacĭ, 63 capre, 31050 oĭ.

In raionul comuneĭ sunt munţiĭ: Ursul, Căpăţîna, Balota, Căşeria, Zenogile, Groşetul, Gropile-Marĭ şi Furnicelul, situate la N. comuneĭ, unde se fabrică brînză.

Comunicaţia se înlesneşte de şoselele comunală şi vecinală: Vaideeni-Horezul şi Vaideeni-Recea.

In jurul comuneĭ sunt locurile: Richiţele, Lazurile, Lunca, Văile şi Dealul-Reciĭ.

Vaideeni, *moşie* a statuluĭ, jud. Vîlcea, situată în comuna Vaideeni, plaiul Horezul, fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, arendată (1888—93), împreună cu

www.dacoromanica.ro

munţiĭ ce-ĭ aparţin, cu 3500 leĭ anual.

Vaideeni-cu-Munţii, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5582 hect., situată în com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Vaideeni, Zănoagele, Ursoaia şi Padina (4038 hect.) şi Căşeria (1544 hect.).

Vaidomir, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Rasa, situat pe malul stîng al braţuluĭ Botul, spre E. şi în apropriere de satul de reşedinţă. Are 350 locuitorĭ.

Vaivasin-Bair, *deal* (120 m.), în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. urbane Medjidia.

Valaĭ, *sat,* cu 231 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Cheregi, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 5 kil. spre S. de cătunul de reşedinţă Cheragi. (V. com. Cheragi).

Valcani, *cătuń,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Paltinul, situat pe Dealul-Zăbaleĭ, maĭ sus de cătunul Ghebari, cu 100 locuitorĭ.

Valea, *sat,* cu 502 locuitorĭ. (V. Cotnari, sat, com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iaşi).

Locuitoriĭ aŭ: 369 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 127 oĭ şi 137 rîmătorĭ; o moară de aburĭ.

Valea, *fostă mănăstire,* în jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Ţiţeşti, cătunul Dezrobiţi, zidită de Ion Radu Voevod Paisie la 7042 (1534) şi zugrăvită la 7056 (1548) de Mircea-Voevod (Călugărul).

In mijlocul mănăstireĭ sunt 7 pisaniĭ, din carĭ 4 cu litere foarte vechĭ, iar 3 şterse. Biserica este construită de zid masiv, avînd douĕ turnurĭ.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir şi se întreţine de stat.

Valea-Adîncă, *sat,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Galata, situat pe valea formată de dealurile Galata şi Nuculuĭ, ce se întind de la N.-V. spre S.-E. şi printre care trece pîrîiaşul cu asemenea numire. Are o populaţie de 165 locuitorĭ, cea maĭ mare parte vierĭ.

Vite: 105 vite marĭ cornute, 13 caĭ şi 29 rîmătorĭ.

Valea-Albă, *sat,* jud. Oltul, pl. Oltul-d.-s., com. Vultureşti.

Valea-Albă, vezĭ Războeni, jud. Neamţu.

Valea-Alunuluĭ, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Severineşti.

Valea-Aneĭ, *sat,* jud. Prahova, com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, cu o populaţie de 500 locuitorĭ. (V. Star-Chiojdul, com. rur.).

Valea-Anilor, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, la 43 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Drincea. Se mărgineşte: la E. cu com. Vlădaia; la S., cu com. Recea; la V., cu com. Bucura; iar la N., cu com. Corlăţelul.

Satul formează comună cu mahalaua Rudari, avînd 1200 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Vite: 650 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 24 caĭ şi 475 rîmătorĭ.

Valea-Aproduluĭ, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Mileşti, care merge pe o lungime de 7—8 kil., pănă sub dealul de deasupra Mileştilor şi unde se afla niştе urme vechĭ numite Cetăţuia-Buzduganuluĭ, pentru că în vechime s'aŭ găsit acolo buzdugane vechĭ.

Valea-Arinilor, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, care se întinde de pe ambele malurĭ ale Tazlăuluĭ-Sărat pănă în malul stîng al apeĭ Asăuluĭ, cuprinzînd amîndouă povărnişurile ale şireĭ Moineştilor.

In Condica Liuzilor (1803) nu se găseşte de cît Lucăceşti mănăstireĭ Bistriţa, care eraŭ de pe atuncĭ avuţĭ în păcură. In Statistica din 1874 comuna se găseşte compusă numaĭ din 4 cătune: Lucăceşti, Valea-Arinilor, Chiliele şi Tazlăul.

Numele săŭ vine de la codrĭ de aninĭ (moldov. arinĭ) care acopereaŭ teritoriul eĭ.

Are 6 cătune: Lucăceşti, primărie, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile, Asăul şi Gîrlele, cu o populaţie de 2833 locuitorĭ; 2 şcolĭ mixte, una în Luceşti, şi alta în Valea-Arinilor; 5 bisericĭ, în satele Lucăceşti, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile şi Asăul. Se mărgineşte la N. cu comunele: Schitul-Frumoasa, Solonţul şi Tazlăul, jud. Neamţu, la S., cu comunele Moineşti şi Comăneşti; la E., cu comunele Schitul-Frumoasa, Măgireşti şi Podurile şi la V., cu com. Comăneşti.

Ceĭ maĭ însemnaţĭ munţĭ care brăzdează com., sunt: şira Geamăna saŭ a Moineştilor, Flocea, Rotunda, Runcul-Răŭ şi spre Moineşti, Taşbuga, şi dealurile Gemănosul, Modărzăul, Zămoşul, Foalele, Ţicmele, Arinul şi Plaiul.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 370000 hect., din care numaĭ pădurile ocupă o suprafaţă de 15000 hect. Pădurea statuluĭ Lucăceşti are aproape 12000 hect. întindere.

www.dacoromanica.ro

Pămîntul din această comună este foarte bogat în păcură; sunt 25 puţuri a căror adîncime variază între 20 şi 79 metre. Se găsesc 14 fabrici de petroliŭ, o fabrică de aburĭ pentru cherestele şi 16 ferestrae de apă.

Vite sunt: 95 caĭ, 1284 vite cornute, 208 porcĭ, 275 capre şi 1283 oĭ.

Căĭ: calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti, trecînd pe lîngă satul Lucăceşti, şi căile vecinale şi comunale la Solonţul, Măgireşti şi Schitul-Frumoasa.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la com. Moineşti, reşedinţa plăşiĭ, 4 kil.; la com. Podurile, 5 kil.; la com. Măgireşti, 4 kil.; la com. Solonţul, 6 kil.; la com. Schitul-Frumoasa, 15 kil.

Valea-Arinilor, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. cu acelaş nume, situat în valea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, pe stînga. (V. Valea-Arinilor, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 117 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Crăeşti, situat în partea de V. a comuneĭ, în partea de E. a dealuluĭ Bălăteşti, la 8 kil. şi 700 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o întindere de 63 hect., stăpînită de locuitorĭ. (V. Crăeşti, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 81 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com rur. Urleşti-Băbeni (v. a. c.).

Valea-Basangeşti (Valea-Olteni, *sat,* cu 47 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hînţeşti-Zmeura (v. a. c.).

Valea-Bălceasca, *sat,* cu 170 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Bălceşti (v. a c.).

Valea-Bisericeĭ, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Samarineşti.

Valea-Bisericeĭ, *sat,* com. rur. Orbeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu 735 locuitorĭ, situat pe valea rîuluĭ Nisipoasa, care se varsă în Olt. (V. Orbeşti, com. rur.).

Valea-Boerească, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 14 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Satul formează com. cu satele Lazul şi Stoicani, avînd 1290 locuitorĭ, 2 bisericĭ cu un preot şi 2 cîntăreţĭ, o şcoală ce poartă numele de Pantelie Colibaşanu.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ şi 100 stupĭ, 600 vite marĭ cornute, 560 oĭ, 27 caĭ, 140 capre şi 640 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală ce o leagă de şoseaua judeţeană Severin-Tîrgul-Jiŭ care trece şi prin teritoriul săŭ.

De remarcat în comună sunt: locul numit Jidovinele, pe unde Romaniĭ aŭ voit să facă un canal mare; un izvor cu apă minerală; şi Dealul-Bisericeĭ, unde s'aŭ găsit monede din timpul împăratuluĭ Sever.

Valea-Boerească, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Merişani. (v. a. c.).

Valea-Boerească, *sat,* com rur. Goleşti (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel.

Valea-Bohotinuluĭ, *vale,* jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul Bohotinul. Se întinde de la N.-V. spre S.-E. de a lungul plăşeĭ Podoleni.

Pe această vale care se lărgeşte spre sfîrşit, se află aşezate comunele: Buzga, Răducăneni, Bohotinul, Isaia şi Gura-Bohotinuluĭ, legate de judeţul Iaşi prin şoseaua judeţeană care vine de la Huşi prin Drănceni şi apoĭ în sus pe valea aceasta pănă la marginea de N. a com. Cozia, unde se leagă cu şoseaua judeţeană Iaşi.

Valea-Bordeiuluĭ, *cătun,* cu 60 locuitorĭ, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, com. Pîrîeni-d.-s.

Valea-Boruluĭ, *sat,* com. rur. Ceraşul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Botez, saŭ **Hermeziul** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Pleşeşti, aşezat pe ţărmurile pîrîiaşuluĭ Hermeziul. Are 30 case şi 126 suflete.

Drumurĭ principale sunt: la Găneni (2 kil.) şi la Valea-Gloduluĭ (5 kil.).

Valea-Boţuluĭ saŭ **Valea-Boţul,** *sătuc,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care intră în compunerea satuluĭ Slobozia-Filipeni.

Valea-Bouluĭ, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 40 kil. de Craiova şi la 11 kil. de com. Melineşti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe văile: Boul, Bouşorul şi Mierea şi între dealurile Boul, Bouşorul şi Miereĭ. E limitată: la E., cu com. Mierea-Birnici; la V., cu com. Floreşti şi Fratostiţa; la N., cu com. Stoina şi la S., cu com. Bodăeşti.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Bouluĭ, Bouşoruluĭ, Miereĭ, Piscurĭ, Lupoiul, Jugăstrişuluĭ, Caluluĭ, Naltul, din care parte sunt plantate cu viĭ, fîneţe şi pădurĭ. Văĭ sunt: Lu-

www.dacoromanica.ro

poiul, Nalta, Caluluĭ şi Jugăstrişuluĭ.

Este udată de micĭ pîrîurĭ, formate din ploĭ şi micĭ izvoare: Boul, Bouşorul şi Mierea, care se varsă pe dreapta rîuluĭ Amaradia.

Este compusă din 5 sate: Boul-d.-s. (reşedinţă), Bouşorul, Mierea-Moşneni, căreia i se maĭ zicea Mericeana, Cruşeţul şi Urda.

Are o populaţie de 1555 locuitorĭ; o mănăstire, fondată de sătenĭ în satul Boul-d.-s. şi 5 bisericĭ, de fie-care sat cîte una; o şcoală, în satul Boul-d.-s.

Suprafaţa com. este de 12000 pog. Moşiĭ sunt 5, purtînd numele satelor comuneĭ. Aparţin moşnenilor. Pădurĭ sunt în întindere de 6500 pog., aparţin moşnenilor şi se compun din goruni, gîrniţe, fagĭ şi cerĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană (Căpreni-Craiova). Este unită cu comunele vecine, Mierea, Floreşti şi Fratoştiţa, prin căĭ comunale vecinale. Satele între dînsele sunt unite printr'o potecă de car.

Valea-Bouluĭ, *cătun,* în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. c.).

Valea-Bouluĭ, *sat,* com. rur. Gornetul Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 277 locuitorĭ. Aci se află şcoala V. G. Paapa şi o biserică, fondată la 1870 de decedatul V. G. Paapa.

Valea-Bouluĭ, *sat,* com. rur. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în colţul S.-E. al com., pe 248 hect. şi udat de pîrîul Plăvanul.

Are o populaţie de 113 suflete; o moară de vînt.

Valea-Braduluĭ, *sat,* com. rur. Ocina, pl. Peleşul, judeţul Prahova.

Valea-Braduluĭ, *sat,* com. rur. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, la 10 kil. de Cîmpulung, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul, în partea de S. a com. Mihăeşti. Este străbătut de Dealul-Vacilor şi Dealul-Vlădeanuluĭ, printre care curge pîrîul Mănetuluĭ. Are 197 locuitorĭ (V. Mihăeşti, com. rur.).

Valea-Brazilor, *sat,* cu 90 familiĭ, pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. c.).

Valea-Bucurieĭ, *sat,* în jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. c.).

Valea-Buduluĭ, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Mărgineni-Munteni (v. a. n.), aşezat pe stînga pîrîuluĭ Trebişul, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ. Are 186 suflete.

Valea-Buţiĭ, *sat,* cu 438 loc., com. rur. Schitul-Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel. Se desparte de căt. Valea-Pechiĭ prin rîul Tîrgul.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung trece prin mijlocul satuluĭ.

Valea-Caluluĭ, *sat,* în jud. Argeş, pl Topologul, com. rur. Cepari-Bărseşti (v. a. n.).

Valea-Capreĭ, *sat,* cu 18 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Groşi (v. a. n.).

Valea-Caseĭ, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, în marginea de V. a judeţuluĭ.

Valea-Caseĭ, *cătun,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Valea-Caselor, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, situată spre S.-V. de Tîrgovişte, pe vale şi pe deal, în apropiere de malul stîng al pîrîuluĭ Potopul şi cam la 10 kil. spre N.-V. de Găeşti. Se compune din patru cătune: Valea-Caselor, Valea-Lupuluĭ, Gîrleni şi Şarul. Are o biserică, şi o moară pe apa Potopuluĭ, peste care este şi un podeţ. Se învecineşte: la E. cu Cobia, la V. cu Glîmbocata, la N. cu Hulubeşti şi la S. cu Valea-Mare, despărţindu-se prin pădurĭ şi cîmpiĭ şi unindu-se cu Valea-Mare şi Hulubeşti printr'o şosea vecino-comunală.

Valea-Caselor, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova, cu căt. Valea-Măruluĭ, Costişa şi Drăcoaea, situat spre V. de satul Lipova-Răzeşĭ, parte pe şesul Lipoveĭ şi parte pe nişte coaste de dealurĭ, pe o suprafaţă de 674 hect. Are o populaţie de 311 suflete; o biserică de vălătucĭ.

Spre S.-V. de sat, într'o pădure, la 2 kil., se află un schit lipovenesc, făcut pe la 1859, avînd o biserică şi un paraclis.

Locuitoriĭ posedă: 54 vite marĭ cornute, 140 oĭ, 10 capre, 24 caĭ şi 42 rîmătorĭ; 8 plugurĭ şi 4 care cu boĭ, 3 plugurĭ şi 6 căruţe cu caĭ, 36 stupĭ.

Valea-Caselor, *sat,* jud. Vîlcea, plasa Oltul-de-sus, com. rur. Dăeşti.

Valea-Caselor, *pîrîŭ.* Izvoreşte dintre dealurile: Floreşti şi Cetatea, curge spre N.-E., printre satele: Poeneşti-Mănăstireĭ şi Poeneşti-Răzeşĭ, din com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, şi se varsă în pîrîul Racova, jud. Vasluiŭ, după ce primeşte de afluenţĭ pîraiele: Gîrliţa Hambaruluĭ, Ursul, Gîrliţa-Caselor şi

www.dacoromanica.ro

Moţocul, care toate izvoresc din Dealul-Cetăţeĭ.

Valea-Călugărească, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în apropiere de apa Bucovelul.

Se compune din 11 cătune: Arsa, Dosurile, Rachieri, Scheaul, Valea-Călugărească, Valea-Largă, Valea-Meilor, Valea-Nicovani, Valea-Poieneĭ, Valea-Popeĭ şi Valea-Ursoaeĭ.

Budgetul comuneĭ prezintă la venituri suma de leĭ 6700.

Are o şcoală, la Valea-Călugărească, înfiinţată la 1872. Localul a fost clădit în 1887 şi a fost donat de def. Vasile Paapa.

P'aci trece şoseaua naţională Ploeşti-Buzăŭ, care o pune în legătură cu com. Bucovul şi Albeşti-Paleologul. Pe la S. trece calea ferată Ploeşti Buzăŭ.

Se mărgineşte cu com. Albeşti-Paleologul şi Bucovul.

Valea-Călugărească, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Cricovul-Podgoria, căt. Valea-Călugărească, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ploeşti (11,0 kil.) şi Albeşti (5,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 137m,83. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 80837 leĭ.

Valea-Căpitanuluĭ, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care s'a arendat (1884-95), împreună cu Vlădiceasca, cu 22100 leĭ anual.

Valea-Căpuşeştilor, *numire veche a căt.* Balaca, com. Scăeni, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Ceparilor, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bărseşti (v. a. n.).

Valea-Cînepeĭ, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Balta, situată pe şes şi mărginindu-se la N. cu Tichileşti, la E. cu Gropeni, la V. cu Osmanul şi la S. cu Ciacîrul. Suprafaţa com. este de 3770 hect., cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are: 847 vite cornute, 402 caĭ, 5 măgarĭ, 2785 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Comuna, înfiinţată la 1822, are 1 biserică, construită în 1845 de locuitorĭ; o şcoală mixtă (şcoală de băeţĭ e aci de la 1856).

Drumurĭ: la Suţeşti, spre N.-V., 34 kil.; la Brăila, spre N., 24 kil.; la Ciacîrul, spre S., 8 kil.; la Vizirul, spre S., 12 kil.; la Osmanul, spre N.-V., 4 kil.; la Tichileşti, spre N., 9 kil.; la Gropeni, spre S., 6 kil.

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Brăila, în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe ambele părţĭ ale şoseleĭ Brăila-Călăraşi, la 24 kil. spre S. de Brăila. (V. Valea-Cînepeĭ, com. rur.).

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Fălciŭ. (V. Cotul-Ghermăneşti, sat, com. Drănceni, pl. Podoleni).

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivăneşti, situat la poalele dealurilor Fundul-Văieĭ şi Măngălăria, la S. de satul Huşeni, pe o suprafaţă de 96 hect. şi cu o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Valea-Coculuĭ, *sat*, cu 200 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Cocul-Popeşti (v. a. n.).

Valea-Copceĭ, *cătun*, în jud. Mehedinţi, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Dodoviţa.

Valea-Crînculuĭ, *cătun*, com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. (V. Urlaţi).

Valea-Crucilor, *sat*, cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Valea-cu-Apă, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la S. comuneĭ Fărcăşeşti, situată pe loc şes dealungul şoseleĭ vecinale şi în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Peşteana-d.-j. (reşedinţa) şi Valea-cu-Apă, brăzdate de dealurile: Plopuluĭ, Fîntîneĭ, Spahiilor, Brătueĭ, Valariĭ şi Curmăturiĭ, care unite formează culmea Ursoaeĭ şi a Negomiruluĭ, şi de văile: a-Plopuluĭ, a-Călugărenilor, a-Fîntîneĭ, a-Bratueĭ, a-Aninoaseĭ şi Valea-cu-Apă.

Are o suprafaţă de 2000 hect. şi o populaţie de 750 suflete; 1 şcoală în căt. Valea-cu-Apă; 3 bisericĭ.

Locuitorĭ posedă: 150 pluguri, 200 care cu boĭ şi vacĭ, 8 căruţe cu caĭ, 401 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 155 porcĭ, 422 oĭ şi capre.

Cale: şoseaua comunală care o pune în comunicaţie la N. cu Fărcăşeşti, iar la S. cu Urdari-d.-s.

Valea-cu-Apă, *cătun* al comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are 450 locuitorĭ. (V. Valea-cu-Apă, com. rur.).

Valea-cu-Apă, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisecani, spre V. de satul Prisecani.

Valea-cu-Apă, *pîrîŭ*, jud. Argeş. Se varsă în rîul Olt, lîngă satul Teiul.

Valea-Cuculuĭ, *sat*, com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Pra-

www.dacoromanica.ro

hova. Are o populaţie de 490 locuitorĭ şi o biserică (din secolul al XVI lea).

Valea-Danuluĭ, *com. rur.*, pe apa cu acelaşĭ nume, jud. Argeş, pl. Argeşuluĭ, la 7 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefecturei) şi la 31 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Dealul-Borobăneşti, Lerişani şi Valea-Danuluĭ, avînd 473 locuitorĭ, o biserică, în satul Valea-Danuluĭ şi o şcoală.

Vite: 30 caĭ, 800 boĭ şi vacĭ, 300 rîmătorĭ, 300 oĭ şi 100 capre.

Inainte de 1876 această comună era alipită de com. Verneşti, cu care forma o comună.

Valea-Danuluĭ, *sat*, jud. şi pl. Argeşuluĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume (v. com. rur. Valea-Danuluĭ). Are 149 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală.

Valea-de-Jos saŭ **Valea-Schituluĭ**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea Mare, situat la S. satuluĭ de reşedinţă. (Vezĭ Valea-Mare).

Valea-de-Sus, *sat*, cu 538 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-de-jos, al com. Valea-Mare, situat pe valea cu acelaşĭ nume, d'a dreapta Siretuluĭ. (V. Valea-Mare).

Valea-din-Dărăt, *sat*, com. rur. Poenari, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-din-Dărăt, *sat*, cu 24 locuitorĭ, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-Dorneni, *sătuc*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, compus din cîte-va case.

Valea-Dragă, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Mare, făcînd trup cu satul Valea-Mare, situat pe dealul Odiagas şi pe Valea-Mare.

Valea-Draguluĭ, *com. rur.*, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situată la S. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul, la 42 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu căt. Gruiul prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Ciocoveni, Ghimpaţi şi Valea-Draguluĭ, cu o populaţie de 1926 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3831 hect.; 2 bisericĭ, una la Ghimpaţi şi a doua la Valea-Draguluĭ; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 1 maşină de treerat cu aburĭ: 1 heleşteŭ şi 2 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 294 pluguri, 238 cu boĭ, 56 cu caĭ, 322 care şi căruţe: 228 cu boĭ şi 94 cu caĭ; 323 caĭ şi ţepe, 6 armăsarĭ, 478 boĭ, 282 vacĭ şi viţeĭ, 59 taurĭ, 32 bivolĭ şi 78 bivoliţe, 272 porcĭ şi 2388 oĭ.

Valea-Draguluĭ, *sat*, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Bucureşti. Este înconjurat de dealurĭ la S. şi V.

Se întinde pe o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 1184 locuitorĭ. (V. Valea-Draguluĭ, com. rur.).

Valea-Dulce, *sat*, com. rur. Podeni Noĭ (v. a. c.), pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Făuruluĭ, *sat*, cu 200 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. Vălsăneşti (v. a. n.).

Valea-Feteĭ, *sat*, în jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Valea-Foaieĭ, *sat*, în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, reşedinţa com. rur. Voineşti (v. a. n.). Are o populaţie de 600 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790 de ctitoriĭ Vişoenĭ; o şcoală.

Valea-Garduluĭ, *cătun*, în jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. urb. Văleni-de-Munte.

Valea-Garduluĭ, *sătuc*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, lîngă satul Iţcani, compus din vr'o 10 bordeie.

Valea-Gloduluĭ, *com. rur.*, formată din satele Valea-Gloduluĭ (reşedinţa) şi Osoiul, situată cam în centrul plăşeĭ Şomuzul, jud. Suceava, (alt 335—360 m.), mărginindu se la E. cu com. Siliştea şi Dolheşti, la V., cu com. Giurgeşti, la N., cu Bucovina şi com. Siliştea şi la S., cu com. Preuteşti.

Are o populaţie de 880 suflete; o biserică şi o şcoală.

Vite: 70 caĭ, 156 vacĭ, 86 boĭ, 125 oĭ şi 153 porcĭ.

Forma'ĭ teritorială e aproape dreptunghiulară, întinzîndu-se de la N. spre S. şi înclinată spre S.-E. E udată de Şomuzul-Mic cu afluenţiĭ: Pîrîul-Gloduluĭ, al-Teiuluĭ, Lingurari, al-Prisăciĭ, Osoiul, Pietrişuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ şi Racoveĭ.

Pe teritoriul com. se află localitatea numită Mănăstioara (v. a. n.).

Valea-Gloduluĭ, *sat*, numit şi Pîrîul-Gloduluĭ, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe coastele dealurilor Cotîrgaşi, Osoiul şi în lungul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 610 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică.

Drumurĭ principale sunt: la Giurgeşti (2½ kil.), la Liteni (8

www.dacoromanica.ro

kil.), la Siliştea (3 kil.) şi la Osoiul (1500 m.).

In 1803, Valea-Gloduluï a postelniculuï Iordache Varnav, avea 32 liuzï, plătind 468 leï biranual. («Uricariul», vol. VII, p. 255).

Iordache Varnav dărui moşia la botez fineï sale Anastasia Balş, devenită apoï Greceanu.

Valea-Gradişteï, *sat*, în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Gradiştea, cu o populaţie de 355 loc. şi udat de Valea-Gradişteï.

Are o biserică, zidită la anul 1828 şi reparată la 1873 de obştea locuitorilor.

La N., este locul numit Cetatea, unde se văd ruinele uneï vechï cetăţï dacice.

Valea-Grajduluï, *sat*, în valea cu acelaşï nume, în partea de N. a com. Mănăstireni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 858 hect. şi o populaţie de 80 suflete.

Valea-Hoţuluï, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul d.-j., com. Izvorul-Aneştilor.

Valea-Iaşuluï, *sat*, jud. şi pl. Argeş, cu 350 locuitorï, reşedinţa com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Valea-Ienache, *sat*, pe malul drept al rîuluï Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana, cu 320 suflete. Are o biserică vechie şi o şcoală.

Valea-Iepeï, *mahala*, făcînd parte din satul Tarniţa, com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Iezeruluï, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Obîrşeni, cu 163 locuitorï. Se maï numeşte şi Lingurari.

Valea-Ituluï, *sat*, jud. Muşcel, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, cu 116 locuitorï.

Valea-Izvorul, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Valea-Largă, *altă numire a comuneï* Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat*, com. rur. Valea Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat*, jud. Muşcel, com. rur. Pucheni (v. a. n.), pl. Argeşelul.

Valea-Largă, *staţie de dr.-d.-fer*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Sinaia, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1879. Se află între staţiile Comarnic (9,4 kil.) şi Sinaia (5,7 kil.). Înălţimea de-asupra niveluluï Mărï e de 722m,89. Venitul acesteï staţiï pe 1896 a fost de 52696 leï, 10 banï.

Valea-Largă, *munte*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Comarnicul.

Valea-Largă, *gîrlă*. Izvoreşte din poalele munteluï Găvana şi Marginea-Domnească, jud. Muşcel, udă com. rur. Pucheni, pl. Argeşelul, prin centru, şi, după ce primeşte Valea-Murgiï, se varsă în rîul Dîmboviţa la satul Capul-Coastiï, comuna Gemenea, jud. Dîmboviţa.

Valea-Leurdeï, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Bezdeadul (v. a. c.).

Valea-luï-Bosie, *sat*, în partea de S.-E. a com. Stroeşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 2 kil. de satul de reşedinţă, Stroeşti, aşezat într'o vale deschisă, pe coasta colineï Lohan-Crasna.

Valea-luï-Cîine, *cătun*, cu 600 locuitorï, com. Faţa-Valea-luï-Cîine, pl. Gilortul, jud. Gorj, în partea despre V. a com., situat parte pe vale, parte pe coastă. (V. Faţa-Valea-luï-Cîine, com. rur.).

Valea-luï-Darie, *sat*, în partea de N.-E. a com. Roşieşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe valea cu acelaşï nume, pe o suprafaţă de 311 hect., şi cu o populaţie de 311 suflete.

Valea-luï-Drag saŭ **Valea-luï-Drob**, *sat*, cu 134 locuitorï, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., c. Mileşti, aşezat pe dealul Fuioaga, în partea de V. a com., la 2700 m. de Mileşti-d.-s. (şcoală).

Valea-luï-Ichim, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Mihaiŭ-Viteazul, situat spre V. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-luï-Iene, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com Oniceni, lîngă satul Oniceni, pe pîrîul Valea-luï-Iene, cu 207 locuitorï.

Valea-luï-Ion, *com. rur.*, pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, situată în cursul superior al pîrîuluï Blăgeasca, între pîrîaşele: Pîrîul-luï-Vrabie şi al-Bocenilor.

Se învecineşte la E. cu com. Blăgeşti, la V. cu com. Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, la N. cu com. Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, de care se desparte prin rîul Bistriţa, la S. cu com. Băseşti.

In partea de S.-V. a com. se află dealurï, printre care dealul Săcrieşul, prin zarea căruia trece limita spre com. Bă-

www.dacoromanica.ro

seşti, apoĭ dealul Păscăreni, pe panta căruia se află aşezat satul cu acelaş nume. Din aceste dealurĭ care se ţin şir, izvoresc pîrîurile: Tochilelor, Bocenilor şi al-luĭ-Vrabie. Pîrîul-Tochilelor se scurge în al-Bocenilor, şi acesta în stînga Pîrîuluĭ-luĭ-Vrabie, care duce la rîndul său apele sale în pîrîul Gîrla-Morilĭ; iar acesta, după ce maĭ primeşte şi apele canaluluĭ Dragova, curge paralel cu dînsul şi se varsă într'însul pe malul drept. In comună se maĭ află şi pîrîul Blăgeasca, care curge de la S. spre N., pănă ce dă în dreapta Bistriţeĭ.

E formată din 7 cătune: Valea-luĭ-Ion, reşedinţa, Tîrzeni, Păscăreni, Boiţa, Cotreanţa, Poiana-Negustoruluĭ şi Frunzeni.

Are 1740 locuitorĭ; 2 bisericĭ vechĭ, în satele Ţîrzeni şi Valea-luĭ-Ion, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 10 cîrciumĭ; o şcoală, în satul Valea-luĭ-Ion, care funcţionează de la 1886.

După legea rurală de la 1864, s'aŭ dat la 275 locuitorĭ 813 fălcĭ şi 40 prăjinĭ.

Intinderea comuneĭ este de 1158,30 hect.

Vite sunt: 56 caĭ, 782 vite cornute, 58 porcĭ, 58 capre şi 300 oĭ, care aparţin la 3 proprietarĭ şi care aŭ dat, în 1891, 900 kil. lînă amestecată.

Distanţa la capitală, Bacău, este de 35 kil.; la Blăgeşti, de 5 kil.; la Buda, de 11 kil., iar la Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, de 17 kil. Calea vecinală, şoseluită, lungă de 11300 kil.: Valea-luĭ-Ion—Blăgeşti – Podul—Lespezi, străbate comuna şi apoĭ dă în şoseaua naţională Bacău-Piatra. Staţia de drum de fer cea maĭ apropiată este gara Buhuşi, jud. Neamţu, la 8 kil.

Valea-luĭ-Ion, *sat*, cu 724 locuitorĭ, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., reşedinţa com. cu acelaş nume, aşezat pe Pîrîul-Bocenilor. (V. Valea-luĭ-Ion, com. rur.)

Valea-luĭ-Mateiŭ, *sat*, cu 337 locuitorĭ, face parte din com. Colonești, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat la marginea de E. a comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletin, udat de pîrîul cu acelaş nume, la o distanţă de 8 kil. de reşedinţa comuneĭ (V. Colonești, com. rur.).

Valea-luĭ-Moşu, *sat*, jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Musăţeşti (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nanu, *sat*, jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Mălureni Bădiceni (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nastase, *sat*, în partea de S.-V. a com. Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe Valea-Rădiuluĭ maĭ în sus de satul Rădiul (v. a. n.), despărţit de acesta prin o gîrlă.

Are o suprafaţă de 440 hect., cu o populaţie de 21 familiĭ saŭ 181 suflete. (V. Armăşoaia, com. rur.).

Valea-luĭ-Neagu, *sat*, jud. Argeşul, pl. Piteşti, com. rur. Valea-Măruluĭ (v. a. n.). Are 209 suflete, o biserică şi o şcoală.

Valea-luĭ-Petru, *sat*, cu 511 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia (v. a. n.).

Valea-luĭ-Soare, *sat*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. rur. Spanţovul (v. a. n.), aşezat spre N.-E. de Spanţovul. Are o mică baltă spre S., care poartă numele satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1402 hect., cu o populaţie de 572 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime; 441 vite marĭ cornute şi 1763 vite micĭ.

Valea-luĭ-Soare, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, arendată pe 1888—93 cu 25000 leĭ anual.

Valea-luĭ-Soare, *pichet* pe Dunăre, No. 17, jud. Ilfov.

Valea-luĭ-Stan, *sat*, cu 186 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina (v. a. n.).

Valea-Lungă, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la 28 kil. spre N.-N.-E. de Tîrgovişteа, între maĭ multe dealurĭ şi văĭ, care se numesc: Gura-Ogriĭ, Telpeşoaia, Ţurţudăul, Vîrful-Vieĭ, Vîrful-Ruptureĭ, Berelul, Vîrful-Urseiul, Prigorile, Vîrlanul, Malurile, Curpenişul şi Frasinul. Prin raionul comuneĭ curg pîraele: Valea-luĭ-Natu, Tinoasa, Strîmbul, Valea-Rea, Cordunul şi Valea-Lungă; sunt 6 podurĭ peste pîrae şi 16 podeţe peste pîrîaşe.

Se compune din şapte cătune: Ogrea, Gorgota, Vatra Satuluĭ, Strîmbul, Frasinul, Ştubeile şi Tisa. Are o populaţie de 1559 locuitorĭ; două bisericĭ şi o şcoală; 6 morĭ de apă.

Se învecineşte la E. cu com. Colibaşi, jud. Dîmboviţa, şi com. Iedera, pl. Filipeşti, jud. Prahova; la V., cu com. Vîrfurile şi Şerbăneşti-Podurile; la N., cu com. Valea-Lungă, din plaiul şi jud. Prahova, şi la S., cu com. Glodeni şi Ocniţa, despărţindu-se maĭ de toate aceste comune prin dealurĭ şi pădurĭ şi unindu-se cu Colibaşi, Iedera, Vîrfurile şi Valea-Lungă prin şoseaua comunală; iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neşoseluite.

Valea-Lungă are în raionul său peste 200000 ariĭ pădure-

www.dacoromanica.ro

Valea-Lungă, *com. rur.,* plaiul Prahova, jud. Prahova, situată pe valea Cricovuluĭ-Dulce, Valea Lungă, Valea-luĭ-Dan şi pe dealul numit Şerbăneasa, pe o suprafaţă de 2050 hect., la 45 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Proviţa-d.-s., Proviţa-d.-j. şi Iedera, iar la N., S. şi V. cu comunele: Urseiul, Vîrfurile şi Valea-Lungă, toate din judeţul Dîmboviţa.

Se compune din treĭ cătune: Valea-Lungă, Gheboasa şi Vişineşti. Are o populaţie de 1206 locuitorĭ; două bisericĭ: una, de şi pe teritoriul acesteĭ comune, aparţinînd com. Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa, aĭ căreĭ locuitorĭ aŭ construit-o, şi alta zidită în 1810 şi reparată în 1874 şi 1889; o şcoală.

Vite: 39 caĭ şi ţepe, 540 boĭ şi vacĭ, 6 bivolĭ, 30 capre, 870 oĭ şi 400 porcĭ.

In comună se află apă sărată în locurile numite: Valea-Ursuluĭ, Drăgăneasa şi Puturosul şi apă de pucioasă în Drăgăneasa. Tot în Drăgăneasa se află şi locurĭ petrolifere, de unde se extrăgeaŭ însemnate cantităţĭ de păcură (ţiţeiŭ). Sunt şi în multe locurĭ terenurĭ pietroase.

Şoselele vecinale şi comunale îĭ înlesnesc comunicaţia spre E. cu Prahoviţa-d.-s., spre S.-E. cu Iedera şi spre V. cu Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

In comună sunt două şirurĭ de dealurĭ maĭ însemnate, unul întinzîndu-se spre S. de com., şi altul spre V. Cel despre E. are următoarele vîrfurĭ: Drăgăneasa, Vîrtejele, Lacul Roşu, Calul şi Strigoiul.

Şirul de dealurĭ despre E., se împarte în maĭ multe şirurĭ maĭ micĭ, care aŭ direcţiunea, unele spre S.-V. şi altele spre S.-E; apoĭ fie care dintr'însele se împarte în alte şirurĭ şi maĭ micĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ ale celor care aŭ direcţiunĭ spre această comună sunt: Piscul-Boerilor, Călugărul, Hireţul. Ghionoiul, Telpeşioaia, Ciolpani şi altele.

Şirul dealurilor despre V. se împarte asemenea înmaĭ multe şirurĭ, care aŭ direcţiunea spre S.-E., către această comună şi spre S.-V., către comunele: Vîrfurile şi Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

Vîrfurile lor cele maĭ însemnate sunt: Prăvăciorul, Rîpa-Şoimuluĭ, Rîpa-Corbuluĭ, Omul-Mort, Faţa-Pietreĭ, Vîrful-Vieĭ.

Toate aceste şirurĭ de dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, cu puţine păşunĭ pentru vite, afară de Vîrful-Vieĭ, pe care se află puţine viĭ, şi Ciolpani, pe care se află livezĭ şi locurĭ de cultură.

E udată de rîul Cricovul-Dulce, pe prundul căruia se află pietre de construcţie, şi maĭ cu seamă de var, şi de văile: Valea-Lungă, Valea-Rea, Valea-Biericeĭ, Valea-Plutiĭ şi Valea-Puturosul.

In partea de S. are următoarele văĭ laterale: Valea-luĭ-Mateiŭ, Magazieĭ, Crăcanul, Valea-luĭ-Drăgan; la N., văile: Lespezile, Valea-Lupuluĭ, Adînca şi altele; la S., Podul-cu-Fagĭ, Valea-cu-Aninĭ şi altele.

Pe lîngă acestea maĭ sunt văile: Priboiul, Ploscărieĭ, Rîiosul, Valea-Ursuluĭ, toate acoperite cu pădurĭ, proprietăţĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezĭ şi păşune.

Valea-Lungă, *sat* noŭ, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat la 1879, situat pe valea pîrîuluĭ Lungul, cu 94 locuitorĭ. Este proprietatea com. Iaşi, cedată de stat, pentru datoria de 10 milioane.

Valea-Lungă, *sat,* cu 288 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Breaza-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Lungă, *sat,* cu 939 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Valea-Lungă, situat în centrul comuneĭ.

Valea-Lungă, *sat,* cu 216 loc., în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, spre E. de satul Vinderei, în marginea de S.-E. a judeţuluĭ.

Valea-Lungă, *sat,* cu 207 loc., jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., la S. com. rur. Stăneşti (v. a. n.).

Valea-Lungă, *vale* (12 kil.), în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Somova şi Frecăţei.

Valea-Lupuluĭ, *sat,* înfiinţat la 1879 în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaşĭ nume, pe partea stîngă a rîuluĭ Bahluiul, aproape de şoseaua naţională Iaşi-Roman, la 5 kil. de oraşul Iaşi.

Valea-Lupuluĭ, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Godineşti, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, pe vale, la 2 kil. de reşedinţa com., cu o întindere de 377 hect. şi o populaţie de 300 locuitorĭ.

Valea-Lupuluĭ, *sat,* cu 71 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, comuna Micesti, spre S. de satul Micesti.

Valea-Mantiĭ, *numire vechie a cătunului* Valea-Poeneĭ, din com.

www.dacoromanica.ro

Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Marculuĭ, *com. rur.* şi *sat*, pe Valea-Bîcleşuluĭ, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi, la 56 kil. de oraşul T.-Severin. Are 640 locuitorĭ, posedînd 35 pluguri, 64 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 87 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 360 oĭ şi 240 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Albuleşti-Valea-Marculuĭ—Piria.

Valea-Mare, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., aşezată în regiunea şesuluĭ din dreapta Siretuluĭ, formată din 4 cătune: Valea-Mare (reşedinţa), cu o secţie, Valea-Dragă, Valea-d.-j. saŭ Valea-Schituluĭ, Valea-d.-s. şi Costiţa, cu 1435 hect. întindere şi 1563 locuitorĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Valea-Seacă; la S., cu Faraoani; la E., cu Valea-Seacă (satul Galbeni) şi la V., cu com. Sănduleni şi Tîrgul-Valea-Rea. E străbătută în lungul săŭ de pîrîul Valea.

Are 2 biserici catolice şi o şcoală.

Viile ocupă 212 hect.

Vite sunt: 141 caĭ, 679 vite cornute, 151 capre, 321 oĭ şi 693 porcĭ.

Teritoriul com. este străbătut la E. de calea naţională Focşani-Bacăŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala judeţuluĭ, 16 kil.; la Tîrgul-Valea-Rea, 47 kil.; la Sănduleni, 44 kil.; la Faraoani, 3 kil.; la Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 4 kil.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Cobia, jud. Dîmboviţa, spre V. de Găeşti, cam la 8 kil. sub dealurĭ şi în apropiere de şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Băseşti şi Primejdeşti. Se învecineşte: la E. cu Băduleşti; la V., cu Glîmbocata; la N., cu cătunul Valea-Lupuluĭ, din com. Valea-Caselor, şi la S., cu com. Crîngurile, despărţindu-se spre E. şi S. prin cîmpiĭ, iar spre V. şi N. prin dealurĭ şi pădurĭ, şi legîndu-se cu maĭ toate com. prin şosele vecino-comunale.

Are 845 locuitorĭ; două bisericĭ; o şcoală şi o moară de apă.

Dealurĭ: Băseşti, Simanul, Butoiul şi Piscul. Ape: Potopul şi Răstoaca.

Valea-Mare, *com. rur.*, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel, la 7 kil. de Cîmpulung, aşezată pe o vîlcea care în timpurĭ ploioase vine foarte mare, făcînd marĭ stricăciunĭ.

Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Şelari şi Bogăteşti, şi se mărgineşte la N. cu com. Nămăeşti şi Lereşti, la S. cu com. Măţăul, la E. cu com. Bădeni-Ungurenĭ şi la V. cu com. Voineşti.

In interiorul com. sunt grădinĭ cu prunĭ. In partea de E. se întind muscelurĭ cu livezĭ de fineţe. Dealurĭ micĭ ca Mata, Malul-luĭ-Neciul, înconjoară com. în partea de E. şi N.

Are o populaţie de 1048 locuitorĭ, o biserică (1837) şi o şcoală (1879).

Vite: 89 caĭ, 507 boĭ, 259 vacĭ, 5032 oĭ şi 126 porcĭ.

Pîrîul Valea-Mare, care izvoreşte din dealul Poiana-de-Hotorĭ, udă com. pe o mică distanţă. Rîul Argeşelul udă muscelele com. şi pe el se află 4 morĭ şi 1 piuă.

Şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră trece prin mijlocul com. şi are 2 podurĭ de piatră.

In coprinsul comuneĭ se găseşte piatră de var, care se exploatează pe o scară întinsă.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, situată la S.-V. de Cîmpulung, la 49 kil. Se mărgineşte la N. cu com. Colibaşi, la S. şi V. cu rîul Argeşul şi la E. cu com. Priboeni, de care se desparte prin dealurĭ acoperite cu viĭ şi pomĭ roditorĭ.

Se compune din 4 cătune: Cîmpul, Valea-Mare, Enculeşti şi Ploscariul avînd o populaţie de 1172 locuitorĭ.

Este aşezată pe malul stîng al rîurlior Doamna şi Argeşul, spre E. de bariera Piteştilor, pe cîmp, vale şi deal.

Are 3 bisericĭ şi o şcoală.

Vite sunt: 400 vite marĭ cornute, 120 porcĭ, 170 capre, 50 oĭ şi 5 caĭ.

In jurul com. sunt viĭ, livezĭ, coaste şi dealurĭ cu merĭ, prunĭ, perĭ şi tot felul de arborĭ fructiferĭ, şi în special persicĭ, cu care se face un bun comerciŭ pe pieţele Piteştilor.

Prin comună trece: gîrla Valea-Mare, formată din izvoare şi ape periodice ce vin despre E.

Tot în această gîrlă intră şi pîrîul format din renumita fîntînă Buca (v a. n.).

Locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moşiile: Nămăiasca, Ferburia-Vieroşul şi Mănăstirea-Cîmpulung.

Prin comună trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung, avînd un pod de fier peste rîul Doamna, şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, în care dă şoseaua Vieroşul, aproape de Clucereasa.

In Valea-Mare sunt cîte-va izvoare de apă ce conţin oxid de fier şi de aramă.

In cătunul Ploscarul se văd ruine din schitul Vîrgăluiul, schitul de maicĭ Valea-Mare şi un alt schit de călugărĭ ce a figurat pe Valea-Popeĭ.

www.dacoromanica.ro

Valea-Mare, *sat*, cu 130 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valea-Mare, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa comuneĭ, cu acelaş nume, situat pe pîrîul Valea-Mare, d'a dreapta Siretuluĭ.

Are o secţie numită Valea-Dragă. (Vezĭ Valea Mare, com. rur.).

Valea-Mare, *sat*, cu 469 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni (v. a. n.).

Valea-Mare, *cătun* al comuneĭ, Balta, plaiul Vulcan, jud. Gorj, în partea de V. a comuneĭ, situat pe dealurĭ şi vălcele cu aceiaşĭ numire, pe o suprafaţă de 320 hect., cu o populaţie de 107 familiĭ (Vezĭ Balta, com. rur.).

Valea-Mare, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situat pe coastele văiĭ cu acelaş nume. Pănă la 1 Aprilie 1891 a fost pendinte de com. Ulmul, cînd, unindu-se cu satul Valea-Rusuluĭ, ce era pendinte de Lupşani, aŭ format împreună com. Plevna. (Vezĭ Plevna, com. rur.).

Valea-Mare, *sat*, cu 458 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Are o şcoală; o biserică, aproape ruinată, servind de cimitir, fost schit de maicĭ, fondat de Grigore Ghica la 1735 şi restaurat de Jupîn Ion Vel Postelnic şi Aga Golescu la 1793.

In dependinţele bisericeĭ a fost prima şcoală a satuluĭ sub Grigorie Ghica-Vodă. De la 1854, de cînd s'aŭ transportat maicile la Nămăeşti, serveşte de biserică de mir.

Valea-Mare, *sat*, cu 571 locuitorĭ, reşedinţa com. cu acelaş nume, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel, udat de gîrla Valea-Largă.

Are o biserică, zidită la anul 1837, 1 şcoală mixtă.

Valea-Mare, *sat*, cu 190 locuitorĭ, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. rur. Bălileşti (v. a. n.).

Valea-Mare, *ssat*, cu 500 locuitorĭ, com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. (Vezĭ Turia, com. rur.).

Valea-Mare, *sat*, cu 88 locuitorĭ, com. rur. Colonești, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de E. a satuluĭ Spira-d.-j., pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 5 kil. şi 500 m. de reşedinţa comuneĭ.

Valea-Mare, *sat*, com. Ivăneşti (v. a. n.), pl. Rahova, jud. Vasluiŭ, la N.-E. de Huşeni, situat în o vale mare ce se întinde între dealurile: Valea-Mare, Valea-Seacă, Şindriliţa şi Deca, cu o populaţie de 290 suflete, de origină Ţiganĭ.

Valea-Mare, *sat*, com. Negoeşti (v. a. n.), pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 150 hect. (cu vii), şi o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 424 suflete.

Valea-Mare, *sat*, com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are 1255 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una făcută la anul 1863 de preotul Popa Barbul, Marin Diconeasa şi alţĭ locuitorĭ, în locul uneĭ alte bisericĭ vechĭ de lemn, — alta rezidită la anul 1880, pe locul uneĭ alte bisericĭ tot de lemn, de Pr. St. Nicolaescu, Marin Sturza şi alţiĭ.

Valea-Mare, *sat*, com. rur. Berbeşti, pl Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Are 540 locuitorĭ, o biserică, zidită la anul 1845. E udat de rîurile Tîrîia şi Valea-Mare.

Valea-Mare, *sat*, jud. Vîlcea, com. rur. Tina, pl. Mijlocul.

Valea-Mare, *sat*, com. rur. Băbeni, pl. Oltul-d.-s, jud. Vîlcea. Are 200 locuitorĭ, o biserică fondată de locuitorĭ la 1821. Este la 3 kil. de căt. Ungureni, unde e şcoala.

Valea-Mare, *fost schit de maicĭ*. Vezĭ Valea-Mare, sat, pl. Rîul. Doamneĭ, jud. Muşcel.

Valea-Măcrişuluĭ, *vechĭe numire a satuluĭ* Grindaşi, com. Grindul, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa.

Valea-Mănăstireĭ, *sat*, cu 82 case, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi, com. rur. Lupoaia.

Valea-Mănăstireĭ, *altă numire a satuluĭ* Dezrobiţi (v. a. n.), com. Ţiţeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Valea-Mănăstireĭ, *pîrîŭ*, jud. Muşcel, izvoreşte din locul numit «Valea-Cireşuluĭ», din dreptul comuneĭ Valea-Popiĭ, şi se varsă în rîul Tîrguluĭ, în dreptul comuneĭ Băjeşti.

Valea-Măruluĭ, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Piteşti, pe rîul Argeş, la 8 kil. de com. rur. Biscovul-Fleşti (reşedinţa subprefectureĭ), şi la 20 kil. de Piteşti, în apropiere de vărsarea Vălsanuluĭ în Argeş. Se compune din satele: Caloteşti, Ciobotea,

www.dacoromanica.ro

Valea-luĭ-Neagu şi Zisul, cu 836 suflete. Are o biserică cu hramul «Adormirea», deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Vite: boĭ şi vacĭ 685, caĭ 25, oĭ 150, capre 50, rîmătorĭ 120.

Valea-Mărului, *cătun.* (V. Valea-Caselor, sat, pl. Racova, jud. Vasluiŭ).

Valea-Mărului, *pîrîŭ*, jud. Argeş, pl. Piteşti. Se varsă în rîul Vălsanul, la satul cu acelaş nume.

Valea - Mereni, *sat*, reşedinţa com. rur. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat în centrul comuneĭ pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Eiul. Are o populaţie de 340 locuitorĭ, o şcoală, şi o biserică, zidită la 1887.

Valea-Merilor (Găojani), *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Olt, situată pe malul stîng al gîrleĭ Plapcea şi pe vîlcelele Şoimul şi Lupeasca, la 26 kil. de capitala judeţuluĭ şi 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Corbul, la E. cu Sineşti, la V. cu Potcoava şi la S. cu Mierleşti şi Perieţi.

Se compune din 4 cătc: Coporăeşti, Popeşti, Baboeşti şi Baroseşti, cu o populaţiune de 680 locuitorĭ.

Comuna e vechie de tot. Tradiţiunea spune că o biserică de bîrne, ce a existat aci pănă la 1888, era maĭ vechĭe de cît oraşul Slatina, adică data cu mult maĭ înainte de descălicătoare.

Are o biserică, zidită la 1888; o şcoală.

Vite: 402 vite marĭ cornute, 80 caĭ şi ţepe, 20 capre, 1200 oĭ şi 302 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 788 hect. şi se întinde între pădurea Osica la N., vîlceaua Vediţa la S., Potcoava la V. şi Sineşti la E.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Potcoava, la E. cu Sineşti, şi o alta duce la S.-V., la com. Mirleşti. Tot prin partea de S.-V., trece şoseaua Tîmpeni-Potcoava.

E străbătută de 2 dealurĭ marĭ: Dealul-Drept al Plapceĭ şi Dealul-Stîng al Plapceĭ, formate de malurile gîrleĭ Plapcea. Pe dealul stîng e situată vatra com.; pe cel drept trece calea ferată Bucureşti-Vîrciorova.

Spre N. se află pădurea Osica.

Valea-Merilor, *mahala*, făcînd parte din satul Ţigăneşti, com. Godineşti, jud. Tecuciŭ (V. Ţigăneşti).

Valea-Mieilor, *sat*, jud. Prahova, com. Valea-Călugărească, pl. Cricovul.

Valea-Moareĭ, *sat*, cu 118 loc., în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciuluĭ, com. Găiceana (v. a. n.).

Este aşezat într'o văgăună, la N. de satul Recea, la 5 1/2 kil. de reşedinţa comuneĭ, şi se întinde pe 589 hect.

E străbătut de drumul ce merge din Găiceana la satul Ghiloveşti. Valea-Moareĭ datează, se zice, din secolul al XVII-lea.

Valea-Moareĭ, *sat*, cu 124 loc., Ţiganĭ, în jud. Tecuciŭ, pl. Stăneşti, com. Coloneşti (v. a. n.), aşezat în partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 2 kil. de reşed. com.

Valea-Moşneaguluĭ, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova (v. a. n.), în partea de V. a satuluĭ Lipova-Răzeşĭ, situat în fundul uneĭ văĭ, pe nişte rîpĭ şi porniturĭ. Are o suprafaţă de 288 hect.; o populaţie de 21 familiĭ saŭ 103 suflete.

Valea-Moşuluĭ, *sat*, jud. Argeş. (Vezĭ Valea-luĭ-Moşu).

Valea-Muereĭ-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, cu 230 locuitorĭ şi 1 biserică de bîrne, «Sf. Niculae», fondată de locuitorĭ.

Valea-Muereĭ-de-Mijloc, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, situat la 3 kil. de cătunul Melineşti, cu 304 suflete şi o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Valea-Muereĭ-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bodăeşti, cu 264 suflete şi o biserică de bîrne, fondată de locuitorĭ, cam de pe la 1850.

Are o şosea comunală, care îl pune în legătură, la E., cu şoseaua judeţeană Craiova - Căpreni. Comunicaţiunea e foarte anevoiasă, din cauza dealurilor care străbat satul.

Valea-Nandriĭ, *sat*, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Dîrmoneşti (v. a. c.).

Valea-Neagră, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Ia naştere din maĭ multe izvoare şi pîrîiaşe ce curg prin com. Bîrgăoani, Budeşti şi Bozieni (jud. Neamţu),— care pîrîiaşe, purtînd diferite numirĭ, formează în cursul lor, în coprinsul acestor comune, maĭ multe iazurĭ — şi după eşirea din Iazul-Bozienilor trece pe teritoriul com. Dulceşti, jud. Roman. Curge pănă la satul Şofrăceşti printr'o vale adîncă, iar de aicĭ trece în şesul Siretuluĭ. Acest pîrîŭ formează în jud. Romanuluĭ 6 iazurĭ: 2 în com. Dulceşti, 1 în com. Brănişteni şi 3 în com. Trifeşti.

Valea-Nicovani, *sat*, jud. Pra-

www.dacoromanica.ro

hova, pl. Cricovul, com. rur. Valea-Călugărească.

A făcut parte din desființatul județ Săcueni și se numea pe atunci Valea-Negovanilor.

Valea-Nucetului, *cătun*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. urb. Urlați (v. a. n.).

Valea-Nucilor, *vechiul nume al satului* Scăești-d.-s., jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești.

Valea-Oilor, *sat*, în partea de N. a com. Brăești, pe moșia statului Gugea, pl. Cîrligătura, jud. Iași, înființat în 1879. Se află între satele Gugea și Făcuți, situat pe valea cu același nume și are o populație de 394 locuitori, posedînd: 295 v. m. c., 10 cai, 1098 oi și 165 rîmători.

Valea-Oltului (V. Valea-Basangești, jud. Argeș).

Valea-Onei, *sat*, la V. de com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiu, situat în valea cu asemenea numire, pe o suprafață de 154 hect., cu o populație de 165 locuitori, posedînd 123 vite mari cornute, 126 oi, 7 cai și 40 rîmători, 11 pluguri și 13 care cu boi.

Are o biserică de lemn, făcută, se zice, de 3 călugări.

Valea-Orlei, *sat*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Bucovul, cu o populație de 170 locuitori, o biserică «Sf. Nicolae», în care este înmormîntată Doamna Stanca a lui Constantin Nicolae Voevod, la 1756.

Valea-Orlei, *mahala*, jud. Vîlcea, com. rur. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., cu o populațiune de 200 locuitori, așezat în partea de V. a comunei. Are 2 biserici: una fondată la 1774 și alta la 1829.

Valea-Pechii, *sat*, jud. Mușcel, com. rur. Schitul-Golești (v. a. n.), pl. Rîurile, pe valea cu același nume. Se desparte de cătunul Valea-Buții prin Rîul-Tîrgului.

Are o populație de 280 locuitori.

In acest cătun este Schitul-Golești (v. a. n.).

Valea-Perilor, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Valea-Perilor, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Tîmna. Se mai numește și Birzuica.

Valea-Pietrei, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j, la 22 kil. de orașul Turnul-Severin, avînd 640 locuitori, care posedă: 20 pluguri, 37 care cu boi, 3 căruțe cu cai, 360 vite mari cornute, 314 oi, 28 capre, 8 cai și 288 rîmători, 49 stupi.

Are o șosea comunală care o leagă de șoseaua Turnul-Severin-Pietrile-Roșii Govodarva; alte drumuri spre com. Zăgaia.

Are o biserică.

Valea-Pietrei, *sat*, com. urb. Urlați (v. a. n.), pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Plopului, *sat*, cu 531 locuitori, com. rur. Poșești (v. a. n.), pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Plopului, *cătun*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Crainici.

Valea-Plopului, *vechie numire a satului* Ceacul, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Valea-Poienei, *sat*, cu 249 locuitori, com. rur. Prahovița-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova.

Valea-Poienei, *sat*, com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popii, *com. rur.*, în jud. Mușcel, situată la 21 kil. spre S. de Cîmpulung, pe malul stîng al rîului Tîrgul și pe văile Hulubea și Văcarea, străbătută și de gîrla Valea-Popii, de la E. spre N.

Se întinde pe o suprafață de 702 hect., din care livezile cu pruni ocupă cea mai mare parte.

In partea de E. se intinde pădurea statului numită Rădești, formată numai din stejar și fag, iar de jur împrejur este înconjurată de dealurile: Padina, Dealul-Mare, Piscul-Diaconului, Ciuhurezul, Dealul - Drăghiciului, Dan, Dealul-Pădurei, al-Dușei, Piscul-Hîrtoapele, Piscul-Văiei-Reci, Dealul-Zmeului, al-lui-Crăciun, Pițigaia, Huluba și Argeșelul.

Se mărginește cu comunele: Vulturești (S.), Drăghiciul (E.), Rădești (V.) și se compune din 3 cătune: Valea-Popii, Văcarea și Huluba, cu reședința în cât. Valea-Popii.

Are o populație de 1346 locuitori, posedînd: 12 cai, 410 boi, 320 vaci, 75 capre, 112 oi și 450 porci.

Pe la V. trece calea ferată Pitești-Cîmpulung.

Valea-Popii, *sat*, numit și Popeni, pe moșia Brăești, com. Brăești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu, cu 191 suflete.

Valea-Popii, *sat*, reședința com. rur. cu același nume, jud. Mușcel, pl. Rîurile, situat pe ambele maluri ale gîrlei Valea-Popii și pe țărmul stîng al rîului Tîrgul.

Se întinde pe o suprafață de 176 hect. Are o populație de 754 locuitori; 2 biserici, una

www.dacoromanica.ro

zidită la 1872, şi alta la 1877; o şcoală rurală mixtă, înfiinţată la 1855.

In jurul satuluĭ sunt: Dealul-Padineĭ (N.), Dealul-Mare, Piscul-Diaconuluĭ şi al-Ciuhurezuluĭ (E.). Intre cătunele Valea-Popiĭ şi Văcarea este Piscul-Hîrtoapele şi Valea Rece; iar între Valea-Popiĭ şi Huluba: Dealul-Zmeuluĭ, Dealul luĭ-Crăciun, Piţigaia, Huluba şi Argeşelul.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală de la 1864, pe moşia statuluĭ numită Rădeşti.

Valea-Popiĭ, *sat*, com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popiĭ, *deal*, în jud. Muşcel, la V. comuneĭ Stîlpeni, pl. Rîurile. Se întinde în lungul com. de la N. la S. şi este acoperit cu păduri compuse din stejar, fag, plop, carpen, ulm, frasin şi alte esenţe. Se desparte de Dealul-Mănăstireĭ, aceiaşĭ com., prin Rîul-Tîrguluĭ. Coastele luĭ sunt acoperite cu întinse livezĭ de pruni.

Valea-Popiĭ, *gîrlă*, în jud. Muşcel. Izvoreşte din locul numit Sub-Rîpă, la E. de sat, curge spre V. prin mijlocul satuluĭ şi se varsă în Rîul-Tîrguluĭ. In ea dă Valea-de-la-Roman, Valea-de-la-Mateiŭ şi Vîlcelul-Rîioaseĭ, toate pe terit. com. Valea-Popiĭ.

Valea-Popiĭ, *gîrlă*, izvoreşte de la locul numit Corboaica, com. Băileşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel şi se varsă în rîul Bratia.

Valea-Porculuĭ, *sat*, pe valea cu acelaş nume, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. n), cu 321 locuitoriĭ şi o biserică cu hramul Cuv. Paraschiva.

Valea-Porculuĭ, *sat*, cu 120 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bîscovele (v. a. n.).

Valea-Prisaceĭ, *mahala*, cu 25 locuitoriĭ, din com. Godineşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Raţeĭ, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul, la 17 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi la 13 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pardoşi, la S. cu com. Racoviţeni, la E. cu com. Grebănul, şi la V. cu Gura-Dămieni, jud. Buzăŭ, despărţindu-se prin culmea Hîrboca. E brăzdată la E. de dealurile Fîntînele-Babeĭ şi Strejeşti, la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca, şi e udată de pîrîul Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S.

Se compune din cătunele Valea-Raţeĭ, reşedinţa, Chiperul la N., Batogul spre V., Murgeşti la S.-V.

Are o suprafaţă de 2263 hect., cu o populaţie de 765 suflete; 2 biserici, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ aŭ: 59 pluguri, 1 moară cu aburi.

Căĭ: drumurĭ vecinale: spre Mărgăriteşti—Cîmpulungeanca—Valea-Sălcieĭ; spre Buda; spre Pardoşi-Grebănul-Rîmnicul-Sărat; spre Racoviţeni—Vadul-Soreştilor—Buzăŭ.

Valea-Răiĭ, *cătun*, aparţinînd de com. Ocnele Marĭ (v. a n.), jud. Vîlcea, pl. Ocolul.

Valea-Rea, *com. rur.*, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, compusă din 7 cătune: Călimăneasa, Covragul, Galbenul, Năneşti, Sălcuţa, Valea-Rea şi Vladnicul, şi situată pe amîndouă malurile ale pîrîuluĭ Zeletinul, la 33 kil. spre N. de Tecuciŭ şi la 91 kil. spre S. de Podul-Turculuĭ, reşedinţa subprefectureĭ.

Se mărgineşte la N. cu comuna Giurgioana, la S. cu comuna Brăhăşeşti, la E. cu jud. Tutova şi la V. cu comuna Corbiţa.

Are o populaţie de 1621 suflete; 5 biserici şi 2 şcolĭ mixte.

Teritoriul comuneĭ este de 4241 hect., 31 ariĭ. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ în satele: Călimăneasa, Galbeni, Valea-Rea, Năneşti şi Sălcuţa, stăpînesc 1086 hect.; iar locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ în 1864 în Vladnicul, Covragul şi parte din satul Valea-Rea, stăpînesc 295 hect., 55 ariĭ.

Viĭ sunt 217 hect., 60 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 538 boĭ, 211 vacĭ, 48 caĭ, 22 ţepe, 1542 oĭ şi 34 capre; 500 stupĭ; 228 pluguri, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb, 2 de vînturat, 10 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 2 morĭ de apă.

Comuna este udată de rîul Zeletinul în partea de E. şi de Berheciul la V.

Are o şosea ce vine de la gara Berheciul şi duce pe valea Zeletinuluĭ la Podul-Turculuĭ; din ea pleacă maĭ multe şosele şi drumurĭ naturale, care se ramifică la satele ce compun comuna.

Valea-Rea, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 11 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 20 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată de o parte şi de alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, şi udată de pîrîul Vasluţul.

E formată din satele: Valea-Rea, Moara-Domnească şi Portari, pe o suprafaţă de 5496 hect., cu o populaţie de 1426 suflete.

Are 3 biserici, cu 2 preoţĭ şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală; o moară

www.dacoromanica.ro

cu vapori, una de apă, mai multe morĭ de vînt, şi 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 83 pluguri şi 137 care cu boĭ, 4 pluguri şi 8 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 617 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 47 caĭ, 1869 oĭ şi 95 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *sat,* cu 147 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvanul-Valea-Rea (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti-Mănicesti (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* cu 132 locuitorĭ, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe coasta dealuluĭ Rusul.

Valea-Rea, *cătun,* jud. Buzău, com. Mlăjetul, cu 140 locuitorĭ.

Valea-Rea, *cătun* de reşedinţă al com. Tisăul, jud. Buzău, cu 290 locuitorĭ. Are subdivizia Mănăstirea-Bradul.

Valea-Rea, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Văgiuleşti.

Valea-Rea, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Govodarva.

Valea-Rea, *sat,* jud. Tecuciu, pl. Zeletinul, com. cu acelaş nume, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaş nume, în partea de S.-E. a com., pe malul stîng al Zeletinuluĭ, la 3 kil. de satul Galbeni, reşedinţa com.

Este străbătut de o rîpă mare, care merge în direcţie de la E. la V., iar de satul Călimăneasa la N. se desparte tot prin o rîpă, numită Botoaia.

Are 337 locuitorĭ şi datează din sec. al XVII-lea. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Valea-Rea, *sat,* în partea de N. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, la 11 kil. de oraşul Vasluiu, situat pe stînga şoseleĭ naţionale Vasluiu-Iaşi, şi pe două costişe de dealurĭ care, formînd văĭ, se înfundă prin mijlocul satuluĭ într'o rîpă profundă.

Are o suprafaţă de 2601 hect., cu o populaţie de 320 familiĭ, saŭ 873 suflete; o biserică, făcută de locuitorĭ la 1873 şi reparată tot de eĭ la 1885; o şcoală, înfiinţată la 1869.

Locuitoriĭ posedă: 52 pluguri, şi 77 care cu boĭ, 2 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ; 67 stupĭ de albine; 367 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 1000 oĭ, 21 caĭ şi 57 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *fost sat,* ce se află situat pe valea cu acelaş nume, lîngă pădurea Buzduganul, în raionul com. Neguleşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciu. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ mutat înainte de 1864 în satele din com. Găiceana, din cauza terenuluĭ prea rîpos pe care se afla satul.

Valea-Rea, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Muntele Gagul şi Găguţul, are o întindere de 820 hect. (411 hect. suprafaţa împădurită şi 409 hect., pămînt cultivabil şi fîneţe).

Acest munte a fost până la 1828 proprietatea Banuluĭ Brîncoveanu.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara. Din el iese primul izvor, care, unindu-se cu cel din muntele Bîndea, formează rîul Doamna. La 30 m spre S, formează o cascadă între 30—40 metri.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Prahova, plaiul Peleşul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Valea-Rea, *vale,* în jud. Prahova, izvoreşte de sub poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, curge de la N. spre S., face o mare curbă şi, îndreptîndu-se spre V., se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, spre N. de com. Sinaia.

Valea-Rea (Tîrgul-), *tîrguşor,* cu 306 locuitorĭ, din care peste 250 Evreĭ, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., reşedinţa com. Tîrgul-Valea-Rea (v. a. n.), situat pe pîrîul Valea-Rea, d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tîrgul-Valea-Rea este instituit prin hrisovul Domnuluĭ Mihaĭ-Sturdza, din 1845. Aci se face tîrg în toate Duminicele.

Valea-Rea (Satul-), *cătun,* cu 350 locuitorĭ, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe pîrîul Valea-Rea, la 300 m. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală).

Valea-Rea-Rudari, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Băiculeşti-Mănicesti (v. a. n.).

Valea-Riziĭ, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Riziĭ, *sat,* în jud. Muşcel, com. Dîrmonesti.

Valea-Rîioasa, *vale,* numită şi gîrla Rîioasa, în partea de N.-E. a com. Stănieşti, pl. Prutul, jud. Fălciu, situată pe teritoriul satuluĭ Voineşti, în şesul dintre apa gîrleĭ Pruteţul şi a rîuluĭ Prutul, spre V. de locul numit Meterezele şi de localităţile: Impă-

www.dacoromanica.ro

răteasa şi Crăiasa. Aci sunt urme rămase din timpul războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ de la 1711.

Valea-Romîneştilor, *sat*, cu 461 locuitorĭ, com. Nămăeşti (v. a. n.), plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel.

Valea-Roşie, *munte*, la N. com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, care serveşte de limită între jud. Prahova şi jud. Dîmboviţa, situat la E. de muntele Petricica.

Valea-Rusuluĭ, *sat*, cu 475 locuitorĭ, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Plevna (v. a. n.), situat între satele Mihaiŭ-Viteazul şi Lupşani şi pe malurile văiĭ ce poartă numele satuluĭ.

Valea-Sasuluĭ, *sat*, în jud şi pl. Argeş, com. Curtea-de-Argeş (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, între com: Mogoşeşti din jud. Iaşi, Scheia şi Borosăşti din jud. Vasluiŭ, la 51 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 15 de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Grajdurile, Valea-Satuluĭ, Ciocîrleşti şi Cărbunari, pe lîngă care se mai adaogă nişte micĭ cătune, numite: Golia, Corcodelul şi Lunca, aşezate între satele: Ciocîrleşti şi Valea-Satuluĭ, şi un cătun, numit Huţupeni, între Valea-Satuluĭ şi Grajdurile.

Are o suprafaţă de 3562 hect., cu o populaţie de 1072 suflete; o biserică; o şcoală; o moară de vînt.

Vite: 821 vite marĭ cornute, 48 caĭ, 91 oĭ, 2 capre şi 260 rîmătorĭ.

Valea-Satuluĭ, *sat*, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Uda-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat*, în partea de V. a com. Valea-Satuluĭ, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe o vale mare.

Are o suprafaţă de 1753 hect. şi o populaţie de 82 familiĭ saŭ 410 suflete.

Se zice că ar fi fost înfiinţat pe la anul 1460, dat de Ştefan-cel-Mare ca răzăşie unuĭ oştean al săŭ.

De acest sat ţine şi cătunul Huţupeni.

Valea-Satuluĭ, *cătun*, alipit de satul Lipova-Răzeşi, pl. Racova, jud. Vasluiŭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *com. rur.*, în plaiul Rîmnic, jud. R.-Sărat, pe ambele maluriĭ ale rîuluĭ Cîlnăul şi la poalele Dealuluĭ-Sălcieĭ.

Este aşezată în partea apusană a judeţuluĭ, la 28 kil. spre N.-V. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de S. a plaiuluĭ, la 16 kil. spre S. de com. Dumitreşti, reşedinţa plaiuluĭ.

Se învecineşte cu Cîmpulungeanca la 8 kil., Buda, Mărgăriteşti şi Pardoşi la 9 kil. şi Valea-Raţeĭ la 12 kil.

Se mărgineşte la E. cu com. Buda şi Chiojdeni, de care se desparte prin Dealul-Cîlnăuluĭ; la V., cu com. Săruleşti (jud. Buzăŭ), despărţită prin Vîrful-Cumetriĭ; la N., cu Jitia şi Bisoca, despărţită prin muntele Dinuluĭ, şi la S, cu Mărgăriteşti, despărţită prin dealul Valea-Sălcieĭ.

E brăzdată la N. de munţiĭ Dinul saŭ Ţuţuia, Ulmuşorul, Fundul-Cîlnăŭ; la E., de dealurile Cîlnăul, Modreni, Spidea, Poiana-Păruluĭ, Dinasul, Alimanul, la S., de dealul Valea-Sălcieĭ, la V., de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Cumătra, Carpenul, Goicelul. E udată de rîurile: Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S., Joriştea, Hîrjea-Chironeştilor şi Modreni, la E.

Are o suprafaţă de 4550 hect., cu o populaţie de 728 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, începută la 1847, sub Bibescu Vodă, de marele pitar Ion Popescu şi soţia sa Maria, lăsată în părăsire până la 1850, din cauza revoluţieĭ din 1848, isprăvită şi sfiinţită la 1851, Septembre 8, de către locuitorĭ, sub Ştirbeĭ Vodă; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 5 pluguri, 1 maşină de treerat, 1 moară cu aburĭ, 218 boĭ, 163 vacĭ, 18 caĭ, 22 ţepe, 1082 oĭ, 45 capre şi 73 rîmătorĭ.

Are căĭ vecinale: spre Buda; spre Jitia Chiojdeni-Bisoca; spre Mărgăriteşti; spre Dumitreşti.

Valea-Sălcieĭ, *sat*, cu 516 locuitorĭ, jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnic, cătunul de reşedinţă al com. Valea-Sălcieĭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *sat*, cu 152 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, com. Godineşti (v. a. n.), pl. Berheciuĭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, la o depărtare de 4 kil. şi 600 metri de reşedinţa comuneĭ.

Valea-Scheiul, *sat*, cu 220 locuitorĭ şi o biserică, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Scheiul (v. a. n).

Valea-Schiauluĭ, v. Schiaul, jud. Argeş.

Valea-Seacă, *com. rur.*, pl. Bi-

www.dacoromanica.ro

triţa-d.-j., jud. Bacău, aşezată în regiunea şesurilor de pe dreapta Siretuluĭ, şi formată din 6 cătune: Valea-Seacă, reşedinţa comuneĭ şi a plăşeĭ, Albeni, Floreşti, Buchila, Galbeni şi Bălţata.

Moşia cu acest nume, cu sat şi cu vecinĭ, a fost a Ceaureştilor (familie din care se trăgea Gheorghe Ştefan-Vodă). Ceaureştiĭ aŭ dat-o de zestre jupîneseĭ Vestierniculuĭ Toader Paladi din neamul Ceaureştilor, iar Mihaĭ-Racoviţă-Voevod a dat-o luĭ Iordachi Ruset, Medelnicerul, pedepsind pe Ceaureştĭ cu confiscarea, cum dovedeşte o carte de judecată a Divanuluĭ Veliţilor boierĭ din 25 Martie 7250 (1742). (T. Codrescu. «Uricar.», Vol. II, p. 244—246).

Aci la Valea-Seacă, oastea luĭ G. Stefan a bătut la 1523, pe Orcheniĭ luĭ Vasile-Lupu-Vodă, cînd a venit contra acestuia, cu ajutorul luĭ Mateĭ-Vodă, ca să-l alunge din noŭ de pe tronul Moldoveĭ.

Se învecineşte la N. cu comunele Ruşi şi Letea, la S. cu com. Valea-Mare, la E. cu comunele Ruşi, Tamaşi şi Gioseniĭ, de care se desparte prin rîul Siretul, şi la V. cu com. Dealul-Noŭ.

Este udată de pîrîurile Bălţata şi Valea-Seacă, care curg la poalele dealuluĭ Cărunta şi Albeni.

Are o populaţie de 2839 locuitorĭ; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1865 în satul Valea-Seacă; 4 bisericĭ, din care 3 catolice; 8 cîrciumĭ şi 3 morĭ de apă.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 3085 hect.

Proprietar mare aci este principesa Lucia de Schoenburg-Waldenburg, cu o moşie de 1510 hect., din care 3020 pămînt arabil, aducînd un venit anual de 37020 leĭ.

Pădurea cu numele de Valea-Seacă ocupă aproximativ 900 hect. De pe teritoriul comuneĭ se scoate piatră de construcţiune.

Locuitoriĭ posedă: 140 caĭ, 1288 vite cornute, 553 porcĭ, 75 capre şi 909 oĭ.

Este străbătut la E. de calea naţională şi de calea ferată Focşani-Bacău, iar prin mijlocul satelor trece calea vicinală Fundul-Răcăciuni-Călugăra.

Valea-Seacă, *sat*, cu 1172 locuitorĭ, pl. Bistriţa-d.-j. şi reşedinţa comuneĭ Valea-Seacă (v. a. c.), situat la poalele dealuluĭ Cărunta. Are o şcoală mixtă; o judecătorie de ocol; 2 biserici: una ortodoxă, clădită la 1848 de prinţul Wittgenstein, şi alta catolică, fondată în 1843, de locuitorĭ şi cu ajutorul prinţuluĭ de Wittgenstein.

Valea-Seacă, *sat*, cu 369 locuitorĭ, pl. Trotuşul, reşedinţa com. Bogdana (v. a. c.), jud. Bacău, situat pe valea pîrîuluĭ Bogdana, lîngă muntele Urliacul, la 2 kil. 160 m. de satul Bogdana.

Are o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1843 şi deservită de preotul din com. Grozeşti.

Valea-Seacă, *sat*, cu 66 locuitorĭ, în partea de S.-E. a com. Tăbălăeşti, pl. Crasna, jud. Fălciu, aşezat pe valea cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *sat*, cu 73 familiĭ, în pl. Borcea, com. Lupşani (v. a. c.), jud. Ialomiţa, situatla 3 kil. spre N.-V. de satul de reşedinţă şi pe malurile văiĭ cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *cătun*, al oraşuluĭ Corabia (v. a. n.), jud. Romanaţi.

Valea-Seacă, *sat*, pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava, străbătut de pîrîiaşul cu acelaş nume şi la poalele Dealuluĭ-Dumbrăveĭ. Are 603 suflete.

Drumurile principale sunt: la Păşcani (7 kil.), la Topilele (2½ kil.), şi la Conţeşti (2 kil.). (V. Păşcani, com. rur.).

Valea-Seacă, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j, com. Valea-Seacă, pe linia Mărăşeşti-Bacău, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Faraoni (10,6 kil), şi Bacău (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 128m,48. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 15436 leĭ, 90 banĭ.

Valea-Seciĭ, *sat*, com. rur. Albeşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu 300 locuitorĭ.

Valea-Seman, *cătun*, com. rur. Urlaţi, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Siliştei, *sat*, cu 550 locuitorĭ, com. rur. Aninoasa (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe rîul Slănicul. Aci se varsă Valea-Siliştei în Slănic.

Valea-Siliştei, *sat*, în partea de V. a com. Ştioborăni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 227 hect. şi o populaţie de 80 familiĭ saŭ 400 suflete. (V. Ştioborăni, com. rur.).

Valea-Siliştei, *mahala*, com. Stoeneşti, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala. Are o biserică, fondată la anul 1860 pe ruinele uneĭ alte biserici foarte vechĭ.

www.dacoromanica.ro

Valea-Stanciuluĭ, *com. rur.* şi *sat*, din pl Balta, jud. Dolj, la 45 kil. de Craiova şi la 19 kil. de reşedinţa pl. Măceşul-d.-s.

Situată pe malul drept al Jiuluĭ.

Se mărgineşte: la N. cu com. Bîrza, la S., cu com. Ghercești, la E., cu apa Jiuluĭ şi la V., cu com. Bîrca.

E udată de apa Jiuluĭ, în partea de E., curgînd de la N. spre S.

Are o suprafaţă de aproape 3000 hect.; o populaţie de 1819 locuitorĭ; o biserică.

Pe teritoriul comuneĭ se află o moşie, numităĭ Valea-Stanciuluĭ, cu o întindere de 570 hect. arabile, cu un venit de aproape 22800 leĭ, aparţinînd locuitorilor comuneĭ, care sunt moşneniĭ.

Altă moşie, Nĭţoeşti, cu o suprafaţă cam de 2000 hect., aduce un venit de 30000 leĭ. Statul are o fîşie de pămînt, numită Cureaua-Rouba, care a fost arendată de la 1893—98 cu 10150 leĭ.

In comună se află plaiul Dalea, acoperit cu viĭ pe o întindere cam de 126 hect.; din aceste, 20 hect. sunt ale moşnenilor.

E străbătută de calea com. de la V. la E., pe o lungime de 600 m. şi de şoseaua comunală vecinală, care merge de la N. la S., pe o lungime de 400 m. la com. Greceşti.

Valea-Stîlpuluĭ, *sat*, com. rur. Olteni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Stîneĭ, *sat*, cu 325 locuitorĭ, com. rur. Ţiţeşti (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Valea-Stîneĭ, *sat*, cu 211 locuitorĭ, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Valea-Stupilor, *sat*, cu 80 locuitorĭ, la 2 kil. spre N. de satul de reşedinţă Crăsnăşeni, com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna, în valea deschisă spre V., numităĭ Valea-Stupilor.

Valea-Şoseĭ saŭ **Sosani**, *sat*, cu 516 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile (v. a. c.), situat în valea cu acelaş nume, la o depărtare de 1800 m. de satul Podurile (şcoală).

Valea-Tîrguluĭ, *sat*, cu 90 locuitorĭ, înfiinţat la 1868, cu noĭ împroprietăriţĭ, în partea de E. a com. Brodocul (v. a. c.), jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, situat pe 107 hect., în valea cu asemenea numire, înconjurată de dealurĭ, în apropiere de oraşul Vasluiŭ.

Valea-Tîrseĭ, *sat*, cu 359 locuitorĭ, com. rur. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova. In acest cătun sunt cariere de piatră şi locurĭ sărate.

Valea-Toaceĭ, *sat*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. rur. Ceraşul.

Valea-Troni, *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ţîndărei (v. a. c.), situat pe o mică vale spre N. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-Ţîţeĭ, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Pietroşiţa.

Valea-Uleiuluĭ, *sat*, com. rur. Flămînzeşti (v. a. n.), jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu 90 de suflete.

Valea-Ungureni, *com. rur.*, pe apa Vedea, jud. Argeş, pl. Oltul, la 35 kil. de com. rur. Tigveni (reşedinţa subprefecturei) şi la 13 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Blojeşti, Condueşti, Cioreca-Gheresești, Gojgărei, Ungureni, Valea-Mare şi Vălimăreni. Are o populaţie de 992 suflete; 2 biserici şi o şcoală.

Vite: 586 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 760 oĭ, 36 capre şi 250 rîmătorĭ.

Valea-Urloiul, *cătun*, com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursoi, *sat*, com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursuluĭ, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la distanţă de 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale şi avînd 600 de locuitorĭ, care posedă: 26 pluguri, 43 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 32 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 400 oĭ, 13 caĭ şi 230 rîmătorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

O şosea comunală o leagă cu şoseaua naţională.

Valea-Ursuluĭ, *sat*, cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ (v. a. n.).

Valea-Ursuluĭ, *cătun*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele, aşezat pe dealul ce duce d'asupra Şipotuluĭ.

Valea-Ursuluĭ, *sat*, cu 343 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Fundul, reşedinţa com. Giurgeni, spre V. de satul Giurgeni şi la o depărtare de 2 kil. de el, aproape de sorgintea rîuluĭ Bîrlad. E legat cu oraşul Roman prin şosea. (V. Giurgeni, comună rurală).

Valea-Vaĭ-de-Eĭ, *sat*, cu 342

www.dacoromanica.ro

locuitorĭ, com. rur. Albeşti (v. a. c.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Valea-Văleni, *sat,* com. rur. Văleni (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel, cu o populaţie de 451 locuitorĭ.

Biserica din acest cătun este foarte vechie (vr'o 350—400 anĭ). La început a fost de lemn, maĭ tîrziŭ s'a învelit cu şiţă, la anul 1733, de 4 locuitorĭ: Judeţu Ivan, Manole Chisăloiu, Popa Albuţu şi Const. Guroiu. S'a reparat apoĭ la 1864 şi 1878.

Valea-Văleni, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, jud. Muşcel.

Valea-Vieĭ, *sat,* cu 649 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul (v. a. n.).

Valea-Vieĭ, *cătun* al com. Gîrbovul, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi aproape de lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 246 suflete. (V. Gîrbovul, com. rur.).

Valea-Vieĭ (Valea-Vieĭ-Pămînteni), *cătun* al com. Pătîrlagele, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ.

Valea-Vieĭ, *mahala,* în partea despre N. a oraşuluĭ Piatra, jud. Neamţu. (V. Piatra, oraş).

Valea-Viilor, *vale,* în jud. şi pl. Constanţa, la hotarul comunelor rurale Sari-Ghiol şi Ghenligec.

Valea-Vladuluĭ, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., aparţinînd de munţiĭ Mănăstireĭ-Cîmpulung, care fac parte din comunele Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Valimăreni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valter-Mărăcineanu saŭ **Mateiŭ-Basarab,** *cătun,* pe proprietatea Iepureşti, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Valul-luĭ-Traian, *valurĭ de pămînt,* în diferite părţi ale Ţăreĭ. (Vezĭ maĭ jos acest nume, precum şi Troianul, Brazda-luĭ-Novac).

Valul-luĭ-Traian, *val,* în jud. Covurluiŭ, începe dinspre V. de ruinele cetăţeĭ Gherghina, com. Fileşti, şi anume dintre satele Şerbeşti-Vechĭ, cam la 500 m. şi Braniştea, trecînd prin com. Fîntînele, pănă la coada Brateşuluĭ, lîngă Tulucești.

După uniĭ istoricĭ ar fi vorba de o lucrare fortificatorică, ridicată de Atanaric, regele Visigoţilor, spre a se opune năvălireĭ Hunilor. Este maĭ probabil însă un val de apărare pentru o cetate, care ar fi în locul Galaţuluĭ, de oare-ce acest punct se găseşte tocmaĭ in centrul razeĭ apărate de acest val.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* situat în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunelor rurale: Nicolițelul, Meidan-Chioi şi Balabancea.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* la S.-V. de satul Suţeşti, între sat şi podul de la Grădiştea, jud. Brăila, situat pe capul platouluĭ, pe care'l traversează de la S. spre N., pe o întindere de 1 kil., avînd maĭ mult aparenţa uneĭ întăriturĭ, de oare-ce predomină lunca rîuluĭ Buzăŭ şi trecerea vechiuluĭ drum peste podul de la Grădiştea.

Valul-Traian, *haltă de-dr.-de-fier,* înfiinţată în Iunie 1902, pe linia Constanţa-Cernavoda, între staţiile Constanţa şi Murfatlar.

Vama saŭ **Punctul-Oituzul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja.

Vameşoaia (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Fedeleşoiul (v. a. n.), jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Cîineni.

Vameşul saŭ **Şerbăneşti,** *sat,* cu 360 locuitorĭ, în com. Cotul-Lung (v. a. n.), jud. Brăila, pe ţărmul drept al rîuluĭ Siretul, la 2 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Vameşul, *sat,* cu 264 locuitorĭ, ce-ĭ zice şi Odaia-Popeĭ (Pochiĭ), în com. Piscul, pl. Siretul, jud. Covurluiu, la depărtare de 4 kil. în spre V.-N. de reşedinţa comunală. (Vezĭ Piscul, com. rur.).

Vameşul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Covurluiu, pl. Siretul, com. Piscul, cătun. Vameşul, pe linia Barboşi-Tecuciŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Independenţa (9,7 kil.) şi H. Conachi (10,2). Inalţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de $15^{m},68$ Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38211 leĭ, 65 banĭ.

Varatecul. Vezĭ *Văraticul.*

Varlam, *sat,* com. rur. Copăceni-Mogoşeşti (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de

www.dacoromanica.ro

624 hect., cu o populație de 305 locuitorĭ.

Varnava, *munte*, jud. Neamțu, în ramura munților Bistriței Moldove, situat spre N. Mănăstirei Bistrița.

Varnița, saŭ **Dealul-Mare**, *sat*, cu 91 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe pîrîiașul Varnița, la o depărtare de 7 kil. de Ungureni (școală).

Varnița, *sat*, com. rur. Șirna, pl. Tîrgușorul, jud. Prahova. (Vezĭ Șirna, com.).

Varnița, *cătun*, cu 160 locuitorĭ, în com. Străoani-d.-s. (v. a. n.), pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, situat pe apa Șușițeĭ, pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Vasculuĭ (Lunca-), *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 19 locuitorĭ.

Vasilați, *com. rur.*, pl. Olțeț-d.-j., jud. Vîlcea, situată pe valea Olțeț, la 25 kil. de capitala plășeĭ și la 55 kil. de a județuluĭ.

Se mărginește la E. cu com. Bătășani și Pietroasa, la V. cu Benești, la N. cu Cîrlogani și la S. cu com. Otetelișul.

E brăzdată de un deal acoperit cu pădure și viĭ și udată de văile: Rogojina, Fîntîna și Sîrbilor. Din deal, spre E., locul se înclină mult pentru scurgerea apelor, iar spre V., văile se scurg în rîul Olțeț.

Are o suprafață de 500 hect. cu o populație de 800 locuitorĭ; 2 bisericĭ: una cu hramul Sf. Voevozĭ, reparată la anul 1857, și alta cu hramul Sf. Niculae, preînoită la 1884.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ și aŭ: 20 caĭ, 60 boĭ, 200 vacĭ, 200 porcĭ, 1000 oĭ.

Vasilați, *sat*, reședința com. rur. Vasilați-Popești (v. a. n.), pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la S.-E. de București, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmbovița, în niște locurĭ foarte smîrcoase.

Se întinde pe o suprafață de 1750 hect., cu o populație de 1041 locuitorĭ. (Vezĭ Vasilați-Popești, com. rur.)

Vasilați-Popești, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Negoești, situată la S.-E. de București, lîngă rîul Dîmbovița, la 32 kil. de București. Stă în legătură cu com. Budești și Lămotești prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Popești, Pîrlita, Prosanicul, Stoenești-Văcărești și Vasilați, pe o suprafață de 7550 hect. și cu o populație de 2319 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ (la Popești și Vasilați), 1 școală mixtă, 2 morĭ cu apă, 5 mașinĭ de treerat cu aburĭ, 4 poduriĭ.

Locuitoriĭ posedă: 395 pluguriĭ; 169 cu boĭ, 126 cu caĭ; 357 care și căruțe: 196 cu boĭ, 161 cu caĭ; 708 caĭ și iepe, 1 armăsar, 705 boĭ, 550 vacĭ și viței, 39 taurĭ, 21 bivolĭ, 118 bivolițe, 52 capre, 680 porcĭ, 6256 oĭ.

Improprietăriți 348 locuitorĭ, neîmproprietăriți, 259.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Vasile Alexandri, *sat*, cu 160 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Independența, puțin maĭ jos de reședința comunală, format din însurățeĭ, împroprietăriți în 1879/81, și purtînd numele poetuluĭ Vasile Alexandri. Moșia pe care e așezat satul se numea înainte Viorica-Vechĭe saŭ Crăciuna (v. Independența, com.).

Vasluețul, *pîrîŭ*, format din pîrăiașele: Țiganul, ce izvorește din pădurea Dancul, de sub poalele dealuluĭ Răpedea din jud. Iași și Cărbunăriul, ce izvorește din pădurea Poeni, apoĭ, unindu-se maĭ jos de Podul-Blaga, trece prin teritoriul jud. Vasluiŭ, sub numirea de Vasluețul, udînd de alungul toată plasa Crasna, pănă din jos de orașul Vasluiŭ, unde se varsă în rîul Bîrlad, după ce primește pe dreapta și stînga sa maĭ mulțĭ afluenți.

Vasluiul, *județ*, cam în centrul și în partea de E. a Moldoveĭ, așezat pe dealurĭ și văĭ, care pleacă de la N., înclinînd spre S.-V.

Se mărginește la N. cu jud. Iași, avînd ca linie de hotar culmea dealuluĭ numit: Voinești, Mogoșești și Bordea; la E., cu jud. Fălciŭ; la S., cu jud. Tutova, și la E., cu jud. Roman.

Intinderea teritoriuluĭ este de 213255 hect., din care: 43744 pădure, 112278 pămînt arabil, 44592 fînațe și imaș, 9033 ponoare și drumurĭ, iar restul viĭ și livezĭ.

Orografia. Terenul acestuĭ județ este foarte accidentat, ridicat la N. și înclinat, spre S.-V.

Ramurile de dealurĭ care pleacă din jud. Iași, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, desfășură maĭ multe culmĭ longitudinale, pe părțile de E. și de V., care se prelungesc pănă din jos de Vasluiŭ și de acolo, formînd Valea-Birladuluĭ, continuă în jud. Tutova. Culmile ce pătrund prin mijlocul județuluĭ se termină gradat: pe dreapta și stînga rîuluĭ Bîrlad; pe dreapta pîrîuluĭ Vasluețul; pe dreapta și pe stînga pîrîuluĭ Racova; pănă la confluența acestor pîraie în rîul Bîrlad, lîngă orașul Vasluiŭ.

www.dacoromanica.ro

In partea de N. a jud. se află culmea cea mai ridicată: a dealului numit Bordea, pusă de-a curmezişul între jud. Iaşi şi Vasluiu, din care se desfac toate culmile ce pătrund prin mijlocul judeţului Vasluiu, ast-fel sunt: culmea ce pleacă printre pîraiele Vaslueţul şi Dobrovăţul, ce se termină la podul de juncţiune a şoselelor Iaşi-Vasluiu, şi Codăeşti, unde se face şi confluenţa acestor două pîrîie în dreptul Movileĭ-luĭ-Burel; culmea dintre pîraiele Dobrovăţul şi Cuţigna, care se termină din sus de tîrguşorul Codăeşti, la confluenţa acestor pîraie.

Tot din dealul Bordea, dintre pîraiele Cuţigna şi Rebricea, pleacă o alta culme, care se prelungeşte pe dreapta, pănă la satul Buhăeşti, la vărsarea pîrîuluĭ Rebricea în rîul Bîrlad, şi de acolo continuă paralel cu pîrîul Bîrlad, pănă în marginea de S. a oraşuluĭ Vasluiu, iar pe stînga, de la confluenţa pîrîuluĭ Cuţigna unit cu Dobrovăţul, în pîrîul Vaslueţul, din jos de Codăeşti; şi apoĭ paralel cu acest pîrîu, se termină la confluenţa Vaslueţuluĭ în rîul Bîrlad. Pe capătul acestuĭ deal, numit Delea, e situat şi oraşul Vasluiu.

Această culme din centrul judeţuluĭ care e cea mai lungă, e întretăeată, atît pe dreapta cit şi pe stînga, de mai multe văĭ cu pîrîe, care se termină treptat pe o parte a pîrîuluĭ Vaslueţul, precum sunt: Valea-Şerbeşti, Valea-Fereşti, Olăneşti, ş. a. precum şi pe partea rîuluĭ Bîrlad: Valea-Telejneĭ, Valea-Zepodeni, Valea-Tîrguluĭ, ş a.

Intre pîraiele Rebricea şi Stavnicul se întinde altă culme, care se termină din jos de Negreşti la confluenţa pîraielor cu apa Bîrladuluĭ, asemenea întretăete de alte micĭ văĭ cu pîraie.

Intre pîrîele: Stavnicul şi Şacovăţul, se prelungeşte direct culmea Dealuluĭ-Mare, ce vine din jud. Iaşi, prin com. Mironeasa şi care se termină din jos de Negreşti, la confluenţa pîrîuluĭ Stavnic cu rîul Bîrlad. Maĭ e culmea ce se prelungeşte din jud. Roman printre rîul Bîrlad, şi care se termină la confluenţa Şacovăţuluĭ în Bîrlad, între Todireşti şi Negreşti.

De a dreapta rîuluĭ Bîrlad, trece din jud. Roman, de la tîrguşorul Băceşti, o culme care se prelungeşte pe toată partea de V., făcînd şi hotarul între aceste două judeţe. Această culme, despre N., face două bifurcaţiunĭ marĭ: una se prelungeşte printre rîul Bîrladul şi pîrîul Stemnic, şi se termină în com. Brodocul, din sus de satul Bălteni; iar alta se prelungeşte între pîraiele Stemnicul şi Racova, ce se termină la eşirea pîrîuluĭ Racova în şesul Bîrladuluĭ, în dreptul oraşuluĭ Vasluiu. Cea maĭ lungă culme este aceea din partea dreaptă a pîrîuluĭ Racova, care înconjură judeţul pe toată partea de V. şi S. şi face hotarul cu o parte din judeţele: Romanul şi Tutova, iar din dreptul oraşuluĭ Vasluiu, de la eşirea pîrîuluĭ Racova în şesul Bîrladuluĭ, formează culmea şesuluĭ rîuluĭ Birlad.

Hidrografia. Printre culmile dealurilor, ce străbat teritoriul judeţuluĭ, curg un însemnat număr de pîrîeşe, în diferite direcţiunĭ, vărsîndu-se maĭ toate în rîul Bîrlad, ce trece prin mijlocul judeţuluĭ, de la N.-V. spre S.

Rîul Bîrladul formează basinul teritoriuluĭ judeţuluĭ, în care se scurg apele ce pleacă de la N. spre S., de la V. spre E. şi de la E. spre V.

Birladul intră pe teritoriul judeţuluĭ prin partea de V., prin com. Dumeşti, apoĭ trece prin comunele: Todireşti, unde primeşte pîrîul Şacovăţul; Negreşti, unde primeşte din sus pîrîul Vilna şi din jos pîrîul Stavnicul; Parpaniţa şi Buhăeşti, unde primeşte pîrîul Rebricea; Bîrzeşti; Rădiul şi Vasluiul, unde primeşte pîrîul Racova în dreapta şi Vaslueţul în stînga; Munteni şi Lipovăţul, unde primeşte pîrîul Cutnariul.

In judeţ sunt şi un număr de iazurĭ, cele maĭ multe de mică întindere.

Proprietăţĭ. Statul posedă în acest judeţ moşiĭ în întindere de maĭ mult de 6000 hectare, dînd un venit anual de aproape 150000 leĭ.

Moşiile stăpînite de răzeşĭ provin în mare parte de pe timpul Mareluĭ Domn Ştefan - Vodă. Cele maĭ întinse din ele, şi totodată cele maĭ vechĭ sate, sunt: Pocreaca, Tanacul, Mînjeşti şi Deleni, în pl. Crasna; Mirceşti, Dăneşti, Bereasa, Tătărăni şi Zepodeni, în pl. Mijlocul; Tansa, Suhuleţul, Ipatele şi Borăşti, în pl. Fundurile; Oşeşti, Cozmeşti şi Chetreşti, în pl. Stemnicul; Gîrceni, Dumbrăveni, Ivăneşti şi Coşeşti, în pl. Racova.

Restul moşiilor aparţin la particularĭ şi la loc. împroprietăriţĭ după legile din 1864 şi 1878.

Producţiunea. Pămîntul este foarte fertil şi produce în abundenţă cereale, nu numaĭ pentru trebuinţele locale, dar şi pentru export.

Pădurile aŭ o întindere de 43744 hect.; imaşele şi fineţele, o întindere de 44592 hect.

Vite, după recensămîntul din Decembrie 1900: 9034 caĭ, 39 catîrĭ şi asinĭ, 58070 boĭ şi bivolĭ, 28079 porcĭ, 769 capre, 91971 oĭ.

Viile şi livezile aŭ o întindere cam de 4000 hect.

www.dacoromanica.ro

Albinele se cultivă pe o scară mai întinsă de cît în alte judeţe. In anul 1900, locuitorĭ posedaŭ 13993 stupĭ. Aicĭ a fost în trecut patria acesteĭ culturĭ, de la care şĭ'a luat judeţul marca sa: un stup cu albine.

Din dealurĭ şi pîrae-se scoate prundiş, năsip şi piatră pentru construcţiĭ şi facerea varuluĭ. Renumită localitate pentru cariere de piatră este satul Scheia.

Industria şi comerciul. Industria este maĭ mult casnică. Este o fabrică sistematică de rachiŭ, la cîţĭ-va kil. de Vasluiŭ, maĭ multe morĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor şi a lemnelor; se face tîrg pe patru pieţe însemnate: oraşul Vasluiŭ şi tîrguşoarele: Codăeşti, Negreşti şi Pungeşti.

Drumurĭ: 1. Calea ferată Bîrlad-Vasluiŭ-Iaşi. 2. Calea naţională Vasluiŭ-Iaşi, care se subîmparte în şoselele: Vasluiŭ-Movila, Blaga Movila, Vasluiŭ-Crasna şi Vasluiŭ-Dealul-Bustea. 3. Căĭ judeţene, care se împart în şoselele: Vasluiŭ-Iaşi, Vasluiŭ-Roman, Vasluiŭ-Pungeşti, Vasluiŭ-Rafaila, Budăioasa-Huşi şi Movila-Codăeşti.

Impărţirea administrativă. Judeţul Vasluiŭ, pănă la 1895, era împărţit în 5 plăşĭ şi anume: Crasna, Fundurile, Mijlocul, Racova, Stemnicul. Are acum 3 plăşĭ, Crasna fiind unită cu Mijlocul şi Fundurile cu Stemnicul.

Judeţul are 56 comune, 235 sate, 2 tîrguşoare şi un oraş.

Are o *populaţie* de 109356 locuitorĭ: 55023 bărbaţĭ şi 54333 femeĭ (Dec. 1899).

Justiţia. In Vasluiŭ e un tribunal, care cade în jurisdicţiunea Curţeĭ de Apel din Iaşi. Sunt şi treĭ judecătoriĭ: la Vasluiŭ (ocolul Vasluiŭ), Negreşti (ocolul Stemnicul) şi Codăeşti (ocolul Crasna).

Sunt 2 case de arest: penitenciarul de corecţiune, din com. Dobrovăţul, întreţinut de stat, şi arestul preventiv din oraşul de reşedinţă.

Cultul. Biserĭcele ortodoxe în număr de 156 atîrnă de Eparhia Episcopieĭ de Huşi.

Sunt 2 biserĭcĭ lipovene.

Mănăstirile din judeţ întreţinute de stat sunt: Dobrovăţul, Fîstîci, Buda-Rafaila, Scînteia şi Lipovăţul.

Instrucţiunea. Sunt în com. rur. 75 şcoale primare mixte şi 4 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 2421 copiĭ; 2 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 2 de fete în oraşul Vasluiŭ; o şcoală profesională de fete şi 1 gimnaziŭ în oraş.

Spitalurĭ sunt două: unul în oraş şi unul rural la Negreşti.

Budgetul pe 1898—99: Zecimĭ, leĭ 174211, b. 47, la venitурĭ, leĭ 168208, b. 69, la cheltuelĭ; Drumurĭ, leĭ 66240, b. 50 la venitурĭ, leĭ 65576 la cheltuelĭ; Spitalul rural Negreşti, leĭ 30113, b. 14

Vasluiul, *com. urb.*, capitala jud. Vasluiŭ, situată pe capătul de S. al dealuluĭ Delea, în unghiul format de confluenţa pîrîuluĭ Vasluţul cu rîul Bîrladul, între plăşile: Mijlocul la N., Crasna la E. şi S. şi Stemnicul la V.

In partea de V. şi S. se deschide valea întinsă a Bîrladuluĭ, pe a căreia dreaptă se prelungesc dealurile ce pornesc din Valea-Racoveĭ, acoperite cu păduri, livezĭ şi viĭ, iar în vale se văd şerpuind pîraiele Racova şi Stemnicul, afluenţĭ aĭ Bîrladuluĭ.

Pe partea de E. se deschide valea întinsă a Crasneĭ, prin care curge pîrîul Vasluţul, ce, maĭ în jos de oraş, se aruncă în apa Bîrladuluĭ.

In partea de N. se ridică treptat platoul întins al dealuluĭ Delea, cu întinse holde de cereale.

Intinderea oraşuluĭ este de 145 hect., cu o populaţie de 9024 locuitorĭ (Decembrie 1899), din care 3742 Evreĭ.

Aproape treĭ părţĭ din aceştĭ locuitorĭ se ocupă cu comerciul şi diferite meseriĭ, iar o parte cu agricultura.

In fie-care săptămînă, Marţea şi Vinerea, este zi de tîrg; iarmaroc anual se ţine la 1—8 Septembrie.

Se practică în oraş: croitoria, cismăria, lemnăria, ferăria, tinichigeria şi altele.

Industria mare e reprezentată prin 6 morĭ cu vaporĭ, o tăbăcărie, maĭ multe cărămidăriĭ, o ipsosărie şi o fabrică de apă gazoasă.

Aci se află un tribunal; o cazarmă; 2 şcolĭ primare de băeţĭ şi 2 de fete; o şcoală profesională de fete; un gimnaziŭ; un spital, fondat la 1864 de către defunctul D. Drăghicĭ; 2 farmaciĭ; o grădină publică; un foişor de 25 m. pentru paza de foc; un rezervor de apă ce se distribue în oraş.

Are 2 biserĭcĭ, întreţinute de comună, la care servesc 6 preoţĭ, 2 diaconĭ, 3 cîntăreţĭ şi 5 eclesiarcĭ; un paracliser la spital, o biserică lipovenească şi 5 havre izraelite.

Una din biserĭcĭ, cu hramul Sf. Ioan, situată în marginea de S.-E. a oraşuluĭ şi care servea de catedrală, este făcută în 1490 de către Ştefan-cel-Mare.

Cu timpul, acest monument istoric începuse a se ruina şi la 1820, i se făcu o reparaţie radicală de către proprietara tîrguluĭ Maria Cantacuzin Logofeteasa.

Budgetul oraşuluĭ pe 1899—900: B. ordinar, venit 272483 leĭ, 38 bani, chelt. 271483 leĭ,

www.dacoromanica.ro

42 banĭ; drumurĭ, venit 32992 leĭ, 95 banĭ, chelt. 32740 leĭ; Pensiĭ, venit 18685 leĭ, 77 banĭ, chelt. 2890 leĭ.

Prin mijlocul tîrgului trece şoseaua naţională, ce vine din Iaşi şi trece spre Bîrlad. Intrarea şi eşirea se face prin 6 bariere.

Noţiunĭ istorice. — Oraşul Vasluiŭ se zice a fi făcut de Bizantinĭ, spre amintire de trecerea lor în Dacia-Orientală. Eĭ îĭ dădură numele de Basilica, după numele Impăratuluĭ Basile Bulgaroctonul (Descrierea luĭ Macarie, în călătoria sa de la Alep la Moscova).

Acest tîrg, la 1418, a fost colonizat cu maĭ multe familiĭ de Armenĭ, de către Alexandru-Vodă-cel-Bun.

La 1440, oraşul fiind ars de către Tătarĭ, mare parte din familiile armene s'aŭ strămutat aiurea. Din ceĭ rămaşĭ încă, s'aŭ împrăştiat parte pe la 1526, în timpul domnieĭ luĭ Ştefan al V-lea, nepotul luĭ Ştefan-Vodă-cel-Mare, care Domn primind jeluire din partea locuitorilor Romînĭ-Vasluenĭ, că sunt exploataţĭ de către străinĭ: Armenĭ, Evreĭ şi Grecĭ, a dat poruncă luĭ Carăbăţ Pîrcălabul de Vasluiŭ, ca să împedice pe străinĭ de a cumpăra proprietăţĭ în acest oraş, care era proprietatea locuitorilor Vasluenĭ, dată lor cu hrisov de către Ştefan-Vodă, în urma războiuluĭ de la Racova (v. Hrisovul publicat în Cronica Huşilor, de Episcopul Melchisedec).

Armeniĭ ce aŭ maĭ rămas, asimilîndu-se cu Romîniĭ, aŭ devenit băştinarĭ. Arhidiaconul Macarie Paul de la Alep, în călătoria sa spre Moscova, trecînd prin Ţară pe la 1650, mărturiseşte că în acest oraş se afla o biserică armeană.

In acest oraş a existat şi un palat domnesc, făcut cu mult maĭ înainte de biserica Sf. Ioan, zidită la 1490 de către Ştefan-Vodă-cel-Mare, şi aceasta se dovedeşte din următoarele rîndurĭ din letopiseţe: «Ştefan-Vodă-cel-Mare, aflîndu-se în palatul din Vasluiŭ la 1471, a decapitat pe: Negrilă Paharnicul, Stolnicul Alexa şi Vornicul Isaiea, acuzaţĭ de acte de trădare». («Letopis.», tom. I, pag. 157).

La 1473, Ştefan-Vodă, biruind pe Radu Domnul Munteniei şi luînd în robie pe Maria, femeia luĭ Radu şi pe Dochiţa, fiica luĭ, le-aŭ închis în palatul de la Vasluiŭ (v. Cronicarul Dugloş).

Tot Dugloş spune că, la 1474, Ştefan-Vodă a primit în Palatul de la Vasluiŭ pe soliĭ trimişĭ de Cazimir Regele Polonilor, pentru ca să'l împace cu Radu, Domnul Ţareĭ Munteneştĭ.

Aceste date anterioare războiuluĭ şi zidireĭ bisericeĭ dovedesc că palatul era făcut cu mult maĭ înainte.

Alt fapt istoric ce se maĭ cunoaşte ca petrecut aicĭ este războiul care a avut loc la pod, din jos de oraş, la 1514, Februar 27, între Ungurĭ, carĭ venise cu Trifailă, un pretendent la Domnie, contra luĭ Bogdan-Vodă; Ungurĭ aŭ fost bătuţĭ şi alungaţĭ de către Moldovenĭ, iar luĭ Trifailă i s'a tăiat capul (v. «Letop.», tom. I, pag. 185).

La 1658, maĭ în jos pe valea Vasluiuluĭ, Gheorghe, Domnul Moldoveĭ, cu ajutorul Tătarilor, bătu cumplit pe Constantin Basarab, care năvălise în Ţară cu ajutorul luĭ Mihnea-Vodă din Valachia şi a luĭ Racoţi, principele Transilvanieĭ.

Se ştie că oraşul Vasluiŭ, cu toată moşia din jurul luĭ, a fost cumpărat de către Ştefan-Vodă şi împărţit oştenilor ce s'aŭ bătut cu Turciĭ în războiul de la Racova.

In 1795, hrisovul de danie al luĭ Ştefan-Vodă a fost desfiinţat de Mihail Şuţu, în favoarea Hatmanuluĭ Costache Ghica, căruia i-a dat tîrgul şi moşia în stăpînire.

Şi tîrgoveţiĭ din răzeşiĭ băstinaşĭ, aŭ devenit bezmănarĭ, până la 1880, cînd s'a făcut rescumpărarea razeĭ tîrgului cu 16000 galbenĭ, de la actuala proprietară, d-na Elena Şubin.

Restul moşieĭ, pe o întindere de 5058 hect., afară de ale locuitorilor împroprietăriţĭ prin legea din 1864, a rămas înstrăinată.

Vasluiul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vasluiŭ, pl. Vasluiul, com. Vasluiul, pe linia Bîrlad-Vasluiul, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Munteni (4,5 kil.) şi Bălteni (9,7 kil.). Înălţimea de-asupra niveluluĭ Mărĭ e de 88m,55. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 377628 leĭ, 86 banĭ.

Vatra, *sat*, pe moşia Hudeşti, com. Hudeşti-Marĭ, pl. Prutul-d.-s, cu 946 suflete. (V. Hudeşti-Marĭ, com. rur.)

Vatra, *sat*, pe moşia Zvorîştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 440 suflete. (V. Zvorîştea, com. rur.).

Vatra-Comuneĭ, *sat*, com. rur. Prahoviţa-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova, cu 340 locuitorĭ. (V. Prahoviţa-d. s., com. rur.).

Vatra-Episcopieĭ-de-Argeş saŭ Flămînzeşti, *moşie*, cu o suprafaţă de 2912 pogoane, din care 1000 pogoane pădure măruntă, jud. şi pl. Argeş, pro-

www.dacoromanica.ro

prietatea statuluĭ. Aparţinea Episcopieĭ de Argeş.

La 1871 avea un venit anual de 20800 leĭ şi a fost ipotecată împreună cu alte 380 proprietăţĭ ale statuluĭ pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 de milioane. Pe periodul din 1883—88 arenda acesteĭ moşiĭ a scăzut la 7697 leĭ, 20 banĭ. Pe moşie sunt case de arendaş, han, magaziĭ şi poverne.

Vatra-Mănăstireĭ-Cotroceni, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cotroceni, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 29324 leĭ anual şi din care s'a luat în 1890, pentru trebuinţele armateĭ şi pentru grădina botanică, maĭ multe hect.

Vatra-Mănăstireĭ-Govora, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Govora, jud. Vîlcea, arendată cu 7410 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Gruiul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Gruiul, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 21500 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Negoeşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de M-rea Negoeşti, jud. Ilfov, arendată(1883—93) cu 40100 l. anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Pasărea, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Pasărea, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 6812 leĭ anual, afară de 25 hect. pămînt, aflate în jurul Mănăstireĭ, lăsate în folosinţa sa.

Vatra-Mănăstireĭ-Plumbuita, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, care s'a arendat (1886—96) cu 5850 leĭ anual.

Vatra-Mănăstireĭ-Văcăreşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Văcăreşti, care s'a arendat (1886—96) cu 16197 leĭ anual. Arenda s'a scăzut la 15116 leĭ, pentru unele viĭ răscumpărate de posesorĭ.

Vatra-Mănăstireĭ-Znagovul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mănăstirea Znagovul, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 24100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Apostolache, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Slobozia, jud. Prahova, arendată (1885—95) cu 19300 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Brebul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor civile din Bucureşti, fostă pendinte de Mănăstirea Brebul, com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova, în întindere de 1753 hect., din care 1503 hect. suprafaţă împădurită şi 250 hect. pămînt cultivabil şi fineţe.

Vatra-Schituluĭ-Cotmeana, *moşie.* (V. Răsăritul şi Apusul, jud. Argeş).

Vatra-Schituluĭ-Deleni, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care s'a arendat (1888—93) cu 2030 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Fedeleşoiul, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş (v. moşia Fedeleşoiul).

Vatra-Schituluĭ-Flămînda, *proprietatea* statuluĭ din jud. Argeş (v. moşia Flămînda).

Vatra-Schituluĭ-Goranul, *proprietate* a statuluĭ din jud. Argeş (v. moşia Goranul).

Vatra-Schituluĭ-Greci, cu trupurile Sineşti şi Creţeşti, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat, afară de Vatra-Schituluĭ-Strihareţul, cu 12100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Iordăchianu, *moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat cu 2100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Lespezile saŭ **Pleşuva-Mică,** *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Lespezile, com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 331 hect., din care 285 hect. pădure şi 46 hect. pămînt arabil şi fineţe.

Vatra-Schituluĭ-Poiana, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Poiana, jud. şi pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 221 hect., din care 99 hect. pădure şi 122 hect. pămînt cultivabil.

Vatra-Schituluĭ-Sărăcineşti, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia Rîmnicul, situată în com. Sărăcineşti, pl. Cozia, jud. Vîlcea, arendată (1888—93) cu 4180 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Slătioara, *moşie* a statuluĭ, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocna, fostă pendinte de schitul Slătioarele, arendată (1888—93) cu 2420 leĭ anual.

Vatra-Schitutuĭ-Surpatele, *moşie* a statuluĭ, pendinte de schitul Surpatele, jud. Vîlcea; s'a arendat cu 700 leĭ anual.

www.dacoromanica.ro

Vatra - Schituluĭ - Şerbăneşti, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile dîn Bucureşti, pendinte de schitul Şerbăneşti, jud. Vîlcea, pl. Oltul, com. Ştefăneşti, în întindere de 1812 hect., împreună cu 368 hect. pădure, arendată (1886-91) cu 10500 leĭ anual.

Vatra - Schituluĭ - Tîrgu-şorul-Strîmbeni, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, în întindere de 1693 hect., din care 539 hect. pădure şi 1154 hect. pămînt cultivabil şi fînețe, arendată (1888—93) cu 23100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Tutana, *moşie* a statuluĭ, din jud. Argeş. (V. moşia Tutana).

Vatra-Schituluĭ-Văleni, *moşie* a statuluĭ, com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, vîndută de vecĭ.

Vaţa, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, compusă din 7 cătune: Chiriţeşti, Niţuleşti, Veţişoara, Chiţani, Floreşti, Bondociul şi Bădicea.

E situată pe Dealul-Spinuluĭ, saŭ Telegilor, Ciureştilor şi Bădicea şi valea gîrleĭ Veţişoara, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Izvorul, Crucişoara, Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Săpata-d.-j. şi Păduroiul din jud. Argeş.

Are o populaţiune de 1623 locuitorĭ; o şcoală; 3 bisericĭ (la Chiriţeşti, fondată în 1833, la Bondoci, 1885 şi la Veţişoara, în 1835). Tot în această comună, afară de aceste bisericĭ, se maĭ găsesc şi nişte micĭ troiţe, dintre care unele se apropie foarte mult de forma bisericilor. Dintre toate acestea, cea maĭ frumoasă şi cea maĭ bine clădită este cea din căt. Niţuleşti, făcută la 1865 de Stancu Stoica Diconescu şi alţiĭ. Alte troiţe maĭ sunt: 2 în căt. Ciureşti, 1 în Bădicea, 1 în Floreşti, 1 în Veţişoara şi 2 în Chiţani.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu tîmplăria, dogăria, rotăria, baterea şi aşezarea de şindrile, şi de şiţă pe casele de locuit, cu fabricarea rachiuluĭ de prune şi cu chirigeria, transportul rachiuluĭ prin Ţară, etc.

Toţĭ locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ 35 caĭ şi ţepe, 600 boĭ, 35 vacĭ, 56 capre, 3500 oĭ şi 215 porcĭ; 2 morĭ pe gîrla Vediţia şi Veţişoara, şi una de aburĭ, aşezată în cătunul Chiţani, pe moşia Cioara.

Suprafaţa comuneĭ e de 1928 hect.

Şoselele Gura-Bouluĭ şi Bărăşti-de-Vede înlesnesc comunicaţia între comunele Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Păduroiul, Crucişoara şi Izvorul

E brăzdată de dealurile: Spinuluĭ, Bocanul, Bondoci, Bădicea, ale căror coaste sunt acoperite cu păduriĭ, şi pe a căror coamă se cultivă cereale şi sunt sădiţĭ pruniĭ, şi udată de văile: Veţişoara, Căpoteasa, Aŭşul, Adîncata şi Ştirbul şi de alte micĭ vîlcele.

Văcarea, *cătun*, al com. Dăneşti, din pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S.-V. de reşedinţă, pe loc şes.

Are o suprafaţă de 532 hect.; o populaţie de 408 suflete; o biserică, zidită la 1812. E străbătut de şoseaua comunală Şasa-Urecheşti (V. Dăneşti, com. rur.).

Văcarea, *sat*, com. rur. Valea-Popeĭ (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe ambele maluriĭ ale apeĭ Văcarea şi pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul.

Se întinde pe o suprafaţă de 223 hect. şi se află între comuna Drăghiciul şi pădurea Rădeşti.

In jurul luĭ sunt: Dealul-Drăghiciuluĭ şi Danul (N), Dealul-Pădureĭ (E.), Dealul-Duşeĭ (S.); iar între cătunele Văcarea şi Valea-Popeĭ este piscul Hîrtoapele şi Valea-Rece.

Are 435 locuitorĭ şi o biserică, zidită în 1788.

Văcăreni, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, aşezată în partea N.-V. a judeţuluĭ, la 45 kil. spre V. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în cea de N. a plăşiĭ, la 15 kil. spre N. de oraşul Măcin, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la S. cu com. Jijila, la E. cu com. Luncaviţa şi la V. cu com. urbană Măcin şi com. Pisici.

E brăzdată de dealurile: Dealul-Cărărilor, la V. şi centru, Pietrosul, Dealul-cu-Monument, Bugeacul, la N. Are pe teritoriul eĭ şi movile artificiale şi e udată de Gîrla Ciulineţul la E., Gîrla-Lătuneĭ la V. şi centru, Gîrla-Mare, prin mijloc, Valea-Nucilor la S., Valea-Gloduluĭ la S.-E., Valea-luĭ-Bran, afluent al V.-Jijila şi Jijila la S., de bălţile Jijila, Lăţimea şi Marea-Neagră la V.

Are 4500 hect. Este compusă din Văcăreni, reşedinţa, la E. pe malul drept al gîrleĭ Marĭ, la poalele dealuluĭ Pietrosul; Garvan, la N.-V., la 1 kil. de reşedinţă, pe malul gîrleĭ Lăţimea, la poalele Dealuluĭ-cu-Monument.

Are: 1060 locuitorĭ; 2 şcoale; 2 bisericĭ, una în căt. Văcăreni, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1826 de împăratul Alexandru I

www.dacoromanica.ro

al Rusieĭ şi cea-l'altă în cât. Garvan, cu hramul Sf. Gheorghe, fundată de comună; 5 morĭ de vînt şi o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 pluguri, 743 boĭ şi vacĭ, 323 caĭ şi ĭepe, 11 asinĭ, 529 oĭ şi berbecĭ, 385 capre şi 137 porcĭ.

Soseaua judeţeană Tulcea Isaccea-Măcin şi drumurile comunale ce duc la cât. Garvan şi la comunele Luncaviţa, Jijila, Pisica, Greci şi Măcin înlesnesc comunicaţia.

Văcăreni, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul pe reşedinţă al com. Văcăreni, aşezat la poalele dealuluĭ Pietrosul, pe malul drept al Gîrleĭ-Mare. Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la V. cu cătunul Garvan, la V. şi E. cu com. Luncaviţa.

Are o întindere de 2500 hect., cu 1060 locuitorĭ, Romînĭ din Basarabia; o biserică şi o şcoală. (V. Văcăreni, com. rur.).

Văcăreşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpia Văcăreasca, pe malul sting al rîuluĭ Dîmboviţa şi în apropiere de rîul Ilfovul, la zece kil. spre S. de Tîrgovişte, lingă linia ferată Titul-Tîrgovişte. Se compune din 4 cătune: Văcăreşti, Băjeşti, Bungetul şi Ciurari, cu o populaţie de 1730 locuitorĭ. Are 3 bisericĭ, o şcoală, o moară de apă cu făcae, şi produce cereale multe, avînd şi pădure.

Se învecineşte spre E. cu Comişani, spre V. cu Raciul şi Luceni, spre N. cu Colanul şi spre S cu Cazaci şi Perşinari, despărţindu-se maĭ de toate aceste com. prin pădure şi unindu-se prin şosele vecinale şi comunale.

Văcăreşti, *sat* cu 17 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Văcăreşti, *sat*, cu 89 locuitorĭ, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre S.-V. de Dudeşti. La S. are dealurĭ pe care se cultivă viea; iar spre N.-E., pămîntul e băltos, pămîntul fiind mult aplecat spre albia rîuluĭ Dîmboviţa. Pe la S. trece calea judeţeană Bucureşti-Olteniţa.

Are o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Impăraţiĭ Constantin şi Elena», deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, fostă mănăstire, zidită de Nicolae Mavrocordat la 1722. Această biserică privită de departe are aspectul uneĭ cetăţuĭ. Imprejur are zid gros şi la poartă o clopotniţă foarte solidă. Pe cînd alte construcţiĭ de felul acesta s'aŭ dărîmat de cutremure, clopotniţa dela Văcăreşti a rezistat. Biserica, construcţie frumoasă, aşezată în mijlocul curţeĭ, e destul de încăpătoare. La început a fost frumos zugrăvită, dar învechindu-se, unul din ceĭ din urmă egumenĭ grecĭ o văpsi aşa de răŭ că a schimonosit-o.

Intre obiectele de valoare găsim aci: un potir poleit cu aur din 1821, un potir de argint din 1853 şi 4 clopote de diferite mărimĭ. Această mănăstire servea la 1848 ca temniţă pentru oamenĭ politicĭ. Odinioară servia ca punct întărit şi se lega cu cetatea Curtea-Vechĭe.

Pe lîngă clădirile ce deja existaŭ, la anul 1870 s'a maĭ adăogat una mare, care, împreună cu cele-l'alte, servă de arest preventiv.

In fundul curţeĭ, la stînga, sunt măreţele palaturĭ transformate azĭ în spital al arestaţilor.

In timpul luĭ Nicolae Mavrocordat servea de cetăţue pentru apărarea sa în contra boerilor romînĭ.

In această cetăţue prinţul Rempnin bătu cu armata rusă toată oastea turcească.

La anul 1640, Ibrahim I-iŭ, după sfatul prietenilor luĭ Vasile-Lupu, a dat poruncă luĭ Sinan-Paşa, care se afla la Isaccea, să plece cu oştirea ce o avea sub comanda sa spre Bucureşti, să se arate prieten luĭ Mateiŭ-Basarab şi de'l va fi la îndemînă să-l prindă şi să-l aducă la Stambul. Turciĭ venind aŭ conăcit parte la Văcăreşti, parte la Cotroceni (Gr. G. Tocilescu).

La Văcăreşti este mormîntul luĭ Nicolae Mavrocordat, zidităorul bisericeĭ. Mănăstirea a fost închinată sfîntuluĭ Mormînt. Caragea la anul 1813 în hrisovul mănăstireĭ Văcăreşti, zice: «Epitropiĭ se îndatorează să trimită ajutor la Sf. Mormînt, fără nicĭ o scădere, chiar cînd aniĭ vor fi răĭ şi veniturile mănăstireĭ nu vor ajunge».

Văcăreşti, *moşie*, jud. Brăila, pendinte de com. Ruşeţul. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Văcăreşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealuluĭ, com. Văcăreşti, pe linia Titu-Tîrgovişte, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884. Se află între staţiile Nucetul (9,1 kil.) şi Tîrgovişte (7,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 244m,01. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38495 leĭ, 90 banĭ.

Vacăreşti-Berteşti, *moşie*, a statuluĭ, jud. Brăila, pendinte de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, cu o suprafaţă de 12000 hect. şi un venit anual de 70000 leĭ.

Văcăreşti-de-Răstoacă, *com.*

www.dacoromanica.ro

rur., jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Titu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Răstoaca aproape de locul unde Şuţa se varsă în Răstoaca. Se compune din treĭ cătune: Pitarul, Strîmbeanul şi Moara-Crovuluĭ, cu o populaţie de 800 locuitorĭ. Are două bisericĭ şi o şcoală, o moară de apă pe pîrîul Şuţa. Se învecineşte: la E. cu Serdanul, la V. cu Crovul, la N. cu Odobeşti şi la S. cu Potlogi-Ruralĭ, despărţindu-se de Odobeşti prin pîrîul Şuţa, de Potlogi-Ruralĭ şi Crovul prin pîrîul Răstoaca şi de Serdan prin cîmpie.

Văcăria, *sat*, cu 50 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Stoileşti (v. a. n.).

Văculeşti, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plăşeĭ Coşula, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Goroveiul, Horlăceni, Prelipca, Sauceniţa şi Văculeşti, reşedinţa.

Are: 3156 suflete; 4 bisericĭ cu 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 1 şcoală prim. mixtă, 13 iazurĭ; 15 pogoane vie; 1461 vite marĭ cornute, 1582 oĭ, 5 capre, 340 caĭ, 110 porcĭ şi 50 stupĭ.

Văculeşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, cu o populaţie de 1578 suflete.

Are: o biserică, cu hramul Adormirea şi Sf. Nicolae, mică, de lemn, făcută la 1712, de Lupu Dascălul şi Nimerincul Ucrăineanu; o şcoală primară.

Săteniĭ împroprietăriţĭ aŭ 1204 hect. 48 arĭĭ pămînt; iar proprietatea, 1730 hect. 52 arĭĭ cîmp, 1719 hect. 63 arĭĭ, pădure, 12 pogoane vie de specie aleasă şi 5 iazurĭ, din care cele maĭ marĭ sunt: Ciobalăul, de 12 hect. şi Lipovanul, de 7 hect., toate cu peştĭ şi racĭ.

Treĭ pîraie principale trec pe moşie: Ţibulea, Dolina şi Şesul.

Drumurĭ: drumul vechiŭ Dorohoiŭ Botoşani, pe la rateşul Cotîrgaci şi Valea Urechioaeĭ; calea judeţeană Dorohoiŭ-Levărda şi calea ce duce la satul Goroveiŭ şi com. Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moşia se hotărăşte cu: Brăeşti, Dimăcheni, Sauceniţa şi Vîrful-Cîmpuluĭ.

Localităţĭ însemnate sunt: Iazul-Domnesc, Siliştea-Călugărească şi Siliştea-Verghia saŭ Verbia.

Istoricul. Vechia proprietate a moşieĭ a fost a mănăstireĭ Moldaviţa din Bucovina, dănuită de Ana Doamna, soţia luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun, după cum se dovedeşte din uricul de întăritură al acestuĭ Domn, cu data din 14 Aprilie 1415. Această moşie a fost împresurată de multe orĭ de către veciní, pentru care mănăstirea a avut grele procese ce se curmară prin hrisovul din 8 Iunie 1746, dat de Ioan N. Mavrocordat-Vodă. După aceasta, mănăstirea stăpîni în pace moşia pănă la 1785 cînd s'a vîndut.

Văculeşti, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Văculeşti, pe linia Leorda-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 15 Decembrie 1888. Se află între staţiile Leorda (11,5 kil.) şi Dorohoiŭ (10 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ, de 211^{m},60. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 19754 leĭ, 35 banĭ.

Vădastra, *com. rur.*, în mijlocul plăşeĭ Balta-Oltul d. j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situat pe un teren şes, la 14 kil. de Corabia şi la 26 de Caracal. Maĭ multe măgurĭ înconjoară satul şi o gîrlă mocirloasă formează aci o insulă.

Are o populaţie de 1373 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Grigore, zidită la 1836, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară; 8 cîrciumĭ.

Aci s'a descoperit la 1872 de C. Boliac, o locuinţă preistorică.

S'a dat de un oazis preistoric, înfundat într'o mlaştină, pe care s'aŭ superpus construcţiunĭ romane şi medievale. Această staţiune preistorică e maĭ vechie ca Geţiĭ şi Daciĭ, de vom judeca după vasele de lutărie grosolană, aschiile de cremene şi alte unelte lucrate în piatră. E din epoca pietreĭ lustruite, cînd omul în necunoştinţă de metale se servea în trebuinţele sale caznice şi de înmormîntare, numaĭ cu lut, os şi piatră.

Vădastra a fost un punct strategic însemnat; înconjurată de o sprînceană de mal, prezintă o vechĭe cetate de pămînt cu zidurĭ uriaşe, numită Sculieni şi maĭ multe măgurĭ. Intre obiectele găsite cînd s'aŭ făcut săpăturĭ, distingem idolaşĭ de pămînt închipuind un om cu braţele întinse, fetişĭ diformĭ aĭ uneĭ populaţiunĭ barbare, dalte marĭ de silex, săgeţĭ, suliţe, topoare de granit verde negăurite, pietre de ascuţit, custure şi herestrae de silex, vetre de bordee, obiecte de olărie foarte vechĭ, etc. Afară din insulă, găsim şi aşezăminte romane, judecînd după monedele de bronz, din timpul luĭ Filip Arabul, zidăriile şi apeductele romane.

Vădastra cu Viişoara, *moşie*, a statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu

www.dacoromanica.ro

o arendă anuală de 106810 leĭ (1887/88.)

Vădăstriţa, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acest nume, situat pe un teren şes, între com. Urzica şi Vădastra, la 28 kil. de Caracal şi 15 kil. de Corabia. Maĭ multe măgure înconjoară satul.

Are o populaţie de 1706 loc.; o biserică, cu hramul Intrarea în Biserică (1861) cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală primară; 11 cîrciume.

Bîlciŭ anual: la 10 August.

Vădeni, *plasă*, în jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a judeţuluĭ şi întinzîndu-se pe luncile Dunăreĭ, Siretuluĭ şi Buzăuluĭ, cu reşedinţa în com. Tudor-Vladimirescu. Se mărgineşte la N. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul Siretul, la S. cu pl. Ianca şi parte din pl. Bălţiĭ, la E. cu Dobrogea de care se desparte prin Dunărea-Vechĭe şi la V. cu o parte a jud. Rîmnicul-Sărat, de care se desparte prin rîul Buzăul. E formată din com. urb. Brăila şi comunele: Cazasul, Chiscani, Cotul-Lung, Gurgueţi, Islazul, Latinul, Nazarul, Romanul, Scorţarul-Noŭ, Scorţarul-Vechiŭ, Silistrarul, Tichileşti, Tudor-Vladimirescu şi Vădeni.

In total are 1 oraş, 14 com., 45 sate şi 15 tîrle.

S'a unit de curînd cu pl. Ianca, avînd unite 25 com. (V. Brăila, judeţ).

Vădeni, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Se mărgineşte la E. cu Dunărea, la N. cu Siretul, la V. cu Cotul-Lung şi la S. cu Izlazul.

Are o suprafaţă de 3000 hect., cu o populaţie de 770 suflete; o biserică, construită la 1848 de locuitorĭ, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859.

Drumurĭ: la Nazîrul, spre S., 11 kil.; la C.-Lung, spre V., 10 kil.; la Cazacul, spre S., 11 kil.; la Galaţi, spre N., peste Siretul. Prin com. trece calea ferată Brăila-Galaţi, avînd aci podul de fer de peste Siret, şi care are o lungime în comună de 8 kil.

Vădeni, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Ocoluluĭ, jud. Gorj, şi la S. de com. Curţişoara, situată pe partea stîngă a Jiuluĭ.

Este formată de 3 cătt.: Vădeni, reşedinţa, Şişeşti şi Preajba, cu o suprafaţă de 1340 hect., o populaţie de 1069 suflete, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care cătt., din care una e foarte vechĭe, o şcoală şi o fabrică însemnată de lemnărie la pădurea Besna.

Locuitorĭĭ posedă: 50 pluguri, 96 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 954 vite marĭ cornute, 150 caĭ, 4647 oĭ, 257 rîmătorĭ, 89 capre, 3 bivolĭ, 15 asinĭ şi 88 stupĭ.

Şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, şoseaua comunală care o leagă cu Turcineşti şi alte drumurĭ ordinare, înlesnesc comunicaţia.

Vădeni, *sat*, cu o întindere de 204 hect. şi cu 770 loc., jud. Brăila, la N. com. cu acelaşĭ nume, pe malul viroageĭ Sireţelul, la 500 m. de rîul Siretul, situat de a lungul viroageĭ Siretul şi căeĭ ferate Barboşi-Brăila (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *sat*, cu 390 locuitorĭ, în jud. Covurluiŭ, plasa Horincea, com. Rogojeni, cel maĭ de N. sat al jud. Covurluiŭ, pe malul Prutuluĭ, la 5 kil. de reşedinţa comunală şi la 76 kil. de la Galaţi. (V. Rogojeni, com.).

Vădeni, *cătun*, reşedinţa com. Vădeni, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 600 hect. şi o populaţie de 710 suflete. (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Vădeni, pe linia Brăila-Galaţi, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Brăila (12,4 kil.) şi Bărboşi (8,1 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de $8^{m},39$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 8203 leĭ, 20 banĭ.

Vădeni, *moşie* a statuluĭ, de 1120 fălcĭ (cu viĭ cu tot), în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, fostă pendinte de mănăstirea Dobrovăţul; cu o arendă de 18550 leĭ.

Vădurelele, *sat*, cu 280 locuitorĭ, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Socea, situat spre marginea com. Cîndeşti. (V. Cîndeşti, com. rur.).

Văeni, *sat*, cu 90 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Orzeşti, la 2 kil. de satul Padeşul şi la 5 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Văeni, *fost pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani.

Văgiuleşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 14 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Motrul. Se mărgineşte: la N., cu comunele Covrigi şi Strîmptul; la E., cu comunele Miluta, Menţiĭ-din-Faţă, Cernaia şi Jirovul; la S., cu comunele Corcova şi Imoasa; iar la V., cu com. Samarineşti.

www.dacoromanica.ro

Satul formează com. cu satele: Văgiulești-Romîni, Văgiulești-Ungureni, Cîrciul și Valea-Rea, avînd 1400 suflete.

Are 3 biserici și o școală.

Locuitorii posedă: 60 pluguri, 100 care cu boi, 18 căruțe cu cai; 60 stupi.

Dealuri: Cioaca-Mișcodanilor, Dealul-Bozneĭ, Codita-Roșie, Brumaruluĭ, Bălenilor, Albieĭ, Samarineștilor și Dealul-Ciocălăuluĭ.

Văĭ: Valea-Bozneĭ, a-Micșodanilor, a-Brumaruluĭ, a-Albieĭ, a-luĭ-Șemen, a-Răpenilor, și Valea Vlăeĭ.

Pîraie: Pîrîul-Săbieștilor, valea Nisipoasa, Pîrîul-Brumaruluĭ, ce udă în lung satul Ungureni, Pîrîul-Văgiuleștilor, care udă satul Văgiulești, pîraiele Vlaia și Gîrbiĭ, Pîrîul-Rîpenilor, Pîrîul-Văieĭluĭ-Semen, ce udă proprietatea Corcova, Pîrîul-Cîrceluĭ, care toate se varsă în apa Motruluĭ.

Are o șosea comunală, care o leagă cu șoseaua Strehaia-Baia-de-Aramă, precum și alte șosele și drumuri, care o leagă cu comunele vecine.

Văgiulești-Romîni, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Văilor, reședința com. rur. Văgiulești.

Văgiulești-Ungureni, *sat*, cu 60 case, în jud. Mehedinți, pl. Văile, com. rur. Văgiulești. (V. com. rur. Văgiulești).

Văieĭ (Gura-), *cătun* al com. Policiori, jud. Buzău, cu 230 locuitori și 54 case.

Văile, *plasă*, numită și pl. Văilor, jud. Mehedinți, formată din 18 comune și anume:

Brădetul, Corobăile, Cosmănești, Covrigi, Dragostești, Horăști, Leurda, Matăsari, Miculești, Negomirul, Roșiuța, Runcurelul, Slivilești, Strîmptul, Sura, Tehomirul, Țirioiul și Văgiulești.

Se mărginește: la E. și N., cu jud. Gorj; la S., cu pl. Motrul-d.-j.; iar la V., cu pl. Motrul-d.-s. și parte din plaiul Cloșani.

De la 1895 s'a desființat, iar com. aŭ trecut unele la pl. Dumbrava-Motrul-d.-j., altele la pl. Motrul-d.-j.

Văjești, *sat*, cu 100 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, com. rur. Cerșanele (v. a. n.).

Vălari, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, la N. com. Stănești, așezat pe deal.

Se compune din cătunele: Valari, Curpenul și Curpenelul, cu o suprafață de 282 hect. și o populație de 1835 suflete.

Locuitorii posedă: 54 pluguri, 100 care cu boi, 22 stupi, 250 vite mari cornute, 400 oi, 300 capre, 30 cai și 150 rîmători.

Teritoriul comuneĭ este udat de apa Șușița.

Are o șosea comunală, care vine din spre S., de la Stănești; 20 mori, 4 herăstrae, pentru tăiat scîndurile; 1 școală; 5 biserici, cu 2 preoți și 4 cîntăreți.

Vălari, *cătun* de reședință, al comuneĭ Vălari, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe șes și lîngă apa Șușița. Are 120 hect., cu o populație de 687 locuitori. (V. Vălari, com. rur.).

Vălcelele, *sat* și *com. rur.*, pe rîul Argeș, jud. Argeș, pl. Pitești, la 12 kil. de com. rur. Băscovul-Flești (reședința subprefectureĭ) și la 14 kil. de Pitești. Se compune din 4 sate: Brăteasca, Capul-Pisculuĭ, Crîmpoteni și Vălcelele. Are 1228 suflete; 2 biserici, una în satul Vălcelele și alta în Crîmpoteni, deservite de 2 preoți, doi cîntăreți și un paracliser; o școală primară mixtă.

Vite: 406 boi și vaci, 20 cai, 9 bivoli, 120 oi, 90 capre și 200 rîmători.

Vălcelele (Dara-de-Sus), *cătun* al com. Dara, jud. Buzău, cu 360 locuitori.

Vălcelele-de-Jos (Olteni), *sat*, cu 998 locuitori, com. rur. Bărcănești, pl. Siul-d.-s, jud. Olt, situat în partea de S. a com., pe valea Iminoguluĭ. (V. Bărcănești, com. rur.).

Vălcelele-de-Sus, *sat*, cu 1117 locuitori, com. rur. Bărcănești, pl Siul-d.-s., jud. Olt, situat în partea de S.-E. a comuneĭ, pe Dealul-Iminoguluĭ. (V. Bărcănești, com. rur.).

Vălcești, vezi Bucecea, sat, com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Vălculești, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești, reședința com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văleanca, *cătun* al com. Vispești, jud. Buzău, cu 360 locuitori și 95 case.

Văleni, *com. rur.*, jud. Muscel, pl. Argeșelul, la 18 kil. spre S.-E. de Cîmpulung.

Se compune din 4 cătune: Lunca, Plopișorul, Văleni și Vrăbiești, cu o populație de 1781 locuitori.

Se mărginește la N. cu com. Cetățeni-din-Deal, la S. cu proprietatea statuluĭ fostă a mănăstireĭ Vieroșul, la E. cu com. rur. Lăicăi-Runceasa și la V. cu com. rur. Boteni.

Are o biserică și o școală mixtă.

www.dacoromanica.ro

Moşia e a locuitorilor şi se întinde pe o suprafaţă de 700 hect.

Locuitoriĭ aŭ: 505 vacĭ, 520 boĭ, 300 taurĭ, 192 viţeĭ, 40 ţepe, 30 caĭ, 18 armăsarĭ, 12 mînjĭ, 450 oĭ, 140 berbecĭ, 279 porcĭ, 123 capre.

In jurul comuneĭ sunt malurile: Ghermăni (la E.), Vîrtopul şi Chiciora (la V.), Cornetul (la N.), Mălăiştea şi Corbul (la S.). La N. este Muşcelul, unde locuitoriĭ aŭ locurĭ de fineţe.

Este udată de vîlcelele: Muşcelul, Şăroaia şi Brăduleţul, care se împreună în centrul comuneĭ şi se varsă în rîul Dîmboviţa la E. de com. rur. Lăicăi-Runceasa.

La S. se află un deal numit Mormintele.

Văleni, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Muşcel, la 60 kil. spre S. de Cîmpulung.

Se compune din 2 cătune: Valea-Văleni şi Ciocăneşti, cu o populaţie de 935 locuitorĭ.

Este situată pe ambele malurĭ ale văieĭ numită Valea-Văleni, împresurată de dealurĭ în toate părţile, afară de partea de S., unde se întinde cîmpia moşiilor statuluĭ Radu-Vodă şi Cotmeana, pănă în rîul Argeş.

Locuitoriĭ aŭ: 20 caĭ şi ţepe, 43 viţeĭ, 246 boĭ, 178 vacĭ, 193 oĭ, 66 berbecĭ şi 200 porcĭ.

Gîrla-Vălenilor udă comuna de la N. spre S., apoĭ ţese în şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, curge prin cîmpia Radu-Vodă şi se varsă în rîul Argeş la locul numit «Zăvoiul-Cotmeniĭ». Ea izvoreşte din Valea-Schituluĭ, cătunul Valea-Văleni.

Un număr de 139 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit prin legea de la 1864 pe moşiile statuluĭ Radu-Vodă şi Valea-Văleni.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală, datînd din 1855.

Văleni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe un deal din dreapta Vedeĭ, la 42 kil. de Slatina şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Văleni şi Popeşti, cu o populaţie de 2546 locuitorĭ. E vechie, fostă proprietate a boierilor Văleniĭ.

Se învecineşte la N. cu Tituleşti, la E. cu rîul Vedea, la S. cu Seaca-Belciugata şi la V. cu Stoicăneşti, de care se desparte prin valea Călmăţuiul.

Are 2 bisericĭ, (în fie-care cătun cîte una), deservite de 3 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1877.

Vite: 300 caĭ, 260 ţepe, 1180 boĭ, 510 vacĭ, 40 bivolĭ, 5580 oĭ şi 1050 porcĭ.

Suprafaţa com. e de 8300 hect.

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Titueşti şi la S.-E. cu Socetul, din jud. Teleorman. O altă şosea vecinală o leagă la V. cu Stoicăneşti şi cu Seaca-Belciugata la S.-V.

In partea de E. sunt dealul şi rîul Vedea, în care daŭ cîteva vălcele: Tumba, Chicioaia, Peptesti şi Bindulesti.

Văleni, *com. rur.*, jud. Roman, în pl. Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman, la 23 kil. de el şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ, în marginea judeţuluĭ. Este formată din satele: Cioplesti, David (Scheea), Moreni, Munteni-Ghirăesti, Munteni-Văleni şi Văleni, reşedinţa. Are o populaţie de 1545 locuitorĭ, 2 bisericĭ, una de zid şi alta de lemn; o şcoală prim. mixtă; cîte-va morĭ pe pîrîul Moreanca.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Văleni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată pe dreapta rîuluĭ Olteţul, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 754 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 5 caĭ, 50 boĭ, 20 vacĭ şi 150 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 120 hect.

E brăzdată de dealurile: Mugereĭ, Mare, Zgîiata-Mare, Sgîiata-Mică, Corbul şi Plodişul şi udată de rîul Olteţul.

Văleni, *suburbie* a com. T.-Ocna, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată pe partea stîngă a Trotuşuluĭ.

Văleni, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Suici (v. a. n.). Aci este şchitul Văleni (v. a. n.), întemeiat de familia Grădişteanilor.

Văleni, *sat*, cu 349 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Mileşti, situat la confluenţa pîrîuluĭ Corniţelul cu pîrîul Răcătăul, la 2500 m. de satul Mileşti-d.-s. (şcoală). Are o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1850.

Văleni, *sat*, cu 147 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Berbinceni, aşezat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe pîrîiaşul Dadalica.

Văleni, *sat*, cu 234 locuitorĭ, în partea de V. a comuneĭ Viltoteşti (v. a. n.), pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea Văleni, între dealurile: Dumbrava-Mare şi Comoara, pe unde trece şi pîrîul Făgădăul

Văleni, *cătun* al comuneĭ Izvoarele, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de

www.dacoromanica.ro

înălțimĭ din stînga Jiuluĭ, pe marginea șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 384 hect. și 160 locuitorĭ. (V. Izvoarele, com. rur.).

Văleni, *sat*, în jud. Neamțu, com. Grumăzești, pl. De-Sus-Mijlocul, cu o suprafață de 400 hect. și o populație de 312 suflete.

Văleni, *sat*, cu 199 locuitorĭ, în jud. Neamțu, com. Vînători-Dumbrava-Roșie (v. a. n.), situat pe malul rîuluĭ Bistrița, lîngă Petro-Dava.

Văleni, *sat*, cu 1287 locuitorĭ, com. cu același nume, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe malul drept al Vedeĭ. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun*, cu 110 locuitorĭ, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, com. Străoani-de-j. (v. a. c.), situat pe malul Șușițeĭ, lîngă pîrîul Valea-Daniĭ.

Văleni, *sat*, cu 905 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Văleni, spre N.-V. și la 23 kil. de orașul Roman și la 22 kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Moreanca. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun*, al com. Brîncoveni, pl. Oltețul-Oltul-de-Sus, jud. Romanați, la 19 kil. spre N. de Caracal, pe șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ și lîngă linia ferată. Altitudinea terenuluĭ de 135 m.

Are 280 locuitorĭ; o biserică.

Văleni, saŭ **Satul-Noŭ**, *sat*, jud. Suceava, pe moșia și în com. Mălini, așezat pe valea pîrîuluĭ Suha-Mare, cu o populație de 685 suflete.

Drumurĭ sunt: la Broșteni (44 kil.) și la Fălticeni (26 kil.). (V. Mălini, com. rur.).

Văleni, *sat*, cu 200 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschiv, com. Stănuești, spre N. de satul Stănuești.

Văleni, *sat*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. rur. Păușești-Otăsăul. Are, împreună cu Barcanele, o populație de 517 locuitorĭ; o biserică, rezidită la 1868. Cade în partea de N.-V. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. de căt. Ursărești și este udat de rîul Otăsăul.

Văleni (Schitul-), *schit*, cu 40 de maicĭ, pe rîul Topologuluĭ, jud. Argeș, plaiul Loviștea, la două ceasurĭ de Tigveni și la 5 de Curtea-de-Argeș. Acest schit a fost întemeiat de familia Grădiștenilor și pănă la 1818 a fost schit de călugărĭ, iar de la această dată s'aŭ așezat aicĭ maicĭ. Biserica, cu hramul Sf. Troița, este în stare bună, iar zidurile mănăstiriĭ sunt în ruine. Intre tărțile vechĭ ale acesteĭ mănăstirĭ se află un liturghier din vremea mitropolituluĭ Theodosie. Această mănăstire este întreținută de stat (are doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser) și se înscrie pe tot anul în budgetul ministeruluĭ de Culte o sumă de 13231 leĭ pentru întreținerea maicelor și pentru serviciul divin.

Văleni, *schit*, jud. Neamțu. (V. Văleni, sat.)

Văleni (Vatra-Schituluĭ-), *moșie* a statuluĭ, cu o întindere de 610 pogoane, din care 500 pogoane pădure, jud. Argeș, pl. Loviștea. Pe moșie se află case, magaziĭ, o moară și o piuă.

Văleni-Buriașul, *sat*, com. rur. Cociocul (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Cociocul, format din 2 trupurĭ: Văleni și Buriașul, ambele pe malul drept al rîuluĭ Ialomița și înconjurate la S. de pădurea Radu-Vodă.

Are o suprafață de 236 hect., cu o populație de 260 locuitorĭ.

Văleni-de-Munte, *com. urb.*, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situată în partea de N. a orașuluĭ Ploești.

Se compune din 3 cătune: Văleni (Tîrgul-), Turburea și Valea-Garduluĭ, cu reședința com. în Tîrgul-Văleni și o populație de 3000 locuitorĭ.

E udată prin centru de rîul Văleanca, alimentată de Valea-Teișenceĭ.

In vecinătatea tîrguluĭ Văleni sunt: la E., Păcureți, cu bogate surse de păcură; la V., Valea-Slăniculuĭ, cu bogate mine de sare; la N., văile Teleajenuluĭ și Drajneĭ, pe care sunt situate istoricele sate: Meterezele, Piscul-Doruluĭ, Teișani, Drajna, Homorîciul, etc., iar spre S., e Gura-Vitioareĭ.

Acest orășel, ca și Tîrgșorul, Gherghița și Cîmpina, trebue să fie foarte vechiŭ, poate chiar din timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn, și trebue să fi fost pe la 1503 în toată splendoarea, de oare-ce se găsea la această dată în relațiunĭ comerciale cu Brașovul.

Are o stație telegrafo-poștală, un spital și o farmacie.

P'aci trece șoseaua județeană Ploești-Bratocea, ce pleacă din Ploești pe bariera Văleni și ia direcția spre N., pe Valea-Teleajenuluĭ, legînd maĭ toate comunele de pe această vale.

In apropiere de orășel se vede frumosul pod făcut de curînd pe rîul Teleajen, la locul numit Hanul Roșu.

www.dacoromanica.ro

Intre fondatoriĭ acestuĭ orăşel se menţionează maĭ cu seamă familia Berivoeştilor şi a luĭ Marcu Bărceanu. In ocolniţa (hotărnicia) Drăjnenilor-d.-s., din 1625, se citeşte: «Şi am stăpînitără aşa din vremile năvălirilor Tătarilor în ţara Ungurească (Transilvania), cînd neamul Berivoeştilor hălăduia pre'ngruiul Teişanilor şi valea Vălenciĭ; iar Bărceniĭ pe malul şi valea Teleajenuluĭ, etc.».

Are 6 biserici, dintre care cele maĭ vechĭ sunt: a Berivoeştilor şi a Bărcenilor, apoĭ mănăstirea catedrală (mănăstire închinată la muntele Athos) şi biserica Sf. Ioan din oraşul de sus; o şcoală de băeţĭ şi una de fete.

Pe la 1830, era aci, chiar în catedrala oraşuluĭ, o şcoală unde se învăţa greceşte.

La 1839, pe lîngă şcoala grecească, maĭ funcţiona şi o şcoală normală, frecuentată de 139 copiĭ, condusă de David Almăşanu. La 1845 şi 1846, şcoala normală avea 80—90 copiĭ.

In jurul orăşeluluĭ se întind viile Mălăeştilor şi ale Gornetuluĭ, cu frumoase livezĭ şi cu tot felul de pomĭ.

La începutul luneĭ Iunie 1788, fiind Domn Mavrogheni şi avînd războiŭ cu Austriacĭi, pe cînd el se afla la Văleni-de-Munte, i-a venit veste de izbînda ce armata sa a repurtat la vama Buzăuluĭ în contra Austriacilor.

Acolo aŭ căzut 1000 de ostaşĭ austriacĭ şi mulţĭ aŭ fost prinşĭ viĭ.

Văleni-din-Vale, *sat*, jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, com. rur. Văleni (v. a. n.). Are 2 biserici: una fondată, în 1827, de Sărdarul Scarlat Iorgulescu din Cîmpulung şi cea-l'altă în 1856 de Niţă M. Lungu, Niţă Mirică, Stanciŭ Zăbavă şi Niţă Ştefănescu; o şcoală.

Văluga, *pichet de graniţă* pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Batoţi.

Vălduţa-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici (v. a. n.), cu 119 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Miericica, iar la N. cu Văluţa-d.-s.

Văluţa-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu 344 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Văluţa-d.-j., iar la N. cu Marineşti.

Vămile, *tîrlă*, jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-V. de satul Osman, lîngă movila cu acelaş nume, înfiinţată la 1878 pe moşia Moroteşti, din com. Osman.

Are o populaţie de 37 suflete; 30 caĭ, 90 vite marĭ cornute, 100 oĭ şi 20 rîmătorĭ.

Văratica, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Văraticile, *sat*, cu 461 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcul (v. a. n.).

Văraticile, *sat*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. rur. Costeşti, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa, la 2 kil. de cătunul Costeşti, unde e reşedinţa com. şi şcoala.

Are o biserică de lemn şi tencuită, cu hramul Adormirea, fondată de preotul Nicolae Briceag la 1840.

Văraticul, *sat*, pe moşia Dumbrăveni, în partea de S.-V. a comuneĭ Dumbrăveni (v. a. c.), jud. Botoşani, pl. Siretul, pe valea pîrîuluĭ Văraticul saŭ Gheorghiceseĭ. Are o populaţie de 312 suflete.

Văraticul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre E. de satul Şendreşti.

Văraticul, *mănăstire de călugăriţe*, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, înfiinţată pe la finele veaculuĭ XVIII de cuvioasa maică Nazaria, sub conducerea stareţuluĭ Paise, de la Mănăstirea Neamţu.

Biserica cea mare s'a zidit, după cum arată inscripţia deasupra bisericeĭ, la 1807, de către Iosif Ieromonahul şi simonahia Olimpiada, cu ajutorul maicilor şi altora bunĭ credincioşĭ.

Elena Paladi dărui acesteĭ mănăstirĭ moşiile: Vălileşti, Cleja, Zerneşti, Perişani, cu trupurile ce ţin de ea.

Simonahia Elisabeta Balş îĭ dărui moşia Vultureşti, cu trupurile alăturate.

La 1841 a fost reparată de către Scarlat Paladi şi simonahia Fevronia.

Mănăstirea Văraticul maĭ avu şi următoarele proprietăţĭ: Bălileşti (jud. Dorohoiŭ), Brătuleţul (jud. Neamţu), Buciumeni şi Vladnica (jud. Tecuciŭ), Buhaiul şi Sărata (jud. Neamţu).

In mănăstirea Văraticul se află o şcoală de fete.

In vara anuluĭ 1900, tot centrul şi biserica mănăstireĭ aŭ ars. S'a restaurat în aniĭ următorĭ.

Situată într'o pozitiune frumoasă, alăturĭ de băile Bălţăteşti, de Tîrgul-Neamţuluĭ şi de mănăstirea Agapia, e foarte frecuentată în timpul vereĭ ca staţiune climaterică.

Văraticul, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din muntele Măgura-Văraticul, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, comuna Filioara; curge în direc-

www.dacoromanica.ro

ţiune V.-E., trecînd pe la mănăstirea Văraticul, străbate apoĭ şoseaua judeteană Piatra-Neamţu, între kil. 30—31, şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Topoliţa, în faţa satuluĭ Topoliţa, după ce primeşte pe dreapta pîrîiaşele Sărata (Bălţăteşti) şi Gindăoani.

Vărăria, *sat,* în jud. Fălciu, pl. Podoleni, com. Drănceni. Se maĭ numeşte şi Vărăria-Buzneĭ de la fraţiĭ Buzneştĭ, care aŭ şi eĭ o parte de moşie în trupul moşieĭ statuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ e de 600 hect., cu o populaţie de 66 suflete.

Vărăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată în partea de S.-V. a plăşeĭ, între comunele Ulmul şi Ciocăneşti-Sîrbĭ, pe malul de N. al laculuĭ Boianul şi la gura văiĭ Andolina.

Teritoriul comuneĭ se întinde din Dunăre spre N., pe o suprafaţă de 8700 hect. Este proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Viforîta, arendată pe periodul 1893-1898 cu 190000 leĭ.

Are o populaţie de 1326 locuitorĭ; o şcoală primară mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt 163 locuitorĭ, în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 12, şi neîmproprietăriţĭ se maĭ află 154 locuitorĭ.

Este udată de Dunăre şi de lacurile: Boianul, Sticlinul, Cocenosul, Lunguleţul, Luminosul şi Găvanele, avînd braţele (privalele): Cochira, Bătrîna şi Moş-Mihaiŭ, care leagă Dunărea cu lacurile.

Vărăşti, *sat,* reşedinţa com. rur. Vărăşti Obedeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Intre Vărăşti şi Cîmpurelul, malul drept al rîuluĭ Sabarul e foarte zmîrcos.

Se întinde pe o suprafaţă de 2300 hect., cu o populaţie de 1700 locuitorĭ. (V. Vărăşti-Obedeni).

Vărăşti-Obedeni, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 24 kil spre E. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul. Stă în legătură cu Ghimpaţi şi Dobreni prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Obedeni şi Vărăşti, cu o populaţie de 2355 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 3255 hect.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ; 2 maşinĭ de treerat; 3 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 364 pluguri: 346 cu boĭ, 18 cu caĭ; 405 care şi căruţe: 338 cu boĭ şi 67 cu caĭ; 341 caĭ şi iepe, 8 armăsarĭ, 697 boĭ, 354 vacĭ şi viţeĭ, 52 bivolĭ, 103 bivoliţe, 23 capre, 142 porcĭ şi 2096 oĭ.

Vărăşti-de-Jos (Băjenari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat la S. de Vărăşti-d.-s., aproape de unde izvoreşte Valea-Mostişţea, pe o suprafaţă de 161 hect. şi cu o populaţie de 259 loc.

Vărăşti-de-Sus (Pitar-Moşu), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat spre N. de Bucureşti, aproape de unde izvoreşte valea Mostiştea, pe o suprafaţă de 140 hect. şi cu o populaţie de 304 locuitorĭ.

Vărbila, *sat,* cu 519 locuitorĭ, com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud Prahova.

Aci e mănăstirea Vărbila.

Vărbila, *mănăstire,* jud. Prahova, fondată de Radu Voevod Basarab, la 1510.

Preotul Gr. Musceleanu susţine că această mănăstire s'a edificat la 1533 de Dragomirescu Spătar, după cum ar proba următoarea inscripţiune din frontispiciŭ:

Acest hram (biserică) cu Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, s'a zidit de Jupîn Dragomirescu, mare Spătar şi Jupîn Toma Ban, Septembre în 14, din leatu 7041, i Jupîn Caran, Biv... (aci literile lipsesc).

Aci e mormîntul luĭ Laiot Vodă Basarab, cu următoarea înscripţie:

Basarab Laiot Voevod, ce aŭ fost tăiat de Radul Vodă Călugărul şi în pomenirea părinţilor săĭ, la anul 7043 (1535), luna Octombre, s'aŭ pristăvit şi robul luĭ D-zeŭ Jupîn Stanciu, marele Vistier, fie-ĭ pomenire.

Această mănăstire a fost metoh al mănăstireĭ Mărgineni.

Vărbila, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 2470 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupul Păcăloaia (208 hect.), formează pădurea Vărbila-Păcăloaia.

Vărbila-cu-Trupurile, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 6200 leĭ anual. De această moşie aparţine şi trupul Benga din Buzăŭ.

Vărbila-Păcăloaia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2678 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, formată din trupurile: Vărbila (2470 hect.) şi Păcăloaia (208 hect.).

Vărbilăul, *plaiŭ,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plaiul Teleajenul şi o parte din plasa

www.dacoromanica.ro

Podgoria, de care se desparte într'o mică parte prin rîul Slănicul şi comunele: Poiana, Mălăeşti şi rîul Teleajenul; la S., cu parte din plăşile Tîrgşorul şi Filipeşti; la V., cu plaiul Prahova şi plaiul Peleşul; iar la N., cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţi.

Se compune din Slănicul, com. urb., şi din 11 comune rurale: Bertea, Cocorăşti-Misli, Cosminele, Livadea, Mălăeşti, Poiana-de-Vărbilău, Ştefeşti, Strîmbeni, Trestioara, Vîlcăneşti şi Vărbilăul, cu reşedinţa sub-prefectureĭ în com. Slănicul.

Cea maĭ populată comună din plaiul Vărbilăul este com. Mălăeşti, apoĭ vin Strîmbeni, Vîlcăneşti, Vărbilăul. Cele maĭ puţin populate sunt: Trestioara, Poiana-de-Vărbilău şi Livadea.

S'a desfiinţat în 1895, trecîndu-se comunele la pl. Cîmpul-Tîrgşorul şi Teleajenul.

Vărbilăul, *com. rur.* şi *sat*, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se crede că datează de vr'o 250 de anĭ.

Este situată pe văile apelor Vărbilăul şi Slănicul, la 30 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Slănicul şi Livadea; la S., cu com. Poiana-de-Vărbilău; la E., cu com. Bughiile şi la V. cu Trestioara.

Are o populaţie de 1699 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una vechĭe, fondată cam de vr'o 80 de anĭ, de Ion Teleanul şi Lazăr Moldoveanu, şi alta nouă, fondată de Nica Filip şi locuitoriĭ; 1 şcoală şi 3 morĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă mult cu cărăuşia.

In comună sunt: 20 dulgherĭ, 2 zidarĭ, 10 butarĭ, 3 rotarĭ şi 5 fierarĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ şi parte s'au împroprietărit la 1864. Atuncĭ s'a dat la 181 locuitorĭ 477 hect. din moşia Colţiĭ, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti şi a moşnenilor. Eĭ au: 30 caĭ şi ĭepe, 346 boĭ, 244 vacĭ, 8 bivolĭ, 461 porcĭ, 365 oĭ şi 40 capre.

Suprafaţa comuneĭ e de vr'o 1500 hect.

In raionul comuneĭ sunt cîteva izvoare, ce conţin pucioasă.

E brăzdată de vîrfurile: Măgura, Tîmpa, Viia Popiĭ şi Gîlma, acoperite cu pădurĭ şi păşunĭ. Este străbătută de la N. la S. de gîrla Vărbilăul, în care, la punctul numit Gîndeşti, se varsă apa Slănicul, şi de văile: Stejaruluĭ, Petroasa, Cotuni, Surli, Băeşti (v. a. c.).

In comună sunt două şosele, înlesnind comunicaţia spre com. urb. Slănicul şi Livadea.

Vărbilăul, *rîŭ*, jud. Prahova, izvoreşte din muntele Rădila-Mare; udă comunele Ştefăneşti, Livadea, Vărbilăul; străbate com. Poiana-de-Vărbilău, plaiul Vărbilăul şi Mălăeşti şi se varsă în rîul Teleajenul.

In raionul com. Vărbilăul pirmeşte văile: Slănicul, cu afluentele Valea-Pietroasă, Stejarul, Cotuna, Băeşti şi Surli.

Vărlăneşti, *sat*, cu 50 locuitorĭ, com. Godineşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a comuneĭ, la 9 kil. şi 200 m. de reşedinţa com.

Vărsătura, *com. rur.*, în pl. Gîrlele, jud. Putna, situată lîngă Odobeşti, pe poale de deal, la împreunarea gîrleĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Mică, la 3 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 15 de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătr. Pădureni şi Vărsătura, unde e şi primăria comuneĭ.

Are o populaţie de 1182 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, în cătr. Vărsătura, şi 1 filială, cu hramul Sf. Vasile; o şcoală mixtă.

Pe toată intinderea comuneĭ sunt plantate viĭ şi pădure.

Locuitoriĭ posedă: 4 plugurĭ; 180 boĭ, 54 vacĭ, 23 caĭ, 15 oĭ, 7 capre şi 50 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, la poalele munteluĭ Măgura, se află schitul Bolucul, la 40 kil. de cătr. Padureni, şi urmele cetăţeĭ Crăciuna (v. a. n.).

Vărsătura, *cătun*, în comuna cu acelaş nume, pl. Gîrlele, jud. Putna, situat lîngă Odobeşti, la împreunarea pîrîuluĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Mică.

Vărsătura, *cătun*, jud. Brăila, la 2 kil. spre N. de satul Chiscani, aproape de Brăila. Are 87 locuitorĭ şi o biserică.

Vărsătura, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul satuluĭ Cegani, jud. Ialomiţa.

Vărsătura, *ostrov*, în jud. Brăila, com. Berteşti-d.-s., între canalul Cremenea şi Mînuşoaia, avînd o lungime de 6 kil.

Vărşeşti, *sat*, cu 150 locuitorĭ, com. rur. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Vărzari, *sat*, cu 410 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Deduleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzari, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzăreşti, *schit*, în jud. R.-Să-

www.dacoromanica.ro

rat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, situată în partea de V. a com., pe pîrîul cu acelaș nume, și lîngă lacul saŭ heleșteul Vărzărești. S'a zidit în anul 1644 de Radu-Vărzarul, vel Armaș al luĭ Mateĭ Basarab; la început a fost metoh al Mitropolieĭ din Bucureștĭ. Are 20 călugărĭ.

Vărzărești, *pădure*, de 675 hect., jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Vărzărești.

Vărzăroaia, *sat*, com. rur. Petroșani (v. a. n.), plaiul Nucșoara, jud. Muscel.

Văscani, *com. rur.*, situată la S.-E. pl. Siretul-d.-s., jud. Suceava, la 52 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Băiceni, din jud. Iași, la V. cu com. Păscani, la S. cu com. Cucuteni (Iași) și Ruginoasa și la N. cu com. Lespezile și jud. Botoșani.

Are forma unuĭ poligon neregulat. E compusă din satele: Văscani, reședința, Boldești, Hărmănești, Todirești-Bălușești, Stroești și Laiul. Inainte de 1876 forma o singură comună cu Ruginoasa.

Are o populație de 2720 suflete; 5 bisericĭ ortodoxe, cu 3 preoțĭ și 6 cîntăreți, și una lipovenească, în Băloșești; 3 școlĭ rurale mixte.

Vite: 246 caĭ, 660 boĭ, 402 vacĭ, 2499 oĭ, 3 capre și 181 porcĭ.

Altitudinea 320–330 m. E udată de pîraele: Văscani, Boldești, Hărmănești, Ciumalul, Drăgoteni, Răgoaza, Checea și Budăile.

Are o suprafață de 9012 hect.

Improprietăriți în 1864 și 1878 sunt 586 locuitorĭ, stăpînind 1753 fălcĭ și 50 prăjinĭ, afară de ceĭ din Stroești și Laiul, cărora le-a fost lăsată prin testament de Smaranda Costin moșia în mărime de 210 fălcĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Dealurile Osoiul și Cetățuia, din care s'aŭ scos anticităților de d-niĭ Sturza, Tocilescu, Butculescu și Beldiceanu.

In marginea V. a moșieĭ Hărmănești, d'asupra satuluĭ Blăgești din com. Păscani, se văd ruinele uneĭ bisericĭ marĭ, despre care se zice că ar fi fost făcută de către Logofătul Tăutul, marele diplomat al luĭ Bogdan-Vodă.

Văscani, *sat*, pe moșia și în com. cu acelaș nume, jud. Suceava, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ Păunești și coastele dealuluĭ Păunești, 501 suflete.

Drumurĭ sunt la Ruginoasa (3 kil.) și la Costești (3 kil.) (V. Văscani, com. rur.).

Văsîești, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, așezată la poalele munteluĭ Tarnița și în valea pîrîuluĭ Urminișul-Mare. Se compune din 5 cătune: Văsîești, reședința, Leorda, Vermești, cu secția Glodurile, Urminișul saŭ Hîngani și Șipoteni.

In Condica Liuzilor se găsesc treĭ sate din această comună: Văsîești, Urminișul și Leorda, de unde încă de pe atuncĭ se exploata păcura.

Se mărginește la E. cu teritoriul comunelor Moinești și Podurile, la S. cu al com. Dărmănești, la V. cu al com. Comănești și la N. cu al com. Moinești.

Este străbătută de pîrîurile Urminișul-Mare și Busuiocul și brăzdată de muntele Tarnița și dealurile Leorda, Babelor, Busuiocul și Nogea.

Are o populație de 1911 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1885 în satul Vasîești; 4 bisericĭ, cîte una fie-care cătun, deservite de 3 preoțĭ și 7 cîntăreți.

Vite: 64 caĭ, 1003 vite cornute, 280 porcĭ, 321 capre, 1972 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 102 stupĭ.

După legea rur. din 1864 s'aŭ împroprietărit 247 locuitorĭ, cu 892 fălcĭ, 46 prăjinĭ și 34 stînjenĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2578 hect.

Este străbătută de calea județeană Ocna-Comănești-Moinești.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la Moinești, reședința plășeĭ, 3 kil.; la com. Podurile, 7 kil.; la com. Comănești, 3 kil., și la com. Dărmănești, 11 kil.

Văsîești, *sat*, cu 810 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, și reședința comuneĭ cu acelaș nume, situat pe pîrîul Urminișul, care 'l udă prin mijloc. (V. Vîsîești, com. rur.).

Văsuiul, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, la 17 kil. de subprefectura plășiĭ și la 54 de capitala județuluĭ.

Este udată de pîraiele: Văsuiul, Sărățelul și Zgribincea.

Are o populație de 402 suflete și 1 biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae».

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 2 morĭ de apă; 162 boĭ, 150 vacĭ, 33 caĭ, 830 oĭ, 10 capre și 81 porcĭ; 3 fabricĭ de rachiŭ; o rotărie.

Vătași, *sat*, com. rur. Crîmpoaia, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe malul drept al Dorofeiuluĭ, cu 320 locuitorĭ.

Vătași-Banov, *cătun*, com. Preaj-

www.dacoromanica.ro

ba, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Preajba).

Vătășani, *vechia numire a satuluĭ* Nenciulești, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Vătășești (Tinculești), *sat,* cu 50 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătășești (v. a. n.). Are o biserică, «Buna-Vestire».

Vătășești-de-Jos, *sat*, cu 25 familiĭ și 100 suflete, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Bradul-Geamăna (v. acest nume). Are o biserică, «Sf. Mateĭ».

Vătășești-de-Sus, *sat*, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văvălugi, *cătun*, al. com. Boziorul, jud. Buzău, cu 140 locuitorĭ.

Vechia, *sat,* cu 254 locuitorĭ, com. rur. Dăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat la 1 ½ kil. de căt. Curtea, unde e școală.

Vechia, *mahala*, com. rur. Sinești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Vedea, *rîu*. Izvorește din dealul Dăduiești, jud. Argeș, curge către S., intră în jud. Oltul pe lîngă Topana, udă Făgețelul, Alunișul, Spineni și Tătulești, la N. căreia primește pe stînga pîrîul Eiul; udă Optași și aproape de cătunul Ungheni, com. Corbul, se împreună pe stînga cu Vediția, care izvorește tot din dealurile județuluĭ Argeș, aproape de Pitești, și intră în jud. Olt, la Rîjlețul-Vieroș, udă Rîjlețul-Govora, Vața, Bărăști-de-Vede, Bărăști-de-Cepturĭ, Vlaici, Colonești și Maldărul.

De la Cerbul, Vedea maĭ udă Buzești și aproape de com. Icoana se încarcă pe dreapta cu pîrîul Plapcea, udă com. Florul, unde primește pîrîul Florișorul. De aci înainte servește de hotar între jud. Olt și Teleorman. Trece pe la E. de măgura Mihaĭ-Vodĭ și la S. de căt. Ungurei, com. Tătulești, pe dreapta se încarcă cu pîrîul Dorofeiul saŭ Șerbănești. Apoĭ curge tot pe hotar pănă la E. de căt. Popești, com. Văleni, de unde ia direcția S.-E. și intră în jud. Teleorman la punctul Bădești, unde se varsă într'însul rîul Cotmeana.

De la Bădești, urmează cît-va în linie aproape dreaptă pănă în dreptul com. Socetul, de unde apucă spre N.-E. spre Roșiori și de acolo la Alexandria, apoĭ spre S., primind apele rîuluĭ Teleorman, între comunele Cervenia și Beiul și după maĭ multe cotiturĭ varsîndu-se în Dunăre odată cu Gîrla-Mare, la hotarul dintre Găojani și Petroșani, din jud. Vlașca.

De la Bădești și pănă unde se împreună cu Teleormanul, Vedea taie jud. Olt in diagonală. Afluenții Vedeĭ sunt: Cotmeana, Tecuciul, Bratcovul, Burdea saŭ Zbîrgleaza, Pîrîul-Ciineluĭ împreunat cu Tinoasa și Teleormanul, precum și maĭ multe pîraie și pîrîiașe, ca Bărăcea, Cîrsteasca și Nanovul. Pe partea dreaptă are ca afluenți principalĭ Plapcea și Vediția în jud. Olt, cum și pîraie și pîrîiașe ca Florișorul, Dorofeiul și altele. Cu toțĭ afluenții săĭ marĭ și micĭ, rîul Vedea, pănă la oare-care depărtare de Roșiori, are volum de apă foarte mic; adesea e aproape de tot sec. Din apropiere de Alexandria îșĭ mărește volumul din ce în ce maĭ mult pănă la Dunăre. Albia luĭ este foarte largă, neregulată și plină de nisip foate fin. Pe timpurĭ de ploĭ marĭ și la topirea zăpeziĭ, Vedea vine foarte mare și se revarsă peste marĭ întinderĭ. În acest rîŭ se găsește peștișorul numit pitroc, precum și puține varietățĭ de peștĭ obicinuițĭ, maĭ ales crap.

In tot cursul săŭ are o lungime de aproape 200 kil.

După istoria luĭ Dionisie Fotino, rîul Vedea se numea în vechime Apa-Vînătă.

Vedea-de-Jos, *plasă,* jud. Olt. Se mărginește la N. cu pl. Vedea d.-s., printr'o linie dreaptă, dusă de la S. de com. Alunișul, la S. de com. Bărăști-de-Cepturĭ; la E., se mărginește cu jud. Argeș; la S., cu pl. Mijlocul și la V., cu pl. Oltul-d.-j., avînd ca hotar despărțitor în cea maĭ mare parte rîul Plapcea-Mare (Vezĭ Oltul, județ).

Coprinde 14 com. rur. (cu reședința în com. Tătulești), adică: Călugări, Colonești, Constantinești, Maldărul, Mircești, Mogoșești, Negreni, Poborul, Scornicești, Spineni, Șuica, Tătărei, Tătulești, Vlaici.

Acum face parte din pl. unite Oltul-Vedea, care aŭ 54 comune.

Vedea-de-Sus, *plasă,* jud. Olt. Se mărginește la N. și E. cu jud. Argeș, la S. cu pl. Vedea de-jos, și la V., cu pl. Oltul-d.-s. (V. Oltul, jud.).

Coprinde 14 comune rurale, cu reședința în com. Chilia, adică: Alunișul, Bărăști-de-Cepturĭ, Bărăști-de-Vede, Chilia, Făgețelul, Fata, Gura-Bouluĭ, Izvorul, Mereni, Profa, Rîjlețul-Govora, Rîjlețul-Vierosul, Topana și Vața.

Face acum parte din plășile unite Oltul-Vedea.

Vederoasa, *lac*, jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul co-

www.dacoromanica.ro

muneĭ rurale Rasova, situat în partea de S.-V. a plăşeĭ şi în cea de N. şi N.-V. a comuneĭ, lîngă malul drept al Dunăreĭ. Comunică cu Dunărea, de care este alimentat, printr'o mică gîrlă, lungă de aproape 1 kil.

Diferitele părţi ale sale poartă deosebite numiri: la E., se numeşte Baciul; la V., Limpezişul; la S.-E., Sărpul. Intreaga baltă se maĭ numeşte şi Vlah-Chioi.

Satele aşezate pe malurile sale sunt: Alimanul, pe malul de V. al părţeĭ Limpezişul, Vlah-Chioi pe cel de E. al Vederoaseĭ; iar învecinate sunt: Bac-Cuius, Polucci, Talaşman la S. (3—4 kil), Rasova, la 3 kil. spre E. Basinul său e considerabil, coprinzînd 80000 hect. (800 kil) şi teritoriile com. Rasova, Alimanul, Enigea, Mamut-Cuius. Este coprins între dealurile: Zbreia, Catiţa, Chior-Cuius, Echi-Iuiuc-Obeac, Mulver-Acceuci şi Ghiol-Punar, la V.; hotarul judeţuluĭ la S. (de la movila Sarîm-Başa şi pănă la movila Bali-Iuc); dealurile Baicul, Ciocanul, Ceşme, Canlî, Piribei, Caciamac-Orman-Bair, Sarî-Iuc-Bair, Cultimeş-Bair, Alibi-Chioi, Cara-Omer şi Bair-Iuiuc, la E.

Are 700 hect.; conţine mult peşte, al căruĭ venit (peste 10000 leĭ) aparţine statuluĭ.

Vediţa, *pîrîŭ*, izvoreşte din dealurile jud. Argeş, de lîngă Piteşti şi se varsă în rîul Vedea, la căt. Ungheni, din jud. Olt.

Veghiurile, *cătunaş*, al comuneĭ Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 30 locuitoriĭ; e alipit de căt. Criveleşti şi situat pe terenul cel maĭ steril din judeţ.

Veja-Clăcaşi, *sat*, la marginea jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. şi la 3 kil. de satul Stăniţa, (V. Stăniţa, comună).

Veja-Lingurari, *sat*, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. şi la 3 kil. de satul Stăniţa, în marginea judeţuluĭ Roman. (V. Stăniţa, comună).

Vela, *com. rur.*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., situată pe Dealul-luĭ-Stupineaţă, dealul Burdiosul, dealul Mocirla şi şesul Desnăţuiul, la 38 kil. de Craiova şi la 16 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ Dumbrava-d.-j.

Se învecineşte la N. cu com. Terpeziţa, la S. cu com. Sălcuţa, la V. cu com. Carpeni, pl. Dumbrava-d.-s., şi cu com. Cornul şi la E. cu com. Ciutura.

Dealuri: Stupineaţa, Burdiosul şi Mocirla, acoperite de păduri.

Este udată de rîul Desnăţuiul, ce trece prin S. com., cu direcţiunea V.-E., şi care are un pod pe dînsul în localitatea numită Rîpa-Roşie.

In vechime com. coprindea satul Plopşorul, com. Gubancea, şi satul Sabarul, care era despărţit în două mahalale, Suharul-Mare saŭ Sabarul-Mare şi Suharul-Mic saŭ Sabarul-Mic, care azî sunt unite şi compun actualul sat Sabarul. Azî com. Vela coprinde 4 sate: Vela, reşedinţa, Bucoviciorul, Sabarul şi Cetăţuia.

Aci se află Cetăţuia, ruină de cetate romană.

Are o populaţie de 1741 locuitoriĭ; 2 biserici, una în Bucoviciorul, cu hramul Sf. Voevozi, fondată de proprietara S. Roschoschi şi cea-l'altă în Vela, fondată de locuitoriĭ, şi cu hramul Sf. Nicolae; 2 şcoale mixte.

Suprafaţa com. este aproximativ de 8750 pog.

Moşiile se numesc: Vela, ce aparţine la maĭ mulţi proprietariĭ, precum şi sătenilor; Cetăţuia, aparţinînd statuluĭ, şi cu venitul anual între 4000—5000 leĭ; Bucoviciorul şi Sabarul.

Păduri: Cetăţuia, în întindere de 250 hect. şi 58 ariĭ, aparţinînd statuluĭ, şi amenajată; Leurdoasa, de 32 hect.; Burdiosul, de 30 hect., pe moşia Sabarul; Ţoia, de 20 hect. şi Leurdoasa, pe moşia Bucoviciorul. Inainte aparţineaŭ mănăstirelor, azî sunt ale statuluĭ. Se compun din ceriĭ, ulmi, stejariĭ, frasiniĭ, plopi şi gîrniţe.

Pe moşia Vela sunt 2 moriĭ de apă şi una de aburi, iar pe moşia Sabarul, una de apă.

Vela, *sat*, cu 865 suflete, reşedinţa com. Vela, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j. (v. a. n.).

Velea saŭ **Nebuna**, *cătun*, com. Bulbucata, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca (v. a. n.).

Veleşti, *com. rur.*, pl. Amaradia, jud. Dolj, la 32 kil. de Craiova şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ, situat pe Dealul-Veleştilor, pe Dealul-Rupturilor şi pe malul stîng al rîuluĭ Geamartaluiul.

Se mărgineşte la N. cu com. Gheoroiul (Vîlcea), de care se desparte prin pîrîul Ghermane, la S. cu com. Balota (satul Balota-d.-s.), la V. cu com. Amărăşti, de care se desparte prin pîrîul Palinga.

In 1873, comuna se compunea din cătunele: Balota-d.-s., Rupturile şi Veleşti; după cîtva timp s'a adăogat cătun. Motoci şi azî acest cătun a rămas ca mahala cătunuluĭ de reşedinţa Veleşti. Cătunul Veleşti este în centru, avînd la N. mahalaua Motoci; Rupturile sunt spre E. şi Balota-d.-s., la S.

Terenul comuneĭ este acidentat de dealurile: Veleşti (400

www.dacoromanica.ro

m.), al-Capreĭ (500 m.), Rupturi (150 m.), Piscul Popeĭ (300 m.), Piscul-Staiculuĭ (200 m.), Piscul-Cireșuluĭ (100 m.), și Dealul-Răcărenilor. Dealul-Capreĭ este acoperit cu fînețe, Dealul-Velești, cu porumb și grîŭ, Dealul-Rupturilor, cu fînețe, Piscul-Staiculuĭ, cu pădure, Piscul-Cireșuluĭ, cu pădure și cu viĭ.

Este udată de rîul Geamartaluiul, ce intră pe la V. în com. și curge spre E. și primește pe teritoriul com. pîraiele Scîndura, Făgețelul și Pîrîul-luĭ-Stan, iar pe stînga: Floreiul, Staicul și Artănelul.

Are o populație de 952 suflete; treĭ bisericĭ, una în cătunul Velești, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1786 de protopopiĭ Ioan și Constantin Dinu, una în cătunul Ruptura, cu hramul Sf. Dumitru, fondată la 1790 de căpitaniĭ Mitrache și Mateiŭ, și a treia în cătunul Balota-d.-s., fondată la 1782 de către Caluda, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ; o școală mixtă, ce funcționează de la 1879.

Suprafața întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 1300 hect.

In comună sunt două moșiĭ: Velești și Balota, avînd o suprafață de 100 hect. și un venit de 10000 leĭ. Velești aparține locuitorilor.

Pădurea Velești, de 300 hect., pădurea Balota, de 500 hect., pădurea Veleștenilor, aparțineaŭ și în trecut moșnenilor; pădurea Balota aparține statuluĭ. Aceste pădurĭ sunt compuse din gîrniță, cer, gorun, stejar; predomină gîrnița. Pădurea Balota, care este amenajată, aparținea bisericeĭ Obedeanu.

Viile în întindere de 20 hect. aparțin moșnenilor Veleștenĭ.

Căiĭ: calea vecinală, calea comunală și o cale naturală.

Vite: 37 caĭ, 750 vite marĭ cornute, 1216 oĭ, 610 porcĭ și 380 capre.

Velești, *sat*, cu 603 loc., reședința com. rur. Velești, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe malul stîng al Geamartaluiuluĭ, la 9 kil. S.-E. de Tălpașul și la 7 kil. N.-E. de Amărești, străbătut în partea N. de dealul Frățila. (V. Velești, com. rur.).

Veli-Chioi, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. com. Garvan (v. a. n.), situat în partea meridională a plășeĭ și cea răsăriteană a comuneĭ, la $2^1/_2$ kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Garvanul-Mare.

Venețișul, *căt.* al com. Nehoiașul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ.

Verbicioara, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița (v. a. n.), cu 648 suflete.

Verbicioara, *moșie* și *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița, satul Verbicioara, arendată (1886–96) cu 11100 leĭ. Aparținea mănăstireĭ Sadova.

Verbița, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 51 kil. de Craiova, și la 25 de reședința plășeĭ, com. Vîrtopul. Situată între șesul Verbița și pădurea Vărbicioara.

Se mărginește la N. cu com. Cleanovul, la S. cu com. Plenița și Poiana-Pleniței, de care se desparte prin pădurea statuluĭ; la V., cu com. Prisacea, și la E., cu com. Călugărei și Orodealul; despărțindu-se de aceste din urmă prin pădurea statuluĭ Verbicioara.

Are un eleșteŭ numit Verbița, în care se găsesc peștĭ și racĭ în mare cantitate.

In vechime, com. se numia Crîngul. Pănă la 1874 reședința era în Călugărei.

Se compune din 2 căt.: Verbița, reședința, și Verbicioara.

In căt. Verbicioara se văd urmele uneĭ cetățue, iar la S. de căt. Verbița, se văd ruinele caselor unuĭ vechiŭ sat ce se afla în vechime pe acel loc.

Un drum vechiŭ trece prin V. com. și merge la schela Cetatea.

Are o populație de 1460 suflete; două bisericĭ, una în căt. Verbița, fondată la 1843, de locuitorĭ; cea-l'altă în căt. Verbicioara, zidită tot de locuitorĭ la anul 1888; o școală mixtă, ce funcționează din 1879, întreținută de comună.

După legea rurală din 1864 sunt 165 împroprietăriți, iar după cea din 1879 sunt 8 însurățeĭ.

Suprafața com. este de 4700 hect.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt Verbița, Crîngul, Verbicioara, dînd un venit de 76386 leĭ.

Pădurĭ: Verbița, de 400 hect. și Verbicioara, de 1000 hect., compuse din cerĭ și gîrniță; ambele sunt amenajate.

Verbița, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița, cu 812 suflete (V. Verbița, com. rur.).

Vercicani, *siliște de sat*, pe țărmul stîng al Siretuluĭ, jud. Suceava, com. Liteni.

Verde (Muntele-), *munte*, jud. Suceava, între com. Șarul-Dorneĭ și Broșteni, acoperit cu pădure de rășinoase (1530 m. altitudine).

Verdea, *căt.*, cu 457 loc., în com. Răcoroasa, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, situat în sus de Varnița,

www.dacoromanica.ro

la locul unde se varsă Repedea în Șușița.

Verdea, *sat*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul d.-j., com Suteşti, cu o populaţie de 424 loc. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul cu acelaş nume. (V. Suteşti, com. rur.).

Verdea, *sat*, în jud. Vîlcea, com. Amărăşti, pl. Oltul d.-j., cu o populaţie de 173 loc., la 4 kil. de cătr. Amărăşti, reşedinţa com. E brăzdat de dealul şi valea cu acelaşĭ nume.

Verdea, *pichet de graniță*, pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanaţi.

Verdea, *insulă*, în Dunărea, cu 60 hect. pădure, com. Izlazul, jud. Romanaţi.

Vereşti, *sat*, pe şesul rîuluĭ Suceava, în stînga şi în partea de S. a com. Dumbrăveni (v. a. n.), pl. Siretul, jud. Botoşani, pe moşia Dumbrăveni. Are o populaţie de 370 locuitorĭ.

Vereşti, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Botoşani, pl. Siretul, com. Dumbrăveni, pe linia-Paşcani-Burdujeni, pusă în circulaţie la 15 Decembrie 1869 şi pe linia Vereşti-Botoşani. Se află pe prima linie între staţiile Liteni (12,9 kil.) şi Burdujeni (14,8 kil.) şi pe a doua la 19 kil. de Bucecea, staţia vecină. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 256^{m},90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 119625 leĭ şi 27 banĭ.

Veriga, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Chioara, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Veriga, *braţ* al Dunăriĭ, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, care se desface din dreptul ostrovuluĭ Tofanari, satul Dăeni, se îndreaptă spre N.-E., brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ Hîrşova şi se termină vărsîndu-se iar în Dunăre în dreptul Movileĭ-Popeĭ, după un curs de 6 kil. In ea se deschide Valea-Moşuluĭ şi Valea-Viilor de la Pînga. Desparte ostrovul Dăeni de malul Dobrogeĭ. E nenavigabil.

Veriga, *braţ* al Dunăriĭ, în jud. Constanţa, plăşile Silistra-Nouă şi Medjidia. Se desface din dreptul ostrovuluĭ Huzud-Ada, de lîngă Măgura-Drăgaicĭ şi valea Carasan, se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N.-E. a plăşeĭ Silistra-Nouă şi cea de N. a comunelor Mîrleanul şi Alimanul, precum şi partea de V. a plăşeĭ Medjidia şi a com. Rasova. Are o lungime de 11 kil. Se deschide tot în Dunăre puţin maĭ la V. de satul Rasova. Are o adîncime de 2—3 metri. Desparte insula Ostrovul-Lung de malul dobrobrogean. E nenavigabil.

Veriga, *canal*, care uneşte Dunărea-Mare cu braţul Dunăriĭ despre oraşul Giurgiŭ, jud. Vlaşca.

Veriga-Stoeneşti, *prival*, care pleacă din Dunărea-Vechĭe, din hotarul jud. Ialomiţa, făcînd un ocol, în formă de semi-cerc şi se uneşte tot cu Dunărea-Vechĭe, după ce străbate comunele Berteşti-d.-s., Berteşti-d.-j. şi Stăncuţa, jud. Brăila.

Verguleasa, *sat*, cu 1160 locuitorĭ, com. rur. Dumitreşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Vermeşti, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, al com. Văsieşti (v. a. n.), cu o secţie, Glodurile, situat la poalele dealuluĭ Busuiocul şi în valea pîrîuluĭ Busuiocul, la 1 1/2 kil. de satul Văsieşti. Are 300 locuitorĭ.

Verpole, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 272 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Grămeşti, Rudeşti şi Bucovina, de care se desparte prin şanţul Haţaş anume făcut.

(V. Grămeşti, com. rur.).

Verneşti, *sat* şi *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Argeş, la 9 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 6 kil. de Piteşti.

Are 785 suflete şi o biserică, cu hramul Naşterea Maicĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 30 oĭ, 25 capre şi 700 rîmătorĭ.

Inainte de 1874, com. Verneşti era alipită de com. Valea-Danuluĭ; azĭ fie-care e com. deosebită.

Verneşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărăţeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 9 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Agudul, Clinciul şi Verneşti, avînd o populaţie de 710 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul 25 Martie, zidită la 1714 şi terminată la 1721, în zilele Domnilor Ştefan Cantacuzin şi Nicolae Mavrocordat, de către jupîn Jipa şi Stanciu Vernescu.

Vite: 190 boĭ, 52 vacĭ, 22 viţeĭ, 3 bivoliţe, 31 caĭ, 8 ţepe, 5 mînjĭ, 700 oĭ şi 174 porcĭ. Loc. posedă 16 stupĭ.

www.dacoromanica.ro

Suprafaţa com. este de 1860 hect.

Terenul e şes, puţin deluros în partea de N.-V.

Are tîrgul de toamnă: Valea-Teanculuĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană Buzău-Frontiera prin Verneşti; şoseaua vecinală Verneşti-Nişcovul-Tisăul şi alte drumuri naturale.

Comuna e foarte vechĭe şi a fost formată numaĭ din s. Verneşti. Cât. Lisceşti (Agudul) a fost înfiinţat de Leaschina, care a adus oameni pe moşia sa, iar Clinciul e maĭ noŭ. Verneşti a fost în secolul al XVII-lea proprietatea Grecenilor; aci fraţiĭ Radu şi Şerban aŭ scris multe din operile lor. Parte din această moşie se posedă încă de Colonelul Greceanu. Tot aci e locul natal al familieĭ Marghiloman.

Verneşti, *cătun* de reşedinţă, al com. Verneşti, jud. Buzău, cu 500 locuitoriĭ.

Verşeni, *sat*, cu 682 locuitoriĭ, pe moşia şi în com. Miroslăveşti, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul stîng al Moldoveĭ.

Drumuriĭ: la Miroslăveşti (6 kil.) şi la Ciohoreni (3,500 kil.).

In 1803, «Vereşeni, a d-sale Logofătul Iordache Canta avea 40 liuziĭ, plătind 516 leĭ bir anual». («Uricariul», vol. VII, p. 248). (Vezĭ Miroslăveşti, com. rur.).

Verşeşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciuleşti, aşezat pe valea Crăcăuluĭ, între cursul acestuia de-a stînga, şi a pîrîiaşuluĭ Valea-Mare de a dreapta. Se mărgineşte la N. cu terenurile com. Cîrligi; la V., cu satul Căciuleşti, despărţit prin pîrîul Cracăul; la S., cu satul Conţeşti şi la E., cu satul Şerbeşti.

Are o suprafaţă cam de 448 hect., cu o populaţie de 273 suflete.

(Vezĭ Căciuleşti, com. rur.).

Verşeşti-de-Jos saŭ **Verşeşti**, *sat*, cu 691 locuitoriĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d-j., com. Sănduleni, situat d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare. (V. Sănduleni, com. rur.).

Veruici, *sat*, cu 62 suflete, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Crucişoara (v. a. n.). Are o biserică vechĭe de lemn, făcută de Bădică Veruicu, cu hramul Sf. Teodor, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Verzeĭ (Valea-), *cătun* de reşedinţă, al com. Căneşti, jud. Buzău, cu 150 locuitoriĭ.

Vetreşti, *cătun*, cu 185 locuitoriĭ, jud. Putna, pl. Vrancea, com. Herăstrăul, situat pe malul Nărujeni, în coasta dealurilor ceĭ formează valea.

Vetrile-Schituluĭ-Comani şi Gîlmeele, *moşie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti şi care pe periodul 1883—93, s'a arendat cu 17500 leĭ anual.

Vetrişoaia, *com. rur.*, în partea de E. a plaşeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se întinde, de la N. la S., între rîul Prutul şi pîrîul Sărata, ce o desparte de comunele Răncenişi Muşata. E aşezată pe şesul Prutuluĭ şi brăzdată în partea de V. de un şir de dealuriĭ.

E formată din satele: Satul-Noŭ, Simineşti şi Vetrişoaia, pe o suprafaţă cam de 4310 hect., şi cu o populaţie de 955 suflete.

Pe toată partea de E. şi S. a com., se întinde şesul Prutuluĭ, în suprafaţă cam de 1266 hect. bogat în finaţe şi imaşe; se află şi multe bălţiĭ şi 2 luncĭ. Viea se cultivă pe o întindere de 53 hect.

Are o şcoală şi o biserică.

Vite: 1488 vite marĭ cornute, 5499 oĭ, 99 caĭ şi 188 porcĭ.

Vetrişoaia, *sat*, în centrul com. Vetrişoaia, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, aşezat pe un platoŭ ridicat cu 15 m. de la nivelul şesuluĭ Prutul. E unit cu satul Simineşti. (Vezĭ Simineşti, sat).

Partea aceasta a satuluĭ Vetrişoaia se maĭ numeşte şi Călugăreasca, de la stăpînirea moşieĭ de către călugăriĭ grecĭ. Proprietatea este a statuluĭ, de la secularizarea averilor mănăstirilor.

Această moşie cu o parte a satuluĭ se întindea şi peste Prut, pănă la luarea Basarabieĭ în 1812.

In marginea de E. a satuluĭ se află gîrla Pruteţul. (Vezĭ şi Vetrişoaia, com. rur.).

Vetrişoaia, *şes*, jud. Fălciŭ, în partea de S.-E. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul. Se întinde de la S. de şesul Simineşti, între Pruteţ şi rîul Prutul, pe o suprafaţă cam de 634 hect. Este bogat în fineţe şi păşune.

In partea de N. a şesuluĭ se întinde o luncă de loziĭ numită Lunca-Vetrişoaeĭ. In dreptul acesteĭ luncĭ, Prutul formează un cot care vine sub satul Hăsnăşeni de peste Prut în Basarabia, numit Cotul-Sofieĭ. In jos de luncă, se află Gîrla-Zaharieĭ, care taĭe şesul în curmeziş, comunicînd cu Prutul şi Pruteţul prin Gîrla-luĭ-Filip.

In partea de S. a şesuluĭ sunt două bălţiĭ, numite Pădurariul şi Caşcavalul, care comunică cu Pruteţul prin gîrla Pădurariul.

In dreptul acestor două bălţiĭ, Prutul formează iarăşĭ un cot, numit Cotul-Nitoţilor.

www.dacoromanica.ro

Tot pe şesul Vetrişoaia, pe grindul din stînga Pruteţuluĭ, se cultivă viea pe o întindere de 25 hect.

Veţelul, *sat*, jud. Vîlcea, com. rur. Broşteni, pl. Cerna-d.-s. E situat în partea de N. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. de cătunul Şerbăneşti (reşedinţa com. şi şcoală) şi este udat de rîul Cerna şi de văile: Valea-Lupuluĭ şi Valea-Mare.

Are o populaţie de 548 locuitorĭ şi o biserică, fondată în 1849.

Veţeni, *sat*, com. rur. Bărăşti-de-Cepturĭ (v. a. n.), pl. Vedea-d.-s, jud. Olt. Are o biserică, fondată în 1723.

Veţişoara, *sat*, cu 298 locuitorĭ, com. rur. Vaţa (v. a. n), pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, în partea de V. a comuneĭ. Are o biserică, fondată în 1835.

Veverita, *culme de munte*, jud. Vîlcea, care porneşte din culmea Plătăneştilor şi de care se detaşează din muntele Vîrful-Mare. Se îndreptează către S.-E. şi se termină aproape de confluenţa Lotruluĭ cu Oltul. Piscurile cele maĭ însemnate sunt: Vîrful-Mare, Robul, Veverita şi Sulita (v. a. n.).

Veveriţele, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Lunca, pe la poalele căruia curge Peceneaga; face hotar despre com. Săruleşti.

Viaşul (Zmîrdăşteţul), *sat*, com. rur. Bucura, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Vicoleni, *sat*, pe dreapta Jijieĭ, în partea de E. a com. Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1087 hect. şi o populaţie de 220 suflete.

Vicoleni, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Borzeşti, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 110 suflete.

Pe hotarul moşieĭ despre Mîndreşti trece rîul Jijia. Moşia se hotăreşte cu: Vlăsineşti, Plopeni-Jianu şi Jijia.

Vicoleni, *sat*, în centrul comuneĭ Berezeni, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la S. de satul de reşedinţă, de care se desparte prin pîriul Berezeni, pe platoul Pruturĭ şi udat în partea de E. de Pruteţul.

Are o suprafaţă de 2288 hect., dimpreună cu Satul-Noŭ, şi o populaţie de 300 suflete; o biserică, făcută la 1838; o moară cu aburĭ şi o şcoală, aşezată între satele: Vicoleni şi Vetrişoaia. Infiinţat în 1823. Se află pe proprietatea domeniuluĭ statuluĭ Vetrişoaia, care a fost a mănăstireĭ Agapia.

Vida-de-Jos saŭ **Fotăchescu**, *cătun*, com. Cîrtojani-d.-j., pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe valea Glavacioculuĭ. Forma odinioară singur o comună cu numele Vida-Cîrtojani. (V. Cîrtojani-d.-j., com. rur.).

Vida-Furculeşti, *com. rur.*, compusă din cătunele: Vida-Furculuĭ şi Vida-Stavropoleos saŭ Călugăreşti, situate pe partea dreaptă a văiĭ Glavaciocul, care aci primeşte Sericicul, din sus de Vida-Cîrtojeni, la 45 kil. de Bucureşti, la 60 kil. de Giurgiŭ şi la 14 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană ce vine din Giurgiŭ, trece pe la Flămînda şi ĭese din jud. pe la com. Glavaciocul.

Are o biserică, cu un preot şi 2 dascălĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 480 boĭ, 10 bivolĭ, 140 caĭ, 480 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Vida-Furculeşti, *cătun*, comuna cu acelaşĭ nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe partea dreaptă a acestuĭ rîŭ. (V. Vida-Furculeşti, com. rur.).

Vida-Stavropoleos saŭ **Călugărească**, *cătun*, com. Vida-Furculeşti (v. a. c.), pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca, situat pe coasta dreaptă a văiĭ Glavaciocul.

Vidimireşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea pîrîuluĭ Hobiţa.

Se mărgineşte: la E. şi S. cu com. Peştenuţa; la V., cu com. Şovarna-d.-j. şi Rudina; iar la N., cu com. Bala-d.-j., Iupca şi Cătunele.

Satul formează comună cu satele Ohaba şi Păpeşti, avînd maĭ multe mahalale.

Are o populaţie de 1000 locuitorĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri, 57 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ, 560 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 400 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

E udată de pîraiele: Hobita, Şovernele şi Iupca în care se varsă şi Rudina.

Dealurĭ: Dealul-Deveĭ cu Valea-Deveĭ, Dealul-Viilor, Margelatul şi Dealul-Peşteneĭ.

Vidra, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, aşezată pe malul Putneĭ, aproape de unde pîrîul Vidra dă în acest riŭ, la 34 kil. de Focşani, udată de rîul Putna şi de pîraiele Vizăuţul, Sogaşul, Rupturile, Vidra şi Valea-Rea.

Se compune din cătunele:

www.dacoromanica.ro

Burca, Călimanul, Vidra (reşedinţa) şi Voloşcani.

Are o populaţie de 1729 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Vidra şi 3 filiale: «S-ţiĭ Voevozĭ», în Călimanul, «Adormirea», în Burca şi «Sf. Ilie», în Voloşcani; o şcoală mixtă; un spital cu 68 paturĭ, înfiinţat la 1887; maĭ multe fabricĭ de rachiŭ, prăvăliĭ, etc.

Locuitoriĭ posedă: 67 plugurĭ; 376 boĭ, 231 vacĭ, 59 caĭ, 822 oĭ, 86 capre şi 463 porcĭ.

La 23 Aprilie, 6 August şi 26 Octombrie al fie-căruĭ an se face tîrg pentru vînzare de vite şi alte produse din localitate.

Viĭ sunt pe 3500 hect.

Vidra (Străini-Dobreni), *sat*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, reşedinţa com. rur. Străini-Dobreni (v. a. n.), situat lîngă rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafaţă de 154 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 maşină de treerat şi 2 poduri.

Numărul vitelor marĭ e de 87 şi al celor micĭ, de 390.

Vidra, *cătun*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, aşezat pe coasta maluluĭ stîng al Putneĭ, la locul unde se varsă în el pîr. Vidra. (V. Vidra, c. r.).

Vidra, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, căt. Străini-Dobreni, pe linia Bucureşti-Giurgiŭ, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Sinteşti (4,8 kil.) şi Grădiştea (6,6 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de $51^{m},77$ Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 51498 leĭ, 25 banĭ.

Vidra, *trecătoare* cu piciorul în Transilvania, jud. Vilcea.

Vieri, *alt nume al căt.* Sohoteşti, com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. S'a numit ast-fel pentru că a fost întemeiat de niştе vierĭ, veniţĭ de pe moşia Zvorşca şi împroprietăriţĭ la 1864 (v. Sohoteşti).

Vieroşul, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Vieroşul, *sat*, com. rur. Colibaşi (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. Pănă acum cîţĭ-va anĭ forma singur o comună. Locuitoriĭ săĭ sunt Ţiganĭ de vatră d'aĭ mănăstireĭ Vieroşul, la 2 ore departe de oraşul Piteşti. Cu foarte multă greutate s'a putut face p'aci şosele, din cauză că pămîntul se surpă lesne şi satul e situat pe deal, de unde se vede oraşul Piteşti şi valea rîuluĭ Doamna pănă din sus de Piscani.

Vieroşul, *mănăstire*, jud. Muşcel, situată pe valea rîuluĭ Doamna, la 2 ore depărtare de Piteşti. S'a întemeiat de Marele Ban Ivascu Golescu la 1543; iar la 1615 s'a restaurat şi dotat de Vel Vistierul Stroe de la Leordeni.

Biserica se află în bună stare şi, de la 1884, a fost trecută în sarcina com., care o întreţine şi astăzĭ.

Biserica are 2 clopote. Cel mare poartă o inscripţie romînă din anul 7156 (1648), din care se vede că l'a făcut Jupîn Stroe Vel Vistier din Leordeni, în cetate în Tîrgovişte. Cel maĭ mic are o inscripţie în caractere gotice.

«La Vieroşul, pe pardoseala bisericeĭ se află 9 pietre tombale cu inscripţiunĭ slavone şi romîne. Din acestea, cea maĭ interesantă, căcĭ e cea maĭ vechĭe din inscripţiunile pănă azĭ cunoscute în Romînia, este piatra de pe mormîntul luĭ Nicolae Vodă Basarab din 1362. Din citaţiile luĭ Şincaĭ, «Cronica Romînilor», I, 328, această piatră se căuta la mănăstirea Cîmpulung, unde în adevăr el este zugrăvit ca ctitor, ceea ce în realitate şi era, după cum rezultă din maĭ multe hrisoave ale aceleĭ mănăstirĭ, aflate în arhiva statuluĭ. Din ce împrejurărĭ piatra în cestiune se găseşte la Vieroşul, nu putem şti». (Gr. G. Tocilescu).

Dintre cărţile aflate la această mănăstire s'aŭ luat două de d-l Tocilescu şi anume: Psaltirea Proroculuĭ David, tipărită în Rîmnicul-Vîlcea, la 1795, şi un Apostol, tipărit la Buzăŭ, la 1704, şi s'aŭ depus la Muzeŭ.

Vierşani, *com. rur.* şi *sat*, plasa Gilortul, jud. Gorj, situată spre S. de com. Jupîneşti, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul, la 32 kil. spre S.-E. de oraşul T. Jiŭ.

Are o suprafaţă cam de 840 hect.; o populaţie de 192 familiĭ, saŭ 767 suflete; 2 bisericĭ, una fondată la 1856, iar cea l'altă la 1867; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 66 plugurĭ, 2 căruţe cu caĭ, 62 care cu boĭ, 27 stupĭ, 270 vite marĭ cornute, 379 oĭ, 138 capre, 118 rîmătorĭ şi 14 caĭ.

Căĭ: şoseaua comunală care vine din spre N. de com. Jupîneşti şi o leagă la S. cu Rogojina, la E. se leagă cu Frumuşei prin drum de care, iar spre V. cu Socul, tot prin drum de care.

Vierul, *cătun*, com. Hadivoia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe loc şes, la V. judeţuluĭ, despre Teleorman, unde începe cîmpia Burnazul. E proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. (V. com. Hadivoia).

www.dacoromanica.ro

Viespeşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea şi muchia dealuluĭ Oltul, in stînga Siuluĭ, la 51 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 18 kil de reşedinţa plăşeĭ.

Com. e vechie şi se compune din două cătune: Viespeşti şi Gîlmeele, cu o populaţiune de 550 locuitorĭ.

Ceĭ maĭ mulţĭ locuitorĭ sunt moşneni; iar în Gîlmeele, 47 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit, după legea rurală, cu 470 hect. din proprietatea statuluĭ.

Are o suprafaţă de 3037 hect.; o biserică şi un fost schit (biserica din Viespeşti s'a fondat la anul 1855, iar biserica din Gîlmeele e fostul schit); o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 63 caĭ, 29 ţepe, 82 boĭ, 46 vacĭ, 687 oĭ şi 110 porcĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N. cu cătunul Sprîncenata, com Frunzarul, şi la S. cu Bîrseşti.

La V. comuna e limitată de pîrîul Siul, în dreapta căruia, până în matca Oltuluĭ, se întind maĭ multe tuferişurĭ, zăvoaie, poenĭ şi livezĭ ca: Pădurea-Moştenilor, Poiana-Stufuluĭ, Poiana-cu-Părul-Ars şi Poiana-luĭ-Roşca; la N.-V., tot pe valea Oltuluĭ, cu zăvoaiele Sprîncenata, ale statuluĭ. La E. se înalţă, de la N. la S., o muchie înaltă a dealuluĭ Oltul, de la care se întinde un platoŭ, până în Dealul-Călmăţuiuluĭ. Pe acest platoŭ se află un şanţ vechiŭ, numit Cetatea-luĭ-Gîlma şi o movilă numită Movila-luĭ-Gîlma. Maĭ la E. de şanţul cetăţeĭ trece şoseaua judeţeană Slatina-T.-Măgurele. Platoul e brăzdat de două vîlcele: Vîlceaua-Mică şi Valea-Mare. Pe acest platoŭ se află ţarinele locuitorilor şi ale proprietarilor.

Viespeşti, *cătun*, reşedinţa com. Viespeşti, jud Olt, situat pe stînga Siuluĭ, sub coasta dealuluĭ Oltul, cu o populaţiune de 498 locuitorĭ. (V. Viespeşti, com. rur.).

Viezuri, *cătun*, cu 225 locuitorĭ, com. Bălăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de reşedinţă, situat pe loc şes, în valea pîrîuluĭ Amaradia (v. Bălăneşti, com. rur.).

Viezuri, *sat*, cu 40 locuitorĭ, com. rur. Sărăcineşti (v. a. c.), pl. Cozia, jud. Vilcea.

Viforani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Boteşti, situat pe pîrîul Răcătăul, la 1400 m. de cătunul Boteşti (şcoală).

Are 598 loc.; 2 biserici, una clădită de locuitorĭ în 1840 şi altu de Costache Capşa, în anul 1859.

Viforeni-Cerchez, *sat*, în partea de N. a com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1144 hect. şi o populaţie de 311 suflete.

Viforîta, *com rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată în apropiere de mănăstirea cu acelaş nume, pe cîmpie, între rîul Ialomiţa, Dealul-Viilor şi mănăstirea Dealul.

Se învecineşte la E. cu Ocniţa, la V. cu Tîrgovişteа, la N. cu Aninoasa şi la S. cu Răzvadul.

Prin comună curge pîrîiaşul Gura-Viforîtă, peste care sunt două podeţe: unul în Viforîta şi altul în cătunul Mahalaua. Se compune din două cătune: Mahalaua şi Viforîta, cu o populaţie de 1500 locuitorĭ.

Are 2 biserici; o şcoală, şi cîte-va fabrici de gaz.

Această comună produce cu deosebire vin mult şi ţuică de prune. Gura-Viforiteĭ este o pădure cam de 7500 ariĭ, iar vatra mănăstireĭ coprinde 45000 ariĭ, tot pădure, care se întinde spre Ocniţa.

Aci sunt mănăstirile Dealul şi Viforîta.

Viforîta (Valea-Popiĭ), *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ.

Viforîta, *mănăstire*, jud. Dîmboviţa, la 3 kil. spre N. de Tîrgovişteа. Aceasta mănăstire s'a fundat de Vlad-Vodă Basarab, la 1530. Aci se află o icoană mare, cu hramul Sf. Gheorghe, lucrată în argint aurit, dăruită mănăstireĭ de către Leon-Vodă Tomşa şi Doamna sa Victoria la 1631. S'a întreţinut din veniturile moşiilor Brîncoveneştĭ până cînd aŭ fost luate de stat. Azĭ chiar se află în această mănăstire busturile Domnuluĭ şi Doamneĭ Brîncoveanu şi maĭ multe odoare lăsate mănăstireĭ de Constantin Brîncoveanu. In jurul acesteĭ mănăstirĭ se fac două tîrguleţe anuale: la Sf. Gheorghe şi Sf. Maria.

Viforîta, *munte*, în com. Goideşti, jud. Buzăŭ, ramificaţie din muntele Penteleul; se poate lua maĭ mult ca un plaiŭ ce leagă Vîrful-Penteleuluĭ de muntele Cernat. Are o căşerie renumită, unde se fabrică adevăratul caşcaval de Penteleŭ şi unde se aduce laptele oilor ce pasc munţiĭ Penteleul, Cernatul şi Corîiul.

Viile-Cenuşasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. (V. Cenuşascăĭ (Viile-).

Viişoara, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea şi malul Oltuluĭ, aproape de gura

www.dacoromanica.ro

Iminogului, la 25 kil. de capitala judeţului şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeï.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălăneşti; la S.-E., cu com. Mărunţei şi la V., cu rîul Oltul.

Se compune din 2 cătune: Viişoara şi Gigîrtul, cu o populaţie de 761 locuitorï.

Se zice că numirea de Viişoara i s'a dat de la numeroasele viï care acoperiaŭ altădată dealul numit Piscul-luï-Şarpe, care se află în apropiere, spre N.-E.

Un număr de 101 locuitorï s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 384 hect. Viile ocupă o suprafaţă de 41 hect.

Teritoriul comuneï are o suprafaţă de 1554 hect.

Are o biserică, fondată la anul 1883, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Vite: 32 caï, 255 boï, 19 vacï, 18 bivolï, 71 porcï şi 609 oï.

In vîrful dealuluï Piscul-luï-Şarpe se află o groapă adîncă, numită Groapa-Şarpeluï. La S. e o baltă numită Căcata.

Căï: o şosea vecinală, care o leagă la N. cu com. Milcovul şi la S. cu com. Mărunţei, şi şoseaua comunală, care o leagă la E. cu cea judeţeană Slatina-Turnul-Măgurele şi la V. cu gara Romula, situată peste Olt, pe linia ferată Rîmnicul-Vîlcea-Corabia.

Viişoara, *com. rur.*, în partea de N.-V. a pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din Viişoara-Moşteneasca şi Viişoara-Mică. Situată lîngă Tesluiul, pe dreapta, la 21 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 888 locuitorï; o şcoală; 2 bisericï, una cu hramul Intrarea în Biserică (1865) şi cea-l'altă cu hramul S-ţiï Voivozï (1849), deservite de 2 preoţï şi 4 cîntăreţï.

In coprinsul comuneï se află măgurï şi trece Brazda-luï-Novac (v. a. c.).

Viişoara, *com. rur.*, în jud. Teleorman, plasa Călmăţuiul-Marginea, situată în partea de S. a judeţuluï, pe şesul de d'asupra dealuluï care începe de la punctul unde se varsă rîul Călmăţuiul în balta Suhaia, la 33 kil. de reşedinţa judeţuluï, la 22 kil. de Zimnicea şi la 24 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Piatra; la S., cu Balta-Suhaeï, din care o parte cade chiar pe proprietatea Viişoara; la S.-E. cu com. Suhaia; la E., cu moşiile Piatra şi Suhaia şi la V., cu com. Lisa, de care o desparte riul Călmăţuiuluï.

Suprafaţa comuneï, dimpreună cu moşiile aflate pe dînsa, are o întindere de peste 9000 hect.

Locuitorï împroprietăriţï pe această moşie sunt în număr de 270, pe o întindere de 865 hect.

Viile aŭ o întindere de 172½ hect. Pămîntul, afară de cel din spre baltă, este şes, negru-vegetal, foarte productiv. In partea despre N. şi N.-V. a comuneï, terenul prezintă maï multe adîncăturï saŭ găvane; cele maï de seamă sunt: Găvanul-Larg şi Găvanul-Adînc. Aceste găvane, cît şi toată partea de pe deal a moşieï, sunt renumite pentru fertilitatea lor.

Are o populaţie de 1737 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu 3 preoţï şi 2 cîntăreţï.

Vite: 399 caï, 12 măgarï, 697 vite marï cornute, 4910 vite micï şi 300 porcï.

La V., spre com. Lisa, se află un vad pe rîul Călmăţuiul, care serveşte ca semn de hotar şi se numeşte Bentul-Sîrbilor. Este adînc şi periculos cînd sunt apele marï. Pe teritoriul comuneï, de la S. spre N., sunt semănate mulţime de măgurï: Măgura-Ţinteï, Măgura-Bîtlanuluï, a-luï Duminică, a-Handaculuï, a-Drăgaiciï, a-Arapuluï, a-luï-Blejan. Măgura-Coţofeni serveşte ca semn de hotar cu moşia statuluï Suhaia, în partea despre E., şi cu pănînturile a locuitorilor; este cea maï importantă şi se găseşte trecută în maï multe acte vechï de proprietate. Maï sunt şi cîteva movile, care toate servesc ca semne de hotar: Movila-Mirciï, a-luï-Bulumac şi a-Lupuluï.

Satul Viişoara este foarte vechiŭ; se găseşte trecut în lista satelor, întocmită la 1741, în plasa care purta numirea de Marginea-d.-s. El era, dimpreună cu moşia, sat de frontieră al Ţăreï. Îl găsim citat de Dionisie Fotino care, reproducînd textul actuluï de hotărnicia graniţelor Ţăreï, arată că hotarul Viişoareï se întindea pănă în Dunăre.

Viişoara, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul (v. a. c.), situat nu departe de malul stîng al Trotuşuluï, la o depărtare de 1800 m. de satul Tîrgul-Trotuşuluï (şcoală).

Viişoara, *sat* noŭ, înfiinţat în jud. Iaşi, la 1879, prin împroprietărirea unor însurăţeï, pe moşia Andrieşeni, com. Iepureni, pl. Turia, situat în partea de E. a satuluï Andrieşeni, pe platoul dealuluï Soci. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 204 locuitorï.

Viişoara, *sat*, cu 114 locuitorï, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Doamna, situat pe malul rîuluï Bistriţa.

www.dacoromanica.ro

Viişoara, *cătun*, cu 390 locuitorĭ, reşedinţa com. Viişoara, jud. Olt, pl. Siul-d.-s., situat pe valea Oltuluĭ, lîngă poalele dealuluĭ numit Piscul-Şarpeluĭ. (V. Viişoara, com rur.).

Viişoara, *tîrlă*, cu 50 locuitorĭ, posedînd maĭ mult de 2000 oĭ, jud. Brăila, pl. Balta, com. Lacul-Reziĭ, la S.-S.-V. de reşed. com.

Viişoara (Ulmetul), *vechiŭ schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Robeşti, cătr. Stănileşti, acum biserică de mir.

Viişoara, *baltă*, făcînd parte din Balta-Suhaieĭ, jud. Teleorman. Această numire o are numaĭ partea ce cade în raza proprietăţiĭ cu acelaş nume, în întindere de 500 hect. Se limitează pe d'o parte cu Balta-Suhaieĭ a statuluĭ şi de alta cu Balta-Liseĭ.

Viişoara, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, cu o întindere de aproape 8500 hect., din care 4000 pămînt arabil, 500 hect. în balta Suhaia şi 1000 hect. izlaz, fîneţe şi pămînt neproductiv. Este proprietatea d-neĭ Maria I. Cantacuzino şi e formată din maĭ multe corpurĭ, care poartă şi astăzĭ numirile date din vechime: Viişoara, cu 4480 hect., în care intră şi 500 hect. baltă, Voineasca, de 1300 hect, Lipcăneasa saŭ Vlănihuţeanca la N.-E. de 1120 hect. şi Stejărelul saŭ Traista în partea de E., cu 1550 hect. Această din urmă maĭ are şi numirea de Greceanca saŭ Găuriciul-Vechiŭ.

Moşia Viişoara se găseşte citată în «Istoria Dacieĭ» de Dionisie Fotino, ca formînd hotarul Ţăreĭ cu Turcia, despre Dunăre; în secolul trecut era proprietatea stolniculuĭ Ştefan şi a luĭ Radu Guliano.

Viişoara, saŭ **Bonta**, *moşie* a statuluĭ, cu o arendă anuală de 13960 leĭ (1888/89), cuvînd şi o pădure de 1201 pogoane. E pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ şi situată lîngă satul Viişoara, din jud. Romanaţi.

Viişoara-Moştenească (Viişoara-Mare), *sat*, lîngă Tesluiŭ, reşedinţa com. Viişoara, pl. Ocolul, jud. Romanaţi (V. Viişoara, com. rur.).

Viişoara-Mică, *cătun*, în spre E. com. Viişoara (v. a. n.), din pl. Ocolul, jud. Romanaţi.

Vija, *pădure* a statuluĭ, jud. Muşcel, în întindere de 400 hect., ţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbuşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara.

Vijoeşti, *sat*, cu 234 locuitorĭ, com. rur. Tetoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are 2 biserici: una fondată la 1820, de protopopul Constantin Tetoianul, şi a doua la 1792, de Vlăduţu Tetoianu, biv-vel stolnic, şi soţia sa, cocoana Safta şi zugrăvită de fiiĭ lor Gheorghiţă Tetoianu, biv-vel Şetrar, şi Ion Tetoianu, cu vărul lor Bărbuceanu Tetoianu, biv-vel logofeţĭ, la anul 1823.

Vijuleşti, *cătun*, cu 247 locuitorĭ, la E. de com. Radomirul (v. a. n.), pl. Ocolul, jud. Romanaţi, situat la 13 kil. spre V. de Caracal, pe şoseaua Caracal-Craiova. Se învecineşte la E. cu Dioşti.

Viltoteşti, *com. rur.*, în partea de V. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din satele Viltoteşti şi Văleni, pe o suprafaţă cam de 1752 hect. şi cu o populaţie de 655 suflete.

Are o şcoală şi o biserică.

Vite: 589 vite marĭ cornute, 644 oĭ, 64 caĭ şi 286 porcĭ.

Pădure se află pe o întindere de 195 hect. şi viĭ, pe 10 hect.

Viltoteşti, *sat*, jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Viltoteşti, aşezat pe valea pîrîuluĭ Făgădăul, ce curge prin mijlocul luĭ, între dealurile Hingiul şi Piscul-Uliuluĭ. Are o suprafaţă de 1752 hect., cu o populaţie de 418 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1865 şi o biserică, făcută la 1751.

Vinderei, *com. rur.* şi *sat*, jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Valea-Vindereilor. Satul formează comună cu cătt.: Cruceanul, Docăneasa şi Valea-Lungă. Comuna toată are 1529 locuitorĭ, iar satul, 841 locuitorĭ.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 71 hect. şi livezile cu prunĭ, pe 34 hect. Are o şcoală mixtă şi 5 bisericĭ.

Vinderei, *sat*, cu 85 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, com. Tuleşti (v. a. n.).

Vineşeşti, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Odobeşti, situat pe malul Milcovuluĭ.

Vineţeşti, *com. rur.*, în partea de V. a plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, în hotarul despre jud. Vasluiŭ, aşezată între pîraiele Lohanul şi Crasna.

Este formată din satele Cordeni şi Vineţeşti, cu o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 763 suflete.

Pe teritoriul comuneĭ trece şoseaua judeţeană care leagă oraşul Huşi cu oraşul Vasluiŭ, capitala jud. Vasluiŭ.

Pe marginea de S.-V. a co-

www.dacoromanica.ro

niuneĭ trece pîrîul Crasna, iar pe cea de E., pîrîul Lohanul; la împreunarea lor formează un unghiŭ şi se varsă apoĭ în rîul Bîrladul.

Are o şcoală în satul Vineţeşti şi 2 biserici din care una în satul Vineţeşti, făcută la 1788.

Vineţeşti, *sat*, numit şi Ivineţeşti, în partea de N. a com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ Musteaţă şi udat la V. de pîrîul Crasna. Are o populaţie de 500 suflete. (V. Vineţeşti, com. rur.).

Vineţi, *sat*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Vineţi-de-Jos, *sat*, cu 369 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vineţi-de-Sus, *sat*, cu 380 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vintilă-Vodă, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănic, situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Slănicul, la 46 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Bodineşti, Fundul-Papiĭ, Gura-Papiĭ, Izvorul-Bouluĭ, Lunca, Scheiul, Sîrbeşti, Zmeeşti şi Vintilă-Vodă, cu o populaţie de 1600 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3440 hect.; o şcoală în cătunul Vintilă-Vodă (Lunca); 2 biserici, în Vintilă-Vodă şi Bodineşti.

Vite: 310 boĭ, 170 vacĭ, 87 viţeĭ, 9 bivolĭ, 21 caĭ, 17 iepe, 7 mînjĭ, 1650 oĭ, 150 capre şi 267 porcĭ. Stupĭ are 20.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Vintilă-Vodă (a statuluĭ), Bodineşti, Bisocuţa, Coca, Colnicele (particulare), Bodineşti şi Chivuleşti, ale cetelor de moşneni; Bodineştĭ, Chivuleştĭ şi Tulineştĭ. Terenul e muntos şi avut în substanţe minerale: sare, lignită, fier, aur, etc., prezintînd un deosebit interes geologic, atît din punct de vedere al structureĭ, cît şi al fosilelor ce conţine. Are 5 morĭ, 7 pive; locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea lemnuluĭ şi cu cojocăria. Comerciul constă în desfacerea ţuiceĭ şi a lemnărieĭ lucrate.

Are 6 tîrguri la: 25 Martie, 30 August, 14 Sept., 6 Decembre, Dumineca-Tomiĭ şi la Ispas.

Căĭ: şoseaua vecinală Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de cursul Slăniculuĭ.

Comuna e vechie, cel puţin cît şi mănăstirea Ot-Menedec. Dionisie Fotino enumără aci numaĭ satul Scheiul.

Vintilă-Vodă, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 42 case; ţine de cătunul de reşedinţă Lunca.

Vintilă-Vodă (Ot-Menedec), *mănăstire*, în com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, zidită la anul 1532 în interiorul cetăţeĭ după dealul Reghinari, servind mult timp şi ca scaun al Episcopieĭ Buzăuluĭ. In anul 1748 Episcopul Metodie a rezidit-o puţin maĭ la vale sub numele de mănăstirea luĭ Vintilă-Vodă.

Episcopul Cesarie a ridicat'o din ruine pentru a treia oară, în anul 1846, împodobind'o şi înzestrînd'o. De la secularizare a devenit biserică de mir, sub administrarea unuĭ egumen. Casele domneştĭ şi chiliile aŭ început să se ruineze.

Această mănăstire a început să decadă îndată ce a devenit metoh al Episcopieĭ Buzăŭ (vezĭ istoricul Episcopieĭ). Moşiile dăruite de Vintilă: Fureşti, Clociţi, Goicelul şi Poiana-Neculelor, aŭ fost maĭ întîiŭ răpite de ceata moşnenilor Brăgheştĭ, care aŭ omorît pe egumenul Răzbici, aŭ furat actele de proprietate şi le-aŭ înlocuit cu acte falşe, sub domnia luĭ Radu-Vodă, fiul luĭ Mihnea-Vodă. In timpul luĭ Mateiŭ-Basarab, mănăstirea îşĭ revendică averea (hrisovul din 1643, August 8), dar în loc să fie administrată de egumeniĭ eĭ, începe a se administra de Episcopĭ.

Vintilă-Vodă (La Zidul vechiŭ), *ruine de cetate* în com. Vintilă-Vodă, cătun. Reghinari, jud. Buzăŭ. (V. istoricul com. Măneşti).

Vintileanca (Găgeni-Vintileanca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată între pîrîul Sărata şi Valea-Năeanca, la 31 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Gemenile, Săhăteni-d.-j., Săhăteni-d.-s. şi Vintileanca,, cu o populaţie de 1230 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 6280 hect.; o şcoală în com. Vintileanca; 2 biserici, în cătunul Vintileanca şi Săhăteni; 1 moară de aburi şi 2 stîne.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Vintileanca, Rîioşi, Găgeni cu sforile (ale statuluĭ), Ţîndăroaia, Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Itul, Săhăteni, Săhăteni-Ţăndăroae, Proşcani, Şerpeşti, Rîioşi, Lunca-Ghizdăveaţa, Văcăreşteanca şi alte sforĭ maĭ micĭ, parte particulare, parte ale moşnenilor: Tomşanĭ, Brezenĭ, Şerpeştĭ şi Proşcanĭ. Terenul e un vast şes, de o fertilitate mijlocie, cu multe sărături şi expus adesea inundaţiilor.

Căĭ: linia ferată Mizil-Buzăŭ, cu halta Vintileanca şi şoseaua naţională paralelă; şoseaua comunală Săhăteni-Vintileanca şi alte drumurĭ naturale.

www.dacoromanica.ro

Vite: 495 boĭ, 236 vacĭ, 118 viţeĭ, 6 bivolĭ, 127 caĭ, 105 ţepe, 28 mînjĭ, 3250 oĭ şi 295 porcĭ. Stupĭ sunt 20.

La începutul secoluluĭ XIX nu exista de cît cătun. Săhăteni şi Găgeni; după 1830 a luat naştere şi Vintileanca. In urma împroprietăririi din 1864, toate aceste cătune s'aŭ reunit într'o singură comună, Găgeni-Vintileanca, numită maĭ des numaĭ Vintileanca. Satul Găgeni servea în secolul XVIII ca depozit al mărfurilor ce veniaŭ din Braşov.

Vintileanca (Voineşti), *cătun.* al com. Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 500 locuitorĭ.

Vintileanca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Buzăŭ, pl. Tohani, com. Vintileanca, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Mizil (7,4 kil.) şi Ulmeni (12 kil.) Inălţimea d'asupra nivelului Mărĭ de 11^m9,18. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43669 leĭ şi 15 banĭ.

Vintileasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătun. de reşedinţă al com. Buda, aşezat în partea de V. a com., pe poalele munteluĭ Pietrile-Feteĭ, la 2400 m. spre N.-V. de cătun. de reşedinţă, Jitia-din-Deal. Are o întindere de 100 hect., cu o populaţie de 203 locuitorĭ.

Voreşti, *mahala,* în partea de V. a com. rur. Slătioara, (v. a. c.) pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Viereşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Buzăŭ, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 40 kil. de oraşul Buzăŭ.

Are o suprafaţă de 4050 hect Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Predeşti, Valea-Largă, ale statuluĭ, şi Viereşti, a moşnenilor Viereştĭ, despărţiţĭ în patru cete: Albuleştĭ, Bărbăteştĭ, Piţigoeştĭ şi Roşiorĭ.

Terenul e accidentat şi acoperit de seculare păduri, partea de N. însă e o fertilă luncă situată d'alungul rîuluĭ Buzăul. Producţia principală e ţuica.

Tîrgurĭ sunt 2: la Rusaliĭ şi la 8 Noembre.

Căĭ: şoseaua Buzăŭ-Frontieră prin Viereşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

E formată din cătun. Predeşti şi Viereşti, cu subdiviziile lor, avînd o populaţie de 1620 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 biserici, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Sf. Constantin şi Elena.

Vite: 216 boĭ, 160 vacĭ, 69 viţeĭ, 9 caĭ, 4 mînjĭ, 240 oĭ 90 capre şi 300 porcĭ. Stupĭ sunt 10.

Viereşti, *cătun,* cu 800 loc., reşedinţa com. Viereşti, jud. Buzăŭ. Are subdiviziile: Ghiocul, Poiana-Ghioculuĭ, Roşiori şi Valea-Largă.

Virul, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, în apropiere de com. rur. Vîrciorova, jud. Mehedinţi.

Vispeşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată sub ramificaţiile munteluĭ Istriţa, între com. Breaza şi Năeni, la 26 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătun.: Fîntînelele, Văleanca, Vispeşti şi Vîrful, cu o populaţie de 1250 locuitorĭ.

Are o şcoală în cătun. Vispeşti, 2 biserici, în Vispeşti şi Fîntînelele.

Are o suprafaţă de 2150 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Sforile-Năeni, Istriţa de-sus, saŭ Argeşul, ale statuluĭ, Vispeasca, Hodorogeasca, Turbureasca şi Burduceasca, ale cetelor de moşnenĭ: Răduleştĭ, Cîrjeneştĭ, Hodorogeştĭ şi Nărteştĭ.

Terenul e accidentat, constînd numaĭ din coline, parte fertile şi acoperite de semănăturĭ, livezĭ şi fîneţe, parte stîncoase, acoperite de păduri şi viĭ.

Are un tîrg la Ispas.

Căĭ: şoseaua comunală Breaza-Finţeşti prin Vispeşti.

Vite: 492 boĭ, 115 vacĭ, 61 viţeĭ, 19 caĭ, 14 ţepe, 2 mînjĭ, 800 oĭ şi 216 porcĭ.

Com. e vechĭe; cel maĭ vechĭŭ sat a fost Istriţa-d.-s.; la începutul sec. XIX existaŭ şi satele Vispeşti şi Fîntînele; cele-l'alte sunt formate după 1830. Mult timp a fost încorporată cu com. Breaza; din 1876 fie-care e comună deosebită.

Vispeşti, *cătun* de reşedinţă al com. Vispeşti; jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 610 locuitorĭ.

Vistea-Mare saŭ **Colţul-Visteĭ-Marĭ**, *vîrf de munte,* terminal al culmeĭ Făgăraşuluĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Visterna, *sat,* cu 150 locuitorĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Enisala (v. a. n.), situat pe Valea-Ceairelor, la 4 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Viţa (Baba-), *cătunaş,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, comuna Cîineni, aşezat spre E., pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul.

Vişani, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, aşezată în partea de S. a jud., la 32 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a pl.

www.dacoromanica.ro

la 15 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com. Drogul, la 4 kil.; Cîineni, la 6 kil.; Jîrlăul şi Nisipurile, la 7 kil.; Amara, Socariciul şi Galbenul, la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Drogul, la E, cu com. Ciineni, la V., cu comunele Jîrlăul şi Nisipuri, la S., cu com. Filipeşti (jud. Brăila), de care se desparte prin rîul Buzăul.

Rîul Buzăul, udă com. în partea de S., de la V. la E.

La N.-V. comuneĭ e balta Văceni, numită şi Jîrlăul saŭ Drogul.

Suprafaţa com. este de 7066 hect.

Are o populaţie de 1061 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1837 de Al. Vilara, G. Manu, Ştefan Creţulescu şi locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 155 pluguri, o maşină de secerat; o moară cu aburĭ; 672 boĭ, 484 vacĭ, 300 caĭ, 123 iepe, 1550 oĭ şi 149 rîmătorĭ.

Căĭ: Drumurĭ vecinale spre: Drogul-Galbenul-Bălăceanu-R.-Sărat; spre Cîineni şi spre Nisipuri.

Vişanul, *mahala* a com. Goideşti, alipită de căt. Vîrlam, jud Buzăŭ; are vr'o cîte-va case pe poalele munteluĭ Cursele, pe malul drept al pîrîuluĭ Bîsca-Mică, în apropiere de Infurcătura-Bîştelor.

Vişanul, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Galata, situat pe partea de E. a dealuluĭ Vişanul (podgorie), cu o populaţie de 86 locuitorĭ.

Vişanului (Piatra-), *stîncă* frumoasă, în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, căt. Vişanul, avînd forma unuĭ semicerc, de care se izbesc ambele Bîşce, după ce se împreună.

Vişina, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din căt. Vişina şi Hanul-luĭ-Pală, situată la extremitatea N.-V.-V. a jud. despre Argeş, pe platoul dintre rîul Neajlovul şi Valea-Drîmbovniculuĭ, la 62 kil. de Bucureşti, la 80 de Giurgiŭ, la 37 de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, la 22 de staţia drumuluĭ de fier Titu şi la 36 de Piteşti. Aproape de aci curge apa Neajlovuluĭ.

Se compune din două mahalale: Vişina d.-s şi Vişina-d. j.

Aparţine moştenilor.

Are o populaţie de 1570 suflete; 2 bisericĭ, din care una la Hanul-luĭ-Pală şi cea-l'altă în Vişina; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt toţĭ moştenĭ.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 275 caĭ, 726 oĭ, 35 capre şi 142 rîmătorĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană ce duce la Corbi.

Vişina, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaş nume, situată pe un teren şes, pe şoseaua Corabia-Caracal, la 11 kil. spre N. de Corabia şi 27 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea: 122 m. Are o populaţie de 1252 locuitorĭ, o biserică (Buna-Vestire) şi o şcoală.

Vite: 3510 vite marĭ, 2090 vite micĭ şi 500 porcĭ.

Aci se fac 2 bîlciurĭ pe an: unul la 18 Maiŭ şi altul la 11 Septembrie.

Vişina, *cătun*, pendinte de comuna cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. Se compune din două mahalale: Vişina-d.-s. şi Vişina-d.-j. (Vezĭ com. Vişina).

Vişina, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, pl. Balta, com. Brastavăţul, pe linia Piatra Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Frăsinet (13,0 kil.) şi Corabia (14,4 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de $61^{m},24$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13557 leĭ şi 70 banĭ

Vişineni, *cătun*, cu 136 locuitorĭ, jud. Brăila, la 3 kil spre N.-V. de satul Deduleşti, pe ţărmul stîng al rîuluĭ Buzăul.

Vişineşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, situată spre N. de Tîrgovişteа, pe valea pîrîuluĭ Cricovul-Dulce, la 10 kil. spre N.-E. de băile Pucioasa, saŭ Şerbăneşti-Podurile.

Se învecineşte la E. cu com. Prahoviţa, plaiul şi jud. Prahova; la V. cu com. Vîrfurile; la N. cu com. Valea-Lungă din Dîmboviţa şi Valea-Lungă din plaiul şi jud. Prahova.

Se compune din două cătune: Vişineşti şi Puturosul; cu 646 locuitorĭ o biserică; două morĭ de apă.

In raionul comuneĭ se află: Valea-Puturosuluĭ, Vîrful-cu-Dor, Valea-Sila, Valea-Fundul-Bugiĭ, Vîrful Laculuĭ, Vîrful-cu-Stejarĭ, Rîpa-Porcului, dealul Malurile, Piscul-Răŭ, Vîrful-Pietriĭ.

Ape: Pîrîul Cricovul şi pîrîul Puturosul. In apropiere se află şi un izvor cu apă sulfuroasă, pe Valea-Puturosuluĭ.

Vişineşti, *sat*, cu 96 locuitorĭ, com. rur. Valea-Lungă, plaiul Prahova, situat spre N. de com.

Vişoiul, *suburbie* a oraşuluĭ Cîmpulung, jud. Muşcel. De la 1844 coprinde mahalaua Scheiul până la Calea-Braduluĭ. Aci se lucrează cu multă măestrie costume naţionale.

Vitanul, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîm-

www.dacoromanica.ro

boviţa, din com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre V. de Dudeşti.

Se întinde, împreună cu cât. Căţelul, pe o suprafaţă de 620 hect., şi are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Vitănești, *sat*, reşedinţa com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe amîndouă malurile Vedeĭ, între dealurile Potericiul şi Somîndocul, în partea de N.-V. a comuneĭ. Are 275 locuitorĭ, o şcoală şi o biserică, zidită din vechime, de un domn Bălşanu, fost proprietar aci.

Vitănești, *cătun*, pendinte de com. Măgura, pl. Călnişteа, jud. Vlaşca, pe valea Cleniţa.

Vitănești-de-Jos, *cătun* în com. Clipiceşti (v. a. c.), pl. Gîrlele, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, nu departe de Ireşti.

Vitioara, *sat*, în centrul com. rur. Opăriţi (v. a. c.), pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu o populaţie de 644 locuitorĭ şi o biserică, făcută la 1841.

Vitomireşti, *sat*, cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. Vitomireşti-Trepteni (v. a. n.).

In acest sat se află o biserică, «Cuvioasa Paraschiva» şi case marĭ boereştĭ, ambele zidite la 1820 de boerul Mihalache Lahovari.

Vitomireşti-Trepteni, *com. rur*, pe valea Trepteana, jud. Argeş, pl. Oltul, la 37 kil. de com. rur. Tigreni (reşedinţa subprefecturei) şi la 25 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bostinari, Bulimanul, Cărleşti, Gura-Dragoliĭ, Gura-Ponoruluĭ, Patruleşti, Trepteni şi Vitomireşti.

Are o populaţie de 1341 suflete; 3 bisericĭ (în Bulimanul, Trepteni şi Vitomireşti) şi o şcoală primară mixtă.

Vite: 217 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 748 oĭ, 30 capre şi 207 rîmătorĭ.

Viţcani, *sat*, cu 270 locuitorĭ, pe moşia cu asemenea numire, com. Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, pe culmea dealuluĭ Viţcanul, şi înconjurat de pîraiele Viţcanul şi Viţcănelul.

Are o biserică, făcută la 1857.

Drumurĭ principale sunt: calea naţională Mihaileni-Botoşani, şi drumul ducător la com. Dersca.

Moşia se hotăreşte cu: Călineşti, Cîndeşti, Pîrîul-Negru şi Dersca.

Viţicheşti, *sat*, cu 551 locuitorĭ, com. rur. Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, situat în partea de E. a comuneĭ şi străbătut de pîraiele Izvorul şi Spoita In centru şi la N. are două dealurĭ: Unguroiciul şi Chiciura, acoperite cu viĭ şi livezĭ întinse.

E străbătut de calea ferată Bucureşti-Piteşti şi de şoseaua naţională de la Bucureşti la Piteşti. (V. Călineşti, com. rur.).

Vizantia, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce merg în Putna. E udată de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare.

Se compune din cătunele: Vizantia-Mănăstirească (unde e şi primăria) şi Vizantia-Răzăşească.

Are o populaţie de 1043 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Cruce, în Vizantia-Mănăstirească şi 1 filială cu hramul Sf. Nicolae, în Vizantia-Răzăşească; o şcoală mixtă.

Vite: 395 boĭ, 274 vacĭ, 42 caĭ, 1054 oĭ, 19 capre şi 136 porcĭ.

Vizantia (Mănăstirea-), *mănăstire*, aşezată în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Datează de la finele veaculuĭ al 16-lea, de la Ieremia Movilă Voevod, carele este pus în fruntea ctitorilor, împreună cu Doamna Elisaveta, soţia luĭ. Biserica actuală este zidită pe la anul 1850 de Ieromonachul Visarion, ce era pe atuncĭ egumen. Ea este zidită din piatră cioplită, în stil grecesc modern, cu cupolă şi în loc de bolţĭ, cu bagdadiĭ. Există încă maĭ la vale, spre pîrîul Vizăuţul, în grădina mănăstireĭ şi vechia biserică, care este din lemn de stejar.

Mănăstirea a fost pusă pe malul pîrîuluĭ, carele şi astăzĭ poartă numirea de Vizăuţul-Mare, spre deosebire de alt pîrîŭ, tot cu numire de Vizăuţ, carele curge peste deal prin comuna vecină din Vrancea, numită Găurile, şi care spre deosebire de Vizăuţul-Mare, se numeşte Vizăuţul-Mic şi se varsă tot în Vizăuţul-Mare, maĭ jos de com. Vizantia. Se vede că pe timpul cînd s'a fundat mănăstirea, pîrîul de lîngă ea se numea Vizăt saŭ Vizat, de unde forma adjectivală slavonă: Vizatnea, ca numire a mănăstireĭ, adecă mănăstirea Vizatică, saŭ de la Vizăt.

Pe pomelnic, de desuptul uşilor, este scris în slavoneşte: «Acest sfînd pomelnic a osărduit (a'l face) mult păcătosul Ioan Iuştocov, în zilele luĭ Ştefan Voevodul, în anul 7121, Martie 6 (1613)».

Şi această mănăstire este dintre cele carĭ aŭ fost închinate şi anume la mănăstirea Grigoriŭ de la muntele Athos, în anul 1777, de mitropolitul Gavriil Calimach şi Domnul Grigorie Ghica.

Vizantia, *izvoare minerale*, în

www.dacoromanica.ro

com. cu acelaş nume, jud. Putna, situată lîngă Vrancea, între Soveja şi apa Suşiţeĭ, cam la 45 kil. de la gara Mărăşeşti. Nu se ştia maĭ nimic de Vizantia pănă la 1882, cînd un evreŭ din Panciŭ, ştiut de olog de toată lumea, se întoarse cu totul vindecat după o lună de băĭ. Atuncĭ vestea despre apele de la Vizantia se răspîndi maĭ întîŭ în jud. Putna, apoĭ prin Tecuciŭ, Roman, Galaţi şi lumea începu să vie din ce în ce maĭ multă.

Poziţia este cît se poate de frumoasă. Chiar în faţa satuluĭ se află muntele Scaunele, împădurit cu mesteacănĭ şi fagĭ, amestecaţi cu brad. După vîrful acestuĭ munte se văd frumoasele ondulaţiunĭ ale Vranceĭ, cuprinse între Găurĭ şi Tichiriş. Spre V., distanţă de 2 ore şi jumătate pe jos, saŭ 1 oră şi jumătate călare, se află Soveja, unde pădurile sunt numaĭ de brad.

Apele conţin pucioasă, sare şi iod. Pucioasă maĭ cu seamă se află în foarte mare cantitate. La 3 kil. de sat, curge Rîul-Alb, numit aşa pentru că apa luĭ e albă ca laptele; mirosul de pucioasă se simte de departe şi poziţia devine din ce în ce maĭ pitorească, cu cît te apropiĭ maĭ mult de acest pîrîŭ. El curge la picoarele unuĭ colosal zid de stîncĭ, prin crăpăturile căruia ţese, unde şi unde cîte un fag. Aceste stîncĭ formează stratul inferior al munteluĭ, care se ridică între Vizantia şi Soveja. In partea opusă, spre S., se întinde seria de munţĭ care împrejmuesc Vrancea.

Stabilimente sistematice nu sunt. Băile se fac în barace de lemn, construite în mod rudimentar de locuitorĭ şi apa se încălzeşte cu pietre.

Sunt maĭ multe izvoare; cele de la Pîrîul-Alb însă conţin foarte multă pucioasă; dar drumul pănă acolo e cam greu. Aceasta explică pentru ce apa de la Pîrîul-Alt se plăteşte maĭ scump.

Vizantia, *pîrîŭ*, jud. Putna, format din 2 pîraie ce curg unul de la Pietricele şi altul de la Plopul. Udă com. Vizantia, pl. Zăbrăuţul. In cursul săŭ primeşte Vizăuţul-Mare şi Pîrîul-Alb, ce are izvoare de păcură şi apă sulfuroasă. Pe Vizantia este un izvor de apă sărată la locul numit Slatina, de care se îngrijeşte administraţia salinelor de la T.-Ocna. Se varsă în Putna lîngă satul Căliman.

Vizantia (Inconjurătoarea-Schituluĭ-), *moşie*, şi pădure de 150 hectare, judeţul Putna, proprietatea statuluĭ, foste pendinte de schitul Vizantia, arendate pe periodul 1886—96, cu 6700 leĭ anual.

Vizantia-Mănăstirească, *cătun*, cu 550 loc., în comuna cu acelaş nume, jud. Putna, udat de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizantia-Răzăşească, *cătun*, cu 805 loc., în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţi, judeţul Putna, situat pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce daŭ în Putna. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizăuţul-Mare, *pîrîŭ*, ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, primeşte ca afluent pe Vizăuţul-Mic şi se varsă în Putna, maĭ jos de com. Vizantia.

Vizăuţul-Mic, *pîrîŭ*, ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, şi se varsă în Vizăuţul-Mare.

Vizir-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, spre E. de oraşul Isaccea; are 3 ridicăturĭ, una de 71 m., alta de 62 m. şi a 3-a de 24 metri (v. Eschi Cale), toate puncte strategice şi trigonometrice de rangul 1-iu, dominînd asupra oraşuluĭ Isaccea şi Dunăreĭ; pe el s'aŭ descoperit rămăşiţe de castre romane şi probabil că aci a fost vechiul Noviodunum, precum şi întăriturĭ de fortăreţe turceştĭ, saŭ tabiĭ, de oare-ce punctul e strategic, fiind singurul pe întinderea Dunăreĭ de la Măcin pănă la Tulcea; pe la poalele sale orientale a fost drumul luĭ Dariu, şi al barbarilor cînd năvăleaŭ în Moesia inferioară (Dobrogea); este acoperit cu fineţe şi semănăturĭ.

Viziraci, *munte*, în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Vizireni (Moşieşti), *cătun*, cu 346 loc., la 6 kil. spre N.-V. de satul Surdila-Greci, judeţul Brăila, la capătul de N. al moşieĭ Vizireni, pe ţărmul drept al rîuluĭ Buzăul. Numit ast-fel fiind că a fost înfiinţat de locuitoriĭ veniţĭ din Vizirul. (V. Surdila Greci).

Vizireni, *moşie* particulară, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Surdila-Greci, suprafaţa 2400 hect. Venit: 23600 leĭ. Pe această moşie, la N.-V. de căt. Vizireni, este un pod peste rîul Buzăul, în dreptul căt. Nisipeni.

Vizirul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Balta, aşezată pe loc şes, la 15 kil. de Dunăre. Se învecineşte la N. şi N.-E. cu Osmanul şi Valea-Cînepeĭ, Gropeni şi Ciacîrul; la S.-S.-E., cu Lacul-Reziĭ, Pîrlita şi Stăncuţa; la

www.dacoromanica.ro

N. E. cu Bordeiul-Verde; la V. şi S.-V., cu Filiul, Slujitori-Albotești şi Insurăței.

Suprafața com. e de 35340 hect., cu o populație de 4284 suflete; 3 biserici, una în satul Vizirul, înființată la 1850—62, cu hramul Sf. Treime, făcută de locuitorĭ şi Doamna luĭ Ipsilante; una înființată la 1874, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ şi a 3-a înființată la 1869 de proprietarul, Petru Conte de Roma, cu hramul Sf. Sofia; o şcoală mixtă, în satul Vizirul, într'un frumos local (şcoală de băeţĭ e aci de la 1837, de fete, de la 1862).

Vite: 2370 boĭ, 2826 vacĭ, 34 taurĭ, 994 viţeĭ, 2108 caĭ, 26 măgarĭ, 10434 oĭ, 1212 rîmătorĭ şi 15 capre.

Suhatul vitelor e de 1117 hect.

Se află o moară de aburĭ cu venit 6000 leĭ anual.

In comună sunt viĭ, cu o suprafață de 163 hect.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., pe şoseaua judeţeană, 35 kil.; la Bordeiul-Verde, spre N.-V., prin tîrlele Groseşti, 14 kil.; la căt. Liscoteanca, spre V.; la Insurăţeĭ, spre S.-V., 12 kil.; la Pîrlita, spre S.-E., 8 kil.; la Stăncuţa, spre S.-E., 16 kil.; la Ibişi, spre E.; la Ciacîrul, spre N.-E., 8 kil.; la Gropeni, spre N.-E., 16 kil.

In comună se face un bîlciŭ la 29 Iunie.

Cîşla Viziruluĭ, după arătarea luĭ Bauer, era un sat saŭ tîrguşor coprins în raiaua Brăileĭ. Pănă la dărîmarea cetăţilor de pe ţărmul Dunăreĭ, Brăila, Giurgiul şi Turnul eraŭ raiale, adică guvernate de Turcĭ. Vizirul făcea odinioară parte din raiaua Brăileĭ, însă pe la 1765 se redete Ţăreĭ cu condiţiunea că va plăti anual 25000 leĭ Sultaneĭ, de oarece Cîşla Viziruluĭ era unul din apanajele sale şi 3500 leĭ Nazîruluĭ din Brăila.

Pănă a nu fi încorporată cu Ţara, adică pe la 1763, Cîşla Viziruluĭ se compunea din 1440 familiĭ, carĭ eraŭ îndatorate a plăti, pentru întreţinerea cailor şi altor animale, pentru încălzit, un car de fîn şi altul de lemne de fie-care familie.

Sub Alexandru Ghica, în 1767, dările impuse asupra Cîşleĭ-Viziruluĭ produseră 30211 leĭ.

Această comună a fost înființată acum 2—300 anĭ prin următoarea împrejurare: Turcĭ ducînd în robie locuitorĭ despre Focşani, Rîmnicul şi Buzăul în ţara lor, aŭ ajuns în această localitate, unde-ĭ aŭ întîmpinat firmanul de liberare. Eĭ de şi liberĭ aŭ fost siliţĭ să se stabilească aci şi formînd comuna 'ĭ a dat numele Vizirul, după numele celuĭ ce i-a liberat. Pănă la 1828 Vizirul a fosta reşedința unuĭ Capuchehaia.

Vizirul, *sat* mare, jud. Brăila, cu 3450 locuitorĭ, la 35 kil. spre S. de oraşul Brăila, la S.-E. comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe şoseaua Brăila-Călăraşi, reşedința pl. Balta.

Acest sat pănă la 1875 forma două sate: Vizirul-d.-s. şi Vizirul-d.-j. şi două comune independente. Vizirul d.-s. este pe moşia conteluĭ de Roma, iar Vizirul d.-s. pe Domeniul Brăileĭ. S'a înființat la 1462 pe timpul domnieĭ luĭ Vlad-Ţepeş (V. Vizirul, com. rur.).

Vizirul-de-Sus, *moşie*, jud. Brăila, pl. Balta, com. Vizirul, proprietatea conteluĭ Petru de Roma. Are o suprafață de 10000 hect., cu un venit de 163267 leĭ.

Vizureni, *com. rur.* şi *sat*, jud. Tutova, în pl. Corodul, spre S. de Bîrlad, pe pîrîul Bîrzoţelul. Are 289 locuitorĭ. Satul formează com. cu cătunele: Ciortolomul şi Criveşti. Intreaga comună are 872 locuitorĭ, o şcoală primară de băeţĭ şi 2 biserici.

Se cultivă mult tutunul.

Pe teritoriul comuneĭ este staţiunea de drum de fier Tutova.

Vizureşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Ghergani. Prin centrul comuneĭ curge pîrîul Colentina, peste care este un pod.

Se compune din treĭ cătune: Vizureşti, Ghimpaţi şi Priseaca, cu o populație de 1297 locuitorĭ. Are două biserici şi o moară de apă.

Se învecineşte: la E. cu com. Cojasca, la V. cu Ghergani, la N. tot cu Ghergani şi la S. cu Bîldana şi comuna şi gara Ciocăneşti din jud. Ilfov.

Vizureşti, *sat*, jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, aşezat în partea de S. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Tecucelul, la 1 kil. de reşedința comuneĭ.

La marginea de E a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian (veḑi Troian).

Are o întindere de 572 hect. cu 466 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înființată la 1864; 2 biserici, una făcută în 1808 şi alta în 1827.

Vîjiitoarea, *sat*, jud. Rîmnicul-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, numit înainte Mihălceni, fiind-că aparţinuse com. Slobozia-Mihălceni, aşezat în S. comuneĭ, la 3200 m. spre S. de cătunul de reşedință, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, cu o întindere de 15 hect. şi o populație de 275 suflete.

www.dacoromanica.ro

Vîlcana. (Vezĭ Vulcana).

Vîlcăneasa, *sat,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Oraşuluĭ, cătunul com. Broşteni, la gura pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, la 6½ kil. spre V. de cătunul de reşedinţă. Are 5000 hect., o populaţie de 413 suflete, o biserică şi o şcoală.

Vîlcăneşti, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Vărbilăul. Pe la 1450 exista aci un schit de călugărĭ.

Este situată pe văile gîrlelor Cosmina şi Sărata, la 35 kil. de capitala judeţuluĭ, şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Vîlcăneşti şi Cîrjari, cu o populaţie de 1170 locuitorĭ.

Are 2 biserici, una foarte vechie şi reparată în 1869 şi a doua, azĭ parohie, fondată de răposatul Dimitrie Păcureţeanu în anul 1859.

Are o şcoală, înfiinţată la 1881.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu rotăria şi dulgheria; parte din eĭ sunt moşnenĭ; 222 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe diferite proprietăţĭ. Eĭ aŭ: 53 caĭ, 436 boĭ, 152 vacĭ, 15 capre, 550 oĭ şi 348 porcĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafaţă de 3500 hect.

Ţuica se fabrică în comună până la 13000 decal.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia spre Trestioara şi Cosmina.

In partea de N.-V. are dealurĭ, acoperite cu pomĭ, izlaz şi mărăcinĭ. E udată de gîrlele: Cosmina, Sărata şi Lespedea şi de văile: Mocanuluĭ, Hodoroaga, Rîpilor, Izvoruluĭ, Mandiĭ, Ursuluĭ, Burtiĭ, Cu-Nucĭ, Poiana-cu-Scaiul, Dragna şi Rîpile.

Vîlcăneşti, *sat,* com. rur. Vîlcăneşti, plasa Vărbilăul, judeţul Prahova.

Vîlcăneşti, *ape minerale* conţinînd pucioasă, iod, sare şi fier, situate sub un deal din com. Vîlcăneşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se găsesc în apropiere de gara Plopeni.

Vîlcea, *judeţ,* situat în partea de N.-E. a Olteniei.

Limitele. Judeţul Vîlcea se mărgineşte:

La N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmea munţilor Plătăneşti. Hotarul judeţuluĭ începe de la pichetul Vidra şi ţine direcţia de N.-E. pe lîngă rîul Lotrul, până la pichetul Voineasa. De aci merge o linie trasă pe culmea munţilor, la muntele Piatra-Catanel şi Vîrful-Mare, de unde hotarul îl formează Rîul-Vaduluĭ până în Olt, la Turnul-Roşu.

La S., cu jud. Romanaţi, de care se desparte prin comunele Laloşul, Rîmeşti, Lungeşti, Ştefăneşti şi Voiceşti.

La E., cu jud. Argeş şi Olt, de care se desparte prin rîul Oltul, în tot lungul judeţuluĭ.

La V., cu jud. Gorj. Hotarul, începînd de la punctul Vidra, trece prin muntele Robul (culmea Paringuluĭ), coboară prin culmea Polovragi printre Racoviţa şi Polovragi, dă în rîul Olteţul, urmează culmea Dealul-Muereĭ până la comuna Văleni, trece pe lîngă Zătreni şi Poenari, de unde hotarul 'l formează Dealul-Frăţila, ce-l desparte de jud. Dolj.

Forma judeţuluĭ este aceia a unuĭ drept-unghiŭ lungit de la N. către S., cu o suprafaţă de 260370 hect.

Clima jud. este identică cu a judeţelor de munte ale Ţăreĭ.

Orografia. Partea de N. a jud. Vîlcea se compune din o mulţime de ramurĭ de munţĭ, porniţĭ din Carpaţĭ, sub numele de Munţiĭ-Paringuluĭ şi Plătăneşti.

Din muntele Paringul, care este punctul culminant al coameĭ, culmea principală se bifurcă în două ramurĭ: culmea Paringuluĭ, propriŭ zisă, care continuă a merge către E., formînd necontenit ţărmul drept al Lotruluĭ până la confluenţa luĭ cu Oltul; Culmea-Plătăneştilor, care se îndreaptă maĭ întîiŭ către N., şi după ce ajunge la muntele Tărtărăul, se întoarce tot către E. şi constitue în toată lungimea sa malul stîng al Lotruluĭ.

Aceste două culmĭ, fiind aproape paralele şi distanţate de 20 kil., formează frumoasa şi bogata vale a Lotruluĭ, care, împreună cu Lotriţa, afluent al săŭ, din dreapta, constitue singura vale paralelă cu toată întinderea frontiereĭ ce posedă ţara noastră.

Din culmea principală, Paringul, se ramifică în jud. Vîlcea:

1. Culmea Gurguiata, 2. Urşanilor, 3. Bistriţa, 4. Arnota, 5. Vînturariţa, care se ramifică în culmile: a) Petrenilor, b) Bărbăteştilor şi c) Zmeurătul, 6. Culmea Cheia, 7. Olăneştilor, din care se ramifică culmile: a) Călimăneşti, b) Căciulata şi c) Nauruţul.

Tot din culmea Paringuluĭ, însă pe partea nordică, se desparte:

a) Culmea Tîrnova, b) culmea Turcina.

Din Culmea-Plătăneştilor pornesc către S. numaĭ două culmĭ maĭ principale:

1. Culmea Malaia, 2. Culmea Veveriţa.

Din muntele Robul se ramifică Culmea-Brezoilor.

www.dacoromanica.ro

Din muntele Vîrful-Mare mai pleacă către E. cea din urmă culme, numită Culmea-Cîinenilor.

Toate aceste culmi, împreună cu munţii Făgăraşului, îngustează mult valea Oltului şi dau naştere importantului defileu al Oltului, care este cel mai lung din cîte se află în Oltenia.

(Vezi la literile respective culmile de mai sus şi cuv. Carpaţi).

Idrografia. Judeţul e udat în toată partea de E. de Oltul, avînd de afluenţi principali, în Vîlcea, pe dreapta: Rîul-Vadului, al Cîinenilor; valea Robeşti, Sărăcineşti, Ţuţuleşti, Lotrul, Lotrişorul, Puturoasa, Căciulata, Călimăneşti, Gura-Văii, Rîmnicul, Ocna sau Sărata, Govora, Bistriţa, Luncavăţul, Orleasca, Peşteana, Mamul, Beica şi Corneşul (v. a. n.).

Prin centru şi pe la V. jud. Vîlcea e udat de rîurile Cerna şi Cernişoara, care îşi împreună apele cu Olteţul şi pe la S. ies din acest jud. şi intră în jud. Romanaţi.

Impărţirea politică a judeţului. Pănă la 1882, jud. Vîlcea se împărţea în 7 ocoale (5 plăşi şi 2 plaiuri). De la această dată, pl. Olteţul-d.-j. s'a unit administrativ cu plăşile Oltul şi Ocolul cu Otăsăul, aşa că atuncea din punctul de vedere politic coprindea următoarele despărţiri:

Plaiul Cozia, cu reşedinţa în com. Olăneşti; plaiul Horezul, cu reşedinţa în com. Tîrgul-Horezul; pl. Olteţul-d.-s., cu reşedinţa în com. Pîrîeni-d.-mj.; pl. Olteţul-d.-j.-Oltul, cu reşedinţa în com. Drăgăşani; pl. Ocolul-Otăsăul, cu reşedinţa în com. Ocnele-Mari.

La 1 Noembrie 1892, jud. s'a împărţit în 10 plăşi.

Plasa Cerna-de-jos, cu reşedinţa plăşei în com. Giuleşti.

Plasa Cerna-de-sus, cu reşedinţa plăşei în comuna Măldăreşti.

Plaiul Cozia, cu reşedinţa plăşei în com. Călimăneşti.

Plaiul Horezul, cu reşedinţa plăşei în com. Horezul.

Plasa Mijlocul, cu reşedinţa plăşei în com. Zătreni.

Plasa Ocolul, cu reşedinţa plăşei în com. Ocnele-Mari.

Plasa Olteţul-de-jos, cu reşedinţa plăşei în com. Bălceşti.

Plasa Olteţul-de-sus, cu reşedinţa plăşei în com. Slăveşti.

Plasa Oltul-de-jos, cu reşedinţa plăşei în com. Drăgăşani.

Plasa Oltul-de-sus, cu reşedinţa plăşei în com. Băbeni. (Vezi aceste cuvinte).

De la 1895, unindu-se unele plăşi, jud. coprinde 5 plăşi: Ocolul-Otăsăul, Horezul, Cozia, Olteţul-d.-s., Oltul-Olteţul-d.-j., cu 163 comune rurale şi 3 comune urbane: R.-Vîlcea (capitala), Drăgăşani şi Ocnele-Mari.

Populaţia după recensămîntul din Decembrie 1899: 189865 locuitori: 95669 bărbaţi şi 94196 femei. In 1859 populaţia era de 140911 locuitori.

Budgetul pe 1898—99: Zecimi, lei 276113, bani 94, la venituri, lei 267081, b. 62, la cheltueli; Drumuri, lei 94029, bani 68, la venituri, lei 91120, la cheltueli; Spitalul Horezul, lei 43914, bani 12.

Marca judeţului. Pănă azi în toate manualele noastre geografice s'a strecurat părerea greşită că marca judeţului Vîlcea este un postalion.

In realitate însă, vechea stemă a judeţului Vîlcea a fost un copac, în semn că acest judeţ avea multe şi bătrîne păduri. Iata în adevăr ce găsim în raportul deputaţiunei administrative cu ocaziunea ocupărei Olteniei de către Austriaci: «Vulsa sigillum habeat cum signo arboris, quia prae caeteris magis fructifer est». Raportul este datat din Craiova, 14 Octombre 1719; prin urmare, la epoca ocupărei Olteniei de armatele imperiale, stema judeţului Vîlcea era un copac, nu un poştalion.

Postalionul ca marcă a judeţului s'a adoptat, mai mult de cît probabil, de către administraţia austriacă, spre a perpetua memoria atît a ocupărei Olteniei, cît şi mai ales pentru perpetua amintire a construcţiei şoselei Via-Carolina, executată de contele de Steinwille, în anul 1717, din ordinul prinţului Eugeniu de Savoia.

Instrucţiunea. Are 120 şcoale primare rurale şi una de cătun în com. rur., frecuentate în 1899—900 de 6080 copii; cîte o şcoală prim. urb. de băeţi şi cîte una de fete în R.-Vîlcei şi Ocnele-Mari; 2 şcoale prim. urb. de băeţi şi una de fete în Drăgăşani; 2 şcoale prim. rur. mixte în mahalalele Ocniţa sau Ocnele-Mari şi Arhanghelul, din R.-Vîlcei; un gimnaziu în R.-Vîlcei; un seminar.

Cultul. Are 358 biserici întreţinute de comune şi 16 întreţinute de stat; 4 mănăstiri: Cozia, Bistriţa, Arnota, Dintr'un-Lemn (v. a. c.), şi 12 foste schituri, afară de schiturile Cornetul şi Şerbăneşti, întreţinute de Eforie şi schitul Frăsinetul, care se întreţine dintr'un mic venit lăsat de repausatul Episcop Calinic.

In vechime numărul mănăstirilor şi schiturilor se ridica la 40, dar, odată cu secularizarea averilor mănăstireşti, au fost reduse la biserici de mir. (Vezi: Arhanghelul, Cetăţuia, Surpatele, Mamul, Titireciul, Ţeica, Troianul, Stăneşti, Sghiabul, Iezerul, Slătioarele, Sărăcineşti, Şerbăneşti, Păpuşa, Sf. Proco-

www.dacoromanica.ro

piŭ, Inătești, Pătrunsa, Dobriceni, Bonciulești, Dobruşa, Sf. Apostolĭ, Pahomie, Buda, Schitul, etc.).

Sunt în tot jud. 4 parohiĭ urbane şi 91 rurale.

Justiția. Sunt în jud. Vîlcea 4 judecătoriĭ de ocoale, în Rîmnic, Ţîrgul-Horezul, Drăgăşani şi Zătreni şi un tribunal în capitală.

Spitale sunt în Rîmnic, Drăgăşani şi Horezul.

Agricultura. Regiunea dealurilor şi a văilor din partea de N. a judeţuluĭ Vîlcea este formată din pămînt argilos. Pe unele locurĭ sunt depozite nisipoase (lignit), d. e. pe văile: Tîrîia, Olteţul, Cerna, Otăsăul şi Luncavăţul, centrul judeţuluĭ. Acestea, aproape de sorgintea lor, conţin pĭetriş, apoĭ după ce intră în plăşĭ conţin diferite felurĭ de pămînturĭ foarte priincioase agriculturel.

Partea de S. a jud. (pl. Oltul) coprinde argilurĭ galbene şi roşcate nisipoase, pe alocurea cu amestecăturĭ margoase. Făşia aceasta începe din com. Prudeni şi intră în Romanaţi. Pe toate văile rîurilor se găsesc depunerĭ aluviane priincioase agriculturel.

Pămîntul judeţuluĭ Vîlcea, privit din punctul de vedere agricol, se divide în 3 părţĭ: a) Partea munteluĭ unde agricultura e înapoiată din lipsă de locurĭ arabile şi, unde locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu creşterea vitelor şi plantarea prunilor; b) centrul judeţuluĭ, adică prin plăşile Olteţul şi Otăsăul, unde agricultura înfloreşte, dar unde văile fiind prea înguste, nu permit cultura cerealelor în cantităţĭ marĭ; c) partea de S. a jud., avută în cereale.

Prin comunele de sub munte se cultivă numaĭ porumbul.

Cînepa şi inul se cultivă numaĭ pe alocurea. Meiul se seamănă numaĭ în plăşile Oltul şi Olteţul-d.-j. Cartofiĭ se cultivă în toate comunele judeţuluĭ.

Apicultura. Sunt în jud. 9985 stupĭ.

Moşiile şi pădurile statuluĭ.— In jud. Vîlcea statul are 63 moşiĭ, împreună cu alte trupurĭ maĭ micĭ alipite pe lîngă aceste moşiĭ, de la care încasează arenzĭ anuale de vr'o 250000 leĭ.

Numărul pădurilor statuluĭ cu trupurile lor se ridică în acest judeţ la 114, avînd o întindere de aproape 60000 hect. şi aducînd un venit de peste 70000 leĭ.

Din punctul de vedere silvic jud. Vîlcea face parte din circumscripţia a XIV-a şi este divizat în 3 ocoale: Rîmnicul-Vîlcea, Tîrgul-Horezul şi Drăgăşani.

Ape minerale. — Pe lîngă renumitele izvoare de apă minerală de la Călimăneşti, Olăneşti, Ocnele-Marĭ, Govora şi Căciulata (v. a. n.), jud. Vîlcea, maĭ are şi alte sorginţĭ de asemenea ape.

In com. Oteşani, plaiul Horezul, se găsesc ape sulfuroase, care izvoresc din apropierea uneĭ stîncĭ numită Boia.

La Păuseşti-Otăsăul şi la Cheia sunt peste 15 izvoare cu apă alcalină sulfuroasă.

La grădina numită Zăvoiul din Rîmnic sunt ape alcaline sulfuroase. Aci s'a construit un stabiliment balnear.

Sorginţĭ de ape salifere sunt: în comunele Petrari-d.-s., plaiul Cozia (localitatea Valea-Sărată), la Urzicarul, Petrari-d.-j., Bîrzeşti, etc.

Viticultura. — Pămîntul judeţuluĭ prieşte mult viţeĭ. Locuitoriĭ, profitînd de rodnicia luĭ, se îndeletnicesc mult cu viticultura, aşa că judeţul Vîlcea se poate socoti primul între judeţele Ţăreĭ în producţia vinuluĭ. Aproape 8000 hect. pămînt din raionul judeţuluĭ sunt acoperite cu viĭ, maĭ ales pe dealurile din comunele: Mitrofani, Amărăşti, Suteşti, etc. Comerciul cu vinurile Vîlceĭ se întinde şi în străinătate.

Pomicultura. — Dacă pămîntul e prielnic viţeĭ, nu maĭ puţin prieşte prunuluĭ. Insemnate plantaţiunĭ cu prunĭ se găsesc prin plaiurile Cozia şi Horezul şi prin plăşile Olteţul-d.-s., Ocolul şi Otăsăul. Ocupaţia principală a locuitorilor din aceste ocoale este fabricarea ţuicel, care se urcă pănă la 80000 hl. anual, în termen de mijloc.

Animale domestice şi sălbatice, peşti. — Vite după statistica din Dec. 1900: 12243 caĭ, 236 asinĭ şi catîrĭ, 112205 boĭ şi bivolĭ, 89886 porcĭ, 123915 oĭ şi 15666 capre.

Pe văile rîurilor Olteţul, Lotrul şi Rîul-Vaduluĭ şi pe culmile munţilor Paringul şi Plătăneşti, trăesc cerbĭ, urşĭ, căprioare, porcĭ mistreţĭ şi capre negre. Pe dealurile şi pădurile din apropiere de comune se găsesc mulţime de lupĭ, veveriţe, şderĭ, viezurĭ şi ţepurĭ.

Dintre păsărĭ, prin munţiĭ judeţuluĭ se găsesc vulturĭ, şoimĭ, găinuşĭ, ghionoĭ, apoĭ, maĭ prin apropiere de comune, prin păduriĭ, se găsesc: bufniţe, ciuhurezĭ, ciorĭ, gaiţe, potîrnichĭ, prepeliţe, raţe sălbatice, sturzĭ, mierle, corbĭ, etc.

In Olt se găsesc: mrenĭ, somnĭ, scobazĭ, crapĭ, clean, soreaţă, nisipariţă.

Lostiţa, moaca şi păstrăvul se găsesc în rîurile dintre munţĭ de la Rîul-Vaduluĭ şi pănă la Gura-Lotruluĭ şi chiar pănă aproape de Cozia.

In Olteţul şi Cerna se găsesc mulţĭ racĭ.

www.dacoromanica.ro

Industria şi comerciul. Industria în judeţul Vîlcea este numaĭ pentru trebuinţa casnică. Dogăria şi rotăria, olăria, se practică în toate comunele şi cu deosebire în com. din prejurul Rîmniculuĭ.

Şcoala de dogărie din Drăgăşani şi cea de meseriĭ din Rîmnic sunt un îndemn pentru dezvoltarea industrieĭ în judeţ.

Comerciul constă în vin, ţuică, lînă, sare, var, etc. Lemne de construcţiĭ din brad se exportă în marĭ cantităţĭ.

Bîlciurile din acest judeţ sunt: Rîureni (v. a. n.). Alte bîlciurĭ se ţin la: 29 Iunie şi 14 Octombre lîngă Rîmnic; 15 August, 14 Septembre şi 26 Octombre la Drăgăşani; 10 Iulie la Otetelişul; la Duminica Floriilor şi la 26 Octombre la Slăveşti; 25 Martie şi Duminica Floriilor la Vaideeni. Se maĭ ţin în comunele: Bălceşti, Grădiştea, Fometeşti, Jilava, Slăviteşti, etc.

Căile de comunicaţie. Principala cale de comunicaţie este calea ferată de la Piatra prin Drăgăşani la Rîmnicul-Vîlcea, şi apoi la Frontieră.

Apoĭ, şoseaua naţională ce vine din judeţul Romanaţi, intră în jud. Vîlcea pe la comuna Ştefăneşti, pl. Oltul, trece prin comunele: Drăgăşani, Călina, Prundeni, Zăvideni, Orleşti, Ioneşti-Minculuĭ, Fişcălia, Marcea, Băbeni, Rîmnicul, Călimăneşti, Călineşti, Robeşti şi Ciineni şi se uneşte calea Sibiuluĭ la Rîul-Vaduluĭ. Lungimea sa pe malul drept al Oltuluĭ, în judeţul Vîlcea, este de 130 kil.

Principalele şosele judeţene sunt:

Şoseaua ce pleacă din calea naţională, de lîngă Rîmnic (bariera Troian), trece prin comunele: Ocnele-Marĭ, Titireciul, Petrari-d.-j., Petrari-d.-s., Bîrzeşti şi se uneşte cu şoseaua de pe rîul Bistriţa la comuna Tomşani.

Şoseaua ce pleacă din cătunul Copăceni (ce ţine de Ocna), din şoseaua ce leagă Ocna cu Rîureni, trece prin com. Căzăneşti, Bîrseşti, merge pe rîul Govora la comuna şi băile Govora; aci se desface în două ramurĭ: una trece prin băĭ, Dealul-Hinţiĭ, prin comuna Păuşeşti-Otăsăul, se uneşte aci cu şoseaua de pe rîul Otăsăŭ; iar a doua ramură merge la comuna Titireciul, în şoseaua ce vine pe Dealul-Ocneĭ şi merge la Horezul.

Din şoseaua Govoreĭ, com. Bîrseşti, pleacă o şosea judeţeană prin comunele Mihăeşti, Ungureni, se uneşte cu cea naţională în comuna Băbeni; porneşte pe rîul Bistriţa prin comunele Frînceşti, Genuneni, Foleşti-d.-j., Foleşti-d.-s., Tomşani, la Tîrgul-Horezul, avînd de la Rîmnicul pănă la tîrg 52 kil. De aci porneşte la Tîrgul-Jiŭ prin comunele Slătioara, Milostea, lăsînd pe dreapta maĭ sus, comunele: Fometeşti, Recea şi Racoviţa. Lungimea sa pănă în hotarul judeţuluĭ Gorj (comuna Polovragi) este de 20 kil. Din comuna Frînceşti porneşte şoseaua pe rîul Otăsăul prin comunele: Mănăstireni, Surpatele, Şerbăneşti, Păuşeşti Otăsăul şi se întîlneşte în satul Jilava cu şoseaua Ocna.

Din com. Şirineasa pleacă şoseaua Luncavăţuluĭ, prin comunele: Dăeşti, Popeşti, Urşi, Cîrstineşti, Oteşani, Măldăreşti-d.-j., Măldăreşti-d.-s., la Tîrgul-Horezul.

Din com. Dăeşti, pleacă, peste dealul Cotoşmanul, şoseaua numită a Cotoşmanuluĭ, prin comunele: Roeşti, Măldăreşti, Lădeşti, Ciumagi, Dejoiul, Nisipi, Rusăneşti, mergînd pe lîngă rîul Cerna pănă la com. Otetelişul, avînd o lungime de 58 kil.

Altă şosea judeţeană este pe valea Olteţuluĭ, ce pleacă de la frontiera judeţuluĭ pe rîul Tîrîia (com. Milostea), traversează comunele: Greci, Mateeşti, Turceşti, Berbeşti, Slăveşti şi Sineşti, în capul căreia ia numele de şoseaua Olteţuluĭ, fiindcă Tîrîia se uneşte cu Olteţul, şi apoĭ continuă prin comunele: Grădiştea, Tina, Pleşoiŭ, Pîrîeni, Zătreni, Găneşti, Locusteni, Beneşti, Bălceşti, Băbeni, Diculeşti, Făureşti, şi intră în jud. Romanaţi pe la com. Laloşul.

Din comuna Măldăreşti (căt. Lădeşti), porneşte pe Cerna în sus soseaua ce trece prin comunele Lăpuşata, Broşteni, Copăceni, Ulmetul, Bălteni, Pojogi, Cireşiul, Stroeşti, Slătioara, unde se uneşte cu calea Gorjuluĭ.

Din com. Băleşti porneşte o ramură prin com. Goruneşti, direct peste dealul Aninoasa, la Craiova.

Afară de aceste şosele se află alte căĭ de comunicaţie pe rîuleţul Peşteana pe rîul Mamul şi pe Valea-Beica: şosele laterale ca cea de la Rîmnic la Olăneşti; de la Titireciul la Stoeneşti, Dobriceni, Bărbăteşti; pe Cernişoara, la Modia şi Mădulari, etc.

Intre şoselele vecinale citĭm: de la Horez la Vaideeni; de la Tomşani la Costeşti şi Bistriţa; de la Drăgăşani la Creţeni; de la Amărăşti la Glăvile; de la Cermegeşti la Modoia; de la Sărăcineşti la Cheia, Olăneşti; de la Lăpuşata la Romaneşti şi Roşi, etc.

Date istorice. Impăratul Traian, plecînd la 105 d. Chr. contra Dacilor, a trecut Dunărea pe la Severin şi a luat drumul la Sarmisegetuza, capitala Daciеĭ, pe malul Oltuluĭ.

Spre a'şĭ înlesni mersul a

www.dacoromanica.ro

construit un drum de piatră, care mergea pe malul drept al Oltuluĭ până în apropiere de com. Călimănești, unde era cetatea Buridava, de aci trecea pe malul stîng până la Cîineni, și apoĭ se întorcea iarăși pe malul drept al Oltuluĭ. Urme din acest drum se văd chiar azĭ pe lîngă Rîureni și Călimănești.

Traian îșĭ așează castrele la Troian, lîngă Rîmnic și la Bivolari, în dreptul mănăstireĭ Cozia, unde s'aŭ descoperit urmele lagăruluĭ roman cu băile sale. Maĭ spre N. era cetatea Sargidava (com. Racoviță) unde s'a găsit o piatră cu inscripția «populi Sargidavensis» și ale căreĭ urme se cunosc și azĭ.

Tot de coloniile romane s'aŭ fondat, pe lîngă Olt, cetățile: Aurarium (Zlătărei), Rusidava (Ionești-Govori), Pons-Aluti (în Rîmnicul-Vîlcea), Arutela (Brezoiul), Praetoria (Turnul-Roșu).

Se crede că pe Dealul-Cărămizilor, la Aninoasa, Slătioara, Păușești-Măglași, Gradiștea, ar fi fost cetățĭ romane.

La anul 1735, fiind războiŭ între Nemțĭ și Turcĭ, o parte din orașul Rîmnicul a fost ruinat de armatele străine, iar Episcopieĭ i s'a dat foc.

La 1738, sub împăratul Carol VI, Banatul Craioveĭ fiind sub stăpînirea Austriacilor și făcîndu-se resbel cu Turciĭ, aceștia aŭ scos Nemțiĭ din Țară și aŭ devastat tot orașul Rîmnicul prin foc. La 1739, eĭ pătrunseră până la Cozia, jefuind și predînd tot ce le venea în cale și luară robĭ familiile refugiate în mănăstirea Cozia.

In secolul XVIII și în prima jumătate a secoluluĭ XIX, mănăstirea Cozia a servit de adăpost numeroaselor familiĭ din Craiova, Rîmnicul-Vîlcea și restul Oltenieĭ, care se întăreaŭ în mănăstire contra incursiunilor bandelor turcești.

La anul 1768, fiind iar prin împrejurimile orașuluĭ Rîmnicul, lupte între Austria și Turcia, acest oraș a suferit multe neajunsurĭ. Atuncĭ s'a dărîmat și biserica Cuvioasa Paraschiva, începută de Pătrașcu-Vodă și terminată de Mihaiŭ-Viteazul.

La 1788, Turciĭ ajutațĭ de armata romînă condusă de Nicolae Mavrogheni-Vodă, bătură la Cozia pe Prințul Coburg și îl siliră să reintre în Ardeal.

La 1789, Turciĭ și Nemțiĭ aŭ avut multe hărțuelĭ pe teritoriul jud. Vîlcea, maĭ ales prin plaiul Horezul. Turciĭ îșĭ așezaseră cuartierul în mănăstirea Horezul, unde aŭ stat aproape un an, făcîndu-ĭ marĭ stricăciunĭ.

In August 1802, tîrgul de la Rîureni fu jefuit și ars de niște Turcĭ din Vidin; peste 20 neguțătorĭ fură tăiațĭ. Chiar salinele marĭ fură jefuite.

În 1803, alțĭ Turcĭ sub numele de Manafĭ, conduși de Manaf-Ibraim, jefuiră pe locuitoriĭ din Drăgășani.

La 1821, în satul Zăvideni și în lunca Oltuluĭ de lîngă Drăgășani, aŭ fost sîngeroase și crîncene lupte între oștirile turcești și Mavroforiĭ luĭ Ipsilante. Astă-zĭ încă, plugurile dezgroapă oseminte bărbățeștĭ. La Drăgășani s'a ridicat nu de mult de către colonia grecească un mic monument în amintirea obscurilor și necunoscuților eroĭ căzuțĭ în aceste lupte.

Tot la 1821, după uciderea luĭ Tudor-Vladimirescu și înfrîngerea eteriștilor de către trupele turcești la Zăvideni și Drăgășani, Ipsilante, urmărit de Turcĭ, se refugiă in mănăstirea Cozia și de aci trecu în Transilvania. Atuncĭ mănăstirea și familiile refugiate acolo și prin prejur deveniră prada Zavergiilor și în urmă a Turcilor, care dederă foc mănăstireĭ, desgropară mormintele luĭ Mircea și altor Domnĭ, crezînd a găsi într'însele comorĭ ascunse, și comiseră tot felul de grozăviĭ. Astă-zĭ se văd încă sfintele icoane împușcate și sgîriate și ochiĭ sfinților scoșĭ de pistoale și iatagane.

La 1847, focul a mistuit o parte din orașul Rîmnicul, precum și Episcopia.

La 1848, guvernul revoluționar hotărî a se opune invasiuneĭ oștirilor străine și în acest scop se concentră la Troian, 3 kil. din jos de orașul Rîmnic, un corp de armată de voluntarĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma inființăreĭ unuĭ guvern legal în Bucureștĭ, orĭ-ce rezistență devenind imposibilă, armata se licențiie, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roșu.

Vîlcelele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, pe un mic pîrîiaș, în mijlocul cîmpuluĭ, așezată în partea de S. a județuluĭ, la 25 kil. de orașul Rîmnicul-Sărat, și la 11 kil. spre N.-E. de com. Grădiștea d.-s., reședința plășiĭ. Se învecinește cu Balta-Albă la 8 kil., Boldul, la 10 kil.; Nicolești, la 11 kil.

Se mărginește la N. cu Ciorăști; la V., cu Boldul și Balta-Albă, la Sud, cu Domnița; la E. cu com. Grădiștea-d.-s.

Are numeroase văĭ și cîte-va movile izolate.

Ape: Pîrîul Ciulnița, care o udă prin mijloc, vărsîndu-se în balta Ciulnița, la E. comuneĭ, și pîrîul Valea-Rea, la V. eĭ.

E formată din cătunele: Vîlcelele, reședința, la V. și Erculeștĭ, la E.

Suprafața comuneĭ e de 4710 hect., cu o populație de 1364 suflete.

www.dacoromanica.ro

Are o biserică, cu hramul S-ţii Voevozi, Mihail şi Gavril, zidită în 1856 de locuitorĭ, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 289 pluguri, 1 maşină de treerat; 742 boĭ, 370 vacĭ, 415 caĭ, 155 ţepe, 1543 oĭ, 65 rîmătorĭ.

Căĭ: drumurile vecinale spre Balta-Albă-Amară; spre Gradiştea-d.-s.; spre Domniţa; spre Gulianca; spre Nicoleşti-Măcrina-Rîmnicul-Sărat.

Vîlcelele, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Cîmpineanca, pe rîul Milcov, la 3 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Pîntecești, cu o întindere de 50 hect. şi o populaţie de 171 suflete.

Vîlcelele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Vîlcelele, aşezat spre V., pe pîrîul cu acelaş nume. Are 68 hect., o populaţie de 931 suflete; o biserică; o şcoală.

Vîlcelele, *sătuc*, la N. de com. Strejeşti-d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluĭ.

Vîlcelele, *suburbie*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în partea stîngă a Trotuşuluĭ, pe pîrîul Vîlcica.

Vîlcica, *băĭ*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situate pe pîrîul cu acelaş nume, însemnate prin apele sale sărate; proprietatea comuneĭ.

Vîlcioviţa, *lac*, la S. com. Zimnicea, jud. Teleorman, format din vărsăturile apelor Dunărĭĭ.

Vîlciul, *canal* al Dunăreĭ, judeţul Brăila. Se desparte de Dunărea-Vechĭe, de pe teritoriul comuneĭ Luciul, din jud. Ialomiţa, din dreptul satuluĭ Mihaiŭ-Bravul, străbate spre N. comunele: Berteşti-d.-j. şi Berteşti-d.-s., Stăncuţa, Vizirul, Ciacîrul, unindu-se cu Dunărea-Vapoarelor în dreptul satuluĭ Gropeni. Parcurge o distanţă cam de 36 kil.

Vîlculuĭ (Poiana-), *cătun*, al com. Mînzăleşti, judeţul Buzău, cu 70 locuitorĭ.

Vîlsanul, *pîrîŭ*, în jud. Argeş. Izvoreşte în muntele Mălureanu, udă plaiul Loviştea şi pl. Argeşuluĭ şi se varsă în rîul Argeşul, la satul Valea-Mărului.

Vîlsăneşti, *com. rur.*, pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, la 12 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 36 kil. de Piteşti. Se compune din 2 sate: Valea-Fauruluĭ şi Vîlsăneşti.

Are 818 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală mixtă.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 54 caĭ, 250 oĭ, 100 capre şi 70 porcĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se maĭ ocupă cu olăria, rotăria şi lemnăria.

Vîlsăneşti, *sat*, cu 598 locuitorĭ, pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In apropiere de sat, în pădure, se află un lac a cărui suprafaţă este acoperită cu muşchiŭ, peste care un om poate trece lacul fără a se cufunda în apă.

Vîlsăneşti (Olari), *cătun* al comuneĭ Pîrscoveni, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. (V. Olari).

Vîlvoiul, *sat*, com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, cu o populaţie de 104 locuitorĭ, o biserică, fondată la 1814 şi reparată la 1858.

Vîna-Puturoasă, *sorginte de apă minerală*, în com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Lunca-fără-Zăpadă).

Vînăt (Dealul-), *munte* păşunabil, în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, avînd 1640,7 m. altitudine.

Vînăta, *cătun* al com. Tizmana, (v. a. n.), jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de S. a com., cu o suprafaţă de 315 hect. şi o populaţie de 439 suflete.

Vînătă (Bîtca-), *movilă* înaltă, naturală, în satul Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Vînători, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, reşedinţa sub-prefectureĭ pl. Cîmpul, situată pe loc şes, pe ambele laturĭ ale şoseleĭ judeţene. S'a întemeiat în 1891, pe proprietatea ce s'a dat însurăţeilor, conform legeĭ rurale.

Se mărgineşte la N. cu com. Recea şi Punghina, la E., cu Braniştea, la S., cu Cujmirul, şi la V. cu Pătulele.

Are o biserică, cu un preot şi un cîntăreţ, şi o şcoală.

Vînători, *com. rur.*, jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ Neamţul şi a pîrîiaşuluĭ Nemţişorul, pe terenurile ramurilor Hălăuca, Dealul, Rusul-Mare, Pleşa şi Procovul (marginea jud. Suceava), în spre S., şi pe culmile Dealuluĭ-Mare, Muncelul (Măgura), Fundul-Romîneştĭ, pănă în Fundacul-Măgureĭ, care desparte pe la S. munţiĭ Sihleĭ.

Este formată din cătunele:

www.dacoromanica.ro

Vînători, Nemțișorul, Condreni, Debruța, Todirițeni, Lunca și comunitățile religioase: Mănăstirea Neamțuluĭ, Secul, Schitul-Sihlea, Vovidenia, Procovul și Sehăstria.

Are o suprafață de 12864 hect., 28 arĭ, cu o populație de 3638 suflete; 4 bisericĭ, 11 mănăstirĭ, 3 schiturĭ, cu 16 preoțĭ, 8 dascălĭ, 194 călugărĭ; 2 școlĭ; o velniță; 13 morĭ de apă; 2 pive.

Agricultura se face pe o întindere de 4275 hect.

Imașul are o întindere de 530 hect., nutrind 3123 capete de vite, și anume: 288 vite marĭ cornute, 168 caĭ și 767 mascurĭ.

Căĭ: șoseaua jud. Humulești-Vînători-Mănăstirea-Neamțuluĭ.

Vînători, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, așezată pe continuarea dealuluĭ Părușelul, care începe de la hotarul com. Cioara. La 25 kil. de reședința județuluĭ, la 30 kil. de Zimnicea și la 28 kil. de Alexandria. Se învecinește cu com. Lisa la N. și la E, cu Cioara la V. și cu o parte din balta Suhaia la S.

De sub dealul pe care se află satul, curg abundente izvoare de apă, care se varsă în balta Suhaia. Poziținea luĭ este frumoasă și domină peste toată valea Dunăreĭ. Pe teritoriul com. se găsesc cîte-va lacurĭ și un pîrîiaș numit pîrîul Branuluĭ saŭ Vasluiul. Moșia face parte din domeniul Lisa. Locuitorĭ împroprietăriță sunt în număr de 109, pe o întindere de 340 hect. Balta produce mare cantitate de stuf și papură. Viile de pe dealul Părușeluluĭ sunt renumite pentru vinul excelent ce produc; ele sunt plantate pe o întindere de 46½ hect.

Are o populație de 569 suflete; o școală mixtă și o biserică.

Vite: 401 vite marĭ cornute, 1201 vite micĭ cornute și 112 porcĭ.

Căĭ: spre com. Lisa și Cioara, șosele vecinale.

Satul Vînători a purtat pănă în anul 1879 vechiul și istoricul nume de Căcănăul. Satul Căcănăul este din cele maĭ vechĭ; făcea parte din pl. Marginea-d.-s., iar moșia Căcănăul, împreună cu Lisa, era proprietatea Cluceruluĭ Slătineanu și se întindea pănă în Dunăre, formînd granița Țărĭ în acea parte.

Intre anĭ 1870—76 a fost întrunită cu com. Lisa.

Vînători, *sat,* jud. Botoșani, pl. Miletinul, situat pe valea pîrîuluĭ satuluĭ Gorbănești, pe moșia statuluĭ, în partea de S.-V. a com. Gorbănești (v. a. n.). Intemeiat la 1776 cu noĭ împroprietăriță, are 349 suflete, o școală mixtă și o biserică.

Vînători, *cătun,* jud. Putna, pl. Bilieștĭ, com. Jorăștĭ, pe malul Putneĭ, în cîmpia Focșanilor, spre E. de acest din urmă tîrg, înființat în anul 1881 cu însurățeĭ împroprietăriță.

Are 138 suflete și o biserică.

Vînători, *izvoare minerale* sărate, jud. Neamțu, situate într'o pădure de ștejarĭ, din localitatea numită Slătioara-Vînătorilor, pe proprietatea statuluĭ din com. Vînători-Neamțuluĭ, pl. De-Sus-Mijlocul.

Sunt situate la o oră depărtare de Tîrgul-Neamțu, cu trăsura, pe o înălțime de 379 m. deasupra niveluluĭ Mareĭ.

Vînători (Cotul-Vînători) *pădure,* de 2563 pogoane, în com. Vînători-Dumbrava-Roșie, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Vînători-Dumbrava-Roșie, *com. rur.,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, situată pe rîul Bistrița, spre S. de com. urbană Piatra.

Este formată din căt.: Cutul, Dumbrava Roșie (de sus), Izvoarele, Poeni, Vînători și Văleni, cu o populație de 1725 suflete.

Vînători, *cătun,* jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Vînători-Dumbrava-Roșie, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistrița, spre S. de com. urbană Piatra.

Are o populație de 251 suflete; o biserică; o moară.

Acest sat se maĭ numește și Vînători-Pĭetrĭĭ și a format pănă la 1883, împreună cu Cetățuia (Petro-Dava), Cotul, Izvoarele, Poeni și Văleni, comună aparte; de la acel an însă s'a contopit cu com. Dumbrava-Roșie.

Vînători, *sat,* jud. Ilfov, pl. Moștiște, com. Creața-Leșile (v. a. n.), situat între satele Leșile și Gagul.

Se întinde pe o suprafață de 276 hect., cu o populație de 72 locuitorĭ.

Vînători (Vînători-Neamțuluĭ), *sat,* în com. Vînători, pl. De-Sus Mijlocul, jud. Neamțu, situat la 40 kil de orașul Piatra și la 3 ½ kil. spre V. de orașul Neamțu.

Are o suprafață de 1244 hect. (869 fălcĭ, 60 prăjinĭ), cu o populație de 1684 suflete. (V. Vînători, com. rur.).

www.dacoromanica.ro

Imaşul are o întindere de 143 hect., nutrind 2210 capete de vite.

Are 2 biserici, cu 10 deservenţĭ; o şcoală; 4 morĭ de apă; o piuă pentru sucmane; o fabrică de scrobeală.

Cale: Şoseaua mixtă Piatra-Bacău.

Vînători-Marĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătĭ.: Cupele-Marĭ şi Vînători-Marĭ, cu mahalaua Corbeanca, situate pe dreapta apeĭ Neajlovuluĭ, din sus de Corbi-Ciungĭ, pe proprietatea Corbi-Marĭ, la 36 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, şi la 23 kil. de staţia Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ; o moară pe apa Neajlovuluĭ.

Cătunul Vînători-Marĭ şĭ-a luat numirea de la prima ocupaţie a locuitorilor care eraŭ vînătorĭ boereştĭ saŭ vînătorĭ domneştĭ. Vînătorĭĭ «marĭ» eraŭ scutiţĭ de dărĭ către stat. Se deosibeaŭ de ceĭ-alţĭ vînătorĭ, care se ziceaŭ «micĭ», căcĭ aceştĭ din urmă eraŭ pendinţĭ de mănăstirea Căscioarele.

Vînători-Marĭ, *cătun*, în jud. Vlaşca, com. cu acelaş nume, pe malul drept al apeĭ Neajlovul. (Vezĭ com. Vînători-Marĭ).

Vînători-Micĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătĭ.: Poiana-luĭ-Stîncă şi Vînători-Micĭ, situate pe platoul dintre Drîmbovnicul şi Neajlovul, pe proprietatea statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, la 35 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 17 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, şi la 24 kil de staţia Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, şi o şcoală mixtă.

Cătunul Vînători-Micĭ şĭ-a luat acest nume pentru că la început era locuit de vînătorĭĭ mănăstireĭ Căscioarele şi acestora li s'a dat numirea de Vînătorĭĭ-Micĭ ca să se deosibească de Vînătorĭĭ boereştĭ saŭ domneştĭ, cărora li se zicea Vînătorĭĭ-Marĭ.

Vînători-Micĭ, *cătun*, com. cu acelaş nume, situat pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul (Vezĭ com. Vînători-Micĭ).

Vînători-Neamţuluĭ. (Vezĭ Vînători, sat, în com. Vînători, jud. Neamţu).

Vînători-Pietreĭ. (Vezĭ Vînători, *sat*, în com. Vînători-Dumbrava-Roşie, jud. Neamţu).

Vînjul-Mare, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, situată pe loc polejnic, pe moşia statuluĭ Oreviţa, la 33 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Poroiniţa.

Are o populaţie de 3000 locuitorĭ; un spital rural; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorĭĭ posedă: 1600 vite marĭ cornute, 76 caĭ, 1700 oĭ şi 940 rîmătorĭ; 100 pluguri, 218 care cu boĭ, 29 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ.

Locurĭ însemnate sunt: Fundeni, Nisipoasa, Rusca, Pupăza, Icoana, Ţambul, Valea-Cizmaruluĭ şi Căiţa, acoperite cu viĭ.

E udat de pîrîul Oreviţa, ce izvoreşte din locul numit Zăvoiul; iar la locul numit Izvorache, sunt izvoare cu frumoase fîntînĭ.

Pe teritoriul acesteĭ comune se află şi o parte din pădurea statuluĭ numită Vîrciorova şi pădurea Vînjul-Mare, de 800 hect.

Prin comună trece şoseaua Rogova-Vînjul-Mare-Corlăţelul.

Vînjuleţul, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 28 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Hotărani, avînd 1900 locuitorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 80 pluguri, 95 care cu boĭ; 800 vite marĭ cornute, 900 oĭ, 76 caĭ şi 780 rîmătorĭ

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală.

Prin comună trece şoseaua Rogova-Vînjuleţul.

Vînturariţa, *munte* şi *culme de munte*, jud. Vîlcea. Culmea porneşte din muntele Breota, se îndreaptă către S.-E. şi ajungînd la muntele Vînturariţa se ramifică în: Culmea-Petrenilor, Culmea-Bărbăteştilor şi culmea Zmeurătul.

Vîrboceni-Blestematele, *moşie*, în jud. Buzău, com. Cărpiniştea, cu 500 hect., despărţită în treĭ părţĭ: Licoi saŭ Vîrboceni-Blestematele, 500 hect., Licoi saŭ Hîrboca-Richiţele, 800 hect. şi Licoi-Perieţeni, 200 hect., arăturĭ, fîneţe, livezĭ, pădure şi izlaz.

Vîrciorova, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele Carpaţilor, în valea Dunăreĭ, fiind cea mai de V. com. a Ţăreĭ.

Satul formează comună cu satele: Bahna, Iloviţa şi Moişeşti, avînd 1800 locuitorĭ.

Pe aci trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Bucureşti, avînd aci o gară

www.dacoromanica.ro

frumoasă. Tot din com. Vîrciorova pleacă, pe valea rîuluĭ Bahna, îngusta cale ferată Vîrciorova-Bahna, precum şi şoseaua comunală ce leagă Vîrciorova cu Baia-de-Aramă.

Are 3 bisericĭ; un biuroŭ vamal (cu sucursala Bahna), înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi al căruĭ venit pe 1896—97 a fost de 1605692 leĭ, 43 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 pluguri, 88 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 170 stupĭ; 900 vite marĭ cornite, 14 caĭ, 640 oĭ, 414 capre şi 450 rîmătoriĭ.

Vîrciorova are o mulţime de ruine romane, precum şi urmele mănăstireĭ Vodiţa (v. a. n.), care se află situate pe valea rîuluĭ Vodiţa, la împreunarea acestuĭ rîŭ cu pîrîul Sfînta şi sunt înalte de cam 8 metri de la suprafaţa terenuluĭ. Aci, făcîndu-se săpăturĭ, s'aŭ găsit nişte obiecte de valoare. Tot în această comună se află şi ruinele cetăţeĭ Oreava (v. a. n.) şi altele.

Vîrciorova, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. Vîrciorova, pe linia Craiova-Turnul-Severin-Vîrciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află la 17,3 kil. de Turnul-Severin. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 50m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1139713 leĭ şi 94 banĭ.

Vîrcoliciul, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Cordăreni (v. a. n.), pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 114 suflete.

Vîrful, *cătun,* al com. Vispeşti, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitoriĭ.

Vîrful-Cameneĭ, *munte,* jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1230 m.).

Vîrful-Cetăţeleĭ, *piscul* cel maĭ înalt al dealurilor din comuna Drajna-d.-j., plaiul Teleajenul, jud. Prahova, între Drajna-d.-s. şi Homorîciul şi din care se poate vedea tot plaiul Teleajenul şi chiar oraşul Ploeşti.

Vîrful-Cîmpuluĭ, *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Dobronăuţi (Hapîi), Ionăşani, Maghera şi Vîrful-Cîmpuluĭ, reşedinţa.

Are 3625 locuitoriĭ; 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 6 cîntăreţĭ şi 4 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 1332 vite marĭ cornute, 3090 oĭ, 43 capre, 204 caĭ, 570 porcĭ; 190 stupĭ.

Vîrful-Cîmpuluĭ, *sat,* pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Vîrful-Cîmpuluĭ, care, împreună cu cătunele: Pustaia, Maghera şi Tucani, formează trupul satuluĭ.

Are o populaţie de 1485 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dimitrie, zidită în 1863 de Princesa Aglae Moruzzi; o şcoală primară.

E udată de pîraiele Adîncul şi Sireţelul şi de rîul Siretul, ce curge despre Zvorăştea.

Drumurĭ: calea naţională Mihăileni-Botoşani şi calea judeţeană Zvorăştea-Dorohoiŭ.

Moşia se hotăreşte cu Ionăşani, Văculeşti, Sauceniţa, Prelipca, Horlăceni, Zvorăştea, Talpa şi tîrguşorul Bucecea, din jud. Botoşani.

De însemnat aicĭ este localitatea Cîmpul-Lupteĭ (v. a. c.).

Vîrful-cu-Dor, *pisc* înalt de 2288 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre, jud. Prahova. De la Sînaia la Vîrful cu-Dor, este o potecă de cal care urcînd neîncetat, trece de limita pădurilor şi ocolind stîncĭ şi prăpăstiĭ, încalecă muchea pentru a se coborî pe clina cea-l'altă, în valea rîuluĭ Ialomiţa.

O dată sus pe creastă, se înalţă în stînga Vîrful-cu-Dor, de unde vederea se întinde departe pe vale, pănă la Cîmpina şi Băicoiŭ.

Tot Vîrful-cu-Dor este presărat cu nişte floricele numite anemone alpine saŭ dediţeĭ de munte, care în Maiŭ şi Iunie înfloresc şi zmălţează pajiştea verde cu florĭ albe-roşietice, şi care maĭ tîrziŭ, cînd floarea cade, 'şĭ îmbracă seminţele cu fulgĭ de catifea.

Acest ranunculaceu se găseşte pe muntele Brocken în Harz, unde este în aşa mare stimă, în cît pe cărarea ce duce pe munte sunt placarde prin care se roagă călătoriĭ să respecte anemona alpină şi să nu o rupă.

Vîrful-Dobreĭ, *munte,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1923 metri).

Vîrful-Goiĭ, *munte,* între com. Broşteni şi Mălini, jud. Suceava, avînd 1298 m. altitudine.

Vîrful-Gropilor, *munte,* în jud. Argeş, pl. Loviştea.

Vîrful-Inalt, Vîrful-Cheieĭ, Vîrful-cu-Ogrăzile, *piscurĭ,* pe coasta şiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, pl Horezul, jud. Vîlcea. Acest şir de dealurĭ se prelungeşte pe toată partea de E. a comuneĭ, în stînga rîuluĭ Costeşti.

Vîrful-luĭ-Drăgan, *munte,* jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predeal, care, împreună cu munţiĭ Susaiul, Retivoiul, Faţa-Găvaneĭ,

www.dacoromanica.ro

jumătate din Lacul-Roșu, jumătate din Podurile, Unghia-Mică și Coștila cu Vîrful-Omuluĭ, a aparținut familieĭ Dudeștilor, de la care, la 1804, a trecut în posesiunea unuĭ oare-care Băltărețul.

Astă-zĭ se stăpînesc de M. S. Regele Carol I.

Vîrful-luĭ-Găvan, *munte*, jud. Prahova, com. Predealul, pe care Medelnicerul Const. Filipescu l'a vîndut la 1794 vărulуĭ său Dinu Cantacuzino Paharnicul, împreună cu alțĭ munțĭ, carĭ, după cum spun actele: «se vor împărți frățește cu copiiĭ fratelуĭ său, Stolnicul Răducan Filipescu».

Vîrful-Mare, *munte*, jud. Vîlcea, pe culmea Veverița (v. a. n.), care servește de hotar între Romînia și Austro Ungaria și e udat de Rîul-Vaduluĭ.

Vîrful-Păltinișuluĭ, *piscul muntelui* cu acest nume, jud. Suceava, avînd 1444,8 m. de altitudine.

Vîrful-Rusuluĭ, *piscul muntelui* cu acest nume, în com. Șarul-Dornei, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Vîrfurile, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată parte pe văĭ și parte pe dealurĭ, la 25 kil. spre N. de Tîrgoviște.

Se compune din șase cătune: Vîrfurile, Valea-Rea, Cojoiul, Cîrlănești, Strîmbul și Șuvița, cu 1300 locuitorĭ.

Se învecinește: la E. cu Vișinești, la V. cu Șerbănești-Podurile, la N. cu Bezdeadul și la S. cu Valea-Lungă, despărțindu-se mai de toate prin dealurĭ și pădurĭ și unindu-se prin drumurĭ practice și șosele comunale.

Are o biserică și o școală. Produce porumb, prune și pădure multă; apoĭ vacĭ, boĭ, etc.

Dealurĭ sunt: Prîvăcarul, Fusarul, Miercanul, Ulmețul și Băloiul; iar pîrîiașe: Valea-Rea și Strîmbul.

Vîrîți, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Livezile, cu 351 suflete. (V. Livezile, com. rur.).

Vîrîți, *sat*, jud. Iași, com. Bahluiul, spre E de satul Buhalnița, pe pîrîul Buhalnița, cu o populație de 382 locuitorĭ.

Vîrlam, *cătun*, al com. Goidești, jud. Buzău, cu 100 locuitorĭ și 24 case, cel maĭ de N. al județuluĭ; de dînsul se alipesc cătunașele: Vișanul și Poiana-cu-Rugĭ, precum și izolatele case ale Bizdadeleĭ.

Vîrleni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna d.-j., compusă din 3 cătune: Linia-din-Deal, Vîrleni și Becșani. E situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 50 kil. de reședința jud. și la 45 kil de a plășeĭ.

Se mărginește cu comunele: Glăvile, Zăvoeni, Dozești și Nisipi.

Are o populație de 1204 locuitorĭ; 3 bisericĭ, un schit și o școală.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ aŭ: 9 caĭ, 70 boĭ, 115 vacĭ, 25 capre, 250 oĭ și 221 porcĭ.

Are o șosea care înlesnește comunicația între com. Nisipi, Dozești și altele.

E brăzdată de dealurile: Otinceleĭ și Oaeĭ spre E. de vatra comuneĭ, Dealul-Mare și Dealul-Mic, al-Cerneĭ, al-Schituluĭ și al-Dozeștilor spre V., și e udată de văile: Nemoiuluĭ, Gușuenciĭ, Măciuceaua, Țiganuluĭ, Băcăranilor, Lovișteanca, precum și de rîul Cerna.

Vîrleni, *sat*, jud. Vîlcea, com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Cerna d.-j., cu o populație de 500 locuitorĭ. (V. Vîrleni, com. rur.).

Vîrlezi, *com. rur.*, în pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 58 kil. de Galați și la 4 kil. spre N.-V. de Bujor, așezată pe dealurile Lupești, la V. și Bugeanul, la E. Se mărginește la V. cu căt. Urlești, com. Măcișeni, și cu com. Zmulți, la S. cu com. Băleni și parte din Bujorul, la E. cu com. Bujorul și parte din Jorăști și la N.-V. cu Crăești.

E formată dintr'un singur sat răzășesc, înconjurat de viĭ și livezĭ și udat de pîrîiașul Vîrleaza și de o ramură a Suhuluiuluĭ.

Are o populație de 1601 suflete, 3 bisericĭ, Sf. Ioan-Botezătorul (1833), Sf. Voivozĭ (1832) și Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1852); 2 școlĭ.

Locuitoriĭ posedă: 608 boĭ, 326 vacĭ, 103 juncĭ, 52 junce, 53 mînzațĭ, 48 mînzate, 52 viței; 149 pluguri; 4 morĭ de vînt.

Prin teritoriul acesteĭ comune trece calea județeană ce merge spre Birlad. Căĭ vecino-comunale sunt: spre E. la Bujor, spre V. la Crăești și spre S.-V. la Băleni.

De această com. țin moșiile Vîrleaza-Itești, Vîrleaza-d.-s. și Vîrleaza-d.-j.

Vîrloveni, *sat*, cu 40 familiĭ și 160 locuitorĭ, jud. și pl. Argeș, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Vîrșești, *sat*, com. rur. Bărăști-de-Cepturĭ, pl. Vedea d.-s., jud. Olt, situat pe dealurile și văile rîurilor Eiul și Bărăști.

www.dacoromanica.ro

Vîrstele, *munte,* jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnicul, la N. com. Bisoca.

Vîrtejul (Simizeni), *sat,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Vîrtejul-Nefliul, situat pe deal, spre S.-V. de București, pe malul stîng al rîuluĭ Ciorogîrla, aproape de unirea acestuĭ rîŭ cu rîul Răstoaca, la 2 kil. de șoseaua națională București-Alexandria.

Se întinde pe o suprafață de 1475 hect., cu o populație de 639 locuitorĭ. (Vezĭ Vîrlejul-Nefliul, com. rur.).

Vîrtejul-Nefliul, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 11 kil. spre S.-V. de București, așezată pe țărmurile rîurilor Ciorogîrla, Sabarul și Argeșul. Stă în legătură cu com. Slobozia-Clinceni prin o șosea vecinală.

Se compune din satele: Vîrtejul, Pruni, Nefliul și Chirca, cu o populație de 1191 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafață de 2495 hect.

Are 2 bisericĭ, la Nefliul și Vîrtejul; o școală mixtă, la Vîrtejul; 2 morĭ cu apă și 4 podurĭ stătătoare.

Locuitorĭ posedă: 212 pluguri: 189 cu boĭ, 23 cu caĭ; 217 care și căruțe: 189 cu boĭ, 28 cu caĭ; 66 caĭ și ĭepe, 376 boĭ, 228 vacĭ și viței, 16 taurĭ, 99 bivolĭ și bivolițe, 10 capre, 61 porcĭ, 513 oĭ.

Locuitorĭ împropietărițĭ sunt 165 și neîmproprietărițĭ, 123.

Vîrtescoiul. Vezĭ *Vîrtișcoiul.*

Vîrtina, *com. rur.*, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satele Vîrtina, Romîna și Corbeni, situată la 2 kil. de Balș și la 39 kil. de Caracal, pe malul drept al Oltețuluĭ, la S. de gura Geamartaluiuluĭ. Altitudinea 187 m. pe Dealul-Chilieĭ.

Are o populație de 1035 locuitorĭ; o școală; 2 bisericĭ: Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1866) în Vîrtina, și Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1828) în Corbeni, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Vîrtina, *cătun*, reședința comuneĭ Vîrtina (v. a. n.), din jud. Romanați.

Vîrtișcoiul, *com. rur.*, în județul R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, în partea de N. a jud., la 46 kil. de orașul R.-Sărat și la 16 kil. spre N.-V. de com. Cotești, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu Broșteni, la 2 kil.; Faraoanele și Cîmpineanca, la 9 kil., și Bonțești, la 10 kil.

Se mărginește: la N., cu orașul Odobești (jud. Putna); la E., cu com. Cîmpineanca; la V., cu com. Broșteni și la S., cu com. Faraoanele.

E brăzdată de ramificațiile dealurilor Teiușul și Dealul-Capreĭ, udată de rîul Milcovul și afluentul săŭ, pîrîul Valea-Drejiĭ.

E formată din cătunele: Rotărești, reședința, Vîrtișcoiul, Olteni și Beciul

Are o suprafață de 2460 hect., cu o populație de 1565 suflete; 3 bisericĭ: una în cătunul Rotărești, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, Sf. Nicolae și Schimbarea la față, fondată în 1868, de un oare care Nicolae Papa Ioan, cu soția sa Agapia, cu fiiĭ lor Cristache și Gheorghe Dinu, sub numele de biserica corporațiuniĭ Vinarilor din orașul Brăila, sfințită la 1873, sub Vodă Carol; a doua în cătunul Olteni, cu hramul S-țiĭ Voivozĭ, fondată în 1860, de Ioan Caramel și soția sa Profira, reparată de locuitorĭ în 1866, și a treia în cătunul Vîrtișcoiul, numită și Boanta, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, foarte vechie, fostă schit de călugărĭ; o școală mixtă, fondată în 1881.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri; 184 boĭ, 48 vacĭ, 40 caĭ, 9 ĭepe, 700 oĭ, 100 capre și 127 rîmătorĭ.

Căĭ: șoseaua județeană Virtișcoiul-Brăila și drumul spre Faraoanele-Cotești - Plăinești-R.-Sărat.

Vîrtișcoiul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, cătun. com. Vîrtișcoiul, așezat în partea de S. a com., la 4 kil. spre S.-E de cătun. de reședință Rotărești; are o întindere de 75 hect. și o populație de 679 suflete; o biserică.

Vîrtoapele, *munte,* în jud. Gorj, spre N. de muntele Pleșea, din plaiul Vulcan; are pădure și pășune; e proprietate a statuluĭ.

Vîrtoapele-de-Jos, *com. rur.*, în Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe Valea-Cîineluĭ, la 59 kil. de reședința jud., la 19 kil. de Roșiori și la 29 kil. de Alexandria. Este formată din 3 cătune: Vîrtoapele d.-j. (reședința), Moșteni-Vîrtopeni și Nichita, situate pe ambele părțĭ ale Văieĭ-Cîineluĭ.

Are o suprafață de 1000 hect., cu o populație de 1013 suflete; o școală mixtă; o biserică în cătunul Vîrtoapele-d.-j., deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 791 vite marĭ cornute, 109 caĭ, 1477 oĭ, 4 capre și 203 porcĭ.

Este legată prin căĭ vecinale cu cătunul Peri și cu șoseaua județeană Alexandria-Pitești, la N.-E.; cu Vîrtoapele-d.-s. spre com. Gărăgăul, la N., și cu com. Rădoești, la S.-V.

www.dacoromanica.ro

Vîrtoapele-de-Sus, *com. rur.*, în pl. Tîrgului, jud. Teleorman, situată pe valea Tinoasa, între ambele sale dealuri. Este străbătută în toată lungimea de pîrîul şi valea Tinoasa.

Se mărgineşte la E. cu com. Olteni, la V. cu com. Sfinţeşti, la S. cu com. Vîrtoapele-d.-j. şi la N. cu com. Gărăgăul. Se află la 61 kil. de reşedinţa judeţului, 21 kil. de Roşiori şi la 31 kil. de Alexandria.

Intinderea comunei, împreună cu moşia Eforiei Spitalelor Civile şi cu proprietăţile locuitorilor, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt şi 9 hect. de vie.

Locuitori împroprietăriţi după legea rurală sunt în număr de 216, pe 432 hect.

Are o populaţiune de 1411 suflete; o şcoală mixtă; 1 biserică de lemn, reedificată în 1869.

Vite: 1058 vite mari cornute, 88 cai, 1674 oi şi 188 porci.

Căi: şosele vecinale la com. Gărăgăul şi Vîrtoapele-d.-j.

Vîrtopul, *com. rur.* şi *sat*, în partea de S.-V. a plaiului Vulcanul, jud. Gorj, în marginea şi în partea dreaptă a şoselei judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, situată pe valea cu acelaş nume, între dealurile Bujorăscul şi Vîrfurile-Crucilor.

Are o suprafaţă de 1118 hect., cu o populaţie de 471 de suflete.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 32 care cu boi, 302 vite mari cornute, 6 cai, 206 oi, 248 capre şi 222 rîmători.

Căi: şoseaua comunală, care plecînd în direcţie S.-E., dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, şi alte drumuri ordinare.

Vîrtopul, *com. rur.*, situată între două dealuri, unul la N. numit Dealul Bobului şi altul numit Dealul-Jugastrului, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 1 kil. de Craiova.

Se învecineşte la N. cu com. Gubancea, la S. cu com. Corlatele, la E. cu com. Sălcuţa şi la V. cu comunele Caraula şi Cornul.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1700 în timpul stăpînirei Turcilor, de la care a luat-o Geană Ithmonul (Constantin Brăiloiu clucerul).

Comuna este brăzdată de Dealul-Boului şi al-Jugastrului, de 100 m. înălţime, şi udată de Pîrîul-Teiului, care izvoreşte de la N. la V., din cătunul Teiul, pendinte de com. Cornul.

Se compune dintr'un singur cătun, care e reşedinţa plăşei Dumbrava-d.-j. Pănă la 1876 plasa a avut reşedinţa în com. Cornul.

Are o populaţie de 1361 locuitori; o biserică, fondată de Constantin Brăiloiu Clucerul; o şcoală mixtă.

După legea rurală din 1864 sunt 234 loc. împroprietăriţi.

Teritoriul comunal este de 1779 pog., din care 1228 pog. arabile, 234 fîneţe.

Moşia Vîrtopul, proprietatea familiei Ferichide, are o suprafaţă de 3718 pog., cu un venit de 223080 lei.

Pădurea Genoaica, cu o suprafaţă de 15000 pog., se compune din cer, stejar şi gîrniţă.

Viile, de 317 pog., aparţin locuitorilor.

Pe proprietatea familiei Ferichide se află o moară şi o stînă care produce anual 14700 kgr. brînză.

Prin comună trece calea judeţeană Craiova-Cetatea, ce duce prin Bucovăţul, Leamna, Terpeziţa, Plopşorul, la Vîrtopul şi apoi la Caraula şi Cetatea.

Vîrtopul, *sat*, cu 276 locuitori, com. rur. Boteni (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel, situat spre N.-E. de comună, pe malul stîng al rîului Argeşelul, şi udat la N. de Valea-Grecilor, iar la S. de Valea-Iudei.

Vîrtopul, *moşie particulară*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d. j., com. Vîrtopul, cu o întindere aproximativă de 3718 pog. arabile. Aduce venit anual de aproximativ 223080 lei.

Vîrţul (Cetatea), *cătun*, în comuna Bălăceşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S. de com. Stejerei, situat pe Valea-Vîrţului.

Are o suprafaţă de 567 hect. şi 369 locuitori (V. Bălăceşti, com. rur.).

Vîrvorul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, situat pe valea Purceaua, la 18 kil. de Craiova şi la 20 kil. de Segîrcea.

Se învecineşte la E. cu comuna Calopărul (căt. Panaghia), la V. cu com. Ciutura, la N. cu com. Bucovăţul şi la S. cu com. Intorsura.

Comuna este brăzdată de dealul Vîrvorul şi de valea Purceaua şi udată de pîrîul Purceaua.

Se compune din 5 cătune: Criva, Fîntînelele, Ruptura, Tîrnava şi Vîrvorul, reşedinţa.

Are o populaţie de 3050 locuitori; un schit în căt. Tîrnava, fondat de Constantin Voevod Basarab, între anii 1542—1543; 2 biserici, una în cătunul Vîrvorul, fondată de locuitori la anul 1875 şi cea-l'altă în Fîntînelele, fondată de locuitori între 1540—1543; 2 şcoli mixte, ce funcţionează din 1863, una în Vîrvorul şi cea-l'altă în Tîrnava.

Suprafaţa teritoriului comunal este de 11381 pog., coprinzînd moşia Vîrvorul, cu trupurile Cri-

www.dacoromanica.ro

va şi Fîntînelele, de 5707 pog. două păduri ale statuluĭ: una numită Vîrvorul, cu o suprafaţă de 500 hect. şi alta numită Criva, — şi 480 pog. viĭ.

Are calea comunală vecinală Vîrvorul-Ciutura-Terpeziţa, de unde începe calea comunală spre Cetatea.

Locuitoriĭ posedă: 480 vite marĭ cornute, 700 oĭ şi 48 caĭ.

Vîrvorul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mijloc, reşedinţa com. Vîrvorul. (V. Vîrvorul, com rur.).

Vlad-Ţepeş saŭ **Gurbanul**, *cătun*, cu 50 locuitoriĭ, jud Vlaşca, întemeiat la 1882 pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Comana, situat pe partea dreaptă a văeĭ Gurbanuluĭ, în pădurea Comana.

Vladimirul, *com. rur.*, situată în partea centrală a plăşeĭ Gilortul, jud. Gorj, la N. comuneĭ Andreeşti, pe şes, coaste şi văl-cele, pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Deşiul. Se compune din cătunele: Vladimirul şi Lunca-Mare. Aci este reşedinţa sub-prefectureĭ de Gilort.

Are o suprafaţă de 1800 hect., o populaţie de 1711 suflete; o şcoală, înfiinţată la anul 1872; 2 biserici, una de lemn, fondată la 1802, iar cea-l'altă zidită la 1830, amîndouă clădite de locuitoriĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguri, 4 căruţe cu caĭ, 132 care cu boĭ, 520 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1671 oĭ, 235 capre şi 234 rîmătoriĭ.

E legată cu Andreeşti şi Hurezani-d.-s., prin şosele vecinale, iar cu Musculeşti, prin şosele comunale.

In această comună, în a 2-a jumătate a secoluluĭ XVIII, s'a născut Tudor Vladimirescu.

Vladimirul, *sat*, cu 75 locuitoriĭ, jud. Dolj, com. rur. Tălpaşul, pl. Amaradia, situată la 1 kil. N. de Tălpaşul, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Vladimirul, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaş nume, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 1037 hect., şi 911 locuitoriĭ. (V. Vladimirul, com. rur.).

Vladislava, *sat*, cu 18 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Goleşti (v. a. n.).

Vladnicul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Năneşti, aşezat pe cursul superior al pîrîuluĭ Dieneţul, la o depărtare de 2000 m. de satul Năneşti (şcoală). Are 480 locuitoriĭ; o biserică catolică, făcută în 1854 de Pascal Vidraşcu.

Vladnicul, *sat*, cu 394 locuitoriĭ, com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul stîng al Berheciuluĭ, pe coastele uneĭ rîpĭ foarte marĭ, numită tot Vladnicul, ce se află la mijlocul luĭ, şi prin care curge un pîrîiaş care se varsă în stînga Berheciuluĭ. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Vladnicul, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unţăşti.

Vladnicul, *baltă*, jud. Iaşi, com. Ţuţora, pl. Braniştea, la marginea satuluĭ Cristeşti, între rîurile Jijia şi Bahluiul, formată din vărsarea acestor ape. Are o întindere foarte mare şi o adîncime, pe unele locurĭ, pănă la 10 m. Este însemnată pentru mulţimea peşteluĭ, a racilor şi scoicelor ce se pescuesc din ea. Maĭ produce stuh şi papură în abundenţă. Pe marginea eĭ despre N., trece calea ferată Iaşi-Ungheni.

Vladomira, *sat*, com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe şes, la malul Prutuluĭ, în jos de satul Hermeziul.

Are 209 locuitoriĭ, dimpreună cu satul Unghiul-luĭ-Păr.

Vlah-Chioi saŭ **Vlaheĭ**, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. com. Rasova, situat în partea S.-V. a plăşeĭ şi în cea V. a com., la 9 kil. spre S.-V. de reşedinţă, pe malul E. al laculuĭ Alima saŭ Vederoasa. Are 1693 hect, cu o populaţie de 542 locuitoriĭ (V. Rasova, com. rur.).

Vlaici, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe rîul Vediţa, la 51 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ, compusă din cătunele: Vlaici şi Cristeşti, cu o populaţie de 725 locuitoriĭ.

Are 2 biserici, în fie-care cătun cîte una: biserica din Vlaici s'a fondat la 1841, avînd de ctitoriĭ pe Voicu Diaconul şi Voica Diaconeasa, — biserica din Cristeşti s'a fondat la anul 1877 de Ion Cîţă, Badea Cojocarul şi alţiĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 1250 hect.

Locuitoriĭ din căt. Cristeşti s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 45 caĭ şi ţepe, 242 boĭ, 112 vacĭ, 980 oĭ şi 300 porcĭ.

Şoseaua comunală traversează comuna de la N. la S., înlesnindu-ĭ comunicaţia la N. cu com. Bărăşti de-Vede şi Bărăşti-de-Cepturĭ, iar la S., cu com. Colonești.

La V. comuneĭ se află Dealul-Izvoruluĭ, iar la E., un drum, numit Drumul-Băjăneĭ.

www.dacoromanica.ro

E udată de Valea-Vediţeĭ, Valea-Craiuluĭ, Valea-Rea şi de gîrlele Izvorul şi Izvoraşul (v. a. n.).

Vlaici, *sat,* cu 570 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt (v. Vlaici, com. rur.).

Vlaşca, *judeţ,* situat cam la mijlocul latureĭ de S. a Ţăreĭ.

Limitele în 1778 eraŭ: «Despre E. cu jud. Dîmboviţa şi Ilfov, despre V. cu Argeşul şi Teleormanul, despre S. cu Giurgiŭ şi Dunărea şi despre N. cu Dîmboviţa şi Muşcel (Fraţiĭ Tunusliĭ, Ist. Ţăriĭ», pag. 117).

La 1828, zice Fotino, jud. Vlaşca, înainte de a se lua Giurgiul de la Turcĭ, era vecin la N. cu Muşcelul şi Dîmboviţa, la E. cu Ilfovul, la S. cu Poiana-Giurgiuluĭ şi Dunărea şi la V. cu jud. Teleorman.

Azĭ jud. Vlaşca se limitează ast-fel: la S., cu Bulgaria, prin talvegul Dunăreĭ, plecînd de la punctul unde se varsă apele Teleormanul şi Vedea în Dunăre, în josul apeĭ, cale de 65 kil. pănă la satul Pruntul-Beluluĭ; la V., cu jud. Teleorman, urmînd cursul apelor Vedea şi Teleormanul şi o limită convenţională pănă unde începe să se reunească cu Argeşul, la com. Şelarul; la N., cu jud. Argeş, pănă la com. Vişina şi de aci cu jud. Dîmboviţa, mergînd către E. pănă la com. Căscioarele, începînd din Corbi-Marĭ şi avînd ca limită rîul Argeş. La E., cu jud. Ilfov de care îl desparte rîul Argeş pănă la cătunul Falaştoaca şi de aci hotarul Vatra mănăstireĭ Comana, apoĭ hotarul între Pruntul-Comana şi Pruntul-Beluluĭ, pănă în Dunăre, unde se începe limita de S.

Cea maĭ mare lungime a judeţuluĭ este linia dreaptă dintre Petroşani şi Vişina, adică partea de V., de la Dunăre la Podgorie, de 99 kil.; iar cea maĭ mare lăţime este linia transversală care pleacă din com. Măgura despre Teleorman şi ĭese în cătunul Fălăştoaca, despre Ilfov, de 68 kil.

Are o suprafaţă de 448810 hect. şi o populaţie, după recensămîntul din Dec. 1899, de 200530 locuitorĭ. In 1859 jud. avea 113759 locuitorĭ.

In judeţ sunt numaĭ Romînĭ, afară de satele: Udeni, Drăghineşti, Iepureşti-Sîrbĭ, unde se văd Sîrbĭ. Pe malul Dunăreĭ, prin satele: Malul, Slobozia, Paraipani, Găojani, Bila, Şopîrleşti şi Gurgueţi, sunt mulţime de Bulgarĭ, dar carĭ azĭ nu se consideră de cît ca Romînĭ; mare parte din eĭ aŭ uitat chiar limba lor şi nu maĭ păstrează nicĭ portul bulgăresc.

Impărţirea administrativă. La 1875, jud. coprindea 9 plăşĭ şi anume: pl. Cobia, Gălăşeşti, Izvoruluĭ, Grecilor, Orzărenilor, Cîlniştea, Frasinuluĭ, Hadivoia şi Bălţeĭ.

Avea 3 schele: Giurgiŭ, Slobozia şi Petroşani şi 2 căpităniĭ, înfiinţate la 1735 sub domnia luĭ Mircea, una fiind la Hadivoia şi alta la Daia.

După 1828, jud. Vlaşca coprinde şi raiaua Giurgiuluĭ şi se formează divizia administrativă ast-fel: pl. Ogrăzile, cu reşedinţa în Corbi-Marĭ; pl. Izvorul, cu reşedinţa în Talpa; pl. Balta, cu reşedinţa în Novaci; şi pl. Marginea, cu reşedinţa în Hadivoia.

Acum, jud. Vlaşca e subîmpărţit în 3 plăşĭ: pl. Glavacioc-Neajlov, cu 54 comune şi 130 cătune; pl. Cîlniştea, cu 28 comune şi 69 cătune; şi pl. Marginea, cu 29 com. şi 52 cătune.

Orografie şi idrografie.—Jud. Vlaşca este unul din judeţele de cîmp ale Ţăriĭ; este însă format de maĭ multe platouri străbătute de micĭ vălcele; de aceia are un aspect maĭ puţin monoton ca a altor judeţe de cîmp, ca Brăila şi Ialomiţa. Dacă începem de la Dunăre să ne suim către N., la o distanţă de 10—12 kil. de malurile Dunăreĭ, încep dealurile acestuĭ fluviŭ caĭn paralele cu dînsul, avînd o înălţime de $35^{m},47$ peste nivelul Măreĭ, saŭ cu $11^{m},61$ peste înălţimea oraşuluĭ Giurgiŭ ($22^{m},88$). Acest platoŭ se întinde de la E., din Frasinul, pănă în jos de Ghizdarul, la V.; iar spre N. merge pănă în coastele drepte ale văieĭ Cîlniştea.

De la Dunăre la Cîlnişte este lunca Dunăreĭ, platoul dintre Cîlnişte şi coastele dealuluĭ Dunăreĭ. Cum trecem Cîlniştea, judeţul e străbătut de maĭ multe rîurĭ şi văĭ; maĭ are încă cîte-va platouri, între care putem cita, pe cel dintre Cîlniştea şi Glavaciocul, şi pe cel dintre Neajlovul şi Drîmbovnicul.

Cele maĭ principale văĭ cu rîurĭ din judeţ, sunt: Valea rîuluĭ Argeş, care o limitează în mare parte despre Ilfov; Valea-Neajlovuluĭ, care vine din judeţul Argeş şi dă în Cîlnişte; Valea Drîmbovniculuĭ, care vine din Argeş şi dă în Neajlovul la Vadul-Lat; Valea-Jirnovuluĭ, care dă în Drîmbovnicul la Gratia; valea Glavaciocul, care vine din Argeş şi dă în Cîlnişte la Crovul; valea Cîlniştea, care începe chiar din judeţ şi dă în Argeş la Fălăştoace; valea Cleniţa, care vine din Argeş şi dă în Vedea la Măgură; valea Teleorman şi valea Vedea, care o limitează despre judeţul Teleorman şi daŭ în Dunăre în jos de Bujorul. Dunărea, care o limitează despre

www.dacoromanica.ro

Bulgaria, intră, din sus, în judeţ, la Petroşani şi ĭese la Pruntul-Belu şi are în jud. următoarele insule: Batinul, Dinul, Mocanul, Regalul, Lungul, Cioroiul, Ramadanul, Sf. Gheorgheşi Costin.

Principalele dealurĭ sunt: Stoeneşti, Flăteşti, Onceasca, care sunt d'alungul Dunăreĭ, apoĭ dealurile Argeşuluĭ, Cîlnişteĭ, Glavacioculuĭ şi Neajlovuluĭ, cu măgurile: Gogoşari, Toporul, Bila, Luceanca, Dărvaşul, etc.

Cea maĭ însemnată cîmpie din judeţ este Cîmpia-Burnazuluĭ, la V. eĭ; apoĭ vine cîmpia Lunca-Giurgiuluĭ.

Bălţĭ maĭ însemnate: Petroşani, Petrişul, Malul, Slobozia, Frasinul, Băneasa, Gostinul, Pĭetrile, Pueni şi Pruntul, toate pe albia Dunăreĭ.

Clima. Clima este foarte variată: vara, foarte caldă (pe cîmpia Burnazuluĭ nicĭ o umbră saŭ adăpost); iarna, rece şi bîntuită de crivăţ. In partea de N. a judeţuluĭ, clima e maĭ puţin aspră, maĭ puţin caldă vara şi iarna maĭ păzită de vînturĭ prin pădurile întinse din plăşile Neajlovul şi Glavaciocul.

Producţiunĭ. Jud. Vlaşca este considerat ca unul din cele maĭ avute ale Ţărĭĭ; terenul săŭ fertil, maĭ cu seamă în plăşile Marginea şi Cîlnişteа, produce cu abundenţă cereale de o calitate renumită, vin bun, iar bălţile conţin peşte în abundenţă. Statul posedă în jud. 38 moşiĭ, aducîndu-ĭ un venit de aproape 1 milion leĭ.

In plăşile Neajlovul şi Glavaciocul sunt pădurĭ întinse (maĭ mult de 250·00 hect., din care 61 pădurĭ ale statuluĭ, de 33000 hect.). In această parte cultura tutunuluĭ, ovăzuluĭ, inuluĭ şi cînepeĭ se dezvoltă bine. Către extremitatea jud. sunt pometurile, precum: prunĭ (din care loc. fabrică cantităţi marĭ de rachiu), vişinĭ, nucĭ, maĭ cu seamă în com. Vişina şi Obislavi.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 4500 hect.

Loc. posedă (statistica din 1890): 37279 caĭ, 428 asinĭ şi catîrĭ, 68122 boĭ şi bivolĭ, 202306 oĭ, 7940 capre şi 52568 porcĭ; 9895 stupĭ cu albine, 80 morĭ.

Toţĭ loc. aŭ plugurĭ de fier. Maşinĭ de secerat sunt pe fie-care moşie; maşinĭ de treerat, maĭ mult de 150.

In satele: Băneasa, Frasinul, Pueni, Pruntul, Gostinul şi în alte sate din josul Giurgiuluĭ, se fac cantităţĭ însemnate de rogojinĭ, carĭ se vînd la Giurgiŭ, Alexandria şi Bucureşti.

Pe malul Dunăreĭ, în oraşul Giurgiŭ, e o fabrică de fasonat lemnele ce sunt aduse din Vîlcea, de pe valea Lotruluĭ, apoĭ scobor pe Olt, şi pe Dunăre.

La marginea Giurgiuluĭ se fabrică cărămidă şi olane.

Comerciul jud. e maĭ cu seamă acel de cereale, lemne şi vite, care se transportă prin staţiile căilor ferate: Titu, Găeşti şi Ghergani şi maĭ cu seamă prin Giurgiŭ (port).

Cel maĭ însemnat mijloc de schimb în acest jud., maĭ cu seamă pentru vite şi manufactură, sunt bîlciurile carĭ se ţin în diferite sate, la diferite epocĭ ale anuluĭ.

In judeţ se ţin, în 17 localităţĭ, 30 bîlciurĭ anuale şi anume:

La Giurgiŭ, 2 bîlciurĭ cu obor de vite: la Sf. Petru şi Sf. Măria; la Frăteşti: 9 Martie şi 23 Aprilie; la Arsache: 26 Iunie; la Drăgăneşti: 25 Martie; la Căminеasca: 29 Iunie; la Strîmba: 9 Martie şi 6 August; la Tămăşeşti: la Floriĭ; la Vidra Furculeşti: 21 Martie, 14 Septembre şi în toate Duminicele; la Glavacioc: 25 Martie; la Buteasca: Duminica Tomeĭ, 29 Iunie, 25 Octombrie şi în toate Duminicile; la Frăsinetul: 9 Martie, 20 Iulie şi 8 Septembrie; la Gratia: 20 Iulie, 14 Septembrie şi în toate Duminecele; la Corbi-Marĭ: în toate Vinerile; la Adunaţi-Sîrbenĭ: 15 August; la Ruşi-luĭ-Asan: 23 Aprilie şi 20 Iulie; la Cîrtojani: 23 Aprilie; la Ueşti-Moştenĭ: 21 Maĭ, 24 Iunie, 6 August şi 8 Septembrie.

Căĭ: Calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ, avînd în judeţ staţiile: Zmîrda, Giurgiŭ, Frăteşti, Băneasa, Comana şi halta Grădiştea.

Artera maĭ principală a jud. este Dunărea, pe o distanţă de 65 kil., în partea de S. a jud.; ea însă nu servă de cît pentru transporturĭ marĭ şi de la anumite puncte precum: Petroşani şi Zmîrda-Giurgiŭ.

Avem apoĭ şoseaua naţională Giurgiŭ-Bucureşti, avînd în Vlaşca o lungime de 45 kil., adică între Giurgiŭ şi podul peste Argeş, la Copăceni; şoseaua judeţeană Giurgiŭ-Alexandria, pănă din sus de Putineiŭ, la extrema jud. despre Teleorman, pe o lungime de 31 kil.; o şosea judeţeană, plecînd din Giurgiŭ la Zimnicea pe malul Dunăreĭ, prin satele: Malul, Paraipanul şi Petroşani, în lungime de 24 kil.; şoseaua jud. pe Valea Neajlovuluĭ ce vine din jud. Dîmboviţa şi merge pe la Fundul-Păruluĭ la Obedeanca, ramificîndu-se la Zadarnici, către Bucureşti, prin Malul-Spart şi avînd o lungime de 52 kil.; şoseaua jud. pe valea Cleniţa la V. judeţuluĭ; şoseaua e pe valea Drîmbovniculuĭ ce vine de la Vătaş şi ĭese pe la Gratia la Obedeanca; şoseaua după valea Glavacioculuĭ ce vine pe la Merei-Letca-Nouă şi ĭese la Căminеasca.

Judeţul este aproape lipsit de

www.dacoromanica.ro

șosele în centrul luĭ, pe cîmpul Burnazuluĭ, pe la Topor și pănă în valea Cîlnișteа.

Budgetul pe 1898—99: zecimĭ, 402830 leĭ, 79 banĭ, la venituri; 399172 leĭ, 30 banĭ, la cheltuelĭ; drumurĭ, 379802 leĭ, 24 banĭ, la venituri, 315578 leĭ, la cheltuelĭ; spitalul rural Obedeni, 30581 leĭ, 5 banĭ; casa pensiunilor, 15850 leĭ la venituri, 4500 leĭ la cheltuelĭ.

Justiția. — Are: 1 Tribunal de prima clasă, dependinte de Curtea de Apel din București, o curte cu Juraţĭ și 3 Judecătoriĭ de ocoale, și anume: la Giurgiŭ, la Vidra și la Clejani.

Spitale sunt: unul judeţean în Giurgiŭ și unul rural în Odobeni.

Instrucția. — Are, în Giurgiŭ, 1 gimnaziŭ, o școală profesională de fete, 4 școale primare urbane de băeţĭ și 3 de fete; în comunele rurale, 127 școale primare rurale mixte și 3 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 4701 copiĭ.

Sunt 2 staţiunĭ meteorologice: la Giurgiŭ și la Comana.

Cultul. — Judeţul Vlașca depinde de Eparhia S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ, cu reședința în București.

In anul 1890, se aflaŭ în judeţ 83 parohiĭ: 4 în comunele urbane, 79 în comune rurale, cu 190 biserici, deservite de 156 preoţĭ și 136 cîntăreţĭ.

Catoliciĭ aŭ o biserică cu 1 preot și 1 cîntăreţ; iar mozaiciĭ aŭ 2 sinagoge.

Marca judeţuluĭ este «treĭ stejarĭ». Această marcă pănă la 1880 servea și pentru oraș; de la acea epocă orașul și-a schimbat marca (vezĭ Giurgiŭ).

Toată partea judeţuluĭ despre N. și E. a fost acoperită cu vaste și seculare păduri de stejar; numaĭ cîmpia Burnazuluĭ, despre judeţul Teleorman, era fără păduri; pe acolo se putea mișca armatele de la aniĭ 1400 înapoĭ; numaĭ pe acolo aŭ putut Romaniĭ să înființeze punctele de observaţie, movilele carĭ se maĭ văd încă și azĭ.

Din istoricul judeţuluĭ.—Prin acest judeţ treceaŭ hordele barbare, d'a stînga Dunăreĭ, spre a înainta în interiorul Ţăreĭ. Se pare că Romaniĭ înaintase contra Dacilor și a Geţilor peste Dunăre nu prin Vlașca, ci maĭ mult prin judeţele din sus, pe la Teleorman, Romanaţi, Dolj și Mehedinţi; eĭ nu străbăteaŭ Vlașca de cît în partea V. a judeţuluĭ, pe la Petroșani, pe unde se vede urmele cetăţeĭ Reca.

Se poate ca Dunărea fiind prea lată în josul acesteĭ părţĭ, să le fi fost un obstacol, saŭ mulţimea bălţilor în albia Dunăreĭ și a pădurilor, în interiorul judeţuluĭ, să fi fost cauza că eĭ nu treceaŭ de cît prin partea de V., și nu înaintaŭ de cît pe cîmpia Burnazuluĭ. Chiar Turciĭ maĭ tîrziŭ vedem că urmează acelaș drum. Movilele romane din cîmpul Burnazuluĭ lipsesc în părţile păduroase ale restuluĭ judeţuluĭ. Nicĭ un nume roman nu se aude în aceste părţĭ ale judeţuluĭ.

Se văd pe alocurea, la Petroșani, Tămășești și Talpa-Ogrăzeni, urme de cetăţĭ, care se zice a fi cetăţĭ romane.

La 1416, cînd Sultanul Mahomed se lupta contra luĭ Mircea, ca și la 1595, cînd Sinan venea contra luĭ Mihaiŭ, nu trecea către interiorul Ţăreĭ de cît pe la Stănești, de acolo la Stoenești, apoĭ la Hulubești și îndată ce trecea Cîlnișteа urma pe la Dărăști, pe la Copăceni, de ajungea la București.

Pănă la 1840, drumul Giurgiul-Bucureștĭ era pe locurile nepăduroase și anume: pe la Dărăști trecea Argeșul ca să iasă la Hulubești orĭ la Singureni, ca să treacă Neajlovul; de acolo urma cîmpul d'intre Cîlnișteа și dealurile Giurgiŭ, de eșia orĭ la Frăteștĭ, orĭ la Stăneștĭ, pe unde cobora în lunca Giurgiuluĭ.

La 1850, s'a maĭ rărit pădurile și drumul venea de la Vidra, de aci trecea Argeșul la Fălăștoaca, apoĭ prin pădurea Comana, ĭeșea la Pietrile, de aci pe la Băneasa cobora la Frasin și venea pe luncă la Giurgiŭ.

Pe la 1856, drumul a fost din București la Dărăști, unde trecea apa Argeșul, apoĭ a doua poștă la Călugăreni, a treia la Padina, a patra la Daia, de aci trecea pe la Puţul-Miuluĭ, de cobora în lunca Giurgiuluĭ, pe la Daia, unde era a 5-a poștă.

La 1860, s'a început cea d'întîiŭ șosea în jud. Vlașca, acea naţională care pleacă din București pe la Copăceni, Călugăreni, Daia și Giurgiŭ.

La 1865, s'a început cel d'întîiŭ drum de fier din Ţară, între Giurgiŭ și București, sub domnia luĭ Vodă Cuza Alexandru I și s'a inaugurat mersul luĭ la 1867, sub domnia luĭ Carol I.

Pănă la 1829, reședința judeţuluĭ era la Găești. Dupa luarea Giurgiuluĭ de la Turcĭ, s'a trecut reședința judeţuluĭ la Giurgiŭ. Pănă la acea epocă Vlașca era împărţită în 9 plășĭ, după cum le făcuse Ipsilante, Domnul Ţăreĭ, la 1775.

La 1829, eraŭ în judeţ 4 mănăstirĭ și anume: Glavaciocul, Cobia, Căscioarele și Comana, cu 11 metocurĭ, adică: Babele, Poenari, Lipănești, Capisăni, Hodivoaia, Daia, Găești, Călugăreni, Podul-Doamneĭ, Cacaleţi și Puţul-Tălpiĭ. (V. Fraţiĭ Tu-

www.dacoromanica.ro

nusliĭ, «Istoria Ţăreĭ-Romîneştĭ», pag. 177).

Vlaşca, *cătun,* spre E. comuneĭ Golfinul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Valea-Tesluiuluĭ, aproape de hotarul judeţuluĭ, pe un teren înalt de 180 m. d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, la 31 kil. de Caracal şi la 9 kil. de Balş. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Vlăcheni, fost *sat* separat, care cu satele Rasa şi Dudeşti, a format satul Dudeşti, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Vlădaia, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi, la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 micĭ coline, separate de o vale, cu maĭ multe izvoare.

Se mărgineşte: la E. cu com. Prisăceaua; la S., cu com. Drîncea; la V., cu com. Corlăţelul; iar la N., cu com. Almăjelul.

Satul formează comună cu satul Ştircoviţa, avînd peste tot 1800 locuitorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 88 pluguri, 181 care cu boĭ, 28 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1000 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

Are o şosea care o leagă cu şoseaua Vînjul-Mare-Rogova-Severin.

Ape: Pîrîul-Fîntînelor, care se varsă în Drîncea.

Vlădanul, *deal,* cu pădure şi livezĭ, întînzindu-se în partea de N. a com. Proviţa-d.-j., plaiul Prahova, jud. Prahova, în formă de semi-cerc, către E. şi S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poeneĭ şi Vîrful-Pietreĭ.

Din aceste dealurĭ se ramifică dealurile numite: Durda, Plaiul-Nisipuluĭ şi Piatra-Neaguluĭ.

Vlădanul (Muntele-), *izvor de apă sulfuroasă,* situat sub munte, în apropiere de gara Cîmpina, com. Pralioviţa-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparţinînd d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Vlădăseşti, *cătun,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Cernaia.

Vlădeni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată între comunele Găiţa şi Chioara, pe ţărmul stîng al Borciĭ, pe muchea şi coasta de N.-E. a Bărăganuluĭ.

Are o suprafaţă de 10000 hect., cu o populaţie de 984 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ. Este proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de biserica Sf. Ioan din Bucureşti şi e arendată (1893-1898) cu 95000 leĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1864, sunt 100 şi din 1878, 10.

Teritoriul comuneĭ e udat de Dunăre şi de braţele: Borcea şi Săltava, precum şi de lacurile: Mocilna, Neagra, Pulia şi Moşia.

Vlădeni, *sat,* în partea de N. a com. Brehueşti (v. a. c.), pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1002 hect., şi o populaţie de 1145 suflete.

Vlădeni, *sat,* jud. Botoşani, pe Pîrîul-Vlădenilor şi pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul, în partea de V. a com. Rădeni (v. a. n.), pl. Coşula.

Are o suprafaţă de 1088 hect., din care parte acoperite cu păduriĭ, şi o populaţie de 996 suflete.

Vlădeni, *sat,* pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Corlăteni.

Odinioară se numea Fandolica.

Are o populaţie de 539 locuitorĭ şi o biserică, zidită in 1868.

Proprietatea moşieĭ a fost din vechime a mănăstireĭ Voroneţul din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 10 Martie 1485. Mănăstirea a stăpînit'o pănă în 1785, cînd se vîndură bunurile mănăstirilor. («Fond. Relig.» Pum., p. 99).

Are un iaz numit al-Borceĭ, în suprafaţă de 25 hect. 78 arĭ, conţinînd peşte şi racĭ (vezĭ Borcea saŭ Borolea, vale).

Rîul Jijia şi pîrîul Vladnicul trec pe moşie.

Drumurĭ: acel de la Dorohoiŭ, ce vine prin Corlăteni şi merge la Podul-Stamate, şi acel de la Vorniceni, care merge la Botoşani, pe moşia Călugăreni.

Se hotăreşte cu: Corlăteni, Mateĭeni, Nicşăni, Călugăreni, Podul-Stamateĭ, Vorniceni şi Cozdăreni.

Vlădeni, *sătişor,* jud. Dorohoiu. Vezĭ Pîrîul-Negru, sat, comuna Dersca, pl. Berhometele.

Vlădeni, *sat,* în partea de S. a com. Şipotele (v. a. n.), pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe un podiş, pe malul drept al Jijieĭ şi pe cel stîng al Miletinuluĭ, cu o populaţie de 461 locuitorĭ.

Vlădeni, *sat,* jud. Prahova, pl. Tirgşorul, com. Vlădeni-Mărgineni.

Vlădeni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, com. Şipotele, cătr. Vlădeni, pe lina Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Larga (10,6 kil.) şi Şoldana (8,8 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de $42^{m},29$ Venitul acesteĭ staţiĭ pe

www.dacoromanica.ro

anul 1896 a fost de 27429 leĭ și 70 banĭ.

Vlădeni, *moșie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, arendată pe 1888 93 cu 19050 leĭ anual.

Vlădeni, *pădure* de sălciĭ și plopĭ, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, comuna Vlădeni, compusă din trupurile: Petroiul, Bobul, Săltava, Sitele și Camberul, cu 800 hect., din care 350 hect. împrăștiate în micĭ pîlcurĭ.

Vlădeni-Mărgineni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, situată pe malul girlelor Prahoviței și Cricovul-Dulce, la 18 kil. de capitala jud. și la 8 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Dîrmonești; la S., cu com. Mănești; la V., cu com. Băleni, din jud. Dîmbovița, și la E., cu Tîrgșorul-Noŭ.

Se compune din cătunele: Vlădeni, Coada-Izvoruluĭ și Zahanaua, cu o populație de 2600 locuitorĭ.

Are o biserică, fondată la 1802, și o școală, înființată la 1878.

Un număr de 238 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia Vlădeni, și 56 pe moșia Coada Izvoruluĭ. Eĭ aŭ: 400 boĭ, 250 vacĭ, 260 caĭ, 1300 oĭ, 100 capre, 800 porcĭ, 12 bivolĭ.

Pe iazul din gîrla Prahova e o piuă și o moară.

Suprafața com. e de 4100 hect.

Are 2 șosele: una spre Dîrmonești și alta spre Mănești.

E udată la E. de rîul Prahova și la V., de rîul Cricovul-Dulce.

Vlădești, *com. rur.*, in jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, situată pe malul Prutuluĭ, la 52 kil. de Galați. Se mărginește la N.-E. cu teritoriul com. Rogojeni și Oancea; la E., cu Basarabia, prin rîul Prutul; la N.-V., cu Băneasa și Bujorul și la S.-V., cu Măstăcani și Fîrțănești.

Teritoriul com. e udat de rîul Prutul și de bălțile Maicași și Pășcanul.

E formată din 4 cătune: Roșcani, Vlădești (reședința), Pășcani și Brănești.

Are o suprafață de 11251 hect., 24 ariĭ, cu o populație de 2013 locuitorĭ.

Afară de plugărie, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu cărăușia și pescuitul. Eĭ posedă multe vite marĭ și micĭ.

Are 4 bisericĭ: una în Vlădești, cu hramul Sf. Voevozĭ, a doua în Roșcani, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită în 1827, a treia în Brănești, «Sf. Voevozĭ», zidită în 1848, și a patra în Pășcani, tot «Sf. Voevozĭ», zidită în 1843; 3 școlĭ: în Vlădești, înființată în 1865, în Roșcani, zidită în 1883, și în Brănești.

Prin comună trece calea județeană Galați-Fălciŭ.

Vlădești, *com. rur.*, jud. Mușcel, pl. Rîurile, la S.-V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia, între dealul Rîncul la E. și plaiul Drăgineĭ la V.

Se compune din 3 cătune: Vlădești-d.-s., Vlădești-d.-j., saŭ Pămînteni, și Prislopul și se mărginește la N. cu com. Aninoasa, la S. cu com. Golești, la E. cu com. Coteștĭ și Capul-Pisculuĭ și la V. cu com. Bădești.

Are o populație de 1450 locuitorĭ; 3 bisericĭ și o școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 41 caĭ, 1388 vacĭ, 18 bivolĭ, 135 capre, 443 porcĭ, 1149 oĭ; 112 stupĭ.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ cu prunĭ și pădurĭ populate cu stejarĭ, fagĭ, aninĭ, mesteacănĭ, paltinĭ și alunĭ.

Este străbătută de 19 vîlcele și viroage, și de rîul Bratia, care o udă prin centru.

Un număr de 189 de locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Suprafața com. este de 1455 hect.

O șosea comunală o leagă cu Aninoasa la N. și Golești la S.

Această comună, cît și comunele: Cotești, Retevoești, Mihăești și Țigănești, după cum se constată din hrisoavele aflate în Archivele statuluĭ, aŭ existat înainte de secolul al XVI-lea.

Vlădești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 2 cătune: Dosul și Vlădești.

Este situată pe Rîmnicul, la 5 kil. de reședința județuluĭ și la 4 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la E. cu orașul Rîmnic, la V. cu com. Păunești, la N. cu com. Bogdănești și la S. cu Ocnele-Marĭ.

E brăzdată de dealurile: Cruceĭ, Alimanul, Urzicarul, Pleasa și Frustulești și udată de văile: Pluteĭ, Ursuluĭ, Turburea, Glimboaca, Năsintocul, Limpedea.

Are o populație de 1226 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una fondată la anul 1718 de familia Vlădescu (din care se trage și generalul Mateiŭ Vlădescu); o școală.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rogojinăria și dogăria. Eĭ aŭ 8 caĭ, 13 capre, 230 boĭ, 311 vacĭ, 176 oĭ și 328 porcĭ. Parte sunt moșneniĭ, parte împroprietăriți la 1864.

Pe rîul Rîmnic, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Vlădești, *sat*, cu 40 familiĭ, jud.

www.dacoromanica.ro

Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Vlădeşti, *sat*, reşedinţa com. cu acelaş nume, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, cu 532 suflete şi 131 case, o biserică şi o şcoală. (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădeşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Horoeta.

Satul formează com. cu cătunele: Căpuşeni, Limboeşti şi Corlăteşti.

Are 245 locuitorĭ şi 59 case; o şcoală mixtă; 2 bisericĭ.

Teritoriul com. este în multe locurĭ mlăştinos, producînd stuh şi papură. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 2925 hect., iar livezile cu pruni ocupă o suprafaţă de 825 hect.

Vlădeşti, *sat*, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, cu o populaţie de 686 locuitorĭ.

Prin centru este udat de rîul Rîmnicul şi de văile: Ursul, Turburea şi Racoviţa, care se varsă în rîul Rîmnicul (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădeşti, *fost sat*, în com. Preoteşti, jud. Suceava, la gura pîrîuluĭ cu acest nume.

Vlădeşti-de-Sus, *sat*, com. rur. Vlădeşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, în partea de N. a com.

Rîul Bratia trece prin mijlocul satuluĭ. Pe el sunt 2 morĭ.

Are o populaţie de 463 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1657.

Vlădeşti-Pămînteni, *sat*, cu 663 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. Vlădeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, spre S.-V. comuneĭ. (V. Vlădeşti, com. rur.).

Vlădia, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S de tîrguşorul Plopana, lîngă satul Bungeni, cu care formează un singur trup. Este format la 1879, prin împroprietărirea însurăţeilor.

Vlădiceasca, *moşie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, pendinte de Mitropolie, arendată pe 1894—95, împreună cu Vălea-Căpitanuluĭ, cu 22100 leĭ anual.

Are şi o pădure mare, între valea Znagovuluĭ şi valea Pociovalıştea.

Vlădiceni, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi, aşezat între dealurile: Vlădiceni şi Murgul, printre care curge pîrîul Vlădiceni. Este maĭ mult o podgorie. Are o suprafaţă de 612 hect., cu o populaţie de 342 loc.; o biserică, zidită la 1803.

Vlădiceni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Bărgăoani. Are 376 suflete; o biserică; 2 morĭ.

Vlădiceni, *parte din satul* Ivăneşti, din stînga pîrîuluĭ Chetrosul. (V. Ivăneşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ).

Vlădila, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Romanaţi, pl. Ocolul, situată în apropiere de şoseaua şi linia ferată Corabia-Caracal, la 12 kil. de Caracal şi la 25 kil. de Corabia. Altitudinea: 124 m. Are o populaţie de 1160 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită la 1765 de locuitorĭ; o şcoală.

Vlădinul, *insulă* în Dunăre, jud. Romanaţi, com. Hotarul, cu 80 pog. pădure.

Vlădnicelele, *sat*, cu 91 locuitorĭ, jud. Roman, plasa Siretul-d. s., com. Stăniţa, spre S.-E. de satul Stăniţa şi la 3 kil. de el.

Vlădoiul, *cătun*, aparţinînd com. Cernădia, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe dreapta Cernădieĭ şi la E. com. Novaci.

Are o suprafaţă de 1170 hect. şi 414 locuitorĭ. (V. Cernădia, com. rur.).

Vlăduceni, *sat*, com. rur. Păuşeşti-Măglaşi (v. a. c.), plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Are o biserică, fondată la 1744 de Onisifor Monah Vlăduceanu.

Vlăduleasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătun. com. Gologanul, aşezat în cîmp, la 6 kil. spre S. de cătun. de reşedinţă; are 40 hect., cu 83 locuitorĭ.

Vlăduleni, *com. rur.* şi *sat*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. comuneĭ Bălteni, pe parteá stîngă a Jiuluĭ, d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 779 suflete; o şcoală; o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ, în 1876, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 50 plugurĭ, 150 care cu boĭ şi vacĭ, 10 căruţe cu caĭ, 563 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 631 oĭ şi capre şi 270 rîmătorĭ.

Şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani o pune în legătură la S. cu Bălteni, iar la N.-V. cu Moi.

Vlăduleni, *cătun* de E. al com. Osica-d.-s. (v. a. n.), în S.-E. pl. Olteţul-Oltul-d.-s, jud. Romanaţi, aşezat pe şoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ şi lîngă linia ferată Caracal-R.-Vilceĭ, care aci are o staţiune, la 15 kil. spre N. de

www.dacoromanica.ro

Caracal, şi în mare apropiere de Olteţul. Are 351 de locuitorĭ; o moară cu aburĭ şi o biserică (1854). In partea de E. a satuluĭ, în valea Oltuluĭ, se întinde o pădure.

Vlăduleni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, plasa Oltul-d.-s., com. Osica-d.-s., zisă şi Osica Mare, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Piatra-Olt (14,4 kil.) şi Romula (10,7 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 95m,72. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43432 leĭ, 45 banĭ.

Vlăduleşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Urşi (v. a. n.).

Vlăduleşti, *cătun*, la 4 kil., spre S.-E. satuluĭ Deduleşti, judeţul Brăila, la stînga C. F. Brăila-Buzăŭ.

Vlăduţa, *sat*, cu 90 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Şerboeni (v. a. n.).

Vlăduţeşti, *mahala*, com. rur. Turceşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Cade la S. comuneĭ şi este udată de rîul Tîriia, de Valea-Cîineluĭ şi de Lespedea.

Vlăiculeşti, *sat*, jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Arţari, situat la 1 kil. spre N.-V. de satul Arţari, reşedinţa comuneĭ. (V. Arţari, com. rur.).

Vlăngăreşti, *sat*, com. rur. Cîmpul-Mare, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vlăscuţa, *sat*, jud. Argeş, plasa Cotmeana, com. rur. Hîrseşti (v. a. n). Se compune din 2 cătune: Vlăscuţa-din-Deal şi Vlăscuţa-din-Vale, cu 424 locuitorĭ.

Vlăscuţa-din-Deal. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăscuţa-din-Vale. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăsia, *pîrîŭ*, jud. Ilfov. Izvoreşte din pl. Znagovul, şi după ce trece pe la N. de com. Baloteşti şi Căciulaţi, îşĭ împreună apele cu Pociovalişstea la Căldăruşani, spre N. de cătun. Gradiştea, şi se varsă în rîul Ialomiţa, la E. de Ferbinţi.

Apa luĭ este mică şi plină de stuf; are însă o mulţime de izvoare. Intre acestea, sunt 3 cu ape minerale: Fîntîna-de-la-Salcia-Trăznită, Fîntîna-de-la-Valea-Moaşeĭ şi Fîntîna-Călugăruluĭ.

Vlăsia, *pădure*, la N. jud. Ilfov, pl. Znagovul, una din pădurile cele maĭ marĭ din Ţară. Este coprinsă între Valea-Znagovuluĭ la N., Pociovalişstea la S., pădurea Vlădicească la E. şi Păduroaica la V.

Aci tîlhăreaŭ Ţiganiĭ din Tîncăbeşti, Ţigăneşti şi Poenari, de unde zicătoarea: «Fură ca în Codrul Vlăsieĭ».

Are lemne de construcţiĭ. Arborele ce predomină în această pădure e cerul de cea maĭ bună calitate. O parte din pădure se exploatează sistematic.

Vlăsineşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, pe moşia cu acelaş nume, pe laturea dreaptă a pîrîuluĭ Başeul.

Are o populaţie de 1600 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a erezilor defunctuluĭ Iosif Uhrinovschi. Maĭ înainte a fost a defunctuluĭ Colonel Stratulat, coborîtor din vechea familie a luĭ Stratulat, care pe la 1693 a fost Părcălab de Roman şi boer de credinţă al Domnuluĭ, cum rezultă din hrisovul din acel timp al luĭ Constantin Duca-Vodă.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, mică, zidită în 1800 de către Marele Logofăt Anastase Başotă; o şcoală.

Vite sunt: 670 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 150 caĭ şi 113 porcĭ.

Drumurĭ: acel de la Săveni şi Ştiubeieni ce merge la Ştefăneşti, şi acel de la Vicoleni, şi care duce în jos la Iaşi, pe Jijia.

Moşia se hotăreşte cu: Başeul, Sîrbi, Hăneşti, Vicoleni, Ştiubeieni şi Săveni.

Vocoteşti, *sat*, în partea de N.-V. a com. Mogoşeşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe podişul satuluĭ Vocoteşti.

Are 182 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1830; o moară de apă.

Vodă-Carol, *com. rur.*, jud Teleorman, în partea de N. a plăşiĭ Călmăţuiul, situată între com. Cîrligaţi şi Dorobanţul, pe valea Călmăţuiuluĭ, pe coasta dealuluĭ din stînga acesteĭ văĭ.

S'a format de la anul 1880 încoace în urma împroprietărireĭ însurăţeilor pe moşia statuluĭ Dorobanţul, din care făcea parte teritoriul actual al comuneĭ. Este înconjurată din toate părţile de micĭ dealurĭ şi de pădurea statuluĭ «Dorobanţul», şi udată de rîul Călmăţuiul, în partea de E. şi S.-E.

Are o populaţie de 1284 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ.

Vite: 230 caĭ, 910 vite cornute marĭ, 1567 vite cornute micĭ şi 304 porcĭ.

Un număr de 239 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 1195 hect.

www.dacoromanica.ro

Pe apa Călmăţuiuluĭ sunt maĭ multe grădinĭ de zarzavat.

Vodiţa, *fostă mănăstire*, jud. Mehedinţi, la împreunarea apeĭ Vodiţa cu pîrîul Sfînta, în com. rur. Vîrciorova, pl. Ocolul-d.-s. S'a construit, se zice, de Sf. Nicodim.

Voeteşti, *com. rur.*, jud. Gorj, în partea de N.-E. a plăşeĭ Ocolul, situată pe coline şi pe un deal, spre V. de com. Glodeni.

Este formată din 2 cătune: Voeteşti-din-Deal, care maĭ coprinde o mică mahala numită Băltoci, şi Voeteşti-din-Vale, cu mahalaua Cînepeşti.

Are o suprafaţă de 338 hect., cu o populaţie de 1025 suflete; o şcoală, construită în anul 1876 şi 4 bisericĭ cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, fondate: una în anul 1724, una în 1780, una în 1804, iar a patra reparată la 1860.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 74 care cu boĭ; 689 vite maĭ cornute, 32 caĭ, 883 oĭ, 580 rîmătorĭ, 157 capre şi 45 stupĭ.

E udată de apele: pîrîul Amaradia, pîrîul Inoasa, Pîrîul-cel-Mare şi Valea-Gruiuluĭ, afluenţĭ aĭ Amaradieĭ şi de pîrîul Glodul, din cătunul Voiteşti, care se varsă tot în Amaradia. Puţin maĭ sus de unde acest pîrîŭ se varsă în Amaradia, se află 2 izvoare, unul în dreapta pîrîuluĭ, conţinînd apă sărată, şi cel-l'alt în stînga, conţinînd apă feruginoasă.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, şoseaua vecinală de la Glodeni-Bălăneşti şi alte drumurĭ ordinare.

Voeteşti-din-Deal, *cătun*, la E. com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 183 hect., şi 515 locuitorĭ. (V. Voiteşti, com. rur.).

Voeteşti-din-Vale, *cătun* de reşedinţă al com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe coastele dealuluĭ Voeteşti şi sub cătunul Voeteşti din-Deal.

Are o întindere de 155 hect. şi 510 locuitorĭ. (V. Voeteşti, com. rur.).

Voetinul, *com. rur.*, în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Coţatcul.

E aşezată în mijlocul judeţuluĭ, la 12 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a plăşeĭ, la 14 kil. de com. Plăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu: Sihlele, la 7 kil.; Bogza, la 8 kil.; Băleşti şi Pueşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Sihlele şi Bogza; la E., cu Băleşti; la V., cu Slobozia; la S, cu Ştubeiul şi Rîmnicul-Sărat.

Pîrîul Coţatcul o udă la N., şi formează balta Voetinul saŭ Robescul.

Are o suprafaţă de 2465 hect., cu o populaţie de 850 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭ Domnuluĭ, zidită în 1808 de Asanache Robescu, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 101 pluguri, 1 maşină de semănat, 1 de secerat; 480 boĭ, 401 vacĭ, 30 caĭ, 92 ţepe, 1784 oĭ şi 122 rîmătorĭ.

Căĭ are: calea ferată Rîmnicul-Focşani; drumurĭ: spre Bogza; spre Sihlele; spre Băleşti; spre Ştubeiul şi spre Rîmnicul-Sărat.

Voiceşti, *com. rur.*, jud Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Voiceşti-din-Deal, şi Voiceşti-din-Vale. Este situată pe valea Oltuluĭ, la 70 kil. de reşedinţa jud. şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se învecineşte la E. cu Oltul, la V. cu moşia Episcopia şi Şerbăneşti (proprietate a Eforieĭ), la N. cu Deleanca şi la S. cu Străchineasca şi Şerbăneşti Parte din moşia Deleanca şi toată Străchineasca s'aŭ vîndut în loturĭ la locuitorĭ.

E udată de vaile Dobruşa, Putreda şi Pesceana.

Are o suprafaţă de 650 hect.; o populaţie de 1000 locuitorĭ; 3 bisericĭ, una fondată la anul 1800 de Ceauş Duţu, alta de Mateiu Podarul, la 1839, şi a treia de Ioniţă şi Dumitru Duţulescu, la anul 1827; 3 morĭ şi o şcoală.

Locuitoriĭ sunt parte moşnenĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe moşiile moşnenilor şi pe moşiile Deleanca şi Străchineasca. Eĭ aŭ: 80 caĭ, 200 boĭ, 180 vacĭ, 40 capre şi 1500 oĭ.

Voiceşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucul (v. a. n.).

Voiceşti-din-Deal şi **Voiceşti-din-Vale** *sate* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Voiceşti.

Voiculeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Voiculeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Stoiceşti-Pleşoiul (v. a. n.).

Voineasa, *sat*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Malaia, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olăneşti, reşedinţa plaiuluĭ. Are 280 locuitorĭ şi o biserică clădită de moşnenĭ.

www.dacoromanica.ro

Voineasa, *rîu.* Izvoreşte din muntele Piatra-Cataneĭ, curge de la N. spre S. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Lotrul, aproape de satul cu acelaş nume, jud. Vîlcea.

Voineasa-Mare, *cătun,* cu 100 locuitorĭ, jud. Romanaţi, pl. Olţeţul-Oltul-d.-s., com. Rusăneşti-d.-s., situat lîngă rîul Olteţul, la 23 kil. de Caracal şi la 8 kil. de Balş.

Voineasa-Mică, *cătun,* jud. Romanaţi, pl Olteţul-Oltul-d.-s, comuna Rusăneşti-d.-s. (v. a. n.), situat între Tesluiul şi Olteţul, la 8 kil. de Balş.

Voineasca, *trecătoare* şi *pichet de graniţă,* despre Transilvania, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Voineasca, *corp* de 1300 hect., din moşia Viişoara, judeţul Teleorman, plasa Călmăţuiul-Marginea.

Voinescu, *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în partea de N.-E. a comuneĭ Stănileşti, pl. Prutul, situat pe şesul dintre rîul Prutul şi apa Pruteţuluĭ, pe o suprafaţă cam de 700 hect., cu o populaţie de 55 suflete.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, la 28 kil. spre N.-V. de Tîrgovişlea, pe şoseaua jud. Tîrgovişlea-Cîmpulung şi pe lunca maluluĭ stîng al rîuluĭ Dîmboviţa.

Se învecineşte: la E. cu Pietrari, la V., cu Cîndeşti, la N., cu Geinenea şi la S., cu Priboiul. Se leagă cu coin. Gemenea prin şoseaua judeţeană Tîrgovişlea-Cîmpulung, iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neşoseluite.

In raionul com. se află Piscul-Voineştilor, rîul Dîmboviţa şi pîrîul Burlăneşti, pe care este un pod.

Se compune din două cătune: Voineşti şi Burlăneşti, cu 900 locuitorĭ.

Are două bisericĭ; o şcoală; două morĭ.

Se face tîrg anual la 8 Noembrie şi la Florĭ.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Iaşi, situată pe văĭ şi dealurĭ, formată din satele: Voineşti, Schitul-Stavnicul, Slobozia şi Lungani. Are o suprafaţă de 9769 hect., cu o populaţie de 2155 locuitorĭ; 4 bisericĭ, cu 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Vite: 1593 vite marĭ cornute, 1548 oĭ, 3 capre, 140 caĭ, 18 bivolĭ şi 217 rîmătorĭ.

Terenul comuneĭ e foarte accidentat şi cea maĭ mare parte cu prinde dealurĭ, acoperite cu păduriĭ, din care se exploatează lemne.

Prin mijlocul comuneĭ trece şoseaua judeţeană de la Iaşi, care se leagă cu Romanul în partea despre S.

Voineşti, *com. rur.,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, la 4 kil. spre N. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul. Se compune din 2 cătune: Răceni şi Valea-Foaieĭ şi se mărgineşte la N., cu com. Lereşti, la S., cu oraşul Cîmpulung şi Mătăul, la E., cu com. Valea-Mare şi la V., cu Bughea.

Are o populaţie de 1190 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală mixtă; o moară şi o piuă.

Locuitoriĭ posedă: 50 caĭ, 500 boĭ şi vacĭ, 6500 oĭ.

Rîul-Tîrguluĭ udă partea de V. a com.

Voineşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Voineşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaş nume, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, situat la poalele dealuluĭ Voineşti.

Are 1120 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1832, de proprietarul Enachi Negruţi, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Roman.

Satul, împreună cu Slobozia, formează moşia Voineşti, pe o întindere de 7391 hect., acoperită cea maĭ mare parte de păduriĭ; este proprietatea familieĭ Negruţi.

Vite: 895 vite marĭ cornute, 1221 oĭ, 3 capre, 81 caĭ, 18 bivolĭ şi 131 rîmătorĭ.

Voineşti, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Buhăeşti, aşezat pe şesul cu acelaş nume, pe o suprafaţă de 304 hect., cu 290 locuitorĭ.

Voineşti-Boereşti (Cărţibaşi), *sat,* cu 249 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, com. Voineşti.

Voineşti-Răzăşi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, spre N.-V. de Bîrlad. Satul formează com. cu cătt. Voineşti-Boereşti, Bănceşti, Gărdeşti şi Fundătura-Voineşti. Are 708 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ. Pe teritoriul com., foarte deluros, sunt 2650 hect. viĭ şi 775 hect. livezĭ cu prunĭ.

Voinigeşti, *cătun,* com. rur. Băleşti, jud. Gorj, pl. Ocolul-Vulcan.

Voivoda, *com. rur.* şi *sat,* la V. plăşeĭ Călmăţuiul-Marginea, jud. Teleorman, între văile unde se împreună rîul Călmăţuiul cu Urluiul, aşezată parte pe dealul despre E., pe Călmăţuiul, parte în vale, pe luncă, la 24 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 21 kil. de

www.dacoromanica.ro

Alexandria şi 29 kil. de Zimnicea.

Se învecineşte la N. cu căt. Moşteni-Furculeşti, la N.-V. cu căt. Secara al com. Ologi, la S. cu teritoriul com. Piatra, la E. cu parte din moşia Piatra şi la V. cu parte din domeniul Turnul.

Are o populaţie de 855 suflete; o şcoală mixtă; o biserică; 2 morĭ.

Intinderea comuneĭ este de 2500 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt 127, pe o întindere de 928 hect. Viĭ sunt 65 hect.

Vite: 310 caĭ, 514 vite cornute marĭ, 1537 vite cornute micĭ şi 182 porcĭ.

Se leagă cu căt. Secara prin o şosea vecinală şi un pod de lemn peste Călmăţuiul, la S. cu comuna Piatra şi la N. cu com. Furculeşti prin şosele vecinale împietrite. Din căt. Secara, şoseaua vecinală intră în calea naţională Turnul-Alexandria.

Satul Voivoda este dintre cele maĭ vechĭ. Pănă la 1845 a făcut parte din plasa care se numea Marginea-d.-s.

Volintireşti, *sat,* cu 430 locuitorĭ şi o biserică, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleştieni, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. Este cel maĭ despre N. sat al judeţuluĭ. Pe aicĭ intră rîul Siretul în jud. Roman.

Voloiacul, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi, la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satele: Lacul şi Valea-Bună. Este situat pe vale. Se mărgineşte: la E. cu comuna Strehaia; la S. cu com. Sălătrucul; la V. cu com. Ruptura; iar la N. cu com. Cernaia.

Are 1700 locuitorĭ; o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorĭ posedă: 72 pluguri, 129 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 680 oĭ, şi 480 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua Strehaia-Voloiacul-Ruptura-Degeraţi-Prunişori.

Cîmpia Huşniţeĭ se întinde în com. pe ambele malurĭ al pîrîuluĭ Huşniţa. Este foarte productivă.

Dealurĭ: Dealul-Laculuĭ, Dealul-Voloiaculuĭ şi Dealul-Văeĭ. Bune, acoperite parte cu viĭ şi parte cu livezĭ de pădure.

Văĭ: Valea-Voloiaculuĭ, străbătută de pîrîul Cotoria.

Pîrae: pîrîul Huşniţa ce o udă în partea de S., pîrîul Cerveniţa, pîrîul Cotoroia şi pîrîul Valea-Bună.

Voloseni, *sat,* care se maĭ numeşte Bogdan şi Cantimir, la S. com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciu, la 8 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe valea Voloseni, cu o populaţie de 144 loc.

Din vechime a existat un sat tot cu acest nume, de la care şi moşia s'a numit Voloseni, dar s'a desfiinţat, nu se ştie de ce şi cînd.

Se ştie numaĭ că pe timpul luĭ Ştefan Tomşa-Vodă, satul Voloseni făcea parte din ocolul Stănileşti. Tomşa-Vodă a vîndut acest sat luĭ Ionaşcu Cehan, pentru 6 caĭ şi 200 galbenĭ ungureştĭ. In un hrisov dat de Vasile Lupu la 1653, pentru Voloseni, se zice că a miluit cu el pe Vel-Logofătu Racoviţă Cehan, «care sat l'a ţinut acel cîne nertat Stefan Sardariul, şi acel sat a fost de maĭ înainte de vreme a luĭ Ionaşcu Cehan, ce a fost unchiŭ D-sale Racoviţă-Vel-Logofăt».

Logofătul Racoviţă stăpînea şi Stănileşti, şi de atuncĭ Voloseni s'aŭ întrunit cu Stănileşti. Eară după ce a devenit a Episcopieĭ, s'a încorporat la moşia tîrguluĭ, ne maĭ existînd satul. După secularizarea averilor mănăstireştĭ, a devenit proprietatea statuluĭ, pe care făcîndu-se împroprietăririĭ în 1878 s'a înfiinţat satul Voloseni, după numele moşieĭ.

Voloşcani, *cătun,* cu 349 locuitorĭ, com. Vidra, pl. Vrancea, jud. Putna, pe malul stîng al Putneĭ, la confluenţa eĭ cu pîrîul Vizantia.

Volovăţul (Manoleasa-Volovăţul), *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Manoleasa, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, la care este alipit şi Hriţeni-Stroicĭ, cu 290 suflete, aşezat între rîul Prutul şi pîraiele: Volovăţul şi Novacul.

Drumurĭ: acel de la Rădăuţi ducînd la Ştefăneşti; acel ce merge la Botoşani pe lîngă Avrămeni, şi prin Săveni saŭ prin Borolea la Hăneşti şi acel ce merge la Dorohoiŭ prin Flondora, pe la Avrămeni şi Săveni.

Moşia se hotăreşte cu: Prutul, Zahoreni, Boldul şi Hriţeni.

Localităţile însemnate sunt: Valul-Traianuluĭ, Şirul-Movilelor şi Ţintirimul-Vechiŭ.

Vornicĕni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul. Are o populaţie de 1885 suflete; o biserică cu hramul Sf. Dimitrie, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mică, făcută din lemn la 1821 de locuitorĭ satuluĭ; o şcoală.

Proprietatea moşieĭ în vechime a fost a Mănăstireĭ Homoruluĭ din Bucovina, pe care a stăpînit'o pănă în 1785, cînd

www.dacoromanica.ro

s'a vîndut; apoĭ a devenit a mareluĭ Visternic Iordachi Roseti Roznovanul, al căruĭ nepot o vîndu.

Drumurĭ: acel de la Săveni la Dorohoiu, acel de la Rădăuţi-Darabani la Botoşani şi acel ce merge la Herţa.

Moşia se hotăreşte cu: Balinţi, Ştiubeieni, Borzeşti, Havîrna, Tăuteşti, Vlădeni şi Cordăreni-Gafencu.

Vite: 1063 vite marĭ cornute, 2522 oi, 178 caĭ şi 220 porcĭ. Locuitoriĭ aŭ 60 stupĭ.

Vorniceni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Borzeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Ungureni (119 kil.) şi Cazasul (107 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de 98m,64. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13991 leĭ, 70 banĭ.

Vorniculuĭ (Fundul-), *cătun*, al com. Giuvărăşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. (Vezĭ Fundul-Vorniculuĭ.)

Vorona, *mănăstire de călugărĭ*, pe moşia statuluĭ Vorona, în pădure, în partea de E. a com. Poiana-Lnngă, pl. Siretul, jud. Botoşani, întreţinută de stat şi avînd 30 călugărĭ.

Această mănăstire se zice că s'a fondat pe la anul 1600 de niştе călugărĭ Ruşĭ, cu ajutorul hatmanuluĭ Ilie Hora.

Are 2 biserică în ograda mănăstireĭ şi una la cimitirul călugărilor.

Una din biserică, din curtea mănăstireĭ, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, care e cea d'întiiŭ zidită, a fost rezidită din piatră la 1835 de Arhimandritul Rafail, în locul vecheĭ biserică de lemn.

Cea-l'altă biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ şi începută la 1793, s'a terminat la 1803 de Iordache Panaite, paharnicul, cu sora sa Safta şi soţia sa Maria.

Vorona-Carale (Vorona-Dobrovolschi), *sat*, situat în partea de S. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 629 hect.; 260 locuitorĭ şi o biserică (1860).

Vorona-Dobrovolschi. (Vezĭ Vorona Carale, sat, com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani).

Vorona-Mare, *sat*, în com. Tudora, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 458 suflete şi o biserică.

Vorona-Musteaţă. (Vezĭ Vorona-Teodor, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani).

Vorona-Teodor (Pancul), *sat*, situat în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 600 hect.

Voroveni, *com. rur.*, pl. Argeşelul, jud Muşcel, la S. şi la 26 kil. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Argeşelul şi compusă din 3 cătune: Gura-Ulbeĭ, Rădulești şi Voroveni, avînd o populaţie de 725 locuitorĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Stănescu.

Are o şcoală; o biserică.

La Voroveni se găseşte în pămînt lignită, şi sunt izvoare sărate şi sulfuroase.

Voroveni, *sat*, com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Voroveşti, *sat*, în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea dintre dealul Uricani la E. şi Drăgălina la V., cu 267 locuitorĭ. (Vezĭ Miroslava, com. rur.).

Vovrieşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîţa, spre S. de satul Dagîţa. Are 425 locuitorĭ. Este compus din două părţĭ: Vovrieşti-d.-j. şi Vovrieşti-d.-s. Inainte de 1885, împreună cu satele: Băluşeşti Micĭ, Holmul şi Zimbrul, forma o com. separată, cu numele de com. Vovrieşti.

Vrancea, *plaiŭ*, în jud. Putna, ocupînd partea de S.-V. a jud. Se mărgineşte la E. cu pl. Gîrlele, la V. cu Transilvania, la N. cu plaiul Zăbrăuţul, la S. cu judeţele Buzăŭ şi R.-Sărat.

Are o suprafaţă aproximativă de 80000 de fălcĭ, adică cam a treia parte din suprafaţă totală a jud. Putna. (In ce priveşte geografia fizică şi economică, vezĭ Putna, judeţ).

Se compune din 18 comune şi anume: Bîrseşti, Colacul, Găurile, Herăstrăul, Năruja, Negrileşti, Nerejul, Nistoreşti, Paltinul, Păuleşti, Poiana, Spineşti, Spulberul, Tichirişul, Tulnici, Valea-Săreĭ, Văsuiul şi Vidra.

Are 38 biserică; 12 şcolĭ mixte, frecuentate în 1899—900 de 520 copiĭ; o judecătorie de ocol şi un oficiŭ telegrafo-postal în Vidra.

Reşedinţa este în com. Vidra (căt. Vidra).

Din istoric. In timpul luĭ Cantemir, pe la 1716, Vrancea era deja mică şi făcea parte din cele 3 republice ale Moldoveĭ: Kiegielz (jud. Fălciŭ), Vrancea (jud. Putna) şi Cîmpul-Lung (jud. Suceava).

In secolul al XV-lea, întregul

www.dacoromanica.ro

creştet al Carpaţilor, mai jos de Braşov, spre E. în linia Focşanilor şi apoĭ cotind în sus şi maĭ înainte, se numea Vrancea.

Vrancea a aparţinut Munteniei, înainte de 1475, cînd Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, stabilind Milcovul ca hotar între cele 2 ţărĭ, Vrancea trecu în partea Moldoveĭ. Un document descoperit de Episcopul Melchisedec, datat de la 1445 şi emanat de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru cel-Bun, pomeneşte de nişte sate pe rîul Putna, date de acest Domn în stăpînirea panuluĭ Oana Ureacli.

D l Tocilescu, vorbind de starea în care se aflaŭ Ţările Romîneştĭ, înainte de descălecare, pomeneşte de o căpetenie mongolă Bugek, care trecînd peste munţĭ, cam pe la 1241 despre Predeal din Ţara-Romînească, s'aŭ bătut cu Romîniĭ de prin Prahova, Buzăŭ, Vrancea ş. a. m. d.; de aci rezultă că Vrănceniĭ sunt stabiliţĭ în locurile unde se află astăzĭ încă înainte de descălecare.

Vrancea din vechime se întindea din apa Milcovuluĭ, pănă d'asupra Odobeştilor, apoĭ pe linia Măgureĭ, pe drumul Vranceĭ, prin satele Jariştea, Ţifeşti, Satul-Noŭ, Crucea-d.-s., Movilita, Marginea Păuneştilor, a Ruginenilor pănă în Trotuş, coprinzînd maĭ toată pl. Gîrlele de la Odobeşti pe Milcov în sus pănă la hotarul Ţăreĭ, şi satele din Răcăciuni de la Rugineşti în sus pe Trotuş, pănă la Caşinul, coprinzînd şi Caşinul.

De la începutul veaculuĭ al XVI-lea, în 1518, Vrancea trebuia să fi fost întinsă, de oarece vedem că catoliciĭ îşĭ aŭ acolo un decanat deosebit, numit «decanatus Varanczensis».

Pănă la anul 1814, maĭ tot teritoriul Vranceĭ aparţinea Visterniculuĭ Iordachi Roset Rosnovanu. Vrănceniĭ se judecară multă vreme ca să iasă de sub stăpînirea Rosnovanuluĭ şi în anul 1814 eĭ cîştigară procesul, devenind iarăşĭ proprietarĭ aĭ acestuĭ pămînt, păstrat de dînşiĭ din moşĭ strămoşĭ.

Vrancea (Podul-Vranceĭ), *subdivizie a satuluĭ* Mănăstirea-Caşinuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul.

Vrata, *com. rur.* şi *sat*, cu 1200 locuitorĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, la 65 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Com. Vrata este situată în valea Dunăreĭ şi Valea-Vîrtopuluĭ, între comuna Gîrla-Mare şi comuna Salcea.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, se ocupă cu pescuitul.

Eĭ posedă: 70 pluguri, 100 care cu boĭ, 11 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 700 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua Gîrla-Mare-Vrata-Salcea şi alte şosele comunale.

Comuna Vrata a fost altă dată situată pe locurile numite Grinduriele şi Valea-Tuşuluĭ, precum şi pe marginea Dunăreĭ.

Vrata, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, în comuna rurală Vrata, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Vrăbieni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Vrăbieşti (Vrăbiile), *sat*, la V. com. rur. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Vrăjitorul, *sat*, com. rur. Zlătărei, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu 144 locuitorĭ.

Vrănceni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdana, situat d'a stînga Trotuşuluĭ, la o depărtare de 6500 m. de satul Bogdana (şcoală).

Vrăncioaia, *cătun*, cu 197 locuitorĭ, în comuna Negrileşti, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, sub dealurile Zeica şi Babeĭ şi lîngă pîrîul Bahna, ce dă în Putna.

Vrăneşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, la 64 kil. spre S. de Cîmpulung, situată între comunele Văleni (V.) şi Gorganul (E.). Pe la S. trece calea naţională Bucureşti-Piteşti şi calea ferată Goleşti-Cîmpulung.

Se compune din 5 cătune: Vrăneşti, Bădeşti, Guşaţi, Udeni şi Zăvoiul, cu 6100 locuitorĭ, o şcoală, 2 bisericĭ.

Viĭ sunt pe 150 hect.

Dealurĭ: Dealul-Bădeşti, Drumul-Mocanuluĭ, Furdueşti, Teişuluĭ, Guşaţi, Piscul-Lupuluĭ, Zamfirache, Dăineşti, Văleni, Radu-Vodă, Iapa-Albă. Văĭ: Vrăneşti, Ganeĭ, Teiuşuluĭ, Olteanuluĭ, Gloduluĭ, Lupuluĭ, Drăgăneştilor, Vătăşineĭ, Caliţeĭ.

Vrăneşti, *sat*, com. Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ Podgoria. (V. Vrăneşti, com. rur.).

Vrînceni. Vezĭ *Vrănceni*.

Vulcana, *băĭ*, situate în judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, la 12 kil. de oraşul Tîrgovişteа, spre N., cu o lung. E. 25°,20′, latit. N. 44°,56′ şi cu o alt. de 300m.

Sunt la Vulcana patru izvoare

www.dacoromanica.ro

cu ape minerale, care ĭes din puţurile de păcură şi anume:

1. O fîntînă, numită Moara, pe locul Vulcana-luĭ-Pandele.

2. O fîntînă numită maĭ în urmă Mircea, adîncă de 37 stj., pe acelaş loc şi în apropierea celeĭ d'întîiŭ numită Carol, cu o adîncime de 46 stj. şi este acoperită cu o gheretă.

3. O fîntînă la marginea satuluĭ, pe locul Vulcana-Rătescu, numită Egna, cu o adîncime de 84 stj. şi

4. Fîntîna saŭ puţul No. 2, pe acelaş loc.

Analizîndu-se apele de la Vulcana s'a găsit că sunt cele maĭ iodate din Europa; aşa într'un kgr. de apă s'a găsit:

Iodur de magneziŭ. .	0,1335
Clorur de sodiŭ. . .	64,3410
» » magneziŭ .	4,9820
» » calciŭ . .	4,7020
Carbonat de sodiŭ . .	0,2770
Sulfat de sodiŭ . . .	urme
Suma . . .	73,4355

Avînd aproape aceeaş compoziţie chimică ca cele de la Govora, aŭ aproape aceleaşĭ efecte fiziologice şi aplicaţiunĭ terapeutice în sifilis, scrofulosă, limfatism, etc. Apa se întrebuinţează numaĭ în băĭ din cauza prea mareĭ concentraţiunĭ în iod; băile se încălzesc în mod primitiv, cu bolovanĭ.

Excursiunĭ se pot face la mănăstirea Bunea, mănăstirea Dealuluĭ, la Pucioasa, la Pudrăria armateĭ, etc.

In 1895 aŭ fost 93 bolnavĭ, în 1896, 92; în 1897, 52; în 1898, 98; în 1899, 138.

Vulcana-Pandeli, *com. rur.*, judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre N. de Tîrgovişteа, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa. In raionul comuneĭ, afară de Ialomiţa, sunt pîrîul Vulcana şi dealurile: Tătarul, Mănăstirea-Bunea şi Fusea.

Se compune din treĭ cătune: Gura-Vulcaneĭ, Făgeţul şi Vulcana-Pandeli.

Se învecineşte la E. cu Pudrăria armateĭ, căt. Lăculeţe şi căt. Dolani; la V. cu com. Izvoarele şi Măneşti; la N. cu Brăneşti şi Băile-Vulcana, com. Cucuteni, şi la S. cu Şotînga.

Are 2 biserică, două mănăstirĭ şi o şcoală.

Cu com. Şotînga, Brăneşti şi Băile-Vulcana se leagă prin şoseaua vecino-comunală; iar cu cele-l'alte, prin drumurĭ neşoseluite. De această com. ţine şi Valea-Sticlăria (Vezĭ Bunea şi Vulcana-d.-j.).

Vulcana-d.-j., *sat*, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, jud. Dîmboviţa. Aci sunt cunoscutele băĭ de iod, numite băile Vulcana (vezĭ acest cuvînt şi Cucuteni, com. rur.).

Vulcana-d.-s., *sat*, jud. Dîmboviţa, plasa Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni (v. a. c.).

Vulcaneĭ (Gura-), *cătun*, com. Vulcana-Pandeli, jud. Dîmboviţa.

Vulcanul, *plaiŭ*, situat în partea de N.-V. a jud. Gorj. Acest plaiŭ, pănă la anul 1887, 'şĭ avea reşedinţa în Brădiceni, dar de atuncea s'a unit cu pl. Ocolul şi formează o singură plasă sub denumirea de pl. Vulcanul-Ocolul, cu reşedinţa în Brădiceni.

Se mărgineşte la N. cu munţiĭ Carpaţĭ; la V., cu jud. Mehedinţi; la E. cu plaiul Novaci, de care se desparte prin rîul Jiul; iar la S. cu pl. Ocolul, cu care se atinge prin următoarele localităţĭ luate de la V. spre E.: Vîrtopul, Peşteana, Ciuperceni, Stejerei, Cîlnicul, Teleşti, Stolojeni, Rasova, Ursăţei, Leleşti şi Turcineşti.

(In ce priveşte geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Gorj).

In acest plaiŭ sunt 24 de comune şi anume: Cartiul, Horezul, Schela, Rugi, Valari, Stăneşti, Leleşti, Dobriţa, Runcul, Stroeşti, Arcani, Stolojani, Bălta, Brădiceni, Frăncesti, Peştişani, Pîrîul, Călceşti, Godineşti, Tizmana, Pocruia, Topeşti, Vîrtopul, Costeni (v. a. c.), precum şi Mănăstirea Tizmana şi Schiturile Cioclovina, Lainici şi Locurile-Rele.

Localităţĭ istorice sunt: la Cartiul şi la Schela.

Vulpăşeşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, pe pîrîul Vulpăşeşti, spre E. de satul Sagna şi la o depărtare de 3 kil. de el. Are 955 locuitorĭ.

Forma înainte de 1886 singur o comună, com. Vulpăşeşti, dar de la această dată s'a unit cu com. Sagna. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Are iarmaroc la Duminecа-Tuturor-Sfinţilor; o şcoală mixtă.

Vulpăşeni, *sat*, cu 117 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bacani, pe pîrîul Bogdana, spre N.-E. de satul Bacani. Maĭ înainte se numea Cotul-Poduluĭ.

Vulpeanca, *cătun*, cu 600 locuitorĭ, la V. com. Vulpeni (v. a. n.), pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat aproape de hotarul judeţuluĭ.

Vulpeanca, *nume vechiŭ al tîrgului* Balş, din jud. Romanaţi.

Vulpeni, *com. rur.*, în N.-V. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele: Vulpeni şi Vulpeanca şi situată pe un teren

www.dacoromanica.ro

deluros, aproape de hotarul jud., în dreapta apeĭ Geamartaluiuluĭ, la 18 kil. spre N.-V. de Balş şi la 49 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ: 194 m.

Are o populaţie de 1645 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae (1802) şi Intrarea în Biserică (1821), o şcoală mixtă.

Vite marĭ 150, vite micĭ 2278 şi porcĭ 220.

Vulpeşti, *com. rur.*, pe malul stîng al Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 34 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Bujoreni, Olteni şi Vulpeşti, cu 760 suflete.

Are o biserică, făcută pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea, de un postelnic Gheorghiţă Vulpescu, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală primară rurală.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 72 caĭ, 4 bivolĭ, 2 asinĭ, 1800 oĭ, 10 capre, 100 rîmătorĭ.

Vulpeşti, *sat,* cu 126 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. cu acelaş nume.

Vulpeşti, *sat,* com. rur. Dejeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vulpueşti, *mahala*, com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Vultureanca, *sat,* com. Morteni, pl. Cobia, jud. Dîmboviţa.

Vultureni, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, plasa Berheciul. Se mărgineşte la N. cu com. Godineşti, la V. cu comunele Găiceana şi Condrăcheşti, de care se desparte prin dealurile Găiceneĭ şi Ochenilor, la S. cu com. Negulești şi la E. cu com. Crăeşti, de care se desparte prin dealul Beneştilor.

Terenul este foarte deluros, şi, afară de dealurile citate maĭ sus, dealurile Papura şi Moriĭ în stînga Berheciuluĭ, altele în dreapta, ca Năzărioaia şi Ghionoaia, îĭ străbat teritoriul.

Este udată de apa Berheciul, care o străbate prin mijloc de la N. la S. şi de maĭ multe pîrae, care toate se varsă în Berheciul, unele în stînga şi altele în dreapta.

Se compune, pe o întindere de 4822 hect., din 13 cătune: Lichitişeni, Rugetul, Vultureni, Bălăneşti, Dorofeiul, Meleşcani şi Boboşul în partea de E., în direcţia de la N. la S., pe stînga Berheciuluĭ; Dădeşti, Năzărioaia, în colţul N.-V.; Ghionoaia-Veche, Ghionoaia-Nouă şi Tăvădăreşti, în partea de V., pe malul drept al Berheciuluĭ; Bodeasa, în colţul de V. şi Grădeşti, în colţul S.-V.

Reşedinţa comuneĭ este în cătunul Tăvădăreşti.

Are o populaţie de 1603 locuitorĭ; 6 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, în satul Vultureni.

Locuitoriĭ, vechĭ răzăşĭ în cătunele Vultureni, Rugetul şi Ghionoaia, stăpînesc 331 hect.; iar foştiĭ clacaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 în cătunele: Boboşul, Meleşcani, Dorofeiul, Bălăneşti, Lichitişeni şi Dădeşti. Ceĭ din Năzăroaia, Tăvădăreşti, Bodeasa şi Grădeşti, stăpînesc 882 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 76 hect.

Locuitoriĭ posedă: 724 boĭ, 452 vacĭ, 17 taurĭ, 79 caĭ, 57 ţepe, 10 armăsarĭ, 11 bivolĭ, 1661 oĭ şi 100 capre; 73 stupĭ; 276 pluguri, 3 maşinĭ de treerat, una de bătut porumb, şi 3 de vînturat.

Căĭ: şoseaua ce vine de la gara Berheciul pe Valea-Berheciuluĭ şi duce spre N. la tîrgul Găiceana.

Vultureni, *sat,* com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de E. a com., cu o populaţie de 300 locuitorĭ. (V. Vultureni, com. rur.).

Vultureni, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, com. Bucești, aşezat pe platoul din stînga Bîrladuluĭ, pe ambele părţĭ ale căieĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ, cu o populaţie de 1409 suflete.

Inainte de 1891, era aşezat, dimpreună cu maĭ multe alte cătune, în valea Bîrladuluĭ, pe malul gîrleĭ Bîrloviţa, şi avea 2 bisericĭ; dar în urma inundaţiunilor din primăvara aceluĭ an, s'a strămutat pe deal, în stînga Bîrladuluĭ, pe platoul ce se întinde pe ambele părţĭ ale căeĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi. Satul formează un singur cătun nedislipit de cătunul Diecheni, aĭ căror locuitorĭ sunt împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ cu acelaş nume. (V. Bucești, com. rur.).

Vultureşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 27 kil. spre S.-E. de Cîmpulung, pe malul drept al rîuluĭ Argeşelul.

Se compune din 3 cătune: Vultureşti-d.-s., Vultureşti-d.-j. şi Bătieşti, şi se mărgineşte la N. cu com. Hîrtieşti, la S. cu com. Bîrzeşti, la E. cu jud. Dîmboviţa, şi la V. cu com. Rădeşti.

Femeile Vultureştene se îndeletnicesc mult cu creşterea gîndacilor de mătase; iar bărbaţiĭ se ocupă, pe lîngă agricultură, şi cu rotăria.

Are o şcoală; 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una; 4 morĭ şi un herăstrău.

www.dacoromanica.ro

Locuitorii aŭ: 290 boĭ, 85 vacĭ, 650 capre, 250 oĭ, 780 porcĭ.

Dealurĭ: al-Satuluĭ, Dealul-Mare, Braniștea, Pană, Piscul-Cerbuluĭ și Teișul, acoperite cu pădurĭ, livezĭ și grădinĭ cu prunĭ.

E udată de rîul Argeșelul.

Locuitorii din cătunele Vulturești-d.-s. și Vulturești-d.-j., sunt moșnenĭ, iar ceĭ din cătunul Bătiești s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe proprietatea statuluĭ Bătiasca.

Se leagă prin o șosea comunală cu com. Hîrtiești, spre N., și cu com. Bîrsești, la S.

Vulturești, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Vulturești, Valea-Albă, Linești și Batia. E situată pe maĭ multe gîrle, care se varsă în Olt. Are o suprafață de 1850 hect., cu o populație de 954 locuitorĭ.

Pamîntul săŭ e parte șes, parte deluros.

Are 2 bisericĭ; o școală.

E legată prin șoseaua județeană principală la N. cu com. Cîmpul-Mare și la S. cu com. Dumitrești.

Vulturești, *sat*, com. rur. Vulturești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vulturești, *sat*, în partea de S. a com. Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe costișa dealuluĭ cu acelaș nume.

Are o suprafață de 945 hect., cu o populație de 437 locuitorĭ.

In acest sat se află o biserică, făcută la 1767, de vorniceasa Elisabeta Baluș.

Vulturești-de-Jos, *sat*, com. rur. Vulturești (v. a. n.), pl. Argeșelul, jud. Mușcel. Se maĭ numește și Bîrdigani.

Vulturești-de-Sus, *sat*, com rur. Vulturești (v. a. n.), pl. Argeșelul, jud. Mușcel. Se maĭ numește și Doboșani.

Vulturi saŭ **Capul-Dealuluĭ**, *sat*, cu 113 locuitorĭ, înființat pe moșia Cîrligul, în anul 1879, în partea de N. a com. Copoul, jud. Iași, situat la poalele dealuluĭ Popricani.

Vulturul, *com. rur.*, jud. Putna, pl. Bilieștĭ, situată pe malul Putneĭ și al Siretuluĭ, la 9 kil. de subprefectura plășeĭ și la 25 kil. de capitala județuluĭ.

Se compune din cătunele: Boțărlăul, Vadul-Roșu, Vulturul-d.-j. (reședința primărieĭ), și Vulturul-d.-s.

Are o populație de 2831 suflete; o biserică, în Vulturul-d.-j. și alta în Vulturul-d.-s.; o școală mixtă.

Loc. posedă: 2 mașinĭ de semănat, una de treerat cu aburĭ, una de vînturat, 123 pluguri, 8 grape de fier; 1287 boĭ, 1052 vacĭ, 330 caĭ, 2032 oĭ și 495 porcĭ. Pe teritoriul com. sunt bălțile: Băltița și Vulturul.

Vulturul-de-Jos, *cătun* de reședință al com. cu acelaș nume, cu 1003 locuitorĭ, pl. Bilieștĭ, jud. Putna, situat pe cîmpia dintre malurile Putneĭ și Siretuluĭ. (V. Vulturul, com. rur).

Vulturul-de-Sus, *cătun*, cu 702 locuitorĭ, în com. Vulturul (v. a. c.), pl. Bilieștĭ, jud. Putna, situat pe malul Siretuluĭ, în apropiere de căt. Vulturul-d.-j.

Vutcani, *com. rur.*, și *sat*, jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, așezată pe valea pîrîuluĭ cu acelaș nume, între dealurile despre Roșieștĭ și Mălăești.

Are o suprafață de 1939 hect., cu o populație de 2502 suflete; 2 bisericĭ, una făcută la 1819 și alta la 1835; o școală; o moară cu aburĭ; o brutărie și 6 dughenĭ cu manufacturĭ. Pe culmea dealuluĭ despre V., deasupra satuluĭ, sunt 20 morĭ de vînt.

Locuitorii sunt vechĭ răzeșĭ și se ocupă, pe lîngă agricultură, cu cultura viilor și a livezilor.

Vite: 1114 vite marĭ cornute, 386 oĭ, 35 capre, 230 caĭ și 699 mascurĭ.

www.dacoromanica.ro

Z

Zaboloteni-Foteĭ, *sat,* în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ, maĭ în sus de satul Zaboloteni-Sturzoaeĭ. Are o populaţie de 182 suflete.

Zaboloteni-Sturzoaeĭ, *sat,* în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ. Are dimpreună cu tîrgşorul Danachi (v. a. c.) 438 locuitorĭ; o biserică.

Zagavia, *sat,* com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, formînd un trup cu satele Feteşti şi Scobinţi, pe o suprafaţă de 344 hect. şi cu o populaţie de 229 suflete. Are o biserică.

Moşia este proprietatea statuluĭ, avînd pe ea şi o pădure în întindere ca de 136 hect.

Zaghen, *baltă,* 125 hect., în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea.

Zagna, *sătuc,* cu 25 locuitorĭ, pe viroaga Zagna, jud. Brăila, com. Nazîrul, la 2 kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagna, *cătun,* jud. Brăila, com. Cotul-Lung, pe malul viroageĭ Zagna, de pe moşia Mihalea, la 1 1/2 kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagoneni, (cu Tapliza), *moşie,* şi pl. Argeş, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş. Are o arendă de 2150 leĭ anual.

Zahoreni, *sat,* pe valea Sărata, în partea de N.-V. a comuneĭ Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 784 hect. şi o populaţie de 385 suflete.

Zahoreni (Arăpoaia), *sat,* pe moşia cu acelaş nume, com. Avrămeni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 172 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu Manoleasa şi Domoşeni.

Zahorna, *sat,* reşedinţa com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în valea Zahorneĭ, prin mijlocul căreia trece pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 192 locuitorĭ, răzeşĭ.

Are o biserică, şi o şcoală înfiinţată în anul 1877 (v. Tăuteşti, com. rur.).

Zahorna, *ramură de munţĭ,* în grupa Grienţieşuluĭ, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; face legătură cu munţiĭ Plopuluĭ şi Mălăeştea, ocupînd toată partea dintre rîul Bistriţa, hotarul jud. Suceava şi hotarul Transilvanieĭ.

Zahorneĭ (Valea-), *vale,* jud. Iaşi, prin care trece pîrîul cu acelaşĭ nume, în partea de N.-V. a com. Tăuteşti, pl. Copoul, întinzîndu-se spre S.-E. printre dealurile: Zahorna, Piţcani, Vulturul, Horleşti şi Mîrzăşti.

Cu această vale pe care se află şi satul Zahorna, comunică vîlcelele Mărzăşti, Dîrvari şi Girinca.

Zalhanaua, *sat,* com. rur. Vlădeni-Mărgineni, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Zalhanaua, *sat,* com. rur. Negoeşti, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, situat pe loc şes, pe marginea apeĭ Leaotul. Are o populaţie de 56 locuitorĭ şi o biserică (1811).

Zalhanaua, *numirea vechie a cătunuluĭ* Fundeni, com. Scăioşi, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zalivi-Baba-Hasan, *braţ al Du-*

www.dacoromanica.ro

năreț, prin care brațul Chilia comunică cu Marea-Neagră, jud. Tulcea, pl. Sulina, com. Sviștofca, în partea de E. a plășeĭ și a comuneĭ; are un grup de 5 insule micĭ stufoase, și 2 maĭ micĭ, nisipoase, maĭ joase; cu brațul principal comunică printr'un canal, pe ale căruĭ maluri se întind cele 2 insule: Popina-Mare și Popina-Mică, acoperite cu puține tuferișurĭ și stuf; satul Sviștofca e la 1 kil. departe de el; e înconjurat cu stuf; pe marginea luĭ S. se află așezate pescăriĭ; lungimea luĭ e de 6 kil., lățimea medie, de 1 1/2 kil., întinderea, de 900 hect.

Zamca, *localitate,* cu ruine de întăriturĭ, și *deal,* pe moșia Miorcani, com. Hudești-Mici, pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ.

Zamfira, *sat,* com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Zamfira, *mănăstire* de călugăriță, jud. Prahova, fondată la 1857 de Mitropolitul Nifon și cu ajutorul altor Arhimandriți, în zilele Căimăcămieĭ luĭ Alexandru Dumitru Ghica Voevod.

Este situată pe o cîmpie întinsă, lîngă rîul Teleajenul, la 2 ore de Ploești, în drumul Vălenilor. Are 46 maicĭ.

Zamfirești, *sat,* cu 50 suflete, jud. și pl. Argeș, com. Bascovele (v. a. n.).

Zamoștia, *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bălinești, Ruși-Ciomîrtanul și Zamoștia.

Are o populație de 2805 suflete; 3 biericĭ și o școală.

Locuitoriĭ posedă: 1140 vite marĭ cornute, 1066 oĭ, 34 capre, 166 caĭ, 866 porcĭ și 200 stupĭ.

Zamoștia, *sat,* pe moșia cu acelașĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Zamoștia, format din cât.: Răuțeni, Tăuteștĭ și Nicani, cu o populație de 1956 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Rîșca, iar din vechime a mănăstireĭ Zamoștia din Bucovina, până la 1785 cînd s'a vîndut.

Are o biserică (1803) și o școală.

E udat de: Putrida, Humăria și Caranca, începătoare din pădurea moșieĭ și care se varsă în rîul Siretul, ce curge pe margine.

Drumurĭ: acel ce duce la Mihăileni și acel ce duce la satele vecine.

Moșia se hotărește cu: Balniți, Ruși-Ciomîrtanul și Zvorîștea.

Zamura, *munte,* străbătînd mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleșul, acoperit cu pădurĭ de fag, bogate pășunĭ și locurĭ de fînețe, proprietatea d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Pe la 1830, s'a înființat aci, de un anume Aslan, din Rucăr, prima fabrică de sticlărie din Țară.

Zapodia (Valea-Banului), *cătun,* com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu o populație de 170 locuitorĭ.

Zaporojenilor (Cetatea-), *ruine ale uneĭ fortărețe căzăcești,* jud. și pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol, cât. Dunăvățul-d.-j., în parte de E. a plășiĭ și cea de S. a com., la poalele dealuluĭ Cara-Bair și lîngă gîrla Clinețul. Aci a fost reședința Cazacilor Zaporojenĭ, fugițĭ din Rusia sub Petru-cel-Mare, și primițĭ de Turcĭ a se stabili în Deltă, cu condiție a se lupta contra Rușilor.

Zatonul-Vechiŭ, *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ Sf. Gheorghe (saŭ Cadîrlez); se desface din Marea-Neagră, de la locul numit Priboina, și se pierde în stuful cel întins; are o lungime cam de 14 kil. și o suprafață de 500 hect.

Zăbala, *pîrîŭ,* jud. Putna. Izvorește din Fața-Arișoaieĭ, ia pîrîul ce vine de la Poarta-de-Vînt, trece pe sub Pietrosul, aducînd cu sine apele Pîrîuluĭ-de-la-Deal și se unește cu Năruja și apoĭ dă în Putna, la satul Prisaca.

Pîrîul Zăbala primește în partea dreaptă următoarele pîrîiașe: Sărata, Năruja, Hanuluĭ, Peticul, Reghiul, Oci, Zîrna-Mare și Zîrna-Mică, Valea-Bouluĭ, Creminețul, Monteorul, Hanguluĭ, Nerejul-Mic, Bărcăneasca, etc.; iar în partea stîngă: Valea-Lapoșuluĭ, Vulturul, Adîncul, Bisericeĭ, Clinuluĭ, Valea-Neagră, Arseminoaieĭ, Piatra-Leĭ, Măgura, Cocărcilul, Pîntușești, Robești, Cîntăcești, Osînda, Burșarul, Țiganul, Lespezile, Tișița, Chiliile, Coza, Huzunul, Văsuiul, Dușĭ, Hîrtoapele, Păulești, Leadova, Hăulișca, Țipăul, Tichirișul, Colăcelul, Bălanul, Chilimeticul, Greșul, Valea-Măruluĭ, Sărățelul, Zgribincea, Sogașul și Rupturile.

Udă comunele Nerejul, Năruja, Paltinul și Spulberul.

Zăbrăuți, *masiv muntos,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, situat între Oituzul, Trotușul și Șușița, avînd două șire principale: Culmea-Lipseĭ cu a Grozeștilor saŭ Cașinuluĭ și culmea propriŭ zisă a Zăbrăuților, care desparte Cașinul de Șușița, mergînd cît-va chiar pe granița județelor Bacăŭ și Putna. O ramură transversală a acestuĭ masiv, de pe graniță, trece prin vîrfurile Clăbucul, Goarnele saŭ Doboca și Runcul-Alb.

www.dacoromanica.ro

Zăbrăuțul, *plasă*, în jud. Putna, compusă (1901) din 13 comune și anume: Cîmpurile, Crucea-de-jos, Crucea-de-sus, Diocheți, Fitionești, Mănăstioara, Moviliță, Păunești, Răcoasa, Străoani-de-jos, Străoani-de-sus, Soveja și Vizantia (v. a. c.).

Are o populație de 20058 suflete. (V. Putna, județ).

Zăbrăuțul, *pîrîŭ*, jud. Tutova, ce izvorește din sus de Moșinoaia, primește ca afluent pe Glodul, din sus de Fitionești și la capătul Mănăstioareĭ se unește cu Zăbrăuciorul, curge pe din jos de Diocheți și se varsă în Siretul, pe la N. de Pădureni. Udă comunele: Diochești, Fitionești și Pădureni.

Zădăriciul, *com. rur.*, cu 1500 locuitorĭ, compusă din cătunele: Belimoaica, Crevedia-d.-j., Crevedia-Mică și Zădăriciul, în jud. Vlașca, pl. Neajlovul, pe valea Neajlovul, pe ambele laturĭ ale luĭ, la 32 kil. de București, la 70 kil. de Giurgiŭ, și la 11 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ.

Are 3 bisericĭ, în Crevedia-d.-j., Crevedia-d.-s. și Zădăriciul, constituind parohia Crevedia-Mică; o școală mixtă; 3 morĭ pe Neajlovul.

Drumurĭ: șoseaua județeană ce duce la București prin pădurea Căscioarele și iese la Malul-Spart; șoseaua la Giurgiŭ, care merge prin Obedeni.

Aci sunt pădurile statuluĭ: Sf. Gheorghe, Crevedia și Belimoaica, cu o suprafață de 552 hect.

Zădăriciul, *cătun*, pendinte de comuna cu acelaș nume, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe partea stîngă a rîuluĭ Neajlovul, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Radu-Vodă. Are o suprafață de 300 hect. și o biserică. (V. com. Zădăriciul).

Zădăriciul, Păuleasa saŭ **Costești**, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Bîțcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. (V. com. Talpa-Bîțcoveni).

Zăgancea, *sat*, cu 48 locuitorĭ, la S. de com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 5 kil. de reședința comuneĭ. (V. Băleni, com.).

Zăhărești, *cătun* al com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ. Are sub-divizia Tega.

Zăhărești, *sat*, com. rur. Dîrmonești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Zăicoiul, *com. rur.*, cu 1357 locuitorĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca și ale pîrîuluĭ Ploscuța, pe costișa dealuluĭ Hălăngești și pe sub poalele pădureĭ Negovanul, jud. Dolj, pl. Amaradia, la 54 kil. de Craiova, și la 25 kil. de Melinești.

Se învecinește la N. cu com. rur. Rădinești, despărțită prin ramificațiile dealurilor Măgurilor și Adîncata; la S., cu com. Talpași, de care se desparte prin o linie convențională; la E., cu comunele: Ciorteși, Zătreni și Poenari, de care se desparte prin Dealul-Mueriĭ; iar la V., cu com. Băcești, despărțită prin Dealul-Leuluĭ.

Pănă la anul 1862, satul Zăicoiul, compus din vr'o 40 case, făcea parte din jud. Gorj.

E compusă din 6 cătune: Dănciulești, despărțit de cătunul de reședință prin Dealul-Viilor, Pîrvulești și Hălăngești, ce se întind de-alungul rîuluĭ Plosca, Diaconești, Petrăcheĭ și Zăicoiul (reședința) In anul 1875, com. Zăicoiul maĭ coprindea un al 7-lea cătun, Duțulești.

De-alungul hotaruluĭ de E. se întinde Dealul-Muereĭ, cu direcțiunea de la N. la S. și care desparte Zăicoiul la S. de comunele Zătreni și Poenari.

Pe limita dintre cătunele Hălăngești și Pîrvulești, la stînga și cătunele Zăicoiul și Diaconești la dreapta, se întinde Dealul-Măgurilor, prelungire a dealuluĭ Rădinești, dealul Piscul, Dealul-Scroafeĭ, despărțind valea Ploscuța de valea pîrîuluĭ Scroafeĭ, afluent din stînga al pîrîuluĭ Ploscuța. Din dealul Rădinești se lasă: Adîncata, printre pîrîul Adîncata și Pîrîul-Viŭ, afluenți pe dreapta aĭ Ploscuțeĭ; Dealul-Stejaruluĭ, printre Pîrîul-Viŭ și pîrîul Stejarul; Dealul-Cerăteĭ și Dănciulești, pe limita către com. Băcești. Din dealul Cerătul se lasă Dealul-Leuluĭ, despărțind cursul superior al apeĭ Leul de al apeĭ Nistoiul. Toate aceste dealurĭ, care sunt acoperite cu pădurĭ, viĭ, fînețe, sunt ramificărĭ ale culmeĭ Zănoaga, ce străbate jud. Gorj și care se desface din vîrful Mușetoaia, din munțiĭ Paringuluĭ.

Este udată de rîul Plosca, afluent pe stînga al Amaradieĭ și de cîte-va micĭ pîraie.

Are 2 bisericĭ: una în cătunul Hălăngești, cu hramul Sf. Gheorghe, începută la 1833, de către enoriașĭ și terminată la anul 1836, alta în cătunul Zăicoiul, cu hramul Sf. Nicolae, începută de enoriașĭ la anul 1866 și terminată la 1869; o școală (1870), în cătunul Zăicoiul.

Suprafața comuneĭ este de 7245 pogoane.

Vite: 23 caĭ, 218 vite marĭ cornute, 250 porcĭ, 174 capre și 394 oĭ.

www.dacoromanica.ro

Moşia din com. se numeşte Miericeanca şi aduce un venit de vr'o 5000 leĭ.

E străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Amaradia.

Zăicoiul, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, reşedinţa com. Zăicoiul, cu 394 suflete. (V Zăicoiul, com. rur.).

Zăneşti, *com. rur.*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Bistriţa, între com. Roznovul, Mărgineni, Podoleni şi Mastacănul.

Este formată din satele Zăneşti, reşedinţă, Fauri-d.-s., Fauri d -j. şi Traian (de la 1883), avînd o populaţie de 2038 suflete, o biserică şi o şcoală.

Imaşul are o întindere de 142 hect., nutrind un număr de 2031 capete de vite.

Căĭ: şoseaua naţională Piatra-Bacău; un drum din satul Zăneşti la satul Traian.

Zăneşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; situat în stînga rîuluĭ Bistriţa, la 17 kil. de oraşul Piatra.

Are o biserică şi o şcoală.

Zăneşti, *moşie*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; formează trup cu moşia Fauri, avînd un venit anual de 30873 leĭ.

Zănoaga, *com. rur.* şi *sat*, jud. Romanaţi, pl. Ocolul, situată la hotarul jud., pe şoseaua Caracal-Craiova, la 20 kil. spre V. de Caracal şi la 34 kil. de Craiova. Se învecineşte la V. cu com. Puţurile (Dolj), la N. cu com. Strîmba şi la E. cu Ciocăneşti şi Radomirul. Altitudinea: 160 m. Are 323 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae (1830) şi o şcoală.

Zănoaga, *sat*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., com. Gostavăţul, situat pe malul Oltuluĭ, la 4½ kil. spre E. de Gostavăţul, reşedinţa com. Are o populaţiune de 810 locuitorĭ; o biserică «Adormirea Maicĭ Domnuluĭ», fondată la anul 1730 de N. Onescu, Preotul Mateĭ, Preotul Stan, Postelnicul Ştefan şi Preotul Voicu, şi reparată la 1866.

Zănoaga, *sat*, jud. Prahova, com. Netoţi, din pl. Cîmpul.

Zănoaga, *munte*, jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zănoaga, *munte*, jud. Buzău, com. Goideşti, ramificaţie de N. a munteluĭ Penteleul, cu păşunĭ întinse, nutrind anual 3000 oĭ; laptele se fabrică în căşeria Viforîta. (Vezĭ Penteleul, moşie).

Zănoaga, *munte*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, în sus de Moroeni, pe stînga, spre Ialomiţa. Pe vîrful munteluĭ se află un platoŭ numit: Podul-cu-Florile saŭ Cîmpul-cu-Florile.

Zănoaga, *munte*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Schela, situat spre N.-E. de com. şi pe care se află vama Buliga, pichetele de graniţă cu No. 7 şi 8, precum şi trecătoarea Vulcanuluĭ în Austro-Ungaria; se văd pe aci urmele uneĭ şosele făcute de Nemţĭ pe la 1712.

Zănoaga, *pădure*, jud. Muşcel, pl. Nucşoara, în întindere de 1625 hect., proprietatea statuluĭ. Face parte din marea pădure Corbi (v. a n.).

Zăpezeĭ (Piatra-) (Poiana-Berbeculuĭ, Lunca fără zăpadă, Vîna puturoasă, etc.), *izvor termal*, din com. Nehoiaşul, căt. Gura-Siriuluĭ, jud. Buzăŭ, situat între colina Piatra-Zăpezeĭ şi Poiana-Berbeculuĭ. Apa sa are o temperatură de $+35^0$ şi conţine sulf în abundenţă.

Zăplazi, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d. s., com. Grebănul, aşezat în partea de miază-noapte a com., la 4 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Grebănul, pe pîrîul Oreavul, la poalele deaiuluĭ Fîntîna-Turculuĭ. Are 54 hect. şi 119 suflete.

Zăpodeni, *com. rur.*, spre N.-V. şi la 23 kil. de oraşul Vasluiŭ, în centrul pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. E străbătută de un şir de deal, de la N. spre S., al căruĭ pisc principal se numeşte Chicerea. Această culme împarte com. în două părţĭ; pe coasta de V. se află satul Zăpodeni, iar pe cea de E., satele: Portari d.-mj. şi Portari-d.-j.

Intinderea com. e cam de 1300 hect.

Prin marginea de S. a com. trece rîul Bîrlad, iar pe partea de V., pîrîul Telejna.

Are: 2 bisericĭ, cu 3 preoţĭ şi 4 eclesiarhĭ; o şcoală; 2 morĭ; 1 iaz.

Locuitorĭ posedă: 121 pluguri şi 181 care cu boĭ, 3 pluguri şi 8 căruţe cu caĭ, 224 stupĭ, 738 vite marĭ cornute, 1770 oĭ, 2 capre, 70 caĭ şi 268 rîmătorĭ.

Zăpodeni, *sat*, în partea de V. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta V. a dealuluĭ Chicerea, întretăiat în direcţia E.-V. de treĭ rîpĭ, cu o adîncime de la 5—15 metri.

Are o suprafaţă de 840 hect. şi o populaţie de 49 suflete; o şcoală, înfiinţată în anul 1865; o biserică, zidită la 1834; o moară.

www.dacoromanica.ro

Zăpodia, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Coloneşti (v. a. c.), aşezat în partea de S. a com., pe malul drept al Zeletinuluĭ, cu o populaţie de 113 suflete.

Zăpodia, *altă numire a satuluĭ* Nisporeşti, jud. Roman, pl. Moldova, com. Boteşti.

Zărneşti (Zărneşti-de-Cîlnăŭ), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, situată pe malul drept al rîuluĭ Cîlnaul, la 18 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele : Ghizdita, Luncaşi şi Zărneşti, avînd o populaţie de 1300 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Ghizdita ; o biserică.

Locuitoriĭ posedă : 660 boĭ, 203 vacĭ, 126 viţeĭ, 3 bivolĭ, 71 caĭ, 40 ĭepe, 17 mînjĭ, 2640 oĭ, 34 capre, 2 asinĭ şi 384 porcĭ ; 30 stupĭ ; 1 moară de aburĭ şi 3 stîne.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt : Ghizdita, a moşnenilor Ghizdenĭ ; Ghizdita cu anexele : Şugubina şi Cojoceasca, Turbureasa, Zărneasca-Serianul şi Zărneasca-Solomon. Terenul e puţin accidentat de cîte-va dealurĭ şi coline, precum şi de maĭ multe movile situate d'alungul rîuluĭ Cîlnaul.

Din punct de vedere geologic, malurile Cîlnăuluĭ prezintă un deosebit interes. Aci, în vara anuluĭ 1884, s'a găsit scheletele a patru mastodonţĭ, depuse acum în Muzeul din Bucureşti.

Căĭ de comunicaţie n'are, afară de albia Cîlnăuluĭ şi alte drumurĭ naturale.

La începutul secoluluĭ existaŭ căt. Zărneşti şi Ghizdita, iar Luncaşi e maĭ noŭ.

Zărneşti, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Zărneşti-Cacaleţi (v. a. n.) ; are 65 familiĭ şi o biserică «Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ».

Zărneşti, *cătun*, reşedinţa com. Zărneşti, jud. Buzău, cu 600 locuitorĭ. Numit şi Zarnesti-de-Cîlnăŭ, spre deosebire de Zărneşti-de-Slănic.

Zărneşti, *sat*, jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăşti, la 4 kil. spre N. de reşedinţa comunala. Numără, împreună cu grupuleţul Huleşti, 181 locuitorĭ.

Zărneşti, *sat*, jud. Vîlcea, plasa Cerna-d.-s., com. rur. Lăpuşata (v. a. c.), cu o populaţie de 711 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1868.

Zărneşti - Cacaleţi (Cacaleţi-Zărneşti), *com. rur.*, pe apa Vălsanuluĭ, jud. şi pl. Argeşul, la 17 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefecturei) şi la 18 kil. de Piteşti. Se compune din satele : Buteşti, Cacaleţi, Ioneşti, Măneşti, Păuleasa, Popeasca şi Zărneşti, avînd 1366 suflete.

Are 2 bisericĭ vechĭ, una în Cacaleţi şi alta în Zărneşti şi o şcoală primară rurală.

Vite : 450 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 200 oĭ, 350 capre şi 250 rîmătorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *cătun*, al com. Cernăteşti, jud. Buzău, cu 480 locuitorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *numire ce se maĭ dă cătunelor* Căldăruşa, Mălăeşti, Ungureni şi Vlădeni, din com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ.

Zărneşti-Perişeni şi Chişteala, *trupurĭ de moşiĭ* cu puţină pădure, ale statuluĭ, com. Jorăşti, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, foste pendinte de mănăstirea Văraticul ; arenda : 13000 leĭ.

Zătoaca, *insulă*, pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni. Are 100 hect. pădure de plop şi salcie.

Zătoaca, *vechiŭ pichet de frontieră*, pe Dunăre, în insula cu acelaş nume, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni.

Zătoaca, *gîrlă*, jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica şi pe al căt. său Azaclîul. Se desface din Dunare, la 100 m. maĭ sus de satul Azaclîul şi se varsă tot în Dunăre, lîngă movila Zătoaca. Are 5 kil. lungime.

Zătoaca, *grind*, de 130 hect., cultivat, în jud Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica. Pe el este aşezat satul Azaclîul.

Zătoana, *vechiŭ pichet de frontieră*, pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, şi în dreptul satuluĭ Jegălia.

Zătreni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, compusă din 5 cătune : Dobrescul, Biserica, Oarba, Manicea şi Stanomirul Infiinţată acum 200 de anĭ de Preda Zătreanu Vornicul. E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 41 kil. de Dragăşani.

Are o populaţie de 933 locuitorĭ ; o şcoală ; 3 morĭ ; 2 bisericĭ, una de zid, făcută de Preda Zătreanu Vornicul şi ceal'altă de lemn, cu tîmpla admirabil sculptată, clădită de Iovan, feciorul luĭ Jupîn Vasile Zătreanu şi reparată de Ioniţă Gănescu şi Catinca Gănescu.

Locuitoriĭ aŭ : 40 caĭ şi ĭepe, 240 boĭ, 271 vacĭ, 25 capre,

www.dacoromanica.ro

265 oĭ şi 305 porcĭ. Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ, care aduc anual un venit de la 1500—2500 leĭ.

Vatra satuluĭ are 1500 hect.; izlazul, 500 hect.; iar pădurile (tufar), vr'o 1000 hect.

E brăzdată de la N. la S. de Dealul-Olteţuluĭ şi de ramificaţiile Dealurilor-Peşteniţeĭ şi Minculuĭ şi de 4 văĭ: a Olteţuluĭ, a Peşteniţeĭ, Strîmba şi Peşteana. Din Dealul-Olteţuluĭ spre E se lasă 5 piscurĭ numite: Oarba, Teascul, Biserica, Dobrescul şi Piscul-Burteĭ.

Aceste piscurĭ formează 6 vălcele: Bocşa, Mănicea, Butanul, Oarba, Teascul şi Iriza (v. a. n).

Are ca cale de comunicaţie şoseaua judeţeană.

Zătreni, *cătun,* al comuneĭ Fărcăşeşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat spre S. de reşed. com. şi spre N. comuneĭ Valea-cu-Apă, cam pe culmea dealuluĭ Zătreni ce face parte din dealurile Negomiruluĭ şi pe partea dreaptă a Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 330 hect. şi 285 locuitorĭ; o biserică (1820). (V. Fărcăşeşti, com. rur.).

Zăvalul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, la 60 kil. de Craiova şi la 46 kil. de reşedinţa, pl. Măceşul-d.-s, situată în dreapta Jiuluĭ pe platoul numit Valea-Babeĭ-Rada şi pe malul stîng al Dunăreĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Grindeni; la V., cu com. Gighera; la N., cu com. Comoşteni; iar la S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria. Limita către apa Jiuluĭ o formează pădurea Zăvalul.

Are o populaţie de 1015 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înfiinţată la 1842; o şcoală mixtă.

Vite: 240 vite marĭ, 17 caĭ şi 280 oĭ.

Pe teritoriul com. se găseşte o movilă artificială, numită Movila-Ostriĭ, despre care se zice că datează de pe timpul luĭ Traian.

In S. comuneĭ se întinde un şes, numit şesul Chischilăul, pe care se află un şanţ adînc, în care s'aŭ găsit risipiturĭ de cărămidă antică, sfărîmată şi potmolită de nămolul Jiuluĭ. Acest şanţ s'a numit Cetăţuia.

Este udată la S. de Dunăre, în care se află ostroavele Copaniţa şi ceva maĭ departe spre E. ostrovul Carabulea, precum şi de rîul Jiul.

In pădurea statuluĭ Zăvalul se găseşte un izvor sub-teran numit Izvorul-Ghiciul, care conţine substanţe feruginoase.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 6000 pogoane.

Moşia şi pădurea de pe teritoriul com. se numesc Zăvalul; aparţinaŭ statuluĭ; aŭ fost ale mănăstireĭ Sadova.

Pădurea are o intindere de 1000 hect. şi e populată cu stejar, frasin, ulm şi salcie. Este pusă în exploatare prin darea de parchete anuale.

Viile se găsesc pe proprietatea locuitorilor şi produc vin roşu.

Pe moşia statuluĭ sunt morĭ de apă şi cîte-va stîne.

Transportul se face cu carele şi căruţele pe calea comunală ce duce la Craiova.

Căĭ are: calea vecinală la Bechetul, calea comunală la Copaniţa, un drum vechiŭ şi maĭ multe potecĭ.

Zăvalul, *moşie* şi *pădure* (1000 hect.), ale statuluĭ, jud. Dolj, pl. Balta, com. Zăvalul. Moşia aduce un venit anual de 14000 leĭ. Inainte aparţinea mănăstireĭ Sadova.

Zăvestreni, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Vilcea. Arenda: 6000 leĭ anual.

Zăvideni, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul.-d.-s., situată pe valea Oltuluĭ, la 42 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Aureşti (N.), Prundeni (S.), rîul Oltul (E.) şi Dealul-Viilor (V.).

Are o populaţie de 916 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Treime», fondată la 1842 de Dumitru Stoenescu şi Elenca Fărcăşanu, şi reparată la 1881 de locuitorĭ şi alta, cu hramul Adormirea, zidită din temelie de Barbu Caragic cu soţia sa Stanca, la 1815, şi reparată la 1890 de locuitorĭ; o şcoală şi 3 morĭ, una cu aburĭ şi două pe rîul Oltul.

Locuitorĭ com. se ocupă cu agricultura, iar meşteşugarĭ sunt: 5 tîmplarĭ, 3 zidarĭ, 3 rotarĭ şi un dogar. Eĭ desfac produsul munceĭ la Drăgăşani şi Cîmpul-Mare.

Un număr de 155 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Caragic, cu 425 hect. Eĭ aŭ: 4 caĭ, 201 boĭ, 43 vacĭ, 30 viţeĭ, 27 capre, 176 oĭ şi 446 porcĭ.

Intinderea comuneĭ este de 677 hect.

E brăzdată de dealurile: Gorgota, Răspîntiile, Chelcoiul, Piscul-Cocoşul, Muruianca, Lacurilor, Nisipul-Roşu, Ripa-Inaltă, şi udată de văile: Caragicul şi Băluţoiul, care se varsă în rîul Oltul.

Comunicaţia cu com. Aureşti, Prundeni, ş. a. se face prin şoselele judeţene, vecinale şi comunale.

Paralel cu şoseaua judeţeană trece calea ferată Piatra-Rîmnicul, avind aci staţia Zăvideni.

www.dacoromanica.ro

Zăvideni, *loc istoric*, jud. Vîlcea, situat între satul Zăvideni şi lunca Oltuluĭ, unde la 1821 aŭ fost crîncene lupte între oştirile turceştĭ şi Mavroforiĭ luĭ Ipsilante.

Zăvideni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Rîmnicul-Vîlcea, pl. Oltul-Olteţul-d.-j., căt. Zăvideni, pe linia Drăgăşani-R.-Vîlcea, pusă în circulaţie la 20 Iunie 1887. Se află între staţiile Drăgăşani (10,2 kil.) şi Orleşti (4,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 165^{m},54. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 53378 leĭ, 90 b.

Zăvoaia, *sat* şi *comună*. Vezĭ Slujitori-Albotești, jud. Brăila.

Zăvoieni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 3 cătune: Zăvoieni, Măldăreşti şi Jarostea. Situată pe malul stîng al rîuluĭ Cerna, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 50 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 562 locuitorĭ; 3 biserici, în fie-care cătun câte una; o şcoală (1869) şi 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 8 caĭ, 60 boĭ, 100 vacĭ, 25 capre, 120 oĭ şi 100 porcĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Măciuca, Amăreşti, Glăvile, Vîrleni şi Dozeşti. La E. are dealurile: Jarostea, Oaeĭ, Chiţarul, Piscul-Lung şi Vîlvarea; iar la V., al-Cerneĭ, al-Schituluĭ şi al-Dozeştilor.

Este străbătută de văile şi vîlcelele: Nemoiul, Guşuianca, Năvrăpeasa, Năvrăpiţa, Valea-Mare, Valea-luĭ-Nan, Valea-Şneafuluĭ, toate la E.; valea Loviştеanca, spre V.

Pe valea rîuluĭ Cerna este şoseaua judeţeană.

Zăvoieni, *sat*, jud. Vîlcea, reşedinţa com. rur. Zăvoieni, pl. Cerna-d.-j., situată în centrul com., pe valea rîuluĭ Cerna. Are o populaţie de 250 locuitorĭ; o biserică, zidită în 1842.

Este udat de văile: Năvrăpiţa, Şneaful, Loviştеanca şi Nan, care se varsă în rîul Cerna, şi brăzdat de dealurile: Dealul-Mare, Piscul-Lung, Dealul-Cerneĭ şi al-Schituluĭ.

Zăvoiul, *sat*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Vrăneşti.

Zăvoiul, *cătun*, jud. Olt, pl. Mijlocul, com. Optaşi, situat la S. eĭ, pe lunca Vedeĭ. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Zăvoiul, *grădină* publică a oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea, unde se află surse de apă alcalină-sulfuroasă. Aci s'a construit şi un stabiliment balnear, de către răposatul Novac.

Zăvoiul-Orbuluĭ, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Greci.

Zăvol-Bair, *deal* (126 m), în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Băltăgeşti.

Zăvolul, *vale*, jud. Constanţa, pl. Hirşova, pe teritoriul comuneĭ rur. Topalul şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Boazgic. Se varsă în Dunăre, după un curs de 4 kil., la 2 1/2 kil. spre N. de satul Boazgic.

Zbenghea, *sub-divizie a cătunuluĭ* Predeşti, com. Vipereşti, jud. Buzăŭ.

Zbiereni, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Bahluiul, cu o populaţie de 302 sufl.

Zbiereni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaş nume, înconjurat de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, avînd în partea de S. pîrîul Cîrjoaia, iar în partea de N., pîrîul Valea-Raculuĭ.

Are o suprafaţă de 243 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ; o biserică de lemn, numită Mitocul, pentru că a fost schit de călugărĭ.

Zbiereşti-de-Jos, *sat*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbiereşti-de-Sus, *sat*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbieroaia, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată pe valea Prutuluĭ, mărginită la N. cu com. Brădiceşti, la S. şi E. cu rîul Prutul şi la V. cu Gura-Bohotinuluĭ. Este formată din satele: Copăceanul, Satul-Noŭ, Zbieroaia şi Scoposeni, pe o suprafaţă cam de 3000 hect. Are o populaţie de 1282 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Zbieroaia, *sat*, cu 478 locuitorĭ, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, comuna Zbieroaia, aşezat în şes, pe malul Prutuluĭ, unit în partea de S. cu satul Scoposeni, cu care formează un trup. Dimpreună cu Satul-Noŭ şi Copăceanul, se află pe domeniul statuluĭ, fost al mănăstireĭ Sf. Sava din Iaşi. Suprafaţa moşieĭ e cam de 1371 hect.

Are o biserică, făcută la 1820 şi 93 hect. pădure de răchită şi plop. (V. Scoposeni, sat).

Zbîrcea, *moşie* a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Ion din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1887—96) împreună cu moşia Creţeşti, cu 33927 leĭ anual.

www.dacoromanica.ro

Zbîrgleaza, *vale*, ce vine din jud. Argeş, aproape de com. Strîmbeni, şi se împreună cu Valea Borţiĭ, tot în jud. Argeş, apoĭ trece în jud. Teleorman. De la împreunarea acestor văi şi maĭ ales după ce trece de com. Strîmbeni, Zbîrgleaza ia numirea de Valea Burdeĭ. Locuitoriĭ însa îi zic cînd Zbîrgleaza, cînd Burdea. Denumirea de Zbîrgleaza se dă de preferinţă pentru a deosebi această vale de Cîmpia-Burdei. (V. Burdea, vale).

Zboghiţeşti, *sat*, cu 120 locuitori, jud. Muşcel, com. rur. Corbi (v. a. n.), plaiul Nucşoara, aşezat spre N. de cătunul Corbi, pe ambele maluri ale rîului Doamna şi udat şi de Valea-Nucarei şi de Pîrîul-Bujoreĭ.

Zboina, *munte*, al satelor Spineşti, Văsuiul şi Herăstrăul, vîrf al lanţuluĭ Lapoşul, jud. Putna. In acest munte se văd stîncĭ goale de sare.

Zboina-Arsă, *pichet*, cu No. 114, la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Zboina-Neagră, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, pe teritoriul com. Manăstirea-Caşinul, de unde îşĭ are obîrşia pîrîiaşul Zboiniţa.

Zboina-Verde, *munte*, jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea Caşinul, situat pe dreapta pîrîului Caşinul.

Zboiul, *sat*, com. rur. Hotarele (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la S. de com. Hotarele, pe Valea-Zboieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 695 hect., cu o populaţie de 135 locuitorĭ.

Zboiul, *munte*, în jud. Buzău, com. Colţi, culminînd într'un pisc foarte ascuţit şi stîncos: Vîrful-Zboiuluĭ, care face hotar despre Boziorul.

Zboiul, *vale*, fără apă, cu o lungime de 30 kil. Începe de aproape de satul Gurbanul, jud. Vlaşca, şi se termină aproape de satul Căscioarele, jud. Ilfov, în direcţia S.-E.

Zbreia, *deal* (115 m.), jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Mîrleanul şi Aliman, ramură a dealuluĭ Catiţa.

Zburătorul, *pădure*, în întindere de peste 1000 hect., situată pe teritoriul comuneĭ Păuleşti, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd în indiviziune locuitorilor din cătunul Părosul.

Zeama-Rece, *sat*, cu 8 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Prundul (v. a. n.).

Zebilul, *com. rur.*, în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de E. a judeţuluĭ, la 28 kil. spre S. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ, şi în partea de S. a plăşeĭ, la 34 kil. spre S.-V. de oraşul Mahmudia, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Congaz; la S., cu oraşul Babadag şi com. Enisala; la E., cu com. Sari-Chioi; la V., cu cătunul Satul-Noŭ, al comuneĭ Congaz.

Dealurile: Găvana-Mare (167-180 m.), Bufniţeĭ (150 m.), Piatra-Roşie (140 m.), Lutărieĭ (140 m.), Gura-Zmeuluĭ (120 m.), Găvana-Mică (100 m.), toate la N.; Cairacul-Mare (60 m.) şi Cairacul-Mic (35 m.), la E. Movile: Ceatîricĭ (15 m.), Toc-Si-Muiur (115 m.), şi Movila-cu-Socĭ (116 m.) la N.; dealul Gura-Zmeuluĭ, cu o peşteră.

Rîurile şi pîrîurile care udă comuna sunt: Teliţa la V.; Dereaua-Zebiluluĭ, prin mijloc, trecînd şi prin sat; valea Cazangia, la E.

Bălţi avem: întinsul ĭezer Babadag la S. (din care 800 hect. aparţin comuneĭ) şi intrarea zisă Cotul (laculuĭ Razelm), spre E.

Lacurile produc peşte, stuf, papură. Venitul este al statuluĭ.

Intinderea comuneĭ este de 3987 hect., cu o populaţie de 925 suflete, compusă din Romînĭ, carĭ predomnesc, Bulgarĭ, Ruşĭ, Ţigani şi Ovreĭ.

Are o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Dumitru, fondată în 1874 de locuitorĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 160 pluguri, 7 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de vînturat; 224 boĭ, 132 vacĭ, 303 caĭ, 216 ĭepe, 2 asinĭ, 90 bivoli, 1544 oĭ, 23 capre, 239 rîmătorĭ; 18 morĭ de vînt şi 1 moară de apă.

Căĭ: un drum judeţean Zebil-Sari-Chioi-Mahmudia, apoĭ drumurĭ comunale ce merg la comunele învecinate: Congaz, Sabangia, Cataloi, Sari-Chioi, Enisala, Babadag, etc.

Zegaia, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satele Bădiţeşti şi Ciolani. Se mărgineşte: la E. cu comunele Peri şi Prunişori; la S., cu com. Gutul; la V., cu comunele Bistriţa şi Dedoviţa; iar la N., cu com. Selişteni.

Are 1870 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 51 pluguri, 89 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 850 oĭ şi 619 rîmătorĭ; 204 stupĭ.

www.dacoromanica.ro

Se leagă prin o şosea comunală cu şoseaua naţională Bucureşti-Vîrciorova.

Dealurĭ: Seamănul, Barscotea şi al-Zăgăieĭ. Cîmpiĭ: Cîmpul-Mare şi Cîmpul-Oblegilor. Vale: Zăgaia.

Zegujani, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 3 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satul Stroeşti şi 8 mahalale: Rîpa, Popeşti, Linia, Zegujanilor, Nistorani, Ghiculeşti, Peşteana şi Copăcioasa.

Are 1100 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorĭ posedă: 46 pluguri, 74 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 500 oĭ şi 450 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Dealurĭ: Zegujani, Cîrleşti, Gîrdoaia şi Copăcioasa.

Ape: Rîul Motrul şi pîraiele Peşteana, Noapteşa şi Copăcioasa, care unindu-se în com. Floreşti, se varsă în rîul Motrul la com. Broşteni.

In com. se face în fie-care an, de la 15—20 Martie, un bîlciŭ. In mahalaua Rîpa se găsesc pe ogaşe cărbunĭ de pămînt.

Zeiceşti, *sat*, în partea de V. a com. Bălueni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 957 hect., o populaţie de 424 suflete, o biserică, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Zeletinul, *plasă*, aşezată în partea de N.-E. a jud. Tecuciŭ. Se învecineşte la E. cu jud. Tutova; la S., cu pl. Nicoreşti; la V., cu plăşile Nicoreşti şi Berheciul şi la N., cu pl. Stănişeşti.

Acum această plasă, unită cu pl. Stănişeşti (1901), cu reşedinţa în Podul-Turculuĭ, coprinde 15 comune rurale: Boghesti, Brăhăseşti, Buda, Burdusaci, Colonesti, Corbita, Crăeşti, Giurgiana, Gohorul, Motoşani, Muncelul, Podul-Turculuĭ, Răchitoasa, Stănişeşti, Valea-Rea (v. a. c.). (Pentru geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Tecuciŭ).

Zeletinul, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ; se alipeşte de cătun. Bîsceni-d.-s.

Zeletinul, *rîŭ*. Izvoreşte de sub dealul com. Odobeşti, jud. Bacăŭ, din punctul numit Fundul-Ţigăreĭ, intră în jud. Tecuciŭ, pe teritoriul com. Colonesti, pl. Stănişeşti, udă în direcţia de la N. la S. comunele: Colonesti, Buda, Răchitoasa, Burdusaci, Motoşeni din plasa Stănişeşti; curge prin comunele: Muncelul, Podul-Turculuĭ, Boghesti, Valea-Rea şi Gohorul, din pl. Zeletinul şi, la locul numit Moara-Banuluĭ, la capul dealuluĭ se împreună cu Berheciul.

Primeşte pe dreapta pîraiele: Poiana-Corbuluĭ, Spria-d.-j., Zăpodia, Salahorul, Mazanariul, Chetrosul, Bogdan, Răchitoasa, Oprişesti, Gunoaia, Apa-Neagră, Dobrotforul şi Valea-Rea; iar pe stînga, pîraiele: Danciul, Spria-d.-s., Valea-Mare, Valea-Moreĭ, Valea-luĭ-Mateiŭ, Chiperiul, Putineĭ, Brătoaia, Deleni, Druţeşti şi Bucşa.

De la izvor pănă la satul Spria-d.-s. curge printr'o rîpă îngustă, iar de aicĭ albia se lărgeşte pănă la 30 de metri. Spre S., se formează albia mai întinsă cu o vale frumoasă, numită Valea-Zeletinuluĭ. Primăvara şi în timpurĭ ploioase inundează toată valea avînd un curs foarte repede şi făcînd marĭ stricăciunĭ fineţeĭ ce se află în abundenţă pe toată valea Zeletinuluĭ. Adîncimea, maĭ în toată întinderea, este de la 1 m. pănă la 2 m.

Zemnişul, *pădure* de brazĭ, fagĭ şi mesteacănĭ, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, de pe teritoriul satuluĭ Tazlăul, proprietatea principeseĭ Schoenburg. Are o întindere de 1000 hect.

Zgaia, *cătun*, com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. (V. com. Roata-d.-j.).

Zgamira-Mare, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător (70 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Jijila, în partea despre V. a com., la o mică distanţă de satul Jijila, întinzîndu-se pe malul de S. al laculuĭ Jijila.

Zgăidăracul saŭ **Tunari**, *cătun*, com. Tîrnava-d.-j., jud. Vlaşca, înfiinţat la 1882 prin împroprietărirea însurăţeilor. (Vezĭ com. Tîrnava).

Zghiabul, *cătun*, al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ; are subdivizia Beşlii.

Zghiabul, *schit*, în com. Cacova, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe rîul Cacova, refăcut de Mateiŭ Logofătul în 1640, tot pe ruinele vecheĭ biserică. Pe frontispiciŭ stă scris că a fost zidit de Radu-Negru-Vodă, la 1310.

Lîngă acest schit este un izvor cu apă sulfuroasă.

Zgîrciţi, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d.-s., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 4 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşeĭ, a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la E. cu Ji-

www.dacoromanica.ro

deni, despărţită prin rîul Rîmnicul; la V., cu rîul Grebănul; la N., cu Băbeni şi la S., cu oraşul R.-Sărat şi Bălţaţi.

Este brăzdată la V. de dealurile Fîntînelor, Oreavul şi Fîntîna-Turculuĭ; la S. de dealul Topliceni şi la N. de dealul Podiacul.

Rîul R.-Sărat şi Iazul-Morilor o udă la E. de la N. la S.; pîrîul Oreavul la V., Cacova şi Petrişul la S.

E formată din cătunele: Zgîrciţi (reşedinţa) în mijloc, Cristineşti şi Poşta la S., Dărîmaţi şi Plevna la V.

Are o suprafaţă de 3400 hect., cu o populaţie de 1770 suflete; 5 biserici, una în căt. Zgîrciţi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1806 de Mihalache Pîrjol, Mihalcea Arion şi Anastase Dedulescu, zugrăvită din noŭ la 1881, una în căt Topliceni, cu hramul Adormirea-Maicei Domnuluĭ şi Sf. Haralambie, zidită în 1866 de Oprişan, Petrache şi Nae Iorgulescu, una în catunul Dărîmaţi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1884 de preotul Dumitru Ioan, una în catunul Plevna, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită în 1884 de Panait Iordănescu, soţia sa Simioana şi locuitoriĭ, şi a cincea în căt. Cristineşti, cu hramul Sf. Dumitru şi Sf. Ioan Botezătorul, zidită în 1865 de Feraru, familia sa şi locuitoriĭ; o şcoală primară mixtă.

Loc. posedă: 280 pluguri, 5 morĭ pe apă, 2 herăstrae, o moară cu aburĭ, o maşină de treerat; 548 boĭ, 301 vacĭ, 81 caĭ, 112 ţepe, 510 oĭ, 61 capre şi 408 rîmătorĭ.

Căĭ: un drum ce vine de la Băbeni, trece prin com. şi se duce la R.-Sărat; şi altul ducînd la Grebănul, la Bălţaţi şi la Jideni.

Zgîrciţi, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul de reşedinţă al com. Zgîrciţi, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, în mijlocul com. Are 1600 hect., cu 775 suflete; o biserică şi o şcoală.

Zgripceşti, *sat*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Beleţi (v. a. n.), situat în centrul com. şi udat de gîrla Cîrcinovul Aci este biserica şi şcoala comuneĭ.

Are o populaţie de 470 loc.

Zgubea, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 3 cătune: Zgubea, Borca şi Popeşti. Situată pe pîrîul Zgubea şi piscul Borca, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică, reparată la 1860.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ: 20 boĭ, 50 vacĭ, 100 capre, 30 oĭ, 50 porcĭ; 30 stupĭ.

Zgubea, *sat*, com. rur. Zgubea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea

Zgura, *sat*, în partea de S.-E. a com. Olteneşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, încunjurat de toate părţele cu pădure, afară despre partea de S. unde se află loc deschis de cultură. Se află la 2 1/2 kil. de satul de reşedinţă, Olteneşti, şi e locuit maĭ mult de Ţiganĭ. Aicĭ a fost şi un schit de călugărĭ, până la secularizarea mănăstirilor.

Zidari, *sat*, com. Izvoarele, pl. Siul d.-s., jud. Olt, situat în partea de E., la 1 kil. de căt. de reşedinţă, în stînga Iminoguluĭ, la poalele dealuluĭ Bădia.

Zidăreşti, *sat*, cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Slătioarele (v. a. n.).

Zideşti, *sat*, cu 98 locuitorĭ, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Căluişul.

Zidina. Vezĭ Grădeţul, jud. Mehedinţi.

Zidul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Zidul, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-d.-j., situat în partea de V. a comuneĭ, la 300 m. de cătunul de reşedinţă, Costieni-d.-j. (Vezĭ Costieni-d.-j., cătun).

Zidul, *munte*, jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zidul-luĭ-Doni, *ruine*, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Hînguleşti, la 6 1/2 kil. spre V. de reşedinţa comuneĭ, pe marginea laculuĭ Leica, dînd numele de Zidul uneĭ părţĭ din acest lac.

Zigoneni, *sat*, cu 350 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti (v. a. n.). Are o biserică, «Toţĭ-Sfinţiĭ».

Zigoneni, *moşie*, jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu o întindere de 1400 pog., din care 1200 pog. pădure, proprietatea statuluĭ. Are case de arendaş, niagazĭi şi povarnă.

Zilişţea, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia-Ciorăşti, aşezat în partea de E. a comuneĭ, în cîmp, la 2 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Ciorăşti. Are o întindere de 1100 hect. şi 254 suflete.

In vechime se maĭ numia şi Slobozia-Ziliştеĭ, de la proprietatea Zilişţea.

Zilişţea, *moşie*, în jud. Buzăŭ,

www.dacoromanica.ro

com. Cochirleanca, căt. Părul. Are 1840 hect., mai toate arabile.

Zilištea - Soreasca (Pantelimon), *moșie,* în jud. Buzău, com. Zilișteanca, proprietate a Eforiei Spitalelor. Are 800 hect. din care numai 4 izlaz, restul arabil. Constă din 2 sfori: Zilištea și Soreasca.

Zilištea-Trestieni (Muntele-), *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, pendinte de mănăstirea Sinaia, comuna Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu moșiile Negrașul și Sașilor, are o întindere de 1246 hect. (1044 hect. suprafață împădurită și 200 hect. pămînt cultivabil și fînețe). In total s'au arendat cu 8422 lei anual.

Zilișteanca, *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Slănicul, situată pe ambele maluri ale rîului Cîlnău, la 12 kil. de orașul Buzău.

E formată din căt.: Haimanalele (cu 7 subdiviziĭ: Haimanalele, Cîlnău, Gîrbovi, Găvanele, Călugări, Gura-Cîlnăului, Ercari și Poștea), Slobozia (cu 3 subdiviziĭ: Aliceni, Satul-Aleculuĭ și Sudiți) și Zilișteanca (cu subdivizia Coconari).

Are o suprafață de 7520 hect. cu o populație de 2820 suflete; 3 biserici și o școală.

Vite: 1263 boi, 506 vaci, 71 viței, 146 cai, 196 iepe, 12 mînji, 5104 oi, 61 capre, 9 asini și 552 porci.

Proprietăți mai însemnate sunt: Zilištea-Soreasca (Eforia), Cîlnău - Gîrbovi, Cîlnău - Găvanele, Cîlnău-Episcopiei (Gura-Cîlnăului), Sărindarul, foste ale statului; apoi Cîlnău, Zilișteanca, Zilișteanca - Paicul, Haimanalele, Slobozia, particulare, și sforile moșnenilor: Mihăilești, Potîrnicești și Rînciogești. Terenul e puțin accidentat și foarte producător, mai cu seamă în grîu și porumb.

Căi: șoseaua națională Buzău Focșani și alte drumuri naturale.

Comuna e vechie. Dionisie Fotino enumără aci numai satele Slobozia și Cîlnău. Cele-l'alte sate, după spusa bătrînilor, s'au format ast-fel: Zilișteanca, din locuitoriĭ stabiliți pe silištea com., cam pe la 1780; căt. Slobozia și satul Aleculuĭ, din coloniile aduse de proprietarul Alecu Hrisoscoleŭ pe moșia sa; parte din aceste colonii fiind scutite de dări, aŭ dat naștere căt. Sudiți. Cat. Haimanalele e format din surugiiĭ poșteĭ Cîlnău, carĭ de și adunați din diferite părți, s'aŭ stabilit aci. Călugări s'aŭ format din oameniĭ schituluĭ Nifon, stabiliți pe proprietatea acestuĭ schit, unde era și un metoh. Cele-l'alte căt sunt formate după 1864, iar cîte-va din însurățeĭ.

Zilișteanca, *cătun* de reședință al com. Zilișteanca, jud. Buzău, cu 490 locuitoriĭ. De dînsul se alipește cătunașul Coconari.

Zimbroaia, *sat*, cu 312 locuitoriĭ, com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zimbrul, *fostă plasă* a jud. Covurluiŭ, desființată în 1895. Reședința e Tîrgul-Drăgușeni.

Se compunea din 8 comune: Băleni, Bursucani, Crăești, Cudalbi, Măcișeni, Zmulți, Tîrgul-Drăgușeni, Vîrlezi.

Unele din com. aŭ fost trecute la pl. Siretul și altele, la pl. Horincea-Prutul.

Zimbrul, saŭ Schitul - Zimbrul, *sat,* în com. Bursucani, pl. Zimbrul, jud. Covurluiu, ceva mai sus de reședința comunală. Are 110 suflete și o biserică. (V. Bursucani, com.).

Zimbrul, *sat,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, spre N. de satul Pîncești și la 5 kil. de el, pe pîrîul Zimbrul. Are 129 locuitoriĭ, posedînd 36 vite marĭ cornute.

Zimbruluĭ (Piatra-), *stîncă,* între vîrful Rarăuluĭ și Pietrele-Doamneĭ, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Zimnicea, *com. urb.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea, situată pe partea stîngă a fluviuluĭ Dunărea, la 55 kil. de Zimnicea, 46 kil. de Alexandria și la 68 kil de Giurgiŭ, la 2800 m. de la Dunăre. Se întinde (la o alt. de 48 m.), în formă de patrulater, pe o suprafață de aproape 365 hect.

Orașul domină prin poziținea luĭ toată lunca Dunăriĭ.

Se mărginește la E. cu hotarul moșieĭ Zimnicelele (Fîșteica). La V. hotarul începe de la pichetul No. 14, de unde se îndreaptă spre Măgura-Țiganuluĭ, apucînd spre N., pănă ajunge după Măgura-Țiganuluĭ, urmînd hotarele moșiilor Șoimul, Frumoasa și Păuleasa, în mai toată partea despre N. La S., Dunărea, unită cu lacul Pasărea, formează hotarul natural al orașuluĭ.

Partea despre Dunăre prezintă particularitatea că, la venirea apelor marĭ, fluviul se împreună cu canalul Pasărea și lacul Vîlcioviță și se întinde pănă sub malul unde începe orașul, formînd o suprafață de mai bine de 4 kil. în lățime, de la un mal al Dunăreĭ la cel-l'alt. In

www.dacoromanica.ro

asemenea cazurĭ încărcările de cereale se fac chiar la marginea oraşuluĭ.

Oraşul s'a format pe fosta proprietate a principeluĭ Al. Ipsilante.

Are o populaţie de 5000 locuitorĭ; o grădină publică; un spital; 2 şcoale primare, 1 de băeţĭ şi alta de fete; 2 bisericĭ, una cu hramul S-ţilor Impăraţĭ şi a doua cu hramul S-ţilor Apostolĭ; un oficiŭ telegrafo-poştal; un biuroŭ vamal, înfiinţat la 1860 şi al căruĭ venit la 1896—97 a fost de 40344 leĭ, 15 banĭ.

Vite: 834 caĭ, 27 măgarĭ, 2080 vite marĭ cornute, 7865 vite micĭ cornute şi 2342 porcĭ.

Portul se află la 3 kil. Comerciul cel maĭ însemnat este al cerealelor; cumpărările se face direct de către reprezentanţiĭ maĭ multor case comerciale din Brăila şi din străinătate.

Drumurĭ: linia ferată Roşiori-Alexandria-Zimnicea; la Alexandria pe calea judeţeană; la T.-Măgurele pe calea vecinală; spre Giurgiŭ pe drumurĭ vecinale, pe la comunele Năsturelul, Bragadirul, şi de aci la com. Bujorul din jud. Vlaşca, unde este pod peste rîul Vedea. Spre Dunăre, comunicaţia se face pe şoseaua portuluĭ.

Istoricul. Oraşul unde se găseşte astăzĭ Zimnicea este de o formaţiune cu totul recentă. Tîrguleţ şi port mic a existat de mult timp aci. Aşt-fel, atît istoriograful Sulzer, cît şi generalul Bauer, în memoriile sale, spun că Zimnicea era, pe la finele secoluluĭ trecut, în ultimele două deceniĭ, un tîrguleţ pe Dunăre, unde era şi căpităniе de pază, avînd ţărmul greŭ de abordat.

Pe la anul 1812, oraşul se populase foarte mult, avînd, se zice, maĭ bine de 12000 case; această populaţie se formase maĭ mult din Bulgarĭ refugiaţĭ de peste Dunăre, din care o mare parte aŭ fost aduşĭ acolo cu sila de Ruşĭ. Maĭ în urmă Bulgariĭ s'aŭ risipit, parte pe la Ploeşti, parte pe la Bucureşti.

In războaele dintre Ruşĭ şi Turcĭ, Zimnicea a avut o mare importanţă ca trecătoare, atît în secolul al IX-lea cît şi în secolul trecut. La 1828 a fost ocupat de puţine trupe.

Rol ceva maĭ însemnat a avut acest oraş între aniĭ 1830 şi 1832, cînd după organizarea ce se dăduse Ţărĭĭ de către generalul-guvernator Kisseleff, s'a hotărît ca oraşele de pe marginea Dunărĭĭ să fie capitale de judeţ, pentru a servi maĭ bine apărarea interioruluĭ ţărĭĭ de năvălirile de peste Dunăre. Capitala judeţuluĭ s'a şi mutat atunci de la Roşiori la Zimnicea, unde a stat maĭ bine de doĭ anĭ, după care a trecut la T.-Măgurele.

Cu ocaziunea întemeerĭĭ oraşuluĭ Alexandria, după anul 1835, cea maĭ mare parte din locuitorĭ aŭ părăsit Zimnicea şi aŭ trecut la oraşul cel noŭ, din cauza neînţelegerilor ce aveaŭ cu proprietarul moşieĭ. (A se vedea istoricul oraşelor Alexandria şi T.-Măgurele).

Aci a fost mult timp conacul cavalerieĭ romîne, nutreţul fiind mult maĭ eftin. Pănă la 1868 a fost şi reşedinţa pl. Marginea.

Cel maĭ însemnat rol l'a avut Zimnicea în timpul rezbeluluĭ ruso-romîno-turc din 1877. Pe aci a trecut şi s'a oprit grosul armatelor ruseştĭ, înainte şi după luarea Şiştovuluĭ; aci se afla statul-major al trupelor imperiale, avînd ca şef pe generalul Nepocoicinski; tot materialul de rezbel şi proviziunile p'aci s'aŭ cărat pentru îndestularea armatelor, adus pe calea ferată Frăteşti-Zimnicea, care maĭ în urmă s'a desfiinţat. Impăratul Alexandru al II-lea a stat maĭ mult timp aci, maĭ înainte de a-şĭ stabili cartierul general peste Dunăre.

Imprejurimile oraşuluĭ de astăzĭ al Zimniceĭ aŭ o deosebită însemnătate archeologică.

Zimnicea, domeniŭ, jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, compus din corpurile: Zimnicea, Fîntînelele şi Zimnicelele. Din acest domeniŭ, s'aŭ vîndut terenurile pe care s'a înfiinţat orăşelul Zimnicea. Pe dînsul sunt situate satele Fîntînelele şi Zimnicelele.

Moşia Zimnicelele era în secolul trecut, după Dionisie Fotino, a Mănăstireĭ Cotroceni; maĭ era şi o altă moşie, Zimnicea-Ulmuleni, proprietate a banuluĭ Constantin Creţulescu. Aceasta din urmă probabil că a făcut parte din moşiile de astăzĭ Năsturelul şi Zimnicelele.

Zimniceĭ (Cetatea-), ruine de cetate, jud. Teleorman, în partea de V. a oraşuluĭ, la 740 m., pe loc şes, între Rusca-Lungă şi Rusca-Carantineĭ. In anul 1869, răposatul C. Boliac a găsit acolo diferite monete şi unelte. De şi ruinată de timp se văd şi azĭ două rînduri de şanţurĭ marĭ, de care acea întăritură era înconjurată.

D. Gr. Tocilescu în meritoasa sa scriere «Dacia înainte de Romanĭ» stabileşte, de acord cu archeologul Cesar Boliac, că la această cetate a fost o necropolă saŭ un cîmp al morţilor, saŭ maĭ bine zis un cimitir antic.

Reproducem întocmaĭ, din menţionata scriere, descoperirile făcute între aniĭ 1869 şi 1872 la această cetate:

www.dacoromanica.ro

«In Romînia, cea mai însemnată necropolă antică este fără îndoială, cîmpul morţilor de la Zimnicea, despre care D. Boliac relatează următoarele: «Bănuiam de un oraş dac în jurul acestei cetăţi din afara şanţurilor, în jos spre oraşul Zimnicea de acum; pentru-că multe vestigiuri dace tot găsim pe acolo din alţi ani, şi mai ales din anul trecut. M'am pus dar să fac cercetări atît spre malul Dunărei cît şi pe partea opositä; m'am oprit spre centru, între locul unde este acum tirul militar şi între cazarmă, pentru-că am dat aici de vre-o două vase mormîntale, cu cenuşe şi oase calcinate într'însele.

«Observînd mai bine locul din cetate spre oraş, am văzut că oraşul dac a urmat să fie pe partea stîngă, care este şi mai ridicată, şi că pe partea dreaptă despre Dunăre, a trebuit să fie locul destinat pentru înmormîntări. Am adunat dar oamenii ce îi aveam pe o singură linie, şi 'i am pornit de la tir spre cazarmă pe partea stîngă, de vale, unde am presupus că a trebuit să fie oraşul. Indată, la mai multe locuri, s'aŭ ivit diferite urne. In toată lucrarea mea de o săptămînă la Zimnicea, în acest locaş de moarte n'am găsit de cît un singur schelet nears, al căruĭ craniŭ l'am scos întreg de sub o jumătate de urnă cu care era acoperit, pe cînd urne cu oase calcinate, pe jumătate arse, am scos 63, din care 8 am putut să le scot întregi, intacte. Toate urnele ce descopeream eraŭ numai cu cenuşe şi oase calcinate, adunătură de oase de corpuri arse pe rug. Un lucru foarte straniŭ, un lucru extra-ordinar: într'o urnă este băgată alta, în aceia altă, în a treia, a patra şi în a patra a cincea cu gura în jos. Osemintele în acest fel de urnă sunt în cea de a cincea, printre care oseminte am găsit şi obiecte trecute şi ele prin foc. O altă observaţiune am făcut: unele dintre aceste urne ce găsiam — cele simple — eraŭ ridicate drept în sus, şi toate cele culcate, cu mai multe urne una într'alta. Apoi în aceste urne culcate am găsit şi obiecte de podoabe femeeşti, adecă un colier de electrum zdrobit, o brăţară în trei bucăţi, diformate oare-cum de foc, dar conservîndu-şi încă toată ciselura în linii şi în toarte cu totul în modul bijuterieĭ numite celtă.

«Alte cîte-va mici obiecte s'a găsit prin aceste vase arse, precum: un cerceluş într'una, un fel de agraf şi un ac de os într'alta, toate trecute prin foc, şi tot obiecte de parură femeiască, ceia-ce 'mi dă ideia că arderea corpurilor se făcea cu toate podoabele lor, idee confirmată cu vre-o două bucăţi metal topit, găsite într'o urnă în care era şi un obiect de fier, — agraf saŭ legătură, spre încheierea vre-unuĭ colier ce s'a topit. D. Boliac observă («Tromp. Carpaţilor», No. 1137), că băgarea de urnă în urnă nu se putea face de cît în chipul următor: se adunaŭ oscioarele mai mistuite de flăcări, cu diferitele obiecte rămase, se puneaŭ într'o urnă mică, în jurul căreia, pusă cu gura în jos, se fasona o altă urnă, în partea căreia se grava ornamente şi simboluri; apoi acestea, după ce se uscaŭ prin evaporare la soare, căci indiciŭ de coacere la foc nu se vede nici de cum, se fasona în jurul lor o a treia urnă care se usca şi acesta tot ast-fel, apoi a patra şi apoi a cincea.

«Punerea în urna principală cu oseminte, a altor vase mai mici, s'a constatat încă şi în necropolea de la Pilin în comitatul Neograd, în movila de la Ali-Bunar, în Banat şi în cimitirul de la Apodul-Mare în Transilvania, unde în fie-care urnă mare se găsea alta mai mică. Acest din urmă cimitir a servit locuitorilor şi în epoca romană, judecînd după cărămizile romane ce acoperiaŭ unele vase».

Zimnicelele, *cătun*, cu 423 loc., în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Năsturelul.

Zinca, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Ulieşti.

Zisu, sau **Linia-Zisu**, *sat*, pe malul drept al riuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Valea-Mărului (v. a. n.). Are 209 loc.

Zizinca, *sat*, în partea de E. a com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta de S. a dealuluĭ Zizinca. Are o suprafaţă de 245 hect., cu o populaţie de 201 suflete, şi o bisericuţă.

Zîmbeşti, *sat*, în com. Filioara, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Zîmbreasca, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de S., între Valea-Cîineluĭ şi valea Burdea, la 68 kil. de reşedinţa jud., 24 kil. de Roşiori şi 48 kil. de Alexandria. Se învecineşte la N. şi N.-V. cu teritoriul com. Balaci, la V. cu al com. Dobroteşti, la S. cu moşia Plopi, ce ţine de com. Beuca şi la E. cu teritoriul com. Ciolăneşti-din-Deal.

Satul este împărţit în două: Zîmbreasca-de-Sus saŭ Olteni spre V. şi Zîmbreasca-de-Jos la E. Este străbătută de vălcelele: Tă-

www.dacoromanica.ro

tarul, Olteni şi Zîmbreasca. Terenul satuluĭ este foartea accidentat şi rîpos.

Are o suprafaţă de aproape 1840 hect., cu o populaţie de 1283 suflete; o şcoală mixtă, o biserică.

Vite: 834 vite marĭ cornute, 269 caĭ, 42 măgarĭ, 3954 oĭ şi 565 porcĭ.

Se leagă cu com. Balaci şi Ciolăneşti-din-Vale prin şosele vecinale, peste care sunt construite maĭ multe podurĭ şi podeţe la trecerea vălcelelor.

Satul Zîmbreasca este din cele maĭ vechĭ ale jud.; se găseşte trecut în diferite documente vechĭ, precum şi în lista satelor întocmită pe timpul reformeĭ luĭ Const. Mavrocordat; el figurează şi în lista satelor din «Istoria Dacieĭ» de Dionisie Fotino. Făcea parte din pl. Mijlocul-d.-s.

Zîndan-bair, *deal* (197 m. în vîrful Babadag-Iol-Iuc), jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Tocsof, şi pe al căt. săŭ Rîmnicul-d.-s.; e o prelungire sudică a dealuluĭ Caragea-Bair (v. a. n.).

Zlapia (Slapia), *sat*, cu 70 loc., jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Samara (v. a. n.).

Zlata (Păragina), *cătun*, com. Dracea, pl. Călmăţuiul-Marginea, jud. Teleorman.

Zlătari, *sat*, cu 231 loc., jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., comuna Leca, aşezat d'a stînga pîrîuluĭ Ungureni, la o depărtare de 2000 m. de căt. Ungureni.

Zlătăreasa, *sat*, cu 119 loc., jud. Tecuciĭ, pl. Berheciŭ, com. Găiceana, aşezat în partea de E. a com., pe coasta V. a dealuluĭ Găiceana.

In raionul satuluĭ, la locul numit Poiana-Dealuluĭ, se văd urmele a două cetăţĭ înconjurate cu şanţ. (V. Găiceana, com. rur.).

Zlătărei, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Zlătărei, Dobruşa şi Vrăjitori.

Este situată pe valea Oltuluĭ, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu oraşul Drăgăşani, la V. cu comuna Uşurei şi Fometeşti, la N. cu comuna Suteşti şi la S. cu comuna Stefăneşti şi Voiceşti.

Are o populaţie de 1400 locuitorĭ; schitul Dobruşa (v. a. n.) şi o biserică de lemn; o şcoală.

Locuitorĭ se ocupă cu agricultura, viticultura, dulgheria ordinară şi rotăria. Eĭ aŭ: 26 caĭ, 200 vacĭ, 300 boĭ, 160 capre, 350 oĭ.

Un număr de 203 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Drăgăşani-Trupul-Zlătărei, cu 626 hect.

Are o şosea comunală.

E brăzdată în direcţia N.-S. de dealul Dobruşa, populat cu viĭ, şi udat de gîrla Peşteana.

Zlătărei, *sat*, com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Vîlcea, cu 719 locuitorĭ. (V. Zlătărei, com. rur.).

Zlătunoaia, *com. rur.*, jud. Botoşani. Se întinde în partea de S.-E. a pl. Miletinul, pe văile Sicneĭ şi Cozancea şi dealurile din dreapta şi stînga Sicneĭ şi se compune din satele: Bîznoasa, Cerneşti, Cociungeni, Gîrbeşti, Iureşti, Lunca, Novaci, Stăneşti, Stroeşti şi Zlătunoaia.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate şi are o suprafaţă de 13401 hect.

Are o populaţie de 4017 suflete; 7 bisericĭ şi 3 şcoĭ mixte; 1 fabrică de spirt, 3 iazurĭ, 3 morĭ de apă pe Sicna şi 1 de vînt.

Vite: 2500 boĭ şi vacĭ, 350 caĭ, 8400 oĭ şi 625 porcĭ.

Zlătunoaia, *sat*, cu 1141 locuitorĭ, aşezat pe dealul Zlătunoaia saŭ Biserieeĭ, în partea de N. a com. Zlătunoaia, pl. Meletinul, jud. Botoşani. (V. Zlătunoaia, com. rur.).

Zlătunoaia, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Botoşani, pl. Tîrgul-Miletinul, com. Zlătunoaia, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Todireni (131 kil.) şi Truşeşti (132 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ de $64^{m},34$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24878 leĭ, 35 banĭ.

Zlătunoaia-Mică, *sat*, în partea de S.-E. a com. Dracşani, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 111 hect. şi o populaţie de 80 locuitorĭ.

Zlodica, *sat*, din com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iaşi (v. Cotnari, sat). Are o populaţie de 181 locuitorĭ, precum şi o biserică de lemn, veche.

In acest sat, peste un mic pîrîŭ, se află un pod mare, format de lespezĭ de piatră naturală necioplită şi pe care legenda îl atribue luĭ Ştefan-cel-Mare.

Zlota-Vechĭe, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Bora, pe cîmpul Bărăgan.

Zloteşti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Telcormanuluĭ, pe laturea de V. a judeţuluĭ, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman, în vale, la 79 kil. de T.-Măgurele, 35 kil. de Roşiori şi 48 kil. de Alexandria.

www.dacoromanica.ro

Are o populaţie de 722 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică, cu un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; două morĭ.

Vite: 320 vite marĭ cornute, 169 caĭ, 834 oĭ, 27 capre şi 150 rîmătorĭ.

Teritoriul com. este străbătut de cîte-va văicele şi pîrîiaşe ce izvoresc din dealul de la stînga satuluĭ. Pîrîul Cerboaica izvoreşte de pe teritoriul moşieĭ Ciolăneşti şi se varsă în rîul Teleorman, în partea de V. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de aproape 1400 hect., din care o parte este acoperită cu pădurĭ. Din această suprafaţă, ca la 500 hect. sunt sforĭ de moşie ale diferiţilor proprietarĭ din Zloteşti, avînd aproape fie-care şi cîte un pîlc de pădure; 240 hect. sunt proprietăţĭ a 68 locuitorĭ, date după legea rurală şi restul este ocupat de vatra satuluĭ, de drumurĭ şi cursurile rîuluĭ şi pîraielor.

Căĭ: şoseaua judeţeană Alexandria - Valea - Teleormanuluĭ, care trece prin mijlocul satuluĭ şi care comunică cu com. Tătăreşti-d.-j., la N.; spre Slăveşti, la S.; spre com. Ciolăneşti-din-Deal; precum şi spre Catalina din jud. Vlaşca.

In straturile de pietriş ce se află de-a lungul rîuluĭ Teleormanul şi pe lîngă pîrîul Cerboaica se găsesc adesea, cu ocaziunea săpăturilor ce se fac, multe oase de cerbĭ marĭ şi fălcĭ de mastodonţĭ petrificate.

Zmadoviţa, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 56 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea Zmadoviţeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu comuna Secul; la S., cu comuna Stăneşti; la V., cu comuna Bîcleşul; la N., cu com. Albuleşti.

Satul formează comună cu mahalaua Lazul, avînd 740 locuitorĭ.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală prim. mixtă.

Locuitorĭ posedă: 36 pluguri; 61 care cu boĭ; 6 căruţe cu caĭ; 32 stupĭ; 440 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 460 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Bîcleşul-Zmadoviţa-Secul.

Dealurĭ: Dealul-Lazuluĭ, Dealul-Gropanilor şi Dealul-Albuleştilor.

Văĭ: Valea-Zmadoviţeĭ şi Valea-Lazuluĭ. Pîraie: Pîrîul-Lazuluĭ şi Pîrîul-Zmadoviţeĭ.

Pădure: Pădurea-Lazuluĭ.

Zmeeni, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Călmăţuiul, la 18 1/2 k l. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Moisica, Sălcioara şi Zmeeni.

Are o suprafaţă de 5498 hect., cu o populaţie de 1859 locuitorĭ; o şcoală; o biserică.

Căĭ: şoselele judeţene Ţinteşti-Zmeeni şi Zmeeni-Albeşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 616 boĭ, 539 vacĭ, 276 viţeĭ, 9 bivolĭ, 339 caĭ, 252 iepe, 106 mînjĭ, 2350 oĭ, 3 capre şi 631 porcĭ.

Comuna e vechie şi cîte trele cătunele sale existaŭ din secolul trecut. Cătunul Zmeeni la început era împărţit în Zmeeni-d.-s. şi Zmeeni-d.-j. In anul 1864, atît împroprietărirea, cît şi insalubra şi băltoasa poziţiune a loculuĭ, aŭ silit pe ceĭ din Zmeeni-d.-j. să se mute în Zmeeni-d.-s., contopindu-se amîndouă într'un singur sat.

Zmeeni, *cătun* de reşedinţă al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 1020 locuitorĭ.

Zmeeşti, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ, alipit de cătunul Lunca.

Zmei, *sat*, cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. Podul-Broşteni (v. a. n.). Are o biserică «Cuvioasa Paraschiva».

Zmeica, *baltă* însemnată, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casap-Chioi; este unul din cele 4 marĭ lacurĭ ce compun masa de apă sărată din Dobrogea; întinderea sa totală (exceptînd stufuł dintre dînsa şi Goloviţa) este de 2500 hect., ce aparţin toate com. Casap-Chioi; comunică cu balta Goloviţa prin două portiţe, din care una e numită Zmeica, iar cu balta Sinoe, pe la cele 2 extremităţĭ ale insuleĭ Curt-Bei; spre N., aproape de una din comunicaţiile cu Goloviţa, se află o mică insulă stufoasă; pe ţărmul săŭ despre uscat sunt dealurile Cara-Burun, Acic-Suat şi Cale; conţine mult peşte.

Zmerodava. Vezĭ *Zmirodava*.

Zmeura-de-Jos, *sat*, cu 37 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Zmeura-de-Sus, *sat*, cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, cu hramul «Adormirea».

Zmeurătul, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, situată pe dealul Zmeurătul, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ, şi udată de văile: Brădetul, Stroe, Brozbă şi Adînca

Are o populaţiune de 368 de locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu

www.dacoromanica.ro

hramul «Intrarea în Biserică», fondată la anul 1708 de Popa Andreiŭ şi Damaschin şi alta cu hramul «Sf. Dumitru», fondată în anul 1828, de Dima Postelnicu; o şcoală, înfiinţată la 1830.

Locuitoriĭ posedă: 25 caĭ, 50 boĭ, 100 vacĭ, 30 oĭ şi 30 capre.

Şoseaua comunală 'ĭ înlesneşte comunicaţia cu com. Cacova şi Păuşeşti-Măglaşi.

Zmeurătul, *sat*, cu 25 locuitorĭ spre N.-V. com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat la poalele munteluĭ Zmeurătul şi udată de gîrla Chiojdul.

Zmeurătul, *culme de munte*, care porneşte din culmea Vînturariţa şi separă rîul Govora de Rîmnic, jud. Vîlcea. In dreptul comuneĭ Buneşti, se bifurcă în două culmĭ de dealurĭ: Dealul-Sohorătul şi Dealul-Ocna. Din această bifurcaţie ia naştere rîul Ocniţa (Sărata), afluent al Oltuluĭ.

Zmida, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situată pe Domeniul Coroaneĭ. Are un venit de 30000 leĭ, şi 16 herăstrae şi un circular pentru exploatarea pădurilor.

Zmirna, *com. rur.*, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată la N. plăşeĭ, între comunele Miloşeşti şi Iazul-Ialomiţa.

Se compune din satele: Zmirna şi Griviţa, cu o populaţie de 2531 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă şi o biserică.

Zmirna, *sat*, cu 225 familiĭ, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. cu acelaşĭ nume, situat pe valea Lata-Sărata şi la 4 kil. spre V. de satul Iazul.

Zmirodava (Zmerodava), *ruine de cetate vechĭe*, în apropiere de oraşul Roman, jud. Roman, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul, pe teritoriul com. Gîdinţi, din pl. Siretul-d.-s. Urmele acesteĭ cetăţĭ se cunosc bine şi astăzĭ. Ele formează o circumferinţă de vr'o 600 paşĭ şi reprezintă nişte grămezĭ de moloz acoperite cu porumbeĭ şi alţĭ tufarĭ. Cetatea se pare că ar fi avut forma de stea, judecînd după liniile ce formează urmele fundamentelor. Imprejurul eĭ se văd urmele unuĭ canal, prin care ea se înconjura cu apă din Siret. In partea despre E. a fortăreţeĭ se deschide un loc plan, care era acoperit de maĭ multe forturĭ mărunte ale căror baze se văd şi acum în şanţ şi care eraŭ înconjurate cu apă. Dealurile ce formează malul stîng al rîuluĭ Siretul, în dreptul acesteĭ cetăţĭ, formează o curbă spre E., lăsînd aicĭ un loc plan. Această cetate, dacă credem pe cronicarul Ureche, a fost zidită de Ştefan-cel-Mare la 1483 («Letop.», t. I, pag. 133). El 'ĭ a dat numele de Cetatea-Nouă, căcĭ sub numele de Novograd (Cetatea-Nouă) o vedem apărînd în toate uricile vechĭ slavone cît timp ea a existat. Numirea de Zmerodava saŭ Zmirodava, ce daŭ acesteĭ cetăţĭ Ureche şi Cantemir, este luată din tradiţiunea populară, precum afirmă Cantemir. Din această veche numire tradiţională precum şi din numirea de Cetatea-Nouă dată de Marele Ştefan, putem deduce că a fost pe acolo maĭ înainte vreme o altă cetate maĭ vechĭe şi numele de Zmirodava nu este de cît numele uneĭ cetăţĭ dace, ce trebue să fi fost pe acolo. A fost dărîmată probabil de Alexandru Lăpuşneanu, în urma angajamentuluĭ luat faţă cu Turcĭĭ, pentru ca să-ĭ dea domnia Ţăreĭ («Letop.», t. I, p. 188) şi nimicită în urmă de un Bogdan, proprietarul moşieĭ Gîdinţi şi de vlădica Gherasim. Zidurile acesteĭ cetăţĭ aŭ existat pănă la începutul acestuĭ secol, pănă cînd proprietarul Bogdan şi episcopul Gherasim aŭ scos materialul de acolo pentru casele lor. (V. pentru aceasta «Cr. Rom. şi a Episcopieĭ de Roman» de Melchisedec). Se maĭ cunosc aceste ruinĭ sub numele de «Sf. Dumitru».

Zmîrda, *cătun*, în partea de E. a oraşuluĭ Giurgiŭ, jud. Vlaşca. A fost înainte de 1828 ceoflic (cătun) turcesc şi era afară din raionul fortificaţiilor oraşuluĭ.

Zmîrda, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, cătunul Zmîrda, pe linia Giurgiŭ-Zmîrda, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află la 2,7 kil. de Giurgiŭ, staţie finală. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ e de $11^{m},56$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 318787 leĭ, 15 banĭ.

Zmîrdanul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 87 kil. de oraşul Craiova şi la 4 kil. de Calafat, compusă din satul cu această numire, înfiinţat la 1879 şi căruia i s'a dat numele de Zmîrda, în amintirea lupteĭ cîştigate de Romînĭ în 1877, la satul Zmîrda din Bulgaria.

Este situată pe malul stîng al Dunăreĭ, avînd vatra la o depărtare de 6 kil. de ea.

Suprafaţa com. este de 1460 pogoane.

Cursul Dunăreĭ în dreptul comuneĭ Zmîrdan, începe din hotarul com. Ciuperceni, merge de la N.-E.-S.-V. pănă la pichetul 34 saŭ Schelea-Vecheĭ, de unde se indreptează de la N.-S., pănă la pichetul 35, saŭ Bogan; de

www.dacoromanica.ro

aci pănă la pichetul Canape, descrie un mare arc de cerc cu deschiderea spre comună.

Se învecineşte cu com. urb. Calafat la N.; cu Dunărea şi cu căt. Ciuperceni-Noĭ, din com. Ciuperceni, la V.; cu com. Poiana, la E.; cu Dunărea şi cu com. Desa, la S.

Are o populaţie de 729 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Căĭ: calea vecinală comunală Calafat-Zmîrdan; calea naturală Zmîrdan-Poiana-Lungă şi calea naturală Zmîrdan-Ciuperceni.

Zmîrdanul, *cătun,* cu 400 loc., com. Glodeanul-Cîrlig, judeţul Buzăŭ, format din însurăţeĭ pe moşiile Cîrligul-Mare şi Cîrligul-Mic.

Zmîrdanul, *sat,* cu 253 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti, format din însurăţeĭ împroprietăriţĭ după războiul din 1877—78. (V. Fileşti, com.).

Zmîrdanul (Şotînga), *cătun,* cu 148 loc., jud. Olt, com. Beciul, situat pe vale, între malul stîng al Jiuluĭ şi Dealul-Oltuluĭ, la S. şi la 3 kil. de căt. Bîrseşti.

Zmîrdăsteţul (Viaşul), *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Bucura.

Zmîrdioasa, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată între Valea-Vedeĭ şi Valea-Găuriciuluĭ, în unghiul unde acestea se împreună.

Teritoriul comuneĭ este de peste 4900 hect., cu o populaţie de 1680 suflete.

Are o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 500 caĭ, 29 măgarĭ, 907 vite marĭ cornute, 2536 vite micĭ cornute şi 409 porcĭ.

Imprejurul comuneĭ sunt multe măgurĭ.

Căĭ; şoseaua judeţeană Alexandria-Zimnicea, care trece prin interiorul căt. Zmîrdioasa, şi şoseaua vecinală de la Zmîrdioasa la căt. Şoimul.

Cătunele Zmîrdioasa şi Şoimul, care formează azĭ o singură comună, eraŭ sate marĭ în secolul trecut. Pe amîndouă le găsim trecute osebit, în pl. Margineĭ-d.-j., atît în lista satelor întocmită sub a doua domnie a luĭ Const. Mavrocordat, cît şi în istoria luĭ Dionisie Fotino, la începutul secoluluĭ IX. Intrunirea acestor două sate într'o singură comună s'a făcut după anul 1845.

Zmulţi, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Zimbrul, la 62 kil. de Galaţi. Are o întindere de 2426 hect. şi e situată pe dealurĭ şi văĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Fundeanul (jud. Tutova); la S., cu com. Măcişeni; la E, cu com. Crăeşti; la V., cu com. Corodul (jud. Tecuciŭ) şi la N.-E., cu com. Drăguşeni.

Prin centrul com. trece pîrîul Suhuluiuluĭ, iar prin partea de V. a satuluĭ curge Gerul.

E formată din două cătune: Zmulţi (reşedinţa) şi Gorneşti.

Are o populaţie de 2750 suflete; 5 bisericĭ, din care numaĭ 3 funcţionează; Sf. Gheorghe (1849), Sf. Nicolae (1810) şi S-ţiĭ Arhangheliĭ şi Modest (1831); o şcoală mixtă, înfiinţată în 1864.

Singura proprietate mare e moşia Gorneşti.

Vite: 871 boĭ, 5 taurĭ, 501 vacĭ, 110 caĭ, 2176 oĭ şi 200 porcĭ.

De la Zmulţi se îndreaptă următoarele căĭ vecino-comunale: către Băleni, către Corni şi către Diocheţi.

Zmulţi, *sat,* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiu, pl. Zimbrul. (V. Zmulţi, com.).

Znagovul, *plasă,* jud. Ilfov, ocupînd partea de N.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la N. cu jud. Prahova, de care se desparte prin rîul Ialomiţa, pănă la com. Lipia-Bojdani; la V., cu jud. Dîmboviţa; la E., cu parte din pl. Mostiştea şi pl. Dîmboviţa şi la S., cu pl. Sabarul.

Este udată la S. de rîul Dîmboviţa, în care se varsă Ilfovăţul şi Colintina; de rîul Ialomiţa, care primeşte în apropiere de com. Dridul apele rîuluĭ Prahova, de Ciorogîrla şi alte maĭ multe pîraie şi văĭ.

Intinderea totală a aceşteĭ plăşĭ e de 80423.

In toată plasa sunt: o judecătorie de ocol la Buciumeni; 66 bisericĭ, deservite de 65 preoţĭ; 36 şcoale mixte şi 2 de cătun; 5 morĭ cu aburĭ, 15 cu apă, 3 poverne, 2 zalhanale, 41 podurĭ stătătoare şi 19 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 2781 pluguri, 2372 cu boĭ, 409 cu caĭ; 4757 care şi căruţe; 3725 cu boĭ, 1032 cu caĭ; 4076 caĭ şi iepe, 69 armăsarĭ, 9726 boĭ, 4725 vacĭ, 2297 viţeĭ, 313 taurĭ, 678 bivolĭ, 696 bivoliţe, 688 capre, 5199 porcĭ şi 30618 oĭ.

Comerciul se face de 20 hangiĭ şi 224 cîrciumarĭ.

In coprinsul plăşeĭ sunt 5 bălţĭ şi 28 heleştaie.

Şĭ a luat numele de la balta Znagovul, care este situată la N. plăşeĭ

Pădurile aŭ lemne de construcţiĭ şi foc. Bălţile conţin peşte, racĭ şi scoicĭ. Prin locurile cele maĭ mlăştinoase ale plăşeĭ creşte cu abondenţă papura şi trestia.

Reşedinţa plăşeĭ este în com.

www.dacoromanica.ro

rurală Buciumeni. Are 99 cătune, care formează 20 comune rurale: Baloteşti, Brezoaia, Bucoveni, Butimanul-Luceanca, Căciulaţi, Chiajna, Ciocăneşti, Cociocul, Corbeanca, Cosoba-Trestieni, Creţuleşti, Crevedia, Lipia-Bojdani, Militari, Poenari, Vulpeşti, Popeşti-Dragomireşti-Roşul, Tîncăbeşti, Tartăşeşti şi Ţigăneşti.

Căĭ: calea ferată Bucureşti-Piteşti; calea ferată Bucureşti-Ploeşti; calea naţională Bucureşti-Piteşti; calea judeţeană la Tîrgovişte şi calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

Znagovul, *fostă mănăstire*, 4 ore departe de Bucureşti, aşezată pe o insulă din lacul Znagovul, în dreptul satuluĭ Fundul.

Uniĭ istoricĭ susţin că s'a edificat în zilele luĭ Vlad Ţepeş, 1457; alţiĭ în zilele luĭ Vladislav-Voevod, 1453; iar alţiĭ combat ambele aserţiunĭ pe motivul că se găseşte un panaghiar de metal, zestre a mănăstireĭ Znagov, cu leatul 1431, dată anterioară domniilor luĭ Ţepeş şi Vladislav-Voevod.

La Znagov, Mateiŭ-Basarab a aşezat pe la 1643 prima tipografie pentru imprimarea cărţilor în limba Ţăreĭ, la care a contribuit mult soţia sa, Doamna Elena, mitropolitul Ştefan şi Udrişte Năsturel. (Gr. G. Tocilescu).

Aci, Antim, ales mitropolit al Ţăreĭ, sub numele de Antim II la 1709, pe cînd era egumen al mănăstireĭ Znagov, a tipărit maĭ multe cărţĭ bisericeştĭ în elineşte şi romîneşte.

Pănă acum 40 anĭ era aci o tipografie, şi un penitenciar, care în cele din urmă servea de exil patrioţilor romînĭ.

Călugăriĭ grecĭ închinaseră această mănăstire mănăstirilor din Muntele Athos. Mateiŭ Basarab a deservit'o şi «le-aŭ dat pe seama Ţăreĭ cum aŭ fost de veac». El a înzestrat'o cu sate, odoare şi venitурĭ de tot felul.

La Znagov a fost sugrumat postelnicul Const. Cantacuzino din porunca luĭ Grigore Ghica Vodă.

Din această mănăstire, nu a maĭ rămas de cît biserica, redusă la biserica de mir.

Znagovul, *moşie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din loc. com Trestioara, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Znagovul, *pădure* a statuluĭ, com. Lipia-Bojdani, jud. Ilfov, în întindere de 1250 hect., formată din trupurile: Znagovul (1125 hect.) şi Fundul-Seculuĭ (125 hect.).

Znagovul, *pîrîŭ*. Izvoreşte din pădurea Corneşti, pl. Ialomiţa, jud. Dîmboviţa, intră în jud. Ilfov pe la N. de căt. Butimanul; formează heleşteie la Butimanul, Poenari, Cociocul, Tîncăbeşti şi Ciofliceni, de unde începe balta Znagovul, şi curge pănă în Coadele Znagovuluĭ, de unde printr'o mică scurgere de apă lină, se varsă în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani.

Znagovul, *baltă*, ce se scurge în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani, pl. Znagov, jud. Ilfov. Se întinde între pădurea Znagovul, Codrul-luĭ-Roman, pădurea Balta-Neagră şi rîul Ialomiţa.

Znamăna, *sat*, cu 107 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcu (v. a. n.).

Zoicarul, *sat*, cu 104 locuitorĭ, com. rur. Fundeni-Gherasi (v. a. n.), pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Zoiţa saŭ **Joiţa**, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., cătunul comuneĭ Costieni-Marĭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, în cîmp, la 800 metri spre V. de reşedinţa comuneĭ, Costieni-Marĭ, şi la 100 m. spre E. de calea ferată. Are o întindere de 540 hect., cu o populaţiune de 500 suflete, dimpreună cu cătunaşul Curcuiaţi, ce ţine tot de com. Costieni-Marĭ; o biserică.

In vechime se numea Odaia-Topliceanuluĭ.

Zoiţa, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-Marĭ, pe linia Buzăŭ-Mărăşeşti, pusă în circulaţie la 13 Iunie 1881. Se află între staţiile Bobocul (10,7 kil.) şi R.-Sărat (12,3 kil.). Înălţimea deasupra nivelului Mărĭĭ de $93^{m},38$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 114080 leĭ şi 91 b.

Zoiţa, *pisc de munte*, în jud. Argeş, plaiul Loviştea (v. Joiţa)

Zopoga, *munte*, în jud. Argeş, pl. Loviştea.

Zoreşti, *cătun*, al com. Valea-Teanculuĭ, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ.

Zorilă, *pichet de graniţă* pe Dunăre, cu No. 4, la S. de lacul Greaca, jud. Ilfov.

Zorleasca, *sat*, com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Zorleni, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre N.-E. de Bîrlad şi în apropiere de el, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrladul. Satul formează com. cu căt. Bujoreni, şi este proprietatea M. S. Regeluĭ.

Teritoriul com. este şes şi acoperit cu multe păşunĭ, unde se

www.dacoromanica.ro

nutresc un număr însemnat de vite.

Are 1236 locuitorĭ; o livadă cu duzĭ; o fabrică de spirt; o şcoală primară; o biserică; o staţiune de drum de fier şi un oficiŭ poştal rural, pentru pl. Tîrgul şi Simila.

Prin acest sat, care este legat printr'un pod de lemn, peste apa Bîrladuluĭ, cu satul Gura-Simila, trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Fălciŭ.

Acest sat s'a format după anul 1602, Iunie 2, pe locul numit Siliştea Zorileni, dăruit de Eremia-Vodă luĭ Andreĭ Chiriac vameşul, ca să'şĭ facă acolo sat. E numit şi Slobozia-Zorleni.

Zorleni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul-Simila, com. Zorleni, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Bîrlad (7,3 kil.) şi Beuca (9,2 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭ de 68m,99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 42895 leĭ, 60 banĭ.

Zorleşti, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Zorleştilor, formată în clina de V. a Dealului-Muereĭ şi la S.-E. comuneĭ Cîrligei. Este compusă din cătt. Zorleşti, Dealul-Viŭ şi Becheni.

Are o suprafaţă de 3375 hect., cu o populaţie de 586 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ, deservite de un preot şi un cîntăreţ.

Locuitorĭ posedă: 45 pluguri, 47 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 99 caĭ, 733 vite marĭ cornute, 636 oĭ şi 69 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie cu Prigoria, la S.; şoselele comunale spre Bumbeşti-Piteşti şi Roşia-d.-s.

Zorleşti, *cătun*, pe valea Zorleştilor, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Zorleşti, cu o suprafaţă de 2550 hect., şi o populaţie de 428 locuitorĭ. (Vezĭ Zorleşti, com. rur.).

Zosin, *fost schit*, în jud. Botoşani, la S. moşieĭ Bălueni, com. Bălueni, pl. Tîrgul, zidit de Iordache Zosin, vechiŭ proprietar.

Zotunul, *ostrov* pe Dunăre, cu pădure de salcie, în suprafaţă de 78 hect., pendinte de com. Slobozia, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Zugreni, *sat*, pe moşia şi în com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are 105 suflete.

Singurul drum principal e cel ce duce la Sunători (2 kil.).

Zurbaua, *sat*, com. rur. Popeşti-Dragomireşti (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S.-E. de cat. Săbăreni, pe malul stîng al rîuluĭ Ilfovăţul.

Are o suprafaţă de 924 hect., cu o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică, «Sf. Treime».

Zuvelcaţi, *cătun*, jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Malul, cu o populaţie de 165 suflete.

Este unul din satele cele maĭ vechĭ din partea loculuĭ. Se găseşte trecut ca sat mare şi populat în lista satelor din 1741, precum şi în Istoria luĭ Dionisie Fotino.

Zvorăştea (Zvoriştea), *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bereşti, Buda-cu-Dealul, Poiana, Pustaiul, Şerbăneşti-cu-Slobozia, Stînca-cu-Zvorăştea şi Vatra, cu reşedinţa în Zvorăştea. Are 5164 suflete; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 939 vite marĭ cornute, 1719 oĭ, 8 capre, 212 caĭ şi 300 porcĭ.

Zvorăştea cu Stînca (Zvoriştea), *sate*, pe moşia Zvorăştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 1132 suflete.

Din vechime, trupul moşieĭ Zvorăştea din spre S. a fost a mănăstireĭ Moldaviţa, din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 12 Martie 1488 şi trupul din sus a boeruluĭ Petru Cheşcu.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mare şi bine zidită, făcută la 1782 de Petru Cheşcu; o şcoală.

Pîrîul ce trece pe moşie este Leahul. Rîul Siretul trece pe margine.

Drumurĭ: calea comunală de la Podul-Siretuluĭ şi calea naţională ce duce la Hănţăşti.

Moşia se hotăreşte cu: Vîrful-Cîmpuluĭ, Bucovina, Hănţăşti şi Zamoştia.

Zvorsca, *com. rur.*, la N.-V. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, compusă numaĭ din satul cu acest nume, situat pe drumul ce duce de la Caracal la Bechet, la 10 kil. de Caracal şi la 34 kil. de Corabia. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭ este de 138 m. pe măgura Panciĭ, la N.-E. de sat.

Are o populaţie de 844 locuitorĭ, care posedă 811 vite marĭ cornute, 1154 vite micĭ cornute şi 170 porcĭ. Are o şcoală; o biserică, «Sf. Nicolae».

— SFÎRŞIT —

www.dacoromanica.ro

ADAOSE

(CUVINTELE ADAOSE SUNT TIPĂRITE CU LITERE GRASE)

Argeș, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 205822 locuitorĭ.

Arțari, *cătun*, com. rur. Dănești, jud. Gorj.

Bacău, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 192963 locuitorĭ.

Bacău, oraș. Populația, după recensămîntul din 1899: 16187 locuitorĭ. Pag. 182, col. I, a se ceti 690 hect. în loc de 34260 hect.

Bașeul, rîu, curge în jos pe la Hudești-Marĭ, Havîrna, Stiubeieni, *pe lîngă tîrgul Săveni*, Vlăsinești, etc.

Bălava, *cătun*, com. rur. Cornești, jud. Gorj.

Bălești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunul Voinigești.

Bălloiul, sat, jud. Argeș, a se ceti: pendinte de com. Stoilești, în loc de Stoiceni.

Bîrsănești. A se ceti căminarul Lucache Venîer, în loc de Veiner.

Bîrza, *cătun*, com. rur. Șași, jud. Gorj.

Bîrzeiul-de-Pădure, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Paschi, Pîrîul-Viŭ și Scurtul.

Botoșani, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 170455 locuitorĭ. Pag. 559, col. I, rîndul 30, a se ceti hectolitri în loc de hectare.

Botoșani, oraș. Populația după recensămîntul din 1899: 32193 loc. Școală de meserĭ nu maĭ este, dar este o școală profesională. Școala Romîno-Armeană s'a desființat. Intre instituțiile de binefacere a se adaoga: ospiciul comunal, spitalul de copiĭ, azilul de bătrînĭ «N. Sofian», spit. militar.

Bozieni, *cătun*, com. rur. Jupînești, jud. Gorj.

Brănistea, moșie, jud. Neamțu, a se ceti: din pl. Bistrița, în loc de pl. Brănistea.

Bratuia, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Merfulești și Trocani.

Brăila, județ. Populația în 1899: 147006 locuitorĭ.

Brăila, oraș. Populația în 1899: 58392 locuitorĭ.

Buda, stație de dr.-d.-f. (vol. II, pag. 38). A se adaoga: *De aci se ramifică linia Buda Slănic, lungă de 34,1 kil.*

Buda-Mare, sat, jud. Dorohoiŭ. Școala a fost clădită la 1869, nu la 1880.

Buda-Mică, sat, jud. Dorohoiŭ. A nu se socoti între hotarele moșieĭ, com. Hîrbova.

Budești, *sat*, com. Grămești, jud. Dorohoiŭ.

Buhalnița, com. rur., jud. Neamțu. A se ceti: Secul-Buhalnița, în loc de Lacul-Buhalnița. La satul Buhalnița, p. 56, rîndul 5, a se ceti: Pîriul-Buhalnița în loc de Schitul-Buhalnița.

Bustuchini, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

Buzăul, județ. Populația (1899): 220439 locuitorĭ.

Buzăul, oraș. Populația (1899): 21561 locuitorĭ.

Caracal, oraș. Populația (1899): 12035 locuitorĭ.

Călărași, oraș. Populația (1899): 11024 locuitorĭ.

Cărbunești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Ciontești și Tupșeni.

Chiliile, *cătun*, com. rur. Godinești, jud. Gorj.

Ciontești, *cătun*, com. rur. Cărbunești, jud. Gorj.

Cîmpulung, oraș. Populația (1899): 13030 locuitorĭ.

Coasta, *cătun*, com. rur. Stolojani, jud. Gorj, pl. Vulcan.

Constanța, județ. Populația (1899): 135050 locuitorĭ.

Constanța, oraș. Populația (1899): 12725 locuitorĭ.

Cornești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Bălava și Uncioaia.

Corșorul, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Leculești, Nistorești și Petecul.

Costești, com. rur., jud. Botoșani, coprinde și cătunele Dorobanți (v. a. c.).

Covurluiul, județ, are, după recensămîntul din 1899, 144075 locuitorĭ.

Craiova, oraș. Populația în 1899: 45438 locuitorĭ.

Dănești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Arțari și Ușurei.

Dealul-Viŭ, *cătun*, com. rur. Zorlești, jud. Gorj.

Dobrana, *cătun*, al com. Prigoria, jud. Gorj.

Dorohoiul, județ. Populația în 1899: 158605 locuitorĭ.

Dorohoiul, oraș. Populația în 1899: 12701 locuitorĭ.

Galați, oraș, are, după recens. din 1899, 62678 locuitorĭ.

Godinești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunele Chiliile.

Grămești, com. rur., jud. Dorohoiŭ, are și cătunele Budești.

Horezul, comună, jud. Gorj, coprinde și cătunele Pajiștile.

www.dacoromanica.ro

Ialomiţa, judeţ. Populaţia (1899) 187193 locuitorĭ.

Iaşi, oraş. La altitudine a se rectifica astfel: Are, în dealul Copoul, aproape 200 m. alt. şi la gară, 36m,89. Populaţia (1899): 78067 locuitorĭ.

Jilţul, *cătun*, com. rur. Turceni-d.-s., jud. Gorj.

Jupîneşti, com. rur., jud. Gorj, are şi cătunul Bozieni.

Leculeşti, *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Leleşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunul Suseni.

Merfuleşti, *cătun*, com. rur. Brătuia, jud. Gorj.

Moţeşti, *cătun*, com. rur. Petreşti-de-jos, jud. Gorj.

Nistoreşti, *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Pajiştile, *cătun*, al com. rur. Horezul, jud. Gorj.

Paschi, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Petecul, *cătun*, com. rur. Corşorul, jud. Gorj.

Petreşti-de-Jos, com. rur., jud. Gorj, are şi cătunul Moţeşti.

Pîrîul-Viĭ, *cătun*, com. rur. Birzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Poiana-Seciurile, com. rur., jud. Gorj, e formată din cătunele Poiana, Seciurile-din-Deal şi Seciurile-din-Vale.

Pojarul-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, maĭ are 2 căt.: Bustuchini şi Zevelceşti.

Popeşti, *sat*, com. Brăeşti, jud. Dorohoiŭ.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, coprinde şi cătunul Dobrana.

Rogojina, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Voicul.

Sărăcineşti, fost *schit*, jud. Vîlcea, pe valea rîuluĭ Rîmnicul, zidit de Ştefan, Episcop de Rîmnic, în 1688. E acum biserică de mir. Vatra satuluĭ s'a vîndut d-luĭ avocat C. Disescu.

Seciurile, sat, jud. Gorj, com. rur. Poiana-Seciuirile, se compune din 2 căt.: Seciurile-din-Deal şi Seciurile-din-Vale.

Scurtul, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Suici, com. rur., jud. Argeş. In această comună e leagănul neamuluĭ Brătienilor. Aci se află şi o şcoală comunală Toma Brătianu care cuprinde treĭ corpurĭ în zidărie: şcoala cu 4 clase, locuinţa profesoruluĭ şi o clădire deosebită pentru lucrul de mînă, precum şi două pogoane pămînt pentru agricultură. S'a ridicat de Generalul C. Brătianu în memoria fratelui său Toma, care a testat banĭ pentru aceasta.

Suseni, *cătun*, com. rur. Leleşti, jud. Gorj.

Şaşi, com. rur., jud. Gorj, are şi căt. Bîrza.

Stolojani, com. rur., jud. Gorj, pl. Vulcan, are şi căt. Coasta.

Trocani, *cătun*, com. rur., Bratuia, jud. Gorj.

Tupşeni, *cătun*, com. rur. Cărbuneşti, jud. Gorj.

Turceni-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi căt. Jilţul.

Uncioaia, *cătun*, com. rur. Cornesti, jud. Gorj.

Urlaţi, com. urb., jud. Prahova. Din hrisovul luĭ Duca-Vodă, din anul 7186 (1678), care zice: «Preoteseĭ Ani care a fost a popiĭ luĭ Dumitru sin Stanciul Largul din Urlaţi, ot sud Saak şi fiuluĭ său lu Dumitru, ca să le fie lor ocină în Urlaţi ce se chiamă Necşeteasca, etc.», rezultă că comuna Urlaţi purta acest nume încă la 1678, de sunt 216 anĭ (1894), nu se ştie însă istoricul cum s'a format comuna şi de unde îĭ vine numele de Urlaţi.

In hotărnicia moşieĭ Stănceasca a mănăstireĭ Colţea din leatu 7192 (1684) de sunt 210 anĭ, hotarnicul zice: «că aŭ fost orînduiţĭ pentru moşia Stănceasca de la Cricov, din sus de satul Urlaţi, etc.».

La 7886 (1778) în hotărnicia moşieĭ Stănceasca se constată că Urlaţi era tîrg.

Tot de tîrgul Urlaţi se vorbeşte şi în hotărnicia din anul 7289 (1781), făcută de Mateĭ Log. Bucoveanu, Dinul Log. Plăvianu şi Ioan Zapciu, sunt 113 anĭ (1894).

Din toate aceste documente rezultă dar că comuna Urlaţi era constituită în sat — şi sat de moşneni — înainte de anul 1678, că a purtat ca circumscripţie administrativă calificativul de sat, şi că a fost transformată în tîrg în perioda anilor de la 1678 până la 1778, fără a se putea determina epoca cînd s'a dat această denumire.

Uşurei, *cătun*, com. rur. Dăneşti, jud. Gorj.

Voicul, *cătun*, com. rur. Rogojina, jud. Gorj.

Vrata, şi Gîrla-Mare, comune rurale, jud. Mehedinţi, cuprind baza geodezică măsurată în 1895 de Institutul Geografic pentru a servi triangulăreĭ harteĭ ţăreĭ în această parte.

Zevelceşti, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

www.dacoromanica.ro

LISTA DE ABONAMENT

LA

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

DE LA MARTIE 1898 PĂNĂ LA 1 IULIE 1902.

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
1	**Majestatea Sa Regele**	24*)
2	**A. S. R. Principele Ferdinand**	3
3	Adamescu Gh., profesor, Loco	1
4	Adamescu M., Piatra-N.	1
5	Adunarea Deputaților	1
6	Alexandrescu Gr.	1
7	Alexandrescu N., funcționar Creditul urban	1
8	Alexe Constantin, grefierul Inaltei Curți de Conturi	1
9	Alimănișteanu C.	1
10	Altan Anton, farmacist	1
11	Andreescu Ion, maior, Turnul-Severin . .	1
12	Angelescu D., colonel	1
13	Angelescu G., avocat	1
14	Antonescu M.	1
15	Antonescu V.	1
16	Apostolu D. T.	1
17	Apostolu N., profesor, Roman	1
18	Arsenalul Armatei	1
19	Artaria & Co., Viena	6
20	Așezămintele Brîncovenești	1
21	Atanasescu Gr., căpitan, Tulcea	1
22	Athanasie al Rîmniculuĭ, P. S. S. Episcopul, R.-Vîlcea	1
23	Athanasovicĭ Vladimir	1
24	Bagdat G. N.	1
25	Balș Const.	1
26	Balș M. A.	1
27	Banca Agricolă	1
28	Banca Națională	6
29	Banca Romînieĭ	1
30	Baronescu, locot., Bacău	1
31	Barozzi C., general	1
32	Barozzi I. C., avocat	1
	De reportat . .	67

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	67
33	Basilescu N., profesor universitar	1
34	Basilescu Th.	1
35	Bădărău D. A., avocat, Iași	1
36	Bădulescu Alex.	1
37	Băicoianu Const.	1
38	Băicoianu C. I., secretar general al Minist. Domeniilor	1
39	Bălănescu, inginer	1
40	Bălteanu Eniu	1
41	Bărbătescu Ion	1
42	Bărbuceanu G., funcț. Creditul urban, Loco	1
43	Becheanu Stancu	1
44	Behles Eug.	1
45	Berendeĭ Ioan	1
46	Berendeĭ I. D., architect	1
47	Bibescu Alex., prințul	1
48	Bibescu George, „	1
49	Bibicescu I. G.	1
50	Biciola G., Bitolia	1
51	Boambă George	1
52	Boambă Ioan	1
53	Boboc Dim. N., institutor, Ostrov . . .	1
54	Bogdan I.	1
55	Boiarolu Dim.	1
56	Boierescu Const.	1
57	Bottea C., inginer	1
58	Bragadir D. M.	2
59	Bragadir Sofia M.	1
60	Braumüller & Sohn, Viena	1
61	Brăiloiu Alex.	1
62	Brătianu B.	1
63	Brătianu C., general	1
64	Brătianu, Dr. Dinu	1
65	Brătianu I. I. C., ministrul Lucr. publice .	1
66	Brătianu Th., Tigveni, jud. Argeș	1
67	Budișteanu D. A., inginer	1
	De reportat . .	103

*) Maj. Sa a bine-voit a mai veni în ajutorul tipăririeĭ M. D. G. cu o sumă de 5000 leĭ.

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	103
68	Budurescu M. St., inginer	1
69	Buicliu Dr.	1
70	Buicliu Gr. I., Iaşi	1
71	Buicliu Gr., Curtea de Casaţie	1
72	Burada Th., Iaşi	1
73	Burghele G. G., Dorohoiŭ	1
74	Burghele N., fost consilier la Curtea de Conturĭ	1
75	Butculescu Const.	1
76	Butculescu Dim.	1
77	Callimaki Alex.	1
78	Calistrat Orleanu, Arhiereŭ, Zlătari	1
79	Calloianu M., profesor	1
80	Calloianu, locot.	1
81	Camera de comerciŭ din Brăila	1
82	„ „ „ Craiova	1
83	„ „ „ Focşani	1
84	„ „ „ Iaşi	1
85	„ „ germană din Bucureşti	1
86	Cantacuzino Al. Gh.	1
87	Cantacuzino Căpitan	1
88	Cantacuzino George C., fost ministru . . .	1
89	Cantacuzino George Grig.	1
90	Cantacuzino Grig. C.	2
91	Cantacuzino Ioan I. Dr.	1
92	Capşa Gr.	2
93	Carakaş Titu, referendar Curtea de Conturĭ	1
94	Carada Eug.	1
95	Caribolu Mih., maior	1
96	Carp Anton	1
97	Casa de Depunere	2
98	Casa Şcoalelor	10
99	Casotti Procopie, Mizil	1
100	Catargi Barbu	1
101	Catargi Lascar	1
102	Cazzavilani	1
103	Căile ferate, Direcţia	6
104	Călinescu Dr. M. D.	1
105	Cerchez N.	1
106	Cercul Militar	1
107	Cerlenti Christ.	1
108	Cesianu I. St.	1
109	Chernbach R. Dr., Huşi	1
110	Chiricescu Dr. C.	1
111	Chirilescu Chiril, preot, Buhalniţa	1
112	Chiriţescu P. I., comuna Scorţarul	1
113	Chiru Const., inginer	1
114	Chiţu D. P., Craiova	1
115	Christopol Al. St.	1
116	Ciocanel Gh. Popescu, Ploeşti	1
117	Cireşianu Ion	1
118	Ciuntu Teodor, Brăila	1
119	Cîmpineanu Irina D-na	1
120	Clayton & Shuttleworth	1
	De reportat . .	173

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	173
121	Clement Dr.	1
122	Climescu C., profesor universitar, Iaşi . .	1
123	Clubul Ofiţerilor în rezervă	1
124	Clubul Regal	1
125	Clubul Tinerimeĭ	1
126	Coculescu N.	1
127	Comisia Europeană a Dunăreĭ	1
128	Comunitatea Evangelică	1
129	Consiliul judeţean Ilfov	2
130	Constantinescu C. I., referend. C. de Conturĭ	
131	Constantinescu I. C.	1
132	„ N. I., deputat, Buzăŭ . . .	1
133	Corbescu Mateĭ	1
134	Costaforu C.	1
135	Costapol George	1
136	Costinescu Silviŭ.	1
137	Crăiniceanu, locot. cavalerie, Austria . . .	1
138	Crătunescu N., profesor la Universitate . .	1
139	Creditul Agricol	1
140	Creditul funciar urban	1
141	Creditul rural	2
142	Cretzeanu Gh.	1
143	Culcer Dr., Tîrgul-Jiŭ	1
144	Culoglu Em.	1
145	Curtea de Casaţie, Biblioteca	1
146	Curtea de Conturĭ, „	3
147	Dancovicĭ M. Al.	1
148	Darvari D.	1
149	Dedu Zaharia B.	1
150	Demosthene Dr.	1
151	Demetriad, maior, Craiova	1
152	Delavrancea Barbu Stefan	1
153	Demetrian Mih. I., Caracal	1
154	Deşliu Mih.	1
155	Dimitrescu-Coco-Iaşi, rectorul Universit. .	1
156	Dimitrescu Ioan	1
157	Dinculescu N., Alexandria	1
158	Dionisie al Buzăuluĭ, P. S. S. Episcopul. .	1
159	Direcţia Penitenciarelor	2
160	Direcţia Poştelor şi Telegrafelor, Bibl. . .	1
161	„ „ „ Serviciul Poştelor rurale.	1
162	Djuvara Trandafir G.	1
163	Dobrescu D.	1
164	Domeniul Coroaneĭ, Ad-ţia	1
165	Donicĭ Dim. G., Vasluiŭ	1
166	Dotaţia Oasteĭ, Casa	8
167	Drăghiceanu Mat., inginer	1
168	Drăgoiescu C., inginer, Slatina	1
169	Drogeanu N., inginer de mine	1
170	Duca Ioan, consilier C. de Casaţie	1
171	Dumba N., Viena	1
172	Dumitrescu Anghel	1
173	Dumitrescu Drag. Dr.	1
174	Dumitrescu G., căpitan.	1
	De reportat . .	238

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	238
175	Dumitrescu Ioan, R.-Vîlcea.	1
176	Dumitrescu Ion Procopie, primarul Capit. .	1
177	Eforia Spitalelor Civile din București. . .	1
178	Eleuterescu Ion C.	1
179	Enacovici Alex., Botoșani.	1
180	Epitropia bis. Sf. Stefan Cuibul cu Barză .	1
181	„ „ „ Spiridon Nou	1
182	„ „ S-ta Vineri	1
183	Eremie Gr. A., referendar Curtea de Conturi.	1
184	Faranga N. Th.	1
185	Filip N., Dr. veterinar	1
186	Filipescu Alex. I.	3
187	Filipescu Nic.	1
188	Flor Emilian, Roman.	1
189	Florea Teodorescu Dr.	1
190	Florescu Alex. G.	1
191	Florescu I. I., locot.	1
192	Florescu I. T.	1
193	Fotino Dr., general.	1
194	Frumușianu Dr.	1
195	Frumușianu Numa, Tîrgul-Jiu	1
196	Furtuna I. St.	1
197	Galoschleger, librar, Botoșani.	1
198	Gîrneață Em., Roman.	1
199	Georgief Evlovie	1
200	Ghenadie, fost Mitrop. primat, Căldărușani	1
201	Gherasim, P. S. S. Episcopul, Roman . . .	1
202	Gheorghiu Atanasie. Iași	1
203	Ghermani D. N.	1
204	Ghica Alex. I.	1
205	Ghica Comănești Dim.	1
206	Ghica Deleni Const.	1
207	Ghica Dim. I., Roma	1
208	Ghica Emil, Viena	1
209	Ghica Scarlat Ion.	1
210	Ghica Vladimir M.	1
211	Ghițescu M., avocat, Fălticeni.	1
212	Giani D.	1
213	Gimnaziul din București: Cantemir. . . .	1
214	„ „ „ Șincai	1
215	„ „ Călărași	1
216	„ „ Dorohoiu	1
217	„ „ Fălticeni	1
218	„ „ Giurgiu	1
219	„ „ Iași: Alexandru cel Bun . .	1
220	„ „ „ Stefan cel Mare	1
221	„ „ Piatra-N.	1
222	„ „ R.-Sărat	1
223	„ „ Tîrgoviște	1
224	„ „ Vasluiu	1
225	Gion-Ionescu.	1
226	Goleșteanu G.	1
	De reportat . .	292

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	292
227	Golescu Radu, inginer	1
228	Graçosky, maior, adjutant regal.	1
229	Graur, căpitan, T.-Severin	1
230	Grecu I., profesor, Cimpulung	1
231	Green Arthur	1
232	Haret Spiru, ministru al Cultelor	1
233	Hepites Stef.	1
234	Herescu C., R.-Vîlcea.	1
235	Hernia Dim.	1
236	Hill George, referendar Curtea de Conturi.	1
237	Hiott C.	1
238	Holban M., Dorohoiu	1
239	Humulescu Evghenie, arhimandrit la Mitropolie	1
240	Hurmuzachi C., funcț. Cred. urban	1
241	Ianovici N. P.	1
242	Iarca Alex., colonel, Buzău	1
243	Iarca D. C., inginer	1
244	Iarka Sc., procuror al Curței de Conturi .	1
245	Ieschek & Comp.	1
246	Iliescu D., funcț. la Cred. urban	1
247	Inspectoratul general al geandarmeriei rurale	1
248	Institutul de Bactereologie Dr. Aurel Babeș.	1
249	„ Patologie și Bactereologie . . .	1
250	„ Geografic al armatei	1
251	„ Otetelișanu, Măgurele	1
252	„ S-ta Maria	1
253	Ioanițiu G. I., funcț. Cred. Urban	1
254	Ionescu M., căpitan	1
255	Ionescu Tache	1
256	Iorgulescu B., prof., Buzău	1
257	Ioung Dr.	1
258	Jockey Club	1
259	Iulian Mih.	1
260	Iulian N.	1
261	Kalenderu Dr.	1
262	Klaesi B.	1
263	Klinksiek Charles, Paris	2
264	Kornea M. D., avocat	1
265	Kreţulescu E.	1
266	Laboratorul de botanică medicală	1
267	„ „ chimie al Școalei de poduri și șosele	1
268	Laboratorul de mineralogie al Universității	1
269	Lahovari Al. Em.	1
270	Lahovari Charles Gr., Paris	1
271	Lahovari Const. Gr.	1
272	Lahovari Emil	1
273	Lahovari George I., Președintele In. Curți de Conturi	1
	De reportat . .	312

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	342
274	Lahovari Grig. I., Președintele s. I Curtea de Casație	1
275	Lambru Ștef.	1
276	Lascar V.	1
277	Leautey Ch. Albert	1
278	Lebădă Iacob G.	1
279	Lecca Dim., Bacău	1
280	Lecca Octav G.	1
281	Lecomte du Nouy	1
282	Lenș A.	1
283	Lenș Slătineanu I.	1
284	Leonte Dr.	1
285	Lessel E.	1
286	Liceul din București Lazăr	1
287	„ „ „ Mateiu-Basarab	1
288	„ „ „ Mihaiu-Viteazul	1
289	„ „ „ Sf.-Sava	1
290	„ „ Bacău	1
291	„ „ Bîrlad	2
292	„ „ Botoșani	1
293	„ „ Buzău	1
294	„ „ Craiova	1
295	„ „ Focșani	1
296	„ „ Galați	1
297	„ „ Iași: Internat	1
298	„ „ „ Național	1
299	„ „ Pitești	1
300	„ „ Turnul-Severin	1
301	Liciu G., consilier Curtea de Casație	1
302	Lolescu P., căpitan, Constanța	1
303	Lupu C. Kostake	1
304	Macri Gr. N., Iași	1
305	Mandy G. A.	1
306	Maniu Gr., avocat	1
307	Maniu I. V.	1
308	Many D. G.	1
309	Manolescu N.. inginer silvic, Pitești	1
310	Manu Const.	1
311	Manu George, general	1
312	Manu Grig. N.	1
313	Marele stat major	2
314	Marghiloman Alex.	1
315	Marian Ilariu, Calafat	1
316	Marincu Ștef I., Calafat	1
317	Marinescu Ion	1
318	Marmorosch & Blanc, bancheri	1
319	Massim Lenș L.	1
320	Matak Dim., inginer	1
321	Mateescu Aurel, funcț. Cred. urban	1
322	Mavrocordat Edgard	1
323	Mărgăritescu I. C., sindicul burseï	1
324	Meisner Const. prof., Iași	1
325	Michăiescu C., colonel, cons. la Curtea de Conturi	1
	De reportat	396

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	396
326	Michăiescu G.	1
327	Miclescu C.	1
328	Miclescu Em.	1
329	Miculescu C.	1
330	Minculescu M.	1
331	Ministerul de Culte	1
332	„ „ Domenii	6
333	„ „ Externe	10
334	„ „ Finance	3
335	„ „ Interne	1
336	„ „ Justiție	1
337	„ „ Lucrări publice	5
338	„ „ Resbel	284
339	Mircea Aurel, Craiova	1
340	Mircea Ig.	1
341	Mircea C. R., inginer	1
342	Mironescu G.	1
343	Missail George	1
344	Missir B. ministru de Domenii	1
345	Mitilineu Charles, Paris	1
346	Mitilineu Ion	1
347	Moga V., profesor	1
348	Monitorul Oficial, Direcția	1
349	Monteor Grig.	1
350	Mortzun Gh., Fălticeni	1
351	Moruzzi Dim., Dorohoiu	1
352	Movila Ion	1
353	Munteanu Gh., inginer	1
354	Murguletz Gh., căpitan, Bacău	1
355	Muzeul de istorie naturală, Dr. Antipa	1
356	Nacu Const., profesor universitar	1
357	Narcis Crețulescu, M-rea Neamțu	1
358	Nedelcovici Alex.	1
359	Nedelescu D. Gh.	1
360	Negoescu Christu	1
361	Negre I., deputat, Piatra-N.	1
362	Negreanu D., prof.	1
363	Negruzzi Iacob	1
364	Ney Stef. Stamatin	1
365	Nenițescu I., f. prefect de Tulcea	1
366	Nicolici Dumitru, funcț. la Cred. urban	1
367	Niculaidi Alex.	1
368	Niculescu Anastasie	1
369	Niculescu Dorobanțu Ilie	1
370	Niculescu Matei I.	1
371	Niculescu Victor	1
372	Nifon Mitropolitul, Epitropia	1
373	Nițescu Alex., referendar Curtea Conturi	1
374	Novian Radu, prof.	1
375	Obedeanu C., magistrat.	1
376	Obreja Dr.	1
377	Olănescu C.	1
378	Olănescu Gr. P.	1
	De reportat	752

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	752
379	Oppler Carol	1
380	Opreanu N. Remus, Cons. Curtea de Casaţie	1
381	Oprescu I., general	1
382	Oprescu M., funcţionar Credit. Urban . . .	1
383	Orăscu Dr.	1
384	Orleanu M. G.	1
385	Paianu N., inginer	1
386	Palladi G. D.	1
387	Pantelli D. Hagi	1
388	Parthenie, I. P. S. S. Mitropolitul Mold., Iaşi	2
389	Pata Petre, funcţ. Creditul Urban	1
390	Patrulius D.	1
391	Pavel G., locot.	1
392	Păltineanu Barbu	1
393	Păcleanu Al. D., Buzăŭ	1
394	Pencovicĭ Alex.	1
395	Penescu Const., Iaşi	1
396	Persu A. G., profesor	1
397	Perticari C. C., f st Cons. Curtea de Conturĭ	1
398	Petraru C. Gr.	1
399	Petrescu G. P., Consilier Curtea de Casaţie	1
400	Petrescu Gh., funcţ. Credit Urban	1
401	Philippescu G. C., Mare Mareşal al Curţeĭ Regale.	1
402	Pitişteanu B., Curtea de Casaţie	1
403	Plessia I. G., Craiova	1
404	Ploeşteanu, Arhiereŭ Nifon N.	1
405	Poenaru Bordea Ion	1
406	Poenaru Bordea M., Curtea de Casaţie . .	1
407	Poenaru Const., Craiova	1
408	Poenaru S. N.	1
409	Polizu Micşuneşti	1
410	Pontbriant Scarlat, colonel	1
411	Popescu C., căpitan, Giurgiŭ	1
412	Popescu I.	1
413	Popescu Mincu, referendar la Curtea de Conturĭ	1
414	Popescu V. I., Tîrgu-Jiŭ	1
415	Popescu N. D.	1
416	Poppitzeanu Mih., avocat	1
417	Popovicĭ Ath. N.	1
418	Popovicĭ G., Dr.	1
419	Poroineanu C.	1
420	Porumbaru Em.	1
421	Porumbaru Radu C.	1
422	Poulieff C. N.	1
423	Preda Romulus	1
424	Predescu N.	1
425	Prefectura judeţuluĭ Argeş	1
426	„ „ Bacăŭ	1
427	„ „ Buzăŭ	1
428	„ „ Constanţa	1
429	„ „ Covurluiŭ	1
430	„ „ Dîmboviţa	1
	De reportat . .	805

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	805
431	Prefectura judeţuluĭ Dorohoiŭ	1
432	„ „ Dolj	1
433	„ „ Fălciŭ	1
434	„ „ Gorj	1
435	„ „ Ialomiţa	1
436	„ „ Ilfov	1
437	„ „ Muşcel	1
438	„ „ Mehedinţi	1
439	„ „ Prahova	1
440	„ „ Putna	1
441	„ „ R.-Sărat	1
442	„ „ Roman	1
443	„ „ Romanaţi	2
444	„ „ Suceava	1
445	„ „ Tulcea	1
446	„ „ Teleorman	1
447	„ „ Tecuciŭ	1
448	„ „ Tutova	1
449	„ „ Vlaşca	1
450	„ „ Vasluiŭ	2
451	„ „ Vîlcea	1
452	Prezan C., colonel, Vasluiŭ	1
453	Primăria comuneĭ Alexandria	1
454	„ „ Botoşani	1
455	„ „ Brăila	2
456	„ „ Bucureşti	1
457	„ „ Buzăŭ	1
458	„ „ Bacăŭ	1
459	„ „ Bîrlad	1
460	„ „ Caracal	1
461	„ „ Craiova	1
462	„ „ Cîmpulung	1
463	„ „ Constanţa	1
464	„ „ Călăraşi	1
465	„ „ Dorohoiŭ	1
466	„ „ Focşani	1
467	„ „ Galaţi	1
468	„ „ Giurgiŭ	1
469	„ „ Hîrşova	1
470	„ „ Iaşi	1
471	„ „ Mangalia	1
472	„ „ Ocnele marĭ, j. Vîlcea	1
473	„ „ Piteşti	1
474	„ „ Piatra-N.	1
475	„ „ Panciu, jud. Putna . .	1
476	„ „ R.-Sărat	1
477	„ „ R.-Vîlcea	1
478	„ „ Sari-Ghiol, jud. Tulcea.	1
479	„ „ Ştefăneşti „ Ilfov .	1
480	„ „ Tîrgovişte	1
481	„ „ Tulcea	1
482	„ „ Tîrgul-Jiŭ	1
483	„ „ Tecuciŭ	1
484	„ „ Turnul-Măgurele . . .	1
485	Procopescu N.	1
	De reportat . .	863

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	863
486	Rachtivan M.	1
487	Racoviță Anton, locot., Galați	1
488	Radovici Dr.	1
489	Răceanu Th., locot., în cavalerie, Slobozia .	1
490	Rădulescu B. P.	1
491	Regia Monopolurilor Statului	1
492	Regimentul Cantemir No. 12, Bîrlad . . .	1
493	Rioșeanu Al., avocat	1
494	Rioșeanu Mih.	1
495	Rîmniceanu Manolescu Corneliŭ	1
496	Robeanu G. D.	1
497	Robescu Al. F.	1
498	Romanescu Nic. P.	1
499	Rosenthal S.	1
500	Rozescu Ioan	1
501	Roznovanu G., colonel, Roznov, jud. Neamțu	1
502	Rozwadowski, Th. de	1
503	Sărățeanu Const.	1
504	Scheleru Dincă, com Băltini, jud. Gorj .	1
505	Școala de agricultură de la Șosea	1
506	„ normală de institutori	1
507	„ normală de fete din Iași	1
508	„ de poduri și șosele	1
509	„ superioară de resbel	1
510	Scoalele romîne din Brașov	1
511	Sculy Dr., Iași	1
512	Segărceanu C., căpitan	1
513	Senatul, Biblioteca	1
514	Serescu Erbiceanu Smaranda, profesoară .	1
515	Serviciul hidraulic, lucrări publice	1
516	„ de mișcare al căilor ferate . . .	1
517	„ sanitar, Direcția g-lă	1
518	„ studiĭ și construcțiĭ	1
519	Severeanu Dr.	1
520	Sihleanu St.	1
521	Silvestru, P. S. S. Episcopul	1
522	Socec, I. I. V.	1
523	Socec librăria	6
524	Societatea de Asigurare: „Generala“ . . .	1
525	„ „ „ „Dacia-Romînia“.	3
526	„ „ „ „Unirea“	1
527	„ „ „ „Națională“ . . .	1
528	„ centrală agricolă	1
529	„ funcționarilor publicĭ	1
530	„ pentru furnituri militare	1
531	Sofian N.	1
532	Solacolu Dim., căpitan, Ploești	1
533	Solomon D., căpitan	1
534	Sordony Const.	1
535	Spineanu Dr. G. A.	1
536	Staadecker W.	1
537	Stadnichievicĭ Vladimir, inginer, Roșiori-de-Vede	1
538	Staehli I.	1
	De reportat . .	923

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	923
539	Stamatescu Fl.	1
540	Stațiunea agronomică, Scoala veterinară .	1
541	Stăncescu C.	1
542	Stăncescu Em., căpitan	1
543	Stefănescu Dim., funcționar Credit urban .	1
544	Stefănescu Dr.	1
545	Stefănescu Dr. I.	1
546	Stefănescu Gr., profesor	1
547	Stefănescu Ion, funcționar Cred. urban . .	1
548	Stefănescu-Sturdza, locot. cavalerie	1
549	Stefănescu Th., Banca Națională	1
550	Steriadi Sterie, deputat, T.-Severin	1
551	Stoianescu M. G., consilier, C. de Conturi	1
552	Stoica Alex., Impiegat „ „ „	1
553	Stolojan Anast.	1
554	Storck & Müller, librăria	2
555	Stratulat Ion	1
556	Stroescu P. I., profesor	1
557	Stroicĭ Georges, com. Manoleasa, jud. Dorohoiŭ	1
558	Sturdza Dim. A., ministru de rezbel, președintele Consiliului	1
559	Sturdza Grig. M., prințul	1
560	Sturdza Scheianu D. C.	1
561	Sutzu Mihail C., guvernatorul Băncei Naționale	1
562	Șaabner Tuduri, Dr.	1
563	Șiaicaru Basiliŭ	1
564	Tacu D. D., inginer	1
565	Tanoviceanu C., profesor, T.-Severin . . .	1
566	Tănăsescu Sultana, D-na	1
567	Teirich & Co.	1
568	Theodoraky D. H.	1
569	Theodoreanu Laurențiŭ, inginer, Iași . . .	1
570	Theodorescu I.	1
571	Theodorescu, căpitan la flotilă, Isaccea . .	1
572	Theodori, general Dr.	1
573	Thierrin Flor	1
574	Timuș, Episcop, Bis. Antim	1
575	Tocilescu Grig. G.	1
576	Toescu Vasile, locot., Galați Țiglina . . .	1
577	Tomescu Const. Gh., Tecuciŭ	1
578	Toroceanu Virg.	1
579	Triandafil Grig.	1
580	Tudacescu Alex., funcț. la Creditul Urban	1
581	Ureche V. Al.	1
582	Urlățianu Dr. I.	1
583	Urlățianu Gr.	1
584	Ursianu Valerian, profesor la Universitate, senator	1
585	Vanicu Anton	1
586	Vasiliu Gr. S., funcționar Cred. Urban . .	1
	De reportat . .	972

www.dacoromanica.ro

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	972
587	Vasiliu V. D., librar, Bîrlad	1
588	Văcărescu Th.	1
589	Verbiceanu, căpitan	1
590	Vernescu Const. G.	1
591	Vitzu Dr. Al., profesor	1
592	Vlădescu C., Alexandria	1
593	Vlădescu Ieremia, institutor, Ploești . . .	1
594	Vlădescu M., general	1
595	Vlădescu Mateĭ, profesor universitar . . .	1
596	Vlădoianu Vasile I., Tîrgul-Frumos . . .	1
597	Vrana, funcționar Cred. Urban	1
	De reportat . .	983

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	983
598	Wincler Francisc	1
599	Zamfirescu Pandeli, Iași	1
600	Zanne I.	1
601	Zianu Șerban	1
602	Zissu Al. S.	1
603	Zottu Ioan	1
604	Zottu Ștef.	1
605	Zottu P., com. Lungulet, jud. Dîmbovița .	1
	Total . .	991

www.dacoromanica.ro